Інститут українознавства при Прикарпатському
національному університеті імені Василя Стефаника
Івано-Франківський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти

Мирослав ГАБОРАК

ТОПОНІМІЯ ПОКУТТЯ
та деяких прилеглих територій

Етимологічний словник-довідник

Івано-Франківськ
2013

ББК 81. 411. 1 – 4 я 21
Г – 12

У книзі подано 7839 топонімів, що є найменуваннями 11714 географічних об'єктів Покуття та деяких прилеглих територій. Досліджується походження цих назв, способи їх творення, словотворчі засоби, зв'язок одних найменувань з іншими. Подаються також легенди й народні перекази про окремі з цих топонімів.

Розрахована на вчителів, учнів, краєзнавців, географів, істориків, ономастів, а також усіх тих, кого цікавлять власні назви.

Затверджено до друку вченою радою Інституту українознавства при Прикарпатському університеті імені Василя Стефаника (протокол № 3 від 30 травня 2013 р.) та науково-методичною радою Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (протокол № 1 від 6 березня 2013 р.)

Відповідальний редактор:
Ґрещук В. В., доктор філологічних наук, професор

Рецензенти:

Лесюк М. П., кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри слов'янських мов Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Тишківська Н. Я., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

ISBN 978-966-428-321-9

© Мирослав Габорак, 2013

Моїм онучкам Аліні й Анастасії,
чарівним покутянкам, присвячую

Передмова

Покуття – чарівний куточок Прикарпаття, край багатьох швидкоплинних рік та потоків, розлогих лісів та голубих озер. Край широких ланів і чепурних населених пунктів, що розкинулися у видолинках та на горбах. Славна ця земля своєю історією та працьовитими людьми. Досить цікавими є й назви географічних об'єктів цього регіону. Будучи продуктами його багатовікової історії, вони містять у собі чимало краєзнавчої та наукової інформації, важливої для вивчення історичного минулого краю, культури, мови й побуту місцевого населення. Тому їх дослідження є дуже важливим як із наукового, так і з культорологічого погляду.

Варто зазначити, що вивчення покутських топонімів має тривалу історію. Ними цікавилися такі відомі в минулому дослідники, як А. Петрушевич, І. Шараневич, М. Кордуба, Б. Лящук. Чимало назв географічних об'єктів Покуття використовувалося в наукових дослідженнях українських мовознавців С. О. Вербича, І. М. Железняк, Ю. О. Карпенка, Б. В. Кобилянського, О. С. Стрижака, З. Т. Франко та багатьох інших. Їм присвятили свої дисертаційні дослідження Д. Г. Бучко, Л. П. Білінська, Н. В. Вебер та Н. І. Михальчук. Однак цим не вичерпується необхідність подальшого збору та вивчення покутських географічних назв, оскільки, по-перше, усі дотеперішні дослідження були присвячені лише або окремим найменуванням топооб'єктів, або певним сегментам топонімної системи краю, насамперед ойконімам та мікротопонімам, а, по-друге, вони охопили лише невелику кількість наявних тут топонімів. Тому пропонований словник, який містить 7839 місцевих географічних назв, що є найменуваннями 11714 топооб'єктів (населених пунктів, їх частин, потоків, річок, озер, ставків, криниць та джерел, полів й урочищ, гір, горбів і височин тощо) суттєво доповнить перелік досліджених покутських топонімів і дозволить увести в науковий обіг значний пласт української онімної лексики.

Ареалом дослідження є територія населених пунктів теперішніх Богородчанського, Городенківського, Коломийського, Снятинського, Тисменицького, Тлумацького районів, східної частини Надвірнянського району, що окреслюється лінією сс. Молодків – Пнів – Верхній Майдан – Добротів, а також міст Коломия, Івано-Франківськ та сіл, підпорядкованих Івано-Франківській міській раді. Деякі з цих поселень, насамперед Богородчанського й Тисменицького районів, знаходяться поза межами офіційно визначеної території Покуття, на порубіжжі з іншими лінгво-етнографічними регіонами, зокрема Бойківщини та Опілля. Але ми включили в словник назви їх географічних об'єктів, щоб запобігти ігнорування та втрату цих топонімів при дослідженні власних найменувань названих вище регіонів.

Джерельною базою для укладення словника послужили матеріали, зібрані автором та вчителями й учнями шкіл Покуття, нариси про історії міст і сіл краю, історичні писемні пам'ятки, актові документи, географічні, енциклопедичні та інші словники, топографічні карти. Широко використані також такі праці, як "Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich", "Словник гідронімів України", "Енциклопедія Коломийщини", "Походження назв населених пунктів Покуття" Д. Г. Бучка, дисертаційні роботи Л. П. Білінської, О. І. Михальчук та інші джерела.

Довідник побудований у формі словникових статей, розміщених за абеткою. Як реєстрове слово статті виноситься сучасна форма топоніма, зафіксована в писемних джерелах чи записана з уст інформаторів. Якщо сучасна українська форма географічної назви з тих або інших причин відсутня, а топонім засвідчений лише в писемних чи історичних джерелах, то основною вважаємо форму, подану найближчим за часом джерелом, і виносимо її як реєстро-

ве слово українською мовою, відтворюючи далі її написання в оригіналі. Після реєстрового слова подається його відмінкове закінчення в родовому відмінку однини (для назв у множині називається число), вказується вид топооб'єкта, його локалізація, а також наводяться фіксації в писемних джерелах чи вказівки на час засвідчення під час експедицій. Як правило, подається декілька фіксацій назви в різних писемних чи картографічних джерелах, що дає можливість уникнути її перекручення. Варіанти назви наводяться в тій же словниковій статті, що й реєстрове слово, після вказівки про локалізацію топооб'єкта. Завершується словникова стаття з'ясуванням способу творення топоніма, вихідної лексеми, її значення та словотворчого форманта. При потребі подаються також назви суміжних об'єктів, які певною мірою стосуються географічної назви. Такий підхід до побудови словника дає можливість глибше розкрити генетичні зв'язки однакових найменувань різних географічних об'єктів. Ідентичні топоніми подаються в словнику за абеткою районів.

Словник є не лише лінгвістичною працею. Враховуючи те, що він розрахований на учнів, учителів, краєзнавців та екскурсоводів, наводимо в ньому легенди й перекази про походження окремих назв та інші відомості краєзнавчого характеру, які можна використати в навчальній та позакласній роботі в школі, а також під час проведення екскурсій та туристичних походів.

На жаль, у словнику подані далеко не всі відомі на території Покуття топоніми, адже в кожному населеному пункті їх є дуже й дуже багато. Так, наприклад, лише в одному селі Великий Ключів, що на Коломийщині, ми нарахували понад дві з половиною сотні географічних назв. А таких поселень, сіл, селищ та міст, на досліджуваній території нараховується 358. Тому лише сам перелік топонімів цього краю склав би декілька томів. Звісно, обсяги цього видання не дають можливостей відобразити весь їх загал. Але пропонована праця є найбільш повним на сьогодні зібранням назв географічних об'єктів Покуття, яке обов'язково буде доповнюватися в майбутньому. Ми розуміємо також, що в ній можливі певні неточності, допущені як авторами тих видань, які були використані при написанні цього словника, так і автором цієї книги. Ідеться насамперед про віднесення окремих топонімів, особливо тих, що стосуються об'єктів, розташованих на порубіжних територіях, до певних населених пунктів, а також про розміри й висоти окремих із них, оскільки різні джерела подають часом про це неоднакові відомості. Особливо відрізняються дані австрійських і польських джерел від радянських та українських. Зрештою, головне завдання словника – подати не географічну характеристику топооб'єктів, а лінгвістичну інтерпретацію їх найменувань. Окрім того, додаткових досліджень потребує й етимологія ряду назв. Тому ми будемо щиро вдячні всім тим, хто надішле свої пропозиції та зауваження за адресою: *76000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, Прикарпатський університет імені Василя Стефаника, кафедра української мови.*

За цінні рекомендації та зауваження, висловлені при обговоренні книги, автор висловлює щиру подяку членам кафедри української мови Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, а також учителям та учням шкіл Покуття, які допомагали в збиранні матеріалів.

Скорочення назв мов і діалектів

алб.	албанська	*нім.*	німецька
англ.	англійська	*н.-л.*	нижньолужицька
балт.	балтійське	*нн.*	нижньонімецьке
баск.	баскська	*поліс.*	поліське
блр.	білоруська	*пол.*	польська
бойк.	бойківське	*поділ.*	подільське
болг.	болгарська	*полов.*	половецьке
бук.	буковинське	*полт.*	полтавське
в.-луж.	верхньолужицька	*псл.*	праслов’янська
вол.	волинське	*рос.*	російська
гуц.	гуцульське	*рум.*	румунська
дангл.	давньоанглійська	*серб.*	сербська
д.-блр.	давньобілоруська	*слов.*	словацька
двн.	давньоверхньонімецьке	*словен.*	словенська
діал.	діалектне	*снн.*	середньонижньонімецьке
д.-р.	давньоруська	*ст.-п.*	старопольська
д.-укр.	давньоукраїнська	*ст.-рос.*	староросійська
євр.	еврейське	*ст.-серб.*	старосербська
закарп.	закарпатське	*ст.-сл.*	старослов’янська
зах.-сл.	західно-слов’янське	*ст.-укр.*	староукраїнська
і.-є.	індоєвропейська	*ст.-ч.*	старочеська
італ.	італійська	*с.-хорв.*	сербохорватська
карп.	карпатське	*тур.*	турецька
латиш.	латишська	*тюрк.*	тюркська
лат.	латинська	*укр.*	українська
лемк.	лемківське	*фр.*	французька
лит.	литовська	*фрак.*	фракійська
мак.	македонська	*хорв.*	хорватська
молд.	молдавська	*циг.*	циганська
мор.	моравська	*ч.*	чеська
наддн.	наддністрянське		

Інші скорочення

антр.	антропонім	*обл.*	область
арх.	архів	*о. н.*	особова назва
бас.	басейн	*п.*	права притока
бот.	ботанічне	*пл.*	полонина
вар.	варіант	*п. н.*	прізвищева назва
вдсп.	водоспад	*пор.*	порівняйте
вклад.	вкладка	*пос.*	поселення
г.	гора	*поч.*	початок
дем.	демінутив	*пр.*	притока
ент.	ентомологічне	*р.*	ріка, рік (після цифр)
ж.	жіночий рід	*р-н*	район
заст.	застаріле	*розм.*	розмовне
зменш.	зменшене	*с.*	середній рід, село
ідент.	ідентифікується	*ст.*	століття
ін.	інші	*суч.*	сучасне
кол.	колишнє	*с-ще*	селище
л.	ліва притока	*т. з.*	так зване
літ.	літературне	*т. ін.*	таке інше
м.	місто	*т. с.*	те саме
місц.	місцина	*ч.*	чоловічий рід
мн.	множина	*част.*	частина
нал.	належить	*połon.*	полонина

Скорочення назв міст, районів і областей

Бог. р-н	Богородчанський район
Болех. м/р	Болехівська міська рада
Верх. р-н	Верховинський район
Він. обл.	Вінницька область
Вол. обл.	Волинська область
Гал. р-н	Галицький район
Гор. р-н	Городенківський район
Дол. р-н	Долинський район
Дн. обл.	Дніпропетровська область
Жит. обл.	Житомирська обл.
Закарп. обл.	Закарпатська область
Ів.-Франк. м/р	Івано-Франківська міська рада
Кал. р-н	Калуський район
Кол. р-н	Коломийський район
Кос. р-н	Косівський район
Львів. обл.	Львівська область
Надв. р-н	Надвірнянський район
Рог. р-н	Рогатинський район
Рожн. р-н	Рожнятівський район
Снят. р-н	Снятинський район
Терн. обл.	Тернопільська область
Тисм. р-н	Тисменицький район
Тлум. р-н	Тлумацький район
Хм. обл.	Хмельницька область
Черн. обл.	Чернівецька область
Черніг. обл.	Чернігівська область
Яремч. м/р	Яремчанська міська рада

Список ужитих лінгвістичних термінів

Андронім – найменування дружини за іменем, прізвиськом чи прізвищем чоловіка.

Антропонім – будь-яке власне ім'я, що стосується людини (власне особове ім'я, по батькові, прізвище, прізвисько, кличка, псевдонім тощо).

Апелятив – загальна назва.

Географічний термін – загальна назва на позначення географічного об'єкта (гора, джерело, долина, острів, ріка і под).

Гідронім – власна назва будь-якого водного об'єкта.

Гідронімія – сукупність гідронімів як системи певної території.

Ґенітив – форма антропоніма у родовому відмінку.

Демінутив – назва із зменшувальним (чи зменшувально-пестливим) відтінком значення.

Денотат – будь-який об'єкт, названий власним іменем.

Дериват – похідне слово.

Деривація – словотворення.

Ергонім – власна назва певного об'єднання людей, підприємства, установи, організації, торговельного закладу, закладу харчування тощо.

Етимологія – 1) розділ мовознавства, який вивчає походження слів; 2) походження слова.

Етнонім – загальна назва будь-якого етносу (етнічної групи, племені, народу тощо).

Катойконім – назва жителів за найменуванням поселення, у якому вони живуть або з якого прибули.

Композит – однослівне складне ім'я, що має в своєму складі не менше двох кореневих морфем.

Конфіксація – префіксально-суфіксальний спосіб слово-творення.

Лексикалізація – набуття словосполученням чи реченням значення лексичної одиниці; вживання словосполучення чи речення в ролі власної назви.

Семантичний спосіб словотворення – утворення нових слів без будь-яких формальних (матеріальних) змін шляхом переходу з одного розряду слів у інший.

Мікротопонім – власне ім'я географічного мікрооб'єкта (назви поля, лісу, урочища і под.).

Номенклатурний термін – загальне слово, що означає визначену географічну реалію; тут т. с., що географічний термін.

Ойконім – власна назва поселення.

Онім – власна назва.

Онімізація – перехід загальної назви (апелятива) у власну назву (онім).

Оронім – власна назва будь-якого елемента рельєфу земної поверхні (позитивного чи негативного); назва гори, хребта, долини і под.

Посесивний – прикметник, що вказує на належність певного об'єкта його власникові; присвійно-прикметниковий.

Реалонім – власне найменування певного об'єкта (реалії).

Субстантивація – перехід інших частин мови в іменник.

Топонім – власне найменування будь-якого географічного об'єкта.

Топонімія – сукупність топонімів як система.

Трансонімізація – перехід онімів з одного класу в інший (гідронімів в ойконіми, мікротопонімів у гідроніми, оронімів у гідроніми і т. п.).

СЛОВНИК ТОПОНІМІВ

А

Абіссúнія, -ї; ж.; кутки; **1**) с. Глушків Гор. р-ну: Абіссинія (2008, УШ); **2**) с. Березівка Тисм. р-ну: Абіссинія (2012, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного топоніма – давнього найменування Ефіопії. Вони мають переносне, конотативне значення і вказують на густу заселеність кутків, віддалених від центрів сіл.

Абра́мівці, -ів; мн.; кол. село на Коломийщині, тепер не ідент.: Abramowcze (1442, AGZ, XII, 173); Abramowcze (1548, MRPS, IV/1, 470). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували село або проживали в ньому, пор. особове ім'я *Абрам* (СУІ, 18), *Абрам* < *Аврамъ* (ССУМ, І, 64).

А́вгустдорф, -а; ч.; кол. нім. колонія, засн. 1827 року біля м. Снятин (НКГ, 64), тепер поле та вул. Гоголя м. Снятин; вар. *Августів*: Augustdorf (1827, ІФОДА, ф. 594, опр. 1, спр. 28, арк. 11–14); Augustdorf (1880, SG, I, 53); Augustdorf (1900, SGG, 604); Augustdorf (1906 (1876), KuK Sn.); Augustdorf (1910, ZSO, 3); Augustów (1933, MT Sn.); поле Августдорф (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом поєднання в одну лексему двох нім. основ: особового імені *August* (KVB, 36) та апелятива *das Dorf* 'село' (ВНУС, 170). Перекладається як 'село Августа'. Ідеться про снятинського бургомістра *Августа* Теодоровича, на честь якого названа колонія (Сір., 32). Варіант назви, що вживався в мові місцевого населення в середині XX ст., є посесивним утворенням на *-ів* від названого вище особового імені.

Австрíйська, -ої; ж.; криниці; **1**) с. Кричка Бог. р-ну: Австрійська (2011, УШ); **2**) с. Торговиця Гор. р-ну: Австрійська (1999, Експ.). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *австрійська*, що вказує, очевидно, на виникнення цих топооб'єктів під час панування тут Австро-Угорської імперії.

Австрíйська Кірни́ці, -ої, -і; ж.; криниця; с. Монастирчани Бог. р-ну: Австрійська Кірниці (2005, НМ, 6); Австрійська Кірниці (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кірниці* (діал.) 'криниця' (ГГ, 93), а атрибутивним членом – прикметник *австрійська*, який вказує на те, що цей гідрооб'єкт викопали під час Першої світової війни австрійські солдати.

Аґопсóвич, -а; ч.; кол. фільварок біля с. Тулуків Снят. р-ну: folw. Agopsowicz (1904 (1877), KuK Kuty); Аґопсович (1982, КС, 11). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища власника фільварку, якого звали Якуб де Гассо *Аґопсович*.

Аеродрóм, -а; ч.; куток; смт Ланчин Надв. р-ну: Аеродром (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *аеродром* 'місце стоянки, зльоту й посадки літальних апаратів; летовище' (ВТС, 9). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де колись приземлялися літаки сільськогосподарської авіації.

А́йзенталь, -я; ч.; кол. нім. колонія на території суч. с. Гута Бог. р-ну: Eisenthal (1790, KGL, 27); Айзенталь (2000, Сір[1]., 42). – Назва є німецькою за походженням. Вона утворена способом поєднання в одну лексему апелятивів *das Eisen* 'залізо' (ВНУС, 198)

+ *das Tal* ʻдолина’ (ВНУС, 598). Дослівно перекладається як ʻЗалізна Долина’. Очевидно, тут колись добували болотну руду, з якої варили залізо.

Ака́ції[1], -ій; мн.; поле; с. Надорожна Тлум. р-ну: Акації (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *акації* ʻзарості *акації* – посухостійких дерев або кущів з білими чи жовтими квітами’, пор. *акації* ʻзарості дерев (акації)’ (СНГТК, 14). Вона вказує на те, що поле обсаджене такими деревами та кущами.

Ака́ції[2], -ій; мн.; ліс; с. Пужники Тлум. р-ну: Акації (2012, БЛ[5], 221). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *акації* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в лісі.

Ака́ція[1], -ї; ж.; долина; с. Вербівці Гор. р-ну; вар. *Окація*: Акація, Окація (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *акація* ʻзарослі дерев (акації)’ (СНГТК, 14). Вона вказує на характер рослинності в долині. Форма *Окація* є розмовним діалектним варіантом вихідного найменування.

Ака́ція[2], -ї; ж.; куток; с. Вербівці Гор. р-ну; вар. *Окація*, *На Окації*: Окація (2008, УШ); На Окації (2012, МП); Акація (2012, БЛ[5], 221). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування долини (див. вище), у якій розкинувся куток. Її варіант утворений способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб’єкта на певній місцевості чи на іншому об’єкті, та мікротопоніма – найменування долини *Окація* (див. вище) у місцевому відмінку. Він вказує на місце розташування кутка.

Акрешо́ра, -и; ж.; потік; пр. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунґури Кол. р-ну; вар. *Окришора*: Окришора (2002, Рунґ., 248); Окришора (2006, КГ, 23); Акришора (2007, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації рум. прикметника *akrişor* ʻкислуватий, кисленький’ (РУС, 16) та його адаптації до українського мовного ґрунту. Вона вказує на смакові якості води, що витікає з численних мінеральних джерел, наявних на території села. Варіант назви з’явився під впливом розмовного мовлення.

Аксенчуко́ва, -ої; ж.; поле (нива); с. Русів Снят. р-ну: Аксенчукова (2010, БЛ[1], 343). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Аксенчук*, пор. п-ще *Аксенчук* (СП, 21).

А́льбінове, -ого; с.; поле; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Альбінове (1998, Мих., 178). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Альбін*, пор. особове ім’я *Альбін* (СУІ, 27), п-ще *Альбін* (СП, 23).

Альтері́вське[1], -ого; с.; полонина; с. Гута Бог. р-ну: Альтерівське (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Альтер*, пор. п-ще *Альтер* (ТСЛ, 34) < нім. *Alt(er)* (FNB, 56).

Альтері́вське[2], -ого; с.; гора; с. Гута Бог. р-ну: Альтерівське (2004, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полонини (див. вище), яка розкинулася на горі.

Альфре́дівка, -и; ж.; кол. нім. колонія, фільварок, засн. 1890 р. (Сір.[2], 77), нал. до с. Середній Майдан Надв. р-ну: Alfredówka (1900, SGG, 413). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Альфред*, пор. нім. особове ім’я *Alfred* (KVB, 23).

Алюку́, -ів; мн.; куток; с. Сілець Тисм. р-ну: Алюки (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток, пор. п-ще *Алюк* (Експ.).

Аме́рика, -и; ж.; куток; м. Тисмениця: Америка (1995, ТМН, 6); Америка (2008, Тисм.[1], 32). – Назва, як припускають дослідники історії Тисмениці І. Андрухів та С. Гаврилюк, виникла в XIX ст. у результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменування країни в Північній Америці (мається на увазі США) й має переносне, конотативне значення, вказуючи на значну віддаленість кутка від центру міста.

Америка́нська, -ої; ж.; част. села Яківка Тлум. р-ну: Американська (2012, БЛ[5], 221). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *американська* ʽу якій живуть мешканці, що мають родичів в *Америці*ʼ.

Андзіня́рка, -и; ж.; куток; с. Підлужжя Тисм. р-ну; вар. *Андзінєрка*: Андзінярка (1995, ТМН, 36); Андзінєрка (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Андзіняр*, пор. п-сько *Андзіняр* (розм. – *Андзінєр*) < *андзіняр* (діал.) ʽінженерʼ (Експ.), яке мав засновник кутка або його житель.

Андрі́ів, -євого; ч.; видолинок (жоліб); с. Лука Гор. р-ну: Андріїв (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Андрій*, пор. особове ім'я *Андрій* (СУІ, 33), п-ще *Андрій* (СП, 25).

Андрі́йчик, -а; ч.; кол. фільварок, тепер куток с. Турка Кол. р-ну; давня назва – *Андрейчук*: folw. Andrejczuk (1906 (1876), KuK K); Андрійчик (2006, КВС, 173); Андрійчик (2011, УШ). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища засновника й колишнього власника фільварку, пор. п-ще *Андрейчук* (ІФД, 184). Сучасна форма найменування кутка з'явилася в результаті деформації давньої назви під впливом усного мовлення та втрати у свідомості людей мотиваційного зв'язку з особою, прізвище якої лягло в її основу.

Андрія́шево, -ого; с.; поле; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Андріяшево (2012, БЛ[5], 221). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(о)* від антропоніма *Адріяш*, пор. особове ім'я *Андріяш* < *Андрій* (СУІ, 33), п-ще *Андріяш* (ІФД, 185).

Андру́сево, -ого; с.; поле; с. Слобода Кол. р-ну: Андрусево (2012, БЛ[4], 203). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(о)* від антропоніма *Андрусь*, пор. особове ім'я *Андрусь* < *Андрій* (СУІ, 33–35), п-ще *Андрусь* (ПЗУ, 38).

Андру́сівка, -и; ж.; куток; с. Братківці Тисм. р-ну: Андрусівка (1995, ТМН, 12); Андрусівка (2007, Гетьм., 18). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Андрусь* (див. вище).

Андру́хівка, -и; ж.; кол. хутір, нал. до смт Чернелиця Гор. р-ну: Andruchówka (1880, SG, I, 35). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Андрух*, пор. особове ім'я *Андрух* < *Андрій* (СУІ, 35), п-ще *Андрух* (СП, 25).

Андру́шкові Ставкú, -их, -ів; мн.; луги; с. Саджавка Надв. р-ну: Андрушкові Ставки (1998, Мих., 178). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування ставків, які були на лугах і належали колись *Андрушкові*, пор. особове ім'я *Андрушко* (СУІ, 33), п-ще *Андрушко* (ІФД, 185).

Андру́шково, -ого; с.; урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Андрушково (2010, БЛ[1], 343). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Андрушко*, пор. особове ім'я *Андрушко*, п-ще *Андрушко* (див. вище).

Анке́лів Бе́рег, -евого; -а; ч.; куток; с. Троїця Снят. р-ну; вар. *Анкілов Берег*: Анкілов Берег (2012, БЛ[5], 221); Анкелів Берег (2012, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берег* ʽкруча; невелике підвищенняʼ (Лісняк, 359), ʽкруча, стрімкий схил; гористе місце, пасовисько' (ГГ, 23), ʽзарослий лісом горбʼ (ЕСУМ, 170), ʽпідвищення; гора; стік гориʼ (Hr., 32), а атрибутивним членом – прикметник *Анкелів* (*Анкілів*), що вказує на належність землі на кутку в давнину євреєві *Анкелю* (*Анкілю*).

Анте́на, -и; ж.; урочище; с. Угринів Тисм. р-ну: Антена (2000, ІУ, 21). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *антена* ʽдріт або система дротів, що служать для випромінювання радіохвиль під час радіопередач або для їх уловлювання під час радіоприйманняʼ; щогла, висока тичина і т. ін., до верху якої прикріплюється цей провід'(ВТС, 19). Вона вказує на розміщення урочища на місцевості, де стоїть радіотелевізійна вишка.

Антони́шина, -ої; ж.; урочище (долина); с. Топорівці Гор. р-ну: Антонишина (2010,

БЛ[1], 343). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від андроніма *Антониха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Антон* (СУІ, 37).

Антóнів, -ового; ч.; сад; с. Іллінці Снят. р-ну: Антонів (2012, БЛ[5], 221). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Антон*, пор. особове ім'я *Антон* (див. вище).

Антóнівка[1], -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Тишківці Гор. р-ну, тепер його куток: Antonówka (1900, SGG, 213); Антонівка (1994, Купч., 37); Антонівка (2009, ГСС, 91). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від усіченої форми антропоніма Йосиф фон *Антоневич*. Таке прізвище мав власник фільварку.

Антóнівка[2], -и; ж.; кутки; **1**) с. Годи-Добровідка Кол. р-ну: Антонівка (2006, КВС, 33); Антонівка (2012, БЛ[5], 221); **2**) с. Майдан Тисм. р-ну: Антонівка (2009, БЛ[2], 175); Антонівка (2011, Експ.); **3**) с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Антонівка (2005, УКС, 6); Антонівка (2007, ГР, 73); Антонівка (2010, БЛ[1], 343). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Антон* (див. вище).

Антóнівка[3], -и; ж.; село; Тлум. р-н; нал. Олешівської с/р; віддаль до Тлумача – 18 км, до Івано-Франківська – 28 км*: Antonówka (1788, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 107, арк. 1); Antonówka (1855, AKKGL, Bl. 45); Antonówka (1880, SG, I, 43); Antonówka (1900, SGG, 211); Антонівка (1947, АТП, 517); Антонівка (2009, ІФ АТП[7], 148). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Антон*, пор. особове ім'я *Антон* (див. вище).

Згідно з переказом, село засноване в середині XVIII ст. У липні 1757 року магнат Антоній Яблоновський подарував за добру службу попові з с. Братишів 75 моргів поля. Священик, який уже мав трохи землі, подарованої йому парафіянами, заснував тут нове поселення, назвавши його на честь свого покровителя *Антонівкою*.

Антóнова, -ої; ж.; криниця; с. Іллінці Снят. р-ну: Антонова (1999, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Антон*, пор. особове ім'я *Антон* (див. вище).

Антонюкíв, -ового; ч.; сад; с. Іллінці Снят. р-ну: Антонюків (2012, БЛ[5], 221). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Антонюк*, пор. п-ще *Антонюк* (ІФД, 186).

Антóнькова Горá[1], -ої, -и; ж.; підвищення (горб); с. Майдан Тисм. р-ну: Антонькова Гора (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Антонькова*, що вказує на належність ґрунту в давнину на горбі *Антонькові*, пор. особове ім'я *Антонько* < *Антон* (СУІ, 37).

Антóнькова Горá[2], -ої, -и; ж.; поле; с. Майдан Тисм. р-ну: Антонькова Гора (2009, БЛ[2], 175). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинулося поле.

Антóсишин Сад, -ого, -у; ч.; сад; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Антосишин Сад (2006, КГ, 17). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *сад* 'спеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощо' (ВТС, 1094), а атрибутивним членом – прикметник *Антосишин*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *Антосисі*.

Антóсів Сад, -евого, -у; ч.; поле; с. Буківна Тлум. р-ну: Антосів Сад (2012, БЛ[5], 221). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування саду, на місці якого було облаштоване поле. В основі мікротопоніма лежить апелятив *сад* (див. вище), ускладнений атрибутивним членом *Антосів*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *Антосеві*, пор. особове ім'я *Антось* < *Антон* (СУІ, 37).

Антóся Бóйчика, -я, -а.; ч.; урочище (млака, луг); с. Тучапи Снят. р-ну: Анто-

* Віддаль населених пунктів до Івано-Франківська подається за ІФ АТП[7], с. 148 – 186.

ся Бойчика (2011, УШ). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Антось Бойчик*. Вона вказує на належність урочища в давнину.

Аршúця[1], -і; ж.; гори; **1**) смт Солотвин Бог. р-ну; вар. *Яршиця*: Яршиця (1985, АСЗ, II, 591); Яршиця (2004, Терп., 7); Аршиця (2006, Експ.); **2**) с. Великий Ключів Кол. р-ну; вар. *Аршиці*: Аршиці (2000, ЕКол., III, 38); Аршиці (2006, КГ, 17); Аршиця (2011, УШ); **3**) смт Печеніжин Кол. р-ну; вар. *Яршиці*: Аршиця (2004, Експ.); Яршиці (2006, КГ, 23); Аршиця (2012, БЛ[5], 221). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *аршиця* (розм. *иршиці*, *гаршиці*, *яршиця*) ʻкрута дика гора; полонинаʼ (Нг., 31), *аршіца* ʻважкодоступна вершина гориʼ (ГГ, 18), ʻстрімка гора, сонячний бік гориʼ (ЕСУМ, I, 91) < рум. *arşiţă* ʻспека, жараʼ (РУС, 37), ʻпасовисько на пагорку, в лісі на сонячному боціʼ. Походить від нар.-лат. **arsīcia* ʻгорючаʼ (ЕСУМ, I, 91). І. Йордан вважає, що *аршиця* – це назва місця, де викорчувано ліс, а С. Лукашик подає значення цього терміна як ʻвипалена частина лісу; випалене узбіччя; сонячний бік гориʼ (див. Нг., 31).

Цікаве, але науково не обґрунтоване припущення про етимологію цих оронімів висловив Д. Шпак. Він вважає, що *Аршиця* (первісно – *Яршиця*) генетично пов'язана з іменем *Ярила* – язичницького бога весняного сонця, весни, пристрасті, чоловічої сили, хоробрості, плодючості. Його народження відзначали на Великдень. Ярилові присвячували гаївки, царинні пісні, на його честь організовували масові гуляння, молодечі ігри та герці-турніри. Такі свята-величання тривали від весни до закінчення літа й відбувалися в лісі, на галявинах, біля озер, ставків, рік, водоймищ і потоків на лоні пишної природи. Ці місця наші предки, на думку дослідника, називали *яршицями*. А оскільки вони розміщувалися на горах або під ними, то й гори отримували такі назви (ТСТ, 16–17).

Письменник і фольклорист С. Пушик припускає зв'язок назв цих гір з іменем язичницького бога *Ареса (Арея)* (БК[4], 188–189).

Аршúця[2], -і; ж.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну; вар. *Яршиця*: Яршиця (2006, КВС, 122); Аршиця (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся куток.

Атамáнка, -и; ж.; урочище; с. Грабовець Бог. р-ну: Атаманка (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чи прізвиськом чоловіка, якій, мабуть, належала колись земля в урочищі, пор. п-ще *Атаман* (ІФД, 187).

Ахтемíєшина, -ої; ж.; поле; с. Русів Снят. р-ну: Ахтемієшина (2012, БЛ[5], 221). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від андроніма *Ахтемієха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Ахтемій* (розм.) < *Артемій*.

Б

Бáба[1], -и; ж.; гори; **1**) с. Міжгір'я Бог. р-ну: Баба (2002, БК[2], 141); **2**) с. Підвербці Тлум. р-ну: Баба (2011, УШ). – Назви неоднозначні щодо походження. Вони можуть бути семантичними утвореннями від апелятива *баба*, який уживається в слов'янських мовах зі значеннями ʻтрясовинаʼ та ʻпідвищення; гора, горбʼ (ГТТС, 20–30), ʻприземкувата гораʼ (Дуйчак, 266), ʻприземкувата гора, невелика гора, підвищенняʼ (Лісняк, 359). Цікаво, що в одній із народних етимологій ойконіма *Бабин* (назва села, що на Косівщині) йдеться про його походження від апелятива *баба* ʻпагорбʼ (КТВ, № 14, с. 10). Можливо також, що ці ороніми мотивовані теонімом *Баба*. Так називали наші далекі предки одну з найстародавніших богинь українців, що була матір'ю-предкинею, берегинею, охоронницею, покровою, хранителькою родинного вогнища, подайницею всякого добра, богинею життя, родючості та здоров'я (УМ, 18). Її культ розвинувся за часів матріархату. Поклоняючись цьому божеству, язичники розміщували її капища з кам'яними або дерев'яними статуями в спеціально присвячених місцевостях

(в урочищах, лісах, гаях, на горах чи горбах, над водними об'єктами) і підтримували там жертовний вогонь (ОУПТ, 163), а також влаштовувалися ритуальні танки чоловіків (мисливців і воїнів) (СДМ, 32). Такі місцевості, як стверджує М. Худаш, інколи одержували від імен цих божеств свої власні назви, котрі так чи інакше могли зберегтися до нашого часу (Худ.², 299). Тому, мабуть, не випадково ряд гір на Прикарпатті мають такі назви: *Бабина Гора, Бабинець, Баб'янка*, *Бабин Погар, Бабка* (НГІФ, 14–15) та ін. Очевидно, що на вершинах цих гір були колись святилища богині *Баби*, що й відбилося в їх назвах.

Прикарпатські дослідники В. та М. Клапчуки припускають, що *Бабами* називали колись кам'яні статуї, залишені в VI–XIII ст. тюркомовними народами. Вони ще й дотепер збереглися в степовій частині Європи та Азії – від Прикарпаття до Монголії (ДІГД, 91).

Чеський учений А. Профоус дає іншу етимологію цим назвам. Він вважає, що *баба* була втіленням дощових мряк. Мряка, що підіймалася над горизонтом, якоюсь мірою була схожа на стару жінку, зігнуту й закутану, і дістала вона ім'я *баба, бабка*. Назва дощової мряки перейшла потім на гору, над якою вона часто підіймалася (Банк, 166). Характерно, що й у Карпатах появу дощових мряк і туманів місцеві жителі пов'язують з дикою *бабою*, старою, з розпатланим сивим волоссям, у зношеному лахмітті, яка живе в колибі й гріється біля ватри, курячи файку – довгу люльку.

Ба́ба², -и; ж.; камінь-скеля; с. Підвербці Тлум. р-ну: Баба (1978, Гор., 502); Баба (2012, БЛ[5], 221). – Назва мотивована, очевидно, теонімом *Баба* (див. вище).

За переказами, у печері, що утворилася в скалі, за часів татарських нападів переховувалися люди, а в двадцятих роках минулого століття там жив якийсь пустельник, що спокутував гріхи за вбивство товариша.

Баба́лова, -ої; ж.; поле (нива); с. Уніж Гор. р-ну: Бабалова (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Бабало*, пор. п-ще *Бабала* (ІФД, 188).

Баби́¹, -ів; мн.; пасмо горбів, що тягнеться від с. Волосів Надв. р-ну до сс. Ворона Кол. р-ну та Красилівка Тисм. р-ну; інша назва – *Бабківські гори*: Baby (1855, AKKGL, Bl. 44); Baby, Babkowskie góry (1874, EKG, I, 49); Баби, Бабківські гори (2006, КВС, 5); Баби (2011, УШ); Баби (2012, БЛ[5], 221). – Найбільш імовірно, що ці назви пов'язані з теонімом *Баба* (див. вище). Можливо, колись на пасмах горбів були язичницькі капища цієї богині. Менш імовірною є їх мотивація апелятивом *баба* зі значенням 'стара жінка' чи антропонімом *Баба*, пор. давні слов'янські особові імена: укр. *Баба* (Ук., 16), рос. *Баба* (Весел., 18), блр. *Баба* (Туп., 89), ст.-п. *Baba* (SSNO, I, 74), ч. *Baba* (Sv., 258) < *Бабъ* < *Бабѣрадъ*, *Babierad* (SSNO, I, 74).

Баби́², -ів; мн.; кол. село, хутір, тепер куток села Ворона Кол. р-ну: ws. Baby (1615, AGZ, X, 204); Na Babach (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 168, арк. 17); Baby (1932, MT S); Baby (1934, SDW, № 24, s. 296); Baby (1938, SDW, № 5, s. 83); Баби (1947, АТП, 512); Баби (1961, ІФ АТП[1], 76) Баби (1965, ІФ АТП[2], 70); Баби (2006, КВС, 24). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного ороніма – найменування пасма горбів (див. вище), на якому розкинувся куток, що найбільш імовірно; б) утворенням способом плюралізації та онімізації апелятива *баба* 'стара жінка'; в) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала куток, пор. давні слов'янські особові імена *Баба* (див. вище).

Ба́бин, -ого; ч.; горб; с. Стрільче Гор. р-ну: Babin (1874, EKG, II, 114); Бабин (2012, БЛ[5], 221). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від теоніма *Баба* (див. вище). Можливою також є мотивація цього ороніма апелятивом *баба* чи антропонімом *Баба* (див. вище).

Ба́бина Ви́долина, -ої, -и; ж.; част. лісу; с. Узин Тисм. р-ну: Бабина Видолина (2012, БЛ[5], 221). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив

видолина ʻвидолинок; невелика й неглибока улоговина; улоговинка' (ВТС, 93), а атрибутивним членом – прикметник *бабина*, що вказує, очевидно, на належність цієї частини лісу в давнину *бабі* чи людині з прізвиськом або прізвищем *Баба*.

Ба́бина Гора́, -ої, -и; ж.; гора; с. Підвисоке Снят. р-ну; вар. *Баб'я гора*: Babia góra (1880, SG, I, 67); Бабина Гора (2002, БК[2], 142); Бабина Гора (2009 (1874), ПЗАП, 60); Бабина Гора (2012, БЛ[5], 221). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *бабина* (*баб'я*), що вказує на наявність у давнину на горі капища богині *Баби* (див. вище). Менш імовірною є мотивація цього ороніма антропонімом *Баба*.

Ба́бина Доли́на, -ої, -и; ж.; поляна; с. Узин Тисм. р-ну: Бабина Долина (2009, БЛ[2], 177). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), ʻдолина; низина; низина біля річки' (ССУМ, I, 315), ʻнизина, заросла травою; широка низина' (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *бабина*, що вказує на належність у давнину поляни *бабі* (див. вище) або людині з прізвищем чи прізвиськом *Баба* (див. вище).

Ба́бине, -ого; с.; урочище; с. П'ядики Кол. р-ну: Бабине (2006, КВС, 134). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(е)* від апелятива *баба* чи антропоніма *Баба* (див. вище). Можливо також, що цей мікротопонім пов'язаний із язичницькими віруваннями наших предків (див. *Баба*).

Ба́бин Кут[1], -ого, -а; ч.; урочище; с. Троїця Снят. р-ну: Бабин Кут (2011, УШ); Бабин Кут (2012, БЛ[5], 221). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина якої-небудь території, місцевості' (ВТС, 475), а атрибутивним членом – прикметник *бабин*, що вказує на належність урочища в давнину *Бабі*. Можливо також, що цей мікротопонім пов'язаний з язичницькими віруваннями наших предків (див. *Баба*).

Ба́бин Кут[2], -ого, -а; ч.; ліси; **1**) с. Тростянець Снят. р-ну: Бабин Кут (2011, УШ); **2**) с. Делева Тлум. р-ну: Babi[n] kąt (1905 (1874), KuK TT); Бабин Кут (2011, УШ); Бабин Кут (2012, БЛ[5], 221). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *кут* (див. вище), а атрибутивними членами – прикметник *бабин*, що вказує на належність лісів у давнину *Бабі*. Можливо також, що ці мікротопоніми пов'язані з язичницькими віруваннями наших предків (див. *Баба*). Певним підтвердженням цьому може служити факт, наведений Б. В. Кобилянським, що старі люди в селі розповідали про "кам'яні баби", які люди в сусідніх селах скинули в річку (Кобил., ДЛМ, 106).

Бабиноку́тський, -ого; ч.; потік; л. Дубівця п. Пруту л. Дунаю; с. Тростянець Снят. р-ну: Бабинокутський (2003, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *бабинокутський* ʻякий витікає з лісу *Бабин Кут* (див. вище)'.

Ба́бин Ліс, -ого, -у; ч.; лісове урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Бабин Ліс (2000, ЕКол., III, 38). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс*, а атрибутивним членом – прикметник *бабин*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *Бабі*. Можливо також, що цей мікротопонім пов'язаний із язичницькими віруваннями наших предків (див. *Баба*).

Ба́бин Хрест, -ого, -а; ч.; горб; сс. Джурів, Рудники Снят. р-ну: Бабин Хрест (2011, УШ); Бабин Хрест (2012, БЛ[5], 221). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного реалоніма – найменування хреста, що стояв колись на горбі. Очевидно, той хрест поставила там якась *баба*.

Ба́б'їнські Корчі́, -их, -ів; мн.; урочище; с. Баб'янка Кол. р-ну: Баб'їнські Корчі (2010, УШ). – Назва утворена спо-

собом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *корчі* ʻкущіʼ, пор. *корч* ʻкущʼ (ВТС, 457), а атрибутивним членом – прикметник *баб'їнські*, що вказує на розташування урочища на території с. *Баб'янка* (див. далі).

Бабці́, -ів; мн.; сад; с. Котиківка Гор. р-ну: Бабці (2010, БЛ[1], 343). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, стала ініціатором закладки саду або володіла ним, пор. п-ще *Бабець* (ІФД, 188).

Ба́бче[1], -ого; с.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 26 км, до Івано-Франківська – 43 км: Babcze (1602, Mk., № 147, к. 208); Babcze (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Babcze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 95); Babcze (1880, SG, I, 66); Бабче (1947, АТП, 516); Бабче (2009, ІФ АТП[7], 148). – Назва є посесивним утворенням на *-*je* від антропоніма *Бабець* або *Бабко*, пор. давнє особове ім'я *Babko* (SG, XV, 305) < *Бабъ* < *Баб҃радъ*, *Babierad* (SSNO, I, 74), п-ща *Бабець* (ІФД, 188), *Бабко* (ППС, 9). В. О. Яцій виводить цю назву від однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. далі), який протікає через село (Яцій[2], 144).

Ба́бче[2], -ого; с.; потік; л. Великого Лукавцю п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина ~ 7,5 км; с. Бабче Бог. р-ну, гирло нижче с. Молодків Надв. р-ну; вар. *Бабецький*, *Бабчанка*: Babcze (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 170, арк. 51); Babcze (1880, SG, I, 66); Бабецький (1985, ІГ, ІІ, 384); Бабче (1979, СГУ, 27); Бабче (2008, УШ); Бабчанка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), через яке протікає потік. Варіанти назви є розмовними суфіксальними утвореннями на *-ськ(ий)* та *-анк(а)* від названого вище ойконіма.

Ба́бчин Про́вал, -ого, -у; ч.; урочище; с. Михальче Гор. р-ну: Бабчин Провал (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *провал* (< псл. **provalъ*) ʻпровалля; глибокий яр' (Мар., 245), ʻдолина ріки чи потоку; пропасть, яр' (Jurkowski, 121), ʻпропасть' (Лісняк, 360), а атрибутивним членом – прикметник *Бабчин*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Бабці*, пор. п-ще *Бабка* (Редько, І, 17).

Бабчи́ха, -и; ж.; болото; площа – 7,8 га; м. Городенка: Бабчиха (2000, ПЗТ, 254); Бабчиха (2012, БЛ[5], 221). – Назва, очевидно, генетично пов'язана з апелятивом *баба* ʻболото, трясовина' (ЕСУМ, І, 106). Можлива також мотивація цього гелоніма однозвучним андронімом – найменуванням жінки за іменем чи прізвищем чоловіка, пор. п-ще *Бабко* (ППС, 9).

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 254).

Бабчука́, -а; ч.; сад; с. Кулачківці Снят. р-ну: Бабчука (2012, БЛ[5], 221). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням прізвища *Бабчук*, яке мав колишній власник саду, пор. п-ще *Бабчук* (СП, 32).

Ба́б'я, -єї; ж.; гора; с. Пробабин Гор. р-ну: Babia (1855, AKKGL, Bł. 50). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-*ja* від теоніма *Баба* (див. вище).

Ба́б'янка[1], -и; ж.; село; Кол. р-н; нал. до Струпківської с/р; віддаль до Коломиї – 35 км, до Івано-Франківська – 33 км; засн. біля 1629 р. (EKG, I, 47–48): Babionka (1660, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 152, с. 23); Babianka (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Babianka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 172); Babianka (1855, AKKGL, Bl. 45); Babianka (1880, SG, I, 66); Баб'янка (1947, АТП, 511); Баб'янка (2009, ІФ АТП[7], 148). – Назва утворена, очевидно, за допомогою поширеної в топонімії Прикарпаття й Карпат суфіксальної групи *-анк(а)* (розм. *-'инк(а)*) від ороніма – найменування узвишшя (пасма горбів) *Баби* (див. вище), на якому виникло село. Д. Г. Бучко виводить її від однозвучного гідроніма – найменування річки (див. далі), на березі якої розкинулося це поселення, або від особової назви *Баб'ян* + суфікс *-к(а)* в посесивній функції (Бучко, 50). В. О. Яцій, окрім цих версій, припускає її

утворення за допомогою суфікса *-к(а)* від незасвідченого (мікро)топоніма *Баб'яни* (Яцій, 150), що сумнівно.

Ба́б'янка[2], -и; ж.; річка; утворюється злиттям потоків Біленький та Рінистий біля с. Боднарів Кол. р-ну, далі тече під назвою *Бребенки* (див. далі), зливаючись з *Опрашиною*, отримує назву *Баб'янка*, в Отинії разом із Голишанкою творить *Отинійський* потік, що є правою притокою Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Дністра; довжина – 16 км; сс. Боднарів, Струпків, Баб'янка, Угорники, смт Отинія Кол. р-ну; інша назва – *Опрашина* (див. далі): Babianka (1880, SG, I, 67); Babianka (1906 (1876), KuK K); Babianka (1917, Машт., ДБ, 18); Babianka (1935, MT N); Баб'янка (1979, СГУ, 27). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), через яке протікає річка.

Ба́б'янка[3], -и; ж.; урочище; м. Тисмениця: Баб'янка (2008, Тисм.[1], 39 вклад.). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфіксальної групи *-анк(а)* від теоніма – язичницької богині *Баба* (див. вище), статуя якої, мабуть, стояла колись в урочищі.

Ба́вка[1], -и; ж.; урочище (ліс); с. Джурів Снят. р-ну: Бавка (2011, УШ); Бавка (2012, БЛ[5], 221). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *бавка*, що позначає як від'ємні, так і позитивні елементи рельєфу: 'суха впадина; рівнина, долина в степу' (Мар., 213), 'суха долина; русло річки, що висохла' (Лісняк, 359), пор. також *балка* 'яр з пологими схилами' (ВТС, 35), 'русло висохлої річки' (ЕСУМ, I, 126), 'яр; яр, утворений течією ріки; степовий яр' (Мар., 214–215). На Бойківщині та Гуцульщині не побутує термін *балка* зі значенням 'заглиблення', а на Покутті він вживається в мікротопонімах, що є найменуваннями ряду невеликих об'єктів, які розташовані на підвищеннях. Враховуючи це, дослідниця мікротопонімії цього краю Л. П, Білінська припускає, що цей апелятив маніфестує тут значення 'невелике підвищення' (БЛ[5], 73). У будь-якому випадку назва вказує на рельєф поверхні урочища.

Ба́вка[2], -и; ж.; куток; с. Підвисоке Снят. р-ну: Бавка (2011, УШ); Бавка (2012, НПС, 164). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *бавка* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні кутка.

Ба́вки[1], -ок; мн.; горби, підвищення; **1**) 330 м; с. Виноград Гор. р-ну: Бавки (2008, УШ); **2**) с. Княже Снят. р-ну: Бавки (2011, УШ); **3**) с. Тучапи Снят. р-ну: Бавки (2004, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *бавка* (див. вище).

Ба́вки[2], -ок; мн.; урочища; **1**) с. Виноград Гор. р-ну: Бавки (1988, КК, 594); **2**) с. Вікно Гор. р-ну: Бавки (2008, УШ); Бавки (2012, БЛ[5], 221); **3**) с. Грушів Кол. р-ну: Бавки (2006, ЕКол., IV, 156); **4**) с. Малий Гвіздець Кол. р-ну: Бавки (2011, УШ); **5**) с. Балинці Снят. р-ну: Bawki (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 43, арк. 75); Бавки (2012, НПС, 39); **6**) с. Белелуя Снят. р-ну; вар. *Балки*: Бавки, Балки (2000, Марусик, 16); Бавки (2003, Снятин, 21); Бавки (2012, БЛ[5], 221); **7**) с. Рибне Тисм. р-ну: Бавки (2000, Качкан, 11); **8**) с. Долина Тлум. р-ну: Бавки (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *бавка* (див. вище). Вони вказують на характер поверхонь урочищ.

Ба́вки[3], -ок; мн.; кутки; **1**) с. Дебеславці Кол. р-ну; вар. *Балки*: Bawki (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 31, арк. 16); Балки, Бавки (2006, КВС, 44); Бавки (2007, ЕКол., V, 19); Бавки (2011, УШ); **2**) с. Тростянка Кол. р-ну: Бавки (2006, КВС, 167). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *бавка* (див. вище). Вони вказують на характер поверхонь територій кутків.

Ба́вки[4], -ок; мн.; поле; с. Княже Снят. р-ну: Бавки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на схилах якого розкинулося поле.

Ба́вки[5], -ок; мн.; ліси; **1**) с. Троїця Снят. р-ну: Бавки (2011, УШ); **2**) між сс. Павлівка та Угринів Тисм. р-ну: Бавки (1997, Павл., 6). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *бавка* (див. вище). Вони вказують на наявність у лісах підвищень, ярів і балок.

Ба́вки[6], -ок; мн.; поле; с. Хотимир Тлум. р-ну: Бавки (1973, Кобил., 271). – Назва

утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *бавка* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні поля.

Ба́вкова Доли́на, -ої, -и; ж.; куток; с. Підвисоке Снят. р-ну: Бавкова Долина (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ‘рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ‘долина; низина; низина біля річки’ (ССУМ, І, 315), ‘низина, заросла травою; широка низина’ (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *бавкова* ʽрозміщена в *бавці* (див. вище)’. Вона вказує на місце розташування та рельєф поверхні кутка.

Багаї́вка, -и; ж.; урочище; с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Багаївка (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Багаївка (2006, КГ, 19); Багаївка (2007, ІВВ, 12). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Багай*, пор. п-ще *Багай* (СП, 32).

Ба́гна[1], -и; ж.; болота (болотисті місцевості, урочища); **1**) с. Великий Ключів Кол. р-ну; вар. *Багно*, *Багни*: Bahna (1855, AKKGL, Bl. 49); Bagno (1904 (1877), KuK Kuty); Bagno (1933, MT Kuty); Багна (2006, КГ, 19); Багни (2012, БЛ[5], 221); **2**) с. Рунґури Кол. р-ну: Багна (2002, Рунґ., 240); Багна (2006, КГ, 23); Багна (2012, БЛ[5], 221). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *багна* (< псл. **bagno*) ʽбагно, болото, драговина, мочар’ (Мар., 214; ЕСУМ, І, 110), ʽболотисте місце; трясовина, болото’ (ВТС, 32), ʽболото в загальному значенні’ (СНГТВ, 7), ʽболото, заболочене грузьке місце, мокра заболочена низина’ (СНГТК, 14–15), ʽдуже грузьке болото’ (СГТЗП, 218).

Ба́гна[2], -и; ж.; куток; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Bahna (1855, AKKGL, Bl. 49); Багна (2006, КВС, 14); Багна (2011, УШ); Багна (2012, БЛ[5], 221). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування болотистої місцевості (див. вище), на якій розкинувся куток.

Ба́гна[3], -и; ж.; поле; с. Княже Снят. р-ну: Багна (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *багна* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на полі.

Ба́гна[4], -и; ж.; пасовище; с. Слобідка Тисм. р-ну: Багна (2012, СНІС, 8). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *багна* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на пасовищі

Багну́, -он; мн.; куток (присілок); с. Трач Кос. р-ну: Багни (1995, НПК, 74). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *багна* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на кутку.

Багно́[1], -а; с.; кол. пасовище, сінокіс, тепер куток; с. Мишин Кол. р-ну: Bagno (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 270, с. 41, 57); Bahno (1855, AKKGL, Bl. 49); Bagno (1904 (1877), KuK Kuty); Багно (2006, КВС, 101); Багно (2011, УШ); Багно (2012, БЛ[5], 221). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *багно* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на кутку.

Багно́[2], -а; с.; пасовище; с. Товмачик Кол. р-ну: Bagno (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 41, с. 32); Багно (2012, БЛ[5], 221). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *багно* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на пасовищі.

Багно́[3], -а; с.; урочища (заболочені місцевості); **1**) с. Княже Снят. р-ну: Багно (1999, Експ.); Багно (2012, БЛ[5], 221); **2**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Багно (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *багно* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунту в урочищах.

Багрі́ївка, -и; ж.; урочище; с. Рогиня Гор. р-ну: Багріївка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Багрій*, пор. п-ще *Багрій* (СП, 32).

Ба́гінсберґ[1], -а; ч.; кол. нім. колонія, засн. 1818 р. біля м. Коломия (НКГ, 64), тепер вул. Б. Хмельницького, О. Пушкіна, Б. Лепкого та, частково, С. Петлюри: Baginsberg (1855, AKKGL, Bl. 49); Bagisberg (1900, SGG, 293); Baginsberg (1906 (1876), KuK K); Baginsberg ad Kołomyja (1910, ZSO, 4); Багінсберґ (1988, КК, 38); Багінсберґ (2008 (1877), Вайгель 54). – Назва утворена способом поєднання в одну лексему антропоніма *Багін*, що є усі-

ченою формою прізвища засновниці колонії Маріанни *Багінської*, пор. нім п-ще *Baginski* (FNB, 59), та нім. апелятива *der Berg* ʻгораʼ (ВНУС, 116), тобто первісно вона означала ʻгора *Багінської*ʼ.

З історії відомо, що в 1818 році М. Багінська запросила сюди 17 сімей німецьких колоністів, які прибули з Брігідау (Стрийщина), Йозефсберґу (Дрогобиччина) та Уґартсталю (Калущина). Вони осіли на землях Станіслава й Сюзанни Багінських. Новозаснована колонія стала називатися *Мечиківкою*. Згодом вона зміцнилася колоністами, які прибули з Ландестреу (Калущина). М. Багінська уклала з ними угоду, згідно з якою кожна родина утримувала по 10 моргів землі на вічні часи. Кожен колоніст повинен був відпрацювати щороку на панщині 14 днів, сплачувати податки натурою й грошима. Куратор громади (голова) отримав у безкоштовне користування 3, а вчитель – 4 морґи землі. Їх також звільняли від сплати чиншу та панщини. Так виникла німецька колонія, яку на честь Багінських назвали *Багінсберґ* (ЕКол., ІІ, 13–14).

Ба́гінсберґ², -а; ч.; куток; с. Матеївці Кол. р-ну: Баґінсберґ (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування колишньої нім. колонії (див. вище). Вона має переносне, конотативне значення і вказує на певну віддаленість кутка від села, подібно до того, як віддалений *Багінсберґ* від міста Коломия.

Бадзáрня, -і; ж.; урочище; с. Будзин Тлум. р-ну: Бадзарня (2012, Експ.). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *бадзарня* (діал.) ʻмісце, де колись був базарʼ (Експ.).

Бадúлево, -ого; с.; поле; с. Клубівці Тисм. р-ну; вар. *Бадилове*: Бадилево (1995, ТМН, 21); Бадилове (2005, Карпів, 10); Бадилево (2012, БЛ[5], 221). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(о)* (*-ов(е)*) від антропоніма *Бадило*, пор. п-ще *Бадило* (Експ.).

Бадовляк, -á; ч.; урочище; с. Тязів Тисм. р-ну: Бадовляк (1995, ТМН, 48). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника урочища, пор. п-ще *Бадовляк* (Експ.).

За народними переказами, назва мотивована однозвучним гідронімом – найменуванням цілющого джерела, яке було в урочищі до Першої світової війни. Оскільки вода в ньому мала лікувальні властивості, то люди назвали його *Бадовляком* від *бадити* ʻлікуватиʼ.

Бажантáрня, -і; ж.; кол. хутір, нал. до м. Станіславова (суч. Івано-Франківська): Bażantarnia (1855, AKKGL, Bl. 44). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *бажантарня* ʻфазанник; фазанячий двірʼ (Гонца, 88), пор. пол. *bażanciarnia* ʻт. с.ʼ (ПУС[1], 24). Вона вказує на те, що на хуторі колись розводили фазанів.

Бáза[1], -и; ж.; поля; **1**) с. Малий Гвіздець Кол. р-ну: База (2012, БЛ[5], 221); **2**) с. Кулачківці Снят. р-ну: База (2012, БЛ[5], 221); **3**) с. Рожневі Поля Снят. р-ну: База (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *база* ʻсклад, місце зберігання різних продуктів, товарівʼ (ВТС, 33). Вони вказують на те, що на полях колись були склади з мінеральними добривами та іншими товарами сільськогосподарського призначення.

Бáза², -и; ж.; куток; с. Ценява Кол. р-ну: База (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *база* (див. вище). Вона вказує на виникнення кутка біля складів, що належали військовим частинам, які обслуговували аеродром та льотний полк.

Бáзева, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Колінці Тлум. р-ну: Базева (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Базьо*, пор. особове ім'я *Базьо* < *Василій* < *Василь* (СУІ, 60), п-ще *Базьо* (ПЗУ, 44).

Базенú, -ів; мн.; куток; с. Залуччя Кол. р-ну: Базени (2006, КВС, 56). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала куток, пор. особове ім'я *Базена* < *Василія* (СУІ, 60–62), п-ща *Базенко* (СУІ, 61), *Базьо* (ПЗУ, 44).

Базилинú, -ів; мн.; куток; с. Молодків Надв. р-ну: Базилини (1998, Мих., 178); Базилини (2010, Експ.); Базилини (2011, СГ, ІІ, 215). – Назва виникла в результаті трансоні-

мізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Базилина* (Редько, I, 21).

Базильо́рові Корчí, -их, -ів; мн.; урочище; с. Похівка Бог. р-ну: Базильорові Корчі (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *корчі* ʻзарості кущів’, пор. *корч* ʻкущ’ (ВТС, 457), а атрибутивним членом – прикметник *Базильорові*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Базильору*.

Ба́зів Кут, -евого, -а; ч.; куток; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Базів Кут (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина якої-небудь території, місцевості’ (ВТС, 475), тут – ʻчастина села’ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Базів*, що вказує на належність землі на кутку в давнину *Базеві*, пор. особове ім’я *Базьо* (див. вище).

Байда́к, -а; ч.; пасовище; с. Забережжя Бог. р-ну: Байдак (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, якій належало колись пасовище, пор. п-ще *Байдак* (СП, 33).

За переказами місцевих жителів, назва пасовища походить від дієслова *байдикувати* ʻнічого не робити, нічим не займатися; відпочивати’ (Експ.), оскільки ще в 30–40-х роках минулого століття тут відбувалися концерти художньої самодіяльності, спортивні змагання, ігри.

Байцарі́вщина, -и; ж.; підвищення; с. Жураки Бог. р-ну: Байцарівщина (2012, БЛ[5], 221). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-івщин(а)* від антропоніма *Байцар*, пор. п-ще *Байцар* (ІФД, 189).

Бака́ющина, -и; ж.; лісове урочище; с. Перерісль Надв. р-ну; вар. *Бакаючина*: Бакаючина (1998, Мих., 178); Бакающина (2009, ПІН, 18). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-ин(а)* від антропоніма *Бакаюський*, пор. п-ще *Бакаюський* (Експ.), або від андроніма *Бакаюшка* – найменування жінки за прізищем чоловіка, пор. п-ще *Бакай* (ІФД, 189).

Балаго́ра, -и; ж.; горб; 329 м; смт Обертин (кол. с. Балагурівка), с. Гончарів Тлум. р-ну; інша назва – *Чортова Гора*, *Чортові Гори* (див. далі): Bałaury czyli Czartowe góry (1880, SG, I, 93); Bałahora (1880, SG, I, 876); Bałahora (1906 (1876), KuK K); Балагора (2012, БЛ[5], 221). – Назва, очевидно, виникла під впливом польської мови зі словосполучення *biała góra* ʻбіла (вапнякова) гора’. М. Л. Худаш вважає, що в основі назви *Балагора* лежить словосполучення *Балья гора*, у складі якого є посесив на *-*ьја* від особової назви *Балъ* < *Балемилъ, Балеславъ* (Худ., 17). Можливо також, що назва гори пов’язана з дохристиянськими віруваннями, пор. *Балаур* – назва одного з персонажів молдавського фольклору, рум. *balaur* ʻзмій, дракон, гідра’ (РУС, 47). Підтвердженням цього є й інше найменування горба – *Чортова Гора*.

Балагу́рини, -ів; мн.; кол. хутір, тепер куток с. Чортовець Гор. р-ну: Bałahoriny (1933, MT K); Bałahuryny (1934, SDW, № 21, s. 221). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-сько *Балагурин* < *Балагура*, п-ще *Балагура* (ІФД, 190); б) семантичним утворенням від катойконіма *балагурини* ʻвихідці (переселенці з с. *Балагурівка* (див. далі)’ або ʻякі проживали під горою *Балагора* (див. вище)’.

Балагу́рівка, -и; ж.; кол. окреме село, тепер куток с. Гончарів Тлум. р-ну: Baławorówka (!) (1765, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 286, с. 165); Bałahorówka, Balaharówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 212, арк. 31); Bialohorowka (1790, KGL, 28); Białohorówka (1855, AKKGL, Bl. 49); Bałaharówka, dawnej Bałaurówka, mylnnie Białahorówka zwana (1880, SG, I, 93); Bałahorówka (1910, ZSO, 5); Bałahorówka (1933, MT K); Балагурівка (1947, АТП, 511); Балагурівка (1961, ІФ АТП[1], 76); Балагурівка (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від антропоніма *Балагур*, пор. п-ще

Балагур (СП, 34); б) таким же утворенням від ороніма – найменування горба *Балагора* (див. вище), біля якого виникло поселення. Остання версія є, на нашу думку, більш імовірною. А. Шнайдер трактує цю назву як утворення від рум. антропоніма *Balaur* (EKG, I, 379–380), пор. у цьому зв'язку рум. п-ще *Balaur* (Const., 262).

Балине́цьке, -ого; с.; поле; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Балинецьке (2006, КГ, 19); Балинецьке (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *балинецьке* 'належне громаді с. *Балинці* (див. далі) чи окремим його жителям'.

Ба́линська Толо́ка, -ої, -и; ж.; куток; с. Балинці Снят. р-ну: Балинська Толока (2012, НПС, 39). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *толока* 'пасовисько (перев. обгороджене); земля, ніколи не орана' (ГГ, 186), 'пасовище поблизу села (перев. громадське)' (ТГП, 334), 'залишене під пар поле, що служить пасовищем для худоби' (ВТС, 1254), а атрибутивним членом – прикметник *балинська*, що вказує на належність кутка до с. *Балинці* (див. далі).

Ба́линці, -ів; мн.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 32 км, до Івано-Франківська – 78 км; давня назва – *Баленичі*, *Балиничі*: Balenicze (1444, AGZ, V, 130); Balyncze (1496, MRPS, II, 34); Balincze (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Balince (1658, ЛНБ ВР, ф.145,спр.19,фас.4);Balińce(1787,ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 69); Balince (1855, AKKGL, Bl. 49); Balince (1880, SG, I, 88); Балинці (1947, АТП, 503); Балинці (2009, ІФ АТП[7], 148). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування роду чи піддаих якогось *Бали*, пор. особові імена: давнє укр. *Бал* (Чучка, Сл., 41), блр. *Бала* (Бір., 36), ст.-п. *Bala* (SSNO, I, 80), хорв. *Bala* (Leks., 20), що є суфіксальними похідними на *-а* від *Балъ* < *Баломиръ*, *Балосинъ* (Мор., 7). Десь у XV ст. суфікс *-иничі* в назві села, очевидно, під сильним впливом ойконімних утворень на *-инці*, був замінений цим формантом. У такій формі назва функціонує й тепер. М. Л. Худаш припускає також, що вона могла виникнути й від катойконіма *балинці* 'вихідці з села *Балин* (суч. Він. або Хм. обл.)' (Худ., 20).

Ба́лкú[1], -ок; мн.; кол. хутір, нал. до с. Старі Богородчани Бог. р-ну, тепер його куток: Bałki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 11, с. 129); Bałki (1900, SGG, 41); Bałki (1932, MT S); Бавки, Балки (2011, УШ); Бавки (2012, БЛ[5], 221). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *балка* (*бавка*) 'яр з пологими схилами' (ВТС, 35), 'русло висохлої річки' (ЕСУМ, I, 126), 'яр; яр, утворений течією ріки; степовий яр' (Мар., 214–215). На Покутті цей апелятив має ще й значення 'невелике підвищення' (БЛ[5], 73). Можлива також її мотивація однозвучним груповим антропонімом – найменуванням родини, яка могла започаткувати куток, пор. п-ще *Балко* (ПЗУ, 46).

Ба́лки[2], -ок; мн.; урочище; с. Пилипи Кол. р-ну: Bałki (1933, MT Kuty). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *балка* зі значенням 'яр з пологими схилами' (ВТС, 35), 'русло висохлої річки' (ЕСУМ, I, 126), 'яр; яр, утворений течією ріки' (Мар., 214–215). Вона вказує на рельєф поверхні урочища.

Ба́лкú[3], -ок; мн.; потічок; п. Белелуї л. Пруту л. Дунаю; с. Белелуя Снят. р-ну: Bałki (1880, KuK Z); Балки (1982, КС, 15); Балки (2000, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *балка* (див. вище). Вона вказує на характер і форму берегів потічка.

Ба́лки[4], -ок; мн.; куток; с. Кулачківці Снят. р-ну: Балки (2012, БЛ[5], 222). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *балка* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні кутка.

Ба́лки[5], -ок; мн.; кол. хутір, тепер куток міста Снятин: *Bałki (... Bałkami zową; 1571, Mk., S11(1), 12); Bałki (1900, SGG, 604); Балки (1982, КС, 13); Балки (2012, НПС, 289). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *балка* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні хутора.

Балкú[6], -ок; мн.; лісове урочище; с. Загвіздя Тисм. р-ну: Bałki (1932, MT S). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *балка* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні урочища.

Балкú[7], -ок; мн.; урочище (сінокіс); с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Балки (2006, МСП, 16). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *балка* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні урочища.

Балківéць, -івця; ч.; потік; л. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Манява Бог. р-ну: Балківець (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від прикметника *балковий* ʻякий протікає в *балці* (див. вище)ʼ.

Бальтазáрівка, -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Виноград Гор. р-ну: Baltazarówka (1893, SG, XIII, 562). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Бальтазар*, пор. особове ім'я *Бальтазар* < *Бальтасарій*, (СЛИ, 383).

Баляни́, -ів; мн.; присілок; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Баляни (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала присілок або проживала колись на ньому, пор. п-ще *Балян* (Редько, I, 29).

Бам[1], -у; ч.; пасовища; **1**) с. Грабовець Бог. р-ну: Бам (2011, УШ); **2**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Бам (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного дромоніма – найменування залізниці *БАМ* (Байкало-Амурської магістралі) в Східному Сибіру. Вони мають переносне, конотативне значення і вказують на значне віддалення пасовищ від центрів сіл.

Бам[2], -а; ч.; мікрорайон м. Івано-Франківська: Бам (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного дромоніма – найменування залізниці *БАМ* (Байкало-Амурської магістралі) в Східному Сибіру. Вона має переносне, конотативне значення і вказує на значне віддалення мікрорайону від центру міста та його будівництво в часи, коли споруджувалася Байкало-Амурська магістраль.

Бангладéш, -а; ч.; куток; с. Ямниця Тисм. р-ну: Бангладеш (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменування держави в Південній Азії. Вона має переносне, конотативне значення і вказує на значну віддаленість кутка від центру села, у результаті чого він нібито відрізаний від цивілізації, як Бангладеш відрізана Гімалаями від країн СНД.

Бандýрка, -и; ж.; куток; с. Рунгури Кол. р-ну: Бандурка (2002, Рунг., 240); Бандурка (2006, КВС, 140); Бандурка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чоловіка, який проживав на кутку або був його засновником, пор. п-ще *Бандурка* (ТД КР, 55).

Бáнище, -а; с.; поле; с. Загвіздя Тисм. р-ну: Baniszcze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 4, с. 92); Baniszcze (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 58, арк. 92); Банище (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *банище* ʻмісце, де була *баня* – джерело солоної води; солеварняʼ, пор. *баня* ʻсолеварняʼ (ЕСУМ, I, 136), ʻсоляне джерело; солеварняʼ (Hr., 32). Вона вказує на те, що на полі в давнину були соляні джерела та солеварня.

Бані́, бань; мн.; ліс; с. Глинки Надв. р-ну: Бані (1998, Мих., 178). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *баня* (див. вище). Вона вказує на на те, що в лісі колись біля соляних джерел виварювали сіль.

Бáнний, -ого; ч.; потік; пр. Вербіжця л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Банний (2006, КВС, 17). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *банний* ʻякий випливає з *бані* – соляного джерелаʼ, пор. *баня* (див. вище), а також урочище *Баня* (див. далі), де протікає потік (КВС, 17).

Бáношеве, -ого; с.; поле; с. Волосів Надв. р-ну: Баношеве (1998, Мих., 178). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Банош*, пор. п-сько *Банош* (Мих., 91).

Банькú[1], -ок; мн.; куток; с. Марківка Кол. р-ну: Баньки (2009, Експ.); Баньки

(2012, БЛ[5], 222). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *банька*, дем. від *баня* (див. вище). Вона вказує на наявність на кутку соляних джерел, біля яких колись виварювали сіль.

Банькú[2], -ок; мн.; урочища (місцевості); **1**) с. Красна Надв. р-ну: Баньки (1998, Мих., 178); Баньки (2011, СГ, ІІ, 199); **2**) на захід від с. Стецева Снят. р-ну: Баньки (1982, КС, 16). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *банька*, дем. від *баня* (див. вище). Вони вказують на наявність в урочищах соляних джерел.

Бáня[1], -і; ж.; гори, горби; **1**) 512 м; між сс. Глибока та Хмелівка Бог. р-ну: Bania (1855, AKKGL, Bl. 44); Bania (1880, KuK S); z pod góry Bani (1880, SG, I, 592); Bania (1913, GKS); Баня (2012, БЛ[5], 222); **2**) с. Малий Ключів Кол. р-ну: Баня (2006, КВС, 95). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *баня* (див. вище). Вони вказують на те, що в давнину на цих горбах були соляні джерела та солеварні.

Бáня[2], -і; ж.; кутки; **1**) с. Маркова Бог. р-ну; вар. *Бані*: Bania (1855, AKKGL, Bl. 48); Bania (1935, MT N); Баня, Бані (2011, УШ); **2**) с. Старуня Бог. р-ну; вар. *Бані*: Бані, Баня (2011, УШ); Бані (2011, СГ, ІІ, 230); **3**) с. Гвізд Надв. р-ну; вар. *Бані*: Bania (1906 (1880), KuK N); Bania (1913, GKS); Bania (1935, MT N); Бані (1998, Мих., 178); Бані (2010, Експ.); Бані (2011, СГ, ІІ, 178); **4**) смт Ланчин Надв. р-ну; вар. *Бані*: Бані (1998, Мих., 178); Бані, Баня (2010, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *баня* (див. вище). Вони вказують на те, що на кутках колись були соляні джерела, де виварювали сіль. Варіанти назв відбивають особливості місцевих говірок, у яких іменники першої відміни з основою на м'який приголосний мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Бáня[3], -і; ж.; кол. село, тепер куток с. Росільна Бог. р-ну: Bania (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 16, спр. 113, с. 116); Bania (1880, KuK S); Bania (1888, SG, IX, 766); Bania (1910, ZSO, 5); Bania (1932, MT S); Баня (1996, Рос., 3); Баня (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *баня* (див. вище). Вона вказує на наявність на кутку соляних джерел, біля яких у давнину варили сіль.

Бáня[4], -і; ж.; урочища; **1**) с. Верхній Вербіж Кол. р-ну; вар. *Бані*: Бані (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Баня (2006, КВС, 17); Бані (2007, ІВВ, 12); **2**) с. Молодятин Кол. р-ну: Баня (2006, КГ, 20). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *баня* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах є соляні джерела, біля яких колись були солеварні.

Бáня[5], -і; ж.; кол. окреме село, тепер куток с. Княждвір Кол. р-ну; інші назви – *Баня-Княждвірська*, *Стара Баня*: Bania Kniażdworska (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 72, арк. 4); Bania Stara (1883, SG, IV, 193); Баня Стара (1886, ШДС, 66); Bania (1933, MT K); Баня (1985, ІГ, ІІ, 419); Баня (1988, КК, 646); Баня (2006, КВС, 64); Баня (2012, БЛ[5], 222). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *баня* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку є соляні джерела, біля яких колись були солеварні. Означення *княждвірська* та *стара* 'яка виникла давно; яка існує довгий час; давня' (ВТС, 1188) вказують відповідно на розташування села, а потім кутка, на території с. *Княждвір* та на час його виникнення.

Бáня[6], -і; ж.; куток; с. Малий Ключів Кол. р-ну; вар. *Бані*: Баня (2006, КВС, 95); Бані (2011, УШ); Баня (2012, БЛ[5], 222). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Бáня Бóянка, -і, -и; ж.; урочище; с. Рунгури Кол. р-ну: Баня Боянка (2002, Рунґ., 248). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *баня* (див. вище), а атрибутивним членом – неузгоджене означення, виражене антропонімом *Боянко* в родовому відмінку, що вказує на належність солеварні в давнину *Боянкові*, пор. давнє особове ім'я *Боян* (Чучка, Сл., 77), п-ще *Боян* (ПЗУ, 87), а також похідні *Боянов*, *Боянчак*, *Боянчук* (СП, 55).

Банянка, -и; ж.; лісове урочище; с. Гаврилівка Надв. р-ну; вар. *Банєнка*: Банянка,

Банєнка (2011, Бойко). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-янк(а)* (розм. *-єнк(а)*) від апелятива *баня* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись були соляні джерела й тут виварювали сіль. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Барабашéві Валú, -их, -ів; мн.; урочище; с. Вільхівці Гор. р-ну: Барабашеві Вали (2012, БЛ[5], 222). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вали*, мн. від *вал* ʻдовгий і високий земляний насип для господарських потреб чи захисту від повеніʼ (ВТС, 73), ʻземляний насип, високий насип земліʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Барабашеві*, що вказує на належність землі в урочищі *Барабашу*, пор. п-ще *Барабаш* (ІФД, 191).

Барабащúшин Горб, -ого, -а; ч.; горб; с. Черемхів Кол. р-ну: Барабащишин горб (2001, ЕКол., XII, 22); Барабащишин Горб (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорокʼ (ВТС, 191), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Барабащишин*, що вказує на належність орооб'єкта *Барабащисі*, пор. п-сько *Барабашко* (Експ.), п-ще *Барабаш* (ІФД, 191).

Бара́ки[1], -ів; мн.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Бараки (2008, БГ, 10). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *барак* ʻжитлове приміщення, призначене для тимчасового користуванняʼ (ВТС, 37). Вона вказує на те, що в урочищі колись були такі оселі, призначені для проживання лісорубів.

Бара́ки[2], -ів; мн.; поле; с. Діброва Тлум. р-ну: Бараки (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *барак* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі колись були такі оселі.

Баралу́ст, -у; ч.; ліс; с. Копачинці Гор. р-ну: Баралуст (2008, УШ). – Назва не цілком зрозуміла щодо походження. Можливо, вона є здеформованою під впливом розмовного мовлення формою від давнього ойконіма – найменування зниклого села *Барлуй* (див. далі).

Баранéцьке, -ого; с.; поле; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Баранецьке (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чоловіка, який володів колись полем, пор. п-ще *Баранецький* (ІФД, 191). Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Бара́нина, -ої; ж.; гора; 273 м; м. Тлумач: Баранина (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *баранина* (діал.) ʻбараняча; призначена для випасу *баранів*ʼ (Експ.).

Бара́ні́вка, -и; ж.; кутки; **1**) с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну: Баранівка (1998, Мих., 178); Баранівка (2010, Експ.); **2**) с. Пшеничники Тисм. р-ну: Баранівка (1995, ТМН, 41); Баранівка (2009, БЛ[2], 177); Баранівка (2011, Експ.). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Баран*, пор. п-ще *Баран* (СП, 35; ІФД, 191).

Баранóві, -их; мн.; ниви (ораниці); с. Дзвиняч Бог. р-ну: Баранові (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(і)* від антропоніма *Баран*, пор. п-ще *Баран* (див. вище).

Бара́няча, -ої; ж.; куток; с. Ганьківці Снят. р-ну: Бараняча (2012, НПС, 83). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування ферми, на якій колись утримували баранів та овець і яка розміщувалася на кутку.

Барба́зівка, -и; ж.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Барбазівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Барбаза*, пор. п-ще *Барбаза* (СП, 35), очевидно, східнороманського походження, пор. рум. п-ще *Barbă* та похідні *Barboş*, *Barbaşa* (Const., 265).

Барвінкóвий Пóтік, -ого, -оку; ч.; яр; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Барвінковий Потік (1998, Мих., 178). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻрічка, переважно невели-

ка, струмок із стрімкою течією', ʻструмок, видолинок' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *барвінковий*, що вказує на проростання в яру *барвінку*.

Барвінкува́тий[1], -ого; ч.; хребтик; с. Гута Бог. р-ну: Berwinkowaty (1935, MT Porohy); Барвінкуватий (2006, ГСК К). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *барвінкуватий* ʻвкритий подекуди *барвінком*', що вказує на характер рослинності на хребтику.

Барвінкува́тий[2], -ого; ч.; потік; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Барвінковатий*: Барвінкуватий (2003, Експ.); Барвінковатий (2006, ГСК К). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування хребтика (див. вище), з якого стікає потік.

Барди́лякова, -ої; ж.; част. села; с. Довге Тисм. р-ну: Бардилякова (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Бардиляк*, пор. п-ще *Бардиляк* (Експ.), п-сько *Бардило* (Редько, I, 13).

Бари́лівка, -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Марківці Тисм. р-ну: Baryłówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 31); Baryłówka (1880, KuK S); Baryłówka, albo Barylowka (1884, SG, V, 63); Baryłówka (1913, GKS); Baryłówka (1932, MT S). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Барило*, пор. п-ще *Барило* (ІФД, 191).

Ба́риш[1], -а; ч.; кол. фільварок, тепер куток с. Рошнів Тисм. р-ну: fw. Barysz (1926, MT T); Бариш (2011, Експ.). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища засновника і власника фільварку, пор. п-ще *Бариш* (Редько, I, 34). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *бариш* ʻвизиск, зиск; заробіток' (КС, 258). У такому разі назва вказує на те, що власник фільварку сподівався отримувати від нього прибутки. С. О. Вербич, аналізуючи однозвучну назву річки в Терн. обл., припускає її утворення семантичним способом від незасвідченого географічного апелятива **бариш* < *бар* ʻмокре місце між горбами', ʻглибокий урвистий яр' (Вербич, ГСД, 12).

Ба́риш[2], -у; ч.; урочище (поле, ліс); с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Бариш (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування фільварку (див. вище), біля якого розкинулося поле.

Барлу́й, -я; ч.; кол. село на Городенківщині, тепер не ідент.: Barluj (1449, AGZ, XII, 198); Barloy (1465, AGZ, XII, 300); Barluj (1578, ŹDz, XVIII/I, 88). – Назва, очевидно, є волоською за походженням. Вона утворена за допомогою рум. суфікса родового-давального відмінка *-луй* (< *-luj*) з присвійним значенням від антропоніма *Bar* чи *Bara* (Jordan, 47; Const., 191). Д. Г. Бучко, окрім цієї версії, припускає мотивацію цього ойконіма слов'янським апелятивом *bara* ʻболото; стояча вода; драговина, мочар, трясовина' + суф. *-луй* (Бучко, 51).

Баро́нська, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Залуччя Снят. р-ну: Баронська (2004, Ром., 12); Баронська (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ськ(а)* від антропоніма *Барон*, пор. п-ще *Барон* (АЛ, 96), рум. *Baron* (Const., 266).

Барсуку́, -ів; мн.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Барсуки (2008, БГ, 14). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *барсук*, що є розмовним варіантом апелятива *борсук* ʻхижий лісовий хутровий звір із родини куницевих' (ВТС, 60). Вона вказує на вид звірів, які водилися колись в урочищі.

Ба́ртки, -ів; мн.; куток; с. Грушка Тлум. р-ну: Бартки (1975, АСЗ, I, 900). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. особове ім'я *Бартко* (СУІ, 58), п-ще *Бартко* (СП, 36), ст.-п. *Bartek* (SSNO, I, 96).

Ба́ртків Кут, -ового, -а; ч.; куток; с. Довге Тисм. р-ну: Бартків Кут (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина якої-небудь території, місцевості' (ВТС, 475), ʻчастина населеного пункту' (Експ.),

а атрибутивним членом – прикметник *Бартків*, що вказує на проживання на кутку родини *Барткова*, пор. особове ім'я *Бартко*, п-ще *Бартко* (див. вище).

Ба́рткова Керни́ця[1], -ої, -і; ж.; криниця; с. Молодятин Кол. р-ну; вар. *Барткова Кірниці*: Барткова Кірниці (2006, КГ, 21); Барткова Керниця (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *керниця* (*кірниці, кирниці*) 'криниця' (ГГ, 93), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Барткова*, що вказує на належність гідрооб'єкта в давнину *Бартку*, пор. особове ім'я *Бартко*, п-ще *Бартко* (див. вище).

Ба́рткова Керни́ця[2], -ої, -і; ж.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну; вар. *Барткова Криниця*: Барткова Криниця (2008, БГ, 14); Барткова Керниця (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування криниці (див. вище), навколо якої розкинулося урочище.

Баси́йн, -а; ч.; куток; с. Ковалівка Кол. р-ну: Басейн (2008, МС, 154). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *басейн*. Так у селі називають водонапірну башню, біля якої розкинувся куток.

Баси́ївка, -и; ж.; куток; с. Узин Тисм. р-ну: Басіївка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Басій*, пор. п-ще *Басій* (Редько, І, 37).

Ба́тенькове, -ого; с.; поле; смт Єзупіль, с. Сілець Тисм. р-ну; вар. *Батиньково*: Батинькове (1997, Єз., 187); Батеньково (2002, СНЧ, 30); Батеньково (2009, БЛ[2], 177). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* (*-ов(о)*) від антропоніма *Батенько*. Таке прізвище мав польський осадник, який проживав колись на теперішньому полі. Рештки його садиби збереглися до наших днів. Пор. також п-сько *Батенько* (Редько, І, 38).

Ба́терс, -у; ч.; потік; п. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 3 км; с. Манява Бог. р-ну; вар. *Батирс*, *Батирсів*, інша назва – *Скитець* (див. далі): Батерс (1975, АСЗ, І, 741); Батирс, або Скитець (1999, Експ.); Batersów (2000, PBWG, 135); Батерс (2008, СРК, 57); Batorsa potok, …nazwa miejscowa Skitiec (2008, Gorgany, 265). – Походження назви не цілком зрозуміле. Можливо, вона пов'язана з рум. *bate* 'бити, стукати, вдарятися, товкти, молотити' (РУС, 49), пор. також *bătaie* 'побої, бійка, биття, удар, перебій' (РУС, 51). У такому разі вона вказує на характер течії потоку. Імовірна також мотивація гідроніма назвою гори *Батиршева*, з якої стікає потік, пор. *гора Батиршева* (НГІФ, 18). В основі найменування гори може бути антропонім *Батирс*, пор. відоме в цьому регіоні п-ще *Батир* (ТД Н, 59), рум. *Bator* (Const., 266).

Батьку́, -ів; мн.; куток; с. Марківка Кол. р-ну: Батьки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток, пор. давнє особове ім'я *Батько* (Чучка, Сл., 45), п-сько *Батько* (Експ.). Можливо також, що назва родини походить від апелятива *батьки*. Так на Підгір'ї та Гуцульщині називають жителів низинних районів.

Ба́тьків[1], -ового; ч.; ліс; с. Вікняни Тлум. р-ну: Batków (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 109); Batków (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 146, арк. 174); Батьків (2007, Вікн., 24); Батьків (2011, УШ); Батьків (2012, БЛ[5], 222). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від апелятива *батько* чи антропоніма *Батько*, пор. давнє особове ім'я *Батько* та п-сько *Батько* (див. вище).

Ба́тьків[2], -ового; ч.; поле; с. Вікняни Тлум. р-ну: Батьків (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), біля якого розкинулося поле.

БацА́лів, -ового; ч.; горб; с. Олеша Тлум. р-ну: Бацалів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Бацало*, пор. п-ще *Бацала* (ІФД, 192).

Ба́чкова, -ої; ж.; част. села; с. Узин Тисм. р-ну: Бачкова (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Бачко*, пор. п-ще *Бачко* (Редько, І, 41), а також похідні *Бачков* (ІФД, 193), *Бачкін* (СП, 38).

Башкúрія, -ї; ж.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Башкирія (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменування автономної республіки в Російській Федерації. Вона має переносне, конотативне значення і вказує на те, що колись за радянських часів хлопці з кутка служили в армії в Башкирії. Повернувшись додому, вони розмовляли російською мовою, що викликало насмішки місцевих жителів, які почали називати їх глузливо *Башкирія*. Згодом ця назва закріпилася й за кутком.

Башкúрка, -и; ж.; урочище; с. Поточище Гор. р-ну: Башкирка (1960, Кобил., ДЛМ, 11); Башкирка (1982, АПП, 119). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) суфіксальним утворенням на *-к(а)* від антропоніма *Башкир*, пор. п-ську *Башкир* (СПЗУ, І, 85); б) результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська жінки, яка могла володіти колись землею в урочищі, пор. п-ську *Башкирка* (Експ.).

Башлаєнка, -и; ж.; пасовище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Башлаєнка (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чи іменем чоловіка, яка, мабуть, володіла колись пасовищем, пор. п-ща *Башлай* (Експ.), *Башлаєв* (СП, 38).

За народними переказами, під час чергового набігу на село татар і турків одна дівчина дуже сподобалася їхньому воєводі Башлаю. Він силоміць забрав дівчину з рідної оселі та повіз на чужину. Після його смерті жінка повернулася до рідного села. З того часу місцевість, де вона оселилася, назвали *Башлаєнкою*.

Бáшта[1], -и; ж.; гора; с. Гута Бог. р-ну: Башта (2004, Експ.); Башта (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *башта* ʻвисоке старе дерево, найчастіше смерека’ (ГГ, 22), ʻгруба стара ялиця; висока стара смерека’ (Шух., І, 205; V, 281), ʻгруба стара ялина’ (Hr., 32). Вона вказує на розміри й вік дерев, що ростуть на горі.

Бáшта[2], -и; ж.; горб; 283, 4 м; м. Тлумач: Башта (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *башта* зі значенням ʻвисока і вузька споруда багатогранної або круглої форми, що будується окремо або становить частину будівлі; вежа’ (ВТС, 39). Вона вказує на те, що на горбі була колись сторожова вежа, з якої повідомляли запаленими смолоскипами мешканців міста та навколишніх сіл про небезпеку. Можливо також, що на горбі колись була оборонна споруда, яку інколи “замість замчища називали баштою” (ПЗАП, 19). Саме це могло й мотивувати виникнення такої його назви.

За розповідями місцевих жителів, башту спалили 1676 року турки й кримські татари під час одного з останніх набігів на Прикарпаття. Згадка про неї залишилася в назві горба.

Бáшта[3], -и; ж.; кол. хутір, об’єдн. з м. Тлумач: х. Башта (1947, АТП, 517); Башта (1961, ІФ АТП[1], 76). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому було засновано хутір.

Бáшти, башт; мн.; лісове урочище; с. Петрів Тлум. р-ну: Башти (2006, Гач., 9); Башти (2011, УШ). – Назва, очевидно, утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *башта* зі значенням ʻвисоке старе дерево, найчастіше смерека’, ʻгруба стара ялиця; висока стара смерека’, ʻгруба стара ялина’ (див. вище). У такому разі вона вказує на вид і вік дерев, які проростали або проростають в урочищі. Можливо також, що в урочищі колись була сторожова вежа (башта), що й відбилося на його назві.

Бáщіково, -ового; с.; місцина; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Бащіково (2006, КГ, 17). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Бащік*, пор. п-ще *Бащик* (Експ.).

Бгальці́, -ів; мн.; урочище; с. Раківчик Кол. р-ну: Бгальці (2006, КВС, 138); Бгальці (2012, БЛ[5], 222). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка проживала в урочищі або володіла тут землею, пор. п-ще *Бгалець* (Експ.).

Бегéєва, -ої; ж.; гора; с. Олешків Снят. р-ну: Бегеєва (2011, УШ). – Назва є посесив-

ним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Бегей*. Такі прізвища мали мешканці села, які проживали колись на схилах гори.

Бе́гів Бе́рег, -ового, -у; ч.; горб, підвищення; с. Саджавка Надв. р-ну: Бегів Берег (1975, АСЗ, І, 845). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берег* зі значенням ʻневелике підвищенняʼ (Лісняк, 359), ʻпідвищення; гораʼ (Hr., 32), ʻгора (невелика)ʼ (Janów, 9), а атрибутивним членом – прикметник *Бегів*, що вказує на належність землі в давнину на горбі *Бегові*, пор. п-ща *Бега* (ІФД, 193), рум. *Beg* (Const., 271), а також похідне *Бегей* (ІФД, 193).

Безде́нка[1], -и; ж.; підвищення; с. Чортовець Гор. р-ну: Безненька, або Бездненька (2009 (1874), ПЗАП, 57); Безденка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного спалеоніма – найменування печери, що знаходиться на підвищенні. В основі спалеоніма лежить прикметник *бездонна* ʻглибока; яка не має дна', ускладнений суфіксом *-к(а)*.

Безде́нка[2], -и; ж.; поле; с. Чортовець Гор. р-ну: Безденка (1960, Кобил., ДЛМ, 113). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинулося поле.

Беле́ївка, -и; ж.; куток; с. Монастирчани Бог. р-ну; вар. *Билеївка*: Билеївка (2005, НМ, 8); Белеївка (2011, УШ); Белеївка (2012, БЛ[5], 222). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Белей*, пор. п-ще *Белей* (ІФД, 194). Варіант назви відбиває особливості місцевих говірок, у яких ненаголошений [*е*] вимовляється як [*и*].

Белелу́йське, -ого; с.; поле; с. Русів Снят. р-ну: Белелуйське (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *белелуйське* ʻналежне горомаді с. *Белелуя* (див. далі) чи окремим його жителямʼ.

Белелу́я[1], -ї; ж.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 10 км, до Івано-Франківська – 91 км: de Raloluy (1373 (1416), AGZ, V, 39); de Baloluya (1419, MRPS, IV/III, 377 Supl.); Bialoluy (1440, AGZ, XIV, 3); Biełołoy (1579, ŹDz, XVIII/I, 104); Biłałuy (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Bełełuja (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 42); Bełełuja (1855, AKKGL, Bl. 49); Belełuja (1880, SG, I, 128); Белелуя (1947, АТП, 515); Белелуя (2009, ІФ АТП[7], 148). – Назва первісно є, очевидно, результатом трансонімізації однозвучного рум. антропоніма *Балолуй*, *Балалуй* чи *Белелуй*, що походить або від *Bălai*, *Beleu* < *bălai* ʻрусявий, білий' (РУС, 50), пор. рум. п-ща *Bela*, *Belai* (Const., 198), *Balaleu* (Const., 262) бук. *Белай* (СП, 40), або від давньослов'янського особового імені *Белей* (ПЗУ, 55; Чучка, Сл., 47), оформленого антропонімізованим формантом родового-давального відмінка *-луй* (< *-luj*) з присвійним значенням. М. Л. Худаш вважає її посесивним утворенням на *-*jь* від особової назви метонімічного характеру **Бѣлолой*, утвореної словоскладанням ад'єктивної основи **Бѣл-* із сполучним голосним [*о*] та субстантива *лой* ʻлійʼ. Десь у XVII–XVIII ст. у назві відбулася зміна суфікса *-*jь* на *-*ja*. До цього, як припускає дослідник, спричинився вплив волоського слова *beleluia* ʻвитріщувати очіʼ. Так колись народноетимологічним способом могли сприймати назву волоські пастухи, які кочували в цих околицях у XVII ст. (ПКПН, 56). Д. Г. Бучко виводить ойконім від однозвучного гідроніма – найменування річки (див. далі), що протікає через село (Бучко, 51).

Існує декілька переказів про походження назви села. В одному з них ідеться про те, що одного разу татарський ватажок Бен Алуй разом зі своїм добре озброєним загоном повертався з Галича з награбованим майном і в околицях невеличкого покутського села Дубрава (Діброва) попав на примерзлі болота. Більшість татарів потонула в тих болотах разом зі своїм ватажком. А тих, які залишилися живими, мешканці села повбивали. З того часу село почало називатися *Там, де вбили Бен Луя* або *Вбили Луя*, що згодом трансформувалося в *Билилуя* (*Белелуя*).

Інший переказ близький за змістом до першого, бо розповідається в ньому про того ж таки татарського ватажка Бен Алуя, який з великим і добре озброєним загоном

успішно просувався Галичиною, руйнуючи села та вбиваючи селян.

Мешканці невеликого покутського села Дуброва давно вже готувалися до захисту своїх домівок від непроханих чужинців. Вишколом захисників займався житель цього села Григорій, який до того вже побував у татарському полоні й добре знав звичаї, мову, а також сильні та слабкі сторони тактики нападу цих зайд. Григорій відібрав собі здорових і вправних чоловіків, розділив їх на окремі загони й навчав методів ведення бою. До вишколу він залучив також мешканців сіл Русова та Красноставців. На той час це ще не були села в нашому розумінні, а всього лише невеличкі поселення. На горі, за селом Дуброва, селяни збудували сторожову вежу, з якої чергові спостерігали за просторами навколо села й мали повідомляти про небезпеку.

Коли багаточисленний татарський загін Бен Алуя з'явився на обрії осіннього сірого неба, сторожа запалила смолоскипи, сигналізуючи мешканцям Дуброви, Русова та Красноставців про наближення ворогів. Вишколені Григорієм загони швидко зайняли оборону на горі за селом, замаскувавшись у хащах і кущах, а кінний загін пішов в обхід, щоб ударити татарам у спину. До загону приєдналися також русівчани.

Замасковані в хащах по обидва боки схилу гори, захисники утворювали живий коридор, тобто пастку, в яку й потрапили вороги. Загони Григорія затакували зненацька татарів із двох боків. Почалася жорстока битва. Однак татари швидко отямилися й розвернули своїх коней таким чином, щоб мати за спиною своїх вояків. Вони пішли в атаку з пронизливим вищанням, вправно розмахуючи ятаганами. Дубрівчани зіштовхували їх з коней довгими вилами, стинали косами, добивали поверглих сокирами й дрючками. Та вороги були в зручнішому становищі: їх коні швидко зім'яли перші ряди оборонців і кинулися на наступні поріділі ряди захисників. Саме в цей момент пішла в атаку дубрівська кіннота, яка розсікла татар на дві частини, котрі вже не могли чинити опору. Недобиті групки ординців почали тікати, та їх зупинили оборонці з Красноставців, а кіннота дубрівчан продирявлювала їм спини мечами, вилами та косами. Битва ординцями була програна. З того часу гору, на якій вона відбулася, почали називати *Битою*, а невеличке сільце Дуброва змінило свою назву на *Там, де вбили Бен Луя* або *Вбили Луя*, що перетворилася пізніше на *Билилуя* (*Белелуя*).

Белелу́я[2], -ї; ж.; річка; л. Пруту л. Дунаю; довжина – 30 км, площа басейну – 253 км^2; сс. Вікно, Вербівці, Чернятин, Торговиця, Топорівці Гор. р-ну, Красноставці, Белелуя Снят. р-ну; вар. *Белелуйка*; інші назви – *Совиця* (див. далі), *Віknянка*, *Вікно* (див. далі), *Тополівка* (див. далі): Okno, Topolówka, Młynówka (1880, KuK Z); Bełełuja (1880, SG, I, 128; 1888, SG, IX, 108); Bełełuja (1933, MT Kuty); Белелуя (1957, КРУ, 25); Белелуя, Белелуйка (1979, СГУ, 38); Белелуйка (1982, КС, 16); Совиця, або Белелуйка (2000, Марусик, 10); Белелуя, Вікно (УПР, 818); Белелуйка, або Совиця (2011, УШ). – Річка, протікаючи територією багатьох сіл Городенківського й Снятинського районів, має декілька назв: від села Вікно до села Торговиця вона називається *Віknянкою* або *Вікном*, у селі Топорівці – *Тополівкою*, *Млинівкою*, далі – *Совицею* або *Белелуєю*. Остання назва є результатом трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), через яке протікає річка. Д. Г. Бучко вважає цей гідронім первинним щодо ойконіма. Він розглядає його як утворення від псл. **bělъ* 'білий (на означення кольору води)' в східнороманському фонетичному оформленні (Бучко, 51–52). Форма *Белелуйка* є суфіксальним утворенням на *-к(а)* від офіційного найменування річки.

Бе́льгія, -ї; ж.; кутки; **1**) с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Бельгія (2006, КВС, 84); **2**) с. Раківчик Кол. р-ну: Бельгія (2006, КВС, 138). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменувааня країни в Західній Європі. Вони мають переносне, конотативне значення і вказують на добру забудову й красиве облаштування кутків.

Бе́ндери, -ів; мн.; куток; с. Манява Бог. р-ну: Бендери (2011, УШ). – Назва виникла

в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Бендера* (Редько, І, 51). Можливо також, що вона має переносне, конотативне значення і вказує на проживання на кутку людей, які брали участь у визвольних змаганнях в УПА або співчували й допомагали бандерівцям.

Бе́ньків, -ового; ч.; урочище; с. Троїця Снят. р-ну: Беньків (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Бенько*, пор. особове ім'я *Бенько* < *Бенедикт* (СУІ, 64), п-ще *Бенько* (ІФД, 194).

Бенькове́ць, -івця; ч.; урочище (поле, пасовище); с. Молодків Надв. р-ну: Беньковець (1998, Мих., 178). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-овець* від антропоніма *Бенько* (див. вище).

Бе́рда[1], берд; мн.; горб; с. Красноставці Снят. р-ну; давня назва – *Бердо*: Berdo (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 43); Berdo (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 122, арк. 19); Берда (2011, УШ). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *бердо* 'глибока безодня (прірва)' (Мар., 216), 'прірва, урвище; стрімкий схил гори' (ГГ, 23), 'прірва; скалисте урвище' (PBWCz., 183), 'обрив, горб; скеля' (ЕСУМ, І, 169), 'провалля; стромина' (Janów, 9), 'скала' (Шух., І, 106), 'стрімке узбіччя гори; провалля' (Нг., 32), 'скеляста гора; скеля' (Онишк., І, 49); пор. болг. *бърдо* 'височина, гряда, кряж', болг. діал. 'пагорб, байрак', с.-х. *brdo* 'гора, пагорб, берег', макед. *брдо* 'височина, пагорб' (Кобил., ЛС, 47), < псл. **bʰŗdo* 'вістря, грань', що походить з і.-є. **bhr-dh-* 'різати, точити' (ЕСУМ, І, 169). Вона вказує на особливості поверхні горба. Сучасне найменування є множинною формою від давньої назви.

Бе́рда[2], берд; мн.; поля; **1**) с. Русів Снят. р-ну: Берда (2010, БЛ[3], 27); **2**) с. Хом'яківка Снят. р-ну: Берда (2005, ХМ, 8). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *бердо* (див. вище). Вони вказують на характер поверхонь полів.

Бе́рег[1], -у; ч.; горб; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну; вар. *Беріг*: Беріг (2012, БЛ[5], 222); Берег (2012, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *берег* (< псл. **bergъ* < і.-є. **bherhos* 'підвищення, гора') зі значенням 'горб, підвищення', пор. укр. *берег* 'круча; невелике підвищення' (Лісняк, 359), 'круча, стрімкий схил; гористе місце, пасовисько' (ГГ, 23), 'зарослий лісом горб' (ЕСУМ, 170), 'підвищення; гора; стік гори' (Нг., 32), 'гора (невелика)' (Janów, 9), закарп. *берег* 'горб, підвищення, гірка, пагорб' (УЗГ, 167), пол. діал. *brzeg* 'пагорбок, узгір'я', ч. *breh* 'пагорб', слов. *breh* 'пагорб', в.-л. *brjoh*, н.-л. *brjog* 'схил, горб', болг. *бряг* 'земне підвищення, узгір'я', мак. *брег* 'пагорб, гора', серб., хорв. *breg* 'пагорб', словен. *breg* 'горб, гірка', ст.-сл. **брѣгъ** 'горб, гора' (УЗГ, 167).

Бе́рег[2], -а; ч.; куток; с. Товмачик Кол. р-ну: Берег (2000, ІТ, 6); Берег (2006, КВС, 168); Берег (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *берег* (див. вище). Вона вказує на розміщення кутка на підвищенні.

Бе́рег[3], -у; ч.; ліс; с. Видинів Снят. р-ну: Берег (2012, БЛ[5], 222). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *берег* (див. вище). Вона вказує на те, що ліс проростає на підвищенні.

Бе́рег[4], -а; ч.; куток (вулиця); с. Делева Тлум. р-ну: Берег (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *берег* зі значенням 'край землі, що межує з поверхнею річки …' (ВТС, 47). Вона вказує на те, що куток розкинувся уздовж р. Дністер.

Берегу́[1], -ів; мн.; кутки; **1**) с. Манява Бог. р-ну: Береги (2011, УШ); **2**) с. Княждвір Кол. р-ну: Береги (1985, ІГ, ІІ, 419); **3**) с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Береги (1998, Мих., 178); Береги (2010, Експ.); **4**) с. Гвізд Надв. р-ну: Береги (1998, Мих., 178); Береги (2010, Експ.); **5**) с. Пужники Тлум. р-ну: Береги (2012, БЛ[5], 222); **6**) с. Хотимир Тлум. р-ну: Береги (2010, Експ.); Береги (2012, БЛ[5], 222). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *берег* зі значенням 'гористе місце, підвищення, горб (див. вище)'. Вони вказують на характер поверхонь місцевостей, на яких розкинулися кутки.

Берегú², -ів; мн.; узвишшя; **1**) с. Лука Гор. р-ну: Береги (2009, ГСС, 14); **2**) с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Береги (2006, Експ.); Береги (2011, УШ); **3**) с. Скопівка Кол. р-ну: Береги (2006, КВС, 145); Береги (2012, БЛ[5], 222); **4**) с. Черемхів Кол. р-ну: Береги (2006, КВС, 183); **5**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Береги (1995, ТМН, 20); **6**) с. Сілець Тисм. р-ну: Береги (2002, СНЧ, 30); Береги (2012, БЛ[5], 222). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *берег* (див. вище).

Берегú³, -ів; мн.; поле; с. Лука Гор. р-ну: Береги (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного оронім а – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинулося поле.

Берегú⁴, -ів; мн.; потік; пр. Сербина (Голишанки) п. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Черемхів Кол. р-ну: Береги (2001, ЕКол., XII, 22); Береги (2006, КВС, 183); Береги (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), з якого стікає потік.

Берегú⁵, -ів; мн.; долина навколо річки Велесниця (див. далі); с. Гаврилівка Надв. р-ну: Береги (2011, Бойко). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *берег* зі значенням 'край землі, що межує з поверхнею річки…' (див. вище).

Берегú⁶, -ів; мн.; урочища (пасовища, поля, яри); **1**) с. Белелуя Снят. р-ну: Береги (2012, БЛ[5], 222); **2**) с. Бучачки Снят. р-ну: Береги (2012, БЛ[5], 222); **3**) с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Береги (2012, БЛ[5], 222); **4**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Береги (2012, БЛ[5], 222); **5**) с. Жабокруки Тлум. р-ну: Береги (2012, БЛ[5], 222). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *берег* зі значеннями 'підвищення; гористе місце; стрімкий схил, круча' (див. вище). Вони вказують на характер поверхонь урочищ.

Берегú⁷, -ів; мн.; назва річки Коростільна (див. далі) у с. Стриганці Тисм. р-ну від її витоку з села до впадання в Дністер: Береги (2001, Осташі). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *берег* зі значенням 'край землі, що межує з поверхнею річки…' (див. вище).

Берегú⁸, -ів; мн.; кол. хутір, об'єдн. з с. Делева Тлум. р-ну: Brzegi (1934, SDW, № 24, s. 297); Береги (1947, АТП, 518); Береги (1961, ІФ АТП[1], 76). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *берег* зі значенням 'підвищення; гористе місце' (див. вище). Вона вказує на рельєф місцевості, на якій виник хутір.

Бережáни, -ан; мн.; кол. село на Снятинщині, тепер поля Великі й Малі Бережани; с. Видинів Снят. р-ну: Brzezani (1373 (1416), AGZ, V, 39); Brzezanny (1475, AGZ, VI, 184); Brzezany (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); sianożęć Bereżana (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 36, арк. 14); sianoż. Bereżany (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 3, арк. 27); Berezeny (1906 (1876), KuK Sn.); Bereżany (1933, MT Sn.); поля Бережани-Великі, Бережани-Малі (2012, БЛ[4], 204). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) семантичним утворенням від апелятива *бережани* зі значенням 'люди, які вийшли (переселилися) з с. *Береги* (Львів. обл.; див. АТП, 699)' або зі значенням 'люди, які оселилися на *берегах* – горбах', пор. *берег* (див. вище); б) результатом трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування міста на Тернопільщині, з якого могли походити засновники села, які дали йому звичну для себе назву, пор. м. *Бережани* (АТП, 553).

Берéза¹, -и; ж.; лісові урочища; **1**) с. Передівання Гор. р-ну: Береза (2012, Експ.); **2**) с. Торговиця Гор. р-ну: Береза (2010, ТСІ, 19); **3**) с. Балинці Снят. р-ну: Bereza (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 69); Береза (2012, НПС, 39). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *береза* (< псл. **berza*) 'березові зарості; березовий ліс' (Експ.), пор. *береза* 'березовий ліс' (СНГТК, 23). Вони вказують на вид дерев, які проростають у лісах.

Берéза², -и; ж.; поле; с. Сороки Гор. р-ну: Bereza (1880, KuK Z); Береза (2012, БЛ[5], 222). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *береза* зі значенням 'березові зарості' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності навколо поля.

Березúна[1], -и; ж.; лісові урочища (місцини); **1**) між сс. Дзвиняч, Космач та Росільна Бог. р-ну: Brzezina (1880, KuK S); Brzezina (1932, MT S); **2**) с. Нивочин Бог. р-ну: Березина (2011, УШ); **3**) с. Хмелева Гор. р-ну: Березина (2008, УШ); **4**) с. Виноград Кол. р-ну: Березина (2011, УШ); **5**) с. Ворона Кол. р-ну: Березнина (2011, УШ); **6**) с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Березина (2011, УШ); **7**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Brzezina (1906 (1876), KuK K); Brzezina (1933, MT K); **8**) сс. Раківчик, Тлумачик Кол. р-ну: Березина (2006, КВС, 138); Березина (2011, УШ); **9**) с. Спас Кол. р-ну: Brzezina (1904 (1877), KuK Kuty); Березина (2006, КВС, 156); **10**) с. Турка Кол. р-ну: Березина (2012, БЛ[5], 222); **11**) с. Добротів Надв. р-ну: Березина (1998, Мих., 178); **12**) с. Парище Надв. р-ну: Brzezina (AKKGL, Bl. 48); Brzezina (1935, MT N); Березина (1998, Мих., 178); Березина (2011, Експ.); **13**) с. Саджавка Надв. р-ну: Березина (1975, АСЗ, I, 845); Березина (1998, Мих., 178); **14**) с. Русів Снят. р-ну: Березина (2012, БЛ[5], 222); **15**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Berezina (1855, AKKGL, Bl. 44); Березина (2011, Експ.); **16**) с. Сілець Тисм. р-ну: Березина (2002, СНЧ, 30); Березина (2012, БЛ[5], 222); **17)** с. Бортники Тлум. р-ну: Березина (2012, БЛ[5], 222); **18**) між сс. Палагичі, Надорожна та м. Тлумач Тлум. р-ну: Brzeźina (1855, AKKGL, Bl. 45); Brzezina (1905 (1874), KuK TT). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *березина* (< псл. **berzina*) ʻберезняк, березовий лісʼ (ЕСУМ, I, 171), ʻберезовий ліс, гайʼ (Лісняк, 361), ʻберезовий лісʼ (Онишк., I, 49).

Березúна[2], -и; ж.; підвищення (пагорбки, горби); найвища точка – 451 м; с. Космач Бог. р-ну: Brzezina (1885, SG, VI, 163); Березина (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), що розкинулося на підвищенні.

Березúна[3], -и; ж.; кутки; **1**) с. Корнів Гор. р-ну: Березина (2012, Експ.); **2**) с. Кропивище Кол. р-ну: Березина (2011, УШ); **3**) с. Лісна Велесниця Надв. р-ну: Березина, Березино (2010, Експ.); Березина (2011, УШ); **4**) кол. хутір, об'єдн. з с. Одаїв Тлум. р-ну: Brzezina (1934, SDW, № 24, s. 297); Березина (1947, АТП, 518); Березина (1961, ІФ АТП[1], 76). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *березина* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності теренів, на яких виникли кутки та хутори.

Березúна[4], -и; ж.; кутки; **1**) с. Ворона Кол. р-ну: Березина (2012, БЛ[5], 222); **2**) с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Березина (2006, КВС, 84); **3**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Березина (2006, КВС, 84); Березина (2012, БЛ[5], 222); **4**) с. Спас Кол. р-ну: Березина (2006, КВС, 156); Березина (2011, УШ); **5**) кол. хутір між сс. Колодіївка та Добровляни Тисм. р-ну: Brzezina (1855, AKKGL, Bl. 44); **6**) кол. хутір, об'єдн. з с. Надорожна Тлум. р-ну: Brzezina (1900, SGG, 699); Nadorożna z Brzeziną (1910, ZSO, 108); Brzezina (1926, MT T); Brzezina (1934, SDW, № 24, s. 300); Березина (1947, АТП, 518); Березина (1961, ІФ АТП[1], 76); Березина (2011, УШ); **7**) фільварок, потім хутір, об'єдн. з с. Палагичі Тлум. р-ну: Brzezina (1855, AKKGL, Bl. 45); Brzezina (1900, SGG, 699); folw. Brzezina (1905 (1874) KuK TT); Pałahicze z Brzeziną (1910, ZSO, 120); Brzezina (1934, SDW, № 24, s. 298); Березина (1947, АТП, 518); Березина (1961, ІФ АТП[1], 76); Березина (2011, УШ); **8**) кол. хутір, об'єдн. з м. Тлумач: Brzezina (1892, SG, XII, 348); Brzezina (1900, SGG, 699); х. Березина (1947, АТП, 517); Березина (1961, ІФ АТП[1], 76). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань лісових урочищ (див. вище), біля яких розкинулися кутки, колишні хутори та фільварки.

Березúна[5], -и; ж.; урочища (поля, пасовища); **1**) с. Голосків Кол. р-ну: Березина (2006, КВС, 38); Березина (2011, УШ); **2**) с. Торговиця Кол. р-ну: Березина (2006, КВС, 170); Березина (2011, УШ); **3**) с. Камінне Надв. р-ну: Березина (1998, Мих., 179); **4**) с. Назавизів Надв. р-ну: Brzezina (1855, AKKGL. Bl. 48); Березина (1998, Мих., 179); **5**) с. Перерісль Надв. р-ну: Березина (1998, Мих., 178); **6**) с. Добровляни Тисм. р-ну: Березина (2012, БЛ[5], 222); **7**) с. Козина Тисм. р-ну: Березина (2012, Експ.); **8**) с. Рошнів Тисм. р-ну:

Березина (2011, Експ.); **9**) с. Будзин Тлум. р-ну: Березина (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *березина* (див. вище). Вони вказують на те, що урочища виникли на місцях колишніх березових лісів або розкинулися вздовж них.

Березúна[6], -и; ж.; кутки; **1**) кол. хутір, нал. до с. Камінне Надв. р-ну: Brzezina (1934, SDW, № 22, s. 237); Brzezina (1935, MT N); х. Березина (1947, АТП, 509); Березина (1961, ІФ АТП[1], 76); Березина (1978, ЗП, 9); **2**) кол. хутір, нал. до с. Перерісль Надв. р-ну: Brzezina (1934, SDW, № 22, s. 234); Brzezina (1938, SDW, № 5, s. 77). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань урочищ (див. вище), біля яких розкинулися кутки.

Березúна[7], -и; ж.; горб; с. Будзин Тлум. р-ну: Березина (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *березина* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на горбі.

Березúна[8], -и; ж.; кол. фільварок, хутір, об'єдн. с. Будзин Тлум р-ну: Brzeźina (1855, AKKGL, Bl. 45); Brzezina (1900, SGG, 699); folw. Brzezina (1905 (1874), KuK TT); Brzezina (1926, MT T); Brzezina (1934, SDW, № 24, s. 297); Березина (1947, АТП, 517); Березина (1961, ІФ АТП[1], 76); Березина (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на схилах якого розкинувся хутір.

Березúна[9], -и; ж.; потік; л. Тлумачу п. Дністра; довжина – 7,5 км; м. Тлумач, с. Палагичі Тлум. р-ну: Brzezina (1892, SG, XII, 347); Brzezina (1905 (1877), KuK TT); Березина (1960, WRG, I, 128); Березина (1979, СГУ, 41); Березина (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік.

Берéзино, -ого; с.; куток; с. Лісна Велесниця Надв. р-ну: Березино (1998, Мих., 179); Березино (2010, Експ.). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-ин(о)* від антропоніма *Береза*, пор. давнє особове ім'я *Береза* (Чучка, Сл., 48), п-ще *Береза* (ІФД, 194); б) утворенням способом субстантивації та онімізації прикметника *березино* ʻвкрите *березами*; із заростями *берези*'. О. І. Михальчук, враховуючи пояснення місцевих жителів, трактує цю назву як посесивне утворення на *-о* від антропоніма *Березин* (Мих., 92).

Берéзів, -ового; ч.; ліс; с. Жуків Тлум. р-ну: Berezów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 189, с. 15); Berezów (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 19, арк. 19); Berezów (1906 (1876), KuK K); las Berezów (1933, MT K); Березів (2012, БЛ[5], 222). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації короткого прикметника *березів* ʻберезовий', пор. *буків* < *буковий*, *берестів* < *берестовий* та ін. (Вербич, Рец., 389). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Берéзівка[1], -и; ж.; куток; с. Нивочин Бог. р-ну: Berezówka (1934, SDW, № 22, s. 243). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *березівка* ʻзарості берези; березовий гай, ліс' (Експ.), пор. *березівка* ʻберезовий ліс' (СНГТК, 24). Вона вказує на характер рослинності на кутку.

Берéзівка[2], -и; ж.; горбиста місцевість; с. Незвисько Гор. р-ну: Березівка (2004, Експ.); Березівка (2012, БЛ[5], 222). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *березівка* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на місцевості.

Берéзівка[3], -и; ж.; річка; п. Пруту л. Дунаю; довжина – 15 км, площа басейну – 31,5 м; сс. Гуцулівка Кос. р-ну, Кропивище, Пилипи, Залуччя, Дебеславці Кол. р-ну: Berezówka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 30, арк. 5); Berezówka (1855, AKKGL, Bl. 49); Berezówka (1904 (1877), KuK Kuty); Berezówka (1933, MT Kuty); Березівка (1971, ІМС ІФ, 342); Березівка (1979, СГУ, 41); Березівка (1998, ЕКол., II, 42); Березівка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *березівка* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності території, з якої витікає річка.

Берéзівка[4], -и; ж.; урочище; між смт Печеніжин та с. Сопів Кол. р-ну: Berezówka

(1906 (1876), KuK K). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *березівка* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Берéзівка[5], -и; ж.; урочище; сс. Рунґури Кол. р-ну: Berezówka (1906 (1876), KuK K). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) семантичним утворенням від апелятива *березівка* (див. вище); у такому разі вона вказує на характер рослинності в урочищі; б) суфіксальним утворенням на *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Березів* (суч. Нижній *Березів* Кос. р-ну), із територією якого межує урочище.

Берéзівка[6], -и; ж.; потоки; **1**) п. Слобідки л. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунґури Кол. р-ну; інша назва – *Золотий* (див. далі): Berezówka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 92, арк. 38); Berezówka (1889, SG, X, 806); Berezówka (1904 (1877), KuK Kuty); Березівка (1979, СГУ, 41); Złoty, zwą … także Berezówką (2000, PBWCz., 202); Золотий (2006, КВС, 140); **2**) пр. Ропінного л. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; сс. Слобода, Рунґури Кол. р-ну: Berezówka (1888, SG, IX, 744); Березівка (1979, СГУ, 41). – Назви утворені за допомогою суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Березів* (суч. сс. Нижній і Середній *Березів* Кос. р-ну), з-під території якого витікають потоки. Можливе також їх виникнення в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), через яке протікають потоки.

Березíвка[7], -и; ж.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 20 км, до Івано-Франківська – 10 км; до 1964 р. – *Хом'яків*: Chomiakowo (1433, Proch., 73); Chomikow (1497, MRPS, II, 45); Chomykow (1578, ŹDz, XVIII/I, 93); Chomiekow ad Czernijow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Chomiaków, Chomiakówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 36); Chomiaków (1880, SG, I, 627); Березівка (1965, ІФ АТП[2], 11); Березівка (2009, ІФ АТП[7], 148). – Давня назва є посесивним утворенням на *-ів // -ов(о)* від антропоніма *Хом'як*, пор. давня особова назва *Хомякъ* (Мор., 201), п-ще *Хом'як* (СП, 372). Сучасне найменування села утворене семантичним способом від апелятива *березівка* (див. вище). Воно вказує на розміщення села біля березового лісу. За іншою версією, село назвали так тому, що в його центрі, біля школи, колись росли великі берези.

Березівкú[1], -ок; мн.; кутки; **1**) с. Рунґури Кол. р-ну: Березівки (2002, Рунґ., 240); **2**) с. Слобода Кол. р-ну: Березівки (2006, КВС, 147); Березівки (2011, УШ); **3**) с. Сопів Кол. р-ну: Березівки (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *березівка* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності на кутках.

Березівкú[2], -ок; мн.; потік; пр. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунґури Кол. р-ну: Березівки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка с. *Слобода* (див. вище), з якого витікає потік.

Берéзівський, -ого; ч.; потік; пр. Черешенькового л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Угринів Тисм. р-ну, м. Івано-Франківськ (кол. с. Пасічна); вар. *Березовський*: Березівський (1975, АСЗ, I, 717); Березовський (2000, ІУ, 25); Березівський (2012, БЛ[5], 222). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-івськ(ий) // -овськ(ий)* від апелятива *берези* 'березові зарослі; березовий гай', пор. *берези* 'березовий ліс' (СНГТК, 23). Вона вказує на характер рослинності на пологих схилах потоку. Можливо також, що в давнину навколо потоку існувало урочище *Березове*, від якого й утворено його найменування.

Берéзки[1], -ок; мн.; горби; **1**) с. Воронів Гор. р-ну: Березки (2003, Левк., 11); Березки (2012, БЛ[5], 222); **2**) с. Остапківці Кол. р-ну: Березки (2006, КВС, 113). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *березки* 'березові зарості', пор. *берізки* 'березовий ліс' (СНГТК, 24). Вони вказують на характер рослинності на горбах.

Берéзки[2], -ок; мн.; урочище; с. Незвисько Гор. р-ну: Березки (2002, Левкун, 68); Березки (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *березки* (див.

вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Бере́зки[3], -ок; мн.; куток; с. Остапківці Кол. р-ну: Березки (2006, КВС, 113). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Березни́к[1], -а; ч.; гаї; **1**) с. Спас Кол. р-ну: Bereźnik (1933, MT Kuty); **2**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Березник (2011, Бойко). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *березник* (< *псл. *berzьnikъ*) ʻберезовий ліс, гайʼ (Лісняк, 361), ʻберезовий ліс' (ЕСУМ, І, 181), ʻліс, де переважає бересаʼ (Онишк., І, 49). Вони вказують на вид дерев, які проростають у гаях.

Березни́к[2], -а; ч.; кол. хутір, тепер куток с. Красна Надв. р-ну: Bereznyk (1955, AKKGL, Bl. 48); Berisnek (1906 (1880), KuK N); Beresnek (1913, GKS); Bereznik (1935, MT N); Березник (2001, Проц., 77). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *березник* (див. вище). Вона вказує на виникнення хутора на місцевості, де були березові зарості.

Березни́к[3], -а; ч.; урочище; с. Братишів Тлум. р-ну: Березник (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *березник* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Березники́[1], -ів; мн.; ліс; с. Дебеславці Кол. р-ну: Березники (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *березник* (див. вище). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Березники́[2], -ів; мн.; поля; **1**) с. Драгомирчани Тисм. р-ну: Berezniki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 28); Березники (2008, РДХ, 356); **2**) с. Делева Тлум. р-ну: Березники (2012, Експ.); **3**) с. Долина Тлум. р-ну: Березники (2012, УШ). – Назва утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *березник* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності на полях у давнину.

Березняк[1], -а; ч.; поле; с. Уніж Гор. р-ну: Березняк (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *березняк* ʻберезові зарості', ʻберезовий ліс' (СНГТВ, 10), ʻберезовий ліс' (СНГТК, 24). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Березняк[2], -а; ч.; лісове урочище; с. Ямниця Тисм. р-ну: Березняк (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *березняк* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Бере́зова, -ої; ж.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Березова (2006, КВС, 156); Березова (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *березова* ʻвкрита березами; із березовими заростями' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на кутку.

Бере́зова Доро́га, -ої, -и; ж.; поле; с. Волосів Надв. р-ну: Березова Дорога (1998, Мих., 179). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного дромоніма – найменування дороги, яка прокладена через поле, пор. *Березова Дорога* (Мих., 179). В основі дромоніма лежить апелятив *дорога* ʻсмуга землі, на якій їздять і ходять' (ВТС, 241), ускладнений атрибутивним членом *березова* ʻяка проходить через *березові* зарості'.

Бере́зове, -ого; с.; урочище; с. Красна Надв. р-ну; давня назва – *Березовець*: Berezowiec (1935, MT N); Березове (1998, Мих., 179). – Давня назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від прикметника *березовий* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі. Можливо також, що в давнину існував географічний термін **березовець* (< псл. **berzovьcь*) ʻберезовий гай, ліс', який і мотивував цей мікротопонім. Сучасне найменування урочища є утворенням способом субстантивовації та онімізації прикметника *березове* (див. вище).

Березове́ць, -івця; ч.; ліси; **1**) с. Гвізд Надв. р-ну: Berezowiec (1855, AKKGL, Bl. 44); **2**) між сс. Красна та Верхній Майдан Надв. р-ну: Berzowiec (1906 (1880), KuK N); Berezowiec (1935, MT N). – Назви утворені, очевидно, семантичним способом від **березовець* (див. вище). Вони вказують на вид дерев, які проростають у лісах.

Бере́зовий Гай, -ого; -ю; ч.; ліс; с. Кричка Бог. р-ну: Березовий Гай (2011, УШ). –

Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятиа *гай* ʻневеликий, переважно листяний ліс’ (ВТС, 170), а атрибутивним членом – прикметник *березовий* (див. вище), що вказує вид дерев, які проростають у лісі.

Бере́зовиця[1], -і; ж.; горби; **1**) 430 м; с. Грабовець Бог. р-ну: Berezowica (1906 (1880), KuK N); Berezowica (1935, MT N); Березовиця (2011, УШ); **2**) 352 м; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Berezowica (1855, AKKGL, Bl. 44); Berezowica (1880, KuK S); Berezowica (1932, MT S). – Назви утворені за допомогою суфікса *-иц(я)* від прикметника *березовий* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності на горбах. Можливо також, що в давнину існував географічний термін **berzovica* ʻберезовий гай, ліс’, який і мотивував ці ороніми.

Бере́зовиця[2], -і; ж.; урочище; с. Грабовець Бог. р-ну: Berezowica (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 14, арк. 79); Березовиця (2011, УШ); Березовиця (2011, СГ, І, 358). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), біля якого розкинулося урочище.

Бере́зовиця[3], -і; ж.; кол. хутір, нал. до с. Колодіївка Тисм. р-ну, тепер поле: Berezowica (1855, AKKGL, Bl. 44); Berezowica (1880, KuK S); Berezowica (1932, MT S); Berezowica (1934, SDW, № 22, s. 247); Березовиця (1975, АСЗ, І, 712); поле Березовиця (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому було закладено хутір.

Берем’яни, -ян; мн.; село; Кол. р-н; нал. до Гвіздецької с/р; віддаль до Коломиї – 25 км, до Івано-Франківська – 75 км: Beremiany (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 107); ′ fw. Beremiany (1933, MT K); Берем’яни (1961, ІФ АТП[1], 15); Берем’яни (2009, ІФ АТП[7], 148). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (сіножаті), у якому було започатковане село, пор. *sianożęcie Beremena zwane* (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 15, арк. 22). В основі мікротопоніма лежить, очевидно, антропонім **Береман*, **Берем’ян*. Можливо також, що назва цього села принесена сюди переселенцями з однойменного поселення в Терн. обл., пор. *Beremiany* (SG, I, 139), *Берем’яни* (АТП, 700), яке С. О. Вербич виводить від катойконіма *берем’яни* ʻвихідці (переселенці) з місцевості *Берем’я*’ (Вербич, ГСД, 15).

За переказами місцевих жителів, у XVIII ст. у межівному селищі Гвіздці жив єврей Берко Береман, який володів полями на теренах теперішнього села. Згодом біля шляху з Городенки на Коломию він побудував корчму-заїзд, а неподалік у полі розбудувалися Берем’яни, названі так за найменуванням родини Беремана.

Бе́рести[1], -ів; мн.; урочища; **1**) с. Дебеславці Кол. р-ну: Берести (2006, КВС, 44); Берести (2007, ЕКол., V, 19); **2**) с. Горішнє Залуччя Снят. р-ну: Берести (2011, КПЧ, 56). – Назви утворені семантичним способом відапелятива*берести*ʻзаростів*бересту*–в’язу, листяного дерева з коричнево-сірою корою і овальними, на кінці загостреними листками, яке використовують для живоплотів та захисних лісонасаджень (ЕСУМ, 173; СУМ, І, 160). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Бе́рести[2], -ів; мн.; узвишшя; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Берести (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *берести* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на узвишші в давнину.

Бе́рести[3], -ів; мн.; поле; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Берести (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування узвишшя (див. вище), на якому розкинулося поле.

Берести́на, -и; ж.; болотиста місцевість; с. Сілець Тисм. р-ну: Берестина (2000, Експ.); Берестина (2002, СНЧ, 30). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *берестина* (< псл. **berstina* ʻберестовий гай’) ʻберестове дерево; берест’ (ВТС, 48), пор. рос. діал. *берестина* ʻбереста’, ч. *břestina* ʻв’язовий гай’ та ін. (ЭССЯ, І, 198). Вона вказує на характер рослинності на болоті й навколо нього.

Бе́рестів[1], -ового; ч.; колишнє село, спалене татарами, тепер куток; с. Белелуя Снят. р-ну: Borestow (1548, MRPS, IV/1, 464), Berestow (1566, MRPS, V/1, 194); Берестів (2000, Марусик, 11); Берестів (2012, БЛ[5], 222). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Берест*, пор. п-ще *Берест* (СП, 42). Менш імовірною є мотивація цього апелятивом *берест* (див. вище).

Бе́рестів[2], -ового; ч.; урочище; с. Задубрівці Снят. р-ну: Берестів (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування давнього села (див. вище), на місці якого розкинулося теперішнє урочище.

Берестíвці, -ів; мн.; поле; с. Кулачин Снят. р-ну: Берестівці (2012, БЛ[5], 222). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) семантичним утворенням від катойконіма *берестівці* – найменування жителів села *Берестів* (див. вище), які могли колись переселитися сюди й проживати на теперішньому полі або володіти ним; б) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем чи прізвиськом батька, родоначальника або власника, які володіли колись полем, пор. п-ще *Берест* (див. вище); б) утворенням способом плюралізації та онімізації апелятива **берестовець* (< псл. **berstovьcь*) ʻберестовий ліс’ (Вербич, ГСД, 15); у такому разі вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Берестκú[1], -ів; мн.; озеро; с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Берестки (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *берестки* ʻберестові зарості’, пор. *берестки* ʻберестовий ліс’ (СНГТК, 24). Вона вказує на характер рослинності навколо озера.

Берестκú[2], -ів; мн.; урочище (поле); с. Хотимир Тлум. р-ну: Берестки (2009 (1874), ПЗАП, 13); Берестки (2010, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *берестки* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі в давнину.

Берестκóва, -ої; ж.; част. села Делева Тлум. р-ну: Берескова (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *берестκова* ʻзасаджена *берестками*’. Вона вказує на характер рослинності на кутку.

Берестóк, -тка; ч.; потік; п. Гостилова п. Дністра; сс. Олієво-Королівка, Семенівка Гор. р-ну: Бересток (1984, ТК Т); Бересток (2001, УК ТК). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *берестоκ* (< псл. **berstъkъ*) ʻпотік, що протікає берестовими заростями, молодими берестовими гаями’. Вона вказує на природні особливості терену, через який протікає потік.

Бе́ріг[1], -егу; ч.; горб; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Беріг (1995, НВ, 9). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *беріг* зі значенням ʻгорб, підвищення, гірка, пагорб’ (УЗГ, 167), ʻкруча; невелике підвищення’ (Лісняк, 359), ʻкруча, стрімкий схил; гористе місце’ (ГГ, 23).

Бе́ріг[2], -ега; ч.; куток.; с. Павлівка Тисм. р-ну: Беріг (1997, Павл., 8). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *беріг* (див. вище). Вона вказує на розміщення кутка на підвищенні.

Беріжκú, -ів; мн.; горбиста місцина; с. Рунґури Кол. р-ну: Беріжки (2012, БЛ[5], 222). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *беріжоκ*, дем. від *берег*, *беріг* (див. вище).

Берíзка, -и; ж.; лісове урочище; с. Вікняни Тлум. р-ну: Берізка (2007, Вікн., 24). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *берíзка* ʻберезовий ліс, гай’ (Експ.). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Берíзкú[1], -ок; мн.; лісові урочища; **1**) с. Пороги Бог. р-ну: Берізки (2012, Експ.); **2**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Берізки (2011, УШ); Берізки (2012, БЛ[5], 222). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *берíзки* ʻберезняк; березові зарості; березовий гай’ (Експ.), пор. *берíзки* ʻберезовий ліс’ (СНГТК, 24). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Берíзкú[2], -ок; мн.; потік; п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Пороги Бог. р-ну: Berezki (1935, MT Porohy); Берізки

(2006, ГСК К); Берізки (2006, ГЦСЧ); Берізки (2010, К РР). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік.

Берíзкú[3], -ок; мн.; поля; **1**) с. Незвисько Гор. р-ну: Берізки (2011, Експ.); **2**) с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Берізки (2006, КВС, 162); Берізки (2012, БЛ[5], 222). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *берізки* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності на полях у давнину.

Берізни́к[1], -а; ч.; ліси; **1**) с. Парище Надв. р-ну: Берізник (1998, Мих., 179); **2**) с. Будзин Тлум. р-ну: Берізник (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *березник*, *берізник* ʽберезовий ліс, гай’ (Лісняк, 361).

Берізни́к[2], -а; ч.; пасовище; с. Парище Надв. р-ну: Берізник (1998, Мих., 179). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *березник*, *берізник* (див. вище). Вона вказує на те, що пасовище заростає березовими заростями.

Берізни́к[3], -а; ч.; поле; с. Перерісль Надв. р-ну: Берізник (1998, Мих., 179); Берізник (2009, ПІН, 14). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *березник*, *берізник* (див. вище). Вона вказує на те, що поле було зарослe колись березами.

Бе́рків По́тік, -ового, -оку; ч.; потік; пр. Нивочинки л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Нивочин Бог. р-ну: Берків Потік (2012, БЛ[5], 222). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʽрічка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією’ (ВТС, 903), ʽневелика водна артерія, менша, ніж річка’ (СНГТВ, 76), ʽструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина’ (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Берків*, що вказує на належність гідрооб’єкта в давнину *Беркові*, пор. п-ще *Берко* (СП, 42).

Бе́ркова Доли́на, -ої, -и; ж.; поле; с. Глушків Гор. р-ну: Беркова Долина (2012, БЛ[5], 222). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʽрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ʽдолина; низина; низина біля річки’ (ССУМ, І, 315), ʽнизина, заросла травою; широка низина’ (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *Беркова*, що вказує на належність топооб’єкта в давнину *Беркові*, пор. п-ще *Берко* (див. вище).

Бе́ркові Мочи́ла, -их, -ил; мн.; ставки; с. Лука Гор. р-ну: Беркові Мочила (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *мочила*, мн. від *мочило* ʽмісце (заглибина, ковбаня й т. ін.) для мочіння конопель, льону тощо’ (ВТС, 542), ʽболотистий ставок; місце, де вода не висихає і де звичайно мочать коноплі’ (Онишк., І, 455), ʽяма для вимочування конопель, льону’ (ГГ, 105), пор. блр. *мачула* ʽприродний ставок з травою і лозняком, де вимочують льон’ (АК, 314), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Беркові*, що вказує на належність ставків у минулому євреєві *Берку*.

Ставки виникли на місці колишніх каменоломень.

Беркýнка, -и; ж.; урочище (поле); с. Серафинці Гор. р-ну: Berkunka (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 68, с. 33); Беркунка (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, очевидно, належала колись земля в урочищі, пор. п-ще *Беркун* (СП, 42).

Берна́цький, -ого; ч.; куток; с. Гостів Тлум. р-ну: Бернацький (2009, НСГ, 9). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища засновника чи колишнього жителя кутка, пор. п-ще *Бернацький* (ІФД, 195).

Берчéнка, -и; ж.; поле; с. Стецева Снят. р-ну: Берченка (1982, КС, 22); Берчєнка (2012, БЛ[5], 222). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, мабуть, належало колись поле, пор. п-ще *Берко* (див. вище).

Берчи́ть, -і; ж.; поточина; л. Обушівки п. Сверливцю п. Дубівця п. Пруту л. Дунаю; с. Іллінці Снят. р-ну: Берчить (2003, УШ); Берчить (2012, БЛ[5], 222). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (яру), у якому протікає потік. В основі мікротопоніма лежить, очевидно, апелятив *берчата* ʽягнята з короткою кучерявою шерстюʼ, пор. гуц. *бирка* ʽвівця з короткою кучерявою шерстюʼ, *бирки* ʽягнятаʼ (ГГ, 25), рум. *berc* ʽкороткий, короткохвостий, куцийʼ (РУС, 52). Ідеться, мабуть, про те, що в яру колись випасали ягнят.

Бесáги[1], -ів; мн.; поле; с. Будилів Снят. р-ну: Бесаги (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка володіла колись полем або проживала тут, пор. п-ще *Бесага* (СП, 43); б) семантичним утворенням від апелятива *бесаги* (гуц.) ʽдві торби, з'єднані одним полотнищем, що їх носять перекинутими через плечеʼ (ГГ, 24) з конотативним значенням. У такому разі вона вказує на форму поля, яке розкинулося між горбами й нагадує це гуцульське носильне приладдя.

Бесáги[2], -ів; мн.; горб; с. Джурів Снят. р-ну: Бесаги (2007, УШ). – Назва, очевидно, виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, володіла колись землею на горбі або проживала тут, пор. п-ще *Бесага* (СП, 43). Менш імовірною є мотивація цієї назви апелятивом *бесаги* (див. вище).

Бесáги[3], -ів; мн.; урочище; с. Задубрівці Снят. р-ну: Бесаги (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *бесаги* (див. вище). Вона вказує на форму урочища, яке розкинулося в улоговині між двома горбами й нагадує гуцульське носильне приладдя.

Бéхова Дубúна, -ої, -и; ж.; лісове урочище; с. Олеша Тлум. р-ну: Бехова Дубина (2012, БЛ[5], 222). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *дубина* ʽмісце, де ростуть дуби; дубовий ліс' (Лісняк, 362), а атрибутивним членом – прикметник *Бехова*, що вказує на належність урочища в давнину *Бехові*, пор. п-ще *Бех* (ІФД, 195).

Бзина́-Ко́пці, -и, -ів; словосп.; кол. хутір, нал. до м. Тлумач, тепер поле; вар. *Бзина-Кіпці*: Bzina-Kopce (1900, SGG, 699); поле Бзина-Копці (1990, Бучко, 52); Бзина-Кіпці (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом словоскладання та онімізації апелятивів *бзина* ʽбузина' (СУМ, I, 54) та *копці*, мн. від *копець* ʽмежовий знак, насипаний у вигляді насипаного горба' (ССУМ, I, 496). Очевидно, виникнення назви пов'язано з тим, що на межових знаках або біля них росла колись бузина.

Бзúнú, бзин; мн.; поля; **1**) с. Воскресинці Кол. р-ну: Бзини (2012, БЛ[5], 222); **2**) с. Грушів Кол. р-ну: Бзини (2012, БЛ[5], 222); **3**) с. Корнич Кол. р-ну: Бзини (2012, БЛ[5], 222). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *бзина* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності навколо полів.

Бзова́ч, -á; ч.; гора; 575,2 м; між сс. Старуня Бог. р-ну, Гвізд, Молодків Надв. р-ну; інша назва – *Голиця* (див. далі): Bzowacz (1855, AKKGL, Bl. 48); Bzowacz (1906 (1880), KuK N); Bzowacz (1913, GKS); Bzowacz (1935, MT N); Бжовач (1983, ТК ИФ); Bzowacz (2000, PBWG, 156); Bzowacz (2000, Gorgany, 300); Бзовач, інша назва – Голиця (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ач* від прикметника *бзоватий* ʽподекуди вкритий *безом* – бузиною, бузком', пор. *без* ʽт. с., що боз – бузина; бузок' (ГЛЕ, 161; ЕСУМ, I, 222–223). Вона вказує на характер рослинності на горі.

Бик, -а; ч.; потік; л. Дністра; с. Петрилів Тлум. р-ну: Бик (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *бик* ʽвузький обривистий мис між двома вершками яру' (СНГТ, 106–107). Вона вказує на протікання потоку вузькою ущелиною між високими берегами.

Билоя́гла, -и; ж.; поле; с. Кутище Тлум. р-ну: Билоягла (2012, Експ.). – Назва, оче-

видно, утворена способом поєднання в одній лексемі словосполучення *біла ягла* (бот.) ʻпросо’ (ЕСУМ, VI, 533). Вона вказує на те, що на полі колись сіяли цю культуру.

Бирці́, -ів; мн.; поле; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Бирці (2012, Експ.). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, володіла колись полем або проживала на ньому, пор. п-ща *Бирко* (Експ.), *Бирков* (ІФД, 44).

Бу́стра[1], -ої; ж.; полонина; між сс. Гута Бог. р-ну та Осмолода Рожн. р-ну; інша назва – *Рущина*: połon. Bystra (1935, MT Porohy); na połoninie Bystra, zwanej od str. kałuskiej Ruszczyną (2000, PBWG, 128); połonina Ruszczyna (2006, GUG, mapa 10); Рущина (2006, ГЦСЧ); połonina Bystra (tak nazywano ją od strony Porohów, jedynie od strony kałuskiej nazywano ją Ruszczyną) (2008, Gorgany, 313); Рущина (2010, К РР). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини, що витікає з полонини на осмолодську сторону, пор. *поточина Бистра* (ГІФ, 34), а також ріка *Бистриця-Солотвинська*, що витікає неподалік. В основі гідроніма лежить прикметник *бистра* ʻяка має велику швидкість’ (ВТС, 49), ʻшвидка, стрімка’ (Грінч., I, 57). Інша назва полонини є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Рузька* (СУІ, 314), дем. від *Рузя* < *Розалія*. На деяких картах ці назви позначають різні полонини (див. ГЦСЧ).

Бу́стра[2], -ої; ж.; гора; 1415 м; між сс. Гута Бог. р-ну та Осмолода Рожн. р-ну: Bystra (1855, AKKGL, Bl. 48); między Bystrą (1880, SG, I, 507); Бистра (2002, МЦГ К). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини, що бере свій початок на схилах гори, пор. *поточина Бистра* (ГІФ, 25).

Бу́стрик, -у; ч.; потік; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 10 км, площа басейну – 16,4 км^2; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Бистрий*: Bystry (1855, AKKGL, Bl. 48); Bystry, także Bystrzykiem zwany (1880, SG, I, 508); Bystrzyk (1914 (1894), KuK P); Bystryk (1935, MT Porohy); Быстрик (1976, ТК Б); Bystrzyk (2000, PBWG, 145); Бистрик (2003, ТК ЦГ); Бистрий (2006, ГЦСЧ); Бистрик (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *бистрик* ʻшвидкий потік’ (Карпенко[1], 97) < псл. **bystrъ(jь)* ʻшвидкий’ (див. вище) + суфікс *-*ikъ*, пор. також гуц. *бистрік* ʻстрижень, найглибше місце в річці, де дуже швидка течія; бистрина’ (ГЛЕ, 183). Вона вказує на характер течії потоку. Варіант назви мотивований прикметником *бистрий* (див. вище).

Бу́стриця, -і; ж.; річка; п. Дністра; довжина – 17 км, площа басейну 2520 км^2; утв. злиттям біля с. Вовчинець Ів.-Франк. м/р рік Бистриця-Надвірнянська й Бистриця-Солотвинська, гирло біля смт Єзупіль Тисм. р-ну: Bistricza (1436, AGZ, XII, 9); Bystrzyca (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 142); Bystrzyca (1927, MT Hał.); Бистриця (1979, СГУ, 50). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *бистриця* (< псл. **bystrica*) ʻшвидкий стрімкий потік’, пор. *bystrycja* ʻгірський потік із швидкою, бурхливою течією’ (Jurkowski, 22), укр. діал. *бистриця* ʻшвидкий і шумний потік’, рос. діал. *быстрица* ʻбистрінь, стрижень на ріці’, ч. *bystřice* ʻшвидка ріка або потік’, схв. *bistrica* ʻшвидкий потік’, словен. *bîstrica* ʻшвидкий стрімкий потік’, слов. *bystrica* ʻшвидкий гірський потік’, пол. *bystrzyca* ʻшвидкий потік’ (ЭССЯ, 3, 151; ПГФ, 56). Вона вказує на характер течії води річки.

Бу́стриця-Надвірнянська, -і, -ої; ж.; річка; п. Бистриці п. Дністра; довжина – 94 км, площа басейну – 1585 км^2; витік на північному схилі г. Чорна Клива в Ґорґанах, протікає через сс. Бистриця, Зелена, Пасічна, Пнів, Федьків, Цуцилів та ін. Надв. р-ну, м. Надвірна, сс. Березівка, Черніїв Тисм. р-ну, м. Івано-Франківськ, гирло біля с. Вовчинець Ів.-Франк. м/р; вар. *Велика Бистриця*, *Чорна Бистриця*, *Тисменицька Бистриця*: na … Bystrzycy Wielki (1390, ZDM, VI, 87); Бистриця Тисменицька (1858, ПМС, 7); Schwarze (Czarna) Bystrzyca (1880, KuK S); Bystrzyca Nadwórniańska lub Czarna (1880, SG, I, 511–513); Бистриця-Надвірнянська (1899, Шух., I, 34); Бистриця-Надвірнян-

ська (1979, СГУ, 50); Czarna (Nadwórniańska) Bystryca (2000, PBWG, 150); Бистриця-Надвірнянська (2006, ГЦСЧ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування ріки *Бистриця* (див. вище), притокою якої є цей гідрооб'єкт, а атрибутивним членом – прикметник *надвірнянська*, який вказує на те, що річка протікає через місто *Надвірна* та *Надвірнянський* район. Означення *Чорна* та *Велика*, що вживалися в назві в минулому, вказували на витік річки з-під гори *Чорна Клива* та на її більші розміри в порівнянні з Бистрицею-Солотвинською. *Чорною* називають річку місцеві жителі ще й тому, що вона приносить багато лиха, що вона "свавільниця: ганяється полями, то шмат берега урве, то дерево з корінням виверне, то захопить частину плоту. Зате чиста як кришталь, манить до себе; одному дає здоров'я, в іншого відбирає життя, звичайно, як свавільниця, кокетка" (ПМС, 7).

Бúстриця-Солóтвинська, -і, -ої; ж.; річка; л. Бистриці п. Дністра; довжина – 82 км, площа басейну – 795 км^2; витікає з-під гори Сивуля в Привододільних Ґорґанах, протікає через сс. Гута, Пороги, Яблунька, Підгір'я, смт Солотвин, смт Богородчани Бог. р-ну, смт Лисець, сс. Старий Лисець, Драгомирчани Тисм. р-ну, м. Івано-Франківськ, гирло біля с. Вовчинець Ів.-Франк. м/р; вар. *Мала Бистриця*, *Золота Бистриця*, *Гнила Бистриця*: на Малой Быстрици (1378, Гр., 60); Бистриця Гнила (1858, ПМС, 7); Goldene (Złota) Bystrzyca (1880, KuK S); Bystrzyca Sołotwińska (1880, SG, I, 511); Быстрица-Золотая, Bystrzyca Złota (Sołotwińska) (1917, Машт., ДБ, 18); Быстрица-Солотвинская, Золотая Быстрица (1960, WRG, I, 245); Бистриця-Солотвинська (1979, СГУ, 50); Бистриця-Солотвинська (2006, ГЦСЧ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування ріки *Бистриця* (див. вище), притокою якої є цей гідрооб'єкт, а атрибутивним членом – прикметник *солотвинська*, який вказує на те, що річка протікає через смт *Солотвин*. Означення *мала*, що вживалося в назві в минулому, вказувало на її розміри в порівнянні з *Бистрицею-Надвірнянською*. *Золотою* називали місцеві жителі тому, що вода в ній "мутно-жовтава, спокійна, нікому не робить шкоди, хіба якийсь зірвиголова кине щось погане в її русло, тому й прозвали її Гнилою" (ПМС, 7).

Про Бистрицю-Надвірнянську, Бистрицю-Солотвинську, Бистрицю та їх назви існує цікава легенда, записана Г. Онуфрак – учителькою Черниківської школи Надвірнянського району. У ній ідеться про те, що в сиву давнину, коли довкруг буйно росли дивовижні дерева, квіти й трави, на сонячній розлогій долині жили два сусіди: Ґорган і Бескид. І були в них дочки-красуні, подруги нерозлучні. Навіть імена мали однакові – Бистрянка Чорноока й Бистрянка Синьоока. На день, на годину їм важко було розлучатися. І як тільки покажеться перший сонячний промінчик, біжить Бистрянка Чорноока до обійстя Бескидів і несе в долоньці своїй подрузі синьоокій тільки-но зірвані чорні лісові ягоди. Не залишалася в боргу й Бистрянка Синьоока: біжить до обійстя Ґорґанів з великим кошиком грибів, несе їх своїй подружці.

Але одного разу посварилися два сусіди, два статні ґазди – Ґорґан із Бескидом. І заборонили вони зустрічатися подружкам. Важко було зрозуміти юним серцям цю безглузду заборону. Як пташки в клітці, почувалися вони в батьківських обійстях. Одного дня не витримали розлуки Бистрянки й побігли назустріч одна одній. Розсердився грізний Ґорґан і кинув навздогін дочці свій топірець. Здригнулася земля. І виріс на очах у дівчини велетенський гірський масив з кам'яними осипами. У цей самий час угледів невблаганний Бескид свою дочку, котра, збиваючи ноги, намагалась знайти дорогу серед кам'янистих схилів до своєї подруги, і також кинув свій топірець. Виросли нові ґруні, вкриті буковими лісами, які вінчалися смерековими хащами й висотним криволіссям.

Але Бистрянки, не втрачаючи надії, шукали стежки одна до одної. Пробиралися хащами, бігли гірськими зворами, та їх гріз-

но розділяли Ґорґани й Бескиди. Не могли пробачити непослух своїм дочкам батьки і як прокляття кинули їм навздогін: “Будьте вічні, як час!.. Біжіть і не вертайте назад!” Зашумів буковий і смерековий ліс Бескиду, прогриміли кам’яними розсипами Ґорґани, а там, де бігли їхні дочки, появилися два гірські потічки, які продовжували перекликатись, шукаючи зустрічі. Земля надавала їм сили й наснаги, а в їхніх водах відбивалася синь небес і темінь хащів. Вічні, як час, і біжать не повертаючись. А там, де стояли їхні батьки, і по цей час височіють гірські масиви, що так і називаються: Ґорґани й Бескиди.

Цю легенду шепотіли старезні буки й смереки. А ще повідали вони, що десь далеко, на квітучій долині, все-таки зустрілися дві подруги, обнялися й побігли в гості до свого далекого, могутнього й доброго Дністра. А на місці їхньої зустрічі виросло прекрасне місто, і живуть у ньому добрі й працьовиті люди з синіми й чорними очима.

Кожному галичанину не важко впізнати Бистрицю-Надвірнянську та Бистрицю-Солотвинську, що несуть у єдиній Бистриці свої води до Дністра.

Бúта[1], -ої; ж.; урочища (ниви, поля); **1**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Бита (2005, СГГ, 8); Бита (2012, БЛ[5], 223); **2**) с. Задубрівці Снят. р-ну: Бита (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації дієприкметника *бита* ʻвитоптана, витолочена’ (ВТС, 49). Вони вказують на характер ґрунтів урочищ у давнину.

За народними переказами, урочища названі так тому, що тут колись відбулися битви з татарами.

Бúта[2], -ої; ж.; куток; с. Русів Снят. р-ну: Бита (2012, НПС, 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації дієприкметника *бита* (див. вище).

Бúта Горá, -ої, -и; ж.; горби; **1**) 470 м; с. Торговиця Гор. р-ну: Бита Гора (2008, УШ); **2**) сс. Белелуя, Красноставці Снят. р-ну; вар. *Бита*: Бита Гора (2000, Марусик, 16); Бита (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень’ (ВТС, 191), ʻпідвищене місце’ (Лісняк, 359), а атрибутивними членами – дієприкметник *бита* (див. вище), що вказує на характер ґрунту на горбах. Варіант найменування горба між сс. Белелуя та Красноставці з’явився в результаті еліпсису опорного компонента складеної назви.

Бúчина, -ої; ж.; гора; с. Королівка Тлум. р-ну: Бичина (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *бичина* ʻпризначена для випасу *биків*’ (Експ.).

Бичíвна[1], -ої; ж.; лісове урочище; с. Мишин Кол. р-ну: Бичівна (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, способом субстантивації та онімізації прикметника *бичівна* ʻпризначена для випасу биків’.

Бичíвна[2], -ої; ж.; куток; с. Мишин Кол. р-ну: Бичівна (2006, КВС, 101); Бичівна (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Бичкú[1], -ів; мн.; куток; с. Семаківці Гор. р-ну: Бички (2012, БЛ[5], 223). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Бичко* (ІФД, 195).

Бичкú[2], -ів; мн.; поле; с. Семаківці Гор. р-ну: Бички (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини (див. вище), яка, очевидно, володіла колись полем.

Бичкíвське, -ого; с.; пасовище; с. Кричка Бог. р-ну: Бичківське (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Бичко*, пор. п-ще *Бичко* (див. вище); б) результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, якій могло належати колись урочище (з узгодженням назви в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном), пор. п-ще *Бичковський* (ІФД, 195).

Бúчова, -ої; ж.; гора; 316,3 м; між сс. Королівка та Гринівці Тлум. р-ну: Biczowa Gura (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 43, арк. 23); Beczowa (1855, AKKGL, Bl. 45); Biczowa (1883, SG, IV, 411); Biczowa (1905 (1874), KuK TT); Biczowa (1926, MT T); Бичова (2002, ТК ИФ); Бичова (2012, БЛ[5], 223). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Бик* (з чергуванням *к // ч*) або *Бича*, пор. п-ща *Бик* (ПЗУ, 61), *Бича* (СП, 45).

Бúшів, -ова; ч.; кол. село біля м. Снятин, тепер не ідент.: Byszow ad Sniatyn (1735, RPPZH, 64). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Биш*, пор. ст.-п. особова назва *Bysz* (SSNO, I, 295), що є відкомпозитним дериватом якогось давньослов'янського складного імені з елементом *Би-*: *Прибиславъ*, *Збиславъ*, *Убиславъ* тощо.

Бігáня, -і; ж.; гора; 371 м; с. Красилівка Тисм. р-ну: Bihania (1855, AKKGL, Bl. 45); Pyhanie (1905 (1874), KuK TT); Bihania (1914, GKK). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-*ja* від антропоніма *Біган*, пор. п-ще *Біган* (Редько, I, 63).

Бíйни, боєн; мн.; гора; сс. Сілець, Ганнусівка Тисм. р-ну: Бійни (1995, ТМН, 44). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *бійня, бойня* 'битва, поле бою' (ЕСУМ, I, 186). Вона вказує на те, що в давнину на горі часто відбувалися бої, особливо під час татарських і турецьких набігів.

С. Пушик на основі фольклорних матеріалів стверджує, що на горі в дохристиянські часи було язичницьке святилище (БК[3], 313–314).

Бíла[1], -ої; ж.; гора; с. Незвисько Гор. р-ну; вар. *Біла Гора*: Біла Гора (2002, Левкун, 21); Біла (2004, Експ.); Біла (2008, УШ); Біла Гора (2009, ГСС, 12); Біла (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *біла* (< псл. **bělъ(jь)*) 'яка має колір крейди'. Вона вказує на колір ґрунту гори через наявність на ній вапнякових порід.

На вершині гори знаходиться братська могила російських та австрійських воїнів, які загинули під час Першої світової війни. На могилі недавно встановлено пам'ятник.

Білими в давнину називали гори, на яких не було нечистої сили. Тут, як правило, стояли культові споруди.

Бíла[2], -ої; ж.; поточини; **1**) п. Семенівки п. Дністра; с. Семенівка Гор. р-ну: Віла (1855, AKKGL, Bl. 45); Біла (1979, СГУ, 53); Біла (2008, УШ); **2**) л. Турки л. Пруту л. Дунаю; сс. Старий Гвіздець, Загайпіль, Кобилець Кол. р-ну: Віала (1855, AKKGL, Bl. 49); Віала (1880, SG, I, 173); **3**) п. Будзина п. Дністра; с. Долина Тлум. р-ну: Біла (2008, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *біла* (< псл. **bělъ*) 'безколірна, безбарвна; прозора; світла; яка має колір крейди', 'прозора, чиста' (Торч., 66), що вказує на колір ґрунту поточищ, біле каміння в них та на відтінок і якість води, пор. укр. діал. *біловод* 'річка з чистою прозорою водою'(Дзендз.[1], 24).

Існують також припущення, що назви з основою на *біл-* не означають якість води, а асоціюються з язичницьким *Білобогом* і тому позначають об'єкти, у яких перебувають чудодійні істоти з позитивною суттю і які приносять людям добро. Саме слово *білий* (що походить від і.-є. **bhe-* 'блищати, сяяти') мало значення близьке до *святий* (ОУПТ, 133–137). *Білими* в давнину називали південні притоки (Південь – День – Білий), на відміну від північних, які називали *чорними* (Північ – Ніч – Чорний). Однак практично визначити на сучасному етапі, у яких назвах із цими основами відбилися давні вірування, а в яких – фізичні властивості води, надзвичайно складно. Можемо лише припускати.

За іншою версією, *білими* називали річки й потоки, які починалися з місцевостей, де в давнину були сторожові пости.

Бíла[3], -ої; ж.; кол. хутір, тепер куток; с. Семенівка Гор. р-ну: давня назва – *На Білій*: Na Białej (1900, SGG, 217); Біла (2008, УШ). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та гідроніма – найменування поточини *Біла* (див.

вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування хутора. Сучасне найменування кутка є результатом трансонімізації названого вище гідроніма.

Бі́ла[4], -ої; ж.; кол. фільварки, хутори, нал. до: **1**) с. Уніж Гор. р-ну: Біла (2012, Експ.); **2**) с. Долина Тлум. р-ну: Biała (1900, SGG, 699); Biała (1926, MT T). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних гідронімів – найменувань поточин (див. вище), на берегах яких розкинулися хутори.

Бі́ла[5], -ої; ж.; урочища (поля); **1**) с. Загайпіль Кол. р-ну: Біла (2011, УШ); **2**) с. Кобилець Кол. р-ну: Біла (2006, КВС, 66). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), яка протікає через урочища.

Бі́ла[6], -ої; ж.; пасовище; с. Загайпіль Кол. р-ну: Біла (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), яка протікає через пасовище.

Біла Глі́на, -ої, -и; ж.; урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Біла Глина (2002, СНЧ, 31). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *глина* ʻбагатомінеральна гірська порода, перев. осадового походження, яка з водою утворює пластичну масу' (ВТС, 185), а атрибутивним членом – прикметник *біла*, що вказує на колір цієї породи, яка є в урочищі.

Бі́ла Гора́, -ої, -и; ж.; горб; с. Вікняни Тлум. р-ну: Біла Гора (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *біла* (див. вище), що вказує на колір ґрунту горба, зумовлений вапняковими породами.

Бі́ла Керни́чка[1], -ої, -и; ж.; джерело; с. Волосів Надв. р-ну: Біла Керничка (2010, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *керничка*, дем. від *керниця* ʻкриниця, джерело', а атрибутивним членом – прикметник *біла* (див. вище), що вказує на відтінок води джерела, яка виділяється на фоні чорного ґрунту.

Бі́ла Керни́чка[2], -ої, -и; ж.; поле; с. Волосів Надв. р-ну: Біла Керничка (1998, Мих., 179). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування джерела (див. вище), навколо якого розкинулося поле.

Бі́ла Кірни́ці, -ої, -і; ж.; джерело; с. Перерісль Надв. р-ну: Біла Кірниці (2009, ПІН, 10). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кірниці* (діал.) ʻкриниця, джерело' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *біла* (див. вище), що вказує на відтінок води джерела, яка виділяється на фоні чорного ґрунту.

За твердженнями місцевих жителів, вода джерела має цілющі властивості. Її використовували колись для лікування різних хвороб, але особливо помічна вона була при запальних захворюваннях очей.

Бі́ла Крини́ця[1], -ої, -і; ж.; джерела, криниці; **1**) с. Марківка Кол. р-ну; вар. *Біла Кірниці*: Біла Криниця (1999, Експ.); Біла Криниця (2006, КВС, 98); Біла Кірниці (2006, КГ, 20); Біла Криниця (2011, КР); **2**) бас. Пруту л. Дунаю; можливо, це витік поточини *Біла* (див. вище); с. Турка Кол. р-ну: od zrzudla nazwanego Biala Krynica (1635, ЛНБ ВР, ф. 9, спр. 701); **3**) с. Ісаків Тлум. р-ну: Біла Криниця (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *криниця* ʻглибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь' (ВТС, 465), а атрибутивними членами – прикметник *біла* (див. вище), що вказує на колір ґрунту навколо джерел та криниць і відтінок води. Можливо також, що ці назви пов'язані з віруваннями наших далеких предків (див. вище). Підтвердженням цьому можуть служити обряди, які відбуваються біля марківської *Білої Криниці.* Тут у ніч на Івана Купала збираються жителі не тільки Марківки, а й усіх навколишніх сіл,

розпалюють вогнища, співають купальські пісні, проводять ігри. Щороку напередодні сюди приходить церковна процесія, священики освячують криницю. А вранці, коли сходить сонце, люди вмиваються водою, набирають її в посуд, бо "вода помічна" (КВС, 98). Варіант назви відбиває особливості місцевих говірок.

За переказами, криницю в с. Ісаків названо так тому, що колись пан обмурував її білим каменем.

Бі́ла Крини́ця², -оїї, -і; ж.; урочища; **1**) с. Марківка Кол. р-ну; вар. *Біла Кірниці*: Біла Кірниця, Біла Криниця (2011, УШ); **2**) с. Ісаків Тлум. р-ну: Biała Kirnica Berezówka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 82, арк. 29); Біла Криниця (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних гідронімів – найменування джерел та криниць (див. вище), навколо яких розкинулися урочища. Варіант назви відбиває особливості місцевих говірок.

Бі́ла Крини́чка, -оїї, -и; ж.; джерело; бас. Потічка л. Пруту л. Дунаю; с. Потічок Снят. р-ну: Біла Криничка (1999, Експ.); Біла Криничка (2012, НПС, 182). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криничка*, дем. від *криниця* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *біла* (див. вище), що вказує на колір ґрунту навколо джерела й відтінок води. Можливо також, що ця назва пов'язана з віруваннями наших далеких предків (див. вище).

Білаше́вка, -и; ж.; урочище (кладовище); с. Троїця Снят. р-ну: Білашевка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від усіченої форми антропоніма *Білашевський* – прізвища чоловіка, який володів колись урочищем.

Бі́ле Боло́то, -ого, -а; с.; болотисте урочище; с. Угорники Кол. р-ну: Біле Болото (2005, УКС, 7); Біле Болото (2012, БЛ[5], 223). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *болото* 'мокра заболочена низина; мокре місце між горбами' (Мар., 218), 'грузьке місце з надмірно зволоженим ґрунтом' (Лісняк, 360), 'розгрузла земля, грязюка; багнисте місце з стоячою водою' (СБГ, 35–36), а атрибутивним членом – прикметник *біле* (див. вище), що вказує на колір урочища.

Біле́нків Кут, -ового, -а; ч.; куток; с. Рошнів Тисм. р-ну: Біленків Кут (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* зі значенням 'частина населеного пункту' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Біленків*, що вказує на проживання на кутку родини *Біленка*, пор. п-ще *Біленко* (ІФД, 196).

Біле́нька, -оїї; ж.; поточина; витік Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 10 км, площа басейну – 16 км²; сс. Середній Майдан, Глинки Надв. р-ну, Боднарівка, Струпків Кол. р-ну; вар. *Біленький*, давня назва в сс. Боднарівка та Струпків – *Брабенки* (див. далі): Bileńka, Brabenki (1880, SG, I, 67); Bileńka (1889, SG, X, 105); Bileńki (1906 (1880), KuK N); Bileńki (1917, Машт., ДБ, 18); Bileńka (1935, MT N); Біленька (1979, СГУ, 53); Біленька (2008, СМ, 18). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *біленька* (*біленький*), що вказує на колір поточища та відтінок води поточини.

Біле́нький, -ого; ч.; потік; пр. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; сс. Баб'янка, Боднарів, Струпків Кол. р-ну: Біленький (1998, ЕКол., II, 11); Біленький (2006, КВС, 165); Біленький (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *біленький*, що вказує на колір поточища, вкритого білим камінням, та відтінок води.

Біле́цьке, -ого; с.; поле; с. Семаківці Гор. р-ну: Білецьке (2012, БЛ[5], 223). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма –прізвища власника поля, пор. п-ще *Білецький* (ІФД, 196). Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Бі́лий Ка́мінь, -ого, -еню; ч.; джерело; с. Грушка Тлум. р-ну: Білий Камінь (2008, УШ). – Назва виникла в результаті транс-

онімізації однозвучного найменування вапнякової кам'яної брили, біля якої пробивається джерело.

Бі́лий По́тік, -ого, -оку; ч.; потік; п. Печеніги л. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Марківка Кол. р-ну: Biały (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 254, с. 10); Білий потік (1998, ЕКол., II, 62); Білий потік (2006, КГ, 20); Білий потік (2006, КВС, 97); Білий Потік (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік*, а атрибутивним членом – прикметник *білий* (див. вище), що вказує на колір ґрунту поточища та відтінок води. Можливо також, що ця назва пов'язана з віруваннями наших далеких предків (див. вище).

Бі́лий Хрест, -ого, -а; ч.; горб; с. Новоселиця Снят. р-ну: Білий Хрест (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного реалоніма – найменування хреста, що височів колись на горбі.

Білину́, -ин; мн.; гора; с. Петрилів Тлум. р-ну: Білини (2012, Експ.). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *білина* 'березовий ліс' (СНГТВ, 10). Вона вказує на характер рослинності на горі.

Білинку́, -ок; мн.; ліс; с. Глинки Надв. р-ну: Білинки (1998, Мих., 179). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *білинка*, дем. від *білина* 'березовий ліс' (див. вище). О. І. Михальчук пов'язує її з пол. діал. *bielnik* 'сухий луг, пасовище' (Мих., 55), що також можливо.

Бі́личчина, -ої; ж.; урочище (нива); с. Воронів Гор. р-ну: Біличчина (2003, Левк.,11); Біличчина (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від андроніма *Біличка* – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, очевидно, належала колись нива, пор. п-ще *Білич* (СП, 46).

Бі́лі Берегу́, -их, -ів; мн.; підвищення вздовж р. Дністер від с. Маріямпіль Гал. р-ну до с. Довгого Тисм. р-ну: Білі Береги (2011, Осташі). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *береги*, мн. від *берег* зі значеннями 'горб, підвищення, гірка, пагорб' (УЗГ, 167), 'край землі, що межує з поверхнею річки…' (ВТС, 47), а атрибутивним членом – прикметник *білі* (див. вище), що вказує на колір підвищення, яке складається з вапнякових порід.

Бі́лі Гли́нища, -их, -ищ; мн.; урочище; с. Загайпіль Кол. р-ну: Białe Gliniszcza (1933, МТ К). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *глинища*, мн. від *глинище* 'місце добування глини; яма, звідки беруть глину, пісок; місце, де вибрали глину' (СНГТК, 57; СНГТВ, 25), 'простір, де люди брали до дому глину до мащення хат та інших господарських будинків' (КС, 49), 'заглиблення в ґрунті' (Мар., 223), 'яма з глиною' (МСГГ, 35), а атрибутивним членом – прикметник *білі* (див. вище), що вказує на колір глини, яку добували в урочищі.

Бі́лі Криниці́, -их, -иць; мн.; куток; с. Зібранівка Снят. р-ну: Білі Криниці (2010, УШ); Білі Криниці (2012, НПС, 284). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучних гідронімів – найменувань розміщених на кутку чотирьох криниць (цілющих джерел) з пофарбованими вапном цямринами та зі світлою чистою, мов кришталь, водою.

Бі́лі Криничку́, -их, -ок; мн.; куток; с. Марківка Кол. р-ну: Білі Кринички (2006, КВС, 98). – Назва є плюральним утворенням від гідроніма – найменування джерела *Біла Криниця* (див. вище), яке пробивається на кутку.

Бі́лка[1], -и; ж.; річка; пр. Олієвої п. Дністра; довжина ~ 4 км; сс. Олієво-Корнів, Корнів, Білка, Семаківці Гор. р-ну: Віłka (1880, SG, I, 229); Білка (1979, СГУ, 55); Білка (2008, УШ). – Назва може бути: а) утворенням семантичним способом від псл. апелятива **bělъka* 'білизна' (ЭССЯ, 2, 81–82); б) суфіксальним утворенням на *-к(а)* (< *-ъk-*) від прикметника *білий* < псл. **bělъ(jь)* з первісним значенням 'біла вода, течія (ріки, потоку)'. В обох випадках вона вказує на колір води та річища, вкритого білим камінням.

Бі́лка², -и; ж.; село; Гор. р-н; нал. до Михальчівської с/р; віддаль до Городенки – 16 км, до Івано-Франківська – 82 км: Byelka (1457, AGZ, XII, 253); Byela (?) (1474, AGZ, XII, 360); Bielka (1578, ŹDz, XVIII/I, 101); Bilka ad Michalcz (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Віłка (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 73); Віłка (1855, AKKGL, Bl. 45); Віłка (1880, SG, I, 229); Білка (1947, АТП, 518); Білка (2009, ІФ АТП⁷, 149). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), біля якої розкинулося село.

Білкува́та, -ої; ж.; поточина; п. Луквиці п. Лукви п. Дністра; с. Нова Гута Тисм. р-ну; вар. *Білкуватий*: Bełkowaty (1880, KuK S); Bełkowaty (1884, SG, V, 913); Bełkowaty (1932, MT S); Белковатая (1983, ТК ИФ¹); Билкувата (2003, ТК ИФ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *білкувата* ʻподекуди з *білими* плямамиʼ (< *білка* + суфікс *-уват(а)*). Вона вказує на колір води та білі кам'янисті плями в поточищі. Варіант назви узгоджений в роді й числі з апелятивом *потік*.

Бі́ло́ва, -ої; ж.; гора; смт Солотвин Бог. р-ну: Білова (2011, УШ). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Білий*, пор. п-ще *Білий* (ІФД, 196).

Білого́ра, -и; ж.; куток; с. Хутір-Будилів Снят. р-ну: Білогора (2011, УШ); Білогора (2012, НПС, 271). – Назва утворена способом поєднання основ словосполучення *біла гора*. Вона вказує на те, що на кутку взимку хурделиця навіює великі кучугури снігу, які здалеку здаються горбами.

Білу́ники, -ів; мн.; куток; с. Грушка Тлум. р-ну: Білуники (1975, АСЗ, I, 900). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала колись на ньому, пор. поширене в селі п-ще *Білуник* (ТД Тл., 95).

Бі́льківці, -ів; мн.; урочище; с. Підвербці Тлум. р-ну: Більківці (2009, Бойцан, 10). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка могла проживати колись в урочищі чи володіти там землею, пор. п-ще *Білько* (Редько, I, 70); б) семантичним утворенням від катойконіма *більківці* ʻвихідці (переселенці) з с. *Більки* Полт. обл.ʼ, які могли володіти тут землею; в) результатом трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села в Жит. області, з якого могли походити володарі землі в урочищі.

Бі́ля бо́йні; урочище; с. Казанів Кол. р-ну: Біля бойні (2006, КВС, 61). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *біля*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта коло іншого об'єкта чи суб'єкта, та апелятива *бойня* ʻспеціально установлене приміщення для забою худоби; різницяʼ (ВТС, 59) у родовому відмінку однини. Вона вказує на місце розташування урочища.

Бі́ля вербу́; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: Біля верби (2004, Ром., 12); Біля верби (2004, Ром., 12); Біля верби (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та апелятива *верба* ʻдерево або кущ із гнучким гіллям, цілісними листками й зібраними в сережки одностатевими квітками' (ВТС, 82) в родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Бі́ля Вовчи́хи; урочище; с. Іваниківка Бог. р-ну: Біля Вовчихи (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та прізвиська *Вовчиха* в родовому відмінку, пор. п-ське *Вовчиха* (СПЗУ, I, 200). Вона вказує на розташування урочища біля садиби жінки з названим вище найменуванням.

За твердженнями місцевих жителів, жінку назвали так тому, що вона жила біля лісу одиноко, відлюдкувато.

Бі́ля Воє́дчука; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: Біля Воєдчука (2004, Ром., 12); Біля Воєдчука (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації приймен-

никово-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Воєдчук* у родовому відмінку, пор. п-ще *Воєдчук* (Експ.). Вона вказує на розташування поля біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Бі́ля Гнило́ї; поле; с. Озеряни Тлум. р-ну: Біля Гнилої (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Гнила* (див. далі) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Бі́ля Горошне́чки; куток; с. Ганьківці Снят. р-ну: Біля Горошнєчки (2012, НПС, 83). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та андроніма *Горошнєчка* – найменування жінки за прізвищем чоловіка в родовому відмінку, пор. п-ще *Горошняк* (Експ.). Вона вказує на розташування кутка біля садиби жінки з названим вище найменуванням.

Бі́ля Грунта́; куток; с. Королівка Кол. р-ну: Біля Грунта (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Грунт* у родовому відмінку однини, пор. поширене на Коломийщині п-ще *Грунт* (ТД КР, 69). Вона вказує на розташування кутка навколо садиби господаря з названим вище прізвищем.

Бі́ля Дмите́рка; куток; с. Кобилець Кол. р-ну: Біля Дмитерка (2006, КВС, 66). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Дмитерко* в родовому відмінку однини, пор. п-ще *Дмитерко* (ТД КР, 72). Вона вказує на розташування кутка біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Бі́ля Зо́сі; поле; с. Космач Бог. р-ну: Біля Зосі (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та антропоніма – особового імені *Зося* в родовому відмінку, пор. особове ім'я *Зося* < *Софія* (СУІ, 344). Вона вказує на розташування поля біля садиби жінки з названим вище іменем.

Бі́ля Йо́сипихи; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: Біля Йосипихи (2004, Ром., 12); Біля Йосипихи (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та андроніма *Йосипиха* – найменування жінки за іменем чоловіка в родовому відмінку, пор. особове ім'я *Йосип* (СУІ, 161). Вона вказує на розташування поля біля садиби жінки з названим вище найменуванням.

Бі́ля ка́дуба; куток; с. Келихів Снят. р-ну: Біля кадуба (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та апелятива *кадіб* 'колодязьний зруб з цілого пня; польова криниця' (ЕСУМ, ІІ, 338), 'місцевість із багатьма джерелами води' (Бойк., 181), 'заглибина на полі або сіножаті; заглибина з водою' (Лісняк, 359) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Бі́ля лу́пів; куток; с. Трофанівка Снят. р-ну: Біля липів (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та апелятива *липи* 'липові насадження' в родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Бі́ля Лу́сої гори́; поле; с. Озеряни Тлум. р-ну: Біля Лисої гори (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та ороніма – найменування гори *Лиса* (див. далі) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Бі́ля Маня́ви; поле; с. Кричка Бог. р-ну: Біля Маняви (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації при-

йменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Манява* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Бі́ля Маська́; болото; площа 4,6 га; с. Острівець Гор. р-ну: Біля Маська (1995, ПЗФ, 27); Біля Маська (2000, ПЗТ, 257). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та ороніма – найменування горба *Масьок* (див. далі) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування болота, що є заповідним урочищем (ПЗТ, 257).

Бі́ля Ма́точки; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: Біля Маточки (2004, Ром., 12); Біля Маточки (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та гідроніма – найменування озерця *Маточка* (див. далі) у родовому відмінку однини. Вона вказує на місце розташування поля.

Бі́ля Ме́бельного; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: Біля Мебельного (2004, Ром., 12); Біля Мебельного (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та ергоніма – найменування магазину "*Мебельний*" (розм.) у родовому відмінку однини. Вона вказує на місце розташування поля.

Бі́ля Мільйо́на; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: Біля Мільйона (2004, Ром., 12); Біля Мільйона (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та антропоніма – прізвиська чоловіка *Мільйон* у родовому відмінку. Вона вказує на розташування поля біля садиби господаря з названим вище прізвиськом.

Бі́ля млина́; куток; с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Біля млина (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та апелятива *млин* 'споруда, що розмелює зерно на борошно за допомогою вітряної, водяної, парової та іншої енергії' (ВТС, 533) у родовому відмінку однини. Вона вказує на місце розташування кутка.

Бі́ля нафтоба́зи; болото; площа – 1,2 га; м. Городенка: Біля нафтобази (1995, ПЗФ, 25); Біля нафтобази (2000, ПЗТ, 253). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та апелятива *нафтобаза* 'склад для зберігання нафтопродктів' у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування болота, що є заповідним урочищем (ПЗТ, 253).

Бі́ля Пліщучки; куток; с. Кобилець Кол. р-ну: Біля Пліщучки (2006, КВС, 66). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та андроніма *Пліщучка* – найменування жінки за прізвищем чоловіка в родовому відмінку, пор. п-ще *Пліщук* (ТД КР, 106). Вона вказує на розташування кутка біля садиби жінки з названим вище найменуванням.

Бі́ля Рудякі́в; поле; с. Космач Бог. р-ну: Біля Рудяків (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та групового антропоніма – найменування родини *Рудяки* в родовому відмінку, пор. п-ще *Рудяк* (ІФД, 353). Вона вказує на розташування поля біля садиб господарів з названим вище прізвищем.

Бі́ля Савіцького; присілок; с. Кривець Бог. р-ну: Біля Савіцького (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Савіцький* у родовому відмінку однини, пор. п-ще *Савіцький* (СП, 309). Вона вказує на розташування присілка біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Бі́ля Са́вкового; поле; с. Нивочин Бог. р-ну: Біля Савкового (2012, БЛ[4], 203). – На-

зва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Савків* у родовому відмінку однини, пор. п-ще *Савків* (ІФД, 354). Вона вказує на розташування поля біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Бíля Семелюкá; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: Біля Семелюка (2004, Ром., 12); Біля Семелюка (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Семелюк* у родовому відмінку однини, пор. п-ще *Семелюк* (ІФД, 359). Вона вказує на розташування поля біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Бíля Семéнихи; поле; с. Космач Бог. р-ну: Біля Семенихи (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та андроніма *Семениха* – найменування жінки за іменем чоловіка в родовому відмінку, пор. особове ім'я *Семен* (СУІ, 331). Вона вказує на розташування поля біля садиби жінки з названим вище найменуванням.

Бíля Скíцака; поле; с. Космач Бог. р-ну: Біля Скіцака (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Скіцак* у родовому відмінку однини, пор. п-ще *Скіцак* (Експ.). Вона вказує на розташування поля біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Бíля топóлі; урочище; с. Баб'янка Кол. р-ну: Біля тополі (2006, КВС, 7). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та апелятива *тополя* ʻдерево родини вербових з високим прямим стовбуром, глянсуватими листками різної форми та одностатевими квітками у вигляді повислих сережок' (ВТС, 1258) в родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Бíля цвúнтаря; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: Біля цвинтаря (2004, Ром., 12); Біля цвинтаря (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та апелятива *цвинтар* ʻмісце, відведене для поховання померлих; кладовище' (ВТС, 1359) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Бíля Цегéльного; поле; с. Залуччя Бог. р-ну: Біля Цегельного (2004, Ром., 12); Біля Цегельного (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та ергоніма – найменування заводу "*Цегельний*" у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Бíля цéркви; кутки; **1**) с. Молодилів Кол. р-ну: Біля церкви (2006, КВС, 104); **2**) с. Видинів Снят р-ну: Біля церкви (2009, Експ.). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниковво-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *біля* (див. вище) та апелятива *церква* ʻбудівля, у якій відбувається християнське богослужіння' (СУМ, XI, 202) в родовому відмінку. Вони вказують на місця розташування кутків.

Бíля Чибора́чки; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: Біля Чиборачки (2004, Ром., 12); Біля Чиборачки (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та андроніма *Чиборачка* – найменування жінки за прізвищем чоловіка в родовому відмінку, пор. поширене в селі п-ще *Чиборак* (Ром., 14). Вона вказує на розташування поля біля садиби жінки з названим вище найменуванням.

Бíля шутрóвиська; урочище; с. Задубрівці Снят. р-ну: Біля шутровиська (2012, НПС, 115). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-

апелятивного комплексу, що складається з прийменника *біля* (див. вище) та апелятива *шутровисько* ʻмісце, де добувають *шутер* – щебінь’, пор. *шутер* ʻщебінь’ (ЕСУМ, VI, 496), у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Бір, бору; ч.; ліси; **1**) с. Кривець Бог. р-ну: Bór (1935, МТ Porohy); Бір (2011, УШ); **2**) с. Міжгір’я Бог. р-ну: Бір (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *бір* ʻсосновий або інший шпильковий ліс; також мішаний ліс з переважанням сосни; взагалі будь-який ліс’ (ВТС, 54).

Бі́сова Гора́, -ої, -и; ж.; горб; 337 м; с. Прибилів Тлум. р-ну: Biesowa Góra (1926, МТ Т). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень’ (ВТС, 191), ʻпідвищене місце’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Бісова*, що вказує на належність землі на горбі в давнину *Бісові*, пор. п-ще *Біс* (Редько, І, 72), п-ську *Біс* (СПЗУ, І, 114). Можливо також, що ця назва пов’язана з віруваннями наших далеких предків. На горбі колись могла стояти статуя якогось язичницького бога, тому з прийняттям християнства його нарекли найменуванням, пов’язаним з нечистою силою, пор. *біс* ʻзлий дух, демон; чорт, нечиста сила’ (УМ, 28).

Блаже́нний Ка́мінь, -ого, -еню; ч.; кам’яна брила біля монастиря Манявський Скит; с. Манява Бог. р-ну: Błażenny Kamień (2000, PBWG, 135); Блаженний Камінь (2004, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *камінь* ʻокремий шматок, брила твердої гірської породи у вигляді суцільної маси, що не кується й не розчиняється у воді’ (ВТС, 412), ʻкам’яна брила’ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *блаженний* ʻдуже щасливий’ (ВТС, 55), ʻнаділений Божою ласкою; святий’ (ССУМ[1], ІІІ, 109).

На вигляд – це кам’яна брила, що нагадує пащу велетенського звіра. З середини пащі тоненькою цівкою витікає вода. За давньою легендою, у гроті Блаженного Каменя знайшли колись притулок, мир і спокій монахи-пустельники – ченці Києво-Печерського монастиря, які довго блукали Карпатами в пошуках чудодійної води. Знайшовши її в Маняві, вони поселилися тут і назвали цей камінь *Блаженним*, бо вода, яка витікає з нього, зцілює тіла й душі тих, хто живе з вірою в серці. Щороку Блаженний Камінь відвідують тисячі туристів.

Степан Пушик на основі іншої легенди стверджує, що колись цей камінь називали *Чортовим*. Начебто чорт хотів кинути його на Манявський монастир, але крик півня на світанні не дав йому можливості знищити скит (БК[3], 324).

Блашівка, -и; ж.; поле; с. Городниця Гор. р-ну: Блашівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Блаш*, що є, очевидно, фонетичним варіантом від *Блаж*, пор. давнє особове ім’я *Блаж*, *Блажъ* (Чучка, Сл., 58; Мор., 13), ст-п. *Błaż* (SSNO, I, 169), серб. *Блаж* (Грк., 36), хорв. *Blaž* (Leks., 52), укр. похідне *Блашко* (Експ.), п-ську *Блаша* (СПЗУ, І, 115).

Бла́щіково, -ого; с.; поле; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Блащіково (2010, БЛ[1], 342). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Блащік*, пор. давнє особове ім’я *Блажко* (Мор., 13), укр. особове ім’я *Блашко* (див. вище).

Блішєне́, -ого; с.; пасовище; с. Добротів Надв. р-ну: Блішєне (1998, Мих., 179). – Назва утворена, очевидно, способом субстантивації та онімізації прикметника *блішєне* (діал.) ʻпризначене для вибілювання полотна; на якому вибілювали полотно’, пор. *бліх* (розм. *блих*) ʻбілильня’ (Грінч., І, 75), пол. *błech* ʻмісце, де білять віск, полотно’ (Нг., 214).

Блука́йло, -а; ч.; потік; п. Тлумачу п. Дністра; довжина – 10 км; сс. Колінці, Гринівці Тлум. р-ну: Błąkajło (1855, AKKGL, Bl. 45); Błąkajło (1880, SG, I, 247); Блукайло (1979, СГУ, 59). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *блукайло* (< **блука(д)ло*) ʻтой, що блукає’ (Експ.), пор. *блукати* ʻтинятися без мети’ (ЭССЯ, 2, 128). Така семантика характеризує потік з неспокійною течією, який змінює своє русло.

Бóбичів, -евого; ч.; куток; смт Рунґури Кол. р-ну: Bobeczów (1933, MT Kuty); Бобичів (2002, Рунґ., 240); Бобичів (2009, Експ.); Бобичів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Бобич*, пор. п-ще *Бобич* (ПЗУ, 73).

Бобрíвка[1], -и; ж.; поточина; л. Хоросної л. Сербеню (Голишанки) п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 10 км, площа басейну – 29,1 км^2; сс. Сідлище, Молодилів, Голосків Кол. р-ну: Bobrówka (1880, SG, I, 632); Bobrówka (1906 (1876), KuK K); Бобровка (1917, Машт., ДБ, 18); Bobrówka (1933, MT K); Бобрівка (1979, СГУ, 60); Бобрівка (2003, ТК ИФ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *бобер* (< псл. **bobrъ*), пор. також *урочище Бобрівка*, що в с. Сідлище (див. далі). Гідронім вказує на вид звірів, що водилися колись у потоці.

Бобрíвка[2], -и; ж.; урочище; с. Сідлище Кол. р-ну: Bobrówka (1933, MT K). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), навколо якої розкинулося урочище.

Бобрíвник, -у; ч.; ліс; с. Діброва Тлум. р-ну: Бобрівник (2008, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *бобрівник* (діал.) ʻмісце, де водяться *бобри*ʼ (Експ.).

Бобрíвницька, -ої; ж.; гора; с. Діброва Тлум. р-ну: Бобрівницька (2008, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *бобрівницька* ʻяка розташована в лісі *Бобрівник* (див. вище)ʼ.

Бóвдур[1], -у; ч.; скеля; с. Глушків Гор. р-ну: Бовдур (1978, Гор., 478); Бовдур (2010, БЛ^3, 27). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *бовдур* ʻскеля; великий камінь' (ГЛЕ, 208).

Бóвдур[2], -у; ч.; урочище; с. Рунґури Кол. р-ну: Бовдур (2002, Рунґ., 240); Бовдур (2010, БЛ^3, 27). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *бовдур* (див. вище). Вона вказує на наявність в урочищі скелі.

Бóвдур[3], -у; ч.; потік; пр. Слобідки л. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунґури Кол. р-ну: Бовдур (2006, КВС, 140); Бовдур (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому протікає потік.

Бóвшів[1], -ева; ч.; урочище (пасовище, лан); сс. Дебеславці, Залуччя Кол. р-ну: Бовшів (2006, КВС, 44); Бовшів (2007, ЕКол, V, 19); Бовшів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Бовш* < *Больш*ъ, пор. давнє слов'янське особове ім'я *Больш*ъ (Мор., 21), а також укр. п-ще *Бовшенко* (Шульгач^2, 232). Антропонім *Больш*ъ зазвичай пояснюють як відкомпозитне утворення, що виникло внаслідок усічення постпозитивного компонента слов'янського автохтонного імені-композита *Болєслав*ъ і його суфіксації формантом *-еш-* > *-ш-* (Худ., 36; Кот., 55). Можливо також, що особова назва *Больш*ъ є онімізованим ад'єктивом *больш*ъ < **больший* ʻкращий, ліпший; більший' (ССУМ, I, 111). В. Шульгач трактує її як утворення, що походить з псл. **Вълхъ* < **вълхъ* < і.-є. **b(h)el-* ʻнадуватися, товстіти', пор. пол. діал. *belch* ʻживіт, брюхо', рос. *болхарь* ʻвеликий бубенець, величиною з кулак', *бовшень* ʻлінива людина' (Шульгач^2, 232).

Бóвшів[2], -ева; ч.; куток; с. Залуччя Кол. р-ну: Бовшів (2006, КВС, 56). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Богаї́вка, -и; ж.; куток (вулиця); с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Богаївка (1995, ТМН, 27); Богаївка (2012, БЛ^5, 223). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Богай*, пор. п-ще *Богай* (СП, 49).

За народними переказами, назва пішла від того, що тут колись жили заможні господарі, які розводили багато худоби, особливо породистих биків, *богаїв*.

Богакóве, -ого; с.; поле; між с. Старі Кривотули Тисм. р-ну та смт Отинія Кол. р-ну:

Bohakowe (1905 (1874), KuK TT); Bohakowe (1914, GKK). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Богак*, пор. поширене в Отинії п-ще *Богак* (ТД КР, 166).

Богáнíвка, -и; ж.; куток; с. Торговиця Гор. р-ну: Боганівка (2008, УШ); Боганівка (2010, ТСІ, 18); Боганівка (2012, БЛ[5], 223). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Боган*, пор. п-ще *Боган* (Редько, І, 78; ПЗУ, 74), а також похідне *Боганюк* (СП, 49).

Богú, -ів; мн.; куток; с. Манява Бог. р-ну: Боги (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ське *Бог* (Редько, І, 79). Як відомо, *Богом* земним (землєним, земським) у жителів Карпат називали знахарів, ворожбитів, чародіїв (Hr., 108; ТГП, 279; Онишк., І, 62). Тому можливо, що саме такі люди проживали колись на кутку, а це й зумовило таку його назву.

Боголíв, -евого; ч.; кол. фільварок, тепер урочище (поле); с. Клубівці Тисм. р-ну: Боголів (1995, ТМН, 21); Боголів (2005, Карпів, 10); Боголів (2009, БЛ[2], 175). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Богол* < *Боголюбъ* (Мор., 15). Таке прізвище мав засновник фільварку.

Богоро́дицька, -ої; ж.; гора; 324 м; м. Тисмениця; вар. *Богородична*, *Богородецька*: Bohorodecka góra (1905 (1877), KuK TT); Bohorodecka góra (1926, MT T); Богородецька, Богородична (1975, АСЗ, І, 924); Богородицька (1995, ТМН, 6); Богородицька (2004, Експ.); Богородицька гора (2008, Тисм.[1], 33). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ськ(а)* (вар. *-н-*) від найменування церкви Успення Пресвятої *Богородиці*, що була побудована колись на цій горі на честь перемоги русичів над ординцями.

Ось як про це розповідає народний переказ: “У 1240 році хан Батий пішов війною на Руську землю. Упав стольний град Київ, інші міста й села не витримали ординської навали. Завойовники якомога далі просувалися на захід. На своєму шляху вони палили й грабували людські оселі, церкви й монастирі, сіяли серед місцевого населення горе й смерть.

Руський воєвода Роман (син Данила Галицького й молодший брат князя Лева) разом зі своїм малочисельним військом вийшов назустріч золотоординцям, щоби зійтися з ними в кривавому герці. Окопався трьома валами в чистому полі й став чекати лютих супротивників. І вони не забарилися. Прилетів гінець на баскому коні й приніс тривожну звістку: “На наші землі вихором летить татарва, то ж потрібно негайно готуватися до бою”. – “Браття! – прогримів голос молодого воєводи. – Хто, окрім нас, захистить наших матерів і дітей від грізних нападників? Хто порятує нашу прадідну віру? Тільки ми в змозі захистити свою Батьківщину від лютих завойовників. Це правда, що нас мало, а ворожого війська – як трави на землі. Але сподіваюся, що ми не посоромимо сьогодні Руської землі, дамо гідну відсіч непроханим зайдам, на горло скараємо наших кривдників”. “Скараємо! Скараємо!” – одноголосно загули озброєні воїни. По цих словах воєвода відійшов убік. Якесь невідоме гнітюче передчуття ще спозаранку ятрило душу: “Скажи, Боже, що нам робити? Де шукати порятунку? Тільки на тебе покладаємо наші надії, у твої руки віддаємо свої життя”.

Схилившись на меч, воєвода тривожно вдивлявся в далечінь. Сон поволі склепив повіки. Вже три ночі не спав воєвода, усе марив майбутньою битвою.

“Не бійся нічого, мужній воїне, – почув він з неба голос святителя Миколая, – сміливо веди своє військо на бусурманські орди. Небесна Діва покриває вас у цьому бою своїм амофором. Але знай: там, де переможеш погань, збудуєш величаву церкву й назвеш ту церкву її ім’ям”.

Миттєвий сон мов рукою зняло, на курних шляхах, мов з-під землі, виринули татарські полчища.

“Бий ворогів!” – далеко гримів голос воєводи. Такого татари ще не бачили. На них зненацька напали ті, що мали б оборонятися. Охоплені жахом, вороги кинулися навтіч. Слідом за ними ринули русичі. Наздогнали татар недалеко містечка Тисмениці й добили, здобувши славну перемогу. Відтоді ця

місцевість називається Погонею, а церква, збудована воєводою Романом, отримала назву Успіння Пресвятої Богородиці. А між трьома валами воєвода збудував церкву святителя Миколая, чудотворний образ якого бачив уві сні".

Богородúчин, -а; ч.; село; Кол. р-н; нал. до Жукотинської с/р; віддаль до Коломиї – 42 км, до Івано-Франківська – 41 км; давні назви – *Бродичин*, *Бородичин*: Brodaczin (1436, AGZ, XII, 8); Brodiczin (1440, AGZ, XII, 83); Brodiczin (1578, ŹDz, XVIII/I, 94); Brodyczyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Borodyczyn (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Bohorodyczyn (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Bohorodyczyn (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 202); Bohorodyczyn (1855, AKKGL, Bl. 45); Bohorodyczyn lub Borodyczyn (1880, SG, I, 288); Bohorodyczyn (Borodyczyn) (1910, ZSO, 13); Богородичин (1947, АТП, 511); Богородичин (2006, КВС, 8); Богородичин (2009, ІФ АТП[7], 149). – Давня назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Бородич* (*Brodycz* – у західнослов'янському звучанні), пор. давній патронім *Brodycz* (Демч., 57), *Бородич* (ТСЛ, 88). М. Л. Худаш вважає, що в основі ойконіма лежить особова назва **Бородика* < *Борода* + *-ик(а)* (Худ.[1], 36–37). Десь наприкінці XVII – на початку XVIII ст., коли вже стерся в пам'яті людей її зв'язок з особою, на честь якої так було названо село, вона перетворилася в *Богородичин* за співзвучністю до найменування Матері Божої *Богородиці*.

За переказами місцевих жителів, назва Бродичин пішла від того, що на тому місці, де тепер куток Пилипівка, у давнину росли очерети, розливалися води, водилися дикі качки, на яких полювали мисливці, *бродячи* по цих болотах і водах.

Богородúчинський, -ого; ч.; ліс; між сс. Богородичин та Торговиця Кол. р-ну: Богородичинський (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *богородичинський* ʻякий належить громаді с. *Богородичин* (див. вище); який простягається на території с. *Богородичин'*.

Богородчáни, -ан; мн.; селище міського типу; р. ц.; с/р; віддаль до Івано-Франківська – 18 км; давня назва – *Межиріччя*: Miedzyrzycze (1631, ЛЦДІА, ф. 5, оп. 1, спр. 139, с. 1450); opp. Bohorodczany (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); oppidum Bohorodczany (1660, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 2, спр. 152, с. 20); Miedzyrzycz alias Bohorodczany (1661, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 152, с. 20); Bohorodczany (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 9); Bohorodczany (1880, SG, I, 287); Богородчани (1947, АТП, 499); Богородчани (2009, ІФ АТП[7], 149). – Поселення виникло як містечко в І половині XVII ст. на ґрунтах давнього села *Богородчани* (тепер с. Старі Богородчани). Спочатку воно називалося, очевидно, *Межиріччя*, що є семантичним утворенням від однозвучного апелятива зі значенням ʻпростір, місцевість між двома ріками' (СУМ, IV, 667). Ідеться про територію між рр. Бистриця-Солотвинська та Стебник. Пізніше воно отримало назву свого "материнського" поселення. Село ж почало називатися *Старі Богородчани* (див. далі).

Богрíвка, -и; ж.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 36 км, до Івано-Франківська – 48 км: Bugrówka (1670, RRDZH, 61); Bugrowka (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Bogrówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 87); Богрівка (1947, АТП, 516); Богрівка (2009, ІФ АТП[7], 149). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)* (< *-овк(а)*) від неясного за походженням антропоніма **Богръ*, *Бугра* або *Богре*, пор. ст.-п. особова назва *Bogre* (SSNO, I, 191), п-ще *Бугра* та похідне *Бугрій* (Редько, I, 106). В. О. Яцій припускає також утворення цього ойконіма за допомогою суфікса *-к(а)* від незасвідченого контактного топоніма **Богрів (-ов-а*, *-ов-о*) (Яцій[2], 145).

Богýнівка, -и; ж.; поле; с. Радча Тисм. р-ну: Богунівка (2009, БЛ[2], 176). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Богун*, пор. давнє особове *ім'я Богунъ* < *Богунѣгъ* (Мор., 16), п-ще *Богун* (ІФД, 198).

Бóдишина Поляна, -ої, -и; ж.; лісове урочище; с. Загвіздя Тисм. р-ну: Бодишина Поляна (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поляни, на якій

виріс ліс. В основі мікротопоніма лежить апелятив *поляна* ʻневеликий луг, звичайно на узліссі або серед лісу; галявинаʼ (ВТС, 853), ускладнена атрибутивним членом *Бодишина*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *Бодисі*, пор. п-ще *Бода* (ІФД, 198).

Бо́днарів[1], -ова; ч.; село; Кол. р-н; нал. до Струпківської с/р; віддаль до Коломиї – 45 км, до Івано-Франківська – 39 км; до 1946 р. – с. *Боднарівка*: Bednarówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 104); Bednarówka (1855, AKKGL, Bl. 49); Bednarówka (1880, SG, I, 124); Bednarówka (1910, ZSO, 7); Bednarówka (1935, MT N); Боднарів (1947, АТП, 509); Боднарів (1998, ЕКол., ІІ, 78); Боднарів (2009, ІФ АТП[7], 149). – Давня назва є посесивним утворенням на *-івк(а)* від антропоніма *Боднар*. Таке прізвище, за народними переказами, мав польський пан *Тидор*, який був засновником і власником села. Сучасна форма ойконіма виникла в результаті усічення суфікса *-к(а)* давньої назви.

Бо́днарів[2], -ова; ч.; ліси; **1**) с. Парище Надв. р-ну: Боднарів (1998, Мих., 179); **2**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Боднарів (1998, Мих., 179). – Назви є посесивними утвореннями на *-ів* від антропоніма *Боднар*, пор. п-ще *Боднар* (ІФД, 199).

Боднарі́вка[1], -и; ж.; поле; с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Боднарівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Боднар* (див. вище).

Боднарі́вка[2], -и; ж.; куток; м. Тисмениця: Боднарівка (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Боднар* (див. вище).

За народними переказами, куток названий так тому, що тут колись проживали майстри боднарства.

Боднáрчик, -у; ч.; поле; с. Угринів Тисм. р-ну: Боднарчик (2009, БЛ[2], 177). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації опорного компонента мікротопоніма – найменування колишнього хутора Старий *Боднарчик* (див. далі), на місці якого облаштоване поле.

Боднáрчики, -ів; мн.; 2 потічки; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Угринів Тисм. р-ну: Боднарчики (2000, ІУ, 25). – Назва потоків пов'язана з місцем їх витоку – з хуторами Новий і Старий *Боднарчик* (див. далі).

Божакíвські Гóри, -их, гір; мн.; узгір'я, пагорби; с. Новоселиця Снят. р-ну: Божаківські гори (2006, ННР, 8); Божаківські Гори (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гори* зі значенням ʻгорбиста місцевість, узгір'яʼ, а атрибутивним членом – прикметник *Божаківські*, що вказує на належність землі на узгір'ї в давнину *Божаку*, пор. п-ще *Божак* (ІФД, 200).

Божничкú, -ок; мн.; полонина; с. Пороги Бог. р-ну: Bożniczki (1935, MT Porohy). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *божничка*, дем. від *божниця* ʻкаплицяʼ, пор. *божниця* ʻмісце (куток) у хаті або в церкві з поличками, на яких поставлені образи (ікони); храм, церкваʼ (ВТС, 58). Вона свідчить про те, що на полонині колись були каплички.

Бóзня, -і; ж.; куток; с. Красилівка Тисм. р-ну: Бозня (2010, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного топоніма – найменування балканської країни *Босня* (з регресивною під впливом розмовної мови асиміляцією за дзвінкістю [*с*] і [*н*]), вихідці з якої проживали на кутку в часи Австро-Угорщини.

Бозня́цький, -ого; ч.; ліс; с. Красилівка Тисм. р-ну: Бозняцький (2010, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *бозняцький* ʻякий примикає до кутка *Бозня* (див. вище)ʼ.

Бойкú[1], -ів; мн.; селище; Бог. р-н, нал. до Манявської с/р; віддаль до Богородчан – 35 км, до Івано-Франківська – 48 км: Бойки (1961, ІФ АТП[1], 53); Бойки (1997, ІФАТП[6], 89). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, започаткувала поселення, пор. давнє особове ім'я *Бойко* (Чучка, Сл., 70), п-ще *Бойко* (ІФД, 200). Антропонім *Бойко* – похідне суфіксальне утворення на *-к(о)* від ви-

хідного *Бой* (Мор., 19), що виник способом усічення постпозитивного компонента давнього слов'янського автохтонного імені-композита *Бойславъ* (Мор., 19). Можливо однак, що в основі ойконіма лежить етнонім *бойки* ʻвихідці з Бойківщини' (НП, 22), ʻгоряни', ʻжителі низовини, Бойківщини' (ПЗУ, 78).

Бо́йки[2], -ів; мн.; кол. хутір, об'єдн. з с. Буківна Тлум. р-ну, тепер поле: Bojki (1934, SDW, № 24, s. 298); Bajki (1934, SDW, № 24, s. 298); Bajki (1938, SDW, № 5, s. 83); Бойки (1947, АТП, 517); Бойки (1961, ІФ АТП[1], 76); Бойки (1976, ІФ АТП[4], 46); поле Бойки (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала хутір, пор. давнє особове ім'я *Бойк*о, п-ще *Бойко* (див. вище). Можливо однак, що в основі мікротопоніма лежить етнонім *бойки* (див. вище).

Бо́йків, -ового; ч.; ліс; с. Грабовець Бог. р-ну: Бойків (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Бойко*, пор. п-ще *Бойко* (див. вище).

Бо́йківське, -ого; с.; поля; **1**) с. Сороки Гор. р-ну: Бойківське (2012, БЛ[5], 223); **2**) с. Видинів Снят. р-ну: Бойківське (2012, БЛ[5], 223). – Назви є посесивними утвореннями на *-івськ(е)* від антропоніма *Бойко*, пор. п-ще *Бойко* (див. вище).

Бо́йкова Ямка, -ої, -и; ж.; яр; с. Кричка Бог. р-ну: Бойкова Ямка (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ямка*, дем. від *яма* ʻдолина потоку; долина, кітловина' (Мар., 255), а атрибутивним членом – прикметник *Бойкова*, що вказує на належність яру в давнину *Бойкові*, пор. п-ще *Бойко* (див. вище).

Бойцані́вщина, -и; ж.; куток; с. Семенівка Гор. р-ну: Бойцанівщина (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-івщина* від антропоніма *Бойцан*, пор. п-ще *Бойцан* (ІФД, 200).

Бо́йцари, -ів; мн.; куток; смт Богородчани: Бойцари (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування польської родини, яка проживала колись на кутку, пор. п-ще *Бойцар* (ІФД, 200).

Бойчи́шина Лева́да, -ої, -и; ж.; поле (сінокіс); с. Іллінці Снят. р-ну: Бойчишина Левада (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *левада* ʻприсадибна ділянка землі з сінокосом, городом та плодовим садом або іншими деревами' (ВТС, 482), ʻнизовина, поросла травою (іноді біля річки)' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Бойчишина*, що вказує на належність поля в давнину *Бойчисі*.

Бойчукі́вка, -и; ж.; куток; с. Пшеничники Тисм. р-ну: Бойчуківка (1995, ТМН, 41). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Бойчук*, пор. п-ще *Бойчук* (ІФД, 200).

Бойчукó́ва, -ої; ж.; урочище; с. Задубрівці Снят. р-ну: Бойчукова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Бойчук*, пор. п-ще *Бойчук* (див. вище).

Болó́нє, -я; с.; поле; с. Одаїв Тлум. р-ну: Болонє (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *болонє*, *оболонє* ʻвигін, лужок', ʻлугова низина', ʻзаплавний луг' (Толстой, 76), ʻзаплавні луки' (ВТС, 646). Вона вказує на місце облаштування поля.

Болота́[1], -іт; мн.; болота, болотиста місцевість, болотисті урочища; **1**) с. Михальче Гор. р-ну: Болота (2008, УШ); **2**) с. Рашків Гор. р-ну: Bołota (1926, МТ Н); **3**) с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Болота (2000, ЕКол., ІІІ, 26); Болота (2006, КВС, 11); Болота (2011, УШ); **4**) с. Годи-Добровідка Кол. р-ну: Болота (2006, КВС, 33). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *болото* (< псл. **bolto*) ʻмокра заболочена низина; мокре місце між горбами' (Мар., 218), ʻгрузьке місце з надмірно зволоженим ґрунтом' (Лісняк, 360), ʻрозгрузла земля, грязюка; багнисте місце зі стоячою водою' (СБГ, 35–36). Вони вказують на характер ґрунтів в урочищах.

Болота́², -іт; мн.; кутки; **1**) с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Болота (2006, КВС, 11); Болота (2012, БЛ[5], 223); **2**) с. Годи-Добровідка Кол. р-ну: Болота (2006, КВС, 33); Болота (2012, БЛ[5], 223). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань урочищ (див. вище), у яких розкинулися кутки.

Болота́³, -іт; мн.; горб; 107 м; с. Годи-Добровідка Кол. р-ну: Болота (2006, КВС, 34). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому височіє горб.

Болота́⁴, -іт; мн.; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: Болота (2011, УШ); Болота (2012, БЛ[5], 223). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *болото* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту на полі.

Боло́тище, -а; с.; куток; с. Троїця Снят. р-ну: Болотище (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *болотище* 'місцевість, де було *болото* (див. вище)', пор. *болотище* 'місце, де було болото' (СНГТК, 26). Вона вказує на характер ґрунту місцевості в давнину, на якій виник куток.

Боло́то¹, -а; с.; урочище (поле); с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Болото (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *болото* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту на полі.

Боло́то², -а; с.; поля; **1**) с. Раковець Гор. р-ну: Болото (2012, Експ.); **2**) с. Петрів Тлум. р-ну: Болото (2006, Гач., 9); Болото (2012, Експ.); **3**) с. Яківка Тлум. р-ну: Болото (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *болото* (див. вище). Вони вказують на характер ґрунтів на полях.

Боло́то³, -а; с.; урочище (пасовище); с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Болото (2012, БЛ[5], 224); Болото (2012, СНІС, 10). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *болото* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту на пасовищі.

Боло́то⁴, -а; с.; урочище; с. Сокирчин Тлум. р-ну: Болото (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *болото* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Боло́тяна, -ої; ж.; поточина; п. Дністра; довжина – 2 км; смт Чернелиця Гор. р-ну; вар. *Болотяний*: Болотяна, Болотяний (потік) (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *болотяна* 'заболочена; багата на болота' (ВТС, 59). Варіант назви узгоджений у роді й числі з апелятивом *потік*.

Бо́лшева¹, -ої; ж.; колишня солеварня, тепер куток; с. Рунґури Кол. р-ну: Баня Болшева (2002, Рунґ., 248); Болшева (2002, Рунґ., 240); Болшева (2012, БЛ[5], 223). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування соляної бані, навколо якої розкинувся куток. В основі ергоніма лежить антропонім *Больш*, пор. давня особова назва *Большъ* (Мор., 21), укр. п-ще *Бовшенко* (Шульгач[2], 232).

Бо́лшева², -ої; ж.; потік; л. Ключівки п. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; довжина – 3 км; сс. Рунґури, Малий Ключів Кол. р-ну; вар. *Болшина, Большова, Польшева*: Polszowa (1882, SG, III, 103); Polszowa (1904 (1877), KuK Kuty); Польшова (1965, WRG, III, 742); Bołszowa (1933, MT Kuty); Большова (1976, ТК Н[1]); Польшева (1979, СГУ, 437); Большова (2002, ТК Н); Болшина (2006, КВС, 140); Болшива (2006, КГ, 23); Большова (2006, К КР). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування давнього центру солеваріння (бані) (див. вище), через який протікає потік, пор. також куток *Болшева* (див. вище). Варіанти назви з'явилися під впливом розмовного мовлення місцевих жителів.

Большове́ць, -овця, ч.; поле; с. Раковець Тлум. р-ну: Большовець (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-овець* від антропоніма *Больш* (див. вище). Так, очевидно, називався колишній власник поля.

Бо́ляхи, -ів; мн.; куток; с. Княждвір Кол. р-ну: Боляхи (2012, БЛ[5], 224). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучно-

го групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. подібне п-ще *Болюх* (ІФД, 201).

Бонíйка, -и; ж.; урочище (поле); с. Гвізд Надв. р-ну: Бонійка (2010, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Боній*. Таке прізвище мав чоловік, який володів колись полем.

Бóра, -и; ж.; урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Бора (2000, ЕКол., ІІІ, 38); Бора (2006, КГ, 17). – Зважаючи на наявність на території села значної кількості топонімів східнороманського походження, можемо припустити, що цей мікротопонім утворений семантичним способом від рум. апелятива *bora* ʻвітерʼ (РУС, 58). Очевидно, йдеться про те, що в урочищі постійно вітряно. Можлива також мотивація цього мікротопоніма однозвучним східнороманським антропонімом, пор. рум. п-ще *Boră* (Const., 283).

Бóракú[1], -ів; мн.; куток; с. Тростянець Снят. р-ну: Buraki (1933, MT Kuty); Бораки (2003 Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Борак* (СП, 52).

Бóракú[2], -ів; мн.; урочище; с. Тростянець Снят. р-ну: Бораки (2003, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), біля якого розташоване урочище.

Бóран, -у; ч.; ставок; с. Підгайчики Кол. р-ну: Боран (2006, КВС, 127). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська чи прізвища людини, яка колись проживала біля ставка чи володіла ним, пор. давнє особове ім'я *Бор*, п-ща: рум. *Boran* (Const., 283), укр. *Боренко*, *Борич* (Чучка, Сл., 72).

Бóрацький, -ого; ч.; потік; л. Дубівця п. Пруту л. Дунаю; с. Тростянець Снят. р-ну: Борацький (2003, УШ). – Назва утворена способос субстантивації та онімізації прикметника *борацький* ʻякий витікає з кутка та урочища *Бораки* (див. вище)ʼ.

Борéвка[1], -и; ж.; хребет; між сс. Гута Бог. р-ну та Осмолода Рожн. р-ну: grzbiet Borewka (2000, PBWG, 126); хребет Боревка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори, що підіймається над хребтом на осмолодській території, пор. *гора Боревка* (НГПІФ, 34). В основі ороніма лежить апелятив *боревка, борівка* (діал.) ʻбрусницяʼ, пор. пол. *borówka*, ч. [*borůvka*] ʻягода чорниціʼ (ЕСУМ, І, 230).

Борéвка[2], -и; ж.; перевал; 1325 м; між територією сіл Гута Бог. р-ну та Осмолода Рожн. р-ну; інша назва – *Погар* (див. далі): Przełęcz Borewka (2006, GUG, 72, mapa 15); Przełęcz Borewka (Pohar) (2006, GUG, 94); Przełęcz Borewka (Pohar) (2008, Gorgany, 194). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування хребта (див. вище), на якому розташований перевал.

Борéвка[3], -и; ж.; полонина; с. Гута Бог. р-ну: вар. *Буревка*: Буревка (2003, ДСК, 321); пл. Буревка (2006, ГСК К); Боревка (2007, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування хребта (див. вище), на якому розкинулася полонина.

Борéвка[4], -и; ж.; поточина; л. Лопушни л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Пороги Бог. р-ну; вар. *Борілька*: Burelka (1855, AKKGL, Bl. 48); Burelka (1884, SG, V, 729); Бурілька (1979, СГУ, 77); Borewka (2000, PBWG, 126). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування хребта (див. вище), з якого стікає поточина. Форма *Бурілька* з'явилася в результаті фонетичних змін під впливом місцевих говірок.

Борúсів Горб, -ового, -а; ч.; гора; с. Нижнів Тлум. р-ну: Борисів Горб (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб*, а атрибутивним членом – прикметник *Борисів*, що вказує на належність землі на горбі в давнину *Борису*, пор. особове ім'я *Борис* (СУІ, 51), п-ще *Борис* (ІФД, 202).

Бори́сівка[1], -и; ж.; урочище; с. Воронів Гор. р-ну: Борисівка (2003, Левк., 11); Борисівка (2012, БЛ[5], 224). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Борис* (див. вище).

Бори́сівка[2], -и; ж.; кутки; **1**) с. Кунисівці Гор. р-ну: Борисівка (2008, УШ); **2**) смт Отинія Кол. р-ну: Борисівка (2006, КВС, 116); Борисівка (2011, УШ). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від групових антропонімів – найменувань родин *Бориси*, які, очевидно, започаткували кутки або проживали на них. Можлива також мотивація цих мікротопонімів особовими іменами чи прізвищами *Борис* (див. вище).

Бори́сове, -ого; с.; підвищення, поле; с. Підлужжя Тисм. р-ну: Борисове (2011, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Борис* (див. вище).

Бори́вщина, -и; ж.; кол. присілок, потім село біля с. Верхній Майдан Надв. р-ну, тепер не ідент.: Borawszczyzna (1855, AKKGL, Bl. 48); Borowszczyzna (1880, SG, I, 323); Borowszczyzna (1900, SGG, 415). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* (пол. *-yzna*) від антропоніма *Борівський*, пор. п-ща *Борівський* (СП, 53), *Боровський* (Богдан, 20).

Бородá, -и; ж.; горб, гора; **1**) 479 м; сс. Монастирчани, Маркова, смт Солотвин Бог. р-ну: Broda (1935, MT N); Broda (2000, PBWG, 131); Борода (2005, НМ, 6); Борода (2011, УШ); **2**) с. Пороги Бог. р-ну: Broda (1906 (1880), KuK N); Broda (2000, PBWG, 144); Борода (2004, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *борода* зі значенням ʻзарості кущів і дерев на схилах гориʼ (Експ.), пор. також бойк. *борода* ʻгрива; огріхи під час косінняʼ (Онишк., I, 66).

В. Геник вважає, що назва може бути повʼязаною із стародавнім язичницьким звичаєм залишати в кінці жнив останній пук збіжжя “Велесові на бороду” (НМ, 6).

Бóронів, -ового, ч.; поле; с. Буківна Тлум. р-ну: Boroniuw (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 131, с. 25); Боронів (1982, АПП, 122); Боронів (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Борон*, пор. п-ще *Борон* (Експ.), рум. *Boran* (Const., 283).

Борсýк, -а; ч.; горб; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Борсук (1995, НВ, 9). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *борсук* ʻхижий лісовий хутровий звір із родини куницевихʼ (ВТС, 60). Вона вказує на вид звірів, які водилися колись на горбі. Можлива також мотивація цього ороніма антропонімом *Борсук*, пор. п-ще *Борсук* (ІФД, 203).

Борсукú[1], -ів; мн.; ліс; с. Городниця Гор. р-ну: Борсуки (2012, БЛ[5], 224); Борсуки (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *борсук* (див. вище). Вона вказує на вид звірів, які водилися колись у лісі.

Борсукú[2], -ів; мн.; урочища; **1**) с. Воскресинці Кол. р-ну: Борсуки (2012, БЛ[5], 224); **2**) с. Перерив Кол. р-ну: Борсуки (2012, БЛ[5], 224); **3**) с. Гринівці Тлум. р-ну: Borsuki (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 9, спр. 54, с. 8); Борсуки (2012, БЛ[5], 224); **4**) с. Живачів Тлум. р-ну: Борсуки (2011, УШ). – Назви утворені, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *борсук* (див. вище). Вони вказують на вид звірів, які водилися колись в урочищах. Можлива також мотивація цих мікротопонімів груповими антропонімами – найменуваннями родин *Борсуки*, пор. п-ще *Борсук* (див. вище).

Борсукú[3], -ів; мн.; поля; **1**) с. Матеївці Кол. р-ну: Борсуки (2011, УШ); **2**) Остапківці Кол. р-ну: Борсуки (2010, БЛ[1], 342); **3**) с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Борсуки (2010, БЛ[1], 342); **4**) с. Чехова Кол. р-ну: Borsuki (1906 (1876), KuK K); Борсуки (2010, БЛ[1], 342); **5**) с. Драгасимів Снят. р-ну: Борсуки (2011, УШ); **6**) с. Княже Снят. р-ну: Борсуки (2011, УШ). – Назви неоднозначні щодо походження. Вони можуть бути: а) результатом трансонімізації однозвучних групових антропонімів – найменувань родин, які могли володіти колись полями, пор. п-ще *Борсук* (див. вище); б) утвореннями способом плюралізації та онімізації апелятива *борсук* (див. вище); у такому разі вони вказують на вид звірів, які водилися колись на полях.

Борсучи́на, -и; ж.; ліс; с. Кричка Бог. р-ну: Борсучина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *борсучина* (діал.) ʻмісце, де водяться *борсуки*ʼ (Експ.).

Бо́ртище[1], -а; с.; урочища; **1**) с. Будзин Тлум. р-ну: Бортище (2011, УШ); **2**) с. Долина Тлум. р-ну: Бортище (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *бортище* ʻмісце, де були *борті* – вулики на деревахʼ, пор. *борт*, *борть* ʻборть, вулик на деревіʼ (Грінч., І, 89; ЕСУМ, І, 235). Вони вказують на те, що в урочищах колись розводили бджіл.

Бо́ртище[2], -а; с.; потік; п. Дністра; с. Долина Тлум. р-ну: Бортище (2004, ІСД, 6). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік.

Бо́ртищі, -ищ; мн.; урочище; с. Ісаків Тлум. р-ну; давня назва – *Бортиска*: Bortyska (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 3, с. 17); Бортищі (2011, УШ). – Давня назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *бортисько* (діал.) ʻмісце, де були *борті* – вулики на деревахʼ. Вона вказує на те, що в урочищі колись розводили бджіл. Сучасне найменування мотивоване відповідно до норм літературної мови апелятивом *бортище* з тим же значенням.

Бо́ртники[1], -ів; мн.; кол. село на Снятинщині, тепер не ідент.: Бортники (1886, ШДЄС, 84). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) утворенням семантичним способом від апелятива *бортники* ʻфеодально залежні селяни, які доглядали господарські борті' (ССУМ, І, 113), ʻлюди, які займалися бортництвом – лісовим бджільництвом' (СУМ, І, 221–222), ʻгрупа вільного населення у Галицькій Русі XIV–XV ст.' (Лин., 73); б) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала село або проживала в ньому, пор. п-ще *Бортник* (СП, 53).

Бо́ртники[2], -ів; мн.; кол. хутір, нал. до с. Ганнусівка Тисм. р-ну, тепер поле: Borthnyky (1437, AGZ, XII, 27); Бортники (1975, ТМН, 14); поле Бортники (2000, Ост., 9); поле Бортники (2009, БЛ[2], 179); поле Бортники (2012, Експ.). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) утворенням семантичним способом від апелятива *бортники* (див. вище); б) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала село або проживала в ньому, пор. п-ще *Бортник* (див. вище).

Бо́ртники[3], -ів; мн.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 12 км, до Івано-Франківська – 40 км: Bortniki (1447, AGZ, XII, 156); Bortniki (1578, ŹDz, XVIII/I, 95); Bortniki ad Tłumacz (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Bortniki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 192); Bortniki (1855, AKKGL, Bl. 45); Bortniki (1880, SG, I, 330); Бортники (1947, АТП, 512); Бортники (2009, ІФ АТП[7], 150). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) утворенням семантичним способом від апелятива *бортники* (див. вище); б) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала село або проживала в ньому, пор. п-ще *Бортник* (див. вище).

Бо́ртники[4], -ів; мн.; кол. село, біля с. Озеряни Тлум. р-ну: Bertniki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 147). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) утворенням семантичним способом від апелятива *бортники* (див. вище); б) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала село або проживала в ньому, пор. п-ще *Бортник* (див. вище).

Бо́ртницька, -ої; ж.; гора; 300 м; сс. Королівка, Бортники Тлум. р-ну: Gura Bortnicka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 43, арк. 9); Bortnicka (1883, SG, IV, 411); Bortnicka (1905 (1874), KuK TT); Бортницька (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *бортницька* ʻяка височіє на території с. *Бортники* (див. вище)ʼ.

Борщі́в, -ева; ч.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 24 км, до Івано-Франків-

ська – 74 км: Borsczow (1440, ZDM, VIII, 88); Borszczow (1453, AGZ, XIX, 199); Borsczow (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Borszczow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Borszczów (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 24); Borszczów (1855, AKKGL, Bl. 49); Borszczów (1880, SG, I, 326); Борщів (1947, АТП, 506); Борщів (2009, ІФ АТП[7], 150). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Борщ*, пор. ст.-укр. особова назва *Borszcz* (AGZ, XI, 26), рос. *Борщ* (Весел., 47), п-ще *Борщ* (СП, 53).

За народним переказом, колись на території сучасного села жила сім'я, у якій чоловік чумакував, тобто возив з Уторопів сіль на Поділля й Східну Україну. Одного разу він поїхав по сіль і не повернувся. Сім'я довго ждала його. Дружина й мати часто виходили на шлях з надією зустріти чоловіка й сина. І кожного разу вони приносили з собою їжу: дружина – борщ, а мати – хліб. Цією їжею вони пригощали чумаків. Тому то й назвали села, де вони жили, відповідно *Борщевом* та *Хлібичином*.

Борщі́вська Ту́рка, -ої, -и; ж.; кол. фільварок, потім село; Снят. р-н; нал. до Борщівської с/р; віддаль до Снятина – 24 км, до Івано-Франківська – 77 км; давні назви – *Турка*, *Верхній Борщів*: folw. Turka (1892, SG, XII, 640); Borszczów Górny, także Turka (1900, SGG, 607); Borszczów-Turka (1914, GKK); Turka Borszczówska (1933, MT K); Борщівська Турка (1947, АТП, 506); Борщівська Турка (2009, ІФ АТП[7], 150). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки *Турка* (див. далі), на берегах якої був заснований фільварок. Інша назва фільварку утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Борщів* (див. вище), на землях якого розміщений фільварок, а атрибутивним членом – прикметник *верхній*, що вказує розташування топооб'єкта вище за течією ріки, ніж його "материнське" село. В основі сучасного найменування села лежить давня назва фільварку, ускладнена прикметником *Борщівська*, що вказує на розташування топооб'єкта біля с. *Борщів* (див. вище).

Бо́ске, -ого; с.; пасовище; с. Вікняни Тлум. р-ну: Боске (2012, БЛ[5], 224). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування хутора (див. *Дубівка*), на землях якого розкинулося пасовище.

Бо́сня, -і; ж.; кутки; **1**) с. Вовчківці Снят. р-ну: Bośnia (1933, MT Sn.); Босня (2011, УШ); Босня (2012, НПС, 77); **2**) с. Зібранівка Снят. р-ну: Босня (2008, Близнюк, 11); Босня (2010, УШ); **3**) м. Снятин: Босня (2012, НПС, 22). – Назви виникли в результаті трансонімізації розмовної форми однозвучного топоніма – найменування країни на Балканському півострові. Вони мають переносне, конотативне значення і вказують на значну віддаленість кутків від центрів сіл, тобто на їх розташування на окраїнах, ніби колишня Боснія в Австро-Угорській імперії.

За народним переказом, назва кутка у с. Зібранівка пов'язана з боснійцем Гойком Цицею, який поселився тут разом зі своєю дружиною Златкою та дітьми в 20-х роках XIX ст. Він збудував хату над річкою, яку назвав *Лу́каш* (тепер *Лукач*), і завів велике господарство. Його сім'я розросталася й дала початок родині, яку тепер називають Цицаками.

Бохма́тий, -ого; ч.; потік; л. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Манява Бог. р-ну: Бохматий (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, способом субстантивації та онімізації прикметника *бохматий*, що є розмовним фонетичним варіантом прикметника *бахматий* 'широкий; розгалужений', пор. *бахматий* 'дуже широкий' (ВТС, 39). Можливо також, що цей прикметник має тут первісне значення 'кінський', пор. *бахмат* (діал.) 'верховий бойовий кінь' (ВТС, 39).

Боче́нки, -ів; мн.; куток; с. Бабче Бог. р-ну: Boczynki (1934, SDW, № 22, s. 238); Боченки (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Боченко* (Експ.).

Бо́чка, -и; ж.; пасовище; с. Грабовець Бог. р-ну: Бочка (2011, УШ). – Назва утво-

рена, очевидно, семантичним способом від апелятива *бочка* зі значенням (перен.) ʻзаглиблена округла місцевістьʼ. У такому разі вона вказує на форму пасовища.

Бочкарі́вка, -и; ж.; кутки; **1**) с. Нижня Велесниця Кол. р-ну: Бочкарівка (2006, КВС, 112); **2**) смт Отинія Кол. р-ну: Бочкарівка (2006, КВС, 116); Бочкарівка (2011, УШ). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Бочкар*, пор. п-ще *Бочкар* < *бочкарь* ʻмайстер, що виготовляє бочки (бондар)ʼ (ПЗУ, 87). Можливо також, що виникнення цих мікротопонімів пов'язане з виготовлення тут у давнину бочок.

Бо́янка[1], -и; ж.; поточина; пр. Слобідки л. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунґури Кол. р-ну: Боянка (2006, КВС, 140). – Назва виникла в результаті трансонімізації другого компонента мікротопоніма – найменування урочища Баня *Боянка* (див. вище), у якому протікає потік.

Бо́янка[2], -и; ж.; куток; с. Рунґури Кол. р-ну: Боянка (2002, Рунґ., 240); Боянка (2012, БЛ[5], 224). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменуванн поточини (див. вище), яка протікає на кутку. Можливо також, що вона мотивована атрибутивним членом ергоніма – найменування солеварні *Баня Боянка* (див. вище), яка була колись на території сучасного кутка.

Брабенкú, -ів; мн.; поточина; назва *Баб'янки* (див. вище) в сс. Боднарів та Струпків Кол. р-ну: Brabenki (1880, SG, I, 67); Brabenki (1906 (1876), KuK K). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації рум. апелятива *brebenoc* (бот.) ʻбарвінокʼ (РУС, 59). Вона вказує на характер рослинності навколо поточини.

Брамú, брам; мн.; підвищення; с. Джурів Снят. р-ну: Брами (2011, УШ); Брами (2012, НПС, 100). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *брама* ʻвеликі ворота, перев. при монументальних спорудахʼ (ВТС, 61). Вона вказує на те, що на підвищенні, очевидно, були колись в'їзні ворота до укріпленого замку.

Бра́нівка, -и; ж.; кол. окреме село, тепер присілок с. Побережжя Тисм. р-ну; давня назва – *Браничі*: Branicze (1374, AGZ, VII, 17); Braniowka (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Braniowka (1670, RRDZH, 81); Branówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 113); Branówka (1855, AKKGL, Bl. 45); Braniówka (1880, SG, I, 352); Branówka (1900, SGG, 626); Branówka (1934, SDW, № 22, s. 244); Бранівка (2009, БЛ[2], 175). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування роду якогось *Брана*, предствники якого, очевидно, започаткували поселення або проживали в ньому, пор. давнє особове ім'я *Бран* (Чучка, Сл., 79), с.-х. *Бранъ* (Мор., 25), ст.-п. *Bran* (SSNO, I, 241), болг. *Бран* (Илч., 87), яке за походженням є гіпокористикою давніх слов'янських іменкомпозитів з препозитивним чи постпозитивним компонентом *Бран[и]-* чи *-бранъ* типу *Бранивой*, *Бранимиръ*, *Бранислављъ* (Мор., 25), *Любобранъ* (Мор., 116) і под. Десь у XVI–XVII ст. патронімний суфікс *-ичі* в назві був замінений на посесивний *-івк(а)*. Така заміна, як стверджує Д. Г. Бучко, – часте явище в історії української топонімії. Вона, можливо, спричинена переорієнтацією в розумінні статусу поселень: колективна (родова) власність замінювалася індивідуальною. Форма назви найчастіше змінювалася тоді, коли поселення відновлювалися після спустошень (Бучко, 54).

За народним переказом, село назване так тому, що тут відбувалися жорстокі бої – *брані* – з турками й татарами, які часто нападали на ці землі.

Бра́тишів, -ева; ч.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 9 км, до Івано-Франківська – 28 км: Bratiszow (1459, AGZ, XII, 442); Bratiszow (1578, ŹDz, XVIII/I, 86); Bratyszow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Bratyszów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 108); Bratyszów (1855, AKKGL, Bl. 45); Bratyszów (1880, SG, I, 356); Братишів (1947, АТП, 517); Братишів (2009, ІФ АТП[7], 150). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Братиш*, пор. ст.-укр. особове ім'я *Братиш* (Чучка, Сл., 81), *Bratisz* (AGZ, XIV, 2756), болг. *Братиш* (Илч., 88). Антропонім *Братишъ* – відкомпозитний де-

риват на *-иш-* від *Братъ*, що є скороченою формою давніх слов'янських складних особових імен типу *Братомилъ*, *Братонѣгъ*, *Братиславъ* (Мор., 26) і под.

За народним переказом, село заснували якісь брати, яких називали братишами. Один із них, Антін, пізніше відділився, збудував собі хату в долині за річкою Товмачик і таким чином започаткував нове поселення, яке люди на його честь назвали згодом Антонівкою.

Братиші́вський, -ого; ч.; ліс; між сс. Братишів та Палагичі Тлум. р-ну: Братишівський (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *братишівський* 'який проростає на території с. *Братишів* (див. вище)'.

Бра́тів Ліс[1], -ового, -у; ч.; лісове урочище; с. Олеша Тлум. р-ну; вар. *Братів*: Bratów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 188, с. 15); Bratów (1905 (1874), KuK TT); Братів Ліс (2011, УШ); Братів (2012, БЛ[5], 224). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* 'велика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі' (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *братів*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину чийомусь *братові*.

Бра́тів Ліс[2], -ового, -у; ч.; горб; с. Олеша Тлум. р-ну: Братів Ліс (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного дрімоніма – найменування лісу (див. вище), що розкинувся на горбі.

Бра́тківці, -ів; мн.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 20 км, до Івано-Франківська – 15 км: Bratkowcze (1440, MRPS, I, 121 Supl.); Bradkowcze (1437, AGZ, XII, 17); Bratkowcze (1578, ŹDz, XVIII/I, 96); Bratkowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Bratkowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 39); Bratkowce (1880, SG, I, 354); Братківці (1947, АТП, 510); Братківці (2009, ІФ АТП[7], 150). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування роду, родини чи підданих *Братка*, пор. давнє особове ім'я *Братко* (Чучка, Сл., 81; Мор., 26), п-ще *Братко* (СП, 55). Антропонім *Братко* – відкомпозитний дериват на *-к(о)* від *Братъ*, що є скороченою формою давніх слов'янських складних особових імен типу *Братомилъ*, *Братонѣгъ*, *Братиславъ* (Мор., 26) і под.

Бра́тське, -ого; с.; поле; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Братське (1997, Єз., 187). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *братське* 'належне церковному братству'.

Бра́хова Вільши́на, -ої, -и; ж.; кол. лісове урочище, тепер поле; с. Липівка Тисм. р-ну: Брахова Вільшина (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вільшина* 'вільховий гай' (ЕСУМ, І, 399–400), 'місце, де ростуть вільхи' (Лісняк, 362), 'вільховий ліс' (Онишк., І, 126), а атрибутивним членом – прикметник *Брахова*, що вказує на належність урочища в давнину *Брахові*, пор. п-ще *Брах* (Редько, І, 97).

Бредга́йм[1], -а; ч.; хутір, кол. нім. колонія (1880–1940 рр.); нал. до с. Сідлище Кол. р-ну, тепер поле с. Глинки Надв. р-ну: Bredheim (1900, SGG, 413); Bredtheim (1923, SMRP, 11); Bredneim (1933, MT K); Бредгайм (1998, Мих., 179); Бредгайм (2006, КВС, 179). – Д. Г. Бучко виводить назву від нім. *breit* 'широкий, просторий, розлогий' та *Heim* 'хата, будинок, Вітчизна', тобто семантичний зміст назви – 'просторий будинок' або 'широка, простора Вітчизна' (Бучко, 55). Насправді ж в основі найменування лежить прізвище колишнього власника невеликого підприємства з виготовлення сільськогосподарської техніки в Отинії Теодора *Бредта*, пор. Teodor *Bredt* (SG, X, 808), який 1880 року запросив для роботи на тартаку в с. Сідлище німецьких колоністів з Нойдорфа поблизу Отинії. Першими прибули сюди Фрідріх Баумунг, Йоган Буртґард, Якоб Гаік, Хрістіан Ґрайб та інші. Пізніше до них приєдналися переселенці з інших колоній. Остаточне формування поселення відбулося 1887 року. Новоприбулим німецьким поселенцям Т. Бредт виділив 1100 моргів території зрубаних лісів с. Сідлище, які були розділені між

ними. Кожній родині дісталося 10–11 морґів. Німці повикорчовували кущі та пні й поробили собі городи. Нове поселення отримало назву *Бредгайм*, що українською мовою означає ʻОселя (будинок) *Бредта*ʼ.

Бредга́йм², -у; ч.; ліс; с. Глинки Надв. р-ну: Бредгайм (1998, Мих., 179). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування хутора (див. вище), на території якого проростає ліс.

Бре́ннерівка-Гори́шня, -и, -ньої; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Загвіздя Тисм. р-ну: Brennerówka Górna (1895, SG, XIV, 277); Brennerówka Górna (1900, SGG, 631). – Очевидно, у давнину існував один хутір під назвою *Бреннерівка*, яка є суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від антропоніма *Бреннер*, пор. нім. п-ще *Brenner* (FNB, 77) < *Brenner* ʻвинокурʼ (ВНУС, 209). Пізніше біля нього з'явився новий такий топооб'єкт, і для їх розрізнення в назвах почали вживатися атрибутивні члени *горішня* та *долішня*, що вказували на місця розташування цих хуторів щодо гірського масиву.

Бре́ннерівка-Доли́шня, -и, -ньої; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Загвіздя Тисм. р-ну: Brennerówka Dolna (1895, SG, XIV, 277); Brennerówka Dolna (1900, SGG, 631). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування хутора *Бреннерівка* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *долішня*, що вказує на місце розташування топооб'єкта щодо гірського масиву.

Брехáйлівка, -и; ж.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Брехайлівка (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від антропоніма *Брехайло*, пор. п-ське *Брехайло* (Експ.); б) семантичним утворенням від апелятива *брехайлівка* (перен.) ʻкафеʼ.

Бригáда, -и; ж.; куток; с. Турка Кол. р-ну: Бригада (2012, БЛ[5], 224). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *бригада* ʻколектив, група людей одного фаху, які разом виконують певне виробниче завданняʼ (ВТС, 62), ʻвідділення колгоспу, радгоспуʼ (Експ.). Вона вказує на те, що куток розвинувся на місцевості, де розміщувалася контора колгоспної бригади.

Бридúціл, -у; ч.; урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Бридиціл (2000, ЕКол., ІІІ, 38); Бридиціл (2006, КГ, 17). – Назва утворена семантичним способом від рум. апелятива *brădeţel* (з фонетичною адаптацією до місцевої говірки) ʻсмерековий лісок; ялинникʼ, пор. *brădeţ* ʻсмерековий ліс; ялинникʼ (РУС, 59) + суфікс *-el* зі здрібніло-пестливим значенням. Вона вказує на характер рослинності в урочищі в давнину.

Брúще, -а; с.; гора; с. Семаківці Гор. р-ну: Брище (2012, БЛ[5], 224). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *брище* ʻмісце, де проростав *бор* (< псл. *bъrъ*) – дике просо, мишійʼ, пор. *бор* ʻдике просо, мишійʼ (ЕСУМ, І, 229). С. О. Вербич вважає, що такі назви є синкопованими формами від *Дебрище* < *Дьбрище* з первісним значенням ʻзасува, обвалʼ (Вербич, Р, 221), що також імовірно, враховуючи тип об'єкта.

Брúщі, -ів; мн.; поле; с. Саджавка Надв. р-ну: Брищі (1975, АСЗ, І, 845); Брищі (1986, ІГ, ІІІ, 113). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *брище* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на полі.

Брідкú[1], -ів; мн.; урочище; с. Станіславівка Кол. р-ну: Brodki (1933, МТ К). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *бродок*, *брідок* (< псл. **brodъkъ*) ʻневеликий брід; потічок, який легко можна перейтиʼ (Онишк., І, 72), ʻмілкий потікʼ (Jurkowski, 21), пор. також *брід* ʻмілке місце річки, озера або ставка, в якому можна переходити або переїжджати на інший бікʼ (ВТС, 63), ʻмілина в річці або потоці для проїзду кіньмиʼ (Rudn., 18), ʻмілина на річціʼ (Череп., 34), ʻмілина на річці; дорога через річку; стежка на болотіʼ (СНГТК, 29). Вона вказує на те, що в урочищі протікає декілька мілких потоків, а також є місця, де можна перейти болото.

Брідкú[2], -ів; мн.; поле; с. Драгомирчани Тисм. р-ну: Брідки (2008, РДХ, 356). – Назва

утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *брідок* (див. вище). Вона свідчить про те, що поле розташоване на місцевості, де є переходи через річку.

Брідкú[3], -ів; мн.; болото; с. Клубівці Тисм. р-ну: Брідки (1995, ТМН, 19). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *брідок*, *бродок* (див. вище). Вона свідчить про значну кількість місць на болоті, де можна перейти, де є *броди*.

Брідкú[4], -ів; мн.; потік; п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Клубівці, м. Тисмениця Тисм. р-ну; вар. *Брідка*: Брідки (1995, ТМН, 6, 19); Брідка (2002, Тисм., 35); Брідки (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гелоніма – найменування болота (див. вище), з якого витікає потік. Форма *Брідка* узгоджена в роді й числі з апелятивом *поточина*.

Брідкú[5], -ів; мн.; поле; с. Клубівці Тисм. р-ну: Брідки (1995, ТМН, 19). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинулося поле.

Брідóк[1], -дка; ч.; потічок; п. Звору л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; сс. Лесівка, Саджава Бог. р-ну: Брідок (2003, Мороз, 6). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *брідок* зі значенням ʻпотік, який легко можна перейтиʼ (Онишк., I, 72), ʻмілкий потікʼ (Jurkowski, 21).

Брідóк[2], -дка; ч.; поле; с. Лесівка Бог. р-ну: Брідок (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потічка (див. вище), навколо якого розкинулося поле.

Брідóк[3], -дка; ч.; урочище; с. Саджава Бог. р-ну: Брідок (2003, Мороз, 6). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потічка (див. вище), навколо якого розкинулося урочище.

Брідóк[4], -дка; ч.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Брідок (1995, НПК, 66). – Назва утворена семантичним шляхом від апелятива *брідок* (див. вище). Вона свідчить про те, що на кутку є місце для переходу через річку.

Брідóк[5], -дка; ч.; урочища; **1**) с. Белелуя Снят. р-ну: Брідок (1982, АПП, 121); Брідок (2012, НПС, 54); **2**) с. Устя Снят. р-ну: Брідок (2012, БЛ[5], 224). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *брідок* (див. вище). Вони свідчать про те, що в урочищах є місця для переходу чи переїзду через річки.

Брíневе, -ого; с.; ліс; с. Добротів Надв. р-ну: Брíневе (1998, Мих., 179). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(е)* від антропоніма *Брінь*, пор. п-ще *Бринь* (Редько, I, 100).

Брінкú[1], -ів; мн.; урочище (сіножать); с. Раківчик Кол. р-ну: Brinki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 69, с. 10); Брінки (2006, КВС, 138). – Назва неоднозначна щодо походження, Вона може бути результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка проживала колись на кутку або започаткувала його, пор. п-ще *Бріник* (СП, 57), нім. *Brink* (FNB, 77). О. І. Михальчук пов'язує її з апелятивом *брінка* < *бріна* ʻберег, крутий берегʼ (Мих., 22).

Брінкú[2], -ів; мн.; ліс; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Brynki (1035, MT N); Брінки (1998, Мих., 179). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, володіла колись лісом, пор п-ще *Бріник* (див. вище).

Бровáр, -я; ч.; кутки; **1**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Бровар (1985, ІГ, ІІ, 318); **2**) с. Турка Кол. р-ну: Бровар (2012, БЛ[5], 224); **3**) м. Снятин: Бровар (2012, НПС, 22). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *бровар* ʻпивоварний заводʼ (ВТС, 63). Вони вказують на те, що на кутках колись варили пиво.

Броварúська, -ськ, мн.; куток; с. Вікно Гор. р-ну; вар. *Броварища*: Броварíська, Броварища (2008, УШ); Броварíська (2012, БЛ[5], 224). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *броварúсько*, *броварище* ʻмісце, де була *броварня* – пивоварняʼ (Гулик, 345), пор. *бровар* (див. вище).

Броварúще, -а; с.; куток; с. Стриганці Тисм. р-ну: Броварище (2011, Осташі). – Назва утворена семантичним способом від апе-

лятива *броварище* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку колись варили пиво.

Броварúщі[1], -ів; мн.; ліс; с. Бортники Тлум. р-ну: Броварищі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *броварище* (див. вище). Вона вказує на те, що в лісі колись була броварня.

Броварúщі[2], -ів; мн.; горб; сс. Пужники, Бортники Тлум. р-ну: Броварищі (2008, УШ); Броварищі (2012, БЛ[5], 224). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), що проростає на горбі.

Бро́нина, -ої; ж.; гора; с. Милування Тисм. р-ну; вар. *Броньчина*: Бронина (2004, Експ.); Броньчина (2007, УШ); Бронина (2012, БЛ[5], 224). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Броня* (вар. – від *Бронька*). Таке ім'я мала вродлива полячка, що проживала колись на горі.

Броні́вка, -и; ж.; куток; нал. до с. Милування Тисм. р-ну: Broniówka (1934, SDW, № 24, s. 300). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Броня*, особового імені полячки, яка проживала колись на кутку.

Броньо́вці, -ів; мн.; кол. поселення на Покутті, тепер не ідент.: Bronyowcze (1452, AGZ, XII, 219). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували поселення, пор. особове ім'я *Бронь* < *Бронислављ* (Мор., 25).

Брочеви́ця, -і; ж.; поле; с. Долина Тлум. р-ну: Брочевиця (2004, ІСД, 15). – Назва утворена за допомогою суфікса *-иц(я)* від прикметника *брочеве* 'зарослe *брочем* – мареною красильною', пор. *броч* 'марена красильна' (ЕСУМ, І, 264). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Брусє́нка, -и; ж.; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Брусєнка (2012, МП). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-єнк(а)* (літ. *-янк(а)*) від антропоніма *Брус*, пор. п-ще *Брус* (ІФД, 204).

Брусú, -ів; мн.; куток; с. Міжгір'я Бог. р-ну: Бруси (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Брус* (див. вище).

За твердженнями місцевих жителів, назва кутка пішла від того, що тут колись точили з річкового каміння бруси для кіс.

Брýсів, -евого; ч.; став; с. Рашків Гор. р-ну: Брусів (2012, БЛ[5], 224). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Брус*, пор. п-ще *Брус* (див. вище).

Брусне́, -ого; с.; урочища; **1**) с. Джурів Снят. р-ну: Брусне (2011, УШ); **2**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Брусне (2006, ННР, 8). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *брусне*, який генетично може бути пов'язаний як з псл. **brusьn-* < **brusiti* з досить розгалуженою на слов'янському мовному ґрунті семантикою ('терти, стирати, гострити на камені, на брусі'; 'згортати, зривати плоди'; 'базікати, говорити невиразно, говорити не до ладу'), так і з псл. **brus-* < **brous-* 'червоний', пор. *брусниця*, *бруслина*, *бруснаки* < **brusiti* (детальніше див.: Карп., ГЦП, 228–234; ЕСУМ, І, 269). Якими конкретно були мотиваційні зв'язки твірної основи мікротопонімів, встановити тепер важко. Можливо, такі назви урочища отримали завдяки своєму кольору, в тому числі й за наявністю в них великої кількості *брусниці*, або через велику кількість розкиданих тут гострих каменів, що могли використовуватися як матеріал для точильних інстрментів, пор. гуц. *брус* 'камінь для гострення коси, ножів' (ГЛЕ, 248).

Брусни́й, -ого, ч.; потік; л. Рибниці п. Пруту л. Дунаю; довжина – 4,5 км; с. Новоселиця Снят. р-ну: Брусний (2006, ННР, 7); Брусний (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища *Брусне* (див. вище), у якому протікає потік. Вона узгоджена в роді й числі з географічним терміном *потік*.

Бýбен[1], -у; ч.; гора; 876 м; с. Манява Бог. р-ну: Buben (1885, SG, VI, 95); Bubin (1935, MT N); Buben (2000, PBWG, 139); Бубен (2003, ТК ЦГ); Бубен (2006, ГЦСЧ), Бубен

(2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо мотиваційних зв'язків. В її основі можуть лежати як апелятив *бубен, бубон* ʻмузичний інструмент; вид барабана', що асоціювалося з глухими звуками, які лунали на цій горі, так і особова назва *Бубен*, пор. ст.-укр. *Бубенъ* (ССУМ, І, 127), п-ще *Бубен* (АЛ, 97). Можливо також, що колись у цих місцях побутував географічний термін *бубен* ʻгора з круглою вершиною', який мотивував цей оронім, пор. закарп. *бубен* (діал.) ʻкругла вершина' (МБРУ, 93).

Бу́бен², -у; ч.; хребет; між сс. Манява Бог. р-ну та смт Битків Надв. р-ну: Buben (1906 (1880), KuK N); Buben (1935, MT N); grzbiet Buben (2006, GUG, 19); Бубен (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), що підіймається над хребтом.

Бу́блева, -ої; ж.; поле; с. Кутище Тлум. р-ну: Bublewa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 110, с. 89); Бублева (2011, УШ). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Бублий* чи *Бубель*, пор. п-ська *Бублий* (Експ.), *Бубель* (СПЗУ, І, 146), блр. *Бубель* (Бір., 63), рум. п-ще *Bubele* (Const., 292).

Бу́бнище, -а; с.; поле; с. Фитьків Надв. р-ну: Бубнище (1998, Мих., 179). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *бубнище* ʻмісцевість, де був *бубен* – високе, бідне на травостій місце', пор. блр. *бубен* ʻвисоке, бідне на травостій місце' (Емел., 88).

Бу́грина, -ої; ж.; поле (нива); с. Олеша Тлум. р-ну: Бугрина (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Бугра*, пор. п-ще *Бугра* (ІФД, 205).

Бу́да, -и; ж.; кол. хутори; **1**) біля с. Буківна Тлум. р-ну: Buda (1855, AKKGL, Bl. 45); **2**) біля с. Сідлище Кол. р-ну: Buda (1855, AKKGL, Bl. 48). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *буда* ʻневелика будівля для господарських потреб, для захисту від негоди та ін.; будка; невеличке крите приміщення для собаки; конура; *заст.* поташний завод' (ВТС, 65), ʻкурінь; поташний завод' (ЕСУМ, І, 277). Вони вказують на те, що на хуторах колись виробляли поташ.

Будз, -у; ч.; гора; 1290,8 м; с. Гута Бог. р-ну: Buc (1935, MT Porohy); Буц (1976, ТК Б); Будз (2003, ДСК, 207); Будз (2006, ГЦСЧ); Будз (2008, Н ОМ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *будз* (перен.) ʻгора округлої форми, подібна на грудку сиру', пор. *будз* ʻовечий сир зі свіжого молока у формі кулі' (ГГ, 30) < рум. *bulț* ʻбрила (солі, землі); кулька, грудка, згусток, клубок' (ЕСУМ, І, 278). Вона вказує на форму гори.

Будзані́вське, -ого; с.; лісове урочище; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Будзанівське (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Будзан*, пор. п-ще *Будзан* (СП, 58).

Будза́нка, -и; ж.; поле; с. Завалля Снят. р-ну: Будзанка (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Будзан*, пор. п-ще *Будзан* (див. вище).

Будзу́лівка, -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Łysiec stary z Budzyłówką (1910, ZSO, 97). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Будзило*, пор. п-ще *Будзило* (Експ.), блр. *Будзіла* (Бір., 64).

Бу́дзин¹, -а; ч.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 30 км, до Івано-Франківська – 50 км; засноване 1610 р: Budzyn (1627, ЛНБ ВР, ф. 141, спр. 1750, с. 5–6); Budzyn (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Budzyn (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 105); Budzyn (1855, AKKGL, Bl. 45); Budzyń (1880, SG, I, 449); Будзин (1947, АТП, 517); Будзин (2009, ІФ АТП[7], 150). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування корчми, що стояла біля перевозу через р. Дністер. Про це йдеться в документі, який зберігається у відділі рукописів Львівської Національної Бібліотеки імені Василя Стефаника НАН України (ф. 141, спр. 1750, с. 5–6). В основі ергоніма лежить антропонім *Будза*, пор. давня пол. особова назва *Budza* (SSNO, I, 274), п-ще *Будза* (СП, 58), що є, очевидно, скороченими формами одного з давніх слов'янських композитних особових імен типу ст-п. *Budziboj*, *Budzisław* (SSNO, I, 274–276), *Budziwoj* (Mal., 66).

Бу́дзин², -а; ч.; потік; п. Дністра; довжина – 15 км, площа басейну – 53,1 км²; сс. Долина, Суходіл, Будзин Тлум. р-ну; інша назва – *Суходіл* (див. далі): Suchodół (1905 (1874), KuK TT); Suchodół (1926, MT T); Будзин (2001, УК ТК); Будзин, Суходіл (2004, УПР, 820); Будзин (2009, РІФ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), через яке протікає потік.

Бу́дзові Верте́би, -их, -ів; мн.; карстова воронка; с. Олеша Тлум. р-ну: Будзові Вертеби (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вертеби*, мн. від *вертеб*, *вертіб* зі значенням ʻяма з водою на полі’ (ЕСУМ, І, 358), а атрибутивним членом – прикметник *Будзові*, що вказує на розташування воронки на полі, яке належало колись *Будзові*, пор. п-ще *Будз* (СП, 58).

Бу́ди, буд; мн.; колись куток, тепер лісове урочище; с. Клубівці Тисм. р-ну: Budy (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 192, арк. 45); Буди (1995, ТМН, 19); Буди (2005, Карпів, 9). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *буда* ʻневелика будівля для господарських потреб, для захисту від негоди та ін.; будка; невеличке крите приміщення для собаки; конура; *заст*. поташний завод’ (ВТС, 65), ʻкурінь; поташний завод’ (ЕСУМ, І, 277). Вона вказує на те, що в урочищі, напевно, у давнину випалювали поташ.

За відомостями, які подає Й. Карпів, куток названий так тому, що тут колись один чоловік побудував невеличку хатинку – буду. З часом сюди переселялися й інші люди і будували тут буди (ТМН, 19).

Буди́лів, -ова; ч.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 4 км, до Івано-Франківська – 96 км; давня назва – *Будильче*: по(д) ли Снѧтина…от боуди(л)чи (1453, ССУМ, І); Budilcze (1490, MRPS, I, 110); Budiłow (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Budylow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Budyłów (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 45); Budyłów (1855, AKKGL, Bl. 49); Budyłów (1880, SG, I, 444); Будилів (1947, АТП, 515); Будилів (2009, ІФ АТП[7], 150). – Давня назва є посесивним утворенням на *-*je* від антропоніма *Будилко* < *Будило*, відкомпозитного суфіксального утворення на *-ил(о)* від *Будъ*, *Буди-* < *Будимиръ*, *Будиславъ*, *Будивидъ* і под., пор. давні особові імена *Будило* (Чучка, Сл., 87; Мор., 29), *Budiło* (ЖУР, III, 86), *Будилъ*, *Будило* (Мор., 29), рос. *Будило* (Весел., 52); блр. *Будзіла* (Бір., 64), серб. *Будило* (Грк., 46). Десь у XVI ст. суфікс *-*je* був замінений у назві посесивним формантом *-ів* (< *-овъ*), очевидно, під сильним впливом моделі з цим формантом, а твірною основою ойконіма стала особова назва *Будило*.

За версією місцевих жителів, село назване так тому, що його перші поселенці, жили, поки будували свої постійні житла, у невеликих хатках – будах.

Буди́лівка, -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Budyłówka (1884, SG, V, 860). – Назва є посесивним утворенням на *-івк(а)* від антропоніма *Будило* (див. вище).

Буди́лівське, -ого; с.; поле; с. Русів Снят. р-ну: Будилівське (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *будилівське* ʻяке належить громаді с. *Будилів* (див. вище) чи окремим його жителям’.

Буди́нчище, -а; с.; урочище; с. Слобідка Тисм. р-ну: Будинчище (2012, СНІС, 5). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *будинчище* (діал.) ʻмісце, де колись були будинки’ (Експ.). Вона вказує на те, що в урочищі колись проживали люди. Про це свідчать і вивлені тут археологічні знахідки.

Буди́щі, -ищ; мн.; урочище (пасовище); с. Чернятин Гор. р-ну: Будищі (1978, Гор., 477); Будищі (1996, ІЧ, 15). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *будище* ʻмісце, де була *буда* – невелике крите приміщення для господарських потреб чи тварин або поташня’, пор. *буда* ʻневелика будівля для господарських потреб, для захисту від негоди та ін..; будка; невеличке крите приміщення для собаки; конура; *заст*. поташний завод’ (ВТС, 65), ʻкурінь; поташний завод’ (ЕСУМ, І, 277), бойк. *буда*

ʻколиба; будка (для собак)ʼ (Онишк., І, 74). Вона вказує на те, що в давнину в урочищі були такі будівлі або приміщення, де виробляли поташ.

Будічо́к, -чка; ч.; куток; смт Заболотів Снят. р-ну; вар. *Будічьок*: Будічок, Будічьок (2009, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *будячок* (розм. *будічьок*), дем. від *будяк* (бот.) ʻколюча трав'яниста рослина-бур'янʼ (ВТС, 65). Вона вказує на характер рослинності на кутку в давнину.

За розповідями місцевих жителів, на цій території колись росли дуже великі деревоподібні *будяки*.

Будькі́в, -ового; ч.; потік; пр. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Сопів Кол. р-ну: Будьків (2006, КВС, 151). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. *Будькове*), через яке протікає потік. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Будько́ве, -ого; с.; поле; сс. Нижній Вербіж, Сопів Кол. р-ну: Будькове (2012, БЛ[5], 224). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Будько*, пор. давнє особове ім'я *Будко* (Чучка, Сл., 88), ст.-п. *Budko* (SSNO, I, 272), болг. *Будко* (Илч., 91), п-ще *Будько* (СП, 59). Антропонім *Будько* – похідне відкомпозитне утворення з суфіксом *-к(о)* від вихідного *Будь* (Мор., 29), що виникло способом усічення постпозитивних або препозитивних компонентів слов'янських автохтонних імен-композитів *Будивидъ, Будимиръ, Будиславъ* (Мор., 28–29); *Bohobud, Dobrobud, Milobud* (Sv., 72) і под.

Бу́ки[1], -ів; мн.; лісове урочище; с. Кричка Бог. р-ну: Буки (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *буки* ʻбукові зарості; буковий ліс' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Бу́ки[2], -ів; мн.; горб; с. Кричка Бог. р-ну: Буки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), що розкинулося на горбі.

Бу́ки[3], -ів; мн.; кутки; **1**) с. Лесівка Бог. р-ну: Буки (2002, Лес., 11); Буки (2011, УШ); **2**) с. Манява Бог. р-ну: Buki (1934, SDW, № 22, s. 238); Буки (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *буки* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на місцевостях, де росли букові дерева.

Буків́на, -ої; ж.; село; Тлум. р-н; нал. до Олешівської с/р; віддаль до Тлумача – 18 км, до Івано-Франківська – 25 км; давня назва – *Буківне*: Bukowno (1437, AGZ, XII, 14); Bukowne (1469, ŹDz, XVIII/I, 36 Supl.); Bukowno (1578, ŹDz, XVIII/I, 95); Bukowna (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Bukówna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 132); Bukówna (1855, AKKGL, Bl. 45); Bukowna (1880, SG, I, 471); Буківна (1947, АТП, 517); Буківна (2009, ІФ АТП[7], 150). – Давня назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *буківне* ʻвкрите буками; розміщене серед букового лісуʼ, ʻмісце, поросле букамиʼ (Худ.[2], 29). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому виникло село. Десь наприкінці XVI – на початку XVII ст. назва почала вживатися в жіночому роді. Ця зміна відбулася, очевидно, під впливом польського номенклатурного терміна ж. р. *wieś* ʻсело' (ПУС[1], 354).

Буківня́нський, -ого; ч.; ліс; с. Нижнів Тлум. р-ну: Буківнянський (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *буківнянський* ʻякий розташований з боку с. *Буківна* (див. вище)ʼ.

Буків́ське, -ого; с.; поле; с. Бабче Бог. р-ну: Буківське (2011, УШ). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на *-е* від антропоніма *Буківський*, пор. п-ще *Буковський* (Редько, І, 110).

Буковáтка, -и; ж.; поточина; п. Луквиці п. Лукви п. Дністра; сс. Нова Гута, Майдан Тисм. р-ну: Буковатка (1999, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від мікротопоніма – найменування урочища *Буковате*, з якого витікає поточина. В основі мікротопоніма лежить прикметник *буковате* ʻвкрите, заросле подекуди *буками*ʼ.

Бу́кове, -ого; с.; поле; с. Гвізд Надв. р-ну: Букове (1998, Мих., 179). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *букове* ʻвкрите *буками*; із *буковими* заростями’ (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Бу́ковець[1], -івцю; ч.; ліс; с. Черемхів Кол. р-ну: Буковець (2006, КВС, 183); Буковець (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *буковець* (< псл. **bukovьcь*) ʻмісце, вкрите буковим лісом’ (СГБТ, 520), пор. гуц. *буковец* ʻбуковий ліс’ (Горбач[1], 254).

Бу́ковець[2], -івцю; ч.; кол. хутір, тепер куток; с. Черемхів Кол. р-ну: sianożęć ad Bukiwca (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 184, арк. 8); Буковець (2000, НІСЧ, 7); Буковець (2006, КВС, 183); Буковець (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Бу́ковина[1], -и; ж.; ліси; **1**) с. Гороховлина Бог. р-ну: Bukowina (1855, AKKGL, Bl. 44); **2**) с. Парище Надв. р-ну: Bukowina (1855, AKKGL, Bl. 48); Bukowina (1906 (1880), KuK N); Буковина (1998, Мих., 180); Буковина (2011, Експ.); **3**) с. Тисменичани Надв. р-ну: Буковина (1998, Мих., 180); **4**) с. Делева Тлум. р-ну: Буковина (2011, УШ); **5**) с. Нижнів Тлум. р-ну: Буковина (2012, Експ.); **6**) с. Смерклів Тлум. р-ну: Буковина (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *буковина* (< псл. **bukovina*) ʻбуковий ліс’ (ГЛЕ, 256; ССУМ, І, 130; СБГ, 41), ʻліс, де росте бук’ (Шух., І, 205). Вони вказують на вид дерев, які проростають у лісах.

Бу́ковина[2], -и; ж.; урочища (поля, пасовища); **1**) с. Підгір’я Бог. р-ну: Буковина (2012, БЛ[5], 224); **2**) с. Гвізд Надв. р-ну: Буковина (1998, Мих., 180); **3**) між сс. Лісна Велесниця та Парище Надв. р-ну: Bukowina (1855, AKKGL, Bl. 48); Bukowina (1935, MT N); Буковина (1998, Мих., 180); **4**) с. Іллінці Снят. р-ну: Bukowina (1904 (1877), KuK Kuty); Буковина (1982, КС, 30); Буковина (2012, БЛ[5], 224). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *буковина* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності в урочищах у давнину.

Бу́ковина[3], -и; ж.; поле; с. Спас Кол. р-ну: Буковина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *буковина* (див. вище). Вона вказує на те, що поле облаштоване на місці колишнього букового лісу.

Бу́ковина[4], -и; ж.; хутір, млин; с. Тисменичани Надв. р-ну; давня назва – *Буковинський*: Bukowiński (1855, AKKGL, Bl. 44); Bukowiński młyn (1880, KuK S); Bukowiński m. (1913, GKS); Bukowina (1934, SDW, № 22, s. 243); Буковина (1996, Кост., 6). – Давня назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *буковинський* ʻякий виник біля лісу *Буковина* (див. вище)’, пор. також *pasowisko Bukowinka* (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 32, арк. 39), яке знаходиться тут же. Сучасне найменування є результатом трансонімізації названого вище мікротопоніма – найменування лісу.

Бу́ковина[5], -и; ж.; гора; 335 м; с. Новоселиця Снят. р-ну: Bukowina (1889, SG, X, 648). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *буковина* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на горі.

Бу́ковинка[1], -и; ж.; ліси; **1**) між сс. Нижній Вербіж та Воскресинці Кол. р-ну: Bukowinka (1933, MT Kuty); **2**) с. Рудники Снят. р-ну: Bukowinka (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 35, с. 20); Bukowinka (1933, MT Kuty); Буковинка (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *буковинка* ʻліс, де росте бук’ (Шух., І, 205), ʻмісце, вкрите буковим лісом’ (СГБТ, 520), ʻбуковий ліс’ (Hr., 33; Онишк., І, 75), пор. ст.-укр. *боуковинка* ʻбуковина, буковий ліс’ (ССУМ, І, 130). Вони вказують на вид дерев, які проростають у лісах.

Бу́ковинка[2], -и; ж.; урочище; с. Воскресинці Кол. р-ну: Буковинка (2012, БЛ[5], 224). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *буковинка* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Бу́ковинка[3], -и; ж.; горб; с. Іллінці Снят. р-ну: Буковинка (2011, УШ). – Назва утво-

рена семантичним способом від апелятива *буковинка* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на горбі.

Бу́ковинкú[1], -ок; мн.; гори; **1**) 1136,8 м; с. Гута Бог. р-ну: Bukowinki (1935, MT Porohy); Буковинки (2006, ГЦСЧ); Буковинки (2010, К РР); **2**) с. Яблунька Бог. р-ну: Буковинки (2004, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *буковинка* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності на горах.

Бу́ковинкú[2], -ок; мн.; ліс; с. Кричка Бог. р-ну: Bukowinki (1935, MT Porohy); Буковинки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *буковинка* (див. вище). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Бу́ковинкú[3], -ок; мн.; поле; с. Кричка Бог. р-ну: Буковинки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), біля якого розкинулося поле.

Бу́нкери, -ів; мн.; частина лісу; с. Клубівці Тисм. р-ну: Бункери (1995, ТМН, 21). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *бункер* ʻпідземне сховищеʼ (ВТС, 67). Вона вказує на те, що в цій частині лісу під час війни та в повоєнний період були криївки воїнів УПА.

Бу́нькова Гора́[1], -ої, -и; ж.; гора; 466 м; с. Молодятин Кол. р-ну; вар. *Бунькова*: Бунькова (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Бунькова (2006, КВС, 105); Бунькова Гора (2008, БГ, 5). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʻпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Бунькова*, що вказує на належність ґрунту на горі в давнину *Бунькові*, пор. п-ще *Бунько* (СП, 61). Варіант назви виник у результаті еліпсису опорного компонента назви-словосполучення.

Бу́нькова Гора́[2], -ої, -и; ж.; куток; с. Молодятин Кол. р-ну: Бунькова Гора (2006, КВС, 106); Бунькова Гора (2008, БГ, 14). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся куток.

Бурακíвка[1], -и; ж.; горб; с. Бортники Тлум. р-ну: Бураківка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *бурак* (діал.) ʻбуряк', пор. гуц. *бурак* ʻпастівний буряк' (Горбач[1], 254), лемк. *бурак* ʻбуряк' (КСЛГ, 35). Вона вказує на те, що горб дуже часто засівали буряками, які тут добре родили.

Бурακíвка[2], -и; ж.; джерело; с. Бортники Тлум. р-ну: Бураківка (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), під яким знаходиться джерело.

Бура́тва[1], -и; ж.; полонина; с. Манява Бог. р-ну: Buratwa (1914 (1894), KuK P); połonina Buratwa (1935, MT Porohy); Buratwa (2000, PBWG, 139); połonina Buratwa (2006, Gorgany, 234); Буратва (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-тв(а)* від рум. апелятива *bură* ʻмряка, мжичкаʼ (РУС, 63). Вона вказує на характер погоди на полонині, яку часто огортають тумани. Можливо також, що ця назва є спотвореною формою від *Буратова*, посесивного утворення на *-ов(а)* від антропоніма *Бурат*, пор. п-ське *Бурат* (Експ.), похідне п-ще *Буратчук* (Редько, І, 113).

Бура́тва[2], -и; ж.; поточина; л. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Манява Бог. р-ну: Buratwa (2000, PBWG, 139). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полонини (див. вище), з якої стікає поточина.

Бура́тово, -ого; с.; поле; с. Кричка Бог. р-ну: Буратово (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Бурат*, пор. п-ське *Бурат*, похідне п-ще *Буратчук* (див. вище).

Бурдéї[1], -їв; мн.; урочище (поле); с. Виноград Гор. р-ну: Бурдеї (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *бурдей* (діал.) ʻстара благенька хатаʼ (ГЛЕ, 261), ʻкурна бідняцька хата з плескатим дахом, покрівля з драниць, звичайно привалена каміннямʼ (СГБТ, 520),

ʻземлянка; курна хата; циганський намет; злиденна хатина’ (ЕСУМ, І, 299). Вона вказує на те, що в урочищі були колись злиденні хатки бідняків.

Бу́рдéї², -їв; мн.; кол. хутір біля с. Петрів Тлум. р-ну, тепер пасовище: Na Burdejach (1900, SGG, 215); Бурдеї (2006, Гач., 9); Бурдеї (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *бурдей* (див. вище). Вона вказує на характер будівель на хуторі.

Бурíнú, -ів; мн.; куток; смт Обертин Тлум. р-ну: Буріни (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *бур’ян* (розм. *бурьин*) ʻтрав’яниста рослина, що не культивується людиною, але росте в посівах культурних рослин, а також на необроблюваних землях’ (ВТС, 68). Вона вказує на характер рослинності на кутку в давнину.

Бурíнникú, -ів; мн.; урочище; с. Добротів Надв. р-ну: Бурінники (2011, СМГ, 158). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *бурінник* (розм.) ʻмісце, де ростуть *буріни* (бур’яни)’ (Експ.).

Бу́ркало[1], -а; с.; джерело; між сс. Острівець і Чортовець Гор. р-ну: Буркало (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *буркало* (діал.) ʻджерело’ (Експ.; Карп., ТБ, 104); пор. діал. бук. *буркало* ʻбистрінь у рукаві річки’ (СБГ, 43).

Бу́ркало², -а; с.; поточина; п. Рудки п. Дністра; між сс. Острівець і Чортовець Гор. р-ну: Буркало (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування джерела (див. вище), з якого витікає потік.

Бу́ркало³, -а; с.; озеро; с. Острівець Гор. р-ну: Буркало (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *буркало* (див. вище). Вона вказує на те, що озеро живиться підземними джерелами, які буркають, бурлять у ньому.

Бу́ркало⁴, -а; с.; куток; с. Тростянець Снят. р-ну: Буркало (2011, УШ); Буркало (2012, БЛ[5], 224); Буркало (2012, НПС, 234). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *буркало* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник біля джерела.

Бурмéйка, -и; ж.; ліс; с. Бортники Тлум. р-ну: Бурмейка (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, мабуть, належав колись ліс, пор. п-ще *Бурмей* (СП, 63). Можливе також утворення цього мікротопоніма за допомогою суфікса *-к(а)* від названого вище антропоніма.

Буровá, -ої; ж.; урочище; с. Скопівка Кол. р-ну: Бурова (2006, КВС, 145); Бурова (2012, БЛ[5], 224). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *бурова* ʻвишка з комплесом обладнання для буріння свердловин’ (ВТС, 68). Вона вказує на те, що в урочищі колись стояла така споруда, якою бурили свердловину.

Бурсíвка, -и; ж.; кол. фільварки, хутори, об’єдн.: **1**) із с. Жуків Тлум. р-ну: Bursówka (1900, SGG, 215); Bursówka (1933, MT K); Borsówka (1934, SDW, № 21, s. 220); Бурсівка (1947, АТП, 511); Бурсівка (1961, ІФ АТП[1], 76); Бурсівка (2011, УШ); **2**) із смт Обертин Тлум. р-ну: Bursówka (1900, SGG, 215); Бурсівка (2011, УШ). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Бурс*, пор. п-ще *Бурс* (Туп., 13).

Бурсукíвець, -івцю; ч.; потік; л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Спас Кол. р-ну: Бурсуківець (2006, КВС, 156). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від мікротопоніма – найменування земельної ділянки (ґрунту) *Бурсуків*, звідки витікає потік. В основі мікротопоніма лежить особова назва *Бурсук*, пор. п-ще *Бурсук* (СП, 63).

Буртú, -ів; мн.; поле; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Бурти (1998, Мих., 180), Бурти (2008, ЛСМ, 40–41). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *бурт* зі значенням ʻнасип, бугор, купа’ (ЕСУМ, І, 304), ʻневеликий горбок, насип, підвищення’ (ВТС, 68), ʻневисока гірка, насип, підвищення; невеликий насип піску біля річки’ (СНГТК, 32). Вона вказує на те, що на полі колись були купи нанесеного потоком чорнозему, який місцеві жителі використовували для горщиків з розсадою овочів.

Буртúчка, -и; ж.; джерело; с. Антонівка Тлум. р-ну: Буртичка (2012, Експ.). – Назва

утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-к(а)* від апелятива *буртик* ʻневелике підвищення’, пор. *бурт* (див. вище). Вона вказує на місце витоку джерела.

Буртúщі, -ищ; мн.; урочище; с. Ісаків Тлум. р-ну: Буртищі (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *буртище* ʻмісце, де були *бурти* – великі купи (картоплі, буряків, зерна, гною та ін.’, пор. *бурт* ʻвелика купа (картоплі, буряків, зерна, гною та ін.’ (ВТС, 68), ʻпродовгувата купа картоплі, буряків, накрита й утеплена для їх зберігання’ (Експ.).

Бутакú, -ів; мн.; куток; с. Тростянець Снят. р-ну: Butaki (1933, MT Kuty). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. рум. п-ще *Butac* (Const. 299), похідне укр. *Бутаков* (СП, 63).

Бутівéць, -івця; ч.; урочище; с. Петрів Тлум. р-ну: Бутівець (2012, БЛ[5], 224). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-івець* від антропоніма *Бут*, пор. п-ще *Бут* (ІФД, 206), рум. *But* (Const. 299).

Бутівськéе, -ого; с.; озеро; с. Бабче Бог. р-ну: Бутівське (2012, БЛ[5], 224). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Бут* (див. вище).

Бутковéць, -вця; ч.; горб; 357 м; між смт Печеніжин, сс Верхній Вербіж та Сопів Кол. р-ну: Butkowiec (1906 (1876), KuK K); Butkowiec (1933, MT K); Butkowiec (2000, PBWCz., 197); Бутковець (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-овець* від антропоніма *Бутко*, пор. п-ща *Бут*, *Бута* (СП, 63), *Бутко* (ПЗУ, 101).

Буфéт, -а; ч.; куток; с. Турка Кол. р-ну: Буфет (2012, БЛ[5], 224). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *буфет* ʻневеликий ресторан, закусочна’ (ВТС, 69). Вона вказує на те, що куток розміщується навколо цього закладу.

Бýхачева, -ої; ж.; криниця; с. Іллінці Снят. р-ну: Бухачева (1999, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Бухач*, пор. подібне п-ще *Бухало* (ЗСР, 277).

Бýцакова Берéзина, -ої, -и; ж.; пасовище; с. Саджавка Надв. р-ну: Буцакова Березина (1998, Мих., 180). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *березина* ʻберезняк, березовий ліс’ (ЕСУМ, І, 171), ʻберезовий ліс, гай’ (Лісняк, 361), а атрибутивним членом – прикметник *Буцакова*, що вказує на належність пасовища в давнину *Буцаку*, пор. п-ще *Буцак* (ІФД, 206).

Бýчацьке, -ого; с.; поле; с. Бучачки Снят. р-ну: Бучацьке (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *бучацьке* ʻрозташоване на території с. *Бучачки* (див. далі)’.

Бýчачки[1], -ок; мн.; село; Снят. р-н; нал. до Балинцівської с/р; віддаль до Снятина – 30 км, до Івано-Франківська – 78 км: Buczaczki (1564, ЛЦДІА, ф. 134, опр. 2, спр.43, с. 1944); W Buczaczkach (1670, RRDZH, 54); Buczaczki (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Buczaczki (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 69); Buczaczki (1855, AKKGL, Bl. 49); Buczaczki (1880, SG, I, 437); Бучачки (1947, АТП, 503); Бучачки (2009, ІФ АТП[7], 150). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала село, пор. андронім *Бучачка* ʻдружина *Бучака*’ (Бучко, 56), п-ще *Бучак* (СП, 64). М. Л. Худаш вважає її семантичним утворенням від катойконіма *бучачки* з первісним значенням ʻвихідці, переселенці з *Бучача* (Терн. обл.’ (ПКПН, 99).

Бýчачки[2], -ок; мн; горб; с. Бучачки Снят. р-ну: Buczaczki (1855, AKKGL, Bl. 49). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє горб.

Бýчúна, -и; ж.; ліси; **1**) с. Старуня Бог. р-ну: Бучина (2011, УШ); **2**) с. Гостів Тлум. р-ну: Бучина (2009, НСГ, 10); Бучина (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *бучина* ʻбукове дерево; бук’ (ВТС, 69), ʻмолодий буковий ліс’ (ГЛЕ, 267), ʻбуковий ліс’ (СБГ, 44), ʻмісце, поросле буком; буковий ліс, гай’ (Худ.[2], 30). Вони вказують на вид дерев, які проростають у лісах.

Бу́чки, -ів; мн.; ліс; с. Лесівка Бог. р-ну: Бучки (2002, Лес., 11); Бучки (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *бучки* ʽмолодий буковий ліс’, пор. гуц. *бучка* ʽбуковий ліс’ (ГЛЕ, 268–269). Вона вказує на характер рослинності в лісі.

Бучни́к[1], -а; ч.; горби; **1**) 431 м; с. Нивочин Бог. р-ну: Bucznik (1932, MT S); **2**) с. Марківці Кол. р-ну: Бучник (2012, БЛ[5], 224). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *бучник* ʽмолодий буковий лісок’ (ГЛЕ, 269). Вони вказують на характер рослинності на горбах.

Бучни́к[2], -а; ч.; поле; с. Нивочин Бог. р-ну: Бучник (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Бучни́к[3], -а; ч.; ліс; с. Росільна Бог. р-ну: Bucznik (1932, MT S). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *бучник* (див. вище). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Бучни́ки, -ів; мн.; поле; с. Кривець Бог. р-ну: Бучники (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *бучник* (див. вище). Вона вказує на облаштування поля на місцевості, зарослій колись буковими деревами.

Бучо́к, -чка; ч.; гора; 354 м; с. Воскресинці Кол. р-ну; інша назва – *Воскресинецька* (див. далі): Бучок (2000, ПЗТ, 235); Бучок, або Воскресинецька (2008, Експ.), Бучок (2012, БЛ[5], 224). – Назва є неоднозначною щодо походження. Вона може бути: а) семантичним утворенням від апелятива *бучок* зі значенням ʽневеликий вулик’ (ЕСУМ, І, 284); у такому разі вона вказує на наявність на горі в давнину пасіки; б) суфіксальним утворенням на *-ок* від слов’янського кореня *бук- // буч-* < псл. **bukati*, **bučati* ʽвипучувати, згинати’ < і.-є. **bheŭ-/*bhou-* ʽнадувати, роздувати, здіймати’. З огляду на вид об’єкта, названого цим оронімом, останнє тлумачення видається більш правдоподібним.

Гора є пам’яткою природи місцевого значення, де росте багато видів рослин, занесених до Червоної книги України.

Буши́лівка, -и; ж.; урочище; с. Незвисько Гор. р-ну: Бушилівка (2002, Левкун, 68); Бушилівка (2009, ГСС, 12). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Бушило*, пор. п-ще *Бушило* (СП, 64).

Бушіве́ць, -івця; ч.; поле; с. Петрів Тлум. р-ну: Бушівець (2006, Гач., 9); Бушівець (2012, Експ.). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) суфіксальним утворенням на *-івець* (< *-овець*) від антропоніма *Буша*, пор. п-ще *Буша* (СП, 64); б) таким самим утворенням від апелятива **буша*, що є (з огляду на діалектну рефлексацію *ъl* > *ъл* > *у*) фонетично видозміненою формою від **бълша* < псл. **bъlša* <**bъlxъ* < і.-є. **b(h) el-* ʽнадуватися, товстіти’, пор. пол. діал. *belch* ʽживіт, брюхо’, рос. *болхарь* ʽвеликий бубенець, величиною з кулак’, *бовшень* ʽлінива людина’ (Шульгач[2], 232). У такому разі первісна семантика назви відображає напівокруглу форму поля.

Бушка́лик, -а; ч.; село; Тлум. р-н; нал. до Нижнівської с/р; віддаль до Тлумача – 24 км, до Івано-Франківська – 35 км: las Buszkałyk (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 107, с. 66); Бушкалик (1961, ІФ АТП[1], 32); Бушкалик (2009, ІФ АТП[7], 151). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу, біля якого було засноване село, пор. фіксацію назви в Йосифінській метриці. В основі мікротопоніма лежить, мабуть, однозвучний антропонім – прізвище чи прізвисько колишнього власника лісу, який мав, очевидно, східнороманське походження, пор. рум. п-ще *Buşcul* (Const., 299).

В

Ва́вшкове, -ого; с.; лісове урочище; с. Глинки Надв. р-ну: Вавшкове (1998, Мих., 180). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма **Вавшко*, пор. п-ське **Вавшко* (Мих., 93).

Ва́дівка, -и; ж.; пасовище; с. Делева Тлум. р-ну: Вадівка (2010, БЛ[1], 342). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропроніма *Вад*, пор. давня особова назва *Вадъ* < *Вадиславъ*, *Вадимиръ* (Мор., 33).

Вакалюко́ва Лева́да, -ої, -и; ж.; поле (сінокіс); с. Іллінці Снят. р-ну: Вакалюкова Левада (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *левада* ʽприсадибна ділянка землі з сінокосом, городом та плодовим садом або іншими деревамиʼ (ВТС, 482), ʽнизовина, поросла травою (іноді біля річки)ʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Вакалюкова*, що вказує на належність поля в давнину *Вакалюку*, пор. п-ще *Вакалюк* (ІФД, 207).

Вака́рівка, -и; ж.; кол. хутір, об'єдн. з смт Обертин Тлум. р-ну: Wakierówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 210, арк. 17); Wakarówka (1906 (1876), KuK K); Wakarówka (1933, MT K); Wakarówka (1934, SDW, № 21, s. 219); Вакарівка (1947, АТП, 511); Вакарівка (1961, ІФ АТП[1], 77); Вакарівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Вакар*, пор. п-ще *Вакар* (СП, 65), рум. *Văcar* (Const., 477), чи апелятива *вакар* (діал.) ʽпастух корів, чередникʼ (СБГ, 46), рум. *vacar* ʽпастух рогатої худобиʼ (РУС, 497).

Вака́ці́йки, -ок; мн.; пасовище; смт Обертин Тлум. р-ну: Вакаційки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вакаційка* ʽмісце, де росте *вакація* (*акація*) – назва кількох видів посухостійких дерев або кущів з білими чи жовтими квітамиʼ (ВТС, 10). Вона вказує на характер рослинності на пасовищі.

Вака́ція, -ї; ж.; урочище; с. Козина Тисм. р-ну: Вакація (1995, ТМН, 23). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вакація* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Вака́ція-Толока́, -ї, -и; ж.; урочище; с. Стрільче Гор. р-ну: Вакація-Толока (2009, ГСС, 13). – Назва утворена способом словоскладання апелятивів *вакація* < *акація* (див. вище) та *толока* ʽпасовисько (перев. обгороджене); земля, ніколи не орана' (ГГ, 186), ʽпасовище поблизу села (перев. громадське)ʼ (ТГП, 334), ʽзалишене під пар поле, що служить пасовищем для худобиʼ (ВТС, 1254). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Вакуле́ць, -льця; ч.; ліс; с. Молодятин, смт Печеніжин Кол. р-ну: Вакулець (2008, БГ, 10); Вакулець (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – особового імені чоловіка, якому, мабуть, належав колись ліс, пор. особове ім'я *Вакулець* < *Вакула* (СУІ, 54).

Вал[1], -а; ч.; кутки; **1**) с. Балинці Снят. р-ну: Вал (2011, Експ.); **2**) с. Устя Снят. р-ну: Вал (2012, БЛ[5], 224); Вал (2012, НПС, 249). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *вал* ʽвисокий земляний насип навколо поселення, міста або фортеці для захисту від ворога; довгий і високий земляний насип для господарських потреб чи захисту від повені' (ВТС, 73), ʽземляний насип, високий насип землі' (Лісняк, 359), ʽнасип' (Грінч., І, 123). Вони вказують на наявність на кутках у давнину оборонних споруд або насипів, які захищали села від повеней.

Вал[2], -у; ч.; горб; с. Кулачківці Снят. р-ну: Вал (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вал* зі значенням ʽвисокий земляний насип навколо поселення, міста або фортеці для захисту від ворога (ВТС, 73). Вона вказує на наявність на горбі в давнину земляних укріплень.

Вал[3], -у; ч.; пасовище; с. Кулачківці Снят. р-ну: Вал (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося пасовище.

Вал[4], -у; ч.; штучно насипаний у 20–30 рр. XX ст. насип уздовж правого берегу Дністра; с. Стриганці Тисм. р-ну: Вал (2011, Осташі). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вал* зі значенням ʻдовгий і високий земляний насип для захисту від повеніʼ (ВТС, 73)

Валéпчина[1], -и; ж.; куток; с. Ворона Кол. р-ну: Валепчина (2006, КВС, 24). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Валепко*, пор. п-ще *Валепко* (Експ.).

Валéпчина[2], -и; ж.; ліс; сс. Ворона, Камінне Надв. р-ну: Валепчина (1998, Мих., 180). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), біля якого розкинувся ліс.

Валéщина[1], -и; ж.; урочище; між сс. Кривець та Космач Бог. р-ну: Waleszczyzna (1855, AKKGL, Bl. 44); Валещина (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від антропоніма *Валешко*, пор. п-ще *Валешко* (Богдан, 313).

Валéщина[2], -и; ж.; кол. корчма, потім хутір; нал. до с. Жуків Тлум. р-ну: karczma Waleszczyzna (1855, AKKGL, Bl. 45); Waleszczyzna (1891, SG, XII, 909); Waleszczyna (1906 (1876), KuK K); Waleszczyzna (1933, MT K); Waleszczyzna (1914, GKK); Walewszczyzna (1934, SDW, № 24, s. 294); Walewszczyzna (1938, SDW, № 5, s. 83). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Валешко*, пор. п-ще *Валешко* (див. вище).

Валú[1], -ів; мн.; куток; смт Солотвин Бог. р-ну: Вали (2011, СГ, ІІ, 129). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вал* зі значенням ʻвисокий земляний насип навколо поселення, міста або фортеці для захисту від ворогаʼ (ВТС, 73), ʻземляний насип, високий насип землі' (Лісняк, 359), ʻнасипʼ (Грінч., І, 123). Вона вказує на те, що на кутку колись були оборонні споруди.

Валú[2], -ів; мн.; урочище; с. Хотимир Тлум р-ну: Вали (2009, ЗФ, 10). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вал* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись були оборонні споруди. Це підтверджують й археологічні розкопки, проведені тут 2009 р.

Валóве, -ого; с.; лісове урочище; с. Матеївці Кол. р-ну: Валове (2012, БЛ[5], 224). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *валове* ʻрозташоване на *валах* – земляних насипахʼ, пор. *вал* (див. вище).

Вальтмáнівка, -и; ж.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Вальтманівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Вальтман* < *Альтман*, пор. п-ще *Альтман* (СП, 23).

Валя́ва, -и; ж.; кол. село на Снятинщині, тепер не ідент.: Walawa (1734, АЮЗР, ІІІ/ІІІ, 286). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *валява* ʻвелика кількість, безладне нагромадженняʼ чогось' (СУМ, І, 286). Д. Г. Бучко припускає, що цей апелятив міг мати значення ʻмісце, будівля, де валяли шерстьʼ (Бучко, 56). М. Л. Худаш аналогічний ойконім на Буковині трактує як вторинне утворення від **Вальова*, що є посесивом на *-ов(а)* від антропоніма *Вальо* < *Валентин* або *Валеріян*. Перетворення первинного варіанта *Вальова* в похідний, вторинний *Валява* відбулося внаслідок морфологічного вирівнювання до топомоделі на *-ав(а)* (Худ.[2], 321).

Валярчукóві Берізкú, -их, -ок; мн.; лісове урочище; с. Ковалівка Кол. р-ну: Валярчукові Берізки (2012, БЛ[5], 224). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берізки* ʻберезовий лісʼ (СНГТК, 24), а атрибутивним членом – прикметник *Валярчукові*, що вказують на належність урочища в давнину *Валярчуку*, пор. поширене в селі п-ще *Валярчук* (МС, 136).

Ва́нда, -и; ж.; ліс; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Ванда (1998, Мих., 180). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – особового імені доньки колишнього власника лісу, пор. особове ім'я *Ванда*, болг. *Ванда*, пол. *Wanda* (СУІ, 56).

Вапнéнка, -и; ж.; гора; 791,5 м; смт Солотвин, с. Кричка Бог. р-ну; вар. *Вапенька*:

Wapnienka (1885, SG, VI, 95); Wapnienka (1906 (1880), KuK N); Wapnienka (1913, GKS); Wapnienka (1935, MT N); Вапенька (1983, ТК П); Wapienka (2000, PBWG, 134); Вапенька (2002, ТК ИФ); Wapienka (2006, GUG, мара 1); Вапнєнка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вапнянка* (розм. *вапнєнка*) ʽвапнякова копальняʼ (ЕСУМ, І, 330). Вона вказує на те, що на горі колись добували вапняк. Форма *Вапенька* є, очевидно, помилковою, допущеною іноземними картографами при нанесенні назви на карти.

Вапни́ця, -і; ж.; кол. хутір, нал. до с. Стрільче Гор. р-ну, тепер поле *Вапнянка*: Wapnica (1900, SGG, 213); Вапниця (2001, Проц., 34); поле Вапнянка (2012, БЛ[5], 224). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *вапниця* ʽвапнякʼ (ЕСУМ, І, 329). Вона вказує на характер ґрунту на місцевості, де був заснований хутір. Сучасне найменування є семантичним утворенням від апелятива *вапнянка* (див. вище).

Вапни́щі, -ищ; мн.; ліс; с. Милування Тисм. р-ну: Вапнищі (2012, БЛ[5], 224). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вапнище* ʽвапняні копальніʼ (ВТС, 75). Вона вказує на те, що в лісі колись видобували вапняк.

Варагі́й, -ою; ч.; потоки; **1**) витік Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; довжина – 7 км; сс. Коршів, Михалків Кол. р-ну: Waragoj (1880, SG, I, 819; 1892, SG, XII, 946); Warahoj (1906 (1876), KuK K); Варагой (1969, WRG, I, 259); Варагій (1979, СГУ, 82); **2**) п. Гвоздa п. Іванового л. Сербина (Голишанки) п. Опрашини п Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Черемхів Кол. р-ну: Warahoj (1855, AKKGL, Bl. 49). – Походження назв не цілком зрозуміле. Можливо, вони генетично пов’язані з *варюга* ʽзападина; глибока яма у скелях біля річкиʼ (СНГТК, 36), рос. діал. *варак, вараг* ʽневеликий ярок, промоїна, витягнута вузька угловинаʼ (СНГТ, 114), що має зв’язок із тюрк. *арик*. У такому разі вони вказують на рельєф місцевостей, де протікають потоки.

Варанчи́нка, -и; ж.; куток; с. Тулуків Снят. р-ну: Варанчинка (2012, НПС, 239). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) суфіксальним утворенням на *-к(а)* від антропоніма *Варанчин*, пор. п-ще *Варанчин* (Експ.); б) результатом трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чи прізвиськом чоловіка, яка започаткувала куток або проживала колись на ньому, пор. п-ща *Варанко*, *Варанець* (Експ.), блр. *Варанко* (Бір., 82), *Варанкін* (ІФД, 207), рум. *Varanga* (Const., 477).

Вара́тик, -у; ч.; гора, 775,1 м; сс. Слобода, Марківка, Молодятин Кол. р-ну; вар. *Варатики*: Waratyki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 253, арк. 20, 25); Wratek (1855, AKKGL, Bl. 48); Waratek (1880, KuK KM); Wasatyk (зам. Waratyk, 1880, SG, II, 955); Waratyki (1885, SG, VI, 129); Waratyk (1932, PBW, II, 199); Waratyk (1933, MT Mik.); Варатык (1976, ТК Н[1]); Варатик (1990, ДПЛ, 323); Варатики (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Варатык (2002, ТК Н); Варатики (2011, УШ); Варатик (2011, КР). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації рум. прикметника *văratic* ʽлітнійʼ (РУС, 497). Вона вказує на те, що на горі в давнину були, мабуть, літні стоянки пастухів. Можливо також, що ця назва генетично пов’язана з рум. апелятивом *var* ʽвапноʼ (РУС, 496) + прикметниковий суфікс *-at-*. У такому разі вона вказує на характер ґрунту на горі. Варіант назви є плюральною формою офіційного найменування.

За народними переказами, під цією горою на Коломийщині, у місці, що називається *Білими Криницями*, молодь у давнину влаштовувала ігрища, проводила купальську ніч, зустрічала схід сонця.

Варатики, -ів; мн.; кутки; **1**) с. Молодятин Кол. р-ну: Варатики (2008, БГ, 14); **2**) с. Слобода Кол. р-ну: Варатики (2009, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації варіанта ороніма – найменування гори *Варатик* (див. вище), на схилах якої розкинулися кутки.

Варва́рин Клин, -ого, -у; ч.; поле; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Варварин Клин (2010, БЛ[1], 343). – Назва утворена способом

лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клин* ʻчастина земельного угіддя, що вирізняється за певною ознакою (за родом посіву тощо)ʼ (ВТС, 433), ʻплоща землі клиноподібної формиʼ (СБГ, 209), а атрибутивним членом – прикметник *Варварин*, що вказує на належність поля в давнину *Варварі*, пор. особове ім'я *Варвара* (СУІ, 57).

Ва́рґів, -ового; ч.; ліс; сс. Братишів, Вікняни Тлум. р-ну: Варґів (2007, Вікн., 24); Варґів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Варґа*, пор. п-ще *Варґа* (ІФД, 207), рум. *Varga* (Const., 477).

Ва́рчиково, -ого; с.; поле; с. Великий Ключів Кол. р-ну; вар. *Варчіково*: Варчіково (2006, КГ, 17); Варчиково (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(о)* від антропоніма *Варчик*, пор. особове ім'я *Варчик* < *Варко* < *Варлаам* (Експ.), п-ще *Варчик* (Експ.). Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Варша́ва, -и; ж.; кутки; **1**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Варшава (1998, Мих., 180); Варшава (2010, Експ.); **2**) с. Зібранівка Снят. р-ну: Варшава (2011, УШ); Варшава (2012, НПС, 284); **3**) с. Рудники Снят. р-ну: Варшава (2011, УШ); Варшава (2012, БЛ[5], 225). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування столиці Польщі. Вони мають конотативне значення і вказують на те, що на кутках колись проживали поляки.

За народним переказом, на кутку в с. Зібранівка в 20–30-х роках минулого століття активно працювала хата-читальня товариства "Просвіта". Тут сільські аматори часто ставили різні вистави. Дівчата та молодиці, які брали в них участь, часто підводили фарбою брови та вії, пудрили обличчя, малювали щоки. На той час для села це було незвичним. Тому сільські жителі жартома називали дівчат-артистів "Дівки із Варшави" (Варшава тоді була столицею Польщі, до складу якої входила й Галичина). Згодом і весь куток через це почали називати *Варшавою*.

Варша́вська, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Варшавська (2008, УШ); Варшавська (2012, БЛ[5], 225). – Назва має іронічний відтінок. Колись давно бідні люди почали будувати свої хатки в чистому полі. Один з багатих людей села сказав на це жартома: "Там будується Варшава". З тих пір цю вулицю й куток називають *Варшавською*.

Василе́ва Доли́на, -ої, -и; ж.; поле; с. Олеша Тлум. р-ну: Василева Долина (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горамиʼ (ВТС, 236), ʻнизовина біля річкиʼ (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *Василева*, що вказує на належність поля в давнину *Василеві*, пор. особове ім'я *Василь* (СУІ, 60).

Василі́вське, -ого; с.; урочище (пасовище, поле); с. Кричка Бог. р-ну: Wasyliwskie (1914 (1894), KuK P); Василівське (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Василь*, пор. особове ім'я *Василь* (див. вище).

Василі́вський, -ого; ч.; яр; с. Кричка Бог. р-ну: Василівський (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому знаходиться яр. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Василу́ново, -ого; с.; поле; с. Гута Бог. р-ну: Василуново (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Василун*, пор. особове ім'я *Василун* < *Василь* (СУІ, 60).

Василько́ве[1], -ого; с.; урочище; с. Палагичі Тлум. р-ну: Василькове (2012, БЛ[4], 203). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Василько*, пор. особове ім'я *Василько* < *Василь* (СУІ, 61), п-ще *Василько* (СП, 67).

Василько́ве[2], -ого; с.; поле; м. Тлумач: Василькове (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Василько* (див. вище).

Василько́ві Пото́ки, -их, -ів; мн.; урочище; с. Рунґури Кол. р-ну: Василькові Потоки

(2002, Рунг., 240). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучних гідронімів – найменування декількох потоків, що протікають в урочищі. В основі гідронімів лежить апелятив *потоки*, мн. від *потік* ʻречка (перев. невелика), струмок із стрімкою течією’ (ВТС, 903), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *Василькові*, що вказує на належність гідрооб’єктів у давнину людині з таким іменем.

Васи́льче, -ого; с.; урочище (поле); сс. Ісаків, Підвербці Тлум. р-ну: Васильче (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-*je* від антропоніма *Василько* (див. вище) чи *Василець*, пор. особове ім’я *Василець* < *Василь* (СУІ, 60), п-ще *Василець* (ІФД, 208).

На думку деяких дослідників, урочище назване так тому, що в давнину тут стояла монастирська церква Святого Василія (ВМ, 40).

Васю́тино, -ого; с.; поле; с. Манява Бог. р-ну: Васютино (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(о)* від антропоніма *Васюта*, пор. особове ім’я *Васюта* < *Василь* (СУІ, 61), п-ще *Васюта* (ІФД, 209).

Ватрú, -ів; мн.; куток; с. Кропивище Кол. р-ну: Ватри (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ватра* ʻвогнище, багаття, вогонь’ (ГГ, 34). Вона вказує на те, що на кутку в давнину спалювали гілля вирубаних і викорчуваних дерев.

Вахні́вка, -и; ж.; лісове урочище; с. Хмелівка Бог. р-ну: Wachniówka (1932, MT S); Вахнівка (2012, ХПЛ, 459). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Вахно*, пор. особове ім’я *Вахно* < *Іван* (СУІ, 144).

Вахнюко́ве, -ого; с.; поле; с. Русів Снят. р-ну: Вахнюкове (2012, БЛ[5], 225). – Назва є семантичним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Вахнюк*, пор. п-ще *Вахнюк* (СП, 68).

Ва́шківське, -ого; с.; поле; с. Видинів Снят. р-ну: Вашківське (2012, БЛ[5], 225). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *вашківське* ʻяке належить громаді с. *Вашківці* (Черн. обл.) або окремим його жителям’.

Вашкови́ця, -і; ж.; гора; с. Добротів Надв. р-ну: Вашковиця (2004, ДІС, 9); Вашковиця (2008, УШ). – Назва, очевидно, утворена за допомогою суфікса *-иця* від прикметника *вашкова* ʻна яку треба витягати вантажі’, пор. *вашки* ʻручна (протяжна) вага’ (МСГГ, 21). Поява назви зумовлена тим, що через гору проходить дорога на Делятин. І оскільки вона є досить стрімкою, то коням потрібно було допомагати витягувати на верх навантажені вози.

За розповідями місцевих жителів, гора називається так тому, що тут колись проживала боярська родина Вашковичів, за іншою версією, – родина Івашка Неговича.

В Горби́щах; урочище; с. Колодіївка Тисм. р-ну: W Horbyszczach (1932, MT S). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *в*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб’єкта в середині іншого об’єкта, та ороніма – найменування узгір’я *Горбищі* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

В Гряді; ліс; с. Петрів Тлум. р-ну: В Гряді (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *в* (див. вище) та ороніма – найменування підвищення *Гряда* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування лісу.

В Гумни́ську; поле; с. Підлужжя Тисм. р-ну: W Humnisku (1932, MT S). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *в* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Гумнисько* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Ве́жа[1], -і; ж.; горб; 382 м; с. Дебеславці Кол. р-ну; вар. *Вежі*: Вежа (2006, КВС, 44); Вежі (2007, ЕКол., V, 19); Вежа (2011, УШ). – Назва утворена семантичним спосо-

бом від апелятива *вежа* ʻвишка для спостереження і передачі сигналів’ (ВТС, 80). Очевидно, на горбі в давнину була така споруда, звідки передавали сигнали про наближення ворогів. Форма *Вежі* відбиває особливості місцевих говірок, у яких іменники першої відміни з м’яким приголосним та шиплячим основи мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Ве́жа[2], -і; ж.; урочище; с. Задубрівці Снят. р-ну: Вежа (2012, НПС, 115). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вежа* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись стояла сторожова вишка.

Велесни́цьке, -ого; с.; урочище (поле); смт Отинія Кол. р-ну: Велесницьке (1998, От., 16); Велесницьке (2006, КВС, 116); Велесницьке (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *велесницьке* ʻналежне громаді с. Нижня *Велесниця* (див. далі)’. Можливо також, що цей мікротопонім мотивований названим прикметником зі значенням ʻяке розкинулося біля річки *Велесниця* (див. далі)’

Велесни́ця[1], -і; ж.; річка; п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 24 км, площа басейну – 51,5 км^2; сс. Верхній Майдан, Лісна Велесниця, Парище, Гаврилівка Надв. р-ну, Нижня Велесниця, Виноград Кол. р-ну; вар. *Велесничка*: Welesnica (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 179); Weleśnica (1855, AKKGL, Bl. 45); Weleśnica (1893, SG, XIII, 197); Weleśnica (1906 (1880), KuK N); Велесница (1917, Машт., ДБ, 18); Weleśnica (1935, MT N); Велесниця (1979, СГУ, 84); Велесничка (2006, КВС, 112); Велесниця (2009, РІФ). – Назва, очевидно, утворена за допомогою суфікса *-ниц(я)* від найменування міфологічного бога *Велеса*, захисника селянських дворів, покровителя тварин, пастухів, поезії і музики (ОУПТ, 162–163; СДМ, 81), який нашим далеким предкам уявлявся у вигляді великого бика (ТО, 277). Напевно, вона з’явилася ще у дохристиянські часи в так званий скотарський період, який тривав з кінця II тис. до н. е. до середини I тис. до н. е. Головним богом цього етапу розвитку слов’янського, власне праслов’янського, язичництва був саме *Велес // Волос*. Можливо також, що цей гідронім походить не безпосередньо від названого вище теоніма, а від давнього слов’янського антропоніма *Велес // Волос* (див. Мор., 36, 47), який може бути мотиваний як назвою язичницького бога, так і апелятивом, пор. давні відапелятивні імена *Голова*, *Зуб*, *Нос* (Мор., 61, 92, 139), чи бути усіченою формою давнього слов’янського особового імені *Волос[лавъ]* (Мор., 47). Окрім того, можемо розглядати цей гідронім і як здеформовану форму, похідну від апелятива *волосниця* (бот.) ʻтонконіг дібровний’ (ЕСУМ, I, 421) (зі зміною під впливом розмовного мовлення [*о*] на [*е*]), пор. подібне чергування в найменуванні названого вище язичницького бога. У такому разі гідронім вказує на характер рослинності терену, де протікає річка. Форма *Велесничка* – це вторинне утворення, мотиване ойконімом – найменуванням села *Лісна Велесниця* (див. далі), у якому починається річка.

Про цю річку серед місцевого населення поширена цікава легенда. У ній розповідається про те, що колись у цих місцях було багато води. А володів нею сильний чоловік на ймення Велес. Він не хотів, щоби люди брали ту воду, й найняв велета Сироїда з одним оком, аби оберігав її. Велет мав такий поганий погляд, що коли погляне, то все враз закам’яніє. Кам’яніла й пропадала вода, але згодом пробивалася в інших місцях. Так постала річка. І назвали її на честь володаря *Велесницею*.

Велесни́ця[2], -і; ж.; поле; с. Виноград Кол. р-ну: Велесниця (2012, БЛ[4], 204). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), біля якої розкинулося поле.

Велесни́чка, -и; ж.; поточина; л. Велесниці п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Виноград Кол. р-ну: Велесничка (2000, ЕКол., III, 121). – Назва утворена за допомогою демінутивного суфікса *-к(а)* від гідроніма – найменування річки *Велесниця* (див. вище), у яку впадає поточина.

Вели́ка[1], -ої; ж.; гора; с. Семаківці Гор. р-ну: Велика (2012, БЛ[5], 225). – Назва утво-

рена способом субстантивації та онімізації прикметника *велика* ʽзначна за розмірами, величиною; яка значно переважає своїми розмірами інші подібні об'єктиʼ (ВТС, 80). Вона вказує на розміри гори.

Велúка², -ої; ж.; урочища (поляни); **1**) с. Топорівці Гор. р-ну: Велика (2012, БЛ[5], 225); **2**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Велика (2006, КВС, 88); Велика (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *велика* (див. вище). Вони вказують на розміри урочищ, пор. *Мала*.

Велúка́³, -ої; ж.; поле (нива); с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Велика (2012, БЛ[5], 225). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *велика* (див. вище). Вона вказує на розміри ниви.

Велúка Берéзовиця, -ої, -і; ж.; урочище; с. Грабовець Бог. р-ну: Велика Березовиця (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування урочища *Березовиця* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *велика* (див. вище), що вказує на розміри урочища, пор. *Березовиця*.

Велúка Глубíчка, -ої, -и; ж.; поточина; п. Глубічки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; сс. Пороги, Яблунька Бог. р-ну: Hłubiczka Wlk. (1935, MT Porohy); Велика Глубічка (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування потоку *Глубічка* (див. далі), у який впадає ця поточина, а атрибутивним членом – прикметник *велика* (див. вище), що вказує на розміри гідрооб'єкта, пор. *Мала Глубічка.*

Велúка Гóвда, -ої, -и; ж.; гора; с. Пилипи Кол. р-ну: Велика Говда (2012, БЛ[5], 225). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *говда* ʽгораʼ (Мар., 223), ʽгора, підвищенняʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *велика* (див. вище), що вказує на розміри гори.

Велúка Горá¹, -ої, -и; ж.; гори; **1**) сс. Горохолин Ліс, Горохолина Бог. р-ну: między Wielką górą (1882, SG, III, 131); Wielka góra (1906 (1880), KuK N); Wielka Góra (1935, MT N); **2**) с. Глушків Гор. р-ну: Велика Гора (2008, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гора* ʽзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʽпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359), а атрибутивними членами – прикметник *велика* (див. вище), що вказує на розміри орооб'єктів, пор. *Мала Гора*.

Велúка Горá², -ої, -и; ж.; хребет; простягається на півдні від с. Горохолина Бог. р-ну: Wielka Góra (1893, SG, XIII, 332); Wielka Góra (1935, MT N); Велика Гора (2012, БЛ[5], 225). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), що підіймається над хребтом.

Велúка Дібро́ва¹, -ої, -и; ж.; лісове урочище; с. Діброва Тлум. р-ну: Велика Діброва (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *діброва* ʽлистяний ліс на родючих ґрунтах, у якому переважає дубʼ (ВТС, 226), а атрибутивним членом – прикметник *велика* (див. вище), що вказує на розміри урочища, пор. *Мала Діброва*.

Велúка Дібро́ва², -ої, -и; ж.; узвишшя; с. Діброва Тлум. р-ну: Велика Діброва (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), яке розташоване на узвишші.

Велúка Кáм'янка¹, -ої, -и; ж.; село; Кол. р-н: с/р; віддаль до Коломиї – 14 км, до Івано-Франківська – 54 км: opp. (місто) Kamionki et villa (село) Kamionki (1450, ЖУР, V, 117); Kamionki (1579, ŹDz, XVIII/I, 105); Kamionki (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kamionki Wielki (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); miasto Kamoinki Wielkie (1765, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 286, арк. 167 зв.); Kamionka Wielka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 219); Kamionka

Wielka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 32); Kamionka wielka (1855, AKKGL, Bl. 49); Kamionka wielka (1880, SG, III, 791); Велика Кам'янка (1947, АТП, 508); Велика Кам'янка (2009, ІФ АТП[7], 151). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування давнього поселення *Кам'янка* (див. далі), з якого виділилося це село, а атрибутивним членом – прикметник *велика* (див. вище), що вказує на розміри поселення, пор. *Мала Кам'янка*. Форма множини, що вживалася в XV – XVIII ст., стосувалася найменувань двох поселень – села й міста.

Велúка Кáм'янка², -ої, -и; ж.; урочище; с. Шепарівці Кол. р-ну: Велика Кам'янка (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування урочища *Кам'янка*, розташованого в сусідньому селі Княждвір (див. далі), а атрибутивним членом – прикметник *велика* (див. вище), що вказує на розміри цього топооб'єкта, пор. *Кам'янка*.

Велúка Лопýшна¹, -ої, -ої; ж.; поточина; п. Лопушної л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Велика*: Велика Лопушна (2003, Експ.); Велика (2006, ГЦСЧ); Велика Лопушна (2008, ГСК, 246); Велика Лопушна (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування ріки *Лопушна* (див. далі), куди впадає цей гідрооб'єкт, а атрибутивним членом – прикметник *велика* (див. вище), що вказує на розміри поточини, пор. *Мала Лопушна*. Варіант назви з'явився внаслідок еліпсису опорного компонента складеного найменування.

Велúка Лопýшна², -ої, -ої; ж.; урочище; с. Гута Бог. р-ну: Велика Лопушна (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), навколо якої розкинулося урочище.

Велúка Лопýшна³, -ої, -ої; ж.; хребтик між лівою й середньою притоками ріки Лопушна; с. Гута Бог. р-ну: Велика Лопушна (2003, ДСК, 215). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), що протікає під хребтиком.

Велúка Маськóва¹, -ої, -ої; ж.; поточина; п. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 5,5 км; сс. Космач, Росільна Бог. р-ну; вар. *Маськова-Велика, Велика Маскова*: Wk. Maskowa (1880, KuK S); Maśkowa Wielka (1885, SG, VI, 163; 1889, SG, X, 208); Maskowa Wlk. (1932, MT S); Велика Маськова (1979, СГУ, 86); Вел. Маскова (1983, ТК П); Велика Маськова (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є оронім – найменування гори *Маськова* (див. далі), з якої стікає поточина, а атрибутивним членом – прикметник *велика* (див. вище), що вказує на розміри цього гідрооб'єкта, пор. *Мала Маськова*.

Велúка Маськóва², -ої, -ої; ж.; куток; с. Росільна Бог. р-ну; вар. *Маськова-Велика*: Maśkowa Wielka (1934, SDW, № 22, s. 238); Маськова Велика (1996, Рос., 3); Велика Маськова (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), навколо якої розкинувся куток.

Велúка Мла́ка, -ої, -и; ж.; болотиста місцевість; між сс. Залуччя, Княже та Прутівка Снят. р-ну: Welika młaka (1906 (1876), KuK Sn.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *млака* 'заболочена низовина, трясовина' (Мар., 236; ВТС, 533), 'заболочена низина; багно; трясовина', 'заболочена низина, трясовина' (Лісняк, 360), 'вологе поле' (Rudn., 26), 'підмоклий луг' (Hr., 42), 'болото, драговина; мокра сіножать' (Онишк., I, 447), а атрибутивним членом – прикметник *велика* (див. вище), що вказує на розміри місцевості.

Велúка Мóшкова Долúна, -ої, -ої, -и; ж.; урочище; с. Виноград Гор. р-ну: Велика Мошкова Долина (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації

словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ʻнизовина біля річки’ (Мар., 226), а атрибутивними членами – прикметник *Мошкова*, що вказує на належність топооб’єкта в давнину євреєві *Мошкові*, та *велика* (див. вище), що вказує на його розміри, пор. *Мала Мошкова Долина*.

Велúка Нúва, -ої, -и; ж.; поле; с. Яківка Тлум. р-ну: Велика Нива (2011, УШ); Велика Нива (2012, БЛ[5], 225). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *нива* ʻділянка або смуга землі, на якій ростуть хлібні культури або яка призначена для їх вирощування; поле’ (ВТС, 621), а атрибутивним членом – прикметник *велика* (див. вище), що вказує на розміри поля.

Велúка Рúпа, -ої, -и; ж.; яр; с. Троїця Снят. р-ну: Велика Рипа (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *рипа* ʻкрутий стрімчастий берег; урвище; обривиста скала’ (Мар., 246), ʻвисокий стрімкий берег, урвище’ (ЕСУМ, V, 79), ʻстрімкий схил гори; зсув; ущелина, урвище; стрімка кам’яниста дорога; кам’янистий ґрунт’ (ГГ, 163), а атрибутивним членом – прикметник *велика* (див. вище), що вказує на значну глибину й стрімкість схилів яру.

Велúка Сивýля, -ої, -і; ж.; гора; 1836 м; між сс. Гута Бог. р-ну та Осмолода Рожн. р-ну; давня назва – *Сивуля*, вар. *Сивуля-Велика*; інша назва – *Лопушна*: Sewula (1855, AKKGL, Bl. 48); *Сивуля (1863 (1963), ІНГ, 18); między ... Sewulą, Sywula (1880, SG, I, 507; 1882, SG, III, 468); Wlk. Sywula (Siwula) (1935, MT Porohy); Sywań, Siwula (2000, PBWG, 77, 119); Лопушна (2003, ДСК, 173); Сивуля-Велика, Лопушна (2006, ГСК, 29–30) Велика Сивуля (2011, УШ). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *сивуля* (вар. *сивань*) ʻгора сірого кольору’, пор. гуц. *сивуля* ʻхудоба сірої масті’ (ГГ, 169). Вона вказує на колір гори, вкритої камінням, посивілим від лишайників. Означення *велика* (див. вище), що вживається в її сучасному найменуванні, вказує на розміри гори, пор. *Мала Сивуля.* У радянський період при картографуванні гору назвали *Лопушною* за найменуванням сусідньої вершини висотою 1695 м, яка знаходиться на Сивулянському хребті на віддалі 2 км на північний захід і яка стала безіменною. *Сивулею* ж назвали колишню *Малу Сивулю*. За часів незалежності України ця помилка була виправлена.

Про назву гори серед місцевого населення побутує цікава легенда. У ній ідеться про те, що в сиву давнину, коли на наш край нападали турецько-татарські орди, жила в одному гірському поселенні жінка, яка мала красуню доньку. Дівчина була доброю, слухняною дитиною, працьовитою, швидкою в роботі. Тому й називали її Бистрицею. Мама не могла натішитись своєю дочкою. Зранку, до схід сонця, вони вставали, бралися до роботи, а ввечері, дякуючи Богові за прожитий день, лягали спати. Життя в поселенні проходило спокійно, розмірено. Аж в одну з ночей над селом почулися пронизливі крики: “Татари! Татари!”. Чужинці підпалювали хати, вбивали старих людей і тих, хто чинив опір, а молодих брали в полон. Скрізь чулись стогони, крики, плачі. Люди, рятуючись від насильства, тікали в ліси.

Серед утікачів була й мати з дочкою Бистрицею. Коли дівчина побачила, що татари наздоганяють людей, то сповільнила біг і залишилася позаду. Вона сподівалася, що переслідувачі, забравши її, не підуть за іншими. Так і сталося: татари були в захопленні від дівочої краси. Вони схопили дівчину й повернулися в свій табір на ночівлю. Стомлені після грабежів і розбоїв, нападники позасинали. Не спала тільки сторожа й бранці. Бистриця ніжним голосом почала співати чудових українських пісень. Заколисана прекрасним співом, охорона заснула. Тоді дівчина потихеньку, навшпиньки, переступаючи сплячих варварів, утекла.

На світанку татари проснулися й побачили пропажу. Вони кинулися у різні боки розшукувати втікачку. Пронизливі татарські очі побачили збиту росу на одній із стежин і погналися в тому напрямку навздогін Бистриці.

Дівчина, побачивши ворогів, зрозуміла, що не втече. Вона стала на коліна й звернулася з благанням до Бога, щоб захистив її й не дав у руки злодіїв. Татари швидко наближались, а Бистриця, зводячи руки до неба, все просила Бога про спасіння. Коли яничари, здавалося, от-от схоплять дівчину, коли вже їхні чорні руки простяглись до юної краси, – раптом сталось диво: дівчина ніби ввійшла в землю, і з того місця побігла швидка річка. А татари перетворились на каміння.

Через якийсь час мати Бистриці побачила, що її донька зникла, що її немає серед живих утікачів, які заховалися в лісі. Люди розповіли матері, що бачили, як Бистриця потрапила в полон, чули, що вона втекла від татар. Гірко заплакала мати за зниклою донею. Ходила темними лісами, розшукувала свою дитину, тужила, кликала її. Але ніхто не відзивався, тільки природа відповідала сумним співом пташок.

Одного дня стомлена мати почула дзюркотіння річки. Підійшла вона, щоб напитися, схилилася над прозорою, дзеркальною водою – і відсахнулась. З води на неї дивилося зболене, вимучене стражданням обличчя старої сивої жінки. Мати зрозуміла, що це вона, що горе так швидко зістарило її. Сіла жінка над водою і заплакала:

– Донечко моя… Моє миле, єдине дитя… Де тебе шукати? Куди мені йти за тобою? Де тебе знайти? – Гіркі, пекучі від болю, мамині сльози капали в воду. І раптом річка зашуміла, завирувала, обізвалась доччиним голосом:

– Мамочко, не плач, не сумуй. Я тут, біля тебе. Тепер я річка – Бистриця.

– Доню, – зраділа мати, – як добре, що я знайшла тебе. Відтепер ніколи я тебе не покину, не залишу одну. Ніхто нас не розлучить.

Перетворилася мати на гору, білу на вершині, як сиве мамине волосся, – Сивулю. І з того часу вони разом – мати й донька – Сивуля й Бистриця. Сивуля шумить своїми лісами, коли тихо й лагідно, а коли тривожно, а Бистриця їй відповідає дзюркотанням води.

На схилах гори розкинувся природний заповідник, у якому росте цінна лікарська рослина *тирлич жовтий*, занесений у Червону книгу України.

Велúка Скалá[1], -ої, -и; ж.; скеля; с. Ісаків Тлум. р-ну: Велика Скала (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *скала* (заст.) ʻскеляʼ (ВТС, 1131), а атрибутивним членом – прикметник *велика* (див. вище), що вказує на розміри скелі.

Велúка Скалá[2], -ої, -и; ж.; гора; с. Ісаків Тлум. р-ну: Велика Скала (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування скелі (див. вище), що міститься на горі.

Велúка Цáрина[1] -ої, -и; ж.; куток; с. Ліски Кол. р-ну: Велика Царина (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля, на якому був започаткований куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *царина* ʻпідвищене й відкрите місцеʼ (Мар., 253), ʻлан, орне поле; поле, на якому була конюшина; зелені посіви колоскових, озимина; давно не оране поле, пасовисько' (СБГ, 618–619), ʻполеʼ (Горбач[1], 354), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *велика* (див. вище), що вказує на розміри поля, пор. *Мала Царина*.

Велúка Цáрина[2], -ої, -и; ж.; урочище (поле); с. Марківці Тисм. р-ну; вар. *Царина-Велика*: Царина Велика (2007, КМ, 13); Велика Царина (2001, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *царина* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *велика* (див. вище), що вказує на розміри поля, пор. *Мала Царина*.

Велúка Царúнка, -ої, -и; ж.; куток (вулиця); с. Стриганці Тисм. р-ну: Велика Царинка (2011, Осташі). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля, на якому був започаткований куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *царинка*, дем. від *царина* (див. вище), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *велика* (див.

вище), що вказує на розміри поля, пор. *Мала Царинка*, *Царинка*.

Вели́ка Ши́бенка[1], -и, -ої; ж.; річка; л. Шибенки п. Пруту л. Дунаю; довжина – 11 км, площа басейну – 21,3 км^2; сс. Молодятин, Княждвір Кол. р-ну; вар. *Велика Шибенька*, *Шибенка-Велика*, *Шиблінка-Велика*: Szybienka wielka (1855, AKKGL, Bl. 49); Szybienka wielka (1906 (1874), KuK K); Шибенька-Велика (1976, ТК Н[1]); Шибенка Велика (2004, УПР, 817); Велика Шибенка (2008 (1877), Вайгель, 72); Шибенка-Велика (2009, РІФ); Велика Шибенка, Шиблінка-Велика (2001, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування потоку *Шибенка*, *Шибенька* (див. далі) а атрибутивним членом – прикметник *велика* (див. вище), що вказує на розміри гідрооб'єкта, пор. *Мала Шибенка.* Варіанти назви з'явилися під впливом місцевого мовлення.

Вели́ка Ши́бенка[2], -ої, -и; ж.; лісове урочище; с. Молодятин, смт Печеніжин Кол. р-ну; вар. *Велика Шибенька*, *Велика Шиблєнка*, *Шиблінка-Велика*: Шиблінка-Велика (2008, БГ, 14); Велика Шибенка, Велика Шибенька, Велика Шиблєнка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), навколо якої розкинувся ліс.

Вели́ка Ялу́на, -ої, -и; ж.; ліс; с. Троїця Снят. р-ну: Велика Ялина (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ялина* ʻялиновий ліс' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *велика* (див. вище), що вказує на розміри дерев у лісі, пор. *Мала Ялина*.

Вели́ке Ла́нище, -ого, -а; с.; поле; с. Устя Снят. р-ну: Велике Ланище (2012, БЛ[5], 250). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ланище* ʻмісце, де був *лан*' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *велике* (див. вище), що вказує на розміри поля, пор. *Мале Ланище*.

Вели́ке По́ле, -ого, -я; с.; пасовище; с. Маркова Бог. р-ну: Велике Поле (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поле* зі значенням ʻбезліса рівнина; рівний великий простір' (ВТС, 846), а атрибутивним членом – прикметник *велике* (див. вище), що вказує на розміри пасовища.

Вели́кий, -ого; ч.; потік; л. Рибного (Павлівки, Ямничанки) л. Бистриці п. Дністра; с. Рибне Тисм. р-ну: Великий (2000, Качкан, 10); Великий (2008, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *великий* ʻзначний за розмірами, величиною; який значно переважає своїми розмірами інші подібні предмети' (ВТС, 80). Вона вказує на розмір потоку.

Вели́кий Бік, -ого, боку; ч.; куток; с. Чортовець Гор. р-ну: Великий Бік (2009, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *бік* ʻмісце, місцевість, що знаходиться не посередині, а збоку чого-небудь' (ВТС, 51), а атрибутивним членом – прикметник *великий* (див. вище), що вказує на розміри кутка, пор. *Малий Бік*.

Вели́кий Горб[1], -ого, -а; ч.; горб; с. Топорівці Гор. р-ну: Великий Горб (2005, СМТ[1], 51). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок' (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *великий* (див. вище), що вказує на розміри цього орооб'єкта, пор. *Малий Горб*.

Вели́кий Горб[2], -ого, -а; ч.; лан; с. Топорівці Гор. р-ну: Великий Горб (2005, СМТ[1], 51). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся лан.

Вели́кий Дро́внич, -ого, -у; ч.; лісове урочище; с. Тязів Тисм. р-ну: Великий Дровнич (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому в ролі опорного компонента

вживається мікротопонім – найменування урочища *Дровнич* (див. далі), частиною якого є цей топооб'єкт, а атрибутивним членом – прикметник *великий* (див. вище), що вказує на його розміри, пор. *Малий Дровнич*.

Велúкий Ключíв, -ого, -ева; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 12 км, до Івано-Франківська – 70 км; давня назва – *Вижній Ключів*: Superioris Kluczow (1619, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 85); Kluczow Wyszny (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kluczów Wyżny, Kluczów Wielki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 292); Kluczow Wyzczy (1790, KGL, 27); Kluczów Wielki (1855, AKKGL, Bl. 49); Kluczów wielki (1883, SG, IV, 167); Великий Ключів (1947, АТП, 513); Великий Ключів (2009, ІФ АТП[7], 151). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування давнього поселення *Ключів* (див. далі), з якого виділилося це село, а атрибутивним членом – прикметник *вижній*, що вказує на місце його розташування щодо гірського масиву. Десь у XVIII ст. означення *вижній* у назві було замінено на *великий* (див. вище), що вказує на розміри поселення, пор. *Малий Ключів*.

Велúкий Кузьминéць, -ого, -нця; ч.; потік; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 8 км; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Кузьминець-Великий*: K(uźmieniec) Wielki (1884, SG, V, 9); Kuszmieniec wielki (1914 (1894), KuK P); Кузьминецъ В., Kuźmieniec W. (1917, Машт., ДБ, 19); Kuźmieniec Wlk. (1935, MT Porohy); Великий Кузьминець (1979, СГУ, 92); Kuźmieniec Wielki (2000, PBWG, 88); Кузьминець-Великий (2006, ГСК, 243); Wielki Kuźmieniec (2008, Gorgany, 350); Великий Кузьминець (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є оронім – найменування гори *Кузьминець*, з якої стікає потік, пор. *гора Кузьминець* (НГПІФ, 200), а атрибутивним членом – прикметник *великий* (див. вище), що вказує на розміри гідрооб'єкта, пор. *Малий Кузьминець*.

Велúкий Кут[1], -ого, -а; ч.; кутки; **1**) с. Чернятин Гор. р-ну: Великий кут (1996, ІЧ, 7); Великий Кут (2008, УШ); **2**) с. Белелуя Снят. р-ну: Великий Кут (2000, Марусик, 11); **3**) с. Пшеничники Тисм. р-ну: Великий Кут (1995, ТМН, 41). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* зі значенням 'частина населеного пункту' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *великий* (див. вище), що вказує на розміри кутків, пор. *Малий Кут*.

Велúкий Кут², -ого, -а; ч.; пасовище; с. Глинки Надв. р-ну: Великий Кут (1998, Мих., 180). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* зі значенням 'частина якої-небудь території, місцевості' (СУМ, IV, 417), а атрибутивним членом – прикметник *великий* (див. вище), що вказує на розміри пасовища.

Велúкий Лан, -ого, -у; ч.; поля; **1**) с. Загайпіль Кол. р-ну: Великий Лан (2011, УШ); **2**) с. Довге Тисм. р-ну: Великий Лан (2012, Експ.); **3**) с. Кутище Тлум. р-ну: Великий Лан (2011, УШ); **4**) с. Прибилів Тлум. р-ну: Великий Лан (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *лан* 'безліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір оброблюваної землі' (СУМ, IV, 443), 'рівне поле' (Лісняк, 360), а атрибутивними членами – прикметник *великий* (див. вище), що вказує на розміри полів.

Велúкий Ліс[1], -ого, -у; ч.; ліс; с. Троїця Снят. р-ну: Великий Ліс (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* 'велика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі' (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *великий* (див. вище), що вказує на розміри цього топооб'єкта.

Велúкий Ліс², -ого, -у; ч.; узвишшя; найвища точка – 356 м; с. Троїця Снят. р-ну: Wielki Las (1893, SG, XIII, 341); Великий Ліс (1982, КС, 31); Великий Ліс (2012, БЛ[5], 225). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменуван-

ня лісу (див. вище), що проростає на узвишші.

Вели́кий Луг[1], -ого, -у; ч.; луки; **1**) с. Завалля Снят. р-ну: Великий Луг (2012, БЛ[5], 225); **2**) с. Троїця Снят. р-ну: Великий Луг (2012, БЛ[5], 225). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *луг* ʻзаросла травою і кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножатьʼ, ʻнизовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевістьʼ (Мар., 235), а атрибутивними членами – прикметник *великий* (див. вище), що вказує на розміри лук.

Вели́кий Луг[2], -ого, -у; ч.; урочище (пасовище); с. Стриганці Тисм. р-ну: Великий Луг (2011, Осташі). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *луг* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *великий* (див. вище), що вказує на розміри пасовища.

Вели́кий Лукаве́ць, -ого, -вця; ч.; потік; п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 17 км, площа басейну – 50 км^2; витікає з джерел під гг. Лукавець, Гордіянка та Велика Гиґа (див. НГПІФ); сс. Бабче, Старуня, Жураки Бог. р-ну; вар. *Лукавець-Великий*: Łukawiec Wielki (1884, SG, V, 815); Лукавецъ В., Łukawiec W. (1917, Машт., ДБ, 18); Łukawiec Wielki (1935, MT N); Великий Лукавець (1979, СГУ, 92); Łukawiec Wielki (2000, PBWCz., 138); Łukawiec Wielki (2008, Gorgany, 294); Великий Лукавець (2009, РІФ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування потоку *Лукавець* (див. далі), що протікає неподалік, а атрибутивним членом – прикметник *великий* (див. вище), який вказує на розміри цього гідрооб'єкта, пор. *Малий Лукавець*.

Великий О́біч, -ого, обочу; ч.; височина; між м. Снятин і с. Рудники Снят. р-ну: Великий Обіч (1982, КС, 36). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *обіч* ʻсхил гори; схил гори над водою; дорога по схилу гориʼ (Мар., 238), а атрибутивним членом – прикметник *великий* (див. вище), що вказує на розміри височини.

Великий Осере́док, -ого, -дку; ч.; поле; с. Кутище Тлум. р-ну: Великий Осередок (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *осередок* ʻсерединна, центральна частина чого-небудь, серединаʼ (ВТС, 682), що вказує на місце розташування поля, а атрибутивним членом – прикметник *великий* (див. вище), який вказує на його розміри, пор. *Малий Осередок*.

Вели́кий Перевіз[1], -ого, -озу; ч.; брід через р. Дністер; с. Поточище Гор. р-ну: Великий Перевіз (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *перевіз* ʻмісце, де переправляються через водну перепону (часто відповідно обладнане)ʼ (ВТС, 719), а атрибутивним членом – прикметник *великий* (див. вище), що вказує на розміри броду, пор. *Малий Перевіз*.

Вели́кий Перевіз[2], -ого, -озу; ч.; урочище; с. Поточище Гор. р-ну: Великий Перевіз (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування броду (див. вище), біля якого розкинулося урочище.

Вели́кий По́гар, -ого, -у; ч.; горб; с. Бабче Бог. р-ну: Wielki Pohar (1874, EKG, II, 26). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *погар* ʻзгарище; місце, де була пожежаʼ (СУМ, VI, 705), а атрибутивним членом – прикметник *великий* (див. вище), що вказує на розміри орооб'єкта, пор. *Малий Погар*.

Вели́кий Ра́ковець, -ого, -івцю; ч.; урочище; с. Марківці Тисм. р-ну; вар. *Раковець-Великий*: Раковець Великий (2007, КМ, 13); Великий Раковець (2001, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому в ролі опорного компонента вживається мікротопонім – найменування урочища *Раковець* (див. далі),

частиною якого є цей топооб'єкт, а атрибутивним членом – прикметник *великий* (див. вище), що вказує на його розміри, пор. *Малий Раковець*.

Вели́кий Став, -ого, -у; ч.; став; с. Одаї Тисм. р-ну: Великий Став (2012, БЛ[5], 225). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *став* ʽводоймище (у природному чи штучному заглибленні) з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатою' (ВТС, 1185), а атрибутивним членом – прикметник *великий* (див. вище), що вказує на розміри цього гідрооб'єкта.

Вели́кий Човнове́ць, -ого, -вця; ч.; потік; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Пороги Бог. р-ну: Czołnowiec Wlk. (1935, MT Porohy); Wielki Czownowiec (2000, PBWG, 144). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування потоку *Човновець* (див. далі), що протікає неподалік, а атрибутивним членом – прикметник *великий* (див. вище), який вказує на розміри цього гідрооб'єкта.

Вели́кі Буди́щі, -их, -ищ; мн.; урочище; с. Чернятин Гор. р-ну: Великі Будищі (1996, ІЧ, 15). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування урочища *Будищі* (див. вище), до складу якого входить цей топооб'єкт, а атрибутивним членом – прикметник *великі* ʽзначні за розмірами, величиною; які значно переважають своїми розмірами інші подібні предмети' (ВТС, 80), що вказує на розміри урочища, пор. *Малі Будищі*.

За розповідями місцевих жителів, урочище назване так тому, що колись у ньому були побудовані колиби (буди), у яких у негоду ховалися пастухи. Ту частину, де буди були великими, назвали *Великими Будищами*, а де малі – *Малими Будищами*.

Вели́кі Ви́ли, -их, вил; мн.; урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Великі Вили (2002, СНЧ, 32). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування урочища (долини) *Вили* (див. далі), частиною якого є цей топооб'єкт, а атрибутивним членом – прикметник *великі* (див. вище), що вказує на його розміри, пор. *Малі Вили*.

Вели́кі Го́ни, -их, -ів; мн.; поле; с. Любківці Снят. р-ну: Великі Гони (2012, БЛ[5], 225). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гони*, мн. від *гін* ʽсмуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін); українська старовинна народна міра довжиною від 60 до 120 сажнів' (ВТС, 182, 191), а атрибутивним членом – прикметник *великі* (див. вище), що вказує на розміри поля, пор. *Малі Гони*.

Вели́кі Горбу́[1], -их, -ів; мн.; узвишшя; **1**) с. Джурів Снят. р-ну: Великі Горби (2011, УШ); **2**) с. Остриня Тлум. р-ну: Великі Горби (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *горби*, мн. від *горб* ʽневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок' (ВТС, 191), а атрибутивними членами – прикметник *великі* (див. вище), що вказує на розміри узвиш, пор. *Малі Горби*.

Вели́кі Горбу́[2], -их, -ів; мн.; поле; с. Остриня Тлум. р-ну: Великі Горби (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування узвишшя (див. вище), на якому розкинулося поле.

Вели́кі Лазу́, -их, -ів; мн.; лісове урочище; с. Тисменичани Надв. р-ну: Великі Лази (1998, Мих., 180). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лази*, мн. від *лаз* ʽгірський луг; лісова галявина' (Мар., 234), ʽлісова поляна' (Лісняк, 361), ʽсіножать, лука; пасовище' (ГГ, 109), а атрибутивним членом – прикметник *великі* (див. вище), що вказує на розміри цього урочища.

Вели́кі Мости́щі, -их, -ищ; мн.; куток; с. Делева Тлум. р-ну: Великі Мостищі (2012,

Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *мостищі*, мн. від *мостище* ʻмісце, де був міст' (Грінч., II, 448), а атрибутивним членом – прикметник *великі* (див. вище), що вказує на розміри кутка, пор. *Малі Мостищі*.

Велúкі Розсíчки, -их, -ок; мн.; лісове урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Великі Розсічки (2002, СНЧ, 46). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому в ролі опорного компонента вживається мікротопонім – найменування лісового масиву *Розсічки* (див. далі), частиною якого є урочище, а атрибутивним членом – прикметник *великі* (див. вище), що вказує на його розміри, пор. *Малі Розсічки*.

Велúкі Рýдки, -их, -ок; мн.; пасовище; с. Дубки Гор. р-ну: Великі Рудки (2012, БЛ[5], 267). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *рудки*, мн. від *рудка*, дем. від *руда* ʻіржаве болото; заболочена низовина' (Мар., 248), ʻіржаве болото' (Лісняк, 360), ʻіржаве болото, багнистий луг, болотистий берег' (ЕСУМ, V, 134), а атрибутивним членом – прикметник *великі* (див. вище), що вказує на розміри пасовища, пор. *Малі Рудки*.

Велúкі Ставúщі, -их, -ищ; мн.; поле; с. Виноград Кол. р-ну: Великі Ставищі (2012, БЛ[5], 225). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування пасовища *Ставищі* (див. далі), біля якого розкинулося поле, а атрибутивним членом – прикметник *великі* (див. вище), що вказує на розміри цього топооб'єкта, пор. *Малі Ставищі*.

Велúчків, -ового; ч.; ліс; с. Кривець Бог. р-ну: Wieliczków (1935, MT Porohy); Величків (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Величко*, пор. п-ще *Величко* (ІФД, 209).

Велíщина, -и; ж.; поле; с. Колінки Гор. р-ну: Weliszcze (1880, KuK JCz.); Веліщина (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від антропоніма *Веліський*, пор. п-ще *Веліський* (Експ.).

Вéльми, -ого; с.; лісове урочище; с. Перерісль Надв. р-ну: Вельми (2009, ПІН). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *вельме* (діал.) ʻвелике' (ВТС, 81). Вона вказує на розміри урочища. Закінчення *-и* в назві відбиває особливості місцевої говірки, у якій ненаголошений звук [*е*] вимовляється як [*и*].

Венґéрка, -и; ж.; кутки; **1**) с. Молодків Надв. р-ну: Венґерка (2010, Експ.); **2**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Венґерка (1998, Мих., 180); Венґерка (2010, Експ.). – Назви неоднозначні щодо походження. Це можуть бути семантичні утворення від апелятива *венгерка* ʻслива' (ЕСУМ, I, 348). У такому разі вони вказують на вид дерев, які проростають на кутках. Можливо також, що ці мікротопоніми утворені за допомогою суфікса *-к(а)* від етноніма *венгер* ʻугорець' (ЕСУМ, I, 348) і вказують на етнічну належність перших мешканців кутків. Дещо іншу їх етимологію пропонує О. І. Михальчук. Вона припускає, що ці назви пов'язані з *венґир* ʻгар від люльки', пор. пол. *węgiel* ʻвугіль', *węgarek* ʻневеликий душник у печі для збирання сажі', а також циганське *вангар* ʻвугілля', і означали первісно ʻмісце, де випалюють дерево на вугілля або на попіл, що служив міндобривом; місце, де спалено й викорчувано ліс' (Мих., 65). Якщо врахувати той факт, що в цих місцевостях колись варили скло та сіль, для чого потрібне було деревне вугілля, то ця версія видається правдоподібною.

Венґéркú, -ок; мн.; ліс; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Венґерки (1998, Мих., 180). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) семантичним утворенням від апелятива *венгерки* ʻсливові дерева; зарості слив' (див. вище); у такому разі мікротопонім вказує на вид дерев, які проростають у лісі або біля нього; б) семантичним утворенням від апелятива *венгєрки* зі значенням ʻмісця, де випалювали деревне вугілля' (див. вище), що більш імовірно, враховуючи тип топооб'єкта.

Вéнгри, -ів; мн.; кутки; **1**) с. Прикмище Гор. р-ну: Венґри (2008, УШ); **2**) с. Голосків Кол. р-ну; вар. *Веньґри*: Węgry (1933,

МТ К); Веньгри (2006, КВС, 38); Венгри (2011, УШ); **3**) с. Корнич Кол. р-ну; вар. *Веньгри*: Веньгри (2006, КВС, 38); Венгри (2010, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних групових антропонімів – найменувань родин угорського походження, які започаткували кутки, пор. п-ще *Венгер* (СП, 69).

Ве́нцькі, -их; мн.; гора; 912 м; с. Манява Бог. р-ну; вар. *Венський*: Weński (1914 (1894), KuK P); Weńcki (1913, GKS); Weńcki (1935, MT Porohy); Wencki (2006, GUG, mapa 1). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, володіла колись землею на горі або тут проживала, пор. п-ще *Венцький* (Експ.).

Ве́рби[1], верб; мн.; пасовища; **1**) с. Торговиця Гор. р-ну: Верби (2012, БЛ[5], 225); **2**) с. Балинці Снят. р-ну: Верби (2012, БЛ[5], 225); **3**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Верби (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *верби* ʻвербовий ліс; вербові зарості’ (Експ.), пор. *верби* ʻзарослі верби’ (СНГТК, 36). Вони вказують на характер рослинності на пасовищах.

Ве́рби[2], верб; мн.; поля; **1**) с. Хвалибога Гор. р-ну: Верби (2012, БЛ[5], 225); **2**) с. Довге Тисм. р-ну: Верби (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *верби* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності навколо полів.

Ве́рби[3], верб; мн.; лісове урочище, пасовище; с. Перерісль Надв. р-ну: Верби (1998, Мих., 180); Верби (2009, ПІН, 18). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *верби* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Ве́рби[4], верб; мн.; урочище; с. Гринівці Тлум. р-ну: Верби (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *верби* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Вербі́вка, -и; ж.; поточина; впадає у водойму *Коло млина* (див. далі); с. Королівка Тлум. р-ну: Вербівка (2003, Експ.); Вербівка (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вербівка* ʻмісце, де ростуть верби, вербовий гайок’ (ГТЗП, 361; Лісняк, 361). Вона вказує на характер рослинності терену, з якого витікає поточина.

Вербі́вці, -ів; мн.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 12 км, до Івано-Франківська – 79 км; давня назва – *Вербовець*: Wirzbovyecz (1373 (1416), AGZ, V, 39); Wierzbowiec (1561, ЛНБ ВР, ф. Чоловського, № 281–3 , с. 107); Wierzbowiec (1670, RRDZH, 59); Wierzbowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 62); Wierzbowce (1855, AKKGL, Bl. 49); Wierzbowce (1884, SG, V, 357); Вербівці (1947, АТП, 503); Вербівці (2009, ІФ АТП[7], 151). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації тепер не засвідченого, але існуючого в данину гідроніма – найменування потоку *Вербовець*, на берегах якого було засноване село. В основі гідроніма лежить апелятив *вербовець* ʻпотік, що протікає у вербових заростях’, пор. типологічно споріднені *березовець* ʻпотік, що протікає березовим лісом’ (ПГФ, 41), *дубовець* ʻпотік, що протікає дубовим лісом’, *сосновець* ʻпотік, що протікає сосновим лісом’ (ПГФ, 256), *ясеновець* ʻпотік, що протікає в ясенових заростях’ (ГІФ, 535). Можлива також мотивація цього ойконіма апелятивом *вербовець* зі значенням ʻпоросли вербами або верболозами терен’ (Худ.[2], 334). Десь у XVIII ст. суфікс *-овець* у назві був замінений на *-івці*, очевидно, під впливом поширеної на Покутті моделі з цим суфіксом. М. Л. Худаш вважає форму *Вербовци* вторинним утворенням, яке виникло від первісного варіанта *Вербовецъ* як катойконім на *-ци* з первісним значенням ʻпоселенці, жителі *Вербовця*’. Семантичним способом цей катойконім перейшов у назву населеного пункту з первісним значенням ʻнаселений пункт, який заселяють *вербовци*’ (Худ., 56).

Ве́рбіж, -а; ч.; давнє село на Коломийщині, з початку XVII ст. – сс. *Верхній* та *Нижній Вербіж* Кол. р-ну: Wierbiąz (1365, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 304, с. 1469); Wirzbąsz (1416, AGZ, V, 39); Wierbiąsz (1579, ŹDz, XVIII/I, 101); Wierbiąz (1649, ЖУР, V, 226). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вербіж* ʻзарості верби; вербняк’ (Бучко, 93). Вона вказує на характер рослинності

терену, на якому виникло село. М. Л. Худаш вважає цю назву присвійноприкметниковим утворенням на **-jь* від давніх незасвідчених особових назв **Вербягъ* чи **Вербяга*, що є суфіксальними утвореннями відповідно на *-ягъ* чи *-яга* від *Вербъ* < *Вербославъ* (Худ., 56–57).

Вербіжéць, -жця; ч.; потік; л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Верхній Вербіж Кол. р-ну; вар. *Верб'яжик*: Werbiażyk (1904 (1877), KuK Kuty); Wierbiżec (1933, MT Kuty); Вербізець (2000, ЕКол., ІІІ, 38); Вербіжець (2001, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ець* (вар. – суфікса *-ик*) від ойконіма – найменування села *Верхній Вербіж* (кол. *Вербіж*), у якому протікає потік.

Вéрбізьке, -ого; с.; поле; с. Корнич Кол. р-ну: Вербізьке (2006, КВС, 73); Вербізьке (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *вербізьке* ʻяке належить громаді с. *Вербіж* (*Нижнього* або *Верхнього*) (див. далі) чи окремим їх жителям' (Експ.).

Вéрбізький, -ого; ч.; ліс; с. Ковалівка Кол. р-ну: Вербізький (2012, БЛ[5], 225). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *вербізький* ʻякий належить громаді с. *Вербіж* (*Нижнього* або *Верхнього*) (див. далі) чи окремим їх жителям' (Експ.).

Вéрбка[1], -и; ж.; ліс; с. Корнич Кол. р-ну: Вербка (2012, БЛ[5], 225). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вербка* (< псл. **vьrbъka*) ʻмісце, де ростуть верби, вербовий гайок' (Лісняк, 361).

Вéрбка[2], -и; ж.; урочище (сінокіс); с. Спас Кол. р-ну: Вербка (2006, КВС, 156). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вербка* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Вербкú, -ок; мн.; урочище; с. Грушів Кол. р-ну: Вербки (2006, ЕКол., IV, 156). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вербки* ʻзарості молодих верб' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Вербни́к, -а; ч.; куток; с. Голосків Кол. р-ну: Вербник (2006, ЕКол., IV, 100); Вербник (2012, БЛ[5], 225). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вербник* ʻмісце, де ростуть верби; вербові зарості' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Вербóва, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Богородичин Кол. р-ну: Вербова (2006, КВС, 8). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *вербова* ʻзасаджена вербами' (Експ.). Вона вказує на вид дерев, які проростають на кутку.

Веретéнів, -ового; ч.; куток; с. Довге Тисм. р-ну: Веретенів (2012, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Веретено*, пор. похідне п-ще *Веретенко* (СП, 71), п-сько *Веретено* (СПЗУ, І, 184).

Верéтище, -а; с.; підвищення; с. Джурів Снят. р-ну: Веретище (2011, УШ). – Назва, очевидно, звучала колись як *Воротище*, що є семантичним утворенням від апелятива *воротище* ʻмісце, де були ворота' (Експ.). Можлива також мотивація цього ороніма апелятивом *веретище* (діал.) ʻмісце, де сушили *верети* – килими з грубої вовни', пор. гуц. *верета* ʻгруботкане полотно, призначене на рядно; груботкане вовняне рядно' (Експ.), бук. *верета* ʻкилим з грубої вовни' (СБГ, 49).

Верú́голова, -и; ж.; поле; с. Сопів Кол. р-ну: Вериголова (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська людини, якій, мабуть, належало колись поле, пор. п-сько *Вериголова*.

За поясненнями місцевих жителів, ця назва пов'язана з татарськими нападами. Одного разу під час чергової появи непроханих гостей сопівські селяни, орудуючи дерев'яними вилами, відірвали в сутичці голову татарину.

Веркіпці́, -ів; мн.; урочище (поле); с. Стриганці Тисм. р-ну: Веркіпці (2011, Осташі). – Назва утворена способом стягнення в одне слово словосполучення *верх кіпців*, тобто *поверх кіпців* – межових знаків (зі спрощенням приголосних), пор. *копець* ʻземляний насип; межовий знак' (Мар., 232). Вона вказує на місце розташування поля.

Ве́рпіль¹, -олі; ж.; гора; 498 м; с. Гвізд Надв. р-ну: Werpil (1906 (1880), KuK N); Werpil (1913, GKS); Werpil (1935, MT N); Werpil (2000, PBWG, 157). – Назва утворена семантичним способом від давнього апелятива *верпіль*, *верполь* < псл. **vьrpolъ* чи **vьrpolь* із загальним значенням ʽкрутизна; згинʼ. Апелятив є суфіксальним дериватом на *-ol* від вихідного **vьrp-* чи **verp-* із широкою семантикою, у т. ч. й ʽопуклість // випуклість (земної поверхні)ʼ < і.-є. **u̯er-* ʽкрутити, гнутиʼ (детальніше див. Іліаді, ЕГ, 83–86).

Ве́рпіль², -олі; ж.; урочище, місцина; с. Старуня Бог. р-ну: Верпіль (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *верпіль* (див. вище). Вона вказує на звивистий характер поверхні урочища.

Верстюкі́вське, -ого; с.; пасовище; с. Молодків Надв. р-ну: Верстюківське (1998, Мих., 180). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Верстюк*, пор. п-ще *Верстюк* (ІФД, 210).

Версухи́й, -ого; ч.; полонина; с. Гута Бог. р-ну: Версухий (2011, УШ). – Назва утворена способом стягнення в одне слово словосполучення *верх Сухий*, його спрощення та онімізації.

Верте́б, -а; ч.; куток; с. Глушків Гор. р-ну; вар. *Вертеп*, *Вертіб*: Вертеп (1978, Гор., 480); Вертеб (2008, УШ); Вертіб (2012, БЛ⁵, 226). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вертеб* (*вертеп*, *вертіб*, *вертіп*, *вертепа*) з одним із таких значень: ʽпечера; яр; провалля, круча; глибокий крутий яр; непрохідні скалиʼ (Мар., 219), ʽдолина, урвище; глибокий крутий яр' (Лісняк, 359), ʽвелика скалаʼ, пор. також *вертепа* ʽпрірва, провалля, ущелина; яма в річці з виром; непрохідне камʼянисте місце в лісіʼ, *вертіб* ʽяма з водою на поліʼ (ЕСУМ, І, 358), гуц. *вертепи* ʽпровалля, безвістіʼ (Горбач¹, 257), < псл. **vьr̥tъpъ* < і.-є. **u̯r̥t-opo-s,* що складається з компонентів **u̯r̥t- // u̯er̥t-* ʽвертітиʼ й *-upo-* ʽвода, річкаʼ (ЕСУМ, І, 358). Вона вказує на те, що на кутку є глибокий яр.

Верте́бú¹, -ів; мн.; урочища; **1**) с. Виноград Гор. р-ну: Вертеби (1988, КК, 594); **2**) с. Серафинці Гор. р-ну: Вертеби (2008, УШ); **3**) с. Чортовець Гор. р-ну: Вертеби (2007, ССЧ, 10); **4**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Вертеби (2012, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *вертеб* (див. вище). Вони вказують на особливості поверхонь урочищ, де є багато урвищ та ям карстового походження.

Верте́би², -ів; мн.; поле; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Вертеби (2011, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вертеб* (див. вище). Вона вказує на особливрсті поверхні поля, де є багато ям, проваль, круч.

Верте́пи, -ів; мн.; узвишшя; с. Острівець Гор. р-ну; вар. *Вертеби*: Вертеби (1982, АПП, 17); Вертеби, Вертепи (2008, УШ). – Назви утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вертеп* (див. вище). Вона вказує на особливості поверхні узвишшя.

Верте́пів, -ового; ч.; потік; л. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Манява Бог. р-ну: Вертепів (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації короткого прикметника *вертепів* ʽвертеповий; який протікає у *вертепі* – глибокому яру з кручами, проваллями та камʼяними урвищамиʼ, пор. *вертеп* (див. вище). Вона вказує на характер схилів потоку.

Вертика́льна, -ої; ж.; печера; с. Одаїв Тлум. р-ну: Вертикальна (2011, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *вертикальна* ʽяка має напрям вертикалі; прямовиснаʼ (ВТС, 83). Вона вказує особливості будови печери.

Верті́б, -ебу; мн.; яр; с. Репужинці Гор. р-ну: Вертіб (2012, БЛ⁵, 226). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вертеб*, *вертіб* (див. вище).

Верх¹, -у; ч.; пасмо горбів, що тягнеться на 8–10 км; найвища точка – 709 м; сс. Великий і Малий Ключів Кол. р-ну; вар. *Верьх*: Верьх (2000, ЕКол., III, 59); Верх (2011, УШ). − Назва утворена семантичним способом від апелятива *верх* ʽгора; вершина гориʼ (Мар., 218), ʽверхній край; гора, під-

вищення’ (Лісняк, 359) < псл. **vьrхъ* < і.-є. **u̯r̥su-s* (іменник *u*-основи) від кореня **u̯er-s* ‘підвищене місце’ (ЕСУМ, І, 360). Варіант найменування горбів відбиває фонетичні особливості місцевих говірок.

Під час Другої світової війни угорськими військами тут були побудовані потужні укріплення, а в післявоєнні часи *Верх* став місцем дислокації сотень УПА та партизанських криївок (ЕКол., ІІІ, 59). У наш час горби є місцем для туристичних походів учнів місцевих шкіл.

Верх², -у; ч.; горб, підвищення; між смт Печеніжин та с. Княждвір Кол. р-ну: Werch (1933, MT K). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *верх* (див. вище).

Верх³, -у; ч.; урочище; с. Красна Надв. р-ну: Верх (1998, Мих., 180). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *верх* (див. вище). Вона вказує на розміщення урочища на узвишші.

Верхú¹, -ів; мн.; хребти; **1**) с. Бабче Бог. р-ну: Werchy (1935, MT N); **2**) між сс. Маркова і Бабче Бог. р-ну: Werchy (1935, MT N). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *верх* (див. вище).

Верхú², -ів; мн.; узвишшя; **1**) с. Дзвиняч Бог. р-ну: Верхи (2011, УШ); **2**) с. Кривець Бог. р-ну: Верхи (2011, УШ); **3**) с. Кричка Бог. р-ну: Верхи (2011, УШ); **4**) с. Лесівка Бог. р-ну: Верхи (2011, УШ); **5**) с. Монастирчани Бог. р-ну: Верхи (2011, УШ); **6**) с. Старуня Бог. р-ну: Верхи (2011, УШ); **7**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Верхи (2011, Бойко); **8**) 364 м; смт Печеніжин Кол. р-ну: Верхи (2006, КВС, 123); **9**) с. Гвізд Надв. р-ну: Верхи (2011, УШ); **10**) с. Тростянець Снят. р-ну: Верхи (2011, УШ); **11**) с. Сілець Тисм. р-ну: Верхи (2002, СНЧ, 32); Верхи (2004, Експ.); **12**) с. Тязів Тисм. р-ну: Верхи (2012, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *верх* (див. вище).

Верхú³, -ів; мн.; поля; **1**) с. Дзвиняч Бог. р-ну: Верхи (2011, УШ); **2**) с. Гвізд Надв. р-ну: Верхьи (1998, Мих., 181); Верхи (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань узвиш (див. вище), на яких розкинулися поля.

Верхú⁴, -ів; мн.; ліси; **1**) с. Кривець Бог. р-ну: Верхи (2011, УШ); **2**) с. Тростянець Снят. р-ну: Верхи (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань узвиш (див. вище), на яких розкинулися ліси.

Верхú⁵, -ів; мн.; пасовища; **1**) с. Кричка Бог. р-ну: Верхи (2011, УШ); **2**) с. Лесівка Бог. р-ну: Верхи (2011, УШ); **3**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Верхи (1998, Мих., 181). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань узвиш (див. вище), на яких розкинулися пасовища.

Верхú⁶, -ів; мн.; кутки; **1**) с. Старуня Бог. р-ну: Верхи (2011, УШ); **2**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Верхи (2006, КВС, 122). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань узвиш (див. вище), на яких розкинулися кутки.

Верх Камінно́ї, -у, -ої; словосп.; урочище; с. Белелуя Снят. р-ну: Верх Камінної (1982, АПП, 25); Верх Камінної (2003, Снятин, 23); Верх Камінної (2012, НПС, 54). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верх* зі значенням ‘верхня частина’ (ВТС, 83), а атрибутивним членом – неузгоджене означення, виражене мікротопонімом – найменуванням поля *Камінна* (див. далі) у родовому відмінку.

Верх-Княжий, -у, -ого; ч.; гора; сс. Гута, Пороги Бог. р-ну: Верх-Княжий (2004, Експ.); Верх-Княжий (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верх* зі значенням ‘гора; вершина гори’ (Мар., 218), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *княжий*, що вказує на належність гори в давнину *князеві*. *Князем* у селах з волоським правом називали солтиса, війта.

Верх Ко́стина, -у, -ого; словосп.; урочище; с. Устя Снят. р-ну: Верх Костина (2003, Снятин, 23); Верх Костина (2012, НПС, 249). – Назва утворена способом лексикалі-

зації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верх* (див. вище), а атрибутивним членом – неузгоджене означення, виражене присвійним прикметником *Костина*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *Костину*, пор. п-ще *Костин* (СП, 190).

Верх ла́ну, словосп.; урочище (поле); с. Лука Гор. р-ну: Верх лану (1978, Гор., 35). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, що складається з апелятива – номенклатурного терміна *верх* зі значенням 'верхня частина' (ВТС, 83), а атрибутивним членом – неузгоджене означення, виражене іменником *лан* 'безліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір обороблюваної землі' (СУМ, IV, 443), 'ділянка обороблюваної землі в межах 10–30 десятин як міра площини' (Худ.[2], 134), 'рівне поле' (Лісняк, 360) у родовому відмінку. Вона вказує на вид урочища.

Верх Моро́за, -у, -а; ч.; поле; с. Устя Снят. р-ну: Верх Мороза (2010, БЛ[1], 342). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верх* зі значенням 'гора; вершина гори' (Мар., 218), а атрибутивним членом – неузгоджене означення, виражене антропонімом – прізвищем *Мороз* у родовому відмінку, яке мав колишній власник поля.

Ве́рхні Бра́тківці, -іх, -ів; мн.; част. села Братківці Тисм. р-ну: Bratkowce Górny (1934, SDW, № 22, s. 243); Верхні Братківці (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Братківці* (див. вище), до складу якого входить ця частина, а атрибутивним членом – прикметник *верхні*, що вказує на її розташування в горішньому, верхньому кінці села.

Ве́рхній Ве́рбіж, -нього, -а; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 3 км: Wierzbięz Wyszny (1612, ЛНБ ВР, ф. 141, спр. 1750/2, арк. 6); Wierbionz Wyszny (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Werbiąż Wyżny (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 293); Werzbiąz wyzny (1855, AKKGL, Bl. 49); Werzbiąż wyzny (1893, SG, XIII, 214); Верхній Вербіж (1947, АТП, 513); Верхній Вербіж (2009, ІФ АТП[7], 151). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування давнього поселення *Вербіж* (див. вище), з якого виділилося це село, а атрибутивним членом – прикметник *верхній* 'який міститься, знаходиться зверху, вище чого-небудь; прот. нижній' (ВТС, 83), що вказує на його розташування щодо гірського масиву, пор. *Нижній Вербіж*.

Ве́рхній Жо́ліб, -нього, -обу; ч.; куток; с. Топорівці Гор. р-ну: Верхній Жоліб (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *жоліб* 'глибока й вузька долина; долина між двома горами чи пригірками; долина потоку' (Мар., 227), а атрибутивним членом – прикметник *верхній* (див. вище), що вказує на розташування кутка у верхній, горішній щодо центру села його частині, пор. *Нижній Жоліб*.

Ве́рхній Княждві́р, -нього, -ора; ч.; кол. окреме село, тепер куток; с. Княждвір Кол. р-ну; давні назви – *Княждвірка* (див. далі), *Горішній Княждвір*, з1946 р. до 11.06.1993 р. – с. *Верхнє*: Kniazdworka (1643, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 85, с. 41); Kniazdworka (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kniaždwór Górny (1938, SDW, № 5, s. 75); Горішній Княждвір (1947, АТП, 887); Верхнє (1947, АТП, 513); Верхнє (1985, ІФ АТП[5], 55); Верхній Княждвір (2011, УШ). – Давня назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Княждвір* (див. далі), на території якого було засноване це поселення. Злившись з названим вище селом, воно почало називатися *Горішній Княждвір*, а 1946 року в час так званого "впорядкування" назв населених пунктів отримало назву *Верхнє*. З 1993 року називається *Верхній Княждвір*. Його атрибутивний член указує на розташування кутка у верхній, горішній щодо центру села його частині.

Ве́рхній Кут, -нього, -а; ч.; кутки; **1**) с. Шевченкове Снят. р-ну: Верхній Кут

(2012, НПС, 278); **2**) с. Делева Тлум. р-ну: Верхній Кут (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *кут* зі значенням ʻчастина населеного пункту' (Експ.), а атрибутивними членами – прикметник *верхній* (див. вище), що вказує на розташування топооб'єктів у верхніх, підвищених частинах населених пунктів, пор. *Нижній Кут*.

Ве́рхній Лаз, -нього, -а; ч.; куток; с. Красна Надв. р-ну: Верхній Лаз (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поляни, на якій розкинувся куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *лаз* ʻгірський луг; лісова галявина' (Мар., 234), ʻсіножать, лука; пасовище' (ГГ, 109), ʻмала ділянка поля в горах', ускладнений атрибутивним членом – прикметником *верхній* (див. вище), що вказує на розташування поляни у верхній, підвищеній частині села, пор. *Нижній Лаз*.

Ве́рхній Майда́н, -нього, -а; ч.; село; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 7 км, до Івано-Франківська – 38 км: z Maydanów każdy Maydan (1669, RRDZH, 48); Maydany obydwa (1735, RPPZH, 63 зв.); Majdan Górny (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 175); Majdan Górny (1884, SG, V, 914); Верхній Майдан (1947, АТП, 509); Верхній Майдан (2009, ІФ АТП[7], 151). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є оронім – найменування пагорба *Майдан* (див. далі), біля якого виникло село, а атрибутивним членом – прикметник *верхній* (див. вище), що вказує на місце розташування села щодо гірського масиву, пор. сусідні поселення *Середній Майдан*, *Граничний Майдан*.

Ве́рхній Став, -нього, -у; ч.; став; с. Чортовець Гор. р-ну: Верхній Став (1978, Гор., 54). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *став*, а атрибутивним членом – прикметник *верхній* (див. вище), що вказує на розташування гідрооб'єкта в горішній, підвищеній частині населеного пункту.

Ве́рхні Лу́пники, -іх, -ів; мн.; урочище; с. Дебеславці Кол. р-ну: Верхні Липники (2007, ЕКол., V, 19). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування урочища *Липники* (див. далі), розташованого неподалік, а атрибутивним членом – прикметник *верхні* (див. вище), що вказує на розташування топооб'єкта в горішній, підвищеній частині території села.

Ве́рхня Велесни́ця, -ньої, -і; ж.; село, об'єдн. з с. Нижня Велесниця Кол. р-ну: Weleśnica Górna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 179); Weleśnica górna (1880, VOV, 355); Weleśnica Górna (1893, SG, XIII, 197). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування річки *Велесниця* (див. вище), на берегах якої розкинулося село, а атрибутивним членом – прикметник *верхня* (див. вище), що вказує на розташування поселення у верхів'ї річки, пор. *Нижня Велесниця*.

Ве́рхня Гі́рка, -ньої, -и; ж.; горб; с. Стриганці Тисм. р-ну: Верхня Гірка (2004, Експ.); Верхня Гірка (2012, БЛ[5], 226). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гірка*, дем. від *гора*, а атрибутивним членом – прикметник *верхня* (див. вище), що вказує на розташування орооб'єкта у верхній, підвищеній частині населеного пункту, пор. *Нижня Гірка.*

Ве́рхня Чорно́ва, -ньої, -ої; ж.; поле; с. Яківка Тлум. р-ну: Верхня Чорнова (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування річки *Чорнова* (див. *Чорнява*), а атрибутивним членом – прикметник *верхня* (див. вище), що вказує на місце розташування поля щодо населеного пункту, пор. *Нижня Чорнова.*

Верхове́ць, -івця; ч.; потік; л. Пруту л. Дунаю; сс. Ценява, Матіївці Кол. р-ну: Верховец (1977, ТК К[1]); Верховець (2003, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятив *верхівець, верховець* ʻпотік,

що протікає у верхніх (високих) частинах населених пунктів’ (Експ.), пор. гуц. *верховец* ‘мешканець гори’ (МСГГ, 22). Можлива також мотивація цього гідроніма однозвучним незасвідченим топонімом (оронімом чи мікротопонімом).

Верхо́вина[1], -и; ж.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Верховина (2006, КВС, 122); Верховина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *верховина* ‘гори; гірська місцевість’ (Мар., 220), ‘узвишшя’ (Експ.), ‘верхня частина’ (Худ.[2], 34), пор. також *верховина* ‘початок річки; місце, звідки починається річка’ (Дзендз.[1], 24). Вона вказує на розташування кутка на узвишші.

Верхо́вина[2], -и; ж.; пасовище; с. Бучачки Снят. р-ну: Верховина (2012, БЛ[5], 226). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *верховина* (див. вище). Вона вказує на розташування пасовища на узвишші.

Верхо́вина[3], -и; ж.; урочища; **1**) с. Трофанівка Снят. р-ну: Верховина (2003, УШ); **2**) с. Колінці Тлум. р-ну: Верховина (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *верховина* (див. вище). Вони вказують на розташування урочищ на узвишшях.

Верхови́чка, -и; ж.; кол. хутір, тепер урочище с. Похівка Бог. р-ну: Верховичка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від апелятива *верховиця* ‘підвищення, гора’, пор. *верховиці* ‘гори’ (ЕСУМ, І, 360). Вона вказує на місце розташування хутора.

Верх Осокі́в, -у, -ого; ч.; горб; с. Белелуя Снят. р-ну: Верх Осоків (2004, Експ.); Верх Осоків (2012, БЛ[5], 226). − Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верх* зі значенням ‘гора; вершина гори’ (Мар., 218), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Осоків*, що вказує на належність горба родині *Осоків*, пор. п-ще *Осока* (Експ.). Можливо також, що атрибутивний член – це онімізоване похідне утворення від короткого прикметника *осоків* < *осоковий* ‘вкритий осоками; із осоковими заростями’, пор. *буків* < *буковий*, *берестів* < *берестовий*, *тисів* < *тисовий* (Вербич[3], 389). У такому разі назва вказує на характер рослинності на горбі.

Верх-Па́січний[1], -у, -ого; ч.; гора; 1481 м; сс. Гута Бог. р-ну, Осмолода, Гриньків Рожн. р-ну; вар. *Пасічний Верх*: Pasieczny Wierch (1886, SG, VII, 882); Pasieczny Wierch (2000, PBWG, 76); Верх Пасічний (2005, Експ.); Pasieczny Wierch, ukr. Пасічний Верх (2008, Gorgany, 306); Верх-Пасічний (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верх* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *пасічний* ‘який має *пасіку* – місце, де викорчувано ліс, теребіж, корчунок’, пор. *пасіка* ‘місце, де викорчувано ліс, теребіж, корчунок’ (Нг., 157), що вказує на характер поверхні гори в давнину.

Верх-Па́січний[2], -у, -ого; ч.; хребет; найвища точка – 1481 м; між сс. Гута Бог. р-ну та Осмолода Рожн. р-ну: po ... strone Werchu Pasiecznego (1880, SG, I, 508); Верх Пасечный (1976, ТК Б); Верх Пасічний (2003, ДСК, 209); Верх-Пасічний (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), що підіймається над хребтом.

Верх-Студе́ний, -у, -ого; ч.; 1466 м; с. Гута Бог. р-ну; давня назва – *Студенка*: Studenka (1884, SG, V, 729); Studeny Wierch (1935, MT Porohy); Верх Студений (2003, ДСК, 208); Верх-Студений (2010, К РР). – Давня назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від прикметника *студений* ‘дуже холодний’ (ВТС, 1209). Вона вказувала на постійно холодну погоду на горі. Сучасне її найменування є лексикалізованим та онімізованим словосполученням, що складається з опорного компонента – апелятива *верх* (див. вище), ускладненого атрибутивним членом – прикметником *студений* (див. вище), що вказує на характер температури й погоди на горі.

Верххáща, -і; ж.; горб; с. Фатівці Кол. р-ну: Верххаща (2006, КВС, 178). – Назва утворена способом поєднання в одну лексе-

му апелятивів *верх* (див. вище) та *хаща* ʻгустий непрохідний ліс, чагарникʼ (ВТС, 1340).

Верх-Шумлячий, -у, -ого; ч.; гора; між сс. Гута Бог. р-ну та Гриньків Рожн. р-ну: Верх Шумлячий (2003, ДСК, 216–217); Верх-Шумлячий (2006, ГСК К). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верх* (див. вище), а атрибутивним членом – гідронім – найменування потоку *Шумлячий*, що витікає з гори з гриньківського боку, пор. потік *Шумлячий* (ГІФ, 276).

Верша́да[1], -и; ж.; гора; 360 м; сс. Ганнів, Дебеславці, Тростянець Кол. р-ну, Троїця Снят. р-ну; вар *Вершіда*, *Вершьида*: Вершьида (2000, ЕКол., ІІІ, 59); Вершада, Вершіда (2004, Експ.); Вершида (2006, КВС, 28); Вершида (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вершадь, вершідь* (розм. *верш'ида*) ʻвеликий яр, зарослий ожиною, малинником та іншими кущамиʼ (Мар., 220), ʻпочаток ріки (потоку)ʼ (Лящук, 166), ʻпочаток (джерело) потоку; ґрунт навколо джерел потокуʼ (Hr., 51). Вона вказує на характер поверхні гори, порізаної ярами й потоками. Варіанти назви відбивають особливості місцевих говірок.

Верша́да[2], -и; ж.; куток; с. Ганнів Кол. р-ну: Вершьида (2000, ЕКол., ІІІ, 59); Вершада (2004, Експ.); Вершида (2006, КВС, 28). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся куток.

Верши́да, -и; ж.; пасовище; с. Тростянець Снят. р-ну: Вершіда (2012, БЛ[5], 226). – Назва виникла в результаті трансонімізації фонетичного варіанта однозвучного ороніма – найменування гори (див. *Вершада*), на якій розкинулося пасовище.

Вершє́к, -а; ч.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Вершєк (2006, КВС, 122); Вершєк (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вершак* (розм. *вершєк*) ʻгостра вершина горба, гориʼ, пор. *вершок* ʻвершина гори, підвищенняʼ (СНГТК, 38), ʻвершина гориʼ (СГТЗП, 219), гуц. *вершєк* ʻгострий кінець будь-чогоʼ (ГГ, 35). Вона вказує на розташування кутка на вершині горба.

Верши́на, -и; ж.; лісове урочище; між сс. Нивочин та Старі Богородчани Бог. р-ну: Werszyna (1932, MT S). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вершина* зі значенням ʻверхня, найвища частина гори, підвищенняʼ (ВТС, 84). Вона вказує на місце розташування урочища.

Ве́ршкú[1], -ів; мн.; гора; 524 м; с. Бабче Бог. р-ну: Werszki (1935, MT N); Werszki (2008 (1914), Gorgany, 117); Вершки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вершок*, дем. від *верх* ʻгора; вершина гориʼ (Мар., 218), ʻверхній край; гора, підвищенняʼ (Лісняк, 359), пор. також *вершок* ʻвершина гори; гірський хребетʼ (Rudn., 32), ʻвершина гориʼ (СГТЗП, 219).

Вершкú[2], -ів; мн.; пасовище; с. Бабче Бог. р-ну: Вершки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилах якої розкинулося пасовище.

Весе́ла[1], -ої; ж.; кол. хутори, об'єдн. з: **1**) с. Грабичанка Тлум. р-ну: Wesoła (1855, AKKGL, Bl. 45); Wesoła (1884, SG, V, 6); Wesoła (1905 (1874), KuK TT); Wesoła (1900, SGG, 699); Kutyska z …Wesolą (1910, ZSO, 67); Wesoła (1926, MT T); Wesoła (1934, SDW, № 24, s. 296); Весела (1947, АТП, 518); Весела (1961, ІФ АТП[1], 77); **2**) с. Олеша Тлум. р-ну: Wesoła (1905 (1874), KuK TT); Весела (1947, АТП, 518); Весела (1961, ІФ АТП[1], 77). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *весела* ʻсповнена веселощів, радісного, безтурботного настрою; приємна на вигляд, світла, яскраваʼ (ВТС, 84). Ідеться, очевидно, про красиві долини, місця, де колись відбувалися ігри й де пізніше виникли хутори, пор. "w bardzo pięknem ustroni drugi (folw.) Wesola" (SG, V, 6). Можливо також, що ці назви мотивовані однозвучними найменування корчм, які могли бути на цих територіях. Ось як про це пише М. Кордуба: "У давнину, коли ще не було новочасних способів вигідної та швидкої їзди, велике значення для подорожних мали коршми…, яких називано загально за-

їздами, вигодами, забавами, деколи жартівливо завадами…" І наводить приклади таких назв, як *Вигода*, *Заїзд*, *Забава*, *Завада*, а також *Весела* (Кордуба, ч. 5, 130–131).

Весе́ла², -ої; ж.; кол. корчма біля с. Палагичі Тлум. р-ну: Wesoła (1886, SG, VII, 832; 1893, SG, XIII, 241); Wesoła (1900, SGG, 701). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *весела* (перен.) ʻзаїзд, корчмаʼ (див. вище).

Весе́лий, -ого; ч.; потік; пр. Джурківського ставка; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Веселий (2000, ЕКол., ІІІ, 26); Веселий (2006, КВС, 11); Веселий (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *веселий* (перен.) ʻграйливий; дзюркотливий; приємний на виглядʼ (ВТС, 84).

Весели́вка, -и; ж.; куток; с. Черемхів Кол. р-ну: Веселівка (2000, НІСЧ, 7). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *весела* зі значенням ʻзаїзд, корчмаʼ (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку в давнину був такий заклад.

Весна́рка¹, -и; ж.; пасовище; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Веснарка (2006, КГ, 19). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *веснарка, веснарька* ʻбудівля, де навесні зупиняються пастухи; стайня, кошара, де утримується навесні худоба; пасовище, де випасається навесні худобаʼ, ʻстайня на полонині, де утримують весною худобуʼ (ГГ, 35), ʻвесняний випас худоби на полонинах (триває здебільшого 1–2 тижні); приміщення чи загін для худоби під час весняного випасуʼ (ТГП, 284).

Весна́рка², -и; ж.; поточина; пр. Ключівки п. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Веснарка (2006, КВС, 95); Веснарка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування пасовища (див. вище), з якого витікає поточина.

Весняк, -а; ч.; потік; л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; сс. Великий Ключів, Малий Ключів, Мишин Кол. р-ну; вар. *Вісник*, *Вісньик*: Весняк (1979, СГУ, 100); Вісньик (2000, ЕКол., ІІІ, 38); Вісник (2006, КВС, 102); Весняк (2011, КР). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *весняк* (розм. *вісник*, *вісьник*) ʻводяний млин, що працює тільки весноюʼ (ЕСУМ, І, 363). Можливо, що *весняк* відповідно означає ʻпотік, який наповнюється водою тільки *навесні*; потік, що розливається *навесні*ʼ.

За переказами місцевих жителів, назва потоку пішла від того, що на його берегах найшвидше починав танути сніг, провіщаючи таким чином весну.

В Зарубі; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: В Зарубі (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *в*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта в середині іншого об'єкта, та мікротопоніма – найменування поля *Заруба* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Взне́сенє, -я; с.; гора; с. Рудники Снят. р-ну: Взнесенє (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування церкви чи монастиря Христового Вознесіння (розм. *Взнесенє*), що розміщувався колись на горі.

Вибрані́вка, -и; ж.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Wybranówka (2000, PBWCz., 198). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вибранівка* (діал.) ʻмісце, де живуть люди, які *вибралися* (переселилися) із селаʼ. Інше значення цього апелятива подає М. Кордуба. Він стверджує, що за давніх польських часів *вибранівка* – це ʻселО, населення якого було звільнене від феодальних повинностей та податків, але за це мусило відбувати піхотинну військову службуʼ (Кордуба, ч. 5, с. 128).

Ви́віз¹, -озу; ч.; дороги; **1**) с. Міжгір'я Бог. р-ну: Вивіз (2011, УШ); **2**) с. Лука Гор. р-ну: Вивіз (2008, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *вивіз* ʻнедовге, але круте підвищення на дорозі; підвищенняʼ (Мар., 220), ʻневеликий земляний насипʼ (Лісняк, 359), ʻгірська ущелина; вузька доріжкаʼ (Hr., 51), ʻдорога, що йде вгоруʼ (Онишк., І, 97), ʻневеликий, але

крутий підйом дороги' (Худ.², 35). Вони вказують на особливості доріг та рельєф місцевостей, де вони прокладені.

Ви́віз², -оза; ч.; кутки; **1**) с. Будилів Снят. р-ну: Вивіз (2011, УШ); **2**) м. Снятин: Вивіз (1982, КС, 31); **3**) с. Стецева Снят. р-ну: Вивіз (1982, КС, 31); **4**) с. Хом'яківка Снят. р-ну: Вивіз (2012, НПС, 144). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних дромонімів – найменувань доріг, що прокладені на кутках. В основі дромонімів лежить апелятив *вивіз* (див. вище).

Ви́віз³, -озу; ч.; урочище; с. Троїця Снят. р-ну: Вивіз (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вивіз* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі є вузька дорога з недовгим, але крутим підвищенням.

Ви́віз⁴, -озу; ч.; яр; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Вивіз (2012, БЛ⁵, 226). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вивіз* (див. вище). Вона вказує на особливості рельєфу яру.

Ви́возець, -зцю; ч.; поле; с. Вікняни Тлум. р-ну; вар. *Вівозець*: Wywoziec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 109, арк. 20); Wywoziec (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 146, арк. 74); Вивозець, Вівозець (2001, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вивозець*, дем. від *вивіз* (див. вище). Вона вказує на те, що полем проходить вузька крута дорога. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Ви́вози, -ів; мн.; поле; с. Єзупіль Тисм. р-н: Вивози (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вивіз* (див. вище). Вона вказує на наявність на полі крутої дороги.

Ви́гін¹, -ону; ч.; пасовища; **1**) с. Вікно Гор. р-ну: Вигін (2008, УШ); **2**) м. Снятин: Вигін (2012, НПС, 27). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *вигін* ˂простора вільна ділянка біля села або в селі, куди виганяють пастися худобу, птицю' (ВТС, 90), ˂місце випасу худоби' (СГТЗП, 21), ˂луг, де випасають худобу, пасовище' (СНГТК, 39).

Ви́гін², -она; ч.; кутки; **1**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Вигін (2006, КВС, 88); Вигін (2011, УШ); **2**) с. Задубрівці Снят. р-ну: Вигін (2011, УШ); **3**) с. Стецева Снят. р-ну: Вигін (1982, КС, 31); **4**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Вигін (2011, Експ.); **5**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Вигін (2007, Вікн., 24); **6**) с. Делева Тлум. р-ну: Вигін (2012, Експ.); **7**) с. Надорожна Тлум. р-ну: Вигін (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *вигін* (див. вище). Вони вказують на місця виникнення кутків.

Ви́года¹, -и; ж.; кутки; **1**) с. Тисменичани Надв. р-ну: Вигода (1998, Мих., 181); Вигода (2010, Експ.); **2**) м. Снятин: Wygoda (1855, AKKGL, Bl. 49); Вигода (1982, КС, 31); Вигода (2001, Проц., 102). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *вигода* ˂те, що дає якийсь прибуток, зручність у чомусь, сприятливі умови' (СУМ, І, 375), пор. також укр. та блр. *вигода* ˂різновид хутора' (ТО, 126). Такі назви давалися новозаснованим поселенням, що розташовувалися на головних шляхах, а також заїздам, корчмам, які давали прибуток (Бучко, 57).

Назва кутка в м. Снятин вказує на те, що тут у давнину відпочивали купці, які приїжджали до міста на торги.

Ви́года², -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Wygoda (1900, SGG, 701); Olszanica z Wygodą (1910, ZSO, 117). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вигода* (див. вище).

Вигоді́вка, -и; ж.; кол. корчма, потім хутір, об'єдн. з с. Жуків Тлум. р-ну: Wyhadówka (1900, SGG, 215); Wyhadówka (1906 (1876), KuK K); Wychodówka (1933, MT K); Вигодівка (1947, АТП, 511); Вигодівка (1961, ІФ АТП¹, 77); Вигодівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *вигода* (див. вище). Вона вказує на те, що на хуторі колись була корчма чи заїзд, які давали прибуток.

Ви́динів, -ова; ч.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 13 км, до Івано-Франківська – 92 км: Widinow (1373 (1416), AGZ, V, 39); Widinow (1579, ŹDz, XVIII/I, 101); Widynow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Widynów (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 36); Wydynów (1855, AKKGL, Bl. 49); Widynów (1893, SG, XIII, 294); Ви-

динів (1947, АТП, 515); Видинів (2009, ІФ АТП[7], 152). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Видин*, пор. давнє особове ім'я *Видинъ* (Мор., 38), рос. *Видин* (Туп., 141), болг. *Видин* (Илч., 109), ч. *Vidin* (Пач., 16). Цей антропонім має подвійну мотивацію. Він може бути: а) посесивним утворенням на *-инъ* від гіпокористичного особового імені *Видъ* чи *Вида* (ж. р.) із *Видимиръ*, *Видославъ* (Мор., 38); б) утворенням способом усічення слов'янського автохтонного особового імені-композита **Видин[ѣгъ]*. Таке ім'я не зафіксоване відомими нам писемними джерелами, але про його існування в минулому можуть свідчити численні слов'янські імена-композити з препозитивними чи постпозитивними компонентами *Вид-* (*-и*, *-о*) та постпозитивним *-нѣгъ*: *Видимиръ*, *Видославъ, Видемиръ, Сновидъ* (Мор., 38), *Dobronieg*, *Mironieg*, *Wyszenieg* (SSNO, IV, 40).

За народним переказом, назва села пішла від того, що колись на його території стояла вартова вежа, з якої було *видно* дуже далеко.

Ви́динівка, -и; ж.; кол. село, об'єдн. з с. Видинів Снят. р-ну: Widynowka (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Widinowka (1855, AKKGL, Bl. 49); Widinówka (1893, SG, XIII, 294); Видинівка (2001, Проц., 99). – Назва утворена за допомогою демінутивного суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Видинів* (див. вище), біля якого виникло це поселення.

Ви́динівський, -ого; ч.; берег (горб); с. Видинів Снят. р-ну: Видинівський (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *видинівський* ʻякий розташований, височіє на території с. *Видинів* (див. вище)'.

Ви́дниця[1], -і; ж.; гора; с. Кутище Тлум. р-ну: Видниця (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-иц(я)* від прикметника *видний* ʻякий можна побачити; приступний зорові; помітний' (ВТС, 93). Вона вказує на те, що на горі, добре видній з усіх боків, колись був сторожовий пост, де стояла вишка з бочкою смоли. Як тільки ворог наближався до Дністра, вартові запалювали смолу й таким чином давали знати мешканцям Кутища та навколишніх сіл про небезпеку.

Ви́дниця[2], -і; ж.; ліс; с. Кутище Тлум. р-ну: Видниця (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся ліс.

Ви́долина, -и; ж.; пасовище; с. Тростянець Снят. р-ну: Видолина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *видолина* ʻвидолинок; невелика й неглибока улоговина; улоговинка', пор. бук. *відолина* ʻбалка, видолинок' (СБГ, 54). Вона вказує на місце розташування та форму пасовища.

Ви́дричка, -и; ж.; урочище (поле); с. Поточище Гор. р-ну; вар. *Видерка*: Видерка (1960, Кобил., ДЛМ, 110); Видричка (2008, УШ); Видричка (2009, ГСС, 14). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від апелятива *видриця* (діал.) ʻрозкорчоване та оброблене для висіву культур місце; теребіж, корчунок' (Експ.), пор. *видране поле* ʻперший раз зоране поле' (СНГТВ, 18). Вона вказує на те, що поле облаштоване на розкорчованому, очищеному від кущів і дерев місці. Варіант назви є суфіксальним утворенням на на *-к(а)* від дієслівної основи *видер-ти* ʻрвучи, відділити, відокремити що-небудь од цілого; витягти, вийняти з чогось…' (ВТС, 93).

Ви́жній, -нього; ч.; потік; л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; довжина – 4,5 км; між сс. Великий Ключів, Верхній Вербіж Кол. р-ну; вар. *Вижній Потік*: Wyżny potok (1884, SG, V, 795); Wyżny potok (1895, SG, XIV, 165); Wyżny (1904 (1877), KuK Kuty); Wyżny (1933, MT Kuty); Вышний (1960, WRG, I, 402); Вижній (1979, СГУ, 101). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік*, а атрибутивним членом – прикметник *вижній* (діал.) ʻверхній', що вказує на місце розташування потоку щодо іншого такого ж гідрооб'єкта. Сучасна форма гідроніма виникла внаслідок еліпсису опорного компонента давнього словосполучення.

Ви́клінки, -ок; мн.; урочище зі ставками; с. Тишківці Гор. р-ну: Виклінки (2006, Експ.). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій колись належали ставки і земля навколо них, пор. п-ща *Виклюк* (СП, 73), *Виклинець* (ТДТ, 92).

Ви́ла[1], вил; мн.; урочища; **1**) с. Нивочин Бог. р-ну: Вила (2011, УШ); **2**) с. Городниця Гор. р-ну: Вила (2008, УШ); **3**) с. Корнів Гор. р-ну: Вила (2008, УШ); **4**) с. Троїця Снят. р-ну: Вила (2011, УШ); **5**) с. Тростянець Снят. р-ну: Вила (2011, УШ); **5**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Вила (1997, Єз., 187). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *вила* (< псл. **vidla*) ʻрозвилок доріг, річок’ (СНГТ, 122), ʻкут, мис, утворений при злитті двох рік’ (Редьква, 142), ʻмісце, де розходяться (сходяться) дві річки’ (СНГТВ, 18), ʻроздвоєний об’єкт’ (Експ.), ʻмісцевість, у якій сходяться два й більше потоків’ (Експ.) < псл. *vidly* ʻщо-небудь роздвоєне, зігнуте, звите’ (ПГФ, 310). Вона вказує на характер поверхонь урочищ, розділених потоками.

Ви́ла[2], вил; мн.; ліс; с. Передівання Гор. р-ну: Вила (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вила* (див. вища). Вона вказує на розташування лісу на місцевості, де є розвилок потоків.

Ви́ла[3], вил; мн.; куток; с. Казанів Кол. р-ну: Вила (2006, КВС, 61). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вила* (див. вище). Вона вказує на характер місцевості на кутку, порізаної, роздвоєної потоками.

Ви́ла[4], вил; мн.; поле; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Вила (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вила* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні поля, порізаного, роздвоєного потоками.

Ви́ли[1], -ів; мн.; лісові урочища; **1**) с. Дзвиняч Бог. р-ну: Вили (2011, УШ); **2**) с. Похівка Бог. р-ну: Вили (2011, УШ); **3**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Вили (2011, Бойко); **4**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Вили (2012, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *вила* (див. вище). Вони вказують на особливості поверхонь урочищ, у яких є розвилки потоків.

Ви́ли[2], вил; мн.; урочища (поля, долини); **1**) с. Монастирчани Бог. р-ну: Wyły (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 91, арк. 27); Wyły (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 179, арк. 63); Вили (2011, УШ); **2**) с. Грабовець Бог. р-ну: Вили (2011, УШ); **3**) с. Похівка Бог. р-ну: Вили (2011, УШ); **4**) с. Виноград Гор. р-ну: Вили (2008, УШ); **5**) м. Івано-Франківськ (кол. с. Пасічна): Вили (1975, АСЗ, І, 717); Вили (2006, Експ.); **6**) с. Молодятин Кол. р-ну: Вили (2008, БГ, 14); **7**) смт Отинія Кол. р-ну: Вили (1998, От., 16); Вили (2006, КВС, 116); Вили (2011, УШ); **8**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Вили (2006, КВС, 126); **9**) с. Сілець Тисм. р-ну: Вили (2002, СНЧ, 32); **10**) с. Делева Тлум. р-ну: Вили (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *вила* (діал.) ʻт. с., що вила (див. вище)’. Вони вказують на особливості поверхонь урочищ, розміщених між розвилками потоків.

Ви́ли[3], вил; мн.; потік; пр. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Баб’янка Кол. р-ну: Вили (1998, ЕКол., ІІ, 11); Вили (2010, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вили* зі значеннями ʻрозвилок річок’ (СНГТ, 122). Вона вказує на форму поточища.

Ви́ли[4], вил; мн.; поле; с. Баб’янка Кол. р-ну: Вили (1998, ЕКол., ІІ, 11); Вили (2010, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинулося поле.

Ви́ли[5], вил; мн.; ліс; с. Баб’янка Кол. р-ну: Вили (1998, ЕКол., ІІ, 11). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинувся ліс.

Ви́ли[6], вил; мн.; гора; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Вили (2003, ЕКол., 13, 102). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вили* зі значенням ʻпідвищена місцевість, яка має три вершини, з яких одна

вища за інші’ (Мар., 221). Вона вказує на форму гори.

Ви́ли[7], вил; мн.; кутки; **1**) с. Торговиця Кол. р-ну: Вили (2006, КВС, 170); **2**) с. Бортники Тлум. р-ну: Вили (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *вили* (діал.) зі значенням ʻкут, мис, утворений при злитті двох рік’ (Редьква, 142), ʻмісце, де розходяться (сходяться) дві річки’ (СНГТВ, 18), ʻмісцевість, у якій сходяться два й більше потоків’ (Експ.). Вони вказують на особливості територій кутків**.**

Ви́лівський, -ого; ч.; потік; пр. Черешенькового л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; м. Івано-Франківськ (кол. с. Пасічна): Вилівський (1975, АСЗ, І, 717). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *вилівський* ʻякий протікає в урочищі *Вили* (див. вище)’.

Вили́вщина, -и; ж.; урочище; с. Семаківці Гор. р-ну: Вилівщина (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Вилівський*, пор. п-ще *Вилівський* (Експ.).

Вилкú[1], -ок; мн.; куток; с. Рунґури Кол. р-ну: Вилки (2002, Рунг., 240); Вилки (2006, КВС, 140). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вилка*, дем. від *вила* (див. вище). Вона вказує на особливості території кутка.

Вилкú[2], -ок; мн.; урочище; с. Підвисоке Снят. р-ну: Вилки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вилка*, дем. від *вила* (див. вище). Вона вказує на характер місцевості в урочищі.

Ви́льниця, -і; ж.; куток; с. Яківка Тлум. р-ну: Вильниця (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою сіфікса *-иц(я)* від прикметника *вильний* ʻзвивистий, з крутими поворотами, хвилястий’, пор. *виляти* ʻрухатися, роблячи різкі повороти’ (ВТС, 100). Вона вказує на характер поверхні кутка та конфігурацію забудівель на ньому. Можливо також, що ця назва є здеформованою формою від *Винниця* < *винниця* ʻгуральня; виноградник’ (ВТС, 103; СБГ, 50). У такому разі вона вказує на характер рослинності на кутку в давнину або на виробництво тут спирту чи вина.

Ви́ніж, -ежу; ч.; потік; п. Дністра; с. Уніж Гор. р-ну: Виніж (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації здеформованого під впливом розмовного мовлення ойконіма – найменування села *Уніж* (кол. *Войнеж*) (див. далі), у якому протікає потік.

Ви́нників Сад, -ового, -у; ч.; поле; с. Діброва Тлум. р-ну: Винників Сад (2012, БЛ[5], 226). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування саду, який був колись на місці нинішнього поля. В основі мікротопоніма лежить апелятив *сад* ʻспеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощо’ (ВТС, 1094), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *Винників*, що вказує на його належність у давнину *Винникові*, пор. п-ще *Винник* (ІФД, 211).

Винникі́вське, -ого; с.; куток; с. Бабче Бог. р-ну: Винниківське (2012, БЛ[5], 226). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Винник*, пор. п-ще *Винник* (див. вище).

Ви́нниця[1], -і; ж.; криниця; с. Серафинці Гор. р-ну: Винниця (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-иц(я)* від прикметника *винна* ʻкислувата’, пор. *винний* ʻкисло-солодкий’ (ВТС, 103), ʻкислий’ (СБГ, 50). Вона вказує на смакові якості мінералізованої криничної води.

Ви́нниця[2], -і; ж.; куток; с. Серафинці Гор. р-ну: Винниця (2012, БЛ[5], 226). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування криниці (див. вище), навколо якої розкинувся куток. Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *винниця* (діал.) ʻвиноградник’ (ВТС, 103), ʻвинокурня’ (Грінч., І, 173), ʻвинокурний завод’ (Фасм., І, 316). У такому разі він вказує на вирощування колись на кутку винограду й виробництво спирту та вина.

Ви́нниця[3], -і; ж.; поля; **1**) с. Ворона Кол. р-ну: Винниця (2011, УШ); **2**) с. Угринів Тисм. р-ну: Винниця (1995, ТМН, 50). – На-

зви утворені семантичним способом від апелятива *винниця* (див. вище). Вони вказують на те, що на полях у давнину ріс виноград і були виноробні майстерні.

За народними переказами, поле в с. Угринів назване так тому, що колишній його власник мав тут колись прекрасний сад, будинок та невелику гуральню, на якій виробляли вино.

Ви́нниця[4], -і; ж.; урочище; с. Лиса Гора Тлум. р-ну: Винниця (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *винниця* (див. вище). Вона вказує на вирощування в давнину в урочищі винограду та виробництво тут спирту й вина.

Винничукі́в, -ового; ч.; сад; с. Княже Снят. р-ну: Винничуків (2012, БЛ[5], 226). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Винничук*, пор. п-ще *Винничук* (СП, 73).

Винничукі́в, -ового; ч.; потік; пр. Ямничанки л. Бистриці п. Дністра; с. Павлівка Тисм. р-ну: Винничуків (1997, Павл., 8). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Винничук* (див. вище).

Виногра́д[1], -а; ч.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 23 км, до Івано-Франківська – 69 км: Winograd (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Winograd (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Winograd (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 12); Winogród, al. Winograd, Winograd Polny (1893, SG, XIII, 562); Виноград (1947, АТП, 503); Виноград (2009, ІФ АТП[7], 152). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *виноград* ʽвиноградникʼ (Грінч., І, 173), ʽмісце, де росте або ріс виноградʼ (Худ.[2], 36). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому колись було засноване село.

У народному переказі про цю назву розповідається про те, що краї наші були багаті в давнину на різного звіра. Князі та вельможі часто влаштовували тут полювання. Одного разу мисливці натрапили на стадо диких свиней. Їм удалося вполювати багато здобичі. На честь вдалого полювання був влаштований великий обід, на якому подавали тільки вино. Через деякий час пан-вельможа поселив у цю місцевість свого родича, який започаткував поселення й назвав його *Виноградом*, оскільки тут було випито багато вина.

Виногра́д[2], -а; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 40 км, до Івано-Франківська – 26 км: Winograd (1524, ЛЦДІА, ф. 6, оп. 1, спр. 16, арк. 237); Winograd (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Winograd ad Otenia (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Winograd (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 169); Winigrod (1855, AKKGL, Bl. 49); Winogród, al. Winograd (1893, SG, XIII, 562); Виноград (1947, АТП, 512); Виноград (2009, ІФ АТП[7], 152). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *виноград* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому колись було засноване село.

За переказом, село назване так тому, що тут колись торгували вином.

Виногра́д[3], -у; ч.; поле; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Виноград (1997, Єз., 187). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *виноград* (див. вище). Вона вказує на те, що поле закінчується майже прямовисним схилом, який колись був зарослий виноградником.

Випасняки́, -ів; мн.; куток; смт Чернелиця Гор. р-ну: Випасняки (1978, Гор., 470); Випасняки (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала куток і проживала на ньому, пор. поширене в селищі п-ще *Випасняк* (Гор., 470).

Випасня́цька, -ої; ж.; джерело-криниця; смт Чернелиця Гор. р-ну: Випасняцька (1978, Гор., 471); Випасняцька (2003, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *випасняцька* ʽяка знаходиться, розташована на кутку *Випасняки* (див. вище)ʼ.

Ви́полоч, -у; ч.; потік; п. Пруту л. Дунаю; с. Іллінці Снят. р-ну; вар. *Віполоч*, інша назва – *Дубовець* (див. далі): Wypolóć (1933, MT Kuty); Виполоч (2002, Експ.); Віполоч (2006, УШ). – Потік має дві назви: до села Іллінці він називається *Дубовець*, а в Іллінцях – *Виполоч*. Остання назва утво-

рена семантичним способом від апелятива *виполоч* (< псл. **vypolkъ*) ʻнеглибокий водомий’ (ЕСУМ, 501), ʻкалюжа, вимоїна’ (Дзендз.[1], 49), ʻвибоїна, калюжа’ (Онишк., I, 106), пор. укр. *виполокати*, *виполоскати* ʻполощущи у воді, остаточно очищати після прання’ (ВТС, 105). Вона вказує на призначення потоку, у якому місцеві жителі вимочували й *виполокували* колись коноплі та білизну.

Ви́рва, -и; ж.; урочище; с. Вербівці Гор. р-ну: Wyrwa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 62, арк. 10); Wyrwa (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 2, арк. 17); Вирва (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вирва* (< псл. **vyrъva*) ʻкрутий схил гори; круча’ (Мар., 221), ʻяр, вирваний (утворений) водою’ (Лісняк, 359), ʻвибита ким-, чим-небудь, вирвана силою вибуху яма; забитий, вирваний отвір; глибока яма у дні річки ставка’ (ВТС, 107). Вона вказує на характер поверхні урочища, у якому є ями, кручі.

Ви́ри, -ів; мн.; старе русло річки Ворона (див. далі); с. Слобідка Тисм. р-ну: Вири (2012, СНІС, 5). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вир* зі значенням ʻяма, вибита в землі водою’ (Експ.). Вона вказує на те, що в цьому старому річищі є багато таких ям.

Висо́ка, -ої; ж.; гори; **1**) 1803,6 м; між сс. Гута Бог. р-ну та Осмолода Рожн. р-ну: w Wysokiej (1880, SG, I, 508); Wysoka (1882, SG, III, 249); Wysoka (1914 (1894), KuK P); Wysoka (1935, MT Porohy); Vysoka (1939, Rudn., 64); Висока (2003, ДСК, 103); **2**) с. Палагичі Тлум. р-ну: Висока (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *висока* ʻяка має висоту, більшу від звичайної, середньої’ (ВТС, 112). Вони вказують на розміри гір.

Висо́ка Ба́лка, -ої, -и; ж.; горб; с. Тучапи Снят. р-ну: Висока Балка (2011, УШ); Висока Балка (2012, БЛ[5], 226). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполученння, у якому опорним компонентом є апелятив *балка* зі значенням ʻпідвищення’ (Мар., 214–215), а атрибутивним членом – прикметник *висока* (див. вище), що вказує на розміри орооб’єкта.

Висо́ка Гі́рка, -ої, -и; ж.; горб; 329 м; між сс. Черемхів, Лісний Хлібичин та Торговиця Кол. р-ну: Wysoka Górka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 213, арк. 9); zpod Wysokiej górki (1882, SG, III, 203); Wysoka górka (1906 (1876), KuK K); Wysoka Górka (1933, MT K); Висока Гірка (2012, БЛ[5], 226). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполученння, у якому опорним компонентом є апелятив *гірка*, дем. від *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень’ (ВТС, 191), ʻпідвищене місце’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *висока* (див. вище), що вказує на розміри орооб’єкта.

Висо́ка Гора́, -ої, -и; ж.; гори; **1**) с. Глушків Гор. р-ну: Висока Гора (2008, УШ); **2**) с. Серафинці Гор. р-ну: Висока Гора (2009, ГСС, 14); **3**) 297 м; між сс. Гарасимів Тлум. р-ну та Чортовець Гор. р-ну: Wysoka góra (1906 (1876), KuK K); Wysoka Hora (1933, MT K); **4**) с. Палагичі Тлум. р-ну: Висока Гора (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гора* (див. вище), а атрибутивними членами – прикметник *висока* (див. вище), що вказує на розміри орооб’єктів.

Висо́ка Лю́бина, -ої, -и; ж.; куток; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Висока Либина (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування кутка *Либина* (див. далі), біля якого розташований цей топооб’єкт, а атрибутивним членом – прикметник *висока* (див. вище), що вказує на розміщення кутка на височині.

Висо́ка Моги́ла[1], -ої, -и; ж.; височина; 411 м; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Висока Могила (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *могила* зі значенням ʻпідвищення; височина; пагорб’ (Мар., 236–237; ПЗУ, 393), а атрибутивним членом – прикметник *висока* (див. вище), що вказує на розміри орооб’єкта.

Висо́ка Моги́ла², -ої, -и; ж.; куток; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Висока Могила (2011,

УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування височини (див. вище), на якій розкинувся куток.

Висóка Могúлка[1], -ої, -и; ж.; горб; с. Чернятин Гор. р-ну: Висока Могилка (1996, ІЧ, 17); Висока Могилка (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *могилка*, дем. від *могила* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *висока* (див. вище), що вказує на розміри орооб'єкта.

Висóка Могúлка[2], -ої, -и; ж.; болото; площа – 1,8 га; с. Чернятин Гор. р-ну: Висока Могилка (1995, ПЗФ, 24); Висока Могилка (2000, ПЗТ, 252). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на схилах якого розкинулося болото.

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 252).

Висóкий, -ого; ч.; горб; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Високий (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *високий* 'який має висоту, більшу від звичайної, середньої' (ВТС, 112). Вона вказує на розміри горба.

Висóкий Бéрег, -ого, -у; ч.; підвищення над потоком Потічок; сс. Потічок Снят. р-ну, м. Снятин: Високий Берег (1982, КС, 36); Високий Беріг (2012, БЛ[5], 226). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берег*, *беріг* зі значенням 'горб, підвищення, гірка, пагорб' (УЗГ, 167), 'гора (невелика)' (Janów, 9), 'гористе місце; підвищення' (ГГ, 23; Hr., 32), а атрибутивним членом – прикметник *високий* (див. вище), що вказує на розміри підвищення.

Висóкий Горб, -ого, -а; ч.; горби, підвищення; **1**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Високий Горб (1999, ТФП, 9); **2**) 419 м; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Wysoki garb (1883, SG, IV, 167); Wysoki garb (1904 (1877), KuK Kuty); Wysoki Garb (1933, MT Kuty); Високий Горб (2011, КР). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *горб*, а атрибутивними членами – прикметник *високий* (див. вище), що вказує на розміри орооб'єктів.

Висóкий Óбіч, -ого, обочу; ч.; височина, найвищий верх сягає 302 м; лежить між м. Снятин, сс. Рудники та Княже Снят. р-ну: Wysoki Obic (1855, AKKGL, Bl. 49); Wysoki Obicz (1906 (1876), KuK Sn.); Wysoki Obicz (1916, GKSn.); Obicz Wysoki (1933, MT Sn.); Високий Обіч (1982, КС, 36); Високий Обіч (2012, БЛ[5], 226). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *обіч* 'схил гори; схил гори над водою; дорога по схилку гори' (Мар., 238), а атрибутивним членом – прикметник *високий* (див. вище), що вказує на розміри орооб'єкта.

Витвúцьких, -их; мн.; ниви (ораниці); с. Дзвиняч Бог. р-ну: Витвицьких (2011, УШ). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням групового антропоніма – найменування родини *Витвицькі*, якій належали колись ниви, пор. п-ще *Витвицький* (ІФД, 211).

Вúхтарівка, -и; ж.; куток; с. Семаківці Кол. р-ну: Вихтарівка (2006, КВС, 142). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Вихтар*, пор. особове ім'я *Вихтаръ* (Грінч., IV, 350), *Вихтар* < *Віктор* (СУІ, 67).

Вúшеньки[1], -ньок; мн.; урочища; **1**) с. Прикмище Гор. р-ну: Вишеньки (2008, УШ); **2**) с. Довге Тисм. р-ну: Вишеньки (2012, БЛ[5], 226); **3**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Вишеньки (1995, ТМН, 22). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *вишеньки* 'вишневі зарості; вишневий садок' (Експ.). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Вúшеньки[2], -ньок; мн.; кутки; **1**) с. Стрільче Гор. р-ну: Вишеньки (2008, УШ); **2**) с. Чехова Кол. р-ну: Вишеньки (2006, КВС, 185). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *вишеньки* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності на кутках.

Ви́шка, -и; ж.; гора; 440 м; с. Княже Снят. р-ну: Вишка (2009, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вишка* ʻвисока вузька дерев'яна або металева споруда на стовпах, призначена для спостережень…' (ВТС, 121). Вона вказує на те, що на горі колись була вежа, на якій розміщувався сторожовий пост.

Ви́шники́[1], -ів; мн.; ліс; с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Вишники (1975, ТМН, 13); Вишники (2012, БЛ[5], 226). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вишник* ʻвишневий сад; зарості вишні' (Експ.), ʻсадок з вишневих дерев або молода вишнева порість' (ВТС, 121), ʻзарослі вишні' (СНГТК, 46). Вона вказує на те, що ліс виріс на місці колишнього панського вишневого саду.

Вишни́ки́[2], -ів; мн.; урочища; **1**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Вишники (1995, ТМН, 20); **2**) с. Гавриляк Тлум. р-ну: Wiszniki (1906 (1876), KuK K); Вишники (2008, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *вишник* (див. вище). Вони вказують на те, що на місці сьогоднішніх урочищ колись росли вишневі сади.

Вишни́ки́[3], -ів; мн.; урочище (сіножать); смт Обертин, с. Жуків Тлум. р-ну: Вишник (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вишник* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі в давнину.

Вишни́ки[4], -ів; мн.; хутір, нал. до с. Жуків Тлум. р-ну: Вишники (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому було засновано хутір.

Вишні́вка[1], -и; ж.; кол. фільварок; належав до с. Велика Ка'янка Кол. р-ну: Wiszniówka (1900, SGG, 293). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вишнівка* ʻвишневий сад; вишеві насадження', пор. типологічно споріднені апелятивні утворення: *березівка* ʻберезовий ліс' (СНГТК, 24), *липівка* ʻмісцевість, де ростуть липи' (Бучко, 84). Вона вказує на характер рослинності в давнину терену, на якому виник фільварок.

Вишні́вка[2], -и; ж.; кол. фільварок, тепер село; Снят. р-н; нал. до Ганьківської с/р; віддаль до Снятина – 24 км, до Івано-Франківська – 79 км: Wiszniówka (1881, SG, II, 924); folw. Wiszniówka (1914, GKK); Wiszniówka (1926, MT H); Wiszniówka (1938, SDW, № 5, s. 75); х. Вишнівка (1947, АТП, 503); Вишневка (1977, ТК К); Вишнівка (2009, ІФ АТП[7], 152). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вишнівка* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в давнину терену, на якому виникло село.

Вишні́вка[3], -и; ж.; урочище; с. Попельники Снят. р-ну: Вишнівка (2001, Андрійчук, 4); Вишнівка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вишнівка* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Вишні́вці, -ів; мн.; село; Надв. р-н; нал. до Верхньомайданської с/р; віддаль до Надвірної – 29 км, до Івано-Франківська – 40 км; до 1931 р. – *Ломаджин* (див. далі): Wiśniowce (1934, SDW, № 5, 234); Wiśniowce (1935, MT N); Wiśniowce (1938, SDW, № 5, s. 77); Вишнівці (1947, АТП, 509); Вишнівці (2009, ІФ АТП[7], 152). – Назва утворена семантичним способом від катойконіма *вишнівці* ʻлюди, які вийшли (переселилися) з села *Wiśniowa* теперішнього Малопольського воєводства чи *Wiszniów* теперішнього Люблінського воєводства Польщі'.

З історії відомо, що поселення заснували польські колоністи. Спочатку воно було хутором, який належав до с. Середній Майдан, і називалося Ломаджин. У 1931 році стало окремою адміністративною одиницею й було перейменовано на Вишнівці.

Вишнове́ць[1], -івця; ч.; урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Вишновець (2002, СНЧ, 32). – Назва утворена за допомогою суфіксальноїх групи *-овець* від прикметника *вишній* ʻякий розташований вище, ніж навколишня місцевість', *вишний* ʻверхній' (Онишк., I, 114). Вона вказує на розташування урочища на підвищенні, вище села. Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *вишня* ʻплодове дерево (іноді кущ) звичайно з довгими тонкими гіллячками, на яких дозрівають ягоди, і цілісним

темно-зеленим листям' (ВТС, 121). У такому разі вона вказує на характер рослинності в урочищі в давнину.

Вишнове́ць², -івця; ч.; потік; л. Бистриці п. Дністра; с. Сілець Тисм. р-ну: Вишнівець (2002, ДК, 14); Вишновець (2002, СНЧ, 32). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік.

Вишня́чка, -и; ж.; кол. хутір, тепер урочище (поле); с. Хотимир Тлум. р-ну; вар. *Вишнєчка*: Wiśniaczka (1900, SGG, 215); Wieśniaczka (1934, SDW, № 24, s. 294); х. Вишнячка (1947, АТП, 511); Вишнячка (1961, ІФ АТП[1], 77); Вишнєчка, Вишнячка (1973, Кобил., 272); Вишнячка (2010, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від апелятива *вишняк* ʿте саме, що *вишник* – садок із вишневих дерев або молода вишнева порість' (ВТС, 121), ʿзарослі вишні' (СНГТК, 46). Д. Г. Бучко виводить її від антропоніма *Вишняк*, пор. давня особова назва *Вишняк* (Туп., 143) + суфікс *-к(а)* в посесивній функції.

Ви́ще горо́дів[1]; поле; с. Скопівка Кол. р-ну: Вище городів (2012, БЛ[5], 226). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийметниково-апелятивного комплексу, що складається з прислівника *вище*, ужитого в ролі прийменника, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта над іншим об'єктом, та апелятива *городи*, мн. від *город* ʿділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочів' (ВТС, 192), у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Ви́ще горо́дів²; урочище; с. Струпків Кол. р-ну: Вище городів (2012, БЛ[5], 226). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийметниково-апелятивного комплексу, що складається з прислівника *вище*, ужитого в ролі прийменника (див. вище), та апелятива *городи* (див. вище) в родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Ви́ще Гуцуляка́; куток; с. Баб'янка Кол. р-ну: Вище Гуцуляка (2010, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийметниково-онімного комплексу, що складається з прислівника *вище*, ужитого в ролі прийменника (див. вище), та антропоніма – прізвища *Гуцуляк* у родовому відмінку, пор. п-ще *Гуцуляк* (СП, 110). Вона вказує на місце розташування кутка.

Ви́ще села́; пасовище; с. Семаківці Гор. р-ну: Вище Села (2012, БЛ[5], 226). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прислівника *вище*, ужитого в ролі прийменника (див. вище), та апелятива *село* ʿнаселений пункт (звичайно невеликий), жителі якого займаються переважно обробітком землі' (ВТС, 1113), ʿзаселене місце' (Худ.[2], 226) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

Ві́бче[1], -ого; с.; урочище; с. Сідлище Кол. р-ну: Вібче (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вібче* (< ст.-укр. *обьчє*) ʿспільна громадська земля, угіддя' (Кобил., 270–271), або ж ʿчужа земля; та, що мені не належить', пор. західноукраїнське *вібчий* ʿчужий', пол. *obcy* ʿчужий; той, що мені не належить' (ЕСУМ, І, 389). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *вібче*, *вівче* зі значенням ʿплоскогір'я' або ʿвершина гори' (Худ.[2], 37).

Ві́бче², -ого; с.; потік; л. Хоросної л. Сербеню (Голишанки) л. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 7 км; сс. Сідлище, Молодилів Кол. р-ну; вар. *Вівче*: Wipcze (1880, SG, I, 632); Wibcze (1893, SG, XIII, 280); Wibcze (1906 (1876), KuK K). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому протікає потік.

Вібчина, -и; ж.; гора; 520 м; с. Красна Надв. р-ну; вар. *Вівчина, Вивечна*: Wywczyna (1855, AKKGL, Bl. 48); Wyweczna (1880, KuK N); Wyweczna (1935, MT N); Вібчина (2007, ДІГД, 86); Вібчина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вібчина, вівчина* зі значенням ʿмалий перевал між двома горами' (ГГ, 39) або зі значенням ʿверхів'я, вершина гори' (Худ.[2],

37), пор. рум. *óbcină*, *ópcină* ʻплоский гірський хребетʼ (РУС, 320, 327). Можливо також, що цей апелятив має генетичні зв'язки з *вібча, вібче* (див. вище) й означав колись ʻспільна громадська земля, угіддяʼ. Невипадково в Карпатах є декілька полонин, назви яких мотивовані цим словом. Спільні землі називає *вібчинами* й Іван Крип'якевич (Крип., ЗГ, 127). Варіанти назви є, очевидно, описками, зробленими іноземними картографами під час нанесення її на карти.

Вівачів, -евого; ч.; горб; 317 м; с. Незвисько Гор. р-ну; вар. *Вивачів*: Wywaczów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 91, арк. 13); Wiwaczow (1855, AKKGL, Bl. 45); Wiwaczów (1880, SG, I, 601); Wiwaczów (1905 (1874), KuK TT); Wiwaczów (1926, MT T); Вивачів (2009, ГСС, 12). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма **Вівач* чи **Вівак*.

За переказами місцевих жителів, під горбом колись було поселення з такою ж назвою. У ньому була гуральня, корчма та декілька будинків. Володів цим поселенням жид Цанкер, який 1918 року продав його городенківському доктору Істеревичу.

Вівни́шні, -іх; мн.; урочище (поле); с. Стриганці Тисм. р-ну: Вівнишні (2011, Осташі). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, напевно, володіла колись полем.

Вівсищі, -ищ; мн.; поле; с. Марківці Тисм. р-ну: Вівсищі (2007, КМ, 13). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вівсище* ʻполе, з якого скосили овесʼ (ВТС, 122).

Вівчина́[1], -ої; ж.; полонина; між сс. Гута Бог. р-ну та Максимець Надв. р-ну; вар. *Віпчина*: Wiwczyna (1935, MT Porohy); Вівчина (2003, ДСК, 222); Вівчина (2006, ГСК К); połonina Wiwczyna (Wipczyna) (2008, Gorgany, 326). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *вівчина* зі значенням ʻпасовище, призначене для випасу *овець*ʼ. Однак можливо, що вона є здеформованою формою від *вібчина*, *віпчина* ʻмалий перевал між двома горамиʼ (ГГ, 39), пор. у цьому зв'язку фіксацію назви у книзі Д. Деляка "Gorgany. Przewodnik" (див. бібліографію).

Вівчина́[2], -ої; ж.; гора; с. Гута Бог. р-ну: Вівчина (2004, Експ.). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полонини (див. вище), яка розкинулася на горі.

Вів'ю́ришино, -ого; с.; поле; с. Клубівці Тисм. р-ну: Вів'юришино (2005, Карпів, 10). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(о)* від андроніма *Вів'юриха* – найменування жінки за прізвищем чоловіка, пор. п-ще *Вів'юрка* (Редько, I, 151).

Вігінь, -оню; ч.; урочище (пасовище); с. Стриганці Тисм. р-ну: Вігінь (2011, Осташі). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вігінь*, що є діалектною формою від *вигін* ʻпростора вільна ділянка біля села або в селі, куди виганяють пастися худобу, птицюʼ (ВТС, 90).

Вігонь[1], -ю; ч.; горб; с. Глушків Гор. р-ну: Вігонь (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вігонь*, що є діалектною формою від *вигін* (див. вище). Підтвердженням цьому є той факт, що на горбі, багатому різнотрав'ям, випасають худобу (УШ).

Вігонь[2], -я; ч.; куток; с. Глушків Гор. р-ну: Вігонь (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Вігонь[3], -я; ч.; кутки; **1**) с. Корнів Гор. р-ну: Вігонь (2008, УШ); **2**) с. Балинці Снят. р-ну: Вігонь (2011, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *вігонь* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на місцевостях, де люди колись збирали худобу для вигону на пасовища.

Від болóта; поле; с. Городниця Гор. р-ну: Від болота (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *від*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта біля іншого об'єкта чи суб'єкта або на його початок біля цього об'єкта, та апелятива *болото* ʻмокра

заболочена низина; мокре місце між горбами' (Мар., 218), 'грузьке місце з надмірно зволоженим ґрунтом' (Лісняк, 360), 'розгрузла земля, грязюка; багнисте місце з стоячою водою' (СБГ, 35–36) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Від Борисі́в; урочище; с. Кунисівці Гор. р-ну: Від Борисів (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *від* (див. вище) та групового антропоніма – найменування родини *Бориси* в родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Від Буди́лова; поле; між с. Будилів Снят. р-ну та м. Снятин: Wid Budyłowa (1906 (1876), KuK Sn.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *від* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Будилів* (див. вище) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Від Виногра́да; куток; с. Росохач Гор. р-ну: Від Винограда (2008, УШ); Від Винограда (2012, БЛ[5], 226). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *від* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Виноград* (див. вище) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Від гости́нця; урочище; с. Рашків Гор. р-ну: Від гостинця (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *від* (див. вище) та апелятива *гостинець* (діал.) 'великий битий шлях; шосе' (ВТС, 193) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Від Пру́ту; куток (вулиця); с. Борщів Снят. р-ну: Від Пруту (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *від* (див. вище) та гідроніма – найменування річки *Прут* (див. далі) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування вулиці, яка тягнеться вздовж ріки *Прут*.

Від Олії́вського; урочище; с. Рашків Гор. р-ну: Від Оліївського (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *від* (див. вище) та мікротопоніма – найменування поля *Оліївське* в родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища, яке тягнеться від земель с. Олієво-Королівка до Рашкова.

Від Ра́ківця; урочище; с. Кривець Бог. р-ну: Від Раківця (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *від* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Раковець* (див. далі) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Від Ру́сівського; поле; с. Підвисоке Снят. р-ну: Від Русівського (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *від* (див. вище) та мікротопоніма – найменування болота *Русівське* (див. далі) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища, яке тягнеться від земель с. *Русова* (див. далі).

Візня́, -і; ж.; куток; с. Рудники Снят. р-ну: Візня (2011, УШ); Візня (2012, БЛ[5], 227). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *візня* (діал.) 'возова дорога' (Експ.). Вона вказує на наявність на кутку такого шляху.

Військо́ве Місте́чко, -ого, -а; с.; куток; м. Коломия: Військове Містечко (2009, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *містечко* 'група житлових або службових приміщень, об'єднаних за своїм призначенням' (ВТС, 532), а атрибутивним членом – прикметник *військове*, що вказує на виникнення кутка на місці колишніх військових казарм та на проживання там військовослужбовців.

Вікна, -он; мн.; потік; п. Хотимирки п. Дністра; довжина – 6,6 км; смт Обертин, сс. Гавриляк, Жабокруки Тлум. р-ну: Okna (1880, SG, I, 602; 1886, SG, VII, 425); Okna (1906 (1876), KuK K); Okna (1917, Машт., ДБ, 20); Вікна (1979, СГУ, 107). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вікно* (< псл. **окъно*) ʻджерело’ (Експ.), ʻджерело в полі’ (ЛНГ, 23), ʻвелике джерело з чистою холодною підземною водою, яка ніколи не замерзає’ (АСЗ, I, 872), пор. також *вікно* ʻглибоке (небезпечне) місце в річці, ставку’ (Лящук, 166), ʻзаглиблення з чистою, незарослою водою на болоті’ (Карп., ТБ, 111), ʻмісце в болоті, не зарослe водоростями; місце, де вирує вода; вир’ (ЕСУМ, I, 398; ПГФ, 189), пол. *okno* ʻключ, джерело’, рос. діал. *окно* ʻвідкрите глибоке місце на зарослому глухому озері’ та ін. (ПГФ, 189). Вона вказує на витік потоку з джерела, яке ніколи не замерзає.

Деякі дослідники слов’янської гідронімії вважають, що назви водних об’єктів, мотивовані географічними термінами *вікно*, *віknина*, *вікнище*, *віконце*, сягають слова *око* й пов’язані з давньою міфологічною системою, яка простежується в багатьох індоєвропейських народів. Відомо, наприклад, що в давньогерманських традиціях під мировим деревом знаходиться *око* міфологічної істоти *Одина*, рівнозначне *джерелу*. Ця ж еквівалентність *ока* й *джерела* виявляється в мовних фактах багатьох індоєвропейських мов, зокрема слов’янських і балтійських, з чого випливає залежність: *око* (міфологічної істоти) – *джерело* (око води) – *вікно* (ОУПТ, 129).

Вікни́на[1], -и; ж.; джерела; **1**) поч. потоку Вікно л. Белелуї л. Пруту л. Дунаю; с. Вікно Гор. р-ну: Вікнина (2001, Експ.); Вікнина (2008, УШ); **2**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Вікнина (2008, УШ); **3**) с. Рашків Гор. р-ну: Вікнина (2008, УШ); **4**) с. Попельники Снят. р-ну: Вікнина (2012, НПС, 176); **5**) с. Запруття Снят. р-ну: Вікнина (1982, КС, 37). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *вікнина* ʻт. с., що *вікно*’ (див. вище), ʻджерело’, ʻглибока яма, наповнена водою’ (Експ.), пор. також *вікнина* ʻне заросле водоростями місце на болоті; воронка виру’ (Грінч., I, 237), ʻчисте місце в болоті’ (ЕСУМ, I, 398), бук. *вікнина* ʻкриниця без цямриння; копанка; трясовина, провалля; коловорот’ (СБГ,56).

Вікни́на[2], -и; ж.; озерце; с. Глушків Гор. р-ну; інша назва – *Морське око*: Вікнина, або Морське око (1978, Гор., 480). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вікнина* (див. вище). Інша назва озерця є онімізованим і лексикалізованим словосполученням, у якому опорним компонентом є апелятив *око* ʻмаленьке гірське озеро’ (СНГТ, 411), а атрибутивним членом – прикметник *морське*, вжитий у значенні (перен.) ʻглибоке’.

Вікни́на[3], -и; ж.; потоки; **1**) л. Дереновцю л. Ямгорова п. Дністра; с. Стрільче Гор. р-ну: Вікнина (1982, ТК); **2**) л. Бистриці п. Дністра; між с. Сілець Тисм. р-ну та смт Єзупіль Тисм. р-ну: Вікнина (2002, СНЧ, 26). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *вікнина* (див. вище). Вони вказують на витік потоків з джерел.

Вікни́на[4], -и; ж.; урочища; **1**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Вікнина (2008, УШ); **2**) с. Рашків Гор. р-ну: Вікнина (2008, УШ); **3**) с. Попельники Снят. р-ну: Вікнина (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних гідронімів – найменувань джерел (див. вище), що пробиваються в урочищах.

Вікни́на[5], -и; ж.; долина; с. Сілець Тисм. р-ну: Вікнина (2002, СНЧ, 33); Вікнина (2012, БЛ[5], 227). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), що протікає долиною.

Вікнище[1], -а; с.; джерело солоної води; с. Хмелівка Бог. р-ну: Вікнище (2012, ХПЛ, 457). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вікнище* ʻмісце, де є *вікно* – джерело’ (Експ.).

Вікнище[2], -а; с.; урочище; с. Рунґури Кол. р-ну: Вікнище (2002, Рунґ., 240). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вікнище* (див. вище). Вона вказує на наявність в урочищі джерела.

Вікнище[3], -а; с.; куток; с. Рунґури Кол. р-ну: Вікнище (2011, УШ). – Назва виникла

в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Ві́книще[4], -а; с.; водойма; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Вікнище (2008, Бойко, 34). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вікнище* (див. вище).

За переказами, колись на місцевості, де тепер водойма, було місто, яке називалося Крамарським. Одного разу стався невеличкий землетрус, і все місто пішло під землю, а на його місці утворився яр з невеликою водоймою, потічком і млакою. Багато років тому якийсь селянин орав волами поруч землю. Під час відпочинку він погнав волів у яр на водопій. Але вони звідти не повернулися: їх затягло в безодню. З тих пір люди постійно закидають туди пні та колоди, але заповнити цю прірву не можуть: все те кудись пропадає. Люди дивуються, як це на рівному місці могла утворитися така безодня.

Ві́книще[5], -а; с.; урочище; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Вікнище (1998, Мих., 181); Вікнище (2008, ЛСМ, 17). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування водойми (див. вище), навколо якої розкинулося урочище.

Ві́книще[6], -а; с.; болото; між сс. Рудники та Видинів Снят. р-ну: Вікнище (2003, УШ). – Назва утворена семантичним способом апелятива *вікнище* (див. вище). Вона вказує на наявність на болоті місць, не заростих водоростями, де вирує вода.

Вікно́[1], -а; с.; джерела; **1**) с. Вікно Гор. р-ну: Вікно (2008, УШ); **2**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Вікно (2007, Вікн., 16); Вікно (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *вікно* (див. вище).

Вікно́[2], -а; с.; річка, потік; **1**) п. Белелуї л. Пруту л. Дунаю; довжина – 11 км, площа басейну – 23,2 км^2; сс. Вікно, Вербівці, Чернятин, Торговиця, Топорівці Гор. р-ну; вар. *Вікнянка*: Okno (1927, МТ Н); Вікно (2001, ТК К); Вікнянка (2005, СМТ[1], 49); Вікно, Вікнянка (2008, УШ); Вікно (2009, РІФ); **2**) п. Дністра; довжина – 4,4 км; с. Вікняни, Кутище Тлум. р-ну; вар. *Вікнянський*: Okniański (1884, SG, V, 6); Вікно (2007, Вікн., 17); Вікно (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних гідронімів – найменувань джерел (див. вище), з яких витікають річка й потік. Варіант назви річки є суфіксальним утворенням на *-янк(а)* від вихідної форми *Вікно*.

Вікно́[3], -а; с.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 11 км, до Івано-Франківська – 75 км: Okno (1453, AGZ, XIX, 199); Okno (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Okno (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Okno (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 66); Okno (1855, AKKGL, Bl. 49); Okno (1886, SG, VII, 427); Вікно (1947, АТП, 503); Вікно (2009, ІФ АТП[7], 152). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), що починається в селі.

Вікно́[4], -а; с.; горб; 305 м; с. Вікно Гор. р-ну; вар. *Вікна*: Okna (1855, AKKGL, Bl. 45); Okno (1926, МТ Н); Вікно (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє горб.

Вікно́[5], -а; с.; урочище; смт Отинія Кол. р-ну: Вікно (1998, От., 16); Вікно (2006, КВС, 116); Вікно (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вікно* (див. вище). Вона вказує на те, що урочище розкинулося навколо джерела чи водойми.

Вікно́[6], -а; с.; болото; с. Милування Тисм. р-ну: Вікно (1995, ТМН, 33). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вікно* (див. вище).

У народному переказі про це болото розповідається, що колись із Панської Гори волами возили снопи. Якось воли розбрикалися, побігли й попали в болото. І тварин, і віз зі снопами воно засмоктало. З того часу люди назвали те місце *Вікном* і обходять його десятою дорогою.

Вікно́[7], -а; с.; озеро; с. Сілець Тисм. р-ну: Вікно (2000, Експ.); Вікно (2002, СНЧ, 33). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вікно* (див. вище).

Про це озеро існує цікавий переказ. У ньому йдеться про те, що одного літньо-

го спекотного дня через Сілець у розкішній кареті їхав пан. Дорога проходила повз саме озеро. Коні, змучені далекою дорогою й спрагою, побачивши за поворотом воду, рвучко кинулися до неї. Кучер не справився з управлінням, і карета перекинулася в озеро. Ніхто не врятувався, і – дуже дивно – тіло кучера знайшли через якийсь час на березі Дністра, за п'ять кілометрів від озера. Цей факт свідчить про те, що озеро зв'язане підземними водами з цією рікою.

Вікняни, -ян; мн.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 8 км, до Івано-Франківська – 37 км; з 1961 р. по 11. 06. 1993 р. – с. *Білогірка*: Oknani (1443, AGZ, XII, 107); Okniani (1578, ŹDz, XVIII/I, 86); Okniany (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Okniany (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 109); Okniany (1855, AKKGL, Bl. 45); Вікняни (1947, АТП, 517); Білогірка (1961, ІФ АТП[1], 31); Білогірка (1985, ІФ АТП[5], 54); Вікняни (2009, ІФ АТП[7], 152). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вікняни* ʻлюди, які оселилися (проживають) біля джерела *Вікно* (див. вище), на берегах потоку *Вікно* (див. вище) або прийшли сюди на проживання з села *Вікно* (див. вище)'. Назва *Білогірка*, що вживалася в II пол. XX ст., утворена способом основоскладання ороніма – найменування горба *Біла Гора* (див. вище), на якому розкинулося село, та його суфіксації формантом *-к(а)*.

Вікня́нка, -и; ж.; річка; п. Дністра; довжина – 8 км; с. Олеша Тлум. р-ну; вар. *Вікнянський*: Oknianka, Okniański potok (1886, SG, VII, 425); Вікнянка (1979, СГУ, 107). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-янк(а)* (*-янськ(ий)*) від апелятива *вікно* (див. вище). Вона вказує на витік річки з джерела.

Вікóнце[1], -я; с.; джерела; **1**) с. Поточище Гор. р-ну: Віконце (2008, УШ); Віконце (2008, ЛГ, 21); **2**) с. Нижнів Тлум. р-ну: Віконце (2003, Вуянко, 37). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *віконце*, дем. від *вікно* (див. вище).

Вікóнце[2], -я; с.; струмок; пр. Потоку п. Дністра; с. Поточище Гор. р-ну: Віконце (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування джерела (див. вище), з якого витікає струмок.

Вíкторівка[1], -и; ж.; кол. фільварок, потім хутір; с. Лука Гор. р-ну: Wiktorówka (1900, SGG, 215); Wiktorówka (1926, MT T); Вікторівка (2001, Проц. 31). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Віктор*, пор. особове ім'я *Віктор* (СУІ, 67).

Вíкторівка[2], -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Палагичі Тлум. р-ну; засн. 1864 року: Wiktorówka (1886, SG, VII, 832); Wiktorówka (1900, SGG, 701); folw. Wiktorówka (1905 (1874), KuK TT). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Віктор* (див. вище).

Ві́льне, -ого; с.; кол. хутір, тепер село; Тлум. р-н; нал. до Петрилівської с/р; віддаль до Тлумача – 28 км, до Івано-Франківська – 35 км; давня назва – *Панський*: Панський (1947, АТП, 891); х. Вільний (1947, АТП, 518); Вільне (2009, ІФ АТП[7], 152); Вільне (2012, Експ.). – Давня назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *панський* ʻналежний панові чи панам'. Вона узгоджена в роді й числі з номенклатурним терміном *хутір*. Сучасне найменування села з'явилося в повоєнний період у часи масових перейменувань населених пунктів Галичини. Воно вказує на позбавлення жителів поселення залежності від пана чи панів, пор. *вільний* ʻніким не гноблений, не поневолюваний, незалежний, самостійний; який позбувся кріпосної залежності; відпущений на волю, розкріпачений' (ВТС, 146).

Ві́льха, -и; ж.; ліс; с. Живачів Тлум. р-ну: Вільха (2012, БЛ[5], 227). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вільха* (< псл. **olьха*) ʻвільховий ліс; вільхові зарості' (Експ.). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Вільхú[1], -льх; мн.; ліси; лісові урочища; **1**) с. Торговиця Гор. р-ну: Вільхи (2010, ТСІ, 19); **2**) с. Вовчинець Ів.-Франк. м/р: Вільхи (2003, СМЦ, 9); **3**) с. Русів Снят. р-ну: Вільхи (2012, БЛ[5], 227); **4**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Вільхи (2011, Експ.). – Назви утворені се-

мантичним способом від апелятива *вільхи* ʻвільхові заростіʼ, ʻмісце, де ростуть вільхиʼ (Лісняк, 362). Вони вказують на вид дерев, які проростають у лісах та в урочищах.

Вільхú², -льх; мн.; пасовище; с. Торговиця Кол. р-ну: Вільхи (2011, УШ). – Назва утворена семантичним собом від апелятива *вільхи* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на пасовищі.

Вільхú³, -льх; мн.; горб; с. Живачів Тлум. р-ну: Вільхи (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вільхи* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на горбі.

Вільхú⁴, -льх; мн.; поле; с. Живачів Тлум. р-ну: Вільхи (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Вільхíвка, -и; ж.; нива; с. Корнич Кол. р-ну: Вільхівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *вільха*, *вільхи* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому розкинулася нива.

Вільхíвці¹, -ів; мн.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 23 км, до Івано-Франківська – 69 км; до 25. 12. 1992 р. – *Вільховець*: Olchowyecz (1427, ZDM, VII, 228); Olchowiecz (1578, ŻDz, XVIII/I, 94); Olchowiec (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Olchowiec (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 9); Olchowiec (1855, AKKGL, Bl. 45); Olchowiec (1880, KuK JCz.); Olchowiec (1886, SG, VII, 452); Вільховець (1947, АТП, 518); Вільхівці (2009, ІФ АТП, 152). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. далі), на берегах якого розкинулося село. Сучасна множинна форма найменування села з'явилася під впливом потужної на Покутті моделі ойконімів на *-івці*.

Вільхíвці², -ів; мн.; поле; с. Матеївці Кол. р-ну: Вільхівці (2011, УШ). – Назва, очевидно, мотивована гідронімом – найменуванням потоку *Вільховець* (див. далі), що протікає повз поле. Її множинна форма з'явилася під впливом розмовної мови з метою диференціації назв потоку й поля.

Вільхова́ня, -і; ж.; пасовище; с. Кричка Бог. р-ну: Вільховáня (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ан(я)* від прикметника *вільховий* ʻякий має *вільхи*, із заростями *вільхи*ʼ. Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Вільховéць¹, -івця; ч.; потоки; **1**) п. Дністра; довжина – 2,5 км; с. Вільхівці Гор. р-ну; інша назва – *Потік* (див. далі): Вільховець, або Потік (2008, УШ); **2**) п. Пруту л. Дунаю; довжина – 17,1 км, площа басейну – 22,5 км; сс. Турка, Ценява, Корнич, Залуччя, Перерив Кол. р-ну; інші назви – *Дзвинарка* (у с. Матіївці) (див. далі), *Ценева*, *Ценявка* (див. далі): Olchowiec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 277, арк. 11); Olchowiec (1855, AKKGL, Bl. 49); Olchowiec, Cieniawa (1886, SG, VII, 452; 1888, SG, IX, 108); Olchowiecki (1906 (1874), KuK K); Ценявка (1917, Машт., ДБ, 16); Вільховець (1957, КРУ, 25); Вільховець (1979, СГУ, 109); Ценева (1979, СГУ, 597); Вільховець (2006, КВС, 71); Дзвинарка, або Вільховець (2011, УШ); **3**) л. Черемошу п. Пруту л. Дунаю; довжина – 5,34 км; с. Попельники Снят. р-ну: Olchowietz (1855, AKKGL, Bl. 49); Вільховець (2003, УШ); Вільховець (2012, НПС, 176). – Назви утворені за допомогою суфікса *-ець* від прикметника *вільховий* (див. вище). Вони вказують на природні особливості теренів, де протікають потоки. Можливо також, що в давнину існував географічний термін **ольховьсь* зі значеннями ʻвільхові заростіʼ, ʻпотік, що тече у вільхових заростяхʼ, який і мотивував ці гідроніми, пор. рос. діал. *ольховец* ʻзарості вільхиʼ (Вербич, ГСД, 32).

Вільховéць², -івця; ч.; урочище (поле); с. Корнич Кол. р-ну: Olchowiec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 261, арк. 23); Вільховець (2006, КВС, 73). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), що протікає в урочищі.

Вільховéць³, -івця; ч.; гора; 525 м; с. Добротів Надв. р-ну; вар. *Вільхівець*: Olchowiec (1932, PBW, II, 141); Olchowiec (1935, MT N); Вільхівець (2007, ДІГД, 45). – Назва

утворена за допомогою суфікса *-ець* від прикметника *вільховий* ʻвкритий *вільхою*, *вільхами*ʼ. Вона вказує на характер рослинності на горі. Можлива також мотивація цього ороніма апелятивом **вільховець* зі значенням ʻвільхові заростіʼ.

Вільхове́ць[4], -івця; ч.; урочище; м. Снятин; Вільховець (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива **вільховець* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Вільхо́вий, -ого; ч.; ліс; с. Олешів Тлум. р-ну: Вільховий (2012, БЛ[5], 227). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *вільховий* ʻвкритий *вільхою*, *вільхами*; із заростями *вільхи*ʼ (Експ.). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Ві́льша, - і // -ої; ж.; кол. нива, тепер присілок; с. Королівка Тлум. р-ну: niwa Olsza (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 43, арк. 14); Вільша (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) давнім посесивним утворенням на -**ja* від антропоніма *Вільха*, пор. п-ще *Вільха* (АЛ, 99); б) утворенням способом субстантивації та онімізації прикметника *вільша* *ʻвкрита вільховими заростямиʼ. У такому разі вона вказує на характер рослинності в давнину місцевості, де була облаштована нива, а потім виник присілок.

Вільша́ний, -ого; ч.; потік; пр. Сільського л. Бистриці п. Дністра; інша назва – *Мосточний* (див. далі); с. Угринів Тисм. р-ну: Вільшаний, або Мосточний (2004, ІУ, 24). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *вільшаний* ʻякий витікає з *вільшини* – вільхового гаю; вкритий *вільховими* заростямиʼ, пор. *вільшина* (< псл. **elьšina* // **olьšina*) ʻвільховий гайʼ (ЕСУМ, І, 399–400).

Вільша́ницький, -ого; ч.; ліс; між сс. Клубівці та Вільшаниця Тисм. р-ну: Вільшаницький (2011, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *вільшаницький* ʻякий знаходиться, розташований з боку с. *Вільшаниця* (див. далі)ʼ або ʻякий належить громаді с. *Вільшаниця* чи окремим її жителямʼ.

Вільша́ницький, -ого; ч.; потік; л. Коростильної п. Дністра; довжина – 5 км; с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Olszanicki (1883, SG, IV, 415); Olszaniecki (1905 (1874), KuK TT); Ольшанецкій, Olszanecki (1917, Машт., ДБ, 19); Вільшаницький (1979, СГУ, 110). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *вільшаницький* ʻякий протікає у с. *Вільшаниця* (див. далі)ʼ.

Вільша́ниця[1], -і; ж.; гора; 369 м; між сс. Вільшаниця Тисм. р-ну та Остриня Тлум. р-ну: Olszanica (1855, AKKGL, Bl. 45); Olszanica (1883, SG, IV, 415); Olszanica (1905 (1874), KuK TT); Вільшаниця (2006, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-иц(я)* від прикметника *вільшана* ʻвкрита вільхоюʼ. Вона вказує на характер рослинності на горі. Можливо також, що цей оронім мотивований давнім апелятивом **вільшаниця* (< псл. **elьšanica* // **olьšanica*) ʻмісцевість, заросла вільхою; вільховий гай, ліс' (ПГФ, 87).

Вільша́ниця[2], -і; ж.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 14 км, до Івано-Франківська – 27 км: Olszanica (1444, AGZ, XII, 30); Olszanicza (1578, ŹDz, XVIII/I, 85); Olszanica ad Jamnica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Olszanica (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 130); Olszanica (1855, AKKGL, Bl. 45); Вільшаниця (1947, АТП, 517); Вільшаниця (2009, ІФ АТП[7], 153). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), під якою було започатковане село. М. Л. Худаш виводить її від однозвучного гідроніма – найменування потоку, який тепер називається *Вільшаницький* (див. вище), а колись мав назву *Вільшаниця* (Худ.[2], 323). Зважаючи на наявність у назві суфікса *-иц(я)* < псл. -**іс-а*, який, за твердженням О. М. Трубачова, є "загальновизнаним давнім гідронімним формантом, що використовується на слов'янських територіях" (Трубачев, 171), маємо підстави підтвердити відгідронімне походження цього ойконіма.

Вільши́на[1], -и; ж.; лісові урочища; **1**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Olszyna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 11, арк. 150); Wilczyny (1932, MT S); Вільшина (2011,

УШ); **2**) с. Іванівці Кол. р-ну: Olszyna (1933, MT K); **3**) с. Угорники Кол. р-ну: Вільшина (2012, БЛ[5], 227); **4**) с. Саджавка Надв. р-ну: Вільшина (1998, Мих., 181); **5**) між м. Снятин та с. Залуччя Снят. р-ну: Olszyna (1906 (1876), KuK Sn.); Olszyna (1933, MT Sn.); Вільшина (1982, КС, 37); **6**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Вільшина (2012, Експ.); **7**) с. Підпечари Тисм. р-ну: Olszyna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 44, арк. 61); Вільшина (2001, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *вільшина* (< псл. **elьšina // *olьšina*) ʻвільховий гай' (ЕСУМ, І, 399–400), ʻмісце, де ростуть вільхи' (Лісняк, 362), ʻвільховий ліс' (Онишк., І, 126). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Вільшúна², -и; ж.; куток; с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Вільшина (2005, УКС, 7). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вільшина* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на кутку.

Вільшúни, -ин; мн.; урочища; **1**) смт Отинія Кол. р-ну: Вільшини (1998, От., 16); Вільшини (2006, КВС, 116); Вільшини (2011, УШ); **2**) с. Красилівка Тисм. р-ну: Вільшини (2010, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *вільшина* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Вільшúльний, -ого; ч.; горб; с. Королівка Тлум. р-ну; вар. *Вішільний*: Olszowy Gorb (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 43, арк. 17); Вішільний (2011, УШ); Вільшільний (2012, БЛ[5], 227). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *вільшільний*, *вішільний* (діал.) ʻвільшаний; вкритий вільховими заростями' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на горбі.

Вільшнúк, -а; ч.; поле; сс. Добровляни, Колодіївка Тисм. р-ну: Вільшник (2012, БЛ[5], 227). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вільшник* ʻзарості вільхи' (ВТС, 146), ʻвільшина; вільшняк' (Онишк., І, 126). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Вільшнúкú[1], -ів; мн.; поля; **1**) с. Волосів Надв. р-ну: Вільшники (1998, Мих., 181); **2**) с. Тисменичани Надв. р-ну: Вільшники (1998, Мих., 181); **3**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Вільшники (2011, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *вільшник* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності на полях у давнину.

Вільшнúки², -ів; мн.; куток; с. Волосів Надв. р-ну: Вільшники (1998, Мих., 181); Вільшники (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Вільшнúки³, -ів; мн.; урочище; с. Марківці Тисм. р-ну: Вільшники (1995, ТМН, 31). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вільшник* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Вíнниця[1], -і; ж.; горб; с. Чернятин Гор. р-ну: Вінниця (1978, Гор., 475); Вінниця (2012, БЛ[5], 227). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування міста на Поділлі, звідки переселилися власники цього горба, які дали йому таке найменування.

Вíнниця², -і; ж.; криниця; с. Чернятин Гор. р-ну: Вінниця (2009, ЛГ, 17). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування подільського міста *Вінниця*, з-під якого прийшли колись перші жителі села, які назвали так криницю на згадку про свою малу батьківщину. Про це, зокрема, йдеться і в народному переказі про заснування Чернятина (ЛГ, 17). Можливо також, що цей гідронім є суфіксальним утворенням на *-иц(я)* від прикметника *винний* ʻкисло-солодкий' (ВТС, 103), який вказує на смакові якості трохи мінералізованої води, пор. гуц. *боркут* ʻвинне (квасне) жерело' (Шух., І, 42).

Вíнніпéг, -а; ч.; куток; с. Русів Снят. р-ну: Вінніпег (2012, БЛ[5], 227). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного хороніма – найменування провінції в Канаді. Вона має конотативне значення і вказує на те, що на кутку проживали колись люди, які були на заробітках у цій провінції.

Вінтонюкóва Кóпань, -ої, -і; ж.; ліс; с. Узин Тисм. р-ну: Вінтонюкова Копань

(2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *копань* ʻт. с., що копанка (див. далі)ʼ (СУМ, IV, 279), ʻвикопаний межовий знакʼ (ССУМ, І, 495), ʻрозчищене під посів місце в лісі, яке ще не можна орати, а лише копатиʼ (Грінч., ІІ, 280), ʻглибока яма; викопана штучна впадина; маленький викопаний ставок; яма, вибита дощемʼ (Мар., 232), а атрибутивним членом – прикметник *Вінтонюкова*, що вказує на належність у давнину землі, на якій виріс ліс, *Вінтонюкові*, пор. п-ще *Вінтонюк* (ІФД, 212).

Вінтонюко́ві, -их; мн.; куток; с. Узин Тисм. р-ну: Вінтанюкові (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала в ньому, пор. п-ще *Вінтонюк* (див. вище).

Вінто́нівка, -и; ж.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Вінтонівка (2006, КВС, 156). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Вінтон*, пор. особове ім'я *Вінтон* (розм.) < *Антон* (СУІ, 37).

Вінце́нтівка, -и; ж.; кол. нім. колонія, хутір, засн. 1872 р. (Сір.[2], 77), нал. до м. Коломиї: Wincentówka (1900, SGG, 293); Wincentówka (1910, ZSO, 179); Wincentówka (1933, MT K); Вінцентівка (1988, КК, 38). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Вінцент*, пор. пол. особове ім'я *Wincenty*, укр. *Вікент*, *Віцент* (СУІ, 66).

Вінь, -ю; ч.; урочище; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Вінь (2012, Експ.). – Назва, очевидно, виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – особового імені людини, якій, очевидно, належало колись урочище, пор. особове ім'я *Вінь* < *Венедикт* (СУІ, 65).

Віпханка, -и; ж.; куток; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Віпханка (1995, НВ, 8); Віпханка (2006, КГ, 21); Віпханка (2012, БЛ[5], 227). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *віпханка* (діал.) ʻчастина поселення, жителів якого "випхали", заставили переселитися на край села за р. Лючка' (Експ.), пор. *випихати* ʻпхаючи, примушувати кого-небудь вийти звідкись кудись' (ВТС, 104).

Ві́рла, -ої; ж.; урочище; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Вірла (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації дієприкметника *вірла* ʻвикривлена, погнута', пор. укр. діал. *верий* ʻвигнутий, зігнутий, скрючений, скоцюрблений' (ЕСУМ, І, 356), псл. **vьrlъ* ʻпредмет, об'єкт викривленої форми' < і-є. **ųer-* ʻгнути, згинати; крутити, вертіти' (Вербич[5], 170). Вона вказує на викривлену, покручену поверхню урочища.

Ві́рле, -ого; с.; поле; с. Діброва Тлум. р-ну: Вірле (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації дієприкметника *вірле* (див. вище). Вона вказує на особливості поверхні поля.

Ві́рлова, -ої; ж.; гора; між смт Чернелиця та с. Вільхівці Гор. р-ну: Wirłowa (1880, KuK JCz.). – Назва утворена, очевидно, способом субстантивації та онімізації дієприкметника *вірлова* ʻкрута, вигнута', пор. *вірла* (див. вище). Вона вказує на форму гори.

Вірме́нський Фільва́рок, -ого, -рка; ч.; кол. фільварок, нал. до с. Хвалибога Гор. р-ну: Folwark Ormiański (1900, SGG, 213). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *фільварок* ʻу феодальній Польщі, Литві, Білорусії та на Україні – комплекс земельних угідь, на яких феодал-поміщик вів власне господарство; у Польщі, Західній Україні та Західній Білорусії (до 1939 р.) – панський маєток із господарчими будівлями; (заст.) хутір або виселокʼ (СУМ, Х, 595–596), а атрибутивним членом – прикметник *вірменський*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *вірменам.*

Вісімна́дцятка, -и; ж.; гай; с. Пороги Бог. р-ну: Вісімнадцятка (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вісімнадцятка*, що вказує на номер лісової дільниці, у якій проростає гай.

Віскрівка, -и; ж.; горб; с. Далешеве Гор. р-ну: Wiskriwka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 74, арк. 13); Wiskriwka (1855, AKKGL,

Bl. 45); Віскрівка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Віскрий*, пор. п-сько *Віскрий* (Експ.) < *віскрі* ʻсоплі’, *віскривий* ʻсопливий’ (ЕСУМ, І, 404).

Вістрів, -ову; ч.; пасовище; с. Петрилів Тлум. р-ну: Вістрів (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вістрів* (діал.) ʻострів’ (Експ.). Вона вказує на місце розташування пасовища.

Вітере́ць, -рця; ч.; поле; с. Тисменичани Надв. р-ну: Вітерець (1998, Мих., 181). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вітерець*, зменш. до *вітер* ʻбільший або менший рух потоку повітря в горизонтальному напрямі’ (ВТС, 148). Вона вказує на природні особоливості поля, на якому майже завжди відбувається рух повітряних мас.

Вітúшині, -их; мн.; урочища (млаки); с. Тучапи Снят. р-ну: Вітишині (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(і)* від андроніма *Вітиха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім’я *Вітя* < *Віктор* (СУІ, 67). Можливо також, що назва звучала колись як *Війтишині* й у процесі функціонування перетворилася на *Вітишині*. У такому разі вона мотивована названим вище андронімом, що походить із *Війтиха* ʻдружина війта’.

Вітракú, -ів; мн.; поле; с. Хотимир Тлум. р-ну: Вітраки (1973, Кобил., 272). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вітрак*, що є розмовним фонетичним варіантом апелятива *вітряк* ʻвітряний млин’ (ВТС, 149). Вона вказує на те, що на полі колись були такі установки.

Вітряк[1], -а; ч.; куток; с. Підвисоке Снят. р-ну: Вітряк (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вітряк* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку колись був вітряний млин.

Вітряк[2], -а; ч.; поле; с. Пужники Тлум. р-ну: Вітряк (2012, БЛ[5], 227). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вітряк* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі колись стояв вітряний млин.

Вітці́вщина, -и; ж.; горб; смт Обертин Тлум. р-ну: Вітцівщина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вітцівщина* ʻба́тьківщина; спадщина від батьків; спадковий маєток’ (ВТС, 39, 149). Вона вказує на те, що земля на горбі була передана власнику в спадщину.

Віха, -и; ж.; урочища; **1**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Віха (2000, ЕКол., ІІІ, 38); Віха (2006, КГ, 17); **2**) смт Отинія Кол. р-ну: Віха (1998, От., 16); Віха (2006, КВС, 116); Віха (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *віха* ʻвежа на триангуляційному пункті’ (Hr., 51), ʻвишка’ (Експ.). Вони вказують на наявність у давнину в урочищах таких споруд, на яких, можливо, стояли сторожові пости, які повідомляли про наближення ворогів.

Віхре́нкове, -ого; с.; куток; смт Ланчин Надв. р-ну: Віхренкове (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля, на якому розбудувався куток. В основі мікротопоніма лежить антропонім *Віхренко*. Таке прізвище мав колишній власник поля.

Віцьків Вертíб, -ового, -ебу; ч.; карстова воронка; с. Олеша Тлум. р-ну: Віцьків Вертіб (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вертіб* ʻяма з водою на полі’ (ЕСУМ, І, 358), а атрибутивним членом – прикметник *Віцьків*, що вказує на розташування воронки на полі, яке належало колись *Віцькові*, пор. особове ім’я *Віцько* < *Віцьо* < *Віктор* (СУІ, 67).

В Ка́дубі; поле; с. Городниця Гор. р-ну: В Кадубі (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *в*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб’єкта в середині іншого об’єкта, та мікротопоніма – найменування урочища *Ка́діб* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

В Каменярні, джерело-криниця; смт Чернелиця Гор. р-ну: В Каменярні (1978, Гор., 471). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з при-

йменника *в* (див. вище) та мікротопоніма – найменування кутка *Камінярня* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування джерела.

Владúчине, -ого; с.; кол. село, тепер урочище (поле); с. Виноград Гор. р-ну; давня назва – *Владиче Поле*: Vladicze pole (1390, ZDM, VI, 87); Wladiczin (1438, AGZ, XII, 30); Wladiczin campo (відкрите поле, рівнина) (1454, AGZ, XII, 265); Wladiczin (1579, ZDź, XVIII/ 1, 103); Wladyczyn (1658, ЛЦДІА, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Pruchmyszno zum Władyczyn (1735, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 2, спр. 1); Władyczyn (1906 (1876), KuK K); Владичин (1988, КК, 594); Владичине (2008, УШ). – Давня назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля, на якому було започатковане село. Атрибутивний член у назві вказує на належність топооб'єкта *Владиці*, пор. давні особові назви *Владыка*, *Влъдика*, *Оуладыка* < *владыка*, *владика* 'архірей, владика' (ССУМ, І, 180), *Владичь* (Мор., 41). Сучасне найменування з'явилося в результаті еліпсису опорного компонента давнього словосполучення.

Влáхова Долúна, -ої, -и; ж.; урочище (поле); с. Потічок Снят. р-ну; вар. *Влахова*: Włachowa Dolina (1933, MT Sn.); Влахова (1982, КС, 39). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* 'рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), 'долина; низина; низина біля річки' (ССУМ, І, 315), 'низина, заросла травою; широка низина' (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *Влахова*, що вказує на належність поля *Влаху*, пор. п-ще *Влах* (СП, 77). Варіант назви з'явився в результаті еліпсису опорного компонента складеного найменування.

В Лiскáх; поле; с. Городниця Гор. р-ну: В Лісках (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *в* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Ліски* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Влóга, -и; ж.; урочища; **1**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Влога (1999, ТФП, 9); **2**) с. Перерив Кол. р-ну: Влога (2010, БЛ[3], 27); Влога (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *улога*, *влога* 'впадина, заглиблення: рівне поле; перелогове поле' (Мар., 252), 'рівне поле' (Hr., 51). Вони вказують на характер поверхонь урочищ.

В лужкý; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: В лужку (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *в* (див. вище) та апелятива *лужок*, дем. від *луг* 'заросла травою і кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножать', 'низовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевість' (Мар., 235), 'низовина, на якій ростуть гарні трави' (Лісняк, 359) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

В лýзі; урочище; с. Городниця Гор. р-ну: В лузі (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *в* (див. вище) та апелятива *луг* (див. вище) в місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

В Мóкрому; поле; між сс. Колодіївка та Підлужжя Тисм. р-ну: W Mokrem (1932, MT S). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *в* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Мокре* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Вовкú, -ів; мн.; куток; с. Стрільче Гор. р-ну: Вовки (2008, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала куток, пор. п-ще *Вовк* (ІФД, 213); б) утворенням способом плюралізації та онімізації апелятива *вовк*; у такому разі вона вказує на вид звірів, що водилися в минулому в цій місцевості.

Останню версію підтверджує й народний переказ про цю назву. У ньому йдеться про

те, що колись давно за якусь провину одного селянина вигнали з села. Він оселився на полі, куди часто навідувалися в пошуках здобичі вовки. Згодом тут почали жити й інші родини. З'явилося невеличке поселення, але вовки продовжували нападати на нього. Це нібито й зумовило появу такої його назви.

Вовкі́вня[1], -і; ж.; урочище; с. Оліє-во-Королівка Гор. р-ну: Вовківня (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вовківня* ʻвовче лігво; *збірн*. вовки' (ВТС, 153), ʻяма, пастка для вовків' (Лісняк, 359). Вона вказує на те, що в урочищі колись водилися ці звірі й були зроблені для них пастки.

Вовкі́вня[2], -і; ж.; куток; с. Підвисоке Снят. р-ну: Вовківня (2011, УШ); Вовківня (2012, НПС, 164). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вовківня* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку колись водилися вовки.

Во́вкова[1], -ої; ж.; гора; сс. Залуччя, Матіївці Кол. р-ну: Wołkowa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 262, арк. 22); Вовкова (1985, ІГ, ІІ, 353); Вовкова (2012, БЛ[5], 228). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Вовк*, пор. п-ще *Вовк* (СП, 77).

Во́вкова[2], -ої; ж.; куток; с. Залуччя Кол. р-ну: Вовкова (2006, КВС, 55). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся куток.

Во́вча, -ої; ж.; гора; с. Кутище Тлум. р-ну: Вовча (2006, Експ.); Вовча (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *вовча* ʻна якій водяться *вовки*'.

За переказами, колись давно в селі жив чоловік на прізвисько Вовк. Його прозвали так за те, що постійно уникав людей, дивився на них як вовк. Ніхто не знав, звідки прийшов він і чому одиноко живе на горі. І коли він помер, гору ту назвали *Вовчою*.

Во́вча Гора́[1], -ої, -и; ж.; горби; **1**) 354 м; між сс. Братишів, Антонівка та Олешів Тлум. р-ну; вар. *Вовча*: Owcza góra (1855, AKKGL, Bl. 45); Wołcza góra (1905 (1874), KuK TT); Вовча (2008, УШ); **2**) 322 м; с. Хотимир Тлум. р-ну: Wilczej góry (1880, SG, I, 601); Wilcza góra (1905 (1874), KuK TT); Wilcza Góra (1926, MT T); Вовча Гора (2010, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивними членами – прикметник *вовча* (див. вище), що вказує на перебування на горбах у давнину *вовків*.

Во́вча Гора́[2], -ої, -и; ж.; поля; **1**) с. Антонівка Тлум. р-ну: Вовча Гора (2012, Експ.); **2**) с. Хотимир Тлум. р-ну (кол. хутір): Wilcza Góra (1934, SDW, № 24, s. 294); Вовча Гора (2010, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань горбів (див. вище), на яких розкинулися поля.

Во́вча Яма[1], -ої, -и; ж.; долина; с. Княждвір Кол. р-ну: Вовча Яма (2012, БЛ[5], 228). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *яма* зі значенням ʻдолина потоку; долина, кітловина' (Мар., 255), а атрибутивним членом – прикметник *вовча* (див. вище), який вказує на те, що в долині колись водилися *вовки*.

Во́вча Яма[2], -ої, -и; ж.; ліс; с. Княждвір Кол. р-ну: Вовча Яма (1985, ІГ, ІІ, 419); Вовча Яма (1988, КК, 646). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування долини (див. вище), у якій проростає ліс.

Во́вче Го́рло, -ого, -а; с.; куток; смт Богородчани: Вовче Горло (2011, УШ). – Назва має переносне, конотативне значення. Вона позначає куток V-подібної форми, який гострим кутом упирається до р. Бистриця-Солотвинська і є дуже темним вночі. Кажуть, що туди колись забігали вовки.

Во́вчий, -ого; ч.; верх; с. Гута Бог. р-ну: Вовчий (2004, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *вовчий* ʻна якому водяться *вовки*', хоч можливо, що в її основі лежить антропонім *Вовк*, пор. п-ще *Вовк* (СП, 77).

Во́вчий По́тік, -ого, -оку; ч.; куток; с. Годи-Добровідка Кол. р-ну: Вовчий Потік (2012, БЛ[5], 228). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування не засвідченого тепер потоку, навколо якого розкинувся куток. Очевидно, у потоці колись водилися *вовки*.

Вовчине́ць[1], -нця; ж.; гора; 314,7 м.; сс. Вовчинець Ів.-Фр. м/р, Колодіївка Тисм. р-ну; вар. *Вовчинецька*: Вовчинецька (1975, АСЗ, І, 696); Вовчинецька (2012, БЛ[5], 228); Вовчинець (2012, Експ.). – Гора, очевидно, колись називалася *Вовчинець*, що є семантичним утворенням від апелятива *вовчинець* (бот.) ʻмолочайʼ (ЕСУМ, І, 413), ʻвовчі ягоди звичайніʼ (Смик, 247), пор. бойк. *вовчінець* ʻвовчуг польовийʼ (Онишк., І, 138). Вона вказує на характер рослинності на горі в давнину. Варіант назви є вторинним за походженням. Він мотивований ойконімом – найменуванням села, на території якого височіє гора.

Вовчи́не́ць[2], -нця; ч.; потік; п. Дністра; довжина – 11 км, площа басейну – 54,3 км^2; сс. Колодіївка, Узин, Ганнусівка, Побережжя Тисм. р-ну: Wołczyniec (1932, MT S); Вовчинець (1957, КРУ, 41); Волчинец (1960, WRG, I, 361); Вовчинець (1979, СГУ, 115); Вовчинець (2009, РІФ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), з якої витікає потік.

Вовчине́ць[3], -нця; ч.; село; нал. до Івано-Франківської м/р; с/р; віддаль до Івано-Франківська – 5 км: Valczyniec (1461, AGZ, XII, 454), Volczynyecz (1473, AGZ, XII, 488); Wolczyniecz (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Wolczyniec ad Tysmienica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Wołczyniec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 125); Wołczyniec (1893, SG, XIII, 868); Вовчинець (1947, АТП, 516); Вовчинець (2009, ІФ АТП[7], 153). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), під якою виникло поселення; б) суфіксальним утворенням на *-ець* від антропоніма *Вовчин* чи *Вовчина*, як це стверджує Д. Г. Бучко (Бучко, 59), пор. п-ща *Вовчин* (ІФД, 213), *Вовчина* (Редько, І, 160). М. Л. Худаш трактує цю назву як результат трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), який однак не протікає територією села й тому навряд чи міг він мотивувати цей ойконім.

Вовчине́цькі Го́ри, -их, гір; мн.; височина, узгірʼя; сс. Вовчинець Ів.-Франк. м/р, Колодіївка Тисм. р-ну: Вовчинецькі Гори (2000, ПЗТ, 235); Вовчинецькі Гори (2012, БЛ[5], 228). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гори*, мн. від *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʻпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *вовчинецькі*, що вказує на розташування орооб'єкта на території с. *Вовчинець*.

Вовчинецькі Гори є комплексною пам'яткою природи загальнодержавного значення, де росте багато різноманітних рослин. Серед них перлівка поникла, керелія струнка, осока низька, гадючник шестипелюстковий, шавлія лучна, родовик лікарський, первоцвіт весняний, лілія лісова, билинець комариний, пальчатокорінник травневий та інші. Окремі з них занесені до Червоної книги України (ПЗТ, 235).

Вовчкі́в[1], -ового; ч.; урочище; с. Мала Кам'янка Кол. р-ну: Wołczków (1933, MT K). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Вовчко*, *Вовчок*, пор. ст.-укр. особове ім'я *Волчко*, *Волъчко* (ССУМ, І, 194), п-ще *Вовчок* (СП, 78).

Вовчкі́в[2], -ового; ч.; потік; л. Косачівки п. Добровідки л. Пруту л. Дунаю; довжина – біля 6 км; сс. Мала Кам'янка, П'ядики Кол. р-ну; вар. *Вовчківка*: Wołczków (1881, SG, II, 79; 1893, SG, XIII, 864); Wołczków (1906 (1876), KuK K); Wołczkówka (1933, MT K); Вовчків (1979, СГУ, 115); Вовчків (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік. Варіант назви є суфіксальним утворенням на *-к(а)* від названого вище мікротопоніма.

Вовчкі́в[3], **-**ового; ч.; поле (лан); смт Єзупіль Тисм. р-ну: Вовчків (1997, Єз., 187). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Вовчко* (див. вище).

Во́вчківці, -ів; мн.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 15 км, до Івано-Франківська – 86 км: Wolczkowcze (1405, MRPS, III/IV, 371); Wolczkowcze (1437, AGZ, XII, 26); Wolczkowcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Wołczkowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Wołczkowce (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 38); Wołczkowce (1855, AKKGL, Bl. 49); Wołczkowce (1893, SG, XIII, 864); Вовчківці (1947, АТП, 506); Вовчківці (2009, ІФ АТП[7], 153). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх родоначальника, батька чи володаря, які заснували село, пор. давнє особове ім'я *Волчко, Волъчко* (ССУМ, І, 194).

За народними переказами, село виникло в XIII ст. і належало бояринові *Вовку*. Це й зумовило таку його назву. За іншою версією, село заснували переселенці з центральної України, які втекли сюди від монголо-татарської навали. Приїхали вони на волах і оселилися на місці сучасного урочища Погибла. Від слова *воли* нібито й пішла назва *Волківці*, а потім *Волчківці*. Ще в одному переказі йдеться про те, що колись у Хасевій долині було багато вовків, які часто набігали в новозасноване село. Тому його й назвали *Вовчківцями*.

Водичку́, -ок; мн.; болото; площа – 1,2 га; с. Тишківці Гор. р-ну: Водички (2000, ПЗТ, 255). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *водичка*, дем. від *вода* ʻджерело; місце, заповнене водоюʼ (Експ).

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 255).

Водінку́, -ок; мн.; куток; с. Слобода Кол. р-ну: Водінки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *водянка* (розм. – *вод'инка*) (бот.) ʻводянка чорна; Empetrum Nigrumʼ (Смик, 255). Вона вказує на характер рослинності на кутку.

Водока́чка, -и; ж.; джерело; с. Підвербці Тлум. р-ну: Водокачка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *водокачка* ʻспоруда з насосами для подавання води у водогінʼ (ВТС, 154). Вона вказує на те, що з джерела колись перекачували воду на колгопну ферму.

Водоста́вського, -ого; ч.; урочище; с. П'ядики Кол. р-ну: Водоставського (2006, КВС, 134). – Назва є формою родового відмінка антропоніма *Водоставський*, пор. поширене в селі п-ще *Водоставський* (КВС, 136). Вона вказує на належність ґрунту в урочищі в давнину.

Вознесі́нка, -и; ж.; гора; 533 м; с. Манява Бог. р-ну; вар. *Вознесенська*: до верха ... горы Вознесеньской (1887, ІСМ, 38); на ... причолку **Вознєсѣнки** (1887, ІСМ, 38); Вознесінка (1975, АСЗ, І, 742); Вознесінка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* (вар. *-ськ(а)*) від найменування церковці *Вознесіння* Христового, яка знаходилася колись на схилі гори над монастирем Манявський Скит.

Вознесе́нський Кут, -ого, -а; ч.; куток; с. Серафинці Гор. р-ну: Вознесенський Кут (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина селаʼ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Вознесенський*, що вказує на розташування кутка навколо церкви *Вознесіння* Ісуса Христа.

Возни́чки, -ок; мн.; гора; с. Пороги Бог. р-ну: Вознички (2004, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *возничка*, дем. від *возниця* ʻвид податкуʼ (ЕСУМ, І, 344). Очевидно, тут мається на увазі плата за перевезення сіна, яке звозили з гори.

Во́йнич, -а; ч.; кол. хутір, нал. до с. Підвербці Тлум. р-ну: Podwerbce z Wojniczem (1887, SG, VIII, 477). – Назва неоднозначна щодо походження. Д. Г. Бучко вважає, що вона утворена за допомогою суфікса *-ич* у посесивній функції від антропоніма *Война*, пор. давнє особове ім'я *Война* (Туп., 145; Бучко, 59). Однак можливо, що цей мікротопонім мотивований антропонімом *Войнич*, пор. п-ще *Войнич* (Експ.), або є давнім при-

свійноприкметниковим утворенням на *-*jь* від особового імені *Войник*, пор. давнє *Войник* < *Воинѣгъ* (Чучка, Сл., 109).

Во́йткова Ло́нка, -ої, -и; ж.; ліс; с. Кубаївка Надв. р-ну: Войткова Лонка (1998, Мих., 181). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування луки, на якій виріс ліс. В основі мікротопоніма лежить апелятив *лонка* 'лука; низина, поросла травою' (СНГТВ, 64), 'низина, поросла травою' (Мар., 236), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *Войткова*, що вказує на належність луки в давнину *Войткові*, пор. особове ім'я *Войтко* (СУІ, 73), п-ще *Войтко* (СП, 78).

Во́йцехів, -ового; ч.; горб; 287 м; с. Чортовець Гор. р-ну: Wojciechów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 210, арк. 17); Wojciechów (1933, МТ К); Войцехів (2007, ССЧ, 29). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-ов*) від антропоніма *Войцех*, пор. пол. особове ім'я *Wojciech* (СУІ, 73).

Вокза́л, -а; ч.; куток; с. Перерісль Надв. р-ну: Вокзал (1998, Мих., 181); Вокзал (2010, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вокза́л* 'будинок залізничної станції або пристані для обслуговування пасажирів' (ВТС, 155). Вона вказує на розташування кутка біля залізничної станції.

Воло́ва, -ої; ж.; кол. хутір, нал. до с. Залуччя Кол. р-ну: Волова (1887, ШДС, 111); Волова (1914, ШКЄС, 105). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Віл*, *Вол*, пор. давнє особове ім'я *Волъ* (Мор., 48; Туп., 150), ст.-укр. *Волъ* (Ук., 110), блр. *Вол* (Бір., 89), ст.-п. *Woł* (SSNO, VI, 195) ч. *Vol* (Sv., 309). Цей антропонім може мати двояке походження: а) бути семантичним утворенням від апелятива *віл* < *волъ* 'кастрований бик, якого використовують як тяглову силу' (ВТС, 146); б) бути усіченим утворенням від давнього слов'янського імені-композита *Волеславъ* (Мор., 47).

Воло́ве[1], -ого; с.; кутки; **1**) с. Кропивище Кол. р-ну; вар. *Волова*: Wołowa (1904 (1877), KuK Kuty); Wołowa (1933, МТ Kuty); Wołowa (1934, SDW, № 20, s. 190); Волове (2006, КВС, 79); **2**) с. Пилипи Кол. р-ну; вар. *Валова*: Wolowa (1790, KGL, 28); Wołowa (1855, AKKGL, Bl. 49); Wołowa (1900, SGG, 294); Wołowe (1910, ZSO, 170); Wołowa (1933, МТ Kuty); Волове (2006, КВС, 131). – Назви, очевидно, є посесивними утвореннями на *-ов(а) // -ов(е)* від антропонімів *Віл*, *Вол* (див. вище). Можливо також, що вони утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *волове* 'призначене для випасу *волів*'. Первісно ці назви могли стосуватися урочищ, у яких розводили й випасали волів, а пізніше стали найменуваннями кутків, які виникли в урочищах.

Воло́ве[2], -ого; с.; поле; с. Підгайчики Кол. р-ну: Волове (2012, БЛ[5], 228). – Назва утворена, очевидно, способом субстантивації та онімізації прикметника *волове* (див. вище). Вона вказує на те, що поле колись призначалося для випасу *волів*.

Воло́ве[3], -ого; с.; кол. хутір біля с. Тростянка Кол. р-ну, тепер ліс Волове: Wolowie (1670, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 2, спр. 1, с. 59); Wołowe (ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 278); Wołowa (1900, SGG, 292); Wołowa (1923, SMRP, 9). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *–ов (-е, -а)* від антропоніма *Віл*, *Вол* (див. вище). Можлива також мотивація цього мікротопоніма прикметником *волове* зі значенням 'призначений для розведення й утримування волів'.

Воло́вці, -ів; мн.; кол. поселення на Снятинщині біля с. Белелуя, тепер не ідент.; засн. 1555 р.: Wołowcze (1564–1566, ЖУР, I, 3); Krasnostawcze, Wołowcze ... szą wisziołki na gruncie białoloiskiem Wołowce ab annis 15 condita (Воловці закладені 15 років тому) (1570–1571, ЖУР, VII, 147). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, заснували село, пор. давня особова назва *Волъ* (Мор., 48; Туп., 150).

Волов'я́нка, -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Вовчківці Снят. р-ну: Wołowianka (1900, SGG, 607); Wołowianka (1933, МТ Sn.); Волов'янка (1982, КС, 39). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-янк(а)* (розм. *-'инк(а)*) від прикметника *во-*

ловий ʻпризначений для розведення й випасу *волів*ʼ.

Во́лосів, -ова; ч.; село; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 15 км, до Івано-Франківська – 24 км: Wolosow (1377, MRPS, IV/III, 360 Supl.); Wołoszow (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Wolosow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Wołosów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 52); Wołosów (1893, SG, XIII, 895); Волосів (1947, АТП, 509); Волосів (2009, ІФ АТП[7], 153). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Волос*, пор. давнє особове імʼя *Волос* (Чучка, Сл., 115), *Волосъ* (Мор., 47), блр. *Волас* (Бір., 89), п-ще *Волос* (ІФД, 215). Цей антропонім є неоднозначним щодо походження. Він може бути: а) відкомпозитним гіпокористичним утворенням, яке виникло в результаті усічення давнього словʼянського автохтонного особового імені-композита *Волославъ* (Мор., 47); б) семантичним утворенням від апелятива *волос*, можливо, що з якимсь забобонно-містичним значенням (Худ., 250). Менш імовірною є мотивація досліджуваного ойконіма фонетичним варіантом теоніма – язичницького бога *Велеса*, *Велоса*, покровителя худоби, статків, господарської діяльності, як стверджують деякі дослідники (див. ОУПТ, 127), хоч повністю відкидати цю гіпотезу не варто, зважаючи на розташування села недалеко від річки *Велесниця* (див. вище), назву якої також повʼязують з найменуванням цього бога.

Серед місцевого населення існує цікавий переказ про заснування села та його назву. У ньому йдеться про те, що колись давно галичани захопили в полон невеликий загін татар, які згодилися викупити своє життя тяжкою працею. Більшу частину цього загону відправили далеко в гори, де пізніше вони заснували село, відоме під назвою *Татарів*. А менша частина засіла в дрімучому лісі, через який текла невеличка річечка. На її берегах виднілося безліч камʼяних брил. Полонених заставляли видовбувати ці брили й відвозити до майстрів камʼяної справи. Незабаром на цьому місці виникло поселення, яке через його камʼянистий ґрунт назвали *Камінне*.

Важкою була праця полонених. Але працювали вони сумлінно. Тому їм дозволили одружуватися з дівчатами з навколишніх сіл. За кілька століть поселення так розрослося, що про його перших поселенців забули.

Але важкі умови праці й підневільне становище жителів Камінного призводили до того, що найбільш відчайдушні втікали подалі в ліси, на необжиті землі. Утікала переважно молодь. Одна з груп таких втікачів знайшла в лісі невеликий потічок і поселилася на його берегах. Назвали вони його *Лукавцем*, бо лукавою була до них доля. Каральні загони можновладців вислідили їх. Оточивши невелике поселення, переслідувачі покарали його жителів за непослух та прагнення до волі. Усім жінкам і дівчатам шаблями відрізали коси, а декотрих чоловіків, що намагалися боронити своє поселення, скарали на смерть.

…І пливло невеличким потічком довге жіноче волосся, а червона кров зросила його береги, укриті купами цього волосся: русявого, чорного, як воронове крило, сивого, як сизі ранкові тумани. Така кара була найбільшим приниженням у ті часи, особливо для жінок. Їх навіть не повертали на попереднє місце проживання. Зганьблені, але нескорені, залишилися втікачі на берегах Лукавця, де й заснували ще одне село – *Волосів*.

Воло́ська, -ої; ж.; кол. село на Покутті, тепер не ідент.: Wolosska wyess (1506, MRPS, III, 81). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *волоська* ʻяка належить *волохові* чи *волохам* – представникові чи представникам *волоського* етносу, населення Придунайських князівств у Трансільванії, з якого в другій половині XIX ст. сформувалася румунська та молдавська нації; у якій проживають *волохи*ʼ, пор. *волох* ʻпредставник *волоського* етносу, населення Придунайських князівств у Трансільванії, з якого у другій половині XIX ст. сформувалася румунська та молдавська нації' (СУМ, I, 733). Вона узгоджена в роді й числі з пол. апелятивом ж. р. *wieś* ʻсело'.

Воло́ська Доли́на, -ої, -и; ж.; урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Волоська Долина (2002, СНЧ, 33); Волоська Долина (2009, БЛ[2],

178). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), ʻнизовина біля річки' (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *волоська* (див. вище), що вказує на належність землі в урочищі в давнину *волохові* або *волохам.*

Воло́ська Коло́нія, -ої, -ї; ж.; куток; с. Вільхівці Гор. р-ну: Волоська Колонія (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *колонія* ʻпоселення переселенців з іншої країни, області' (ВТС, 442), а атрибутивним членом – прикметник *волоська* (див. вище), що вказує на заснування кутка *волохами*.

Воло́ська Сло́бода, -ої, -и; ж.; давнє поселення на Покутті, тепер не ідент., можливо, це *Слобода-Волосівська* (див. далі): Słoboda Włoska (1675, RSCl, 98). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *слобода* ʻпоселення в Київській Русі, на Україні і в Росії XI–XVIII ст., жителі яких звільнялися від феодальних повинностей' (СУМ, IX, 365), а атрибутивним членом – прикметник *волоська* (див. вище), що вказує на заснування поселення *волохами*.

Во́лохи, -ів; мн.; кол. поселення на Снятинщині чи Городенківщині, тепер не ідент.: *Wołochi (Serafince z Wołochami, 1735, ЛЦДІА, ф. 134, опр. 2, спр. 10, с. 67). – Назва утворена семантичним способом від етноніма *волохи* (див. вище). Вона вказує на те, що засновниками поселення і його жителями були представники волоського етносу. Можлива також мотивація цього ойконіма однозвучним груповим антропонімом – найменуванням родини, яка започаткувала село або проживала в ньому, пор. п-ще *Волох* (СП, 80), ст.-п. особова назва *Włoch* (SSNO, VI, 137).

Волошине́ць, -нця; ч.; поле; с. Мишин Кол. р-ну: Волошинець (2006, КГ, 21). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника поля, пор. п-ще *Волошинець* (СП, 80).

Во́ло́шівське По́ле, -ого, -я; с.; колишнє поселення на Покутті, тепер не ідент.: Wloschowskie pole (1469, ŹDz, XVIII/I, 35). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля, на якому було засноване село. В основі мікротопоніма лежить апелятив *поле* ʻбезліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви' (ВТС, 846), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *волошівське*, що вказує на належність цього топооб'єкта *волохам* або *волохові.*

Воло́шка, -и; ж.; урочища; **1**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Волошка (1999, ТФП, 9); Волошка (2008, УШ); **2**) с. Чернятин Гор. р-ну: Волошка (1978, Гор., 477); Волошка (1996, ІЧ, 8); Волошка (2008, УШ). – Назви виникли, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучних антропонімів – найменувань жінок, які володіла колись землею в урочищах чи проживали в них, пор. п-сько *Волошка* (Експ.), п-ще *Волошко* (СП, 80), а також поширене в селі Чернятин п-сько *Волох*. Можлива також їх мотивація апелятивом *волошка* (бот.) ʻконюшина альпійська' (ЕСУМ, І, 422). У такому разі назви вказують на характер рослинності в урочищах.

Воло́щина[1], -и; ж.; куток; с. Чортовець Гор. р-ну: Волощина (2007, ССЧ, 10); Волощина (2008, УШ); Волощина (2012, БЛ[5], 228). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від прикметника *волоський* ʻякий стосується *волохів*'. Ідеться про те, що тут у часи польсько-молдавської війни стояли табором *волохи*. Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *волощина* ʻземля, маєток *волоха* чи *Волоха*'.

Воло́щина[2], -и; ж.; колишнє поселення на Тлумаччині, можливо, це куток с. Пужники: Wołosczizna (1578, ŹDz, XVIII/I, 94); Woloszczyzna (1900, SGG, 708); Pużniki z Woloszczyzną (1910, ZSO, 137). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* (пол. *-yzn(a)*) від прикметника *волоський* (див. вище). Вона вказує на те, що засновниками поселення були *волохи*. Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *волощина* (див. вище).

Волощу́кова, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Палагичі Тлум. р-ну: Волощукова (2012, БЛ[5], 228). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Волощук*, пор. п-ще *Волощук* (ІФД, 215).

Вонє́га, -и; ж.; куток (вулиця); с. Саджавка Надв. р-ну: Вонєга (1998, Мих., 181). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *вонєга* (діал.) ʻмісце із неприємними запахамиʼ (Експ.).

Ворву́, ворв; мн.; поле; с. Глибоке Бог. р-ну: Ворви (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ворва* (діал.) ʻрівʼ (Експ.). Вона вказує на те, що поле перерите ровами, які відділяють присадибні ділянки селян.

Воро́жний, -ого; ч.; хребет; найвища точка – 823 м; с. Кричка Бог. р-ну: z pod grzebietu górskiego Worożnym zwanego (1881, SG, II, 873); Worożny (1887, SG, VIII, 317); Woroszny (1914 (1894), KuK P); Woroszny (1935, MT Porohy). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ворожний* ʻворожий; який таїть небезпеку; важкодоступнийʼ. Можлива також мотивація ороніма цим же прикметником зі значенням ʻпов'язаний із *ворожіннями*; на якому колись *ворожили*ʼ. У такому разі назва відбиває давні вірування наших предків.

Воро́на́[1], -и; ж.; річка; п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 81 км, площа басейну – 699 км^2; м. Надвірна, сс. Стримба, Перерісль, Парище, Гаврилівка Надв. р-ну, Виноград, Ворона Кол. р-ну, Старі Кривотули, Слобідка, Пшеничники, Підпечари Підлужжя Тисм. р-ну, м. Тисмениця: Worona vel Tysmienica (1790, KGL, 27); Worona (1855, AKKGL, Bl. 45); Worona (1880, SG, I, 513, 628); Worona (1935, MT N): Ворона (1957, КРУ, 40); Ворона (1979, СГУ, 121); Ворона (2009, РІФ). – Назва утворена способом зміни наголосу й субстантивації та онімізації прикметника *ворона́* ʻкольору воронячого крила, чорна з металевим полискомʼ (ЕСУМ, І, 428), ʻчорнаʼ (Грінч., І, 225). Вона вказує на колір ґрунту річища й відтінок води.

М. Клапчук вважає, що ця назва відбиває язичницькі вірування наших далеких предків. Як відомо, річка бере початок з-під гори Страгора, на якій у давнину, на думку дослідників, було язичницьке святилище з ідолом Баби, богині життя й родючості. Під ногами ідола були зображення муравлів та ворон, які представляли живу природу. Тому й річку, яка витікала з-під гори, назвали Вороною (СКН, 14).

Про походження назви річки існує цікава легенда. У ній йдеться про те, що за Тисменицею є село, яке зветься Погонею. Протікає там річка. Ніхто не пам'ятає, коли виникло це поселення, але з діда-прадіда розповідають, що ще з тих часів, як татари плюндрували українську землю, при шляхах були такі вартівники, які давали знати про напад чужинців. І люди ховалися, де хто міг: у печерах, у лісах, у горах. Але одного разу вороги напали якось раптово й тому ніхто завчасно не зміг сховатися. Усі чоловіки села взялися за зброю, але сили були нерівними – жоден не врятувався від татарської шаблі. Жінки ж у цей час, зібравши дітей і стариків, почали втікати з села. Та не судилося їм відірватися від нападників. Татари натрапили на їх слід і погналися за втікачами. Довго тривала ця погоня, але нападники все ж наздогнали змучених людей, що падали від утоми під ноги ворожих коней. Татари тут же скручували їм руки й прив'язували мотузками до сідел, щоб забрати в неволю. І зрозуміли люди, що не втекти їм від погоні, не сховатися в чорних лісах. Почався в чистому полі плач великий…

Раптом із беззахисного натовпу назустріч татарським вершникам кинулася незвичайної краси дівчина. Усі аж ахнули від здивування, а вона, не зупиняючись, бігла до бусурманів. У довгих дівочих косах, темних, як ніч, була заплетена голуба стрічка. Коли до вершників залишилося декілька метрів, дівчина зірвала з коси стрічку й кинула її коням під ноги. Враз там зробилася річка. Була вона чорною, як ворон, що вже літав над беззахисною юрбою й люто крякав. Татарські вершники заїхали у воду, але швидка течія понесла їх. Іржали коні, билися у воді, бо мулисте дно ловило їх і тягло під воду. Жоден з нападників, що потрапив у річку, не виїхав на протилежний берег і не повернувся назад.

Гострі стріли вп'ялися в молоде дівоче тіло, і вона впала на зелений берег річки. Люди за цей час сховалися в лісі, а коли татари відійшли, повернулися на місце, де лежала з пробитим татарською стрілою серцем чорнява галичанка з розпущеним волоссям. Там і поховали вони свою рятівницю, а на могилі посадили плакучу вербу. Самі ж вирішили не повертатися до свого спаленого татарами села, поселитися над річкою, яка їх врятувала. Нове село назвали *Погонею*, а річку *Вороною*, бо й досі вода в ній чорна.

Воро́на[2], -и; ж.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 40 км, до Івано-Франківська – 23 км: Wrana (1447, AGZ, XII, 153); Wrona (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Worona (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Worona (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 168); Worona (1855, AKKGL, Bl. 45); Worona (1893, SG, XIII, 947); Ворона (1947, АТП, 512); Ворона (2009, ІФ АТП[7], 153). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), яка протікає через село.

У народному переказі про заснування села йдеться про те, що колись тут була стоянка первісних людей, якими керували два вожді. Молодшого звали Ворон. Він був сильний, хоробрий і спритний воїн. Під час полювання старший вождь, щоб позутися молодшого, спробував скинути його в урвище. Але спритність Ворона врятувала йому життя. Він переміг і скинув старшого в провалля. З того часу Ворон став вождем роду. Він заснував село, яке на його честь назвали *Вороною*.

Воро́на[3], -и; ж.; кол. хутір, об'єдн. з с. Нижня Велесниця Кол. р-ну: Worona (1910, ZSO, 28); Ворона (1947, АТП, 510); Ворона (1961, ІФ АТП[1], 77). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), на берегах якої розкинувся хутір.

Воро́на[4], -и; ж.; присілки (хутори, кутки); **1**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Worona (1935, MT N); Ворона (2001, Проц., 75); **2**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Worona (1855, AKKGL, Bl. 44); Worona (1893, SG, XIII, 947); Worona (1900, SGG, 415); Worona (1910, ZSO, 28); Worona (1934, SDW, № 22, s. 238); Ворона (1999, ІСЦ, 7); Ворона (1998, Мих., 181); Ворона (2010, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), на берегах якої розкинулися присілки.

Воро́на[5], -и; ж.; лісові урочища; **1**) с. Парище Надв. р-ну: Ворона (1998, Мих., 181); **2**) с. Перерісль Надв. р-ну: Ворона (2009 ПІН, 18). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), на берегах якої розкинулися урочища.

Воро́на[6], -и; ж.; пасовища; **1**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Ворона (1998, Мих., 181); **2**) с. Парище Надв. р-ну: Ворона (1998, Мих., 181). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), на берегах якої розкинулися пасовища.

Воро́ниця[1], -і; ж.; поточина; л. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 23 км, площа басейну – 24,8 км^2; м. Надвірна, сс. Лісна Тарновиця, Перерісль, Волосів Надв. р-ну, Виноград, Ворона, смт Отинія Кол. р-ну; інша назва – *Полімський* (див. далі): Polimski (1880, KuK, S); Polimski (Woronica) (1932, MT S); Polimski (Woronica) (1935, MT N); Вороница (2000, ЕКол., ІІІ, 224); Вороница (2006, КВС, 24, 116); Вороница (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою демінутивного суфікса *-иц(я)* від гідроніма – найменування річки *Ворона* (див. вище), у яку впадає поточина.

Воро́ниця[2], -і; ж.; куток; с. Виноград Кол. р-ну: Woronica (1934, SDW, № 24, s. 300); Вороница (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), навколо якої розкинувся куток.

Воро́ниця[3], -і; ж.; поле; с. Виноград Кол. р-ну: Вороница (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), навколо якої розкинулося поле.

Воро́ниця[4], -і; ж.; ліс; с. Нижня Велесниця Кол. р-ну: Woronica (1934, SDW, № 22,

s. 232); Ворониця (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), яка протікає через ліс.

Воро́ничево[1], -ого; с.; поле; с. Пороги Бог. р-ну: Вороничево (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(о)* від антропоніма *Воронич*, пор. п-ще *Воронич* (ІФД, 216).

Воро́ничево[2], -ого; с.; гора; с. Пороги Бог. р-ну: Вороничево (2004, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), що розкинулося на горі.

Во́ронів[1], -ова; ч.; село; Гор. р-н; нал. до Незвиської с/р: віддаль до Городенки – 22 км, до Івано-Франківська – 74 км: Wronow (1439, AGZ, XII, 65); Woronów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 197); Woronów (1893, SG, XIII, 955); Woronów (1905 (1876), KuK TT); Воронів (1947, АТП, 511); Воронів (2009, ІФ АТП[7], 153). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Ворон*, пор. давня особова назва *Воронъ* (Мор., 48), п-ще *Ворон* (СП, 81). Д. Г. Бучко вважає цей ойконім результатом трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. далі), який протікає через село (Бучко, 60).

За народним переказом, село назване так тому, що колись давно в ньому оселився поляк Ворон, який тримав тут корчму.

Во́ронів[2], -ова; ч.; потік; п. Хотимирки п. Дністра, гирло нижче річки Чортовець; с. Воронів Гор. р-ну: Woronów (1880, SG, I, 601); Воронів (1979, СГУ, 122). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), через яке протікає річка.

Вороні́вка[1], -и; ж.; хутір; між сс. Росільна та Хмелівка Бог. р-ну: Воронівка (1996, Рос., 3); Воронівка (2004, ІСР, 7); Воронівка (2011, УШ); Воронівка (2012, ХПЛ, 447). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Ворон* (див. вище).

Вороні́вка[2], -и; ж.; кутки; **1**) с. Княждвір Кол. р-ну: Воронівка (1985, ІГ, ІІ, 419); Воронівка (1988, КК, 646); Воронівка (2012, БЛ[5], 228); **2**) с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Woronówka (1900, SGG, 295); Воронівка (1995, НВ, 8); Воронівка (2006, КВС, 109); Воронівка (2012, БЛ[5], 228); **3**) с. Сопів Кол. р-ну: Воронівка (2006, КВС, 151); Воронівка (2011, УШ); **4**) с. Добротів Надв. р-ну: Воронівка (2002, ДІС, 9). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Ворон* (див. вище), пор. поширені в селах похідні п-ща *Воронюк* (КВС, 110, ТД КР, 184).

За словами місцевих жителів, кутки названі так тому, що там завжди є багато ворон.

За іншою версією, куток у с. Сопові названий так тому, що там проживали колись *Воронюки*.

Вороні́вка[3], -и; ж.; куток; с. Нижня Велесниця Кол. р-ну; вар. *Ворона*: Ворона (1947, АТП, 510), Воронівка (2006, КВС, 112). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від гідроніма – найменування річки *Ворона* (див. вище), на березі якої розкинувся куток. Варіант назви є результатом трансонімізації названого вище гідроніма.

Вороні́я, -ї; ж.; куток; с. Балинці Снят. р-ну: Воронія (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *воронія* (збір.) ʻворона; збір. до ворона’ (Експ.). Вона вказує на вид птахів, які колись часто збиралися на кутку.

Воро́нка, -и; ж.; кол. поселення на Покутті, тепер не ідент.: Woronka (1675, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 2, спр. 1, арк. 106). – Назва утворена, очевидно, за допомогою демінутивного суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Ворона* (див. вище), біля якого могло виникнути поселення.

Во́роново, -ого; ч.; пасовище; с. Маркова Бог. р-ну: Вороново (2012, БЛ[5], 228). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Ворон*, пор. п-ще *Ворон* (СП, 81).

Воро́нське, -ого; с.; озеро; с. Ворона Кол. р-ну: Воронське (1999, ССР, 9). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *воронське* ʻяке розкинулося на території села *Ворона* (див. вище)’.

Воро́нський, -ого; ч.; ліс; між сс. Ворона Кол. р-ну та Одаї Тисм. р-ну: Воронський (2012, БЛ[5], 228). – Назва утворена способом

субстантивації та онімізації прикметника *воронський* ʻякий належить до с. *Ворона* (див. вище); який розташований з боку с. *Ворона*ʼ.

Воро́нський Кут, -ого, -а; ч.; куток; с. Липівка Тисм. р-ну: Воронський Кут (2002, Любчик, 122); Воронський Кут (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина населеного пункту' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *воронський*, що вказує на розташування кутка з боку с. *Ворона* (див. вище).

Воро́та, -іт; мн.; куток; с. Глинки Надв. р-ну: Ворота (1998, Мих., 181); Ворота (2010, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ворота* ʻпроїзд або прохід в огорожі між будівлями тощо, а також ворітниці, що його закривають; брама' (ВТС, 158). Очевидно, куток виник на місці, де колись був проїзд чи прохід в якійсь огорожі.

Воротúще[1], -а; с.; лісове урочище; с. Стриганці Тисм. р-ну: Воротище (2011, Осташі). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *воротище* ʻмісце, де були *ворота*'. Вона вказує на те, що в урочищі колись був пропускний пункт для людей чи худоби.

Воротúще[2], -а; с.; урочище (спуск до р. Дністер); смт Єзупіль Тисм. р-ну: Воротище (1997, Єз., 187). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *воротище* (див. вище). Вона вказує на те, що колись на спуску стояли ворота (рогатка), через які не пропускали громадську худобу на панське пасовище.

Воротúщі, -ищ; мн.; кутки; **1**) с. Лесівка Бог. р-ну: Воротищі (2011, УШ); **2**) с. Старуня Бог. р-ну: Воротищі (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *воротище* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на місцевостях, на яких колись були ворота або пропускні пункти.

Воро́тне, -ого; с.; куток; с. Бортники Тлум. р-ну: Воротне (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *воротне* ʻрозташоване коло *воріт* (див. вище); навколо *воріт*'.

Ворчу́н, -а; ч.; потік; п. Дністра; довжина – 12 км, площа басейну – 168 км^2; поч. на пн.-сх. околиці с. Серафинці, гирло в с. Городниця Гор. р-ну; інші назви – *Лімець, Лімниця* (див. далі)*, Ямгорів* (див. далі): Ворчун, або Лімець (2001, Експ.); Ворчун, або Ямгорів (2008, УШ). – Таку назву потік отримав за радянських часів. Вона утворена семантичним способом від апелятива *ворчун* ʻворкун; той, що утворює одноманітний приглушений звук – рокіт (про воду, машину і т. ін.)' (ВТС, 158) і вказує на акустичні властивості води.

Ворю́к, -а; ч.; куток; смт Ланчин Надв. р-ну: Ворюк (1998, Мих., 181); Ворюк (2010, Експ.); Ворюк (2011, СГ, II, 286). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ворюк* ʻкриниця з солоною водою; огороджена яма, наповнена солоною водою' (Мих., 51). Вона вказує на наявність на кутку огородженого соляного джерела.

Воскресúнці, -ів; мн.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 1,5 км, до Івано-Франківська – 65 км: Woskrzencze (1439, AGZ, XII, 69); Oskresińce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 259); Oskresińce (1855, AKKGL, Bl. 49); Oskrzeszyńce (1886, SG, VII, 641); Воскресинці (1947, АТП, 507); Воскресинці (2009, ІФ АТП^7, 153). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *воскресинці* ʻлюди, які належать до монастиря *Воскресіння* Христового'.

За народним переказом, назва села походить від монастиря, який знаходився колись на його території. При вході до нього на воротах був напис "Воскрес ІНЦІ". При поселенні людей в цій місцевості ці слова нібито й стали назвою села.

Воскресине́цька, -ої; ж.; гора; 354 м; с. Воскресинці Кол. р-ну; інша назва – *Бучок* (див. вище): Góra Oskrzesiniecka (1932, PBW, II, 205); Воскресінецька (2000, ЕКол., III, 227); Воскресинецька (2004, Експ.); Воскресинецька, або Бучок (2008, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *воскресинецька* ʻна якій розміщений монастир *Воскресіння* Христового'.

За переказами, він був обнесений муром та глибоким ровом. Коли татари нападали на цей край, люди з навколишніх сіл знаходили там притулок. Але одного разу чужинці вислідили потаємні ходи, якими пробиралися селяни до монастиря, увірвалися туди й учинили страшний погром. Потім влаштували гучне застілля, святкуючи перемогу. А був якраз піст. У розпал гульбища весь монастир разом з непроханими гостями раптом пішов під землю, а на його місці утворилося велике озеро. З роками воно заросло й перетворилося на болотисту місцевість, з якої б'є чудодійне джерело. Кажуть, то людські сльози випливають на цей світ. Вода допомагає від багатьох хвороб, лише треба знати, коли її набирати.

За іншим переказом, на горі за княжих часів був боярський замок, у якому господар справляв великі бали під час посту. Якось у Великодню суботу з протилежного берега Пруту прибув до замку ксьондз для освячення пасок. Коли від'їжджав назад, то забув у замку літургійну книжку. Наступного дня відправив туди посланців. Але коли вони прибули, то застали на місці замку лише озеро.

На думку С. Пушика, на Восресинецькій горі в дохристиянську добу містився великий культовий комплекс, і це місце було паломницьким для мешканців Покуття. Згодом язичницьке капище замінила християнська церква чи монастир, а в князівські часи тут височів не лише храм, але й замок. Під час археологічних розкопок тут виявлені залишки минулих епох, зокрема городище X–XIII ст.

У минулому столітті Воскресинецька гора була місцем, де вишколювалися пластуни й майбутні туристи. Тут коломийські гімназисти запалювали так звану гімназійну ватру. 27 вересня 1945 року на горі трагічно загинув відомий діяч національно-визвольних змагань, курінний УПА Скуба – Дмитро Гах. У липні 1990 року на горі відбувся завершальний акорд першого Всесвітнього Собору Духовної України.

Кажуть, що Воскресинецька гора є притягальною для місцевих жителів та гостей Коломийщини. Тут нібито зосереджена велика позитивна енергія. Не випадково, що вона є улюбленим місцем відпочинку для коломиян і жителів краю (ЕКол, III, 228).

Багатий і різноманітний рослинний світ Воскресинецької гори. Тут росте понад 300 видів дерев, кущів і трав, серед яких є рідкісні та ендемічні види, у тому числі понад 60 лікарських рослин. Сюди віддавна на Івана Купала приходять люди по зілля.

На Воскресинецькій горі збудовано трасу для вишколу й змагань юних гірськолижників Коломийщини.

Воскресине́цьке О́зеро, -ого, -а; с.; озеро; с. Грушів Кол. р-ну: Воскресинецьке Озеро (2012, БЛ[5], 228). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *озеро* ʻприродна або штучна заглибина, наповнена водоюʼ (ВТС, 664), а атрибутивним членом – прикметник *воскресинецьке*, що вказує на розташування гідрооб'єкта на схилі гори *Воскресинецька* (див. вище).

Вошúва Кірни́чка, -ої, -и; ж.; кринички; с. Рунґури Кол. р-ну: Вошива Кірничка (2002, Рунг., 240); Вошива Кірничка (2012, БЛ[5], 228). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кірничка*, дем. від *кірниця* (діал.) ʻкриницяʼ (СБГ, 200), а атрибутивним членом – прикметник *вошива* ʻяка має *воші* – водяні комахиʼ, пор. *воша* ʻрослинний паразит, тляʼ (ВТС, 159).

В Ри́пі; пасовище; с. Тростянець Снят. р-ну: В Рипі (2012, БЛ[5], 228). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *в*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта в середині іншого об'єкта, та ороніма – найменування гори *Рипа* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

В розпу́ттю; урочище; с. Сокирчин Тлум. р-ну: В розпуттю (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *в* (див. вище)

та апелятива *розпуття* ʻперехрестя двох або кількох доріг; роздоріжжя’ (ВТС, 1070) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

В Студенцю; поле; с. Підпечари Тисм. р-ну: W Studzieńcu (1932, MT S). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *в* (див. вище) та гідроніма – найменування потоку *Студенець* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на розташування поля навколо названого вище потоку.

Вугля́рка[1], -и; ж.; урочища; **1**) с. Міжгір’я Бог. р-ну; вар. *Вуглєрка*: Вуглєрка, Вуглярка (2011, УШ); **2**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Вуглярка (2006, КВС, 88); Вуглярка (2011, УШ) – Назви утворені семантичним способом від апелятива *вуглярка* ʻмісце, де випалюють деревне вугілля’ (ВТС, 166) . Вони вказують на вид виробничої діяльності людей, який розвивався колись в урочищах. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Вугля́рка[2], -и; ж.; ліси; **1**) с. Малий Ключів Кол. р-ну; вар. *Вугльирка*: Вугльирка (2006, КГ, 19); Вуглярка (2011, УШ); **2**) с. Глинки Надв. р-ну; вар. *Вуглєрка*: Вуглєрка (1998, Мих., 182); Вуглярка (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *вуглярка* (розм. *вуглєрка*) (див. вище). Вони вказують на те, що в лісах колись випалювали деревне вугілля. Варіанти назв відбивають особливості місцевих говірок.

Вугляркú[1], -ок; мн.; урочища; **1**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Вуглярки (1995, ТМН, 20); Вуглярки (2005, Карпів, 11); **2**) с. Гостів Тлум. р-ну: Вуглярки (2009, НСГ, 9); Вуглярки (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *вуглярка* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах колись випалювали деревне вугілля.

Вугляркú[2], -ок; мн.; поле; с. Камінне Надв. р-ну; вар. *Вуглєркьи*: Вуглєркьи (1998, Мих., 182); Вуглярки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *вуглярка* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі колись випалювали деревне вугілля. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Вугринéць, -нця; ч.; поле; с. Остриня Тлум. р-ну; давня назва – *Угринець*: Uhryniec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 49, арк. 11); Uhryniec (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 192, арк. 16); Вугринець (2011, УШ). – Давня назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, якій, мабуть, належало колись поле, пор. п-ще *Угрин* (ІФД, 383), *Угринець* (Експ.). Форма *Вугринець* відбиває особливості української мови, у якій перед початковим [*у*] з’явився протетичний [*в*].

Вýжиків Пóтік, -ового, -оку; ч.; потік; л. Черемошу п. Пруту л. Дунаю; с. Джурів Снят. р-ну: Вужиків Потік (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією’ (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річка’ (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина’ (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *Вужиків*, що вказує на належність землі навколо гідрооб’єкта *Вужикові*, пор. п-сько *Вужик* (СПЗУ, І, 208).

Вузéньке[1], -ого; с.; урочище; с. Белелуя Снят. р-ну: Вузеньке (2000, Марусик, 16). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *вузеньке* ʻзменш.-пестл. до *вузьке* – яке має невелику ширину’ (ВТС, 166). Вона вказує на форму й розміри урочища.

Вузéньке[2], -ого; с.; поле; с. Устя Снят. р-ну: Вузеньке (2012, БЛ[5], 228). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *вузеньке* (див. вище). Вона вказує на форму й розміри поля.

Вузькé, -ого; с.; поле; с. Русів Снят. р-ну: Вузьке (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *вузьке* ʻяке має невелику ширину’ (ВТС, 166). Вона вказує на форму й розміри поля.

Вузькí Рипú, -их, рип; мн.; пасовище; с. Тростянець Снят. р-ну: Вузькі Рипи (2011,

УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *рипи*, мн. від *рипа* ʻкрутий стрімчастий берег; урвище; обривиста скалаʼ (Мар., 246), ʻвисокий стрімкий берег, урвищеʼ (ЕСУМ, V, 79), ʻстрімкий схил гори; зсув; ущелина, урвище; стрімка кам'яниста дорога; кам'янистий ґрунтʼ (ГГ, 163), а атрибутивним членом – прикметник *вузькі* ʻякі мають невелику ширинуʼ (ВТС, 166), що вказує на розміри пасовища, пор. *Широкі Рипи*.

Вуньо́ва, -ої; ж.; куток; с. Тисменичани Надв. р-ну: Вуньова (1998, Мих., 182); Вуньова (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації фонетичного варіанта гідроніма – найменування річки *Унява* (див. далі), що протікає через куток. О. І. Михальчук вважає цю назву посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Вуньо* (Мих., 94).

Вуня́ва, -ої; ж.; урочище (ліс, поле); с. Марківці Тисм. р-ну: Вунява (2007, КМ, 13). – Назва виникла в результаті трансонімізації фонетичного варіанта гідроніма – найменування річки *Унява* (див. далі), що протікає через урочище.

Ву́сова, -ої; ж.; поляна; с. Джурів Снят. р-ну: Вусова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Вус*, пор. п-ще *Вус* (ІФД, 216).

В Шпитко́ві; пасовище; с. Трїця Снят. р-ну: В Шпиткові (2012, БЛ[5], 228). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *в*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта в середині іншого об'єкта, та мікротопоніма – найменування кутка *Шпитків* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

В'я́лого, -ого; с.; поле; с. Городниця Гор. р-ну: В'ялого (2012, Експ.). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *В'ялий*, пор. п-сько *В'ялий* (Експ.).

Г

Габале́к, -а́; ч.; урочище; с. Гарасимів Тлум. р-ну: Габалєк (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чоловіка єврейської національності, який володів колись землею в урочищі, пор. п-ще *Габаляк* (Експ.).

Га́ба́рів, -ового; ч.; урочище; смт Отинія Кол. р-ну Габарів (1998, От., 16); Габарів (2006, КВС, 116); Габарів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Габар*, пор. п-ще *Габар* (СП, 83).

Гавенчуко́ва, -ої; ж.; поле (нива); с. Русів Снят. р-ну: Гавенчукова (2012, БЛ[5], 228). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Гавенчук*, пор. п-ще *Гавенчук* (Редько, І, 176).

Гаврили́шин, -ого; ч.; куток; с. Красна Надв. р-ну: Hawryłyszyn (1934, SDW, № 22, s. 231). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Гаврилиха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Гаврило* (СУІ, 77).

Гаврили́шка, -и; ж.; урочище; с. Чернятин Гор. р-ну: Гаврилишка (1996, ІЧ, 16). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від андроніма *Гаврилиха* (див. вище). Вона вказує на належність землі в урочищі в давнину.

Гавру́лів, -ового; ч.; луг; с. Завалля Снят. р-ну: Гаврилів (1997, ІЗ, 18). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Гаврило*, пор. особове ім'я *Гаврило* (див. вище).

Гавру́лівка[1], -и; ж.; горб; 252 м; с. Дебеславці Кол. р-ну: Гаврилівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гаврило*, пор. особове ім'я *Гаврило* (СУІ, 77).

Гавру́лівка², -и; ж.; село; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 18 км, до Івано-Франківська – 32 км; давня назва – *Слобода*: Haurylowka (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Hawrylowka (1669, RRDZH, 36); Hawrylowka seu Słoboda (1675, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 2, спр. 1, арк. 169); Hawryłówka

(1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 173); Hawryłówka (1882, SG, III, 42); Гаврилівка (1947, АТП, 509); Гаврилівка (2009, ІФ АТП[7], 153). – Очевидно, село було засноване в середині XVII ст. як *слобода* ʻпоселення в Київській Русі, на Україні і в Росії XI–XVIII ст., жителі яких звільнялися від феодальних повинностей' (СУМ, IX, 365). Тому його первісна назва мотивована цим апелятивом. Дослідник історії села, місцевий краєзнавець І. В. Бойко припускає, що спочатку село називалося *Слобода-Волоська* (див. далі). Пізніше воно отримало назву від імені засновника чи володаря *Гаврила*, яка була оформлена посесивним суфіксом *-івк(а)*.

Гаври́лівка[3], -и; ж.; куток; с. Рожневі Поля Снят. р-ну: Гаврилівка (2012, НПС, 285). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гаврило*, пор. особове ім'я *Гаврило* (див. вище).

Гаври́лів Ка́мінь, -ового, -еню; ч.; давнє село на Коломийщині, пізніше урочище, поле, тепер не ідент.: Hawrilow Camyen (1422, ZDM, VII, 94); Hawrilow Camyen (1440, AGZ, XII, 77); villa Hawrilow Camyen (1547, MRPS, IV/III, 305); pole Hawrylow Kamień (1668, AGZ, XXIV, 266); uroczysko Hawryłow Kamień (1701, AGZ, XXII, 361). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування ґрунту, скелі чи кам'яної брили, біля якої зародилося село. В основі назв цих об'єктів лежить апелятив *камінь* ʻокремий шматок, брила твердої гірської породи у вигляді суцільної маси, що не кується й не розчиняється у воді' (ВТС, 412), ʻкам'яні брили, уламки каміння', ʻкам'янистий ґрунт' (Експ.), ускладнений присвійним прикметником *Гаврилів*, що вказує на їх належність якомусь *Гаврилові*.

Гаврильчу́шина Гора́, -ої, -и; ж.; гора; с. Голосків Кол. р-ну: Гаврильчишина Гора (2004, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Гаврильчишина*, що вказує на належність орооб'єкта *Гаврильчисі*.

Гаврильчука́ова, -ої; ж.; криниця; с. Княже Снят. р-ну: Гаврильчукова (1998, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Гаврильчук*, пор. п-ще *Гаврильчук* (СП, 83).

Гавриля́к[1], -а; ч.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 30 км, до Івано-Франківська – 58 км; давня назва – *Гавриляків*: Hawrylaków (1675, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 286, 169 зв.); Hawrylak (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 6); Hawrylak (1855, AKKGL, Bl. 45); Hawrylak (1882, SG, III, 41); Гавриляк (1947, АТП, 511); Гавриляк (2009, ІФ АТП[7], 153). – Давня назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Гавриляк*, пор. п-ще *Гавриляк* (ІФД, 217). Сучасне найменування села виникло в результаті усічення названого вище суфікса.

Гавриля́к[2], -а́; ч.; горб; 340 м; с. Гавриляк Тлум. р-ну: Hawrylak (1855, AKKGL, Bl. 45); Hawrylak (1906 (1876), KuK K). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє горб.

Гаврише́ві Смере́ки[1], -их, -ік; мн.; ліс; с. Кричка Бог. р-ну: Гавришеві Смереки (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *смереки* ʻсмерековий ліс' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Гавришеві*, що вказує на належність лісу в давнину *Гавришу*, пор. особове ім'я *Гавриш* (СУІ, 78), п-ще *Гавриш* (СП, 83).

Гаврише́ві Смере́ки[2], -их, -ік; мн.; яр; с. Кричка Бог. р-ну: Гавришеві Смереки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), у якому розташований яр.

Га́вришів Верх, -евого, -у; ч.; верх; с. Рунґури Кол. р-ну: Гавришів верх (2002, Рунґ., 248); Гавришів Верьх (2006, КГ, 23); Гавришів Верх (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верх* ʻгора, вершина гори' (Мар., 219), а атрибутивним членом – присвійний

прикметник *Гавришів*, що вказує на належність орооб'єкта в давнину *Гавришу*, пор. особове ім'я *Гавриш*, п-ще *Гавриш* (див. вище).

Гавришíвка, -и; ж.; куток; с. Маркова Бог. р-ну: Гавришівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гавриш* (див. вище).

Га́вришів Сад, -евого, -у; ч.; сад; с. Семаківці Гор. р-ну: Гавришів Сад (2012, БЛ[5], 228). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *сад* 'спеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощо' (ВТС, 1094), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Гавришів*, що вказує на належність топооб'єкта *Гавришу*, пор. особове ім'я *Гавриш*, п-ще *Гавриш* (див. вище).

Гадя́чка, -и; ж.; джерело; витік потоку Млинівка п. Вікна л. Белелуї л. Пруту л. Дунаю; с. Глушків Гор. р-ну; вар. *Гадючка*: Гадячка (2008, УШ); Гадючка (2008, ЛГ, 12). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) семантичним утворенням від апелятива *гадячка*, *гадєчка* 'неїстивний гриб, поганка' (СБГ, 65), який міг прорости колись на берегах потоку; б) суфіксальним утворенням на *-к(а)* від апелятива *гадюка* 'отруйна змія з плескатою головою у вигляді трикутника' (ВТС, 169). Про походження гідроніма від найменування змії свідчить і відомий тут переказ про це джерело.

У ньому йдеться про те, що в селі Глушків жила колись одна сім'я. Чоловік Данило виготовляв вози, а його дружина, чорнява красуня Катерина, уродженіця сусіднього села, добре зналася на травах і тому займалася лікуванням людей. Мали вони дочку Тетяну, чорняву сором'язливу дівчину.

У ті часи на галицькі землі часто нападали татари. Не минула ця біда й Глушків. Із сусідніх сіл повідомили, що татарський загін грабує й палить околиці. Тому глушківчани вирішили відправити жінок, дітей і старих людей у городище, що було в урочищі Під Блащівкою за два кілометри від села. Чоловіки ж узялися відстоювати своє добро. Але майже всі вони загинули, бо сили були нерівними. Не залишився живим і Данило. Стала Катерина вдовою, а її Тетянка – сиротою,

У тузі за рідними було пролито багато сліз, з яких утворилося підземне озеро, що знаходиться під глушківськими скалами. З нього й тепер б'є джерело з цілющою водою.

…Пройшло кілька років. Тетяна стала вродливою дівчиною з карими очима й тонким станом. Вона була дуже подібною до матері. Коли вони стояли поруч, можна було подумати, що то дві сестри.

Якось мати з дочкою вибирали коноплі й так квапилися, що не помітили, як з ближнього лісу виїхав вершник. Вони попервах було перелякалися, але швидко заспокоїлися, бо вершник не скидався на татарина, хоч і був озброєний. Незнайомець, русявий, чорнобривий, гарно вдягнений юнак, під'їхавши, ввічливо привітався й сказав, що він із городища, був на полюванні й заблудився. Катерина почала показувати йому дорогу, Тетяна ж, перемагаючи сором'язливість, теж підвела голову, випросталася. Її карі очі ніби вогнем обпекли вершника. Загорілася іскринка і в його очах. Незнайомець (а звали його Андрієм) поїхав, а в Тетяниному серці з того часу зародилося якесь дивне, не знане до цього часу почуття. Дівчина весь час думала про нього. Та й Андрій, зачарований її красою, не знаходив собі місця. Він майже кожного дня приїжджав до джерела, яке було недалеко від того місце, де зустрів він Тетяну, щоб напоїти коня й побачити ту, яка заворожила його серце.

Дуже скоро вони покохали одне одного й не уявляли свого життя нарізно. Раділа й мати, коли бачила Андрія, бо теж покохала його, гадала, що він приїжджає заради неї. Але одного разу помітила між деревами, як Андрій і Тетяна стояли обнявшись. Гнів уразив її серце. Вона підбігла до них, вхопивши за руку дівчину, вирвала її з обіймів і суворо наказала Андрієві більше не приїжджати сюди. Образа була такою великою, що вона вирішила помститися юнакові. Коли він все ж таки приїхав наступного дня, щоб напоїти коня, побачив жахливу картину: на дні джерела звивалися *дві гадюки*. Андрій вихопив меча й хвацько порубав їх. Не вдалося тоді

матері перешкодити коханню молодих сердець.

Але відчувши небезпеку розлуки, молоді вирішили тікати. Коли одного разу мати нібито пішла до рідні в село, Тетяна й Андрій, зібравши свої скромні пожитки, вирушили в дорогу. Та недалеко відійшли. Мати, переповнена гнівом, стежила за ними. Бачачи щасливими закоханих, вона в нечуваній люті перетворила рідну дочку на скалу у вигляді дівчини в хустині з кошиком в руках, а Андрія – на вищу скалу, що мала вигляд вершника на коні. З того часу люди почали називати її Бовдуром. Сама ж Катерина в своїй люті та скаженості стала між ними скелею, яку люди прозвали Прохідницею. Усі три скелі отримали найменування Печери, а джерело, де зустрічалися закохані й де мати хотіла згубити Андрія, почало називатися *Гадючкою* (*За* ЛГ, 11–13).

Га́єва Керни́ця, -ої, -і; ж.; джерело; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Гаєва Керниця (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *керниця* (діал.) ʻкриниця; джерелоʼ (ГГ, 93), а атрибутивним членом – прикметник *гаєва*, що вказує на розташування джерела в урочищі *Гай* (див. далі).

Гаєць, гайця; ч.; лісове урочище; с. Скопівка Кол. р-ну: Гаєць (2006, КВС, 145). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гаєць*, дем. від *гай* ʻневеликий, перев. листяний лісʼ (ВТС, 170).

Га́зова, -ої; ж.; куток (част. села); с. Сопів Кол. р-ну: Газова (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *газова* ʻяка знаходиться, розкинулася біля газової заправки автомобілівʼ (Експ.).

Газо́н[1], -у; ч.; став; с. Вікно Гор. р-ну: Газон (1982, АПП, 24). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *газон* ʻділянка землі в парку, саду, на бульварі і т. ін., засіяна травою, іноді засаджена квітамиʼ (ВТС, 170). Вона вказує на характер берегів ставу, засіяних травою та засаджених квітами.

Газо́н[2], -у; ч.; горб; с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Газон (2012, БЛ[5], 228). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *газон* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні горба в давнину.

Газо́н[3], -а; ч.; куток; с. Гаврилівка Надв. р-ну: Газон (1998, Мих., 182); Газон (2011, Бойко). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *газон* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні кутка в давнину, на території якого колись розташовувався панський фільварок.

Гаї́[1], -їв; мн.; пасовища; **1**) с. Космач Бог. р-ну: Гаї (2011, УШ); **2**) Росільна Бог. р-ну: Гаї (2011, УШ); **3**) с. Волосів Надв. р-ну: Гаї (1998, Мих., 182); **4**) с. Одаї Тисм. р-ну: Гаї (2012, БЛ[5], 228). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *гай* ʻневеликий, переважно листяний лісʼ (ВТС, 170). Вони вказують на характер рослинності на пасовищах в давнину та їх розміщення коло лісків.

Гаї́[2], -їв; мн.; лісові урочища; **1**) с. Репужинці Гор. р-ну: Гаї (2012, БЛ[5], 228); **2**) с. Слобідка Гор. р-ну: Гаї (2008, УШ); **3**) с. Княждвір Кол. р-ну: Гаї (2012, БЛ[5], 228); **4**) с. Ковалівка Кол. р-ну: Наје (1904 (1877), KuK Kuty); Гаї (2006, ЕКол., IV, 16); Гаї (2008, МС, 154); **5**) с. Черемхів Кол. р-ну: Гаї (2006, КВС, 183); Гаї (2011, УШ); **6**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Гаї (2011, УШ); **7**) м. Тисмениця: Гаї (2008, Тисм.[1], 34); **8**) с. Черніїв Тисм. р-ну: Гаї (1995, ТМН, 52); **9**) с. Кутище Тлум. р-ну: Гаї (2011, УШ); **10**) с. Олеша Тлум. р-ну: Гаї (2012, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *гай* (див. вище).

Гаї́[3], -їв; мн.; кол. хутір, нал. до с. Слобідка Гор. р-ну: Наје (1900, SGG, 292). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), біля якого було засновано хутір.

Гаї́[4], -їв; мн.; кол. фільварок, тепер куток с. Черемхів Кол. р-ну: Gaje (1900, SGG, 295); Гаї (2006, КВС, 183). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Гаї́[5], -їв; мн.; поля; **1**) с. Саджавка Надв. р-ну: Гаї (1998, Мих., 182); **2**) с. Прибилів Тлум. р-ну: Гаї (2012, БЛ[5], 228). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *гай* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності на полях в давнину або на їх розташування біля таких лісків.

Гаї́[6], -їв; мн.; куток; с. Прибилів Тлум. р-ну: Гаї (2012, БЛ[5], 228). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Гаї́вка, -и; ж.; кол. куток; с. Космач Бог. р-ну: Gajówka (1934, SDW, № 22, s. 238). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гаївка* (діал.) ʻлісна сторожкаʼ, пор. пол. *gajówka* ʻт. с.ʼ (РПС, 139). Вона вказує на розміщення кутка на місцевості, де колись була така споруда.

Гаї́вська, -ої; ж.; криниця; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну; вар. *Гаєвська*: Гаєвська (2006, КВС, 84); Гаївська (2010, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *гаївська* ʻяка розташована в урочищі *Гай* (див. далі)ʼ.

Гай[1], -ю; ч.; лісові урочища; **1**) с. Гринівка Бог. р-ну: Gaj (1855, AKKGL, Bl. 44); Гай (2011, УШ); **2**) с. Жураки Бог. р-ну: Гай (2011, УШ); **3**) с. Нивочин Бог. р-ну: Гай (2011, УШ); **4**) с. Старуня Бог. р-ну: Гай (2011, УШ); **5**) с. Лука Гор. р-ну: Гай (2011, УШ); **6**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Гай (2006, ЕКол., IV, 16); **7**) с. Виноград Кол. р-ну: Гай (2011, УШ); **8**) с. Ворона Кол. р-ну: Gaj (1855, AKKGL, Bl. 44); Гай (2006, ЕКол., IV, 16); **9**) с. Голосків Кол. р-ну: Gaj (1933, MT K); Гай (2010, УШ); **10**) с. Малий Ключів Кол. р-ну: Гай (2006, ЕКол., IV, 16); **11**) с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Gaj (1933, MT K); Гай (2010, УШ); **12**) смт Отинія Кол. р-ну: Гай (1998, От., 16); Гай (2006, КВТ, 116); Гай (2011, УШ); **13**) с. Черемхів Кол. р-ну: Гай (2006, ЕКол., IV, 16); **14**) с. Перерісль Надв. р-ну: Гай (1998, Мих., 182); Гай (2009, ПІН, 18); **15**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Gaj (1855, AKKGL, Bl. 44); **16**) с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Гай (2012, БЛ[5], 229); **17**) с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Гай (2006, МСП, 16); **18**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Гай (2010, СОНС, 44); Гай (2011, Осташі); **119**) с. Долина Тлум. р-ну: Гай (2011, УШ); **20**) с. Палагичі Тлум. р-ну: Гай (2011, УШ); **21**) сс. Петрів, Олешів Тлум. р-ну: Гай (2006, Гач., 9); Гай (2012, Експ.); Гай (2012, БЛ[5], 229). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *гай* (див. вище).

Гай[2], -ю; ч.; поля; **1**) с. Городниця Гор. р-ну: Гай (2012, Експ.); **2**) с. Черемхів Кол. р-ну: Гай (2000, НІСЧ, 7); **3**) с. Будзин Тлум. р-ну: Гай (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *гай* (див. вище). Вони вказують на те, що поля облаштовані на місці колишніх невеликих лісів.

Гай[3], -я; ч.; кутки; **1**) с. Голосків Кол. р-ну: Gaj (1933, MT K); Гай (2006, КВС, 38); Гай (2011, УШ); **2**) с. Лісна Слобідка Кол. р-ну; давня назва – *Гаї*: Gaje (1900, SGG, 295); Гай (2006, КВС, 84); **3**) с. Малий Ключів Кол. р-ну: Гай (2006, КВС, 95); Гай (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань урочищ (див. вище), біля яких розкинулися кутки.

Гай[4], -ю; ч.; пасовища; **1**) с. Марківці Тисм. р-ну: Гай (2007, КМ, 13); Гай (2012, БЛ[5], 229); **2**) с. Будзин Тлум. р-ну: Гай (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *гай* (див. вище). Вони вказують на розташування пасовищ біля лісів або та їх територіях.

Гай[5], -ю; ч.; гора; с. Стриганці Тисм. р-ну: Гай (2010, СОНС, 44). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), яке розкинулося на горі.

Гай[6], -ю; ч.; горб; с. Підвербці Тлум. р-ну: Гай (2009 (1874), ПЗАП, 23). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гай* (див. вище). Вона вказує на проростання на горбі невеличкого ліска.

Гайго́ри, -ір; мн.; підвищення; с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Gajgurni (1855, AKKGL, Bl. 44); Gajgóry (1884, SG, V, 861); Гайгори (2012, БЛ[5], 229). – Назва утворена способом поєднання в одне слово лексем *гай* (див. вище) та *гори*. Вона вказує на те, що на підвищенні розкинувся невеликий дубовий лісок.

Гайдері́вка, -и; ж.; куток; с. Виноград Кол. р-ну; вар. *Гайдарівка*: Гайдерівка (2006, КВС, 21); Гайдарівка (2011, УШ); Гайдерівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гайдер*, пор. нім. п-ще *Heider* (FNB, 136). Варіант назви з'явився під впливом місцевого мовлення.

Гай Іваню́хи Ори́ниної, словосп.; гай; с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Гай Іванихи Оринної (2012, БЛ[4], 203). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гай* (див. вище), а атрибутивним членом – неузгоджене означення, виражене андронімом *Іваниха Оринина* – найменуванням жінки за іменем чоловіка та її матері в родовому відмінку. Вона вказує на належність цього топооб'єкта.

Гайку́, -ів; мн.; поле; с. Семаківці Гор. р-ну: Гайки (1960, Кобил., ДЛМ, 111). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гайок*, дем. від *гай* (див. вище), пор. також лісове урочище *Гайок* (див. далі) у цьому селі. Вона вказує на розташування поля біля цього урочища.

Гайку́, -ів; мн.; кол. хутір біля м. Снятина: Гайки (1982, КС, 108). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – найменування родини, яка започаткувала хутір, пор. п-ще *Гайок* (СП, 85).

Гайову́й, -ого, ч.; ставок; с. Палагичі Тлум. р-ну: Гайовий (2003, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *гайовий* 'який розміщений у *гаю*'.

Гайо́к[1], гайка, ч.; лісові урочища; **1**) с. Семаківці Гор. р-ну: Гайок (2012, БЛ[5], 229); **2**) смт Отинія Кол. р-ну: Гайок (1998, Он., 13); Гайок (2006, КВС, 116); Гайок (2011, УШ); **3**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Гайок (2011, Експ.); **4**) сс. Палагичі, Остриня Тлум. р-ну: Гайок (2011, УШ); Гайок (2012, БЛ[5], 229); **5**) с. Підвербці Тлум. р-ну: Гайок (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *гайок*, дем. від *гай* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Гайо́к[2], гайка, ч.; поле; с. Загвіздя Тисм. р-ну: Гайок (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гайок* (див. вище). Вона вказує на те, що поле облаштоване на місці колишнього ліска.

Гайо́к[3], гайка, ч.; кол. хутір, об'єдн. з с. Остриня Тлум. р-ну, тепер його частина: Gaek (1934, SDW, № 24, s. 298); Гайок (1947, АТП, 518); Гайок (1961, ІФ АТП[1], 77); Гайок (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), біля якого було засновано хутір.

Гала́йки, -ів; мн.; урочище; с. Голосків Кол. р-ну: Галайки (2012, БЛ[5], 229). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій, очевидно, належало колись урочище або вона проживала в ньому, пор. п-ще *Галайко* (ІФД, 218)

Гала́йкова Бу́да, -ої, -и; ж.; урочище; с. Нижнів Тлум. р-ну: Галайкова Буда (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування поташні чи колиби, яка розташовувалася колись в урочищі. В основі ергоніма лежить апелятив *буда* 'невелика будівля для господарських потреб, для захисту від негоди та ін.; будка; невеличке крите приміщення для собаки; конура; *заст*. поташний завод' (ВТС, 65), 'курінь; поташний завод' (ЕСУМ, І, 277), бойк. *буда* 'колиба; будка (для собак)' (Онишк., І, 74), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *Галайкова*, що вказує на належність об'єкта в давнину *Галайку*, пор. п-ще *Галайко* (див. вище).

Галані́в, -ового; ч.; куток; с. Рунґури Кол. р-ну: Галанів (2002, Рунг., 240); Галанів (2006, КВС, 130); Галанів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Галан*, пор. особове ім'я *Галан* < *Галактіон* (СУІ, 79), п-ще *Галан* (СП, 85).

Га́ласів, -ового; ч.; горб; с. Королівка Тлум. р-ну: Галасів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Галас*. Таке прізвище, за переказами, мав поміщик, який володів колись землею на горбі.

Гала́тів, -ового; ч.; урочище (луг); с. Чортовець Гор. р-ну: Hałatuw (1787,

ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 6, арк. 39); Hałatów (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 125, арк. 60); Галатів (2007, ССЧ, 10); Галатів (2012, БЛ[5], 229). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Галат*, пор. особове ім'я *Галат* < *Галактіон* (СУІ, 79), п-ще *Галат* (Редько, І, 185), рум. *Galat* (Const., 56).

Галéвий Міст, -ого, мосту; ч.; урочище; смт Чернелиця Гор. р-ну: Галевий Міст (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного понтоніма – найменування мосту, який тут знаходиться й названий так на честь його будівника *Галя*, пор. особове ім'я *Галь* < *Галактіон*, п-сько *Галь* (Редько, І, 188).

Галéнків Кут, -ового, -а; ч.; куток; с. Рошнів Тисм. р-ну: Галенків Кут (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* 'частина населеного пункту' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Галенків*, що вказує на першопоселення чи жителя кутка, пор. п-ще *Галенко* (ІФД, 219).

Галéччина, -ої; ж.; куток; с. Тростянка Кол. р-ну: Галеччина (2006, КВС, 167). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Галечка* або *Галецький*, пор. особове ім'я *Галечка* (СУІ, 166), п-ще *Галецький* (СП, 85; ПЗУ, 134).

Галúнівка, -и; ж.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Галинівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Галина*, пор. особове ім'я *Галина* (СУІ, 180).

Гáлицька Пáсіка, -ої, -и; ж.; горб; с. Острівець Гор. р-ну: Галицька Пасіка (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування *пасіки* Миколи *Галицького*, яка була колись на горбі.

Гáлицьке, -ого; с.; поля; **1**) с. Будилів Снят. р-ну: Halickie (1906 (1876), KuK Sn.); Halickie (1933, MT Sn.); Галицьке (1982, КС, 45); Галицьке (2011, УШ); **2**) с. Вовчківці Снят. р-ну: Halickie (1933, MT Sn.); Галицьке (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *галицьке* 'яке простягається до *Галицького* шляху – дороги, що зв'язувала колись Снятин і *Галич*'. Вони вказують на місця розташування полів.

Гáлицьке Передмíстя, -ого, -я; с.; куток; м. Снятин: Halickie przedmieście (1906 (1876), KuK Sn.); Галицьке Передмістя (1982, КС, 45). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *передмістя* 'житловий район, що прилягає до міста, але лежить за його межами' (ВТС, 724), 'місце або поселення перед містом' (Худ.[2], 178), а атрибутивним членом – прикметник *галицьке*, що вказує на розміщення кутка навколо старого шляху, який вів зі Снятина до *Галича*.

Гáлицьке Пóле, -ого, -я; с.; урочище (поле); м. Тисмениця: Галицьке Поле (2008, Тисм.[1], 32); Галицьке Поле (2012, БЛ[5], 229). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поле* 'безліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви' (ВТС, 846), а атрибутивним членом – прикметник *галицьке*, що вказує на розміщення топооб'єкта біля шляху, який веде до міста *Галича*.

Гáлицький Шлях, -ого, -у; ч.; давня назва дороги з м. Коломиї до Снятина: Галицький Шлях (1982, КС, 45). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *шлях* 'смуга землі, призначена для їзди та ходіння; дорога' (ВТС, 1401), а атрибутивним членом – прикметник *галицький*, який вказує на те, що ця дорога починається з міста *Галич*.

Галýзíвка, -и; ж.; куток; м. Городенка: Галузівка (2008, УШ); Галузівка (2009, ГСС, 14). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути а) суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від апелятива *галуза* 'те саме, що гілля' (ВТС, 173); у такому разі назва вказує на велику кількість дерев, які своїм гіллям вкривають куток; б) таким же утворенням від антропоніма *Галуза*, пор. п-ще *Галуза* (СП, 86); у такому разі назва вказує на першопоселенця кутка або людину, яка володіла

тут землею; в) таким же утворенням від апелятива *галуза* зі значенням ʽвідгалуження; частина чогось, що відходить убік від основного об'єкта'. Останню версію підтримують і місцеві жителі, які пов'язують цю назву з відгалуженням кутка від с. Котиківка.

Галу́нка[1], -и; ж.; поточина; п. Большевої л. Ключівки п. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; довжина – 5,5 км; сс. Малий Ключів, Рунґури Кол. р-ну: Hałunka (1855, AKKGL, Bl. 49); Hałunka (1882, SG, III, 21); Hałunka (1904 (1877), KuK Kuty); Hałunka (1933, MT Kuty); Галунка (1979, СГУ, 437); Галунка (2005, ІМК, 12); Галунка (2006, КГ, 19). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *галунка* (перен.) ʽпоточина з водою коричневого або золотавого кольору', пор. гуц. *галунка* ʽфарбоване великодне яйце, крашанка' (ГГ, 43), *галун* ʽзолота, срібна або мішурна тасьма' (ЕСУМ, І, 462). Вона вказує на колір води. Можливо також, що поточина названа так за наявністю в її воді мінеральних солей, пор. *галун* ʽназва різних сірчанокислих солей' (ЕСУМ, І, 462).

Галу́нка[2], -и; ж.; гора; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Hałunka (1933, MT Kuty). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), яка протікає під горою.

Гаматы́шино, -ого; с.; урочище; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Гаматишино (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(о)* від андроніма *Гаматиха* – найменуванням жінки за прізвищем чоловіка, пор п-ще *Гамат* (Експ.), рум. Hamat (Const., 149).

Га́мерівка, -и; ж.; поле; с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Гамерівка (1995, ТМН, 13); Гамерівка (2009, БЛ[2], 178). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гамер*, пор. п-ще *Гамер* (СП, 86), що походить із нім. *Hammer* (FNB, 130).

Га́ннів, -ова; ч.; село; Кол. р-н; нал. до Дебеславцівської с/р; віддаль до Коломиї – 20 км, до Івано-Франківська – 87 км: Haniów (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 31, арк. 2); Haniów (1900, SGG, 295); Ганнівка (1947, АТП, 507); Ганнів (2009, ІФ АТП[7], 154). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Ганно* чи *Ганьо*, пор. пол. особове ім'я *Hanno* (SSNO, II, 251), рум. *Han* (Const., 46), нім. *Hanno* (KVB, 60) < лат. *Johannes* (Бучко, 61), п-ще *Ганьо* (ПЗУ, 136). Форми *Ганнівка*, *Ганнів*, що асоціюються з *Ганна*, є новотворами радянського періоду й не відбивають справжньої мотивації цього ойконіма.

Ганнусі́вка, -и; ж.; село; Тисм. р-н: с/р; віддаль до Тисмениці – 20 км, Івано-Франківська – 14 км; давня назва – *Ганусівці*: Hanuszowcze (1437, AGZ, XII, 27); Hanuszowcze (1578, ŹDz, XVIII/I, 95); Hanusowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 128); Hanuszowce (1855, AKKGL, Bl. 45); Hanuszowce (1882, SG, III, 30); Ганнусівка (1947, АТП, 505); Ганнусівка (2009, ІФ АТП[7], 154). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували село, пор. давня особова назва *Ганус* (ССУМ, І, 235) < лат. *Johanes* (Бучко, 61), ч. *Hanus* (Sv., 265). Форма *Ганнусівка* з'явилася в повоєнний період у результаті так званого впорядкування назв населених пунктів і є штучною. Вона не відбиває справжніх мотиваційних зв'язків цього ойконіма.

У народному переказі про походження цієї назви йдеться про те, що колись давно чарівної вроди дівчина Ганнуся врятувала місцевих жителів від нападу татар. Вона організувала групу сміливців, які разом з нею проникли в розташування ворожого табору й вирізали ворогів до ноги. Проте й сама провідниця при цьому героїчно загинула. Поселення, яке люди заснували недалеко від місця смерті героїні, назвали на її честь Ганнусівцями (ТМН, 14).

Га́нова Моги́ла -ої, -и; ж.; куток; с. Ганнів Кол. р-ну: Ганова могила (2006, ЕКол., IV, 28); Ганова Могила (2012, БЛ[5], 229). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *могила* зі значенням ʽмісце поховання і насип, горбик на ньому' (ВТС, 535), а атрибутивним членом

– прикметник *Ганова*, що вказує на поховання на кутку в давнину якого *Гана*, пор. нім. п-ще *Han* (FNB, 129), рум. *Han* (Const., 46). Можливо, це був засновник села. За народними переказами, так звали похованого тут татарського воєводу.

Га́нче, -ого; с.; лісове урочище; с. Антонівка Тлум. р-ну: Ганче (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на -**je* від антропоніма *Ганко*, пор. давні особові назви *Ганко*, *Ганько* (ССУМ, І, 238), що походять, очевидно, з нім. *Hanko* (KVB, 60).

Га́ньківці, -ів; мн.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 21 км, до Івано-Франківська – 84 км; давня назва – *Ганиківці*: Hanykowcze (1564–1566, ЖУР, І, 29); Hanikowcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Hańkowce (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 34); Hańkowce (1855, AKKGL, Bl. 49); Hańkowce (1882, SG, III, 27); Ганьківці (1947, АТП, 506); Ганьківці (2009, ІФ АТП[7], 154). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували село, пор. давні особові назви *Ганко*, *Ганько* (див. вище). Форма *Ганиківці* є, очевидно, помилковою й з'явилася, мабуть, під час перенесення назви іноземцями на письмо.

Ганяко́ва Го́вдя, -ої, -і; ж.; урочище; с. Долина Тлум. р-ну: Ганякова Говдя (2012, БЛ[5], 229). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *говда*, *говдя* ʿгора' (Мар., 223), ʿгора, підвищення' (Лісняк, 359), ʿпусте поле' (Hr., 37), а атрибутивним членом – прикметник *Ганякова*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Ганякові*, пор. п-ще *Ганяк* (Редько, І, 193).

Гарабу́ра, -и; ж.; підвищення (горби); між сс. Джурів та Рудники Снят. р-ну: Гарабура (1982, КС, 49). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника землі на підвищенні, пор. п-сько *Гарабура* (Експ.), рум. п-ще *Harabor* (Const., 366). Можлива також мотивація цього ороніма рум. апелятивом *harababură* (з синкопою під впливом розмовного мовлення третього складу) ʿбезлад, безладдя, плутанина, скандал' (РУС, 200). У такому разі для нього можна моделювати первісну семантику *ʿгорб, на якому належність землі між її власниками породжувала плутанину, скандали'.

Гарабчакі́в Горб, -ового, -а; ч.; горб; с. Нові Кривотули Тисм. р-ну; вар. *Гарабч'иків Горб*: Гарабч'иків Горб (2008, Експ.); Гарабчаків Горб (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʿневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок' (ВТС, 191), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Гарабчаків* (розм. *Гарабч'иків*), що вказує на належність орооб'єкта *Гарабчаку*, пор. п-ще *Гарабчак* < *Арабчак* (Експ.).

Гарасу́мів, -ова; ч.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 25 км, до Івано-Франківська – 55 км; давні назви – *Гарасимовичі*, *Гарасимівці*: Harassimow (1424, AGZ, XI, 8); Harasimowicze (1446, AGZ, XII, 150); Harasimowcze (1448, AGZ, XII, 183); Haraszymow (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Harasimow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Harasimów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 199); Harasymów (1855, AKKGL, Bl. 45); Harasymów (1882, SG, III, 33); Гарасимів (1947, АТП, 511); Гарасимів (2009, ІФ АТП[7], 154). – Назва, очевидно, мала колись назву *Гарасимовичі*, *Гарасимівці*, що є результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування роду, родини чи підданих *Гарасима*, які, мабуть, започаткували село, пор. ст.-укр. *Гєрасимъ* (ССУМ, І, 211), особове ім'я *Гарасим* (СУІ, 83), п-ще *Гарасим* (СП, 87). Уже в XV ст. у назві відбулася заміна суфіксів *-овичі*, *-івці* на *-ів* і вона почала сприйматися як посесивне утворення. Такі процеси були характерними для давньоукраїнської ойконімії.

За народним переказом, село назване так на честь одного з його перших жителів Гарасима. У XIV ст. під час нападу на ці землі татарської орди його дочка Маланка зорганізувала великий загін з мешканців навколиш-

ніх сіл, який розбив нападників. Люди на відзнаку цієї події хотіли назви село її іменем. Однак вона від цього відмовилася й запропонувала назвати його за іменем батька, що й було зроблено. Іменем дочки назвали одну з вулиць села.

Гарасúмівський, -ого; ч.; потік; п. Дністра; довжина – 17 км, площа басейну – 187 км^2; сс. Хотимир, Жабокруки, Гарасимів Тлум. р-ну, Незвисько Гор. р-ну; інша назва – *Хотимирка* (див. далі): Chocimirka (1880, SG, I, 601); Harasymowski (1882, SG, III, 33); Хотимирка (1917, Машт., ДБ, 20); Гарасимовский (1960, WRG, I, 421); Гарасимівський (1979, СГУ, 128); Хотимирка, інша назва – Гарасимівський (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *гарасимівський* ʻякий протікає в с. *Гарасимів* (див. вище)ʼ.

Гарбузíвка, -и; ж.; куток; с. Черемхів Кол. р-ну: Гарбузівка (2006, КВС, 183). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *гарбуз*, *гарбузи*. Вона вказує на те, що на кутку, на південному схилі горба, колись збирали великі врожаї цих овочів.

Гармóнія, -ї; ж.; урочище; с. Грабовець Бог. р-ну: Гармонія (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *гармонія* (бот.) ʻпарило звичайнеʼ (Смик, 37). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Гарнізóнне, -ого; с.; урочище (поле); с. Завалля Снят. р-ну: Гарнізонне (1997, ІЗ, 18); Гарнізонне (2012, БЛ[5], 229). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *гарнізонне* ʻна якому в повоєнний період розміщувався військовий *гарнізон*ʼ.

Гартúмівка, -и; ж.; урочище; с. Рунґури Кол. р-ну: Гартимівка (2002, Рунґ., 240); Гартимівка (2006, КГ, 23). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гартим*, пор. особове ім'я *Гартим* < *Артем* (Керста, 105).

Гасéнка, -и; ж.; урочище (пасовище, поле); с. Кричка Бог. р-ну: Гасєнка, Гасьинка (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, мабуть, належало колись урочище, пор. п-ще *Гасій* (ІФД, 220).

Гáсове, -ого; с.; поле; між сс. Лісний Хлібичин та Скопівка Кол. р-ну: Гасове (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Гас*. Таке прізвище мав німецький колоніст, який володів колись полем, пор. нім п-ще *Hass*, *Haß* (FNB, 133).

Гáтищі, -ищ; мн.; поле; с. Бортники Тлум. р-ну: Гатищі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гатище* ʻмісце, де була *гать* – гребля, загата', пор. *гать* (< псл. **gatь*) ʻгребля; настил із дерева, хмизу і т. ін. для проїзду через болото' (ВТС, 175), (діал.) ʻпоріг, перегачена річка' (Вербич, ГД, 20), ʻгребля; підпружена греблею вода' (Лящук, 166), ʻмокра низовина' (Мар., НР, 281), ʻгать; гребля' та інш. (див. ЭССЯ, 6, 108 – 109), рос. діал. *гатище* ʻнастил із тонких дрючків на заболоченій ділянці дороги' (Вербич, ГД, 20). Вона вказує, очевидно, на те, що поле в давнину було заболоченим і на ньому робили гаті. Можливо також, що на ньому колись ставили загати для затримки снігу.

За твердженням місцевих жителів, поле назване так тому, що тут взимку вітром навіває великі кучугури снігу, ніби гаті.

Гáтка, -и; ж.; урочище; с. Семенівка Гор. р-ну: Гатка (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гатка* (< псл. **gatьka*) ʻнастил із дерева, хмизу і т. ін. для проїзду через болото' (ВТС, 175), ʻдорога на болотистому місці, викладена ломаччям, галуззям, засипана землею' (Корз., 96). Вона вказує на заболоченість урочища в давнину й наявність у ньому настилу для проїзду чи проходу.

Гбýрове, -ого; с.; урочище; с. Павлівка Тисм. р-ну: Гбурове (1997, Павл., 8). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Гбур*, пор. п-ще *Гбур* (ІФД, 221).

Гвізд[1], гвозда; ч.; куток; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Hwizd (1934, SDW, № 22, s. 243). – Назва утворена семантичним способом від давнього апелятива *гвіздъ* ʻліс' < псл.**gvozdъ*, пор. ст.-п. *gwozd* ʻліс у гір-

ській місцевості', ст.-ч. *hvozd* 'лісисті гори', ст.-схв. *гвозд* 'ліс', словен. *gòzd* 'ліс' (ЕСУМ, I, 486). Вона вказує на характер рослинності на горі в давнину. Сучасні словники української мови, як справедливо зауважує Д. Г. Бучко, не фіксують цього апелятива із вказаним значенням. Тому мотивовані ним назви могли виникнути як безпосередньо від псл. **gvozdъ*, так і бути реліктом мови білих хорватів, які жили колись на східних схилах Карпат. Можливо також, що прикарпатські назви з цим апелятивом в основі є результатом міжмовних контактів місцевого населення з південними та західними слов'янами (Бучко, 61–62).

Гвізд², гвозда; ч.; гора; між сс. Казанів, Черемхів, Коршів Кол. р-ну: Hważd, Hwazda (1882, SG, III, 101, 240); Гвізд (2000, НІСЧ, 7); Гвізд (2002, БК², 119); Гвізд (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гвізд* (див. вище). Вона вказує на те, що гора в давнину була заросла лісом.

Гвізд³, гвозда; ч.; куток; с. Казанів Кол. р-ну: Hwozd (1906 (1874), KuK K); Гвізд (2006, КВС, 61); Гвізд (2010, Досин, 24). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилах якої розкинувся куток.

Гвізд⁴, гвозда; ч.; потік; п. Іванового л. Сербина (Голишанки) п. Опрашини п Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Черемхів Кол. р-ну: Gwozd (1855, AKKGL, Bl. 49). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), з якої стікає потік.

Гвізд⁵, гвозда; ч.; село; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 6 км, до Івано-Франківська – 33 км: Gwuzd (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Hwozd (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 186); Hwozd (1855, AKKGL, Bl. 44); Hwozd (1882, SG, III, 240); Гвізд (1947, АТП, 516); Гвізд (2009, ІФ АТП⁷, 154). – Назва утворена семантичним способом від давнього апелятива *гвізд* (див. вище). Вона вказує на те, що село виникло на місці колишнього лісу.

Гвіздець¹, гвіздця; ч.; кол. хутір біля с. Виноград Гор. р-ну: Gwozdziec (1855, AKKGL, Bl. 49); Gwozdziec (1900, SGG, 697); Gwoździec (1935, MT N); Гвіздець (2001, Проц., 30). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гвіздець*, дем. від *гвізд* (див. вище). Вона вказує на те, що хутір було засновано на місці колишнього лісу або біля нього.

Гвіздéць², гвіздця; ч.; кол. містечко, тепер селище міського типу; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 18 км, до Івано-Франківська – 73 км: Gozdzecz Magna (1475, AGZ, VI, 184); Gwozdziecz oppidum (1579, ŹDz, XVIII/I, 101); Gwozdziec (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Gwoździec (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 15); Gwozdziec (1855, AKKGL, Bl. 49); Gwoździec, po rusku Hwozdec (1881, SG, II, 924); Gwoździec-Miasto (1933, MT K); Гвоздець (1947, АТП, 503); Гвіздець (2009, ІФ АТП⁷, 154). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (суч. с. *Старий Гвіздець*), на землях якого виникло містечко.

Гвіздець³, гвіздця; ч.; ліс; між сс. Старий Гвіздець та Чехова Кол. р-ну: las Gwozdziec (1933, MT K). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гвіздець* (див. вище).

Гвіздéць⁴, гвіздця; ч.; горб; 390 м; с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Gwozdziec (1855, AKKGL, Bl. 49); Gwoździec (1906 (1876), KuK K). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (суч. с. *Старий Гвіздець*), на території якого височіє горб.

Гвіздець⁵, гвіздця; ч.; кол. хутір, тепер куток; с. Камінне Надв. р-ну: Gwozdziec (1855, AKKGL, Bl. 44); Gwoździec (1906 (1880), KuK N); Gwoździec (1913, GKS), Gwoździec (1934, SDW, № 22, s. 238); Gwoździec (1935, MT N); Гвіздець (1978, ЗП, 9). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гвіздець* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місці колишнього ліска.

Гвіздець⁶, гвіздця; ч.; поле; с. Камінне Надв. р-ну; вар. *Гвоздець*: Гвоздець (1998, Мих., 182); Гвіздець (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апеля-

тива *гвіздець* (див. вище). Вона вказує на те, що поле облаштоване на місці колишнього ліска.

Гвіздéцькі Лáзи, -их, -ів; мн.; урочище; с. Гвізд Надв. р-ну: Hwozdeckie Łazy (1906 (1880), KuK N); Hwozdeckie Łazy (1935, MT N). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лази*, мн. від *лаз* ʻгірський луг; лісова галявинаʼ (Мар., 234), ʻлісова поляна' (Лісняк, 361), ʻсіножать, лука; пасовище' (ГГ, 109), а атрибутивним членом – прикметник *гвіздецькі*, що вказує на належність урочища до с. *Гвізд* (див. вище).

Гелéнú, -ів; мн.; куток; с. Баб'янка Кол. р-ну: Гелени (2006, КВС, 5). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, що започаткувала куток, пор. особове ім'я *Гелена* (ВІЛ, 115), пол. *Helena* (KIP, 91), нім. *Helene* (KVB, 131), похідне п-ще *Геленюк* (СП, 89).

Гелéнівка, -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Іллінці Снят. р-ну: Helenówka (1900, SGG, 609). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від пол. особового імені *Helena* (див. вище).

Гéлерівка, -и; ж.; кол. куток міста Коломия: Гелерівка (1988, КК, 38). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гелер*, пор. п-ще *Гелер* < нім. *Heller* (FNB, 138)

Гєлéна, -и; ж.; куток; с. Новоселиця Снят. р-ну: Гєлєна (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – особового імені дружини польського пана, яка проживала колись на кутку, пор. пол. *Helena* (див. вище).

Гендзлíвка, -и; ж.; урочище (поле); с. Клубівці Тисм. р-ну: Гендзлівка (1995, ТМН, 21); Гендзлівка (2005, Карпів, 10). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гендзель*, пор. п-ще *Гендзель* (Експ.), що походить, очевидно, з нім. *Hendel* (FNB, 140).

Генцáриків, -ового; ч.; луг; с. Тучапи Снят. р-ну: Генцариків (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Генцарик*, пор. особове ім'я *Генцарик* < *Генцар* < *Генріх* (Експ.).

Герасúмівка, -и; ж.; поля; **1**) с. Торговиця Гор. р-ну: Герасимівка (2010, ТСІ, 19); **2**) с. Джурів Снят. р-ну: Герасимівка (2011, УШ); Герасимівка (2012, БЛ[4], 202). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Герасим*, пор. особове ім'я *Герасим* (СУІ, 83), п-ще *Герасим* (ІФД, 221).

Гéришева Долúна, -ої, -и; ж.; урочище (поле); с. Дубки Гор. р-ну: Геришева Долина (2008, УШ); Геришева Долина (2012, БЛ[5], 229). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горамиʼ (ВТС, 236), ʻнизовина біля річкиʼ (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *Геришева*, що вказує на належність поля двом братом *Геришам*, Василю й Миколі, пор. поширене в цій місцевості п-ще *Гериш* (ТД Г, 53).

Гéришівка, -и; ж.; куток; с. Дубки Гор. р-ну: Геришівка (2012, БЛ[5], 229). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гериш* (див. вище).

Германíвка, -и; ж.; поле; с. Клубівці Тисм. р-ну: Германівка (1995, ТМН, 21); Германівка (2005, Карпів, 10); Германівка (2009, БЛ[2], 175). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Герман*, пор. особове ім'я *Герман* (СУІ, 88), п-ще *Герман* (ІФД, 222), нім. особове ім'я *Hermann* (KVB, 63), п-ще *Hermann* (FNB, 142).

Герцоговúна, -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Балинці Снят. р-ну, тепер сад: fw. Hercegowina (1933, MT K); сад Герцоговина (2012, БЛ[5], 229). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменування республіки на Балканському півострові. Вона має конотативне значення і вказує на засновників фільварку, які були вихідцями з Балкан або які там колись побували, служачи в австрійському війську.

Гýба, -и; ж.; урочище (сіножать); с. Корнич Кол. р-ну: Гиба (2012, БЛ[5], 229). – Назва

утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива (діал.) *гипа* ʻкрута гора’ (Мар., 223) (зі зміною під впливом розмовного мовлення [*п*] на [*б*]), пор. рум *gheb* ʻгорб’ (РУС, 189). Вона вказує на рельєф місцевості, на якій розкинулося урочище.

Гу́беники, -ів; мн.; кол. поселення на Покутті, тепер не ідент.: Hybenyki (1469, ŹDz, XVIII/I, 35). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *гибеники* ʻлюди, які загинули, зазнали епідемії’. Можлива також мотивація цього ойконіма родинною назвою *Гибеники*, пор. п-ське *Гибеник* (Експ.).

Гу́ґа[1], -и; ж.; гора; сс. Бабче, Молодків Надв. р-ну: Hyga (1855, AKKGL, Bl. 48); Гиґа (1985, ІГ, ІІ, 383); Гиґа (1998, Мих., 185); Гиґа (2011, УШ). – С. Грабець виводить цю назву від рум. прикметника *hegheş* ʻостророгий’ (Нг., 138), пор. також угор. *hegyes* ʻкінчастий; гострий’ (ПЗУ, 142). Однак можливо, що вона є українізованою формою угор. *hegy* ʻгора’ (УУС, 321), що більш імовірно, пор. гуц. *гиґа* ʻгорб на спині добре вгодованого бика’ (Експ.). О. Іліаді вважає, що в основі аналогічних оронімів лежить псл. **gyga* ʻщось велике; опукле, кругле’, пор. хорв. діал. *gìga* ʻвелика худа жінка’, серб. *гӣга* ʻвисока жінка’ (Іліаді[3], 83), а також лит. *gugà* ʻжелвак, гуля; наріст; горб; холка’ < і.-є **gug-* ʻопуклість; щось кругле’ (Іліаді[4], 105).

Гу́ґа[2], -и; ж.; поле; с. Бабче Бог. р-ну: Гиґа (2012, БЛ[5], 229). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося поле.

Гу́ґа[3], -и; ж.; ліс; с. Молодків Надв. р-ну: Hyga (1855, AKKGL, Bl. 48); las Hyga (1935, MT N). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій проростає ліс.

Гі́рка[1], -и; ж.; гірки, горби; **1**) с. Горохолина Бог. р-ну: Гірка (2009, УШ); **2**) м. Івано-Франківськ: Гірка (2004, Експ.); **3**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Górka (1933, MT K); **4**) с. Перерив Кол. р-ну: Гірка (2011, УШ); **5**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Гірка (2011, УШ); **6**) с. Сілець Тисм. р-ну: Гірка (2002, СНЧ, 34); Гірка (2004, Експ.); **7**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Гірка (2010, СОНС, 44); Гірка (2011, Осташі). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *гірка* ʻпідвищення, горб’ (Мар., 223).

Гі́рка[2], -и; ж.; кутки; **1**) с. Горохолина Бог. р-ну: Górka (1900, SGG, 41); **2**) м. Івано-Франківськ: Górka (1932, MT S); Гірка (2011, Експ.); **3**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Гірка (2011, УШ); **4**) с. Сілець Тисм. р-ну: Гірка (2011, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань горбів (див. вище), на яких розкинулися кутки.

Гі́рка[3], -и; ж.; ліс; с. Горохолина Бог. р-ну: Гірка (2012, БЛ[5], 229). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому проростає ліс.

Гі́рка[4], -и; ж.; кол. присілок, тепер поле; с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Górka (1934, SDW, № 20, s. 190); Гірка (2012, БЛ[5], 229). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Гі́рка[5], -и; ж.; урочище; с. Перерив Кол. р-ну: Гірка (2012, БЛ[5], 229). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розташоване урочище.

Гі́рне, -ого; с.; поле; с. Колодіївка Тисм. р-ну: pole Horne (1932, MT S). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *гірне* ʻт. с., що гірське; яке розташоване на горі’ (ВТС, 183).

Гірськé, -ого; с.; урочище; с. Дебеславці Кол. р-ну: Гірське (2007, ЕКол., V, 19). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *гірське* ʻяке знаходиться на горах, на височині’ (ВТС, 183).

Гладуно́ва Крини́чка, -ої, -и; ж.; криниця; с. Перерісль Надв. р-ну: Гладунова Криничка (2009, ПІН, 12). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криничка*, дем. від *криниця* ʻглибоко викопана й захищена цямринами

від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь' (ВТС, 465), ʻджерело, колодязь' (ЭССЯ, 21, 156–157), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Гладунова*, що вказує на належність гідрооб'єкта колишньому жителю села Федорові *Гладуну* (1883 р. н.).

Глаче́нків[1], -ового; ч.; кол. хутір, тепер куток; с. Середній Майдан Надв. р-ну; давня назва – *Глаченка*: Hłaczenka (1855, AKKGL, Bl. 48); Hłaczenka (1906 (1880), KuK N); grupa domów Hłaczeńka (1884, SG, V, 914); Hłaczenka (1913, GKS); Hłaczenka (1935, MT N); Глаченків (1998, Мих., 182); Глаченків (2010, Експ.). – Давня назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Глаченко*, пор. п-ще *Глаченко* (Експ.). Сучасне найменування оформлене посесивним формантом *-ів*.

Глаче́нків[2], -ового; ч.; горб; 442 м; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Глаченків (2008, ЛСМ, 14). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), який розкинувся на горбі.

Глей, -ю; ч.; пасовище; с. Воскресинці Кол. р-ну: Глей (2012, БЛ[5], 229). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *глей* ʻглиняста земля' (ЕСУМ, І, 521), ʻболото, грязь, намул' (Онишк., І, 173). Вона вказує на характер ґрунту на пасовищі.

Глейни́к, -а; ч.; урочище; с. Задубрівці Снят. р-ну: Глейник (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *глейник* ʻмісце, де добували *глей* – глинясту земою, яку використовували для мазання хат та лікування ран', пор. *глей* (див. вище).

Глеї́, -їв; мн.; урочище; с. Тростянець Снят. р-ну: Глеї (2003, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *глей* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Глеївський, -ого; ч.; потік; л. Дубівця п. Пруту л. Дунаю; с. Тростянець Снят. р-ну: Глеївський (2003, УШ); Глеївський (2006, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глеївський* ʻякий протікає в урочищі *Глеї* (див. вище)'

Глиби́вка, -и; ж.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 11 км, до Івано-Франківська – 26 км; давня назва – *Глібівка*: Chlebówka (1652–1653, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 144, арк. 247); Hlebowka (1669, RRDZH, 34); Chlebowka (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Hlebówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 20); Chlebówka lub Hlebówka (1910, ZSO, 24); Глибівка (1947, АТП, 499); Глибівка (2009, ІФ АТП[7], 154). – Давня назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* (< *-овк(а)*) від антропоніма *Гліб*, пор. особове ім'я *Гліб* < *Глѣбъ*, ст.-укр. *Глѣбъ* (ССУМ, І, 245). Форма *Глибівка* є, очевидно, описковою, зробленою під час укладання довідника "Українська РСР. Адміністративно-територіальний поділ" 1946 року. З тих пір вона механічно переноситься в наступні видання. Тому було б справедливо, як зауважує Д. Г. Бучко, повернути селу його давню назву. В. О. Яцій припускає також утворення цього ойконіма за допомогою суфікса *-к(а)* від незасвідченого контактного топоніма чи мікротопоніма *Глибів (-ов-а*, *-ов-е*) (Яцій[2], 145), що сумнівно.

Глиби́вське, -ого; с.; поле; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Глибівське (2012, БЛ[5], 229). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глибівське* ʻяке належало громаді с. *Глибівка* (див. вище) або окремим його жителям'.

Глибо́ка[1], -ої; ж.; поточини; **1**) л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Глибоке Бог. р-ну: Глибока (2011, УШ); **2**) л. Грушевого п. Пруту л. Дунаю; с. Грушів Кол. р-ну: Глибока (2001, ТК К). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *глибока* (< псл. **glybokъjь*) ʻяка має велику глибину; яка знаходиться на значній глибині' (ВТС, 184). Вони вказують на рельєф місцевостей, де протікають потоки, і характер їх поточищ.

Глибо́ка[2], -ої; ж.; урочища (долини, поля, пасовища, ниви); **1**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Głęboka (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 9, арк. 16); Глибока (1999, ТФП, 9); Глибока (2012, БЛ[5], 229); **2**) с. Копачинці Гор. р-ну: Głęboka (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 86, арк. 18); Глибока (2012, Експ.);

3) с. Незвисько Гор. р-ну: Hliboka (1905 (1874), KuK TT); **4**) с. Семаківці Гор. р-ну: Глибока (2012, Експ.); **5**) с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Глибока (2012, БЛ[5], 229); **6**) с. Белелуя Снят. р-ну: Глибока (2000, Марусик, 16); **7**) с. Іллінці Снят. р-ну: Глибока (2011, УШ); Глибока (2012, БЛ[5], 229); **8**) с. Гавриляк Тлум. р-ну: Глибока (2008, УШ); **9**) с. Герасимів Тлум. р-ну: Hliboka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 199, арк. 21); Hlęboka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 7, арк. 36); Глибока (2011, УШ); **10**) с. Живачів Тлум. р-ну: Глибока (2011, УШ); **11**) с. Долина Тлум. р-ну: Глибока (2004, ІСД, 7); **12**) с. Підвербці Тлум. р-ну: Глибока (2012, Експ.). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *глибока* (див. вище). Вони вказують на рельєф поверхонь долин і полів, які розміщені між горбами й підвищеннями, нижче за інші подібні об'єкти.

Глибóка[3], -ої; ж.; кол. хутір, об'єдн. з с. Чортовець Гор. р-ну, тепер його куток: Hliboka (1906 (1876), KuK K); Hliboka (1933, MT K); Hliboka (1934, SDW, № 21, s. 221); х. Глибока (1947, АТП, 511); Глибока (1961, ІФ АТП[1], 77); Глибока (2012, БЛ[5], 229). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування долини, у якій розкинувся хутір. В основі мікротопоніма лежить прикметник *глибока* (див. вище).

Глибóка[4], -ої; ж.; село; Кол. р-н; нал. до Отинійської с/р; віддаль до Коломиї – 28 км, до Івано-Франківська – 33 км: Głęboka (1914, GKK); Głęboka (1930, MT SC); Głęboka (1933, MT K); Głęboka (1934, SDW, № 24, s. 299); Głęboka (1938, SDW, № 5, s. 83); Глибока (1947, АТП, 512); Глибока (2009, ІФ АТП[7], 154). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глибока* (див. вище). Вона вказує на розташування села в долині.

За переказами, село заснували в XIX ст. вихідці з польського села Висока Ряшівського повіту. Вони ж нібито й дали новому поселенню назву *Глубока*, на противагу рідному *Висока*.

Глибóка[5], -ої; ж.; лісове урочище; с. Петрів Тлум. р-ну: Глибока (2006, Гач., 9). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глибока* (див. вище). Вона вказує рельєф поверхні урочища.

Глибóка Долúна[1], -ої, -и; ж.; урочища; **1**) між сс. Грушів, Воскресинці та Нижній Вербіж Кол. р-ну: Hliboka Dolina (1933, MT Kuty); Глибока Долина (2012, БЛ[5], 229); **2**) с. Джурів Снят. р-ну: Глибока Долина (2012, БЛ[5], 229); **3**) між сс. Стецева та нім. колонією Августдорф (див. вище): Глибока Долина (1982, КС, 50); **4**) сс. Марківці, Пшеничники Тисм. р-ну: Глибока Долина (1995, ТМН, 41); Глибока Долина (2007, КМ, 13). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *долина* 'рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), 'низовина біля річки' (Мар., 226), а атрибутивними членами – прикметник *глибока* (див. вище), що вказує на розташування урочищ внизу, нижче від інших об'єктів.

Глибóка Долúна[2], -ої, -и; ж.; поля; **1**) м. Тисмениця: Глибока Долина (2008, Тисм.[1], 39 вклад.); **2**) с. Надорожна Тлум. р-ну: Глибока Долина (2011, УШ); **3**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Глибока Долина (2012, Експ.). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *долина* (див. вище), а атрибутивними членами – прикметник *глибока* (див. вище), що вказує на розташування полів внизу, нижче від інших об'єктів.

Глибóке[1], -ого; с.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 11 км, до Івано-Франківська – 29 км: Hlubokie (1581, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 4, с. 188); Hłubokie (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Głębokie (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 17); Głębokie (1881, SG, II, 600); Глибока (1947, АТП, 499); Глибоке (2009, ІФ АТП[7], 154). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глибоке* 'розташоване внизу, в глибокій долині'. Можлива також її мотивація цим прикметником зі значенням 'розташоване далеко від будь-якого місця, пункту; віддалене' (ВТС, 184). У такому разі назва вказує на розташування села далеко

в лісах. В. О. Яцій пов'язує її з контактним гідронімом – найменуванням річки (див. *Глибока*), на березі якої було засноване село (Яцій², 46).

Глибóке², -ого; с.; ліс; с. Глибоке Бог. р-ну: las Głębokie (1932, MT S). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого розкинувся ліс.

Глибóке³, -ого; с.; урочище; с. Павлівка Тисм. р-ну: Глибоке (1997, Павл., 8). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глибоке* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні урочища.

Глибóкий¹, -ого; ч.; яр (жоліб); с. Лука Гор. р-ну: Глибокий (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глибокий* 'який має велику глибину; який знаходиться на значній глибині' (ВТС, 184). Вона вказує на значну глибину яру.

Глибóкий², -ого; ч.; потоки; **1**) п. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Ковалівка Кол. р-ну; *вар. Глубокий*, *Глюбокий*: Глибокий, Глубокий, Глюбокий (1999, Експ.); **2**) бас. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунгури Кол. р-ну; *вар. Глюбокий*: Głęboki (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 92, арк. 12); Глибокий (1999, Експ.); Глюбокий (2006, КВС, 140); Глюбокий (2011, УШ); **3**) л. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Гаврилівка Надв. р-ну; вар. *Глубокий*: Глибокий, Глубокий (2011, Бойко); **4**) л. Рибниці п. Пруту л. Дунаю; між сс. Джурів і Новоселиця Снят. р-ну: Глибокий (2006, ННР, 9); **5**) п. Посічу л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Посіч Тисм. р-ну: Hłuboki (1932, MT S). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *глибокий* (див. вище). Вони вказують на значну глибину поточищ та рельєф місцевостей, де протікають потоки.

Глибóкий Прóвал, -ого, -у; ч.; урочище (яр); с. Підвербці Тлум. р-ну: Глибокий Провал (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *провал* 'провалля; глибокий яр' (Мар., 245), 'пропасть' (Лісняк, 360), 'долина ріки чи потоку; пропасть, яр' (Jurkowski, 121), 'обвал; місце, де зсунулася земля' (Онишк., II, 150), 'промитий водою яр' (СПГ, 176), а атрибутивним членом – прикметник *глибокий* (див. вище), що вказує на розміри яру.

Глибóкі, -их; мн.; поля; с. Хом'яківка Снят. р-ну: Глибокі (2005, ХМ, 8). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глибокі* 'які мають велику глибину; які знаходиться на значній глибині' (ВТС, 184). Вона вказує на розташування полів у низині.

Глибóкі Долúни, -их, -ин; мн.; урочище; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Глибокі Долини (1995, НВ, вклад.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долини*, мн. від *долина* 'рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), 'низовина біля річки' (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *глибокі* (див. вище), що вказує на рельєф поверхні урочища.

Глибóкі Лазú, -их, -ів; мн.; лісове урочище; с. Глибоке Бог. р-ну: Głębokie Łazy (1932, MT S). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лази*, мн. від *лаз* 'гірський луг; лісова галявина' (Мар., 234), 'лісова поляна' (Лісняк, 361), 'викорчувана ділянка лісу, призначена під пасовисько або під поле' (ССУМ, I, 537), 'сіножать, лука; пасовище' (ГГ, 109), 'мала ділянка поля в горах', 'поле, залишене під пасовище; поле під лісом: шматки землі між потоками або на верхах гір; поле далеко від села' (Онишк., I, 402), а атрибутивним членом – прикметник *глибокі*, що вказує, очевидно, на належність урочища до с. *Глибоке* (див. вище). Менш імовірним є вживання в цій назві атрибутивного члена зі значенням 'розташовані далеко від будь-якого місця, пункту; віддалені' (ВТС, 184), оскільки це не відповідає дійсності.

Глибóцький, -ого; ч.; потік; п. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Глибока, смт Оти-

нія Кол. р-ну: Глибоцький (1998, От., 12); Глибоцький (2006, КВС, 116); Глибоцький (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глибоцький* ʻякий витікає з с. *Глибока* (див. вище)ʼ.

Гли́зник[1], -у; ч.; урочище; с. Остриня Тлум. р-ну: Глизник (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ик* від прикметника *глизний* (діал.) ʻклейкий, в'язкийʼ, пор. *глизявий* ʻт. с.; глизький; глевкийʼ (ЕСУМ, І, 524), (діал.) ʻв'язкий, липкийʼ (ВТС, 185), поліс. діал. *глизький* ʻглевкийʼ (СПГ, 56), рос. діал. *глизина* ʻболотистий берегʼ (СРНГ, 6, 197) < псл. **gliza* ʻщось клейке, в'язкеʼ (ЭССЯ, 6, 131). Вона вказує на болотистий, в'язкий характер ґрунту в урочищі.

Гли́зник[2], -у; ч.; потік; л. Тлумачу п. Дністра; довжина – 5 км; сс. Остриня, Олешів Тлум. р-ну; інша назва – *Під Каменем* (див. далі): Hliznik (1855, AKKGL, Bl. 45); Hližnik, także Potokiem pod Kamieniem zwany (1882, SG, III, 76); Pod Kamieniem (1887, SG, VIII, 407; 1893, SG, XII, 347); Глизник (1979, СГУ, 136); Глизник (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік. С. О. Вербич пояснює його лексико-семантичний дериват від незасвідченого апелятива **глизник* *ʻпотік, що тече в'язкими, глинистими берегамиʼ (Вербич, ГСД, 40).

Глиї́, -ів; мн.; куток; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Глиї (1995, НВ, 8); Глиї (2006, КГ, 21); Глиї (2009, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *глий* (діал.) ʻглей; глинястий ґрунтʼ (Експ.). Вона вказує на характер ґрунту на кутку.

Глийва́те, -ого; с.; поле; с. Хом'яківка Снят. р-ну: Глийвате (2005, ХМ, 8). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глийвате* ʻяке має *глий* (див. вище)ʼ. Вона вказує на характер ґрунту поля.

Гли́нище[1], -а; с.; урочища; **1**) с. Воронів Гор. р-ну: Глинище (2003, Левк., 11); **2**) с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Глинище (2005, УКС, 7); Глинище (2012, БЛ[5], 229); **3**) с. Перерісль Надв. р-ну: Глинище (2009, ПІН, 14); **4**) м. Снятин: Глинище (1982, КС, 49); **5**) с. Жабокруки Тлум. р-ну: Глинище (2012, БЛ[5], 229). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *глинище* ʻмісце добування глини; яма, звідки беруть глину, пісок; місце, де вибрали глинуʼ (СНГТК, 57; СНГТВ, 25), ʻпростір, де люди брали до дому глину до мащення хат та інших господарських будинківʼ (КС, 49), ʻзаглибленняв ґрунтіʼ (Мар., 223), *гли́нище* ʻяма з глиноюʼ (МСГГ, 35), пор. також *глинище* ʻглибока прірваʼ (Мар., НР, 282). Вони вказують на те, що в урочищах колись брали глину для будівельних та інших потреб.

Гли́нище[2], -а; с.; кутки; **1**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Глинище (2011, УШ); **2**) с. Задубрівці Снят. р-ну: Глинище (2011, УШ); **3**) с. Стецева Снят. р-ну: Глинище (1982, КС, 49); Глинище (2011, УШ); **4**) с. Петрів Тлум. р-ну: Глинище (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *глинище* (див. вище). Вони вказують на те, що на кутках колись добували глину для господарських потреб та мащення хат.

Гли́нищі[1], -ищ; мн.; кутки; **1**) с. Виноград Гор. р-ну: Глинищі (2008, Експ.); **2**) с. Глушків Гор. р-ну: Глинищі (2008, Експ.); **3**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Глинищі (2007, Вікн., 25); **4**) с. Надорожна Тлум. р-ну: Глинищі (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *гли́нище* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутках колись копали глину для різних потреб.

Гли́на́щі[2], -ищ; мн.; підвищення, горби; **1**) с. Копачинці Гор. р-ну; вар. *Глинище*: Глинищі (2008, УШ); Глинище (2009, ГСС, 13); **2**) с. Рогиня Гор. р-ну: Глинищі (2008, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *глинище* (див. вище). Вони вказують на те, що на підвищеннях колись копали глину для різних потреб..

Гли́на́щі[3], -ищ; мн.; урочища; **1**) с. Чернятин Гор. р-ну; вар. *Глинище*: Глинищі (1978, Гор., 477); Глинищі (1996, ІЧ, 15); Глинищі (2008, УШ); Глинище (2009, ГСС, 14);

2) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Глинищі (2006, КВС, 88); Глинищі (2011, УШ); **3**) с. Братишів Тлум. р-ну: Глинищі (2011, УШ); **4**) с. Остриня Тлум. р-ну: Глинищі (2011, УШ); **5**) м. Тлумач: Глинищі (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *глинище* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах колись копали глину для різних потреб..

Гли́нищі[4], -ищ; мн.; болото; площа 1,7 га; с. Чернятин Гор. р-ну: Глинищі (1995, ПЗФ, 24); Глинищі (2000, ПЗТ, 252). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розташоване болото, яке є заповідним урочищем (ПЗТ, 252).

Гли́нка[1], -и; ж.; гора; 350,6 м; с. Живачів Тлум. р-ну: Глинка (1984, ТК Тл.); Глинка (2000, ТК Т). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *глинка*, дем. від *глина* ʻбагатомінеральна гірська порода, перев. осадового походження, яка з водою утворює пластичну масу: широко використовується у будівництві, гончарстві, скульптурі і т. ін.ʼ (ВТС, 185), ʻземельна ділянка з глиняним ґрунтомʼ (СНГТК 57). Вона вказує на характер ґрунту на горі.

Гли́нка[2], -и; ж.; урочище (поле); с. Живачів Тлум. р-ну: Глинка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося поле.

Гли́нки[1], -ок; мн.; урочище; с. Росохач Гор. р-ну: Hlinki (1906 (1876), KuK K); Hlinki (1933, MT K); Глинки (2008, УШ); Глинки (2012, БЛ[5], 229). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *глинка* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Гли́нкú[2], -ок; мн.; поля; **1**) с. Турка Кол. р-ну: Глинки (2012, БЛ[5], 229); **2**) с. Хом'яківка Снят. р-ну: Глинки (2012, БЛ[5], 229); **3**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Глинки (2011, Осташі). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *глинка* (див. вище). Вони вказують на характер ґрунтів на полях.

Гли́нки[3], -ок; мн.; село; Надв. р-н; нал. до Середньомайданської с/р; віддаль до Надвірної – 28 км, до Івано-Франківська – 42 км: Glinki (1669, RRDZH, 36); Glinki zum Welesnica (1707, ODZH, 231); Glinki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 176); Glinki (1881, SG, II, 588); Глинки (1947, АТП, 509); Глинки (2009, ІФ АТП[7], 154). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменуванням родини, яка започаткувала село, пор. п-ще *Глинка* (СП, 93); б) утворенням способом плюралізації та онімізації апелятива *глинка* (див. вище); у такому разі вона вказує на характер ґрунту на місцевості, де виникло село.

Гли́нкú[4], -ок; мн.; горб; с. Стриганці Тисм. р-ну: Глинки (2004, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *глинка* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту на горбі.

Гли́нки[5], -ок; мн.; ліс; між сс. Жуків та Хотимир Тлум. р-ну: Glinki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 210, арк. 40); Glinki (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 19, арк. 23); Glinki (1906 (1876), KuK K); las Glinki (1933, MT K). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *глинка* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в лісі.

Гли́нне[1], -ого; с.; поле; с. Русів Снят. р-ну: Глинне (2012, БЛ[5], 229). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глинне* ʻяке складається з *глини*; має *глину*ʼ. Вона вказує на характер ґрунту на полі.

Гли́нне[2], -ого; с.; урочище; с. Підлужжя Тисм. р-ну: Hlinne (1932, MT S); Глинне (2011, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глинне* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Гли́нне[3], -ого; с.; підвищення; с. Підлужжя Тисм. р-ну: Глинне (2002, ТК ИФ) – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), яке знаходиться на підвищенні.

Гли́нний[1], -ого; ч.; ліс; с. Майдан Тисм. р-ну: Glinny las (1906 (1874), KuK KH); las

Glinny (1927, MT Hal.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глинний* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в лісі.

Гли́нний², -ого; ч.; потоки; **1**) пр. Рибного (Павлівки, Ямничанки) л. Бистриці п. Дністра; с. Рибне Тисм. р-ну: Глинний (2000, Качкан, 10); Глинний (2008, Експ.); **2**) п. Добровідки л. Пруту л. Дунаю; сс. Королівка, Корнич Кол. р-ну, м. Коломия: Hlenny (1933, MT K). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *глинний* ʻякий протікає в *глині*ʼ. Вони вказують на характер ґрунту поточищ.

Гли́нний Ліс, -ого, -у; ч.; лісове урочище; с. Підлужжя Тисм. р-ну: Глинний Ліс (1995, ТМН, 36). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площіʼ (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *глинний*, що вказує на характер ґрунту в урочищі.

За розповідями місцевих жителів, в урочищі є карʼєри, де добувають будівельну глину.

Гли́нники¹, -ів; мн.; куток; с. Підгірʼя Бог. р-ну: Глинники (2012, БЛ[5], 229). – Назва утворена плюралізації та онімізації апелятива *глинник* ʻмісце, де беруть глинуʼ (Експ.). Вона вказує на те, що на кутку колись викопували будівельну глину.

Гли́нники², -ів; мн.; урочища; **1**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Глинники (2006, КВС, 131); **2**) с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Глинники (2012, БЛ[5], 229); **3**) с. Сілець Тисм. р-ну: Глинники (2002, СНЧ, 34). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *глинник* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах були поклади глини, яку брали для будівництва та підмазування хат.

Гли́нниця¹, -і; ж.; куток; с. Корнич Кол. р-ну: Глинниця (2012, БЛ[5], 229). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *глинниця* ʻмісце, де беруть глину для мазання хат та інших потребʼ (КС, 49). Вона вказує на те, що на кутку колись була глиняна копальня.

Гли́нниця², -і; ж.; урочище; с. Рунґури Кол. р-ну: Глинниця (2002, Рунґ., 240); Глинниця (2012, БЛ[5], 229). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *глинниця* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись була глиняна копальня.

Гли́нова, -ої; ж.; куток; с. Воронів Гор. р-ну; вар. *Глинище*: Глинова, Глинище (2003, Левк., 11). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глинова*, *глинна* (див. вище). Варіант назви є семантичним утворенням від апелятива *глинище* ʻмісце, де копають (добувають) глинуʼ (Експ.).

Гли́нське, -ого; с.; лісове урочище; с. Гаврилівка Надв. р-ну: Глинське (1998, Мих., 182). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глинське* ʻяке складається з *глини*ʼ. Вона вказує на характер ґрунту в урочищі. Можлива також мотивація цього мікротопоніма антропонімом *Глинський*, пор. п-ще *Глинський* (ІФД, 223).

Гли́няне, -ого; с.; куток; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Глиняне (2006, КВС, 84); Глиняне (2012, БЛ[5], 230). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому розкинувся куток. В основі мікротопоніма лежить прикметник *глиняне* ʻяке складається з *глини*ʼ.

Гли́няний, -ого; ч.; потік; п. Тлумачику л. Пруту л. Дунаю; смт Ланчин, с. Саджавка Надв. р-ну: Глиняний (1985, ІГ, ІІ, 318). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глиняний* ʻрусло якого містить *глину*; який протікає в *глині*ʼ. Вона вказує на характер ґрунту поточища.

Глібі́вщина, -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Черемхів Кол. р-ну: Chleboszczyzna (1900, SGG, 295); Глібівщина (2012, БЛ[5], 230). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від антропоніма *Глібівський*, пор. п-ще *Глібівський* (Бучко, 63).

Глід, -ода; ч.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Глід (2006, КВС, 122). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *глід* ʻколюча кущова рослина, яку вирощують

як декоративну або для живоплоту' (ВТС, 185). Вона вказує на характер рослинності на кутку.

Глоданівка, -и; ж.; куток; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Глоданівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Глодан*, пор. п-ще *Глодан* (ІФД, 223).

Глубіцький, -ого; ч.; потік; л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 6 км; сс. Глибоке, Саджава Бог. р-ну; давні назви – *Глубока*, *Глубокий*: Glemboka (1881, SG, II, 588); Глубокій, Głęboki (1917, Машт., ДБ, 19); Глубокий (1960, WRG, I, 443); Глибокий (1979, СГУ, 134); Глубіцький (1985, АСЗ, II, 667); Глубіцький (2003, Мороз, 5). – Давня назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глибокий* (вар. *глубока*) 'який має велику глибину; який знаходиться на значній глибині' (ВТС, 184). Сучасна форма гідроніма є субстантивованим та онімізованим діалектним прикметником *глубіцький* 'який протікає в с. *Глибоке* (див. вище)'.

Глубічка[1], -и; ж.; поточина; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 3,5 км; с. Яблунька Бог. р-ну: Hlubiczka (2000, PBWG, 143); Глубічка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від прикметника *глубока* (див. вище). Вона вказує на протікання поточини в глибокому яру.

Глубічка[2], -и; ж.; урочище; с. Добротів Надв. р-ну: Глубічка (1998, Мих., 182). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від прикметника *глубока* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні урочища.

Глубóке[1], -ого; с.; поле; с. Стецева Снят. р-ну: Глубоке (2012, БЛ[5], 230). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глубоке* (діал.) 'глибоке; яке має велику глибину; яке знаходиться на значній глибині' (ВТС, 184).

Глубóке[2], -ого; с.; урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Глубоке (2002, СНЧ, 34). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глубоке* (див. вище). Вона вказує на розміщення урочища внизу, нижче від інших об'єктів.

Глубóкий[1], -ого; ч.; потік; пр. Нивочинки л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Нивочин Бог. р-ну: Глубокий (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глубокий* (діал.) 'глибокий; який має велику глибину; який знаходиться на значній глибині' (ВТС, 184). Вона вказує на значну глибину поточища та на рельєф місцевості, де протікає потік.

Глубóкий[2], -ого; ч.; верх; с. Рунгури Кол. р-ну: Hłuboki (1933, MT Kuty). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глубокий* (діал.) зі значенням 'глибокий; розташований далеко від села; віддалений' (ВТС, 184).

Глубóкий Звір, -ого, звору; ч.; яр; с. Кричка Бог. р-ну: Глубокий Звір (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *звір* 'долина потоку чи ріки в горах; міжгір'я, ущелина, вузька долина між горами (перев. з джерелом); гірське джерело, потік; непрохідне місце, провалля' (ГГ, 81; Hr., 53), а атрибутивним членом – прикметник *глубокий* зі значенням 'який має велику глибину' (ВТС, 184).

Глубóкий Яр, -ого, -у; ч.; улоговина (жоліб, яр); с. Побережжя Тисм. р-ну: Глубокий Яр (2012, БЛ[5], 230). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *яр* 'глибока довга западина (перев. з крутими або прямовисними схилами), що утворилася внаслідок розмиву пухких осадових порід тимчасовими потоками' (ВТС, 1424), 'балка; глибока балка, заросла лісом' (Мар., 255), а атрибутивним членом – прикметник *глубокий* (див. вище), що вказує розміри топооб'єкта.

Глухий Потік[1], -ого, -оку; ч.; куток; с. Красна Надв. р-ну: Глухий Потік (1998, Мих., 182); Глухий Потік (2010, Експ.). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) утворенням способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* 'річка, переважно невелика, струмок

із стрімкою течією' (ВТС, 903), 'місцевість навколо такої річки' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *глухий* (< псл. **gluxъ(jь)*) 'дуже зарослий, непрохідний, дикий, нерозчищений; віддалений' (ВТС, 185); б) результатом трансонімізації незасвідченого однозвучного гідроніма – найменування потоку, навколо якого розкинувся куток.

Глухи́й По́тік[2], -ого, -оку; ч.; яр; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Глухий Потік (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *глухий* (див. вище), що вказує на дикі, непрохідні зарості в яру.

Глушкі́в, -ова; ч.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 5 км, до Івано-Франківська – 80 км: Hluszkow (1469, AGZ, XII, 546); Hluszkow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Głuszków (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 55); Głuszków (1855, AKKGL, Bl. 439); Głuszków (1880, KuK Z); Глушків (1947, АТП, 503); Глушків (2009, ІФ АТП[7], 154). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Глушко*, пор. давнє особове ім'я *Глушко* (Чучка, Сл., 124), *Głuszko* (ЖУР, V, 194), а також поширене на Городенківщині п-ще *Глушко* (ТД Г, 53), ст.-рос. *Глушко* (Весел., 79), блр. *Глушко* (Худ[1]., 73), ст.-п. *Głuszko* (SSNO, II, 133).

Глушкі́вське, -ого; с.; поле; с. Топорівці Гор. р-ну: Глушківське (2005, СМТ[1], 54); Глушківське (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глушківське* 'яке належало колись жителям с. *Глушків* (див. вище) або окремим його жителям'.

Глушкі́вський, -ого; ч. потік; бас. Дністра; довжина – 1 км; сс. Глушків, Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Глушківський (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *глушківський* 'який витікає з с. *Глушків* (див. вище)'.

Глушкі́вські Ске́лі, -их, скель; мн.; група вапнякових скель, що мають форму круглих веж висотою до 350 м; с. Глушків Гор. р-ну: Глушківські Скелі (2000, ПЗТ, 250); Глушківські Скелі (2008, БЛ[5], 230). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *скелі*, мн. від *скеля* 'кам'яна брила або гора зі стрімкими схилами та гострими виступами' (ВТС, 1134), а атрибутивним членом – прикметник *глушківські*, що вказує на розташування орооб'єкта в с. *Глушкові.*

Скелі є геологічною пам'яткою природи місцевого значення.

Глушко́ва, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Борщів Снят. р-ну: Глушкова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Глушко* (див. вище).

За переказами місцевих жителів, таке прізвище мав майстер на всі руки Іван, який був і музикантом, і копачем криниць, і бондарем, і грабарем, і жорна вмів робити.

Гнати́шин, -ого; ч.; луг; с. Завалля Снят. р-ну: Гнатишин (1997, ІЗ, 18). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Гнатиха* –найменування жінки за іменем чоловіка, якій, очевидно, належав колись луг, пор. особове ім'я *Гнат* (СУІ, 90).

Гнати́шині Дуби́, -их, -ів; мн.; ліс; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Гнатишині Дуби (2010, БЛ[1], 343). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *дуби* 'дубовий ліс; дубові зарості' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Гнатишині*, що вказує на належність лісу в давнину *Гнатисі*.

Гна́ткiв, -ового; ч.: ліс; с. Кубаївка Надв. р-ну: Hnatkowa (1855, AKKGL, Bl. 49); Hnatków (1935, MT N). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Гнатко*, пор. особове ім'я *Гнатко* < *Гнат*, *Ігнатій* (СУІ, 90), п-ще *Гнатко* (Редько, І, 217).

Гна́тків Лужок, -ового, -жка; ч.; поле; с. Завалля Снят. р-ну: Гнатків Лужок (1997 ІЗ, 18); Гнатків Лужок (2008, БЛ[5], 230). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лужок*, дем. від *луг* 'заросла травою і кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножать',

ʻнизовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевість’ (Мар., 235), ʻнизовина, на якій ростуть гарні трави’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Гнатків*, що вказує на належність поля в давнину *Гнаткові*, пор. особове ім’я *Гнатко*, п-ще *Гнатко* (див. вище).

Гнатко́ва, -ої; ж.; урочище (млака); с. Колінці Тлум. р-ну: Гнаткова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Гнатко*, пор. особове ім’я *Гнатко*, п-ще *Гнатко* (див. вище).

Гнилá[1], -ої; ж.; урочища (заболочені місцевості, поля, пасовища); **1**) с. Копачинці Гор. р-ну: Гнила (2008, УШ); **2**) сс. Незвисько Гор. р-ну, Гарасимів Тлум. р-ну: Гнила (2002, Левкун, 68); Гнила (2008, УШ); **3**) с. Уніж Гор. р-ну: (2012, Експ.); **4**) с. Задубрівці Снят. р-ну: Гнила (2011, УШ); **5**) с. Озеряни Тлум. р-ну: Гнила (2008, УШ); **6**) с. Підвербці Тлум. р-ну: Гнила (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *гнила* (< псл. **gnilь(jь)*) ʻяка гниє’ (ПГФ, 96), ʻзастояна, затхла; волога, наповнена запахом зіпрілого листя; болотиста’ (Експ.). Вони вказують на характер ґрунту в урочищах.

Гнилá[2], -ої; ж.; кол. поле, тепер куток; с. Красноставці Снят. р-ну: pole Hnyła (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 43, арк. 17); Гнила (2011, УШ); Гнила (2012, НПС, 137). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *гнила* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на колишньому полі, а тепер кутку.

Гнилá[3], -ої; ж.; кол. хутір, об’єдн. з с. Гарасимів Тлум. р-ну, тепер його куток: Гнила (1947, АТП, 511); Гнила (1961, ІФ АТП[1], 77); Гнила (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування заболоченої місцевості (див. вище), на якій було засновано хутір. В основі мікротопоніма лежить прикметник *гнила* (див. вище).

Гнилá Долúна, -ої, -и; ж.; поле; с. Нижнів Тлум. р-ну: Gniła Dolina (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 107, арк. 120); Gniła Dolina (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 144, арк. 150); Гнила Долина (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування долини, у якій розкинулося поле. В основі мікротопоніма лежить апелятив *долина* ‘рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ‘долина; низина; низина біля річки’ (ССУМ, І, 315), ‘низина, заросла травою; широка низина’ (Мар., 226), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *гнила* (див. вище), що вказує на характер ґрунту топооб’єкта.

Гнилá Черлéниця, -ої, -і; ж.; колишнє село коло смт Чернелиця Гор. р-ну: Czerlenycza Gnyle (1461, AGZ, XII, 270); Hnyla Czerlenycza (1463, AGZ, XII, 283); Chnyla Czerlenycza (1467, AGZ, XII, 316). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування давнього села *Черленица* (див. *Чернелица*), біля якого виникло це поселення, а атрибутивним членом – прикметник *гнила* (див. вище), що вказує на болотистий характер його ґрунту.

Гнилéць[1], -льця; ч.; потік; пр. Грушевого п. Пруту л. Дунаю; с. Грушів Кол. р-ну; вар. *Гнилец*: Гнилец (2006, ЕКол., IV, 157); Гнилець (2006, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від прикметника *гнилий* (див. *Гнила*). Вона вказує на протікання потоку заболоченою місцевістю. Можлива також мотивація цього гідроніма апелятивом *гнилець* (< псл. **gnilьcь*) із загальним значенням ʻгнилий’ (ПГФ, 96), пор. бойк. *гнилиць* ʻгниле, мокре поле’ (Онишк., І, 176). Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Гнилéць[2], -льця; ч.; горб; 394 м; с. Грушів Кол. р-ну; вар. *Гнилец*: Гнилец (2006, ЕКол., IV, 157): Гнилець (2010, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), який стікає з горба. Можлива також зворотня мотивація цих онімів. У такому разі оронім вказує на болотистий характер поверхні горба.

Гнилéць[3], -льця; ч.; ліс; с. Пилипи Кол. р-ну: las Hnilec (1933, MT Kuty). – Назва утворена семантичним способом від апеля-

тива *гнилець* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту в лісі.

Гнилéць[4], -льця; ч.; куток; с. Пилипи Кол. р-ну: Гнилець (2006, КВС, 131). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Гнилúй, -ого; ч.; потоки; **1**) л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; сс. Раковець, Дзвиняч, смт Солотвин (куток Заріччя) Бог. р-ну: Гнилий (2011, УШ); **2**) п. Колодного п. Млинівки п. Лючки п. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Ковалівка Кол. р-ну: Гнилий (2003, Експ.); Гнилий (2007, УШ); Гнилий (2008, Боєчко, 6); **3**) п. Белелуї л. Пруту л. Дунаю; сс. Задубрівці, Красноставці Снят. р-ну: Gniły (1880, KuK Z); Gniły (1926, MT H); Гнилий (1982, КС, 49). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *гнилий* (< псл. **gnilъ(jь)*) ʻгнилий; який гниє’ (ПГФ, 96), ʻвологий, вогкий’ (Карп., ТБ, 117), ʻзастояний, затхлий; вологий, наповнений запахом зіпрілого листя; болотистий’ (Експ.), що вказує на якість води й характер місцевостей, де протікають ці гідрооб’єкти.

Гнилúй Вéртіб, -ого, -ебу; ч.; яр; с. Репужинці Гор. р-ну: Гнилий Вертіб (2012, БЛ[5], 230). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вертіб* ʻпечера; яр; провалля, круча; глибокий крутий яр; непрохідні скали’ (Мар., 219), ʻдолина, урвище; глибокий крутий яр’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *гнилий* (див. вище), що вказує на характер ґрунту в яру.

Гнилúй Дуб, -ого, -а; ч.; урочище; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Гнилий Дуб (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного фітоніма – найменування дерева, навколо якого розкинулося урочище. В основі фітоніма лежить апелятив *дуб*, ускладнений атрибутивним членом – прикметником *гнилий* зі значенням ʻзруйнований або зіпсований гниттям; який гниє, розкладається’ (ВТС, 186).

Гнилúй Кут, -ого, -а; ч.; заболочена низина (поле); смт Єзупіль, с. Побережжя Тисм. р-ну: Гнилий Кут (1997, Єз., 187); Гнилий Кут (2011, УШ); Гнилий Кут (2012, БЛ[5], 230). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина якої-небудь території, місцевості’ (ВТС, 475), а атрибутивним членом – прикметник *гнилий* (див. вище), що вказує на болотистий характер місцевості.

Гнилúй Пóтік, -ого, -оку; ч.; потік; п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; смт Солотвин Бог. р-ну: Гнилий Потік (1985, АСЗ, II, 589). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією’ (ВТС, 903), ʻмісцевість навколо такої річки’ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *гнилий* (див. вище), що вказує на якість води й характер місцевості, через яку протікає цей гідрооб’єкт.

Гнилúця[1], -і; ж.; поле; с. Гринівка Бог. р-ну: Гнилиця (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гнилиця* (< псл. **gnilica*) ʻболотиста місцевість’ (Експ.), ʻболото зі стоячою водою’ (СНГТК, 58), пор. також *гнилиця* ʻгрузьке болото з іржавою водою, болото в лісі, мокра заболочена низовина’ (Череп., 60). Вона вказує на характер ґрунту на полі.

Гнилúця[2], -і; ж.; ліс; с. Лесівка Бог. р-ну: Гнилиця (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гнилиця* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в лісі.

Гнилúця[3], -і; ж.; нива; с. Лесівка Бог. р-ну: Гнилиця (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), біля якого розкинулася нива.

Гнилúця[4], -і; ж.; потоки; **1**) пр. Красної л. Пруту л. Дунаю; с. Красна Надв. р-ну: Гнилиця (2009, Експ.); **2**) п. Рибниці п. Пруту л. Дунаю; довжина – 3 км; с. Новоселиця Снят. р-ну: Гнилиця (2006, ННР, 7); Гнилиця

(2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *гнилиця* зі значеннями ʽзахаращений потік, у якому пріє листя, гниють гілки’ (ТСТ, 40), ʽболотиста місцевість’ (Експ.) та інш. (див. вище), пор. також *гнилиця* ʽгнилі стовбури дерев’ (ЕСУМ, І, 536), Вони вказують на особливості русел потоків та болотистий характер місцевостей, через які вони протікають.

Гнили́ця[5], -і; ж.; кутки; **1**) с. Красна Надв. р-ну: Гнилиця (2010, Експ.); **2**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Гнилиця (2012, НПС, 146). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних гідронімів – найменувань потоків (див. вище), навколо яких розкинулися кутки.

Гнили́ця[6], -і; ж.; куток; с. Зібранівка Снят. р-ну: Гнилиця (2010, УШ); Гнилиця (2012, НПС, 284). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гнилиця* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на кутку.

Гнили́ця[7], -і; ж.; став; с. Тростянець Снят. р-ну: Гнилиця (2012, БЛ[5], 230). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гнилиця* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер поверхні ставу.

Гни́лищі, -ів; мн.; куток; с. Виноград Гор. р-ну: Гнилищі (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гнилище* ʽболотисте, гниле місце’, ʽгниле місце (зокрема, вода)’ (ЕСУМ, І, 536). Вона вказує на характер ґрунту на кутку.

Гнилі́ Го́ри[1], -их, гір; мн.; підвищення; с. Петрів Тлум. р-ну: Гнилі Гори (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гори*, мн. від *гора* ʽзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень’ (ВТС, 191), ʽпідвищене місце’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *гнилі* (див. вище), що вказує на болотистий характер ґрунту на підвищенні.

Гнилі́ Го́ри[2], -их, гір; мн.; лісове урочище; с. Петрів Тлум. р-ну: Гнилі Гори (2006, Гач., 9); Гнилі Гори (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменуванн підвищення (див. вище), на якому розкинулося урочище.

Гнило́вий, -ого; ч.; потік; пр. Раківцю л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Гниловий (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *гниловий* ʽт. с., що гнилий, болотистий’ (Експ.). Вона вказує на смакові якості води в потоці, яка через повільну його течію застоюється й тхне гнилятиною.

Гнило́ха[1], -и; ж.; поточина; п. Велесниці п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; сс. Парище, Гаврилівка Надв. р-ну: Гнилоха (2011, Бойко): Гнилоха (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ох(а)* від прикметника *гнилий* ʽгнилий; який гниє’ (ПГФ, 96), ʽвологий, вогкий’ (Карп., ТБ, 117), ʽзастояний, затхлий; вологий, наповнений запахом зіпрілого листя; болотистий’ (Експ.), пор. також укр. *гнилуха* ʽрічка, заросла болотистою рослинністю’ (ЭССЯ, 6, 175), ʽрічка з брудною водою’ (Дзендз.[1], 24). Вона вказує на якість води та характер місцевості, через яку протікає поточина.

Гнило́ха[2], -и; ж.; куток; с. Парище Надв. р-ну; вар. *Гнилюха*: Гнилюха (1998, Мих., 182); Гнилоха (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), біля якої розкинувся куток.

Гнило́ха[3], -и; ж.; урочища (поля); **1**) с. Делева Тлум. р-ну: Гнилоха (2011, УШ); **2**) с. Долина Тлум. р-ну: Гнилоха (2004, ІСД, 15); Гнилоха (2011, УШ). – Назви утворені за допомогою суфікса *-ох(а)* від прикметника *гнилий* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунтів на полях.

Гнило́ша[1], -і; ж.; урочище; с Чорнолізці Тисм. р-ну: Гнилоша (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гнилоша* (< псл. **gniloša*) ʽгнила, заболочена місцевість’ (Експ.). Вона вказує на болотистий характер ґрунту в урочищі.

Гнило́ша[2], -і; ж.; поле; с. Ямниця Тисм. р-ну: Гнилоша (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива

гнилоша (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на полі.

Гнильці́, -ів; мн.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Gnilce (1904 (1877), KuK Kuty); Hnilce (1933, MT Kuty); Гнильці (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гнилець* (< псл. **gnilьcь*) із загальним значенням ʻгнилийʼ (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на кутку.

Гниля́к[1], -а; ч.; болотиста місцевість; с. Рашків Гор. р-ну; вар. *Гнилєк*: Гниляк, Гнилєк (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гниляк* ʻболото в загальному значенні; поганий ліс' (СНГТВ, 26), пор. також *гниляк* ʻзгнила рослина' (ЕСУМ, І, 536), бойк. *гнилячка* ʻболотисте місце' (Онишк., І, 176). Вона вказує на характер ґрунту місцевості.

Гниля́к[2], -а; ч.; потік, л. Ямгорова (Лемця) п. Дністра; довжина – 19 км, площа басейну – 119 км^2; с. Рашків Гор. р-ну, м. Городенка; інші назви – *Чорнова*, *Млинівка* (див. далі): Czernowa (1880, KuK Z); Młynówka albo Czernowa (1885, SG, VI, 548); Чернова, Czernowa (1917, Машт., ДБ, 22); Чорнова (1979, СГУ, 613); Гниляк (2004, УПР, 820); Гниляк (2006 Експ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування місцевості (див. вище), через яку протікає потік.

Гниля́к[3], -а; ч.; кол. фільварок, тепер куток; м. Городенка: Gnilak (1900, SGG, 213); Гниляк (2001, Проц., 30). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), біля якого був започаткований фільварок.

Гнисюко́ва, -ої; ж.; куток; с. Узин Тисм. р-ну: Гнисюкова (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Гнисюк*, пор. п-ща *Гнисюк* (Експ.), *Гнись* (Редько, І, 218).

Го́бсиків, -ового; ч.; куток; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Гобсиків (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Гобсик*, пор. п-сько *Гобсик* (Експ.), *Гобсек* (СПЗУ, І, 246).

Го́вда[1], -и; ж.; гори, горби, підвищення; **1**) с. Пилипи Кол. р-ну: Говда (2011, УШ); **2**) с. Погоня Тисм. р-ну: Говда (2004, Експ); **3**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Говда (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *говда* ʻгора' (Мар., 223), ʻгора, підвищення' (Лісняк, 359), ʻпусте поле' (Нг., 37), пор. укр. *говда* ʻбашка' (Грінч., І, 360), ʻгола гора без лісового покриву', гуц. *говдя* ʻвисока гора' (ПЗУ, 147). Апелятив *говда*, на думку деяких дослідників, є запозиченням з польської мови, пор. пол. діал. *hołda* ʻвідвал, купа неродючої землі, породи, викинута з шахти', що походить з польського літературного *hałda* ʻт. с.', яке разом з укр. *галда* генетично пов'язане з нім. *Halde* ʻкупа пустої породи, косогір' (ЕСУМ, І, 459, 540–541) < **kel-* ʻнахилятися, схилятися' (Карп., ГЦП, 66). Однак більш імовірно, що цей апелятив є загальнослов'янським і сягає псл. **gъlda* ʻгрудка, брила' як похідного з *d-* детермінативом від основи **gъl-* < і.-є. **gel-* ʻгнути, згинати; кривити, вертіти', ʻм'яти, здавлювати; що-небудь округле; грудка, куля' (ПГФ, 110–111). У такому разі значення ʻгора' можна розглядати як семантичне відгалуження ʻтой, що видається наперед, опуклий→високий' (Карп., ГЦП, 66).

Го́вда[2], -и; ж.; куток; с. Балинці Снят. р-ну: Говда (2011, Експ.); Говда (2012, НПС, 39). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *говда* (див. вище). Вона вказує на те, що куток розкинувся на підвищенні.

Го́вда[3], -и; ж.; куток; с. Погоня Тисм. р-ну: Hołda (1934, SDW, № 24, s. 296). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся куток.

Го́вда[4], -и; ж.; поле; с. Буківна Тлум. р-ну: Говда (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *говда* (див. вище). Вона вказує на те, що поле розкинулося на підвищенні

Го́вди[1], говд; мн.; урочище; с. Острівець Гор. р-ну: Говди (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *говда* (див. вище). Вона вказує на те, що урочище розташоване на підвищеннях, на горах.

Го́вди², говд; мн.; височина; с. Братишів Тлум. р-ну: Говди (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *говда* (див. вище).

Говди́р, -а; ч.; куток; с. Тростянець Снят. р-ну: Говдир (2012, НПС, 234). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чи прізвиська засновника або жителя кутка, пор. однокорінні п-ща *Говда*, *Говдан*, *Говдун* (СП, 94); б) суфіксальним утворенням на *-ир* від апелятива *говда* (див. вище); у такому разі назва вказує на розміщення кутка на горі.

Гови́рлі, -і; ж.; урочище (пасовище); с. Великий Ключів Кол. р-ну: Говирлі (2006, КГ, 17); Говирлі (2012, БЛ[5], 230). – Назва є співзвучною з найменуванням найвищої вершини Українських Карпат, яке Е. Калужницький, а за ним С. Грабець, Б. Лящук та М. Янко виводять з рум. *howîrla* ʻважке для сходження підвищення; важкодоступна гораʼ (Hr., 138; Лящук, ДП, 118; Янко, 42), але не вказують при цьому джерела, де зафіксований цей апелятив. Очевидно, він є діалектизмом, оскільки не фіксується жодним з відомих нам словників румунської літературної мови. За своїми фонетичними особливостями цей апелятив не подібний до східнороманських мовних утворень. Тому більш привабливою з наукової точки зору є його слов'янська етимологія. У складі цього апелятива можна виділити, на нашу думку, такі структурні одиниці: префікс *о-* < *о(b)-,* перед яким розвинувся протетичний *г*, закінчення *-а* та корінь *-верл- (-вірл-*, *-вирл-* – у діалектній мові). Цей корінь проявляється у таких слов'янських загальних і власних назвах, як ст-сл. **врълъ** ʻдужийʼ, болг. *върл* ʻлютий, злий; міцний; з гострим смаком; стрімкийʼ, макед. *врл* ʻзлий, стрімкий; з крутими схиламиʼ, серб. *врлӣ* ʻгідний', *vrlët*, *vrljak* ʻгірський схил, крутизнаʼ (Іліаді[2], 30), *оврль* ʻжіночий головний убір (у вигляді покривала)', *оврлина* ʻт. с.; високий верхʼ, *врлет* ʻкруча; стрімчак, скеляʼ, прикметник *врлетан*, *врлетни* ʻскелястий; кам'янистий; стрімкий, крутийʼ, болг. діал. *върлак* ʻкруча, стрімчакʼ (Галас, 60), с.-х. *врло* ʻкруча, скеляʼ, ойконіми *Вірля* та *Верлок* на Житомирщині, мікротопоніми *Вірля*, *Верло* на Львівщині, *Вірла* на Волині та в Брестській області Білорусії, ойконім *Вирлово* у Вологодській області Росії (ПГФ, 322); мікротопоніми *Вȗрла*, *Врљерог* у Сербії (Іліаді[2], 30), топоніми *Върлата*, *Върлата могила*, *Върлата осойна*, *Върлата стърна* в Болгарії (Галас, 60). Він походить з псл.**vьrlъ*, що є ад'єктивом на *-l-* від індоєвропейської основи **u̯er-* ʻгнути, згинати; крутити, вертітиʼ (ПГФ, 323), пор. укр. *верло*, *вирло* ʻдишель кінного приводу; важіль, підойма; діра, отвір; жерлоʼ (ЕСУМ, І, 356), ч. діал. *vrlina* ʻжердина колодязьного журавляʼ, болг. *върлина* ʻжердина, тичкаʼ, словен. *vrlina* ʻотвір у тині; дерев'яні воротаʼ. Зазначені вище семи зі стержневим ʻжердинаʼ є результатом еволюції первинного значення **vьrlъ* ʻпредмет, обєкт викривленої формиʼ (Вербич[5], 170). Очевидно, в давнину на базі цього кореня за допомогою префікса *о-* < *о(b)-*, що мав просторове словотвірне значення ʻспрямувати дію чи ознаку навколо об'єкта чи на його частинуʼ й часто вживався при деривації нових слів, у т. ч. й географічних номенклатурних термінів, пор. *обуча* < *буча*, *окора* < *кора*, *озруб* < *зруб*, *огріх* < *гріх*, *обіч* < *бік, оболонь* < *болоння, окраїна* < *країна* та інш., утворився апелятив *оверла*// *овірла*, на початку якого розвинувся характерний для української мови протетичний [*г*], пор. *гострий* з *остръ*, *горіх* з *орѣхъ*. Цей апелятив, враховуючи семантику наведених вище слів, мав значення ʻвисока скеляста гора з крутими стрімкими схиламиʼ, що цілком відповідало конфігурації як найвищої вершини Українських Карпат, так і урочища в с. Великий Ключів. Він був кимось занесений у процесі етнічних контактів в один із діалектів румунської мови, де й зберігся до наших днів і послужив основою для утворення найменування як гори, так і урочища. Проте з'ясувати достеменно, як утворилися назва цих топооб'єктів, чи безпосередньо місцевим населенням від названого вище апелятива, чи була принесена волоськими пастухами, навряд чи вдасться. Враховуючи те, що оронім та мікротопонім порівняно пізно фіксуються писемними джерелами, можемо припустити, що він не був відомий

місцевим жителям і що його занесли сюди чужоземці. Підтвердженням цьому може служити й велика кількість східнороманських мовних елементів, що побутують у селі Великий Ключів.

Го́ди[1], -ів; мн.; кол. окреме село, об'єдн. 1939 року з Добровідкою в Годи-Добровідку Кол. р-ну (див. далі): Gody (1454, AGZ, VII, 236); Gody (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 274); Gody (1855, AKKGL, Bl. 49); Gody (1882, SG, III, 791); Годи (1947, АТП, 507). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка очевидно, започаткувала село, пор. давнє особове ім'я *Годъ* < *Годєславъ*, *Годиславъ* (Мор., 68; Чучка, Сл., 126), пол. *God* (SSNO, II, 143), п-ще *Года* (СП, 94).

Згідно з народним переказом, колись давно в цій місцевості був розбитий великий татарський загін, який прямував з-під Обертина в степи. Після цього з'явився вираз: "*Годі* туркам далі йти". Це нібито й послужило причиною найменування села, що тут виникло.

Го́ди[2], -ів; мн.; горб; с. Годи-Добровідка Кол. р-ну: Gody (1855, AKKGL, Bl. 49). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє горб.

Го́ди[3], -ів; мн.; куток; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Годи (2006, КГ, 17). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала куток або проживала колись на ньому, пор. особове ім'я *Год*, п-ще *Года* (див. вище). Можливо також, що куток заснували вихідці з однойменного села (див. вище) й назвали його звичним для себе найменуванням.

Го́ди[4], -ів; мн.; куток; с. Борщів Снят. р-ну: Годи (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка переселилася сюди з с. *Годи*, що на Коломийщині (див. вище).

За переказами місцевих жителів, серед цих переселенців була жінка, яка випрошувала в людей різні речі, або й крала, і відносила все те до корчми. І всі, у кого щось пропало, йшли до неї. Коли по дорозі хтось запитував: "Куди йдеш?" – відповідали, – До Годі". Кажуть, це бувало так часто, що й куток, де вона жила, назвали Годами.

Го́ди-Добровідка, -и; ж.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї залізницею – 10 км, автодорогою – 12 км, до Івано-Франківська – 59 км: Годи-Добровідка (1965, ІФАТП[2], 194); Годи-Добровідка (2009, ІФ АТП[7], 154). – Назва утворена способом словоскладання двох ойконімів – найменувань давніх сіл *Годи* (див. вище) та *Добровідка* (див. далі), які були об'єднані 1939 року в одне поселення.

Го́динські, -их; мн.; лісові масиви; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Годинські (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *годинські* 'які належали до с. *Годи* (тепер *Годи-Добровідка* (див. вище)'.

Го́ївка[1], -и; ж.; гора; сс. Нижнів, Антонівка Тлум. р-ну: Гоївка (2008, Експ.); Гоївка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гой*, пор. давнє особове ім'я *Гой* < *Гойбуд*, *Гоймир*, *Доброгой* (Чучка, Сл., 127), п-ще *Гой* (ІФД, 225).

Го́ївка[2], -и; ж.; пасовище; с. Нижнів Тлум. р-ну: Гоївка (2012, БЛ[5], 230). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося пасовище.

Го́ївка[3], -и; ж.; ліс; с. Антонівка Тлум. р-ну: Гоївка (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся ліс.

Го́ївка[4], -и; ж.; куток; с. Вікняни Тлум. р-ну: Гоївка (2007, Вікн., 25). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гой* (див. вище).

Го́ла[1], -ої, ж.; гора; с. Петрів Тлум. р-ну: Гола (2006, Гач., 9); Гола (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *гола* 'яка не має рослин, не вкрита рослинами' (ВТС, 188). Вона вказує на характер поверхні гори.

Го́ла[2], -ої, ж.; поле; с. Петрів Тлум. р-ну: Гола (2012, Експ.). – Назва виникла в резуль-

таті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося поле.

Голи́ця[1], -і; ж.; гори, хребти; **1**) с. Гута Бог. р-ну: Голиця (2011, УШ); **2**) с. Кричка Бог. р-ну: Голиця (2011, УШ); **3**) с. Старуня Бог. р-ну; інша назва – *Бзовач* (див. вище): Голиця (2002, БК[2], 134); Голиця (2004, Експ.); Бзовач, інша назва – Голиця (2011, УШ); **4**) с. Рунгури Кол. р-ну: Голиця (2000, ЕКол., ІІІ, 25); Голиця (2002, Рунґ., 240). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *голиця* (< псл. **golica*) ʻгола земля; гола гора’ (ЭССЯ, ІІ, 22; ЕСУМ, І, 548), ʻгола, без рослинності гора’ (Мар., 223), ʻвідкрите поле’ (ЕСУМ, І, 548), ʻполе, неродюча гора’ (Rudn., 21), ʻполяна в лісі’ (Лящук, ГН, 67), пор. гуц. *голица* ʻвершина гори, земля, де не росте ліс’ (ГГ, 47), *голиці* ʻголі місця у горах’ (Лом., ЗС, 227), бойк. *голиця* ʻневрожайне поле, гора; гола гора; очищене від дерев місце, приготоване під ріллю’ (Rudn., 21), ʻгола, лиса, безліса гора; місце, де не росте трава’ (Онишк., І, 179). Вони вказують на характер поверхонь гір та хребтів.

Голи́ця[2], -і; ж.; урочища; **1**) с. Кунисівці Гор. р-ну: Голиця (2012, Експ.); **2**) с. Вовчківці Снят. р-ну: Голиця (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *голиця* (див. вище). Вони вказують на характер поверхонь урочищ.

Голи́ця[3], -і; ж.; куток; с. Рунгури Кол. р-ну: Голиця (2002, Рунг., 240). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилі якої розкинувся куток.

Голи́ця[4], -і; ж.; поточина; п. Рибниці п. Пруту л. Дунаю; с. Вовчківці Снят. р-ну: Holica (1889, SG, X, 61); Голица (1960, WRG, I, 145); Голиця (1979, СГУ, 145). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає поточина.

Голи́ця[5], -і; ж.; височина, скеля; с. Одаїв Тлум. р-ну: Голиця (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *голиця* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні височини й скелі.

Голиша́нка, -и; ж.; річка; п. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 17 км; сс. Черемхів, Голосків, Угорники, смт Отинія Кол. р-ну; інша назва – *Сербин*, *Сербень* (див. далі): Holiszanka (1882, SG, III, 101 102); Serbin, Holiszanka (1889, SG, X, 436); Holiszanka (1906 (1876), KuK K); Сербень, Serbeń, Holiszanka (1917, Машт., ДБ, 18); Голишанка (1960, WRG, I, 472); Голишанка (1979, СГУ, 145). – Назва утворена за допомогою суфікса *-анк(а)* від апелятива *голиш* (бот.) ʻшавлія’ (ЕСУМ, І, 548), ʻсальвінія плаваюча’ (Смик, 41, 347). Вона вказує на вид рослинності, поширеної в місцях, де протікає річка, та в її річищі. С. О. Вербич вважає, що *Голишанка* – це пізнє утворення із суфіксом *-к(а)* від певного **Голишани* < *голишани*, пов’язаного, імовірно, з оронімом *Голеше* (пол. *Holesze*) – гірське пасмо в Долинському повіті (Вербич[3], 416). Однак таке трактування гідроніма є непереконливим, оскільки слідів такого топоніма чи катойконіма тут не виявлено. Утворення ж географічних назв за допомогою складного суфікса *-анк(а)* (розм. *-’инк(а)*) є характерним для Прикарпаття.

Голіна́тий, -ого; ч.; потік; л. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Манява Бог. р-ну: Голінатий (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника потоку та землі навколо нього, пор. п-ще *Голінатий* (ІФД, 225).

Голова́[1], -и; ж.; джерела; **1**) с. Поточище Гор. р-ну: Голова (2008, УШ); **2**) с. Рашків Гор. р-ну: Голова (2008, УШ); **3**) с. Тишківці Гор. р-ну: Голова (2008, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *голова* (< псл. **golva*) ʻвершина, витік ріки’ (СНГТ, 149), ʻджерело’ (Експ.).

Голова́[2], -и; ж.; урочища; **1**) с. Поточище Гор. р-ну: Голова (2008, УШ); **2**) с. Рашків Гор. р-ну: Голова (2008, УШ); **3**) с. Тишківці Гор. р-ну: Голова (2008, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних гідронімів – найменувань джерел (див. вище), що пробиваються в урочищах.

Урочище в с. Тишківці є вододілом рік басейну Пруту й Дністра.

Голови́щі, -ищ; мн.; кол. хутір, тепер урочище; с. Підвербці Тлум. р-ну: Головищі (2009, Бойцан, 11); Головищі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *головище* ʻмісце, де є *голови* – джерела, витоки потоків', пор. *голова* (див. вище). Вона вказує на заснування хутора біля джерел.

Головна́, -ої; ж.; урочище; с. Тязів Тисм. р-ну: Головна (1995, ТМН, 48). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *головна* ʻосновна, цетральна' (ВТС, 189). Ідеться тут про в'їзну браму княжого Галича, яка стояла колись в теперішньому урочищі.

Голо́вниця, -і; ж.; гора; сс. Раковець, смт Солотвин Бог. р-ну: Головниця (1994, Сокіл, 124); Головниця (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-иц(я)* від апелятива *головня* ʻобгоріле поліно' (ГГ, 47). Вона вказує на те, що колись на горі вигорів ліс і було багато обгорілих дерев. Можливо також, що в основі найменування гори лежить апелятив *головниця* ʻдірка в скалі, звідки б'є джерело' (Hr., 38). С. О. Вербич припускає, що в давнину існував географічний термін **головня* ʻгора з великою (високою) вершиною' (Вербич, ГД, 22), який теж міг мотивувати цей оронім.

Існує цікава легенда про походження цієї назви. Колись, у давнину, говориться в ній, один чоловік випасав на цій горі худобу. У цей час якраз напали татари. Вночі вони підкралися до чоловіка, впіймали його й почали вимагати, щоб він сказав, де мешкають русини. Чоловік повів їх на високий берег, показав на вогні в селі й сказав: "Їдьте швидко, аби русини не повтікали!". Помчали татари, але берег був такий стрімкий, що всі вони попадали з коней і поламали собі *голови*. З того часу гора й називається *Головниця*.

Голо́сків, -ова; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 36 км, до Івано-Франківська – 34 км: Hołoszkow (1515, ŹDz, 18/1, 170); Holoskow (1578, ŹDz, XVIII/I, 96); Holoszkow ad Otynija (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Hołosków (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 177); Hołosków (1855, AKKGL, Bl. 45); Hołosków (1882, SG, III, 107); Голосків (1947, АТП, 512); Голосків (2009, ІФ АТП[7], 154). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Голоско*, пор. давнє особове ім'я *Голоско* (Чучка, Сл., 129), блр. *Голоско* (Бір., 113), ст.-п. *Głosek* (SSNO, II, 130), п-ще *Голоско* (Богдан, 88).

За народними переказами, назва села пішла від того, що колись на Палямаревій горі був підвішений великий дзвін, яким подавали сигнал (голос) для жителів навколишніх сіл про небезпеку нападу ворогів.

Гольго́ри, -ір; мн.; височина; с. Чернятин Гор. р-ну: Гольгори (1996, ІЧ, 19); Гольгори (2008, УШ). – Назва утворена способом поєднання в одне слово словосполучення *голі гори*, що вказує на характер поверхні височини, вкритої колись лише камінням, на якому не росла навіть трава.

Го́ни, -ів; мн.; поля; **1**) с. Попельники Снят. р-ну: Hony (1906 (1876), KuK Sn.); Гони (2012, НПС, 175); **2**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Гони (2012, БЛ[5], 230); **3**) с. Одаїв Тлум. р-ну: Гони (2011, УШ); **4**) с. Палагичі Тлум. р-ну: Гони (2011, УШ); **5**) м. Тлумач: Гони (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *гони*, мн. від *гін* ʻсмуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін); українська старовинна народна міра довжиною від 60 до 120 сажнів' (ВТС, 182, 191), ʻміра поля і простір у довжину 60 саж' (Грінч., І, 307). Вони вказують на розміри полів.

Го́нки, -ок; мн.; урочище (поле); с. Підгайчики Кол. р-ну: Гонки (2006, КВС, 126). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гонка*, дем. від *гін* (див. вище). Вона вказує на розміри поля.

Гончарів, -ова; ч.; село; Тлум. р-н; нал. до Обертинської с/р; віддаль до Тлумача – 35 км, до Івано-Франківська – 62 км: Hanczarow (1558, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 39, с. 153); Hanczarow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Hańczarów (1855, AKKGL, Bl. 439); Hanczarów (1882, SG, III, 25); Гончарів (1947, АТП, 511); Гончарів (2009, ІФ АТП[7], 154). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Гон-*

чар, пор. давня особова назва *Гончар* (Туп., 169), п-ще *Гончар* (ІФД, 226).

Гончарі́вка, -и; ж.; село; Тлум. р-н; нал. до Палагицької с/р; віддаль до Тлумача – 3 км, до Івано-Франківська – 34 км: Ganczarówka (1855, AKKGL, Bl. 45); Gańczarówka (1900, SGG, 699); Ganczarówka (1905 (1874), KuK TT); Gończarówka (1926, MT T); х. Гончарівка (1947, АТП, 518); Гончарівка (2009, ІФ АТП[7], 154). – Поселення засноване в 30-их роках XIX ст. баронесою Чехович і називалося за її титулом *Бароня* (*Baronia*). Оскільки його жителі займалися в основному гончарством, вони не сприймали цієї назви. Це й зумовило перейменування поселення на *Гончарівку* (SG, III, 481), що є суфіксальним дериватом на *-івк(а)* від апелятива *гончар*, *гончарі*. У 60-их роках XX ст. село було об'єднане з с. *Слобідка* (див. далі). Нове поселення також назвали *Гончарівкою*.

Го́пкова Гора́[1], -ої, -и; ж.; горб; 384 м; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Гопкова Гора (2008, ЛСМ, 14). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Гопкова*, що вказує на належність орооб'єкта в давнину *Гопкові*, пор. п-ще *Гопко* (Редько, I, 229).

Го́пкова Гора́[2], -ої, -и; ж.; куток; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Гопкова Гора (1998, Мих., 182); Гопкова Гора (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Гора́[1], -и; ж.; гори, горби, підвищення; **1**) с. Забережжя Бог. р-ну: Гора (2011, УШ); **2**) с. Монастирчани Бог. р-ну: Гора (2005, НМ, 7); Гора (2011, УШ); **3**) с. Підгір'я Бог. р-ну: Гора (2011, Експ.); **4**) с. Саджава Бог. р-ну: Гора (2003, Мороз, 6); **5**) смт Солотвин Бог. р-ну: Гора (2011, УШ); **6**) с. Воронів Гор. р-ну: Гора (2008, УШ); **7**) с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Гора (2008, УШ); **8**) с. Поточище Гор. р-ну: Гора (2008, УШ); **9)** між сс. Прикмище та Росохач Гор. р-ну: Гора (2008, УШ); **10**) с. Семаківці Гор. р-ну: Гора (2008, УШ); **11**) с. Серафинці Гор. р-ну: Гора (2004, УШ); **12**) с. Тишківці Гор. р-ну: Гора (2004, Експ.); Гора (2008, УШ); **13**) с. Баб'янка Кол. р-ну: Гора (2006, УШ); **14**) с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Гора (2011, УШ); **15**) с. Джурків Кол. р-ну: Гора (2007, ЕКол., V, 49); **16**) с. Замулинці Кол. р-ну: Гора (2006, КВС, 58); **17**) с. Ковалівка Кол. р-ну: Гора (2007, УШ); Гора (2008, МС, 153); **18**) с. Корнич Кол. р-ну: Гора (2010, УШ); **19**) с. Королівка Кол. р-ну: Гора (2006, КВС, 74); **20**) Матеївці Кол. р-ну: Гора (2011, УШ); **21**) с. Мишин Кол. р-ну: Гора (2004, Експ.); Гора (2006, КГ, 21); **22**) с. Назірна Кол. р-ну: Гора (2006, КВС, 107); **23**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Гора (2010, Експ.); **24**) с. П'ядики Кол. р-ну: Гора (2010, Експ.); **25**) с. Раківчик Кол. р-ну: Гора (2011, УШ); **26**) с. Сопів Кол. р-ну: Гора (2011, УШ); **27**) с. Струпків Кол. р-ну: Гора (2011, УШ); **28**) с. Торговиця Кол. р-ну: Гора (2010, УШ); **29**) с. Черемхів Кол. р-ну: Гора (2000, НІСЧ, 7); Гора (2001, ЕКол., XII, 22); Гора (2006, КВС, 183); **30**) с. Гвізд Надв. р-ну: Гора (2011, УШ); **31**) с. Кубаївка Надв. р-ну: Гора (2011, УШ); **32**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Гора (2007, ДІГД, 87); **33**) с. Белелуя Снят. р-ну: Гора (2011, УШ); **34**) с. Будилів Снят. р-ну: Гора (2011, УШ); **35**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Гора (2011, Експ.); **36**) с. Задубрівці Снят. р-ну: Гора (2011, УШ); **37**) с. Красноставці Снят. р-ну: Гора (2011, УШ); **38**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Гора (2011, УШ); **39**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Гора (2011, УШ); **40**) м. Снятин: Гора (2011, УШ); **41**) с. Тростянець Снят. р-ну: Гора (2011, УШ); **42**) с. Устя Снят. р-ну: Гора (1982, АПП, 25); Гора (2003, Снятин, 23); **43**) с. Березівка Тисм. р-ну: Гора (2012, Експ.); **44**) с. Довге Тисм. р-ну: Гора (2012, Експ.); **45**) с. Сілець Тисм. р-ну: Гора (2002, СНЧ, 34); Гора (2012, Експ.); **46**) с. Слобідка Тисм. р-ну: Гора (2011, УШ); **47**) с. Будзин Тлум. р-ну: Гора (2012, Експ.); **48**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Гора (2007, Вікн., 24); Гора (2011, УШ); **49**) с. Олеша Тлум. р-ну: Гора (2011, УШ); **50**) с. Остриня Тлум. р-ну: Гора (2011, УШ); **51**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Гора (2011, УШ); **52**) с. Сокирчин Тлум. р-ну: Гора (2012, Експ.); **53**) с. Золота Липа Тлум. р-ну:

Гора (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359) < псл. **gora*, первісне значення якого ʻліс', що розвинулося пізніше в ʻліс на горі' (ЕСУМ, І, 562).

Гора́², -и; ж.; горб; 456 м; с. Середній Майдан Надв. р-ну; давня назва – *Андрійова Гора*, інша назва – *Червона гора*: Andrijowa Góra (1786, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 176); Гора (Червона гора, Андрійова гора) (2008, ЛСМ, 14). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *Андрійова*, що вказу на належність землі на ороо́б'єкті в давнину *Андрієві*. Сучасне найменування горба з'явилося в результаті еліпсису атрибутивного члена давньої назви. Інша назва вказує на колір ґрунту на горбі.

Гора́³, -и; ж.; кутки; **1**) с. Воронів Гор. р-ну: Гора (2008, УШ); **2**) с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Гора (2008, УШ); **3**) с. Семаківці Гор. р-ну: Гора (2008, УШ); Гора (2012, Експ.); **4**) с. Серафинці Гор. р-ну: Гора (2008, Експ.); **5**) с. Баб'янка Кол. р-ну: Гора (2006, КВС, 5); **6**) с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Góra (1900, SGG, 195); Гора (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Гора (2006, КВС, 17); **7**) с. Джурків Кол. р-ну: Гора (2006, КВС, 47); Гора (2007, ЕКол., V, 49); **8**) с. Замулинці Кол. р-ну: Гора (2006, КВС, 58); **9**) с. Ковалівка Кол. р-ну; інша назва – *Посьолок*: Гора (2008, МС, 153); **10**) с. Королівка Кол. р-ну: Góra (1900, SGG, 295); Гора (2006, КВС, 74); Гора (2001, УШ); **11**) с. Матіївці Кол. р-ну: Гора (2011, УШ); **12**) с. Мишин Кол. р-ну: Гора (2006, КВС, 101); Гора (2011, УШ); **13**) с. Назірна Кол. р-ну: Гори (2006, КВС, 107); **14**) с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Гора (1995, НВ, 9); **15**) с. Підгайчики Кол. р-ну Гора (2006, КВС, 126); **16**) с. П'ядики Кол. р-ну: Гора (2006, КВС, 134); **17**) с. Раківчик Кол. р-ну: Гора (2006, КВС, 138); Гора (2011, УШ); **18**) с. Сопів Кол. р-ну: Góra (1900, SGG, 295); Гора (2011, УШ); **19**) Струпків Кол. р-ну: Гора (2006, КВС, 165); Гора (2011, УШ); **20**) с. Торговиця Кол. р-ну: Гора (2006, КВС, 170); Гора (2011, УШ); **21**) с. Черемхів Кол. р-ну: Гора (2006, КВС, 183); **22**) с. Кубаївка Надв. р-ну: Гора (1998, Мих., 182); Гора (2010, Експ.); **23**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Гора (1998, Мих., 182); Гора (2010, Експ.); **24**) с. Балинці Снят. р-ну: Гора (2011, Експ.); **25**) с. Белелуя Снят. р-ну: Гора (2012, НПС, 54); **26**) с. Будилів Снят. р-ну: Гора (2011, УШ); Гора (2012, НПС, 68); **27**) с. Бучачки Снят. р-ну: Гора (2011, Експ.); **28**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Гора (2012, НПС, 83); **29**) с. Задубрівці Снят. р-ну: Гора (2011, УШ); **30**) с. Красноставці Снят. р-ну: Гора (2011, УШ); Гора (2012, НПС, 137); **31**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Гора (2011, УШ); **32**) м. Снятин (куток Микулинці): Гора (2012, НПС, 27); **33**) с. Тростянець Снят. р-ну: Гора (2011, УШ); **34**) с. Устя Снят. р-ну: Гора (2012, НПС, 249); **35**) с. Трофанівка Снят. р-ну: Гора (2011, Експ.); **36**) с. Довге Тисм. р-ну: Góra (1934, SDW, № 24, s. 300); Гора (2012, Експ.); **37**) с. Сілець Тисм. р-ну: Гора (2012, Експ.); **38**) с. Слобідка Тисм. р-ну: Góra (1934, SDW, № 24, s. 296); **39**) с. Петрилів Тлум. р-ну Гора (2011, УШ); **40**) с. Золота Липа Тлум. р-ну: Гора (2011, УШ); **41**) с. Сокирчин Тлум. р-ну: Гора (2012, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань підвищень, горбів (див. вище), на яких розкинулися кутки.

Інша назва ковалівського кутка з'явилася під впливом російської мови у повоєнний період, коли на території колишньої толоки було збудоване робітниче селище, у якому поселялися приїжджі з різних куточків колишнього Союзу шахтарі та фахівці гірничої справи, які працювали на місцевій шахті.

Гора́⁴, -и; ж.; поля; **1**) с. Гвізд Надв. р-ну: Поле (1998, Мих., 182); **2**) с. Сілець Тисм. р-ну: Гора (2002, СНЧ, 34). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань підвищень (див. вище), на яких розкинулися поля.

Гора́ Голи́нського, -и, -ого; ж.; узвишшя, гора; с. Грабовець Бог. р-ну: Гора Голинського (2011, СГ, І, 358). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації слово-

сполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* (див. вище), а атрибутивним членом – неузгоджене означення, виражене антропонімом – прізвищем *Голинський* у родовому відмінку. Вона вказує на належність землі на горі родині *Голинських*, яка проживала там до Другої світової війни.

На горі колись був монастир (СГ, 350).

Гора́-Дру́га, -и, -ої; ж.; куток; с. Манява Бог. р-ну: Гора-Друга (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* (див. вище), а атрибутивним членом – числівник *друга*, що вказує на порядковий від центру села номер топооб'єкта, на якому розкинувся куток, пор. *Гора-Перша*, *Гора-Третя*.

Гора́-Пе́рша, -и, -ої; ж.; куток; с. Манява Бог. р-ну: Гора-Перша (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора*, а атрибутивним членом – числівник *перша*, що вказує на порядковий від центру села номер топооб'єкта, на якому розкинувся куток, пор. *Гора-Друга*, *Гора-Третя*.

Гора́ Свято́ї П'ятниці, -и, -ої, -і; ж.; горб; 320 м; с. Воскресинці Кол. р-ну: Гора Святої П'ятниці (2011, СГ, І, 356). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* (див. вище), а атрибутивним членом – неузгоджене означення, виражене ергонімом – найменуванням розташованого колись на горі монастиря *Святої П'ятниці* в родовому відмінку.

Гора́-Тре́тя, -и, -ої; ж.; куток; с. Манява Бог. р-ну: Гора-Третя (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* (див. вище), а атрибутивним членом – числівник *третя*, що вказує на порядковий від центру села номер топооб'єкта, на якому розкинувся куток, пор. *Гора-Друга*, *Гора-Перша*.

Горб[1], -а; ч.; горби, підвищення; **1**) 337 м; с. Вербівці Гор. р-ну: Горб (2008, УШ); **2**) смт Чернелиця Гор. р-ну: Горб (2004, Експ.); **3**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Горб (2011, УШ); **4**) с. Рудники Снят. р-ну: Горб (2011, УШ); **5**) с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Горб (1995, ТМН, 13); **6**) с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Горб (2012, Експ.); **7**) с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Горб (2011, УШ); **8**) 340 м; с. Вікняни Тлум. р-ну: Horb (1855, AKKGL, Bl. 45); Horb (1905 (1874), KuK TT), Horb (1914, GKK); Горб (2008, УШ); **9**) с. Кутище Тлум. р-ну: Горб (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *горб* (< псл. **gъrbъ* < і.-є. **gerb*- 'морщитися, вигинатися', похідне від **ger*- 'крутити, вити' (ЕСУМ, І, 563) 'невелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок' (ВТС, 191), 'круча' (Лісняк, 359), 'підвищена поверхня землі' (ЕСУМ, І, 561), 'невисока похила гірка, пагорб' (Грінч., І, 310).

Горб[2], -а; ч.; кутки; **1**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Горб (2012, НПС, 83); **2**) с. Рудники Снят. р-ну: Горб (2011, УШ); Горб (2012, НПС, 196); **3**) с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Горб (2008, Експ.); **4**) с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Горб (1996, ТМН, 13); Горб (2012, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань горбів (див. вище), на яких розкинулися кутки.

Горб[3], -а; ч.; урочища (поля); **1**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Горб (2007, Вікн., 24); Горб (2011, УШ); **2**) с. Кутище Тлум. р-ну: Горб (2012, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань горбів (див. вище), на яких розкинулися поля.

Горбане́ва, -ої; ж.; криниця; с. Іллінці Снят. р-ну: Горбанева (2003, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Горбань*, пор. п-ща *Горбан*, *Горбань* (СП, 98).

Горбані́в, -евого; ч.; став; с. Іллінці Снят. р-ну: Горбанів (2003, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Горбань*, пор. п-ща *Горбан*, *Горбань* (див. вище).

За розповідями місцевих жителів, криничку й став викопали монахи, які жили в монастирі, що знаходився неподалік. Згодом біля ставу поселилася сім'я Горбаня

й тому криничку та став почали називати Горбаневими.

Горба́сівка[1], -и; ж.; урочища (поля); **1**) с. Вовчківці Снят. р-ну: Horbasiwka (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 38, арк. 29); Horbasiówka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 4, арк. 27); Горбасівка (2011, УШ); **2**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Horbasiówka (1906 (1876), KuK Sn.); Горбасівка (1982, КС, 50); Горбасівка (2005, СГГ, 8); **3**) с. Стецева Снят. р-ну: Horbasiwka (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 56, арк. 25); Horbaszówka (1880, KuK Z); Горбасівка (2011, УШ); Горбасівка (2012, НПС, 209). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Горбас*, пор. п-ще *Горбас* (Богдан, 90).

Горба́сівка[2], -и; ж.; потік; л. Пруту л. Дунаю; с. Вовчківці Снят. р-ну: Горбасівка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), через яке протікає потік.

Горба́сівка[3], -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Стецева Снят. р-ну, тепер урочище (див. вище): Horbasiówka (1900, SGG, 605); Горбасівка (2012, НПС, 209). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), на якому було засновано фільварок.

Горба́сівка[4], -и; ж.; куток; с. Тулова Снят. р-ну: Горбасівка (2012, НПС, 269). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Горбас* (див. вище).

Горбачі́вське, -ого; с.; кол. хутір, тепер куток; с. Бабче Бог. р-ну: Горбачівське (2011, УШ); Горбачівське (2012, БЛ[5], 230). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Горбач*, пор. п-ще *Горбач* (Редько, І, 230). Можливо також, що мікротопонім – це результат трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища засновника хутора (з узгодженням в роді й числі з номенклатурним терміном *поле*) , пор. п-ще *Горбачівський* (ІФД, 227).

Горбаші́вці, -ів; мн.; плоскогір'я; висота – 268 м; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Horbaszówce (1882, SG, III, 221); Горбашівці (2012, БЛ[5], 230). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, проживали колись на плоскогір'ї або володіли тут землею, пор. п-ще *Горбаш* (СП, 98).

Горбу́[1], -ів, мн.; підвищення; **1**) с. Бабче Бог. р-ну: Горби (2011, УШ); **2**) с. Кричка Бог. р-ну: Горби (2011, УШ); **3**) с. Манява Бог. р-ну: Горби (2011, УШ); **4**) с. Монастирчани Бог. р-ну: Horby (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 91, арк. 28); Горби (2005, НМ, 6); Горби (2011, УШ); **5**) с. Росільна Бог. р-ну: Горби (2011, УШ); **6**) с. Городниця Гор. р-ну; Горби (2012, Експ.); **7**) с. Копачинці Гор. р-ну: Горби (2008, УШ); **8**) с. Микитинці Ів.-Франк. м/р: Horby (1932, MT S); **9**) с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Garby (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 219, арк. 26); Горби (2000, ЕКол., III, 26); Горби (2006, МРС, 69); **10**) с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Горби (2011, УШ); **11**) с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну: Горби (1985, АСЗ, II, 680); Горби (2011, УШ); **12**) с. Перерісль Надв. р-ну: Горби (2009, ПІН, 10); **13**) с. Фитьків Надв. р-ну: Горби (2011, УШ); **14**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Горби (2011, УШ); **15**) с. Джурів Снят. р-ну: Горби (2010, Експ.); **16**) с. Потічок Снят. р-ну: Горби (2011, УШ); **17**) с. Стецева Снят. р-ну: Горби (2011, УШ); **18**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Горби (2011, Експ.); **19**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Горби (2011, Експ.); **20**) с. Делева Тлум. р-ну: Горби (2011, УШ); **21**) с. Кутище Тлум. р-ну: Garby (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 145, арк. 157); Горби (2011, УШ); **22**) с. Озеряни Тлум. р-ну: Горби, (2008, УШ); **23**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Горби (2012, Експ.); **24**) с. Петрів Тлум. р-ну: Горби (2006, Гач., 9); Горби (2012, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *горб* 'невелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок' (ВТС, 191).

Горбу́[2], -ів; мн.; пасовище; с. Бабче Бог. р-ну: Горби (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинулося пасовище.

Горбу́[3], -ів; мн.; кутки **1**) с. Кричка Бог. р-ну: Горби (2011, УШ); **2**) с. Манява Бог.

р-ну: Горби (2011, УШ); **3**) с. Слобідка Гор. р-ну: Garby (1900, SGG, 292); Горби (2001, Проц., 34); **4**) с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Garby (1900, SGG, 293); Горби (2006, КВС, 11); **5**) с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Garby (1900, SGG, 295); Горби (2011, УШ); **6**) с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну: Горби (1998, Мих., 182); Горби (2010, Експ.); **7**) с. Джурів Снят. р-ну: Горби (2010, Експ.); **8**) с. Потічок Снят. р-ну: Горби (2011, УШ); Горби (2012, НПС, 179); **9**) с. Стецева Снят. р-ну: Горби (1982, КС, 50); **10**) с. Кутище Тлум. р-ну: Горби (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань підвищень (див, вище), на яких розкинулися кутки.

Горбу́⁴, -ів; мн.; поля; **1**) с. Росільна Бог. р-ну: Горби (2011, УШ); **2**) с. Городниця Гор. р-ну: Горби (2012, Експ.); **3**) с. Перерісль Надв. р-ну: Горби (1998, Мих., 183); **4**) с. Фитьків Надв. р-ну: Горби (1998, Мих., 183); **5**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Горби (2011, Експ.); **6**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Горби (2012, Експ.); **7**) с. Петрів Тлум. р-ну: Горби (2012, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань горбів та підвищень (див. вище), на яких розкинулися поля.

Го́рбик, -у; ч.; пагорб; с. Рашків Гор. р-ну: Горбик (2012, БЛ[5], 231). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *горбик*, дем. від *горб* (див. вище).

Горбу́щі[1], -ищ; мн.; підвищення, узгір'я; **1**) с. Молодків Надв. р-ну: Горбищі (2011, УШ); **2**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Горбищі (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *горбище* зі значенням 'великий горб'.

Горбу́щі[2], -ищ; мн.; куток; с. Молодків Надв. р-ну: Горбищі (1985, ІГ, ІІ, 384); Горбищі (1998, Мих., 183); Горбищі (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування узгір'я (див. вище), на якому розкинувся куток.

Горбу́щі[3], -ищ; мн.; поле; с. Молодків Надв. р-ну: Горбищі (1998, Мих., 183); Горбищі (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування узгір'я (див. вище), на якому розкинулося поле.

Го́рбки[1], -ів; мн.; поле; с. Саджавка Надв. р-ну: Горбкі (1998, Мих., 183); Горбки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *горбок*, дем. від *горб* (див. вище). Вона вказує на розміщення поля на підвищенні.

Го́рбки[2], -ів; мн.; урочище; с. Слобідка Тисм. р-ну: Горбки (2012, СНІС, 8). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *горбок*, дем. від *горб* (див. вище). Вона вказує на розміщення урочища на підвищенні.

Горб ко́ло бу́ка, словосп.; горб; с. Спас Кол. р-ну: Горб коло бука (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* (див. вище), ускладнений атрибутивним членом – словосполученням *коло бука*, що вказує на місце розташування орооб'єта.

Горбове́нькі, -их; мн.; урочище (поле); с. Стриганці Тисм. р-ну: Горбовенькі (2011, Осташі). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, володіла колись полем.

Горбове́, -ого; с.; поле; с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Горбове (1995, ТМН, 13). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *горбове* 'яке прилягає до *Горба* (див. вище)'. Вона вказує на місце розташування поля.

Горбові́, -их; мн.; урочища (поля, ниви); **1**) с. Довге Тисм. р-ну; давня назва – *Горбове*: Horbowe (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 117, арк. 67); Horbowe (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 110, арк. 67); Горбові (2012, Експ.); **2**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Горбові (2001, Осташ[2], 76); Горбові (2011, Осташі). – Назви, очевидно, стосувалися колись одиноких полів, назви яких мотивовані прикметником *горбове* 'яке знаходиться, розташовується на горбі'. Пізніше вони перейшли на всі поля, які розкинулися на горбах, і тому вживаються в множині.

Горбов'я́нка, -и; ж.; куток; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Горбов'янка (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від групового антропоніма – найменування колективу людей *Горбов'яни*, які, очевидно, започаткували куток. В основі антропоніма лежить апелятив *горбов'яни* ʻлюди, що проживають на *горбах'*.

Горбо́к[1], -бка; ч.; горби; **1**) с. Милування Тисм. р-ну: Горбок (2004, Експ.); **2**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Горбок (2011, Експ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *горбок*, дем. від *горб* (див. вище).

Горбо́к[2], -бка; ч.; куток; с. Рошнів Тисм. р-ну: Горбок (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Горбо́к[3], -бка; ч.; куток; с. Гарасимів Тлум. р-ну: Горбок (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *горбок*, дем. від *горб* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на підвищенні, на горбку.

Горб Святої Катерини, словосп.; горб; 416 м; с. Великий Ключів Кол. р-ну; вар. *Свята Катерина*: wzgórze Św. Katarzyny (1883, SG, IV, 167); Sw. Katarzyna (1904, KuK Kuty); Горб Святої Катерини (2012, БЛ[5], 231). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* (див. вище), а атрибутивним членом – іменникове словосполучення *Святої Катерини*, що вказує на належність орооб'єкта церкві *Святої Катерини* або на розміщення на ньому в давнину церкви чи монастиря *Святої Катерини.*

Го́рвіців Лан, -евого, -у; ч.; поле; с. Кубаївка Надв. р-ну: Горвіців Лан (1998, Мих., 183). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір оброблюваної землі' (СУМ, IV, 443), ʻрівне поле' (Лісняк, 360), а атрибутивним членом – прикметник *Горвіців*, що вказує на належність поля в давнину *Горвіцу*, пор. п-ще *Гурвиць* (СП, 109).

Го́рвіцові Ланú, -их, -ів; ч.; поле; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Горвіцові Лани (1998, Мих., 183). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лани*, мн. від *лан* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *Горвіцові*, що вказує на належність поля в давнину *Горвіцу*, пор. п-ще *Гурвиць* (див. вище).

Гордашéва Криничка, -ої, -и; ж.; джерело, струмок; пр. Потоку п. Дністра; с. Поточище Гор. р-ну; вар. *Гордашева Керничка*: Гордашева Криничка (2008, УШ); Гордашева Керничка (2008, ЛГ, 21). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криничка*, дем. від *криниця* ʻглибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь' (ВТС, 465), ʻджерело, колодязь' (ЭССЯ, 21, 156–157), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Гордашева*, що вказує на належність гідрооб'єкта та ґрунту навколо нього *Гордашеві*, пор. п-ще *Гордаш* (СП, 98).

Гордієва, -ої; ж.; криниця; с. Радча Тисм. р-ну: Гордієва (2009, БЛ[2], 175). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Гордій*, пор. особове ім'я *Гордій* (СУІ, 92), п-ще *Гордій* (ІФД, 227).

Гордіївка, -и; ж.; куток; с. Джурів Снят. р-ну: Гордіївка (2012, БЛ[5], 231). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гордій*, пор. особове ім'я *Гордій*, п-ще *Гордій* (див. вище).

Го́ри[1], гір; мн.; кутки; **1**) с. Спас Кол. р-ну: Гори (2009, Експ.); **2**) с. Трач Кос. р-ну: Гори (1995, НПК, 74). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359). Вони вказують на розміщення кутків на підвищеннях.

Го́ри[2], гір; мн.; урочища; **1**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Гори (2012, БЛ[5], 231); **2**) с. Колінці Тлум. р-ну: Гори (2008, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації

апелятива *гора* (див. вище). Вони вказують на розташування урочищ на підвищеннях.

Го́ри[3], гір; мн.; підвищення, узгір'я; **1**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Гори (2011, Експ.); **2**) с. Гринівці Тлум. р-ну: Гори (2012, БЛ[5], 231); **3**) с. Олеша Тлум. р-ну: Гори (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гора* (див. вище).

Го́ри[4], гір; мн.; ліс; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Гори (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому проростає ліс.

Го́ри[5], гір; мн.; поле; с. Олеша Тлум. р-ну: Ногу (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 207, арк. 18); Гори (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинулося поле.

Гори́нець, -нця; ч.; куток; с. Палагичі Тлум. р-ну: Горинець (2012, БЛ[5], 231). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-инець* від апелятива *гора* (див. вище). Вона вказує на розташування кутка на підвищенні.

Гори́нка, -и; ж.; куток; с. Долина Тлум. р-ну; вар. *Горінка*: Горинка (2012, БЛ[5], 231); Горінка (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *горинка*, *горінка*, *горянка* (діал.) 'гориста місцевість' (Експ.), пор. д-рус. **горина** 'гориста місцевість, гірський район, гірська країна' (Срезн., I. 554), рос. *горина* 'гірська місцевість; підвищення, гірка' ч. *pohořina* 'горб, підвищення' (ПГФ, 98), *горяний* 'гористий; покритий горами' (ВТС, 192, 193). Вона вказує на розташування кутка на підвищенні, на горбі.

Гори́нка-Дру́га, -и, -ої; ж.; куток; с. Долина Тлум. р-ну: Горинка-Друга (2012, БЛ[5], 231). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування кутка *Горинка* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *друга*, що вказує на порядковий номер топооб'єкта, пор. *Горинка*.

Го́рі[1], невідм.; кутки; **1**) с. Глибівка Бог. р-ну: Горі (2012, БЛ[5], 231); **2**) Забережжя Бог. р-ну: Горі (2012, БЛ[5], 231); **3**) с. Іваниківка Бог. р-ну: Горі (2012, БЛ[5], 231); **4**) Нивочин Бог. р-ну: Горі (2012, БЛ[5], 231); **5**) Саджава Бог. р-ну: Горі (2012, БЛ[5], 231); **6**) Хмелівка Бог. р-ну: Горі (2012, БЛ[5], 231); **7**) с. Рунгури Кол. р-ну: Горі (2012, БЛ[5], 231); **8**) с. Турка Кол. р-ну: Горі (2012, БЛ[5], 231); **9**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Горі (1998, Мих., 183); Горі (2010, Експ.); **10**) с. Саджавка Надв. р-ну: Горі (2010, Експ.); **11**) с. Тисменичани Надв. р-ну: Горі (1998, Мих., 183); Горі (2010, Експ.); **12**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Горі (1999, ІСЦ, 7); **13**) с. Братківці Тисм. р-ну: Горі (2007, Гетьм., 18); **13**) с. Радча Тисм. р-ну: Горі (2009, Експ.). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прислівника *горі* (діал.) 'угору' (ВТС, 192; Шило, 95), 'догори, вгору' (ГГ, 47), 'верхня (щодо течії потоку) частина села' (Hr., 38). Вони вказують на розташування кутків у верхніх частинах населених пунктів.

Го́рі[2], невідм.; пасовище; с. Похівка Бог. р-ну: Горі (2012, БЛ[5], 231). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прислівника *горі* (див. вище). Вона вказує на розташування пасовища у верхній частині території села.

Горідо́к, -дка; ч.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Горідок (2009, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *горідок* (діал.), дем. від *город* 'ділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочів' (ВТС, 192). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де була така ділянка.

Горінку́, -ок; мн.; куток; с. Раківчик Кол. р-ну: Горінки (2012, БЛ[5], 231). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *горінка*, *горинка* (діал.) 'гориста місцевість', пор. *горяний* 'гористий; покритий горами' (ВТС, 192, 193). Вона вказує на розташування кутка на підвищенні, на горбі.

Горіпото́ку, -у; с.; урочище; с. П'ядики Кол. р-ну: Горіпотоку (2006, КВС, 134). – Назва утворена способом поєднання основ слів *горі* (діал.) 'догори; вгору' (ГГ, 47), 'верхня (щодо течії потоку) частина села' (Hr., 38) та *потік* 'річка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією' (ВТС, 903), 'невелика водна артерія, менша, ніж річка' (СНГТВ, 76),

ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долинаʼ (СНГТК, 158–159) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Горірáдча, -і; ж.; поле; с. Драгомирчани Тисм. р-ну: Горірадча (2008, РДХ, 356). – Назва утворена способом поєднання слів *горі* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Радча* (див. далі), біля якого розкинулося поле.

Горíставкú, -ів; мн; кол. хутір, тепер урочище; с. Підвербці Тлум. р-ну: Гористави (1947, АТП, 511); Горíставки (2009, Бойцан, 11); Горíставки (2011, УШ); Горíставки (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом поєднання в одну лексему словосполучення *горішні ставки* (з усіченням першого компонента). Вона вказує на наявність на місцевості, де було засновано хутір, ставків, які розташовані в горішній частині території села.

Горíська, -ої; ж.; нива; с. Тучапи Снят. р-ну: Горíська (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *горíська* (діал.) ʻгорішняʼ (Експ.), пор. *горíський* ʻверхнійʼ (Грінч., І, 312). Вона вказує на розташування ниви у верхній частині села.

Горíшна, -ої; ж.; кутки (вулиці); **1**) с. Горохолина Бог. р-ну: Горíшна (2012, БЛ[5], 231); **2**) с. Підгірʼя Бог. р-ну: Горíшна (2012, БЛ[5], 231); **3**) смт Ланчин Надв. р-ну: Горíшна (1998, Мих., 183); **4**) с. Перерíсль Надв. р-ну: Горíшна (1998, Мих., 183); Горíшна (2011, Експ.); **5**) с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Горíшна (2012, Експ.). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *горíшна* ʻяка міститься або розташована зверху; верхняʼ (ВТС, 237), пор. *горíшній* ʻверхнійʼ (Грінч., І, 312). Вони вказують на розташування кутків у верхніх, горішніх частинах населених пунктів.

Горíшне[1], -ого; с.; поле; с. Марківці Тисм. р-ну: Горíшне (2007, КМ, 13). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *горíшне* (див. вище). Вона вказує на розташування поля у верхній, горішній частині села.

Горíшне[2], -ого; с.; лісове урочище; с. Долина Тлум. р-ну: Горíшне (2004, ІСД, 15); Горíшне (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *горíшне* (див. вище). Вона вказує на місце розташування урочища.

Горíшнє[1], -нього; с.; кутки (хутори); **1**) с. Грабовець Бог. р-ну: Горíшнє (2012, БЛ[5], 231); **2**) с. Сороки Гор. р-ну: Горíшнє (2012, БЛ[5], 231); **3**) с. Виноград Кол. р-ну: Горíшнє (2011, УШ); **4**) с. Замулинці Кол. р-ну: Горíшнє (2006, КВС, 58); **5**) с. Довге Тисм. р-ну: Horysznie (1855, AKKGL, Bl. 40); Horysznie (1914, GKK); Горíшнє (2011, УШ); **6**) с. Долина Тлум. р-ну: Горíшнє (2012, Експ.); **7**) с. Суходіл Тлум. р-ну: Горíшнє (2012, БЛ[5], 231). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *горíшнє* (див. вище). Вони вказують на розташування кутків у верхніх, горішніх частинах населених пунктів, пор. *Долíшнє*.

Горíшнє[2], -нього; с.; поле; с. Виноград Кол. р-ну: Горíшнє (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *горíшнє* (див. вище). Вона вказує на розташування поля у верхній, горішній частині села, пор. *Долíшнє*.

Горíшнє Залýччя, -нього, -я; с.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 7 км, до Івано-Франківська – 99 км: Załucze nad Czeremoszem Górne (1900, SGG, 607); Горíшнє Залуччя (1947, АТП, 515); Горíшнє Залуччя (2009, ІФ АТП[7], 155). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є давній ойконім – найменування села *Залуччя* (див. далі), з якого виділився цей населений пункт, а атрибутивним членом – прикметник *горíшнє* (див. вище), що вказує на місце розташування села щодо течії ріки Черемош, пор. *Долíшнє Залуччя*.

Горíшнє Пасовúще, -нього, -а; с.; урочище; с. Грушів Кол. р-ну: Горíшнє Пасовище (2006, КВС, 43). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *пасовище* ʻділянка землі з трав'янистою рослинністю, де пасеться худоба, птиця' (ВТС, 709), а атрибутивним членом – при-

кметник *горішнє* (див. вище), що вказує на розташування урочища у верхній, горішній частині села.

Горíшнє Пра́ло, -нього, -а; с.; джерело; пр. Турки л. Пруту л. Дунаю; с. Підгайчики Кол. р-ну: Горішнє Прало (2006, КВС, 126). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *прало* ʻмісце на річці (озері і т. ін.), де перуть білизну’ (ВТС, 918), а атрибутивним членом – прикметник *горішнє* (див. вище), що вказує на розташування гідрооб’єкта в *Горішньому* куті села.

Горíшнє Селó, -нього, -а; с.; куток; с. Росільна Бог. р-ну: Горішнє Село (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *село* ʻнаселений пункт (звичайно невеликий) неміського типу…’ (ВТС, 1113), ʻчастина сільського поселення’ Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *горішнє* (див. вище), що вказує на розташування кутка у верхній, горішній частині населеного пункту.

Горíшники, -ів; мн.; куток; с. Потічок Снят. р-ну: Горішники (2011, УШ); Горішники (2012, НПС, 179). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *горішники* ʻлюди, що проживають у верхній, горішній частині села’ (Експ.).

Горíшні, -іх; мн.; поля; **1**) с. Сороки Гор. р-ну: Горішні (2012, БЛ[5], 231); **2**) с. Остриня Тлум. р-ну: Горішні (2012, БЛ[5], 231). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *горішні* ʻякі міститься або розташовані зверху; верхні’ (ВТС, 237). Вони вказують на розташування полів у верхніх частинах територій сіл.

Горíшні Ве́рби, -іх, верб; мн.; урочище (поле); с. Перерісль Надв. р-ну: Горішні Верби (2009, ПІН, 14). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верби* ʻвербові зарості’ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *горішні* (див. вище), що вказує на розташування поля у верхній частині території села, пор. *Долішні Верби*.

Горíшні Го́ни[1], -іх, -ів; мн.; поля; **1**) с. Виноград Гор. р-ну: Горішні Гони (1988, КК, 593); **2**) с. Яківка Тлум. р-ну: Горішні Гони (2012, БЛ[5], 231). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гони*, мн. від *гін* ʻсмуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін); українська старовинна народна міра довжиною від 60 до 120 сажнів’ (ВТС, 182, 191), а атрибутивними членами – прикметник *горішні* (див. вище), що вказує на розташування полів у верхніх частинах територій сіл.

Горíшні Го́ни[2], -іх, -ів; мн.; куток; с. Яківка Тлум. р-ну: Горішні Гони (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Горíшні Двори́щі, -іх, -ищ; мн.; куток; с. Сілець Тисм. р-ну: Горішні Дворищі (2002, СНЧ, 34). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *дворищі*, мн. від *дворище* ʻмісце, де був *двір* (див вище)’, ʻмісце, де був двір, садиба’ (Онишк., І, 207), а атрибутивним членом – прикметник *горішні* (див. вище), що вказує на розташування кутка у верхньому кінці села, пор. *Долішні Дворищі*.

Горíшній[1], -нього; ч.; кутки: **1**) с. Кричка Бог. р-ну: Горішній (2011, УШ); **2**) с. Похівка Бог. р-ну: Горішній (2012, БЛ[5], 231); **3**) с. Прикмище Гор. р-ну: Горішній (2012, БЛ[5], 231); **4**) с. Сороки Гор. р-ну: Горішній (2012, БЛ[5], 231); **5**) с. Воскресинці Кол. р-ну: Горішній (2006, КВС, 26); **6**) с. Грабич Кол. р-ну: Горішній (2006, КВС, 41); **7**) с. Малий Гвіздець Кол. р-ну: Горішній (2006, КВС, 93); **8**) с. Мишин Кол. р-ну: Горішній (2006, КВС, 101); Горішній (2011, УШ); **9**) с. Перерив Кол. р-ну: Горішній (2006, КВС, 120); **10**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Горішній (2011, УШ); **11**) с. Рунгури Кол. р-ну; вар. *Горі*, *Горішній Кінець*: Горішній (2006, КВС, 140), Горі, Горішній Кінець (2002, Рунг., 240); **12**) с. Сопів Кол. р-ну: Горішній (2006, КВС, 151); Горішній

(2011, УШ); **13**) с. Спас Кол. р-ну: Горішній (2009, Експ.); **14**) с. Турка Кол. р-ну: Горішній (2011, УШ); **15**) с. Залуччя Снят. р-ну: Горішній (2012, БЛ[5], 231); **16**) с. Джурів Снят. р-ну: Горішній (2012, БЛ[5], 231); **17**) с. Троїця Снят. р-ну: Горішній (2011, УШ); **18**) с. Хом'яківка Тисм. р-ну: Горішній (2012, БЛ[5], 231). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *горішній* ʻверхній; розташований на високому місці або на горі' (ВТС, 192), ʻверхній' (Грінч., І, 312). Вони вказують на розташування кутків у верхніх частинах населених пунктів.

Горíшній², -нього; ч.; потік; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; сс. Дзвиняч, Підгір'я Бог. р-ну: Горишный, Horiszny (1917, Машт., ДБ, 19); Горішній (1979, СГУ, 149). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *горішній* (див. вище). Вона вказує на місце протікання потоку щодо інших таких же топооб'єктів.

Горíшній³, -нього; ч.; ліс; с. Рудники Снят. р-ну: Горішній (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *горішній* (див. вище). Вона вказує на розташування лісу у верхній частині села.

Горíшній Кінéць, -нього, -нця; ч.; кутки; **1**) с. Дзвиняч Бог. р-ну: Горішний Кінець (2010, Експ.); **2**) с. Жураки Бог. р-ну: Горішній Кінець (2012, БЛ[5], 231); **3**) с. Маркова Бог. р-ну: Горішній Кінець (2011, УШ); **4**) с. Монастирчани Бог. р-ну: Горішній Кінець (2005, НМ, 8); Горішній Кінець (2011, УШ); **5**) с. Пороги Бог. р-ну: Горішній Кінець (2011, Експ.); **6**) с. Хмелівка Бог. р-ну: Горішній Кінець (2012, ХПЛ, 444); **7**) кол. с. Опришівці, тепер част. м. Івано-Франківська: Горішній Кінець (1998, ЗМО, 4); **8**) кол. с. Пасічна, тепер част. м. Івано-Франківськ: Горішній Кінець (1975, АСЗ, І, 717); **9**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Горішній Кінець (2009, Експ.); **10**) с. Рунгури Кол. р-ну: Горішній Кінець (2002, Рунг., 240); Горішній Кінець (2006, КВС, 140); Горішній Кінець (2011, УШ); **11**) с. Слобода Кол. р-ну: Горішній Кінець (2006, КВС 147); Горішній Кінець (2011, УШ); **12**) с. Волосів Надв. р-ну: Горішній Кінець (1998, Мих., 184); Горішній Кінець (2010, Експ.); **13**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Горішній Кінець (2011, Бойко); **14**) с. Глинки Надв. р-ну: Горішній Кінець (1998, Мих., 184); Горішній Кінець (2010, Експ.); **15**) с. Саджавка Надв. р-ну: Горішній Кінець (1998, Мих., 183); Горішній Кінець (2010, Експ.); **16**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Горішній Кінець (1998, Мих., 184); Горішній Кінець (2010, Експ.); **17**) с. Драгомирчани Тисм. р-ну: Горішній Кінець (2008, РДХ, 349); **18**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Горішній Кінець (2012, БЛ[5], 231); **19**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Горішній Кінець (1975, АСЗ, І, 712); Горішній Кінець (2011, Експ.); **20**) с. Козина Тисм. р-ну: Горішній Кінець (2012, Експ.); **21**) с. Павлівка Тисм. р-ну: Горішній Кінець (1997, Павл., 8); **22**) с. Сілець Тисм. р-ну: Горішній Кінець (2002, СНЧ, 34); **23**) с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Горішній Кінець (2006, МСП, 10); **24**) с. Черніїв Тисм. р-ну: Горішній Кінець (2012, БЛ[5], 231); **25**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Горішній Кінець (2012, Експ.); **26**) с. Ямниця Тисм. р-ну: Горішній Кінець (2011, Експ.); **27**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Горішній Кінець (2012, БЛ[5], 231); **28**) с. Кутище Тлум. р-ну: Горішній Кінець (2012, БЛ[5], 231). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *кінець* ʻзавершальна, остання частина села; його завершення, закінчення' (Експ.), а атрибутивними членами – прикметник *горішній* (див. вище), що вказує на розташування кутків у верхніх частинах населених пунктів, пор. *Долішній Кінець*.

Горíшній Кут, -нього, -а; ч.; кутки; **1**) с. Воскресинці Кол. р-ну; інша назва – *Романівка* (див. далі): Горішній Кут, або Романівка (1988, КК, 613); Горішній Кут (2012, БЛ[5], 231); **2**) с. Дебеславці Кол. р-ну: Горішній Кут (2006, КВС, 44); Горішній Кут (2007, ЕКол., V, 19); Горішній Кут (2011, УШ); **3**) с. Джурків Кол. р-ну: Горішній Кут (2007, ЕКол., V, 49); Горішній Кут (2011, УШ); **4**) с. Княждвір Кол. р-ну: Горішній Кут (1985, ІГ, ІІ, 419); Горішній Кут (1988,

КК, 646); Горішній Кут (2006, КВС, 66); **5**) с. Корнич Кол. р-ну: Горішній Кут (2011, УШ); **6**) с. Кропивище Кол. р-ну: Горішній Кут (2011, УШ); **7**) с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Горішній Кут (2011, УШ); **8**) с. Малий Гвіздець Кол. р-ну: Горішній Кут (2006, КВС, 93); **9**) с. Мишин Кол. р-ну: Горішній Кут (2006, КВС, 101); **10**) с. Перерив Кол. р-ну: Горішній Кут (2012, БЛ[5], 231); **11**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Горішній Кут (2006, КВС, 126); **12**) с. Сопів Кол. р-ну: Горішній Кут (1994, ІСС, 5); Горішній Кут (2011, УШ); **13**) с. Турка Кол. р-ну: Горішній Кут (2006, КВС, 173); **14**) с. Вовчківці Снят. р-ну: Горішній Кут (1982, КС, 50); Горішній Кут (2011, УШ); **15**) с. Джурів Снят. р-ну: Горішній Кут (1982, КС, 50); Горішній Кут (2010, Експ.); **16**) с. Залуччя Снят. р-ну: Горішній Кут (1982, КС, 50); Горішній Кут (2004, Ром., 12); **17**) с. Іллінці Снят. р-ну: Горішній Кут (2012, БЛ[5], 231); **18**) с. Княже Снят. р-ну: Горішній Кут (2009, Експ.); Горішній Кут (2011, КПЧ, 21); **19**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Горішній Кут (2006, ННР, 8); Горішній Кут (2011, УШ); **20**) с. Прутівка Снят. р-ну: Горішній Кут (2007, КПС, 25); Горішній Кут (2011, УШ); **21**) с. Рудники Снят. р-ну: Горішній Кут (2011, УШ); **22**) с. Троїця Снят. р-ну: Горішній Кут (2012, БЛ[5], 231); Горішній Кут (2012, НПС, 227); **23**) с. Тулова Снят. р-ну: Горішній Кут (2012, НПС, 269); **24**) с. Шевченкове Снят. р-ну: Горіщній Кут (2011, УШ); **25**) с. Липівка Тисм. р-ну: Горішній Кут (2002, Любчик, 49); Горішній Кут (2011, Експ.). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *кут* ʻчастина населеного пунктуʼ (Експ.), ʻпевна частина (кінець) селаʼ (ВТС, 475), а атрибутивними членами – прикметник *горішній* (див. вище), що вказує на розташування кутків у верхніх, горішніх частинах населених пунктів, пор. *Долішній Кут*.

Горі́шній Луг[1], -нього, -у; ч.; урочище; с. Грушів Кол. р-ну: Горішній Луг (2006, ЕКол., IV, 156): Горішній Луг (2012, БЛ[5], 231). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *луг* ʻзаросла травою і кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножатьʼ, ʻнизовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевістьʼ (Мар., 235), ʻнизовина, на якій ростуть гарні травиʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *горішній* (див. вище), що вказує на розташування урочища у верхній, горішній частині села, пор. *Долішній Луг*.

Горі́шній Луг[2], -нього, -у; ч.; пасовища; **1**) с. Корнич Кол. р-ну: Горішній Луг (2012, БЛ[5], 231); **2**) с. Завалля Снят. р-ну: Горішній Луг (2012, БЛ[5], 231). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *луг* (див. вище), а атрибутивними членами – прикметник *горішній* (див. вище), що вказує на розташування пасовищ у верхніх, горішніх частинах сіл.

Горі́шній Спас, -нього, -а; ч.; кол. окреме село, тепер куток; с. Спас Кол. р-ну; у 1939–1941 рр. – с. *Гірське*, 1944–1946 рр. – *Іспас-Горішній*, з 1946 по 21. 05. 1990 рр. – с. *Гірське*: Гірське (1939, ІМС ІФ, 395); Гірське (1947, АТП, 507); Гірське (1985, ІФ АТП[5], 56); Гірське (1990, ІФ АТП[6], 201); Горішній Спас (2010, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Спас* (кол. *Іспас*) (див. далі), частиною якого є цей куток, а атрибутивним членом – прикметник *горішній* (див. вище), що вказує на місце розташування топооб'єкта щодо течії ріки Пістинька, пор. *Долішній Спас*. Найменування *Гірське*, що вживалося в радянський період, є субстантивованим та онімізованим однозвучним прикметником зі значенням ʻяке знаходиться в горахʼ (ВТС, 183).

Горі́шній Угри́нів, -нього, -ова; ч.; кол. окреме село, тепер куток; с. Угринів Тисм. р-ну: Grn. Uhrynów (1932, MT S); Горішній Угринів (1947, АТП, 516); Горішній Угринів (1997, ІФАТП[6], 118). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Угринів* (див. далі), частиною якого є цей куток, а атрибутивним членом – прикметник *горішній* (див.

вище), що вказує на місце розташування топооб'єкта щодо гірської місцевості, пор. *Долíшній Угринів*.

Горíшній Хлібúчин, -нього, -а; ч.; кол. фільварок, нал. до с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Chlebiczyn Górny (1900, SGG, 295). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування давнього села *Хлібичин* (суч. с. *Лісний Хлібичин*), на території якого розкинувся фільварок, а атрибутивним членом – прикметник *горíшній* (див. вище), що вказує на його розташування у верхній частині села.

Горíшні Обочí, -іх, -ів; мн.; урочище (плоскогір'я, підвищення); с. Княже Снят. р-ну: Горішні Обочі (2009, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є оронім – найменування підвищення *Обочі* (див. далі), а атрибутивним членом – прикметник *горíшні* 'які міститься або розташовані зверху; верхні' (ВТС, 237), що вказує на розташування урочища у верхній частині села, пор. *Долíшні Обочі*.

Горíшні Погарí, -іх, -ів; мн.; поле; с. Космач Бог. р-ну: Горішні Погарі (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *погарі*, мн. від *погар* 'згарище; місце, де була пожежа' (СУМ, VI, 705), 'місце, на якому вигорів ліс' (Грінч., III, 231), 'випалене вогнем чи сонцем місце' (Rudn., 28), а атрибутивним членом – прикметник *горíшні* (див. вище), що вказує на розташування поля у верхній частині села, пор. *Долíшні Погарі*.

Горíшня[1], -ньої; ж.; част. сіл (кутки); **1**) с. Горохолина Бог. р-ну: Горішня (2004, ГПСБ, 9); **2**) с. Похівка Бог. р-ну: Горішня (2011, УШ); **3**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Горішня (2005, Мом., 12); Горішня (2011, УШ); **4**) с. Лука Гор. р-ну: Горішня (2008, УШ); **5**) с. Перерісль Надв. р-ну: Горішня (2009, ПІН, 11); **6**) с. Загайпіль Кол. р-ну: Горішня (2006, КВС, 51); Горішня (2011, УШ); **7**) с. Балинці Снят. р-ну: Горішня (2012, НПС, 39); **8**) с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Горішня (1995, ТМН, 13); **9**) с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Горішня (2007, ГР, 73); **10**) с. Хотимир Тлум. р-ну: Горішня (2012, БЛ[5], 231). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *горíшня* 'яка міститься або розташована зверху; верхня' (ВТС, 237). Вони вказують на місця розташування кутків щодо центрів сіл, пор. *Долíшня*, *Середня*.

Горíшня[2], -ньої; ж.; поля (ниви); **1**) с. Джурків Кол. р-ну: Горішня (2012, БЛ[5], 231); **2**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Горішня (2012, БЛ[5], 231); **3**) с. Озеряни Тлум. р-ну: Горішня (2012, БЛ[5], 231). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *горíшня* (див. вище). Вони вказують на розташування полів у верхніх, горішніх частинах територій сіл.

Горíшня Зáкла, -ньої, -и; ж.; урочище; с. Корнів Гор. р-ну: Горішня Закла (2009, ГСС, 13). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування поля *Закла* (див. далі), що розкинулося на території села, а атрибутивним членом – прикметник *горíшня* (див. вище), що вказує на місце розташування урочища щодо центру населеного пункту.

Горíшня Заплáта, -ньої, -и; ж.; гора; 1503,7 м; між сс. Гута Бог. р-ну та Осмолода Рожн. р-ну: Zapłata Horiszna (2000, PBWG, 84); Горішня Заплата (2003, ТК ЦГ); Горішня Заплата (2006, ГСК К); Горішня Заплата (2006, ГЦСЧ); Horiszna Zapłata (2006, GUG, mapa 11); Horiszna Zapłata (2008, Gorgany, 328). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є оронім – найменування хребта *Заплата* (див. далі), до якого належить гора, а атрибутивним членом – прикметник *горíшня* (див. вище), що вказує на місце розташування орооб'єкта щодо інших гір, пор. *Дальня*, *Середня*.

Горíшня Зарікá, -ньої, -и; ж.; куток; смт Ланчин Надв. р-ну: Горішня Заріка (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування кутка *Заріка* (див. далі), частиною якого є цей топооб'єкт, а атрибу-

тивним членом – прикметник *горішня* (див. вище), що вказує на місце розташування кутка щодо гірської місцевості, пор. *Долішня Заріка*.

Горішня́к, -а; ч.; кутки; **1**) с. Маркова Бог. р-ну: Горішняк (2011, УШ); **2**) с. Добротів Надв. р-ну; вар. *Горішнєк*: Горішнєк (1998, Мих., 183); Горішняк (2002, ДІС, 8); **3**) с. Красна Надв. р-ну; вар. *Горішнєк*: Горішнєк (1998, Мих., 183); Горішняк (2009, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *горішняк* (діал.) ʻгорішня, верхня частина села’ (Експ.), пор. *Долішняк*. Їх варіанти відбивають особливості місцевих говірок.

Горі́шня Лева́да[1], -ньої, -и; ж.; урочище; с. Колінки Гор. р-ну: Горішня Левада (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *левада* ʻприсадибна ділянка землі з сінокосом, городом та плодовим садом або іншими деревами’ (ВТС, 482), ʻнизовина, поросла травою (іноді біля річки)’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *горішня* (див. вище), що вказує на розташування урочища на підвищенному березі Дністра, пор. *Долішня Левада*.

Горі́шня Лева́да[2], -ньої, -и; ж.; поле (сінокіс); с. Іллінці Снят. р-ну: Горішня Левада (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *левада* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *горішня* (див. вище), що вказує на розташування поля у верхній, горішній частині села.

Горі́шня Мо́чіра, -ньої, -и; ж.; куток; с. Троїця Снят. р-ну: Горішня Мочіра (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування кутка *Мочіра* (див. далі), а атрибутивним членом – прикметник *горішня* (див. вище), що вказує на розташування кутка у горішній частині села.

Горішня́нка, -и; ж.; част. сіл (кутки); **1**) с. Старуня Бог.р-ну: Горішнянка (2011, УШ); **2**) с. Верхній Майдан Надв. р-ну; вар. *Горішнєнка*: Горішнєнка (1998, Мих., 183); Горішнянка (2010, УШ); **3**) Гвізд Надв. р-ну; вар. *Горішнєнка*: Горішнєнка (1998, Мих., 183); Горішнянка (2010, УШ); **4**) с. Молодків Надв. р-ну; вар. *Горішнєнка*: Горішнєнка (1998, Мих., 183); Горішнянка (2011, УШ); **5**) с. Фитьків Надв. р-ну: Горішнянка (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *горішнянка* (діал.) ʻт. с., що *горішняк* (див. вище); частина поселення, розташована вгорі, на підвищенні, у горішній частині села’, пор. *Долішнянка*. Варіанти назв відбивають особливості місцевих говірок.

Горі́шня Нори́нка, -ньої, -и; ж.; поточина; пр. Мочула л. Черемошу п. Пруту л. Дунаю; с. Княже Снят. р-ну: Горішня Норинка (2011, КПЧ, 20). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування поточини *Норинка* (див. далі), що протікає неподалік, а атрибутивним членом – прикметник *горішня* (див. вище), що вказує на місце розташування поточини щодо інших таких об’єктів, пор. *Норинка*, *Середня Норинка*.

Горішня́нські Толо́ки, -их, -ік; мн.; поле; с. Молодків Надв. р-ну; вар. *Горішнєнські Толоки*: Горішнєнські Толоки (1998, Мих., 183); Горішнянські Толоки (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *толоки*, мн. від *толока* ʻпасовисько (перев. обгороджене); земля, ніколи не орана’ (ГГ, 186), ʻпасовище поблизу села (перев. громадське)’ (ТГП, 334), ʻзалишене під пар поле, що служить пасовищем для худоби’ (ВТС, 1254), а атрибутивним членом – прикметник *горішнянські*, що вказує на розташування поля біля кутка *Горішнянка* (див. вище).

Горі́шня Сло́бода, -ньої, -и; ж.; куток; смт Обертин Тлум. р-ну: Горішня (Верхня) Слобода (1996, МВН, 20); Горішня Слобода (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *слобода* ʻпоселення в Київській Русі, на

Україні і в Росії XI–XVIII ст., жителі яких звільнялися від феодальних повинностей' (СУМ, IX, 365), а атрибутивним членом – прикметник *горішня* (див. вище), що вказує на місце розташування кутка щодо центру поселення, пор. *Долішня Слобода.*

Горíшня Толокá, -ньої, -и; ж.; урочище; с. Завалля Снят. р-ну: Horiszna tołoka (1906 (1876), KuK Sn.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *толока* ʻпасовисько (перев. обгороджене); земля, ніколи не орана' (ГГ, 186), ʻпасовище поблизу села (перев. громадське)' (ТГП, 334), ʻзалишене під пар поле, що служить пасовищем для худоби' (ВТС, 1254), а атрибутивним членом – прикметник *горішня* (див. вище), що вказує на розташування урочища в горішній частині села.

Горíшок[1], -шку; ч.; пасовище; с. Бортники Тлум. р-ну: Горішок (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *горішок* (бот.) ʻконюшина повзуча' (Смик, 42). Вона вказує на характер рослинності на пасовищі.

Горíшок[2], -шку; ч.; поля; **1**) с. Турка Кол. р-ну: Горішок (2012, БЛ[5], 231); **2**) с. Олеша Тлум. р-ну: Горішок (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *горішок* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на полях.

Горíщина, -и; ж.; кутки; **1**) с. Корнич Кол. р-ну: Горіщина (2006, КВС, 70); **2**) с. Видинів Снят. р-ну: Горіщина (2009, Експ.); Горіщина (2012, БЛ[5], 231). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *горіщина* (діал.) ʻгорішня, верхня частина села' (Експ.). Вони вказують на місця розташувань кутків, пор. *Доліщина*.

Гороб'éчка, -и; ж.; куток; с. Бортники Тлум. р-ну: Гороб'єчка (2006, Тимів[2], 23); Вороб'ячка (2011, УШ); Гороб'єчка (2012, БЛ[5], 231). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвиськом чоловіка, яка, очевидно, започаткувала куток, пор. п-ське *Гороб'єк* (Експ.).

Горобúщі, -ищ; мн.; урочище (поле); с. Вікняни Тлум. р-ну: Горобищі (2007, Вікн., 24); Горобищі (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *горобище* ʻмісце, де росла (росте) *горобина'*. Можливо також, що вона є здеформованою формою від *Гробищі* < *гробищі* ʻмісце, де були *гроби* – могили'. У такому разі назва вказує на те, що на полі колись хоронили людей.

Горóбки, -ів; мн.; урочище; с. Хмелева Гор. р-ну: Горобки (2008, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, володіла колись землею в урочищі, пор. п-ще *Горобко* (Редько, I, 235).

Горóд, -у; ч.; горб; 342 м; с. Нижня Велесниця Кол. р-ну: Horod (1906 (1880), KuK N); Horod (1913, GKS). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *город* ʻукріплене місце, поселення' < псл. **gordъ* ʻфортеця; місто; мур; укріплене місце; огорожа, паркан' (ЕСУМ, I, 570-571). Очевидно, на горбі колись були оборонні споруди. Можлива також мотивація цього ороніма названим вище апелятивом зі значенням ʻділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочів' (ВТС, (192), ʻземельний наділ, ділянка ґрунту' (Мих., 66).

Городéнка[1], -и; ж.; місто; р-ц.; м/р; зал. ст.; віддаль до Івано-Франківська – 76 км: Horodenika (1578, ŹDz, XVIII/I, 87); Horodenka (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Hrodenka (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Horodenka (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Horodenka (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 65); Horodenka (1855, AKKGL, Bl. 45); Horodenka (1882, SG, III, 134); Городенка (1947, АТП, 503); Городенка (2009, ІФ АТП[7], 155). – Назва неоднозначна щодо походження. М. Т. Янко виводить виводить її від ст.-слов. *град*, *город*, *огорожа* ʻукріплення з частоколу або із зрубів' (Янко, 44). Д. Г. Бучко трактує цю назву як суфіксальне утворення на *-к(а)* від антропоніма **Городень*, що є відкомозитним суфіксальним дериватом від давнього слов'янського імені *Городиславъ*. Свою етимологію він підкріплює слов'янськими особовими назвами на *-ень* (болг. *Любен*, *Милен*, *Виден*, с.-х. *Braten*,

Dobren, *Goden*). Менш імовірним вважає він її походження від апелятива *городин* ʻмісто’ + суфікс *-к(а)* на означення демінутивності та жіночого роду (Бучко, 65). Таке трактування заперечує М. Л. Худаш. Він уважає, що Д. Г. Бучко не довів, яким чином від реконструйованої ним особової назви **Городень* виникла назва на *-к(а)*, а не на *-івк(а)*, як слід би в українській топонімії чекати. Немає підстав, на його думку, виводити назву *Городенка* й від апелятива *городин*, оскільки такий апелятив в українській та інших слов’янських мовах не виявлений. Тому М. Л. Худаш припускає, що ця назва, скоріше за все, – похідне демінутивне утворення на *-енк(а)* (можливо, від первісного *-инк(а)*) від вихідного *Город* < *город* ʻогорожене місце; огород’ (Худ[2], 59–60). Уцілому ми підтримуємо таке трактування етимології цього ойконіма. Однак вважаємо, що первісною його формою був не *Городъ*, а *Городенъ*, утворений за допомогою продуктивного в давньоруський і староукраїнський періоди топонімного прикметникового суфікса *-ьн-* від апелятива *городь* зі значенням ʻукріплене місце з оборонними спорудами’ (ССУМ, I, 253), пор. подібні давні ойконімні утворення: *Дубьнъ*, *Красьнъ*, *Листъвьнъ*, *Пѣсъчьнъ* (ЕСЛНПР, 53, 73, 81, 113), а також *Городен* – давня назва м. Ґродно над Німаном (ПЗАП, 20). Суфікс *-к(а)* в досліджуваному ойконімі – це вже, мабуть, пізніше нашарування, пов’язане із загальнослов’янською тенденцією переходу прикметникових топонімних назв у субстантивні.

На території сучасного міста у XII–XIII ст. було давньоруське городище (ГСС, 31–32).

Городе́нка[2], -и; ж.; гора; 333 м; між с. Чернятин та м. Городенка Гор. р-ну: Horodenka (1855, AKKGL, Bl. 49); Horodenka (1926, MT H). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування міста (див. вище), біля якого височіє гора.

Городе́нка[3], -и; ж.; куток; с. Грушка Тлум. р-ну: Городенка (1975, АСЗ, I, 900). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування міста (див. вище), переселенці з якого започаткували куток.

Городе́нківське, -ого; с.; поле; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Городенківське (2012, БЛ[5], 231). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *городенківське* ʻяке належало громаді м. *Городенка* (див. вище) або окремим його мешканцям’.

Горо́дець, -дцю; ч.; урочища; **1**) с. Раківчик Кол. р-ну: Городець (2006, КВС, 138); **2**) с. Рунгури Кол. р-ну: Городець (2002, Рунґ., 240). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *городець*, дем. від *город* ʻділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочів’ (ВТС, (192). Вони вказують на те, що в урочищах колись вирощували овочі.

Горо́ди[1], -ів; мн.; урочища; **1**) с. Городниця Гор. р-ну: Городи (2009, ГСС, 11); **2**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Городи (1995, ТМН, 42); **3**) с. Хотимир Тлум. р-ну: Городи (1960, Кобил, ДЛМ, 113); Городи (1973, Кобил., 272). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *город* (див. вище). Вони вказують на наявність в урочищах у давнину оборонних споруд або ділянок для вирощування овочів.

Горо́ди[2], -ів; мн.; земельне угіддя; с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Ogrody (1932, MT S); Городи (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *город* зі значенням ʻділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочів’ (ВТС, 192).

Горо́ди до перево́да, словосп.; земельне угіддя; с. Тучапи Снят. р-ну: Городи до перевода (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, що складається з апелятива *городи*, мн. від *город* (див. вище), та прийменниково-апелятивного комплексу *до перевода*, тобто до каналу, яким вода переводиться з однієї водойми до іншої, пор. *перевід* ʻдія за знач. *переводити* – переміщати на інше місце; канал’. Вона вказує на місце розташування угіддя.

Горо́ди за перево́дом, словосп.; земельне угіддя; с. Тучапи Снят. р-ну: Городи до перевода (2011, УШ). – Назва утворена спо-

собом лексикалізації та онімізації словосполучення, що складається з апелятива *городи*, мн. від *город* (див. вище), та прийменниково-апелятивного комплексу *за переводом*, тобто за каналом, яким вода переводиться з однієї водойми до іншої, пор. *перевід* (див. вище). Вона вказує на місце розташування угіддя.

Горо́дик, -ика; ч.; куток; с. Міжгір'я Бог. р-ну: Городик (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *городик*, дем. від *город* (див. вище). Вона вказує на те, що куток був першим огородженим у селі місцем, де вирощували овочі.

Городи́ська, -ськ; мн.; горб; с. Старуня Бог. р-ну: Городиська (2002, БК[2], 134). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *городисько* ʻмісце, де збереглися рештки укріпленого поселення' (ВТС, 182).

Як стверджує С. Пушик, на горбі в давнину було язичницьке святилище (БК[2], 134).

Городи́сько, -а; с.; урочище; с. Фитьків Надв. р-ну: Городисько (1982, АПП, 121). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *городисько* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись було укріплення.

Городи́шниця, -і; ж.; урочище (ліс, сінокіс); с. Парище Надв. р-ну; вар. *Городишниці*: Городишниці (1998, Мих., 184); Городишниця (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *городишниця* (розм. *городишниці*) ʻогорожа; частокіл' (Експ.). Вона вказує на те, що урочище колись було огороджене.

За народним переказом, в урочищі колись було місто, огороджене частоколом. На його околиці жив пан, який одного разу страшенно розгнівався на мешканців міста, що ті йому не приносять подарунків. Тому він прокляв його, і місто провалилося під землю. Залишився лише частокіл – *городишниця* по-народному.

Городи́ще[1], -а; с.; гори, горби, підвищення; **1**) с. Старуня Бог. р-ну: Городище (2011, УШ); Городище (2011, СГ, ІІ, 49); **2**) с. Городниця Гор. р-ну: Городище (2009, ГСС, 11); **3**) с. Копачинці Гор. р-ну; інша назва – *Перекопи* (див. далі): Horodyszcze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 86, арк. 19); Horodyszcze (1880, KuK JCz.); Перекопи, або Городище (2008, УШ); Городище (2009, ГСС, 13); **4**) с. Тишківці Гор. р-ну; інша назва – *За окопом* (див. далі): Городище, або За окопом (2008, УШ); **5**) с. Виноград Кол. р-ну: Городище (2006, КВС, 21); Городище (2008, УШ); **6**) 396 м; с. Грушів Кол. р-ну: Городище (2006, ЕКол., ІV, 157); **7**) між с. Молодятин та смт Печеніжин Кол. р-ну; інша назва – *Монастирок* (див. далі): Horodyszcze (1932, PBW, ІІ, 199); Городище, Монастирок (2011, СГ, ІІ, 40); **8**) 367 м; між смт Печеніжин та с. Малий Ключів Кол. р-ну: Horodyszcze (1883, SG, ІV, 167); Horodyszcze (1906 (1876), KuK K); Horodyszcze (1933, MT Kuty); Городище (2011, УШ); **9**) 441 м; між сс. Фитьків Надв. р-ну та Грабовець Бог. р-ну: Horodyszcze (1935, MT N); Городище (1998, Мих., 184); Городище (2011, СГ, ІІ, 52); **10**) між сс. Рудники, Джурів Снят. р-ну; інша назва – *Копана* (див. далі): Horodyszcze (1933, MT Sn.); Копана (1994, СБР, 6); Копана (2006, УШ); гора Копана, Городище (2011, СГ, ІІ, 42); **11**) між м. Тисмениця та с. Хом'яківка Тисм. р-ну: Horodyszcze (1905 (1877), KuK TT); Horodyszcze (1926, MT T); Городище (1960, Кобил., ДЛМ, 111); Городище (1982, АПП, 120); Городище (1995, ТМН, 6); Городище (2008, Тисм[1]., 32); **12**) с. Нижнів Тлум. р-ну: Horodyszcze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 107, арк. 140); Horodyszcze (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 144, арк. 177); Городище (1982, АПП, 123); Городище (2003, Вуянко, 36); **13**) с. Підвербці Тлум. р-ну: Городище (2009 (1874), ПЗАП, 22); Городище (2011, УШ); **14**) с. Хотимир Тлум. р-ну; вар. *Городищі*: Городищі (1973, Кобил., 272); Городище (1982, АПП, 124); Городище (2012, БЛ[5], 231). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *городище* ʻмісце, де було укріплене поселення – *город*' (див. вище), ʻдавнє земляне укріплення' (Грінч., І, 315), ʻпоселення, укріплене валами й ровами' (СУМ, ІІ, 136), ʻоборонна осада, де люди жили й боронилися від нападів' (ПЗАП, 17). Вони вказують на те, що на горах колись були оборонні споруди й укріплення. Інша назва підвищення в с. Тишківці вказує на місце його розташування.

Городи́ще[2], -а; с.; поля; **1**) с. Городниця Гор. р-ну: Городище (2012, БЛ[5], 231); **2**) с. Копачинці Гор. р-ну: Horodyszcze (1880, KuK JCz.); Городище (2012, Експ.); **3**) с. Хотимир Тлум. р-ну; вар. *Городищі*: Городищі (1973, Кобил., 272); Городище (2009, ЗФ, 8); Городище (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань підвищень (див. вище), на яких розкинулися поля.

Городи́ще[3], -а; с.; урочища (поля, пасовища, місцини); **1**) с. Грабовець Бог. р-ну: Horodyszcze (1935, MT N); Городище (2011, СГ, II, 20); **2**) с. Кунисівці Гор. р-ну: Городище (2012, Експ.); **3**) с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Городище (2007, ІВВ, 12); **4**) с. Грушів Кол. р-ну: Городище (2012, БЛ[5], 231); **5**) с. Княждвір Кол. р-ну: Городище (2011, СГ, II, 28); **6**) с. Спас Кол. р-ну; інша назва – *Замчище* (див. далі): Horodyszcze (1904 (1877), KuK Kuty); Городище, Замчище (2011, СГ, II, 46); **7**) с. Товмачик Кол. р-ну: Городище (2011, УШ); **8**) с. Глинки Надв. р-ну: Городище (1998, Мих., 184); **9**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Horodyszcze (1935, MT N); Городище (1998, Мих., 184); Городище (2011, СГ, II, 44); **10**) с. Олешків Снят. р-ну: Городище (2011, УШ); **11**) с. Буківна Тлум. р-ну: Городище (2009, УШ); **12**) с. Кутище Тлум. р-ну; давня назва – *Городиська*: Horodyska (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 145, арк. 149); Городище (2012, БЛ[5], 231); **13**) с. Одаїв Тлум. р-ну: Городище (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *городище* (див. вище). Вони вказують на те, що в теперішніх урочищах колись були оборонні споруди й укріплення.

Городи́ще[4], -а; с.; ліси; **1**) с. Копачинці Гор. р-ну: Городище (2012, БЛ[5], 231); **2**) с. Гвізд Надв. р-ну: Городище (1998, Мих., 184). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань гір та підвищень (див. вище), на схилах яких розкинулися ліси.

Городи́ще[5], -а; с.; кутки; **1**) с. Старуня Бог. р-ну: 2011, УШ); **2**) с. Городниця Гор. р-ну: Городище (2012, Експ.); **3**) с. Виноград Кол. р-ну: Городище (2006, КВС, 21); Городище (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань підвищень (див. вище), на яких розкинулися кутки.

Городи́ще[6], -а; с.; кутки; **1**) с. Колінки Гор. р-ну: Городище (2008, УШ); Городище (2009, ГСС, 14); Городище (2011, Експ.); **2**) с. Спас Кол. р-ну: Городище (2011, УШ); **3**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Horodyszcze (1906 (1880), KuK N); Городище (2011, Бойко); **4**) с. Любківці Снят. р-ну: Городище (2012, НПС, 159); **5**) с. Рудники Снят. р-ну: Городище (2012, БЛ[5], 231). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *городище* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на місцевості, де були оборонні укріплення. Їх залишки в с. Колінки виявлено під час археологічних досліджень (ГСС, 14).

Городи́ще[7], -а; с.; кол. нива, хутір, нал. до с. Хом'яківка Тисм. р-ну, тепер поле: niwa Horodyszcze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 42, арк. 44); Horodyszcze (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 197, арк. 54); Horodyszcze (1900, SGG, 703); Horodyszcze (1934, SDW, № 24, s. 294); Городище (2012, БЛ[5], 231). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому було засновано хутір.

Городи́ще[8], -а; с.; потік; пр. Гнилохи п. Велесниці п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Гаврилівка Надв. р-ну: Городище (2011, Бойко). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), у якому протікає потік.

Городи́щі[1], -ищ; мн.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Городищі (2006, КВС,156). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *городище* (див. вище). Вона вказує на те, що колись на кутку були оборонні споруди.

Городи́щі[2], -ищ; мн.; поля; **1**) с. Кийданці Кол. р-ну: Городищі (2012, БЛ[5], 231); **2**) с. Сілець Тисм. р-ну: Городищі (2002, СНЧ, 34); **3**) с. Одаїв Тлум. р-ну: Городищі (2012, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *городи-*

ще (див. вище). Вони вказують на те, що на полях колись були оборонні споруди.

Городи́щі[3], -ищ; мн.; урочище; с. Братківці Тисм. р-ну: Городищі (2012, БЛ[5], 231). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *городище* (див. вище). Вона вказує на те, що на місці сучасного урочища колись були оборонні споруди.

Городи́щі[4], -ищ; мн.; кол. фільварок, нал. до смт Лисець Тисм. р-ну, тепер урочище та куток; давня назва – *Городище*: Horodyszcze (1880, KuK S); Horodyszcze (1900, SGG, 41); Horodyszcze (1913, GKS); Horodyszcze (1932, MT S); Городищі (1995, ТМН, 9); Городищі (2006, МСП, 10, 16). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *городище* (див. вище). Вона вказує на те, що фільварок виник на місцевості, де колись було укріплення. Сучасне найменування є множинною формою давньої назви.

Городи́щі[5], -ищ; мн.; ліс; с. Сілець Тисм. р-ну: Городищі (2002, СНЧ, 34). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *городище* (див. вище). Вона вказує на те, що на території сучасного лісу та поля (див. вище) у княжі часи були оборонні споруди давнього Галича. Їх виявили й описали в 30-их роках минулого століття Л. Чачковський та Я. Хмілевський, автори книги “Княжий Галич”.

Горо́днина, -и; ж.; урочище; с. Вербівці Гор. р-ну: Городнина (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *городнина* (діал.) ʻгородина; городові плоди та зелень, що є продуктами харчування (капуста, огірки, морква та ін.); овочі’. Вона вказує на те, що в урочищі вирощують овочі.

Горо́дниця, -і; ж.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 14 км, до Івано-Франківська – 90 км: Hrodnicza (1427, AGZ, III, 227); Horodnycza (1474, AGZ, XII, 360); Horodnica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Horodnica (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 79); Horodnica (1882, SG, III, 140); Городниця (1947, АТП, 503); Городниця (2009, ІФ АТП[7], 155). – Д. Г. Бучко трактує назву як суфіксальне утворення на *-(н)иця* зі значенням ʻвмістилище того, що означає мотивуюче слово’ від апелятива *город* ʻмісто’, д.-р. *городъ*. Отже, *Городниця*, за ним, – це ʻназва місцевості, де розташовувалося не одне, а більше городищ. На місці городища в Городниці знаходилося давньоруське місто …, знищене під час татаро-монгольської навали’ (Бучко, 65). М. Л. Худаш зауважує, що в цій цитаті її автор сам собі суперечить, оскільки з неї виразно бачимо, що на території цього села в давнину було лише одне, а не більше городищ. Зрештою, історії не відомі факти якогось скупчення в одному місці кількох городищ. Тому, вважає він, назва *Городниця* утворена семантичним способом від апелятива *городниця*, що має, згідно з даними І. Срезневського, значення ʻчастина стіни города’ (Худ[2], 61). Не відкидаючи усі названі вище етимології найменування села, зауважимо, що вони побудовані на трактуванні назви як утворень від апелятивів на позначення об’єктів оборонних споруд. Однак Городниця відома не лише тим, що тут колись було городище. Здавна вона прославилася як місце, де в особливих кліматичних умовах на березі Дністра люди вирощували високі врожаї овочів, у тому числі й ранніх. А отже, тут завжди були добрі *городи* – ділянки землі для їх вирощування. Тому цілком можливим є утворення назви цієї місцевості за допомогою суфікса *-иц(я)* від прикметника *городна* ʻяка має *городи*; призначена під *городи’*. Назву місцевості отримало й засноване на ній село.

Городо́к, -дка; ч.; кол. хутір, тепер куток; с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Horodok (1914, GKK); Grodek (1933, MT K); Городок (1965, ІФ АТП[2], 64); Городок (2006, КВС, 88). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *городок*, дем. від *город* ʻукріплене місце, поселення’, ʻфортеця; місто; мур; укріплене місце; огорожа, паркан’ (ЕСУМ, І, 570–571). Вона вказує на те, що в давнину на кутку було укріплення.

За народними переказами, на цьому місці в давнину були церква й монастир. Одного разу вороги напали на село й спалили його дощенту. Багатьох жителів убили, інших забрали в полон. На місці монастиря тепер б’є

джерело. Колись там була криниця, у якій втопили церковні дзвони.

Горо́д Трибуля́нди, словосп.; урочище; с. Уніж Гор. р-ну: Город Трибулянди (2009, ГСС, 14). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *город* ʻділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочів' (ВТС, (192), а атрибутивним членом – неузгоджене означення, виражене антропонімом – прізвищем колишнього власника урочища *Трибулянда* в родовому відмінку.

Горожа́на[1], -и; ж.; колишнє село на Снятинщині, тепер не ідент.: Horoszana (1439, AGZ, XII, 65); Roszana (1457, AGZ, XII, 247); Hrozana (1469, AGZ, XII, 321). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-ан(а)* від апелятива *город* ʻукріплене місце, поселення' < псл. **gordъ* ʻфортеця; місто; мур; укріплене місце; огорожа, паркан' (ЕСУМ, І, 570–571). Д. Г. Бучко трактує назву як результат трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. далі), навколо якої розкинулося колись село (Бучко, 65).

Горожа́на[2], -и; ж.; поточина; п. Пруту л. Дунаю; вар. *Горочна*, *Горожина*, *Горожанка*; с. Троїця, Іллінці Снят. р-ну: Horozin (1855, AKKGL, Bl. 49); Horoczna (1904 (1877), KuK Kuty); Horoczna (1933, MT Kuty); Горожина (2004, Експ.); Горочна (2006, К КР); Горожанка (2006, ЕКол., IV, 120); Горожана (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування давнього поселення (див. вище), яке розташовувалося, очевидно, на березі поточини. Варіант назви є суфіксальним утворенням на *-к(а)* від названого вище ойконіма. Форма *Горочна*, що фіксується на деяких картах, є, очевидно, помилкою, допущеною іноземними картографами під час нанесення назви на карти.

Горо́хівка, -и; ж.; кол. поле, тепер куток; с. Чортовець Гор. р-ну: Горохівка (2007, ССЧ, 29); Горохівка (2008, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *горох* ʻпольова і городня трав'яниста рослина родини бобових з круглим насінням (горошинами)' (ВТС, 193). Вона вказує на те, що поле в давнину було засіяне цією рослиною. Можлива також мотивація цього мікротопоніма антропонімом *Горох*, пор. п-ще *Горох* (СП, 100).

Горохли́нка, -и; ж.; криниця; с. Незвисько Гор. р-ну: Горохлинка (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від апелятива *горохлина* ʻбадилля гороху' (ЕСУМ, І, 572). Вона вказує на те, що криниця знаходиться на місцевості, де колись проростав горох.

Горохо́лина[1], -и; ж.; річка; л. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 28 км, площа басейну – 71,1 км^2; сс. Горохолина, Забережжя Бог. р-ну, Радча, Чукалівка Тисм. р-ну; вар. *Горохолинський Потік*: *Горохолина (оу горохолину, 1404, Р., 68; ССУМ, І, 253); nad rzeką Orochliną (1661–1665, LWR, III, 26); Horocholina (1880, KuK S); Horocholina, Horcholiński potok (1882, SG, III, 131–132); Horocholina (1917, Машт., ДБ, 18); Horocholina (1933, MT S); Горохолина (1979, СГУ, 151); Горохолина (1983, ТК ИФ). – Назва, очевидно, походить від діал. апелятива *горохолина, горохлина* ʻбадилля гороху' (ЕСУМ, І, 572), що генетично споріднене з псл. **gorxъ* < **gorsъ* (ЕСУМ, І, 572). Вона вказує на те, що річка протікає територією, на якій колись проростав горох. В. О. Яцій виводить цей гідронім від особової назви **Г(Х)орохола* + посесивний суфікс *-ин(а)* (Яцій[2], 146), що сумнівно, зважаючи на відсутність фіксацій такого антропоніма.

Горохо́лина[2], -и; ж.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 6 км, до Івано-Франківська – 23 км: Grocholyn (1578, ZDz, XVIII/1, 91); Hrocholina ad Bohorodczany (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Horocholina (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 24); Horochlina (1790, KGL, 27); Horocholina (1882, SG, III, 131); Горохолина (1947, АТП, 499); Горохолина (2009, ІФ АТП[7], 155). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), на берегах якої розкинулося село.

Горохо́лина[3], -и; ж.; пасовище; с. Іваниківка Бог. р-ну: Горохолина (2012, БЛ[5], 231). –

Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), на берегах якої розкинулося пасовище.

Горохолина-Ліс, -и; -у; складна назва; село; Бог. р-н; нал. до Горохолинської с/р; віддаль до Богородчан – 8 км, до Івано-Франківська – 28 км; давні назви – *Горішня Горохолина*, *Ліс*: Rogolina[1] Gorna (1765, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 286, с. 166); Las (1934, SDW, № 22, s. 244); Горохолин Ліс (1965, АТП, 198); Горохолина-Ліс (2009, ІФ АТП[7], 155). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Горохолина* (див. вище), біля якого виникло це поселення, а атрибутивним членом – прикметник *горішня*, що вказує на місце розташування цього топооб'єкта щодо гірського масиву. У І пол. XX ст. село мало найменування *Ліс*, що є семантичним утворення від апелятива *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами і кущами' (ВТС, 491). Ця назва вказувала на місце його розташування. Пізніше вона ускладнилася атрибутивним членом – прикметником *Горохолин*, що вказував на розташування села на землях поселення *Горохолина*. Сучасне найменування утворене способом словоскладання ойконімів *Горохолина* та *Ліс* (див. вище).

Горохо́линська, -ої; ж.; гора; 438,7 м; с. Горохолина Бог. р-ну; вар. *Велика Горохолинська гора*, *Горохолинська Гора*: Horocholinska (1855, AKKGL, Bl. 44); Horocholińska góra (1880, KuK S); Horocholińska (1882, SG, III, 131); Horocholińska góra Wielka (1906 (1880), KuK N); Horocholińska Góra (1932, MT S); Горохолинська (1976, ТК Н[1]). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ськ(а)* від ойконіма – найменування села *Горохолина*, на території якого височіє гора. Означення *велика*, що вживалося в назві в давнину, вказувало на розміри гори.

Горохо́линське, -ого; с.; поле; с. Горохолина Бог. р-ну; давня назва – *Горохолинське Поле*: Horocholińskie pole (1880, KuK S); Горохолинське (2012, БЛ[4], 204). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поле* ʻбезліса рівнина; рівний великий простір; ділянка землі, що використовується під посіви' (ВТС, 846), а атрибутивним членом – прикметник *горохолинське*, що вказує на розташування топооб'єкта на території с. *Горохолина*. Сучасне найменування з'явилося в результаті еліпсису опорного компонента давньої назви.

Горта́нь, -і; ж.; поточина; п. Берестка п. Гостилова п. Дністра; сс. Вільхівці, Олієво-Королівка Гор. р-ну: Гортань (1984, ТК Т). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. *Гортаня*), з якого витікає поточина.

Горта́ня, -і; ж.; урочище; с. Вільхівці Гор. р-ну; вар. *Гертаня*: Гертаня (1999, ТФП, 9); Гортаня (2012, Експ.). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *гортань*, *гортаня* (діал.) ʻгорло, вузьке місце, вузький прохід' (Експ.). Вона вказує на форму урочища.

Горя́ни, -ян; мн.; куток; с. Коршів Кол. р-ну: Горяни (2006, КВС, 75); Горяни (2010, Досин, 24). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *горяни* ʻлюди, які проживають на *горі* чи *на горах*'.

Госпо́дарський Двір, -ого, двору; ч.; поле; с. Космач Бог. р-ну: Господарський Двір (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування господарської частини колишнього колгоспу, біля якої розкинулося поле. В основі ергоніма лежить апелятив *двір* ʻприміщення для тварин, реманенту, різних матеріалів і т. ін.' (ВТС, 209), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *господарський* ʻпов'язаний з використанням у господарстві' (ВТС, 193).

Гости́лів[1], -ова; ч.; кол. фільварок, хутір, тепер куток с. Чортовець Гор. р-ну: Hostyłów (1900, SGG, 213); Hostyliw (1934, SDW, № 21, s. 221); х. Гостилів (1947, АТП, 511);

* Назва передана у здеформованому вигляді.

Гостилів (1961, ІФ АТП[1], 77); Гостилів (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Гостило*, пор. д-р. особове ім'я *Гостило* (Мор., 63), ст.-укр. *Гостило* (Демч., 72; Чучка, Сл., 135) < *Гостиборъ*, *Гостивитъ*, *Гостиславъ*, *Гостимиръ* (Мор., 62–63) і под.

Гости́лів², -ова; ч.; урочище (мочар, став); с. Чортовець Гор. р-ну: Hostyłów (1933, MT K); Гостилів (1979, СГУ, 151). – Назва, очевидно, виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування фільварку (див. вище), біля якого знаходиться урочище.

Гости́лів³, -ова; ч.; потік; п. Дністра; довжина – 16 км; площа басейну – 73,5 км²; інша назва – *Семенівка* (див. далі); сс. Чортовець, Тишківці, Воронів, Семенівка, Раковець Гор. р-ну: Semenówka (1905 (1874), KuK TT); Hostyłów (1906 (1876), KuK K); Гостыловъ, Hostyłów (1917, Машт., ДБ, 21); Гостылов (1960, WRG, I, 508); Гостилів (1979, СГУ, 151); Гостылов (1984, ТК Т); Семенівка (2009, РІФ); Гостилів (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік.

Гости́лів⁴, -ова; ч.; урочище; с. Тишківці Гор. р-ну: Гостилів (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), що протікає через урочище.

Гости́лів⁵, -ова; ч.; болото; площа 22,7 га; с. Воронів Гор. р-ну: Hostyłów (1933, MT K); Гостилів (1995, ПЗФ, 52); Гостилів (2000, ПЗТ, 257). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), що протікає через болото.

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 256).

Гости́нець¹, -нця; ч.; кутки; **1**) с. Далешеве Гор. р-ну: Гостинець (2008, УШ); **2**) с. Поточище Гор. р-ну: Гостинець (2008, УШ); **3**) с Серафинці Гор. р-ну: Гостинець (2008, УШ); **4**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Гостинець (2006, КВС, 126); **5**) с. П'ядики Кол. р-ну: Гостинець (2006, КВС, 134); **6**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Гостинець (2011, Бойко); **7**) с. Зібранівка Снят. р-ну: Гостинець (2010, УШ); Гостинець (2012, НПС, 284); **8**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Гостинець (2012, НПС, 146); **9**) с. Прутівка Снят. р-ну: Гостинець (2007, ІГ, 26); **10**) с. Тулова Снят. р-ну: Гостинець (2012, НПС, 269); **11**) с. Єзупіль Тисм. р-н: Гостинець (2011, Експ.); **12**) с. Побережжя Тисм. р-ну: Гостинець (2011, УШ); **13**) с. Одаїв Тлум. р-ну: Гостинець (2012, Експ.); **14**) с. Озеряни Тлум. р-ну: Гостинець (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *гостинець* (діал.) 'великий битий шлях; шосе' (ВТС, 193), 'бита дорога' (Онишк., І, 188). Вони вказують на розміщення кутків навколо або біля центральних доріг чи великих шляхів.

Гости́нець², -нцю; ч.; урочища; **1**) с. Михальче Гор. р-ну: Гостинець (2008, УШ); **2**) с. Торговиця Кол. р-ну: Гостинець (2006, КВС, 170). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *гостинець* (див. вище). Вони вказують на те, що через урочища проходять центральні дороги, які ведуть до інших населених пунктів.

Гости́нець³, -нцю; ч.; узвишшя; с. Підгайчики Кол. р-ну: Гостинець (2006, КВС, 127). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гостинець* (див. вище). Вона вказує на те, що через узвишшя проходить автомагістраль з Коломиї на Городенку.

Го́стів¹, -ова; ч.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 16 км, до Івано-Франківська – 32 км: Hostow (1437, AGZ, XII, 29); Hosthow (1459, AGZ, XII, 263); Hostow (1578, ŹDz, XVIII/I, 94); Hostow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Hostów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 201); Hostów (1855, AKKGL, Bl. 45); Hostów (1882, SG, III, 165); Гостів (1947, АТП, 512); Гостів (2009, ІФ АТП[7], 155). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Гостъ*, пор. давнє слов'янське особове ім'я *Гостъ* (Мор., 63; Чучка, Сл., 136), ч. *Host* (Sv., 267), серб. *Гост* (Грк., 66) < *Гостиборъ*, *Гостивитъ*, *Гостиславъ*, *Гостимиръ* (Мор., 62–63) і под.

Го́стів², -ова; ч.; потік; л. Прибилова п. Дутрова п. Тлумачу п. Дністра; сс. Тер-

новиця Тисм. р-ну, Гостів Тлум. р-ну; вар. *Гостівчанка*: Hostów (1926, МТ Т); Гостов (1983, ТК ИФ[1]); Гостів (2003, ТК ИФ); Гостівчанка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), з якого витікає потік. Варіант назви є суфіксальним утворенням на *-чанк(а)* від названого вище ойконіма.

Гостове́цький, -ого; ч.; ліс; між сс. Гостів Тлум. р-ну та Нові Кривотули Тисм. р-ну: Гостовецький (2009, БЛ[2], 178). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *гостовецький* ʻрозташований на території с. *Гостів* (див. вище); належний жителям с. *Гостів.*ʼ.

Го́стра Го́вдя, -ої, -і; ж.; скеля; с. Долина Тлум. р-ну: Гостра Говдія (2009 (1874), ПЗАП, 12); Гостра Говдя (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *говдя* зі значенням ʻгола висока скеляʼ (Експ.), пор. *говдя* ʻгораʼ (Мар., 223), ʻпусте полеʼ (Hr., 37), (гуц.) ʻвисока горaʼ (ПЗУ, 147), *говда* ʻбашкаʼ (Грінч., I, 360), ʻгола гора без лісового покривуʼ, а атрибутивним членом – прикметник *гостра* ʻяка звужується, витягується на кінціʼ (ВТС, 194), що вказує на форму скелі.

Гота́р[1], -а; ч.; куток; с. Великий Ключів Кол. р-ну; вар. *Готарь*: Готарь (2000, ЕКол., III, 38); Готар (2006, КВС, 14); Готарь (2010, БЛ[3], 28); Готарь (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *готар* ʻграниця, межа між двома селами; кінець села; гора на кінці села; перевалʼ (ГГ, 201), що запозичений з угорської мови через рум. посередництво, пор. рум. *hotár* ʻграниця, кордон, рубіжʼ (РУС, 306), угор. *hatar* ʻкордон, рубіж, грань; межа; ліміт' (ЕСУМ, I, 576). Варіант назви відбиває особливості місцевих говірок, у яких фонема [*р*] в кінці слова реалізується в м'якому [*р'*].

Гота́р[2], -у; ч.; урочища; **1**) с. Стецева Снят. р-ну: Готар (1982, КС, 51); **2**) м. Снятин: Готар (1982, КС, 51); Готар (2012, НПС, 22). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *готар* (див. вище). Вони вказують на те, що урочища є межею між населеними пунктами.

Готарі́вка, -и; ж.; поле; с. Малий Гвіздець Кол. р-ну: Готарівка (2010, БЛ[3], 28). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *готар* (див. вище). Вона вказує на місце розташування поля.

Гоянівка, -и; ж.; кол. хутір, тепер урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Gojaniówka (1904 (1877), KuK Kuty); Гоянівка (1982, КС, 52); ур. Гоянівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гоян*, пор. поширене на Снятинщині п-ще *Гоян* (ТД С, 50). Вона вказує на те, що хутір заснувала родина *Гоянів*.

Граба́рка[1], -и; ж.; урочище; с. Вербівці Гор. р-ну: Грабарка (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *грабарка* *ʻмісце, де копають глину, торф; кладовищеʼ, пор. *грабарка* ʻартіль землекопів з тачками; земляна роботаʼ (Грінч., I, 320), *грабар* ʻробітник на земляних роботах; землекоп; гробокопачʼ (ВТС, 195).

Граба́рка[2], -и; ж.; болото; с. Вербівці Гор. р-ну; площа 9,6 га: Grabarka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 62, арк. 16); Grabarka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 2, арк. 19); Грабарка (1995, ПЗФ, 25); Грабарка (2000, ПЗТ, 253). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинулося болото, що є заповідним урочищем (ПЗТ, 253).

Гра́белька, -и; ж.; поле; с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Грабелька (2012, БЛ[5], 232). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *грабелька*, що є діалектним фонетичним варіантом апелятива *гребелька*, дем. від *гребля* ʻгідротехнічна споруда, що перегороджує річку або інший водотік для створення водосховищ, одержання енергії і т. ін.ʼ (ВТС, 197), ʻневеличка гребляʼ (Худ.[2], 63), ʻзагата; рів, вал, окіпʼ (ЕСУМ, I, 589). Вона вказує на те, що на полі колись були загати, вали для затримки води та снігу.

Гра́бельки, -ок; мн.; пасовища; **1**) с. Малий Гвіздець Кол. р-ну: Грабельки (2012, БЛ[5], 232); **2**) с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Грабельки (2012, БЛ[5], 232). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апеля-

тива *грабелька* (див. вище). Вони вказують на наявність на пасовищах невеликих гребель, загат і валів.

Гра́б'є[1], -я; с.; урочище; сс. Павлівка Тисм. р-ну, Ямниця Тисм. р-ну: Граб'є (1995, ТМН, 54); Граб'є (1997, Павл., 8). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *граб'є* (збірн.) 'грабові насадження; грабові зарості' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Гра́б'є[2], -я; с.; поле; с. Антонівка Тлум. р-ну: Граб'є (2012, БЛ[5], 232). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *граб'є* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Гра́би, -ів; мн.; куток; с. Пороги Бог. р-ну: Граби (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *граби* 'грабові насадження; грабові зарості' (Експ.). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де колись були висаджені грабові дерева й кущі.

Граби́на[1], -и; ж.; лісові урочища; **1**) с. Старуня Бог. р-ну: Грабина (2011, УШ); **2**) с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Грабина (2006, УШ); **3**) с. Великий Ключів Кол р-ну: Грабина (2006, ЕКол., IV, 125); Грабина (2011, УШ); **4**) с. Малий Ключів Кол. р-ну: Грабина (2006, КГ, 19); Грабина (2011, УШ); **5**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Грабина (2011, УШ); **6**) с. Раківчик Кол. р-ну: Грабина (2006, КВС, 138); Грабина (2011, УШ); **7**) між сс. Спас та Грушів Кол. р-ну: Грабина (2011, КР); **8**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Грабина (1997, Єз., 187); **9**) с. Прибилів Тлум. р-ну: Грабина (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *грабина* 'місце, де ростуть граби' (Лісняк, 362), 'місце, поросле грабами; грабовий гай' (Худ.[2], 63). Вони вказують на вид дерев, що проростають у лісових урочищах.

Граби́на[2], -и; ж.; поле; смт Ланчин Надв. р-ну: Грабина (1998, Мих., 184). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *грабина* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Граби́на[3], -и; ж.; пасовище; с. Тисменичани Надв. р-ну: Грабина (1998, Мих., 184). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *грабина* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на пасовищі.

Гра́бич, -а; ч.; село; Кол. р-н; нал. до Отинійської с/р; віддаль до Коломиї – 35 км, до Івано-Франківська – 33 км: Grabicz ad Otynija (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Grabicz (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 167); Grabicz (1855, AKKGL, Bl. 45); Grabicz (1881, SG, II, 764); Грабич (1947, АТП, 512); Грабич (2009, ІФ АТП[7], 155). – Назва неоднозначна щодо походження. Д. Г. Бучко вважає, що вона утворена за допомогою суфікса *-ич* у посесивній функції від антропоніма *Граб* (Бучко, 66). М. Л. Худаш пояснює її як посесивне утворенняна *-*jь* від антропоніма *Грабик*, пор. п-ще *Грабик* (Худ.[1], 84). В. О. Яцій виводить її від антропоніма прізвиськового походження *Грабиця* + суфікс *-*jь* (Яцій, 154). Однак можливо, що вона є результатом трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому було започатковане село. В основі назви урочища може лежати антропонім *Грабич* відпатронімного походження, пор. п-ще *Грабич* (Експ.).

Грабича́нка, -и; ж.; кол. хутір, тепер село; Тлум. р-н; нал. до Кутищенської с/р: віддаль до Тлумача – 15 км, до Івано-Франківська – 37 км: х. Грабичанка (1947, АТП, 518); Грабичанка (2009, ІФ АТП[7], 155). – Назва неоднозначна щодо походження. Д. Г. Бучко вважає, що вона виникла в результаті трансонімізації контактного однозвучного гідроніма – найменування сьогодні безіменного потоку, який колись називався *Грабичанка*, бо витікає з молодого грабового лісу (Бучко, 66). Однак можливо, що цей ойконім є суфіксальним утворенням на *-к(а)* від апелятива *грабичани* 'люди, які проживають біля *грабового* лісу' або 'переселенці з с. *Грабич* (див. вище)'.

Гра́бищі, -ищ; мн.; поле; с. Назавизів Надв. р-ну: Грабищі (1998, Мих., 184). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *грабище* 'місце, де були грабові зарості; де росли граби' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Гра́бів Корч, -ового, -а; ч.; поле; с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Грабів Корч (1995, ТМН, 13). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *корч* ʻкущ' (ВТС, 457), а атрибутивним членом – прикметник *грабів* ʻграбовий' (Експ.). Вона вказує на те, що поле облаштоване на місці колишнього грабового лісу.

Гра́бівка[1], -и; ж.; ліс; с. Колінки Гор. р-ну: Грабівка (2012, БЛ[5], 232). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *грабівка* ʻграбовий гай, ліс; грабові зарості' (Експ.). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Гра́бівка[2], -и; ж.; кол. поселення на Покутті, тепер не ідент.: Grabiowka (1658, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 19, ф. 4). – Назва неоднозначна щодо утворення. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-івк(а)* від антропоніма *Граб*, пор. п-ще *Граб* (СП, 101); б) семантичним утворенням від апелятива *грабівка* (див. вище); у такому разі вона вказує на природні особливості терену, на якому виникло село.

Грабівці́, -ів; мн.; джерело, струмок; пр. Потоків п. Дністра; с. Поточище Гор. р-ну: Грабівці (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому протікає гідрооб'єкт. В основі мікротопоніма лежить апелятив *грабівці* ʻзарості молодих *грабів*', пор. *грабовець* ʻграбовий гай, лісок', ʻграбовий ліс' (Kondr., 64).

Грабкі́в, -ового; ч.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Hrabków (1933, МТ Kuty); Грабків (2009, Експ.); Грабків (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Грабко*, пор. п-ще *Грабко* (СП, 101).

Граблякú, -ів; мн.; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: Грабляки (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменуванн родини, яка, очевидно, володіла колись полем або проживала на ньому, пор. п-ще *Граб'як* (СП, 101).

Грабни́к[1], -а; ч.; урочище; с. Красна Надв. р-ну: Грабник (1998, Мих., 184). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *грабник* ʻмісце, де росте граб' (ЕСУМ, І, 579), ʻмісце, поросле грабами; грабовий гай' (Худ.[2], 63), ʻліс за породою дерев' (СНГТВ, 28). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Грабни́к[2], -а; ч.; ліс; с. Старий Лисець Тисм. р-ну; вар. *Грабники*: Grabnik (1855, AKKGL, Bl. 44); las Grabnik (1884, SG, V, 860); Hrabnik (1932, МТ S); Грабники (1995, ТМН, 9); Грабники (2006, МСП, 16). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *грабник* (див. вище). Вона вказує на вид дерев, що ростуть у лісі. Варіант назви є плюральною формою вихідного найменування.

Грабни́к[3], -а; ч.; горб; 421 м; с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Grabnik (1884, SG, V, 860). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), що проростає на горбі.

Грабни́к[4], -а; ч.; поле; с. Вікняни Тлум. р-ну: Grabnik (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 109, арк. 19); Grabnik (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 146, арк. 69); Грабник (2007, Вікн., 24); Грабник (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *грабник* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі в давнину.

Грабни́ки[1], -ів; мн.; поля; **1**) с. Бабче Бог. р-ну: Грабники (2012, БЛ[5], 232); **2**) с. Рунгури Кол. р-ну: Грабники (2002, Рунг., 240); Грабники (2012, БЛ[5], 232); **3**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Грабники (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *грабник* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності навколо полів.

Грабни́ки[2], -ів; мн.; куток; с. Молодків Надв. р-ну; вар. *Грабникі*: Грабники (1985, ІГ, ІІ, 384); Грабникі (1998, Мих., 184); Грабники (2010, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *грабник* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому виник куток. Варіант назви відбиває особливості місцевого мовлення.

Грабни́ки[3], -ів; мн.; ліс; с. Побережжя Тисм. р-ну: Грабники (2011, УШ); Грабники

(2012, БЛ[5], 232). – Назва утворена плюралізації та онімізації апелятива *грабник* (див. вище). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Грабникова́тий, -ого; ч.; ліс; с. Росільна Бог. р-ну: Hrabnikowaty (1932, MT S). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *грабниковатий* ʻякий має подекуди *грабники* – грабові дерева’, пор. *грабник* (див. вище). Вона вказує на вид дерев, які проростають в лісі.

Гра́бова, -ої; ж.; лісове урочище; с. Городниця Гор. р-ну: Грабова (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *грабова* ʻвкрита, заросла *грабами*’ (Експ.). Вона вказує на вид дерев, які проростають в урочищі.

Грабове́ць[1], -івця; ч.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 11 км, до Івано-Франківська – 24 км: *Грабовєць (промєжи грабовцѧ а тисмѧнча(н)ъ; 1404, Р., 67–68); Grabowiec (1578, ŹDz, XVIII/I, 94); Grabowiec (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Grabowiec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 10); Grabowce czyli Grabowiec (1881, SG, II, 775); Грабовець (1947, АТП, 499); Грабовець (2009, ІФ АТП[7], 155). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *грабовець* (< псл. **grabovьcь*) ʻграбовий гай, лісок’, ʻграбовий ліс’ (Kondr., 64), пор. вол. *грабовець* ʻліс за породою дерев’ (СНГТВ, 28). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому виникло село.

Грабове́ць[2], -івця; ч.; кутки; **1**) с. Пилипи Кол. р-ну: Грабовець (2006, КВС, 131); **2**) с. Троїця Снят. р-ну: Grabowiec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 258, арк. 25); Грабовець (2011, УШ); Грабовець (2012, НПС, 227). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *грабовець* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності теренів, на яких виникли кутки.

Грабове́цький, -ого; ч.; потічок; п. Великого Лукавцю п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Старуня Бог. р-ну: Грабовецький (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника землі, з якої витікає потічок, пор. п-ще *Грабовецький* (ІФД, 229).

Граб́овий Корч, -ого, -а; ч.; поле; с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Грабовий Корч (2012, БЛ[5], 232). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *корч* зі значенням ʻкущі’ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *грабовий* ʻякий складається із *граба*’. Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Грабчакі́вка, -и; ж.; куток; с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Грабчаківка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Грабчак*, пор. п-ще *Грабчак* (СП, 101). Так звали в селі заможного ґазду, який проживав колись на кутку.

Грани́ця[1], -і; ж.; поля; **1**) с. Нивочин Бог. р-ну; вар. *Границі*: Границя (2009, УШ); Границі (2012, БЛ[5], 232); **2**) с. Семаківці Гор. р-ну: Границя (2012, БЛ[5], 232); **3**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Границя (2009, УШ); Границі (2012, БЛ[5], 232); **4**) с. Сілець Тисм. р-ну: Границя (2002, СНЧ, 35); **5**) с. Делева Тлум. р-ну: Гриниця (2012, БЛ[5], 232). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *границя* (< псл. **granica*) ʻмежа’ (ВТС, 196), ʻмежа між територіями сіл’ (Худ.[2], 63), ʻмісце, де сходяться поля сусідніх сіл’ (Онишк., I, 190). Вони вказують на те, що поля є межею з іншими селами чи ділянками. Форма *Границі* відбиває особливості місцевих говірок, у яких іменники першої відміни з м’яким приголосним та шиплячим основи мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Грани́ця[2], -і; ж.; урочища; **1**) с. Михальче Гор. р-ну: Границя (2008, УШ); **2**) с. Підгайчики Кол. р-ну; вар. *Границі*: Границі (2006, КВС, 126); Границя (2010, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *границя* (див. вище). Вони вказують на те, що урочища є межею між селами. Форма *Границі* відбиває особливості місцевої говірки (див. вище).

Грани́ця[3], -і; ж.; ліс; с. Кубаївка Надв. р-ну; вар. *Границі*: Границі (1998, Мих., 184); Границя (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гра-*

ниця (див. вище). Вона вказує на те, що ліс є межею між селами Кубаївка та Середній Майдан. Форма *Границі* відбиває особливості місцевої говірки (див. вище).

Грани́ця[4], -і; ж.; кутки; **1**) с. Середній Майдан Надв. р-ну; вар. *Границі*: Granica (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Границі (1998, Мих., 184); Границя (2010, Експ.); **2**) с. Тулова Снят. р-ну: Границя (2012, БЛ[5], 232); **3**) с. Стриганці Тисм. р-ну; вар. *Границі*: Границі (2011, Осташі); Границя (2011, УШ); **4**) с. Бортники Тлум. р-ну; вар. *Границі*: Границі, Границя (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *границя* (див. вище). Вони вказують на розташування кутків на межі з іншими селами. Форми *Границі* відбивають особливості місцевих говірок (див. вище).

Грани́ця[5], -і; ж.; пагорок; с. Стриганці Тисм. р-ну: Границя (2010, СОНС, 430) – Назва утворена семантичним способом від апелятива *границя* (див. вище). Вона вказує на те, що пагорок є межею між сс. Стриганці й Рошнів.

Грани́ця-По́ліна, -і, -и; ж.; горб; 451 м; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Границя-Поліна (2008, ЛСМ, 14). – Назва утворена способом поєднання в одне найменування апелятивів *границя* (див. вище) та *поліна* (діал.) ʻгалявина, поляна', пор. ст.-укр. ст.-укр. *полѣна*, *полєна* ʻполяна' (ССУМ, ІІ, 188). Вона вказує на розташування горба на краю села та на особливості його поверхні.

Грани́чний Майда́н, -ого, -а; ч.; хутір, об'єдн. з с. Середній Майдан Надв. р-ну; давні назви – *Майдан Дмитрашів*, *Майданик*: Majdan Dmytraszów, Majdanik (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 175); Majdan Graniczny (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 103); Majdan Graniczny, albo Pograniczny (1855, AKKGL, Bl. 49); Majdan Graniczny (1880, VOV, 355); Majdan Graniczny albo Pograniczny, Majdanik (1884, SG, V, 914); Majdan graniczny (1906 (1876), KuK K); Majdan-Graniczny (1930, MT SC); Майдан Граничний (1938, ШКЄС[1], 88). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *майдан* (діал.) ʻлісова оселя; місце в лісі, де женуть смолу, скипидар або дьоготь чи випалюють вугілля, роблять клепки' (Kondr., 119), ʻсмолярня' (ВТС, 504), а атрибутивним членом – прикметник *Дмитрашів*, що вказує на належність промислу в давнину *Дмитрашеві*, пор. п-ще *Дмитраш* (ІФД, 242). Десь наприкінці XVIII – на початку XIX ст. означення *Дмитрашів* було замінено на *граничний*, що вказує на розташування хутора на кутку *Границя* (див. вище). Назва *Майданик* є демінутивною формою на *-ик* від вихідного *Майдан*.

Гребельку́, -льок; мн.; струмок; л. Черемошу п. Пруту л. Дунаю; с. Джурів Снят. р-ну: Гребельки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гребелька*, дем. від *гребля* (< псл. **grebja*) зі значенням ʻрів, вал, окіп' (ЕСУМ, І, 589). Вона вказує на те, що русло струмка було прокладене в рові.

Гребельча́чка[1], -и; ж.; кол. хутір, тепер куток; с. Кутище Тлум. р-ну: Гребельчачка (2012, БЛ[5], 232). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, яка, очевидно, започаткувала хутір або володіла ним, пор. п-ще *Гребельчак* (Експ.).

Гребельча́чка[2], -и; ж.; гора; між сс. Кутище та Вікняни Тлум. р-ну: Гребельчачка (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування хутора (див. вище), який розкинувся на горі.

Гребі́нушка, -и; ж.; рукотворне, штучне продовгувате підвищення вздовж р. Бистриця; с. Сілець Тисм. р-ну: Гребінушка (2002, СНЧ, 35). – Назва утворена семантичним способом від апелятива російського походження *гребінушка*, що є демінутивом від *гребінь* ʻхребет гір (гори)' (ГГ, 48), ʻверхній край, верхня частина, вершина гори' (ВТС, 197), ʻгребінь гори чи подібного їй підвищення' (Мар., 224), ʻпродовгувата вершина із загостреним верхом' (СНГТ, 157) < псл. **greby, -ene*, похідне від **grebǫ* ʻгребу' (ЕСУМ, І, 589), пор. рос. діал. *гребень* ʻвершина гори', макед. *гребен* ʻгребінь (гори)' та ін. (ПГФ, 103). Вона вказує на форму підвищення.

Гре́бінь[1], -еню; ч.; хребет; с. Княже Снят. р-ну: Гребінь (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гребінь* (див. вище). Вона вказує на форму хребта.

Гре́бінь[2], -еню; ч.; поле; с. Княже Снят. р-ну: Гребінь (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування хребта (див. вище), на якому розкинулося поле.

Гре́блі[1], -ель; мн.; поля; **1**) с. Раковець Гор. р-ну: Греблі (2012, Експ.); **2**) с. Одаї Тисм. р-ну: Греблі (2012, БЛ[5], 232). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *гребля* ʻгідротехнічна споруда, що перегороджує річку або інший водотік для створення водосховищ, одержання енергії і т. ін.ʼ (ВТС, 197), ʻзагата; рів, вал, окіп; викопана або накидана стежка, ярокʼ (ЕСУМ, І, 589). Вони вказують на те, що поля розкинулися на місцевостях, де були такі споруди.

Гре́блі[2], -ель; мн.; куток; с. Ліски Кол. р-ну: Греблі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гребля* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де були такі споруди.

Гре́блі[3], -ель; мн.; долина; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Греблі (2012, БЛ[5], 232). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гребля* (див. вище). Вона вказує на те, що в долині є декілька валів.

Гре́блі[4], -ель; мн.; луг; с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Греблі (2012, БЛ[5], 232). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гребля* (див. вище). Вона вказує на те, що на лузі є декілька валів.

Гре́блі[5], -ель; мн.; кол. хутір, об'єдн. з с. Жуків Тлум. р-ну, тепер урочище: Греблі (1947, АТП, 511); Греблі (1961, ІФ АТП[1], 77); урочище Греблі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гребля* (див. вище). Вона вказує на те, що хутір виник біля таких споруд.

Гребл́івка, -и; ж.; куток; с. Гарасимів Тлум. р-ну: Греблівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *гребля* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де була гребля на потоці Гостилів, побудована для роботи млина.

Гре́бля[1], -і; ж.; кутки; **1**) с. Глибоке Бог. р-ну: Гребля (2011, УШ); **2**) с. Вербівці Гор. р-ну: Гребля (2008, УШ); **3**) с. Острівець Гор. р-ну: Гребля (2008, УШ); **4**) с. Ліски Кол. р-ну: Греблі (2006, КВС, 82); **5**) с. Тростянець Снят. р-ну: Гребля (2011, УШ); **6**) м. Тисмениця: Гребля (2008, Тисм.[1], 39 вклад.); Гребля (2010, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *гребля* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на місцевостях, де є чи були такі споруди та вали.

Гре́бля[2], -і; ж.; пасовище; с. Глинки Надв. р-ну; вар *Греблі*: Греблі (1998, Мих., 184); Гребля (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гребля* (див. вище). Вона вказує на те, що пасовище розкинулося біля споруди, що перегороджувала потік.

Гре́бля[3], -і; ж.; горб; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Hrabla (1855, AKKGL, Bl. 45); Гребля (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гребля* (див. вище). Вона вказує на те, що зі схилів горба через урочище *Болото* (див. вище) був прокладений колись насип із настилом довжиною 2 км, яким жителі села діставалися до битого шляху в напрямку до Одаїв.

Гре́бля[4], -і; ж.; урочище; с. Колінці Тлум. р-ну: Гребля (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гребля* (див. вище). Вона вказує на те, що урочище розміщено на місцевості, де за часів Австро-Угорщини були ставки з греблями.

Гре́бля[5], -і; ж.; пасовище; смт Обертин Тлум. р-ну: Гребля (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гребля* (див. вище). Вона вказує на те, що пасовище розміщено на місцевості, де є така споруда.

Гре́бля[6], -і; ж.; ставок; с. Озеряни Тлум. р-ну: Гребля (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гребля* (див. вище). Вона вказує на те, що ставок утворює ця гідроспоруда.

Грейди́ще, -а; с.; урочище; с. Корнів Гор. р-ну: Грейдище (1982, АПП, 118). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *грейдище*, що є, очевидно, розмовним фонетичним варіантом від *крейдище* ʻмісце, де добувають *крейду* – м'який білий вапняк, що використовується в хімічній, паперовій та інших галузях промисловості', пор. бойк. *грейда ґрейда* ʻкрейда' (Онишк., І, 192).

Гре́нів, -ового; ч.; поле; с. Хом'яківка Снят. р-ну: Гренів (2005, ХМ, 8). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Грень*, пор. п-ще *Грень* (СУІ, 96).

Гре́ція, -ї; ж.; куток; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Греція (2006, КВС, 84), – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменування країни на Балканському півострові. Вона має переносне, конотативне значення і вказує, очевидно, на проживання на кутку сімей, члени яких працювали колись у цій країні.

Гречако́ва Доли́на[1], -ої, -и; ж.; урочище (долина); с. Якубівка Гор. р-ну: Гречакова Долина (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), ʻнизовина біля річки' (Мар., 226), ʻнизина' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Гречакова*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Гречаку*, пор. п-ще *Гречак* (СП, 102).

Гречако́ва Доли́на[2], -ої, -и; ж.; болото; площа 7,7 га; с. Якубівка Гор. р-ну: Гречакова Долина (1995, ПЗФ, 25); Гречакова Долина (2000, ПЗТ, 254). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинулося болото.

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 254).

Григора́шівка, -и; ж.; куток; с. Підгайчики Кол. р-ну: Григорашівка (2006, КВС, 126). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Григораш*, пор. особове ім'я *Григораш* (СУІ, 94), п-ще *Григораш* (ТД КР, 68), а також поширене в селі *Григорашик* (ТД КР, 174).

Григори́шине По́ле, -ого, -я; с.; урочище; с. Рунґури Кол. р-ну: Григоришине Поле (2002, Рунґ., 240); Григоришине Поле (2012, БЛ[5], 232). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поле* ʻбезліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви' (ВТС, 846), а атрибутивним членом – прикметник *Григоришине*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Григорисі*.

Григорко́ве, -ого; с.; пасовище; с. Гута Бог. р-ну: Григоркове (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Григорко*, пор. особове ім'я *Григорко* < *Григорій* (СУІ, 94).

Григо́рова Гора́, -ої, -и; ж.; горб; с. Спас Кол. р-ну: Григорова Гора (2006, КВС, 156). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Григорова*, що вказує на належність орооб'єкта *Григорові*.

Гри́джина, -ої; ж.; гора; с. Рунґури Кол. р-ну; вар. *Грижина*: Грижина (2002, Рунґ., 240); Гриджина (2006, КГ, 23). – Назва є посесивним утворенням нка *-ин(а)* від антропоніма *Гриджа*, пор. похідне п-ще *Грижак* (СП, 103), гуц. п. н. *Grydzuk* (ББ ІПН). За твердженнями місцевих жителів, так звали господаря, який першим поселився на горі.

Грималі́вка, -и; ж.; куток; с. Шепарівці Кол. р-ну: Грималівка (2006, КВС, 186). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гримало*, пор. давнє особове ім'я *Гримало* (Чучка, Сл., 138), п-ще *Гримало* (СП, 103)

Грине́во, -ого; с.; куток; с. Марківка Кол. р-ну: Гринево (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (ґрунту), у якому був започаткований куток. В основі мікротопоніма лежить антропонім *Гринь*, пор. особове ім'я *Гринь* < *Григорій* (СУІ, 96), п-ще *Гринь* (ІФД, 231).

Гринúшине, -ого; с.; поле; с. Кричка Бог. р-ну: Гринишине (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(е)* від андроніма *Гриниха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Гринь*, п-ще *Гринь* (див. вище).

Гри́нів, -евого; ч.; горб; с. Семенівка Гор. р-ну: Гринів (2012, БЛ[5], 232). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Гринь*, пор. особове ім'я *Гринь* < *Григорій* (ССУМ, І, 262, 264), п-ще *Гринь* (ІФД, 231).

Гринíвка[1], -и; ж.; село; Бог. р-н; нал. до Нивочинської с/р; віддаль до Богородчан – 12 км, до Івано-Франківська – 26 км: Hryniowka (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Hryniowka (1735, ЛЦДІА, ф. 134, опр. 2, спр. 10, 61 зв.); Hryniówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 19); Hryniówka (1882, SG, III, 195); Гринівка (1947, АТП, 499); Гринівка (2009, ІФ АТП[7], 155). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гринь*, пор. особове ім'я *Гринь*, п-ще *Гринь* (див. вище). В. О. Яцій припускає також її утворення за допомогою суфікса *-к(а)* від незасвідченого контактного топоніма чи мікротопоніма *Гринів (-ев-а*, *-ев-е*) (Яцій[2], 147), що непереконливо з огляду на відсутність тут таких назв.

У народному переказі про це та сусідні села розповідається про те, що колись дуже давно на цій території не жив ніхто. На цьому місці було море. З часом воно висохло й утворилася гарна долина. Одного разу сюди заїхав заможний пан. Місцевість припала йому до вподоби, тому й вирішив він тут оселитися. У пана було два сини: старший Гринь і молодший Лесь. Батько, як і належить, дав більшу частину землі старшому синові Гриневі, меншу – Лесеві. Сини розчистили свої ділянки, повиорювали, засіяли пшеницею, житом, ячменем. З часом тут виросли три невеличкі, але дуже красиві села. Одне з них, що було на землях молодшого сина, назвали *Лесівкою*, інше (на честь старшого сина) – *Гринівкою*, а третє – *Нивочин* – від слів *ниву чинити*, тобто обробляти.

Гринíвка[2], -и; ж.; горб; 340 м; сс. Гринівка, Нивочин Бог. р-ну: Hryniówka (1932, MT S). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), біля якого височіє горб.

Гринíвська Кринúця, -ої, -і; ж.; криниця; с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну: Гринівська Криниця (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* ʽглибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь' (ВТС, 465), ʽджерело, колодязь' (ЭССЯ, 21, 156–157), а атрибутивним членом – прикметник *Гринівська*, що вказує на належність гідрооб'єкта *Гриневі*, який викопав криницю на своєму обійсті.

Гринíвці, -ів; мн.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 5 км, до Івано-Франківська – 37 км: Hrinowcze (1442, AGZ, XII, 102); Hriniowcze (1578, ŹDz, XVIII/I, 96); Hryniowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Hryniowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 207); Hryniowce (1855, AKKGL, Bl. 45); Hryniowce (1882, SG, III, 195); Гринівці (1947, АТП, 518); Гринівці (2009, ІФ АТП[7], 155). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем батька, родоначальника чи володаря, які, мабуть, започаткували село, пор. особове ім'я *Гринь* та п-ще *Гринь* (див. вище).

Гринішакú, -ів; мн.; куток; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Гринішаки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток, пор. п-ще *Гринішак* (ІФД, 231).

Гринчáк, -а; ч.; ліс; с. Грушка Тлум. р-ну: Гринчак (1975, АСЗ, І, 899). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника лісу, пор. п-ще *Гринчак* (ІФД, 231).

Гринючки, -и; ж.; горб; с. Сороки Гор. р-ну: Гринючки (2012, БЛ[4], 203). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням андроніма *Гринючка* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Гринь* (див. вище).

Гринькі́в[1], -ового; ч.; хребет; найвища точка – 1253 м; між сс. Гута, Пороги Бог. р-ну та Гриньків і Ясень Рожн. р-ну: lesistym działem Hryńków (1880, SG, I, 512); Hryńków (1914 (1894), KuK P); Hryńkiй (1939, Rudn., 69); Гриньков (1982, ТК П); Гриньків (2003, ДСК, 216); Гриньків (2004, Експ.); grzbiet Hryńków (2006, GUG, 106). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села, що розкинулося біля хребта з рожнятівського боку, пор. с. *Гриньків* (ІФ АТП[7], 155). В основі ойконіма лежить особова назва *Гринько* < *Гринь* < *Григорій* (СУІ, 94).

Гринькі́в[2], -ового; ч.; гора; 1253 м; між сс. Гута, Пороги Бог. р-ну та Гриньків і Ясень Рожн. р-ну: Hrynkiu (1855, AKKGL, Bl. 48); Hryńków (1880, SG, I, 765); Hryńków Wierch (1935, MT Porohy); Гриньків (1980, Бойк., 78); Hryńków (2000, PBWG, 73, 76); Гриньків (2002, МЦГ К). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування хребта (див. вище), над яким підіймається гора.

Гринько́ва, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Гринькова (1995, ТМН, 14); Гринькова (2000, Ост., 9); Гринькова (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Гринько*. Таке ім'я мав багатий господар, який колись вимостив каменем дорогу на кутку.

Гри́нькове, -ого; с.; куток; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Гринькове (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Гринько*, пор. особове ім'я *Гринько* < *Григорій* (СУІ, 94), п-ще *Гринько* (ІФД, 231).

Гринько́та, -и; ч.; куток; с. Побережжя Тисм. р-ну: Гринькота (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська засновника чи колишнього жителя кутка, пор. особове ім'я *Гринькота* < *Гринь* < *Григорій*, п-сько *Гринькота* (Експ.).

Гриські́в, -ового; ч.; ліс; с. Милування Тисм. р-ну: Гриськів (2009, БЛ[2], 175). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Грисько*, пор. особове ім'я *Грисько* < *Григорій* (СУІ, 94), п-ще *Грисько* (ІФД, 231).

Гри́цеві Яри́, -их, -ів; мн.; яри, видолинки; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Грицеві Яри (2008, ЛСМ, 14). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *яри*, мн. від *яр* 'глибока довга западина (перев. з крутими або прямовисними схилами), що утворилася внаслідок розмиву пухких осадових порід тимчасовими потоками' (ВТС, 1424), 'балка; глибока балка, заросла лісом' (Мар., 255), а атрибутивним членом – прикметник *Грицеві*, що вказує на належність видолинків та землі навколо них у давнину *Грицеві*, пор. особове ім'я *Гриць* < *Григорій* (СУІ, 94).

Гриці́лів, -ового; ч.; куток; с. Добротів Надв. р-ну: Грицилів (1998, Мих., 184); Грицилів (2010, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Грицило*, пор. особове ім'я *Грицило* < *Григорій* (СУІ, 93–97), пор. п-ще *Грицило* (ІФД, 232).

Гриці́шиного, -ого; с.; поле; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Грицишиного (2006, КГ, 17); Грицишиного (2012, БЛ[4], 204). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Грицишин*, пор. п-ще *Грицишин* (ІФД, 232).

Гриці́, -ів; мн.; поле; с. Лука Гор. р-ну: Гриці (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій, очевидно, належало колись поле або вона проживала на ньому, пор. особове ім'я *Гриць* < *Григорій* (СУІ, 96).

Гри́цівка[1], -и; ж.; кол. хутір, тепер присілок смт Отинія Кол. р-ну: Hrycowka (1906 (1874), KuK K); Hrycówka (1933, MT K); Грицівка (1998, От., 12); Грицівка (2006, КВС, 116); Грицівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гриць*, пор. особове ім'я *Гриць* (див. вище). Так, очевидно, звали засновника хутора.

Гри́цівка[2], -и; ж.; хутір; с. Братківці Тисм. р-ну: Грицівка (2007, Гетьм., 18). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гриць* (див. вище).

Гри́цівка[3], -и; ж.; урочище (поле); с. Клубівці Тисм. р-ну: Грицівка (1995, ТМН, 21); Грицівка (2005, Карпів, 10); Грицівка (2009, БЛ[2], 175). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Гриць* (див. вище).

Грицко́ві, -их; мн.,; луг; с. Чехова Кол. р-ну: Грицкові (2012, БЛ[5], 232). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, володіла колись лугом, пор. особове ім'я *Грицко* < *Григорій* (СУІ, 95), п-ще *Грицко* (СУІ, 104).

Грицко́во, -ого; с.; поле; с. Перерісль Надв. р-ну: Грицково (2009, ПІН, 11). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Грицко* (див. вище).

Грицька́ Бо́йчика, словосп.; урочище (млака); с. Тучапи Снят. р-ну: Грицька Бойчика (2011, УШ). – Назва є формою родового відмінка антропоніма *Грицько Бойчик* – особового імені та прізвища колишнього власника землі в урочищі.

Грицюка́, -а; ч.; куток; с. Вікно Гор. р-ну: Грицюка (2012, БЛ[5], 232). – Назва є формою родового відмінка з посесивним значенням антропоніма *Грицюк*, пор. п-ще *Грицюк* (ІФД, 232).

Гришкі́в Лан, -ового, -у; ч.; поле; с. Дубки Гор. р-ну: Гришків Лан (2012, БЛ[5], 232). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лан* 'безліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір обороблюваної землі' (СУМ, IV, 443), 'рівне поле' (Лісняк, 360), а атрибутивним членом – прикметник *Гришків*, що вказує на належність поля в давнину *Гришкові*, пор. особове ім'я *Гришко* < *Григорій* (СУІ, 95), п-ще *Гришко* (ІФД, 232).

Гри́щукова, -ої; ж.; урочище; с. Задубрівці Снят. р-ну: Грищукова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Грищук*, пор. п-ще *Грищук* (ІФД, 232).

Грі́бку́, -ів; мн.; урочище; с. Старуня Бог. р-ну: Грібки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *грібки*, мн. від *гробок* < *гріб* 'могила' (ВТС, 198). Вона вказує на те, що в урочищі є могили розстріляних енкаведистами українських повстанців. Місцеві жителі висипали тут високу могилу й встановили хрест.

Гробу́[1], -ів; мн.; урочище; с. Незвисько Гор. р-ну: Гроби (2002, Левкун, 68); Гроби (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гріб* 'могила' (ВТС, 198). Вона вказує на те, що в урочищі був цвинтар, де хоронили під час Другої світової війни померлих від тифу.

Гробу́[2], -ів; мн.; урочище; с. Рибне Тисм. р-ну: Гроби (1995, ТМН, 42). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гріб* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись хоронили людей, померлих від холери.

Гробу́ще, -а; с.; лісове урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Гробище (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гробище* 'місце, де були *гроби* – могили', 'кладовище' (Худ.[2], 64), пор. *гріб* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись були захоронення.

За розповідями місцевих жителів, в урочищі колись закопували мертву худобу.

Гробу́щі[1], -ів; мн.; ліс; с. Бабче Бог. р-ну: Гробищі (2001, УШ); Гробищі (2012, БЛ[5], 232). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гробище* (див. вище). Вона вказує на те, що в лісі колись хоронили людей.

Гробу́щі[2], -ів; мн.; куток; с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну: Гробищі (1998, Мих., 184); Гробищі (2010, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гробище* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де колись хоронили людей.

Гробу́щі[3], -ів; мн.; поле; с. Драгомирчани Тисм. р-ну: Гробищі (2008, РДХ, 356). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гробище* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі колись хоронили людей.

Гро́би́щі[4], -ів; мн.; урочище; с. Братишів Тлум. р-ну: Гробищі (2011, УШ). – Назва

утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гробище* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись хоронили людей.

Гро́зина, -ої; ж.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Грозина (2011, УШ). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Гроза*, пор. п-ще *Гроза* (СП, 106).

За переказами місцевих жителів, назва урочища пов'язана з тим, що колись у цьому місці, де проходив торговий шлях на Буковину й Румунію, часто засідали грабіжники, які були грозою для торгівців.

Грома́дське[1], -ого; с.; пасовище; с. Глушків Гор. р-ну: Громадське (2012, БЛ[5], 232). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *громадське* ʻналежне усій *громаді*; колективне' (ВТС, 199).

Грома́дське[2], -ого; с.; лісове урочище; смт Ланчин Надв. р-ну: Громадське (1998, Мих., 184). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *громадське* (див. вище), що вказує на належність урочища в давнину громаді села.

Грома́дське[3], -ого; с.; поле; с. Завалля Снят. р-ну: Громадське (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *громадське* (див. вище), що вказує на належність поля в давнину сільській громаді.

Грома́дське[4], -ого; с.; куток; с. Сілець Тисм. р-ну: Громадське (2002, СНЧ, 35). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (толоки й вигону), на якому було започатковано куток. В основі мікротопоніма лежить прикметник *громадське* (див. вище), що вказує на належність урочища в давнину громаді села.

Грома́дський[1], -ого; ч.; ліси; **1**) с. Красна Надв. р-ну: Громадський (2009, Експ.); **2**) с. Буківна Тлум. р-ну: Громадський (2012, Експ.); **3**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Громадський (2012, Експ.); **4**) с. Пужники Тлум. р-ну: Громадський (2012, БЛ[5], 232). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *громадський* (див. вище), що вказує на належність лісів в давнину громадам сіл.

Грома́дський[2], -ого; ч.; луги; **1**) с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Громадський (2012, БЛ[5], 232); **2**) с. Тучапи Снят. р-ну: Громадський (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *громадський* (див. вище), що вказує на належність лугів у давнину громадам сіл.

Грома́дські Ворота, -их, -іт; мн.; куток; с. Тишківці Гор. р-ну: Громадські Ворота (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного реалоніма – найменування одного з чотирьох в'їздів у містечко Тишківці, що були тут у середині XVI ст. Вона вказує на розташування кутка біля такого в'їзду. В основі реалоніма лежить апелятив *ворота* ʻпроїзд або прохід в огорожі між будівлями тощо, а також воріткиʼ, що його закривають; брама' (ВТС, 158), ускладнений прикметником *громадські* ʻпризначені для людей, громади'.

Громови́й Міст, -ого, мосту; ч.; урочище; с. Поточище Гор. р-ну: Громовий Міст (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного понтоніма – найменування мосту, що знаходиться в урочищі. Що стосується понтоніма, то місцеві жителі його трактують неоднозначно. Одні з них стверджують, що міст так названий через те, що в нього часто били громи, інші, – що на ньому колись відбулася кривава битва, у якій гарматами було вибито багато людей.

Громо́ви́ця, -і; ж.; полонина; с. Гута Бог. р-ну: Громовиця (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *громовиця* ʻдерево, в яке вдарив грім; велика грозова хмара' (ГГ, 49), ʻгроза' (ВТС, 199), ʻгроза; громова стріла; белемніт' (ЕСУМ, І, 596), ʻгромовий камінь, громові стріли, блискавки' (Hr., 150). Вона вказує на те, що на полонині часто бувають грози й б'ють громи.

Гру́ба Ялу́ця, -ої, -і; ж.; ліс; с. Лесівка Бог. р-ну: Груба Ялиця (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ялиця* ʻялиновий ліс'

(Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *груба* ʻвелика за об'ємом і поперечним перерізом; товстаʼ (ВТС, 199), що вказує на товщину дерев у лісі.

Гру́бий Ліс, -ого, -у; ч.; ліси; **1**) с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Грубий Ліс (2012, БЛ[5], 232); **2**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Грубий Ліс (2011, Експ.). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площіʼ (ВТС, 491), а атрибутивними членами – прикметник *грубий* (див. вище), що вказує на товщину дерев у лісах.

Грудку́, -ок; мн.; поле; с. Цуцилів Надв. р-ну: Грудки (1998, Мих., 184). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *грудки* ʻнерівності на поверхні землі і т. ін. у вигляді затверділих горбківʼ (ВТС, 200), пор. також *грудка* ʻщільно стиснутий шматок якоїсь речовини, перев. м'якої, розсипчастої, крихкоїʼ (там же). Вона вказує на характер ґрунту на полі.

Грузька́[1], -ої; ж.; урочище; с. Рунґури Кол. р-ну: Грузька (2002, Рунґ., 240); Грузька (2011, УШ); Грузька (2012, БЛ[5], 232). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *грузька* (< псл. **gręzьka*) ʻу якій можна загрузнути, вкрита болотомʼ (ВТС, 200), ʻболотистаʼ (Експ.), пор. *грузь* ʻв'язке болото; трясовинаʼ (ГГ, 49), ʻболотоʼ (Онишк., І, 195), ʻтрясовина, густа грязюкаʼ (ЕСУМ, І, 605). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Грузька́[2], -ої; ж.; поле; с. Будилів Снят. р-ну: Грузька (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *грузька* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту на полі, яке в дощову погоду перетворюється в суцільну грязюку.

Грузьке́, -ого; с.; лісове урочище; с. Волосів Надв. р-ну: Грузьке (1998, Мих., 185). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *грузьке* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Груше, -ого; с.; урочище; с. Жуків Тлум. р-ну: Grusze (1933, МТ К). – Назва утворена, очевидно, способом субстантивацій та онімізації прикметника *груше* ʻгрушеве; на якому ростуть *груші*ʼ. Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Грушéва, -ої; ж.; част. села (куток); с. Русів Снят. р-ну: Грушева (2012, БЛ[5], 232); Грушева (2012, НПС, 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *грушева* ʻв якій ростуть *груші*ʼ. Вона вказує на вид плодових дерев, які проростають на кутку.

Гру́шечки, -ок; мн.; поле; с. Одаїв Тлум. р-ну: Грушечки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *грушечка*, дем. від *груша* ʻсадове і лісове фруктове дерево з темно-зеленим цупким листям та плодами, що переважно мають форму заокругленого конусаʼ (ВТС, 200), ʻгрушеві насадженняʼ (Експ.). Вона вказує на те, що в урочищі колись проростали дикі дерева цієї породи.

Гру́шище, -а; с.; урочище; с. Загвіздя Тисм. р-ну: Hruszyszcze (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 58, арк. 45); Грушище (2012, БЛ[5], 233). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *грушище* ʻмісце, де росли (ростуть) *груші*ʼ (Експ.). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Гру́шів[1], -евого; ч.; село; Кол. р-н; нал. до Корницької с/р; віддаль до Коломиї – 10 км, до Івано-Франківська – 75 км: Chrussow (1564–1566, ЖУР, І, 13); Hluszow (?) (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Hruszów (1661–1665, LWR, III, 97); Hruszów (1882, SG, III, 192); Грушів (1947, АТП, 507); Грушів (2009, ІФ АТП[7], 156). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Груш*, пор. давнє особове ім'я *Hrus*, яке слід читати як *Груш* (1489, AGZ, XVIII, 1824), *Груш* (Демч., 128), ст.-п. *Grusz* (SSNO, II, 215), ч. *Hruš* (Худ.[1], 88). Можливо також, що цей ойконім мотивований коротким прикметником *грушів* ʻгрушевий', пор. *буків* < *буковий*, *березів* < *березовий*, *берестів* < *берестовий* та інш. (Вербич, Рец., 389). У такому разі він вказує на природні особливості терену, де було започатковане село, зокрема на наявність тут грушевого саду. Д. Г. Бучко виводить цю назву від однозвуч-

ного гідроніма – найменування потоку, що протікає через село (Бучко, 67).

Гру́шів[2], -евого; ч.; потік; п. Пруту л. Дунаю; довжина – 5 км; сс. Грушів, Тростянка Кол. р-ну: Hruszów (1855, AKKGL, Bl. 49); Hruszów (1882, SG, III, 191); Hruszów (1904 (1877), KuK Kuty); Hruszów (1933, MT Kuty); Грушев (1960, WRG, I, 533); Грушів (1979, СГУ, 159); Грушів (2006, КВС, 43). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), через яке протікає потік.

Гру́шів[3], -евого; ч.; горб; 341 м; с. Троїця Снят. р-ну: Gruszów (1889, SG, X, 107); Gruszów (1904 (1877), KuK Kuty); Hruszów (1933, MT Kuty); Грушів (1982, КС, 51); Грушів (2011, УШ). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Груш* (див. вище). Можливою також є мотивація цього ороніма коротким прикметником *грушів* (див. вище), що міг вказувати на характер рослинності на горбі.

Гру́шів[4], -евого; ч.; кол. фільварок, нал. до с. Троїця Снят. р-ну, тепер ліс: Gruszow (1900, SGG, 712); ліс Грушів (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на схилах якого був заснований фільварок.

Гру́шка[1], -и; ж.; кутки; **1**) с. Чортовець Гор. р-ну: Грушка (2009, Експ.); **2**) с. Яківка Тлум. р-ну: Gruszka (1933, MT K); Грушка (2011, УШ). – Назви утворені, очевидно, від апелятива *грушка* ʻсадове і лісове фруктове дерево з темно-зеленим цупким листям та плодами, що переважно мають форму заокругленого конусаʼ (ВТС, 200), ʻгрушеві насадженняʼ (Експ.). Вони вказують на виникнення кутків біля грушевих садів або коло окремих грушок, які, мабуть, були орієнтирами на місцевості.

За свідченнями місцевих жителів, назва кутка в селі Чортовець зумовлена тим, що там росла найбільша й найдавніша грушка, а розміщення вулиць на кутку схоже на дерево: центральна дорога – стовбур, а вулички, що відходять від дороги, нагадують гілки (Експ.).

Гру́шка[2], -и; ж.; поточина; л. Чортовця (Саги) п. Дністра; довжина – 6 км; с. Чортовець Гор. р-ну: Грушка (2008, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), з якого витікає поточина.

Гру́шка[3], -и; ж.; потоки; **1**) п. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю: довжина – 13 км, площа басейну – 66 км^2; сс. Велика Кам'янка, Джурків Кол. р-ну, Росохач Гор. р-ну, Яківка Тлум. р-ну: Gruszka (1855, AKKGL, Bl. 49); Gruszka (1880, SG, I, 819; 1881, SG, II, 877); Gruszka (1906 (1876), KuK); Gruszka (1914, GKK); Gruszka (1930, MT SC); Грушка (1979, СГУ, 159); Грушка (2006, ЕКол., IV, 164); Грушка (2009, РІФ); **2**) п. Тлумачу п. Дністра; довжина – 6 км; с. Грушка Тлум. р-ну: Gruszka, Gruszecki potok (1881, SG, II, 876, 877); Грушка (1979, СГУ, 159). – Назви виникли в результаті трансонімізації відповідно ойконіма та мікротопоніма – найменувань села та кутка (див. вище), з яких витікають потоки. Д. Г. Бучко вважає їх здеформованою формою від *грузька* ʻу якій можна загрузнути; болотистаʼ (Бучко, 200).

Гру́шка[4], -и; ж.; поле; між сс. Велика Кам'янка та Джурків Кол. р-ну: Gruszka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 219); Gruszka (1906 (1876), KuK K); Gruszka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 219, арк. 37); Gryszka (1906 (1876), KuK K); Gruszka (1933, MT K); Грушка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), що протікає біля поля.

Гру́шка[5], -и; ж.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 12 км, до Івано-Франківська – 41 км: Gruszka (1427, ZDM, VII, 226); Gruszka (1578, ŹDz, XVIII/I, 95); Gruszka (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Gruszka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 190); Gruszka (1855, AKKGL, Bl. 45); Грушка (1947, АТП, 512); Грушка (2009, ІФ АТП[7], 156). – Назва неоднозначна щодо походження. Д. Г. Бучко виводить її від однозвучного гідроніма – найменування потоку, на берегах якого розкинулося село. В основі гідроніма лежить, на його думку, прикметник *грузька*

ʻу якій можна загрузнути; болотистаʼ (Бучко, 67). Однак можливо, що цей ойконім мотивований апелятивом *грушка*, дем. від *груша* (див. вище). У такому разі він указує на характер рослинності терену, на якому виникло село.

За народним переказом, село заснували три прибулі зі сходу мандрівники. Одного звали Козак, другого – Ровенко, а третього – Мельниченко. На нинішнє Підзамче вони прийшли перед заходом сонця. Розглянувши навколишню місцевість, вирішили заночувати під великою розлогою дикою грушкою. Прокинувшись вранці, мандрівники побачили, що це місце дуже зручне для захисту від ворогів, і вирішили залишитися тут назавжди. Незабаром до них приєдналися й інші втікачі, які не витримували утисків князів і частих нападів кочових племен. Спільними зусиллями вони побудували тут з каменю високий замок, який не раз рятував їх від татар та інших напасників. Так виникло поселення, яке, за видом дерева, під яким заночували перші пришельці, назвали Грушкою.

Грушкú, -ок; мн.; куток; смт Обертин Тлум. р-ну: Грушки (1996, МВН, 20); Грушки (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *грушки* ʻгрушевий сад; грушеві насадженняʼ (Експ.). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому виник куток.

Гру́шківська, -ої; ж.; гора; 338 м; с. Грушка Тлум. р-ну: Gruszkowska (1855, AKKGL, Bl. 45); Gruszkowska (1905 (1874), KuK TT); Gruszkowska (1914, GKK). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *грушківська* ʻяка розташована (височіє) на території с. *Грушка* (див. вище)ʼ.

Грядá[1], -и; ж.; узвишшя; **1**) між сс. Прикмище Гор. р-ну та Чехова Кол. р-ну: Hreda (1906 (1876), KuK K); Hreda (1933, MT K); **2**) між с. Микитинці Ів.-Франк. м/р та м. Тисмениця: Hryda (1932, MT S); Гряда (2011, Експ.); **3**) с. Коршів Кол. р-ну: Гряда (2011, УШ); **4**) с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Hryda (1906 (1876), KuK K); Hreda, Hrada (1933, MT K); Гряда (2011, УШ); **5**) с. Троїця Снят. р-ну: Гряда (2011, УШ); **6**) с. Тростянець Снят. р-ну: Гряда (2011, УШ); **7**) між сс. Жуків, Бортники та Хотимир Тлум р-ну; вар. *Грєда*, *Гріда*: Hrida (1855, AKKGL, Bl. 45); Гряда (1960, Кобил., ДЛМ, 113); Грєда, Гряда (1973, Кобил., 271); Гряда (2011, УШ); **8**) с. Петрів Тлум. р-ну; вар. *Гріда*: Гріда (2006, Гач., 9); Гряда (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *гряда* (< псл. **gręda*) ʻпідвищенняʼ (ПГФ, 103), ʻвисоке місцеʼ (Нг., 38), ʻвитягнута в довжину височина, гірське пасмоʼ (ВТС, 200), ʻневелике продовгувате підвищенняʼ (Череп., 67). Варіанти назв відбивають особливості місцевих говірок.

Грядá[2], -и; ж.; урочище; с. Чортовець Гор. р-ну: Гряда (2007, ССЧ, 10); Гряда (2012, БЛ[5], 233). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гряда* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні урочища.

Грядá[3], -и; ж.; кутки; **1**) с. Коршів Кол. р-ну: Гряда (2010, Досин, 24); **2**) с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Grzęda (1900, SGG, 295); Гряда (1996, КВС, 84). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань узвиш (див. вище), на яких розкинулися кутки.

Грядá[4], -и; ж.; ліси; **1**) с. Троїця Снят. р-ну: Гряда (2011, УШ); **2**) с. Тростянець Снят. р-ну: Гряда (2011, УШ); **3**) с. Петрів Тлум. р-ну; вар. *Гріда*: Grzęda (1926, MT T); Гріда (2006, Гач., 9); Гріда, Гряда (2011, УШ); **4**) с. Хотимир Тлум. р-ну: Гряда (1960, Кобил., ДЛМ, 113). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань узвиш (див. вище), на яких розкинулися ліси.

Грядá[5], -и; ж.; поле; с. Петрів Тлум. р-ну; вар. *Гріда*: Гряда, Гріда (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування узвишшя (див. вище), на якому розкинулося поле.

Губа́р, -я; ч.; урочище (поле); с. Стриганці Тисм. р-ну: Губар (2011, Осташі). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, якій належало колись поле, пор. п-ще *Губар* (СП, 107), ч. *Hubań* (Sv., 268).

Губарí, -ів; мн.; кол. поселення на Покутті, тепер не ідент.: Hubary (1482, AGZ, XIX, 189); Hubari (1578, ŹDz, XVIII/I, 91). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини за прізвиськом батька, яка заснувала село, пор. п-ще *Губар* (див. вище). Можлива також мотивація цього ойконіма апелятивом **губарі* ʻлюди, які збирали гриби’, пор. діал. *губа* ʻгриб’ (Експ.), гуц. *губи* ʻзагальна назва їстивних грибів або грибів гірших сортів’ (ГГ, 50).

Гу́бень, -ю; ч.; потік; л. Дзвинячу л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 4,5 км; сс. Дзвиняч, Підгір’я Бог. р-ну; вар. *Губенський*: Huben (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 22, арк. 101); Huben (1855, AKKGL, Bl. 44); Hubeń (1882, SG, III, 196); Губень (1960, WRG, I, 542); Губень (1979, СГУ, 160); Губенський (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації ороніма – найменування гори *Губеня* (див. далі), з якої стікає потік. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном. Можливе також її утворення за допомогою суфікса *-ень* (< *-ьпь*) від апелятива *губа* (див. вище). У такому разі назва вказує на природні особливості терену, в якому протікає потік. С. О. Вербич трактує цю назву як лексико-семантичне утворення від незасвідченого географічного апелятива **gubьпь* – деривата із суфіксом *-ьнь* від **guba* / **gubъ* з імовірною семантикою **ʻвигин (берега, русла тощо)’ або ж **ʻвузький потік’ (Вербич, ГСД, 48). Така її етимологія, зважаючи на конфігурацію та розміри потоку, також можлива.

Губе́ня[1], -і; ж.; гора; 438 м; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Hubenia (1880, KuK S); Hubenia (1889, SG, X, 440); Hubena (1932, MT S); Губеня (2004, Експ.). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *губеня* (бот.), що є, мабуть, фонетичним варіантом апелятива *губаня* (жовта) (бот.) ʻзеленчук жовтий’ (Смик, 46). У такому разі вона вказує на характер рослинності на горі. Можливо також, що цей оронім є суфіксальним утворенням на *-ен(я)* від апелятива *губа* (див. вище). Таким чином, мотивуючою для нього може бути ознака – ʻгора, на якій ростуть гриби’.

Губе́ня[2], -і; ж.; ліс; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Hubenia (1880, KuK S); Hubena (1932, MT S); Губеня (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилах якої розкинувся ліс.

Гу́бинський Ліс, -ого, -у; ч.; ліс; с. Копачинці Гор. р-ну: Hubiński las (1880, KuK JCz). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі’ (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *губинський*, що вказує на належність лісу громаді сусіднього с. *Губин* (Терн. обл.) або окремим його жителям.

Губни́ська, -ськ; мн.; поле; с. Копачинці Гор. р-ну: Губниська (2012, Експ.). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) утворенням способом плюралізації та онімізації апелятива *губнисько* ʻмісце, де є *губа* – затока’, пор. *губа* ʻзатока’ (ЕСУМ, I, 610); у такому разі вона вказує на те, що поле розкинулося на березі Дністра, який має затоки; б) таким же утворенням від апелятива *губнисько* зі значенням ʻмісцевість, де ростуть *губи* – гриби (див. вище)’.

Гу́бчин[1], -а; ч.; куток; с. Середній Майдан Надв. р-ну; вар. *Гупчин*: Губчин (1998, Мих., 185); Гупчин, Губчин (2008, ЛСМ, 18); Губчин (2010, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Губка* або *Губець*, пор. п-ще *Губка* (СП, 107), а також давнє особове ім’я *Губець* (Чучка, Сл., 140) < *Губомиръ*, *Губославъ* (Мор., 65). Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій дзвінкий [*б*] в кінці складу вимовляється як [*п*].

За народними переказами, так називалося колись місто, яке існувало тут у княжі часи. У місті за наказом Данила Галицького був побудований красивий замок, план якого склав хоробрий воїн на прізвисько Крамар. На його честь місто в народі часто називали Крамарським. Воєводою в замку був боярин Губка, який сприяв розбудові міста. У нью-

му жили й працювали гончарі, ремісники, теслярі та люди інших професій. Але якось через 2 чи 3 століття стався потужний землетрус, і місто разом із замком провалилося під землю. Тепер на тому місці, де були воєводині палати, є глибока криниця, виміряти відстань до дна якої ніхто не зміг. Щоб убергтися від якогось лиха, люди закинули її усілляким мотлохом. На місцевості, де було місто, місцеві жителі побудували колись капличку, яку знищили при радянській владі. У наш час вона відновлена й сюди часто приходять жителі навколишніх сіл, щоб помолитися за душі померлих (див. ЛСМ, 19–20).

Гу́бчин[2], -а; ч.; пагорб; сс. Середній Майдан, Гаврилівка Надв. р-ну: Губчин (2008, ЛСМ, 19); Губчин (2011, Бойко). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), який розкинувся на горбі.

Гу́бчин[3], -а; ч.; поле; с. Гаврилівка Надв. р-ну: Губчин (1998, Мих., 185). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування пагорба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Гу́бчин[4], -а; ч.; пасовище; с. Гаврилівка Надв. р-ну: Губчин (1998, Мих., 185). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування пагорба (див. вище), на якому розкинулося пасовище.

Гук, -а; ч.; куток (вулиця); с. Рожневі Поля Снят. р-ну: Гук (2011, УШ); Гук (2012, НПС, 285). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чоловіка, який міг започаткувати куток, пор. давнє особове ім'я *Гук* (Чучка, Сл., 141), п-ще *Гук* (СП, 108); б) семантичним утворенням від апелятива *гук* (< псл. **guk*ъ) ʻводоспад' (ГГ, 50), ʻвеликий водоспад' (Лящук, 166); у такому разі вона вказує на те, що на території кутка є місце, де вода падає з певної висоти.

Гу́кавка[1], -и; ж.; поточина; п. Дністра; довжина – 12 км; с. Семаківці Гор. р-ну: Гукавка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від прикметника *гукава* ʻяка має *гуки* – водоспади', пор. *гук* (див. вище). Вона вказує на характер течії потоку.

Гу́кавка[2], -и; ж.; урочище; с. Семаківці Гор. р-ну: Гукавка (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), що протікає в урочищі.

Гу́кало, -а; с.; водоспад; с. Вільховець Гор. р-ну: Гукало (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гукало* (< псл. **gukadlo*) ʻшумний бурхливий водоспад', пор. *гу́кати* – звуконаслідувальне дієслово зі значенням ʻсильно стукотіти, гуркотіти' (ЕСУМ, І, 615).

Гу́ки, -ів; мн.; урочища; **1**) с. Гута Бог. р-ну: Гуки (2011, УШ); **2**) с. Голосків Кол. р-ну: Гуки (2006, ЕКол., IV, 100); **3**) смт Отинія Кол. р-ну: Гуки (1998, От., 16); Гуки (2006, КВС, 116). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *гук* (див. вище). Вони вказують на наявність на потоках, які течуть в урочищах, багатьох водоспадів.

Гу́ків, -ового; ч.; потік; л. Вікна л. Белелуї л. Пруту л. Дунаю; між сс. Ясенів-Пільний і Топорівці Гор. р-ну: Гуків (2003, ТК К). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ів* з топографічним значенням від апелятива *гук* (див. вище). Вона вказує на характер течії води і особливості поточища. Можливо також, що в основі гідроніма лежить антропонім *Гук*, пор. давнє особове ім'я *Гук* (Чучка, Сл., 141), п-ще *Гук* (СП, 108).

Гу́ків Ліс[1], -ового, -у; ч.; ліс; с. Гостів Тлум. р-ну; вар. *Гуків*: Гуків (2009, НСГ, 10); Гуків Ліс (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі' (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *Гуків*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *Гукові*, пор. п-ще *Гук* (див. вище). Варіант назви з'явився в результаті еліпсису опорного компонента складеного найменування.

За народним переказом, ліс названий так тому, що в ньому похований козацький отаман Гук.

Гу́ків Ліс², -ового, -у; ч.; горб; с. Гостів Тлум. р-ну: Гуків Ліс (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), що проростає на горбі.

Гу́кова, -ої; ж.; лісова ділянка; с. Закрівці Кол. р-ну: Гукова (2011, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Гук* (див. вище).

За народним переказом, ділянка названа так тому, що тут спочиває козацький отаман, борець за визволення українського народу Пилип Гук.

Гулимбійовського, -ого; с.; поле; с. Узин Тисм. р-ну: Гулимбійовського (2012, Експ.). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Гулимбійовський*. Таке прізвище мав колишній власник поля.

Гу́лівці, -ів; мн.; кол. поселення на Покутті, тепер до ідент.: Hulowcze (1511, MRPS, IV/2, 83). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем батька, родоначалька чи володаря, які, очевидно, заснували село, пор. давня особова назва *Гуль* (Мор., 66), п-ще *Гуль* (ІФД, 234).

Гу́лянка, -и; ж.; урочище; с. Поточище Гор. р-ну: Гулянка (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гулянка* ʻмісце для гуляння, розваг' (ВТС, 201). Вона вказує на те, що в урочищі колись молодь влаштовувала ігри та розваги.

Гуменéць, -нця; ч.; гора; 506,2 м; с. Добротів Надв. р-ну: Гуменець (2004, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чоловіка, який проживав колись на горі, пор. п-ща *Гумен* (ІФ, 177; ТД К, 118), *Гуменець* (Експ.).

Гуме́нна, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Олешків Снят. р-ну: Гуменна (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гуменний* (заст.) ʻприкажчик, що організовував роботу на току поміщика' (ВТС, 201). Вона вказує на те, що на кутку колись проживала людина вказаної вище професії. Назва узгоджена в роді й числі з номенклатурним терміном *вулиця*.

Гуменці́, -ів; мн.; пасовище; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Гуменці (2012, Експ.). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій, мабуть, належало колись пасовище, пор. п-ще *Гуменець* (див. вище).

Гумни́ська, -иськ; мн.; урочище (поле) с. Олеша Тлум. р-ну: Humniska (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 188, арк. 13); Humniska (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 207, арк. 18); Gumniska (1905 (1874), KuK TT). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гумнисько* ʻмісце, де колись було *гумно* – тік з господарчими будівлями за селом; гумнище' (Худ.[2], 66), пор. діал. *гумно* ʻтік з господарчими будівлями біля житла або за селом' (ВТС, 202).

Гумни́сько, -а; с.; урочище; с. Підлужжя Тисм. р-ну: Гумнисько (2011, УЩ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гумнисько* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись був тік з господарчими будівлями.

Гумни́ще, -а; с.; поле; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Gumniszcze (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 11, арк. 45); Gumniszcze (1906 (1876), KuK K); Gumniszcze (1933, MT K). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гумнище* ʻт. с., що *гумнисько* (див. вище)'. Вона вказує на те, що на полі колись був тік з господарчими будівлями.

Гумни́щі, -ищ; мн.; горб; с. Семенівка Гор. р-ну: Гумнищі (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гумнище* (див. вище). Вона вказує на те, що на горбі колись були токи з господарчими будівлями.

Гумно́, -а; с.; урочище; с. Чернятин Гор. р-ну: Гумно (1996, ІЧ, 16). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гумно* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись був тік з господарчими будівлями.

Гуни́ска, -ск; мн.; поле; с. Бортники Тлум. р-ну; давня назва – *Гумниська*: Humniska (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6,

спр. 192, арк. 13); Humniska (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 202, арк. 17); Гуниска (2011, УШ). – Давня назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гумнисько* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі колись були токи з господарчими будівлями. Сучасне його найменування є діалектною формою давньої назви, пор. наддн. *гу́нищі* ʻмісце, де були стодоли’ (Шило, 98).

Гу́нишна[1], -ої; ж.; урочище (поле, нива); с. Стриганці Тисм. р-ну; вар. *Гунишні*: Гунишна (2004, Експ.); Гунишні (2011, Осташі); Гунишна (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути утворенням способом субстантивації та онімізації прикметника *гунишна*, що є розмовною формою від *гумнишна* ʻна якій розташоване, знаходиться *гумно* (див. вище)’. Оскільки назва вживається в різних формах, можемо також припустити, що первісною її формою була *Гунишні* як результат трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка могла володіла колись полем, пор. однокорінне пол. п-ще *Hunik* (КТК, 149). Форма ж *Гунишна* з’явилася в такому разі відповідно до номенклатурного терміна *нива*.

Гу́нишна[2], -ої; ж.; гора; 320,3 м; с. Стриганці Тисм. р-ну; вар. *Гунушна*: Гунушна (1976, ТК Г); Гунушна (2002, ТК Кал.); Гунишна (2004, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (ниви) (див. вище), що розкинулася на горі.

Гу́ни́ще, -а; с.; куток; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Гунище (1997, Єз., 187). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гунище* (діал.) ʻмісце, де була стодола, тік’ (Експ.), пор. наддн. *гу́нищі* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку колись був тік та стайні графа Дідушицького.

Гу́ни́щі[1], -ищ; мн.; урочища (поля); **1**) с. Тисменичани Надв. р-ну: Гунищі (1998, Мих., 185); **2**) с. Підвербці Тлум. р-ну; давня назва – *Гумниська*: Humniska (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 91, арк. 10); Гунищі (2010, БЛ[1], 343); Гунищі (2011, УШ). – Давня назва в с. Підвербці утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гумнисько* (див. вище). В основі сучасних найменувань урочищ лежить апелятив *гунище* (див. вище). Вони вказують на те, що на полях колись були токи з господарчими будівлями. Л. П. Білінська вважає ці назви відантропонімними утвореннями (БЛ[1], 343), що, зважаючи на наявність у їх складі суфікса *-ищі*, така етимологія видається непереконливою.

Гу́ни́щі[2], -ищ; мн.; горб; с. Кутище Тлум. р-ну; давня назва – *Гумниська*: Humniska (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 110, арк. 47); Humniska (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 145, арк. 76); Гунищі (2011, УШ). – Давня назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гумнисько* (див. вище). Сучасне найменування горба мотивоване апелятивом *гунище* (див. вище).

Гу́ни́щі[3], -ищ; мн.; ліс; с. Кутище Тлум. р-ну: Гунищі (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся ліс.

Гуракóві Вертéби, -их, -ів; мн.; поле; с. Живачів Тлум. р-ну: Гуракові Вертеби (2012, БЛ[5], 233). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вертеби*, мн. від *вертеб* ʻпечера; яр; провалля, круча; глибокий курутий яр; непрохідні скали’ (Мар., 219), ʻдолина, урвище; глибокий крутий яр’ (Лісняк, 359), ʻвелика скала’, а атрибутивним членом – прикметник *Гуракові*, що вказує на належність поля в давнину *Гураку*, пор. п-ще *Гурак* (ІФД, 234).

Гу́ралів Горб, -евого, -а; ч.; горб; с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Гуралів Горб (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок’ (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *Гуралів*, що вказує на належність орооб’єкта в давнину *Гуралю*, пор. п-ще *Гураль* (ІФД, 234).

Гура́льнище, -а; с.; урочище; с. Угорники Кол. р-ну: Гуральнище (2012, БЛ[5], 233). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гуральнище* ʻмісце,

де була *гуральня* – винокурня чи спиртогорілчаний завод', пор. *гуральня*, *ґуральня* (заст.) 'спиртово-горілчаний завод; винокурня' (ВТС, 205).

Гура́льня[1] -і; ж.; урочища; **1**) с. Колінки Гор. р-ну: Гуральня (2008, УШ); **2**) с. Копачинці Гор. р-ну: Гуральня (2008, УШ); **3**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Гуральня (2012, БЛ[5], 233). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *гуральня*, *ґуральня* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах колись виробляли горілку або вино.

Гура́льня[2], -і; ж.; куток; с. Турка Кол. р-ну: Гуральня (2012, БЛ[5], 233). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гуральня* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку колись виробляли горілку або вино.

Гура́льня[3], -і; ж.; гора; с. Петрилів Тлум. р-ну: Гуральня (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гуральня* (див. вище). Вона вказує на те, що на горі в давнину вирощували виноград і виробляли горілку або вино.

Гура́льня[4], -і; ж.; пасовище; с. Петрилів Тлум. р-ну: Гуральня (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося пасовище.

Гура́льня[5], -і; ж.; джерело; с. Петрилів Тлум. р-ну: Гуральня (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування пасовища (див. вище), на якому пробивається джерело.

Гу́рбине, -ого; с.; хутір, нал. до с. Грабовець Бог. р-ну; вар. *Гурбино*: Гурбине (1947, АТП, 499); Гурбине (1961, ІФ АТП[1], 77); Гурбино (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(е*, *-о)* від антропоніма *Гурба*, пор. п-ще *Гурба* (Редько, І, 266), а також похідне *Гурбик* (СП, 109).

За народними переказами, на цьому хуторі колись проживав дуже мудрий чоловік, який вивчав географію й топографію краю. Оскільки територія, на якій розкинувся хутір, була горбистою, то він назвав його *Гурбино*.

Гу́рка́йло, -а; с.; джерело; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Гуркайло (1998, Мих., 185). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гуркайло*, що є варіантом від *гуркало* 'джерело, в якому вода з шумом виходить на поверхню' (Експ.), 'водоспад' (Онишк., І, 200), пор. *гуркати* 'видавати, створювати гуркіт' (СУМ, ІІ, 195), а також *гуркало* 'невеликий низький водоспад' (Лящук, 166), 'потік, який гуркає, стукає, шумить', 'водоспад' (Rudn., 22), 'маленький водоспад' (Грінч., І, 340).

Гу́ркала[1], -ів; мн.; поля; **1**) с. Джурків Кол. р-ну: Гуркала (2012, БЛ[5], 233); **2**) с. Завалля Снят. р-ну: Гуркала (2012, БЛ[5], 233). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *гуркало* (див. вище). Вона вказує на наявність на полях потоків з водоспадами та шумних джерел.

Гу́ркала[2], -ів; мн.; урочище; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Гуркала (2006, МРС, 73). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гуркало* (див. вище). Вона вказує на акустичні властивості води, яка пробивалася в урочищі з-під землі потужними джерелами, утворюючи став і криницю.

Гу́ркало[1], -а; с.; урочище; с. Вербівці Гор. р-ну: Гуркало (2011, МП). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гуркало* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі є потік з невеликим водоспадом або потужне джерело.

Гу́ркало[2], -а; с.; потоки; **1**) п. Гниляка л. Ямгорова (Лемця) п. Дністра; довжина – 12 км, площа басейну – 27,3 км^2; с. Ясенів-Пільний, Серафинці Гор. р-ну: Hurkało (1880, KuK Z); Hurkało (1882, SG, III, 221); Гуркало (1917, Машт., ДБ, 22); Hurkało (1926, МТ Н); Гуркало (1979, СГУ, 162); Гуркало (2008, УШ); **2**) п. Дністра; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Гуркало (2012, Експ.); **3**) л. Дутрова п. Тлумачу п. Дністра; між сс. Гринівці та Колінці Тлум. р-ну: Гуркало (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *гуркало* (див. вище). Вони вказують на наявність на потоках водоспадів, які утворюють шуми.

За переказами, на потоці між селами Гринівці та Колінці був колись шумливий водоспад. Одного разу якийсь пан переїжджав потік і попав ненароком у водоворот, який робив цей водоспад. Пан потонув, а вода до цих пір обертає бричку й тому чується гуркіт.

Гу́ркало[3], -а; с.; пасовище; с. Джурків Кол. р-ну: Гуркало (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гуркало* (див. вище). Вона вказує на те, що пасовищі є потік з невеликим водоспадом або потужне джерело.

Гу́ркало[4], -а; с.; куток; с. Єзупіль Тисм. р-н: Гуркало (1975, АСЗ, І, 767); Гуркало (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинувся куток.

Гу́ркало[5], -а; с.; куток; с. Ямниця Тисм. р-ну: Гуркало (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гуркало* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку річка Ямничанка (див. далі), яка тут протікає, під час повеней гуркає, стукає, шумить.

Гусаку́[1], -ів; мн.; хутір, об'єдн. з с. Саджава Бог. р-ну, тепер його куток; давня назва – *Бобик*: Bobek (1885, AKKGL, Bl. 44); Bobek (1880, KuK S); Bobek (1913, GKS); Husakie (Bobek) (1932, MT S); Husaki (1934, SDW, № 22, s. 246); Гусаки (1947, АТП, 499); Гусаки (1961, ІФ АТП[1], 77); Гусаки (2003, Мороз, 6). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища засновника хутора, пор. п-ще *Бобик* (ІФД, 198). Сучасне найменування кутка мотиване груповим антропонімом – найменуванням родини, яка проживала колись на хуторі, пор. відоме в селі п-ще *Гусак* (Мороз, 26).

Гусаки́[2], -ів; мн.; присілки; **1**) с. Лесівка Бог. р-ну: Гусаки (2002, Лес., 10); **2**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Гусаки (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних групових антропонімів – найменувань родин, які проживають на кутках, пор. п-ще *Гусак* (див. вище).

Густе́ Бере́ззя, -ого, -я; с.; лісове урочище; с. Липівка Тисм. р-ну: Густе Береззя (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, в якому опорним компонентом є апелятив *береззя* 'березові зарості' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *густе*, що вказує на велику кількість дерев в урочищі, що робить його темним.

Гу́та[1], -и; ; ж.; село, Бог. р-н, с/р; віддаль до Богородчан – 43 км, до Івано-Франківська – 68 км: Huta (1855, AKKGL, Bl. 48); Porohy z Hutą (1887, SG, VIII, 823); Huta (1900, SGG, 43); Huta (1914 (1894), KuK P); Гута (1947, АТП, 516); Гута (1997, ІФАТП[6], 93). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гута* 'скляний завод; хата, курінь, навіс, де виготовляють скло, скляний посуд та інші речі зі скла' (ЕСУМ, І, 628), пор. нім. *die Hütte* 'металургійний завод' (ВНУС, 340), пол. *huta* 'металургійний завод, домна, скляний завод' (Торч., 154). Вона вказує на те, що село виникло на місцевості, де варили скло.

Гу́та[2], -и; ж.; кол. хутір, об'єдн. з с. Верхній Майдан Надв. р-ну, тепер ліс; давня назва – *Скляна Гута*: Huta Szklana (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 103); Huta szklana (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 103, арк. 94); Glashütte, Huta szklanna (1855, AKKGL, Bl. 48); Huta (1884, SG, V, 914); Huta, Glashütte (1906 (1880), KuK N); Huta (Glashütte) (1913, GKS); Huta (1934, SDW, № 22, s. 232); Huta (1935, MT N); Гута (1947, АТП, 509); Гута (1961, ІФ АТП[1], 77); ліс Гута (1998, Мих., 185). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гута* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *скляна*, що вказує на продукування на хуторі в давнину *скла*. Сучасне найменування з'явилося в результаті еліпсису атрибутивного члена давньої назви. Форма *Glashütte* є семантичним утворенням від однозвучного нім. апелятива зі значенням 'скляний завод', пор. нім. *das Glas* 'скло' (ВНУС, 288).

Гу́та[3], -и; ж.; кол. хутір, тепер пасовище; с. Кубаївка Надв. р-ну; давня назва – *Скляна Гута*: Glashütte (1855, AKKGL, Bl. 48);

Гута (1998, Мих., 185); Гута, Скляна Гута (2011, УШ). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гута* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *скляна*, що вказує на продукування на хуторі в давнину *скла*. Форма *Glashütte* є семантичним утворенням від однозвучного нім. апелятива (див. вище). Сучасне найменування пасовища з'явилося в результаті еліпсису атрибутивного члена давньої назви.

Гу́та[4], -и; ж.; урочище; с. Парище Надв. р-ну: Гута (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гута* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись була скловарня.

Гу́та[5], -и; ж.; потік; л. Бистриця-Солотвинська л. Бистриці п. Дністра; с. Підлісся Тисм. р-ну: Huta (1932, MT S). – Назва виникла семантичним способом від апелятива *гута* (див. вище). Вона вказує на те, що потік витікає з місцевості, на якій колись була скловарня.

Гу́ти, гут; мн.; урочище; с. Слобода Кол. р-ну: Гути (2006, КГ, 24). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гута* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись варили скло.

Гути́ська, -ська; мн.; кол. окреме село, тепер част. с. Нова Гута Тисм. р-ну; давня назва – *Гутисько*: Hucisko (1855, AKKGL, Bl. 44); Huciska (1880, KuK S); Hucisko (1900, SGG, 627); Huciska (1913, GKS); Huciska (1932, MT S); Huciska (1934, SDW, № 22, s. 241); Гутиська (1947, АТП, 517); Гутиська (1961, ІФ АТП[1], 77). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *гутиско*, *гутисько* ʽмісце, де був склоплавильний завод' (Грінч., І, 344), ʽмісце, де колись була гута' (Худ.[2], 68). Сучасна назва є множинною формою давнього найменування.

Гу́тликів Кут, -ового, -а; ч.; куток; с. Довге Тисм. р-ну: Гутликів Кут (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, в якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʽчастина якої-небудь території, місцевості' (ВТС, 475), ʽчастина населеного пункту' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Гутликів*, що вказує на проживання на кутку *Гутлика*, пор. п-ське *Гутлик* (Експ.).

Гу́тманове, -ого; с.; куток; с. Годи-Добровідка Кол. р-ну: Гутманове (2006, КВС, 33). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування ґрунту (поля), на якому був заснований куток. В основі мікротопоніма лежить антропонім *Гутман*, пор. п-ще *Гутман* (СП, 110), що походить, очевидно, з нім. *Guthmann*, *Guttmann* (FNB, 126).

Гутнє́нка, -и; ж.; дорога; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Гутнєнка (1998, Мих., 185). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *гутнєнка* (діал.) ʽдорога, що веде до *гути*' (Мих., 66).

Гу́тово, -ого; с.; урочище; с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Гутово (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Гут*. Таке прізвище мав німецький колоніст, швець, який володів полем і лісом в теперішньому урочищі, пор. нім. п-ще *Guth*, *Gut* (FNB, 125).

Гу́цулів По́тік, -евого, -оку; ч.; потік; бас. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; сс. Марківка, Рунґури Кол. р-ну: Гуцулів Потік (2002, Рунґ., 240); Гуцулів Потік (2006, КГ, 20, 23); Гуцулів Потік (2012, БЛ[5], 233). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʽречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією' (ВТС, 903), ʽневелика водна артерія, менша, ніж річка' (СНГТВ, 76), ʽструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина' (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *Гуцулів,* що вказує на належність гідрооб'єкта *Гуцулу*, пор. п-ще *Гуцул* (СП, 110).

Гуцу́льська Гора́[1], -ої, -и; ж.; горб; с. Голосків Кол. р-ну: Гуцульська Гора (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʽзначне підвищення над навколишньою міс-

цевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *гуцульська*, що вказує на належність землі в давнину на горі *гуцулам*.

Гуцу́льська Гора́², -ої, -и; ж.; куток; с. Голосків Кол. р-ну: Гуцульська Гора (2012, БЛ[5], 233). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Гучкú[1], -ів; мн.; потік; л. Черемхівки л. Голишанки п. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 8 км; сс. Черемхів, Лісний Хлібичин, Голосків Кол. р-ну: Huczki (1882, SG, III, 203); Huczki (1906 (1876), KuK K); Гучки (1979, СГУ, 163). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *гучок*, дем. від *гук* 'водоспад' (ГГ, 50). Вона вказує на характер течії води й особливості поточища, у якому є уступи та круті місця.

Гучкú², -ів; мн.; урочище; с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Huczki (1933, MT K). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинулося урочище.

Гушва́тяк, -у; ч.; урочище; с. Чернятин Гор. р-ну: Гушватяк (2009, ГСС, 14). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чоловіка, який, очевидно, володів колись землею в урочищі або проживав у ньому, пор. подібне п-ще *Гушеватий* (СП, 110).

Гу́шлова, -ої; ж.; урочище (нива); с. Ганьківці Снят. р-ну: Гушлова (2005, СГГ, 8); Гушлова (2012, БЛ[5], 233). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Гушол*, пор. п-ще *Гушол* (Редько, I, 271), рум. *Guşul* (Const., 364).

Ґ

Ґва́втова, -ої; ж.; куток; с. Підгайчики Кол. р-ну: Ґвавтова (2006, КВС, 126). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Ґвавт*, пор. п-ське *Ґвавт* (Експ.).

Ґе́нзлове, -ого, с.; урочище; с. Замулинці Кол. р-ну: Ґензлове (2006, КВС, 58). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Ґензел*. Таке прізвище мав німецький колоніст, колишній власник землі в урочищі, пор. нім. п-ще *Gen(t)zel* (FNB, 115).

Ґеру́лівка, -и; ж.; част. села Хотимир Тлум. р-ну: Ґерулівка (1973, Кобил., 272); Ґерулівка (2010, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Ґерула*, пор. поширене в селі п-ще *Герула* (ТД Тл., 133).

Ґешо́нівці, -ів; мн.; кол. село на Покутті, тепер не ідент: *Geszonowcze (nyedochodzącz Geszonowiecz; 1444, AGZ, V, 130). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували куток, пор. давня пол. особова назва *Heschorn* (SSNO, II, 229), *Гешон* (Бучко, 62).

Ґмі́нне, -ого; с.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Ґмінне (2008, БГ, 14). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ґмінне* 'яке належить *ґміні* – сільській громаді чи управі', пор. *ґміна* 'сільська громада; сільська управа' (ГГ, 53), пол. *gmina* 'волость; громада' (ПРС, 146).

Ґо́льбриків Млин, -ового, -а; ч.; куток; м. Коломия: Ґольбриків Млин (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування млина, навколо якого розкинувся куток. В основі ергоніма лежить апелятив *млин* 'споруда, що розмелює зерно на борошно за допомогою вітряної, водяної, парової та іншої енергії' (ВТС, 533), а атрибутивним членом – прикметник *Ґольбриків*, що вказує на належність цього об'єкта євреєві *Ґольбрику*.

Ґо́льдів Лаз, -ового, -у; ч.; урочище; с. Баб'янка Кол. р-ну: Ґольдів Лаз (2010, УШ). – Назва утворена способом лекси-

калізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лаз* ʻгірський луг; лісова галявина' (Мар., 234), ʻсіножать, лука; пасовище' (ГГ, 109), а атрибутивним членом – прикметник *Ґольдів*, що вказує на належність землі в урочищі в минулому євреєві Лейбі *Ґольду*, який на початку ХХ ст. купив у Бучацького монастиря монастирські приміщення в селі та створив там свій фільварок.

Ґо́льдів Став, -ового, -у; ч.; ставок; с. Баб'янка Кол. р-ну: Ґольдів Став (2010, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *став* ʻводоймище (у природному чи штучному заглибленні) з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатою' (ВТС, 1185), а атрибутивним членом – прикметник *Ґольдів*, що вказує на належність ставу в минулому Лейбі *Ґольду* (див. вище).

Ґрамату́рів, -ового; ч.; горб; с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Ґраматирів (2011, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Ґраматир*, пор. п-ське *Ґраматир* (Експ.).

Ґра́нський, -ого; ч.; верх; с. Гута Бог. р-ну: Ґранський (2004, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ґранський* ʻпокритий *гранню*', пор. *грань* (бот.) ʻісландський лишайник' (ГГ, 48, 82) + суфікс *-ськ(ий)*. Вона вказує на характер рослинності на верху.

Ґру́джина[1], -и; ж.; гора; с. Слобода Кол. р-ну: Ґриджина (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Ґриджина (2006, КГ, 24); Ґриджина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ґриджина* ʻкрутий схил гори, круча' (Мар., 224). Вона вказує на особливості рельєфу гори.

Ґру́джина[2], -и; ж.; куток; с. Слобода Кол. р-ну: Ґриджина (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилах якої розкинувся куток.

Ґро́па, -и; ж.; гора; с. Гута Бог. р-ну: Ґропа (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ґропа* ʻстрімка кам'яниста гора' (ГГ, 54), ʻдолинка; кітловина на полонині' (Нг., 37), ʻполонина' (ЕСУМ, І, 601), пор. рум. *gróapă* ʻяма; *перен*. могила, гріб' (РУС, 196), молд. *гроапэ* ʻяма' (Еремия, 64). Вона вказує на кам'янистий характер ґрунту на горі та стрімкі її схили.

Ґро́пи[1], ґроп; мн.; узвишшя; с. Серафинці Гор. р-ну: Ґропи (2004, Експ.); Ґропи (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ґропа* (див. вище). Вона вказує на кам'янистий характер ґрунту на узвишші та наявність на ньому значної кількості ямок і карстових порожнин.

Ґро́пи[2], ґроп; мн.; куток; с. Серафинці Гор. р-ну: Ґропи (2008, УШ); Ґропи (2010, БЛ[3], 28). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування узвишшя (див. вище), на якому розкинувся куток.

Ґро́пи[3], ґроп; мн.; поточина; п. Ямгорова п. Дністра; с. Серафинці Гор. р-ну: Ґропи (2001, Експ.); Ґропи (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування узвишшя (див. вище), з якого витікає поточина.

Ґропі́ли[1], -іл; мн.; урочище (балка); с. Великий Ключів Кол. р-ну: Ґропіли (2000, ЕКол., ІІІ, 38); Ґропіли (2006, КГ, 17); Ґропіли (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від рум. апелятива *gróapelă* ʻямка, ямочка', пор. рум. *gróapă* ʻяма; *перен*. могила, гріб' (РУС, 196) + здріб.-пестл. суфікс *-el-*. Вона вказує на рельєф поверхні урочища.

Ґропі́ли[2], -іл; мн.; куток; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Ґропіли (2010, БЛ[3], 28). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Ґросмані́вка, -и; ж.; кол. присілок, тепер куток; с. Іванівці Кол. р-ну: Ґросманівка (2006, КВС, 60); Ґросманівка (2012, БЛ[5], 232). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Ґросман*, пор. п-ще *Ґроссман* (ТСЛ, 183) < нім. *Großman* (FNB, 123). Очевидно, таке прізвище мав німецький колоніст, який започаткував присілок.

Ґро́сманівський, -ого; ч.; ліс; с. Товмачик Кол. р-ну: Ґросманівський (2012, БЛ[5], 232). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(ий)* від антропоніма *Ґросман* (див. вище).

Ґруне́вий По́тік, -ого, -оку; ч.; потік; бас. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунгури Кол. р-ну: Ґруневий Потік (2006, КГ, 23); Ґруневий Потік (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією' (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річка' (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина' (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *ґруневий*, що вказує на витік гідрооб'єкта з гори *Ґрунь* (див. далі).

Ґру́ник, -у; ч.; потік; л. Люшківцю л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 3 км; с. Кричка Бог. р-ну: Gruniek (1855, AKKGL, Bl. 48); Grunek, Gruniek (1881, SG, II, 873; 1884, SG, V, 485); Ґрунек (1960, WRG, I, 532); Грунек (1979, СГУ, 158); Ґруник (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ик* від ороніма – найменування підвищення *Ґруні* (див. далі), з якого стікає потік.

Ґру́ні[1], -ів; мн.; підвищення; **1**) с. Кричка Бог. р-ну: Ґруні (2011, УШ); **2**) сс. Глинки, Середній Майдан Надв. р-ну: Ґруні (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *ґрунь* ʻвершина гори; гірський хребет; гора, вкрита лісом; пагорб' (Мар., 225), ʻгорб; узгір'я; гірка' (Грінч., I, 333), ʻневисока гора з м'якими контурами, горбок' (Лящук, 165), ʻвершина гори; гірське пасмо; невеликий пагорб, непокритий лісом; пасовище' (ГГ, 55), ʻузгір'я, пагорб; хребет, вершина гори; заросла гора' (Hr., 37), ʻпасовище в горах' (ТГП, 290), ʻпагорбок, гірка' (ЕСУМ, I, 605), ʻневисока гірка, горбик' (Мар., 282), *ґрун'* ʻнезаліснена мала гора, голий верх хребта, горбок' (Горбач[1], 269). Походження цього апелятива трактується неоднозначно. Більшість виводить його з рум. *gruiu* ʻпагорб, вершина пагорба' < лат. *grunium* ʻсвиняче рило' (ЕСУМ, I, 606). Однак, зважаючи на численні однозвучні топоніми в українських, польських, чеських і словацьких Карпатах, можна стверджувати про слов'янське походження цього терміна. Очевидно, він сягає псл. **gruńь* ʻгора, гірський хребет, схил гори', пор. слов. *gŕúň* ʻгора', ч. (мор.) *grun* ʻсхил' (Куркина[1], 52), яке походить з *gr̥dь* ʻгрудь' (ЕСУМ, I, 606; Фасм., I, 464; Карп., ПОК, 21–22), ускладненого детермнативом *-ńь* з наступним спрощенням **gr̥dnь* < **gr̥ńь* < **gruńь*. Існує й інша слов'янська інтерпретація цього терміна. Йдеться про його зв'язок зі словом *грань* ʻгрань; межа, ребро; хребет гори' < псл.**granь* або з *гроно*, *ґроно* ʻкитиця плодів'. Ці лексеми продовжують апофонічні форми і.-є. **ghrō-n*, *ghre-n* (див. Карп., ПОК, 21).

Ґру́ні[2], -ів; мн.; пасовище; с. Кричка Бог. р-ну: Ґруні (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинулося пасовище.

Ґруні[3], -ів; мн.; куток; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Ґруні (1998, Мих., 185); Ґруні (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинувся куток.

Ґруні[4], -ів; мн.; ліси; **1**) с. Глинки Надв. р-ну: Ґруні (1998, Мих., 185); **2**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Ґруні (1998, Мих., 185). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинулися ліси.

Ґрунь[1], -я; ч.; гори, хребти, горби, узвишшя; **1**) 824 м; с. Манява Бог. р-ну: Gruń (1935, MT N); Ґрунь (2011, Експ.); **2**) с. Топорівці Гор. р-ну; вар *Ґруня*: Ґрунь, Ґруня (2005, СМТ[1], 27, 51); Ґруня (2008, УШ); Ґруня (2010, БЛ[3], 28); **3**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Ґрунь (2000, ЕКол., III, 38); Ґрунь (2006, КГ, 17); **4**) між сс. Дебеславці Кол. р-ну, Трач Кос. р-ну: Groń (1933, MT Kuty); **5**) с. Рунгури Кол. р-ну: Groń (1933, MT Kuty); Ґрунь (2002, Рунґ., 241); Грунь (2006, КГ, 23); Ґрунь (2011, УШ); **6**) с. Ковалівка Кол. р-ну: Ґрунь (2002, УШ); Ґрунь (2008, МС, 154);

7) с. Троїця Снят. р-ну: Ґрунь (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива від *ґрунь* (див. вище).

Ґрунь², -я; ч.; кутки; **1**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Ґрунь (2010, БЛ[3], 28); Ґрунь (2011, УШ); **2**) с. Рунґури Кол. р-ну: Ґрунь (2002, Рунг., 240); Ґрунь (2006, КВС, 130); Ґрунь (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань горбів (див. вище), на яких розкинулися кутки.

Ґу́дзікова Полянка, -ої, -и; ж.; поляна; с. Великий Ключів Кол. р-ну; вар. *Ґудзікова Польинка*: Ґудзікова Польинка (2006, КГ, 17); Ґудзікова Полянка (2012, БЛ[5], 233). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *полянка*, дем. від *поляна* ʻневеликий луг, звичайно на узліссі або серед лісу; галявинаʼ (ВТС, 853), а атрибутивним членом – прикметник *Ґудзікова*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *Ґудзіку*, пор. п-ще *Ґудзик* (СП, 107). Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Ґу́дзова Доли́на, -ої, -и; ж.; поле; сс. Балинці, Бучачки Снят. р-ну: Ґудзова Долина (2012, БЛ[5], 233). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горамиʼ (ВТС, 236), ʻдолина; низина; низина біля річкиʼ (ССУМ, І, 315), ʻнизина, заросла травою; широка низинаʼ (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *Ґудзова*, що вказує на належність поля в давнину *Ґудзу*, пор. п-ще *Ґудз* (ПЗУ, 182).

Ґу́дзове, -ого; с.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Ґудзове (2008, БГ, 10). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Ґудз*, пор. п-ще *Ґудз* (див. вище).

Ґудзурянка, -и; ж.; гора; 936 м; між сс. Манява Бог. р-ну та смт Битків Надв. р-ну: Gudzurenka (1855, AKKGL, Bl. 48); Gudzurenka (2000, PBWG, 139); Ґудзурянка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-янк(а)* (розм. *-ʼинк(а)*) від антропоніма *Ґудзура*, пор. п-ще *Ґудз* (див. вище).

Ґу́зцеве, -ого; с.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Ґузцеве (2008, БГ, 14). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Ґузець*, пор. п-ське *Ґуз* та похідне п-ще *Ґузило* (Редько, І, 260).

Ґулі́єві Пото́ки, -их, -ів; мн.; яр; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Ґулієві Потоки (1998, Мих., 185). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потоки*, мн. від *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течієюʼ (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річкаʼ (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долинаʼ (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *Ґулієві*, що вказує на належність яру в давнину *Ґулію*, пор. п-ще *Ґулій* (ІФД, 223).

Ґу́ля, -і; ж.; горб; 346 м; с. Іллінці Снят. р-ну: Ґуля (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *ґуля* (перен.) ʻзаокруглене підвищення (гора)ʼ, пор. *ґуля* ʻзаокруглена опуклість, наріст на тілі людини або тварини від запалення, удару і т. ін.ʼ (ВТС, 205).

Ґу́рбель, -ю; ч.; ліс; с. Молодків Надв. р-ну: Ґурбель (1998, Мих., 185). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвище колишнього власника лісу. Можливо також, що вона є здеформованою під впливом розмовного мовлення формою від *Бурбель*, семантичного утворення від апелятива *бурбель* ʻвершина гориʼ (ГЛЕ, 261). У такому разі вона вказує на розміщення лісу на вершині гори.

Ґушу́лково, -ого; с.; урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Ґушулково (2012, БЛ[5], 233). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Ґушулко*, пор. п-ща *Ґушулко* (Експ.), *Ґушул* (СП, 111), рум. *Guşul* (Const., 364).

Д

Давúдів, -ового; ч.; лісове урочище; с. Товмачик Кол. р-ну: Dawidów (1933, МТ К); Давидів (2011, КР). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Давид*, пор. особове ім'я *Давид* (СУІ, 98).

Давúдчин, -ого; ч.; ліс; с. Петрів Тлум. р-ну: Давидчин (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Давидка*, пор. особове ім'я *Давидка* < *Давид* (СУІ, 98).

Да́лешеве, -евого; с.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 16 км, до Івано-Франківська – 77 км: Daleschowa (1474, AGZ, XII, 360); Deleszowa (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Daleszowa (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 74); Daleszów (1855, AKKGL, Bl. 45); Daleszowa (1880, SG, 895); Далешів (1947, АТП, 518); Далешеве (2009, ІФ АТП[7], 156). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а) // -ов(а)* від антропоніма *Далеш*, пор. давнє особове ім'я *Далеш* (Чучка, Сл., 145), *Далешъ* (Мор., 68), ст.-п. *Dalesz* (SSNO, I, 452), ч. *Daleš* (Sv., 262) < *Далъ* (Пач., 34), що є скорочено-суфіксальною формою, утвореною від давніх слов'янських автохтонних особових імен-композитів типу **Далеславъ* (Худ., 85), *Далеборъ*, *Далемиръ* (Чучка, Сл., 145).

Да́лешів, -евого; ч.; потік; п. Дністра; довжина – 4 км; сс. Далешеве, Колінки Гор. р-ну; вар. *Далешівський*: Dałeszów (1880, SG, I, 895); Далешов (1960, WRG, I, 557); Далешів (1979, СГУ, 164); Далешівський (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), з якого витікає потік. Варіант назви є суфіксальним утворенням на *-ськ(ий)* від названого вище ойконіма.

Далибóгова Кринúця, -ої, -і; ж.; криниця, джерело, поточина; пр. Турки л. Пруту л. Дунаю; с. Підгайчики Кол. р-ну: Далибогова Криниця (2006, КВС, 126). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* 'глибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь; те саме, що джерело' (ВТС, 465), а атрибутивним членом – прикметник *Далибогова*, що вказує на належність орооб'єкта *Далибогу*, пор. поширене в селі прізвище *Далибожик* (КВС, 129).

Дали́чівка[1], -и; ж.; урочище (поле); с. Незвисько Гор. р-ну: Daleczówka (1933, МТ К); Даличівка (2002, Левкун, 68); Даличівка (2008, УШ); Даличівка (2012, БЛ[5], 222). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Далич*, пор. серб. особове ім'я *Далић* (ПЗУ, 184).

За переказами місцевих жителів, в урочищі колись розташовувалось однойменне село, яке було спалене турками.

Дали́чівка[2], -и; ж.; горб; 260 м; с. Незвисько Гор. р-ну: Даличівка (2004, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому височіє горб.

Да́льня[1], -ньої; ж.; гора; 1506 м; с. Гута Бог. р-ну; інші назви – *Заплата*, *Горішня Заплата*: Dalna (Horiszna Zapłata) (1935, МТ Porohy); wierch Zapłata…, ktorej mieszkańcy zwą go Dalną (2000, PBWG, 83); Дальня (2003, ДСК, 219); Дальня (2006, ГСК К); Дальня (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *дальня* 'яка знаходиться на значній віддалі' (ВТС, 207). Оскільки гора входить до хребта *Заплата* (див. далі), то колись вона, очевидно, називалася *Дальня* (*Горішня*) *Заплата.* Таким чином, сучасна її назва могла виникнути внаслідок еліпсису опорного компонента давнього словосполучення.

Да́льня[2], -ньої; ж.; печера; с. Одаїв Тлум. р-ну: Дальня (2011, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *дальня* (див. вище). Вона вказує на розташування печери на значній віддалі від центру села.

Дамнянка, -и; ж.; поточина; бас. Велесниці п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; сс. Нижня Велесниця; Виноград Кол. р-ну; вар. *Давненка*: Дамньика (2000, ЕКол., III, 121); Давненка (2006,

КВС, 112). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, з якого витікає потік. В основі мікротопоніма лежить особова назва *Дамнян* (СУІ, 103). Варіант назви є, очевидно, спотвореною за подібністю до слова *давня* формою.

Данилúшина, -ої; ж.; долина; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Данилишина (2012, БЛ[5], 233). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від андроніма *Данилиха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Данило* (СУІ, 99).

Данúлова Пóліна, -ої, -и; ж.; лісове урочище; с. Жуків Тлум. р-ну: Данилова Поліна (2012, БЛ[5], 233). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поліна* (діал.) 'галявина, поляна' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Данилова*, що вказує на належність урочища в давнину *Данилові*, пор. особове ім'я *Данило* (див. вище).

Дану́тин, -ого; ч.; кол. хутір, об'єдн. з с. Діброва Тлум. р-ну, тепер поле; давня назва – *Дануте*: Дануте (1947, АТП, 518); Дануте (1961, ІФ АТП[1], 78); Данутин (2011, УШ); поле Данутин (2012, Експ.). – Давня назва є посесивним утворенням на *-е* від антропоніма *Данута*, пор. особове ім'я *Данута* < *Богдана* (СУІ, 50; Чучка, Сл., 383). Сучасна форма назви є таким же утворенням на *-ин* від названого вище антропоніма.

Дану́тинська Гора́, -ої, -и; ж.; гора; с. Діброва Тлум. р-ну: Danutyńska Gura (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 107, арк. 207); Danutyńska Góra (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 144, арк. 284); Danutyńska góra (1905 (1874), KuK TT). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Данутинська*, що вказує на розміщення орооб'єкта біля хутора *Данутин* (див. вище).

Данчúлів Пóтік, -ового, -оку; ч.; потік; бас. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Марківка Кол. р-ну: Данчилів Потік (2006, КГ, 20). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* 'річка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією' (ВТС, 903), 'невелика водна артерія, менша, ніж річка' (СНГТВ, 76), 'струмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина' (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *Данчилів,* що вказує на належність гідрооб'єкта та землі навколо нього в давнину *Данчилу*, пор. п-ще *Данчило* (СП, 113).

Данчúця[1], -і; ж.; гора; сс. Петрів, Долина, Ісаків Тлум. р-ну: Данчиця (2008, УШ); Данчиця (2008, БК[5], 181). – Назва утворена, мабуть, за допомогою суфікса *-иц(я)* від апелятива *данець* 'танець' (ЕСУМ, ІІ, 11). Ідеться, очевидно, про ігри й танці, які проводилися тут, на високому березі Дністра, у язичницькі часи.

Письменник і фольклорист С. Пушик припускає, що на цій горі, яку місцеве населення називає Золотою Данчицею, а старі люди ще пам'ятають й інше її найменування – *Дівич-гора*, було колись язичницьке святилище богині *Дани*, від якої й пішла її назва (БК[5], 181). Відомий дослідник історії Прикарпаття В. В. Грабовецький вважає, що слово *данчиця* означає 'даровизна, дар; надання княжим чи королівським урядом маєтку за заслуги, права володіти тимчасово або пожиттєво полем, маєтком чи замком'.

Данчúця[2], -і; ж.; кол. хутір, нал. до с. Петрів Тлум. р-ну, тепер поле: Данчиця (2006, Гач., 9); Данчиця (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилах якої розкинувся хутір.

Данчúця[3], -і; ж.; ліс; сс. Сокирчин, Долина Тлум. р-ну: Данчиця (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилах якої розкинувся ліс.

Дачкóва, -ої; ж.; підвищення (гора); смт Єзупіль, с. Сілець Тисм. р-ну; вар. *Дашкова*, *Дашкова Гора*: Дачкова (1997, Єз.,

187); Дашкова (2002, СНЧ, 35); Дашкова (2004, Експ.); Дашкова Гора (2009, БЛ[2], 175). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Дачко // Дашко*, пор. давнє особове ім'я *Дашко* (Чучка, Сл., 151), п-ще *Дашко* (ІФД, 237). Варіант назви ускладнений номенклатурним терміном *гора*.

Дащіве́ць[1], -вця; ч.; потік; п. Великого Лукавцю п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Старуня Бог. р-ну: Дащівець (2011, УШ). – Назва, очевидно, є перекрученою формою від *Дощівець* < *Дощовець*. У такому разі вона утворена за допомогою суфікса *-ець* від прикметника *дощовий* 'який утворюється з дощу' (ВТС, 246).

Дащіве́ць[2], -вця; ч.; урочище; с. Старуня Бог. р-ну: Дащівець (2011, УШ); Дащівець (2011, СГ, І, 427). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинулося урочище.

За припущеннями дослідників історії Прикарпаття, в урочищі колись був монастир (СГ, І, 427).

Дві́йка, -и; ж.; гора; с. Гута Бог. р-ну: Двійка (2004, Експ.); Двійка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування ділянки лісу (обходу), що розкинулася на горі. В основі мікротопоніма лежить іменник *двійка*, який вказує на номер лісового обходу.

Двір[1], двору; ч.; урочища; **1**) с. Іванівці Кол. р-ну: Двір (2011, СГ, ІІ, 86); **2**) с. Липівка Тисм. р-ну: Двір (2002, Любчик, 18). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *двір* (*панський двір*) 'маєток; присадибне господарство землевласника – поміщика, монастиря і т. ін.' (СУМ, ІІ, 218), 'будинок, маєток' (Грінч., І, 62). Вони вказують на те, що в урочищах колись були панські маєтки.

Двір[2], двору; ч.; горб; 446 м; с. Середній Майдан Надв. р-ну; вар. *Панський Двір*: Двір, Панський Двір (2008, ЛСМ, 14, 18). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *двір* (див. вище). Вона вказує на те, що на горбі колись був панський маєток графа Мйончинського.

Двір[3], двора; ч.; кутки; **1**) с. Камінне Надв. р-ну: Двір (1998, Мих., 185); Двір (2010, Експ.); **2**) с. Перерісль Надв. р-ну: Двір (1998, Мих., 185); Двір (2009, ПІН, 13); **3**) с. Стецева Снят. р-ну: Двір (2012, БЛ[5], 233); **4**) с. Тростянець Снят. р-ну: Двір (2012, БЛ[5], 233); **5**) с. Марківці Тисм. р-ну: Dwor (1934, SDW, № 24, s. 295); **6**) с. Побережжя Тисм. р-ну: Двір (2011, УШ); **7**) с. Хотимир Тлум. р-ну: Двір (2010, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *двір* (див. вище). Вони вказують на те, що на території кутків у давнину розміщувалися панські маєтки.

Двір[4], двора; ч.; кол. хутір, нал. до с. Олешів Тлум. р-ну: Dwór (1855, AKKGL, Bl. 45). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *двір* (див. вище). Вона вказує на те, що на хуторі була панська садиба.

Двір-Загу́рський, двора, -ого; ч.; кол. хутір, нал. до с. Джурів Снят. р-ну; вар. *Загурський*: Dwór Zagórski (1855, AKKGL, Bl. 49); Zagórski (1904 (1877), KuK Kuty). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *двір* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *Загурський*, що вказує на належність хутора в давнину польському поміщику *Загурському* (НПС, 102). Варіант назви з'явився внаслідок еліпсису опорного компонента давнього найменування.

Двір-Костел, двору, -у; ч.; урочище; с. Княждвір Кол. р-ну: Двір-Костел (2011, СГ, ІІ, 88). – Назва утворена способом поєднання в одному найменуванні апелятивів *двір* (див. вище) та *костел* 'римсько-католицький храм' (ВТС, 458). Вона вказує на те, що в урочищі колись була панська садиба та римсько-католицький храм.

Двори́ще[1], -а; с.; урочища; **1**) с. Дебеславці Кол. р-ну: Дворище (2006, КВС, 44); Дворище (2007, ЕКол., V, 19); **2**) смт Отинія Кол. р-ну: Дворище (1998, От., 16); Дворище (2006, КВС, 116); Дворище (2011, УШ); **3**) с. Рунґури Кол. р-ну: Дворище (2002, Рунг., 240). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *дворище* 'місце, де був *двір* (див вище)', 'місце, де був двір,

садиба' (Онишк., І, 207), ʿземельна ділянка з садибою – тип поселення в Україні в XIV–XV ст.' (Янко, 111). Вони вказують на те, що в урочищах у давнину були панські двори.

Дво́ри́ще², -а; с.; кутки; **1**) с. Тишківці Гор. р-ну: Дворище (1994, Купч., 11); **2**) с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Дворище (2012, БЛ[5], 233); **3**) с. Слобода Кол. р-ну: Дворище (2006, КВС, 147); Дворище (2011, УШ); **4**) с. Саджавка Надв. р-ну: Dworyszcze (1906 (1874) KuK K); **5**) с. Устя Снят. р-ну: Дворище (2012, БЛ[5], 233); Дворище (2012, НПС, 249); **6**) с. Яківка Тлум. р-ну: Дворище (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *дворище* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на місцях, де колись були панські двори.

Двори́щі¹, -ищ; мн.; кутки; **1**) с. Красна Надв. р-ну: Дворищі (1998, Мих., 185); Дворищі (2010, Експ.); **2**) с. Гостів Тлум. р-ну: Дворищі (2009, НСГ, 9); Дворищі (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *дворище* (див. вище). Вони вказують на те, що на кутках колись були панські двори.

Двори́щі², -ищ; мн.; поле, сінокіс; смт Ланчин Надв. р-ну: Дворищі (1998, Мих., 185). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *дворище* (див. вище). Вона вказує на те, що на теперішньому полі колись були панські двори.

Дебе́славці, -ів; мн.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 18 км, до Івано-Франківська – 85 км; давні назви – *Добеславичі*, *Добеславці*: bona Dobyeszi<lawcze> (!) (1453, AGZ, XII, 222); Dobyeslawicze (1469, ŹDz, 18/1, 35 Supl.); Debeslawcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 104); Debeslawce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Debesławce (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 31); Debesławce (1855, AKKGL, Bl. 49); Debesławce (1880, SG, I, 946); Дебеславці (1947, АТП, 507); Дебеславці (2009, ІФ АТП[7], 156). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування роду за іменем батька чи родоначальника, представники якого започаткували село. В основі антропоніма лежить давня слов'янська особова назва *Добеславъ* чи *Дебеслав*, пор. *пан добеславъ* (ССУМ, І, 304), давнє особове ім'я *Дебеслав* (Чучка, Сл., 151). Десь у XV ст. суфікс *-ичі* в назві був замінений на *-ці*, що зумовлене, напевно, занепадом у той період давніх відпатронімних утворень. М. Л. Худаш трактує цю назву як семантичне утворення від катойконіма *добеславци* ʿвихідці, переселенці з *Добеслава*' (ПКПН, 64). Заміна первісного варіанта *Добеславці* на вторинний *Дебеславці* відбулася, на його думку, внаслідок уподібнення голосного [*о*] до [*е*].

Де́бра¹, -и; ж.; горб; 350,4 м; с. Грушів Кол. р-ну: Дебра (2006, ЕКол., IV, 156). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дебра* (< псл. **dьbra* // **dьbrъ*) ʿяр, угловина' (ЕСУМ, ІІ, 20), ʿнизина, заросла лісом' (Лісняк, 359), ʿбалка; узгір'я; стрімкий бік гори, горба' (Онишк., І, 207), пор. також гуц. *дебря* ʿстрімке, зарослe кущами узбіччя понад гірські потоки, звори; непрохідний ліс у горах' (ГГ, 56), ʿзарослe лісом місце, де пасуть худобу' (ТГП, 292), *дебр* (діал.) ʿглибокий яр, порослий лісом', д.-р. **дьбрь, дєбрь, дъбрь** ʿгірський схил, ущелина' (ПГФ, 84).

Де́бра², -и; ж.; куток; с. Грушів Кол. р-ну: Дебра (2010, БЛ[3], 28). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Де́брі¹, -ер; мн.; кол. полонина, тепер урочище; с. Гута Бог. р-ну: połon. Debry (1935, MT Porohy); Дебри (2006, ГЦСЧ); Дебрі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *дебра* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні полонини.

Де́брі², -ер; мн.; урочища; **1**) с. Грушів Кол. р-ну: Дебрі (2011, КР); **2**) смт Отинія Кол. р-ну: Дебрі (1998, От., 16); Дебрі (2006, КВС, 116); Дебрі (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *дебра* (див. вище). Вони вказують на характер місцевостей в урочищах.

Де́бря, -і; ж.; ліси; **1**) сс. Гринівка, Нивочин Бог. р-ну: Дебря (2011, УШ); **2**) с. Корнич Кол. р-ну: Debra (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 261, спр. 90); Дебря (2012, БЛ[5],

233). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *дебра*, *дебря* (див. вище). Вони вказують на особливості поверхонь лісів.

Делева́, -ої; ж.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 30 км, до Івано-Франківська – 54 км; давні назви – *Далева*, *Дальова*: Dyalowa (1427, AGZ, VII, 73); Dalewa (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Delawa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 166); Delawa (1855, AKKGL, Bl. 45); Делева (1947, АТП, 518); Делева (2009, ІФ АТП[7], 156). – Давні назви є посесивними утвореннями на *-ов(а)* чи *-ев(а)* від антропоніма *Даль*, пор. давня особова назва *Даль* (Пач., 34), ст.-укр. *Даль* (Демч., 58), ст.-п. *Dal* (SSNO, I, 451), що є гіпокористикою давніх слов'янських автохтонних особових імен-композитів з препозитивним компонентом *Дал[е, и]-* типу *Далеборъ*, *Далемиръ* (Мор., 67–68). Десь у XVIII ст. у корені назви відбулася заміни голосного [*а*] на [*е*], очевидно, за асоціацією до найменування галицького села *Деліїв*, а суфікса *-ев(а)* – на *-ав(а)*, що є результатом морфологічного вирівнювання до цієї топомоделі. У формі *Делява* назва проіснувала до 1946 року, коли в часи так званого "упорядкування" назв населених пунктів була змінена на *Делева*.

Деля́тин, -а; ч.; куток; с. Нижня Велесниця Кол. р-ну: Делятин (2006, КВС, 112); Делятин (2012, Експ.). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-ин* від давнього слов'янського антропоніма *Делята*, що є суфіксальним дериватом на *-ат(а)* від *Дель* < *Деливой, Делимиръ* (Худ., 88); б) результатом трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування селища міського типу, що в Надвірнянському р-ні, пор. *Делятин* (ТГГ, 169). Можливо, саме переселенці з цього селища й дали кутку таку назву. Останню версію підтверджує й народний переказ про цю назву. У ньому йдеться про те, що в Нижній Велесниці колись жило мало людей. А землі було багато. Тоді власник села, який мав також маєтки в Делятині, вирішив переселити звідти декілька родин до Велесниці. Вони поселилися недалеко від двору. Тепер ця околиця називається Делятин.

Делятник, -а; ч.; куток; с. Підвисоке Снят. р-ну; вар. *Делітник*: Делітник (2011, УШ); Делятник (2012, НПС, 164). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, яка започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ське *Делятник* (Експ.), що походить, мабуть, від *телятник* 'той, хто доглядає телят' (ВТС, 1237–1238). Можлива також, що назва є здеформованою під впливом розмовного мовлення формою від *телятник* зі значенням 'стайня, хлів для телят' (там же). У такому разі назва вказує на те, що на кутку колись утримували й вигодовували телят.

Демиді́вське, -ого; с.; поле; с. Гута Бог. р-ну: Демидівське (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Демид*, пор. особове ім'я *Демид* (СУІ, 102), п-ще *Демид* (ІФД, 238).

Деми́дче, -ого; с.; кол. окреме село, з 1930 р. част. смт Заболотів Снят. р-ну: Dimitcze (1500, ЛЦДІА, ф. 6, опр. 1, спр. 135, с. 50); Dimithcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Dymitcze ad Zabłotow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Dymidcze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 27); Demytcze (1855, AKKGL, Bl. 49); Demytcze (1882, SG, III, 259); Demycze (1904 (1877), KuK Kuty); Demydcze (1910, ZSO, 34); Demycze (1933, MT Kuty); Демиче (1982, КС, 52); Демідче (2011, УШ); Демидче (2012, НПС, 31). – Назва є посесивним утворенням на *-*je* від антропоніма *Демидко* чи *Демидець*, пор. особові імена *Демидко*, *Демидець* < *Демид* (СУІ, 102).

Де́мне, -ого; с.; потік; п. Коломийки л. Пруту л. Дунаю; с. Раківчик Кол. р-ну: Демне (1979, СГУ, 166); Демне (Раковецьке) (2006, КВС, 138); Демне (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації не засвідченого сьогодні, але, імовірно, існуючого колись однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, з якого витікає потік. В основі мікротопоніма лежить прикметник *демне* 'яке має *демню*; у якому була колись *демня* – кузня, металоплавильня', пор. *демня* 'димар, горно, кузня' (ЕСУМ, ІІ, 31), 'залізоплавильна піч, у якій з болотної руди виплавляли залізо' (Худ.[2], 70).

Де́мний, -ого; ч.; потік; п. Мочихвосту л. Пруту л. Дунаю; сс. Товмачик, Шепарівці Кол. р-ну; вар. *Демне-Товмацьке*: Demny (1885, SG, VI, 562); Demny (1906 (1874), KuK K); Демный (1960, WRG, I, 575); Демний (1979, СГУ, 166); Демне (Товмацьке) (2006, КВС, 138). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік. Вона узгоджена в роді й числі з апелятивом *потік*. Означення *товмацьке*, що вживається в одній із назв потоку, вказує на його витік із території с. *Товмачик*.

Де́мниська, -ськ; мн.; кол. хутір, нал. до с. Королівка Тлум. р-ну, тепер поле *Демнищі*: Demniska (1855, AKKGL, Bl. 45); поле Демнищі (1990, Бучко, 68). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *демнисько* 'місце, де була *демня* (див. вище)'. Вона вказує на те, що на хуторі колись була кузня або тут виплавляли метал. Форма *Демнищі* відбиває норми сучасної української літературної мови.

Де́мнищі, -ищ; мн.; урочище; с. Прибилів Тлум. р-ну; давня назва – *Демниська*: Demniska (1855, AKKGL, Bl. 45); Демнищі (2011, УШ). – Давня назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *демнисько* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись виплавляли метал. Форма *Демнищі* відбиває норми сучасної української літературної мови.

Де́мня, -і; ж.; кол. хутір, об'єдн. з с. Підвисоке Снят. р-ну: Podwysoka z Demnią (1910, ZSO, 129); Демнє (1982, КС, 53). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *демня* (див. вище). Вона вказує на те, що на хуторі колись виплавляли метал.

Де́мченка¹, -а; с.; урочище (поле); сс. Семаківці Гор. р-ну; вар. *Демшєнка*: Demczenka (1880, KuK Z); Демшєнка (2012, БЛ[5], 234). – Назва є, очевидно, формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Демченко*, пор. п-ще *Демченко* (ІФД, 238). Його мав, мабуть, колишній власник поля. Варіант назви з'явився під впливом розмовного мовлення.

Де́мченка², -а; с.; джерело, поточина; п. Дністра; довжина – 3 км; сс. Семаківці, Білка, Михальче Гор. р-ну; вар. *Демшєнка*: Demczenka (1855, AKKGL, Bl. 45); Демшєнка (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає поточина.

Дем'яні́вка¹, -и; ж.; колишнє село, тепер куток с. Молодятин Кол. р-ну: Дем'янівка (2006, КВС, 105); Дем'янівка (2008, БГ, 14). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Дем'ян*, пор. особове ім'я *Дем'ян* (СУІ, 103–104), п-ще *Дем'ян* (ІФД, 238).

Дем'яні́вка², -и; ж.; поточина; л. Слобідки л. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю: довжина – 8 км; с. Молодятин, смт Печеніжин Кол. р-ну; вар. *Деменівка*: Demienówka (1855, AKKGL, Bl. 49); Demianówka (1880, SG, I, 955); Деменовка (1960, WRG, I, 574); Деменівка (1979, СГУ, 166); Дем'янівка (1985, ІГ, ІІ, 386); Дем'янівка (2008, БГ, 16). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), з якого витікає поточина й де колись було окреме поселення *Дем'янівка*. Форма *Деменівка* з'явилася в результаті неправильного написання назви іноземними картографами.

Дем'яні́вка³, -и; ж.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Дем'янівка (2006, КВС, 107). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), навколо якої розкинулося урочище.

Дем'я́нка¹, -и; ж.; гора; 326,9 м; с. Живачів Тлум. р-ну: Демьянка (1984, ТК Т); Демьянка (2000, ТК Т[1]); Дем'янка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Дем'ян* (див. вище).

Дем'я́нка², -и; ж.; поле; с. Живачів Тлум. р-ну: Demianka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 40. арк.. 35); Дем'янка (2012, БЛ[5], 233). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося поле.

Дем’янкú, -ів; мн.; урочище; с. Нивочин Бог. р-ну; інша назва – *Ру́дкова Долина*: Дем’янки, або Рудкова Долина (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоні-ма – найменування родини, яка, очевидно, володіла колись землею в урочищі, пор. особове ім’я *Дем’янок* < *Дем’ян* (СУІ, 103). Інша назва урочища мотивована апелятивом *долина* ‘рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ‘долина; низина; низина біля річки’ (ССУМ, І, 315), ‘низина, заросла травою; широка низина’ (Мар., 226), ускладненим атрибутивним членом – прикметником *Рудкова*, що вказує на належність землі в урочищі *Рудку*, пор. п-ще *Рудко* (ІФД, 352).

Дем’янова, -ої; ж.; поле; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Дем’янова (1998, Мих., 185). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Дем’ян* (див. вище).

Дени́сівка[1], -и; ж.; куток; с. Чортовець Гор. р-ну: Денисівка (2009, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Денис*, пор. особове ім’я *Денис* (СУІ, 104), п-ще *Денис* (ІФД, 239).

Дени́сівка[2], -и; ж.; поточина; п. Саги (Чортівця) п. Дністра; довжина – 2 км; с. Чортовець Гор. р-ну: Денисівка (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), у якому протікає поточина.

Депута́т, -а; ч.; куток; с. Раківчик Кол. р-ну: Депутат (2006, КВС, 138). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чи прізвиська людини, яка проживала на кутку, пор. п-ще *Депутат* (СП, 117), п-ське *Депутат* (СПЗУ, І, 300).

Дерене́цький, -ого; ч.; потік; л. Гостилова п. Дністра; с. Гавриляк Тлум. р-ну: Деренецький (2003, Експ.); Деренецький (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *деренецький* ‘який протікає (витікає) в урочищі *Деренок*, з хутора *Деренок* (див. далі)’.

Дерені́вка[1], -и; ж.; урочище (поле); між м. Городенка та сс. Стрільче й Семаківці Гор. р-ну; вар. *Дереновець*: Дереновець (1960, Кобил., ДЛМ, 111); Деренівка (2008, УШ); Деренівка (2009, ГСС, 13). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)* (вар. *-овець*) від апелятива *дерен* (< псл. **dьrnъ*) ‘кущ або дерево родини кизилових з їстивними кислуватими ягодами; кизил’ (ВТС, 215). Вона вказує на характер рослинності в урочищі. Можлива також мотивація цього мікротопоніма названим вище апелятивом зі значенням ‘моріг’ (Онишк., І, 208), ‘місце, покрите дерном; торф’ (ЕСУМ, ІІ, 37). У такому разі семантика основи назви відбиває характер поверхні урочища.

Про походження цієї назви існує цікавий переказ. У ньому йдеться про те, колись давно турки й татари зруйнували село недалеко від Городенки. Усіх мешканці вони забрали в неволю. Турецькому паші, який шукав для свого сина Дерена наложницю, дуже сподобалася серед полонених дівчина Ганна. Сплативши володарю невільників певну суму грошей, паша забрав дівчину до свого палацу, але Ганна втекла. За нею кинувся Дерен. Він так її полюбив, що погодився на руїнах зруйнованого села побудувати хату й прийняти християнську віру. Одружившись з дівчиною, Дерен став засновником відродженого поселення, яке назвали на його честь Деренівкою. Село давно зникло. Але його назва збереглася як найменування поля, де воно розташовувалося.

Дерені́вка[2], -и; ж.; куток; с. Стрільче Гор. р-ну: Деренівка (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Дерені́вка[3], -и; ж.; потік; л. Ямгорова п. Дністра; с. Стрільче Гор. р-ну; вар. *Дереновець*: Дереновец (1984, ТК Тол.); Деренівка (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік. Варіант назви є суфіксальним утворенням на *-ець* від прикметника *дереновий* < *дерен* (див. вище).

Дерені́вка[4], -и; ч.; горб; с. Кулачківці Снят. р-ну: Деренівка (2012, БЛ[5], 233). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)*

від апелятива *дерен* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на горбі або на особливості його поверхні.

Дерено́к[1], -нка; ч.; урочище; с. Гавриляк Тлум. р-ну: Деренок (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ок* від апелятива *дерен* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі або на особливості його поверхні.

Дерено́к[2], -нка; ч.; потік; п. Дністра; сс. Гавриляк, Живачів, Підвербці Тлум. р-ну: Doronok (1855, AKKGL, Bl. 45); Derenek (1881, SG, II, 5); Деренек, Деренок, Doronok (1917, Машт., ДБ, 20); Доронок (1960, WRG, I, 580); Деренок (1979, СГУ, 167). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік.

Дерено́к[3], -нка; ч.; кол. фільварки, хутори; **1**) об'єдн. з с. Гавриляк Тлум. р-ну: Derenek (1933, MT K); х. Деренюк (зам. Деренок; 1947, АТП, 511); Деренок (1961, ІФ АТП[1], 78); **2**) об'єдн. з с. Гарасимів Тлум. р-ну: Derenok (1900, SGG, 215); Derenek (1934, SDW, № 21, s. 219); Деренок (1947, АТП, 511); Деренок (1961, ІФ АТП[1], 78). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), біля якого розкинулися хутори.

Де́рнищі, -ищ; мн.; урочище (поле); с. Стриганці Тисм. р-ну: Дернищі (2011, Осташі). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *дернище* 'місце, де росте *дерн*, *дерен* (див. вище)' або 'місце, де копають (копали) *дерн* – поверхневий шар ґрунту, критий травою і трав'янистими рослинами, густо пронизаний їхнім корінням', пор. подібне за структурою *глинище* 'місце добування глини; яма, звідки беруть глину, пісок; місце, де вибрали глину' (СНГТК, 57; СНГТВ, 25).

Джере́льна, -ої; ж.; поточина; п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Березівка Тисм. р-ну; інша назва – *Млинівка* (див. далі): Млинівка (Джерельна) (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *джерельна* 'яка витікає (починається) з *джерела*'.

Джиґрині́вка, -и; ж.; поточина; бас. Пруту л. Дунаю; с. Дебеславці Кол. р-ну: Джигринівка (2007, ЕКол., V, 19). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Джигрин*, пор. похідне п-ще *Джигринюк* (ЕКол., V, 49; ТД КР, 72).

Джу́бер, -у; ч.; урочище; с. Попельники Снят. р-ну; вар. *Джумбер*: Джубер (2001, Андрійчук, 4); Джумбер (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, яка, очевидно, володіла колись землею в урочищі, пор. п-ща *Джубер*, *Джумбер* (Експ.), що мають, очевидно, волоське походження, а також рум. *Jamb*, *Jambul*, *Jîmbu*, *Jămbei* (Const., 378).

Джу́мбер, -у; ч.; горб; с. Троїця Снят. р-ну: Джумбер (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини (див. вище), яка, очевидно, володіла колись землею на горбі або проживала на ньому.

Джу́ринка, -и; ж.; поточина; бас. Пруту; с. Джурів Снят. р-ну: Джуринка (2003, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Джурин* – прізвища людини, якій належала колись земельна ділянка, з якої витікає поточина, пор. п-ще *Джурин* (ТД Р, 117).

Джу́рів, -ова; ч.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 24 км, до Івано-Франківська – 65 км: Джюровъ (1394, Р., 54); Dzurow (1465, AGZ, XII, 301); Zurow alias Doliszni Kant (1521, MRPS, IV/II, 252); Dzurow (1579, ŹDz, XVIII/I, 105); Dżurów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 50); Dzurów (1855, AKKGL, Bl. 49); Dżurów (1895, SG, XV/1, 468); Джурів (1947, АТП, 506); Джурів (2009, ІФ АТП[7], 156). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Джур*, пор. особова назва *Джур*(о) < *Георгій* (Мор., 70; Илч., 151), рум. *Giura* (Const., (142), молд. *Жоурь, Жоурка* < *Георгіє, Георгію* (ССУМ, I, 366), п-ще *Джур* (СП, 119).

Джу́рівське[1], -ого; с.; урочища (поля); **1**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Джурівське (2005, СГГ, 8); Джурівське (2012, БЛ[4], 204); **2**) с. Залуччя Снят. р-ну: Джурівське (2004, Ром.,

12); Джурівське (2011, УШ); **3**) с. Рожневі Поля Снят. р-ну: Джурівське (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *джурівське* ʻяке належало громаді с. *Джурів* (див. вище) або окремим його жителям'.

Джу́рівське², -ого; с.; куток; с. Зібранівка Снят. р-ну: Джурівське (2008, Близнюк, 11); Джурівське (2010, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *джурівське* ʻяке заснували, на якому жили, яким володіли вихідці з с. *Джурів* (див. вище)'.

Джу́рівський Ліс, -ого, -у; ч.; ліс; с. Джурів Снят. р-ну: Джурівський Ліс (2011, УШ); Джурівський Ліс (2012, НПС, 98). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі' (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *джурівський*, що вказує на розташування топооб'єкта на території с. *Джурів* (див. вище).

Джу́ркайло, -а; с.; джерело; с. Виноград Кол. р-ну: Джуркайло (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *джуркайло*, *джуркало* (діал.) ʻт. с., що дзюркач; джерело, звідки з дзюрчанням витікає вода по жолобку' (СБГ, 92), пор. *джуркач* ʻджерело' (Карп., ТБ, 99).

За переказами місцевих жителів, вода в джерелі має цілющі властивості: є добрим засобом для лікування очних хвороб та органів руху.

Джурків, -ова; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 18 км, до Івано-Франківська – 65 км: *Жюрковъ (на... селѣ Жюрковѣ, 1398, P., 57); Dziurkow (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Dzurkow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Dżurków (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 11); Dzurków (1855, AKKGL, Bl. 49); Dżurków (1881, SG, II, 304); Джурків (1947, АТП, 503); Джурків (2009, ІФ АТП⁷, 156). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Джурко*, пор. п-ще *Джурко* (Редько, I, 301) < *Джур* (див. вище).

За народним переказом, село колись називалося Боярщина, пізніше –Луги, потім – Жюрков і, насамкінець, Джурків. Його історія сягає княжої доби. Про це свідчить назва поля Княждвірське, на якому був двір князя, зруйнований турками, та безкурганний могильник часів Київської Русі. Щодо походження назви села, то існує дві народні версії: а) вона походить від найменування селянської їжі *джур*, яку готують із картоплі, житньої муки та сироватки; б) вона утворена від назви татарського слуги – *джури*, який був малого зросту, і тому його звали *журком*. Ще за іншою народною версією, на території сучасного села колись нібито був дзюркотливий потік – *джуркало*. Саме це слово й лягло, за цією версією, в основу ойконіма.

Джурківський, -ого; ч.; ставок; с. Джурків Кол. р-ну: Джурківський (2006, КВС, 110). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *джурківський* ʻякий знаходиться, розташований у с. *Джурків* (див. вище)'.

Джурківчик, -а; ч.; куток; с. Росохач Гор. р-ну: Джурківчик (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-чик* від ойконіма – найменування села *Джурків* (див. вище), з боку якого розташований куток.

Джу́сів, -евого; ч.; озеро; с. Прибилів Тлум. р-ну: Джусів (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Джус*, пор. п-ще *Джус* (ІФД, 240).

Джу́хня¹, -і; ж.; ліс; с. Джурів Снят. р-ну: Джухня (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *джухня* (діал.) ʻгущавина; густий важкопрохідний ліс, у якому легко заблукати' (Експ.).

Джюринджа, -і; ж.; пасовище; с. Новоселиця Снят. р-ну; вар. *Джюринджі*: Джюринджі (2006, ННР, 8); Джюринджа (2011, УШ). – Назва, виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чи прізвиська людини, якій, мабуть, належало колись пасовище, пор. п-ське *Джюринджа* (Експ.), що має, очевидно, волоське походження. Варіант назви відбиває особливості місцевих говірок, у яких іменники першої відміни з м'яким чи шиплячим приголосним основи мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Дзвина́рка, -и; ж.; потік; л. Пруту л. Дунаю; с. Матіївці Кол. р-ну; інша назва – *Вільховець* (див. вище): Дзвинарка (2006, КВС, 98); Дзвинарка, або Вільховець (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-арк(а)* від дієслівної основи *дзвен- // дзвин- < дзвеніти // дзвинчати* ʻзвучати (дзюркотіти) дзвінкоʼ (ВТС, 219). Вона вказує на акустичні властивості води потоку.

Дзви́няч[1], -у; ч.; потоки; **1**) л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 8 км; сс. Дзвиняч, Підгірʼя Бог. р-ну; сучасна назва – *Селовий* (див. далі): Dzwieniec (1855, AKKGL, Bl. 44); Dźwiniacz (1880, KuK S); Dźwiniacz (1880, SG, I, 512; 1881, SG, II, 309); Дзвинячъ, Dźwiniacz (1917, Машт., ДБ, 19); Dźwiniacz (1932, MT S); Дзвиняч (1917, СГУ, 170); Селовий (2011, УШ); **2**) бас. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Молодятин Кол. р-ну: Dźwiniacz (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 253, арк. 12). – Назви утворені за допомогою суфікса *-яч* від дієслівної основи *дзвен- // дзвин- < дзвеніти // дзвинчати* (див. вище), пор. також *дзвенячий* ʻдзвінкийʼ (Грінч., I, 377). Вони вказують на акустичні властивості води потоків. С. О. Вербич припускає, що колись існував незасвідчений географічний апелятив **дзвиняч* < **звиняч* (< псл. **zvьnęčь* < *zvьnętjьjь*) *ʻдзвінкий, гучний потікʼ (Вербич, ГСД, 53), який міг мотивувати ці гідроніми.

Дзви́няч[2], -а; ч.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 14 км, до Івано-Франківська – 32 км: давня назва – *Степичин*: Dzwiniacz lub Stepiczyn (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); *Zwiniacze alub Stepiczyn (1669, RRDZH, 34); Dzwiniacz (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Dźwiniacz (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 15); Dzwiniacz (1855, AKKGL, Bl. 44); Дзвиняч (1947, АТП, 516); Дзвиняч (2009, ІФ АТП[7], 156). – Очевидно, поселення називалося колись *Степичин*, що є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Степич*, пор. похідне п-ще *Степичев* (СП, 335). Десь у XVII ст. воно було перейменоване на *Дзвиняч*, що виник в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), на берегах якого розкинулося село.

Про назву села існує декілька народних переказів. В одному з них ідеться про те, що колись у цій місцевості жив заможний селянин. Своїх наймитів він скликав на обід ударним пристроєм, який люди поміж собою називали *дзвін*. Його звуки чули й подорожні, що йшли до Солотвина-Краснополя та Манявського Скиту. Вони так і казали: “Ідемо на дзвін”. Згодом село, яке тут виникло, назвали *Дзвиняч*.

В іншому переказі мовиться про те, що перші жителі села оселилися на берегах досить повноводного потічка, який під час злив завдавав людям багато збитків. А в спокійні погідні дні дзвенів своїми грайливими водами. За це люди почали називати його Дзвинячем. Згодом ця назва перейшла й на село.

Дзви́няч[3], -а; ч.; куток; с. Молодятин Кол. р-ну: Дзвиняч (2006, КВС, 106). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), який протікає через куток.

Дзвиня́чий Ліс, -ого, -у; ч.; ліс; с. Одаїв Тлум. р-ну: Дзвенячий Ліс (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площіʼ (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *дзвенячий* (перен.) ʻчистий, з потужними високим деревами, у якому звуки лунають, як дзвониʼ (Експ.).

Дзвиня́чка, -и; ж.; поле; між смт Заболотів та с. Келихів Снят. р-ну: Dźwiniaczka (1904 (1877), KuK Kuty); Dźwiniaczka (1933, MT Kuty); Дзвінячка (1982, КС, 57); Дзвинячка (2012, НПС, 30). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування безіменної тепер поточини, яка протікала колись через поле й мала таку ж назву. В основі гідроніма лежить дієслівна основа *дзвен- // дзвин-* (див. вище), що вказує на акустичні властивості води поточини. Можлива також мотивація назви цього гідрооб’єкта незасвідченим гео-

графічним апелятивом **дзвинячка* ʻдзвінка, гучна поточина; швидка, шумлива річечкаʼ.

Дзвіньóха[1], -и; ж.; джерело; с. Угорники Кол. р-ну: Дзвіньоха (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ох(а)* від дієслівної основи *дзвін- // дзвин- < дзвеніти // дзвинчати* (див. вище). Вона вказує на акустичні властивості води джерела. Можливо, колись існував незасвідчений географічний апелятив **дзвіньоха* ʻдзвінке, гучне джерело, поточинаʼ, який і мотивував назву цього гідрооб'єкта.

За переказами місцевих жителів, джерело назване так тому, що воно знаходилося біля колишнього монастиря, де часто звучали дзвони.

Дзвіньóха[2], -и; ж.; поточина; бас. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; сс. Голосків, Угорники Кол. р-ну: Дзвіньоха (2006, ЕКол., IV, 100); Дзвіньоха (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування джерела (див. вище), з якого витікає поточина.

Дзвір, -ору; ч.; балка; с. Виноград Кол. р-ну: Дзвір (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дзвір*, що є фонетичним варіантом лексеми *звір* ʻдолина потоку чи ріки в горах; міжгір'я, ущелина, вузька долина між горами (перев. з джерелом); гірське джерело, потікʼ; непрохідне місце, провалляʼ (ГГ, 81; Hr., 53).

За переказами місцевих жителів, у цій балці колись під час нападів турків і татар ховалися люди.

Дзéманів, -ового; ч.; потік; л. Будзина (Суходолу) п. Дністра; сс. Живачів, Олеша Тлум. р-ну: Dziemanów (1905 (1874), KuK TT); Дземанів (2011, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Дземан*, пор. поширене в селі Олеша п-ще *Дземан* (ТДТл., 120).

Дзéрикова, -ої; ж.; криниця; с. Джурів Снят. р-ну: Дзерикова (1998, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Дзерик*, пор. п-ща *Дзер*, *Дзеро* (СП, 119), *Дзера* (ІФД, 240).

Дзéринка[1], -и; ж.; урочище; с. Колінки Гор. р-ну: Дзеринка (2008, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Дзерин*, пор. п-ще *Дзера* (див. вище). Можливе також виникнення цієї назви в результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій могла належати колись земля в урочищі.

Дзéринка[2], -и; ж.; ставок; с. Колінки Гор. р-ну: Дзеринка (2010, БЛ[1], 342). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся ставок.

Дзмень, -ю; ч.; гора; 393,3 м; с. Дебеславці Кол. р-ну: Dzmeń (1855, AKKGL, Bl. 49); Dzmeń (1904 (1877), KuK Kuty); Дзмень (2001, ТК К); Дзмень (2006, К КР); Дзмень (2011, УШ). – Назва неясна щодо походження.

Дзюркáч, -а; ч.; джерело; с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Дзюркач (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дзюркач* ʻджерело, звідки з дзюрчанням витікає вода по жолобкуʼ (СБГ, 92, 94), пор. також *дзюркало* ʻджерелоʼ (Карп., ТБ, 121).

За переказами місцевих жителів, вода в джерелі має цілющі властивості: є добрим засобом для лікування очних хвороб.

Диблюкíв Цвúнтар, -ового, -я; ч.; урочище; с. Рунґури Кол. р-ну: Диблюків Цвинтар (2002, Рунґ., 240). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кладовища, яке було колись в урочищі. В основі мікротопоніма лежить апелятив *цвинтар* ʻмісце, відведене для поховання померлих; кладовищеʼ (ВТС, 1359), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *Диблюків*, що вказує на розміщення кладовища на ґрунті господаря з названим вище прізвищем, пор. поширене в селі п-ще *Диблюк* (ТД КР, 180).

Дúгілка, -и; ж.; поле; с. Козина Тисм. р-ну: Дигілка (2012, Експ.). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-к(а)* від апелятива *дигіль* (бот.) ʻдягель лікарськийʼ (Смик, 199). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Дúдня, -і; ж.; урочище; с. Остриня Тлум. р-ну: Dydnia (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6,

спр. 49, арк. 32); Дидня (2001, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації незасвідченого однозвучного антропоніма – прізвиська колишнього власника поля.

Ди́ке, -ого; с.; поле; с. Грабовець Бог. р-ну: Dykie (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 10, спр. 53); Dykie (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 14, арк. 83); Дике (2012, БЛ[5], 234). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *дике* ʻне оброблене рукою людини; пустельне, глухеʼ (ВТС, 221). Вона вказує на характер поверхні поля в давнину.

Дику́нок, -нку; ч.; ліс; сс. Хмелева, Репужинці Гор. р-ну: Дикунок (2008, УШ); Дикунок (2012, БЛ[5], 234). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дикунок* (діал.) ʻокіп; окопʼ (СБГ, 94; МСГГ, 48), ʻсховокʼ (Експ.). Вона вказує на те, що в лісі є землянки та траншеї, вириті, очевидно, під час двох світових воєн.

Дикунчє́нка, -и; ж.; гора; смт Солотвин Бог. р-ну: Дикунчєнка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-єнк(а)* від апелятива *дикунок* (див. вище). Вона вказує на те, що на горі є землянки та окопи часів світових воєн.

Дильо́ванка, -и; ж.; дорога; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Дильованка (1998, Мих., 185). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дильованка* (діал.) ʻдильована дорога; дорога, викладена з дерев'яних колод (перев. у лісі)ʼ (Мих., 80), пор. бойк. *дилювати* ʻмостити; класти місток з жердин на болотіʼ (Онишк., I, 215).

Дими́трівка, -и; ж.; кол. хутір біля міста Коломия, тепер не ідент.: Dymitrowka (1612, ЛНБ, ВР, ф. 103, спр. 68, ф. 85, док. 22). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* (< *-овк(а)*) від антропоніма *Димитро*, пор. ст.-укр. особове ім'я *Димитрій* (Керста, 109).

Ди́мкова, -ої; ж.; поточина; п. Дністра; довжина – 2 км; с. Корнів Гор. р-ну: Димкова (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *димкова* ʻвкрита *димкою* – туманомʼ. Вона вказує на те, що поточина часто парує, покривається димкою. Можлива також мотивація цього гідроніма антропонімом *Димко*, пор. п-ще *Димко* (СП, 121).

Диюми́нка, -и; ж.; пасовище; с. Королівка Тлум. р-ну: Диюминка (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвиськом чоловіка, якій, мабуть, належало колись пасовище, пор. п-ське *Диюмин* (Експ.).

Дібро́ва[1], -и; ж.; ліси, лісові урочища; **1**) сс. Підгір'я, Жураки Бог. р-ну: Dąbrowa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 22, арк. 67); Dąbrowa (1880, KuK S); Dąbrowa (1932, MT S); Діброва (2011, Експ.); **2**) с. Незвисько Гор. р-ну: Діброва (2012, БЛ[5], 234); **3**) смт Чернелиця Гор. р-ну: Діброва (2008, УШ); **4**) між сс. Загайпіль та Малий Гвіздець Кол. р-ну: Dąbrowa (1933, MT K); **5**) між сс. Крихівці та Опришівці Ів.-Франк. м/р: Dąbrowa (1880, KuK S); Dąbrowa (1932, MT S); Діброва (2011, Експ.); **6**) між сс. Верхній Вербіж та Малий Ключів Кол. р-ну: Dąbrowa (1904 (1877), KuK Kuty); Dąbrowa (1933, MT Kuty); **7**) між сс. Михалків та Богородичин Кол. р-ну: Dąbrowa (1855, AKKGL, Bl. 45); **8**) між сс. Коршів, Ліски, Лісна Слобідка та Черемхів Кол. р-ну: las Dąbrowa (1914, GKK); las Dąbrowa (1930, MT SC); Діброва (2011, УШ); **9**) с. Торговиця Кол. р-ну: Dąbrowa (1933, MT K); Діброва (2011, УШ); **10**) с. Турка Кол. р-ну: Діброва (2011, УШ); **11**) с. Шепарівці Кол. р-ну: Діброва (2011, УШ); **12**) с. Джурів Снят. р-ну: Dąbrowa (1933, MT Kuty); Діброва (2011, УШ); **13**) між сс. Хом'яківка й Кулачківці Снят. р-ну: Діброва (2011, УШ); **14**) с. Троїця Снят. р-ну: Dąbrowa (1933, MT Kuty); Діброва (2011, УШ); **15**) між сс. Березівка та Братківці Тисм. р-ну: Dąbrowa (1855, AKKGL, Bl. 44); Діброва (2011, Експ.); **16**) між сс. Марківці, Черніїв Тисм. р-ну, Хриплин Ів.-Франк. м/р: Dąbrowa (1880, KuK S); **17**) с. Пшеничники Тисм. р-ну: Dąbrowa (1900, SGG, 703); Dąbrowa (1905 (1877), KuK TT); **18**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Діброва (2011, Експ.); **19**) с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Dąbrowa (1855, AKKGL, Bl. 45); **20**) сс. Бортники, Пужники Тлум. р-ну: Dąbrowa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6,

спр. 192, арк. 14); Dąbrowa (1855, AKKGL, Bl. 45); Dąbrowa (1888, SG, IX, 325); Dąbrowa (1905 (1874), KuK TT); **21**) с. Петрів Тлум. р-ну: Dąbrowa (1855, AKKGL, Bl. 45). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *діброва* (< псл. **dǫbrava // *dǫbrova*) ʻлистяний ліс на родючих ґрунтах, у якому переважає дубʼ (ВТС, 226), ʻдубовий ліс' (Лящук, ГН, 67), ʻнизовина, заросла лісом; глибокий яр, зарослий лісом' (Мар., 226), ʻдубовий ліс; невеликий ліс' (Череп., 70).

Дібро́ва[2], -и; ж.; хутори, об'єдн.; **1**) з с. Горохолина Бог. р-ну: Dąbrowa (1900, SGG, 41); **2**) з смт Гвіздець Кол. р-ну: Dąbrowa (1900, SGG, 290); Dąbrowa (1906 (1876), KuK K); Діброва (1947, АТП, 503); **3**) з с. Кулачківці Снят. р-ну: Діброва (1947, АТП, 503); Діброва (1961, ІФ АТП[1], 78); **4**) з с. Остапківці Кол. р-ну: Діброва (1961, ІФ АТП[1], 78). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *діброва* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності теренів, на яких виникли хутори, пор. також лісові урочища *Діброва* (див. вище).

Дібро́ва[3], -и; ж.; село; Бог. р-н; нал. до Підгірської с/р; віддаль до Богородчан – 6 км, до Івано-Франківська – 25 км; до 70-х років XX ст. – *Дуброва*: Dąbrowa (1880, KuK S); Dąbrowa (1900, SGG, 41); Lachowce z Dąbrową (1910, ZSO, 86); Dąbrowa (1932, MT S); Дуброва (1947, АТП, 499); Діброва (1976, ІФ АТП[4], 157); Діброва (2009, ІФ АТП[7], 157). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), біля якого розкинулося село.

Дібро́ва[4], -и; ж.; кутки; **1**) с. Грабич Кол. р-ну: Діброва (2006, КВС, 41); **2**) с. Дебеславці Кол. р-ну; вар. *Дуброва*: Діброва (2006, КВС, 44); Дуброва (2007, ЕКол., V, 19); Діброва (2011, УШ); **3**) с. Ворона Кол. р-ну: Діброва (2011, УШ); **4**) с. Троїця Снят. р-ну: Dąbrowa (1933, MT Kuty); Діброва (2012, НПС, 227). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *діброва* (*дуброва*) (див. вище). Вони вказують на розташування кутків біля дубових лісів.

Дібро́ва[5], -и; ж.; поле; с. Ворона Кол. р-ну: Діброва (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), біля якого розкинулося поле.

Дібро́ва[6], -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Малий Гвіздець Кол. р-ну: Dąbrowa (1900, SGG, 291). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), біля якого розкинувся фільварок.

Дібро́ва[7], -и; ж.; горби; **1**) с. Джурів Снят. р-ну: Dąbrowa (1933, MT K); Діброва (2006, УШ); **2**) с. Побережжя Тисм. р-ну: Діброва (1975, АСЗ, I, 771). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *діброва* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності на горбах.

Дібро́ва[8], -и; ж.; ставок; між сс. Хом'яківка й Кулачківці Снят. р-ну: Діброва (2003, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), у якому розташований ставок.

Дібро́ва[9], -и; ж.; поле; с. Рошнів Тисм. р-ну: Діброва (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *діброва* (див. вище). Вона вказує на те, що поле розкинулося біля дубового лісу.

Дібро́ва[10], -и; ж.; село; Тлум. р-н; нал. до Петрилівської с/р; віддаль до Тлумача – 23 км, до Івано-Франківська – 33 км: Dąbrowa (1471, AGZ, XVIII, 157); Dąbrowa (1670, RRDZH, 66); Dąbrowa (1900, SGG, 699); Діброва (1947, АТП, 518); Діброва (2009, ІФ АТП[7], 157). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *діброва* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому виникло поселення.

Дібро́вські, -их; мн.; лісові масиви; с. Нижнів Тлум. р-ну: Дібровські (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *дібровські* ʻякі розкинулися з боку с. *Діброва* (див. вище)'.

Дівич-Гора, -и; ж.; гора; сс. Долина, Одаїв Тлум. р-ну: Дівич-Гора (2000, ПЗТ, 247); Дівич-Гора (2011, УШ). – Назва утворена способом поєднання двох слів: апелятива *гора* ʻзначне підвищення над на-

вколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359) та міфоніма *Дівич.* Вона, очевидно, пов'язана з віруваннями наших далеких предків, зокрема з богинею *Дівою*, яка була далекою попередницею діви Марії (УМ, 148–151). Мабуть, на горі колись було язичницьке святилище, де люди молилися цій богині.

Гора є ботанічною пам'яткою природи місцевого значення.

За переказами місцевих жителів, колись давно на одному з пагорбів с. Долини стояв гарний замок. У ньому жила дівчина-красуня. Її вродою захоплювалися парубки з усієї округи. А їй подобалися лише два молодики. Та вибрати з них свого судженого вона не змогла. Одного разу дівчина з хлопцями зійшла на найвищу гору й сказала їм: "Той із вас буде моїм чоловіком, котрий швидше добіжить сюди від підніжжя гори й перший поцілує мене"… І почали хлопці бігти, та так швидко, що гора затряслася й покотилося зверху каміння. Обидва загинули. А дівчина з розпачу кинулася вниз у провалля. З того часу каміння на горі час від часу покривається мохом і травою, а гору називають Дівич-Горою.

Дівка, -и; ж.; гора; с. Хотимир Тлум. р-ну: Дівка (2009 (1874), ПЗАП, 21); Дівка (2009, ЗФ, 8). – Назва, очевидно, пов'язана з язичницькими віруваннями нащих далеких предків, які поклонялися *Діві*, дарувальниці небесної води (дощу), богині води і річок, жіночому началу Всесвіту. Мабуть, на горі було колись святилище цієї богині, що й відбилося на її назві.

Дівóча[1], -ої, ж.; гори; **1**) с. Котиківка Гор. р-ну: Дівоча (2012, БЛ[5], 234); **2**) с. Богородичин Кол. р-ну: Dywoczy (1855, AKKGL, Bl. 45); Дівоча (2011, УШ); **3**) с. Кулачківці Снят. р-ну: Дівоча (2012, БЛ[5], 234). – Назви, очевидно, пов'язані з язичницькими віруваннями наших далеких предків, зокрема з богинею *Дівою* (див. вище), що й відбилося в їх назвах.

Дівóча[2], -ої; ж.; поточина; пр. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; с. Богородичин Кол. р-ну: Дівоча (2006, КВС, 8). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), з якої стікає поточина.

Дівóчий, -ого; ч.; ліс; між сс. Бортники Тлум. р-ну та Богородичин Кол. р-ну: Дівочий (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори *Дівоча* (див. вище), яка височіє в лісі. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

За переказами місцевих жителів, ліс названий так тому, що тут колись повісилася дівчина-красуня, яку батько хотів видати заміж за старого багатого лісника.

Дівóчі Сльóзи, -их, сліз; мн.; водоспад на потоці, що впадає в Дністер; с. Ісаків Тлум. р-ну: Дівочі Сльози (2011, УШ). – Назва має конотативне (переносне) значення. Прозорі капельки води, що падають з висоти, створюють, якщо довго на них дивитися, враження дівочих сліз.

Існує цікава легенда про цю назву. У ній ідеться про те, що колись давно монголо-татари напали на село Ісаків. Вони забрали в полон молодих дівчат і жінок. Декільком із них вдалося вирватися з неволі. Тікаючи, вони прагнули сховатися в лісі. Здавалося, що воля зовсім поруч. Але вороги наздогнали їх. Не допомогли ані вмовляння, ані крики, ані сльози. Гірко плакали дівчата, назавжди прощаючись з рідними домівками, своїми коханими та рідними. З їх сліз утворився потічок і водоспад на ньому. Дотепер ці сльози капають, нагадуючи нам про цю сумну історію.

Дідú, -ів; мн.; урочище; смт Печеніжин Кол. р-ну: Діди (2006, КГ, 22). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, володіла колись землею в урочищі або проживала в ньому, пор. п-ське *Дід* (СПЗУ, І, 323)

Дíдичева, -ої; ж.; долина; с. Тулова Снят. р-ну: Дідичева (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Дідич*, пор. п-ще *Дідич* (Редько, І, 311), або від апелятива *дідич* 'поміщик; великий землевласник' (ВТС, 226), 'поміщик' (Ониш., І, 219).

Дíдиче Пóле, -ого, -я; с.; поле; смт Чернелиця Гор. р-ну: Дідиче Поле (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поле* ʻбезліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви’ (ВТС, 846), а атрибутивним членом – прикметник *дідиче*, що вказує на належність топооб’єкта в давнину *дідичеві* (див. вище).

Дíдичів, -евого; ч.; ліс; с. Милування Тисм. р-ну: Дідичів (2009, БЛ[2], 177). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Дідич* або апелятива *дідич* (див. вище).

Дíдичів Сад, -евого, -у; ч.; поле; с. Минування Тисм. р-ну: Дідичів Сад (2009, БЛ[2], 177). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування саду, який належав колись *дідичеві* (див. вище) й на місці якого розкинулося поле.

Дíдів Горб, -ового, -а; ч.; горб; с. Торговиця Гор. р-ну: Дідів Горб (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок’ (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *дідів*, що вказує на належність горба якомусь *дідові*.

Дíдівка[1], -и; ж.; ліс; с. Ісаків Тлум. р-ну: Дідівка (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *дідівка* ʻдідівщина; спадщина від діда’ (ВТС, 226).

Дíдівка[2], -и; ж.; поле; с. Петрів Тлум. р-ну: Diduwka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 3, арк.. 16); Дідівка (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *дідівка* (див. вище).

Дíдів Пóтік, -ового, -оку; ч.; урочище; с. Дебеславці Кол. р-ну; вар. *Ґідів потік*: Дідів потік (2006, КВС, 44); Ґідів потік (2007, ЕКол., V, 19); Дідів Потік (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻречка (перев. невелика), струмок із стрімкою течією (ВТС, 903)’, ʻструмок, видолинок’, а атрибутивним членом – прикметник *дідів*, що вказує на належність землі в урочищі *дідові*. Варіант назви відбиває фонетичні особливості місцевої говірки.

Дíдівський Пóтік, -ого, -оку; ч.; потік; бас. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; смт Печеніжин Кол. р-ну: Дідівський Потік (2006, КГ, 22). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *дідівський*, що вказує на витік гідрооб’єкта з урочища *Діди* (див. вище).

Дíдова Долúна, -ої, -и; ж.; куток; с. Берем’яни Кол. р-ну: Дідова Долина (2009, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ʻнизовина біля річки’ (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *дідова*, що вказує на належність землі на кутку в давнину якомусь *дідові*.

Дíдова Яма, -ої, -и; ж.; ліс; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Дідова Яма (2006, КГ, 19); Дідова Яма (2009, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *яма* ʻдолина потоку; долина, кітловина’ (Мар., 255), а атрибутивним членом – прикметник *дідова*, що вказує на належність землі в улоговині в давнину якомусь *дідові*.

Дíдові Криничкú, -их, -ок; мн.; урочище; с. Сороки Гор. р-ну: Дідові Кринички (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування декількох джерел, що знаходяться в урочищі. В основі гідроніма лежить апелятив *кринички*, мн. від *криничка*, дем. від *криниця* ʻглибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь’ (ВТС, 465), ʻджерело, колодязь’ (ЭССЯ, 21, 156–157), ‘ключ, джерело’ (Торч., 254), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *дідові*, що вказує на належність

цих гідрооб'єктів та землі навколо них у давнину якомусь *дідові*.

Діл[1], долу; ч.; гори, хребти, горби; **1**) 475,3 м; сс. Гринівка, Лесівка Бог. р-ну: Dił (1880, KuK S); Dił (1932, MT S); Дил (1983, ТК П); Дил (2002, ТК ИФ); Діл (2005, Експ.); **2**) с. Нивочин Бог. р-ну: Діл (2011, УШ); **3**) 757,4 м; сс. Слобода, Марківка, Рунґури Кол. р-ну: Дол (1976, ТК Н); Діл (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Діл (2011, УШ); **4**) с. Черемхів Кол. р-ну: Діл (2000, НІСЧ, 7); Діл (2011, УШ); **5**) с. Добротів Надв. р-ну: Dył (1855, AKKGL, Bl. 48); Dół (1906 (1880), KuK N); Діл (2002, ДІС, 8); **6**) с. Красна Надв. р-ну: Діл (2009, Експ.); **7**) 480 м; с. Саджавка, смт Ланчин Надв. р-ну: Діл (1975, АСЗ, І, 845); Діл (1986, ІГ, ІІІ, 120); Діл (2008, УШ); **8**) с. Джурів Снят. р-ну: Діл (2004, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *діл* (< псл. **dělъ*) ʻгірський хребет; вершина гори; гора, яка розділює два села, дві долини; горб, пригірок; вододіл' (Мар., 236), гуц. *діл* ʻгірський ланцюг, хребет' (Куркина, 44), ʻпагорб; гірський хребет; гірський ланцюг' (Нг., 35), бойк. *діл* ʻводорозділ' (Онишк., І, 220), пор. також болг. *дял* ʻгорб', с.-х. *dìo* ʻгорб' (Куркина[1], 44).

Діл[2], долу; ч.; поле; с. Гринівка Бог. р-ну; вар. *Дів*: Діл, Дів (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле. Форма *Дів* з'явилася під впливом місцевих говірок, у яких [*л*] в кінці складу вимовляється як [*в*].

Діл[3], долу; ч.; ліси; **1**) с. Нивочин Бог. р-ну: Діл (2012, БЛ[5], 234); **2**) с. Добротів Надв. р-ну: Діл (1998, Мих., 186). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань хребта та горба (див. вище), на яких розкинулися ліси.

Діл[4], дола; ч.; кутки; **1**) с. Слобода Кол. р-ну: Діл (2009, Експ.); **2**) с. Красна Надв. р-ну: Діл (1998, Мих., 186); Діл (2009, Експ.); **3**) смт Ланчин Надв. р-ну: Діл (1998, Мих., 186); Діл (2010, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань горбів та хребтів (див. вище), на яких розкинулися кутки.

Діл, долу; ч.; пасовище; с. Саджавка Надв. р-ну: Ділок (1998, Мих., 186). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося пасовище.

Ділú[1], -ів; мн.; присілок; с. Пороги Бог. р-ну: Diły (1935, MT Porohy); Діли (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *діл* (див. вище). Вона вказує на розміщення присілка на хребті гори.

Ділú[2], -ів; мн.; підвищення, хребтик; с. Старуня Бог. р-ну: Діли (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *діл* (див. вище).

Діловí, -их; мн.; поле; с. Копачинці Гор. р-ну: Ділові (2008, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, володіла колись полем, пор. п-ще *Діловий* (ІФД, 242). Можлива також мотивація цього мікротопоніма прикметником *ділові* ʻякі розташовані, розкинулися на *ділу* – продовгуватому горбі', пор. *діл* (див. вище).

Діло́к[1], -лка; ч.; гори, хребти, підвищення; **1**) с. Гвізд Надв. р-ну: Diełok (1906 (1880), KuK N); Diłok (1935, MT N); Ділок (2010, Експ.); **2**) с. Старуня Бог. р-ну: Diłok (1935, MT N); Ділок (2011, УШ); **3**) смт Ланчин Надв. р-ну: Ділок (2011, УШ); **4**) с. Молодків Надв. р-ну: Ділок (2011, УШ); **5**) с. Сілець, смт Єзупіль Тисм. р-ну: Ділок (1997, Єз., 187); Ділок (2002, СНЧ, 36); Ділок (2004, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ділок*, дем. від *діл* (див. вище).

Діло́к[2], -лка; ч.; кутки; **1**) с. Старуня Бог. р-ну: Diełok (1906 (1880), KuK N); Ділок (2011, УШ); **2**) смт Ланчин Надв. р-ну: Ділок (1998, Мих., 186). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань хребтів (див. вище), на яких розкинулися кутки.

Діло́к[3], -лка; ч.; ліс; с. Молодків Надв. р-ну: Ділок (1998, Мих., 186). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвуч-

ного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся ліс.

Ділóк[4], -лка; ч.; поле; с. Сілець Тисм. р-ну: Ділок (2002, СНЧ, 36). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинулося поле.

Ділóчки, -ів; мн.; урочище (поле); с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Ділочки (2006, МСП, 16). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ділочок*, дем. від *ділок* (див. вище). Вона вказує на розміщення поля на горбках.

Дíльниця[1], -і; ж.; гора; 315 м; с. Іллінці Снят. р-ну: Dolnica (1881, SG, II, 200); Dilnica (1882, SG, III, 260); Dilnica (1904 (1877), KuK Kuty); Дільниця (1982, КС, 60); Дільниця (2012, БЛ[5], 234). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дільниця* ʻзагорожа для худоби, зроблена переважно з гілля, хмизу тощо' (ГГ, 60), ʻділянка; окрема частина земельної площі, використовувана з якоюсь метою, виокремлена за якою небудь-ознакою' (ВТС, 227), ʻділянка' (СУМ, II, 306), ʻділянка землі, яку отримували син або дочка від батька' (Онишк., I, 220), ʻмежа між селом і полем' (ЕСУМ, II, 90), пор. також молд. *дельницэ* ʻмежа між селом і полем'. Вона вказує на те, що на горі колись випасали й утримували худобу або вона була межею села.

Дíльниця[2], -і; ж.; куток; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Дільниця (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дільниця* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку колись випасали й утримували худобу.

Дільни́шне, -ого; с.; урочище (поле); с. Іллінці Снят. р-ну: Dilnyczne (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 22, арк. 37); Дільнишне (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *дільнишне* ʻрозділене на *дільниці* – невеликі ділянки'. Вона вказує на те, що поле в другій половині XIX ст. було розділене й роздане селянам. Можливо також, що назва вказує на розміщення поля на схилах гори *Дільниця* (див. вище).

Діля́тин, -а; ч.; поле; с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Ділятин (2012, БЛ[5], 234). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-ин* від давнього слов'янського антропоніма *Ділята* < *Делята*, що є суфіксальним дериватом на *-ат(а)* від *Дель* < *Деливой, Делимиръ* (Худ., 88); б) результатом трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування селища міського типу, що в Надвірнянському р-ні, пор. *Делятин* (ТГГ, 169). Можливо, саме переселенці з цього селища й дали полю таку назву.

Дінúще, -а; с.; пасовисько; смт Єзупіль Тисм. р-ну; вар. *Дійнище*: Дінище, Дійнище (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дінище*, *дійнище* ʻмісце, де доять корів' (Експ.).

Дірява Гóвдя, -ої, -і; ж.; горб зі скелею; с. Долина Тлум. р-ну: Дірява Говдя (1975, АСЗ, I, 909); Дірява Говдія (2009 (1874), ПЗАП, 11); Дірява Говдя (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *говдя* ʻгора' (Мар., 223), ʻпусте поле' (Нг., 37), *говда* ʻбашка' (Грінч., I, 360), ʻгола гора без лісового покриву', гуц. *говдя* ʻвисока гора' (ПЗУ, 147), а атрибутивним членом – прикметник *дірява*, що вказує на наявність у скелі трьох печер з великими отворами.

Дітдóмівське, -ого; с.; поле; с. Завалля Снят. р-ну: Дітдомівське (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *дітдомівське* (розм.) ʻяке належить *дітдомові* – дитячому будинку'.

Дмите́рків, -ового; ч.; ставок; с. Бортники Тлум. р-ну: Дмитерків (2003, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Дмитерко*, пор. п-ще *Дмитерко* (ІФД, 242).

Дмúтрикове, -ого; с.; поле; с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну: Дмитрикове (1998, Мих., 186). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Дмитрик*, пор. особове ім'я *Дмитрик* < *Дмитро* (СУІ, 107), п-ще *Дмитрик* (ІФД, 242).

Дмитри́шин, -ого; ч.; сад; с. Іллінці Снят. р-ну: Дмитришин (2010, БЛ[1], 343). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Дмитриха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Дмитро* (див. вище).

Дмитрі́вка, -и; ж.; присілок; с. Малий Ключів Кол. р-ну: присілок Дмитрівка (ІМК, 12). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Дмитро* (див. вище).

За народними переказами, колись це було село, спалене татарами.

Дмитрі́вський По́тік, -ого, -оку; ч.; потік; пр. Ключівки п. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Дмитрівський Потік (2005, ІМК, 12); Дмитрівський Потік (2006, КГ, 19); Дмитрівський Потік (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* 'річка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією' (ВТС, 903), 'невелика водна артерія, менша, ніж річка' (СНГТВ, 76), 'струмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина' (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *Дмитрівський*, що вказує на витік гідрооб'єкта з присілка *Дмитрівка* (див. вище).

Дністе́р, дністра; ч.; ріка; впадає в Дністровський лиман Чорного моря; бере початок у Бескидах біля підніжжя гори Розлуч на висоті 750 м; загальна довжина – 1362 км, у межах області – 206 км; площа басейну – 9031 км^2, у межах області – 72,1 тис. км^2; на території області протікає вздовж Рог., Кал., Тисм., Тлум., Гор. р-нів, а також через Гал. р-н: Τύρης (Геродот, V ст до н. е.); Tyras (Овідій, 45 р. до н. е.); Τυρας (Птоломей, II ст. н.е.); Δάναστρις, Τρούλλος (Костянтин Багрянородний, X ст.); **Дънѣстръ** (1377, ПСРЛ, I, 3); по Днестру (XVI ст., ПСРЛ, XXV, Моск. Лет., 339); на **днѣстрѣ** (1349, Гр., 27); Dnyestr (1438, AGZ, XII, 33); Dnyestr (1482, AGZ, XIX, 186); Dniestr (1891, SG, II, 51); Dniestr (1927, MT Hał.); Дністер (1979, СГУ, 173–174); інші фіксації назви див. СГУ, 173–174, ЕСЛНПР, 56–57). – Існує багато гіпотез про етимологію цієї назви та її варіантів (див. ГУ, 21–23; ЕСЛНПР, 57–58; Фасм., I, 518–519; Петров, 67–68; Карп., ТБ, 122–124, Вербич, ГД, 25 та ін.). Щодо першого з відомих найменувань Дністра – *Τύρης, Tyras, Τυρας* – то воно довгий час пояснювалося з давньоіранського **tŭra* 'бистрий, сильний; швидкий'. А. О. Білецький та В. П. Петров вважають, що цей гідронім має доіранське походження й пов'язують його з лит. *tyras* 'пуща, болото, мочара' (ГУ, 20–21). Ще більше дискусій розгорілося навколо другої, пізнішої назви цієї річки. Йдеться про форми *Δάναστρις, Danast(ius), Danaster, Danastrus* і под., які мають різні етимології, хоч і зводяться до того, що перша частина назви *Дн-*, д.-р. *Дън-*, є іранською за походженням і утворена від **tanā-, dāna-* 'ріка' (ГУ, 11–21). Другу ж частину назви *-istr-* виводять від староіндійського *is-ira* 'дужий, свіжий', лат. *ācer*, псл. *ostrъ* 'швидкий, швидкоплинний, швидкострумуючий'. В. П. Петров, не відкидаючи зв'язку першого компонента назви з іранською мовою, доходить висновку, що *Дністер* – це назва, яка створена за моделлю "*річка*" (**dana* 'річка', або, можливо, **danos* 'т. с.') + річка (*-str-* < і.-є. **sr-* 'швидка') (ГУ, 21–22). За Ю. О. Карпенком, не *Дн-* є залишком основної назви з уточненням *-істр*, а навпаки, другий елемент є основною назвою, до якої скіфи додавали географічний термін *Дн-*, пор. *річка Волга* (Карп., Акт., 12). Відомо, що *Дністер* колись іменувався фракійцями як *Істрос*, що узгоджується з наведеними вище *Τύρης, Tyras, Τυρας*. Обидві назви є семантично тотожними й означають 'швидкий'. Цей збіг, як вважає Ю. О. Карпенко, не може бути випадковим. Пояснюється він тим, що давніша єдина фракійська назва Дністра *Істр* була засвоєна скіфами, які прийшли зі сходу, двома різними способами – південний, нижній потік скіфів переклав її на свою мову, а північний – засвоїв без перекладу, лише долучивши до назви свій географічний термін *дн-* із сенсом 'ріка'. Таким чином, назви *Τύρης* та **Дънѣстръ** з'явилися одночасно й обидві є вторинними. А значна хронологічна різниця у фіксації цих назв зумовлена, на його думку, виключно тим, що письменні греки засвоювали географію Північного Причорномор'я з півдня, з моря, де

й побутувала перекладена назва (Карп., ФГК, 11–12). Дехто початкове **dānu + *Istr +os* (> **dŭn + istr-*) розуміє як ʻорієнтований за *Істром*ʼ (Трубачев, 217). Проте більшість сучасних дослідників підтримують трактування В. П. Петрова.

Побутує багато легенд і переказів про походження назви цієї ріки. В одному такому переказі йдеться про те, що колись у давнину на місці теперішнього Дністра протікав маленький безіменний струмок. Уздовж нього подекуди жили люди. Були серед них і мисливці, і хлібороби. І вели вони свій незвичайний календар. Чи то сіяти треба було, чи свята якогось чекали, то, щоб не збитися з ліку, вони кожен день позначали на піску, що був на березі струмка, позначками. Що не день, то нова позначка. По тих позначках вони знали, скільки днів залишилося, наприклад, до весни…

Але одного разу струмок розлився своїми водами на довколишні поля й затопив береги. Коли вранці вода спала, вийшли люди на берег, а їхніх позначок на піску нема.

– Хто *дні стер*? – бідкалися люди, і самі собі відповідали:

– Та хто? Струмок *дні стер*.

З того часу й стали називати струмок, який *дні стер – Дністер*. Тепер це вже не струмок, а велика річка, що бере свій початок аж у самих Карпатах з-під могутнього дуба, де вода пробила одного разу дно й бʼє вгору фонтаном вище того дуба (*За* КЛ, 290–291).

Дещо інший переказ побутує на Городенківщині. У ньому йдеться про те, що в одному селі жив собі чоловік з жінкою. Мали вони гарного сина й добру господарку. Хлопець був високим, красивим, і тому дівчата юрбою бігали за ним. Кожна мріяла вийти за нього заміж.

Одного недільного дня хлопець попрохав батька дати йому дорогого перстня – реліквію їхнього роду, щоб показати дівчатам, з якими він веселився на березі ріки. Батько боявся давати цінну річ, але мати впросила його. Взявши перстня, хлопець пішов до гурту. Всі із захопленням розглядали дорогоцінність. А потім вирішили трохи покупатися. Плавали, хлюпались водою, веселилися. А коли наступило надвечірʼя, батько попрохав сина віддати перстня. Хлопець глянув на руку, але його там не було.

– Де перстень? – суворо спитав батько.

– Я довго плавав і по *дні стер* перстня, – винувато відповів юнак.

З того часу річку почали називати *Дністер* (*За* ЛГ, 57).

Ще в одній легенді розповідається про те, що колись на високій карпатській вершині жив старий дід Бескид. Він тримав під замком своїх маленьких внучат – дзвінкоголосі потічки й дзюркотливі струмочки. Проте наймолодшому з них якось вдалося вирватись на волю. І побіг він Карпатами до далекого Чорного моря. По дорозі зустрівся з такими ж струмочками, і разом попливли вони, утворивши велику ріку. Вона потекла поміж горами, через долини й вийшла на широку рівнину. Тут ріка почула людський стогін і плач. Це глибоко вразило її.

– Чого ж ви так рясно проливаєте сльози й кривавим потоком зволожуєте землю? – спитала ріка.

– Як нам не плакати, коли поміщик знущається над нами. Відпрацюємо тиждень на нього, а він записує лише два-три дні панщини.

Пан був неграмотний і відроблені кріпаками дні відмічав позначками на своєму полі, яке знаходилося на шляху струмочка – тепер уже повноводної ріки.

Розгнівався струмочок, вийшов з берегів і затопив панське поле, а позначені дні стер. Слава про нього покотилася від Карпат аж до Чорного моря. Радісні селяни почали його називати *Дністер*, бо він *дні стер* (*За* ТМН, 38).

Добрі́вка, -и; ж.; нива; с. Хутір-Будилів Снят. р-ну: Добрівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від прикметника *добра* ʻвигідна, зручна для роботи, для врожаю та заробітку' (Експ.). Вона вказує на якість грунту ниви, на якій виростають гарні врожаї. Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *добрівка*, що є фонетичним варіантом апелятива *дубрівка* зі значенням ʻмала дуброва'. У такому разі назва вказує на виникнення ниви на місці або біля дубового ліска.

Добрівкú, -ок; мн.; поле; с. Марківці Тисм. р-ну: Добрівки (2007, КМ, 13). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) утворенням способом плюралізації та онімізації апелятива *добрівка* (див. вище); у такому разі вона вказує на розміщення поля на місці або біля дубового ліска; б) суфіксальним утворенням на *-івк(и)* від прикметника *добра* (*-е*, *-і*) (див. вище), що вказує на якість ґрунту поля.

Добровíдка[1], -и; ж.; річка; л. Пруту л. Дунаю; довжина – 29 км, площа басейну – 86,9 км[2]; сс. Коршів, Годи-Добровідка, П'ядики, Королівка, Корнич Кол. р-ну, м. Коломия; інші назви – *Коршівчина* (с. Коршів), *Коломийка*, *Коломийський* (див. далі): Dobrowódka (1881, SG, II, 79); Korszowczena (Dobrowódka) (1933, MT K); Kołomyjski (1933, MT K); Доброводка (1960, WRG, I, 600); Добривідка (1979, СГУ, 174); Добровідка (2007, ЕКол., V, 75). – Річка, протікаючи багатьма селами Коломийщини, має різні назви. Так, у с. Коршів, звідки вона витікає, її ще називають *Коршівчина*, що є суфіксальним утворенням на *-чин(а)* від найменування села. Від м. Коломиї до її гирла, поряд з офіційним найменуванням, має ще й назву *Коломийський* (потік). В інших населених пунктах її називають *Добровідкою*. Остання назва утворена способом поєднання в одне слово словосполучення *добра вода* та його суфіксації топоформантом *-к(а)*. Вона вказує на позитивні смакові якості води, придатної для вживання.

Добровíдка[2], -и; ж.; кол. село, тепер част. с. Годи-Добровідка Кол. р-ну (див. вище); давня назва – *Добровідці*: Dobrowodzcze (1451, AGZ, XII, 212); Dobrowodka (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Dobrowódka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 219); Dobrowotka (1855, AKKGL, Bl. 49); Dobrowódka (1881, SG, II, 79); Добровідка (1947, АТП, 507); Добровідка (1997, ІФАТП[6], 118). – Село в давнину називалося, очевидно, *Доброводці* (див. першу фіксацію), що є семантичним утворенням від апелятива **доброводці* 'люди, які оселилися (проживали) біля річки *Добровідка* (див. вище)'. Можливо також, що перша фіксація цієї назви є просто описковою, оскільки у такій формі вона більше не засвідчена. Інша форма назви села – *Добровідка* – є результатом трансонімізації названого вище гідроніма. М. Л. Худаш виводить давню назву села від катойконіма **добровідці* 'вихідці, переселенці з с. *Доброводи* (Терн. обл.)'. Сучасне найменування він трактує як демінутивне утворення на *-к(а)* від названого вище ойконіма (Худ.[2], 73–74).

Добровíдський, -ого; ч.; ліс; с. Годи-Добровідка Кол. р-ну: Добровідський (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *добровідський* 'який розташований на території с. *Добровідка* (тепер *Годи-Добровідка*) (див. вище)'.

Добровляни, -ян; мн.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 19 км, до Івано-Франківська – 11 км: Dambrowlany (1433, ZDM, VII, 412); Dubrowlani (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Dobrowlany ad Tysmienica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Dobrowlany (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 127); Добровляни (1886, ШДС, 90); Добровляни (1947, АТП, 516); Добровляни (2009, ІФ АТП[7], 157). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *добровляни*, *дібровляни* 'люди, які осеслилися біля *діброви*' або 'вихідці, переселенці з с. *Діброва*'.

Доброгóст, -а; ч.; кол. поселення на Покутті, тепер не ідент.: Dobrohost (1466, AGZ, XII, 315). – Назва історично є, очевидно, посесивним утворенням на *-*jь* від антропоніма *Доброгост*, пор. давнє особове ім'я *Доброгостъ* (Мор., 74; Чучка, Сл., 158), д.-р. *Доброгостъ* (Туп., 185). Можливо також, що вона виникла в результаті трансонімізації названого вище антропоніма.

Дóбротів, -ова; ч.; село; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 17 км, до Івано-Франківська – 52 км; давня назва – *Добрилів*: Dobrzilow (1497, MRPS, II, 64); Dobryłow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Dobryłow seu Dobrotow (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Dobryłow seu Dobrotow (1670, RRDZH, 65); Dobrotów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 61); Dobrotów (1881, SG, II, 78); Добротів (1947, АТП, 509); Добротів (2009, ІФ АТП[7], 157). – Давня на-

зва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Добрило*, пор. давнє особове ім'я *Добрило* (Чучка, Сл., 157; Туп., 184–185), блр. *Дабрыла* Бір., 123), серб. *Добрило* (Грк., 173), болг. *Добрил* (Илч., 175). За походженням цей антропонім є похідним суфіксальним утворення на *-ил(о)* від *Добръ*, гіпокористики давніх слов'янських особових імен-композитів типу *Добровой*, *Доброгнѣвъ*, *Доброгостъ*, *Доброжитъ* (Мор., 72–73), *Добротѣхъ, Добротворъ* (Демч., 44) і под. Десь у середині XVII ст. відбулася заміна твірної основи ойконіма на *Доброт*, що є у січеним утворенням від давнього слов'янського імені *Доброта* (Чучка, Сл., 160), пор. болг. особове ім'я *Доброта* (Илч., 176), ст.-п. *Dobrota* (Tasz., 99). Очевидно, це пов'язано з тим, що в період між 1616 та 1624 рр. село отримало статус міста й нова назва мала його відрізняти від давнього сільського поселення.

До́вбушева Керни́ця, -ої, -і; ж.; джерело; с. Гута (урочище Межиріки) Бог. р-ну: Doboszowa kiernica (2000, GUG, 149); Doboszowa kiernica (2008, Gorgany, 275); Довбушева Керниця (2009, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *керниця* 'криниця' (ГГ, 93), а атрибутивним членом – прикметник *Довбушева*, що вказує на найменування гідрооб'єкта на честь народного героя, відомого опришка Олекси *Довбуша*.

До́вбушева Кірни́ці, -ої, -і; ж.; джерело, криниця; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Довбушева Кірниці (2006, КГ, 17). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кірниці, кирниці* (діал.) 'криниця' (ГГ, 93), а атрибутивним членом – прикметник *Довбушева*, що вказує на найменування гідрооб'єкта на честь Олекси *Довбуша* (див. вище).

До́вбушева Кірни́чка, -ої, -и; ж.; джерело, криниця; с. Товмачик Кол. р-ну: Довбушева Кірничка (2007, ЕКол., V, 83). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кірничка*, дем. від *кірниця* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *Довбушева*, що вказує на найменування гідрооб'єкта на честь Олекси *Довбуша* (див. вище).

До́вбушева Крини́ця, -ої, -і; ж.; криниця; с. Джурів, Іллінці Снят. р-ну; вар. *Довбушева Криничка*; *Довбушева Кирничка*: Довбушева Криниця (1994, Експ.); Довбушева Криничка, Довбушева Кирничка (2006, УШ); Довбушева Криниця (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* (*криничка*, *криничка*) 'глибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь' (ВТС, 465), а атрибутивним членом – прикметник *Довбушева*, що вказує на найменування гідрооб'єкта на честь Олекси *Довбуша* (див. вище).

Про криницю існує цікавий переказ. У ньому йдеться про те, що, мандруючи якось цими краями, легендарний народний месник Олекса Довбуш зупинився на нічліг у лісі, недалеко від Іллінців. До краю змучений, він хотів угамувати спрагу, але поблизу ніде не було джерела. Тоді Довбуш своїм топірцем почав копати землю, сподіваючись натрапити на воду. Викопав невеличку ямку, у якій почала з'являтися вода. З того часу б'є тут джерело, яке люди назвали іменем народного героя.

До́вбушева Скала́, -ої, -и; ж.; скеля; с. Корнів Гор. р-ну: Довбушева Скала (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *скала* (заст.) 'скеля' (ВТС, 1131), а атрибутивним членом – прикметник *Довбушева*, що вказує на найменування топооб'єкта на честь Олекси *Довбуша* (див. вище).

Довбуші́вка[1], -и; ж.; джерело; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Довбушівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Довбуш* (див. вище). Вона вказує на найменування цього гідрооб'єкта на честь Олекси *Довбуша* (див. вище).

Довбуші́вка[2], -и; ж.; урочище; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Довбушівка (2011,

УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування джерела (див. вище), яке розміщене в урочищі. Можлива також мотивація цього мікротопоніма антропонімом *Довбуш*, пор. п-ще *Довбуш* (ІФД, 243).

Довбуші́вка[3], -и; ж.; ліс; с. Глинки Надв. р-ну; вар. *Дубушівка*: Дубушівка (1998, Мих., 187); Довбушівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Довбуш* (див. вище). Варінт назви з'явився під впливом місцевої говірки.

Довбуші́вське, -ого; с.; урочище; с. Саджава Бог. р-ну: Довбушівське (2003, Мороз, 6). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Довбуш*. Таке прізвисько мав Федір Дерень, який проживав на присілку Лази й володів землею в урочищі (Мороз, 15).

Довбуші́вський, -ого; ч.; потік; л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; сс. Глибока, Саджавка Бог. р-ну; вар. *Довбушанка*: Довбушанка (2003, ТК ИФ); Довбушівський (2003, Мороз, 15). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном. Варіант назви є суфіксальним утворенням на *-анк(а)* від антропоніма *Довбуш* – прізвища відомого опришка (див. вище).

До́вга[1], -ої; ж.; джерело-поточина; л. Хортової л. Болотяної п. Дністра; довжина – 1 км; смт Чернелиця Гор. р-ну: Довга (1978, Гор., 471); Довга (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *довга* (< псл. **dъlgъ(jь)*) 'яка має велику довжину' (ВТС, 231). Вона вказує на розміри та конфігурацію гідрооб'єкта.

До́вга[2], -ої; ж.; поле (нива); с. Устя Снят. р-ну: Довга (2012, БЛ[5], 234). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *довга* (див. вище). Вона вказує на розміри та конфігурацію поля.

До́вга[3], -ої; ж.; урочища; **1**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Довга (1997, Єз., 188); **2**) с. Гостів Тлум. р-ну: Довга (2009, НСГ, 9). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *довга* (див. вище). Вони вказують на розміри та конфігурацію урочищ.

До́вга[4], -ої; ж.; гора; с. Петрилів Тлум. р-ну: Довга (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *довга* (див. вище). Вона вказує на розміри та форму гори.

До́вга[5], -ої; ж.; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: Довга (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося поле.

До́вга Доли́на, -ої, -и; ж.; урочище; с. Петрилів Тлум. р-ну: Довга Долина (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* 'рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), 'долина; низина; низина біля річки' (ССУМ, І, 315), 'низина, заросла травою; широка низина' (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *довга* (див. вище), що вказує на розміри та конфігурацію урочища.

До́вга Крини́чка, -ої, -и; ж.; урочище; с. Гостів Тлум. р-ну: Довга Криничка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування джерела (кринички), яке розміщене в урочищі. В основі гідроніма лежить апелятив *криничка*, дем. від *криниця* 'глибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь' (ВТС, 465), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *довга* (див. вище), що вказує на розміри та конфігурацію цього гідрооб'єкта.

До́вга Мла́ка, -ої, -и; ж.; урочище; с. Кривець Бог. р-ну: Довга Млака (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *млака* 'заболочена низовина, трясовина' (Мар., 236; ВТС, 533), 'заболочена низина; багно; трясовина', 'заболочена низина, трясовина' (Лісняк, 360), а атрибутивним членом – при-

кметник *довга* (див. вище), що вказує на розміри урочища.

Дóвга Нúва, -ої, -и; ж.; поле; с. Нивочин Бог. р-ну: Довга Нива (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *нива* ʽділянка або смуга землі, на якій ростуть хлібні культури або яка призначена для їх вирощування; поле' (ВТС, 621), а атрибутивним членом – прикметник *довга* (див. вище), що вказує на розміри поля.

Довганíвка, -и; ж.; куток; с. Торговиця Кол. р-ну: Довганівка (2006, КВС, 170); Довганівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Довган*, пор. давнє особове ім'я *Довган* (Чучка, Сл., 163), п-ще *Довган* (СП, 124), а також поширене в селі *Довганюк* (ТД КР, 188).

Довганíвське, -ого; с.; поле; с. Жураки Бог. р-ну: Довганівське (2011, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Довган*, пор. п-ще *Довган* (див. вище).

Довганюкá, -а; ч.; куток; с. Остриня Тлум. р-ну: Довганюка (2010, БЛ[1], 343). – Назва є формою родового відмінка в посесивній функції антропоніма *Довганюк*, пор. п-ще *Довганюк* (див. вище), яке мав засновник кутка.

Дóвге[1], -ого; с.; поля; **1**) с. Прикмище Гор. р-ну: Довге (2012, БЛ[5], 234); **2**) с. Хом'яківка Снят. р-ну: Dowhe (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 70, арк. 7); Довге (2012, БЛ[5], 234). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *довге* ʽяке має велику довжину' (ВТС, 231). Вони вказують на форми та розміри полів.

Дóвге[2], -ого; с.; урочища; **1**) с. Дебеславці Кол. р-ну; вар. *Довги*: Довге (2006, КВС, 44); Довги (2007, ЕКол., V, 19); **2**) с. Грушка Тлум. р-ну: Довге (2012, БЛ[5], 234). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *довге* (див. вище). Вони вказують на форми та розміри урочищ. Варіант назви відбиває фонетичні особливості місцевої говірки, у якій ненаголошений [*е*] вимовляється як [*и*].

Довге[3], -ого; с.; кол. хутір біля с. Троїця Снят. р-ну: Dołhe (1900, SGG, 607); Dołhe (1914, GKK); Довге (2001, Проц., 104). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому був заснований фільварок. В основі мікротопоніма лежить прикметник *довге* (див. вище), що вказує на форму й розміри урочища.

Дóвге[4], -ого; с.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 22 км, до Івано-Франківська – 24 км: Dolhe (1445, AGZ, XII, 61); Dolhe (1447, AGZ, XII, 161); Dolhe (1546, MRPS, IV/III, 268); Dołhe (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Dołhe (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 117); Dołhe (1855, AKKGL, Bl. 40); Dołhe (1881, SG, II, 105); Довге (1947, АТП, 517); Довге (2009, ІФ АТП[7], 157). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому було започатковане село. В основі мікротопоніма лежить прикметник *довге* (див. вище), що вказує на форму й розміри урочища, яке простягнулося вздовж Дністра.

За народним переказом, село започаткував рибалка Іван на прізвисько Довгий. На його честь воно й назване *Довгим*. За іншою народною версією, під час нападу татар на Галич люди покидали свої оселі й тікали вздовж Дністра, де залишалися надовго. Тому й назвали цю місцевість та село, яке тут виникло, *Довгим*.

Дóвге Пóле, -ого, -я; с.; поля; **1**) с. Малий Гвіздець Кол. р-ну: Довге Поле (2012, БЛ[5], 234); **2**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Довге Поле (2012, БЛ[5], 234); **3**) с. Добротів Надв. р-ну: Довге Поле (1998, Мих., 186); **4**) с. Видинів Снят. р-ну: Довге Поле (2012, БЛ[5], 234). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *поле* ʽбезліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви' (ВТС, 846), а атрибутивними членами – прикметник *довге* (див. вище), що вказує на розміри та конфігурацію топооб'єктів.

Дóвгий[1], -ого; ч.; горб; 302 м; між сс. Бучачки та Трофанівка Снят. р-ну: Dołhy (1933,

МТ К). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *довгий* ʻякий має велику довжинуʼ (ВТС, 231). Вона вказує на розміри та конфігурацію горба.

Дóвгий[2], -ого; ч.; ліс; с. Гостів Тлум. р-ну: Довгий (2009, НСГ, 10); Довгий (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *довгий* (див. вище). Вона вказує на розміри лісу.

Дóвгий Кут, -ого, -а; ч.; урочище; смт Отинія Кол. р-ну: Довгий Кут (1998, От., 16); Довгий кут (2006, КВС, 116); Довгий Кут (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* зі значенням ʻчастина якої-небудь території, місцевостіʼ (СУМ, IV, 417), ʻдалеке урочищеʼ (СНГТ, 322–323), а атрибутивним членом – прикметник *довгий* (див. вище), що вказує на розміри та форму урочища.

Дóвгий Лаз, -ого, -у; ч.; поле; с. Добровляни Тисм. р-ну: Довгий Лаз (2012, БЛ[5], 234). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лаз* ʻгірський луг; лісова галявинаʼ (Мар., 234), ʻлісова поляна' (Лісняк, 361), ʻсіножать, лука; пасовищеʼ (ГГ, 109), ʻмала ділянка поля в горахʼ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *довгий* (див. вище), що вказує на розміри та конфігурацію поля.

Дóвгий Лан, -ого, -у; ч.; урочища (поля); **1**) с. Лука Гор. р-ну: Довгий Лан (2012, Експ.); **2**) с. Джурків Кол. р-ну: Довгий Лан (2011, УШ); **3**) с. Перерісль Надв. р-ну: Довгий Лан (1998, Мих., 186); Довгтй Лан (2009, ПІН, 15); **4**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Довгий Лан (2011, Осташі); **5**) с. Підвербці Тлум. р-ну: Довгий Лан (2012, Експ.). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір оброблюваної землі' (СУМ, IV, 443), а атрибутивними членами – прикметник *довгий* (див. вище), що вказує на розміри та форми полів.

Дóвгі[1], -их; мн.; поля; **1**) с. Рашків Гор. р-ну: Довгі (2012, БЛ[5], 234); **2**) с. Сороки Гор. р-ну: Довгі (2012, БЛ[5], 234); **3**) с. Джурків Кол. р-ну: Довгі (2012, БЛ[5], 234); **4**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Довгі (2012, БЛ[5], 234); **5**) с. Хом'яківка Снят. р-ну: Довгі (2005, ХМ, 8); **6**) с. Долина Тлум. р-ну: Довгі (2012, Експ.); **7**) с. Остриня Тлум. р-ну: Довгі (2012, БЛ[5], 234). – Назви утворені, очевидно, способом еліпсування опорного компонента словосполучення *Довгі Гони* (див. далі), яке могло бути їх давніми найменуваннями. Можлива також мотивація цих мікротопонімів прикметником *довгі* ʻякі мають велику довжинуʼ (ВТС, 231).

Дóвгі[2], -их; мн.; урочища; **1**) с. Копачинці Гор. р-ну: Długie (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 86, арк. 18); Довгі (2012, БЛ[5], 234); **2**) с. Кунисівці Гор. р-ну: Довгі (2008, УШ); **3**) с. Дебеславці Кол. р-ну: Довгі (2012, БЛ[5], 234); **4**) с. Замулинці Кол. р-ну: Довгі (2006, КВС, 58); **5**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Довгі (2006, КВС, 126); **6**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Довгі (2011, УШ). – Назви утворені, очевидно, способом еліпсування опорного компонента словосполучення *Довгі Гони* (див. далі). Можлива також мотивація цих мікротопонімів прикметником *довгі* (див. вище).

Дóвгі Гóни[1], -их, -ів; мн.; поля; **1**) с. Дубки Гор. р-ну: Довгі Гони (2012, БЛ[5], 234); **2**) с. Незвисько Гор. р-ну: Довгі Гони (2012, БЛ[5], 234); **3**) с. Семаківці Гор. р-ну: Długi Gony (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 73, арк. 8); Довгі Гони (2012, БЛ[5], 234); **4**) с. Стрільче Гор. р-ну: Довгі Гони (2012, БЛ[5], 234); **5**) с. Турка Кол. р-ну: Hony Dowhe (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 217, арк. 5); Довгі Гони (2011, УШ); **7**) с. Белелуя Снят. р-ну: Довгі Гони (2000, Марусик, 16); **8**) с. Лісна Велесниця Надв. р-ну: Довгі Гони (2011, УШ); **9**) с. Бучачки Снят. р-ну: Довгі Гони (2012, БЛ[5], 234); **10**) с. Залуччя Снят. р-ну: Довгі Гони (2004, Ром., 12); Довгі Гони (2011, УШ); **11**) с. Княже Снят. р-ну: Довгі Гони (2011, УШ); **12**) с. Стецева Снят. р-ну: Довгі Гони (2012, БЛ[5], 234); **13**) с. Ісаків Тлум. р-ну: Довгі Гони (2011, УШ); **14**) с. Лиса Гора Тлум. р-ну: Dowhi Hony (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 110, арк.. 21); Довгі Гони (2012, Експ.); **15**) с. Олеша Тлум. р-ну: Довгі Гони (2012, Експ.); **16**) с. Хотимир Тлум.

р-ну: Dołhi Hony (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6 спр. 196, арк. 20); Довгі гони (1973, Кобил., 272). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гони*, мн. від *гін* ʻсмуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін); українська старовинна народна міра довжиною від 60 до 120 сажнів' (ВТС, 182, 191), а атрибутивними членами – прикметник *довгі* (див. вище), що вказує на розміри полів.

Дóвгі Гóни², -их, -ів; мн.; урочища; **1**) с. Королівка Тлум. р-ну: Довгі Гони (2012, БЛ[5], 234); **2**) с. Грушка Тлум. р-ну: Довгі Гони (2012, БЛ[5], 234). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гони*, мн. від *гін* (див. вище), а атрибутивними членами – прикметник *довгі* (див. вище), що вказує на розміри урочищ.

Дóвгі Лóзи, -их, ліз; мн.; урочище; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Довгі Лози (2012 Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лози* ʻзарості лози; кущі лози' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *довгі* (див. вище), що вказує на розміри урочища чи лозових кущів.

Дóвгі Нивú, -их, нив; мн.; поля; **1**) с. Космач Бог. р-ну: Довгі Ниви (2011, УШ); **2**) с. Хриплин Ів.-Франк. м/р: Довгі Ниви (2012, БЛ[5], 234). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у якому опорними компонентами є апелятив *ниви*, мн. від *нива* ʻділянка або смуга землі, на якій ростуть хлібні культури або яка призначена для їх вирощування; поле' (ВТС, 621), а атрибутивними членами – прикметник *довгі* (див. вище), що вказує розміри полів.

Дóвгі Толóки, -их, -ік; мн.; урочище (поле, пасовище); с. Ценява Кол. р-ну: Długi Tłoki (1906 (1876), KuK K); Dłuhi Tłoki (1933, MT K). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *толоки*, мн. від *толока* ʻпасовисько (перев. обгороджене); земля, ніколи не орана' (ГГ, 186), ʻпасовище поблизу села (перев. громадське)' (ТГП, 334), ʻзалишене під пар поле, що служить пасовищем для худоби' (ВТС, 1254), а атрибутивним членом – прикметник *довгі* (див. вище), що вказує розміри урочища.

Дóвгі Шнурú, -их, -ів; мн.; куток; с. Серафинці Гор. р-ну: Довгі Шнури (2012, БЛ[5], 234). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля, на якому було започатковано куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *шнури*, мн. від *шнур* (діал.) ʻмізерного розміру наділ землі' (Лисенко, 236), ʻміра довжини, що дорівнює 30 м' (НВГ, 46), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *довгі* (див. вище), що вказує на розміри поля.

Довговáня¹, -і; ж.; гора; сс. Гута, Пороги Бог. р-ну: Довгованя (2004, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-ован(я)* від прикметника *довга* (див. вище). Вона вказує на форму й розміри гори.

Довговáня², -і; ж.; поле; с. Гута Бог. р-ну: Довгованя (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного оронім – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося поле.

Довговéць, -івця; ч.; потік; п. Цуцулина п. Пруту л. Дунаю; сс. Цуцулин Кос. р-ну, Троїця Снят. р-ну: Dołhowetz (1855, AKKGL, Bl. 49); Долговець (1982, КС, 222); Довговець (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-овець* від прикметника *довгий* (див. вище). Вона вказує на розміри потоку.

Дóвзька Горá, -ої, -и; ж.; гора; с. Довге Тисм. р-ну; інша назва – *Стінка* (див. далі): Стінка, або Довзька Гора (у с. Стриганці) (2011, Осташі). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *довзька*, що вказує на розміщення цього орооб'єкта в с. *Довге*.

Дóвзька Долúна, -ої, -и; ж.; урочище (поле); між сс. Стриганці, Довге Тисм. р-ну:

Довзька Долина (2009, БЛ[2], 178); Довзька Долина (2011, Осташі). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), ʻнизовина біля річки' (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *довзька*, що вказує на розміщення поля біля с. *Довге* (див. вище).

До винниці; куток; с. Бортники Тлум. р-ну: До винниці (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *до*, який виражає просторові відношення, вказуючи на межу розташування топооб'єкта, та апелятива *винниця* ʻпідприємство, де виготовляли горілку й спирт; гуральня; виноградник' (ВТС, 103) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Довігóни, -ів; мн.; поля; **1**) с. Бортники Тлум. р-ну: Довігони (2011, УШ): **2**) с. Підвербці Тлум. р-ну: Довігони (2012, БЛ[5], 235); **3**) с. Хотимир Тлум. р-ну: Довігони (2012, БЛ[5], 235). – Назви утворені способом стягнення в одну лексему та спрощення словосполучення *довгі гони* (див. вище). Вони вказують на форми та розміри полів.

До Гости́нця; поле; с. Русів Снят. р-ну: До Гостинця (2012, БЛ[5], 235). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *до* (див. вище) та дромоніма – найменування шляху *Гостинець* у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля. В основі дромоніма лежить апелятив *гостинець* (діал.) ʻвеликий битий шлях; шосе' (ВТС, 193).

Дода́тки[1], -ів; мн.; поля; **1**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Додатки (2012, БЛ[5], 235); **2**) с. Будилів Снят. р-ну: Додатки (2011, УШ); **3**) с. Видинів Снят. р-ну: Додатки (2012, БЛ[5], 235); **4**) с. Завалля Снят. р-ну: Додатки (1997, ІЗ, 18); **5**) с. Русів Снят. р-ну: Додатки (2012, БЛ[5], 235); **6**) с. Стецева Снят. р-ну: Додатки (2012, БЛ[5], 235); **7**) с. Тучапи Снят. р-ну: Dodatki (1906 (1876), KuK Sn.); Dodatki (1933, MT Sn.); Додатки (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *додаток* ʻданий наділ землі', ʻдодана, приділена кому-небудь або до чого-небудь (наприклад до якогось населеного пункту) додатково земельна ділянка' (Худ.[2], 76). Вони вказують на те, що поля в давнину були розділені на шматки, які роздали селянами як додаткові наділи.

Дода́тки[2], -ів; мн.; куток; с. Ценява Кол. р-ну: Додатки (2006, КВС, 180); Додатки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *додаток* зі значенням ʻданий наділ землі' (див. вище). Вона вказує на виникнення кутка на доданій селянам землі.

Дода́тки[3], -ів; мн.; ліс; с. Козина Тисм. р-ну: Додатки (1995, ТМН, 23); Додатки (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *додатки* (див. вище). Вона вказує на те, що ліс колись був розділений і розданий селянам як додаткові наділи.

До дво́ру, словосп.; куток; с. Бортники Тлум. р-ну: До двору (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *до* (див. вище) та апелятива *двір* ʻприсадибне господарство землевласника – поміщика; маєток' (ВТС, 209) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

До жо́лоба, словосп.; поле; с. Тучапи Снят. р-ну: До жолоба (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *до* (див. вище) та апелятива *жоліб, жолоб* ʻглибока й вузька долина; долина між двома горами чи пригірками; долина потоку' (Мар., 227), ʻвузька долина' (Лісняк, 359) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Доли́на[1], -и; ж.; кутки; **1**) с. Воронів Гор. р-ну: Долина (2008, УШ); **2**) с. Далешеве Гор. р-ну: Долина (2008, УШ); **3**) с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Долина (2008, УШ); **4**) с. Хмелева Гор. р-ну: Долина (2012, Експ.); **5**) с. Берем'яни Кол. р-ну: Долина

(2009, Експ.); **6**) с. Королівка Кол. р-ну: Долина (2006, КВС, 74); Долина (2011, УШ); **7**) с. Марківка Кол. р-ну: Долина (2011, УШ); **8**) с. Молодилів Кол. р-ну: Долина (2006, КВС, 104); **9**) с. Назірна Кол. р-ну: Долина (2006, КВС, 107); **10**) с. Раківчик Кол. р-ну: Долина (2006, КВС, 138); Долина (2011, УШ); **11**) с. Рунгури Кол. р-ну: Долина (2012, БЛ[5], 235); **12**) с. Турка Кол. р-ну: (2012, БЛ[5], 235); **13**) с. Слобода Кол. р-ну: Долина (2006, КВС, 147); **14**) с. Спас Кол. р-ну: Долина (2009, Експ.); **15**) с. Струпків Кол. р-ну: Долина (2006, КВС, 165); Долина (2011, УШ); **16**) с. Парище Надв. р-ну: Долина (1998, Мих., 186); Долина (2009, Експ.); **17**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Долина (1998, Мих., 186); Долина (2008, СМ, 22); **18**) с. Саджавка Надв. р-ну: Долина (2010, Експ.); **17**) с. Балинці Снят. р-ну: Долина (2011, Експ.); **19**) с. Будилів Снят. р-ну: Долина (2011, УШ); Долина (2012, НПС, 68); **20**) с. Бучачки Снят. р-ну: Долина (2011, Експ.); **21**) с. Видинів Снят. р-ну: Dolina (1906 (1876), KuK Sn.); Долина (2009, Експ.); **22**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Долина (2012, БЛ[5], 235); Долина (2012, НПС, 83); **23**) с. Джурів Снят. р-ну: Долина (2011, УШ); **24**) с. Завалля Снят. р-ну: Долина (1997, ІЗ, 18): **25**) с. Задубрівці Снят. р-ну: Долина (2011, УШ); **24**) с. Іллінці Снят. р-ну: Долина (2012, БЛ[5], 235); **25**) с. Келихів Снят. р-ну: Долина (2011, УШ); **26**) с. Кулачківці Снят. р-ну: Долина (1988, КК, 646); **27**) с. Любківці Снят. р-ну: Долина (2012, БЛ[5], 235); **28**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Долина (2011, УШ); **29**) с. Прутівка Снят. р-ну: Долина (2007, КПС, 26); **30**) м. Снятин (куток Микулинці): Долина (2012, НПС, 27); **31**) с. Стецева Снят. р-ну: Долина (2012, БЛ[5], 235); **32**) с. Троїця Снят. р-ну: Долина (2011, УШ); Долина (2012, НПС, 227); **33**) с. Трофанівка Снят. р-ну: Долина (2011, Експ.); **34**) с. Тулова Снят. р-ну: Долина (2012, НПС, 269); **35**) с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Долина (2008, Експ.); **36**) с. Кутище Тлум. р-ну: Долина (2012, БЛ[5], 235); **37**) с. Сокирчин Тлум. р-ну: Долина (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *долина* (< псл. **dolina*) ‘рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ‘долина; низина; низина біля річки’ (ССУМ, І, 315), ‘низина, заросла травою; широка низина’ (Мар., 226); ‘низина’ (Лісняк, 359). Вони вказують на особливості поверхонь місцевостей, на яких виникли кутки.

Доли́на[2], -и; ж.; урочища (пасовища, поля, сінокоси); **1**) с. Добротів Надв. р-ну: Долина (1998, Мих., 186); **2**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Долина (1998, Мих., 186); **3**) с. Княже Снят. р-ну: Dolina (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 143, арк. 56); Dolina (1933, MT Sn.); Долина (2011, УШ); **4**) с. Драгомирчани Тисм. р-ну: Долина (2008, РДХ, 356); **5**) с. Антонівка Тлум. р-ну: Долина (2011, УШ); **6**) с. Братишів Тлум. р-ну: Долина (2011, УШ); **7**) смт Обертин Тлум. р-ну: Долина (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *долина* (див. вище). Вони вказують на особливості поверхонь урочищ.

Доли́на[3], -и; ж.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 25 км, до Івано-Франківська – 47 км: Dolina (1433, AGZ, VII, 382); Dolyna (1438, ZDM, 21); Dolina (1578, ŹDz, XVIII/I, 95); Dolina (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Dolina (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 189); Dolina (1855, AKKGL, Bl. 45); Dolina (1881, SG, II, 95); Долина (1947, АТП, 518); Долина (2009, ІФ АТП[7], 157). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *долина* (див. вище). Вона вказує на місце виникнення села.

Доли́на Бі́дних, -и, -их; ж.; куток; м. Коломия: Долина Бідних (2009, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонетом є апелятив *долина* (див. вище), а атрибутивним членом – неузгоджене означення *бідних*, що має конотативне значення і вказує на проживання на кутку заможних людей.

Долина-Двір, -и, двора; ч.; куток; с. Троїця Снят. р-ну: Долина-Двір (2011, УШ). – Назва утворена способом поєднання апелятивів *долина* (див. вище) та *двір* ‘присадибне господарство землевласника – поміщика; маєток’ (ВТС, 209). Вона вказує на розташування кутка в низинній частині села, де колись була панська садиба.

Долинú[1], -ин; мн.; кутки; **1**) с. Забережжя Бог. р-ну: Долини (2012, БЛ[5], 235); **2**) с. Кричка Бог. р-ну: Долини (2011, УШ); **3**) с. Вікно Гор. р-ну: Долини (2008, УШ); **4**) кол. с. Пасічна, тепер част. міста Івано-Франківськ: Долини (1975, АСЗ, І, 717); **5**) с. Баб'янка Кол. р-ну: Долини (2006, КВС, 5); Долини (2011, УШ); **6**) с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Dołyny (1900, SGG, 195); Долини (1995, НВ, 8); Долини (2006, КВС, 109); **7**) с. Нижня Велесниця Кол. р-ну: Долини (2006, КВС, 112); **8**) с. Саджавка Надв. р-ну: Долини (1998, Мих., 186). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *долина* (див. вище). Вони вказують на особливості поверхонь місцевостей, на яких виникли кутки.

Долинú[2], -ин; мн.; урочища, пасовища, луги; **1**) с. Пороги Бог. р-ну: Долини (2011, УШ); **2**) с. Глушків Гор. р-ну: Долини (2008, УШ); **3**) с. Чернятин Гор. р-ну: Долини (1996, ІЧ, 16); **4**) с. Загайпіль Кол. р-ну: Долини (2011, УШ); **5**) Малий Ключів Кол. р-ну: Долини (2006, КГ, 19); Долини (2011, УШ); **6**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Долини (2006, КВС, 126); **7**) с. П'ядики Кол. р-ну: Долини (2006, КВС, 134); **8**) с. Раківчик Кол. р-ну: Долини (2012, БЛ[5], 235); **9**) с. Слобідка Тисм. р-ну: Долини (2012, СНІС, 8); **10**) с. Антонівка Тлум. р-ну: Долини (2012, БЛ[5], 235); **11**) с. Братишів Тлум. р-ну: Долини (2011, УШ); **12**) с. Жабокруки Тлум. р-ну: Долини (2012, БЛ[5], 235). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *долина* (див. вище). Вони вказують на особливості поверхонь урочищ.

Долинú[3], -ин; мн.; поля; **1**) с. Похівка Бог. р-ну: Долини (2011, УШ); **2**) с. Городниця Гор. р-ну: Долини (2012, Експ.); **3**) с. П'ядики Кол. р-ну: Долини (2012, БЛ[5], 235); **4**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Долини (2012, БЛ[5], 235); **5**) с. Перерісль Надв. р-ну: Долини (1998, Мих., 186); **6**) с. Видинів Снят. р-ну: Doliny (1906 (1876), KuK Sn.); Долини (2012, БЛ[5], 235); **7**) с. Довге Тлум. р-ну: Долини (2012, Експ.); **8**) с. Слобідка Тисм. р-ну: Долини (2012, БЛ[5], 235). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *долина* (див. вище). Вони вказують на розташування полів у низинних частинах сіл.

Долúнка[1], -и; ж.; куток; с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Долинка (2008, УШ); Долинка (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *долинка*, дем. від *долина* (див. вище). Вона вказує на розташування кутка в низинній частині села.

Долúнка[2], -и; ж.; поле; с. Хмелева Гор. р-ну: Долинка (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *долинка*, дем. від *долина* (див. вище). Вона вказує на розташування поля в низині.

Долúнка[3], -и; ж.; урочище; с. Белелуя Снят. р-ну: Долинка (2000, Марусик, 16). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *долинка*, дем. від *долина* (див. вище). Вона вказує на розташування урочища в низині.

Долинкú[1], -ок; мн.; урочища (ниви, поля); **1**) Кунисівці Гор. р-ну: Dolinki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 83, арк. 25); Долинки (2008, УШ); **2**) с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Dolinki (1933, MT K); **3**) с. Ковалівка Кол. р-ну: Долинки (2008, МС, 154); **4**) с. Гавриляк Тлум. р-ну: Долинки (2008, УШ); **5**) с. Остриня Тлум. р-ну: Долинки (2012, БЛ[5], 235). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *долинка*, дем. від *долина* (див. вище). Вони вказують на розташування урочищ у низинних частинах сіл.

Долинкú[2], -ок; мн.; кутки; **1**) с. Балинці Снят. р-ну: Долинки (2011, Експ.); **2**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Долинки (2012, НПС, 83); **3**) с. Довге Тисм. р-ну: Долинки (2012, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *долинка*, дем. від *долина* (див. вище). Вони вказують на розташування кутків у низинних частинах сіл.

Долинкú[3], -ок; мн.; кол. фільварок, нал. до с. Жуків Тлум. р-ну, тепер хутір; давня назва – *Дольники*: Dolniki (1900, SGG, 217); Dolinki (1933, MT K); Dolinki (1934, SDW, № 21, s. 220); Долинки (1990, Бучко, 69). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *дольники* ʿлюди, які осе-

лилися в долині’ (Бучко, 69), пор. *дільний* ‘низинний’ (Грінч., І, 391). Сучасне найменування хутора є плюралізованим та онімізованим утворенням від апелятива *долинка*, дем. від *долина* ‘рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ‘низовина біля річки’ (Мар., 226), ‘низина’ (Лісняк, 359).

Долиня́нське, -ого; с.; болото; с. Долина Тлум. р-ну: Долинянське (1995, ПЗФ, 68); Долинянське (2000, ПЗТ, 269). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *долинянське* ‘яке розкинулося на території села *Долина* (див. вище)’.

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 269).

Доли́нський, -ого; ч.; ліс; сс. Будзин, Долина Тлум. р-ну: Долинський (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *долинський* ‘належний колись до с. *Долина* (див. вище)’.

Доли́нський Го́рб, -ого, -а; ч.; горб; с. Прутівка Снят. р-ну: Долинський Горб (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ‘невелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок’ (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *долинський*, який вказує на розміщення цього орооб’єкта в *долині*.

Доли́нський Луг, -ого, -у; ч.; лука; с. Завалля Снят. р-ну: Долинський Луг (2012, БЛ[5], 235). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *луг* ‘заросла травою й кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножать’, ‘низовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевість’ (Мар., 235), ‘низовина, на якій ростуть гарні трави’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *долинський*, який вказує на розміщення луки в *долині*.

До́лі́, присл.; кутки; **1**) с. Глибівка Бог. р-ну: Долі (2012, БЛ[5], 235); **2**) с. Саджава Бог. р-ну: Долі (2012, БЛ[5], 235); **3**) с. Саджавка Надв. р-ну: Долі (1998, Мих., 186); Долі (2010, Експ.); **4**) с. Тисменичани Надв. р-ну: Долі (1998, Мих., 186); Долі (2010, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прислівника *долі* ‘внизу’ (ВТС, 236). Вони вказують на розташування кутків у низинних частинах сіл.

Долів[1], присл.; кутки; **1**) с. Забережжя Бог. р-ну: Долів (2012, БЛ[5], 235); **2**) с. Іваниківка Бог. р-ну: Долів (2012, БЛ[5], 235); **3**) с. Нивочин Бог. р-ну: Долів (2012, БЛ[5], 235); **4**) с. Хмелівка Бог. р-ну: Долів (2012, БЛ[5], 235); **5**) с. Молодятин Кол. р-ну: Долів (2008, БГ, 14); **6**) с. Турка Кол. р-ну: Долів (2012, БЛ[5], 235); **7**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Долів (1999, ІСЦ, 7); **8**) с. Радча Тисм. р-ну: Долів (2009, Експ.). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прислівника *долів* ‘додолу, вниз’ (СБГ, 99). Вони вказують на розташування кутків у нижніх, долинних частинах сіл.

Долів[2], присл.; пасовище; с. Похівка Бог. р-ну: Долів (2012, БЛ[5], 235). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прислівника *долів* (див. вище). Вона вказує на розташування пасовища в долішній частині села.

Долівськи́й Ліс, -ого, -у; ч.; ліс; с. Городниця Гор. р-ну: Долівський Ліс (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ‘велика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі’ (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *долівський*, що вказує на розташування топооб’єкта *долів*, тобто в нижній, долинній частині села.

До лі́са, куток; с. Раковець Гор. р-ну: До ліса (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *до* та апелятива *ліс* (див. вище) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Долішна, -ої; ж.; частина села Перерісль Надв. р-ну: Долішна (1998, Мих., 186); Долішна (2010, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *долішна* ‘яка міститься або розташована внизу; нижня’ (ВТС, 237).

Долíшнє[1], -нього; с.; кутки:; **1**) с. Грабовець Бог. р-ну: Долішнє (2012, БЛ[5], 235); **2**) с. Виноград Кол. р-ну: Долішнє (2011, УШ); **3**) с. Замулинці Кол. р-ну: Долішнє (2006, КВС, 58); **4**) с. Долина Тлум. р-ну: Долішнє (2012, Експ.). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *долішнє* ʻяке міститься або розташоване внизу; нижнєʼ (ВТС, 237). Вони вказують на місця розташування кутків щодо центрів населених пунктів, пор. *Горішнє*.

Долíшнє[2], -нього; с.; поля; 1) с. Сороки Гор. р-ну: Долішнє (2012, БЛ[5], 235); **2**) с. Виноград Кол. р-ну: Долішнє (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *долішнє* (див. вище). Вони вказують на розташування полів щодо центрів сіл, пор. *Горішнє*.

Долíшнє Залýччя, -нього, -я; с.; село; Снят. р-н, нал. до Горішньозалучанської с/р; віддаль до Снятина – 12 км, до Івано-Франківська – 102 км: Долішнє Залуччя (1947, АТП, 515); Долішнє Залуччя (2009, ІФ АТП[7], 157). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є давній ойконім – найменування села *Залуччя* (див. далі), з якого виділилося після Другої світової війни це поселення, а атрибутивним членом – прикметник *долішнє* (див. вище), що вказує на його розташування щодо течії ріки Черемош, пор. *Горішнє Залуччя*.

Долíшні, -іх; мн.; поля (ниви); **1**) с. Сороки Гор. р-ну: Долішні (2012, БЛ[5], 235); **2**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Долішні (2006, КВС, 126). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *долішні* ʻякі містяться або розташовані внизу; нижніʼ (ВТС, 237). Вона вказують на місця розташування полів. Множинна форма найменувань з'явилася відповідно до номенклатурного терміна *ниви*.

Долíшні Вéрби, -іх, верб; мн.; урочище (поле); с. Перерісль Надв. р-ну: Долішні Верби (2009, ПІН, 14). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верби* ʻвербові заростіʼ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *долішні* (див. вище), що вказує на розташування поля в нижній частині території села, пор. *Горішні Верби*.

Долíшні Гóни, -іх, -ів; мн.; поля; **1**) с. Виноград Гор. р-ну: Долішні Гони (1988, КК, 593); **2**) сс. Любківці, Олешків Снят. р-ну: Doliszny Hony (1906 (1876), KuK Sn.). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гони*, мн. від *гін* ʻсмуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін); українська старовинна народна міра довжиною від 60 до 120 сажнівʼ (ВТС, 182, 191), ʻміра поля і простір у довжину 60 сажʼ (Грінч., І, 307), а атрибутивними членами – прикметник *долішні* (див. вище), що вказує на розташування полів у нижніх частинах сіл, пор. *Горішні Гони*, *Середні Гони*, *Західні Гони*.

Долíшні Горóди, -іх, -ів; мн.; присілок; с. Липівка Тисм. р-ну: Долішні Городи (2002, Любчик, 16), Долішні Городи (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування городньої дільниці, на якій було започатковано присілок. В основі мікротопоніма лежить апелятив *городи*, мн. від *город* ʻділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочівʼ (ВТС, 192), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *долішні* (див. вище), що вказує на розташування дільниці в долині в нижній частині села.

За твердженнями місцевих жителів, присілок виник 1865 року як поселення робітників під час будівництва залізничної колії Львів – Чернівці.

Долíшні Дворúщі, -іх, -ищ; мн.; куток; с. Сілець Тисм. р-ну: Долішні Дворищі (2002, СНЧ, 36). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *дворищі*, мн. від *дворище* ʻмісце, де був *двір* (див вище)ʼ, ʻмісце, де був двір, садибаʼ (Онишк., І, 207), а атрибутивним членом – прикметник *долішні* (див вище), що вказує на розташування кутка в нижньому кінці села, пор. *Горішні Дворищі*.

Долíшній[1], -нього; ч.; кутки; **1**) с. Кричка Бог. р-ну: Долішній (2011, УШ); **2**) с. По-

хівка Бог. р-ну: Долішній (2012, БЛ⁵, 235); **3**) с. Репужинці Гор. р-ну: Долішній (2012, БЛ⁵, 235); **4**) с. Воскресинці Кол. р-ну: Долішній (2006, КВС, 26); **5**) с. Малий Гвіздець Кол. р-ну: Долішній (2006, КВС, 93); **6**) с. Перерив Кол. р-ну: Долішній (2006, КВС, 120); **7**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Долішній (2011, УШ); **8**) с. Рунґури Кол. р-ну; вар. *Долів*, *Долішній кінець*: Долів, Долішній кінець (2002, Рунґ., 240), Долішній (2006, КВС, 140); **9**) с. Спас Кол. р-ну: Долішній (2009, Експ.); **10**) с. Турка Кол. р-ну: Долішній (2011, УШ); **11**) с. Сілець Тисм. р-ну: Долішній (2011, Експ.). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *долішній* ʻякий міститься або розташований внизу; нижній' (ВТС, 237). Вони вказують на розташування кутків у нижніх, долішніх частинах населених пунктів, пор. *Горішній*.

Долі́шній², -нього; ч.; ліс; с. Незвисько Гор. р-ну: Долішній (2012, БЛ⁵, 235). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *долішній* (див. вище). Вона вказує на розташування лісу в нижній частині села.

Долі́шній³, -нього; ч.; кол. фільварок, нал. до с. Кутище Тлум. р-ну: Dolny (1884, SG, V, 6). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *долішній* (див. вище). Вона вказує на розташування фільварку в нижній частині території села.

Долі́шній⁴, -нього; ч.; потік; пр. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Саджава Бог. р-ну: Долішній (1985, АСЗ, II, 667); Долішній (2003, Мороз, 5). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *долішній* (див. вище), що вказує на протікання потоку в нижній частині села.

Долі́шній Гай, -нього, -ю; ч.; лісове урочище; між сс. Підлісся та Посіч Тисм. р-ну: Gaj Dolny (1932, MT S). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гай* ʻневеликий, переважно листяний ліс' (ВТС, 170), а атрибутивним членом – прикметник *долішній* (див. вище), що вказує на розташування урочища в нижній частині с. Посіч.

Долі́шній Кіне́ць, -нього, -нця; ч.; кутки; **1**) с. Дзвиняч Бог. р-ну: Долішний Кінець (2010, Експ.); **2**) с. Жураки Бог. р-ну: Долішній Кінець (2012, БЛ⁵, 235); **3**) с. Маркова Бог. р-ну: Долішній Кінець (2011, УШ); **4**) с. Монастирчани Бог. р-ну: Долішній Кінець (1985, ІГ, II, 392); Долішній Кінець (2005, НМ, 8); Долішній Кінець (2011, УШ); **5**) с. Пороги Бог. р-ну: Долішній Кінець (2011, Експ.); **6**) смт Солотвин Бог. р-ну: Долішній Кінець (2008, Експ.); **7**) кол. с. Опришівці, тепер част. м. Івано-Франківська: Долішній Кінець (1998, ЗМО, 4); **8**) кол. с. Пасічна, тепер част. м. Івано-Франківськ: Долішній Кінець (1975, АСЗ, I, 717); **9**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Долішній Кінець (2009, Експ.); **10**) с. Рунґури Кол. р-ну: Долішній Кінець (2002, Рунґ., 240); Долішній кінець (2006, КВС, 140); Долішній Кінець (2011, УШ); **11**) с. Волосів Надв. р-ну: Долішний Кінець (1998, Мих., 187); Долішній Кінець (2010, Експ.); **12**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Долішний Кінець (1998, Мих., 187); Долішній Кінець (2011, Бойко); **13**) с. Глинки Надв. р-ну: Долішний Кінець (1998, Мих., 187); Долішний Кінець (2010, Експ.); **14**) с. Саджавка Надв. р-ну: Долішний Кінець (1998, Мих., 187); Долішний Кінець (2010, Експ.); **15**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Долішний Кінець (1998, Мих., 187); Долішний Кінець (2010, Експ.); **16**) с. Драгомирчани Тисм. р-ну: Долішній Кінець (2008, РДХ, 356); **17**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Долішній Кінець (2012, БЛ⁵, 235); **18**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Долішній Кінець (1975, АСЗ, I, 712); Долішній Кінець (2011, Експ.); **19**) с. Козина Тисм. р-ну: Долішній Кінець (2012, Експ.); **20**) с. Павлівка Тисм. р-ну: Долішній Кінець (1997, Павл., 8); **21**) с. Сілець Тисм. р-ну: Долішній Кінець (2002, СНЧ, 36); **22**) с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Долішній кінець (2006, МСП, 10); **23**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Долішній Кінець (2012, БЛ⁵, 235); **24**) с. Ямниця Тисм. р-ну: Долішній Кінець (2011, Експ.); **25**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Долішній кінець (2007, Вікн., 24); Долішній Кінець (2012, Експ.); **26**) с. Кутище Тлум. р-ну: Долішній Кінець (2012, БЛ⁵, 235). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами

є апелятив *кінець* ʻзавершальна, остання частина села; його завершення, закінчення; його завершення, закінчення’ (Експ.), а атрибутивними членами – прикметник *долішній* (див. вище), що вказує на розташування кутків у нижніх частинах населених пунктів, пор. *Горішній Кінець*.

Долíшній Кут, -нього, -а; ч.; кутки; **1**) с. Воскресинці Кол. р-ну: Долішній Кут (1988, КК, 613); **2**) с. Джурків Кол. р-ну: Долішній Кут (2007, ЕКол., V, 49); Долішній Кут (2011, УШ); **3**) с. Княждвір Кол. р-ну: Долішній Кут (2006, КВС, 66); **4**) с. Корнич Кол. р-ну: Долішній Кут (2011, УШ); **5**) с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Долішній Кут (2011, УШ); **6**) с. Малий Гвіздець Кол. р-ну: Долішній Кут (2006, КВС, 93); **7**) с. Мишин Кол. р-ну: Долішній Кут (2006, КВС, 101); **8**) с. Молодятин Кол. р-ну: Долішній Кут (2009, Експ.); **9**) с. Слобода Кол. р-ну: Долішний Кут (2009, Експ.); **10**) с. Сопів Кол. р-ну: Долішній Кут (2012, БЛ[5], 235); **11**) с. Турка Кол. р-ну: Долішній Кут (2006, КВС, 173); **12**) с. Вовчківці Снят. р-ну: Долішній Кут (2011, УШ); Долішній Кут (2012, НПС, 77); **13**) с. Джурів Снят. р-ну: Долішній Кут (2011, УШ); **14**) с. Залуччя Снят. р-ну: Долішній Кут (2004, Ром., 12); Долішній Кут (2011, УШ); **15**) с. Іллінці Снят. р-ну: Долішній Кут (2012, БЛ[5], 235); **16**) с. Княже Снят. р-ну: Долішній Кут (2009, Експ.); Долішній Кут (2011, КПЧ, 21); **17**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Долішній Кут (2006, ПС, 8); Долішній Кут (2011, УШ); **18**) с. Прутівка Снят. р-ну: Долішній Кут (2007, КПС, 26); Долішній Кут (2011, УШ); **19**) с. Рудники Снят. р-ну: Doliszni Kut (1933, MT Sn.); Долішній Кут (2011, УШ); **20**) с. Тулова Снят. р-ну: Долішній Кут (2012, НПС, 269); **21**) с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Долішній Кут (1995, ТМН, 13); **22**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Долішній Кут (2012, Експ.). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *кут* ʻчастина населеного пункту’, ʻпевна частина (кінець) села’ (ВТС, 475), а атрибутивними членами – прикметник *долішній* (див. вище), що вказує на розташування кутків у нижніх частинах населених пунктів, пор. *Горішній Кут*.

Долíшній Луг, -нього, -у; ч.; урочище; с. Грушів Кол. р-ну: Долішній Луг (2006, ЕКол., IV, 156): Долішній Луг (2012, БЛ[5], 231). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *луг* ʻзаросла травою і кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножать’, ʻнизовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевість’ (Мар., 235), ʻнизовина, на якій ростуть гарні трави’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *долішній* (див. вище), що вказує на розташування урочища в нижній, долішній частині села, пор. *Горішній Луг*.

Долíшній Млин, -нього, -а; ч.; кол. хутір, нал. до с. Липівка Тисм. р-ну: Dolny Młyn (1855, AKKGL, Bl. 44). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування млина, що знаходився в долішній частині села, пор. *Середній Млин*.

Долíшній Спас, -нього, -а; ч.; частина села Спас Кол. р-ну; у 1941–1946 рр. – *Іспас-Долішній*, у 1939–1941, з 1946 по 1990 рр. – с. *Долішнє*: Долішнє (1947, АТП, 507); Долішній Спас (2010, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Спас* (кол. *Іспас*) (див. далі), частиною якого є куток, а атрибутивним членом – прикметник *долішній* (див. вище), що вказує на розташування топооб’єкта в нижній щодо течії ріки Пістинька частині села, пор. *Горішній Спас*. Найменування *Долішнє*, що вживалося в радянський період, є субстантивованим та онімізованим однозвучним прикметником зі значенням ʻяке міститься або розташоване внизу; нижнє’ (ВТС, 237).

Долíшній Угрúнів, -нього, -ова: ч.; кол. окреме село, тепер куток; с. Угринів Тисм. р-ну; інша назва – *Угринів-Шляхетський* (див. далі): Uhrynów-Dln., Uhrynów-Szlach. (1932, MT S); Долішній Угринів (1947, АТП, 516); Долішній Угринів (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Угринів* (див. далі), частиною якого є куток,

а атрибутивним членом – прикметник *долішній* (див. вище), що вказує на розташування топооб'єкта в нижній щодо гірської місцевості частині села, пор. *Горішній Угринів*.

Долíшні Обочí, -іх, -ів; мн.; урочище (плоскогір'я, підвищення); с. Княже Снят. р-ну: Долішні Обочі (2009, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є оронім – найменування підвищення *Обочі* (див. далі), а атрибутивним членом – прикметник *долішні* 'які міститься або розташовані внизу; нижні' (ВТС, 237), що вказує на розташування урочища в нижній щодо гірського масиву частині села, пор. *Горішні Обочі*.

Долíшні Погарí, -іх, -ів; мн.; пасовище; с. Космач Бог. р-ну: Долішні Погарі (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *погарі*, мн. від *погар* 'згарище; місце, де була пожежа' (СУМ, VI, 705), 'місце, на якому вигорів ліс' (Грінч., III, 231), 'випалене вогнем чи сонцем місце' (Rudn., 28), а атрибутивним членом – прикметник *долішні* (див. вище), що вказує на розташування поля в нижній щодо гірського масиву частині села, пор. *Горішні Погарі*.

Долíшня[1], -ньої; ж.; част. сіл (кутки); **1**) с. Горохолина Бог. р-гу: Долішня (2004, ГПСБ, 9); **2**) с. Похівка Бог. р-ну: Долішня (2011, УШ); **3**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Долішня (2005, Мом., 12); Долішня (2011, УШ); **4**) с. Лука Гор. р-ну: Долішня (2008, УШ); **5**) с. Раковець Гор. р-ну: Долішня (2008, УШ); **6**) с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Долішня (2007, ГР, 73); **7**) с. Перерісль Надв. р-ну: Долішня (2009, ПІН, 13). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *долішня* 'яка міститься або розташована внизу; нижня' (ВТС, 237). Вони вказують на розташування кутків у нижніх щодо центрів сіл їх частинах, пор. *Горішня*, *Середня*.

Долíшня[2], -ньої; ж.; гора; с. Павлівка Тисм. р-ну: Долішня (2012, БЛ[5], 235). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *долішня* (див. вище). Вона вказує на розташування гори в нижній щодо центру села його частині.

Долíшня Зарíка́, -ньої, -и; ж.; куток; смт Ланчин Надв. р-ну: Долішня Заріка (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування кутка *Заріка* (див. далі), частиною якого є цей топооб'єкт, а атрибутивним членом – прикметник *долішня* (див. вище), що вказує на розташування кутка в нижній щодо гірської місцевості частині села, пор. *Горішня Заріка*.

Долíшня́к, -а; ч.; кутки; **1**) с. Добротів Надв. р-ну; вар. *Долішнєк*: Долішнєк (1998, Мих., 187); Долішняк (2002, ДІС, 8); **2**) с. Красна Надв. р-ну; вар. *Долішнєк*: Долішнєк (1998, Мих., 186); Долішняк (2009, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *долішняк* (розм. *долішнєк*) 'долішня, нижня частина села' (Експ.), пор. *Горішняк*.

Долíшня Королíвка, -ньої, -и; ж.; куток; с. Княждвір Кол. р-ну: Долішня Королівка (1985, ІГ, ІІ, 419). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування кутка *Королівка* (див. далі), а атрибутивним членом – прикметник *долішня* (див. вище), що вказує на розташування кутка в нижній щодо центру села його частині .

Долíшня Лева́да, -ої, -и; ж.; урочище; с. Колінки Гор. р-ну: Долішня Левада (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *левада* 'присадибна ділянка землі з сінокосом, городом та плодовим садом або іншими деревами' (ВТС, 482), 'низовина, поросла травою (іноді біля річки)' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *долішня* (див. вище), що вказує на розташування урочища на низинній частині берега Дністра, пор. *Горішня Левада*.

Долíшня́нка, -и; ж.; част. сіл (кутки); **1**) с. Старуня Бог. р-ну; вар. *Долішнєнка*: Долішнянка, Долішнєнка (2011, УШ);

2) с. Верхній Майдан Надв. р-ну; вар. *Долішнєнка*: Долішнєнка (1998, Мих., 187); Долішнєнка (2010, Експ.); **3**) вар. *Долішнєнка*; Гвізд Надв. р-ну: Долішнєнка (1998, Мих., 187); Долішнянка (2010, Експ); **4**) с. Назавизів Надв. р-ну: Долішнєнка (1998, Мих., 187); **5**) с. Фитьків Надв. р-ну: Долішнєнка (2010, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *долішнянка* (діал.) ʻт. с., що *долішняк* (див. вище); частина поселення, розташована внизу, у долині, у нижній частині населеного пункту' (Експ.), пор. *Горішнянка*.

Долішня Норúнка, -ньої, -и; ж.; поточина; пр. Мочула л. Черемошу п. Пруту л. Дунаю; сс. Княже, Залуччя Снят. р-ну: Долішня Норинка (2011, КПЧ, 20). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування поточини *Норинка* (див. далі), що протікає неподалік, а атрибутивним членом – прикметник *доліша* (див. вище), що вказує на місце розташування поточини щодо інших таких об'єктів, пор. *Норинка*, *Горішня Норинка*, *Середня Норинка*.

Долішня Пóгар, -ньої, -і; ж.; пасовище; с. Кричка Бог. р-ну: Долішня Погар (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування урочища *Погар* (див. далі), що розкинулося неподалік, а атрибутивним членом – прикметник *долішня* (див. вище), що вказує на розташування цього топооб'єкта в нижній, східній частині населеного пункту.

Долішня Слóбода, -ньої, -и; ж.; куток; смт Обертин Тлум. р-ну: Долішня (Нижня) Слобода (1996, МВН, 20); Долішня Слобода (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *слобода* ʻпоселення в Київській Русі, на Україні і в Росії XI–XVIII ст., жителі яких звільнялися від феодальних повинностей' (СУМ, IX, 365), а атрибутивним членом – прикметник *долішня* (див. вище), що вказує на розташування кутка в нижній щодо центру поселення його частині, пор. *Горішня Слобода*.

Долішня Цáрина, -ньої, -и; ж.; урочище; с. Попельники Снят. р-ну: Долішня Царина (2006, ННР, 9). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *царина* ʻпідвищене й відкрите місце' (Мар., 253), ʻлан, орне поле; поле, на якому була конюшина; зелені посіви колоскових, озимина; давно не оране поле, пасовисько' (СБГ, 618–619), ʻполе' (Горбач[1], 354), а атрибутивним членом – прикметник *долішня* (див. вище), що вказує на розташування урочища в нижній щодо центру села його частині.

Доліщина, -и; ж.; куток; с. Корнич Кол. р-ну: Доліщина (2006, КВС, 70); Доліщина (2012, БЛ[5], 235). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *доліщина* (діал.) ʻдолішня, нижня частина населеного пункту' (Експ.). Вона вказує на місце розташування кутка, пор. *Горіщина*.

Домнікíвщина, -и; ж.; поле; с. Грабовець Бог. р-ну: Домніківщина (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) суфіксальним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Домніківський*, пор. п-ще *Домніківський* (Експ.); б) семантичним утворенням від апелятива *домніківщина* ʻмаєток, земля, належна *Домнікії*', пор. особове ім'я *Домнікія* (СУІ, 111) та типологічно споріднені апелятиви *вітцівщина*, *дідівщина*, *королівщина*.

Домогúла, -и; ж.; поле; с. Живачів Тлум. р-ну: Домогила (2012, БЛ[5], 235). – Назва утворена за допомогою префікса *до-* від ороніма – найменування горба *Могила* (див. далі), до якого простягається поле.

До Перерíвського; поле; с. Матеївці Кол. р-ну: До Перерівського (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *до*, який виражає просторові відношення, вказуючи на межу розташування топооб'єкта, та мікротопоніма – найменування поля *Перерівське* (див. далі) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

До Потíцького; поле; с. Русів Снят. р-ну: До Потіцького (2012, БЛ[5], 235). – Назва утво-

рена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *до* (див. вище) та мікротопоніма – найменування поля *Потіцьке* (див. далі) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Доріжка, -и; ж.; куток; с. Королівка Тлум. р-ну: Доріжка (2012, БЛ[5], 235). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *доріжка*, дем. від *дорога* ʻсмуга землі, по якій їздять і ходятьʼ (ВТС, 241). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де колись була прокладена доріжка з твердим покриттям.

Дóрна, -ої; ж.; поточина; бас. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; Бог. р-н: Дорна (2000, Шульгач, 176). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *дорна* ʻпробійнаʼ, пор. *дорник* ʻпробійʼ (ЕСУМ, ІІ, 111), гуц. *дорник* ʻштифт пробивати діри в залізіʼ (Горбач[1], 273). Вона вказує на характер течії поточини, яка пробила собі шлях у твердій гірській породі. Можливо також, що в основі назви лежить апелятив *дор* ʻпіднята цілинаʼ або ʻдранка, гонтʼ (Фасм., І, 529).

До рóва; куток; с. Сілець Тисм. р-ну: До рова (2002, СНЧ, 36). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *до* (див. вище) та апелятива *рів* ʻдовга глибока канава, розмита водою або викопана в землі' (ВТС, 1032) у родовому відмінку. Вона вказує на розташування кутка біля колишньої дороги, що вела до Галича й Львова, від якої залишилася лише канава.

Дорóги, доріг; мн.; урочище; с. Старуня Бог. р-ну: Дороги (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *дорога* ʻсмуга землі, по якій їздять і ходятьʼ (ВТС, 241). Вона вказує на те, що в урочищі сходяться дві такі смуги (дороги).

Дорóжній, -нього; ч.; ліс; с. Олеша Тлум. р-ну: Дорожній (2012, БЛ[5], 235). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *дорожній* ʻякий проростає, розкинувся навколо дорогиʼ (Експ.).

Дорошíвка, -и; ж.; урочище (поле); с. Вільхівці Гор. р-ну: Doroszówka (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 9, арк. 14); Дорошівка (2012, БЛ[5], 235). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Дорош*, пор. особове ім'я *Дорош* < *Дорофій* (СУІ, 112), п-ще *Дорош* (ІФД, 245).

Дослíдна Стáнція, -ої, -ї; ж.; куток; с. П'ядики Кол. р-ну: Дослідна Станція (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування науково-дослідної станції грунтознавців, навколо якої розкинувся куток. В основі ергоніма лежить апелятив *станція* ʻнауково-дослідна організаціяʼ (ВТС, 1188), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *дослідна* ʻпризначена для ведення дослідівʼ (ВТС, 242), що вказує характер роботи організації.

До Хáщі; поле; с. Русів Снят. р-ну: До Хащі (2012, БЛ[5], 235). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *до* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Хаща* (див. далі) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Дóцин, -ого; ч.; луг; с. Тучапи Снят. р-ну: Доцин (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Доця*, пор. особове ім'я *Доця* < *Євдокія* (СУІ, 121).

Дощáте, -ого; с.; урочище; с. Грабовець Бог. р-ну: Doszczate (1855, AKKGL, Bl. 44); Дощате (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *дощате* ʻогороджене дошкамиʼ (Експ.).

Дóщина[1], -ої; ж.; гора; с. Гута Бог. р-ну: Doszczyna (1855, AKKGL, Bl. 48); Дощина (2004, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, що розкинулося на горі, пор. *урочище Дощина Буда*, *w miejscu o nazwie Doszczyna* (Gorgany, 243), *Buda Doszczyna* (1935, MT Porohy). Очевидно, первісно назва стосувалася поташні, пор. *буда* (заст.) ʻпоташний завод' (ЕСУМ, І, 277), що належала якійсь *Досьці*, пор. особове ім'я *Доська* < *Євдокія* (СУІ, 121). Пізніше

вона перейшла на урочище та гору, на якій воно розкинулося. Можливо також, що атрибутивний член в ергонімі *Дощина Буда*, який мотивував назву урочища, означав ʻзроблена, вибудувана з дощок’, пор. *дощáний* ʻзроблений із дощок’ (Грінч., I, 438).

Дóщина², -ої; ж.; потік; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 6 км; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Досина*: Doszczyna (1855, AKKGL, Bl. 48); Doszczyna (1880, SG, I, 512; 1881, SG, II, 132); Doszczyna (1914 (1894), KuK P); Doszczyna (1935, MT Porohy); Дощина (1979, СГУ, 182); Dosina (2000, PBWG, 119); Doszczyna, Dosina (2008, Gorgany, 276); Дощúна (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), з якої витікає потік.

Дóщинка, -и; ж.; поточина; п. Дощиної л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Пороги Бог. р-ну: Doszczynka (1935, MT Porohy); Дощинка (2006, ГЦСЧ). – Назва утворена за допомогою демінутивного суфікса *-к(а)* від гідроніма – найменування потоку *Дощина* (див. вище), у який впадає поточина.

Драбíвка, -и; ж.; куток; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Драбівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Драб*, пор. п-ще *Драб* (СП, 128).

Дрáбова, -ої; ж.; нива (поле); с. Сокирчин Тлум. р-ну: Драбова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Драб* (див. вище).

Дрáганóва, -ої; ж.; долина; с. Тулова Снят. р-ну: Драганова (2011, УШ); Драганова (2012, БЛ[5], 235). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Драган*, пор. давнє особове ім’я *Драган* (Чучка, Сл., 173), п-ще *Драган* (ІФД, 245), рум. *Dragan* (Const., 338).

Драганцíвка, -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Тройця, тепер урочище с. Тростянець Снят. р-ну: Draganczówka (1900, SGG, 609); Драганцівка (2012, БЛ[5], 235). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Драганець*, пор. п-ще *Драганець* (ІФД, 245).

Драгасúмів, -ова; ч.; село; Снят. р-н; нал. до Княженської с/р; віддаль до Снятина – 13 км, до Івано-Франківська – 93 км: Daraszimow (1564–1966, ЖУР, I, 10), Drahasimow (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Drahasimow (1660, LWR, III, 92); Drahasymów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 53); Drahasymów (1855, AKKGL, Bl. 49); Drahasymów (1881, SG, II, 139); Драгасимів (1947, АТП, 515); Драгасимів (2009, ІФ АТП[7], 157). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Драгасим*, що є, на думку П. П. Чучки, фонетичним варіантом давнього особового імені *Драгосим* (Чучка, Сл., 172). М. Л. Худаш вважає, що цей ойконім є здеформованою під впливом посесивів типу *Герасимів*, *Максимів* формою первісної назви *Драгосиновъ*, посесива на *-овъ* (> *-ів*) від особової назви *Драгосинъ* (ПКПН, 68), пор. болг. *Драгосин* (Илч., 182), серб. *Драгосин* (Грк., 82).

Драгачíвка, -и; ж.; кол. фільварок, тепер присілок; с. Троїця Снят. р-ну: Drahaczówka (1900, SGG, 712); fw. Drahanczówka (1933, MT Kuty); Драгачівка (2001, Проц., 104); Драгачівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Драгач*, пор. давня особова назва *Драгач* (Грк., 80) < *Драгъ*, що є результатом усічення постпозитивних компонентів давніх слов’янських автохтонних імен-композитів типу *Драгомиръ*, *Драгославъ*, *Драгобратъ*, *Драгосимъ* (СУІ, 113; ПКПН, 19, 68; Демч., 62, 78).

Драгомирчáни, -ан; мн.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 26 км, до Івано-Франківська – 6 км: Drohomirczani (1437, AGZ, XII, 16); Drahomyrczany (1465, AGZ, XII, 35); Drohomirczany (1578, ŹDz, XVIII/I, 93); Drahomirczany (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Drahomirczany (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 28); Drohomirczany (1881, SG, II, 158); Драгомірчани (1947, АТП, 510); Драгомирчани (2009, ІФ АТП[7], 157). – Д. Г. Бучко вважає, що цей ойконім мотивований однозвучною родовою чи родинною назвою, яка походить від особової назви **Драгомирчан* < *Драгомирк*(о) < *Драгомиръ* (Бучко, 70), пор. д.-р. *Драгомиръ* (Мор., 77). Такого ж погляду дотримується й дослід-

ниця українських топонімів на *-ани (-яни)* І. Царалунга, яка виводить його від групового антропоніма *драгомирчани* ʻрід чи піддані *Драгомирка*ʼ (Царал., 77). Однак теоретично можлива й інша етимологія цієї назви, зокрема її походження від катойконіма *драгомирчани* ʻвихідці (переселенці) з не засвідчених тепер, але ймовірно існуючих колись сіл *Драгомирка* чи *Драгомирець*ʼ, пор. типологічно споріднений ойконім *Тисменичани*.

Народний переказ розповідає, що в давні часи в ці місця зайшов якийсь чех. Звали його Драгомир. Він був багатою людиною й на маленькій річці побудував млин. Пізніше ріка отримала назву Млинівка. Жителям навколишніх сіл млин був дуже потрібен, і вони часто приходили сюди молоти зерно. Побачивши це, чех почав брати за помол дорогу мірку. Згодом навколо млина виросло поселення, яке назвали на честь Драгомира *Драгомирчанами*.

Драґóнів, -ового; ч.; куток; с. Гута Бог. р-ну; давні назви – *Драгонія*, *Драґони*: Dragonia (1914 (1894), KuK P); Dragonia (1934, SDW, № 22, s. 235); Dragonia (1935, MT Porohy); Драгони (1947, АТП, 516); Драгони (1985, ІФ АТП[5], 77); Драґонів (2011, УШ). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток. В основі антропоніма лежить, мабуть, незасвідчена особова назва **Драґон* < *драгон* ʻхлястикʼ (Онишк., І, 232). Можливо також, що ця назва є фонетичним варіантом давнього особового імені *Драґан* (Чучка, Сл., 173) або прізвищ *Драґан* чи *Драгун* (Редько, І, 328). Сучасна форма найменування кутка з'явилася, мабуть, під впливом поширеної в топонімії моделі з посесивним формантом *-ів*.

За переказами місцевих жителів, назва кутка пов'язана з тим, що тут колись базувався загін польських кавалеристів-драгунів.

Драґу́лова Яма, -ої, -и; ж.; поле; с. Рудники Снят. р-ну: Драгулова Яма (2012, БЛ[5], 236). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *яма* ʻдолина потоку; долина, кітловинаʼ (Мар., 255), ʻпідніжжя гориʼ (МСГГ, 234), а атрибутивним членом – прикметник *Драґулова*, що вказує на належність поля в давнину *Драґулу*, пор. давнє особове ім'я *Драґул* (Чучка, Сл., 174), похідне п-ще *Драгулян* (СП, 129), рум. *Drăgul* (Const., 338).

Драничі́вка, -и; ж.; поле; с. Чортовець Гор. р-ну: Драничівка (1960, Кобил., ДЛМ, 113); Драничівка (2009 (1874), ПЗАП, 14). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Дранич*, пор. п-ще *Дранич* (Експ.).

Дранчі́вка, -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. П'ядики Кол. р-ну, тепер куток: Drańczówka (1900, SGG, 375); Drańczówka (1934, SDW, № 20, s. 190); Дранчівка (2012, БЛ[5], 236). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Дранко*, пор. давнє особове ім'я *Дранко* (Чучка, СЛ., 175), п-ще *Дранко* (Редько, І, 328), рум. *Dranka* (Const., 340).

Драчі́в, -евого; ч.; ліс; с. Лука Гор. р-ну: Драчів (2008, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Драч*, пор. п-ще *Драч* (СП, 129); б) утворенням способом субстантивації та онімізації короткого прикметника *драчів* ʻдрачевий; у якому водяться *драчі* – колючі чагарники', пор. *драч* (бот.) ʻколючий чагарник; польова ожинаʼ (ЕСУМ, ІІ, 128).

Дрібни́й, -ого; ч.; ліси; **1**) с. Поточище Гор. р-ну: Drobny Las (1900, SGG, 213); Дрібний (2008, УШ); **2**) с. Добротів Надв. р-ну: Drabny (1855, AKKGL, Bl. 48). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *дрібний* ʻякий складається з невеликих тонких дерев' (Експ.). Вона вказує на те, що в лісі ростуть берези, осики, вільхи та інші тонкі дерева.

Дрібни́чки, -ок; мн.; урочище; с. Чортовець Гор. р-ну: Drebniczki (1933, MT K). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *дрібничка* ʻщось дуже дрібне, незначне, таке, що не має істотного значенняʼ (ВТС, 248). Тут ідеться про "дрібний" ліс, що складається з насаджень берези, осики, вільхи, а також кущів.

Дробóвé, -ого; с.; урочище; с. Матеївці Кол. р-ну: Дробове (2011, УШ). – Назва

утворена, очевидно, способом субстантивації та онімізації прикметника *дробове* ʻу якому ростуть *дрібні* (див. вище) дерева’.

За народними переказами, урочище колись називалося *Гробове*, тобто таке, в якому були *гроби* – могили. Тому цілком можливо, що ця назва трансформувалася в сучасне *Дробове*.

Дробчи́шина Ба́вка, -ої, -и; ж.; урочище; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Дробчишина Бавка (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *бавка* ʻсуха впадина; рівнина, долина в степу; русло висохлої річки’ (Мар., 213), а атрибутивним членом – прикметник *Дробчишина*, що вказує на належність поля в давнину *Дробчисі*, пор. п-ще *Дробко* (СП, 130).

Дро́внич[1], -у; ч.; лісове урочище; сс. Ямниця, Тязів, Сілець Тисм. р-ну: Дровнич (1995, ТМН, 54); Дровнич (2002, СНЧ, 36). – Назва, очевидно, є давнім посесивним утворенням на -**jь* від антропоніма **Дровник*, семантичного утворення від апелятива *дровник* (діал.) ʻдроворуб; людина, яка заготовляє дрова’, пор. ст.-укр. *дровничій* ʻт. с.’(Тимч., І, 234). Менш імовірною з огляду на кінцевий звук [*ч*] є мотивація цього мікротопоніма апелятивом *дровник* зі значенням ʻдров’яний склад’ (ЕСУМ, ІІ, 131).

За розповідями місцевих жителів, на місці теперішнього лісу ще в доісторичні часи існувало поселення білих хорватів.

Дро́внич[2], -у; ч.; потік; л. Бистриці п. Дністра; сс. Тязів, Сілець Тисм. р-ну: Drownicz (1906 (1874), KuK KH); Drownicz (1927, MT Hal.); Дровнич (1979, СГУ, 183); Дровнич (1995, ТМН, 45, 48); Дровнич (2002, СНЧ, 36). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), з якого витікає потік.

Дроздаку́, -ів; мн.; куток; с. Старуня Бог. р-ну: Дроздаки (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка могла започаткувати куток або проживати колись на ньому, пор. п-ське *Дроздак* (Експ.).

За переказами місцевих жителів, назва кутка зумовлена тим, що колись на цій території ріс ліс, у якому гніздилися дрозди.

Дро́нева, -ої; ж.; куток; с. Ганьківці Снят. р-ну: Дронева (2012, БЛ[5], 236). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Дронь*, пор. особове ім’я *Дронь* <*Андроник* (СУІ, 35), п-ще *Дронь* (ІФД, 246).

Дроне́нка, -и; ж.; поточина; бас. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Молодятин Кол. р-ну: Дронєнка (2006, КВС, 105). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-єнк(а)* від антропоніма *Дронь* (див. вище).

Дро́ник, -у; ч.; ліс; с. Антонівка Тлум. р-ну: Дроник (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – особового імені чи прізвища людини, якій, очевидно, колись належав ліс, пор. особове ім’я *Дроник* (СУІ, 35), п-ще *Дроник* (СП, 130).

Дру́га Доли́на, -ої, -и; ж.; поле; м. Снятин: Друга Долина (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ʻнизовина біля річки’ (Мар., 226), ʻнизина’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – числівник *друга*, що вказує на порядковий номер поля, пор. *Перша Долина*, *Третя Долина*.

Дру́га Сосна́, -ої, -и; ж.; лісове урочище; с. Семаківці Гор. р-ну: Друга Сосна (2012, БЛ[5], 236). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *сосна* ʻсосновий ліс; соснові зарості’ (Експ.), а атрибутивним членом – числівник *друга*, що вказує на порядковий номер урочища, пор. *Перша Сосна*.

Дру́гий, -ого; ч.; горб; с. Лука Гор. р-ну: Другий (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації числівника *другий*, що вказує на порядковий номер горба в ряду таких же орооб’єктів, які тягнуться від села вздовж Дністра, пор. *Перший*, *Третій*, *Четвертий*, *П’ятий*, *Шостий*.

Дру́гий Бе́рег, -ого, -у; ч.; горб; с. Рунгури Кол. р-ну: Другий Берег (2002, Рунґ., 241). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берег* зі значенням ʻгорб, підвищення, гірка, пагорбʼ (УЗГ, 167), а атрибутивним членом – числівник *другий*, що вказує на порядковий номер горба, пор. *Перший Берег*, *Третій Берег*, *Четвертий Берег*.

Дру́гий Брі́д, -ого, броду; ч.; урочище; с. Попельники Снят. р-ну: Другий Брід (2001, Андрійчук, 4); Другий Брід (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування переходу через ріку Черемош, що знаходиться в урочищі. В основі гідроніма лежить апелятив *брід* ʻмілке місце річки, озера або ставка, у якому можна переходити або переїжджати на інший бікʼ (ВТС, 63), ʻмілина; мілина на річці чи потоці для переїзду кіньмиʼ (Rudn., 18), ускладнений атрибутивним членом – числівником *другий*, що вказує на порядковий номер переходу, пор. *Перший Брід*.

Дру́гий Горб, -ого, -а; ч.; пагорб; с. Вербівці Гор. р-ну: Другий Горб (2011, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорокʼ (ВТС, 191), а атрибутивним чле-ном – числівник *другий*, що вказує на порядковий номер пагорба, пор. *Перший Горб*.

Дру́гий Жо́лоб[1], -ого, -у; ч.; улоговина; с. Бортники Тлум. р-ну: Другий Жолоб (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *жолоб*, *жоліб* ʻглибока й вузька долина; долина між двома горами чи пригірками; долина потокуʼ (Мар., 227), ʻвузька долинаʼ (Лісняк, 359), ʻколишнє русло річкиʼ (Дзендз., 139), ʻдолина річки або потоку; корито; глибока вузька долинаʼ (Jurkowski[1], 123), а атрибутивним членом – числівник *другий*, що вказує на порядковий номер улоговини, пор. *Перший Жолоб*.

Дру́гий Жо́лоб[2], -ого, -у; ч.; ліс; с. Бортники Тлум. р-ну: Другий Жолоб (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування улоговини (див. вище), у якій розкинувся ліс.

Дру́гі Го́ни[1], -их, -ів; мн.; поля; **1**) с. Делева Тлум. р-ну: Другі Гони (2011, УШ); **2**) с. Королівка Тлум. р-ну: Другі Гони (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гони*, мн. від *гін* ʻсмуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін); українська старовинна народна міра довжиною від 60 до 120 сажнівʼ (ВТС, 182, 191), а атрибутивними членами – прикметник *другі*, що вказує на місця розташування полів щодо інших подібних об’єктів та на їх порядкові номери, пор. *Перші Гони*.

Дру́гі Го́ни[2], -их, -ів; мн.; куток; с. Королівка Тлум. р-ну: Другі Гони (2012, БЛ[5], 236). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), на якому було започатковано куток.

Дру́гі По́ломи, -их, -ів; мн.; лісове урочище; с. Перерісль Надв. р-ну: Другі Поломи (2009, ПІН, 18). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування урочища *Поломи* (див. далі), частиною якого є цей топооб’єкт, а атрибутивним членом – числівник *другі*, що вказує на порядковий номер урочища, пор. *Перші Поломи.*

Дру́гі Солонці́, -их, -ів; мн.; урочище; с. Підвисоке Снят. р-ну: Другі Солонці (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування урочища *Солонці* (див. далі), частиною якого є цей топооб’єкт, а атрибутивним членом – числівник *другі*, що вказує на порядковий номер урочища, пор. *Перші Солонці.*

Друньо́вці, -ів; мн.; кол. поселення на Покутті, тепер не ідент.: Drunyowcze (1465, AGZ, XII, 301). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового

антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, заснували поселення, пор. давня особова назва *Друнь* < *Андроник* (Керста, 105).

Друшля́к, -а; ч.; нива; с. Гута Бог. р-ну: Друшляк (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *друшляк* (перен.) ʻпіщана місцевість, на якій дуже швидко просочується водаʼ, пор. *друшляк* ʻпосудина з дірочками, що служить для проціджування або протирання їжіʼ (ВТС, 250). Вона вказує на характер ґрунту ниви.

Дубаку́, -ів; мн.; ліс; с. Раківчик Кол. р-ну: Дубаки (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка володіла колись лісом або проживала біля нього, пор. п-ще *Дубак* (СП, 131); б) семантичним утворенням від апелятива *дубаки* (діал.) ʻдубняк; дубовий лісʼ. У такому разі вона вказує на вид дерев, що проростають у лісі.

Дубе́їв, -євого; ч.; ліс; с. Товмачик Кол. р-ну: Дубеїв (2012, БЛ[5], 236). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Дубей*, пор. п-ще *Дубей* (ІФД, 246).

Дуби́, -ів; мн.; ліс; с. Передівання Гор. р-ну: Дуби (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дуби* ʻдубовий ліс; дубові заростіʼ (Експ.). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Ду́бина[1], -и; ж.; кол. хутір, тепер куток; с. Нивочин Бог. р-ну: Дубина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дубина* (< псл. **dǫbina*) ʻмісце, де ростуть дуби; дубовий лісʼ (Лісняк, 362), ʻмісце, де ростуть або росли дуби; місце, поросле дубамиʼ (Худ.[2], 79). Вона вказує на характер рослинності в давнину на місцевості, де виник хутір.

Дуби́на[2], -и; ж.; лісові урочища; **1**) с. Глушків Гор. р-ну: Дубина (2008, УШ); **2**) с. Городниця Гор. р-ну: Дубина (2008, УШ); **3**) с. Глибока Кол. р-ну: Дубина (2006, ЕКол., IV, 77); **4**) с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Dubyna (1933, MT Kuty); **5**) с. Мишин Кол. р-ну: Дубина (2012, БЛ[5], 236); **6**) с. Раківчик Кол. р-ну: Дубина (2011, УШ); **7**) с. Скопівка Кол. р-ну: Дубина (2006, КВС, 145); **8**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Дубина (1998, Мих., 187); **9**) с. Іллінці Снят. р-ну: Дубина (2011, УШ); **10**) с. Павлівка Тисм. р-ну: Дубина (1997, Павл., 8); **11**) с. Марківці Тисм. р-ну: Дубина (2011, УШ); **12**) сс. Бортники, Прибилів Тлум. р-ну: Дубина (2011, УШ); **13**) с. Гавриляк Тлум. р-ну: Dębina (1900, SGG, 215); Dębina (1933, MT K); **14**) с. Пужники Тлум. р-ну: Дубина (2012, БЛ[5], 236). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *дубина* (див. вище). Вони вказують на вид дерев, які проростають в урочищах.

Дуби́на[3], -и; ж.; поле; с. Городниця Гор. р-ну: Дубина (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), біля якого розкинулося поле.

Ду́би́на[4], -и; ж.; урочище (долина); між сс. Перерісль, Фітьків та Цуцилів Надв. р-ну: Dębina (1855, AKKGL, Bl. 44); Дубина (1982, АПП, 61); Дубина (1998, Мих., 187); Дубина (2009, ПІН, 9). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дубина* (див. вище). Вона вказує на те, що в давнину в долині проростав дубовий ліс.

Ду́би́на[5], -и; ж.; поля; **1**) с. Перерісль Надв. р-ну: Дубина (1998, Мих., 187); **2**) Фитьків Надв. р-ну: Дубина (1998, Мих., 187); **3**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Дубина (1998, Мих., 187). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування долини (див. вище), у якій розкинулися поля.

Ду́би́на[6], -и; ж.; кутки; **1**) с. Фитьків Надв. р-ну: Дубина (2010, Експ.); **2**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Дубина (1999, ІСЦ, 7). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинулися кутки.

Ду́би́на[7], -и; ж.; поле; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Дубина (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дуби-*

на (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Ду́бина[8], -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Марківці Тисм. р-ну, тепер куток: Dębina (1934, SDW, № 24, s. 295); Дубина (2007, КМ, 13). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), біля якого розкинувся хутір.

Ду́бина[9], -и; ж.; хутір; с. Прибилів Тлум. р-ну: Дубина (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), у якому було засновано хутір.

Ду́бинка, -и; ж.; ліс; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Дубинка (1998, Мих., 187). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дубинка*, дем. від *дубина* (див. вище). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Ду́бів Горб[1], -ового, -а; ч.; пагорб; с. Надорожна Тлум. р-ну: Дубів Горб (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорокʼ (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *Дубів*, що вказує на належність орооб'єкта в давнину *Дубові*, пор. давнє особове ім'я *Дуб* (Чучка, Сл., 178), п-ще *Дуб* (СП, 131). Можливо також, що атрибутивний член в назві – це місцева назва від прикметника *дубо́вий* ʻіз дубовими заростями; вкритий дубамиʼ. У такому разі назва відбиває особливості рослинного покрову пагорба.

Ду́бів Горб[2], -ового, -а; ч.; поле; с. Надорожна Тлум. р-ну: Дубів Горб (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування пагорба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Дубі́вка[1], -и; ж.; кол. хутір, об'єдн. з с. Жуків Тлум. р-ну, тепер поле: Dubiwka (1933, МТ К); Дубівка (1947, АТП, 511); Дубівка (1961, ІФ АТП[1], 78); поле Дубівка (2012, БЛ[5], 236). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *дуб*, *дуби*. Вона вказує на характер рослинності терену, на якому виник хутір. Можлива також її мотивація апелятивом *дубівка* ʻдубовий ліс, гай; дубові заростіʼ (Експ.). Д. Г. Бучко припускає, що цей мікротопонім походить або від антропоніма *Дуб*, або від однозвучного гідроніма – найменування потоку, який тут протікає і який тепер не має назви (Бучко, 70).

Дубі́вка[2], -и; ж.; кол. поле, потім фільварок, село, об'єдн. з с. Вікняни Тлум. р-ну; давня назва – *Боське*: pole Boskie (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 109, арк. 52); Boskie (1900, SGG, 699); folw. Boski (1905 (1874), KuK TT); Boskie (1910, ZSO, 116); Boski (1926, MT T); Boskie (1938, SDW, № 5, s. 84); Дубівка (1947, АТП, 518); Дубівка (1961, ІФ АТП[1], 78). – Давня назва неоднозначна щодо походження. Д. Г. Бучко трактує її як утворення способом субстантивації та онімізації польського прикметника *boski* ʻбожеʼ (Бучко, 70). Цю версію заперечує М. Л. Худаш, якому важко повірити, що це українське село було чомусь назване *божим* (*босим*) та ще й по-польськи. Тому він пропонує розглядати цю назву як релятив на *-(с)ке* від антропоніма *Божъ* із закономірним перетворенням *Божске* на *Боске* (Худ.[2], 280–281). Сучасне найменування села є семантичним утворенням від апелятива *дубівка* (див. вище).

Дубі́вка[3], -и; ж.; урочище; с. Будзин Тлум. р-ну: Дубівка (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дубівка* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Дубі́вка[4], -и; ж.; кутки; **1**) с. Ворона Кол. р-ну: Дубівка (2012, БЛ[5], 236); **2**) с. Делева Тлум. р-ну: Дубівка (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *дубівка* (див. вище) Вони вказують на характер рослинності в давнину на місцевостях, де виникли кутки.

Дубівкú, -ок; мн.; ліс; с. Ворона Кол. р-ну: Дубівки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *дубівка* (див. вище). Вона вказує на вид дерев, які ростуть у лісі.

Дубівці́, -ів; мн.; кол. поселення на Снятинщині, тепер не ідент.: Dudowcze (1521, ЛЦДІА, ф. 6, опр. 1, спр. 9, с. 442); Dubowcze (1646, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 140, с. 216). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, мабуть, започаткували поселення, пор. давня особова назва *Дуб* (Чучка, Сл., 178). Можлива також мотивація цього ойконіма катойконімом *дубівці* ʻвихідці (переселенці) з с. *Дубівка* (Вол., Терн., Хмельн. області)ʼ чи апелятивом *дубівці* ʻлюди, які оселилися (проживають) біля дубового лісуʼ.

Дубіївка, -и; ж.; куток; с. Підпечери Тисм. р-ну: Дубіївка (1975, АСЗ, I, 724); Дубіївка (1982, АПП, 119). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Дубій*, пор. п-ще *Дубій* (Редько, I, 337).

Дубкú[1], -ів; мн.; лісові урочища; **1**) с. Монастирчани Бог. р-ну: Дубки (2005, НМ, 6); Дубки (2011, УШ); **2**) смт Солотвин Бог. р-ну: Дубки (2011, УШ); **3**) с. Дебеславці Кол. р-ну: Дубки (2011, УШ); **4**) смт Заболотів Снят. р-ну: Дубки (ПЗТС, 79); **5**) с. Русів Снят. р-ну: Дубки (2012, БЛ[5], 236); **6**) с. Троїця Снят. р-ну: Дубки (2011, УШ); **7**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Дубки (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *дубки* ʻмісце, де ростуть молоді дуби; дубові заростіʼ (Експ.), ʻмісце, поросле дубкамиʼ (Худ.[2], 79). Вони вказують на вид дерев, які проростають в урочищах.

Урочище в смт Заболотів є природно-заповідною територією Снятинщини.

Дубкú[2], -ів; мн.; село; Гор. р-н; нал. до Далешівської с/р; віддаль до Городенки – 21 км, до Івано-Франківська – 75 км: Dubki (1448, AGZ, XII, 169); Dubki (1578, ŹDz, XVIII/I, 87); Dubki ad Michalcz (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Dąbki (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 76); Dubki (1855, AKKGL, Bl. 45); Dąbki, al. Dubki (1880, SG, I, 919); Дубка (1947, АТП, 518); Дубки (2009, ІФ АТП[7], 158). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дубки* (див. вище). Вона вказує на характер в давнину рослинності на місцевості, на якій виникло село.

Дубни́к[1], -а; ч.; урочища; **1**) с. Кунисівці Гор. р-ну: Dubnik (1880, KuK JCz.); Дубник (2008, УШ); **2**) смт Отинія Кол. р-ну: Дубник (1998, От., 16); Дубник (2006, КВС, 116); **3**) с. Красна Надв. р-ну: Дубник (1998, Мих., 187). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *дубник* ʻдубовий лісʼ (ЕСУМ, II, 137), ʻмісце, де ростуть дуби; дубовий лісʼ (Лісняк, 362), ʻдубняк; дубовий ліс або гайʼ (Худ.[2], 80). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Дубни́к[2], -а; ч.; ліси; **1**) с. Семенівка Гор. р-ну: Dębnik (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 5, арк. 7); Дубник (2011, УШ); **2**) с. Спас Кол. р-ну: Дубник (2011, УШ); **3**) с. Перерісль Надв. р-ну: Дубник (1998, Мих., 187). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *дубник* (див. вище). Вони вказують на вид дерев, які проростають у лісах.

Дубни́к[3], -а; ч.; гора; 319,3 м; між сс. Семенівка та Воронів Гор. р-ну: Дубник (2000, ТК Т); Дубник (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), що розкинувся на горі.

Дубни́к[4], -а; ч.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Дубник (2006, КВС, 156). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Дубни́к[5], -а; ч.; кол. поле *Дубняки*, потім хутір, нал. до с. Підлісся Тисм. р-ну; pole Dubnieki (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 189, арк. 118–123); Dubnieki (1855, AKKGL, Bl. 44); Dębnik (z Dębnikiem, 1885, SG, VI, 811). – Назва поля утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *дубняк дубняк* ʻдубовий ліс, гай; дубова памолодьʼ (СУМ, II, 430). Вона вказувала на його облаштування на місці колишнього дубового ліска. Десь у середині XIX ст. на полі було засновано хутір, який назвали *Дубник*, що є семантичним утворенням від апелятива *дубник* (див. вище).

Дубники́[1], -ів; мн.; поля; **1**) с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну; вар. *Дубникьи*: Дубникьи (1998, Мих., 187); Дубники (2011, УШ); **2**) с. Добровляни Тисм. р-ну: Дубники (2012,

БЛ[5], 236); **3**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Дубники (2012, БЛ[5], 236). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *дубник* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності на полях в давнину. Варіант назви ліснотарновицького поля відбиває особливості місцевої говірки.

Дубникú², -ів; мн.; лісові урочища; **1**) с. Цуцилів Надв. р-ну; вар. *Дубникьи*: Дубникьи (1998, Мих., 187); **2**) с. Джурів Снят. р-ну: Дубники (2011, УШ); **3**) с. Братківці Тисм. р-ну: Дубники (1995, ТМН, 12); **4**) с. Узин Тисм. р-ну: Dębniki (1932, MT S); Дубники (2012, БЛ[5], 236); **5**) с. Надорожна Тлум. р-ну: Дубники (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *дубник* (див. вище). Вони вказують на вид дерев, які проростають в урочищах. Варіант назви цуцилівського урочища відбиває особливості місцевої говірки.

Дубникú³, -ів; мн.; урочища; **1**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Дубники (2006, ННР, 8); Дубники (2011, УШ); **2**) с. Тростянець Снят. р-ну: Dubniki (1933, MT Kuty); Дубники (2011, УШ); **3**) с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Dębniki (1932, MT S); **4**) с. Гринівці Тлум. р-ну: Дубники (2012, БЛ[5], 236). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *дубник* (див. вище). Вони вказують на вид дерев, які проростають в урочищах.

Дубникú⁴, -ів; мн.; горб; 352 м; с. Живачів Тлум. р-ну: Dubniki (1926, MT T); Дубники (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *дубник* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на горбі в давнину.

Дубникú⁵, -ів; мн.; поле; с. Живачів Тлум. р-ну: Дубники (2012, БЛ[5], 236). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Дубнúцький, -ого; ч.; кол. куток села та фільварок, нал. до с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Dubnicki (1855, AKKGL, Bl. 44); grupa domów i folw. Dubnicki (1884, SG, 860). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища засновника кутка та фільварку, пор. п-ще *Дубницький* (ІФД, 246).

Дубни́че, -ого; с.; поле; с. Красноставці Снят. р-ну: Дубниче (2011, УШ); Дубниче (2012, БЛ[5], 236). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) посесивним утворенням на -**je* від антропоніма *Дубник*, пор. п-ще *Дубник* (СП, 132); б) утворенням способом субстантивації та онімізації прикметника *дубниче* ʻяке виникло на місці *дубника* (див. вище)ʼ.

Дубни́щі, -ищ; мн.; поле; с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну: Дубнищі (1998, Мих., 187). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *дубнище* ʻмісце, де був *дубник* (див. вище)ʼ. Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Дубнікі́вщина, -и; ж.; ліс; с. Грабовець Бог. р-ну: Дубніківщина (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) суфіксальним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Дубніківський*, пор. п-ще *Дубніківський* (Експ.); б) семантичним утворенням від апелятива *дубніківщина* ʻмаєток, земля, належна *Дубніку*ʼ, пор. п-ще *Дубник* (СП, 132) та типологічно споріднені апелятиви *вітцівщина*, *дідівщина*, *королівщина*.

Дýбно, -ого; с.; давнє поселення на Снятинщині, тепер не ідент.: Dubno ad Uscie (1660, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 152, с. 30). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації нечленного прикметника *дубнъ* (< псл. **dǫbьnъ(jь)*) ʻдубовий; вкритий дубовими заростями' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому виникло село.

Дубняк, -а; ч.; поле; с. Русів Снят. р-ну: Дубняк (2012, БЛ[5], 236). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дубняк* ʻдубовий ліс, гай; дубова памолодь' (СУМ, II, 430). Вона вказує на облаштування поля на місці колишнього дубового ліска.

Дубóва, -ої; ж.; гора (верх); 709,3 м; сс. Великий Ключів, Малий Ключів Кол. р-ну; вар. *Дубовий*: Дубовая (1976, ТК Н[1]); Дубовая (2002, ТК Н); Дубова (2004, ТСК[1]); Дубовий (2006, КВС, 14). – Назва утворена

способом субстантивації та онімізації прикметника *дубова* (< псл. **dǫbova*) ʻвкрита дубовими заростями’ (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на горі. Варіант назви узгоджений в роді й числі з географічним терміном *верх*.

Дубóва Кринúця[1], -оїв, -і; ж.; криниця; м. Коломия; вар. *Дубова Керниця*: Дубова Керниця (1988, КК, 38); Дубова Криниця (2007, ЕКол., V, 125). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* ʻглибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь’ (ВТС, 465), а атрибутивним членом – прикметник *дубова* зі значенням ʻяка знаходиться біля великого дуба’.

Дубóва Кринúця[2], -оїв, -і; ж.; куток; м. Коломия: Dębowa Krynica (1900, SGG, 292). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування криниці (див. вище), навколо якої розвинувся куток.

Дубóва Толокá, -оїв, -и; ж.; ліс; с. Голосків Кол. р-ну: Дубова Толока (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *толока* ʻпасовисько (перев. обгороджене); земля, ніколи не орана’ (ГГ, 186), ʻпасовище поблизу села (перев. громадське)’ (ТГП, 334), ʻзалишене під пар поле, що служить пасовищем для худоби’ (ВТС, 1254), а атрибутивним членом – прикметник *дубова* зі значенням ʻвкрита дубовими заростями’ (Експ.), що вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Дубóве[1], -ого; с.; куток; с. Мишин Кол. р-ну: Дубове (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому розкинувся куток. В основі мікротопоніма лежить прикметник *дубове* ʻвкрите дубовими заростями, дубовим лісом’ (Експ.).

Дубóве[2], -ого; с.; лісове урочище; с. Добротів Надв. р-ну: Dubowe (1855, AKKGL, Bl. 48). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *дубове* (див. вище). Вона вказує на вид дерев, що проростають в урочищі.

Дубóве[3], -ого; с.; болото; с. Видинів Снят. р-ну: Дубове (1999, Експ.); Дубове (2012, БЛ[5], 236). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *дубове* зі значенням ʻяке знаходиться, розташоване в *дубовому* лісі’.

Дубовéць[1], -івця; ч.; куток; с. Рунгури Кол. р-ну: Дубовець (2011, УШ). – Назва, очевидно, утворена за допомогою суфікса *-ець* від мікротопоніма – найменування лісу *Дубовий* (див. далі), біля якого розкинувся куток.

Дубовéць[2], -івця; ч.; потік; п. Пруту л. Дунаю; довжина – 15 км, площа басейну – 34,5 км^2; сс. Хімчин Кос. р-ну, Тростянець, Іллінці Снят. р-ну; інша назва, що вживається в с. Іллінці, – *Виполоч* (див. вище): Dubowiec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 22, арк. 20); Dubowiec (1855, AKKGL, Bl. 49); Dubowiec (1881, SG, II, 200); Dubowiec (1904 (1877), KuK Kuty); Dubowiec (1933, MT Kuty); Wypolóć (1933, MT Kuty); Дубовец (1960, WRG, I, 658); Дубовець (1979, СГУ, 186); Дубовець (1982, КС, 63); Дубовець (2009, РІФ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від прикметника *дубовий* (< псл. **dǫbovъ(jь)* + суф. *-ьсь*). Вона вказує на природні особливості терену, де протікає потік. Можливо, що колись тут існував географічний термін **dǫbovьсь* ʻдубовий ліс, гай’, від якого утворений цей гідронім, пор. діал. *дубівець* ʻдубовий ліс’ (СНГТВ, 34).

Дубóвий[1], -ого; ч.; ліси; **1**) сс. Рунгури, Великий Ключів Кол. р-ну, Стопчатів Кос. р-ну: Dębowy Las (1933, MT Kuty); Дубовий (2002, Рунг., 240); Дубовий (2011, УШ); Дубовий (2012, БЛ[5], 236); **2**) с. Добротів Надв. р-ну: Дубовий (1998, Мих., 187). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *дубовий* ʻякий складається з дубів; у якому ростуть дуби’ (Експ.). Вони вказують на вид дерев, що проростають у лісах.

Дубóвий[2], -ого; ч.; хребет; сс. Нижній Березів, Люча, Стопчатів, смт Яблунів Кос.

р-ну, Слобода, Великий Ключів Кол. р-ну: Dubowy (1904 (1877), KuK Kuty); Дубовий (2002, Люча, 8); Дубовий (2004, ТСК, 27). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), який проростає на хребті.

Дубóвий³, -ого; ч.; куток; с. Рунгури Кол. р-ну: Дубовий (2006, КВС, 140); Дубовий (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування хребта (див. вище), на якому розкинувся куток.

Дубóвий⁴, -ого; ч.; горб; с. Добротів Надв. р-ну: Дубовий (2007, ДІГД, 85). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), який проростає на горбі.

Дубовúця, -і; ж.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Дубовиця (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-иц(я)* від прикметника *дубовий* ʻвкритий дубовими заростями’ (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на кутку в давнину.

Дубрачíв, -евого; ч.; поле; с. Нижнів Тлум. р-ну: Dąbraczów (1855, AKKLG, Bl. 45); Дубрачів (2011, УШ). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Дубрач*, пор. п-ще *Дубрач* (Експ.).

Дубрíвка¹, -и; ж.; ліси; **1**) с. Бортники Тлум. р-ну: Дубрівка (2011, УШ); **2**) с. Кутище Тлум. р-ну: Дубрівка (2011, УШ); **3**) с. Остриня Тлум. р-ну: Дубрівка (2008, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *дубрівка*, дем. від *дуброва* ʻлистяний ліс на родючих ґрунтах, у якому переважає дуб’ (ВТС, 226), ʻдубовий ліс’ (Худ.², 81; Желех., І, 209) < псл. **dǫbrova* ʻліс’ < **dǫbrъ* ʻт. с.’, що є утворенням з *-r-* детермінантом від **dǫbъ* ʻдуб, дерево’ (ЭССЯ, 5, 93–95; ЕСУМ, ІІ, 84).

Дубрíвка², -и; ж.; горб; сс. Бортники, Пужники Тлум. р-ну: Дубрівка (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), який простає на горбі.

Дýбрівки¹, -ок; мн.; ліс; с. Стриганці Тисм. р-ну: Дубрівки (2011, Осташі). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *дубрівка* (див. вище). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Дýбрівки², -ок; мн.; куток; с. Бортники Тлум. р-ну: Дубрівки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації *дубрівка* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому виник куток.

Дубрíвна, -ої; ж.; пасовище (поляна); с. Петрилів Тлум. р-ну: Дубрівна (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *дубрівна* ʻрозташована в *дуброві*’.

Дубрíвники, -ів; мн.; горб; с. Бортники Тлум. р-ну: Дубрівники (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *дубрівник* (бот.) ʻперстач прямостоячий, калган’ (ЕСУМ, ІІ, 84). Вона вказує на характер рослинності на горбі.

Дубрóва¹, -и; ж.; урочища (поля); **1**) с. Старуня Бог. р-ну: Дуброва (2011, УШ); **2**) с. Березівка Тисм. р-ну: Дуброва (2012, БЛ[5], 236); **3**) с. Красилівка Тисм. р-ну: Дуброва (2010, УШ); **4**) с. Сілець Тисм. р-ну: Дуброва (2002, СНЧ, 37); **5**) с. Слобідка Тисм. р-ну: Дуброва (2012, БЛ[5], 236); **6**) с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Дуброва (2012, БЛ[5], 236); **7**) с. Тязів Тисм. р-ну: Дуброва (1995, ТМН, 48); **8**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Дуброва (2012, БЛ[5], 236). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *дуброва* ʻлистяний ліс на родючих ґрунтах, у якому переважає дуб’ (ВТС, 226), ʻдубовий ліс’ (Худ.², 81). Вони вказують на характер рослинності в урочищах у давнину.

Дубрóва², -и; ж.; ліси; **1**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Дуброва (2011, УШ); Дуброва (2011, КР); **2**) с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Дуброва (1995, НВ, 8); Дуброва (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Дуброва (2006, КГ, 19); **3**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Дуброва (2011, УШ); **4**) с. Турка Кол. р-ну: Дуброва (2012, БЛ[5], 236); **5**) с. Ганнусівка, Побережжя Тисм. р-ну: Дуброва (2012, БЛ[5], 236); **6**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Дуброва (1995, ТМН, 22);

Дуброва (2011, Експ.); **7**) с. Козина Тисм. р-ну: Дуброва (2012, Експ.); **8**) сс. Бортники, Прибилів Тлум. р-ну: Дуброва (2011, УШ); **9**) с. Гостів Тлум. р-ну: Дуброва (2009, НСГ, 9); Дуброва (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *дуброва* (див. вище). Вони вказують на вид дерев, які проростають у лісах.

Дубро́ва[3], -и; ж.; урочища; **1**) с. Грушів Кол. р-ну: Дуброва (2006, ЕКол., IV, 156); **2**) с. Ворона Кол. р-ну: Дуброва (2006, КВС, 24); **3**) с. Бортники Тлум. р-ну: Дуброва (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *дуброва* (див. вище). Вони вказують на вид дерев, які проростають в урочищах.

Дубро́ва[4], -и; ж.; горби; **1**) смт Печеніжин Кол. р-ну; вар. *Діброва*: Dombrowa (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 84, арк. 16); Dąbrowa (1906 (1876), KuK K); Dąbrowa (1933, MT K); Діброва (1990, ДПЛ, 324); Дуброва (2011, УШ); **2**) 267 м; с. Прибилів Тлум. р-ну: Дуброва (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань лісів (див. вище), які проростають на горбах.

На схилі печеніжинського горба 1971 року було побудовано пам'ятник народному герою Олексі Довбушу (скульптор В. Борисенко, архітектори В. Блісюк та Л. Попиченко).

Дубро́ви, -ов; мн.; урочище; с. Довге Тисм. р-ну: Дуброви (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *дуброва* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі в давнину.

Дубро́виця, -і; ж.; поле; с. Драгомирчани Тисм. р-ну: Dubrowica (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 28, арк. 34); Дубровиця (2008, РДХ, 356). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дубровиця* 'дубовий лісок' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Ду́бсівка, -и; ж.; ліс; с. Кубаївка Надв. р-ну: Дубсівка (1998, Мих., 187). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Дубс*. Таке прізвище мала єврейська родина Лазара й Жанети, яка на початку 20-их років XIX ст. викупила в графа Мйончинського в селі великі маєтності, у тому числі й ліси.

Дубши́на, -и; ж.; кол. поселення біля смт Чернелиця на Городенківщині, тепер не ідент: Dępszyzna (1474, AGZ, XII, 360). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *дубшина* 'місце, де росли дуби' (Бучко, 70). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому виникло поселення.

Ду́відові Луги́, -их, -ів; мн.; сінокоси; с. Парище Надв. р-ну: Дувідові Луги (1998, Мих., 188). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *луги*, мн. від *луг* 'заросла травою і кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножать', 'низовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевість' (Мар., 235), 'низовина, на якій ростуть гарні трави' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Дувідові*, що вказує на належність сінокосів у давнину *Дувіду*.

Дудни́че, -ого; с.; урочище; с. Задубрівці Снят. р-ну: Дудниче (2011, УШ). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на *-*je* від антропоніма *Дудник*, пор. п-ще *Дудник* (ІФД, 247).

Дуднінку́, -ок; мн.; урочище (поляна, ліс); с. Середній Майдан Надв. р-ну; вар. *Дуднєнькьи*: Дуднєньки (1998, Мих., 188); Дуднінки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *дуднєнка* (діал.) 'місце, де є підземні порожнини, унаслідок чого земля гуде' (Мих., 45). Вона вказує на акустичні ознаки урочища.

Ду́же По́ле, -ого, -я; с.; поле; с. Видинів Снят. р-ну: Duże Pole (1933, MT Sn.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поле* 'безліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви' (ВТС, 846), а атрибутивним членом – прикметник *дуже* 'дуже велике, значне щодо розміру' (ВТС, 251). Вона вказує на розміри поля.

Ду́кова, -ої; ж.; долина; с. Торговиця Гор. р-ну: Дукова (2012, БЛ[5], 236). – Назва є посе-

сивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Дук*, пор. п-ще *Дука* (СП, 138), рум. *Duca* (Const., 341).

Ду́лів, -ового; ч.; лан; с. Городниця Гор. р-ну; давня назва – *Дулява*: Dulawa (1887, SG, VIII, 864); Дулява (1960, Кобил., ДЛМ, 108); Дулява (1978, Гор., 11); Дулів (2009, ГСС, 14); Дулів (2012, Експ.). – Давня назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-яв(а)* < *-ов(а)* від антропоніма *Дуля*, пор. п-ще *Дуля* (ІФД, 247). Сучасне найменування оформлене посесивним суфіксом *-ів* відповідно до номенклатурного терміна *лан*.

Ду́манів, -ового; ч.; урочище; с. Павлівка Тисм. р-ну: Думанів (1997, Павл., 8). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Думан*, пор. п-ще *Думан* (СП, 133).

Дума́нське, -ого; с.; поле; с. Сілець Тисм. р-ну: Думанське (2002, СНЧ, 37). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища польського переселенця, двір якого колись знаходився на цьому полі, пор. п-ще *Думанський* (ІФД, 227). Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Дума́нщина, -и; ж.; пасовище; смт Обертин Тлум. р-ну: Думанщина (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від антропоніма *Думанський*, пор. поширене на Тлумаччині п-ще *Думанський* (ТД Тл., 48). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *думанщина* ʻвласність, маєтокʼ *Думанського*ʼ.

Ду́мка¹, -и; ж.; кол. хутір, тепер урочище; с. Павлівка Тисм. р-ну: Dómka (1855, AKKGL, Bl. 44); Dumka (1930, MT SC); Думка (1997, Павл., 8). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього засновника хутора, пор. п-ще *Думка* (ІФД, 247).

Ду́мка², -и; ж.; кол. хутір, об'єдн. з с. Одаїв Тлум. р-ну, тепер його куток: Dómka (1855, AKKGL, Bl. 45); Dumka (1900, SGG, 699); Dumka (1905 (1874), KuK TT); Dumka (1926, MT T); Dumka (1934, SDW, № 24, s. 297); Думка (1947, АТП, 518); Думка (1961, ІФ АТП[1], 78); Думка (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, яка, очевидно, започаткувала хутір, пор. п-ще *Думка* (див. вище).

Ду́мчина Доли́на, -ої, -и; ж.; урочище; с. Одаїв Тлум. р-ну: Думчина Долина (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горамиʼ (ВТС, 236), ʻдолина; низина; низина біля річкиʼ (ССУМ, І, 315), ʻнизина, заросла травою; широка низинаʼ (Мар., 226); ʻнизинаʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Думчина*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Думці*, пор. п-ще *Думка* (див. вище).

Дуна́єць¹, -йцю; ч.; потічки; **1**) бас. Пруту л. Дунаю; с. Корнич Кол. р-ну: Дунаєць (2007, ЕКол., V, 128); **2**) л. Белелуї л. Пруту л. Дунаю; с. Стецева Снят. р-ну: Dunajec (1890, SG, XI, 314); Дунаєць (1982, КС, 63). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *дунаєць*, дем. від *дунай* ʻрозлив води, взагалі велике накопичення водиʼ (Грінч., І, 456), ʻширока ріка; розлита ріка' (Jurkowski, 22), ʻширока ріка' (Онишк., І, 238), ʻкалюжа' (ГУ, 23), ʻрозлив, повінь, великий потік', рос. *дунай* ʻструмок', пол. *dunaj* ʻглибока ріка з високими берегами, велика вода, болото, став', слов. *dunajíček* ʻпотічок' (ГУ, 23; ЕСУМ, ІІ, 145). Учені пов'язують цей апелятив з назвою річки *Дунай* < псл. **Dunajь*. Щодо етимології цієї назви існують різні точки зору. Деякі дослідники пояснюють цей гідронім як просте "подовження" давньоіранського *dānu* ʻрічка'. О. І. Соболевський, один із прихильників іранської концепції, виводить цю назву з сарматського **Dānu-avi* ʻовеча річка'. Існують також спроби трактування назви на кельтській, германській та прибалтійській основі (див. ГУ, 23; ЕСУМ, ІІ, 145). Однак до цього часу корінь *dun(a)-*, як на слов'янському, так і взагалі на індоєвропейському ґрунті, надійно не пояснюється. Тому й існує припущення, що основа цього гідроніма має доіндоєвропейське походження (ГУ, 23).

Дуна́єць², -йця; ч.; куток; с. Корнич Кол. р-ну: Дунаєць (2012, БЛ[5], 236). – Назва ви-

никла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потічка (див. вище), навколо якого розкинувся куток.

Дуна́їв, -єва; ч.; кол. поселення на Снятинщині, тепер не ідент.: Dunayow (1453, AGZ, XII, 221); Dunayow (1469, ZDz, 18/1, 35 Supl.); Dunayow (1491, AGZ, XIX, 220). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Дунай*, пор. давня особова назва *Дунай* (Мор., 80, Чучка, Сл., 179).

Дуна́й, -ю; ч.; потік; пр. Дубівця п. Пруту л. Дунаю; сс. Іллінці, Троїця Снят. р-ну: Дунай (1982, КС, 63); Дунай (2006, УШ). – Назва, очевидно, є семантичним утворенням від апелятива *дунай* (див. *Дунаєць*[1]).

Ду́ника, -а; ч.; куток; с. Підгір'я Бог. р-ну: Lachowce z Dąbrową i Duniką (1910, ZSO, 86). – Назва, очевидно, є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Дуник*, пор. п-ще *Дунь* (СП, 134), п-сько *Дуник* (Експ.).

Дупла́ва Могу́ла, -ої, -и; ж.; горб (курган); 375 м; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну; вар. *Могила-Дуплава*: Могила-Дуплава (2008, УШ); Дуплава Могила (2009 (1874), ПЗАП, 29); Дуплава Могила (2009, ГСС, 27). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *могила* 'штучне земляне підвищення; курган; височина' (Мар., 236–237), 'ізольований горб останцеві-денудаційного походження' (Янко, 231), 'високий земляний насип, штучне земляне підвищення' (Лісняк, 359), 'пагорб; купа чогось; насип на місці поховання' (ПЗУ, 393), 'купа каміння' (Rudn., 26), 'місце поховання і насип, горбик на ньому' (ВТС, 535), а атрибутивним членом – прикметник *дуплава* 'яка має *дупла* – порожнини в карстових породах', 'яка має западину, заглиблення в середину' (ПЗАП, 28–29).

За розповідями місцевих жителів, на горбі в давнину був сторожовий пост.

Дупля́нка[1], -и; ж.; гора; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Дурлья́нка*: Дуплянка, Дупльинка (2004, Експ.); Дуплянка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-янк(а)* (розм. *-'инк(а)*) від апелятива *дупло* 'порожнина в стовбурі дерева, утворена внаслідок вигнивання деревини (найчастіше як місце проживання птахів, звірів, комах і т. ін.)' (ВТС, 251). Вона вказує на навність на горі дерев з дуплами та чимало нір між камінням. Можливо також, що в основі ороніма лежить апелятив *дуплянка* зі значенням 'колода з видовбаною діркою, що використовується як житло для бджіл, птахів' (ВТС, 251), 'вулик з вибовбаної колоди' (ЕСУМ, ІІ, 146), пор. у цьому зв'язку зах.-пол. *дуплянка* 'шпаківня зі стовбура вільхи; пеньок з дуплом' (СЗПГ, І, 147). У такому разі назва може вказувати на те, що на горі колись були бджолині вулики, зроблені з видовбаних колод та пеньків.

Дупля́нка[2], -и; ж.; кол. полонина, тепер урочище; с. Гута Бог. р-ну: połon. Duplanka (1935, МТ Porohy); ур. Дуплянка (2006, ГЦСЧ); ур. Дуплянка (2010, К РР). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулася полонина.

Дурни́й Кут, -ого, -а; ч.; урочище; с. Петрилів Тлум. р-ну: Дурний Кут (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* 'частина якої-небудь території, місцевості' (СУМ, IV, 417), а атрибутивним членом – прикметник *дурний* 'глухий, віддалений; важкодоступний; у якому легко заблудитися; у якому, згідно з народними віруваннями, водяться злі духи, що напускають на людейману, через що вони блукають колами й не можуть вийти на дорогу', 'де часто блуд береться' (БК[1], с. 277).

Дурни́чки, -ок; мн.; урочище (пасовище); с. Чернятин Гор. р-ну: Дурнички (1996, ІЧ, 15); Дурнички (2008, УШ). – Назва утворенна способом плюралізації та онімізації апелятива *дурничка* 'щось віддане безплатно або дуже дешево' (ВТС, 252), пор. *дурнички* (присл., діал.) 'даром, без оплати' (там же). Вона вказує на те, що земля в урочищі була маловрожайною і її колись за досить низьку ціну віддавали в оренду. Можливо також, що цей мікротопонім мотивований апелятивом *дурнички* 'зарості буяхи', пор. *дурничка*

(бот.) ʻбуяхи’ (Смик, 371). У такому разі вона вказує на характер рослинності на пасовищі.

Ду́трів, -ового; ч.; кол. село, тепер урочище с. Гостів Тлум. р-ну; вар. *Дутрів Потік*: Dutrow (1469, ŹDz, XVIII/I, 35); Nowesyolo alias Titrow et Hryniowcze (1544, MRPS, IV/III, 215); *Dutrow Potok (u Dutrowa Potoka, 1649, ЖУР, V, 172); ws. Dutrow Potok (1661–1665, LWR, 34); niwa Dutrów (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 43, арк. 17); Дутрів (2009, НСГ, 9); Дутрів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-ов*) від антропоніма *Дутро*, якого Д. Г. Бучко виводить із *Тутро* < *Тутомиръ* (Бучко, 71). Десь наприкінці XIV – на початку XV ст. село, очевидно, було знищене татарами. Відродившись, воно спочатку називалося *Нове Село*, а потім *Дутрів*, *Дутрів Потік*. Остання назва є результатом трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. далі), на березі якого воно розкинулося. Однак уже в XVIII ст. село знову зникло, а згадка про нього залишилася в найменуванні ниви (тепер урочища).

Ду́трів, -ового; ч.; потік; верхня частина потоку Тлумач п. Дністра; сс. Гостів, Гринівці, Колінці, Королівка Тлум. р-ну; вар. *Дустрів*: Dustrów (1905 (1874), KuK TT); Dustrów (1926, MT T); Дутрів (2003, ТК ИФ); Дустрів (2011, УШ). – Назва, очевидно, виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування давнього села (див. вище), з території якого витікав потік. О. М. Трубачов вважає цей гідронім неслов’янським (іллірійським?), що походить із **du-stroų*, де перша частина – числівник *du-* ʻдва’, а друга *-stroų // * streų- / *srū-* ʻтекти’. Семантичний сенс назви – ʻпотік, що має два струмені, дві течії, або потік, що щось омиває (чи омивається) з двох боків’ (Трубачев, 158, 182). У такому разі найменування потоку є первинним щодо однозвучного ойконіма (див. вище).

Ду́тчина[1], -ої; ж.; криниця; смт Чернелиця Гор. р-ну: Дутчина (1999, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Дутка*, пор. п-ще *Дутка* (ТДР, 110).

Ду́тчина[2], -ої; ж.; част. села Марківка Кол. р-ну: Дутчина (2009, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Дутка* (див. вище).

Ду́хова Крини́ця – див. **Крини́ця Свято́го Ду́ха**.

Дуця́к, -а; ч.; поле; с. Тишківці Гор. р-ну: Дуцяк (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, якій належало колись поле, пор. п-ща *Дуць*, *Дуцик* (Редько, I, 346), *Дуцак* (СП, 135).

Дуче́нково, -ого; с.; урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Дученково (2006, КГ, 17). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Дученко*, пор. п-ще *Дученко* (Редько, I, 346).

Ду́ччино, -ого; с.; куток; с. Марківка Кол. р-ну: Дуччино (2012, БЛ[5], 236). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(о)* від антропоніма *Дутка* (зі зміною в результаті асиміляції зімкненого передньоязикового [*т*] та шиплячого [*ч*] в африкату [*ч:*]), пор. п-ще *Дутка* (ІФД, 248).

Дяків, -ового; ч. ліс; с. Милування Тисм. р-ну; вар. *Дєків*: Дєків (2009, БЛ[2], 177); Дяків (2001, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Дяк*, пор. п-ще *Дяк* (ІФД, 248), або від апелятива *дяк* ʻслужитель православної церкви, що допомагає священику під час богослужіння; псаломщик’ (ВТС, 253). Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Дякі́вка, -и; ж.; куток; с. Сороки Гор. р-ну: Дяківка (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) семантичним утворенням від апелятива *дяківка* ʻхата, садиба дяка’; у такому разі вона вказує на те, що куток виник біля садиби цього служителя церкви; б) суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від апелятива *дяк* (див. вище); у такому разі вона вказує на те, що куток започаткував *дяк*.

Дякі́в Клин, -ового, -у; ч.; поле; с. Підвербці Тлум. р-ну: Дяків Клин (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клин* ʻчастина земельного угіддя, що вирізняється за певною ознакою’ (ВТС, 433), ʻплоща землі кли-

ноподібної форми' (СБГ, 209), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *дяків*, що вказує на належність поля в давнину *дякові* (див. вище).

Дякóва Горá, -ої, -и; ж.; горб; с. Спас Кол. р-ну: Дякова Гора (2006, КВС, 156). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *дякова*, що вказує на належність орооб'єкта *дякові* (див. вище).

Дякóва Керни́ця, -ої, -і; ж.; криниця; с. Марківка Кол. р-ну: Дьикова Кірниці (2006, КГ, 20); Дякова Керниця (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *керниця*, *кірниці* 'криниця' (ГГ, 93), а атрибутивним членом – прикметник *дякова*, що вказує на належність гідрооб'єкта в давнину *дякові*, пор. також п-ще *Дяк* (див. вище).

Дякóвий, -ого; ч.; потік; п. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; с. Бучачки Снят. р-ну: Дяковий (2003, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(ий)* від апелятива *дяк* (див. вище).

Дякóві Берегú, -их, -ів; мн.; урочище; с. Жабокруки Тлум. р-ну: Дякові Береги (2012, БЛ[5], 236). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *береги*, мн. від *берег* зі значенням 'невелике підвищення' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *дякові*, що вказує на належність урочища *дякові* (див. вище).

Дя́тьківці, -ів; мн.; кол. село, тепер част. міста Коломия: Dziatkowcze (1444, AGZ, V, 130); Diatkowcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 105); Dziatkowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Diatkowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 249); Dziatkowce (1855, AKKGL, Bl. 49); Diatkowce (1906 (1876), KuK K); Дятьківці (1947, АТП, 507); Дятьківці (1961, ІФ АТП[1], 78); Дятьківці (1988, КК, 38). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували село, пор. давнє особове ім'я *Дядько* (Чучка, Сл., 180), *Дѣтко* (Мор., 81).

За переказами місцевих жителів, назва села пов'язана з іменем боярина Дєтка, що правив Галицькою державою після Юрія II.

Дячкóва, -ої; ж.; поле; с. Задубрівці Снят. р-ну: Дячкова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від апелятива *дячок*, дем. від *дяк* (див. вище). Вона вказує на належність поля в давнину дякові невеликого зросту.

Е

Емíлів, -евого; ч.; кол. хутір, нал. до с. Грушка Тлум. р-ну: Emiłów (1926, MT T); Emiłów (1934, SDW, № 24, s. 294). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Еміль*, пор. особове ім'я *Еміль* (СУІ, 116).

Є

Є́ви, -и; ж.; поле; с. Довге Тисм. р-ну: Єви (2012, Експ.); Єви (2012, БЛ[4], 203). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Єва*, пор. особове ім'я *Єва* (СУІ, 118).

Єжóва, -ої; ж.; урочище; с. Волосів Надв. р-ну: Єжова (1998, Мих., 188). – Назва, очевидно, виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища жінки, яка володіла колись землею в урочищі або проживала в ньому, пор. п-ще *Єжов* (ІФД, 250), ст.-п. *Jeżów*, *Jeżew*, *Jeż* (SSNO, VI/II, 485).

Єжóвої, -ої; ж.; ліс; с. Парище Надв. р-ну: Єжової (1998, Мих., 188). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Єжова* (див. вище). Вона вказує на належність лісу в давнину.

Єзупі́ль, -оля; ч.; селище міського типу; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 40 км, до Івано-Франківська – 19 км; до 1598 р. – *Чешибіси*, з 1940 по 1992 р. – *Жовтень*: Czeschibyeszy (1435, AGZ, XII, 3); Czeszibyszi (1578, ŹDz, XVIII/I, 85); Jezupol (1597, ЗГРМ, 432); Jezupole (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Jezupol (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 124); Jezupol (1880, VOV, 375); Jezupol (1882, SG, III, 581); Жовтень (1947, АТП, 505); Єзупіль (2009, ІФ АТП[7], 158). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування роду чи родини за іменем батька або родоначальника, представники якої започаткували поселення. В основі найменувань роду чи родини лежить антропонім **Тѣшибѣсъ*. Він не засвідчений відомими нам писемними джерелами, але потенційність його існування підтверджують такі особові імена, як пол. *Cieszybieska*, *Cieszybieski* (SSNO, I, 374), д.-р. *Бѣско*, *Бѣсок* (Туп., 135) та інші. Заміна в назві початкового [*т*] на [*ч*] відбулася під впливом польської мови. З часом форма *Чешибѣси* замість **Тѣшибѣси* поширилася й серед місцевих жителів і почала асоціюватися зі словосполученням *чеши біса* (чорта). Оскільки в такому звучанні назва сприймалася "нечестиво", то власниками поселення десь наприкінці XVI ст. вона була замінена на "богумильну" назву *Єзупіль*, що виникла в результаті поєднання в одне слово теоніма *Jezus* 'Ісус' у польському звучанні та компонента *-поль* < гр. *polis* 'місто', дослівно 'місто Ісуса'. Запроваджена в радянську епоху назва селища *Жовтень*, яка символізувала жовтневий переворот у Росії 1917 р., була штучною й тому закономірно замінена після проголошення незалежності України попередньою назвою.

Про походження давньої назви поселення існує чимало гіпотез. Так О. Чоловський, зважаючи, що вона складається з двох слів: "чеши" й "біси", де перше дієслово, а друге іменник, пов'язує їх походження з племенами бессів-бісенів, або печенігів, які в II ст. н. е. проживали в північному підніжжі Карпат. За відомостями одного з давніх авторів, орди печенігів блукали в нашому краї в X–XI ст. і в пізніші часи. Вони були великими розбійниками й проживали там, де Покуття сходиться з Підгір'ям, тобто в околицях Чешибісів. Як доказ цього – Чорний Ліс над Луквою й Бистрицею ще в XV ст. називали лісом печенігів. Чесати, припускає автор, мало означати втечу або розгром бесів, тобто печенігів.

В. Ходак, базуючись на давніх переказах, припускає, що в давнину підмоклі та небезпечні землі понад Дністром носили назву *чешибіси*. Це слово нібито й послужило назвою для села, яке колись розташовувалося в долині потоку, який тепер зветься Кернички.

Існує також версія, згідно з якою на території села в часи існування Галицької держави була тюрма, куди висилали злочинців для перевиховання, тобто для *прочісування бісів* (дурнів). Це нібито й послужило мотивом для найменування поселення, яке тут виникло (Єз., 19–20).

Що стосуєть назви Єзупіль, то існує переказ, згідно з яким колись давно польський ротмістр Якуб Потоцький, який служив у замку на території Чешибісів, випадково під час битви спричинився до великого вибуху пороху, у результаті чого була знищена значна частина замкових укріплень. Бажаючи уникнути за це кари, він поклявся перед образом Діви Марії, що побудує тут костел та кляштор, якщо йому вдасться врятуватися. Сівши на коня, він із криком "Єзус, дай поле!" помчав із замку. Очевидно, цим він просив, щоб Ісус дав йому дорогу серед ворогів. Якуб залишився живий і наприкінці XVI ст. збудував тут кляштор та перейменував містечко на Єзупіль.

Єзу́пільське[1], -ого; с.; лісове урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Єзупільське (2002, СНЧ, 39). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *єзупільське* 'належне громаді селища *Єзупіль* (див. вище) або окремим його жителям'.

Єзу́пільське[2], -ого; с.; поле; с. Сілець Тисм. р-ну: Єзупільське (2002, СНЧ, 39). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *єзупільське* (див. вище). Вона вказує на належність поля в давнину.

Єзу́пільське[3], -ого; с.; озеро; с. Сілець Тисм. р-ну: Єзупільське (2000, Експ.); Єзупільське (2002, СНЧ, 39); Єзупільське (2009, БЛ[2], 178). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля, на якому розкинулося озеро.

Єзу́пільський, -ого; ч.; потік; л. Бистриці п. Дністра, випливає з Криниці Святого Духа (див. далі); с. Сілець, смт Єзупіль Тисм. р-ну; інша назва – *Кернички*: Jezupilski potok (1882, SG, III, 581); Jezupolski (1906 (1874), KuK KH); Jezupolski (1927, MT Hal.); Езупільський (1976, ТК Г); Кернички (1985, АСЗ, II, 767); Єзупільський (2003, ТК Кал.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *єзупільський* ʻякий протікає в селищі *Єзупіль* (див. вище)ʼ. Інша назва потоку є плюралізованим та онімізованим утворенням від апелятива *керничка*, дем. від *керниця* ʻкриниця, джерелоʼ (НГТ, 408).

Єле́нина, -ої; ж.; поле (нива); с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Єленина (2012, БЛ[5], 236). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Єлена*, пор. особове ім'я *Єлена* < *Олена* (СУІ, 266).

Є́ра, -и; ж.; кол. поселення на Тлумаччині, тепер не ідент.: Jerza (1452, MRPS, IV/III, Supl., 239); Jerza (1452, MRPS, IV/III, Supl., 861). – Назва історично є, очевидно, посесивним утворенням на *-*ja* від антропоніма *Єр*, пор. особове ім'я *Єр* < *Єрофей* (Бучко, 71).

Єри́щі, єрищ; мн.; урочище (ліс і сінокоси); с. Корнич Кол. р-ну: Єрищі (2012, БЛ[5], 236). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *єрище*, фонетичного варіанта від *ярище* ʻмісце, де є *яр* – глибока довга западинаʼ, пор. *яр* ʻглибока довга западина (перев. з крутими або прямовисними схилами), що утворилася внаслідок розмиву пухких осадових порід тимчасовими потокамиʼ (ВТС, 1424), ʻбалка; глибока балка, заросла лісомʼ (Мар., 255). Вона вказує на характер поверхні урочища, порізаного глибокими балками.

Ж

Жа́би, жаб; мн.; поле; с. Семенівка Гор. р-ну: Жаби (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *жаби*, мн. від *жаба* ʻневелика безхвоста земноводна тварина, задні кінцівки якої довші, ніж передні, і пристосовані до стрибанняʼ (ВТС, 271). Вона вказує на те, що на зволоженому колись полі водилося багато цих тварин.

Жабої́дка, -и; ж.; поточина; пр. Ключівки п. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Малий Ключів Кол. р-ну; вар. *Жьибоїдка*: Жьибоїдка (2006, КГ, 19); Жабоїдка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від апелятива *жабоїд* (діал.) ʻчорногуз, бусолʼ (ВТС, 271). Вона вказує на те, що в поточині колись водилося багато жаб, яких поїдали чорногузи. Варіант назви відбиває особливості місцевих говірок.

Жабо́крики[1], -ів; мн.; урочища (болотисті місцини); **1**) с. Глушків Гор. р-ну; давня назва – *Жабокруки*: Żabokruki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 55, арк. 7); Жабокрики (2008, УШ); **2**) с. Кунисівці Гор. р-ну; давня назва – *Жабокруки*: Żabokruki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 83, арк. 27); Жабокрики (2008, УШ); **3**) с. Тишківці Гор. р-ну: Жабокрики (2008, УШ). – Назви утворені способом композиції основ *жаб-* < *жаб'ячі* ʻналежні жабам; які видають жаби' та *крики* ʻрізкі звуки тварин' (ВТС, 464). Вони вказують на те, що в урочищах на болотистих місцевостях постійно лунає жаб'яче квакання.

Жабо́крики[2], -ів; мн.; куток; с. Бортники Тлум. р-ну: Жабокрики (2011, УШ). – Назва утворена способом композиції основ *жаб-* < *жаб'ячі* та *крики* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку постійно лунають жаб'ячі квакання.

Жабо́кріки[1], -ів; мн.; урочище; с. Рогиня Гор. р-ну: Жабокріки (2008, УШ). – Назва утворена, очевидно, способом поєднання в одну лексему словосполучення *жаб'ячі кріки*, *кряки* (див. вище). Вона вказує на те,

що в урочищі постійно лунають жаб'ячі квакання.

Жабóкріки[2], -ів; мн.; куток; с. Нижня Велесниця Кол. р-ну: Жабокріки (2006, КВС, 112). – Назва утворена, очевидно, способом поєднання в одну лексему словосполучення *жаб'ячі кріки*, *кряки* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку постійно лунають жаб'ячі квакання.

Жабóкруки[1], -ів; мн.; село; Тлум. р-н; нал. до Хотимирської с/р; віддаль до Тлумача – 25 км, до Івано-Франківська – 52 км; народна назва – *Жабокрики*: Zabokruky (1374, AGZ, VII, 17); de Szabokruc (1390, AGZ, VI, 4); Zabokruki (1475, AGZ, XII, 362); Żabokruki ad Chocimirz (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Żabokruki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 15); Żabokruki (1855, AKKGL, Bl. 45); Żabokruki (1895, SG, XIV, 719); Жабокруки (1947, АТП, 511); Жабокруки, народна назва – Жабокрики (1960, Кобил., ДЛМ, 108); Жабокруки (2009, ІФ АТП[7], 158). – Назву дослідники трактують по-різному. Д. Г. Бучко виводить її від словосполучення *жаб'ячі круки*, *кряки*, *крики*, тобто вона вказує на місцевість, де *крукали*, *крякали* (а не кумкали) *жаби*. Підтвердженням цього, вважає вчений, є локалізація села коло мокрих (у минулому) лук на потоці Хотимирка (Бучко, 71). В. О. Яцій вважає цей ойконім множинною формою від незасвідченого антропоніма прізвиського походження **Жабокрук* (Яцій[5], 310) що також імовірно. Так могли колись звати родину, яка започаткувала село.

Жабóкруки[2], -ів; мн.; пагорб; 296 м; сс. Хотимир, Жабокруки Тлум. р-ну: Żabokruki (1855, AKKGL, Bl. 45); wzgórza Żabokruków (1880, SG, I, 601); Жабокруки (2006, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), біля якого підноситься пагорб.

Жабóкруцький, -ого; ч.; потік; л. Гостилова п. Дністра; сс. Жабокруки, Гавриляк Тлум. р-ну: Жабокруцький (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *жабокруцький* 'який витікає з території с. *Жабокруки* (див. вище)'.

Жбир[1], -у; ч.; хребтики, горби, підвищення, урвища; **1**) с. Міжгір'я Бог. р-ну: Жбир (2011, УШ); **2**) с. Підгір'я Бог. р-ну: Żbyr (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 22, арк. 92); Żbyr (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 18, арк. 151); Żbyr (1932, MT S); Жбир (2011, УШ); **3**) с. Ковалівка Кол. р-ну; вар. *Жбирь*: Жбир (2007, УШ); Жбирь (2008, МС, 153); **4**)с.ДобротівНадв.р-ну:Жбир(2011,СМГ,29); **5**) с. Троїця Снят. р-ну: Жбир (2011, УШ); **6**) с. Сокирчин Тлум. р-ну: Жбир (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *жбир* (< псл. **žьbirъ* < і.-є. **geibh-* 'гнути, згинати, нагинати' (ЕСУМ, ІІ, 189) з такими значеннями: 'скала, гора; малодоступне місце; зарослий пагорб між долинами' (Мар., 226), 'підвищення, невеличка гора' (Лісняк, 359), 'скеля, гора; височина' (ЕСУМ, ІІ, 189), 'стрімка кам'яниста гора; гострий кам'янистий верх гори, скелі' (ГГ, 68), 'горбок між високими потоками, русла яких пролягають в одному напрямі; обрив, горбок на схилі гори' (Онишк., І, 249), 'зарослий скелястий пагорб між долинамиł' (Rudn., 34).

Жбир[2], -у; ч.; поле; с. Міжгір'я Бог. р-ну: Жбир (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування хребтика (див. вище). на якому розкинулося поле.

Жбир[3], -а; ч.; куток; с. Ковалівка Кол. р-ну: Жбир (2008, Боєчко, 5); Жбир (2012, БЛ[5], 236). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинувся куток.

Жбир[4], -у; ч.; урочище; с. Парище Надв. р-ну: Жбир (1998, Мих., 188). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *жбир* (див. вище). Вона вказує на рельєф місцевості в урочищі.

Жбир[5], -у; ч.; ліс; с. Сокирчин Тлум. р-ну: Жбир (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинувся ліс.

Жбирí[1], -ів; мн.; підвищення, узвишшя; **1**) с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Жбирі (2011,

УШ); **2**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Жбирі (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *жбир* (див. вище).

Жбирí², -ів; мн.; куток; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Жбирі (2006, КВС, 84). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинувся куток.

Жбирí³, -ів; мн.; поле; с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Жбирі (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинулося поле.

Ждúмир¹, -у; ч.; поле; с. Узин Тисм. р-ну: Ждимир (2012, Експ.). – Назва історично є посесивним утворенням на *-*jь* від давнього слов'янського антропоніма *Ждимиръ*, пор. давня особова назва *Ждимиръ* (Мор., 84), *Ждимир* (Чучка, Сл., 184).

Ждúмир², -у; ч.; потік; л. Вовчинцю п. Дністра; сс. Підлужжя, Узин Тисм. р-ну: Żdymir (1932, MT S); Здымир (1983, ТК ИФ[1]); Ждимир (1995, ТМН, 36); Ждимир (2009, БЛ[2], 175). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), через яке протікає потік.

Ждýтин, -ого; ч.; урочище; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Ждутин (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Ждута*, пор. п-ще *Ждута* (Експ.).

Жéбинці, -ів; мн.; куток; с. Прутівка Снят. р-ну: Жебинці (2007, КПС, 26); Жебинці (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від однозвучного катойконіма – найменування родини чи групи людей, переселенців з с. *Жаб'є* (тепер смт Верховина), які започаткували куток або проживали на ньому.

Жебранíвка, -и; ж.; куток; с. Семаківці Гор. р-ну: Жебранівка (2012, БЛ[5], 236). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від антропоніма *Жебран*, пор. п-ще *Жебран* (Експ.); б) семантичним утворенням від здеформованої форми апелятива *зібранівка* ʻлюди, переселені (зібрані) з інших поселень', пор. гуц. *зібранівка* ʻотара овець, зібрана від різних господарів' (Експ.).

Жебрáч, -а; ч.; кол. хутір, об'єдн. з с. Волосів Надв. р-ну, тепер його куток: Żebracz (1930, MT SC); Żebracz (1935, MT N); Жебрач (1947, АТП, 509); Жебрач (1961, ІФ АТП[1], 78); Жебрач (1998, Мих., 188). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути архаїчним посесивним утворенням на *-*jь* від антропоніма *Жебрак*, пор. давня особова назва *Жебрак* (Туп., 203), блр. *Жэбрак* (Бір., 151), або від апелятива *жебрак* ʻлюдина, яка живе з милостині, старець; дуже бідна людина' (ВТС, 273). Однак, зважаючи на порівняно пізню її фіксацію писемними джерелами, коли утворення з цим суфіксом уже не були актуальними, така етимологія є сумнівною. Більш імовірно, що ця назва є результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, яка започаткувала хутір, пор. п-сько *Жебрач* (Експ.).

Жебрачí, -ів; мн.; пасовище; с. Волосів Надв. р-ну: Жебрачі (1998, Мих., 188). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, володіла в давнину пасовищем.

Жереб'éчка, -и; ж.; горб; с. Далешів Гор. р-ну: Жереб'єчка (2012, БЛ[5], 236). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, очевидно, належала колись земля на горбі, пор. п-ще *Жереб'як* (ІФД, 251).

Жеребú¹, -ів; мн.; урочище; с. Іванівці Кол. р-ну: Жереби (2001, ІЛС, 172). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *жереби*, мн. від *жереб* ʻділянка землі', пор. пол. *źreb*, *żrzeb* ʻділянка ґрунту; маєток' (ЕСУМ, ІІ, 193). Вона вказує на те, що урочище в давнину було розділене на декілька ділянок. Можливо також, що ця назва є фонетичним варіантом від *жерепи* ʻзарості *жерепу* – ялівцю' (зі зміною [*п*] на [*б*]), пор. *жерепе* ʻгірська сосна; яловець' (ЕСУМ, ІІ, 194), ʻгірська карликова сосна' (ГГ, 69). У такому разі вона вказує на характер рослинності в урочищі в давнину.

Жереби́², -ів; мн.; поле; с. Саджавка Надв. р-ну: Жереби (1998, Мих., 188). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *жереби* (див. вище). Вона вказує на те, що поле в давнину було розділене на декілька ділянок.

Жере́б'ї, -їв; мн.; урочища (поля, част. лісу); **1**) с. Джурів Снят. р-ну: Жереб'ї (2011, УШ); **2**) с. Попельники Снят. р-ну: Żerebie (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 104, арк. 2); Жереб'ї (2011, УШ). – Назви утворені, очевидно, семантичним способом від апелятива *жереб'ї*, мн. від *жереб'я* ʻмала кобила; лошаʼ (ВТС, 274). Вони вказують на те, що на полях та в лісі колись випасали лошат.

Жеребці́, -ів; мн.; луг; с. Завалля Снят. р-ну: Жеребці (1997, ІЗ, 18). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) утворенням в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка володіла колись полем, пор. п-ще *Жеребець* (СП, 142); б) утворенням способом плюралізації та онімізації апелятива *жеребець* ʻсамець кобилиʼ (ВТС, 274); у такому разі вона вказує на те, що луг міг призначатися колись для випасу коней.

Жердкú¹, -ок; мн.; урочища (поля); **1**) смт Отинія Кол. р-ну: Жердки (2011, УШ); **2**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Жердки (2011, Осташі); **3**) с. Гостів Тлум. р-ну; вар. *Жиртки*: Жиртки (2009, НСГ, 9); Жердки (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *жердка* (діал.) ʻжердина; довгий, тонкий, без гілок кусок дереваʼ (ВТС, 274). Вони вказують, мабуть, на те, що поля колись були огороджені такими дерев'яними палицями. Можливо також, що ці мікротопоніми мотивовані названим апелятивом зі значенням (заст.) ʻземельна ділянка певної площіʼ, пор. гуц. *жердь* ʻміра земельної площі, що дорівнює 144 м²ʼ (ГГ, 69). Варіант назви поля в селі Гостів відбиває особливості місцевої говірки, у якій ненаголошений [*е*] вимовляється з наближенням до [*и*].

Жерткú², -ок; мн.; пасовище; с. Балинці Снят. р-ну: Жертки (2012, БЛ⁵, 236). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *жертка* (діал.) ʻт. с., що *жердка* – жердина (див. вище). Вона вказує на те, що пасовище колись було огороджене дерев'яними палицями.

Живакú, -ів; мн.; куток; с. Манява Бог. р-ну: Живаки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Живак* (Редько, I, 359).

Живачі́в, -ева; ч.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 15 км, до Івано-Франківська – 47 км: Sziwaczowo (1424, AGZ, XI, 8); Szywaczow (1461, XII, 275); Ziwaczow (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Żywaczow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Żywaczów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 40); Żywaczów (1855, AKKGL, Bl. 45); Żywaczów (1895, SG, XIV, 915); Живачів (1947, АТП, 511); Живачів (2009, ІФ АТП⁷, 158). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Живачь*, пор. давнє особове ім'я *Живачъ* (Мор., 84), хорв. *Živać* (Худ., 102), що є похідним суфіксальним утворенням на *-ач* від вихідного *Живъ*, гіпокористики давніх слов'янських особових імен-композитів типу *Живибудъ*, *Живиславъ*, *Живитѣхъ* (Мор., 84), *Добижив*ъ (Мор., 67).

Живачі́вка, -и; ж.; кол. присілок, нал. до с. Угорники Кол. р-ну: Żywaczówka (1934, SDW, № 24, s. 300). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від антропоніма *Живач* (див. вище); б) суфіксальним утворенням на *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Живачів* (див. вище), з якого могли походити засновники чи мешканці присілка.

Живачі́вське, -ого; с.; поле; с. Олеша Тлум. р-ну: Живачівське (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *живачівське* ʻяке належало громаді чи комусь із жителів с. *Живачів* (див. вище)ʼ.

Живачі́вський, -ого; ч.; потік; п. Дністра; довжина – 7 км; сс. Живачів, Будзин Тлум. р-ну; давня назва – *Бортище*: Живачівський, давня назва – Бортище (2011, УШ). – Давня назва виникла в результаті

трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), через яке протікає потік. Сучасне найменування утворене способом субстантивації та онімізації прикметника *живачівський* ʻякий витікає з території с. *Живачів* (див. вище)ʼ.

Жидíвка[1], -и; ж.; поле; сс. Павлівка, Ямниця Тисм. р-ну: Жидівка (1997, Павл., 8); Жидівка (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від етноніма *жид* чи *жиди*. Вона вказує на належність поля в давнину представникові чи представникам єврейської національності.

У народному переказі про цю назву розповідається про те, що це поле колись належало багатому жидові. Він мав сина й оженив його на бідній дівчині з Ямниці. Була та невістка спокійна, добра, роботяща. Але не прийшлася вона до душі своєму чоловікові. Він часто її бив та ображав. Вона все те терпіла, бо носила під серцем дитину. Незабаром народила донечку. Сподівалася, що цим умилосердить чоловіка. Та він знущався з неї й далі. Не змогла жінка витерпіти такого життя. Темної ночі поклала своє дитя в ліжечко, перехрестила, поцілувала й пішла з хати. Більше її ніхто не бачив. А через деякий час знайшли її тіло в криниці на жидовому полі. Довгий час те місце відлякувало людей, бо казали, що ночами чути з дна криниці жіночий стогін, що то душа жидівки побивається за своїм дитям. Історію ту люди з часом забули, а назва *Жидівка* закріпилася за полем і дорогою, яка проходить через нього.

Жидíвка[2], -и; ж.; горб; с. Живачів Тлум. р-ну: Жидівка (2012, БЛ[5], 236). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від етноніма *жид* або *жиди*. Вона вказує на належність землі на горбі в давнину представникові чи представникам єврейської національності.

Жидíвське[1], -ого; с.; урочища; **1**) с. Молодятин Кол. р-ну: Жидівське (2006, КГ, 21); Жидівське (2008, БГ, 14); **2**) с. Скопівка Кол. р-ну: Жидівське (2006, КВС, 145); **3**) с. Завалля Снят. р-ну: Жидівське (1997, ІЗ, 18). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *жидівське* ʻяке належить *жидові*, *жидам*ʼ.

Жидíвське[2], -ого; с.; пасовище; с. Парище Надв. р-ну: Жидівське (1998, Мих., 188). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *жидівське* (див. вище). Вона вказує на належність пасовища в давнину *жидові* чи *жидам*.

Жидíвське[3], -ого; с.; поля; **1**) с. Видинів Снят. р-ну: Жидівське (2012, БЛ[5], 236); **2**) с. Хом'яківка Снят. р-ну: Глибоке (2005, ХМ, 8); **3**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Жидівське (1995, ТМН, 21). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *жидівське* (див. вище). Вони вказують на належність полів у давнину *жидам*.

Жидíвське Болóто, -ого, -а; с.; урочище; с. Вільхівці Гор. р-ну: Жидівське Болото (1999, ТФП, 9); Жидівське Болото (2012, БЛ[5], 236). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *болото* ʻмокра заболочена низина; мокре місце між горбамиʼ (Мар., 218), ʻгрузьке місце з надмірно зволоженим ґрунтомʼ (Лісняк, 360), ʻрозгрузла земля, грязюка; багнисте місце з стоячою водоюʼ (СБГ, 35–36), а атрибутивним членом – прикметник *жидівське* (див. вище), що вказує на належність урочища в давнину *жидові* чи *жидам.*

Жидíвське Гýкало, -ого, -а; с.; водоспад на потоці Вільховець (див. вище); с. Вільхівці Гор. р-ну: Жидівське Гукало (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гукало* (діал.) ʻводоспадʼ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *жидівське* (див. вище), що вказує на належність землі навколо водоспаду *жидові* чи *жидам*.

Жидíвське Пóле, -ого, -я; с.; поле; с. Русів Снят. р-ну: Жидівське Поле (2012, БЛ[5], 236). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поле* ʻбезліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви' (ВТС, 846), а атрибутивним членом – прикметник *жидівське* (див. вище), що вказує на належність топооб'єкта в давнину *жидові* чи *жидам.*

Жидíвський, -ого; ч.; сад; с. Княже Снят. р-ну: Жидівський (2012, БЛ[5], 236). – Назва

утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *жидівський* (див. вище), що вказує на належність саду в давнину *жидам*.

Жидівський Ліс, -ого, -у; ч.; лісове урочище; с. Хмелева Гор. р-ну: Жидівський Ліс (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі' (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *жидівський* (див. вище), що вказує на належність урочища в давнину *жидові* чи *жидам*.

Жидівський Холм[1], -ого, -а; ч.; горб; с. Кунисівці Гор. р-ну: Жидівський Холм (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *холм* ʻневелика полога гірка' (Мар., 253), а атрибутивним членом – прикметник *жидівський* (див. вище), що вказує на належність землі га горбі в давнину *жидові* чи *жидам*.

Жидівський Холм[2], -ого, -а; ч.; поле; с. Кунисівці Гор. р-ну: Жидівський Холм (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Жидівський Цви́нтар, -ого, -я; ч.; куток; смт Солотвин Бог. р-ну: Жидівський Цвинтар (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування єврейського (жидівського) кладовища, розташованого на кутку.

Жидівські Го́ри, -их, гір; мн; підвищення; с. Лука Гор. р-ну: Жидівські Гори (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гори* ʻпідвищення' (Мар., 223), а атрибутивним членом – прикметник *жидівські* (див. вище), що вказує на належність землі на підвищенні в давнину *жидові* чи *жидам*.

Жи́дова[1], -ої; ж.; гора; с. Діброва Тлум. р-ну: Жидова (2008, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від етноніма *жид*. Вона вказує на належність гори в давнину.

Жи́дова[2], -ої; ж.; ліс; с. Діброва Тлум. р-ну: Жидова (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся ліс.

Жили́вка, -и; ж.; урочище; с. Вільхівці Гор. р-ну: Жилівка (1999, ТФП, 9); Жилівка (2012, БЛ[5], 236). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Жила*, пор. п-ще *Жила* (ІФД, 251).

Жир, -у; ч.; урочище; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: pole Żyr (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 11, арк. 141); Żyr (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 10, арк. 164); Жир (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *жир* (діал.) ʻплід бука' (ГГ, 70), ʻбучина; букові горіхи' (Онишк., І, 252). Вона вказує на те, що в урочищі колись збирали ці плоди для відгодівлі свиней.

Жира́хів, -ового; ч.; кол. хутір, об'єдн. з с. Палагичі Тлум. р-ну: Жирахів Палагичі (1947, АТП, 518); Жирахів (1961, ІФ АТП[1], 78). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма **Жирах*, пор. подібне п-ще *Жирак* (ІФД, 252). Цей антропонім за походженням є суфіксальним утворенням на *-ах* від вихідного *Жиръ*, гіпокористики давніх слов'янських особових імен-композитів типу *Жирославъ* (Мор., 85), *Домажиръ* (Мор., 75).

Жири́ха, -и; ж.; долина; с. Жабокруки Тлум. р-ну: Жириха (2009 (1874), ПЗАП, 13). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, мабуть, належала колись земля в долині, пор. п-ще *Жир* (СП, 143).

Жи́тище, -а; с.; пасовище; с. Парище Надв. р-ну: Житище (1998, Мих., 188). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *житище* ʻполе, на якому росло жито' (Експ.).

Жи́тнище, -а; с.; поле; с. Підвисоке Снят. р-ну: Житнище (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апеля-

тива *житнище* ʽполе, на якому росло житоʼ (ВТС, 276). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Жмендакі́вка, -и; ж.; куток (вулиця); с. Рожневі Поля Снят. р-ну: Жмендаківка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Жмендак*, пор. п-ще *Жмендак* (СП, 144), бойк. *жминдак* ʽскнараʼ (Онишк., І, 253).

Жму́ндулова Поля́нка, -ої, -и; ж.; поляна; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Жмундулова Полянка (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *полянка*, дем. від *поляна* ʽневеликий луг, звичайно на узліссі або серед лісу; галявинаʼ (ВТС, 853), а атрибутивним членом – прикметник *Жмундулова*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *Жмундулу*, пор. п-ще *Жмундул* (Експ.), а також похідне *Жмундуляк* (ІФД, 252).

Жо́втий Бе́рег, -ого, -у; ч.; підвищення; с. Троїця Снят. р-ну: Жовтий Берег (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берег* ʽкруча; невелике підвищенняʼ (Лісняк, 359), ʽкруча, стрімкий схил; гористе місце, пасовиськоʼ (ГГ, 23), ʽзарослий лісом горбʼ (ЕСУМ, 170), ʽпідвищення; гора; стік гориʼ (Нг., 32), а атрибутивним членом – прикметник *жовтий*, що вказує на колір ґрунту підвищення.

Жовте́чий Про́вал, -ого, -у; ч.; урочище (пасовище); с. Антонівка Тлум. р-ну: Жовтечий Провал (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *провал* ʽпровалля; глибокийярʼ (Мар., 245), ʽпропастьʼ (Лісняк, 360), ʽдолина ріки чи потоку; пропасть,ярʼ (Jurkowski, 121), а атрибутивним членом – прикметник *жовтечий*, що вказує проростання в урочищі *жовтецю* – вербозілля лучного, пор. *жовтець* (бот.) ʽвербозілля лучнеʼ (Смик, 297).

Жо́вті Берегú, -их, -ів; мн.; поле; м. Снятин: Жовті Береги (2012, НПС, 27). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *береги*, мн. від *берег* зі значенням ʽневелике підвищенняʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *жовті*, що вказує на колір ґрунту на полі.

Жо́ліб[1], -обу; ч.; гори; **1**) с. Маркова Бог. р-ну: Жоліб (2008, Експ.); **2**) с. Рунґури Кол. р-ну: Żołob (1933, MT Kuty); **3**) с. Гвізд Надв. р-ну: Жоліб (2010, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *жоліб*, *жолоб* (< псл. **želbъ*) ʽглибока й вузька долина; долина між двома горами чи пригірками; долина потокуʼ (Мар., 227), ʽвузька долинаʼ (Лісняк, 359), ʽколишнє русло річкиʼ (Дзендз., 139), ʽдолина річки або потоку; корито; глибока вузька долинаʼ (Jurkowski[1], 123), ʽвибоїна, жолобинаʼ (Онишк., І, 254). Вона вказують на наявність на горах глибоких долин потоків.

Жо́ліб[2], -обу; ч.; лісове урочище; с. Росільна Бог. р-ну: Żłob (1932, MT S); Жоліб (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *жоліб* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні урочища.

Жо́ліб[3], -обу; ч.; поля; **1**) між сс. Белелуя та Тулова Снят. р-ну: Żołob (1933, MT Sn.); **2**) с. Княже Снят. р-ну: Żołob (1933, MT Sn.); Жоліб (2011, УШ); **3**) с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Жоліб (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *жоліб* (див. вище). Вони вказують на особливості поверхонь полів, розташованих у долинах між горами й пригірками.

Жо́ліб[4], -обу; ч.; пасовище; с. Русів Снят. р-ну: Жоліб (2012, БЛ[5], 237). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *жоліб* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні пасовища.

Жо́ліб[5], -обу; ч.; яр; с. Рудники Снят. р-ну: Жоліб (2012, БЛ[5], 237). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *жоліб* (див. вище).

Жо́ліб[6], -обу; ч.; ставок; с. Озеряни Тлум. р-ну: Жоліб (2003, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *жоліб* (див. вище). Вона вказує на розташування ставка в долині.

Жóлоб[1], -у; ч.; урочища (поля, пасовища, сінокоси); **1**) с. Гута Бог. р-ну: Жолоб (2011, УШ); **2**) с. Прикмище Гор. р-ну: Жолоб (2008, УШ); **3**) с. Семенівка Гор. р-ну: Жолоб (2008, УШ); **4**) с. Чортовець Гор. р-ну: Жолоб (2008, УШ); **5**) с. Джурків Кол. р-ну: Жолоб (2011, УШ); **6**) смт Отинія Кол. р-ну: Жолоб (1998, От., 16); Жолоб (2006, КВС, 116); Жолоб (2011, УШ); **7**) с. Торговиця Кол. р-ну: Жолоб (2011, УШ); **8**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Жолоб (2011, Бойко); **9**) с. Гвізд Надв. р-ну: Жолоб (1998, Мих., 188); **10**) с. Будилів Снят. р-ну: Жолоб (2011, УШ); **11**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Жолоб (2011, УШ); **12**) с. Тростянець Снят. р-ну: Żłob (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 31, арк. 28); Жолоб (2011, УШ); **13**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Жолоб (1995, ТМН, 21); Жолоб (2005, Карпів, 10); **14**) с. Слобідка Тисм. р-ну: Жолоб (2012, БЛ[5], 237); Жолоб (2012, СНІС, 8); **15**) с. Антонівка Тлум. р-ну: Жолоб (2011, УШ); **16**) с. Гарасимів Тлум. р-ну: Жолоб (2011, УШ); **17**) с. Вікно Тлум. р-ну: Жолоб (1975, АСЗ, І, 900); **18**) с. Колінці Тлум. р-ну: Жолоб (2011, УШ); **19**) с. Яківка Тлум. р-ну: Жолоб (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *жолоб*, *жоліб* (див. вище). Вони вказують на характер поверхонь урочищ.

Жóлоб[2], -у; ч.; ліс; с. Глибоке Бог. р-ну: Жолоб (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *жолоб*, *жоліб* (див. вище). Вона вказує характер поверхні лісу.

Жóлоб[3], -а; ч.; кутки; **1**) с. Манява Бог. р-ну: Żołób (1934, SDW, № 22, s. 238); Жолоб (2011, УШ); **2**) с. Глушків Гор. р-ну: Жолоб (2008, УШ); **3**) с. Незвисько Гор. р-ну: Жолоб (2011, Експ.); **4**) с. Слобідка Гор. р-ну: Жолоб (2012, БЛ[5], 237); **5**) с. Будилів Снят. р-ну: Жолоб (2011, УШ); Жолоб (2012, НПС, 68); **6**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Жолоб (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *жолоб*, *жоліб* (див. вище). Вони вказують на характер поверхонь кутків.

Жóлоб[4], -у; ч.; потік; л. Дубівця п. Пруту л. Дунаю; с. Тростянець Снят. р-ну: Жолоб (2003, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому протікає потік.

Жолобú[1], -ів; мн.; гора; 946 м; с. Гута Бог. р-ну: Żołoby (1935, MT Porohy). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *жолоб* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні гори, порізаної потоками.

Жолобú[2], -ів; мн.; полонина; с. Гута Бог. р-ну: Żołoby (1855, AKKGL, Bl. 48); Жолоби (2004, Експ.); Жолоби (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулася полонина.

Жолобú[3], -ів; мн.; потік; п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Гута Бог. р-ну: Жолоби (2006, ГСК, 254). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), з якої стікає потік.

Жолобú[4], -ів; мн.; урочища; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Жолоби (2008, УШ); **2**) с. Городниця Гор. р-ну: Żłoby (1880, KuK Z); Жолоби (2012, Експ.); **3**) с. Незвисько Гор. р-ну: Жолоби (2012, БЛ[5], 237); **4**) с. Острівець Гор. р-ну: Жолоби (2008, УШ); **4**) с. Рогиня Гор. р-ну: Жолоби (2008, УШ); **5**) с. Серафинці Гор. р-ну: Жолоби (2008, УШ); **6**) с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Жолоби (2000, ЕКол., ІІІ, 26); **7**) с. Дебеславці Кол. р-ну: Жолоби (2006, КВС, 44); Жолоби (2007, ЕКол., V, 19); **8**) с. Попельники Снят. р-ну: Жолоби (2012, НПС, 175); **9**) с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Жолоби (1995, ТМН, 9); Жолоби (2006, МСП, 15); **10**) с. Озеряни Тлум. р-ну: Жолоби (2011, УШ); **11**) с. Хотимир Тлум. р-ну: Жолоби (1960, Кобил., ДЛМ, 113); Жолоби (1973, Кобил., 271). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *жоліб* (див. вище). Вони вказують на характер поверхонь урочищ.

За народними переказами, назва урочища в с. Старий Лисець пов'язана з тим, що тут у роки Першої світової війни австрійські війська зробили глибокі окопи, які місцеві жителі називали жолобами.

Жолобú[5], -ів; мн.; кутки; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Жолоби (2008, УШ); **2**) с. Не-

звисько Гор. р-ну: Жолоби (2012, БЛ[5], 237); **3**) с. Рогиня Гор. р-ну: Жолоби (2008, УШ); **4**) с. Серафинці Гор. р-ну: Жолоби (2012, БЛ[5], 237); **5**) Велика Кам'янка Кол. р-ну: Жолоби (2012, БЛ[5], 237); **6**) с. Воскресинці Кол. р-ну: Жолоби (2012, БЛ[5], 237); **7**) с. Дебеславці Кол. р-ну: Жолоби (2006, КВС, 44); Жолоби (2007, ЕКол., V, 19); **8**) с. Попельники Снят. р-ну: Жолоби (2012, НПС, 175); **9**) с. Озеряни Тлум. р-ну: Жолоби (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань урочищ (див. вище), у яких розкинулися кутки.

Жолобу́[6], -ів; мн.; потік; бас. Млинівки п. Солонику п. Тлумачу п. Дністра; довжина – 1,7 км; с. Озеряни Тлум. р-ну: Жолоби (2003, Експ.); Жолоби (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменуваня урочища (див. вище), у якому протікає потік.

Жолобку́[1], -ів; мн.; урочища; **1**) с. Крička Бог. р-ну: Жолобки (2011, УШ); **2**) с. Слобода Кол. р-ну: Жолобки (2011, УШ); **3**) с. Камінне Надв. р-ну: Жолобки (1982, АПП, 61). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *жолобок*, дем. від *жолоб* (див. вище). Вони вказують на характер поверхонь урочищ.

Жолобку́[2], -ів; мн.; куток; с. Слобода Кол. р-ну: Жолобки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімзації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Жо́лобні, -іх; мн.; урочище (городи); с. Загайпіль Кол. р-ну: Жолобні (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *жолобні* 'які розкинулися в *жолобі* – у вузькій довгій долині', пор. *жолоб* (див. вище).

Жолобо́к[1], -бка; ч.; урочища; **1**) с. Виноград Гор. р-ну: Жолобок (2008, УШ); **2**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Жолобок (2011, УШ); **3**) с. Коршів Кол. р-ну: Жолобок (2006, КВС, 75); **4**) с. Молодятин Кол. р-ну: Жолобок (2008, БГ, 14). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *жолобок*, дем. від *жоліб* (див. вище). Вони вказують на характер поверхонь урочищ.

Жолобо́к[2], -бка; ч.; криниця-джерело; смт Черленицяя Гор. р-ну: Жолобок (1978, Гор., 471). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *жолобок* (див. вище). Вона вказує на розташування гідрооб'єкта в уголовині.

Жолобо́к[3], -бка; ч.; потічок; л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Zołobek (1855, AKKGL, Bl. 49). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому протікає потічок.

Жолобо́к-Вели́кий, -бка, -ого; ч.; криниця-джерело, струмок; пр. Потоку п. Дністра; с. Поточище Гор. р-ну: Жолобок-Великий (2008, УШ); Жолобок-Великий (2008, ЛГ, 21). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування улоговини, у якій знаходиться джерело та протікає струмок. В основі мікротопоніма лежить апелятив *жолобок* (див. вище), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *великий*, що вказує на розміри улоговини, пор. *Жолобок-Малий*.

Жолобо́к-Мали́й, -бка, -ого; ч.; криниця-джерело, струмок; пр. Потоку п. Дністра; с. Поточище Гор. р-ну: Жолобок-Малий (2008, УШ); Жолобок-Малий (2008, ЛГ, 21). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування улоговини, у якій знаходиться джерело та протікає струмок. В основі мікротопоніма лежить апелятив *жолобок* (див. вище), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *малий*, що вказує на розміри улоговини, пор. *Жолобок-Великий*.

Жо́рна[1], -рен; мн.; потік; п. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; сс. Спас, Ковалівка, Мишин Кол. р-ну; вар. *Жорни*: Żorna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 268, арк. 62); Żorna (1884, SG, V, 795); Żorna (1895, SG, XIV, 831); Żorna (1904 (1877), KuK Kuty); Жорна (1979, СГУ, 199); Жорна (1995, НПК, 66); Жорни (2006, КВС, 102). – Назва має конотативне значення. Вона метафорично вказує на бурхливу течію потоку, що бурлить, крутиться, як *у жорнах* камінь, що пробиває,

розмелює собі русло. На цю особливість потоку вказує й дослідник мовного світу сучасного села Ковалівка М. Лесюк: “Це довгий, на кілька кілометрів сухий, у чагарниках яр, у якому колись (місцеві люди вже цього не пам’ятають) протікав потужний водяний потік, який і “вижорнав”, вирив, вижолобив оцей потужний яр, що одержав назву *Жорна*” (МС, 154). Можливо, потік названий так і тому, що колись давно його вода рухала жорна у водяному млині.

Жóрна², -рен; мн.; урочище; с. Ковалівка Кол. р-ну: Żorna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 268, арк. 62); Żorna (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 137, арк. 61); Жорна (2006, КВС, 68); Жорна (2008, МС, 154). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), що протікає в урочищі.

Жукíв, -ова; ч.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 33 км, до Івано-Франківська – 52 км: Zukow (1420, ZDM, VIII, 168); Żukow (1438, AGZ, XII, 50); Zukow (1578, ŹDz, XVIII/I, 91); Zukow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Żuków (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 210); Żuków (1855, AKKGL, Bl. 45); Żuków (1895, SG, XIV, 845); Жуків (1947, АТП, 511); Жуків (2009, ІФ АТП[7], 158). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Жук*, пор. давня особова назва *Жоукъ* (ССУМ, І, 374), *Жукъ* (Мор., 86), *Жук* (Чучка, Сл., 190), п-ще *Жук* (ІФД, 252).

Жýковиця, -і; ж.; урочище; с. Смерклів Тлум. р-ну: Жуковиця (2012, Експ.). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-иц(я)* від присвійного прикметника *Жукова* ‘належна *Жукові*’, пор. п-ще *Жук* (див. вище).

Жýкотин, -а; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 35 км, до Івано-Франківська – 47 км: Zukoczyno (1438, AGZ, XII, 50); Zukoczin (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Zukocin (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Żukotyn (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 211); Żukoczyn (1855, AKKGL, Bl. 49); Жукотин (1947, АТП, 508); Żukocin (1895, SG, XIV, 841); Жукотин (2009, ІФ АТП[7], 158). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Жукота*, пор. давнє особове ім’я **Жукота* (Худ[1], 123; Бучко, 72). Звук [*ц*] замість [*т*] в окремих фіксаціях цієї назви є результатом впливу польської мови.

Жýкотинський[1], -ого; ч.; ліс; с. Жукотин Тлум. р-ну: Жукотинський (2010, Досин, 25). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *жукотинський* ‘який проростає на території с. *Жукотин* (див. вище)’.

Жýкотинський[2], -ого; ч.; потік; п. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; сс. Коршів, Жукотин Кол. р-ну: Zukociński (1880, SG, I, 819; 1895, SG, XIV, 842); Жукотинський (1979, СГУ, 199); Жукотинський (2007, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *жукотинський* ‘який витікає з с. *Жукотин* (див. вище)’.

Журавéль[1], -вля; ч.; урочище; с. Жураки Бог. р-ну: Журавель (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *журавель* ‘довга жердина, приладнана біля колодязя як важель для витягування води, або й весь пристрій з такою жердиною’ (ВТС, 278).

За розповідями місцевих жителів, цей пристрій служив для повідомлення людей про напад ворогів. При їх наближенні вартові запалювали бочку з смолою, прикріпленою до жердини, і піднімали її вгору. Густий дим давав людям знати про небезпеку.

Журавéль[2], -вля; ч.; джерело, криниця; с. Підвербці Тлум. р-ну: Журавель (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *журавель* (див. вище). Вона вказує на те, що із джерела, з якого витікає добра вода, 1960 року зробили криницю й поставили над нею такий пристрій.

Журавлéва Клúва, -ої, -и; ж.; гора; 1061,8 м; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Журавлина Клива, Журалина Клива*, *Журавна*: Żuraliwa Klewa (1855, AKKGL, Bl. 48); Żurawlina Klewa (1884, SG, V, 9); Żuraliwa Klewa (1895, SG, XIV, 856); Żuraliwa Klewa (1914 (1894), KuK P); Żurawiowa Klewa (1935, MT Porohy); Żurawna (1937, Falk., ZPH, 70); Журавлева Клева (1976, ТК Б); Клива Журавлева (2003, ДСК, 207); Журавна (2004, Експ.); Клива Журавлева (2006, ГЦСЧ); Klewa Żurawiowa

(2008, Gorgany, 241); Журавлева Клива (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клива* ʻнезаросла гола вершина гори; камені в лісі’ (Мар., 231), ʻнезаліснена гора (вершина)’ (Лящук, 165), а атрибутивним членом – прикметник *журавлева*, що є здеформованою формою від *журавлина* (див. першу фіксацію) ʻвічнозелена кущова сланка рослина з тонкими ниткоподібними гілками, що дає червоні їстивні ягоди’ (ВТС, 278), ʻжуравлина болотна’ (Смик, 313) і вказує на характер рослинності на горі.

Журавли́на, -и; ж.; ліс; с. Назавизів Надв. р-ну: Журавлина (1998, Мих., 188). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *журавлина* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в лісі.

Жура́вна, -ої; ж.; гора; с. Гута Бог. р-ну: Żurawna (1935, MT Porohy). – Назва утворена, очевидно, способом субстантивації та онімізації прикметника *журавна* ʻна якій росте *журавник* –горошок мишачий’. Вона вказує на характер рослинності на горі.

Жура́ки[1], -ів; мн.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 10 км, до Івано-Франківська – 27 км; давня назва – *Джураки*: Dzuraki (1441, AGZ, XII, 93); Dzuraki (1578, ŹDz, XVIII/I, 93); Zuraki (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Żuraki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 55); Żuraki (1820, ЛЦДІА, ф. 209, оп. 6, спр. 173); Żuraki (1895, SG, XIV, 856); Жураки (1947, АТП, 516); Жураки (2009, ІФ АТП[7], 158). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини за іменем батька чи родоначальника, яка, очевидно, започаткувала село, пор. п-ще *Джурак* (Редько, І, 301). Десь із XVII ст. ойконім почав уживатися в формі *Жураки*, що асоціюється з давньою особовою назвою *Журакъ* (Туп., 153), пор. також п-ще *Журак* (СП, 145). Заміна ця відбулася, на думку М. Л. Худаша, не без впливу дієслова *журитися* (Худ., 11). Д. Г. Бучко, окрім відантропонімного походження назви села, припускає її утворення семантичним способом від апелятива *жураки* ʻпопелища’, пор. “z dworami, łąkami, łazami, *żurakami*, pastwiskami” (1765, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 286, арк. 299), н.-луж. *žoratk*, мн. *žoratki* ʻтліючий попіл’ (Бучко, 72).

Жура́ки[2], -ів; мн.; кол. хутір, об’єдн. з с. Тарасівка Тлум. р-ну: Dzuraki (1515, ŹDz, XVIII/I, 169); Жураки (1947, АТП, 518); Жураки (1961, ІФ АТП[1], 78). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала село, пор. п-ща *Джурак*, *Журак* (див. вище).

Журакі́вська, -ої; ж.; поле (нива); с. Вікняни Тлум. р-ну: Żurakowska (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 109, арк. 83); Żurakowska (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 146, арк. 140); Жураківська (2007, Вікн., 24); Жураківська (2001, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *жураківська* ʻналежна громаді хутора *Жураки* (див. вище) або окремим його жителям’.

Жура́цьке, -ого; с.; урочище; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Журацьке (2012, БЛ[5], 237). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *журацьке* ʻналежна громаді с. *Жураки* (див. вище) або окремим його жителям’.

Жу́чка, -и; ж.; поточина; п. Пруту л. Дунаю; м. Коломия: Żuczka (1888, SG, IX, 108); Жучка (1979, СГУ, 201). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути семантичним утворенням від апелятива *жучка* з переносним значенням ʻтемна; пронозлива, хитра’. У такому разі вона вказує на колір дна, відтінок води або характер течії поточини. Можливо також, що цей гідронім є суфіксальним утворенням на *-к(а)* з присвійним значенням від антропоніма *Жук*, пор. давня особова назва *Жоукъ* (ССУМ, І, 374), *Жукъ* (Мор., 86), *Жук* (Чучка, Сл., 190), п-ще *Жук* (ІФД, 252).

З

За алеба́стром; урочище; с. Городниця Гор. р-ну: За алібастром (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування об'єкта за іншим об'єктом чи суб'єктом, та апелятива *алебастер* ʻвапняк', ʻдрібнозернистий гіпс білого кольору, що використовується в будівництві як в'яжуча речовина, а також для скульптурних виробів' (ВТС, 13) в орудному відмінку. Вона вказує на місцезнаходження урочища за територією, де видобували вапняк і виготовляли гіпс.

За асфа́льтом; нива; с. Корнич Кол. р-ну: За асфальтом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) (див. вище) та апелятива *асфальт* зі значенням (розм.) ʻшосе; дорога, вкрита асфальтом' (Експ.) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування ниви.

Заба́нька, -и; ж.; поточина; пр. Дем'янівки л. Слобідки л. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Молодятин Кол. р-ну: Забанька (2008, БГ, 16). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від мікротопоніма – найменування сільського кутка *Забаня* (див. далі), з якого витікає поточина.

Заба́ня[1], -і; ж.; урочище; с. Старуня Бог. р-ну: Забаня (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування кутка *Баня* (див. вище), за яким розкинулося урочище.

Заба́ня[2], -і; ж.; куток; с. Молодятин Кол. р-ну: Забаня (2006, КВС, 106); Забаня (2008, БГ, 10); Забаня (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *баня* ʻсолеварня' (ЕСУМ, І, 136), ʻсоляне джерело; солеварня' (Нг., 32). Вона вказує на місце розташування кутка.

Заба́риш, -у; ч.; поле; с. Рошнів Тисм. р-ну: Забариш (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування кутка *Бариш* (див. вище), за яким розкинулося поле.

За бе́рдом; височина; між сс. Задубрівці й Русів Снят. р-ну: Za berdem (1880, KuK Z); За бердом (1982, КС, 66). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *бердо* ʻпрірва, урвище; стрімкий схил гори' (ГГ, 23) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування височини.

За́береж[1], -і; ж.; куток; с. Добротів Надв. р-ну: Забереж (1998, Мих., 188); Забереж (2002, ДІС, 9). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *забереж* ʻмісцевість, розташована біля річки, на березі річки', пор. *забережень* ʻприбережний лід' (ЕСУМ, І, 170), рос. *заберег*, *забережье* ʻнизинна частина морського берега; прибережна смуга землі; місце біля ріки' (СНГТ, 210. Вона вказує на місце розташування кутка.

За́береж[2], -і; ж.; пасовище; смт Ланчин Надв. р-ну: Забереж (1998, Мих., 188). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *забереж* (див. вище). Вона вказує на місце розташування пасовища.

За́береж[3], -і; ж.; лісові урочища; **1**) с. Перерісль Надв. р-ну: Забереж (2009, ПІН, 18); **2**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Забереж (1998, Мих., 188). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *забереж* (див. вище). Вони вказують на місця розташування урочищ.

За́береж[4], -і; ж.; горб; с. Саджавка Надв. р-ну: Забереж (1975, АСЗ, І, 845); Забереж (1986, ІГ, ІІІ, 113). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *забереж* (див. вище). Вона вказує на місце розташування горба.

За́береж[5], -і; ж.; пасовище; с. Саджавка Надв. р-ну: Забереж (1998, Мих., 188). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося пасовище.

За́береж[6], -і; ж.; поле; с. Драгомирчани Тисм. р-ну; давня назва – *Забережжя*: Zabereże (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 28, арк. 40); Zabereże (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 97, арк. 266); Забереж (2008, РДХ, 356). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *забережжя* ʽмісце, розташоване за берегом’ (Бучко, 72), ʽт. с., що забереж; місцевість, розташована біля річки, на березі річки’ (Експ.). Сучасне найменування мотивоване апелятивом *забереж* з тим же значенням. Вона вказує на розташування поля за берегом ріки Бистриці-Солотвинської.

За́береж[7], -і; ж.; урочище; с. Павлівка Тисм. р-ну: Забереж (1997, Павл., 8). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *забереж* (див. вище). Вона вказує на місце розташування урочища.

За́береж-Горі́шня, -і, -ньої; ж.; лісове урочище; с. Перерісль Надв. р-ну: Забереж-Горішня (1998, Мих., 188). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування лісового урочища *Забереж* (див. вище), частиною якого є цей топооб’єкт, а атрибутивним членом – прикметник *горішня* ʽяка міститься або розташована зверху; верхня’ (ВТС, 237), що вказує на його розташування в горішній щодо центру частині населеного пункту, пор. *Забереж-Долішня*.

За́береж-Долішня, -і, -ньої; ж.; лісове урочище; с. Перерісль Надв. р-ну: Забереж-Долішня (1998, Мих., 188). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування лісового урочища *Забереж* (див. вище), частиною якого є цей топооб’єкт, а атрибутивним членом – прикметник *долішня* ʽяка міститься або розташоване внизу; нижня’ (ВТС, 237), що вказує на його розташування в долішній щодо центру частині села, пор. *Забереж-Горішня*.

Забере́жжя[1], -я; с.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 18 км, до Івано-Франківська – 17 км: Zabereże (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 53); Zabereże (1882, SG, II, 131; 1895, SG, XIV, 179); Забережжя (1947, АТП, 510); Забережжя (2009, ІФ АТП[7], 158). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *забережжя* ʽмісце, розташоване за берегом’ (Бучко, 72), ʽт. с., що забереж; місцевість, розташована біля річки, на березі річки’ (Експ.). Вона вказує на виникнення села *на березі* річки Бистриця-Надвірнянська.

За́бережжя[2], -я; с.; кол. фільварок, нал. до с. Липівка Тисм. р-ну; вар. *Забереж*: Zabereż (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 31); Zabereż (1855, AKKGL, Bl. 44); Zabereże (1934, SDW, № 24, s. 295). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля, на якому розкинувся фільварок, пор. *pole Zabereże* (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 16, спр. 28, арк. 41). В основі мікротопоніма лежить апелятив *забереж*, *забережжя* (див. вище).

За́бережі, -ів; мн.; куток; с. Красна Надв. р-ну: Забережі (2009, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *забереж* (див. вище). Вона вказує на місце розташування кутка.

За́бережний, -ого; ч.; потік; бас. Млинівки п. Солонику п. Тлумачу п. Дністра; с. Озеряни Тлум. р-ну: Забережний (2003, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *забережний* ʽякий протікає *забережжю* – місцевістю біля річки’, пор. *забереж* (див. вище).

За́бережня, -і; ж.; урочище; с. Грабовець Бог. р-ну: Забережня (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *забережня* (діал.) ʽт. с., що *забережжя* (див. вище)’. Вона вказує на місце розташування урочища.

Забере́зина, -и; ж.; поля; **1**) с. Сілець Тисм. р-ну: Заберезина (2002, СНЧ, 37); **2**) с. Узин Тисм. р-ну: Заберезина (2012, Експ.). – Назви утворені за допомогою префікса *за-* від мікротопонімів – найменувань лісових урочищ *Березина* (див. вище), за якими розкинулися поля.

За Бере́зиною; поле; с. Гостів Тлум. р-ну: За Березиною (2009, НСГ, 9). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації

прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісового урочища *Березина* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Забере́зівка, -и; ж.; куток; с. Дебеславці Кол. р-ну: Заберезівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від гідроніма – найменування річки *Березівка* (див. вище), за якою розкинувся куток.

За Берести́ною; урочище; с. Сілець Тисм. р-ну; вар. *За Берестинов*: За Берестинов (2002, СНЧ, 37); За Берестиною (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування болотистої місцевості *Берестина* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища. Варіант назви з'явився під впливом місцевих говірок, у яких іменники першої відміни в орудному відмінку мають закінчення *-ов*, *-ев*.

За Бе́рестовом; урочище; с. Белелуя Снят. р-ну: За Берестовом (2000, Марусик, 16); За Берестовом (2003, Снятин, 21); За Берестовом (2012, НПС, 54). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування кутка *Берестів* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Заберчи́ть[1], -і; ж.; куток; с. Іллінці Снят. р-ну: Заберчить (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від гідроніма – найменування потоку *Берчить* (див. вище), за яким розкинувся куток.

Заберчи́ть[2], -і, ж.; ставок; с. Іллінці Снят. р-ну: Заберчить (1999, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), у якому знаходиться ставок.

Забу́ччя[1], -я; с.; куток; с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Забиччя (1995, ТМН, 13); Забиччя (2012, Експ.). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *забиччя* 'місцевість *за биком* – вузькою долиною чи яром з високими берегами', пор. *бик* 'вузький обривистий мис між двома вершками яру' (СНГТ, 106–107).

За розповідями місцевих жителів, куток названий так тому, що на цьому місці татари колись убивали людей.

Забу́ччя[2], -я; с.; куток; с. Петрилів Тлум. р-ну: Забиччя (2001, Проц. 123); Забиччя (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – не засвідченого тепер найменування урочища, у якому було започатковано куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *забиччя* 'місцевість за потоком *Бик* (див. вище)'.

За Білі́нським; горб; с. Колодіївка Тисм. р-ну: За Білінським (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Білінський* в орудному відмінку, пор. п-ще *Білінський* (ІФД, 196). Вона вказує на розташування горба за садибою господаря з названим вище прізвищем.

За Бі́лою Доро́гою; поле; с. Струпків Кол. р-ну: За Білою Дорогою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та дромоніма – найменування шляху *Біла Дорога* в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля. В основі дромоніма лежить апелятив *дорога* 'смуга землі, по якій їздять і ходять; місце для проходу, проїзду' (ВТС, 241), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *біла*, що вказує на вимощення шляху білим камінням.

Забо́йське, -ого; с.; урочище; с. Старуня Бог. р-ну: Забойське (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника землі в урочищі, пор. п-ще *Забойський* (ІФД, 253). Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

За Бо́йчуками[1]; куток; с. Узин Тисм. р-ну: За Бойчуками (2012, Експ.). – Назва

утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та групового антропоніма – найменування родини *Бойчуки* в орудному відмінку, пор. п-ще *Бойчук* (ІФД, 200). Вона вказує на розташування кутка за садибою родини з названим вище прізвищем.

За Бо́йчуками²; поле; с. Узин Тисм. р-ну: За Бойчуками (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та групового антропоніма – найменування родини *Бойчуки* в орудному відмінку, пор. п-ще *Бойчук* (див. вище). Вона вказує на розташування поля за садибою родини з названим вище прізвищем.

За́болотів¹, -ова; ч.; кол. село, потім част. міста Станіславів (тепер Івано-Франківськ): Zablothow (1515, ŹDz, XVIII/I, 61); Starej wsi Zabłotów (1662, ZCz., 322); Zablotow (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4). – Назва утворена за допомогою конфікса *за-…-ів* від апелятива *болото* ʻмокра заболочена низина; мокре місце між горбами' (Мар., 218), ʻгрузьке місце з надмірно зволоженим ґрунтом' (Лісняк, 360), ʻрозгрузла земля, грязюка; багнисте місце з стоячою водою' (СБГ, 35–36). Д. Г. Бучко та М. Л. Худаш, аналізуючи аналогічну назву покутського містечка (див. далі), кваліфікують її як посесивне утворення на *-ів* (< *-овъ*) від незасвідченого антропоніма **Заболотъ* (Бучко, 72; ПКПН, 104–105). Свою версію вони аргументують наявністю в назві присвійного форманта.

За́болотів², -ова; ч.; селище міського типу; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 23 км, до Івано-Франківська – 79 км: Zablothow (1453, AGZ, XIX, 200); Zabłotow (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Zabłotow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Zabłotów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 25); Zabłotów (1855, AKKGL, Bl. 49); Zabłotów (1895, SG, XIV, 189); Заболотів (1947, АТП, 506); Заболотів (2009, ІФ АТП⁷, 158). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від незасвідченого антропоніма **Заболотъ* (див. вище); б) конфіксальним утворенням на *за-…-ів* від апелятива *болото* (див. вище); у такому разі вона вказує на розташування селища за болотистою місцевістю.

Заболо́тівка, -и; ж.; куток; с. Хотимир Тлум. р-ну: Заболотівка (1973, Кобил., 271); Заболотівка (2010, Експ.). – Назва утворена за допомогою конфікса *за-…-івк(а)* від апелятива *болото* (див. вище). Вона вказує на розташування кутка за болотистим лугом – Оболонею.

Заболо́тні, -іх; мн.; поле; сс. Довге, Стриганці Тисм. р-ну; давня назва – *Заболотне*: Zabołotne (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 117, арк. 48); Zabołotne (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 110, арк. 60); Заболотні (2012, Експ.). – Давня назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *заболотне* ʻяке розташоване, знаходиться *за болотом*'. Сучасне найменування поля є множинною формою давньої назви.

Заболо́тня¹, -і; ж.; урочище; с. Дубки Гор. р-ну; вар. *Заболоття*: Заболотня (2008, УШ); Заболоття (2009, ГСС, 14); Заболотня (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заболотня*, *заболоття* ʻмісцевість за болотом' (Експ.). Вона вказує на місце розташування урочища.

Заболо́тня², -і; ж.; болото; площа 0,8 га; с. Дубки Гор. р-ну: Заболотня (1995, ПЗФ, 26). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому знаходиться болото, що є заповідною територією (ПЗТ, 256).

Заболо́то, -а; с.; поле; с. Сокирчин Тлум. р-ну: Заболото (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *болото* (див. вище). Вона вказує на місце розташування поля.

За боло́том; урочище (поле); с. Бортники Тлум. р-ну: За болотом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *болото* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Заболо́ття, -я; с.; куток; с. Тисменичани Надв. р-ну: Заболоття (1996, Кост., 7–8); Заболоття (1998, Мих., 188). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заболоття* ʻмісцевість за болотом’ (Експ.). Вона вказує на місце розташування кутка.

За́болоть, -і; ж.; куток; с. Тростянець Снят. р-ну: Zabołoć (1933, MT Kuty); Заболоть (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заболоть* (діал.) ʻмісцевість *за болотом*’ (Експ.). Вона вказує на місце розташування кутка.

За бра́мою; куток; м. Снятин: За брамою (1982, КС, 75). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *брама* ʻвеликі ворота, переважно при монументальних спорудах’ (ВТС, 61) в орудному відмінку. Вона вказує на розміщення кутка на місцевості, де колись були в’їзні ворота в місто.

За Бриндзе́йом; поле; с. Добровляни Тисм. р-ну: За Бриндзейом (2009, БЛ[2], 178). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Бриндзей* (ІФД, 204) в орудному відмінку. Вона вказує на розташування поля за садибою господаря з названим вище прізвищем.

Забрі́ддя, -я; с.; куток; с. Жураки Бог. р-ну: Zabrodzie (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 173, арк. 62); Zabridje (1934, SDW, № 22, s. 238); Забріддя (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *забріддя* ʻмісцевість за *бродом*, *бродами* – переходом чи переходами через річку’ (Експ.). Вона вказує на місце розташування кутка.

Зава́дівка, -и; ж.; урочище; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Завадівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *завада* ʻперешкода’ (ВТС, 283). Тут ідеться, очевидно, про велику кількість джерел і потічків, які заважають нормальному проїзду через урочище.

Зава́л, -а; ч.; куток; смт Отинія Кол. р-ну: Завал (2006, КВС, 116); Завал (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *вал* ʻземляний насип; рів’ (Мар., 219). Вона вказує на розташування кутка за колишньою оборонною спорудою.

Завале́на, -ої; ж.; урочище; с. Задубрівці Снят. р-ну: Завалена (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації дієприкметника *завалена* ʻяка завалилася’ (ВТС, 283). Ідеться про церкву, яка колись була в урочищі й розвалилася з причини підмиття її фундаменту підземними водами.

Завалю́[1], -ів; мн.; куток; с. Балинці Снят. р-ну: Завали (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *вали*, дем. від *вал* (див. вище). Вона вказує на розташування кутка за колишніми оборонними спорудами.

Завалю́[2], -ів; мн.; урочище; с. Кулачківці Снят. р-ну: Завали (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від оронім а – найменування горба *Вали* (див. вище), за яким розкинулося урочище.

Зава́лина, -и; ж.; гора; смт Солотвин Бог. р-ну: Завалина (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *завалина* ʻяма, провалля в полі; руїна’ (ЕСУМ, І, 325). Вона вказує на те, що на горі є провалля.

Зава́лки, -ок; мн.; пасовище; с. Добротів Надв. р-ну: Завалки (1998, Мих., 188). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *завалок*, дем. від *завал* ʻнагромадження, велика купа чого-небудь обваленого або зваленого; перекриття, спеціально зроблене навалюванням дерев, каміння і т. ін.’ (ВТС, 283). Вона вказує на те, що пасовище в давнину було огороджене поваленими деревами й викладеним в купи камінням.

Зава́лля, -я; с.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 20 км, до Івано-Франківська – 108 км: Zawale (1438, AGZ, 30); Zawalie (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Zawale ad Sniatyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Zawale (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 54); Zawale nad Czeremoszem (1895, SG, XIV, 484); Завалля (1947, АТП, 515); Завалля (2009, ІФ АТП[7], 158). – Назва утворена се-

мантичним способом від апелятива *завалля* (< псл. **zavalьje*) ʻмісце, розташоване за валом, укріпленням, обнесеним валом’ (Бучко, 73). Вона вказує на те, що село було засноване за земляними оборонними чи іншими спорудами.

За ва́лом; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: За валом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *вал* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Завасилі́вське, -ого; с.; поле; с. Кричка Бог. р-ну: Завасилівське (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування урочища *Василівське* (див. вище), за яким розкинулося поле.

За Вели́ким; поле; с. Рибне Тисм. р-ну: За Великим (2000, Качкан, 10). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та гідроніма – найменування потоку *Великий* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Заве́рхи́, -ів; мн.; урочище (пасовище, поле); с. Кричка Бог. р-ну: Заверхи (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від ороніма – найменування узвишшя *Верхи* (див. вище), за яким розкинулося урочище.

Заверхови́на, -и; ж.; поле; с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Заверховина (1995, ТМН, 15); Заверховина (2000, Ост., 9); Заверховина (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *верховина* ʻгірська місцевість’ (Мар., 220), ʻузвишшя’ (Експ.). Вона вказує на місце розташування поля.

За Верхо́м; урочище; смт Печеніжин Кол. р-ну: Za Werchom (1933, MT K). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та ороніма – найменування горба *Верх* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За ви́нницею; урочище (поле); с. Підвисоке Снят. р-ну: За винницею (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *винниця* (діал.) ʻвиноградник’ (ВТС, 103) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Завишнове́ць, -івця; ч.; урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Завишновець (2002, СНЧ, 37). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування урочища *Вишновець* (див. вище), за яким розкинувся цей топооб’єкт.

Завікни́на, -и; ж.; поле; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Завікнина (1997, Єз., 188). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від гідроніма – найменування потоку *Вікнина* (див. вище), за яким розкинулося поле.

За Вільхівце́м; урочище; м. Снятин, с. Запруття Снят. р-ну: Za Wilchowcem (1906 (1876), KuK Sn.); Za Wilchiwcem (1933, MT Sn.); За Вільхівцем (1982, КС, 79); За Вільхівцем (2012, НПС, 22). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Вільховець* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування цього топооб’єкта.

Завíльше, -ого; с.; куток; с. Підпечери Тисм. р-ну; давня назва – *За Вільшиною*; вар. *Завільша*: Za Olszyną (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 44, арк. 61); Завільше (1975, АСЗ, І, 724); Завільше, Завільша (2012, Експ.). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Вільшина* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка. Сучасне його найменування є субстантивованим та онімізованим прикметником *завільше*, *завільша* ʻяке (-а) розташоване (-а), знаходиться *за вільхами*’.

Завíр, -а; ч.; куток.; с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Завір (2006, МСП, 10). – На-

зва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *вір* ʻжердяна огорожа, частокілʼ (ЕСУМ, І, 401). Вона вказує на місце розташування кутка.

За водóю; куток; с. Виноград Гор. р-ну: За водою (1988, КК, 593); За водою (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *вода* зі значенням ʻрічкаʼ (Експ.) в орудному відмінку. Вона вказує на розташування кутка за річкою Чорнявою.

Заворíтні, -іх; мн.; урочища (поля); с. Стриганці Тисм. р-ну: Заворітні (2011, Осташі). – Назва утворена, очевидно, способом субстантивації та онімізації прикметника *заворітні* ʻякі розташовані, знаходяться за воротамиʼ. Вона вказує на місце розташування полів.

Заворóніж, -а; ч.; кол. хутір, об'єдн. з с. Цуцилів Надв. р-ну: Завороніж (1947, АТП, 510); Завороніж (1961, ІФ АТП[1], 78). – Назва неоднозначна щодо походження. Зважаючи на її структуру, можемо припустити, що вона є конфіксальним утворенням на *за-…-*jь* від антропоніма *Вороніг*, пор. давня особова назва *Вороніг* (Чучка, Сл., 117). Її первісне значення у такому разі – ʻпоселення, що виникло за місцевістю, де проживав *Вороніг*ʼ. Одна більш імовірно, що цей мікротопонім утворений за допомогою конфікса *за-…-іж* (< *-іжжя*) від гідроніма – найменування ріки *Ворона* (див. вище), за якою розкинувся хутір.

За Ворóнською; поле; с. Струпків Кол. р-ну: За Воронською (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та дромоніма – найменування дороги *Воронська* в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля. В основі дромоніма лежить прикметник *воронська* ʻяка веде до с. *Ворона* (див. вище)ʼ.

Завóянка, -и; ж.; хутір; с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Завоянка (1995, ТМН, 9). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська жінки, яка походила з с. *Завій*, що на Калущині, і яка започаткувала хутір.

Завýличники, -ів; мн.; присілок; с. Яблунька Бог. р-ну: Завуличники (1976, ІФАТП[4], 75); Завуличники (2001, Проц., 7); Завуличники (1997, ІФАТП[6], 119). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *завуличники* ʻлюди, які проживають за вулицеюʼ.

За гáєм; урочище (поле); с. Вікняни Тлум. р-ну: За гаєм (2007, Вікн., 24); За гаєм (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *гай* ʻневеликий, переважно листяний лісʼ (ВТС, 170) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Загáї, -ів; мн.; поле; с. Камінне Надв. р-ну: Загаї (1998, Мих., 188). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *гаї*, мн. від *гай* (див. вище). Вона вказує на місце розташування поля.

Загáй[1], -ю; ч.; поле; с. Уніж Гор. р-ну: Загай (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *гай* (див. вище). Вона вказує на місце розташування поля.

Загáй[2], -ю; ч.; урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Загай (2000, ЕКол., ІІІ, 38); Загай (2006, ЕКол., IV, 16); Загай (2006, КГ, 17). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *гай* (див. вище). Вона вказує на місце розташування урочища.

Загáй[3], -ю; ч.; лісове урочище; с. Перерісль Надв. р-ну: Загай (1998, Мих., 189); Загай (2009, ПІН, 18). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування урочища *Гай* (див. вище), за яким знаходиться цей топооб'єкт.

Загáйпіль[1], -оля; ч.; куток; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Загайпіль (2008, УШ). – Назва утворена способом онімізації та стягнення в одне слово словосполучення *за гаєм поле* з апокопою кінцевого *-е*, яке відбулося, очевидно, під впливом ойконімів з топоформантом *-піль*.

Зага́йпіль², -оля; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 15 км, дл Івано-Франківська – 73 км: *Zahaipole (переданий помилково як Aupole, 1400, ZDM, VI, 169); Zahajpole (1579, ŹDz, XVIII/I, 101); Zahaypole (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Zahajpole, Zahajpol (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 20); Zahajpol (1855, AKKGL, Bl. 49); Zahajpol (1895, SG, XIV, 278); Загайпіль (1947, АТП, 503); Загайпіль (2009, ІФ АТП⁷, 159). – Назва утворена способом онімізації та стягнення в одне слово словосполучення *за гаєм поле* з апокопою кінцевого *-е*, яке відбулося, очевидно, під впливом ойконімів з топоформантом *-піль*.

Загама́рня, -і; ж.; поле; с. Загвіздя Тисм. р-ну: Загамарня (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *гамарня* (діал., заст.) ʻметалоплавильна майстерняʼ (ВТС, 172). Вона вказує на місце розташування поля.

Зага́ти, -ат; мн.; ліс; с. Троїця Снят. р-ну: Загати (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *загата* ʻперешкода, перепона; вал, насип, стіна, а також подвійний пліт, засипаний всередині чим-небудь, як огорожаʼ (ВТС, 289). Вона вказує на те, що ліс виріс на місцевості, де колись були укріплення.

Зага́ть¹, -і; ж.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Загать (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *загать* ʻмісцевість *за гаттю* – греблеюʼ, пор. *гать* ʻт. с., що гребляʼ (ВТС, 175), ʻгать, гребля, загатаʼ (ЕСУМ, І, 482). Вона вказує на розташування урочища за загатами, зробленими з живоплоту.

Зага́ть², -і; ж.; ліс; с. Тростянець Снят. р-ну; вар. *Загаття*: Zahatie las (1904 (1877), KuK Kuty); Загатє (1982, КС,79); Загать (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *загаття*, *загать* (див. вище). Вона вказує на розташування лісу за греблею на потоці Тростянець.

Зага́ття, -я; с.; гора; 316 м; с. Тростянець Снят. р-ну: Zahatie (1904 (1877), KuK Kuty); Zahacie (1933, MT Kuty); Загатє (1982, КС, 79); Загаття (2004, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), у якому височіє гора.

За гаями; поле; с. Олеша Тлум. р-ну: За гаями (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *гаї*, мн. від *гай* ʻневеликий, переважно листяний ліс' (ВТС, 170), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Загві́зд, -озду; ч.; урочище; с. Голосків Кол. р-ну: Загвізд (2006, ЕКол., IV, 100). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *загвізд* ʻмісцевість за *гвоздом* – лісомʼ, пор. *гвізд* ʻліс' < псл.**gvozdъ*, пор. ст.-п. *gwozd* ʻліс у гірській місцевості', ст. ч. *hvozd* ʻлісисті гори', ст.-схв. *гвозд* ʻліс', словен. *gòzd* ʻліс' (ЕСУМ, І, 486). Вона вказує на місце розташування урочища.

Загві́здя, -я; с.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 19 км, до Івано-Франківська – 6 км: Zagozdze (1373, MRPS, IV/III, 359 Supl.); Загвоздие (1394, P., 54); Zagoszdze (1463, AGZ, XII, 284); Zagwozdzie (1578, ŹDz, XVIII/I, 93); Zagwozdzie (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Zagwózdź (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 4); Zagwoździ, rus. Zahwizdie (1895, SG, XIV, 277); Загвіздя (1947, АТП, 516); Загвіздя (2009, ІФ АТП⁷, 159). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *загвіздя* ʻмісцевість за *гвоздом* – лісом (див. вище)'. Вона вказує на місце виникнення села.

За народним переказом, колись у давнину на території теперішнього села був лише хутір, з усіх боків оточений лісами. До нього вела заболочена, обабіч поросла кущами дорога. По ній часто приїжджали мисливці в навколишні ліси на полювання. Вони через важку дорогу склали приказку – туди поїдеш, як загвоздишся – з багна не вилізеш. Оскільки населений пункт виник за важкопрохідним болотом, за лісом, то й дали йому назву *Загвіздя*.

Загі́нський Про́вал, -ого, -у; ч.; урочище; с. Хмелева Гор. р-ну: Загінський Провал (2088, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучен-

ня, у якому опорним компонентом є апелятив *провал* ʽпровалля; глибокий яр' (Мар., 245), ʽдолина ріки чи потоку; пропасть, яр' (Jurkowski, 121), ʽпропасть' (Лісняк, 360), а атрибутивним членом – прикметник *загінський*, що вказує на розташування урочища за *гонами* – смугами полів, що обробляються машинами, знаряддям в одни захват (загін) (ВТС, 182).

Загíр'я[1], -я; с.; урочище; с. Копачинці Гор. р-ну: Загір'я (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *загір'я* (< псл. **zagorьje*) ʽмісцевість за горою, горами' (ВТС, 290). Вона вказує на місце розташування урочища.

Загíр'я[2], -я; с.; потік; пр. Провалу п. Дністра; с. Копачинці Гор. р-ну: Загір'я (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), через яке протікає потік.

Загíр'я[3], -я; с.; кол. село, потім корчма; с. Гостів Тлум р-ну: Zagorze (1439, AGZ, XII, 59); Zagorzewo (Zagorze) (1469, ŹDz, XVIII/I, 30 Supl.); Zagurze (1578, ŹDz, XVIII/I, 86); Zagurze (1661, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 2, спр. 152, арк. 892); Zagórze, karczma na obszarze dwor. Hostów (1895, SG, XIV, 268). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *загір'я* (див. вище). Вона вказує на місце виникнення села.

Загíр'я[4], -я; с.; село; Тлум. р-н; нал. до Братишівської с/р; віддаль до Тлумача – 8 км, до Івано-Франківська – 31 км; давня назва – *Під Каменем*, з 20-х рр. XX ст. до 1939 р. – сс. *Загір'я*, *Польське Загір'я*, з 1939 по 1991 рр. – с. *Радянське Загір'я*: Pod Kamieniem (1855, AKKGL, Bl. 45); Podkamieniem (1905 (1874) KuK TT); Zagórze Polskie (1934, SDW, № 24, s. 298); Zagórze Polskie (1938, SDW, № 5, s. 83); Радянське Загір'я (1947, АТП, 518); Загір'я (2009, ІФ АТП[7], 159). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника за (див. вище) та ороніма – найменування горба *Камінь* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказувала на місце розташування села. Десь у 20-х роках XX ст. сюди переселилися польські колоністи, придбавши землі в дідича Абгаровича з с. Братишів. Вони дали селу найменування *Загір'я-Польське*, яке є онімізованим та лексикалізованим словосполученням, що складається з апелятива *загір'я* (див. вище), ускладненого атрибутивним членом – прикметником *польське*, який вказує на проживання в селі поляків. За радянських часів село називалося *Радянське Загір'я*, а із здобуттям Україною незалежності стало просто *Загір'ям*.

Загíр'я[5], -я; с.; пасовище; с. Прибилів Тлум. р-ну: Загір'я (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *загір'я* (див. вище). Вона вказує на місце розташування пасовища.

Заглибóка, -ої; ж.; криниця; с. Джурів Снят. р-ну: Заглибока (1999, Експ.). – Назва утворена, очевидно, за допомогою префікса *за-* від атрибутивного члена мікротопоніма – найменування урочища *Глибока Долина* (див. вище), за якою знаходиться криниця. Можлива також мотивація цього гідроніма прикметником *заглибока* ʽяка має значну, більшу від звичайної або потрібної, глибину' (ВТС, 290).

За Глибóкою; урочище; с. Белелуя Снят. р-ну: За Глибокою (2000, Марусик, 16); За Глибокою (2003, Снятин, 21); За Глибокою (2012, НПС, 54). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища (долини) *Глибока* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування цього топооб'єкта.

За Глúнним; поле; с. Рибне Тисм. р-ну: За Глинним (2000, Качкан, 10). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та гідроніма – найменування потоку *Глинний* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Заглубíчка[1], -и; ж.; пасовище; с. Пороги Бог. р-ну: Заглубічка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від гідроніма – найменування потоку *Глубічка* (див. вище), за яким розкинулося пасовище.

Заглубі́чка[2], -и; ж.; поточина; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Пороги Бог. р-ну: Заглубічка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування пасовища (див. вище), через яке протікає поточина.

Загнилу́й, -ого; ч.; куток; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Загнилий (2010, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від гідроніма – найменування потоку *Гнилий* (див. вище), за яким розкинувся куток.

За Гнилу́цею; урочище (поле); с. Красна Надв. р-ну: За Гнилицею (2009, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та гідроніма – найменування потоку *Гнилиця* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Заго́вда, -и; ж.; куток; с. Михальче Гор. р-ну: Заговда (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *говда* ʻгора’ (Мар., 223), ʻпусте поле’ (Hr., 37). Вона вказує на місце розташування кутка.

Загора́[1], -и; ж.; поля; **1**) с. Грабовець Бог. р-ну: Загора (2011, УШ); **2**) с. Закрівці Кол. р-ну: Загора (2011, Експ.); **3**) с. Грушка Тлум. р-ну: Загора (2011, УШ); **4**) с. Ісаків Тлум. р-ну: Загора (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *загора* (< псл. **zagora*) ʻмісцевість за горою’ (ПГФ, 324). Вони вказують на місця розташування полів.

Загора́[2], -и; ж.; урочище; с. Маркова Бог. р-ну: Загора (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *загора* (див. вище). Вона вказує на місце розташування урочища.

Загора́[3], -и; ж.; пасовище; с. Старуня Бог. р-ну: Загора (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *загора* (див. вище). Вона вказує на місце розташування пасовища.

Загора́[4], -и; ж.; урочище; с. Підгайчики Кол. р-ну: Загора (2006, КВС, 126). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від ороніма – найменування підвищення *Гора* (див. вище), за яким розкинулося урочище.

За гора́ми; урочище; с. Грабич Кол. р-ну: За горами (2006, КВС, 41). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *гори*, мн. від *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень’ (ВТС, 191), ʻпідвищене місце’ (Лісняк, 359), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За горбо́м[1]; поле; с. Вільхівці Гор. р-ну: За горбом (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *горб* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

За горбо́м[2]; урочища; **1**) с. Городниця Гор. р-ну: За горбом (2012, Експ.); **2**) с. Залуччя Снят. р-ну: За горбом (2004, Ром., 12); За горбом (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок’ (ВТС, 191) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування урочищ.

За горбо́м[3]; болото; площа 0,8 га; с. Острівець Гор. р-ну: За горбом (1995, ПЗФ, 27); За горбом (2000, ПЗТ, 257). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *горб* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування гідрооб’єкта, що є заповідним урочищем (ПЗТ, 257).

За горо́дами[1]; поля; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: За городами (2011, МП); **2**) с. Одаїв Тлум. р-ну: За городами (2012, Експ.); **3**) с. Озеряни Тлум. р-ну: За городами (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *городи*, мн. від *город* ʻділянка землі при садибі, здебіль-

шого для вирощування овочів' (ВТС, (192), ʻземельний наділ, ділянка ґрунту' (Мих., 66), в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування полів.

За горо́дами²; кутки; **1**) с. Глушків Гор. р-ну: За городами (1978, Гор., 480); За городами (2008, УШ); **2**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: За городами (2012, Експ.). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *городи* (див. вище) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування кутків.

За́горо́ду́¹, -ів; мн.; кутки; **1**) с. Прикмище Гор. р-ну: Загороди (2008, УШ); **2**) с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Загороди (1998, Мих., 189); Загороди (2010, Експ.); **3**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Загороди (2005, СГГ, 8); Загороди (2012, НПС, 83); **4**) с. Задубрівці Снят. р-ну: Загороди (2011, УШ); **5**) с. Залуччя Снят. р-ну: Загороди (2004, Ром., 12); Загороди (2011, УШ); **6**) с. Колінці Тлум. р-ну: Загороди (2011, УШ); **7**) с. Яківка Тлум. р-ну: Загороди (2011, УШ). – Назви утворені за допомогою префікса *за-* від апелятива *городи*, мн. від *город* (див. вище). Вони вказують на місце розташування кутків за земельними наділами. Можлива також мотивація цих мікротопонімів апелятивом *загорода* зі значеннями 'огороджена ділянка в господарстві, на випасі, у полі для літнього утримування або ночівлі свійських тварин і птахів' (ВТС, 291), 'огорожа; обгороджене місце, куди заганяють худобу; кошара' (Торч., 187), ʻділянка землі, відведена для сінокосу; місце за городами, де косять траву на сіно й пасуть худобу' (Онишк., I, 267), ʻзагороджене місце' (ЕСУМ, II, 571).

За́городи², -ів; мн.; урочище; с. Слобода Кол. р-ну: Загороди (2006, КГ, 24). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *загорода* зі значенням зі значеннями 'огороджена ділянка в господарстві, на випасі, у полі для літнього утримування або ночівлі свійських тварин і птахів' (ВТС, 291). Вона вказує на те, що в урочищі колись були огороджені ділянки для худоби.

Загоро́ди³, -ів; мн.; урочище; с. Братишів Тлум. р-ну: Загороди (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *городи*, мн. від *город* зі значенням ʻділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочів' (ВТС, (192), ʻземельний наділ, ділянка ґрунту' (Мих., 66). Вона вказує на місце розташування урочища.

За́городище¹, -а; с.; урочище; с. Тростянець Снят. р-ну: Загородище (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *загородище* ʻмісце, де були *загороди* – загони для худоби' (Експ.).

Загороду́ще², -а; с.; урочище; с. Нижнів Тлум. р-ну: Загородище (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від ороніма – найменування гори *Городище* (див. вище), за якою розкинулося урочище.

За горо́ю; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: За горою (1975, АСЗ, I, 900). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Загости́нець, -нцю; ч.; урочище; с. Рогиня Гор. р-ну: Загостинець (2008, УШ); Загостинець (2009, ГСС, 14). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *гостинець* (діал.) ʻвеликий битий шлях; шосе' (ВТС, 193). Вона вказує на місце розташування урочища.

Заготско́т, -у; ч.; урочище; сс. Завалля, Залуччя Снят. р-ну: Заготскот (1997, ІЗ, 18); Заготскот (2004, Ром., 12); Заготскот (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заготскот* (розм.) ʻпідприємсто із заготівлі худоби (скота)' (Експ.).

За гости́нцем¹; урочища; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: За гостинцем (2011, МП); **2**) с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: За гостинцем (2008, УШ); **3**) с. Озеряни Тлум. р-ну: За гостинцем (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *гостинець* (діал.) ʻвеликий битий шлях;

шосе' (ВТС, 193) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування урочищ.

За гости́нцем[2]; поля; **1**) с. Михальче Гор. р-ну: За гостинцем (2008, УШ); **2**) с. Хом'ківка Снят. р-ну: За гостинцем (2005, ХМ, 8). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *гостинець* (див. вище) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування полів.

Заграба́рка[1], -и; ж.; урочище; сс. Вербівці, Торговиця Гор. р-ну: Заграбарка (2008, УШ); Заграбарка (2010, ТСІ, 19). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування урочища *Грабарка* (див. вище), за яким розкинувся цей топооб'єкт.

Заграба́рка[2], -и; ж.; болото; сс. Вербівці, Торговиця Гор. р-ну: Заграбарка (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому знаходиться болото.

За граболі́сом; урочище (поле); с. Вікно Тлум. р-ну: За граболісом (2007, Вікн., 24); За граболісом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *граболіс* (розм.) 'грабовий ліс' (Експ.) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Загра́ї, -ів; мн.; кол. хутір, потім куток; с. Нивочин Бог. р-ну: Zagraje (1934, SDW, № 22, s. 243); х. Заграї (1947, АТП, 499); Заграї (1961, ІФ АТП[1], 78); Заграї (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала хутір, пор. п-ще *Заграй* (СП, 148).

За гре́блею; куток; с. Павлівка Тисм. р-ну: За греблею (1997, Павл., 8). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *гребля* 'гідротехнічна споруда, що перегороджує річку або інший водотік для створення водосховищ, одержання енергії і т. ін.' (ВТС, 197), 'насипна гірка; невеликий земляний насип; гребля' (Мар., 224) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Загребля[1], -і; ж.; куток; смт Отинія Кол. р-н: Zagrobla (1905 (1874), KuK TT); Zagrobla (1914, GKK); Zagrobla (1926, MT T); Zagrobla (1930, MT SC); Загребля (2006, КВС, 116); Загребля (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *гребля* (див. вище). Вона вказує на місце розташування кутка.

Загребля[2], -і; ж.; урочище; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Загребля (1997, Єз., 188). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *гребля* (див. вище). Вона вказує на розташування урочища за високим валом, який насипали під час прокладання залізничної колії.

За Грише́м[1]; горб; с. Колодіївка Тисм. р-ну: За Гришем (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та антропоніма – особового імені *Гриш* в орудному відмінку, пор. особове ім'я *Гриш* < *Григорій* (Експ.). Вона вказує на розташування горба за садибою господаря з названим вище іменем.

За Грише́м[2]; поле; с. Колодіївка Тисм. р-ну: За Гришем (2009, БЛ[2], 175); За Гришем (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

За гумно́м; куток; с. Турка Кол. р-ну: Za Humnem (1900, SGG, 291). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *гумно* 'тік з господарчими будівлями біля житла або за селом' (ВТС, 202) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Задві́р, -ора; ч.; кутки; **1**) с. Рашків Гор. р-ну: Задвір (2008, УШ); **2**) с. Виноград Кол. р-ну: Задвір (2006, КВС, 21). – Назви утво-

рені за допомогою префікса *за-* від апелятива *двір* ʻгосподарська ділянка, на якій розміщено садибні будівлі, та місце біля них (часто відгороджене); присадибне господарство землевласника – поміщика, монастиря і т. ін.; маєток’ (ВТС, 209). Вони вказують на місця розташування кутків.

Задві́рки[1], -ів; мн.; куток; с. Рошнів Тисм. р-ну: Задвірки (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *задвірки* ʻглуха вулиця; закуток’ (ВТС, 294). Вона вказує на розташування кутка у віддаленому від центральної вулиці місці.

Задві́рки[2], -ів; мн.; урочище (поле); с. Клубівці Тисм. р-ну: Задвірки (1995, ТМН, 21); Задвірки (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *задвірки* зі значенням ʻмісце за дворами, позад будинків, хат’ (ВТС, 294). Вона вказує на місце розташування поля.

Задві́рська, -ої; ж.; поле (нива); с. Нижнів Тлум. р-ну: Задвірська (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *задвірська* ʻяка знаходиться, розташована *за двором* (див. вище)’.

Задві́р’я[1], -я; с.; кутки; **1**) с. Монастирчани Бог. р-ну; вар. *Задвірі*: Zadwirie (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 91, арк. 18); Задвірі (2005, НМ, 6); Задвір’я (2011, УШ); **2**) с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Задвір’я (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *задвір’я* ʻмісцевість *за двором*, *дворами*’ (Худ.[2], 91). Вони вказують на те, що кутки виникли на місцевостях, розташованих колись за панськими й селянськими дворами.

Задві́р’я[2], -я; с.; поле; с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Задвір’я (1995, ТМН, 15); Задвір’я (2000, Ост., 9). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *задвір’я* (див. вище). Вона вказує на розташування поля за селом, тобто за селянськими дворами.

За дворá́ми; поле; с. Вербівці Гор. р-ну: За дворами (2011, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *двори*, мн. від *двір* (див. вище), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

За Дворú́щами; поле; с. Гостів Тлум. р-ну: За Дворищами (2009, НСГ, 9); За Дворищами (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування кутка *Дворищі* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

За дворо́м[1]; куток; с. Глушків Гор. р-ну; інша назва – *Смердикути* (див. далі): За двором, цю частину називають ще Смердикути (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *двір* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

За дворо́м[2]; криниця; смт Чернелиця Гор. р-ну: За двором (1999, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *двір* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування криниці.

Зади́[1], -ів; мн.; поля; **1**) с. Бортники Тлум. р-ну: Zady (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 192, арк. 13); Zady (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 202, арк. 17); Зади (2011, УШ); **2**) с. Яківка Тлум. р-ну: Зади (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *зади* (розм.) ʻмісце за дворами, позаду будинків, хат’ (ВТС, 294), ʻзадня частина сільськогосподарських угідь, ланів’ (Худ.[2], 91). Вони вказують на місця розташування полів.

Зади́[2], -ів; мн.; горб, пасовище; с. Королівка Тлум. р-ну: Зади (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *зади* (див. вище). Вона вказує на місце розташування горба й пасовища.

Заді́лля, -я; с.; урочище; с. Старуня Бог. р-ну: Заділля (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заді-*

лля ʻмісцевість за *Ділком* (див. вище)ʼ. Вона вказує на місце розташування урочища.

Заділо́к, -лка; ч.; ліс; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Заділок (2006, КГ, 19); Заділок (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *ділок*, дем. від *діл* ʻгірський хребет; вершина гори; гора, яка розділює два села, дві долини; горб, пригірок; вододіл' (Мар., 236), гуц. *діл* ʻгірський ланцюг, хребет' (Куркина, 44), ʻпагорб; гірський хребет; гірський ланцюг' (Hr., 35). Вона вказує на місце проростання лісу.

Задмитрі́вка, -и; ж.; куток; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Задмитрівка (2012, БЛ[4], 202). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування присілка *Дмитрівка* (див. вище), за яким розкинувся куток.

За́дна, -ої; ж.; гора; с. Живачів Тлум. р-ну: Задна (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *задна* ʻяка міститься позаду інших подібних об'єктів' (ВТС, 295). Вона вказує на місце розташування гори.

За́дне[1], -ого; с.; поле; с. Делева Тлум. р-ну: Задне (2012, Експ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *задне* (див. вище). Вона вказує на розташування поля позаду від інших таких об'єктів.

За́дне[2], -ого; с.; кол. хутір, тепер поле; між сс. Колінці Тлум. р-ну та Чорнолізці Тисм. р-ну: Zadne (1905 (1874), KuK TT); Zadne (1914, GKK); Zadne (1926, MT T); Zadnie (1934, SDW, № 24, s. 300); Задне (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *задне* (див. вище). Вона вказує на розташування хутора позаду від селянських дворів с. Колінці.

За́дні, -іх; мн.; урочище (ниви); с. Рашків Гор. р-ну: Задні (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації прикметника *задні* ʻякі містяться позаду інших подібних об'єктів' (ВТС, 295). Вона вказує на місце розташування нив.

За́дні Го́ни[1], -іх, -ів; мн.; урочища (поля); **1**) с. Виноград Гор. р-ну: Задні Гони (2008, УШ); **2**) с. Топорівці Гор. р-ну: Задні Гони (2005, СМТ[1], 51); **3**) с. Семенівка Гор. р-ну: Задні Гони (2008, УШ); **4**) с. Матеївці Кол. р-ну: Zadne Gony (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 262, арк. 6); Задні Гони (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гони*, мн. від *гін* ʻсмуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін); українська старовинна народна міра довжиною від 60 до 120 сажнів' (ВТС, 182, 191), а атрибутивними членами – прикметник *задні* (див. вище), що вказує на розташування полів позаду інших подібних об'єктів, пор. *Передні Гони*, *Середні Гони*.

За́дні Го́ни[2], -іх, -ів; мн.; горб; с. Семенівка Гор. р-ну: Задні Гони (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), що розкинулося на горбі.

За́дній Лаз, -нього, -у; ч.; урочище (сінокіс); с. Тростянець Снят. р-ну: Задній Лаз (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лаз* ʻгірський луг; лісова галявина' (Мар., 234), ʻлісова поляна' (Лісняк, 361), ʻсіножать, лука; пасовище' (ГГ, 109), а атрибутивним членом – прикметник *задній* ʻякий міститься позаду інших подібних об'єктів' (ВТС, 295), що вказує на місце розташування урочища.

За Доли́нкою; урочище (поле); с. Белелуя Снят. р-ну: За Долинкою (2000, Марусик, 16). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Долинка* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За доро́гою; болота; **1**) площа 0,9 га; с. Вербівці Гор. р-ну: За дорогою (1995, ПЗФ, 25); За дорогою (2000, ПЗТ, 254); **2**) площа 2,8 га; с. Дубки Гор. р-ну: За дорогою (1995, ПЗФ, 26); За дорогою (2000, ПЗТ, 256). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних

комплексів, що складаються з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *дорога* ʻсмуга землі, по якій їздять і ходять’ (ВТС, 241) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування боліт.

Задубрі́вка, -и; ж.; урочище; с. Лиса Гора Тлум. р-ну: Задубрівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування лісу *Дубрівка* (див. вище), за яким розкинулося урочище.

Задубрі́вське, -ого; с.; поле; с. Топорівці Гор. р-ну: Задубрівське (2005, СМТ[1], 54). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *задубрівське* ʻяке належало колись жителям с. *Задубрівці* (див. далі)’.

Задубрі́вці, -ів; мн.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 18 км, до Івано-Франківська – 87 км: Zadubrawcze (1469, ŹDz, XVIII/I, 58); Zadubrowcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Zadubrowce ad Zabłotow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Zadubrowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 33); Zadubrowce (1855, AKKGL, Bl. 49); Zadubrowce (1895, SG, XIV, 251); Задубрівці (1947, АТП, 515); Задубрівці (2009, ІФ АТП[7], 159). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) семантичним утворенням від апелятива **задубрівці* ʻлюди, які оселилися (проживають) за *дібровою* (*дубровою*)’; б) семантичним утворенням від однозвучного катойконіма зі значенням ʻлюди, які вийшли (переселилися) з с. *Задубрівка* (Черн. обл.)’, пор. с. *Задубрівка* (АТП, 644).

Про походження назви села існує цікавий переказ. У ньому йдеться про те, що колись турки й татари дотла спалили місто Берестів. На його згарищі стояв один із його захисників, зранений витязь-богатир на ймення Дуб, і скорботно вдивлявся на попелище. До нього підходили всі ті, хто врятувався від ворожого нашестя. Між собою вони вели сумну розмову. Одні пропонували відбудувати містечко, інші – розселитися в навколишніх селах. А Дуб запропонував заховатися за горою, щоб не було видно їхнього поселення з Галицького шляху.

Не всі пішли за Дубом. Відважних було небагато. Серед тих, хто його підтримав, були внуки богатиря Захара (їх називали Захаруками), а також нащадки витязя Николи, який загинув у бою (їх називали Николайчуками), та витязя Палія, який підпалив на вежі бочку зі смолою, давши таким чином знати мешканцям містечка про небезпеку (їх прозвали пізніше Палійчуками). Вони заснували нове село, яке назвали Задубрівцями, бо пішли за Дубом. Покровителем села став Святий Миколай. І тому кожного року 22 травня в селі справляють храмове свято.

Задубро́ва, -и; ж.; урочище; с. Братишів Тлум. р-ну: Задуброва (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *дуброва* ʻлистяний ліс на родючих ґрунтах, у якому переважає дуб’ (ВТС, 226). Вона вказує на місце розташування урочища.

Задуро́вич, -а; ч.; кол. фільварок, потім хутір, об’єдн. з с. Борщів Снят. р-ну: folw. Zadurowicz (1904 (1877), KuK Kuty); Задурович (1947, АТП, 506); Задурович (1961, ІФ АТП[1], 78). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища засновника й володаря фільварку Григорія *Задуровича*, пор. “лежить фільварок, властителем *Задуровіч*” (КС, 57), Grzegorz *Zadurowicz* (SG, IV, 214).

За Є́вчуком; урочище; с. Грушка Тлум. р-ну: За Євчуком (2010, БЛ[1], 343). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Євчук* в орудному відмінку, пор. п-ще *Євчук* (ІФД, 250). Вона вказує на розташування урочища за садибою господаря з названим вище прізвищем.

За Жибако́вою Доро́гою; поле; с. Струпків Кол. р-ну: За Жибаковою Дорогою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та дромоніма – найменування шляху *Жибакова Дорога* в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля. В основі дромоніма лежить апелятив *дорога* ʻсмуга землі, по якій їздять і ходять; місце для проходу, проїзду’ (ВТС, 241), ускладнений атрибутивним членом – прикметником

Жибакова, який вказує на те, що цей шлях веде до обійстя *Жибака*, пор. поширене в селі п-ще *Жибак* (ТД КР, 187).

За Жóлобом; поле; с. Яківка Тлум. р-ну: За Жолобом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування поля *Жолоб* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

За Звóром; куток; с. Гаврилівка Надв. р-ну: За Звором (2011, Бойко). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Звір* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Зáйців, -евого; ч.; горб; 325 м; с. Дебеславці Кол. р-ну: Зайців (2011, УШ). – Назва посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Заєць*, пор. поширене на Коломийщині п-ще *Заєць* (ТД КР, 76).

Зайчíвка, -и; ж.; урочище; с. Поточище Гор. р-ну: Зайчівка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *заєць* ʻневеликий полохливий звірок родини гризунів, з куцим хвостом, довгими задніми ногами й довгими вухамиʼ (ВТС, 297). Вона вказує на те, що в давнину в урочищі водилося багато цих звірів.

За кагáтами; поле; м. Городенка: За кагатами (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *кагати*, мн. від *кагат* ʻкупа городини (картоплі, буряків і т. ін.), відповідно укладена й покрита соломою, землею тощо для тривалого зберіганняʼ (ВТС, 409), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

За Калíчим Мостóм; урочище; с. Узин Тисм. р-ну: Za Kaliczym Mostem (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 134, арк. 39); Za Kaliczym Mostem (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 54, арк. 11); Za Kaliczym Mostem (1932, MT S). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та понтоніма – найменування моста, за яким розкинулося урочище. В основі понтоніма лежить апелятив *міст* ʻспоруда для переїзду або переходу через річку, залізницю, автомогістраль, яр і т. ін.ʼ (ВТС, 532), ускладнений атрибутивним членом *Калічий*, що вказує на його розміщення на земельній ділянці *Каліки*, пор. п-ще *Калíка* (Редько, I, 429).

За керни́цею; куток; с. Михалків Кол. р-ну: Za kiernicą (1933, MT K). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *керниця* ʻкриниця, джерелоʼ (НГТ, 408) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Закерниці́, -иць; мн.; поле; с. Загайпіль Кол. р-ну; давня назва – *За керницями*: Za kiernicami (1906 (1876), KuK K); Закерниці (2011, УШ). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *керниці*, мн. від *керниця* (див. вище), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля. Сучасне його найменування є утворенням з префіксом *за-* від названого вище апелятива.

За́кла, -и; ж.; поле; с. Корнів Гор. р-ну: Zakła (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 84, арк. 22); Zakła (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 37, арк. 22); Zakła (1905 (1874), KuK TT); Закла (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *закла*, *закло* (< псл. **zakъlo*) з одним із таких значень ʻклапоть землі, що заходить у чужу землю; закуток; місцевість, оточена з трьох боків ярами: затока; згин дороги (ЕСУМ, II, 226), ʻмис на річці; поляна в лісі: ріг яруʼ (Череп., 80), ʻвигин річкиʼ (Яшкін, 71).

За клéбаном; куток; с. Скопівка Кол. р-ну: За клебаном (2006, КВС, 145). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див.

вище) та апелятива *клебан* ʽпарафіяльний священикʼ (ССУМ, І, 476) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Закля́штор, -у; ч.; поле; с. Нижнів Тисм. р-ну: Закляштор (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *кляштор* ʽкатолицький монастирʼ (ВТС, 436). Вона вказує на місце розташування поля.

За кля́штором; куток; смт Богородчани: За кляштором (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *кляштор* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

За Кова́лі́хою; потік; бас. Дністра; довжина – 2,5 км; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: За Ковалихою (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та андроніма *Ковалиха* – найменування жінки за прізвищем чоловіка в орудному відмінку, пор. п-ще *Коваль* (ІФД, 272). Вона вказує на розташування гідрооб'єкта за садибою названої вище жінки.

Зако́гучі, -ів; мн.; кол. фільварок, тепер куток с. Павлівка Тисм. р-ну: fw. Zakohucze (1932, MT S); Закогучі (1997, Павл., 8). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від групового антропоніма – найменування родини *Когучі*, за садибами якої розкинувся хутір, пор. поширене в селі п-ще *Когуч* (Павл., 8).

Заколо́да, -и; ж.; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: Заколода (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *колода* ʽстовбур зрубаного дерева, очищений від гіллʼ (ВТС, 441). Вона вказує на місце розташування поля.

За Ко́мплексом; поле; с. Торговиця Гор. р-ну: За Комплексом (2010, ТСІ, 19). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та ергоніма *Комплекс* – розмовного найменування свиновідгодівельної ферми в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Закорчі́, -ів; мн.; кол. хутір, об'єдн. з с. Тарасівка Тлум. р-ну: Закорчі (1947, АТП, 518); Закорчі (1961, ІФ АТП[1], 78). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *закорчі* (діал.) ʽмісцевість *за корчами* – кущамиʼ (Худ.[2], 94), пор. *корч* ʽкущʼ (ВТС, 457). Вона вказує на місце виникнення хутора.

Закорчма́, -и; ж.; куток; с. Побережжя Тисм. р-ну: Закорчма (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *корчма* ʽу дореволюційній Україні – шинок, заїзд, де продавалися спиртні напоїʼ (ВТС, 457). Вона вказує на місце розташування кутка.

За корчма́ми; куток; с. Виноград Гор. р-ну: За корчмами (1988, КК, 593); За корчмами (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *корчми*, мн. від *корчма* (див. вище), в орудному відмінку. Вона вказує на розташування кутка за цими закладами, які стояли в селі в попередні століття.

Закорчмі́, -чм; мн.; куток; с. Узин Тисм. р-ну: Закорчми (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *корчми*, мн. від *корчма* (див. вище). Вона вказує на місце розташування кутка.

За Костеню́чкою; лука; с. Завалля Снят. р-ну: За Костенючкою (2012, БЛ[4], 203). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та андроніма *Костенючка* – найменування жінки за прізвищем чоловіка в орудному відмінку, пор. п-ще *Костинюк* (ІФД, 280). Вона вказує на розташування луки за садибою названої вище жінки.

За Кохі́нкою; урочище (нива); с. Городниця Гор. р-ну: За Кохінкою (1978, Гор., 19); За Кохінкою (2009, ГСС, 23). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що

складається з прийменника *за* (див. вище) та антропоніма – прізвища жінки *Кохінка* в орудному відмінку. Вона вказує на розташування ниви за садибою названої вище жінки.

За Кри́вцями; урочище; с. Кривець Бог. р-ну: За Кривцями (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та гідроніма – найменування потоку *Кривці* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Закрі́вці, -ів; мн.; село; Кол. р-н; нал. до Торговицької с/р; віддаль до Коломиї – 35 км, до Івано-Франківська – 36 км: Zakrowcze (1578, ŹDz, XVIII/I, 94); Zakrowce ad Torchowica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Zakrzewce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 214); Zakrzewce (1855, AKKGL, Bl. 45); Zakrzewce (1895, SG, XIV, 316); Закрівці (1947, АТП, 512); Закрівці (2009, ІФ АТП[7], 159). – Назва неоднозначна щодо походження. Д. Г. Бучко трактує її як семантичне утворення від апелятива *закрівці* ʻлюди, які оселилися (живуть) за *кревами* (кущами)ʼ, пор. укр. діал. *крева* ʻкущʼ, пол. *krzewa* ʻт. с.ʼ (Бучко, 73). Він також припускає, що вона могла бути мотивованою катойконімом *закрівці* ʻвихідці, переселенці з с. *Закрев*ʼ, пор. пол. *Zakrzew* (NMWS, II, 241–242), ч. *Zakrev* (MJMS, II, 775). М. Л. Худаш пропонує й іншу версію етимології цього ойконіма. Зважаючи на те, що на Прикарпатті є декілька потоків з назвами *Кривець*, він вважає, що назва села могла звучати звучати колись як *Закривці* й, таким чином, походити від катойконіма на *-ці* зі значенням ʻлюди, які мешкають чи мешкали *за Кривцем*, переселенці *з-за Кривця*ʼ. Семантичним способом цей катойконім міг перейти в назву населеного пункту (Худ.[2], 95).

За народним переказом, у першій половині XVI ст. на території теперішнього села відбулася велика битва русичів з татарами. У ній з обох боків загинуло чимало людей. Крові було так багато, що вода в потічку стала червоною. Тому з'явилася назва *Закрівці*, тобто закривавлена земля.

Закру́глик[1], -у; ч.; урочище; с. Братишів Тлум. р-ну: Круглик (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування лісу *Круглик* (див. далі), за яким розкинулося урочище.

Закру́глик[2], -а; ч.; куток; с. Братишів Тлум. р-ну: Круглик (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

За Ку́зьмичем; урочище; с. Кривець Бог. р-ну: За Кузьмичем (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Кузьмич* в орудному відмінку, пор. п-ще *Кузьмич* (ІФД, 287). Вона вказує на розташування урочища за садибою чоловіка з названим вище прізвищем.

За́кут, -у; ч.; гора; 890,3 м; сс. Гута, Пороги Бог. р-ну: Zakut (1935, MT Porohy); Закут (2003, ТК ЦГ); Закут (2006, ГСК К). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *закут* ʻвіддалене, малопомітне, зазвичай відлюдне місцеʼ (ВТС, 306).

Заку́тина[1], -и; ж.; куток; с. Хмелева Гор. р-ну: Закутина (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *закутина* (діал.) ʻвіддалена від центру частина міста, села і т. ін.ʼ (ВТС, 306). Вона вказує на місце розташування кутка.

Заку́тина[2], -и; ж.; поле; с. Джурів Снят. р-ну: Закутина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *закутина* (див. вище). Вона вказує на місце розташування поля.

За́кутні, -ів; мн.; урочище (поле); с. Красна Надв. р-ну: Закутні (2009, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *закутень* (розм.) ʻвіддалене, малопомітне місце; глушинаʼ (ВТС, 306). Вона вказує на місце розташування поля.

Зала́годівські, -их; мн.; урочище (поле); с. Стриганці Тисм. р-ну; давня назва – *Залагодівське*: Załahodowskie (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 114, арк. 89); Залагодівські (2011, Осташі). – Давня назва утворена, очевидно, способом субстантивації та онімізація

ції прикметника *залагодівське* ʻяке розташоване, знаходиться за маєтком *Лагоди*ʼ, пор. п-ще *Лагода* (Редько, І, 575). Сучасне найменування є множинною формою давньої назви.

За лаза́ми; болото; 2,1 га; м. Снятин: За лазами (1995, ПЗФ, 69); За лазами (2000, ПЗТ, 268). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *лази*, мн. від *лаз* ʻлісова поляна' (Лісняк, 361), ʻсіножать, лука; пасовище' (ГГ, 109), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування болота, що є заповідним урочищем (ПЗТ, 268).

За́лами, -ів; мн.; поле; с. Хотимир Тлум. р-ну: Залами (1973, Кобил., 271). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *залам* (діал.) ʻт. с., що залом; дерева, повалені вітром, бурею' (ВТС, 308). Вона вказує на характер поверхні поля, на якому під лісом є повалені дерева й западини.

Зала́ни́ще, -а; с.; пасовище; с. Драгасимів Снят. р-ну: Заланище (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *ланище* ʻмісце, де колись був *лан* – поле, нива', пор. *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір обороблюваної землі' (СУМ, IV, 443), ʻполе; нива' (ЕСУМ, ІІ, 189), ʻділянка обороблюваної землі в межах 10–30 десятин як міра площини' (Худ.[2], 134), ʻрівне поле' (Лісняк, 360; Онишк., І, 402). Вона вказує на місце розташування пасовища.

За ла́ном, куток (вулиця); с. Топорівці Гор. р-ну: За ланом (2005, СМТ[1], 56). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *лан* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

За лева́дами; урочище; с. Дубки Гор. р-ну: За левадами (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *левади*, мн. від *левада* ʻприсадибна ділянка землі з сінокосом, городом та плодовим садом або іншими деревами' (ВТС, 412), ʻнизинна місцевість; долина; мокра низовина' (Мар., 234), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За Лева́дами; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: За Левадами (1975, АСЗ, І, 900). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування поля *Левади* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Залева́ди, -ад; мн.; кутки; **1**) с. Вікно Гор. р-ну: Залевади (2008, УШ); **2**) с. Стрільче Гор. р-ну: Залевади (2008, УШ). – Назви утворені за допомогою префікса *за-* від апелятива *левади*, мн. від *левада* (див. вище). Вони вказують на місця розташування кутків.

Залеґінка, -и; ж.; куток; с. Глушків Гор. р-ну: Залеґінка (1978, Гор., 480); Залегінка (2008, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою префікса *за-* від антропоніма – прізвиська жінки *Легінка*, за житлом якої розкинувся куток. Можливо також, що *легінка* – це місце, де збиралися *легіні* – парубки.

Зале́сі, -ів; мн.; поле; с. Братківці Тисм. р-ну: Залесі (1995, ТМН, 12). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від групового антропоніма – найменування родини *Лесі*, за садибою яких розкинулося поле, пор. особове ім'я *Лесь* < *Олександр*, *Олексій* (СУІ, 261, 264).

Заліва́ди, -ад; мн.; горб; с. Семенівка Гор. р-ну: Заливади (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування урочища *Ливади*, за яким розкинувся горб. В основі мікротопоніма лежить апелятив *левада* (розм. – *ливада*) (див. вище).

За лу́пками; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: За липками (2004, Ром., 12); За липками (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменнико-

во-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *липки* ʻлипові насадженняʼ (Експ.) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Залисе́цьке, -ого; с.; урочище (поле); с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Залисецьке (1995, ТМН, 9); Залисецьке (2006, МСП, 16). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *залисецьке* ʻрозміщене за пагорбами *Лисці* (див. далі)ʼ.

Залихі́вці, -ів; мн.; урочище; с. Замулинці Кол. р-ну: Залихівці (2006, КВС, 58). – Назва утворена, очевидно, за допомогою префікса *за-* від катойконіма *лихівці* ʻвихідці (переселенці) з с. *Лихівка* (Дн. обл.)ʼ. Вона вказує на розташування урочища за місцевістю, де жили названі переселенці.

Зали́зний Кут, -ого, -а; ч.; кутки; **1**) с. Грабич Кол. р-ну: Залізний Кут (2006, КВС, 41); **2**) с. Матеївці Кол. р-ну: Залізний Кут (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *кут* зі значенням ʻчастина селаʼ (Експ.), а атрибутивними членами – прикметник *залізний*, що вказує, очевидно, на розміщення кутків *за лозами*. Можливо також, що атрибутивні члени назв відображають болотистий, з домішками *залізної* руди характер місцевостей, на яких виникли кутки.

Зали́с, -у; ч.; урочище; с. Михальче Гор. р-ну: Заліс (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заліс* (діал.) ʻт. с., що *залісся*; місцевість за лісомʼ, пор. рос. діал. *залес* ʻмісце за лісомʼ (Шульг., ОВ, 52). Вона вказує на місце розташування урочища.

Заліскú, -ок; мн.; пасовище; с. Рошнів Тисм. р-ну: Заліски (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *ліски* ʻзарості ліщиниʼ, пор. діал. *ліска* ʻліщинаʼ (СУМ, IV, 523). Вона вказує на місце розташування пасовища.

За лі́сом; урочище; с. Грабич Кол. р-ну: За лісом (2006, КВС, 41). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площіʼ (ВТС, 491) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Зали́сся[1], -я; с.; кол. хутір, тепер урочище; смт Чернелиця Гор. р-ну: Zalisie (1880, KuK JCz.); Zalesie (1934, SDW, № 21, s. 218); Залісся (2009, ГСС, 35). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *залісся* ʻмісцевість *за лісом*ʼ (Худ.[2], 96). Вона вказує на місце розташування колишнього хутора, а тепер урочища.

Зали́сся[2], -я; с.; поле; с. Гостів Тлум. р-ну: Залісся (2009, НСГ, 9); Залісся (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *залісся* (див. вище). Вона вказує на розташування поля за *Гуковим Лісом* (див. вище).

Зали́сся[3], -я; с.; кол. нива, тепер ліс; с. Палагичі Тлум. р-ну: niwa Zalesia (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 208, арк. 73); Залісся (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *залісся* (див. вище). Вона вказує на місце розташування лісу.

Зали́сся[4], -я; с.; кол. фільварок, нал. до с. Хотимир Тлум. р-ну: Zalesie (1900, SGG, 215); Zalesie (1934, SDW, № 24, s. 294). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *залісся* (див. вище). Вона вказує на місце розташування фільварку.

Зали́ський, -ого; ч.; став; смт Чернелиця Гор. р-ну: Заліський (1999, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *заліський* ʻякий розташованийʼ, знаходиться *за лісом* чи в урочищі *Залісся* (див. вище)ʼ.

За ло́зами; куток; с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: За лозами (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *лози* ʻзарості лозиʼ (Експ.) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За́ломи, -ів; мн.; урочище; с. Чортовець Гор. р-ну; вар. *Залома*: Załoma (1906 (1876),

KuK K); Załoma (1933, MT K); Заломи (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *залом* (< псл. **zalomъ*) ʻкрутий вигин; розкол в скалі' (Мар., 228), ʻкрутий, різкий поворот; крива звивиста лінія, звивина' (ВТС, 308), ʻзакрут, коліно річки, дороги' (Дзендз.[1], 25), що є префіксальним дериватом від дієслівної основи *лом*(ити) < псл. **lomiti* < і.-є. **lem- // lom-* ʻламати; поламаний; м'який' (ЕСУМ, ІІІ, 188–189). Вона вказує на хвилясту, заломлену поверхню урочища.

За́ломищі, -ищ; мн.; ліс; с. Пороги Бог. р-ну: Заломищі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *заломище* ʻмісце, де є *заломи* – повалені вітром дерева', пор. *залом* ʻмісце в лісі, де лежить бурелом; дерева, повалені вітром, бурею' (ВТС, 308), ʻбурелом; вітролом' (Онишк., І, 275). Вона вказує на наявність у лісі повалених вітром дерев.

Залу́г, -а; ч.; куток; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Залуг (2000, ЕКол., ІІІ, 26); Залуг (2006, КВС, 11). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування урочища *Луг* (див. далі) за яким розкинувся куток.

Залу́жжя[1], -я; с.; урочище; с. Липівка, Марківці Тисм. р-ну: Залужжя (1995, ТМН, 32); Залужжя (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *залужжя* ʻмісцевість за *лугом*, *лугами*' (Худ.[2], 98). Вона вказує на місце розташування урочища.

За народними переказами, *Луги* – це давнє село, спалене монголо-татарами.

Залу́жжя[2], -я; с.; кутки; **1**) с. Липівка Тисм. р-ну: Залужжя (2011, Експ.); **2**) с. Марківці Тисм. р-ну: Залужжя (2007, КМ, 13). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинулися кутки.

Залу́жки[1], -ів; мн.; урочище; с. Хмелева Гор. р-ну: Залужки (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою конфікса *за-...-к(и)* від апелятива *луг* ʻзаросла травою і кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножать', ʻнизовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевість' (Мар., 235). Вона вказує на місце розташування урочища.

Залу́жки[2], -ів; мн.; урочище; с. Голосків Кол. р-ну: Залужки (2006, ЕКол., IV, 100). – Назва утворена за допомогою конфікса *за-...-к(и)* від мікротопоніма – найменування урочища *Луги* (див. далі), за яким розкинувся цей топооб'єкт.

Залужо́к, -жка; ч.; урочище; с. Довге Тисм. р-ну: Залужок (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *лужок*, дем. від *луг* (див. вище). Вона вказує на місце розташування урочища.

Залука́, -и; ж.; урочище; с. Будзин Тлум. р-ну: Залука (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування урочища *Лука* (див. далі), за яким розкинувся цей топооб'єкт.

За́луч[1], -і; ж.; урочище; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Залуч (2006, МРС, 69). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *залуч*, *залуччя* ʻмісцевість *за лукою*, *луками*' (Бучко, 74; Худ.[2], 99). Вона вказує на місце розташування урочища.

За́луч[2], -і; ж.; куток (вулиця); с. Дебеславці Кол. р-ну: Залуч (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *залуч*, *залуччя* (див. вище). Вона вказує на місце виникнення кутка.

Залу́ччя[1], -я; с.; село; Кол. р-н; нал. до Дебеславцівської с/р; віддаль до Коломиї – 16 км, до Івано-Франківська – 81 км: Zalucze (1449, AGZ, XII, 199); Zaluze (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Zalucze ad Kolaczkowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Załucze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 277); Załucze (1855, AKKGL, Bl. 49); Залуче над Прутом (1886, ШДС, 45); Załucze nad Prutem (1895, SG, XIV, 357); Załucze am Pruth (1904 (1877), KuK Kuty); Załucze nad Prutem (1938, SDW, № 5, s. 75); Залуччя (1947, АТП, 507); Залуччя (2009, ІФ АТП[7], 159). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *залуччя* (див. вище). Вона вказує на місце виникнення села. Неузгоджене означення *над Прутом*, що вживалося в назві в XIX–XX ст.,

служило засобом розрізнення з однозвучним найменуванням села в Снятинському районі (див. далі).

Залу́ччя[2], -я; с.; кол. окреме село, з 1946 р. – *Горішнє* і *Долішнє Залуччя* Снят. р-ну: Zalucze (1449, AGZ, XII, 196); Zaluze (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Załucze ad Sniatyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Załucze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 51); Załucze (1855, AKKGL, Bl. 49); Załucze nad Czeremoszem (1895, SG, XIV, 357); Załucze am Czeremosz (1906 (1876), KuK Sn.); – Назва утворена семантичним способом від апелятива *залуччя* (див. вище). Вона вказує на місце виникнення села. Неузгоджене означення *над Черемошем*, що вживалося в назві в XIX–XX ст., служило засобом розрізнення з однозвучним найменуванням села в Коломийському районі (див. вище).

Заме́льни́ки, -ів; мн.; куток (вулиця) с. Торговиця Кол. р-ну: Замельники (2006, КВС, 170); Замельники (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від групового антропоніма – найменування родини *Мельники*, за якими розкинувся куток, пор. поширене в селі п-ще *Мельник* (ТД КР, 188).

За Мики́тихою; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: За Микитихою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та андроніма *Микитиха* – найменування жінки за іменем чоловіка в орудному відмінку, пор. особове ім'я *Микита* (СУІ, 228). Вона вказує на розташування поля за садибою названої вище жінки.

За місткáми; поле; с. Виноград Гор. р-ну: За містками (1988, КК, 593); За містками (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *містки*, мн. від *місток* < *міст* 'споруда для переїзду або переходу через річку, залізницю, автомогістраль, яр і т. ін.' (ВТС, 532), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За місткóм; болото; площа 4,2 га; с. Дубки Гор. р-ну: За містком (1995, ПЗФ, 26); За містком (2000, ПЗТ, 256). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *місток* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування болота.

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 256).

За мі́стом[1]; куток; смт Чернелиця Гор. р-ну: За містом (1978, Гор., 471). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *місто* 'місце, де відбувається базар' (ВТС, 532), 'головна частина поселення, де розташовані адміністративні та торгові споруди' (Експ.) в орудному відмінку. Вона вказує на розташування кутка за територією, яка колись була містом.

За мі́стом[2]; джерело-криниця; смт Чернелиця Гор. р-ну: За містом (1978, Гор., 471). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), у якому знаходиться джерело.

Замі́стя, -я; с.; пасовище; с. Побережжя Тисм. р-ну: Замістя (2011, УШ); Замістя (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *замістя* (діал.) 'передмістя' (ВТС, 311). Вона вказує на розташування пасовища за територією колишнього міста, яким було колись сучасне село.

За́мкова[1], -ої; ж.; гори; **1**) 325 м; с. Дебеславці Кол. р-ну; інша назва – *Церква* (див. далі): Замкова (2011, УШ); Церква, Замкова (2011, СГ, II, 22); **2**) смт Печеніжин Кол. р-ну; вар. *Замкова Гора*: Замкова (2002, БК[3], 320); Замкова Гора (2011, СГ, II, 114). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *замкова*, що вказує на розташування на горах *замків* – укріплених жител доби середньовіччя з оборонними, господарськими, культовими і т. ін. будівлями, зазвичай оточеними високими кам'яними мурами із кількома вежами; великих поміщицьких будинків, палаців (ВТС, 312).

Назва печеніжинської гори пішла від того, що на ній був побудований *замок* відо-

мого магната Потоцького. У дохристиянські часи тут, за твердженням С. Пушика, було язичницьке святилище. Із *Замкової* гори досі тече джерельна вода, а легенда засвідчує, що колись тут була церква, але так чомусь сталося, що вона ввійшла в землю (БК[3], 320).

За́мкова[2], -ої; ж.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну; інша назва *–Замчище*: Zamczyszcze (1895, SG, XIV, 367); Замкова (2006, КВС, 122); Замчище (2009, Експ.); Замкова (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилах якої розкинувся куток. Інша назва кутка є семантичним утворенням від апелятива *замчище, замчисько* ʻмісце, де колись стояв *замок*, а також розвалини замку' (Грінч., II, 70).

Замла́ки[1], -ак; мн.; урочище; с. Манява Бог. р-ну: Замлаки (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від гідроніма – найменування потоку *Млаки* (див. далі), за яким розкинулося урочище.

Замла́ки[2], -ак; мн.; потік; л. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Манява Бог. р-ну: Zamłaki (1935, MT Porohy); Замлаки (2003, ТК ЦГ); Замлаки (2006, GUG, 18). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище) у якому протікає потік.

Замла́ки[3], -ак; мн.; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: Замлаки (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування пасовища *Млаки* (див. далі), за яким розкинулося поле.

Замли́н[1], -а; ч.; кутки; **1**) с. Джурків Кол. р-ну: Замлин (2006, КВС, 46); **2**) с. Корнич Кол. р-ну: Замлин (2006, КВС, 70); Замлин (2011, УШ); **3**) с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Замлин (1995, ТМН, 15); Замлин (2000, Ост., 9); **4**) с. Золота Липа Тлум. р-ну: Замлин (2011, УШ). – Назви утворені за допомогою префікса *за-* від апелятива *млин* ʻспоруда, що розмелює зерно на борошно за допомогою водяної енергії' (ВТС, 533). Вони вказують на місця розташування кутків.

Замли́н[2], -а; ч.; нива; с. Корнич Кол. р-ну: Замлин (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *млин* (див. вище). Вона вказує на місце розташування ниви.

Замлини́вка[1], -и; ж.; куток; с. Монастирчани Бог. р-ну: Замлинівка (1985, ІГ, II, 392); Замлинівка (2005, НМ, 8). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від гідроніма – найменування поточини *Млинівка* (див. далі), за якою розкинувся куток.

Замлини́вка[2], -и; ж.; урочище; смт Отинія Кол. р-ну: Замлинівка (1998, От., 16); Замлинівка (2006, КВС, 116); Замлинівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від гідроніма – найменування водоймища *Млинівка* (див. далі), за яким розкинулося урочище.

За млини́вкою; поле; с. Загайпіль Кол. р-ну: За млинівкою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *млинівка* ʻканал, яким іде вода з річки до млина' (ВТС, 533) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

За млино́м[1]; кутки; **1**) с. Джурків Кол. р-ну: За млином (2011, УШ); **2**) с. Кийданці Кол. р-ну: За млином (2006, КВС, 62). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *млин* (див. вище) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування кутків.

За млино́м[2]; урочище; с. Стецева Снят. р-ну: За млином (2003, Снятин, 23). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *млин* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Замоги́ла, -и; ж.; куток; с. Далешеве Гор. р-ну: Замогила (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *могила* ʻштучне земляне підвищення; курган; височина' (Мар., 236–237), ʻпагорб; купа чогось; насип на місці поховання' (ПЗУ, 393). Вона вказує на місце розташування кутка.

Замогúли, -ил; мн.; поле; м. Городенка: Замогили (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *могили*, мн. від *могила* (див. вище). Вона вказує на місце розташування поля.

За могúлками; урочище; с. Топорівці Гор. р-ну: За могилками (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *могилки*, мн. від *могилка* < *могила* (див. вище), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За народними переказами, у могилках були похоронені вбиті татарами захисники села.

За Могúлою; урочища; **1**) с. Ганьківці Снят. р-ну: За Могилою (2005, СГГ, 8); **2**) с. Задубрівці Снят. р-ну: За Могилою (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімних комплексів, що складаються з прийменника *за* (див. вище) та оронімів – найменувань горбів *Могила* (див. далі) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташувань урочищ.

За могúлою; урочище; с. Олешків Снят. р-ну: За могилою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *могила* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на розташування урочища за високою могилою, що залишилася, за переказами місцевих жителів, ще з часів Київської Русі.

Замогúльня, -і; ж.; поле; с Завалля Снят. р-ну: Замогильня (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *замогильня* (діал.) ʻмісцевість за *могилою*, *могилами*ʼ (Експ.). Вона вказує на місце розташування поля.

Зáмок, -мка; ч.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Замок (2006, КВС, 122). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *замок* ʻукріплене житло феодала доби середньовіччя з оборонними, господарськими, культовими і т. ін. будівлями, зазвичай оточеними високими кам'яними мурами із кількома вежами; великий поміщицький будинок, палац' (ВТС, 312). Вона вказує на те, що куток виник там, де колись була така споруда.

Замонастúр, -у; ч.; урочище; с. Грабовець Бог. р-ну; вар. *За монастирем*: Замонастир (2011, УШ); За монастирем (2011, СГ, І, 359). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *монастир* ʻрелігійна громада ченців або черниць, що з належними їй землями й капіталами становлять церковно-господарську організацію; члени цієї громади; церква, будівлі й територія, належні цій громаді' (ВТС, 538). Вона вказує на місце розташування урочища. Варіант назви є лексикалізованим та онімізованим прийменниково-апелятивним комплексом, що складаються з прийменника *за* (див. вище), та апелятива *монастир* (див. вище) в орудному відмінку.

Замостéцьке, -ого; с.; урочище; с. Чортовець Гор. р-ну: Замостецьке (2007, ССЧ, 9). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *замостецьке* ʻяке знаходиться, розміщене *за мостом*ʼ.

За мостóм[1]; урочище; с. Вербівці Гор. р-ну: За мостом (2011, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *міст* ʻспоруда для переїзду або переходу через річку, залізницю, автомагістраль, яр і т. ін.' (ВТС, 532) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За мостóм[2]; куток; с. Кулачківці Снят. р-ну: За мостом (1988, КК, 696). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *міст* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Замýла, -и; ж.; урочище; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Замула (1997, Єз., 188). – Назва утворена семантичним способом від

апелятива *замула* ʽмісце, занесене, покрите мулом’ (Експ.), ʽнизинна місцевість, що затоплюється весняними паводковими водами й замулюється’ (Бучко, 74). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Замýлене, -ого; с.; поле; с. Рудники Снят. р-ну: Замулене (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації дієприкметника *замулене* ʽяке замулилося; занесене мулом, піском і т. ін.’ (ВТС, 313). Вона вказує на характер ґрунту на полі.

Замýлинці[1], -ів; мн.; село; Кол. р-н; нал. до Семаківської с/р; віддаль до Коломиї – 12 км, до Івано-Франківська – 71 км: Za[mu]lincze (1514, MRPS, IV/1, 132); Zamulince (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Zamulińce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 264); Zamulińce (1855, AKKGL, Bl. 49); Zamulińce (1895, SG, XIV, 389); Замулинці (1947, АТП, 507); Замулинці (2009, ІФ АТП[7], 159). – Назва неоднозначна щодо походження. Д. Г. Бучко вважає, що вона утворена семантичним способом від апелятива **замулинці* ʽлюди, які оселилися на *замулі* – низинній місцевості, що затоплюється весняними паводковими водами й замулюється’ (Бучко, 74). Цю версію заперечує М. Л. Худаш. Він стверджує, що від слів *замуляти*, *замулювати*, *замулений* утворилася б назва *Замульці* або *Замуленці*. Тому, на його думку, цей ойконім виник у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем батька, родоначальника чи власника, які започаткували село, пор. п-ще *Замула* (Редько, I, 385), блр. *Замула* (Бір., 156), пол. *Zamolak* < *Zamola* (SSNO, VI, 256), хорв. *Zamola* (Leks., 745) < **Замолъ*, що є відкомпозитним утворенням від складних імен типу **За[не]молъ*, **За[чѧ]молъ*, **За[сѧ]молъ* (ПКПН, 114–115).

Замýлинці[2], -ів; мн.; куток; с. Красна Надв. р-ну: Замулинці (1998, Мих., 189); Замулинці (2010, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива **замулинці* чи групового антропоніма *Замулинці* (див. вище).

Замýлок, -лку; ч.; пасовище; с. Побережжя Тисм. р-ну: Замулок (2011, УШ); Замулок (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *замулок* ʽмісце, покрите мулом’ (ЕСУМ, III, 532). Вона вказує на характер ґрунту пасовища.

Замчúська, -ськ; мн.; куток; с. Коршів Кол. р-ну: Zamczyska (1906 (1876), KuK K); Zamczyska (1933, MT K); Замчиська (2006, КВС, 75). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *замчисько* ʽмісце, де стояв замок, а також розвалини замку’ (Грінч., II, 70). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де колись було укріплене житло феодала чи пана.

Замчúсько[1], -а; с.; гора; між сс. Старі Богородчани, Саджава Бог. р-ну; вар. *Замкова гора*: Zamczysko (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 11, арк. 56); Zamczysko (1932, MT S); Замкова гора (1998, ГТ, 290); Замчисько (2002, Експ.); Замчисько (2003, Мороз, 7). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *замчисько* (див. вище). Вона вказує на те, що на горі колись був панський замок.

За переказами, на горі в с. Старі Богородчани за княжих часів був побудований замок галицького боярина Гремислава, а пізніше – магнатів Потоцьких. У 1744 році на цей замок напав Олекса Довбуш зі своїми побратимами.

На цій горі, за легендою, яку записав С. Пушик, жив колись дід, що очима вбивав людей, палив поля, ліси, руйнував села й міста. Тут був т. з. Мідний Тік – тризнище, де відбувалися лицарські двобої, турніри, княжі суди тощо. Одного разу там стали один проти одного два загони ворожих військ, але до бою не дійшло: справу вирішив двобій вождів. А ще раніше на горі стояло дохристиянське капище – язичницький храм, жертовник зі статуєю божества, яку вшановували жертвоприношеннями (ГТ, 288–291).

За іншою легендою, у середині гори *Замчисько* є зачаровані теремі, де жив колись лукавий цар. Його люди дуже бідували, тому проклинали царя, бажаючи йому смерті. Та життя правителя було безкінечним. Цар рідко виходив із своїх теремів. Але як, бувало, вийде, гляне на засаджені поля, то все від того погляду в’яне. Не випадково правобе-

режна частина села Саджави й до тепер зберегла назву Хиб. Цар мав дуже міцну будову тіла. Подібного йому не було й нема на світі. Проте селяни все ж таки задумали вбити його. Для цього вони пішли на хитрість. Щоб заставити царя вийти з підземних палат, вони зігнали на ринок у Богородчанах усю велику та дрібну худобу й направили її до гори. Зчинився великий рев, який змусив лукавого царя вийти з підземелля й подивитися, що діється в місті. Його слуги були у змові з народом. І коли цар з'явився на горі, два його гайдуки палашами стяли йому голову. Вона покотилася вниз, а обезглавлений цар утік у свої палати. З того часу на Великдень з підземелля чути звуки дзвонів.

Дехто каже, що в середині *Замчиська* жив Олекса Довбуш, який відпочивав тут перед походом на панів.

Замчúсько², -а; с.; кол. фільварок, потім хутір, нал. до с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Zamczysko (1855, AKKGL, Bl. 44); folw. Zamczysko (1880, KuK S); Zamczysko (1900, SGG, 41). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій було засновано фільварок.

Замчúще¹, -а; с.; урочища; **1**) с. Жураки Бог. р-ну: Замчище (2011, УШ); **2**) с. Воскресинці Кол. р-ну: Замчище (2011, СГ, ІІ, 47); **3**) с. Сопів Кол. р-ну: Замчище (2011, УШ); **4**) с. Спас Кол. р-ну; інша назва – *Городище* (див. вище): Городище, Замчище (2011, СГ, ІІ, 46); **5**) с. Олешків Снят. р-ну: Замчище (1982, АПП, 122); Замчище (2012, НПС, 154); **6**) с. Буківна Тлум. р-ну: Замчище (2009, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *замчище, замчисько* ʻмісце, де колись стояв *замок*, а також розвалини замку' (Грінч., ІІ, 70). Вони вказують на те, що в урочищах колись були укріплені панські будинки та палаци.

Замчúще², -а; с.; кутки; **1**) с. Чортовець Гор. р-ну: Замчище (2008, УШ); **2**) с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Замчище (2000, ЕКол., ІІІ, 26); Замчище (2006, КВС, 11); Замчище (2011, УШ); **3**) с. Любківці Снят. р-ну: Замчище (2012, НПС, 159). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *замчище* (див. вище). Вони вказують на те, що на кутках колись були укріплені панські палаци.

За переказами, на кутку в селі Велика Кам'янка був колись замок графа Камінського.

Замчúще³, -а; с.; гори, горби; **1**) с. Княждвір Кол. р-ну: Замчище (1985, ІГ, ІІ, 417); Замчище (1988, КК, 646); **2**) м. Снятин: Замчище (1982, КС, 91); Замчище (2011, УШ); **3**) с. Ісаків Тлум. р-ну; давня назва – *Замчисько*: Zamczysko (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 3, арк. 15); Замчисько (2009 (1874), ПЗАП, 11); Замчище (2008, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *замчище*, *замчисько* (див. вище). Вони вказують на те, що на горах і горбах колись були панські замки.

На горі в с. Княждвір ще й дотепер збереглися рештки княжого замку.

Замчúщі, -ів; мн.; урочище; с. Ісаків Тлум. р-ну: Замчищі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *замчище* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись був замок.

Занете́ча, -і; ж.; куток; с. Вовчинець Ів.-Франк. м/р: Занетеча (1975, АСЗ, І, 696); Занетеча (2003, СМЦ, 11). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від гідроніма – найменування потоку *Нетеча* (див. далі), за яким розкинувся куток.

Занóга¹, -и; ж.; полонина; між сс. Пороги та Кричка Бог. р-ну: połon. Zanoha (1935, MT Porohy); Заноґа (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заноґа* ʻзакуток між двома горами' (Hr., 52), ʻзакут', пор. також болг. *занога* ʻгірський схил; крута долинка; полянка в лісі', ч. *zanoha* ʻзатишне місце між горами', рум. *zănoagă* ʻгірська котловина' (Дзендз.[1], 19), молд. *зэноагэ* ʻулоговина' (Еремия, 64).

Занóга², -и; ж.; гора; 639 м; с. Рунгури, смт Печеніжин Кол. р-ну: zpod wzgórza Zanogi (1882, SG, III, 21); Zanoga (1887, SG, VIII, 703); Zanoga (1904 (1877), KuK Kuty); Zanoga (1933, MT Kuty); Заноґа (2002, Рунг., 240); Заноґа (2006, КГ, 23). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заноґа* (див. вище).

Зано́га[3], -и; ж.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Заноґа (2006, КВС, 122). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилах якої розкинувся куток.

Заббіч, -очу; ч.; кол. куток, тепер урочище; с. Угорники Кол. р-ну: Zaubocz (1934, SDW, № 24, s. 300); Заобіч (2006, КВС, 177). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *обіч* ʻсхил гори; схил гори над водою; дорога по схилку гориʼ (Мар., 238), ʻсхил гори, стікʼ (Hr., 43), ʻузбіччяʼ (Горбач[1], 311), ʻсхил гориʼ (Онишк., II, 7). Вона вказує на місце розташування урочища.

Заокі́п[1], -опу; ч.; урочище; с. Серафинці Гор. р-ну: Заокіп (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *окіп* ʻрів з валомʼ (Мар., 239), ʻканава, рівʼ (Експ.). Вона вказує на розташування урочища за ровом, який колись викопали для відводу води.

Заокі́п[2], -опа; ч.; куток; с. Серафинці Гор. р-ну: Заокіп (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Заокі́п[3], -опа; ч.; куток; с. Підвисоке Снят. р-ну: Заокіп (2011, УШ); Заокіп (2012, НПС, 164). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *окіп* (див. вище). Вона вказує на розташування кутка за колишнім оборонним ровом.

Заокі́п[4], -опу; ч.; поле; с. Сілець Тисм. р-ну: Заокіп (2002, СНЧ, 38). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *окіп* (див. вище). Вона вказує на місце розташування поля.

Заоко́пи, -ів; мн.; куток; с. Побережжя Тисм. р-ну: Заокопи (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *окопи*, мн. від *окіп* (див. вище). Вона вказує на місце розташування кутка.

За око́пом[1]; урочище (підвищення висотою до 300 м); давня назва – *Городище* (див. вище); с. Тишківці Гор. р-ну: За окопом, давня назва – Городище (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *окіп* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За око́пом[2]; урочище; с. Стецева Снят. р-ну: За окопом (2012, НПС, 209). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *окіп* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За око́пом[3]; куток; с. Тязів Тисм. р-ну: За окопом (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *окіп* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

За олі́йницею; куток; с. Задубрівці Снят. р-ну: За олійницею (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *олійниця* ʻпідприємство, де виготовляють олію' (ВТС, 669) в орудному відмінку. Вона вказує на розміщення кутка за колишньою олійницею Матвія Олійникового.

Заохо́та, -и; ж.; куток; с. Джурків Кол. р-ну: Заохота (2006, КВС, 46), Заохота (2007, ЕКол., V, 49); Заохота (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від антропоніма – прізвиська двох братів Пилипчуків, яких у селі прозивали *Охота*. Їхня хата була першою на кутку й тому ту частину села, яка виросла за ними, назвали *Заохота*.

За Павло́м; поле; с. Русів Снят. р-ну: За Павлом (2010, БЛ[1], 343). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та антропоніма – особового імені *Павло* (СУІ, 278) в орудному відмінку. Вона вказує на розташування поля за садибою чоловіка з названим вище іменем.

За́пади, -ів; мн.; урочище (поле); с. Ісаків Тлум. р-ну: Запади (2011, УШ). – Назва

утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *запад*, *западя* ʻзападина; яма, калюжа; заглиблення на земній поверхні’ (Мар., 228; Експ.). Вона вказує на те, що на полі є багато великих западин.

Западне́, -ого; с.; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: Западне (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *западне* ʻрозташоване в западині’ (ЕСУМ, IV, 310).

Западні́, -іх; мн.; поля; с. Довге Тисм. р-ну; давня назва – *Западне*: Zapadne (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 117, арк. 38); Западні (2011, УШ). – Давня назва, яка сповувалася одного поля, утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *западне* (див. вище). Вона вказує на місце його розташування. Сучасне найменування, яке позначає декілька таких топооб’єктів, є множинною формою давньої назви.

Народний переказ стверджує, що колись давно тут запалася земля разом з орачем та волами.

Западня, -і; ж.; урочище; між сс. Чорнолізці, Пшеничники Тисм. р-ну, Гринівці та Колінці Тлум. р-ну: Zapadnia (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 43, арк. 27); Zapadnia (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 195, арк. 45); Западня (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *западня* ʻпровалля’ (ВТС, 316), ʻпрірва’ (Онишк., I, 279). Вона вказує на характер поверхні урочища.

Запе́кунів, -ового; ч.; ліс; між сс. Кропивище Кол. р-ну та Трач Кос. р-ну: Zapekuniów las (1904 (1877), KuK Kuty); Zapiekunów (1933, MT Kuty). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування кутка *Пикунів*, кол. *Пекунів* (с. Трач Кос. р-ну), за яким розкинувся куток, пор. *Пиконів* (1965, ІФ АТП[2], 67).

Заперевід[1], -оду; ч.; урочище; с. Серафинці Гор. р-ну: Заперевід (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від гідроніма – найменування потоку *Перевід* (див. далі), який був колись прокопаний до млина. Вона вказує на місце розташування кутка.

Заперевід[2], -ода; ч.; куток; с. Серафинці Гор. р-ну: Заперевід (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Запі́дки, -ів; мн.; гора; с. Рунґури Кол. р-ну: Запідки (2002, Рунґ., 240). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *запідок* ʻмісцевість за долиною, низовиною’ (Експ.), пор. *під* ʻнизинне місце, западина’ (ЕСУМ, IV, 387), ʻрівнина; низина, долина’ (Мар., 241).

Запі́лля, -я; с.; урочище; с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Запілля (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *запілля* ʻмісцевість *за полем*, *за полями*’ (Худ.[2], 100), ʻмісце, ділянка землі, розміщена *за полем*’ (Шульг., ОВ, 54). Вона вказує на місце розташування урочища.

Запла́та[1], -и; ж.; полонина; с. Гута Бог. р-ну: połon. Zapłata (1935, MT Porohy); Заплата (2006, ГСК К); połonina Zapłata (2006, GUG, mapa 11); пол. Заплата (2006, ГЦСЧ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *заплата* ʻшматок, клапоть землі’, пор. укр. *заплата* ʻклапоть, шматок, латка’ (ЕСУМ, IV, 430). Тут ідеться, напевно, про шматок чистого поля, оточеного з усіх боків лісами.

Запла́та[2], -и; ж.; гора; 1503,7 м; с. Гута Бог. р-ну; інша назва – *Дальня* (див. вище): Dalna (Horiszna) Zapłata (1935, MT Porohy); wierch Zapłata…, ktorej mieszkańcy zwą go Dalną (2000, PBWG, 83); Заплата (2002, МЦГ К); Заплата (2003, ТК ЦГ); Заплата (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полонини (див. вище), що розкинулася на схилах гори. Можливо також, що первісно назва стосувалася хребта, над яким підіймається гора (див. далі), а пізніше перейшла й на цей орооб’єкт.

Запла́та[3], -и; ж.; хребет; с. Гута Бог. р-ну: Заплата (2003, ТК ЦГ); Заплата (2004, Експ.); хр. Заплата (2006, ГЦСЧ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полонини (див. вище), що розкинулася на хребті.

Запле́ше[1], -ого; с.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну; вар. *Заплеша*: Zaplesze (1906

(1874), KuK K); Zaplesze (1933, MT K); Заплеша (2006, КВС, 122); Заплеше (2006, КГ, 22); Заплеша (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заплеше* ʻмісцевість за плесомʼ, пор. типологічно споріднені *заріччя* ʻмісцевість за рікоюʼ (СУМ, ІІІ, 233), *залісся* ʻмісцевість за лісом; узліссяʼ (ЕСУМ, ІІІ, 265). Апелятив *плесо* має в слов'янських мовах переважно значення, пов'язані з водою, у т. ч. ʻвідносно широка, зі спокійною течією ділянка річки між двома перекатами, закрутами; вільна від заростей, відносно спокійна ділянка якої-небудь водоймиʼ (ВТС, 796), ʻглибока спокійна вода (перев. на річці)ʼ (ГГ, 98, 150). Проте в деяких мовах і діалектах він уживається на позначення елементів рельєфу, пор. словен. *plesa* ʻгалявина в лісіʼ, укр. західнополіське *плесо* ʻневелика ділянка з якоюсь рослиннісю; певна площаʼ (СНГТВ, 79), ʻнизина біля річкиʼ (Череп., 161), ʻпологий берег річки, що заливається весняною водоюʼ (Дзендз.[1], 51), бук. *плесо* ʻполе між лісамиʼ (СБГ, 430). Які саме з цих значень стали мотивуючими для виникнення найменування кутка, встановити тепер важко.

Запле́ше², -ого; с.; горб; с. Молодятин, смт Печеніжин Кол. р-ну: Zaplesze (1932, PBW, II, 199); Заплеше (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), у кому височіє горб.

Запліський По́тік, -ого, -оку; ч.; потік; бас. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; смт Печеніжин Кол. р-ну: Запліський Потік (2006, КГ, 22). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻрічка, переважно невелика, струмок із стрімкою течієюʼ (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річкаʼ (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долинаʼ (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *запліський*, що вказує на витік гідрооб'єкта з горба *Заплеше* (див. вище), пор. також *куток Заплеше* (див. вище).

Запліт, -ота; ч.; куток; с. Торговиця Кол. р-ну: Запліт (2006, КВС, 170): Запліт (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *пліт* ʻогорожа, плетена з хмизуʼ (ВТС, 798), ʻогорожаʼ (Експ.). Вона вказує на місце розташування кутка.

За плота́ми; куток; с. Поточище Гор. р-ну: За плотами (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *плоти*, мн. від *пліт* (див. вище), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка за колишнім панським подвір'ям, яке було огороджене.

За пло́том; куток; смт Богородчани: За плотом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *пліт* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на те, що куток розташовувався колись за огорожею маєтку ґазди Микити Момота.

Запо́дрина, -и; ж.; куток; с. Красна Надв. р-ну: Заподрина (1998, Мих., 189). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заподрина* (діал.) ʻмісцевість за рівниною, долиною, сідловиною на схилі гориʼ, пор. *подрина*, *подина* ʻрівне місце, сідловина на схилі гориʼ (ГГ, 152), ʻрівнина; понижена місцевість, долина; невелике рівне місце на схилі або вершині гориʼ (Мар., 243), пор. також бойк. *заподра* ʻнедоступне місцеʼ (Онишк., І, 282). Вона вказує на місце розташування кутка.

Запо́дрини, -ин; мн.; присілок; с. Ковалівка Кол. р-ну: Zapodryn (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 268, арк. 65); Zapodryn (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 137, арк. 66); Заподрини (2008, МС, 153). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *заподрина* (див. вище). Вона вказує на місце розташування присілка.

Запо́дрино, -а; с.; урочище; с. Голосків Кол. р-ну: Zapodryno (1933, MT K). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заподрина*, *заподрино* (див. вище). Вона вказує на місце розташування урочища.

За попо́м; поля; **1**) с. Задубрівці Снят. р-ну: За попом (2011, УШ); **2**) с. Петрилів

Тлум. р-ну: За попом (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *піп* ʻдуховне звання у православній церкві, середнє між єпископом і дияконом; служитель релігійного культу, який має це звання й здійснює богослужіння’ (ВТС, 789) в орудному відмінку. Вони вказують на розташування полів за земельними ділянками священиків чи місцем їх проживання.

Запоріжжя, -я; с.; поле; с. Раківчик Кол. р-ну: Запоріжжя (2006, КВС, 138); Запоріжжя (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – народного найменування суч. Запорізької області. Вона має конотативне значення і вказує на рівну поверхню поля, подібно, як це є на Запоріжжі.

Запотіччя, -я; с.; куток; с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Запотіччя (2005, УКС, 7); Запотіччя (2007, ГР, 77). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *запотіччя* ʻмісцевість за потоком – за невеличною річкою, струмком’ (Експ.), пор. *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією’ (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річка’ (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина’ (СНГТК, 158–159). Вона вказує на місце розташування кутка.

Запото́ки[1], -ів; мн.; урочище; с. Бучачки Снят. р-ну: Запотоки (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *запотоки* (діал.) ʻмісцевість, територія *за потоками*’ (Експ.). Вона вказує на місце розташування урочища.

Запото́ки[2], -ів; мн.; потік; п. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; с. Бучачки Снят. р-ну: Запотоки (2003, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), через яке протікає потік.

Запото́ки[3], -ів; мн.; горб; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Запотоки (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *запотоки* (див. вище). Вона вказує на місце розташування горба.

Запотокові, -их; мн.; урочище (поле); с. Стриганці Тисм. р-ну: Запотокові (2011, Осташі). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій належало колись поле і які проживали за потоком. Можливо також, що цей мікротопонім мотивований прикметником *запотокові* ʻякі розташовані, знаходяться *за потоком*’. Ідеться тут не про одне, а про декілька полів.

За пото́ком[1]; куток (вулиця); с. Топорівці Гор. р-ну: За потоком (2005, СМТ[1], 56); За потоком (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *потік* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на розташування кутка за потоком Тополівка (див. далі).

За пото́ком[2]; поля; **1**) с. Сілець Тисм. р-ну: За потоком (2002, СНЧ, 38); **2**) с. Гостів Тлум. р-ну: За потоком (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *потік* (див. вище) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування полів.

Запото́чина, -и; ж.; куток; с. Камінне Надв. р-ну: Zapotoczyna (1934, SDW, № 22, s. 238); Запоточина (1978, ЗП, 9); Запоточина (1998, Мих., 189); Запоточина (2010, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *поточина* ʻпотічок’ (ГГ, 156), ʻпотік; долинка потоку; малий потік’ (Hr., 45). Вона вказує на місце розташування кутка.

За Пото́чиною; пасовище; с. Кривець Бог. р-ну: За Поточиною (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та гідроніма – найменування потоку *Поточина* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

Запрі́рва, -и; ж.; урочище (пасовище, лан); с. Дебеславці Кол. р-ну: Запрірва (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою пре-

фікса *за-* від мікротопоніма – найменування кутка *Прірва* (див. далі), за яким розкинулося урочище.

Запрова́лля, -я; с.; урочище; с. Петрів Тлум. р-ну: Запровалля (2006, Гач., 8); Запровалля (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *запровалля* ʻмісцевість *за провалом* – яром', пор. *провал* ʻпровалля; глибокий яр' (Мар., 245), ʻпропасть' (Лісняк, 360), ʻдолина ріки чи потоку; пропасть, яр' (Jurkowski, 121).

За Про́валом; урочище; с. Білка Гор. р-ну: За Провалом (2009, ГСС, 13). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Провал* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За Пру́том[1]; болотиста місцевість; м. Снятин: Za Prutem (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 58, арк. 11); За Прутом (2000, ПЗТ, 268). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та гідроніма – найменування річки *Прут* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування місцевості, яка є заповідним урочищем (ПЗТ, 268).

За Пру́том[2]; поля; **1**) с. Будилів Снят. р-ну: За Прутом (2011, УШ); **2**) с. Тулова Снят. р-ну: За Прутом (2012, НПС, 269). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімних комплексів, що складаються з прийменника *за* (див. вище) та гідроніма – найменування річки *Прут* (див. далі) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування полів.

Запру́ття[1], -я; с.; куток; с. Воскресинці Кол. р-ну: Запруття (2006, КВС, 26). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування місцини, у якій розкинувся куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *запруття* ʻмісцевість за рікою *Прут*'(Худ.[2], 101).

Запру́ття[2], -я; с.; село; Снят. р-н; нал. до Завальської с/р; віддаль до Снятина – 5 км, до Івано-Франківська – 102 км: Zaprucie (1752, ЛНБ ВР, ф. 5, опр. 1, спр. 2825/II, л. 2–3); Zaprucie (1900, SGG, 604); Zaprucie (1933, MT Sn.); Запруття (1947, АТП, 515); Запруття (2009, ІФ АТП[7], 159). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування місцини, у якій розкинулося куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *запруття* (див. вище).

За́пуст[1], -у; ч.; лісові урочища; **1**) с. Росільна Бог. р-ну: Zapust (1880, KuK S); Zapust (1932, MT S); Запуст (2011, УШ); **2**) с. Саджава Бог. р-ну: las Zapust (1932, MT S); Запуст (2003, Мороз, 7); **3**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Zapust (1855, AKKGL, Bl. 44); Zapust (1932, MT S); Запуст (2011, УШ); **4**) с. Хмелівка Бог. р-ну: Запуст (2012, ХПЛ, 446); **5**) с. Корнів Гор. р-ну: Запуст (2008, УШ); **6**) с. Богородичин Кол. р-ну: Zapust (1933, MT K); **7**) с. Іванівці Кол. р-ну: Zapust (1906 (1876), KuK K); Zapust (1933, MT K); Запуст (2011, КР); **8**) сс. Коршів, Ліски Кол. р-ну: Zapust (1933, MT K); Запуст (2006, КВС, 82); **9**) с. Нижня Велесниця Кол. р-ну: Запуст (2011, УШ); **10**) с. Раківчик Кол. р-ну: Запуст (2006, КВС, 138); **11**) с. Гвізд Надв. р-ну: Запуст (1998, Мих, 189); **12**) с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Запуст (2006, МСП, 16). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *запуст* ʻгусто вирослий ліс, густа молода зарість' (Грінч., II, 87), ʻмолодий ліс (недавно висіяний чи посаджений)' (Hr., 52), ʻкущі або інша рослинність, що дуже розрослася, вкриваючи яку-небудь поверхню' (СУМ, III, 296), ʻвеликий, звичайно буковий ліс' (Онишк., I, 283), 'молодий чистий ліс' (Поспелов, 27), пор. пол. *zapust* ʻчаща, густий ліс' (ПРС, 763). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

За́пуст[2], -а; ч.; кол. фільварок, нал. до с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Zapust (1895, SG, XIV, 414); Zapust (1900, SGG, 41). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), біля якого було засновано фільварок.

За́пуст[3], -у; ч.; горб; 418,1 м; с. Іванівці Кол. р-ну: Запуст (2011, КР). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучно-

го мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому височіє горб.

За́пуст[4], -у; ч.; куток; с. Коршів Кол. р-ну: Zapust (1934, SDW, № 20, s. 190); Запуст (2010, Досин, 24); Запуст (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), біля якого розкинувся куток.

За́пші, -ів; мн.; поле; с. Сілець Тисм. р-ну: Запші (2002, СНЧ, 38). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *запша* (розм. *запші*) ʻвідступлена (віддана) комусь земля, ділянкаʼ (Експ.), пор. пол. *zaprzaniec* ʻвідступникʼ (ПРС, 762)

За Ра́ковим Пото́ком; поле; с. Космач Бог. р-ну: За Раковим Потоком (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та гідроніма – найменування потоку *Раковий Потік* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

За́рва-гора́, -и, -и; ж.; гора; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну; вар. *Гора*: Гора (1996, Експ.); Зарва-гора (1997, ТЦВ, 101). – Назва утворена способом онімізації та поєднання в одну лексему апелятива *зарва* ʻзсув ґрунту, що утворюється після тривалих дощів; прірваʼ (ГГ, 78), ʻкрутий схил гориʼ (Мар., 228), ʻпрірва; (у горах) обвал, обривʼ (Онишк., I, 284), ʻзападина, обрив, урвищеʼ (Грінч., II, 88) та географічного номенклатурного терміна *гора*. Вона вказує на рельєф поверхні орооб'єкта. Варіант назви є семантичним утворенням від апелятива *гора*.

За народними переказами, на горі в давнину був монастир, оточений оборонними мурами. З північної сторони під ними були великі печери, у яких люди ховалися від татарської навали. Про такі події, що трапились у 1585, 1589 роках, описано в баладі, автором якої є сільський дяк і поет Микола Туліка. Коли до села наблизились турки й татари, говориться в ній, пролунав крик, щоб люди ховалися в печерах. Але там було вже повно мешканців сусідніх сіл. Тоді вербівчани не розгубилися, вилізли на гору, викопали рови й почали оборонятися. А вночі напали на сонний табір ворога й майже повністю його знищили, визволивши всіх невільників. Лише малій горстці загарбників удалося втекти в сусіднє село Мишин.

На горі за сприяння колишнього опришка Григорія Семенюка, що діяв під прізвиськом Михайла Малярчука, у 1788–1808 роках була побудована церква, яка збереглася й понині (ТЦВ, 95–107).

Зарвани́ця[1], -і; ж.; лісове урочище; с. Хмелева, смт Чернелиця Гор. р-ну: Zarwanyсia (1880, KuK JCz.); Зарваниця (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *зарваниця* ʻстрімка скалаʼ (Мар., 238; Hr., 52). Вона вказує на характер поверхні урочища.

Зарвани́ця[2], -і; ж.; кол. фільварок, нал. до смт Чернелиця Гор. р-ну, тепер ліс: Zarwanica (1895, SG, XIV, 427); Zarwanica (1900, SGG, 213); ліс Зарваниця (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), біля якого виник фільварок.

Зарвани́ця[3], -і; ж.; гора; 413 м; с. Кропивище Кол. р-ну: Zarwanica (1933, MT Kuty). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *зарваниця* (див. вище). Вона вказує на характер схилів гори.

За́рви[1], зарв; мн.; урочище; с. Маркова Бог. р-ну: Зарви (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *зарва* ʻзсув ґрунту, що утворюється після тривалих дощів; прірваʼ (ГГ, 78), ʻкрутий схил гориʼ (Мар., 228), ʻпрірва; (у горах) обвал, обривʼ (Онишк., I, 284), ʻзападина, обрив, урвищеʼ (Грінч., II, 88). Вона вказує на характер поверхні урочища, порізаного ярами зі зсувами.

За́рви[2], зарв; мн.; урвище; с. Саджавка Надв. р-ну: Зарви (1998, Мих., 189). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *зарва* (див. вище).

За Рі́жниками; поле; с. Балинці Снят. р-ну: За Ріжниками (2012, НПС, 39). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що

складається з прийменника *за* (див. вище) та ороніма – найменування гори *Ріжники* (див. далі), за якою розкинулося поле.

Заріка́[1], -и; ж.; кутки; **1**) с. Жураки Бог. р-ну: Заріка (2011, Експ.); **2**) с. Монастирчани Бог. р-ну: Заріка (1985, ІГ, ІІ, 392); **3**) с. Пороги Бог. р-ну: Zarzeka (1935, MT Porohy); Заріка (2011, УШ); **4**) с. Вовчинець Ів.-Франк. м/р: Заріка (1975, АСЗ, І, 696); Заріка (2003, СМЦ, 11); **5**) с. Грабич Кол. р-ну: Заріка (2006, КВС, 41); **6**) с. Княждвір Кол. р-ну: Заріка (1985, ІГ, ІІ, 419); Заріка (2006, КВС, 64); **7**) с. Шепарівці Кол. р-ну: Заріка (2006, КВС, 186); **8**) смт Ланчин Надв. р-ну: Заріка (2011, Експ.); **9**) с. Назавизів Надв. р-ну; вар. *Заріччя*: Заріччя (1947, АТП, 510), Заріка (1998, Мих., 189); Заріка (2010, Експ.); **10**) с. Фитьків Надв. р-ну: Заріка (1998, Мих., 189); Заріка (2010, Експ.); **11**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Заріка (2006, ПС, 6); Заріка (2011, УШ); **12)** с. Рудники Снят. р-ну: Заріка (2011, УШ); **13)** с. Довге Тисм. р-ну: Заріка (2011, УШ); **14**) м. Тисмениця; інша назва – *Тлумацьке передмістя* (див. далі): Заріка, або Тлумацьке передмістя (2008, Тисм.[1], 35). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *заріка* (діал.) ʻзаріччя; місцевість за рікоюʼ (Худ.[2], 102). Вони вказують на місця розташування кутків.

Заріка́[2], -и; ж.; урочище; с. Кривець Бог. р-ну: Заріка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заріка* (див. вище). Вона вказує на місце розташування урочища.

Заріка́-Горі́шна, -и, -ої; ж.; куток; смт Ланчин Надв. р-ну: Заріка-Горішна (1998, Мих., 189); Заріка-Горішна (2010, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *заріка* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *горішна* ʻяка міститься або розташована зверху; верхняʼ (ВТС, 237), що вказує на розташування кутка у верхній, горішній щодо гірського масиву частині селища, пор. *Заріка-Долішна*.

Заріка́-Доліішна, -и, -ої; ж.; куток; смт Ланчин Надв. р-ну: Заріка- Долішна (2010, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *заріка* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *долішна* ʻяка міститься або розташоване внизу; нижняʼ (ВТС, 237), що вказує на розташування кутка в нижній, долішній щодо гірського масиву частині селища, пор. *Заріка-Горішна*.

За рікóю[1]; куток; м. Івано-Франківськ: Za Rzeką (1932, MT S); За рікою (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *ріка* ʻводний потік, що живиться із джерела або стоком атмосферних опадів і тече по видовжених зниженнях рельєфу від верхів'я до гирлаʼ (ВТС, 1036) в орудному відмінку. Вона вказує на розташування кутка *за рікою* Рудка (див. далі).

За рікóю[2]; кутки; **1**) с. Сопів Кол. р-ну: Za Rzeką (1900, SGG, 195); Зарікою (2011, УШ); **2**) с. Кулачківці Снят. р-ну: За рікою (1988, КК, 696). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *ріка* (див. вище) в орудному відмінку. Вони вказують на розташування кутків відповідно *за ріками* Сопівка та Чорнява.

За рікóю[3]; поле; с. Довге Тисм. р-ну: За рікою (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *ріка* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на розташування поля *за рікою* Дністер.

Зарі́нки[1], -ів; мн.; урочища; **1**) с. Кривець Бог. р-ну: Зарінки (2011, УШ); **2**) с. Кричка Бог. р-ну: Зарінки (2011, УШ); **3**) с. Шепарівці Кол. р-ну: Зарінки (2011, УШ); **4**) с. Іллінці Снят. р-ну: Зарінки (2011, УШ); **5**) м. Снятин: Зарінки (2011, УШ); Зарінки (2012, НПС, 22). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *зарінок* зі значеннями ʻне зарослі кущами кам'янисті береги річки, потоку; кам'янистий луг над

річкою’ (Мар., 229), ʻнизина, луг біля річки (над річкою)’ (Лісняк, 359), ʻмісце біля річки, устелене галькою; лука, пасовище біля річки” (ГГ, 78), ʻмісце біля річки, занесене камінням і поросле травою’ (Онишк., І, 284), ʻкам’яниста лука над рікою; не зарослі кущами береги річки чи потоку’ (Hr., 52), ʻпологий берег річки, вкритий рінню; рівне місце біля річки, поросле травою’ (ВТС, 324). Вони вказують на розташування урочищ біля потоків і рік та на характер їх ґрунтів.

Зарі́нки[2], -ів; мн.; поля; **1**) с. Княже Снят. р-ну: Зарінки (2011, УШ); **2**) с. Драгомирчани Бог. р-ну: Зарінки (2008, РДХ, 357). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *зарінок* (див. вище). Вони вказують на місця розташування полів та на характер їх ґрунтів.

Зарі́нки[3], -ів; мн.; куток; с. Рудники Снят. р-ну: Зарінки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *зарінок* (див. вище). Вона вказує на розташування кутка біля потоку та на характер його ґрунту.

Зарі́нок[1], -нка; ч.; кутки; **1**) с. Баб’янка Кол. р-ну: Зарінок (2006, КВС, 5); **2**) с. Кийданці Кол. р-ну: Зарінок (2007, КГЗ, 5); Зарінок (2011, УШ); **3**) с. Ковалівка Кол. р-ну: Зарінок (2008, Боєчко, 5); **4**) с. Джурів Снят. р-ну: Зарінок (2010, Експ.); **5**) смт Заболотів Снят р-ну: Зарінок (2009, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *зарінок* (див. вище). Вони вказують на місця розташування кутків та на характер їх ґрунтів.

Зарі́нок[2], -нку; ч.; урочища; **1**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Зарінок (1998, Мих., 189); **2**) с. Джурів Снят. р-ну: Зарінок (2011, УШ); **3**) с. Троїця Снят. р-ну: Зарінок (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *зарінок* (див. вище). Вони вказують на місця розташування урочищ та на характер їх ґрунтів.

Зарі́нок-Па́нський, -нку, -ого; ч.; пасовище; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Зарінок-Панський (1998, Мих., 189). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *зарінок* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *панський*, що вказує на належність пасовища в давнину *панові* чи *панам*.

Зарі́нь, -і; ж.; поле; с. Побережжя Тисм. р-ну: Зарінь (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *рінь* ʻгрубий пісок, гравій, галька і т. ін.’ (ВТС, 1036), ʻберег, покритий галькою; відкладення гальки; дрібні камінці’ (Мар., 247), ʻмісцевість, укрита зернистим піском і гравієм, переважно над річкою’ (Худ.[2], 217), ʻприбережний пісок, гравій, галечник; берег ріки, вкритий піщано-галечниковими наносами’ (Лящук, ГН, 68), ʻмісця над річкою, покриті гравієм’ (Онишк., ІІ, 178). Вона вказує на місце розташування поля.

Зарі́цький, -ого; ч.; ліс; с. Рудники Снят. р-ну: Заріцький (2003, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *заріцький* ʻякий розташований, знаходиться за рікою (Рибницею)’.

Зарі́ча́нка, -и; ж.; куток; с. Воскресинці Кол. р-ну: Зарічанка (1988, КК, 613); Зарічанка (2006, КВС, 26). – Назва утворена за допомогою конфікса *за-…-анк(а)* від апелятива *ріка* ʻводний потік, що живиться із джерела або стоком атмосферних опадів і тече по видовжених зниженнях рельєфу від верхів’я до гирла’ (ВТС, 1036). Вона вказує на розташування кутка *за рікою* Прут.

Зарі́чна, -ої; ж.; кутки (частини сіл); **1**) с. Грабич Кол. р-ну: Зарічна (2006, КВС, 41); **2**) с. Хом’яківка Снят. р-ну: Зарічна (2005, Дан., 8). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *зарічна* ʻяка розташована, знаходиться за рікою’.

Зарі́ччя[1], -я; с.; кутки; **1**) с. Пороги Бог. р-ну: Заріччя (2011, Експ.); **2**) кол. окреме село, тепер част. смт Солотвин Бог. р-ну: Zarzecze (1670, RRDZH, 56); Zarzecze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 86); Zarzyce (1855, AKKGL, Bl. 44); Zarzecze (1895, SG, XIV, 434); Заріччя (1947, АТП, 516); Заріччя (2011, УШ); **3**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Zarzyecze (1643, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 85, фас. 41); Zarzycze (1832, SCML,

82); Zarzycze (1880, KuK S); Zarzecze (1895, SG, XIV, 434); Zarzecze (1934, SDW, № 22, s. 243); х. Заріччя (1947, АТП, 499); Заріччя (2011, УШ); **4**) с. Яблунька Бог. р-ну; давня назва – *Заріцька*: Zarycka (1934, SDW, № 22, s. 237); х. Заріччя (1947, АТП, 516); Заріччя (1961, ІФ АТП[1], 79); **5**) с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Заріччя (2008, УШ); **6**) с. Струпків Кол. р-ну: Заріччя (2006, КВС, 165); Заріччя (2011, УШ); **7**) кол. хутір, об'єдн. з с. Назавизів Надв. р-ну, тепер його куток: Заріччя (1947, АТП, 510); **8**) с. Тисменичани Надв. р-ну; вар. *Зарічі*: Зарічі (1998, Мих., 189); Заріччя (2010, Експ.); **9**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Zarzecze (1895, SG, XIV, 434). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *заріччя* (< псл. **zaréčьje*) ʻмісцевість за рікоюʼ (СУМ, ІІІ, 233). Вони вказують на місця виникнення та розташування кутків.

Зарі́ччя², -я; с.; пасовище; с. Саджавка Надв. р-ну; вар. *Зарічі*: Зарічі (1998, Мих., 189); Заріччя (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заріччя* (див. вище). Вона вказує на місце розташування пасовища. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, для якої характерні стягнення [*ч:*] у [*ч*] та закінчення *-і* в іменниках середнього роду другої відміни замість літературного *-а*.

За ро́вом; пасовище; с. Яківка Тлум. р-ну: За ровом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *рів* ʻдовга глибока канава, розмита водою або викопана в землі' (ВТС, 1032) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

За́руб¹, -а; ч.; куток; с. Молодятин Кол. р-ну: Заруб (2006, КГ, 21); Заруб (2008, БГ, 14). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заруб* ʻмісцевість, позначена зарубками або огороджена повалениими (зрубаними) деревами' (Експ.), ʻу феодальні часи місцевість, земельний наділ, визначений способом "зарубування" його меж на якихось об'єктах рельєфу' (Худ.[2], 102), ʻмала кошара для худоби; огорожа на полі від худоби; місце, де доїли корів перш, ніж вигнати на пашу' (Онишк., І, 285), пор. також *заруб* ʻзасік; місце у стодолі, де складають снопиʼ (Шило, 119, 124). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, межі якої були позначені зарубками на деревах або огорожею з повалених дерев.

За́руб², -у; ч.; пасовище; с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Заруб (1995, ТМН, 15); Заруб (2000, Ост., 9); Заруб (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заруб* (див. вище). Вона вказує на те, що пасовище колись було огороджене зрубаними деревами.

За́руб³, -у; ч.; джерело; с. Антонівка Тлум. р-ну: Заруб (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заруб* (див. вище). Вона вказує на те, що джерело колись було огороджене зрубаними деревами.

За́руба, -и; ж.; поле; с. Буківна Тлум. р-ну: Заруба (2009, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заруба* ʻт. с., що *заруб* (див. вище); огорожа з повалених (зрубаних) дерев' (Експ.). Вона вказує на характер визначення меж поля в давнину.

За́руби, -ів; мн.; поле; с. Нижнів Тлум. р-ну: Заруби (2009, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *заруб* (див. вище). Вона вказує на характер визначення меж поля в давнину.

Зарудá¹, -и; ж.; урочище; с. Хвалибога Гор. р-ну: Zaruda (1933, МТ К). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування урочища *Руда* (див. далі), за яким розміщений цей топооб'єкт.

Зарудá², -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Грушка Тлум. р-ну: Zaruda (1900, SGG, 699). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування урочища *Руда* (див. далі), за яким розкинувся фільварок.

Зарудá³, -и; ж.; поле; смт Обертин Тлум. р-ну; давня назва – *За Рудами*: Za Rudami (1906 (1876), KuK K); Za Rudami (1933, МТ К); Заруда (2011, УШ). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище)

та мікротопоніма – найменування поля *Руди* (див. *Руда*) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля. Сучасне його найменування виникло в результаті стягнення давнього словосполучення в одну лексему та її сингуляризації.

Зару́дка, -и; ж.; куток; с. Підпечери Тисм. р-ну: Зарудка (1975, АСЗ, І, 724). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *рудка*, дем. від *руда* ʻіржаве болото; заболочена низовинаʼ (Мар., 248), ʻболото з домішком залізної рудиʼ (ГГ, 166), ʻіржаве багно; болотистий луг, болотистий берегʼ (ЕСУМ, V, 134). Вона вказує на місце розташування кутка.

За Ру́дкою; урочище; с. Сілець Тисм. р-ну; вар. *За Рудков*: За Рудков (2002, СНЧ, 38); За Рудкою (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та гідроніма – найменування потічка *Рудка* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища. Варіант назви з'явився під впливом місцевих говірок, у яких іменники першої відміни в орудному відмінку мають закінчення *-ов*, *-ев* замість літературного *-ою*, *-ею*.

За Са́батом; горб; с. Колодіївка Тисм. р-ну: За Сабатом (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Сабат* в орудному відмінку, пор. п-ще *Сабат* (ІФД, 354). Вона вказує на розташування горба за садибою чоловіка з названим вище прізвищем.

За са́дом[1]; куток (вулиця); с. Топорівці Гор. р-ну: За садом (2005, СМТ[1], 57). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *сад* ʻспеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощоʼ (ВТС, 1094) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

За са́дом[2]; поле; с. Яківка Тлум. р-ну: За садом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *сад* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

За Са́нцевим Пото́ком; поле; с. Космач Бог. р-ну: За Санцевим Потоком (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та гідроніма – найменування потоку *Санцевий Потік* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Засело́[1], -а, с.; куток; смт Чернелиця Гор. р-ну: Засело (1978, Гор., 470); Засело (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *село* ʻнаселений пункт (звичайно невеликий), жителі якого займаються переважно обробітком землі' (ВТС, 1113), діал. (гуц.) ʻцентральна частина такого поселення' (НП, 147), ʻзаселене місце' (Худ.[2], 226). Вона вказує на місце виникнення кутка.

Засело́[2], -а, с.; куток; с. Закрівці Кол. р-ну: Засело (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування кутка *Село* (див. далі), за яким розкинувся цей топооб'єкт.

За село́м[1]; урочище; с. Рашків Гор. р-ну: За селом (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *село* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За село́м[2]; кутки; **1**) с. Семаківці Гор. р-ну: За селом (2012, Експ.); **2**) с. Підвисоке Снят. р-ну: За селом (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *село* (див. вище) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування кутків.

За село́м[3]; поля; **1**) с. Підвисоке Снят. р-ну: За селом (2011, УШ); **2**) с. Хом'яківка

Снят. р-ну: За селом (2005, ХМ, 8); **3**) с. Петрилів Тлум. р-ну: За селом (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *село* (див. вище) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування полів.

За Семелюко́м; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: За Семелюком (2004, Ром., 12). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Семелюк* в орудному відмінку, пор. п-ще *Семелюк* (ІФД, 359). Вона вказує на розташування поля за садибою чоловіка з названим вище прізвищем.

Заси́гла, -и; ж.; куток; с. Манява Бог. р-ну: Засигла (2011, УШ). – Назіва утворена за допомогою префікса *за-* від мікротопоніма – найменування кутка *Сигла* (див. далі), за яким розкинувся цей топооб'єкт.

За си́лосними яма́ми; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: За силосними ямами (2004, Ром., 12); За силосними ямами (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та словосполучення *силосні ями* в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Засі́нне, -ого; с.; урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Засінне (2000, ЕКол., ІІІ, 38); Засінне (2006, КГ, 17). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *засінне* ʻяке знаходиться, розташоване за *сіном* – сінокосом', пор. *сіно* (діал.) ʻсінокіс' (Експ.).

За скла́дом; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: За складом (2004, Ром., 12); За складом (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *склад* ʻвідповідно обладнане місце, будівля або приміщення для зберігання чого-небудь (продуктів, матеріалів і т. ін.' (ВТС, 1136) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

За́скоки, -ів; мн.; поле; с. Гвізд Надв. р-ну: Заскоки (1998, Мих., 189). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *заскок* з різними значеннями: а) ʻзахоплена кимсь земля', *заскік* ʻчастина ниви, що заходить у чужу' (Онишк., І, 286), пор. ст.-укр. *заскочити* ʻзахопити' (Тимч., І, 287); б) ʻвідхилення від норми' (СУМ, ІІІ, 315). Яке з цих значень стало мотивуючим для назви поля, встановити достеменно тепер неможливо.

За Слобі́дкою; поле; с. Побережжя Тисм. р-ну: За Слобідкою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування кутка *Слобідка* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

За сні́цею; поле; с. Сілець Тисм. р-ну; вар. *За снісцев*: За снісцев (2002, СНЧ, 38); За сніцею (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та польського апелятива *śnieć* (бот.) ʻспориш' (ПРС, 619) в орудному відмінку. Вона вказує на .розташування поля за місцевістю, де росте названа вище рослина. Варіант назви з'явився під впливом місцевих говірок, у яких іменники першої відміни в орудному відмінку мають закінчення *-ов*, *-ев*.

За сно́жев; поле; с. Драгомирчани Тисм. р-ну: За сножев (2008, РДХ, 356). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *сножа* (діал.) ʻніколи не орана земля між потоками, де вони зливаються; горбок в лісі між потоками', пор. *сноз* ʻт. с.' (ЕСУМ, V, 337). Вона вказує на місце розташування поля. Форма назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій іменники першої відміни в орудному відмінку мають закінчення *-ов*, *-ев*.

За́сови, -ів; мн.; урочище; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Засови (2006, КГ, 19). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *засов*, *засув* ʻкруча; місце,

де засунуло берег; провал' (ЕСУМ, V, 341–342), ʻурвище, провалля' (Нг., 52). Вона вказує на характер поверхні урочища.

За́сови, -ів; мн.; поле; с. Ісаків Тлум. р-ну: Засови (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *засов*, *засув* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні поля.

За́спа, -и; ж.; урочище (поле); с. Довге Тисм. р-ну: Заспа (2011, Осташі). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заспа* ʻнасипи піску або снігу, піскові дюни, снігові замети, кучугури' (ЕСУМ, V, 239). Вона вказує на те, що на полі вітри взимку навівають кучугури снігу.

За спиртзаво́дом; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: За спиртзаводом (2004, Ром., 12); За спиртзаводом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *спиртзавод* ʻпідприємство, де виробляють спирт' (ВТС, 1189) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Заста́в, -у; ч.; урочище; смт Отинія Кол. р-ну; давня назва – *За ставом:* Za stawem (1906 (1876), KuK K); Застав (1998, От., 16); Застав (2006, КВС, 116); Застав (2011, УШ). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *став* ʻводоймище (у природному чи штучному заглибленні) з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатою' (ВТС, 1185), ʻштучна чи природна водойма, мокра заболочена низина' (Лісняк, 361), ʻмісце, де раніше був став' (Мар., 250) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища. Сучасне його найменування виникло в результаті стягнення в одне слово давньої назви.

За ставá́ми; урочища (поля); **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: За ставами (2008, УШ); **2**) с. Корнів Гор. р-ну: За ставами (2008, УШ); **3**) с. Задубрівці Снят. р-ну: За ставами (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *стави*, мн. від *став* (див. вище), в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування урочищ.

Заставú, -ів; мн.; урочища; **1**) с. Рашків Гор. р-ну: Застави (2008, УШ); **2**) с. Братишів Тлум. р-ну: Застави (2011, УШ. – Назви утворені за допомогою префікса *за-* від апелятива *стави*, мн. від *став* (див. вище). Вони вказують на на місця розташування урочищ.

Заставкú, -ів, мн.; горб; с. Серафинці Гор. р-ну: Zastawki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 68, арк. 35); Заставки (2004, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *заставки* ʻмісцевість, горб *за ставками*'.

Заста́вна, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Закрівці Кол. р-ну: Заставна (2006, КВС, 54). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації прикметника *заставна* ʻяка розташована, знаходиться за *ставом*'. Можливо також, що цей мікротопонім мотивований названим вище прикметником зі значенням ʻяка віддається в заставу', пор. бойк. *застава* ʻвіддавання землі в заставу до часу повернення боргу' (Онишк., I, 287).

За переказами місцевих жителів, куток названий так тому, що тут жив один господар, якій відавав свої землі під заставу.

За ставо́м; куток; с. Торговиця Гор. р-ну: За ставом (2010, ТСІ, 18). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *став* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

За стадіо́ном; куток; с. Тязів Тисм. р-ну: За стадіоном (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *стадіон* ʻкомплексна спортивна споруда, яка складається з футбольного поля, майданчиків, бігових доріжок, трибун для глядачів, допоміжних приміщень і при-

значена для тренувань і змагань з різних видів спорту’ (ВТС, 1186) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

За стайня́ми[1]; урочище; с. Прикмище Гор. р-ну: За стайнями (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *стайні*, мн. від *стайня* ‘спеціальне приміщення, будівля, де тримають худобу’ (ВТС, 1186), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За стайня́ми[2]; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: За стайнями (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *стайні*, мн. від *стайня* (див. вище), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

За Стари́м То́ком; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: За Старим Током (2004, Ром., 12); За Старим Током (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та ергоніма – найменування площадки для зберігання зерна *Старий Тік* в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля. В основі ергоніма лежить апелятив *тік* ‘розчищене місце, спеціально підготовлений майданчик надворі або в приміщенні для молотьби, очищення й прошушування зерна; скирти, стіжки, ожереди і т. ін., що стоять на такому місці’ (ВТС, 1249), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *старий* ‘який виник давно; який існує довгий час; давній’ (ВТС, 1188), що вказує на час його облаштування.

За Сте́бником; урочища (поля); **1**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: За Стебником (2011, УШ); **2**) с. Гаврилівка Надв. р-ну; вар. *Застебник*: Застебник (1998, Мих., 189); За Стебником (2011, Бойко). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімних комплексів, що складаються з прийменника *за* (див. вище) та гідронімів – найменувань потоків *Стебник* (див. далі) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування урочищ. Варіант назви урочища в с. Гаврилівка є префіксальним утворенням на *за-* від названого вище гідроніма.

За суглука́ми; урочище; с. Вербівці Гор. р-ну: За суглуками (2011, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *суглуки*, мн. від *суглук* (діал.) ‘вузька дорога, стежка (50–60 см) між полями’ (МП), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За Суходо́лом; ліс; с. Долина Тлум. р-ну: За Суходолом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування кутка *Суходіл* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування лісу.

За Тишкі́вцями; болото; площа 1,1 га; с. Тишківці Гор. р-ну: За Тишківцями (1995, ПЗФ, 26); За Тишківцями (2000, ПЗТ, 255). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Тишківці* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування гідрооб’єкта, що є заповідним урочищем (ПЗТ, 255).

Зати́шна, -ої; ж.; печера; с. Одаїв Тлум. р-ну: Затишна (2011, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *затишна* ‘захищена від вітру; сповнена тиші, спокою’ (ВТС, 334). Вона вказує на характер будови печери та враження від неї.

За́тінь, -і; ж.; урочище; с. Рунґури Кол. р-ну: Затінь (2002, Рунґ., 240). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *затінь* ‘затінок’ (ЕСУМ, V, 580), ‘схил гори, не освітлений сонцем’ (Мар., 229). Вона вказує на розміщення урочища в затемненому місці.

За Товма́чем; ліс; с. Красна Надв. р-ну: За Товмачем (2009, Експ.). – Назва утворена

способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та гідроніма – найменування потоку *Товмач* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування лісу.

Затóка, -и; ж.; луг; с. Ямниця Тисм. р-ну: Затока (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *затока* ʻчастина річки, що врізається в суходіл; бухтаʼ (ВТС, 335). Вона вказує на те, що луг заливається водою під час кожної повені.

За Тýркою; урочище; смт Заболотів Снят. р-ну: Za Turką (1906 (1876), KuK K). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та гідроніма – найменування річки *Турка* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За Федúхою; поле; с. Добровляни Тисм. р-ну; вар. *За Федихов*: За Федихов (2009, БЛ[2], 180); За Федихою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та андроніма *Федиха* – найменування жінки за іменем чоловіка в орудному відмінку, пор. особове ім'я *Федь* < *Федір* (СУІ, 375). Вона вказує на розташування поля за садибою названої вище жінки. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій іменники першої відміни в орудному відмінку мають закінчення *-ов*, *-ев*.

Зафігýра[1], -и; ж.; куток; с. Вікняни Тлум. р-ну: Зафігура (2007, Вікн., 25). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *фігура*, що позначає великий дерев'яний хрест, біля якого на Зелені свята проходить богослужіння, пор. *фігура* ʻхрест із зображенням розп'яття або статуя святого, що їх ставили на великих дорогах, перев. на роздоріжжіʼ (ВТС, 1320). Вона вказує на місце розташування кутка.

Зафігýра[2], -и; ж.; урочище; с. Ісаків Тлум. р-ну; давня назва – *За Фігурою*: Za Figurą (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 3, арк. 20); Za Figurą (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 82, арк. 20); Зафігура (2011, УШ). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *фігура* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на розташування поля за статуєю Матері Божої, яку поставили колись поляки. Тут вони збиралися у святкові дні (свого костелу в селі не мали), молилися, співали. Сучасне найменування урочища з'явилося в результаті стягнення в одну лексему давньої назви.

За фігýрою; поле; с. Виноград Гор. р-ну: За фігурою (1988, КК, 594). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *фігура* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

За Фíліним; урочище; с. Белелуя Снят. р-ну: За Філіним (2000, Марусик, 16). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Філін* в орудному відмінку, пор. п-ще *Філін* (СП, 363). Вона вказує на розташування урочища за садибою чоловіка з названим вище прізвищем.

Зафíлипú, -ів; мн.; поле; с. Стецева Снят. р-ну: Зафілипи (2012, БЛ[4], 202). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від групового антропоніма – найменування родини *Філипи*, за обійстям якої розкинулося поле, пор. особове ім'я *Філип* < *Пилип* (СУІ, 296).

За Франчúхов; пасовище; с. Прикмище Гор. р-ну: За Франчихов (2012, БЛ[4], 203). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та андроніма *Франчиха* – найменування жінки за прізвищем чоловіка, в орудному відмінку, пор. п-ще *Франко* (ІФД, 388). Вона вказує на розташування пасовища за садибою названої вище жінки. Форма назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій іменники першої відміни в орудному відмінку мають закінчення *-ов*, *-ев*.

Захарукú, -ів; мн.; куток; с. Джурків Кол. р-ну: Захаруки (2007, ЕКол., V, 49); Захаруки (2012, БЛ[4], 202). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала куток, пор. п-ще *Захарук* (СП, 152).

Захарючкóва, -ої; ж.; урочище; с. Задубрівці Снят. р-ну: Захарючкова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від андроніма *Захарючка* – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, очевидно, належало колись урочище, пор. п-ще *Захарюк* (Експ.).

За Хáщею[1]; урочище; с. Задубрівці Снят. р-ну: За Хащею (2012, НПС, 115). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Хаща* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За Хáщею[2]; поле; с. Хом'яківка Снят. р-ну: За Хащею (2005, ХМ, 8). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Хаща* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Зáхідні Гóни, -их, -ів; мн.; поле; с. Виноград Гор. р-ну: Західні Гони (1988, КК, 593). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гони*, мн. від *гін* 'смуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін); українська старовинна народна міра довжиною від 60 до 120 сажнів' (ВТС, 182, 191), 'міра поля і простір у довжину 60 саж' (Грінч., І, 307), а атрибутивним членом – прикметник *західні*, що вказує на розташування поля в західній частині села, пор. *Горішні Гони*, *Долішні Гони*, *Середні Гони.*

Захрéст, -а; ч.; куток; с. Острівець Гор. р-ну: Захрест (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *хрест* 'предмет і символ культу християнської релігії, який являє собою стрижень з однією або кількома поперечками у верхній половині (за євангельською легендою, на стовпці з перехрестям було розіп'яно Христа)' (ВТС, 1352). Вона вказує на місце розташування кутка.

За хрестóм; поле; с. Яківка Тлум. р-ну: Za chrestom (1906 (1876), KuK K); За хрестом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *хрест* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Зацвúнтар, -я; ч.; поле; с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Зацвинтар (1995, ТМН, 15); Зацвинтар (2000, Ост., 9); Зацвинтар (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *цвинтар* 'місце, відведене для поховання померлих; кладовище' (ВТС, 1359). Вона вказує на місце розташування поля.

За цвúнтарем[1]; поля; **1**) с. Топорівці Гор. р-ну: За цвинтарем (2005, СМТ[1], 51); **2**) с. Пасічна, тепер част. міста Івано-Франківськ: За цвинтарем (1975, АСЗ, І, 717); **3**) с. Підвисоке Снят. р-ну: За цвинтарем (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *цвинтар* (див. вище) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування полів.

За цвúнтарем[2]; горб; с. Колодіївка Тисм. р-ну: За цвинтарем (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *цвинтар* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування горба.

За цегóльнею; куток; с. Джурків Кол. р-ну: За цегольнею (2006, КВС, 46). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *цегольня* (діал.) 'цегельня; завод, що виробляє цеглу' (ВТС, 1359)

в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

За це́рквою; урочище; с. Кривець Бог. р-ну: За церквою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *церква* ʻбудівля, у якій відбувається християнське богослужіння’ (СУМ, XI, 202) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Зацо́вдри, -ер; мн.; поле: с. Грушка Тлум. р-ну: Зацовдри (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від ороніма – найменування смуги гіпсових горбів *Цовдри* (див. далі), за якими розкинулося поле.

За Чагро́м; урочище; с. Белелуя Снят. р-ну: За Чагром (2000, Марусик, 16). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Чагор* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За Чо́рним[1]; урочище (поле); с. Гаврилівка Надв. р-ну: За Чорним (2011, Бойко). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та гідроніма – найменування потоку *Чорний* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За Чорним[2]; куток; с. Павлівка Тисм. р-ну: За Чорним (1997, Павл., 8). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Чорний* (див. *Чорний Ліс*) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Зачорно́ва, -ої; ж.; куток; смт Обертин Тлум. р-ну: Зачорнова (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від гідроніма – найменування річки *Чорнова* (див. *Чорнява*), за якою розкинувся куток.

За Чорня́вою; куток; смт Заболотів Снят. р-ну: Za Czerniawą (1906 (1876), KuK K); Za Czerniawą (1933, MT K). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та гідроніма – найменування річки *Чорнява* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

За шля́хом; урочище; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: За шляхом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *шлях* ʻсмуза землі, призначена для їзди та ходіння; дорога’ (ВТС, 1401) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

За штри́кою; куток; с. Прутівка Снят. р-ну: За штрикою (2007, КПС, 26). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *штрика* (діал.) ʻзалізничне полотно’ (ЕСУМ, VI, 481) в орудному відмінку. Вона вказує на на місце розташування кутка.

Заялі́на, -и; ж.; поле; с. Молодків Надв. р-ну: Заялина (1998, Мих., 189). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *ялина* ʻялиновий ліс, гай’ (ВТС, 1124). Вона вказує на місце розташування поля.

Заярі́, -ів; мн.; пасовище; с. Середній Майдан Надв. р-ну; вар. *Заярі*: Заярі (1998, Мих., 189); Заяри (2010, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *за-* від апелятива *яри*, мн. від *яр* ʻглибока довга западина (перев. з крутими або прямовисними схилами), що утворилася внаслідок розмиву пухких порід тимчасовими потоками’ (ВТС, 1424). Вона вказує на місце розташування пасовища. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

За я́ром; куток; м. Снятин (куток Микулинці): За яром (1982, КС, 93); За яром (2012, НПС, 27). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та апелятива *яр* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

За Ясені́вцем; куток: м. Снятин (куток Микулинці): За Ясенівцем (2012, НПС, 27). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *за* (див. вище) та мікротопоніма – найменування яру *Ясеновець* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

За́яців Про́вал, -евого, -у; ч.; урочище (яр); с. Підвербці Тлум. р-ну: Заяців Провал (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *провал* ʻпровалля; глибокий яр’ (Мар., 245), ʻпропасть’ (Лісняк, 360), ʻдолина ріки чи потоку; пропасть, яр’ (Jurkowski, 121), ʻобвал; місце, де зсунулася земля’ (Онишк., II, 150), ʻпромитий водою яр’ (СПГ, 176), а атрибутивним членом – прикметник *заяців*, що вказує на наявність в яру *зайців*. Можливо також, що в основі атрибутивного члена лежить антропоніма *Заяць*, пор. п-ще *Заяць* (ІФД, 255).

За́ячий, -ого; ч.; горб; с. Кулачківці Снят. р-ну: Заячий (2010, БЛ[1], 342). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-ий* від антропоніма *Заяць*, пор. п-ще *Заяць* (ІФД, 255); б) утворенням способом субстантивації та онімізації прикметника *заячий* ʻна якому водяться *зайці*’.

Збіч, збочу; ч.; урочище (схил гори); с. Стриганці Тисм. р-ну: Збіч (2010, СОНС, 44); Збіч (2011, Осташі). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *збіч* ʻсхил гори, височини, насипу; узбіччя’ (Експ.), ʻчастина гори; схил гори’ (Лісняк, 359).

Збо́рів, -ова; ч.; кол. поселення біля с. Белелуя Снят. р-ну, тепер не ідент.: wsi … Toporowce, Zborow… są wisziolki na gruncie byaloloiskim (1554–1571, ЖУР, VII, 1470; Zborow (1579, ŹDz, XVIII/I, 102). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Збор*, пор. давнє особове ім’я *Зборъ* (Мор., 88), ст.-п. *Zbor* (SSNO, IV, 286) < *Зборимиръ*, *Зборославъ* (Мор., 89).

Збро́ди[1], -ів; мн.; урочище (болотиста долина шириною від 100 до 300 м, посередині якої тече потік, що переходить у р. Тополівка); сс. Вербівці, Вікно, Глушків, Топорівці, Торговиця, Чернятин Гор. р-ну, Підвисоке Снят. р-ну: Zbrody (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 62, арк. 16); Zbrody (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 2, арк. 18); Zbrody (1880, KuK JCz.); Зброди (1960, Кобил., ДЛМ, 108); Зброди (1996, ІЧ, 18); Зброди (2005, СМТ[1], 49); Зброди (2008, УШ); Зброди (2012, НПС, 164). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *збрід* ʻпотолоч – потолочена, пом’ята трава, хліб і т. ін.’ (ЕСУМ, І, 253; ВТС, 904).

За поясненнями місцевих жителів, назва урочища пішла від того, що в цій зволоженій долині, багатій на джерела, люди випасали волів, корів та овець, а також заготовляли сіно. Худоба, пасучись, бродила урочищем, витоптуючи трави. Тому й навали його Збродами.

Збро́ди[2], -ів; мн.; болото; площа 3,1 га; с. Торговиця Гор. р-ну: Зброди (1995, ПЗФ, 27); Зброди (2000, ПЗТ, 257); Зброди (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розташоване болото.

За поясненнями місцевих жителів, назва цього гідрооб’єкта походить від того, що тут були місця, де можна було перейти болото вбрід.

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 256).

Зва́ли, -ів; мн.; урочище (схил гори Стінка); с. Ямниця Тисм. р-ну: Звали (2011, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *звал* ʻобвалена скеля; насип, брила, грудка, купа’ (Желех., 286), пор. *звалля* ʻкрутий схил гори; місце, до якого доходить вода при розливі’ (Череп., 87), *звалище* ʻкупа гілок, лісового сміття’ (СНГТВ, 39). Вона вказує на те, що в урочищі колись був повністю вирубаний ліс, від чого утворилися великі купи дерева та гілля.

Зва́лки, -ок; мн.; поле; с. Торговиця Кол. р-ну: Звалки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *звалка* ʻзвалисько, звалище – місце, куди звозять, скидають сміття, непотріб;

склад чого-небудь на відкритому місці; велика кількість чого-небудь, званого в одному місці' (ЕСУМ, І, 325; ВТС, 350). Вона вказує на те, що на поле колись звозили й зберігали сільськогосподарську продукцію.

Зва́лок, -лку; ч.; урочище (пасовище, ліс); с. Гвізд Надв. р-ну: Звалок (1998, Мих, 189). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *звалок*, дем. від *звал* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись були купи землі, брил каміння від розвалених скель і зсунутих горбів.

Зве́хорівка, -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. П'ядики Кол. р-ну: Zwechorówka (1900, SGG, 295). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма **Звехор* (Бучко, 74), пор. ч. *Zviech* (Sv., 146). Очевидно, так звали засновника хутора.

Звір[1], -ору; ч.; потоки; **1**) бас. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Росільна Бог. р-ну: Звір (1979, СГУ, 210); **2**) л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Саджава Бог. р-ну: Звір (2003, Мороз, 6). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *звір, ізвір* (< псл. **jьzvorъ*) ʻдолина потоку чи ріки в горах; міжгір'я, ущелина, вузька долина між горами (перев. з джерелом); гірське джерело, потік; непрохідне місце, провалля' (ГГ, 81; Hr., 53), ʻяр, улоговина, видолинок' (Грінч., ІІ, 132), ʻпровалля; великий непрохідний ліс з яругами й вертепами; водоспад між горами' (Онишк., І, 300). Вони вказують на характер місцевостей, через які протікають потоки.

Звір[2], -ору; ч.; урочище; с. Саджава Бог. р-ну: Звір (2003, Мороз, 6). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинулося урочище.

Звір[3], -ору; ч.; урочище (яри); с. Гаврилівка Надв. р-ну; вар. *Звіри*: Звіри (1998, Мих., 189); Звір (2011, Бойко). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *звір, ізвір* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні урочища. Варіант назви є плюральною онімізованою формою від вихідного *звір*.

Звіри́нці, -ів; мн.; ліс; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Звіринці (1998, Мих., 190). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *звіринець*, *зворинець*, дем. від *звір* (див. вище). Вона вказує на особливості поверхні лісу, порізаного потоками та ярами.

З Во́вкової; потічок; бас. Пруту л. Дунаю; с. Залуччя Кол. р-ну: З Вовкової (2006, КВС, 56). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *з*, який виражає просторові відношення, вказуючи на об'єкт, з поверхні якого що-небудь відходить, та ороніма – найменування гори *Вовкова* (див. вище) у родовому відмінку. Вона вказує на місце витоку потічка.

Зво́рини, -ин; мн.; поле; с. Глибоке Бог. р-ну: Зворини (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *зворина* ʻяр' (Мар., 229). Вона вказує на те, що поле порізане великою кількістю ярів, утворених внаслідок вимивання ґрунту водою.

Зво́ринка, -и; ж.; гора; 892 м; с. Гута Бог. р-ну: Zworenka (1935, MT Porohy); Зворинка (2006, ГЦСЧ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від апелятива *зворина* (див. вище). Вона вказує на те, що поверхня гори порізана потоками, ярами.

Зворова́, -ої; ж.; лісове урочище; с. Росільна Бог. р-ну: Zworowa (1932, MT S). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *зворова* ʻяка має *звори* – долини, вузькі ущелини, потоки', пор. *звір, ізвір* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні урочища.

Згар, -у; ч.; лісове урочище; с. Саджавка Надв. р-ну: Згар (1975, АСЗ, І, 845). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *згар* ʻвипалене або вигоріле місце в лісі' (ГГ, 81), ʻсухий зруб для паші; попелище; спалений ліс' (Hr., 52), ʻвигорілий ліс' (Шух., ІІ, 239). Вона вказує на те, що в урочищі колись вигорів ліс.

Зга́ри[1], -ів; мн.; полонина; с. Гута Бог. р-ну: Zhary (1855, AKKGL, Bl. 48); połon. Zhary (1935, MT Porohy). – Назва утворена

способом плюралізації та онімізації апелятива *згар* (див. вище). Вона вказує на спосіб очищення полонини від кущів і дерев.

Про такий вид господарювання в Карпатах згадує В. Охримович: “Коли верховинець вирубає кусник ліса, тоді красні й здорові цівки смерекові обчісує на місці з галуззя і звозить їх возами на обістє, щоби мати на матеріал (раніше спалювали весь ліс). Коли вже на зрубі нема доброго дерева, лише ті галуззя та дрібне дерево, що його не оплатиться з ліса возити, тоді верховинець стягає це нездале дерево до купи, в стоси, і лишає ті купи в спокою, поки добре висохнуть. Тоді такий вирубаний кусник ліса зоветься *пасіка*; як пасіка висохне, підпалюють її і лісова земля покривається углем і попелом, і тоді вже пасіка зоветься також “*спаль*”, “*згар*”, “*погар*” або “*згарища*”. Потім перекопує верховинець спаль мотикою і сіє там жито або інше збіжжя, один або два роки. Тоді пасіка зоветься “*копань*”.

По роках, коли пні, що стирчать у землі, струпішіють, верховинець корчує і чистить пасіку, викопує пні й корчі, визбирує каміння і там, де колись був ліс, має ріллю або сіножать. Такий кавалок управної землі, добутий через вирубування і викорчовування, зветься “*чертіж*” (Див. *Гошко*, с. 103).

Згáри², -ів; мн.; ліс; с. Середній Майдан Надв. р-ну; вар. *Згарі*: Згарі (1998, Мих., 190); Згари (2010, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *згар* (див. вище). Вона вказує на те, що ліс виріс на місці колишнього згарища. Варіант назви відбиває особливості місцевих говірок.

Згáрище, -а; с.; ліс; с. Хмелівка Бог. р-ну: Zharyszcze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 16, арк. 15); Zharyszcze (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 22, арк. 23); Згарище (2006, Бабій, 9). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *згарище* ‘місце, де була пожежа’ (СУМ, VI, 705). Вона вказує на те, що ліс виріс на вигорілій колись місцевості.

З Глибóкої, словосп.; потік; л. Гостилова п. Дністра; с. Гавриляк Тлум. р-ну: З Глибокої (2003, Експ.); З Глибокої (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *з* (див. *З Вовкової*) та мікротопоніма – найменування урочища *Глибока* (див. вище) у родовому відмінку. Вона вказує на місце витоку потоку.

Згорú, невідм.; поле; с. Петрів Тлум. р-ну: Згори (2006, Гач., 9). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прислівника *згори* ‘у напрямку вниз; з якого-небудь місця розташованого вгорі; з висоти’ (ВТС, 358). Вона вказує на протяжність поля з підвищення в долину.

Згорíльці, -ів; мн.; ліс; с. Міжгір’я Бог. р-ну: Згорільці (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *згорілець* ‘вигоріле місце’ (Експ.). Вона вказує на те, що ліс вигорів під час Другої світової війни.

Зелéна¹, -ої; ж.; куток; с. Ценява Кол. р-ну; інша назва – *Писарівка* (див. далі): Зелена, або Писарівка (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *зелена*, що вказує на колір території, на якій виник куток. Вона узгоджена в роді й числі з номенклатурним терміном *вулиця*.

Зелéна², -ої; ж.; урочище (нива, сади, пасіка); с. Гарасимів Тлум. р-ну: Zielona (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 199, арк. 20); Zielona (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 7, арк. 31); Зелена (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *зелена*, що вказує на колір території, на якій було облаштовано пасіку, сади та ниву.

Зелéна³, -ої; ж.; гора; с. Живачів Тлум. р-ну: Зелена (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *зелена*, що вказує на колір гори, зумовленої тим, що на її поверхню виходило багато джерел, у результаті чого рослини на ній не засихали.

Зелéна⁴, -ої; ж.; урочище (нива); с. Живачів Тлум. р-ну: niwa Zielona (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 199, с. 20); Zielona (1855, AKKGL, Bl. 45); Zielona (1905 (1874), KuK TT). – Назва утворена способом суб-

стантивації та онімізації прикметника *зелена*, що вказує на колір території, де була облаштована нива.

Зеле́на[5], -ої; ж.; кол. фільварок, корчма, нал. до с. Живачів Тлум. р-ну: Zielona (1895, SG, XIV, 598); folw. Zielona (1905 (1874), KuK TT); fw. Zielona (1914, GKK); fw. Zielona (1926, MT T); Zielona (1934, SDW, № 21, s. 219). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування ниви (див. вище), на якій було засновано фільварок.

Зеле́на[6], -ої; ж.; кол. колонія, фільварок, нал. до с. Озеряни Тлум. р-ну: Zielona (1883, SG, II, 572; 1895, SG, XIV, 598); Zielona (1900, SGG, 701); koł. Zielona (1926, MT T); Zielona (1934, SDW, № 24, s. 294); Zielona (1938, SDW, № 5, s. 83). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *зелена*, що вказує на колір території, де була заснована колонія.

Зеле́на[7], -ої; ж.; куток (вулиця); с. Красилівка Тисм. р-ну: Зелена (2010, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *зелена*, що вказує на колір кутка, зумовлений великою кількістю насаджених тут дерев.

Зеле́на[8], -ої; ж.; кол. корчма, хутір, нал. до с. Палагичі Тлум. р-ну: Zielona (1900, SGG, 701); Zielona (1934, SDW, № 24, s. 298). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *зелена*, що вказує на колір території, на якій було засновано корчму й хутір.

Зеле́на Дібро́ва, -ої, -и; ж.; куток; с. Тулуків Снят. р-ну: Зелена Діброва (2012, БЛ[5], 241); Зелена Діброва (2012, НПС, 239). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища, біля якого розкинувся куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *діброва* ʻлистяний ліс на родючих ґрунтах, у якому переважає дубʼ (ВТС, 226), ʻдубовий ліс' (Лящук, ГН, 67), ʻнизовина, заросла лісом; глибокий яр, зарослий лісом' (Мар., 226), ʻдубовий ліс; невеликий ліс' (Череп., 70), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *зелена*, що вказує на колір урочища.

Зеле́на Крини́ця, -ої, -і; ж.; джерело; с. Луквиця Бог. р-ну: Зелена Криниця (2004, НПЛ, 20). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* зі значенням ʻджерело, обрамлене цямринами' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *зелена*, що вказує на колір території, на якій знаходиться цей топооб'єкт.

Зеле́ний, -ого; ч.; потік; л. Хотимирки п. Дністра; між сс. Жабокруки та Гарасимів Тлум. р-ну: Зеленый (1984, ТК Т); Зелений (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. *Зелена*[1]), з якого витікає потік. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном. Можливо також, що назва вказує на відтінок води та колір глини потоку (див. Карпенко[1], 63).

Зеле́ний Клин, -ого, -а; ч.; кутки; **1**) с. Чернятин Гор. р-ну: Зелений Клин (1996, ІЧ, 10); Зелений Клин (2008, УШ); **2**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Зелений Клин (2011, УШ); **3**) с. Тростянка Кол. р-ну: Зелений Клин (2006, КВС, 167); **4**) с. Трофанівка Снят. р-ну: Зелений Клин (2011, Експ.). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *клин* ʻчастина земельного угіддя, що вирізняється за певною ознакою (за родом посіву тощо)' (ВТС, 433), ʻплоща землі клиноподібної форми' (СБГ, 209), а атрибутивними членами – прикметник *зелений*, що вказує на колір територій кутків.

Зелені́вка[1], -и; ж.; урочище; смт Гвіздець Кол. р-ну: Зеленівка (2006, КВС, 32). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від прикметника *зелений*, що вказує на колір поверхні урочища. Можлива також мотивація цього мікротопоніма антропонімом *Зелений*, пор. п-ще *Зелений* (ІФД, 256).

Зелені́вка[2], -и; ж.; куток; смт Гвіздець Кол. р-ну: Зеленівка (2006, КВС, 29). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Зелені́вка[3], -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Корнич Кол. р-ну: Zielonówka (1900, SGG, 297). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)* від прикметника *зелений*, що вказує на колір території, на якій виник фільварок. Можлива також мотивація цього мікротопоніма антропонімом *Зелений* (див. вище).

Зелені́вка[4], -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Пужники Тлум. р-ну: Zielenówka (1900, SGG, 699). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)* від прикметника *зелений*, що вказує на колір території, на якій виник хутір. Можлива також мотивація цього мікротопоніма антропонімом *Зелений* (див. вище).

Зелені́вка[5], -и; ж.; кол. хутір, об'єдн. з с. Хотимир Тлум. р-ну: Wołoszczyzna auch Zielonówka (1900, SGG, 699); Зеленівка (1947, АТП, 511); Зеленівка (1961, ІФ АТП[1], 79). – Назва, очевидно, звалася спочатку *Волощина*, що є суфіксальним утворенням на *-ин(а)* від прикметника *волоський* ʻякий належить *волохам*'. Пізніше найменування хутора утворене за допомогою суфікса *-івк(а)* від прикметника *зелений*, що вказує на колір місцевості, на якій він розкинувся. М. Л. Худаш виводить цю назву від антропоніма *Зелений* чи *Зелен* (Худ.[1], 125), що також можливо.

Зелені́вці, -ів; мн.; кол. поселення на Покутті, тепер не ідент.: Zyelenyowcze (1475, AGZ, VI, 183). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути; а) семантичним утворенням від апелятива **зеленівці* ʻлюди, що оселилися на місцевості, де багато зелені'; б) семантичним утворенням від катойконіма *зеленівці* ʻвихідці, переселенці з с. *Зелена*', пор. сс. *Зелена* Терн. і Черн. обл. (АТП, 556; 540; в) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за особовою назвою батька, родоначальника чи володаря, які заснували поселення, пор. п-ще *Зелений* (ІФД, 256).

Зеле́ні Кирничкú, -их, -ок; мн.; поле; с. Чернятин Гор. р-ну: Зелені Кирнички (1996, ІЧ, 18). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування декількох обсаджених вербами кирничок (криничок), які є на полі.

Зе́ленське, -ого; с.; урочище (поле, пасовище); с. Молодків Надв. р-ну: Зеленське (1998, Мих., 190). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *зеленське* ʻяке належить громаді чи окремим жителям с. *Зелена* Надв. р-ну'.

З Жолобі́в, потоки; **1**) л. Ямгорова п. Дністра; с. Серафинці Гор. р-ну: З Жолобів (2001, Експ.); **2**) пр. З Акації пр. Тополівки; с. Вербівці Гор. р-ну: З Жолобів (2008, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімних комплексів, що складаються з прийменника *з* (див. *З Вовкової*) та мікротопонімів – найменувань урочищ *Жолоби* (див. вище) у родовому відмінку. Вони вказують на місця витоків потоків.

З Заставо́к, потік; л. Ямгорова п. Дністра; с. Серафинці Гор. р-ну: З Заставок (2001, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *з* (див. вище) та мікротопоніма – найменування горба *Заставки* (див. вище) у родовому відмінку. Вона вказує на місце витоку потоку.

Зимне́нький, -ого; ч.; ставок; с. Яківка Тлум. р-ну: Зимненький (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *зимненький*, зменш.-пестл. до *зимний* ʻякий має низьку або відносно низьку температуру; холодний' (ВТС, 365). Вона вказує на температуру води в ставку.

Зібрані́вка[1], -и; ж.; поле; с. Вовчківці Снят. р-ну: Зібранівка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *зібранівка* (діал.) ʻсукупність чогось або когось, зібраного за певним принципом' (Експ.), пор. гуц. *зібранівка* ʻотара овець, зібрана від різних господарів' (Експ.). Тут ідеться про дрібні земельні наділи, з яких було облаштовано поле.

Зібрані́вка[2], -и; ж.; село; Снят. р-н; нал. до Шевченківської с/р; віддаль до Снятина – 22 км, до Івано-Франківська – 87 км:

Zebranówka (1880, KuK Z); Собранôвка (1886, ШДС, 46); Żebranówka, albo Zebranówka, także Sobranówka (1895, SG, XIV, 753); Zebranówka (1900, SGG, 603); Zebranówka (1910, ZSO, 198); Zebranówka (1926, МТ Н); Зібранівка (1947, АТП, 506); Зібранівка (2009, ІФ АТП[7], 160). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *зібранівка* (див. вище). Тут ідеться про про людей, "зібраних", переселених сюди з інших поселень. Д. Г. Бучко та М. Л. Худаш виводять назву від одного з антропонімів **Зебран*, **Зібран, *Жебран, *Собран* (Бучко, 75; ПКПН, 126–127), що непереконливо.

Про заснування села та походження його назви існує переказ у двох варіантах. У першому з них ідеться про те, що територія, на якій розкинулася сьогоднішня Зібранівка, колись була нічийним неораним степом. 1775 року австрійський уряд віддав цей степ у володіння панові Косаковському, тодішньому комендантові прикордонного замку в Кутах. Після смерті Косаковського його вдова подарувала цей степ людям з Кобак, Рибного, Рожнева, Кут та інших навколишніх сіл. Спочатку газди, які отримали тут землю, будували на своїх земельних наділах так звані колешні та зимарки, у яких жили з весни до осені, коли сіяли та збирали врожай. Згодом вони почали будувати хати, куди переселялися вже з родинами назавжди. Так виникло село, яке за характером його заселення назвали *Зібранівкою*.

За іншою версією, село заселяли людьми з різних сіл для охорони австрійсько-турецького кордону. Коли ж турки після поразки під Віднем відійшли, цісарський уряд віддав селянам як нагороду за вірну службу вільні землі, що простягалися від Келихова на схід до Альбінівки та від олешківських берегів річки Чорнявої аж до балинецько-бучацьких полів. Наділи називали за найменуванням сіл, звідки прийшли їх власники. Ці назви збереглися до наших днів. Тому й маємо назви кутків Кобацьке, Кутське, Рибненське, Попельницьке, Слобідське, Джурівське, Троєцьке і т. ін.

Зі́лє, -я; с.; куток; с. Спас Кол. р-ну; вар. *Зілі*: Зілі (2006, КВС, 156); Зілє (2010, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *зілє*, *зілі* (розм.) 'зілля; різноманітні, здебільшого запашні трав'янисті рослини' (ВТС, 366). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому виник куток.

За переказами місцевих жителів, куток названий так тому, що тут проростає татарське зілля – трав'яниста болотна рослинність із довгим мечоподібним листям; використовується в медицині, парфумерії та лікерному виробництві (ВТС, 366).

З Крикли́вського, потічок; л. Ямгорова п. Дністра; с. Серафинці Гор. р-ну: З Крикливського (2001, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *з* (див. *З Вовкової*) та мікротопоніма – найменування болота *Крикливське* (див. далі) у родовому відмінку. Вона вказує на місце витоку потоку.

Зло́та Гора́[1], -ої, -и; ж.; горб; 255 м; с. Джурків Кол. р-ну; вар. *Золота Гора*: Злота гора (2007, ЕКол., V, 49); Золота Гора (2007, БК[4], 160); Злота гора (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *злота* (перен.) 'родюча; жовта за кольором'. Вона вказує на добрі врожаї колоскових, які, дозріваючи, робили її поверхню жовтою.

На думку письменника й фольклориста С. Пушика, гора в давнину була священним місцем, де праукраїнці молилися своїм богам. Золотий колір, на його думку, – це колір неділі, якою керує Сонце, а Сонце – Дажбог, тобто цей колір пов'язується з Дажбогом, прапредком русинів-українців. Але він присвячений не тільки богові Сонця, але й Джусові, бо ж у гаївках співається про те, що "в нашого Джусенька – золотая рученька". Очевидно, зауважує дослідник, у слов'янській міфології були й інші божества, з якими пов'язувалося золото, окрім Дажбога-Сонця, Перуна, у якого були золоті вуса, Джуса, Джури та ін. (БК[4], 159–160).

Зло́та Гора́², -ої, -и; ж.; куток; с. Джурків Кол. р-ну: Злота Гора (2006, КВС, 46). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся куток.

Зне́сення, -я; с.; горб; 340 м; сс. Джурів, Рудники Снят. р-ну; вар. *Знесінє*: Знесення (2007, БК⁴, 161); Знесінє (2011, УШ). – Назва, очевидно, мотивована найменуванням монастиря *Знесіння* (Вознесіння) Господнього, що був колись на горбі. Варіант його назви відбиває особливості місцевих говірок.

Письменник і фольклорист С. Пушик припускає, що тут колись було язичницьке святилище, яке *знесли* за християнських часів. Саме цей факт і відбився в назві гори (БК⁴, 161).

Зозуля́нка, -и; ж.; куток; с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Зозулянка (2006, КВС, 88); Зозулянка (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) суфіксальним утворенням на *-анк(а)* від апелятива *зозуля*, *зозулі*; у такому разі мікротопонім мотивувала ознака ʻмісце, де водяться (кують) *зозулі*ʼ; б) суфіксальним утворенням на *-к(а)* від групового антропоніма *зозуляни* ʻвихідці з с. *Зозулі* (суч. Львів. обл.)ʼ; у такому разі первісна семантика назви ʻмісцевість, де оселилися (де живуть) *зозуляни*ʼ.

Золота́ Доли́на, -ої, -и; ж.; підвищення; с. Росільна Бог. р-ну: Золота Долина (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування улоговини, яка розміщена між горбами підвищення. В основі мікротопоніма лежить апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горамиʼ (ВТС, 236), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *золота* (перен.) ʻурожайна; сприятлива для проживанняʼ (Експ.).

Золота́ Ли́па¹, -ої, -и; ж.; річка; л. Дністра; довжина – 128 км, у межах області – 2 км, площа басейну – 1440 км², у межах області – 5 км²; поч. біля с. Ремезівці Львів. обл., протікає територією Терн. обл., гирло між сс. Діброва й Новосілка Тлум. р-ну Івано-Франк. обл.; давня назва – *Липа*: на Липѣ (1272, ПСРЛ, II, 212); Lipa Złota (1884, SG, V, 250); Złota Lipa (1905 (1877), KuK TT); Złota Lipa (1917, Машт., ДБ, 20); Золота Липа (1979, СГУ, 216); Золота Липа (2009, УШ). – Давня назва неоднозначна щодо походження. Дехто вважає її іллірійською, що нібито має генетичний зв'язок з такими гідронімами, як *Лупа* (бас. Ірпеня), *Łupawa, Łupia* (бас. Балтійського моря) та ін., і походить з і.-є. **leup-* // ** loup-* // **lup-* ʻрвати, драти' (ЕСЛНПР, 81). В. П. Шульгач та деякі інші дослідники небезпідставно відносять цей гідронім до праслов'янських утворень, що пов'язується з **lipa* ʻлипа' й належить до ряду **Berza,*Vьrba, *Olьsa* (ПГФ, 155). На нашу думку, таке трактування етимології цього гідроніма є найбільш правдоподібним. Означення *золота*, що вживається в сучасній назві, може вказувати як на якість води та особливості території, де протікає річка, пор. річка *Гнила Липа* (ГІФ, 115–116), так і на жовтий колір її води.

Золота́ Ли́па², -ої, -и; ж.; село; Тлум. р-н; нал. до Петрилівської с/р; віддаль до Тлумача – 25 км, до Івано-Франківська – 36 км; давня назва – *Липа*: *Lipa (in villa Lippen, 1508, KDM, IV/1, 24); Lipa (1900, SGG, 699); Lipa (1905 (1877), KuK TT); Petryłów z Lipą (1910, ZSO, 122); Lipa (1926, MT T); Złota Lipa (1934, SDW, № 24, s. 296); Золота Липа (1947, АТП, 518); Золота Липа (2009, ІФ АТП⁷, 160). – І давня, і сучасна назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних гідронімів – найменувань річки (див. вище), на берегах якої виникло поселення.

Золоти́й¹, -ого; ч.; потік; п. Слобідки л. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; сс. Слобода, Рунгури Кол. р-ну; інша назва – *Березівка* (див. вище): Złoty (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 92, арк. 39); Złoty (1933, MT Kuty); Золотий (1979, СГУ, 216); Złoty, zwą…także Berezówką (2000, PBWCz., 202); Золотий (2006, КВС, 140); Золотий (2011, УШ). – Потік у давнину мав подвійну назву – *Золотий, або Ропний потік*. Обидві форми пов'язані з нафтою (діал. *ропою*), яка витікала з джерел і утворювала на поверхні води плями, що виблискували на сонці, наче *золото*, пор. також луг *Золотий*, куток села *Золотий Потік*, урочище

Золотий ліс. Не випадково село Слобода колись мало назву *Золотий*, або *Ропний Потік* (КВС, 147). За іншою версією, потік так назвали тому, що в його поточищі часто знаходили *золотий* пісок. Можливо також, що назва вказує або на *золотий* (жовтий) відтінок ґрунту поточища, або на жовті глинисті береги, або на яскраво-жовтий пісок. Уживання прикметника *золотий*, який не виратив зв'язку з металом *золото*, у ролі своєрідного еквівалента жовтого кольору є характерним для слов'янських мов (Карпенко[1], 62).

За переказом, що побутує в селі, назва потоку пов'язана не з самородками золота, а з подією, що сталася колись на його берегах. У давнину, ще за панщини, тут поселилися з сім'ями три ґазди з Поділля (Курдибан, Грижин та Решетівський), які втекли від жорстокого пана. Густі зарості та круті береги потоку так заховали житла втікачів, що пани й не здогадувалися про їх існування аж до відміни панщини. З тих пір цю місцину й сам потік почали називати *Золотим*, тобто дуже зручним і вигідним для проживання.

Золоти́й[2], -ого; ч.; кутки; **1**) с. Рунґури Кол. р-ну: Золотий (2002, Рунґ., 240); Золотий (2006, КВС 140); Золотий (2011, УШ); **2**) с. Слобода Кол. р-ну: Золотий (2006, КВС, 147). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинулися кутки.

Золоти́й[3], -ого; ч.; лан; с. Нижнів Тлум. р-ну: Золотий (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *золотий* зі значенням 'жовтий; кольору золота' (Експ.). Вона відображає кольорові особливості лану, який засівають переважно злаковими культурами.

Золоту́ха[1], -и; ж.; урочище; с. Малий Ключів Кол. р-ну; вар. *Золотушка*: Zołotucha (1904 (1877), KuK Kuty); Zołotucha (1933, MT Kuty); Золотуха (2005, ІМК, 12); Золотуха, Золотушка (2006, КГ, 19). – Назва неоднозначна щодо походження. І. М. Железняк, аналізуючи однозвучний гідронім басейну річки Рось, припускає, що в давнину на східнослов'янських землях міг існувати географічний термін **золотуха*, від якого походить рос. діал. *золотушка*, що мав, очевидно, значення 'родюче поле, родюча ділянка землі' (Жел.[3], 43). Можливо, і цей мікротопонім є семантичним утворенням від названого вище терміна.

Золоту́ха[2], -и; ж.; поточина; п. Большевої л. Ключівки п. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Малий Ключів Кол. р-ну; вар. *Золотушка*: Zołotucha (1893, SG, XIV, 660); Zołotucha (1904 (1877), KuK Kuty); Zołotucha (1933, MT Kuty); Золотуха (1999, Експ.); Золотуха (2005, ІМК, 12); Золотуха (Золотушка) (2005, ІМК, 12); Золотуха (2006, К КР). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), чере яке протікає поточина. Можливо також, що вона утворена за допомогою суфікса *-ух(а)* від прикметника *золотий* (див. вище) і вказує на відтінок води та ґрунту поточища, де є вкраплення золота й нафтових плям, які виблискують на сонці, ніби золото.

Зо́лочівське, -ого; с.; поле; смт Солотвин Бог. р-ну: Золочівське (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чи прізвиська людини, яка володіла колись полем, пор. п-ще *Золочівський* (Редько, І, 404). Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Зо́мкла, -ої; ж.; поле; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Зомкла (2011, Експ.). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *зомкла*, що є фонетичним варіантом від *зомпля*, *зонкля* 'схил гори; узгір'я' (Онишк., І, 318). У такому разі вона вказує на місце розташування поля.

Зора́би, -ів; мн.; кол. поселення на Покутті, тепер не ідент.: Zoraby (1447, AGZ, XII, 160). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала поселення, пор. особове ім'я *Зораб* < осет. *Зураб* (СЛИ, 31), .

Зруб[1], -у; ч.; лісові урочища; **1**) с. Виноград Кол. р-ну: Зруб (2011, УШ); **2**) с. Дебеславці Кол. р-ну: Зруб (2011, УШ); **3**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Зруб (1998,

Мих., 190); Зруб (2011, Бойко); **4**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Зруб (2012, Експ.); **5**) с. Хотимир Тлум. р-ну: Зруб (1973, Кобил., 272). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *зруб* ʻмісце, де було вирубано ліс' (ВТС, 386), ʻпасовище в лісі, на місці вирубки' (Онишк., І, 320). Вони вказують на те, що в урочищах колись були вирубані ліси.

Зруб², -а; ч.; кутки; **1**) с. Ганнів Кол. р-ну: Зруб (2006, КВС, 28); **2**) с. Ковалівка Кол. р-ну: Зруб (2006, КВС, 68); Зруб (2008, МС, 154); **3**) с. Перерісль Надв. р-ну: Зруб (2009, ПІН, 15). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *зруб* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на місцевостях, де були вирубані ліси.

Зруб³, -у; ч.; урочища (пасовища, поля); **1**) с. Торговиця Кол. р-ну: Зруб (2006, КВС, 170); Зруб (2011, УШ); **2**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Зруб (1998, Мих., 190); **3**) с. Марківці Тисм. р-ну: Зруб (1982, АПП, 61); Зруб (1995, ТМН, 32); Зруб (2007, КМ, 13); **4**) с. Козина Тисм. р-ну: Зруб (2012, Експ.); **5**) с. Павлівка Тисм. р-ну: Зруб (1997, Павл., 8); **6**) с. Слобідка Тисм. р-ну: Зруб (2012, СНІС, 8); **7**) с. Колінці Тлум. р-ну: Zrąb (1905 (1874), KuK TT); Zrąb (1914, GKK). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *зруб* (див. вище). Вони вказують на спосіб очищення поверхонь урочищ від дерев і кущів.

Зруб⁴, -у; ч.; горб; с. Липівка Тисм. р-ну: Зруб (2002, Любчик, 5); Зруб (2004, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *зруб* (див. вище). Вона вказує на те, що на горбі колись було вирубано ліс.

Зрубе́ць, -бця; ч.; поле; с. Уніж Гор. р-ну: Зрубець (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *зрубець*, дем. від *зруб* (див. вище). Вона вказує на те, що поле виникло на місці вирубаного колись ліска.

Зруб'є́нське, -ого; с.; поле; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Зруб'єнське (1998, Мих., 190). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *зруб'єнське* ʻяке облаштоване на місці *зрубу* (див. вище)'.

Зру́би¹, -ів; мн.; ліс; с. Глибоке Бог. р-ну: Зруби (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *зруб* (див. вище). Вона вказує на те, що ліс виріс на місці вирубаних дерев.

Зру́би², -ів; мн.; урочища; **1**) с. Кривець Бог. р-ну: Зруби (2011, УШ); **2**) с. Нивочин Бог. р-ну: Зруби (2011, УШ); **3**) між сс. Нижній Вербіж та Грушів Кол. р-ну: Зруби (1995, НВ, вклад.); ур. Зруби (2011, КР). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *зруб* (див. вище). Вони вказують на те, що на місцях теперішніх урочищ колись вирубали ліси.

Зру́би³, -ів; мн.; кутки; **1**) с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Зруби (1998, Мих., 190); Зруби (2010, Експ.); **2**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Зруби (1998, Мих., 190); Зруби (2010, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *зруб* (див. вище). Вони вказують на виникнення кутків на місцях вирубаних лісів.

Зру́би⁴, -ів; мн.; урочище (центральний садово-парковий масив); с. Ямниця Тисм. р-ну: Зруби (2011, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *зруб* (див. вище). Вона вказує на те, що масив було облаштовано на місці вирубаних столітніх ясенів.

Зрубо́к¹, -бка; ч.; куток; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Зрубок (2006, КВС, 84); Зрубок (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *зрубок*, дем. від *зруб* (див. вище). Вона вказує на виникнення кутка на місці вирубаного лісу.

Зрубо́к², -бка; ч.; урочища; **1**) с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Зрубок (2012, Експ.); **2**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Зрубок (1995, ТМН, 22); Зрубок (2005, Карпів, 10). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *зрубок* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах колись був вирубаний ліс.

Зрубо́к³, -бка; ч.; ліс; с. Рошнів Тисм. р-ну: Зрубок (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *зрубок* (див. вище). Вона вказує на те, що ліс проростає на місці вирубаного колись іншого лісу.

Зрубо́к[4], -бка; ч.; горб; с. Буківна Тлум. р-ну: Зрубок (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *зрубок* (див. вище). Вона вказує на те, що на горбі колись було вирубано ліс.

Зу́брини, -ів; мн.; куток; с. Потічок Снят. р-ну: Зубрини (2011, УШ); Зубрини (2012, НПС, 179). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. поширене в селі п-ще *Зубрин* (НПС, 179).

Зубрі́вка, -и; ж.; урочище; с. Грабовець Бог. р-ну: Зубрівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *зубри* ʻвеликі дикі ссавці родини бичачихʼ (ВТС, 388). Вони вказують на вид диких тварин, які водилися колись в урочищі.

Зубря́нка, -и; ж.; гора; с. Гута Бог. р-ну: Зубрянка (2004, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-янк(а)* (розм. *-ʼинк(а)*) від апелятива *зубр* чи *зубри* (див. вище). Вона вказує на те, що на горі колись випасалися ці дикі тварини.

И

Илува́те, -ого; с.; урочище; с. Белелуя Снят. р-ну: Илувате (2000, Марусик, 16). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *илувате* (діал.) ʻпокрите подекуди *илом* – глиною, мулом*ʼ*, пор. *ил* ʻглина, мулʼ (ЕСУМ, ІІ, 294). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Ильчи́шин, -ого; ч.; яр; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Ильчишин (1998, Мих., 190). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Ильчиха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Илько* < *Ілько* < *Ілля* (СУІ, 151).

Ицко́ве, -ого; с.; поле; с. Вербівці Гор. р-ну: Ицкове (2011, МП). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Ицко*, пор. особове ім'я *Ицко* < *Яцко* < *Яків* (Експ.).

І

Іва́н-гора́, -и; ж.; підвищення (горб); с. Черемхів Кол. р-ну; вар. *Іванівська*: Іван-гора (2006, КВС, 88); Іванівська, Іван-гора (2011, УШ). – Назва утворена способом поєднання в одне найменування особового імені *Іван* та географічного номенклатурного терміна *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191). Варіант назви є посесивним утворенням на *-івськ(а)* від названого вище особового імені.

Існує цікавий переказ про виникнення цієї назви. У ньому йдеться про те, що колись давно два пани, один з Черемхова, а другий з сусіднього Жукотина, з прислугою полювали на цій горі. Жукотинський пан випадково вбив сина черемхівського багатія, якого звали *Іван*. З того часу гору й назвали *Іван-гора* або *Іванівська*.

Іваню́, -ів; мн.; куток; с. Перерісль Надв. р-ну: Івани (2009, ПІН, 13). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала куток, пор особове ім'я *Іван* (СУІ, 143), п-ще *Іван* (СП, 158).

За переказами місцевих жителів, назва кутка пішла від того, що тут мали городи ґазди на ім'я Іван.

Іваникі́вка, -и; ж.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 15 км, до Івано-Франківська – 14 км: Iwanowka (?) (1660, LWR, III, 26); Iwanikowka (1675, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 2, спр. 1, арк. 179) Iwanikowka (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Iwanikówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 29); Iwanikówka, po rusku Iwanikiwka (1882, SG, III, 312); Іваниківка (1947, АТП, 510); Іваниківка (2009, ІФ АТП[7], 160). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Іваник*, пор. давнє особове ім'я *Іваник* (Керста, 114), п-ще *Іваник* (ІФД, 258).

Іваню́шин, -ого; ч.; берег (горб); с. Дзвиняч Бог. р-ну: Іванишин (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроні-

ма *Иваниха* – найменуванням жінки за іменем чоловіка, пор. особове імя *Иван* (СУІ, 143).

Іва́нів[1], -ового; ч.; потік; л. Пруту л. Дунаю; с. Іванівці Кол. р-ну: Іванів (2011, СГ, ІІ, 86). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Іван*, пор. особове ім'я *Іван* (див. вище).

Іва́нів[2], -ового; ч.; потік; л. Сербина (Голишанки) п. Опрашини п Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 11 км, площа басейну – 11,5 км^2; сс. Черемхів, Лісний Хлібичин Кол. р-ну; вар. *Іванів Потік*; інша назва – *Черемхівка* (див. далі): Iwanów (1855, AKKGL, Bl. 49); Iwanów (1880, SG, I, 789; 1882, SG, III, 101, 316); Iwanów (1906 (1876), KuK K); Ивановъ, Iwanów (1917, Машт., ДБ, 18); Іванів (1979, СГУ, 219); Іванів, або Черемхівка (2006, КВС, 88); Іванів Потік, або Черемхівка (2008, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ів* від ороніма – найменування підвищення *Іван*-гора (див. вище), з якого витікає потік.

Іва́нів[3], -ового, ч.; кол. хутір, об'єдн. з с. Діброва Тлум. р-ну; давня назва – *Янів*: Janów (1765, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 286, с. 140); Іванів (1947, АТП, 518); Іванів (1961, ІФ АТП[1], 79). – Давня назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Ян*, пор. пол. особове ім'я *Jan*. Сучасне найменування хутора є українським перекладом давньої польської назви.

Іва́нівка[1], -и; ж.; куток; с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Іванівка (2005, УКС, 6); Іванівка (2012, БЛ[5], 241). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Іван* (див. вище).

Іва́нівка[2], -и; ж.; поточина; п. Пруту л. Дунаю; довжина – 3,5 км; сс. Чорний Потік, Добротів Надв. р-ну: Iwanuwka (1788, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 141); Iwanówka (1882, SG, III, 320); Iwanówka (1906 (1880), KuK N); Iwanówka (1950, Hr., 150); Іванівка (1979, СГУ, 219); Іванівка (2002, ДІС, 8). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування присілка с. Чорний Потік, з якого витікає поточина, пор. присілок *Іванівка* (ТГГ, 221).

Іва́нів Клин[1], -ового, -у; ч.; урочище (поле); с. Вільхівці Гор. р-ну: Іванів Клин (1999, ТФП, 9); Іванів Клин (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клин* 'частина земельного угіддя, що вирізняється за певною ознакою (за родом посіву тощо); ділянка землі взагалі' (ВТС, 433), 'площа землі клиноподібної форми' (СБГ, 209), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Іванів*, що вказує на належність поля в давнину *Іванові*.

Іванів Клин[2], -ового, -у; ч.; куток; с. Вільхівці Гор. р-ну: Іванів Клин (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (поля) (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Івані́вський Сад, -ого, -у; ч.; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: Іванівський Сад (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування саду, який ріс колись на місці теперішнього поля. В основі мікротопоніма лежить апелятив *сад* 'спеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощо' (ВТС, 1094), ускладнений означенням *Іванівський*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *Іванові*.

Іва́нівці, -ів; мн.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 15 км, до Івано-Франківська – 51 км; з 1946 по 2002 рр. – с. *Іванівка*: Iwanowcze (1469, ŹDz, 18/1, 33); Iwanowcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 105); Iwanowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Iwanowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 79); Iwanowce (1855, AKKGL, Bl. 49); Iwanowce, po rusku Iwaniwci (1882, SG, III, 317); Іванівка (1947, АТП, 509); Іванівці (2009, ІФ АТП[7], 160). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували село, пор. ст.-укр. особове ім'я *Иванъ* (ССУМ, І, 419). В радянський період село мало назву *Іванівка*, що є суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від названого вище антропоніма.

За народними переказами, село було засноване ще в княжі часи, коли в сусідньому Княждворі галицький князь мав свій замок. На службі в нього були два молоді хлопці. Одного з них прозивали Товмачем, бо, хоч і був молодим, добре знав татарську та польську мови й перекладав з них. Другий, русявий парубок, звався Іваном. Добре служили хлопці своєму господареві. І за це він нагородив їх землями. Товмачу дав великий наділ там, де згодом виникло село Товмачик, а Іванові виділив землі, вкриті лісом, на березі Пруту, на яких він оселився й дав початок селу, що зветься тепер за його іменем *Іванівці*.

Іва́нки, -ів; мн.; ліс; с. Копачинці Гор. р-ну: Іванки (2008, УШ); Іванки (2012, БЛ[5], 241). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, володіла колись лісом, пор. особове ім'я *Іванко* < *Іван* (СУІ, 144), п-ще *Іванко* (СП, 158).

Іва́нків[1], -ового; ч.; куток; с. Троїця Снят. р-ну: Іванків (2011, УШ); Іванків (2012, НПС, 227). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Іванко*, пор. особове ім'я *Іванко*, п-ще *Іванко* (див. вище).

Іва́нків[2], -ового; ч.; горб; 360,4 м; с. Троїця Снят. р-ну: Іванків (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), що розкинувся на схилах горба.

Іва́нків[3], -ового; ч.; потік; пр. Ямничанки л. Бистриці п. Дністра; с. Павлівка Тисм. р-ну: Іванків (1997, Павл., 8). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Іванко* (див. вище). Можливо також, що цей гідронім мотивований однозвучним оронімом – найменуванням гори (див. *Іванкова*), з якої стікає потік.

Іва́нкова, -ої; ж.; гора; с. Павлівка Тисм. р-ну: Іванкова (1997, Павл., 8). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Іванко* (див. вище).

Іва́нкова Крини́чка[1], -ої, -и; ж.; криничка; с. Гарасимів Тлум. р-ну: Іванкова Криничка (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криничка*, дем. від *криниця* 'глибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь' (ВТС, 465), а атрибутивним членом – прикметник *Іванкова*, що вказує на найменування гідрооб'єкта на честь хлопчика *Іванка*, який загинув тут у повоєнний період, розбираючи артилерійський снаряд.

Іва́нкова Крини́чка[2], -ої, -и; ж.; урочище; с. Гарасимів Тлум. р-ну: Іванкова Криничка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування кринички (див. вище), яка знаходиться в урочищі.

Іва́нкове, -ого; с.; лісове урочище; смт Ланчин Надв. р-ну: Іванкове (1998, Мих., 190). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Іванко* (див. вище).

Іва́нова Гора́, -ої, -и; ж.; гора; с. Торговиця Гор. р-ну: Іванова Гора (2012, БЛ[5], 241). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *Іванова*, що вказує на належність землі на горі в давнину *Іванові*.

Іва́но-Франкі́вськ, -а; ч.; місто; обл. центр; м/р; до 1939 р. – *Станіславів*, з 1939 до 1962 рр. – *Станіслав*: Stanisławów (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Stanisławów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 1); Stanisławów (1890, SG, XI, 191); Stanisławów (1932, MT S); Станіслав (1947, АТП, 496); Станіслав (1961, ІФ АТП[1], 71); Івано-Франківськ (1965, ІФ АТП[2], 7); Івано-Франківськ (2009, ІФ АТП[7], 160). – Є декілька версій щодо походження давньої назви міста. Найбільш поширеною серед них є її інтерпретація як посесивного утворення на *-ів* (< *-ов*) від особового імені *Станіслав*, пол. *Stanisław*, яке мав найстарший син засновника міста Андрія Потоцького, на честь якого місто отримало таке найменування і який загинув 12 вересня 1683 року в битві

з турками під Віднем. За іншою версією, місто було назване так на честь Станіслава Ревери Потоцького, батька Андрія, дуже впливового в тогочасній Польщі вельможі, якому, на думку деяких дослідників, належить ідея заснування Станіславова. Про це, зокрема, ідеться в "Загальній енциклопедії людських знань" (Encykłopedia ogólna więdzy ludzkiej. – Warszawa, 1876. T. XI): "Первісне село Заболоття, від 1654 року місто, назване від імені власника Станіслава Ревери Потоцького". Існує ще й інша версія: місто отримало таке найменування на честь популярного католицького святого Станіслава Костки, побожного юнака, до якого часто приходили видіння святих та матері Божої і який певний час уважався покровителем Львова. З приходом радянської влади місто почало називатися *Станіслав*, а 1962 року під час відзначення 300-ліття отримання ним магдебурзького права воно було перейменоване на честь видатного українського письменника Івана Франка на *Івано-Франківськ*.

Івано́чків, -ового; ч.; луг; с. Ямниця Тисм. р-ну: Іваночків (2011, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Іваночко*, пор. особове ім'я *Іваночко* < *Іван* (СУІ, 144), п-ще *Іваночко* (ІФД, 259).

Івано́чкова Доли́на, -ої, -и; ж.; урочище; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Іваночкова Долина (2012, БЛ[5], 241). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* 'рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), 'низовина біля річки' (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *Іваночкова*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Іваночкові*, пор. особове ім'я *Іваночко*, п-ще *Іваночко* (див. вище).

Івано́чкові, -их; мн.; поля; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Іваночкові (2012, БЛ[5], 241). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(і)* від антропоніма *Іваночко* (див. вище).

Іванусі́вка[1], -и; ж.; куток; с. Красна Надв. р-ну; вар. *Іваносівка*: Іваносівка (1998, Мих., 190); Іванусівка (2009, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Іванус*, пор. особове ім'я *Іванус* < *Іван* (СУІ, 144), п-ще *Іванус* (ІФД, 259). Варіант назви з'явився під впливом розмовного мовлення.

Іванусі́вка[2], -и; ж.; горб; с. Красна Надв. р-ну: Іванусівка (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), що розкинувся на горбі.

Іва́нцева, -ої; ж.; поле (нива); с. Ганьківці Снят. р-ну: Іванцева (2005, СГГ, 8); Іванцева (2012, БЛ[5], 241). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Іванець* чи *Іванцьо*, пор. особові імена *Іванець*, *Іванцьо* < *Іван* (СУІ, 144).

Іва́нцева Доро́га, -ої, -и; ж.; урочище (поле, пасовище); с. Гаврилівка Надв. р-ну: Іванцева Дорога (1998, Мих., 190). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного дромоніма – найменування дороги, навколо якої розкинулося урочище. Ця дорога, очевидно, названа на честь якогось *Іванця*, що був ініціатором її прокладання чи володарем.

Іва́нцева Кірни́ці, -ої, -і; ж.; джерело, криниця; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Іванцева Кірниці (2006, КГ, 18). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кірниці* 'криниця' (ГГ, 93), а атрибутивним членом – прикметник *Іванцева*, що вказує на належність гідрооб'єкта в давнину *Іванцеві*, пор. особові імена *Іванець*, *Іванцьо* (див. вище), п-ще *Іванцев* (ІФД, 259).

Іва́нцево, -ого; с.; поле; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Іванцево (2006, КГ, 18). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(о)* від антропоніма *Іванець* чи *Іванцьо* (див. вище).

Іва́нців, -евого; ч.; ліс; с. Слобода Кол. р-ну: Іванців (2012, БЛ[5], 241). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Іванець* чи *Іванцьо* (див. вище).

Іва́нчишина, -ої; ж.; урочище; с. Задубрівці Снят. р-ну: Іванчишина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від андроніма *Іванчиха* – найменування жінки за особовим іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Іванко* < *Іван* (СУІ, 144), п-ще *Іванко* (СП, 158).

Іва́нькова Доли́на, -ої, -и; ж.; урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Іванькова Долина (2002, СНЧ, 38); Іванькова Долина (2009, БЛ[2], 175). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горамиʼ (ВТС, 236), ʻнизовина біля річкиʼ (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *Іванькова*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Іванькові*, пор. особове ім'я *Іванько* < *Іван* (СУІ, 144).

Івасе́ва, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Івасева (2012, БЛ[5], 241). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Івась*, особове ім'я *Івась* < *Іван* (СУІ, 145), п-ще *Івась* (Редько, І, 412).

Івасе́ва Доли́на, -ої, -и; ж.; поле; с. Палагичі Тлум. р-ну: Івасева Долина (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горамиʼ (ВТС, 236), ʻнизовина біля річкиʼ (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *Івасева*, що вказує на належність поля в давнину *Івасеві*, пор. особове ім'я *Івась*, п-ще *Івась* (див. вище).

Івасе́ва Полянка, -ої, -и; ж.; поляна; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Івасева Полянка (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *полянка*, дем. від *поляна* ʻневеликий луг, звичайно на узліссі або серед лісу; галявинаʼ (ВТС, 853), а атрибутивним членом – прикметник *Івасева*, що вказує на належність цього топооб'єкта в давнину *Івасеві*, пор. особове ім'я *Івась*, п-ще *Івась* (див. вище).

Іва́сів, -евого; ч.; горб; 360 м; між сс. Жуків та Гавриляк Тлум. р-ну: Iwassiów (1855, AKKGL, Bl. 45); Iwasiów (1906 (1876), KuK K). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Івась*, пор. особове ім'я *Івась*, п-ще *Івась* (див. вище).

Іва́ськів По́тік, -ового, -оку; ч.; потік; пр. Грушева п. Пруту л. Дунаю; с. Грушів Кол. р-ну: Іваськів Потік (2006, ЕКол., IV, 157). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻрічка, переважно невелика, струмок із стрімкою течієюʼ (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річкаʼ (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долинаʼ (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *Іваськів*, що вказує на належність гідрооб'єкта чи землі навколо нього *Іваськові*, пор. особове ім'я *Івасько* < *Іван* (СУІ, 146), п-ще *Івасько* (СП, 159).

Івасюкі́в, -ового; ч.; куток; с. Угринів Тисм. р-ну: Івасюків (2012, БЛ[5], 242). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Івасюк*, пор. п-ще *Івасюк* (ІФД, 260).

Іваше́ве, -ого; с.; вивіз; с. Грабовець Бог. р-ну: Івашеве (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування ґрунту (поля), у якому розташований вивіз. В основі мікротопоніма лежить особове ім'я *Іваш* < *Іван* (СУІ, 145).

Ігна́това Гора́, -ої, -и; ж.; гора; с. Семаківці Гор. р-ну: Ігнатова Гора (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *Ігнатова*, що вказує на проживання колись під горою родини *Ігната*, пор. особове ім'я *Ігнат* (СУІ, 90).

Ігри́ська, -ськ; мн.; кол. хутір, об'єдн. з с. Жабокруки Тлум. р-ну; вар. *Ігрища*: Ihryszcza (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 15, арк. 6); Igrzyska (1900, SGG, 215); Igrzyska (1933, MT K); Igrzyska (1934, SDW, № 24, s. 294); Igrzyska (1938, SDW, № 5, s. 83); Ігриська (1947, АТП, 511); Ігриська (1961, ІФ АТП[1], 79). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ігрище*, *ігрисько* ʻмісце, де відбувалися ігриʼ (Експ.). Вона вказує на виникнення хутора на місцевості, де в давнину відбувалися ігри. Можлива також мотивація цього мікротопоніма

однозвучним оронімом – найменуванням горба (див. *Ігрища*), на схилах якого розкинувся куток.

Ігри́ща[1], -ищ; мн.; куток; с. Голосків Кол. р-ну; вар. *Ігрище*, давня назва – *Ігриська*: Igrzyska (1933, МТ К); Ігрище (2006, КВС, 38); Ігрище (2011, УШ); Ігрища (2012, БЛ[5], 242). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ігрище*, *ігрисько* (див. вище). Тут ідеться про ігри, які проводила молодь над потоком Сербин. Варіант назви є її сингулярною формою.

Ігри́ща[2], -ищ; мн.; горб; с. Хотимир Тлум. р-ну; давня назва – *Ігриська*, вар. *Єгрищі*: Igryska (1933, МТ К); Ігрища (Єгрищі) (1975, АСЗ, І, 936); Ігрища (2009, ЗФ, 8); Ігрища, Єгрищі (2010, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ігрище* ʻмісце, де відбувалися *ігри*ʼ. Очевидно, йдеться про ігри, які відбувалися тут ще в дохристиянський період. Підтвердженням цьому є гора *Триголоватка* (див. далі), що височіє неподалік і де в другій половині XIX ст. знайшли кам'яного ідола з трьома обличчями.

Ігрове́ць, -івця; ч.; гора; 1804,3 м; між сс. Гута Бог. р-ну та Осмолода Рожн. р-ну: z grupy ...gór Ihrowcami zwanych (1880, SG, I, 508); Ihrowiec (1935, МТ Porohy); Игровец (1976, ТК Б); Ігровець (2003, ДСК, 103); Ihriwiec, ukr. Игровець (2008, Gorgany, 282). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від прикметника *ігровий* < *ігра* (див. вище). Вона вказує на те, що на горі колись відбувалися масові *ігри*.

Ігро́вище, -а; с.; хребет між рр. Бистриця-Солотвинська та Лімниця; сс. Гута Бог. р-ну та Осмолода Рожн. р-ну; вар. *Ігровища*: Ihrowiszcze (1882, SG, III, 249); Ihrowiszcze (1935, МТ Porohy); Igrowiszcze (2000, PBWG, 85); Ігровища (2003, ДСК, 212); Ігровище (2006, ГЦСЧ); Ihrowyszcze (2008, Gorgany, 282); Ігровище (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ігровище* ʻмісце, де відбувалися *ігри*ʼ (див. вище).

За народними переказами, назва хребта пішла від того, що тут в давнину в пору повного місяця танцювали й гралися душі померлих до хрещення дітей.

Ілаші́, -ів; мн.; поле; с. Стецева Снят. р-ну: Ілаші (2012, БЛ[5], 242). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка володіла колись полем, пор. особове ім'я *Ілаш* < *Ілля* (СУІ, 151), п-ще *Ілаш* (СП, 160).

Іле́ва, -ої; ж.; болотиста місцевість; с. Топорівці Гор. р-ну: Ілева (2005, СМТ[1], 51). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Ілля*, пор. особове ім'я *Ілля* (СУІ, 151). Так звали колишнього володаря місцевості.

Іллінє́цький, -ого; ч.; ліс; с. Тулуків Снят. р-ну: Іллінецький (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *іллінецький* ʻякий розташований з боку с. *Іллінці*; який належить громаді с. *Іллінці* (див. далі) або окремим його жителямʼ.

І́ллінці, -ів; мн.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 28 км, до Івано-Франківська – 80 км: Illincze (1392, ZDM, VI, 101); Ilyncze (1475, AGZ, XII, 308); Ilincze (1579, ŹDz, XVIII/I, 101); Ilince (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Ilińce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 22); Illińce (1855, AKKGL, Bl. 49); Ilińce, al. Illińce, po rusku Ілynci (1882, SG, III, 259); Іллінці (1947, АТП, 506); Іллінці (2009, ІФ АТП[7], 160). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували село, пор. ст.-укр. особове ім'я *Илья, Ильѧ* (ССУМ, І, 432).

І́льми, -ів; мн.; гора; с. Пороги Бог. р-ну: Ilmy (1939, Rudn., 64). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ільми* ʻзарості *ільму* – в'язу шорсткогоʼ (Експ.), пор. *ільм* ʻв'яз шорсткийʼ (ЕСУМ, ІІ, 296). Вона вказує на характер рослинності на горі.

Ільмо́вий, -ого; ч.; потік; л. Ріпної п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Пороги Бог. р-ну: Ilmowy (1855, AKKGL, Bl. 48); Ilmowy (1935, МТ Porohy); Ilmowy (2000, PBWG, 146). – Назва творена способом субстантивації та онімізації прикметника *ільмовий* ʻіз зарослями *ільму*;

вкритий *ільмом*’, пор. також *гора Ільми* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на берегах потоку.

Ільни́ччина, -ої; ж.; куток; смт Обертин Тлум. р-ну: Ільниччина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від андроніма *Ільничка* – найменування жінки за прізвищем чоловіка, пор. п-ще *Ільник* (Експ.).

Іса́ків, -ова; ч.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 20 км, до Івано-Франківська – 52 км: Iszakow (1437, AGZ, XII, 29); Iszakow (1446, AGZ, XII, 147); Isakow (1578, ŹDz, XVIII/I, 94); Isakow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Isaków (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 3); Issaków (1855, AKKGL, Bl. 45); Isaków, al. Issaków, po rusku Isakiw (1882, SG, III. 304); Ісаків (1947, АТП, 511); Ісаків (2009, ІФ АТП[7], 160). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Ісак*, пор. ст.-укр. особове ім’я *Исак* (ССУМ, І, 449), суч. *Ісак* < *Ісакій* (СУІ, 158), п-ще *Ісак* (СП, 162).

Існує декілька переказів про походження цієї назви. В одному з них ідеться про те, що в сиву давнину землями над Дністром володів багатий пан. Він мав трьох синів: Ісаака, Петра та Гаврила. Помираючи, пан вирішив розділити свої володіння між синами. На тих землях, які отримав Ісаак був заснований *Ісаків*, а там, де мали свої наділи Петро та Гаврило, – *Петрів* та *Гавриляк*.

Інша народна версія пов’язана з монголо-татарами. Згідно з нею, назва села походить від тюркського *ясак* ‘данина’, яку платили місцеві мешканці завойовникам, звозячи її на приймальний пункт, що нібито був на території нинішнього Ісакова. Тих, хто віз данину, часто запитували: “Куди прямуєте? – В ясак, – відповідали вони”. Тому й село назвали Ясаків. Ця назва потім трансформувалося в *Ісаків*.

Іса́рева, -ої; ж.; урочище (нива); с. Ганьківці Снят. р-ну: Ісарева (2005, СГГ, 8). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Ісар*, пор. п-ще *Ісар* (СП, 163), рум. особове ім’я *Isar* (Const., 164).

Ісофи́шина, -ої; ж.; пасовище; с. Надорожна Тлум. р-ну: Ісофишина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від андроніма *Ісофиха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім’я *Ісоф* < *Йосип* (Експ.).

Істере́вичеве, -евого; с.; пасовище; с. Будзин Тлум. р-ну: Істеревичеве (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. далі), на схилах якого розкинулося пасовище. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Істере́вичів, -евого; ч.; горб; с. Будзин Тлум. р-ну; інша назва – *Хати* (див. далі): Істеревичів, або Хати (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Істеревич*. Таке прізвище мав польський пан, доктор з Городенки, маєток якого знаходився на схилі горба.

Й

Йосафа́това Доли́на, -ої, -и; ж.; куток; с. Серафинці Гор. р-ну: Йосафатова Долина (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ‘рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ‘низовина біля річки’ (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *Йосафатова*, що вказує на належність землі на кутку в давнину *Йосафату*, пор. особове ім’я *Йосафат* (СУІ, 160).

Йо́сипівка[1], -и; ж.; кол. хутір, об’єдн. з с. Королівка Кол. р-ну; давня назва – *Юзефівка*: Korolówka z Józefówką (1910, ZSO, 67), Йосипівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Йосип*, пор. особове ім’я *Йосип*, пол. *Juzef* (СУІ, 161).

Йо́сипівка², -и; ж.; кол. окреме село, тепер куток с. Товмачик Кол. р-ну; давні назви – *Святий Юзеф*, *Юзефівка*: Święty Józef (1900, SGG, 41); Święty Józef (1910, ZSO, 163); Święty Józef (1923, SMRP, 11); Święty Józef (1933, MT K); Święty Józef (1938, SDW,

№ 5, s. 75); Йосипівка (1947, АТП, 508); Йосипівка (1997, ІФАТП[6], 120). – Назва має меморіальний характер. Вона містить у своїй основі ім'я *Святого Йосипа* Обручника (польською мовою – *Juzefa*), на честь якого було так назване село.

Йóськове, -ого; с.; поле; с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Йоськове (2009, БЛ[2], 178). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Йосько*, пор. особове ім'я *Йосько* < *Йосип* (СУІ, 161).

К

Кабáнка, -и; ж.; гора; с. Павлівка Тисм. р-ну: Кабанка (1997, Павл., 6). – Назва неоднозначна щодо походження. Можливо, вона утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від апелятива *кабан* (перен.) ʻгора продовгуватої форми', пор. *кабан* ʻстіжок, скирта продовгуватої форми' (ЕСУМ, ІІ, 330). У такому випадку вона вказує на форму гори. Однак ця назва може бути й здеформованою формою, утвореною семантичним способом від апелятива *ковбанка* ʻневелика впадина з водою' (Мар., 231), дем. від *ковбаня* ʻглибока яма, наповнена водою; глибока вибоїна, звичайно на дорозі, переважно з водою, болотом...' (СУМ, ІV, 202), ʻболото, калюжа; ямка, переважно на дорозі, наповнена дощовою водою; болото серед дороги', пор. зах.-пол. *кабаня* ʻневеличкий ставок; місце в лісі, де купаються свині' (СЗПГ, І, 202). Враховуючи те, що через цю гору проходить багато доріг, на яких є чимало калюж, така мотивація її назви видається цілком вірогідною.

За твердженнями місцевих жителів, гора отримала таку назву через те, що тут раніше було багато диких кабанів. Та й зараз ці тварини дають ґаздам знати про себе.

Кабачí, -ів; мн.; пасовище; с. Раківчик Кол. р-ну: Кабачі (2012, БЛ[5], 242). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кабач* ʻвибоїна (з водою або без води); заглибина' (ГГ, 88). Вона вказує на наявність на пасовищі заглибин з водою.

Кáвний, -ого; ч.; кол. поле, тепер ліс; с. Монастирчани Бог. р-ну: pole Kawne (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 179, арк. 59); Кавний (2005, НМ, 7); Кавний (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля, на якому виріс ліс. В основі мікротопоніма лежить прикметник *кавне* < *кал(ь)не* ʻболотисте, брудне' (зі зміною на українському мовному ґрунті давнього [*л*] на [*в*] у кінці складу), пор. бойк. *Кавне* ʻс. *Кальне*' (Онишк., І, 33), *кавний* ʻбрудний' (ЕСУМ, ІІ, 345), а також *кал* ʻболото' (Грінч., ІІ, 208), ʻбруд' (Онишк., І, 335), ʻболото, грязь' (СГТЗП, 221). Назва лісу узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Кагавá, -и; ж.; кол. хутір, тепер ліс; м. Тлумач: Kahawa (1934, SDW, № 24, s. 300); Кагава (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кагава*, що є фонетичним варіантом від *кагов* ʻгора, що вся, крім вершини, заросла лісом' (Мар., 230).

Кáгла, -и; ж.; куток; с. Острівець Гор. р-ну: Кагла (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кагла* (перен.) *ʻтемне глухе місце; місце, де постійно дме вітер', пор. гуц. *кагла* ʻотвір, через який дим із печі виходив у сіни' (ГГ, 89), ʻгоризонтальний димовий канал, який веде від комина в сіни; отвір для виходу диму з хати в сіни' (СГБТ, 525), ʻкомин' (Експ.), бойк. *кагла* ʻдимохід, доведений із жилого приміщення тільки до сіней' (Онишк., І, 334), пол. *kahła* ʻкомин' .

За розповідями місцевих жителів, назва кутка виникла через те, що тут сходяться дороги, як канали в печі.

Каглú, -ів; мн.; поле; с. Саджавка Надв. р-ну: Кагли (1998, Мих., 190). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кагла* (див. вище). Вона вказує на розміщення поля в улоговині, де постійно дме вітер. Можливо також, що на полі колись були солеварні або сушарні для фруктів, після яких залишилися комини. Це й могло зумовити появу такої назви.

Каглúще, -а; с.; поле; с. Саджавка Надв. р-ну: Каглище (1998, Мих., 190). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *каглище* ʻмісцевість, де була *кагла* (див. вище)ʼ. Вона вказує на те, що на полі колись були сушарні для фруктів.

Кадúлина, -ої; ж.; поле (нива); с. Долина Тлум. р-ну; вар. *Кадилена*: Kadylena (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 189, арк. 9); Кадилена (2004, ІСД, 7); Кадилина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Кадила*, пор. п-ще *Кадило* (Редько, І, 423), п-сько *Кадило* (СПЗУ, ІІ, 21). Її варіант відбиває особливості місцевої говірки, у якій ненаголошений [*и*] вимовляється як [*е*].

Кадúлщина, -и; ж.; куток; с. Перерісль Надв. р-ну: Кадилщина (2009, ПІН, 15). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кадилщина* ʻмісце, де діяла *кадильня* (гуральня)ʼ. Вона вказує на те, що з гуральні постійно йшли чорні хмари диму, обволікаючи усе село своїм їдким запахом (ПІН, 15). Є й інша версія походження цієї назви. Вона пов'язана з проживанням тут євреїв. У вересні–жовтні їх сім'ї відзначали настання Нового року й свято Кучок. Традиційно в цей час вони пекли гамани (солодкі коржики) і пригощали ними місцеве населення, також споруджували з кукурудзиння шатра, у яких молилися й ночували. По завершенні свят євреї спалювали ці шатра, але вони довго тліли, породжуючи глиби їдкого диму.

Ка́діб[1], -обу; ч.; урочище; с. Городниця Гор. р-ну: Kadłub (1880, KuK JCz.); Кадіб (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кадіб* (< псл. **kadъlbъ*) ʻколодязьний зруб з цілого пня; польова криниця' (ЕСУМ, ІІ, 338), ʻколода дерева з видовбаною серединою, яку ставили в джерело замість колодязного зрубу' (Худ.[2], 113), ʻмісцевість із багатьма джерелами води' (Бойк., 181), ʻпольова криниця; місцевість із багатьма джерелами води' (СБГ, 181), ʻзаглибина на полі або сіножаті; заглибина з водою' (Лісняк, 359), пор. також зах.-пол. *кадовб* ʻкриниця, викопана в полі або на попасі' (СГТЗП, 221), вол. *кадлуб* ʻсуха простора заглибина на полі або сіножаті' (СНГТВ, 42). Вона вказує на наявність в урочищі криниці зі зрубом або з видовбаною колодою.

Ка́діб[2], -обу; ч.; поле; с. Загайпіль Кол. р-ну: Кадіб (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кадіб* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі є польова криниця з колодязьним зрубом.

Ка́діб[3], -оба; ч.; кол. фільварок, потім хутір, нал. до с. Грушка Тлум. р-ну; давні назви *Кадлуб*, *Кадлубиська*: Kadłub, czyli Kadłubiska (1882, SG, III, 659); Kadub (1900, SGG, 699); Кадіб (1975, АСЗ, І, 900); Кадіб (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кадіб*, пол. *kadłub* (див. вище). Вона вказує на те, що фільварок був започаткований на місцевості, де була польова криниця з колодязним зрубом. Варіант давньої назви мотивований апелятивом *кадлубиська* ʻмісце, де були *кадлуби*ʼ.

Ка́діб[4], -обу; ч.; пасовище; смт Обертин Тлум. р-ну: Кадіб (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кадіб* (див. вище). Вона вказує на наявність на пасовищі польової криниці з колодязним зрубом.

Ка́длуб, -у; ч.; потік; л. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; довжина – 5 км; сс. Слобідка, Хвалибога, Виноград Гор. р-ну; вар. *Кадлуби*: Kadłuby (1855, AKKGL, Bl. 49); Kadłuby (1880, SG, I, 657; 1882, SG, III, 661); Кадлуб (1963, WRG, II, 180); Кадлуб (1979, СГУ, 226). – Давня назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кадлуб* (*кадіб*, *кадівб*, *кадуб*, пол. *kadłub*) (див. вище). Семантичний сенс гідроніма – ʻпотік, що витікає з *кадлубів* – польових криниць зі зрубамиʼ. Сучасна форма гідроніма є сингулярною формою давнього найменування.

Кадобе́цьке, -ого; с.; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: Кадобецьке (1975, АСЗ, І, 900). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кадобецьке* ʻяке знаходиться, розташоване біля хутора *Кадіб* (див. вище)ʼ.

Ка́дуб[1], -у; ч.; джерела; **1**) с. Кричка Бог. р-ну: Кадуб (2011, УШ); **2**) с. Потічок Снят.

р-ну: Кадуб (2003, УШ); **3**) с. Рибне Тисм. р-ну: Кадуб (1997, Павл., 7); **4**) с. Слобідка Тисм. р-ну: Кадуб (1995, ТМН, 47); Кадуб (2008, УШ); **5**) с. Ісаків Тлум. р-ну: Кадуб (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кадуб* (див. вище). Вони вказують на те, що джерела обрамлені колодами з видовбаними серединами.

Ка́дуб[2], -а; ч.; куток; с. Воронів Гор. р-ну: Кадуб (2003, Левк., 11). – Назва утворена семантичним шляхом від апелятива *кадуб* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де була криниця, обрамлена колодою дерева з видовбаною серединою.

Ка́дуб[3], -у; ч.; урочища; **1**) с. Воронів Гор. р-ну: Кадуб (2003, СЗП, 11); Кадуб (2008, УШ); **2**) с. Дубки Гор. р-ну; вар. *Кадовб*: Кадовб (1960, Кобил., ДЛМ, 107); Кадуб (2008, УШ); **3**) с. Топорівці Гор. р-ну: Кадуб (2005, СМТ[1], 49); **4**) смт Чернелиця Гор. р-ну: Kadłub (1880, KuK JCz); **5**) с. Назірна Кол. р-ну: Кадуб (2006, КВС, 107); **6**) с. Белелуя Снят. р-ну; інша назва – *Коржівка* (див. далі): Kadub (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 120, арк. 9); Кадуб, Коржівка (2000, Марусик, 11, 16); **7**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Кадуб (2011, УШ); **8**) с. Хом'яківка Снят. р-ну: Кадуб (2005, ХМ, 8); **9**) с. Озеряни Тлум. р-ну: Кадуб (2011, УШ); **10**) с. Підвербці Тлум. р-ну: Кадуб (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кадуб*, *кадовб* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах колись були джерела та польові криниці, обрамлені колодами з видовбаними серединами.

Ка́дуб[4], -у; ч.; потік; п. Потічка л. Пруту л. Дунаю; с. Потічок Снят. р-ну: Кадуб (2003, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування джерела (див. вище), з якого витікає потік.

Ка́дуб[5], -у; ч.; став; с. Гавриляк Тлум. р-ну: Кадуб (2003, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кадуб* (див. вище). Вона вказує на те, що став живиться з джерела, яке обрамлене колодою з видовбаною серединою.

Ка́дуба, -и; ж.; урочище; с. Топорівці Гор. р-ну: Кадуба (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кадуба*, що є розмовним варіантом від *кадуб* (див. вище). Вона вказує на наявність в урочищі джерел та колодязів.

За переказами місцевих жителів, в урочищі колись росли великі дуби, з яких наші предки видовбували корита та робили бочки.

Кадубе́ць[1], -бця; ч.; поле; с. Рошнів Тисм. р-ну; давня назва – *Кадубці*: Kadubce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 115, арк. 10); Кадубець (2011, Експ.). – Давня назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кадубець*, дем. від *кадуб* (див. вище). Вона вказує на наявність у давнину на полі криниць, обрамлених зрубами з пнів. Сучасне найменування є сингулярною формою давньої назви.

Кадубе́ць[2], -бця; ч.; горб; с. Нижнів Тлум. р-ну: Kadłubiec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 107, арк. 110); Kadłubiec (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 144, арк. 140); Кадубець (2008, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кадубець* (див. вище). Вона вказує на наявність у давнину на горбі польової криниці, обрамленої зрубом із пня.

За народними переказами, на горбі в давнину було джерело з дуже смачною водою. Тому сюди по воду постійно приходило багато людей. Неподалік джерела росла стара дуплава верба. Люди, порадившись, зрізали ту вербу й зробили з неї кадубець, який поклали на джерело. З тих пір і почали називати ту місцевість *Кадубцем*.

Кадубе́ць[3], -бця; ч.; хутір, нал. до с. Нижнів Тлум. р-ну: Kadłubiec (1934, SDW, № 24, s. 296); Кадубець (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся хутір.

Ка́дуби[1], -ів; мн.; куток; с. Будилів Снят. р-ну: Кадуби (2011, УШ); Кадуби (2012, НПС, 68). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кадуб* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку в давнину було декілька польових криниць, обрамлених колодами з видовбаними серединами.

Ка́дуби², -ів; мн.; джерело; с. Сілець Тисм. р-ну: Кадуби (2002, СНЧ, 39). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кадуб* (див. вище).

За народними переказами, назва джерела пішла від того, що колись воно мало два кадуби, у яких збиралася вода.

Ка́дуби³, -ів; мн.; куток; с. Сілець Тисм. р-ну: Кадуби (2002, СНЧ, 39). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування джерела (див. вище), навколо якого розкинувся куток.

Казані́в, -ева; ч.; село; Кол. р-н; нал. до Коршівської с/р; віддаль до Коломиї – 27 км, до Івано-Франківська – 48 км: Cazanow (1505, Proch., 153); opp. Korszow seu Kazanow (1670, RRDZH, 69); Казанôв (1886, ШДС, 86); Казанів (1947, АТП, 508); Казанів (2009, ІФ АТП[7], 160). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Казан*, пор. давнє особове ім'я *Казанъ* (Туп., 227), ст.-п. Jakusz *Kazan* (SSNO, II, 556), п-ще *Казан* (СП, 165).

Казюкú, -ів; мн.; поле; с. Прибилів Тлум. р-ну: Казюки (2012, БЛ[5], 242). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка володіла колись полем, пор. п-ще *Казюк* (ІФД, 262).

Ка́йдичі, -ів; мн.; поле; с. Глушків Гор. р-ну: Кайдичі (2012, БЛ[5], 242). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка володіла колись полем, пор. п-ще *Кайдич* (Експ.).

Ка́йликова Кірни́ці[1], -ої, -і; ж.; джерело, криниця; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Кайликова Кірниці (2006, КГ, 18). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кірниці* ʻкриниця' (ГГ, 93), а атрибутивним членом – прикметник *Кайликова*, що вказує на належність гідрооб'єкта в давнину *Кайлику*, пор. однокореневі п-ща *Кайла* (ПЗУ, 245), *Кайлов* (СП, 165), *Кайлюк* (ЗСР, 324).

Ка́йликова Кірни́ці[2], -ої, -і; ж.; урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Кайликова Кірниці (2012, БЛ[5], 242). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування джерела (див. вище), навколо якого розкинулося урочище.

Кайта́нівка, -и; ж.; куток; с. Росільна Бог. р-ну: Кайтанівка (1996, Рос., 3). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Кайтан*, пор. п-ще *Кайтан* (СП, 165).

Калаба́ня, -і; ж.; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: Калабаня (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *калабаня* ʻкалюжа; заглиблення на місці водойми; заглиблення на дорозі' (Мар., 230), ʻкалюжа' (ЕСУМ, II, 345), ʻбаюра' (Онишк., I, 335), ʻмісце, де вода збирається після дощів' (СНГТК, 87). Вона вказує на наявність на полі заглиблення, наповненого водою.

Калаву́ра, -и; ж.; урочище; с. Підвисоке Снят. р-ну: Калавура (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *калавур*, *калавура* ʻкараул' (Грінч., II, 209), ʻварта, стража' < тюрк. *karavul*, пор. тур. *karayul* ʻсторожа' (ЕСУМ, III, 387). Очевидно, у давнину в урочищі був сторожовий пост, що й відбилося в його назві.

Каламітна́[1], -ої; ж.; поточина; п. Потічка л. Пруту л. Дунаю; с. Потічок Снят. р-ну: Каламітна (2003, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *каламітна* ʻкаламутна; яка втратила прозорість; мутна, нечиста' (ВТС, 410), що вказує на якість води.

Каламітна́[2], -ої; ж.; урочище; с. Потічок Снят. р-ну; вар. *Каламутка*: Kałamutna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 59, арк. 17); Каламутка (1982, КС, 99); Каламітна (2012, НПС, 182). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), навколо якої розкинулося урочище. Її варіант є суфіксальним утворенням на *-к(а)* від вихідного найменування.

Кала́шківці, -ів; мн.; куток; с. Русів Снят. р-ну: Калашківці (2012, НПС, 204). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем або

прізвищем батька, власника чи родоначальника, які заснували куток чи оселилися колись на ньому, пор. п-ще *Калаш* (ІФД, 262).

Калигі́рка, -и; ж.; горб; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Калигірка (2000, ЕКол., III, 38); Калигірка (2006, КГ, 18). – Назва утворена способом поєднання в одну лексему словосполучення *кала гірка* ʽболотиста гірка; гірка, на поверхні якої є болота, калюжі', пор. *кал* ʽболото, трясовина' (ЕСУМ, III, 346), ʽбруд, болото, мул' (Карпенко[1], 107), бойк. *кал* ʽбруд' (Онишк., I, 335), поліс. *кал* ʽмісце, де купаються дикі свині' (СЗПГ, I, 205). Вона вказує на характер поверхні горба. Заміна закономірного сполучного голосного [*о*] на [*и*] в назві відбулася під впливом діалектного розмовного мовлення.

Кали́нищі, -ищ; мн.; поля; **1**) с. Нижнів Тлум. р-ну; давня назва – *Калинище*: Kaliniszcze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 107, арк. 47); Kałynyszcze (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 144, арк. 68); Калинищі (2011, УШ); **2**) с. Прибилів Тлум. р-ну: Калинищі (2012, БЛ[4], 204). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *калинище* ʽмісце, де росте (росла) *калина*' (Експ.). Вони вказують на характер рослинності на полях у давнину. Давня назва поля в селі Нижнів є семантичним утворенням від названого вище апелятива.

Кали́нівка, -и; ж.; урочища; **1**) с. Копачинці Гор. р-ну: Калинівка (2008, УШ); **2**) с. Корнів Гор. р-ну: Калинівка (2008, УШ); **3**) с. Ямниця Тисм. р-ну: Калинівка (1995, ТМН, 54). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *калина* ʽкущова рослина родини жемолостивих, що має білі квіти й червоні гіркі ягоди' (ВТС, 411). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Калині́вщина, -и; ж.; кол. хутір біля с. Богородичин Кол. р-ну; давня назва – *Калинівка*: Kalinowka (?) (1707, ODZH, 231); Kalinowszczyzna (1765, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 286, зв. 169); Kalinowszczyzna (1900, SGG, 697). – Давня назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Калина*, пор. особове ім'я *Калина* (СУІ, 163), п-ще *Калина* (ІФД, 263). Десь у середині XVIII ст. у назві відбулася заміна суфікса *-івк(а)* на *-щин(а)*, у результаті чого утворилася форма *Калинівщина* з первісним значенням ʽмаєток, спадщина, відумерщина *Калини*'. Можливе також утворення цієї назви за допомогою суфікса *-ин(а)*, пол. *-yzn(a)*, від антропоніма *Калиновський*, пор. п-ще *Калиновський* (ІФД, 263).

Калинки́, -ок; мн.; куток; с. Серафинці Гор. р-ну: Калинки (2008, УШ); Калинки (2012, БЛ[4], 204). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала куток чи проживала в ньому, пор. п-ще *Калинка* (СП, 166). Менш імовірною є мотивація цього мікротопоніма апелятивом *калинки*, мн. від *калинка* < *калина* (див. вище).

Кали́нкова Скала́, -ої, -и; ж.; скеля; с. Чернятин Гор. р-ну: Калинкова Скала (1996, ІЧ, 19). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *скала* (заст.) ʽскеля' (ВТС, 1131), а атрибутивним членом – прикметник *Калинкова*, що вказує на належність цього топооб'єкта в давнину *Калинці*, пор. п-ще *Калинка* (див. вище).

Калинни́к[1], -а; ч.; урочище; смт Печеніжин Кол. р-ну: Калинник (2006, КВС, 125). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *калинник* ʽкалинові зарості' (Експ.), пор. типологічно споріднені *дубник* ʽдубовий ліс', *липник* ʽлиповий ліс' (Онишк., I, 237, 240). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Калинни́к[2], -а; ч.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Калинник (2006, КВС, 122); Калинник (2009, Експ.); Калинник (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Калино́вич, -у; ч.; ліс; с. Хмелівка Бог. р-ну: Калинович (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника лісу, пор. п-ще *Калинович* (Редько, I, 428).

Калино́нька, -и; ж.; поле; с. Ямниця Тисм. р-ну: Калинонька (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *калинонька*, зменш.-пестл. від *калина* (див. вище). Вона вказує на те, що навколо поля проростають кущі цієї рослини.

Калúнчин, -ого; ч.; луг; с. Тучапи Снят. р-ну: Калинчин (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Калинка*, пор. особове ім'я *Калинка* < *Калина* (СУІ, 164), п-ще *Калинка* (СП, 166).

Калиня́к, -а; ч.; урочище (поле); с. Хотимир Тлум. р-ну; вар. *Каленєк*: Kaliniak (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 196, арк. 18); Каленєк, Калиняк (1973, Кобил., 272); Калиняк (2010, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, якій належало колись поле, пор. поширене в районі п-ще *Калиняк* (ТД Тл., 50). Б. В. Кобилянський трактує цю назву як семантичне утворення від апелятива *калиняк* ʻкалинові зарості' (Кобил., 272).

Калíцка, -ої; ж.; част. села Стебник Тисм. р-ну: Каліцка (2009, БЛ², 178). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *каліцка*, *каліцька* ʻналежна *калікам*; у якій проживають *каліки*' (Експ.).

Калю́жка, -и; ж.; лісове урочище; с. Петрів Тлум. р-ну: Калюжка (2006, Гач., 9); Калюжка (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *калюжка*, дем. від *калюжа* (< псл. **kaluža*) ʻзаглибина в ґрунті, напонена водою або іншою рідиною' (ВТС, 411), ʻболотисте місце, багно, грязь' (Експ.). Вона вказує на болотистий характер ґрунту в урочищі та наявність у ньому ями з водою.

Калю́жки, -ок; мн.; куток; с. Ісаків Тлум. р-ну: Kałuszki (1900, SGG, 215); Калюжки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *калюжка* (див. вище). Вона вказує на велику кількість наявних на кутку наповнених після дощу й танення снігу заглибин з водою.

Каменелíски, -ів; мн.; лісове урочище; с. Вікняни Тлум. р-ну; вар. *Кам'яні Ліски*: Каменеліски, Кам'яні Ліски (2007, Вікн., 24, 57); Каменеліски (2011, УШ). – Назва утворена способом поєднання основ слів *камені*, мн. від *камінь* ʻкам'янистий ґрунт' (Експ.), ʻмісцевість, усіяна камінням' (Худ.², 115), та *ліски*, мн. від *лісок* < *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі' (ВТС, 491). Вона вказує на кам'янистий характер ґрунту в лісі.

Каменéць, -нця; ч.; гора; с. Милування Тисм. р-ну; вар. *Камінець*: Камінець (2004, Експ.); Каменець (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *каменець* ʻщебінь' (ЕСУМ, ІІІ, 359), ʻмісце, вкрите камінням' (Експ.). Вона вказує на характер ґрунту на горі.

Каменúсте¹, -ого; с.; поля; **1**) с. Воскресинці Кол. р-ну: Каменисте (2012, БЛ⁵, 242); **2**) с. Грушів Кол. р-ну: Каменисте (2012, БЛ⁵, 242). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *каменисте* ʻна якому багато каміння' (ВТС, 413). Вони вказують на характер ґрунтів на полях.

Каменúсте², -ого; с.; лісове урочище; с. Гаврилівка Надв. р-ну: вар. *Камениста*, *Каменистий*: Kamienista (1855, AKKGL, Bl, 48); Каменистий (1998, Мих., 190); Каменисте (2011, Бойко). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *каменисте* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі. Варіант назви узгоджений у роді й числі з номенклатурним терміном *ліс*.

Каменúстий¹, -ого; ч.; ліс; с. Росільна Бог. р-ну: Каменистий (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *каменистий* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в лісі.

За переказами, ліс названий так тому, що в ньому колись добували камінь, який перемелювали й використовували на місцевій гуті для виготовлення скла.

Каменúстий², -ого; ч.; потік; л. Кусніку п. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; сс. Росільна, Хмелівка Бог. р-ну; вар. *Кам'янистий*: Каменистий (2011, УШ); Кам'янистий (2012, ХПЛ, 457); Каменистий (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного

мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), у якому протікає потік.

Каменúстий[3], -ого; ч.; верх; сс. Слобода, Рунгури Кол. р-ну: Kamienisty (1932, PBW, II, 204); Kamienisty Werch (1933, MT Mik.); Каменистий (2000, ЕКол, III, 55); Каменистий (2002, Рунг., 240); Каменистий (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *каменистий* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту на верху.

Каменúстий[4], -ого; ч.; куток; с. Слобода Кол. р-ну: Каменистий (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування верху (див. вище), на схилах якого розкинувся куток.

Каменúстий[5], -ого; ч.; ліс; с. Слобода Кол. р-ну: Каменистий (2012, БЛ[5], 242). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування верху (див. вище), на схилах якого росте ліс.

Каменúстий[6], -ого; ч.; потік; п. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Гаврилівка Надв. р-ну: Каменистий (2011, Бойко). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. *Каменисте*), у якому протікає потік.

Каменúще[1], -а; с.; пасовище; с. Гута Бог. р-ну: Каменище (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *каменище* ʻкам’яниста місцевість; місце, де багато каміння’ (Експ.). Вона вказує на характер ґрунту пасовища.

Каменúще[2], -а; с.; ліс; с. Верхній Майдан Надв. р-ну; вар. *Каменищі*: Kameniszcze (1855, AKKGL, Bl. 48); las Kameniszcze (1884, SG, V, 914); Каменúщі (1998, Мих., 190). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *каменище* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в лісі. Варіант назви є онімізованою плюральною формою названого вище апелятива.

Каменúще[3], -а; с.; поле; с. Камінне Надв. р-ну: Каменище (1998, Мих., 190). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *каменище* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту на полі.

Каменúщі, -ищ; мн.; куток; с. Перерісль Надв. р-ну: Каменищі (2009, ПІН, 14). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *каменище* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту на кутку.

Каменя́рня, -і; ж.; куток; смт Чернелиця Гор. р-ну: Каменярня (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *каменярня*, *камінярня* ʻродовище каменю, де його видобувають, розробляють; кар’єр; каменоломня’ (ВТС, 412), ʻродовище каменю’ (ЕСУМ, II, 359). Вона вказує на те, що на кутку в давнину розробляли камінне родовище. Про це свідчить і той факт, що дорога тут вимощена вапняком.

Камера́л, -у; ч.; ліс; с. Кубаївка Надв. р-ну: Камерал (1998, Мих., 191). – Назва утворена способом усічення та онімізації прикметника *камеральний* ʻдержавний’ (СУМ, IV, 82). Вона вказує на належність лісу в давнину державі.

Камера́льне, -ого; с.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Камеральне (2008, БГ, 14). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *камеральне* (див. вище). Вона вказує на належність землі в урочищі в давнину державі.

Камера́льський, -ого; ч.; ліс; с. Середній Майдан Надв. р-ну; вар. *Камеральські*: Камеральські (1998, Мих., 191); Камеральський (2010, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *камеральський* (розм.) ʻт. с., що *камеральний* (див. вище)’. Вона вказує на належність лісу в давнину до державних маєтностей.

Кам’єнкú, -ок; мн.; поле; с. Чернїїв Тисм. р-ну: Кам’єнки (2012, БЛ[5], 242). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кам’янка* (розм. *кам’єнка*) ʻкам’янистий ґрунт’ (Експ.), ʻкам’янистий берег’ (СНГТК, 90). Вона вказує на характер характер ґрунту на полі.

Камінúщі, -ищ; мн.; урочище; с. Копачинці Гор. р-ну: Камінищі (2008, УШ); Камінищі (2012, БЛ[5], 242). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *камінище* ʻкам’яниста місцевість; місце, де

багато каміння’ (Експ.), ʿзбільш. до *камінь* – окремий шматок, брила твердої гірської породи у вигляді суцільної маси, що не кується й не розчиняється у воді’ (ВТС, 412). Вона вказує на те, що в урочищі є чимало великих кам’яних брил.

Каміні, -ів; мн.; куток; с. Підвисоке Снят. р-ну: Каміні (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *каміні* (діал., збірн.) ʿкаміння’ (Експ.). Вона вказує на характер ґрунту на кутку.

Ка́мінка¹, -и; ж.; пасовище; с. Торговиця Гор. р-ну: Камінка (2012, БЛ⁵, 242). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кам’янка* (розм. *камінка*) ʿкам’янистий ґрунт’ (Експ.). Вона вказує на характер ґрунту на пасовищі.

Ка́мінка², -и; ж.; куток; с. Красна Надв. р-ну: Камінка (1998, Мих., 191); Камінка (2010, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кам’янка* (розм. *камінка*) (див. вище). Вона вказує на кам’янистий характер ґрунту на кутку.

Ка́мінка³, -и; ж.; поля; **1**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Камінка (2012, БЛ⁵, 242); **2**) с. Русів Снят. р-ну: Камінка (2012, БЛ⁵, 242). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кам’янка* (розм. *камінка*) (див. вище). Вони вказують на кам’янистий характер ґрунтів на полях.

Камінкова́тий, -ого; ч.; хребет; с. Манява Бог. р-ну: Kaminkowaty (1935, MT N). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *камінковатий* ʿвкритий подекуди *камінням*’. Вона вказує на характер ґрунту на хребті.

Ка́мінна¹, -ої; ж.; поле; с. Белелуя Снят. р-ну: Kamenna (1906 (1876), KuK Sn.); Kamienna (1933, MT Sn.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *камінна* (< псл. **камєньна*) ʿна якій є багато каміння’, пор. *камінний* ʿкам’яний’ (Грінч., II, 213). Вона вказує на характер ґрунту на полі.

Ка́мінна², -ої; ж.; гора; с. Хотимир Тлум. р-ну; вар. *Камінна Гора*: Kamienna Góra (1926, MT T); Камінна (1973, Кобил., 271). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *камінна* ʿутворена з каменю; на якій є багато каміння’. Вона вказує на характер ґрунту на горі. Варіант назви ускладнений номенклатурним терміном *гора*.

Ка́мінна³, -ої; ж.; урочище (нива); с. Кунисівці Гор. р-ну: Камінна (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *камінна* (див. вище). Вона вказує на кам’янистий характер ґрунту на ниві.

Ка́мінна Гора́¹, -ої, -и; ж.; підвищення; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Камінна Гора (2010, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʿзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень’ (ВТС, 191), ʿпідвищене місце’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *камінна* (див. вище), що вказує на кам’янистий характер ґрунту на підвищенні.

Ка́мінна Гора́², -ої, -и; ж.; ліс; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Камінна Гора (1998, Мих., 191). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому проростає ліс.

Камі́нна́ Кирни́ці, -ої, -і; ж.; джерело; с. Стриганці Тисм. р-ну: Камінна Кирниці (2011, Осташі). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кирниці* (діал.) ʿкриниця’ (ГГ, 93), а атрибутивним членом – прикметник *камінна* (див. вище), який вказує на те, що джерело обкладене камінням.

Ка́мінне¹, -ого; с.; поле; с. Старуня Бог. р-ну: Камінне (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *камінне* (див. вище). Вона вказує на кам’янистий характер ґрунту поля.

Ка́мінне², -ого; с.; село; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 18 км, до Івано-Франківська – 21 км; вар. *Камінна*: Kamyene (1373 (1416), AGZ, V, 39); Kamyonye (1439, AGZ, XII, 71); Kamyenne (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Kamienne (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19,

фас. 4); Kamienna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 39); Kamienna (1882, SG, III, 768); Кам'янка (1947, АТП, 509); Камінне (2009, ІФ АТП[7], 161). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *камінне* (див. вище). Вона вказує на кам'янистий характер ґрунту місцевості, на якій виникло село. Форма *Камінна* з'явилася, очевидно, під впливом пол. номенклатурного терміна жін. роду *wieś* 'село'.

Камінне́[3], -ого; с.; куток; с. Павлівка Тисм. р-ну; вар. *Камніне*: Камінне, Камніне (1997, Павл., 8). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *камінне* (див. вище). Вона вказує на кам'янистий характер ґрунту місцевості, на якій виник куток. Форма *Камніне* з'явилася під впливом місцевих говірок.

Про назву місцеві жителі розповідають, що колись у селі жив багатий чоловік, який володів значними земельними наділами. З якихось причин він трагічно загинув і був похоронений на своїй землі. Могила його була висока, викладена з каміння. Тому це місце й назвали *Камінне*, або *Камніне*.

Камі́нни́й, -ого; ч.; потік; пр. Ямничанки л. Бистриці п. Дністра; с. Павлівка Тисм. р-ну: Камінний (1997, Павл., 8). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), у якому протікає потік.

Ка́мі́нниця, -і; ж.; горби; **1**) с. Котиківка Гор. р-ну: Камінниця (2012, БЛ[5], 242); **2**) с. Стрільче Гор. р-ну: Камінниця (2012, БЛ[5], 242); **3**) с. Кулачківці Снят. р-ну: Камінниця (2012, БЛ[5], 242). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *камінниця* 'камінна гора' (Мар., 230), 'кам'яна гора' (Вербич, ГСД, 73). Вони вказують на характер ґрунтів на горах.

Каміння, -я; с.; урочище; с. Підвисоке Снят. р-ну: Каміння (2012, НПС, 164). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *каміння* 'збірн. до *камінь*' (ВТС, 612), 'кам'янистий ґрунт' (Експ.). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Камінці, -ів; мн.; пасовище; с. Жуків Тлум. р-ну: Камінці (2011, УШ); Камінці (2012, БЛ[5], 242). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *камінець, каменец* (< псл. **катепьсь*) 'щебінь' (ЕСУМ, II, 359), 'кам'янистий ґрунт; кам'яні брили' (Експ.). Вона вказує на характер ґрунту на пасовищі.

Камі́нчик, -у; ч.; ліс; с. Хмелівка Бог. р-ну: Kamieńczyk (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 16, арк. 15); Kamieńczyk (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 22, арк. 22); Kamieńczyk (1932, MT S); Камінчик (2006, IX, 9); Камінчик (2012, БЛ[5], 242). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *камінчик*, зменш.-пестл. до *камінець* (див. вище). Вона вказує на кам'янистий характер ґрунту в лісі.

Камі́нчин Клин, -ого, -у; ч.; поле; с. Завалля Снят. р-ну: Камінчин Клин (2012, БЛ[5], 242). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клин* 'частина земельного угіддя, що вирізняється за певною ознакою (за родом посіву тощо)' (ВТС, 433), 'площа землі клиноподібної форми' (СБГ, 209), а атрибутивним членом – прикметник *Камінчин*, що вказує на належність поля в давнину *Камінці*, пор. п-сько *Камінка* (СПЗУ, II, 28).

Ка́мінь[1], -еню; ч.; урочища; **1**) с. Вікно Гор. р-ну: Камінь (2008, УШ); **2**) с. Рогиня Гор. р-ну: Камінь (2008, УШ); **3**) с. Олешів Тлум. р-ну: Камінь (2008, УШ); **4**) с. Підвербці Тлум. р-ну: Камінь (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *камінь* 'окремий шматок, брила твердої гірської породи у вигляді суцільної маси, що не кується й не розчиняється у воді' (ВТС, 412), 'кам'яні брили, уламки каміння', 'кам'янистий ґрунт' (Експ.), 'місцевість, усіяна камінням' (Худ.[2], 115). Вони вказують на наявність в урочищах пісковиків, які використовували для будівельних робіт.

Ка́мінь[2], -еню; ч.; горби; **1**) с. Братишів Тлум. р-ну: Камінь (2011, УШ); **2**) с. Сокирчин Тлум. р-ну; вар. *Камень*: Камінь, Камень (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *камінь* (див. вище). Вони вказують на кам'янистий характер ґрунтів на горбах.

Ка́мінь[3], -еню; ч.; потік; пр. Ставчища п. Дністра; с. Братишів Тлум. р-ну: Камінь

(2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), з якого стікає потік.

Кам'яна́, -ої; ж.; річки; л. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра, назва поширена лише в с. Камінне Надв. р-ну, у верхній та нижній течіях – річка *Стримба* (див. далі); вар. *Камінна*: Kamienna (1882, SG, III, 767); Кам'яна (1979, СГУ, 234). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *камінна*, *кам'яна* ʽяка складається з *каменю*, яка має *каміння*ʼ. Вона вказує на характер ґрунту поточища й навколишньої місцевості, пор. також *село Камінне* (див. вище), де протікає річка.

Кам'яне[1], -ого; с.; поля; **1**) с. Гвізд Надв. р-ну; вар. *Кам'їне*: Кам'яне (1998, Мих., 191); Кам'їне (2011, УШ); **2**) с. Павлівка Тисм. р-ну: Кам'яне (2012, БЛ[5], 242). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *кам'яне* (див. вище). Вони вказують на характер ґрунтів на полях.

Кам'яне[2], -ого; с.; лісове урочище; с. Сілець, смт Єзупіль Тисм. р-ну; вар. *Камінне*: Кам'яне (1982, АПП, 116); Кам'яне (1997, Єз., 188); Кам'яне, Камінне (2002, СНЧ, 39); Кам'яне (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *камінне*, *кам'яне* (див. вище). Вона вказує на кам'янистий характер ґрунту в урочищі.

Дослідники історії с. Сілець Т. Цюцьмась, І. Драбчук, В. Цюцьмась припускають, що на місці теперішнього урочища колись було давнє поселення, яке мало оборонні *кам'яні* споруди. Звідси й така назва. Коли ж монголо-татари знищили центр цього поселення, що знаходився в теперішньому урочищі Городищі, люди покинули його й перемістилися в інше місце, до Чешибісів (суч. смт Єзупіль) та в с. Сілець. Через деякий час ця місцевість заросла лісом, але назва збереглася до наших днів (СНЧ, 39).

Кам'яне[3], -ого; с.; кол. фільварок, потім хутір, об'єдн. з с. Кутище Тлум. р-ну; засн. у XVIII ст. сином пана Хлібовича Фелі (SG, V, 6); давні назви – *Кам'янець*, *Камінна*: Kamieniec (1765, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 286, 140 зв.); Kamienna (1884, SG, V, 6); Kamienna (1900, SGG, 701); Kamienna (1905 (1874), KuK TT); Kamienna (1914, GKK); Kamienna (1926, MT T); Kamienna (1934, SDW, № 24, s. 296); Кам'яне (1947, АТП, 517); Кам'яне (1961, ІФ АТП[1], 79). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *кам'янець* ʽкам'янистий ґрунтʼ (Експ.). Вона вказує на характер ґрунту території, на якій було засновано фільварок. Сучасне найменування хутора є субстантивованим та онімізованим прикметником *кам'яне* (див. вище).

Кам'янéць, -нця; ч.; урочища; **1**) с. Молодятин Кол. р-ну: Кам'янець (2011, УШ); **2**) сс. Братишів, Вікняни Тлум. р-ну: Кам'янець (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кам'янець* (див. вище). Вони вказують на кам'янистий характер ґрунтів урочищ.

Кам'янéцький Пóтік, -ого, -оку; ч.; потік; пр. Шибенки п. Пруту л. Дунаю; сс. Молодятин, Княждвір Кол. р-ну: Кам'янецький Потік (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʽречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течієюʼ (ВТС, 903), ʽневелика водна артерія, менша, ніж річкаʼ (СНГТВ, 76), ʽструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долинаʼ (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *кам'янецький* ʽякий витікає з урочища *Кам'янець* (див. вище)ʼ.

Кам'яни́й[1], -ого; ч.; потік; п. Дністра; довжина – 6 км; с. Козина, смт Єзупіль Тисм. р-ну; вар. *Камінний*: Kamieny (1855, AKKGL, Bl. 39); Kamienny (1882, SG, III, 772); Kamienny (1906 (1874), KuK KH); Каменный, Kamienny (1917, Машт., ДБ, 17); Kamienny (1927, MT Hal.); Кам'яний (1979, СГУ, 234). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кам'яний* ʽякий складається з *каменю*; у якому є *каміння*ʼ (ВТС, 413). Вона вказує на характер ґрунту поточища.

Кам'яни́й[2], -ого; ч.; горб; с. Братишів Тлум. р-ну: Кам'яний (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та оні-

мізації прикметника *кам’яний* (див. вище). Вона вказує на кам’янистий характер ґрунту на горбі.

Кам’яни́й Верх, -ого, -у; ч.; гора; 666 м; с. Слобода Кол. р-ну: Кам’яний Верх (2005, К КР); Кам’яний Верх (2011, КР). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верх* ‘гора; вершина гори’ (Мар., 218), а атрибутивним членом – прикметник *кам’яний* (див. вище), що вказує на кам’янистий характер ґрунту на цьому орооб’єкті.

Кам’яни́ста[1], -ої; ж.; височина; між сс. Задубрівці, Русів та Стецева Снят. р-ну: Кам’яниста (1982, КС, 66); Кам’яниста (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кам’яниста* ‘на якій багато каміння’ (ВТС, 413). Вона вказує на характер ґрунту на височині.

Кам’яни́ста[2], -ої; ж.; поле; сс. Стецева, Русів Снят. р-ну: Кам’яниста (1982, КС, 199); Кам’яниста (2012, БЛ[2], 242). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування височини (див. вище), на якій розкинулося поле.

Ка́м’янка[1], -и; ж.; урочища; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну; вар. *Камнінка*: Камнінка (2011, МП); Кам’янка (2012, УШ); **2**) між смт Печеніжин та с. Княждвір Кол. р-ну; вар. *Кам’їнка*, *Кам’янки*: Kamionki (1906 (1876), KuK K); Kamionka (1933, MT K); Кам’янки (1985, ІГ, ІІ, 419); Кам’їнка (2006, КГ, 22); Кам’янка (2011, УШ); Кам’янка (2012, БЛ[2], 242); **3**) с. Белелуя Снят. р-ну: Кам’янка (2000, Марусик, 12, 16). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кам’янка* (< псл. **kamenъka*) ‘кам’янистий ґрунт’, пор. *кам’янка* (діал.) ‘кам’яниста гора’ (Мар., 230), рос. діал. *каменка* ‘річка або потік з кам’янистим дном’, н.-луж. *kamenka* ‘кам’янисте поле’ тощо (ЭССЯ, 9, 133–134), блр. діал. *каменка* ‘річка з твердим руслом, кам’янистим ґрунтом’ (Яшкін, 336), ст.-укр. *камєни* ‘кам’яний’ (ССУМ, І, 468). Вони вказують на характер ґрунтів в урочищах. Варіанти назви з’явилися під впливом місцевого мовлення.

Ка́м’янка[2], -и; ж.; гори; **1**) с. Хмелева Гор. р-ну; вар. *Кам’єнка*: Кам’янка (2008, УШ); Кам’єнка (2012, Експ.); **2**) с. Нижнів Тлум. р-ну: Kamianka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 144, арк. 155); Кам’янка (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кам’янка* (див. вище). Вони вказують на кам’янистий характер ґрунтів на горах.

Ка́м’янка[3], -и; ж.; давнє село, а потім місто на Коломийщині, тепер с. Велика Кам’янка Кол. р-ну (див. вище): Kamyonka (1438, AGZ, XII, 43); opp. (місто) Kamionki et villa (село) Kamionki (1450, ЖУР, V, 117); Camyonka (1485, AGZ, XIX, 199); Kamionki (1579, ŹDz, XVIII/I, 105); Kamionki (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кам’янка* (див. вище). Вона вказує на кам’янистий характер ґрунту місцевості, на якій виникло село.

Ка́м’янка[4], -и; ж.; пасовище; с. Побережжя Тисм. р-ну: Кам’янка (2011, УШ); Кам’янка (2012, БЛ[2], 242). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кам’янка* (див. вище). Вона вказує на кам’янистий характер ґрунту пасовища.

Ка́м’янка[5], -и; ж.; давнє село на Тлумаччині, тепер не ідент., можливо, це поле *Кам’янка* в с. Кутище Тлум. р-ну: Kamyonka (1438, AGZ, XII, 43); Kamionka ad Jakubowka (1707, ЛЦДІА, 5, опр. 2, спр. 1); niwa Kamienna (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 7, арк. 28); поле Кам’янка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кам’янка* (див. вище). Вона вказує на кам’янистий характер ґрунту місцевості, на якій виникло село і на якій тепер розкинулося поле.

Кам’янка[6], -и; ж.; поле; с. Нижнів Тлум. р-ну: Kamianka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 107, арк. 124); Кам’янка (2012, БЛ[2], 242). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося поле.

Кана́да, -и; ж.; кутки; **1**) м. Коломия: Канада (2009, Експ.); **2**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Канада (2006, КГ, 22); **3**) с. Рунґури Кол. р-ну: Канада (2002, Рунґ., 240); Канада

(2012, БЛ², 242); **4**) с. Турка Кол. р-ну: Канада (2006, КВС, 173); Канада (2011, УШ); Канада (2012, БЛ², 242). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменування країни в Північній Америці. Вони мають конотативне значення і вказують на значну віддаленість кутків від центрів населених пунктів, а також на проживання на них людей, які працювали колись як трудові емігранти в цій країні.

Кана́л, -у; ч.; куток; смт Обертин Тлум. р-ну: Канал (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *канал* ʽнаповнене водою штучне річище для судоплавного сполучення між водоймищами, зрошування ґрунтів, осушування боліт, відводу або стоку водиʼ (ВТС, 413). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де було таке річище, призначене для осушування земельних ділянок та стоку з них води.

Ка́неве Боло́то, -ого, -а; с.; куток; с. Кийданці Кол. р-ну: Каневе болото (2006, КВС, 62); Каневе Болото (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гелоніма – найменування болотистої місцевості, на якій було засновано куток. В основі гелоніма лежить апелятив *болото* ʽмокра заболочена низина; мокре місце між горбамиʼ (Мар., 218), ʽгрузьке місце з надмірно зволоженим ґрунтомʼ (Лісняк, 360), ʽрозгрузла земля, грязюка; багнисте місце з стоячою водоюʼ (СБГ, 35–36), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *Каневе*, що вказує або на належність в давнину землі на теперішньому кутку людині на прізвисько *Каня*, пор. *Каня* (Редько, І, 434; СПЗУ, ІІ, 29), або на те, що тут колись водилися *кані* – хижі птахи родини яструбових, пор. *каня* ʽхижий птах родини яструбових, схожий на шуліку; знищує гризунівʼ (ВТС, 414).

Кані́, -ів; мн.; лісові урочища; **1**) с. Монастирчани Бог. р-ну: Кані (2005, НМ, 7); Кані (2011, УШ); **2**) смт Солотвин Бог. р-ну: Кані (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *каня* (див. вище). Вони вказують на вид птахів, які водилися колись в урочищах.

Кану́к, -а; ч.; потічок; пр. Слобідки л. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Слобода Кол. р-ну: Kanuk (2000, PBWCz., 201). – Назва передана в довіднику неправильно. Повинно бути *Канюк*, пор. *куток Канюк*, а також *верх Канюки* (див. далі), з якого витікає потічок. Вона є результатом трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка, у якому протікає потік. В основі мікротопоніма лежить апелятив *канюк, канюка* ʽхижий птах родини яструбових, схожий на шуліку' (ВТС, 414). Можливо також, що мікротопонім мотивований однозвучним антропонімом, пор. п-ще *Канюк* (СП, 168).

Канчако́ва, -ої; ж.; урочище; с. Джурів Снят. р-ну: Kanczakowa (1933, MT Kuty). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Канчак*, пор. однокорінні п-ща *Канча*, *Канчій* (ПЗУ, 248), *Канчук* (СП, 168), блр. *Канчак* (Бір., 178).

Канюкú[1], -ів; мн.; верх; с. Слобода Кол. р-ну; вар. *Канюк*: Kanuk (1880, KuK KM); Kaniugi (1933, MT Mik.); Канюки (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Канюки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *канюка* ʽхижий птах родини яструбових, схожий на шуліку' (ВТС, 414). Вона вказує на вид птахів, що водяться на верху. Можливою є також мотивація цього ороніма родинною назвою *Канюки*, пор. п-ще *Канюка* (СП, 168).

Канюкú[2], -ів; мн.; куток; с. Слобода Кол. р-ну: Канюки (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування верху (див. вище), на якому розкинувся куток.

Канюкú[3], -ів; мн.; ліс; с. Слобода Кол. р-ну: Канюки (2012, БЛ², 242). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування верху (див. вище), на якому розкинувся ліс.

Канюкова́та, -ої; ж.; гора; с. Манява Бог. р-ну: Канюковата (1887, ІСМ, 38); Канюковата (1975, АСЗ, І, 742); Канюковата (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *канюкова́та* ʽна якій водяться подекуди *канюки*

(див. вище)'. Вона вказує на вид птахів, що водяться на горі. Можливо також, що назва відбиває форму гори, подібну до *канюка*.

Каню́тчин, -ого; ч.; куток; с. Парище Надв. р-ну: Канютчин (1998, Мих., 191); Канютчин (2009, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Канютка*, пор. п-сько *Канютка* (Експ.).

Каню́чий Горб, -ого, -а; ч.; горб; с. Чортовець Гор. р-ну: Kaniuczy Gorb (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 6, арк. 35); Kaniuczy horb (1906 (1876), KuK K); Kaniuczy Horb (1933, MT K). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб*, а атрибутивним членом – прикметник *канючий*, що вказує на наявність на горбі птахів *канюків* (див. вище).

Капако́ве, -ого; с.; земельна ділянка; с. Добротів Надв. р-ну: Капакове (2004, ДІС, 10). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Капак*, пор. п-ще *Капак* (ІФД, 264).

Капіта́нівка, -и; ж.; урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Капітанівка (2002, СНЧ, 39). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *капітан* 'офіцерське звання або чин в армії, що надається після звання старшого лейтенанта, а також особа, яка має це звання' (ВТС, 416). Таке звання мав відставний польський офіцер, якому влада Польщі надала тут земельну ділянку, де він збудував собі хатчину й жив сам, без сім'ї.

Капіта́нка, -и; ж.; урочище; с. Колінки Тлум. р-ну: Капітанка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від апелятива *капітан* (див. вище). Таке звання мав австрійський офіцер, який проживав колись в урочищі.

Капли́нські Обочі́, -их, -ів; мн.; пагорб; с. Княже Снят. р-ну: Каплинські Обочі (2011, КПЧ, 54). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є оронім – найменування узвишшя *Обочі* (див. далі), до складу якого входить пагорб, а атрибутивним членом – прикметник *Каплинські*, що вказує на належність землі на пагорбі в давнину *Каплинським*, пор. п-ще *Каплинський* (СП, 168).

Капли́чка, -и; ж.; пасовище; м. Снятин: Капличка (2012, БЛ[2], 242). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *капличка*, дем. від *каплиця* 'у християн – невеличка споруда без вівтаря для відправ і молитов' (ВТС, 415). Вона вказує на те, що на пасовищі була чи є така споруда.

Капо́ра, -и; ж.; кол. хутір, об'єдн. з с. Тарасівка Тлум. р-ну: Капора (1947, АТП, 518); Капора (1961, ІФ АТП[1], 79). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, яка могла започаткувати хутір і володіти ним, пор. похідне п-ще *Капорин* (СП, 168). Д. Г. Бучко припускає утворення цієї назви від апелятива *капор, капора* (діал.) 'пристрій, яким заганяють у землю палі' (Бучко, 77), що сумнівно. М. Л. Худаш вважає, що вона походить від однозвучного мікротопоніма – найменування ділянки землі, утвореного, у свою чергу, семантичним способом від апелятива *капора*, фонетичного варіанта зафіксованого на Бойківщині діал. апелятива *капура* 'потала' < пол. *kapures* 'згуба'. Мотивом номінації в такому разі міг послужити факт утрати кимсь цієї місцевості або втрати чогось на цій місцевості (Худ.[2], 116).

Каптарі́вка, -и; ж.; поле; с. Камінне Надв. р-ну: Каптарівка (1998, Мих., 191). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від рум. апелятива *captar* 'дашок, покрівля вулика' (Hr., 138). Очевидно, на полі колись був навіс для худоби або вулики для бджіл. Можлива також мотивація цього мікротопоніма антропонімом *Каптар*, пор. рум. п-ще *Captar*, *Căptar* (Const., 303, 307).

Капу́сники, -ів; мн.; куток; с. Серафинці Гор. р-ну: Капусники (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей, які займалися вирощуванням *капусти* й проживали колись на кутку, пор. п-сько *Капусник* (СПЗУ, II, 32).

Капусти́, -ст; мн.; поле; с. Глушків Гор. р-ну: Капусти (2012, БЛ[2], 242). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації

апелятива *капуста* ʻгородня рослина родини хрестоцвітних, листя якої використовують для виготовлення різних страв' (ВТС, 416). Вона вказує на те, що поле призначене для вирощування цієї рослинної культури.

Карака́йка, -и; ж.; куток; с. Підгайчики Кол. р-ну: Каракайка (2006, КВС, 126). – Назва, очевидно, виникла в результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, яка, мабуть, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Каракай*, що походить з тюрк. *каракай* ʻчорненький, чорнявий' (Редько, І, 437).

За переказами, на місці, де тепер куток, колись потопилися татарські вершники.

Карала́шка, -и; ж.; урочище (поле); с. Глушків Гор. р-ну: Каралашка (1978, Гор., 480). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Каралаш*, пор. п-ще *Каралаш* (ІФД, 264). Можлива також мотивація цього мікротопоніма однозвучним андронімом – найменуванням жінки за прізвищем чоловіка, якій могло колись належати це поле.

Карасі́в, -евого; ч.; поле; с. Тишківці Гор. р-ну: Карасів (2010, БЛ[1], 342). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Карась*, пор. п-ще *Карась* (ІФД, 265).

Каратні́цька, -ої; ж.; гора; 457 м; с. Гринівка Бог. р-ну: Каратніцька (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, яка, очевидно, володіла колись землею на горі, пор. п-ще *Каратницький* (Редько, І, 439). Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Карату́ра, -и; ж.; горб; 356,1 м; між сс. Джурів та Рудники Снят. р-ну; інша назва – *Чорновище* (див. далі): Karatura (1855, AKKGL, Bl. 49); Haratura (зам. Karatura; 1889, SG, X, 60); Karatura (1904 (1877), KuK Kuty); Kieratura (1932, PBW, II, 258); Karatura (1933, MT Kuty); Каратура, Чорновище (1994, СБР, 6–7); Чорновище (2007, К ВжР). – Назва походить із тюркського *kara* ʻчорна' (Карпенко[1], 126) + *tura* ʻукріплене місце, поселення; фортеця' (СНГТ, 566). Вона вказує на те, що на горі була колись чорна фортеця, така ж башта або чорне за кольором укріплення.

Каргані́**вка**, -и; ж.; кутки; **1**) с. Семаківці Кол. р-ну: Карганівка (2006, КВС, 142); **2**) с. Спас Кол. р-ну: Карганівка (2006, КВС, 156); Карганівка (2011, УШ). – Назви неоднозначні щодо походження. Вони можуть бути: а) суфіксальними утвореннями *-івк(а)* від антропоніма *Карган*, пор. п-ську *Карган* (Експ.); так називали на Прикарпатті смуглявих людей; б) такими ж утвореннями від апелятива *карган* ʻлабаз; приймальний пункт для риби; холодильня' < тур. *karhane* ʻльодовня, холодильник' (ЕСУМ, ІІ, 389); якщо врахувати, що обидва села, у яких є кутки з такими назвами, розташовані на берегах відповідно Пруту та Пістиньки, де могли бути в давнину приймальні пункти для риби та холодильні, то мотивація цих мікротопонімів названим апелятивом виглядає цілком можливою; в) такими ж утвореннями від апелятива *карган* зі значенням ʻкажан' (ЕСУМ, ІІ, 389); у такому разі вони вказують на наявність на кутках у давнину цих тварин.

Ка́рлівка, -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Ганьківці Снят. р-ну, тепер не ідент.: Karłówka (1900, SGG, 613). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Карл*, пор. особове ім'я *Карл* (СУІ, 166), нім. *Karl* (KVB, 69).

Ка́рлівське, -ого; с.; поля; **1**) с. Будилів Снят. р-ну: Карлівське (2011, УШ); **2**) с. Русів Снят. р-ну: Карлівське (2012, БЛ[2], 242); **3**) с. Устя Снят. р-ну: Карлівське (2012, БЛ[4], 204). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *карлівське* ʻяке належало колись громаді с. *Карлів* (тепер – *Прутівка*) або окремим його жителям'.

Ка́рлівський, -ого; ч.; ліс; с. Рудники Снят. р-ну: Karłówski las (1904 (1877), KuK Kuty); Карлівський ліс (1982, КС, 107); Карлівський (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *карлівський* ʻякий належав колись громаді с. *Карлів* (див. вище) або окремим його жителям'.

Ка́рлові Ду́би, -их, -ів; мн.; ліс; с. Липівка Тисм. р-ну: Карлові Дуби (2011,

Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *дуби* ʻдубовий ліс; дубові зарості' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Карлові*, що вказує на належність лісу в давнину *Карлові*, пор. особове ім'я *Карл* (див. вище).

Кароліна, -и; ж.; гора; с. Грабовець Бог. р-ну: Кароліна (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – найменування жінки, яка, очевидно, проживала колись на горі, пор. особове ім'я *Кароліна* (СУІ, 167).

Ка́рпова Гора́, -ої, -и; ж.; підвищення; с. Угорники Тисм. р-ну: Карпова Гора (2005, УКС, 7); Карпова Гора (2009, БЛ[2], 175). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Карпова*, що вказує на належність ґрунту на підвищенні в давнину *Карпові*, пор. особове ім'я *Карп* < *Карпо* (СУІ, 167), п-ще *Карп* (ІФД, 265).

Касі́нцеве, -ого; с.; поле; с. Цуцилів Надв. р-ну: Касінцеве (1998, Мих., 191). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(е)* від антропоніма *Касінець*, пор. п-ще *Касинець* (Редько, І, 444).

Каспері́вка, -и; ж.; куток; між сс. Вовчинець Ів.-Франк. м/р та Княгинин, тепер част. міста Івано-Франківськ: Касперівка (1975, АСЗ, І, 606); Касперівка (2001, Петраш, 13). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Каспер*, пор. особові імена *Каспар* (СЛИ, 456), *Каспер* (ЕСУМ, ІІ, 399), ст.-п. *Kasper* (SSNO, II, 543), п-ще *Каспер* (Редько, І, 444).

Ка́тери́на[1], -и; ж.; урочище; с. Тростянець Снят. р-ну: Kataryna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 31, арк. 29); Kataryna (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 13, спр. 75, арк. 18, 20); Kataryna (1933, MT Kuty); Катерина (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – особового імені жінки, якій, очевидно, належала колись земля в урочищі, пор. особове ім'я *Катерина* (СУІ, 169).

Ка́тери́на[2], -и; ж.; гора; с. Тростянець Снят. р-ну: Katarina (1855, AKKGL, Bl. 49). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому височіє гора.

Катери́на[3], -и; ж.; гора; 378 м; с. Майдан Тисм. р-ну: Katharina (1855, AKKGL, Bl. 44); Katarzyna (1884, SG, V, 913). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – особового імені жінки, яка проживала колись на горі або володіла тут землею. Можливо також, що тут колись була статуя *Святої Катерини*, що й зумовило появу такої назви.

Катери́на[4], -и; ж.; поле; с. Тязів Тисм. р-ну: Катерина (1995, ТМН, 48). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – особового імені жінки, якій, очевидно, належала колись земля в урочищі, пор. особове ім'я *Катерина* (див. вище).

За народними переказами, колись на полі стояла сторожова вишка, звідки повідомляли мешканців села про небезпеку. Дозорці, які тут чергували, при наближенні ворога запалювали смолоскипи. Одного разу з невідомих причин від смолоскипу на дівчині Катерині загорілася одежа й вона загинула. З тих пір поле на її честь назвали *Катериною*.

Катери́нина Моги́ла, -ої, -и; ж.; гора; 416 м; с. Малий Ключів Кол. р-ну; вар. *Горб Святої Катерини*, *Катерина*, *Катеринина*: Katarzinina Mogiła (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 57, арк. 15); Katharina (1855, AKKGL, Bl. 49); wzgórze św. Katarzyny (1883, SG, IV, 167); Sw. Katarzyna (1904 (1877), KuK Kuty); Mohiła Kateryny (1933, MT Kuty); Могила, Катеринина Могила (2006, КГ, 20); Катеринина Могила (2011, УШ); Катеринина (2012, БЛ[5], 242). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *могила* ʻштучне земляне підвищення; курган; височина' (Мар., 236–237), ʻвисокий земляний насип, штучне земляне підвищен-

ня’ (Лісняк, 359), ʻпагорб; купа чогось; насип на місці поховання’ (ПЗУ, 393), а атрибутивним членом – прикметник *Катеринина*, що вказує на належність землі на горі в давнину якійсь *Катерині* або на поховання на горі жінки з таким іменем. Зважаючи на те, що гора мала колись назву *Горб Святої Катерини*, можемо припустити, що на ній була статуя цієї Святої або монастир її імені.

Катери́нка, -и; ж.; горб; між сс. Сілець Тисм. р-ну та Вікторів Гал. р-ну: Katarzynka (1855, AKKGL, Bl. 39). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – найменування жінки чи дівчини, яка, мабуть, володіла колись землею, пор. особове ім’я *Катеринка* < *Катерина* (СУІ, 169). Можливо також, що колись давно так у народі називали церкву Святої Катерини, яка могла стояти на горбі й від якої пішла його назва.

Катери́нчине, -ого; с.; лісове урочище; с. Молодків Надв. р-ну: Катеринчине (1998, Мих., 191). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(е)* від антропоніма *Катеринка*, пор. особове ім’я *Катеринка* < *Катерина* (див. вище).

Ка́чіса, -и; ж.; куток; с. Ліски Кол. р-ну: Качіса (2006, КВС, 82). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чи прізвиська людини, яка могла започаткувати куток.

Качуре́нка, -и; ж.; пасовище; с. Кричка Бог. р-ну; вар. *Качурьинка*: Качурєнка, Качурьинка (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, мабуть, належало колись урочище, пор. п-ще *Качур* (ІФД, 266), п-сько *Качура* (СПЗУ, ІІ, 45). Її варіант відбиває особливості місцевої говірки.

Кашу́ця, -і; ж.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Кашиця (2006, КВС, 122); Кашиця (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кашиця* ʻстінка з дерева й каміння на ріці’ (Лящук, 166), ʻдамба з колод; плетене укріплення берега й каміння на річці’ (ГГ, 91), ʻгать з дерева біля берега’ (Онишк., І, 344). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де була така споруда.

Кашу́би, -ів; мн.; куток; с. Грушка Тлум. р-ну: Кашуби (1975, АСЗ, І, 900). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала колись на ньому, пор. поширене в селі п-ще *Кашуба* (ТД Тл., 95).

Ква́дра, -и; ж.; поле; с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Квадра (2012, БЛ[2], 242). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *квадра* ʻчверть’ (ЕСУМ, ІІ, 413). Ідеться, очевидно, про певну міру площі, яка в місцевих говірках називається *чверткою* і позначає: а) міру площі, яку можна виорати за південь (у гуцульських говірках); б) міру площі, що дорівнює 8 морґів (у наддністрянських говірках); в) міру площі в розмірі ¼ га, або 20–25 пражин чи ¼ морґа або фалчі (у буковинських говірках). У СУМ *чвертка* є старовинною міроюземельної площі, що становить півтора десятини, тобто 1,635 га (НВГ, 47).

Квадра́ти, -ів; мн.; поле; смт Обертин Тлум. р-ну: Квадрати (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *квадрат* ʻрівнобічний прямокутник; що-небудь такої форми’ (ВТС, 422). Вона вказує на те, що поле колись було поділене на частини вказаної вище форми.

Квартю́чка, -и; ж.; урочище; с. Троїця Снят. р-ну: Квартючка (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, яка, мабуть, володіла колись землею в урочищі або проживала в ньому, пор. п-ще *Квартюк* (Експ.), п-сько *Кварта* (СПЗУ, ІІ, 46).

Квасне́ По́ле, -ого, -я; с.; урочище (луг, поле); с. Середній Майдан Надв. р-ну: Quasne pole (1855, AKKGL, Bl. 48); Kwaśne pole (1906 (1880), KuK N). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поле* ʻбезліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви’ (ВТС, 846), а атрибутивним членом – при-

кметник *квасне* ʻкисле’ (ВТС, 423), що вказує на проростання в урочищі щавлю, пор. *квасок* (бот.) ʻщавель’ (ВТС, 423).

Квасни́чка, -и; ж.; гора; 350 м; с. Буківна Тлум. р-ну; вар. *Квасниcько*: Kwasnisko (1855, AKKGL, Bl. 45); Kwaśniczka (1884, SG, V, 17); Kwaśniczka (1905 (1874), KuK TT); Kwaśnicka (1913, GKK); Kwaśniczka (1926, MT T). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від апелятива *квасниця* (бот.) ʻщавель кислий’ (Смик, 74). Вона вказує на характер рослинності на горі.

Квасо́к, -ска; ч.; поле; с. Рошнів Тисм. р-ну: Квасок (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *квасок* (бот.) ʻщавель’ (ВТС, 423). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Квічко́вої, -ої; ж.; поле; с. Волосів Надв. р-ну: Квічкової (1998, Мих., 191). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма – прізвища *Квічкова*, яке мала жінка, що володіла колись полем.

Ке́дрик, -у; ч.; гора; с. Гута Бог. р-ну: Кедрик (2004, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кедрик* ʻневеликі кедрові зарості’ (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на горі.

Кейні́вка, -и; ж.; гора; 327 м; с. Сороки Гор. р-ну: Keyniówka (1926, MT H). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма – прізвища німецького походження *Кейн* < нім. *Kein* < *Kein(er)* (FNB, 166), яке мав німецький колоніст, що володів землею на горі.

Ке́лихів, -ова; ч.; село; Снят. р-н; нал. до Тулуківської с/р; віддаль до Снятина – 19 км, до Івано-Франківська – 84 км; давні назви – *Колюхів*, *Кілюхів*: Koluchow (1600, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 12, с. 265); Koluchow (1649, ЖУР, IV, 279); Kiluchow ad Zablotow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Koluchow (1707, ODZH, 219); Kielichów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 30); Kielichow (1790, KGL, 28); Kilichów (1855, AKKGL, Bl. 49); Килюхів (1886, ШДС, 77); Kielichów (1933, MTS); Келихів (1947, АТП, 506); Келихів (2009, ІФ АТП[7], 161). – Назва історично є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Колюх*, пор. чеське особове ім’я *Koluch* (Sv., 274), похідні п-ща *Колюха* (Дов., I, 47), *Колюшко* (ІФД, 276). Форма *Келихів* є штучною, запровадженою, очевидно, під впливом асоціації назви з лексемою *келих*.

Ке́лихівське, -ого; с.; поле; с. Тулуків Снят. р-ну: Келихівське (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *келихівське* ʻяке належало громаді с. *Келихів* (див. вище) чи окремим його жителям’.

Ке́лія[1], -ї; ж.; горб; 430 м; с. Середній Майдан Надв. р-ну; давня назва – *За келією*, вар. *Келий*: Za Keliu (1855, AKKGL, Bl. 48); Kelyi (1884, SG, V, 727); Kełyia (1906 (1880), KuK N); Kelja (1935, MT N); Келія (2008, ЛСМ, 14); Келія (2010, Експ.). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника за (див. вище) та апелятива *келія* ʻжитло ченця або черниці (окрема кімната в монастирі або будиночок); *перен*., *жарт*. невелика кімната самітньої людини’ (ВТС, 424) в орудному відмінку. Вона вказує на розташування горба за помешканням монахів-затворників. Сучасне його найменування є семантичним утворенням від названого вище апелятива. Варіант назви з’явився в результаті неправильного її написання.

Ке́лія[2], -ї; ж.; ліс; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Келія (1998, Мих., 191). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому росте ліс.

Ке́лія[3], -ї; ж.; куток; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Келія (1998, Мих., 191); Келія (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Ке́мпа[1], -и; ж.; куток; с. Вікно Гор. р-ну: Кемпа (2012, БЛ[2], 242). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кемпа* ʻгора, яка своєю формою нагадує підкову’ (Мар., 231), пор. зах.-пол. *кємпа* ʻневелике підняття на поверхні; горбок на болоті; високий пагорб’ (СЗПГ, I, 219). Вона вказує на розміщення кутка на підвищенні

Ке́мпа², -и; ж.; підвищення; с. Колінці Тлум. р-ну: Кемпа (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кемпа* (див. вище).

Ке́ндюх¹, -а; ч.; кол. хутір, об'єдн. з с. Чортовець Гор. р-ну: х. Кендюх (1947, АТП, 511); Кендюх (1961, ІФ АТП[1], 79). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища засновника або власника хутора, пор. п-ща *Кендух, Кендюх* (ІФД, 267). Д. Г. Бучко пов'язує назву з апелятивом *кендюх* ʻшлунок чотириногих тварин' (Бучко, 77), що непереконливо.

Ке́ндюх², -у; ч.; криниця; с. Чортовець Гор. р-ну: Кендюх (1999, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, яка володіла колись криницею, пор. п-ща *Кендух, Кендюх* (див. вище). Можлива також її мотивація однозвучним мікротопонімом – найменування кол. хутора, тепер кутка (див. вище), у якому розміщена криниця.

Ке́птич, -а; ч.; кол. фільварок біля смт Заболотів Снят. р-ну: Кептіч (1982, КС, 108); Кептич (2008, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього засновника фільварку, пор. п-ще *Кептич* (Експ.).

Ке́рмин, -а; ч.; куток; с. Молодятин Кол. р-ну; вар. *Кирмин*: Кирмин (2006, КВС. 105); Кирмин (2008, БГ, 14); Кермин (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від тюрк. апелятива *kermen* ʻзамок, фортеця', пор. тур. *kermen* ʻфортеця' (ТРС, 534). Вона вказує на те, що на кутку колись був укріплений панський замок.

Керниці́, -иць; мн.; урочище; с. Петрів Тлум. р-ну: Керниці (2012, БЛ[5], 243). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *керниця* (< псл. **kъrnica*) ʻкриниця, джерело' (НГТ, 408), пор. бойк. *керниця* ʻджерело; джерело під горою; криниця в полі' (Онишк., І, 347). Вона вказує на наявність в урочищі джерел і криниць.

Керни́ця¹, -і; ж.; гора; 938,6 м; с. Манява Бог. р-ну: Kiernice (2000, PBWG, 140, 172); Кернице (2003, ТК ЦГ); Керниця (2004, Експ.); Kiernyce (2006, GUG, mapa 1); Керниця (2010, К РР). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *керниця* (див. вище). Вона вказує на наявність на горі джерел і криниць.

Керни́ця², -і; ж.; полонина; с. Манява Бог. р-ну: połon Kiernice (1935, MT Porohy); Kiernica (2000, PBWG, 140); połonina Kiernica (2008, Gorgany, 253). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулася полонина.

Керни́ця³, -і; ж.; поле; с. Незвисько Гор. р-ну: Керниця (2012, БЛ[5], 243). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *керниця* (див. вище). Вона вказує на наявність на полі джерела та криниці.

Керни́ця⁴, -і; ж.; поточина; л. Коломийки л. Пруту л. Дунаю; сс. Лісна Слобідка Кол. р-ну; інша назва – *Чорний потік*, *Чорний* (див. далі): Kiernica, Czarny Potok (1883, SG, IV, 46); Kiernica (1906 (1876), KuK K); Керниця (1979, СГУ, 245). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *керниця* (див. вище). Вона вказує на витік поточини з джерела.

Керни́чка, -и; ж.; поточини; **1**) пр. Потоку п. Дністра; с. Поточище Гор. р-ну: Керничка (2008, ЛГ, 21); **2**) бас. Стримби л. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Перерісль Надв. р-ну: Керничка (1979, СГУ, 245). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *керничка*, дем. від *керниця* (див. вище). Вони вказують на витік потоків із джерел.

Керничкú¹, -ок; мн.; урочище; с. Кунисівці Гор. р-ну: Кернички (2009, ГСС, 12); Кернички (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *керничка*, дем. від *керниця* (див. вище). Вона вказує на наявність в урочищі багатьох джерел.

Керничкú², -ок; мн.; поля; **1**) с. Семенівка Гор. р-ну: Кернички (2012, Експ.); **2**) між сс. Підгайчики та Старий Гвіздець Кол. р-ну: Kierniczki (1906 (1876), KuK K); Kiernyczki (1933, MT K); **3**) с. Перерісль Надв. р-ну;

вар. *Кєрничкьи*: Кєрничкьи (1998, Мих., 191); Кернички (2011, УШ); **4**) м. Снятин: Кернички (1982, КС, 108); Кернички (2012, НПС, 22). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *керничка* (див. вище). Вони вказують на наявність на полях багатьох джерел. Варіант назви в селі Перерісль відбиває особливості місцевої говірки.

Керничкú[3], -ок; мн.; кутки; **1**) с. Верхній Майдан Надв. р-ну; вар. *Кєрничкьи*: Кєрничкьи (1998, Мих., 191); Кернички (2011, УШ); **2**) смт Обертин Тлум. р-ну: Кернички (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *керничка* (див. вище). Вони вказують на наявність на кутках багатьох джерел. Варіант назви в с. Верхній Майдан відбиває особливості місцевої говірки.

Керничкú[4], -ок; мн.; ліс; с. Молодків Надв. р-ну; вар. *Кєрничкьи*: Кєрничкьи (1998, Мих., 191); Кернички (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *керничка* (див. вище). Вона вказує на наявність у лісі багатьох джерел. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Керничкú[5] -ок; мн.; горб; с. Нижнів Тлум. р-ну: Кернички (2008, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *керничка* (див. вище). Вона вказує на наявність на горбі джерел.

Керничкú[6], -ок; мн.; хутір; нал. до с. Нижнів Тлум. р-ну: Кернички (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся хутір.

Керничкú[7], -ок; мн.; кол. хутір, нал. до с. Тарасівка Тлум. р-ну: Kierniczki (1900, SGG, 709). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *керничка* (див. вище). Вона вказує на наявність на території, де виник хутір, багатьох джерел.

Керни́чний, -ого; ч.; урочище; с. Красна Надв. р-ну; вар. *Кєрничний*: Керничний (1998, Мих., 191). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *керничний* ʻякий має багато *керниць* –криниць’. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Кúзирí, -ів; мн.; урочище; с. Ісаків Тлум. р-ну: Кизирі (2011, УШ). – Назва неясна щодо походження. Очевидно, вона є результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка могла володіти колись урочищем. Можливо також, що цей мікротопонім мотивований апелятивом *кизирі*, мн. від *кизир*, який є розмовною формою апелятива *кізівер* (із синкопою звуків [*в*] та [*е*]) ʻкруте узгір’я, яке можна орати згори вниз, вертаючись з плугом впорожні’ (ЕСУМ, ІІ, 443).

За свідченням місцевих жителів, *кизиром* тут називають розчинений у воді білий вапняковий камінь, який використовують для побілки хат.

Кийдáнці, -ів; мн.; село; Кол. р-н; нал. до Княждвірської с/р; віддаль до Коломиї – 7 км, до Івано-Франківська – 67 км: Coydancze (1444, AGZ, V, 130); Kuydancze (1487, AGZ, XIX, 211); Koydaniecz (1579, ŹDz, XVIII/I, 104); Kuydance (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kujdancze, Kujdańce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 248); Kujdańce (1855, AKKGL, Bl. 49); Kujdańce (1883, SG, IV, 852); Кийданці (1947, АТП, 513); Кийданці (2009, ІФ АТП[7], 161). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем батька, родоначальника чи власника, які, очевидно, започаткували село, пор. давнє особове ім’я *Coydan* (AGZ, XI, 167), *Кайдан* (Чучка, Сл., 200), болг. *Койдана* (Илч., 262). Варіанти назви в записах кінця XVI–XIX ст. є наслідком передачі ненаголошеного [*о*] як [*у*]. Сучасна форма найменування з’явилася в результаті канцелярської народноетимологічної корекції колишньої назви *Кійданці* < *Койданці* за аналогією до слова *кидати*. М. Л. Худаш трактує цю назву як семантичне утворення від катойконіма *койданці* ʻвихідці, переселенці з поселення *Койдани*’ (ПКПН, 73), не вказуючи при цьому, де воно розташоване.

За народними переказами, назва села пов’язана з його розташуванням на бере-

зі Пруту, який часто змінював своє русло. У цей час його жителям доводилося покидати цю місцевість. Через це їх прозвали *Покиданці*. Із часом і село отримало назву *Киданці*, *Кийданці*.

Ки́ївка, -и; ж.; ліс; с. Палагичі Тлум. р-ну: Київка (2011, УШ); Київка (2012, БЛ[5], 243). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування міста *Київ*, столиці України. Що зумовило таку її мотивацію, встановити тепер достеменно практично неможливо.

Ки́ївці[1], -ів; мн.; кол. хутір, тепер куток; смт Єзупіль Тисм. р-н; давня назва – *Київець*: Kijowec (1855, AKKGL, Bł. 39); Kijowiec (1900, SGG, 623); Kijowiec (1934, SDW, № 22, s. 244); Київці (1997, Єз., 190). – Давня назва утворена, очевидно, за допомогою демінутивного суфікса *-ець* від ойконіма – найменування міста *Київ*. Підставою для її виникнення послужило те, що хутір колись був спалений татарами. А коли його відновлювали, то церкву на ньому довірили побудувати киянам, які й назвали відбудоване поселення *Київець*, тобто ‘Малий Київ’. Сучасне найменування хутора було запроваджене адміністративним способом 1946 року, коли відбувалося т. з. “упорядкування” назв населених пунктів Західної України. Воно є семантичним утворенням від катойконіма *київці* ‘жителі *хутора Київець*’.

Ки́ївці[2], -ів; мн.; куток; с. Побережжя Тисм. р-ну: Київці (1997, ІФАТП[6], 120); Київці (2012, УШ). – Назва утворена семантичним способом від катойконіма *київці* (див. вище). Вона вказує на те, що куток заснували вихідці з хутора *Київець* (див. вище).

Кип’я́чка[1], -и; ж.; джерела; **1**) с. Корнів Гор. р-ну: Кип’ячка (2008, УШ); **2**) с. Рашків Гор. р-ну: Кип’ячка (2008, УШ); **3**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Кип’ячка (2008, УШ). – Назви утворені за допомогою суфікса *-к(а)* від дієприкметника *кип’яча* ‘вируюча’, пор. *кипіти* (перен.) ‘бурхливо вирувати, бурхати, клекотіти (про холодні, не підігріті рідини)’ (ВТС, 426). Вони вказують на характер витоку води з джерел, яка, пробиваючись з-під землі та скель, бурлить, кипить.

Кип’я́чка[2], -и; ж.; поточини; **1**) пр. Ямгорова п. Дністра; між сс. Тишківці, Рашків Гор. р-ну, м. Городенка: Кип’ячка (1984, ТК Т); Кип’ячка (2009, ГСС, 90); **2**) п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 2 км; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Kiepieczka (1855, AKKGL, Bl. 45); Kiepieczka (1883, SG, IV, 100); Kipiaczka (1905 (1874), KuK TT); Кипячка, Kipiączka (1917, Машт., ДБ, 18); Кип’ячка (1979, СГУ, 246). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних гідронімів – найменувань джерел (див. вище), з яких починаються поточини.

Кип’я́чка[3], -и; ж.; болото; площа 6,0 га; м. Городенка: Кип’ячка (1995, ПЗФ, 23); Кип’ячка (2000, ПЗТ, 252). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), навколо якої розкинулось болото.

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 252).

Кип’я́чка[4], -и; ж.; урочища; **1**) м. Городенка: Кип’ячка (2009, ГСС, 90); **2**) с. Корнів Гор. р-ну: Kipiaczka (1880, KuK JCz.); Кип’ячка (2008, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних гідронімів – найменувань джерел та поточин (див. вище), які пробиваються чи протікають в урочищах.

Кири́лове, -ого; с.; поле; с. Липівка Тисм. р-ну: Кирилове (2002, Любчик 43). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Кирило*. Так звали сина заможного селянина Юстина Малецького, якому колись належало поле.

Кирлиба́га[1], -и; ж.; поточина; л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; довжина – 8 км; сс. Великий Ключів, Мишин, Кол. р-ну; вар. *Кірли-Бага, Кирлибога, Кирлибава*: Kirlebawa (1880, SG, I, 809); Kirlebawa (1904 (1877), KuK Kuty); Кирлибага (1979, СГУ, 247); Кирлибага (2000, ЕКол., ІІІ, 38); Кирлибага (2006, К КР). – Назва не зовсім ясна щодо походження. Можливо, вона генетично пов’язана з рум. *cirlig* ‘гак, крюк’ (РУС, 87) та *băga* ‘вкладати, всувати, всиляти (нитку в голку)’ (РУС, 49) і вказує на покручену форму поточини, яка, ніби нитка з голкою, протікає цією місцевістю.

За народними переказами, колись в урочищі Багна, що розкинулось коло потоку, місцеві жителі розбили татарський загін під орудою Кирли-аги. Сам ватажок був тяжко поранений. Воїни, щоб врятувати його, піднесли до потічка, де поїли водою, вигукуючи при цьому: “Кирли-ага, Кирли-ага”. Вони давали тим самим знати іншим воїнам про нещастя, яке спіткало їх командира. Але врятувати його татарам не вдалося. Той потік, з якого вони поїли свого ватажка, з тих пір почали називати *Кирлиагою*, що пізніше трансформувалося в *Кирлибагу*.

Кирлиба́га², -и; ж.; урочище; с. Мишин Кол. р-ну: Kierłybaha (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 11, спр. 136, арк. 45); Kierłybaha (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 22, арк. 22); Кирлибага (2000, ЕКол., ІІІ, 38). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), яка протікає через урочище. Можливо також, що ця назва є здеформованою під впливом місцевих говірок формою перенесеного з Буковинської Гуцульщини найменування села *Кирлибаба* (ІГ, ІІ, 237).

Кирниці́¹, -иць; мн.; куток; с. Колінки Гор. р-ну: Кирниці (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кирниця* (діал.) ʻкриниця’ (СБГ, 200; ГГ, 93). Вона вказує на те, що на кутку є багато джерел та колодязів.

Кирниці́², -иць; мн.; урочище; с. Клубівці Тисм. р-ну: Кирниці (2005, Карпів, 10). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кирниця* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі є багато джерел та колодязів.

Кирни́чка¹, -и; ж.; ліс; с. Красноставці Снят. р-ну: Кирничка (2012, БЛ[5], 243). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кирничка*, дем. від *кирниця* (див. вище). Вона вказує на те, що в лісі є джерело.

Кирни́чка², -и; ж.; джерело; с. Сокирчин Тлум. р-ну: Кирничка (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кирничка* (див. вище).

Кирни́чка під Бу́ньковою Горо́ю, словосп.; криниця; с. Молодятин Кол. р-ну; вар. *Кірничка під Буньковов Горов*: Кірничка під Буньковов Горов (2006, КГ, 21); Кирничка під Буньковою Горою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кирничка*, *кірничка* (див. вище), а атрибутивним членом – приймениково-онімний комплекс *під Буньковою Горою*, що вказує на місце розташування гідрооб’єкта, пор. *Бунькова Гора* (див. вище). Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій іменники першої відміни в орудному відмінку мають закінчення *-ов*, *-ев*.

Кирничкú¹, -ок; мн.; поля; **1**) с. Далешеве Гор. р-ну: Кирнички (2012, БЛ[5], 243); **2**) с. Прикмище Гор. р-ну: Кирнички (2012, БЛ[5], 243); **3**) с. Чернятин Гор. р-ну: Кирнички (2012, БЛ[5], 243); **4**) с. Княже Снят. р-ну: Кирнички (2012, БЛ[5], 243); **5**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Кирнички (2011, Експ.); (2012, БЛ[5], 243). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *кирничка* (див. вище). Вони вказують на наявність на полях джерел та криничок.

Кирничкú², -ок; мн.; урочища; **1**) с. Копачинці Гор. р-ну: Кирнички (2008, УШ); **2**) с. Рашків Гор. р-ну: Кирнички (2008, УШ); **3**) с. Джурів Снят. р-ну: Кирнички (2012, НПС, 98); **4**) с. Троїця Снят. р-ну: Кирнички (2011, УШ); **5**) с. Єзупіль Тисм. р-ну: Кирнички (2012, Експ.); **6**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Кирнички (1995, ТМН, 21); **7**) с. Павлівка Тисм. р-ну: Кирнички (1997, Павл., 8); **8**) с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Кирнички (1995, ТМН, 10); **9**) с. Сокирчин Тлум. р-ну: Кирнички (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *кирничка* (див. вище). Вони вказують на наявність в урочищах багатьох джерел та криничок.

Кирничкú³, -ок; мн.; потік; п. Дністра; довжина – 1 км; с. Копачинці Гор. р-ну: Кирнички (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік.

Кирничкú⁴, -ок; мн.; кутки; **1**) с. Рашків Гор. р-ну: Кирнички (2008, УШ);

2) с. Корнич Кол. р-ну: Kierniczki (1934, SDW, № 20, s. 204); Кирнички (2006, КВС, 70); **3**) с. П'ядики Кол. р-ну: Кирнички (2012, БЛ[5], 243); **4**) с. Спас Кол. р-ну: Кирнички (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *кирничка* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на місцевостях, де були джерела та криниці.

Кирничкú[5], -ок; мн.; джерела, поточини; **1**) впадає в потік Млинівка п. Рибниці п. Пруту л. Дунаю; с. Джурів Снят. р-ну: Кирнички (2006, УШ); **2**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Кирнички (1995, ТМН, 21); **3**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Кирнички (2012, БЛ[5], 243). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *кирничка* (див. вище).

Кирничкú[6], -ок; мн.; ліс; сс. Бортники, Пужники Тлум. р-ну: Кирнички (2011, УШ); Кирнички (2012, БЛ[5], 243). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кирничка* (див. вище). Вона вказує на наявність у лісі багатьох джерел і криничок.

Кирничкú[7], -ок; мн.; ставок; с. Озеряни Тлум. р-ну: Кирнички (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кирничка* (див. вище). Вона вказує на те, що ставок живиться водою багатьох джерел.

Кирчúнів[1], -евого; ч.; урочище; с. Дебеславці Кол. р-ну; вар. *Кьирчинів*: Кирчинів (2006, КВС, 44); Кьирчинів (ЕКол., V, 19); Кирчинів (2012, БЛ[5], 243). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Кирчин*, пор. п-ще *Кирча* (ПЗУ, 262). Варіант назви відбиває фонетичні особливості місцевих говірок.

Кирчúнів[2], -евого; ч.; потік; л. Цуцилина п. Пруту л. Дунаю; довжина – 4 км; сс. Цуцулин Кос. р-ну, Дебеславці Кол. р-ну; вар. *Кірчинів*: Kirczynów (1855, AKKGL, Bl. 49); Kirczynów, Kirczynowy (1880, SG, I, 713; 1883, SG, IV, 103); Kirczynów (1904 (1877), KuK Kuty); Kirczynów (1933, MT Kuty); Кирчинов (1963, WRG, II, 331); Кирчинів (1979, СГУ, 247); Кирчинів (2003, Експ.); Кирчинів (2006, КВС, 44). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), через яке протікає потік.

Кисилúччин, -ого; ч.; потік; бас. Дністра; довжина – 1 км; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Кисиличчин (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Кисиличка* чи *Кисилиця*, пор. п-сько *Кисиличка* (Експ.), п-ще *Кисилиця* (СП, 175), а також *Кисиличчина Долина* (див. далі), де протікає потік.

Кисилúччина Долúна, -ої, -и; ж.; куток; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Кисиличчина Долина (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* 'рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), 'низовина біля річки' (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *Кисиличчина*, що вказує на належність землі на кутку в давнину *Кисиличці* або *Кисилиці*, пор. п-сько *Кисиличка*, п-ще *Кисилиця* (див. вище).

Китáй, -я; ч.; куток; с. Турка Кол. р-ну: Китай (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменування країни у Східній Азії. Вона має конотативне значення і вказує на велику кількість дітей на кутку.

Кúцеві Кутú, -их, -ів; мн.; урочище; с. Дебеславці Кол. р-ну; вар. *Кьицеві Кути*: Кицеві Кути (2006, КВС, 44); Кьицеві Кути (2007, ЕКол., V, 19). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кути*, мн. від *кут* 'далеке урочище', 'нависла гора чи відріг гори', (СНГТ, 322–323), 'присілок, хутір' (СГБТ, 527), 'частина якої-небудь території, місцевості' (СУМ, IV, 417), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Кицеві*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Кицю*, пор. п-ще *Киця* (СП, 175). Варіант назви відбиває фонетичні особливості місцевих говірок.

Кицкú, -ок; мн.; урочища; **1**) с. Рашків Гор. р-ну: Кицки (2008, УШ); **2**) с. Видинів

Снят. р-ну: Keczki (1906 (1876) KuK Sn.); Kecki (1933, MT Sn.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *кицка* ʻгруда землі з травоюʼ (ГГ, 94), ʻшмат землі разом з травою; дернинаʼ (Негрич, 79), ʻгрудка; земля з травою, викопана у формі квадрата, яку клали на релігійне свято Юрія біля дверей, хвіртки, на рогах хатиʼ (СБГ, 201). Вони вказують на характер поверхонь урочищ, багатих на купини (кицки).

Ку́чера[1], -и; ж.; гори; **1**) с. Кричка Бог. р-ну: Кичера (2011, УШ); **2**) 912,5 м; с. Манява Бог. р-ну: Kiczera (1935, MT N); Кичера (2003, ТК ЦГ); Кичера (2006, ГСК К); Кичера (2001, УШ); **3**) сс. Марківка, Слобода Кол. р-ну: Кичера (2009, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кичера*, що має такі значення: ʻгора, вкрита лісом, крім вершиниʼ (Мар., 231), ʻгора; стрімка гора, поросла лісом (крім вершини)ʼ (ГГ, 94), ʻгора з круглим лісовим верхомʼ (Кобил., ЛС, 47), ʻгора, у верху гладка, а в долині заліснена' (Шух., I, 99), ʻбезлісний верхʼ (Лом., ЗС, 228), ʻгора, заросла знизу лісом, і з голим верхомʼ (Rudn., 24), ʻгора; горб; лісиста гора; місце, зарослe корчами, де пасуть худобуʼ (Онишк., I, 351), пор. болг. *кичер, кичера, кечере, кичара, кючур* ʻневеликий лісок на підвищеному місціʼ, болг. діал. *кичер* ʻмолодий густий ліс; конусоподібна гірка; пагорб; крутий схил гори, вкритий густим молодим лісом; гайʼ, ʻпасмо волосся; гроно, кистьʼ, ч. *kyčera* ʻверхʼ, ʻкучерява головаʼ, слов. *kyčera*, *kyčer* ʻстрімка гола вершинаʼ, с.-х. *kičer* ʻзаросла вершина гориʼ, *кик* ʻгорбʼ (ЕСУМ, II, 440; СНГТ, 275); мор. *kyčera* ʻгорбʼ, д.-луж. *kyčera* ʻwohl Bergʼ (Куркина[1], 45; Кобил., ЛС, 47) < псл. * *kyčera*, похідне від **kyka* ʻжіноча зачіска, косаʼ (ЕСУМ, II, 440), що сходить до і.-є. **keu-k-*, **kou-k* ʻзгинати, викривляти; загнутеʼ.

Ку́чера[2], -и; ж.; куток; с. Марківка Кол. р-ну: Кичера (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся куток.

Ку́чера[3], -и; ж.; поле; с. Слобода Кол. р-ну: Кичера (2011, УШ); Кичера (2012, БЛ[5], 243). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося поле.

Ку́чері[1], -ер; мн.; горбисте підвищення; горби; с. Узин Тисм. р-ну: Кичері (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кичера* (див. вище).

Ку́чері[2], -ер; мн.; поле; с. Узин Тисм. р-ну; давня назва – *На Кичерах*: Na Kiczerach (1932, MT S); Кичері (2012, Експ.). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. далі) та ороніма – найменування підвищення *Кичері* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля. Сучасне найменування є результатом трансонімізації названого вище ороніма.

Ку́чур, -а; ч.; куток; с. Тишківці Гор. р-ну; вар. *Кичера*: Кичур (2008, УШ); Кичера (2012, БЛ[5], 243). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кичур*, фонетичного варіанта апелятива *кичера* (див. вище). Вона вказує на розміщення кутка на підвищенні.

Кіба́к[1], -а; ч.; урочище; с. Тростянець Снят. р-ну: Кібак (2003, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника землі в урочищі, пор. п-ще *Кібак* (СП, 176).

Кіба́к[2], -а; ч.; став; с. Тростянець Снят. р-ну: Кібак (2012, БЛ[5], 243). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому знаходиться став,

Кіба́к[3], -а; ч.; потік; п. Дубівця п. Пруту л. Дунаю; с. Тростянець Снят. р-ну: Кібак (2003, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування ставу (див. вище), з якого витікає потік.

Кізярі, -ів; мн.; куток; с. Сокирчин Тлум. р-ну: Кізярі (2012, Експ.). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, започаткувала

куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Кізяр* (Експ.). Можливо також, що цей мікротопоніма мотивований апелятивом *кізяр*, що є фонетичним варіантом апелятива *кизир* (див. *Кизирі*).

Кілія́нка, -и; ж.; куток; с. Маркова Бог. р-ну: Kilianka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 97, арк. 15); Kilianka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 177, арк. 30); Кіліянка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Кіліян*, пор. п-ще *Кіліян* (Редько, І, 465). Можлива також мотивація цього мікротопоніма андронімом *Кіліянка* – найменуванням жінки за названим вище прізвищем чоловіка.

Кімбок, -а; ч.; куток; с. Кулачківці Снят. р-ну: Кімбок (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, у результаті стягнення в одну лексему словосполучення *на тім боці* та його спрощення. Вона вказує на розміщення кутка на протилежному від центру села березі ріки.

Кіндра́тина, -ої; ж.; поле, поляна; с. Добротів Надв. р-ну; вар. *Кіндратине*: Кіндратина (1998, Мих., 191); Кіндратине (2004, ДІС, 10). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(-а, -е)* від антропоніма *Кіндрат*, пор. особове ім'я *Кіндрат* (СУІ, 175), п-ще *Кіндрат* (ІФД, 268).

Кіне́ц, кінця; ч.; куток; с. Стриганці Тисм. р-ну: Кінец (2012, БЛ[5], 243). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кінец* (діал.) ʻкінець; завершальна, остання частина села; його завершення, закінченняʼ (Експ.). Вона вказує на розташування кутка на краю села.

Кіно́-Варша́ва, -и; ж.; куток; с. Довге Тисм. р-ну: Кіно-Варшава (2012, Експ.). – Назва утворена способом поєднання апелятива *кіно* ʻт. с., що кінотеатрʼ (ВТС, 429) та ойконіма – найменування столиці Польщі *Варшава*. Вона має конотативне значення і вказує на місце, де колись за панської Польщі показували кінофільми й де тепер місцеві жителі обговорюють усі новини.

Кі́нська[1], -ої; ж.; кол. полонина, тепер урочище; сс. Гута, Пороги Бог. р-ну; вар. *Кінське*: Końskie (1935, MT Porohy); Końska (2000, PBWG, 146); Кінська (2004, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кінська* ʻяка призначена для випасу *коней*ʼ.

Кі́нська[2], -ої; ж.; част. села Гарасимів Тлум. р-ну: Кінська (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кінська* (див. вище). Вона вказує на те, що в цій частині села колись було пасовище для коней.

Кі́нський[1], -ого; ч.; верх; 1026 м; с. Гута Бог. р-ну: Kynski (1855, AKKGL, Bl. 48); Koński (1935, MT Porohy); Кінський (2004, Експ.); Кінський (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації мікротопоніма – найменування полонини *Кінська* (див. вище), що розкинулася на горі. Вона узгоджена в роді й числі з апелятивом *верх*.

Кі́нський[2], -ого; ч.; потік; п. Дощиної л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 4 км; сс. Гута, Пороги Бог. р-ну: Kynski (1855, AKKGL, Bl. 48); Kiński (1881, SG, II, 132; 1883, SG, IV, 100); Kiński (1914 (1894), KuK P); Kiński (1935, MT Porohy); Кинский (1963, WRG, II, 324); Кінський (1979, СГУ, 251); Koński (2000, PBWG, 146); Кінський (2006, ГЦСЧ); Кінський (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного оронімa – найменування верху (див. вище), з якого стікає потік.

Кі́нський Лан, -ого, -у; ч.; поле; смт Обертин Тлум. р-ну: Кінський Лан (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір оброблюваної землі' (СУМ, IV, 443), ʻрівне поле' (Лісняк, 360), а атрибутивним членом – прикметник *кінський* (див. вище), що вказує на випас на полі в давнину *коней*.

Кінці́, -ів; мн.; поле; с. Клубівці Тисм. р-ну: Кінці (1995, ТМН, 21). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кінець* ʻкрайній пункт, межа протяглості предмета, площини тощо; а також те, що прилягає до такого пункту, межі' (ВТС,

429). Вона вказує на те, що поле розташоване на краю села.

Кіпці́, -ів; мн.; урочище; с. Колінці Тлум. р-ну: Кіпці (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *копець* ʻгорб; земляний насип; межовий знакʼ (Мар., 232). Вона вказує на те, що в урочищі в давнину були межові знаки.

Кіркіло́вича, -а; ч.; урочище; с. Пʼядики Кол. р-ну: Кіркіловича (2006, КВС, 134). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Кіркілович*, пор. п-ще *Кіркілович* (Експ.).

Кірничи́на[1], -и; ж.; джерело, поточина; пр. Дзвинячу (Селового) л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 0,8 км; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Кірничина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кірничина*, дем. від *кірниця* (діал.) ʻкриниця' (СБГ, 200). Вона вказує на витік поточини з джерела.

Кірничи́на[2], -и; ж.; долина; с. Сілець Тисм. р-ну: Кірничина (2002, СНЧ, 40). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кірничина* (див. вище). Вона вказує на те, що в долині є багато джерел, з яких бере початок потік, що протікає через село. Біля витоків потоку 1913 року були побудовані два водозбірники, з яких доставляли воду селу та гуральні.

Кірничкú[1], -ок; мн.; пасовище; с. Гута Бог. р-ну: Кірнички (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кірничка*, дем. від *кірниця* (див. вище). Вона вказує на наявність на пасовищі багатьох джерел і криничок.

Кірничкú[2], -ок; мн.; урочища; **1**) с. Нивочин Бог. р-ну: Кірнички (2011, УШ); **2**) с. Княже Снят. р-ну: Кірнички (2011, УШ); **3**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Кірнички (2011, УШ); **4**) с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Кірнички (2006, МСП, 16). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *кірничка* (див. вище). Вони вказують на наявність в урочищах багатьох джерел та криниць.

Кірничкú[3], -ок; мн.; кутки; **1**) с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Kierniczki (1933, MT K); Кірнички (2006, КВС, 84); Кірнички (2011, УШ); **2**) с. Спас Кол. р-ну: Кірнички (2006, КВС, 156); **3**) с. Перерісль Надв. р-ну: Кірнички (2009, ПІН, 16). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *кірничка* (див. вище). Вони вказують на наявність на кутках багатьох джерел і криничок.

Кítван[1], -у; ч.; ліс; с. Гринівка Бог. р-ну: Кітван (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, яка, очевидно, володіла колись лісом, пор. п-ще *Кітван* < *Кітлан* (ПЗУ, 265).

Кітва́н[2], -у; ч.; гора; 784,4 м; с. Космач Бог. р-ну: Kitwan (1932, MT S); Кітван (1985, АСЗ, II, 736); Кітван (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, яка, очевидно, володіла колись землею на горі, пор. п-ще *Кітван* (див. вище).

Кітва́н[3], -у; ч.; урочище; с. Саджава Бог. р-ну: Кітван (2003, Мороз, 6). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, яка, очевидно, володіла колись землею в урочищі, пор. п-ще *Кітван* (див. вище).

Кітвани́, -ів; мн.; яр; с. Глибоке Бог. р-ну: Кітвани (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, володіла колись землею навколо яру, пор. п-ще *Кітван* (див. вище).

Кітлú, -ів; мн.; урочище; с. Рунгури Кол. р-ну: Кітли (2002, Рунг., 240). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *котел* ʻкотловина; долинка на гірському пасовищіʼ (Мар., 232). Вона вказує на рельєф поверхні урочища.

Кітло́[1], -а; с.; поле; с. Делева Тлум. р-ну: Кітло (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кітло* (діал.) ʻкотловина; западина на поверхні землі' (Експ.). Вона вказує на рельєф поверхні поля.

Кітло́[2], -а; с.; урочище; с. Одаїв Тлум. р-ну: Кутло (2011, Експ.). – Назва утворена

семантичним способом від апелятива *кітло* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні урочища.

Кітлови́ни, -ин; мн.; урочище; с. Скопівка Кол. р-ну: Кітловини (2006, КВС, 145); Кітловини (2012, БЛ[5], 243). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кітловина* ʻкотловина; велика западина на поверхні землі' (ВТС, 459), ʻдолинка на гірському пасовищі' (Нг., 40). Вона вказує на рельєф поверхні урочища.

Кíшкова, -ої; ж.; гора; с. Пороги Бог. р-ну: Кішкова (2004, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Кішко*, пор. п-ще *Кішко* (ПЗУ, 265).

Кла́дки, -ок; мн.; поле; с. Хотимир Тлум. р-ну: Кладки (1973, Кобил., 271). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кладка* ʻдошка або колода, покладена через річку, струмок, болото для переходу' (ВТС, 431). Вона вказує на те, що на полі колись були обладнані переходи через струмки та болотисті місця.

Кладови́ще, -а; с.; урочище; м. Тисмениця: Кладовище (2008, Тисм.[1], 32). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кладовище* ʻмісце для поховання померлих; цвинтар, гробовище' (ВТС, 431). Вона вказує на те, що в урочищі колись був цвинтар.

Клапачі́вка, -и; ж.; поле; смт Обертин Тлум. р-ну: Клапачівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Клапач*, пор. п-ще *Клапач* (Експ.).

Клеба́нівка, -и; ж.; поле; с. Тишківці Гор. р-ну: Клебанівка (2012, БЛ[5], 243). – Назва може бути утвореною: а) семантичним способом від апелятива *клебанівка* ʻмаєток *клебана* – парафіяльного священика', пор. *клебан* ʻпарафіяльний священик' (ССУМ, І, 476); б) за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *клебан* (див. вище). В обох випадках вона вказує на належність поля в давнину парохові.

Клеба́нія, -ї; ж.; кутки; **1**) м. Коломия; вар. *Клебаня*: Klebania (1900, SGG, 293); Клебаня (2004, ВМ, 34); **2**) с. Рудники Снят. р-ну: Клебанія (2011, УШ); Клебанія (2012, БЛ[5], 243); **3**) смт Єзупіль Тисм. р-н; вар. *Плебанія*: Клебанія (1975, АСЗ, І, 767); Клебанія, Плебанія (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *клебанія* ʻсадиба *клебана* – пароха', пор. *клебан* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли навколо садиб священиків.

Клеба́ня[1], -і; ж.; куток; с. Устя Снят. р-ну: Клебаня (2012, НПС, 249). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *клебаня*, що є фонетичним варіантом від *клебанія* (див. вище). Вона вказує на те, що куток розкинувся коло садиби священика.

Клеба́ня[2], -і; ж.; поле; с. Антонівка Тлум. р-ну: Клебаня (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *клебаня* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі колись була садиба пароха.

Клеба́ня[3], -і; ж.; кол. хутір, об'єдн. з с. Жуків Тлум. р-ну, тепер урочище (пасовище): Клебаня (1947, АТП, 511); Клебаня (1961, ІФ АТП[1], 79); Клебаня (2004, ВМ, 33); Клебаня (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *клебаня*, що є фонетичним варіантом від *клебанія* (див. вище). Вона вказує на те, що засновником хутора був *клебан*, який тут проживав.

Кле́вців Пúсок, -евого, -ску; ч.; урочище (поле); с. Топорівці Гор. р-ну: Клевців писок (2005, СМТ[1], 54); Клевців Писок (2008, УШ). – Назва, очевидно, має іронічний відтінок. Вона вказує на звужену в кінці форму поля, подібного до передньої частини (*писка*) молотка, *клевця*, по-місцевому.

Кле́вчукú, -ів; мн.; болотисте урочище; с. Вікно Гор. р-ну; давня назва – *Клевчик*: Klewczyk (1880, KuK Z); Клевчуки (1995, ПЗФ, 26); Клевчуки (2000, ПЗТ, 255); Клевчуки (2008, УШ); Клевчуки (2012, БЛ[5], 243). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чоловіка, якому колись належала земля в урочищі, пор. п-ще *Клевчук* (СП, 177). Сучасне найменування мотивоване однозвучним груповим антропонімом – найменуванням родини названого вище чоловіка, якій перейшла у власність земля в урочищі.

Урочище є заповідником місцевого значення (ПЗТ, 255).

Клембатíвка, -и; ж.; урочище; с. Павлівка Тисм. р-ну: Клембатівка (1997, Павл., 8). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Клембат*, пор. п-ща *Клемба* (Редько, І, 470), *Клембат* (Експ.).

Клендюкóві Лугú, -их, -ів; мн.; сінокоси; с. Парище Надв. р-ну: Клендюкові Луги (1998, Мих., 191). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *луги*, мн. від *луг* ʻзаросла травою і кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножать', ʻнизовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевість' (Мар., 235), ʻнизовина, на якій ростуть гарні трави' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Клендюкові*, що вказує на належність сінокосів у давнину *Клендюку*, пор. п-ще *Клендюк* (Мих., 98).

Клепкú, -ів; мн.; куток; с. Кропивище Кол. р-ну: Клепки (2006, КВС, 79); Клепки (2011, УШ). – Назва, очевидно, виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала куток або проживала в ньому, пор. п-ще *Клепко* (СП, 177). Можливо також, що назва кутка пов'язана з виробництвом тут *клепок* – дощечок, з яких складається бочка, діжка й таке інше.

Клúва, -и; ж.; гори; **1**) с. Бабче Бог. р-ну: Клива (2011, УШ); Клива (2012, БЛ[5], 243); **2**) 869,8 м; сс. Космач, Кривець Бог. р-ну; вар. *Кривецька Клива*: Klywa (1855, AKKGL, Bl. 44); Klewa (1883, SG, IV, 464); Klewa (1913, GKS); Krzywiecka Klewa (1935, MT Porohy); Клева (1983, ТК П); Кльова (1998, УКД); Космацька Клива (1985, АСЗ, ІІ, 591); Клива (2011, УШ); **3**) с. Кричка Бог. р-ну: Клива (2011, УШ); **4**) 835 м; між сс. Пороги Бог. р-ну та Ясень Рожн. р-ну: Klewa (1935, MT Porohy); **5**) смт Солотвин Бог. р-ну; вар. *Клива-Солотвинська*: Клива, Клива-Солотвинська (1985, АСЗ, ІІ, 591); Клива (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *клива, клифа* ʻнезаросла, гола вершина гори; камені в лісі' (Мар., 231), ʻнезаліснена гора (вершина)' (Лящук, 165), ʻвисока гора, поросла темним смерековим лісом; незаросла вершина; скеля в лісі; безодня, глибока яруга' (Онишк., І, 357). Щодо походження апелятива, то існують різні погляди. Більшість дослідників виводять його з рум. *cliva* ʻкам'яниста безліса гора' (СНГТ, 277), ʻузбіччя, стік' (Hr., 40), ʻсхил; стік' (Юр., 196). Ф. Міклошич та Е. Калужницький пов'язують цей термін з лат. *clivus* ʻгора; каміння в лісі' (Hr., 40). В. Жучкевич однозвучні білоруські гідроніми відносить до похідних від балтійського апелятива *kleva* ʻклен'. Однак сумнівно, що вони мають генетичні зв'язки з карпатськими *кливами*. Ю. О. Карпенко небезпідставно вважає цей апелятив слов'янським утворенням. Він виводить його з псл. **klĭv-* : **klīv-*. До цього кореня сходить і дієслово *клювати* (ЕСУМ, ІІ, 467–468). Етимологічний сенс праслов'янського терміна *клива* – ʻте, що проклюнулося' (тобто голий верх над лісом) або й ще давніший – ʻкривий'. Даний корінь сходить до і.-є- **kleu-* ʻкривий' (Карп., ПВК, 162). Атрибутивні члени *космацька*, *кривецька*, *солотвинська*, що вживаються у варіантах наведених вище оронімів, вказують на розташування названих ними гір на територіях відповідно сіл Космач, Кривець та смт Солотвин.

Клúва-Тарничкóва, -и, -ої; ж.; гора; 1070 м; с. Гута Бог. р-ну: Клива-Тарничкова (2006, ГСК К); Клива Тарничкова (2006, ГЦСЧ); Klewa Tarniczkowa (2008, Gorgany, 252). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клива* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *тарничкова* ʻна якій розкинулася полонина *Тарнички* (див. далі)'.

Клúвка[1], -и; ж.; горби, підвищення; **1**) с. Княждвір Кол. р-ну: Кливка (2012, БЛ[5], 243); **2**) с. Красна Надв. р-ну: Кливка (1998, Мих., 192); **3**) с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Кливка (2010, Експ.); **4**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Кливка (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кливка*, дем. від *клива* (див. вище).

Клúвка², -и; ж.; поля; **1**) с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Кливка (1998, Мих., 192);

2) с. Цуцилів Надв. р-ну: Кливка (1998, Мих., 192). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань горбів та підвищень (див. вище), на яких розкинулися поля.

Кливчи́на, -и; ж.; гора; с. Гута Бог. р-ну: Кливчина (2004, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кливчина*, дем. від *клива* (див. вище).

Клим[1], -а; ч.; куток; с. Пороги Бог. р-ну: Клим (2011, УШ); Клим (2012, Експ.). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – особового імені чи прізвища людини, яка започаткувала куток або проживала колись на ньому, пор. особове ім'я *Клим* (СУІ, 177), п-ще *Клим* (ІФД, 269).

Народний переказ про цю назву розповідає, що колись, дуже-дуже давно, у селі Пороги жив вродливий юнак на ім'я Клим. Він був привітний, доброзичливий та працьовитий. Полюбив Клим бідну дівчину Марусю. Полюбив її всім серцем, всією душею і мріяв про той день, коли Маруся стане його дружиною. Та батьки Клима надумали оженити свого сина з багачкою Параскою. Покликали вони його до себе та й кажуть: "Ідемо, Климе, сватати Параску". Юнак відповів: "Я кохаю дівчину Марусю й ніколи не піду женихатися до Параски". У ті часи не можна було перечити батькам, але Клим насмілився піти проти батьківської волі й тоді вони вигнали його з дому. Не мав куди подітися юнак і пішов до своєї коханої. Розповів дівчині про свою біду, і вона гірко заплакала. Довго сиділи Клим і Маруся й думали, що їм робити. У них не було ані хати, ані поля, одним словом – нічого. І тоді Клим запропонував Марусі йти жити в ліс. Вона так його любила, що наважилася піти за ним у лісові хащі.

Надворі було літо. Клим почав рубати в лісі дерева й будувати хатину, йому допомагала його вірна дружина Маруся. Так вони оселилися в хатині під лісом. З Божої ласки через кілька років у них було вже три сини й дві дочки. Клим не сидів без діла. Він тяжко працював і побудував ще кілька будиночків. Климові батьки прийшли й помирилися з сином, почали вмовляти його повернутися в село, та Клим з Марусею так прижилися до тієї місцини, що їм не хотілося покидати своєї домівки. Так вони й залишились жити під лісом. Поблизу батьківської хати побудувалися Климові сини й дочки, які виросли розумними, працьовитими та справедливими людьми. З того часу вниз до річки збудовано чимало будинків. Цю частину села почали називати за ім'ям юнака, який там колись оселився, *Клим*.

Минуло багато років з того часу, а горішню частину села, яка знаходиться за річкою, і по сьогодні називають *Клим*. У селі й тепер є багато прізвищ, пов'язаних з цим переказом, зокрема *Клим*, *Климів*, *Климків*, *Климович*.

За іншою версією, цей куток заснував багатій Клим, який володів тут значними земельними наділами.

Клим[2], -у; ч.; гора; 963,2 м; с. Пороги Бог. р-ну; давня назва – *Клин*: Klin (1887, SG, VIII, 823); Kłyn (1914 (1894), KuK P); Клим (1983, ТК П); Клим (2002, ТК Кал.); Клим (2011, УШ). – Давня назва є, очевидно, семантичним утворенням від апелятива *клин* 'частина земельного угіддя, що вирізняється за певною ознакою' (ВТС, 433) < псл. **klinъ*, семантична палітра якого досить різноманітна (див. ЭССЯ, 10, 44–45). Серед його складових є й такі, що репрезентують просторові характеристики об'єкта і які, природньо, могли онімізуватися: укр. діал. *клин* 'розгалуження русла ріки; пропуск при оранці', д.-р. **клинъ** 'ділянка землі, частіше гостровидної форми', брл. *клін* 'ділянка землі, яка має трикутну форму', слов. діал. *kl'in* 'клин поля, ріллі', ст.-ч. *klin* 'т. с.' (АК, 315; ПГФ, 119). Сучасне найменування гори – це вторинне утворення, що виникло народноетимологічним способом від однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), який розкинувся під горою.

Клим[3], -у; ч.; потік; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 5 км; с. Пороги Бог. р-ну; давня назва – *Клин*: Klim (1855, AKKGL, Bl. 48); Kłyn, Klin (1880, SG, I, 512; 1883, SG, IV, 153, 191); Kłyn (1914 (1894), KuK P); Клинъ, Kłyn, Klin (1917, Машт., ДБ, 19); Клин (1979, СГУ,

253); Kłym (2000, PBWG, 144); Клим (2011, УШ). – І давня, і сучасна назви виникли в результаті трансонімізації різних форм однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), з якої стікає потік.

Кли́мова Па́сіка, -ої, -и; ж.; поле; с. Делева Тлум. р-ну: Климова Пасіка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування пасіки, яка знаходилася колись на полі. В основі ергоніма лежить апелятив *пасіка* ʻвикорчувана ділянка лісу, призначена для розведення бджіл; пасіка; борть' (ЕСУМ, ІІ, 127), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *Климова*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *Климові*, чоловікові, який розводив колись тут бджіл.

Климове́ць[1], -івця; ч.; ліс; с. Кричка Бог. р-ну: Климовець (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфіксальної групи *-овець* від антропоніма *Клим* (див. вище).

Климове́ць[2], -івця; ч.; яр; с. Кричка Бог. р-ну: Климовець (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), у якому простягається яр.

Кли́мово[1], -ого; с.; урочище (пасовище); с. Маркова Бог. р-ну: Klimowa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 97, арк. 18); Klimowa (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 177, арк. 36); Климово (2012, БЛ[5], 243). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Клим* (див. вище).

Кли́мово[2], -ого; с.; гора; с. Маркова Бог. р-ну: Климово (2008, Експ.); Климово (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування пасовища (див. вище), що розкинулося на горі.

Клин[1], -у; ч.; урочища; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Клин (2011, МП); **2**) с. Бучачки Снят. р-ну: Клин (2003, УШ); **3**) с. Колінці Тлум. р-ну: Клин (2012, БЛ[5], 243). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *клин* (< псл. **klinъ*) ʻчастина земельного угіддя, що вирізняється за певною ознакою (за родом посіву тощо)' (ВТС, 433), ʻплоща землі клиноподібної форми' (СБГ, 209), пор. також д.-р. **клинъ** ʻділянка землі, частіше гостровидної форми', брл. *клін* ʻділянка землі, яка має трикутну форму', слов. діал. *kl'in* ʻклин поля, ріллі', ст.-ч. *klin* ʻт. с.' (АК, 315; ПГФ, 119). Вони вказують на форми урочищ.

Клин[2], -у; ч.; поля; **1**) с. Лука Гор. р-ну: Клин (2008, УШ); **2**) с. Незвисько Гор. р-ну: Клин (2011, УШ); **3**) с. Черемхів Кол. р-ну: Клин (2000, НІСЧ, 7); Клин (2011, УШ); **4**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Клин (1998, Мих., 192); **5**) с. Любківці Снят. р-ну: Клин (2012, БЛ[5], 243); **6**) с. Петрів Тлум. р-ну: Клин (2012, Експ.); **7**) с. Яківка Тлум. р-ну: Klin (1933, МТ К). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *клин* (див. вище). Вони вказують на особливості поверхонь полів та їх форми.

Клин[3], -у; ч.; пасовища; **1**) с. Балинці Снят. р-ну: Клин (2012, БЛ[5], 243); **2**) с. Нижнів Тлум. р-ну: Клин (2012, БЛ[5], 243). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *клин* (див. вище). Вони вказують на форми пасовищ.

Клин[4], -а; ч.; куток; с. Будзин Тлум. р-ну: Клин (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *клин* (див. вище). Вона вказує на форму кутка.

Клин[5], -у; ч.; ліс; с. Сокирчин Тлум. р-ну: Клин (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *клин* (див. вище). Вона вказує на форму лісу.

Клин в Пішнєчці, словосп.; урочище (поле); с. Вікняни Тлум. р-ну: Клин в Пішнєчці (2007, Вікн., 24); Клин в Пішнєчці (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клин* (див. вище), ускладнений прийменнико-онімним комплексом, що складається з прийменника *в*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта в середині іншого об'єкта, та мікротопоніма – найменування кутка *Пішнєчка* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Кли́ни, -ів; мн.; поля; **1**) с. Прикмище Гор. р-ну: Клини (2012, БЛ[5], 243);

2) с. Княже Снят. р-ну: Клини (2011, УШ); **3**) с. Стецева Снят. р-ну: Клини (2012, БЛ[5], 243); **4**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Клини (1995, ТМН, 20); Клини (2005, Карпів, 10). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *клин* (див. вище). Вони вказують на форми полів, що нагадують різносторонні трикутники.

Кли́ні, -ів; мн.; урочище; с. Підгайчики Кол. р-ну: Kliny (1906 (1876), KuK K); Клині (2006, КВС, 126). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *клин* (див. вище). Вона вказує на форму урочища.

Клин ко́ло то́ку, словосп.; урочище (поле); с. Вікняни Тлум. р-ну: Клин коло току (2007, Вікн., 24); Клин коло току (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клин* (див. вище), ускладнений прийменнико-апелятивним комплексом, що складається з прийменника *коло*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта біля іншого об'єкта, та апелятива *тік* ʽрозчищене місце, спеціально підготовлений майданчик надворі або в приміщенні для молотьби, очищення і просушування зерна; скирти, стіжки, ожереди й т. ін., що стоять на такому місці' (ВТС, 1249) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Клинова́ння, -я; с.; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: Клинування (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *клинування* (діал.) ʽмісцевість, поділена на клини' (Експ.). Вона вказує на те, що поле в давнину було розілене на невеликі шматки.

Кли́нчик[1], -у; ч.; пасовище; с. Стецева Снят. р-ну: Клинчик (2012, БЛ[5], 243). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *клинчик*, дем. від *клин* (див. вище). Вона вказує на розміри та форму пасовища.

Кли́нчик[2], -у; ч.; поле; с. Яківка Тлум. р-ну: Клинчик (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *клинчик*, дем. від *клин* (див. вище). Вона вказує на розміри та форму поля.

Кліди́ова, -ої; ж.; част. села (куток); с. Палагичі Кол. р-ну: Клідова (2012, БЛ[5], 243). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Клід*, пор. п-ще *Клід* (ІФД, 270).

Кліндірка, -и; ж.; пагорб; с. Старуня Бог. р-ну: Кліндірка (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, мабуть, належала колись земля на пагорбі, пор. п-ще *Клінгер* < нім. *Klinger* (FNB, 166) < *Klinger* ʽдзвонар; балакун'. Можливе також утворення цього ороніма за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Клінгер* (див. вище).

За інформацією місцевих жителів, землями на пагорбі у XIX ст. володів якийсь *Клíндер*, німець за національністю, хата якого була біля дороги на Ділок.

Клітúчний, -ого; ч.; потік; л. Нивочинки л. Бистриці-Солотвинської пл. Бистриці п. Дністра; с. Нивочин Бог. р-ну: Kliticzny (1855, AKKGL, Bl. 44); Клітичний (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *клітичний* ʽу якому ставлять кліті для ловлі риби та звірів' (Експ.).

Клíтку́, -ок; мн.; пасовища; **1**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Клітки (1998, Мих., 192); **2**) с. Перерісль Надв. р-ну: Клітки (1998, Мих., 192). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *клíтка* ʽлітнє сезонне приміщення для худоби, найчастіше свиней' (Мих., 67). Вони вказують на те, що пасовища були розділені на невеликі шматки огорожами, де випасали й утримували худобу. О. І. Михальчук припускає, що ці назви можуть пояснюватися і як утворення від апелятива *клíтка* зі значеннями ʽзаглиблення в ґрунті округлої форми; викопані на болоті для осушення великі ями, наповнені водою' (Мих., 67).

Клішéнський, -ого; ч.; кол. фільварок, нал. до с. Кубаївка Надв. р-ну: Kliszeński (1884, SG, V, 914); fw. Kliszeński (1913, GKS). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища засновника хутора, пор. п-ще *Клішенський* (Експ.).

Кло́пет, -а; ч.; куток; с. Рунґури Кол. р-ну; вар. *Клопета*: Клопет, Клопета (2002, Рунґ., 11); Клопета, Клопет (2012, БЛ[5], 243). – Назва утворена семантичним способом від рум. апелятива *clopot* ʻдзвінʼ (РУС, 89). Вона вказує на те, що на кутку колись була сторожова вишка, з якої дзвоном подавали сигнали мешканцям села про наближення ворогів.

Клуб, -а; ч.; куток; с. Хом'яківка Тисм. р-ну: Клуб (2012, БЛ[5], 243). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *клуб* ʻбудинок, приміщення культурно-освітньої організаціїʼ (ВТС, 435). Вона вказує на розміщення кутка навколо цієї установи.

Клубіве́цький, -ого; ч.; ліс; між сс. Клубівці Тисм. р-ну та Надорожна Тлум. р-ну: Клубівецький (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *клубівецький* ʻякий проростає на території с. *Клубівці* (див. далі)ʼ.

Клуби́вці, -ів; мн.; село; Тисм. р-н; віддаль до Тисмениці – 7 км, до Івано-Франківська – 17 км: Klubowcze (1511, MRPS, IV/1, 83); Kłubowcze (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Klubowce ad Tysmienica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kłubowcze (1670, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 1, с. 71); Kłubowce (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 6, спр. 48); Kłubowce (1855, AKKGL, Bl. 45); Kłubowce (1883, SG, IV, 190); Клубівці (1947, АТП, 517); Клубівці (2009, ІФ АТП[7], 161). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем або прізвиськом їх батька, родоначальника чи володаря, які започаткували село, пор. п-ще *Клуб* (Богдан, 133; Дов., І, 387).

Клу́зів, -ова; ч.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 15 км, до Івано-Франківська – 7 км: Kłuzów (1855, AKKGL, Bl. 44); Kłuzów (1880, KuK S); Kłusów, al. Kłuzów (1883, SG, IV, 191); Kłuzów (1890, VOV, 424); Kłuzów (1900, SGG, 627); Клузів (1947, АТП, 516); Клузів (2009, ІФ АТП[7], 161). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Клуз*, що є, очевидно, фонетичним варіантом від *Клюс* або *Клус*, пор. ст.-укр. особова назва *Клюс* (Демч., 25), ст.-п. *Klus* (SSNO, III, 24), п-ще *Клюс* (ІФД, 270), блр. п-ще *Клус* (Бір., 207), укр. *клус* ʻрисьʼ (Грінч., II, 253).

Клузів-Середній, -ова, -нього; ч.; куток; с. Клузів Тисм. р-ну: Клузів-Середній (2001, Проц., 109). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Клузів* (див. вище), частиною якого є куток, а атрибутивним членом – прикметник *середній*, що вказує на розташування кутка в центрі села.

Клузів-Угринівський, -ова, -ого; ч.; куток; с. Клузів Тисм. р-ну: Kłuzów (Uhrynów Dolny) (1934, SDW, № 22, s. 247); Клузів-Угринівський (2001, Проц., 109). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Клузів* (див. вище), частиною якого є куток, а атрибутивним членом – прикметник *угринівський*, що вказує на його розташування з боку с. *Угринів* (див. далі).

Клузів-Ямницький, -ова, -ого; ч.; куток; с. Клузів Тисм. р-ну: Kłuzów (Jamnica) (1934, SDW, № 22, s. 247); Клузів- Ямницький (2001, Проц., 109). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Клузів* (див. вище), частиною якого є куток, а атрибутивним членом – прикметник *ямницький*, що вказує на розташування кутка з боку с. *Ямниця* (див. далі).

Клю́чин, -ого; ч.; кол. фільварок, нал. до с. Середній Майдан Надв. р-ну, тепер присілок с. Вишнівці Надв. р-ну: Kluczyn (1900, SGG, 413); Kluczyn (1934, SDW, № 22, s. 232); Kluczyn (1935, MT N); Ключин (2008, ЛСМ, 70). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом усічення антропоніма *Ключинський* – прізвища колишнього власника фільварку; б) посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Клюка*, пор. давня особова назва *Клюка* (Туп., 238), п-ще *Клюка* (ІФД, 270). Антропонім *Ключинський* може бути похідним від найменування фільварку.

Ключі[1], -ів; мн.; джерело; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Ключі (2012, БЛ[5], 243). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ключ* ʽджерелоʼ (СНГТК, 94).

Ключі[2], -ів; мн.; урочище; с. Угринів Тисм. р-ну: Ключі (2000, ІУ, 21). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ключ* (див. вище). Вона вказує на наявність в урочищі багатьох джерел.

Ключів[1], -ева; ч.; давнє поселення на Коломийщині, тепер сс. Великий та Малий Ключеви Кол. р-ну: villam Clyczow cirka fluvium etiam Cliczow nuncupate (1373 (1416), AGZ, V, 39); Cluczow (1475, AGZ, XII, 375); Kliuczow (1579, ŹDz, XVIII/I, 101). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. *Ключівка*), на берегах якого розкинулося поселення. Можлива також мотивація цього ойконіма антропонімом *Ключ*, пор. п-ща *Ключ, Ключа* (ПЗУ, 269), блр. *Ключ* (Бір., 208). Десь наприкінці XVI – поч. XVII ст. село розрослося й поділилося на два поселення – *Вижній* (пізніше – *Великий*) *Ключів* (див. вище) та *Нижній* (пізніше – *Малий*) *Ключів* (див. далі).

Згідно з переказом, поселення було назване так тому, що на його території було багато ключів – джерел солоної води.

Ключів[2], -ева; ч.; кол. поселення біля смт Гвіздець Кол. р-ну, тепер не ідент.: Kluczow (1707, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 2, спр. 1, с. 216). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням наа *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Ключ* (див. вище). Д. Г. Бучко, окрім такої інтерпретації походження цієї назви, припускає її мотивацію однозвучним гідронімом – найменуванням потоку, на березі якого розкинулося поселення (Бучко, 77).

Ключівка[1], -и; ж.; річка; п. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; довжина – 12 км, площа басейну – 30 км^2; сс. Великий Ключів, Малий Ключів, смт Печеніжин Кол. р-ну; давня назва – *Ключів*: fluvium …Cliczow (1373 (1416), AGZ, V, 39); Kluczówka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 87, арк. 12); Kluczówka (1883, SG, IV, 167); Kluczówka (1904 (1877), KuK Kuty); Ключевка, Ключивка (1963, WRG, II, 357); Ключівка (1979, СГУ, 255); Kluczówka (2000, PBWCz., 197); Ключівка (2006, К КР). – Давня назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-ів* з топографічним значенням від апелятива *ключ* ʽкрутий поворот (річки, потока, гори)ʼ < псл. **kljuka* ʽзакривлений дрюк; крюкʼ, що походить з і.-є. **(s)kleu-: *klau-* ʽгак, крюк, ковінька; зачепити; заперти, замкнутиʼ (ЕСУМ, ІІІ, 468). Вона вказувала на форму річища. Сучасна форма гідроніма є суфіксальним утворенням на *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Ключів* (суч. *Великий* і *Малий Ключів*), через яке протікає річка. Можливо також, що в основі ойконіма й гідроніма лежить особова назва *Ключ*, пор. п-ща *Ключ, Ключа* (див. вище).

Ключівка[2], -и; ж.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Kluczówka (1933, MT Kuty); Ключівка (2006, КВС, 122). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), навколо якої розкинувся куток.

Ключівкú[1], -ок; мн.; куток; с. Рунґури Кол. р-ну: Ключівки (2002, Рунг., 240); Ключівки (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації гідроніма – найменування річки *Ключівка* (див. вище), навколо якої розкинувся куток.

Ключівкú[2], -ок; мн.; потік; пр. Сопівки п. Лючки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунґури Кол. р-ну: Ключівки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), у якому протікає потік.

Кляштор[1], -а; ч.; куток; м. Коломия: Кляштор (2009, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кляштор* ʽкатолицький монастирʼ (ВТС, 436). Вона вказує на те, що куток виник біля цієї культової установи.

Кляштор[2], -у; ч.; джерело; м. Коломия: Кляштор (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), у якому пробивається джерело.

Кляштор[3], -у; ч.; урочище; с. Нижнів Тлум. р-ну: Кляштор (2003, Вуянко, 42). –

Назва утворена семантичним способом від апелятива *кляштор* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись стояв костел, а пізніше монастир Непорочного Зачаття Діви Марії, закритий у роки Другої світової війни.

Кнєжпо́тік, -ока; ч.; куток; с. Балинці Снят. р-ну; вар. *Княжий*: Кнєжпотік (2011, Експ.); Княжий (2012, БЛ[5], 243). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – одного з варіантів найменування потоку *Княж* (див. далі), який протікає через куток.

Книшо́ри, -ів; мн.; урочище; с. Рунґури Кол. р-ну; вар. *Книшора*: Книшора (2002, Рунґ., 240); Книшори (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменуваня родини, яка, очевидно, володіла колись землею в урочищі. В основі антропоніма лежить особова назва *Книш*, пор. відоме на Коломийщині п-ще *Книш* (ТД КР, 81), ускладнена рум. закінченням множини *-uri*. Варіант назви є сингулярною формою від вихідного найменування.

Княги́нин, -а; ч.; кол. окреме село, тепер част. міста Івано-Франківськ: Knyhynino (1442, AGZ, XII, 101); Knyhynyno (1450, AGZ, XII, 204); Knehinyn (1578, ŹDz, XVIII/I, 93); Knihynin (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Knihinin (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 2); Knihinin (1895, SG, XV/2, 93); Knihinin Wieś (1900, SGG, 626); Кнігинин (1938, ШКЄС[1], 139). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(о)* // *-ин* від апелятива *княгиня* ʻдружина князяʼ (ВТС, 436), пор. ст.-укр. *кнѣгиня* (ССУМ, І, 479).

За одним із народних переказів, виникнення назви села пов'язано з тим, що на його території колись нібито були захоронені останки спаленої галицькими боярами княгині Настусі Чагрівни – позашлюбної дружини Ярослава Осмомисла. За іншою версією, цей ойконім мотивований названим вище апелятивом зі значенням ʻрід весняного хороводу з піснямиʼ (Грінч., ІІ, 257) і пов'язаний з весняними забавами молоді на березі Бистриці- Солотвинської, біля якої виникло село.

Княги́нин-Гі́рка, -ин, -и; ж.; кол. куток с. Княгинин (див. вище), тепер част. міста Івано-Франківськ: Knihinin górka (1880, VOV, 375); Knihinin Górka (1900, SGG, 627); Knihinin Górka (1932, MT S); Кнігинин-Гірка (1914, ШКЄС, 208); Княгинин-Гірка (2011, Експ.). – Назва утворена способом поєднання ойконіма – найменування села *Княгинин* (див. вище), частиною якого є цей куток, та ороніма – найменування підвищення *Гірка* (див. вище), на якому він розкинувся.

Княги́нин-Коло́нія, -ин, -ї; ж.; кол. куток с. Княгинин (див. вище), тепер част. міста Івано-Франківськ; інша назва – *Майзлі* (див. далі): Knihinin Kolonia (1895, SG, XV/2, 57); Knihinin Kolonia (1900, SGG, 626); Кнігинин-Колонія (1914, ШКЄС, 208); Княгинин-Колонія, або Майзлі (1975, АСЗ, І, 700); Княгинин-Колонія (2010, Експ.). – Назва утворена способом поєднання ойконіма – найменування села *Княгинин* (див. вище), частиною якого є цей куток, та апелятива *колонія* ʻпоселення переселенців з іншої країни, областіʼ (ВТС, 442), що вказує на заселення цієї частини села, а потім міста німецькими колоністами.

Княж, -у; ч.; потік; п. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; довжина – 4,5 км; сс. Малий Гвіздець Кол. р-ну, Балинці, Кулачківці Снят. р-ну; вар. *Княжий*, *Княжпотік*: Kniaz (1855, AKKGL, Bl. 49); Kniaź (1880, SG, I, 819); Kniaż (1883, SG, IV, 193); Kniaź (1906 (1876), KuK K); Князь (1963, WRG, II, 363); Княж (1979, СГУ, 255); Княжий (2003, УШ), Княжпотік (2012, НПС, 39). – Назва історично є посесивним утворенням на *-*jь* від апелятива *князь* зі значенням ʻсолтис, війт (у селах з волоським правом)ʼ (ССУМ, І, 481). Варіант назви є субстантивованим та онімізованим прикметником *княжий* ʻякий належить князеві; князівськийʼ (ВТС, 436).

За народними переказами, назва потоку пішла від того, що в ньому колись під час повені втопився князь.

Княждві́р[1], -ора; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 11 км, до Івано-Франківська – 70 км; 1946 року поселення було поділене на 2 села, які отримали назви *Нижнє* й *Верхнє*, з 11.06.1993 року – зно-

ву *Княждвір*: Knyeszydwor (1458, AGZ, VI, 184); Kniasdwor (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Kniazdwor (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kniaždwór (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 72); Kniaždwór (1855, AKKGL, Bl. 49); Kniaždwór (1883, SG, IV, 193); Kniaždwór Dolny, Kniaždwór Górny (1938, SDW, № 5, s. 75); Верхнє, Нижнє (1947, АТП, 513); Верхнє, Нижнє (1985, ІФ АТП[5], 55, 63); Княждвір (2009, ІФ АТП[7], 161). – Назва утворена способом поєднання в одну лексему словосполучення *княжий двір*. За припущеннями дослідників, на території села колись був замок галицького князя Романа Мстиславовича (ІМС ІФ, 342). У 1946 році село було розділене на два окремі населені пункти, які отримали за найменуваннями його частин назви *Верхнє* і *Нижнє*, що вказували на місця їх розташування щодо гірського масиву. Після проголошення незалежності України ці села знову були об'єднані в один населений пункт під давньою його назвою.

Княждві́р², -ора; ч.; куток; с. Шепарівці Кол. р-ну: Княждвір (2006, КВС, 186). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), з боку якого розкинувся куток.

Княждві́рка, -и; ж.; кол. село біля с. Княждвір Кол. р-ну, тепер, очевидно, куток *Верхній Княждвір* (див. вище): Kniazdworka (1643, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 85, с. 41); Kniazdworka (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Княждвір* (див. вище), на землях якого виникло поселення.

Княждві́рське, -ого; с.; поле; с. Джурків Кол. р-ну: Kniaždwirskie (1933, МТ К); Княждвірське (2011, УШ); Княждвірське (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *княждвірське* 'належне громаді чи комусь із жителів с. *Княждвір* (див. вище)'.

За переказами місцевих жителів, поле назване так тому, що тут колись стояв княжий двір, спалений у XVI ст. татарами.

Княждві́рський, -ого; ч.; ліс; с. Саджавка Надв. р-ну: Княждвірський (1998, Мих., 192). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *княждвірський* 'який належить громаді чи комусь із жителів с. *Княждвір* (див. вище)'

Кня́же[1], -ого; с.; полонина; с. Пороги Бог. р-ну: połon. Kniaże (1935, МТ Porohy). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *княже* 'належне князю'. Вона вказує на те, що полонина колись належала до князівських володінь. Однак можливо, що назва вказує на належність не голові роду, племен, союзу племен чи правителю князівства, а солтису, сільському війту, пор. *князь* 'війт, сільський староста, солтис у селах, що були на волоському праві (Гошко, 30–31).

Кня́же², -ого; с.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 9 км, до Івано-Франківська – 95 км: Knyasze (1405, MRPS, III/IV, 371); Xyasch (1471, AGZ, XII, 343), Knyasche (1502, MRPS, III, 39); Kniaze (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Kniaze ad Sniatyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kniaże (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 52); Kniaże (1855, AKKGL, Bl. 49); Kniaże (1883, SG, IV, 195); Княже (1947, АТП, 515); Княже (2009, ІФ АТП[7], 161). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *княже* 'належне князю'. Вона вказує на те, що село колись належало до князівських володінь. Однак можливо, що назва вказує на належність не голові роду, племен, союзу племен чи правителю князівства, а солтису, сільському війту, якого звали колись *князем* (див. вище).

Кня́жий, -ого; ч.; потік; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Пороги Бог. р-ну: Knieży (1855, AKKGL, Bl. 48); Knieży (1935, МТ Porohy); Княжий (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полонини (див. *Княже*), з якої стікає потік. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Кня́жів, -евого; ч.; верх; 754,4 м; між сс. Слобода Кол. р-ну, Середній Березів, Лючки Кос. р-ну, Чорні Ослави Надв. р-ну; давня назва – *Княжель*, вар. *Княже*: Kniażel, Kniaże (1932, PBW, II, 203); Княже (1962, ІК,

56); Kniażel (2000, PBWCz., 203); Княжів (2004, ТСК, 23); Княже (2004, ТСК[1]); Княжів (2008, Негрич, 208). – Давня назва утворена, очевидно, за допомогою рум. зменшувально-пестливого субстантивного суфікса *-el* від апелятива *князь* ʻголова роду, племені або союзу племен, що звичайно стояв на чолі військової дружини, а з розвитком феодалізму – вождь війська та правитель князівства' (ВТС, 436). Можливо також, що назва гори пов'язана з іншим *князем* – солтисом (війтом). Саме так називали урядників у селах, що були на волоському праві (Гошко, 30–31). Про ймовірність такої мотивації ороніма свідчить і наявність у його складі східнороманського форманта. Таку версію підтверджує й відомий історик І. Крип'якевич, який пише: "Гора Княжа біля с. Лючки скоріше зветься від волоських князів, війтів, як від князів давньої галицької держави" (Крип., ЗГ, 125). Форма *Княжів* з'явилася внаслідок українізації давньої назви.

За народними переказами, на цій горі був колись княжий ловецький замок, куди руські князі приїжджали з гостями на лови зубрів (ІК, 55).

Кня́зьке, -ого; с.; поля; **1**) с. Видинів Снят. р-ну; вар. *Княже*: Князьке, Княже (2012, БЛ[5], 243); **2**) с. Залуччя Снят. р-ну: Князьке (2012, БЛ[5], 243). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *князьке* (*княже*) ʻяке належало громаді с. *Княже* (див. вище) чи окремим його жителям'.

Кобáцьке[1], -ого; с.; куток; с. Зібранівка Снят. р-ну; давня назва – *Кобаки*: Kobaki (1906, (1876), KuK Sn.); Kobackie (1900, SGG, 607); Kobackie (1916, GKSn.); Kobakie (1926, МТ Н); Кобацьке (2010, УШ); Кобацьке (2012, НПС, 284). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села, що на Косівщині (див. ТГГ, 254), жителі якого започаткували куток. Сучасне його найменування є субстантивованим та онімізованим прикметником *кобацьке* ʻяке заснували, на якому жили, яким володіли вихідці із с. *Кобаки*'.

Кобáцьке², -ого; с.; урочище (поле); с. Олешків Снят. р-ну: Кобацьке (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кобацьке* ʻяким володіли вихідці із с. *Кобаки* на Косівщині'.

Кобзаре́ва, -ої; ж.; гора; с. Милування Тисм. р-ну: Кобзарева (2004, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від родинної назви *Кобзарі*. Так називають родину, що проживає на горі, пор. також п-ще *Кобзар* (СП, 166).

Кобúла[1], -и; ж.; поточина; п. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Манява Бог. р-ну: Kobyła (1935, МТ Porohy); Kobyła (2006, GUG, mapa 1); Кобила (2006, ГЦСЧ); Kobyła (2008, Gorgany, 289). – Назва виникла в результаті трансонімізації опорного компонента ороніма – найменування гори *Велика Кобила*, з-під якої витікає потік, пор. *гора Велика Кобила* (НГІФ, 43).

Кобúла², -и; ж.; узвишшя (горби); **1**) с. Ковалівка Кол. р-ну: Кобила (2008, МС, 154); **2**) 330 м; с. Вікняни Тлум. р-ну: Кобила (2011, УШ); **3**) 257 м; с. Прибилів Тлум. р-ну: Кобила (2011, УШ). – Назви неоднозначні щодо етимологічної інтерпретації. Так, Я. Рудницький найменування такого типу відносив до семантичних утворень від апелятива *кобила* ʻсамиця коня' (Rudn., 78). С. Грабець та Б. Ф. Лящук виводять їх від *kobyła, kobyłyna* ʻверстат стельмаха' (Нг., 134), ʻневеликий столярний станок' (Лящук, 118). Але така етимологія є сумнівною, насамперед із семантичного боку. Дехто вважає, що в гуцулів апелятив *кобила* має значення ʻщось велике, значне'. С. О. Вербич трактує такі назви як утворення семантичним способом від апелятива *кобила* зі значенням ʻкруглий або кубічний шматок глини' (Грінч., II, 250) < *коб-* < псл. **(s)kob-* ʻте, що має вигнуту, гачкоподібну форму' (Вербич[8], 9–10).

Можливо також, що в давнину цей апелятив мав в окремих регіонах і топографічне значення, тобто був загальною назвою округлої гори, пор. пол. *kobyła* ʻкупа сіна, стіг' (ЕСУМ, II, 477), а також семантично тотожні укр. ороніми *Стіг, Стіжок*. Невипадково назв із такою основою в Карпатах

є декілька, пор. *Біла Кобила, Велика Кобила, Кобилка*. Ю. О. Карпенко вважає, що такий географічний термін у слов'янських мовах відсутній, зате сама назва тварини *кобила* запозичена слов'янами від фракійців та означає буквально 'гірська', сходячи до і.-є. **keubh-*, **koubh-* 'вершина'. Тобто в лексемі *кобила* сенс 'гора' є давнішим за сенс 'самка коня'. Слов'яни нібито засвоїли лексему лише з тваринним значенням, але це доводить, що гірських *Кобил* залишили їм у спадок фракійці, які мали цю лексему як географічний термін, що законсервувався в давній карпатській оронімічній серії цих назв. Без цього фракійського підґрунтя, зазначає вчений, важко пояснити, чому в Карпатах їх так багато. А ось існування гір *Кобил*, їх збереження до наших днів уже підтримувалося у слов'ян, на його думку, добре знаним апелятивом *кобила* (Карп., ПФО, 25–26). Таке трактування етимології оронімів видається нам найбільш правдивим.

На думку С. Пушка, гори, у назвах яких є компонент *Кобила*, уособлють земну іпостась коня *Громова Хмарка* язичницького бога Перуна, що став пізніше Довбушевим (БК[1], 285–286, 294).

Коби́ла[3], -и; ж.; поточина; пр. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Нова Липівка Тисм. р-ну: Кобила (2002, Любчик, 57). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного, не засвідченого сьогодні ороніма – найменування горба (див. вище), з якого стікала поточина.

Коби́ла[4], -и; ж.; урочище (поле); с. Вікняни Тлум. р-ну: Кобила (2007, Вікн., 24); Кобила (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Кобиле́ць[1], -льця; ч.; хребтик; с. Пороги Бог. р-ну: Kobylec (1855, AKKGL, Bl. 48); Kobylec (1935, MT Porohy). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кобилець*, дем. від *кобила* зі значенням 'гора' (див. вище).

Кобиле́ць[2], -льця; ч.; поле (лан); с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: campis (поле) Kobylecz (1400, ZDM, IV, 169); Кобилець (2012, БЛ[5], 243). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *кобилиця* 'квасоля звичайна' (Смик, 77) (зі зміною роду під впливом номенклатурного терміна *лан*). Г. Ґурнович розглядає аналогічний польський топонім як дериват від апелятива *kobyła* + суфіес *-(e)c* (Górnowicz, 16), а В. О. Яцій, досліджуючи ойконімію Коломийщини, припускає, що ця назва могла виникнути від апелятива **кобилець*, який є словотвірним варіантом діал. (бойк.) *кобилиця* 'невелика гать на річці' (Яцій, 157). Можливо також, що в основі цього мікротопоніма лежить апелятив *кобилець*, дем. від *кобила* (див. вище).

Кобиле́ць[3], -льця; ч.; потік; л. Турки л. Пруту л. Дунаю; довжина – понад 6 км; сс. Кобилець, Назірна, смт Гвіздець Кол. р-ну; давня назва – *Кобильчик*: Kobylczyk (1635, ЛНБ ВР, ф. 9, спр. 701); Kobylec (1855, AKKGL, Bl. 49); Kobylec (1883, SG, IV, 214); Кобилець (1979, СГУ, 256); Кобильчик (2006, КВС, 66). – Давня назва утворена за допомогою суфікса *-ик* від мікротопоніма – найменування поля *Кобилець* (див. вище), через яке протікає потік. Сучасне його найменування є результатом трансонімізації названого вище мікротопоніма.

Кобиле́ць[4], -льця; ч.; село; Кол. р-н; нал. до Загайпільської с/р; віддаль до Коломиї – 18 км, до Івано-Франківська – 73 км: Kobylecz (1572, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 85, ф. 41); Kobylec (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kobylec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 11); Kobylec (1855, AKKGL, Bl. 49); Kobylec (1883, SG, IV, 214); х. Кобилець (1947, АТП, 503); Кобилець (2009, ІФ АТП[7], 161). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), на берегах якого було засноване село.

Кобиле́ць[5], -льця; ч.; хутір; с. Молодятин Кол. р-ну: Кобилець (2006, КВС, 105). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля, на якому виник хутір. В основі мікротопоніма лежить апелятив *кобилиця* 'квасоля звичайна' (Смик, 77).

Можливо також, що ця назва є видозміненою формою мікротопоніма – найменування лісового урочища *Кобильниця* (див. *Кобилиця*[2]), біля якого розкинувся хутір.

Коби́лиця[1], -і; ж.; річка; п. Пруту л. Дунаю; довжина – 9 км; смт Ланчин, сс. Чорний Потік Надв. р-ну, Марківка, Молодятин Кол. р-ну; вар. *Кобильниця*: Kobilnica (1855, AKKGL, Bl. 48); Kobylica, Kobylnica (1883, SG, IV, 215; 1888, SG, IX, 108); Kobylnica (1906 (1880), KuK N); Kobylica (1935, MT N); Кобылица (1963, WRG, II, 366); Кобилиця (1979, СГУ, 256); Кобилиця (2006, КВС, 105). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кобилиця* ‘дерев’яна підпора та жолоби (ринви), по яких зливали солянку з різних криниць до збірника’ (СКДП, 84). Відомо, що навколо цієї річки колись були потужні соляні джерела, біля яких виникло і довгий час функціонувало чимало солеварень. Це й зумовило появу такої назви. С. Грабець виводить її від однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. далі), а В. О. Вербич – від апелятива *кобилиця* (бойк., діал.) ‘невеличка гать на річці’ (Вербич, Р., 222), що також імовірно.

Коби́лиця[2], -і; ж.; лісове урочище; між с. Молодятин Кол. р-ну та смт Ланчин Надв. р-ну; вар. *Кобильниця*: Kobelica (1855, AKKGL, Bl. 48); las Kobylica (1884, SG, V, 583); nazwa gruntowa Kobylnica (Hr., 100); Кобилиця (1998, Мих., 192). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), навколо якої розкинувся ліс.

Коби́лиця[3], -і; ж.; гора; 525 м; між смт Ланчин Надв. р-ну та с. Марківка Кол. р-ну; вар. *Кобильниця*: Kobilica (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 89, арк. 7); Kobilnica (1855, AKKGL, Bl. 48); Kobylica (1884, SG, V, 583); Kobylnica (1932, PBW, II, 142); Kobylica (1935, MT N); Кобилиця (1998, Мих., 192). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), біля якої височіє гора.

Коби́лівка, -и; ж.; куток; с. Камінне Надв. р-ну: Кобилівка (1998, Мих., 192); Кобилівка (2010, Експ.). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)* від не засвідченого тепер ороніма *Кобила* – найменування горба, на схилах якого розкинувся куток. Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *кобилівка* ‘місце, де вирощують, випасають, утримують коней’ (Експ.).

Коби́лка, -и; ж.; горб; с. Рунґури Кол. р-ну: Кобилка (2002, Рунґ., 240). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *кобилка*, дем. від *кобила* (див. вище).

Ко́бринова, -ої; ж.; поляна; с. Перерісль Надв. р-ну: Кобринова (2009, ПІН, 18). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Кобрин*, пор. відоме в селі п-ще *Кобрин* (ТД Н, 78).

Ковале́ва[1], -ої; ж.; криниця; с. Серафинці Гор. р-ну: Ковалева (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Коваль*, пор. п-ще *Коваль* (СП, 179).

Ковале́ва[2], -ої; ж.; куток (вулиця); с. Вікняни Тлум. р-ну: Ковалева (2007, Вікн., 24). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Коваль*, пор. п-ще *Коваль* (див. вище).

Ковале́ва[3], -ої; ж.; млака; с. Колінці Тлум. р-ну: Ковалева (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Коваль*, пор. п-ще *Коваль* (див. вище).

Ковале́ва Гора́, -ої, -и; ж.; підвищення; с. Виноград Кол. р-ну: Ковалева Гора (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ‘значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень’ (ВТС, 191), ‘підвищене місце’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Ковалева*, що вказує на належність орооб’єкта в давнину *Ковалеві*, пор. п-ще *Коваль* (див. вище).

Ковале́цький Жо́лоб, -ого, -у; ч.; урочище; с. Турка Кол. р-ну: Ковалецький Жолоб (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення,

у якому опорним компонентом є апелятив *жолоб* ʻглибока й вузька долина; долина між двома горами чи пригірками; долина потокуʼ (Мар., 227), ʻвузька долинаʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Ковалецький*, що вказує на належність урочища в давнину *Ковальцю*, пор. п-ще *Ковалець* (ІФД, 271).

Кова́лина, -ої; ж.; поле; с. Колінки Гор. р-ну: Ковалина (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Коваль* (див. вище).

Кова́лів Горб, -евого, -а; ч.; горб; с. Чехова Кол. р-ну: Ковалів Горб (2001, ЕКол., XII, 34). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорокʼ (ВТС, 191), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Ковалів*, що вказує на належність орооб'єкта *Ковалю*, пор. п-ще *Коваль* (див. вище).

Кова́лівка[1], -и; ж.; кутки; **1**) с. Кривець Бог. р-ну: Kowalówka (1855, AKKGL, Bl. 44); Kowalówka (1934, SDW, № 22, s. 238); Ковалівка (2011, УШ); **2**) с. Голосків Кол. р-ну: Ковалівка (2006, КВС, 38); Ковалівка (2011, УШ); **3**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Ковалівка (2011, УШ); **4**) с. Сілець Тисм. р-ну: Ковалівка (2002, СНЧ, 40). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Коваль*, пор. п-ще *Коваль* (див. вище).

Дослідники історії с. Сілець Т. Цюцьмаць, І. Драбчук та В. Цюцьмаць припускають, що назва кутка цього села мотивована апелятивом *ковалі* зі значенням ʻмурашкиʼ, яких колись тут могло бути доволі багато (СНЧ, 41).

Кова́лівка[2], -и; ж.; ліс; с. Кричка Бог. р-ну: Ковалівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Коваль*, пор. п-ще *Коваль* (див. вище).

Кова́лівка[3], -и; ж.; поточина; пр. Лукавцю л. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Старуня Бог. р-ну: Ковалівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Коваль* (див. вище). Таке прізвисько мав чоловік, який працював на кузні, біля якої починалася поточина.

Кова́лівка[4], -и; ж.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 14 км, до Івано-Франківська – 74 км: Kowalowka (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kowalówka (1670, ЛЦДІА, ф. 5, оп. 1, спр. 500, арк. 2); Kowalówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 268); Kowalówka (1883, SG, IV, 515); Ковалівка (1947, АТП, 519); Ковалівка (2009, ІФ АТП[7], 161). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Коваль*, пор. п-ще *Коваль* (див. вище), а також поширене в селі похідне *Ковальчук* (МС, 132).

За переказами, село заснувала десь наприкінці XIV – на початку XV ст. сім'я ковалів, вихідців з-під Умані: батько, шість синів, п'ятеро з яких також ковалювали, та заміжня дочка.

Кова́лівка[5], -и; ж.; поле; с. Милування Тисм. р-ну: Kowalówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 131, арк. 59); Kowalówka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 43, арк. 76); Ковалівка (2009, БЛ[2], 177). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Коваль*, пор. п-ще *Коваль* (див. вище).

Кова́лівка[6], -и; ж.; поточина; пр. Коростильної п. Дністра; сс. Вільшаниця, Милування Тисм. р-ну: Ковалівка (1979, СГУ, 258). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), через яке протікає поточина.

Кова́лівське, -ого; с.; поле; с. Жураки Бог. р-ну: Ковалівське (2011, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Коваль*, пор. п-ще *Коваль* (див. вище).

Кова́лівський Кут, -ого, -а; ч.; куток; с. Зібранівка Снят. р-ну: Ковалівський Кут (2010, УШ); Ковалівський Кут (2012, НПС, 284). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина якої-небудь території, місцевостіʼ (ВТС, 475), у цьому разі – ʻчастина селаʼ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Ковалівський*, що вказує на проживання

на кутку в давнину родини *Ковалюків*, вихідців із села Старі Кути Кос. р-ну.

Кова́льська Гора́, -ої, -и; ж; горб; с. Клубівці Тисм. р-ну: Ковальська гора (1995, ТМН, 21); Ковальська гора (2005, Карпів, 10); Ковальська Гора (2009, БЛ², 177). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Ковальська*, що вказує на належність орооб'єкта родині *Ковальських*, пор. п-ще *Ковальський* (ІФД, 272).

Ковалюко́ва, -ої; ж.; урочище (нива); с. Задубрівці Снят. р-ну: Ковалюкова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(*а) від антропоніма *Ковалюк*, пор. п-ще *Ковалюк* (ІФД, 272). Вона узгоджена в роді й числі з апелятивом *нива*.

Коваля́нка, -и; ж.; гора; 568 м; у пасмі хребта Любінець (див. далі); смт Солотвин Бог. р-ну: Ковалянка (1985, АСЗ, ІІ, 591); Ковалєнка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-янк(а)* (розм. *-єнк(а)*, *-'инк(а)*) від антропоніма *Коваль*, пор. п-ще *Коваль* (див. вище).

Кова́чина, -ої; ж.; куток; смт Ланчин Надв. р-ну: Ковачина (1998, Мих., 192); Ковачина (2010, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Ковач*, пор. п-ще *Ковач* (ПЗУ, 271–272).

Ковбаси́нка, -и; ж.; річка; л. Пруту л. Дунаю; довжина – 6,5 км; сс. Шевченкове, Орелець Снят. р-ну; давні назви – *Корбасівка*, *Корбасинка*: Korbasiuka (1855, AKKGL, Bl. 49); Korbasinka, Kowbasinka (1883, SG, IV, 391; 1888, SG, IX, 198); Ковбасинка (1963, WRG, II, 372); Ковбасинка (1979, СГУ, 258); Корбасинка (1982, КС, 118). – Давня назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* (*-инк(а)*) від антропоніма *Корбас*, що є, очевидно, фонетичним варіантом прізвища *Курбас* (Редько, І, 561) або рум. *Corbaciu* (Const., 55). Сучасне найменування потоку з'явилося, мабуть, у результаті деформації під впливом розмовного мовлення давньої назви. Можливо також, що воно відбиває вигнуту, звивисту форму річки, пор. поліс. *ковбаса* ʻслід, що залишається на шкірі в тварини від сильного удару батогом' (СПГ, 87), блр. діал. *колбаса* ʻвузька й довга смуга сіножаті' (Яшкін[1], 328), пол. *kielbasa* ʻділянка ґрунту'(NMP, IV, 434) < псл. **kъlba / *kъlbъ* *ʻщо-небудь зігнуте, опукле, округле' (ПГФ, 143).

Ковбасі́вка, -и; ж.; куток; с. Корнів Гор. р-ну: Ковбасівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Ковбас*, пор. п-ще *Ковбас* (ІФД, 273).

Ковба́сний, -ого; ч.; ставок; с. Бортники Тлум. р-ну: Ковбасний (2003, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування цеху "*Ковбасний*", біля якого розкинувся ставок. В основі ергоніма лежить прикметник *ковбасний* ʻякий виробляє ковбаси' (ВТС, 437).

Ковбі́р, -ора; ч.; куток; с. Залуччя Снят. р-ну: Ковбір (2004, Ром., 12); Ковбір (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ковбир*, *ковбір*, *ковбур* ʻяма у воді, вибита паданням останньої' (Мар., 231), ʻглибока тиха вода; зарослe болото; яма у воді, ковбаня; стрімка западина у воді; вікнина (у болоті)' (ЕСУМ, ІІ, 481). Вона вказує на розташування кутка на місцевості, де є чи була яма, наповнена водою.

Ковбули́ха, -и; ж.; урочище; с. Підвисоке Снят. р-ну: Ковбулиха (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чи прізвиськом чоловіка, якій, мабуть, належала колись земля в урочищі, пор. п-ську *Ковбул* (Експ.).

Ко́вбур[1], -а; ч.; куток; с. Підвисоке Снят. р-ну: Ковбур (2011, УШ); Ковбур (2012, НПС, 164). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ковбур* (див. *Ковбір*). Вона вказує на розміщення кутка на місцевості, де є яма, наповнена водою.

Ко́вбур², -у; ч.; поле; с. Хом'яківка Снят. р-ну: Ковбур (2005, ХМ, 8). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ковбур* (див. вище). Вона вказує на наявність на полі ями, наповненої водою.

Ковбурú, -ів; мн.; урочище; с. Завалля Снят. р-ну: Ковбури (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ковбір*, *ковбур* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі є ями, наповнені водою.

Ко́вцик, -а; ч.; куток; с. Цуцилів Надв. р-ну: Ковцик (1998, Мих., 192); Ковцик (1999, ІСЦ, 7). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська чоловіка, який, очевидно, започаткував куток, пор. п-ську *Ковцик* (Експ.).

Ковцу́някове По́ле, -ого, -я; с.; поле, поляна; с. Молодятин Кол. р-ну: Ковцунякове Поле (2008, БГ, 14). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поле* ʽбезліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви' (ВТС, 846), а атрибутивним членом – прикметник *Ковцунякове*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *Ковцуняку*, пор. п-ще *Ковцуняк* (ТД КР, 82).

Ко́гутів, -ового; ч.; куток; с. Коршів Кол. р-ну: Когутів (2006, КВС, 75); Когутів (2010, Досин, 24). – Назва є посесивним утворення на *-ів* від антропоніма *Когут*, пор. п-ще *Когут* (СП, 180).

Когути́вка, -и; ж.; кутки; **1**) с. Загайпіль Кол. р-ну: Когутівка (2011, УШ); **2**) с. Княждвір Кол. р-ну: Когутівка (1985, ІГ, ІІ, 419); Когутівка (2006, КВС, 64); **3**) с. Турка Кол. р-ну: Kohutówka (1900, SGG, 291); Когутівка (2006, КВС, 173); Когутівка (2011, УШ). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Когут*, пор. п-ще *Когут*, яке відоме й у с. Турка (СП, 180; ТД КР, 189).

Коза́, -и; ж.; кол. поселення на Снятинщині, тепер не ідент.: Koza (1521, MRPS, IV/II, 252); villas Koza (!), Bialoloi (1566, MRPS, V/I, 194); Koza (1647, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 140, с. 605). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська засновника або володаря поселення, пор. Olecho *Koza*, Nikolaus *Koza* (SSNO, III, 117) – великі землевласники в XV ст. у Галичині.

Коза́к, -а; ч.; поле; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Козак (2012, Експ.). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника поля, пор. п-ще *Козак* (ІФД, 274).

Козаку́[1], -ів; мн.; кутки; **1**) с. Олешків Снят. р-ну: Kozaki (1933, MT Kuty); Козаки (2011, УШ); **2**) с. Тулуків Снят. р-ну: Kozaki (1933, MT Kuty); Козаки (2012, НПС, 239). – Назви неоднозначні щодо походження. Вони можуть бути: а) результатом трансонімізації однозвучних групових антропонімів – найменувань родин, які могли започаткувати кутки, пор. п-ще *Козак* (див. вище); б) семантичними утвореннями від апелятива *козаки*, мн. від *козак* ʽв Україні у XV–XVIII ст. – вільна людина з кріпосних селян або міської бідноти, що втекла на південні землі України та брала участь у визвольній боротьбі проти татаро-турецьких і польських загарбників; нащадок такої людини' (ВТС, 438).

За народним переказом, кутки заснували козаки, які осеслилися в цих селах після знаменитої Хотинської битви.

Козаку́[2], -ів; мн.; урочище; с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Козаки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, володіла колись урочищем, пор. п-ще *Козак* (див. вище).

За відомостями жителів села, урочище назване так тому, що через його глибокий яр пролягав колись єдиний шлях, яким часто користувалися козаки, йдучи на ворогів.

Козаку́[3], -ів; мн.; поле; с. Палагичі Тлум. р-ну: Козаки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, володіла колись полем, пор. п-ще *Козак* (див. вище).

Козакíвці, -ів; мн.; урочище (пасовище, ліс); с. Кричка Бог. р-ну: Козаківці (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка володіла колись землею в урочищі або проживала в ньому, пор. п-ще *Козак* (див. вище).

Козако́ва, -ої; ж.; поле; між с. Потічок Снят. р-ну та м. Снятин: Козакова (1982, КС, 116). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Козак* (див. вище).

За народними переказами, поле так назване тому, що тут колись таборували козаки.

Козако́ва Доли́на, -ої, -и; ж.; лісове урочище; сс. Колодіївка, Сілець, Ямниця Тисм. р-ну; вар. *Козацька Долина*: Козакова Долина (1995, ТМН, 24); Козакова Долина, Козацька Долина (2002, СНЧ, 41); Козакова Долина (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ‘рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ‘долина; низина; низина біля річки’ (ССУМ, І, 315), ‘низина, заросла травою; широка низина’ (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *Козакова*, що вказує на належність урочища в давнину *Козакові*, пор. п-ще *Козак* (див. вище). У варіанті назви, який побутує серед серед місцевого населення, атрибутивний член *козацька* вказує, за народними переказами, на те, що в урочищі колись відбулася битва *козаків* з польськими загонами М. Потоцького. Тут також захоронені загиблі в цій битві захисники українських земель.

Козако́ві Ґрунти́, -их, -ів; мн.; поле; с. Хмелівка Бог. р-ну: Козакові Ґрунти (2012, БЛ[5], 244). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ґрунти*, мн. від *ґрунт* (діал.) ‘поле; земельний наділ’ (ГГ, 54), а атрибутивним членом – прикметник *Козакові*, що вказує на належність поля в давнину *Козаку*, пор. п-ще *Козак* (див. вище).

Козаре́ва Гора́, -ої, -и; ж.; горб; с. Сілець Тисм. р-ну: Козарева Гора (2002, СНЧ, 41). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ‘значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень’ (ВТС, 191), ‘підвищене місце’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Козарева*, що вказує на належність ґрунтів на горбі родині *Козаря*, пор. також п-ще *Козар* (СП, 180), рум. *Cozar* (Const., 325).

Козарі́в[1], -евого; ч.; ліс; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Козарів (1998, Мих., 192). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Козар* (див. вище).

Козарі́в[2], -евого; ч.; пасовище; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Козарів (1998, Мих., 192). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), біля якого розкинулося пасовище.

Козарі́вка[1], -и; ж.; урочище; між сс. Черемхів та Коршів Кол. р-ну: Kozarówka (1933, МТ К). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) семантичним утворенням від апелятива *козарівка* (діал.) ‘місце, де випасають, утримують кіз’ (Експ.), пор. *коза́рка* ‘загін, хлів для кіз’ (ЕСУМ, ІІ, 494); б) утворенням за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Козар* (див. вище).

Козарі́вка[2], -и; ж.; пасовище; с. Парище Надв. р-ну: Козарівка (2009, Експ.). – Назва може бути семантичним утворенням від апелятива *козарівка* (див. вище) або суфіксальним дериватом на *-івк(а)* від антропоніма *Козар* (див. вище).

За розповідями місцевих жителів, пасовище назване так тому, що дорогою, яка проходить через нього, люди йдуть в урочище Березина, де збирають гриби *козарі*.

Козарі́вка[3], -и; ж.; куток; с. Парище Надв. р-ну: Козарівка (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування пасовища (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Козарі́вське, -ого; с.; поле; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Козарівське (1998, Мих., 192). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Козар* (див. вище).

Коза́цька, -ої; ж.; гора; с. Хмелівка Бог. р-ну: Козацька (2002, БК[3], 327). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *козацька* ‘яка належить *козакам*; на якій були *козаки*; яку назвали на честь *козаків*’. На Прикарпатті козаками на-

зивали не тільки запорожців, а й повстанців Семена Височана й навіть січових стрільців (ХПЛ, 17).

Коза́цька Моги́ла, -ої, -и; ж.; підвищення; с. Одаїв Тлум. р-ну: Козацька Могила (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *могила* ʻштучне земляне підвищення; курган; височина' (Мар., 236–237), ʻвисокий земляний насип, штучне земляне підвищення' (Лісняк, 359), ʻпагорб; купа чогось; насип на місці поховання' (ПЗУ, 393), а атрибутивним членом – прикметник *козацька*, що вказує на поховання в давнину на підвищенні козаків.

Коза́цьке[1], -ого; с.; поля; **1**) с. Лесівка Бог. р-ну: Козацьке (2012, БЛ[5], 244); **2**) с. Хмелівка Бог. р-ну: Козацьке (2012, ХПЛ, 17). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *козацьке* (див. вище). Вони вказують на належність поля в давнину *козакам* чи *козакові*.

Коза́цьке[2], -ого; с.; куток; с. Лесівка Бог. р-ну: Козацьке (2002, Лес., 9); Козацьке (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), біля якого розкинувся куток, пор. "частина села, яка межувала з Чорним лісом, називалася *Козацьке*, бо і зараз збереглася назва цієї вже не заселеної території" (Лес., 9). В основі мікротопоніма лежить прикметник *козацьке* (див. вище).

Коза́цький Брід, -ого, броду; ч.; місце переходу через р. Дністер; с. Хмелева Гор. р-ну: Козацький Брід (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *брід* (< псл. **brodъ*) ʻмілке місце річки, озера або ставка, у якому можна переходити або переїжджати на інший бік' (ВТС, 63), ʻмілина; мілина на річці чи потоці для переїзду кіньми' (Rudn., 18), а атрибутивним членом прикметник *козацький*, який вказує на те, що колись тут переправлялися козаки Богдана Хмельницького.

Коза́цький Луг[1], -ого, -у; ч.; урочище (луг); с. Діброва Тлум. р-ну; вар. *Козачий Луг*: Козачий Луг (2011, УШ); Козацький Луг (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *луг* ʻзаросла травою і кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножать', ʻнизовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевість' (Мар., 235), ʻнизовина, на якій ростуть гарні трави' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *козацький* (*козачий*), що вказує на належність ґрунту в урочищі в давнину *Козакові* чи *козакам*.

Коза́цький Луг[2], -ого, -у; ч.; поле; с. Нижнів Тлум. р-ну; вар. *Козачий Луг*: Козачий Луг (2011, УШ); Козацький Луг (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *луг* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *козацький* (*козачий*), що вказує на належність поля в давнину *Козакові* чи *козакам*.

Коза́чий Бе́рег, -ого, -у; ч.; урочище; с. Грушів Кол. р-ну: Козачий Берег (2006, ЕКол., IV, 156). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берег* ʻкруча, стрімкий схил; гористе місце, пасовисько' (ГГ, 23), ʻзаростий лісом горб' (ЕСУМ, 170), ʻпідвищення; гора; стік гори' (Нг., 32), а атрибутивним членом – прикметник *козачий*, що вказує на належність ґрунту в урочищі в давнину *Козакові* чи *козакам*.

Коза́ччино, -ого; с.; ставок; с. Бортники Тлум. р-ну: Козаччино (2003, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування земельної ділянки (ґрунту), на якій знаходиться ставок, пор. *ґрунт Козаччино* (УШ). В основі мікротопоніма лежить прізвисько *Козачка* (Експ.).

Козе́лів, -евого; ч.; потік; л. Бобрівки л. Хоросни л. Сербеня (Голишанки) п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 8 км; сс. Середній Майдан Надв. р-ну, Голосків, Молодилів Кол. р-ну: Kozełów (1880, SG, I, 632; 1882, SG, III, 101–102); Kozełów (1906 (1876), KuK K);

Козелев (1963, WRG, II, 383); Козелів (1979, СГУ, 361). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування земельної ділянки (ґрунту), з якої витікає потік. В основі мікротопоніма лежить антропонім *Козел*, пор. п-ще *Козел* (ПЗУ, 275), п-сько *Козел* (СПЗУ, II, 69) .

Ко́зина[1], -ої; ж.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 34 км, до Івано-Франківська – 23 км: Kozina (1577, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 3, с. 138); Kozina (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kozina (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 16, спр. 244); Kozina (1883, SG, IV, 553); Козина (1947, АТП, 505); Козина (2009, ІФ АТП[7], 162). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Коза*, пор. давня особова назва *Коза* (ССУМ, І, 425), ст.-п. Olechno *Koza* (SSNO, III, 117), п-ще *Коза* (ІФД, 274).

Народний переказ розповідає, що за княжих часів, десь у XIII ст., боярин на прізвисько *Козин* одержав наділ землі на території сучасного села. Він тут оселився. Згодом до нього приєдналися й інші люди. Так виникло село, яке за найменуванням землевласника назвали *Козина*.

Ко́зина[2], -ої; ж.; урочище; с. Братишів Тлум. р-ну: Козина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Коза* (див. вище). Можлива також мотивація цього мікротопоніма прикметником *козина* ʻпризначена для випасу кіз’ (Експ.).

Козу́нець[1], -нцю; ч.; урочища; **1**) с. Топорівці Гор. р-ну: Козинець (2005, СМТ[1], 49); Козинець (2008, УШ); **2**) с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Koziniec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 56, арк. 24); Козинець (2008, УШ); **3**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Козинець (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *козинець* ʻсарай для кіз’ (ЕСУМ, II, 494). Вони вказують на те, що в урочищах у давнину випасали кіз. Тут же були й загороди для них.

Козу́нець[2], -нця; ч.; кутки; **1**) с. Грушів Кол. р-ну: Kozenec (1904 (1877), KuK Kuty); Козинець (2006, КВС, 43); **2**) с. Залуччя Кол. р-ну: Козинець (2006, КВС, 56); **3**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Козинець (2006, КВС, 88); Козинець (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань горбів (див. далі), на схилах яких розкинулися кутки.

Козу́нець[3], -нцю; ч.; горби; **1**) 340 м; сс. Матіївці, Дебеславці, Залуччя, Пилипи Кол. р-ну: Koziniec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 262, арк. 22); Kozenec (1904 (1877), KuK Kuty); Koziniec (1933, MT Kuty); Козинець (1985, ІГ, II, 353); Козинець (2000, ЕКол., III, 55); Козинець (2006, КВС, 56); Козинець (2011, УШ); **2**) 363 м; с. Лісний Хлібичин, Черемхів Кол. р-ну: Koziniec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 213, арк. 5); Kozinec (1855, AKKGL, Bl. 45); wzgórza Kozińca (1882, SG, III, 203); Kosiniec (1906 (1876), KuK K); Kozyniec (1933, MT K); Козинець (2002, БК[3], 347). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *козинець* (див. вище). Вони вказують на те, що в давнину на цих горбах випасали й утримували кіз.

Козу́нець[4], -нцю; ч.; кол. село, знищене татарами, тепер поле; с. Стецева Снят. р-ну: Kozieniec (це село, відколи його дощенту зруйнував ворог, ще не заселене) (1661–1665, LWR, III, 92); Koziniec (1788, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 47, арк. 19); łąka Koziniec (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 13, арк. 40); Козинець (2012, БЛ[5], 244). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *козинець* (див. вище). Вона вказує на те, що на території, де виникло село, колись випасали й утримували кіз. Д. Г. Бучко припускає, що село називалося колись *Коза* (див. вище), а пізніше отримало назву *Козинець* (Бучко, 76–77).

Козинюо́чка, -и; ж.; гора; 694 м; сс. Манява, Кричка, смт Солотвин Бог. р-ну; вар. *Коженячка*, *Козенючка*: Koženiaczka (1885, SG, VI, 95); Koženioczka (1906 (1880), KuK N); Koženiuczka (1935, MT N); Козинючка (1985, АСЗ, II, 591); Korzeniuczka (2000, PBWG, 132); Козинючка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Козинюк*, пор. п-ще *Козенюк* (СП, 180). Так називався колись ґазда, що проживав біля гори і мав на ній свої ґрунти. Варіанти назви виникли під впливом польської мови та місцевих говірок.

За переказами місцевих жителів, назва утворена від найменування колишньої полонини, що була колись на горі й на ній випасали кіз.

Козúшине, -ого; с.; поле; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Козишине (1998, Мих., 192). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(е)* від андроніма *Козиха* – найменування жінки за прізвищем чи прізвиськом чоловіка, пор. давня особова назва *Коза* (Демч., 163), п-ще *Коза* (ІФД, 274).

Козлóвське, -ого; с.; кол. поселення (дворище) біля с. Підгір'я Бог. р-ну, тепер не ідент.: Coslowskye (1476, AGZ, XIX, 175). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на *-овськ(е)* від антропоніма *Козел*, пор. давнє особове ім'я *Козел* (Демч., 123), п-ще *Козел* (ІФД, 274).

Козубíвка, -и; ж.; урочища; **1**) с. Копачинці Гор. р-ну: Kozubówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 86, арк. 18); Козубівка (2008, УШ); **2**) с. Павлівка Тисм. р-ну: Козубівка (1997, Павл., 8). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Козуб*, пор. п-ще *Козуб* (ІФД, 275).

Козяркú, -ок; мн.; урочище; між сс. Павлівка та Тязів Тисм. р-ну: Koziarki (1906 (1874), KuK KH); Koziarki (1927, MT Hal.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *козарка* (розм. – *козярка*) 'загін, хлів для кіз' (ЕСУМ, ІІ, 494). Вона вказує на розміщення в урочищі в давнину загород, у яких утримували кіз.

Козя́тин[1], -а; ч.; урочище; с. Кубаївка Надв. р-ну: Козятин (1998, Мих., 192). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-ин* від апелятива *козята* 'козенята'. Вона вказує на те, що в урочищі колись утримували й вигодовували цих тваринок. Можлива також мотивація цього мікротопоніма антропонімом **Козята*.

Козя́тин[2], -а; ч.; куток; с. Кубаївка Надв. р-ну: Козятин (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), на території якого розкинувся куток.

Козя́ча, -ої; ж.; кутки.; **1**) с. Чортовець Гор. р-ну: Козяча (2009, Експ.); **2**) м. Тисмениця; вар. *Козєча*: Козєча, Козяча (2011, Експ.). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *козяча* 'у якій водяться (живуть) кози'. Вона вказує на те, що в багатьох господарствах кутків колись вирощували й утримували кіз. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Козя́чий Бе́рег[1], -ого, -у; ч.; підвищення; с. Княждвір Кол. р-ну: Козячий Берег (2011, УШ); Козячий Берег (2012, БЛ[5], 244). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берег* зі значенням 'невелике підвищення' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *козячий*, що вказує на випас у давнину на підвищенні *кіз*.

Козя́чий Бе́рег[2], -ого, -а; ч.; куток; с. Княждвір Кол. р-ну: Козячий Берег (2006, КВС, 64). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинувся куток.

Козя́чі Го́ри, -их, гір; мн.; узвишшя; с. Петрилів Тлум. р-ну: Козячі Гори (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гори*, мн. від *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *козячі*, що вказує на випас у давнину на узвишші *кіз*.

Козя́чка, -и; ж.; кутки; **1**) с. Серафинці Гор. р-ну: Козячка (2012, БЛ[5], 244); **2**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Козячка (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *козячка* 'місце, вкрите чагарниками, де випасають кіз' (Експ.). Вони вказують на місця виникнення кутків.

Козячкú, -ок; мн.; урочище; с. Серафинці Гор. р-ну: Козячки (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *козячка* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись випасали кіз.

Койлякíвщина, -и; ж.; куток; с. Семенівка Гор. р-ну; вар. *Койляківка*: Койляківщина (2008, УШ); Койляківка, Койляківщина

(2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування ґрунту, на якому був започаткований куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *койляківщина* ʻґрунт, маєток, який належить *Койляку*ʼ, пор. п-ще *Койляк* (ІФД, 275) і типологічно споріднені утворення *вітцівщина*, *дідівщина* тощо. У варіанті назви відбулася заміна суфікса *-івщин(а)* на *-івк(а)*, очевидно, під сильним впливом продуктивної моделі із цим формантом.

Кокíльниця[1], -і; ж.; ліс; с. Троїця Снят. р-ну; вар. *Кокільниці*: Кокільниця, Кокільниці (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-ищ(я)* від прикметника *кокільний* ʻіз заростіми *кокілю* – кукілюʼ, пор. *кокіль* (бот.) ʻкукільʼ (Смик, 193). Варіант назви відбиває особливості місцевих говірок, у яких іменники першої відміни з м'яким приголосним основи мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Кокíльниця[2], -і; ж.; куток; с. Троїця Снят. р-ну; вар. *Кокільниці*: Кокільниця (2011, УШ); Кокільниці (2012, НПС, 227). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Кокóрське Передмíстя, -ого, -я; с.; куток; м. Тисмениця: Кокорське Передмістя (2008, Тисм.[1], 34). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *передмістя* ʻжитловий район, що прилягає до міста, але лежить за його межамиʼ (ВТС, 724), а атрибутивним членом – прикметник *кокорське*, що вказує на розміщення кутка біля колишньої церкви Перенесення Мощей Святого Отця Миколая, званої в народі як *Кокорна*, завдяки великій фундації на її будівництво місцевого заможного міщанина *Кокори*.

Кокулкú, -ок; мн.; кол. хутір, нал. до с. Слобідка Тлум. р-ну: Kokółki (1855, AKKGL, Bl. 45); Kokółki (1886, SG, VII, 425). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування польської родини, яка заснувала хутір, пор. пол. п-ще *Kukułka* (RFE, 488) < *kukułka* ʻзозуляʼ (ПРС, 230).

Колгóсп, -а; ч.; кутки; **1**) смт Ланчин Надв. р-ну: Колгосп (2011, УШ); **2**) с. Троїця Снят. р-ну: Колгосп (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *колгосп* (перен.) ʻмісце, де знаходяться службові та господарські приміщення *колгоспу* – колективного господарства соціалістичної форми виробничого об'єднання трудящих селян для спільного ведення сільського господарства, що ґрунтується на усуспільненні основних засобів виробництваʼ. Вони вказують на те, що кутки виникли біля колгоспних забудівель і приміщень.

Колгóспний, -ого; ч.; стави; **1**) с. Королівка Тлум. р-ну: Колгоспний (2003, Експ.); Колгоспний (2008, УШ); **2**) с. Бортники Тлум. р-ну: Колгоспний (2003, Експ.). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *колгоспний* ʻякий належить *колгоспу*ʼ.

Колгóспний Сад, -ого, -у; ч.; сади; **1**) с. Малий Ключів Кол. р-ну: Колгоспний Сад (2012, БЛ[5], 244); **2**) с. Серафинці Гор. р-ну: Колгоспний Сад (2012, БЛ[5], 244); **3**) с. Топорівці Гор. р-ну: Колгоспний Сад (2012, БЛ[5], 244); **4**) с. Торговиця Гор. р-ну: Колгоспний Сад (2012, БЛ[5], 244). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *сад* ʻспеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощоʼ (ВТС, 1094), а атрибутивними членами – прикметник *колгоспний*, що вказує на належність топооб'єктів у минулому *колгоспам*.

Колгóспний Садóк, -ого, -дка; ч.; сад; с. Красилівка Тисм. р-ну: Колгоспний Садок (2010, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *садок*, дем. від *сад* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *колгоспний*, що вказує на належність топооб'єкта в минулому *колгоспові*.

Колúбище, -а; с.; ліси; **1**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Колибище (1998, Мих.,

192); **2**) с. Остриня Тлум. р-ну: Колибище (2012, БЛ[5], 244). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *колибище* ʽмісце, де були колись *колиби* – житла пастухів’, пор. *колиба* ʽжитло пастухів на полонині; пастуший курінь’ (ТГП, 304).

Колíнець, -нця; ч.; куток; с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Колінець (1995, ТМН, 15); Колінець (2000, Ост., 9); Колінець (2008, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *колінець*, дем. від *коліно* (< псл. **kolěno*) ʽокрема частина чого-небудь, що має вигляд ламаної лінії, від одного згину чи повороту до іншого; поворот, загин (ріки, дороги і т. ін.)’ (ВТС, 441), ʽзлам річки, її поворот, згин’ (Мурз., 128). Вона вказує на те, що вулиця на кутку має декілька поворотів, колін.

Колíнкú, -ів; мн.; село; Гор. р-н; нал. до Далешівської с/р; віддаль до Городенки – 19 км, до Івано-Франківська – 79 км: Cholenky (1448, AGZ, XII, 169); Colenky (1449, AGZ, XII, 196); Kolynki (1578, ŹDz, XVIII/I, 87); Kolanki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 81); Kolaniki (1855, AKKGL, Bl. 45); Kolanki (1880, KuK JCz.); Kolanki (1883, SG, IV, 257); Колінки (1947, АТП, 518); Колінки (2009, ІФ АТП[7], 162). – Назва трактується дослідниками по-різному. Так, Н. А. Бойко пов’язує її з географічним терміном *коліно* ʽгострий, крутий вигин ріки, лука’ (ПГТ, 23). Д. Г. Бучко та М. Л. Худаш небезпідставно вважають, що вона виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування роду, родини чи підданих *Колінка* (Бучко, 79; Худ.[1], 153), які, очевидно, започаткували село, пор. п-ще *Колінко* (Богдан, 127; Редько, І, 492), ст.-п. *Kolanko* (SSNO, III, 48). Ця версія видається найбільш імовірною.

Колíно, -а; с.; урочище; с. Похівка Бог. р-ну: Коліно (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *коліно* зі значенням ʽповорот, згин дороги’ (ВТС, 441). Вона вказує на те, що в урочищі прокладена покручена, зі згинами дорога на Богородчани.

Колíнці, -ів; мн.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 4 км, до Івано-Франківська – 36 км: Kolyncze (1487, AGZ, XIX, 206); Kolyncze (1578, ŹDz, XVIII/I, 91); Kolince (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kolińce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 209); Kolińce (1855, AKKGL, Bl. 45); Kolińce (1883, SG, IV, 263); Колінці (1947, АТП, 518); Колінці (2009, ІФ АТП[7], 162). – Назва неоднозначна щодо походження. Д. Г. Бучко вважає її результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування роду чи родини, яка започаткувала село (Бучко, 79). Очевидно, це були нащадки відомого на Прикарпатті Йоганеса *Кола* з Далейова, пор. *Johanes Kola de Daleow* (SSNO, III, 52). М. Л. Худаш, заперечуючи цю версію, трактує цей ойконім як семантичне утворення від катойконіма *колинци* ʽвихідці, переселенці з с. *Колінки* (див. вище)’ (Худ.[1], 154), а Н. А. Бойко пов’язує її з географічним терміном *коліно* ʽгострий, крутий вигин ріки, лука’ (ПГТ, 23)

За переказами місцевих жителів, засновником села був великий галицький магнат Ян Коля з Делейова.

Колінчáнка, -и; ж.; куток; с. Тулуків Снят. р-ну: Колінчанка (2012, НПС, 239). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, яка проживала колись на кутку, пор. п-ще *Колінко* (Богдан, 127; Редько, І, 492). Можливо також, що в основі мікротопоніма лежить однозвучний антропонім – прізвисько жінки чи катойконім *колінчанка* ʽпереселенка з с. *Колінці* (див. вище)’.

Кóло Áвгуста; поле; с. Королівка Тлум. р-ну: Коло Августа (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб’єкта біля іншого об’єкта чи суб’єкта, пор. *коло* ʽбіля, близько’ (Грінч., II, 270), та антропоніма – особового імені *Август* у родовому відмінку, пор. особове ім’я *Август* (СУІ, 16). Вона вказує на розташування поля біля садиби господаря з названим вище іменем.

Кóло Андрýсички; пасовище; с. Ганьківці Снят. р-ну: Коло Андрусички (2012, БЛ[4],

203). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та андроніма *Андрусичка* – найменування жінки за іменем чоловіка в родовому відмінку, пор. особове ім'я *Андрусь* < *Андрій* (СУІ, 33–35). Вона вказує на розташування пасовища біля садиби названої вище жінки.

Ко́ло Ба́биного Хреста́; ліс; с. Рудники Снят. р-ну: Коло Бабиного Хреста (2012, БЛ[5], 244). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та ороніма – найменування горба *Бабин Хрест* (див. вище) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування лісу.

Ко́ло Базька́; поле; с. Похівка Бог. р-ну; давня назва – *Помірки*: Коло Базька, давня назва – Помірки (2011, УШ). – Давня назва є утворенням способом плюралізації та онімізації апелятива *помірок* 'шмат городу, поля, що є додатковим наділом; прирізок' (ВТС, 856), 'низина біля річки' (СНГТВ, 75), 'присадибна земля, яка щороку засівається; вимір землі' (Грінч., ІІІ, 297), 'міра землі (смуга землі) шириною 2 м; ділянка; поперечно орані смуги землі у місцях з'єднання наділів' (Онишк., ІІ, 110). Сучасне найменування утворене способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Базько* в родовому відмінку, пор. п-ще *Базько* (Редько, І, 22). Вона вказує на розташування поля біля садиби чоловіка з названим вище прізвищем.

Ко́ло ба́ків; поле; с. Похівка Бог. р-ну: Коло баків (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *баки*, мн. від *бак* 'велика закрита металева посудина для рідини' (ВТС, 34) у родовому відмінку. Тут ідеться про ємкості для нафтопродуктів. Назва вказує на місце розташування поля.

Ко́ло Батожи́хи; ліс; с. Одаї Тисм. р-ну: Коло Батожихи (2009, БЛ[2], 180). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та андроніма *Батожиха* – найменування жінки за прізвищем чоловіка в родовому відмінку, пор. п-ще *Батіг* (ІФД, 192). Вона вказує на розташування лісу біля садиби названої вище жінки.

Ко́ло Бе́жука; урочище; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Коло Бежука (2012, БЛ[5], 244). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Бежук* у родовому відмінку, пор. п-ще *Бежук* (ТД КР, 55). Вона вказує на розташування урочища біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Ко́ло бі́лого хреста́; урочище; с. Грабич Кол. р-ну: Коло білого хреста (2006, КВС, 41). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та словосполучення *білий хрест* у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Ко́ло бо́вдура; ліс; с. Стриганці Тисм. р-ну: Коло бовдура (2010, БЛ[3], 27). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *бовдур* 'скеля; великий камінь' (ГЛЕ, 208) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування лісу.

Ко́ло Богда́на; брід; с. Росохач Гор. р-ну: Коло Богдана (2010, БЛ[1], 342). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – особового імені чи прізвища *Богдан* у родовому відмінку, пор. особове ім'я *Богдан* (СУІ, 50), п-ще *Богдан* (ІФД, 198). Вона вказує на розташування броду біля садиби господаря з названим вище іменем чи прізвищем.

Ко́ло Бо́йків; куток; м. Снятин: Коло Бойків (2012, НПС, 22). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації при-

йменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та групового антропоніма – найменування родини *Бойки* в родовому відмінку, пор. п-ще *Бойко* (ІФД, 200). Вона вказує на розташування кутка біля садиби чи садиб названої вище родини.

Ко́ло Бо́йчука; криниця; с. Видинів Снят. р-ну: Коло Бойчука (1999, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Бойчук* у родовому відмінку, пор. п-ще *Бойчук* (ІФД, 201). Вона вказує на розташування криниці біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Ко́ло боло́та; пасовище; с. Петрів Тлум. р-ну: Коло болота (2012, БЛ[5], 244). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *болото* ʻмокра заболочена низина; мокре місце між горбами' (Мар., 218), ʻгрузьке місце з надмірно зволоженим ґрунтом' (Лісняк, 360), ʻрозгрузла земля, грязюка; багнисте місце з стоячою водою' (СБГ, 35–36) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

Коло бро́варя; куток; м. Снятин: Коло броваря (1982, КС, 116). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *бровар* (заст.) ʻпивоварня' (ВТС, 63) у родовому відмінку. Вона вказує на розташування кутка навколо заснованого в 60-х роках XIX ст. пивоварного підприємства.

Ко́ло бу́зька; поле; с. Похівка Бог. р-ну: Коло бузька (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *бузьок* (діал.) ʻлелека' (ВТС, 66) у родовому відмінку. Вона вказує на розташування поля біля стовпа, на якому звив собі гніздо цей птах.

Ко́ло буро́вої; поле; с. Похівка Бог. р-ну: Коло бурової (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *бурова* ʻвишка з комлексом обладнання для буріння свердловин' (ВТС, 68) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Ко́ло Варва́ри; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Коло Варвари (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – особового імені *Варвара* в родовому відмінку, пор. *Варвара* (СУІ, 57). Вона вказує на розташування кутка біля садиби жінки з названим вище іменем.

Ко́ло Ва́шківського; поле; с. Ганьківці Снят р-ну: Коло Вашківського (2012, БЛ[5], 244). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та мікротопоніма – найменування поля *Вашківське* (див. вище) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Ко́ло вербу́; став; с. Гавриляк Тлум. р-ну: Коло верби (2003, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *верба* ʻдерево або кущ з гнучким гіллям, цілісними листками й зібраними в сережки одностатевими квітками' (ВТС, 82) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування ставу.

Ко́ло ветлі́ка́рні; поле; с. Іллінці Снят. р-ну: Коло ветлікарні (2012, БЛ[5], 244). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *ветлікарня* (ветеринарна лікарня) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Ко́ло вікни́ни; поле; м. Снятин: Коло вікнини (2012, НПС, 27). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації при-

йменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *вікнина* ʻт. с., що *вікно* (див. вище)ʼ, ʻджерелоʼ, ʻглибока яма, наповнена водоюʼ (Експ.) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Ко́ло Вінто́нєчки; ліс; с. Жуків Тлум. р-ну: Коло Вінтонєчки (2012, БЛ[4], 203). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та андроніма *Вінтонєчка* – найменуванням жінки за прізвищем чоловіка в родовому відмінку, пор. п-ще *Вінтоняк* (ІФД, 212). Вона вказує на розташування лісу біля садиби названої вище жінки.

Ко́ло водока́чки[1]; поле; с. Похівка Бог. р-ну: Коло водокачки (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *водокачка* ʻспоруда з насосами для подання води у водогінʼ (ВТС, 154) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Ко́ло водока́чки[2]; став; смт Чернелиця Гор. р-ну: Коло водокачки (1999, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *водокачка* (див. вище) в родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування ставу.

Коловоро́т, -у; ч.; потік; л. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; сс. Слобода, Рунґури Кол. р-ну; інша назва – *Слобідка* (див. далі): Słobódka (1889, SG, X, 806); Kołoworut (1904 (1877), KuK Kuty); Слобідка (1979, СГУ, 510); Слобідка (2006, К КР). – Назва потоку, що вживалася наприкінці XIX – на початку XX ст., утворена семантичним способом від апелятива *коловорот* (< псл. **kolovortъ*) ʻмісце в річці, де відбувається сильний обертальний рух водиʼ, ʻмісце в річці, де вирує водаʼ (СНГТВ, 45), пор. *коловорот* ʻвирʼ (ЕСУМ, II, 516), ʻсильний обертальний рух води в річках, морях і т. ін., а також місце, де відбувається цей рухʼ (ВТС, 441), рос. *коловорот* ʻвыр', блр. *калаворат* ʻглибоке місце в річці; вирʼ, пол. *kołowrót* ʻвирʼ (ПГФ, 122). Вона вказує на характер течії потоку.

Ко́ло вузлі́в за́пуску; урочище; с. Похівка Бог. р-ну: Коло вузлів запуску (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та словосполучення *вузли запуску* (компресорної станції) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Ко́ло Гаврилюка́; болото; с. Жуків Тлум. р-ну: Коло Гаврилюка (2012, БЛ[5], 244). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Гаврилюк* у родовому відмінку, пор. п-ще *Гаврилюк* (ІФД, 217). Вона вказує на розташування болота біля садиби чоловіка з названим вище прізвищем.

Ко́ло Ганзюка́; урочище; с. Струпків Кол. р-ну: Коло Гандзюка (2010, БЛ[1], 343). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Гандзюк* у родовому відмінку, пор. п-ще *Гандзюк* (ІФД, 220). Вона вказує на розташування урочища біля садиби чоловіка з названим вище прізвищем.

Ко́ло Галиме́йка; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Коло Галимейка (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвиська *Галимейко* в родовому відмінку, пор. п-сько *Галимейко* (Експ.). Вона вказує на розташування кутка біля садиби чоловіка з названим вище прізвиськом.

Ко́ло Га́лі; поле; с. Стецева Снят. р-ну: Коло Галі (2012, БЛ[4], 203). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – особового імені *Галя* в родово-

му відмінку, пор. особове ім'я *Галя* < *Галина* (СУІ, 80). Вона вказує на розташування поля біля садиби жінки з названим вище іменем.

Ко́ло Гараси́михи; криниця; с. Березівка Тисм. р-ну: Коло Гарасимихи (2009, БЛ[2], 180). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та андроніма *Гарасимиха* – найменування жінки за іменем чоловіка в родовому відмінку, пор. особове ім'я *Гарасим* (СУІ, 83). Вона вказує на розташування криниці біля садиби названої вище жінки.

Ко́ло Гарасимчука́; пасовище; с. Королівка Тлум. р-ну: Коло Гарасимчука (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Гарасимчук* у родовому відмінку, пор. поширене на Тлумаччині п-ще *Гарасимчук* (ТД Тл., 42). Вона вказує на розташування пасовища біля садиби чоловіка з названим вище прізвищем.

Ко́ло Гардама́нихи; поле; с. Королівка Тлум. р-ну: Коло Гардаманихи (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та андроніма *Гардаманиха* – найменування жінки за прізвищем чоловіка в родовому відмінку, пор. поширене на Тлумаччині п-ще *Гардаман* (ТД Тл., 42). Вона вказує на розташування поля біля садиби названої вище жінки.

Ко́ло Гельо́на; яр; с. Незвисько Тлум. р-ну: Коло Гельона (2012, БЛ[5], 244). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Гельон* у родовому відмінку, пор. п-ще *Гельон* (ІФД, 221). Вона вказує на розташування яру біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Ко́ло Гу́цля; куток; м. Снятин: Коло Гицля (1982, КС, 116). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвиська *Гицель* < *гицель* ʻлюдина, що виловлює собак' (ВТС, 180) у родовому відмінку Вона вказує на розташування кутка біля садиби людини з названим вище прізвиськом.

Ко́ло Грициніцкого; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Коло Грициніцкого (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Грициніцкий* у родовому відмінку. Вона вказує на розташування кутка біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Ко́ло гробів; урочище; с. Корнів Гор. р-ну: Коло гробів (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та іменника *гроби* ʻцвинтар' (Експ.) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Ко́ло ГРП; поле; с. Похівка Бог. р-ну: Коло ГРП (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та ергоніма – абревіаційного найменування газорозподільної підстанції (*ГРП*) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Ко́ло Гру́дчихи; поле; м. Снятин: Коло Грудчихи (2012, НПС, 27). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та андроніма *Грудчиха* – найменування жінки за прізвищем чоловіка, пор. п-ща *Грудик* (ІФ, 233), *Грудка* (Редько, І, 256), у родовому відмінку. Вона вказує на розташування поля біля садиби названої вище жінки.

Ко́ло грушо́к; поле; с. Одаїв Тлум. р-ну: Коло грушок (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище)

та іменника *грушки*, мн. від *грушка* ˈсадове і лісове фруктове дерево з темно-зеленим цупким листям та плодами, що переважно мають форму заокругленого конусаˈ (ВТС, 200), у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Ко́ло гура́льні; джерело, потічок; пр. Потоку п. Дністра; с. Поточище Гор. р-ну: Коло гуральні (2008, ЛГ, 21). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *гуральня* ˈгорільчаний заводˈ (Грінч., І, 340) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування джерела.

Ко́ло Ґушува́тої; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Коло Ґушуватої (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища жінки *Ґушувата* в родовому відмінку, пор. п-ще *Ґушуватий* (СП, 110). Вона вказує на розташування кутка біля садиби названої вище жінки.

Коло́да, -и; ж.; пасовище; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Колода (1998, Мих., 193). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *колода* ˈстовбур зрубаного дерева, очищений від гілляˈ (ВТС, 441). Очевидно, на пасовищі колись тривалий період лежало зрубане й очищене від гілок дерево, що й зумовило таке його найменування.

Ко́ло дворá; куток; с. Глушків Гор. р-ну: Коло двора (1978, Гор., 480). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *двір* ˈгосподарська ділянка, на якій розміщено садибні будівлі, та місце біля них (часто відгороджене); присадибне господарство землевласника – поміщика, монастиря і т. ін.; маєтокˈ (ВТС, 209) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Ко́ло двох хрестíв; поле; с. Раковець Гор. р-ну: Коло двох хрестів (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та словосполучення *два хрести* в родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Коло́ддя, -я; с.; куток; с. Марківка Кол. р-ну; вар. *Колодьи*: Колоддя, Колодьи (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *колоддя* (розм. – *колодьи*) ˈзбірн. до *колода* – стовбур зрізаного дерева, очищений від гілля; обрубок товстої деревини, пристосований для різних потреб (у селянських господарствах, на кустарних промислах і т. ін.)ˈ (ВТС, 441). Вона вказує на те, що на кутку колись збирали зрубані дерева для вивозу або для розпилювання на дошки та бруси.

Ко́ло Дєчко́вої; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Коло Дєчкової (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та андроніма *Дєчкова* – найменування жінки за прізвищем чоловіка в родовому відмінку, пор. п-ще *Дячок* (розм. *Дєчок*) (ІФД, 249). Вона вказує на розташування кутка біля садиби названої вище жінки.

Ко́ло Джéка; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Коло Джека (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвиська жителя села *Джек*, якого глузливо називають так через те, що був колись у Канаді, у родовому відмінку. Вона вказує на розташування кутка біля садиби названого вище чоловіка.

Коло́діївка[1], -и; ж.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 22 км, до Івано-Франківська – 8 км: Kolodzeiowka (1546, ЛЦДІА, опр. 1, спр. 2, с. 259); Kołodziejowka ad Tysmienica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kołodziejówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 126); Kołodziejówka (1883, SG, IV, 281); Колодіївка (1947, АТП, 516); Колодіївка (2009, ІФ АТП[7], 162). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Колодій*, пор. п-ще *Колодій* (ПЗУ, 277).

Коло́діївка², -и; ж.; поточина; л. Вовчинця п. Дністра; с. Колодіївка Тисм. р-ну:

Kołodzejówka (1932, MT S); Колодиевка (1983, ТК ИФ[1]); Колодіївка (2003, ТК ИФ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), з території якого витікає поточина.

Коло́дний, -ого; ч.; потік; п. Млинівки п. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; сс. Стопчатів Кос. р-ну, Ковалівка Кол. р-ну: Kołodny (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 268, арк. 64); Kołodny (1884, SG, V, 795); Kołodny (1904 (1877), KuK Kuty); Колодний (1995, НПК, 71); Колодний (2006, КВС, 68); Колодний (2008, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, через яке протікає потік, пор. *Kołodne* (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 268, арк. 64). В основі мікротопоніма лежить прикметник *колодне* ʻяке має чи мало *колоди*; у якому лежать *колоди*ʼ. Гідронім узгоджений у роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Ко́ло До́вбушів; куток; с. Видинів Снят. р-ну: Коло Довбушів (2012, БЛ[5], 245). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та групового антропоніма – найменування родини *Довбуші* в родовому відмінку, пор. п-ще *Довбуш* (ІФД, 243). Вона вказує на розташування кутка біля садиби чи садиб названої вище родини.

Ко́ло ду́ба; поле; с. Будзин Тлум. р-ну: Коло дуба (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *дуб* ʻбагаторічне листяне дерево з твердою деревиною та плодами – жолудямиʼ (ВТС, 250) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Ко́ло Дурно́го; поле; с. Будзин Тлум. р-ну: Коло Дурного (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвиська *Дурний* у родовому відмінку, пор. п-ське *Дурний* (Експ.). Вона вказує на місце розташування поля.

Ко́ло електроста́нції; урочище (поле); с. Підвисоке Снят. р-ну: Коло електростанції (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *електростанція* ʻпідприємство, де електрична енергія виробляється з інших видів енергіїʼ (ВТС, 261) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Ко́ло Женько́вського; поле; с. Завалля Снят. р-ну: Коло Женьковського (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Женьковський* у родовому відмінку, пор. п-ще *Женьковський* (Експ.). Вона вказує на розташування поля біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Ко́ло жо́лоба; куток; м. Снятин: Коло жолоба (1982, КС, 116). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *жоліб* зі значенням ʻдолина потокуʼ (Мар., 227), ʻвузька долинаʼ (Лісняк, 359), ʻколишнє русло річкиʼ (Дзендз., 139), ʻдолина річки або потоку; корито; глибока вузька долинаʼ (Jurkowski[1], 123) у родовому відмінку. Вона вказує на розташування кутка біля потоку, що був штучно виритий до млина Филиповича.

Ко́ло Зайці́в; куток; с. Видинів Снят. р-ну: Коло Зайців (2012, БЛ[5], 245). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та групового антропоніма – найменування родини *Зайці* в родовому відмінку, пор. п-ще *Заєць* (ІФД, 253). Вона вказує на розташування кутка біля садиби чи садиб названої вище родини.

Ко́ло залізни́ці; урочище; с. Борщівська Турка Снят. р-ну: Коло залізниці (2012, НПС, 64). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *залізниця*

ʻдорога з рейковою колією, призначена для пересування залізничного рухомого складу' (ВТС, 308) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Ко́ло Заха́рія; поле; с. Завалля Снят. р-ну: Коло Захарія (1982, КС, 117); Коло Захарія (2010, БЛ[1], 343). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – особового імені *Захарій* у родовому відмінку, пор. *Захарій* (СУІ, 138). Вона вказує на розташування поля біля садиби господаря з названим вище іменем.

Ко́ло Ілька́ Коро́пчукового; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Коло Ілька Коропчукового (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – особового імені та прізвища *Ілько Коропчуків* у родовому відмінку, пор. особове ім'я *Ілько* (СУІ, 151), п-ще *Коропчук* (ІФД, 279). Вона вказує на розташування кутка біля садиби названого вище господаря.

Ко́ло Йо́сипихи; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: Коло Йосипихи (2012, БЛ[4], 203). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та андроніма *Йосипиха* – найменування жінки за іменем чоловіка в родовому відмінку, пор. особове ім'я *Йосип* (СУІ, 161). Вона вказує на розташування поля біля садиби названої вище жінки.

Ко́ло Ка́зя; поле; с. Одаї Тисм. р-ну: Коло Казя (2009, БЛ[2], 177); Коло Казя (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – особового імені *Казьо* в родовому відмінку, пор. особове ім'я *Казьо* < *Казимир* (СУІ, 162). Вона вказує на розташування поля біля садиби господаря з названим вище іменем.

Ко́ло клу́бу; куток; с. Торговиця Гор. р-ну: Коло клубу (2012, БЛ[5], 245). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *клуб* ʻкультурно-освітня організація; будинок, приміщення таких організацій' (ВТС, 435) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Ко́ло корчмо́; куток; с. Вербівці Гор. р-ну; інша назва – *Ринок* (див. далі): Коло корчми, або Ринок (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *корчма* ʻу дореволюційній Україні – шинок, заїзд, де продавалися спиртні напої' (ВТС, 457) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Ко́ло Ко́стички; куток (місце розваг); с. Семаківці Гор. р-ну: Коло Костички (2012, БЛ[4], 203). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та андроніма *Костичка* – найменування жінки за іменем чоловіка в родовому відмінку, пор. особове ім'я *Костик* < *Костянтин* (СУІ, 182). Вона вказує на розташування кутка біля садиби названої вище жінки.

Ко́ло костьо́лу; куток; м. Коломия: Коло костьолу (2012, БЛ[5], 245). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *костьол* ʻримо-католицький храм' (ВТС, 458) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Ко́ло Крижано́вського; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Коло Крижановського (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Крижановський* у родовому відмінку, пор. поширене на Городенківщині п-ще *Крижанівський* (ТД Г, 60). Вона вказує на розташування кутка біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Ко́ло Крини́чки; болото; площа 1,6 га; с. Якубівка Гор. р-ну: Коло Кринички (1995, ПЗФ, 25); Коло Кринички (2000, ПЗТ,

254). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Криничка* (див. далі) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування болота, що є заповідним урочищем (ПЗТ, 254).

Ко́ло Кру́глого; урочище (пасовище); с. Корнів Гор. р-ну: Коло Круглого (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та гідроніма – найменування болота *Кругле* в родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

Ко́ло ку́зні; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Коло кузні (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *кузня* ʻмайстерня (або цех), де обробляють метал куванням’ (ВТС, 471) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Ко́ло Ку́цєкового Хреста́; поле; с. Парище Надв. р-ну: Коло Куцєкого Хреста (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та реалоніма – найменування хреста в родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля. За розповідями місцевих жителів, хрест на полі поставив мешканець села Микола Куцєк, синів якого радянська влада заслала в Сибір.

Ко́ло Лала́чки; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Коло Лалачки (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та андроніма *Лалачка* – найменування жінки за прізвищем чоловіка в родовому відмінку, пор. п-ще *Лалак* (ІФД, 293). Вона вказує на розташування кутка біля садиби названої вище жінки.

Ко́ло лип; поле; с. Похівка Бог. р-ну: Коло лип (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *липи* ʻлипові насадження’ (Експ.) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

За народними переказами, 1848 року жителі села на честь скасування панщини висадили обабіч шляху на Богородчани чотири липи, а також встановили хрест і скульптуру Матері Божої.

Ко́ло Мани́лючки; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Коло Манилючки (2012, БЛ[4], 203). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та андроніма *Манилючка* – найменування жінки за прізвищем чоловіка в родовому відмінку, пор. п-ще *Манилюк* (СП, 226). Вона вказує на розташування урочища біля садиби названої вище жінки.

Ко́ло Ме́льника; пасовище; с. Космач Бог. р-ну: Коло Мельника (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Мельник* у родовому відмінку, пор. п-ще *Мельник* (ІФД, 310). Вона вказує на розташування пасовища біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Ко́ло Мела́нчиних; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Коло Меланчиних (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та групового антропоніма – найменування родини *Меланчині* в родовому відмінку, пор. п-сько *Меланчин* (Експ.). Вона вказує на розташування кутка біля садиби названої вище родини.

Коломи́йка[1], -и; ж.; джерело; с. Городниця Гор. р-ну: Коломийка (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *коломийка*, дем. від *коломия* (діал.) ʻглибока вибоїна, наповнена водою’ (Грінч., II, 272) < псл. **kolomyja* ʻвибій, наповнений водою’, пор. пол. мн. *kołomyje* ʻт. с.’, с.-х. *kolomija* ʻколія’, словен. *kolomija* ʻт. с.; слід від коліс’ (ЕСУМ, II, 519). Вона вказує на те,

що води джерела колись утворювали глибоку вибоїну, наповнену водою.

Коломи́йка², -и; ж.; річка; л. Пруту л. Дунаю; довжина – 21 км, площа басейну – 25,2 км²; сс. Товмачик, Раківчик, Шепарівці Кол. р-ну, м. Коломия: Colomyka (1469, AGZ, XII, 325); Kołomeika (1855, AKKGL, Bl. 49); Kołomyjka (1883, SG, IV, 286); Kołomyjka (1906 (1876), KuK K); Коломыйка, Kołomejka (1917, Машт., ДБ, 26); Kołomyjka (1933, MT K); Коломийка (1979, СГУ, 264); Коломийка (2000, ІТ, 6); Коломийка (2006, КВС, 168). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування міста *Коломия* (див. далі), через яке протікає річка.

Коломийкú, -ок; мн.; урочище; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Коломийки (1998, Мих., 193). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *коломийка*, дем. від *коломия* (див. вище). Вона вказує на особливості поверхні урочища, де є багато наповнених водою ям.

Коломи́йський, -ого; ч.; потоки; **1**) л. Пруту л. Дунаю; утв. злиттям потоків Добровідка й Косачівка; довжина – 7,5 км; інша назва – *Добровідка* (див. вище), що вживається від витоку до м. Коломия; сс. Ценява, Корнич, Перерив Кол. р-ну, м. Коломия: Kołomyjski (1883, SG, IV, 286); Kołomyjski pot. z Kozaczowem (1888, SG, IX, 108); Kołomyjski (1906 (1876), KuK K); Kołomyjski (1933, MT K); Коломийський (1979, СГУ, 264); Коломийський (2008, УШ); **2**) л. Коломийки л. Пруту л. Дунаю; сс. Раківчик, Лісна Слобідка, м. Коломия: Коломийський (2011, КР). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *коломийський* ʻякий протікає через м. *Коломия* (див. далі)ʼ.

Коломи́я, -ї; ж.; місто; р. ц.; м/р; віддаль до Івано-Франківська – 60 км: Коломыꙗ (1240, ПСРЛ, II, 790); Коломыꙗ (1395, ССУМ, I, 491); Kolomyia (1486, ПСРЛ, XXXII, 163); *Коломыя (Коломыю…звоевал; 1531, ПСРЛ, XXXII, 107); Kołomyja (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kołomyja (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 260); Kolomea (1855, AKKGL, Bl. 49); Kołomyja (1883, SG, IV, 283); Коломия (2009, ІФ АТП⁷, 162). – Існує багато версій про походження цієї назви. Так, М. Балінський виводить її від лат. *colonia* ʻпоселення' (римське). І. Шараневич та деякі інші дослідники твердять, що Коломия є осадою *коло Мия*, тобто коло річки, адже давні слов'яни, за їх переконаннями, кожну річку, у тому числі й Прут, звали *Миєм* (SG, IV, 283; Никонов, 200; Янко, 79). Дехто пов'язує цю назву з галицьким королем угорського походження *Коломаном*, який нібито заклав це місто 1214 року (Вайґель, 15, 99; Волощук, 39). А. Петрушевич вважає, що в її основі лежить *Холомия*, тобто *холм* (горб) і *мия* (ріка), оскільки, на його думку, місто розташовувалося колись на Воскресинецькій горі вздовж берегів Пруту, які часто заливалися водою (див. Вайґель, 99). Є також припущення, що цей ойконім виник або із рум. *culmea* ʻверх, пагорб' (Кордуба, № 5, 127), або від язичницького божка *Мия*, *коло* статуї якого з'явилося місто (Волощук, 39). В. Г. Фоменко трактує його як семантичне утворення від тюрк. *каламие*. Так на мові тюркомовних печенігів, які проживали колись у південній Русі, називався митний пост. Саме тут, на місці нинішньої *Коломиї*, на добре відомому "соляному" шляху, був, на його думку, пункт, де брали плату за сіль, яку вивозили (Фом., 99).

Однак найбільш імовірно, що в основі ойконіма лежить давній слов'янський апелятив *коломия* (див. *Коломийка*). Таким чином, первісно ця назва означала ʻпоселення, що виникло на місцевості, де була *коломия* – глибокий вибій, наповнений водою'. Про який саме вибій тут ідеться, встановити тепер практично неможливо. Не виключено, що він знаходився біля річки Прут або й у самій річці.

М. Л. Худаш сумнівається в такій етимології назви міста, насамперед з погляду номінації цього об'єкта. Тому, на його думку, назва міста виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку, який колись називався *Коломия*, оскільки в ньому можна було замочити, вимити колеса. Тепер цей потік називається *Коломийка.* Саме на берегах цього потоку було започатковане місто, яке й отримало його назву (Худ.², 332).

Відгідронімне походження цього ойконіма підтримує й С. Наливайко. Він вважає, що компонент *коло* в його складі – це трансформоване *кала* ʻчорний, темний’, а *мия* – ʻрічка’, тобто *Коломия* первісно означала *Чорнорічка*. Ця назва спочатку була найменуванням лівої притоки Пруту, а потім стала називати місто, яке виросло на її берегах (Налив., 136).

Ко́ло Мики́тинки; куток; с. Олеша Тлум. р-ну: Коло Микитинки (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та андроніма *Микитинка* – найменування жінки за прізвищем чоловіка в родовому відмінку, пор. п-ще *Микитин* (ІФД, 313). Вона вказує на розташування кутка біля садиби названої вище жінки.

Ко́ло млина́[1]; кутки; **1**) с. Балинці Снят. р-ну: Коло млина (2012, НПС, 39); **2**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Коло млина (2011, УШ); **3**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Коло млина (2012, Експ.); **4**) с. Сілець Тисм. р-ну: Коло млина (2002, СНЧ, 41). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *млин* ʻспоруда, що розмелює зерно на борошно за допомогою вітряної, водяної, парової та іншої енергії’ (ВТС, 533) у родовому відмінку. Вони вказують на розташування кутків біля мукомельних споруд.

Ко́ло млина́[2]; урочища (поля); **1**) с. Олешків Снят. р-ну: Коло млина (2011, УШ); **2**) с. Королівка Тлум. р-ну: Коло млина (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *млин* (див. вище) у родовому відмінку. Вони вказують на розташування полів на місцевостях, де колись були мукомельні споруди.

Ко́ло млина́[3]; водойма; площа – 43 га; с. Королівка Тлум. р-ну: Коло млина (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *млин* (див. вище) у родовому відмінку. Вона вказує на розташування водойми на місцевості, де колись була мукомельна споруда.

Ко́ло моча́ла; урочище (поле); с. Вікняни Тлум. р-ну: Коло мочила (2007, Вікн., 24); Коло мочила (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *мочило* ʻмісце (заглибина, ковбаня й т. ін.) для мочіння конопель, льону тощо’ (ВТС, 542), ʻболотистий ставок; місце, де вода не висихає і де звичайно мочать коноплі’ (Онишк., І, 455), ʻяма для вимочування конопель, льону’ (ГГ, 105) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Ко́ло Небо́ри; поле; с. Похівка Бог. р-ну: Коло Небори (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища чоловіка *Небора* в родовому відмінку, пор. п-ще *Небора* (Експ.). Вона вказує на розташування поля біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Коло́нія[1], -ї; ж.; кутки; **1**) між с. Монастирчани та смт Солотвин Бог. р-ну: Колонія (2005, НМ, 7); Колонія (2011, УШ); **2**) с. Колінки Гор. р-ну; вар. *Кольонія*: Колонія, Кольонія (2011, Експ.); **3**) с. Корнів Гор. р-ну: Кольонія, Колонія (2008, УШ); **4**) с. Кунисівці Гор. р-ну; вар. *Кольонія*: Кольонія, Колонія (2008, УШ); **5**) с. Передівання Гор. р-ну: Колонія (2012, Експ.); **6**) с. Поточище Гор. р-ну: Колонія (2008, УШ); **7**) с. Сороки Гор. р-ну: Колонія (2008, УШ); **8**) с. Стрільче Гор. р-ну; вар. *Кольонія*: Кольонія, Колонія (2008, УШ); **9**) с. Богородичин Кол. р-ну; вар. *Кольонія*: Кольонія (1998, ЕКол., ІІ, 75); Кольонія (2006, КВС, 9); Колонія (2009, УШ); **10**) с. Мала Кам’янка Кол. р-ну: Колонія (2006, КВС, 92); **11**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Колонія (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *колонія* ʻпоселення переселенців з іншої країни, області’ (ВТС, 442). Вони вказують про те, що кутки утворили переселенці з Польщі, Австрії, Німеччини чи з інших регіонів

України. У с. Поточище *Колонією* назвали куток, де були нові забудови. Варіанти назв відбивають особливості місцевих говірок, у яких, мабуть, під впливом польської мови, звук [*л*] вимовляється як [*л'*].

Коло́нія², -ї; ж.; поле; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Колонія (1998, Мих., 193). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *колонія* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі колись було польське поселення.

Коло́нія³, -ї; ж.; урочище (поле, ліс); с. Глинки Надв. р-ну: Колонія (1998, Мих., 193). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *колонія* (див. вище). Ідеться тут про колишнє німецьке поселення *Бредгайм* (див. вище), на території якого розкинулося теперішнє урочище.

Ко́ло О́дуда; урочище (поле); с. Вікняни Тлум. р-ну: Коло Одуда (2007, Вікн., 24); Коло Одуда (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Одуд* у родовому відмінку, пор. п-ще *Одуд* (ІФД, 325). Вона вказує на розташування поля біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Ко́ло па́на; куток; с. Уніж Гор. р-ну: Коло пана (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *пан* 'поміщик у старих Польщі, Литві, дореволюційних Україні та Білорусії' (ВТС, 701) у родовому відмінку. Вона вказує на розташування кутка біля садиби поміщика, який там колись проживав.

Ко́ло па́сіки; поле; с. Похівка Бог. р-ну: Коло пасіки (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *пасіка* зі значенням 'місце, де розставлено вулики з бджолами та спеціальні будівлі' (ВТС, 709) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Колопе́нні, -их; мн.; урочище (поля); с. Стриганці Тисм. р-ну; давня назва – *Колопенне*: Kołopenne (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 116, арк. 50); Колопенні (2011, Осташі). – Давня назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *колопенне* 'призначене для висіву *колопень* – конопель', пор. діал. *колопні* 'коноплі' (СБГ, 219). Сучасне найменування, яке стосується декількох полів, є множинною формою давньої назви.

Ко́ло Пили́па; місцина; с. Клубівці Тисм. р-ну: Коло Пилипа (2009, БЛ², 175). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – особового імені *Пилип* у родовому відмінку однини, пор. особове ім'я *Пилип* (СУІ, 296). Вона вказує на розташування місцини біля садиби господаря з названим вище іменем.

Коло́пнища, -ищ; мн.; поле; с. Попельники Снят. р-ну: Колопнища (2008, Експ.); Колопнища (2012, НПС, 175). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *колопнище* (розм.) 'коноплище; місце, де вирощують або вимочують коноплі' (Експ.), 'місце, з якого знято коноплі' (Онишк., І, 368), пор. діал. *колопні* 'коноплі' (СБГ, 219). Вона вказує на те, що на полі колись вирощували коноплі.

Коло́пнище¹, -а; с.; поля; **1**) с. Виноград Гор. р-ну: Колопнище (1988, КК, 594); **2**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Колопнище (1999, ТФП, 9); **3**) с. Топорівці Гор. р-ну: Колопнище (2005, СМТ[1], 54); Колопнище (2008, УШ); **4**) с. Виноград Кол. р-ну: Колопнище (2012, БЛ[5], 246); **5**) с. Потічок Снят. р-ну: Колопнище (2012, НПС, 179). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *колопнище* (див. вище). Вони вказують на те, що на полях колись вирощували коноплі.

Коло́пнище², -а; с.; куток; с. Потічок Снят. р-ну: Колопнище (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *колопнище* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, на якій у давнину вирощували коноплі.

Коло́пнищі, -ищ; мн.; куток; с. Підвисоке Снят. р-ну: Колопнищі (2012, НПС,

164). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *колопнище* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі колись вирощували коноплі.

Ко́ло Ре́дчука; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Коло Редчука (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Редчук* у родовому відмінку, пор. відоме в селі п-ще *Редчук* (ТД Г, 77). Вона вказує на розташування кутка біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Ко́ло рога́тки; куток; м. Снятин: Коло рогатки (1982, КС, 117). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *рогатка* ʻпереносна загорожа у вигляді довгастого бруса, що тримається на зроблених навхрест стояхʼ (ВТС, 1037) у родовому відмінку. Вона вказує на розташування кутка біля названої вище загорожі, що стояла колись при в'їзді в місто.

Ко́ло Ру́зика; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Коло Рузика (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Рузик* у родовому відмінку, пор. п-ще *Рузик* (Експ.). Вона вказує на розташування кутка біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Ко́ло Саве́рка; брід; с. Троїця Снят. р-ну: Коло Саверка (2012, БЛ[4], 203). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – особового імені *Саверко* в родовому відмінку, пор. особове ім'я *Саверко* < *Саверій* (СУІ, 321). Вона вказує на розташування броду біля садиби господаря з названим вище іменем.

Ко́ло Свято́го Петра́; урочище; смт Отинія Кол. р-ну: Коло Святого Петра (1998, От., 16); Коло Святого Петра (2006, КВС, 116); Коло Святого Петра (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та найменування статуї *Святого Петра* в родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Ко́ло Се́нчака; пасовище; с. Космач Бог. р-ну: Коло Сенчака (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Сенчак* у родовому відмінку, пор. п-ще *Сенчак* (ІФД, 360). Вона вказує на розташування пасовища біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Ко́ло Сидо́рчиної; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Коло Сидорчиної (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища або прізвиська жінки *Сидорчина* в родовому відмінку, пор. п-ще *Сидорчин* (Експ.). Вона вказує на розташування кутка біля садиби названої вище жінки.

Ко́ло соровиці; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Коло соровиці (2006, КГ, 21). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *соровиця* ʻнасичена солями вода, що витікає з гірських солоних джерел; джерело солоної водиʼ (Експ.) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Ко́ло Соро́цького; поле; с. Вербівці Гор. р-ну: Коло Сороцького (2011, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та мікротопоніма – найменування поля *Сороцьке* (див. далі) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Ко́ло ста́ву; куток; с. Підгайчики Кол. р-ну: Коло ставу (2012, БЛ[5], 246). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного ком-

плексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *став* ʻводоймище (у природному чи штучному заглибленні) з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатою’ (ВТС, 1185) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Ко́ло тарі́фи; урочище (поле); с. Підвисоке Снят. р-ну: Коло тарифи (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *тарифа* (діал.) ʻвивіска’ (СБГ, 539) у родовому відмінку. Вона вказує на розташування поля біля вказівника назви села.

Ко́ло Ти́мкового; поле; с. Похівка Бог. р-ну: Коло Тимкового (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Тимків* у родовому відмінку, пор. п-ще *Тимків* (ІФД, 377). Вона вказує на розташування поля біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Колоті́вка, -и; ж.; куток; с. П’ядики Кол. р-ну: Колотівка (2006, КД, 134). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Колотій*, пор. п-ще *Колоті́й* (ІФД, 276).

Ко́ло топо́лі; урочище; смт Отинія Кол. р-ну: Коло тополі (1998, От., 16); Коло тополі (2006, КВС, 116); Коло тополі (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *тополя* ʻдерево родини вербових з високим прямим стовбуром, глянсуватими листками різної форми та одностатевими квітками у вигляді повислих сережок’ (ВТС, 1258) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Ко́ло тра́кторної бриґа́ди[1]; поле; с. Похівка Бог. р-ну: Коло тракторної бригади (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та словосполучення *тракторна бригада* в родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Ко́ло тра́кторної бриґа́ди[2]; урочище; м. Снятин: Коло тракторної бригади (2003, Снятин, 24). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та словосполучення *тракторна бригада* в родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Ко́ло Ту́льця; куток; с. Росохач Гор. р-ну: Коло Тульця (2012, БЛ[5], 246). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Тулець* у родовому відмінку, пор. п-ще *Тулець* (Експ.). Вона вказує на розташування поля біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Ко́ло Фіґу́ри; куток (роздоріжжя); с. Белелуя Снят. р-ну; вар. *Фігура*: Коло Фігури, або Фігура (2000, Марусик, 12). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та реалоніма – найменування знищеного більшовиками великого хреста під назвою *Фігура* в родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка. В основі реалоніма лежить апелятив *фігура* ʻхрест із зображенням розп’яття або статуя святого, що їх ставили на великих дорогах, перев. на роздоріжжі’ (ВТС, 1320). Варіант назви виник у результаті трансонімізації однозвучного реалоніма.

Ко́ло фа́кела; поле; с. Похівка Бог. р-ну: Коло факела (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *факел* ʻконусоподібне полум’я, що виникає від спалювання залишків газів на газокомпресорній станції’ (Експ.) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Ко́ло хреста́[1]; височина; с. Красноставці Снят. р-ну: Koło chresta (1880, KuK Z); Коло хреста (1982, КС, 118). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *хрест* ʻпредмет і символ культу християнської релігії, який являє собою стрижень з однією або кількома поперечками у верхній половині (за євангельською легендою, на стовпці з перехрестям було розіп'яно Христа)' (ВТС, 1352) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування височини.

Ко́ло хреста́[2]; урочища (поля); **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Коло хреста (2011, МП); **2**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Коло хреста (1998, Мих., 193); Коло хреста (2011, Бойко); **3**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Коло хреста (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *хрест* (див. вище) у родовому відмінку. Вони вказують на розташування урочищ навколо цих пам'ятних фігур, встановлених на честь певних важливих подій, зокрема в с. Гаврилівка – на честь скасування панщини 1948 року.

Ко́ло цви́нтаря[1]; поле; с. Похівка Бог. р-ну: Коло цвинтаря (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *цвинтар* ʻмісце, відведене для поховання померлих; кладовище' (ВТС, 1359) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Ко́ло цви́нтаря[2]; куток; с. Березівка Тисм. р-ну: Коло цвинтаря (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *цвинтар* (див. вище) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Ко́ло цего́льні; куток; с. Топорівці Гор. р-ну: Коло цегольні (2012, БЛ[5], 246). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *цегольня* (діал.) ʻцегельня; завод, який виробляє цеглу' (ВТС, 1359) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Ко́ло це́ркви; кутки; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Коло церкви (2012, МП); **2**) с. Прутівка Снят. р-ну: Коло церкви (2007, КПС, 26); Коло церкви (2011, УШ); **3**) с. Березівка Тисм. р-ну: Коло церкви (2012, Експ.); **4**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Коло церкви (2012, Експ.); **5**) с. Угринів Тисм. р-ну: Коло церкви (2000, ІУ, 21). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *церква* ʻбудівля, у якій відбувається християнське богослужіння' (СУМ, XI, 202) у родовому відмінку. Вони вказують на місця розташування кутків.

Ко́ло ча́йки; куток; м. Снятин: Коло чайки (1982, КС, 118); Коло чайки (2012, НПС, 22). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *чайка* зі значенням ʻпором' (КС, 118) у родовому відмінку. Вона вказує на розташування кутка біля колишньої поромної переправи через Прут.

Ко́ло черво́ної крини́ці; куток; с. Орелець Снят. р-ну: Коло червоної криниці (2012, НПС, 259). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та словосполучення *червона криниця* (пофарбована у червоний комір) у родовому відмінку. Вона вказує на те, що куток розкинувся навколо цього об'єкта.

Ко́ло чита́льні; куток; с. Загвіздя Тисм. р-ну: Коло читальні (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *читальня* ʻбібліотека; спеціальне приміщення, де відвідувачі читають, працюють над книгами' (Експ.) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Ко́ло чо́рного хреста́; поле; с. Раковець Гор. р-ну: Коло чорного хреста (2012, Експ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та словосполучення *чорний хрест* у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Ко́ло Ши́пки; пасовище; с. Похівка Бог. р-ну: Коло Шипки (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Шипка* в родовому відмінку, пор. п-ще *Шипка* (Редько, II, 1203). Вона вказує на розташування пасовища біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Ко́ло Широ́кого; урочище (поле); с. Корнів Гор. р-ну: Коло Широкого (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та гідроніма – найменування ставу *Широкий* (див. далі) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Ко́ло шко́ли; кутки; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Коло школи (2012, МП); **2**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Коло школи (2012, Експ.). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменнико-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *школа* в родовому відмінку. Вони вказують на місця розташування кутків.

Ко́ло Шкурато́вського; поле; с. Княже Снят. р-ну: Коло Шкуратовського (2012, БЛ[5], 246). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Шкуратовський* у родовому відмінку, пор. п-ще *Шкуратівський* (ІФД, 404). Вона вказує на розташування поля біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Ко́ло Ю́раха; куток; с. Новоселиця Снят. р-ну: Коло Юраха (2006, ННР, 8); Коло Юраха (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – особового імені чи прізвища *Юрах* у родовому відмінку, пор. особове ім'я *Юрах* < *Юрій*, п-ще *Юрах* (СУІ, 408–409). Вона вказує на розташування кутка біля садиби господаря з названим вище прізвищем.

Ко́ло Юрка́; поле; с. Похівка Бог. р-ну: Коло Юрка (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – особового імені *Юрко* в родовому відмінку, пор. особове ім'я *Юрко* < *Юрій* (СУІ, 409). Вона вказує на розташування поля біля садиби господаря з названим вище іменем.

Ко́ло Юрчи́хи; куток (місце розваг); с. Прикмище Гор. р-ну: Коло Юрчихи (2012, БЛ[4], 203). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та андроніма *Юрчиха* – найменуванням жінки за іменем чоловіка в родовому відмінку, пор. особове ім'я *Юрко* (див. вище). Вона вказує на розташування кутка біля садиби жінки з названим вище найменуванням.

Ко́ло я́вора; лісок; с. Лісна Велесниця Надв. р-ну: Коло явора (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та апелятива *явір* 'дерево родини кленових з великим п'ятилопатевим листям' (СУМ, XI, 620) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування ліска.

Ко́ло Я́на[1]; поле; с. Одаї Тисм. р-ну: Коло Яна (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та антропоніма – особового імені *Ян* у родовому відмінку, пор. *Ян* – зах.-сл. варіант чол. особового імені *Іван* (СУІ, 415). Вона вказує на розташування поля біля садиби господаря з названим вище іменем.

Ко́ло Я́на[2]; урочище (поле); смт Єзупіль Тисм. р-ну: Коло Яна (1997, Єз., 188). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *коло* (див. вище) та ергоніма – найменування каплички *Святого Яна* в родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Колукі́в, -ового; ч.; поле; с. Узин Тисм. р-ну: Колуків (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Колук*, пор. п-ще *Колук* (Експ.).

Колянко́вщина, -и; ж.; урочище; с. Жураки Бог. р-ну: Колянковщина (2012, БЛ[5], 247). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від антропоніма *Колянковський*, пор. п-ще *Колянковський* (Експ.). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *колянковщина* ʻмаєток, власність *Колянковського*ʼ.

Комарі́вка, -и; ж.; кол. хутір, об'єдн. з с. Королівка Тлум. р-ну: Комарівка (1947, АТП, 512); Комарівка (1961, ІФ АТП[1], 79). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Комар*, пор. п-ще *Комар* (ІФД, 276).

Комарі́в Рій, -ового, рою; ч.; поле; с. Будилів Снят. р-ну: Комарів Рій (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування пасіки, яка була колись на полі. В основі ергоніма лежить апелятив *рій* ʻсім'я бджіл, які з маткою утворюють окрему групуʼ (ВТС, 1036), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *Комарів*, що вказує на належність пасіки *Комарові*, пор. п-ще *Комар* (ІФД, 276).

Комарни́ки[1], -ів; мн.; полонина; с. Манява Бог. р-ну; вар. *Комарник*: Комарники (1985, ІГ, ІІ, 55); połonina Komarniki (2000, PBWG, 140); Комарник (2003, ДСК, 323); połonina Komarniki (2006, GUG, mapa 1); połonina Komarniki (2008, Gorgany, 290). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *комарник* ʻпастуша колиба; вид куреня для вівчаря на полонині; тимчасовий хлів для овець на полонині; сарайчик на полонині, у якому роблять і зберігають сирʼ (Грінч., ІІ, 275; Онишк., І, 370; ЕСУМ, ІІ, 531), ʻвид куреня для пастуха овецьʼ (Худ.[2], 123), ʻприміщення, навіс, де ночують пастухи і роблять сир; загорода для овецьʼ (Клепикова, 166), пор. рум. *comarnik* ʻповітка чабанів; плетінка для сушіння овечого сира (бринзи)ʼ (РУС, 94), гуц. *комарник* ʻприміщення у стаї, де зберігаються молочні продуктиʼ (ГГ, 100), ʻдруге приміщення стаїʼ (СГБТ, 527). Вона вказує на те, що на полонині колись були пастуші колиби.

Комарни́ки[2], -ів; мн.; гора; с. Манява Бог. р-ну: Комарники (2004, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полонини (див. вище), яка розкинулася на горі.

Комарні́цкий, -ого; ч.; ліс; с. Буківна Тлум. р-ну: Комарніцкий (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника лісу, пор. п-ще *Комарніцький* (ІФД, 276).

Комаро́во, -ого; с.; урочище; с. Павлівка Тисм. р-ну: Комарово (1997, Павл., 8). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Комар*, пор. п-ще *Комар* (ІФД, 276).

Комаро́вщина, -и; ж.; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: Комаровщина (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від антропоніма – прізвища *Комаровський*, яке мав, очевидно, колишній власник поля, пор. п-ще *Комаровський* (ІФД, 276). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *комаровщина* ʻмаєток, ґрунт *Комара*ʼ.

Ко́мин, -у; ч.; гора; смт Солотвин Бог. р-ну; інша назва – *Писок*: Комин, інша назва Писок (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *комин* (перен.) ʻгора з високим стрімким верхомʼ (Експ.). Вона вказує на форму гори. Інша її назва також має конотативне значення. Вона вказує на те, що на схилі гори була незалісnена поляна, яка здалеку нагадувала рот, *писок* по-місцевому.

Комі́нчин Клин, -ого, -у; ч.; поле; с. Завалля Снят. р-ну: Комінчин Клин (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена способом лексикалі-

зації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клин* ʻчастина земельного угіддя, що вирізняється за певною ознакою (за родом посіву тощо)ʼ (ВТС, 433), а атрибутивним членом – прикметник *Комінчин*, що вказує на належність поля в давнину *Комінці*, пор. п-ще *Комінка* (Експ.).

Комірку́, -ок; мн.; поле; с. Фитьків Надв. р-ну: Комірки (1998, Мих., 193). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *комірка*, дем. від *комора* ʻокрема будівля для зберігання зерна тощоʼ (ВТС, 445). Вона вказує на те, що на полі колись були невеличкі приміщення для зберігання урожаю та сільськогосподарського реманенту.

Кондря́к, -а́; ч.; урочище; с. Колінки Гор. р-ну: Кондряк (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, яка, очевидно, володіла колись землею в урочищі або проживала там, пор. п-ще *Кондряк* (СП, 183).

Коне́ві Дубу́, -их, -ів; мн.; ліс; с. Ковалівка Кол. р-ну; вар. *Коневи дуби*: Коневи дуби (2008, МС, 154); Коневі Дуби (2010, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *дуби* ʻдубовий ліс; дубові заростіʼ (Експ.), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Коневі*, що вказує на належність лісу в давнину *Коню,* пор. п-ще *Кінь* (Редько, І, 466). Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій збережено історичне закінчення *-еви* замість літературного *-еві*.

Коне́ц від по́ля, словосп.; куток; с. Одаїв Тлум. р-ну: Конец від поля (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *конец*, діал. від *кінець* ʻзавершальна, остання частина села; його завершення, закінченняʼ (Експ.), а атрибутивним членом – прийменниково-апелятивний комплекс *від поля*, що вказує на місце розташування кутка.

Ко́никове, -ого; с.; урочище; с. Грабовець Бог. р-ну: Коникове (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Коник*, пор. п-ще *Коник* (ІФД, 277).

Конни́чина, -и; ж.; урочище; с. Незвисько Гор. р-ну: Конничина (2002, Левкун, 21); Конничина (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *конничина* (діал.) ʻмісце, де закопують здохлих коней' (Експ.), пор. також лемк. *коничина* ʻконюшина' (УГП, 66).

Конопе́льне, -ого; с.; поле; с. Делева Тлум. р-ну: Конопельне (2012, БЛ[5], 247). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *конопельне* ʻна якому вирощують *коноплі*; призначене для висіву *конопель*ʼ (Експ.).

Коно́плиця, -і; ж.; урочище; с. Гостів Тлум. р-ну: Коноплиця (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *коноплиця* ʻмісце, де висушували коноплі' (Експ.). Вона вказує на призначення урочища в давнину.

Коно́плища, -ищ; мн.; урочище (поле); с. Глушків Гор. р-ну: Коноплища (1978, Гор., 480); Коноплища (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *коноплище* ʻмісце, де росли *коноплі*ʼ (Грінч., ІІ, 278; ЕСУМ, ІІ, 553). Вона вказує на характер рослинності в урочищі в давнину.

Коно́плище, -а; с.; гори, височини; **1**) 301 м; на південь від с. Стецева Снят. р-ну: Konopliszcze (1880, KuK Z); Коноплище (1982, КС, 118); **2**) с. Колінки Гор. р-ну: Konopliszcze (1880, KuK JCz.); Коноплище (2008, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *коноплище* (див. вище). Вони вказують на те, що колись на горі й на височині вирощували коноплі.

Коно́плищі, -ищ; мн.; урочища; **1**) с. Задубрівці Снят. р-ну: Коноплищі (2011, УШ); **2**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Коноплищі (2011, УШ); **3**) с. Гостів Тлум. р-ну: Коноплищі (2009, НСГ, 9). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *коноплище* (див. вище). Вони вказують на те, що колись в урочищах вирощували коноплі.

Контрове́ць, -івця; ч.; урочища; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Контровець (2008, УШ);

Контровець (2011, МП); **2**) с. Рогиня Гор. р-ну: Контровець (2008, УШ). – Назви утворені, очевидно, семантичним способом від апелятива *контровець*, що є розмовним фонетичним варіантом апелятива *контроверс*, *контроверса* ʻт. с., що *конроверза* – суперечка, розбіжність, спірне питанняʼ (ВТС, 451). Вони вказують на те, що належність урочищ у давнину було спірним, таким, що зумовлювало суперечки.

За розповідями жителів с. Вербівці, урочище назване так тому, що тут наприкінці XVIII ст. відбувалися гарячі суперечки за землю між селянами села та паном Чучавою, який за допомогою підкупів суддів і жандармів привласнив її собі. Обурені селяни подали скаргу австрійському уряду. Але урядовці, підкуплені паном, замість винести справедливе рішення й задовільнити скаргу селян, видали Чучаві документ-контракт на право користування землею. З того часу урочище називають *Контровець*.

Контрове́рса, -и; ж.; урочище (пасовище); с. Кутище Тлум. р-ну: Контроверса (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *контроверс*, *контроверса* (див. вище). Вона вказує на те, що належність пасовища в давнину була спірною, такою, що зумовлювало суперечки.

Контрове́рсія, -ї; ж.; урочище; с. Матеївці Кол. р-ну: Контроверсія (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *конроверсія*, ʻт. с., що *конроверза* (див. вище)ʼ. Вона вказує на те, що урочище колись було спірною територією.

Конюши́на, -и; ж.; поле; с. Пороги Бог. р-ну: Конюшина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *конюшина* ʻбагаторічна трав'яниста бобова кормова рослина, що має трійчасті листки й клітки кулястої формиʼ (ВТС, 452). Вона вказує на характер рослинності на полі.

Копа́льня, -і; ж.; присілок; с. Слобода Кол. р-ну; інша назва – *Ропа* (див. далі): Kopalnia auch Ropa (1900, SGG, 454); Копальня (1986, ІГ, ІІІ, 139). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *копальня* ʻсистема підземних споруд для видобування корисних копаленьʼ (СУМ, IV, 279). Вона вказує на те, що на присілку колись добували ропу – нафту. Про це, зокрема, свідчить й інша назва цього топооб'єкта.

Ко́пана[1], -ої; ж.; гори; **1**) 467 м; с. Черемхів Кол. р-ну: Копана (2001, ЕКол., XII, 22); Копана (2011, УШ); **2**) сс. Рудники, Джурів Снят. р-ну; інша назва – *Городище* (див. вище): Копана (1994, СБР, 6); Копана (2006, УШ); гора Копана, Городище (2011, СГ, ІІ, 42); **3**) с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Копана (1995, ТМН, 10). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації дієприкметника *копана* ʻяку копалиʼ. Вони вказують на характер поверхонь гір. Очевидно, у давнину на цих горах викопували глину для будівельних робіт та з метою проїзду возами. *Копаними* називали також місця, на яких вирубали кущі й дерева та викопали пні, пор. *копана* ʻочищена лісова ділянка під посівʼ (Мих., 68).

Ко́пана[2], -ої; ж.; кутки; **1**) с. Саджавка Надв. р-ну: Копана (2010, Експ.); **2**) с. Вишнівці Надв. р-ну: Копана (1998, Мих, 193); Копана (2010, Експ.). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації дієприкметника *копана* (див. вище). Можливо також, що ці назви мотивовані апелятивом *ко́пана* зі значенням ʻочищена лісова ділянка під посівʼ (див. вище).

Ко́пане, -ого; с.; поле; с. Антонівка Тлум. р-ну: Копане (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації дієприкметника *копане* (див. вище). Вона вказує на спосіб обробітку поля в давнину.

Ко́панє, -я; с.; поле; с. Підпечари Тисм. р-ну: Копане (1995, ТМН, 36). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *копанє* (діал.) ʻт. с., що *копань* (див. далі)ʼ. Вона вказує на те, що поле облаштоване на місцевості, де були викопані й викорчувані кущі та дерева.

Копані[1], -ів; мн.; урочища (поля, пасовища); **1**) с. Волосів Надв. р-ну: Копані (1998, Мих., 193); **2**) с. Назавизів Надв. р-ну: Копані (1998, Мих., 193); **3**) с. Фитьків Надв. р-ну: Копані (1998, Мих., 193); **4**) с. Белелуя Снят. р-ну: Копані (2000, Марусик, 16); Копані (2012, НПС, 54); **5**) с. Добровляни Тисм. р-ну: Kopani (1787, ЛЦДІА, ф. 19,

оп. 6, спр. 127, арк. 5); Kopanie (1932, MT S); **6**) с. Довге Тисм. р-ну: Копані (2011, УШ); **7**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Kopanie (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 6, спр. 48, арк. 13); Копані (1995, ТМН, 21); Копані (2005, Карпів, 10); **8**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Копані (2011, УШ); **9**) с. Марківці Тисм. р-ну: Копані (1995, ТМН, 32); Копані (2007, КМ, 13); **10**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Копані (2011, Осташі); **11**) с. Петрів Тлум. р-ну: Копані (2006, Гач., 9); Копані (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *копань* (< псл. **корань*) з такими значеннями: ʻвипалене й скопане під посів місце в лісі’ (Rudn., 23), ʻпасовище в лісі на зрубі’ (ЕСУМ, ІІ, 375; Онишк., І, 375), ʻрозчищене під посів місце в лісі, яке неможливо орати, а можна лише копати’ (Грінч., ІІ, 280), ʻвипалене місце в лісі, скопане для засіву збіжжя’ (Rudn., 23), ʻяма, наповнена водою’ (Експ.), ʻкопанка, котлован’ (ЕСУМ, ІІ, 565), ʻвикопаний межовий знак’ (ССУМ, І, 495), ʻяма, наповнена водою’ (Череп., 105), пор. також блр. діал. *копань* ʻштучний ставок, сажавка; копана криниця; викопаний рів’, рос. діал. *копань* ʻнеглубокий колодязь; джерело; штучний ставок’ (ПГФ, 124). Вони вказують на характер обробітку полів чи наявність на них викопаних водойм або криниць.

Копані², -ів; мн.; куток; с. Камінне Надв. р-ну: Копані (1998, Мих., 193); Копані (2010, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *копань* (див. вище). Вона вказує на характер обробітку землі на місцевості, де виник куток, чи на наявність на ньому викопаних водойм або криниць.

Копані³, -ів; мн.; горб; 307,4 м; с. Довге Тисм. р-ну: Копани (1976, ТК Г); Копані (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *копань* (див. вище). Вона вказує на те, що на горбі колись були викорчувані кущі та дерева.

Копані⁴, -ів; мн.; ліси; **1**) с. Добровляни Тисм. р-ну: Kopanie (1932, MT S); Копані (2011, УШ); **2**) с. Петрів Тлум. р-ну: Копані (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *копань* (див. вище). Вони вказують на те, що ліси виросли на розчищених колись місцях.

Кóпанка¹, -и; ж.; урочища; **1**) с. Жураки Бог. р-ну: Копанка (2011, Експ.); **2**) с. Старуня Бог. р-ну: Копанка (2011, УШ); **3**) с. Корнів Гор. р-ну: Копанка (2008, УШ); **4**) с. Довге Тисм. р-ну: Копанка (2011, УШ); Копанка (2012, БЛ[5], 247); **5**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Копанка (2011, Осташі). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *копанка* (< псл. **kopanka*) з одним із таких значень: ʻрозчищене під посів місце в лісі, яке ще не можна орати, а лише копати’ (Грінч., ІІ, 280), ʻглибока яма; викопана штучна впадина; маленький викопаний ставок; яма, вибита дощем’ (Мар., 232), ʻрів; ковбаня з дощовою водою; дорога з ровами по боках’ (ЕСУМ, ІІ, 565), ʻневелике водоймище з ґрунтовою водою, викопане для господарських потреб; сажавка; криниця без зрубу’ (ВТС, 453), ʻневелике водоймище з ґрунтовою водою, викопане для господарських потреб’ (ГТЗП, 361), ʻджерело, розкопане для зручності користування’ (Карп., ТБ, 142), ʻмісце, де беруть будівельну глину’, ʻспеціально викопана яма в лісі для води’ (СЗПГ, І, 241). Вони вказують на характер обробітку землі в урочищах у давнину чи на наявність тут викопаних водойм, криниць або ям.

Кóпанка², -и; ж.; куток (вулиця); с. Сопів Кол. р-ну: Копанка (2006, КВС, 151); Копанка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *копанка* (див. вище). Вона вказує на спосіб розчищення місцевості кутка в давнину чи на наявність тут штучної або природної водойми.

За розповідями місцевих жителів, куток назвали так тому, що тут прокопували вулицю для проїзду пана.

Кóпанка³, -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Кубаївка Надв. р-ну: Kopanka (1855, AKKGL, Bl. 48); Kopanka (1880, KuK N); Kopanka (1913, GKS); Kopanka (1935, MT N). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *копанка* (див. вище). Вона вказує на характер обробітку землі на місцевості, де виник хутір, чи на наявність на ній викопаних водойм або криниць.

Кóпанка⁴, -и; ж.; дорога; с. Перерісль Надв. р-ну: Копанка (2009, ПІН, 14). – Назва утворена семантичним способом від апеля-

тива *копанка* зі значенням ʻдорога, яку прокопували, облаштовували на викорчуваному місціʼ (Експ.).

Ко́панка[5], -и; ж.; поле; с. Черніїв Тисм. р-ну: Копанка (2012, БЛ[5], 247). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *копанка* зі значенням ʻрозчищене під посів місце в лісі, яке ще не можна орати, а лише копатиʼ (Грінч., II, 280). Вона вказує на характер очищення поля від кущів і дерев.

Ко́панка[6], -и; ж.; джерело; с. Остриня Тлум. р-ну: Копанка (2003, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *копанка* зі значенням ʻвикопана, розчищена криницяʼ (Експ.).

Ко́панки[1], -ок; мн.; урочища; **1**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Kopanki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 285, арк. 25); Kopanki (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 103, арк. 5); Kopanki (1906 (1876), KuK K); Kopanki (1933, MT K); Копанки (2006, КВС, 126); **2**) с. Скопівка Кол. р-ну: Копанки (2006, КВС, 145). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *копанка* (див. вище). Вони вказують на характер обробітку ґрунту в урочищах у давнину або на наявність у них штучних чи природних водойм.

Ко́панки[2], -ок; мн.; куток; с. Загвіздя Тисм. р-ну: Копанки (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *копанка* зі значенням ʻмісце, де беруть будівельну глинуʼ (Експ.). Вона вказує на те, що на кутку викопували ґрунт для цегельного заводу.

Ко́пань[1], -і; ж.; урочища (пасовище, поле); **1**) с. Тростянець Снят. р-ну: Копань (2003, УШ); **2**) с. Братишів Тлум. р-ну: Копань (2011, УШ); **3**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Kopań (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 146, арк. 68); Копань (2007, Вікн., 24); Копань (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *копань* (< псл. **корапь*) з такими значеннями: ʻвипалене й скопане під посів місце в лісіʼ (Rudn., 23), ʻпасовище в лісі на зрубіʼ (ЕСУМ, II, 375; Онишк., I, 375), ʻрозчищене під посів місце в лісі, яке неможливо орати, а можна лише копатиʼ (Грінч., II, 280), ʻвипалене місце в лісі, скопане для засіву збіжжяʼ (Rudn., 23), ʻяма, наповнена водоюʼ (Експ.), ʻкопанка, котлованʼ (ЕСУМ, II, 565), ʻвикопаний межовий знакʼ (ССУМ, I, 495), ʻяма, наповнена водоюʼ (Череп., 105), пор. також блр. діал. *копань* ʻштучний ставок, сажавка; копана криниця; викопаний рівʼ, рос. діал. *копань* ʻнеглибокий колодязь; джерело; штучний ставокʼ (ПГФ, 124). Вони вказують на характер очищення урочищ від кущів і дерев, а також на наявність у них впадин з водою, викопаних криниць чи межових знаків.

Ко́пань[2], -і; ж.; поле; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Копань (1997, Єз., 188). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *копань* зі значенням ʻперекопана, перерита земляʼ (Експ.). Вона вказує на те, що поле було перерите окопами під час Першої світової війни.

Ко́пань[3], -і; ж.; кол. хутір, нал. до с. Петрів Тлум. р-ну: Kopań (1900, SGG, 215). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *копань* зі значенням ʻрозчищене під посів місце в лісі, яке ще не можна орати, а лише копатиʼ (Грінч., II, 280). Вона вказує на характер обробітку землі на місцевості, де виник хутір.

Копа́чинський, -ого; ч.; горб; с. Кунисівці Гор. р-ну: Копачинський (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *копачинський* ʻякий розташований з боку села *Копачинці* (див. далі)ʼ.

Копа́чинці, -ів; мн.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 35 км, до Івано-Франківська – 79 км: Kupaczyncze (1494, AGZ, XIX, 229); Cupaczyncze (1515, ŹDz, XVIII/I, 172); Kupaczince (1578, ŹDz, XVIII/I, 88); Kopaczynce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kopaczyńce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 86); Kopaczyńce (1855, AKKGL, Bl. 45); Kopaczyńce (1880, SG, I, 817; 1883, SG, IV, 369); Копачинці (1947, АТП, 518); Копачинці (2009, ІФ АТП[7], 162). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем, прізвиськом їх батька, родоначальника чи володаря, пор. ст.-укр. особова назва *Копач*

(ССУМ, І, 496), п-ще *Копач* (ІФД, 277; СП, 184).

Копачі́вка, -и; ж.; кол. присілок с. Грабовець, з 20.06.1989 р. окреме село; Бог. р-н; нал. до Грабовецької с/р; віддаль до Богородчан – 16 км, до Івано-Франківська – 28 км: Kopaczówka (1900, SGG, 41); Kopaczówka (1934, SDW, № 22, s. 238); х. Копачівка (1947, АТП, 499); Копачівка (2009, ІФ АТП[7], 162). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Копач*, пор. п-ще *Копач* (див. вище).

За народними переказами, назва пішла від того, що тут на родючих ґрунтах люди змушені були важко працювати. Найтяжче давалося їм копати землю. Тому й назвали цей куток *Копачівкою*. За іншою версією, колись давно на цій території жив жив багатий чоловік, який володів значними земельними наділами. Він обкопав свої маєтки глибоким ровом, і за це люди прозвали його Копачем. Від його прізвиська й утворена нібито назва поселення, що виникло на цих землях.

Копе́нний, -ого; ч.; потік; л. Сухого л. Слобідки п. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; сс. Слобода, Рунґури Кол. р-ну; інша назва – *Малий Сухий* (див. далі): Kopieny (1855, AKKGL, Bl. 49); Kopienny, al. Mały Suchy (1889, SG, X, 806); Копенний, Малий Сухий (1979, СГУ, 269); Копенний, або Малий Сухий (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *копенний*, що, можливо, генетично пов'язаний з дієсловом *копати* ʻробити заглиблення, виймаючи, відкидаючи землю заступом, лопатою тощоʼ (ВТС, 453). Ідеться про те, що в с. Слобода, звідки витікає потік, колись добували ручним способом (тобто копанням) нафту та озокерит.

Кописти́нське, -ого; с.; земельна ділянка; с. Королівка Тлум. р-ну: Копистинське (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-е* від антропоніма *Копистинський*, пор. п-ще *Копистинський* (Редько, І, 506).

Копівна́чка[1], -и; ж.; куток; с. Чернятин Гор. р-ну: Копівначка (1996, ІЧ, 9); Копівначка (2008, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, яка проживала колись на кутку, пор. п-ще *Копівнак* (Експ.).

За переказами місцевих жителів, назва кутка пішла від того, що тут в давнину було викопано чотири ставки, або *копанки* (< *копати*), як їх називали. Урочище колись було улюбленим місцем відпочинку молоді.

Копівна́чка[2], -и; ж.; болото; площа – 3,1 га; с. Чернятин Гор. р-ну; вар. *Копівчанка*: Копівчанка (2000, ПЗТ, 252); Копівначка (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), у якому розміщене болото. Форма *Копівчанка* виникла, очевидно, унаслідок метатези приголосних [*н*] та [*ч*].

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 252).

Коптýри, -ів; мн.; урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Коптури (2000, ЕКол., ІІІ, 38); Коптури (2006, КГ, 18). – Назва утворена семантичним способом від рум. апелятива *copturi* (мн.) ʻгнояки, гноїʼ (РУС, 103). Очевидно, вона пов'язана з тим, що в давнину в урочищі утримували худобу, у результаті чого тут було багато гною.

Корабе́ль, -бля; ч.; куток; м. Городенка: Корабель (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *корабель* ʻвелике морське судноʼ (ВТС, 454). Вона має переносне, конотативне значення і вказує на те, що куток з висоти пташиного польоту нагадує цей транспортний засіб.

Кордо́н, -у; ч.; урочище; с. Хотимир Тлум. р-ну: Кордон (2009, ЗФ, 10). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кордон* ʻмежа між чим-небудь; лісова сторожа й охорона заповідниківʼ (ВТС, 454). Вона вказує на те, що урочище розташоване на межі з територією іншого села.

Ко́ренів, -евого; ч.; куток; с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Коренів (2006, КВС, 88); Коренів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Корень*, пор. п-ще *Корень* (ТД КР, 84).

Коре́я[1], -ї; ж.; кутки; **1**) с. Глибоке Бог. р-ну: Корея (2011, УШ); **2**) с. Торговиця Гор.

р-ну: Корея (2010, ТСІ, 18); Корея (2012, БЛ[5], 247); **3**) с. Товмачик Кол. р-ну: Корея (2012, БЛ[5], 247); **4**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Корея (1998, Мих., 193); Корея (2010, Експ.); **5**) с. Попельники Снят. р-ну: Корея (2012, НПС, 175). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменування країни в Східній Азії. Вони мають конотативні значення і вказують на значну віддаленість кутків від центрів населених пунктів.

Коре́я[2], -ї; ж.; поле; с. Рудники Снят. р-ну: Корея (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменування країни у Східній Азії. Вона має конотативне значення і вказує на значну віддаленість поля від села.

Коржі́вка[1], -и; ж.; кутки; **1**) с. Незвисько Гор. р-ну: Коржівка (2011, Експ.); **2**) с. Тишківці Гор. р-ну: Коржівка (2008, УШ); Коржівка (2010, БЛ[1], 342); **3**) с. Хмелева Гор. р-ну; інша назва – *Попри церкву* (див. далі): Коржівка, або Попри церкву (2008, УШ); **4**) с. Баб'янка Кол. р-ну: Коржівка (2006, КВС, 5); **5**) с. Богородичин Кол. р-ну: Коржівка (1998, ЕКол., ІІ, 75); Коржівка (2006, КВС, 8); **6**) с. Струпків Кол. р-ну: Коржівка (2006, КВС, 165); Коржівка (2011, УШ); **7**) с. Красноставці Снят. р-ну: Коржівка (2011, УШ); Коржівка (2012, НПС, 137). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Корж*, пор. п-ще *Корж* (СП, 185). Менш імовірною є мотивація цих мікротопонімів апелятивом *коржава* 'трясовина; іржаве болото' (Торч., 240).

Коржі́вка[2], -и; ж.; узвишшя; сс. Баб'янка, Струпків Кол. р-ну: Коржівка (2006, КВС, 165). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), що розкинувся на узвишші.

Коржі́вка[3], -и; ж.; урочище; с. Белелуя Снят. р-ну; інша назва – *Кадуб* (див. вище): Кадуб, Коржівка (2000, Марусик, 11, 16). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Корж* (див. вище).

Коркова́тиця, -і; ж.; куток; с. Липівка Тисм. р-ну: Корковатиця (2011, Експ.). – Назва не цілком зрозуміла щодо походження. Можливо, вона є суфіксальним утворенням на *-иц(я)* від прикметника *корковатий* 'наповнений пташиними криками', пор. *коркотіти*, *коркотати* 'воркувати, бурчати; звуконаслідувальне утворення, що відображає крик деяких птахів' (ЕСУМ, ІІІ, 26).

Корми́ліс, -у; ч.; ліс; с. Остриня Тлум. р-ну: Кормиліс (2012, БЛ[5], 247). – Назва утворена способом композиції основ *кормити* 'бути джерелом для засобів існування' (ВТС, 188) та *ліс* 'велика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі' (ВТС, 491). Вона вказує на те, що багатий на гриби та ягоди ліс дає можливість заробляти жителям села на своє прожиття.

Кору́тці, -ів; мн.; куток; с. Торговиця Кол. р-ну: Коритці (2006, КВС, 170). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *коритце*, дем. від *коритo* 'довгаста дерев'яна посудина для годування або напування тварин' (ГГ, 101). Вона вказує на те, що на кутку в давнину були облаштовані місця для напування худоби.

Кормови́й Дво́рик, -ого, -у; ч.; болото; площа 1,4 га; с. Якубівка Гор. р-ну: Кормовий дворик (1995, ПЗФ, 25); Кормовий Дворик (2000, ПЗТ, 254). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма –найменування розташованого біля болота приміщення, у якому готували корм для відгодівлі колгоспної худоби.

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 254).

Ко́рнецькі Ло́зи, -их, лоз; мн.; урочище; с. Спас Кол. р-ну: Корнецькі Лози (2011, КР). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лози* 'зарості лози' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *корнецькі*, що вказує на розташування урочища в лісовому масиві *Корнеччина* (див. далі).

Ко́рнеччина, -и; ж.; лісовий масив; сс. Спас, Кропивище Кол. р-ну: Корнеччина (2006, КВС, 161); Корнеччина (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)*

від прикметника *корницький* ʻякий належить пану Криштафовичу з с. *Корнич* (див. далі)ʼ. Звук [*е*] в основі назви зʼявився під впливом місцевих говірок, у яких ненаголошений [*и*] наближається у вимові до [*е*].

Ко́рний, -ого; ч.; потік; п. Лукви п. Дністра; довжина – 6 км; сс. Хмелівка, Глибоке Бог. р-ну, Грабівка Кал. р-ну, Майдан Тисм. р-ну: Korny (1855, AKKGL, Bl. 44); Korny (1880, KuK S); Korny (1883, SG, IV, 410); Korny (1932, MT S); Корный (1963, WRG, II, 456); Корний (1979, СГУ, 272); Корний (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. *Корня*), з якого витікає потік. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном. Ю. О. Карпенко вважає, що *корний* – це ʻмалий, короткийʼ (Карп., ТБ, 143).

Корни́лових, -их; мн.; урочище (нива); с. Бортники Тлум. р-ну: нива Корнилових (2011, УШ). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням групового антропоніма – найменування родини *Корнилові*, якій належала колись нива, пор. п-ще *Корнилов* (СП, 186).

Ко́рнич, -а; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 7 км, до Івано-Франківська – 66 км; давні назви – *Корничі*, *Корнчі*: Cornicze (1389, ZDM, VI, 73); Kornicze (1475, AGZ, XII, 380); Kornicze (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Kornce ad Kołomyja (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Korncze pod Kołomyją (1765, ЛЦДІА, ф. 72, опр. 1, спр. 6, арк. 3 зв.); Kornicz (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 261); Kornicz (1855, AKKGL, Bl. 49); Kornicz (1883, SG, IV, 496); Корнич (1947, АТП, 507); Корнич (2009, ІФ АТП[7], 162). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування роду за іменем батька чи родоначальника, який, очевидно, започаткував село, пор. давній антропонім Nikolaus *Korna* (1442, AGZ, V, 89). Десь у XVII–XVIII ст. назва зазнала певних змін: спочатку перетворилася на *Корнчі*, а потім – на *Корнич*.

Ко́рнів[1], -ева; ч.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 25 км, до Івано-Франківська – 66 км: Corniow (1447, AGZ, XII, 161); Kornyow (1578, ŹDz, XVIII/I, 88); Korniow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Korniów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 84); Korniów (1855, AKKGL, Bl. 45); Korniów (1883, SG, IV, 409); Корніїв (1947, АТП, 518); Корнів (2009, ІФ АТП[7], 162). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Корн*, пор. особове імʼя *Корн* < *Корней, Корний* (СЛИ, 425), рум. п-ще *Corn* (Const., 249).

Ко́рнів[2], -ева; ч.; горб; 281,2 м; с. Грушів Кол. р-ну: Корнів (1982, АПП, 59); Корнів (2000, ЕКол., III, 55). – Назва неоднозначна щодо мотиваційних зв'язків. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Корн* (див. вище); б) суфіксальним дериватом на *-ів* від рум. апелятива *corn* ʻріг; (бот.) деренʼ (РУС, 104), пор. молд. *корн* ʻдеренʼ (Еремия, 71), у такому разі назва вказує на характер рослинності на горбі; в) суфіксальним дериватом на *-ів* від давнього словʼянського прикметника **kъrnъ(jь)* ʻкуций, короткийʼ (ПЗУ, 286), можливо, через антропонімну стадію.

Корні́вка[1], -и; ж.; кол. хутір, тепер част. с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Корнівка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою демінутивного суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Корнів* (див. вище), з боку якого розкинувся хутір.

Корні́вка[2], -и; ж.; кол. окреме село, фільварок, тепер куток; с. Семенівка Гор. р-ну: Cornyowka (1467, AGZ, XII, 316); Korniowka (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Korniówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 5, арк. 7); folw. Korniówka (1880, KuK JCz.); Korniówka (1900, SGG, 211); Korniówka (1914, GKK); Korniówka (1938, SDW, № 5, s. 73); Корнівка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою демінутивного суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Корнів* (див. вище), з боку якого розкинувся куток.

Корні́вка[3], -и; ж.; гора; між сс. Раковець, Семенівка Гор. р-ну: Корнівка (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (тепер кутка) (див. вище), яке розкинулося на горі.

Корні́вка[4], -и; ж.; ліс; с. Раковець Гор. р-ну: Корнівка (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на схилі якого розкинувся ліс.

Корні́вка[5], -и; ж.; поле; с. Раковець Гор. р-ну: Korniówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 4, арк. 18); Korniówka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 105, арк. 13); Корнівка (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на схилі якого розкинулося поле.

Корні́вка[6], -и; ж.; сіножать; с. Семенівка Гор. р-ну: Корнівка (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на схилі якого розкинулася сіножать.

Корні́вка[7], -и; ж.; куток; с. Уніж Гор. р-ну: Корнівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою демінутивного суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Корнів* (див. вище), з боку якого розкинувся куток.

Ко́рня, -і; ж.; ліс; с. Хмелівка Бог. р-ну: Kornia (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 16, арк. 15); Kornia (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 22, арк. 22); ліс Корня (2006, Бабій, 9). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-н(я)* від давнього апелятива **коръ*, що відновлюється в колі численного слов'янського лексичного матеріалу, пор. д.-р. *коръ* 'невеликий ліс, чагарник', д.-блр. *керъ, скеръ* 'пеньок, кущ', болг. *кор* 'поле', діал. 'поле на підвищенні', словен. *kar, ker* 'скеля' (Вербич, Ф., 33). Вона вказує на характер рослинності в лісі. Можливо також, що в основі мікротопоніма лежить псл. **kъrnъ(jь)* з мотиваційною ознакою **'нерівний, кривий, випуклий' < і.-є. **(s)ker-* 'гнути; крутити, вертіти' з вокалізмом *о*-ряду в ступені редукції (ПГФ, 223), пор. у цьому зв'язку *корн* 'пік; гостра вершина гори' (СНГТ, 291). У такому разі назва відображає нерівний, горбистий характер поверхні лісу.

Коро́бін[1], -ого; ч.; урочище; між сс. Джурів та Рудники Снят. р-ну; давня назва – *Корабин*: Korabin (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 35, спр. 21); Korabin (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 109, арк. 22); Korobin (1906 (1876), KuK Sn.); Korobin (1933, MT Sn.); Коробін, Корабін (1982, КС, 118); Коробин (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного румунського антропоніма – прізвища колишнього власника землі в урочищі, пор. рум. п-ще *Corobin* < *Corob* (Const., 249) + патронімний суфікс *-in*; б) посесивним утворенням на *-ін* (розмовного варіанта суфікса *-ин*) від антропоніма **Короба* чи **Кораба*, пор. п-ще *Короб* (Експ.), блр. *Кораб* (Бір., 213), похідне п-ще *Коробенко* (СП, 187).

Коро́бін[2], -ого; ч.; горб; сс. Прутівка, Залуччя Снят. р-ну: Korabin (1890, SG, XI, 62); Коробин (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому височіє горб.

Коро́бін[3], -ого; кутки; **1**) с. Джурів Снят. р-ну: Коробін (2010, Експ.); **2**) с. Рудники Снят. р-ну: Коробін (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), на території якого виникли кутки.

Коро́в'ячий Кут, -ого, -а; ч.; куток; с. Прутівка Снят. р-ну: Коров'ячий Кут (2007, КПС, 26). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* 'частина населеного пункту', 'певна частина (кінець) села' (ВТС, 475), а атрибутивним членом – прикметник *коров'ячий*, що вказує на виникнення кутка на колишньому пасовищі, де випасали корів.

Королéва, -ої; ж.; гора; с. Малий Ключів Кол. р-ну; інша назва – *Королівщина* (див. далі): Королева (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Королева (2002, БК[2], 138); Королівщина або Королева (2006, КГ, 19). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Король*, пор. п-ще *Король* (ІФД, 279), або від апелятива *король*. Вона вказує на належність землі на горі в давнину або людині з названим вище прізвищем, або польському королю. Останнє твердження є більш імовірним,

зважаючи на існування варіанта *Королівщина*, який походить від апелятива *королівщина* ʻземля, яка належить *королю*; *королівська* земляʼ.

Королéве, -ого; с.; лісове урочище; с. Делева Тлум. р-ну: Королеве (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(е)* від антропоніма *Король*. Таке прізвище мав лісник Михайло, на честь якого назвали ліс.

Королíвка[1], -и; ж.; кутки; **1**) с. Бабче Бог. р-ну: Королівка (2012, БЛ[5], 247); **2**) с. Княждвір Кол. р-ну: Королівка (1988, КК, 646); Королівка (2006, КВС, 64); **3**) с. Товмачик Кол. р-ну: Королівка (2000, ІТ, 6); Королівка (2006, КВС, 168); Королівка (2011, УШ); **4**) с. Узин Тисм. р-ну; вар. *Каролівка*: Каролівка, Королівка (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *королівка* (діал.) ʻземля, яка належить *королю*; *королівська* земляʼ (Експ.). Вони вказують на те, що кутки виникли на колишніх королівських землях.

Королíвка[2], -и; ж.; поле; с. Космач Бог. р-ну: Королівка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *королівка* (див. вище). Вона вказує на те, що поле колись належало до королівських земель.

Королíвка[3], -и; ж.; кол. фільварок, потім хутір, тепер урочище (поле); с. Незвисько Гор. р-ну: Korolówka (1900, SGG, 215); fw. Korolówka (1926, MT T); Korolówka (1934, SDW, № 21, s. 219); х. Королівка (1947, АТП, 511); Королівка (1961, ІФ АТП[1], 79); Королівка (2002, Левкун, 21); Королівка (2008, УШ); Королівка (2009, ГСС, 12). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *королівка* (див. вище). Вона вказує на те, що фільварок виник на королівських землях або був власністю польського короля.

Королíвка[4], -и, ж.; гора; 284 м; с. Незвисько Гор. р-ну: Королівка (2004, Експ.); Королівка (2012, БЛ[5], 247). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування фільварку (див. вище), що розкинувся на горі.

За розповідями місцевих жителів, гора названа так тому, що в давнину на ній стояв королівський палац, у якому жили польські пани (королі).

Королíвка[5], -и; ж.; кол. хутір, об'єдн. з с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: х. Королівка (1947, АТП, 504); Королівка (1961, ІФ АТП[1], 79). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *королівка* (див. вище). Вона вказує на те, що хутір виник на королівських землях або був власністю польського короля.

Королíвка[6], -и; ж.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 6 км, до Івано-Франківська – 65 км; перша згадка під назвою *Королівщина* 13 березня 1453 року (Миронюк, 3); давні назви – *Королівське Поле*, *Королівщина*: Kroliewskie Polie (1565–1566, ЖУР, I, 60); wies Krolewskie Polie (1564–1566, ЖУР, I, 60); Kroliewskie Polie, alias Królewszczyzna (1654, LWR, 34); we wsi Królewszczyznie (1661–1665, LWR, 86); Korolówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 263); Korolówka (1855, AKKGL, Bl. 49); Korolówka (1933, SDW, № 5, 78); Korolówka Dolna, Korolówka Górna (1938, SDW, № 5, s. 75); Королів (1947, АТП, 507); Королівка (2009, ІФ АТП[7], 162). – Село в давнину називалося, очевидно, *Королівщина*, що є семантичним утворенням від апелятива *королівщина* ʻжалувана королем земляʼ (ВТС[1], 576), ʻземля, яка належить *королю*; *королівська* земляʼ (Експ.), пор. пол. *królewszczyzna* ʻmajątek ziemski króla'. Десь наприкінці XV – на початку XVI ст. воно зникло, мабуть, було повністю знищене завойовниками. Відродившись, отримало за однозвучним мікротопонімом – найменуванням поля, на якому було засноване, назву *Королівське Поле*. В основі цієї назви лежав апелятив *поле* ʻбезліса рівнина; рівний великий простір; ділянка землі, що використовується під посіви' (ВТС, 846), ускладнений атрибутивним членом *королівське*, що вказував на належність топооб'єкта *королю*. У XVII–XVIII ст. найменування села було змінено спочатку знову на *Королівщина*, а пізніше – на *Королівка* < *королівка* з таким самим значенням. Обидві ці назви вказують на те, що село було особистою власністю польського короля або виникло на королівських землях.

Станіславський воєвода Ягодзінський своїм наказом від 1 вересня 1934 р. розділив Королівку на два окремі населені пункти – *Королівку-Долішню* та *Королівку-Горішню*.

У своїй книзі “Rys miasta Kołomyi” Л. Вайґель наводить уривок з актів за 13 березня 1453 р., у яких ідеться про те, що староста Галицький і Коломийський Ян де Ходеч, “помічаючи недоліки й бідність коломийського костелу, на той час свого власного, згідно зі спонуканням і проханням коломийського кс. плебана, йде на поступки, а саме: десяту міру різного збіжжя, що перемелюється в коломийських млинах, дає до параxіального Коломийського костелу й дозволяє десятину зі свого фільварку в селі, названому Королівщиною, яке належить до Коломийського староства…” (Вайґель, 106–107). Отже, із цього тексту можемо зробити висновок, що село існувало вже в першій половині XV ст.

Королівка[7], -и; ж.; кол. фільварки, належали до: **1**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Karoluwka (1900, SGG, 603); Karolówka (1914, GKK); Korolówka (1926, MT H); **2**) с. Драгомирчани Тисм. р-ну, тепер поле *Королівщина*: fw. Królówka (1932, MT S); Королівщина (2008, РДХ, 356). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *королівка* (див. вище). Вони вказують на те, що фільварки виникли на королівських землях або були власністю польського короля. Сучасне найменування поля в с. Драгомирчани є семантичним утворенням від апелятива *королівщина* (див. вище).

Королі́вка[8], -и; ж.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 7 км, до Івано-Франківська – 38 км: Korolówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 208); Korolówka (1855, AKKGL, Bl. 45); Korolówka (1883, SG, IV, 411); Королівка (1947, АТП, 512); Королівка (2009, ІФ АТП[7], 162). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *королівка* (див. вище). Вона вказує на те, що село було особистою власністю польського короля або виникло на королівських землях.

Королі́вка[9], -и; ж.; поточина; л. Селятина п. Солонику л. Млинівки п. Тлумачу п. Дністра; довжина – 3 км; сс. Королівка, Бортники Тлум. р-ну: Korolówka (1855, AKKGL, Bl. 45); Korolówka (1883, SG, IV, 411); Королівка (1979, СГУ, 272). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), через яке протікає поточина.

Королі́вська, -ої; ж.; долина; с. Семаківці Гор. р-ну: Королівська (2012, БЛ[5], 247). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *королівська* ʻяка належить *королю*, до *королівських* земельʼ.

Королі́вське[1], -ого, с.; урочище; с. Маркова Бог. р-ну: Королівське (2012, БЛ[5], 247). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *королівське* (див. вище). Вона вказує на належність урочища в давнину королеві.

Королі́вське[2], -ого, с.; куток; с. Кропивище Кол. р-ну: Королівське (2006, КВС, 79). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування ґрунту, на якому розкинувся куток. В основі мікротопоніма лежить прикметник *королівське* (див. вище). Вона вказує на належність ґрунту в давнину до королівських земель.

Королі́вське[3], -ого, с.; поле; с. Спас Кол. р-ну: Королівське (2006, КВС, 160); Королівське (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *королівське* (див. вище). Вона вказує на належність поля в давнину королеві.

Королі́вщина[1], -и; ж.; куток; с. Кропивище Кол. р-ну: Королівщина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *королівщина* ʻжалувана королем земляʼ (ВТС[1], 576), ʻземля, яка належить королю; королівська земляʼ (Експ.), пор. пол. *królewszczyzna* ‘majątek ziemski króla’. Вона вказує на належність місцевості, на якій виник куток, до королівських земель.

Королі́вщина[2], -и; ж.; гора; с. Малий Ключів Кол. р-ну; інша назва – *Королева* (див. вище): Королівщина, або Королева гора (2006, КГ, 19). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *королівщина* (див. вище). Вона вказує на те, що земля на горі в давнину належала *королю*.

Королівщина[3], -и; ж.; куток; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Королівщина (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся куток.

Королівщина[4], -и; ж.; давнє село біля с. Братківці Тисм. р-ну, тепер, очевидно, вул. Королева: Kroliewszczizna (1578, ŹDz, XVIII/I, 93); Королева (2007, Гетьм., 18). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *королівщина* (див. вище). Вона вказує на те, що село виникло на королівських землях і належало до маєтностей короля.

Корольо́ва, -ої; ж.; куток; с. Грабич Кол. р-ну: Корольова (2006, КВС, 41). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Король*, пор. п-ще *Король* (СП, 187).

Коропе́ць, -пця; ч.; став; м. Тлумач: Koropiec (1855, AKKGL, Bl. 45). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від апелятива *короп* ʻпрісноводна (перев. ставкова) костиста риба родини коропових, що має темно-золоту луску’ (ВТС, 456). Вона вказує на вид риб, яких розводили у ставу.

Коропе́цька, -ої; ж.; гора; с. Будзин Тлум. р-ну: Коропецька (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *коропецька* ʻрозташована біля земель с. *Коропець* (Терн. обл.)’.

Коропе́цький, -ого; ч.; кол. хутір, фільварок, об’єдн. з м. Тлумач; вар. *Коропець*: Koropiecki (1855, AKKGL, Bl. 45); Koropiecki (1883, SG, IV, 414); Koropieckie (1900, SGG, 699); Koropiec (1905 (1874), KuK TT); Na Koropcu (1926, MT T); Koropieckie (1934, SDW, № 24, s. 300); х. Коропецький (1947, АТП, 517); Коропецький (1961, ІФ АТП[1], 79). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *коропецький* ʻрозташований біля ставу *Коропець* (див. вище)’. Її варіант є результатом трансонімізації названого вище гідроніма.

Коро́ст, -а; ч.; кол. поле, потім хутір; с. Ісаків Тлум. р-ну: pole Korost (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 3); Korost (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 82, арк. 20); Корост (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *корост*, *короста* ʻнерівне місце; купиння’ (СНГТ, 291). Вона вказує на рельєф місцевості, на якій було облаштоване поле, а потім виник хутір.

Коро́ставий Горб, -ого, -а; ч.; горб; 342 м; між сс. Кутище, Олеша та Одаї Тлум. р-ну: Korostawy Garb (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 110, арк. 85); Korostawy Garb (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 145, арк. 142); Korostawy horb (1905 (1874), KuK TT). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок’ (ВТС, 191), ʻпідвищена поверхня землі’ (ЕСУМ, І, 561), ʻневисока похила гірка, пагорб’ (Грінч., І, 310), а атрибутивним членом – прикметник *коростáвий* ʻкупинуватий; який має купини” (Експ.), пор. *короста* (див. вище).

Коро́ставий Лан, -ого, -у; ч.; поле; с. Джурків Кол. р-ну: Короставий Лан (2011, УШ); Короставий Лан (2012, БЛ[5], 247). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір оброблюваної землі’ (СУМ, IV, 443), ʻрівне поле’ (Лісняк, 360), а атрибутивним членом – прикметник *коростáвий* (див. вище), що вказує на особоливості поверхні поля.

Коро́ставищі, -ищ; мн.; урочище; с. Олешів Тлум. р-ну: Короставищі (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *коростáвище* ʻмісце, де є *коростú* – нерівні місця, купиння’, пор. *короста* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні урочища.

Коро́сти[1], корост; мн.; ліс; між с. Молодятин Кол. р-ну та смт Ланчин Надв. р-ну: Корости (1998, Мих., 193); Корости (2008, БГ, 14). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *короста* (див. вище). Вона вказує на горбкуватий, купинуватий характер поверхні лісу.

Коро́сти², корост; мн.; урвище; смт Ланчин Надв. р-ну: Корости (1998, Мих., 193). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), у якому знаходиться урвище.

Коростилі́, -ів; мн.; поле; с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Коростилі (2012, БЛ[5], 247). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоні-ма – найменування родини, яка могла володіти колись полем, пор. п-ще *Коростіль* (ІФД, 279; Редько, І, 515); б) утворенням способом плюралізації та онімізації апелятива *коростіль* ʻдеркач’ (ЕСУМ, ІІІ, 42); у такому разі вона вказує на вид птахів, які водилися колись на полі.

Корости́льна¹, -ої; ж.; урочище (поле, земельна ділянка); с. Клубівці Тисм. р-ну; вар. *Коростівна*: Коростівна (1995, ТМН, 20); Коростільна (2005, Карпів, 10). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *коростільна* ʻу якій водиться *коростелі* – деркачі’, пор. *коростіль* (див. вище). Менш імовірною є мотивація цього мікротопоніма прізвищем *Коростіль* (див. вище). Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій давній [*л*] у кінці складу перейшов у [*в*].

Корости́льна², -ої; ж.; річка; п. Дністра; довжина – 10 км, площа басейну – 49 км²; сс. Клубівці, Вільшаниця, Милування, Стриганці, Довге Тисм. р-ну; вар. *Коростильна*, *Коросильна*: przi pothoku rzeczonim Koroszczenskim (1565, ЖУР, ІІ, 149); Korosilna (1883, SG, IV, 415); Korostilna (1925, МТ М); Коросільня (1957, КРУ, 41); Коростильна (1979, СГУ, 273); Коростільна (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (земельної ділянки) (див. вище), з якої витікає річка. Варіанти назви є, очевидно, описками.

Коро́тинче, -ого; с.; узвишшя; між сс. Белелуя та Потічок Снят. р-ну; вар. *Коротинчи*: Korotynczy (1906 (1876), KuK Sn.); Korytyńcze (1933, МТ Sn.); Коротинчи (1982, КС, 119). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на -**je* від антропоніма *Коротинець*, пор. п-ще *Коротин* (СП, 188). Варіант назви відбиває особливості місцевих говірок, у яких ненаголошений [*е*] вимовляється як [*и*].

Коро́тка, -ої; ж.; поле (нива); с. Кутище Тлум. р-ну: Коротка (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *коротка* ʻяка має малу довжину’ (ВТС, 456). Вона вказує на розміри поля.

Коротка́н¹, -у; ч.; гора; 1675,4 м; між сс. Гута Бог. р-ну та Бистриця Надв. р-ну; давня назва – *Боярин*: Bojaryn (1935, МТ Porohy); Короткан (2003, ТК ЦГ); Bojaryn, Korotkan (2006, GUG, mapa 10); Короткан (2006, ГЦСЧ); Bojaryn, Korotkan, ukr. Боярин, Короткан (2008, Gorgany, 266); Короткан (2010, К РР). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування хребта, до складу якого входить гора, пор. хребет *Боярин* (НГПІФ, 35). В основі ороніма лежить антропонім *Бояра* або *Боярин*, пор. п-ща *Бояр* (ППС, 32), *Боярин* (СП, 55). Сучасне найменування гори утворене семантичним способом від апелятива (діал.) *короткан* ʻнизький, невисокий об’єкт’ < *короткий* ʻневисокий, низький’ (ВТС, 456) + суф. *-ан* зі значенням ʻносій ознаки’. Вона вказує на нижчу, у порівнянні з іншими сусідніми орооб’єктами, вершину гори.

Коротка́н², -у; ч.; хребет; між сс. Гута Бог. р-ну та Бистриця Надв. р-ну: Короткан (2003, ДСК, 210). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), що підіймається над хребтом.

Коротка́нська, -ої; ж.; полонина; між сс. Гута Бог. р-ну та Бистриця Надв. р-ну; вар. *Короткан*: połon. Korotkańska (1935, МТ Porohy); Короткан (2003, ДСК, 159); połonina Korotkańska (2006, GUG, mapa 10); połonina Korotkańska (2008, Gorgany, 241); пол. Коротканська (2010, К РР). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *коротканська* ʻяка розміщена, розкинулася на горі *Короткан* (див. вище)’. Варіант назви є результатом трансонімізації названого вище ороніма.

Коро́тке, -ого; с.; поле; с. Сілець Тисм. р-ну: Коротке (2002, СНЧ, 41). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *коротке* (див. вище). Вона вказує на розміри поля.

Коро́ткий Ґрунь, -ого, -я; ч.; хребет; с. Манява Бог. р-ну: Krótki Groń (1935, MT Porohy). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ґрунь* зі значенням ʻгірський хребетʼ (Мар., 225), а атрибутивним членом – прикметник *короткий* (див. вище), що вказує на розміри хребта.

Коро́ткі Го́ни, -их, -ів; мн.; поля; **1**) с. Семаківці Гор. р-ну: Короткі Гони (2012, БЛ[5], 247); **2**) с. Стрільче Гор. р-ну: Короткі Гони (2012, БЛ[5], 247). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гони*, мн. від *гін* ʻсмуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін); українська старовинна народна міра довжиною від 60 до 120 сажнів' (ВТС, 182, 191), а атрибутивними членами – прикметник *короткі* (див. вище), що вказує на розміри полів, пор. *Довгі Гони*, *Середні Гони*.

Ко́ротні, -ів; мн.; урочище; с. Кунисівці Гор. р-ну: Коротні (2008, УШ). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *коротень* ʻкороткий об'єктʼ (Експ.). Вона вказує на розміри урочища.

Коротю́х, -у; ч.; поля; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Коротюх (2011, МП); **2**) с. Підвербці Тлум. р-ну: Коротюх (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *коротюг*, *коротюх* ʻкороткий гінʼ (Бучко, 81), ʻкороткий ланʼ (Експ.). Вони вказують на розміри полів.

Коротюхи́[1], -ів; мн.; урочища (поля); **1**) с. Семаківці Гор. р-ну: Korotiuchi (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 294, арк. 25); Korotiuchy (1880, KuK JCz.); **2**) смт Гвіздець Кол. р-ну: Korotiuchy (1906 (1876), KuK K); **3**) с. Грабич Кол. р-ну: Коротюхи (2006, КВС, 41); **4**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Коротюхи (2006, КВС, 126); **5**) с. Бучачки Снят. р-ну: Коротюхи (2012, БЛ[5], 247); **6**) с. Гончарів Тлум. р-ну: pole Korociuchi (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 216, арк. 6); Коротюхи (2011, УШ). – Назви утворені, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *коротюх* (див. вище). Вони вказують на розміри полів. Менш імовірною є мотивація цих топооб'єктів однозвучними родинними назвами, оскільки прізвища чи прізвиська *Коротюх* не засвідчені жодними відомим нам джерелами.

Коротюхи́[2], -ів; мн.; пасовища; **1**) Балинці Снят. р-ну: Коротюхи (2012, БЛ[5], 247); **2**) с. Красноставці Снят. р-ну: Коротюхи (2012, БЛ[5], 247). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *коротюх* (див. вище). Вони вказують на розміри пасовищ.

Коротюхи́[3], -ів; мн.; кол. фільварок, нал. до с. Гончарів Тлум. р-ну: Korotiuchy (1900, SGG, 215). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), на якому було засновано хутір.

Кортюхи́[1], -ів; мн.; поля; **1**) с. Виноград Гор. р-ну: Кортюхи (1988, КК, 594); **2**) с. Балинці Снят. р-ну; вар. *Коротюхи*; Korotiuchy (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 69, арк. 208); Korotiuchi (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 43, арк. 76); Кортюхи (2003, УШ); Коротюхи (2012, БЛ[5], 247); Кортюхи (2012, НПС, 39); **3**) с. Устя Снят. р-ну: Кортюхи (2012, НПС, 249). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *кортюх*, що є фонетичним варіантом від *коротюх* (див. вище). Вони вказують на розміри полів.

Кортюхи́[2], -ів; мн.; куток; с. Залуччя Снят. р-ну: Кортюхи (2004, Ром., 12); Кортюхи (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля, на якому був започаткований куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *коротюхи*, *кортюхи* (див. вище).

Корча́ва, -ої; ж.; поточина; пр. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; с. Ліски Кол. р-ну: Korczawa (1855, AKKGL, Bl. 49); Korszawa (1884, SG, V, 312); Корчава (2011, УШ). –

Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *корчава* ʻзаросла *корчами* – кущами’, пор. *корч* ʻкущ’ (ВТС, 457). Вона вказує на характер рослинності навколо поточини.

Корчи́жне[1], -ого; с.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Корчижне (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *корчижне* ʻзаросле *корчами* – кущами’, пор. *корч* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Корчи́жне[2], -ого; с.; потічок; пр. Дубівця п. Пруту л. Дунаю; с. Іллінці Снят. р-ну: Корчижне (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потічок.

Ко́рчі[1], -ів; мн.; пасовище; с. Забережжя Бог. р-ну: Корчі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *корч* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на пасовищі.

Ко́рчі[2], -ів; мн.; лісові урочища; **1**) с. Жукотин Кол. р-ну: Корчі (2006, КВС, 49); **2**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Корчі (1998, Мих., 193). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *корч* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Ко́рчі[3], -ів; мн.; урочище над р. Бистриця-Надвірнянська; с. Березівка Тисм. р-ну: Корчі (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *корч* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Ко́рчі[4], -ів; мн.; куток; с. Гостів Тлум. р-ну: Корчі (2009, НСГ, 9). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *корч* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в давнину території, на якій виник куток.

Корчі́вка[1], -и; ж.; кутки; **1**) с. Кунисівці Гор. р-ну: Корчівка (2008, УШ); **2**) с. Скопівка Кол. р-ну: Корчівка (2006, КВС, 145); **3**) с. Балинці Снят. р-ну: Корчівка (2010, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *корчівка* ʻмісце, де викорчувано ліс’ (ВТС, 457). Вона вказує на те, що кутки виникли на місцях, очищених від кущів і дерев.

Корчі́вка[2], -и; ж.; поля; **1**) с. Лука Гор. р-ну: Корчівка (2012, Експ.); **2**) с. Турка Кол. р-ну: Korczówka (1906 (1876), KuK K); Korczówka (1933, MT K); **3**) с. Ісаків Тлум. р-ну: Корчівка (2012, Експ.); **4**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Корчівка (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *корчівка* (див. вище). Вони вказують на характер очищення полів у давнину від кущів і дерев.

Корчі́вка[3], -и; ж.; гора; с. Кутище Тлум. р-ну: Корчівка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *корчівка* (див. вище). Вона вказує на те, що гора колись була очищена від кущів і дерев.

Корчі́вка[4], -и; ж.; ліс; с. Сокирчин Тлум. р-ну: Корчівка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *корчівка* (див. вище). Вона вказує на те, що ліс виріс на місці колишнього корчунку.

Корчі́вна, -ої; ж.; урочище; с. Чернятин Гор. р-ну: Корчівна (1996, ІЧ, 19); Корчівна (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *корчівна* ʻвикорчувана’ (Експ.). Вона вказує на характер очищення поверхні урочища від кущів і дерев.

Корчма́, -и; ж.; куток; с. Чернятин Гор. р-ну: Корчма (1996, ІЧ, 11). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *корчма* ʻу дореволюційній Україні – шинок, заїзд, де продавалися спиртні напої’ (ВТС, 457). Вона вказує на те, що куток розкинувся на місцевості, де на початку ХХ ст. був шинок, який належав поміщику Кону.

Корчме́нська, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Рудники Снят. р-ну; вар. *Корчмарська*: Корчменська (2011, УШ); Корчмарська (2012, НПС, 196). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *корчменська*, *корчмарська* ʻна якій є *корчма* – шинок, заїзд, де продавалися спиртні напої’, пор. *корчма* (див. вище). Вона вказує на те, що на цій вулиці на початку ХХ ст. був єдиний на все село такий заклад.

Ко́рчми, корчм; мн.; куток; с. Матеївці Кол. р-ну: Корчми (2011, УШ). – Назва

утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *корчма* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку колись стояли шинки єврея Хуни.

Ко́рчмище, -а; с.; куток; с. Великий Ключів Кол. р-ну; вар. *Коршмище*: Коршмище (2006, КГ, 18); Корчмище (2012, БЛ[5], 247). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *корчмище* (розм. – *коршмище*) ʻмісце, де була *корчма*ʼ (Худ.[2], 125). Вона вказує на місце виникнення кутка.

Корчо́вані, -я; с.; урочище (поле); с. Стриганці Тисм. р-ну: Корчовані (2011, Осташі). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *корчовані* (діал.) ʻкорчунок; очищена від пнів і корчів ділянка, де колись були дерева й кущіʼ (Експ.). Вона вказує на спосіб очищення поля від кущів і дерев.

Корчо́ванка[1], -и; ж.; ліси; **1**) с. Грабовець Бог. р-ну; вар. *Корчуванка*: Корчованка, Корчуванка (2011, УШ); **2**) с. Олеша Тлум. р-ну: ліс Корчованка (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *корчованка* (діал.) ʻкорчунок; очищена від пнів і корчів ділянка, де колись були дерева, кущіʼ (Експ.), пор. бойк. *корчовати* ʻкорчувати' (Онишк., І, 379), *корчувати* ʻочищати від пнів, корчів ділянку, де колись були дерева, кущіʼ (ВТС, 457). Вони вказують на те, що ліси виросли на розкорчованих колись місцях.

Корчо́ванка[2], -и; ж.; урочища (поля); **1**) с. Хмелева Гор. р-ну: Корчованка (2008, УШ); **2**) с. Бортники Тлум. р-ну; вар. *Корчуванка*: Корчованка, Корчуванка (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *корчованка* (див. вище). Вони вказують на характер очищення полів від кущів і дерев.

Корчо́ванка[3], -и; ж.; кол. куток, тепер урочище; с. Гринівці Тлум. р-ну: Karczowanka (1926, МТ Т); Корчованка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *корчованка* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на розкочованому колись місці.

Корчо́ванка[4], -и; ж.; присілок; с. Олеша Тлум. р-ну: Korczowanka (1934, SDW, № 24, s. 297); Корчованка (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *корчованка* (див. вище). Вона вказує на те, що присілок виник на розчищеній від пнів і корчів ділянці.

Корчо́ванка[5], -и; ж.; гора; с. Пужники Тлум. р-ну: Корчованка (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *корчованка* (див. вище). Вона вказує на характер очищення поверхні гори від кущів і дерев.

Корчови́й, -ого; ч.; потік; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 5 км; сс. Дзвиняч, Підгірʼя Бог. р-ну; вар. *Корчавий*: Korczowy (1855, AKKGL, Bl. 44); Korczowy (1880, KuK S); Korczowy potok (1880, SG, I, 512; 1883, SG, IV, 394); Корчовый, Korczowy (1917, Машт., ДБ, 19); Korczowy (1932, MT S); Корчовий (1979, СГУ, 274); Korczawy (2000, PBWG, 130). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *корчовий* ʻякий протікає в *корчах* – у кущах; зарослий корчамиʼ, пор. гуц. *корч* ʻкущʼ (МСГГ, 84). Вона вказує на природні особливості терену, з якого витікає потік.

Корчови́й Кава́лок, -ого, -лку; ч.; урочище; с. Боднарів Кол. р-ну: Корчовий Кавалок (1998, ЕКол., ІІ, 78). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кавалок* (розм.) ʻте саме, що шматокʼ (ВТС, 409), а атрибутивним членом – прикметник *корчовий* (див. вище), що вказує на характер рослинності в урочищі.

Корчуни́, -ів; мн.; урочище; с. Пороги Бог. р-ну: Корчуни (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка проживала колись в урочищі, пор. п-ще *Корчун* (Редько, І, 518). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *корчун* (діал.) зі значенням ʻкорчунок; місце, де викорчувано лісʼ.

Корчу́нки, -ів; мн.; пасовище; с. Копачинці Гор. р-ну: Корчунки (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *корчунок* ʻочищена від пнів, корчів ділянка, де колись були дерева,

кущі’ (Експ.), ‘місце, де викорчувано ліс’ (ЕСУМ, ІІІ, 45), ‘викорчуване місце; корчівка’ (Худ.[2], 126), зах.-пол. *korczunok* ‘поле на місці викорчуваного лісу’ (СЗПГ, І, 244), вол. *корчунок* ‘випалене місце в лісі’ (СНГТВ, 47). Вона вказує на характер очищення землі на пасовищі від кущів і дерев.

Корчу́нковий, -ого; ч.; потік; п. Дністра; довжина – 1,5 км; с. Копачинці Гор. р-ну: Корчунковий (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *корчунковий* ‘який витікає з пасовища *Корчунки* (див. вище)’.

Корчу́нок[1], -нку; ч.; ліс; с. Хмелева Гор. р-ну: Корчунок (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *корчунок* (див. вище). Вона вказує на те, що ліс виріс на викорчуваній колись місцевості.

Корчу́нок[2], -нку; ч.; урочища (поля); **1**) с. Копачинці Гор. р-ну: Корчунок (2012, Експ.); **2**) с. Казанів Кол. р-ну: Корчунок (2006, КВС, 61); **3**) с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Корчунок (1995, ТМН, 15); Корчунок (2000, Ост., 9); **4**) с. Козина Тисм. р-ну: Корчунок (1995, ТМН, 23); Корчунок (2012, Експ.); **5**) с. Антонівка Тлум. р-ну: Корчунок (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *корчунок* (див. вище). Вони вказують на характер очищення поверхонь урочищ від кущів і дерев.

Ко́ршів, -ева; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 35 км, до Івано-Франківська – 48 км: *Korssow (z... Korssowa, 1410, AGZ, VI, 336); Korsow (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Korszow seu Kazanow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Korszow villa (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Korszow seu Kazanow (1660, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 152, с. 17); Korszów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 184); Korszów (1855, AKKGL, Bl. 49); Korszów, Nowy i Stary (1883, SG, IV, 424); Коршів (1947, АТП, 508); Коршів (2009, ІФ АТП[7], 162). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Корш*, пор. давнє особове ім’я *Коршъ* (Мор., 102), ст.-п. *Karsz* (Шульг., ОВ, 69), рос. п-ще *Корш* (Худ., 122). Цей антропонім походить, на думку М. Л. Худаша, від *Корсъ* (з чергуванням приголосних [*с*] // [*ш*]), що виник у результаті скорочення первісного варіанта **Корисъ* < *Корославъ* (Худ., 121–122).

Ко́ршівка, -и; ж.; кол. хутір, об’єдн. з с. Коршів Кол. р-ну: Korzowka (1658, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 19, ф. 4). – Назва утворена за допомогою демінутивного суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Коршів* (див. вище), біля якого виник хутір.

Коршівщина, -и; ж.; ліс; між сс. Коршів та Лісна Слобідка Кол. р-ну; давня назва – *Коршовецький*, вар. *Коршівський*: Korszowszczyzna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 184, арк. 6); Korszowiecki (1933, МТ К); Коршівський (2010, Досин, 22); Коршівщина (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від прикметника *коршівський* ‘який належить до с. *Коршів* (див. вище)’. Варіанти назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметників *коршовецький*, *коршівський* з таким самим значенням.

Ко́ршмище, -а; с.; горб; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Коршмище (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *коршмище* ‘місце, де була *коршма*, *корчма*’, пор. бойк. *коршма* ‘корчма’ (Онишк., І, 380). Вона вказує на те, що на горбі був колись такий заклад. Можливо також, що цей оронім є результатом трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. *Корчмище*), що розкинувся на схилі горба.

Косаки́в, -ового; ч.; куток, нал. до с. Милування Тисм. р-ну: Kosaków (1934, SDW, № 24, s. 300). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Косак*, пор. п-ще *Косак* (ІФД, 280).

Косачі́в[1], -евого; ч.; урочище (поле); с. Мала Кам’янка Кол. р-ну: Kosaczów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 274, арк. 14); поле Косачів (1877 (2008), Вайгель, 27); Kozaczówa (1933, МТ Коł.), Косачів (2006, КВС, 92). – Назва є посесивним утворення на *-ів* від антропоніма *Косач*, пор. п-ще *Косач* (ПЗУ, 289; Богдан, 135).

Як стверджує Л. Вайґель, на полі Косачів 15 вересня 1485 року молдавський господар Стефан склав клятву вірності польському королю Казимирові Ягеллончику. На честь

цього тут 1877 року спільним коштом мешканців Коломиї та околиць був поставлений кам'яний пам'ятник у вигляді гострого стовпчика заввишки 4 м 32 см (14 стоп) з написом: "На цьому місці 1485 року Казимир Ягеллончик, польський король, В. Г. литовський, приймав клятву вірності у господаря Волохії і Мультан Стефана" (Вайґель, 27).

Косачів², -евого; ч.; кол. хутори, об'єдн. з: **1**) м. Коломия: Kozaczów (1900, SGG, 293); Косачів (1988, КК, 38); Косачів (2011, Експ.); **2**) с. П'ядики Кол. р-ну: Kozaczów (1900, SGG, 295); Kozaczów (1933, MT K); Косачів (1961, ІФ АТП[1], 79). – Назви виникли, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – давнього найменування річки *Косачівка* (див. далі), на берегах якої розкинулися хутори.

Косачі́вка, -и; ж.; річка; п. Добровідки (Коломийського) л. Пруту л. Дунаю; довжина – 21,6 км, площа басейну – 34,5 км²; сс. Мала Кам'янка, П'ядики, м. Коломия; давні назви – *Косачів Потік*, *Косачів*: Kozaczów (1855, AKKGL, Bl. 49); Kozaczów potik (1881, SG, II, 79; 1883, SG, IV, 535); Kozaczów (1906 (1876), KuK K); Kozaczówka (1933, MT Koł.); Косачевка (1963, WRG, II, 470); Косачівка (1979, СГУ, 274–275); Косачівка (2006, КВС, 71). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течієюʼ (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річкаʼ (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долинаʼ (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – мікротопонім – найменування урочища *Косачів* (див. вище), з якого витікає річка. Форма *Косачів* з'явилася в результаті еліпсису опорного компонента давньої назви. Сучасне найменування річки є суфіксальним дериватом на *-к(а)* від вихідного *Косачів*.

Косиці́, -иць; мн.; нива; с. Гута Бог. р-ну: Косиці (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *косиця* (діал.) ʻквіткаʼ (ГГ, 102), ʻгородня квітка, якою дівчата прикрашують волоссяʼ (Онишк., I, 380). Вона вказує на те, що на ниві буйно ростуть квіти.

Ко́сівка[1], -и; ж.; кол. хутір, нал. до смт Чернелиця Гор. р-ну: Kosówka (1880, SG, I, 817); Косівка (2001, Проц., 35). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Кос*, пор. давня особова назва *Косъ* (Мор., 103), п-ще *Кос* (ІФД, 279; СП, 188; ПЗУ, 289).

Ко́сівка², -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Марківці Тисм. р-ну: folwark Kosówka (1934, SDW, № 24, s. 295). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Кос* (див. вище).

Косма́цьке, -ого; с.; пасовище; с. Росільна Бог. р-ну: Космацьке (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *космацьке* ʻяке належить громаді с. *Космач* (див. далі) або окремим його жителямʼ.

Косма́ч, -а; ч.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 22 км, до Івано-Франківська – 35 км: Markowka alub Kosmacz (1669, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 19, ф. 4); Kosmacz (1717, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 19, ф. 4); Kosmacz (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 14); Kosmacz (1883, SG, IV, 464); Космач (1947, АТП, 516); Космач (2009, ІФ АТП[7], 163). – Поселення в давнину називалося, очевидно, *Марківка*, що є суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від антропоніма *Марко*, пор. особове ім'я *Марко* (СУІ, 216), п-ще *Марко* (СП, 228). Десь у XVII ст. ця назва була замінена на *Космач* за давнім найменуванням ближньої гори, що тепер зветься *Космачора* (див. далі), пор. pod horu Kosmacz" (1422, РА, 78). В. О. Яцій пов'язує цей ойконім з гідронімом – найменуванням потоку *Космач* (л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю), що сумнівно насамперед через значну віддаленість цих об'єктів один від одного. Він також розглядає його як метафоричне утворення від апелятива *космач* ʻтой, хто має розтріпане волоссяʼ (Яцій², 150). Однак таке трактування підходить швидше для назви гори, ніж для найменування села.

Космачі́вка, -и; ж.; кол. хутір, об'єдн. з с. Космач Бог. р-ну, тепер його присілок: Kosmaczówka (1934, SDW, № 22, s. 238); Kosmaczówka (1935, MT N); Космачівка (1947, АТП, 516); Космачівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від ойконіма – найменування села *Космач* (див. вище), біля якого виник хутір.

Косма́чка, -и; ж.; гора; 782 м; між сс. Космач і Кривець Бог. р-ну: Kosmaczka (1883, SG, IV, 464); Kosmaczka (1906 (1880), KuK N); Kosmaczka (1913, GKS); Kosmaczka (1935, MT N); Клева (2002, ТК Кал.); Космачка (1985, АСЗ, ІІ, 805). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Космач* (див. вище), біля якого височіє гора.

Космачо́ра, -и; ж.; гора; 756,8 м; сс. Міжгір'я, Космач Бог. р-ну; давня назва – *Космач*: Kosmacz (1422, PA, 79); Kosmaczara (1855, AKKGL, Bl. 44); Kośmiczara (1882, SG, III, 726); Kośmiczara (1913, GKS); Космичара (1983, ТК П); Космачора (2003, Експ.); Космачора (2011, УШ). – Давня назва є, очевидно, семантичним утворенням від зниклого апелятива *kosmač*, що метафорично означав 'трава, ліс, рослинний покрив' (Жел., 29). У такому разі вона вказувала на характер рослинності на горі. Можливе також її утворення за допомогою посесивного суфікса *-*jь* від антропоніма *Космак* < *космак* 'той, хто має розтріпане волосся' (СЗПГ, І, 245), пор. також п-ще *Космач* (ІФД, 280). Сучасна форма ороніма утворена за допомогою рум. суфікса *-ior(a)* зі зменшувально-пестливим значенням від вихідного *Космач*.

Косови́ще, -а; с.; поле; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Косовище (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *косовище* 'місце, де косять траву' (Експ.). Вона вказує на призначення поля.

Косо́вська Гора́, -ої, -и; ж.; горб; між смт Отинія та с. Угорники Кол. р-ну: Косовська (гора) (1998, От., 16); Косовська Гора (2006, КВС, 116); Косовська Гора (2008, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Косовська*, що вказує на належність горба в давнину родині *Косовських*, пор. п-ще *Косовський* (СП, 189).

Косогі́р, -ору; ч.; горб; с. Милування Тисм. р-ну: Косогір (2004, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *косогір* 'схил гори чи підвищення' (Мар., 232). Вона вказує на форму горба.

Косоло́твин, -а; ч.; кол. хутір, нал. до м. Тлумач: Kosołotwin (1855, AKKGL, Bl. 45). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма **Косолотва* (Бучко, 81). Можливо також, що вона виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища чи поля, на якому був започаткований хутір. В основі мікротопоніма в такому разі лежить давній прийменниково-апелятивний комплекс *къ солотвинъ*, пор. ст.-укр. *солотвина* 'соляне джерело' (ССУМ, ІІ, 368).

Костащуко́ва, -ої; ж.; луг; с. Русів Снят. р-ну: Костащукова (2012, БЛ[5], 247). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Костащук*, пор. п-ще *Костащук* (ІФД, 280).

Ко́стева, -ої; ж.; пасовище; с. Русів Снят. р-ну: Костева (2012, БЛ[5], 247). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Кость*, пор. пор. особове ім'я *Кость* < *Костянтин* (СУІ, 182).

Ко́стева Лото́ка, -ої, -и; ж.; поле; с. Діброва Тлум. р-ну: Костева Лотока (2012, БЛ[5], 247). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лотока* (діал.) 'улоговина', пор. *лотік* 'відкритий жолоб для стікання води, зсипання чого-небудь; (мн.) канали на водяному млині, греблі тощо, якими тече вода' (ВТС, 496), а атрибутивним членом – прикметник *Костева*, що вказує на належність поля *Костеві*, пор. особове ім'я *Кость* (див. вище).

Ко́стеви, -их; мн.; куток; с. Манява Бог. р-ну: Костеви (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. особове ім'я *Кость* (див. вище).

Ко́стево, -ого; с.; поля; **1**) с. Молодятин Кол. р-ну: Костево (2008, БГ, 14); **2**) с. Слобода Кол. р-ну: Костево (2012, БЛ[5], 247). – Назви є посесивними утвореннями на *-ев(о)* від антропоніма *Кость* (див. вище).

Костинюко́ва Лева́да, -ої, -и; ж.; поле (сінокіс); с. Іллінці Снят. р-ну: Костинюкова Левада (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *левада* ʻприсадибна ділянка землі з сінокосом, городом та плодовим садом або іншими деревами' (ВТС, 482), ʻнизовина, поросла травою (іноді біля річки)' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Костинюкова*, що вказує на належність поля в давнину *Костинюку*, пор. п-ще *Костинюк* (ІФД, 280).

Костю́шина Гора́, -ої, -и; ж.; горб; с. Марківка Кол. р-ну: Костишина Гора (2006, КГ, 20). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Костишина*, що вказує на належність горба *Костисі*.

Костю́шино, -ого; с.; поле; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Костишино (2012, БЛ[5], 247). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(о)* від андроніма *Костиха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Кость* (див. вище).

Ко́стів, -евого; ч.; яр; с. Кубаївка Надв. р-ну: Костів (1998, Мих., 193). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Кость*, пор. особове ім'я *Кость* (див. вище).

Ко́стіве, -евого; с.; поле; с. Кричка Бог. р-ну: Костіве (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів(е)* від антропоніма *Кость* (див. вище).

Ко́стів Звір, -евого, звору; ч.; яр; с. Кричка Бог. р-ну: Костів Звір (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *звір* ʻдолина потоку чи ріки в горах; міжгір'я, ущелина, вузька долина між горами (перев. з джерелом); гірське джерело, потік; непрохідне місце, провалля' (ГГ, 81; Hr., 53), а атрибутивним членом – прикметник *Костів*, що вказує на належність яру *Костеві*, пор. особове ім'я *Кость* (див. вище).

Ко́стів Сад[1], -евого, -у; ч.; сад; с. Луквиця Бог. р-ну: Костів Сад (2004, НПЛ, 20). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *сад* ʻспеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощо' (ВТС, 1094), а атрибутивним членом – прикметник *Костів*, який вказує на те, що цей топооб'єкт висадив *Кость*.

Ко́стів Сад[2], -евого, -у; ч.; джерело; с. Луквиця Бог. р-ну: Костів Сад (2004, НПЛ, 20). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування саду (див. вище), у якому знаходиться джерело.

Про сад і джерело серед місцевих жителів побутує цікавий переказ. У ньому йдеться про те, що колись син багатого мельника Кость полюбив наймичку свого батька – ласкаву, як тихий літній день, Олесю. Три літа любилися молоді. Найчастіше зустрічалися вони біля джерела на схилі гори. Бачила те стара мельничиха та мовчала, бо нагледіла для сина багачку Магду.

Наче грім, прибила звістка Олесю про те, що сватає Кость дочку багатія, що весілля буде восени, що вже заручилися молоді. Не витримала Олеся й кинулася з великої кручі у воду.

На руках виніс Кость свою кохану до джерельця. Там і поховав, а на могилі посадив яблуньку. Кожної весни саджав там дерева, аж поки на кручі не розрісся пишний сад, який назвали *Костевим*.

Уже й пнів не залишилося з того саду. Проте діти й внуки Костеві насаджували молоді дерева. І сад молодів, наливався плодами. Недавно помер і Костів правнук, теж Кость. А сад залишився у володінні дітвори, яка з весни до пізньої осені бавиться в ньому. Джерело ж несе свою воду в Лукву-ріку (НПЛ, 20).

Костівське, -ого; с.; лісове урочище; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Костівське (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Кость* (див. вище).

Костíльники, -ів; мн.; поле; с. Стриганці Тисм. р-ну: Костільники (2012, БЛ[5], 247). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, володіла колись полем, пор. п-ще *Костельник* (Редько, I, 521).

Костре́бина, -ої; ж.; урочище; між сс. Олеша та Тарасівка Тлум. р-ну: Kostrzebina (1905 (1877), KuK TT). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Костреба*, пор. п-ще *Костриба* (ІФД, 280).

Костьо́л, -а; ч.; куток; с. Турка Кол. р-ну: Костьол (2012, БЛ[5], 247). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *костьол* ʻримо-католицький храмʼ (ВТС, 458). Вона вказує на те, що куток розкинувся на місцевості, де була така культова споруда.

Костюко́ва Гора́[1], -ої, -и; ж.; горб; с. Рошнів Тисм. р-ну: Костюкова Гора (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʻпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Костюкова*, що вказує на проживання на горбі родини *Костюка*, пор. п-ще *Костюк* (ІФД, 281).

Костюко́ва Гора́[2], -ої, -и; ж.; куток; с. Рошнів Тисм. р-ну: Костюкова Гора (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Костюко́вий, -ого; ч.; яр; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Костюковий (1998, Мих., 193). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(ий)* від антропоніма *Костюк* (див. вище).

Костянту́нівка, -и; ж.; кол. село, пізніше нім. колонія, тепер хутір, об'єдн. із с. Терновиця Тисм. р-ну; давня назва – *Константинів*: Constantino(w) (1392, ZDM, VI, 101); Constantinow (1578, ŹDz, XVIII/I, 86); Konstantinówka (1855, AKKGL, Bl. 45); kolonia Konstantynówka (1883, SG, IV, 364); Konstantinówka (1900, SGG, 695); Konstantinówka (1905 (1874), KuK TT); Konstantynówka (1926, MT T); х. Костянтинівка (1947, АТП, 512); Костянтинівка (1961, ІФ АТП[1], 79). – Давня назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Костянтин*, *Констянтин*, пор. ст.-укр. особова назва *Костантинъ* (ССУМ, I, 494). Сучасне найменування утворене за допомогою суфікса *-к(а)* від давньої назви.

Костячку́, -ів; мн.; куток; с. Міжгір'я Бог. р-ну: Костячки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка проживала колись на кутку, пор. п-сько *Костячко* (Експ.).

Косю́бина, -ої; ж.; гора; с. Грабовець Бог. р-ну: Косюбина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Косюба*, фонетичного варіанта від *Коцюба*, пор. п-ще *Коцюба* (ІФД, 282).

Коте́л[1], кітла; ч.; поле; с. Джурків Кол. р-ну: Котел (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *котел* ʻзаглиблення земної поверхні круглої форми; долинка на гірському пасовищі; гірська впадинаʼ (Мар., 232). Вона вказує на рельєф поверхні поля.

Коте́л[2], кітла; ч.; куток; с. Марківка Кол. р-ну: Котел (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *котел* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні кутка.

Коте́л[3], кітла; ч.; куток; с. Молодятин Кол. р-ну: Котел (2008, БГ, 14). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *котел* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні урочища.

Котикі́вка, -и; ж.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 1 км, до Івано-Франківська – 79 км; до 1939 року – куток міста Городенка; давня назва – *Котелківка*: Kotełkuwka (1773, ЛЦДІА, ф. 146, оп. 16, спр. 812, с. 1–15); Kotełkówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 16, спр. 1215, с. 62–63 зв.); Котиківка (1947, АТП, 503); Котиківка (2009, ІФАТП[7], 163). – Давня назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) утворенням

за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Котелків*, пор. прізвищева назва *Kotełków*, що фіксується в селі в II пол. XVIII ст. (див. ЛЦДІА, ф. 146, оп. 16, спр. 812, с. 13 зв.); б) утворенням за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Котелко*, пор. поширене в цій місцевості п-ще *Котелко* (ТД Г, 59). Десь у I пол. XIX ст. назва трансформувалася, очевидно, під впливом якихось екстралінгвальних факторів у *Котиківка*, що є суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від антропоніма *Котик*, пор. відоме в Городенці п-ще *Котик* (ТД Г, 59).

За розповідями місцевих жителів, село перейменували на *Котиківка* на честь зятя його засновника Котелка, який мав прізвище *Котик* і був дуже авторитетним серед селян.

Ко́тикові Бу́чки, -их, -ів; мн.; урочище; с. Кричка Бог. р-ну: Котикові Бучки (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *бучки* ʻмолодий буковий ліс; букові насадженняʼ, пор. гуц. *бучка* ʻбуковий ліс' (ГЛЕ, 268–269), а атрибутивним членом – прикметник *Котикові*, що вказує або на належність землі в урочищі в давнину *Котику*, або на його тут проживання, пор. п-ще *Котик* (див. вище).

Котиле́бина, -и; ж.; пасовище; с. Долина Тлум. р-ну: Котилебина (2011, УШ); Котилебина (2012, БЛ[5], 247). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *котелебина* ʻневелике заглибленняʼ (Мар., 232). Вона вказує на рельєф поверхні пасовища.

Котіжка, -и; ж.; гора; с. Маркова Бог. р-ну: Kotyszka (1935, MT N); Котіжка (2008, Експ.); Котіжка (2011, УШ). – Назва, очевидно, утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Котега*, пор. п-сько *Котега* (Експ.).

Котíльниця, -і; ж.; урочища; **1**) с. Саджавка Надв. р-ну: Котільниця (1975, АСЗ, I, 845); Котільниця (1986, ІГ, III, 113); **2**) с. Тростянець Снят. р-ну; вар. *Котільниці*: Котільниці, Котільниця (2011, УШ). – Назви неоднозначні щодо походження. Вони можуть бути: а) семантичними утвореннями від апелятива *котільниця* (розм. – *котільниці*) ʻмісце, де паслися й котилися вівціʼ (Експ.); б) суфіксальними утвореннями на *-иц(я)* від прикметника *котільний* ʻякий має ями з водою; який має ґрунт, поритий дикими свинями; який має болотистий ґрунтʼ, пор. *котиль*, *котіль* ʻзаглиблення в ґрунті від ніг худоби, в якому збирається вода; яма, заглиблення з водою; драговина; місце, порите дикими свинями; вимʼяте кимось місце в житіʼ (СЗПГ, I, 247); в) суфіксальними утвореннями на *-иц(я)* від прикметника *кокільний* (з характерною для місцевих говірок заміною мʼякого [*т'*] на помʼякшений [*к'*]) ʻіз заростями *кокілю* – кукілюʼ, пор. *кокіль* (бот.) ʻкукільʼ (Смик, 193). Які з цих лексем стали мотивуючими для цих назв, встановити достеменно тепер важко. Варіант назви в с. Тростянець відбиває особливості місцевої говірки, у якій іменники першої відміни з мʼяким приголосним основи мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

За народним переказом, назва урочища в с. Парище походить від того, що тут колись підірвали бункер боївки УПА. На його місці в результаті вибуху утворилася велика заглибина, подібна на котел. Місцеві жителі назвали її котільницею.

Кото́ва, -ої; ж.; криниця; с. Хотимир Тлум. р-ну: Котова (1973, Кобил., 272). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Кіт*, пор. п-ще *Кіт* (ІФД, 269).

Котови́ця, -і; ж.; урочище; с. Хмелева Гор. р-ну: Котовиця (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *котовиця* (бот.) ʻконюшина польоваʼ (Експ.). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Ко́тур, -а; ч.; куток; с. Єзупіль Тисм. р-н: Котур (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чоловіка, який започаткував куток або проживав колись на ньому, пор. п-ще *Котур* (ТСЛ, 342).

Ко́хманка, -и; ж.; дорога, що веде до с. Старуня; с. Монастирчани Бог. р-ну: Кохманка (2005, НМ, 7); Кохманка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма – прізвища *Кауфман*, яке мав німець, власник озекеритної компанії в Старуні, за наказом якого впорядкували

дорогу. Сучасне звучання назви з'явилося під впливом розмовного мовлення.

Ко́хтин, -ого; ч.; ліс; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Кохтин (1998, Мих., 193). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Кохта*, пор. п-ще *Кохта* (ПЗУ, 296)

Коца́бина, -ої; ж.; кутки; **1**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Коцабина (1965, ІФ АТП[2], 49); Коцабина (2006, КВС, 88); Коцабина (2011, УШ); **2**) с. Станіславівка Кол. р-ну: Kocabina (1933, МТ К). – Назви є посесивними утвореннями на *-ин(а)* від антропоніма *Коцаба*, пор. п-ще *Коцаба* (ТД КР, 85).

Коцано́ва, -ої; ж.; урочище (млака); с. Колінці Тлум. р-ну: Коцанова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Коцан*, пор. п-ще *Коцан* (ІФД, 282), рум. *Соţап* (Const., 325).

Коцеба́лівка, -и; ж.; гора; 895 м; між допливами рр. Лукви й Лімниці, сс. Луквиця Бог. р-ну, Сливки Рожн. р-ну: Kocebalówka (1882, SG, III, 726; 1884, SG, V, 829); Kocebałówka (1914 (1894), KuK P); Kocebalówka (2000, PBWG, 76). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Коцебал*, пор. п-ще *Коцибала* (АЛ, 107).

Коцо́рина, -ої; ж.; куток; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Коцорина (2011, УШ); Коцорина (2012, БЛ[5], 247). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Коцора*, пор. п-ще *Коцора* (Експ.).

Коцю́бби, -ів; мн.; куток; с. Саджава Бог. р-ну: Kociuby (1934, SDW, № 22, s. 243); Коцюби (2003, Мороз, 6). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток, пор. п-ще *Коцюба* (ІФД, 282).

Коцю́бино, -ого; с.; поле; с. Грабовець Бог. р-ну: Коцюбино (2012, БЛ[5], 247). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(о)* від антропоніма *Коцюба* (див. вище).

Кочерга́нка, -и; ж.; куток; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Кочерганка (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Кочерган*, пор. п-ще *Кочерган* (СП, 191).

Кошаки́вка, -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Вільшаниця Тисм. р-ну; тепер поле: Koszakówka (1900, SGG, 703); Кошаківка (1960, Кобил., ДЛМ, 113). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Кошак*, пор. п-ще *Кошак* (Богдан, 135).

Коша́ри[1], -ар; мн.; балка; с. Глибоке Бог. р-ну; вар. *Кошєри*: Кошари, Кошєри (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кошара*, *кошєра* 'тимчасово загороджене місце для овець' (ГГ, 103), '(тимчасова) загорода для овець, корів чи коней на полонині' (ТГП, 307), 'огороджене місце для овець на полонині; хлів для худоби за селом на хуторах' (Онишк., I, 383). Вона вказує на те, що в балці колись були загони для овець.

Коша́рú[2], -ар; мн.; кутки; **1**) с. Рунґури Кол. р-ну; вар. *Кошєри*: Кошєри (2002, Рунґ., 240); Кошари (2006, КВС, 140); Кошари (2011, УШ); **2**) с. Спас Кол. р-ну; вар. *Кошіри*: Кошіри (2006, КВС, 156); Кошари (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *кошара*, *кошєра*, (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на місцевостях, де колись були загороди для овець.

Кошаркú, -ок; мн.; полонина; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Великі Кошарки*: połon. Koszarki Wlk. (1935, МТ Porohy); Koszarki (2000, PBWG, 90); пол. Кошарки (2006 ГЦСЧ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кошарка*, дем. від *кошара* (див. вище). Вона вказує на те, що на полонині колись були загороди для овець. Варіант назви ускладнений прикметником *великі*, що вказує на розміри полонини, пор. *Малі Кошарки*.

Кошеле́ва, -ої; ж.; гора; 384 м; с. Княждвір Кол. р-ну: Koszelewa (1933, МТ К). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. *Кошелів*), серед якого височіє гора. Оронім узгоджений у роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Кошелі́в[1], -евого; ч.; ліс; с. Княждвір Кол. р-ну: Koszeluw (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 72, арк. 3); Koszelew (1933, МТ К);

Кошелів (1985, ІГ, ІІ, 419); Кошелів (1988, КК, 646); Кошелів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Кошель*, пор. п-ще *Кошель* (ІФД, 282).

Кошелíв², -евого; ч.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну; вар. *Кошелівка*: Koszelew (1933, МТ К); Кошелів (2006, КВС, 122); Кошелівка (2012, БЛ[5], 248). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (*-івк(а)*) від антропоніма *Кошель* (див. вище).

Кошелíвка[1], -и; ж.; поточина; бас. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Голосків Кол. р-ну; давня назва – *Кошелів*; вар. *Кошилівка*: Koszełów (1855, AKKGL, Bl. 45); Кошилівка (2006, ЕКол., IV, 100); Кошелівка (2006, КВС, 38); Кошелівка (2011, УШ). – Давня назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому протікає потік. В основі мікротопоніма лежить антропонім *Кошель*, пор. п-ще *Кошель* (див. вище). Сучасне найменування поточини є суфіксальним утворенням на *-к(а)* від давньої назви. Форма *Кошилівка* відбиває особливості місцевої говірки, у якій ненаголошений [*е*] вимовляється як [*и*].

Кошелíвка², -и; ж.; куток; с. Княждвір Кол. р-ну: Кошелівка (1985, ІГ, ІІ, 419); Кошелівка (1988, КК, 646). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від мікротопоніма – найменування урочища *Кошелів* (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Кошєрúщі, -ищ; мн.; урочища (поля) **1**) с. Кричка Бог. р-ну: Кошєрищі (2011, УШ); **2**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Кошєрищі (2007, Вікн., 24); Коширищі (2011, УШ. – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *кошарище* (розм. – *кош'ирище*) ʻмісце, де була *кошара* – тимчасова загорода для овець' (ГГ, 103). Вони вказують на те, що на полях колись були стійла, загороди для овець.

Кошикíвка, -и; ж.; кол. хутір, тепер ліс; с. Рошнів Тисм. р-ну: Koszykówka (1934, SDW, № 24, s. 300); Кошиківка (2011, Експ.); Кошиківка (2012, БЛ[5], 248) – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Кошик*, пор. п-ще *Кошик* (ІФД, 282).

Кóшиково, -ого; с.; поле; с. Грабовець Бог. р-ну: Кошиково (2010, БЛ[1], 342). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Кошик*, пор. п-ще *Кошик* (див. вище).

Кошúцьке, -ого; с.; поле; с. Парище Надв. р-ну: Кошицьке (1998, Мих., 193). – Назва є посесивним утворенням на *-ськ(е)* від антропоніма *Кошик* або *Кошиць*, пор. п-ща *Кошик* (див. вище), *Кошиць* (Богдан, 136).

Кошірú, -ір; мн.; ліс; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Кошіри (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кошєра*, *кошара* ʻтимчасово загороджене місце для овець' (ГГ, 103), ʻ(тимчасова) загорода для овець, корів чи коней на полонині' (ТГП, 307). Вона вказує на те, що на території лісу колись були загороди для овець.

Кошіркú[1], -ок; мн.; гора; с. Гута Бог. р-ну: Кошірки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полонини (див. *Кошарки*), яка розкинулася на горі.

Кошіркú², -ок; мн.; урочища; **1**) с. Жураки Бог. р-ну: Koszyrkie (1880, KuK N); Koszyrkie (1935, МТ N); **2**) с. Молодятин Кол. р-ну: Кошірки (2008, БГ, 14). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *кошарка*, *кошєрка* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах колись утримували й випасали овець.

Кошíркú³, -ок; мн.; потік; пр. Ямничанки л. Бистриці п. Дністра; с. Павлівка Тисм. р-ну: Кошірки (1997, Павл., 8). – Назва утворена семантичним способом від однозвучного мікротопоніма – найменування земельної ділянки, через яку протікає потік. В основі мікротопоніма лежить апелятив *кошарка, кошєрка* (див. вище).

Кравцéве, -ого; с.; озеро; с. Палагичі Тлум. р-ну: Кравцеве (2003, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(е)* від антропоніма *Кравець*, пор. п-ще *Кравець* (СП, 192).

Кравчукíв Пóтік, -ового, -оку; ч.; потік; бас. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю;

с. Мишин Кол. р-ну: Кравчуків Потік (2006, КГ, 21). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією’ (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річка’ (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина’ (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *Кравчуків,* що вказує на належність гідрооб’єкта *Кравчуку*, пор. п-ще *Кравчук* (СП, 192).

Кра́йна Гора́[1], -ої, -и; ж.; узвишшя; с. Торговиця Кол. р-ну: Крайна Гора (2006, КВС, 170). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень’ (ВТС, 191), ʻпідвищене місце’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *крайна* ʻяка міститься скраю, на межі; кінцева’ (ВТС, 460), що вказує на місце розташування орооб’єкта.

Кра́йна Гора́[2], -ої, -и; ж.; куток; с. Торговиця Кол. р-ну: Крайна Гора (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування узвишшя (див. вище), на якому розкинувся куток.

Кра́йники, -ів; мн.; кутки; **1**) с. Топорівці Гор. р-ну; вар. *Краніки*: Краніки (2005, СМТ[1], 50); Краніки (2008, УШ); Крайники (2012, БЛ[5], 248); **2**) с. Закрівці Кол. р-ну; давня назва – *Краяки*: Krajaki (1934, SDW, № 24, s. 300); Крайники (2006, КВС, 54). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних групових антропонімів – найменувань родин, які започаткували кутки, пор. п-ще *Крайник* (ТД КР, 190; ІФД, 283). Можлива також мотивація цих мікротопонімів апелятивом *крайники* ʻлюди, що проживають на краю села’, пор. давню назву кутка в с. Закрівці. Варіант назви в селі Топорівці з’явився під впливом розмовного мовлення.

Кра́йній, -нього; ч.; потік; пр. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Гаврилівка Надв. р-ну: Крайній (2011, Бойко). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *крайній* ʻякий міститься скраю, на межі; кінцевий’ (ВТС, 460), ʻякий розміщений, розташований скраю’ (Грінч., ІІ, 298). Вона вказує на протікання потоку на межі із с. Перерісль.

Кра́йня Віскрі́вка, -ньої, -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Далешеве Гор. р-ну: Krajna Wiskriwka (1880, KuK JCz.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є оронім – найменування горба *Віскрівка* (див. вище), під яким розкинувся хутір, а атрибутивним членом – прикметник *крайня*, що вказує на розташування топооб’єкта на краю села.

Кракáня, -і; ж.; гора; с. Гвізд Надв. р-ну: Краканя (2010, Експ.). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-ан(я)* від апелятива *краки* ʻворони’, пор. *крак* (діал.) ʻворон’ (ВТС, 461). Вона вказує на те, що на горі колись гніздилося багато ворон. Можлива також мотивація цього ороніма рум. антропонімом *Crăcană* (Const., 326).

За народним переказом, назва виникла тому, що на горі колись збиралися зграї ворон, які дуже каркали.

Кра́ки, -ів; мн.; урочище; с. Росільна Бог. р-ну: Kriaki (1932, MT S); Кракі (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *крак* ʻкущ’ (ЕСУМ, ІІІ, 115; Онишк., І, 384). У такому разі вона вказує на характер рослинності в урочищі. Можлива також мотивація цієї назви апелятивом *краки* зі значенням ʻворони’ (див. вище).

Кракі́вка, -и.; куток (вулиця); с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Краківка (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *крак*, *краки* зі значенням ʻкущі’ (див. вище). У такому разі вона вказує на характер рослинності на кутку в давнину. Можлива також мотивація цієї назви цим же апелятивом з орнітологічним значенням ʻкрячок чорний’ (ЕСУМ, ІІІ, 115).

Кра́кман[1], -у; ч.; ліс; с. Стриганці Тисм. р-ну: Krakman (1890, SG, XI, 427). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища

колишнього власника лісу, німця чи єврея за походженням, пор. нім. *Krake* ʻкаракатицяʼ (ВНУС, 389), що вживається й зі значенням ʻнезграбна, неоковирна, коротконога чи кривонога людинаʼ (ВТС, 416) + *der Mann* ʻчоловікʼ (ВНУС, 422).

Кра́кман[2], -у; ч.; горб; 327 м; с. Стриганці Тисм. р-ну: Krakman (1890, SG, XI, 427). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), серед якого височіє горб.

Кра́кман[3], -у; ч.; узгір'я; висота сягає 350 м; простягається над правим берегом Дністра на території сіл Стриганці, Рошнів, Милування Тисм. р-ну, Буківна Тлум. р-ну: Krakman (1883, SG, IV, 586); Krakman (1905 (1874), KuK TT). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), який проростає на узвишші.

Краси́лівка, -и; ж.; село; Тисм. р-н; нал. до Старокривотульської с/р; віддаль до Тисмениці – 22 км, до Івано-Франківська – 25 км; давня назва – *Красилів*: Crasiejow (1418, ZDM, VII, 12); Kraszyłow (1578, ŹDz, XVIII/I, 85); Krasiejow ad Krzywotuly (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Krasiłów (1735, RPPZH, 63 зв); Krasiłówka (1765, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 286, с. 168); Krasilówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 182); Krasiłówka (1855, AKKGL, Bl. 45); Krasiłówka (1883, SG, IV, 615); Красилівка (1947, АТП, 512); Красилівка (2009, ІФ АТП[7], 163). – Давня назва є посесивним утворенням на *-овъ* (< *-ів*) від антропоніма *Красило*, пор. давнє особове ім'я *Красило* (Чучка, Сл., 208), серб. *Красило* (Грк., 113), п-ське *Красило* (Редько, І, 534). Цей антропонім є похідним суфіксальним утворенням на *-ил(о)* від вихідного *Красъ*, гіпокористики, яка виникла в результаті усічення слов'янських автохтонних особових імен-композитів типу *Красимиръ, Красиславъ* (Мор., 105), *Красомил*, *Красомисл* (Пач., 51). Десь у середині XVIII ст., очевидно, під сильним впливом продуктивних тоді ойконімних утворень на *-івк(а)*, назва села була змінена на *Красилівка*, що є суфіксальним утворенням на *-к(а)* від вихідного *Красилів*.

За народним переказом, назва села утворена від прізвища заможного купця *Красила*, який заснував у першій половині XVI ст. майстерню для виготовлення барвників і був дуже відомий у всій окрузі завдяки її справній діяльності. За іншою версією, село було започатковане в урочищі *Красилів*, тому й одержало таку назву. Найменування ж урочища нібито пов'язане з річкою *Краса*, яка колись була лівою притокою Ворони, а тепер зникла. Назва річки відбивала чудову природу цієї місцевості.

Краси́лівський Горб, -ого, -а; ж.; гора; 349 м; сс. Красилівка, Старі та Нові Кривотули Тисм. р-ну; давня назва – *Красилівка*: Krasiłówka (1905 (1874), KuK TT); Красилівський Горб (2011, УШ). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), біля якого височіє гора. Сучасне її найменування є лексикалізованим та онімізованим словосполученням, у якому в ролі опорного компонента вживається апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорокʼ (ВТС, 191), а атрибутивним членом виступає прикметник *красилівський*, що вказує на розташування орооб'єкта біля с. *Красилівка*.

Кра́сна[1], -ої; ж.; гори; **1**) сс. Старуня, Ластівці Бог. р-ну: Krasna (1906 (1880), KuK N); Krasna (1935, MT N); Красна (2011, УШ); **2**) 404 м; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Krasna (1933, MT Kuty). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *красна* (< псл. **krasьna*) зі значенням ʻдуже гарнаʼ (ГГ, 104), ʻкрасива, прекрасна, миловиднаʼ (див. ЭССЯ, 12, 109). Вони вказують на зовнішні враження від гір та на добрі травостої на їх поверхнях. Можлива також мотивація цих оронімів названим вище прикметником зі значенням ʻчервонаʼ, пор. бойк. *красний* ʻчервоний' (Онишк., І, 385). У такому разі вони вказують на колір ґрунтів гір.

Кра́сна[2], -ої; ж.; кутки; **1**) с. Старуня Бог. р-ну: Красна (1947, АТП, 516); **2**) с. Малий Ключів Кол. р-ну: Красна (2006, КВС, 95); Красна (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних ороні-

мів – найменувань гір (див. вище), на яких розкинулися кутки.

Кра́сна[3], -ої; ж.; річка; л. Пруту л. Дунаю; довжина – 14 км, площа басейну – 44,6 км[2]; сс. Лойова, Красна, смт Ланчин Надв. р-ну; давня назва – ?*Красниця*, вар. *Красний, Красник*: Crassniscza et silwano Ghrosno (1414, AGZ, V, 30); Krasna, Krasnik, Krasnyk (1883, SG, IV, 621; 1888, SG, IX, 108); Красная (1963, WRG, II, 503); Красна (1979, СГУ, 280); Красний (1985, ІГ, ІІ, 318); Красна (2009, РІФ). – Річка в давнину називалася, очевидно, *Красниця*, що є суфіксальним утворенням на *-иц(я)* від прикметника *красна* зі значенням ʻчервонаʼ. Вона вказує на те, що в деяких місцях русло річки перетинає глиноносні шари земної поверхні червоного кольору. А це впливає на забарвлення її води. Пізніше найменування річки було трансформоване в *Красна*. Ця назва утворена способом субстантивації та онімізації названого вище прикметника. Форма *Красний* з'явилася відповідно до номенклатурного терміна *потік*, а *Красник* є суфіксальним дериватом на *-ик* від *Красний*.

Кра́сна[4], -ої; ж.; село; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 12 км, до Івано-Франківська – 47 км: Krasna (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Krasna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 67); Krasna (1883, SG, IV, 621); Красна (1947, АТП, 510); Красна (2009, ІФАТП[7], 163). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), на берегах якої розкинулося село. Менш імовірним є її утворення способом субстантивації та онімізації прикметника *красна* зі значенням ʻдуже гарнаʼ (ГГ, 104), що вказує на зовнішні враження від місцевості, на якій виникло село, та його вдале розташування.

Кра́сна Гора́[1], -ої, -и; ж.; гори; **1**) с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Krasna góra (1905 (1874), KuK TT); Krasna Góra (1926, MT T); Красна Гора (2011, УШ); **2**) с. Антонівка Тлум. р-ну: Красна Гора (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʻпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359), а атрибутивними членами – прикметник *красна* зі значенням ʻчервонаʼ, що вказує на колір ґрунтів гір. Можливо також, що атрибутивні члени в цих назвах мають значення ʻдуже гарнаʼ (див. вище), що вказують на зовнішні враження від гір та високу якість їх ґрунтів.

Кра́сна Гора́[2], -ої, -и; ж.; поля; **1**) с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Красна Гора (2011, УШ); **2**) с. Антонівка Тлум. р-ну: Красна гора (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань гір (див. вище), на яких розкинулися поля.

Красне́нський Верх, -ого, -у; ч.; горб: 756 м; с. Красна Надв. р-ну: Красненський Верх (2007, ДІГД, 45). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верх* ʻгора; вершина гориʼ (Мар., 219), а атрибутивним членом – прикметник *красненський*, що вказує на розташування орооб'єкта в с. *Красна* (див. вище).

Кра́сний Верх[1], -ого, -у; ч.; горб, підвищення; с. Молодків Надв. р-ну: Красний Верх (2007, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верх* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *красний* (див. вище), що вказує на зовнішні враження від орооб'єкта чи на колір його ґрунту.

Кра́сний Верх[2], -ого, -у; ч.; ліс; с. Молодків Надв. р-ну: Красний Верх (1998, Мих., 193). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся ліс.

Кра́сний По́тік, -ого, -ока; ч.; кол. поселення на Покутті, тепер не ідент.: Krasny Potok (1675, ЛЦДІА, ф. 15, опр. 1, спр. 1, арк. 101). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування незасвідченого сьогодні потоку, на берегах якого розкинулося поселення. В основі гідроніма лежить апелятив *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою

течією’ (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річка’ (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина’ (СНГТК, 158–159), ускладнений атрибутивним членом *красний* (див. вище).

Кра́сник[1], -у; ч.; узгір’я; найвища точка – 484 м; сс. Стопчатів, Уторопи, Кос. р-ну, Мишин Кол. р-ну: Kraśnik (1880, SG, I, 809); Krasnik (1904 (1877), KuK Kuty). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ик* від прикметника *красний*, очевидно, зі значенням ʻчервоний’. У такому разі вона вказує на колір ґрунту узгір’я. Можлива також мотивація цього ороніма названим вище прикметником зі значенням ʻдуже гарний’ (див. вище), що відображає зовнішні враження від цього топооб’єкта.

Кра́сник[2], -у; ч.; потік; л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; утв. злиттям потоків Синього й Корнівки; довжина – 3 км; сс. Стопчатів Кос. р-ну, Великий Ключів, Мишин, Ковалівка Кол. р-ну: Krasnik (1855, AKKGL, Bl. 49); Kraśnik (1883, SG, IV, 633); Krasnik (1904 (1877), KuK Kuty); Krasnik (1933, MT Kuty); Красник (1963, WRG, II, 505); Красник (1979, СГУ, 281); Красник (1995, НПК, 71); Красник (2004, ТСК[1]). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування узгір’я (див. вище), з якого стікає потік.

Кра́сни́ця[1], -і; ж.; куток; с. Росохач Гор. р-ну: Красниця (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-иц(я)* від прикметника *красний* (див. вище). Вона вказує на червонуватий колір ґрунту на кутку. Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *красниця* (< псл. **krasьnica*) зі значенням ʻкрасиве місце’, пор. в.-луж. *krasnica* ʻкрасиве місце’, с.-хорв. *крàсница* ʻкрасуня’ (ЭССЯ, 5, 106–107).

За переказом, назва пов’язана з великою пожежею, яка трапилася тут у XVIII ст., коли вигорів весь куток, від чого земля стала тут червоною.

Кра́сни́ця[2], -і; ж.; кол. ліс, тепер урочище; с. Велика Кам’янка Кол. р-ну; вар. *Красниці*: las Krasnica (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 219, арк. 87); las Krasnica (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 32, арк. 101); Kraśnica (1906 (1876), KuK K); Красниці (2000, ЕКол., III, 26); Красниці (2006, КВС, 11); Красниця (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *красниця* (іхт.) ʻкраснопірка – риба родини коропових’ (ЕСУМ, III, 77). Мабуть, в урочищі колись були стави, де розводили цю рибу. Про наявність тут водойми в давнину говорить і народний переказ про цю назву. Згідно з ним, у цій водоймі жінки вимочували копоплі, які “мали бути красними”, тобто гарними, якісними. Можливо також, що цей мікротопонім мотивований або апелятивом *красниця* зі значенням ʻкрасиве місце’ (див. вище), або прикметником *красний* ʻчервоний’ (+ суфікс *-иц(я)*), який вказував на колір ґрунту урочища.

Кра́сниця[3], -і; ж.; урочище; с. Джурів Снят. р-ну: Красниця (2012, БЛ[5], 248). – Назва утворена за допомогою суфікса *-иц(я)* від прикметника *красний* (див. вище). Вона вказує на червонуватий колір ґрунту в урочищі.

Кра́сниця[4], -і; ж.; долина; с. Яківка Тлум. р-ну: Красниця (2012, БЛ[5], 248). – Назва утворена за допомогою суфікса *-иц(я)* від прикметника *красний* (див. вище). Вона вказує на червонуватий колір ґрунту долини.

Красноста́вська, -ої; ж.; гора; с. Задубрівці Снят. р-ну: Красноставська (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *красноставська* ʻяка належить до сусіднього села *Красноставці* (див. далі)’.

За народним переказом, один пан із Красноставців купив колись на горі землю. З того часу її назвали *Красноставською*.

Красноста́вці, -ів; мн.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 15 км, до Івано-Франківська – 90 км: Krasnostawcze (1545, ЖУР, VII, 147); Krasnostawcze (1565–1566, ЖУР, I, 32); Krasnostawcze wiesz zasiadła ad 25 annis (заснована 25 років тому; 1570–1571, ЖУР, VII, 147); Krasnostawcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 105); Krasnostawce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Krasnostawce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 43); Krasnostawce (1855, AKKGL, Bl. 49); Krasnostawce (1883, SG, IV, 639); Красноставці (1947, АТП, 515); Красноставці (2009, ІФАТП[7], 163). – Назва

утворена семантичним способом від катойконіма *красноставці* ʻлюди, які прибули на поселення з села *Красностав* (Вол., Жит., Черніг. обл.)ʼ або ʻлюди які оселилися (проживають) біля *красних* (гарних) *ставів*ʼ.

Красу́тчина, -ої; ж.; куток; с. Черемхів Кол. р-ну: Krasutczyna (1933, MT K); Красутчина (1965, ІФ АТП[2], 66); Красутчина (2000, НІСЧ, 7); Красутчина (2006, КВС, 183); Красутчина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Красутка*, пор. п-ське *Красутка* (Експ.), особова назва *Красутка* < *Красимиръ* (Бучко, 82).

Краховúця, -і; ж.; урочище; с. Клубівці Тисм. р-ну: Краховиця (1995, ТМН, 21); Краховиця (2005, Карпів, 10). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-иц(я)* від усіченої форми антропоніма *Краховецький*, пор. п-ще *Краховецький* (СП, 192).

Крем'єнець, -нця; ч.; ліс; с. Петрів Тлум. р-ну: Крем'єнець (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *крем'янець* (розм. *крем'єнець*) ʻгірська порода з кременем; кремінь, кварцит та ін.ʼ (ЭССЯ, 12, 116), ʻкам'янистий ґрунтʼ (Експ.). Вона вказує на характер ґрунту в лісі.

Крем'єнка, -и; ж.; гора; с. Підвербці Тлум. р-ну: Крем'єнка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від прикметника *крем'єна*, *крем'яна* ʻкремінна; кремениста; укрита, устелена камінням, кам'яниста' (ВТС, 463)ʼ. Вона вказує на характер ґрунту на горі.

Кремінéць[1], -нця; ч.; куток; с. Троїця Снят. р-ну: Кремінець (2012, БЛ[5], 248). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кремінець*, що є розмовним фонетичним варіантом іменника *крем'янець* (< псл. **kremętьcь*) ʻгірська порода з кременем; кремінь, кварцит та ін.ʼ (ЭССЯ, 12, 116), ʻкам'янистий ґрунтʼ (Експ.). Вона вказує на характер ґрунту на кутку.

Кремінéць[2], -нця; ч.; лісове урочище; с. Петрів Тлум. р-ну: Кремінець (2006, Гач., 9); Кремінець (2011, УШ); Кремінець (2012, БЛ[5], 248). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кремінець*, що є розмовним фонетичним варіантом іменника *крем'янець* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Кремíнна[1], -ої; ж.; пасовище; с. Долина Тлум. р-ну: Кремінна (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кремінна*, *кременна* ʻкремениста; укрита, устелена камінням, кам'яниста' (ВТС, 463). Вона вказує на характер ґрунту на пасовищі.

Кремíнна[2], -ої; ж.; урочище; смт Обертин Тлум. р-ну: Кремінна (1996, МВН, 12). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кремінна*, *кременна* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Кремíнне, -ого; с.; урочище; с. Вовчківці Снят. р-ну: Кремінне (2012, НПС, 77). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кремінне* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Кремíнник, -у; ч.; урочище; с. Чортовець Гор. р-ну: Кремінник (2007, ССЧ, 9); Кремінник (2012, БЛ[5], 248). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ик* від прикменика *кремінне* (див. вище). Вона вказує на кам'янистий характер ґрунту в урочищі.

Крем'янéць, -нця; ч.; куток; с. Троїця Снят. р-ну: Крем'янець (2011, УШ); Крем'нець (2012, НПС, 227). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *крем'янець* ʻгірська порода з кременем; кремінь, кварцит та ін.ʼ (ЭССЯ, 12, 116), ʻкам'янистий ґрунтʼ (Експ.). Вона вказує на характер ґрунту на кутку.

Кре́па, -и; ж.; гора; 715 м; сс. Манява, Маркова Бог. р-ну; вар. *Гнатова Крепа*: Krepa (1885, SG, VI, 95); Krepa (1906 (1880), KuK N); Krepa (1935, MT N); Krepa (2000, PBWG, 135); Гнатова Крепа (2008, Експ.). – Давня назва, очевидно, генетично пов'язана з апелятивом *креп* ʻміць, силаʼ (ЕСУМ, ІІІ, 84). Її внутрішня форма вказує в такому разі на значний об'єм гори в порівнянні із сусідніми вершинами. Можлива також мотивація цього ороніма рум. антропонімом *Cripa* (Const., 327). Дещо іншу його етимологію пропонує С. О. Вербич. Він припускає, що *Крепа* – це результат онімізації незасвідче-

ної в українських діалектах лексеми **крепа* з певним географічним значенням. Підставою для такого припущення йому слугують факти з інших слов'янських мов – словен. *krépa* ʻгруда (землі, снігу)', в.-луж. *krjepa* ʻвелика крапля' < псл. **krepa*, яке укладачі етимологічного словника слов'янських мов пов'язують із дієсловом **krepati* (семантичні континуанти в різних слов'янських мовах ʻшити', ʻв'язати', ʻкласти', ʻдряпатися', ʻзвиватися' (ЭССЯ, 12, 123)). Відповідно *Крепа* – це ʻвелика гора' (Вербич[4], 28). Можливо також, вважає дослідник, що назва гори – це метатезний варіант до **Керпа* < **керпа*, семантику якого у зв'язку з орооб'єктом можна тлумачити як *ʻгора з обрізаною, відколотою вершиною' (Вербич[4], 29). Сучасне найменування гори ускладнене присвійним прикметником *Гнатова*, що вказує на належність землі на горі в давнину *Гнатові*, пор. особове ім'я *Гнат* (СУІ, 90).

Крехівці́, -ів; мн.; горб; 280 м; с. Крехівці Ів.-Франк. м/р: Krechowce (1855, AKKGL, Bl. 44). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма (див. *Крихівці*), на території якого височіє горб.

Креховéцька Бу́да, -ої, -и; ж.; кол. поташня, тепер сінокіс; с. Посіч Тисм. р-ну: Krechowiecka buda (1855, AKKGL, Bl. 44); Креховецька Буда (2012, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування поташні, на місці якої облаштований сінокіс. В основі ергоніма лежить апелятив *буда* ʻкурінь; поташний завод' (ЕСУМ, І, 277), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *креховецька*, що вказує на належність поташні громаді с. *Крихівці* (див. далі) або окремим його жителям.

Крива́[1], -ої; ж.; поля (ниви); **1**) с. Вікно Гор. р-ну: Крива (2012, БЛ[5], 248); **2**) с. Хутір-Будилів Снят. р-ну; вар. *Криве*: Криве (1982, КС, 122); Крива (2011, УШ); **3**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Крива (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *крива* ʻнепряма, вигнута, покручена' (ВТС, 464). Вони вказують на форми полів.

Крива́[2], -ої; ж.; криниця (джерело); с. Кулачківці Снят. р-ну: Крива (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації гідроніма – найменування потоку *Кривий* (див. далі), що витікає з криниці. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Крива́вий, -ого; ч.; потоки; **1**) п. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; довжина – 4 км; с. Прикмище Гор. р-ну: Кривавий (2008, УШ); **2**) пр. Хотимирки п. Дністра; довжина – 4 км; смт Обертин Тлум. р-ну: Krwawy (1880, SG, I, 601); Кривавий (1996, МВН, 26); Кривавий (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *кривавий* ʻзмішаний з кров'ю' (ВТС, 463). Їх виникнення пов'язано з битвами українців з турками, що відбулися колись біля потоків.

Крива́вий По́тік, -ого, -оку; ч.; урочище; с. Чортовець Гор. р-ну: Krwawy Potok (1933, МТ К). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування безіменного тепер потоку, що протікає в урочищі. В основі гідроніма лежить апелятив *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією' (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річка' (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина' (СНГТК, 158–159), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *кривавий* (див. вище), що вказує на велику битву, яка відбулася колись на берегах потоку, від чого його вода була червоною.

Крива́ Дібро́ва, -ої, -и; ж.; ліс; с. Хмелева Гор. р-ну: Крива Діброва (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *діброва* ʻлистяний ліс на родючих ґрунтах, у якому переважає дуб' (ВТС, 226), а атрибутивним членом – прикметник *крива* ʻнепряма, вигнута, покручена' (ВТС, 464), що вказує на рельєф поверхні лісу чи його форму.

Крива́ Доро́га, -ої, -и; ж.; ліс; с. Ісаків Тлум. р-ну: Крива Дорога (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного дромоніма – найменування покрученої дороги, яка проходить через ліс.

Крива́ Ни́ва, -ої, -и; ж.; поле; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Крива Нива (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *нива* ʻділянка або смуга землі, на якій ростуть хлібні культури або яка призначена для їх вирощування; поле' (ВТС, 621), а атрибутивним членом – прикметник *крива* (див. вище), що вказує на рельєф поверхні поля та його форму.

Криве́[1], -ого; с.; поля; **1**) с. Видинів Снят. р-ну: Kriwe (1906 (1876), KuK Sn.); **2**) с. Русів Снят. р-ну: Криве (2012, БЛ[5], 248). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *криве* ʻнепряме, вигнуте, покручене' (ВТС, 464). Вони вказують на форми полів.

Криве́[2], -ого; с.; лісове урочище; с. Парище Надв. р-ну: Криве (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *криве* (див. вище). Вона вказує на форму урочища.

Криве́ Болóто, -ого, -а; с.; куток; с. Липівка Тисм. р-ну: Криве Болото (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гелоніма – болотистої місцевості, на якій розкинувся куток. В основі гелоніма лежить апелятив *болото* ʻмокра заболочена низина; мокре місце між горбами' (Мар., 218), ʻгрузьке місце з надмірно зволоженим ґрунтом' (Лісняк, 360), ʻрозгрузла земля, грязюка; багнисте місце з стоячою водою' (СБГ, 35–36), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *криве* (див. вище), що вказує на форму топооб'єкта.

За твердженнями місцевих жителів, болото назване так тому, що через нього проходить покручена, крива дорога.

Кривенóса, -и; ж.; поточина; пр. Ключівки п. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Кривеноса (2006, КГ, 20); Кривеноса (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою рум. прикметникового суфікса *-os* від прикметника *крива* (див. вище) (з інтерфіксом *-ен-*). Вона вказує на форму поточини.

Криве́ньке, -ого; с.; болото; с. Виноград Кол. р-ну: Кривеньке (2012, БЛ[5], 248). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кривеньке*, зменш.-пестл. від *криве* (див. вище). Вона вказує на форму болота.

Криве́ць[1], -вця; ч.; потік; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Кривець Бог. р-ну: Кривець (1999, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кривець* (< псл. **krivьcь*) ʻкривизна', ʻкривий, покручений, звивистий об'єкт', пор. рос. діал. *кривец* ʻзігнута лінія берега ріки або озера', болг. *кривецъ* ʻкрива деталь плуга', словен. *krivec* ʻкривонога людина' тощо (ЭССЯ, 12, 174–175). Вона вказує на звивисту форму потоку.

Криве́ць[2], -вця; ч.; село; Бог. р-н:; с/р; віддаль до Богородчан – 36 км; до Івано-Франківська – 42 км: Krzywiec ad Krasnopole (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Krzywiec (1669, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 19, ф. 4); Krzywiec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 92); Krywiec (1855, AKKGL, Bl. 44); Krzywiec (1883, SG, 807); Кривець (1947, АТП, 516); Кривець (2009, ІФ АТП[7], 163). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), на берегах якого було засноване село.

Кривы́й, -ого; ч.; потоки; **1**) п. Тополівки п. Белелуї л. Пруту л. Дунаю; між сс. Сороки, Торговиця та Слобідка-Пільна Гор. р-ну: Krewy (1855, AKKGL, Bl. 49); Krzywy (1880, KuK Z); Krzywy, Krywyj (1883, SG, IV, 814); Krzywy (1926, MT H); Кривий (1979, СГУ, 286); **2**) пр. Стебнику п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 5,25 км; сс. Нижня Велесниця, Струпків, Виноград Кол. р-ну: Krzywy (1855, AKKGL, Bl. 44); Krzywy (1883, SG, IV, 814); Кривый (1963, WRG, II, 523); Кривий (1979, СГУ, 286); Кривий (2006, КВС, 112); **3**) п. Цуцулина п. Пруту л. Дунаю; довжина – 4 км; інша назва – *Криволютка* (див. далі); сс. Кривоброди, Трач Кос. р-ну: Krzewolutka (1880, SG, I, 713); Krewolutka (1904, KuK Kuty); Krewolutka (1933, MT Kuty); Криволютка (1979, СГУ, 287);

Кривий (2004, ТСК[1]); Кривий (2006 К КР); **4**) л. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; між сс. Кулачківці й Балинці Снят. р-ну: Кривий (2003, УШ); **5**) пр. Белелуї л. Пруту л. Дунаю; с. Белелуя Снят. р-ну: Krzywy, Krywyj (1883, SG, IV, 814; 1885, SG, VI, 549); Кривый (1963, WRG, II, 523); Кривий (1979, СГУ, 286); **6**) пр. Рогізного п. Ставного л. Бистриці п. Дністра; інша назва – *Лучки* (див. далі); сс. Угринів, Ямниця Тисм. р-ну: Кривий, або Лучки (2000, ІУ, 23). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *кривий* (< псл. **krivъ(jь)*) ʻнепрямий, вигнутий, покручений' (ВТС, 464). Вони вказують на форми поточищ.

Кривúй Вúвіз, -ого, -озу; ч.; лісове урочище; сс. Михальче, Семаківці Гор. р-ну: Кривий Вивіз (2008, УШ); Кривий Вивіз (2012, БЛ[5], 248). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вивіз* ʻнедовге, але круте підвищення на дорозі; підвищення' (Мар., 220), ʻгірська ущелина; вузька доріжка' (Нг., 51), ʻдорога, що йде вгору' (Онишк., І, 97), а атрибутивним членом – прикметник *кривий* (див. вище), що вказує на форму урочища.

Кривúй Горб, -ого, -а; ч.; горб; між сс. Задубрівці й Белелуя Снят. р-ну: Krywy horb (1880, KuK Z); Krywy Horb (1926, МТ Н); Кривий Горб (1982, КС, 122). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневисока полога гірка' (Мар., 223), а атрибутивним членом – прикметник *кривий* (див. вище), що вказує на форму топоб'єкта.

Кривúй Кінéць, -ого, -нця; ч.; куток; с. Красилівка Тисм. р-ну: (2010, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кінець* ʻзавершальна, остання частина села; його завершення, закінчення' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *кривий* (див. вище), що вказує на форму кутка.

За народним переказом, колись давно на річці Ворона була велика повінь. Вона забрала життя багатьох красилівців, що жили на її берегах. Урятувався лише один чоловік із сином, який оселився після того на території теперішнього кутка. І оскільки він був кривим на ногу, започаткований ним куток назвали *Кривим Кінцем*.

Кривúй Лан, -ого, -у; ч.; поля; **1**) с. Джурків Кол. р-ну: Кривий Лан (2011, УШ); **2**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Кривий Лан (2011, Осташі); **3**) с. Кутище Тлум. р-ну: Кривий Лан (2012, БЛ[5], 248). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір обороблюваної землі' (СУМ, IV, 443), а атрибутивними членами – прикметник *кривий* (див. вище), що вказує на форму полів.

Кривúй Ріг, -ого, рогу; ч.; поле; с. Джурків Кол. р-ну: Кривий Ріг (2012, БЛ[5], 248). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ріг* ʻмісце, де сходяться поля' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *кривий* (див. вище), що вказує на форму цього топоб'єкта.

Кривинú, -ин; мн.; поле; с. Кутище Тлум. р-ну: Кривини (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кривина* ʻнепрямий, вигнутий, покручений об'єкт' (ВТС, 464). Вона вказує на форму поля.

Криві Гóни, -их, -ів; мн.; урочища (поля); **1**) с. Белелуя Снят. р-ну: Криві Гони (1982, КС, 122); Криві Гони (2000, Марусик, 16); **2**) с. Яківка Тлум. р-ну: Криві Гони (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гони*, мн. від *гін* ʻсмуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін); українська старовинна народна міра довжиною від 60 до 120 сажнів' (ВТС, 182, 191), а атрибутивними членами – прикметник *криві* (див. вище), що вказує на форму полів.

Криві Дорóги, -их, -іг; мн.; урочище; с. Троїця Снят. р-ну: Криві Дороги (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучних дромонімів – найме-

нувань покручених доріг, що ведуть через урочище.

Криві́ Ниви́, -их, нив; мн.; поле; с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Криві Ниви (1995, ТМН, 15); Криві Ниви (2000, Ост., 9); Криві Ниви (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ниви*, мн. від *нива* ʻділянка або смуга землі, на якій ростуть хлібні культури або яка призначена для їх вирощування; полеʼ (ВТС, 621), а атрибутивним членом – прикметник *криві* (див. вище), що вказує на нерівну, горбисту поверхню поля.

Кривка́, -и; ж.; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: Кривка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від прикметника *крива* (див. вище), пор. також *кривко́* ʻкривийʼ (ЕСУМ, ІІІ, 88). Вона вказує на форму поля.

Кривобро́ди[1], -ів; мн.; потік; л. Цуцулина п. Пруту л. Дунаю; с. Кривоброди Кос. р-ну: Krewobrytki (1855, AKKGL, Bl. 49); Кривоброди (2008 Експ.). – Назва утворена способом поєднання в одну лексему словосполучення *криві броди*, що складається з апелятива *броди*, мн. від *брід* ʻмілке місце річки, озера або ставка, в якому можна переходити або переїжджати на інший бікʼ (ВТС, 63), та прикметника *криві* (див. вище), що вказує на форму переходу чи переходів, які були на потоці.

Кривобро́ди[2], -ів; мн.; село; Кос. р-н, нал. до Трацької с/р; віддаль до Косова – 30 км, до Івано-Франківська – 83 км: прис. Кривоброди (1914, ШКЄС, 164); Кривоброди (1947, АТП, 507); Кривоброди (2009, ІФ АТП[7], 163). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), на якому було засноване село.

Кривобро́ди[3], -ів; мн.; кол. хутір біля сс. Троїця Снят. р-ну, Семаківці Кол. р-ну: Krzywobródy Kułaczkowiecki (1900, SGG, 712); прис. Кривоброди коло с. Семаківці (1914, ШКЄС, 111); Кривоброди (2001, Проц., 104). – Назва утворена способом поєднання в одну лексему словосполучення *криві броди* (див. вище). Очевидно, ідеться тут про переходи, які були колись на річці Прут.

Кривові́чко, -а; ч.; гора; смт Солотвин Бог. р-ну: Кривовічко (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чи прізвиська людини, яка могла проживати колись на горі або володіла тут землею, пор. типологічно споріднені п-ща *Криворотько*, *Криворучко* (Редько, І, 540).

Криволю́тка, -и; ж.; поточина; л. Цуцулина п. Пруту л. Дунаю; довжина – 4 км; сс. Кривоброди, Трач Кос. р-ну; інша назва – *Кривий* (див. вище): Krzewolutka (1880, SG, I, 713; 1883, SG, IV, 668); Krewolutka (1904 (1877), KuK Kuty); Krewolutka (1933, MT Kuty); Криволютка (1979, СГУ, 287); Кривий (2004, ТСК[1]); Кривий (2006, К КР). – Назва утворена способом поєднання в одну лексему основ *крив-* та *лют-* (< *крива, люта*) та їх оформлення суфіксом *-к(а)*. Вона вказує на форму поточища та на лютий (бурхливий) характер течії поточини.

Кривосі́бка, -и; ж.; гора; ~ 390 м; смт Печеніжин, с. Молодятин Кол. р-ну: Krzywosibka (1932, PBW, II, 199); Кривосібка (1985, ІГ, ІІІ, 34). – Назва утворена способом поєднання в одне слово лексем *крива* (див. вище) й *осібна* ʻокремаʼ (Експ.) та їх суфіксації формантом *-к(а)*.

Кривоту́ли, -ів; мн.; куток; с. Грушка Тлум. р-ну: Кривотули (1975, АСЗ, І, 900). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. *Старі Кривотули*), переселенці з якого започаткували куток; б) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка колись першою оселилася на кутку або проживала на ньому, пор. особова назва *Кривотул* (Бучко, 97).

Кривоту́льський, -ого; ч.; ліс; між сс. Старі на Нові Кривотули Тисм. р-ну: Кривотульський (2009, БЛ[2], 178). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кривотульський* ʻроз-

ташований на території сс. *Нові* та *Старі Кривотули*’.

Кривýлі, -уль; мн.; поля; **1**) с. Семаківці Гор. р-ну: Кривулі (2012, БЛ[5], 248); **2**) с. Сілець Тисм. р-ну: Кривулі (2008, СНЧ, 41). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *кривуля* (< псл. **krivul’a*) ʻнепряма, покручена лінія; звивина, закрут’ (ВТС, 464), пор. укр. діал. *кривуля* ʻзвивина ріки’ (НП, 88), ʻусе, що зігнуте у формі лука’ (Онишк., І, 387). Вони вказують на форми полів. Так, у с. Сілець поле облаштоване на місці старого покрученого річища Бистриці.

Кривýлька, -и; ж.; поточина; л. Потічка п. Пруту л. Дунаю; сс. Тучапи, Попельники Снят. р-ну: Krewulka (1855, AKKGL, Bl. 49). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кривулька*, дем. від *кривуля* (див. вище). Вона вказує на форму поточини.

Кривýля[1], -і; ж.; гора; с. Маркова Бог. р-ну: Кривуля (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кривуля* (див. вище). Вона вказує на форму та особливості рельєфу гори.

Кривýля[2], -і; ж.; поле; с. Торговиця Кол. р-ну: Кривуля (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кривуля* (див. вище). Вона вказує на форму поля.

Кривýля[3], -і; ж.; дороги; **1**) с. Красна Надв. р-ну; вар. *Кривулі*: Кривулі (1998, Мих., 194); Кривуля (2011, УШ); **2**) с. Середній Майдан Надв. р-ну; вар. *Кривулі*: Кривулі (1998, Мих., 194); Кривуля (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кривуля* (див. вище). Вони вказують на звивисту форму доріг. Варіанти назв відбивають особливості місцевих говірок, у яких іменники першої відміни з основою на м’який приголосний мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Кривýля[4], -і; ж.; куток; с. Парище Надв. р-ну; вар. *Кривулі*: Кривуля, Кривулі (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кривуля* (див. вище). Вона вказує звивисту форму кутка, який розкинувся вздовж річки Велесниця. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки (див. вище).

Кривýля[5], -і; ж.; урвище; с. Середній Майдан Надв. р-ну; вар. *Кривулі*: Кривулі (1998, Мих., 194); Кривуля (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кривуля* (див. вище). Вона вказує на форму урвища. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки (див. вище).

Кривýля[6], -і; ж.; стариця р. Черемош п. Пруту л. Дунаю; с. Джурів Снят. р-ну; вар. *Кривулі*: Кривуля, Кривулі (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кривуля* (див. вище). Вона вказує на форму стариці. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки (див. вище).

Кривýля[7], -і; ж.; потік; пр. Черемошу п. Пруту л. Дунаю; довжина – 10 км; с. Драгасимів Снят. р-ну: Кривуля (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кривуля* (див. вище). Вона вказує на форму потоку.

Кривуля[8], -і; ж.; куток; с. Єзупіль Тисм. р-н: Кривуля (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, в якому розкинувся куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *кривуля* (див. вище).

Крúвцева[1], -ої; ж.; поле (нива); с. Вільхівці Гор. р-ну: Кривцева (1999, ТФП, 9); Кривцева (2009, ГСС, 13–14); Кривцева (2012, БЛ[5], 248). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Кривець*, пор. п-ще *Кривець* (Редько, І, 538).

Крúвцева[2], -ої; ж.; поточина; п. Вільхівця п. Дністра; с. Вільховець Гор. р-ну: Krzywcewa (1855, AKKGL, Bl. 45); Krywecewa (1886, SG, VII, 452). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), у якому протікає поточина.

Крúвці[1], -ів; мн.; потік; л. Потоку л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Кривець Бог. р-ну: Кривці (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кривець* ʻкривизна’ (ЭССЯ, 12, 174–175). Вона вказує на форму потоку.

Кри́вці², -ів; мн.; урочище; с. Кривець Бог. р-ну: Krzywce (1914 (1894), KuK P); Кривці (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), біля якого розкинулося урочище.

Кривці́в, -евого; ч.; урочище; с. Кунисівці Гор. р-ну: Кривців (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Кривець*, пор. п-ще *Кривець* (Редько, І, 538).

Кри́жма, -и; ж.; поле; с. Підпечари Тисм. р-ну: Крижма (1995, ТМН, 36). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *крижма* ʻполотно або інша тканина як подарунок новонародженому від хрещеної матері' (ВТС, 464), ʻполотно, яке хрещена мати дарує дитині під час хрестин' (Онишк., І, 388). Вона вказує на те, що пан віддав поле як подарунок дитині, хрещеним батьком якої він став.

Крижува́те, -ого; с.; болото; площа 13,7 га; с. Тишківці Гор. р-ну; вар. *Крижоване*: Krzyżowate (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 7, арк. 20); Kryżowate (1906 (1876), KuK K); Крижоване (1995, ПЗФ, 26); Крижоване (2000, ПЗТ, 255); Крижувате (2006, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *крижуватий* ʻподекуди із зарослями *крижи* – каліστефуса китайського, садової айстри китайської', пор. *крижи* (бот.) ʻкалістефус китайський; садова айстра китайська' (Смик, 87; ЕСУМ, ІІІ, 90). Вона вказує на характер рослинності на болоті, що є заповідним урочищем (ПЗТ, 255).

Крижува́тий, -ого; ч.; горб; с. Чортовець Гор. р-ну: Kryżowaty (1906 (1876), KuK K); Kryżowa (1933, МТ К); Крижуватий (2008, УШ). – Назва утворена, очевидно, способом субстантивації та онімізації прикметника *крижуватий* ʻзарослий подекуди *крижем* (див. вище). У такому разі вона вказує на характер рослинності на горбі. Можлива також мотивація цього ороніма названим вище прикметником зі значенням ʻхрестоподібний', пор. *криж* ʻхрест', *крижуватися* ʻсхрещуватися; розтягати руки так, що виникла форма хреста' (ЕСУМ, ІІІ, 89), *крижовий* ʻхрестоподібний' (ВТС, 464). У такому разі назва вказує на форму горба.

Крикли́вське, -ого; с.; болото; площа – 7,6 га; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Крикливське (2000, ПЗТ, 253). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-ськ(е)* від антропоніма *Крикливий* чи *Крикливець*, пор. п-ща *Крикливий* (СП, 193), *Крикливець* (СП, 193).

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 253).

Крикуно́ве, -ого; с.; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: Крикунове (2012, БЛ[5], 248). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Крикун*, пор. п-ще *Крикун* (ІФД, 284).

Крило́ва, -ої; ж.; урочище (нива); с. Михальче Гор. р-ну: Крилова (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Крило* чи *Криль*, пор. п-ща *Крило* (ППС, 145), *Криль* (ІФД, 284).

Крини́ця, -і; ж.; куток; с. Петрів Тлум. р-ну; вар. *Криниці*: Криниці (2008, Гач., 9); Криниця (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *криниця* (< псл. **kъrnica*) ʻглибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь' (ВТС, 465), ʻджерело, колодязь' (ЭССЯ, 21, 156–157), 'ключ, джерело' (Торч., 254). Вона вказує на розташування кутка біля чи навколо колодязя. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій іменники першої відміни з м'яким приголосним основи та шиплячим мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Крини́ця в Мака́ровім, словосп.; криниця; с. Добротів Надв. р-ну: Криниця в Макаровім (2004, ДІС, 10). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* (див. вище), а атрибутивним членом – прийменниково-онімний комплекс, що складається з прийменника *в*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта в середині іншого об'єкта, та мікротопоніма – найменування частини села *Макарове* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування гідрооб'єкта.

На думку деяких учених, існування багатьох українських гідронімів з назвою *Криниця* може бути пов'язане з однозвучною слов'янською богинею родючості та достатку, адже кринична вода вважається цілющою (ОУПТ, 129).

Кринúця в Полінкáх, словосп.; криниця; с. Добротів Надв. р-ну: Криниця в Полінках (2004, ДІС, 10). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* (див. вище), а атрибутивним членом – прийменниково-онімний комплекс, що складається з прийменника *в* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Полінки* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування гідрооб'єкта.

Кринúця на Капакóвім, словосп.; криниця; с. Добротів Надв. р-ну: Криниця на Капаковім (2004, ДІС, 10). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* (див. вище), а атрибутивним членом – прийменниково-онімний комплекс, що складається з прийменника *на*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта на певній місцевості чи на іншому об'єкті, та мікротопоніма – найменування земельної ділянки (ґрунту) *Капакове* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування гідрооб'єкта.

Кринúця на Кіндрáтинім, словосп.; криниця; с. Добротів Надв. р-ну: Криниця на Кіндратинім (2004, ДІС, 10). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* (див. вище), а атрибутивним членом – прийменниково-онімний комплекс, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування земельної ділянки (ґрунту) *Кіндратине* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування гідрооб'єкта.

Вода в криниці має лікувальні властивості. Місцеві жителі лікують нею різноманітні хвороби, особливо запалення очей. Взимку вона не замерзає.

Кринúця на Нíмцевім, словосп.; криниця; с. Добротів Надв. р-ну: Криниця на Німцевім (2004, ДІС, 10). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* (див. вище), а атрибутивним членом – прийменниково-онімний комплекс, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісового урочища *Німцеве* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування гідрооб'єкта.

Кринúця на Циган́ськім, словосп.; криниця; с. Добротів Надв. р-ну: Криниця на Циганським (2004, ДІС, 10). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* (див. вище), а атрибутивним членом – прийменниково-онімний комплекс, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування земельної ділянки (ґрунту) *Циганське* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування гідрооб'єкта.

Кринúця Святóго Дýха, словосп.; криниця; с. Сілець Тисм. р-ну; інша назва – *Духова Криниця*: Криниця Святого Духа, Духова Криниця (1995, ТМН, 43–44). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* (див. вище), а атрибутивним членом – іменниково-прикметникове словосполучення *Святий Дух* у родовому відмінку однини. Назва пов'язана з народними віруваннями. Вважається, що вода в криниці має цілющі властивості, бо овіяна Божою благодаттю.

Про Криницю народ створив дуже багато легенд і переказів, які подає І. Драбчук (ДК, 7–11). За однією з них, джерело, з якого утворилася криниця, забило несподівано на свято Різдва Івана Христителя й виринало з надр фонтаном. Спочатку люди хотіли навіть засипати його, але, вражені незбагненною силою, схаменулися. За іншою, диво *Духової Криниці* вперше побачили купці, які по дорозі до Галича напередодні великого свята заночували в цій місцевості. Під ранок вони були зачаровані дивовижним ви-

довищем, коли під променями вранішнього сонця воду в криниці охопило яскраве сяйво. Кажуть, що то небесний дух поселився в ній. І з того часу її почали називати *Духовою Криницею*, або *Криницею Святого Духа*.

Є й інший варіант цієї легенди. У ньому йдеться про те, що колись із Галича, стольного міста, виїхав караван купців. Вози були навантажені сіллю, а тому коням нелегко було долати круті дороги. Шлях зі столиці в той час ішов біля самої криниці. Коли доїхали до цього місця, а це від Галича зовсім недалеко, зламалися два вози. З купцями на схід ішов один священик. Коли ті ремонтували вози, священик підійшов до криниці й помолився на щасливу дорогу. Не відомо, для чого він опустив у воду образок Божої Матері, який мав із собою. У ту мить його засліпило яскраве сяйво, що, мов сонце, виблискувало в криниці. На це диво збіглися і приїжджі купці, і місцеві мешканці. Один із купців хотів зачерпнути відром те сяйво, що, мов куля, плавало по воді, але не зміг, бо був, очевидно, грішним. Тоді підійшов юнак і зачерпнув сяючу кулю у відро, обніс нею весь караван, і після цього без проблем бадьорі й щасливі купці доїхали до місця призначення. Звістку про це диво передавали іншим мандрівникам, а тому всі купці, що прямували в Галич, обов'язково старалися їхати біля *Духової Криниці*, бо це благословенне місце віщувало їм удачу, а ласка Божа після окраплення водою зі святого джерела супроводжувала їх у дорозі.

Чимало легенд і переказів розповідають про чудодійні зцілення хворих водою із Криниці. Так, в одній з них ідеться про те, що дуже давно жила в селі Сілець удова, у якої ріс син – вродливий та розумний юнак. Однак він був сліпим від народження. Жінка ревно молилася й благала Бога зглянутися над її дитиною. Якось, повертаючись під вечір з лісу, зупинилася вона біля джерела напитися води. Раптом їй почувся голос Матері Божої: "Якщо ти хочеш, щоб твій син бачив, приведи його вдосвіта на це місце й промий очі джерельною водою". Дуже здивувалася жінка, проте наступного дня, а це було 7 липня, на свято Івана, поспішила із сином до джерела. До схід сонця набрала води, умила сина, і той враз прозрів. Радості обох не було меж. Звістка про це швидко розійшлася навколо, і стали люди приходити до джерела вірячи, що його вода помічна.

В іншій легенді розповідається, що давно, коли на наш край нападали татари, люди ховалися в ровах Вишновця. Татари туди ніколи не добиралися. Але одного разу загін завойовників з'явився несподівано близько. Люди, почувши про наближення ворога, почали тікати в ліси. У паніці, утікаючи, одна сім'я залишила безпомічного сліпого хлопчика років трьох-чотирьох. Татари й на цей раз обминули долину, і хлопчик залишився живим. Довго кликав він батьків, врешті змучився й заснув. І побачив дивний сон. Хтось у ньому сказав, аби він дістався до джерела й умився. Хлопчик прокинувся й почув, що недалеко дзюрчить вода. Він підповз до джерела й умився, протираючи водою очі. В очах йому стало шаро (сіро), але він, змучений, знову заснув. І знову той голос сказав хлопчикові промити очі. Той пробудився й ще раз умився холодною водою. Коли ж відкрив очі, то сам не зрозумів, що з ним сталося: він прозрів. Батьки, які повернулися, не надіялись побачити свою дитину живою, а побачили зрячою! Про диво, що сталося, вони розповідали всім. І почали з'їжджатися до того джерела звідусіль хворі люди…

І ще багато див творилося там після того, про що розповідають інші легенди й перекази.

Крини́ченька, -и; ж.; куток; с. Старуня Бог. р-ну: Криниченька (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування кафе, навколо якого розкинувся куток. В основі ергоніма лежить апелятив *криниченька*, дем. від *криниця* (див. вище). Вона вказує на те, що кафе розташоване біля криниці з журавлем.

Крини́чка¹, -и; ж.; джерело, струмок; пр. Потоків п. Дністра; с. Поточище Гор. р-ну: Криничка (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *криничка*, дем. від *криниця* (див. вище), пор. також *криничка* 'джерельна місцина; витік річки чи струмка' (Торч., 254).

Крини́чка², -и; ж.; урочище; с. Якубівка Гор. р-ну: Криничка (2008, УШ). – Назва

утворена семантичним способом від апелятива *криничка* (див. вище). Вона вказує на наявність в урочищі джерела.

Кринúчка[3], -и; ж.; поле; с. Ісаків Тлум. р-ну: Криничка (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *криничка*, дем. від *криниця* (див. вище). Вона вказує на наявність на полі джерела.

Криничкú[1], -ок; мн.; урочища; **1**) с. Далешеве Гор. р-ну: Кринички (2008, УШ); **2**) с. Середній Майдан Надв. р-ну; вар. *Кєрничькьи*: Кринички, Криничькьи, Кєрничькьи (1998, Мих., 194); **3**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Кринички (2011, УШ); **4**) с. Гостів Тлум. р-ну: Кринички (2009, НСГ, 9). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *криничка*, дем. від *криниця*. Вони вказують на наявність в урочищах багатьох *джерел* та *криничок*. Варіант назви в Середньому Майдані відбиває особливості місцевих говірок.

Криничкú[2], -ок; мн.; куток (вулиця); с. Рогиня Гор. р-ну: Кринички (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *криничка* (див. вище). Вона вказує на наявність на кутку багатьох *джерел* та *криничок*, від чого тут завжди болотяно.

Криничкú[3], -ок; мн.; болото; площа – 1,3 га; с. Семаківці Гор. р-ну: Кринички (1995, ПЗФ, 26); Кринички (2000, ПЗТ, 256). – Назва утворена семантичним способом від однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, в якому розкинулося болото. В основі мікротопоніма лежить апелятив *криничка*, дем. від *криниця* (див. вище).

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 255).

Криничкú[4], -ок; мн.; село; Кол. р-н; нал. до Семаківської с/р; віддаль до Коломиї – 21 км, до Івано-Франківська – 74 км: Кринички (1965, ІФ АТП[2], 20); Кринички (2009, ІФ АТП[7], 163). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому розкинулося село. В основі мікротопоніма лежить апелятив *кринички* (див. вище).

Криничкú[5], -ок; мн.; кол. хутори, об'єдн. з: **1**) с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Кринички (1965, ІФ АТП[2], 66); **2**) с. Тарасівка Тлум. р-ну; вар. *Кернички*: Kierniczki (1883, SG, IV, 46); Kierniczki (1900, SGG, 709); Кринички (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань урочищ, у яких були засновані хутори. В основі мікротопонімів лежить апелятив *кринички* (див. вище). Варіант назви в селі Тарасівка є діалектною формою.

Крúнів, -ового; ч.; горб; с. Нивочин Бог. р-ну: Kryniów (1855, AKKGL, Bl. 44). – Назва утворена, очевидно, способом субстантивації та онімізації нечленного прикметника *кринів* 'покритий *крином* – лілією', пор. *крин* 'лілія' (ЕСУМ, ІІІ, 93). Вона вказує на характер рослинності на горбі. Можливо також, що в основі цього ороніма лежить давня основа **kъrn-* (з місцевою рефлексацією *ŗ* > *ъr* > *-ир-* і метатезою *-ир-* > *-ри-*), що має значення **'нерівний, кривий, випуклий' < і.-є. **(s)ker-* 'гнути; крутити, вертіти' з вокалізмом *о*-ряду в ступені редукції (ПГФ, 223).

Крúнка, -и; ж.; гора; с. Незвисько Гор. р-ну: Кринка (2011, Експ.). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) суфіксальним утворенням на *-к(а)* від давньої основи **kъrn-* (див. вище), яка відбиває ідею кривизни, випуклості, що, зрештою, і властиве цьому топооб'єкту; б) утворенням семантичним способом від апелятива *кринка* (< псл. **kъrnъka*) 'джерело, криниця', пор. поліс. *кринка* 'глибока кругла низовина' (Череп., 110), зах.-пол. *кринка* 'природе джерело; колодязь; криниця' (СЗПГ, І, 255), рос. діал. *крынка* 'яма, наповнена водою; грузьке місце біля лісових озер; невелике озеро біля річки' (ПГФ, 150). У такому разі вона вказує на наявність на горі природного джерело чи ями, наповненої водою.

Кринкú, -ок; мн.; куток; с. Нивочин Бог. р-ну: Krynki (1934, SDW, № 22, s. 243); Кринки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кринка* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де є природні джерела.

Кринíвка, -и; ж.; горб; 327 м; с. Сороки Гор. р-ну: Kryniówka (1926, МТ Н). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)*

від апелятива *крин* (бот.) ʻлілія’ (ЕСУМ, ІІІ, 93). Вона вказує на характер рослинності на горбі.

Кри́сина, -ої; ж.; урочище (нива); с. Вікняни Тлум. р-ну: Крисина (2007, Вікн., 24); Крисина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Криса*, пор. п-ще *Криса* (ІФД, 284).

Кри́сівка[1], -и; ж.; куток; с. Троїця Снят. р-ну: Крисівка (2011, УШ); Крисівка (2012, НПС, 227). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Криса* (див. вище).

Кри́сівка[2], -и; ж.; поточина; бас. Пруту л. Дунаю; смт Заболотів, кол. с. Демидче (див. вище) Снят. р-ну: Крисівка (1979, СГУ, 291). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Криса*, пор. п-ще *Криса* (див. вище). Можлива також мотивація цього гідроніма однозвучним мікротопонімом – найменуванням кутка с. Троїця (див. вище), з якого витікає поточина.

Кри́тий Тік[1], -ого, току; ч.; поле; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Критий Тік (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування критого зерносховища, розміщеного на полі. В основі ергоніма лежить апелятив *тік* ʻрозчищене місце, спеціально підготовлений майданчик надворі або в приміщенні для молотьби, очищення і просушування зерна’ (ВТС, 1249), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *критий* ʻякий має дах, дашок, накриття’ (ВТС, 465).

Кри́тий Тік[2], -ого, току; ч.; урочище; с. П’ядики Кол. р-ну: Критий Тік (2006, КВС, 134). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування критого зерносховища, розміщеного в урочищі. В основі ергоніма лежить апелятив *тік* (див. вище), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *критий* (див. вище).

Крихівці, -ів; мн.; село; нал. до Івано-Франківської м/р; с/р; віддаль до Івано-Франківська – 3 км; давня назва – *Крехівці*: Crechowcze (1442, AGZ, XII, 101); Krechowcze (1578, ŹDz, XVIII/I, 88); w Krechowcach (1649, ЖУР, V, 87); Krechowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Krechowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 8); Krechowce (1883, SG, IV, 659); Krechowce (1933, MT S); Крихівці (1947, АТП, 510); Крихівці (2009, ІФ АТП[7], 164). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які започаткували село, пор. давня особова назва *Крехъ* (Мор., 105), що є відкомпозитним дериватом якогось давньослов’янського особового імені з елементом *Крес-*: *Кресимиръ*, *Кресиславъ*, *Кресомыслъ* (Мор., 105) та ін. (з чергуванням *х // с*). М. Л. Худаш припускає також утворення цього ойконіма семантичним способом від катойконіма *креховци* ʻвихідці (переселенці) з с. *Крехів* (Львів. обл.)’ (Худ., 124). Форма *Крихівці*, яка з’явилася під впливом розмовного мовлення, була запроваджена офіційно радянською владою в повоєнний період. Вона не відбиває історичної природи цього ойконіма.

Крихкє́нка, -и; ж.; куток; с. Новоселиця Снят. р-ну: Крихкєнка (2006, ННР, 8); Крихкєнка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *крихкєнка* (діал.) ʻрозсипчата глина; глина, яка легко кришиться’ (Експ.), пор. *крихкий* ʻякий легко кришиться, розсипається’ (ВТС, 466). Вона вказує на характер ґрунту на кутку.

Кри́цьке, -ого; с.; поле; с. Кричка Бог. р-ну: Крицьке (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *крицьке* ʻяке належить до с. *Кричка* (див. далі)’.

Кри́чка, -и; ж.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 36 км, до Івано-Франківська – 46 км: Kryczka ad Krasnopole (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kryczka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 89); Kryczka (1883, SG, IV, 745); Кричка (1947, АТП, 516); Кричка (2009, ІФ АТП[7], 164). – М. Л. Худаш вважає цю назву неясною. Він припускає, що вона може бути: а) формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Кричко*, пор. п-ще *Кричко*, блр. *Крычко* (Бір., 223); б) результатом трансонімізації

однозвучного топоніма-ороніма, утвореного від демінутивного суфіксального апелятива на *-к(а) кричка*, що походить від вихідного діалектного *криця* ʻтуга масна глинаʼ. Таким чином, на його думку, ойконім *Кричка* є синонімом топоніма *Глинка* < *глинка* < *глина* (Худ[2]., 174). Однак більш імовірно, що ця назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому було засноване село. В основі мікротопоніма лежить апелятив *кричка* ʻневелике підвищенняʼ, пор. *крич* ʻпідвищенняʼ (СНГТВ, 49).

За народними переказами, назва села з'явилася ще в часи монголо-татарської навали. Багато людей з низинних районів тікали тоді від загарбників у гори. Великий їх гурт зупинився в глибокому зарослому яру, який надійно заховав їх від песиголовців. Назвали те місце *Скритка*. З часом ця назва трансформувалася в *Кричка* й стала найменуванням села, яке тут виникло.

Кришкалі́вка, -и; ж.; куток; с. Торговиця Гор. р-ну: Кришкалівка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Кришкаль*, що може бути розмовним фонетичним варіантом від *Кришталь*, пор. п-ще *Кришталь* (ІФД, 285).

За народними переказами, назва кутка пов'язана з тим, що пан колись давав тут бідним селянам невеликі земельні ділянки (тобто *кришку* землі) під будівництво хатин, пор. діал. *крішки* ʻтрошкиʼ (ГГ, 105).

Криштафо́вича, -а; ч.; поле; с. Стрільче Гор. р-ну: Криштафовича (2012, БЛ[5], 248). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Криштафович*, прізвища колишнього власника поля, пор. п-ще *Криштафович* (ІФД, 285).

Крізь ло́зи; поле; с. Драгомирчани Тисм. р-ну: Крізь лози (2008, РДХ, 356). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *крізь*, який виражає просторові відношення, вказуючи на об'єкт, через який щось або хтось проникає, проходить, та апелятива *лози* ʻлозові зарості' (Експ.) у знахідному відмінку. Вона вказує на те, що колись на місці поля були болота та мочарі, на яких люди випасали свиней, проганяючи їх через зарості лози.

Крікаве́ць, -вця; ч.; урочище; с. Грабовець Бог. р-ну: Крікавець (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Можливо, що вона є викривленою під впливом розмовного мовлення формою від *Краківець*, утвореного за допомогою суфікса *-ець* від *краковий* ʻвкритий кущамиʼ, пор. *крак* ʻкущʼ (ЕСУМ, ІІІ, 115). У такому разі вона вказує на характер рослинності в урочищі. Імовірне також її виникнення в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська людини, яка могла використовувати при ходьбі *кріки* – ходулі і яка володіла колись землею в урочищі, пор. *кріки* (діал.) ʻходулі' (Експ.). Не виключено також, що в основі найменування лежить апелятив *кріки* < *кряки* ʻжаб'ячі кваки'. Останню версію підтверджує й характер ґрунту в урочищі, який колись був дуже вологий, болотистий, а, отже, тут могли водитися жаби.

Крішман, -у; ч.; поле; с. Хом'яківка Тисм. р-ну; вар. *Крічман*: Крішман (2011, УШ); Крічман (2012, БЛ[5], 248); Крішман (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника поля, пор. п-ще *Крішман* (Експ.), що походить, очевидно, з нім. *Krischmann* (FNB, 178). Варіант назви з'явився під впливом розмовного мовлення.

Кроп'єнко́ва, -ої; ж.; пасовище; с. Надорожна Тлум. р-ну: Кроп'єнкова (2011, УШ) – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-ов(а)* віж антропоніма *Кроп'єнко*, пор. п-сько *Кроп'янко* (Експ.).

Кропиве́ць, -вця; ч.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну; вар. *Кропивец*: Кропивец (2006, КГ, 21); Кропивець (2008, БГ, 14). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *кропивець* (діал.) ʻзарості кропиви' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності в урочищі. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Кропи́виське По́ле, -ого, -я; с.; поле; с. Грушів Кол. р-ну: Кропивиське Поле (2012, БЛ[5], 248). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучен-

ня, у якому опорним компонентом є апелятив *поле* ʻбезліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви' (ВТС, 846), а атрибутивним членом – прикметник *кропивиське*, що вказує на належність поля в давнину громаді с. *Кропивище* (див. далі) чи окремим його жителям.

Кропи́вище, -а; с.; село; Кол. р-н; нал. до Пилипівської с/р; віддаль до Коломиї – 17 км, до Івано-Франківська – 78 км; давня назва – *Кропивиська*: Kropiwiszcza, Kropiwiska (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 261); Kropiwiszcze (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 34); Kropiwiszcze (1832, SCML, 123); Kropiwiszcze (1883, SG, IV, 696); Кропивище (1947, АТП, 507); Кропивище (2009, ІФ АТП[7], 164). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому було започатковане село. В основі мікротопоніма лежить апелятив *кропивище* ʻмісце, де росте (або росла) кропива' (Бучко, 83).

За народним переказом, місцевість, де виникло село, належала колись поміщикові Степану Криштафовичу, який жив у с. Корнич. Одного разу він за якусь велику провину вислав сюди, у ліс, у великі кропив'яні зарості, свого підлеглого, який повинен був тут жити та обробляти землю. Згодом до нього приєдналися й інші поселенці. Так утворилося село, яке за назвою місцевості, назвали *Кропивищем*. За іншим переказом, село на великій, зарослій кропивою поляні заснували втікачі зі Східної України.

Кропивці́, -ів; мн.; гора; 641,2 м; с. Молодятин Кол. р-ну: między wzgórzami Kropiwcami (1880, SG, II, 955); Kropiwce (1883, SG, IV, 215); Kropiwce (1906 (1880), KuK N); Kropiwce (1935, MT N); Кропивцы (1976, ТК Н[1]); Кропивцы (2002, ТК Н); Кропивці (2011, КР). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кропивець* ʻмісце, де росте кропива' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на горі.

Кро́снів, -ового; ч.; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: Кроснів (2012, БЛ[5], 248). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма **Кросно*, якого М. Л. Худаш вважає польською неповноголосною формою на *-ро-* замість *-оро-* від *Коросно*, що походить, на його думку, із **Хоростъ* < **Хоронистанъ* (Худ., 163–167).

Кротівщина, -и; ж.; поле; с. Джурків Кол. р-ну: Кротівщина (2012, БЛ[5], 248). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *кротівщина* ʻмаєток, ґрунт *Крота*', пор. п-ще *Кріт* (СП, 194). Можлива також мотивація цього мікротопоніма антропонімом *Кротівський* + суфікс *-ин(а)*, пор. п-сько *Кротівський* (Експ.).

Кругú, -ів; мн.; урочище; с. Братківці Тисм. р-ну: Круги (2007, Гетьм., 21). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *круг* (< псл. **krugъ*) ʻділянка поля' (ВТС, 468).

Кру́гла, -ої; ж.; урочище; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Кругла (1997, Єз., 188). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кругла* (< псл. **krugla*) ʻяка має форму круга' (ВТС, 468). Вона вказує на форму урочища.

Кру́гла Мла́ка, -ої, -и; ж.; поле; с. Красноставці Снят. р-ну: Кругла Млака (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *млака* ʻзаболочена низовина, трясовина' (Мар., 236; ВТС, 533), ʻзаболочена низина; багно; трясовина', ʻзаболочена низина, трясовина' (Лісняк, 360), а атрибутивним членом – прикметник *кругла* (див. вище), що вказує на форму поля.

Кру́гла Мóчара, -ої, -и; ж.; болото; смт Чернелиця Гор. р-ну: Кругла Мочара (2006, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *мочара* ʻтрясовина, заболочена місцевість' (ГГ, 124, 126), а атрибутивним членом – прикметник *кругла* (див. вище), що вказує на форму болота.

Кру́гле, -ого; с.; болото; смт Чернелиця Гор. р-ну: Кругле (1999, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кругле* ʻяке має форму круга' (ВТС, 468), що вказує на форму болота.

Кру́гле Болóто, -ого, -а; с.; поле; с. Джурків Кол. р-ну: Кругле Болото (2011,

УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *болото* ʻмокра заболочена низина; мокре місце між горбами’ (Мар., 218), а атрибутивним членом – прикметник *кругле* (див. вище), що вказує на форму поля.

Про походження назви поля серед місцевого населення побутує цікава легенда. У ній розповідається про те, що одного разу вночі якийсь музика, повертаючись із весілля додому, сів на цьому полі відпочити й заграв на скрипці. Раптом з’явилися чорти й почали танцювати круглий танець, кидаючи при цьому гроші у футляр. Коли заспівали перші півні, чорти зникли. Музика, прийшовши вранці додому, відкрив футляр і побачив там лише болото. З тих пір це поле й називають *Кругле Болото*.

Кругле́нький, -ого; ч.; куток; с. Рунґури Кол. р-ну: Кругленький (2002, Рунг., 240); Кругленький (2006, КВС 130); Кругленький (2011, УШ); Кругленький (2011, СГ, ІІ, 222). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кругленький*, зменш.-пестливе до *круглий* (див. вище). Вона вказує на округлу місцину, у якій міститься куток.

Круглє́к[1], -а; ч.; поля, урочища; **1**) с. Рашків Гор. р-ну: Круглєк (2012, БЛ[5], 248); **2**) с. Росохач Гор. р-ну: Круглєк (2012, БЛ[5], 248); **3**) с. Тишківці Гор. р-ну: Круглєк (2012, БЛ[5], 248); **4**) с. Чернятин Гор. р-ну: Круглєк (1996, ІЧ, 17); **5**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Круглєк (2012, БЛ[5], 248); **6**) с. Княже Снят. р-ну: Круглєк (2012, БЛ[5], 248); **7**) с. Русів Снят. р-ну: Круглєк (2012, БЛ[5], 248). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *круглєк*, що є діалектним фонетичним варіантом іменника *кругляк* ʻбудь який предмет круглої форми’ (ВТС, 468), ʻділянка якоїсь поверхні, формою схожа на круг (западина, ставок, вигін)’ (СБГ, 236), пор. також бойк. *кругляк* ʻкругла, неотесана колода’ (Онишк., І, 390), пол. *krąglak* ʻліс округлої форми’ (Толстой, 120). Вони вказують на форми полів.

Круглє́к[2], -а; ч.; ліси; **1**) с. Колінки Гор. р-ну: Круглєк (2012, БЛ[5], 248); **2**) с. Антонівка Тлум. р-ну: Kruhlak (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 107, арк. 70); Круглєк (2011, УШ); **3**) с. Гостів Тлум. р-ну: Круглєк (2011, УШ); **4**) с. Прибилів Тлум. р-ну: Круглєк (2011, УШ); Круглєк (2012, БЛ[5], 248). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *круглєк*, що може мати значення ʻокругла ділянка землі, зайнята лісом’ або ʻліс округлої форми’ (див. вище).

Круглє́к[3], -а; ч.; урочища; **1**) с. Саджавка Надв. р-ну: Круглєк (1998, Мих., 194); **2**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Круглєк (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кругляк* зі значенням ʻокругла ділянка землі’. Вони вказують на форми урочищ.

Кру́глий, -ого; ч.; лісове урочище; між сс. Угринів, Рибне та Павлівка Тисм. р-ну: Круглий (2000, ІУ, 29). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *круглий* ʻякий має форму круга’ (ВТС, 468).

Кру́глий Гай, -ого, -ю; ч.; лісок; кол. с. Пасічна, тепер част. міста Івано-Франківськ: Круглий Гай (1975, АСЗ, І, 717). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гай* ʻневеликий, переважно листяний ліс’ (ВТС, 170), а атрибутивним членом – прикметник *круглий* (див. вище), що вказує на форму ліска.

Кру́глий Лан[1], -ого, -у; ч.; лан; с. Колінки Гор. р-ну: Круглий Лан (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір оброблюваної землі’ (СУМ, IV, 443), ʻділянка оброблюваної землі в межах 1–30 десятин як міра площини’ (Худ.[2], 134), ʻрівне поле’ (Лісняк, 360; Онишк., І, 402), а атрибутивним членом – прикметник *круглий* (див. вище), що вказує на форму топооб’єкта.

Кру́глий Лан[2], -ого, -у; ч.; височина; с. Колінки Гор. р-ну: Круглий Лан (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лану (див. вище), що розкинувся на височині.

Кру́глик, -у; ч.; ліс; с. Гостів Тлум. р-ну: Круглик (2009, НСГ, 10). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *круглик* ʻоб'єкт округлої форми', пор. *круглик* ʻліс округлої форми' (СНГТК, 101). Вона вказує на форму лісу.

Кру́глики, -ів; мн.; поле; с. Стриганці Тисм. р-ну: Круглики (2001, Осташ[2], 76). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *круглик* (див. вище). Вона вказує на форму поля.

Кру́глі Ґруні[1], -их, -ів; мн.; узвишшя, горби; с. Кричка Бог. р-ну: Круглі Ґруні (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ґруні*, мн. від *ґрунь* ʻвершина гори; гірський хребет; гора, вкрита лісом; пагорб' (Мар., 225), ʻневисока гора з м'якими контурами, горбок' (Лящук, 165), а атрибутивним членом – прикметник *круглі* (див. вище), що вказує на форму горбів, які входять до складу узвишшя.

Кру́глі Ґруні[2], -их, -ів; мн.; поле; с. Кричка Бог. р-ну: Круглі Ґруні (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування узвишшя (див. вище), на якому розкинулося поле.

Кругля́к[1], -а; ч.; кутки; **1**) с. Вікно Гор. р-ну: Кругляк (2012, БЛ[5], 248); **2**) с. Колінки Гор. р-ну: Кругляк (2008, УШ); **3**) с. Рашків Гор. р-ну; вар. *Круглєк*: Круглєк, Кругляк (2008, УШ); **4**) с. Семаківці Гор. р-ну; вар. *Круглєк*: Круглєк, Кругляк (2008, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кругляк*, *круглєк* ʻбудь-який предмет круглої форми' (ВТС, 468), ʻділянка якоїсь поверхні, формою схожа на круг (западина, ставок, вигін)' (СБГ, 236). Вони вказують на форми кутків. Варіанти назв відбивають особливості місцевих говірок.

Кругля́к[2], -а; ч.; поля (лани); **1**) с. Поточище чи Городниця Гор. р-ну: Krąglak (1887, SG, VIII, 864); **2**) с. Чортовець Гор. р-ну: Кругляк (2007, ССЧ, 29); **3**) с. Драгасимів Снят. р-ну: Кругляк (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кругляк* (див. вище). Вони вказують на форми полів.

Кругля́к[3], -а; ч.; урочища (толоки); **1**) с. Пробабин Гор. р-ну: Кругляк (1960, Кобил., ДЛМ, 110); Кругляк (2009, ГСС, 13); **2**) с. Чернятин Гор. р-ну; вар. *Круглєк*: Кругляк (1978, Гор., 477); Круглєк (2008, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кругляк* (див. вище). Вони вказують на форми урочищ.

Кругля́к[4], -а; ч.; став; смт Чернелиця Гор. р-ну: Кругляк (1999, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кругляк* (див. вище). Вона вказує на форму ставу.

Кругля́к[5], -а; ч.; ліс; с. Олеша Тлум. р-ну: Кругляк (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кругляк* (див. вище). Вона вказує на форму лісу. Можлива також мотивація мікротопоніма цим апелятивом зі значенням ʻліс округлої форми' (Толстой, 120).

Круглякú, -ів; мн.; поле; с. Матеївці Кол. р-ну; давня назва – *Кругляк*: Krąglak (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 262, арк. 6); Kruhliki (1933, МТК); Кругляки (2011, УШ). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *кругляк* зі значенням ʻділянка землі округлої форми'. Вона вказує на форму поля. Сучасне його найменування є множинною формою давньої назви.

Круголе́ць, -льця; ч.; урочище; с. Городниця Гор. р-ну; вар. *Круголець*, *Крогулець*: Krohulec (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 79, арк. 26); Krogulec (1887, SG, VIII, 864); Круголець (2009, ГСС, 11); Крогулець (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, яка, очевидно, володіла колись урочищем або проживала в ньому, пор. особова назва *Крогулець* (Худ.[1], 175), що походить від апелятива *крогулець*, діал. варіанта від *крагулець* ʻяструб' (СУМ, IV, 319).

Круго́льня, -і; ж.; гора; с. Липівка Тисм. р-ну: Кругольня (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кругольня* (діал.) ʻгора округлої форми' (Експ.).

Кружо́к[1], -жка; ч.; поле; с. Цуцилів Надв. р-ну: Кружок (1998, Мих., 194). – Назва

утворена семантичним способом від апелятива *кружок* ʻділянка будь-якої поверхні, формою схожа на круглу площину' (ВТС, 468), ʻчастина поля' (Грінч., II, 311), ʻнапівкругла частина берега' (Толстой, 162). Вона вказує на форму поля.

Кружо́к², -жка; ч.; урочище; с. Підверб-ці Тлум. р-ну: Кружок (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кружок* (див. вище). Вона вказує на форму урочища.

Кру́зове, -ого; с.; поле; с. Джурків Кол. р-ну: Крузове (2012, БЛ[5], 248). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Круз*, пор. п-ще *Круз* (Експ.).

Кру́пине, -ого; с.; пасовище; с. Делева Тлум. р-ну: Крупове (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(е)* від антропоніма *Крупа*, пор. п-ще *Крупа* (ІФД, 285).

Крупо́вичі, -ів; мн.; кол. хутір, нал. до с. Корнич Кол. р-ну: Krupowiszcze (1880, VOV, 342); Krupowicze (1883, SG, IV, 407). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала хутір або володіла ним, пор. п-ще *Крупович* < *Круп* (Богдан, 144).

Кру́тка¹, -и; ж.; гора; смт Чернелиця Гор. р-ну: Крутка (1978, Гор., 469); Крутка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від прикметника *крута* (див. вище) < псл. **krоutъ* ʻстрімкий, крутий', що споріднене з пруським **krūt* ʻпадати' (ЕСУМ, III, 111), пор. також бойк. *крут* ʻкрутий' (Онишк., I, 391). Вона вказує на форму гори та на круті її схили.

Кру́тка², -и; ж.; куток; смт Чернелиця Гор. р-ну: Крутка (1978, Гор., 470). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилах якої розкинувся куток.

Кру́хи, -ів; мн.; кол. фільварок, нал. до с. Липівка, тепер поле *Круги* (див. вище); с. Братківці Тисм. р-ну; вар. *Круги*: Kruche (1934, SDW, № 24, s. 295); Круги (1995, ТМН, 12); Крухи (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *крухи* ʻзарості *круху* – крушини', пор. *крух* ʻкрушина ламка' (Смик, 88). Вона вказує на характер рослинності на місцевості, на якій було засновано хутір. Можливо також, що цей мікротопонім мотивований апелятивом *крух* (< псл. **kruхъ*) зі значенням ʻскибка, грудка, брила' (ЕСУМ, III, 113). У такому разі назва вказує на глинястий, грудкуватий характер землі на цій місцевості. Форма *Круги* з'явилася, очевидно, у результаті неправильного написання назви.

Кру́цикова, -ої; ж.; гора; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Круцикова (2000, ЕКол., III, 55); Круцикова (2006, КГ, 18). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Круцик*, пор. п-ще *Круцик* (ІФД, 285).

Круши́на¹, -и; ж.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Крушина (2006, КВС, 122); Крушина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *крушина* ʻгоробина' (Онишк., I, 391). Вона вказує на характер рослинності на кутку.

Круши́на², -и; ж.; поле; с. Драгомирчани Тисм. р-ну: Крушина (2008, РДХ, 356). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *крушина* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Крушни́к¹, -а; ч.; горб; сс. Стопчатів Кос. р-ну, Мишин Кол. р-ну: Крушник (1986, ІГ, III, 165); Крушник (2000, ІМ, 7). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *крушник* ʻзарості *крушини* – горобини', пор. *крушина* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на горбі.

Крушни́к², -а; ч.; куток; с. Мишин Кол. р-ну: Крушник (2006, КВС, 101); Крушник (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Ксаве́рівка, -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Ksawerówka (1934, SDW, № 22, s. 247); Ksawerówka (1938, SDW, № 5, s. 81). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Ксавер*, пор. особове ім'я *Ксавер* < *Ксаверій* (СУІ, 184).

Ксьо́ндзева, -ої; ж.; поточина; п. Млинівки п. Солонику п. Тлумачу п. Дністра; с. Озеряни Тлум. р-ну: Ксьондзева (2003, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від апелятива *ксьондз* ʻкатолицький або греко-католицький священикʼ , пор. пол. *ksiądz* ʻсвященикʼ (ПУС[1], 150).

Ксьо́ндзева Лева́да, -ої, -и; ж.; урочище; с. Корнів Гор. р-ну: Ксьондзева Левада (2009, ГСС, 13). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *левада* ʻприсадибна ділянка землі з сінокосом, городом та плодовим садом або іншими деревамиʼ (ВТС, 482), ʻнизовина, поросла травою (іноді біля річки)ʼ (Лісняк, 359), ʻмокра низовина; лісок на низовині із кущів (особливо ліщини)ʼ (Мар., 234), ʻобкопане або обгороджене місце для сінокосу поблизу садибиʼ, ʻлука, оболонь, заплава, пасовисько’, ʻплоща біля церквиʼ (Торч., 270), а атрибутивним членом – прикметник *ксьондзева*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *ксьондзові* (див. вище).

Ксьо́ндзів, -евого; ч.; потік; бас. Ямничанки л. Бистриці п. Дністра; с. Павлівка Тисм. р-ну: Ксьондзів (1997, Павл., 8). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від апелятива *ксьондз* (див. вище).

Ксьо́ндзівка[1], -и; ж.; давнє село біля смт Лисець Тисм. р-ну, тепер не ідент.: Xiędzówka (1707, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 2, спр. 1); Księdzówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 25); Księdzówka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 96); Ksiądzówka (1884, SG, V, 860); Księdzówka (1900, SGG, 41); Ksiądzówka (1934, SDW, № 22, s. 246). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *ксьондз* (див. вище). Вона вказує на виникнення села на землях, які належали *ксьондзові*.

Ксьо́ндзівка[2], -и; ж.; ліс; с. Пужники Тлум. р-ну: Ксьондзівка (2012, БЛ[5], 249). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *ксьондз* (див. вище). Вона вказує на належність лісу в давнину *ксьондзові*.

Ксьо́ндзівка[3], -и; ж.; куток; с. Хотимир Тлум. р-ну: Ксьондзівка (2012, БЛ[5], 249). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *ксьондз* (див. вище). Вона вказує на належність землі на кутку в давнину *ксьондзові*.

Ксьо́ндзів Кут, -евого, -а; ч.; куток; с. Милування Тисм. р-ну: Ксьондзів Кут (2012, БЛ[5], 249). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина селаʼ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *ксьондзів*, що вказує на проживання колись на кутку священика.

Ксьо́ндзів Лан, -евого, -у; ч.; поле; с. Павлівка Тисм. р-ну: Ксьондзів Лан (2012, БЛ[5], 249). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір оброблюваної землі’ (СУМ, IV, 443), ʻрівне поле’ (Лісняк, 360), а атрибутивним членом – прикметник *ксьондзів*, що вказує на належність поля в давнину священикові.

Ксьондзівське́, -ого; с.; ліс; с. Цуцилів Надв. р-ну: Ксьондзівське (1998, Мих., 194). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ксьондзівське* ʻяке належить *ксьондзові*ʼ.

Ксьо́ндзів Яр, -евого, -у; ч.; ліс; с. Росільна Бог. р-ну; інша назва – *Попів Звір* (див. далі): Попів Звір, або Ксьондзів Яр (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *яр* ʻглибока довга западина (перев. з крутими або прямовисними схилами), що утворилася внаслідок розмиву пухких осадових порід тимчасовими потоками’ (ВТС, 1424), ʻбалка; глибока балка, заросла лісом’ (Мар., 255), а атрибутивним членом – прикметник *ксьондзів*, що вказує на належність лісу в давнину *ксьондзові*.

За народними переказами, ліс названий так тому, що в ньому, у долині потоку, у зворі, ксоьндз Іван Коритко зібрав 1648 року з місцевих добровольців велике селянське військо, яке потім спільно із загонами Семена Височана штурмувало Пнівський замок.

Ксьо́ндзкова Близька́, -ої, -ої; ж.; поле; с. Стецева Снят. р-ну: Ксьондзкова Близька

(2012, БЛ[5], 249). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є субстантивований прикметник *близька* ʻземельна ділянка, що розкинулася неподалік, близько до села' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *ксьондзкова*, що вказує на належність поля в давнину *ксьондзкові*.

Ксьо́ндзкова Дале́ка, -ої, -ої; ж.; поле; с. Стецева Снят. р-ну: Ксьондзкова Далека (2012, НПС, 209). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є субстантивований прикметник *далека* ʻземельна ділянка, що розкинулася вдалині, далеко від села' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *ксьондзкова*, що вказує на належність поля в давнину *ксьондзкові*.

Ксьо́ндзова Доли́на, -ої, -и; ж.; пасовище; с. Палагичі Тлум. р-ну: Ксьондзова Долина (2012, БЛ[5], 249). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), ʻдолина; низина; низина біля річки' (ССУМ, І, 315), ʻнизина, заросла травою; широка низина' (Мар., 226); ʻнизина' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *ксьондзова*, що вказує на належність пасовища в давнину *ксьондзові* або *ксьондзам* (див. вище).

Ксьо́ндзова Цари́нка, -ої, -и; ж.; урочище; с. Сопів Кол. р-ну: Ксьондзова Царинка (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *царинка*, дем. від *царина* ʻпідвищене й відкрите місце' (Мар., 253), ʻлан, орне поле; поле, на якому була конюшина; зелені посіви колоскових, озимина; давно не оране поле, пасовисько' (СБГ, 618–619), ʻполе' (Горбач[1], 354), а атрибутивним членом – прикметник *ксьондзова*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину священику.

Ксьо́ндзове[1], -ого; с.; лісове урочище; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Ксьондзове (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ксьондзове* (див. вище). Вона вказує на належність урочища в давнину священикові.

Ксьо́ндзове[2], -ого; с.; поля; **1**) с. Стрільче Гор. р-ну: Ксьондзове (2012, БЛ[5], 249); **2**) с. Угринів Ів.-Франк. м/р: Ксьондзове (2012, БЛ[5], 249); **3**) с. Молодятин Кол. р-ну: Ксьондзове (2008, БГ, 14); **4**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Ксьондзове (1997, Єз., 188); **5**) с. Сілець Тисм. р-ну: Ксьондзове (2002, СНЧ, 42); **6**) с. Надорожна Тлум. р-ну: Ксьондзове (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *ксьондзове* (див. вище). Вони вказують на належність полів у давнину священикам.

Ксьо́ндзове[3], -ого; с.; пасовища; **1**) с. Парище Надв. р-ну: Ксьондзове (1998, Мих., 194); **2**) с. Павлівка Тисм. р-ну: Ксьондзове (2012, БЛ[5], 249). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *ксьондзове* (див. вище). Вони вказують на належність пасовищ у давнину священикам.

Ксьо́ндзове[4], -ого; с.; куток; с. Павлівка Тисм. р-ну: Ксьондзове (1997, Павл., 8). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля, на якому було засновано куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *ксьондз* (див. вище).

Ксьо́ндзька́[1], -ої; ж.; гори, горби, підвищення; **1**) с. Незвисько Гор. р-ну; вар. *Ксьондзова Гора*: Ксьондзька (2004, УШ); Ксьондзова Гора (2009, ГСС, 12); Ксьондзька (2011, Експ.); **2**) с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Ксьондзька (2006, Експ.); **3**) с. Королівка Тлум. р-ну; вар. *Ксьондзька Гора*: Ксьондзька Гора (2012, БЛ[5], 249); Ксьондзька (2012, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *ксьондзька* (*ксьондзова*), що вказує на належність землі на горах у давнину *ксьондзам* (див. вище). Варіанти назв ускладнені номенклатурним терміном *гора*.

Ксьо́ндзька́[2], -ої; ж.; урочища (ниви); **1**) с. Задубрівці Снят. р-ну: Ксьондзька (2011, УШ); **2**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Ксьондзька (2011, УШ); **3**) с. Гарасимів Тлум. р-ну: Ксьондзька (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації при-

кметника *ксьондзька* ʻналежна *ксьондзові* або церквіʼ.

Ксьо́ндзькé[1], -ого; с.; поля; **1**) с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Ксьондзьке (2012, БЛ[5], 249); **2**) с. Малий Гвіздець Кол. р-ну: Ксьондзьке (2012, БЛ[5], 249); **3**) с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Ксьондзьке (2012, БЛ[5], 249); **4**) с. Іллінці Снят. р-ну: Ксьондзьке (2012, БЛ[5], 249); **5**) с. Русів Снят. р-ну: Ксьондзьке (2012, БЛ[5], 249). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *ксьондзьке* (див. вище). Вони вказують на належність полів у давнину священикам або церквам.

Ксьо́ндзькé[2], -ого; с.; урочища; **1**) с. Топорівці Гор. р-ну: Ксьондзьке (2005, СМТ[1], 49); Ксьондзьке (2008, УШ); **2**) с. Раківчик Кол. р-ну: Ксьондзьке (2006, КВС, 138); **3**) с. Струпків Кол. р-ну: Ксьондзьке (2011, УШ); **4**) с. Черемхів Кол. р-ну: Ксьондзьке (2000, НІСЧ, 7); Ксьондзьке (2011, УШ); **5**) с. Іллінці Снят. р-ну: Ксьондзьке (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *ксьондзьке* (див. вище). Вони вказують на належність урочищ у давнину священикам або церквам.

Ксьо́ндзький[1], -ого; ч.; видолинок (жоліб); с. Лука Гор. р-ну: Ксьондзький (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ксьондзький* (див. вище). Вона вказує на належність землі у видолинку в давнину *ксьондзові* (див. вище).

Ксьо́ндзький[2], -ого; ч.; ліси; **1**) с. Глинки Надв. р-ну: Ксьондзький (1998, Мих., 194); **2**) с. Бортники Тлум. р-ну: Ксьондзький (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *ксьондзький* (див. вище). Вони вказують на належність лісів у давнину *ксьондзам* (див. вище).

Ксьо́ндзький[3], -ого; ч.; ставок; с. Іллінці Снят. р-ну: Ксьондзький (1999, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ксьондзький* (див. вище). Вона вказує на належність ставка в давнину *ксьондзові* (див. вище).

Ксьо́ндзький Бе́рег, -ого, -а; ч.; куток; с. Корнич Кол. р-ну: Ксьондзький Берег (2012, БЛ[5], 249). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення, на якому розкинувся куток. В основі ороніма лежить апелятив *берег* зі значенням ʻневелике підвищенняʼ (Лісняк, 359), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *ксьондзький*, що вказує на належність землі на підвищенні в давнину *ксьондзові* або *ксьондзам* (див. вище).

Ксьо́ндзький Вертіб, -ого, -еба; ч.; куток; с. Глушків Гор. р-ну: Ксьондзький Вертіб (2012, БЛ[5], 249). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення, на якому розкинувся куток. В основі ороніма лежить апелятив *вертіб* зі значенням ʻкаміння, скали; печериʼ, ускладнений атрибутивним членом – прикметником *ксьондзький*, що вказує на належність землі на підвищенні в давнину *ксьондзові* або *ксьондзам* (див. вище).

Ксьо́ндзький Гай, -ого, -ю; ч.; ліс; с. Стриганці Тисм. р-ну: Ксьондзький Гай (2012, БЛ[5], 249). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гай* ʻневеликий, переважно листяний лісʼ (ВТС, 170), а атрибутивним членом – прикметник *ксьондзький*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *ксьондзові* або *ксьондзам* (див. вище).

Ксьо́ндзький Став[1], -ого, -у; ч.; ставок; с. Вербівці Гор. р-ну: Ксьондзький Став (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *став* ʻводоймище (у природному чи штучному заглибленні) з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатоюʼ (ВТС, 1185), а атрибутивним членом – прикметник *ксьондзький*, що вказує на належність гідрооб'єкта в давнину *ксьондзові* або *ксьондзам* (див. вище).

Ксьо́ндзький Став[2], -ого, -у; ч.; урочище; с. Вербівці Гор. р-ну: Ксьондзький Став (2008, УШ); Ксьондзький Став (2011, МП). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування ставка (див. вище), навколо якого розкинулося урочище.

Ксьо́ндзькі Помі́рки, -их, -ів; мн.; поле; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Ксьондзькі Помірки (2012, БЛ[5], 249). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *помірки*, мн. від *помірок* ʻшмат городу, поля, що є додатковим наділом; прирізокʼ (ВТС, 856), а атрибутивним членом – прикметник *ксьондзькі*, що вказує на належність поля в давнину *ксьондзові* або *ксьондзам* (див. вище).

Ку́ба, -и; ж.; куток; с. Саджавка Надв. р-ну: Куба (1998, Мих., 194); Куба (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменування острова та країни в Карибському морі. Вона має конотативне значення і вказує на значну віддаленість кутка від центру села. О. І. Михайлюк припускає, що ця назва, окрім того, є жартівливим зіставленням з найменуванням сусіднього села *Кубаївка* (див. далі), що зумовлено тією ж географічною ознакою (Мих., 117).

Куба́їв, -євого; ч.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Кубаїв (2006, КГ, 21); Кубаїв (2008, БГ, 14). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Кубай*, пор. п-ще *Кубай* (СП, 195; Богдан, 147).

Куба́ївка[1], -и; ж.; село; Надв. р-н; нал. до Саджавської с/р; віддаль до Надвірної – 26 км, до Івано-Франківська – 44 км: Kubajówka (1855, AKKGL, Bl. 48); Kubajówka (1884, SG, V, 914); Кубаївка (1947, АТП, 510); Кубаївка (2009, ІФ АТП[7], 164). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Кубай* (див. вище).

Куба́ївка[2], -и; ж.; урочище; між сс. Середній Майдан та Кубаївка Надв. р-ну: ур. Кубаївка (2011, КР). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), біля якого розкинулося урочище.

Куба́ївчина, -и; ж.; поточина; п. Біленької л. Рінистого пр. Баб'янки л. Сербеню п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; сс. Кубаївка Надв. р-ну, Боднарівка Кол. р-ну: Кубаївчина (2006, КВС, 10). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від ойконіма – найменування села *Кубаївка* (див. вище), з території якого витікає поточина.

Куба́нський, -ого; ч.; потік; пр. Губеню л. Дзвинячу л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Кубанський (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кубанський*, що є, очевидно, фонетичним варіантом від *ковбанський* ʻякий витікає з *ковбані* – глибокої ями, заповненої водою або який має *ковбані* – ямиʼ, пор. *ковбаня* ʻглибока яма, заповнена водою; яма в річціʼ (Мар., 231), зах.-пол. *кубаня* ʻяма з водою, у якій перуть білизну; т. с., що купало; т. с., що водопійʼ (СЗПГ, І, 260).

Куба́нь, -і; ж.; куток; с. Підгір'я Бог. р-ну: Кубань (2012, БЛ[5], 249). – Назва, очевидно, утворена семантичним способом від апелятива *кубань*, що є фонетичним варіантом від *ковбані*, *ковбаня* (див. вище). Можливо також, що ця назва є результатом трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменування природно-етнографічної зони півдня Росії й має конотативне значення, вказуючи на врожайну землю на кутку.

Куба́ня, -і; ж.; сухе річище; с. Видинів Снят. р-ну: Кубаня (2012, БЛ[5], 249). – Назва, очевидно, утворена семантичним способом від апелятива *кубаня*, що є фонетичним варіантом від *ковбаня* (див. вище). Вона вказує на наявність у річищі ям, наповнених водою.

Куба́шин, -ого; ч.; ліс; с. Міжгір'я Бог. р-ну: Kubaszyn (1935, MT Porohy). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Кубаш*, пор. п-ще *Кубаш* (Експ.), блр. *Кубаш* (Бір., 225), похідне *Кубашек* (Редько, І, 549).

Ку́бина, -ої; ж.; куток; с. Довге Тисм. р-ну: Кубина (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Куба*, пор. п-ще *Куба* (ІФД, 286).

Ку́бин Клин, -ого, -у; ч.; поле; с. Підвисоке Снят. р-ну: Кубин Клин (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клин* ʻчастина земельного угіддя, що вирізняється

за певною ознакою (за родом посіву тощо)' (ВТС, 433), 'площа землі клиноподібної форми' (СБГ, 209), а атрибутивним членом – прикметник *Кубин*, що вказує на належність поля в давнину *Кубі*, пор. п-ще *Куба* (див. вище).

Кубо́**ри**, -ів; мн.; урочище; с. Рогиня Гор. р-ну: Кубори (2008, УШ). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *кубор*, що є фонетичним варіантом від *ковбир*, *ковбір*, *ковбур* 'глибока тиха вода; яма у воді, ковбаня; стрімка западина у воді; зарослe болото; вікнина у болоті' (ЕСУМ, ІІ, 481), 'яма у воді, утворена її падінням' (Мар., 231). Вона вказує на те, що в урочищі є ями, наповнені водою.

Кугуті́**вка**, -и; ж.; куток; с. Черніїв Тисм. р-ну: Кугутівка (2012, БЛ[5], 249). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Кугут*, пор. п-ще *Кугут* (СП, 195).

Кудлі́**вське**, -ого; с.; лісове урочище; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Кудлівське (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Кудла*, пор. п-ще *Кудла* (ІФД, 286).

Кудя́рка, -и; ж.; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: Кудярка (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, мабуть, належало колись поле, пор. п-ще *Кудяр* (Експ.). Можливе також утворення цього мікротопоніма за допомогою суфікса *-к(а)* у посесивній функції від названого вище прізвища.

Кузе́нків Ви́віз, -ового, -озу; ч.; дорога та пасовище навколо неї; с. Залуччя Снят. р-ну: Кузенків Вивіз (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вивіз* 'недовге, але круте підвищення на дорозі; підвищення' (Мар., 220), 'невеликий земляний насип' (Лісняк, 359), 'гірська ущелина; вузька доріжка' (Нг., 51), 'дорога, що йде вгору' (Онишк., І, 97), а атрибутивним членом – прикметник *Кузенків*, що вказує на належність землі навколо дороги в давнину *Кузенкові*, пор. п-ще *Кузенко* (ІФД, 286).

Ку́зикові Горо́ди́, -их, -ів; мн.; поле; с. Попельники Снят. р-ну: Кузикові Городи (2012, НПС, 175). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *городи*, мн. від *город* 'ділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочів' (ВТС, 192), 'земельний наділ, ділянка ґрунту' (Мих., 66), а атрибутивним членом – прикметник *Кузикові*, що вказує на належність поля *Кузикові*, пор. п-ще *Кузик* (ІФД, 286).

Ку́зів[1], -евого; ч.; горб; 435 м; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Кузів (2008, ЛСМ, 14). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Кузь*, пор. особове ім'я *Кузь* < *Кузьма* (СУІ, 185–186), п-ще *Кузь* (ІФД, 287).

Ку́зів[2], -евого; ч.; куток; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Кузів (1998, Мих., 194); Кузів (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Кузьми́н[1], -ого; ч.; ліс; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Kuźmin (1855, AKKGL, Bl. 48). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Кузьма*, пор. особове ім'я *Кузьма* (СУІ, 185), п-ще *Кузьма* (ІФД, 287).

Кузьми́н[2], -ого; ч.; лан; с. Побережжя Тисм. р-ну: Кузьмин (2009, БЛ[2], 175). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Кузьма* (див. вище).

Кузьми́нець, -нцю; ч.; потік; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Гута Бог. р-ну: Kuszmieniec (1914 (1894), KuK P); Кузьминець (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори, з якої стікає потік, пор. гора *Кузьминець* (НГПІФ, 200). В основі ороніма лежить, очевидно, антропонім *Кузьмин*, пор. п-ще *Кузьмин* (ІФД, 287).

Кузьмине́цький Перева́л, -ого, -у; ч.; перевал; між гг. Середня й Висока, сс. Гута Бог. р-ну, Осмолода Рожн. р-ну: przełęcz Kuźmieniecka (2000, PBWG, 83); przełęcz

Kuźmieniecka (2008, Gorgany, 292). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *перевал* ʻнайнижче і найдоступніше для переходу місце в гірському хребті чи масиві' (ВТС, 717), а атрибутивним членом – прикметник *кузьминецький*, що вказує на розташування топооб'єкта біля гори *Кузьминець* (див. вище).

Ку́клівка[1], -и; ж.; поле; с. Іллінці Снят. р-ну; вар. *Кукулівка*: Куклівка (2004, ТСК[1]), Куклівка (2006, К КР); Кукулівка (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від антропоніма *Кукла*, пор. п-ще *Кукла* (ПЗУ, 311); б) суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від псл. географічного терміна періоду слов'янських міграцій у гірські масиви **kukъla* ʻплато, гора, нерівна гора, гора, поросла лісом' (Куркина[1], 43) < **kuka* ʻкрюк, вигин, заворот' (< і.-є. гнізда **keu-k-*, **kou-k-* ʻзгинати, скривлювати; загнуте' (ЭССЯ, 13, 86–87, 94–95); у такому разі вона вказує на рельєф поля; в) суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від апелятива *кукіль* (бот.) ʻбур'ян родини гвоздикових із темно-рожевими, зрідка білими квітками й отруйним насінням; росте серед хлібних злаків' (ВТС, 471). Остання версія видається найбільш вірогідною. Очевидно, назва колись звучала як *Кукілівка*, пізніше трансформувалася в *Куклівка* та *Кукулівка*.

Ку́клівка[2], -и; ж.; поточина; л. Дубівця п. Пруту; с. Іллінці Снят. р-ну: Куклівка (1999, Експ.); Куклівка (2004, ТСК[1]); Куклівка (2006, К КР). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), з якого витікає поточина.

Кулако́вського, -ого; ч.; пасовище; с. Волосів Надв. р-ну: Кулаковського (1998, Мих., 194). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Кулаковський*, пор. п-ще *Кулаковський* (Редько, І, 555).

Ку́лачин[1], -а; ч.; потік; п. Турецького л. Пруту л. Дунаю; довжина – 8 км; сс. Кулачин (тепер част. м. Снятин) Снят. р-ну, Оршівці Черн. обл.; давні назви – *Колочин*, *Колачин*: Колочинъ (1433, Р., 125); Колочинъ (1445, ССУМ, І, 491); Colaczyn (поч. XVI ст., Карп., ТБ, 141); Кулачинъ (1875, ЗРГО, ІІ, 292, 305); Кулачин (1979, СГУ, 300); Кулачин (2012, НПС, 17). – Спираючись на давні фіксації назви, Ю. Карпенко виводить її від апелятива **колоча*, що походить із *колот, колотнеча* ʻсварка, бійка' (Грінч., ІІ, 272–273). Таке трактування відповідає історичним подіям, оскільки потік був межею між Польщею та Молдавією й на його берегах часто відбувалися збройні сутички. Сучасна форма гідроніма, що вживається десь з XVIII–XIX ст., виникла внаслідок чергувань голосних й асоціюється з апелятивом *кулак*. Д. Г. Бучко припускає, що назва потоку має відантропонімне походження, не пояснюючи при цьому, яким антропонімом вона мотивована (Бучко, 83). М. Л. Худаш вважає її посесивним утворення на *-ин* від антропонімів *Колача* або *Колака*, що є похідними утвореннями на *-а* від *Колачь* чи *Колакъ*, пор. п-ще *Колач* (Дов., І, 410), блр. *Калач* (Бір., 171), ст.-п. *Kołacz* (SSNO, ІІІ, 54), хорв. *Kolać* (Leks., 306). Що стосується названих вище антропонімів, то він виводить їх із *Колъ*, гіпокористики давніх імен типу *Колимир*, *Колослав*, *Коловрат* (Худ.[1], 183).

Ку́лачин[2], -а; ч.; кол. окреме село, від 25 серпня 1979 року част. міста Снятин: Colaczyn (1458, AGZ, VI, 39); Colaczyn (1503, MRPS, III, 65); w Kołaczynie (1734, АЮЗР, III/III, 103); Kułaczyn (1739, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 243, с. 1993); Kułaczyn (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 57); Kołaczyn, albo Kułaczyn (1883, SG, IV, 271); Kułaczyn (1933, MT Sn.); Кулачин (1947, АТП, 515); Кулачин (1961, ІФ АТП[1], 62); Кулачин (1975, ІФ АТП[4], 54); Кулачин (2012, НПС, 17). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), на березі якого розкинулося село.

За народним переказом, село заснували ковалі й стельмахи, які вміли добре робити возові колеса, тобто *чинити кола*. Від цього виразу нібито й утворена його назва.

Кула́чківці[1], -ів; мн.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 33 км, до Івано-Фран-

ківська – 75 км; давня назва – *Колачківці*: Colaczkowcze (1442, ЛЦДІА (у м. Києві), ф. 1, опр. 1, спр. 5, л. 383 зв.); Colaczkowcze (1469, ŹDz, 18/1, 38); Kolaczkowcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Kołaczkowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kułaczkowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 69); Kułaczkowce (1855, AKKGL, Bl. 49); Kułaczkowce (1883, SG, IV, 869); Кулачківці (1947, АТП, 503); Кулачківці (2009, ІФ АТП[7], 164). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які започаткували село, пор. давнє особове ім'я *Колачко* (Бучко, 83), п-ща *Колачко* (Дов., І, 410), *Кулачко* (Богдан, 149). Зміна ненаголошеного [*о*] в [*у*] в основі назви відбулася під впливом розмовного мовлення, для якого характерне "укання" – вимова голосного [*о*] в ненаголошеній позиції як [*у*].

Кула́чківці[2], -ів; мн.; горб; с. Кулачківці Снят. р-ну: Kułaczkowce (1855, AKKGL, Bl. 49). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє горб.

Кула́чкі́вці[3], -ів; мн.; куток; с. Балинці Снят. р-ну: Кулачківці (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), з боку якого розкинувся куток. Можлива також мотивація цього мікротопоніма катойконімом *кулачківці* 'вихідці (переселенці) з с. *Кулачківці* (див. вище)'.

Кулеше́вська, -ої; ж.; част. села (куток) Яблунька Бог. р-ну: Kuleszewska (1934, SDW, № 22, s. 237). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-евськ(а)* від антропоніма *Кулеш* чи *Кулеша*, пор. п-ща *Кулеш* (СП, 198), *Кулеша* (ІФД, 288). Можлива також мотивація цього мікротопоніма однозвучним антропонімом – прізвищем жінки, що проживала колись на кутку.

Куликі́в, -ового; ч.; урочище (луг); с. Троїця Снят. р-ну: Kulików (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 258, арк. 25); Куликів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Кулик*, пор. п-ще *Кулик* (ІФД, 288).

Кулинюкі́в Вертіб, -ового, -ебу; ч.; карстова воронка; с. Олеша Тлум. р-ну: Кулинюків Вертіб (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вертіб* зі значенням 'яма з водою на полі' (ЕСУМ, І, 358), а атрибутивним членом – прикметник *Кулинюків*, що вказує на розташування воронки на полі, яке належало колись *Кулинюкові*, пор. п-ще *Кулинюк* (ІФД, 288).

Кульчицькі́вка, -и; ж.; кол. куток міста Коломия: Кульчицьківка (1988, КК, 38). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Кульчицький*, пор. поширене в місті п-ще *Кульчицький* (ТД КР, 87).

Кума́, -и; ж.; урочища (поля); **1**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Кума (2005, СГГ, 8); Кума (2012, НПС, 83); **2**) с. Задубрівці Снят. р-ну: Кума (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кума* 'хрещена мати щодо до батьків хрещеника й до хрещеного батька; мати дитини щодо до хрещеного батька й хрещеної матері' (ВТС, 472). Вона вказує на те, що колись ці поля пани віддали своїм кумам, що й зафіксовано в їх найменуваннях.

Куни́сівці, -ів; мн.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 35 км, до Івано-Франківська – 78 км: Cunysowcze (1461, AGZ, XII, 270); Kunyszowcze (1578, ŹDz, XVIII/I, 88); Kuniszowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kunisowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 83); Kunisowce (1855, AKKGL, Bl. 45); Kuniszowce, Kunisowce (1883, SG, IV, 879); Кунисівці (1947, АТП, 518); Кунисівці (2009, ІФ АТП[7], 164). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи власника, які започаткували село, пор. давня особова назва **Кунис* (Бучко, 83), ст.-п. *Kunisz* (SSNO, III, 200) < *Кунис[лавъ]* (Грк., 116; Пач., 32).

Куні́цька Па́сіка, -ої, -и; ж.; ліс; с. Стриганці Тисм. р-ну: Куніцька Пасіка (2011, Осташі). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування розчищеної від кущів і дерев

ділянки, на якій виріс ліс. В основі мікротопоніма лежить апелятив *пасіка* ʿвикорчувана ділянка лісу, призначена для розведення бджіл; пасіка; борть' (ЕСУМ, ІІ, 127), ʿмісце, де вирубано ліс; викорчувана ділянка; корчунок' (Нг., 90), ʿвирубана ділянка лісу' (Онишк., ІІ, 44), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *Куніцька*, що вказує на належність ділянки в давнину *Куніцькому*, пор. п-ще *Куніцький* (ІФД, 289).

Купелі́в, -ева; ч.; село; Тлум. р-н; нал. до Нижнівської с/р; віддаль до Тлумача – 23 км, до Івано-Франківська – 29 км: Kupyłów (1900, SGG, 699); Kopełów (1905 (1874), KuK TT); Koryłów (1914, GKK); Kupiłów (1926, MT T); Kupyłów (1934, SDW, № 24, s. 296); Купелів (2009, ІФ АТП[7], 164). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування монастиря, на землях якого виникло село, пор. *monaster Cupilow* (1443, AGZ, XII, 117), *monaster Cupylow* (1445, AGZ, XII, 141). В основі ергоніма лежить, очевидно, антропонім *Купил*, що є фонетичним варіантом особової назви *Копил*, пор. ст.-п. Hyenusz *Koppil* (SSNO, III, 76), п-ще *Копил* (Редько, I, 505).

Купинова́та, -ої; ж.; присілок; с. Нивочин Бог. р-ну: Купиноватa (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *купиноватa* ʿвкрита подекуди *купинами*' (Експ.). Вона вказує на характер місцевості, на якій виник присілок.

Купчаки́вка[1], -и; ж.; куток; смт Солотвин Бог. р-ну: Купчаківка (1976, ІФ АТП[4], 76); Купчаківка (1997, ІФАТП[6], 121); Купчаківка (2004, Терп., 16). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Купчак*, пор. поширене в селищі п-ще *Купчак* (Експ.).

Купчаки́вка[2], -и; ж.; горб; смт Солотвин Бог. р-ну: Купчаківка (2004, Терп., 16). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), який розкинувся на горбі.

Курга́н, -у; ч.; горб; с. Михальче Гор. р-ну: Курган (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *курган* (< псл. **kъrganъ*) ʿнасип над стародавньою могилою; у старі часи – високий земляний насип при дорозі, на кордоні і т. ін.; горб, гірка, що нагадують насип' (ВТС, 474), ʿпідвищення' (Мар., 234), ʿвисокий земляний насип при дорозі; горб, гірка, що нагадують насип' (Лісняк, 359) < рос. *курган*, що є запозиченням з половецької (кипчацької) мови, пор. полов. *kurġan* ʿтвердиня; насипний вал, фортеця; висока могила', пов'язане з тюркським *kur-* ʿспорудити, укріпити, зміцнити' < перського *ġūrxāne* від *gur* ʿмогила', *xane* ʿдім' (ЕСУМ, ІІІ, 152).

Курга́ни, -ів; мн.; поле; с. Семаківці Гор. р-ну: Кургани (2012, БЛ[5], 249). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *курган* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні поля.

Курдибані́в[1], -ового; ч.; куток; с. Слобода Кол. р-ну: Курдибанів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Курдибан*, пор. поширене на Коломийщині п-ще *Курдибан* (ТД КР, 237).

Курдибані́в[2], -ового; ч.; ліс; с. Слобода Кол. р-ну: Курдибанів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Курдибан* (див. вище).

Курдибані́в По́тік, -ового, -оку; ч.; потік; бас. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунґури Кол. р-ну: Курдибанів Потік (2006, КГ, 23). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʿречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією' (ВТС, 903), ʿневелика водна артерія, менша, ніж річка' (СНГТВ, 76), ʿструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина' (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *Курдибанів*, що вказує на належність гідрооб'єкта в давнину *Курдибану*, пор. п-ще *Курдибан* (див. вище).

Куру́лівка, -и; ж.; джерело; пр. Турки л. Пруту л. Дунаю; с. Підгайчики Кол. р-ну: Курилівка (2006, КВС, 126). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування зниклого села, з території якого витікає джерело, пор. *село*

Курилівка (КВС, 126). В основі ойконіма лежить антропонім *Курило*, пор. особове ім'я *Курило* < *Кирило* (СУІ, 174), п-ще *Курило* (СП, 200).

Куро́лова, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Бортники Тлум. р-ну: Курилова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Курило* (див. вище).

Курилюкі́в, -ового; ч.; сад; с. Княже Снят. р-ну: Курилюків (2012, БЛ[5], 249). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Курилюк*, пор. п-ще *Курилюк* (ІФД, 289).

Курисі́вка, -и; ж.; куток; с. Вовчинець Ів.-Франк. м/р: Курисівка (1975, АСЗ, І, 696). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Курис*, пор. п-ще *Курись* (Редько, І, 563).

Куро́цьке, -ого; с.; урочище; с. Ковалівка Кол. р-ну: Курицьке (2006, КВС, 69); Курицьке (2008, Боєчко, 5); Курицьке (2012, БЛ[5], 249). – Назва є посесивним утворенням на *-ськ(е)* від антропоніма *Курик*, пор. п-ще *Курик* (ІФ, 223).

Куро́цький, -ого; ч.; потік; л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Спас Кол. р-ну; вар. *Курацький*: Курицький (1995, НПК, 66); Курацький (2006, КВС, 156). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Ку́рів, -ова; ч.; кол. поселення на Покутті, тепер не ідент.: Kurow (1765, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 286, 169 зв.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Кур*, пор. давнє особове ім'я *Кур* (Мор., 108).

Куро́тник, -у; ч.; поле; с. Загайпіль Кол. р-ну: Курітник (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *курітник* (діал.) 'т. с, що *курятник*; приміщення для курей' (ВТС, 475). Вона вказує на те, що на теперішньому полі колись утримували й відгодовували курей.

Курманюку́, -ів; мн.; куток; с. Довге Тисм. р-ну: Курманюки (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ща *Курман* (ІФД, 290), *Курманюк* (Експ.).

Курманівку́, -ів; мн.; урочище (поле й ліс); с. Стриганці Тисм. р-ну: Курманівки (2011, Осташі). – Назва, очевидно, є здеформованою під впливом розмовного мовлення формою від *Курманюки*, що виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка володіла колись урочищем, пор. п-ще *Курманюк* (див. вище). Можливе також утворення цього мікротопоніма за допомогою суфікса *-івк(и)* від антропоніма *Курман* (див. вище).

Курнику́, -ів; мн.; поле; с. Радча Тисм. р-ну: Курники (2012, БЛ[5], 249). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *курник* 'приміщення для курей' (ВТС, 474). Вона вказує на те, що на полі в давнину розводили й утримували курей.

Куртюху́, -ів; мн.; урочище; с. Михалків Кол. р-ну: Куртюхи (2006, КВС, 100). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *куртюх*, що є фонетичним варіантом від *кортюх*, *коротюх* 'короткий гін' (Бучко, 81), 'короткий лан' (Експ.). Вона вказує на розміри урочища.

Курче́к, -а; ч.; поле; с. Тишківці Гор. р-ну: Курчєк (2012, БЛ[5], 249). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника поля, пор. п-ще *Курчак* (ІФД, 290).

Куря́тник, -а; ч.; куток; с. Торговиця Гор. р-ну: Курятник (2012, БЛ[5], 249). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *курятник* 'приміщення для курей' (ВТС, 475). Вона вказує на те, що на кутку колись розводили й утримували курей.

Кусковиця, -і; ж.; урочища (ниви); **1**) с. Далешеве Гор. р-ну: Кусковиця (2008, УШ); **2**) с. Колінки Гор. р-ну: Кусковиця (2011, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кусковиця* 'розділена на куски земля' (Експ.).

Ку́сник[1], -у; ч.; поля; **1**) с. Глибівка Бог. р-ну: Kusnyk (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6,

спр. 20, арк. 17, 26); Kusnik (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 11, арк. 19); Кусник (2011, УШ); **2**) с. Росільна Бог. р-ну: Кусник (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кусник*, зменш. до *кусень* ʻчастина, відділена, відбита і т. ін. від чогонебудь; шматокʼ (ВТС, 475). Ідеться про те, що колись великі поля були розділені між селянами на невеликі шматки, кусники.

Ку́сник², -у; ч.; потік; л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 10 км, площа басейну – 23,4 км²; сс. Росільна, Хмелівка, Глибівка, Саджава Бог. р-ну; вар. *Хусник*: Chuśnik (1880, KuK S); Chusnik (1881, SG, II, 656); Хусникъ (1917, Машт., ДБ, 19); Chusnik (1932, MT S); Хусник (1979, СГУ, 595); Кусник (1985, АСЗ, II, 667); Кусник (2003, Мороз, 5); Хусник (2009, РІФ). – Оскільки назва в писемних джерелах передана в різних формах – *Кусник* та *Хусник*, трактувати її однозначно важко. Можливо, вона є результатом трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), через яке протікає потік. Форма *Хусник* у такому разі є помилковою, допущеною, мабуть, іноземними картографами при нанесенні гідроніма на карти. Однак можливо, що ця форма є істинною, а *Кусник* – це вже народне її перекручення. Що ж до походження назви *Хусник*, то найбільш імовірним є її трактування С. О. Вербичем, який вважає цей гідронім фонетично видозміненою формою від *Гусник* < *гусник* ʻчагарникʼ (Вербич, ГСД, 175). Така точка зору знаходить підтримку й у топографічній характеристиці потоку, який протікає лісом та кущами.

Ку́сник³, -а; ч.; кутки (присілки); **1**) с. Глибівка Бог. р-ну: Kusnyk (1934, SDW, № 22, s. 244); **2**) с. Саджава Бог. р-ну: Kusnyk (1934, SDW, № 22, s. 246); Кусник (2010, Експ.); Кусник (2003, Мороз, 6); **3**) с. Хмелівка Бог. р-ну; вар. *Хусник*: Chusnik (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 16, арк. 17); Kusnyk (1934, SDW, № 22, s. 244); Кусник (2006, Бабій, 9); Кусник (2012, БЛ[5], 249). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинулися кутки (присілки).

Ку́сник⁴, -у; ч.; ліс; с. Глибоке Бог. р-ну: Кусник (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинувся ліс.

Ку́сник⁵, -у; ч.; урочище; с. Хмелівка Бог. р-ну: Кусник (2012, ХПЛ, 450). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинулося урочище.

Кут¹, -а; ч.; урочища (поля); **1**) с. Міжгірʼя Бог. р-ну: Кут (2011, УШ); **2**) с. Глушків Гор. р-ну: Кут (1978, Гор., 480); **3**) с. Михальче Гор. р-ну: Кут (2008, УШ); **4**) с. Корнів Гор. р-ну: Кут (2008, УШ); **5**) с. Топорівці Гор. р-ну: Kąt (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 44, арк. 2); Kąt (1880, KuK Z); Кут (2005, СМТ[1], 49); Кут (2008, УШ); **6**) с. Торговиця Кол. р-ну: Кут (2011, УШ); **7**) с. Будзин Тлум.р-ну: Кут (2012, Експ.); **8**) с. Колінці Тлум. р-ну: Кут (2011, УШ); **9**) с. Петрів Тлум. р-ну: Кут (2006, Гач., 9); Кут (2011, УШ); **10**) с. Хотимир Тлум. р-ну: Кут (1973, Кобил., 272); **11**) с. Яківка Тлум. р-ну: Кут (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кут* (< псл. **kǫtъ*) з одними із значень: ʻчастина якої-небудь території, місцевостіʼ (СУМ, IV, 417), ʻдалеке урочищеʼ, ʻнависла гора чи відріг гориʼ, ʻхутірʼ, ʻтип поселення, у якому поселилися бідняки' (СНГТ, 322–323), ʻприсілок, хутірʼ (СГБТ, 527), ʻмис на річціʼ (Череп., 118), ʻділянка клиноподібної форми; відособлене місце; закрутʼ (Яшкін, 102).

Кут², -а; ч.; кутки (вулиці); **1**) с. Городниця Гор. р-ну: Кут (2012, Експ.); **2**) с. Борщів Снят. р-ну: Кут (2011, УШ); **3**) с. Красноставці Снят. р-ну: Кут (2011, УШ); Кут (2012, НПС, 137); **4**) с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Кут (2012, Експ.); **5**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Кут (1997, Єз., 190); **6**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Кут (2011, УШ); **7**) с. Делева Тлум. р-ну: Кут (2011, УШ); **8**) с. Кутище Тлум. р-ну: Кут (2012, БЛ[5], 249); **9**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Кут (2011, УШ); **10**) с. Петрів Тлум. р-ну: Кут (2012, Експ.); **11**) с. Новосілка Тлум. р-ну: Кут (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кут* зі значенням ʻчастина селаʼ (Експ.), ʻчастина території села; закутинаʼ (Худ.[2], 24).

Кут від Вікна, словосп.; куток; с. Чернятин Гор. р-ну: Кут від Вікна (1978, Гор., 476). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* (див. вище), а атрибутивним членом – прийменниково-онімний комплекс, що складається з прийменника *від*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта біля іншого об'єкта чи суб'єкта або на його початок біля цього об'єкта, та ойконіма – найменування села *Вікно* (див. вище) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Кут від Глушко́ва, словосп.; куток; с. Чернятин Гор. р-ну: Кут від Глушкова (1978, Гор., 476). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* (див. вище), а атрибутивним членом – прийменниково-онімний комплекс, що складається з прийменника *від* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Глушків* (див. вище) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Кут-Долішній, -а, -нього; ч.; куток; с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Кут- Долішній (1995, ТМН, 13). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, в якому опорним компонентом є апелятив *кут* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *долішній* 'який міститься або розташований внизу; нижній' (ВТС, 237).

Кутéць, -тця; ч.; куток; с. Ямниця Тисм. р-ну: Кутець (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кутець*, дем. від *кут* (див. вище).

Кутú[1], -ів; мн.; урочища (поля, пасовища, сінокоси; **1**) с. Городниця Гор. р-ну: Kuty (1887, SG, VIII, 864); **2**) с. Прикмище Гор. р-ну: Кути (2012, БЛ[5], 249); **3**) с. Микитинці Ів.-Франк. м/р: Kuty (1932, MT S); **4**) с. Богородичин Кол. р-ну: Kąty (1933, MTK); **5**) с. Виноград Кол. р-ну: Кути (2012, БЛ[5], 249); **6**) смт Отинія Кол. р-ну: Кути (1998, От., 16); Кути (2006, КВС, 116); Кути (2011, УШ); **7**) с. Раківчик Кол. р-ну: Кути (2006, КВС, 138); **8**) с. Братківці Тисм. р-ну: Кути (1995, ТМН, 12); **9**) с. Драгомирчани Тисм. р-ну: Kąty (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 28, арк. 45); Кути (2008, РДХ, 356); **10**) с. Красилівка Тисм. р-ну: Кути (2010, УШ); **11**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Кути (1995, ТМН, 21); Кути (2005, Карпів, 10); **12**) с. Одаї Тисм. р-ну: Кути (2012, БЛ[5], 249); **13**) с. Сілець Тисм. р-ну: Кути (2002, СНЧ, 42). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *кут* (див. вище).

Кутú[2], -ів; мн.; кутки; **1**) с. Копачинці Гор. р-ну: Кути (2008, УШ); **2**) с. Прикмище Гор. р-ну: Кути (2008, УШ); **3**) с. Семаківці Кол. р-ну: Кути (2006, КВС, 142); **4**) с. Тростянець Снят. р-ну: Kąty (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 13, спр. 75, арк. 18); Кути (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *кут* (див. вище).

Ку́ти[3], -ів; мн.; ліс; с. Парище Надв. р-ну: Кути (1998, Мих., 194). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кут* (див. вище).

Ку́тик, -у; ч.; поля; **1**) с. Потічок Снят. р-ну: Кутик (2012, БЛ[5], 249); **2**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Кутик (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *кутик*, дем. від *кут* (див. вище).

Ку́тище[1], -а; с.; с. Жураки Бог. р-ну: Кутище (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кутище* зі значенням 'місце, де сходяться декілька доріг, що утворюють кути' (Експ.).

Ку́тúще[2], -а; с.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 12 км, до Івано-Франківська – 34 км; давні назви – *Кутищі*, *Кутиська*: *Кутищи (межи Кутищи, 1419, Р., 91); Kutiszcza (1578, ŹDz, XVIII/I, 86); Kutyska (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kutyska (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 110); Kutyska (1855, AKKGL, Bl. 45); Kutyśka, ruskie Kutyszczi (1884, SG, V, 6); Кутище (1947, АТП, 518); Кутище (2009, ІФ АТП[7], 164). – Давня назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кутище* 'місце, де був кут – мис на річці' (Бучко, 84). Вона вказує на те, що село виникло на мисі, який утворював Дністер. Сучасне найменування села, офіційно введене в повоєнний період, є сингулярною формою давньої назви.

Кути́щі, -ищ; мн.; куток; с. Ластівці Бог. р-ну: Кутищі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *кутище* зі значенням ʻмісце кутоподібної формиʼ (УШ). Вона вказує на те, що на кутку сходяться три дороги, які утворюють трикутні частини села.

Кути́льниця, -і; ж.; пасовище; с. Парище Надв. р-ну; вар. *Кутільниці*: Кутільниці (1998, Мих., 194); Кутільниця (2010, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кукільниця* (розм. *кутільниці*) (бот.) ʻв'язіль барвистийʼ, ʻсмілка бобовиднаʼ (ЕСУМ, ІІІ, 128) (зі зміною на діалектному ґрунті [*к*] на [*т*] перед [*і*]). Вона вказує на характер рослинності на пасовищі.

Кутове́, -ого; с.; урочище; с. Стецівка Снят. р-ну: Кутове (2012, НПС, 220). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кутове* ʻрозташоване в куті вздовж річкиʼ (Експ.).

Кут Савіцького, -а, -ого; ч.; куток; с. Вільхівці Гор. р-ну: Кут Савіцького (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина населеного пунктуʼ (Експ.), а атрибутивним членом – неузгоджене означення, виражене антропонімом – прізвищем поляка *Савіцький*, який започаткував куток, у родовому відмінку.

Ку́тське[1], -ого; с.; передмістя м. Коломия: Kuttyer Vorst. (1855, AKKGL, Bl. 49); Kuckie (1880, VOV, 342); Kuckie (1900, SGG, 292); Кутське передмістя (2008 (1877), Вайґель, 69). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кутське* ʻяке знаходиться, розташоване з боку смт *Кути*, що на Косівщині'.

Ку́тське[2], -ого; с.; куток; с. Зібранівка Снят. р-ну: Kutskie (1900, SGG, 607); Кутське (2008, Близнюк, 11); Кутське (2010, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *кутське* ʻяке заснували, на якому жили, яким володіли вихідці із смт *Кути* на Косівщині'.

Ку́тські Горо́ди, -их, -ів; мн.; земельне угіддя; с. Тучапи Снят. р-ну: Кутські Городи (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *городи*, мн. від *город* ʻділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочівʼ (ВТС, (192), а атрибутивним членом – прикметник *кутські*, що вказує на належність угідь у давнину громаді чи окремим жителям смт *Кути* на Косівщині.

Кутузі́вка, -и; ж.; гора; с. Палагичі Тлум. р-ну: Кутузівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Кутузов*, пор. п-ще *Кутузов* (СП, 201).

Кутюко́ва, -ої; ж.; поляна; с. Перерісль Надв. р-ну: Кутюкова (2009, ПІН, 18). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Кутюк*, пор. п-ще *Кутюк* (СП, 202).

Кухаре́нка, -а; ч.; ліс; с. Троїця Снят. р-ну: Кухаренка (2011, УШ). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Кухаренко*, пор. п-ще *Кухаренко* (СП, 202).

Ку́хенька, -и; ж.; поле; с. Городниця Гор. р-ну: Кухенька (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кухенька*, зменш.-пестл. від *кухня* ʻспеціально пристосоване приміщення з піччю, плитою і т. ін. для готування їжіʼ (ВТС, 475). Вона вказує на те, що колись на полі була невеличка кухня, на якій готували їжу для тих, хто збирав урожай.

Ку́хня, -і; ж.; поле; між с. Підвисоке та Красноставці Снят. р-ну: Кухня (1982, КС, 126). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *кухня* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі колись готували їжу для селян, які тут працювали.

Ку́ций Клин, -ого, -у; ч.; поле; с. Нижнів Тлум. р-ну: Куций Клин (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клин* ʻчастина земельного угіддя, що вирізняється за певною ознакою (за родом посіву тощо)ʼ (ВТС, 433), ʻплоща землі клиноподібної формиʼ (СБГ, 209), а атрибутивним членом – прикметник *куций* ʻнедостатньої довжини; короткийʼ (ВТС, 476), що вказує на розміри поля.

Куці́йка, -и; ж.; урочище (нива, поле); с. Клубівці Тисм. р-ну: Куційка (1995, ТМН, 21); Куційка (2005, Карпів, 10). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, мабуть, належала колись земля в урочищі або вона тут проживала, пор. п-ще *Куцій* (ІФД, 290).

Кучугі́вський Бе́рег[1], -ого, -у; ч.; горб, підвищення; с. Красна Надв. р-ну: Кучугівський Берег (2010, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берег* ʻкруча; невелике підвищення' (Лісняк, 359), ʻкруча, стрімкий схил; гористе місце, пасовисько' (ГГ, 23), ʻзарослий лісом горб' (ЕСУМ, І, 170), ʻпідвищення; гора; стік гори' (Hr., 32), а атрибутивним членом – прикметник *Кучугівський*, що вказує на належність горба в давнину *Кучугівському*, пор п-ще *Кучугівський* (Експ.).

Кучугі́вський Бе́рег[2], -ого, -а; ч.; куток; с. Красна Надв. р-ну: Кучугівський Берег (1998, Мих., 194); Кучугівський Берег (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Ку́шерівка, -и; ж.; кол. хутір біля с. Грушка Тлум. р-ну, тепер його куток: Kuszerówka (1900, SGG, 699); Kuszerówka (1926, MT T); Кушерівка (1975, АСЗ, І, 900). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Кушер*, пор. п-ще *Кушер* (Експ.), похідне *Кушеркін* (Бучко, 84).

Кушнірівка, -и; ж.; куток; с. Тростянець Снят. р-ну: Кушнірівка (2003, УШ); Кушнірівка (2012, НПС, 234). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Кушнір*, пор. п-ще *Кушнір* (ІФД, 291).

Л

Ла́бин Горб[1], -ого, -а; ч.; горб; с. Стриганці Тисм. р-ну: Лабин Горб (2011, Осташі). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок' (ВТС, 191), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Лабин*, що вказує на належність орооб'єкта *Лабі*, пор. поширене в селі п-ще *Лаба* (Експ.; ТДТ, 154).

Ла́бин Горб[2], -ого, -а; ч.; поле; с. Стриганці Тисм. р-ну: Лабин Горб (2009, БЛ[2], 177). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Ла́годець, -дцю; ч.; поле; с. Сілець Тисм. р-ну; вар. *Лагодиць*: Лагодиць (2002, СНЧ, 42); Лагодець (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від дієслівної основи *лагоди-ти* ʻготувати, приготовляти' (ВТС, 478). Тут ідеться про дрова, які заготовляли в лісі, на місці якого було облаштоване поле. Варіант назви з'явився під впливом місцевих говірок, у яких ненаголошений [*е*] вимовляється як [*и*]. Можлива також мотивація найменування поля похідним однозвучним антропонімом – прізвищем чи прізвиськом людини, яка володіла колись ним, пор. п-ще *Лагода* (Худ.[1], 197).

Ла́дзева Гора́[1], -ої, -и; ж.; горб; с. Олешів Тлум. р-ну: Ладзева Гора (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Ладзева*, що вказує на належність орооб'єкта *Ладзеві*, пор. особове ім'я *Ладзьо* < *Владзьо* < *Володимир* (СУІ, 74).

Ла́дзева Гора́[2], -ої, -и; ж.; поле; с. Олешів Тлум. р-ну: Ладзева Гора (2012, БЛ[5], 250). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Ладо́лово Болóто, -ого, -а; с.; болотисте урочище; с. Угорники Кол. р-ну: Ладилова Болото (2005, УКС, 7); Ладилово Болото

(2012, БЛ[5], 250). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *болото* ʻмокра заболочена низина; мокре місце між горбами' (Мар., 218), ʻгрузьке місце з надмірно зволоженим ґрунтом' (Лісняк, 360), ʻрозгрузла земля, грязюка; багнисте місце з стоячою водою' (СБГ, 35–36), а атрибутивним членом – прикметник *Ладилово*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Ладилові*, пор. особове ім'я *Ладило* < *Владислав* (СУІ, 75), п-ще *Ладілова* (ІФД, 292).

Ла́дівка[1], -и; ж.; горб; с. Чортовець Гор. р-ну: Ładuwka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 6, арк. 37); Ładówka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 125, арк. 57); Ладівка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Лада*, пор. особове ім'я *Лада* (СУІ, 189), що походить, на думку М. Л. Худаша, від *Ладъ* < *Ладимиръ*, *Ладиславъ* (Худ.[1], 197).

За розповідями місцевих жителів, так звали дівчину господаря, який жив недалеко від горба.

Ла́дівка[2], -и; ж.; поточина; пр. Чортівця п. Хотимирки п. Дністра; с. Чортовець Гор. р-ну: Ладівка (1979, СГУ, 308). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), з якого стікає поточина.

Лаз[1], -а; ч.; кутки; **1**) с. Богрівка Бог. р-ну: Łaz (1935, MT Porohy); **2**) с. Парище Надв. р-ну: Лаз (1998, Мих., 194); Лаз (2011, Експ.); **3**) с. Троїця Снят. р-ну: Лаз (2011, УШ); Лаз (2012, НПС, 227); **4**) с. Тростянець Снят. р-ну: Лаз (2012, БЛ[5], 250). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лаз* ʻгірський луг; лісова галявина' (Мар., 234), ʻлісова поляна' (Лісняк, 361), ʻвикорчувана ділянка лісу, призначена під пасовисько або під поле' (ССУМ, І, 537), ʻсіножать, лука; пасовище' (ГГ, 109), ʻмала ділянка поля в горах', ʻполе, залишене під пасовище; поле під лісом: шматки землі між потоками або на верхах гір; поле далеко від села' (Онишк., І, 402), пор. с.-х. *лаз* ʻстежка; мале поле в горах; корчунок лісу; лісовий бурелом', макед. *лазшите* ʻрозкорчоване місце', рум. *laz* ʻцілина; розчищене під ріллю місце' (Кобил., ЛС, 46) < псл. **lazъ* ʻмісце, розчищене від лісу; лісова галявина' (ЕСУМ, ІІІ, 182). Вони вказують на місця виникнення кутків.

Лаз[2], -у; ч.; урочища (поля, пасовища); **1**) с. Гута Бог. р-ну: Лаз (2011, УШ); **2**) с. Слобода Кол. р-ну: Лаз (2012, БЛ[5], 250); **3**) с. Парище Надв. р-ну: Лаз (2009, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лаз* (див. вище).

Лаз[3], -у; ч.; підвищення; с. Мишин Кол. р-ну: Лаз (2004, Експ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лаз* (див. вище). Вона вказує на те, що на горбі є гірський луг, галявина.

Лаз[4], -а; ч.; куток; с. Мишин Кол. р-ну: Лаз (2006, КВС, 101). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинувся куток.

Лаз[5], -у; ч.; лісове урочище; с. Гаврилівка Надв. р-ну: Лаз (2011, Бойко). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лаз* (див. вище). Вона вказує на те, що ліс виріс на місці колишньої поляни.

Ла́зарева, -ої; ч.; поля; **1**) с. Ганьківці Снят. р-ну; вар. *Лазереве*: Лазарева (2005, СГГ, 8); Лазареве (2012, БЛ[4], 202); **2**) с. Красноставці Снят. р-ну: Лазарева (2011, УШ). – Назви є посесивними утвореннями на *-ев(а, е)* від антропоніма *Лазар*, пор. особове ім'я *Лазар* (СУІ, 189), п-ще *Лазар* (ІФД, 292).

Ла́зарівське, -ого; с.; лісове урочище; с. Космач Бог. р-ну: Łazarywskie (1855, AKKGL, Bl. 44). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Лазар* (див. вище).

Лазарукі́в, -ового; ч.; луг; с. Тучапи Снят. р-ну: Лазаруків (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Лазарук*, пор. п-ще *Лазарук* (ІФД, 292).

Лаз-Горі́шний, -а, -ого; ч.; куток; с. Красна Надв. р-ну: Лаз-Горішній (1998, Мих., 194); Лаз-Горішний (2010, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лаз* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *горіш-*

ній ʻверхній; розташований на високому місці або на горі’ (ВТС, 192), ʻверхній’ (Грінч., I, 312), що вказує на місце розташування кутка.

Лаз-Долíшний, -у, -ого; ч.; ліс; с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну: Лаз-Долішній (1998, Мих., 194); Лаз-Долішний (2010, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лаз* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *долішній* ʻякий міститься або розташований внизу; нижній’ (ВТС, 237), що вказує на місце розташування лісу.

Лазú[1], -ів; мн.; лісові урочища; **1**) с. Глибоке Бог. р-ну: Łazy (1932, MT S); **2**) с. Гринівка Бог. р-ну: Лази (2011, УШ); **3**) с. Жураки Бог. р-ну: Лази (2011, УШ); **4**) с. Забережжя Бог. р-ну: Łazy (1855, AKKGL, Bl. 44); Łazy (1880, KuK S); Łazy (1932, MT S); **5**) с. Саджава Бог. р-ну: Лази (2003, Мороз, 5); Лази (2011, УШ); **6**) с. Виноград Кол. р-ну: Лази (2011, УШ); **7**) с. Ворона Кол. р-ну: Лази (2011, УШ); **8**) с. Спас Кол. р-ну: Лази (2011, УШ); **9**) с. Гвізд Надв. р-ну: Лази (1998, Мих., 194); **10**) с. Глинки Надв. р-ну: Лази (1998, Мих., 195); **11**) с. Камінне Надв. р-ну: Лази (1998, Мих., 195); **12**) с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну: Лази (1998, Мих., 195); **13**) с. Саджавка Надв. р-ну: Лази (1998, Мих., 195); **14**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Лази (1998, Мих., 194); **15**) с. Березівка Тисм. р-ну: Лази (2012, БЛ[5], 250); **16**) сс. Ганнусівка, Добровляни Тисм. р-ну: Лази (2012, БЛ[5], 250). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *лаз* (див. вище). Вони вказують на те, що теперішні ліси з’явилися на місці колишніх полів і сіножатей.

Лазú[2], -ів; мн.; кутки; **1**) с. Жураки Бог. р-ну: Лази (2011, УШ); **2**) с. Забережжя Бог. р-ну: Лази (2011, УШ); **3**) с. Хмелівка Бог. р-ну: Łazy (1934, SDW, № 22, s. 244); Лази (2006, Бабій, 9); Лази (2012, БЛ[5], 250); **4**) с. Дебеславці Кол. р-ну: Лази (2006, КВС, 44); Лази (2007, ЕКол., V, 19); **5**) с. Залуччя Кол. р-ну: Лази (2006, КВС, 55); **6**) с. Ковалівка Кол. р-ну: Лази (2008, МС, 154); **7**) с. Мишин Кол. р-ну: Лази (2006, КВС, 104); **8**) с. Молодятин Кол. р-ну: Лази (2008, БГ, 14); **9**) с. Спас Кол. р-ну: Лази (2011, УШ); **10**) с. Слобода Кол. р-ну: Лази (2006, КГ, 24); Лази (2006, КВС, 147); Лази (2011, УШ); **11)** с. Красна Надв. р-ну: Лази (2010, Експ.); **12**) смт Ланчин Надв. р-ну: Лази (2011, Експ.); **13**) с. Кубаївка Надв. р-ну: Лази (2010, Експ.); **14**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Лази (2011, УШ); Лази (2012, НПС, 146). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *лаз* (див. вище). Вони вказують на місця виникнення кутків.

Лазú[3], -ів; мн.; ліси; **1**) с. Забережжя Бог. р-ну: Łazy (1882, SG, III, 131); Łazy (1932, MT S); **2**) с. Козина Тисм. р-ну: Лази (2012, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *лаз* (див. вище). Вони вказують на те, що ліси проростають на колишніх галявинах.

Лазú[4], -ів; мн.; урочища (поля, сінокоси, пасовища); **1**) с. Кривець Бог. р-ну: Лази (2011, УШ); **2**) с. Маркова Бог. р-ну: Лази (2011, УШ); **3**) с. Хмелівка Бог. р-ну: Лази (2012, ХПЛ, 446); **4**) с. Хриплин Ів.-Франк. м/р: (1855, AKKGL, Bl. 44); **5**) с. Годи-Добровідка Кол. р-ну: Łazy (1933, MT K); **6**) с. Корнич Кол. р-ну: Лази (2012, БЛ[5], 250); **7**) с. Матеївці Кол. р-ну: Лази (1985, ІГ, II, 353); **8**) с. Мишин Кол. р-ну: Лази (2011, Експ.); **9**) смт Отинія Кол. р-ну: Łazy (1933, MT K); Лази (1998, От., 16); Лази (2006, КВС, 116); Лази (2011, УШ); **10**) с. Слобода Кол. р-ну: Лази (2006, КВС, 148); Лази (2011, УШ); **11**) с. Товмачик Кол. р-ну: Лази (2012, БЛ[5], 250); **12**) с. Угорники Кол. р-ну: Лази (2012, БЛ[5], 250); **13**) с. Глинки Надв. р-ну: Лази (1998, Мих., 195); **14**) с. Добротів Надв. р-ну: Лази (1998, Мих., 195); **15**) між сс. Лісна Тарновиця та Парище Надв. р-ну: Łazy (1855, AKKGL, Bl. 48); Лази (1998, Мих., 195); **16**) с. Молодків Надв. р-ну: Лази (1998, Мих., 194); **17**) с. Іллінці Снят. р-ну: Лази (2012, БЛ[5], 250); **18**) с. Тростянець Снят. р-ну: Лази (2011, УШ); **19**) с. Березівка Тисм. р-ну: Łazy (1855, AKKGL, Bl. 44); **20**) с. Братківці Тисм. р-ну: Лази (1995, ТМН, 12); **21**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Лази (2012, Експ.); **22**) смт Лисець Тисм. р-ну: Łazy (1932, MT S); **23**) с. Підлісся Тисм. р-ну: Łazy (1855, AKKGL, Bl. 44); **24**) с. Черніїв

Тисм. р-ну: Лази (2012, БЛ[5], 250). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *лаз* (див. вище).

Лазú[5], -ів; мн.; узвишшя; **1**) с. Маркова Бог. р-ну: Лази (2008, Експ.); **2**) 450 м; с. Мишин Кол. р-ну: Лази (2006, КВС, 102). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань урочищ (див. вище), які розкинулися на узвишшях.

Лазú[6], -ів; мн.; ліси; **1**) с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Лази (1995 НВ, 9); **2**) с. Березівка Тисм. р-ну: Лази (2012, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *лаз* (див. вище). Вони вказують на проростання лісів на колишніх полянах і лугах.

Лазú-Кушніревих, -ів, -их; мн.; куток; с. Сопів Кол. р-ну: Лази-Кушніревих (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полян, на яких розташований куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *лази*, мн. від *лаз* (див. вище), ускладнений неузгодженим атрибутивним членом – груповим антропонімом – найменуванням родини *Кушніреві* в родовому відмінку, що вказує на належність полян у давнину цій родині, пор. поширене в селі родинне найменування *Кушнірі*, *Кушніреві* (УШ).

Лазкú[1], -ів; мн.; сіножать; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Лазки (1995, НВ, 9). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лазок* (< псл. **lazъkъ*), дем. від *лаз* (див. вище).

Лазкú[2], -ів; мн.; кутки; **1**) с. Слобода Кол. р-ну; вар. *Ласки*: Лазки (2006, КГ, 24); Ласки (2006, КВС, 147); Ласки (2011, УШ); **2**) с. Спас Кол. р-ну; вар. *Ласки*: Ласки (2006, КВС, 156); Лазки (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *лазок*, дем. від *лаз* (див. вище). Вони вказують на характер місцевостей, на яких виникли кутки. Варіанти назв відбивають особливості місцевих говірок, у яких дзвінкі приголосні в середині слова перед глухими приголосними оглушуються.

Лазкú[3], -ів; мн.; лісові урочища; **1**) с. Перерісль Надв. р-ну: Лазки (2009, ПІН, 18); **2**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Лазки (2011, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *лазок* (див. вище). Вони вказують на те, що ліси виросли на колишніх полянах.

Лазкú[4], -ів; мн.; поле; с. Колодіївка Тисм. р-ну; вар. *Ласки*: Лазки, Ласки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лазок* (див. вище). Вона вказує на місце облаштування поля. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки (див. вище).

Лаз-Матíїшин[1], -у, -ого; ч.; урочище; с. Красна Надв. р-ну: Лаз-Матіїшин (2010, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лаз* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *Матіїшин*, що вказує на належність топооб'єкта *Матіїсі*.

Лаз-Матíїшин[2], -а, -ого; ч.; кол. хутір, тепер куток; с. Красна Надв. р-ну: Лаз-Матіїшин (1998, Мих., 195); Лаз-Матіїшин (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся хутір.

Лазковúй, -ого; ч.; потік; л. Рибниці п. Пруту л. Дунаю; с. Рудники Снят. р-ну; вар. *Ласковий*: Ласковий (2002, Експ); Лазковий (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *лазковий* 'який витікає з урочища *Лазок* (див. далі)'. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій дзвінкі приголосні перед глухими оглушуються.

Лазóк[1], -зку; ч.; урочища; **1**) с. Раківчик Кол. р-ну: Лазок (2006, КВС, 138); **2**) с. Рудники Снят. р-ну Лазок (2003, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лазок*, дем. від *лаз* (див. вище). Вони вказують на характер поверхонь урочищ.

Лазóк[2], -зку; ч.; поля; **1**) с. Сопів Кол. р-ну: Лазок (2012, БЛ[5], 250); **2**) с. Буківна Тлум. р-ну: Лазок (2012, БЛ[5], 250). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лазок*, дем. від *лаз* (див. вище). Вони вказують на місця облаштування полів.

Лазóк[3], -зка; ч.; куток; с. Видинів Снят. р-ну: Лазок (2009, Експ.). – Назва утворена

семантичним способом від апелятива *лазок*, дем. від *лаз* (див. вище). Вона вказує на місце виникнення кутка.

Лазо́к[4], -зку; ч.; ліс; с. Тязів Тисм. р-ну: Лазок (1995, ТМН, 49). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лазок*, дем. від *лаз* (див. вище). Вона вказує на проростання лісу на колишній поляні.

Лазчи́на[1], -и; ж.; урочище (пасовище, поле); с. Кричка Бог. р-ну: Лазчина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лазчина*, дем. від *лазок* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні урочища.

Лазчи́на[2], -и; ж.; поточина; бас. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Кричка Бог. р-ну: Лазчина (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому протікає поточина.

Лан[1], -у; ч.; урочища (поля); **1**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Лан (2011, УШ); **2**) с. Прикмище Гор. р-ну: Лан (2012, БЛ[5], 250); **3**) с. Кийданці Кол. р-ну: Лан (2012, БЛ[5], 250); **4**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Лан (2006, КВС, 88); Лан (2011, УШ); **5**) с. Остапківці Кол. р-ну: Лан (2012, БЛ[5], 250); **6**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Лан (2011, Бойко); **7**) с. Тисменичани Надв. р-ну: Лан (1998, Мих., 195); **8**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Лан (1998, Мих., 195); **9**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Лан (2011, УШ); **10**) с. Русів Снят. р-ну: Лан (2012, БЛ[5], 250); **11**) с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Лан (2012, БЛ[5], 250); **12**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Лан (2011, УШ); **13**) с. Побережжя Тисм. р-ну: Лан (2011, УШ); Лан (2012, БЛ[5], 250); **14**) с. Радча Тисм. р-ну: Лан (2012, БЛ[5], 250); **15**) м. Тисмениця: Лан (2008, Тисм.[1], 39 вклад.); **16**) с. Антонівка Тлум. р-ну: Лан (2011, УШ); **17**) с. Озеряни Тлум. р-ну: Лан (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір оброблюваної землі' (СУМ, IV, 443), ʻділянка оброблюваної землі в межах 10–30 десятин як міра площини' (Худ.[2], 134), ʻрівне поле' (Лісняк, 360; Онишк., I, 402). У Речі Посполитій *ланом* називали й певну площу земельної ділянки (від 16,5 га до 25 га).

Лан[2], -а; ч.; кутки; **1**) с. Балинці Снят. р-ну: Лан (2011, Експ.); **2**) с. Павлівка Тисм. р-ну: Лан (1997, Павл., 8). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лан* (див. вище). Вони вказують на місця виникнення кутків.

Лан Валó вського, словосп.; поле; с. Джурків Кол. р-ну: Лан Валовського (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лан* (див. вище), а атрибутивним членом – антропонім *Валовський* у родовому відмінку, що вказує на належність поля в давнину, пор. відоме на Коломийщині п-ще *Валовський* (ТД КР, 60).

Лани́[1], -ів; мн.; урочища (поля); **1**) с. Забережжя Бог. р-ну: Лани (2011, УШ); **2**) с. Нивочин Бог. р-ну: Лани (2011, УШ); **3**) с. Вербівці Гор. р-ну: Лани (2011, МП); **4**) с. Стрільче Гор. р-ну: Лани (2012, БЛ[5], 250); **5**) с. Спас Кол. р-ну: Лани (2006, КВС, 156); Лани (2011, УШ); **6**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Лани (1995, ТМН, 20); **7**) м. Тисмениця: Лани (2008, Тисм.[1], 33); **8**) с. Олеша Тлум. р-ну: Лани (2012, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *лан* (див. вище).

Лани́[2], -ів; мн.; кутки; **1**) с. Манява Бог. р-ну: Лани (2011, УШ); **2**) с. Росільна Бог. р-ну: Лани (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *лан* (див. вище). Вони вказують на місця виникнення кутків.

Лани́[3], -ів; мн.; кол. поле, потім хутір, об'єдн. із с. Старі Богородчани Бог. р-ну, тепер поле: Łany (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 11, арк. 122); Łany (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 10, арк. 136); Łany (1884, SG, V, 587); Łany (1900, SGG, 41); Łany (1932, MT S); Лани (1947, АТП, 499); Лани (1961, ІФ АТП[1], 80); поле Лани (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лан* (див. вище). Вона вказує на місце виникнення хутора.

Лани́ще[1], -а; с.; поля; **1**) с. Виноград Кол. р-ну: Ланище (2011, УШ); **2**) с. За-

луччя Снят. р-ну: Ланище (2011, УШ); **3**) с. Устя Снят. р-ну: Łanyszcze (1906 (1876), KuK Sn.); Łanyszcze (1933, MT Sn.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ланище* зі значенням ʻвеликий лан' (Експ.). Вони вказують на розміри полів.

Лани́ще², -а; с.; кутки; **1**) с. Залуччя Снят. р-ну: Ланище (2004, Ром., 12); Ланище (2011, УШ); **2**) с. Тростянець Снят. р-ну: Łanyszcze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 31, арк. 28); Łanyszcze (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 25, арк. 19); Ланище (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ланище* зі значенням ʻмісце, де був *лан*' (Експ.). Вони вказують на місця виникнення кутків.

Лани́щі¹, -ищ; мн.; поля; **1**) с. Прикмище Гор. р-ну: Ланищі (2012, БЛ[5], 250); **2**) с. Раковець Гор. р-ну: Łaniszcza (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 4, арк. 21); Ланищі (2012, БЛ[5], 250); **3**) с. Семаківці Гор. р-ну: Ланищі (2012, БЛ[5], 250); **4**) с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Ланищі (2011, УШ); Ланищі (2012, БЛ[5], 250); **5**) с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Ланищі (2012, БЛ[5], 250); **6**) с. Остриня Тлум. р-ну: Ланищі (2012, БЛ[5], 250). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *ланище* зі значенням ʻвеликий лан' (Експ.). Вони вказують на розміри полів.

Лани́щі², -ищ; мн.; куток; с. Перерісль Надв. р-ну: Ланищі (2009, ПІН, 14). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ланище* зі значенням ʻмісце, де був *лан*' (Експ.). Вона вказує на місце виникнення кутка.

Ланкú, -ок; мн.; поля; **1**) с. Назавизів Надв. р-ну: Ланки (1998, Мих., 195); **2**) с. Будилів Снят. р-ну: Ланки (2011, УШ); **3**) с. Потічок Снят. р-ну: Ланки (2012, БЛ[5], 250); **4**) с. Добровляни Тисм. р-ну: Ланки (2012, БЛ[5], 250); **5**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Ланки (2012, БЛ[5], 250). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *ланка* чи *ланок*, дем. від *лан* (див. вище). Вони вказують на те, що поля в давнину були розділені на декілька великих шматків.

Ланóк¹, -нка; ч.; поля; **1**) с. Прикмище Гор. р-ну: Ланок (2012, БЛ[5], 250); **2**) с. Побережжя Тисм. р-ну: Ланок (2012, Експ.); **3**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Ланок (2011, Осташі); **3**) с. Антонівка Тлум. р-ну: Ланок (2012, Експ.); **4**) Буківна Тлум. р-ну: Ланок (2012, БЛ[5], 250); **5**) с. Петрів Тлум. р-ну: Ланок (2006, Гач., 9); Ланок (2012, Експ.); **6**) с. Пужники Тлум. р-ну: Ланок (2012, БЛ[5], 250). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ланок*, дем. від *лан* (див. вище).

Ланóк², -нка; ч.; горб; с. Петрилів Тлум. р-ну: Ланок (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ланок* (див. вище). Вона вказує на те, що на горбі розкинулося невеликого розміру поле.

Ла́нчин, -а; ч.; селище міського типу; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 25 км, до Івано-Франківська – 49 км: Lanczin (1400, ZDM, VI, 169); Lanczin (1579, ŹDz, XVIII/I, 104); Lanczyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Łanczyn (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 68); Łanczyn (1884, SG, V, 583); Ланчин (1947, АТП, 509); Ланчин (2009, ІФ АТП[7], 165). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Ланка*, пор. *Ланка*, княгиня русская (Мор., 110), а також ст.-укр. особове ім'я *Ланка* (ССУМ, І, 538; Мор., 110) < *Ланкомиръ* (Мор., 110) або *Милан* (Бучко, 84).

За припущенням С. Г. Пушика, селище назване так на честь дружини засновника галицької династії князів Ростислава-Михайла Володимировича (1038–1067 рр.), дочки угорського короля Бели, яка називалася Ілоною (Оленою), Ланкою (1042–після 1076 рр).

За народним переказом, польські пани, проїжджаючи цим краєм, бачили велике поле й запитували: "Лан чий?" Із цього виразу нібито й утворилася назва поселення, яке було започатковане на полі.

Ла́пущин Бе́рег, -ого, -у; ч.; горб, підвищення; с. Любківці Снят. р-ну: Лапущин Берег (2012, БЛ[5], 250). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берег* ʻневелике підвищення' (Лісняк, 359), ʻпідвищення; гора' (Нг., 32),

ʻгора (невелика)ʼ (Janów, 9), а атрибутивним членом – прикметник *Лапущин*, що вказує на належність землі на підвищенні в давнину *Лапущі*, пор. п-сько *Лапушка* (Експ.).

Ла́сівський, -ого; ч.; потік; п. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Спас Кол. р-ну: Ласівський (1995, НПК, 66); Ласівський (2006, КВС, 156). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування земельної ділянки (ґрунту), з якого витікає потік. В основі мікротопоніма лежить антропонім *Ласів*, пор. п-ще *Ласів* (Редько, I, 582).

Ласку́, -ів; мн.; лісове урочище; с. Бортники Тлум. р-ну: Ласки (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *лазок*, дем. від *лаз* (див. вище) (з регресивною асиміляцією [*з*] і [*к*]). Вона вказує на те, що ліс виріс на місці колишніх полян.

Ла́сків, -ового; ч.; потік; л. Цуцулина п. Пруту л. Дунаю; с. Дебеславці Кол. р-ну: Łasków (1855, AKKGL, Bl. 49); Ласків (1979, СГУ, 310); Ласків (2006, КВС, 44); Ласків (2007, ЕКол., V, 19); Ласків (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Ласко*, пор. особове ім'я *Ласко* < *Власко* < *Власій* (СУІ, 72–73), п-ще *Ласко* (ПЗУ, 327).

Ла́сківці, -ів; мн.; урочище; с. Дебеславці Кол. р-ну; вар. *Ластівці*: Ластівці (2006, КВС, 44); Ласківці (2007, ЕКол., V, 19); Ласківці (2011, УШ). – Оскільки назва має різні фонетичні варіанти, трактувати її однозначно складно. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка володіла колись урочищем, пор. особове ім'я *Ласко*, п-ще *Ласко* (див. вище), а також споріднене *Ласкович* (СП, 206); б) утворенням способом плюралізації та онімізації апелятива *ластівець* (бот.) ʻваточник сирійськийʼ; бавовна дикаʼ (Смик, 93) чи *ласкавець* ʻконюшина темно-коричневаʼ (Онишк., I, 404); у такому разі вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Ластіве́цька Гора́, -ої, -и; ж.; гора; сс. Старуня, Ластівці Бог. р-ну: Ластівецька Гора (2004, Експ.); Ластівецька Гора (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʻпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *ластівецька*, що вказує на розташування гори на території с. *Ластівці* (див. далі).

Ла́стівці[1], -ів; мн.; село; Бог. р-н; нал. до Старунської с/р; віддаль до Богородчан – 18 км, до Івано-Франківська – 29 км; давня назва – *Красна*: Красна (1947, АТП, 516); Ластівці (1965, ІФ АТП[2], 48); Ластівці (2009, ІФ АТП[7], 165). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного оронімa – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося село. Сучасне його найменування неоднозначне щодо походження. Воно може бути: а) семантичним утворенням від однозвучного катойконіма – найменування групи людей, які прибули (переселилися) із сіл **Ластів* чи *Ластівка*, пор. с. *Ластівка* Львів. обл. (АТП, 775); б) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала село і яка, можливо, належала колись феодалам *Ластовецьким*, пор. п-ще *Ластовецький* (СП, 207); в) утворенням способом плюралізації та онімізації апелятивів *ластівець* чи *ласкавець* (див. вище); у такому разі назва вказує на характер рослинності терену, на якому виникло село.

Ла́стівці[2], -ів; мн.; поле; с. Старуня Бог. р-ну: Ластівці (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), біля якого розкинулося поле.

Ла́стівці[3], -ів; мн.; кол. сінокіс, тепер куток; с. Залуччя Кол. р-ну; давня назва – *Ласкавець*: Łaskawiec (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 30, арк. 23); Ластівці (2006, КВС, 56). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка володіла колись урочищем, пор. особове ім'я *Ласко*, п-ще *Ласко* (див. вище), а також споріднене *Ласкович* (СП, 206); б) утворенням способом плюралізації та онімізації апелятива *ласті-*

вець (бот.) ʻ ваточник сирійський; бавовна дикаʼ (Смик, 93) чи *ласкавець* ʻконюшина темно-коричневаʼ (Онишк., I, 404); у такому разі вона вказує на характер рослинності на сінокосі.

Ла́тане Болóто, -ого, -а; с.; болото; с. Стриганці Тисм. р-ну: Латане Болото (2011, Осташі). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *болото* ʻмокра заболочена низина; мокре місце між горбамиʼ (Мар., 218), ʻгрузьке місце з надмірно зволоженим ґрунтомʼ (Лісняк, 360), ʻрозгрузла земля, грязюка; багнисте місце з стоячою водоюʼ (СБГ, 35–36), а атрибутивним членом – прикметник *латане* ʻз накладеними дошками для переходуʼ, пор. *латати* ʻлатувати; накладати дошки-лати на крокиʼ (ВТС, 481).

Лебеді́вка, -и; ж.; поточина; пр. Стримби л. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Липівка Тисм. р-ну: Лебедівка (1999, ССР, 6). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *лебідь*, *лебеді*. Очевидно, у цій місцевості в давнину водилися ці птахи, що й зумовило появу такого найменування.

Лева́да[1], -и; ж.; кутки; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Левада (2008, УШ); **2**) с. Серафинці Гор. р-ну: Левада (2008, УШ); **3**) с. Ковалівка Кол. р-ну: Левада (2006, КВС, 68); Левада (2008, МС, 154); **4**) с. Кропивище Кол. р-ну: Левада (2011, УШ); **5**) с. Марківка Кол. р-ну: Левада (2009, Експ.); **6**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Lewada (1933, МТ К); Левада (2006, КВС, 126); **7**) с. П'ядики Кол. р-ну: Левада (2006, КВС, 134); **8**) с. Попельники Снят. р-ну: Левада (2012, НПС, 176); **9**) с. Рудники Снят. р-ну: Левада (2011, УШ); **10**) с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Łewada (1926, МТ Т); Lewada (1934, SDW, № 24, s. 299); **11**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Левада (2012, Експ.); **12**) с. Королівка Тлум. р-ну: Левада (2001, УШ); **13**) с. Новосілка Тлум. р-ну: Левада (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *левада* ʻприсадибна ділянка землі з сінокосом, городом та плодовим садом або іншими деревамиʼ (ВТС, 482), ʻнизовина, поросла травою (іноді біля річки)ʼ (Лісняк, 359), ʻмокра низовина; лісок на низовині із кущів (особливо ліщини)ʼ (Мар., 234), ʻобкопане або обгороджене місце для сінокосу поблизу садибиʼ, ʻлука, оболонь, заплава, пасовиськоʼ, ʻплоща біля церквиʼ (Торч., 270), ʻплоща біля церквиʼ (Онишк., I, 405), пор. також гуц. *ливада*, *левада* ʻполе, город; великий город коло хати; сіножатьʼ (Hr., 42). Вони вказують на місця виникнення кутків.

Лева́да[2], -и; ж.; урочища (поля, пасовища); **1**) с. Тишківці Гор. р-ну: Левада (2008, УШ); **2**) с. Дебеславці Кол. р-ну: Левада (2012, БЛ[5], 250); **3**) смт Отинія Кол. р-ну: Левада (1998, От., 16); Левада (2006, КВС, 116); Левада (2011, УШ); **4**) с. Белелуя Снят. р-ну: Левада (2000, Марусик, 16); **5**) с. Джурів Снят. р-ну: Левада (2011, УШ); **6**) с. Іллінці Снят. р-ну: Левада (2011, УШ); **7**) с. Троїця Снят. р-ну: Левада (2011, УШ); **8**) с. Тростянець Снят. р-ну: Левада (2011, УШ); **9**) с. Драгомирчани Тисм. р-ну: Левада (2008, РДХ, 352); **10**) с. Слобідка Тисм. р-ну: Левада (2012, СНІС, 8); **11**) с. Кутище Тлум. р-ну: Левада (2011, УШ); **12**); с. Палагичі Тлум. р-ну: Левада (2011, УШ); **13**) с. Яківка Тлум. р-ну: Левада (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *левада* (див. вище).

Лева́да[3], -и; ж.; ліс; с. Бортники Тлум. р-ну: Левада (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *левада* (див. вище). Вона вказує на характер місцевості, де було висаджено колись ліс.

Лева́дú[1], -ад; мн.; урочища (поля); **1**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Левади (2012, Експ.); **2**) с. Грушка Тлум. р-ну: Левади (1975, АСЗ, I, 900); **3**) с. Надорожна Тлум. р-ну: Левади (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *левада* (див. вище).

Лева́дú[2], -ад; мн.; кутки; **1**) с. Дебеславці Кол. р-ну: Левади (2006, КВС, 44); Левади (2007, ЕКол., V, 19); Левади (2011, УШ); **2**) с. Королівка Кол. р-ну: Левади (2011, УШ); **3**) с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Левади (1995, НВ, 8); Левади (2009, Експ.); Левади (2012, БЛ[5], 250); **4**) с. Балинці Снят. р-ну: Левади (2011, Експ.); **5**) с. Княже Снят. р-ну:

Левади (2009, Експ.); Левади (2011, КПЧ, 21). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *левада* (див. вище). Вони вказують на місця виникнення кутків.

Левóнькове, -ого; с.; поле; с. Стрільче Гор. р-ну: Левонькове (2012, БЛ[5], 250). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Левонько*, пор. особове ім'я *Левонько* < *Лев* (СУІ, 191).

Лéйбова Гора, -ої, -и; ж.; гори; **1)** с. Жураки Бог. р-ну: Лейбова Гора (2011, Експ.); Лейбова Гора (2012, БЛ[5], 250); **2)** с. Виноград Кол. р-ну: Лейбова Гора (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивними членами – прикметник *Лейбова*, що вказує на належність землі на горах у давнину євреям *Лейбам*, пор. євр. особове ім'я *Лейб* (СЛИ, 38), *Лейба* (Сір., 55).

На горі в селі Жураки нещодавно побудований відпочинково-розважальний комплекс "Лейбова Гора". На його території встановлено бронзові пам'ятники Янушу Лейбі, якому колись належала тут земля, та козі, яка повинна символізувати тих, хто "любить водити козу".

Про гору в с. Виноград існує цікавий переказ. У ньому йдеться про те, що в середині XIX століття Австрійська імперія була на вершині своєї могутності. Її землі розкинулись від Венеції й Тіролю до Чернівців та Збруча. Галичина також була провінцією цієї великої центральноєвропейської монархії, на чолі якої вже три століття стояла династія Габсбургів.

Далекого вже 1855 року молодий двадцятип'ятирічний імператор Франц Йозеф Перший мандрував східними провінціями своєї неозорої імперії. Монарха супроводжували його юна дружина Елізабета (Сіссі) Баварська й щойно народжена нею кронпринцеса Софі. Найясніший цісар перебував у чудовому настрої, підкреслено демонструючи свою любов і ніжність до дружини. Найменша примха його "любої Сіссі" негайно виконувалася. Не лише Франц Йозеф, але й усі його підданці любили Елізабету за шляхетну красу, лагідну вдачу, благодійність та милосердя до нещасливих світу сього. Дорогою поміж Коломиєю й Станіславом, на схилі живописного пагорба, імператорський кортеж зупинився, щоб Елізабета змогла насолодитися величною панорамою Карпатських Горган. У цей момент молодший брат цісаря кронпринц Карл Людвиг (батько того самого Франца Фердинанда, якого потім вбили в Сараєво й тим спровокували Першу світову війну) побачив на дереві великі стиглі сливи. "Сіссі, дивись, дивись, які чудові сливи!" – гукнув він до імператриці. Та кинула погляд на дерево, потім на чоловіка, і найясніший цісар зрозумів, що він мусить просто зараз подарувати дружині кошик зі сливами. Не з будь-якими сливами, а саме із цими, величезними, важкими й синіми, які так щедро й звабливо висіли на високих гілках. Але в цілому кортежі, як на зло, не знайшлося драбини. Камер-офіцери безладно бігали під сливовим деревом, марно трусили його, а юна імператриця сумувала. Ситуація ставала критичною, коли раптом на дорозі з'явилася фіра, на якій поверталися до Коломиї виходець з Угорської Корони Янош Лейба та його дружина Дарця Никифорук. Подружжя, яке на той час вже мало десять дітей, очікувало появи одинадцятого спадкоємця. Воно їхало до тата Дарці, заможного коломийського селянина. Адже в тодішній Коломиї послуги повитух були удвічі дешевшими, ніж за Карпатами.

Побачивши біганину камер-офіцерів, Лейба з першого погляду зрозумів, що відбувається, відчепив від фіри драбину й спритно поліз на дерево. За кілька хвилин Елізабета вже смакувала тільки-що зірваними сливками. А мудрий Лейба хитро подивився на імператрицю й побажав їй збільшення родини. І дійсно, невдовзі після цієї пригоди, "люба Сіссі" завагітніла майбутньою принцесою Гізелою фон Габсбург.

За кмітливість Франц Йозеф подарував Лейбі та його нащадкам живописний пагорб, який з того часу й до наших днів називається *Лейбовою Горою*. З нього й тепер люди полюбляють дивитись на вічні Кар-

патські гори. А ще щедрий монарх дав щасливцеві сто золотих цехінів. Лейба невдовзі переїхав з дружиною й дванадцятьма дітьми у Відень і відкрив там приватну аптеку.

Лелекі́вка, -и; ж.; гора; понад 300 м; с. Тучапи Снят. р-ну; вар. *Леликівка*: Леликівка (2004, Експ.); Лелеківка (2011, УШ). – За твердженнями місцевих жителів, на горі часто зупиняються на відпочинок *лелеки*, відлітаючи у вирій. Тому цілком імовірно, що її назва може бути мотивованою апелятивом *лелеки*. Однак можливе її утворення й за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Лелик*, пор. п-ще *Лелик* (СП, 208).

Ле́мець, -мцю; ч.; потік; п. Дністра, довжина – 12 км, площа басейну – 168 км^2; інші назви – *Ворчун* (див. вище), *Ямгорів* (див. далі), вар. *Лемниця*; поч. на пн.-сх. околиці с. Серафинці, гирло в с. Городниця Гор. р-ну: Lemitz (1855, AKKGL, Bl. 49); Lemic (1880, KuK Z); Lemnica (1884, SG, V, 136); Лемиць, Łemic (помилк., 1917, Машт., ДБ, 22); Lemic (1927, МТ Н); Ворчун, або Лімець (2001, Експ.); Ямгорів (2008, УШ); Лемец (2009, РІФ). – Очевидно, основною формою назви потоку є *Лемець*. Усі інші її форми (*Лемец*, *Лемиць*, *Леміц*, *Лемниця*, *Лімець*) з'явилися під впливом розмовного мовлення та неправильної передачі гідроніма іноземними картографами й укладачами словників. За походженням він є, як стверджує С. О. Вербич, суфіксальним утворенням на *-ець* (< *-ьсь*) від праслов'янської діалектної дієслівної основи **lem-iti* ʻламати'. Його первісна семантика – ʻпотік, який пробиває (проламує) собі русло' (Вербич, ГСД, 88). Подібну етимологію цього гідроніма пропонує й О. П. Карпенко, яка розглядає його в одному ряду з гідронімами *Лемля*, *Лемечина*, *Ломина*, *Ломака*, *Ломанка*, *Ломлення*, *Ломля*, які мотивовані праслов'янською дієслівною основою **lomiti* ʻламати, м'яти, гнути' (Карп., ГЦП, 122). В. П. Шульгач вважає його праслов'янською реліктовою формою, що розвинулася на основі праформи **Vъlmьsь* (< **vъlmъ* (бот.) ʻUlmus; ільм') внаслідок утрати початкового *В-* й розвитку секундарних голосних у корені (Шульгач[3], 55). У такому разі назва відбиває особливості рослинного покриву території, якою протікає потік.

Ле́мешеве, -ого; с. поле; с. Русів Снят. р-ну: Лемешеве (2012, БЛ[5], 250). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(е)* від антропоніма *Лемеш*, пор. п-ще *Лемеш* (ПЗУ, 333).

Ле́мишів, -евого; ч.; потік; л. Пруту л. Дунаю; с. Потічок, м. Снятин Снят. р-ну; вар. *Лемисів*: Lemiszów (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 144, арк. 18); Lemisiu (1933, МТ Kuty). – Назва є посесивним утворення на *-ів* від антропоніма *Лемеш*, пор. п-ще *Лемеш* (див. вище). Можлива також мотивація цього гідроніма однозвучним мікротопонімом – найменуванням поля (див. вище), з якого витікає потік.

Ле́нія[1], -ї; ж.; просіки в лісах; **1**) сс. Великий Ключів, Нижній Вербіж Кол. р-ну: Ленія (2011, УШ); **2**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Ленія (1998, Мих., 195). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ленія* ʻмежа між городами або ділянками лісу; вузька межова дорога між полями; мисливська стежка в лісі', ʻмежа; рівна дорога; просіка в лісі' (Онишк., І, 409), пор. пол. *lenija* ʻлінія; просіка (в лісі); межа' (ЕСУМ, ІІІ, 221).

Ле́нія[2], -ї; ж.; ліси; **1**) сс. Великий Ключів, Нижній Вербіж Кол. р-ну: Ленія (2012, БЛ[5], 250); **2**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Ленія (1998, Мих. 195). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних дромонімів – найменувань просік (див. вище), які прокладені в лісах.

Ле́нія Писанюка́, -ї, -а; ж.; ліс; с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Ленія Писанюка (2012, БЛ[5], 250). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації незасвідченого тепер однозвучного дромоніма – найменування просіки, що була прокладена колись через ліс. В основі мікротопоніма лежить апелятив *ленія* (див. вище), ускладнена неузгодженим означенням *Писанюка*, що вказує, мабуть, на її облаштування якимось *Писанюком* або на належність людині з таким прізвищем, пор. п-ще *Писанюк* (Редько, ІІ, 819).

Ленько́ва, -ої; ж.; пасовище; с. Красноставці Снят. р-ну: Ленькова (2012, БЛ[5],

250). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Ленько*, пор. особове ім'я *Ленько* < *Леон* (СУІ, 192), п-ще *Ленько* (СП, 208).

Леóнівка[1], -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Виноград Гор. р-ну: Leonówka (1893, SG, XIII, 562). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Леон*, пор. особове ім'я *Леон* (СУІ, 192), пол. *Leon* (KIP, 71).

Леóнівка[2], -и; ж.; кол. куток м. Станіславова (суч. Івано-Франківськ), тепер не ідент.: Leonówka (1932, MT S). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Леон*, пор. особове ім'я *Леон* (див. вище).

Лéсина Потóчина, -ої, -и; ж.; яр; с. Парище Надв. р-ну: Лесина Поточина (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поточина* 'струмок; видолинок' (ЕСУМ, V, 537), 'потічок' (ГГ, 156), 'потік; долинка потоку; малий потік' (Нг., 45), а атрибутивним членом – прикметник *Лесина*, що вказує на належність землі навколо яру *Лесі*, пор. особове ім'я *Леся* < *Олександра* (СУІ, 263).

За народним переказом, яр названий так тому, що тут колись заздрісні люди вбили дівчину на ім'я *Леся*, яка ходила сюди на побачення з коханим хлопцем. За іншою версією, це був хлопець *Лесь*, який загинув тут у роки війни.

Лéсів, -евого; ч.; горб; с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Лесів (2012, БЛ[5], 250). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Лесь*, пор. особове ім'я *Лесь* < *Олександр* або *Олексій* (СУІ, 261, 264), п-ще *Лесь* (ІФД, 295).

Лесíвка[1], -и; ж.; село; Бог. р-н; нал. до Нивочинської с/р; віддаль до Богородчан – 15 км, до Івано-Франківська – 29 км: Lesiowka (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Łesiówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 19); Łesiówka, po rus. Lesiwka (1884, SG, V, 155); Лесівка (1947, АТП, 499); Лесівка (2009, ІФ АТП[7], 165). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Лесь*, пор. особове ім'я *Лесь*, п-ще *Лесь* (див. вище).

Лесíвка[2], -и; ж.; горб; 482 м; с. Лесівка Бог. р-ну; вар. *Лесівська Гора*: Lesiowka (1855, AKKGL, Bl. 44); Lesiowska Góra (1932, MT S); Лесівка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє горб. Варіант назви – це лексикалізоване та онімізоване словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *лесівська*, що вказує на розміщення орооб'єкта на території с. *Лесівка*.

Лесíвка[3], -и; ж.; кол. корчма, нал. до с. Черемхів Кол. р-ну: karczma Łesiówka (1884, SG, V, 155); Lesiwka (1906 (1876), KuK K); Lesiówka (1933, MT K). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Лесь* (див. вище). Вона вказує на особове ім'я засновника чи власника корчми.

Лесíвка[4], -и; ж.; гора; сс. Лісний Хлібичин, Черемхів Кол. р-ну; вар. *Лисівка*: Лисівка (2000, НІСЧ, 7); Лесівка (2002, БК[3], 347); Лесівка (2011, УШ. – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування корчми (див. вище), яка знаходилася колись на горі.

Лесíвський Ліс, -ого; -у; ч.; ліс; с. Лесівка Бог. р-ну: Las Lesiowski (1932, MT S). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* 'велика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі' (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *лесівський*, що вказує на розташування топооб'єкта на території с. *Лесівка* (див. вище).

Летúшин, -ого; ч.; ліс; с. Корнич Кол. р-ну: Летишин (2012, БЛ[5], 250). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Летиха* – найменування жінки за прізвищем чоловіка, пор. п-ща *Лет*, *Лета* (Експ.), а також похідне *Летенко* (ІФД, 295).

Летя́чка, -и; ж.; урочище; с. Вікняни Тлум. р-ну; вар. *Летєчка*: Летєчка (2007, Вікн., 25); Летячка (2009, УШ). – Назва, оче-

видно, виникла в результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, який, напевно, належала колись земля в урочищі, пор. п-ща *Летяк* (Експ.), *Летюк* (СП, 209). Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Лефняк, -а; ч.; урочище; с. Тишківці Гор. р-ну: Лефняк (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника землі в урочищі, пор. п-ще *Лефняк* (Експ.).

Лехíвщина, -и; ж.; кол. хутір, нал. до смт Обертин Тлум. р-ну: Lechowszczyzna (1900, SGG, 215). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від антропоніма *Лехівський*, пор. п-ще *Лехівський* (Богдан, 160). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *лехівщина* ʻмаєток, земля *Лехівського*ʼ.

Лешíвка, -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Городниця Гор. р-ну, тепер урочище (поле): Leszówka (1887, SG, VIII, 864); Leszówka (1900, SGG, 213); Лешівка (2001, Проц., 31); Лешівка (2009, ГСС, 11); Лешівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Леш*, пор. ст.-укр. особова назва *Леш* (AGZ, XIV, 794), ст.-п. Iwan alias *Lesch* (SSNO, III, 248), особове ім'я *Леш* < *Олександр* або *Олексій* (СУІ, 261, 264).

Лещúшино, -ого; с.; місцина; с. Жураки Бог. р-ну: Лещишино (2010, БЛ[1], 343). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(о)* від андроніма *Лещиха* – найменування жінки за особовим іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Лешко* < *Олексій* (СУІ, 264).

Либакú, -ів; мн.; поле; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Либаки (1997, Єз., 188). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, володіла колись полем, пор. п-сько *Либак*, що є фонетичним варіантом від *Лейбак* < *Лейба*, пор. євр. особове ім'я *Лейб* (СЛИ, 38), *Лейба* (Сір., 55).

Лúбина, -ої; ж.; куток; с. Великий Ключів Кол. р-ну; вар. *Лебена*: Lebena (1933, MT Kuty); Либина (2006, КВС, 14); Либина (2011, УШ). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Либа*, пор. п-ща *Либа, Ліба* (ПЗУ, 337, 341). Звук [*е*] в корені та в суфіксі варіанта назви відбиває особливості місцевих говірок, у яких ненаголошений [*и*] наближається у вимові до [*е*].

Либинéць, -нця; ч.; потік; л. Кирлибаги л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Великий Ключів Кол. р-ну; давня назва – *Лебена*: Lebena (1933, MT Kuty); Либинець (1992, ІВК, 4); Либинець (2000, ЕКол., ІІІ, 38); Либинець (2011, УШ). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), з якого витікає потік. Сучасне його найменування є суфіксальним утворенням на *-ець* від давньої назви. Звук [*е*] в її корені та суфіксі відбиває особливості місцевих говірок (див. вище).

Лива́да[1], -и; ж.; урочище; с. Замулинці Кол. р-ну: Ливада (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *левада* ʻнизинна місцевість, долина; обгороджене чи обкопане місце сінокосу біля садибиʼ (Мар., 234). Форма *Ливада* виникла під впливом місцевих говірок, у яких ненаголошений [*е*] наближається у вимові до [*и*].

Лива́да[2], -и; ж.; поточина; л. Пруту л. Дунаю; сс. Замулинці, Семаківці Кол. р-ну: Ливада (2006, КВС, 58, 142). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає поточина.

Линíвка[1], -и; ж.; поточина; л. Рокитної л. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Марківці Тисм. р-ну: Linówka (1855, AKKGL, Bl. 44); Linówka (1888, SG, IX, 708); Линівка (1979, СГУ, 314). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *лин* ʻприсноводна риба родини коропових із товстим слизьким тіломʼ (ВТС, 486). Вона вказує на вид риби, що водилася колись у поточині.

Линíвка[2], -и; ж.; друга назва річки Рокитна л. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Марківці Тисм. р-ну: Rokitna, al. Linówka (1888, SG, IX, 708). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), що впадає в річку.

Линчúшині Лугú, -их, -ів; мн.; пасовище; с. Парище Надв. р-ну: Линчишині Луги (1998, Мих., 195). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *луги*, мн. від *луг* ʻзаросла травою і кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножать’, ʻнизовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевість’ (Мар., 235), ʻнизовина, на якій ростуть гарні трави’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Линчишині*, що вказує на належність пасовища в давнину *Линчисі*, пор. п-ще *Линко* (Богдан, 169).

Лúпи[1], лип; мн.; урочища; **1**) с. Михалків Кол. р-ну: Липи (2006, КВС, 100); **2**) с. Красна Надв. р-ну: Липи (1998, Мих., 195); **3**) с. Гостів Тлум. р-ну: Lipy (1905 (1874), KuK TT). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *липи* ʻлипові насадження; липовий ліс, гай’ (Експ.). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Лúпи[2], лип; мн.; узвишшя; с. Михалків Кол. р-ну: Липи (2006, КВС, 100). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), що розкинулося на узвишші.

Лúпи[3], лип; мн.; куток; м. Тисмениця: Липи (2008, Тисм.[1], 35). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *липи* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку на початку XVIII с. був висаджений липовий гай.

Лúпівка[1], -и; ж.; кол. село, тепер куток с. Будилів Снят. р-ну: Lipowka (1599, ЛЦДІА, ф. 17, опр. 1, спр. 21, с. 1236); Lipowka (1658, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 19, ф. 4); pole Lipowka (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 46, арк. 17); Lipowka (1855, AKKGL, Bl. 49); Lipowka (1892, SG, XII, 835); Липівка (1982, АПП, 26); Липівка (2011, УШ); Липівка (2012, НПС, 68). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *липівка* ʻмісцевість, де ростуть липи’ (Бучко, 84). Вона вказує на характер рослинності на кутку, де було багато таких дерев.

Лúпівка[2], -и; ж.; куток; с. Устя Снят. р-ну: Липівка (2012, БЛ[5], 250). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *липівка* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на кутку.

Лúпівка[3], -и; ж.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 16 км, до Івано-Франківська – 17 км; давні назви – *Лядське*, *Лядсько-Шляхетське* (з 60-х років XIX ст.), з червня 1946 р. – *Липівка*: Leczkye (1437, AGZ, XII, 20), Laczke (1438, AGZ, XII, 40); Lyaczkie (1578, ŹDz, XVIII/I, 94); Ladzkie (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Ladzkie (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 31); Ladzkie-Szlacheckie, albo Ladzkie koło Tyśmienicy (1884, SG, V, 63); Лядзке Шляхоцке (1883, ШДС, 90); Ляцьке Шляхоцке (1914, ШКЄС, 228); Ляцко Шляхоцьке (1938, ШКЄС[1], 150); Липівка (1947, АТП, 517); Липівка (2009, ІФ АТП[7], 165). – Давня назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *лядське* ʻпольське’, пор. *лядский* ʻпольський’ (ССУМ, І, 569), *лѧхъ* ʻполяк’. Вона вказує на те, що засновниками села були вихідці з Польщі. У XIX ст. з метою диференціації з однозвучним ойконімом – найменуванням села на лівому березі Дністра, назва ускладнилася атрибутивним членом *шляхетське*, що вказував на належність поселення *шляхті* та на її проживання в селі. Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 7 червня 1946 р. село було перейменоване на *Липівку.* Підставою для цього послужили п’ять лип, які наші предки посадили в центрі села 1848 року на честь скасування панщини.

Лúпівка[4], -и; ж.; лісове урочище; с. Липівка Тисм. р-ну: Lipowka (1932, MT S). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *липівка* (див. вище). Вона вказує на вид дерев, які проростають в урочищі.

Лúпівка[5], -и; ж.; поточина; л. Рокитної л. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с Липівка Тисм. р-ну: Lipówka (1884, SG, V, 63); Lipówka (1932, MT S); Липівка (2006, КВС, 116); Липівка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), через яке протікає поточина.

Лúпівка[6], -и; ж.; поточина; пр. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; смт Отинія Кол. р-ну: Липівка (1998, От., 12); Липівка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *липівка* (див. вище). Вона вказує на природні особливості території, де протікає поточина.

Лúпівський, -ого; ч.; потік; л. Пруту л. Дунаю; с. Будилів Снят. р-ну: Липівський (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *липівський* ʻякий протікає на кутку *Липівка* (див. вище)ʼ.

Лúпівські Гóри, -их, гір; мн.; узвишшя; с. Петрилів Тлум. р-ну: Липівські Гори (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гори*, мн. від *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʻпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *липівські*, що вказує на розташування узвишшя вздовж ріки Золота *Липа* (див. вище).

Липíї, -їв; мн.; лісове урочище; с. Гостів Тлум. р-ну: Липії (2009, НСГ, 10). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка могла володіти колись урочищем, пор. п-ще *Липей* (Редько, I, 597).

Лúпки[1], -ок; мн.; урочища (поля); **1**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Липки (1999, ТФП, 9); **2**) с. Корнів Гор. р-ну: Липки (2008, УШ); **3**) с. Джурів Снят. р-ну: Липки (2011, УШ); **4**) с. Петрів Тлум. р-ну: Липки (2006, Гач., 9); Липки (2011, УШ); **5**) с. Хотимир Тлум. р-ну: Липки (1973, Кобил., 272). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *липки* ʻмолоді липові насадженняʼ (Експ.). Вони вказують на характер рослинності в давнину в урочищах та навколо них.

Лúпки[2], -ок; мн.; лісові урочища; **1**) с. Братишів Тлум. р-ну: Липки (2011, УШ); **2**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Липки (2007, Вікн., 24); Липки (2011, УШ); **3**) с. Хотимир Тлум. р-ну: Липки (1960, Кобил., ДЛМ, 11). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *липки* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Липкú[3], -ок; мн.; кол. хутір, нал. до с. Жабокруки Тлум. р-ну: Lipki (1900, SGG, 215). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *липки* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на місцевості, де виник хутір.

Лúпківка, -и; ж.; куток; с. Кунисівці Гор. р-ну: Липківка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *липки* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на кутку.

Лúпник[1], -у; ч.; лісові урочища; **1**) с. Голосків Кол. р-ну: Lipnik (1933, MT K); Липник (2006, КВС, 38); **2**) с. Княждвір Кол. р-ну: Lipnik (1933, MT K); **3**) с. Перерісль Надв. р-ну: Липник (1998, Мих., 195); Липник (2009, ПІН, 14); **4**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Lipnik (1905 (1874), KuK TT). – Назви утворені семантичним способом від апелятива апелятива *липник* (< псл. **lipьnikъ*) ʻлиповий ліс' (Грінч., II, 360), ʻлиповий гай' (СНГТ, 343), ʻлиповий ліс' (Онишк., I, 410), ʻлиповий гай; липовий ліс' (Грінч., II, 360). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Лúпник[2], -а; ч.; куток; с. Скопівка Кол. р-ну: Липник (2006, КВС, 145). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *липник* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на кутку.

Липнúки[1], -ів; мн.; ліс; с. Забережжя Бог. р-ну; давня назва – *Липник*: Lipnik (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 53); Липники (2011, УШ). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *липник* (див. вище). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі. Сучасне його найменування є множинною формою давньої назви.

Липнúки[2], -ів; мн.; гора; сс. Кричка, Пороги Бог. р-ну: Lipniki (1887, SG, VIII, 317); Lipniki (1914 (1894), KuK P); Lipniki (2000, PBWG, 143–144). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *липники* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на горі.

Липни́ки[3], -ів; мн.; урочища; **1**) с. Пороги Бог. р-ну: Lipniki (1855, AKKGL, Bl. 48); Липники (2011, Експ.); **2**) с. Саджавка Надв. р-ну: Липники (1998, Мих., 195); **3**) с. Дебеславці Кол. р-ну: Lipniki (1933, MT Kuty); Липники (2011, УШ); **4**) с. Белелуя Снят. р-ну: Липники (2000, Марусик, 16); **5**) с. Іллінці Снят. р-ну: Lipniki (1933, MT Kuty); Липники (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *липник* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Липни́ки[4], -ів; мн.; поля; **1**) с. Репужинці Гор. р-ну: Липники (2012, БЛ[5], 250); **2**) с. Радча Тисм. р-ну: Липники (2012, БЛ[5], 250). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *липник* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності на полях у давнину.

Ли́пники[5], -ів; мн.; кол. хутір, нал. до с. Крихівці Ів.-Франк. м/р, тепер поле, яке належить до с. Драгомирчани: Lipniki (1855, AKKGL, Bl. 44); Липники (2008, РДХ, 356). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *липник* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому виник хутір.

Липнику́[6], -ів; мн.; село; нал. до Дебеславцівської с/р; віддаль до Коломиї – 20,5 км, до Івано-Франківська – 87 км: Lipniki (1788, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 11, спр. 31, арк. 5); Lipniki (1933, MT Kuty); Липники (1965, ІФ АТП[2], 19); Липники (2009, ІФ АТП[7], 165). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *липник* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому виникло село. Можлива також мотивація цього ойконіма апелятивом *липники* зі значенням ʻлюди, що проживають біля липового гаю, лісуʼ (Експ.).

Липни́ки[7], -ів; мн.; кутки; **1**) с. Княждвір Кол. р-ну: Lipniki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 72, арк. 11); Липники (1985, ІГ, ІІ, 419); Липники (2012, БЛ[5], 250); **2**) с. Іллінці Снят. р-ну: Липники (2012, БЛ[5], 250). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *липник* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності теренів, на яких виникли кутки.

Ли́повий, -ого; ч.; горб; с. Ворона Кол. р-ну: Липовий (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *липовий* ʻвкритий липамиʼ (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на горбі.

Ли́повий Плай[1], -ого, -ю; ч.; урочище (поляна); с. Луквиця Бог. р-ну: Липовий Плай (2004, НПЛ, 19). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *плай* ʻгірська стежка; дорога в горахʼ (ГГ, 150), ʻширша стежка на хребті гори; стежка в лісі між деревами; не огороджена плотом стежка для худоби і людей; дорога для кінної їздиʼ (Hr., 44), ʻширока гірська стежка, якою худоба йде на полонинуʼ (ТГП, 321), а атрибутивним членом – прикметник *липовий* (див. вище), що вказує на характер рослинності на поляні.

Ли́повий Плай[2], -ого, -ю; ч.; джерело; с. Луквиця Бог. р-ну: Липовий Плай (2004, НПЛ, 19). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому знаходиться джерело.

Ли́са[1], -ої; ж.; гори, горби; **1**) між сс. Кричка і Яблунька Бог. р-ну: Лиса (2002, БК[3], 347); Лиса (2007, БК[4], 183); Лиса (2011, УШ); **2**) с. Маркова Бог. р-ну: Лиса (2008, Експ.); **3**) с. Глушків Гор. р-ну: вар. *Лиса Гора*; Лиса Гора (1978, Гор., 480); Лиса (2007, БК[4], 183); **4**) с. Городниця Гор. р-ну; Лиса (2012, Експ.); **5**) с. Кунисівці Гор. р-ну; вар. *Лиса Гора*: Лиса (2008, УШ); Лиса Гора (2009, ГСС, 13); **6**) с. Острівець Гор. р-ну: Лиса (2008, УШ); **7**) с. Раковець Гор. р-ну: Лиса (2007, БК[4], 183); Лиса (2008, УШ); **8**) с. Ворона Кол. р-ну: Лиса (2011, УШ); **9**) с. Голосків Кол. р-ну: Лиса (2011, УШ); **10**) 319 м; сс. Джурків, Пищаче Кол. р-ну; вар. *Лиса Гора*: Łysa góra (1906 (1876), KuK K); Łysa Góra (1933, MT K); Лиса (2004, Експ.); Лиса (2007, БК[4], 183); **11**) с. Закрівці Кол. р-ну: Лиса Гора (2011, Експ.); **12**) 441,4 м; с. Молодятин Кол. р-ну; вар. *Лиса Гора*: Лысая (2002, ТК Н); Лиса гора (2008, БГ, 5);

Лиса (2011, КР); **13**) с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Лиса (2008, Експ.); Лиса (2011, УШ); **14**) смт Отинія Кол. р-ну: Лиса (1998, От., 16); Лиса (2006, КВС, 116); Лиса (2011, УШ); **15**) с. Турка Кол. р-ну: Лиса (2011, УШ); **16**) сс. Балинці, Кулачківці Снят. р-ну; вар. *Лиса Гора*: Łysa Góra (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 69, арк. 62); Лиса, Лиса Гора (2011, УШ); **17**) с. Бучачки Снят. р-ну; вар. *Лиса Гора*: Лиса, Лиса Гора (2011, УШ); **18**) 326 м; с. Потічок Снят. р-ну: Лиса (2012, НПС, 182); **19**) с. Стецева Снят. р-ну: Лиса (2007, БК[4], 183); **20**) 360,4 м; між сс. Троїця Снят. р-ну, Дебеславці Кол. р-ну; вар. *Лиса Гора*: Lessina góra (1855, AKKGL, Bl. 49); Łysa (1880, SG, I, 713); Łysa góra (1904 (1877), KuK Kuty); Łysa Góra (1933, MT Kuty); Лиса Гора (1982, КС, 127); **21**) с. Рудники Снят. р-ну: Лиса (2011, УШ); **22**) с. Тучапи Снят. р-ну: Лиса (2002, БК[3], 345); **23**) 330 м; сс. Сілець, Тязів Тисм. р-ну, Вікторів, Крилос Гал. р-ну; вар. *Лиса Гора*: Лиса Гора (1985, АСЗ, ІІ, 766); Лиса (1995, ТМН, 45); Лиса (2002, БК[2], 118); Лиса (2007, БК[4]); **25**) 304 м; сс. Бортники, Прибилів Тлум. р-ну; вар. *Лиса Гора*: Łysa (1885, SG, V, 856); Łysa góra (1905 (1874), KuK TT); Łysa Góra (1926, MT T); Лиса (2006, СНП, 27); Лиса Гора (2008, УШ); **26**) с. Гарасимів Тлум. р-ну; вар. *Лиса Гора*: Łysa Góra (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 199, арк. 20); Лиса (2000, ПЗТ, 248), Лиса Гора (2008, УШ), гора є ботанічною пам'яткою природи місцевого значення; **27**) с. Грушка Тлум. р-ну; вар. *Лиса Гора*: Лиса Гора (2011, УШ); **28**) ~340 м; с. Гостів Тлум. р-ну; вар. *Лиса Гора*: Лиса (2008, Експ.); Лиса Гора (2011, УШ); **29**) 328 м; с. Жуків Тлум. р-ну; вар. *Лиса Гора*: Łysa (1885, SG, V, 855); Łysa góra (1906 (1876), KuK K); Лиса Гора (2011, УШ); **30**) с. Кутище Тлум. р-ну: Лиса (2006, Експ.); **31**) 328 м; смт Обертин Тлум. р-ну: Łysa góra (1906 (1876), KuK K); **32**) с. Озеряни Тлум. р-ну; вар. *Лиса Гора*: Лиса (2008, Експ.); Лиса Гора (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *лиса* 'позбавлена рослинності, гола' (ВТС, 486), 'гола; плішива' (ОУПТ, 141), 'місце, де нічого не росте' (Лісняк, 361), 'гора з темною й голою вершиною' (SG, III, 490), 'гора без рослинності' (СНГТВ, 53). Вони вказують на зовнішній вигляд гір. Варіанти назв мотивовані апелятивами *лисина, лисинка* 'ділянка землі, позбавлена рослинності' (ВТС, 486), тут – 'гора, позбавлена рослинності'.

У багатьох народних легендах і переказах *Лисі гори* мають погану репутацію, оскільки вважається, що на них відбуваються традиційні зібрання нечистої сили: відьом, бісів, чортів, перевертнів тощо (ОУПТ, 143). Не випадково Б. Грінченко до словникової статті *лис*, *лисий* подає словосполучення *лиса гора* й пропонує таке пояснення 'гора, непокрытая растительностью, – обыкновенно считается притоном ведьм' (Грінч., ІІ, 361). На *Лисих горах* збиралися колись відьми на раду з чортами. Місця ті подекуди ще називали "відьминими гульбищами". Тут жінки сходилися ворожити, щоб легко дітей родити, щоб худібка велася, щоб земля родила (ГБ, 47). На думку багатьох дослідників, *Лисі гори* колись були місцем язичницьких святилищ. Саме таке святилище відкрив 1973 року на *Лисій горі*, поблизу сіл Новошин і Пшеничники Долинського району, письменник і фольклорист С. Пушик. Він пише, що "*лисими горами* називають не тільки верхи, але й підвищення, на яких чітко простежується присутність жриць, котрих називали відьмами" (СЛГ). *Лиса гора*, на його думку, – це могила першої людини, місце страт, відьомських шабашів з чортами, тобто місце проведення дохристиянських релігійних ритуалів, пов'язаних з худобою, що дає підставу говорити про ідею народжуваності (БК[4], 162).

Лúса[2], -ої; ж.; кутки; **1**) с. Раковець Гор. р-ну: Лиса (2008, УШ); **2**) с. Ворона Кол. р-ну: Łysa (1934, SDW, № 24, s. 300). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань горбів (див. вище), на яких розкинулися кутки.

Лúса[3], -ої; ж.; ліс; с. Кунисівці Гор. р-ну: Лиса (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся ліс.

Лúса[4], -ої; ж.; пасовище; с. Ворона Кол. р-ну: Лиса (2011, УШ). – Назва виникла

в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося пасовище.

Лúса Горá[1], -ої, -и; ж.; кутки; **1**) с. Глушків Гор. р-ну: Лиса Гора (1978, Гор., 480); **2**) с. Джурків Кол. р-ну: Лиса Гора (2011, УШ); **3**) с. Балинці Снят. р-ну: Лиса Гора (2011, Експ.); **4**) с. Кулачківці Снят. р-ну: Лиса Гора (1988, КК, 646). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань горбів (див. *Лиса*), на яких розкинулися кутки.

Лúса Горá[2], -ої, -и; ж.; урочища (поля); **1**) с. Бучачки Снят. р-ну: Лиса Гора (2012, БЛ[5], 250); **2**) с. Бортники Тлум. р-ну: Łysa Góra (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 192, арк. 12); Łysa Góra (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 150, арк. 17); Лиса Гора (2011, УШ); **3**) с. Грушка Тлум. р-ну: Лиса Гора (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань горбів (див. *Лиса*), на яких розкинулися поля.

Лúса Горá[3], -ої, -и; ж.; кол. хутір, тепер село; Тлум. р-н; нал. до Кутищенської с/р; віддаль до Тлумача – 14 км, до Івано-Франківська – 33 км: х. Лиса Гора (1947, АТП, 518); Лиса Гора (2009, ІФ АТП[7], 165); Лиса Гора (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилах якої розкинулося село.

Лúса Горá[4], -ої, -и; ж.; кол. фільварок, хутір, об'єдн. з с. Жуків Тлум. р-ну: folw. Łysa góra (1906 (1876), KuK K); Łysa Góra (1934, SDW, № 21, s. 220); Лиса Гора (1947, АТП, 511); Лиса Гора (1961, ІФ АТП[1], 80); Лиса Гора (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. *Лиса*), на схилах якої розкинувся хутір.

Лисáк[1], -а; ч.; горби; **1**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Лисак (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Лисак (2002, БК[2], 138); Лисак (2006, КГ, 18); Лисак (2007, БК[4], 184); **2**) 320 м; с. Дебеславці Кол. р-ну: Лисак (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Лисак (2007, ЕКол., V, 19); Лисак (2007, БК[4], 184); Лисак (2011, УШ); **3**) с. Спас Кол. р-ну: Лисак (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лисак* 'голе підвищення' (Мар., 234), 'гора без рослинності' (СНГТВ, 54). Вони вказують на зовнішній вигляд горбів і відсутність на їх вершинах рослинного покриву.

Лисáк[2], -а; ч.; пасовище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Лисак (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося пасовище.

Лисáк[3], -а; ч.; поле; с. Гвізд Надв. р-ну: Лисак (1998, Мих., 195). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лисак* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні поля.

Лисáня[1], -і; ж.; гора; 470 м; с. Молодятин, смт Печеніжин Кол. р-ну; вар. *Лисані*: Лисані (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Лисані (2006, КГ, 22); Лисаня (2008, БГ, 10); Лисаня (2002, БК[2], 138–139); Лисаня (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лисаня* 'лиса гора' (Мар., 234), 'лиса, не покрита лісом гора' (Rudn., 25), 'гола гора; гора, без рослинності' (Лісняк, 361), 'лиса гора' (Онишк., І, 410). Вона вказує на зовнішній вигляд гори та відсутність на її вершині лісового покриву. Варіант назви відбиває особливості місцевих говірок, у яких іменники першої відміни з м'яким приголосним основи мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Лисáня[2], -і; ж.; кутки; **1**) с. Молодятин Кол. р-ну: Лисаня (2008, БГ, 14); **2**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Лисаня (2006, КВС, 122). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилах якої розкинулися кутки.

Лисéць, лисця; ч.; давнє містечко, тепер селище міського типу; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 26 км, до Івано-Франківська – 9 км; давні назви – *Мочар*, *Мочар-місто*: Moczar (1628, ЦДІА, ф. 134, оп. 2, спр. 44, с. 338); oppidum Lisiec (1649, ЖУР, IV, 269); Moczarmiasto (1649, ЖУР, V, 89); Moczar (1649, ЖУР, IV, 270); Lisiec alias Moczar Miasto (1649, ЖУР, IV, 305); Moczarmiasto (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19,

фас. 4); Moczar seu Łysiec (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); miasto Łysiec (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Łysiec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 25); Łysiec (1884, SG, V, 860); Лисець (1947, АТП, 510); Лисець (2009, ІФ АТП[7], 165). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища *Мочар* (тепер – *Мочари*), біля якого було засноване містечко. В основі мікротопоніма лежить апелятив *мочар* (< псл. **močarъ*) ʻте саме, що багно; драговина, трясовинаʼ (ВТС, 542), ʻдраговина, трясовинаʼ (Лісняк, 360), ʻтрясовина, заболочена місцевістьʼ (ГГ, 124, 126), ʻмокра заболочена місцевість; трясовина; низовина з підгрунтовими водами; мокре місце між узгірʼямиʼ (Мар., 237), ʻбагно, трясовина, драговинаʼ (Онишк., І, 455), ʻтрясовина; зарослe й багнисте місцеʼ (Jurkowski, 154). Десь у середині XVII ст. (приблизно 1652 року) містечко почало називатися *Лисець* за найменуванням села, на землях якого воно виникло. Назва села ж була ускладнена атрибутивним членом *старий* (див. *Старий Лисець*).

Лисе́цький, -ого; ч.; ліс; між с. Радча та смт Лисець Тисм. р-ну: Лисецький (2009, БЛ[2], 178). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *лисецький* ʻрозташований на території смт *Лисець* (див. вище); належний до смт *Лисець*ʼ.

Лисе́цький Ліс, -ого, -у; ч.; ліс; с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Las Łysiecki (1932, MT S). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площіʼ (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *лисецький*, що вказує на належність топооб'єкта до с. *Старий Лисець* (див. далі).

Лúсий Бе́ріг, -ого, -егу; ч.; підвищення; **1**) с. Монастирчани, смт Солотвин Бог. р-ну: Лисий Беріг (2005, НМ, 7); Лисий Беріг (2011, УШ); **2**) с. Турка Кол. р-ну: Лисий Беріг (2012, БЛ[5], 250). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *беріг // берег* ʻневелике підвищенняʼ (Лісняк, 359), ʻкруча, стрімкий схил; гористе місце, пасовисько' (ГГ, 23), ʻпідвищення; гора' (Hr., 32), ʻгора (невелика)' (Janów, 9), а атрибутивними членами – прикметник *лисий* ʻпозбавлений рослинності, голий' (ВТС, 486), ʻголий; плішивий' (ОУПТ, 141).

Жителі с. Монастирчани переказують, що на підвищенні колись не росло нічого, окрім височенного дуба, у який часто била блискавка. Тому його вважали атрибутом язичницького бога Перуна, що своїми стрілами нищив нечисту силу, яка гніздилася на *Лисому Березі*.

Лúсина[1], -и; ж.; урочище (пасовище, поле); с. Кричка Бог. р-ну: Лисина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лисина* ʻділянка землі, позбавлена рослинності' (ВТС, 486). Вона вказує на характер поверхні урочища.

Лúсина[2], -и; ж.; полонина; с. Пороги Бог. р-ну: Łysina (1935, MT Porohy). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лисина* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні полонини.

Лúсина[3], -и; ж.; гори, горби; **1**) с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Лисина (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Лисина (2006, КВС, 18); Лисина (2007, ІВВ, 12); **2**) с. Пилипи Кол. р-ну: Лисина (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Лисина (2007, БК[4], 184); **3**) с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Лисина (2012, БЛ[5], 250); **4**) с. Побережжя Тисм. р-ну: Лисина (2011, УШ); Лисина (2012, БЛ[5], 250). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лисина* (див. вище). Вони вказують на характер поверхонь гір та горбів.

Лúсина[4], -и; ж.; куток; с. Тростянець Снят. р-ну: Лисина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лисина* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні місцевості в давнину, на якій виник куток.

Лúсинки, -ок; мн.; поле; с. Буківна Тлум. р-ну: Лисинки (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лисинка*, дем. від *лисина* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні поля.

Лúсúця[1], -і; ж.; гори; **1**) 907 м; с. Гута Бог. р-ну: Лисиця (2006, ГЦСЧ); **2**) с. Пороги Бог.

р-ну: Лисиця (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лисиця* ʽгола вершина гориʼ (ЕСУМ, ІІІ, 241), ʽмісце без рослинностіʼ (Лісняк, 361).

Лисúця², -і; ж.; поле; с. Репужинці Гор. р-ну: Лисиця (2009, ГСС, 14). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лисиця* зі значенням ʽмісце без рослинностіʼ (Лісняк, 361).

Лисича́нка, -и; ж.; урочище; с. Новоселиця Снят. р-ну: Лисичанка (2006, ННР, 8); Лисичанка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-анк(а)* від апелятива *лисиця* чи *лисиці*. Вона вказує на те, що в урочищі колись водилися ці звірі.

Лисúчники, -ів; мн.; поле; с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Лисичники (2008, УШ); Лисичники (2012, БЛ[5], 250). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лисичник* ʽмісце, де водяться лисиціʼ (Експ.). Менш імовірним є виникнення цього мікротопоніма в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка могла володіти колись землею в урочищі, пор. п-ське *Лисичник* (Худ.[1], 208).

Лисúшин, -ого; ч.; луг; с. Тучапи Снят. р-ну: Лисишин (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Лисиха* – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, очевидно, належав колись луг, пор. п-ще *Лис* (ІФД, 296).

Лисúшник, -у; ч.; пасовище; с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Лисишник (2012, БЛ[5], 250). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лисишник*, що є фонетичним варіантом від *лисичник* (див. вище). Вона вказує на те, що на пасовищі колись водилися лисиці.

Лúсі Ямú, -их, ям; мн.; урочище; с. Марківці Тисм. р-ну: Лисі Ями (2007, КМ, 13). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ями*, мн. від *яма* ʽзаглиблення в землі' (СУМ, ХІ, 644), а атрибутивним членом – прикметник *лисі* (див. вище), що вказує на відсутність рослинності в земних заглибинах та в урочищі.

Лисогíрка, -и; ж.; гора; 500 м; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Лисогірка (1995, НВ, 8); Лисогірка (2006, КВС, 109). – Назва утворена способом онімізації та стягнення в одне слово словосполучення *лиса гірка* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні гори.

Лисцí, -ів; мн.; пагорби; с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Лисці (1995, ТМН, 10); Лисці (2006, МС, 16). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лисець* (діал.) ʽлисий горбʼ (МСП, 16). Вона вказує на характер поверхонь пагорбів.

Лися́к, -а; ч.; куток; с. Росільна Бог. р-ну: Лисяк (1996, Рос., 3). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лисяк*, що є фонетичним варіантом апелятива *лисак* ʽголе підвищенняʼ (Мар., 234). Вона вказує на характер поверхні місцевості, на якій виник куток.

Лúсянка[1], -и; ж.; гора; сс. Антонівка, Нижнів Тлум. р-ну; вар. *Лисєнка*: Lesianka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 144, арк. 144); Лисянка, Лисєнка (2011, УШ.). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-янк(а)* (розм. *-ʼинк(а)*, *-єнк(а)*) від прикметника *лиса* (див. вище). Вона вказує на зовнішній вигляд гори та відсутність на її вершині рослинного покриву.

Лúсянка², -и; ж.; ліс; с. Антонівка Тлум. р-ну; вар. *Лисєнка*: Лисянка, Лисєнка (2011, УШ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся ліс.

Лúтва, -и; ж.; куток; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Литва (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменування прибалтійської країни. Вона має переносне, конотативне значення і вказує на те, що на кутку колись проживали люди литовської національності, яких привіз сюди польський пан.

Литвúнкова Кринúця, -ої, -і; ж.; криниця; с. Товмачик Кол. р-ну: Литвинкова Криниця (2008, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* ʽглибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі;

колодязь' (ВТС, 465), ʿджерело, колодязь' (ЭССЯ, 21, 156–157), 'ключ, джерело' (Торч., 254), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Литвинкова*, що вказує на її належність *Литвинку*, пор. п-ще *Литвинко* (ТД Т, 157).

Лиці́вка, -и; ж.; ліс; с. Добровляни Тисм. р-ну: Лицівка (2009, БЛ[2], 175). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Лиць*, пор. особове ім'я *Лиць* < *Олексій* (Експ.).

Лишúшник, -у; ч.; урочище; с. Красилівка Тисм. р-ну: Лишишник (2010, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лишишник*, що є, очевидно, розмовним фонетичним варіантом апелятива *лисичник* ʿмісце, де водяться лисиці' (Експ.).

За переказами місцевих жителів, назва походить від того, що цю місцевість після ліквідації кріпосного права покинув, тобто *лишив* для громади місцевий поміщик.

Лíві Єзвúни, -их, -ин; мн.; поле; с. Рудники Снят. р-ну: Ліві Єзвини (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *єзвини*, мн. від *єзвина*, *язвина* ʿяр, провалля; долина вимита водою' (Мар., 254), ʿнора, щілина, яр' (ВТС[1], 1646), а атрибутивним членом – прикметник *ліві*, що вказує на розташування поля зліва від дороги, пор. *Праві Єзвини*.

Лíвниця, -і; ж.; пасовище; с. Новоселиця Снят. р-ну; вар. *Лімниця*: Лівниця, Лімниця (2006, ННР, 8–9); Лівниця (2011, УШ). – Назва, очевидно, є розмовним фонетичним варіантом від *Лімниця*, суфіксального утворення на *-иц(я)* від прикметника *лімний* (розм. *лівний*) < псл. **lomьnъ(jь)* (< **lomiti*) ʿламаний, крутий, кам'янистий; слабкий, втомлений' (Шульгач, 179–180), пор. болг. *ломен* ʿламаний', схв. *ломан* ʿслабкий, втомлений, кам'янистий; крутий' (ЭССЯ, 16, 32), що дає підстави виводити первісну семантику цього мікротопоніма як ʿпасовище з нерівною, покрученою поверхнею'. Ю. О. Карпенко вбачає в назві *Лімниця* слов'янізований давньоєвропеїзм, що походить з давнього фракійського **Alm-os*, який на слов'янському мовному ґрунті дав *Лом-*, ускладнений прикметниковим суфіксом *-ьн-*, що спричинився після занепаду редукованого [*ь*] до переходу [*о*] в [*і*]. Слов'янізація цієї давньоєвропейської назви завершилася приєднанням суфікса *-иц(я)* (Карп., ПДГ[1], 42–43).

Ліндерівка, -и; ж.; кол. нім. колонія, тепер урочище між сс. Рибне та Загвіздя Тисм. р-ну: Linderówka (1934, SDW, № 22, s. 247); Ліндерівка (2000, Качкан, 11). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Ліндер* < нім. *Linder*, пор. *Linde* ʿлипа' (ВНУС, 413). Таке прізвище мав німець, який започаткував колонію.

Лíниця[1], -і; ж.; горб; 357 м; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Lenica (1906 (1876), KuK K); Lenica (1933, MT K); Ліниця (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *ліниця*, *ліниці* ʿвідходи з льону після очищення' (Шило, 162). Очевидно, на горбі колись висівали й переробляли льон. Можливо також, що цей оронім генетично пов'язаний з бойк. *лінинка* ʿгористий ґрунт' (Онишк., I, 414).

За переказами, назва пішла від того, що тут земля "лінувалася" добре родити.

Лíниця[2], -і; ж.; куток; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну; вар. *Ліниці*: Ліниці (2000, ЕКол., III, 26); Ліниця (2006, КВС, 11). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій іменники першої відміни з м'яким приголосним та шиплячим основи мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Ліскú[1], -ок; мн.; урочище; с. Городниця Гор. р-ну: Ліски (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ліски* ʿзарості ліщини', пор. діал. *ліска* ʿліщина' (СУМ, IV, 523). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Ліскú[2], -ок; мн.; село; Кол. р-н; нал. до Коршівської с/р; віддаль до Коломиї – 15 км, до Івано-Франківська – 51 км: Liski (1410, ZDM, VI, 336); Lieski (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Leski ad Korszow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Liski (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 185); Liski (1883, SG, IV, 424; 1884, SG, V, 312); Ліски (1947, АТП,

508); Ліски (2009, ІФ АТП[7], 165). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) семантичним утворенням від апелятива *ліски* (див. вище); у такому разі вона вказує на характер рослинності терену, на якому виникло село; б) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка могла започаткувати село або проживати в ньому, пор. п-ще *Ліско* (ТСЛ, 393). М. Л. Худаш, не заперечуючи в цілому мотивацію цього ойконіма груповим антропонімом, припускає, що він може бути вторинним утворенням, яке виникло від первинного **Лізки* внаслідок девокалізації дзвінкого приголосного [*з*] перед глухим приголосним [*к*]. В основі твірної основи ойконіма можуть, на його думку, лежати: а) мікротопонім – найменування урочища *Лізки* < *лізки* < *лоза*; б) апелятив *лізки* зі значенням ʻмісцевість поросла *лізками* – лозамиʼ , пор. *лізка* ʻзменш. від *лоза*; рослина Salix aurita (Грінч., ІІ, 368)ʼ. Окрім того, дослідник припускає й утворення назви села за допомогою демінутивного суфікса *-к-* від ойконіма *Лози* (Худ.[1], 213).

Ліскú[3], -ок; мн.; поле; с. Матеївці Кол. р-ну; давня назва – *Ліска*: Liska (1933, МТ К); Ліски (2011, УШ). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *ліска* зі значенням ʻзарості ліщиниʼ (Експ.). Вона вказує на те, що поле колись було обсаджене кущами ліщини. Сучасне найменування поля є множинною формою давньої назви.

Ліскú[4], -ок; мн.; лісове урочище; с. Саджавка Надв. р-ну: Ліски (1975, АСЗ, І, 845); Ліски (1986, ІГ, ІІІ, 114). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лісок* ʻневеликий ліс' (Череп., 124).

Лісна́ Веле́сниця, -ої, -і; ж.; село; Надв. р-н; нал. до Парищенської с/р; віддаль до Надвірної – 12 км, до Івано-Франківська – 41 км; засн. 1796 р.: Weleśnica Lesna (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 103); Weleśnica leśna, al. Weleśniczka, Weleśniczka leśna (1884, SG, V, 914; 1893, SG, XIII, 197); Weleśnica Leśna (1923, SMRP, 11); Лісна Велесниця (1947, АТП, 510); Лісна Велесниця (2009, ІФ АТП[7], 165). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування річки *Велесниця* (див. вище), на березі якої виникло село, а атрибутивним членом – прикметник *лісна* ʻяка знаходиться в лісі, розташована в ньомуʼ (ВТС, 491), що вказує на розміщення села серед лісів, пор. *Нижня Велесниця*.

Лісна́ Слобі́дка, -ої, -и; ж.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 15 км, до Івано-Франківська – 51 км; давня назва – *Слобідка*: Słobudka (1735, ЛЦДІА, ф. 134, опр. 2, спр. 10, с. 63); Słobódka Lesna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 273); Słobódka leśna (1855, AKKGL, Bl. 49); Słobódka Leśna z Puharami (1889, SG, X, 807); Лісна Слобідка (1947, АТП, 508); Лісна Слобідка (2009, ІФ АТП[7], 165). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *слобідка*, дем. від *слобода* ʻпоселення в Київській Русі, на Україні і в Росії в XI–XVIII ст., жителі яких тимчасово звільнилися від феодальних повинностей і податків; велике село, селище; відокремлена частина великого селаʼ (СУМ, IX, 365). Означення *лісна* (див. вище), що з'явилося в назві в ІІ пол. XVIII ст., вказує на розташування села серед лісів, пор. *Слобідка-Пільна* (див. *Слобідка*).

Лісна́ Тарно́виця, -ої, -і; ж.; село; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 10 км, до Івано-Франківська – 32 км; давні назви – *Тарновиця*, *Мала Тарновиця*: Tarnawicze (1417, ZDM, VI, 429); Minor Tarnawicza (1533, MRPS, IV/III, 464); Tarnawica Leśna (1578, ŹDz, XVIII/I, 94); Tarnowica Lesna (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Tarnowica Leśna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 204); Tarnowica, albo Tarnowica Leśna (1892, SG, XII, 205); Лісна Тарновиця (1947, АТП, 510); Лісна Тарновиця (2009, ІФ АТП[7], 165). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *тарновиця* ʻмісцевість, поросла терномʼ (Бучко, 86) (зі зміною під впливом пол. мови [*е*] на [*а*], пор. пол. *tarnik* ʻтерен'). Означення *мала* та *лісна*, що з'явилися в назві в XVI ст., вказують на розміри поселення та його розташування серед лісів на відміну від *Тарновиці-Великої* або *Пільної* (див. *Терновиця*).

За переказами, село було колись розміщене на території сучасного урочища *Забереж*

(див. вище) й називалося за іменем засновника *Гринів*. Однак було повністю спалене татарами. Відродившись, воно отримало назву *Тарновиця*.

Лісни́й, -ого; ч.; потік; л. Пруту л. Дунаю; сс. Іванівка, Товмачик Кол. р-ну: Lisny (1855, AKKGL, Bl. 49); Lisny (1884, SG, V, 319); Лісний (1979, СГУ, 320); Лісний (2000, ІТ, 6); Лісний (2006, КВС, 168). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *лісний* (< псл. **lěsьnъ(jь)*) ʻякий протікає в лісіʼ (Експ.).

Лісни́й Хлібу́чин, -ого, -а; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 25 км, до Івано-Франківська – 38 км; давня назва – *Хлібичин*: Chlebyczyn (1436, AGZ, XII, 8); Chlebiczin (1578, ŹDz, XVIII/I, 85); Chlebyczyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Chlebyczyn Leśny (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 213); Chlebiczyn Leśny (1855, AKKGL, Bl. 45); Chlebiczyn Leśny (1880, SG, I, 581); Лісний Хлібичин (1947, АТП, 508); Лісний Хлібичин (2009, ІФ АТП[7], 165). – Давня назва є посесивним утворення на *-ин* від антропоніма *Хлібич*, що є, очевидно, патронімом від давнього особового імені *Хлѣбъ* < *Хлѣбослав*ъ (Мор., 200), пор. д.-укр. *Хліб* (РІ, 225), п-ща *Хліб* (СП, 370), *Хлібик* (ТСЛ, 690), ст.-п. Michael *Chlebicza* (SSNO, I, 316). М. Л. Худаш припускає, що антропонім *Хлѣбъ* може бути фонетичним варіантом імені *Глѣбъ*, який виник внаслідок девокалізації дзвінкого приголосного [*г*] у глухий приголосний [*х*] (Худ.[1], 365). Означення *лісний*, що з'явилося в назві у XVIII ст., вказує на розташування села серед лісів на відміну від *Хлібичина-Пільного* (див. *Хлібичин*).

Лісничі́вка[1], -и; ж.; ліси; **1**) с. Лесівка Бог. р-ну: Лісничівка (2011, УШ); **2**) с. Манява Бог. р-ну: Лісничівка (2011, УШ); **3**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Лісничівка (1998, Мих., 196). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лісничівка* (діал.) ʻоселя лісничогоʼ (ВТС, 491). Вони вказують на те, що ліси розкинулися навколо таких осель.

Лісничі́вка[2], -и; ж.; кол. хутори, фільварки, нал. до: **1**) с. Нивочин Бог. р-ну: Leśniczówka (1934, SDW, № 22, s. 243); **2**) с. Турка Кол. р-ну: Leśniczówka (1884, SG, V, 161); Leśniczówka (1900, SGG, 293); Leśniczówka (1933, MT K); **3**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Leśniczówka (1855, AKKGL, Bl. 45); **4**) с. Узин Тисм. р-ну: Leśniczówka (1855, AKKGL, Bl. 45); Leśniczówka (1884, SG, V, 161); **5**) с. Буківна Тлум. р-ну: Leśniczówka (1855, AKKGL, Bl. 45). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лісничівка* (див. вище). Вони вказують на те, що хутори й фільварки виникли на місцевостях, де були оселі лісничих.

Лісничі́вка[3], -и; ж.; кутки; **1**) смт Солотвин Бог. р-ну: Leśniczówka (1934, SDW, № 22, s. 238); **2**) с. Поточище Гор. р-ну: Лісничівка (2008, УШ); **3**) с. Вовчинець Івано-Франк. м/р: Leśniczówka (1855, AKKGL, Bl. 44); Leśniczówka, część Wołczińca (1884, SG, V, 161–162); **4**) с. Кубаївка Надв. р-ну: Лісничівка (1998, Мих., 196); Лісничівка (2010, Експ.); **5**) с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну: Лісничівка (1998, Мих., 196); Лісничівка (2010, Експ.); **6**) смт Єзупіль Тисм. р-н: Лісничівка (2011, Експ.); **7**) с. Красилівка Тисм. р-ну: Лісничівка (2010, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лісничівка* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли біля лісу, де були оселі лісничих або лісників.

Лісничі́вка[4], -и; ж.; урочище; с. Репужинці Гор. р-ну: Лісничівка (2009, ГСС, 14). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лісничівка* (див. вище). Вона вказує на наявність в урочищі в давнину оселі лісничого або лісника.

Лісничі́вка[5], -и; ж.; поля; **1**) с. Кубаївка Надв. р-ну: Лісничівка (1998, Мих., 196); **2**) смт Ланчин Надв. р-ну: Лісничівка (1998, Мих., 196). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лісничівка* (див. вище). Вони вказують на наявність на полях в давнину осель лісників.

Лісничі́вка[6], -и; ж.; пагорб; с. Гостів Тлум. р-ну: Лісничівка (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лісничівка* (див. вище). Вона вказує на те, що на пагорбі колись була оселя лісничого Адама Калиновського.

Лісничі́вка[7], -и; ж.; поле; с. Гостів Тлум. р-ну: Лісничівка (2011, УШ). – Назва виник-

ла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування пагорба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Лісова́[1], -ої; ж.; долина; с. Сілець Тисм. р-ну: Лісова (2008, СНЧ, 42). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *лісова* (< псл. **lěsova*) ʻяка знаходиться в лісі, розташована в ньому' (ВТС, 491).

Лісова́[2], -ої; ж.; куток (вулиця); с. Узин Тисм. р-ну: Лісова (2008, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *лісова* (див. вище). Вона вказує на те, що куток розташований біля лісу.

Лісове́, -ого; с.; озеро; с. Михалків Кол. р-ну: Лісове (1998, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *лісове* (див. вище). Вона вказує на розташування озера в лісі.

Лісове́ць, -овця; ч.; потік; пр. Малого Лукавця л. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 2 км; с. Гвізд Надв. р-ну: Lasowec (1855, AKKGL, Bl. 48); Lasowiec (1884, SG, V, 92); Лісовець (1979, СГУ, 321). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від прикметника *лісовий* (див. вище). Вона вказує на те, що потік протікає в лісі.

Лісо́к[1], -ска; ч.; кутки; **1**) с. Топорівці Гор. р-ну: Лісок (2005, СМТ[1], 57); **2**) с. Чехова Кол. р-ну: Лісок (2006, КВС, 185). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лісок*, дем. від *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами' (ВТС, 491). Вони вказують на виникнення кутків на місцях невеликих ділянок, зарослих колись деревами й кущами.

Лісо́к[2], -ска; ч.; лісові урочища; **1**) с. Саджавка Надв. р-ну: Лісок (1998, Мих., 196); **2**) с. Озеряни Тлум. р-ну: Лісок (2011, УШ); **3**) с. Хотимир Тлум. р-ну: Лісок (2009 (1874), ПЗАП, 11). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лісок*, дем. від *ліс* (див. вище).

Лісо́к[3], -ска; ч.; пасовище; с. Грушка Тлум. р-ну: Лісок (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лісок*, дем. від *ліс* (див. вище). Вона вказує на розміщення пасовища біля невеличкого лісу або в ньому.

Лісопу́нкт, -а; ч.; куток; с. Пороги Бог. р-ну: Лісопункт (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лісопункт* ʻпідприємство, яке веде заготівлю лісу' (ВТС, 492). Вона вказує на те, що на кутку в давнину було таке підприємство.

Лі́тівка[1], -и; ж.; горб; с. Попельники Снят. р-ну; вар. *Летівка*: Летівка (2001, Андрійчук, 3); Літівка (2009, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *літо* ʻнайтепліша пора року між весною та осінню' (ВТС, 493). Вона вказує на те, що горб призначений для випасу худоби *влітку*.

Лі́тівка[2], -и; ж.; поле; с. Попельники Снят. р-ну; вар. *Летівка*: Летівка (2001, Андрійчук, 3); Літівка (2008, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Літкі́в[1], -ового; ч.; ліс; с. Діброва Тлум. р-ну: Літків (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Літко*, пор. похідне п-ще *Літковець* (ТД Т, 158).

Літкі́в[2], -ового; ч.; горб; с. Діброва Тлум. р-ну: Літків (2008, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), що розкинувся на горбі.

Ліщи́на, -и; ж.; кутки; **1**) с. Перерісль Надв. р-ну: Łaszczyna (1855, AKKGL, Bl. 44); Ліщина (1998, Мих., 196); Ліщина (2009, ПІН, 15); Ліщина (2010, Експ.); **2**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Ліщина (1999, ІСЦ, 7). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ліщина* (< псл. **lěščina*) ʻкущ родини березових з їстивними плодами – горіхами; чагарник з кущів цієї рослини' (ВТС, 493), ʻліщиновий ліс' (СНГТВ, 55). Вони вказують на характер рослинності на кутках у давнину.

Ліщи́ни́, -ин; мн.; поле; с. Цуцилів Надв. р-ну: Ліщини (1998, Мих., 196). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ліщина* (див. вище). Вона вказує характер рослинності на полі в давнину.

Ліщі́, -ів; мн.; куток; с. Кривець Бог. р-ну: Ліщі (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно,

у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Ліщ* (Експ.) та похідні *Ліщук*, *Ліщенко* (ІФД, 298).

Лоб, -у; ч.; урочище; с. Ісаків Тлум. р-ну: Лоб (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лоб* ʻпідвищена відкрита кругла й безліса місцевістьʼ (Експ.), ʻпідвищене й відкрите місце; підвищенняʼ (Мар., 235), ʻкрутий схил гори; гола вершина; рівнина на підвищенні; невелика лісова галявина; крутий горбʼ (ЕСУМ, ІІІ, 274), ʻопуклий виступ на схилі' (СНГТВ, 55), ʻпіщана гора, вільна від рослинності, вершина гори, горба, підвищенняʼ (СНГТК, 113), ʻвиступ гориʼ (СНГТ, 344). Вона вказує на круту голу поверхню урочища.

Лоби́, -ів; мн.; поля; **1**) с. Камінне Надв. р-ну: Лоби (1998, Мих., 196); **2**) с. Олеша Тлум. р-ну: Лоби (2012, БЛ[5], 251). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *лоб* (див. вище). Вони вказують на особливості поверхонь полів. Можлива також мотивація цих мікротопонімів однозвучними груповими антропонімами – найменуваннями родин, які могли володіти колись полями, пор. п-ще *Лоб* (Редько, І, 610).

Лоби́щі, -ищ; мн.; поля; **1**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Лобищі (1998, Мих., 196); **2**) с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Лобищі (2012, БЛ[5], 251). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *лобище* ʻмісцевість, де є *лоб* – підвищене відкрите місце', (Експ.), ʻпідвищене голе місце на лузі; місце, де знаходяться круглі камені' (ЕСУМ, ІІІ, 274), пор. *лоб* (див. вище). Вони вказують на рельєф поверхонь полів.

Лободе́рія, -ї; ж.; ліс; с. Глинки Надв. р-ну: Лободерія (1998, Мих., 196). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лободерія* (жарт.) ʻгусті зарості, де важко пройти, де можна *подерти лоба*' (Експ.).

Ло́в'янка, -и; ж.; поле; с. Рудники Снят. р-ну; вар. *Лов'єнка*: Лов'єнка, Лов'янка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-янк(а)* (розм. *-єнк(а)*) від апелятива *лов*, *лови* ʻполюванняʼ (ВТС, 494). Вона вказує на те, що на полі колись полювали на зайців, кабанів та інших звірів.

Ло́ги, -ів; мн.; поле; с. Княже Снят. р-ну: Логи (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лог* ʻзаглиблення в рельєфі; яр з пологими зарослими схилами; широка низина; орна земля, яку перестали обробляти' (ЕСУМ, ІІІ, 278), пор. також *логи* ʻзаглиблення на місці водойми' (Мар., 235). Вона вказує на характер поверхні поля.

Лозаки́вка, -и; ж.; урочище (пасовище); с. Стриганці Тисм. р-ну: Лозаківка (2011, Осташі). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Лозак*, пор. п-ща *Лоза*, *Лозан* (СП, 214).

Лоза́нівка, -и; ж.; річка; п. Дністра; довжина – понад 10 км; сс. Вільхівці, Олієво-Королівка, Семенівка, Раковець Гор. р-ну: Лозанівка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *лозан* (заст.) ʻт. с., що *лоза* – народна назва деяких кущових порід верби' (ВТС, 494; ЕСУМ, ІІІ, 281). Вона вказує на характер рослинності навколо потоку. Можлива також мотивація цього гідроніма антропонімом *Лозан*, пор. п-ще *Лозан* (див. вище).

Ло́зи[1], ліз; мн.; урочища (поля, пасовища, лісові зарості); **1**) с. Грабовець Бог. р-ну: Лози (2011, УШ); **2**) с. Росохач Гор. р-ну: Лози (2008, УШ); **3**) с. Чернятин Гор. р-ну: Лози (1996, ІЧ, 19); Лози (2008, УШ); **4**) с. Виноград Кол. р-ну: Лози (2012, БЛ[5], 251); **5**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Łozy (1933, МТ К); **6**) с. Назавизів Надв. р-ну: Лози (1998, Мих., 196); **7**) с. Борщів Снят. р-ну: Łozy (1933, МТ Kuty); **8**) с. Залуччя Снят. р-ну: Лози (2012, БЛ[5], 251); **9**) с. Хутір-Будилів Снят. р-ну: Лози (2011, УШ); **10**) с. Красилівка Тисм. р-ну: Лози (2010, УШ); **11**) сс. Старі Кривотули, Нові Кривотули Тисм. р-ну: Лози (2012, БЛ[5], 251); **12**) с. Ямниця Тисм. р-ну: Лози (1995, ТМН, 54); **13**) с. Ісаків Тлум. р-ну: Лози (2011, УШ); **14**) с. Яківка Тлум. р-ну: Лози (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лози* ʻзарості лози' (Експ.). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Ло́зи², ліз; мн.; кол. хутір, нал. до с. Саджава Бог. р-ну: Sadżawa z Łozami (1910, ZSO, 146). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лози* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому виник хутір.

Ло́зи³, ліз; мн.; куток; м. Коломия: Łozy (1900, SGG, 293). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лози* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому виник куток.

Лози́на¹, -и; ж.; куток; с. Задубрівці Снят. р-ну: Лозина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лозина* (< псл. **lozina*) ʻзарості лозиʼ (ВТС, 604–695). Вона вказує на характер рослинності на кутку в давнину.

Лози́на², -и; ж.; пасовище; с. Довге Тисм. р-ну: Лозина (2012, БЛ[5], 251). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лозина* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на пасовищі в давнину.

Лозі́вка, -и; ж.; урочище; с. Підвисоке Снят. р-ну: Лозівка (2011, УШ). – Назва утворена семантичними способом від апелятива *лозі́вка* (діал.) ʻмісцевість, вкрита лозами; лозові заростіʼ (Експ.). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Лозівку́, -ок; мн.; урочище; с. Вільхівці Гор. р-ну: Лозівки (1999, ТФП, 9). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лозівка* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Лозова́¹, -ої; ж.; урочище (лука); с. Грушів Кол. р-ну: Лозова (2006, ЕКол., IV, 156). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *лозова* ʻвкрита лозоюʼ (Експ.). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Лозова́², -ої; ж.; поле; с. Корнич Кол. р-ну: Лозова (2012, БЛ[5], 251). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *лозова* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Лозова́нє, -я; с.; поле; с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Лозованє (2012, БЛ[5], 251). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ан(є)* від прикметника *лозовий* ʻіз заростями лозиʼ. Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину. Можливо, що колись існував географічний термін **лозованя*, **лозованє* (діал.) зі значенням ʻмісцевість, заросла *лозами*ʼ, який міг мотивувати цей мікротопонім.

Лозова́ня¹, -і; ж.; пасовище; с. Бабче Бог. р-ну: Łozowania (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 95, арк. 88); Łozowanie (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 170, арк. 94); Лозованя (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ан(я)* від прикметника *лозовий* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на пасовищі. Можлива також мотивація цього мікротопоніма географічним терміном **лозованя* (див. вище).

Лозова́ня², -і; ж.; гора; с. Пороги Бог. р-ну: Лозованя (2004, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ан(я)* від прикметника *лозова* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на горі. Можлива також мотивація цього ороніма географічним терміном **лозованя* (див. вище).

Лозова́ня³, -і; ж.; полонина; між сс. Пороги Бог. р-ну та Гриньків Рожн. р-ну: połon. Łozowanie (1935, MT Porohy); Лозованя (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулася полонина.

Лозова́тий, -ого; ч.; потік; п. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Манява Бог. р-ну: Łozowaty (1855, AKKGL, Bl. 48). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації апелятива *лозоватий* (< псл. **lozovatъ(jь)*) ʻвкритий подекуди *лозами*ʼ (Експ.).

Лозо́ве¹, -ого; с.; поле; с. Глибоке Бог. р-ну: Лозове (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *лозове* ʻіз заростями лозиʼ (Експ.). Вона вказує на те, що на полі колись росли лозові кущі, прутики з яких використовували для плетіння кошиків.

Лозо́ве², -ого; с.; пасовище; с. Лесівка Бог. р-ну: Лозове (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *лозове* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на пасовищі.

Лозови́ця[1], -і; ж.; урочище (болотиста місцевість); с. Дубки Гор. р-ну; вар. *Лозовиці*: Лозовиця (2008, УШ); Лозовиці (2012, БЛ[5], 251). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лозовиця* (< псл. *lozovica*) ʻмісцевість, заросла лозоюʼ (Експ.), ʻмісцевість, де росте лозаʼ (Мих., 57). Вона вказує на характер рослинності в урочищі. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій іменники першої відміни з м'яким приголосним та шиплячим основи мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Лозови́ця[2], -і; ж.; пасовище; с. Гвізд Надв. р-ну; вар. *Лозовиці*: Лозовиці (1998, Мих., 196); Лозовиця (2010, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лозовиця* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на пасовищі. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки (див. вище).

Локі́тка, -и; ж.; село; Тлум. р-н; нал. до Палагіцької с/р; віддаль до Тлумача – 3 км, до Івано-Франківська – 32 км; давня назва – *Локотки*: *Локотки (ко локотко(м), 1419, P., 91); Lokyathky (1452, MRPS, IV/III, 398); Lokyathky (1523, MRPS, IV/I, 239); Łokutki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 195); Łokutki (1884, SG, V, 690); Локутки (1886, ШДС, 88); Łokutki (1905 (1877), KuK TT); Łokutki (1926, MT T); Локітка (1947, АТП, 518); Локітка (2009, ІФ АТП[7], 165). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, представники якої заснували село. В основі антропоніма лежить особова назва *Локотко*, демінутив на *-к(о)* від *Локоть*, пор. п-ще *Локоть* (ТСЛ, 398). Десь у XV ст., очевидно, під впливом ст.-п. особової назви *Lokyetko* (SSNO, III, 93) та розмовного мовлення ойконім перетворився спочатку на *Локетки*, а пізніше – на *Локитки* та *Локутки*. Сучасна сингулярна форма була введена 1946 року під час масового перейменування назв населених пунктів радянською адміністрацією.

Локоти́ха, -и; ж.; куток; с. Колінки Гор. р-ну: Локотиха (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, яка, очевидно, проживала на кутку або започаткувала його, пор. п-ще *Локота* (Редько, I, 613).

Лома́джин[1], -ого; ч.; кол. хутір, нал. до с. Середній Майдан Надв. р-ну; з 1931 року – с. *Вишнівці* (див. вище): Łomadzyn (1880, VOV, 355); Łomadzyn albo Łomadzyna (1884, SG, V, 690); Łomadżyn (1900, SGG, 413); Łomadzyn (1930, MT SC); Ломаджин (1975, АСЗ, I, 845); Ломадзин (1990, Бучко, 86); Ломаджин (1998, Мих., 196); Ломаджин (2008, ЛСМ, 39). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Ломаджа*, пор. ст.-п. особова назва *Lomaszda* contra *Andrean Lomaszde* (SSNO, III, 381), п-ще *Ломадзе* (ТСЛ, 398). Дослідник історії села П. Левицький виводить цю назву від гуц. апелятива *ломаджі* ʻполамане дерево, хворостʼ (ЛСМ, 39), що сумнівно насамперед з огляду на наявність у назві посесивного форманта *-ин*.

Лома́джин[2], -ого; ч.; горб; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Ломаджин (2008, ЛСМ, 18). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування хутора (див. вище), що розкинувся на горбі.

Ломино́га, -и; ж.; урочище; між сс. Малий Гвіздець Кол. р-ну та Балинці Снят. р-ну: Łominoga (1933, MT K). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська чи прізвища людини, якій, очевидно, належала колись земля в урочищі, пор. п-ще *Ломинога* (Експ.).

Ло́моватий, -ого; ч.; куток; с. Кричка Бог. р-ну: Ломоватий (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ломоватий* ʻіз купами *лому* – сухих гілок, хмизу, сучківʼ, пор. *лом* ʻсухе гілля, сучки дерев, що попадали на землю; сушняк, хмизʼ (ВТС, 495). Вона вказує на характер поверхні кутка в давнину.

Ломпасюко́ве, -ого; с.; пасовище; с. Кричка Бог. р-ну: Ломпасюкове (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Ломпасюк*, пор. п-ще *Ломпасюк* (Експ.).

Лонги́нівка, -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Петрів Тлум. р-ну: Łonginówka (1926,

МТ Т). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Лонгин*, пор. особове ім'я *Лонгин* < лат. *Longinus* (СУІ, 197).

Ло́нки[1], -ок; мн.; куток; с. Гвізд Надв. р-ну: Лонки (1998, Мих., 196); Лонки (2010, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації польського за походженням апелятива *лонка* ʻлука; низина, поросла травоюʼ (СНГТВ, 64), ʻнизина, поросла травоюʼ (Мар., 236). Вона вказує на рельєф поверхні терену, на якому виник куток.

Ло́нки[2], -ок; мн.; ліс; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Лонки (1998, Мих., 196). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лонка* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні лісу.

Лопа́та, -и; ж.; поле; с. Будилів Снят. р-ну: Лопата (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *лопата* ʻнародна міра площі поля, яку може перекопати копальник за один деньʼ, пор. гуц. *косарь* ʻміра площі сіножаті, яку косар може викосити за один деньʼ (НЛГ, 47). У такому разі вона вказує на розміри поля.

Лопа́ти, -ат; мн.; гірське урочище; с. Гута Бог. р-ну; давня назва – *Лопата*: Łopata (1855, AKKGL, Bl. 48); Łopaty (1935, MT Porohy); Лопати (2011, УШ). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *лопата* ʻгола безліса гораʼ (Онишк., І, 417). Сучасне найменування є множинною формою давньої назви.

Лопатюку́, -ів; мн.; куток; с. Манява Бог. р-ну: Лопатюки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Лопатюк* (ІФД, 299).

Лопуша́нка[1], -и; ж.; гора; с. Манява Бог. р-ну: Лопушанка (2008, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-анк(а)* (розм. *-ʹинк(а)*) від апелятива *лопух, лопухи*. Вона вказує на характер рослинності на горі.

Лопуша́нка[2], -и; ж.; річка; п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 26 км, площа басейну – 23,5 км^2; сс. Середній Майдан Надв. р-ну, Боднарів, Баб'янка, Струпків, Угорники, смт Отинія та інші Кол. р-ну; інша назва – *Опрашина* (див. далі): Łopuszanka, al. Opraszyna (1884, SG, V, 915); Opraszyna, Łopuszanka (1884, SG, V, 727); Лопушанка (1979, СГУ, 327); Опрашина (*давня назва* – Лопушанка) (1998, ЕКол., ІІ, 11). – Назва утворена за допомогою продуктивного на Прикарпатті суфікса *-анк(а)* від апелятива *лопух*. Вона вказує на природні особливості терену, де протікає річка. С. О. Вербич припускає, що в давнину міг існувати географічний термін **лопушанка* < *лопушаний (-а)* + суфікс *-к(а)*, пор. *лопушаний* ʻлопуховийʼ (Вербич, ГД, 47). Можлива також мотивація цього гідроніма однозвучними мікротопонімами – найменуваннями урочища та лісу (див. *Лопушєнка*[1,2]), з яких витікає річка.

Лопушє́нка[1], -и; ж.; урочище (сінокоси, пасовище); с. Середній Майдан Надв. р-ну: Лопушєнка (1998, Мих., 196). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива **лопушанка* (розм. *лопушєнка*) ʻмісцевість, заросла *лопухами*ʼ (Експ.). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Лопушє́нка[2], -и; ж.; ліс; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Лопушєнка (1998, Мих., 196). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива **лопушанка* (розм. *лопушєнка*) (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в лісі.

Лопу́шна[1], -ої; ж.; гора; 1694,6 м; між сс. Гута Бог. р-ну та Осмолода Рожн. р-ну; інша назва – *Близниця*: Łopuszna (1932, PBW, II, 480); Łopuszna (1935, MT Porohy); Лопушна (1976, ТК Б); Łopuszna, Bliźnica, Błyznycia (2000, PBWG, 119); Łopuszna (2006, GUG, mapa 9); Łopuszna (2008, Gorgany, 267); Лопушна (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *лопушна* ʻвкрита *лопухами*; з *лопухами*ʼ, пор. *лопушник* ʻлопухʼ (Грінч., ІІ, 378), рос. *лопушный* ʻлопуховийʼ (ЭСРЯ, І, 469), а також потік *Лопушна* (див. далі). За радянських часів *Лопушною* почали називати *Сивулю-Велику*, а гора, що височіє на Сивулянському хребті на віддалі 2 км на північний захід

від неї й до якої колись стосувалася ця назва, стала безіменною (ГСК, 30). Тому є необхідність відновити її найменування. *Близницею* цю гору називають тому, що її вершина дуже подібна до вершини *Сивулі*, гори, яка підноситься неподалік.

На схилах *Лопушної* розкинулося заповідне урочище площею 17,6 га, у якому ростуть високопродуктивні букові насадження з участю ялиці й смереки віком понад 140 років. Тут росте й цінна лікарська рослина – тирлич жовтий, занесений у Червону книгу України.

Лопу́шна², -ої; ж.; річка; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 6,5 км; с. Гута Бог. р-ну; інша назва – *Боревчик* (див. вище): Łopuszna (1880, SG, I, 512; 1884, SG, V, 727, 729); Łopuszna (1914 (1894), KuK P); Łopuszna (1935, MT Porohy); Лопушна (1979, СГУ, 326); Borewczyk, zwany też Łopuszna (2000, PBWG, 119); Лопушна (2002, МЦГ К); potok Borewczyk, zwany również … Łopuszną (2008, Gorgany, 267–268); Лопушна (2010, К РР). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), зі схилів якої стікає річка.

Лопу́шна³, -ої; ж.; урочище; с. Гута Бог. р-ну: Łopuszna (1935, MT Porohy); Лопушна (2010, К РР). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), у гирлі якого розкинулося урочище.

Ло́п'янка, -и; ж.; поточина; л. Березівки п. Пруту л. Дунаю; довжина – 4,5 км; між сс. Спас та Пилипи Кол. р-ну: Łopianka (1904 (1877), KuK Kuty); Łopianka (1916, GKSn.); Лопянка (1965, WRG, III, 116); Лоп'янка (1979, СГУ, 327). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-анк(а)* від дієслівної основи *лоп-* < *лопати* ʻстукати, хляпатиʼ (Грінч., II, 377), ʻударяти зі стукомʼ (Rudn., 40). Вона вказує на акустичні властивості води в поточині.

Лосі́вський, -ого; ч.; потік; пр. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; довжина – 2 км; с. Спас Кол. р-ну: Лосівський (1979, СГУ, 327); Лосівський (2011, УШ). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-івськ(ий)* від антропоніма *Лось*, пор. п-ще *Лось* (СП, 215).

Лото́ки, -ів; мн.; місцина; с. Монастирчани Бог. р-ну: Лотоки (2005, НМ, 7); Лотоки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лотік* ʻвідкритий жолоб для стікання води, зсипання чого-небудь; (мн.) канали на водяному млині, греблі тощо, якими тече водаʼ (ВТС, 496), ʻзбиті під кутом 90° дошки для стікання водиʼ (Онишк., I, 418). Вона вказує на те, що на місцині колись були канали, якими підводилася вода до млина.

Лоякова́ Фо́са, -ої, -и; ж.; поточина; бас. Млинівки п. Солонику п. Тлумачу п. Дністра; с. Озеряни Тлум. р-ну: Лоякова Фоса (2003, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *фоса* ʻрів, ямаʼ (Мар., 253), а атрибутивним членом – прикметник *Лоякова*, що вказує на належність гідрооб'єкта *Лояку*, пор. п-ще *Лояк* (ІФД, 299).

Лу́бище, -а; с.; поле; с. Тисменичани Надв. р-ну: Лубище (1998, Мих., 196). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лубище* ʻмісце, де з дерев здирали кориʼ (Мих., 69). Вона вказує на спосіб очищення поля від дерев у давнину.

Луг¹, -у; ч.; урочища; **1**) с. Жураки Бог. р-ну: Луг (2011, УШ); **2**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Луг (2008, УШ); **3**) між сс. Городниця та Стрільче Гор. р-ну: Луг (2008, УШ); **4**) с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Луг (2006, УШ); **5**) с. Скопівка Кол. р-ну: Луг (2006, КВС, 145); **6**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Луг (2011, УШ); **7**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Луг (1995, ТМН, 21); **8**) с. Сілець Тисм. р-ну: Луг (2002, СНЧ, 43); **9**) с. Антонівка Тлум. р-ну: Луг (2011, УШ); **10**) с. Будзин Тлум. р-ну: Луг (2012, Експ.); **11**) с. Кутище Тлум. р-ну: Луг (2011, УШ); **12**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Луг (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *луг* (< псл. **lǫgъ*) ʻзаросла травою і кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножатьʼ (СУМ, IV, 552), ʻнизовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевістьʼ (Мар., 235), ʻнизовина, на якій ростуть гарні травиʼ (Лісняк, 359), ʻпасовисько біля річкиʼ

(Онишк., І, 418), пор. пол. *łąg*, *łęg* ʻзаплавна лука; заплава’ (ПРС, 252, 253).

Луг², -а; ч.; кутки; **1**) с. Городниця Гор. р-ну: Луг (1978, Гор., 496); Луг (2012, Експ.); **2**) с. Стрільче Гор. р-ну: Луг (2008, УШ); **3**) с. Раковець Гор. р-ну: Луг (2008, УШ); Луг (2012, Експ.); **4**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Луг (2012, БЛ[5], 251); **5**) с. Скопівка Кол. р-ну: Луг (2006, КВС, 145); **6**) с. Товмачик Кол. р-ну: Луг (2000, ІТ, 6); Луг (2006, КВС, 168); Луг (2011, УШ); **7**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Луг (2011, УШ); **8**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Луг (2011, УШ); **9**) с. Делева Тлум. р-ну; давня назва – *Луги*: Łęgi (1900, SGG, 699); Łęgi (1910, ZSO, 34); Луг (2012, Експ.); **10**) с. Палагичі Тлум. р-ну: Луг (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *луг* (див. вище). Вони вказують на місця виникнення кутків.

Луг³, -у; ч.; потік; п. Дністра; смт Чернелиця Гор. р-ну: Łęg (1880, KuK JCz.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменуваня урочища, що розкинулося на протилежному від устя потоку боці Дністра, пор. *Łęg* (KuK JCz.). В основі мікротопоніма лежить апелятив *луг* (див. вище).

Луг⁴, -у; ч.; поля; **1**) с. Довге Тисм. р-ну: Луг (2011, УШ); **2**) с. Побережжя Тисм. р-ну: Луг (2012, Експ.); **3**) с. Нижнів Тлум. р-ну: Луг (2012, Експ.); **4**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Луг (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *луг* (див. вище). Вони вказують на місця виникнення полів.

Луг⁵, -а; ч.; село; Тлум. р-н; нал. до Делівської с/р: віддаль до Тлумача – 32 км, до Івано-Франківська – 56 км; давня назва – *Луги*: Łęgi (1900, SGG, 708); Łęgi (1910, ZSO, 34); Łęgi (1934, SDW, № 24, s. 297); х. Луг (1947, АТП, 518); Луг (2009, ІФ АТП[7], 166). – Давня назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *луг* (див. вище). Вона вказує на місце виникнення села. Сучасна форма найменування, запроваджена в повоєнний період, є сингулярною формою давньої назви.

Луг-Горíшній, -а, -нього; ч.; куток; с. Грушів Кол. р-ну: Луг-Горішній (2006, КВС, 43). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування луки, на якій розкинувся куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *луг* (див. вище), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *горішній*, що вказує на розташування топооб’єкта у верхній, горішній щодо центру частині села, пор. *Луг-Долішній*.

Луг-Долíшній, -а, -нього; ч.; куток; с. Грушів Кол. р-ну: Луг-Долішній (2006, КВС, 43). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування луки, на якій розкинувся куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *луг* (див. вище), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *долішній*, що вказує на розташування топооб’єкта в нижній, долішній щодо центру частині села, пор. *Луг-Горішній*.

Лугú¹, -ів; мн; пасовища; **1**) с. Глибоке Бог. р-ну: Луги (2011, УШ); **2**) с. Космач Бог. р-ну: Луги (2011, УШ); **3**) с. Кричка Бог. р-ну: Луги (2011, УШ); **4**) с. Монастирчани Бог. р-ну; інша назва – *Красний Луг*: Łuhy (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 91, арк. 12); Łuhy (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 179, арк. 15); Луги, або Красний Луг (2005, НМ, 8); Луги, або Красний Луг (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *луг* (див. вище). Вони вказують на місця розташування пасовищ. Інша назва монастирчанського топооб’єкта є лексикалізованим та онімізованим словосполученням, у якому опорним компонентом є апелятив *луг* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *красний* ʻдуже гарний’ (ГГ, 104), що вказує на зовнішні враження від пасовища та на його якість.

Лугú², -ів; мн.; урочища (поля, пасовища); **1**) с. Грабовець Бог. р-ну: Луги (2011, УШ); **2**) с. Кривець Бог. р-ну: Луги (2011, УШ); **3**) с. Нивочин Бог. р-ну: Луги (2011, УШ); **4**) с. Пороги Бог. р-ну: Луги (2012, Експ.); **5**) с. Похівка Бог. р-ну: Луги (2011, УШ); **6**) с. Саджава Бог. р-ну: Луги (2003, Мороз, 6); **7**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Луги (2011, УШ); **8**) с. Хмелівка Бог. р-ну: Луги (2012, ХПЛ, 445); **9**) с. Поточище Гор. р-ну: Луги (2008, УШ); **10**) Хмелева Гор. р-ну: Луги (2008, УШ); **11**) с. Хриплин

Ів.-Франк. м/р: Луги (2012, БЛ[5], 251); **12**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Луги (2012, БЛ[5], 251); **13**) с. Голосків Кол. р-ну: Луги (2006, ЕКол., IV, 100); **14**) с. Турка Кол. р-ну: Луги (2012, БЛ[5], 251); **15**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Луги (2011, Бойко); **16**) с. Гвізд Надв. р-ну: Луги (1998, Мих., 196); **17**) с. Камінне Надв. р-ну: Луги (1998, Мих., 197); **18**) с. Саджавка Надв. р-ну: Луги (1998, Мих., 197); **19**) с. Фитьків Надв. р-ну: Луги (1998, Мих., 196); **20**) між м. Снятин та с. Завалля Снят. р-ну: Луги (2011, УШ); **21**) с. Березівка Тисм. р-ну: Луги (2012, БЛ[5], 251); **22**) Марківці Тисм. р-ну: Луги (2012, БЛ[5], 251); **23**) с. Слобідка Тисм. р-ну: Луги (2012, СНІС, 8); **24**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Луги (2012, БЛ[5], 251). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *луг* (див. вище).

Луґу́[3], -ів; мн.; кутки; **1**) с. Забережжя Бог. р-ну: Луги (2011, УШ); **2**) с. Космач Бог. р-ну: Луги (2011, УШ); **3**) с. Росільна Бог. р-ну: Łuhy (1934, SDW, № 22, s. 238); Луги (2011, УШ); **4**) с. Поточище Гор. р-ну: Луги (2008, УШ); **5**) с. Семаківці Гор. р-ну: Луги (2008, УШ); **6**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Łuhy (1933, MT Kuty); Луги (2007, КГЗ, 3); **7**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Луги (1998, Мих., 197); **8**) с. Добротів Надв. р-ну: Луги (1998, Мих., 197); Луги (2002, ДІС, 9); **9**) с. Молодків Надв. р-ну: Луги (1985, ІГ, ІІ, 384); Луги (1998, Мих., 197); Луги (2010, Експ.); **10**) с. Фитьків Надв. р-ну: Луги (2010, Експ.); **11**) с. Завалля Снят. р-ну: Луги (1997, ІЗ, 18); **12**) с. Марківці Тисм. р-ну: Луги (2007, КМ, 13). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *луг* (див. вище). Вони вказують на місця виникнення кутків.

Луґу́[4], -ів; мн; гора; 442 м; на правому березі р. Прут між сс. Саджавка Надв. р-ну та Іванівка Кол. р-ну: Ługi (1906 (1876), KuK K); Lęgi (1933, MT K). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *луг* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні гори.

Лу́жки[1], -ів; мн.; поле; с. Кричка Бог. р-ну: Лужки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лужок*, дем. від *луг* (див. вище). Вона вказує на місце облаштування поля.

Лужкú[2], -ів; мн.; пасовище; с. Молодків Надв. р-ну: Лужки (1998, Мих., 197). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лужок*, дем. від *луг* (див. вище).

Лужкú[3], -ів; мн.; урочище; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Лужки (1998, Мих., 197). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лужок*, дем. від *луг* (див. вище).

Лужкíвці, -ів; мн.; поле; с. Побережжя Тисм. р-ну: Лужківці (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лужківці* ʻлюди, що проживають на *лужку*ʼ. Очевидно, цим людям належало колись поле.

Лужóк[1], -жка; ч.; луг; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Лужок (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лужок*, дем. від *луг* (див. вище).

Лужóк[2], -жка; ч.; поля; **1**) с. Побережжя Тисм. р-ну: Лужок (2011, УШ); Лужок (2012, БЛ[5], 251); **2**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Łużek (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 118, арк. 170); Лужок (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лужок*, дем. від *луг* (див. вище). Вони вказують на місця облаштування полів.

Лука́[1], -и; ж.; поля; **1**) с. Далешеве Гор. р-ну: Лука (2012, БЛ[5], 251); **2**) с. Репужинці Гор. р-ну: Лука (2012, БЛ[5], 251). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лука* (< псл. **lǫka*) ʻвигин ріки, що утворює мис; закрут ріки; сінокісна низина у вигині ріки; крута зміна напряму річки; проточний рукав річки; проточний водяний потік, що відійшов у бік від головного русла річки та інш.ʼ (Жел., 32), ʻзаросла травою низинаʼ (Мар., 236), ʻнизовина, на якій ростуть гарні травиʼ (Лісняк, 359), ʻмісце біля хати, де косять траву' (Онишк., I, 419), ʻрівна місцевість, вкрита рослинністю, що розвивається протягом усього вегетаційного періодуʼ (Худ.[2], 145) < псл. **lǫka* < і.-є. **len-k-* з первісним значенням ʻзігнутий; згинʼ, пор. пол. *łękawa* ʻте, що має форму лука; кривизнаʼ (Koper., 59), д.-р. **лъ́кавын** ʻзвивистий'

(ПГФ, 163). Вони вказують на облаштування полів на низинах, вкритих колись травою, або на їх конфігурацію.

Лука́², -и; ж.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 25 км, до Івано-Франківська – 56 км: Luka (1439, AGZ, XII, 69); Luka (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Luka (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Łuka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 198); Łuka (1884, SG, V, 808); Лука (1947, АТП, 511); Лука (2009, ІФ АТП⁷, 166). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лука* (див. вище). Вона вказує на виникнення села на місцевості, де ріка Дністер робить великий вигин.

У народному переказі про заснування цього села йдеться про те, що одного разу в темному дрімучому лісі заблукав молодий і дужий козак *Лука*. Довго ходив він лісом, якому не було ні кінця ні краю. Зупинився козак, прислухався й почув шум ріки. Попрямувавши в той бік, він зійшов на пагорб і побачив могутню ріку, береги якої були вкриті красивими полянами, порослими зеленими пахучими травами. Підійшов Лука до ріки, напився її свіжої цілющої води, сів на землю і вдихнув запах трав. "Отут і житиму", – прошепотів він сам до себе. І поселився тут козак. Життя йому давали ліс, вода та родючі луки. Змайстрував Лука собі човна, почав рибалити. Придивившись, що Дністер робить біля місця, де він оселився, вигин у формі лука, подумав: "Береги ріки – розкішні луки. Дністер вигнувся тут у формі лука, я, першопоселенець цієї місцевості, звуся Лукою, то хай і місце це так називається". Пройшли роки. Виросло тут село, яке люди не називали інакше, як *Лукою*.

Лука́³, -и; ж.; урочища; **1**) смт Отинія Кол. р-ну: Лука (1998, От., 16); Лука (2006, КВС, 116); Лука (2011, УШ); **2**) с. Будзин Тлум. р-ну: Лука (2011, УШ); **3**) с. Нижнів Тлум. р-ну: Лука (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лука* (див. вище). Вони вказують на конфігурацію урочищ та на їх рослинність.

Лука́⁴, -и; ж.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Лука (2006, КВС, 156). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лука* (див. вище). Вона вказує на місце виникнення кутка.

Лука́⁵, -и; ж.; озеро; с. Нижнів Тлум. р-ну: Лука (1984, ТК Т). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лука* (див. вище). Вона вказує на конфігурацію озера.

Лука́ва, -ої; ж.; річка; п. Лімниці п. Дністра; с. Хмелівка Бог. р-ну; вар. *Лукава*: Łukawa (1881, SG, II, 592); Лукава (1979, СГУ, 329); Лукава (2006, Бабій, 8); Луква (2011, УШ). – Таку назву в цьому селі має річка *Луква* (див. далі). Вона утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *лукава* 'звивиста; крива, покручена', пор. пол. *lękawa* 'те, що має форму лука; кривизна' (Koper., 59), д.-р. **лѫкавыи** 'звивистий' (ПГФ, 163), псл. **lǫkavъ(jь)* 'вигнутий, викривлений' (ЭССЯ, 16, 143–144). Вона вказує на форму річища.

Лу́кавець¹, -вцю; ч.; потоки; **1**) л. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 16 км, площа басейну – 25,8 км²; сс. Грабовець, Забережжя Бог. р-ну: Łukawiec (1855, AKKGL, Bl. 44); Łukawiec (1880, KuK S); Łukawica (1880, SG, I, 513); Łukawiec (1906 (1880), KuK N); Лукавецъ (1917, Машт., ДБ, 18); Łukawiec (1932, MT S); Лукавець (1957, КРУ, 40); Лукавець (1979, СГУ, 329); Лукавец (2003, ТК ИФ); **2**) л. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 7 км; сс. Молодків, Бабче, Ластівці, Старуня Бог. р-ну, Гвізд, Фитьків Надв. р-ну: Łukawiec (1855, AKKGL, Bl. 48); Łukawiec (1935, MTN); Лукавец (2003, ТК ИФ); Лукавець (2008, УШ); **4**) п. Стримби л. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; сс. Камінне, Волосів Надв. р-ну: Лукавець (2005, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лукавець* (< псл. **lǫkavьcь* < **lǫkavъ(jь)* + суфікс *-ьcь*) 'кривий, із вигинами потік' (ПГФ, 163–164). Вони вказують на форми поточищ цих гідрооб'єктів.

Серед місцевого населення існує цікавий переказ про волосівський потік та його назву (див. *Волосів*).

Лу́кавець², -вцю; ч.; гора; 668 м; с. Бабче Бог. р-ну: Łukawiec (1935, MT N); Лукавець

(2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), над яким височіє гора.

Лу́кавець[3], -вця; ч.; кутки; **1**) с. Бабче Бог. р-ну: Łukawiec (1934, SDW, № 22, s. 238); Лукавець (2011, УШ); **2**) с. Камінне Надв. р-ну: Лукавець (1978, ЗП, 9); Лукавець (1998, Мих., 197); Лукавець (2010, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних гідронімів – найменувань потоків (див. вище), навколо яких розкинулися кутки.

Лу́кавець[4], -вцю; ч.; пасовище; с. Забережжя Бог. р-ну: Лукавець (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), біля якого розкинулося пасовище.

Лу́кавець[5], -вцю; ч.; урочище; с. Старуня Бог. р-ну: Łukawiec (1913, GKS); Лукавець (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), біля якого розкинулося урочище.

Лу́ка́виця, -і; ж.; пасовище; с. Молодків Надв. р-ну; вар. *Лукавиці*: Лукавиці (1998, Мих., 197); Лукавиця (2010, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лукавиця* (< псл. **lǫkavica*) ʻкривий, з вигинами об'єктʼ, пор. пол. *lękawica* ʻте, що має форму лука; кривизнаʼ (Koper., 59), д.-р. **лꙋкавыи** ʻзвивистийʼ (ПГФ, 163). Вона вказує на форму пасовища. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій іменники першої відміни з м'яким приголосним основи мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Лука́ч[1], -у; ч.; потік; л. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; довжина – 8,5 км; витік біля с. Трофанівка, с. Зібранівка, гирло біля с. Вовчківці Снят. р-ну: Łukacz (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 38, арк. 27); Łukacz (1855, AKKGL, Bl. 49); Łukacz (1880, SG, I, 819; 1884, SG, V, 810); Łukacz (1933, MT Kuty); Лукач (1979, СГУ, 330); Лукач (2011, УШ). – На думку І. М. Железняк, назва потоку є семантичним утворенням від незасвідченого географічного терміна **лукач* (< псл. **lǫkačь*) ʻпотік із вигнутим, викривленим русломʼ, що походить від **lǫka* (див. вище) + суф. *-ačь* (Жел., 32–33). Вона вказує на форму поточища. Менш імовірним є утворення цього гідроніма за допомогою суфікса *-ач* від апелятива *лука*, оскільки цей формант характерний здебільшого для апелятивів і майже не вживається для деривації онімів.

За народними переказами, назву потоку дав боснійський переселенець Гойко Цица, який оселився в селі в 20-х роках XIX ст. На березі потоку він побудував хату й назвав його на згадку про річку на своїй батьківщині *Лу́кашем* (з наголосом на першому складі). Згодом селяни почали вимовляти цю назву з наголосом на другому складі, замінивши при цьому звук [*ш*] на [*ч*].

Лу́кач[2], -у; ч.; яр; м. Снятин: Лукач (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лукач* (див. вище). Вона вказує на форму яру.

Лукаше́ва Ле́нія[1], -ої, -ї; ж.; просіка; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Лукашева Ленія (1998, Мих., 197). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ленія* ʻмежа між городами або ділянками лісу; вузька межова дорога між полями; мисливська стежка в лісіʼ (ЕСУМ III, 221), а атрибутивним членом – прикметник *Лукашева*, що вказує на прокладання просіки якимсь *Лукашем*, пор. особове ім'я *Лукаш* (СУІ, 198), п-ще *Лукаш* (СП, 216).

Лукаше́ва Ле́нія[2], -ої, -ї; ж.; ліс; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Лукашева Ленія (1998, Мих., 197). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного дромоніма – найменування просіки (див. вище), що прокладена через ліс.

Лукаші́вка, -и; ж.; куток; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Лукашівка (2006, КВС, 84); Лукашівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Лукаш*, пор. особове ім'я *Лукаш*, п-ще *Лукаш* (див. вище).

Лу́ква[1], -и ж.; річка; п. Дністра; довжина – 72 км; площа басейну – 368 км^2; поч. біля с. Луквиця Бог. р-ну, протікає селами Бог.,

Кал., Гал. р-нів, гирло біля м. Галич; давня назва – *Луків*: Lukyew (1476, AGZ, XIX, 176); nad rzeką Lukwią (1565–1566, ЖУР, I, 96); Łukwa (1880, KuK S); Łukwa, Łukiew (1884, SG, V, 828); Łukiew (1906 (1874), KuK KH); Луква (1917, Машт., ДБ, 16); Łukiew (1927, MT Hał.); Łukwa (1932, MT S); Луква (1957, КРУ, 38); Луква (1979, СГУ, 330); Луква (2009, РІФ). – Давня назва утворена за допомогою суфікса *-ев- (-*ьvъ)* від апелятива *лук* ʻвигин, дугаʼ, пор. д.-р. *лукъ* ʻзброяʼ; вигин у сідліʼ, пол. *łęk* ʻдуга; вид зброїʼ, ч. *luk* ʻвид зброї; дугаʼ, слов. *luk* ʻвид зброї, вигинʼ та ін. (ЕСУМ, III, 302). Сучасна форма гідроніма є суфіксальним дериватом на *-ъв(а)* від вихідного *лук*. Вона вказує на вигнуту, покручену форму річища. Ю. Удольф повʼязує цей гідронім з південнослов'янським гідротерміном *локва* (з давніх ū-основ) ʻкалюжа, озеро, болотоʼ. Перехід *локва* > *Луква* (< **Локъва*) він пояснює народною етимологією (зближенням з *лука*) або ж польською зміною [*о*] > [*у*] (Udolf, 514–519, 612). Такої ж точки зору дотримується і Ю. О. Карпенко. Перехід [*о*] >[*у*], [*ӱ*] (у нових закритих складах), як він зауважує, притаманний українським говіркам Карпатського регіону й мав раніше значно ширший ареал, аніж сьогодні (Карп., ПІГ, 39).

Луква², -и; ж.; ліс; с. Глибока Бог. р-ну: Łukwa (1855, AKKGL, Bl. 44); Łukwa (1880, KuK S); Łukwa (1913, GKS). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), біля якої розкинувся ліс.

Луква³, -и; ж.; кол. хутір (присілок), тепер част. с. Росільна Бог. р-ну: Łukwa (1913, GKS); Łukwa (1934, SDW, № 22, s. 238); Луква (1947, АТП, 516); Луква (1961, ІФ АТП[1], 80). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), на берегах якої розкинувся хутір.

Лу́ква⁴, -и; ж.; куток; смт Ланчин Надв. р-ну: Луква (1998, Мих., 187); Луква (2010, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ъв(а)* від апелятива *лук* (див. вище). Вона вказує на розміщення кутка на мисі, утвореному вигином річки Прут.

Луквú¹, луков; мн.; луг; с. Міжгір'я Бог. р-ну: Лукви (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації гідроніма – найменування річки *Луква* (див. вище), біля якої розкинувся луг.

Луквú², луков; мн.; ліс; с. Росільна Бог. р-ну: Лукви (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації гідроніма – найменування річки *Луква* (див. вище), притоки якої протікають у лісі.

Луквú³, луков; мн.; горб; с. Росільна Бог. р-ну: Лукви (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), який покриває горб.

Лу́квиця¹, -і; ж.; річка; п. Лукви п. Дністра; довжина – 40 км; площа басейну – 121 км²; поч. у с. Луквиця Бог. р-ну, гирло біля с. Крилос Гал. р-ну, сс. Лесівка Бог. р-ну, Майдан Тисм. р-ну, Височанка, Вікторів, Комарів, Крилос Гал. р-ну; вар. *Луковиця*, *Лукавиця*: do riki Łukwycu (1422, PA, 78); Łukowica (1880, KuK S); Łukawica (1881, SG, II, 592); Łukawica, al. Łukowica (1884, SG, V, 813, 814); Łukowica (1927, MT Hał.); Łukwica (1932, MT S); Луквица (1965, WRG, III, 138); Луквиця (1979, СГУ, 330); Луквиця (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою демінутивного суфікса *-иц(я)* від гідроніма – найменування річки *Луква* (див. вище), у яку впадає цей гідрооб'єкт. Можливе також її утворення за допомогою суфікса *-иц(я)* від прикметника *луковий* ʻкривийʼ, пор. пол. *łękawa* ʻте, що має форму лука; кривизнаʼ (Koper., 59), д.-р. **лѫ́кавыи** ʻзвивистийʼ (ПГФ, 163).

Лу́квиця², -і; ж.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 35 км, до Івано-Франківська – 44 км; засноване 1551 чи 1552 рр. (ЖУР, I, 96); давні назви – *Луквяни* (до 1559 р.), *Прислоп* (до 1946 р.): Łukwany (1565–1566, ЖУР, I, 96); Przyslop (1629, ЛНБ, ВР, ф. 9, спр. 247, с. 58); Przysłop (1661, ЛНБ ВР, ф. 5, спр. 4933); Przysłupie (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 16, спр. 159); Przysłop (1855, AKKGL, Bl. 44); Przysłup (1880, VOV, 339); Przysłup oder Łukwa (1900, SGG, 371); Przysłup (1910, ZSO, 135); Przysłup (1934,

SDW, № 22, s. 238); Луквиця (1947, АТП, 516); Луквиця (1997, ІФАТП[6], 98). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *луквяни* ʻлюди, які оселилися (проживають) на березі р. *Луква* (див. вище)ʼ. Назва *Прислоп* є результатом трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. далі), біля якої було засноване село. Сучасне його найменування, запроваджене в повоєнний період, мотиване назвою річки *Луквиця* (див. вище), що витікає з території села.

Лу́квиця[3], -і; ж.; кол. монастир, потім хутір, нал. до с. Загвіздя Тисм. р-ну; давня назва – *Лукв'янський Монастир*: Monastyr Łukwiański (1724, ШДС, 148); монастир, фільворок Луквиця (1867, ШЧВВ, 148); Łukwica (1884, SG, V, 829); Łukwica (1900, SGG, 629); Łukwica (1932, MT S); Łukwica (1934, SDW, № 22, s. 247). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *монастир* ʻрелігійна громада ченців або черниць, що з належними їй землями й капіталами становлять церковно-господарську організацію; члени цієї громади; церква, будівлі й територія, належні цій громадіʼ (ВТС, 538), а атрибутивним членом – прикметник *лукв'янський*, що вказує на розміщення топооб'єкта на березі річки *Луквиця* (див. вище). Пізніші найменування монастиря та хутора виникли в результаті трансонімізації названого вище однозвучного гідроніма.

Лу́ки[1], лук; мн.; куток; с. Раківчик Кол. р-ну: Луки (2012, БЛ[5], 251). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лука* (див. вище). Вона вказує на місце розташування кутка.

Лу́ки[2], лук; мн.; поля, луги; **1**) с. Гвізд Надв. р-ну: Луки (2012, БЛ[5], 251); **2**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Луки (1997, Єз., 189); **3**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Луки (2011, Експ.); **4**) с. Сілець Тисм. р-ну: Łuki (1906 (1874), KuK KH); Łuki (1927, MT Hal.); Луки (2002, СНЧ, 43). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *лука* (див. вище). Вони вказують на форми полів та на їх рослинність у давнину.

Лукіно́во, -ого; с.; урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Лукіново (2012, БЛ[5], 251). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Лукін*, пор. особове ім'я *Лукін* < *Лук'ян* (СУІ, 200).

Лу́ковиця[1], -і; ж.; урочище; с. Нижнів Тлум. р-ну: Луковиця (2003, Вуянко, 36). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *луковиця* ʻкривий, з вигинами об'єктʼ, пор. пол. *lękawa* ʻте, що має форму лука; кривизнаʼ (Koper., 59), д.-р. **лꙋ́кавыи** ʻзвивистийʼ (ПГФ, 163). Вона вказує на форму урочища.

Лу́ковиця[2], -і; ж.; пагорб; с. Нижнів Тлум. р-ну: Луковиця (2003, Вуянко, 36). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому підноситься пагорб.

Лу́ковище, -а; с.; торфовище; с. Прикмище Гор. р-ну: Луковище (2012, БЛ[5], 251). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *луковище* ʻвигнуте, дугоподібне місцеʼ (Експ.). Вона вказує на форму торфовища.

Лук'я́нів, -ового; ч.; кол. присілок с. Маркова Бог. р-ну, тепер не ідент.: Lukyanow (1487, AGZ, XIX, 210). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Лук'ян*, пор. ст.-укр. особова назва *Лоукьѧнъ* (ССУМ, І, 558), особове ім'я *Лук'ян* (СУІ, 200), п-ще *Лук'ян* (СП, 217).

Лу́паний Бе́рег, -ого, -у; ч.; урочища (ниви); **1**) с. Джурів Снят. р-ну: Лупаний Берег (2011, УШ); **2**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Лупаний Берег (2006, ННР, 8); Лупаний Берег (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *берег* ʻневелике підвищенняʼ (Лісняк, 359), а атрибутивними членами – дієприкметник *лупаний* ʻвідбитий; виколупаний; видовбаний', пор. *лупати* ʻвідбивати частинами від цілого; колупати; віддирати, відокремлювати верхній шар чого-небудь' (ВТС, 497), ʻтовкти; розбивати; колупатиʼ (Онишк., І, 419). Тут ідеться про будівельну глину, яку колись викопували в урочищах. Можливо також, що атрибутивні члени в цих назвах

мають значення ʻрозчищений від заростів’, пор. діал. *лупити* ʻрозчищати від заростів’ (БЛ, 133), ʻобчищати, обдирати’ (ЕСУМ, ІІІ, 308).

Лупані́, -ей; мн.; урочище; с. Завалля Снят. р-ну: Лупані (1997, ІЗ, 18). – Назва, очевидно, утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лупань* ʻділянка землі, очищена від дерев способом обдирання їх кори’, пор. *лупити* (див. вище).

Лу́панка, -и; ж.; урочище (нива); с. Топорівці Гор. р-ну: Лупанка (2005, СМТ[1], 49); Лупанка (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лупанка* ʻрозчищене від чагарника поле’ (БЛ, 133). Можливо також, що *лупанка* тут має значення ʻтвердий ґрунт в урочищі, який важко надається для обробітку’ (Експ.).

Лупе́йка[1], -и; ж.; урочища (поля); **1**) с. Голосків Кол. р-ну: Лупейка (2006, КВС, 38); **2**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Łupejka (1933, МТ К); Лупейка (2012, БЛ[5], 251); **3**) с. Торговиця Кол. р-ну: Лупейка (2006, КВС 171); Лупейка (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *лупейка* зі значенням (діал.) ʻмісце, поле, розчищене від дерев способом обдирання їх кори’, пор. *лупити* (див. вище).

Лупе́йка[2], -и; ж.; кол. хутір, тепер куток; с. Озеряни Тлум. р-ну: Łupejka (1855, AKKGL, Bl. 45); Лупейка (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Д. Г. Бучко припускає її мотивацію однозвучним гідронімом – незасвідченим найменуванням потоку, який колись протікав на території, де виник хутір. Назва потоку, на його думку, є або семантичним утворенням від апелятива *лупейка*, дем. від *лупа* ʻречний нанос; молода мілина’, або суфіксальним дериватом від дієслова *лупати* ʻпідмивати (берег); колупати, відлуплювати від цілого’, пор. *лупак* ʻколотий необтесаний камінь’ (Бучко, 87). Окрім того, він наводить народне пояснення назви поселення, згідно з яким вона походить від дієслова *лупити* ʻбрати, встановлювати немірно велику платню, ціну’, пор. *лупій* ʻлихвар’ (СУМ, IV, 557). Ідеться про те, що на місці хутора колись була корчма, власники якої нещадно експлуатували місцевих селян. Однак таке пояснення є непереконливим. Більш імовірно, що назва хутора вказує на тверду землю цієї місцевості, яку, щоб обробити, доводиться лупати, колупати, віддирати, відбивати частинами, або на землю, розчищену від заростів (див. вище).

Лупе́йка[3], -и; ж.; горб; 259 м; м. Тлумач: Лупейка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лупейка* зі значенням ʻмісце, розчищене від дерев способом обдирання їх кори’ (Експ.). Вона вказує на характер очищення поверхні горба від дерев і чагарників.

Лупени́ще, -а; с.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Лупенище (2011, УШ). – Назва, очевидно, утворена семантичним способом від апелятива *лупенище*, що є фоноличним варіантом від *лупанище* ʻстара, обдерта, запущена хата’ (ЕСУМ, ІІІ, 308). Можливо також, що цей апелятив уживався тут зі значенням ʻмісце, де є чи були обчищені від кори дерева’, пор. *лупити* ʻобчищати, обдирати’ (ЕСУМ, ІІІ, 308). Цю версію підтверджує й народний переказ про назву. Згідно з ним, тут, в урочищі, колись росли липи, з яких лупили кору й робили мотузки (курмеї). Це нібито й зумовило таке його найменування.

Лупе́ня, -і; ж.; урочища (ліси); **1**) с. Іллінці Снят. р-ну: Лупеня (2011, УШ); **2**) с. Рудники Снят. р-ну: Лупеня (2011, УШ). – Назва, очевидно, утворена семантичним способом від апелятива *лупеня* (діал.) ʻмісце, розчищене від дерев способом обдирання їх кори’.

Лупиня́к, -а; ч.; потік; п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 3 км; с. Пороги Бог. р-ну: Лупиняк (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-няк* (розм. *-нєк*) від дієслівної основи *лупи-ти* ʻздирати (шкуру, шкурку, лузгу тощо)’ (ВТС, 497). Вона вказує на характер течії потоку, який своєю бурхливою течією *обдирає* береги.

Лупі́нка, -и; ж.; урочище (поле); с. Спас Кол. р-ну: Лупінка (2006, КВС, 156); Лупінка (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-к(а)* від апелятива *лупінь* (діал.) ʻмісце, де обдерли на деревах

кору для їх висихання' (Експ.). Вона вказує на спосіб облаштування поля.

Лупі́нь, -і; ж.; урочище; с. Джурів Снят. р-ну: Лупінь (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *лупінь* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись обдирали з дерев кору для їх висихання.

Лу́пове, -ого; с.; урочище; с. Дебеславці Кол. р-ну: Лупове (2006, КВС, 44); Лупове (2007, ЕКол., V, 19). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Лупу*, пор. п-ще *Лупу* (СП, 217), ст.-укр. *Лоупє* (ССУМ, І, 559), рум. *Lupu* (Const., 386).

Лу́цеве, -ого; с.; поле; с. Кулачківці Снят. р-ну: Луцеве (2012, БЛ[5], 251). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Луць*, пор. особове ім'я *Луць* < *Лук'ян* (СУІ, 200), п-ще *Луць* (ІФД, 300).

Лу́цевий, -ого; ч.; потік; п. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; с. Кулачківці Снят. р-ну: Луцевий (2012, БЛ[5], 251). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), з якого витікає потік. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Луці́тка, -и; ж.; кутки; **1**) с. Коваліка Кол. р-ну: Łuciatki (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 137, арк. 60); Луцітка (2006, КВС, 68); Луцітка (2008, МС, 154); **2**) с. Мишин Кол. р-ну: Луцітка (2006, КВС, 101); Луцітка (2011, УШ). – Назва неясна щодо походження. М. П. Лесюк виводить її від апелятива *лука* (МС, 154), що сумнівно.

Лучкú[1], -ок; мн.; урочище; с. Волосів Надв. р-ну: Лучки (1982, АПП, 61). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лучка*, дем. від *лука* ʿвигин ріки, що утворює мис; закрут ріки; сінокісна низина у вигині ріки' (Жел., 35) (< псл. **lǫka* < і.є. **len-k-*) з первісним значенням ʿзігнутий; згин', пор. пол. *łękawa* ʿвигин, кривизна', д.-р. **лꙋ́кавыи** ʿзвивистий' (ПГФ, 163). Вона вказує на форму урочища.

Лучкú[2], -ок; мн.; поле; с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Лучки (2012, БЛ[5], 251). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лучка* (див. вище). Вона вказує на форму поля.

Лучкú[3], -ок; мн.; потік; пр. Рогізного п. Ставного л. Бистриці п. Дністра;; сс. Угринів, Ямниця Тисм. р-ну; інша назва – *Кривий* (див. вище: Кривий, або Лучки (2000, ІУ, 23). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *лучка* (див. вище). Вона вказує на форму потоку та його поточища.

Лучкú[4], -ок; мн.; поле; с. Ямниця Тисм. р-ну: Лучки (1995, ТМН, 54). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинулося поле.

Лучкíв[1], -ового; ч.; кол. поле, тепер куток; с. Тишківці Гор. р-ну: Łuczków (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 7, арк. 24); Łuczków (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 114, арк. 25, 26); Łuczkiew (1906 (1876), KuK K); Лучків (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Лучко*, пор. п-ще *Лучко* (ІФД, 300).

Лучкíв[2], -ового; ч.; горб; 313 м; с. Чортовець Гор. р-ну: Łuczków (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 6, арк. 37); Łuczków (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 125, арк. 57); Łuczków (1933, MT K); Лучків (2007, ССЧ, 10); Лучків (2012, БЛ[5], 251). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Лучко* (див. вище).

Львíв, львова; ч.; куток; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Львів (2006, КГ, 18); Львів (2001, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування міста в Західній Україні. Вона має переносне, конотативне значення і вказує на красиву забудову кутка.

Львíвщина, -и; ж.; куток; с. Товмачик Кол. р-ну: Львівщина (2000, ІТ, 6); Львівщина (2006, КВС, 168); Львівщина (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – неофіційного найменування Львівської області. Вона має переносне, конотативне значення і вказує на проживання колись на кутку вихідців зі Львівської землі.

Льни́ще, -а; с.; полонина; с. Пороги Бог. р-ну: Lniszcze (1935, MT Porohy). – Назва

утворена семантичним способом від апелятива *льнище* ʻполе з-під льону’ (ЕСУМ, ІІІ, 346). Вона вказує на те, що на полонині колись висівали цю технічну культуру.

Льóпкавка, -и; ж.; куток; с. Красна Надв. р-ну: Льопкавка (1998, Мих., 197); Льопкавка (2010, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *льопкавка* ʻгрязь, заболочене місце’, пор. *льопати* (діал.) ʻляпати, хлюпати’, *ляпавиця* ʻнегода, сльота’ (ЕСУМ, ІІІ, 341). Вона вказує на багнистий характер ґрунту на кутку.

Любінéць[1], -нця; ч.; хребет; сс. Манява, Кричка, смт Солотвин Бог. р-ну; вар. *Люблинець*: Lubiniec (1855, AKKGL, Bl. 48); Lubiniec (1885, SG, VI, 95); Lubiniec (1906 (1880), KuK N); Lubiniec (1913, GKS); Люблинець (1985, АСЗ, ІІ, 591); Lubieniec (2000, PBWG, 134–135); Любінець (2004, УШ). – Назва, очевидно, утворена за допомогою суфікса *-ець* від апелятива *любін* (бот., діал.) ʻлюпин’ (Онишк., І, 421). У такому разі вона вказує на характер рослинності на хребті. Можливо також, що в її основі може лежати поширений у цих краях антропонім *Любінець*, пор. п-ще *Любінець* (ІФД, 301).

З назвою хребта народний переказ пов’язує цікаву романтичну історію. У ній розповідається, що в одному із сіл, яке знаходилося біля підніжжя хребта, жила закохана пара: молода вродлива дівчина з багатої сім’ї та ставний красивий, але бідний легінь. Зустрічалися вони таємно, найчастіше на поляні під схилами хребта. Та недовго тривало їх щастя. Батько дівчини якимсь чином дізнався про кохання своєї дочки. Він був категорично проти їхнього шлюбу. Але щоб особливо не травмувати свою єдину втіху, таємно зробив усе можливе, аби простого селянського хлопця забрали на 25 років до війська. Довго тужила дівчина за своїм коханим, та все ж скорилася долі: вийшла заміж за багатого парубка, хоч дуже часто приходила вона на свою поляну й поливала її гіркими сльозами. З тих пір на честь великого кохання цю поляну й хребет люди почали називати *Любінець*. Сюди аж до сьогодні приходять закохані пари, тут часто проводяться молодіжні ігрища, тут святкують дні народження, а на Івана Купала запалюють великі вогнища.

Любінéць[2], -нця; ч.; потік; п. Бистриці-Солотвтнської л. Бистриці п. Дністра; смт Солотвин Бог. р-ну; вар. *Лубінець, Люблинчик*: Lubiniec (1855, AKKGL, Bl. 44); Łubiniec (1880, SG, I, 512); Любенецъ (1917, Машт., ДБ, 19); Lubieniec (1935, MT N); Лубенець (1979, СГУ, 328); Люблинчик (1985, АСЗ, ІІ, 591); Lubiniec (2000, PBWG, 132). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гірського хребта (див. вище), з якого стікає потік.

Любківці, -ів; мн.; село; Снят. р-н; нал. до Олешківської с/р; віддаль до Снятина – 18 км, до Івано-Франківська – 84 км: Lupkowcze (1450, AGZ, XII, 202); Lupkowcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Lubkowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Lubkowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 29); Lubkowce (1855, AKKGL, Bl. 49); Lubkowce, po rus. Lubkiwci (1884, SG, V, 419); Любківці (1947, АТП, 506); Любківці (2009, ІФ АТП[7], 166). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували село, пор. давня особова назва *Любко* (ССУМ, І, 565), рос. *Любко* (Туп., 293), ст.-п. *Lubko* (SSNO, ІІІ, 282), що є похідним суфіксальним утворенням на *-к(о)* від вихідного *Любъ*, гіпокористики давніх слов’янських автохтонних імен-композитів типу *Любгостъ*, *Любивой*, *Любимиръ*, *Любодрагъ*, *Любомиръ*, *Люборадъ*, *Любославъ* (Мор., 114–115).

Людúнський, -ого; ч.; потік; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Підлісся Тисм. р-ну: Ludyński (1932, MT S). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-ськ(ий)* від антропоніма *Людин*, пор. п. н. *Людин* (ІФ, 231).

Людíвщина, -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Ісаків Тлум. р-ну: Ludowszczyzna (1900, SGG, 215). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від антропоніма *Людовський*, пор. ст.-п. особова назва *Ludowsky* (SSNO, ІІІ, 294). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *людівщина* ʻмаєток, земля *Людовського’*.

Люнґа, -и; ж.; поточина; п. Лючки л. Пістиньки л. Дунаю; с. Ковалівка Кол. р-ну: Люнґа (1979, СГУ, 333). – Назва, очевидно, є спотвореною формою гідроніма *Лунґа*, що походить із рум. *lungă* ʻдовгаʼ (РУС, 276). Вона вказує на розміри поточини.

Лютакі́в, -ового; ч.; ліс; с. Гута Бог. р-ну: Lutaków (1935, MT Porohy). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Лютак*, пор. п-ще *Лютак* (ІФД, 301).

Лютúнський Сад, -ого, -у; ч.; урочище; с. Старуня Бог. р-ну: Лютинський Сад (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування саду, що проростав колись в урочищі. В основі мікротопоніма лежить апелятив *сад* ʻспеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощоʼ (ВТС, 1094), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *Лютинський*, що вказує на те, що він був висаджений за ініціативою пана *Лютина*, пор. п-ще *Лютин* (Експ.).

Лютні́ско, -а; с.; урочище; с. Грабич Кол. р-ну: Лютніско (2006, КВС, 41). – Назва утворена семантичним способом від пол. апелятива *lotnisko* ʻаеродромʼ (ПУС, 162). Вона вказує на те, що в урочищі колись було летовище.

Лючка, -и; ж.; річка; л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; довжина – 42 км, площа басейну – 397 км²; поч. у с. Лючки Кос. р-ну, гирло в с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Luczka (1786, 1788, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 167, 220); Luczka (1855, AKKGL, Bl. 49); Лючка (1899, Шух., I, 33); Luczka (1906 (1876), KuK K); Лючка (1979, СГУ, 334); Luczka (2000, PBWCz., 151); Лючка (2008, Негрич, 2008). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Люча*, через яке протікає річка. В основі найменування села лежить антропонім *Лютко* або *Лютець* < *Лютомиръ, Лютославъ*. В. О. Вербич вважає, що назва *Люча* мотивована особовим ім'ям **L'utja* < **l'utьjь* (Вербич, Р., 222).

Люшкове́ць, -івця; ч.; потік; п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 4,5 км; с. Кричка Бог. р-ну: Luszkowiec (1855, AKKGL, Bl. 48); Luszkowiec (1884, SG, V, 485); Люшковец (1965, WRG, III, 169); Люшковець (1979, СГУ, 334). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від мікротопоніма – найменування урочища *Люшкове*, з якого витікає потік. В основі мікротопоніма лежить антропонім *Люшко*, пор. п-ща *Люшко* (ТД Т, 161), *Люшкін* (СП, 220).

Ля́рково, -ого; с.; кол. поселення біля с. Підгір'я Бог. р-ну, тепер не ідент.: Larkowo (1476, AGZ, XIX, 175). – Назва є посесивним утворення на *-ов(о)* від антропоніма *Лярко*, пор. ст.-п. особова назва *Larco* (SSNO, III, 227).

Ля́уферів, -ового; ч.; луг; с. Тучапи Снят. р-ну: Ляуферів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Ляуфер*, прізвища німецького походження, пор. нім. *Läufer* ʻбігун, лижник, ковзаняр' (ВНУС, 404).

Ля́хівські Лазú, -их, -ів; мн.; лісове урочище, поля, пасовища; с. Підгір'я Бог. р-ну: Lachowskie Łazy (1932, MT S). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лази*, мн. від *лаз* ʻгірський луг; лісова галявина' (Мар., 234), ʻлісова поляна' (Лісняк, 361), ʻсіножать, лука; пасовище' (ГГ, 109), ʻмала ділянка поля в горах' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *ляхівські*, що вказує на належність полів до с. *Ляхівці* (тепер *Підгір'я*).

Ля́хівці, -ів; мн.; кол. поселення на Покутті, тепер не ідент.: Lachowcze (1467, AGZ, XII, 246). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували поселення або проживали в ньому, пор. давня особова назва *Лях* (Мор., 117), ст.-укр. *Лѧхъ* (ССУМ, I, 569), п-ще *Лях* (ІФД, 301).

Ля́хове¹, -ого; с.; болото; с. Дебеславці Кол. р-ну: Ляхове (2003, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Лях* (див. вище).

Ля́хове², -ого; с.; кол. поселення на Покутті, пізніше урочище, тепер не ідент.: Lachowo (1431, ZDM, VII, 326); Lachowo

(1566, LWR, III, 91); uroczyszcze Lachowo (1661–1665, LWR, 91); Lachowa (1695, AGZ, X, 372). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Лях* (див. вище).

Ляшкú, -ів; мн.; куток; с. Петрів Тлум. р-ну: Ляшки (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ща *Ляшок* (СП, 220), *Ляшко* (ППС, 169).

М

Магазúн, -а; ч.; кол. фільварок, нал. до с. Турка Кол. р-ну, тепер куток; давня назва – *Турка-Магазин*: Magazyn (1900, SGG, 293); Turka-Magazyn (1933, MT K); Магазин (2012, БЛ[5], 251). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *магазин* ʻприміщення для роздрібної торгівлі; крамницяʼ (ВТС, 502), ʻмагазин; склад; продовольчий складʼ (Онишк., I, 425). Вона вказує на те, що колись на фільварку, а пізніше на кутку була крамничка або склад. Компонент *Турка* в складі давньої назви вказує на належність фільварку до с. *Турка* (див. далі).

Магдачíвка, -и; ж.; поле; с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Магдачівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Магдач*, пор. п-ще *Магдач* (ІФД, 302).

Магунíв, -ового; ч.; куток; с. Єзупіль Тисм. р-н: Магунів (1997, Єз., 190); Магунів (2011, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Магун*, пор. п-ще *Магун* (ІФД, 302).

Мáґура[1], -и; ж.; горби; **1**) с. Гвізд Надв. р-ну: Маґура (2011, УШ); **2**) с. Драгасимів Снят. р-ну: Маґура (2011, УШ); **3**) с. Тучати Снят. р-ну: Маґура (2011, УШ); **4**) сс. Красилівка, Старі Кривотули Тисм. р-ну: Маґура (2010, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *маґура* ʻвисока гора; висока окрема гора; гораʼ (Грінч., II, 396; Мар., 236), ʻвисока гораʼ (Hr., 42), ʻвисока відокремлена гораʼ (Rudn., 25), ʻвисока стрімка гораʼ (Горбач[1], 302). Цей апелятив, як правило, виводять із рум. *măgură* ʻвисочина, високість, горб; могила, курганʼ (РУС, 284), пор. також молд. *мэгурэ* ʻпідвищення; гора; пагорбʼ (Еремия, 64). Однак існують й інші його етимології. Так, сербський мовознавець П. Скок вважає, що цей апелятив має іллiро-фракійське походження. Він ніби-то утворений способом поєднання дако-фракійського найменування богині-матері *Мā* та албанського *gur* ʻкамінь', пор. санскритське *guru* ʻважкий', укр. *огурний* ʻважкий, неповоротливий, крутої вдачі, впертий' (Кобил., 269). В. Кобилюх пов'язує його з санскритським *магура* ʻзвучання руйнатора, крик нищителя'. Йдеться про постійний свист і гамір вітрів, котрі часто нагадують борвій, або нашестя руйнаторів (ІГ, V, 39). Але найбільш імовірно, що апелятив *măgură* в румунській мові – це слов'янське запозичення, принесене волоськими пастухами в Карпати. Про це свідчить наявність топоніма *Маґура* в Югославії. У його основі лежить давніше **magula*, що зводиться як запозичення до псл. **mogyla* ʻмогила; купа', пор. також алб. *magullë* ʻт. с.' (див. ЕСУМ, III, 356, 491). Ю. О. Карпенко стверджує, що цей апелятив має доіндоєвропейське походження. На його думку, давнє **magūla* потрапило до праслов'янської мови ще до переходу *ū* > *y* (ы) й тому розвинулося в *могыла*, а в Карпатах це слово прийшло до слов'ян (через фракійське посередництво) як орографічний термін уже після переходу *ū* > *y* й тому набуло форми *маґура*. Кінцеве *-ра* (а не *-ла*) може бути румунським внеском або, швидше, впливом слова *гора*. Пізнішим, порівняно з *могилою*, проникненням *маґури* до карпатських слов'ян пояснюється вокалізм [*а*]. Збереження ж, на його думку, проривного [*ґ*] зумовлене міцними позиціями цієї фонеми в карпатських говірках української мови (Карп., ПДО, 44–45). Ю. Удольф кваліфікує термін *маґура* як древнє слов'янське утворення, що походить з і.-є. **meĝ(h)-* ʻвеликий' + суф. *-ур // -ор* (Udolf SE, 529).

Мáґура², -и; ж.; поля; **1**) с. Гвізд Надв. р-ну: Маґура (1998, Мих., 197); **2**) с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Маґура (2012, БЛ[5],

251). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань гір (див. вище), на схилах яких розкинулися поля.

Мадзу́ри, -ів; мн.; куток; с. Лісна Велесниця Надв. р-ну; давня назва – *Мазури*: Mazury (1934, SDW, № 22, s. 232); Mazury (1935, MT N); Мадзури (1998, Мих., 197); Мадзури (2010, Експ.). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Мазур* (ІФД, 302). Можлива також мотивація цього мікротопоніма етнонімом *мазури* ʻпредставники великої етнічної групи поляків, що живе на північному сході Польщі й говорить одним із діалектів польської мови' (ВТС, 504). Сучасна форма найменування є семантичним утворенням від апелятива *мадзури* ʻпрізвиська українців, що сповідували католицьку віру' (ЕСУМ, ІІІ, 360).

Ма́дії, -їв; мн.; урочище; с. Михалків Кол. р-ну; давня назва – *Мельницька Гора*: Мадії, колишня назва – Мельницька Гора (2006, КВС, 100). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Мельницька*, що вказує належність на ґрунту на горі *Мельникам*, пор. п-ще *Мельник* (ТД КР, 95). Сучасне найменування є, очевидно, результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій належала колись земля в урочищі, пор. п-ще *Мадій* (Експ.). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *мадія* (бот.) ʻMadia sativa Mol.' (ЕСУМ, ІІІ, 357). У такому разі вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Мадяри, -ів; мн.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Мадяри (2006, КВС, 122); Мадяри (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини угорського походження, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала в ньому, пор. *мадяр* ʻугорець' (ВТС, 503), а також п-ще *Мадяр* (ТД КР, 92).

Мадя́рка, -и; ж.; поле; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Мадярка (2010, БЛ[1], 343). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) семантичним утворенням від апелятива *мадярка* ʻжінка угорської національності'; б) суфіксальним утворенням на *-к(а)* від антропоніма *Мадяр* – прізвища людини, якій могло належати колись поле.

Мазили́вка, -и; ж.; урвище; смт Ланчин Надв. р-ну: Мазилівка (1998, Мих., 197). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Мазило* чи *Мазиль*, пор. п-ща *Мазило*, *Мазиль* (СП, 221).

Мазлі́[1], -ів; мн.; урочище; с. Старуня Бог. р-ну; інша назва – *Чаплинці* (див. далі): Мазлі (Чаплинці) (2011, УШ). – Назва очевидно, звучала колись як *Майзлі* й під впливом розмовної мови перетворилася на *Мазлі*. Вона є результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка проживала колись в урочищі або володіла тут землею, пор. п-ще *Майзель* (СП, 221), блр. *Майзель* (Бір., 268), п-сько *Майзель* (Експ.), що походять з нім. п-ща *Meissel, Meisel* (FNB, 204) < *Meißel* ʻрізець, зубило, долото' (ВНУС, 428). *Майзлями* називали колись на Прикарпатті ковалів.

Мазлі́[2], -ів; мн.; кутки (присілки); **1**) с. Олеша Тлум. р-ну: Мазлі (2011, УШ); **2**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Мазлі (2011, УШ). – Назви, очевидно, звучали колись як *Майзлі* й під впливом розмовної мови перетворилися на *Мазлі*. Вони виникли в результаті трансонімізації однозвучних групових антропонімів – найменувань родин, які, мабуть, започаткували кутки або колись тут проживали, пор. п-ще *Майзель* (див. вище).

Ма́зурі́вка[1], -и; ж.; кол. поселення біля м. Івано-Франківськ, тепер не ідент.: Mazurowka (1669, RRDZH, 48). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Мазур*, пор. давня особова назва *Мазур* (Туп., 295), п-ще *Мазур* (див. вище). Можлива також мотивація цього мікротопоніма етнонімом *мазур* чи *мазури* ʻпредставники великої етнічної групи поляків, що

живе на північному сході Польщі й говорить одним із діалектів польської мови' (ВТС, 504).

Ма́зурі́вка², -и; ж.; кутки; **1**) с. Борщів Снят. р-ну: Мазурівка (2011, УШ); **2**) с. Радча Тисм. р-ну: Мазурівка (2012, БЛ[5], 251); **3**) с. Гринівці Тлум. р-ну: Мазурівка (2012, БЛ[5], 251). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від етноніма *мазури* (див. вище) або від антропоніма *Мазур* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки започаткували представники названого вище етносу або люди, які мали такі прізвища.

Ма́зурі́вка³, -и; ж.; ліс; с. Загвіздя Тисм. р-ну: Мазурівка (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Мазур* (див. вище) або від етноніма *мазур* чи *мазури* (див. вище).

Ма́зурова Скала́, -ої, -и; ж.; скеля; с. Острівець Гор. р-ну: Мазурова Скала (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *скала* (заст.) 'скеля' (ВТС, 1131), а атрибутивним членом – прикметник *Мазурова*, що вказує на розташування орооб'єкта біля поля, яке належало колись *Мазурові*, пор. п-ще *Мазур* (див. вище).

Ма́зу́рське, -ого; с.; поля; **1**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Мазурське (1997, Єз., 189); **2**) с. Старий Лисець Тисм. р-ну; давня назва – *Мазури*: Mazury (1932, MT S); Мазурське (1995, ТМН, 10); Мазурське (2006, МСП, 15). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *мазурське* 'яке належить *Мазурові* чи *мазурам* (див. вище)'. Давня назва поля в с. Старий Лисець виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, володіла колись полем, пор. п-ще *Мазур* (див. вище). Можлива також її мотивація етнонімом *мазур* чи *мазури*.

Мазу́рський, -ого; ч.; сад; с. Семаківці Гор. р-ну: Мазурський (2012, БЛ[5], 251). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *мазурський* (див. вище). Вона вказує на належність саду в давнину *Мазурові* чи *мазурам*.

Мазу́рські Горо́ди, -их, -ів; мн.; поле; смт Обертин Тлум. р-ну: Мазурські Городи (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *городи*, мн. від *город* 'ділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочів' (ВТС, 192), а атрибутивним членом – прикметник *мазурські*, що вказує на належність поля в давнину *мазурам*.

Мазуря́нка, -и; ж.; пасовище; с. Кричка Бог. р-ну; вар. *Мазурєнка*, *Мазурьинка*: Мазурянка, Мазурьинка, Мазурєнка (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, мабуть, належало колись пасовище, пор. п-ще *Мазур* (ІФД, 302). Можливе також її утворення за допомогою суфікса *-янк(а)* (розм. *-єнк(а)*, *-'инк(а)*) від названого вище антропоніма чи етноніма *мазур* або *мазури* (див. вище). Варіанти назви відбивають особливості місцевої говірки.

Мазяркú, -ок; мн.; куток; с. Станіславівка Кол. р-ну: Maziarki (1933, MT K). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *мазярка* (діал.) 'дьогтярня' (Експ.). Вона вказує на те, що на кутку колись виробляли дьоготь.

Майда́н¹, -у; ч.; урочище; с. Раківчик Кол. р-ну: Майдан (2006, КВС, 138). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *майдан* (діал.) 'лісова оселя; місце в лісі, де женуть смолу, скипидар або дьоготь чи випалюють вугілля, роблять клепки' (Kondr., 119), 'смолярня' (ВТС, 504), пор. бойк. *майдан* 'галявина' (Онишк., I, 426), блр. *майдан* 'загороджене місце, де знаходяться промислові будови лісових або рибних промислів' (АКБ, 315). Вона вказує на вид промислів, якими займалися колись люди в урочищі.

Майда́н², -у; ч.; пагорб; 555,4 м; с. Верхній Майдан Надв. р-ну; вар. *Майдан-Клівка*: Maydan (1855, AKKGL, Bl. 48); Majdan (1884, SG, V, 914); Majdan (Klewka) (1906 (1880), KuK N); Majdan (Klewka) (1913, GKS); Majdan-Klewka (1932, PBW, II, 143); Майдан (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *майдан* (див. вище). Вона вказує на вид промислів, якими займалися люди колись на пагорбі.

Варіант назви ускладнений номенклатурним терміном *кливка*, дем. від *клива* ʻнезаросла, гола вершина гори; камені в лісіʼ (Мар., 231), ʻнезаліснена гора (вершина)ʼ (Лящук, 165).

Майда́н[3], -а; ч.; кол. хутори, об'єдн.: **1**) із с. Середній Майдан Надв. р-ну: Majdan (1906 (1876), KuK K); **2**) із с. Старий Лисець Тисм. р-ну, тепер урочище с. Посіч: Majdan Łysiecki (1707, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 2, спр. 1, с. 227); Majdan (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 27); Majdan (1790, KGL, 27); Majdan (1880, KuK S); Majdan (1884, SG, V, 912); Posiecz z Majdanem (1910, ZSO, 132); Majdan (1932, MT S); х. Майдан (1947, АТП, 510); урочище Майдан (2012, БЛ[5], 251). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *майдан* (див. вище). Вони вказують на вид промислів, якими займалися колись люди на хуторах.

Майда́н[4], -а; ч.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 35 км, до Івано-Франківська – 16 км: Maydan ad Halicz (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Majdan (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 16, спр. 236); Majdan, dawniej zwana Majdańcem (1884, SG, V, 913); Майдан (1947, АТП, 516); Майдан (2009, ІФ АТП[7], 166). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *майдан* (див. вище). Вона вказує на вид промислів, якими займалися колись люди на місцевості, де виникло село.

Майда́ник[1], -а; ч.; кол. хутір, об'єдн. з с. Товмачик Кол. р-ну, тепер його куток: Майданик (1965, ІФАТП[2], 11); Майданик (2000, ІТ, 6); Майданик (2012, БЛ[5], 251). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *майданик*, дем. від *майдан* (див. вище). Вона вказує на вид промислів, якими займалися колись люди на хуторі.

Майда́ник[2], -у; ч.; горб; 252 м; с. Товмачик Кол. р-ну: Майданик (2006, КВС, 168). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування хутора (див. вище), що розкинувся на горбі.

Майдани́ще, -а; с.; кол. хутір біля с. Коршів Кол. р-ну; давня назва – *Майданища*: Maidaniszcza (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 184, арк. 21); Majdaniszcze (1906 (1876), KuK K). – Давня назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *майданище* ʻмісце, де був *майдан* (див. вище)ʼ. Пізніше найменування є сингулярною формою давньої назви.

Майда́нський Ліс, -ого, -у; ч.; лісове урочище; с. Боднарів Кол. р-ну: Майданський Ліс (1998, ЕКол., ІІ, 78). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площіʼ (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *майданський*, що вказує на розташування урочища з боку с. Середній *Майдан* (див. далі).

Майда́нський По́тік[1], -ого, -оку; ч.; потік; пр. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Нивочин Бог. р-ну: Майданський Потік (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течієюʼ (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річкаʼ (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долинаʼ (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *майданський*, що вказує на витік гідрооб'єкта з хутора *Майдан* (див. вище).

Майда́нський По́тік[2], -ого, -оку; ч.; урочище; с. Нивочин Бог. р-ну: Майданський Потік (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинулося урочище.

Майдякі́в По́тік[1], -ового, -оку; ч.; потік; пр. Грушевого п. Пруту л. Дунаю; сс. Грушів, Корнич Кол. р-ну: Майдяків Потік (2006, ЕКол., IV, 157). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* (див. вище), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Майдяків*, що вказує на належність гідрооб'єкта в давнину *Майдякові*, пор. подібні п-ща *Майда*, *Майдик*, *Майдич* (ПЗУ, 355).

Майдякі́в По́тік[2], -ового, -оку; ч.; урочище (ліс, пасовище); с. Корнич Кол. р-ну:

Майдяків Потік (2012, БЛ[5], 251). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинулося урочище.

Майзлí, -ів; мн.; кол. куток с. Княгинин, тепер част. м. Івано-Франківська; інша назва – *Княгигин-Колонія* (див. далі): Княгинин-Колонія, або Майзлі (1975, АСЗ, І, 700); Майзлі (2011, Експ.). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *майзлі* ʻковалі, які робили долота', пор. нім. *Meißel* ʻрізець, зубило, долото' (ВНУС, 428), бойк. *майзель* ʻзубило' (Онишк., І, 426). Відомо, що цей куток заселювали за австрійських часів німецькі колоністи євангелицького (лютеранського) віровизнання. Вони працювали на будівництві залізниці Львів – Чернівці та в місцевих залізничних майстернях. Тому в народі їх прозивали майзлями. Від цього найменування й пішла назва кутка. За іншою версією, робітники, які працювали на будівництві залізниці та в залізничних майстернях, масово грали в карти "*Фербля*". І оскільки в цій грі часто використовується слово *майзель*, то вони отримали таке прізвисько, яке нібито й мотивувало найменування кутка.

Мáймурка, -и; ж.; поле; с. Колінки Гор. р-ну: Маймурка (2012, БЛ[5], 251). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-к(а)* від апелятива *маймур* ʻмармур; брусок для бритви' (ЕСУМ, ІІІ, 362, 399). Вона вказує на те, що на полі колись знаходили мармурові плити, з яких робили бруски для точіння бритв.

Майóвське[1], -ого; с.; урочище (поле); с. Кубаївка Надв. р-ну: Майовське (1998, Мих., 197). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-овськ(е)* від антропоніма *Май*, пор. п-ще *Май* (СП, 221), блр. *Май* (Бір., 268). Можлива також мотивація цього мікротопоніма прізвищем *Майовський* (з узгодженням у роді й числі з відповідним номенклатурним терміном), яке міг мати колишній власник поля, пор. п-ще *Майовський* (СП, 221).

Майóвське[2], -ого; с.; ліс; с. Кубаївка Надв. р-ну: Майовське (1998, Мих., 197). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), біля якого розкинувся ліс.

Макарéва, -ої; ж.; гора; с. Рудники Снят. р-ну: Макарева (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Макар*, пор. особове ім'я та п-ще *Макар* (див. вище).

Макарíв, -евого; ч.; ліс; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Макарів (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Макар*, пор. особове ім'я *Макар* (СУІ, 205), п-ще *Макар* (ІФД, 303).

Макáрівка[1], -и; ж.; поле; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Макарівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Макар*, пор. особове ім'я та п-ще *Макар* (див. вище).

Макáрівка[2], -и; ж.; куток; с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Макарівка (2005, УКС, 6); Макарівка (2007, ГР, 73); Макарівка (2009, БЛ[2], 175). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Макар* (див. вище).

Макáрове, -ого; с.; куток; с. Добротів Надв. р-ну: Макарове (2004, ДІС, 10). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Макар* (див. вище).

Макарукú, -ів; мн.; куток; смт Чернелиця Гор. р-ну: Макаруки (1978, Гор., 470); Макаруки (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала куток і проживала на ньому, пор. поширене в с-щі п-ще *Макарук* (Гор., 470).

Мáківка[1], -и; ж.; горб; с Кунисівці Гор. р-ну: Маківка (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *маківка* ʻвершина гори, пагорба' (СНГТВ, 57), ʻвершина гори' (ТОВ, 197), пор. також *маківка* ʻкупол церкви' (Клапчук, 505).

Мáківка[2], -и; ж.; поле; с Кунисівці Гор. р-ну: Makuwka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 83, арк. 27); Маківка (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Макіїва Поточи́на, -ої, -и; ж.; поточина; бас. Пруту л. Дунаю; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Макіїва Поточина (2006, КГ, 180). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поточина* ʽструмок; видолинок' (ЕСУМ, V, 537), ʽпотічок' (ГГ, 156), а атрибутивним членом – прикметник *Макіїва*, що вказує на належність гідрооб'єкта *Макіїву*, пор. особове ім'я (розм.) *Макій* < *Матвій* (СУІ, 221).

Макіїв Горб[1], -євого, -а; ч.; горб; с. Олеша Тлум. р-ну: Макіїв Горб (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʽневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок' (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *Макіїв*, що вказує на належність землі на горбі в давнину *Макієві*, пор. особове ім'я *Макій* (див. вище).

Макіїв Горб[2], -євого, -а; ч.; поле; с. Олеша Тлум. р-ну: Макіїв Горб (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Макіїшин, -ого; ч.; луг; с. Тучапи Снят. р-ну: Макіїшин (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Макіїха* – найменування жінки за іменем чоловіка, яка, очевидно, володіла колись лугом, пор. особове ім'я *Макій* (див. вище).

Макійова Гора́, -ої, -и; ж.; підвищення (горб); с. Рашків Гор. р-ну: Макійова Гора (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʽзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʽпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Макійова*, що вказує на належність гідрооб'єкта в давнину *Макію*, пор. особове ім'я *Макій* (див. вище).

Макійове́ць, -івця; ч.; куток; с. Глибівка Бог. р-ну: Makijowec (1934, SDW, № 22, s. 244); Макійовець (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – варіантного найменування потоку *Матіївка* (див. далі), що протікає на кутку.

Макі́тра, -и; ж.; ліс; с. Троїця Снят. р-ну: Макітра (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *макітра* ʽкітловина' (Мар., 236). Вона вказує на рельєф поверхні лісу.

Макі́трина, -и; ж.; урочище; с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Макітрина (2006, КВС, 880); Макітрина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *макітрина* ʽкітловина; низина' (Експ.). Вона вказує на рельєф поверхні урочища.

Ма́кішева, -ої; ж.; поле; с. Балинці Снят. р-ну: Макішева (2012, БЛ[5], 251). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Макіш*, пор. особове ім'я *Макіш* < *Матій* (Експ.), похідне п-ще *Макішак* (СП, 222).

Макогі́н, -ону; ж.; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: Макогін (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, якій належало, мабуть, колись поле, пор. п-ще *Макогін* (ІФД, 303).

Макси́мкова, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Колінці Тлум. р-ну: Максимкова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Максимко*, пор. особове ім'я *Максимко* < *Максим* (СУІ, 206).

Максимчукі́в Кут, -ового, -а; ч.; куток; с. Марківці Тисм. р-ну: Максимчуків Кут (2012, БЛ[5], 252). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* зі значенням ʽчастина території села; закутина' (Худ.[2], 24), а атрибутивним членом – прикметник *Максимчуків*, що вказує на проживання на кутку родини *Максимчука*, пор. п-ще *Максимчук* (ІФД, 304).

Мала́, -ої, ж.; урочище (поляна); с. Задубрівці Снят. р-ну: Мала (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *мала* ʽневелика розміром, незначна величиною' (ВТС, 506), що вказує на розміри урочища, пор. *Велика*.

Мала́ Глубі́чка, -ої, -и; ж.; поточина; л. Глубічки л. Бистриці-Солотвинської

л. Бистриці п. Дністра; с. Яблунька Бог. р-ну: Hłubiczka Mł. (1935, MT Porohy). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування потоку *Глубічка* (див. вище), у який впадає ця поточина, а атрибутивним членом – прикметник *мала* (див. вище), що вказує на розміри гідрооб'єкта, пор. *Велика Глубічка.*

Мала́ Дібро́ва[1], -ої, -и; ж.; лісове урочище; с. Діброва Тлум. р-ну: Мала Діброва (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *діброва* 'листяний ліс на родючих ґрунтах, у якому переважає дуб' (ВТС, 226), а атрибутивним членом – прикметник *мала* (див. вище), що вказує на розміри урочища, пор. *Велика Діброва*.

Мала́ Дібро́ва[2], -ої, -и; ж.; узвишшя; с. Діброва Тлум. р-ну: Мала Діброва (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), що розкинулося на узвишші.

Мала́ Доли́на, -ої, -и; ж.; урочище (поле); с. Потічок Снят. р-ну: Dolina Mała (1933, MT Sn.); Мала Долина (1982, КС, 39). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* 'рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), 'долина; низина; низина біля річки' (ССУМ, І, 315), 'низина, заросла травою; широка низина' (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *мала* (див. вище), що вказує на розміри поля.

Мала́ Ка́м'янка, -ої, -и; ж.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 10 км, до Івано-Франківська – 53 км: Kamionki małe (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kamionki małe lesne (1660, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 152, 352, арк. 17); Kamionki Małe, Kamionka Mała (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 274); Kamionka mała (1855, AKKGL, Bl. 49); Kamionka mała (1880, SG, III, 791); Мала Кам'янка (1947, АТП, 507); Мала Кам'янка (2009, ІФ АТП[7], 166). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування давнього поселення *Кам'янка* (тепер – с. *Велика Кам'янка*), з якого виділилося це село, а атрибутивним членом – прикметник *мала* (див. вище), що вказує на розміри населеного пункту, пор. *Велика Кам'янка*.

Мала́ Лопу́шна, -ої, -ої; ж.; поточина; л. Лопушної л. Бистриці-Солотвинської п. Бистриці п. Дністра; с. Гута Бог. р-ну: Мала Лопушна (2003, Експ.); Мала Лопушна (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування річки *Лопушна* (див. вище), у яку впадає поточина, а атрибутивним членом – прикметник *мала* (див. вище), що вказує на розміри гідрооб'єкта, пор. *Велика Лопушна.*

Мала́ Маськó́ва[1], -ої, -ої; ж.; поточина; п. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; вар. *Маськова-Мала*; сс. Космач, Росільна Бог. р-ну: Maskowa Mł. (1932, MT S); Мала Маськова (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є оронім – найменування гори *Маськова* (див. далі), з якої витікає поточина, а атрибутивним членом – прикметник *мала* (див. вище), що вказує на розміри гідрооб'єкта, пор. *Велика Маськова*.

Мала́ Маськó́ва[2], -ої, -ої; ж.; куток; с. Росільна Бог. р-ну; вар. *Маськова-Мала*: Маськова Мала (1996, Рос., 3); Мала Маськова (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), навколо якої розкинувся куток.

Мала́ Мо́шкова Доли́на, -ої, -ої, -и; ж.; урочище; с. Виноград Гор. р-ну: Мала Мошкова Долина (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* 'рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), 'низовина біля річки' (Мар., 226), а атрибутивними членами – прикметники *Мошкова*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину євреєві *Мошкові*,

та *мала* (див. вище), що вказує на його розміри, пор. *Велика Мошкова Долина*.

Маланчукі́в Кут, -ового, -а; ч.; урочище (поле); с. Бортники Тлум. р-ну: Маланчуків Кут (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʽчастина якої-небудь території, місцевостіʼ (СУМ, IV, 417), ʽділянка клиноподібної формиʼ (Яшкін, 102), а атрибутивним членом – прикметник *Маланчуків*, що вказує на належність поля в давнину *Маланчукові*, пор. п-ще *Маланчук* (ІФД, 304).

Маланюко́во, -ого; с.; куток; с. Угорники Ів.-Франк. м/р; вар. *Маланюкова*: Маланюкова (2005, УКС, 6); Маланюково (2010, БЛ[1], 343). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* (*-ов(а)*) від антропоніма *Маланюк*, пор. п-ще *Маланюк* (ІФД, 304).

Мала́ Кобу́ла; -ої, -и; ж.; гора; 1020 м; між с. Манява Бог. р-ну та смт Битків Надв. р-ну; вар. *Кобила-Мала*: Koliba mała (зам. Kobyła mała, 1880, SG, I, 431); Kobyła Mała (2000, PBWG, 160, 172); Мала Кобила (2005, Експ.); Kobyła Mała (2008, Gorgany, 289). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є основна частина ороніма – найменування сусідньої гори *Велика Кобила* (див. ТГГ, 77), а атрибутивним членом – прикметник *мала* (див. вище), що вказує на розміри цього орооб'єкта, пор. *Велика Кобила* (див. вище). Форма *Мала Колиба* з'явилася, очевидно, унаслідок помилки під час набору словника в друкарні.

Мала́ Сиву́ля, -ої, -і; ж.; гора; 1818,5 м; між сс. Гута Бог. р-ну та Осмолода Рожн. р-ну; давня назва – *Сивуля*: Sywula (Siwula) Mł. (1935, MT Porohy); Sywań, Siwula (2000, PBWG, 77, 119); Сивуля (2003, ДСК, 173); Сивуля-Мала (2006, ГСК, 30); Mała Sywula (2008, Gorgany, 318); Мала Сивуля (2010, К РР). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є давнє найменування сусідньої гори *Велика Сивуля* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *мала* (див. вище), що вказує на розміри гори, пор. *Велика Сивуля*.

Мала́ Сúгла, -ої, -и; ж.; ліс; с. Хмелівка Бог. р-ну: Mała Sehła (1855, AKKGL, Bl. 44). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування лісу *Сигла* (див. далі), біля якого розкинувся цей топооб'єкт, а атрибутивним членом – прикметник *мала* (див. вище), що вказує на його розміри.

Мала́ Слобі́жниця, -ої, -і; ж.; поточина; пр. Слобіжниці л. Пруту л. Дунаю; сс. Лоєва, Добротів Надв. р-ну: Mała Szlobusznica ((1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 61); Мала Слобіжниця (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування річки *Слобіжниця* (див. далі), у яку впадає ця поточина, а атрибутивним членом – прикметник *мала* (див. вище), що вказує на розміри гідрооб'єкта, пор. *Велика Слобіжниця* (див. *Слобіжниця*).

Мала́ Туло́ва, -ої, -и; ж.; куток; с. Прутівка Снят. р-ну: Мала Тулова (2007, КПС, 26). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування сусіднього села *Тулова* (див. далі), а атрибутивним членом – прикметник *мала* (див. вище), що вказує на розміри кутка.

Мала́ Ца́рина[1], -ої, -и; ж.; куток; с. Ліски Кол. р-ну: Мала Царина (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля, на якому був започаткований куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *царина* ʽпідвищене й відкрите місцеʼ (Мар., 253), ʽлан, орне поле; поле, на якому була конюшина; зелені посіви колоскових, озимина; давно не оране поле, пасовисько' (СБГ, 618–619), ʽполеʼ (Горбач[1], 354), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *мала* (див. вище), що вказує на розміри кутка, пор. *Велика Царина*.

Мала́ Ца́рина[2], -ої, -и; ж.; урочище (поле); с. Марківці Тисм. р-ну; вар. *Царина-Мала*: Царина Мала (2007, КМ, 13); Мала Царина (2001, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апе-

лятив *царина* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *мала* (див. вище), що вказує на розміри поля, пор. *Велика Царина*.

Мала́ Цари́нка, -ої, -и; ж.; куток (вулиця); с. Стриганці Тисм. р-ну: Мала Царинка (2011, Осташі). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля, на якому був започаткований куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *царинка*, дем. від *царина* (див. вище), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *мала* (див. вище), що вказує на розміри кутка, пор. *Велика Царинка*.

Мала́ Це́рква, -ої, -и; ж.; куток; с. Троїця Снят. р-ну: Мала Церква (2011). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування церкви, яка колись знаходилася на кутку й була знищена за радянської влади. Тепер на її місці побудована каплиця Святого Степана.

Мала́ Ши́бенка[1], -ої, -и; ж.; потік; п. Шибенки п. Пруту л. Дунаю; сс. Молодятин, Княждвір Кол. р-ну: Szybienka mała (1855, AKKGL, Bl. 49); Мала Шибенка (2008 (1877), Вайґель, 72). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування потоку *Шибенка* (див. далі), у який впадає цей гідрооб'єкт, а атрибутивним членом – прикметник *мала* (див. вище), що вказує на розміри потоку, пор. *Шибенка* (*Велика Шибенка*), а також *урочище Шеблінка-Мала* в с. Молодятин (БГ, 14).

Мала́ Ши́бенка[2], -ої, -и; ж.; ліс; смт Печеніжин Кол. р-ну; вар. *Мала Шиблєнка*: Мала Шибенка, Мала Шиблєнка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинувся ліс. Варіант назви з'явився під впливом розмовного мовлення.

Мала́ Ялу́на, -ої, -и; ж.; ліс; с. Троїця Снят. р-ну: Мала Ялина (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ялина* 'ялиновий ліс' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *мала* (див. вище), що вказує на розміри дерев у лісі, пор. *Велика Ялина*.

Мале́ Ла́нище, -ого, -а; с.; поле; с. Устя Снят. р-ну: Мале Ланище (2012, БЛ[5], 250). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ланище* 'місце, де був *лан*' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *мале* 'невелике розміром, незначне величиною' (ВТС, 506), що вказує на розміри поля, пор. *Велике Ланище*.

Мале́ Пища́че, -ого, -ого; с.; куток; с. Джурків Кол. р-ну: Мале Пищаче (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Пищаче* (див. далі), що розкинулося неподалік, а атрибутивним членом – прикметник *мале* (див. вище), що вказує на розміри кутка в порівнянні з селом.

Мале́ По́ле, -ого, -я; с.; поле; с. Сороки Гор. р-ну: Мале Поле (2012, БЛ[5], 252). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поле* 'безліса рівнина; рівний великий простір; ділянка землі, що використовується під посіви' (ВТС, 846), а атрибутивним членом – прикметник *мале* (див. вище), що вказує на розміри топооб'єкта.

Малы́й, -ого; ч.; потік; пр. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунґури Кол. р-ну: Малий (1979, СГУ, 343). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *малий* 'невеликий розміром, незначний величиною' (ВТС, 506). Вона вказує на розміри потоку.

Малы́й Бік, -ого, боку; ч.; куток; с. Чортовець Гор. р-ну: Малий Бік (2009, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *бік* 'місце, місцевість, що знаходиться не посередині, а збоку чого-небудь' (ВТС, 51), а атрибутивним членом – прикметник *малий* (див. вище), що вказує на розміри кутка, пор. *Великий Бік*.

Малúй Верх, -ого, -у; ч.; верх; 708,3 м; с. Космач Бог. р-ну; інші назви – *Зруби* (див. вище), *Штовб* (див. далі): Малий Верх, або Зруби (1975, АСЗ , І, 736); Штовб, або Малий Верх (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верх* ʽгора; вершина гориʼ (Мар., 219), а атрибутивним членом – прикметник *малий* (див. вище), що вказує на розміри цього орооб'єкта.

Малúй Гвіздéць, -ого, гвіздця; ч.; село; Кол. р-н; нал. до Старогвіздецької с/р; віддаль до Коломиї – 20 км, до Івано-Франківська – 72 км: Malogozdecz (1475, AGZ, VI, 184); Gozdzecz Minori (1494, AGZ, XIX, 229); Małogwozdziecz (1579, ŹDz, XVIII/I, 104); Gwozdziec Maly (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Gwoździec Mały (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 21); Gwozdziec mały (1855, AKKGL, Bl. 49); Gwoździec Mały (1881, SG, II, 924); Малий Гвоздець (1947, АТП, 503); Малий Гвіздець (2009, ІФ АТП[7], 167). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Гвіздець* (суч. с. *Старий Гвіздець*), на землях якого виникло це поселення, а атрибутивним членом – прикметник *малий* (див. вище), що вказує на його розміри.

Малúй Горб[1], -ого, -а; ч.; горб; с. Топорівці Гор. р-ну: Малий Горб (2005, СМТ[1], 51). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʽневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорокʼ (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *малий* (див. вище), що вказує на розміри орооб'єкта, пор. *Великий Горб*.

Малúй Горб[2], -ого, -а; ч.; лан; с. Топорівці Гор. р-ну: Малий Горб (2005, СМТ[1], 51). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменуванн горба (див. вище), на якому розкинувся лан.

Малúй Дрóвнич, -ого, -у; ч.; лісове урочище; с. Тязів Тисм. р-ну: Малий Дровнич (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому в ролі опорного компонента вжитий мікротопонім – найменування урочища *Дровнич* (див. далі), частиною якого є цей топооб'єкт, а атрибутивним членом – прикметник *малий* (див. вище), що вказує на його розміри, пор. *Великий Дровнич*.

Малúй Ключíв, -ого, -ева; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 18 км, до Івано-Франківська – 72 км; давня назва – *Нижній Ключів*: *Kluczow Nizny (od... Kluczowa niznego, 1619, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 85, ф. 41); Kluczow Nizny (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Kluczowka, Kluczów Niżny (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 57); Kluczow Nizszy (1790, KGL, 27); Kluczów Mały (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 87); Kluczów Mały (1855, AKKGL, Bl. 49); Kluczów mały (1883, SG, IV, 167); Малий Ключів (1947, АТП, 513); Малий Ключів (2009, ІФ АТП[7], 167). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування старого села *Ключів* (див. вище), з якого виділилося це поселення, а атрибутивним членом – прикметник *нижній* ʽякий міститься внизу, нижче інших подібних предметів; прот. верхній' (ВТС, 621), що вказує на місце розташування цього населеного пункту щодо гірського масиву. Десь наприкінці XVIII ст. означення *нижній* було замінено на *малий* (див. вище), що вказує на розміри села, пор. *Великий Ключів*.

Малúй Кузьминéць, -ого, -нця; ч.; потік; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 5 км; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Кузьминець-Малий*: Kuźmieniec Mały (1884, SG, V, 9); Kuszmieniec mały (1914 (1894), KuK P); Кузьминецъ Малый, Kuźmieniec Mały (1917, Машт., ДБ, 19); Kuźmieniec Mł. (1935, MT Porohy); Малий Кузьминець (1979, СГУ, 346); Кузьминець-Малий (2006, ГСК, 245); Малий Кузьминець (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є оронім – найменування гори *Кузьминець*, з якої стікає потік, пор. гора *Кузьминець* (НГПІФ, 200), а атрибутивним членом – прикметник *малий* (див. вище), що вказує на розміри гідрооб'єкта, пор. *Великий Кузьминець*.

Малúй Кут, -ого, -а; ч.; кутки; **1**) с. Чернятин Гор. р-ну: Малий Кут (1996, ІЧ, 7); **2**) с. Пшеничники Тисм. р-ну: Малий Кут (1995, ТМН, 41). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *кут* ʻчастина села' (Експ.), ʻчастина території села; закутина' (Худ.[2], 24), а атрибутивними членами – прикметник *малий* (див. вище), що вказує на розміри кутків, пор. *Великий Кут*.

Малúй Лан, -ого, -у; ч.; поле; с. Кутище Тлум. р-ну: Малий Лан Поле (2012, БЛ[5], 252). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір оброблюваної землі' (СУМ, IV, 443), ʻрівне поле' (Лісняк, 360), а атрибутивним членом – прикметник *малий* (див. вище), що вказує на розміри поля.

Малúй Луг, -ого, -у; ч.; урочище (поле); с. Стриганці Тисм. р-ну: Малий Луг (2011, Осташі). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *луг* ʻзаросла травою і кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножать', ʻнизовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевість' (Мар., 235), а атрибутивним членом – прикметник *малий* (див. вище), що вказує на розміри поля.

Малúй Лýкавець, -ого, -вцю; ч.; потік; л. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 11 км; витікає з джерел під горами Велика й Мала Гиґа, сс. Молодків Бог. р-ну, Гвізд Надв. р-ну; вар. *Лукавець-Малий*: Łukawiec Mały (1884, SG, V, 865); Лукавецъ Малый, Łukawiec Mały (1917, Машт., ДБ, 18); Łukawiec Mały (1935, МТ N); Малий Лукавець (1979, СГУ, 346); Малий Лукавець (2006, ГЦСЧ); Łukawiec Mały (2008, Gorgany, 294). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування потоку *Лукавець* (див. вище), що протікає неподалік, а атрибутивним членом – прикметник *малий* (див. вище), що вказує на розміри гідрооб'єкта, пор. *Великий Лукавець*.

Малúй Осере́док[1], -ого, -дка; ч.; куток; с. Красноставці Снят. р-ну: Малий Осередок (2012, БЛ[5], 252). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування кутка *Осередок* (див. далі), а атрибутивним членом – прикметник *малий* (див. вище), що вказує на розміри топооб'єкта, пор. *Осередок*.

Малúй Осере́док[2], -ого, -дку; ч.; поле; с. Кутище Тлум. р-ну: Малий Осередок (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *осередок* ʻсерединна, центральна частина чого-небудь, середина' (ВТС, 682), що вказує на місце розташування поля, а атрибутивним членом – прикметник *малий* (див. вище), що вказує на його розміри, пор. *Великий Осередок*.

Малúй Перевíз, -ого, -озу; ч.; брід через р. Дністер; с. Поточище Гор. р-ну: Малий Перевіз (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *перевіз* ʻмісце, де переправляються через водну перепону (часто відповідно обладнане)' (ВТС, 719), а атрибутивним членом – прикметник *малий* (див. вище), що вказує на розміри броду, пор. *Великий Перевіз*.

Малúй Рáковець, -ого, -вцю; ч.; урочище; с. Марківці Тисм. р-ну; вар. *Раковець-Малий*: Раковець Малий (2007, КМ, 13); Малий Раковець (2001, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування урочища *Раковець* (див. далі), частиною якого є цей топооб'єкт, а атрибутивним членом – прикметник *малий* (див. вище), що вказує на його розміри, пор. *Великий Раковець*.

Малúй Рúнок, -ого, -нка; ч.; куток; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Малий Ринок (1995, НВ, 8); Малий Ринок (2012, БЛ[5], 252). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування базару, біля якого розкинувся куток. В основі ергоніма лежить апелятив *ри-*

нок ʻмісце роздрібного продажу продуктів харчування та інших товарів; базарʼ (ВТС, 1031), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *малий* (див. вище), що вказує на розміри базару.

Малúй Сухúй, -ого, -ого; ч.; потік; л. Слободи п. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; сс. Слобода, Рунгури Кол. р-ну; інша назва – *Копенний* (див. вище): Mały Suchy (1880, KuK KM); Малий Сухий (1979, СГУ, 269); Копенний, або Малий Сухий (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування потоку *Сухий* (див. далі), що протікає неподалік, а атрибутивним членом – прикметник *малий* (див. вище), що вказує на розміри гідрооб'єкта, пор. *Сухий*.

Малúнищі, -ів; мн.; урочища (поля); **1**) с. Саджава Бог. р-ну: Малинищі (2012, БЛ[5], 252); **2**) с. Старий Лисець Тисм. р-ну; давня назва – *Малинище*: Maleniszcze (1932, MT S); Малинищі (1995, ТМН, 10); Малинищі (2006, МСП, 15). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *малинище* ʻмісце, де росте *малина*; малинникʼ (Експ.). Вони вказують на те, що поля облаштовані на зрубах, де колись росла *малина*. Давня назва поля в с. Старий Лисець є семантичним утворенням від названого вище апелятива.

Малúнівка[1], -и; ж.; куток; с. Тулуків Снят. р-ну: Малинівка (2012, НПС, 234). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *малина* ʻбагаторічна чагарникова ягідна рослина з кисло-солодкими запашними ягодами, звичайно темно-червоного кольоруʼ (ВТС, 506). Вона вказує на характер рослинності на кутку.

Малúнівка[2], -и; ж.; поля; **1**) с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Малинівка (2012, Експ.); **2**) с. Угринів Тисм. р-ну: Малинівка (2000, ІУ, 24). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *малина* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності на полях у давнину.

Малиннúк, -а; ч.; ліс; с. Глинки Надв. р-ну: Малинник (1998, Мих., 197). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *малинник* ʻділянка, де посаджено малину, а також зарості, кущі милиниʼ (ВТС, 506). Вона вказує на характер рослинності в лісі.

Малино́вище[1], -а; с.; гори; **1**) 1053 м; с. Манява Бог. р-ну: Malinowyszcze (1885, SG, VI, 93); Малиновище (2003, ТК ЦГ); Malinowyszcze (2006, GUG, mapa 1); Малиновище (2006, ГЦСЧ); Малиновище (2010, К РР); **2**) сс. Побережжя, Ганнусівка Тисм. р-ну: Malinowiszcze (1906 (1874), KuK KH); Malinowiszcze (1927, MT Hal.); Малиновище (1982, АПП, 115). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *малиновище* ʻмісце де росте *малина*; малинникʼ (Експ.). Вони вказують на характер рослинності на горах.

Малино́вище[2], -а; с.; хребет; найвища точка – 1053 м; с. Манява Бог. р-ну: lesiste pasmo górskie Malinowyszcze (1885, SG, VI, 93); Malinowiszcze (1914 (1894), KuK P); grzbiet Malinowiszcze (2000, PBWG, 142); хр. Малиновище (2010, К РР). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), що підіймається над хребтом.

Малино́вище[3], -а; с.; полонина; с. Манява Бог. р-ну: połon. Malinowiszcze (1935, MT Porohy); Малиновище (2006, ГЦСЧ); połonina Malinowiszcze (2008, Gorgany, 254); Малиновище (2010, К РР). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування хребта (див. вище), на якій розкинулася полонина.

Малино́вище[4], -а; с.; кол. хутір, тепер куток с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Малиновище (1995, ТМН, 14). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), під якою було засновано хутір.

Маличáнка, -и; ж.; куток; с. Ямниця Тисм. р-ну: Маличанка (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-анк(а)* від групового антропоніма – найменування родини *Маликиˊ*, які започаткували куток і проживали на ньому, пор. п-ще *Малик* (ІФД, 305).

Малí, -их; мн.; поле; с. Підвисоке Снят. р-ну: Малі (2011, УШ). – Назва утворена

способом субстантивації та онімізації прикметника *малі* ʻневеликі розміром, незначні величиною’ (ВТС, 506). Вона вказує на те, що поле колись було розділене на невеликі земельні ділянки.

Малí Будúщі, -их, -ищ; мн.; урочище; с. Чернятин Гор. р-ну: Малі Будищі (1996, ІЧ, 15); Малі Будищі (2012, БЛ[5], 252). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування урочища *Будищі* (див. вище), до складу якого входить цей топооб’єкт, а атрибутивним членом – прикметник *малі* (див. вище), що вказує на розміри урочища, пор. *Великі Будищі*.

Малí Вúли, -их, вил; мн.; урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Малі Вили (2002, СНЧ, 32). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування урочища (долини) *Вили* (див. далі), до складу якого входить цей топооб’єкт, а атрибутивним членом – прикметник *малі* (див. вище), що вказує на його розміри, пор. *Великі Вили.*

Малí Гóни, -их, -ів; мн.; поле; с. Любківці Снят. р-ну: Малі Гони (2012, БЛ[5], 225). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гони*, мн. від *гін* ʻсмуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін); українська старовинна народна міра довжиною від 60 до 120 сажнів’ (ВТС, 182, 191), а атрибутивним членом – прикметник *малі* (див. вище), що вказує на розміри поля, пор. *Великі Гони*.

Малí Горбú[1], -их, -ів; мн.; підвищення, узвишшя; **1**) с. Джурів Снят. р-ну: Малі Горби (2005, Експ.); Малі Горби (2011, УШ); **2**) с. Остриня Тлум. р-ну: Малі Горби (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *горби*, мн. від *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок’ (ВТС, 191), а атрибутивними членами – прикметник *малі* (див. вище), що вказує на розміри орооб’єктів, пор. *Великі Горби*.

Малí Горбú[2], -их, -ів; мн.; пасовище; с. Остриня Тлум. р-ну: Великі Горби (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування узвишшя (див. вище), на якому розкинулося пасовище.

Малі Кошáркú, -их, -ок; мн.; полонина с. Гута Бог. р-ну: Koszarki Mł. (1935, MT Porohy); Малі Кошарки (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування полонини *Кошарки* (див. вище), яка розкинулася неподалік, а атрибутивним членом – прикметник *малі* (див. вище), що вказує на розміри полонини, пор. *Кошарки*, *Великі Кошарки*.

Малí Лазú, -их, -ів; мн.; ліс; с. Козина Тисм. р-ну: Малі Лази (1995, ТМН, 23). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому виріс ліс. В основі мікротопоніма лежить апелятив *лази*, мн. від *лаз* ʻгірський луг; лісова галявина’ (Мар., 234), ʻлісова поляна’ (Лісняк, 361), ʻсіножать, лука; пасовище’ (ГГ, 109), ʻмала ділянка поля в горах’, ускладнений атрибутивним членом – прикметником *малі* (див. вище), що вказує на розмір урочища.

Малí Микýлинці, -их, -ів; мн.; хутір; с. Потічок Снят. р-ну: Малі Микулинці (1965, ІФ АТП[2], 66); Малі Микулинці (1997, ІФАТП[6], 121), Малі Микулинці (2012, НПС, 179). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування давнього села *Микулинці* (див. далі), частиною якого до 1951 р. був хутір, а атрибутивним членом – прикметник *малі* (див. вище), що вказує на розміри поселення, пор. *Микулинці*.

Малí Мостúщі, -их, -ищ; мн.; куток; с. Делева Тлум. р-ну: Малі Мостищі (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *мостищі*, мн. від *мостище* ʻмісце, де був міст’ (Грінч., ІІ, 448), а атрибутивним членом – прикметник *малі* (див. вище), що вказує на розміри кутка, пор. *Великі Мостищі*.

Малí Ни́вки, -их, -ок; мн.; поле; с. Хотимир Тлум. р-ну: Малі Нивки (1973, Кобил., 272). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *нивки*, мн. від *нивка*, дем. від *нива* ʻділянка або смуга землі, на якій ростуть хлібні культури або яка призначена для їх вирощування; полеʼ (ВТС, 621), а атрибутивним членом – прикметник *малі* (див. вище), що вказує на розміри поля.

Малí Розсíчкú, -их, -ок; мн.; лісове урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Малі Розсічки (2002, СНЧ, 46). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування лісового масиву *Розсічки* (див. далі), до складу якого входить це урочище, а атрибутивним членом – прикметник *малі* (див. вище), що вказує на його розміри, пор. *Великі Розсічки*.

Малí Ру́дки, -их, -ок; мн.; пасовище; с. Дубки Гор. р-ну: Малі Рудки (2012, БЛ[5], 267). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *рудки*, мн. від *рудка*, дем. від *руда* ʻіржаве болото; заболочена низовинаʼ (Мар., 248), ʻіржаве болотоʼ (Лісняк, 360), ʻіржаве болото, багнистий луг, болотистий берегʼ (ЕСУМ, V, 134), а атрибутивним членом – прикметник *малі* (див. вище), що вказує на розміри пасовища, пор. *Великі Рудки*.

Малí Ставúщі, -их, -ищ; мн.; поле; с. Виноград Кол. р-ну: Малі Ставищі (2012, БЛ[5], 225). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування пасовища *Ставищі* (див. далі), біля якого розкинулося поле, а атрибутивним членом – прикметник *малі* (див. вище), що вказує на розміри топооб'єкта, пор. *Великі Ставищі*.

Ма́льгава[1], -и; ж.; болотисті урочища; **1**) сс. Богородичин, Грабич Кол. р-ну: Malhawa (1855, AKKGL, Bl. 45); Malhawa (1933, МТ К); Мальгава (2011, УШ); **2**) с. Гостів Тлум. р-ну: Мальгава (2009, НСГ, 9); Мальгава (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *мальгава* ʻяругаʼ (ЕСУМ, ІІІ, 375), ʻторфовищеʼ, пор. гуц. *мальхова* ʻторфовищеʼ (Лом., ЗС, 228).

Ма́льгава[2], -и; ж.; поточина; п. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 14 км; сс. Торговиця, Закрівці, Грабич, смт Отинія Кол. р-ну: Мальгава (1998, От., 12); Мальгава (1999, Експ.); Мальгава (2006, ЕКол., IV, 125); Мальгава (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування болотистого урочища (див. вище), з якого витікає поточина.

За розповідями місцевих жителів, колись в урочищі, звідки витікає поточина, були непрохідні болота. Ними люди лякали своїх дітей, промовляючи: "Тихо будьте – там *мала ґава*!". Тому урочище нібито й назвали *Мальгава*.

Ма́льгава[3], -и; ж.; поточина; п. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; с. Росохач Гор. р-ну: Мальгава (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мальгава* (див. вище). Вона вказує на витік потоку з болотистої місцевості.

Ма́льгава[4], -и; ж.; лісове урочище; с. Олеша Тлум. р-ну: Malhowa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 188, арк. 16); Мальгава (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мальгава* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту в урочищі.

Мальо́ванка, -и; ж.; джерело, струмок; пр. Потоку п. Дністра; с. Поточище Гор. р-ну: Мальованка (2008, УШ); Мальованка (2008, ЛГ, 21). – Назва неоднозначна щодо походження. Місцеві жителі пояснюють її як результат трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому знаходяться джерело й струмок. В основі мікротопоніма лежить апелятив *мальованка* (перен.) ʻдуже гарна місцина, ніби намальованаʼ, пор. *мальований* ʻдуже гарнийʼ (ВТС, 507), бойк. *мальованка* ʻспідниця з фарбованого полотнаʼ (Онишк., І, 428). Однак більш імовірно, що ці гідроніми мотивовані апелятивом *мальованка* ʻджерело, струмокʼ, який генетично пов'язаний, мабуть,

з російським *маляна* ʻпережиток язичництва – звичай справляти жертвоприношення біля джерела або біля лісуʼ (ЕСУМ, ІІІ, 375).

Мальхівський, -ого; ч.; потік; л. Лукви п. Дністра; сс. Міжгірʼя, Росільна Бог. р-ну: Malchowski (1929, MT D); Мальхівський (1981, ТК П); Мальхівський (2002, ТК ИФ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *мальхівський* ʻякий стікає з гори *Мальхова* (див. далі)ʼ.

Мальхóва¹, -ої; ж.; лісове урочище; с. Міжгірʼя Бог. р-ну: las Malchowa (1884, SG, V, 959); Malchowa (1908 (1877), KuK D); Мальхова (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мальхова* (діал.) ʻторфовищеʼ, пор. гуц. *мальхова* ʻт. с.ʼ (Лом., ЗС, 228). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Мальхóва², -ої; ж.; гора; 656 м; с. Міжгірʼя Бог. р-ну: Malchowa (1884, SG, V, 959). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), у якому підноситься гора.

Малярíв Кут, -евого, -а; ч.; ліс; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Малярів Кут (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* зі значенням ʻчастина якої-небудь території, місцевостіʼ (СУМ, IV, 417), а атрибутивним членом – прикметник *Малярів*, що вказує на належність лісу в давнину *Маляреві*, пор. п-ще *Маляр* (ІФД, 305).

Мáмичíв¹, -евого; ч.; урочище; с. Тишківці Гор. р-ну: Мамичів (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Мамич*, пор. п-ще *Мамич* (Експ.).

Мáмичíв², -евого; ч.; озеро; с. Тишківці Гор. р-ну: Мамичів (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинулося озеро.

Мáмчурівська Горá¹, -ої, -и; ж.; підвищення (горб); с. Орелець Снят. р-ну: Мамчурівська Гора (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʻпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Мамчурівська*, що вказує на належність землі на підвищенні в давнину *Мамчуру*, пор. поширене в селі п-ще *Мамчур* (НПС, 259).

Мáмчурівська Горá², -ої, -и; ж.; куток; с. Орелець Снят. р-ну: Мамчурівська Гора (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинувся куток.

Мандатóрія, -ї; ж.; куток; с. Корнич Кол. р-ну: Мандаторія (2012, БЛ[5], 252). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мандаторія* (діал.) ʻкерівний орган, уповноважений державоюʼ, пор. *мандаторій* ʻуповноважений; особа, держава, що одержала мандатʼ (СІС, 615). Вона вказує на те, що на кутку колись була сільська управа.

Манджúгора, -и; ж.; гора; с. Олеша Тлум. р-ну: Манджигора (2012, БЛ[5], 252). – Назва є спотвореною формою польського *Międzygóra*, що перекладається як *Межигора*. Вона утворена за допомогою префікса *межи-* (пол. *między-*) від апелятива *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʻпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359) і вказує на місце розташування цього орооб'єкта.

Мандзíвка, -и; ж.; поле; с. Чортовець Гор. р-ну: Мандзівка (2007, ССЧ, 29). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Мандзя*, пор. п-ське *Мандзя* (Редько, І, 648).

Мáндрики¹, -ів; мн.; куток; с. Марківка Кол. р-ну: Мандрики (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. поширене на Коломийщині п-ще *Мандрик* (ТД КР, 93).

Мáндрики², -ів; мн.; гора; сс. Марківка, Рунґури Кол. р-ну: Мандрики (2002, Рунґ., 240); Мандрики (2012, БЛ[5], 252). – Назва ви-

никла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), що розкинувся на схилах гори.

Ма́ндрикова Ру́дка, -ої, -и; ж.; поле; с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Мандрикова Рудка (2012, БЛ[5], 252). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *рудка*, дем. від *руда* ʻіржаве болото; заболочена низовинаʼ (Мар., 248), ʻіржаве болотоʼ (Лісняк, 360), ʻіржаве болото, багнистий луг, болотистий берегʼ (ЕСУМ, V, 134), а атрибутивним членом – прикметник *Мандрикова*, що вказує на належність поля в давнину *Мандрикові*, пор. п-ще *Мандрик* (див. вище).

Мандри́цька, -ої; ж.; куток; с. Княждвір Кол. р-ну: Мандрицька (2006, КВС, 64). – Назва є посесивним утворенням на *-ськ(а)* від антропоніма *Мандрик*, пор. п-ще *Мандрик* (див. вище). Очевидно, підставою для виникнення такої назви послужив той факт, що на на кутку колись проживала родина *Мандриків*.

Ма́ничів[1], -евого; ч.; ліс; с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Маничів (2012, БЛ[5], 252). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Манич*, пор. п-ще *Манич* (Редько, I, 650).

Ма́ничів[2], -евого; ч.; горб; сс. Турка, Старий Гвіздець Кол. р-ну: Маничів (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), який розкинувся на горбі.

Ма́нтина, -ої; ж.; нива; с. Гарасимів Тлум. р-ну: Мантина (1960, Кобил., ДЛМ, 107). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Манта*, пор. похідне п-ще *Мантов* (СП, 226).

За розповідями місцевих жителів, на території, де розкинулася нива, колись було село.

Маня́ва, -и; ж.; село, Бог. р-н, с/р; віддаль до Богородчан – 33 км, до Івано-Франківська – 44 км; перша згадка 1534 р. (Сір., ПП, 45); давня назва – *Маньова*: Maniowa (1556, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, с. 348); Maniowa (1658, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Maniawa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 96); Maniawa (1880, VOV, 316); Манява (1947, АТП, 516); Манява (1997, ІФАТП[6], 99). – Давня назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Мань,* пор. укр. *Манько* (Демч., 29), блр. *Мань* (Бір., 275), пол. *Маń* (SSNO, III, 391). Антропонім *Мань* – фонетичний варіант з м'яким кінцевим приголосним слов'янського відкомпозитного особового імені *Мань,* яке виникло в результаті усічення постпозитивного компонента складного імені *Манислaвь* (Мор., 118). Сучасна форма назви на *-ав(а)*, що вживається з XVIII ст., з'явилася внаслідок морфологічного вирівнювання до поширеної топомоделі з цим суфіксом. Можливо також, що цей ойконім мотивований давньою назвою річки (див. *Манявка*), на берегах якої розкинулося поселення. Про первинність гідроніма щодо назви поселення свідчить певним чином і той факт, що найменування річки фіксується писемними джерелами значно раніше, ніж є відомості про цей населений пункт.

Дещо іншу етимологію цієї назви пропонує В. О. Яцій. Він вважає її віддієслівним дериватом на *-ав(а)*, в основі якого лежить дієслово *манити* ʻманити, заманювати, затягувати, обманюватиʼ (Яцій[2], 203). Із цією версією перегукується й народний переказ, за яким назва села пішла від того, що воно було засновано в мальовничій долині, яка *манила* людей своєю красою.

Маня́вка, -и; ж.; річка; п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 22 км, площа басейну – 64,8 км^2; сс. Манява, Маркова, Монастирчани Бог. р-ну; давня назва – *Манєва*: Manyewa (1452, AGZ, XII, 213); Maniawka (1855, AKKGL, Bl. 44); Maniawka (1882, SG, III, 257); Maniawka (1914 (1894), KuK P); Манявка, Maniawka (1917, Машт., ДБ, 15); Манявка (1965, WRG, III, 206); Манявка (1979, СГУ, 351); Maniawka (2008, Gorgany, 313); Манявка (2009, РІФ). – Серед дослідників прикарпатської онімії прийнято трактувати давню назву річки як результат трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), через яке протікає річка. Однак,

коли зважити на той факт, що в історичних джерелах вона фіксується значно раніше, ніж назва села, таке її походження видається проблематичним. Тому її часто пояснюють як посесивне утворення на *-ев(а)* від антропоніма *Мань* < *Манислав*ъ (див. вище). Сучасна ж форма гідроніма у такому разі є вторинною щодо ойконіма. Проте існують й інші етимології цього гідроніма. Так, О. М. Трубачов пов'язує аналогічні назви з і.-є. **mon-, *monī-* ʻшия, грива' (Трубачев, 95–96), що може бути найменуванням території, з якої витікає річка, + суфікс *-авк(а)*, а Ю. Удольф виводить їх з давньоєвропейського кореня **man* ʻтекти' + слов'янський гідроформант *-ав(а)*, який, як стверджує Ю. О. Карпенко, пізніше перетворився на *-яв(а)* (Карп., ДГК, 30). С. О. Вербич теоретично допускає мотивацію гідроніма апелятивом **man'ava* (< **maniti*, укр. *манити* ʻобманювати, заманювати' (Грінч., II, 404), + *-ava*) **ʻречка з мінливою (оманливою) швидкістю течії'. У контексті цього він вважає, що ойконім *Манява* походить від найменування річки (Вербич, ГСД, 99).

Маня́вський Водоспа́д, -ого, -у; ч.; водоспад на річці Манявка (див. вище) за 7 км від с. Маняви Бог. р-ну; висота падіння води – 17 м: Манявський Водоспад (1995, ПЗФ, 16); Манявський Водоспад (2008, СРК, 120); wodospad Maniawski (2008, Gorgany, 18). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *водоспад* ʻпадіння води на місці прямовисного уступу річища річки або потоку' (ВТС, 154), а атрибутивним членом – прикметник *манявський*, що вказує на розташування водоспаду в с. *Манява* на річці *Манявка*.

Водоспад є гідрологічною пам'яткою природи місцевого значення.

Маня́вський Водоспа́д Дру́гий, -ого, -у, -ого; ч.; водоспад на річці Манявка (див. вище) за 30 м вище від першого водоспаду; висота падіння води – 4 м; с. Манява Бог. р-ну: wodospad Maniawski II (2008, Gorgany, 18); Манявський Водоспад Другий (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *водоспад* (див. вище), а атрибутивними членами – прикметник *манявський*, що вказує на розташування водоспаду в с. *Манява* на річці *Манявка*, та числівник *другий*, що вказує на порядковий номер гідрооб'єкта.

Мари́на-Вільши́на, -и, -и; ж.; урочище; с. Хмелівка Бог. р-ну: Марина-Вільшина (2011, УШ); Марина-Вільшина (2012, ХПЛ, 449). – Назва, можливо, звучала колись як *Маринина Вільшина*. У такому разі вона утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вільшина* ʻвільховий гай' (ЕСУМ, I, 399–400), ʻмісце, де ростуть вільхи' (Лісняк, 362), ʻвільховий ліс' (Онишк., I, 126), а атрибутивним членом – прикметник *Маринина*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Марині*, пор. особове ім'я *Марина* (СУІ, 210). Під впливом розмовного мовлення назва деформувалася в *Марина-Вільшина*.

За легендою, колись в урочищі була дуже низька церква. Одного разу на Великдень одна жінка, заходячи в церкву, вдарилася головою об одвірок. Від болю вона скрикнула: "Бодай ти затряслася!". І в той момент церква разом із людьми, які були на богослужінні, провалилася під землю. Та жінка звалася Мариною. З того часу й стали звати це урочище Марина-Вільшина. Ще й тепер уранці на Великдень, якщо притулитися до землі, можна почути дзвони.

Марисе́ївка, -и; ж.; куток; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Марисеївка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Марисей*, пор. особове ім'я *Марисей* < *Марій* (Експ.).

Марисе́ївські, -их; мн.; ниви (ораниці); с. Дзвиняч Бог. р-ну: Марисеївські (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(і)* від групового антропоніма – найменування родини *Марисеї*, якій належали колись ниви, пор. п-ще *Марисей* (Експ.).

Марія[1], -ї; ж.; урочище; с. Росохач Гор. р-ну: Марія (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного реалоніма – найменування статуї Діви *Марії*, яка встановлена в урочищі.

Марія², -ї; ж.; гора; с. Олешів Тлум. р-ну: Марія (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного реалоніма – найменування статуї Діви *Марії*, яка колись була встановлена на горі.

Маріягільф¹, -а; ч.; кол. нім. колонія, засн. 1811 р. (НКГ, 64), потім хутір, нал. до міста Коломия: Mariahilf (1855, AKKGL, Bl. 49); Mariahilf (1883, SG, IV, 283); Marjahilf (1900, SGG, 292); Mariahilf (1906 (1876), KuK K); Mariahilf (1914, GKK); Маріягільф (1988, КК, 38). – Назва є німецькою за походженням. Вона утворена способом поєднання в одне слово теоніма *Marja* та апелятива *Hilf* ʻдопомога’ й має чітко виражений релігійний побажальний характер. Її значення – ʻДіво Маріє, допоможи!’ (Бучко, 88).

Маріягільф², -а; ч.; горб; м. Коломия: Mariahilf (1855, AKKGL, Bl. 49). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування колонії (див. вище), біля якої височіє горб.

Маріянка¹, -и; ж.; урочище; сс. Лісна Слобідка, Раківчик Кол. р-ну; вар. *Мар’янка*: Маріянка (2011, УШ); Мар’янка (2011, КР). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – особового імені жінки, якій належала колись земля в урочищі, пор. особове ім’я *Маріянка*, *Мар’янка* < *Мар’яна* (СУІ, 220).

Маріянка², -и; ж.; ліс; між сс. Лісна Слобідка та Станіславівка Кол. р-ну: Marjanka (1933, MT K); Маріянка (2006, КВС, 86); Маріянка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), біля якого розкинувся ліс.

Ма́р’ївка, -и; ж.; кол. куток; м. Коломия: Marjówka (1933, MT K). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Маря* або *Мар’я*, пор. особові імена *Маря*, *Мар’я* < *Марія* (СУІ, 213).

Ма́рків, -ового; ч.; луг; с. Тучапи Снят. р-ну: Марків (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Марко*, пор. особове ім’я *Марко* (СУІ, 216), п-ще *Марко* (ІФД, 306).

Ма́рків Гай, -ового, -ю; ч.; кол. нім. колонія, тепер присілок; смт Отинія Кол. р-ну: Markowy Gaj (1885, SG, VI, 131); Markowy Gai (1900, SGG, 697); Marków Gaj (1933, MT K); Марків Гай (1998, От., 12); Марків Гай (2006, КВС, 116); Марків Гай (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, біля якого було засновано колонію. В основі мікротопоніма лежить апелятив *гай* ʻневеликий, перев. листяний ліс’ (ВТС, 170), ускладнений атрибутивним членом *Марків*, що вказує на належність топооб’єкта в давнину *Маркові*, пор. особове ім’я та п-ще *Марко* (див. вище).

Ма́рківка¹, -и; ж.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 12 км, до Івано-Франківська – 76 км: Markowka (1669, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 19, ф. 4); Markówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 254); Markówka (1855, AKKGL, Bl. 49); Markówka, po rusku Markiwka (1885, SG, 129); Марківка (1947, АТП, 513); Марківка (2009, ІФ АТП⁷, 167). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Марко*, пор. особове ім’я та п-ще *Марко* (див. вище).

За переказами, село засноване запорізьким козаком Марком, від якого й отримало свою назву.

Ма́рківка², -и; ж.; урочище (яр); с. Колодіївка Тисм. р-ну: Марківка (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Марко*, пор. особове ім’я та п-ще *Марко* (див. вище).

Ма́рківський, -ого; ч.; водоспад; на Потоці л. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; висота – 8 м; с. Марківка Кол. р-ну: Марківський (2006, КВС, 97). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *марківський* ʻякий розташований, знаходиться в с. *Марківка* (див. вище)’.

Ма́рківські, -их; мн.; сінокоси; с. Молодків Надв. р-ну: Марківські (1998, Мих., 198). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *марківські* ʻякі належать громаді чи жителям с. *Маркова* (див. далі)’.

Ма́рківці, -ів; мн.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 10 км, до Іва-

но-Франківська – 16 км: Markowcze (1435, AGZ, XII, 2); Markowcze (1578, ŹDz, XVIII/I, 96); Markowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Markowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 34); Markowce, po rusku Markiwci (1885, SG, VI, 127); Марківці (1947, АТП, 517); Марківці (2009, ІФ АТП[7], 167). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які започаткували село, пор. давнє особове ім'я *Марко* (ССУМ, І, 577).

Ма́ркова[1], -ої; ж.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 26 км, до Івано-Франківська – 38 км: Marcowo (1392, ZDM, VI, 101); Markowa (1460, AGZ, XII, 381); Markowa (1578, ŹDz, XVIII/I, 90); Markowa ad Halicz (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Markowa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 97); Markowa (1885, SG, VI, 126); Маркова (1947, АТП, 516); Маркова (2009, ІФ АТП[7], 167). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Марко* (див. вище).

За переказами, назва походить від першого поселенця на цій місцевості якогось Марка. Він начебто цілий день орав тут землю й те, що виорав, люди почали називати *Маркова земля*. Згодом і село, яке тут виникло, назвали *Маркова*.

За іншим переказом, цю землю колись закупили два пани. Один з них організував солеварню, а другий мав два ставки, у яких розводив рибу. І оскільки звали його Марко, то й село, яке тут згодом виникло, назвали *Марково*.

Ма́ркова[2], -ої; ж.; урочища (ниви, поля); **1**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Маркова (2008, УШ); **2**) с. Надорожна Тлум. р-ну: Маркова (2011, УШ). – Назви є посесивними утвореннями на *-ов(а)* від антропоніма *Марко* (див. вище).

Ма́ркова[3], -ої; ж.; куток; с. Вільхівці Гор. р-ну: Маркова (2008, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Марко* (див. вище).

Ма́ркове[1], -ого; с.; куток; с. Великий Ключів Кол. р-ну; вар. *Маркови*: Markowe (1933, MT Kuty); Маркови (2006, КВС, 14); Маркови (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Марко* (див. вище). Варіант назви з'явився під впливом розмовного мовлення, у якому ненаголошений [*е*] вимовляється як [*и*].

Ма́ркове[2], -ого; с.; поле; с. Делева Тлум. р-ну: Маркове (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Марко* (див. вище).

Марково́цька Гора́, -ої, -и; ж.; гора; с. Марківка Кол. р-ну: Марковецька Гора (1990, ДПЛ, 322). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *марковецька*, що вказує на розташування орооб'єкта на території с. *Марківка*.

Мартини́шина, -ої; ж.; поле; с. Топорівці Гор. р-ну: Мартинишина (2005, СМТ[1], 52). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від андроніма *Мартиниха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Мартин* (СУІ, 217), п-ще *Мартин* (ІФД, 307).

Марти́нівка, -и; ж.; куток; с. Мала Кам'янка Кол. р-ну: Мартинівка (2006, КВС, 92). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Мартин* (див. вище).

Мару́нина, -ої; ж.; гора; с. Клубівці Тисм. р-ну: Марунина (1995, ТМН, 21); Марунина (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Маруня*, пор. особове ім'я *Маруня* < *Марія* (СУІ, 213).

Ма́рфи́нське, -ого; с.; урочище (пасовище); с. Тишківці Гор. р-ну: Марфинське (2008, УШ); Марфинське (2012, БЛ[4], 203). – Назва є посесивним утворенням на *-инськ(е)* від антропоніма *Марфа*, пор. особове ім'я *Марфа* (СУІ, 219).

Марчі́вка, -и; ж.; куток (вулиця); с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Марчівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івка* від антропоніма *Марчак*. Таке прізвище мав господар, що започаткував куток і проживав на ньому разом зі своєю родиною.

Марчу́ччина, -ої; ж.; криниця; с. Семаківці Гор. р-ну: Марчуччина (2012, БЛ[4], 203). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від андроніма *Марчучка* – найменування жінки за прізвищем чоловіка, пор. п-ще *Марчук* (ІФД, 308).

Мар'я́никове, -ого; с.; болото; с. Русів Снят. р-ну: Мар'яникове (2000, ПЗТ, 268); Мар'яникове (2012, НПС, 203). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Мар'яник*, пор. особове ім'я *Мар'яник* < *Мар'ян* (СУІ, 220).

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 268).

Маско́ва[1], -ої; ж.; урочище (долина); між сс. Космач та Росільна Бог. р-ну: Maskowa (1880, KuK S); Maskowa (1932, MT S). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Маско*, пор. давнє особове ім'я *Маско* (Керста, 134), *Масько* < *Максим* (СУІ, 206), п-ща *Масков* (ТД Т, 166), *Маскін*, *Маскович* (ІФД, 308), гуц. п. н. *Maskow* (ББ ІПН).

Маско́ва[2], -ої; ж.; гора; 455 м; с. Космач Бог. р-ну: Maskowa (1880, KuK S); Maskowa (1885, SG, VI, 163); Маскова (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому височіє гора.

Ма́слітина[1], -ої; ж.; гора; 425 м; с. Лесівка Бог. р-ну: Maslitena (1932, MT S); Маслітина (2011, УШ). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Масліта*, пор. п-ще *Масліта* (Експ.).

Ма́слітина[2], -ої; ж.; поле; с. Глибоке Бог. р-ну: Маслітина (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилі якої розкинулося поле.

Маснюкі́в Горб[1], -ового, -а; ч.; горб; с. Гостів Тлум. р-ну: Маснюків Горб (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* 'невелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок' (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *Маснюків*, що вказує на належність орооб'єкта в давнину *Маснюкові*, пор. п-ще *Маснюк* (Редько, І, 663).

Маснюкі́в Горб[2], -ового, -а; ч.; ліс; с. Гостів Тлум. р-ну: Маснюків Горб (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся ліс.

Масьо́к[1], маська; ч.; болото; с. Острівець Гор. р-ну: Масьок (2008, УШ). – Назва, очевидно, утворена за допомогою суфікса *-ок* від апелятива *мась* (діал.) 'дьоготь' (Онишк., І, 432), що вказує на колір і густоту ґрунту болота.

Масьо́к[2], маська; ч.; урочище; сс. Виноград, Острівець, Чортовець Гор. р-ну: Masiok (1933, MT K); Масьок (1988, КК, 594); Масьок (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування болота (див. вище), що розкинулося в урочищі.

Масьо́к[3], маська; ч.; горб; с. Острівець Гор. р-ну: Масьок (2003, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування болота (див. вище), що розкинулося неподалік.

Горб входить до складу ботанічної пам'ятки природи загальнодержавного значення "Урочище Масьок". На його сухих гіпсових схилах збереглася степова та наскельна рослинність, характерна для унікальних придністровських степів. Вся його рослинність сягає до трьохсот видів рослин, багато з яких є ендемічними, реліктовими, рідкісними та зникаючими (ПЗТ, 98).

Матевоші́вка, -и; ж.; урочище; с. Голосків Кол. р-ну: Матевошівка (2012, БЛ[5], 252). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Матевош*, розмовного варіанта від *Матеуш*, пор. пол. особове ім'я *Mateusz* (KIP, 73).

Матéївці, -ів; мн.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 8 км, до Івано-Франківська – 69 км: Matheyowcze (1469, AGZ, XII, 328); Mathyowcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 105); Matiowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Matyjowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 262); Matijowce (1855, AKKGL, Bl. 49); Matyjowce, al. Matiowce, po rusku Matijwci (1885, SG, VI, 177); Матеївці (1947, АТП,

507); Матеївці (2009, ІФ АТП[7], 167). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які започатковували село, пор. особове ім'я *Матей, Матєй* (ССУМ, І, 579).

Л. Вайґель у своїй книзі "Rys miasta Kołomyi" (1877 р.) наводить грамоту польського короля Владислава Ягайла з жовтня 1405 року, у якій село згадується як таке, що з давніх-давен належить місту (Коломиї) (Вайгель, 20).

Матієва, -ої; ж.; гора; с. Рашків Гор. р-ну; вар. *Макійова*: Матієва (2004, Експ.); Макійова (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Матій*, пор. особове ім'я *Матій* (розм. *Макій*) < *Матвій* (СУІ, 221).

Матієво, -ого; с.; поле; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Матієво (1997, Єз., 189). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(о)* від антропоніма *Матій* (див. вище).

Матіїв Бе́рег, -євого, -у; ч.; підвищення (горб); с. Великий Ключів Кол. р-ну: Матіїв Берег (УШ, 2011); Матіїв Берег (2012, БЛ[5], 252). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берег* 'зарослий лісом горб' (ЕСУМ, 170), 'підвищення; гора; стік гори' (Нг., 32), а атрибутивним членом – прикметник *Матіїв*, що вказує на належність горба в давнину *Матіїву*, пор. особове ім'я *Матій* (див. вище).

Матіївка, -и; ж.; потік; п. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 8 км; поч. у с. Дзвиняч, протікає в с. Росільна, гирло в с. Глибівка Бог. р-ну; вар. *Макієвець*: Matyjówka (1880, KuK S); Matyjówka (1885, SG, VI, 177, 178); Матыевка, Matyjówka (1917, Машт., ДБ, 19); Matyjówka (1932, MT S); Матіївка (1979, СГУ, 355); Matyjówka (2000, PBWG, 130); Макієвець (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного варіанта мікротопоніма – найменування лісу (див. *Матійовець*), з якого витікає потік.

Матіївці, -ів; мн.; куток; с. Дебеславці Кол. р-ну: Матіївці (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), з боку якого розкинувся куток.

Матіїшин, -ого; куток; с. Красна Надв. р-ну: Matyjiszyn (1934, SDW, № 22, s. 231). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Матіїха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Матій* (див. вище).

Матійкове, -ого; с.; пасовище; с. Загайпіль Кол. р-ну: Матійкове (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Матійко*, пор. особове ім'я *Матійко* < *Матій* < *Матвій* (СУІ, 222).

Матійкові Вільху́, -их, вільх; мн.; пасовище; с. Молодків Надв. р-ну: Матійкові Вільхи (1998, Мих., 198). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вільхи* 'вільхові зарості' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Матійкові*, що вказує на належність пасовища в минулому *Матійку*, пор. особове ім'я *Матійко* (див. вище).

Матійовець[1], -вцю; ч.; ліс; с. Дзвиняч Бог. р-ну; вар. *Матіївка*: las Matyjowiec (1881, SG, II, 310); Matyjowka (1885, SG, IV, 178); Matyjowiec (1935, MT N); Макієвець (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *–овець* (вар. *-івк(а)*) від антропоніма *Матій* (див. вище).

Матійовець[2], -вцю; ч.; горб; 466 м; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Matyjowiec (1881, SG, II, 310). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. *Матіївка*), що розкинувся на горбі.

Маткі́вщина, -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Ворона Кол. р-ну, тепер його куток: Matkowszczyzna (1855, AKKGL, Bl. 44); Matkowszczyzna (1880, KuK S); Matkowszczyzna (1884, SG, V, 63); Matkowszczyzna (1913, GKS); Матківщина (2012, БЛ[5], 252). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* (пол. *-yzn(a)*) від антропоніма *Матківський*, пор. п-ще *Матківський* (ІФД, 309). Вона вказує на те, що засновниками хутора були представники українського шляхетського роду *Матківських*, які проживали в селі Липівка.

Маткійщукі́в, -ового; ч.; ліс; с. Грабовець Бог. р-ну: Маткійщуків (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Маткійщук*, пор. п-ще *Маткійщук* (Експ.).

Матла́шинка, -и; ж.; куток; с. Тростянець Снят. р-ну: Матлашинка (2012, БЛ[5], 252); Матлашинка (2012, НПС, 234). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Матлашин* (Експ.). Можливе також утворення цього мікротопоніма за допомогою суфікса *-к(а)* від названого вище прізвища.

Ма́точка[1], -и; ж.; озерце; с. Завалля Снят. р-ну: Маточка (2003, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *маточка*, дем. від *матка* ‘середина, основна частина річної течії; фарватер річки; місце, де одна річка вливається в іншу’ (ЕСУМ, ІІІ, 415). У цьому випадку *маточка* означає ‘джерело, яким живиться озерце’.

Ма́точка[2], -и; ж.; урочище; с. Долішнє Залуччя Снят. р-ну: Маточка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування озерця (див. вище), біля якого розкинулося урочище.

Мацу́лина, -ої; ж.; поле; с. Красноставці Снят. р-ну: Мацулина (2012, БЛ[5], 252). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Мацула*, пор. п-ще *Мацула* (Редько, І, 671), блр. *Мацуль* (Бір., 281).

Ма́цьків, -ового; ч.; ліс; с. Милування Тисм. р-ну: Мацьків (2009, БЛ[2], 175). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Мацько*, пор. особове ім’я *Мацько* < *Матвій* (СУІ, 221), п-ще *Мацько* (ІФД, 310).

Ма́цькова, -ої; ж.; гора; с. Милування Тисм. р-ну: Мацькова (2004, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), що розкинувся на горі. Вона узгоджена в роді й числі з номенклатурним терміном *гора*.

Ма́цькова Доли́на, -ої, -и; ж.; урочище; с. Петрів Тлум. р-ну: Мацькова Долина (2006, Гач., 9); Мацькова Долина (2012, БЛ[5], 252). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ‘рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ‘долина; низина; низина біля річки’ (ССУМ, І, 315), ‘низина, заросла травою; широка низина’ (Мар., 226), ‘низина’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Мацькова*, що вказує на належність урочища в давнину *Мацькові*, пор. особове ім’я, п-ще *Мацько* (див. вище).

Ма́цьково, -ого; с.; урочище; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Мацьково (2012, БЛ[5], 252). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Мацько* (див. вище).

Медве́дик, -у; ч.; ліс; с. Молодків Надв. р-ну: Медведик (1998, Мих., 198). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *медведик*, дем. від *медвідь* (діал.) ‘ведмідь; великий хижий ссавець із незграбним масивним тілом, укритий густою шерстю’ (ВТС, 80). Вона вказує на те, що в лісі колись, очевидно, водилися ці звірі.

Медведи́ще[1], -а; с.; урочище; с. Марківці Тисм. р-ну: Nedwedyszcze (1885, SG, VI, 127); Nedwedyszcze (1905 (1877), KuK TT). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *медведище* ‘місце, у якому водяться медведі (ведмеді)’.

Медведи́ще[2], -а; с.; кол. фільварок, нал. до с. Марківці Тисм. р-ну: folw. Nedwedyszcze (1880, KuK S). – Назва виникла в результаті трансонімзації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому був заснований хутір.

Медве́дівка, -и; ж.; урочище; м. Тисмениця: Медведівка (2008, Тисм.[1], 39 вклад.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *медвідь* чи *медведі* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі в давнину водилися ці звірі.

Медвідо́к, -дка; ч.; потік; л. Млинівки л. Ворони п. Бистриці п. Дністра; м. Тисмениця: Медвідок (2008, Тисм.[1], 34). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ок* від мі-

кротопоніма – найменування урочища *Медведівка* (див. вище), з якого витікає потік.

Межá[1], -і; ж.; гора; с. Раковець Гор. р-ну: Межа (2012, БЛ[5], 252). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *межа* ʻлінія, що поділяє територію суміжних сіл' (ВТС, 517). Вона вказує на те, що гора розділяє землі двох населених пунктів.

Межá[2], -і; ж.; куток; с. Новоселиця Снят. р-ну: Межа (2011, УШ); Межа (2012, НПС, 146). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *межа* (див. вище). Вона вказує на місце розташування кутка.

Межá[3], -і; ж.; ліс; с. Вікняни Тлум. р-ну: Межа (2012, БЛ[5], 252). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *межа* (див. вище). Вона вказує на розташування лісу між двома населеними пунктами.

Меживорю́ки, -ів; мн.; ліс; с. Ланчин Надв. р-ну: Меживорюки (1998, Мих., 198). – Назва утворена за допомогою префікса *межи-* від апелятива *ворюки*, мн. від *ворюк* ʻкриниця з солоною водою; огороджена яма, наповнена солоною водою' (Мих., 51). Вона вказує на місце розташування лісу.

Мéжи горо́дами; куток; с. Будилів Снят. р-ну: Межи городами (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *межи*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування об'єкта посередині чогонебудь або між чим-небудь чи ким-небудь, та апелятива *городи*, мн. від *город* ʻділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочів' (ВТС, (192), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Межигоро́ди, -ів; мн.; кутки; **1**) с. Скопівка Кол. р-ну: Межигороди (2006, КВС, 145); **2**) смт Єзупіль Тисм. р-н: Межигороди (1975, АСЗ, І, 767); Межигороди (2012, Експ.). – Назви утворені за допомогою префікса *межи-* від апелятива *городи*, мн. від *город* (див. вище). Вони вказують на місця розташування кутків.

Межидорі́жки, -ок; мн.; поле; с. Петрів Тлум. р-ну: Межидоріжки (2006, Гач., 9). – Назва утворена за допомогою префікса *межи-* від апелятива *доріжки*, дем. від *дороги* < *дорога* ʻсмуга землі, по якій їздять і ходять' (ВТС, 241). Вона вказує на місце розташування поля.

Межидорі́жня, -і; ж.; поле; с. Завалля Снят. р-ну: Межидоріжня (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *межидоріжня* (діал.) ʻмісцевість між дорогами' (Експ.). Вона вказує на місце розташування поля.

Мéжи доро́гами; поля; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Межи дорогами (2011, МП); **2**) с. Матеївці Кол. р-ну: Межи дорогами (2011, УШ); **3**) с. Рудники Снят. р-ну: Межи дорогами (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *межи* (див. вище) та апелятива *дороги*, мн. від *дорога* (див. вище), в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування полів.

Межидо́роги[1], -іг; мн.; урочище; с. Братишів Тлум. р-ну: Межидороги (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *межи-* від апелятива *дороги* (див. вище). Вона вказує на місце розташування урочища.

Межидо́роги[2], -іг; мн.; поле; с. Петрів Тлум. р-ну: Межидороги (2006, Гач., 9); Межидороги (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *межи-* від апелятива *дороги* (див. вище). Вона вказує на місце розташування поля.

Межидубú, -ів; мн.; поле; с. Старуня Бог. р-ну: Межидуби (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *межи-* від апелятива *дуби*, мн. від *дуб* ʻбагаторічне листяне дерево з міцною деревиною та плодами – жолудями' (ВТС, 250). Вона вказує на розташування поля між насадженнями цих дерев.

Мéжи корчмáми; куток; с. Матіївці Кол. р-ну: Межи корчмами (2012, БЛ[5], 252). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *межи* (див. вище) та апелятива *корчми*, мн. від *корчма* ʻшинок, заїзд, де продавалися спиртні напої' (ВТС, 457), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Межилазкú, -ів; мн.; урочище; с. Скопівка Кол. р-ну: Межилазки (2006, КВС, 145). – Назва утворена за допомогою префікса *межи-* від апелятива *лазки*, мн. від *лазок* < *лаз* ʻгірський луг; лісова галявинаʼ (Мар., 234), ʻлісова поляна' (Лісняк, 361), ʻвикорчувана ділянка лісу, призначена під пасовисько або під полеʼ (ССУМ, І, 537), ʻсіножать, лука; пасовищеʼ (ГГ, 109), ʻмала ділянка поля в горахʼ, ʻполе, залишене під пасовище; поле під лісом: шматки землі між потоками або на верхах гір; поле далеко від селаʼ (Онишк., І, 402). Вона вказує на місце розташування урочища.

Мéжи ланáми; поле; с. Одаїв Тлум. р-ну: Межи ланами (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *межи* (див. вище) та апелятива *лани*, мн. від *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір оброблюваної землі' (СУМ, IV, 443), ʻрівне полеʼ (Лісняк, 360), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Межиланú[1], -ів; мн.; куток; с. Поточище Гор. р-ну: Межилани (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *межи-* від апелятива *лани*, мн. від *лан* (див. вище). Вона вказує на виникнення кутка між колишніми панськими полями.

Межиланú[2], -ів; мн.; кол. хутір, нал. до с. Озеряни Тлум. р-ну: Międzyłany (1934, SDW, № 24, s. 294) – Назва утворена за допомогою префікса *межи-* від апелятива *лани*, мн. від *лан* (див. вище). Вона вказує на місце розташування хутора.

Мéжи мостáми; куток; с. Матеївці Кол. р-ну: Межи мостами (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *межи* (див. вище) та апелятива *мости*, мн. від *міст* ʻспоруда для переїзду або переходу через річку, залізницю, автомагістраль і т. ін.ʼ (ВТС, 532), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Межиозíр, -озору; ч.; поле; с. Стриганці Тисм. р-ну: Межиозір (2011, Осташі). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *межиозір* (діал.) ʻмісцевість між *озерами'* (Експ.). Вона вказує на місце розташування поля.

Межипотíччя, -я; с.; поле; с. Козина Тисм. р-ну: Межипотіччя (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *межипотіччя* ʻмісцевість *межи потоками*ʼ (Експ.). Вона вказує на місце розташування поля.

Межипотóки[1], -ів; мн.; урочище (яр); с. Кричка Бог. р-ну: Межипотоки (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *межипотоки* (діал.) ʻмісцевість *межи потоками*ʼ (Експ.). Вона вказує на місце розташування яру.

Межипотóки[2], -ів; мн.; ліс; с. Гаврилівка Надв. р-ну: Межипотоки (1998, Мих., 198). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *межипотоки* (див. вище). Вона вказує на місце проростання лісу.

Межирíки[1], -ік; мн.; кол. полонина, тепер урочище; с. Гута Бог. р-ну: Meżeryki (1855, AKKGL, Bl. 48); połonina Meżeryki (1881, SG, II, 132); Meżeryki (1935, MT Porohy); Межиріки (2010, К РР). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *межиріки* ʻмісцевість між ріками' (Експ.), пор. також *межиріччя* ʻводорозділ' (Грінч., II, 415). Вона вказує на розташування урочища між річкою Бистриця-Солотвинська й потоками Кінський, Плоский та Дощина.

Межирíки[2], -ік; мн.; острів на р. Прут; с. Добротів Надв. р-ну: Межиріки (1998, Мих., 198). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *межиріки* (див. вище). Вона вказує на розташування острова між двома рукавами річки Прут.

Межирíченка, -и; ж.; поле; с. Воскресинці Кол. р-ну: Межиріченка (2012, БЛ[5], 253). – Назва утворена за допомогою конфікса *межи…-енк(а)* (розм. -*'инк(а)*) від апелятива *ріки*, мн. від *ріка* ʻводний потік, що живиться із джерела або стоком атмосферних опадів і тече по видовжених зниженнях рельєфу від верхів'я до гирлаʼ (ВТС, 1036). Вона вказує на місце розташування поля.

Мéжи рýдами; урочище (поле); с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Межи рудами

(1995, ТМН, 10); Межи рудами (2006, МСП, 16). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *межи* (див. вище) та апелятива *руди*, мн. від *руда* зі значенням ʻштучно виритий канал зі ржавою водою, прокладений для осушення болотистої місцевості' (Експ.), в орудному відмінку. Вона вказує на розташування урочища між двома каналами.

Межистави́, -ів; мн.; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: Межистави (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *межи-* від апелятива *стави*, мн. від *став* ʻводоймище (у природному чи штучному заглибленні) з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатою' (ВТС, 1185), ʻштучна чи природна водойма, мокра заболочена низина' (Лісняк, 361), ʻмісце, де раніше був став' (Мар., 250). Вона вказує на місце розташування поля.

Ме́жі[1], меж; мн.; горб; між сс. Семенівка й Раковець Гор. р-ну: Межі (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *межа* ʻлінія, що поділяє територію суміжних сіл' (ВТС, 517). Вона вказує на те, що горб є межею сіл.

Ме́жі[2], меж; мн.; урочище; с. Братишів Тлум. р-ну: Межі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *межа* (див. вище).

Мелеші́вка, -и; ж.; кутки; **1**) с. Раковець Гор. р-ну: Мелешівка (2012, Експ.); **2**) с. Семенівка Гор. р-ну: Мелешівка (2008, УШ); Мелешівка (2010, БЛ[1], 343); **3**) с. Герасимів Тлум. р-ну: Meleszówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 11, спр. 7, арк. 23); Meleszówka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 150, арк. 17); Мелешівка (2011, УШ). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Мелеш*, пор. особове ім'я *Мелеш* < *Мелентій* (СУІ, 224), п-ще *Мелеш* (СП, 233).

Ме́льни́ки[1], -ів; мн.; присілки (кутки); **1**) с. Кричка Бог. р-ну; вар. *Мелники*, інша назва – *Млинищі* (див. далі): Мельники, Мелники, або Млинищі (2011, УШ); **2**) с. Верхній Вербіж Кол. р-ну; вар. *Мелники*: Мелники (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Мелники (2006, КГ, 19); Мельники (2011, УШ); **3**) с. Ковалівка Кол. р-ну: Мельники (2012, БЛ[5], 253); **4**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Melnyki (1910, ZSO, 166); Mielniki (1933, MT K); Мельники (2006, КВС, 88); Мельники (2011, УШ); **5**) с. Остапківці Кол. р-ну: Мельники (2012, БЛ[5], 253); **6**) с. Камінне Надв. р-ну: Mielniki (1932, MT S); Mielniki (1934, SDW, № 22, s. 238); Мельники (2010, Експ.); **7**) с. Саджавка Надв. р-ну; інша назва – *Румунія* (див. далі): Мельники (1996, ІГ, ІІІ, 119); Мельники, або Румунія (1998, Мих., 198); Мельники (2010, Експ.); **8**) с. Нова Липівка Тисм. р-ну: Мельники (2011, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних групових антропонімів – найменувань родин, які, очевидно, започаткували кутки й проживали на них, пор. п-ще *Мельник* (ІФД, 311; СП, 233). Варіанти назв з'явилися під впливом місцевих говірок, у яких м'який звук [*л'*] у позиції перед твердим приголосним часто реалізується у твердому [*л*].

Ме́льники[2], -ів; мн.; поле; с. Загайпіль Кол. р-ну: Мельники (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій, очевидно, належало колись поле або яка проживала на ньому, пор. п-ще *Мельник* (див. вище).

Ме́льни́ки[3], -ів; мн.; кол. хутори, нал.: **1**) до с. Торговиця Кол. р-ну: sianożęć Za Mielnikami (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 167, арк. 45); Mielniki (1900, SGG, 697); Melniki (1910, ZSO, 166); Melniki (1933, MT K); **2**) до с. Гвізд Надв. р-ну: Mielniki (1855, AKKGL, Bl. 48); Mielniki (1885, SG, VI, 348); Mielniki (1913, GKS); Mielniki (1935, MT N); **3**) до с. Жуків Тлум. р-ну: Mielniki (1855, AKKGL, Bl. 45); Mielniki (1885, SG, VI, 348). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних групових антропонімів – найменувань родин, які започаткували хутори й проживали в них, пор. п-ще *Мельник* (див. вище). Можлива також мотивація цих мікротопонімів апелятивами *мельники* ʻвласники млинів або ті, хто працює в млині; мірошники' (ВТС, 518).

Ме́льни́ки[4], -ів; мн.; село; Тлум. р-н; нал. до Грушківської с/р; віддаль до Тлума-

ча – 6 км, до Івано-Франківська – 38 км; давні назви – *Мельниченків Млин*, *Мельниченки*: Mielniczenko Mühle (1855, AKKGL, Bl. 45); Mielniczeńki (1900, SGG, 699); Młynówka (1926, MT T); Mielniki (1934, SDW, № 24, s. 294); Мельники (1947, АТП, 512); Мельники (1965, ІФ АТП[2], 30); Мельники (2009, ІФ АТП[7], 167). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування млина, навколо якого виникло поселення. В основі ергоніма лежить груповий антропонім – найменування родини *Мельниченки*, якій належав млин, пор. п-ще *Мельниченко* (ІФД, 312). Десь на початку XX ст. назва була змінена на *Мельники*, що також є результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма, пор. п-ще *Мельник* (див. вище).

Ме́льни́ки[5], -ів; мн.; озерце; с. Королівка (в урочищі Коло млина) Тлум. р-ну: Мельники (2003, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка проживала біля озерця, пор. п-ще *Мельник* (див. вище).

Ме́льникова, -ої; ж.; криниця; с. Торговиця Гор. р-ну: Мельникова (1999, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Мельник*, пор. п-ще *Мельник* (див. вище).

Ме́льникові, -их; мн.; куток; с. Узин Тисм. р-ну: Мельникові (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Мельників* (ІФД, 312).

Мельни́цька, -ої; ж.; гора; 263 м; між м. Тлумач та с. Мельники Тлум. р-ну: Мельницька (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *мельницька* ʻяка височіє з боку с. *Мельники* (див. вище)ʼ.

Мельни́цьке, -ого; с.; земельна ділянка (ґрунт); с. Грушка Тлум. р-ну: Мельницьке (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *мельницьке* ʻяке знаходиться, розташоване на території кол. присілка, тепер села *Мельники* (див. вище)ʼ.

Ме́льницький, -ого, ч.; потік; п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; м. Тисмениця: Мельницький (2002, Тисм., 35). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *мельницький* ʻякий протікає до *мельниці*ʼ.

Мельничі́вка, -и; ж.; урочище; с. Михалків Кол. р-ну: Melnyczówka (1933, MT K); Мельничівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Мельник*, пор. п-ще *Мельник* (ІФД, 311; СП, 233).

Мельничуко́ве, -ого; с.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Мельничукове (2012, БЛ[5], 253). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Мельничук*, пор. п-ще *Мельничук* (ІФД, 312).

Ме́лянів, -ового; ч.; куток; с. Бортники Тлум. р-ну: Melanów (1934, SDW, № 24, s. 294). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Мелян*, пор. п-ще *Мелян* (Редько, I, 677).

Менéй, -ю; ч.; горб; с. Стрільче Гор. р-ну: Meney (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 79, арк. 24); Меней (2008, УШ); Меней (2009, ГСС, 13). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – особового імені людини, яка, очевидно, проживала колись на горбі або володіла тут землею, пор. особове ім'я *Меней* (СУІ, 226).

Мензакі́вка, -и; ж.; урочище; с. Дебеславці Кол. р-ну: Мензаківка (2006, КВС, 44); Мензаківка (2007, ЕКол., V, 19). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Мензак*, пор. п-ще *Мензак* (СП, 234). Очевидно, так звали колись людину, яка проживала в урочищі чи володіла там землею.

Менчéлик, -у; ч.; хребет; с. Гута Бог. р-ну: Menczełyk (1935, MT Porohy). – Назва утворена за допомогою демінутивного суфікса *-ик* від ороніма – найменування хребта *Менчіл* (див. *Мунчел*), біля якого височіє цей орооб'єкт.

Ме́рва, -и; ж.; болото; с. Залуччя Снят. р-ну: Мерва (2012, БЛ[5], 253). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мерва* ʻзасушений або перегнилий очерет,

трава’, пор. гуц. *мерва* ‘недоброякісне сіно; дрібне потерте сіно; перегнила солома’ (ГГ, 122), бойк *мерва* ‘нерівна, стара солома, яку стелять під худобу’ (Онишк., І, 436). Вона вказує на характер поверхні болота, де є багато перегнилої та засушеної болотної рослинності.

Ме́рдухів Ліс, -ового, -у; ч.; лісок; с. Липівка Тисм. р-ну: Мердухів Ліс (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ‘велика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі’ (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *Мердухів*, що вказує на належність ліска в давнину *Мердухові*, пор. п-ще *Мердух* (ІФД, 312).

Ме́реково, -ого; ч.; куток; с. Тростянець Снят. р-ну: Мереково (2003, УШ); Мереково (2012, НПС, 234). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Мерек*, що є розмовним фонетичним варіантом особового імені *Мирик* < *Мирон* (СУІ, 233), пор. пол. п-ще *Mirek* (RFE, 243).

Мерзукі́в, -ового; ч.; урочище; с. Гостів Тлум. р-ну: Мерзуків (2009, НСГ, 9). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Мерзук*, пор. п-ще *Мерзук* (Експ.).

Механі́ччин, -ого; ч.; видолинок (жоліб); с. Лука Гор. р-ну: Механіччин (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Механічка* – найменування жінки за професією чи прізвиськом чоловіка, пор. апелятив *механік* ‘фахівець з механіки; той, хто стежить за роботою машин і механізмів, лагодить їх; той, хто управляє роботою деяких машин і механізмів, веде машину’ (ВТС,523), п-ське *Механік* (Експ.; СПЗУ, ІІ, 237).

Мехкана́ли, -ів; мн.; пасовище; с. Кривець Бог. р-ну: Мехканали (2011, УШ). – Назва утворена способом усічення та онімізації словосполучення *механічні канали* ‘штучні канали, викопані для осушення болотистої місцевості’. Вона вказує на місце розташування пасовища.

Мики́тина, -ої; ж.; криниця; с. Живачів Тлум. р-ну: Микитина (2012, БЛ[4], 202 – 203). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Микита*, пор. особове ім’я *Микита* (СУІ, 228), п-ще *Микита* (ІФД, 313).

Мики́тино, -ого; с.; пасовище; с. Маркова Бог. р-ну: Микитино (2012, БЛ[5], 253). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(о)* від антропоніма *Микита* (див. вище).

Мики́тинці, -ів; мн.; село; нал. до Івано-Франківської м/р; с/р; віддаль до Івано-Франківська – 7 км: Mykytincze (1511, MRPS, IV/II, 83); Mykytincze (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Mikitynce ad Jamnica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Mykietyńce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 287); Mikityńce, al. Mykietyńce (1885, SG, VI, 394); Микитинці (1947, АТП, 517); Микитинці (2009, ІФ АТП[7], 167). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували село, пор. особове ім’я *Микита* (див. вище).

Мики́тишин По́тік, -ого, -оку; ч.; потік; п. Дністра; с. Козина Тисм. р-ну: Микитишин Потік (1995, ТМН, 23); Микитишин Потік (2009, БЛ[2], 180). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ‘річка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією’ (ВТС, 903), ‘невелика водна артерія, менша, ніж річка’ (СНГТВ, 76), ‘струмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина’ (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *Микитишин*, що вказує на належність гідрооб’єкта *Микитисі*.

Микитки́[1], -ів; мн.; кол. хутір, тепер куток; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Микитки (2011, УШ); Микитки (2012, БЛ[4], 203). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала хутір. Так в селі називають родину Івана Мельника, пор. також особове ім’я *Микитка* < *Микита* (СУІ, 228), п-ще *Микитка* (ІФД, 313).

Микитки́[2], -ів; мн.; поле; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Микитки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування хутора (див. вище), біля якого розкинулося поле.

Мики́тчина, -ої; ж.; урочище; с. Троїця Снят. р-ну: Микитчина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Микитка*, пор. особове ім'я *Микитка*, п-ще *Микитка* (див. вище).

Миклюкі́в Звір, -ового, звору; ч.; урочище; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Миклюків Звір (2012, БЛ[5], 253). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *звір* ʻдолина потоку чи ріки в горах; міжгір'я, ущелина, вузька долина між горами (перев. з джерелом); гірське джерело, потік; непрохідне місце, провалля' (ГГ, 81; Hr., 53), ʻяр, улоговина, видолинокʼ (Грінч., II, 132), а атрибутивним членом – прикметник *Миклюків*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Миклюклові*, пор. п-ще *Миклюк* (Експ.).

Миколаївський, -ого; ч.; куток; с. Видинів Снят. р-ну: Миколаївський (2009, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(ий)* від антропоніма *Миколай*, пор. особове ім'я *Миколай* (СУІ, 229).

Мико́лине По́ле; -ого, -я; с.; поле; с. Молодятин Кол. р-ну: Миколине Поле (2008, БГ, 14). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поле* ʻбезліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви' (ВТС, 846), а атрибутивним членом – прикметник *Миколине*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *Миколі*, пор. особове ім'я *Микола* (СУІ, 229).

Мико́линський Кут, -ого, -а; ч.; куток; с. Серафинці Гор. р-ну: Миколинський Кут (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина села' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Миколинський*, що вказує на розташування кутка навколо церкви Святого *Миколая*.

Мику́линський, -ого; ч.; горб; м. Снятин: Микулинський (2012, БЛ[5], 253). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *микулинський* ʻякий розташований, який підноситься на кутку *Микулинці* (див. далі)'.

Мику́линці, -ів; мн.; кол. село, з 14 липня 1975 року част. міста Снятин: Mikulincze (1422, ZDM, VII, 102); Mikulincze (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Mikulince ad Sniatyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Mikulińce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 58); Mikulińce (1855, AKKGL, Bl. 49); Mikulińce (1885, SG, VI, 414); Микулинці (1947, АТП, 515); Микулинці (1965, ІФ АТП[2], 66). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували село, пор. давнє особове ім'я *Микоула, Мікоула* < *Миколай* (ССУМ, I, 590), суч. особове ім'я *Микула* (СУІ, 230), п-ще *Микула* (ІФД, 313).

Мику́лишка, -и; ж.; урочище; с. Чернятин Гор. р-ну: Микулишка (2009, ГСС, 14). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за іменем чоловіка, яка, очевидно, проживала колись в урочищі або володіла тут землею, пор. особове ім'я *Микулиш* < *Микула* (СУІ, 230). Можливе також її утворення за допомогою суфікса *-к(а)* від названого вище особового імені.

Микулі́вське, -ого, с.; нива; с. Гута Бог. р-ну: Микулівське (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Микула* (див. вище).

Мику́лчина, -ої; ж.; част. села Спас Кол. р-ну; вар. *Микучина*: Микучина (2006, КВС, 156); Микучина (2011, УШ); Микулчина (2012, БЛ[5], 253). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Микулка*, дем. від *Микула*, пор. особове ім'я *Микулка* (СУІ, 230), п-ще *Микулка* (Редько, I, 683). Форма *Микучина* є, очевидно, помилковою або такою, що виникла під впливом розмовного мовлення.

Мику́льське, -ого; с.; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: Микульське (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ськ(е)* від антропоніма *Микула*, пор. особове ім'я *Микула*, п-ще *Микула* (див. вище).

Мúлівка, -и; ж.; присілок; с. Грушка Тлум. р-ну: Милівка (1975, АСЗ, I, 900). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)*

від антропоніма *Мил*, пор. давні особові назви *Милъ* (Мор. 124), укр. *Mil* (Демч., 51), ч. *Mil* (Sv., 282) < *Милобратъ*, *Миловѣтъ*, *Милорадъ* (Мор., 124), *Людимилъ* (Мор., 115).

Мúлівське, -ого; с.; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: Милівське (1975, АСЗ, І, 900). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *милівське* ʻяке розташоване, знаходиться на присілку *Милівка* (див. вище)ʼ.

Мúлівці, -ів; мн.; поле; с. Підвербці Тлум. р-ну: Милівці (2009, Бойцан, 10); Милівці (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, володіли колись полем, пор. особова назва *Мил* (див. вище). Можлива також мотивація цього мікротопоніма катойконімом *милівці* ʻвихідці, переселенці із с. *Милів* (Терн. обл.)ʼ.

За переказами місцевих жителів, поле назване так за однозвучним найменуванням давнього поселення, знищеного колись татарами.

Мúлування, -я; с.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 14 км, до Івано-Франківська – 24 км: Mylowanye (1437, AGZ, XII, 16); Myłowanye (1578, ŹDz, XVIII/I, 95); Miłowanie ad Jamnica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Miłowanie (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 131); Miłowanie (1855, AKKGL, Bl. 45); Miłowanie (1885, SG, VI, 442); Милування (1947, АТП, 517); Милування (2009, ІФ АТП[7], 168). – Назва є посесивним утворенням на *-*ja // -*je* від антропоніма *Миловань*, пор. давня особова назва *Миловань* (Купч., 70; Мор., 124) < **Миловидъ, *Миловуй*, пор. пол. *Miłowit*, *Miłowuj* (Mal., 159).

Існує декілька переказів про походження цієї назви. В одному з них ідеться про те, що колись давно дочка Данила Галицького любила полювати разом із дружинниками батька в галицьких лісах. Одного разу мисливці добре втомилися й присіли на горбку відпочити. Коли з нього оглянули навколишню місцевість, то побачили неповторної краси ліси та галявини. “Ой, як тут мило оку глянути, – сказала зачарована княжна. – Краще, ніж у самому Галичі. Най тут оселяться люди, а село, яке тут має започаткуватися, най Милування називається”. З тих пір і побутує тут така назва.

Мúрне, -ого; с.; село; Надв. р-н; нал. до Назавизівської с/р; віддаль до Надвірної – 4 км, до Івано-Франківська – 35 км; давня назва – *Заріччя*: Заріччя (1947, АТП, 510); Мирне (1973, АТП[1], 197); Мирне (2009, ІФ АТП[7], 168). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *заріччя* ʻмісцевість за рікоюʼ (СУМ, ІІІ, 233). Вона вказує на розташування села за рікою *Бистриця-Надвірнянська*. На початку 60-х років минулого століття поселення було перейменоване на *Мирне*, що є утворенням способом субстантивації та онімізації прикметника *мирне* ʻтихе, спокійне, наповнене злагодою та дружніми відносинами між поселенцямиʼ.

Мирóнові Дуби, -их, -ів; мн.; ліс; с. Ковалівка Кол. р-ну; вар. *Миронови дуби*: Миронови дуби (2008, МС, 154); Миронові Дуби (2010, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *дуби* ʻдубовий лісʼ (Експ.), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Мироновi*, що вказує на належність лісу в давнину *Мирону*, пор. особове ім’я *Мирон* (СУІ, 233).

Мирóська, -а; с.; поле; с. Узин Тисм. р-ну: Мироська (2009, БЛ[2], 175). – Назва є, очевидно, формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Мироськo*, пор. особове ім’я *Мироськo* < *Мирось* < *Мирослав* (СУІ, 234–235). Можлива також мотивація цього мікротопоніма жіночим особовим іменем *Мироська* < *Мирослава* (СУІ, 235).

Мирчúшино, -ого; с.; куток; с. Саджава Бог. р-ну: Мирчишино (2003, Мороз, 6). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(о)* від андроніма *Мирчиха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім’я *Мирко* < *Мирон, Мирослав* (СУІ, 233–234).

Мúтники, -ів; мн.; кол. хутір, нал. до с. Жукотин Кол. р-ну: Mytniki (1900, SGG,

295); Mytniki (1914, GKK); Mytniki (1933, MT K). – Назва виникла, мабуть, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала хутір, пор. п-ще *Митник* (ІФД, 314). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *митники*, мн. від *митник* ʻслужбовець, який збирає митоʼ (СУМ, IV, 721), ʻзбирач митаʼ (ССУМ, I, 625). Очевидно, у селі колись була митниця, про що свідчить найменування поля, яке фіксується у XVIII ст., пор. "*pole Mytnica*" (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 40, арк. 46).

Мúтниця, -і; ж.; поле; с. Живачів Тлум. р-ну: Митниця (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *митниця* ʻустанова, що здійснює контроль за провезенням товарів через кордон і за оподаткуванням їхʼ (ВТС, 526). Вона вказує на те, що колись на полі був пункт, де збирали мито.

Мúтрикова, -ої; ж.; урочище; с. Задубрівці Снят. р-ну: Митрикова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Митрик*, пор. особове ім'я *Митрик* < *Дмитро* (СУІ, 107), п-ще *Митрик* (СП, 237).

Митрухíвка, -и; ж.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Митрухівка (2006, КВС, 156). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Митрух*, пор. особове ім'я *Митрух* < *Дмитро* (СУІ, 108), п-ще *Митрух* (Експ.).

Михайлúчино, -ого; с.; урочище; с. Раківчик Кол. р-ну: Михайличино (2006, КВС, 138). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(о)* від антропоніма *Михайлич*, пор. п-ще *Михайлич* (СП, 238).

Михáйлишина, -ої; ж.; нива; с. Лесівка Бог. р-ну: Михайлишина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від андроніма *Михайлиха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Михайло* (СУІ, 237).

Михáлків, -ова; ч.; село; Кол. р-н; нал. до Жукотинскої с/р; віддаль до Коломиї – 38 км, до Івано-Франківська – 43 км: Michałków (1695, AGZ, X, 372); Michałków (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 213); Michałków (1855, AKKGL, Bl. 45); Michałków (1885, SG, VI, 298); Михалків (1947, АТП, 508); Михалків (2009, ІФ АТП[7], 168). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля, на якому було засноване село, пор. "*campum diktum* (поле назване) *Michalkowo*" (1448, AGZ, XII, 173). В основі мікротопоніма лежить антропонім *Михалко*, пор. особове ім'я *Михалко* < *Михайло* (СУІ, 237), п-ще *Михалко* (Редько, I, 692).

Михáлків Гай, -ового, -ю; ч.; пасовище; с. Волосів Надв. р-ну: Михалків Гай (1998, Мих., 198). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорними компонентом є апелятив *гай* ʻневеликий, переважно листяний ліс' (ВТС, 170), а атрибутивним членом – прикметник *Михалків*, що вказує на належність пасовища в давнину *Михалкові*, пор. особове ім'я *Михалко*, п-ще *Михалко* (див. вище).

Михáлків Сад, -ового, -у; ч.; поле; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Михалків Сад (2012, БЛ[5], 253). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорними компонентом є апелятив *сад* ʻспеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощоʼ (ВТС, 1094), а атрибутивним членом – прикметник *Михалків*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *Михалкові*, пор. особове ім'я *Михалко*, п-ще *Михалко* (див. вище).

Михáльче, -ого; с.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 19 км, до Івано-Франківська – 83 км: Michalcze (1439, AGZ, V, 95); Michalcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 101); Michalcz (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Michalcze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 80); Michalcze (1855, AKKGL, Bl. 45); Michalcze (1885, SG, VI, 292); Михальче (1947, АТП, 518); Михальче (2009, ІФ АТП[7], 168). – Назва є посесивним утворенням на *-*je* від антропоніма *Михалко* чи *Михалець*, пор. ст.-укр. особові назви *Михалко* (ССУМ, I, 599), *Михалець* (АЮЗР, IV/VIII, 277), особові імена *Михалко*, *Михалець* (СУІ, 237), п-ща *Михалко* (Редько, I, 692), *Михалець* (Експ.).

Михане́ва Крини́ця, -ої, -і; ж.; криниця; с. Добротів Надв. р-ну: Миханева криниця (2004, ДІС, 10); Миханева Криниця (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* ʽглибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь' (ВТС, 465), ʽджерело, колодязь' (ЭССЯ, 21, 156–157), 'ключ, джерело' (Торч., 254), а атрибутивним членом – прикметник *Миханева*, що вказує на належність гідрооб'єкта *Миханю*, пор. особове ім'я *Михань* < *Михайло* (СУІ, 237).

Мицикі́вка, -и; ж.; колишнє поселення біля Коломиї, інша назва – *Мнихівка* (див. далі): Micykowka seu Mnichowka (1658, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 19, ф. 4); Micykowka seu Mnichowka (1670, RRDZH, 73). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Мицик*, пор. особове ім'я *Мицик* < *Мицъ* < *Михаилъ* (Керста, 135).

За твердженням Л. Вайґеля, на місці цього села на початку XIX ст. виникла нім. колонія Баґінсберґ (див. вище) (Вайґель, 103).

Ми́шин, -а; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 12 км, до Івано-Франківська – 70 км: Miszin (1416 (1373), AGZ, V, 39); Myzyn (1515, ŹDz, XVIII/I, 173); Missin (1579, ŹDz, XVIII/I, 101); Myszyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Myszyn (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 270); Myszyn (1855, AKKGL, Bl. 49); Myszyn (1885, SG, VI, 844); Мишин (1947, АТП, 513); Мишин (2009, ІФ АТП[7], 168). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Миша*, пор. давнє особове ім'я *Миша* < *Михаилъ* (ССУМ, I, 601), ст.-п. *Mysza*, *Misza* (SSNO, III, 529). В. О. Яцій припускає, що цей антропонім має відапелятивне походження, наводячи при цьому рос. діал. *мыш* ʽпро людину, невелику на зріст (прізвисько)', словен. *тёља*, яке, крім основного значення ʽмиша', означає ʽжінка, яка підглядає', с.-хорв. *ти́ш* ʽслабка, ляклива людина; боягуз' (Яцій[6], 41–42).

З давніх-давен у селі побутує переказ, що біля Нижнього Вербіжа колись було місто Підлипки. Територія Підлипок, з якої добре видно не лише навколишні села, але й Коломию, – це типова територія, яку заселяли слов'янські племена, що займалися хліборобством і скотарством з часів трипільської культури. Ці жителі, переходячи через річку, поступово освоювали й лівий берег – родючі зарінки. Спочатку засівали сільськогосподарські культури в найбільш намулистих місцях, які давали високі врожаї, хоч великої шкоди їм завдавали польові миші. Пізніше на зарінках стали будувати будівлі й переходили жити туди, де водилися миші. Тому й нововиникле село назвали *Мишином*.

В іншому переказі розповідається про те, що в північній частині села, поблизу Підлипок, відбулася велика битва, під час якої загинуло багато людей і були знищені майже всі будівлі. Все було перемішано так, що цю місцевість стали називати *Мішаниною*, *Мішином*. Усе це відбувалося за річкою, на протилежному березі навпроти Підлипок. Ця територія тепер називається Долішній Кут.

Мишкі́в, -ового; ч.; потік; л. Коростильної п. Дністра; довжина – 3,7 км; с. Рошнів Тисм. р-ну: Myszków (1883, SG, IV, 415; 1885, VI, 842); Myszków (1905 (1874), KuK TT); Мышковъ, Myczków (1917, Машт., ДБ, 19); Myszków (1926, MT T); Мышков (1965, WRG, III, 359); Мишків (1979, СГУ, 365). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від особового імені *Мишко* < *Михайло* (СУІ, 238).

Між во́дами; поле; с. Красноставці Снят. р-ну: Між водами (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *між*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування об'єкта посередині чогонебудь, та апелятива *во́ди* зі значенням ʽріки, потоки' (Експ.) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Міжво́ди, -ів; мн.; пасовище; м. Снятин: Міжводи (2012, БЛ[5], 253). – Назва утворена за допомогою префікса *між-* від апелятива *води* (див. вище). Вона вказує на розташування пасовища між рукавами ріки Прут.

Міжгір'я, -я; с.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 26 км, до Івано-Фран-

ківська – 39 км; до 1963 р. – *Майдан*: Majdan (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 16, спр. 159); Maydan (1855, AKKGL, Bl. 44); Majdan, al. Majdan w gorach (1884, SG, V, 913); Majdan (1934, SDW, № 22, s. 238); Майдан (1961, ІФ АТП[1], 63); Міжгір'я (1967, ІФ АТП[2], 49); Міжгір'я (2009, ІФ АТП[7], 168). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *майдан* (діал.) ʻлісова оселя; місце в лісі, де женуть смолу, скипидар або дьоготь чи випалюють вугілля, роблять клепки' (Kondr., 119), пор. блр. *майдан* ʻзагороджене місце, де знаходяться промислові будови лісових або рибних промислів' (АКБ, 315). Вона вказує на те, що село виникло на місцевості, де люди займалися названими вище промислами. Сучасне його найменування мотивоване апелятивом *міжгір'я* (< псл. **medjigorьje*) ʻмісце, простір між горами' (СУМ, IV, 727).

Між зворáми; урочище; с. Кривець Бог. р-ну: Між зворами (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *між* (див. вище) та апелятива *звори*, мн. від *звір* ʻдолина потоку чи ріки в горах; міжгір'я, ущелина, вузька долина між горами (перев. з джерелом); гірське джерело, потік; непрохідне місце, провалля' (ГГ, 81; Hr., 53), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Міжланú, -ів; мн; поле; с. Озеряни Тлум. р-ну: Міжлани (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *між-* від апелятива *лани*, мн. від *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір оброблюваної землі' (СУМ, IV, 443), ʻрівне поле' (Лісняк, 360). Вона вказує на місце розташування поля.

Міжланú, -ів; мн; потічок; бас. Млинівки п. Солонику п. Тлумачу п. Дністра; с. Озеряни Тлум. р-ну: Міжлани (2003, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), з якого витікає потічок.

Міжозéра, -ер; мн.; поле; с. Рошнів Тисм. р-ну: Міжозера (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *міжозера* ʻмісцевість між озерами' (Експ.). Вона вказує на місце розташування поля.

Мікýльсдорф, -а; ч.; нім. колонія; засн. 1840 року (Сір.[2], 76), тепер присілок смт Отинія Кол. р-ну; вар. *Микулова*: Mikulsdorf (1855, AKKGL, Bl. 45); Mikulsdorf (1900, SGG, 697); Ottynia z Mikulsdorfem (1910, ZSO, 120); Mikulsdorf (1926, MTT); Mikułowa (1930, MT SC); Мікульсдорф (1998, От., 12); Мікульсдорф (2006, КВС, 116); Мікульсдорф (2011, УШ). – Назва утворена способом поєднання в одну лексему нім. апелятива *das Dorf* ʻсело' (ВНУС, 170) та антропоніма *Микула*, пор. особове ім'я *Микула* (СУІ, 230), п-ще *Микула* (ІФД, 313). Перекладається як ʻ*Мікулине село*'. Варіант *Микулова*, що є посесивною формою на *-ов(а)* від названого вище антропоніма, з'явився під впливом усного мовлення з метою адаптації назви до української мови.

Мілівáнове, -ого; с.; урочище; с. Ганнів Кол. р-ну: Міліванове (1982, АПП, 59). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Міліван*, пор. особове ім'я *Міловáн* (СЛИ, 436).

Мíлянів Гай, -ового, -ю; ч.; поле; с. Волосів Надв. р-ну: Мілянів Гай (1998, Мих., 198). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорними компонентом є апелятив *гай* ʻневеликий, переважно листяний ліс' (ВТС, 170), а атрибутивним членом – прикметник *Мілянів*, що вказує на належність поля в давнину *Міляну*, пор. давнє особове ім'я *Мілян* (Чучка, Сл., 239), п-ще *Мілян* (Богдан, 185).

Міннúк, -а; ч.; урочище; с. Черемхів Кол. р-ну: Мінник (2000, НІСЧ, 7); Мінник (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) семантичним утворенням від апелятива *мінник* (ент.) ʻпереливниця райдужна' (ЕСУМ, ІІІ, 479); у такому разі вона вказує на вид комах, які водилися колись на кутку; б) результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська чоловіка, який володів колись землею в урочищі. Окрім того, враховуючи наявність у сусідньому селі Жукотин поля, яке колись називалося *Митниця*, пор.

pole Mytnica (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 40, арк. 46), а, отже, там могли збирати мито, можемо припустити мотивацію найменування урочища апелятивом *мінник* зі значенням ʻобмінний пунктʼ.

Міня́йлівка, -и; ж.; поточина; л. Пруту л. Дунаю; с. Товмачик Кол. р-ну: Міняйлівка (2000, ІТ, 6); Міняйлівка (2006, КВС, 168). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути утворена від апелятива *міняйлівка* (діал.) ʻпоточина, що міняє, змінює своє руслоʼ, або ж бути суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від особової назви *Міняйло*, пор. п-ще *Міняйло* (СП, 239).

Мі́ри, мір; мн.; поле; с. Драгомирчани Тисм. р-ну: Міри (2008, РДХ, 356). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *міра* ʻодиниця виміру довжини від плеча на витягнуту руку (приблизно 80 см)ʼ (НВГ, 46). Вона вказує на те, що поле колись вимірювали й ділили між власниками цією одиницею виміру.

Мірниці́, -иць; мн.; урочище; м. Тисмениця: Mirnice (1932, MT S); Мірниці (2008, Тисм.[1], 34). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *мірниця* (діал.) ʻземельна ділянка, меншого ніж малий лан розміру; четверта частина великого лануʼ (Експ.), ʻчетвертикʼ (ЕСУМ, ІІІ, 481). Вона вказує на те, що в урочищі колись тисменичани володіли невеличкими ділянками землі.

Місте́чко[1], -а; с.; горб; с. Велика Кам’янка Кол. р-ну; вар. *Містечок*: Містечко, Містечок (2000, ЕКол., ІІІ, 26); Містечко (2006, КВС, 12); Містечок (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *містечко*, дем. від *місто* ʻмісце, де відбувається базарʼ (ВТС, 532), ʻголовна частина поселення, де розташовані адміністративні та торгові спорудиʼ. Колись на цьому горбі був центр міста Велика Кам’янка. До цього часу там збереглися оборонні споруди. Варіант назви виник, очевидно, з метою уникнення її омонімії з відповідним апелятивом та узгодження з номенклатурним терміном *горб*.

Місте́чко[2], -а; с.; куток; с. Велика Кам’янка Кол. р-ну: Містечко (2006, КВС, 11). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Місткú, -ів; мн.; пасовище; с. Росільна Бог. р-ну: Містки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *місток*, дем. від *міст* ʻспоруда для переїзду чи переходу через річку, залізницю, автомагістраль, яр і т. ін.ʼ (ВТС, 532). Вона вказує на наявність на пасовищі декількох таких споруд, які побудували колись робітники через річку для перевезення матеріалів зі складів біля старої гути (скловарні) до нової.

Мі́сто, -а; с.; кутки; **1**) смт Солотвин Бог. р-ну: Місто (2010, Експ.); **2**) с. Раковець Гор. р-ну: Місто (2008, УШ); **3**) с. Малий Ключів Кол. р-ну: Місто (2006, КВС, 95); Місто (2011, УШ); **4**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Місто (2006, КГ, 22); Місто (2009, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *місто* (див. *Містечко[1]*). Вони вказують на те, що теперішні кутки були колись цетральними частина міських поселень, до яких належали сучасні населені пункти.

Мі́сто-це́нтр, -а, -а; с.; дільниця; смт Отинія Кол. р-ну: Місто-центр (2006, КВС, 115–116); Місто-центр (2011, УШ). – Назва утворена способом поєднання в одну лексему апелятивів *місто* (див. вище) та *центр* ʻчастина населеного пункту (перев. розташована в середині його), де містяться основні установиʼ (ВТС, 1360). Вона вказує на розташування дільниці в середині колишнього міста, тепер селища.

Міськів По́тік, -ового, -оку; ч.; яр; с. Ковалівка Кол. р-ну: Міськів Потік (2012, БЛ[5], 253). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорними компонентом є апелятив *потік* зі значенням ʻвидолинок;ярʼ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Міськів*, що вказує на належність яру та землі навколо нього в давнину *Міськові*, пор. особове ім’я *Місько* < *Михайло* (СУІ, 238).

Міськова Доли́на, -ої, -и; ж.; лісове урочище; с. Рошнів Тисм. р-ну: Міськова Доли-

на (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ‘рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ‘долина; низина; низина біля річки’ (ССУМ, І, 315), ‘низина, заросла травою; широка низина’ (Мар., 226), ʻнизина’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Міськова*, що вказує на належність урочища в давнину *Міському*, пор. особове ім’я *Місько* (див. вище).

Міхурі́вка, -и; ж.; поточина; впадає в Джурківський ставок; с. Велика Кам’янка Кол. р-ну: Міхурівка (2000, ЕКол., ІІІ, 26); Міхурівка (2006, КВС, 11); Міхурівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Міхур*, пор. п-ще *Міхур* (ІФД, 316).

Мі́шанка[1], -и; ж.; ліс; с. Вікняни Тлум. р-ну; вар. *Мішєнка*: Мішанка (2007, Вікн., 24); Мішєнка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива (діал.) *мішанка* ʻліс, що складається з дерев різних (змішаних) порід’ (Експ.), пор. *мішанка* ʻзмішаний посів жита й пшениці чи ячменю’ (СЗПГ, І, 315). Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Мі́шанка[2], -и; ж.; гора; с. Вікняни Тлум. р-ну: Мішанка (2007, Вікн., 24). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), що розкинувся на горі.

Міща́ни, -ів; мн.; куток; с. Балинці Снят. р-ну: Міщани (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *міщани* ʻжителі міста’. Вона вказує на статус мешканців кутка, які проживають на території села, що була колись містом.

Міща́нський Кут, -ого, -а; ч.; куток; с. Михальче Гор. р-ну: Міщанський Кут (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина села’ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *міщанський*, що вказує на проживання на кутку *міщан*. Відомо, що Михальче з 1439 по 1622 рр. було містом. На кутку колись був замок, а також торговиця.

Мла́ка[1], -и; ж.; потік; л. Похівки л. Горохолини л. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 5 км; сс. Похівка, Іваниківка Бог. р-ну, Радча Тисм. р-ну: Młaka (1932, MT S); Млака (1983, ТК ИФ[1]); Млака (2007, УК ТК); Млака (2008, Н ОМ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *млака* (< псл. **molka* ʻболото’), ʻзаболочена низовина, трясовина’ (Мар., 236; ВТС, 533), ʻзаболочена низина; багно; трясовина’, ʻзаболочена низина, трясовина’ (Лісняк, 360), ʻвологе поле’ (Rudn., 26), ʻпідмоклий луг’ (Нг.,42), ʻболото, драговина; мокра сіножать’ (Онишк., І, 447), пол. *młaka* ʻбагнисте місце’, болг. *мла́ка* ʻбагнисте місце’, макед. *млака* ʻболото’, слов. *mláka* ʻкалюжа’ та інш. (ЕСУМ, ІІІ, 489). Вона вказує на характер ґрунту місцевості, з якої витікає потік

Мла́ка[2], -и; ж.; кутки; **1**) с. Воронів Гор. р-ну: Млака (2008, УШ); **2**) с. Турка Кол. р-ну: Млака (2006, КВС, 173); Млака (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *млака* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунтів на кутках.

Мла́ка[3], -и; ж.; поля; **1**) с. Глушків Гор. р-ну: Млака (2012, БЛ[5], 253); **2**) с. Турка Кол. р-ну: (2012, БЛ[5], 253); **3**) с. Лісна Велесниця Надв. р-ну: Млака (2011, УШ); **4**) с. Драгасимів Снят. р-ну: Млака (2012, БЛ[5], 253); **5**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Млака (2011, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *млака* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунтів на полях.

Мла́ка[4], -и; ж.; ліс; с. Рошнів Тисм. р-ну: Млака (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *млака* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту в лісі.

Мла́ки[1], млак; мн.; урочища (заболочені місцевості, поля, пасовища); **1**) с. Манява Бог. р-ну: Млаки (2009, Експ.); **2**) с. Тишківці Гор. р-ну: Млаки (2008, УШ); **3**) с. Вовчківці Снят. р-ну: Млаки (2012, БЛ[5], 253); **4**) с. Красноставці Снят. р-ну: Млаки (2011, УШ); **5**) с. Добровляни Тисм. р-ну: Млаки (2012, БЛ[5], 253); **6**) с. Одаї Тисм. р-ну: Млаки (2012, БЛ[5], 253); **7**) с. Павлівка Тисм. р-ну:

Млаки (2012, БЛ⁵, 253); **8**) с. Сілець Тисм. р-ну: Млаки (2002, СНЧ, 43); **9**) с. Бортники Тлум. р-ну: Млаки (2011, УШ); **10**) с. Грушка Тлум. р-ну: Млаки (1975, АСЗ, І, 899); Млаки (2011, УШ); **11**) с. Олеша Тлум. р-ну: Млаки (2011, УШ); **12**) с. Палагичі Тлум. р-ну: Млаки (2012, БЛ⁵, 253). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *млака* (див. вище). Вони вказують на характер ґрунтів в урочищах.

Мла́ки², млак; мн.; потік; л. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра: с. Манява Бог. р-ну: Młaki (1935, MT Porohy); Млаки (2006, ГЦСЧ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік.

Мла́ки³, млак; мн.; куток; с. Підвисоке Снят. р-ну: Млаки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *млака* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту на кутку.

Мла́чкú¹, -ок; мн.; пасовища; **1**) с. Кричка Бог. р-ну: Млачки (2011, УШ); **2**) с. Глибоке Бог. р-ну: Młaczki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 17, арк. 27); Млачки (2011, УШ); **3**) с. Торговиця Гор. р-ну: Млачки (2012, БЛ⁵, 253); **4**) с. Живачів Тлум. р-ну: Млачки (2012, БЛ⁵, 253). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *млачка*, дем. від *млака* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунтів в урочищах.

Мла́чкú², -ок; мн.; куток; с. Міжгір'я Бог. р-ну: Млачки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *млачка*, дем. від *млака* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на кутку.

Мла́чкú³, -ок; мн.; кол. хутір, нал. до с. Хотимир Тлум. р-ну, тепер пасовище: Młaczki (1934, SDW, № 24, s. 294); Млачки (2012, БЛ⁵, 253). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *млачка* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на місцевості, де виник хутір і де тепер пасовище.

Мла́чкú⁴, -ок; мн.; поля; **1**) с. Озеряни Тлум. р-ну: Млачки (2011, УШ); **2**) с. Хотимир Тлум. р-ну: Млачки (1973, Кобил., 271). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *млачка*, дем. від *млака* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунтів на полях.

Млин, -а; ч.; урочища; **1**) с. Вікно Гор. р-ну: Млин (2012, БЛ⁵, 253); **2**) смт Чернелиця Гор. р-ну: Млин (2008, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *млин* 'споруда, що розмелює зерно на борошно за допомогою вітряної, водяної, парової та іншої енергії' (ВТС, 533). Вони вказують на те, що в урочищах у минулому діяли водяні млини.

Млине́ць¹, -нця; ч.; кол. фільварок, тепер куток; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Młyniec, cześć wsi Słobódka leśna i folw. tamże (1885, SG, VI, 543); Młyniec (1900, SGG, 295); Młyniec (1906 (1876), KuK K); Słobódka leśna z Młyniec (1910, ZSO, 152); folw. Młyniec (1933, MT K); Млинець (2006, КВС, 84); Млинець (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *млинець*, дем. від *млин* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку на однойменному потоці була колись така споруда, послугами якої користувалися не лише мешканці села, а й навколишніх поселень.

Млине́ць², -нця; ч.; потік; л. Чорного л. Пруту л. Дунаю; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Młyniec (1933, MT K). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування фільварку, тепер кутка (див. вище), через який протікає потік.

Млине́цький, -ого; ч.; став; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Млинецький (2006, КВС, 84); Млинецький (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *млинецький* 'який розкинувся на потоці *Млинець* (див. вище)'.

Млинú¹, -ів; мн.; урочище; с. Копачинці Гор. р-ну: Млини (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *млин* (див. вище). Вона вказує на наявність у давнину в урочищі трьох мукомельних споруд.

Млинú², -ів; мн.; село; Надв. р-н; нал. до Гвіздської с/р; віддаль до Надвірної – 5 км,

до Івано-Франківська – 34 км: Млини (1961, ІФ АТП[1], 64); Млини (1998, Мих., 198); Млини (2009, ІФ АТП[7], 168). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *млин* (див. вище). Вона вказує на те, що в селі колись діяло декілька мукомельних споруд.

Млинú[3], -ів; мн.; куток; с. Назавизів Надв. р-ну: Млини (2010, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *млин* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку колись діяло декілька мукомельних споруд.

Млúни́ще[1], -а; с.; урочище; смт Отинія Кол. р-ну: Млинище (1998, От., 16); Млинище (2006, КВС, 116); Млинище (2011, УШ). – Назва утворена семаничним способом від апелятива *млинище* ʻмісце, де колись стояв млинʼ (ВТС, 533). Вона вказує на місце розташування урочища.

Млúни́ще[2], -а; с.; болото; с. Видинів Снят. р-ну: Млинище (1998, Експ.). – Назва утворена семаничним способом від апелятива *млинище* (див. вище). Вона вказує на місце розташування болота.

Млúни́ще[3], -а; с.; куток; с. Джурів Снят. р-ну: Млинище (2011, УШ). – Назва утворена семаничним способом від апелятива *млинище* (див. вище). Вона вказує на те, що куток розкинувся на місцевості, де колись був старий млин.

Млúни́ще[4], -а; с.; потік; п. Дністра; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Млинище (1997, Єз., 189). – Назва утворена семаничним способом від апелятива *млинище* (див. вище). Вона вказує на місце протікання потоку.

Млúни́щі[1], -ищ; мн.; урочища; **1**) с. Бабче Бог. р-ну: Млинищі (2011, УШ); **2**) с. Жураки Бог. р-ну: Млинищі (2011, Експ.); **3**) с. Монастирчани Бог. р-ну: Млинищі (2005, НМ, 8); Млинищі (2011, УШ); **4**) с. Хмелівка Бог. р-ну: Млинищі (2012, ХПЛ, 459). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *млинище* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах колись були млини, зокрема, у с. Монастирчани млин був двоповерховий. Сюди везли молоти збіжжя з усіх навколишніх сіл.

Млúни́щі[2], -ищ; мн.; кутки; **1**) с. Кричка Бог. р-ну; інша назва – *Мельники* (див. вище): Мельники, або Млинищі (2011, УШ); **2**) с. Палагичі Тлум. р-ну: Млинищі (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *млинище* (див. вище). Вони вказують на те, що на кутках колись були млини.

Млúни́щі[2], -ищ; мн.; поля; **1**) с. Марківці Тисм. р-ну: Млинищі (1995, ТМН, 31); Млинищі (2007, КМ, 13); **2**) с. Сілець Тисм. р-ну: Млинищі (2002, СНЧ, 44). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *млинище* (див. вище). Вони вказують на те, що на теперішніх полях колись були млини.

За народними перказами, у с. Марківці на місці сучасного поля була панська садиба та млин, які спалили опришки.

Млúнів, -ового; ч.; потік; л. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Грабовець Бог. р-ну: Млинів (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ів* з топографічним значенням від апелятива *млин* (див. вище). Вона вказує на те, що вода потоку використовувалася колись для роботи млина.

Млинíвка[1], -и; ж.; потоки; **1**) п. рук. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; смт Солотвин, с. Монастирчани Бог. р-ну: Млинівка (1979, СГУ, 367); Млинівка (1985, ІГ, ІІ, 392); Млинівка (2005, НМ, 8); Млинівка (2011, УШ); **2**) п. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Млинівка (2011, УШ); **3**) л. Вікна л. Белелуї л. Пруту л. Дунаю; с. Глушків Гор. р-ну: Млинівка (2008, УШ); **4**) л. Ямгорова (Лемця) п. Дністра; довжина – 14 км; інша назва – *Чернова* (див. далі); сс. Рашків, м. Городенка Гор. р-ну: Mleniuwka (1855, AKKGL, Bl. 49); Młynówka, Czernowa (1885, SG, VI, 548); Млинівка (1979, СГУ, 367); **5**) середня течія Белелуї л. Пруту л. Дунаю; інша назва – *Тополівка* (див. далі); сс. Торговиця, Топорівці Гор. р-ну: Młynówka (1880, KuK Z); Młynówka, nazwa średniego biegu rz. Topołówki (1885, SG, VI, 549); **6**) п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра;

сс. Микитинці, Угорники Ів-Франк. м/р: Млинівка (2005, УКС, 6); Млинівка (2007, Експ.); **7**) л. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Опришівці Ів.-Франк. м/р: Млинівка (1998, Експ.); **8**) л. Лючки п. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Млинівка (2011, УШ); **9**) бас. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Виноград Кол. р-ну: Млинівка (2000, ЕКол., ІІІ, 121); **10**) п. Пруту л. Дунаю; с. Ганнів Кол. р-ну: Млинівка (2006, ЕКол., ІV, 29); **11**) бас. Пруту л. Дунаю; с. Дебеславці Кол. р-ну: Млинівка (2007, ЕКол., V, 19); **12**) пр. Турки л. Пруту л. Дунаю; с. Загайпіль Кол. р-ну: Млинівка (2006, КВС, 51); **13**) п. Мальгави п. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Закрівці Кол. р-ну: Млинівка (2006 КВС, 54); **14**) п. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Ковалівка Кол. р-ну: Млинівка (2000, Експ.); **15**) л. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; л. Пруту л. Дунаю; м. Коломия, сс. Воскресинці, Корнич, Перерив Кол. р-ну: Młyniwka (1933, МТ К); Млинівка (2003, Експ.); Млинівка (2006, КВС, 26); Млинівка (2011, КР); **16**) бас. Добровідки л. Пруту л. Дунаю; с. Коршів Кол. р-ну: Млинівка (1999, Експ.); **17**) пр. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; довжина – 4 км; с. Спас Кол. р-ну: Млинівка (2011, УШ); **18**) л. Уняви л. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Цуцилів Надв. р-ну: Млинівка (2011, Експ.); **19**) л. Рибниці п. Пруту л. Дунаю; с. Джурів Снят. р-ну: Млинівка (2011, УШ); **20**) бас. Пруту л. Дунаю; с. Завалля Снят. р-ну: Млинівка (1997, ІЗ, 17); **21**) п. Пруту л. Дунаю; інша назва – *Перевід* (див. далі); с. Іллінці Снят р-ну: Перевід, або Млинівка (2003, УШ); **22**) лівий рукав Черемошу п. Пруту л. Дунаю; інша назва – *Перевід* (див. далі); сс. Княже, Драгасимів, Залуччя Снят. р-ну: Перевід, або Млинівка (2011, КПЧ, 20); **23**) л. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; довжина – 6 км; сс. Кулачківці, Хом'яківка Снят. р-ну: Młynówka (1889, SG, VI, 548); Млинівка (1979, СГУ, 367); **24**) п. Совиці л. Пруту л. Дунаю; довжина – 8 км; сс. Стецева Снят. р-ну, Малятинці Кіцм. р-ну Черн. обл.: Młynówka (1889, SG, VI, 548–549); Млинівка (1979, СГУ, 367); **25**) л. Пруту л. Дунаю; довжина – 14 км, площа басейну – 33,1 км²; інша назва – *Потічок* (див. далі); сс. Стецева, Потічок Снят. р-ну, м. Снятин: Potoczek, al. Młynówka (1887, SG, VIII, 863; 1888, SG, IX, 108); Потічок (1979, СГУ, 444); **26**) л. Пруту л. Дунаю; с. Хлібичин Снят. р-ну: Млинівка (2003, УШ); **27**) п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Березівка Тисм. р-ну; інша назва – *Джерельна* (див. вище): Млинівка (Джерельна) (2012, Експ.); **28**) п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; смт Лисець, сс. Драгомирчани Тисм. р-ну, Крихівці Ів.-Франк. м/р, м. Івано-Франківськ: Млинівка (2003, Експ.); Млинівка (2008, РДХ, 349); **29**) бас. Дністра; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Млинівка (2011, УШ); **30**) бас. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Підлужжя Тисм. р-ну: Млинівка (1995, ТМН, 37); **31**) л. Ямничанки л. Бистриці п. Дністра; с. Павлівка Тисм. р-ну: Млинівка (2011, Експ.); **32**) пр. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; м. Тисмениця: Млинівка (1995, ТМН, 6); Млинівка (2008, Тисм.[1], 35); **33**) пр. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Підпечари Тисм. р-ну: Млинівка (1995, ТМН, 36); **34**) пр. Солонику п. Тлумачу п. Дністра; с. Бортники Тлум. р-ну: Млинівка (1985, АСЗ, ІІ, 520); **35**) п. Тлумачу п. Дністра; довжина – 12 км, площа басейну – 71,5 км²; с. Грушка, м. Тлумач Тлум. р-ну: Młynówka (1926, МТ Т); Млинівка (1957, КРУ, 41); Млинівка (1975, АСЗ, І, 899); Млинівка (1979, СГУ, 367); Млинівка (2003, УШ); **36**) пр. Тлумачу п. Дністра; довжина – 2 км; сс. Антонівка, Нижнів Тлум. р-ну: Млинівка (2011, УШ); **37)** п. Дністра; с. Одаїв Тлум. р-ну: Млинівка (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *млинівка* 'канал, яким іде вода з річки до млина' (ВТС, 533).

Млинівка², -и; ж.; кутки; **1**) с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Млинівка (2011, УШ); 2) с. Добротів Надв. р-ну: Млинівка (1998, Мих., 198); Млинівка (2010, Експ.); **3**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Млинівка (2012, Експ.; **4**) с. Підлужжя Тисм. р-ну: Млинівка (1995,

ТМН, 36); **5**) с. Підпечари Тисм. р-ну: Млинівка (1995, ТМН, 36); **6**) с. Антонівка Тлум. р-ну: Млинівка (2012, Експ.); **7**) с. Грушка Тлум. р-ну: Młynówka (1914, GKK). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних гідронімів – найменувань потоків (див. вище), навколо яких розкинулися кутки.

Млинíвка[3], -и; ж.; водоймище; смт Отинія Кол. р-ну: Млинівка (1998, От., 12). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *млинівка* (див. вище). Первісно вона стосувалася каналу, яким ішла вода з водоймища до млина, а пізніше перейшла й на саме водоймище.

Млинíвка[4], -и; ж.; урочище; с. Павлівка Тисм. р-ну: Млинівка (1997, Павл., 8). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинулося урочище.

Млинівкú, -ок; мн.; поле; с. Нижнів Тлум. р-ну: Млинівки (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *млинівка* (див. вище). Вона вказує на те, що біля поля колись були прокладені канали для водопостачання млинів.

Млинськá[1], -ої; ж.; гора; 753 м; с. Манява Бог. р-ну: Młyńska (1935, MT N); Młyńska (2006, GUG, mapa 1); Млинська (2008, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *млинська* ʻяка знаходиться, височіє біля *млина*ʼ, пор. також *потік Млинський* (див. далі), який протікає під горою.

Млинськá[2], -ої; ж.; част. села Раковець Бог. р-ну: Młyńska (1934, SDW, № 22, s. 238). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *млинська* зі значенням ʻрозташована біля млина, навколо млинаʼ.

Млúнське, -ого; с.; урочище (луг); с. Завалля Снят. р-ну: Млинське (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *млинське* (див. вище). Вона вказує на місце розташування урочища.

Млúнський, -ого; ч.; потік; пр. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Манява Бог. р-ну: Млинський (2009, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *млинський* ʻякий протікає до млина й від нього*ʼ*.

Млúнський Кут, -ого, -а; ч.; кутки; **1**) с. Мишин Кол. р-ну: Млинський Кут (2011, УШ); **2**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Млинський Кут (2006, ННР, 8); Млинський Кут (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *кут* ʻчастина населеного пункту*ʼ* (Експ.), а атрибутивними членами – прикметник *млинський*, що вказує на наявність на кутках у давнину *млинів*.

Млинцí, -ів; мн.; урочище; с. Ісаків Тлум. р-ну: Млинці (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *млинець*, дем. від *млин* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись були вітрові та водяні млини.

Млинюк, -а; ч.; горб; 324 м; між сс. Незвисько та Воронів Гор. р-ну: Mleniuk (1855, AKKGL, Bl. 45); Młyniuk (1905 (1874), KuK TT); Mleniuk (1926, MT T). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, яка проживала колись на горбі або володіла тут землею, пор. подібне прізвище *Млинко* (ТДТ, 173).

Мнúхівка, -и; ж.; кол. поселення біля м. Коломия, тепер його частина; інша назва – *Мициківка* (див. вище): Micykowka seu Mnichowka (1658, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 19, ф. 4); Micykowka seu Mnichowka (1670, RRDZH, 73); Mnichówka (1900, SGG, 293); Мнихівка (2004, ВМ, 35). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *мних* ʻмонах*ʼ*, пор. пол. *mnich* ʻмонах, чернець*ʼ* (ПУС[1], 176).

Могáлиці, -і; ж.; куток; с. Прутівка Снят. р-ну: Могалиці (2007, КПС, 26); Могалиці (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *могалиця* (розм. *могалиці*), що є фонетичним варіантом від *могилиця* (діал.), дем. на *-иц(я)* від *могила* зі значенням ʻкладовище*ʼ* (Експ.). Вона вказує на те, що на кутку колись хоронили людей.

Мога́лиця, -і; ж.; пасовище; с. Радча Тисм. р-ну: Могалиця (2012, БЛ[5], 253). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *могалиця* (див. вище). Вона вказує на те, що на пасовищі колись хоронили людей.

Могу́вка, -и; ж.; горб; с. Джурів Снят. р-ну: Могивка (2004, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *могивка*, дем. від *могила* (зі зміною в закритому складі [*л*] на [*в*]) (< псл. **mogyla* ʻкупа' (ЕСУМ, ІІІ, 493) ʻштучне земляне підвищення; курган; височина' (Мар., 236–237), ʻгорб, окрема невисока гора' (Янко, 98), ʻвисокий земляний насип, штучне земляне підвищення' (Лісняк, 359), ʻпагорб; купа чогось; насип на місці поховання' (ПЗУ, 393), ʻкупа каміння' (Rudn., 26), ʻмісце поховання і насип, горбик на ньому' (ВТС, 535).

За твердженнями польського археолога А. Г. Кіркора, який здійснював археологічні дослідження Покуття у ІІ пол. ХІХ ст., на території цього регіону є велика кількість різної висоти та розмірів насипів. За формою вони майже всюди однакові – округлі, зі спадистими боками та плоскими верхів'ями. Ці насипи народ називає *могилами*. Більша їх частина виконувала сторожову функцію, щоб не допустити нападу татарви. Тягнуться ці насипи в кілька рядів від Обертина й Снятина аж до Бурштина й Дністра. Інколи вони перехрещувалися. Це справжі й досконалі телеграфи. Стоячи на одній могилі, бачиш перед собою другу, а позаду – третю. Їх і сьогодні можна використовувати для передачі сигналів (ПЗАП, 24–25).

Могу́ла[1], -и; ж.; гори, горби, підвищення; **1**) 304 м; с. Вікно Гор. р-ну: Могила (2004, Експ.); **2**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Могила (1999, ТФП, 9); Могила (2008, УШ); **3**) між м. Городенка та с. Чернятин Гор. р-ну: Могила (2009, ГСС, 28); **4**) с. Городниця Гор. р-ну: Могила (2008, УШ); **5**) 244 м; с. Островець Гор. р-ну: Mogiła (1906 (1876), KuK K); Mogiła (1933, MT K); **6**) 330 м; с. Тишківці Гор. р-ну; давня назва – *Хрестова Могила*: Chrestowa Mogiła (1926, MT H); Могила (2004, Експ.); Могила (2008, УШ); **7**) с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Могила (2012, БЛ[5], 254); **8**) с. Богородичин Кол. р-ну: Могила (2011, УШ); **9**) 324 м; с. Джурків Кол. р-ну: Могила (2011, УШ); **10**) с. Малий Ключів Кол. р-ну: Могила (2006, КВС, 95); **11**) 344 м; с. Торговиця Кол. р-ну: Могила (2011, УШ); **12**) с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Могила (2008, Експ.); **13**) 367 м; с. Турка Кол. р-ну: Могила (2011, УШ); **14**) с. Борщів Снят. р-ну: Могила (2006, Експ.); **15**) 361,7 м; с. Ганьківці Снят. р-ну: Могила (2001, ТК К); Могила (2005, СГГ, 8); **16**) с. Завалля Снят. р-ну: Mohyła (1933, MT Sn.); **17**) 355,2 м; с. Задубрівці Снят. р-ну: Могила (2011, УШ); **18**) 379,6 м; с. Троїця Снят. р-ну: Могила (2011, УШ); **19**) с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Могила (2012, Експ.); **20**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Могила (2011, Експ.); **21**) м. Тисмениця: Могила (2004, Експ.); Могила (2008, Тисм.[1], 32); **22**) с. Гостів Тлум. р-ну: Могила (2008, УШ); **23**) с. Одаїв Тлум. р-ну: Mogiła (1855, AKKGL, Bl. 45); Могила (2011, УШ); **24**) с. Озеряни Тлум. р-ну: Могила (2011, УШ); **25**) м. Тлумач: Mogiła (1905 (1874), KuK TT); **26**) 329,5 м; м. Тлумач; давня назва – *Тлумацька Могила*: Tłumaczka Mogiła (1855, AKKGL, Bl. 45); Tłumacka Mogiła (1905 (1874), KuK TT); Могила (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *могила* (див. вище).

За народними переказами, на городницькій горі похоронені загиблі в бою козаки. Їхні побратими, які залишилися після важкого бою живими, винесли їх сюди й шапками наносили землі, щоб засипати тіла в могилі.

Могу́ла[2], -и; ж.; урочища; **1**) с. Чортовець Гор. р-ну: Могила (2007, ССЧ, 10); Могила (2012, БЛ[5], 254); **2**) с. Бучачки Снят. р-ну: Могила (2012, НПС, 48); **3**) с. Троїця Снят. р-ну: Могила (2012, БЛ[5], 254); **4**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Могила (2012, БЛ[5], 254); **5**) с. Будзин Тлум. р-ну: Могила (2012, Експ.); **6**) с. Гринівці Тлум. р-ну: Могила (2012, БЛ[5], 254). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *могила* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах колись хоронили людей.

В урочищі в селі Бучачки польський дослідник Я. Богдан 1918 року досліджував курган.

Могу́ла[3], -и; ж.; поля; **1**) с. Тишківці Гор. р-ну: Могила (2012, БЛ[5], 254); **2**) с. Турка

Кол. р-ну: Могила (2012, БЛ[5], 254); **3**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Могила (2012, БЛ[5], 254); **4**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Могила (2012, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань горбів та підвищень (див. вище), на яких розкинулися поля.

Могúла[4], -и; ж.; кутки; **1**) с. Богородичин Кол. р-ну: Mogiła (1855, AKKGL, Bl. 45); Mogiła albo Mohyła (1885, SG, VI, 591); **2**) Малий Ключів Кол. р-ну: Могила (2006, КВС, 95); **3**) с. Тарасівка Тлум. р-ну: Mogiła (1885, SG, VI, 591); Mogiła (1900, SGG, 701); Mogiła (1934, SDW, № 24, s. 300); **4**) м. Тлумач: Mogiła (1885, SG, VI, 591). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань горбів (див. вище), на яких розкинулися кутки.

Могúла[5], -и; ж.; поточина; пр. Ключівки п. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Могила (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації опорного компонента оронімa – найменування гори Катеринина *Могила* (див. вище), з якої стікає поточина.

Могúла[6], -и; ж.; кол. корчма; с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Mogiła (1885, SG, VI, 591). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), під яким розташовувалася колись корчма.

Могúла[7], -и; ж.; кол. нім. колонія, фільварок, засн. 1854 р. (Сір.[2], 77), нал. до с. Гостів Тлум. р-ну: Mogiła (1855, AKKGL, Bl. 45); Mogiła (1885, SG, VI, 591); Mogiła (1900, SGG, 695); Mogiła (1914, GKK); Mogiła (1926, MT T). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), біля якого розкинувся фільварок.

Могúла Остáпа Бýльби, словосп.; курган; с. Нижнів Тлум. р-ну: Могила Остапа Бульби (2003, Вуянко, 38). – Назва має меморіальний характер. Вона вказує на те, що цей курган насипаний на честь Остапа, сина Тараса Бульби з однойменної повісті Миколи Гоголя.

Могúла Тарáса Бýльби, словосп.; курган; с. Нижнів Тлум. р-ну: Могила Тараса Бульби (2003, Вуянко, 38). – Назва має меморіальний характер. Вона вказує на те, що цей курган, висотою 15–20 м та діаметром близько 50 м насипаний на честь Тараса Бульби, якого, за народними переказами, саме тут схопили вороги.

Могиле́чки, -ок; мн.; горбисте урочище; с. Колодіївка Тисм. р-ну; давня назва – *Могилецьке*: Mohyłeckie (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 126, арк. 22); Mohyłeczki (1932, MT S); Могилечки (2011, УШ). – Давня назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *могилецьке* ʻрозміщене на могилкахʼ. Сучасне найменування урочища є результатом плюралізації та онімізації апелятива *могилечка*, дем. від *могила* зі значенням ʻмісце поховання і насип, горбик на ньомуʼ (ВТС, 535). Вона вказує на те, що в урочищі колись хоронили людей.

Могúли[1], -ил; мн.; горби, підвищення; **1**) м. Городенка: Могили (1978, Гор., 708); **2**) між сс. Поточище та Стрільче Гор. р-ну: Могили (2007, УШ); **3**) с. Загайпіль Кол. р-ну: Mogiły (1933, MT K); **4**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Могили (2004, Експ.); **5**) 213 м; смт Обертин Тлум. р-ну: Могили (1996, МВН, 12); Могили (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *могила* зі значенням ʻпагорб; високий земляний насип, штучне земляне підвищенняʼ (Лісняк, 359).

За переказами, на підвищенні в м. Городенка в давнину був сторожовий пост, звідки подавали сигнал чорним димом, запалюючи бочку зі смолою, про наближення ворогів до міста (Гор., 708).

Могúли², -ил; мн.; урочища (поля, пасовища, місцини); **1**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Mogiły (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 9, арк. 14); Могили (2012, БЛ[5], 254); **2**) с. Поточище Гор. р-ну: Могили (2008, УШ); **3**) с. Жукотин Кол. р-ну: Могили (2011, УШ); **4**) с. Закрівці Кол. р-ну: Могили (2011, Експ.); **5**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Mohyły (1906 (1876), KuK K); Mohyły (1933, MT K); Могили (2006, КВС, 126); **6**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Mogiły (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 28, арк. 104); Могили (2012, НПС, 85); **7**) с. Потічок Снят. р-ну: Mogiły

(1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 144, арк. 41); Mohiły (1906 (1876), KuK Sn.); Mohyły (1933, MT Sn.); Могили (1982, КС, 146); **8**) с. Стецева Снят. р-ну: Могили (2011, УШ); **9**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Могили (2012, Експ.); **10**) с. Буківна Тлум. р-ну: Могили (2012, БЛ[5], 254); **11**) с. Жуків Тлум. р-ну: pole Mogiły (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 210, арк. 19); Могили (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *могила* (див. вище).

Могúли[3], -ил; мн.; кутки; **1**) с. Серафинці Гор. р-ну: Могили (2012, БЛ[5], 254); **2**) с. Закрівці Кол. р-ну: Могили (2006, КВС, 54). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *могила* зі значенням ʻмісце поховання й насип, горбик на ньомуʼ (ВТС, 535). Вони вказують на те, що на кутках колись хоронили людей.

Могúлиці, -иць; мн.; урочища; **1**) с. Іллінці Снят. р-ну: Могилиці (2011, УШ); **2**) с. Троїця Снят. р-ну: Могилиці (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *могилиця* (діал.), дем. на *-иц(я)* від *могила* зі значенням ʻкладовищеʼ (Експ.). Вони вказують на те, що в урочищах колись хоронили людей.

За розповідями місцевих жителів, в урочищах похоронено багатьох захисників сіл, які загинули в боях з татарами.

Могúлиця, -і; ж.; поля; **1**) с. Долина Тлум. р-ну: Mohylica (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 189, арк. 7); Могилиця (2004, ІСД, 15); Могилиця (2011, УШ); **2**) с. Кутище Тлум. р-ну: Mohilica (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 110, арк. 61); Могилиця (2012, БЛ[5], 254). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *могилиця* (див. вище). Вони вказують на те, що на полях колись були кладовища.

За народними переказами, на місці поля в селі Долина було колись село, знищене під час татарських нападів. Від нього залишилися лише могили.

Могúлúщі, -ищ; мн.; поле; с. Кутище Тлум. р-ну: Могилищі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *могилище* ʻмісце, де була *могила*, *могили*ʼ. Вона вказує на те, що на полі в давнину були захоронення людей.

Могилíв, -евого; ч.; потік; п. Млинівки л. Уняви л. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; сс. Перерісль, Цуцилів Надв. р-ну: Могилів (1999, ІСЦ, 7); Могилів (2009, ПІН, 10). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Могила*, пор. п-ще *Могила* (ПЗУ, 393). Характерно, що творення посесивів на *-ів* від імен І-ї відміни на *-а* є характерним для Галичини (Худ.[1], 27).

Могúлка[1], -и; ж.; горби, підвищення, кургани; **1**) с. Торговиця Гор. р-ну: Могилка (2008, УШ); **2**) 317 м; с. Грабич Кол. р-ну: Mohiłka (1885, SG, VI, 593); **3**) 337 м; с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Могилка (Бучко, 90); **4**) 341 м; м. Тисмениця: Mohilka (1855, AKKGL, Bl. 45); Mohiłka (1885, SG, VI, 593); Mohiłka (1905, KuK TT); Mohiłka (1914, GKK); Mohiłka (1926, MT T); Могилка (2008, Тисм.[1], 32); **5**) 380 м; с. Бортники Тлум. р-ну: Могилка (2011, УШ); **6**) 314 м; с. Одаї Тлум. р-ну: Mogiłka, al. Mohiłka (1885, SG, VI, 591); Mohiłka (1905 (1874), KuK TT); Mohiłka (1926, MT T). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *могилка*, дем. від *могила* зі значеннями ʻштучне земляне підвищення; курган; височинаʼ (Мар., 236–237), ʻвисокий земляний насип, штучне земляне підвищенняʼ (Лісняк, 359), ʻпагорб; купа чогось; насип на місці похованняʼ (ПЗУ, 393).

Могúлка[2], -и; ж.; поля; **1**) с. Джурів Кол. р-ну: Могилка (2012, БЛ[5], 254); **2**) с. Надорожна Тлум. р-ну: Могилка (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *могилка*, дем. від *могила* зі значенням ʻмісце поховання й насип, горбик на ньомуʼ (ВТС, 535). Вони вказують на те, що на полях у давнину були захоронення людей.

Могúлкú[1], -ок; мн.; урочища (поля); **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Могилки (2011, МП); **2**) с. Глушків Гор. р-ну: Могилки (1978, Гор., 480); Могилки (2008, УШ); **3**) с. Кунисівці Гор. р-ну: Mogiłki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 83, арк. 25); Могилки (2012, Експ.); **4**) с. Лука Гор. р-ну Mohiłki (1926, MT T); Могилки (1978, Гор., 35); **5**) с. Раковець Гор. р-ну: Mogiłki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 4, арк. 20); Могил-

ки (2012, БЛ[5], 254); **6**) с. Семаківці Гор. р-ну: Могилки (2012, БЛ[5], 254); **7**) с. Слобідка Гор. р-ну: Могилки (2012, БЛ[5], 254); **8**) с. Топорівці Гор. р-ну: Могилки (2005, СМТ[1], 52); **9**) с. Чернятин Гор. р-ну: Могилки (1978, Гор., 476); **10**) с. Чортовець Гор. р-ну: Могилки (2009 (1874), ПЗАП, 12); **11**) с. Баб'янка Кол. р-ну: Могилки (2011, УШ); **12**) с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Могилки (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Могилки (2007, ІВВ, 12); **13**) с. Корнич Кол. р-ну: Могилки (2012, БЛ[5], 254); **14**) с. Малий Ключів Кол. р-ну: Могилки (2011, УШ); **15**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Могилки (1998, Мих., 198); **16**) с. Будилів Снят. р-ну: Mogiłki (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 45); Mogiłki (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 67, арк. 9); Mohyłki (1933, MT Sn.); **17**) с. Іллінці Снят. р-ну: Могилки (2011, УШ); **18**) с. Потічок Снят. р-ну: Mogiłki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 59, арк. 18); Могилки (2012, НПС, 179); **19**) с. Устя Снят. р-ну: Mohyłki (1933, MT Sn.); Могилки (1982, АПП, 62); Могилки (2003, Снятин, 23); **20**) с. Хлібичин Снят. р-ну: Могилки (2012, НПС, 64); **21**) с. Братківці Тисм. р-ну: Могилки (2007, Гетьм., 21); Могилки (2012, БЛ[5], 254); **22**) с. Красилівка Тисм. р-ну: Могилки (2010, УШ); **23**) с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Могилки (2011, УШ); **24**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Могилки (2011, Експ.); **25**) с. Слобідка Тисм. р-ну: Могилки (2012, СНІС, 8); **26**) с. Братишів Тлум. р-ну: Могилки (1995, ТМН, 12); Могилки (2011, УШ); **27**) с. Гарасимів Тлум. р-ну: Могилки (2011, УШ); **28**) с. Гончарів (прис. Балагурівка) Тлум. р-ну: Могилки (1960, Кобил., ДЛМ, 106); **29**) с. Гостів Тлум. р-ну: Могилки (1975, АСЗ, І, 897); Могилки (2009, НСГ, 9); Могилки (2011, УШ); **30**) с. Гринівці Тлум. р-ну: Mogiłki (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 41, арк. 12); Могилки (2012, БЛ[5], 254); **32**) с. Грушка Тлум. р-ну: Могилки (1975, АСЗ, І, 900); Могилки (2011, УШ); **33**) с. Жабокруки Тлум. р-ну: Могилки (2012, БЛ[5], 254); **34**) с. Жуків Тлум. р-ну: Могилки (2011, УШ); **35**) смт Обертин Тлум. р-ну: Могилки (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *могилка* (див. вище).

За свідченням місцевих жителів, в урочищах колись хоронили людей, які загинули в боях з татарами та під час визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького.

Могúлки[2], -ок; мн.; горби; **1**) 244 м; с. Лука Гор. р-ну: Mohiłki (1926, MT T); **2**) с. Раковець Гор. р-ну: Могилки (2008, УШ); **3**) 337 м; с. Слобідка Гор. р-ну: Mohyłki (1880, KuK Z); Mogiłki, al. Mohyłki (1885, SG, VI, 592); Mohyłki (1926, MT H); **4**) с. Стрільче Гор. р-ну: Могилки (2012, БЛ[5], 254); **5**) с. Топорівці Гор. р-ну: Могилки (2005, СМТ, 52); **6**) с. Іллінці Снят. р-ну: Могилки (2012, БЛ[5], 254); **7**) с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Могилки (2011, УШ); **8**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Могилки (2004, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *могилка* (див. вище).

За свідченням місцевих жителів, назва горба в с. Стриганці пішла від того, що під час Другої світової війни тут було захоронено багато угорських вояків, а в с. Топорівці – від татарських захоронень.

Могúлки[3], -ок; мн.; лісок; с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Могилки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому росте лісок.

Могúлки[4], -ок; мн.; кутки; **1**) с. Городниця Гор. р-ну: Могилки (2008, УШ); **2**) с. Ліски Кол. р-ну: Могилки (2011, УШ); **3**) с. Красилівка Тисм. р-ну: Могилки (2011, Експ.); **4**) с. Озеряни Тлум. р-ну: Mogiłki (1934, SDW, № 24, s. 294); Могилки (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *могилка* (див. вище).

За свідченням місцевих жителів, на кутках колись хоронили людей, які загинули в боях з татарами.

Могúлки[5], -ок; мн.; куток; с. Іллінці Снят. р-ну: Могилки (2012, БЛ[5], 254). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Могúлкú[6], -ок; мн.; кол. хутори, об'єдн. із: **1**) с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Могил-

ки (1947, АТП, 512); **2**) с. Жуків Тлум. р-ну: Mogiiki (1900, SGG, 215); Могилки (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань горбів (див. вище), на яких розкинулися хутори.

Могилкóвий, -ого; ч.; ліс; сс. Старі Кривотули, Нові Кривотули, Красилівка Тисм. р-ну: Могилковий (1995, ТМН, 26); Могилковий (2010, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *могилковий* ʻякий росте в урочищі *Могилки* (див. вище)ʼ.

За народними переказами, після скасування панщини жителі с. Старі Кривотули зібрали документи про кріпосництво й закопали в молодому ліску недалеко від Красилівки. На “могилі” посадили догори корінням обкорований дубок. Говорили, що коли це дерево прийметься й ростиме знову, то панщина повернеться, а якщо ні – то люди назавжди будуть вільними. Зараз цього дуба немає, тільки в північно-західній частині лісу залишилася могила до одного метра заввишки й площею 8–10 кв. м. Від цієї могили нібито й пішла назва лісу.

За іншою версією, назва лісу пов’язана події визвольної війни 1648–1654 років. Під час цієї війни тут відбулася битва козацького загону з поляками. Сили були нерівні, і козаки героїчно полягли на полі бою, а населення навколишніх сіл поховало їх у братських могилах по обидві боки дороги, що проходить через лісок. З того часу лісок називається *Могилковим*.

Могúльне, -ого; с.; урочище; с. Нижнів Тлум. р-ну: Могильне (1982, АПП, 123); Могильне (2003, Вуянко, 36). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *могильне* ʻяке має *могили*; з *могилами*ʼ. Вона вказує на те, що в урочищі колись хоронили людей.

Могúльське, -ого; с.; гора; с. Нижнів Тлум. р-ну: Могильське (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, що розкинулося на горі. В основі мікротопоніма лежить прикметник *могильське* ʻяке має *могили*; з *могилами*ʼ.

Могíвка[1], -и; ж.; курган; с. Сілець Тисм. р-ну: Могівка (2002, СНЧ, 43). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *могівка* (діал.) ʻмогилка, дем. від *могила* (див. вище)ʼ (зі зміною в закритому складі [*л*] на [*в*]).

Могíвка[2], -и; ж.; поле; с. Сілець Тисм. р-ну: Могівка (2002, СНЧ, 43). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування кургану (див. вище), що височіє на полі.

Могівкú, -ок; мн.; горб; с. Рошнів Тисм. р-ну: Могівки (2012, БЛ[5], 254). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *могівка* (див. вище). Вона вказує на те, що на горбі колись хоронили людей.

Мóйсево, -ого; с.; поле; с. Манява Бог. р-ну: Мойсево (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(о)* від антропоніма *Мойса*, пор. особове ім’я *Мойса* < *Мойсей* (СУІ, 243), п-ще *Мойса* (СП, 240).

Мóйсівка, -и; ж.; ліс; с. Мала Кам’янка Кол. р-ну: Mojsówka (1933, МТ К); Мойсівка (2011, КР). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Мойса* (див. вище).

Мóйсове, -ого; с.; поле; с. Джурків Кол. р-ну: Мойсове (2012, БЛ[5], 254). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Мойса* (див. вище).

Моканóва, -ої; ж.; млака; с. Тучапи Снят. р-ну: Моканова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Мокан*, пор. п-ще *Мокань* (Редько, І, 702), рум. *Мосап* < *Мос* (Const., 398).

Мóкра, -ої; ж.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Мокра (2009, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *мокра* (< псл. **mokra*) ʻболотистаʼ (Експ.), ʻпросякнута водоюʼ (ВТС, 536). Вона вказує на характер ґрунту на кутку.

Мóкра Полєнка, -ої, -и; ж.; урочище; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Мокра Полєнка (1998, Мих., 198). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *полєнка* ʻгірська рівнина; пасовищеʼ (Мар., 244), а атрибутивним членом –

прикметник *мокра* (див. вище), що вказує на характер ґрунту в урочищі.

Мо́кра Си́гла[1], -ої, -и; ж.; ліс; с. Хмелівка Бог. р-ну: Mokra Sehła (1880, KuK S); las Mokra Sehła (1885, SG, VI, 633). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *сигла* ʻгустий високий ліс; молодий, але високий ліс’ (Нг., 49), ’високе рівне дерево (перев. смерекове); густий непрохідний ліс (перев. смерековий)’ (ГГ, 169–170), ʻлуг на підвищенні; гірський ліс; густий (хвойний) ліс; мокруватий луг; болото’ (РЭФ, 116), а атрибутивним членом – прикметник *мокра* (див. вище), що вказує на характер ґрунту в лісі.

Мо́кра Си́гла[2], -ої, -и; ж.; горб; 516,8 м; с. Хмелівка Бог. р-ну: Mokra Sekła (зам. Sehła, 1885, SG, VI, 633); Мокра Сигла (2004, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), що розкинувся на горбі.

Мокре[1], -ого; с.; куток; с. Росільна Бог. р-ну: Mokre (1934, SDW, № 22, s. 238). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому розкинувся куток. В основі мікротопоніма лежить прикметник *мокре* ʻболотисте’ (Експ.), ʻпросякнуте водою’ (ВТС, 536).

Мо́кре[2], -ого; с.; присілок; смт Солотвин Бог. р-ну: Мокре (2001, Проц., 7). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому розкинувся присілок. В основі мікротопоніма лежить прикметник *мокре* (див. вище).

Мо́кре[3], -ого; с.; урочище; між сс. Узин, Колодіївка та Підлужжя Тисм. р-ну: Мокре (2011, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *мокре* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Мокре́ць, -я; ч.; урочище; між м. Тисмениця та с. Хриплин Ів.-Франк. м/р: Mokrzec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6 спр. 37, арк. 63); Mokrec (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 223, арк. 78); Mokrzec (1932, MT S); Мокрець (2008, Тисм.[1], 34). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мокрець* (< псл. **mokrьcь*) ʻмокре, болотисте місце’ (Експ.), ʻмокре місце між узвишшями’ (Мар., 237). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Мо́крий[1], -ого; ч.; ліс; між сс. Росільна та Хмелівка Бог. р-ну: Мокрий (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *мокрий* (< псл. **mokrъ(jь)*) ʻпросякнутий водою’ (ВТС, 536). Вона вказує на болотистий характер ґрунту в лісі.

Мо́крий[2], -ого; ч.; кол. хутори (присілки), тепер кутки; **1**) с. Росільна Бог. р-ну: Мокрий (1947, АТП, 516); Мокрий (1961, ІФ АТП[1], 80); Мокрий (2011, УШ); **2**) с. Хмелівка Бог. р-ну: Мокрий (2011, УШ); Мокрий (2012, ХПЛ, 447). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), у якому розташовані хутори.

Мо́крі Ри́зи, -их, риз; мн.; урочище (поле); с. Вікняни Тлум. р-ну: Мокрі Ризи (2007, Вікн., 24); Мокрі Ризи (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ризи*, мн. від *риза* ʻміра поверхні ґрунту; розміряна частина поля на 3, 6 чи 20 моргів (залежно від місцевості); міра поля, частина ґрунту розміром в 4 морги’ (Нг., 47), а атрибутивним членом – прикметник *мокрі* ʻпросякнуті водою’ (ВТС, 536), що вказує на болотистий характер ґрунту на полі.

Мокру́шка, -и; ж.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Мокрушка (2008, БГ, 14). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від апелятива *мокруха* (бот.) ʻзозулинець салеповий’ (Смик, 108). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Мокряки́, -ів; мн.; урочище (поле); с. Росохач Гор. р-ну: Mokrzaki (1906 (1876), KuK K); Мокряки (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *мокряк* ʻмокре, болотисте місце’ (ЕСУМ, ІІІ, 499). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Молдаве́ць[1], -вця, ч.; кол. полонина, тепер урочище; с. Пороги Бог. р-ну: Mołdawiec (1855, AKKGL, Bl. 48); połon. Mołdawiec (1935, MT Porohy); ур. Молдавець (2006, ГЦСЧ); ур. Молдавець (2010, К РР). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська колишнього власника полонини, пор. рум. п-ще *Moldova* (Const., 400). Однак можливо, що цей мікротопонім генетично пов'язаний з гідронімом *Молдова* (Львівська обл.), який В. Шульгач трактує як ад'єктив на *-ov* від **Mъlda //*Mъldъ* або як лексико-семантичне утворення від **mъldova*. Ці твірні основи реалізуються в ряді онімів, пор. *Молдва*, річка в кол. В'ятській губернії, озеро *Молдино* на Новгородщині, назва села *Молдино* і т. п. (ПГФ, 176). Вони є, на думку дослідника, залишками зруйнованого етимологічного гнізда, рефлекси якого проявляються й серед апелятивної лексики, пор. ч. діал. *mulda* (рідко) 'заглибина; канава; долина', *muldň'a* 'калюжа' (ПГФ, 177). У такому разі первісна семантика назви вказує на заболоченість полонини.

Молдаве́ць[2], -вця; ч.; гора; 913 м; сс. Гута, Пороги Бог. р-ну: Молдавець (2004, Експ.). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полонини (див. вище), яка розкинулася на горі.

Молдаве́ць[3], -вця; ч.; потік; п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Пороги Бог. р-ну: Mołdawiec (1935, MT Porohy); Молдавець (2006, ГСК К); Молдавець (2006, ГЦСЧ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), з якої стікає потік.

Молоди́й Ліс, -ого, -у; ч.; лісове урочище; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Молодий Ліс (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* 'велика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі' (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *молодий* 'недавно висаджений; який почав недавно рости'.

Молоду́лів, -ова; ч.; село; Кол. р-н; нал. до Сідлищенської с/р; віддаль до Коломиї – 28 км, до Івано-Франківська – 36 км: Mołodyłow (1669, RRDZH, 36); Mołodyłów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 177); Mołodyłów (1855, AKKGL, Bl. 49); Mołodyłów (1885, SG, VI, 649); Молодилів (1947, АТП, 512); Молодилів (2009, ІФ АТП[7], 168). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма **Молодило*, що може бути: а) семантичним утворенням від апелятива *молодило* (бот.) 'багаторічна трав'яниста рослина родини товстолистих' (СУМ, IV, 787); б) суфіксальним утворенням на *-ил(о)* від вихідного *Молодъ* < *Молодимиръ* (див. Худ.[1], 232–233).

Молоді́жна, -ої; ж.; кутки; **1**) с. Пороги Бог. р-ну: Молодіжна (2011, Експ.); **2**) с. Турка Кол. р-ну: Молодіжна (2010, Експ.). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *молодіжна* зі значенням 'заселена молоддю, молодими сім'ями' (Експ.). Вони узгоджені в роді й числі з номенклатурним терміном *вулиця*.

Моло́дків, -ова; ч.; село; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 15 км, до Івано-Франківська – 38 км: Mlothkowa (1474, AGZ, XII, 355); Molodkowa ad Halicz (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); miasteczko Mołotkowa alias Słoboda (1661–1665, LWR, III, 18); Mołodkowa, Mołotków (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 94); Mołotków (1885, SG, VI, 651); Молодків (1947, АТП, 516); Молодків (2009, ІФ АТП[7], 168). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Молодко*, пор. давнє особове ім'я *Молодко* (Демч., 120), п-ще *Молодко* (Богдан, 188). Десь наприкінці XVI на початку XVII ст. на території села було засноване містечко, яке називалося *Слобода* або, можливо, *Молодкова Слобода*. В основі його назви лежить апелятив *слобода* 'поселення в Київській Русі, на Україні і в Росії XI–XVIII ст., жителі яких звільнялися від феодальних повинностей' (СУМ, IX, 365). Однак містечко проіснувало, очевидно, недовго, бо більше не згадується в писемних джерелах.

У народному переказі про заснування села розповідається, що колись давно пастух із сусідньої Старуні, шукаючи овець, яких загубив, натрапив у мальовничій доли-

ні між гір на джерело із солоною водою-сировицею. Виварювання солі було тоді дуже прибутковою справою. Тому кілька молодих сімей із цього старого села оселилися біля джерела сировиці й заснували село, яке назвали *Молодків* – поселення *молодих* людей.

Молодя́тин, -а; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 17 км, до Івано-Франківська – 76 км: Molodiatyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Molodziatyn (1669, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 19, ф. 4); Młodiatyn (1855, AKKGL, Bl. 49); Mołodiatyn (1885, SG, VI, 648); Молодятин (1947, АТП, 513); Молодятин (2009, ІФ АТП[7], 168). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Молодята*, пор. давня особова назва *Молодята* (Пач., 64; Бучко, 91).

За народним переказом, назва села походить від слова *молодята*. Так називали колись молоду закохану пару, яка з якихось невідомих причин не захотіла жити в Дем'янівці й оселилася за її межами в теперішній горішній частині села, де є Барткова криниця. З часом біля них селилися й інші люди. Так виникло село, яке назвали Молодятином. За іншою народною версією, назва села походить від слів *молодь* і *тин*, що означали ʻукріплення, які охороняла, обороняла від ворогів молодь'.

Молодя́тинський, -ого; ч.; ліс; сс. Саджавка Надв. р-ну, Молодятин Кол. р-ну; вар. *Молодєтинський*: Молодєтинський (1998, Мих., 199); Молодятинський (2010, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *молодятинський* (розм. – *молодєтинський*) ʻякий лежить з боку с. *Молодятин* (див. вище); який належить громаді с. *Молодятин* або окремим їх жителям'.

Моло́чний Горб[1], -ого, -а; ч.; горб; с. Хотимир Тлум. р-ну: Mołoczny horb (1906 (1876), KuK K); Молочний Горб (1975, АСЗ, І, 936); Молочний Горб (2010, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок' (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *молочний*, що вказує на проростання на горбі в минулому соковитих трав, які забезпечували добрі надої від худоби, що тут випасалася.

Моло́чний Горб[2], -ого, -а; ч.; поле; с. Хотимир Тлум. р-ну: Молочний Горб (2012, БЛ[5], 254). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного оронімa – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Монаджі́л, -у; ч.; урочище; с. Гостів Тлум. р-ну: Монаджіл (2009, НСГ, 9); Монаджіл (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника поля, що мав, очевидно, тюркське походження.

Монасту́р[1], -я; ч.; урочища; **1**) с. Гута Бог. р-ну: Monastyr (1935, MT Porohy); **2**) с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Монастир (1995, ТМН, 10); Монастир (2006, МСП, 15). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *монастир* ʻрелігійна громада ченців або черниць, що з належними їй землями й капіталами становлять церковно-господарську організацію; члени цієї громади; церква, будівлі й територія, належні цій громаді' (ВТС, 538), ст.-укр. *монастиръ* ʻрелігійна община монахів або монахинь' (ССУМ, І, 611). Вони вказують на те, що в давнину в урочищах були ці культові установи.

Монасту́р[2], -я; ч.; куток; с. Репужинці Гор. р-ну: Монастир (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *монастир* (див. вище). Вона вказує на те, що в давнину на кутку була ця культова установа.

Монасту́р[3], -я; ч.; гора; 624 м; с. Спас Кол. р-ну: Монастир (2006, КВС, 156); Монастир (2011, УШ); Монастир (2011, СГ, І, 425). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *монастир* (див. вище). Вона вказує на те, що в давнину на горі була ця культова установа. Можливо, це був монастир Святого Спаса, від якого й отримало таку назву село.

Монасту́р[4], -я; ч.; ліси; **1**) с. Красна Надв. р-ну: Монастир (2004, ВМ, 37); **2**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Монастир (2004, ВМ, 37). – Назви утворені семантичним способом від

апелятива *монастир* (див. вище). Вони вказують на те, що ліси виросли на місцевостях, де колись були ці культові установи.

Монастúр[5], -я; ч.; горб; с. Довге Тисм. р-ну: Монастир (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *монастир* (див. вище). Вона вказує на те, що на горбі в давнину була ця культова установа.

Монастúр[6], -я; ч.; кол. поселення біля с. Загвіздя Тисм. р-ну, тепер урочище: Загвоздиє с манастыремъ (1396, Гр., 125); Monastir (1458, AGZ, XII, 258); Monastyr (1855, AKKGL, Bl. 44); Manaster (1880, KuK S); Manaster (1885, SG, VI, 86); Manaster (1932, MT S); Manaster (1934, SDW, № 22, s. 247); Монастир (2004, ВМ, 33); урочище Монастир (1995, ТМН, 18). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *монастир* (див. вище). Вона вказує на те, що поселення виникло на місцевості, де колись була ця культова установа.

Монастúр[7], -я; ч.; кол. куток, тепер ліс; с. Липівка Тисм. р-ну: Manaster (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 31); Manaster (1932, MT S); Монастир (2010, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *монастир* (див. вище). Вона вказує на те, що на терниторії теперішнього лісу в давнину була ця культова установа.

Монастúр[8], -я; ч.; скельний печерний комплекс; сс. Сілець, Ямниця Тисм. р-ну: Манастир (2001, БК[3], 313); Монастир (2004, ВМ, 37); Монастир (2004, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *монастир* (див. вище).

На думку дослідників, які вивчали комплекс, тут у давнину було стародавнє культове святилище – печерний монастир, у якому відправляли службу язичницькі жерці, а з прийняттям християнства в ньому деякий час проживали місіонери нової віри (Ідзьо, 11–13).

За народними переказами, тут дуже давно поселилися Велети, які так загордилися, що почали будувати до неба величезні сходи, аби Бога з неба вигнати, але були покарані потопом, який їх винищив. Уціліли лише два Велети – старий і молодий, які врятувалися на найвищій горі. Але в їх родині не було жінок, і вони з часом вимерли. Після потопу сотворив Бог менших людей, таких, як теперішні. Ці люди довго залишалися під владою чортів і бісів, яких винищив святий Янек з домініканами. Тоді в лісі на Бійному, над Бистрицею (де знаходиться комплекс), він поставив монастир ченців. Але монахи з часом попали у великий гріх, і Бог покарав їх: монастир запався глибоко в землю. Залишилася тільки скала з печерами. На Івана Купала вночі з-під землі чути дзвони й співи тих монахів (БК[3], 314).

Ще в XIX ст., як стверджують дослідники, місцеві жителі були глибоко переконані, що ходити по Бійному лісу вночі дуже небезпечно. Тут з усіх боків у цю пору показуються чорти й біси, які полюбляють там збиратися й гарцювати. З печер Монастиря виповзає величезний полоз з людською головою або велика крилата змія, або чорний собака. Час від часу на місці святилища з'являється вночі знахар Волод. Це дух, який скликає різних звірів на нараду (БК[3], 314).

Монастúр[9], -я; ч.; куток; м. Тисмениця: Монастир (2008, Тисм.[1], 39 вклад.); Монастир (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *монастир* (див. вище). Вона вказує на те, що на території теперішнього кутка колись була ця культова установа. Про це свідчить і церква Монастирська, яка тут розміщена.

Монастирéць, -рця; ч.; урочище; с. Дебеславці Кол. р-ну: Монастирець (2006, КВС, 44); Монастирець (2007, ЕКол., V, 19). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *монастирець*, дем. від *монастир* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись була така культова споруда.

Монастирéцька[1], -ої; ж.; гора; 966 м; с. Манява Бог. р-ну: Monastyrecka (1855, AKKGL, Bl. 48); Monasterecka (1906 (1880), KuK N); Monastyrecka (2006, GUG, 107, мара 1); Монастирецька (2008, УШ); Monastyrecka (2008, Gorgany, 289). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *монастирецька* 'на якій розташований, знаходиться *монастирець*'. Тут йдеться,

очевидно, про *монастирець* черниць, який існував при Манявському Скиті.

Монастире́цька[2], -ої; ж.; полонина; с. Манява Бог. р-ну; вар. *Монастирська*: Монастирецька (1985, ІГ, ІІ, 55); połonina Monasterecka (2000, PBWG, 140); Монастирська (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулася полонина.

Монастире́цький Ліс, -ого, -у; ч.; ліс; с. Бабче Бог. р-ну: Монастирецький Ліс (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі' (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *монастирецький*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину громаді с. *Монастирчани* (див. далі) чи окремим його жителям.

Монасти́рик[1], -у; ч.; пагорб; с. Нижнів Тлум. р-ну: Монастирик (2004, ВМ, 35); Монастирик (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *монастирик*, дем. від *монастир* (див. вище). Вона вказує на те, що на пагорбі в давнину була така культова установа.

За припущеннями дослідників, на пагорбі в давнину було городище та невеликий монастир або монастирська церква (ВМ, 36–40).

Монасти́рик[2], -у; ч.; джерело; с. Нижнів Тлум. р-ну: Монастирик (2003, Вуянко, 37). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування пагорба (див. вище), у підніжжі якого пробивається джерело.

Монасти́рики, -ів; мн.; куток; с. Товмачик Кол. р-ну: Manasteryki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 41, арк. 43); Монастирики (2000, ІТ, 6); Монастирики (2006, КВС, 168); Монастирики (2011, УШ); Монастирики (2011, СГ, І, 428). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *монастирик* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку в давнину в різний період виникали й зникали невеличкі монастирі (див. СГ, І, 428).

Монастири́ще, -а; с.; горби, пагорби; **1**) Спас Кол. р-ну: Монастирище (2011, УШ); **2**) с. Хотимир Тлум. р-ну: Монастирище (1960, Кобил., ДЛМ, 112); Монастирище (1973, Кобил., 272); Монастирище (2004, ВМ, 38); Монастирище (2009 (1874), ПЗАП, 21); Монастирище (2009, ЗФ, 8). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *монастирище* ʻмісце, де був *монастир*', пор. *монастирисько* ʻмісце, де стояв монастир' (Онишк., І, 451). Вони вказують на те, що в давнину на пагорбах були такі культові установи, спалені, за повідомленнями місцевих жителів, татарами.

Монасти́рний Про́вал, -ого, -у; ч.; урочище; с. Клубівці Тисм. р-ну: Монастирний Провал (1995, ТМН, 20); Монастирний Провал (2005, Карпів, 11). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *провал* ʻпровалля; глибокий яр' (Мар., 245), ʻпропасть' (Лісняк, 360), ʻдолина ріки чи потоку; пропасть, яр' (Jurkowski, 121), ʻпропасть' (ГТЗП, 360), а атрибутивним членом – прикметник *монастирний*, що вказує на розташування урочища на території колишнього *монастиря*.

За народними переказами, в урочищі колись стояв монастир. Коли люди на Великдень пішли святити паску, монастир разом із ними провалився під землю. З того часу, якщо хто в це свято піде туди й прикладе вухо до землі, почує, як править Служба Божа в монастирі та як люди, що провалилися, співають під землею й дзвонять у дзвони. А місце, де це сталося, назвали Монастирним Провалом.

Колись у Монастирному Провалі було велике болото, трясовина. Коли хтось заходив у нього, то земля тряслася. Тому люди боялися туди ходити, щоб не провалитися під землю.

Дехто з дослідників історії краю вважає, що в урочищі колись було язичницьке святилище.

Монастиро́к[1], -рка; ч.; урочища; **1**) с. Далешеве Гор. р-ну: Монастирок (2008, УШ);

2) с. Копачинці Гор. р-ну: Монастирок (2008, УШ); **3**) с. Рибне Тисм. р-ну: Монастирок (1995, ТМН, 42). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *монастирок* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах колись були невеличкі монастирі.

За переказами місцевих жителів, на окраїні села Далешеве був колись невеликий чоловічий монастир. Оскільки отці-монахи не хотіли прийняти унії, то за панування Польщі зазнавали великих утисків. А коли Галичина попала під владу Австрії, монастир був знищений. На цьому місці в радянські часи була побудована тваринницька ферма. І лише в назві цього урочища залишилася згадка про цю культову споруду.

Монастирóк[2], -рка; ч.; село; Гор. р-н; нал. до Луківської с/р; віддаль до Городенки – 32 км, до Івано-Франківська – 61 км; давня назва – *Монастир*: Monaster (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 198); Monaster (1855, AKKGL, Bl. 45); Manaster, Monastyr (1885, SG, VI, 86); Monaster (1926, MT T); Monastyrek (1934, SDW, № 21, s. 219); х. Монастирок (1947, АТП, 511); Монастирок (2009, ІФ АТП[7], 168). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *монастир* (див. вище). Вона вказує на те, що село виникло біля Василіанського монастиря, який існував з 1600 по 1789 рр. Сучасне найменування села є демінутивним утворенням на *-ок* від давньої назви.

Монастирок[3], -рка; ч.; підвищення; 367 м; між с. Молодятин та смт Печеніжин Кол. р-ну; інша назва – *Городище* (див. вище): Horodyszcze (1883, SG, IV, 167); Horodyszcze (1933, MT Kuty); Городище (2011, УШ); Городище, Монастирок (2011, СГ, І, 409). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *монастирок*, дем. від *монастир* (див. вище). Вона вказує на розміщення на підвищенні в давнину невеликого монастиря.

Монастирок[4], -рка; ч.; присілок; с. Підвербці Тлум. р-ну: Монастирок (1978, Гор., 503). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *монастирок*, дем. від *монастир* (див. вище). Вона вказує на виникнення присілка біля цієї культової споруди.

Монастúрська, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Княждвір Кол. р-ну: Монастирська (1985, ІГ, ІІ, 419). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *монастирська* ʻналежна *монастиреві*; яка веде до *монастиря*ʼ.

Монастúрська Горá, -ої, -и; ж.; підвищення; с. Мирне Надв. р-ну: Монастирська Гора (2011, СГ, ІІ, 38). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191) ʻпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *монастирська*, що вказує на розташування на підвищенні в давнину *монастиря*.

Монастúрське Передмíстя, -ого, -я; с.; куток; м. Тисмениця: Монастирське Передмістя (2008, Тисм.[1], 34). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *передмістя* ʻжитловий район, що прилягає до міста, але лежить за його межамиʼ (ВТС, 724), ʻмісце або поселення перед містомʼ (Худ.[2], 178), а атрибутивним членом – прикметник *монастирське*, що вказує на розміщення кутка біля церкви Різдва Непорочної Діви Марії, яку заснували ченці чину святого Василія Великого (василіяни), що мали тут *монастир* у XVI ст.

Монастúрський, -ого; ч.; кол. село, тепер куток міста Городенка; вар. *Монастирське*, *Монастирський Кут*, розмовна назва – *Монкут*: Монастирське (1947, АТП, 504); Монастирське (1961, ІФ АТП[1], 80); Монастирський, Монастирський Кут, Монкут (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *монастирський* ʻякий виник біля монастиря чину Св. Василія Великого, що розміщувався тут з 80-их рр. XVII ст. до 80-х рр. XVIII ст.ʼ. На кутку, як відомо з історії, мали свої резиденції монаші чини – польський та український. Розмовний варіант назви утворений способом усічення атрибутивного члена складеного найменування *Монастирський Кут* та зрощення цих компонентів.

Монастирчáни, -ан; мн.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 19 км, до

Івано-Франківська – 38 км: Monastirczani (1433, Proch., 73); Monasterczani (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Manastyrczany ad Krasnopole (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Monasterczany (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 91); Manasterczany (1855, AKKGL, Bl. 44); Manasterczany, al. Monastyrczany (1884, V, 87); Монастирчани (1947, АТП, 516); Монастирчани (2009, ІФ АТП[7], 168). – Назва неоднозначна щодо походження. Д. Г. Бучко вважає, що вона утворена семантичним способом від апелятива *монастирчани* ʻлюди, які проживали біля *монастиря* або належали до нього' (очевидно, йдеться про монастир, який був колись в урочищі Чертежина на горі Погорілець) або ʻлюди, які переселилися з *Монастиря* чи *Монастириськ'* (Бучко, 91). Цю версію заперечує М. Л. Худаш, який стверджує, що таке утворення назви села неможливе насамперед з фонетичного боку, оскільки тоді вона мала би звучати, відповідно, як *Монастиряни* або як *Монастирщани*, а не *Монастирчани*. Тому він розцінює її як семантичне утворення від катойконіма на *-(ч)ани*, що походить від назв поселень *Монастирець* або *Монастирок* (Худ.[2], 158).

Мóнахова, -ої; ж.; скеля, печера; с. Ісаків Тлум. р-ну: Монахова (2011, УШ); скала Монахова (2012, БЛ[5], 254). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від апелятива *монах* ʻчлен релігійної громади, який прийняв постриг і дав обітницю вести аскетичне життя відповідно до монастирського статусу; чернець' (ВТС, 538, 1376). Вона вказує на те, що в розміщеній у скелі печері жив колись монах.

Це було, за розповідями місцевих жителів, у 30-их роках минулого століття. Звідки він з'явився, як його звати, ніхто не знав. Знали лишень мешканці довколишніх сіл, що розуміється він на цілющих травах, які збирав, виготовляв з них ліки й допомагав хворим. До нього часто приходили люди зі своїми недугами. Багатьох із них виліковував. Розповідають також, що ходив монах завжди босоніж: і влітку, і взимку. Його помешкання в печері вражало своєю убогістю. Окрім наспіх змурованої з цегли й каміння низенької пічки та щось схожого на лежак, там більше нічого не було. Зник монах так несподівано, як і прийшов. Згадка про нього залишилася лише в найменуванні печери.

Мóничів[1], -евого; ч.; горб; 348 м; сс. Пищаче, Турка Кол. р-ну: Monyczów (1906 (1876), KuK K); Monyczów (1933, MT K). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Монич*, пор. п-ще *Монич* (ІФД, 317).

Мóничів[2], -евого; ч.; поле; с. Турка Кол. р-ну: Moniczów (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 22, арк. 5); Monyczów (1906 (1876), KuK K); Моничів (2012, БЛ[5], 254). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Монкýтське Пóле, -ого, -я; с.; урочище; м. Городенка: Монкутське Поле (2009, ГСС, 14). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поле* ʻбезліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви' (ВТС, 846), а атрибутивним членом – прикметник *монкутське*, що вказує на належність урочища до *Монастирського Кутка* (див. вище).

Мончúшине, -ого; с.; урочище; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Мончишине (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(е)* від андроніма *Мончиха* – найменування жінки за прізвиськом чоловіка, якій, очевидно, належала колись земля в урочищі, пор. п-ське *Монко* < *Моня* (Редько, І, 705).

Мóрва[1], -и; ж.; поле; с. Глибоке Бог. р-ну: Морва (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *морва* (діал.) ʻшовковиця' (ВТС, 540). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

За переказами місцевих жителів, на полі колись ріс сад, де були кущі морви й смородини.

Мóрва[2], -и; ж.; урочище; с. Клубівці Тисм. р-ну: Морва (1995, ТМН, 22). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *морва* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Мóрви, -ев; мн.; поле; с. Узин Тисм. р-ну: Морви (2012, Експ.). – Назва утворена спо-

собом плюралізації та онімізації апелятива *морва* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на полі.

Мо́рги[1], -ів; мн.; куток; с. Монастирчани Бог. р-ну; вар. *Морди*: Морги, Морди (2005, НМ, 8); Морґи (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *морґ* ʻу Польщі, Литві та на загарбаних ними українських землях у XVI–XVIII ст., а в Західній Україні – до 1939 року – міра землі, що дорівнює 0,56 га' (ВТС, 540), ʻмежева міра = 0,575 га' (Грінч., II, 444), ʻміра землі, що дорівнює 0,57 га' (ЕСУМ, III, 512). Вона вказує на те, що куток виник на полі, яке вимірювали колись такою одиницею міри. Варіант назви з'явився в результаті народнопоетичного переосмислення вихідного найменування.

Мо́рги[2], -ів; мн.; урочище; с. Замулинці Кол. р-ну: Морги (2006, КВС, 58). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *морґ* (див. вище). Вона вказує на розміри урочища.

Мо́рги[3], -ів; мн.; поля; **1**) с. Будилів Снят. р-ну: Морги (2012, БЛ[5], 254); **2**) с. Завалля Снят. р-ну: Морги (2012, БЛ[5], 254); **3**) с. Попельники Снят. р-ну: Морґи (2012, НПС, 176). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *морґ* (див. вище). Вони вказують на розміри полів.

Морда́сів, -евого; ч.; урочище; с. Петрилів Тлум. р-ну: Мордасів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Мордас*, пор. похідне п-ще *Мордасов* (СП, 240).

Море́лі, -ей; мн.; урочище; с. Петрів Тлум. р-ну: Морелі (2006, Гач., 9). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *морелі* ʻабрикосові чи черешневі заростіʼ, пор. *морель* ʻсорт вишні; дрібний абрикосʼ (ЕСУМ, III, 513). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Моріч́ка[1], -и; ж.; луг; с. Мишин Кол. р-ну: Морічка (2012, БЛ[5], 254). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-к(а)* від апелятива *моріх* ʻцілина; поле, що декілька років лежить облогомʼ (ЕСУМ, III, 514) (зі зміною під впливом розмовного мовлення закономірного [*ж*] на [*ч*]).

Моріч́ка[2], -и; ж.; куток; с. Мишин Кол. р-ну: Moryczka (1933, MT Kuty); Морічка (2006, КВС, 101); Морічка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лугу (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Морозу́, -ів; мн.; куток; с. Міжгір'я Бог. р-ну: Морози (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала куток, пор. п-ще *Мороз* (ІФД, 317)

Моро́зівка, -и; ж.; куток; с. Колінки Гор. р-ну: Морозівка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Мороз*, пор. поширене на Городенківщині п-ще *Мороз* (ТД Г, 52).

Морозівку́, -ок; мн.; горб; с. Іллінці Снят. р-ну: Морозівки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *морозівка* (діал.) ʻземля на відкритому для вітрів місці, де часто вимерзають посівиʼ (Експ.).

Моро́зова, -ої; ж.; гора; с. Ворона Кол. р-ну: Морозова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Мороз* (див. вище).

Москале́ва, -ої; ж.; криниця; с. Серафинці Гор. р-ну: Москалева (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Москаль*, пор. п-ще *Москаль* (Редько, I, 708; СП, 241), ст.-п. особова назва *Moskal* (SSNO, III, 558).

Москале́ва Ле́нія[1], -ої, -ї; ж.; просіка; с. Лесівка Бог. р-ну: Москалева Ленія (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ленія* ʻмежа між городами або ділянками лісу; вузька межова дорога між полями; мисливська стежка в лісі', ʻмежа; рівна дорога; просіка в лісі' (Онишк., I, 409), а атрибутивним членом – прикметник *Москалева*, що вказує на якійсь зв'язок просіки з людиною на прізвище *Москаль*.

Москале́ва Ле́нія[2], -ої, -ї; ж.; ліс; с. Лесівка Бог. р-ну: Москалева Ленія (2011,

УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного дромоніма – найменування просіки (див. вище), прокладеної в лісі.

Москалів Гріб, -евого, гробу; ч.; урочище; с. Грушів Кол. р-ну: Москалів Гріб (2012, БЛ[5], 254). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гріб* ʻте саме, що могилаʼ (ВТС, 198), а атрибутивним членом – прикметник *Москалів*, що вказує на поховання в урочищі *Москаля*.

Москалíвка[1], -и; ж.; куток; с. Нижня Велесниця Кол. р-ну: Москалівка (2006, КВС, 112). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Москаль*, пор. п-ще *Москаль* (див. вище). Можливо також, що вона мотивована етнонімами *москаль* чи *москалі* ʻросіянин, росіяниʼ (ВТС, 514). Очевидно, куток заснували чи проживали в ньому люди з названим вище прізвищем чи росіяни за національністю.

У народному переказі про цю назву розповідається про те, що 1848 року тут зупинилося на короткочасний постій російське військо, мабуть, направляючись на допомогу австрійцям у боротьбі з угорськими повстанцями. Один солдат (москаль), родом з Дубно (а це Рівненщина, яка була тоді під москалями в складі Російської імперії), сподобав собі вдовичку. Та й жінка відчула до нього приязнь. Москаль пообіцяв їй утекти з війська, коли вони будуть повертатися з Угорщини, і прийти до неї жити. Так і зробив. Якийсь час він жив у жінки таємно. Одного разу москаль зробив їй для волів гарні різьблені ярма. Ці ярма побачив поміщик (пан). Вони йому дуже сподобалися й він почав з'ясовувати в жінки, де їх купила. Вона сказала, що в Станіславі на базарі. Пан відправив свого управителя (жонца) в неділю на базар. Однак виявилося, що подібних ярем ніхто ніколи не продавав. Тоді пан знову почав випитувати жінку про їх походження й вона призналася про свого постояльця. Надалі пан часто замовляв у нього різьбярські вироби, дуже його вподобав і, коли ліквідували панщину та наділяли селян землею, виділив своєму улюбленцю великий шмат землі (десь коло 80–100 моргів, тобто 46–58 гектарів). Надалі ця околиця отримала в людей назву Москалівка. Ця назва збереглася до нашого часу.

Москалíвка[2], -и; ж.; урочище (яр, ліс); с. Колодіївка Тисм. р-ну: Москалівка (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Москаль*, пор. п-ще *Москаль* (див. вище). Можливо також, що вона мотивована етнонімами *москаль* чи *москалі* ʻросіянин, росіяниʼ (ВТС, 514). Очевидно, куток заснували чи проживали в ньому люди з названим вище прізвищем чи росіяни за національністю.

Москвá, -и; ж.; урочище; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Москва (1998, Мих., 199). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування столиці Російської Федерації. Вона має переносне, конотативне значення і вказує на значну віддаленість урочища від центру села.

Мостúска, -иск; мн.; поле; с. Діброва Тлум. р-ну: Мостиска (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *мостиско*, *мостисько* ʻмісце, де був містʼ (Грінч., II, 448). Вона вказує на розташування поля на місцевості, де колись була така споруда.

Мостúще, -а; с.; село; Тлум. р-н; нал. до Будзинської с/р; віддаль до Тлумача – 30 км, до Івано-Франківська – 54 км; давня назва – *Мостиска*: Mostyska (1855, AKKGL, Bl. 45); Mostyska (1885, SG, VI, 722); Mościska (1900, SGG, 699); Mościska (1910, ZSO, 34); Mościska (1934, SDW, № 24, s. 297); х. Мостище (1947, АТП, 518); Мостище (2009, ІФ АТП[7], 168). – Давня назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *мостиско*, *мостисько* (див. вище). Вона вказує на виникнення села на місцевості, де колись були такі споруди. Сучасне найменування села є семантичним утворенням від апелятива *мостище* (< псл. **mostišče*) з таким же значенням.

Мостóчний, -ого; ч.; потоки; **1**) пр. Нивочинки л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Нивочин Бог. р-ну: Мосточний (2011, УШ); **2**) пр. Сільського л. Бистриці п. Дністра; с. Угринів Тисм. р-ну; інша назва – *Вільшаний* (див.

вище): Вільшаний, або Мосточний (2000, ІУ, 24). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *мосточний* з первісним значенням ʻякий має *містки* – гаті на поточищах та болотяних місцях, по яких можна переходити’, пор. псл. **mostъkъ* < *mostъ* <**mostiti* ʻбудувати, настилати міст; робити гать, поміст на болотяному місці; робити містки’. Вони пов’язані з тим, що через потоки були вимощені з круглого дерева мостики, по яких можна було пройти або проїхати.

Мотричі́вка, -и; ж.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Мотричівка (2006, КВС, 156). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Мотрич*, пор. п-ще *Мотрич* (Редько, І, 710; ІФД, 318).

Мо́чар[1], -у; ч.; болотисті місцевості (урочища); **1**) с. Жураки Бог. р-ну: Moczar (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 173, арк. 41); Мочар (2011, УШ); **2**) с. Похівка Бог. р-нгу: Мочар (2011, УШ); **3**) с. Кийданці Кол. р-ну: Moczar (1906 (1876), KuK K); **4**) с. Молодятин Кол. р-ну: Moczar (1935, MT N); Мочар (2011, КР); **5**) між сс. Мала Кам’янка та Годи-Добровідка Кол. р-ну: Moczar (1933, MT K); **6**) між сс. Парище, Перерісль, Волосів Надв. р-ну; вар. *Мочєр*: Moczar (1906 (1880), KuK N); Мочєр (1998, Мих., 199); Мочар (2011, УШ); **7**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Мочар (2012, Експ.); **8**) між смт Лисець Тисм. р-ну та смт Богородчани: Moczar (1855, AKKGL, Bl. 44); Moczar (1880, KuK S); Moczar (1932, MT S). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *мочар* (< псл. **močarъ*) ʻте саме, що багно; драговина, трясовина’ (ВТС, 542), ʻнизовинна болотиста місцевість’ (Худ.[2], 159), ʻдраговина, трясовина’ (Лісняк, 360), ʻтрясовина, заболочена місцевість’ (ГГ, 124, 126), ʻмокра заболочена місцевість; трясовина; низовина з підгрунтовими водами; мокре місце між узгір’ями’ (Мар., 237), ʻбагно, трясовина, драговина’ (Онишк., І, 455), ʻтрясовина; заросле й багнисте місце’ (Jurkowski, 154).

Мо́чар[2], -а; ч.; кутки; **1**) с. Жураки Бог. р-ну: Мочар (2011, УШ); **2**) с. Кийданці Кол. р-ну; вар. *Мочір*: Мочір (2006, КВС, 62); Мочар (2011, УШ); **3**) смт Єзупіль Тисм. р-ну; вар. *Мочер*: Мочер (1975, АСЗ, І, 767); Мочар (2012, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань урочищ (див. вище), біля яких розкинулися кутки.

Мо́чар[3], -а; ч.; кол. ліс, потім хутір, нал. до с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Moczar (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 10, арк. 111); Moczar (1855, AKKGL, Bl. 44); Moczar (1880, KuK S); Moczar (1885, SG, VI, 560); Moczar (1900, SGG, 41). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мочар* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту місцевості, на якій виник хутір.

Мо́чар[4], -а; ч.; кол. лісничівка, потім куток, нал. до с. Коршів Кол. р-ну: Moczar (1885, SG, VI, 560); Moczar (1933, MT K); Мочар (2010, Досин, 24). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мочар* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту місцевості, на якій була побудована лісничівка, а потім виник куток.

Мо́чара, -и; ж.; куток; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Мочара (1995, НВ, 9). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мочара*, що є фонетичним варіантом від *мочар* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на кутку.

Мочá́ри[1], -ар; мн.; лісові урочища; **1**) с. Іваниківка Бог. р-ну: Мочари (2011, УШ); **2**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Мочари (2011, УШ) – Назви утворені способом плюралізації та онімізаціїї апелятива *мочара* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунтів у лісах.

Мочá́ри[2], -ар; мн.; пасовище; с. Кривець Бог. р-ну: Мочари (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізаціїї апелятива *мочара* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на пасовищі.

Мо́ча́ри[3], -ар; мн.; болотисті урочища; **1**) між сс. Мишин та Спас Кол. р-ну: Moczary (1904 (1877), KuK Kuty); Moczary (1933, MT Kuty); Мочари (2011, КР); **2**) с. Троїця Снят. р-ну: Moczary (1933, MT Kuty); **3**) с. Ценява Кол. р-ну: Мочари (1998, Експ.); Мочари (2008, УШ); **4**) с. Гвізд Надв. р-ну: Мочари (2010, Експ.); **5**) с. Назавизів Надв.

р-ну: Moczary (1855, AKKGL, Bl. 48); **6**) с. Тростянець Снят. р-ну: Мочари (2011, УШ); **7**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Мочари (2012, БЛ[5], 254); **8**) с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Мочари (2006, МСП, 16); **9**) с. Буківна Тлум. р-ну: Мочари (2012, БЛ[5], 254). – Назви утворені способом плюралізації та онімізаціїї апелятива *мочара* (див. вище). Вони вказують на характер ґрунтів в урочищах.

Моча́ри[4], -ар; мн.; поля; **1**) кол. с. Пасічна, тепер част. міста Івано-Франківськ: Мочари (1975, АСЗ, І, 717); **2**) с. Матеївці Кол. р-ну: Мочари (2011, УШ); **3**) с. Княже Снят. р-ну: Мочари (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізаціїї апелятива *мочара* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунтів на полях.

Моча́риська, -ськ; мн.; болото; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Мочариська (2012, БЛ[5], 254). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *мочарисько* ʻмісце, де є мочариʼ (Експ.).

Мочарí[1], -ів; мн.; поля; **1**) с. Рудники Снят. р-ну: Мочарі (2012, БЛ[5], 254); **2**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Мочарі (2012, БЛ[5], 254). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *мочар* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунтів на полях.

Мочарí[2], -ів; мн.; урочище; с. Нижнів Тлум. р-ну: Мочарі (2003, Вуянко, 44). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *мочар* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту в урочищі.

Мо́чарка[1], -и; ж.; куток; **1**) с. Добротів Надв. р-ну; вар. *Мочєрка*: Moczarka (1934, SDW, № 22, s. 231); Мочєрка (1998, Мих., 199); Мочарка (2002, ДІС, 9); Мочєрка (2010, Експ.); **2**) смт Ланчин Надв. р-ну; вар. *Мочєрка*: Мочєрка (1998, Мих., 199); Мочєрка (2010, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *мочарка*, розм. *мочєрка*, дем. від *мочара*, *мочєра* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунтів на кутках.

Мо́чарка[2], -и; ж.; ліс; с. Саджавка Надв. р-ну; вар. *Мочєрка*: Мочєрка (1998, Мих., 199); Мочарка (2010, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мочарка*, розм. *мочєрка* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту в лісі.

Мо́чарка[3], -и; ж.; поле; с. Загвіздя Тисм. р-ну; вар. *Мочєрка*: Мочарка, Мочєрка (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мочарка*, розм. *мочєрка* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на полі.

Мочаркú, -ок; мн.; урочище; с. Грушів Кол. р-ну: Мочарки (2012, БЛ[5], 254). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *мочарка* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту в урочищі.

Моча́рне, -ого; с.; пасовище; с. Кулачківці Снят. р-ну: Мочарне (2012, БЛ[5], 254). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації *мочарне* ʻяке розташоване, знаходиться на *мочарі*ʼ. Вона вказує на болотистий характер ґрунту на пасовищі.

Мо́чєра[1], -и; ж.; поле; с. Репужинці Гор. р-ну: Мочєра (2012, БЛ[5], 254). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мочєра*, розм. від *мочара* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на полі.

Мо́чєра[2], -и; ж.; куток; с. Тростянець Снят. р-ну: Мочєра (2012, БЛ[5], 254). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мочєра*, розм. від *мочара* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на кутку.

Мо́чєрка, -и; ж.; куток; с. Загвіздя Тисм. р-ну: Мочєрка (2012, БЛ[5], 254). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мочєрка*, дем. від *мочєра* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на кутку.

Моч́ивні, -ень; мн.; поле; с. Стриганці Тисм. р-ну: Мочивня (2011, Осташі). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *мочивня* (діал.) ʻмочильна яма; мочило’ (Експ.). Вона вказує на те, що на полі колись було мочило, де вимочували коноплі.

Моч́ила[1], -ів; мн.; криниця, прало, водойма; с. Копачинці Гор. р-ну: Мочила (2008,

УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *мочило* (< псл. **močidlo*) ʻмісце (заглибина, ковбаня й т. ін.) для мочіння конопель, льону тощо' (ВТС, 542), ʻболотистий ставок; місце, де вода не висихає і де звичайно мочать коноплі' (Онишк., І, 455), ʻяма для вимочування конопель, льону' (ГГ, 105), пор. блр. *мачула* ʻприродний ставок з травою і лозняком, де вимочують льон' (АК, 314).

За переказами місцевих жителів, колись тут вимочували коноплі.

Мочи́ла², -ів; мн.; урочище; с. Копачинці Гор. р-ну: Мочила (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трнасонімізації однозвучного гідроніма – найменування водойми (див. вище), розташованої в урочищі.

Мочи́лú, -ів; мн.; заболочена місцевість; с. Монастирчани Бог. р-ну: Мочили (2005, НМ, 9); Мочили (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *мочило* (див. вище). Вона вказує на те, що на місці цієї заболоченої місцевості колись були водойми, у яких місцеві жителі вимочували коноплі.

Мочи́ло¹, -а; с.; потічок; п. Пруту л. Дунаю; с. Борщів Кол. р-ну: Мочило (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мочило* (див. вище). Вона вказує на те, що в давнину в поточині вимочували льон або коноплі.

Мочи́ло², -а; с.; **1**) озерце; с. Перерісль Надв. р-ну: Мочило (2009, ПІН, 17); **2**) багнисте озерце; с. Стриганці Тисм. р-ну: Мочило (2011, Осташі); **3**) штучне водоймище; 160 м²; с. Братишів Тлум. р-ну: Мочило (2003, УШ); **4**) ставок; с. Вікняни Тлум. р-ну: Мочило (2012, БЛ⁵, 254); **5**) ставок; с. Хотимир Тлум. р-ну: Мочило (1973, Кобил., 272). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *мочило* (див. вище). Вони вказують на те, що в цих водоймах у давнину вимочували льон або коноплі.

Мочирú, -ів; мн.; куток; с. Сілець Тисм. р-ну: Мочири (2011, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *мочир*, що є фонетичним розмовним варіантом апелятива *мочара* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на кутку.

Мочи́хвіст¹, -осту; ч.; потік; л. Пруту л. Дунаю; довжина – 7 км; сс. Товмачик, Шепарівці Кол. р-ну: Moczychwost (1788, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 146); Moczychwost (1885, SG, VI, 562); Moczychwost (1906 (1876), KuK K); Мочихвост (1965, WRG, III, 328); Мочихвіст (1979, СГУ, 377); Мочифіст (2000, ІТ, 6); Мочихвіст (2006, КВС, 168). – Назва утворена способом поєднання двох основ: *мочити* й *хвіст*. Вона має жартівливий характер і вказує на те, що під час переправи через потік у коней дуже часто через його значну глибину й швидку течію *мокли хвости*.

Мочи́хвіст², -осту; ч.; болото; м. Тисмениця: Moczychwost (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 44, арк. 27); Мочихвіст (2008, Тисм.[1], 32). – Назва утворена способом поєднання двох основ: *мочити* й *хвіст*. Вона вказує на те, що тут, у болотистому ґрунті, дуже часто грузла худоба, тобто *мочила хвости*.

Мо́чір¹, -и; ж.; болотисті місцевості, поля, пасовища; **1**) с. Гута Бог. р-ну: Мочір (2011, УШ); **2**) с. Жураки Бог. р-ну: Мочір (2012, БЛ⁵, 254); **3**) с. Монастирчани Бог. р-ну: Мочір (2005, НМ, 8); Мочір (2011, УШ); **4**) с. Нивочин Бог. р-ну: Мочір (2011, УШ); **5**) с. Пороги Бог. р-ну: Мочір (2011, УШ); **6**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Мочір (2011, Бойко); **7**) с. Парище Надв. р-ну: Мочір (1998, Мих., 199); **8**) с. Радча Тисм. р-ну: Мочір (2012, БЛ⁵, 254); **9**) с. Сілець Тисм. р-ну: Мочір (1995, ТМН, 45); Мочір (2002, СНЧ, 43); **10**) с. Тязів Тисм. р-ну: Мочір (1995, ТМН, 49). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *мочір* ʻмочар; те саме, що багно; драговина, трясовина' (ВТС, 542), ʻдраговина, трясовина' (Лісняк, 360), ʻтрясовина, заболочена місцевість' (ГГ, 124, 126), ʻмокра заболочена місцевість; трясовина; низовина з підґрунтовими водами; мокре місце між узгір'ями' (Мар., 237), ʻбагно, трясовина, драговина' (Онишк., І, 455), ʻтрясовина; зарослe й багнисте місце' (Jurkowski, 154). Вони вказують на характер ґрунтів на місцевостях.

Мо́чір[2], -и; ж.; кутки; **1**) с. Гута Бог. р-ну: Мочір (2011, УШ); **2**) с. Сілець Тисм. р-ну: Мочір (2002, СНЧ, 43). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань заболочених місцевостей (низовин) (див. вище), на яких розкинулися кутки.

Мо́чір[3], -и; ж.; ліс; с. Раківчик Кол. р-ну: Мочір (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мочір* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту в лісі.

Мо́чіра[1], -и; ж.; заболочені місцевості (урочища); **1**) с. Рашків Гор. р-ну: Мочіра (2008, УШ); **2**) с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Мочіра (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Мочіра (2006, КГ, 19); Мочіра (2007, ІВВ, 12); **3**) с. Матеївці Кол. р-ну: Мочіра (2011, УШ); **4**) с. Мишин Кол. р-ну: Moczera (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 136, арк. 50); Мочіра (2011, УШ); **5**) с. Молодятин Кол. р-ну: Мочіра (2008, БГ, 10); **6**) с. Нижній Вербіж Кол. р-ну; вар. *Мочара*: Moczara (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 276, арк. 26); Мочара (1995, НВ, 8); Мочіра (2012, БЛ[5], 254); **7**) с. Слобода Кол. р-ну: Мочіра (2010, УШ); **8**) с. Сопів Кол. р-ну: Мочіра (1994, ІСС, 5); **9**) с. Іллінці Снят. р-ну: Мочіра (2011, УШ); **10**) с. Троїця Снят. р-ну: Мочіра (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *мочіра* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунтів в урочищах.

Мо́чіра[2], -и; ж.; кутки; **1**) с. Рашків Гор. р-ну: Мочіра (2008, УШ); **2**) с. Матеївці Кол. р-ну: Мочіра (2011, УШ); **3**) Мишин Кол. р-ну: Мочіра (2011, УШ); **4**) с. Слобода Кол. р-ну: Мочіра (2006, КВС, 147); **5**) с. Сопів Кол. р-ну: Мочіра (2006, КВС, 147); Мочіра (2011, УШ); **6**) с. Троїця Снят. р-ну: Мочіра (2011, УШ); Мочіра (2012, НПС, 227). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань заболочених місцевостей (див. вище), у яких або біля яких розкинулися кутки.

Мочірú, -ів; мн.; пасовище; с. Загайпіль Кол. р-ну: Мочіри (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *мочіра* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на пасовищі.

Мочí́рка, -и; ж.; урочище (пасовище); с. Тростянець Снят. р-ну: Мочірка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мочірка*, дем. від *мочіра* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту в урочищі.

Мочірку́, -ок; мн.; пасовища; **1**) с. Перерісль Надв. р-ну: Мочірки (1998, Мих., 199); **2**) с. Рудники Снят. р-ну: Мочірки (2012, БЛ[5], 254). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *мочірка* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунтів на пасовищах.

Мочірóк[1], -рка; ч.; болітце; с. Лука Гор. р-ну: Мочірок (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мочірок*, дем. від *мочір* (див. вище).

Мочірóк[2], -рка; ч.; лісове урочище; с. Лука Гор. р-ну: Мочірок (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування болітця (див. вище), яке розташоване в урочищі.

Мочу́ла, -ів; мн.; поле; с. Репужинці Гор. р-ну: Мочула (2012, БЛ[5], 254). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *мочуло* (< псл. **močudlo*) ʻт. с., що *мочило* – водойма, призначена для мочіння конопель або льону’, пор. *мочило* ʻмісце (заглибина, ковбаня й т. ін.) для мочіння конопель, льону тощо’ (ВТС, 542), ʻболотистий ставок; місце, де вода не висихає і де звичайно мочать коноплі’ (Онишк., І, 455), ʻяма для вимочування конопель, льону’ (ГГ, 105).

Мочу́ло, -а; с.; потоки; **1**) п. Млинівки л. Пруту л. Дунаю; сс. Хлібичин, Борщів Снят. р-ну; інша назва – *Крисівка*: Крисівка, *у с. Борщів* – Мочуло (2003, УШ); **2**) л. Черемошу п. Пруту л. Дунаю; сс. Княже, Залуччя Снят. р-ну: Мочуло (2011, КПЧ, 21). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *мочуло* (див. вище). Вони вказують на те, що потоки колись використовувалися для мочіння конопель або льону. Інша назва потоку, що вживається у с. Хлібичин, є суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від антропоніма *Криса*, пор. п-ще *Криса* (ІФД, 284).

Мо́шків Про́вал, -ового, -у; ч.; яр; с. Семаківці Гор. р-ну: Мошків Провал (2012,

БЛ[5], 254). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *провал* ʻпровалля; глибокий яр’ (Мар., 245), ʻпропасть’ (Лісняк, 360), ʻдолина ріки чи потоку; пропасть, яр’ (Jurkowski, 121), ʻпропасть’ (ГТЗП, 360), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Мошків*, що вказує на належність яру та землі навколо нього в давнину *Мошку*, пор. єврейське особове ім’я *Мошко* < *Мойсей* (СУІ, 343).

Мóшкова[1], -ої; ж.; гора; 239 м; м. Тлумач: Мошкова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Мошко* (див. вище).

Мóшкова[2], -ої; ж.; криниця; с. Черніїв Тисм. р-ну: Мошкова (2009, БЛ[2], 178). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Мошко* (див. вище).

Мóшкова Долúна, -ої, -и; ж.; поля; **1**) с. Острівець Гор. р-ну: Мошкова Долина (2008, УШ); **2**) с. Виноград Кол. р-ну: Moszkowa Dolina (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 169, арк. 4); Мошкова Долина (2012, БЛ[5], 255). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ʻнизовина біля річки’ (Мар., 226), а атрибутивними членами – присвійний прикметник *Мошкова*, що вказує на належність полів у давнину євреям *Мошкам*.

Музúків Бéріг, -ового, -егу; ч.; підвищення; с. Турка Кол. р-ну: Музиків Беріг (2012, БЛ[5], 255). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *беріг* зі значенням ʻгорб, підвищення, гірка, пагорб’ (УЗГ, 167), ʻкруча; невелике підвищення’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Музиків*, що вказує на належність землі в давнину на підвищенні *Музиці*, пор. п-ще *Музика* (ІФД, 319).

Мýйштир, -у; ч.; поле; с. Вільхівці Гор. р-ну: Муйштир (1999, ТФП, 9); Муйштир (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника поля, пор. п-ще *Муйштир* (Експ.).

Мунчéл, -у; ч.; хребет; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Менчил*, *Менчіл*: Menczył (1935, МТ Porohy); Менчул (1976, ТК Б); Менчіл (2003, ДСК, 214); хр. Менчіл (2006, ГЦСЧ); Мунчел (2011, К РР). – Назва утворена семантичним способом від рум. апелятива *muncel* ʻгорб’ (РУС, 303); пор. також рум. *munte* ʻгора’, франц. *moint, montagne*; англ. *mount* ʻгора’, ісп. та італ. *monte* ʻгора’ < лат. *mons*, *montis* ʻгора; гірський ланцюг; гори’ (СНГТ, 380).

Мура́лів, -евого; ч.; урочище (кол. зруб); с. Чортовець Гор. р-ну: Muralów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 6, арк. 37); Morałów (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 125, арк. 57); Muralow (1933, МТ К). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Мураль*, пор. п-ще *Мураль* (СП, 242).

Мура́вський, -ого; ч.; урочище (поле); с. Лука Гор. р-ну: Муравський (2008, УШ). – Назва виникла в результаті траносонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чоловіка, який колись володів полем в урочищі, пор. п-ще *Муравський* (СП, 242).

Мура́шівка, -и; ж.; урочище (поле); с. Пробабин Гор. р-ну: Мурашівка (1960, Кобил., ДЛМ, 11); Мурашівка (2009, ГСС, 13). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *мурашівка* ʻміс-це, де водяться мурашки’ (Експ.).

Муро́ваниця[1], -і; ж.; поле; с. Ганнусівка Тисм. р-ну; вар. *Мурованиці*: Мурованиця (1995, ТМН, 15); Мурованиці (2000, Ост., 9); Мурованиця (2012, Експ.). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *мурованиця* ʻвимурований з каміння чи цегли об’єкт’, пор. *мурованиця* ʻкам’яний дім’ (Грінч., II, 456). Це могла бути церква чи оборонна споруда – фортеця, яка стояла колись на теперішньому полі. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій іменники першої відміни з м’яким приголосним основи та шиплячим мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

За народним переказом, це була камінна церква. Одного разу з неї вийшла вагітна жінка. Їй було важко йти, і вона спересердя сказала, щоби та церква завалилася. Так

і сталося. Церква розвалилася, коли в ній було повно людей (ТМН, 15).

Муро́ваниця², -і; ж.; горб; с. Побережжя Тисм. р-ну; вар. *Мурованка*: Мурованиця (1975, АСЗ, І, 771); Мурованка (1982, АПП, 116). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мурованиця* (див. вище) або від *мурованка* ʻмурована кам'яна будівля'. Очевидно, йдеться тут про вимуровані оборонні споруди, які були колись на горбі.

Відомий археолог Я. Пастернак робив колись розкопки на цьому горбі й знайшов останки камінної округлої церкви-фортеці, яка датується XIII ст. (АСЗ, І, 771).

Муро́ванка¹, -и; ж.; криниця; с. Репужинці Гор. р-ну: Мурованка (2012, БЛ[5], 255). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мурованка* зі значенням ʻмурована каменем криниця' (Експ.).

Муро́ванка², -и; ж.; куток; с. Назавизів Надв. р-ну: Мурованка (1998, Мих., 199); Мурованка (2010, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *мурованка* зі значенням ʻмурована кам'яна будівля' (Експ.). Вона вказує на те, що куток виник навколо вимурованої колись будівлі.

Мушкі́вське, -ого; с.; урочище (пасовище, поле); с. Молодків Надв. р-ну: Мушківське (1998, Мих., 199). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Мушко*, пор. особове ім'я *Мушко* < *Мусій* (СУІ, 244).

Н

На ба́зі; поле; с. Палагичі Тлум. р-ну: На базі (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта на певній місцевості чи на іншому об'єкті, та апелятива *база* ʻсклад, місце зберігання різних продуктів, товарів' (ВТС, 33) у місцевому відмінку. Вона вказує на те, що поле розміщується на місцевості, де є чи був такий склад товарів.

На Ба́лках; горб; 325 м; с. Пилипи Кол. р-ну: wzgórze Na Bałkach (1880, SG, I, 144); Na Bałkach (1904 (1877), KuK Kuty). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Балки* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування горба.

На Ба́ришу; лісове урочище; с. Вільшаниця Тисм. р-ну: На Баришу (1960, Кобил., ДЛМ, 113). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Бариш* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування цього топооб'єкта.

На Берега́х; хутір; с. Лука Гор. р-ну: Na Brzegach (1900, SGG, 215); На Берегах (2001, Проц., 31). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування узвишшя *Береги* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування хутора.

На́бережна, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Набережна (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *набережна* ʻвулиця на березі ріки' (ВТС, 549). Вона вказує на місце розташування кутка.

На Болота́х; куток; с. Годи-Добровідка Кол. р-ну: Na Błotach (1933, MT K). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Болота* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

На болота́х; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: Na błotach (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 112, арк. 162); На болотах (2011, УШ) – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *болота*, мн.

від *болото* ʻмокра заболочена низина; мокре місце між горбами’ (Мар., 218), ʻгрузьке місце з надмірно зволоженим ґрунтом’ (Лісняк, 360), ʻрозгрузла земля, грязюка; багнисте місце з стоячою водою’ (СБГ, 35–36) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

На болóті; урочище; смт Отинія Кол. р-ну: На болоті (1998, От., 16); На болоті (2006, КВС, 116); На болоті (2011, УШ) – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *болото* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

На Бóсках; поле; с. Вікняни Тлум. р-ну: На Босках (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування колишнього поля, а пізніше фільварку *Боске* (див. вище) у місцевому відмінку множини. Вона вказує на місце розташування поля.

На Бочéнках; полонина; с. Манява Бог. р-ну: Na Boczenkach (1874, EKG, II, 26); połonina “Na Boczenkach” (1880, SG, I, 66). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування кутка *Боченки* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування полонини.

На бригáді; куток; с. Баб’янка Кол. р-ну: На бригаді (2006, КВС, 5). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *бригада* ʻмісце, де знаходяться управлінські та господарські будівлі відділку колгоспу чи іншої сільськогосподарської артілі’ (Експ.) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

На Бýковинках; поле; с. Горохолина Бог. р-ну: Na Bukowinkach (1932, MT S). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Буковинки* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на те, що поле облаштоване на місці колишнього букового лісу.

На Бурдéях; куток; с. Петрів Тлум. р-ну: Na Burdejach (1926, MT T). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування хутора *Бурдеї* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на те, що куток виник на землях названого вище хутора.

На бур’янáх; куток; м. Тисмениця: На бур’янах (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *бур’яни*, мн. від *бур’ян* ʻтрав’яниста рослина, що не культивується людиною, але росте в посівах культурних рослин, а також на необроблюваних землях’ (ВТС, 68), у місцевому відмінку. Вона вказує на місце виникнення кутка.

На валáх[1]; кол. хутір, тепер куток; с. Лука Гор. р-ну: Na Wałach (1900, SGG, 215); Na wałach (1914, GKK); На валах (1982, АПП, 117). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *вали*, мн. від *вал* ʻвисокий земляний насип навколо поселення, міста або фортеці для захисту від ворога’ (ВТС, 73), у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

На валáх[2]; урочище; с. Хотимир Тлум. р-ну: На валах (1982, АПП, 124). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *вали*, мн. від *вал* (див. вище), у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

На валý; куток; м. Снятин: На валу (1982, КС, 150). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменнико-

во-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *вал* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

На Ва́шківським; криниця; с. Видинів Снят. р-ну: На Вашківським (1999, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування поля *Вашківське* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування криниці.

На верха́х; урочище; с. Дебеславці Кол. р-ну; вар. *На верьхах*: На верхах (2006, КВС, 44); На верьхах (2007, ЕКол., V, 19); На верхах (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *верхи* зі значенням ʻгорби, підвищення’ в місцевому відмінку, пор. *верх* ʻгора; вершина гори’ (Мар., 218), ʻверхній край; гора, підвищення’ (Лісняк, 359). Вона вказує на місце розташування урочища. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

На Верха́х; куток; с. Тязів Тисм. р-ну: На Верхах (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та ороніма – найменування узвишшя *Верхи* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

На ви́возі; урочище; с. Грабовець Бог. р-ну: На вивозі (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *вивіз* ʻнедовге, але круте підвищення на дорозі; підвищення’ (Мар., 220), ʻневеликий земляний насип’ (Лісняк, 359), ʻгірська ущелина; вузька доріжка’ (Hr., 51), ʻдорога, що йде вгору’ (Онишк., I, 97) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

На Вільши́ні; кол. хутір біля с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Na Wilczynie (1855, AKKGL, Bl. 44). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісового урочища *Вільшина* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування хутора.

На воло́вні; куток; с. Бортники Тлум. р-ну: На воловні (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *воловня* ʻбудівля для утримування волів’ (ВТС, 156) у місцевому відмінку. Вона вказує на розташування кутка біля цієї будівлі.

Нага́йчиків По́тік[1], -ового, -оку; ч.; потік; бас. Бистриці п. Дністра; с. Тязів Тисм. р-ну: Нагайчиків Потік (1995, ТМН, 49). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією’ (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річка’ (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина’ (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *Нагайчиків*, що вказує на належність гідрооб’єкта та землі навколо нього в давнину *Нагайчикові*, пор. п-ща *Нагай* (ІФД, 320), *Нагайчик* (Експ.).

Нага́йчиків По́тік[2], -ового, -оку; ч.; поле; с. Тязів Тисм. р-ну: Нагайчиків Потік (1995, ТМН, 49). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинулося поле.

На Гаю́; урочище; с. Лука Гор. р-ну: На Гаю (1978, Гор., 35). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісового урочища *Гай* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Нагві́зд, -озду; ч.; поле; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Нагвізд (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *на-* від апе-

лятива *гвізд* 'ліс', 'ліс у гірській місцевості' (див. *Гвізд*). Вона вказує на те, що поле облаштоване на місці колишнього лісу.

Нагíр'я[1], -я; с.; узвишшя; **1**) смт Солотвин Бог. р-ну: Нагір'я (2011, УШ); **2**) с. Палагичі Тлум. р-ну: Nagórze (1905 (1874), KuK TT); Нагір'я (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *нагір'я* 'гірська територія, для якої є характерним поєднання плоскогір'їв із гірськими хребтами' (ВТС, 555), 'рівнина на підвищенні' (СНГТК, 125).

Нагíр'я[2], -я; с.; кол. присілок, тепер куток; смт Солотвин Надв. р-ну: Nagórze (1913, GKS); Nagórze (1935, MT N); przysiólek Nagórze (2000, PBWG, 132); Нагір'я (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування узвишшя (див. вище), на якому розкинувся куток.

На горбí; поля; **1**) с. Монастирок Гор. р-ну: На горбі (2012, Експ.); **2**) с. Михальче Гор. р-ну: На горбі (2008, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *горб* 'невелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок' (ВТС, 191) у місцевому відмінку. Вони вказують на місця розташування полів.

На Горí; поле; с. Підгір'я Бог. р-ну: Na Górze (1880, KuK S); Na Górze (1932, MT S); На Горі (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та ороніма – найменування підвищення *Гора* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

На горí[1]; кутки; **1**) с. Виноград Гор. р-ну: На горі (1988, КК, 593); На горі (2008, УШ); **2**) м. Снятин: На горі (2012, НПС, 22). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359) у місцевому відмінку. Вони вказують на розташування кутків на підвищених місцях, пор. куток *На долині*.

На горí[2]; урочище (поле); с. Стриганці Тисм. р-ну: На горі (2011, Осташі). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *гора* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на розташування урочища на підвищеному місці.

Нагóрінка, -и; ж.; кутки; **1**) с. Колінки Гор. р-ну: Нагорінка (2008, УШ); Нагорінка (2011, Експ.); **2**) с. Раковець Гор. р-ну: Нагорінка (2008, УШ); **3**) с. Хмелева Гор. р-ну: Нагорінка (2004, Експ.). – Назви утворені за допомогою суфікса *-к(а)* від прикметника *нагоряний* (розм. – *нагоріний*) 'нагірний' (ЕСУМ, І, 562). Вони вказують на розташування кутків на підвищеннях.

Нагóрянка, -и; ж.; горб; с. Колінки Гор. р-ну: Нагорянка (2004, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від прикметника *нагоряний* (див. вище). Вона вказує на розташування горба на підвищенні.

На грéблі; куток; с. Вербівці Гор. р-ну; інша назва – *На долині* (див. далі): На греблі, інша назва – На долині (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *гребля* 'гідротехнічна споруда, що перегороджує річку або інший водотік для створення водосховищ, одержання енергії і т. ін.' (ВТС, 197), 'загата; рів, вал, окіп; викопана або накидана стежка, ярок' (ЕСУМ, І, 589) у місцевому відмінку. Вона вказує на розташування кутка на місцевості, де була колись така гідротехнічна споруда.

На Давúдовім; пасовище; с. Тростянець Снят. р-ну: На Давидовім (2012, БЛ[4], 202). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування ґрунту *Давидове* в місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування пасови-

ща. В основі мікротопоніма лежить особове ім'я *Давид* (СУІ, 98).

Надбере́жжя, -я; с.; кол. хутір, об'єдн. з с. Назавизів Надв. р-ну: х. Надбережжя (1947, АТП, 510); Надбережжя (1961, ІФ АТП[1], 80). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *надбережжя* 'смуга землі вздовж берега' (ВТС, 557). Вона вказує на місце розташування хутора.

Над берізка́ми; поле; с. Городниця Гор. р-ну: Над берізками (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта вище від іншого об'єкта чи суб'єкта, та апелятива *берізки* 'березові зарості; березовий ліс' (СНГТ, 24) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Над боло́том; поле; с. Хом'яківка Снят. р-ну: Над болотом (2005, ХМ, 8). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *болото* 'мокра заболочена низина; мокре місце між горбами' (Мар., 218), 'грузьке місце з надмірно зволоженим ґрунтом' (Лісняк, 360), 'розгрузла земля, грязюка; багнисте місце з стоячою водою' (СБГ, 35–36) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Надвишнове́ць, -івця; ч.; урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Надвишновець (2002, СНЧ, 44). – Назва утворена за допомогою префікса *над-* від мікротопоніма – найменування урочища *Вишновець* (див. вище), над яким розкинулося урочище.

Над ві́льшею; нива; с. Прибилів Тлум. р-ну: Над вільшею (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *вільша* 'вільхові зарості' (Експ.) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування ниви.

Надві́рна, -ої; ж.; місто;, р. ц.; м/р; віддаль до Івано-Франківська – 35 км; Nadwórna (1596, Horn., 281); Nadworna (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Nadworna (1711, AGZ, XXV, 108); Nadwórna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 56); Nadwórna (1855, AKKGL, Bl. 48); Nadwórna (1885, SG, VI, 866); Надвірна (1947, АТП, 506); Надвірна (2009, ІФ АТП[7], 168). – Місто виникло десь у ІІ половині XVI ст. як придвірне поселення, у якому жила челядь, що обслуговувала Пнівський замок відомих польських магнатів Куропатвів. Його назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *надвірна*, який входив до складу словосполучення (пол.) *nadwórna wieś* 'придворне, двірське село' (ПУС, І, 592).

Надвірня́нське, -ого; с.; передмістя м. Коломия; вар. *Надвірнянське передмістя*: Nadwornauer Vorst. (1855, AKKGL, Bl. 49); Nadwórniański (1880, VOV, 342); Nadwórniańskie (1900, SGG, 292); Надвірнянське передмістя (2008 (1877), Вайґель, 69). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *надвірнянське* 'яке знаходиться, розташоване з боку м. *Надвірна* (див. вище)'. Варіант назви ускладнений відповідним номенклатурним терміном.

Над Гайко́м; поле; с. Загвіздя Тисм. р-ну: Над Гайком (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та мікротопоніма – найменування поля *Гайок* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування цього топооб'єкта.

Надга́йне, -ого; с.; поле; с. Будзин Тлум. р-ну: Надгайне (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *надгайне* 'розташоване *над гаєм* – дубовим лісом, який проростав колись уздовж поля'.

Надглибо́ка, -ої; ж.; поле; с. Підвербці Тлум. р-ну: Надглибока (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *над-* від мікротопоніма – найменування долини *Глибока* (див. вище), над якою розкинулося поле.

Над Гло́ваком; ліс; с. Бортники Тлум. р-ну: Над Гловаком (2011, УШ). – Назва

утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та антропоніма – прізвища *Гловак* в орудному відмінку, пор. п-ще *Гловак* (ІФД, 223). Вона вказує на місце розташування лісу.

Над Гнило́хою; урочище; с. Делева Тлум. р-ну: Над Гнилохою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та мікротопоніма – найменування поля *Гнилоха* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Над Горо́ю[1]; поле; с. Поточище Гор. р-ну: Над Горою (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та ороніма – найменування підвищення *Гора* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Над Горо́ю[2]; куток; с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Над Горою (2005, УКС, 6). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та опорного компонента ороніма – найменування підвищення *Карпова Гора* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Над дуби́ною; поле; с. Одаїв Тлум. р-ну: Над дубиною (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *дубина* ʻмісце, де ростуть дуби; дубовий ліс’ (Лісняк, 362) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Наджо́ліб, -обу; ч.; поле; с. Княже Снят. р-ну: Наджоліб (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *над-* від апелятива *жоліб* ʻглибока й вузька долина; долина між двома горами чи пригірками; долина потоку’ (Мар., 227), ʻвузька долина’ (Лісняк, 359). Вона вказує на розташування поля на горбі, що півколом оточує долину.

Надія, -ї; ж.; кол. хутір біля міста Станіславів (тепер – Івано-Франківськ): Nadzieja (1855, AKKGL, Bl. 44); Nadzieja (1880, KuK S). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *надія* ʻсподівання’ (СУМ, V, 70). Вона вказує на те, що засновники хутора сподівалися отримати з нього добрі прибутки. Можлива також мотивація цього мікротопоніма особовим ім’ям *Надія*, яке міг мати хтось із членів родини, яка заснувала хутір.

Над Ка́менем; урочище; с. Олешів Тлум. р-ну: Nad Kamieniem (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 111, арк. 67); Nad Kamieniem (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 192, арк. 63); Nad Kamieniem (1905 (1874), KuK TT). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Камінь* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування топооб’єкта.

Надкамі́нна, -ої; ж.; гора; 314,9 м; смт Єзупіль, с. Козина Тисм. р-ну: Надкаменная (1976, ТК Г); Надкамінна (2003, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *над-* від гідроніма – найменування потоку *Камінний* (див. вище), над яким підноситься гора. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Надкамі́нне, -ого; с.; урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Надкамінне (2002, СНЧ, 44). – Назва утворена за допомогою префікса *над-* від варіанта мікротопоніма – найменування лісового урочища *Камінне* (див. *Кам’яне*), над яким розкинувся цей топооб’єкт.

Над кана́лом; поле; с. Матеївці Кол. р-ну: Над каналом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *канал* ʻнаповнене водою штучне річище між водоймищами для зрошування ґрунтів, осушування боліт або стоку води’ (ВТС, 413) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Над Кузе́нковим Ви́возом; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: Над Кузенковим Вивозом

(2004, Ром., 12); Над Кузенковим Вивозом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та дромоніма – найменування дороги *Кузенків Вивіз* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Над лавка́ми; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: Над лавками (1975, АСЗ, І, 900). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *лавки*, мн. від *лавка* ʻдошка (або декілька дощечок) на стояках, на яку сідають або кладуть, ставлять що-небудь’ (ВТС, 477), ʻдошка, по якій переходять через потік або річку’ (Експ.) в орудному відмінку. Вона вказує на те, що поле розташоване на місцевості, під якою є пристрої для сидіння або обладнані переходи через річку.

Над лева́дами; поле; с. Будилів Снят. р-ну: Nad Lewadami (1933, MT Sn.); Над левадами (1982, КС, 150). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *левади*, мн. від *левада* ʻприсадибна ділянка землі з сінокосом, городом та плодовим садом або іншими деревами’ (ВТС, 482), ʻнизовина, поросла травою (іноді біля річки)’ (Лісняк, 359), ‘мокра низовина; лісок на низовині із кущів (особливо ліщини)’ (Мар., 234), ‘обкопане або обгороджене місце для сінокосу поблизу садиби’, ‘лука, оболонь, заплава, пасовисько’, ‘площа біля церкви’ (Торч., 270), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Надліски́, -ів; мн.; поле; с. Княже Снят. р-ну: Надліски (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *над-* від апелятива *ліски*, мн. від *лісок* ʻневеликий ліс’ (Череп., 124). Вона вказує на розташування поля на підвищенні, на схилах якого проростають три ліски.

Над ло́зами; урочище (поле); Над лозами (2007, Вікн., 24); Над лозами (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *лози* ʻзарості лози – народної назви деяких кущових порід верби’ (ВТС, 494) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

На Дми́тровім; ставок; смт Чернелиця Гор. р-ну: На Дмитровім (1999, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб’єкта на певній місцевості, та мікротопоніма – найменування земельної ділянки (ґрунту) *Дмитрове* в місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування ставка. В основі мікротопоніма лежить особове ім’я *Дмитро* (СУІ, 107).

Над Мі́льком; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: Над Мільком (2004, Ром., 12); Над Мільком (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та антропоніма – особового імені *Мілько* < *Еміль* (СУІ, 116) в орудному відмінку. Вона вказує на розташування поля над садибою чоловіка з названим вище іменем.

Над мла́кою; поле; с. Королівка Тлум. р-ну: Над млакою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *млака* ʻзаболочена низовина, трясовина’ (Мар., 236; ВТС, 533), ʻзаболочена низина; багно; трясовина’, ʻзаболочена низина, трясовина’ (Лісняк, 360) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

На До́вгих[1]; болото; с. Ганьківці Снят. р-ну: На Довгих (1999, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб’єкта на певній місцевості, та мікротопоніма – найменування урочища *Довгі* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування болота.

На До́вгих²; криниця; с. Ганьківці Снят. р-ну: На Довгих (1999, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Довгі* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування криниці.

На Доли́нах; поле; с. Пасічна, тепер част. міста Івано-Франківськ: На Долинах (1975, АСЗ, І, 717). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування кутка *Долини* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

На доли́ні; кутки; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну; інша назва – *На греблі* (див. вище); На долині, інша назва – На греблі (2012, МП); **2**) с. Виноград Гор. р-ну: На долині (1988, КК, 593); На долині (2008, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *долина* зі значенням ʻнизинаʼ (Лісняк, 359) у місцевому відмінку. Вони вказують на розташування кутків на знижених місцях, пор. куток *На горі*.

Надоли́нне, -ого; с.; урочище (поле); с. Лука Гор. р-ну: Надолинне (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *надолинне* ʻяке розташоване на долініʼ.

На Доліш́нім Кутí; криниця; с. Малий Гвіздець Кол. р-ну: На Долішнім Куті (1999, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування частини села *Долішній Кут* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування криниці.

Надоро́жна¹, -ої; ж.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 4 км, до Івано-Франківська – 36 км; давня назва – *Дорожне*: Drozne (1420, AGZ, VII, 48); Dorożne (1578, ŹDz, XVIII/I, 95); Dorazni ad Tłumacz (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Dorozne ad Tłumacz (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Nadorożne (1707, ODZH, 230); Nadorozna (1735, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Nadorożna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 9, спр. 54); Nadorożna (1855, AKKGL, Bl. 45); Nadorożna (1885, SG, VI, 861); Надорожна (1947, АТП, 518); Надорожна (2009, ІФ АТП⁷, 168). – Давня назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *дорожне* ʻсело, розташоване вздовж дороги’ (Худ.², 161). Ідеться про стару дорогу, яка вела з міста Тлумача до Тисмениці. Десь на початку XVIII ст. село почало називатися *Надорожна* < *надорожна* ʻяка розкинулася на дорозі’.

Надоро́жна², -ої; ж.; гора; 386 м; с. Надорожна Тлум. р-ну: Nadorożna (1855, AKKGL, Bl. 45); Nadorożna (1880, SG, I, 648); Nadorożna (1905 (1874), KuK TT); Надорожна (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє гора.

Над пото́ком; горб; с. Пужники Тлум. р-ну: Над потоком (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією’ (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річка’ (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина’ (СНГТК, 158–159) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування горба.

Надра́ївські Нивини́, -их, -ин; мн.; урочище; с. Нивочин Бог. р-ну: Надраївські Нивини (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *нивини*, мн. від *нивина*, дем. від *нива* ʻділянка або смуга землі, на якій ростуть хлібні культури або яка призначена для їх вирощування; поле’ (ВТС, 621), а атрибутивним членом – прикметник *Надраївські*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Надразі*, пор. п-ще *Надрага* (ІФД, 320).

На Дра́неві́м; криниця; с. Ганьківці Снят. р-ну: На Драневім (1999, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування земельної ділянки (ґрунту) *Драневе* в місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування криниці. В основі мікротопоніма лежить антропонім *Драньо*, пор. п-ще *Дран* (ПЗУ, 208).

Надрі́ка́, -и; ж.; куток; с. Золота Липа Тлум. р-ну: Надріка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *над-* від апелятива *ріка* ʻводний потік, що живиться із джерела або стоком атмосферних опадів і тече по видовжених зниженнях рельєфу від верхів'я до гирла' (ВТС, 1036). Вона вказує на розташування кутка над рікою *Золота Липа* (див. вище).

Над рікóю[1]; поле; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Над рікою (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *ріка* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на розташування поля над рікою Дністер.

Над рікóю[2]; куток; с. Будзин Тлум. р-ну: Над рікою (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *ріка* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Над са́дом; поле; с. Поточище Гор. р-ну: Над садом (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *сад* ʻспеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощо' (ВТС, 1094) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Над сви́дником; поле; с. Ісаків Тлум. р-ну: Над свидником (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *свидник* ʻзарості свиду' (Експ.) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Над Свини́ловом; поле; с. Одаїв Тлум. р-ну: Над Свиниловом (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та мікротопоніма – найменування колишнього хутора *Свинилів* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Над селóм[1]; поле; с. Княже Снят. р-ну: Над селом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *село* ʻнаселений пункт (звичайно невеликий), жителі якого займаються переважно обробітком землі' (ВТС, 1113) в орудному відмінку. Вона вказує на розташування поля на підвищенні, що височіє над цим населеним пунктом.

Над селóм[2]; урочище; с. Гостів Тлум. р-ну: Над селом (2009, НСГ, 9); Над селом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *село* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Над Се́невом; лісове урочище; с. Стриганці Тисм. р-ну: Над Сеневом (2011, Осташі). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та антропоніма – особового ім'я *Сень* < *Семен* (СУІ, 332) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Над скало́ю; поле; с. Жабокруки Тлум. р-ну: Над скалою (2009 (1874), ПЗАП, 13). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над*

(див. вище) та апелятива *скала* ʻскеля’ (ВТС, 1131) в орудному відмінку. Вона вказує на розташування поля *над скалою* Петрунячка (див. далі).

Надста́в, -у; ч.; урочище; с. Колінці Тлум. р-ну: Надстав (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *над-* від апелятива *став* ʻводоймище (у природному чи штучному заглибленні) з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатою’ (ВТС, 1185). Вона вказує на місце розташування урочища.

Над става́ми; поля; **1**) с. Похівка Бог. р-ну: Над ставами (2011, УШ); **2**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Над ставами (1999, ТФП, 9); Над ставами (2012, Експ.); **3**) с. Чортовець Гор. р-ну: Над ставами (2007, ССЧ, 29); **4**) с. Борщівська Турка Снят. р-ну: Над ставами (2012, НПС, 63). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *стави*, мн. від *став* (див. вище), в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування полів.

Надставкú, -ів; мн.; урочище; с. Вербівці Гор. р-ну: Надставки (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *над-* від мікротопоніма – найменування кутка *Ставки* (див. далі), над яким розкинулося урочище.

Над ставкóм; поле; с. Олеша Тлум. р-ну: Над ставком (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *ставок*, дем. від *став* (див. вище), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Над ставóм[1]; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: Над ставом (2004, Ром., 12); Над ставом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *став* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Над ставóм[2]; куток; с. Гостів Тлум. р-ну: Над ставом (2009, НСГ, 9). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *став* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Над Ставóм; урочище; с. Колінці Тлум. р-ну: Над Ставом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та мікротопоніма – найменування пасовища *Став* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Над стадіóном; лісове урочище; с. Вікняни Тлум. р-ну: Над стадіоном (2007, Вікн., 24); Над стадіоном (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *стадіон* ʻкомплексна спортивна споруда, яка складається з футбольного поля, майданчиків, бігових доріжок, трибун для глядачів, допоміжних приміщень і призначена для тренуваань і змагань з різних видів спорту’ (ВТС, 1186) в орудному відмінку. Вона вказує на місце проростання лісу.

Над ста́нами; болото; площа 2,9 га; смт Гвіздець Кол. р-ну: Над станами (1995, ПЗФ, 35); Над станами (2000, ПЗТ, 261). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *стани* ʻмісця тимчасового розташування польових, мисливських і т. ін. бригад у період сезонної роботи, промислу тощо’ (ВТС, 1187) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування болота, яке є заповідним урочищем (ПЗТ, 261).

Над Стíнками; урочище; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Над Стінками (1997, Єз., 189). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та ороніма – найменування підвищення *Стінки* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Надстіно́шна, -ої; ж.; урочище (нива); с. Стриганці Тисм. р-ну: Надстіношна (2011, Осташі). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *надстіношна* ʻрозташована над горою й лісом *Стінки* (див. далі)ʼ.

Надстіно́шні, -іх; мн.; поля; с. Стриганці Тисм. р-ну: Надстіно́шні (2001, Осташ[2], 76). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *надстіношні* ʻрозміщені над горою й лісом *Стінки* (див. далі)ʼ.

Над Стіно́ю; поле; с. Будзин Тлум. р-ну: Над Стіною (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Стіна* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Над Терно́вицею; поле; с. Гостів Тлум. р-ну: Над Терновицею (2009, НСГ, 9). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Терновиця* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Над Ха́щами; урочище; с. Потічок Снят. р-ну: Над Хащами (2012, НПС, 179). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Хащі* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Над це́рквою; урочище (поле); с. Вікняни Тлум. р-ну: Над церквою (2007, Вікн., 24); Над церквою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та апелятива *церква* ʻбудівля, у якій відбувається християнське богослужінняʼ (СУМ, XI, 202) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Над Черле́ною; поле; с. Городниця Гор. р-ну: Над Черленою (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *над* (див. вище) та ороніма – найменування гори *Черлена* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

На Еле́вім; куток; с. Красна Надв. р-ну: На Елевім (2009, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта певній місцевості, та мікротопоніма – найменування земельної ділянки (ґрунту) *Елеве* (*Іллеве*) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце виникнення кутка. В основі мікротопоніма лежить особове ім'я *Ель* < *Ілля* (Експ.).

Назави́зів[1], -ова; ч.; село; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 4 км, до Івано-Франківська – 30 км: Nyezawazow (1447, AGZ, XII,160), Nazawyazow (1469, ŹDz, 18/1, 299); Nazawiezow (1578, ŹDz, XVIII/I, 96); Nazawizów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 78); Nazawizów (1885, SG, VI, 943); Назавизів (1947, АТП, 510); Назавизів (2009, ІФ АТП[7], 168). – Назва вживалася колись, як свідчать її фіксації в XV–XVI ст., у формі *Назавязовъ*, що є суфіксальним утворенням на *-овъ* з топографічним значенням від прийменникової конструкції *на зав'язі*, тобто на зав'язці, на початку, на вихідному пункті, пор. *зав'язь* ʻзав'язка, початок, вихідний пунктʼ (СУМ, III, 64). Вона вказувала на те, що село виникло на зав'язці доріг, які вели на Надвірну, Богородчани та на Тисменицю й Галич. Десь у XVII ст., очевидно, під впливом місцевих говірок, у яких звукосполучення [*ja*] після апострофа звучить як [*ju*, *je*], назва почала вимовлятися як *Назавйизів*, а на письмі передаватися як *Назавізів*. М. Л. Худаш зміну *-я-* на *-і-* в назві вбачає у впливі на неї слів *завіз*, *завізний*, *завізно* (ПКПН, 136). Д. Г. Бучко та М. Л. Худаш вважають цей ойконім посесивним утворенням на *-овъ* (> *-ів*) від антропоніма **Назавиз*, **Назав'язъ* (?) (Бучко, 92; ПКПН, 136), що є, на думку М. Л. Худаша, префіксальним дериватом, який виник від приймен-

никової конструкції *на зав'язъ* у результаті її зрощення. Така особова назва могла бути побажальним побутовим народним іменем, даним новонародженому з певною містичною метою, з побажанням, наприклад, бути "*на зав'яз(ок)*" чогось (ПКПН, 136). Однак таке трактування етимології ойконіма видається сумнівним, насамперед з огляду на відсутність фіксацій серед слов'янських антропонімів таких особових імен та неясність їх структури.

Назави́зів[2], -ова; ч.; горб; с. Назавизів Надв. р-ну: Nazawisow (1855, AKKGL, Bl. 48). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє горб.

На Закрів'е́цькому; урочище; с. Грабич Кол. р-ну: На Закрівецькому (2006, КВС, 41). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування земельної ділянки (ґрунту) *Закрівецьке* в місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища. В основі мікротопоніма лежить прикметник *закрівецьке* 'яке належить громаді с. *Закрівці* (див. вище) або окремим його жителям'.

На зарі́нку; поле; с. Матеївці Кол. р-ну: На зарінку (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *зарінок* 'не зарослі кущами кам'янисті береги річки, потоку; кам'янистий луг над річкою' (Мар., 229), 'низина, луг біля річки (над річкою)' (Лісняк, 359), кам'яниста лука над рікою; не зарослі кущами береги річки чи потоку' (Нг., 52), 'пологий берег річки, вкритий рінню; рівне місце біля річки, порослe травою' (ВТС, 324) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Назі́рна, -ої; ж.; село; Кол. р-н; с/р; нал. до Загайпільської с/р; віддаль до Коломиї – 16 км, до Івано-Франківська – 72 км: Nazurna (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); *Nazurna (w Nazurnej..., 1670, RRDZH, 57); Nazurna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 275); Nazurna (1855, AKKGL, Bl. 49); Nazurna (1885, SG, VI, 943); Назірна (1947, АТП, 503); Назірна (2009, ІФ АТП[7], 169). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного реалоніма – найменування сторожової вежі, з якої колись пильнували навколишню територію, повідомляючи мешканцям прилеглих населених пунктів про наближення ворога й біля якої було засноване село. В основі реалоніма лежить прикметник *назірна* < *надзірна* 'оглядова', пор. *надзір* (діал.) 'нагляд' (СУМ, V, 66).

На зру́бі; поле; с. Стриганці Тисм. р-ну: На зрубі (2011, Осташі). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *зруб* 'місце, де було вирубано ліс' (ВТС, 386) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце облаштування поля.

На Ицко́вім; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: На Ицковім (2011, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування поля *Ицкове* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка

Найди́шина, -ої; ж.; урочище (млака); с. Тучапи Снят. р-ну: Найдишина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від андроніма *Найдиха* – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, очевидно, належало колись урочище, пор. п-ще *Найда* (ІФД, 320).

На ка́мені; урочище; с. Живачів Тлум. р-ну: На камені (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *камінь* зі значенням 'кам'янистий ґрунт' (Експ.) у місцевому відмінку. Вона вказує на характер ґрунту в урочищі, де під тонким шаром чорнозему залягає каміння.

На Козара́х; лісове урочище; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Na kozarach (1855, AKKGL, Bl. 48). – Назва утворена способом

лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Козарів* (див. вище) у місцевому відмінку множини. Вона вказує на місце розташування урочища.

На копаня́х; поле; с. Задубрівці Снят. р-ну: На копанях (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *копані*, мн. від *копань* зі значенням ʻяма, наповнена водоюʼ (Експ.), у місцевому відмінку. Вона вказує на те, що на полі були ями, які утворилася в результаті забору глини на будівництво.

На Коне́вім; ставок; смт Чернелиця Гор. р-ну: На Коневім (1999, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування земельної ділянки (ґрунту) *Коневе* в місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування ставка. В основі мікротопоніма лежить антропонім *Кінь*, пор. п-ще *Кінь* (Редько, I, 466).

На Ку́тику; поле; с. Загвіздя Тисм. р-ну: На Кутику (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування поля *Кутик* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування цього топооб'єкта.

На Куті; поле; с. Городниця Гор. р-ну: На Куті (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування частини села *Кут* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

На лазку́; ліс; с. Надорожна Тлум. р-ну: На лазку (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *лазок*, дем. від *лаз* ʻгірський луг; лісова галявинаʼ (Мар., 234), ʻлісова поляна' (Лісняк, 361), ʻсіножать, лука; пасовищеʼ (ГГ, 109), у місцевому відмінку. Вона вказує на місце проростання лісу.

Наліва́йчик, -у; ч.; верх; смт Солотвин Бог. р-ну: Наливайчик (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чи прізвиська людини, яка могла проживати колись на горі чи володіти тут землею, пор. п-ще *Наливайко* (ІФД, 320).

На ло́зах; урочище; смт Заболотів Снят. р-ну: Na łozach (1855, AKKGL, Bl. 49). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *лози* ʻзарості лози – народної назви деяких кущових порід верби' (ВТС, 494) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища та на характер рослинності в ньому.

На Луга́х; кол. фільварок, нал. до с. Хмелева Гор. р-ну: Na Łęgach (1900, SGG, 213). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Луги* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування фільварку.

На ме́жах; урочище; с. Підвисоке Снят. р-ну: На межах (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *межі*, мн. від *межа* ʻлінія, що поділяє територію суміжних сіл' (ВТС, 517), у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

На Мельни́цькім; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: На Мельницькім (1975, АСЗ, I, 900). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування земельної ділянки (ґрунту) *Мельницьке* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

На Млини́щі; криниця; с. Видинів Снят. р-ну: На Млинищі (1999, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування земельної ділянки (ґрунту) *Млинище* в місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування криниці. В основі мікротопоніма лежить апелятив *млинище* ʻмісце, де колись стояв *млин*ʼ (ВТС, 533).

На моги́лах; куток; с. Цуцилів Надв. р-ну: На могилах (1982, АПП, 61). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *могили*, мн. від *могила* зі значенням ʻнасип на місці похованняʼ (ПЗУ, 393), у місцевому відмінку. Вона вказує на розміщення кутка на місцевості, де колись були поховання людей.

На Моги́лі; поля; **1**) с. Городниця Гор. р-ну: На Могилі (2012, Експ.); **2**) с. Озеряни Тлум. р-ну: На Могилі (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімних комплесів, що складаються з прийменника *на* (див. вище) та оронімів – найменувань горбів *Могила* (див. вище) у місцевому відмінку. Вони вказують на місця розташування полів.

На моги́лках; куток; с. Чортовець Гор. р-ну: На могилках (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *могилки*, мн. від *могилка* < *могила* (див. вище), у місцевому відмінку. Вона вказує на розміщення кутка на місцевості, де колись були поховання загиблих у боях із турками й татарами.

На мо́чері; урочище; с. Корнів Гор. р-ну: На мочері (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *мочера* ʻте саме, що багно; драговина, трясовинаʼ (ВТС, 542), ʻтрясовина, заболочена місцевістьʼ (ГГ, 124, 126), ʻмокра заболочена місцевість; трясовина; низовина з підґрунтовими водами; мокре місце між узгір'ямиʼ (Мар., 237), ʻбагно, трясовина, драговинаʼ (Онишк., I, 455), ʻтрясовина; зарослe і багнисте місцеʼ (Jurkowski, 154) у місцевому відмінку. Вона вказує на характер ґрунту в урочищі та на місце його розташування.

Нам́улище, -а; с.; поле; м. Тлумач: Намулище (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *намулище* ʻмісце, вкрите *намулом* – шаром піску, землі, нанесеним водоюʼ, пор. *намул* ʻосади на дні водоймищ із найдрібніших частинок мінеральних та органічних речовин; шар піску, землі, нанесений течією ріки і т. ін.ʼ (ВТС, 571). Вона вказує на характер ґрунту на полі.

На́ни, -ів; мн.; пасовище; с. Тисменичани Надв. р-ну: Нани (1998, Мих., 199). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, володіла колись пасовищем, пор. особове ім'я *Нань* < *Ананій* (СУІ, 30).

На осо́ці; урочище (поле); с. Корнів Гор. р-ну: На осоці (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *осока* ʻбагаторічна болотна трава родини осокових із довгими гострими листкамиʼ (ВТС, 685), ʻзарості з таких травʼ (Експ.) у місцевому відмінку. Вона вказує на те, що в урочищі колись проростало високе осокове дерево.

На пастівнику́; куток; м. Тисмениця: На пастівнику (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *пастівник* ʻвідгороджена під пасовище ділянка землі без житлаʼ (Грінч., III, 191), ʻмісце для пасовища поблизу села (перев. обгороджене)ʼ (ГГ, 145), ʻогороджене пасовище поблизу загородиʼ (Нг., 44), ʻобгороджене пасовище біля хати; (рідко) пасовище в лісіʼ (ТГП, 308), ʻпасовищеʼ (ВТС, 710) в місцевому відмінку. Вона вказує на місце виникнення кутка.

На пече́рах; урочище; с. Корнів Гор. р-ну: На печерах (2008, УШ). – Назва утво-

рена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *печери*, мн. від *печера* ʻутворена діянням підземних вод або вулканічних процесів порожнина в земній корі чи гірсьому масиві, що має вихід назовні' (ВТС, 757), у місцевому відмінку. Вона вказує на кам'янистий ґрунт в урочищі, багатий на скали й підземні діри та отвори.

На Пилúпівці; ставок; с. Іллінці Снят. р-ну: На Пилипівці (1999, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Пилипівка* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування ставка.

Напівpúски, -ок; мн.; поле; смт Обертин Тлум. р-ну: Напівриски (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *напів-* від апелятива *риски*, мн. від *риска* ʻнезначна частинка, трошки, дуже мало чого-небудь' (ВТС, 1031). Вона вказує на те, що поле колись було розділене на невеличкі шматки.

На Плóскім; урочище; між сс. Вільшаниця та Узин Тисм. р-ну: Na płoskiem (1905 (1877), KuK TT); Na Płoskim (1926, MT T). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування поля *Плоске* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

На плóщі; урочище; с. Грабич Кол. р-ну: На площі (2006, КВС, 41). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *площа* ʻполяна в лісі, поросла травою' (Череп., 169), ʻяка-небудь ділянка поверхні землі, природно обмежована або спеціально виокремлена з якоюсь метою' (ВТС, 799), ʻрівна поверхня' (Худ.[2], 202), ʻрівнина' (Лісняк, 360) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

На Погорíльцю; узгір'я; 345 м; с. Пилипи Кол. р-ну: Na Pohorelcu (1880, SG, I, 144); Na Pohorelcu (1904 (1877), KuK Kuty). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та ороніма – найменування горба *Погорілець* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування узгір'я.

На Потóках; куток; м. Снятин: На Потоках (1982, КС, 150); На Потоках (2012, НПС, 22). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та гідроніма – найменування потоку *Потоки* в місцевому відмінку. Так місцеві жителі називають потік *Потічок* (див. далі). Назва вказує на місце розташування кутка.

На рáмпі; куток; с. Бортники Тлум. р-ну: На рампі (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *рампа* ʻтоварна платформа; залізобенна споруда, з якої вантажать товари та матеріали' (Експ.) у місцевому відмінку. Вона вказує на розташування кутка на місцевості, де є така споруда.

На Руднúцькім; криниця; с. Іллінці Снят. р-ну: На Рудницькім (1999, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Рудницьке* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування криниці.

На селí; кутки; **1**) с. Корнів Гор. р-ну: На селі (2008, УШ); **2**) с. Надорожна Тлум. р-ну: На селі (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *село* зі значенням ʻцентральна частина сільського поселення' (Експ.) у місцевому відмінку. Вони вказують на місця розташування кутків.

На Серéбрищі; криниця; с. Джурів Снят. р-ну: На Серебрищі (1999, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що

складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Серебрище* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування криниці.

На сіножáті; урочища (поля); **1**) с. Корнів Гор. р-ну: На сіножаті (2008, УШ); **2**) с. Палагичі Тлум. р-ну: На сіножаті (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *сіножать* ʻмісце, відведене для косіння трави на сіно' (ВТС, 1129) у місцевому відмінку. Вони вказують на місця розташування урочищ.

На ставúщах; урочище; с. Рогиня Гор. р-ну: На ставищах (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *ставищі*, мн. від *ставище* ʻмісцевість, де є чи був *став*, *ставок*' у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

На Старóму Цвúнтарі; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: На Старому Цвинтарі (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування кладовища *Старий Цвинтар* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Настáсина Горá, -ої, -и; ж.; горб; с. Красноставці Снят. р-ну: Настасина Гора (2010, БЛ[1], 343). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Настасина*, що вказує на належність землі на горбі в давнину *Настасі*, пор. особове ім'я *Настася* < *Анастасія* (СУІ, 31).

На Стрáжниці; кол. фільварок, нал. до с. Нижнів Тлум. р-ну; інша назва – *Елеонорів*: Eleonorów, także Na Strażnicy (1900, SGG, 701); Na Strażnicy (1926, MT T). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та ороніма – найменування гори *Стражниця* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування фільварку. Інша його назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Елеонора*, пор. особове ім'я *Елеонора* (СУІ, 115).

Ната́лка, -и; ж.; криниця; с. Лука Гор. р-ну: Наталка (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від однозвучного антропоніма – особового імені дівчини, яка колись, гуляючи з подругами в лісі, утопилася через необережність у цій криниці.

Ната́льщина, -ої; ж.; поле (рілля); с. Вільхівці Гор. р-ну: Натальщина (1999, ТФП, 9); Натальщина (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Натальський*, пор. п-ще *Натальський* (Експ.).

На тім бóці; куток; с. Борщів Снят. р-ну: На тім боці (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та словосполучення *той* (протилежний) *бік* ʻмісце, місцевість, що знаходиться не посередині, а збоку чого-небудь' (ВТС, 51) у місцевому відмінку. Вона вказує на те, що куток розташований за рікою Прут на острівці.

Нáткове, -ого; с.; ліс; с. Саджавка Надв. р-ну: Наткове (1998, Мих., 199). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Натко*, пор. особове ім'я *Натко* < *Гнатко* < *Гнат* (Експ.).

На толоцí; кутки; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: На толоці (2012, МП); **2**) с. Остапківці Кол. р-ну: На толоці (2006, КВС, 113). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *толока* ʻпасовисько (перев. обгороджене); земля, ніколи не орана' (ГГ, 186), ʻпасовище поблизу села (перев. громадське)' (ТГП, 334), ʻзалишене під пар поле, що служить пасовищем для худоби' (ВТС, 1254) у місцевому відмінку. Вони вказують місця виникнення кутків.

На фільва́рку; ліс; с. Палагичі Тлум. р-ну: На фільварку (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *фільварок* ʽу феодальній Польщі, Литві, Білорусії та на Україні – комплекс земельних угідь, на яких феодал-поміщик вів власне господарство; у Польщі, Західній Україні та Західній Білорусії (до 1939 р.) – панський маєток із господарчими будівлями; (заст.) хутір або виселокʼ (СУМ, X, 595–596) у місцевому відмінку. Вона вказує на розташування лісу на місці колишнього фільварку.

Нафтоба́за, -и; ж.; куток: м. Городенка: Нафтобаза (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування бази для зберігання нафтопродуктів, біля якої розкинувся куток.

На хатка́х; куток; м. Снятин (куток Микулинці): На хатках (2012, НПС, 27). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *хатки* (розм.) ʽбудівлі колишнього панського двориʼ (Експ.) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Нахме́ль, -ю; ч.; урочище; смт Єзупіль Тисм. р-ну; давня назва – *Нахмельова*: Nachmielowa (1934, SDW, № 22, s. 244); Нахмель (1997, Єз., 189). – Давня назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *нахмельова* ʽяка знаходиться, розташована на заростях *хмелю* – однорічної чи багаторічної виткої рослини родини шовковицевих, деякі види якої використовують у пивоварінніʼ, пор. *хмель*, *хміль* (бот.) ʽоднорічна чи багаторічна витка рослина родини шовковицевих, деякі види якої використовують у пивоварінніʼ (ВТС, 1347). Вона вказує на те, що в урочищі колись росли кущі, оповиті цією рослиною. Сучасне найменування є префіксальним утворенням з префіксом *на-* від названого вище апелятива.

На Цару́нці; поле; смт Єзупіль Тисм. р-ну: На Царинці (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та мікротопоніма – найменування кутка *Царинка* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

На цву́нтарі; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: На цвинтарі (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *цвинтар* ʽмісце, відведене для поховання померлих; кладовищеʼ (ВТС, 1359) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

На Черво́ній; поле; с. Поточище Гор. р-ну: На Червоній (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та ороніма – найменування гори *Червона* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

На черезгора́; горб; с. Королівка Тлум. р-ну: На черезгора (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *черезгора* (розм.) ʽмісцевість, розташована за горою (Експ.) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування горба.

На Черле́ній; ліс; с. Городниця Гор. р-ну: На Черленій (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та ороніма – найменування гори *Черлена* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце проростання лісу.

Небу́лівська Сере́дня, -ої, -ої; ж.; гора; 1504 м; між сс. Гута Бог. р-ну та Небилів Рожн. р-ну: Небилівська Середня (2003, ДСК, 209); Небилівська Середня (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є оронім – найменування гори *Середня* (див. далі), що височіє поблизу, а атрибутивним значенням – прикметник *Небилівська*, що вказує на розташування гори зі сторони с. *Небилів* Рожн. р-ну.

Не́бо, -а; с.; пагорб; с. Нивочин Бог. р-ну: Небо (2005, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *небо* (перен., метафор.) ʻщось високе, недосяжнеʼ. Вона вказує на високі розміри пагорба, який, коли дивитися на нього знизу, ніби сягає неба.

Невиді́вка[1], -и; ж.; гора; с. Незвисько Гор. р-ну: Невидівка (2004, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від зрощених частин слів *не видно*, *не видіти* < псл. **не* + **viděti*. Вона вказує на те, що гора захована за іншими орооб'єктами і її *не видно* із села.

Невиді́вка[2], -и; ж.; куток (вулиця); с. Гарасимів Тлум. р-ну: Невидівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від зрощених частин слів *не видно*, *не видіти* < псл. **не* + **viděti*. Вона вказує на значні розміри вулиці (кутка), при яких з одного кінця не видно іншого.

Не́грова[1], -ої; ж.; полонина; між сс. Гута Бог. р-ну та Зелена Надв. р-ну: Негрова (2003, ДСК, 180); полон. Негрова (2010, К РР). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Негру*, пор. рум. *Negru* (Hr., 172), ст.-укр. *Негра* (ССУМ, ІІ, 34), п-ща *Негру* (СП, 246), *Негря* (ТД РР, 68).

Не́грова[2], -ої; ж.; гора; 1602,4 м; між сс. Гута Бог. р-ну та Зелена Надв. р-ну: Negrowa (1788, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 157); Negrowa (1855, AKKGL, Bl. 48); Negrowa (1885, SG, VI, 947); Negrowa (1914 (1894), KuK P); Negrowa (1950, Hr., 172); Negrowa (2000, PBWG, 126); Негрова (2003, ТК ЦГ); Negrowa (2008, Gorgany, 266); Негрова (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полонини (див. вище), яка розкинулася на схилах гори.

Не́звисько, -а; с.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 24 км, до Івано-Франківська – 54 км: Nyeszwescz (1436, AGZ, XII, 7); Nyedzuyechscz (1446, AGZ, XII, 150); Nyedzweszcz (1449, AGZ, XII, 193); Nyezwyscza (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Niezwiszcz (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Niźwiska (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 197); Niezwiska (1855, AKKGL, Bl. 45); Niezwiska, al. Nezwiszcze (1886, SG, VII, 142); Незвисько (1947, АТП, 511); Незвисько (2009, ІФ АТП[7], 169). – Назва неоднозначна щодо походження. Д. Г. Бучко виводить її від особової назви **Незвиско* (?) < *Не* + **Звеско* < *Звеслав* + суф. -**je* (Бучко, 92–93). М. Л. Худаш, враховуючи давні фіксації цього ойконіма, вважає, що його сучасна плюральна форма усталилася в ІІ пол. XVI ст. як похідна від давньоруського ще утворення **Незвѣщъ*, посесива на -**ьjь* від особової назви **Незвѣстъ* із закономірним чергуванням *-ст-* > *-щ-*. Що стосується твірного антропоніма, то дослідник трактує його як утворення із запереченням *Не-*, що виникло як антонім до особової назви *Звѣстъ* в опозиційній парі *Звѣстъ – Незвѣстъ*. Особова назва *Звѣстъ*, на його думку, розвинулася з *Съвѣстъ* шляхом переходу початкового глухого приголосного [*с*] у дзвінкий приголосний [*з*] внаслідок регресивної асиміляції після редукції *-ъ-*. Утворення ж *Съвѣстъ* виникло способом усічення другого складу препозитивного компонента іменікомпозита **Съ[бы]вѣстъ* чи **Съ[оу]вѣстъ* і зрощення неусічених частин (ПКПН, 142–143). На сьогодні ця гіпотеза є найбільш прийнятною.

Нем'я́тчичі, -ів; мн.; давне поселення на Покутті, тепер не ідент.: *Немѧтчичи (ко немѧтчичомъ, 1419, Р., 91); Nyemyathycze (1452, MRPS, IV/III, 398 Supl.); Nyemyathycze (1523, MRPS, IV/I, 239). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування роду за іменем його родоначальника чи вождя. В основі антропоніма лежить особова назва **Немятко*, пор. *Немятой* (Туп., 329), що походить, очевидно з **Немъ* < *Немилъ, Немиръ, Немысль* (Мор., 137).

Нете́ча[1], -і; ж.; болота (заболочені, мокрі місцевості); **1**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Нетеча (2011, УШ); **2**) с. Перерісль Надв. р-ну: Нетеча (2009, ПІН, 12); **3**) с. Красилівка Тисм. р-ну: Нетеча (2010, УШ); **3**) с. Сілець Тисм. р-ну: Нетеча (2002, СНЧ, 25). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *нетеча* (< псл. **neteča* < **netekja*) ʻстояча водаʼ (ПГФ, 180). Вони вказують на характер поверхонь боліт, які мають непротічні води.

Нете́ча[2], -і; ж.; кутки; **1**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Нетеча (2011, УШ); **2**) с. Перерісль Надв. р-ну: Нетеча (2009, ПІН, 12). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань заболочених місцевостей (див. вище), у яких розкинулися кутки.

Нете́ча[3], -і; ж.; потоки; **1**) л. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Вовчинець Ів.-Франк. м/р: Нетеча (2011, УШ); **2**) п. Коломийки л. Пруту л. Дунаю; с. Раківчик Кол. р-ну: Нетеча (2006, КВС, 138); Нетеча (2011, УШ); **3**) пр. Стримби л. Ворони п. Бистриці п. Дністра; вар. *Нетечі*; с. Перерісль Надв. р-ну: Нетечі (1979, СГУ, 3); Нетеча (1999, Експ.); Нетеча (2009, ПІН, 12). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *нетеча* зі значеннями ʻневеликий потік; невелика річкаʼ (Онишк, І. 486), ʻпотік з повільною течією води або зі стоячою водоюʼ (Експ.). Вони вказують на характер течії гідрооб'єктів. Варіант назви поточини, що в с. Перерісль, виник під впливом місцевих говірок, у яких іменники першої відміни з м'яким приголосним основи та шиплячим мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Нете́ча[4], -і; ж.; куток; с. Раківчик Кол. р-ну: Нетеча (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинувся куток.

Нете́ча[5], -і; ж.; урочища; **1**) смт Отинія Кол. р-ну: Нетеча (1998, От., 16); Нетеча (2006, КВС, 116); Нетеча (2011, УШ); **2**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Нетеча (1997, Єз., 189). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *нетеча* (див. вище). Вони вказують на наявність в урочищах водойм зі стоячою водою.

Нете́ча[6], -і; ж.; куток; смт Обертин Тлум. р-ну: Нетеча (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *нетеча* (див. вище). Вона вказує на наявність на кутку водойми зі стоячою водою.

Нетре́ба[1], -и; ж.; кол. хутір, об'єдн. з с. Молодків Надв. р-ну, тепер його куток *Нетребище*: Netreba (1935, MT N); Нетреба (1961, ІФ АТП[1], 80); Нетреба (1985, ІГ, ІІ, 384); Нетребище (1998, Мих., 199); Нетреба (2001, Проц., 78). – Назва неоднозначна щодо походження. М. Л. Худаш вважає її результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – давнього особового імені або прізвища людини, яка започаткувала куток або проживала на ньому, пор. давнє особове ім'я *Нетреба* (Чучка, Сл., 262; Туп., 331), п-ще *Нетреба* (СП, 248; Редько, ІІ, 738). Цей антропонім він трактує як антонім із запереченням *Не-* до особової назви *Треба*, що є суфіксальним утворенням на *-а* від вихідного варіанта *Требъ*, утвореного способом усічення імен-композитів типу *Требимиръ*, *Требимыслъ*, *Требомыслъ* (ПКПН, 154). Можлива також мотивація цієї назви апелятивом *нетреба* (бот.) ʻбудякʼ (Смик, 380). У такому разі вона вказує на характер рослинності території, на якій виник хутір. Останню версію підтверджує й сучасне найменування кутка, що асоціюється з апелятивом *нетребище* ʻмісце, де росте *нетреба*ʼ. Дещо іншу етимологію таких назв пропонує С. О. Вербич. Він трактує їх як утворення із заперечним префіксом *не-* від основи *треб-*, що є фонетичним варіантом, зумовленим впливом польської мови, основи *треб-* < *теребити* ʻочищати поле від кущів і деревʼ. Таким чином, внутрішня форма назви *Нетреба* < **Нетереба* йому уявляється як ʻне розчищене від лісу (кущів, дерев) місцеʼ (Вербич[6], 55). Таке походження цієї назви також цілком можливе.

Нетре́ба[2], -и; ж.; урочище; с. Старуня Бог. р-ну: Нетреба (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *нетреба* з одним із названих вище значень. Вона вказує на характер рослинності в урочищі в давнину або на не очищену від кущів і дерев його територію.

Нетре́бівка, -и; ж.; кутки; **1**) с. Виноград Гор. р-ну: Нетребівка (1988, КК, 593); Нетребівка (2008, УШ); **2**) с. Острівець Гор. р-ну: Нетребівка (2008, УШ); **3**) кол. хутір, об'єдн. з смт Обертин Тлум. р-ну, тепер його куток: Nietrzebówka (1855, AKKGL); Netrebówka z Baworówka (1886, SG, VII, 5); Netrebówka (1900, SGG, 215); Nietrebówka (1906 (1876), KuK K); Obertyn z Netrebówką (1910, ZSO,

115); Netrebówka (1933, MT K); Нетребівка (1947, АТП, 511); Нетребівка (1961, ІФ АТП[1], 80); Нетребівка (2011, УШ). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Нетреба* (див. вище). Можлива також їх мотивація апелятивом *нетреба* з одним із названих вище значень У такому разі вони вказують на характер рослинності на кутках або на не очищену від кущів і дерев їх територію.

Ни́ва, -и; ж.; поля; **1**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Нива (2011, УШ); **2**) с. Узин Тисм. р-ну: Нива (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *нива* ʻділянка або смуга землі, на якій ростуть хлібні культури або яка призначена для їх вирощування; полеʼ (ВТС, 621).

Ни́ви́[1], нив; мн.; урочища (поля); **1**) с. Грабівка Бог. р-ну: Ниви (2011, УШ); **2**) с. Грабич Кол. р-ну: Ниви (2006, КВС, 41); **3**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Ниви (2006, КВС, 88); Ниви (2011, УШ); **4**) с. Красноставці Снят. р-ну: Ниви (2011, УШ); **5**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Ниви (1995, ТМН, 20); **6**) с. Братишів Тлум. р-ну: Ниви (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *нива* (див. вище). Вони вказують на призначення урочищ.

Ни́ви², нив; мн.; поле; кол. с. Пасічна, тепер част. м. Івано-Франківськ: Ниви (1975, АСЗ, І, 717). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *нива* (див. вище).

Ни́ви́³, нив; мн.; куток; кол. с. Пасічна, тепер част. м. Івано-Франківськ: Ниви (1975, АСЗ, І, 717). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), на частині якого розкинувся куток.

Ни́вки́[1], -ок; мн.; поля, городи; **1**) с. Похівка Бог. р-ну: Нивки (2011, УШ); **2**) с. Голосків Кол. р-ну: Нивки (2011, УШ); **3**) с. Драгасимів Снят. р-ну: Нивки (2011, УШ); **4**) с. Княже Снят. р-ну: Нивки (2011, УШ); **5**) с. Марківці Тисм. р-ну: Нивки (2007, КМ, 13); **6**) с. Буківна Тлум. р-ну: Нивки (2012, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *нивка*, дем. від *нива* (див. вище). Вони вказують на те, що поля в давнину були розділені на невеликі шматки, де селяни вирощували городину.

Ни́вки², -ок; мн.; урочище; між с. Загвіздя Тисм. р-ну та м. Івано-Франківськ: Niwki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 4, арк. 57); Niwki (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 58, арк. 57); Нивки (2011, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *нивка* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись були людські городи.

Ни́вки³, -ок; мн.; куток; с. Сілець Тисм. р-ну: Нивки (2002, СНЧ, 44). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *нивка* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де колись були людські городи.

Ни́вочин[1], -а; ч.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 9 км, до Івано-Франківська – 22 км: Nowoczyna (1652, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 144, арк. 247); Niwoczyna (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Niewoczyna, Niewoczyn (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 21); Niewoczyn (1886, SG, VII, 137); Нивочин (1947, АТП, 499); Нивочин (2009, ІФ АТП[7], 169). – Дослідники прикарпатської ойконімії є одностайними в тому, що ця назва є відантропонімним посесивним утворенням на *-ин* (*-ин(а)*). Однак його твірну основу, антропонім, вони трактують по-різному. Так, Д. Г. Бучко та М. Л. Худаш вважають, що в основі ойконіма лежить особова назва **Нівока* або **Невока*, яка виникла внаслідок аферези початкового [*г*] із < *Гнѣвока*, усічено-суфіксального деривата від давнього композита *Гнѣвомиръ* (Бучко, 93; Худ., 152), а В. О. Яцій розглядає назву поселення як суфіксальне утворення від особової назви **Неока* зі вставним *-в-* (Яцій[3], 205). С. О. Вербич кваліфікує її як фонетично видозмінену форму від **Невошин* (у результаті діалектної зміни *ч/ш*) < **Гневошин* (відпадіння початкового *г*) < антропоніма *Гнѣвошь* (Вербич, ГСД, 109).

Ни́вочин², -а; ч.; горб; 446 м; с. Нивочин Бог. р-ну: Niwoczyn (1855, AKKGL, Bl. 44); Niewoczyn (1932, MT S). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє горб.

Ни́во́чинка, -и; ж.; річка; л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 11 км, площа басейну – 38,9 км^2; вар. *Невочинка*; сс. Нивочин Бог. р-ну, Старий Лисець Тисм. р-ну: Niewoczynka (1932, MT S); Невочинка (1957, КРУ, 39); Невочинка (1995, ТМН, 10); Невочинка (1979, СГУ, 384); Нивочинка (2009, РІФ); Нивочинка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Нивочин* (див. вище), через яке протікає річка. Форма *Невочинка* виникла під впливом місцевих говірок, у яких ненаголошений [*и*] наближається у вимові до [*е*].

Ни́вочинський Ліс, -ого; -у; ч.; ліс; с. Нивочин Бог. р-ну: Las Niewoczyński (1932, MT S). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площіʼ (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *нивочинський*, що вказує на розташування топооб'єкта на території с. *Нивочин* (див. вище).

Ни́жнів, -ева; ч.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 21 км, до Івано-Франківська – 31 км: Nisznow (1441, AGZ, XII, 92); Nyznow (1578, ŹDz, XVIII/I, 86); Nizniow ad Jezupole (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Niżniów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 107); Nižniów (1855, AKKGL, Bl. 45); Niżniów (1886, SG, VII, 169); Нижнів (1947, АТП, 518); Нижнів (2009, ІФ АТП^7, 169). – Назва за формою є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма **Нижень // *Ніжень* (Бучко, 93). Проте такого антропоніма, як зауважує М. Л, Худаш, слов'янська антропонімія не знає. Тому він припускає, що утворення *Нижновъ* (> *Нижнів*) є вторинним варіантом, який виник від первісного **Нежновъ*, посесива від **Неженъ*. За структурою цей антропонім – похідне суфіксальне утворення на *-енъ* від **Негъ*, фонетичного варіанта від первісного *Нѣгъ* (Мор., 140) < *Нѣгомиръ*, *Нѣгославъ* (Мор. 140) з рефлексованим *-ѣ-* в *-е-*, а не в закономірне для української мови *-і-* (Худ., 151–153).

За розповідями місцевих жителів, назва села походить від того, що воно розташоване *внизу*, у розлогій долині на правому березі Дністра.

Ни́жнівське, -ого; с.; болото; площа – 53 га; с. Нижнів Тлум. р-ну: Нижнівське (2000, ПЗТ, 222). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *нижнівське* ʻрозташоване на території села *Нижнів* (див. вище)ʼ.

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 222).

Ни́жній Ве́рбіж, -нього, -а; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 5 км, до Івано-Франківська – 70 км: Wierzbięz Nizny (1604, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 320, с. 1–4); Wierzbięz Nizny (1612, ЛНБ ВР, ф. 141, спр. 1750/2, арк. 6); Werbionz Nizny (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Werbiąż Niżny (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 276); Werzbiąz niżny (1855, AKKGL, Bl. 49); Werzbiąż niżny (1893, SG, XIII, 214); Нижній Вербіж (1947, АТП, 513); Нижній Вербіж (2009, ІФ АТП^7, 169). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування давнього села *Вербіж* (див. вище), з якого виділилося це поселення, а атрибутивним членом – прикметник *нижній* ʻякий міститься внизу, нижче інших подібних предметів; прот. верхній' (ВТС, 621), що вказує на місце розташування цього населеного пункту щодо гірського масиву, пор. *Верхній Вербіж*.

Ни́жній Діл, -нього, дола; ч.; куток; с. Красна Надв. р-ну: Нижній Діл (2009, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування кутка *Діл* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *нижній* (див. вище), що вказує на місце розташування кутка щодо гірського масиву.

Ни́жній Жо́ліб, -нього, -оба; ч.; куток; с. Топорівці Гор. р-ну: Нижній Жоліб (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *жоліб* ʻглибока й вузька долина; долина між двома

горами чи пригірками; долина потоку' (Мар., 227), а атрибутивним членом – прикметник *нижній* (див. вище), що вказує на розташування кутка в нижній, долішній щодо центру частині села, пор. *Верхній Жоліб*.

Ни́жній Княждві́р, -нього, -ора; ч.; куток; с. Княждвір Кол. р-ну; з 1946 р. по 11.06.1993 р – с. *Нижнє*: Kniażdwór Dolny, Kniażdwór Górny (1938, SDW, № 5, s. 75); Нижнє (1947, АТП, 513); Нижнє (1985, ІФ АТП[5], 55, 63); Нижній (Долішній) Княждвір (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування давнього села *Княждвір* (див. вище), частиною якого є куток, а атрибутивним членом – прикметник *нижній* (див. вище), що вказує на розташування кутка в нижній, долішній щодо центру частині села.

Ни́жній Кут, -нього, -а; ч.; кутки; **1**) с. Шевченкове Снят. р-ну: Нижній Кут (2012, НПС, 278); **2**) с. Делева Тлум. р-ну: Нижній Кут (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *кут* 'частина населеного пункту' (Експ.), а атрибутивними членами – прикметник *нижній* (див. вище), що вказує на розташування топооб'єктів у нижніх, долішніх частинах населених пунктів, пор. *Верхній Кут*.

Ни́жній Лаз, -нього, -а; ч.; куток; с. Красна Надв. р-ну: Нижній Лаз (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поляни, на якій розкинувся куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *лаз* 'гірський луг; лісова галявина' (Мар., 234), 'сіножать, лука; пасовище' (ГГ, 109), 'мала ділянка поля в горах', ускладнений атрибутивним членом – прикметником *нижній* (див. вище), що вказує на розташування поляни в нижній, долішній щодо центру частині села, пор. *Верхній Лаз*.

Ни́жні Ли́пники, -іх, -ів; мн.; урочище; с. Дебеславці Кол. р-ну: Нижні Липники (2007, ЕКол, V, 19). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування урочища *Липники* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *нижні* (див. вище), що вказує розташування урочища в нижній, долішній щодо центру частині села, пор. *Липники*.

Ни́жня, -ньої; ж.; част. села Лука Гор. р-ну: Нижня (2008, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *нижня* 'яка міститься внизу, нижче інших подібних предметів; прот. верхня' (ВТС, 621). Вона вказує на розташування цього топооб'єкта в низинній частині села.

Ни́жня Велесни́ця, -ньої, -і; ж.; село; Кол. р-н; нал. до Виноградської с/р; віддаль до Коломиї – 32 км, до Івано-Франківська – 29 км; давня назва – *Велесниця*: Vyelesnycza (1463, AGZ, XII, 283); Weleśnica (1648, AGZ, XXIV, 69); Welesnica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Weleśnica Dolna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 179); Weleśnica, Weleśnica dolna (1880, VOV, 355); Weleśnica Dolna (1893, SG, XIII, 197); Нижня Велесниця (1947, АТП, 510); Нижня Велесниця (2009, ІФ АТП[7], 169). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки *Велесниця* (див. вище), на березі якої було започатковане поселення. Десь у XVIII ст. село розділилися на дві частини: *Велесницю-Долішню* та *Велесницю-Верхню (Гірну)*. Атрибутивні члени в них вказують на місця розташування сіл щодо течії ріки. У 1946 році, у період так званого "впорядкування" назв населених пунктів, означення *Долішня* в назві було замінене на *Нижня*.

У народному переказі про це село розповідається, що колись давно жерці Бога Велеса, покровителя мистецтва, пастухів і волхвів, у лісі, який тепер називається Запуст, недалеко від річки Стебник, побудували його капище (святилище). Недалеко від нього з часом виникло поселення, яке отримало за іменем Бога найменування Велесниця. Одного разу на нього напали татари. Жителі поселення та жерці заховалися в лісі, поселення ж вороги спалили дощенту. Після цього люди перебралися жити на нове місце,

коло річки, яка тепер називається Велесницею. Там було побудовано нове святилище (кажуть, що статуя Бога Велеса стояла на одному з пагорбів на березі річки). Біля святилища виникло нове поселення, яке також назвали Велесницею. Це село збереглося до наших днів. Однак пізніше (може під натиском християн) жерці відійшли за течією ріки далі в гори й у її верхів'ї заснували нове капище. Коло нього виникло нове поселення, яке назвали Верхньою (Гірною) Велесницею. Давнє ж поселення стало *Долішньою Велесницею*.

Ни́жня Гі́рка, -ньої, -и; ж.; горб; с. Стриганці Тисм. р-ну: Нижня Гірка (2004, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гірка*, дем. від *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *нижня* (див. вище), що вказує на розташування орооб'єкта в нижній, долішній щодо центру частині населеного пункту, пор. *Верхня Гірка.*

Ни́жня Чорно́ва, -ньої, -ої; ж.; поле; с. Яківка Тлум. р-ну: Нижня Чорнова (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування річки *Чорнова* (див. *Чорнява*), а атрибутивним членом – прикметник *нижня* (див. вище), що вказує на розташування поля в нижній, долішній щодо центру частині населеного пункту, пор. *Верхня Чорнова.*

Ни́жче Гологі́р; болото; площа – 1,3 га; с. Чернятин Гор. р-ну: Нижче Гологір (2000, ПЗТ, 252). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплесу, що складається з прислівника *нижче*, ужитого в ролі прийменника, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування об'єкта під іншим об'єктом чи суб'єктом, та мікротопоніма – найменування підвищення *Гологори* (див. вище) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування болота, яке є заповідним урочищем (ПЗТ, 252).

Низ, -а; ч.; куток; с. Сілець Тисм. р-ну: Низ (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *низ* 'низька місцевість; низина' (ВТС, 621). Вона вказує на місце розташування кутка.

Никола́я Криво́го, -я, -ого; ч.; урочище (млака, луг); с. Тучапи Снят. р-ну: Николая Кривого (2011, УШ). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Николай Кривий*. Вона вказує на належність урочища в давнину людині з названими вище особовим іменем, прізвиськом чи прізвищем, пор. п-ще *Кривий* (ІФД, 284).

Нико́лин Лаз, -ого; -у; ч.; урочище; с. Рибне Тисм. р-ну: Николин Лаз (1997, Павл., 7). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лаз* 'гірський луг; лісова галявина' (Мар., 234), 'лісова поляна' (Лісняк, 361), 'сіножать, лука; пасовище' (ГГ, 109), а атрибутивним членом – прикметник *Николин*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Николі*, пор. особове ім'я *Никола* < *Микола* (СУІ, 231).

Ники́линка, -и; ж.; поле; с. Чернятин Гор. р-ну: Никулинка (2012, БЛ[4], 203). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) суфіксальним утворенням на *-к(а)* від антропоніма *Никулин*, пор. п-ще *Никулин* (СП, 249); б) суфіксальним утворенням на *-инк(а)* (розм. *-'инк(а)*) від антропоніма *Никула*, пор. особове ім'я *Никула* (СУІ, 230); в) результатом трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за іменем чи прізвищем чоловіка, якій могло належати колись поле.

Ні́вра[1], -и; ж.; кол. хутір, об'єдн. з с. Олеша Тлум. р-ну, тепер його присілок: Niwra (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 187, арк. 22); Niwra (1934, SDW, № 24, s. 297); Нівра (1947, АТП, 518); Нівра (2011, УШ). – Назва, очевидно, виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села в Борщівському районі Терн. обл., вихідці з якого могли заснувати хутір. Що стосується ойконіма, то його етимологія є незрозумілою. М. Л. Худаш припускає, що

він за походженням може бути посесивним утворенням на -**ja* від антропоніма **Нівръ*, який розвинувся з давнього **Невѣръ* (Худ.[1], 241–242).

Ні́вра[2], -и; ж.; поле; с. Олеша Тлум. р-ну: Niwra (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 207, арк. 22); Нівра (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування хутора (див. вище), біля якого розкинулося поле.

Нікóлін За́руб, -ого, -у; ч.; ліс; с. Антонівка Тлум. р-ну: Ніколін Заруб (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *заруб* ʻділянка лісу, позначена зарубками’ (Експ.), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Ніколін*, що вказує на належність лісової ділянки в давнину *Ніколі*, пор. особове ім’я *Нікола* < *Микола* (СУІ, 230).

Нікýльчикова, -ої; ж.; криниця; с. Торговиця Гор. р-ну: Нікульчикова (1999, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на -*ов(а)* від антропоніма *Нікульчик*, пор. особове ім’я *Никульчик* (СУІ, 230).

Німéцька Колóнія, -ої, -ї; ж.; куток; с. Вільхівці Гор. р-ну: Німецька Колонія (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *колонія* ʻпоселення переселенців з іншої країни, області’ (ВТС, 442), а атрибутивним членом – прикметник *німецька*, що вказує на заснування кутка *німцями*.

Німéцький Кут, -ого, -а; ч.; куток; с. Вільхівці Гор. р-ну: Німецький Кут (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина населеного пункту’ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *німецький*, що вказує на проживання на кутку в давнину *німців*.

Німéччина, -и; ж.; куток; с. Пороги Бог. р-ну: Німеччина (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменування країни в Центральній Європі. Вона має перенесене, конотативне значення і вказує на те, що в роки Другої світової війни *німці* мали тут свій табір.

Німóго, -ого; ч.; пасовище; с. Бортники Тлум. р-ну: Німого (2011, УШ). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма – прізвища колишнього власника пасовища *Німий*, пор. п-ще *Німий* (ТСЛ, 478).

Німóго Горб, -ого, -а; ч.; горб; с. Торговиця Кол. р-ну: Німого Горб (2006, КВС, 170). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневисока пологa гірка’ (Мар., 223), а атрибутивним членом – антропонім *Німий* у родовому відмінку, пор. п-ще *Німий* (див. вище). Вона вказує на належність орооб’єкта в давнину.

Німцеве, -ого; с.; лісове урочище; с. Добротів Надв. р-ну: Німцеве (1998, Мих., 199); Німцеве (2004, ДІС, 10). – Назва є посесивним утворенням на -*ев(е)* від антропоніма *Німець*, пор. п-ще *Німець* (СП, 251), або від етноніма *німець*.

Німців Горб, -евого, -а; ч.; горб; с. Клубівці Тисм. р-ну: Німців Горб (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневисока пологa гірка’ (Мар., 223), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Німців*, що вказує на належність орооб’єкта *Німцеві*, пор. п-ще *Німець* (див. вище).

Нова́ Бóднарівка, -ої, -и; ж.; куток; с. Боднарівка Кол. р-ну: Нова Боднарівка (2006, КВС, 10). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Боднарівка* (див. вище), до якого належить куток, а атрибутивним членом – прикметник *нова* ʻяка недавно виникла, з’явилася’ (ВТС, 629), що вказує на недавній, порівняно з іншим таким об’єктом, час заселення кутка, пор. *Стара Боднарівка*.

Нова́ Гу́та, -ої, -и; ж.; село; Тисм. р-н; нал. до Майданської с/р; віддаль до Тисме-

ниці – 30 км, до Івано-Франківська – 15 км; засн. 1767 р.: Nowa Huta (1767, ЛНБ, ВР, ф. Чоловських, спр. 2147/2, с. 71); Nowa Huta (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 16, спр. 236); Huta Nowa (1790, KGL, 27); Huta nowa (1855, AKKG, Bl. 44); Huta Nowa (1884, SG, V, 913); Huta Nowa (1900, SGG, 627); Nowa Huta (1932, MT S); Нова Гута (1947, АТП, 517); Нова Гута (2009, ІФ АТП[7], 169). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є уже наявний ойконім – найменування села *Гута* (див. *Стара Гута*), а атрибутивним членом – прикметник *нова* (див. вище), що вказує на недавній, порівняно з іншим таким же об'єктом, час виникнення поселення.

Нова́ Мі́ра, -ої, -и; ж.; горб; с. Підпечари Тисм. р-ну: Nowa Miara (1932, MT S). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *міра* зі значенням ʻміряння' (ВТС, 531), а атрибутивним членом – прикметник *нова* (див. вище), що вказує на недавній, порівняно з іншими такими ж об'єктами, вимір горба, пор. *Стара Міра*.

Нова́ Лу́півка, -ої, -и; ж.; кол. нім. колонія, засн. 1820 р. (Сір.[2], 76), тепер село; Тисм. р-н; нал. до Липівської с/р; віддаль до Тисмениці – 20 км, до Івано-Франківська – 20 км; давні назви – *Сітанерівка*, *Лемки*: Sitanerówka (1855, AKKGL, Bl. 44); Sitanerówka (1880, KuK S); Sitanerówka (1884, SG, V, 63); Sitanerówka (1900, SGG, 701); Сатинерівка (1914, ШКЄС, 228); Sitanerówka (Sienkiewiczówka) (1932, MT S); Sitauerówka (1934, SDW, № 24, s. 296); Sitauerówka (1938, SDW, № 5, s. 83); Нова Липівка (1965, ІФ АТП[2], 193); Нова Липівка, Лемки (2002, Любчик, 57); Нова Липівка (2009, ІФ АТП[7], 169); колись Лемки, тепер Нова Липівка (2011, Експ.). – Давня назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від прізвища німецького колоніста Готфріда де *Сіттауера*, який був одним із перших поселенців німецької колонії, великим землевласником. Йому вже в 1820 році належав панський двір колишнього власника Дмитра Шумлянського. Наприкінці 1939 р. усі німці колонії виїхали до Німеччини, а сюди прибули переселенці з Лемківщини. Тому це поселення отримало найменування *Лемки*, що є семантичним утворенням від однозвучного етноніма, пор. *лемко* ʻпредставник етнографічної групи українців у Карпатах' (ЕСУМ, ІІІ, 220). Десь у 60-их роках минулого століття його перейменували на *Нова Липівка*. Ця назва є лексикалізованим та онімізованим словосполученням, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Липівка* (див. вище), на землях якого виникло це поселення, а атрибутивним членом – прикметник *нова* (див. вище), що вказує на недавній, порівняно з іншим таким же об'єктом, час його заснування.

Нове́ Гути́ське, -ого, -а; с.; колишнє село, об'єдн. разом з с. *Старе Гутиське* в с. Гутиська Тисм. р-ну: Hucisko Nowe (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 16, спр. 236); Hucisko Nowe (1790, KGL, 27); Hucisko (1900, SGG, 627); Гутиська (1947, АТП, 517). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є уже наявний ойконім – найменування села *Гутиське* (див. *Старе Гутиське*), а атрибутивним членом – прикметник *нове* (див. вище), що вказує на недавній, порівняно з іншим таким же об'єктом, час виникнення поселення.

Нове́ Село́¹, -ого, -а; с.; хутір, кол. нім. колонія, засн. 1842 р. (Сір.[2], 76), об'єдн. з с. Струпків Кол. р-ну; давні назви – *Нойдорф*, *Нова Весь*: Neudorf (1855, AKKGL, Bl. 45); Neudorf (1880, VOV, 355); Neudorf (1910, ZSO, 110); Neudorf (1913, GKS); Nowa Wieś (1934, SDW, № 24, s. 299); Nowa Wieś (1935, MT N); Nowa Wieś (1938, SDW, № 5, s. 83); х. Нове Село (1947, АТП, 512); Нове Село (1961, ІФ АТП[1], 80). – Давня назва є німецькою за походженням. Вона утворена способом поєднання в одну лексему прикметника *neu* ʻновий' (ВНУС, 453) та апелятива *das Dorf* ʻсело' (ВНУС, 170). Перекладається як ʻНове Село'. Найменування *Nowa Wieś* та *Нове Село* є, відповідно, польським та українським перекладом давньої назви.

Нове́ Село́², -ого, -а; с.; колишнє село на Тлумаччині, тепер поле с. Гостів; інша на-

зва – *Тітрів* (див. *Дутрів Потік*): Nowesyolo alias Titrow (1544, MRPS, IV/III, 215). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *село* ʻнаселений пункт (звичайно невеликий), жителі якого займаються переважно обробітком землі' (ВТС, 1113), а атрибутивним членом – прикметник *нове* (див. вище), що вказує на недавній, порівняно з іншим таким же об'єктом, час виникнення поселення.

Новúй Боднáрчик, -ого, -а; ч.; кол. хутір, тепер дачна ділянка; с. Угринів Тисм. р-ну: Новий Боднарчик (2000, ІУ, 25). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є антропонім *Боднарчик* – прізвище колишнього засновника хутора, а атрибутивним членом – прикметник *новий* (див. вище), що вказує на недавній, порівняно з іншим таким же об'єктом, час виникнення хутора, пор. *Старий Боднарчик*.

Новúй Двір, -ого, двора; ч.; куток; с. Слобідка Тисм. р-ну: Nowy Dwor (1934, SDW, № 24, s. 296). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування колишнього поміщицького маєтку, навколо якого розкинувся куток. В основі ергоніма лежить апелятив *двір* ʻмаєток; присадибне господарство землевласника – поміщика, монастиря і т. ін.' (СУМ, ІІ, 218), ʻбудинок, маєток' (Грінч., І, 62), ускладнений антрибутивним членом – прикметником *новий* зі значенням ʻнедавно побудований'.

Новúй Кулáчин, -ого, -а; ч.; куток; м. Снятин: Новий Кулачин (2012, НПС, 22). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування давнього села, тепер кутка м. Снятин *Кулачин* (див. вище), частиною якого є цей топооб'єкт, а атрибутивним членом – прикметник *новий* (див. вище), що вказує на недавній, порівняно з іншим таким же об'єктом, час виникнення кутка, пор. *Старий Кулачин*.

Новúй Світ, -ого, -а; ч.; куток; с. Братківці Тисм. р-ну: Новий Світ (2007, Гетьм., 18). – Назва має переносне, конотативне значення. Вона вказує на перших емігрантів до Америки (*Нового Світу*), які проживали колись на кутку (Гетьм., 19).

Новúй Снятин, -ого, -а; ч.; кол. частина м. Снятин; інша назва – *Нове Місто*: въ Новомъ мѣстѣ Снятинѣ (1628, СГРЛ, 460); Sniatyn Nowy (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Nowe Miasto (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування давнього міста *Снятин* (див. далі), частиною якого був куток, а атрибутивним членом – прикметник *новий* (див. вище), що вказує на недавній, порівняно з іншим таким же об'єктом, час виникнення частини міста.

Новúна́, -и; ж.; горб; с. Серафинці Гор. р-ну: Новина (2004, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування ниви, яка була облаштована колись на горбі на місці пасовища. В основі мікротопоніма лежить апелятив *новина* ʻнова нива', ʻземля ніколи не орана або вперше зорана; цілина' (ВТС, 625), ʻне орана раніше земля' (СЗПГ, І, 349).

За народними переказами, горб названий так тому, що звідси вістуни принесли в село *новину* про перемогу місцевих жителів над турецькими ординцями.

Новí, -их; мн.; поля; с. Матеївці Кол. р-ну: Нові (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *нові* зі значенням ʻнедавно облаштовані, оброблені'. Вона вказує на час виникнення полів.

Новí Кривотýли, -их, -ів; мн.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 18 км, до Івано-Франківська – 28 км: Krzywotuły Nowe (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 180); Krzywotuły nowe (1855, AKKGL, Bl. 45); Krzywotuły Nowe, a także Górne (1883, SG, IV, 812); Нові Кривотули (1947, АТП, 512); Нові Кривотули (2009, ІФ АТП[7], 170). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування давнього села *Кривотули* (див. *Старі Кривоту-*

ли), а атрибутивним членом – прикметник *нові* ʻякі недавно виникли, з'явилися' (ВТС, 624), що вказує на недавній, порівняно з іншим таким же об'єктом, час виникнення села, пор. *Старі Кривотули*.

За народним переказом, село заснували в середині XVII ст. вихідці з давнього села Кривотули, які потерпали внаслідок частих розливів річки Ворони. Тому вони перебралися на сусідню височину й заснували тут село, яке назвали *Нові, Горішні Кривотули.* Давнє ж село отримало назву *Старі (Долішні) Кривотули*.

Новобудо́ва, -и; ж.; куток; с. Сілець Тисм. р-ну: Новобудова (2002, СНЧ, 44). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *новобудова* ʻновий будинок, нове селище' (ВТС, 625). Вона вказує на те, що куток почав розбудовуватися в 60-х – 80-х роках минулого століття.

Новосе́лиця[1], -і; ж.; куток; с. Белелуя Снят. р-ну: Новоселиця (2012, НПС, 55). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *новоселиця* ʻновозаселене поселення' (Бучко, 94), пор. *новоселець* ʻлюдина, що недавно поселилася де-небудь; новий поселенець' (СУМ, V, 436). Вона вказує на час виникнення кутка.

Новосе́лиця[2], -і; ж.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 32 км, до Івано-Франківська – 91 км: Nowosielica (1562, ЛЦДІА, ф. 6, опр. 1, спр. 56, с. 11); Nowosielicza (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Nowosielica (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 245); Nowosielica (1855, AKKGL, Bl. 49); Nowosielica (1886, SG, VII, 275); Новоселиця (1947, АТП, 506); Новоселиця (2009, ІФ АТП[7], 170). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *новоселиця* (див. вище). Вона вказує на час виникнення поселення.

Новосе́лівка, -и; ж.; село; Гор. р-н; нал. до Олієво-Королівської с/р; віддаль до Городенки – 16 км, до Івано-Франківська – 65 км; давня назва – *Владиполь*: Владиполь (1965, АТП, 14); Новоселівка (2009, ІФ АТП[7], 170). – Давня назва утворена способом поєднання в одну лексему за допомогою сполучного [*и*] антропоніма – особового імені *Влад* < *Володимир* (СУІ, 74) та компонента *-поль* < гр. *polis* ʻмісто'. Первісне значення ойконіма – ʻмісто, поселення *Влада*'. Сучасне найменування села є семантичним утворенням від апелятива *новоселівка* ʻновозасноване село' (Експ.).

Новосі́вка, -и; ж.; кутки; **1**) с. Глибоке Бог. р-ну: Новосівка (2011, УШ); **2**) с. Росільна Бог. р-ну: Новосівка (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *новосівка*, що є діалектним фонетичним варіантом від *новосілка* ʻновозасноване поселення' (Бучко, 94). Вони вказують на час виникнення кутків.

Новосі́вки, -ок; мн.; куток; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Новосівки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *новосівка* (див. вище). Вона вказує на те, що куток почав заселятися недавно.

Новосі́вські Го́ри[1], -их, гір; мн.; підвищення; сс. Петрилів та Новосілка Тлум. р-ну: Новосівські Гори (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гори*, мн. від *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *новосівські* < *новосільські*, що вказує на розташування підвищення біля села *Новосілка* (див. далі).

Новосі́вські Го́ри[2], -их, гір; мн.; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: Новосівські Гори (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинулося поле.

Новосі́лка[1], -и; ж.; куток; с. Угорники Кол. р-ну: Nowosiółka (1934, SDW, № 24, s. 300). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *новосілка* ʻновозасноване поселення' (Бучко, 94).

Новосі́лка[2], -и; ж.; село; Тлум. р-н; нал. до Петрилівської с/р; віддаль до Тлумача – 31 км, до Івано-Франківська – 38 км; давня назва – *Новосельці*: Nowossilcze (1423, ZDM, VII, 219); Nowosziołka (1578, ŹDz, XVIII/I, 86); Nowosiołka ad Nizniow (1658, ЛНБ ВР,

ф. 145, спр. 19, фас. 4); Nowosiołka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 9, спр. 119); Nowosiołka (1855, AKKGL, Bl. 45); Nowosiołka (1886, SG, VII, 276); Новосілка (1947, АТП, 518); Новосілка (2009, ІФ АТП[7], 170). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *новосельці* ʻлюди, які недавно тут поселилися; нові поселенці', ʻлюди, які оселилися в новому селі' (Худ.[2], 168), пор. *новоселець* ʻлюдина, що недавно поселилася де-небудь; новий поселенець' (СУМ, V, 436). Десь наприкінці XV або на початку XVI ст. в назві відбулася заміна суфікса *-ц(і)* на *-к(а)*, очевидно, під впливом високої продуктивності останнього, і вона почала сприйматися як семантичне утворення від апелятива *новосілка* (див. вище).

Но́йгоф, -а; ч.; кол. нім. колонія-хутір біля с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Neuhof (1880, KuK S); Neuhof (1900, SGG, 41); Neuhof (1913, GKS). – Назва є німецькою за походженням. Вона утворена способом поєднання в одну лексему прикметника *neu* ʻновий' (ВНУС, 453) + *der Hof* ʻдвір' (ВНУС, 335). Перекладається як ʻНовий Двір'.

Но́ри, нір; мн.; ліс; с. Молодьків Надв. р-ну: Нори (1998, Мих., 199). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *нора* ʻзаглиблення в землі, вирите тваринами як житло; джерело' (ВТС, 626). Вона вказує на те, що в лісі є багато таких заглиблень та джерел.

Нори́нка, -и; ж.; поточина; пр. Черемошу п. Пруту л. Дунаю; с. Княже Снят. р-ну: Норинка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-инк(а)* від апелятива *нора* (див. вище). Вона вказує на витік поточини з джерела.

Ну́тина кірни́ці, -ої, -і; ж.; джерело, криниця; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Нутина кірниці (2006, КГ, 18). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кірниці, кирниці* ʻкриниця' (ГГ, 93), а атрибутивним членом – прикметник *Нутина*, що вказує на належність гідрооб'єкта в давнину *Нуті* (*Дануті*).

О

Обе́жа, -і; ж.; кол. хутір, нал. до с. Радча Тисм. р-ну: Oberza (1855, AKKGL, Bl. 44). – Назва утворена семантичним способом від пол. апелятива *oberza* ʻзаїзд' (ПУС, II, 5). Вона вказує на те, що хутір виник на місцевості, де був гостинний двір.

Обертин, -а; ч.; селище міського типу; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 28 км; до Івано-Франківська – 56 км: (?) Podmerthin (1373, (1416), AGZ, V, 39); Obertino (1422, ZDM, VII, 94); Obartin (1436, AGZ, XII, 30); Obertin (1438, AGZ, I, 26); Nikoltow (1552–1553, ЛНБ, ВР, ф. Оссолінських, спр. 2836/3, с. 110); Obertin (1578, ŹDz, XVIII/I, 86); Obertyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Obertyn (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 212); Obertyn (1855, AKKGL, Bl. 45); Obertyn (1886, SG, VII, 323); Обертин (1947, АТП, 511); Обертин (2009, ІФ АТП[7], 170). – Назва неоднозначна щодо походження. Так, А. Шнайдер трактує її як суфіксальне утворення на *-ин* від мікротопоніма – найменування поля *Обора* < *обора* ʻвідгороджена частина подвір'я для худоби; загорода, загін', біля якого виникло селище (EKG, II, 378). Д. Г. Бучко виводить її від особової назви **Обарда*, *Обард*, що виникла внаслідок метатези *-рад-* і *-ард-* з д.-сл. *Обрадь*, *Обрада* (Бучко, 94–95). Він також припускає її утворення семантичним способом від апелятива *обертин* (бот.) ʻкозелець' (там же). М. Л. Худаш вважає цю назву посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма **Оберта*, суфіксального деривата на *-а* від *Обертъ*, пор. ст.-п. *Oberth* (SSNO, I, 1), що розвинувся з нім. *Abart (Abarth)* < *Abhart*, пор. Jacussius *Abhart* (SSNO, I, 1) < нім. *Aberhard* < *Eberhardt* (ПКПН, 156–1570). Що стосується назви *Подмертин*, яку деякі дослідники приписують цьому населеному пункту, то М. Л. Худаш вважає це сумнівним, оскільки вже в 1435 році з'являється особова назва *Obardinsky* як свідчення того, що ойконіми *Обертинъ* чи *Обартинъ* виникли раніше (ПКПН, 156). Назва *Ніколтів*, що вживалася короткий період у XVI ст. як найменуван-

ня міста, є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма **Ніколт*, усіченосуфіксальної форми від *Николай*.

Народний переказ про походження Обертина розповідає про те, що в далекі часи селилися в цій місцевості люди, освоювали нові землі, вирубували ліси, засівали поля, обзаводились сім'ями, ґаздували й наживали добра. Оселилися вони й у видолинку біля річки, побудували хати й почали господарювати. Та надійшли лихі вісті, що насуваються орди печенігів, які палять села й убивають людей. Почали нові поселенці зводити високий частокіл навколо свого поселення. Обгородивши його, взялися готувати зброю: мечі кувати, луки та стріли виготовляти. Одного дня побачили жителі українського городища з валів кіннотників – це були печеніги. Обступили вороги поселення й почали вимагати, щоб його мешканці відкрили їм браму. Та цього не сталось, і почали печеніги бій, посилаючи на захисників хмари стріл, кидаючись з диким виттям протаранювати браму. Та мужньо оборонялися захисники, хоча й ріділи їхні ряди. Третій день тривала битва, але печеніги так і не змогли здобути городище. Зібралися молоді хлопці, порадились і вночі непомітно підкрались до намету печенізького воєводи й закололи його мечами. У ворожому стані вчинився шум і ґвалт, печеніги почали переслідувати сміливців, та захисники городища вчасно відкрили їм браму й сміливці заховалися за стінами укріплення. А ранком засурмили печеніги в труби, розібрали свої намети й повернули своє військо в інші краї. Після тої битви почали розказувати люди, як *обернули* печеніги біля цього поселення. Через деякий час назвали це поселення *Обертином*.

Обертúнська Горá, -ої, -и; ж.; горб; 369 м; смт Обертин Тлум. р-ну; вар. *Обертин*: Obertyn (1855, AKKGL, Bl. 45); Góra Obertyńska (1886, SG, VII, 425). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *обертинська*, що вказує на розташування орооб'єкта на території смт *Обертин* (див. вище). Варіант назви є результатом трансонімізації названого вище ойконіма.

Обертúнське, -ого; с.; урочище; смт Обертин Тлум. р-ну: Обертинське (1996, МВН, 12). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *обертинське* 'яке розташоване, знаходиться на території смт *Обертин* (див. вище)'.

Óбіч[1], обочу; ч.; гори, горби, схили гір, горбів; **1**) 654 м; с. Манява Бог. р-ну: Obicz (1935, MT N); Obicz (2006, GUG, mapa 1); Обіч (2008, УШ); **2**) 250 м; с. Кийданці Кол. р-ну: Обіч (2006, КВС, 62); **3**) с. Раківчик Кол. р-ну: Обіч (2010, УШ); **4**) 698 м; с. Слобода Кол. р-ну: Obicz (1880, KuK KM); Obicz (1932, PBW, II, 204); Обіч (2006, КГ, 24); **5**) с. Саджавка Надв. р-ну: Обіч (1986, ІГ, ІІІ, 120); Обіч (1998, Мих., 200); **6**) 301 м; с. Іллінці Снят. р-ну: Obycz (1881, SG, II, 200); Obycz (1904 (1877), KuK Kuty); Obycz (1933, MT Kuty); Обич (1982, КС, 153); Обіч (2003, Експ.); **7**) с. Тучапи Снят. р-ну: Обіч (2004, УШ); **8**) с. Антонівка Тлум. р-ну: Обіч (2012, БЛ[5], 258). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *обіч* 'схил гори; схил гори над водою; дорога по схилку гори' (Мар., 238), 'схил гори, стік' (Нг., 43), 'узбіччя' (Горбач[1], 311), 'схил гори' (Онишк., ІІ, 7).

Óбіч[2], обочу; ч.; урочища; **1**) с. Маркова Бог. р-ну: Обіч (2011, УШ); **2**) с. Михальче Гор. р-ну: Обіч (2008, УШ); **3**) с. Незвисько Гор. р-ну: Обіч (2002, Левкун, 21). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *обіч* (див. вище). Вони вказують на розміщення урочищ на схилах гір та горбів.

Óбіч[3], обочу; ч.; урочище; с. Раківчик Кол. р-ну: Обіч (2012, БЛ[5], 258). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на схилах якого розкинулося урочище.

Óбіч[4], обоча; ч.; кутки; **1**) с. Слобода Кол. р-ну: Обіч (2006, КВС 147); Обіч (2011, УШ); **2**) с. Троїця Снят. р-ну: Обіч (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансоні-

мізації однозвучних оронімів – найменувань гір (див. вище), на схилах яких розкинулися кутки.

Óбіч[5], обочу; ч.; ліс; с. Саджавка Надв. р-ну: Обіч (1998, Мих., 200). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій росте ліс.

Óбіч[6], обочу; ч.; пасовище; с. Іллінці Снят. р-ну: Обіч (2012, БЛ[5], 258). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося пасовище.

Óбіч[7], обочу; ч.; ліс; с. Петрів Тлум. р-ну: Обіч (2006, Гач., 9); Обіч (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *обіч* (див. вище). Вона вказує на розміщення лісу на схилі підвищення.

Óблаз[1], -у; ч.; крутий схил над р. Бистриця-Солотвинська; с. Гута Бог. р-ну: Облаз (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *облаз* ʻобрив, урвище, круча; узбіччя гори; крутий схил гори; виступ гори на дорозі, невисокий, зарослий хребет гориʼ (Мар., 238), ʻпридорожна скалаʼ (Шух., І, 105), ʻкам'яне узбіччя, урвище, зсув; доріжка попід скалу чи круту гору над водоюʼ (Горбач[1], 311), ʻстрімка стежка в горахʼ (Онишк., ІІ, 8). Вона вказує на характер поверхні схилу.

Óблаз[2], -у; ч.; урочище; с. Жураки Бог. р-ну: Облаз (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *облаз* (див. вище). Вона вказує на обривистий характер поверхні урочища.

Óблаз[3], -у; ч.; поле; с. Іллінці Снят. р-ну: Облаз (2012, БЛ[5], 258). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *облаз* (див. вище). Вона вказує на крутий рельєф поверхні поля.

Облíг, -огу; ч.; урочища (поля); **1**) с. Белелуя Снят. р-ну: Обліг (2012, НПС, 54); **2**) с. Русів Снят. р-ну: Обліг (1982, АПП, 61). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *обліг* ʻпротягом кількох років не оране, не оброблюване поле; переліг' (ВТС, 641), ʻніколи не орана земля; земля не орана декілька років' (Онишк., ІІ, 8), пор. також *облог* ʻдолина, балка' (Лісняк, 359–360), гуц. *обліг* ʻнезагороджена частина пасовища поблизу стаї, яка слугує місцем відпочинку худоби або місцем ночівлі корів; *рідк*. тимчасовий загін для худоби на пасовищі' (ТГП, 316).

Облíжки[1], -ів; мн.; поле; с. Копачинці Гор. р-ну: Обліжки (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *обліжок*, дем. від *обліг* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні поля.

Облíжки[2], -ів; мн.; урочище; с. Клубівці Тисм. р-ну: Обліжки (1995, ТМН, 21); Обліжки (2005, Карпів, 10). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *обліжок*, дем. від *обліг* (див. вище). Вона вказує на характер місцевості в урочищі.

Облóги[1], -ів; мн.; урочище (поле); с. Торговиця Кол. р-ну: Облоги (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *обліг* (див. вище). Вона вказує на характер місцевості в урочищі.

Облóги[2], -ів; мн.; болото; площа 8,7 га; с. Торговиця Кол. р-ну: Облоги (1995, ПЗФ, 35); Облоги (2000, ПЗТ, 260). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинулося болото, що є заповітним урочищем (ПЗТ, 260).

Обóжище[1], -а; с.; урочище; с. Белелуя Снят. р-ну: Обожище (2000, Марусик, 16). – Назва утворена семантичним способом від сполонізованого апелятива *оборище* ʻмісце, де була *обора* – загорода, загін для худоби', пор. *обора* ʻвідгороджена частина подвір'я для худоби; загорода, загін' (ЕСУМ, IV, 140), ʻприміщення для худоби; хлів; загорода біля хліва для худобиʼ (ТГП, 316).

Обóжище[2], -а; с.; гора; між сс. Ісаків та Підвербці Тлум. р-ну: Обожище (2009, (1874), ПЗАП, 23). – Назва утворена семантичним способом від сполонізованого апелятива *оборище* (див. вище). Вона вказує на те, що на горі колись були загороди для худоби.

Оболóнє, -я; с.; луг; с. Хотимир Тлум. р-ну: Оболонє (1973, Кобил., 271). – Назва утворена семантичним способом від апеля-

тива *оболонє* (< псл. **bolnьje*) ʻрівнина; пасовище; лугова низовина’ (Мар., 238, 217), *оболонь* ʻзаплавні луки’ (ВТС, 646), *оболоня* ʻвигін, лужок’ (Онишк., II, 10).

Оболо́нське, -ого; с.; урочище; с. Одаїв Тлум. р-ну: Оболонське (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *оболонське* ʻяке розкинулося на *оболоні* – заплавній луці’, пор. *оболонь* (див. вище).

Оболо́нь[1], -і; ж.; поля; **1**) с. Грабовець Бог. р-ну: Оболонь (2012, БЛ[5], 258); **2**) с. Побережжя Тисм. р-ну: Оболонь (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *оболонь* (див. вище). Вони вказують на місця облаштування полів.

Оболо́нь[2], -і; ж.; кутки; **1**) с. Балинці Снят. р-ну: Оболонь (2011, Експ.); **2**) с. Побережжя Тисм. р-ну: Оболонь (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *оболонь* (див. вище)’. Вони вказують на місця виникнення кутків.

Оболо́ня, -і; ж.; поля; **1**) с. Побережжя Тисм. р-ну: Оболоня (2012, Експ.); **2**) с. Сілець Тисм. р-ну; вар. *Оболоні*: Оболоні (2002, СНЧ, 44); Оболоня (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *оболоня* (див. вище). Вони вказують на місця облаштування полів. Варіант поля в с. Сілець відбиває особливості місцевої говірки.

Обо́рище[1], -а; с.; поле; с. Кутище Тлум. р-ну: Оборище (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *оборище* ʻмісце, де була *обора* – загорода, загін для худоби’, пор. *обора* ʻвідгороджена частина подвір’я для худоби; загорода, загін’ (ЕСУМ, IV, 140), ʻприміщення для худоби; хлів; загорода біля хліва для худоби’ (ТГП, 316), ʻконюшня’ (СЗПГ, II, 5). Вона вказує на те, що на полі колись були загороди для худоби.

Обо́рище[2], -а; с.; ліс; с. Кутище Тлум. р-ну: Оборище (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), біля якого розкинувся ліс.

О́боча, -і; ж.; гора; с. Городниця Гор. р-ну: Обоча (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *обоча*, фонетичного варіанта апелятива *обіч* ʻсхил гори; схил гори над водою; дорога по схилку гори’ (Мар., 238), ʻсхил гори, стік’ (Нг., 43), ʻузбіччя’ (Горбач[1], 311), ʻсхил гори’ (Онишк., II, 7).

Обочі[1], -ів; мн.; ліс; с. Репужинці Гор. р-ну: Обочі (2012, БЛ[5], 258). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *обіч* (див. вище). Вона вказує на розміщення лісу на схилі підвищення.

Обочі[2], -ів; мн.; гори, підвищення, схили гір; **1**) с. Джурів Снят. р-ну: Обочі (2005, Експ.); Обочі (2011, УШ); **2**) с. Княже Снят. р-ну: Обочі (2009, Експ.); Обочі (2011, КПЧ, 15); **3**) с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Обочі (2006, МСП, 16). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *обіч* (див. вище).

Обочі[3], -ів; мн.; урочища (пасовище, сінокоси); **1**) с. Добротів Надв. р-ну: Обочі (1998, Мих., 200); **2**) смт Ланчин Надв. р-ну: Обочі (1998, Мих., 200). – Назви утворені способом плюралізації апелятива *обіч* (див. вище). Вони вказують на розташування урочищ на схилах гір і горбів.

Образу́, -ів; мн.; гора; с. Рунґури Кол. р-ну: Образи (2012, БЛ[5], 258). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *образ* ʻживописне, мозаїчне або рельєфне зображення Бога чи святого, якому поклоняються віруючі; ікона’ (ВТС, 395, 648). Вона вказує на те, що на горі колись була капличка з іконами.

Обрі́нок, -нку; ч.; поле; с. Клузів Тисм. р-ну: Обрінок (2001, Петраш, 13). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *обрінок* ʻневеликий річковий острів, оточений рінню’ (ЕСУМ, V, 96), ʻмісцевість біля ріні’ (Експ.). Вона вказує на місце облаштування поля.

Обручі́, -ів; мн.; урочище; с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Обручі (1995, ТМН, 10). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *обруч* ʻзалізна, дерев’яна і т. ін. штаба, яку набивають на бочку, діжку і т. ін. для скріплення’ (ВТС, 650). Вона має переносне, конотативне значення і вказує на

те, що в урочищі росли гарні кущі ліщини, з яких робили обручі для дерев'яних посудин.

Обу́щівка, -и; ж.; поточина; п. Сверливцю п. Дубівця п. Пруту л. Дунаю; с. Іллінці Снят. р-ну: Обущівка (2003, УШ). – Назва, очевидно, утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Обущ*, пор. похідне п-ще *Обущак* (ІФД, 324; Редько, ІІ, 750).

Обши́ра, -и; ж.; поле; с. Ганусівці Тисм. р-ну: Обшира (2012, БЛ[5], 258). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *обшира*, що є розмовним варіантом апелятива *обшир* 'т. с., що простір; площа чого небудь на земній поверхні' (ВТС, 656, 989).

Ова́дниця, -і; ж.; поле; с. Сопів Кол. р-ну: Owadnicy (1904 (1877), KuK Kuty); Овадниця (2012, БЛ[5], 258). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *овадниця* 'місце, місцевість, де водиться комашня', пор. *овад* 'овід; двокрила комаха, личинки якої паратизують в організмі різних тварин' (ВТС, 657), *овадня* 'комашня' (Онишк, ІІ, 13).

Ові́з, овозу; ч.; поле; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Овіз (2011, УШ). – Назва, очевидно, утворена семантичним способом від апелятива *овіз*, що є розмовним фонетичним варіантом апелятива *обвіз* 'дія за знач. *обвезти*' (ВТС, 631). Вона вказує на те, що люди возили колись вантажі попри поле, оминаючи його.

О́вчин, -ого; ч.; кол. фільварок, нал. до с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Owczyn (1880, KuK S); Owczyn (1913, GKS). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Овця*, пор. давня особова назва *Овца* (Туп., 341), ст.-п. *Owcza* (SSNO, IV, 162).

Огрину́, -ів; мн.; куток; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Огрини (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Огрин* (Експ.), а також похідні *Огринчук* (ІФД, 324), *Огринюк* (СП, 255).

Огри́тин, -ого; ч.; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: Огритин (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Огрита*, пор. п-ще *Огрита* (Експ.).

О́ґрод[1], -а; ч.; кутки; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Оґрод (2012, МП); **2**) с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Оґрод (2000, ЕКол., ІІІ, 26); **3**) с. Виноград Кол. р-ну: Оґрод (2011, УШ); **4**) с. Бортники Тлум. р-ну: Огрод (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від пол. апелятива *ogród* 'сад, город' (ПРС, 369). Вони вказують на виникнення кутків на територіях колишніх панських городів і садів.

О́ґрод[2], -у; ч.; урочища; **1**) с. Троїця Снят. р-ну: Оґрод (2011, УШ); **2**) с. Остриня Тлум. р-ну: Огрод (2011, УШ); **3**) с. Палагичі Тлум. р-ну: Оґрод (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від пол. апелятива *ogród* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах колись були панські двори, сади та городи.

О́ґруд, -а; ч.; кутки; **1**) с. Михальче Гор. р-ну: Оґруд (2008, УШ); **2**) с. Незвисько Гор. р-ну: Оґруд (2008, УШ); **3**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Оґруд (2012, НПС, 164); **4**) с. Петрів Тлум. р-ну: Оґруд (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від пол. апелятива *ogród* (див. вище). За відомостями місцевих жителів, на кутках у давнину були панські сади та городи.

Ода́ї[1], -їв; мн.; урочища; **1**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Odaie (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 103, арк. 21); Одаї (2006, КВС, 126); **2**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Одаї (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *одая* 'загін для рогатої худоби поза селом; ферма; хутір, дача; гурт, отара овець' (ЕСУМ, IV, 158), 'хутір, виселок; загорожа для овець на полі; гурт, отара овець' (СБГ, 361), пор. також *одай* 'загін для великої рогатої худоби' (Гонца, 88), рум. *odaie* (заст.) 'кошара, вівчарня' (РУС, 324), молд. *одае* 'кімната; загін для худоби, вівчарня' (ЕСУМ, IV, 158). Вони вказують на наявність у давнину в урочищах загород для овець чи худоби.

Ода́ї[2], -їв; мн.; село; Тисм. р-н; нал. до Марківецької с/р; віддаль до Тисмениці – 12 км, до Івано-Франківська – 19 км: Odaje

(1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 183); Odaje (1855, AKKGL, Bl. 45); Odaje (1886, SG, VII, 374); Одаї (1947, АТП, 517); Одаї (2009, ІФ АТП[7], 170). – Назва, очевидно, утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *одая* (див. вище). Вона вказує на те, що село виникло на місцевості, де були загороди для овець чи рогатої худоби. Д. Г. Бучко та М. Л. Худаш виводять цей ойконім від однозвучної родинної назви, мотивованої антропонімом *Одай*, пор. ст.-п. особова назва *Odaj* (Бучко, 95; Худ.[2], 296).

За народним переказом, на території нинішнього села колись були великі ліси. Їх доглядав лісник на прізвисько Одай. Коли люди почали вирубувати тут дерева й будувати хати, то назвали нововиникле село за найменуванням родини його першопоселенця – лісника.

Ода́їв, -єва; ч.; село; Тлум. р-н; нал. до Будзинської с/р; віддаль до Тлумача – 22 км, до Івано-Франківська – 44 км; давня назва – *Одаї*: Odaje (1855, AKKGL, Bl. 45); Odaje, al. Odai (1886, SG, VII, 374); Odaje (1900, SGG, 699); Одаїв (1947, АТП, 518); Одаїв (2009, ІФ АТП[7], 170). – Давня назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *одая* (див. вище). Вона вказує на те, що село виникло на місцевості, де були кошари, загороди для овець. Сучасна форма ойконіма з'явилася в повоєнний період під впливом поширеної в цій місцевості ойконімної моделі на *-ів*. М. Л. Худаш вважає цю назву посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Одай* (Худ.[2], 297).

Ода́ївські Го́вди, -их, ґовд; мн.; гора; с. Одаїв Тлум. р-ну: Одаївські Говди (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *говди*, мн. від *говда* ʽгора' (Мар., 223), ʽгора, підвищення' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *одаївські*, що вказує на розташування гори в с. *Одаїв* (див. вище).

Ода́я[1], -ї; ж.; поле; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Одая (2012, БЛ[5], 258). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *одая* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі колись були кошари для овець або загороди для худоби.

Ода́я[2], -ї; ж.; кол. хутір, об'єдн. із с. Жуків Тлум. р-ну: Odaje (1934, SDW, № 21, s. 220); Одая (1947, АТП, 511); Одая (1961, ІФ АТП[1], 80). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *одая* (див. вище). Вона вказує на те, що хутір виник на місцевості, де були кошари для овець або загороди для худоби.

Ожере́б'є, -я; с.; урочище; с. Тростянець Снят. р-ну: Ожереб'є (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ожереб'є* ʽмісце, де паслися й жеребилися кобили' (Експ.), пор. *ожеребитися* ʽпривести, народити лоша' (ВТС, 663).

Озе́рища, -ищ; мн.; хутір; с. Городниця Гор. р-ну; давня назва – *Озериська*: Jezierzyska (1882, SG, III, 573); Jezierzyska (1910, ZSO, 64); Озерища (2001, Проц., 31). – Давня назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *озериско* ʽмісце, де було озеро' (ЕСУМ, IV, 166). Вона вказує на те, що хутір виник на місцевості, де були такі водойми. Сучасне найменування мотивовано апелятивом *озерище* (< псл. **ezeriščе // *ozeriščе*) з тим же значенням.

Озе́рище, -а; с.; поле; с. Озеряни Тлум. р-ну: Озерище (2009 (1874), ПЗАП, 10). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *озерище* (див. вище). Вона вказує на те, що на теперішньому полі колись було озеро.

Озе́рищі[1], -ищ; мн.; болотисте урочище; с. Маркова Бог. р-ну: Озерищі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *озерище* (див. вище). Вона вказує на наявність в урочищі багатьох заглибин (озерець), наповнених водою.

Озе́рищі[2], -ищ; мн.; куток; с. Ворона Кол. р-ну; давня назва – *Озериська*: Jezierzyska (1900, SGG, 697); Jezierzyska (1910, ZSO, 64); Jezierzyska (1934, SDW, № 24, s. 300); Озерищі (2012, БЛ[5], 258). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *озерисько*, *озерище* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де колись були озера.

Озе́рищі[3], -ищ; мн.; поле; с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Озерищі (2012, БЛ[5],

258). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *озерище* (див. вище). Вона вказує на те, що поле облаштоване на місцевості, де колись були озера.

Озеря́ни, -ян; мн.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 11 км, до Івано-Франківська – 41 км: Jezerzani (1452, MRPS, IV/3, 398); Jezyerzany (1467, AGZ, XV, 67); Jezierzany (1578, ŹDz, XVIII/I, 95); Jezerzany (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Jezierzany (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 193); Jezerany (1855, AKKGL, Bl. 45); Jezierzany (1882, SG, II, 571); Озеряни (1947, АТП, 512); Озеряни (2009, ІФ АТП[7], 170). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *озеряни* ʻлюди, які оселилися біля озераʼ (Худ.[2], 170). Можлива також мотивація найменування села катойконімом *озеряни* ʻвихідці (переселенці) з сс. *Озеро* (Терн. чи Львів. обл.)ʼ.

Озеря́нський Лан, -ого, -у; ч.; поле; с. Олеша Тлум. р-ну: Озерянський Лан (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір обробленої землі' (СУМ, IV, 443), ʻрівне поле' (Лісняк, 360), а атрибутивним членом – прикметник *озерянський*, що вказує на належність поля в давнину громаді с. *Озеряни* (див. вище) або окремим його жителям.

Окíльнисько, -а; с.; поле; с. Петрів Тлум. р-ну; вар. *Окольнисько*: Окольнисько (1978, Гор., 24); Окільнисько (2011, УШ); Окільнисько (2012, БЛ[5], 258). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *окільнисько* ʻмісцевість, на якій є *окіл* – огорожаʼ, пор. *окіл* ʻкільцеподібна огорожа з кілківʼ (ВТС, 666), гуц. *окіл* ʻзагорода, куди заганяють овець для доїнняʼ (ГГ, 138), бук. *окіл*, *окил*, *оків* ʻзагорожа для худобиʼ (СБГ, 363), бойк. *окільниця* ʻоб'їздʼ (Онишк., II, 17). Вона вказує на облаштування поля на місцевості, де колись були загороди для худоби.

Окíп[1], окопу; ч.; ліс; с. Лесівка Бог. р-ну: Окіп (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *окіп* ʻрів з валомʼ (Мар., 239), ʻрів із земляним насипом, валом навколо чого-небудьʼ (СУМ, V, 675). Вона вказує на те, що в лісі є така оборонна споруда.

Окíп[2], окопу; ч.; поле; с. Репужинці Гор. р-ну: Окіп (2012, БЛ[5], 258). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *окіп* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі був або є рів.

Окíп[3], окопа; ч.; куток; с. Струпків Кол. р-ну: Окіп (2006, КВС, 164); Окіп (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *окіп* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де є рів з валом, який залишився від укріплень двору шляхтича Івана Кміта, знищеного в часи визвольної війни 1648–1654 рр. селянськими загонами із сіл Монастирчани, Кричка, Пороги, Яблінка теперішнього Бог. р-ну та Струпкова.

Окíп[4], окопу; ч.; урочище; між сс. Павлівка та Ямниця Тисм. р-ну: Okop (1906 (1874), KuK KH). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *окіп* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись був викопаний рів.

Окíп[5], окопу; ч.; потік; пр. Ямничанки л. Бистриці п. Дністра; с. Павлівка Тисм. р-ну: Окіп (1997, Павл., 8). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік.

Окíп[6], окопу; ч.; яр; с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Окіп (2012, БЛ[5], 258). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *окіп* (див. вище).

Окóпи[1], -ів, мн.; горб; 350 м; с. Колінки Гор. р-ну: Окопи (2004, Експ.); Окопи (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *окіп* (див. вище). Вона вказує на наявність на горбі великої кількості *ровів*, що залишилися після двох світових воєн.

Окóпи[2], -ів, мн.; кол. хутір, нал. до с. Братківці Тисм. р-ну, тепер урочище: Okopy (1855, AKKGL, Bl. 44); Okopy (1886, SG, VII, 432); Окопи (2007, Гетьм., 21); урочище Окопи (2012, БЛ[5], 258). – Назва утво-

рена способом плюралізації та онімізації апелятива *окіп* (див. вище). Вона вказує на характер місцевості, на якій виник хутір.

Окóпи[3], -ів, мн.; урочище; с. Делева Тлум. р-ну: Окопи (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *окіп* (див. вище). Вона вказує на велику кількість траншей в урочищі, які викопали люди в роки Другої світової війни, щоб переховуватися під час боїв.

Окóписько, -а; с.; урочище; смт Отинія Кол. р-ну: Окописько (1996, От., 16); Окописько (2006, КВС, 116); Окописько (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *окописько* ʻокопище; місце, де є чи були *окопи*ʼ.

Окóпище[1], -а; с.; урочища; **1**) смт Отинія Кол. р-ну: Окопище (1998, От., 16); Окопище (2006, КВС, 116); Окопище (2011, УШ); **2**) с. Белелуя Снят. р-ну: Окопище (2000, Марусик, 16). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *окопище* ʻмісце, де є чи були *окопи*ʼ (Онишк., II, 18).

Окóпище[2], -а; с.; кутки; **1**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Окопище (2006, КГ, 22); Окопище (2011, УШ); **2**) смт Обертин Тлум. р-ну: Окопище (2011, УШ); **3**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Окопище (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *окопище* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на місцевостях, де в давнину були *окопи* й рови.

Окóпище[3], -а; с.; поле; смт Ланчин Надв. р-ну: Окопище (1998, Мих., 200). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *окопище* (див. вище). Вона вказує на те, що на місці нинішнього поля колись було єврейське кладовище, зруйноване в 70–80-х роках минулого століття.

Окóпища, -ищ; мн.; куток; смт Богородчани: Окопища (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *окопище* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку колись було єврейське кладовище, від якого залишилися ями й рови.

Оленúця[1], -і; ж.; гора; 1378 м; с. Гута Бог. р-ну: Olenica (1855, AKKGL, Bl. 48); Olenica (2000, PBWG, 146); Олениця (2003, ДСК, 208); Olenica (2006, GUG, 107); Олениця (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *олениця* ʻсамка оленя, сарнаʼ (МСГГ, 125). Вона вказує на те, що гора з хребтом (див. далі) за формою нагадують цю дику тварину. Можливо також, що на цій горі в давнину водилися *олениці* та олені, що й зумовило таку її назву. Характерно, що поруч височіє гора *Чербуль* (див. далі), назва якої могла бути мотивована рум. апелятивом *cerb* ʻолень' (РУС, 77).

Оленúця[2], -і; ж.; хребет; с. Гута Бог. р-ну: lesistym działem Olenicą (1880, SG, I, 512); Olenica (1886, SG, VII 460); Olenica (1914 (1894), KuK P); Olenica (1935, MT Porohy). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), що височіє над хребтом.

Оленúця[3], -і; ж.; кол. полонина, тепер урочище; с. Гута Бог. р-ну: połon. Olenica (1935, MT Porohy); ур. Олениця (2006, ГЦСЧ); ур. Олениця (2010, К РР). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування хребта (див. вище), на якому розкинулася полонина.

Оленчúчі, -ів; мн.; кол. село на Покутті, тепер не ідент.: Olenczycze (королівські привілеї з 1415–1444 рр. та з 1484–1485 рр., 1547, MRPS, IV/III, 284). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування роду за іменем родоначальника, який, очевидно, започаткував село, пор. давнє особове імʼя *Оленка, Оленко*, пор. въ синовця... *Олєнка* (AGZ, VII, 1), князь *Оленка* (Туп., 344), *Оленко* (Керста, 135).

Óлесь, -ю; ч.; урочища (сінокоси); **1**) с. Джурів Снят. р-ну: Олесь (2011, УШ); **2**) с. Запруття Снят. р-ну: Oleś (1906 (1876), KuK Sn.); Oleś (1933, MT Sn.); Олесь (1982, КС, 154); Олесь (2012, БЛ[5], 258). – Назви виникли, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучних антропонімів – особових імен колишніх власників сінокосів, пор. особове імʼя *Олесь* < *Олександр* (СУІ, 261).

Олéський, -ого; ч.; ліс; сс. Озеряни, Олеша Тлум. р-ну: Олеський (2012, БЛ[5], 258). –

Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *олеський* ʻрозташований з боку с. *Олеша*, на території с. *Олеша* (див. далі)ʼ.

О́лесьове, -ого; с.; кол. хутір (маєток польського поміщика Олександра (Олеся) Левицького), потім село, знищене в роки війни німцями, тепер урочище (військовий полігон); с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Olesiów (1932, MT S); Olesiów (1934, SDW, № 22, 246); Olesiów (1938, SDW, № 5, s. 81); Олесів (1995, ТМН, 10); Олесьове (2006, МСП, 16). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Олесь* (див. вище).

В Олесьові колись був костел, готель, ресторан. Село було електрифіковане. Тут жили в основному пенсіонери, які купували в пана О. Левицького ділянки під забудову. Окрім того, село було місцем відпочинку як улітку, так і взимку. Воно приваблювало туристів тим, що тут було джерело мінеральної води, яке мало назву “Джерело Святого Мартина” (ТМН, 18–19).

О́леччина, -ої; ж.; урочище; сс. Виноград, Острівець Гор. р-ну: Олеччина (1982, АПП, 17); Олеччина (2008, УШ); Олеччина (2009, ГСС, 18). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Олечка*, пор. особове ім’я *Олечка* < *Ольга, Олена* (СУІ, 266, 268).

Оле́ша, -і; ж.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 16 км, до Івано-Франківська – 41 км; давня назва – *Олеше*: Oliesche (1423, ZDM, VII, 219); Olesze (1578, ŹDz, XVIII/I, 95); Olesze ad Tłumacz (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Olesza (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 188); Olesza (1855, AKKGL, Bl. 45); Olesza (1886, SG, 475); Олеша (1947, АТП, 518); Олеша (2009, ІФ АТП[7], 170). – Давня назва є посесивним утворенням на *-*je* від антропоніма *Олех*, пор. давня особова назва *Olech* Kmethone (AGZ, XIV, 16), що є скорочено-суфіксальною формою від *Олексій* чи *Олександр*. Форма *Олеша*, яка вживається десь з XVIII ст., з’явилася, мабуть, під впливом польського номенклатурного терміна жіночого роду *wieś* ʻселоʼ. Дещо іншу етимологію цього ойконіма пропонує М. Л. Худаш, який вважає, що він може бути: а) відапелятивним утворенням на *-*ьја* від *ольха* ʻвільхаʼ (у давньоруський період ця назва, згідно з цим припущенням, звучала як *Ольшья* з первинним значенням ʻ*Ольшья* долина або інш.ʼ, згодом, унаслідок вокалізації *-ь-* у сильній позиції в голосний *-е-* та ствердіння шиплячого приголосного *-ш-*, вона стала звучати як *Олеша*); б) результатом трансонімізації однозвучної особової назви, яка фіксується писемними джерелами, пор. давнє слов’янське *Олеша* (Мор., 143), укр. *Олеша* (Ук., 509); в) посесивним дериватом на *-*ьја* від антропоніма *Олешъ*, що виник унаслідок усічення початкового *Г-* від *Голешъ*, усічено-суфіксального деривата на *-еш-* від *Голиславъ* (Худ, 273).

Оле́шів, -ева; ч.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 16 км, до Івано-Франківська – 22 км: Oleszow (1444, AGZ, XII, 122); Oleszow (1458, AGZ, XII, 254); Holeszow (1578, ŹDz, XVIII/I, 86); Holeszow ad Nizniow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Oleszów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 111); Oleszów (1855, AKKGL, Bl. 45); Oleszów (1886, SG, VII, 477); Олешів (1947, АТП, 518); Олешів (2009, ІФ АТП[7], 170). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Олех* (див. вище). Зважаючи на її фіксації у XVI–XVII ст. у формі *Голешів*, можемо припустити, що вона мотивована антропонімом *Голешъ* (див. вище) з аферезою початкового *Г-*.

Оле́шків, -ова; ч.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 20 км, до Івано-Франківська – 83 км: Oleschkow (1453, AGZ, XIX, 200); Oleschkow (1473, AGZ, XII, 353); Oleszkow (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Oleszkow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Oleszków (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 28); Олешків (1947, АТП, 506); Oleszków (1855, AKKGL, Bl. 49); Oleszków (1886, SG, VII, 476); Олешків (2009, ІФ АТП[7], 170). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Олешко*, пор. давня особова назва *Олєшко* (ССУМ, II, 81), ст.-п. *Oleszko* (SSNO, IV, 117). Цей антропонім може мати двояке походження: а) бути скорочено-суфіксальним утворенням від церковно-християнських особових імен *Олекса* або *Олександр*; б) бути похідним суфіксаль-

ним утворенням на *-к(о)* від вихідного *Олех* чи *Голешъ* (див. вище).

Оле́щино, -ого; с.; село; Тлум. р-н; нал. до Жуківської с/р; віддаль до Тлумача – 36 км, до Івано-Франківська – 50 км; давня назва – *Олещин*: *Oleszyn (w Olekszynie, 1661–1665, LWR, 38); Олещин (1947, АТП, 511); Олещино (2009, ІФ АТП[7], 170). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Олешка*, пор. жін. особове ім'я *Олешка* від чол. *Олешко* (див. вище).

Олі́єва[1], -ої; ж.; кол. село, розділене у XVIII ст. на сс. Олієво-Корнів та Олієво-Королівка Гор. р-ну: Olejow (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Olejow (1670, RRDZH, 67); Oleiowa ad Czerlenica (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); villa Olejowa (1735, ЛЦДІА, ф. 134, оп. 2, спр. 10). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *олейова* (діал.) 'олійниця', пор. пол. *olejowa* 'т. с.'. М. Л. Худаш вважає цю назву посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Олѣй* (Худ.[1], 246–247).

Олі́єва[2], -ої; ж.; балка; п. Дністра; сс. Олієво-Королівка, Олієво-Корнів Гор. р-ну: Olejowa (1880, SG, I, 229); Олієва (1979, СГУ, 397). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування давнього села (див. вище), на території якого розташований цей топооб'єкт.

Олі́єва[3], -ої; ж.; куток (вулиця); с. Семенівка Гор. р-ну: Олієва (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації опорного компонента ойконіма – найменування села *Олієво-Королівка* (див. далі), з якого веде вулиця, навколо якої розкинувся куток.

Олі́єво-Ко́рнів, -ева; ч.; село; Гор. р-н; нал. до Олієво-Королівської с/р; віддаль до Городенки – 18 км, до Івано-Франківська – 66 км: Olejowa Korniowska (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 85); Olejowa Korniów (1855, AKKGL, Bl. 45); Olejowa Szlachecka, albo Korniow (1886, SG, VII, 458); Олієво-Корнів (1947, АТП, 504); Олієво-Корнів (2009, ІФ АТП[7], 171). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування давнього села *Олієва* (див. вище), з якого виділилося у XVIII ст. це поселення, а атрибутивним членом – прикметник *корнівська* (пізніше – ойконім *Корнів*), що вказує на його належність у давнину до с. *Корнів* (див. вище). Означення *шляхетська*, що вживалося в назві села в XIX ст., вказувало на проживання в ньому шляхти.

Олі́єво-Королі́вка, -и; ж.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 16 км, до Івано-Франківська – 65 км: Olejowa Królówka, Olejowa Królewska (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 10); Olejowa Korolówka (1855, AKKGL, Bl. 45); Olejowa Królewska albo Korolówka (1886, SG, VII, 458); Олієво-Королівка (1947, АТП, 504); Олієво-Королівка (2009, ІФ АТП[7], 171). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування давнього села *Олієва* (див. вище), з якого виділилося у XVIII ст. це поселення, а атрибутивним членом – прикметник *королівська*, що вказує на його належність у давнину до королівських маєтностей. Десь наприкінці XVIII – на початку XIX ст. прикметник у назві був замінений апелятивом *королівка* (діал.) 'земля, яка належить королю; королівська земля' (Експ.).

Олі́йникові Горо́ди, -их, -ів; мн.; урочище; с. Нивочин Бог. р-ну: Олійникові Городи (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування земельних наділів, які були колись в урочищі. В основі мікротопоніма лежить апелятив *городи*, мн. від *город* 'ділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочів' (ВТС, (192), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *Олійникові*, що вказує на належність земельних наділів у давнину *Олійникові*, пор. п-ще *Олійник* (ІФД, 326).

Оліїнички[1], -ок; мн.; урочище; с. Новоселівка Гор. р-ну: Оліїнички (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *олійничка*, дем. від *олійниця* 'підприємство, де виготовляють олію' (ВТС, 669). Вона вказує на те, що в урочищі колись виготовляли цю харчову речовину.

Олі́йнички², -ок; мн.; болото; площа 2,6 га; с. Новоселівка Гор. р-ну: Олійнички (1995, ПЗФ, 26); Олійнички (2000, ПЗТ, 254). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинулося болото, що є заповідною територією (ПЗТ, 254).

Оме́льків Протúн, -ового, -у; ч.; просіка; с. Лесівка Бог. р-ну: Омельків Протин (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *протин* (діал.) ʻпросіка, яка наскрізь перетинає ліс’ (Експ.), пор. *протинати* ʻперетинати яку-небудь місцевість, перехрещуватися з чимсь, проходити крізь що-небудь (про дорогу, річку і т. ін.)’ (ВТС, 992), а атрибутивним членом – прикметник *Омельків*, що вказує на якийсь зв’язок просіки з людиною на ім’я *Омелько*, пор. особове ім’я *Омелько* < *Омелян* (СУІ, 269).

Они́ськів, -ового; ч.; луг; с. Тучапи Снят. р-ну: Ониськів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Онисько*, пор. особове ім’я *Онисько* (СУІ, 271), п-ще *Онисько* (ІФД, 326).

Ону́фріїв, -євого; ч.; потік; п. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; сс. Бучачки, Балинці Снят. р-ну: Онуфріїв (2003, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Онуфрій*, пор. особове ім’я *Онуфрій* (СУІ, 272).

О́пади¹, -ів; мн.; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: Опади (1975, АСЗ, І, 900). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *опад* ʻнизьке місце, западина’, пор. *опадка* ʻвпадина, заглиблення’ (Мар., 239). Вона вказує на рельєф поверхні поля.

О́пади², -ів; мн.; хутір; с. Грушка Тлум. р-ну: Опади (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), на якому виник хутір.

Опра́шина¹, -и; ж.; кол. куток, тепер ліс; с. Глинки Надв. р-ну: Opraszyna (1855, AKKGL, Bl. 48); Opraszyna, część Majdanu Średniego (1885, SG, VI, 568), Opraszyna (1900, SGG, 413); Opraszyna (1935, MT N); ліс Опрашина (1998, Мих., 200). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *опрашина* ʻокрема садиба, хутір’, пор. ст.-укр. *опрашьнина* ʻокреме володіння, уділ’, *опришь* ʻокремо’ (Срезн., ІІ, 694). О. І. Михальчук пов’язує її з дієсловом *прашувати* ʻполоти, сапати’ (Грінч., ІІІ, 403). Отже, *опрашина*, згідно з її трактуванням, – це ʻоброблювана ділянка землі’ (Мих., 70).

Опра́шина², -и; ж.; річка; п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 26 км, площа басейну – 235 км²; давня назва в сс. Струпків, Баб’янка, Угорники – *Баб’янка* (див. вище), у смт Отинія – *Отинійський Потік* (див. далі); інша назва – *Лопушанка* (див. вище); сс. Середній Майдан Надв. р-ну, Баб’янка, Струпків, Угорники, смт Отинія Кол. р-ну, Красилівка Тисм. р-ну: Opraszyna (1855, AKKGL, Bl. 45); Łopuszanka (1855, AKKGL, Bl. 48); Opraszyna (1880, SG, I, 67; 1884, SG, V, 727); Opraszyna, druga nazwa potoku Łopuszanki (1886, SG, VII, 568); Опрашина (1917, Машт., ДБ, 18); Obraszyna (1926, MT T); Opraszyna (1935, MT N); Опрашина (1979, СГУ, 400); Опрашина (1995, ТМН, 25); Опрашина (*давня назва* – Лопушанка) (1998, ЕКол., ІІ, 11); Опрашина (2009, РІФ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), з якого витікає річка.

Опра́шина³, -и; ж.; урочище; с. Струпків Кол. р-ну: Opraszyna (1855, AKKGL, Bl. 48); Opraszyna (1906 (1880), KuK N); Opraszyna (1913, GKS); Opraszyna (1935, MT N); Опрашина (2011, УШ). – Назва, очевидно, виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), яка протікає через урочище.

Опри́шівці, -ів; мн.; кол. село, тепер част. міста Івано-Франківськ: Oprischowcze (1438, AGZ, XII, 39); Opriszowcze (1515, ŹDz, XVIII/I, 169); Apriszowcze (1578, ŹDz, XVIII/I, 94); Apriszowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Opryszowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 6); Opryszowce (1886, SG, VII, 568); Опришівці (1947, АТП,

510). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які започаткували село, пор. давня особова назва *Опришь* (ССУМ, ІІ, 89; Мор., 145) (про її походження див. Худ.[1], 248–249).

Опу́льське, -ого; с.; урочище; с. Боднарів Кол. р-ну: Опульське (1998, ЕКол., ІІ, 78). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації польського прикметника *opólskie* ʻяке належить вихідцям із воєводства *Опо-ле* (Польща)ʼ. Відомо, що в селі проживала колись велика польська громада.

О́пуст, -у; ч.; урочище; смт Отинія Кол. р-ну: Опуст (1998, От., 16); Опуст (2006, КВС, 116); Опуст (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *опуст* (діал.) ʻшлюзʼ (ВТС, 678). Вона вказує на те, що в урочищі є гідротехнічна споруда, якою регулюють рівень води.

Оранúця[1], -і; ж.; поля; **1**) кол. с. Пасічна, тепер част. міста Івано-Франківськ; вар. *Ораниці*: Ораниці (1975, АСЗ, І, 717); Ораниця (2011, Експ.); **2**) с. Тисменичани Надв. р-ну: Ораниця (1998, Мих., 200). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ораниця*, що має протилежні значення: а) ʻвиоране полеʼ (Грінч., ІІІ, 62), ʻземля, яку щорічно орютьʼ (СНГТВ, 65), ʻзоране полеʼ (Онишк., ІІ, 23); б) ʻземля, не орана декілька роківʼ, ʻземля не орана один рікʼ, ʻнеоране полеʼ, ʻколись оране поле, що його косять на травуʼ, ʻполе, яке треба оратиʼ (Онишк., ІІ, 23). Які саме із цих значень стали мотивуючими для найменувань полів, встановити зараз практично неможливо. Варіант назви в с. Пасічна відбиває особливості місцевої говірки, у якій іменники першої відміни на м'які приголосні та шиплячі мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Оранúця[2], -і; ж.; горб; с. Кричка Бог. р-ну; вар. *Ораниці*: Ораниця, Ораниці (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ораниця* зі значенням ʻвиоране полеʼ (Грінч., ІІІ, 62). Вона вказує на характер поверхні горба. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки (див. вище).

Оре́лець[1], -льця; ч.; потік; л. Пруту л. Дунаю; довжина – 13 км, площа басейну – 31,2 км^2; сс. Рожневі Поля, Ганьківці, Вовчківці, Орелець Снят. р-ну: Orelec (1855, AKKGL, Bl. 49); Orelec (1906 (1876), KuK Sn.); Orelec (1933, MT Kuty); Орелець (1957, КРУ, 25); Орелець (1979, СГУ, 400); Орелець (2004, УПР, 818). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від вихідного *Оріль* < *орель* < тюрк. *airili* ʻкривий, косийʼ, пор. турецьке *airy* ʻрозгалуження, розсоха, кутʼ (Фасм., ІІІ, 151). Вона вказує на форму поточища.

Оре́ле́ць[2], -льця; ч.; село; Снят. р-н; нал. до Устянської с/р; віддаль до Снятина – 12 км, до Івано-Франківська – 89 км; вар. *Горелець*: Orzelecz (1373 (1416), AGZ, V, 39); Orelecz (1438, AGZ, I, 25); Horeliecz (1558, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 44, с. 1073); Horeliecz (1579, ŹDz, 18/1, 103); Orelec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 37); Orelec (1855, AKKGL, Bl. 49); Orelec, dawnej Orzelec (1886, SG, VII, 578); Орелець (1947, АТП, 515); Орелець (2009, ІФ АТП[7], 171). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), на берегах якого розкинулося село. Форма *Горелець* з'явилася в результаті появи протетичного [*г*].

За розповідями місцевих жителів, село назване так тому, що колись давно на стрімких скелях лівого берега Пруту гніздилося багато орлів.

Оре́лець[3], -льця; ч.; поле; с. Ганьківці Снят. р-ну: Орелець (2005, СГГ, 8); Орелець (2012, НПС, 83). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), що протікає через поле.

Орелéччина, -и; ж.; поле; с. Джурів Снят. р-ну: Орелеччина (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від антропоніма *Орелецький*. Таке прізвисько мав пан, що проживав у с. *Орелець* і володів цим полем.

Оринюко́во, -ого; с.; поле; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Оринюково (2006, КГ, 18); Оринюково (2010, БЛ[1], 343). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від

антропоніма *Оринюк*, пор. п-ща *Оринюк* (Експ.), *Ориняк* (ІФД, 327).

Оса́да, -и; ж.; кол. хутір, тепер куток; с. Одаї Тисм. р-ну: Osada (1934, SDW, № 24, s. 295); Ocada (1938, SDW, № 5, s. 83); Осада (2012, БЛ[5], 259). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *осада* ʻпоселення, садиба' (Тимч., ІІ, 51–52), ʻпоселення, осада' (Грінч., ІІІ, 64), (заст.) ʻпоселення' (СУМ, V, 852; ВТС, 681), ʻневеличкий населений пункт, який тільки почали розбудовувати й заселяти людьми' (Осташ[1], 132).

Оса́ди, осад; мн.; куток; с. Сілець Тисм. р-ну: Осади (1995, ТМН, 46), Осади (2002, СНЧ, 44); Осади (2011, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *осада* (див. вище).

Осва́льдівка, -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Довге Тисм. р-ну: Oswaldówka (1934, SDW, № 24, s. 300). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Освальд*, пор. нім. особове ім'я *Oswald* (KVB, 80).

Осво́дівка, -и; ж.; куток; с. Довге Тисм. р-ну: Осводівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від *ОСВОД* – абреавіаційного найменування пункту рятування на воді, який російською мовою звучав як *Освобождение на воде*. Вона вказує на розташування кутка біля цього пункту. Можливо також, що ця назва є перекрученою формою давнього найменування *Освальдівка* (див. вище).

Осере́дки, -ів; мн.; лісове урочище; між сс. Дзвиняч та Підгір'я Бог. р-ну: Oseredkie (1880, KuK S); Oseredkie (1932, MT S). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *осередок* ʻсерединна, центральна частина чого-небудь, середина' (ВТС, 682), ʻсередина' (Онишк., ІІ, 25). Вона вказує на розміщення урочища посередині між річкою Бистриця-Солотвинська та потоком Корчовий.

Осередко́вий, -ого; ч.; потік; пр. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Манява (куток Осередок) Бог. р-ну; інша назва – *Тимишівський* (див. далі): Осередковий, Тимишівський (1979, СГУ, 403). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *осередковий* ʻякий витікає з присілка *Осередок* (див. далі)'.

О́сере́док[1], -дка; ч.; кутки, присілки: **1**) с. Манява Бог. р-ну: Осередок (1976, ІФАТП[4], 77); Осередок (1979, СГУ, 403); Осередок (2011, УШ); **2**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Осередок (2008, УШ); **3**) с. Дубки Гор. р-ну: Осередок (2008, УШ); **4**) с. Корнів Гор. р-ну: Осередок (2008, УШ); **5**) с. Рогиня Гор. р-ну: Осередок (2008, УШ); **6**) с. Тишківці Гор. р-ну: Осередок (2008, УШ); Осередок (2009, ГСС, 36); **7**) смт Чернелиця Гор. р-ну: Осередок (1978, Гор., 470); Осередок (2008, УШ); **8**) с. Топорівці Гор. р-ну: Осередок (2005, СМТ[1], 56); Осередок (2008, УШ); **9**) с. Чортовець Гор. р-ну: Осередок (2007, ССЧ, 10); **10**) с. Богородичин Кол. р-ну: Осередок (1998, ЕКол., ІІ, 75); Осередок (2006, КВС, 8); **11**) с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Oseredok (1900, SGG, 195); Осередок (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Осередок (2006, КВС, 14); **12**) с. Ворона Кол. р-ну: Осередок (2012, БЛ[5], 259); **13**) с. Воскресинці Кол. р-ну: Осередок (1988, КК, 613); Осередок (2006, КВС, 26); **14**) с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Oseredok (1900, SGG, 195); Осередок (1995, НВ, 8); Осередок (2006, КВС, 109); **15**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Осередок (2009, Експ.); **16**) с. Слобода Кол. р-ну: Осередок (2006, КВС, 147); Осередок (2011, УШ); **17**) с. Сопів Кол. р-ну: Осередок (2006, КВС, 151); Осередок (2011, УШ); **18**) с. Турка Кол. р-ну: Осередок (2012, БЛ[5], 259); **19**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Осередок (2011, Бойко); **20**) с. Добротів Надв. р-ну: Осередок (1998, Мих., 200); Осередок (2002, ДІС, 8); **21**) с. Кубаївка Надв. р-ну: Осередок (1998, Мих., 200); Осередок (2010, Експ.); **22**) смт Ланчин Надв. р-ну: Осередок (1998, Мих., 200); Осередок (2010, Експ.); **23**) с. Саджавка Надв. р-ну: Осередок (1998, Мих., 200); Осередок (2010, Експ.); **24**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Осередок (2010, Експ.); **25**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Осередок (1998, Мих., 200); Осередок (2010, Експ.); **26**) с. Будилів Снят. р-ну: Осередок (2011, УШ); Осередок (2012, НПС, 68); **27**) с. Вовчківці Снят. р-ну: Осередок (2012, БЛ[5], 259);

28) с. Задубрівці Снят. р-ну: Осередок (2011, УШ); **29**) с. Красноставці Снят. р-ну: Осередок (2011, УШ); Осередок (2012, НПС, 137); **30**) с. Русів Снят. р-ну: Осередок (2012, БЛ[5], 259); **31**) с. Троїця Снят. р-ну: Осередок (2011, УШ); Осередок (2012, НПС, 227); **32**) с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Осередок (1995, ТМН, 13); Осередок (2012, Експ.); **33**) с. Красилівка Тисм. р-ну: Осередок (2010, УШ); **34**) с. Липівка Тисм. р-ну: Осередок (2011, Експ.); **35**) с. Милування Тисм. р-ну: Осередок (2012, БЛ[5], 259); **36**) с. Підпечери Тисм. р-ну: Осередок (2012, Експ.); **37**) с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Осередок (1995, ТМН, 27); **38**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Осередок (2012, Експ.); **39**) с. Бортники Тлум. р-ну: Осередок (2011, УШ); **40**) с. Будзин Тлум. р-ну: Осередок (2012, Експ.); **41**) с. Суходіл Тлум. р-ну: Осередок (2012, БЛ[5], 259); **42**) с. Хотимир Тлум. р-ну: Осередок (2012, БЛ[5], 259). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *осередок* (див. вище), який у цих найменуваннях виражає значення ʻцентральна частина населеного пункту’.

Óсере́док², -дку; ч.; урочища; **1**) с. Чортовець Гор. р-ну: Осередок (2012, БЛ[5], 259); **2**) с. Джурів Снят. р-ну: Осередок (2012, НПС, 100); **3**) с. Делева Тлум. р-ну: Осередок (2012, БЛ[5], 259). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *осередок* (див. вище). Вони вказують на розміщення урочищ посередині між такими ж іншими об’єктами або в центрах населених пунктів.

Óсере́док³, -дку; ч.; горби; **1**) 462 м; с. Княждвір Кол. р-ну: Oseredok (1906 (1876), KuK K); Oseredok (1933, MT K); **2**) с. Бортники Тлум. р-ну: Осередок (2008, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *осередок* (див. вище). Вони вказують на розташування горбів серед лісу та в центральній частині села.

Óсере́док⁴, -дку; ч.; ліс; с. Княждвір Кол. р-ну: ліс Осередок (1985, ІГ, ІІ, 419); Осередок (1988, КК, 646). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), що височіє в лісі.

Óсере́док⁵, -дку; ч.; потік; пр. Великої Шибенки п. Пруту л. Дунаю; с. Княждвір Кол. р-ну: Осередок (1877 (2008), Вайґель, 72). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного дрімоніма – найменування лісу (див. вище), з якого витікає потік.

Оси́чина¹, -и; ж.; ліси; **1**) с. Лесівка Бог. р-ну: Осичина (2011, УШ); **2**) с. Буківна Тлум. р-ну: Осичина (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *осичина* ʻосиковий ліс або гай; осичняк’ (СУМ, V, 673), ʻмісцевість, поросла осиками’ (Худ.[2], 172), ʻосиковий ліс’ (Онишк., ІІ, 26). Вони вказують на вид дерев, які проростають у лісах.

Оси́чина², -и; ж.; пасовище; с. Лесівка Бог. р-ну: Осичина (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), біля якого розкинулося пасовище.

Оси́чина³, -и; ж.; поле; с. Добровляни Тисм. р-ну: Осичина (2012, БЛ[5], 259). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *осичина* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Оси́чина⁴, -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Буківна Тлум. р-ну: Osieczyna (1886, SG, VII, 626); Osiczyna (1900, SGG, 699). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *осичина* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в давнину терену, на якому виник хутір.

Оси́ки, -ів; мн.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Осіки (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *осік* ʻліс (на горі)’ (Мар., 239). Вона вказує на характер рослинності в урочищі. Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *осіки* < *осоки* ʻосокові зарості’ (Експ.).

Осла́ва, -и; ж.; річка; п. Пруту л. Дунаю; утворюється злиттям потоків Біла й Чорна Ослави; довжина – 15 км, площа басейну – 82,9 км²; вар. *Ославка*; сс. Білі Ослави, Добротів Надв. р-ну: Osslava (1518, AGZ, XIX, 687); Osława (1786, ЛЦДІА ф. 19, оп. 6, спр. 141); Osławka (1786, ЛЦДІА ф. 19, оп. 6, спр. 143); Osława (1886, SG, VII, 642); Osława (1933, MT Mik.); Oслава (1979, СГУ,

405); Ослава (2009, РІФ). – Назва виникла в результаті сингуляризації та трансонімізації ойконіма – найменування давнього села *Ослави* (див. ТГГ, 44), на території якого протікає річка. Про вторинність гідроніма щодо назви поселення свідчить і форма *Ославка*, засвідчена у XVIII ст. С. Грабець виводить назву річки від апелятива *осла* ʻточильний камінь' (Hr., 829), що непереконливо.

Осла́вський, -ого; ч.; берег, горб; с. Рунгури Кол. р-ну: Ославський (2002, Рунґ., 242). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного дромоніма – найменування дороги, яка вела колись до сіл Білі й Чорні Ослави Надв. р-ну. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Осла́нка, -и; ж.; поле; с. Стецева Снят. р-ну: Осланка (1982, КС, 160); Осланка (2012, НПС, 210). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Ослан*, пор. тюрк. особове ім'я *Ослан* < *Аслан* (СЛИ, 381), рум. *Aslan* (Const., 46).

Осо́ва, -ої; ж.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Осова (2006, КВС, 122); Осова (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *осова*, що є фонетичним варіантом від *осовня* ʻсхил гори, повернутий до сонця; скальний зсув' (Мар., 239), ʻземля, звернена до сонця, до півдня' (Онишк., II, 27). Вона вказує на характер поверхні території кутка.

Осо́вець, -вця; ч.; куток; с. Липівка Тисм. р-ну: Osowiec (1932, MT S); Осовець (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *осовець* (< псл. **osovьcь*) ʻземля, що осипається по берегу, по косогору, яру', пор. д.-р. **осовьць** ʻт. с.' (Срезн., II, 734), поліс. *осов* ʻпідмита та відірвана частина берега' (Череп., 152). Вона вказує на характер місцевості кутка.

Осо́вня[1], -і; ж.; гора; смт Солотвин Бог. р-ну: Осовня (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *осовня* (див. *Осова*). Вона вказує на те, що горб звернений своєю поверхнею до сонця.

Осо́вня[2], -і; ж.; урочища (поля); **1**) с. Долина Тлум. р-ну: Осовня (2011, УШ); **2**) с. Суходіл Тлум. р-ну: Осовня (2012, БЛ[5], 259). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *осовня* (див. вище). Вони вказують на те, що поля розміщені на сонячних схилах.

Осо́ка[1], -и; ж.; долина; с. Виноград Кол. р-ну: Осока (2012, БЛ[5], 259). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *осока* ʻбагаторічна болотна трава родини осокових із довгими гострими листками' (ВТС, 685), ʻзарості з таких трав' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності в долині.

Осо́ка[2], -и; ж.; кол. болото, тепер поле; с. Потічок Снят. р-ну: Осока (2003, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *осока* (див. вище). Вона вказує на те, що болото колись було зарослe цією рослиною. Після проведених меліоративних робіт болото висохло й на ньому було облаштоване поле.

Осо́ки[1], осік; мн.; урочища (кол. болота); **1**) с. Топорівці Гор. р-ну: Осоки (2005, СМТ[1], 49); Осоки (2008, УШ); **2**) с. Белелуя Снят. р-ну: Осоки (2000, Марусик, 16). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *осока* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності в урочищах у давнину.

Осоку́[2], осік; мн.; болото; площа 1,7 га; с. Торговиця Гор. р-ну: Осоки (1995, ПЗФ, 27); Осоки (2000, ПЗТ, 257). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *осока* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на болоті, яке є заповідним урочищем (ПЗТ, 257).

Осошдо́р, -у; ч.; урочище (придорожна смуга вздовж дороги Івано-Франківськ – Галич); с. Сілець Тисм. р-ну: Осошдор (2002, СНЧ, 44). – Назва утворена способом абреавіації словосполучення *обласна шосейна дорога*.

О́сталь[1], -я; ч.; куток; с. Корнич Кол. р-ну: Осталь (2006, КВС, 70). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *осталь* ʻзалишена після розливу вода' (БЛ, 98). Вона вказує на розміщення кутка на місцевості, де після повеней є залишки води.

О́сталь[2], -ю; ч.; потік; п. Пруту л. Дунаю; с. Тростянка Кол. р-ну: Осталь (2006, КВС,

167). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *осталь* (див. вище). Вона вказує на те, що потік протікає місцевістю, де залишається вода після повеней.

Óсталь[3], -ю; ч.; старе русло Пруту; с. Завалля Снят. р-ну: Осталь (1997, ІЗ, 282). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *осталь* (див. вище). Вона вказує на те, що в руслі є залишки води.

Остап'єнка, -и; ж.; горб; с. Троїця Снят. р-ну: Остап'єнка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-єнк(а)* (літ. *-янк(а)*) від антропоніма *Остап*, пор. особове ім'я *Остап* (СУІ, 275), п-ще *Остап* (СП, 260).

Остáпківці, -ів; мн.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 25 км, до Івано-Франківська – 72 км: Ostapkowcze (1373 (1416), AGZ, V, 39); Ostapkowcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 101); Ostapkowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Ostapkowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 16); Ostapkowce (1855, AKKGL, Bl. 49); Ostapkowce (1886, SG, VII 662); Остапківці (1947, АТП, 503); Остапківці (2009, ІФ АТП[7], 171). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували село, пор. ст.-укр. особове ім'я *Остапко* (ССУМ, ІІ, 97).

Остафíїв, -євого; ч.; горб; с. Драгасимів Снят. р-ну: Остафіїв (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Остафій*, пор. особове ім'я *Остафій* < *Остап* (СУІ, 276), п-ще *Остафій* (ІФД, 328).

Óсташі[1], -ів; мн.; куток; с. Грушів Кол. р-ну: Осташі (2006, ЕКол., ІV, 156). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала куток, пор. п-ще *Осташ* (ІФД, 328).

Óсташі[2], -ів; мн.; урочище (сінокіс, ліс); с. Корнич Кол. р-ну: Осташі (2012, БЛ[4], 203). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, володіла колись урочищем або проживала в ньому.

Óсташів, -евого; ч.; поле; с. Слобідка Тисм. р-ну: Осташів (2009, БЛ[2], 175). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Осташ* (див. вище).

Осташíвка, -и; ж.; урочище (поле й пасовисько); с. Стриганці Тисм. р-ну: Осташівка (2011, Осташі). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Осташ*, пор. поширене в селі п-ще *Осташ* (Експ.).

Óстра[1], -ої; ж.; кол. корчма, тепер куток; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Ostra (1885, AKKGL, Bl. 48); karczma Ostra (1886, SG, VII, 676); Остра (2001, Проц., 77). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. *Острий*), на якому була побудована корчма. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Óстра[2], -ої; ж.; гора; с. Остриня Тлум. р-ну: Остра (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *остра* (заст., діал.) 'гостра; яка звужується, натягується на кінці' (ВТС, 194). Вона вказує на форму гори.

Óстра[3], -ої; ж.; присілок; с. Остриня Тлум. р-ну: Остра (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилах якої розкинувся присілок.

Óстра Горá, -ої, -и; ж.; горб; с. Рогиня Гор. р-ну: Остра Гора (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *остра* (див. вище), що вказує на форму горба.

Óстра Могúла, -ої, -и; ж.; горб; між сс. Росохач Гор. р-ну, Гончарів та смт Обертин Тлум. р-ну: Ostra mogiła (1906 (1876), KuK K); Ostra Mogiła (1933, МТ К); Остра Могила (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апе-

лятив *могила* ʻштучне земляне підвищення; курган; височина’ (Мар., 236–237), ʻпагорб; купа чогось; насип на місці похованняʼ (ПЗУ, 393), а атрибутивним членом – прикметник *остра* (див. вище), що вказує на форму горба.

Óстре, -ого; с.; куток; с. Горохолина Бог. р-ну: Ostre (1906 (1880), KuK N); Ostre (1935, MT N). – Назва виникла в результаті трансонімізації варіанта ороніма – найменування горба *Острий* (див. далі), на якому розкинувся куток. Вона узгоджена в роді й числі з апелятивом *село*.

Óстрий, -ого; ч.; верхи, горби; **1**) 525 м; сс. Горохолин Ліс, Горохолина, Старуня Бог. р-ну; вар. *Остре*: Ostry (1855, AKKGL, Bl. 44); zpod...Ostrego (1882, SG, III, 131; 1884, SG, V, 815); Ostre (1906 (1880), KuK N); **2**) 555,4 м; с. Верхній Майдан Надв. р-ну; вар. *Остра*: Ostra (1855, AKKGL, Bl. 48); Ostra (1935, MT N); Острий (2004, Експ.); Острий (2007, ДІГД, 82). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *острий* (див. вище). Вони вказують на форми горбів.

Óстрий Верх, -ого, -у; ч.; гора; 875 м; між сс. Богрівка Бог. р-ну та Небилів Рожн. р-ну: Ostry Werch (1935, MT Porohy). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верх* ʻгора; вершина гориʼ (Мар., 218), а атрибутивним членом – прикметник *острий* (див. вище), що вказує на форму гори.

Остри́ня, -і; ж.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 9 км, до Івано-Франківська – 20 км: Ostrin (1439, AGZ, XII, 58); Ostrynia (1578, ŹDz, XVIII/I, 95); Ostrynia (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Ostrynia (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 49); Ostrynia (1855, AKKLG, Bl. 45); Ostrynia (1886, SG, VII, 734); Остриня (1947, АТП, 518); Остриня (2009, ІФ АТП[7], 71). – Назва неоднозначна щодо походження. Д. Г. Бучко вважає її результатом трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування безіменної тепер річки, яка протікає через село (Бучко, 97). М. Л. Худаш, не відкидаючи повністю відгідронімного походження цього ойконіма, припускає також його утворення за допомогою посесивного суфікса -**ja* від антропоніма **Остринъ*, що є похідним суфіксальним дериватом на *-инъ* від *Остр(а)*, препозитивного компонента давніх слов’янських імен-композитів типу *Островой*, *Остробудъ*, *Островодъ* (Худ.[1], 254).

Óстрів[1], -ова; ч.; куток; с. Городниця Гор. р-ну: Острів (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *острів* (< псл. **ostrovъ*) зі значенням ʻділянка суходолу, оточена з усіх боків водоюʼ (ВТС, 687), ʻпідвищене сухе місце на болотіʼ (Шульг., ОВ, 103). Вона вказує на розташування кутка між двома водними об’єктами: потоком Ямгорів та річкою Дністер.

Óстрів[2], -ову; ч.; горби; **1**) 326,8 м; с. Семенівка Гор. р-ну: Ostrów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 5, арк. 7); Остров (1984, ТК Т); Острів (2008, УШ); Острів (2009, ГСС, 14); **2**) с. Красна Надв. р-ну: Острів (1998, Мих., 200); **3**) с. Стецева Снят. р-ну: Острів (1982, АПП, 25); Острів (2012, НПС, 209). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *острів* зі значенням ʻділянка землі, що чітко вирізняється на тлі решти місцевостіʼ (ВТС, 687). Вони вказують на те, що горби виділяються на фоні рівнинної місцевості.

Óстрів[3], -ову; ч.; поля; **1**) с. Хмелева Гор. р-ну: Острів (2012, Експ.); **2**) с. Буківна Тлум. р-ну: Острів (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *острів* зі значенням ʻділянка суходолу, оточена з усіх боків водоюʼ (ВТС, 687). Вони вказують на те, що поля омиваються водами Дністра.

Óстрів[4], -ова; ч.; присілок; с. Ворона Кол. р-ну: Острів (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *острів* зі значенням ʻділянка землі, що чітко вирізняється на тлі решти місцевостіʼ (ВТС, 687). Вона вказує на розташування присілка на місцевості, що виділяється на фоні іншої.

Óстрів[5], -ову; ч.; поле; с. Красна Надв. р-ну: Острів (1998, Мих., 200). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Óстрів[6], -ову; ч.; урочище; с. Будилів Снят. р-ну: Острів (2003, Снятин, 23). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *острів* зі значенням ʻділянка суходолу, оточена з усіх боків водоюʼ (ВТС, 687). Вона вказує на розташування присілка на місцевості, що омивається водами Пруту.

Óстрів[7], -ову; ч.; урочище; с. Нижнів Тлум. р-ну: Острів (2003, Вуянко, 38). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *острів* (див. вище). Вона вказує на те, що урочище з трьох боків омивається водами Дністра.

Óстрів[8], -ова; ч.; кол. хутір, нал. до с. Нижнів Тлум. р-ну: Ostrów (1855, AKKLG, Bl. 45); Ostrów (1905 (1874), KuK TT); Острів (2001, Проц., 134). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розміщувався колись хутір.

Острівéць[1], -івця; ч.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 28 км, до Івано-Франківська – 72 км: Ostrowiecz (1442, AGZ, XII, 98); Ostrowiec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 11, спр. 79); Ostrowiec (1855, AKKGL, Bl. 49); Ostrowiec (1886, SG, VII, 719); Островець (1947, АТП, 503); Острівець (2009, ІФ АТП[7], 171). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *острівець* (< псл. **ostrovьcь*), дем. від *острів* зі значенням ʻділянка суходолу, оточена з усіх боків водоюʼ (ВТС, 687). Вона вказує на те, що місцевість, на якій виникло поселення, омивалося колись водами.

За народними переказами, село виникло біля великого ставу, який починався від мосту, де тепер центральна вулиця, і впирався в теперішню греблю. Гребля з двох боків омивалася водою й скидалася на невеликий острів. Тут розміщувалися торговельні заклади й ремісничі майстерні. Тому й дотепер старші люди говорять про село: “На острові”.

Острівéць[2], -івця; ч.; урочище; с. Грушів Кол. р-ну: Острівець (2006, ЕКол., IV, 156). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *острівець, островець*, дем. від *острів* (див. вище). Вона вказує на те, що урочище омивається з різних боків потоками.

Острівéць[3], -івця; ч.; болото; с. Братківці Тисм. р-ну; вар. *Островець*: Островець (1995, ТМН, 12); Острівець (2007, Гетьм., 21). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *острівець, островець* зі значенням ʻділянка землі, що чітко вирізняється на тлі решти місцевостіʼ (ВТС, 687).

Острівéць[4], -івця; ч.; поле; с. Довге Тисм. р-ну; вар. *Островець*: Островець, Острівець (2012, БЛ[5], 259). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *острівець островець* зі значенням ʻділянка суходолу, оточена з усіх боків водоюʼ (ВТС, 687). Вона вказує на те, що поле омивається під час повеней водами Дністра.

Островú, -ів; мн.; урочище; с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Острови (1995, ТМН, 27). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *острів* (див. вище). За розповідями місцевих жителів, у селі в давнину було велике озеро, на якому були острови. Озеро з часом висохло, а назва *Острови* залишилася.

Острогíрка, -и; ж.; підвищення; с. Липівка Тисм. р-ну: Острогірка (1999, ССР, 9); Острогірка (2011, УШ). – Назва утворена способом стягнення в одну лексему словосполучення *остра гірка*. Вона вказує на форму підвищення.

Отéлівці, -ів; мн.; поле; с. Милування Тисм. р-ну: Отелівці (2012, БЛ[5], 259). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем батька, родоначальника чи володаря, які могли володіти колись землею в урочищі, пор. особове ім’я *Отелло* (СЛИ, 442).

Отинíя, -ї; ж.; селище міського типу; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 32 км, до Івано-Франківська – 30 км; давні назви – *Вотнин* (*Вотнина*), *Балабанів*, *Корчаків*: *Вотьнинъ (Вотьнина (вотнина) держати; 1240, ПСРЛ, II, 1962, 790); Отенѣꙗ (Отенѣю …звоевал; 1531, ПСРЛ, XXXII, 107); Bałabanow (1606–1613, ЛНБ, ВР, ф. Ossolińskich, спр. 2836/3); Bałabanówka (1610, Horn., 281); Otenia (1649,

ЖУР, V, 5); Korczakow seu Otenija (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Otenija alias Korczakow (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Korczakow seu Otenia (1670, RRDZH, 69); Otynia (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 167); Ottynia (1855, AKKGL, Bl. 45); Ottynia (1886, SG, VII, 764); Отиня (1947, АТП, 511); Отинія (2009, ІФ АТП[7], 171). – Традиційно цю назву вважають фонетичним варіантом від *Вотнин* (*Вотнина*), що є семантичним утворення від апелятива *отнина* (*вотнина*) ʽмаєток, успадкований по батькові на правах повної власності; батьківщина, вотчина’ (ССУМ, ІІ, 106). Цю версію заперечує М. Л. Худаш, стверджуючи, що зіставляти літописну назву з теперішньою *Отинія* немає підстав. Він уважає, що цей ойконім є вторинним утворенням, яке виникло внаслідок морфологічного вирівнювання до топомоделі на *-ія* від первісного варіанта **Отинья* – посесива на *-ьја* від антропоніма *Отин*. За походженням цей антропонім – похідне суфіксальне утворенням на *-инъ* від *Ота*, пор. “староста рускої зємли *ота* пилєцкий” (Р., 10), *Ота* (Мор., 145), ст.-п. *Ota*, *Otta*, *Otha* (SSNO, IV, 159), суфіксальної гіпокористики на *-а* від вихідного *Отъ* < *Отмаръ, Отнятъ, Отрадъ* (Мор., 146). В. Г. Фоменко трактує цю назву як утворення від тюркського апелятива *отин* ʽдрова, паливо’, мотивуючи це тим, що на території сучасного селища колись нібито заготовляли дрова для солеварних бань, яких було чимало на Коломийщині (Фом., 100). Існує також версія, згідно з якою цей ойконім мотивований незасвідченим, але нібито існуючим у давнину апелятивом *отин* ʽневеликий замок, оточений валами’ (Янко, 110). Десь на початку XVI ст. поселенням оволодів Олександр *Балабан*, який назвав його на свою честь *Балабанів*. Згодом його відкупили польські магнати Понятовські, що належали до родини гербу *Корчаків*. Вони й дали поселенню назву *Корчаків*, але вона не прижилася (Horn., 41–55). Місцеве населення відновило стару назву, яка вживається й тепер.

Існує багато народних переказів і трактувань про її походження. Так, в одному з них ідеться про те, що в цій місцевості колись зупинилися два брати-наддніпрянці, які шукали зручного для проживання й ведення господарства місця. Облюбувавши собі територію біля річки Опрашини, старший із них на ймення Отин сказав, що залишається тут. Молодший на це відповів йому: “Залишаюся і я”. Так виникло поселення, яке назвали *Отинія* < *Отин* + *і я*.

Згідно з іншим переказом, колись давно між двома ґаздами, що проживали в цій місцевості, виникла суперечка за землю. Обидва вирішили шукати правду в суді. Але суд не задовільнив їхніх прохань. Один із ґаздів сказав спересердя: “От ні ти, ні я не виграли справи”. Із цього *о ти ні я* нібито й виникла назва місцевості *Отинія*.

Отúнійський, -ого; ч.; потік; давня назва річки Баб’янка, Опрашина, (див. вище) у с-щі Отинія Кол. р-ну: potok Ottyński (1880, SG, I, 67); Отинійський (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *отинійський* ʽякий протікає в селищі *Отинія* (див. вище’).

Оха́ба[1], -и; ж.; урочище; с. Дебеславці Кол. р-ну: Охаба (2007, ЕКол., V, 19). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *охаба* ʽкалюжа, болото; старе русло річки; гнила колода’ (ЕСУМ, IV, 239), ʽприбережна частина течії річки, де рух води повільніший, ніж на середині річки’ (Дзендз.[1], 47). Вона вказує на болотистий характер місцевості в урочищі.

Оха́ба[2], -и; ж.; долина (пасовище); с. Побережжя Тисм. р-ну: Охаба (2011, УШ); Охаба (2012, БЛ[5], 259). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *охаба* (див. вище). Вона вказує на те, що долина розкинулася на місці старого русла р. Дністер.

Оха́ба[3], -и; ж.; куток; с. Побережжя Тисм. р-ну: Охаба (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування долини (див. вище), у якій розкинувся куток.

Оха́ба[4], -и; ж.; озеро; с. Стриганці Тисм. р-ну: Охаба (2011, Осташі). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *охаба* (див. вище). Вона вказує на те, що озеро утворилося на місці старого русла р. Дністер.

Оха́ба[5], -и; ж.; болото; с. Петрилів Тлум. р-ну: Охаба (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *охаба* (див. вище). Вона вказує на те, що болото утворилося на місці старого русла р. Дністер.

Охри́мівці, -ів; мн.; кол. поселення на Покутті, тепер не ідент.: Ochrymowcze (1579, ŹDz, 18/1, 102). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували поселення або проживали в ньому, пор. ст.-укр. особове ім'я *Охрѣмъ* < *Ефремъ* (ССУМ, ІІ, 118).

Очере́т[1], -у; ч.; кол. присілок, тепер урочище; с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну; давня назва – *Очерети*: Oczerety (1933, MT K); Oczerety (1934, SDW, № 20, s. 190); Очерет (2006, КВС, 88); Очерет (2011, УШ). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *очерети* 'низина, поросла очеретом' (СНГТК, 137), 'зарості очерету' (Експ.), пор. *очерет* 'багаторічна водяна чи болотяна трав'яниста рослина родини злакових з високим стеблом і розлогою пірамідальною волоттю' (ВТС, 693). Вона вказує на характер рослинності в давнину терену, на якому виник присілок. Сучасне найменування урочища є сингурярною формою давньої назви.

Очере́т[2], -у; ч.; поле; с. Торговиця Кол. р-ну: Очерет (2012, БЛ[5], 259). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *очерет* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Очере́ти[1], -ів; мн.; кол. фільварок, тепер поле; с. Видинів Снят. р-ну; вар. *Очерет*: Oczered (1906 (1876), KuK Sn.); Oczerety (1933, MT Sn.); Очеред (1982, КС, 160); Очерети (2012, БЛ[5], 259). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *очерети* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в давнину терену, на якому було засновано фільварок. Варіант назви є сингулярною формою вихідного найменування.

Очере́ти[2], -ів; мн.; пасовище; с. Бортники Тлум. р-ну: Очерети (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *очерети* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на пасовищі.

Още́півка, -и; ж.; кол. корчма, потім фільварок, хутір, нал. до с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Oszczepówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 10, арк. 10); Oszczepówka (1880, KuK JCz.); Oszczepówka (1886, SG, VII, 750); Oszczepówka (1900, SGG, 213). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Ощеп*, пор. п-ще *Ощеп* (Богдан, 210).

П

Паве́лків, -ового; ч.; сад; с. Семаківці Гор. р-ну: Павелків (2012, БЛ[5], 259). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Павелко*, пор. особове ім'я *Павелко* < *Павло* (СУІ, 278), п-ще *Павелко* (ІФД, 329).

Павлики́в[1], -ового; ч.; куток; с. Слобода Кол. р-ну: Павликів (2006, КВС, 147); Павликів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Павлик*, пор. особове ім'я *Павлик* (СУІ, 278), п-ще *Павлик* (СП, 262).

Павлики́в[2], -ового; ч.; ліс; с. Слобода Кол. р-ну: Павликів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Павлик* (див. вище).

Павлики́вська, -ої; ж.; полонина; с. Пороги Бог. р-ну: Pawlikowska (1855, AKKGL, Bl. 48); Pawlikowska (1914 (1894), KuK P); połon. Pawlikowska (1935, MT Porohy). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника полонини (з узгодженням в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном), пор. п-ще *Павликівський* (ІФД, 329); б) посесивним утворенням на *-івськ(а)* від антропоніма *Павлик* (див. вище).

Па́вликова, -ої; ж.; пасовище; с. Красноставці Снят. р-ну: Павликова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Павлик* (див. вище).

Павли́шин, -ого; ч.; потік; п. Пруту л. Дунаю; с. Троїця Снят. р-ну: Павлишин (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Павлиха* – найменування жінки за іменем чоловіка, якій належала колись земля навколо потоку, пор. особове ім'я *Павло* (СУІ, 278).

Павли́шина, -ої; ж.; поле; с. Стецева Снят. р-ну: Павлишина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від андроніма *Павлиха* – найменування жінки за іменем чоловіка *Павла* Вериги, якій належало колись поле.

Па́влівка, -и; ж.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 25 км, до Івано-Франківська – 9 км; давня назва – *Павельче*: Pawelcze (1582, PL, 408); Pawelcze (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Pawelcze, Pawełcze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 16, спр. 237); Pawelcze (1932, MT S); Павлівка (1947, АТП, 517); Павлівка (2009, ІФ АТП[7], 171). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому було засноване село, пор. *uroczysko Pawelcze* (1582, PL, 408). В основі мікротопоніма лежить антропонім *Павелко* або *Павелець* + суфікс *-*je*, пор. особові імена *Павелко*, *Павелець* < *Павло* (СУІ, 278), п-ща *Павелко* (ІФД, 329), *Павелець* (СП, 261). Сучасна форма ойконіма запроваджена в процесі масових перейменувань населених пунктів у червні 1946 року. Вона є суфіксальним дериватом на *-івк(а)* від антропоніма *Павло*.

Факт заснування цього населеного пункту засвідчений історичними джерелами. В одному з документів кінця XVI ст. йдеться про те, що Станіслав Влодек з Германова, кастелян кам'янецький, староста галицький, заснував 1582 року з дозволу короля Зігмунда III нове село на королівському ґрунті Павельче й довірив створення нової осади трьом осадникам: братам Миколаєві, Ігнатові та Лазареві Турчанським. Окрім наданого їм привілею вольності на п'ятнадцять років, він зобов'язував братів заселювати в цьому урочищі хлопів, роздавати їм для обробітку поля й сіножаті, а також ставити халупи (PL, 408).

Павлі́вська, -ої; ж.; част. села (вулиця); с. Перерісль Надв. р-ну: Павлівська (2009, ПІН, 13). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(а)* від антропоніма *Павло*, пор. особове ім'я *Павло* (див. вище).

Павлі́вське, -ого; с.; лісове урочище; с. Кричка Бог. р-ну: Павлівське (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Павло* (див. вище).

Павлі́нське, -ого; с.; поле; с. Семаківці Гор. р-ну: Павлінське (2012, БЛ[5], 259). – Назва є посесивним утворенням на *-ськ(е)* від антропоніма *Павліна*, пор. особове ім'я *Павліна* (СУІ, 278).

Павло́ва, -ої; ж.; поле; с. Задубрівці Снят. р-ну: Павлова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Павло* (див. вище).

Па́вло́во, -ого; с.; поле; смт Солотвин Бог. р-ну: Павлово (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Павло* (див. вище).

Павлуші́вка, -и; ж.; поле; с. Діброва Тлум. р-ну: Павлушівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Павлуш*, пор. особове ім'я *Павлуш* < *Павло* (СУІ, 279).

Па́гурок, -рку; ч.; горби; **1**) с. Спас Кол. р-ну: Пагурок (2011, УШ); **2**) с. Завалля Снят. р-ну: Пагурок (1997, ІЗ, 18); **3**) 270 м; с. Колінці Тлум. р-ну: Пагурок (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пагурок* 'невисока гірка' (Мар., 239), 'пагорб' (СЗПГ, II, 21).

Пади́лове, -ого; с.; поле; с. Княже Снят. р-ну: Падилове (2012, БЛ[5], 259). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Падило*, пор. п-сько *Падило* (Експ.).

Пазиня́нка[1], -и; ж.; урочище; с. Пороги Бог. р-ну: Пазинянка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-янк(а)* від антропоніма *Пазин*, пор. п-ще *Пазин* (Редько, II, 783), а також похідні *Пазиняк* (Редько, II, 783), *Пазинюк* (ІФД, 330), *Пазинок* (СП, 262).

Пазиня́нка[2], -и; ж.; поточина; пр. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дні-

стра; с. Пороги Бог. р-ну: Пазинянка (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому протікає поточина.

Пала́гицька Доро́га[1], -ої, -и; ж.; урочище; с. Братишів Тлум. р-ну: Палагицька Дорога (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного дромоніма – найменування шляху, навколо якого розкинулось урочище. В основі дромоніма лежить апелятив *дорога* ʻсмуга землі, по якій їздять і ходятьʼ (ВТС, 241), ускладнений атрибутивним членом *палагицька*, який вказує на те, що цей шлях веде до с. *Палагичі* (див. далі).

Пала́гицька Доро́га[2], -ої, -и; ж.; куток; с. Братишів Тлум. р-ну: Палагицька Дорога (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Пала́гичі, -ів; мн.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 4 км, до Івано-Франківська – 28 км: *Полагичи (межи полаги(ч), 1419, Р., 90); Palaicze ad Tysmienica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Pałahicze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 194); Pałahicze (1855, AKKGL, Bl. 45); Pałahicze (1886, SG, VII, 831); Палагичі (1947, АТП, 518); Палагичі (2009, ІФ АТП[7], 171). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування роду, представники якого, очевидно, започаткували село, пор. особові імена *Палага* < *Пелагія* (ВТС[1], 1654), *Пелаг* (РІ, 156).

Пале́нина, -и; ж.; поле; с. Міжгір'я Бог. р-ну: Паленина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *паленина* ʻвипалене місце в лісіʼ (ЕСУМ, V, 265), ʻвипалене місцеʼ (Hr., 215). Вона вказує на те, що поле облаштоване на місці колишнього згарища.

Пале́цька, -ої; ж.; гора; 1166 м; с. Гута Бог. р-ну: вар. *Полецька*: Polecka (1935, МТ Porohy); Полецкая (1976, ТК Б); Палецька (2003, ДСК, 209). – Назва, очевидно, є спотвореною формою від *Паленська*, що утворена за допомогою суфікса *-ськ(а)* від прикметника *палена* ʻяка горілаʼ (ВТС, 698). Варіант назви виник, мабуть, за співзвучністю до слова *поле*.

Пали́вози, -ів; мн.; поле; с. Стецева Снят. р-ну; давня назва – *Палигузи*: Palihuzy (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 47, арк. 18); Паливози (2011, УШ). – Давня назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій могло належати колись поле, пор. типологічно споріднені п-ща *Паливода*, *Палисвіт* (Редько, II, 785). У процесі історичного розвитку вона була трансформована у форму *Паливози*, що має таке ж походження.

За народним переказом, поле назване так тому, що тут колись колись місцеві захисники спалили турецькі вози, якими поневолювачі везли в гарем полонених дівчат.

Пале́єва, -ої; ж.; гора; с. Марківка Кол. р-ну: Палієва (2000, ЕКол., III, 55); Палієва (2006, КГ, 20). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Палій*, пор. п-ще *Палій* (ІФД, 331).

Палца́това, -ої; ж.; поле; с. Гринівці Тлум. р-ну: Палцатова (2012, БЛ[5], 259). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Палцат* або *Палцатий*, пор. п-ще *Палцат* (Редько, II, 786), п-сько *Палцатий* (Експ.).

Пальо́не, -ого; с.; поле; с. Виноград Кол. р-ну: Пальоне (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, способом субстантивації та онімізації дієприкметника *пальоне* ʻвигоріле, спалене'. Вона вказує на те, що на полі колись вигорів урожай.

Палюхú, -ів; мн.; урочище; с. Гута Бог. р-ну: Paluchy (1935, МТ Porohy). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, володіла колись землею в урочищі чи проживала в ньому, пор. п-ще *Палюх* (СП, 264).

Палямаре́ва Гора́, -ої, -и; ж.; горб; с. Голосків Кол. р-ну: Палямарева Гора (2006, ЕКол., IV, 100); Палямарева Гора (2007, ІСГ, 5). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому

опорним компонентом є апелятив *гора* ʽзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень’ (ВТС, 191), ʽпідвищене місце’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *палямарева*, що вказує на належність гори *палямарю* (*паламарю*) – служителеві православної церкви, що допомагає священику під час богослужіння, пор. *паламар* ʽслужитель православної церкви, що допомагає священику під час богослужіння; дячок, псаломщик, причетник’ (ВТС, 698).

Палямарі́вка, -и; ж.; куток; с. Узин Тисм. р-ну: Палямарівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *палямар* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку в давнину жив цей церковний служитель.

Панаці́вка, -и; ж.; урочище (ліс, поле); с. Горохолина Бог. р-ну: Панацівка (2012, БЛ[4], 203). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Панац*, пор. особове ім’я *Панац* < *Панас* (Експ.).

Панаші́вка, -и; ж.; гора; смт Чернелиця Гор. р-ну: Панашівка (1978, Гор., 470); Панашівка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Панаш*, пор. особове ім’я *Панаша* < *Панас* (СУІ, 283).

Па́нині Пото́ки, -их, -ів; мн.; яр; с. Лісна Велесниця Надв. р-ну: Панині Потоки (1998, Мих., 200). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потоки*, мн. від *потік* ʽречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією’ (ВТС, 903), ʽструмок, видолинок’ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *панині*, що вказує на належність яру в давнину *пані*.

Паничє́ва Лева́да, -ої, -и; ж.; долина; с. Марківка Кол. р-ну: Паничева Левада (2012, БЛ[5], 259). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *левада* ʽприсадибна ділянка землі з сінокосом, городом та плодовим садом або іншими деревами’ (ВТС, 482), ʽнизовина, поросла травою (іноді біля річки)’ (Лісняк, 359), ‘мокра низовина; лісок на низовині із кущів (особливо ліщини)’ (Мар., 234), ‘обкопане або обгороджене місце для сінокосу поблизу садиби’, ‘лука, оболонь, заплава, пасовисько’, ‘площа біля церкви’ (Торч., 270), а атрибутивним членом – прикметник *паничева*, що вказує на належність долини в давнину *паничеві*.

Панко́ва Я́ма, -ої, -и; ж.; урочище (яр); с. Клубівці Тисм. р-ну: Панкова Яма (1995, ТМН, 19); Панкова Яма (2005, Карпів, 9). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *яма* ʽдолина потоку; долина, кітловина’ (Мар., 255), а атрибутивним членом – прикметник *Панкова*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Панкові*, пор. особове ім’я *Панко* < *Пантелеймон* (СУІ, 285).

Місцеві жителі пов’язують атрибутивний член цієї назви з апелятивом *панок* (діал.) ʽчорт’ (Карпів, 9).

Па́новиця, -і; ж.; урочище; м. Тисмениця: Пановиця (2008, Тисм., 32). – Назва утворена за допомогою суфікса *-иц(я)* від прикметника *панове* ʽналежне панові, панам’.

За переказами, в урочищі колись були панські ловецькі тереми.

Па́нська[1], -ої; ж.; гора; с. Милування Тисм. р-ну: Панська (1995, ТМН, 33). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *панська* ʽяка належить *панові*; яка певним чином пов’язана з *паном*’.

За переказами, на горі колись загинув *пан*, якого разом з бричкою затягнуло болото.

Па́нська[2], -ої; ж.; нива; с. Гостів Тлум. р-ну: Панська (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *панська* (див. вище). Вона вказує на належність ниви в давнину *панові* чи *панам*.

Па́нська Во́ля, -ої, -і; ж.; кол. хутір, тепер урочище (поле); с. Красилівка Тисм. р-ну; давня назва – *Польська Воля*: Polska Wola (1934, SDW, № 24, s. 299); Polska Wola (1938, SDW, № 5, s. 83); Радянська Воля (1947, АТП, 512); Радянська Воля (1961,

ІФ АТП[1], 82); Панська Воля (2010, УШ). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *воля* ʻпоселення, жителі якого були звільнені від феодальних повинностей і податків’, пор. *воля* ʻтимчасове звільнення новосельців від феодальних повинностей і податків’ (ССУМ, І, 195–196), а атрибутивним членом – прикметник *польська*, що вказує на заснування хутора *поляками*. Після приєднання Західної України до СРСР атрибутивний член у назві був замінений на *Радянська*, а із здобуттям незалежності нашої держави – на *Панська*.

За розповідями місцевих жителів, хутір виник у XIX ст. й отримав назву на честь скасування кріпосного права в Австрійській імперії *Панська Воля*, що символізувало надання селянам вольностей з ініціативи панів, тобто держави. У часи панування на західноукраїнських землях Польщі його перейменували на *Польську Волю*.

Па́нська Ву́лиця, -ої, -і; ж.; кутки; **1**) с. Серафинці Гор. р-ну: Панська Вулиця (2008, УШ); **2**) с. Кропивище Кол. р-ну: Панська вулиця (2006, КВС, 79); Панська Вулиця (2011, УШ); **3**) Малий Ключів Кол. р-ну: Панська вулиця (2006, КГ, 20); Панська Вулиця (2011, УШ); **4**) с. Фатівці Кол. р-ну: Панська Вулиця (2006, КВС, 177); **5**) с. Ценява Кол. р-ну: Панська Вулиця (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *вулиця* ʻдва ряди будинків із проїздом, проходом між ними’ (ВТС, 166), пор. також гуц. *вулиця* ʻартерія комунікаційна, якою можна їхати возом і прогонити більше маржини’ (Шух., І, 102), а атрибутивними членами – прикметник *панська*, що вказує на добротну забудову кутків та проживання на них у давнину багатих людей.

Па́нська Доли́на, -ої, -и; ж.; ліс; с. Рудники Снят. р-ну: Панська Долина (2011, УШ). – Назва виникла в результаті транс-онімізації однозвучного мікротопоніма – найменування долини, у якій проростає ліс. В основі мікротопоніма лежить апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ʻдолина; низина; низина біля річки’ (ССУМ, І, 315), ʻнизина, заросла травою; широка низина’ (Мар., 226), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *панська*, що вказує на належність цього топооб’єкта в давнину *панові* чи *панам*.

Па́нська Доро́га, -ої, -и; ж.; куток; с. Орелець Снят. р-ну: Панська Дорога (2012, НПС, 259). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного дромоніма – найменування дороги (вулиці), навколо якої розкинувся куток. В основі дромоніма лежить апелятив *дорога* ʻсмуга землі, по якій їздять і ходять’ (ВТС, 241), ускладнений атрибутивним членом *панська*, що вказує на облаштування цього об’єкта за наказом пана.

Па́нське[1], -ого; с.; урочища (поля, пасовища); **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Панське (2012, БЛ[5], 259); **2**) с. Сороки Гор. р-ну: Панське (2012, БЛ[5], 259); **3**) с. Топорівці Гор. р-ну: Панське (2005, СМТ[1], 49); Панське (2008, УШ); **4**) с. Торговиця Гор. р-ну: Панське (2012, БЛ[5], 259); **5**) с. Молодятин Кол. р-ну: Панське (2008, БГ, 14); **6**) с. Фитьків Надв. р-ну: Панське (1998, Мих., 200); **7**) с. Завалля Снят. р-ну: Панське (2012, БЛ[5], 259); **8**) смт Єзупіль, с. Сілець Тисм. р-ну: Панське (2002, СНЧ, 45); **9**) м. Тисмениця: Панське (2008, Тисм.[1], 39 вклад.); **10**) с. Діброва Тлум. р-ну: Панське (2012, БЛ[5], 259); **11**) с. Остриня Тлум. р-ну: Панське (2012, БЛ[5], 259); **12**) с. Нижнів Тлум. р-ну: Панське (2012, Експ.). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *панське* ʻналежне панам чи сільським багатіям’.

За народними переказами, угіддя, що розкинулися між смт Єзупіль та с. Сілець, належали колись родині відомих багатіїв Дідушицьких.

Па́нське[2], -ого; с.; куток; с. Бортники Тлум. р-ну: Панське (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *панське* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на ґрунтах, належних колись *панам*.

Па́нське Пі́йло, -ого, -а; с.; місце водопою на р. Дністер; с. Хмелева Гор. р-ну:

Панське Пійло (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *пійло* (діал.) ʻмісце водопою худобиʼ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *панське* (див. вище), що вказує на належність водопою в давнину *панам* чи *панові*.

Па́нське По́ле, -ого, -я; с.; урочище (ліс, чагарник); смт Ланчин Надв. р-ну: Панське Поле (1998, Мих., 200); Панське Поле (2011, СГ, ІІ, 285). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля, на якому розкинулося теперішнє урочище. В основі мікротопоніма лежить апелятив *поле* ʻбезліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви' (ВТС, 846), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *панське* (див. вище), що вказує на належність топооб'єкта в давнину *панам* чи *панові*.

Па́нський[1], -ого; ч.; видолинок (жоліб); с. Лука Гор. р-ну: Панський (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *панський* (див. вище). Вона вказує на належність видолинку в давнину *панам* чи *панові*.

Па́нський[2], -ого; ч.; ліси; **1**) с. Виноград Кол. р-ну: Панський (2011, УШ); **2**) с. Кубаївка Надв. р-ну: Панський (1998, Мих., 200). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *панський* (див. вище). Вони вказують на належність лісів у давнину панам.

Па́нський[3], -ого; ч.; куток; с. Камінне Надв. р-ну: Панський (1998, Мих., 200); Панський (2010, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *панський* (див. вище). Вона вказує на проживання на кутку в давнину багатих людей.

Па́нський[4], -ого; ч.; ставки; **1**) с. Видинів Снят. р-ну: Панський (1999, Експ.); **2**) с. Рудники Снят. р-ну: Панський (1999, Експ.); **3**) с. Озеряни Тлум. р-ну: Панський (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *панський* (див. вище). Вони вказують на належність гідрооб'єктів у давнину *панові* чи *панам*.

Па́нський[5], -ого; ч.; сад; с. Іллінці Снят. р-ну: Панський (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *панський* (див. вище). Вона вказує на те, що цей яблуневий сад був посаджений за велінням пана й належав йому.

Па́нський Виногра́д, -ого, -у; ч.; поле; с. Кулачківці Снят. р-ну: Панський Виноград (2012, БЛ[5], 259). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *виноград* ʻвиноградникʼ (Грінч., І, 173), ʻмісце, де росте або ріс виноградʼ (Худ.[2], 36), а атрибутивним членом – прикметник *панський* (див. вище), що вказує на належність топооб'єкта в давнину *панові* чи *панам*.

Па́нський Двір, -ого, двора; ч.; кутки; **1**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Панський Двір (2012, БЛ[5], 259); **2**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Панський Двір (2012, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних ергонімів – найменувань колишніх панських садиб, навколо яких розкинулися кутки. В основі ергонімів лежить апелятив *двір* ʻмаєток; присадибне господарство землевласника – поміщика, монастиря і т. ін.ʼ (СУМ, ІІ, 218), ускладнений атрибутивним членом *панський* (див. вище), що вказує на належність садиб *панам*.

Па́нський Лан, -ого, -у; ч.; поля; **1**) с. Глинки Надв. р-ну: Панський Лан (1998, Мих., 200); **2**) с. Угринів Тисм. р-ну: Панський Лан (2012, БЛ[5], 259); **3**) с. Хотимир Тлум. р-ну: Панський Лан (2012, БЛ[5], 259). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір обробленої землі' (СУМ, IV, 443), ʻрівне поле' (Лісняк, 360), а атрибутивними членами – прикметник *панський* (див. вище), що вказує на належність полів у давнину *панам*.

Па́нський Луг[1], -ого, -у; ч.; урочища; **1**) с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Панський

Луг (2012, БЛ⁵, 259); 2) с. Русів Снят. р-ну: Панський Луг (2012, БЛ⁵, 259); **3**) м. Снятин: Панський Луг (1995, ПЗФ, 67); Панський Луг (2012, НПС, 27); **4**) с. Хутір-Будилів Снят. р-ну: Панський Луг (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *луг* ʻпоросла травою й кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножать’, ʻнизовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевість’ (Мар., 235), а атрибутивними членами – прикметник *панський* (див. вище), що вказує на належність урочищ у давнину *панам*.

Па́нський Луг², -ого, -у; ч.; болото; 1,7 га; м. Снятин: Панський Луг (1995, ПЗФ, 69); Панський Луг (2000, ПЗТ, 268). – Назва виникла в результатті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинулося болото, що є заповідним урочищем (ПЗТ, 268).

Па́нський Сад, -ого, -у; ч.; поля; **1**) с. Торговиця Гор. р-ну: Панський Сад (2012, БЛ⁵, 259); **2**) с. Видинів Снят. р-ну: Панський Сад (2012, БЛ⁵, 259); **3**) с. Любківці Снят. р-ну: Панський Сад (2012, БЛ⁵, 259). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань садів, на місці яких були облаштовані поля. В основі мікротопонімів лежить апелятив *сад* ʻспеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощо’ (ВТС, 1094), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *панський* (див. вище), що вказує на належність топооб’єктів у давнину *панам*.

Па́нський Садо́к, -ого, -дка; ч.; урочище; с. Довге Тисм. р-ну: Панський Садок (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування невеликого саду, на місці якого розкинулося урочище. В основі мікротопоніма лежить апелятив *садок*, дем. від *сад* (див. вище), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *панський* (див. вище), що вказує на належність топооб’єкта в давнину *панові*.

Па́нські Ве́рби, -их, верб; мн.; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Панські Верби (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верби* ʻзарості верби; вербові насадження’ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *панські* (див. вище), що вказує на належність землі на кутку в давнину панові, який забороняв селянам заходити у вербові насадження.

Па́нські Ло́зи, -их, ліз; мн.; пасовище; с. Слобідка Гор. р-ну: Панські Лози (2012, БЛ⁵, 259). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лози* ʻзарості лози’ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *панські* (див. вище), що вказує на належність пасовища в минулому *панам*.

Па́нські Мочи́ла, -их, -ил; мн.; ставки; с. Лука Гор. р-ну: Панські Мочила (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *мочила*, мн. від *мочило* ʻмісце (заглибина, ковбаня й т. ін.) для мочіння конопель, льону тощо’ (ВТС, 542), ʻболотистий ставок; місце, де вода не висихає і де звичайно мочать коноплі’ (Онишк., І, 455), ʻяма для вимочування конопель, льону’ (ГГ, 105), а атрибутивним членом – прикметник *панські* (див. вище), що вказує на належність ставків у минулому *панам*.

Пантє́ла, -и; ж.; куток; с. Рунгури Кол. р-ну: Пантела (2002, Рунг., 240); Пантела (2006, КВС, 130); Пантела (2011, УШ). – Назва, очевидно, є східнороманською за походженням. Вона утворена за допомогою рум. прикметникового суфікса *-el* від апелятива *pantă* ʻсхил, спад, укіс, пологість, полога площина’ (РУС, 335) і вказує на рельєф поверхні кутка. Можливо також, що цей мікротопонім мотивований однозвучним антропонімом, східнороманським за походженням, пор. п-ще *Пантела* (СП, 264), а також похідне *Пантелюк* (ТД КР, 103).

Па́нтє́риш, -у; ч.; урочище; с. Мишин Кол. р-ну: Пантериш (2006, КГ, 21). – Назва

є східнороманською за походженням. Вона утворена за допомогою суфіксальної групи *-eriş* від апелятива *pantă* (див. вище) і вказує на конфігурацію урочища.

Панькú, -ів; мн.; кол. хутір, тепер куток с. Пороги Бог. р-ну: Паньки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала хутір або проживала на ньому, пор. особове ім'я *Панько* < *Панас* (СУІ, 283), п-ще *Панько* (ІФД, 332).

Панькíв По́тік, -ового, -оку; ч.; потік; пр. Нивочинки л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Нивочин Бог. р-ну: Паньків Потік (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією' (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річка' (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина' (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *Паньків*, що вказує на належність гідрооб'єкта та землі навколо нього *Панькові*, пор. особове ім'я та п-ще *Панько* (див. вище).

Панько́ва Доли́на, -ої, -и; ж.; урочище (долина); с. Тулуків Снят. р-ну: Панькова Долина (2010, БЛ[1], 343). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), ʻнизовина біля річки' (Мар., 226), ʻнизина' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Панькова*, що вказує на належність землі в урочищі *Панькові*.

Панько́ва Кірни́чка, -ої, -и; ж.; криниця; с. Молодятин Кол. р-ну: Панькова Кірничка (2008, БГ, 14). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кірничка*, дем. від *кірниця* (діал.) ʻкриниця' (СБГ, 200), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Панькова*, що вказує на належність криниці та землі навколо неї в давнину *Панькові*.

Панько́ва Шкíлка, -ої, -и; ж.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Панькова Шкілка (2008, БГ, 14). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *шкілка* ʻділянка, де вирощують саджанці деревних і кущових рослин; розсадник' (ВТС, 1398), а атрибутивним членом – прикметник *Панькова*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *Панькові*.

Панько́ве, -ого; с.; урочище; с. Колінці Тлум. р-ну: Панькове (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Панько* (див. вище).

Па́пороті, -ей; мн.; урочище; с. Пороги Бог. р-ну: Папороті (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *папороті* ʻзарості спорових безквіткових трав'янистих рослин з великим, дуже розсіченим листям, що росте в тінистих сирих місцях' (ВТС, 703). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Папст, -у; ч.; урочище; смт Отинія Кол. р-ну; вар. *Паст*: Папст (1998, От., 16); Папст (2006, КВС, 116); Паст (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища німецького колоніста, який володів колись урочищем чи проживав у ньому, пор. нім. п-ще *Papst* (FNB, 220).

Параселя́нчина Горá[1], -ої, -и; ж.; гора; с. Козина Тисм. р-ну: Параселянчина Гора (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *Параселянчина*, що вказує на належність землі на горі в давнину *Параселянці*, пор. п-сько *Параселянка* (Експ.), особове ім'я *Параселя* (СУІ, 287).

Параселянчина Горá[2], -ої, -и; ж.; поле; с. Козина Тисм. р-ну: Параселянчина Гора (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося поле.

Пара́щиково, -ого; с.; поле; с. Великий Ключів Кол. р-ну; вар. *Паращіково*: Парищіково (2010, БЛ[1], 343); Паращиково (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Паращик*, пор. п-ще *Паращик* (Експ.). Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Пара́щина Ни́ва, -ої, -и; ж.; пасовище; с. Вікняни Тлум. р-ну: Паращина Нива (2012, БЛ[4], 203). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *нива* ʻділянка або смуга землі, на якій ростуть хлібні культури або яка призначена для їх вирощування; полеʼ (ВТС, 621), а атритутивним членом – прикметник *Паращина*, що вказує на належність цієї ділянки землі в минулому *Парасці*, пор. особове ім'я *Параска* (СУІ, 287).

Па́ри, пар; мн.; гора; смт Солотвин Бог. р-ну: Пари (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *пара* ʻвидиме скупчення найдрібніших краплинок води, що утворюються з повітря від чого-небудь вологого, при зіткненні теплого і холодного повітря і т. ін.ʼ (ВТС, 704). Вона вказує на те, що в дощову погоду гора часто огортається білим туманом.

Пари́ло, -а; с.; плесо; джерело з теплою водою; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Парило (1998, Мих., 201). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *парило* ʻводяна ковбаня, наповнена природною теплою водоюʼ (Мих., 52).

Па́рини, -ин; мн.; поле; с. Виноград Кол. р-ну: Парини (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *парена* ʻпар (поле)ʼ (Грінч., III, 96), ʻзалишена земля під паромʼ (СУМ, V, 169), ʻнеоброблене полеʼ, ʻпереорана стерня, на якій посохла трава чи зерно, що посипалося з колосківʼ, ʻполе, підготовлене для обробітку' (СНГТВ, 67–68), ʻперший раз неглибоко зорана земля під картоплюʼ (Онишк., II, 40).

Па́ринка, -и; ж.; пасовище; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Паринка (1998, Мих., 201). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *паринка*, дем. від *парена* (див. вище).

Пари́ще, -а; с.; село; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 14 км, до Івано-Франківська – 36 км: Parуszcze (1664, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 46, арк. 238); Paryszcze (1735, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Paryszcze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 33); Paryszcze (1886, SG, VII, 876); Парище (1947, АТП, 510); Парище (2009, ІФ АТП[7], 171). – Назва неоднозначна щодо походження. Д. Г. Бучко вважає, що вона утворена семантичним способом від апелятива *парище* ʻземля, яку часто залишали на парʼ. Можлива також, на його думку, мотивація цього ойконіма фракійським апелятивом *para*, *phara* ʻпоселення, селоʼ (Дуриданов, 78) + суфікс *-ище*. У такому разі *парище* – ʻмісце, де знаходилося поселення, селищеʼ (Бучко, 98). Ці версії відкидає М. Л. Худаш, справедливо зауважуючи, що, по-перше, сумнівно, аби селяни могли одну й ту ж ділянку орної землі часто залишати на пар, та й слово *парище* не фіксується жодним відомим словником української літературної мови та словниками її діалектів, а, по-друге, важко навіть припустити, щоб фракійське слово *phara* могло якимось чином зберегтися в українській мові, ще й до того, як видно, як якийсь мовний раритет. Він запропонував іншу версію етимології цього ойконіма. На його думку, він є результатом трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, утвореного від первинного *опарище* (з аферезою початкового голосного [*о*]) ʻболотиста, моклякувата земля з випарамиʼ (Худ.[2], 175), пор. *опар* (діал.) ʻлегенький туман, випариʼ, ʻмісце на болоті, що ніколи не замерзаєʼ (СУМ, V, 175), пол. *oparzelisko* ʻнезамерзаюче болотоʼ (ПУС, II, 85).

У народному переказі про цю назву розповідається про те, що її надали селу майстри, які виготовляли вози й сани. Для того, щоб вигнути окремі деталі для цих транспортних засобів, потрібно було добре пропарити заготовки. Тому над тим місцем, де працювали майстри, завжди підіймалася вгору пара, яку бачили навіть жителі навколишніх сіл. Майстри, працюючи із цими заготовками, часто кричали до своїх підручних: "Ще пари! Пари ще!" З останнього виразу нібито й пішла назва поселення, яке виросло навколо цього промислу.

Пари́щі[1], -ів; мн.; куток; с. Лесівка Бог. р-ну: Парищі (2002, Лес., 10), Парищі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *парище* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на полі, яке залишали на пар або яке мало болотистий ґрунт.

Пари́щі[2], -ів; мн.; урочище (поле); с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Парищі (1995, ТМН, 10); Парищі (2006, МСП, 17). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *парище* (див. вище).

Парни́ни, -ин; мн.; поле; с. Яківка Тлум. р-ну: Парнини (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *парнина* (діал.) ʻземля, залишена на пар’ (Експ.).

Парце́лі[1], -ель; мн.; куток; с. Годи-Добровідка Кол. р-ну: Парцелі (2006, КВС, 33). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *парцела* ʻневеличка ділянка землі’ (ЕСУМ, IV, 301), ʻдуже маленька ділянка (звичайно землі)’ (ВТС, 708). Вона вказує на виникнення кутка на розпайованій колись землі.

За переказами місцевих жителів, назва кутка пов’язана з переселенням сюди вихідців з сіл Княждвір, Іванівці та Товмачик, які купували тут розпарцельовану (розділену на ділянки) землю.

Парце́лі[2], -ель; мн.; лука; с. Завалля Снят. р-ну: Парцелі (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *парцела* (див. вище). Вона вказує на те, що лука в давнину була розділена на невеликі ділянки.

Парце́лі[3], -ель; мн.; поле; с. Кулачківці Снят. р-ну: Парцелі (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *парцела* (див. вище). Вона вказує на те, що поле в давнину було розділене на невеликі ділянки.

Парце́ля, -і; ж.; поле; м. Снятин: Парцеля (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *парцеля*, що є фонетичним варіантом від *парцела* (див. вище). Вона вказує на те, що поле в давнину було розділене на невеликі ділянки.

Парцеля́ція[1], -ї; ж.; кутки; **1**) с. Ганнів Кол. р-ну: Парцеляція (2011, УШ); **2**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Парцеляція (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *парцеляція* ʻмісцевість, де земля поділена на дрібні ділянки – *парцелі* (див. вище)’, ʻземельна площа, розподілена на парцелі’ (Худ.[2], 176). Вони вказують на виникнення кутків на колись розділених землях.

Парцеля́ція[2], -ї; ж.; урочища (поля); **1**) с. Дебеславці Кол. р-ну: Парцеляція (1982, АПП, 60); Парцеляція (2007, ЕКол., V, 19); **2**) с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Парцеляція (2012, БЛ[5], 260); **3**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Парцеляція (1995, ТМН, 22); Парцеляція (2005, Карпів, 10); **4**) с. Угринів Тисм. р-ну: Парцеляція (1995, ТМН, 50); Парцеляція (2000, ІУ, 22); **5**) с. Гринівці Тлум. р-ну: Парцеляція (2012, БЛ[5], 260). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *парцеляція* (див. вище). Вони вказують на те, що урочища колись були розділені на невеликі ділянки.

Парцеля́ція[3], -ї; ж.; ліс; с. Надорожна Тлум. р-ну: Парцеляція (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *парцеляція* (див. вище). Вона вказує на те, що ліс колись був поділений на дрібні ділянки.

Паршівку́, -ок; мн.; куток; с. Дубки Гор. р-ну: Паршівки (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *паршівка* (діал.) ʻділянка, на якій хворіють рослини’, пор. *парша* ʻзахворювання сільськогосподарських рослин, що характеризується поверхневим ураженням тканин’ (ВТС, 708). Вона вказує на особливості поверхні місцевості, на якій виник куток. Можлива також мотивація цієї назви апелятивом *паршивка* (бот.) ʻповитиця льонова’ (ЕСУМ, IV, 302), що є, як відомо, шкідливою для сусідніх рослин.

Паси́ще, -а; с.; ліс; сс. Цуцилів, Перерісль Надв. р-ну; вар. *Пасищі*: Пасище, Пасищі (1998, Мих., 201). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пасище*, згруб. від *пас* ʻдовга вузька смуга чого-небудь, на чомусь; те, що тягнеться довго

в просторі або часі’ (СУМ, VI, 84). Вона вказує на форму лісу. Варіант назви є плюральною формою від вихідного найменування.

Па́сіка[1], -и; ж.; гай; с. Пороги Бог. р-ну: Пасіка (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пасіка* зі значенням ʻмісце, де розставлено вулики з бджолами та спеціальні будівліʼ (ВТС, 709). Вона вказує на те, що в гаю колись розміщувалися вулики лісників.

Па́сіка[2], -и; ж.; поле; с. Джурків Кол. р-ну: Пасіка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пасіка* ʻвикорчувана ділянка лісу, призначена для розведення бджіл; пасіка; борть’ (ЕСУМ, II, 127), ʻмісце, де вирубано ліс; викорчувана ділянка; корчунок’ (Hr., 90), ʻвирубана ділянка лісу’ (Онишк., II, 44), ʻмісце, де розставлено вулики з бджолами та спеціальні будівліʼ (ВТС, 709), ст.-укр. *пасика, пасєка* ʻвикорчувана ділянка лісу, призначена для розведення бджілʼ (ССУМ, II, 128). Вона вказує на спосіб очищення поля від кущів і дерев та розведення тут у давнину бджіл.

Па́сіка[3], -и; ж.; кутки; **1**) с. Красна Надв. р-ну: Pasieka (1855, AKKGL, Bl. 48); Pasieka (1906 (1880), KuK N); Pasieka (1935, MT N); Пасіка (2001, Проц., 77); **2**) с. Нижнів Тлум. р-ну: Paseka (1855, AKKGL, Bl. 45). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *пасіка* (див. вище). Вони вказують на виникнення кутків на колись розкорчованих ділянках.

Па́сіка[4], -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Живачів Тлум. р-ну: folw. Pasieka (1914, GKK). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пасіка* зі значенням ʻмісце, де розставлено вулики з бджолами та спеціальні будівліʼ (ВТС, 709). Вона вказує на те, що на фільварку колись розводили бджіл.

Па́сіка[5], -и; ж.; урочище; с. Гостів Тлум. р-ну: Пасіка (2009 НСГ, 9); Пасіка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пасіка* (див. вище). Вона вказує на те, що на території урочища, яке належало церкві, у давнину розводили бджіл.

Пасічи́нська, -ої; ж.; гора; с. Голосків Кол. р-ну: Пасічинська (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чоловіка, якому колись належала земля на горі, пор. п-ще *Пасічинський* (СП, 266). Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Пасічи́ще[1], -а; с.; урочище; с. Іванівці Кол. р-ну: Пасічище (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пасічище* ʻмісце, де була *пасіка* (див. вище)ʼ.

Пасічи́ще[2], -а; с.; потік, п. Лісного л. Пруту л. Дунаю; с. Іванівці Кол. р-ну: Pasiczyszcze (1882, SG, III, 352); Pasieczyszcze (1906 (1876), KuK K); Пасечище (1965, WRG, III, 589); Пасічище (1979, СГУ, 413). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік.

Па́січна[1], -ої; ж.; кол. окреме село, тепер част. міста Івано-Франківськ; давня назва – *Пасічне*: Pasieczne (1373, MRPS, IV/III, 259 Supl.); Pasyeczne (1458, AGZ, XII, 256); Pasieczne (1475, AGZ, XII, 346); Pasieczne (1578, ŹDz, XVIII/I, 93); Pasiczne (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Pasieczna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 3); Pasieczna (1886, SG, VII, 881); Пасічна (1947, АТП, 517); Пасічна (1961, ІФ АТП[1], 80). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *пасічне* ʻяке виникло на місці *пасіки* – викорчуваної ділянки лісу, призначеної для розведення бджілʼ, пор. *пасіка* (див. вище). Форма *Пасічна* з’явилася під впливом номенклатурного терміна ж. р. *весь*, пол. *wieś* ʻсело’ або ж у результаті тенденції вирівнювання прикметникових назв до субстантивних утворень.

Па́січна[2], -ої; ж.; горби, підвищення; **1**) с. Корнич Кол. р-ну: Пасічна (1982, АПП, 59); **2**) 361 м; с. Грушів Кол. р-ну: Пасічна (2006, ЕКол., IV, 156). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *пасічна* (див. вище). Вона вказує на те, що на горбах розкинулися ділянки, на яких колись викорчували ліс.

Па́січний, -ого; ч.; хребет; с. Гута Бог. р-ну: хр. Пасічний (2006, ГЦСЧ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *пасічний* (див. вище). Вона вказує на те, що хребет у давнину був розчищений від кущів і дерев.

Па́січні Луги́, -их, -ів; мн.; пасовище; с. Довге Тисм. р-ну: Пасічні Луги (2012, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *луги*, мн. *луг* ʻпороспа травою і кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножать', ʻнизовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевість' (Мар., 235), а атрибутивним членом – прикметник *пасічні*, що вказує на наявність на пасовищі в давнину *пасіки* чи *пасік*.

Па́сіще, -а; с.; горб; с. Незвисько Гор. р-ну: Пасіще (2004, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пасіще* ʻмісце, де була *пасіка*'.

Пасови́ська, -ськ; мн.; поля; **1**) с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну: Пасовиська (1998, Мих., 201); **2**) с. Кутище Тлум. р-ну: Пасовиська (2012, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *пасовисько* ʻт. с., що пасовище; ділянка землі з трав'янистою рослинністю, де пасеться худоба, птиця' (ВТС, 709). Вони вказують на використання полів у давнину для випасу худоби.

Пасови́ську, -а; с.; горб; 509 м; сс. Бабче, Маркова Бог. р-ну: Pasowisko (1855, AKKGL, Bl. 48); Pasowisko (1885, SG, VI, 95, 126); Pasowisko (1906 (1880), KuK N); Pasowisko (1935, MT N); Pastwisko (2000, PBWG, 134); Пасовисько (2007, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пасовисько* (див. вище). Вона вказує на використання поверхні горба для випасу худоби.

Пасови́ще[1], -а; с.; куток; с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну: Pasowiszcze (1934, SDW, № 22, s. 238). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пасовище* ʻт. с., що *пасовисько* (див. вище)'. Вона вказує на місце виникнення кутка.

Пасови́ще[2] -а; с.; урочище; с. Устя Снят. р-ну; інша назва – *Стара Дорога* (див. далі): Пасовище (Стара Дорога) (2012, НПС, 249). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пасовище* (див. вище). Вона вказує на призначення урочища.

Пастівни́к[1], -а; ч.; урочища (пасовища); **1**) с. Кричка Бог. р-ну: Пастівник (2011, УШ); **2**) с. Малий Ключів Кол. р-ну: Пастівник (2006, КГ, 20); **3**) с. Марківка Кол. р-ну: Пастівник (2006, КГ, 20); **4**) с. Красна Надв. р-ну: Пастівник (1998, Мих., 201); **5**) м. Тисмениця: Пастівник (2008, Тисм.[1], 34); **6**) с. Братишів Тлум. р-ну: Пастівник (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *пастівник* ʻвідгороджена під пасовище ділянка землі без житла' (Грінч., ІІІ, 191), ʻмісце для пасовища поблизу села (перев. обгороджене)' (ГГ, 145), ʻогороджене пасовище поблизу загороди' (Нг., 44), ʻобгороджене пасовище біля хати; (рідко) пасовище в лісі' (ТГП, 308), ʻпасовище' (ВТС, 710), ʻневеличка ділянка, де косять сіно, а потім випасають худобу' (Вербич, ГД, 58). Вони вказують на призначення урочищ.

Пастівни́к[2], -а; ч.; кутки; **1**) с. Перерісль Надв. р-ну: Пастівник (2009, ПІН, 15); **2**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Пастівник (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *пастівник* (див. вище). Вони вказують на виникнення кутків на місці колишніх пасовищ.

Па́шталево, -ого; с.; урочище (поле, ліс); с. Волосів Надв. р-ну: Пашталево (1998, Мих., 201). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(о)* від антропоніма *Пашталь*, пор. п-ще *Пашталь* (Експ.).

Па́ячева Крина́ця, -ої, -і; ж.; джерело; с. Саджавка Надв. р-ну: Паячева Криниця (1998, Мих., 201); Паячева Криниця (2010, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* ʻглибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь' (ВТС, 465), ʻджерело, колодязь' (ЭССЯ, 21, 156–157), а атрибутивним членом – прикметник *Паячева*, що вказує на належність джерела в давнину *Паячеві*, пор. п-ще *Паяч* (Експ.).

Пе́колів, -ового; ч.; урочище (поле); с. Клубівці Тисм. р-ну: Пеколів (1995, ТМН, 19); Пеколів (2005, Карпів, 9). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Пекол*, що походить, очевидно із *Пекул* < *Пек*, пор. блр. *Пєк*, ст.-п. *Pieka* (SSNO, IV, 225), хорв. *Pek* (Худ.[1], 264), п-ще *Пек* (СП, 268).

За розповідями місцевих жителів, на території сучасного поля колись було однойменне поселення, знищене 1520 року татарами. Його назва нібито пішла від *пекулів*, високих стовпів, облитих смолою, які запалювали при наближенні ворогів, пор. діал. *пекл* ʻсмола’ (Карпів, 9–10).

Пелеха́чка, -и; ж.; урочище; с. Вовчинець Ів.-Франк. м/р: Pelechaczka (1932, MT S). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, яка, мабуть, володіла колись землею в урочищі або проживала в ньому, пор. п-ще *Пелехатий* (ІФД, 334).

Пелешівкú, -ок; мн.; кол. ліс, тепер поле; с. Нові Кривотули Тисм. р-ну; давня назва – *Пелешівка*: las Peleszówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 180, арк. 12); Пелешівки (2009, БЛ[2], 178). – Давня назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Пелеш*, пор. п-ще *Пелеш* (АК, 114). Сучасне найменування є множинною формою давньої назви.

Пенькú[1], -ів; мн.; лісове урочище; с. Кричка Бог. р-ну: Пеньки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *пеньок*, дем. від *пень* ʻнижня частина стовбура дерева, яка залишилась на корені після того, як дерево зрубали, спиляли, зламали і т. ін.’ (ВТС, 714). Вона вказує на те, що в урочищі колись вирубали ліс, від якого залишилися пні.

Пенькú[2], -ів; мн.; кутки; **1**) с. Велика Кам’янка Кол. р-ну: Pińki (1900, SGG, 293); Пеньки (2000, ЕКол., ІІІ, 26); Пеньки (2006, КВС, 11); Пеньки (2011, УШ); **2**) смт Отинія Кол. р-ну: Peńki (1855, AKKGL, Bl. 45); Пеньки (1998, От., 12); Пеньки (2006, КВС, 116); Пеньки (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *пеньок* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на місці зрубаних колись лісів, від яких залишилися *пеньки*. Тепер згадка про них збереглася лише в назвах.

Перевíд, -оду; ч.; **1**) потічок; л. Ямгорова п. Дністра; с. Серафинці Гор. р-ну: Перевід (2000, Експ.); **2**) пересохле русло потоку, що впадав зліва в Рибницю п. Пруту л. Дунаю; с. Джурів Снят. р-ну: Перевід (2011, УШ); **3**) п. Пруту л. Дунаю; інша назва – *Млинівка* (див. вище); с. Іллінці Снят р-ну: Перевід, або Млинівка (2003, УШ); **4**) лівий рукав Черемошу п. Пруту л. Дунаю; інша назва – *Млинівка* (див. вище); сс. Княже, Драгасимів, Залуччя Снят. р-ну: Перевід, або Млинівка (2011, КПЧ, 20); **5**) канал від р. Турка до р. Прут; с. Олешків Снят. р-ну: Перевід (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *перевід* ʻдія за знач. *переводити* – переміщати на інше місце; канал’. Вони вказують на те, що русла потоків були штучно змінені, спрямовані в інший бік.

Перево́ди, -ів; мн.; куток; с. Завалля Снят. р-ну: Переводи (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *перевід* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку є канали, рукави, якими тече вода з Черемошу.

Перево́зи, -ів; мн.; куток; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Przewozy (1900, SGG, 623); Przewozy (1934, SDW, № 22, s. 244). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *перевіз* ʻмісце, де переправляються через водну перепону (часто відповідно обладнане)’ (ВТС, 719). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де колись була переправа через Дністер.

Перегі́нець, -нцю; ч.; потоки; **1**) л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра, с. Вовчинець Ів.-Франк. м/р: Perehiniec (1880, SG, I, 512; 1886, SG, VII, 951); Перехинецъ, Perehiniec (1917, Машт., ДБ, 19); Перегонець (1979, СГУ, 415); **2**) л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; сс. Богрівка, Яблунька Бог. р-ну; вар. *Перегінчик*: Perehinczyk (1855, AKKGL, Bl. 44); Perechiniec (1914 (1894), KuK P); Perehińczyk (1935, MT Porohy); Perehiniec (2000, PBWG,

76); Перегінец (2002, ТК Кал.); Перегонець (2010, К РР). – Назви утворені за допомогою суфікса *-ець* від апелятива *перегін* ʻшвидкий біг’ (ВТС, 720). Вони вказують на характер течії потоків. Можлива також мотивація цих гідронімів названим апелятивом зі значенням ʻмілина; місце перегону худоби на другий берег’ (Громко, 48). Форма *Перегінчик* є демінутивною формою на *-ик* від вихідного *Перегінець*.

Перегі́нові Яри́, -их, -ів; мн.; яри, видолинки; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Перегінові Яри (1998, Мих., 201); Перегінові Яри (2008, ЛСМ, 14). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *яри*, мн. від *яр* ʻглибока довга западина (перев. з крутими або прямовисними схилами), що утворилася внаслідок розмиву пухких осадових порід тимчасовими потоками’ (ВТС, 1424), ʻбалка; глибока балка, заросла лісом’ (Мар., 255), а атрибутивним членом – прикметник *Перегінові*, що вказує на належність ярів у давнину *Перегінові*, пор. п-ще *Перегін* (Редько, ІІ, 805).

Перегоро́да, -и; ж.; куток; с. Ліски Кол. р-ну: Перегородa (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *перегородa* зі значенням ʻте, що переділяє простір, місцевість на частини’ (ВТС, 721). Вона вказує на виникнення кутка на перегородженій колись місцевості.

Перегу́дова, -ої; ж.; височина; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Перегудова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Перегуд*, пор. п-ще *Перегуд* (ІФД, 334).

Переда́тки, -ів; мн.; поле; с. Хриплин Ів.-Франк. м/р: Peredatki (1932, MT S). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *передаток* ʻзалишок землі після її продажу чи віддавання іншій особі’, пор. *передаток* ʻзалишок після віддачі’ (Грінч., ІІІ, 115).

Передгу́б’є, -я; с.; поле; с. Побережжя Тисм. р-ну: Передгуб’є (2011, УШ); Передгуб’є (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *передгуб’є* ʻмісцевість *перед губою* – затокою, яка глибоко вдається в суходіл’, пор. *губа* ʻпоширена назва заток, які глибоко вдаються в суходіл’ (ВТС, 200). Вона вказує на місце розташування поля.

Переддоли́на, -и; ж.; поле; с. Сороки Гор. р-ну: Переддолина (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена за допомогою префікса *перед-* від апелятива *долина* ‘рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ‘долина; низина; низина біля річки’ (ССУМ, І, 315), ‘низина, заросла травою; широка низина’ (Мар., 226), ʻнизина’ (Лісняк, 359). Вона вказує на місце розташування поля.

Переде́рчина, -ої; ж.; поле; с. Клубівці Тисм. р-ну: Передерчина (1995, ТМН, 21); Передерчина (2005, Карпів, 10). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Передерка*, пор. п-ще *Передерко* (ІФД, 334). Й. Карпів пояснює її як семантичне утворення від діал. *передерчина* ʻпогане зерно’, що вказує на низьку якість зернових, які проростали на цьому полі (ТМН, 21).

За народними переказами, поле назване так тому, що за нього тривалий час “дерлися”, тобто сварилися.

Передіва́ння, -я; с.; село; Гор. р-н; нал. до Городницької с/р; віддаль до Городенки – 15 км, до Івано-Франківська – 90 км; народна назва – *Передіваново*: Perediwanie (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 79); Peredywanie (1882, SG, III, 140); Perediwanie (1886, SG, VII, 951); Передівання (1947, АТП, 504); Передівання (Передіваново) (1960, Кобил., ДЛМ, 110); Передівання (2009, ІФ АТП[7], 171). – Назва утворена за допомогою конфікса *перед- ...-*ьје* від опорного компонента ойконіма – найменування села *Івано*-Золоте (Терн. обл.), перед яким розкинулося це поселення.

Пере́дні Го́ни, -их, -ів; мн.; поле; с. Тучапи Снят. р-ну: Передні Гони (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гони*, мн. від *гін* ʻсмуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін); українська старовинна народна міра довжиною

від 60 до 120 сажнів' (ВТС, 182, 191), а атрибутивним членом – прикметник *передні* 'які містяться попереду інших таких самих предметів, на початку ряду однакових предметів' (ВТС, 724), що вказує на місце розташування поля щодо іншого подібного об'єкта, пор. *Задні Гони*, *Середні Гони*.

Передова́, -ої; ж.; куток (частина села); с. Остриня Тлум. р-ну: Передова (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *передова* 'вища від інших рівнем свого розвитку' (ВТС, 724). Вона відображає якісну характеристику частини села в порівнянні з іншими його кутками.

Передсело́, -а; с.; кутки; **1**) с. Видинів Снят. р-ну: Передсело (2012, БЛ[5], 260); **2**) с. Прутівка Снят. р-ну: Передсело (2007, КПС, 26). – Назви утворені за допомогою префікса *перед-* від апелятива *село* 'населений пункт (звичайно невеликий), жителі якого займаються переважно обробітком землі' (ВТС, 1113), діал. (гуц.) 'центральна частина такого поселення' (НП, 147), 'заселене місце' (Худ.[2], 226). Вони вказують на місця розташування кутків.

Пе́ред село́м; поле; с. Топорівці Гор. р-ну: Перед селом (2005, СМТ[1], 53). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *перед*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта попереду іншого об'єкта, та апелятива *село* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Передха́тки, -ок; мн.; куток; с. Сороки Гор. р-ну: Передхатки (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена за допомогою префікса *перед-* від апелятива *хатки*, мн. від *хатка* 'мала хата', '*зменш.-пестл.* до хата' (ВТС, 1340). Вона вказує на місце розташування кутка.

Пере́йма, -и; ж.; кол. поле, тепер ліс; с. Антонівка Тлум. р-ну: Perejma (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 107, арк. 80); Perejma (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 144, арк. 88); Перейма (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *перейма* (< псл. **perjьma*) 'місце, де що-небудь чи кого-небудь переймали, задержували' (Худ.[2], 179), пор. бойк. *перейма* 'затримка' (Онишк., II, 50), рос. *перейма* (діал.) 'протока; вузький рукав без течії, який з'єднує два озера; перешийок між двома озерами; низовина', пол. *przejma* 'вузька смуга води між двома озерами, тіснина' (див. ПГФ, 205). Отже, загальне значення цього апелятива – 'те, що з'єднує, злучає'. Очевидно, ідеться про те, що колишнє поле, а тепер ліс з'єднують дві розлогі долини. Можлива також мотивація цього мікротопоніма однозвучним антропонімом, пор. п-ще *Перейма* (Дов., II, 208).

Перекі́пець, -пцю; ч.; потік; л. Пруту л. Дунаю; с. Іванівці Кол. р-ну: Перекіпець (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *перекіпець*, дем. від *перекіп* 'перекопане місце' (ВТС, 728; Мар., 240), 'викопана канава для стоку води; викопане нове русло річки' (Череп., 159), 'рів' (Онишк., II, 51). Вона вказує на те, що потік протікає викопаним (перекопаним) поточищем.

Перекóпи[1], -ів; мн.; підвищення; с. Копачинці Гор. р-ну; інша назва – *Городище* (див. вище): Перекопи, або Городище (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *перекіп* (див. вище). Вона вказує на те, що на підвищенні в 1949–1953 роках проводилися археологічні розкопки, тобто перекопували його поверхню.

Перекóпи[2], -ів; мн.; урочище (сінокіс); смт Чернелиця Гор. р-ну: Перекопи (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *перекіп* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись велися археологічні розкопки.

Перела́з, -а; ч.; куток; м. Снятин: Перелаз (2012, НПС, 22). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *перелаз* 'певним чином обладнана частина огорожі; місце, де перелазять або переступають, перескакують і т. ін. через неї' (ВТС, 731), 'низький пліт у місці переходу' (Онишк., II, 61). Вона вказує на те, що куток розкинувся на місцевості, де є огорожа з обладнаним для переходу місцем.

Перела́зи, -ів; мн.; куток; с. Корнич Кол. р-ну: Перелази (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *перелаз* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де в огорожі обладнані місця для переходів.

Перела́зник, -а; ч.; кол. фільварок, нал. до с. Малий Гвіздець Кол. р-ну: Przełaźnik (1900, SGG, 291). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська засновника фільварку, пор. п-ську *Перелазник* (Експ.).

Перела́та, -и; ж.; поле; с. Далешеве Гор. р-ну: Перелета (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *перелета* (бот.) ʽлобода Доброго Генріхаʼ (Смик, 233). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину. Можлива також мотивація цього мікротопоніма антропонімом *Перелета*, пор. п-ще *Перелета* (ПЗУ, 437).

Перела́тів, -ового; ч.; сад; с. Репужинці Гор. р-ну: Перелетів (2012, БЛ[5], 260). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Перелет*, пор. п-ще *Перелета* (див. вище). Менш імовірною, зважаючи на наявність у складі назви посесивного форманта, є її мотивація апелятивом *перелет* (див. вище).

Пере́лі́вка, -и; ж.; урочище; с. Олешів Тлум. р-ну: Перелівка (2008, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від антропоніма *Перел*, пор. євр. особове ім'я *Перел* (СЛИ, 41), п-ще *Перель* (СП, 270); б) семантичним утворенням від апелятива *перелівка*, що може бути перекрученою під впливом розмовного мовлення формою апелятива *перелійка* (бот.) ʽпереломник північнийʼ (ЕСУМ, IV, 343). У такому разі вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Пере́ліски[1], -ів; мн.; урочище (сіножать); смт Обертин Тлум. р-ну: Переліски (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *перелісок* ʽневеликий, рідкий і т. ін. лісок; ділянка молодого лісу, звичайно серед старого, високогоʼ (ВТС, 732), ʽневеликий рідкий лісокʼ (СУМ, VII, 215), ʽлісок; ліс, що його перерізує дорогаʼ (Онишк., II, 52). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Пере́ліски[2], -ів; мн.; поле; між сс. Козина та Сілець Тисм. р-ну: Переліски (1995, ТМН, 23); Переліски (2002, СНЧ, 45); Переліски (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *перелісок* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Пере́лісок[1], -ску; ч.; лісові урочища; **1**) с. Нивочин Бог. р-ну: Перелісок (2011, УШ); **2**) с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Перелісок (2011, УШ); **3**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Perelisok (1933, МТ К); Перелісок (2011, КР); **4**) с. Княждвір Кол. р-ну: Перелісок (1985, ІГ, II, 419); Перелісок (1988, КК, 646); Перелісок (2012, БЛ[5], 260); **5**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Перелісок (1998, Мих., 201); **6**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Перелісок (2007, Вікн., 24); Перелісок (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *перелісок* (див. вище).

Пере́лісок[2], -ску; ч.; горби; **1**) с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Перелісок (1995, НВ, 9); **2**) 462,7 м; смт Печеніжин Кол. р-ну: Перелісок (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань лісових урочищ (див. вище), серед яких височіють горби.

Пере́лісок[3], -ску; ч.; поле; с. Рибне Тисм. р-ну: Перелісок (1995, ТМН, 42). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *перелісок* (див. вище). Вона вказує на облаштування поля біля молодого ліска.

Пере́лісок[4], -ска; ч.; кол. хутір, об'єдн. із с. Олеша Тлум. р-ну, тепер його куток: х. Перелісок (1947, АТП, 518); Перелісок (1961, ІФ АТП[1], 81); Перелісок (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *перелісок* (див. вище). Вона вказує на розташування хутора біля молодого ліска.

Пере́луч, -у; ч.; поля; **1**) с. Бортники Тлум. р-ну: Perełucz (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 192, арк. 13); Perełucz (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 43, арк. 18); Перелуч (2011, УШ); **2**) с. Прибилів Тлум. р-ну:

Перелуч (2012, БЛ[5], 260). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *перелуч* ʻущелина’ (Онишк., II, 52). Вона вказує на розміщення полів в уголовинах між горбами.

Перени́зька, -ої; ж.; гора; с. Манява Бог. р-ну: Перенизька (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *перенизька* ʻяка має *перенизь* – долину між двома невеликими горами’, пор. *перениз*, *перенизь* ʻдолина між двома невеликими гірками’ (Мар., 240), ʻбезводна долина між двома горами’ (Rudn., 27). Вона вказує на форму гори.

Перени́с, -у; ч.; урочище (ліс, поле); с. Молодків Надв. р-ну: Перенис (1998, Мих., 201). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *перенизь* (розм. *перенис*) (див. вище). Вона вказує на розташування урочища між двома горами.

Пере́рва[1], -и; ж.; потік; п. Лукавцю л. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Старуня Бог. р-ну: Перерва (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *перерва* (бот.) ʻвербозілля лучне’ (ЕСУМ, IV, 345), бойк. *перерва* (бот.) ʻвербозіль’ (Онишк., II, 54). Вона вказує на характер рослинності навколо потоку. Можлива також мотивація цього гідроніма названим вище апелятивом зі значенням ʻпрорив у греблі; нове русло, утворене проривом води з водойми; розмите місце на дорозі; прорвана загата’ (див. ПГФ, 206).

Пере́рва[2], -и; ж.; заплава на п. Лукавець (див. вище); с. Старуня Бог. р-ну: Перерва (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), біля якого якого розкинулася заплава.

Пере́рва[3], -и; ж.; кол. село біля м. Снятин: Przerwa (1790, KGL, 28); Przerwa (1886, SG, IX, 176); Przerwa (1900, SGG, 605); Przerwa (1906 (1876), KuK Sn.); Перерва (1982, КС, 160). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *перерва* зі значенням ʻвербозіль’ (див. вище). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому виникло село. Д. Г. Бучко вважає, що цей апелятив має значення ʻпрорив у греблі’, а назва вказує на те, що село виникло коло розірваної колись греблі (Бучко, 98).

Перери́в, -а; ч.; село; Кол. р-н; нал. до Матеївецької с/р; віддаль до Коломиї – 7 км, до Івано-Франківська – 67 км; давня назва – *Перерів*: Przerow (1443, AGZ, XII, 118); Przerow (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Pererow ad Kolaczkowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Pererów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 278); Pererow (1790, KGL, 28); Pererów (1855, AKKGL, Bl. 49); Pererów (1887, SG, VIII, 5); Перерив (1947, АТП, 508); Перерив (2009, ІФ АТП[7], 172). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *перерів* (< псл. **prepow*) ʻрів, ковбаня; болото, трясовина, стояча вода’ (Бучко, 98). Вона вказує на те, що село виникло на місцевості, де на березі Пруту була велика ковбаня, заповнена водою. Форма *Перерив* є штучною, запровадженою 1946 р. під час складання довідника адміністративно-територіального поділу України.

За народними переказами, у давні часи русло Пруту знаходилося південніше, а на місці теперішнього села й села Тростянка було велике поселення. Під час сильної повені Прут перервав його. Утворилося два села. Те, що опинилося на лівому березі, почало називатися *Перерів*.

Перері́в, -ова; ч.; кол. окреме село, тепер присілок; с. Чортовець Гор. р-ну: Pererow (1648, ЖУР, IV, 10); Pererow ad Czortowiec (1661, ЛЦДІА, ф. 5, оп. 2, спр. 1, с. 15), Pererow (1765, ЛЦДІА, ф. 5, оп. 2, спр. 286, с. 169 зв.), Перерів (2001, Проц., 36). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *перерів* (див. вище). Вона вказує на характер місцевості, на якій виникло село.

Перері́вське, -ого; с.; поле; с. Перерив Кол. р-ну: Перерівське (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *перерівське* ʻналежне до с. *Перерив* (див. вище)’.

Перері́вщина, -и; ж.; куток; с. Кропивище Кол. р-ну: Pererywszczyna (1933, MT Kuty); Перерівщина (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від прикметника *перерівський* ʻякий належить

громаді с. *Перерив* (див. вище) або окремим його мешканцям’. Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, яка належала колись названим вище суб’єктам.

Перерізівка, -и; ж.; гора; с. Гута Бог. р-ну: Перерізівка (2004, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *переріз* ʽмісце перетину, розрізу чого-небудь’ (ВТС, 742), тут *переріз* – ʽмісце перетину гірських хребтів’.

Перері́сль, -осля; ч.; село; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 9 км, до Івано-Франківська – 29 км: Пєрєросль (1424, Р., 106); Przerosl (1436, AGZ, XII, 13); Przerosl (1485, AGZ, XIX, 199); Pererosl (1578, ŹDz, XVIII/I, 93); Pererosl (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Pererośl (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 174); Przerośl (1855, AKKGL, Bl. 44); Przerósł, al. Przerośl (1888, SG, IX, 176); Перерісль (1947, АТП, 510); Перерісль (2009, ІФ АТП[7], 172). – Назва є посесивним утворенням на *-*jь* від антропоніма *Переросл*ъ, пор. давнє особове ім’я *Переросл*ъ (Чучка, Сл., 275), що виникло способом субстантивації нечленного прикметника, який походить із *перерослий* ʽякий виріс вище за інших або більше, ніж треба’ (ВТС, 742). М. Л. Худаш вважає, що первісно це власне ім’я мало побажальний зміст “*перерости*”, тобто *довго жити* (ПКПН, 173).

Пересні́п, -опа; ч.; куток; с. Молодятин Кол. р-ну: Пересніп (2008, БГ, 14). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *переснін*, що є розмовним фонетичним варіантом апелятива *пересліп* ʽдолина між двома горами чи підвищеннями’ (Мар., 245), ʽполянка’ (Hr., 44) < псл. **persloръ*, пор. ст.-серб. *prěsloръ* ʽсідловина’, болг. *преслап* ʽт. с.’, слов. *prísl*o*p* ʽт. с.’ (Куркина[1], 44). Вона вказує на місце розташування кутка.

Пересліп[1], -опу; ч.; горб; 498 м; с. Ланчин Надв. р-ну: Peresłup (1884, SG, V, 583; 1887, SG, VII, 8); Peresłup (1906 (1880), KuK N); Pereslip (1935, MT N); Пересліп (1998, Мих., 201); Пересліп (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пересліп* (див. вище).

Пересліп[2], -опу; ч.; урочища; **1**) смт Ланчин Надв. р-ну: Пересліп (2011, УШ); **2**) с. Троїця Снят. р-ну: Пересліп (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *пересліп* (див. вище). Вони вказують на розташування урочищ у сідловинах між горами.

Пересліп[3], -опа; ч.; куток; смт Ланчин Надв. р-ну: Пересліп (1998, Мих., 201); Пересліп (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Переспі́л, -у; ч.; ліс; с. Троїця Снят. р-ну: Переспіл (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *переспіл* ʽстарий, перезрілий ліс’ (Експ.), пор. *переспілий* ʽнадміру спілий або зіпсований від надмірної спілості (про плоди, ягоди і т. ін.); перезрілий’ (ВТС, 745). Вона вказує на вік лісу.

Передстави́, -ів; мн.; куток; с. Воскресинці Кол. р-ну: Передстави (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена за допомогою префікса *перед-* від апелятива *стави*, мн. від *став* ʽводоймище (у природному чи штучному заглибленні) з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатою’ (ВТС, 1185), ʽштучна чи природна водойма, мокра заболочена низина’ (Лісняк, 361), ʽмісце, де раніше був став’ (Мар., 250). Вона вказує на місце розташування кутка.

Перехі́д, -ода; ч.; куток; с. Колінки Гор. р-ну: Перехід (2008, УШ); Перехід (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *перехід* ʽмісце, зручне або пристосоване для того, щоб переправлятися через що-небудь’ (ВТС, 750). Вона вказує на те, що куток розміщений на місцевості, де через озеро був прокладений місток, який з’єднував дві частини села.

Перехо́ди, -ів; мн.; урочище; с. Гута Бог. р-ну: Perechody (1935, MT Porohy); ур. Переходи (2010, К РР). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *перехід* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі є місця, де можна перейти через потоки з однієї гори на іншу.

Перехре́сна, -ої; ж.; урочище; с. Підвисоке Снят. р-ну: Перехресна (2011, УШ). –

Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *перехресна* ʻяка лежить на перехресті доріг’ (Експ.).

Перехре́стя, -я; с.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Perechrescie (1935, MT N); Перехрестя (2006, КВС, 107). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *перехрестя* ʻмісце перетину шляхів, стежок, вулиць і т. ін.’ (ВТС, 751). Вона вказує на те, що в урочищі перетинаються дороги.

Пере́щіп, -у; ч.; болотисте урочище; с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Перещіп (2005, УКС, 7); Перещіп (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *перещіп* ʻвузька місцина, затиснена між двома підвищеннями чи іншими об’єктами’, пор. *перещіпувати* ʻздавлювати, стискувати (горло, дихання і т. ін.)’ (ВТС, 751, 753).

Пе́рлова Доли́на, -ої, -и; ж.; лісове урочище; с. Колінки Гор. р-ну: Перлова Долина (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування долини, у якій розкинулося урочище. В основі мікротопоніма лежить апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ʻнизовина біля річки’ (Мар., 226), ʻнизина’ (Лісняк, 359), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *Перлова*, що вказує на належність топооб’єкта в давнину *Перлові*, пор. євр. особове ім’я *Перл* (СЛИ, 41).

Перуно́ва Гора́, -ої, -и; ж.; горб; с. Старуня Бог. р-ну: Перунова Гора (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень’ (ВТС, 191), ʻпідвищене місце’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Перунова*, що вказує на належність землі на горі в давнину *Перунові*, пор. п-ще *Перун* (ІФД, 335).

За народним переказом, гора названа так тому, що колись там було капище дохристиянського бога наймогутнішних сил неба й землі, блискавки та грому Перуна.

Пе́рша Доли́на, -ої, -и; ж.; поле; м. Снятин: Перша Долина (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* (див. вище), а атрибутивним членом – числівник *перша*, що вказує на порядковий номер поля, пор. *Друга Долина*, *Третя Долина*.

Пе́рша Сосна́, -ої, -и; ж.; лісове урочище; с. Семаківці Гор. р-ну: Перша Сосна (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *сосна* ʻсосновий ліс; соснові зарості’ (Експ.), а атрибутивним членом – числівник *перша*, що вказує на порядковий номер урочища, пор. *Друга Сосна*.

Пе́рший, -ого; ч.; горб; с. Лука Гор. р-ну: Перший (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації числівника *перший*, що вказує на порядковий номер горба в ряду таких же орооб’єктів, які тягнуться від села вздовж Дністра, пор. *Другий*, *Третій*, *Четвертий*, *П’ятий, Шостий*.

Пе́рший Бе́рег, -ого, -у; ч.; горб; с. Рунґури Кол. р-ну: Перший Берег (2002, Рунґ., 241). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берег* зі значенням ʻгорб, підвищення, гірка, пагорб’ (УЗГ, 167), а атрибутивним членом – числівник *перший*, що вказує на порядковий номер горба, пор. *Другий Берег*, *Третій Берег*, *Четвертий Берег*.

Пе́рший Брід, -ого, броду; ч.; урочище; с. Попельники Снят. р-ну: Перший Брід (2001, Андрійчук, 4); Перший Брід (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування переходу через р. Черемош, що розташований в урочищі. В основі гідроніма лежить апелятив *брід* ʻмілке місце річки, озера або ставка, у якому можна переходити або переїжджати на інший бік’ (ВТС, 63), ʻмілина; мілина на річці чи потоці для переїзду кіньми’ (Rudn., 18), ускладнений атрибутивним членом – числівником *перший*, що вказує на порядковий номер переходу, пор. *Другий Брід*.

Пе́рший Горб, -ого, -а; ч.; пагорб; с. Вербівці Гор. р-ну: Перший Горб (2011, МП). – На-

зва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʽневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорокʼ (ВТС, 191), а атрибутивним членом – числівник *перший*, що вказує на порядковий номер пагорба, пор. *Другий Горб*.

Пе́рший Жо́лоб[1], -ого, -у; ч.; улоговина; с. Бортники Тлум. р-ну: Перший Жолоб (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *жолоб*, *жоліб* ʽглибока й вузька долина; долина між двома горами чи пригірками; долина потокуʼ (Мар., 227), ʽвузька долинаʼ (Лісняк, 359), ʽколишнє русло річкиʼ (Дзендз., 139), ʽдолина річки або потоку; корито; глибока вузька долинаʼ (Jurkowski[1], 123), а атрибутивним членом – числівник *перший*, що вказує на порядковий номер улоговини, пор. *Другий Жолоб*.

Пе́рший Жо́лоб[2], -ого, -у; ч.; ліс; с. Бортники Тлум. р-ну: Перший Жолоб (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування улоговини (див. вище), у якій розкинувся ліс.

Пе́рші Го́ни, -их, -ів; мн.; поле; с. Делева Тлум. р-ну: Перші Гони (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гони*, мн. від *гін* ʽсмуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін); українська старовинна народна міра довжиною від 60 до 120 сажнівʼ (ВТС, 182, 191), а атрибутивним членом – порядковий прикметник *перші*, що вказує на місце розташування поля щодо іншого подібного об'єкта, пор. *Другі Гони*.

Пе́рші По́ломи, -их, -ів; мн.; лісове урочище; с. Перерісль Надв. р-ну: Перші Поломи (2009, ПІН, 18). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування урочища *Поломи* (див. далі), частиною якого є цей топооб'єкт, а атрибутивним членом – числівник *перші*, що вказує на порядковий номер урочища, пор. *Другі Поломи.*

Пе́рші Солонці́, -их, -ів; мн.; урочище; с. Підвисоке Снят. р-ну: Перші Солонці (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування урочища *Солонці* (див. далі), частиною якого є цей топооб'єкт, а атрибутивним членом – числівник *перші*, що вказує на порядковий номер урочища, пор. *Другі Солонці.*

Петлі́вкове, -ого; с.; поле; с. Глинки Надв. р-ну: Петлівкове (1998, Мих., 201). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Петлівко*. Таке прізвисько мав колишній власник поля.

Пе́трикові, -их; мн.; поле; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Петрикові (1998, Мих., 201). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій, мабуть, належало колись поле, пор. п-ще *Петриків* (Редько, II, 810).

Петри́лів[1], -ова; ч.; куток; с. Троїця Снят. р-ну; давня назва – *Петрили* чи *Петриле*: Petryle (1933, MT Kuty); Петрилів (2011, УШ); Петрилів (2012, БЛ[4], 203). – Куток у давнину, очевидно, мав назву *Петрили*, що виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, започаткувала куток, пор. давнє особове ім'я *Петрило* (Мор., 150) < *Петро* (СУІ, 293), рум. *Petril* (Const., 207). Сучасне найменування є посесивним утворенням на *-ів* від названого вище антропоніма.

Петри́лів[2], -ова; ч.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 30 км, до Івано-Франківська – 41 км: Petrilow (1437, AGZ, XII, 14); Petriłow (1578, ŹDz, XVIII/I, 87); Petryłow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Petryłów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 118); Petryłów (1855, AKKGL, Bl. 45); Petryłów (1887, SG, VIII, 30); Петрилів (1947, АТП, 518); Петрилів (2009, ІФ АТП[7], 172). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Петрило* (див. вище).

Петри́скові Яри́, -их, -ів; мн.; яри, видолинки; с. Середній Майдан Надв. р-ну:

Петрискові Яри (2008, ЛСМ, 14). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *яри*, мн. від *яр* ʻглибока довга западина (перев. з крутими або прямовисними схилами), що утворилася внаслідок розмиву пухких осадових порід тимчасовими потоками’ (ВТС, 1424), ʻбалка; глибока балка, заросла лісом’ (Мар., 255), а атрибутивним членом – прикметник *Петрискові*, що вказує на належність видолинків та землі навколо них у давнину *Петриску*, пор. особове ім’я *Петриско* < *Петро* (СУІ, 293).

Петри́цьке, -ого; с.; поле; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Петрецьке*: Петрицьке, Петрецьке (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника поля, пор. п-ще *Петрицький* (ІФД, 335) (з узгодженням у роді й числі з відповідним номенклатурним терміном); б) посесивним утворенням на *-ськ(е)* від атропоніма – особового імені чи прізвища *Петрик*, пор. особове ім’я *Петрик* < *Петро* (СУІ, 293), п-ще *Петрик* (ІФД, 335).

Петри́цький, -ого; ч.; кол. хутір (присілок), тепер част. с. Росільна Бог. р-ну; вар. *Петрецький*, *Петрецька*, *Петрецьке*: Petryckie (1900, SGG, 43); Petrecka (1932, MT S); Petreckie (1934, SDW, № 22, s. 238); Петрицький (1947, АТП, 516); Петрицький (1961, ІФ АТП[1], 80); Петрецьке (1996, Рос., 3); Петрецький (2004, ІСР, 7); Петрицький (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища засновника хутора, пор. п-ще *Петрицький* (див. вище); б) посесивним утворенням на *-ськ(ий*, *-а*, *-е)* від антропоніма – особового імені чи прізвища *Петрик* (див. вище); в) результатом трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (ґрунту), у якому виник хутір.

Петрича́ва[1], -ої; ж.; поточина; п. Слобідки л. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту; сс. Слобода, Рунґури, Великий Ключів Кол. р-ну, Люча Кос. р-ну; вар. *Петрічева*, *Петричєва*: Petryczewa (1888, SG, IX, 744); Petriczewa (1904 (1877), KuK Kuty); Petryczewa (1933, MT Kuty); Петричева (1979, СГУ, 419); Petryczewa (2000, PBWCz., 202); Петричева (2006, К КР); Петрічева (2006, КВС, 140); Петричєва (2011, УШ). – Назва, очевидно, є українізованою формою, утвореною семантичним способом від рум. апелятива *pietricele* ʻкамінці, камінчики’ (РУС, 351). Вона вказує на характер ґрунту річища, повного каміння. Менш імовірною є мотивація назви поточини антропонімом *Петрич*, пор. п-ще *Петрич* (ІФД, 335). Варіанти назви з’явилися під впливом місцевих говірок.

Петрича́ва[2], -ої; ж.; урочище; сс. Великий Ключів, Рунґури Кол. р-ну; вар. *Петричьива*: Petryczewa (1933, MT Kuty); Петречьива (2000, ЕКол., ІІІ, 38); Петричьива (2006, КГ, 18); Петричева (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), що протікає в урочищі. Варіант назви з’явився під впливом місцевих говірок.

Петрича́ва[3], -ої; ж.; куток; с. Рунґури Кол. р-ну; вар. *Петрічева*, *Петричєва*: Petryczewa, cześć Rungurów (1887, SG, VIII, 27); Петричьива (2002, Рунґ., 240); Петрічева (2006, КВС, 140); Петричєва (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток. Варіанти назви з’явилися під впливом місцевих говірок.

Петри́чка, -и; ж.; куток (вулиця); с. Рожневі Поля Снят. р-ну: Петричка (2011, УШ); Петричка (2012, НПС, 285). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чи особовим іменем чоловіка, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. особове ім’я *Петричко* < *Петро* (СУІ, 293), п-ще *Петричко* (Редько, ІІ, 811). Можливе також утворення цього мікротопоніма за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Петрич*, пор. п-ще *Петрич* (ІФД, 335).

Петри́чки, -ок; мн.; куток; с. Королівка Тлум. р-ну: Петрички (2012, БЛ[4], 203). – На-

зва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Петричко* (див. вище).

Петри́шина Гора́, -ої, -и; ж.; гора; 647 м; с. Міжгір'я Бог. р-ну: Petryszyna góra (1884, SG, V, 829); Petryszyna góra (1908 (1877), KuK D); Петришина Гора (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Петришина*, що вказує на належність землі на горі в давнину *Петрисі*.

Петрі́в, -ова; ч.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 30 км, до Івано-Франківська – 58 км: Petrow (1438, AGZ, XII, 39); Piotrow (1578, ŹDz, XVIII/I, 86); Piotrow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Piotrów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 1); Piotrów (1855, AKKGL, Bl. 45); Piotrów (1887, SG, VIII, 212); Петрів (1947, АТП, 511); Петрів (2009, ІФ АТП[7], 172). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Петро*, пор. ст.-укр. *Пєтръ, Пєтро* (ССУМ, II, 142), особове ім'я *Петро* (СУІ, 292).

За народним переказом, село заснував якийсь мандрівний рибалка Петро. Одного разу він у пошуках рибних місць приблукав під скелі на те місце, де джерельна вода з шумом вливається в Дністер, і наловив там багато риби. Потім він часто приходив сюди. Якось він піднявся на гору й наткнувся на чисті джерела, які згодом назвав Криницями. Чиста джерельна вода – це життя. Тому, облюбувавши це місце, рибалка оселився біля джерел. Згодом сюди прибули й інші поселенці. Так виникло село, яке на честь його засновника назвали *Петровом*.

Петрі́вська, -ої; ж.; урочище; с. Ісаків Тлум. р-ну: Петрівська (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *петрівська* 'належна громаді с. *Петрів* (див. вище) чи окремим його жителям'.

Петрі́вці, -ів; мн.; нива; с. Малий Гвіздець Кол. р-ну: Петрівці (2012, БЛ[5], 260). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, володіла колись полем, пор. п-ще *Петровець* (СУІ, 294).

Петрі́нчики, -ів; мн.; ліс; с. Копачинці Гор. р-ну: Петрінчики (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, володіла колись лісом, пор. особове ім'я *Петрінчик* < *Петро* (СУІ, 293).

Петро́ва Доли́на, -ої, -и; ж.; урочище (поле, яр); с. Сороки Гор. р-ну: Петрова Долина (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* 'рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), 'низовина біля річки' (Мар., 226), 'низина' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Петрова*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *Петрові*, пор. особове ім'я *Петро* (див. вище).

Петро́вець[1], -івцю; ч.; урочище; між сс. Бучачки Снят. р-ну та Кобилець Кол. р-ну: Petrowec (1906 (1876), KuK K); Petrowec (1933, МТ К). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфіксальної групи *-овець* від антропоніма *Петро*, пор. особове ім'я *Петро* (див. вище). Можлива також мотивація цього мікротопоніма прізвищем *Петровець* (див. вище).

Петро́вець[2], -івцю; ч.; потік; л. Турки л. Пруту л. Дунаю; сс. Турка, Кобилець Кол. р-ну: Petrowetz (1855, AKKGL, Bl. 49); Petrowec (1891, SG, XII, 640); Petrowec (1906 (1876), KuK K); Петровець (1979, СГУ, 420). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), через яке протікає потік.

Петро́вського, -ого; ч.; сад; с. Дубки Гор. р-ну: Петровського (2012, БЛ[5], 260). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма – прізвища колишнього власника саду, пор. п-ще *Петровський* (ІФД, 336).

Петро́вський Ри́нок, -ого, -нка; ч.; куток; с. Глибівка Бог. р-ну: Петровський Ринок (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування книжкового базару в місті Києві. Вона має переносне, конотативне значення і вказує на жваву торгівлю різними товарами на кутку.

Петруня́чка[1], -и; ж.; поле; с. Жабокруки Тлум. р-ну: Петрунячка (2012, БЛ[4], 203). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, очевидно, належало колись поле, пор. п-ще *Петруняк* (ІФД, 336).

Петруня́чка[2], -и; ж.; скеля з печерою; с. Жабокруки Тлум. р-ну: Петрунячка (1978, Гор., 19); Петрунячка (2009 (1874), ПЗАП, 13). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), на якому розташована скеля з печерою.

Петруцяки́, -ів; мн.; куток; с. Коршів Кол. р-ну: Петруцяки (2006, КВС, 75). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала там, пор. поширене в селі п-ще *Петруцяк* (ТД КР, 154).

Пехані[1], -ів; мн.; поле; с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Пехані (2012, БЛ[5], 260). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, володіла колись полем, пор. п-ще *Пехань* (Експ.).

Пехані[2], -ів; мн.; урочище; сс. Старі Кривотули, Красилівка Тисм. р-ну: Пехані (1995, ТМН, 27); Пехані (2010, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, володіла колись землею в урочищі, пор. п-ще *Пехань* (див. вище).

За переказами місцевих жителів, назва пов'язана з тим, що тут, на горбистих ділянках землі, у дощову погоду польові дороги стають дуже болотистими й по них важко проїхати. Тому вози доводиться пхати.

Печеніга[1], -и; ж.; урочище; смт Печеніжин Кол. р-ну: Peczeniha (1906 (1876), KuK K). – Назва, виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – давнього особового імені людини, яка, мабуть, проживала колись в урочищі, пор. ***Печинѣгъ** (ПКПН, 80–81). Можлива також мотивація цього мікротопоніма незасвідченим географічним апелятивом **печеніга* (< *печен-* < *печений* ʻнадмірно нагрітий, палений', пор. *пекти* ʻнадмірно гріти, палити, обдавати жаром' (ВТС, 713), + суфікс *-іга*), який міг мати значення ʻвипалена сонцем чи пожежею, вигоріла земля', пор. у цьому зв'язку блр. діал. *печанеж* ʻспека' (Яшкін[1], 515).

Печеніга[2], -и; ж.; потік; л. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Молодятин, смт Печеніжин Кол. р-ну: Peczeniha (1935, MT N); Печеніга (1979, СГУ, 420); Peczeniha (2000, PBWCz., 199); Печеніга (2006, КВС, 123). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому протікає потік.

Печені́жин, -а; ч.; селище міського типу; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 12 км, до Івано-Франківська – 72 км: Peczynisin (1443, AGZ, XII, 118); Pieczenizin (1579, ŹDz, XVIII/I, 105); Pezenizyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Peczeniżyn (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 252); Peczeniżyn (1855, AKKGL, Bl. 49); Peczeniżyn (1886, SG, VII, 932); Печеніжин (1947, АТП, 513); Печеніжин (2009, ІФ АТП[7], 172). – Існує декілька версій щодо походження цієї назви. Так, дослідник історії селища В. В. Грабовецький пов'язує її з *печенігами* та з назвою річки *Печеніга*, на берегах якої розкинулося поселення (Граб, 35). Однак різні легенди про оселення в цій місцевості руськими князями полонених печенігів, як справедливо зауважує М. Л. Худаш, не мають під собою ні історичних, ні лінгвістичних підстав. Якщо б на місці розташування сучасного селища справді були поселені колись полонені печеніги, то від них його назва звучала б не *Печеніжин*, а *Печеніги* (аналогічно, як від *дулібів – Дуліби*, від *ятв'ягів – Ятв'яги* і т. п.). Лінгвістично безпідставно, на думку М. Л. Худаша, виво-

дити цю назву й від гідроніма *Печеніга*, бо східнослов'янські відгідронімні ойконіми закономірно творилися, як правило, у формі на *-ьскъ*, пор. *Пѣньскъ* < *Пѣна*. Згідно з цим, від гідроніма *Печенѣга* виник би ойконім **Печенѣжьскъ*. Тому дослідник підтримує висловлену ще М. Кордубою думку про те, що назва селища є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Печеніга*, суфіксального деривата на *-а* від **Печинѣгъ*. Заміна [*и*] на [*е*] в основі ойконіма відбулася, на думку М. Л. Худаша, унаслідок його народноетимологічного зіставлення з етнонімом *печеніги* (ПКНП, 80–81). Сьогодні ця версія є науково найбільш обґрунтованою.

Печені́жинський, -ого; ч.; ліс; с. Саджавка Надв. р-ну: Печеніжинський (1998, Мих., 201). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *печеніжинський* 'який належить громаді смт *Печеніжин* (див. вище) або окремим його мешканцям'.

Печені́жне, -ого; с.; горб; 463 м; між с. Княждвір та смт Печеніжин Кол. р-ну: давня назва – *Печеніжин*: Peczeniszyn (1855, AKKGL, Bl. 49); Peczeniżne (1906 (1876), KuK K). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування селища (див. вище), на території якого височіє горб. В основі пізнішого найменування лежить прикметник *печеніжне* 'яке належить до смт *Печеніжин* (див. вище)'.

Пече́ри[1], -ер; мн.; підвищення, кальцієво-сульфатні (гіпсові) масиви скал; **1**) с. Глушків Гор. р-ну: Печери (1978, Гор., 478); Печери (2008, УШ); **2**) с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Печери (2008, УШ); **3**) с. Гавриляк Тлум. р-ну: Pieczary (1933, MT K). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *печера* 'утворена діянням підземних вод або вулканічних процесів порожнина в земній корі чи гірському масиві, що має вихід назовні' (ВТС, 757). Вони вказують на наявність таких порожнин у скальних масивах.

Пече́ри[2], -ер; мн.; куток; с. Глушків Гор. р-ну; вар. *Печері*, *Печера*: Печери, Печері, Печера (1978, Гор., 478). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинувся куток.

Пече́ри[3], -ер; мн.; урочище; с. Корнів Гор. р-ну: Печери (1982, АПП, 118). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *печера* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні урочища, де є такі порожнини.

Печерку́, -ок; мн.; пасовище; с. Репужинці Гор. р-ну: Печерки (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *печерка*, дем. від *печера* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні пасовища, де є такі порожнини.

Пе́чина Гора́, -ої, -и; ж.; гора; с. Іллінці Снят. р-ну: Печина Гора (1982, КС, 160). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Печина*, що вказує на належність землі на горі в давнину *Пеці*, пор. п-ще *Пека* (Експ.), ст.-п. *Pieka* (SSNO, IV, 225).

Печі́ркý[1], -ок; мн.; урочища; **1**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Печірки (1999, ТФП, 9); Печірки (2008, УШ); **2**) с. Новоселівка Гор. р-ну: Печірки (2008, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *печірка*, дем. від *печера* (див. вище). Вони вказують на наявність в урочищах скельних утворень з тріщинами та норами.

Печі́ркý[2], -ок; мн.; куток; с. Вільхівці Гор. р-ну: Печірки (2008, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Печі́ркý[3], -ок; мн.; болото; площа 3,3 га; с. Новоселівка Гор. р-ну: Печірки (1995, ПЗФ, 26). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище) у якому розташоване болото, що є заповідною територією (ПЗТ, 255).

Печі́ркý[4], -ок; мн.; озеро; с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Печірки (2008, УШ). – Назва

утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *печі́рка* (див. вище). Вона вказує на те, що озеро утворилося на місці вимитих водою гіпсових гірських порід, тобто на місці невеликих печер.

Печі́р'я, -я; с.; кол. фільварок, хутір, об'єдн. із с. Чортовець Гор. р-ну; давня назва – *Печери*: Peczary (1900, SGG, 215); Peczeri (1934, SDW, № 21, s. 221); х. Печір'я (1947, АТП, 511); Печір'я (1961, ІФ АТП[1], 81). – Давня назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *печера* (див. вище). Вона вказує на виникнення фільварку на місцевості, де були порожнини в горбистій місцевості. Сучасне найменування хутора є семантичним утворенням від апелятива *печір'я* 'місце з наявними печерами' (Худ.[2], 181).

Печо́ра, -и; ж.; гора; 332 м; між сс. Воронів і Семенівка Гор. р-ну: Печора (1984, ТК Т); Печора (2000, ТК Т[1]). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *печора* (розм.) 'печера', пор. *печура* 'печера' (Мар., 240–241), рос. *печора* 'печера' (СНГТ, 435–436), блр. *пячора* 'т. с.' (ЕСУМ, IV, 364). Вона вказує на наявність у горі отворів і порожнин.

Печо́рний, -ого; ч.; ліс; с. Підвербці Тлум. р-ну: Печорний (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *печорний* 'із *печерами*; який має *печери'*, пор. *печора* (див. вище).

П'є́дики, -ів; мн.; куток; с. Саджавка Надв. р-ну: П'єдики (1998, Мих., 201); П'єдики (2010, Експ.). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) семантичним онімізованим утворенням від катойконіма *п'єдики* 'вихідці (переселенці) із с. *П'ядики* (розм. *П'єдики*) Кол. р-ну (див. далі)', які могли започаткувати куток; б) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка колись проживала на кутку, пор. п-ще *П'ядик* (Редько, II, 874).

Пи́конева, -ої; ж.; куток (присілок); с. Трач Кос. р-ну; вар. *Пиконів*: Пиконева (1995, НПК, 74); Пиконів (1997, ІФАТП[6], 122). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* (*-ів*) від антропоніма *Пикон*, пор. п-ща *Пекун* (Редько, II, 802), *Пеконкін* (СП, 268).

Пи́конів, -ового; ч.; кол. село, тепер урочище; с. Дебеславці Кол. р-ну: Пиконів (1961, ІФ АТП[1], 81); Пиконів (1982, АПП, 60); Пиконів (2006, КВС, 44); Пиконів (2007, ЕКол., V, 19). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Пикон* (див. вище).

Пилипу́, -ів; мн.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 12 км, до Івано-Франківська – 81 км: Piliру (1787–1788, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 278); Piliру (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 278); Piliру (1790, KGL, 28); Piliру (1855, AKKGL, Bl. 49); Piliру (1887, SG, VIII, 142); Пилипи (1947, АТП, 508); Пилипи (2009, ІФ АТП[7], 172). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала село, пор. особове ім'я *Пилип* (СУІ, 296), п-ще *Пилип* (СП, 272).

Пилу́пів Гай, -ового, -ю; ч.; ліс; с. Стриганці Тисм. р-ну: Pilipiu Haj (1890, SG, XI, 427). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гай* 'невеликий, переважно листяний ліс' (ВТС, 170), а атрибутивним членом – прикметник *Пилипів*, що вказує на належність лісу в давнину *Пилипу*.

Пилу́півка[1], -и; ж.; куток; с. Богородичин Кол. р-ну: Пилипівка (1998, ЕКол., II, 75); Пилипівка (2006, КВС, 8). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Пилип* (див. вище).

Пилу́півка[2], -и; ж.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Пилипівка (2002, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Пилип* (див. вище).

Пилу́півка[3], -и; ж.; ставок (водосховище); с. Іллінці Снят. р-ну: Пилипівка (2002, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся ставок.

Пилу́півка[4], -и; ж.; криниця; с. Іллінці Снят. р-ну: Пилипівка (2002, УШ). – Назва

виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому знаходиться криниця.

Пилúпів Прóвал, -ового, -у; ч.; яр; сс. Нижнів Тлум. р-ну: Пилипів Провал (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *провал* ʻпровалля; глибокий яр' (Мар., 245), ʻпропасть' (Лісняк, 360), ʻдолина ріки чи потоку; пропасть, яр' (Jurkowski, 121), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Пилипів*, що вказує на належність яру в давнину *Пилипу*.

Пилúпівці, -ів; мн.; кол. село на Снятинщині, тепер не ідент.: Pilipowcze (1521, ЛЦДІА, ф. 6, опр. 1, спр. 9, с. 442). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем батька, родоначальника чи власника, які започаткували село, пор. особове ім'я *Пилип* (див. вище).

Пилúпова Кринúця, -ої, -і; ж.; криниця; с. Добротів Надв. р-ну: Пилипова Криниця (2004, ДІС, 10). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* ʻглибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь' (ВТС, 465), ʻджерело, колодязь' (ЭССЯ, 21, 156–157), а атрибутивним членом – прикметник *Пилипова*, що вказує на належність гідрооб'єкта *Пилипу*.

Пилúпова Крýча, -ої, -і; ж.; гора-круча; с. Нижнів Тлум. р-ну: Пилипова Круча (2003, Вуянко, 38); Пилипова Круча (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *круча* ʻстрімкий схил гори; стрімкий берег; підвищення' (Мар., 233), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Пилипова*.

За народними переказами, гору названо так на честь якогось козака *Пилипа*.

Пилúпове, -ого; с.; куток; с. Пилипи Кол. р-ну: Пилипове (2006, КВС, 131). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (ґрунту), у якому розкинувся куток. В основі мікротопоніма лежить антропонім *Пилип* (див. вище).

Пилúвщина, -и; ж.; кол. хутори, об'єдн.: **1)** із м. Тлумач: Piławszczyzna (1892, SG, XII, 348); Pilawszczyzna (1900, SGG, 699); Pilawszczyzna (1926, MT T); х. Пилявщина (1947, АТП, 517); Пилявщина (1961, ІФ АТП[1], 81); **2)** із с. Тарасівка Тлум. р-ну: Пилявщина (1947, АТП, 518); Пилявщина (1961, ІФ АТП[1], 81). – Назви утворені за допомогою суфікса *-ин(а)* від антропоніма *Пилявський*, пор. п-ще *Пилявський* (ІФД, 337), ст.-п. особова назва *Pilawski* (SSNO, IV, 252).

Пúнікова, -ої; ж.; куток; с. Угорники Кол. р-ну: Пинікова (2005, УКС, 6); Пинікова (2012, БЛ[5], 260). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Пинік*, пор. п-ще *Пиник* (Експ.).

Пинцарíвка[1], -и; ж.; куток; с. Скопівка Кол. р-ну: Пинцарівка (2006, КВС, 145). – Назва є посесивним утворенням на *-івк(а)* від антропоніма *Пинцар*, пор. п-ща *Пинзар* (СП, 273), *Пинзур* (ПЗУ, 447).

Пинцарíвка[2], -и; ж.; поточина; пр. Бобрівки п. Хоросної л. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Скопівка Кол. р-ну: Пинцарівка (2006, КВС, 145). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), у якому протікає поточина.

Пинцарíвка[3], -и; ж.; поле; с. Скопівка Кол. р-ну: Пинцарівка (2012, БЛ[5], 260). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), біля якої розкинулося поле.

Пирогíв, -ового, ч.; урочище (поле); сс. Лісний Хлібичин, Черемхів Кол. р-ну: Пирогів (2000, НІСЧ, 7); Пирогів (2006, КВС, 88); Пирогів (2010, БЛ[1], 342); Пирогів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Пиріг*, пор. п-ще *Пиріг* (ТД КР, 105).

Писарíвка, -и; ж.; куток; с. Ценява Кол. р-ну; інша назва – *Зелена* (див. вище): Зеле-

на, або Писарівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Писар*. Таке прізвисько мав один з небагатьох письменних у селі ґаздів, який проживав на кутку.

Пискаве́ць[1], -вця; ч.; куток; с. Рунґури Кол. р-ну: Pyskavec (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 92, арк. 21); Пискавець (2002, Рунґ., 240); Пискавець (2006, КВС, 140); Пискавець (2011, УШ) – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *пискавець* (бот.) ʻахирофорус п'ятнистийʼ (Смик, 190). Вона вказує на характер рослинності на кутку. Можлива також мотивація цього мікротопоніма однозвучним антропонімом, пор. п-ську *Пискавець* (Експ.).

Пискаве́ць[2], -вця; ч.; потік; бас. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунґури Кол. р-ну: Пискавець (2012, БЛ[5], 260). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), з якого витікає потік.

Пискарі́в[1], -евого; ч.; горб; сс. Бортники, Пужники Тлум. р-ну: Piskorów (1933, MT K); Пискарів (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Пискар*, пор. п-ще *Пискар* (СП, 273).

Пискарі́в[2], -евого; ч.; урочище (сіножаті); с. Бортники Тлум. р-ну: Piskarów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 192, арк. 36); Пискарів (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося урочище.

Пи́сок, -ску; ч.; урвище на лівому березі Рибниці; с. Джурів Снят. р-ну: Писок (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *писок* ʻмисок на річціʼ (Мар., 241).

Пи́тлик, -у; ч.; урочище (поле); с. Лука Гор. р-ну: Питлик (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування млина, який знаходився колись на теперішньому полі і в якому *питлювали* (дуже дрібно розмолювали) муку, пор. *питель* ʻмлин для дрібного помолуʼ (ЕСУМ, IV, 379). Можлива також мотивація цього мікротопоніма антропонімом *Питлик*, пор. особове ім'я *Питлик* < *Петро* (СУІ, 294).

Пихані́, -ів; мн.; урочище; смт Отинія Кол. р-ну: Пихані (1998, От., 16); Пихані (2006, КВС, 115); Пихані (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій належало колись урочище або яка проживала в ньому, пор. п-ську *Пихань* (Експ.).

Пицики́вщина, -и; ж.; куток; с. Міжгір'я Бог. р-ну: Пициківщина (2011, УШ). – Назва, очевидно, утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від антропоніма *Пициківський*, пор. п-ще *Пициківський* (Експ.).

За народними переказами, один місцевий ґазда випалював у печі снаряд. Коли він розігрівся, ґазда взяв снаряд руками й закричав: "Пеце! Тікай, стара, бо пеце (він не вимовляв звук [*ч*])". Баба втекла, а йому вибухом випалило очі й розвалило піч. З тих пір ґазду почали називати *Пициком*, а куток, де він мешкав, *Пициківщиною*.

Пища́чів, -евого; ч.; куток; с. Турка Кол. р-ну: Пищачів (2012, БЛ[5], 260). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Пищак*, пор. п-ще *Пищак* (Богдан, 240); б) субстантивованим та онімізованим коротким прикметником *пищачів* ʻякий належав колись до сусіднього села *Пищаче* (див. далі); заснований на землях с. *Пищаче*ʼ.

Пища́че, -ого; кол. фільварок, тепер село; Кол. р-н; нал. до Джурківської с/р; віддаль до Коломиї – 33 км, до Івано-Франківська – 66 км: Piszczacze (1900, SGG, 215); Piszczacze (1906 (1876), KuK K); Piszczacze (1933, MT K); Пищаче (1947, АТП, 503); Пищаче (2009, ІФ АТП[7], 172). – Назва є посесивним утворенням на *-*je* від антропоніма *Пищак*, пор. п-ще *Пищак* (Богдан, 240)

За переказом, у XVIII ст. багато жителів с. Джурків захворіло на холеру. Щоб уберегти від зараження здорових людей, хворих вивозили за горб, за село, де вони від болю пищали й умирали. Часто рідні ходили туди, щоб похоронити померлих, а живих нагодувати. Коли вони поверталися в Джурків,

їх запитували: “Пищать ще? (пищє ще?)”. З тих пір цю територію нібито й почали називати *Пищаче*.

Півмо́рги, -ів; мн.; поле; с. Стрільче Гор. р-ну: Півморги (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *півморг* ʻміра землі, що дорівнює приблизно 0,28 га’, пор. *морг* ʻу Польщі, Литві та на загарбаних ними українських землях у XVI–XVIII ст., а в Західній Україні – до 1939 року – міра землі, що дорівнює 0,56 га’ (ВТС, 540), ʻмежева міра = 0,575 га’ (Грінч., II, 444), ʻміра землі, що дорівнює 0,57 га’ (ЕСУМ, III, 512). Вона вказує на те, що поле було колись розділене на ділянки зазначених вище розмірів.

Півтора́ки, -ів; мн.; кол. хутір, об’єдн. із с. Живачів Тлум. р-ну, тепер урочище: Півтораки (1947, АТП, 511); Півтораки (1961, ІФ АТП[1], 81); урочище Півтораки (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, заснувала хутір, пор. п-ще *Півторак* (ІФД, 337; СП, 274).

За твердженнями місцевих жителів, назва хутора пішла від того, що тут земельні наділи були в *півтора* рази більші, ніж на інших теренах села.

Пі́гова, -ої; ж.; нива (поле); с. Петрів Тлум. р-ну: Пігова (2012, БЛ[5], 260). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Піга*, пор. п-ще *Піга* (Експ.). Приєднання суфікса *-ів // -ов* до основ на *-а* є характерною ознакою прикарпатської топонімії (Худ.[1], 377).

Підба́вка, -и; ж.; горб; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Підбавка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *бавка* ʻсуха впадина; рівнина, долина в степу’ (Мар., 213), ʻсуха долина; русло річки, що висохла’ (Лісняк, 359), пор. також *балка* ʻяр з пологими схилами’ (ВТС, 35), ʻрусло висохлої річки’ (ЕСУМ, I, 126), ʻяр; яр, утворений течією ріки; степовий яр’ (Мар., 214–215). Вона вказує на місце розташування горба.

Під Ба́вками; поле; с. Грушів Кол. р-ну: Під Бавками (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб’єкта нижче від іншого об’єкта, та мікротопоніма – найменування урочища *Бавки* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підба́гна, -и; ж.; куток; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Підбагна (2006, КГ, 18). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування кутка *Багна* (див. вище), під яким розкинувся цей топооб’єкт.

Під Ба́нею; куток; с. Сопів Кол. р-ну: Pod Banią (1933, МТ К). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Баня* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Під бе́ре́гом; куток; с. Струпків Кол. р-ну: Під берегом (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *берег* зі значенням ʻпідвищення, горб’ в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Підбере́зина[1], -и; ж.; урочище; с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Підберезина (2006, КВС, 88); Підберезина (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *березина* ʻберезняк, березовий ліс’ (ЕСУМ, I, 171). Вона вказує на місце розташування урочища.

Підбере́зина[2], -и; ж.; куток; с. Товмачик Кол. р-ну: Підберезина (2000, ІТ, 6); Підберезина (2006, КВС, 168); Підберезина (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування лісового урочища *Березина* (див. вище), під яким розкинувся куток.

Підбере́зина[3], -и; ж.; поля; **1**) с. Парище Надв. р-ну: Підберезина (1998, Мих., 201); **2**) с. Сілець Тисм. р-ну: Підберезина (2002,

СНЧ, 45); **3**) с. Узин Тисм. р-ну: Підберезина (2012, Експ.). – Назви утворені за допомогою префікса *під-* від мікротопонімів – найменування лісів *Березина* (див. вище), під якими розкинулися поля.

Під Бере́зиною; пасовище; с. Турка Кол. р-ну: Під Березиною (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісового урочища *Березина* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

Підбере́зник, -у; ч.; урочище (поле); с. Клубівці Тисм. р-ну: Підберезник (1995, ТМН, 22); Підберезник (2005, Карпів, 10). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *березник* ʻберезовий ліс, гайʼ (Лісняк, 361). Вона вказує на місце розташування поля.

Під Берізка́ми; поле; с. Бучачки Снят. р-ну: Під Берізками (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування поля *Берізки* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Під Би́тою[1]; долина; с. Белелуя Снят. р-ну: Під Битою (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ороніма – найменування гори *Бита* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування долини.

Під Би́тою[2]; пасовище; с. Русів Снят. р-ну: Під Битою (2012, БЛ[5], 260). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ороніма – найменування гори *Бита* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

Під Бі́лим Хресто́м; куток; с. Русів Снят. р-ну: Під Білим хрестом (1982, КС, 160); Під Білим Хрестом (2012, БЛ[5], 261). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та реалоніма – найменування культового об'єкта *Білий Хрест* в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Під Бі́лою[1]; присілок с. Олеша Тлум. р-ну: Під Білою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та гідроніма – найменування поточини *Біла* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування присілка.

Під Бі́лою[2]; поле; с. Олеша Тлум. р-ну: Під Білою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та гідроніма – найменування поточини *Біла* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підбори́сова, -ої; ж.; урочище (поле, пасовище); сс. Братишів, Нижнів Тлум. р-ну; вар. *Підборисів*: Підборисів, Підборисова (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від атрибутивного члена ороніма – найменування гори *Борисів Горб*, під якою розкинулося урочище.

Під Бори́совом; урочище; с. Підлужжя Тисм. р-ну: Pod Borysowem (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 193, арк. 106); Pod Borysowem (1932, MT S); Під Борисовом (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування поля *Борисове* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Під Бра́товом; поле; с. Олеша Тлум. р-ну: Під Братовом (2012, БЛ[5], 261). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Бра-*

тів (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підбу́ківець, -івцю; ч.; ліс; с. Джурів Снят. р-ну: Підбуківець (2012, БЛ[5], 261). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *буковець* ʻмісце, вкрите буковим лісомʼ (СГБТ, 520). Вона вказує на місце проростання лісу.

Підбу́ківець-Дру́гий, -івцю, -ого; ч.; потік; л. Черемошу п. Пруту л. Дунаю; с. Джурів Снят. р-ну: Підбуківець-Другий (2006, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним словом є мікротопонім – найменування лісу *Підбуківець* (див. вище), у якому протікає потік, а атрибутивним членом – числівник *другий*, що вказує на порядковий номер потоку, пор. *Підбуківець-Перший*, *Підбуківець-Третій*.

Підбу́ківець-Пе́рший, -івцю, -ого; ч.; потік; л. Черемошу п. Пруту л. Дунаю; с. Джурів Снят. р-ну: Підбуківець-Перший (2006, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним словом є мікротопонім – найменування лісу *Підбуківець* (див. вище), у якому протікає потік, а атрибутивним членом – числівник *перший*, що вказує на порядковий номер потоку, пор. *Підбуківець-Другий*, *Підбуківець-Третій*.

Підбу́ківець-Тре́тій, -івцю, -тього; ч.; потік; л. Черемошу п. Пруту л. Дунаю; с. Джурів Снят. р-ну: Підбуківець-Третій (2006, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним словом є мікротопонім – найменування лісу *Підбуківець* (див. вище), у якому протікає потік, а атрибутивним членом – числівник *третій*, що вказує на порядковий номер потоку, пор. *Підбуківець-Перший*, *Підбуківець-Другий*.

Підбу́ківці[1], -ів; мн.; урочище; с. Джурів Снят. р-ну: Підбуківці (2012, БЛ[5], 261). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *підбуківці* ʻлюди, що проживають або проживали біля лісу *Підбуківець* (див. вище)ʼ.

Підбу́ківці[2], -ів; мн.; криниця; с. Джурів Снят. р-ну: Підбуківці (1999, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому знаходиться криниця.

Підбу́ковинка[1], -и; ж.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Підбуковинка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ороніма – найменування горба *Буковинка* (див. вище), під яким розкинулося урочище.

Підбу́ковинка[2], -и; ж.; куток; с. Іллінці Снят. р-ну: Підбуковинка (2012, БЛ[5], 261). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Під бу́ртами; пасовище; с. Жуків Тлум. р-ну: Під буртами (2012, БЛ[5], 261). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *бурти*, мн. від *бурт* ʻнасип, бугор, купаʼ (ЕСУМ, І, 304), ʻпродовгувата купа картоплі, накрита й утеплена для її зберіганняʼ (Експ.), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

Підбучни́ки, -ів; мн.; поле; с. Кривець Бог. р-ну: Підбучники (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування поля *Бучники* (див. вище), під яким розкинувся цей топооб'єкт.

Під Бучи́ною; урочище; с. Гостів Тлум. р-ну: Під Бучиною (2009, НСГ, 9); Під Бучиною (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Бучина* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Підбу́чки, -ів; мн.; пасовище; с. Гвізд Надв. р-ну: Підбучки (1998, Мих., 201). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *бучки* ʻзарості молодих буківʼ (Експ.). Вона вказує на місце розташування пасовища.

Під ве́рбами; поле; с. Слобідка Тисм. р-ну: Під вербами (2012, БЛ[5], 261). – Назва

утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *верби* ʻвербові зарості’ (Експ.) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підве́рби, підверб; мн.; урочище; с. Слобідка Тисм. р-ну: Підверби (2012, СНІС, 8). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *верби* (див. вище). Вона вказує на місце розташування урочища.

Підве́рбці, -ів; мн.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 24 км, до Івано-Франківська – 53 км: Podwirpcze (1424, AGZ, XI, 8); Pudwerbcze (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Podwerbci (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Podwerbce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 91); Podwerbce (1855, AKKGL, Bl. 45); Podwerbce (1887, SG, VIII, 477); Підвербці (1947, АТП, 511); Підвербці (2009, ІФ АТП[7], 172). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *підвербці* ʻлюди, які оселилися під вербою (вербами)’ (Худ.[2], 183).

Підверпі́ль, -олю; ч.; урочище; с. Старуня Бог. р-ну: Підверпіль (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування урочища *Верпіль* (див. вище), під яким розкинувся цей топооб’єкт.

Під Виногра́дом; куток; с. Остапківці Кол. р-ну: Під Виноградом (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Виноград* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Підвисо́ке, -ого; с.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 15 км, до Івано-Франківська – 92 км: Poduiszokye (1447, AGZ, XII, 157); Podwissokie (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Podwysokie (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Podwysokie, Podwysoka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 60); Podwysokie (1855, AKKGL, Bl. 49); Podwysokie (1887, SG, VIII, 486); Підвисоке (1947, АТП, 515); Підвисоке (2009, ІФ АТП[7], 172). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ороніма – найменування узгір’я *Високе*, під яким було засноване село. Вона вказує на місце розташування села. В основі ороніма лежить прикметник *високе* ʻяке має висоту, більшу від звичайної, середньої’ (ВТС, 112).

Підвисо́цьке, -ого; с.; поле; с. Топорівці Гор. р-ну: Підвисоцьке (2005, СМТ[1], 54). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підвисоцьке* ʻяке належало колись громаді с. *Підвисоке* (див. вище) або окремим його жителям’.

Підвишенько́й, -ньок; мн.; поля; **1**) с. Довге Тисм. р-ну: Підвишеньки (2012, Експ.); **2**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Підвишеньки (2011, Осташі). – Назви утворені за допомогою префікса *під-* від апелятива *вишеньки*, мн. від *вишенька* < *вишня* ʻплодове дерево (іноді кущ), звичайно з довгими тонкими гілочками, на яких визрівають ягоди, і цілісним темно-зеленим листям’ (ВТС, 121). Вона вказує на те, що вздовж дороги, яка проходить через поля, колись росли ці фруктові дерева.

Підвіко́нське, -ого; с.; поле; с. Тишківці Гор. р-ну: Підвіконське (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підвіконське* ʻяке розташоване, знаходиться під с. *Вікно* (див. вище)’.

Під Ві́лсом; поле; с. Завалля Снят. р-ну: Під Вілсом (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища (сінокосу) *Олесь* (розм. *Вілс*) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підвільху́, -льх; мн.; кол. хутір, об’єдн. із смт Обертин Тлум. р-ну: Підвільхи (1947, АТП, 511); Підвільхи (1961, ІФ АТП[1], 81). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *вільхи* ʻвільхові зарості’, ʻмісце, де ростуть вільхи’ (Лісняк, 362). Вона вказує на місце розташування хутора.

Підву́зьке, -ого; с.; пасовище; с. Добротів Надв. р-ну: Підвузьке (1998, Мих., 202). – Назва утворена за допомогою префікса *під-*

від мікротопоніма – найменування урочища *Вузьке*, під яким розкинулося пасовище. В основі мікротопоніма лежить прикметник *вузьке* ʻяке має невелику ширину' (ВТС, 166). При творенні назви відбулася також зміна наголосу.

Підгавру́лівка, -и; ж.; куток; с. Парище Надв. р-ну: Підгаврилівка (1998, Мих, 202); Підгаврилівка (2009, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ойконіма – найменування села *Гаврилівка* (див. вище), з боку якого розкинувся куток.

Під га́єм; поле; с. Монастирок Гор. р-ну: Під гаєм (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *гай* ʻневеликий, переважно листяний ліс' (ВТС, 170) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підгаєцьке, -ого; с.; пасовище; с. Загайпіль Кол. р-ну: Підгаєцьке (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підгаєцьке* ʻналежне громаді чи окремим жителям с. *Підгайчики* (див. далі)'.

Підгаєцький, -ого; ч.; ставок; с. Турка Кол. р-ну: Підгаєцький (1999, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підгаєцький* (див. вище). Вона вказує на належність ставка в давнину громаді чи окремим жителям с. *Підгайчики* (див. далі).

Підгаї́[1], -ів; мн.; урочища; **1**) с. Копачинці Гор. р-ну: Підгаї (2008, УШ); **2**) с. Березівка Тисм. р-ну: Підгаї (2012, Експ.). – Назви утворені за допомогою префікса *під-* від апелятива *гаї*, мн. від *гай* ʻневеликий, перев. листяний ліс' (ВТС, 170). Вони вказують на місця розташування урочищ.

Підгаї́[2], -ів; мн.; кутки (присілки); **1**) с. Волосів Надв. р-ну: Підгаї (1998, Мих., 202); Підгаї (2010, Експ.); **2**) с. Олеша Тлум. р-ну: Підгаї (2011, УШ). – Назви утворені за допомогою префікса *під-* від апелятива *гаї*, мн. від *гай* (див. вище). Вони вказують на місця розташування кутків.

Підга́й[1], -ю; ч.; поля; **1**) с. Копачинці Гор. р-ну: Підгай (2012, БЛ[5], 261); **2**) с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Підгай (2012, БЛ[5], 261). – Назви утворені за допомогою префікса *під-* від апелятива *гай* (див. вище). Вони вказують на місця розташування полів.

Підга́й[2], -я; ч.; кутки; **1**) с. Угорники Кол. р-ну: Podhaj (1933, МТ К); **2**) с. Прибилів Тлум. р-ну: Підгай (2012, БЛ[5], 261). – Назви утворені за допомогою префікса *під-* від апелятива *гай* (див. вище). Вони вказують на місця розташування кутків.

Підга́й[3], -ю; ч.; пасовище; с. Братишів Тлум. р-ну: Підгай (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *гай* (див. вище). Вона вказує на місце розташування пасовища.

Підга́й[4], -ю; ч.; урочище; с. Остриня Тлум. р-ну: Підгай (2012, БЛ[5], 261). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *гай* (див. вище). Вона вказує на місце розташування урочища.

Підга́йки, -ів; мн.; поле; с. Узин Тисм. р-ну: Підгайки (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *гайки*, мн. від *гайок* < *гай* (див. вище). Вона вказує на місце розташування поля.

Під гайко́м; поле; с. Надорожна Тлум. р-ну: Під гайком (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *гайок* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поле.

Під Гайко́м; сінокіс; с. Остриня Тлум. р-ну: Під Гайком (2012, БЛ[5], 261). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісового урочища *Гайок* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування сінокосу.

Підгайо́к, -йка; ч.; кол. хутір, об'єдн. із с. Палагичі Тлум. р-ну: Підгайок (1947, АТП, 518); Підгайок (1961, ІФ АТП[1], 81); Підгайок (1961, ІФ АТП[1], 81). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування лісового урочи-

ща *Гайок* (див. вище), під яким розкинувся хутір.

Підга́йчик, -у; ч.; горб; с. Остриня Тлум. р-ну: Підгайчик (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою конфікса *під- ... -ик* від мікротопоніма – найменування хутора *Гайок* (див. вище), під яким розкинувся горб.

Підга́йчики[1], -ів; мн.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 12 км, до Івано-Франківська – 67 км; давня назва – *Підгайче*: Podhaycze (1457, AGZ, XII, 247); Podhaiczki (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Podhayczyki (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Podhajczyki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 285); Podhajczyki (1855, AKKGL, Bl. 49); Podhajczyki (1887, SG, VIII, 389); Підгайчики (1947, АТП, 503); Підгайчики (2009, ІФ АТП[7], 172). – Давня назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підгайче* ʻяке розташоване, знаходиться *під гайком*ʼ. Десь наприкінці XV – на початку XVI ст. село почало називатися *Підгайчики*, що є семантичним утворенням від апелятива *підгайчики* ʻлюди, які оселилися (проживають) *під гайком*ʼ. М. Л. Худаш, окрім названої версії етимології ойконіма, розглядає його як демінутивне утворення на *-(ч)ики* від *Підгайці*, найменування села на Тернопіллі, що утворене семантичним способом від однозвучного апелятива зі значенням ʻлюди, що поселилися *під гаєм*ʼ (Худ.[2], 185).

За народним переказом, колись давно якийсь Кирило Сеник з-під Києва, утікаючи від монголо-татарських завойовників, поселився в цій місцевості з сім'єю. Його найстарший син, полюючи в лісі на дичину, натрапив на садибу Максима Далибога, що втік від свого пана. Там познайомився він з дочкою Максима, з якою незабаром одружився, виділився із сім'ї та став жити по сусідству з тестем. Так виник хутір, який назвали Підгайцями, бо розміщувався він під дубовим гаєм. Згодом цей хутір переріс у село Підгайчики. На місці ж хутора залишилася лише криниця, яку й тепер називають *Далибоговою* (див. вище).

Підга́йчики[2], -ів; мн.; горб; 326 м; с. Підгайчики Кол. р-ну: Podhayczyki (1855, AKKGL, Bl. 49); Podhajczyki (1906 (1876), KuK K). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє горб.

Під Гаями[1]; поле; с. Черніїв Тисм. р-ну: Під Гаями (2012, БЛ[5], 261). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісового урочища *Гаї* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Під Гаями[2]; присілок; с. Олеша Тлум. р-ну: Під Гаями (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісового урочища *Гаї* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування присілка

Підгі́рка[1], -и; ж.; куток; с. Княже Снят. р-ну: Підгірка (2009, Експ.); Підгірка (2011, КПЧ, 21). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *гірка*, дем. від *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359). Вона вказує на місце розташування кутка.

Підгі́рка[2], -и; ж.; куток; с. Загвіздя Тисм. р-ну; давня назва – *Під Гіркою*: Pod Gorką (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 4, арк. 59); Pod Gorką (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 58, арк. 59); Підгірка (2012, Експ.). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* та ороніма – найменування підвищення *Гірка* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка. Сучасне його найменування виникло в результаті стягнення в одне слово давнього словосполучення.

Підгі́рні, -их; мн.; куток; с. Узин Тисм. р-ну: Підгірні (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *підгірні* ʻлюди, які проживали під горою'. Вона вказує на засновників та жителів кутка за місцем їх проживання.

Підгі́р'я[1], -я; с.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 4 км, до Івано-Франківська – 21 км; до 1944 р. – *Ляхівці*, до 1963 р. – *Бистриця*: Lachowcze (1441, AGZ, XII, 93); Lyachowcze (1578, ŹDz, XVIII/I, 86); Lachowce ad Bohorodczany (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Lachowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 22); Lachowce, po rusku Lachiwci (1884, SG, 54); Бистриця (1947, АТП, 499); Бистриця (1961, ІФ АТП[1], 52); Підгір'я (1965, ІФ АТП[2], 52); Підгір'я (2009, ІФ АТП[7], 172). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем чи прізвиськом їх батька, родоначальника або володаря, які, очевидно, започаткували село, пор. давня особова назва *Лях* (Мор., 117), ст.-укр. *Лѧхъ* (ССУМ, І, 569), п-ще *Лях* (ІФД, 301). В. О. Яцій вважає, що цей ойконім є формою множини від антропоніма **Ляхі(о)вець* (Яцій[3], 205). Назву *Бистриця*, що вживалася з 1944 по 1963 рр., село отримало від опорного компонента найменування річки *Бистриця*-Солотвинська (див. вище), на березі якої воно розкинулося. Сучасне найменування населеного пункту є семантичним утворенням від апелятива *підгір'я* 'нижній схил гори, що переходить у рівнину; місцевість біля підніжжя гори, гір' (СУМ, VI, 414), 'місцевість під горою або під горами' (Худ.[2], 185), пор. д.-р. *подъгорьє* 'місце біля гори, по схилу гори' (Срезн., II, 1054–1455). Воно вказує на розташування села в передгірській частині Прикарпаття.

Підгі́р'я[2], -я; с.; височина, найвища вершина сягає 308 м; на північ від с. Драгасимів Снят. р-ну: Podhiry (1933, MT Sn.); Підгірі (1982, КС, 162); Підгір'я (2004, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *підгір'я* (див. вище). Вона вказує на розташування височини в передгірській частині Прикарпаття.

Підгі́р'я[3], -я; с.; горб; 308 м; сс. Драгасимів, Княже Снят. р-ну: Podhirze (1890, SG, XI, 62); Pidhiri (1906 (1876), KuK Sn.); Podhury (1933, MT Sn.); Підгірі (1982, КС, 162); Підгір'я (2004, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування височини (див. вище), до складу якої входить горб.

Під Глибо́ким[1]; поле; с. Саджава Бог. р-ну: Під Глибоким (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Глибоке* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Під Глибо́ким[2]; поле; с. Павлівка Тисм. р-ну: Під Глибоким (2012, БЛ[5], 261). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Глибоке* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Під го́вдями; поле; с. Задубрівці Снят. р-ну: Під говдями (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *говді*, мн. від *говдя* 'гора' (Мар., 223), 'гора, підвищення' (Лісняк, 359), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підго́ла, -ої; ж.; поле; с. Петрів Тлум. р-ну: Підгола (2006, Гач., 9); Підгола (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ороніма – найменування гори *Гола* (див. вище), під якою розкинулося поле.

Підгора́[1], -и; ж.; куток; смт Богородчани; інша назва – *Конюшні*: Підгора, інша назва – Конюшні (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359). Вона вказує на розміщення кутка під *горою* Замчище (див. вище). Інша назва кутка пов'язана з тим, що місцеві ґазди мали багато коней і тому тут стояли стайні, де їх утримували.

Підгора́[2], -и; ж.; кутки; **1**) с. Підгір'я Бог. р-ну: Гора (2012, БЛ[5], 261); **2**) с. Поточище Гор. р-ну: Підгора (2008, УШ); **3**) с. Серафинці Гор. р-ну: Підгора (2008, УШ); **4**) с. Корнич Кол. р-ну: Підгора (2006, КВС,

70); **5**) с. Матеївці Кол. р-ну: Підгора (2011, УШ); **6**) с. Довге Тисм. р-ну: Підгора (2012, Експ.); **7**) с. Олеша Тлум. р-ну: Підгора (2011, УШ). – Назви утворені за допомогою префікса *під-* від оронімів – найменувань підвищень *Гора* (див. вище), під якими розкинулися кутки.

Підгора́[3], -и; ж.; урочища; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Підгора (2008, УШ); **2**) с. Торговиця Гор. р-ну: Підгора (2010, ТСІ, 19); **3**) с. Іллінці Снят. р-ну: Підгора (2011, УШ). – Назви утворені за допомогою префікса *під-* від апелятива *гора* (див. вище). Вони вказують на місця розташування урочищ.

Підгора́[4], -и; ж.; урочище; с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Підгора (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Підгора (2006, КВС, 18). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування кутка *Гора* (див. вище), від яким розкинулось урочище.

Підгора́[5], -и; ж.; поле; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Підгора (1998, Мих., 202). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування кутка *Гора* (див. вище), під яким розкинулося поле.

Підгора́[6], -и; ж.; кутки; **1**) с. Залуччя Снят. р-ну: Підгора (2004, Ром., 12); Підгора (2011, УШ); **2**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Підгора (2006, ПС, 6); Підгора (2011, УШ); **3**) с. Олешків Снят. р-ну: Підгора (2011, УШ); **4**) с. Тулуків Снят. р-ну: Підгора (2012, НПС, 239); **5**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Підгора (2011, Експ.); **6**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Підгора (2011, Осташі); **7**) с. Узин Тисм. р-ну: Підгора (2008, Експ.); **8**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Pod Gorą (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 109, арк. 11); Підгора (2007, Вікн., 24); Підгора (2012, Експ.); **9**) с. Королівка Тлум. р-ну: Підгора (2001, УШ); **10**) с. Остриня Тлум. р-ну: Підгора (2008, УШ); **11**) с. Палагичі Тлум. р-ну: Підгора (2011, УШ); **12**) с. Петрів Тлум. р-ну: Підгора (2006, Гач., 9); Підгора (2012, Експ.). – Назви утворені за допомогою префікса *під-* від апелятива *гора* (див. вище). Вони вказують на місця розташування кутків.

Під го́рами; пасовище; с. Торговиця Кол. р-ну: Під горами (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *гори*, мн. від *гора* (див. вище), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

Під Го́рами; горб; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Під Горами (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ороніма – найменування підвищення *Гори* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування горба.

Підгорбу́, -ів; мн.; куток; с. Монастирчани Бог. р-ну: Підгорби (2005, НМ, 6); Підгорби (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ороніма – найменування підвищення *Горби* (див. вище), під яким розкинувся куток.

Підгорбку́, -ів; мн.; урочище; с. Остриня Тлум. р-ну: Підгорбки (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *горбки*, мн. від *горбок* ʻмалий горб’ (Експ.). Вона вказує на місце розташування урочища.

Підго́ри, -ір; мн.; поле; с. Олеша Тлум. р-ну: Підгори (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ороніма – найменування підвищення *Гори* (див. вище), під яким розкинулося поле.

Підгоро́ддя, -я; с.; урочище; с. Красилівка Тисм. р-ну: Підгороддя (2010, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) семантичним утворенням від апелятива *підгороддя* ʻприміське село; передмістя’ (Грінч., ІІІ, 163) (відомо, що Красилівка колись була містечком); б) конфіксальним утворенням на *під- ... -ja* від апелятива *городи*, мн. від *город* зі значенням ʻділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочів’ (ВТС, 192), ʻземельний наділ, ділянка ґрунту’ (Мих., 66). Останню версію пітримують і місцеві жителі.

Під Городе́нкою; поле; с. Семаківці Гор. р-ну: Під Городенкою (2012, БЛ[5], 261). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплек-

су, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ойконіма – найменування міста *Городенка* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підгоро́ди, -ів; мн; урочище (пасовище); с. Будзин Тлум. р-ну: Підгороди (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *городи*, мн. від *город* ʻділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочів' (ВТС, (192), ʻземельний наділ, ділянка ґрунту' (Мих., 66). Вона вказує на місце розташування пасовища.

Підгороди́цьке, -ого; с.; урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Підгородицьке (2002, СНЧ, 45). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підгородицьке* ʻяке розташоване під *городищем* – давнім земляним укріпленням', пор. *городище* ʻмісце, де було укріплене поселення – *город*' (див. вище), ʻдавнє земляне укріплення' (Грінч., І, 315), ʻпоселення, укріплене валами й ровами' (СУМ, ІІ, 136).

Підгороди́ще[1], -а; с.; поле; с. Грабовець Бог. р-ну: Підгородище (2012, БЛ[5], 261). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування урочища *Городище* (див. вище), під яким розкинулося поле.

Підгороди́ще[2], -а; с.; куток; с. Грабовець Бог. р-ну: Підгородище (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування урочища *Городище* (див. вище), під яким розкинувся куток.

Підгороди́ще[3], -а; с.; урочище; с. Любківці Снят. р-ну: Підгородище (2012, НПС, 159). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування кутка *Городище* (див. вище), під яким розкинулося урочище.

Підгороди́ще[4], -а; с.; урочище; с. Рудники Снят. р-ну: Підгородище (2012, НПС, 190). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ороніма – найменування гори *Городище* (див. вище), під якою розкинулося урочище.

Підгоро́дна, -ої; ж.; річка; п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; інша назва – *Черніївка* (див. далі); сс. Черніїв Тисм. р-ну, Хриплин Ів.-Франк. м/р: Черніївка (2002, УШ); Підгородна (2003, Експ.); Підгородна (2007, ІФ ПМ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підгородна* ʻяка протікає *під городами* – земельними наділами, ділянками', пор. *город* ʻділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочів' (ВТС, 192), ʻземельний наділ, ділянка ґрунту' (Мих., 66).

Під Горохо́линою; поле; с. Похівка Бог. р-ну; вар. *Під Горохолинов*: Під Горохолиною (2011, УШ); Під Горохолинов (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Горохолина* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій іменники першої відміни в орудному відмінку мають закінчення *-ов*, *-ев*.

Під горо́ю[1]; куток; с. Рогиня Гор. р-ну: Під горою (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка *під горою* Глинищі (див. вище).

Під горо́ю[2]; болото; площа 2,7 га; смт Гвіздець Кол. р-ну: Під горою (1995, ПЗФ, 35); Під горою (2000, ПЗТ, 260). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *гора* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування болота, яке є заповідним урочищем (ПЗТ, 260).

Під Горо́ю; кутки; **1**) с. Будилів Снят. р-ну: Під Горою (2012, НПС, 68); **2**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Під Горою (2012, НПС, 146); **3**) с. Олеша Тлум. р-ну: Pod Górą (1934,

SDW, № 24, s. 297). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімних комплексів, що складаються з прийменника *під* (див. вище) та оронімів – найменувань підвищень *Гора* (див. вище) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування кутків.

Під гости́нцем; урочище; с. Задубрівці Снят. р-ну: Під гостинцем (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *гостинець* (діал.) ʻвеликий битий шлях; шосе’ (ВТС, 193) в орудному відмінку. Вона вказує на розташування урочища під так званим *Галицьким гостинцем* – дорогою, що з’єднувала колись Букувину й Галичину.

Підграби́на, -и; ж.; куток; с. Велика Кам’янка Кол. р-ну: Підграбина (2000, ЕКол., ІІІ, 26); Підграбина (2006, КВС, 11). – Назва утворена за допомогою префікса *під* від мікротопоніма – найменування лісу *Грабина* (див. вище), під яким розкинувся куток.

Підгра́бицьке, -ого; с.; поле; с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Підграбицьке (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *під-грабицьке* ʻяке розташоване, знаходиться *під* с. *Грабич* (див. вище)’.

Підгре́бля, -і; ж.; куток; с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Підгребля (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *гребля* ʻгідротехнічна споруда, що перегороджує річку або інший водотік для створення водосховищ, одержання енергії і т. ін.’ (ВТС, 197). Вона вказує на розташування кутка в найнижчій точці села, за ставком. Їх розмежовує дорога й невелика гребля, яку вода часто прориває під час сильних дощів, і тоді куток затоплює.

Підгрі́бкú, -ів; мн.; куток; с. Красна Надв. р-ну: Підгрібки (1998, Мих., 202); Підгрібки (2010, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *грібки*, *гробки*, мн. від *гробок* < *гріб* ʻмогила’ (ВТС, 198). Вона вказує на місце розташування кутка.

Підгрушúцьке, -ого; с.; поле; с. Пужники Тлум. р-ну: Підгрушицьке (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підгрушиць-ке* ʻяке розташоване, знаходиться під територією села *Грушка* (див. вище).

Підгуле́йка, -и; ж.; лісове урочище; с. Петрів Тлум. р-ну: Пігулейка (2008, Гач., 8); Підгулейка (2012, Експ.). – Назва утворена, очевидно, за допомогою префікса *під-* від андроніма *Гулейка* – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій могло колись належати урочище, пор. п-ще *Гулей* (ІФД, 233). Можлива також мотивація цього мікротопоніма названим вище прізвищем + суфікс *-к(а)*.

Підгулі́вська, -ої; ж.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Підгулівська (2009, Експ.). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чи прізвиська господаря, який проживав колись на кутку, пор. п-сько *Підгулівський* (Експ.). Вона узгоджена в роді й числі з апелятивом *вулиця*.

Підгулінкú, -ок; мн.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Підгулінки (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою конфікса *під-...-інк(и)* від ороніма – найменування горба *Ґуля* (див. вище), під яким розкинулося урочище.

Підда́нчиця, -і; ж.; ліс; с. Ісаків Тлум. р-ну; давня назва – *Під Данчицею*: Pod Danczycą (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 82, арк. 17); Підданчиця (2012, Експ.). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* та ороніма – найменування гори *Данчиця* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування лісу. Сучасне його найменування виникло в результаті стягнення в одне слово давнього словосполучення.

Під дво́ром; куток; с. Стецева Снят. р-ну: Під двором (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *двір* ʻприсадибне господарство землевласника – поміщика; маєток’ (ВТС,

209) в орудному відмінку. Вона вказує на розташування кутка на території, що прилягала до двору пана Криштофовича.

Під Де́брею; поле; с. Гринівка Бог. р-ну: Під Дебрею (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Дебря* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Піддерене́цький, -ого; ч.; потік; п. Дністра; с. Підвербці Тлум. р-ну: Піддеренецький (2009, Бойцан, 10). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *піддеренецький* ʻякий протікає в урочищі *Піддеренок* (див. далі)ʼ.

Піддерено́к, -нка; ч.; кол. хутір, тепер урочище; с. Підвербці Тлум. р-ну: Піддеренок (2009, Бойцан, 11); Піддеренок (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від гідроніма – найменування потоку *Деренок* (див. вище), біля якого було засновано хутір, а тепер розкинулося урочище.

Під Джу́рівським Лі́сом; пасовище; с. Іллінці Снят. р-ну: Під Джурівським Лісом (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Джурівський Ліс* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

Піддібро́ва, -и; ж.; урочище; с. Кунисівці Гор. р-ну: Піддіброва (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування лісового урочища *Діброва* (див. вище), під яким розкинувся цей топооб'єкт.

Під дібро́вою; поле; с. Хмелева Гор. р-ну: Під дібровою (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *діброва* ʻлистяний ліс на родючих ґрунтах, у якому переважає дубʼ (ВТС, 226), ʻдубовий лісʼ (Лящук, ГН, 67), ʻдубовий ліс; невеликий лісʼ (Череп., 70) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Під Дібро́вою[2]; урочище; смт Печеніжин Кол. р-ну: Під Дібровою (2006, КВС, 123); Під Дубровою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ороніма – найменування пагорба *Діброва*, *Дуброва* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Підді́л[1], -ола; ч.; куток; с. Марківка Кол. р-ну; давня назва – *Під Ділом*: Pod Diłom (1933, MT Mik.); Підділ (2009, Експ.); Підділ (2012, БЛ[5], 261). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* та ороніма – найменування хребта *Діл* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка. Сучасне його найменування виникло в результаті стягнення в одне слово давнього словосполучення.

Підді́л[2], -олу; ч.; поле; с. Рунґури Кол. р-ну; давня назва – *Під Ділом*: Pod Dialem (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 92, арк. 18); Підділ (2012, БЛ[5], 261). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* та ороніма – найменування хребта *Діл* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля. Сучасне його найменування виникло в результаті стягнення в одне слово давнього словосполучення.

Підді́лки[1], -ів; мн.; куток; с. Молодків Надв. р-ну: Підділки (1998, Мих., 202); Підділки (2010, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування лісу *Ділки* (див. вище), під яким розкинувся куток.

Підді́лки[2], -ів; мн.; поле; с. Молодків Надв. р-ну: Підділки (1998, Мих., 202). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування лісу *Ділки* (див. вище), під яким розкинулося поле.

Підді́лля, -я; с.; урочище; с. Джурів Снят. р-ну: Підділля (2007, УШ); Підділля (2012, БЛ[5], 261). – Назва утворена семантичним

способом від апелятива *підділля* ʻмісцевість під горбом *Діл* (див. вище)ʼ. Вона вказує на місце розташування урочища.

Підділо́к, -лка; ч.; поляна; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Підділок (2001, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *ділок*, дем. від *діл* ʻгірський хребет; вершина гори; гора, яка розділює два села, дві долини; горб, пригірок; вододілʼ (Мар., 236), гуц. *діл* ʻгірський ланцюг, хребетʼ (Куркина, 44), ʻпагорб; гірський хребет; гірський ланцюгʼ (Hr., 35). Вона вказує на місце розташування поляни.

Підділо́чки, -ів; мн.; урочище (поле); с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Підділочки (2006, МСП, 16). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування поля *Ділочки* (див. вище), під яким розкинулося урочище.

Піддо́вга[1], -ої; ж.; болото; площа 1,6 м; м. Городенка: Піддовга (1995, ПЗФ, 24); Піддовга (2000, ПЗТ, 253). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (кол. ниви), у якому розкинулося болото. В основі мікротопоніма лежить прикметник *довга* ʻяка має велику довжинуʼ (ВТС, 231), що вказує на розміри ниви.

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 260).

Піддо́вга[2], -ої; ж.; кол. село, тепер поле; с. Чернятин Гор. р-ну: Poddolhe (1453, AGZ, XIX, 199); Poddolhe (1485, AGZ, XIX, 201); Poddołha (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 67, арк. 27); Піддовга (1978, Гор., 476); Піддовга (1996, ІЧ, 20). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування ниви *Довга*, під якою розкинулося спочатку село, а потім поле.

За переказами місцевих жителів, село повністю спалили колись татари.

Піддо́вгі Го́ни, -их, -ів; мн.; поле; с. Белелуя Снят. р-ну: Піддовгі Гони (2012, БЛ[5], 261). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування поля *Довгі Гони* (див. вище), під яким розкинувся цей топооб'єкт.

Під долина́ми; куток; с. Фитьків Надв. р-ну: Під долинами (2010, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *долини*, мн. від *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горамиʼ (ВТС, 236), ʻдолина; низина; низина біля річкиʼ (ССУМ, І, 315), ʻнизина, заросла травою; широка низинаʼ (Мар., 226), ʻнизинаʼ (Лісняк, 359), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Піддубі́на, -и; ж.; поле; с. Хом'яківка Снят. р-ну: Піддубина (2005, ХМ, 8). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *дубина* ʻмісце, де ростуть дуби; дубовий лісʼ (Лісняк, 362), ʻмісце, де ростуть або росли дуби; місце, поросле дубамиʼ (Худ.[2], 79). Вона вказує на місце розташування поля.

Піддубі́на, -и; ж.; кутки; **1**) с. Бортники Тлум. р-ну: Піддубина (2011, УШ); **2**) с. Прибилів Тлум. р-ну: Піддубина (2012, БЛ[5], 261). – Назви утворені за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування лісового урочища *Дубина* (див. вище), під яким розкинулися кутки.

Під Дубі́ною; урочища (поля, пасовища, сінокоси); **1**) с. Глушків Гор. р-ну: Під Дубиною (1978, Гор., 480); **2**) с. Мишин Кол. р-ну: Під Дубиною (2012, БЛ[5], 261). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімних комплексів, що складаються з прийменника *під* (див. вище) та мікротопонімів – найменувань лісових урочищ *Дубина* (див. вище) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування урочищ.

Під дубка́ми; став; с. Вербовець Кос. р-ну: Під дубками (1999, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *дубки* ʻзарості молодих дубівʼ (Експ.) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування ставу.

Піддубни́ки, -ів; мн.; поле; с. Надорожна Тлум. р-ну: Піддубники (2011, УШ). – На-

зва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування лісу *Дубники* (див. вище), під яким розкинулося поле.

Піддубо́вий, -ого; ч.; горб; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Піддубовий (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Піддубовий (2006, КГ, 18). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ороніма – найменування хребта *Дубовий* (див. вище), під яким височіє горб.

Під дубрівка́ми; урочище (поле); с. Вікняни Тлум. р-ну: Під дубрівками (2007, Вікн., 24); Під дубрівками (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *дубрівки*, мн. від *дубрівка* < *дуброва* ʻлистяний ліс на родючих ґрунтах, у якому переважає дубʼ (ВТС, 226), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Під дубро́вами; урочище; с. Скопівка Кол. р-ну: Під дубровами (2006, КВС, 145). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *дуброви*, мн. від *дуброва* (див. вище), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Під Дубро́вою; поле; с. Гостів Тлум. р-ну: Під Дубровою (2009, НСГ, 9). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Дуброва* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Під Ду́мкою; поле; с. Олеша Тлум. р-ну: Під Думкою (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування хутора *Думка* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Піддя́че, -ого; с.; поле (город); с. Павлівка Тисм. р-ну: Піддяче (1997, Павл., 8). – Назва утворена за допомогою конфікса *під-* ... *-*je* від апелятива *дяк* ʻслужитель православної церкви, що допомагає священику під час богослужіння; псаломщикʼ (ВТС, 253). Вона вказує на розташування поля під маєтком названого вище служителя церкви.

Під Жабокру́ками; урочище; с. Гавриляк Тлум. р-ну: Під Жабокруками (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімногоо комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Жабокруки* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Підза́береж, -у; ч.; лісове урочище; с. Перерісль Надв. р-ну: Підзабереж (2009, ПІН, 18). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування урочища *Забереж* (див. вище), під яким розкинувся цей топооб'єкт.

Під За́бережем; урочище (поле); с. Красна Надв. р-ну: Під Забережем (2009, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування кутка *Забережі* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Під Забере́жжю; поле; с. Похівка Бог. р-ну: Під Забережжю (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Забережжя* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підзабере́жжя, -я; с.; куток; с. Тисменичани Надв. р-ну: Podzabereże (1934, SDW, № 22, s. 243). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ойконіма – найменування села *Забережжя* (див. вище), під яким розкинувся куток.

Під Закрі́вцями; урочище; с. Грабич Кол. р-ну: Під Закрівцями (1006, КВС, 41). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника

під (див. вище) та ойконіма – найменування села *Закрівці* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Під за́мком; куток; с. Раковець Гор. р-ну: Під замком (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *замок* ʻукріплене житло доби середньовіччя з оборонними, господарськими, культовими і т. ін. будівлями, зазвичай оточеними високими кам'яними мурами із кількома вежамиʼ (ВТС, 226) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка. Тут ідеться про знаменитий Раковецький замок, пам'ятник архітектури середини XVII ст. (детальніше див. ГСС, 44–47).

Підза́мче[1], -ого; с.; куток; с. Чернятин Гор. р-ну: Підзамче (2012, БЛ[5], 262). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *підзамче* ʻмісцевість перед замкомʼ (ВТС, 769), ʻмісце або поселення під замкомʼ (Худ.[2], 189). Вона вказує на місце розташування кутка.

Підза́мче[2], -ого; с.; урочище; с. Олешків Снят. р-ну: Підзамче (2012, НПС, 154). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *підзамче* (див. вище). Вона вказує на місце розташування урочища.

Підза́мче[3], -ого; с.; горб; м. Снятин: Підзамче (2012, БЛ[5], 262). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *підзамче* (див. вище). Вона вказує на місце розташування горба.

Підза́мче[4], -ого; с.; куток; м. Снятин: Підзамче (1982, КС, 162); Підзамче (2012, БЛ[5], 262). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Підза́мче[5], -ого; с.; куток; с. Грушка Тлум. р-ну: Підзамче (1975, АСЗ, І, 899). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *підзамче* (див. вище). Вона вказує на місце виникнення кутка.

Підзамчи́сько, -а; с.; урочища; **1**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Підзамчисько (2011, СГ, ІІ, 132); **2**) с. Сопів Кол. р-ну: Підзамчисько (2011, СГ, ІІ, 131). – Назви утворені за допомогою префікса *під-* від апелятива *замчисько* ʻмісце, де стояв замок, а також розвалини замкуʼ (Грінч., ІІ, 70). Вони вказують на місця розташування урочищ.

Підзамчи́ще, -а; с.; урочище; с. Воскресинці Кол. р-ну: Підзамчище (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування урочища *Замчище* (див. вище), під яким розкинувся цей топооб'єкт.

В урочищі колись було озеро, що тепер перетворилося на болото, яке називається П'ятниця. За народними переказами, там колись стояла церква, мабуть, Святої П'ятниці, яка провалилася під землю. Враховуючи цей факт, дослідники припускають, що в урочищі колись було дохристиянське святилище.

Підзарвани́ця, -і; ж.; поле; с. Хмелева Гор. р-ну: Підзарваниця (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування лісового урочища *Зарваниця* (див. вище), під яким розкинулося поле.

Підзва́лок, -лку; ч.; поле; с. Гвізд Надв. р-ну: Підзвалок (1998, Мих., 202). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопонімів – найменувань пасовища й лісу *Звалок* (див. вище), під якими розкинулося поле.

Підзрубо́к, -бка; ч.; поле; с. Рошнів Тисм. р-ну: Підзрубок (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування лісу *Зрубок* (див. вище), під яким розкинулося поле.

Під Ка́менем[1]; урочище; с. Вікно Гор. р-ну: Під Каменем (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Камінь* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування топооб'єкта.

Під Ка́менем[2]; кол. хутір біля с. Братишів Тлум. р-ну: Pod Kamieniem (1855, AKKGL, Bl. 45); Pod Kamieniem (1887, SG, VIII, 497);

Pod kamieniem (1905 (1877), KuK TT); Pod Kamieniem (1926, MT T). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ороніма – найменування горба *Камінь* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування хутора.

Під Ка́менем[3]; потік; л. Тлумачу п. Дністра; довжина – 5 км; інша назва – *Глизник* (див. вище); сс. Остриня, Олешів Тлум. р-ну: Hliżnik, także Potokiem pod Kamieniem zwany (1882, SG, III, 76); Pod Kamieniem (1887, SG, VIII, 407; 1893, SG, XII, 347); Pod kamieniem (1905 (1877), KuK TT); Під Каменем (1979, СГУ, 423); Під Каменем (2006, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Камінь* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце течії потоку.

Під Ки́ївкою; поле; с. Палагичі Тлум. р-ну: Pod Kijówką (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 194, арк. 26); Pod Kijówką (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 208, арк. 36); Під Київкою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Київка* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Під Кли́ном; урочище; с. Незвисько Гор. р-ну: Під Клином (2009, ГСС, 12). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування поля *Клин* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Підко́панки, -ок; мн.; урочище; с. Підгайчики Кол. р-ну: Підкопанки (2006, КВС, 126). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування урочища *Копанки* (див. вище), під яким розкинувся цей топооб'єкт.

Підкорми́ліс, -у; ч.; урочище; с. Остриня Тлум. р-ну: Підкормиліс (2008, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська людини, яка доглядала ліс та лісові насадження.

Підкоролі́вське, -ого; с.; поле; с. Тишківці Гор. р-ну: Підкоролівське (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підкоролівське* ʻяке розташоване під с. Олієво-*Королівка* (див. вище)'.

Підкрамничкú, -ок; мн.; урочище; с. Грабовець Бог. р-ну: Підкрамнички (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *крамнички*, мн. від *крамничка* < *крамниця* ʻприміщення для роздрібної торгівлі; магазин' (ВТС, 461). Вона вказує на місце розташування урочища.

Під Кру́гликом; поле; с. Гостів Тлум. р-ну: Під Кругликом (2009, НСГ, 9). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Круглик* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Під Кумо́ю; урочище (поле); с. Ганьківці Снят. р-ну: Під Кумою (2005, СГГ, 8); Під Кумою (2012, НПС, 83). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Кума* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування топооб'єкта.

Під ку́пина́ми; горб; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Під купинами (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *купини*, мн. від *купина* ʻневеликий земляний насип; штучна насипна гірка' (Мар., 234) в орудному відмінку. Вона вказує на розташування горба під місцевістю, де є купини. Можлива також мотивація цього ороніма цим же апелятивом зі значенням ʻбагаторічна рослина родини лілійних із схиленими квітками та довгим кореневищем' (ВТС, 473). У такому разі на-

зва вказує на характер рослинності на горбі в давнину.

Під Ла́биним Горбо́м; озеро; с. Стриганці Тисм. р-ну: Під Лабиним Горбом (2012, БЛ[5], 262). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ороніма – найменування підвищення *Лабин Горб* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування озера.

Підлазу́, -ів; мн.; поле; с. Березівка Тисм. р-ну: Підлази (2012, БЛ[5], 262). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *лази*, мн. від *лаз* ʻгірський луг; лісова галявинаʼ (Мар., 234), ʻлісова поляна' (Лісняк, 361), ʻсіножать, лука; пасовище' (ГГ, 109). Вона вказує на місце розташування поля.

Підлазо́к, -зка; ч.; куток; с. Мишин Кол. р-ну: Підлазок (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *лазок*, дем. від *лаз* (див. вище). Вона вказує на місце розташування кутка.

Підла́н[1], -а; ч.; куток; с. Озеряни Тлум. р-ну: Підлан (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування поля *Лан* (див. вище), під яким розкинувся куток.

Підла́н[2], -у; ч.; потік; впадає у ставок с. Озеряни Тлум. р-ну: Підлан (2003, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), у якому протікає потік.

Підла́н[3], -у; ч.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну; давня назва – *Підланє*: Podłanie (1933, MT Kuty); Підлан (2011, УШ). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *підланє* (діал.) ʻмісцевість, яка знаходиться, розташована *під ланом* – полем', пор. *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір обороблюваної землі' (СУМ, IV, 443), ʻрівне поле' (Лісняк, 360). Сучасне найменування урочища є префіксальним утворенням з префіксом *під-* від названого вище апелятива.

Підлани́щі, -ищ; мн.; поле; с. Хом'яківка Снят. р-ну: Підланищі (2005, ХМ, 8). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *ланищі*, мн. від *ланище* ʻмісце, де був *лан*'. Вона вказує на місце розташування поля.

Під лева́дою; поле; с. Балинці Снят. р-ну: Під левадою (2012, НПС, 39). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *левада* ʻнизовина, поросла травою (іноді біля річки)' (Лісняк, 359) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підле́мешеве, -ого; с.; поле; с. Потічок Снят. р-ну: Підлемешеве (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування поля *Лемешеве* (див. вище), під яким розкинувся цей топооб'єкт.

Підлете́чка, -и; ж.; куток (вулиця); с. Вікняни Тлум. р-ну: Підлетєчка (2007, Вікн., 24). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування урочища *Летячка, Летєчка* (див. вище), під яким розкинувся куток.

Підли́пи, -ип; мн.; поле; с. Добровляни Тисм. р-ну; давня назва – *Під Липами*: Pod Lipami (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 127, арк. 10); Підлипи (2012, БЛ[5], 262). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* та апелятива *липи* ʻлипові наседження; липовий гай' (Експ.) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля. Сучасне найменування поля є префіксальним утворенням з префіксом *під-* від названого вище апелятива.

Підли́пки[1], -ок; мн.; підвищення; с. Мишин Кол. р-ну: Підлипки (2004, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування урочища *Липки*, біля якого розкинулося підвищення. В основі мікротопоніма лежить апелятив *липки* ʻлипові насадження' (Експ.).

Підли́пки², -ок; мн.; куток; с. Мишин Кол. р-ну: Підлипки (2006, КВС, 101); Підлипки (2011, УШ). – Назва виникла в ре-

зультаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинувся куток.

Підли́пки[3], -ок; мн.; поле; с. Хотимир Тлум. р-ну: Podlipki (1906 (1876), KuK K); Podlipki (1934, SDW, № 22s. 294); Підлипки (2012, БЛ[5], 262). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *липки* (див. вище). Вона вказує на місце розташування поля.

Підли́пник[1], -а; ч.; кол. хутір біля с. Горохолина Бог. р-ну: Podlipnik (1880, KuK S); Podlipnik (1887, SG, VIII, 428); Podlipnik (1913, GKS); Podlipnik (1930, MT SC); Podlipnik (1932, MT S). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *липник* ʽлиповий гайʼ (Онишк., І, 140; СНГТ, 343). Вона вказує на місце розташування хутора.

Підли́пни́к[2], -а; ч.; куток; с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Підлипник (2006, КВС, 88); Підлипник (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *липник* (див. вище). Вона вказує на місце розташування кутка.

Підлисе́ць, -сця; ч.; поле; с. Радча Тисм. р-ну: Підлисець (2012, БЛ[5], 262). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ойконіма – найменування смт *Лисець* (див. вище), під яким розкинулося поле.

Підлі́жне, -ого; с.; поле; с. Будилів Снят. р-ну: Підліжне (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підліжне* ʽяке розташоване, знаходиться *під логом* – яром з пологими схилами чи під широкою низиною', пор. *лог* ʽзаглиблення в рельєфі; яр з пологими зарослими схилами; широка низина; орна земля, яку перестали обробляти' (ЕСУМ, ІІІ, 278).

Підлі́с[1], -у; ч.; урочища (поля, пасовища); **1**) с. Семаківці Гор. р-ну: Підліс (2012, БЛ[5], 262); **2**) с. Красна Надв. р-ну: Підліс (1998, Мих., 202); **3**) с. Хом'яківка Тисм. р-ну: Підліс (2012, БЛ[5], 262); **4**) с. Остриня Тлум. р-ну: Підліс (2011, УШ). – Назви утворені за допомогою префікса *під-* від апелятива *ліс* ʽвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі' (ВТС, 491). Вони вказують на місця розташування урочищ.

Підлі́с[2], -а; ч.; кутки; **1**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Підліс (2006, КВС, 88); Підліс (2011, УШ); **2**) с. П'ядики Кол. р-ну: Підліс (2006, КВС, 134); **3**) с. Молодків Надв. р-ну: Підліс (1998, Мих., 202); Підліс (2010, Експ.); **4**) с. Бортники Тлум. р-ну: Підліс (2011, УШ). – Назви утворені за допомогою префікса *під-* від апелятива *ліс* (див. вище). Вони вказують на місця розташування кутків.

Підліси́, -ів; мн.; поле; с. Клубівці Тисм. р-ну: Підліси (1995, ТМН, 21). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *ліси*, мн. від *ліс* (див. вище). Вона вказує на місце розташування поля.

Під ліско́м[1]; куток; с. Острівець Гор. р-ну: Під ліском (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *лісок*, дем. від *ліс* (див. вище), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Під ліско́м[2]; поля; **1**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Під ліском (2012, БЛ[5], 262); **2**) с. Остриня Тлум. р-ну: (2012, БЛ[5], 262). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *лісок*, дем. від *ліс* (див. вище), в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування полів.

Підлісо́к, -ска; ч.; куток; м. Городенка: Підлісок (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *лісок* (див. вище). Вона вказує на місце розташування кутка.

Під лі́сом[1]; урочища; **1**) с. Грабич Кол. р-ну: Під лісом (2006, КВС, 41); **2**) с. П'ядики Кол. р-ну: Під лісом (2006, КВС, 134); **3**) с. Гринівці Тлум. р-ну: Під лісом (2012, БЛ[5], 262). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *ліс* (див. вище) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування урочищ.

Під лі́сом²; кутки; **1**) с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Під лісом (2012, БЛ[5], 262); **2**) с. Гостів Тлум. р-ну: Під лісом (2009, НСГ, 9). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *ліс* (див. вище) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування кутків.

Під лі́сом³; поле; с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Під лісом (2012, БЛ[5], 262). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *ліс* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підлі́сся[1], -я; с.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 23 км, до Івано-Франківська – 10 км; до 1963 р. – *Пациків*: Paczikow (1454, AGZ, XII, 346); Pacykow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Pacyków (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 5); Pacyków (1886, SG, VII, 811); Пациків (1947, АТП, 517); Пациків (1965, ІФ АТП[1], 66); Підлісся (1965, ІФ АТП[2], 9); Підлісся (2009, ІФ АТП[7], 173). – Давня назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Пацик*, пор. давнє особове ім'я **Пацикъ*, що походить від *Пацъ* (Мор., 148), гіпокористики давнього слов'янського особового імені-композита **Патислављъ* (Худ., 160–161). Сучасне найменування села утворене семантичним способом від апелятива *підлісся* ʻділянка, що розташована біля лісу, поруч з лісом' (СУМ, VI, 450), ʻмісце або поселення під лісом' (Худ.[2], 192).

Підлі́сся², -я; с.; урочище; м. Тисмениця; Підлісся (2008, Тисм.[1], 33). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *підлісся* (див. вище). Вона вказує на розташування урочища під лісом.

Підлі́сся³, -я; с.; поле; с. Остриня Тлум. р-ну: Підлісся (2012, БЛ[5], 262). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *підлісся* (див. вище). Вона вказує на розташування поля під лісом.

Підлі́ська, -ої; ж.; част. села Пужники Тлум. р-ну: Підліська (2012 БЛ[5], 262). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підліська* ʻяка розташована, знаходиться під лісом'.

Підлі́тків, -ового; ч.; поле; с. Діброва Тлум. р-ну: Підлітків (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ороніма – найменування горба *Літків* (див. вище), під яким розкинулося поле.

Підлоза́, -и; ж.; урочище; с. Братишів Тлум. р-ну: Підлоза (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *лоза* ʻзарості лози; лозняк' (Експ.). Вона вказує на місце розташування урочища.

Підломино́га, -и; ж.; урочище; с. Малий Гвіздець Кол. р-ну; давня назва – *Під Ломиногою*: Pod Łominogą (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 69, арк. 164); Pod Łominogą (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 43, арк. 79, 85); Підломинога (2006, КВС, 95). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* та мікротопоніма – найменування урочища *Ломинога* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування цього топооб'єкта. Сучасне найменування урочища виникло в результаті стягнення в одну префіксальну лексему давньої назви.

Підлу́г[1], -а; ч.; куток; с. Бортники Тлум. р-ну: Підлуг (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *луг* ʻзаросла травою і кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножать', ʻнизовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевість' (Мар., 235), ʻнизовина, на якій ростуть гарні трави' (Лісняк, 359). Вона вказує на місце розташування кутка.

Підлу́г², -у; ч.; ліс; с. Делева Тлум. р-ну: Підлуг (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ойконіма – найменування села *Луг* (див. вище), під яким розкинувся ліс.

Під лу́гом; поле; с. Балинці Снят. р-ну: Під лугом (2012, НПС, 39). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що

складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *луг* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підлу́жжя[1], -я; с.; поля; **1**) с. Завалля Снят. р-ну; вар. *Підлужа*: Підлужа (1997, ІЗ, 18); Підлужжя (2011, УШ); **2**) с. Залуччя Снят. р-ну: Підлужжя (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *підлужжя* ʻмісце, розташоване *під лугом* (*лугами*)ʼ (Бучко, 100). Вони вказують на місце розташування полів. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Підлу́жжя[2], -я; с.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 10 км, до Івано-Франківська – 9 км: Podłuże (1469, ŹDz, XVIII/I, 39 Supl.); Podłuze (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Podluze ad Jamnica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Podłuże (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 45); Podłuże (1887, SG, VIII, 435); Підлужжя (1947, АТП, 517); Підлужжя (2009, ІФ АТП[7], 173). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *підлужжя* (див. вище). Вона вказує на місце заснування села.

Підлу́ки, -ук; мн.; урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Підлуки (2002, СНЧ, 45). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування поля *Луки* (див. вище), під яким розкинулося урочище.

Підля́хичі, -ів; мн.; кол. поселення на Покутті, тепер не ідент.: Podlachycze (1452, MRPS, IV/III, 398). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *подляхичі* ʻлюди, які походять із Підляшшяʼ.

Під Ма́гурою; сад; с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Під Магурою (2012, БЛ[5], 262). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ороніма – найменування горба *Магура* (див. вище), під яким розкинувся сад.

Під Майда́ником; ліс; с. Товмачик Кол. р-ну: Під Майдаником (2012, БЛ[5], 262). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ороніма – найменування горба *Майданик* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування лісу.

Під Ма́ськом; куток; с. Острівець Гор. р-ну; вар. *Кут під Маськом*: Кут під Маськом (1982, АПП, 7); Під Маськом (2009, ГСС, 14). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ороніма – найменування горба *Масьок* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка. Варіант назви ускладнений номенклатурним терміном *кут* ʻчастина населеного пунктуʼ (Експ.).

Під Менче́ликом; урочище; с. Гута Бог. р-ну: Pod Menczyłikiem (1935, MT Porohy). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ороніма – найменування хребта *Менчелик* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Під млино́м; урочище; с. Одаїв Тлум. р-ну: Під млином (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *млин* ʻспоруда, що розмелює зерно на борошно за допомогою вітряної, водяної, парової та іншої енергіїʼ (ВТС, 533) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Підмогу́ла[1], -и; ж.; поле; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Підмогила (2012, БЛ[5], 262). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ороніма – найменування горба *Могила* (див. вище), під яким розкинулося поле.

Підмогу́ла[2], -и; ж.; урочище; с. Троїця Снят. р-ну: Підмогила (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ороніма – найменування горба *Могила* (див. вище), під яким розкинулося урочище.

Підмогу́ла[3], -и; ж.; поле; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Підмогила (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування поля *Мо-*

гила (див. вище), під яким розкинувся цей топооб'єкт.

Під Могúлами; урочища; **1**) між сс. Жукотин Кол. р-ну та Яківка Тлум. р-ну: Pod Mogiłami (1933, МТ К); **2**) між с. Жуків та смт Обертин Тлум. р-ну: Pod Mogiłami (1933, МТ К). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімних комплексів, що складаються з прийменника *під* (див. вище) та мікротопонімів – найменувань урочищ *Могили* (див. вище) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування урочищ.

Підмогúли, -ил; мн.; поле; с. Городниця Гор. р-ну: Підмогили (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування урочища *Могили* (див. вище), під яким розкинулося поле.

Підмогúлки, -ок; мн.; урочище; с. Підвербці Тлум. р-ну: Підмогилки (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *могилки*, мн. від *могилка* < *могила* 'штучне земляне підвищення; курган; височина' (Мар., 236–237), 'високий земляний насип, штучне земляне підвищення' (Лісняк, 359), 'пагорб; купа чогось; насип на місці поховання' (ПЗУ, 393). Вона вказує на те, що урочище розкинулося під місцевістю, де колись хоронили людей або де були сторожові пости.

Під могúлою; урочища; **1**) с. Вікно Гор. р-ну: Під могилою (2008, УШ); **2**) с. Семаківці Гор. р-ну: Під могилою (2008, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *могила* (див. вище) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування урочищ.

За розповідями місцевих жителів, у с. Вікно це була козацька могила. Ще в XIX ст. на ній була плита з написом "Тут спочивають мої любі козаки". У с. Семаківці в могилі спочивали загиблі партизани Другої світової війни.

Підмогúльне, -ого; с.; хутір; с. Нижнів Тлум. р-ну: Підмогильне (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підмогильне* 'яке розташоване під курганом *Могила* Тараса Бульби (див. вище)'.

Підмогúльське, -ого; с.; лісове урочище; с. Смерклів Тлум. р-ну: Pod Mohylskie (1926, МТ Т); Підмогильське (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підмогильське* 'яке розташоване під могилами Тараса Бульби та його сина Остапа (див. вище)'.

Під Мóкрим; поле; с. Узин Тисм. р-ну: Під Мокрим (2012, БЛ[5], 262). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Мокре* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підмочáри, -ар; мн.; куток; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Podmoczary (1934, SDW, № 22, s. 243). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування урочища *Мочари* (див. вище), під яким розкинувся куток.

Підмóчір, -и; ж.; кутки; **1**) с. Добротів Надв. р-ну: Підмочір (1998, Мих., 202); Підмочір (2010, Експ.); **2**) смт Єзупіль Тисм. р-н: Підмочир (1997, Єз., 190); Підмочир (2011, Експ.). – Назви утворені за допомогою префікса *під-* від апелятива *мочір* 'мочар; те саме, що багно; драговина, трясовина' (ВТС, 542), 'драговина, трясовина' (Лісняк, 360), 'трясовина, заболочена місцевість' (ГГ, 124, 126), 'мокра заболочена місцевість; трясовина; низовина з підгрунтовими водами; мокре місце між узгір'ями' (Мар., 237), 'багно, трясовина, драговина' (Онишк., I, 455), 'трясовина; зарослe і багнисте місце' (Jurkowski, 154). Вони вказують на місця розташування кутків.

Підмóчірки, -ок; мн.; поле; с. Перерісль Надв. р-ну: Підмочірки (2009, ПІН, 14). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *мочірки*, мн. від *мочірка* < *мочір* (див. вище). Вона вказує на місце розташування поля.

Підмóчірки-Горíшні, -ок, -іх; мн.; поле; с. Перерісль Надв. р-ну: Підмочірки-Горішні (2009, ПІН, 14). – Назва утворена способом

лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування поля *Підмочірки* (див. вище), до складу якого входить цей топооб'єкт, а атрибутивним членом – прикметник *горішні*, що вказує на розташування поля у верхній частині названого вище топооб'єкта.

Підмо́чірки-Доліші, -ок, -іх; мн.; поле; с. Перерісль Надв. р-ну: Підмочірки-Доліші (2009, ПІН, 14). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування поля *Підмочірки* (див. вище), до складу якого входить цей топооб'єкт, а атрибутивним членом – прикметник *долішні*, що вказує на розташування поля в нижній частині названого вище топооб'єкта.

Під Мо́чірою; пасовище; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Під Мочірою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Мочіра* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

Підни́вки[1], -ок; мн.; ліс; с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Піднивки (1995, ТМН, 13). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *нивки*, мн. від *нивка*, дем. від *нива* 'ділянка або смуга землі, на якій ростуть хлібні культури або яка призначена для їх вирощування; поле' (ВТС, 621). Вона вказує на розташування лісу під колишніми панськими городами.

Підни́вки[2], -ок; мн.; поле; с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Піднивки (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *нивки*, мн. від *нивка* (див. вище). Вона вказує на розташування поля під колишніми панськими городами.

Підни́вки[3], -ок; мн.; млака; с. Колінці Тлум. р-ну: Піднивки (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *нивки*, мн. від *нивка* (див. вище). Вона вказує на місце розташування млаки.

Піднизи́нська, -ої; ж.; кол. давнє село *Піднизьке*, тепер куток (вулиця); с. Новоселиця Снят. р-ну: Podnyskye (1451, AGZ, XII, 212); Піднизинська (1990, Бучко, 100). – Давня назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування урочища *Низьке*, під яким виникло село. В основі мікротопоніма лежить прикметник *низьке* 'яке розташоване нижче від навколишньої місцевості' (Експ.). Сучасне найменування кутка є суфіксальним утворенням на *-инськ(а)* від давнього ойконіма.

Під Нови́м Село́м; урочище; с. Струпків Кол. р-ну: Під Новим Селом (2012, БЛ[5], 262). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування хутора *Нове Село* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Підо́біч[1], -оча; ч.; куток; с. Гута Бог. р-ну: Підобіч (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *обіч* 'схил гори; схил гори над водою; дорога по схилку гори' (Мар., 238), 'схил гори, стік' (Нг., 43), 'узбіччя' (Горбач[1], 311). Вона вказує на розташування кутка під схилом гори.

Підо́біч[2], -очу; ч.; пасовище; с. Виноград Кол. р-ну: Підобіч (2012, БЛ[5], 262). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *обіч* (див. вище). Вона вказує на місце розташування пасовища.

Підобічі́вка, -и; ж.; поле; с. Хмелева Гор. р-ну: Підобічівка (2012, Експ.). – Назва утворена, очевидно, за допомогою конфікса *під- ... -івк(а)* від апелятива *обіч* (див. вище). Вона вказує на розташування поля під схилом горба.

Підо́блаз, -а; ч.; куток; с. Жураки Бог. р-ну; давня назва – *Під Облазом*: Pod Obłazom (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 173, арк. 47); Підоблаз (2011, УШ). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* та мікротопоніма – найменування урочища *Облаз* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на

місце розташування кутка. Сучасне його найменування виникло в результаті стягнення в одне слово давнього словосполучення.

Під огро́дом; куток; с. Загвіздя Тисм. р-ну: Під оґродом (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та пол. апелятива *ogród* ʻсад, город’ (ПРС, 369) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Підо́лесь, -я; ч.; урочище; між сс. Попельники та Джурів Снят. р-ну: Pod Oles (1904 (1877), KuK Kuty); Pod Oleś (1933, MT Kuty); Підолесь (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від антропоніма *Олесь* – особового імені господаря, під садибою якого розкинулося урочище.

Під О́лесьовом; урочище (поле); с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Під Олесьовом (1995, ТМН, 10); Під Олесьовом (2006 МСП, 16). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Олесьове* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підосу́ки, -ик; мн.; поле; с. Узин Тисм. р-ну: Підосики (2012, БЛ[5], 262). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *осики* ʻосикові зарості; осиковий ліс’ (Експ.). Вона вказує на місце розташування поля.

Підостровéцьке, -ого; с.; поле; с. Тишківці Гор. р-ну: Підостровецьке (2012, БЛ[5], 262). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підостровецьке* ʻяке розкинулося, знаходиться біля території с. *Островець* (див. вище)’.

Підпа́сичі, -ів; мн.; кол. хутір, об’єдн. із с. Озеряни Тлум. р-ну: Podpasiecze (1934, SDW, № 24, s. 294); Підпасичі (1947, АТП, 512); Підпасичі (1961, ІФ АТП[1], 81). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала хутір, пор. п-сько *Підпасич* (Експ.) < *під-пасич* ʻпомічник пастуха’ (Грінч., ІІІ, 174). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *підпасичі* ʻлюди, що проживали під хутором *Пасіка* (див. вище)’.

Підпа́січна, -ої; ж.; поточина; п. Солонику п. Тлумачу п. Дністра; с. Озеряни Тлум. р-ну: Підпасічна (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підпасічна* ʻяка протікає під хутором *Підпасичі* (див. вище)’.

Підпа́січчя[1], -я; с.; поля; **1**) с. Залуччя Снят. р-ну: Підпасіччя (2004, Ром., 12); Підпасіччя (2011, УШ); **2**) с. Грушка Тлум. р-ну: Підпасіччя (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *підпасіччя* ʻмісцевість під *пасікою* – викорчуваною ділянкою лісу, призначену для розведення бджіл’, пор. *пасіка* ʻвикорчувана ділянка лісу, призначена для розведення бджіл; пасіка; борть’ (ЕСУМ, ІІ, 127), ʻмісце, де вирубано ліс; викорчувана ділянка; корчунок’ (Нг., 90), ʻвирубана ділянка лісу’ (Онишк., ІІ, 44). Вони вказують на характер місцевостей у давнину, на яких розкинулися поля.

Підпа́січчя[2], -я; с.; лісове урочище; с. Стриганці Тисм. р-ну; вар. *Підпасічі*: Підпасічі (2011, Осташі); Підпасіччя (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *підпасіччя* (див. вище). Вона вказує на характер в давнину місцевості урочища.

Під Пере́ліском; поле; с. Вікняни Тлум. р-ну: Під Переліском (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Перелісок* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Під Пече́рами[1]; урочище (пасовище); с. Глушків Гор. р-ну: Під Печерами (1978, Гор., 480). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Печери* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Під Пече́рами²; куток; с. Глушків Гор. р-ну: Під Печерами (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Печери* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Підпече́ри[1], -ер; мн.; куток; с. Олієво-Королівка Гор. р-ну; вар. *Під Печарами*: Підпечери, Під Печарами (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ороніма – найменування підвищення (горба) *Печери* (див. вище), під яким розкинувся куток. Варіант назви є лексикалізованим та онімізованим прийменниково-онімним комплексом, що складається з прийменника *під* (див. вище) та названого вище ороніма в орудному відмінку.

Підпече́ри², -ер; мн.; село; Тисм. р-н; віддаль до Тисмениці – 5 км, до Івано-Франківська – 8 км: Podpieczari (1511, MRPS, 4/2, 83); Podpieczari (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Podpieczary (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Podpieczary (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 44); Podpieczary (1887, SG, VIII, 464); Підпечери (1947, АТП, 517); Підпечери (2009, ІФ АТП[7], 173). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування місцевості, на якій було засноване село. В основі мікротопоніма лежить апелятив *підпечари* (*підпечери*) ʻмісце *під печерами* (*печарами*)ʼ.

Підпечі́р, -у; ч.; горб; с. Озеряни Тлум. р-ну: Підпечір (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *печір* (діал.) ʻпечераʼ (Експ.). Вона вказує на місце розташування горба.

Підпечір'я, -я; с.; урочище; с. Хмелева Гор. р-ну; вар. *Підпічірі*: Підпечір'я, розм. Підпічірі (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *підпечір'я* (розм. *підпічірі*) ʻмісцевість під печерамиʼ (Експ.). Вона вказує на місце розташування урочища.

Підпі́ло, -а; с.; пасовище; с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну: Підпіло (1998, Мих., 202). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування лісу *Піло* (див. далі), під яким розкинулося пасовище.

Підпли́та́, -и; ж.; ліс; с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Підплита (2012, БЛ[5], 262). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування урочища *Плита* (див. далі), під яким розкинувся ліс.

Під пло́щами; горб; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Під площами (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *площі*, мн. від *площа* зі значенням ʻполяна в лісі, поросла травоюʼ (Череп., 169), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування горба.

Підпо́взя, -я; с.; куток; с. Рудники Снят. р-ну: Підповзя (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *повзя* (діал.) ʻмісце, де осувається ґрунтʼ (Експ.). Вона вказує на місце розташування кутка.

Під Помі́рками; поле; с. Драгомирчани Тисм. р-ну: Під Помірками (2012, БЛ[5], 263). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Помірки* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підпомі́рки, -ів; мн.; поле; с. Радча Тисм. р-ну: Підпомірки (2012, БЛ[5], 263). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування поля *Помірки* (див. далі), під яким розкинувся цей топооб'єкт.

Під пото́ком; куток; с. Баб'янка Кол. р-ну: Під потоком (2006, КВС, 5). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *потік* ʻневелика водна артерія, менша, ніж річкаʼ (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долинаʼ (СНГТК, 158–159) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Під поса́дкою; болото; площа 0,6 га; с. Вікно Гор. р-ну: Під посадкою (1995, ПЗФ, 26); Під посадкою (2000, ПЗТ, 256). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *посадка* ʻділянка, на якій посаджено дерева’ (ВТС, 889) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування болота.

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 255).

Підра́ківці, -ів; мн.; урочище; с. Березівка Тисм. р-ну: Підраківці (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *підраковець* ʻмісцевість, розташована вздовж потоку *Раковець* (див. далі)’. Вона вказує на місце розташування урочища.

Під Рогу́нею; поле; с. Острівець Гор. р-ну: Під Рогинею (2012, БЛ[5], 263). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Рогиня* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підрогу́нське, -ого; с.; поле; с. Тишківці Гор. р-ну: Підрогинське (2012, БЛ[5], 263). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підрогинське* ʻяке знаходиться, розташоване під територією с. *Рогиня* (див. далі)’.

Підса́дкú, -ів; мн.; куток; **1**) с. Добротів Надв. р-ну: Podsadki (1935, MT N); Підсадки (1998, Мих., 202); Підсадки (2002, ДІС, 9); **2**) смт Ланчин Надв. р-ну: Підсадки (1998, Мих., 202); Підсадки (2010, Експ.). – Назви утворені за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування лісового урочища *Садки* (див. далі), під яким виникли кутки.

Під са́дом[1]; урочище; с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Під садом (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *сад* ʻспеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощо’ (ВТС, 1094) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Під са́дом[2]; куток; м. Тисмениця: Під садом (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *сад* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Підсви́нщина, -и; ж.; куток; с. Чортовець Гор. р-ну: Підсвиншина (2007, ССЧ, 10); Підсвинщина (2009, Експ.). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *підсвинщина* ʻмісцевість, що розкинулася *під* горбом *Свинний* (див. далі)’.

Підсу́гла, -и; ж.; пасовище; смт Печеніжин Кол. р-ну; вар. *Підцигла*: Підцигла (2006, КВС, 122); Підсигла (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування лісу *Сигла* (див. далі), під яким розкинувся куток. Форма *Підцигла* є розмовним фонетичним варіантом назви.

Підсу́гле, -ого; с.; куток; смт Солотвин Бог. р-ну: Podsychle (1934, SDW, № 22, s. 238). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підсигле* ʻяке знаходиться, розташоване під лісом *Сигла* (див. далі)’.

Під Су́глою; урочище; смт Печеніжин Кол. р-ну; вар. *Під Сиглов*: Pod Syhłą (1933, MT K); Під Сиглов (2006, КГ, 22). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Сигла* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій іменники першої відміни в орудному відмінку мають закінчення *-ов*, *-ев*.

Під сіножа́тями; куток; с. Торговиця Гор. р-ну: Під сіножатями (2010, ТСІ, 18). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див.

вище) та апелятива *сіножаті*, мн. від *сіножать* ʻмісце, відведене для косіння трави на сіно’ (ВТС, 1129), ʻсінокіс’ (Грінч., IV, 127), ʻсіножать, низина, поросла травою’ (Череп., 204), ʻлуг, де косять сіно’ (Дан. 87), ʻлука, поле для кошення трави на сіно’ (Rudn., 30), в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Під Скало́ю; кол. присілок, нал. до с. Хотимир Тлум. р-ну: Pod Skałą (1934, SDW, № 24, s. 294). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Скала* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування присілка.

Під Слобі́дкою; поле; с. Хом’яківка Снят. р-ну; вар. *Під Слобідков*: Під Слобідков (2005, ХМ, 8); Під Слобідкою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Слобідка* Гор. р-ну (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля. Варіант назви відбиває особливості місцевих говірок, у яких іменники першої відміни в орудному відмінку мають закінчення *-ов*, *-ев*.

Підсмере́чина, -и; ж.; урочище; смт Печеніжин Кол. р-ну: Підсмеречина (2006, КГ, 22). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування лісового урочища *Смеречина* (див. далі), біля якого розкинувся цей топооб’єкт.

Підсо́бне[1], -ого; с.; куток; с. Черемхів Кол. р-ну: Підсобне (2000, НІСЧ, 7). – Назва утворена способом еліпсису опорного компонента ергоніма – найменування колгоспного відділку *Підсобне господарство*, який розміщувався колись на кутку. В основі ергоніма лежить апелятив *господарство* ʻсільськогосподарська виробнича одиниця із знаряддями і засобами виробництва, з ділянкою землі, худобою і т. ін.’ (ВТС, 193), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *підсобне* ʻяке має другорядне, допоміжне значення до чого-небудь першорядного, головного’ (ВТС, 782).

Підсо́бне[2], -ого; с.; поле; с. Одаї Тисм. р-ну: Підсобне (2012, БЛ[5], 263). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підсобне* (див. вище). Вона вказує на те, що поле в сільськогосподарському виробництві мало допоміжне, додаткове значення.

Під Солонце́м; поле; с. Сороки Гор. р-ну: Під Солонцем (2012, БЛ[5], 263). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ороніма – найменування узгір’я *Солонець* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Під Соло́твиною; поле; с. Олеша Тлум. р-ну: Під Солотвиною (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування присілка *Солотвина* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Під Спа́сом; пасовище; с. Мишин Кол. р-ну: Під Спасом (2012, БЛ[5], 263). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Спас* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

Підстави́, -ів; мн.; урочище; с. Вербівці Гор. р-ну: Підстави (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *стави*, мн. від *став* ʻводоймище (у природному чи штучному заглибленні) з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатою’ (ВТС, 1185), ʻштучна чи природна водойма, мокра заболочена низина’ (Лісняк, 361), ʻмісце, де раніше був став’ (Мар., 250). Вона вказує на місце розташування урочища.

Підстару́нське, -ого; с.; поле; с. Гвізд Надв. р-ну: Підстарунське (1998, Мих., 202). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підстарунське* ʻрозташоване під с. *Старуня* (див. далі)’.

Підста́я, -ї; ж.; кол. присілок, тепер куток; с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Podstaie

(1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Podstaie (1660, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 152, с. 19); Podstaie (1790, KGL, 28); Podstaje (1880, VOV, 342); Podstaje, al. Podostaje (1887, SG, VIII, 470); Podstaje (1906 (1876), KuK K); Gwoździec z Podstajem (1910, ZSO, 51); Podstaje (1933, MT K); Підстая (2006, КВС, 163). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *стая* ʽпостійне або тимчасове житло на полонині, де живуть пастухи влітку й переробляють молочні продукти’ (ГГ, 177), ʽпастуша стоянка на пасовищу’ (Клепикова[2], 179), ʽпастуша стоянка; пасовище з будівлями’ (СНГТ, 519). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *стая* зі значенням ʽдовге орне поле в 1 гектар’ (Онишк., II, 251). У такому разі вона вказує на виникнення кутка під довгим полем.

Під Стеці́вкою; урочище; с. Підвисоке Снят. р-ну: Під Стецівкою (2012, БЛ[5], 263). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Стецівка* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Під Сті́нкою; пасовище; с. Бортники Тлум. р-ну: Під Стінкою (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Стінка* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

Підсті́нка[1], -и; ж.; куток; с. Єзупіль Тисм. р-н: Підстінка (1997, Єз., 190); Підстінка (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ороніма – найменування хребта *Стінка* (див. далі), під яким розкинувся куток.

Підсті́нка[2], -и; ж.; поле; с. Клубівці Тисм. р-ну; давня назва – *Під Стінкою*: Pod Scianką (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 6, спр. 190, арк. 8); Pod Scianką (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 92, арк. 18); Підстінка (1995, ТМН, 21). – Давня утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* та ороніма – найменування гори *Стінка* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля. Сучасне найменування поля виникло в результаті стягнення в одну префіксальну лексему давньої назви.

Підсті́нка[3], -и; ж.; урочище; с. Остриня Тлум. р-ну: Підстінка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ороніма – найменування гори *Стінка* (див. далі), під якою розкинулося урочище.

Підсті́нка[4], -и; ж.; джерело; с. Остриня Тлум. р-ну: Підстінка (2003, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому міститься джерело.

Під Сторо́жною; поле; с. Ганьківці Снят. р-ну: Під Сторожною (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ороніма – найменування гори *Сторожна* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підте́рні, -ів; мн.; поле; с. Антонівка Тлум. р-ну: Підтерні (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *терні* ʽзарості кущів терну’ (Експ.). Вона вказує на місце розташування поля.

Під Терно́вицею; поле; с. Гостів Тлум. р-ну: Під Терновицею (2009, НСГ, 9). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Терновиця* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Під То́втрами; урочища (поля); **1**) с. Чортовець Гор. р-ну: Під Товтрами (2007, ССЧ, 29); **2**) с. Вікняни Тлум. р-ну; вар. *Під Тотрами*: Pod Tatrami (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 109, арк. 12); Під Товтрами (2007, Вікн., 24); Під Товтрами, Під Тотрами (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімних комплексів, що складаються з прийменника

під (див. вище) та оронімів – найменувань підвищень *Товтри*, *Тотри* (див. далі) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування полів.

Підтолóка, -и; ж.; куток; с. Саджавка Надв. р-ну: Підтолока (1998, Мих., 202); Підтолока (2010, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *толока* ʻпасовисько (перев. обгороджене); земля, ніколи не орана' (ГГ, 186), ʻпасовище поблизу села (перев. громадське)' (ТГП, 334), ʻзалишене під пар поле, що служить пасовищем для худоби' (ВТС, 1254). Вона вказує на місце розташування кутка.

Підтрихíвка, -и; ж.; пасовище; с. Остриня Тлум. р-ну: Підтрихівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ороніма – найменування горба *Трихівка* (див. далі), під яким розкинулося пасовище.

Підýзинський, -ого; ч.; ліс; с. Рошнів Тисм. р-ну: Підузинський (2011, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підузинський* ʻякий знаходиться, розташований під територією с. *Узин* (див. далі)'.

Під Хáщею[1]; кутки; **1**) с. Балинці Снят. р-ну: Під Хащею (2012, НПС, 39); **2**) с. Хом'яківка Снят. р-ну: Під Хащею (2012, НПС, 144). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімних комплексів, що складаються з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Хаща* (див. далі) в орудному відмінку. Вони вказують на місця розташування кутків.

Під Хáщею[2]; урочище; с. Задубрівці Снят. р-ну: Під Хащею (2012, НПС, 115). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Хаща* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Підхáщів, -ева; ч.; куток; с. Трофанівка Снят. р-ну: Підхащів (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою конфікса *під- ... -ів* від мікротопоніма – найменування лісу *Хаща* (див. далі), під яким розкинувся куток.

Під Хúбом; куток; с. Саджава Бог. р-ну: Під Хибом (2012, БЛ[5], 263). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування поля *Хиб* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Під Хомóю; поле; с. Олеша Тлум. р-ну: Під Хомою (2012, БЛ[5], 263). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ороніма – найменування горба *Хома* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Підхóрнів, -евого; ч.; поле; с. Рошнів Тисм. р-ну: Підхорнів (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування лісу *Хорнів* (див. далі), під яким розкинулося поле.

Підцвúнтар, -я; ч.; кутки; **1**) с. Красилівка Тисм. р-ну: Підцвинтар (2010, УШ); **2**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Підцвинтар (1997, Єз., 190); Підцвинтар (2011, Експ.); **3**) с. Сілець Тисм. р-ну: Підцвинтар (2002, СНЧ, 45). – Назви утворені за допомогою префікса *під-* від апелятива *цвинтар* ʻмісце, відведене для поховання померлих; кладовище' (ВТС, 1359). Вони вказують на місця розташування кутків.

Під цвúнтарем[1]; поле; с. Грабовець Бог. р-ну: Під цвинтарем (2012, БЛ[5], 263). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *цвинтар* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Під цвúнтарем[2]; куток; с. Загвіздя Тисм. р-ну: Під цвинтарем (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *цвинтар* (див. вище) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Підцвинтарúще[1], -а; с.; урочище; с. Луквиця Бог. р-ну: Підцвинтарище (2011,

УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *цвинтарище* 'місце, де був колись *цвинтар*' (Експ.). Вона вказує на місце розташування урочища.

За народними переказами, в урочищі колись стояла церква, яка провалилася під землю разом з людьми, що сховалися тут від татар.

Підцвинтари́ще², -а; с.; джерело; с. Луквиця Бог. р-ну: Підцвинтарище (2004, НПЛ, 19). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому знаходиться джерело.

Підцвинта́рне, -ого; с.; поле; с. Жураки Бог. р-ну: Підцвинтарне (2011, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *підцвинтарне* 'яке розміщене, знаходиться *під цвинтарем* (див. вище)'.

Під цего́льнею; пасовище; с. Русів Снят. р-ну: Під цегольнею (2012, БЛ[5], 263). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та апелятива *цегольня* (діал.) 'цегельня; завод, який виробляє цеглу' (ВТС, 1359) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища

Підце́ркв'я, -я; с.; куток; с. Побережжя Тисм. р-ну: Підцеркв'я (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *підцеркв'я* (діал.) 'місцевість навколо церкви' (Експ.). Вона вказує на місце розташування кутка.

Підци́рнів, -ового; ч.; урочище (поле); с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Підцирнів (2006, МСП, 16). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування кутка *Цирнів* (див. далі), біля якого розкинулося урочище.

Підчерле́на, -ої; ж.; куток; с. Городниця Гор. р-ну: Підчерлена (2008, УШ); Підчерлена (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від ороніма – найменування гори *Черлена* (див. далі), під якою розкинувся куток.

Підчерне́цьке, -ого; с.; поле; с. Кричка Бог. р-ну: Підчернецьке (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування урочища *Чернецьке* (див. далі), під яким розкинулося поле.

Підчи́гор, -у; ч.; поле; с. Устя Снят. р-ну: Підчигор (2012, НПС, 249). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування лісового урочища *Чигор* (див. далі), під яким розкинулося поле.

Під Чі́гром; урочище (поле); с. Вікняни Тлум. р-ну: Під Чігром (2007, Вікн., 24); Під Чігром (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Чігор* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Під Чопо́ю; урочище (поле); с. Красна Надв. р-ну: Під Чопою (2009, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та ороніма – найменування гори *Чопа* (див. *Чепа*) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Під Чо́рним Лі́сом; ліс; с. Підвербці Тлум. р-ну: Під Чорним Лісом (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *під* (див. вище) та мікротопоніма – найменування лісу *Чорний Ліс* (див. далі) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування топооб'єкта.

Підштефа́никово, -ого; с.; урочище; с. Маркова Бог. р-ну: Підштефаниково (2012, БЛ[4], 203). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування поля *Штефаниково* (див. далі), під яким розкинулося урочище.

Підштри́ка, -и; ж.; пасовище; смт Ланчин Надв. р-ну: Підштрика (1998, Мих., 83). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від апелятива *штрика* (діал.) 'залізничне полотно' (ЕСУМ, VI, 481). Вона вказує на місце розташування пасовища.

Під'яблінкú, -ок; мн.; куток; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Під'яблінки (2000,

ЕКол., ІІІ, 26); Під’яблінки (2006, КВС, 11). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування саду *Яблінки*, під яким розкинувся куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *яблінки* (діал.) ʻяблуневий садʼ (Експ.).

Під’я́рків, -ова; ч.; колишнє село на Покутті, тепер не ідент.: Podyarkow (1453, AGZ, XIX, 200). – Назва утворена за допомогою префікса *під-* від мікротопоніма – найменування урочища *Ярків*, під яким розкинулося село. В основі мікротопоніма лежить антропонім *Ярко*, пор. давнє особове ім’я *Ярко* (Мор., 212), що походить із *Яръ* < *Ярогнѣвъ, Яромиръ, Ярославъ* і под. (Худ[1], 414).

Пізні́й По́тік, -нього, -оку; ч.; потік; бас. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; смт Печеніжин Кол. р-ну: Пізній Потік (2006, КГ, 22). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течієюʼ (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річкаʼ (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долинаʼ (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *пізний*, що є, мабуть, фонетичним варіантом прикметника *пісний* (перен.) ʻмаловодний; бідний на водуʼ, пор. *пісниця* ʻневрожайна земляʼ (ЕСУМ, IV, 416).

Пі́ків, -ового; ч.; потік; бас. Цуцулина п. Пруту л. Дунаю; с. Трач Кос. р-ну: Піків (1995, НПК, 74). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Пік*, пор. п-ще *Пік* (ТДТ, 191), блр. *Пэк*, пол. *Piek*, *Pieka*, хорв. *Pek* (Худ[1], 264).

Пі́ло, -а; с.; ліс; с. Перерісль Надв. р-ну: Піло (1998, Мих., 202). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *піло* (діал.) ʻполеʼ (Експ.). Вона вказує на проростання лісу на колишньому полі.

Пі́нево, -ого; с.; куток (присілок); с. Трач Кос. р-ну: Пінево (1995, НПК, 74). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(о)* від антропоніма *Пінь*, пор. п-ща *Пінаєв*, *Піньков*, *Пінюк* (СП, 275–276).

Пі́рнакова Гора́[1], -ої, -и; ж.; горб; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Пірнакова Гора (2010, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʻпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Пірнакова*, що вказує на належність ґрунту на горбі в давнину *Пірнаку*, пор. п-ще *Пірнак* (ІФД, 338).

Пі́рнакова Гора́[2], -ої, -и; ж.; куток; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Пірнакова Гора (1998, Мих., 202); Пірнакова Гора (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Пі́сиця, -і; ж.; гора; с. Троїця Снят. р-ну: Пісиця (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-иц(я)* від апелятива *пісок* ʻсипуча гірська порода, що складається з крупинок твердих мінералів, перев. кварцу; простори, ділянки землі, покриті великими масами цієї породиʼ (ВТС, 790). Вона вказує на характер ґрунту на горі.

Піску́, -ів; мн.; поле; с. Нижнів Тлум. р-ну: Піски (2012, БЛ[5], 263). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *пісок* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту на полі.

Піскова́ня, -і; ж.; ліс; с. Манява Бог. р-ну: Піскованя (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *піскованя* (діал.) ʻпіскувата земля; піщане місцеʼ (Експ.). Вона вказує на характер ґрунту в лісі.

Піскови́ння, -я; с.; куток; с. Стрільче Гор. р-ну: Пісковиння (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пісковиння* ʻпіскувата земля; місце, де беруть, добувають пісокʼ (Експ.).

Пісо́к[1], -ска; ч.; поля; **1**) с. Задубрівці Снят. р-ну: Пісок (2011, УШ); **2**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Пісок (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *пісок* (див. вище). Вони вказують на характер ґрунту на полях, на яких люди копали цей будівельний матеріал.

Пісо́к², -ска; ч.; куток; с. Петрилів Тлум. р-ну: Пісок (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пісок* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту на кутку.

Пістинéць, -нця; ч.; кол. поселення біля смт Гвіздець Кол. р-ну, тепер не ідент.: Pistyniec (1660, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 2, спр. 1, с. 22). – Назва утворена, очевидно, за допомогою демінутивного суфікса *-ець* від ойконіма – найменування села *Пістинь*, що на Косівщині. Мабуть, поселення заснували вихідці з цього села й дали йому звичне для себе найменування. В основі ойконіма лежить, імовірно, давня особова назва *Пѣстислав*ъ < *Пѣстислав*ъ, *Пѣстимир*ъ (НП, 130).

Пíстинька, -и; ж.; річка; п. Пруту л. Дунаю; довжина – 57 км, площа басейну – 661 км²; поч. з-під г. Грегіт на висоті понад 700 м; утворюється злиттям Пістиньки-Космацької і Пістиньки-Брустурської біля с. Прокурава Кос. р-ну, гирло біля м. Коломия; давня назва – *Пістинь*, *Пістиня*: Pyestina (1416, AGZ, V, 30); Pistyńka albo Pistynia (1883, SG, IV, 231); Пістинька (1899, Шух., I, 33); Пистинка, Пістинка (1957, КРУ, 24, 178); Пістинька (1979, СГУ, 426); Пістинька (2006, К КР). – Н. Драган пов'язує назву із рум. *peşte* 'риба', виводячи її зі словосполучення *пестяна ріка* (Hr., 81). Проте більш імовірним є її трактування як давнього результату трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села *Пістинь* (див. вище), через яке протікає річка. Сучасна форма гідроніма ускладнена демінутивним суфіксом *-к(а)*.

З метою збереження й охорони річки та її прибережної смуги їй надано статус "Гідрологічний заказник місцевого значення" (ПЗТ, 138).

Пíтерів За́руб, -евого, -у; ч.; ліс; с. Антонівка Тлум. р-ну: Пітерів Заруб (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *заруб* 'ділянка лісу, позначена зарубками' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Пітерів*, що вказує на належність ділянки лісу в давнину *Пітеру*, пор. особове ім'я *Пітро* < *Петро* (СУІ, 294).

Пíтрич, -а; ч.; кол. село, об'єдн. 1958 р. із с. Козина Тисм. р-ну, тепер його куток: *Pietrzycz (1405, ЛЦДІА, ф. 5, оп. 1, спр. 87, с. 129); Pietrycz (1649, ЖУР, V, 236); Pitrycz (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 16, спр. 269); Pitrycz (1880, VOV, 375); Pitrycz (1906 (1874), KuK KH); Pitrycz (1934, SDW, № 22, s. 244); Pitrycz (1938, SDW, № 5, s. 81); Пітрич (1997, ІФАТП⁶, 123); Пітрич (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-*jь* від антропоніма *Пѣтрить*, пор. особове ім'я *Петриць* < *Петро* (СУІ, 292), п-ща *Петрицяк* (СП, 271), *Петрицюк* (СУІ, 294). Менш імовірною є мотивація цього ойконіма особовою назвою *Петрикъ*, оскільки індивідуально-посесивний суфікс *-*jь* майже не приєднувався до антропонімних основ на *-к-* (Вербич, Рец., 390).

Пітушкú¹, -ів; мн.; ліс; с. Маркова Бог. р-ну: Пітушки (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *пітушки* (бот.) 'косарики черепичасті' (Смик, 271). Вона вказує на характер рослинності в лісі.

Пітушкú², -ів; мн.; озеро; с. Маркова Бог. р-ну: Пітушки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), у якому знаходиться озеро.

Пітущíвник, -у; ч.; потік; л. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Маркова Бог. р-ну: Пітущівник (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-івник* від мікротопоніма – найменування лісу *Пітушки* (див. вище), з якого витікає потік.

Піхóвське, -ого; с.; урочище; с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Піховське (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища пані *Піховської*, яка володіла маєтком, що розміщувався колись у теперішньому урочищі. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Пічкú¹, -ок; мн.; урочища; **1**) с. Ісаків Тлум. р-ну: Пічки (2012, Експ.); **2**) с. Підвербці Тлум. р-ну: Пічки (2009, Бойцан, 8); Пічки (2011, УШ). – Назви утворені, оче-

видно, способом плюралізації та онімізації апелятива *пічка*, дем. від *піч* ʽпечера' (СНГТ, 436). Вони вказують на те, що в урочищах є невеличкі підземні отвори – печірки.

За народними переказами, урочища названі так тому, що тут колись брали глину для підмазування печей.

Пічкú[2], -ок; мн.; джерело; с. Підвербці Тлум. р-ну: Пічки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому пробивається джерело.

Пішнéчка[1], -и; ж.; кол. хутір, тепер куток; с. Вікняни Тлум. р-ну: Пішнєчка (2007, Вікн., 24); Пішнєчка (2011, УШ); Пічнєчка (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, яка, очевидно, започаткувала хутір або проживала на ньому, пор. п-ще *Пішняк* (Експ.).

Пішнéчка[2], -и; ж.; поле; с. Вікняни Тлум. р-ну: Пішнєчка (2007, Вікн., 24); Пішнєчка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), біля якого розкинулося поле.

Піщáне, -ого; с.; поле; с. Прибилів Тлум. р-ну: Піщане (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *піщане* (< псл. **pěšьčane*) ʽяке складається з піску; яке містить багато піску' (ВТС, 791). Вона вказує на характер ґрунту на полі.

Піщúнки, -ок; мн.; поле; с. Попельники Снят. р-ну; вар. *Піщєнка*: Піщєнка (2008, Експ.); Піщинки (2012, НПС, 176). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-инк(и)* (розм. *-'инк(и)*, *-єнк(и)*) від прикметника *піщане* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту на полі. Варіант назви є її сингулярною формою.

Плáїк[1], -у; ч.; полонина; с. Гута Бог. р-ну: Płajek (1914 (1894), KuK P); połonina Płajek (2000, PBWG, 147); Плаїк (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *плаїк*, дем. від *плай* ʽгірська стежка; дорога в горах' (ГГ, 150), ʽширша стежка на хребті гори; стежка в лісі між деревами; не огороджена плотом стежка для худоби й людей; дорога для кінної їзди' (Hr., 44), ʽширока гірська стежка, якою худоба йде на полонину' (ТГП, 321) < рум. *plai* ʽполонина; плоскогір'я; *поет*. країна, край' (РУС, 355), що походить з лат. **plagius* (*plaga*) ʽкраїна, область' < гр. *πλάγιος* ʽкосий, боковий' (ЕСУМ, IV, 423).

Плáїк[2], -у; ч.; верх; 1000 м; с. Гута Бог. р-ну: Płajak (1882, SG, III, 468); Płajek (1914 (1894), KuK P); Płajek (2000, PBWG, 147); Плаїк (2004, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полонини (див. вище), яка розкинулася на верху.

Плáїк[3], -у; ч.; потік; л. Кузьменця-Малого л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Гута Бог. р-ну: Плаїк (2006, ГСК К). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучних мікротопоніма та ороніма – найменувань верху та полонини (див. вище), з яких стікає потік, пор. також гора *Плайкова Клива* (див. далі), що височіє над потоком.

Плай, -я; ч.; куток; с. Кричка Бог. р-ну: Плай (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *плай* (див. вище). Вона вказує на те, що куток розкинувся навколо дороги, яка веде в гори.

Плайкóва Клúва, -ої, -и; ж.; гора; 1053 м; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Клива-Плаєкова*: Płajekowa Klewa (1935, MT Porohy); Płajkowa Klewa (2000, PBWG, 147); Клива Плаєкова (2006, ГСК К); Клива-Плаєкова (2006, ГЦСЧ); Klewa Płajekowa (2008, Gorgany, 252). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клива* ʽнезаросла гола вершина гори; камені в лісі' (Мар., 231), ʽнезаліснена гора (вершина)' (Лящук, 165), а атрибутивним членом – прикметник *плайкова*, що вказує на розташування орооб'єкта біля полонини *Плаїк* (див. далі).

Пластівнúк, -а; ч.; урочище (поле); с. Красна Надв. р-ну: Пластівник (2009, Експ.). – Назва, очевидно, є перекрученою формою від *Пастівник*. У такому разі вона

є семантичним утворенням від апелятива *пастівник* ʻвідгороджена під пасовище ділянка землі без житла’ (Грінч., III, 191), ʻмісце для пасовища поблизу села (перев. обгородженe)’ (ГГ, 145), ʻогороджене пасовище поблизу загороди’ (Hr., 44), ʻобгороджене пасовище біля хати; (рідко) пасовище в лісі’ (ТГП, 308), ʻпасовище’ (ВТС, 710).

Пла́то, -а; с.; урочище; с. Городниця Гор. р-ну: Плато (2009, ГСС, 11). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *плато* ʻпідвищена рівнина, що підноситься над рівнем моря більш як на 200 м; плоскогір’я’ (ВТС, 795). Вона вказує на характер поверхні урочища.

Плеба́нівка, -и; ж.; кол. поселення біля м. Снятин, тепер куток с. Будилів Снят. р-ну: Plebanowka (1670, RRDZH, 50); Плебанівка (2004, ВМ, 33). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *плебан*, *плебанъ* ʻпарафіяльний священик’ (ССУМ, II, 152), пор. пол. *pleban* ʻсільський парафіяльний священик’ (ПУС, II, 172). Вона вказує на те, що первісно поселення було місцем проживання священика.

Плеба́нія, -ї; ж.; кутки; **1**) с. Ценява Кол. р-ну: Плебанія (2011, УШ); **2**) с. Рудники Снят. р-ну: Плебанія (2012, НПС, 196). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *плебанія* ʻсадиба *плебана* – парафіяльного священика’, пор. *плебан* (див. вище). Вони вказують на те, що на кутках колись були садиби священиків.

Плес, -у; ч.; поле; с. Пороги Бог. р-ну: Плес (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *плес* (діал.) ʻполе в лісі’, пор. *плесо* ʻполе між лісами’ (СБГ, 430).

Плеш[1], -у; ч.; урочище; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Плеш (1998, Мих., 203). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *плеш*, *пліш* ʻпозбавлене рослинності, вигоріле, вимокле і т. ін. місце серед поля, у лісі тощо’ (ВТС, 798). Вона вказує на особливості поверхні урочища.

Плеш[2], -у; ч.; ліс; с. Гвізд Надв. р-ну вар. *Пліш*: Плеш (1998, Мих., 203); Пліш (2010, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *плеш*, *пліш* (див. вище). Вона вказує на те, що ліс виріс на місцевості, де колись поляки вирубали й викорчували ліс, і в результаті цього була велика прогалина.

Плеш[3], -а; ч.; куток; с. Лісна Велесниця Надв. р-ну: Плеш (1998, Мих., 203). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *плеш*, *пліш* (див. вище). Вона вказує на виникнення кутка на очищеній від кущів і дерев місцевості.

Плеші́, -ів; мн.; урочище; смт Печеніжин Кол. р-ну: Плеші (2006, КГ, 22). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *плеш*, *пліш* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні урочища.

Плешканів, -ового; ч.; луг; с. Тучапи Снят. р-ну: Плешканів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Плешкан*, пор. п-ще *Плешкан* (СП, 278).

Плеща́тка, -и; ж.; потік; п. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; довжина – 4,5 км; сс. Уторопи, Стопчатів Кос. р-ну, Ковалівка Кол. р-ну: Płeszatka (1884, SG, V, 795; 1887, SG, VIII, 251); Płeszatka (1904 (1877), KuK Kuty); Плешатка (1965, WRG, III, 682); Плешатка (1979, СГУ, 428); Плещатка (1986, ІГ, III, 189); Плішьитка (2006, КВС, 68). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, з якого витікає потік, пор. *урочище Плещатка* (ТГГ, 417). В основі мікротопоніма лежить апелятив *плещітка* (бот.) ʻочки гладенькі’ (Смик, 130).

Плита́[1], -и; ж.; урочище; між сс. Підгайчики та Ценява Кол. р-ну: Płyta (1906 (1876), KuK K); Płyta (1933, MT K); Плита (2006, КВС, 126). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *плита* (< псл. **plita*) ʻвеликий плоский з гладенькою поверхнею шматок каменю’ (ВТС, 797), ʻосколок скали, що лежить окремо’ (Мар., 242), пор. гуц. *плита* ʻневеликий камінь (не обов’язково плоский)’ (Hr., 45), ʻкамінь, скеля’ (ГГ, 151). Мотивацією для такого найменування урочища послужило те, що колись під час меліоративних робіт тут викопали плити з червоного каменю. Очевидно, це залишки давніх поховань.

Плита́², -и; ж.; урочище; с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Плита (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *плита* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Пло́ска¹, -ої; ж.; гори; **1**) сс. Пороги, Яблунька, Кричка Бог. р-ну: Плоска (2004, Експ.); **2**) 326 м; с. Семаківці Гор. р-ну: Płoska (1880, KuK JCz.); Płoska (1887, SG, VIII, 317); **3**) 450 м; с. Троїця Снят. р-ну: Плоска (1982, КС, 162). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *плоска* ʻяка не має заглиблень і підвищень на поверхні; з рівною поверхнеюʼ (ВТС, 799). Вони вказують на рельєф поверхностей гір.

Пло́ска², -ої; ж.; присілок; об'єдн. із с. Кричка Бог. р-ну: Плоска (1947, АТП, 516); Плоска (1961, ІФ АТП[1], 81). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся присілок.

Пло́ска³, -ої; ж.; річка; п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 10 км, площа басейну – 19,6 км²; сс. Кричка, Яблунька, Пороги Бог. р-ну: Płoska (1855, AKKGL, Bl. 48); Płoska (1880, SG, I, 512; 1887, SG, VIII, 317); Płoska (1914 (1894), KuK P); Плоска (1917, Машт., ДБ, 19); Płoska (1935, MT Porohy); Плоска (1979, СГУ, 429); Płoska (2000, PBWG, 141); Плоска (2009, РІФ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), з якої стікає річка.

Пло́ска⁴, -ої; ж.; ліс; с. Пороги Бог. р-ну: Плоска (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій росте ліс.

Пло́ска⁵, -ої; ж.; узвишшя; найвища висота – 450 м; с. Троїця Снят. р-ну: Плоска (1982, КС, 162). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *плоска* (див. вище). Вона вказує на форму поверхні узвишшя.

Пло́ске¹, -ого; с.; кол. хутір, тепер урочище (поле); с. Грабич Кол. р-ну; вар. *Плоски*: Płoskie (1934, SDW, № 24, s. 299); Плоски (2006, КВС, 41); Плоске (2011, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *плоске* ʻяке не має заглиблень і підвищень на поверхні; з рівною поверхнеюʼ (ВТС, 799). Вона вказує на рельєф поверхності місцевості, на якій виник хутір. Варіант назви відбиває особливості місцевих говірок, у яких ненаголошений [*е*] вимовляється як [*и*].

Пло́ске², -ого; с.; поле; с. Узин Тисм. р-ну: Płoskie (1932, MT S); Плоске (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *плоске* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні поля.

Пло́ске³, -ого; с.; урочища; **1**) смт Отинія Кол. р-ну; вар. *Плоски*: Плоски (1998, От., 16); Плоски (2006, КВС, 116); Плоске (2011, УШ); **2**) с. Красилівка Тисм. р-ну: Плоске (2010, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *плоске* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхонь урочищ. Варіант назви відбиває особливості місцевих говірок (див. вище).

Пло́ский¹, -ого; ч.; підвищення, узвишшя; с. Тязів Тисм. р-ну: Płoski (1855, AKKGL, Bl. 44); Płoski (1906 (1874), KuK KH); Płoski (1927, MT Hal.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *плоский* ʻякий не має заглиблень і підвищень на поверхні; з рівною поверхнеюʼ (ВТС, 799). Вона вказує на рельєф поверхності узвишшя.

Пло́ский², -ого; ч.; потоки; **1**) л. Кінського п. Дощини п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 4 км; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Плоский Потік*: Płoski (1881, SG, II, 132); Płoski Potok (1887, SG, VIII, 318); Płoski (1914 (1894), KuK P); Płoski (1935, MT Porohy); Плоский (1979, СГУ, 430); Płoski (2000, PBWG, 148); Плоский (2006, ГСК К); Плоский (2006, ГЦСЧ); **2**) пр. Ямничанки л. Бистриці п. Дністра; с. Павлівка Тисм. р-ну: Плоский (1997, Павл., 8). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань гори (див. *Плоска*) та горба (див. вище), з яких стікають потоки.

Пло́ща¹, -і; ж.; ліси; **1**) с. Гринівка Бог. р-ну: Площа (2011, УШ); **2**) с. Гвізд Надв.

р-ну; вар. *Площі*: Площі (1998, Мих., 203); Площа (2011, УШ); **3**) між сс. Джурів і Рудники Снят. р-ну: Płoszcza (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 35, арк. 19); Płoszcza las (1904 (1877), KuK Kuty); Площа (1982, КС, 162); Площа (2011, УШ); **4**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Płoszcza (1932, MT S). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *площа* (розм. *площі*) ʻполяна в лісі, поросла травоюʼ (Череп., 169), ʻяка-небудь ділянка поверхні землі, природно обмежована або спеціально виокремлена з якоюсь метоюʼ (ВТС, 799), ʻрівна поверхняʼ (Худ.[2], 202), ʻрівнинаʼ (Лісняк, 360). Вони вказують на те, що ліси займають великі ділянки земної поверхні, на яких є поляни.

Пло́ща², -і; ж.; поля; **1**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Płoszcze (1906 (1876), KuK K); **2**) с. Ценява Кол. р-ну: Płoszcze (1906 (1876), KuK K). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *площа* (див. вище).

Пло́ща³, -і; ж.; поточина; л. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Гвізд Надв. р-ну: Płoszcze (1855, AKKGL, Bl. 44); Площа (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), з якого витікає поточина.

Пло́ща⁴, -і; ж.; лази; с. Добротів Надв. р-ну; вар. *Площі*: Площі (1998, Мих., 203); Площа (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *площа* (розм. *площі*) (див. вище). Вона вказує на те, що лази займають значну рівну поверхню підвищення. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Пло́ща⁵, -і; ж.; горб; між сс. Джурів і Рудники Снят. р-ну: Płoszcza (1932, PBW, II, 258); Płoszcza (1933, MT Kuty). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), у якому височіє горб.

Пло́ща⁶, -і; ж.; поле; с. Пужники Тлум. р-ну: Płoszcze (1905 (1874), KuK TT). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *площа* (див. вище). Вона вказує на те, що поле займає значну рівну територію.

Пло́ща з вікно́м, словосп.; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: Płoszcze z oknem (1905 (1874), KuK TT). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, що складається з опорного компонента – апелятива *площа* (див. вище) та прийменниково-апелятивного комплексу, до складу якого входять прийменник *з* та апелятив *вікно* ʻджерелоʼ (Експ.) в орудному відмінку. Вона вказує на вказує на те, що поле займає значну рівну територію, на якій пробивається джерело.

Площі́вка, -и; ж.; поточина; п. Плоскої п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Яблунька Бог. р-ну: Płoszczówka (2000, PBWG, 142). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від гідроніма – найменування потоку *Плоска* (див. вище), у який впадає поточина.

Пляскі́вка, -и; ж.; куток; с. Стрільче Гор. р-ну: Плясківка (2008, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від здеформованої форми апелятива *пляц* (діал.) ʻплоща; місце, на якому стоїть хата з господарськими будівлями; господарство; городʼ (Онишк., II, 83); б) суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від антропоніма *Пляско*, пор. п-ще *Пляс* (ІФД, 339).

Пні, -ів; мн.; ліси; **1**) с. Росільна Бог. р-ну: Pnie (1932, MT S); **2**) с. Спас Кол. р-ну: Пні (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *пень* ʻнижня частина стовбура дерева, яка залишилася на корені після того, як дерево зрубали, спалили, зламали і т. ін.ʼ (ВТС, 714). Вони вказують на те, що ліси виросли на місцях колишніх зрубів.

Пні, -ів; мн.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Пні (2008, БГ, 14). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *пень* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись вирубали ліс.

Пнів, пнева; ч.; с.; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 2 км, до Івано-Франківська – 40 км; давні назви – *Пнів'є*, *Пньове*: Pnyewe (1454, AGZ, XII, 239); Pniowe (1482, AGZ, XII, 957); Pnyewe (1515, ŹDz, XVIII/I, 169); Pnyewye (1578, ŹDz, XVIII/I, 95); Pniowie (1649, ЖУР, V, 84); Pniowie (1658, ЛНБ ВР,

ф. 145, спр. 19, фас. 4); Pniowie (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 76); Pniów (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 136); Pniów (1887, SG, VIII, 337); Пнів (1947, АТП, 511); Пнів (ІФ АТП[7], 173). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *пнів'є* (збірн.) ʻмісце, де є багато пнів; зруб' (Експ.). Вона вказувала на характер місцевості, на якій виникло село. У процесі свого функціонування назва трансформувався спочатку в *Пньове*, що є субстантивованим та онімізованим прикметником з первісним значенням ʻсело, на території якого багато *пнів*', а пізніше, мабуть, під впливом продуктивної посесивної моделі на *-ів* – у *Пнів*.

Пні́вське, -ого; с.; поле; с. Молодків Надв. р-ну: Пнівське (1998, Мих., 203). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *пнівське* ʻяке належить громаді с. *Пнів* (див. вище) або окремим його жителям'.

Пні́вський Лісо́к, -ого, -ска; ч.; ліс; с. Гвізд Надв. р-ну: Пнівський Лісок (1998, Мих., 203). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс-сок*, дем. від *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі' (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *пнівський*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину громаді с. *Пнів* (див. вище) або окремим його мешканцям.

Побере́жжя, -я; с.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 24 км, до Івано-Франківська – 15 км: Pobereze (1552, MRPS, V/I, 85); Pobereze (1578, ŹDz, XVIII/I, 95); Poberezie (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Pobereże (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 129); Pobereże (1855, AKKGL, Bl, 45); Pobereże (1887, SG, VIII, 339); Побережжя (1947, АТП, 505); Побережжя (2009, ІФ АТП[7], 173). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *побережжя* ʻсмуга землі, місцевість вздовж берега моря, озера і т. п.; узбережжя' (СУМ, VI, 610). Вона вказує на те, що село виникло вздовж берега річки Дністер.

За народним переказом, село було започатковане в теперішньому урочищі Козакова Долина (зі сторони Єзуполя). На нього дуже часто нападали турки й татари. Тому люди змушені були втікати з насиджених місць і поселятися уздовж ріки Дністер, береги якого були густо вкриті лісами й хащами. Згодом село, яке тут виникло, і назвали *Побережжям*.

Побо́йщина, -и; ж.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Побойщина (2008, БГ, 14). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *побойщина* ʻпобойовище; місце битви; жорстока запекла бійка' (Експ.). Вона вказує на те, що в урочищі в давнину відбулася жорстока битва між татарами та місцевими жителями.

Повіто́ва, -ої; ж.; дорога в с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Повітова (2006, КВС, 109). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *повітова* ʻзбудована на поч. ХХ ст. стараннями повітової влади' (Експ.).

По́гар[1], -у; ч.; гори, височини, горби; **1**) с. Богрівка Бог. р-ну: Pohar (1935, MT Pohohy); Погар (2007, УПА, 73); **2**) с. Кричка Бог. р-ну: Погар (2011, УШ); **3**) 942 м; с. Манява Бог. р-ну: Погар (1887, ICM, 38); Pohar (1935, MT N); Pohar (2000, PBWG, 137); **4**) 720 м; с. Слобода Кол. р-ну: Pohar (1932, PBW, II, 203); Pohar (2000, PBWCz., 203); **5**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Погар (2011, Бойко). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *погар* (< псл. **pogarъ*) ʻзгарище; місце, де була пожежа' (СУМ, VI, 705), ʻмісце, на якому вигорів ліс' (Грінч., III, 231), ʻвипалене вогнем чи сонцем місце' (Rudn., 28), пор. діал. бук. *погарь* ʻмісце, де згорів ліс' (СБГ, 436), бойк. *погарь* ʻнижча гора від сусідньої "вижної"; згарище в лісі; поруб у лісі' (Онишк., II, 91). *Погарем* на Івано-Франківщині йменували також ʻвикорчуване місце, де залишали дерева з гіллями сохнути, а потім їх спалювали' (ІК, 45).

Письменник і фольклорист С. Пушик вважає, що *погарами* звали місця, де в дохристиянські часи були язичницькі святилища, спалені в часи поширення Христової віри (СЛГ).

На горі в с. Богрівка збереглися залишки триповерхового півкруглого доту часів Пер-

шої світової війни, названого місцевими жителями Парламентом.

Пóгар[2], -у; ч.; полонина; між сс. Гута Бог. р-ну та Осмолода Рожн. р-ну: Погар (2002, МЦГ, 20); Погар (2006, ПГГ, 91); Погар (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *погар* (див. вище). Вона вказує на характер очищення полонини від кущів і дерев.

Пóгар[3], -у; ч.; перевал; 1325 м; між територією сіл Гута Бог. р-ну та Осмолода Рожн. р-ну; інша назва – *Боревка* (див. вище): Przełęcz Borewka (2006, GUG, 72, mapa 15); Przełęcz Borewka (Pohar) (2006, GUG, 94); Przełęcz Borewka (Pohar) (2008, Gorgany, 194). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полонини (див. вище), що розкинулася на перевалі.

Пóгар[4], -у; ч.; ліси; **1**) с. Кривець Бог. р-ну: Погар (2011, УШ); **2**) с. Кричка Бог. р-ну: Погар (2011, УШ); **3**) с. Хмелівка Бог. р-ну: Pohar (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 16, арк. 15); Pohar (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 22, арк. 23); Погар (2006, Бабій, 9); **4**) с. Молодків Надв. р-ну: Погар (1998, Мих., 203); **5**) с. Середній Майдан Надв. р-ну; давня назва – *Погар'є*: Poharze (1855, AKKGL, Bl. 48); Погар (1998, Мих., 203); **6**) с. Саджавка Надв. р-ну: Погар (1998, Мих., 203); **7**) с. Посіч Тисм. р-ну: Pohar (1855, AKKGL, Bl. 44). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *погар* (див. вище). Вони вказують на те, що ліси виросли на вигорілих колись місцях. Давня назва лісу в с. Середній Майдан є семантичним утворенням від апелятива *погар'є* (діал.) ʻмісце, де була пожежа; згарище' (Експ.).

Пóгар[5], -у; ч.; пасовище; с. Кричка Бог. р-ну: Погар (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося пасовище.

Пóгар[6], -у; ч.; поля; **1**) с. Міжгір'я Бог. р-ну: Погар (2011, УШ); **2**) с. Саджавка Надв. р-ну: Погар (1998, Мих., 203). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *погар* (див. вище). Вони вказують на те, що поля облаштовані на місцях колишніх згарищ.

Пóгар[7], -а; ч.; куток; с. Красна Надв. р-ну: Погар (1998, Мих., 203); Погар (2010, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *погар* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місці колишнього випаленого лісу.

Пóгар[8], -у; ч.; урочище; с. Рибне Тисм. р-ну: Погар (2000, Качкан, 11). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *погар* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись вигорів ліс.

Погáр'є, -я; с.; горб; 456 м; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Poharze (1884, SG, V, 915). – Назва виникла в результаті трансонімізації давнього однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. *Погар*), серед якого височіє горб.

Погарí[1], -ів; мн.; гори; **1**) с. Гута Бог. р-ну: Погарі (2004, Експ.); **2**) с. Старуня Бог. р-ну: Погарі (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *погар* (див. вище). Вони вказують на те, що на горах колись вигоріли ліси.

Погарí[2], -ів; мн.; урочище; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Puchary (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 11, арк. 145); Погарі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *погар* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись вигорів ліс.

Погарí[3], -ів; мн.; кутки; **1**) с. Молодятин Кол. р-ну: Pohary, al. Puhary (1887, SG, VII, 515); Погарі (2008, БГ, 14); **2**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Погарі (2006, КВС, 122); Погарі (2011, УШ); **3**) с. Раківчик Кол. р-ну: Pohary (1933, MT K); Погарі (2006, КВС, 138); **4**) с. Скопівка Кол. р-ну: Погарі (2006, КВС, 145); **5**) с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Puhary albo Pohary (1888, SG, IX, 227); Słobódka Leśna z Puharami (1889, SG, X, 607); Puhary (1900, SGG, 295); Słobódka leśna z Puharami (1910, ZSO, 152); Pohary (1933, MT K); **6**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Погарі (1998, Мих., 203); Погарі (2010, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *погар* (див. вище). Вони вказують

на те, що кутки виникли на місцях колишніх випалених лісів і чагарників.

Погарí[4], -ів; мн.; поля; **1**) с. Раківчик Кол. р-ну: Pohary (1906 (1876), KuK K); Погарі (2011, УШ); **2**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Погарі (1998, Мих., 203); Погарі (2010, УШ); **3**) смт Ланчин Надв. р-ну: Погарі (1998, Мих., 203). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *погар* (див. вище). Вони вказують на те, що поля облаштовані на місцях колишніх вигорілих лісів.

Погарці[1], -ів; мн.; урочище; с. Рунґури Кол. р-ну: Погарці (2002, Рунг., 241). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *погарець*, дем. від *погар* (див. вище). Вона вказує на характер очищення урочища від кущів і дерев.

Погарці́[2], -ів; мн.; гора; с. Добротів Надв. р-ну: Погарці (2002, ДІС, 8). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *погарець* (див. вище). Вона вказує на характер очищення гори від кущів і дерев чи на пожежі, які охоплювали колись гору.

Погарці́-Вúщі, -ів, -их; мн.; поле; с. Кричка Бог. р-ну: Погарці-Вищі (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *погарці*, мн. від *погарець* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *вищі*, що вказує на розташування поля на підвищенні, пор. *Погарці-Нижчі*.

Погарці́-Нúжчі, -ів, -их; мн.; поле; с. Кричка Бог. р-ну: Погарці-Нижчі (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *погарці*, мн. від *погарець* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *нижчі*, що вказує на розташування поля в низинному місці, пор. *Погарці-Вищі*.

Погарчúн, -у; ч.; верх; 701 м; с. Слобода Кол. р-ну: Poharczyn (1933, MT Mik.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *погарчин*, *погарчина* ʻт. с., що невеликий *погар* – згарище; місце, де була пожежа; місце, де випалено ліс’, пор. *погарчина*, дем. від *погарця* ʻмалий погар’ (Rudn., 28). Вона вказує на те, що на верху колись вигорів ліс.

Погарчúна[1], -и; ж.; гори; **1**) с. Кричка Бог. р-ну: Погарчина (2011, УШ); **2**) 1066 м; с. Манява Бог. р-ну: Poharczyna (1935, MT Porohy); Poharczyna (2006, GUG, mapa 1); Poharczyna (2008, Gorgany, 253). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *погарчина* (див. вище). Вони вказують на те, що на горах в давнину були згарища.

Погарчúна[2], -и; ж.; урочища; **1**) с. Пороги Бог. р-ну: Погарчина (2011, Експ.); **2**) с. Слобода Кол. р-ну: Poharczyna (1933, MT Mik.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *погарчина* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах у давнину були пожежі.

Погúбла[1], -ої; ж.; урочище (поле); с. Вовчківці Снят. р-ну: Pohybła (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 38, арк. 28); Pohybła (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 4, арк. 27); Погибла (1982, КС, 41); Погибла (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації дієприкметника *погибла* зі значенням ʻяка має трясовину, де провалюється ґрунт’, пор. укр. діал. *погибло* (< псл. **pogyblo*) ʻтрясовина, де провалюється ґрунт’ (ПГФ, 216). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

За народними переказами, урочище називається так тому, що в ньому колись хоронили людей, які померли (погибли) від холери. Тут стояла церква, яка потім нібито провалилася під землю. На її місці виникло озеро, яке з часом замулилося. Тепер там болотиста місцевість.

Погúбла[2], -ої; ж.; гора; на південному сході від с. Шевченкове Снят. р-ну: Pohybła (1880, KuK Z); Погибла (1982, КС, 163). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації дієприкметника *погибла* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту на горі.

За народним переказом, гора названа так тому, що тут у давнину загинуло в битві проти турків і татар багато людей.

Погúблиця, -і; ж.; урочища (поля); **1**) с. Стецева Снят. р-ну: Погиблиця (2003, Снятин, 47); Погиблиця (2011, УШ); Погиблиця (2012, НПС, 210); **2**) смт Обертин Тлум. р-ну: Погиблиця (2011, УШ). – Назви

утворені за допомогою суфікса *-иц(я)* від дієприкметника *погибла* (див. вище). Вони вказують на характер ґрунтів в урочищах.

За народними переказами, виникнення цих назв пов'язане з кривавими битвами з турками й татарами, які відбувалися на полях і в яких загинуло багато людей. Так, у с. Стецева, за розповідями місцевих жителів, така битва відбулася восени 1621 року.

Погóня, -і; ж.; село; Тисм. р-н; нал. до Пшеничниківської с/р; віддаль до м. Тисмениця – 7 км, до Івано-Франківська – 14 км: *Погоня (до … Погони; 1663, АЮЗР, I/II, 586); Pohonia (1787, ЛІЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 43); Pohonia (1855, AKKGL, Bl. 45); Pohonia (1887, SG, VIII, 515); Погоня (1947, АТП, 517); Погоня (2009, ІФ АТП[7], 173). – Назва трактується дослідниками по-різному. Так, Д. Г. Бучко виводить цей ойконім від апелятива *погон* ʻобов'язок замкових слуг або "путних" розвозити листи, пакети тощо за наказом старостиʼ (Бучко, 103). Цю версію заперечує М. Л. Худаш, справедливо вважаючи, що важко припустити виникнення назви села від обов'язку замкових слуг або "путних", оскільки вона фіксується вперше у XVIII ст., коли тут ніяких замків і, відповідно, замкових слуг чи "путних" не було. Та й де орудував тут староста? Тому він трактує її як результат трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська людини, яка проживала тут або володіла колись селом. У свою чергу антропонім *Погоня* він пов'язує з досить поширеним у середньовічній Польщі шляхетським гербом *Pogonia* (Худ.[2], 203). На нашу думку, назва села мотивована однозвучним мікротопонімом – найменуванням урочища, у якому воно було засноване. В основі мікротопоніма лежить апелятив *погоня* ʻзаболочена місцевістьʼ, пор. укр. діал. *погоня* ʻболотоʼ (ПГФ, 216), вол. *погоня* ʻзаболочений лісʼ (СНГТВ, 74), блр. *пагоня* ʻнизький заболочений лугʼ (Емел., 90), ʻневелике болото; низовина; болотиста долинаʼ (ПГФ, 216).

За народними переказами, назву населеного пункту пов'язують з далекими княжими часами, коли наш народ боровся з монголо-татарською ордою. У XIII ст. прийшов на покутські землі хан Буняк, проти якого виступив воєвода Роман (імовірно, син Данила Галицького). Разом зі своїм нечисленним військом він виступив проти ординців. Перед боєм наші воїни окопалися трьома валами в полі й стали чекати ворогів. Стривожений і втомлений воєвода Роман незчувся, як заснув. Аж раптом у сні почув голос Миколая Чудотворця: "Не бійся, сміливий воїне, Пресвята Богородиця допоможе вам здолати бусурман, але на місці перемоги збудуєш величаву церкву й назвеш її ім'ям Марії!" І сталося так, як було сказано. Русичі, підбадьорені воєводою, кинулися за ворогами й, наздогнавши їх поблизу Тисмениці, розбили вщент. Відтоді ця місцевість називається *Погонею*, а церква, збудована Романом, дістала назву Успіння Пресвятої Богородиці.

Існує й інша цікава легенда про цю назву. У ній розповідається про те, що під час одного з боїв русичів з монголо-татарами було стято голову монголо-татарського воєводи на прізвисько Буньо. Стята голова впала й запалала: котилася й палила все на своєму шляху. І стали козаки думати, що робити їм із цією головою. Вирішили наздогнати й знищити. У перший раз наздогнали голову на широкому вапняному роздоріжжі, але вона повернулася й покотилася в іншу сторону, спалюючи все довкола. Вдруге наздогнали голову на горі, яка була чорною від попелу й диму. Знищити її знову не вдалося. Втретє наздогнали в мальовничій долині, яку з усіх боків оточував ліс. Голова крутилася навколо маленької кринички. Здавалося, що й цього разу нічого не вийде, але сталося диво: криничка виплеснула свою воду, від якої палаюча голова погасла й зупинилася. Козаки невимовно зраділи й встромили в голову вили, підняли її догори. Піднята на вилах голова востаннє відкрила очі, погляд яких був направлений у бік Пшеничниківського монастиря. Від цього погляду монастир умить провалився під землю. На місці, де до цього часу існував монастир, утворилася трясовина й багато криничок, з яких сочилася вода й час від часу випливали ікони. Ці ікони підбирали люди. Кажуть, що тривалий час з-під землі було чути гул дзвонів.

На місці, де вдалося зупинити палаючу голову, було засновано поселення, яке на честь завершення погоні за головою було назване *Погонею*, а криничку, яка зупинила голову, – *Буневою*. Пізніше до Буневої криниці люди знесли ікони, які випливали з Пшеничниківського монастиря, що пішов під землю, та заснували новий монастир у селі Погоня. Поле, на якому існував у Пшеничниках старий монастир, до цих пір носить назву *Підмонастир*. Гора, на якій козаки вдруге наздогнали голову, і в цей час має назву *Чорна* або *Лиса Гора*. На вапняковому роздоріжжі, де вперше наздогнали голову, було засновано поселення, яке отримало назву *Надорожна*. На місці, де козаки зібралися на раду й почали тлумачити, що робити з головою, було засновано велике поселення, яке назвали *Тлумачем*.

Погори́лівка, -и; ж.; куток; с. Прутівка Снят. р-ну: Погорилівка (2007, КПС, 26). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *погорилівка* (діал.) ʻмісце, випалене пожежеюʼ (Експ.). Вона вказує на те, що на кутку колись вогнем було спалено декілька садиб.

Погорі́ла, -ої; ж.; лісова місцина; с. Петрилів Тлум. р-ну: Погоріла (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації дієприкметника *погоріла* ʻяка зазнала дії вогню; згоріла' (ВТС, 819). Вона вказує на те, що на місцині в давнину була пожежа.

Погорі́ле[1], -ого; с.; лісове урочище; с. Гута Бог. р-ну: Погоріле (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації дієприкметника *погоріле* ʻяка зазнала дії вогню; згоріле' (ВТС, 819). Вона вказує на те, що в лісі колись була велика пожежа, після якої з'явилося велике вигоріле місце.

Погорі́ле[2], -ого; с.; урочище; с. Клубівці Тисм. р-ну: Погоріле (1995, ТМН, 22); Погоріле (2005, Карпів, 10). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації дієприкметника *погоріле* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі в давнину була пожежа.

Погорі́лець[1], -льцю; ч.; гора, 1638,7 м; між сс. Гута Бог. р-ну та Осмолода Рожн. р-ну; інша назва – *Середня* (див. далі): Seredna, Pohorilec (1935, MT Porohy); Seredna, od strony Porohów zwany Pohorylcem (2000, PBWG, 85); Погорілець (2008, НКР, 24); Seredna, Pohorylec (2008, Gorgany, 314); Погорілець (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *погорілець* ʻвипалене місце; згарище', ʻвигоріле місце' (Rudn., 112). Вона вказує на те, що гора в давнину зазнала пожежі, вигоріла.

На думку деяких дослідників, на горах з назвами *Погорілець*, *Погорілий* колись були язичницькі святилища, спалені із запровадженням християнства.

Погорі́лець[2], -льцю; ч.; ліси; **1**) с. Монастирчани Бог. р-ну: Pohorilec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 91, арк. 24); Pohoriliec (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 179, арк. 26); Погорілець (2011, УШ); **2**) смт Солотвин Бог. р-ну: Погорілець (2009, Експ.); **3**) с. Старуня Бог. р-ну: Погорілець (2011, УШ); **4**) між сс. Малий Ключів та Верхній Вербіж Кол. р-ну: Pohorylec (1933, MT Kuty); **5**) с. Пилипи Кол. р-ну: Pohorylec las (1904 (1877), KuK Kuty); Погорілець (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *погорілець* (див. вище). Вони вказують на те, що ліси в давнину зазнали пожежі, вигоріли.

Погорі́лець[3], -льцю; ч.; горби; **1**) 483 м; сс. Монастирчани, Маркова Бог. р-ну: Pohorylec (1885, SG, VI, 87); Pohorylec (1906 (1880), KuK N); Pohorylec (1935, MT N); Погорілець (2005, НМ, 9); Погорілець (2008, УШ); **2**) 345 м; с. Пилипи Кол. р-ну: Погорілець (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Погорілець (2006, КВС, 131). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань лісів (див. вище), які проростають на горбах.

За народними переказами, на горбі в с. Монастирчани колись були стайні, де монахи місцевого монастиря тримали худобу. Їх спалили татари, а згодом на згарищі виріс ліс, який люди назвали *Погорільцем*. Від його найменування й пішла назва горба.

Погорі́лець[4], -льцю; ч.; поле; с. Пороги Бог. р-ну: Погорілець (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апеля-

тива *погорілець* (див. вище). Вона вказує на те, що поле облаштоване на місці вигорілого лісу.

Погорі́лець[5], -льця; ч.; куток; с. Пилипи Кол. р-ну: Погорілець (2006, КВС, 131). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Погорі́лівка, -и; ж.; куток; с. Топорівці Гор. р-ну; вар. *Погорилівка*: Погорилівка (2005, СМТ[1], 57); Погорілівка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від дієприкметника *погорілий* ʻякий зазнав дії вогню; вигорілий' (ВТС, 819). Вона вказує на те, що на кутку колись була велика пожежа, під час якої згоріло декілька хат. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Погорі́льці[1], -ів; мн.; кутки; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Погорільці (2008, УШ); Погорільці (2012, МП); **2**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Погорільці (2006, КГ, 18); **3**) с. Березівка Тисм. р-ну: Погорільці (2009, БЛ[2], 179); Погорільці (2011, Експ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних групових антропонімів – найменувань сімей, родин чи груп людей, майно яких згоріло під час пожежі, пор. п-ще *Погорілець* (СП, 279), апелятив *погорілець* ʻлюдина, яка втратила житло, майно під час пожежі' (ВТС, 819).

За розповідями жителів с. Вербівці, 1930 року вигоріла частина села. Держава видала всім погорільцям страхові виплати, за які вони відбудувалися, покривши свої нові хати бляхою. Усі інші будівлі села були вкриті соломою.

У с. Березівка на кутку селилися люди, хати яких погоріли.

Погорі́льці[2], -ів; мн.; поля; **1**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Погорільці (2000, ЕКол., ІІІ, 38); Погорільці (2006, КГ, 18); Погорільці (2011, УШ); **2**) с. Тисменичани Надв. р-ну: Погорільці (1998, Мих., 203). – Назви виникли, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучних групових антропонімів – найменувань родин, які, мабуть, володіли колись полями, пор. п-ще *Погорілець* (див. вище). Можлива також мотивація цих мікротопонімів апелятивом *погорілець* ʻвипалене місце; згарище', ʻвигоріле місце' (Rudn., 112). У такому разі вони вказують на те, що поля облаштовані на місцях колишніх згарищ.

Погорі́льці[3], -ів; мн.; урочище; с. Сопів Кол. р-ну: Погорільці (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, володіла колись землею в урочищі, пор. п-ще *Погорілець* (див. вище). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *погорільці* (див. вище).

За переказами місцевих жителів, на місці теперішнього урочища було колись село Тетерів, яке згоріло під час монголо-татарської навали.

Погрáбо́висько, -а; с.; пасовище; с. Антонівка Тлум. р-ну: Погрáбовисько (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *погрáбовисько* ʻмісце, де колись розбійники грабували подорожніх', пор. *погрáбувати* ʻрозбійницьким нападом відняти що-небудь у когось, викрасти щось' (ВТС, 819).

По́гір, -ора; ч.; куток; с. Великий Ключів Кол. р-ну; вар. *Подір*: Погір (2006, КГ, 18); Поґір (2011, УШ); Подір (2012, БЛ[5], 264). – Назва утворена семантичним способом від рум. апелятива *pogor* ʻспуск з гори' (Hr., 138). Вона вказує на те, що куток виник на схилі підвищення. Г. Ґансьоровський вважає, що *поґір* – це ʻстарий зруб' (PBWCz., 17). Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій [*ґ*] вимовляється як [*д*].

По́ди, -ів; мн.; гора; с. Гута Бог. р-ну: Поди (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *під* (діал.) ʻрівне узгір'я; верхня рівна частина гори' (Експ.), пор. *під* ʻнизинне місце; западина' (ВТС, 763), а також гуц. *під* ʻгорище (над хатою)' (ГГ, 149). Вона вказує на характер поверхні гори.

По́ди́н, -у; ч.; урочище; с. Монастирчани Бог. р-ну: Подин (2005, НМ, 9); Подин (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *подин*, *подина* (діал.) ʻнизина; рівне місце в горах' (ВТС, 822),

ʻрівне місце, сідловина на схилі гориʼ (ГГ, 152), ʻрівне місце в горах, низинаʼ (МСГГ, 145), ʻяр, долинаʼ (Нг., 45), ʻмісце для копиціʼ (ЕСУМ, IV, 387), пор. також рум. *pódina* ʻпідлога, долівка, діл, поміст; дошкаʼ (РУС, 360). Вона вказує на характер поверхні урочища.

По́ди́на[1], -и; ж.; гори; **1**) с. Гута Бог. р-ну: Подина (2011, УШ); **2**) с. Кривець Бог. р-ну: Подина (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *подина* (див. вище). Вони вказують на форми гір, які мають на схилах рівні місця, сідловини.

По́ди́на[2], -и; ж.; урочища, пасовища; **1**) с. Кричка Бог. р-ну: Подина (2011, УШ); **2**) с. Слобода Кол. р-ну: Подина (2006, КГ, 24). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *подина* (див. вище). Вони вказують на характер поверхонь пасовищ, розташованих на рівних місцях у горах або на сідловинах.

Подишíр[1], -ору; ч.; урочище; с. Гаврилівка Надв. р-ну: Подишір (2011, Бойко). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) семантичним утворенням від рум. апелятива *podişuri*, мн. від *podiş* ʻплато, плоскогірʼяʼ (РУС, 360); у такому разі назва вказує на особливості поверхні урочища; б) семантичним утворенням від апелятива *подишор*, *подушєр*, *подішар* (діал.) ʻполиця в будинку, де лежить сир; горище (переважно над хлівом, полиця в хліві); ложе пастухаʼ, який Г. П. Клепикова вважає типовим карпатизмом, що відноситься до розряду пастушої лексики (Клепикова, 165); у такому разі семантичний сенс мікротопоніма – ʻмісцевість, де були ложа пастухів, пастушi колибиʼ.

Подишíр[2], -ору; ч.; потік; бас. Велесниці п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; сс. Гаврилівка Надв. р-ну, Нижня Велесниця Кол. р-ну: Подишір (2006, КВС, 112). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік.

Подóвжна, -ої; ж.; поле; с. Остриня Тлум. р-ну: Подовжна (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *подовжна* ʻяка розміщується по довжині, вздовж чого-небудь; довгастаʼ (ВТС, 623). Вона вказує на форму та розташування поля вздовж дороги.

Подóжгора́, -и; ж.; урочище; с. Матеївці Кол. р-ну: Подожгора (2011, УШ). – Назва утворена способом поєднаня в одне лексему прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *подовж* (з синкопою приголосного [*в*]), який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта уздовж іншого об'єкта, та апелятива *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʻпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Пожа́рище, -а; с.; поле; с. Антонівка Тлум. р-ну: Пожарище (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пожарище* ʻмісце, де була пожежаʼ (ВТС, 826). Вона вказує на те, що поле колись облаштовували способом випалювання кущів і дерев.

Пожа́рниця[1], -і; ж.; урочища (поля, пасовища); **1**) с. Забережжя Бог. р-ну; вар. *Пожєрниця*: Пожєрниця, Пожарниця (2011, УШ); **2**) с. Кривець Бог. р-ну; вар. *Пожєрниця*: Пожєрниця, Пожарниця (2011, УШ); **3**) с. Хмелева Гор. р-ну: Пожарниця (2008, УШ); **4**) смт Отинія Кол. р-ну; вар. *Пожерниця*, *Пожєрниця*: Пожєрниця (1998, От., 16); Пожерниця (2006, КВС, 116); Пожарниця (2011, УШ); **5**) с. П'ядики Кол. р-ну: Пожарниця (2006, КВС, 134); **6**) с. Завалля Снят. р-ну: Пожарниця (1997, ІЗ, 18); **7**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Пожарниця (2005, Карпів, 10); **8**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Пожарниця (1995, ТМН, 23); Пожарниця (2011, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *пожерниця*, *пожєрниця*, *пожарниця* (діал.) ʻвипалене місцеʼ, пор. вол. *пожерниця* ʻвипалене місце на болотіʼ (СНГТВ, 74). Вони вказують на те, що в урочищах колись були пожежі або їх розчищали способом випалювання кущів і дерев. Варіанти назв відбивають особливості місцевих говірок.

Пожа́рниця[2], -і; ж.; ліси; **1**) с. Княждвір Кол. р-ну: Пожарниця (1985, ІГ, ІІ, 419);

2) між с. Хом'яківка Тисм. р-ну та м. Тисмениця: las Pożarnica (1905 (1877), KuK TT); **3**) с. Хотимир Тлум. р-ну; вар. *Пожарниці*, *Пужерниці*: Пожарниці (говірково Пужерниці) (1960, Кобил., ДЛМ, 112); Пожарниця (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *пожарниця* (див. вище). Вони вказують на те, що ліси виросли на випалених місцях. Варіанти назви в с. Хотимир відбивають особливості місцевої говірки.

По́за бе́рдом; потік; л. Белелуї л. Пруту л. Дунаю; с. Красноставці Снят. р-ну: Поза бердом (2003, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *поза*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта за іншим об'єктом, та апелятива *бердо* ʽглибоке урвище' (Мар., 216) в орудному відмінку. Вона вказує на місце протікання потоку.

Позагоро́ди, -ів; мн.; куток; с. Устя Снят. р-ну: Позагороди (2012, НПС, 249). – Назва утворена за допомогою префікса *поза-* від апелятива *городи*, мн. від *город* ʽділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочів' (ВТС, (192). Вона вказує на місце розташування кутка.

По́за мосто́м; став; с. Красноставці Снят. р-ну: Поза мостом (2003, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *поза* (див. вище) та апелятива *міст* ʽспоруда для переїзду чи переходу через річку, залізницю, автомагістраль, яр і т. ін.' (ВТС, 532) в орудному відмінку. Вона вказує на місце розташування ставу.

Позитро́н, -а; ч.; мікрорайон м. Івано-Франківська: Позитрон (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування заводу електронних виробів, біля якого розбудувався мікрорайон. В основі ергоніма лежить апелятив *позитрон* (фіз.) ʽнайлегша елементарна частинка речовини з найменшим позитивним електричним зарядом; "позитивний електрон"' (ВТС, 835).

Покро́ва, -и; ж.; горб; 316 м; сс. Ганнів, Дебеславці Кол. р-ну; вар. *гора Святої Покрови*: Pokrowa (1880, SG, I, 713); Sw. Pokrowa (1904 (1877), KuK Kuty); гора св. Покрови (1929, Крип., ЗІ, 126); Покрова (2012, БЛ[5], 264). – Назва, очевидно, пов'язана з найменуванням церкви або монастиря *Покрови* Пресвятої Богородиці, що знаходилися колись на горі.

Поку́тсько-Басара́бська Височина́, -ої, -и; ж.; височина; тягнеться від рр. Бистриця й Ворона на території Івано-Франківщини до м. Хотин Чернівецької області: Покутсько-Басарабська Височина (1982, КС, 165). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *височина* ʽпідвищена частина суходолу (від 200 до 600 м), що має подекуди рівну, а частіше хвилясту поверхню, розчленовану долинами, балками, ярами' (ВТС, 113), а атрибутивним членом – прикметник *покутсько-басарабська*, що вказує на розташування орооб'єкта на території *Покуття* й Північної *Басарабії*.

Поку́ття, -я; с.; історико-етнографічний регіон України, розташований в Івано-Франківській області, охоплює територію сучасних Городенківського, Коломийського, Снятинського, Тлумацького, більшу частину Тисменицького та, частково, Богородчанського й Надвірнянського районів: и о покутєє (1395, DM, II, 610); покутьскую землю (1411, P., 77); Pocutia (1650, КБ); Pokucie (1887, SG, VIII, 550); Покуття (2012, Експ.). – Існує багато версій щодо походження цієї назви. Їх детально проаналізував у своєму дослідженні Д. Г. Бучко (Бучко, 7–8). Однак, зважаючи на той факт, що воно практично зараз є недоступним для більшості дослідників та ономастів, наводимо текст цього аналізу майже дослівно. Згідно з ним, походження назви Покуття залишається остаточно не вирішеним. Запропоноване Я. Головацьким пояснення цієї назви від найменування населеного пункту Кути (на Черемоші), "по місто … Кути … по Кути" (Голов., I, 280–281), не може бути, на думку дослідника, прийнятним, оскільки ні в українській, ні в слов'янській топонімії немає аналогічних

утворень, які були б назвами певних регіонів і походили від назв населених пунктів (за допомогою префікса *по-* та суфікса *-ьје*). До того ж ойконім *Кути* фіксується в пам'ятках значно пізніше за макротопонім *Покуття*. Не витримують жодної критики, за твердженнями Д. Г. Бучка, пояснення цієї назви, запропоновані польськими дослідниками А. Бельовським, О. Кольбергом та ін., що це був "останній кут, окраїна Польщі" (Віеł., 654; Kolb., I, 31).

Розкриваючи етимологію назви *Покуття*, дослідники, як зауважує Д. Г. Бучко, найчастіше пов'язують її з "кутом", який нібито утворює територія між Дністром і Карпатами (Б. В. Кобилянський), між Прутом і Черемошем (Е. М. Мурзаєв, М. Янко), між зближеними тут ріками Дністер і Прут (СНГТ, 446; Янко, 117; Паньків, 103). Подібних "кутів" на карті України чимало, але жоден із них не був названий Покуттям.

М. Л. Худаш схильний виводити цю назву від апелятива "кут", який, на його думку, у староукраїнській мові означав ʻчастину суші на крутому згині ріки або при зливі двох річок; … на Покутті … річки Дністер, Прут і Черемош з їхніми притоками утворюють численні своєрідні кути' (Худ[3]., 153). М. Клапчук назву Покуття пов'язує з апелятивом "кут", що означав на цій території певний тип раннього поселення (Клапчук).

Певним кроком, як справедливо зауважує Д. Г. Бучко, до встановлення реальної етимології будь-якого топоніма мусить бути визначення його місця в ряду подібних утворень. Таким для оніма *Покуття* є ряд, який утворюють назви *Поділля*, *Полісся*, *Пониззя* тощо. Подібно, як твірною основою топоніма *Поділля* є лексема *діл* чи *поділ* (пор. д.-р. *подолъ* ʻмісця, розташовані в долині річки' (Кочин, 246), укр. *поділ* ʻнизько розташована місцевість, низина'), для *Полісся* – відповідно *ліс*, а для *Пониззя – низ*, так і твірною основою топоніма Покуття є апелятив *кут*. Лексема *кут* в українській мові означає ʻпростір землі в куті, утвореному при злитті двох рік' (Грінч., II, 382). Е. М. Мурзаєв наводить ще такі значення географічного терміна *кут*: 1) ʻвиступаюча гора, або відрога гори'; 2) ʻхутір'; 3) ʻтип поселення, де будувалася біднота'; 4) (на Дону) ʻпівострів, який помітно вдається в ріку; хутір; частина поселення; станиця, яка формувалася в процесі росту населеного пункту'; 5) (у Костромській області, в минулому) ʻсвященне місце, огороджена молільня в лісі'; 6) (у Воронезькій області) ʻліс у закрутах (колінах) ріки' (СНГТ, 322).

При вивченні географічного середовища Покуття, а також при експедиційному дослідженні топонімії цього краю Д. Г. Бучко відзначив велику кількість згинів, закрутів, які роблять тут русла Дністра й Пруту. У цих закрутах у минулому росли ліси. Тут існували ідеальні умови для виникнення давніх поселень.

Суфікс *-*ьј(е)*, який дослідник виділяє в топонімах *Поділля*, *Полісся*, *Пониззя*, має значення збірності, пор.: *дуб'я* ʻзбірн. до дуб' (СУМ, II, 311), діал. *луб'є* ʻзбірн. до луб' (Онишк., I. 418). Те ж значення частково зберігається й у виділених географічних назвах, а префікс *по-* відбиває просторове значення, пор.: д.-р. *побожье* ʻмісцевість понад Південним Бугом', *подєсьньє* ʻобласть понад Десною' (ЕСЛНПР, 102–103).

Таким чином, у назві *Покуття* афікси *по-* та **-ьј(е)* теж вказують на збірність та просторовість. Якщо назва *Поділля* первісно означала ʻнизинну місцевість, пересічену долами', *Полісся* – ʻрівнинну місцевість, пересічену лісами та болотами', *Пониззя* – ʻмісцевість, що знаходиться нижче іншої, гористої' (пор. д.-р. *понизье* ʻтериторія по середній течії Дністра та притоках Ушиці, Смотричу, Збруча й Серету' (ЕСЛНПР, 107), то назва *Покуття* первісно означала ʻмісцевість коло (вздовж) *кутів* Дністра і Пруту'. Отже, топонім Покуття, як вважає Д. Г. Бучко, утворився префіксально-суфіксальним способом від апелятива *кут* з одним чи кількома названими вище значеннями за допомогою префікса *по-* та суфікса *-*ьј(е)* (Бучко, 8).

Таке трактування походження цієї назви є, на нашу думку, досить переконливим.

По́ле-Бо́йкове, -я, -ого; с.; поляна; с. Гута Бог. р-ну: Поле-Бойкове (2006, ГСК, 258). – Назва утворена способом лексикалі-

зації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поле* ʻбезліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви’ (ВТС, 846), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Бойкове*, що вказує на належність поляни в давнину *Бойкові*, пор. п-ще *Бойко* (СП, 51).

По́ле Чудéс, -я, -ес; с.; кутки; **1**) м. Городенка: Поле Чудес (2011, Експ.); **2**) м. Коломия: Поле Чудес (2009, Експ.); **3**) м. Тисмениця: Поле Чудес (2011, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації найменування однозвучної телевізійної гри. Вони мають переносне, конотативне значення. Так, у містах Коломиї й Тисмениці вони вказують на місця, де розміщені найбагатші та найбільші приватні будинки, у місті Городенка – на болотистий характер ґрунту кутка, де виникає багато проблем.

Поле́гна, -и; ж.; поле; с. Буківна Тлум. р-ну: Полєгна (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – особового імені жінки, яка володіла колись полем і проживала біля нього, пор. особове ім’я *Полєгна* < *Пелагея* (Експ.).

Поле́нка[1], -и; ж.; урочище; с. Корнів Гор. р-ну; вар. *Полинка*: Полєнка (2008, УШ); Полинка (2009, ГСС, 13). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *полєнка*, *польинка* (розм.) ʻгірська рівнина; пасовище’ (Мар., 244), ʻполянка’ (Експ.).

Поле́нка[2], -и; ж.; куток; с. Малий Ключів Кол. р-ну; вар. *Польинка*: Польинка (2006, КГ, 20); Полєнка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *полєнка*, *польинка* (див. вище). Вона вказує на місце виникнення кутка.

Поли́к[1], -а; ч.; кол. хутір, нал. до с. Грабовець Бог. р-ну, тепер його частина: Połyk (1887, SG, VIII, 735); Połyk (1910, ZSO, 49); Połyk (1935, MT N); Полик (1947, АТП, 499); Полик (1961, ІФ АТП[1], 81); Полик (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Д. Г. Бучко трактує її як утворення семантичним способом від апелятива *полик* ʻмісця, які заливаються весняними водами’ (Бучко, 102). О. І. Михальчук вважає, що така аргументація є недостатньо вмотивованою з огляду на фізично-географічні особливості місцевості, на якій виник хутір. Враховуючи те, що апелятив *полик* засвідчений у південно-західному наріччі зі значенням ʻзнак, символ, сигнал’ (Желех., 689), вона припускає, що первісно назва могла означати ʻмісцевість, позначена певним знаком (символом), ознакою’ або ж ʻмісце, звідки подавався сигнал про небезпеку’ (Мих., 84). Однак точно встановити, якими насправді були мотиваційні зв’язки цієї назви, тепер практично неможливо.

Поли́к[2], -а; ч.; кутки; **1**) с. Камінне Надв. р-ну: Полик (1998, Мих., 204); Полик (2010, Експ.); **2**) с. Лісна Велесниця Надв. р-ну: Полик (1998, Мих., 204); Полик (2010, Експ.); **3**) тепер поле; с. Цуцилів Надв. р-ну: Połyk (1855, AKKGL, Bl. 44); Połyk (1880, VOV, 355); Połyk (1887, SG, VIII, 735); Połyk (1910, ZSO, 28); Połyk (1935, MT N); Полик (1998, Мих., 204); Полик (2001, Проц., 80). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *полик* (див. вище).

Поликú[1], -ів; мн.; урочища (поля); **1**) с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Полики (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Полики (2006, КГ, 19); **2**) с. Спас Кол. р-ну: Полики (2006, КВС 156); Полики (2011, УШ); **3**) с. Джурів Снят. р-ну: Полики (2008, УШ); Полики (2012, НПС, 98). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *полик* (див. вище).

Поликú[2], -ів; мн.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Полики (2006, КВС 156). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Поликú[3], -ів; мн.; горб; с. Джурів Снят. р-ну: Полики (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому височіє горб.

Полігóн, -у; ч.; луг; с. Сороки Гор. р-ну: Полігон (2012, БЛ[5], 264). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *полігон* ʻділянка місцевості, обладнана спеціальними допоміжними спорудами та приладами для проведення навчальної, перев.

артилерійської стрільби, а також для випробовування різних видів озброєння’ (ВТС, 848). Вона вказує на те, що луг у 1940–1941 рр. був майданчиком, на якому проводили навчальні стрільби та бомбометання льотчики авіачастини, що базувалася в сусідньому с. Чернятин.

Полі́мське, -ого; с.; лісове урочище; с. Перерісль Надв. р-ну: Полімське (1998, Мих., 204). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. *Полімський*), навколо якого розкинулося урочище. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Полі́мський[1], -ого; ч.; потік; л. Вороні п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 23 км, площа басейну – 24,8 км^2; м. Надвірна, сс. Лісна Тарновиця, Перерісль, Волосів Гаврилівка Надв. р-ну, Виноград, Ворона Кол. р-ну; інша назва – *Ворониця* (див. вище): Polimski (1880, KuK S); Polimski (1906 (1880), KuK N); Polimski (Woronica) (1932, MT S); Polimski (Woronica) (1935, MT N); Полімський (1985, АСЗ, II, 681); Ворониця (2000, ЕКол., III, 224); Ворониця (2006, КВС, 24); Полімський (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *полімський* ‘який витікає з урочища *Поломи* (див. далі)’.

Полі́мський[2], -ого; ч.; ліс; с. Цуцилів Надв. р-ну: Полімський (1998, Мих., 204). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинувся ліс.

По́ліна[1], -и; ж.; урочища (поляни, пасовища, поля); **1**) с. Гута Бог. р-ну: Поліна (2011, УШ); **2**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Поліна (2011, УШ); **3**) с. Воскресинці Кол. р-ну: Поліна (2012, БЛ[5], 264); **4**) с. Марківка Кол. р-ну: Поліна (2012, БЛ[5], 264); **5**) с. Рунґури Кол. р-ну: Поліна (2012, БЛ[5], 264); **6**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Поліна (1998, Мих., 204); **7**) с. Фитьків Надв. р-ну: Поліна (1998, Мих., 204); **8**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Поліна (1998, Мих., 204); **9**) с. Видинів Снят. р-ну: Polina (1906 (1876), KuK Sn.); Поліна (2012, БЛ[5], 264); **10**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Поліна (1995, ТМН, 21); **11**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Поліна (2011, Експ.); **12**) с. Сілець Тисм. р-ну: Поліна (2002, СНЧ, 45); **13**) с. Кутище Тлум. р-ну: Поліна (2012, БЛ[5], 264). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *поліна* (діал.) ‘галявина, поляна’, пор. ст.-укр. *полѣна*, *полєна* ‘поляна’ (ССУМ, II, 188).

По́ліна[2], -и; ж.; ліс; с. Раковець Гор. р-ну: Поліна (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *поліна* (див. вище). Вона вказує на те, що ліс виріс на місці колишньої поляни.

По́ліна[3], -и; ж.; кутки; **1**) с. Велика Кам’янка Кол. р-ну: Поліна (2000, ЕКол., III, 26); Поліна (2006, КВС, 11); Поліна (2011, УШ); **2**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Поліна (2000, ЕКол., III, 38); Поліна (2006, КГ, 18); Поліна (2012, БЛ[5], 264); **3**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Поліна (1998, Мих., 204); Поліна (2010, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *поліна* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на колишніх полянах.

По́лін За́руб, -ого, -у; ч.; ліс; с. Антонівка Тлум. р-ну: Полін Заруб (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *заруб* ‘ділянка лісу, позначена зарубками’ (Експ.), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Полін*, що вказує на належність ділянки лісу в давнину *Полі*, пор. особове ім’я *Поля* < *Поліна* (СУІ, 301).

По́ліни[1], -ін; ж.; хутір; с. Долина Тлум. р-ну: Поліни (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *поліна* (див. вище). Вона вказує на виникнення хутора на колишніх полянах.

По́ліни[2], -ін; ж.; куток; с. Марківка Кол. р-ну: Поліни (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *поліна* (див. вище). Вона вказує на виникнення кутка на колишніх полянах.

Полінкú[1], -ок; мн.; куток; с. Ворона Кол. р-ну Полінки (2012, БЛ[5], 264). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації

апелятива *полінка* (розм. – *пол'инка*), дем. від *поліна* (див. вище). Вона вказує на виникнення кутка на колишніх полянках.

Полінкú², -ок; мн.; урочища; **1**) с. Раківчик Кол. р-ну: Полінки (2006, КВС, 128); **2**) с. Добротів Надв. р-ну: Полінки (2004, ДІС, 10). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *полінка* (див. вище). Вони вказують на характер поверхонь урочищ.

Полінкú³, -ок; мн.; поля; **1**) с. Молодків Надв. р-ну: Полінки (1998, Мих., 204); **2**) с. Парище Надв. р-ну: Полінки (1998, Мих., 204); **3**) с. Сілець Тисм. р-ну: Полінки (2012, БЛ[5], 264). – Назва утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *полінка* (див. вище). Вони вказують на облаштування полів на місці колишніх полянок.

Поліція́нтів, -ового; ч.; підвищення, берег; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Поліціянтів (1998, Мих., 204). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Поліціянт*, пор. п-ську *Поліціянт* (Експ.) < *поліціянт* (розм.) 'поліцай'.

Половúк, -а; ч.; поле; с. Грабовець Бог. р-ну; давня назва – *Половики*: Połowiki (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 4, арк. 27); Половик (2011, УШ). – Давня назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій могло належати колись поле, пор. п-ще *Половик* (СП, 283). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *половик* (орн.) 'різновид яструба; звичайний боривітер; шуліка' (ЕСУМ, IV, 497). Мотивуючою ознакою назви поля в такому разі було те, що ці птахи постійно літали над полем. Сучасне його найменування є сингулярною формою давньої назви.

Половинкú, -ок; мн.; поле; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Половинки (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *половинка*, дем. від *половина* 'одна з двох рівних частин чого-небудь' (ВТС, 650). Вона вказує на те, що поле колись було розділене на дві рівні частини.

Полóге, -ого; с.; урочище (поле); с. Жукотин Кол. р-ну: Połohe (1933, МТ К). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *пологе* 'яке знижується поступово, не стрімко; спадисте' (ВТС, 850). Вона вказує на рельєф поля.

Полóги¹, -ів; мн.; урочище; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Połogi (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 219, арк. 110); Połogi (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 32, арк. 122); Połogi (1906 (1876), KuK K); Połogi (1933, МТ К); Пологи (2000, ЕКол., ІІІ, 26); Пологи (2006, МРС, 71). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пологи* 'низинна рівнина на лівому березі ріки' (Мар., 243), 'степова рівнина, низовина, що полого, поступово спускається до берега річки' (ВТС, 850), 'рівнина' (Експ.). Вона вказує на рельєф урочища.

Полóги², -ів; мн.; куток; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Пологи (2006, КВС, 11). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Полонúнська, -ої; ж.; криничка; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Полонинська (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *полонинська* 'яка міститься, знаходиться на *полонині*'.

Пóлóми¹, -ів; мн.; лісове урочище; с. Перерісль Надв. р-ну; вар. *Полуми*: Полуми (1998, Мих., 204); Поломи (2009, ПІН, 18). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *полом* 'залом; дерева, повалені вітром, бурею' (Експ.), 'повалені бурею дерева' (СНГТВ, 75). Вона вказує на характер місцевості урочища в давнину. Варіант назви з'явився під впливом польської мови.

Пóлóми², -ів; мн.; урочища (поля, пасовище); **1**) с. Волосів Надв. р-ну: Поломи (1998, Мих., 204); **2**) с. Назавизів Надв. р-ну: Поломи (1998, Мих., 204). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *полом* (див. вище). Вони вказують на те, що поля й пасовища виникли на місцевостях, де колись були повалені дерева.

Пóлóми³, -ів; мн.; куток; с. Волосів Надв. р-ну: Поломи (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного

мікротопоніма – найменування поля (див. вище), біля якого розкинувся куток.

По́ло́ми[4], -ів; мн.; поле; с. Волосів Надв. р-ну: Поломи (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинулося поле.

Поло́на, -и; ж.; урочище; с. Павлівка Тисм. р-ну: Полона (1997, Павл., 8). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *полона*, що є діалектним фонетичним варіантом від *полон* (< псл. **polnъ*) ʻчисте, вільне для пасовища чи сінокосу місцеʼ (СНГТ, 451). Вона вказує на характер поверхні урочища.

Полоні́вський, -ого; ч.; кол. хутір, об'єдн. із с. Діброва Тлум. р-ну: Полоніський (1947, АТП, 518); Полонівський (1961, ІФ АТП[1], 81). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, яка заснувала хутір; б) посесивним утворенням на *-івськ(ий)* від антропоніма *Полон*, що походить, імовірно, від чол. особового імені *Аполлон* (ПЗУ, 460).

Полу́бічок, -чку; ч.; берег, підвищення; с. Добротів Надв. р-ну: Полубічок (1998, Мих., 204). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *полубічок* (перен.) ʻберег округлої формиʼ (Мих., 40). Вона вказує на форму підвищення.

Полу́пи, -ів; мн.; кол. хутір, об'єдн. із с. Волосів Надв. р-ну: Полупи (1947, АТП, 509); Полупи (1961, ІФ АТП[1], 81). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала хутір, пор. похідні п-ща *Полупко*, *Полупка* (Богдан, 230).

По́льна, -ої; ж.; урочище; с. Рошнів Тисм. р-ну: Польна (2011, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *польна* ʻпольова; яка знаходиться, міститься на полі' (Експ.).

По́льська, -ої; ж.; куток; с. Загайпіль Кол. р-ну: Польська (2006, КВС, 51); Польська (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування вулиці, що є на кутку. В основі мікротопоніма лежить прикметник *польська* ʻна якій проживають поляки; яку облаштували поляки'.

По́льська Ву́лиця, -ої, -і; ж.; куток; с. Княждвір Кол. р-ну: Польська Вулиця (2006, КВС, 64). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вулиця* ʻдва ряди будинків із проїздом, проходом між ними' (ВТС, 166), пор. також гуц. *вулиця* ʻартерія комунікаційна, якою можна їхати возом і прогонити більше маржини' (Шух., І, 102), а атрибутивним членом – прикметник *польська*, що вказує на проживання на кутку в давнину польських родин.

По́льська Резиде́нція, -ої, -і; ж.; куток; с. Волосів Надв. р-ну: Польська Резиденція (1998, Мих., 204); Польська Резиденція (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування будинку польського священика, навколо якого розкинувся куток, пор. *польська резиденція* (діал.) ʻбудинок католицького (польського) священикаʼ (Мих., 87).

По́льське, -ого; с.; поле; с. Хмелева Гор. р-ну: Польське (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *польське* ʻяке належало колись *полякам*'.

По́льський Дім, -ого, дому; ч.; куток; с. Будзин Тлум. р-ну: Польський Дім (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування будинку, в якому жили колись поляки й навколо якого розкинувся куток.

По́льський Кут, -ого, -а; ч.; кутки; **1**) с. Будилів Снят. р-ну: Польський Кут (2012, БЛ[5], 264); **2**) с. Устя Снят. р-ну: Польський Кут (2012, НПС, 249). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорними компонентами є апелятив *кут* ʻчастина населеного пунктуʼ (Експ.), а атрибутивними членами – прикметник *польський*, що вказує на проживання на кутках у довоєнний період *поляків*.

По́льський Цви́нтар, -ого, -ю; ч.; лісове урочище; с. Парище Надв. р-ну: Польський

Цвинтар (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування розміщеного в урочищі старого кладовища, де колись хоронили поляків.

Поля́на[1], -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Хмелева Гор. р-ну: Polana (1880, KuK JCz.); Polana (1900, SGG, 211). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *поляна* ʻневеликий луг, звичайно на узліссі або серед лісу; галявинаʼ (ВТС, 853). Вона вказує на місце виникнення фільварку.

Поля́на[2], -и; ж.; урочище; с. Рунгури Кол. р-ну: Polana (1904 (1877), KuK Kuty); Polana (1933, MT Kuty); Польина (2006, КГ, 23); Поляна (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *поляна* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні урочища.

Поля́на[3], -и; ж.; горб; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Поляна (2007, ДІГД, 87). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *поляна* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні горба.

Поля́ни, -ян; мн.; кол. хутір, об'єдн. із с. Делева Тлум. р-ну; давні назви – *На Полянах*, *Поляна*: Na Polanach (1900, SGG, 699); Поляна (1914, ШКЄС, 216); Polany (1934, SDW, № 24, s. 297); Поляни (1947, АТП, 518), Поляни (1961, ІФ АТП[1], 81). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *на* (див. вище) та апелятива *поляни*, мн. від *поляна* (див. вище), у місцевому відмінку. Вона вказує на місце виникнення хутора. Сучасне його найменування є семантичним утворенням від названого вище апелятива.

Поля́нка[1], -и; ж.; куток; с. Міжгір'я Бог. р-ну: Полянка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *полянка*, дем. від *поляна* (див. вище). Вона вказує на місце виникнення кутка.

Поля́нка[2], -и; ж.; урочище; с. Тростянець Снят. р-ну: Полянка (2003, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *полянка* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні урочища.

Полянку́, -ок; мн.; кутки; **1**) с. с. Луквиця Бог. р-ну: Polenki (1935, MT Porohy); **2**) с. Манява Бог. р-ну: Polenki (1935, MT Porohy). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *полянка* (див. вище). Вони вказують на місця виникнення кутків.

Поля́нчин Бе́рег, -ого, -у; ч.; горб; с. Великий Ключів Кол. р-ну; вар. *Польинчин Берег*: Полянчин Берег (УШ, 2011); Польинчин Берег (2012, БЛ[4], 203); Полянчин Берег (2012, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берег* ʻзарослий лісом горбʼ (ЕСУМ, 170), ʻпідвищення; гора; стік гориʼ (Hr., 32), а атрибутивним членом – прикметник *Полянчин*, що вказує на належність горба в давнину *Полянці*, пор. п-ще *Полянко* (СП, 283). Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Помі́рки[1], -ів; мн.; урочища (поля, пасовища); **1**) с. Грабовець Бог. р-ну: Pomiarki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 10, арк. 44); Pomiarki (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 14, арк. 70); Помірки (2011, УШ); **2**) с. Дзвиняч Бог. р-ну: Помірки (2011, УШ); **3**) с. Нивочин Бог. р-ну: Помірки (2011, УШ); **4**) с. Похівка Бог. р-ну: Помірки (2011, УШ); **5**) с. Колінки Гор. р-ну; вар. *Помнярки*: Помірки, Помнярки (2012, Експ.); **6**) с. Котиківка Гор. р-ну: Помірки (2012, БЛ[5], 264): **7**) кол. с. Пасічна, тепер част. міста Івано-Франківськ: Помірки (1975, АСЗ, І, 717); **8**) с. Ворона Кол. р-ну: Помірки (2006, КВС, 24); **9**) с. Корнич Кол. р-ну: Помірки (2012, БЛ[5], 264); **10**) с. Малий Ключів Кол. р-ну: Pomiarki (1933, MT Kuty); **11**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Pomiarki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 285, арк. 26); Помірки (2006, КВС, 126); **12**) с. Раківчик Кол. р-ну: Pomiarki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 69, арк. 26); Pomiarki (1906 (1876), KuK K); Pomirki (1933, MT K); Помірки (2006, КВС, 138); **13**) с. Камінне Надв. р-ну: Помірки (1982, АПП, 61); Помірки (1998, Мих., 204); **14**) с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну: Pomiarki (1855, AKKGL, Bl. 48); Помірки (1998, Мих., 204); **15**) с. Молодків Надв. р-ну: Помірки (1998, Мих., 204); **16**) с. Ви-

динів Снят. р-ну: Помірки (2012, БЛ⁵, 264); **17**) с. Джурів Снят. р-ну: Помірки (2011, УШ); **18**) с. Завалля Снят. р-ну: Помірки (1997, ІЗ, 18); **19**) с. Кулачківці Снят. р-ну: Помірки (2012, БЛ⁵, 264); **20**) с. Попельники Снят. р-ну: Pomirki (1933, MT Sn.); Помірки (2012, НПС, 176); **21**) с. Рудники Снят. р-ну: Помірки (2011, УШ); **22**) м. Снятин: Помірки (2012, НПС, 22); **23**) с. Тучапи Снят. р-ну: Помірки (2011, УШ); **24**) с. Березівка Тисм. р-ну: Помірки (2012, БЛ⁵, 264); **25**) с. Драгомирчани Тисм. р-ну: Помірки (2008, РДХ, 356); **26**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Помірки (1995, ТМН, 22); Помірки (2005, Карпів, 10); **27**) смт Лисець Тисм. р-ну: Pomirki (1932, MT S); **28**) с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Помірки (2012, БЛ⁵, 264); **29**) с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Помірки (2012, БЛ⁵, 264); **30**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Помірки (2012, БЛ⁵, 264); **31**) с. Угринів Тисм. р-ну: Помірки (2012, БЛ⁵, 264); **32**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Помірки (2012, Експ.); **33**) с. Ямниця Тисм. р-ну: Pomiarki (1932, MT S); Помірки (2011, Експ.); **34**) с. Буківна Тлум. р-ну: Помірки (2012, БЛ⁵, 264); **35**) с. Грушка Тлум. р-ну: Помірки (1975, АСЗ, І, 900). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *помірок* (із широким спектром значень): ʽшмат городу, поля, що є додатковим наділом; прирізок' (ВТС, 856), ʽнизина біля річки' (СНГТВ, 75), ʽприсадибна земля, яка щороку засівається; вимір землі' (Грінч., ІІІ, 297), ʽміра землі (смуга землі) шириною 2 м; ділянка; поперечно орані смуги землі в місцях з'єднання наділів' (Онишк., ІІ, 110), пор. пол. *pomiar* ʽобмір, вимір' (ПРС, 436). Якими конкретно були мотиваційні ознаки для кожного з названих тут об'єктів, встановити тепер у більшості випадків неможливо. Форма *Помнярки* з'явилася під впливом польської мови та відбиває особливості місцевих говірок.

Помі́рки², -ів; мн.; ліси; **1**) с. Колінки Гор. р-ну: Помірки (2012, БЛ⁵, 264); **2**) с. Виноград Кол. р-ну: Помірки (2011, УШ); **3**) с. Камінне Надв. р-ну: Помірки (1998, Мих., 204); **4**) с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну: Помірки (1998, Мих., 204). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *помірок* (див. вище). Вона вказує на те, що ліси в давнину були розподілені на шматки, очевидно, для продажу.

Помі́рки³, -ів; мн.; кол. хутір, нал. до с. Семаківці Гор. р-ну: Pomiarki (1934, SDW, № 21, s. 221); Pomiarki (1938, SDW, № 5, s. 73). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *помірок* (див. вище). Вона вказує на місце виникнення хутора.

Помі́рки⁴, -ів; мн.; кутки; **1**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Помірки (2012, БЛ⁵, 264); **2**) Ворона Кол. р-ну: Помірки (2012, БЛ⁵, 264); **3**) с. Княждвір Кол. р-ну: Помірки (2012, БЛ⁵, 264); **4**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Помірки (2006, КВС, 126); **5**) с. Семаківці Кол. р-ну: Помірки (2006, КВС, 142); **6**) с. Красноставці Снят. р-ну: Помірки (2012, БЛ⁵, 264); **7**) с. Рудники Снят. р-ну: Помірки (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *помірок* (див. вище). Вони вказують на місця виникнення кутків.

Помі́рки⁵, -ів; мн.; потік л. Пруту л. Дунаю; с. Семаківці Кол. р-ну: Помірки (2006, КВС, 142). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), з якого витікає потік.

Помі́рок¹, -рку; ч.; поля; **1**) с. Виноград Кол. р-ну: Помірок (2011, УШ); **2**) Хом'яківка Тисм. р-ну: Помірок (2012, БЛ⁵, 264); **3**) с. Буківна Тлум. р-ну: Помірок (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *помірок* (див. вище). Вони вказують на те, що поля колись були розділені між мешканцями села або були додатковими наділами для селян.

Помі́рок², -рка; ч.; кутки; **1**) с. Слобода Кол. р-ну: Помірок (2006, КГ, 24); Помірок (2006, КВС, 147); Помірок (2011, УШ); **2**) с. Парище Надв. р-ну: Помірок (2009, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *помірок* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на місцевостях, які колись були додатковими наділами для селян.

По́над рікý; пасовище; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Понад ріку (2012, БЛ⁵, 264). – На-

зва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *понад*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта вище від іншого об'єкта, та апелятива *ріка* ʻводний потік, що живиться із джерела або стоком атмосферних опадів і тече по видовжених зниженнях рельєфу від верхів'я до гирла' (ВТС, 1036) у знахідному відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

Пóнад став; урочище; м. Снятин: Понад став (2012, НПС, 27). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *понад* (див. вище) та апелятива *став* ʻводоймище (у природному чи штучному заглибленні) з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатою' (ВТС, 1185) у знахідному відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Поникла, -ої; ж.; гора; с. Чортовець Гор. р-ну; вар. *Пониква*: Ponikwa (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 125, арк. 57); Ponegła (1906 (1876), KuK K); Ponekła (1933, МТ К); Пониква (2007, ССЧ, 29). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути утворена способом субстантивації та онімізації дієприкметника *поникла* (розм. – *пониква*) зі значенням ʻна якій є місця, де просочується вода в землю, чи потік, який пропадає під землю, у багно', пор. давній географічний номенклатурний термін **поникъ* ʻпотік, що пропадає під землю, у багно; місце, де вода просочується в землю' (ПГФ, 219). Таке трактування походження ороніма є цілком імовірним, оскільки в цій місцевості є чимало карстових порожнин та болотистих місць, у які може пропадати вода. Можливо також, що він мотивований цим же дієприкметником зі значенням ʻпохилена; яка має похмурий вигляд' (ВТС, 862). У такомі разі він указує на форму гори та зовнішні враження від неї.

Попелів, -ева; ч.; село; Тлум. р-н; нал. до Палагицької с/р; віддаль до Тлумача – 5 км, до Івано-Франківська – 33 км: *Попєлєвъ (подли попєлєва, 1419, P., 90–91); pole Popiełów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 109, арк. 24); Popiełów (1900, SGG, 699); Popiełów (1926, МТ Т); Попелів (1947, АТП, 518); Попелів (2009, ІФ АТП[7], 172). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Попел* чи *Попель*, пор. давня особова назва *Попелъ* (Мор., 154), ст.-п. *Popiel* (SSNO, IV, 328), ч. *Popel* (Sv., 290), п-ще *Попель* (Редько, II, 848).

Попéльники, -ів; мн.; село; Снят р-н; с/р; віддаль до Снятина – 25 км, до Івано-Франківська – 90 км: Popielniki (1497, ЛЦДІА (у м. Києві), ф. 1, опр. 1, спр. 5, л. 383); Popielnyk(i) (1514, MRPS, IV/I, 132); Popielniki (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Popielniki (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Popielniki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 11, спр. 104); Popielniki (1887, SG, VIII, 787); Попельники (1947, АТП, 506); Попельники (2009, ІФ АТП[7], 174). – Назва неоднозначна щодо походження, а тому дослідники трактують її по-різному. Так, М. Л. Худаш пояснює її як результат трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала село, наводячи при цьому п-ще *Попельнюк*, яке, на його думку, походить від *Попельник* (Худ.[1], 278). Д. Г. Бучко, окрім такої етимології назви села, розглядає її як семантичне утворення від апелятива **попельники* ʻлюди, які виробляли попіл' (Бучко, 102). Існує також версія, згідно з якою цей ойконім мотивований апелятивом **попельники* зі значенням ʻлюди, які працювали на випалюванні лісів для підготовки територій під сільськогосподарські угіддя'.

За народним переказом, колись на території нинішнього села стояла фортеця, яку дощенту спалили турки й татари. Від неї залишився лише попіл. Тому село, яке виникло на цьому місці, назвали Попельнею. Згодом ця назва була трансформована в *Попельники*. За іншою народною версією, село виникло на межі між лісом та полями, які тягнулися до гирла Черемошу. У народі це місце звалося *попільне*, тобто розміщене на полях. Тому й село, яке було тут започатковане, назвали *Попільне*. Згодам ця назва перетворилася в *Попільники*, а з часом – у *Попельники*.

Попе́льницьке[1], -ого; с.; поля; **1**) с. Вовчківці Снят. р-ну: Попельницьке (2011, УШ); **2**) с. Рожневі Поля Снят. р-ну: Попельницьке (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *попельницьке* ʻяке належало колись громаді с. *Попельники* (див. вище) або окремим його жителям'.

Попе́льницьке[2], -ого; с.; кутки; **1**) с. Зібранівка Снят. р-ну: Попельницьке (2008, Близнюк, 11); Попельницьке (2010, УШ); **2**) с. Шевченкове Снят. р-ну: Попельницьке (2012, НПС, 278). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *попельницьке* ʻяке заснували, на якому жили, яким володіли вихідці із с. *Попельники* (див. вище)'.

Попере́чина, -и; ж.; куток (вулиця); с. Колінці Тлум. р-ну: Poperęczyna (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 42, арк. 8); Попеперечина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *попеперечина* ʻвулиця, прокладена впоперек села' (Експ.).

Попере́чки, -ок; мн.; поле; с. Петрів Тлум. р-ну: Попеперечки (2006, Гач., 9); Попеперечки (2011, УШ); Попеперечки (2012, БЛ[5], 264). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *попеперечка* ʻкруча; схил підвищення, що ореться впоперек; поперечно ораний схил' (СНГТК, 157).

Попере́чне, -ого; с.; поля; **1**) с. Русів Снят. р-ну: Попеперечне (2012, БЛ[5], 264); **2**) с. Остриня Тлум. р-ну: Попеперечне (2012, БЛ[5], 264). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *попеперечне* ʻрозташоване впоперек чого-небудь' (ВТС, 869), тут – впоперек схилів.

Попере́чний, -ого; ч.; потік; пр. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; довжина – 7 км; с. Спас Кол. р-ну: Попеперечний (1995, НПК, 66); Попеперечний (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *попеперечний* ʻякий тече впоперек села', пор. *попеперечний* ʻякий рухається в напрямі поперек чого-небудь' (ВТС, 869). Вона вказує на напрям течії потоку.

Попере́чні Го́ни, -их, -ів; мн.; поле; с. Олеша Тлум. р-ну: Попеперечні Гони (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гони*, мн. від *гін* ʻсмуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін); українська старовинна народна міра довжиною від 60 до 120 сажнів' (ВТС, 182, 191), а атрибутивним членом – прикметник *попеперечні* (див. вище), що вказує на спосіб розташування поля щодо інших подібних об'єктів.

По́пик, -у; ч.; горб; с. Спас Кол. р-ну: Papek (1933, МТ Kuty); Попик (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *попик*, дем. від *піп* ʻдуховне звання у православній церкві, середнє між єпископом і дияконом; служитель релігійного культу, який має це звання й здійснює богослужіння' (ВТС, 789). Вона вказує на належність землі на горбі в давнину священикові невеликого зросту. Можлива також мотивація цього ороніма антропонімом *Попик*, пор. відоме на Коломийщині п-ще *Попик* (ТД КР, 106).

Попів Верх, -ового, -у; ч.; горб; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Попів Верьх (2006, КГ, 20): Попів Верх (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верх* ʻгора; вершина гори' (Мар., 219), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *попів*, що вказує на належність горба в минулому *попові* (див. вище).

Попів Горб, -ового, -а; ч.; урочище (горб, підвищення); с. Дебеславці Кол. р-ну: Попів горб (2006, КВС, 44); Попів Горб (2007, ЕКол., V, 19). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок' (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *попів*, що вказує на належність урочища (підвищення) у давнину *попові* (див. вище).

Попів Звір, -ового, звору; ч.; ліс; с. Росільна Бог. р-ну; інша назва – *Ксьондзів Яр* (див. вище): Попів Звір, або Ксьондзів Яр (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення,

у якому опорним компонентом є апелятив *звір* ʻдолина потоку чи ріки в горах; міжгір'я, ущелина, вузька долина між горами (перев. з джерелом); гірське джерело, потік; непрохідне місце, провалля' (ГГ, 81; Нг., 53), а атрибутивним членом – прикметник *попів*, що вказує на належність лісу в давнину *попові* (див. вище).

За народними переказами, ліс названий так тому, що в ньому, у долині потоку, у зворі, отець (піп) Іван Коритко зібрав 1648 року з місцевих добровольців велике селянське військо, яке брало участь спільно із загонами Семена Височана в штурмі Пнівського замку.

Попівка[1], -и; ж.; куток; с. Вікно Гор. р-ну: Попівка (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *попівка* (діал.) ʻпопова садиба, попів маєток' (Експ.). Вона вказує на те, що на кутку є чи була резиденція священиків.

Попівка[2], -и; ж.; джерело; с. Коршів Кол. р-ну: Попівка (2010, Досин, 22). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного, але не засвідченого тепер мікротопоніма – найменування урочища, у якому пробивається джерело. В основі мікротопоніма лежить апелятив *попівка* (див. вище).

Попів Клин, -ового, -у; ч.; поле; с. Завалля Снят. р-ну: Попів Клин (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клин* ʻчастина земельного угіддя, що вирізняється за певною ознакою (за родом посіву тощо)' (ВТС, 433), а атрибутивним членом – прикметник *попів*, що вказує на належність поля в давнину *попові* (див. вище).

Попів Кут[1], -ого, -а; ч.; кол. присілок; нал. до с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Popow kanth (1437, AGZ, XII, 27). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина якої-небудь території, місцевості' (СУМ, IV, 417), ʻчастина села' (Експ.), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *попів*, що вказує на проживання на кутку в давнину *попа* (див. вище) та на належність тут йому землі.

Попів Кут[2], -ого, -а; ч.; ліс; с. Делева Тлум. р-ну: Попів Кут (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* зі значенням ʻчастина якої-небудь території, місцевості' (СУМ, IV, 417), а атрибутивним членом – прикметник *попів*, що вказує на належність лісу в давнину *попові* (див. вище).

Попів Лаз, -ого, -у; ч.; урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Попів Лаз (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лаз* ʻгірський луг; лісова галявина' (Мар., 234), ʻлісова поляна' (Лісняк, 361), ʻвикорчувана ділянка лісу, призначена під пасовисько або під поле' (ССУМ, І, 537), ʻсіножать, лука; пасовище' (ГГ, 109), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *попів*, що вказує на належність урочища в давнину *попові* (див. вище).

Попівська, -ої; ж.; нива; с. Кутище Тлум. р-ну: Попівська (2012, БЛ[5], 264). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *попівська* ʻналежна попові' (ВТС, 870).

Попівська Доли́на, -ої, -и; ж.; пасовище; с. Сороки Гор. р-ну: Попівська Долина (2012, БЛ[5], 264). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), ʻнизовина біля річки' (Мар., 226), ʻнизина' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *попівська* (див. вище), що вказує на належність пасовища в давнину *попові*.

Попівське, -ого; с.; поля; **1**) с. Грабовець Бог. р-ну: Попівське (2011, УШ); **2**) с. Молодятин Кол. р-ну: Попівське (2008, БГ, 14); **3**) с. Діброва Тлум. р-ну: Попівське (2012, БЛ[5], 264). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *попівське* (див. вище). Вони вказують на належність полів у давнину попам.

Попів Хрест, -ового, -а; ч.; урочище; с. Михальче Гор. р-ну: Попів Хрест (2008,

УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного реалоніма – найменування *хреста*, поставленого колись в урочищі *попом*.

Попівці, -ів; мн.; куток; с. Побережжя Тисм. р-ну: Попівці (2011, УШ); Попівці (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *попівці* ʻпіддані *попа*ʼ (Худ.[2], 298), ʻродина *попа*ʼ (Експ.). Вона вказує на належність людей, які започаткували куток.

Попівщина, -и; ж.; поле; с. Драгомирчани Тисм. р-ну: Попівщина (2008, РДХ, 356). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *попівщина* ʻмаєток, садиба *попа*ʼ (ВТС, 870).

По́під ліс; пасовище; с. Репужинці Гор. р-ну: Попід ліс (2012, БЛ[5], 265). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *попід*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта нижче від іншого об'єкта, та апелятива *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площіʼ (ВТС, 491) у знахідному відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

Попо́ва, -ої; ж.; урочище; с. Підвисоке Снят. р-ну: Попова (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *попова* ʻяка належить чи належала *попу*ʼ (Експ.).

Попо́ва Гора́, -ої, -и; ж.; гора; с. Княждвір Кол. р-ну: Popowa Góra (1932, PBW, II, 146); Попова Гора (2012, БЛ[5], 265). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʻпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *попова*, що вказує на певне відношення орооб'єкта до *попа*.

За народними переказами, назва гори пішла від того, що колись тут татари відтяли попу голову. Після цього пішла під землю дзвініця. Її дзвони оживають лише на Великдень та на Зелені свята.

Попо́ва Доли́на, -ої, -и; ж.; урочища (поля); **1**) с. Топорівці Гор. р-ну; вар. *Попова*: Попова (2005, СМТ[1], 49); Попова Долина (2008, УШ); **2**) с. Підпечари Тисм. р-ну: Попова Долина (2012, Експ.). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горамиʼ (ВТС, 236), ʻнизовина біля річкиʼ (Мар., 226), а атрибутивними членами – прикметник *попова*, що вказує на належність урочищ у давнину *попам*.

Попо́ва Крини́ця, -ої, -і; ж.; криниця; с. Добротів Надв. р-ну: Попова Криниця (2004, ДІС, 10). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* ʻглибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязьʼ (ВТС, 465), ʻджерело, колодязьʼ (ЭССЯ, 21, 156–157), а атрибутивним членом – прикметник *попова*, що вказує на належність гідрооб'єкта в давнину *попові*.

Попо́ва Лева́да, -ої, -и; ж.; пасовище; с. Русів Снят. р-ну: Попова Левада (2012, БЛ[5], 265). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *левада* зі значенням ‘лука, пасовисько’ (Торч., 270), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *попова*, що вказує на належність пасовища в давнину *попові*.

Попо́ва Полє́нка, -ої, -и; ж.; поляна; с. Саджавка Надв. р-ну: Попова Полєнка (1998, Мих., 204). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *полєнка* ʻгірська рівнина; пасовищеʼ (Мар., 244), а атрибутивним членом – прикметник *попова*, що вказує на належність поляни в давнину *попові*.

Попо́ва Сага́, -ої, -и; ж.; поле; с. Завалля Снят. р-ну: Попова Сага (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування поточини *Сага* (див. далі), на березі якої розки-

нулося поле, а атрибутивним членом – прикметник *попова*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *попові*.

Попóве[1], -ого; с.; лісове урочище; с. Добротів Надв. р-ну: Попове (1998, Мих., 205). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *попове* ʻяке належить чи належало *попу*' (Експ.).

Попóве[2], -ого; с.; поля; **1**) с. Бортники Тлум. р-ну: Попове (2011, УШ); **2**) с. Олеша Тлум. р-ну: Попове (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *попове* (див. вище). Вони вказують на належність полів у давнину.

Попóве Болóто, -ого, -а; с.; болотисте урочище; площа 0,5 га; с. Вільхівці Гор. р-ну; вар. *Попове*: Попове (1995, ПЗФ, 24); Попове Болото (1999, ТФП, 9); Попове Болото (2000, ПЗТ, 252). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *болото* ʻмокра заболочена низина; мокре місце між горбами' (Мар., 218), ʻгрузьке місце з надмірно зволоженим грунтом' (Лісняк, 360), ʻрозгрузла земля, грязюка; багнисте місце з стоячою водою' (СБГ, 35–36), а атрибутивним членом – прикметник *попове*, що вказує на належність урочища в давнину *попові*. Варіант назви з'явився в результаті еліпсису опорного компонента складеного мікротопоніма.

Болото є пам'яткою природи місцевого значення.

Попóвиця, -і; ж.; урочище (пасовище); с. Рашків Гор. р-ну: Поповиця (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-иц(я)* від прикметника *поповий* ʻналежний попові' (ВТС, 870). Вона вказує на те, що урочище колись належало до церковних (попових) земель.

Попóвичі, -ів; мн.; ліс; с. Хмелева Гор. р-ну: Поповичі (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій, очевидно, належав колись ліс, пор. п-ще *Попович* (ІФД, 342).

Попóво, -ого; с.; урочище (пасовище); с. Маркова Бог. р-ну: Попово (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *попово* ʻяке належить чи належало *попу*' (Експ.).

По́при ліс; поле; с. Городниця Гор. р-ну: Попри ліс (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *попри*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта вздовж іншого об'єкта, та апелятива *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі' (ВТС, 491) у знахідному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

По́при це́ркву; куток (вулиця); с. Хмелева Гор. р-ну; інша назва – *Коржівка* (див. вище): Коржівка, або Попри церкву (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *попри* (див. вище) та апелятива *церква* ʻбудівля, у якій відбувається християнське богослужіння), (СУМ, XI, 202) у знахідному відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

Порóги, -ів; мн.; село, Бог. р-н, с/р; віддаль до Богородчан – 34 км, до Івано-Франківська – 62 км; перша згадка 1596 р. (Сір., ПП, 45): Porohy (1649, ЖУР, V, 27); Porohy (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 93); Porohy (1880, VOV, 316); Пороги (1947, АТП, 516); Пороги (1997, ІФАТП[6], 103). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому було засноване село. В основі мікротопоніма лежить апелятив *пороги*, мн. *поріг* ʻкам'яне мілководдя в руслі ріки, виходи гірських порід на її дні; поперечний виступ, невеликий водоспад' (СНГТ, 149), ʻкам'яниста ділянка русла річки, де спадає вода' (СНГТК, 158). Тут ідеться про річище Бистриці-Солотвинської, на берегах якої розкинулося урочище.

Серед місцевого населення існує декілька переказів про цю назву. В одному з них розповідається про те, що її виникнення пов'язане з нападом татар на ці землі. Якось їх великий загін зайшов у гори й хотів пе-

реправитися через швидкоплинну ріку. Але великі кам'яні брили (пороги) в її річищі завадили йому це зробити. Тому вороги змушені були повернутися назад. Згодом у цій місцевості виникло село, яке через оті кам'яні брили, що врятували горян від чужоземних зайд, назвали *Порогами*.

В іншому переказі йдеться про те, що в сусідньому селі Гута була скловарня. А це село було своєрідним порогом (перешкодою) для тих, хто намагався її зруйнувати.

Пóростинь, -і, ж.; гора; 496,4 м; смт Ланчин Надв. р-ну: Porostyn (1855, AKKGL, Bl. 48); Porostyn (1906 (1880), KuK N); Porostyn (1935, MT N); Поростынь (1976, ТК Н[1]); Поростынь (2002, ТК Н); Поростинь (2011, КР). – Назва утворена за допомогою суфікса *-инь* від апелятива *поріст*, *порость* 'молодий або низькорослий ліс, чагарник' (ВСТ, 881). Вона вказує на характер рослинності на горі.

Порохі́вня, -і; ж.; урочище; с. Ямниця Тисм. р-ну: Порохівня (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *порохівня* (діал.) 'склад пороху, зброї, військової амуніції' (Експ.), 'пороховий склад' (ВТС, 886). Вона вказує на те, що колись в урочищі були військові склади, ліквідовані після здобуття Україною незалежності.

По́рташ, -у; ч.; поле; с. Міжгір'я Бог. р-ну: Порташ (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чи прізвиська людини, яка, очевидно, володіла колись полем, пор. п-ще *Порташ* < угор. *pórtaş* 'швейцар; сторож' (ПЗУ, 464). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *порташ* (діал.) 'склад дерева, звезеного з лісу й приготовленого для вантаження у вагони' (Онишк., II, 117).

За розповідями місцевих жителів, колись на полі був склад деревини. Сторожа, який його охороняв, називали *Порташем*.

По́ртки, -ів; мн.; урочище; с. Стрільче Гор. р-ну: Портки (2009, ГСС, 13). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *портки* (діал.) 'штани' (Шило, 214). Вона вказує на розгалужену форму урочища, пор. *штани* 'розгалужений об'єкт' (Експ.), 'розгалуження річки' (СНГТК, 205).

По́руб[1], -а; ч.; куток; с. Парище Надв. р-ну: Поруб (1998, Мих., 205); Поруб (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *поруб* (< псл. **porǫbъ*) 'місце, ділянка, де вирубано ліс' (ВТС, 887), 'місце, де повирубувано дерева' (Грінч., III, 325), 'місце, де проводяться лісорозробки з повальним зрізуванням дерев; місце в лісі, де зрубані дерева' (Мих., 72), пор. також лемк. *поруба* 'зруб, випалений ліс, згарище лісу' (КСЛГ, 246). Вона вказує на те, що куток виник на місці вирубаного лісу.

По́руб[2], -у; ч.; гора; с. Нижнів Тлум. р-ну: Поруб (2008, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *поруб* (див. вище). Вона вказує на те, що на горі в давнину був вирубаний ліс.

По́руб[3], -а; ч.; хутір, нал. до с. Нижнів Тлум. р-ну: Поруб (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся хутір.

Порубу́, -ів; мн.; пасовище; с. Братишів Тлум. р-ну: Поруби (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *поруб* (див. вище). Вона вказує на характер очищення пасовища від кущів і дерев.

Порубу́щі, -ищ; мн.; урочище (пасовище, поле); с. Кричка Бог. р-ну: Порубищі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *порубище* 'місце, де був *поруб* (див. вище)'. Вона вказує на характер очищення урочища від кущів і дерев.

Поса́дка, -и; ж.; ліси; **1**) с. Видинів Снят. р-ну: Посадка (2012, БЛ[5], 265); **2**) с. Троїця Снят. р-ну: Посадка (2011, УШ); **3**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Посадка (2012, БЛ[5], 265). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *посадка* 'ділянка, на якій посаджено дерева' (ВТС, 889), 'молодий ліс' (СНГТВ, 76).

Поселю́жники, -ів; мн.; кол фільварок, хутір, об'єдн. із смт Гвіздець Кол. р-ну: Gwoździec z Poszelążnikami (1910, ZSO, 51); fw. Poszelążniki (1933, MT K); Поселюжни-

ки (1947, АТП, 503); Поселюжники (1961, ІФ АТП[1], 81). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала фільварок або проживала на ньому, пор. п-ську *Поселюжник* < *поселюжник* ʻлюдина, яка любить ходити по селу від хати до хати’ (Експ.); б) семантичним утворенням від апелятива *поселюжники*, мн. від *поселюжник* (див. вище).

По́січ[1], -а; ч.; куток; с. Кривець Бог. р-ну: Posiecz (1934, SDW, № 22, s. 238); Посіч (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *посіч* ʻпасіка; ділянка вирубаного лісу; викорчуване місце’ (Rudn., 28). Вона вказує на місце виникнення кутка.

По́січ[2], -у; ч.; пасовище; с. Кривець Бог. р-ну: Посіч (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *посіч* (див. вище). Вона вказує на те, що пасовище виникло на місці вирубаного, викорчуваного лісу.

По́січ[3], -у; ч.; ліс; с. Козина Тисм. р-ну: Посіч (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *посіч* (див. вище). Вона вказує на те, що ліс виріс на очищеній від кущів і дерев ділянці.

По́січ[4], -а; ч.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 32 км, до Івано-Франківська – 13 км: Posiecz (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Posiecz (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 27); Posiecz (1790, KGL, 27); Posiecz (1887, SG, VIII, 843); Posiecz (1932, MT S); Посіч (1947, АТП, 510); Посіч (2009, ІФ АТП[7], 174). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *посіч* (див. вище). Вона вказує на те, що село виникло на місці вирубаного й викорчуваного лісу.

По́січ[5], -у; ч.; потік; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; сс. Посіч, Старий Лисець Тисм. р-ну: Posiecz (1932, MT S); Посіч (2003, ТК ИФ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), через яке протікає потік.

По́січ[6], -у; ч.; кол. хутір, тепер поле; с. Прибилів Тлум. р-ну: Posiecz (1934, SDW, № 24, s. 300); Посіч (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *посіч* (див. вище). Вона вказує на виникнення хутора на місці вирубаного та викорчуваного лісу.

Посіча́нка, -и; ж.; річка; л. Посічу л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Посіч Тисм. р-ну: Posieczanka (1932, MT S); Посечанка (1983, ТК ИФ[1]); Посічанка (1995, ТМН, 10). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-анк(а)* від ойконіма – найменування села *Посіч* (див. вище), через яке протікає річка.

Посіча́нський Ліс, -ого, -у; ч.; ліс; с. Посіч Тисм. р-ну: Las Posieczański (1932, MT S). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі’ (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *посічанський*, що вказує на належність топооб’єкта до села *Посіч* (див. вище).

По́січки, -ок; мн.; поле; с. Тисменичани Надв. р-ну: Посічки (1998, Мих., 205). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *посічка*, дем. від *посіч* (див. вище). Вона вказує на те, що поле облаштоване на місці, де колись вирубали дерева й викорчували пні.

Посува́йлів Проти́н, -ового, -у; ч.; просіка; с. Лесівка Бог. р-ну: Посувайлів Протин (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *протин* (діал.) ʻпросіка, яка наскрізь перетинає ліс’, пор. *протинати* ʻперетинати якунебудь місцевість, перехрещуватися з чимсь, проходити крізь що-небудь (про дорогу, річку і т. ін.)’ (ВТС, 992), а атрибутивним членом – прикметник *Посувайлів*, що вказує на якийсь зв’язок просіки з людиною на прізвище *Посувайло*, пор. п-ще *Посувайло* (Редько, II, 853).

Посьо́лок, -лка; ч.; кутки; **1**) м. Городенка: Посьолок (2011, Експ.); **2**) с. Ковалівка Кол. р-ну: Посьолок (2012, БЛ[5], 265). – На-

зви утворені семантичним способом від рос. апелятива *посёлок* ʻселище’ (РУС[1], 560).

Пота́шня, -і; ж.; куток; с. Серафинці Гор. р-ну: Поташня (2012, БЛ[5] 265). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *поташня* ʻпоташний завод’ (ВТС, 902). Вона вказує на виникнення кутка на місцевості, де виробляли поташ.

По́тік[1], -оку; ч.; потоки; **1**) л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Кривець Бог. р-ну: Потік (2011, УШ); **2**) пр. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Потік (1979, СГУ, 442); **3**) л. Пруту л. Дунаю; сс. Корнич, Перерив Кол. р-ну: Потік (2003, Експ.); **4**) п. Дністра; с. Вільхівці Гор. р-ну; довжина – 2,5 км; інша назва – *Вільховець* (див. вище): Вільховець, або Потік (2008, УШ); **5**) п. Дністра; с. Поточище Гор. р-ну: Потік (2008, ЛГ, 21); **6**) л. Рибниці п. Пруту л. Дунаю; с. Рудники Снят. р-ну: Потік (2003, Експ.); **7**) л. Тлумачу п. Дністра; с. Остриня Тлум. р-ну: Потік (2003, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *потік* (< псл. **potokъ* ʻструмок, видолинок’ < і.-є. **tek-* ʻбігти’ (ЕСУМ, V, 537) ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією’ (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія’ (Онишк., II, 125), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річка’ (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина’ (СНГТК, 158–159), пор. рос. *поток* ʻнизьке болотисте місце, яке висихає літом’, болг. *поток* ʻділ; струмок, річечка’, серб. *поток* ʻводний потік’, пол. *potok* ʻпотік, струмок, течія’ (ПГФ, 221).

По́тік[2], -ока; ч.; кутки; **1**) кол. с. Пасічна, тепер част. міста Івано-Франківськ: Потік (1975, АСЗ, I, 717); **2**) с. Великий Ключів Кол. р-ну Потік (2011, УШ); **3**) с. Красна Надв. р-ну: Потік (1998, Мих., 205); Потік (2010, Експ.); **4**) Молодків Надв. р-ну: Potok (1900, SGG, 43); Потік (1985, ІГ, II, 384); **5**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Потік (2011, УШ); Потік (2012, НПС, 164). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *потік* (див. вище). Вони вказують на виникнення кутків на місцевостях, де протікають гідрооб’єкти такого типу.

По́тік з Коло́ддя, словосп.; потік; бас. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Марківка Кол. р-ну; вар. *Потік з Колодьи*: Потік з Колодьи (2006, КГ, 20); Потік з Колоддя (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* (див. вище), а атрибутивним членом – мікротопонім – найменування кутка *Колоддя* (див. вище) у родовому відмінку з прийменником *з*, який виражає просторові відношення, вказуючи на місце, звідки починається гідрооб’єкт. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

По́тік з-за Ба́ні, словосп.; потік; бас. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Молодятин Кол. р-ну: Потік з-за Бані (2006, КГ, 21). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* (див. вище), а атрибутивним членом – мікротопонім – найменування урочища *Баня* (див. вище) у родовому відмінку з прийменником *з-за*, який виражає просторові відношення, вказуючи на місце, де починається гідрооб’єкт.

По́тік з-під Га́вришевого Верха́, словосп.; потік; бас. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунґури Кол. р-ну: Потік з-під Гавришевого Верха (2002, Рунґ., 248). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* (див. вище), а атрибутивним членом – оронім – найменування гори *Гавришів Верх* (див. вище) у родовому відмінку з прийменником *з-під*, який виражає просторові відношення, вказуючи на місце, звідки починається гідрооб’єкт.

По́тік на Засі́нні, словосп.; потік; пр. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Потік на Засінні (2000, ЕКол., III, 38). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* (див. вище), а атрибутивним членом – мікротопонім – найменування урочища *Засіння* (див. вище) у місцевому відмінку з прийменником *на*, який виражає

просторові відношення, вказуючи на місце розташування гідрооб'єкта.

Пóтік Романóвича, -оку, -а; словосп.; потік; л. Потічка л. Пруту л. Дунаю; с. Потічок Снят. р-ну: Потік Романовича (2003, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* (див. вище), а атрибутивним членом – прізвище *Романович* у родовому відмінку, яке вказує на належність гідрооб'єкта.

Потíцька Горá, -ої, -и; ж.; гора; с. Палагичі Тлум. р-ну: Потіцька Гора (2000, ПЗТ, 247). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *потіцька*, що вказує на розташування орооб'єкта біля *потоку*.

Гора є ботанічною пам'яткою природи місцевого значення.

Потíцьке, -ого; с.; поле; с. Підвисоке Снят. р-ну: Потіцьке (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *потіцьке* 'яке належало громаді чи окремим жителям с. *Потічок* (див. далі)'.

Потíцький[1], -ого; ч.; яр; с. Джурів Снят. р-ну: Потіцький (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *потіцький* 'у якому протікає потік'.

Потíцький[2], -ого; ч.; потік; л. Рибниці п. Пруту л. Дунаю; сс. Новоселиця, Джурів Снят. р-ну: Потіцький (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування яру (див. вище), у якому протікає потік.

Потíцький[3], -ого; ч.; куток; с. Джурів Снят. р-ну: Potyckie (1933, MT Kuty); Потіцький (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Потíцький Бéрег, -ого, -у; ч.; урочище; с. Новоселиця Снят. р-ну: Потіцький Берег (2006, ННР, 8); Потіцький Берег (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берег* зі значенням 'невелике підвищення' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *потіцький*, що вказує на розташування урочища біля потоку *Потіцький* (див. вище).

Потíчкú, -ів; мн.; пасовища; **1**) смт Ланчин Надв. р-ну: Потічки (1998, Мих., 205); **2**) с. Долина Тлум. р-ну: Потічки (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *потічок*, дем. від *потік* (див. вище). Вони вказують на велику кількість таких гідрооб'єктів на пасовищах.

Потічóк[1], -чка; ч.; потоки; **1**) п. Дністра; сс. Семенівка, Раковець Гор. р-ну: Потічок (2008, УШ); **2**) л. Пруту л. Дунаю; довжина – 14 км, площа басейну – 33,1 км^2; інша назва – *Млинівка* (див. вище); сс. Стецева, Потічок Снят. р-ну, м. Снятин: Potoczek, Mleniówka (1855, AKKGL, Bl. 49); Potoczek, al. Młynówka (1887, SG, VIII, 863; 1888, SG, IX, 108); Potoczek (1906 (1876), KuK Sn.); Потічок, або Млинівка (1982, КС, 178); Потічок (1979, СГУ, 444); **3**) п. Белелуї л. Пруту л. Дунаю; с. Белелуя Снят. р-ну: Потічок (2000, Марусик, 14); **4**) п. Черемошу л. Пруту л. Дунаю; с. Попельники Снят. р-ну: Потічок (2009, Експ.); 5) п. Пруту л. Дунаю; сс. Тучапи, Драгасимів Снят. р-ну: Potoczek (1855, AKKGL, Bl. 49). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *потічок* (див. вище).

Потічóк[2], -чка; ч.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 5 км, до Івано-Франківська – 99 км: Potoczek (1469, ŹDz, XVIII/I, 39); Potoczek (1477, ЛЦДІА, ф. 6, опр. 1, спр. 51, с. 942); Potoczek (1564–1566, ЖУР, I, 73); Potok (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Potok ad Sniatyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Potoczek (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Potoczek (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 59); Potoczek (1855, AKKGL, Bl. 49); Potoczek (1887, SG, VIII, 863); Потічок (1947, АТП, 515); Потічок (2009, ІФ АТП[7], 174). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), на берегах якого розкинулося село.

Потічо́к[3], -чка; ч.; куток; с. Підвисоке Снят. р-ну: Потічок (2001, Проц., 102). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *потічок* (див. вище). Вона вказує на розташування кутка біля невеликого струмка.

Потічо́к[4], -чка; ч.; урочище (поле); с. Попельники Снят. р-ну: Потічок (2001, Андрійчук, 3); Потічок (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинулося урочище.

Потічо́к з Во́вкової, словосп.; потічок; п. Березівки п. Пруту л. Дунаю; с. Залуччя Кол. р-ну: Потічок з Вовкової (2006, КВС, 56). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потічок* (див. вище), а атрибутивним членом – оронім – найменування гори *Вовкова* (див. вище) у родовому відмінку з прийменником *з*, який виражає просторові відношення, вказуючи на місце, звідки починається гідрооб'єкт.

Пото́ки[1], -ів; мн.; кутки; **1**) с. Глибівка Бог. р-ну: Потоки (2011, УШ); **2**) с. Слобода Кол. р-ну: Потоки (2006, КГ, 24); Потоки (2006, КВС, 147); Потоки (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *потік* (див. вище). Вони вказують розташування на кутків на місцевостях, де є багато струмків та невеликих річечок.

Пото́ки[2], -ів; мн.; яри; **1**) с. Глибоке Бог. р-ну: Потоки (2011, УШ); **2**) с. Саджавка Надв. р-ну: Потоки (1998, Мих., 205). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *потік* (див. вище). Вони вказують на протікання в ярах багатьох потічків.

Пото́ки[3], -ів; мн.; урочища; **1**) с. Кривець Бог. р-ну: Потоки (2011, УШ); **2**) с. Рунґури Кол. р-ну: Потоки (2002, Рунг., 241); **3**) м. Снятин: Потоки (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *потік* (див. вище). Вони вказують на наявність в урочищах струмків та невеликих річечок.

Пото́ки[4], -ів; мн.; ліс; с. Лісна Велесниця Надв. р-ну: Потоки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *потік* (див. вище). Вона вказує на наявність у лісі багатьох струмків і річечок.

Пото́ки[5], -ів; мн.; пасовище; с. Товмачик Кол. р-ну: Потоки (2012, БЛ[5], 265). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *потік* (див. вище). Вона вказує на розміщення пасовища на місцевості, де протікають струмки та річечки.

Пото́ки[6], -ів; мн.; поля; **1**) с. Іллінці Снят. р-ну: Потоки (2012, БЛ[5], 265); **2**) с. Остриня Тлум. р-ну: Потоки (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *потік* (див. вище). Вони вказують на розміщення полів на територіях, де є струмки та невеликі річечки.

Пото́кові, -их; мн.; поля; с. Стриганці Тисм. р-ну: Потокові (2001, Осташ[2], 76); Потокові (2012, БЛ[5], 265). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *потокові* 'які розміщені в *потоках*'.

Пото́чина[1], -и; ж.; поточина; л. Потоку л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Кривець Бог. р-ну: Поточина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *поточина* 'струмок; видолинок' (ЕСУМ, V, 537), 'потічок' (ГГ, 156), 'потік; долинка потоку; малий потік' (Hr., 45).

Пото́чина[2], -и; ж.; яр; с. Кричка Бог. р-ну: Поточина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *поточина* зі значенням 'долинка потоку' (Hr., 45).

Пото́чина[3], -и; ж.; поле; с. Лесівка Бог. р-ну: Поточина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *поточина* (див. вище). Вона вказує на те, що поле розкинулося біля невеликого потічка.

Пото́чина[4], -и; ж.; кутки; **1**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Поточина (2006, КВС, 88); Поточина (2011, УШ); **2**) с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Поточина (1998, Мих., 205); Поточина (2010, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *поточина* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на місцевостях, де протікають потічки.

Пото́чина[5], -и; ж.; урочище; с. Скопівка Кол. р-ну: Поточина (2006, КВС, 145). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *поточина* (див. вище). Вона вказує на те, що урочище розкинулося біля невеликого потічка.

Пото́чина[6], -и; ж.; улоговина; с. Козина Тисм. р-ну: Поточина (1995, ТМН, 23). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *поточина* (див. вище). Вона вказує на те, що в улоговині протікає невеличкий потічок.

Пото́чиська, -ськ; мн.; горб; 334 м; с. Поточище Гор. р-ну: Potoczyska (1926, МТ Н). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села *Поточиська*, суч. *Поточище* (див. далі), на території якого височіє горб.

Пото́чище, -а; с.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 18 км, до Івано-Франківська – 86 км; давні назви – *Поточища*, *Поточиська*: Potoczyszcza (1658, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 19, ф. 4); Potoczyszcza (1660, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 152, с. 28); Potoczyska (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Potoczyska (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 78); Potoczyska (1855, AKKGL, Bl. 45); Potoczyska (1887, SG, VIII, 804); Поточище (1947, АТП, 518); Поточище (2009, ІФ АТП[7], 174). – Давні назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *поточисько*, *поточище* ʻстаре русло потокуʼ (Бучко, 103). Вони вказують на заснування села на місцевості, порізаній потоками. Сучасна форма найменування є семантичним утворенням від апелятива *поточище* (див. вище).

За народним переказом, назва села пішла від прізвища колишнього польського шляхтича Потоцького, який, будучи великим грішником, за покуту вибудував у Городенці церкву та костел і був колись власником поточищенського двору.

Пото́чищі, -ищ; мн.; поле; с. Копачинці Гор. р-ну: Поточищі (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *поточище* (див. вище). Вона вказує на облаштування поля на місцевості, де були старі русла потоків.

Похи́ле, -ого; с.; поле; с. Діброва Тлум. р-ну: Похиле (2012, БЛ[5], 265). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *похиле* ʻяке знижується поступово, не круто; спадисте' (ВТС, 908). Вона вказує на характер поверхні поля.

Похи́льня, -і; ж.; урочище з печерами, прокладеними людьми під час видобутку бурого вугілля; с. Джурів Снят. р-ну: Похильня (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *похильня* (діал.) ʻпохиле місце', пор. *похильний* ʻякий знижується поступово, не круто; спадистий' (ВТС, 908). Вона вказує на похилість печер, що є в урочищі.

Похі́вка[1], -и; ж.; куток; с. Гута Бог. р-ну: Похівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Пох*, пор. п-ще *Пох* (СП, 286), хорв. особова назва *Poh* (Худ.[1], 280).

По́хі́вка[2], -и; ж.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 6 км, до Івано-Франківська – 20 км: Pochowka (1645, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 138, с. 645) Puchowka (1707, ODZH, 228); Pochowka (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Pochówka (1887, SG, VIII, 349); Похівка (1947, АТП, 499); Похівка (2009, ІФ АТП[7], 174). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Пох* (див. вище).

За переказами, село заснував колись дідич на прізвисько Пухович, який облюбував собі цю місцевість. Він збудував тут хату й запрошував на осідок людей з інших сіл. Так виникло поселення, яке спочатку називали на його честь *Пухівкою*. З часом ця назва перетворилася на *Похівку*.

По́хі́вка[3], -и; ж.; потік; л. Горохолини л. Бистриці- Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 16 км, площа басейну – 28,6 км^2; сс. Горохолина, Похівка, Іваниківка Бог. р-ну, Радча, Чукалівка Тисм. р-ну: Puchowka, Pochowka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 23); Pochówka (1855, AKKGL, Bl. 44); Pochówka (1880, KuK S); Pochówka (1880, SG, I, 513); Pochówka (1932, МТ S); Поховка (1983, ТК ИФ[1]); Похівка (1979, СГУ, 445); Похівка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації

однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), з якого витікає потік.

Похове́ць[1], -івця; ч.; горб; с. Малий Ключів Кол. р-ну; вар. *Поховец*: Поховец (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Поховец (2006, КГ, 18); Поховець (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфіксальної групи *-овець* від антропоніма *Пох* (див. вище). Її варіант відбиває особливості місцевих говірок, у яких м'яка фонема [*ц'*] реалізується в кінці слова в твердому приголосному [*ц*].

Похове́ць[2], -івця; ч.; кутки; **1**) с. Малий Ключів Кол. р-ну: Поховец (2000, ЕКол., ІІІ, 37); Поховець (2011, УШ); **2**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Поховець (2009, Експ.); Поховець (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на схилах якого розкинулися кутки.

Починкú, -ів; мн.; хутір; с. Бабче Бог. р-ну: Починки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала хутір, пор. п-ще *Починок* (Редько, ІІ, 855).

Пошéдова, -ої; ж.; гора; с. Грушка Тлум. р-ну: Пошедова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Пошед*, пор. поширене на Тлумаччині п-ще *Пошедів* (ТД Тл., 66).

Пошто́ве, -ого; с.; поле; м. Снятин: Поштове (1982, КС, 165); Поштове (2012, БЛ[5], 265). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *поштове* 'належне *пошті*'.

Пояни́ця, -і; ж.; поляни; **1**) Великий Ключів Кол. р-ну; вар. *Пояниці*: Пояниці (2006, КГ, 18); Пояниця (2011, УШ); **2**) с. Марківка Кол. р-ну; вар. *Пояниці*: Пояниця (2011, УШ); Пояниці (2012, БЛ[5], 265); **3**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Пояниці (2006, КГ, 22); Пояниця (2011, УШ). – Назви утворені за допомогою демінутивного суфікса *-иц(я)* від апелятива *пояна* 'поляна в лісі' (СНГТК, 159), пор. рум. *poiána* 'поляна, галява, галявина, лужок' (РУС, 360), молд. *поянэ* 'поляна, лужок' (Еремия, 72). Варіанти назв відбивають особливості місцевих говірок, у яких іменники першої відміни на м'який приголосний мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Пра́ві Єзви́ни, -их, -ин; мн.; поле; с. Рудники Снят. р-ну: Праві Єзвини (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *єзвини*, мн. від *єзвина*, *язвина* 'яр, провалля; долина вимита водою' (Мар., 254), 'нора, щілина, яр' (ВТС[1], 1646), а атрибутивним членом – прикметник *праві*, що вказує на розташування поля справа від дороги, пор. *Ліві Єзвини*.

Пра́ло, -а; с.; джерела, водойми; **1**) с. Антонівка Тлум. р-ну: Прало (2012, Експ.); **2**) с. Гостів Тлум. р-ну: Прало (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *прало* 'місце на річці (озері і т. ін.), де перуть білизну' (ВТС, 918).

За народними переказами, джерело й водойма в с. Гостів виникли на місці церкви, яка провалилася під землю. Сюди колись люди з усього села ходили прати білизну.

Пра́чка[1], -и; ж.; джерело; с. Буківна Тлум. р-ну: Прачка (2009, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *прачка* (діал.) 'місце, де перуть білизну' (Експ.). Вона вказує на те, що джерело в давнину використовувалося для прання білизни, а тепер з нього беруть цілющу воду для пиття, приготування сумішей для харчування дітей та розведення спирту.

Пра́чка[2], -и; ж.; урочище; с. Буківна Тлум. р-ну: Прачка (2009, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування джерела (див. вище), яке пробивається в урочищі.

Пра́чка[3], -и; ж.; куток; с. Глушків Гор. р-ну: Прачка (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *прачка* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де колись прали білизну.

Пре́йсів, -ового; ч.; потік; пр. Солоники п. Тлумачу п. Дністра; довжина – 0,7 км; с. Озеряни Тлум. р-ну: Прейсів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Прейс*, пор. п-ще *Прейс* (Експ.) < нім. *Preiss*, *Preiß* (FNB, 230).

Пре́луки, -ук; мн.; куток; с. Раківчик Кол. р-ну: Прелуки (2006, КВС, 138). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *прелука* ʻсіножать, лука; полянка серед лісу; царинка, поле в лісі, поляна’ (Hr., 45). Вона вказує на місце виникнення кутка.

При́бу́лів[1], -ова; ч.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 12 км, до Івано-Франківська – 36 км: Przibilowo (1390, ZDM, VI, 87); Przybylow (1475, AGZ, XII, 374); Przibiłow (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Przybyłow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Przybyłów (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 205); Przybyłów (1855, AKKGL, Bl. 45); Przybyłów (1888, SG, IX, 201); Прибилів (1947, АТП, 512); Прибилів (2009, ІФ АТП[7], 174). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*, *-ов(о)*) від антропоніма *Прибил*, *Прибил(о)*, пор. давні особові назви *Прибила*, *Прибилъ* (Чучка, Сл., 289; Мор., 157), ст.-п. *Przybyło* (SSNO, IV, 382), п-ща *Прибило* (Редько, II, 857), *Прибил*, *Прибила* (СП, 288), блр. *Прыбыл* (Бір., 334), ч. *Přibyl* (Sv., 292), хорв. *Pribil*, *Pribilo* (Leks., 532). Цей антропонім за походженням є, очевидно, похідним суфіксальним утворенням на *-ил* чи *-ил(о)* від вихідного **Прибъ*, що виник у результаті усічення постпозитивних компонентів давніх слов’янських автохтонних імен-композитів типу *Прибеславъ*, *Прибивой*, *Прибигнѣвъ*, *Прибирадъ*, *Прибиславъ*, *Прибихвалъ* (Мор., 157) і под. Можливо також, що він є усіченою формою давнього імені-композита *Прибил[ютъ]*, пор. ст.-п. *Przybylut* (SSNO, IV, 382).

Прибу́лів[2], -ова; ч.; потік; п. Дутрова п. Тлумачу п. Дністра; с. Прибилів Тлум. р-ну: Przybyłów (1926, МТ Т); Прибылев (1983, ТК ИФ[1]); Прибилів (2003, ТК ИФ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), у якому протікає потік.

Прибу́лівська Гора́, -ої, -и; ж.; гора; 381 м; сс. Прибилів, Бортники Тлум. р-ну; вар. *Прибилівська*, *Прибилів*: Przybyłów (1855, AKKGL, Bl. 45); Przybyłowska góra (1889, SG, X, 423); Przybyłowska (1905 (1874), KuK TT); Прибилівська (2006, СНП, 27); Прибилівська Гора (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень’ (ВТС, 191), ʻпідвищене місце’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *прибилівська*, що вказує на розташування орооб’єкта на землях с. *Прибилів* (див. вище). Варіанти назви виникли відповідно внаслідок еліпсису опорного компонента словосполучення та в результаті трансонімізації названого вище ойконіма.

Прибу́лівський, -ого; ч.; куток; с. Бортники Тлум. р-ну: Прибилівський (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилах якої розкинувся куток. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Прива́тницьке, -ого; с.; урочище; с. Грабич Кол. р-ну: Приватницьке (2006, КВС, 41). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *приватницьке* ʻяке належить *приватникам* – людям, які не належали до колгоспу чи іншого сільськогосподарського об’єднання’.

Пригі́д, -оду; ч.; поле; смт Печеніжин Кол. р-ну: Пригід (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пригід* ʻт. с., що *пригоддя* – роздолля’, пор. *пригоддя* ʻроздолля’ (ЕСУМ, І, 544). Вона вказує на значні розміри поля. Можлива також мотивація цього мікротопоніма названим вище апелятивом зі значенням ʻполе, придатне для обробітку та вирощування сільськогосподарських культур’, пор. *пригідний* (розм.) ʻпридатний’ (ВТС, 928).

При́гора, -и; ж.; поле; с. Сокирчин Тлум. р-ну: Пригора (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пригора* ʻт. с., що пригірок – невеликий горб; пагорок’ (ВТС, 928, 929). Вона вказує на місце розташування поля.

При́города[1], -и; ж.; пасовище; с. Глибоке Бог. р-ну: Пригорода (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пригорода* ʻгребля’ (ЕСУМ, І, 571),

ʻогороджене місце, що прилягає до селаʼ (Експ.). *Пригородами* в давнину називали також поселення, що виникали біля *градів*, *городів* – оборонних осад, де люди жили й боронилися від нападів (ПЗАП, 19).

Прúгорода², -и; ж.; урочище; с. Колінці Тлум. р-ну: Пригорода (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пригорода* (див. вище).

Прúгороди, -од; мн.; горб; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Пригороди (2011, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *пригорода* (див. вище). Вона вказує на те, що на горбі колись були огороджені місця.

Прúгородок, -дку; ч.; поле; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Пригородок (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пригородок*, дем. від *пригорода* (див. вище). Вона вказує на те, що поле колись було огороджене.

Придністрóвське Подíлля, -ого, я; с.; височина; вар. *Придністровське Опілля*; простягається з лівого боку р. Дністер, а також між рр. Бистриця й Тлумач; складається з плосковершинних видовжених горбів, порізаних глибокими долинами річок, у багатьох випадках крутих і навіть скелястих; найвища точка – г. Глинна (426 м): Придністровське Поділля або Опілля (1992, ГІФП, 13); Придністровське Поділля (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є хоронім – найменування історико-географічної зони України *Поділля* (вар. *Опілля*), а атрибутивним членом – прикметник *придністровське*, що вказує на розташування височини біля р. *Дністер*.

Прúйма¹, -и; ж.; поля; **1**) кол. село Княгинин, тепер част. м. Івано-Франківськ: Прийма (2001, Петраш, 13); **2**) с. Марківка Кол. р-ну: Прийма (2006, КГ, 20); **3**) с. Волосів Надв. р-ну: Прийма (1998, Мих., 205); **4**) с. Сілець Тисм. р-ну: Прийма (2002, СНЧ, 46). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *прийма* ʻземля, поле, одержані в спадокʼ (Мих., 84).

Прúйма², -и; ж.; пасовище; с. Побережжя Тисм. р-ну: Прийма (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *прийма* (див. вище).

Приймакíв¹, -ового; ч.; луг; с. Ямниця Тисм. р-ну: Приймаків (2011, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Приймак*, пор п-ще *Приймак* (ІФД, 343).

Приймакíв², -ового; ч.; потік; л. Ямничанки л. Бистриці п. Дністра; с. Павлівка Тисм. р-ну: Приймаків (1997, Павл., 8). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), через яке протікає потік.

Приймакóво, -ого; с.; урочище; с. Марківка Кол. р-ну: Приймаково (2006, КГ, 20). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Приймак* (див. вище).

Прúкмище, -а; с.; село; Гор. р-н; нал. до Росохацької с/р; віддаль до Городенки – 31 км, до Івано-Франківська – 69 км: Prachnioszno (1462, AGZ, XII, 280), Prokhmoszno, Prokmoschno (1472, AGZ, XII, 348); Prokmoszna (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Prokmyszno (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Pruchniszcze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 18); Pruchniszcze (1790, KGL, 28); Pruchniszcze (1855, AKKGL, Bl. 49); Pruchniszcze (1880, VOV, 342); Pruchniszcze, al. Pruchniska, rus. Prykmyszcze (1888, SG, IX, 70); Pruchniszcze lub Pruchniska (1910, ZSO, 134); Прикмище (1947, АТП, 503); Прикмище (2009, ІФ АТП[7], 174). – Назва утворена, мабуть, семантичним способом від апелятива *прухнище*, *прухнисько* (діал.) ʻмісце, де була гниль, трухаʼ, пор. пол. *próchno* ʻгниль, трухаʼ (ПРС, 467). Очевидно, йдеться тут про болотисту, гнилу місцевість, на якій виникло село. Сучасна форма назви з'явилася під впливом розмовного мовлення.

Прúкмиське, -ого; с.; поле; с. Чехова Кол. р-ну: Прикмиське (2012, БЛ[5], 265). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *прикмиське* ʻяке належить (належало) громаді с. *Прикмище* (див. вище) або окремим його жителямʼ.

Прикóпище, -а; с.; урочище (поле); с. Ганьківці Снят. р-ну: Прикопище (2005,

СГГ, 8). – Назва утворена за допомогою префікса *при-* від апелятива *копище* ʻмісце, де був невеликий стіжок соломи, сіна тощоʼ, пор. *копа* ʻстіжок із 60 снопів хліба, складених колоссям усередину й прикритих одним снопом зверху; копицяʼ(ВТС, 453). Вона вказує на місце розташування урочища.

Прúкре, -ого; с.; урочища; **1**) с. Горохолина Бог. р-ну: Прикре (2012, БЛ[5], 265); **2**) с. Молодків Надв. р-ну: Prykre (1935, MT N). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *прикре* ʻтяжке своєю складністю, недоступністю; крутеʼ (ВТС, 926). Вони вказують на особливості поверхонь урочищ.

Прúліпка, -и; ж.; кутки; **1**) с. Залуччя Снят. р-ну: Приліпка (2003, УШ); **2**) м. Снятин (куток Микулинці): Приліпка (1982, КС, 178); Приліпка (2011, УШ); Приліпка (2012, НПС, 27). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *приліпка* ʻте, що розташоване біля чогось, притулене до чогосьʼ (ВТС, 937). Ідеться про кутки, що притулилися відповідно до села й міста.

Прúліски, -ів; мн.; горб; сс. Княже та Прутівка Снят.р-ну: Приліски (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *прилісок* ʻзменш. до *приліс* – гай, узліссяʼ (ВТС, 937). Вона вказує на характер рослинності на горбі.

Прúпір[1], -ора; ч.; куток; с. Міжгірʼя Бог. р-ну: Припір (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива від *припір* ʻкрутий схилʼ (ЕСУМ, IV, 355), ʻкрутий схил гори; крута дорогаʼ (Мар., 244). Вона вказує на місце розташування кутка.

Прúпір[2], -ору; ч.; схил гори; с. Слобода Кол. р-ну: Припір (2006, КГ, 24); Припір (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива від *припір* (див. вище).

Прúпір[3], -ору; ч.; ліс; с. Слобода Кол. р-ну: Припір (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування схилу (див. вище), на якому розкинувся ліс.

Припірцí, -ів; мн.; урочище (пасовище, поле); с. Кричка Бог. р-ну: Припірці (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *припорець*, дем. від *припір* (див. вище). Вона вказує рельєф поверхні урочища.

Присадú, -ів; мн.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Присади (2006, КВС 156). – Назва утворена за допомогою префікса *при-* від апелятива *сади*, мн. від *сад* ʻспеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощоʼ (ВТС, 1094). Вона вказує на місце розташування кутка. Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *присада* ʻсадибаʼ (ВТС, 946).

Присíлок, -лку; ч.; урочище; с. Будзин Тлум. р-ну: Присілок (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *присілок* ʻневелике село, розташоване поблизу більшого, або частина великого селаʼ (ВТС, 947), ʻпоселення при селі, тобто біля села; хутірʼ (Худ.[2], 211). Вона вказує на те, що урочищі колись було поселення людей.

Прислóпи, -ів; мн.; урочище; с. Кривець Бог. р-ну: Прислопи (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *присліп*, *прислоп* ʻдолина між двома горами чи підвищеннямиʼ (Мар., 245), ʻдолина, з двох боків заслонена горамиʼ (Шух., I, 99), ʻполе між лісом; перевалʼ (МСГГ, 156). Вона вказує на те, що урочище розміщене між двома підвищеннями.

Пристáйня, -і; ж.; кол. хутір біля смт Ланчин Надв. р-ну, ліквідований після 1947 року, тепер поле, сінокоси; вар. *Пристойна*, *Пристайни́*: Przystajna (1934, SDW, № 22, s. 231); Przystajnia (1935, MT N); Пристойне (1947, АТП, 509); Пристойна (1961, ІФ АТП[1], 82); Пристайни (1998, Мих., 205); Пристайня (2010, Експ.). – Назва утворена за допомогою префікса *при-* від апелятива *стайня* ʻспеціальне приміщення, будівля, де тримають коней; конюшняʼ (ВТС, 1186), ʻхлів, де стоїть худоба; хлів, де коровиʼ (Горбач, 81). Вона вказує на те, що хутір виник біля приміщення, де утримували коней чи рогату худобу. Варіант *Пристайни* відбиває особливості місцевих говірок, у яких форма іменників жіночого роду I відміни має в міс-

цевому відмінку закінчення *-и*. Форма *Пристойна* з'явилася в результаті неправильного написання назви під час укладання довідників адміністративного поділу в повоєнний період.

Пр́истань, -і; ж.; урочище; с. Копачинці Гор. р-ну: Пристань (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пристань* ʽспеціально обладнане місце на березі водойми з плавучою чи береговою спорудою для причалювання і стоянки суден, їх навантажування й розвантажування, посадки й висадки пасажирів' (ВТС, 950). Вона вказує на те, що в давнину в урочищі, на березі Дністра, було таке місце.

Прица́ринок, -нка; ч.; куток; с. Баб'янка Кол. р-ну: Прицаринок (2006, КВС, 5); Прицаринок (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою префікса *при-* від апелятива *царинок*, дем. від *царина* ʽпідвищене і відкрите місце' (Мар., 253), ʽлан, орне поле; поле, на якому була конюшина; зелені посіви колоскових, озимина; давно не оране поле, пасовисько' (СБГ, 618–619). Вона вказує на місце розташування кутка.

Причинкú, -ів; мн.; урочище (поле, сінокоси); смт Ланчин Надв. р-ну: Причинки (1998, Мих., 205). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *причинок* ʽдодаток до земельної ділянки власнику для користування' (Мих., 73), пор. *причинок* ʽдодаток' (ЕСУМ, IV, 583), бойк. *причинок* ʽдодаток' (Онишк., II, 143).

Причíл[1], -олу; ч.; гора; 972 м; сс. Гута, Пороги Бог. р-ну; вар. *Причола*: Pryczół (1914 (1894), KuK P); Pryczół (1935, MT Porohy); Pryczół (2000, PBWG, 145); Причіл (2004, Експ.); Pryczóła (2006, GUG, 105). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *причіл* ʽкрутий схил вершини гори; край гори, вершини; вершина гори', пор. *прочіл*, *прочолок* ʽвершина гори' (Мар., 246), *прочіл* ʽвершина гори' (ЕСУМ, VI, 338), *причілок* ʽбокова стіна будинку; бокова частина даху; перен. край, кінець чогонебудь' (ВТС, 958).

Причíл[2], -олу; ч.; пасовище; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Причів*: Причіл, Причів (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилі якої розкинулося пасовище. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій голосний [*л*] в кінці слова вимовляється як [*в*].

Причíл[3], -олу; ч.; поле; с. Пороги Бог. р-ну: Причіл (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося поле.

Пр́ищіпка, -и; ж.; куток; с. Залуччя Снят. р-ну: Прищіпка (2004, Ром., 12); Прищіпка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *прищіпка* ʽдолучений, прищеплений до села куток' (Експ.).

Прíрва[1], -и; ж.; куток; с. Залуччя Кол. р-ну: Прірва (2006, КВС, 56). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *прірва* (< псл. **prorъva*) ʽнове річище; нове русло ріки' (ТО, 80), ʽглибока прірва; стрімкий схил гори; глибока яма, болоті; яма в річці' (Мар., 245), ʽбезодня; місце, де розірвана гребля' (ЕСУМ, V, 36). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де Прут змінив своє русло й де були глибокі ями або де колись була розірвана гребля.

Прíрва[2], -и; ж.; поля; **1**) с. Завалля Снят. р-ну: Прірва (1982, КС, 178); Прірва (1997, ІЗ, 18); **2**) с. Нижнів Тлум. р-ну: Прірва (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *прірва* (див. вище). Вони вказують на те, що поля виникли на місцях колишніх річищ відповідно Пруту та Дністра, які змінили свої русла.

Прíрва[3], -и; ж.; урочище; с. Попельники Снят. р-ну: Прірва (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *прірва* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі є вибиті водою глибокі ями.

Прíски[1], -ів; с.; поля; **1**) с. Городниця Гор. р-ну; вар. *Пріське*, *Прíске*, інша назва – *Прíсне*: Przyski (1880, KuK Z); Priskie (1887, SG, VIII, 864); Прісне (1960, Кобил., ДЛМ, 107); Прíске (1978, Гор., 11); Пріське (2009, ГСС, 11); Прíски (2009, УШ); **2**) с. Завалля Снят. р-ну: Прíски (1997, ІЗ, 18). – Назви неоднозначні щодо походження. Вони можуть бути: а) утвореннями способом плю-

ралізації та онімізації від апелятива *приск* ʻжар’ (ЕСУМ, IV, 576); у такому разі назви вказують на те, що в давнину на полях були пожежі або ж вони дуже вигорають під час спеки; б) такими же утворенням від апелятива *пріска* ʻпріснище; просянице; нива, з якої знято просо’ (Грінч., III, 455), що характеризує поля за фітомними ознаками. Інша назва поля в с. Городниця утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *прісне* зі значенням ʻмаловрожайне через низький вміст солей та мінералів’ (Експ.), пор. *прісний* ʻпозбавлений певного смаку через відсутність або незначний вміст солі’ (ВТС, 959). Однак можливо, що вона є її помилковим написанням.

Пріски², -ів; мн.; кутки; **1**) с. Іллінці Снят. р-ну: Пріски (2012, БЛ[5], 265); **2**) с. Надорожна Тлум. р-ну: Пріски (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *приск* чи *пріска* (див. вище). Вони вказують, що кутки виникли на вигорілих колись місцевостях або на полях, де сіяли просо.

Пробáбин, -а; ч.; село; Гор. р-н; нал. до Стрільченської с/р; віддаль до Городенки – 14 км, до Івано-Франківська – 86 км: Probabin (1765, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 286, 311); Probabin (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 72); Probabin (1855, AKKGL, Bl. 50); Probabin (1888, SG, IX, 41); Пробабин (1947, АТП, 504); Пробабин (2009, ІФ АТП[7], 174). – Д. Г. Бучко припускає, що цей ойконім може бути посесивним утворенням на *-ин* від незасвідченого антропоніма **Пробаба* < **Прабаба* (Бучко, 103). Однак більш імовірно, що він утворений за допомогою лат. префікса *pro-* ʻперед-’ від ойконіма – найменування сусіднього села *Бабин* Черн. обл., пор. *Babin* (SG, IX, 41). Таким чином, його первісна семантика – ʻпоселення, розташоване *перед* селом *Бабин*’.

Прóвáл[1], -у; ч.; урочища; **1**) с. Білка Гор. р-ну: Провал (2008, УШ); **2**) с. Черемхів Кол. р-ну: Провал (2000, НІСЧ, 7); Провал (2011, УШ); **3**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Провал (2011, Експ.); **4**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Провал (2012, БЛ[5], 265). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *провал* (< псл. **provalъ*) ʻпровалля; глибокий яр’ (Мар., 245), ʻпропасть’ (Лісняк, 360), ʻдолина ріки чи потоку; пропасть, яр’ (Jurkowski, 121), ʻобвал; місце, де зсунулася земля’ (Онишк., II, 150), ʻпромитий водою яр’ (СПГ, 176). Вони вказують на рельєф та характер поверхонь урочищ.

Прóвáл[2], -у; ч.; яри; **1**) с. Дубки Гор. р-ну: Провал (2012, БЛ[5], 265); **2**) с. Репужинці Гор. р-ну: Провал (2012, БЛ[5], 265). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *провал* (див. вище).

Прóвáл[3], -у; ч.; потоки; **1**) п. Дністра; довжина – 3 км; с. Копачинці Гор. р-ну: Провал (2008, УШ); **2**) п. Дністра; смт Чернелиця Гор. р-ну: Провал (1978, Гор., 473); Провал (2008, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *провал* (див. вище). Вони вказують на характер місцевостей, де протікають потоки.

Прóвáл[4], -у; ч.; поле; с. Делева Тлум. р-ну: Провал (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *провал* (див. вище). Вона вказує на рельєф та характер поверхні поля.

Провальці́, -ів; мн.; пасовище; с. Долина Тлум. р-ну: Провальці (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *провалець*, дем. від *провал* (див. вище). Вона вказує на рельєф місцевості, на якій розташоване пасовище.

Прóвал Ясíнського, -у, -ого; ч.; яр; с. Семаківці Гор. р-ну: Провал Ясінського (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *провал* (див. вище), а атрибутивним членом – неузгоджене означення, виражене антропонімом – прізвищем *Ясінський* у родовому відмінку, пор. п-ще *Ясінський* (ІФД, 412).

Прогíн, -она; ч.; куток (вулиця); с. Назавизів Надв. р-ну: Прогін (1998, Мих., 205). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *прогін* (< псл. **progonъ*) ʻмісце, де пасеться худоба; яр, вигін; вулиця, якою виганяють худобу на пашу’ (Онишк., II, 151), ʻдорога, якою гонять худобу або птицю на пасовисько, водопій і т. ін.’ (СУМ, XVIII, 150).

Про́дане, -ого; с.; урочище; с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Продане (2009, ГСС, 14). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації дієприкметника *продане* ʻвіддане за гроші у володіння іншій особіʼ (ВТС, 968).

Про́данів, -ового; ч.; сад; с. Репужинці Гор. р-ну: Проданів (2012, БЛ[5], 265). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Продан*, пор. п-ще *Продан* (ІФД, 344).

Про́копівка, -и; ж.; поле; с. Чортовець Гор. р-ну: Прокопівка (2007, ССЧ, 29). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Прокіп*, пор. особове ім'я *Прокіп* (СУІ, 304).

Про́копів Кут, -ового, -а; ч.; урочище; с. Братківці Тисм. р-ну: Прокопів Кут (2009, БЛ[2], 175). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, в якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина якої-небудь території, місцевостіʼ (ВТС, 475), а атрибутивним членом – прикметник *Прокопів*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Прокопові*, пор. особове ім'я *Прокіп* (див. вище).

Прокóпчина, -а; ч.; ліс; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Прокопчина (2012, БЛ[5], 265). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням прізвища колишнього власника лісу *Прокопчин*, пор. п-ще *Прокіпчин* (ІФД, 344).

Прола́зна[1], -ої; ж.; гора; 293 м; с. Чортовець Гор. р-ну: Prołazina (1906 (1876), KuK K); Prołazna (1933, MT K). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *пролазна* ʻна якій можна навшпиньках або повзком влазити у вузькі печерні карстові отвори, порожнини, що є на горіʼ, пор. *пролазити* ʻнавшпиньках або повзком влазити в середину чого-небудь крізь вузький прохід, пролом, отвір, насилу пробиратися попід чимсь, через щось і т. ін.ʼ (ВТС, 975).

Прола́зна[2], -ої; ж.; поле; с. Чортовець Гор. р-ну: pole Prołazna (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 10, спр. 6, арк. 36); pole Prołazna (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 125, арк. 56); Пролазна (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного оронімa – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося поле.

Проле́мішно, -ого; с.; кол. село на Покутті (Снят. або Гор. р-н), тепер не ідент.: Prolemiszno (1648, ЖУР, IV, 10). – Назва неясна щодо походження.

Про́нори, -ів; мн.; урочище; с. Рунгури Кол. р-ну: Пронори (2002, Рунґ., 241). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *пронір* (діал.) ʻнораʼ (ЕСУМ, IV, 111). Вона вказує на те, що в урочищі є багато підземних отворів і нір.

Про́пади[1], -ів; мн.; карстові озерця; с. Вікно Гор. р-ну: Пропади (2001, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *пропад* (< псл. **propadъ*) ʻпропасть; погибель, падінняʼ (ЕСУМ, IV, 310). Вона вказує на те, що вода в озерцях періодично зникає, а потім появляється знову.

Про́пади[2], -ів; мн.; болото, пасовище; с. Тишківці Гор. р-ну: Пропади (2006, Експ.); Пропади (2012, БЛ[5], 265). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *пропад* (див. вище). Вона вказує на наявність на болоті небезпечних глибоких місць.

Пропасту́щі, -ищ; мн.; поле; с. Семаківці Гор. р-ну: Пропастищі (2012, БЛ[5], 265). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *пропастище* ʻмісце, де є *пропасть* – крутий стрімкий берег, провалля, безоднаʼ, пор. *пропасть* ʻбезодня, прірва; крутий стрімкий берегʼ (Мар., 246), ʻпрірваʼ (ЕСУМ, IV, 310), ʻкрутий відвісний берег; прірваʼ (СНГТК, 166). Вона вказує на рельєф поверхні поля.

Про́пасть, -і; ж.; урочище; с. Дубки Гор. р-ну: Пропасть (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пропасть* (див. вище). Вона вказує на рельєф місцевості в урочищі.

Серед місцевих жителів побутує легенда про цю назву. У ній ідеться про те, що якось перед Великодніми святами, в останній тиждень Великого посту, один чоловік орав поле, біля якого знаходилася церква. Раптом земля здригнулася, розкрилася, і чоловік разом із волами й усім, що було поблизу, зник (пропав) під землею. З того часу цю місцевість і називають *Пропасть*.

Про́різ, -а; ч.; куток; с. Торговиця Гор. р-ну: Проріз (2008, УШ); Проріз (2010, ТСІ, 18). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *проріз* ʻвикопана канава на болотистому місці, по якій стікає вода; осушувальний канал' (Експ.), пор. *проріз* ʻштучно або природно утворений прохід у чому-небудь, через щось' (ВТС, 984). Вона вказує на те, що куток виник на низинній місцевості між горбами, де були осушувальні канали.

Просві́тське[1], -ого; с.; урочище; с. Грабовець Бог. р-ну: Просвітське (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *просвітське* ʻяке належало колись товариству "*Просвіта*"'.

За народним переказом, це урочище віддав товариству місцевий пан Княгинський.

Просві́тське[2], -ого; с.; поле; с. Милування Тисм. р-ну: Просвітське (2012, БЛ[5], 265). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *просвітське* (див. вище). Вона вказує на належність поля в давнину станіславському товариству "Просвіта".

Проску́рникова, -ої; ж.; поле; с. Русів Снят. р-ну: Проскурникова (2010, БЛ[1], 343). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Проскурник*, пор. п-ще *Проскурник* (ПЗУ, 469).

Про́ти це́ркви; урочище; с. Чортовець Гор. р-ну: Проти церкви (2012, БЛ[5], 265). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *проти*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування об'єкта прямо перед іншим об'єктом, та апелятива *церква* ʻбудівля, у якій відбувається християнське богослужіння' (СУМ, XI, 202) у родовому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Протівчаку́, -ів; мн.; куток; с. Манява Бог. р-ну: Протівчаки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Протівчак* (Експ.).

Профе́сорове, -ого; с.; поле; с. Козина Тисм. р-ну: Професорове (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від апелятива *професор* (зах.) ʻучитель, викладач' (ВТС, 995). Вона вказує на належність поля в давнину викладачеві гімназії.

Про́хо́ди, -ів; мн.; куток; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Проходи (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *прохід* ʻмісце, де можна проходити між кимсь або між чимсь'. Вона вказує на те, що на кутку, де сходиться декілька вулиць, можна перейти в іншу частину села.

Проце́нки, -ів; мн.; присілок; с. Красна Надв. р-ну; давня назва – *Проценка*: Procenka (1855, AKKGL, Bl. 48); Procenki (1906 (1880), KuK N); Procenki (1913, GKS); Procenki (1935, MT N); Проценки (2001, Проц., 77). – Давня назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма – прізвища *Проценко*, яке мав засновник присілка, пор. п-ще *Проценко* (ІФД, 345). Сучасне найменування виникло в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини засновника присілка, яка проживала в ньому.

Про́цево, -ого; с.; поле; с. Клубівці Тисм. р-ну: Процево (1995, ТМН, 21); Процево (2005, Карпів, 10); Процево (2009, БЛ[2], 175). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Проць*, пор. особове ім'я *Проць* < *Прокіп* (СУІ, 305), п-ще *Проць* (ІФД, 345).

Проци́шині Зворú, -их, -ів; мн.; ліс; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Процишині Звори (2012, БЛ[5], 265). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування місцевості з вузькими ущелинами, у якій розвинувся ліс. В основі мікротопоніма лежить апелятив *звори*, мн. від *звір* ʻдолина потоку чи ріки в горах; міжгір'я, ущелина, вузька долина між горами (перев. з джерелом); гірське джерело, потік; непрохідне місце, провалля' (ГГ, 81; Hr., 53), ʻяр, улоговина, видолинок' (Грінч., II, 132), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *Процишині*, що вказує на належність місцевості в давнину *Процисі*.

Процько́ве, -ого; с.; поле; с. Яківка Тлум. р-ну: Процькове (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Процько* < *Проць* < *Прокіп* (див. вище).

Про́черт, -у; ч.; урочище; с. Рунґури Кол. р-ну: Прочерт (2002, Рунґ., 241). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *прочерт*, *прочерть* ʻкорчунок; поляна в лісі; сіножатьʼ (Hr., 45), ʻпрогалина, галяваʼ (ВТС, 997). Вона вказує на характер поверхні урочища.

Прут, -у; ч.; ріка; л. Дунаю; бере початок біля г. Говерла на висоті близько 1800 м, довжина – 967 км, у тому числі в межах області – 167 км; площа басейну – 27 540 км^2, у межах області – 4868 км^2; на території Івано-Франківщини протікає через м. Яремче, села Яремч. м/р, Надв., Кол., Снят. р-нів: Πορατα (V ст. до н. е., Геродот); … и Проута, ко Пруту (1229, ПСРЛ, II, 759); Pruth (1416, AGZ, V, 30); Pruth (1473, AGZ, XII, 353); Prut (1485, AGZ, XIX, 197); Проут (1499, ССУМ, II, 269); у реки Прута (1686, Величко, II, 549); Pruth (1855, AKKGL, Bl. 49); Prut (1888, SG, IX, 107); Прут (1979, СГУ, 451); Прут (2005, К ЯВ). – Існує декілька гіпотез щодо походження назви (див. ЕСЛНПР, 112; Карп., ТБ, 170–171).

Дехто з дослідників виводить Геродотове *Πορατα* з ірансько-скіфського, а за О. Брюкнером, сарматського джерела: скіфське *Πορατα*, авестинське *pərətu-* ʻбрід, перехідʼ, або *pərədu* ʻширокийʼ (Фасмер, III, 390; Карп., ТБ, 170; Ник., 344 та ін.). В. П. Петров залучає для етимологізування назви *Прут* < *Πορατα* грецьке *πορος* ʻпереправа, перевіз, бродʼ (Петров, ГУ, 136–139). Заміна *Πορατα* на *Прут* сталася на слов'янському мовному ґрунті. В. І. Георгієв вважає, що ця перебудова сталася під впливом сх.-сл. *прудъ* ʻшвидка течіяʼ, пор. укр. *прудкий*.

Ю. О. Карпенко розглядає цю назву як фракійську. Вона нібито за структурою подібна до ороніма *Карпати*, пор. *Карп-ат-и* ʻскелястіʼ, *Пор-ат-а* ʻбродувата; яка має подекуди бродиʼ. Перебудова фракійської форми на сучасне найменування відбулася, на його думку, на слов'янському мовному ґрунті. При цьому маємо не просто звукову перебудову, а переосмислення, народну етимологію назви. Але Ю. О. Карпенко заперечує можливість такого переосмислення на основі кореня *прудъ*, як вважає В. І. Георгієв, оскільки в такому разі є незрозумілим оглушення кінцевого дзвінкого приголосного. Тому він підтримує О. С. Мельничука, який пов'язав перебудову *Πορατα* в *Прут* з коренем *прит-*, що реалізується в таких словах, як укр. *спритний*, рос. *прыть*, та альтернацією типу *навик – наука*, *рыхлий – рушити*, за якою стоїть праслов'янське чергування **и - *ou*. Тобто корінь **prut* (> *прыт-*) дає закономірне **prout* > *Прут*, що значить ʻшвидкий, стрибаючийʼ. Отже, тут відбулася, на думку вченого, така ситуація: фракійська назва зазнала іранської перебудови на півдні, але слов'янської – на півночі (в Карпатах?). Сама ж перебудова *Πορατα* на *Прут* відбулася за законами ряду внаслідок утягування в ряд гідронімів з кінцевим *-ут*, куди належали *Словута* та *Онут* – істинна та гіпотетична слов'янські назви Дніпра (Карп., ФГК, 14–15).

О. Шапошников вважає, що скіфське *Porata*, *Πορατα*, входить у словотвірний ряд *Алутат*, *Карпати*, *Худат*, тобто похідних із псл. суфіксом *-at-*, який приєднався до гомогенного і.-є. кореня **por-, *per-,*perə-* ʻтектиʼ (ОШ, 80).

В. П. Шульгач гідронім *Прут*, що називає ліву притоку Горині, пов'язує з праслов'янським апелятивом **pr̥ǫtъ*, похідним якого, крім значення ʻрізка, палиця, жертка, вітка, спиця і под.ʼ, властива й вторинна семантика, як про це свідчать укр. діал. *прут* ʻміра земельної площіʼ (Онишк., II, 158), ʻземля, що дорівнює двом жердям, тобто земля шириною в 4 м 20 см та різної довжиниʼ (ПГФ, 227–228), ʻпряма течія на болотіʼ (Пура, 55). Останнє значення (метафора), ймовірно, відображене, на думку В. П. Шульгача, в досліджуваній назві. Як порівняння він наводить похідне укр. діал. *прутити* ʻшвидко йтиʼ (ПГФ, 227–228).

Про цю річку існує багато легенд і переказів. Ось одна з них. В одному з гірських селищ жив собі легінь Прут. За що його так прозвали, уже ніхто не пам'ятав. Може, що мав високий гнучкий стан, чи вже дуже

спритний був до роботи. Якось забарився Прут, працюючи в горах, і вирішив не повертатися додому, а заночувати в лісі. Стара смерека гостинно простелила ковдру із зеленого моху й вкрила його своїм пахучим убранням. Утомлений хлопець швидко заснув. І якийсь дивний сон йому привидівся. Ніби біля нього сидить дівчина, уся в зеленому, у неї зелені очі й довга, до самого долу, коса. Дівчина лагідно й сумно дивиться на Прута, тихенько гладить його волосся й щось стиха наспівує.

Прут ніяк не міг надивитися на лісову красуню. Та коли простягнув руку, щоб торкнутися її, дівчина щезла. Прокинувся Прут. Тихо-тихо. Тільки зірки виблискують у далекому небі. Аж дивиться – повисло щось на смерековій гілці й світиться дивним зеленим вогником. Підійшов, узяв у руки. А воно й далі світиться. Так тихо й ласкаво.

Між тим зникли зірки й зажеврілося небо на сході. У променях вранішнього сонця заблищала роса. Десь здалеку долетів перший несміливий спів пташини.

А трохи згодом уже весь ліс ожив... Величезне сонце підіймалося із-за гір. Задивившись на всю ту красу, Прут забув про свою дивовижну знахідку. А коли глянув, то побачив: у руці лежала звичайна зелена стрічка. Вона вже не світилася: мабуть, згасла в перших променях сонця. Заховав ту стрічку Прут, а про себе вирішив будь-що відшукати красуню-дівчину.

Наступного вечора Прут знову не пішов додому. Сховавшись за велику смереку, він чекав на лісову красуню.

Розтанули гори в нічній темряві, повисихали зірки на небі... Раптово, наче з-під землі, з'явилася дівчина. Вона, тихесенько відхиляючи віти, йшла до старої смереки. Дівчина присіла на шершаве коріння, що повпиналося в землю, і заспівала. Спочатку тиха, а потім все гучніша пісня полетіла між гори. Далека луна підспівувала дівчині. Захоплена піснею, вона не відчула, як збоку підкрався Прут. Міцно схопив і пригорнув її до себе. Довга зелена коса змією обвила їх. Прут задивився в ясні очі, і йому здалося, що вся краса й велич Карпатських гір відбилася в них, глибоких і чарівних. Дівчина все ще перелякано тремтіла в його руках. "Хто ти?" – спитав юнак. Ніби неживі, до цього часу злякані вуста ледь-ледь розпустилися в посмішці, але мовчали. "Хто ти?" – знову спитав Прут. Вона трохи схилила голову набік, посміхнулася: "Говерла". "Говерла, Говерла...", – прошепотів вітер. "Говерла, Говерла...", – полетіло ген-ген у далину й затихло.

З того часу Прут майже не приходив додому. Цілими ночами разом з Говерлою блукав у горах. Кохання, велике й щире, переповнювало їх серця. Неосяжне, як те синє небо над горами, воно кликало за собою.

Але потроху перша радість кохання стала затуманюватися. У Прута в долині жила старенька мати. А Говерла не могла піти до людей без дозволу батька, гірського царя.

Почувши про любов Говерли до Прута, батько розгнівався й прокляв свою доньку. Задрижали гори, загуркотіло, обсипаючись, каміння, застогнали в шаленім вітрі, затремтіли проліски. Пішов гомін по горах: "Прокля-ав, про-кля-ав!".

Прибігла Говерла до старої смереки, притулилася до неї й залила слізьми: "Смерекоматінко, нема мені долі: занапастив батько. Не пустять мене гори з прокляттям до людей. А без Прута я загину. Навчи, люба, що робити?". Обняла смерека зеленим гіллям дівчину й щось зашепотіла. "Добре, – мовила Говерла. – Прощай, смереко, прощавайте гори, прощавай, мій голубе Пруте. Як не належатиму тобі, то й не буде мені життя тут", – і ступила на край прірви.

Ніби земля розверзлася, – так загуло навкруги. Страшенна злива поприпинала дерева. Вітер, мов скажений, виламував усе на своєму шляху. Він з розгону вдарявся об гору, виривав, гнав далі каміння й летів до сусідньої гори, одним подихом зрушуючи в долину кам'яні брили. Блискавка на мить освітлювала спотворені гори. Поламані дерева, що стогнали під сильними поривами вітру, скидалися на страхіття. Вони простягували до вітру свої повикручувані коряві лапи й благали: "Перестань, пер-рр-еста-ань".

Аж на ранок вчухла буря. Велике сонце піднялося оглянути Карпати – і здивувалося. На місці старої долини виросла гора. Вона

сягала аж до хмар і вітала сонце білою вершиною. А на долині стояли люди й дивувалися новій красуні-горі.

Тільки в Прута щось тривожно на серці. Побіг він на гору.“Говерло, Говерло, де ти?” – “Це я, – каже гора. І біла ромашка, всміхаючись, зроняє кришталеву сльозинку росинку, – Так, так, це я, Пруте”.

Не повернувся Прут до людей. Залишився біля гори. А трохи згодом побігла межи гір гомінка річка. Вона проклала собі шлях в ущелинах, спадала зі стрімких скель і бігла далі, чиста, як сльоза. Бігла швидко, ніби боялася, що не встигне розповісти щось тим величним вічнозеленим горам.

І прозвали люди ту річку *Прутом*, а високенну гору, біля ніг якої в’ється Прут, – *Говерлою* (СН, 113–116).

Пруткú, -ів; мн.; кол. хутір, тепер куток; с. Радча Тисм. р-ну: Prutki (1934, SDW, № 22, s. 246); Прудки (2009, Експ.). – Оскільки назва передана у різних формах, встановити достеменно її походження важко. Вона може бути: а) утворенням способом плюралізації та онімізації апелятива *прудок*, дем. від *пруд* ʽстав’ (СНГТК, 167); у такому разі назва вказує на наявність на хуторі в давнину таких водойм; б) утворенням способом способом плюралізації та онімізації апелятива *пруток*, дем. від *прут* ʽзагін поля шириною в 4 м; 2,5 морга землі; 4 морги землі; ділянка землі шириною в 9 м, що тягнеться з одного кінця села до другого; поле, що тягнеться від хати в протилежному напрямі від дороги’ (Онишк., II, 158); у такому разі назва вказує на розміри полів, на яких виник хутір.

Прутíвка, -и; ж.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 9 км, до Івано-Франківська – 96 км; до 1946 р. – с. *Карлів*: Карловъ (1451, DM, 2, 82); *Карловъ (оу карловѣ, 1458, P., 169) Karlow (1579, ŹDz, XVIII/I, 105); Karłów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 46); Karłów (1855, AKKGL, Bl. 49); Karłów (1882, SG, III, 845); Прутівка (1947, АТП, 515); Прутівка (2009, ІФ АТП[7], 174). – Давня назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Карл*, пор. особове ім’я *Карл* (СУІ, 166) < нім. *Karl* (KVB, 69). Сучасне найменування села утворено за допомогою суфікса *-івк(а)* від гідроніма – найменування річки *Прут* (див. вище), на березі якої воно розкинулося.

Пру́тсько-Дністро́вська Височина́, -ої, -и; ж.; височина; простягається між р. Тлумач на півночі до р. Прут на півдні та р. Дністер на сході; складається з плосковершинних продовгуватих горбів висотою 350–390 м, вкритих здебільшого товщею жовто-бурих глин, лесовидних суглинків, карпатських галечників, а також гіпсами тортонського віку. Для височини характерні карстові утворення – лійки, печери, провали та угловини: Прутсько-Дністровська Височина (1992, ГІФП, 13–14). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *височина* ʽпідвищена частина суходолу (від 200 до 600 м), що має подекуди рівну, частіше хвилясту поверхню, розчленована долинами, балками, ярами’ (ВТС,113), а атрибутивним членом – прикметник *прутсько-дністровська*, що вказує на розташування орооб’єкта між ріками *Прут* і *Дністер*.

Пру́тсько-Че́ремоська Височина́, -ої, -и; ж.; височина; розташована між долиною нижньої течії ріки Черемош та рікою Прут; Кол., Кос., Снят. р-ни; складається з горбів і підвищень висотою 300 – 780 м: Прутсько-Черемоська Височина (1992, ГІФП, 15). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *височина* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *прутсько-черемоська*, що вказує на розташування орооб’єкта між ріками *Прут* і *Черемош*.

Псінкú, -ок; мн.; пасовище; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Псінки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *псєнка* (бот.) ʽбіловус (*трава*) (ГГ, 159)’, *псянка* ʽвид гострої трави, яку худоба не хоче їсти’ (Онишк., II, 159). Вона вказує на характер рослинності на пасовищі.

Пугачíвка, -и; ж.; височина; с. Гарасимів Тлум. р-ну: Пугачівка (2000, ПЗТ, 98); Пугачівка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива

пугач ʻхижий нічний птах роду совоподібних, який живиться дрібними гризунами’ (ВТС, 1003). Вона вказує на вид птахів, що водяться у цій місцевості.

На схилах гарасимівської гори розкинувся ботанічний заказник місцевого значення “Пугачівка” з реліктовими зарослями осоки низької, сеслерії Хейфлерової, ковили волосистої та пірчастої, які занесені в Червону книгу України (ПЗТ, 233).

Пу́жники, -ів; мн.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 13 км, до Івано-Франківська – 44 км: Puszniki (1448, AGZ, XII, 174); Puznyki, Puzniki (1578, ŹDz, XVIII/I, 94); Puzniki (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Pużniki, Puźniki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 206); Pużniki (1855, AKKGL, Bl. 45); Pużniki (1888, SG, IX, 325); Пужники (1947, АТП, 512); Пужники (2009, ІФ АТП[7], 174). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, започаткувала село, пор. п-ще *Пужник* (Богдан, 238), що походить, імовірно, від апелятива *пужник* (бот.) ʻрослина Turritis Dill.’ (ЕСУМ, IV, 628). Можлива також мотивація цього ойконіма апелятивом **пужники* ʻфеодально залежні селяни, які займалися гонінням звірів під час князівських полювань’, пор. укр. *пужати* ʻлякати’ (СУМ, VIII, 385). Можемо припустити також, що назва села звучала колись як *Пушники* (див. першу фіксацію) і є за походженням семантичним утворенням від апелятива **пушники* ʻфеодально залежні селяни, які займалися заготівлею пушнини’. Форма *Пужники* могла з’явитися в результаті асиміляції за дзвінкістю приголосного звуку [*ш*] до [*н*]

Пу́жницька, -ої; ж.; гора; 385 м; між сс. Хотимир, Пужники, Бортники Тлум. р-ну; вар. *Пужники*: Pużniki (1855, AKKGL, Bl. 45); w okr. wzgórza Pużnicką zwanego (1880, SG, I, 601); Puźnicka (1889, SG, X, 423); Puźnicka (1905 (1874), KuK TT); Puźnicka (1926, MT T); Пужницька (2006, СНП, 27). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *пужницька* ʻрозміщена на території села *Пужники* (див. вище)’. Варіант назви є результатом трансонімізації названого вище однозвучного ойконіма.

Пу́жницьке, -ого; с.; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: Пужницьке (1975, АСЗ, I, 900). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *пужницьке* ʻяке належить громаді с. *Пужники* (див. вище) або окремим його жителям’.

Пу́нчева[1], -ої; ж.; потік; п. Печеніги л. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; довжина – 6,75 м; с. Марківка, смт Печеніжин Кол. р-ну; вар. *Пунчавка*: Punczewa (1888, SG, IX, 300; 1890, SG, XI, 80); Punczewa (1906 (1876), KuK K); Panczewa (1933, MT K): Пунчева (1965, WRG, III, 815); Пунчева (1979, СГУ, 452); Пунчева (1985, ІГ, II, 349); Пунчавка, Пунчєва (2006, КВС, 105, 123). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Пунч*, пор. болг. *Пунчо* (ПЗУ, 473), укр. п-ща *Пунченко* (СП, 292), *Пунчак* (Редько, II, 871). Можливо, що первісно назва стосувалася хутора (див. далі), а потім перейшла й на гідрооб’єкт.

Пу́нчева[2], -ої; ж.; кол. хутір; нал. до с. Молодятин Кол. р-ну, тепер його куток; вар. *Пуньчева*, *Пунчьива*: Пунчьива (2006, КГ, 21); Пуньчева (2008, БГ, 14); Пунчева (2009, Експ.). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), на березі якого розкинувся хутір. Можливо також, що назва хутора була первинною щодо однойменного гідроніма. У такому разі вона є посесивним утворенням на на *-ев(а)* від антропоніма *Пунч* (див. вище). Варіанти назви з’явилися під впливом розмовного мовлення.

Пустова́рка, -и; ж.; урочище (нива); с. Корнич Кол. р-ну: Пустоварка (2006, КВС, 73); Пустоварка (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Пустовар*, пор. п-ще *Пустовар* (Редько, II, 871). Так, мабуть, звали людину, якій належала колись земельна ділянка в урочищі.

Пусте́ По́ле, -ого, -я; с.; урочище; с. Рибне Тисм. р-ну: Puste Pole (1930, MT SC). – Назва утворена способом лексикалізації

та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поле* ʽбезліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви’ (ВТС, 846), а атрибутивним членом – прикметник *пусте* зі значенням ʽнепридатне для обробітку, нічим не засаджене’.

Пустошáк[1], -у; ч.; пасовище; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Пустошак (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пустошак* ʽпусте голе поле; неродючий ґрунт’ (Експ.), ʽцілина, пустиня’ (ЕСУМ, IV, 638). Вона вказує на характер ґрунту та природні особливості поверхні пасовища.

Пустошáк[2], -у; ч.; ліс; с. Ворона Кол. р-ну: Пустошак (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *пустошак* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту та природні особливості поверхні лісу.

Пýтка, -и; ж.; поточина; пр. Пруту л. Дунаю; с. Матеївці Кол. р-ну: Путка (1985, ІГ, ІІ, 353). – Назва, очевидно, утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від апелятива *путь* ʽдорога’, пор. лемк. *пут* ʽдорога в полі’ (УГП, 69, 423). Вона вказує на те, що поточина протікала колись дорогою.

Пýхова, -ої; ж.; поле (нива); с. Антонівка Тлум. р-ну: Пухова 92012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Пух*, пор. п-ще *Пух* (СП, 293).

Пшеничáнка, -и; ж.; поле; с. Петрів Тлум. р-ну; вар. *Пшенич’инка*: Пшеничанка, Пшенич’инка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-анк(а)* (розм. *-'инк(а)*) від апелятива *пшениця.* Вона вказує на вид зернової культури, яку висівали колись на полі, оскільки воно давало тут добрі врожаї.

Пшенúчна Горá[1], -ої, -и; ж.; гора; с. Олеша Тлум. р-ну: Пшенична Гора (1975, АСЗ, І, 915). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʽзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень’ (ВТС, 191), ʽпідвищене місце’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *пшенична*, що вказує на використання полів на горі для вирощування *пшениці*.

Пшенúчна Горá[2], -ої, -и; ж.; кол. хутір, об’єдн. з с. Олеша Тлум. р-ну, тепер його куток: Пшенична Гора (1947, АТП, 518); Пшенична Гора (1961, ІФ АТП[1], 82); Пшенична Гора (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменуванн гори (див. вище), на якій розкинувся хутір.

Пшенúчники, -ів; мн.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 5 км, до Івано-Франківська – 15 км: Pschenyczki (1511, MRPS, IV/II, 83); Pszenycznyky (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Pszeniczniki ad Jamnica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Pszeniczniki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 43); Pszeniczniki (1855, AKKGL, Bl. 45); Przeniczniki (1888, SG, IX, 173); Пшеничники (1947, АТП, 517); Пшеничники (2009, ІФ АТП[7], 174). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала село, пор. п-ща *Пшеничник* (Худ.[1], 284), *Пшеничникова* (Дов., ІІ, 269), блр. *Пшанічнік* (Бір., 340).

У народному переказі про це село розповідається, що точної дати його заснування ніхто не знає. Але відомо, що воно було засноване на лівому березі річки Ворона в урочищі, яке тепер називається Облоги, і одними з перших поселенців були члени родини Кавецьких. У той час на село часто нападали турки й татари. Окрім того, воно потерпало й від повеней. Тому старшинами села було прийнято рішення перенести його на правий берег річки Ворони. Там воно було б краще захищене як від нападів ворогів, оскільки перепоною була річка, так і від затоплень. Дуже скоро під мальовничим вишневим горбом виросло нове поселення. І назвали його Пшенішнікі, тобто Перенесники. Це вже в наш час ми називаємо його просто *Пшеничники*.

За іншою версією, село назвали так тому, що його заснували *пшеничники* – панські слуги, які охороняли панські поля від розкрадання та помсти кріпаків.

Пшеничникíвський, -ого; ч.; ліс; між сс. Пшеничники Тисм. р-ну та Надорож-

на Тлум. р-ну: Пшеничниківський (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *пшеничниківський* ʻякий проростає на території с. *Пшеничники* (див. вище)ʼ.

Пшеничникíвський Бік, -ого, -оку; ч.; урочище; м. Тисмениця: Пшеничниківський Бік (2008, Тисм.[1], 39 вклад.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *бік* ʻмісце, місцевість, що знаходиться не посередині, а збоку чого-небудьʼ (ВТС, 51), а атрибутивним членом – прикметник *пшеничниківський*, що вказує на розташування урочища зі сторони с. *Пшеничники* (див. вище).

Пшíкова Горá[1], -ої, -и; ж.; горб; с. Рошнів Тисм. р-ну: Пшікова Гора (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʻпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Пшікова*, що вказує на проживання на горбі родини *Пшіка*, пор. п-ще *Пшик* (ІФД, 346), а також відоме в селі п-ську *Пшік* (Експ.).

Пшíкова Горá[2], -ої, -и; ж.; куток; с. Рошнів Тисм. р-ну: Пшікова Гора (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Пшінéць, -нця; ч.; урочище; с. Братишів Тлум. р-ну: Пшінець (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від пол. апелятива *pszeniec* (бот.) ʻперестріч’ (ЕСУМ, IV, 648). Вона вказує на характер рослинності в урочищі в давнину.

Пшóнна Горá, -ої, -и; ж.; гора; між сс. Хотимир та Гавриляк Тлум. р-ну: Pszenna Góra (1933, МТ К). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʻпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *пшонна*, що вказує на використання полів на горі для вирощування зернових культур.

П’я́дики[1], -ів; мн.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 5 км, до Івано-Франківська – 65 км; давня назва – *П’ядиківці*: Pyedykowcze (1482, AGZ, XIX, 188); Piediki (1579, ŹDz, XVIII/I, 105); Piadyki (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Piadyki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 250); Piadyki (1855, AKKGL, Bl. 49); Piadyki (1887, SG, VIII, 42); П’ядики (1947, АТП, 508); П’ядики (2009, ІФ АТП[7], 173). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи власника, які, очевидно, започаткували село, пор. п-ще *П’ядик* (Редько, II, 874). Десь наприкінці XV або на початку XVI ст. село, мабуть, було спустошене турками й татарами. Відродившись воно отримало назву *П’ядики*, що також є результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, що могла залишитися живою під час знищення села й відновити його.

У народному переказі про виникнення цього села розповідається, що колись давно в лісах під Коломиєю оселилися п’ять чоловіків. Вони викорчовували тут ліс і займалися сільським господарством. Ось саме від цих перших п’ятьох поселенців і пішла нібито назва села. Є ще й інші версії її походження. Так, в одній із них ідеться про те, що цей край був багатий в давнину на різного звіра. Князі та вельможі часто влаштовували в місцевих лісах полювання. Одного разу мисливці натрапили на стадо диких свиней, їм вдалося вполювати п’ять із них. Незабаром у цю місцевість пан-вельможа поселив свого сина Семена, який започаткував на місці вдалого полювання поселення й назвав його за це П’ядиками. Ще в іншій версії виникнення назви села пов’язують з п’ятьма джерелами дуже смачної води, біля яких воно зародилося.

П’я́дики[2], -ів; мн.; горб; с. П’ядики Кол. р-ну: Piadyki (1855, AKKGL, Bl. 49). – Назва виникла в результаті трансонімізації

однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє горб.

П’я́дицьке, -ого; с.; урочище; с. Пилипи Кол. р-ну: П’ядицьке (1982, АПП, 59). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *п’ядицьке* ‘яке належить громаді с. *П’ядики* (див. вище) чи окремим його жителям’.

П’я́дицький, -ого; ч.; ліс; с. П’ядики Кол. р-ну: П’ядицький (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *п’ядицький* ‘який належить до с. *П’ядики* (див. вище)’.

П’я́тий, -ого; ч.; горб; с. Лука Гор. р-ну: П’ятий (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації числівника *п’ятий*, що вказує на порядковий номер горба в ряду таких же орооб’єктів, які тягнуться від села вздовж Дністра, пор. *Перший*, *Другий*, *Третій*, *Четвертий*, *Шостий*.

П’я́тка, -и; ж.; гора; с. Гута Бог. р-ну: П’ятка (2004, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування ділянки лісу (обходу), що розкинулася на горі. В основі мікротопоніма лежить іменник *п’ятка* (діал.) ‘п’ятірка’ (Експ.), що означає номер обходу.

Р

Ра́вликів Горб, -ового, -а; ч.; підвищення, пагорб; с. Підвисоке Снят. р-ну: Равликів Горб (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ‘невелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок’ (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *Равликів*, що вказує на належність землі на пагорбі в давнину *Равликові*, пор. п-ще *Равлик* (СП, 294).

Ради́лівка[1], -и; ж.; урочище; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Радилівка (2008 (1877), Вайґель, 73). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Радило*, пор. п-ще *Радило* (ПЗУ, 476), давнє укр. особове ім’я *Радило* (Чучка, Сл., 295), с.-х. *Радило* (Жел.[2], 73), які є похідними суфіксальними утвореннями на *-ил(о)* від *Радъ* (Мор., 164; Чучка, Сл., 298), гіпокористики давніх слов’янських особових імен-композитів типу *Радимиръ, Радославъ* (Мор., 163, 164), *Радиславъ*, *Радивой* (Демч., 63, 79–80).

Ради́лівка[2], -и; ж.; потік; л. Пруту л. Дунаю; довжина – 9 км; сс. Лісна Слобідка, Воскресинці, Корнич, Королівка, Перерив Кол. р-ну, м. Коломия; вар. *Ридилівка*, *Рудилівка*: Rydyłówka (1855, AKKGL, Bl. 49); Rugyłówka, Rydyłówka (1888, SG, IX, 108, 947); Rydyłówka (1899, SG, X, 84); Радилівка (1979, СГУ, 455); Радилівка (2000, ЕКол., ІІІ, 228); Радилівка (2006, КВС, 71). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік.

Ради́лівка[3], -и; ж.; куток; м. Коломия: Rydełówka (1900, SGG, 293); Радилівка (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), на берегах якого розкинувся куток.

Ради́чина, -ої; ж.; кол. хутір, нал. до с. Крехівці Ів.-Франк. м/р: Radyczyzna (1855, AKKGL, Bl. 44): Radyczyzna (1880, KuK S). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* (пол. *-yzna*) від антропоніма *Радик*, пор. п-ще *Радик* (ІФД, 346), давнє особове ім’я *Радик* (Чучка, Сл., 294), *Радикъ* (Мор., 162), що походить із *Радъ* (див. *Радилівка*).

Ра́дівка, -и; ж.; кол. хутір, об’єдн. із с. Олеша Тлум. р-ну, тепер його куток: Радівка (1947, АТП, 518); Радівка (1961, ІФ АТП[1], 82); Радівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Рад*, пор. п-ще *Рад* (ПЗУ, 475), давнє особове ім’я *Радъ* (див. *Радилівка*).

Ра́дова Доли́на, -ої, -и; ж.; лісове урочище; с. Олеша Тлум. р-ну: Радова Долина (2012, БЛ[5],266). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ‘рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ‘долина; низина; низина біля річки’ (ССУМ,

I, 315), ‘низина, заросла травою; широка низина’ (Мар., 226); ‘низина’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Радова*, що вказує на належність урочища в давнину *Радові*, пор. особове ім’я *Рад* (див. вище).

Ра́дутів[1], -ового; ч.; кол. фільварок, тепер куток; с. Ганнів Кол. р-ну: Redutów (1900, SGG, 297); fw. Radutów (1933, MT Kuty); Радутів (2006, КВС, 28). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Радут*, пор. подібні п-ща *Рад*, *Радко*, *Радь* (АЛ, 116), *Ра́дул* (СП, 295; ПЗУ, 476), що походять від давнього чол. імені *Радиславъ* (Демч., 79–80).

Ра́дутів[2], -ового; ч.; урочище; с. Троїця Снят. р-ну: Радутів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Радут* (див. вище).

Ра́дча[1], -ої; ж.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 26 км, до Івано-Франківська – 19 км; вар. *Радче*: Radcza (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Radcze (1661, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 2, спр. 1, с. 883); Radcze ad Łysiec (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Radcza (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 30); Radcza, al. Radcze, al. Radczyna (1888, SG, VIII, 378); Радча (1947, АТП, 510); Радча (2009, ІФ АТП[7], 175). – Назва є посесивним утворенням на *-*ja* (*-*je*) від давньої особової назви *Радець* (ОКІУМ), ст.-п. *Radziec* (SSNO, IV, 429), чи *Радко* (Мор., 163; Демч., 79), що є суфіксальними утвореннями відповідно на *-ець* та *-к(о)* від *Радъ*, про походження якого див. *Радилівка*.

Ра́дча[2], -ої; ж.; горб; 304 м; с. Радча Тисм. р-ну: Radcza (1855, AKKGL, Bl. 44); Radcza (1932, MT S). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села, на території якого височіє горб.

Радча́нка, -и; ж.; річка; п. Рудки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 21 км, площа басейну – 451,7 км^2; протікає між смт Богородчани та с. Похівка Бог. р-ну, с. Радча та смт Лисець Тисм. р-ну, гирло в с. Дрогомирчани Тисм. р-ну; вар. *Радча*: Radczanka (1880, KuK S); Radczanka (1888, SG, IX, 378, 913); Радчанка (1917, Машт., ДБ, 19); Radczanka (1932, MT S); Радча (1983, ТК ИФ[1]); Радчанка (1979, СГУ, 455); Радча (2004, УПР, 820); Радчанка (2007, ІФ ПМ); Радча (2009, РІФ). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-анк(а)* від ойконіма – найменування села *Радча* (див. вище), територією якого протікає річка. Варіант назви є результатом трансонімізації названого вище ойконіма.

Радча́нська Бу́да, -ої, -и; ж.; кол. поташня, тепер сінокіс; с. Посіч Тисм. р-ну: Radczyńska buda (1855, AKKGL, Bl. 44); Радчанська Буда (2012, БЛ[5], 266). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування поташні, на місці якої облаштований сінокіс. В основі ергоніма лежить апелятив *буда* ‘курінь; поташний завод’ (ЕСУМ, I, 277), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *радчанська*, що вказує на належність поташні в давнину громаді с. *Радча* (див. вище) або окремим його жителям.

Рай, -я; ч.; куток; с. Грушка Тлум. р-ну: Рай (1975, АСЗ, I, 900). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *рай* (перен.) ‘прекрасне для проживання місце’.

Ра́ків По́тік, -ового, -оку; ч.; потоки; **1**) бас. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Космач Бог. р-ну: Раків Потік (2011, УШ); **2**) бас. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Кричка Бог. р-ну: Раків Потік (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *потік* ‘річка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією’ (ВТС, 903), ‘струмок, видолинок’, а атрибутивними членами – прикметник *раків*, що вказує на наявність у потоках у давнину цих прісноводних тварин. Можливо також, що в основі атрибутивних членів цих гідронімів лежить антропонім *Рак*, пор. п-ще *Рак* (ІФД, 347).

Ра́ківчик[1], -а; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 11 км, до Івано-Франківська – 48 км: Rakowczyk (1735, ЛЦДІА, ф. 134, опр. 2, спр. 10, 62 зв.); Rakowczyk (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 69); Ra-

kowczyk (1855, AKKGL, Bl. 49); Rakowczyk (1888, SG, IX, 513); Раківчик (1947, АТП, 508); Раківчик (2009, ІФ АТП[7], 175). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-ик* від незасвідченого гідроніма – найменування потоку *Раковець*, на берегах якого виникло село.

Цю версію підтверджує й народний переказ про цю назву. Згідно з ним, село виникло в часи Хмельниччини. Коли козацькі війська проходили територією Коломийщини, один зі старшин послав козака подивитися, чи є в річці, що протікала поблизу, риба. Повернувшись, той доповів, що є дуже багато раків. Тому й річку назвали *Раковець*, а село, яке виникло навколо неї, – *Раківчик*.

Ра́ківчик[2], -а; ч.; кол. поле, потім хутір, тепер куток; с. Дзвиняч Бог. р-ну: pole Rakowczyk (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 6, спр. 15, арк. 17); Раківчик (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ик* від гідроніма – найменування потоку *Раковець* (див. далі), на берегах якого виник хутір.

Ра́ківчицький Ліс, -ого, -у; ч.; лісове урочище; між сс. Раківчик та Лісна Слобідка Кол. р-ну: Раківчицький Ліс (2011, КР). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площіʼ (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *раківчицький*, що вказує на розташування лісу на території с. *Раківчик* (див. вище).

Ра́ковець[1], -івцю; ч.; потоки; **1**) л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 12 км, площа басейну – 19,6 км^2; сс. Кривець, Раковець, Дзвиняч, смт Солотвин Бог. р-ну; вар. *Раковий, Раківчик*: Rakowiec (1855, AKKGL, Bl. 44); Rakowy (1880, KuK S); Rakowy (1880, SG, I, 511); Rakowiec (1888, SG, IX, 519); Раковецъ (1917, Машт., ДБ, 19); Rakowy (1935, MT N); Раковець (1979, СГУ, 456); Rakowy (2000, PBWG, 132); Раківчик (2008, УШ); Раковець (2009, РІФ); **2**) л. Стримби л. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; сс. Братківці, Марківці Тисм. р-ну: Раковець (1995, ТМН, 12, 32); Раковець (2007, КМ, 11). – Назви утворені за допомогою суфікса *-ець* від прикметника *раковий* ʻтакий, у якому водяться *раки*ʼ. Можлива також їх мотивація географічним апелятивом **раковець* ʻпотік, де водяться ракиʼ (Карп., ТБ, 172–173). В обох випадках вони вказують на вид прісноводних тварин, що водилися колись у потоках. В. П. Шульгач та Ю. О. Карпенко вбачають у таких назвах праслов'янський гідротермін **raka* ʻяма; глибоке місце в річціʼ, що походить з давньоєвропейського гідронімного кореня **er- // *or-* ʻрухатися, текти', ускладненого суфіксом *-*k*-. Таке поєднання давало **ork*-, що перетворилося пізніше на **rak*-. Отже, на думку Ю. О. Карпенка, прикарпатські назви *Раковець* мають давньоєвропейську природу, що зазнала пізнішої стандартної слов'янізації (Карп., ПДГ[1], 43).

Ра́ковець[2], -івця; ч.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 21 км, до Івано-Франківська – 40 км: Rakowiec (1648, ЖУР, IV, 10); Rakowiec ad Krasnopole (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Rakowiec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 90); Rakowiec (1855, AKKGL, Bl. 44); Rakowiec (1888, SG, IX, 515); Раковець (1947, АТП, 516); Раковець (2009, ІФ АТП[7], 175). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), на берегах якого розкинулося село.

Ра́ковець[3], -івця; ч.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 20 км, до Івано-Франківська – 63 км: Rakowyecz (1433, ZDM, VII, 382); Rakowiec (1578, ŹDz, XVIII/I, 95); Rakowiec (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Rakowiec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 4); Rakowiec (1855, AKKGL, Bl. 45); Rakowiec (1888, SG, IX, 515); Раковець (1947, АТП, 511); Раковець (2009, ІФ АТП[7], 175). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку, правої притоки Дністра, який протікає через село й називається тепер *Потічок* (див. вище).

Ра́ковець[4], -івцю; ч.; болотисте урочище; с. Марківці Тисм. р-ну: Раковець (2007, КМ, 13). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменуван-

ня потоку (див. вище), навколо якого розкинулося урочище.

Раковéччина, -и; ж.; урочище; с. Раківчик Кол. р-ну: Раковеччина (2006, КВС, 138). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від антропоніма *Раковецький*, пор. п-ще *Раковецький* (ІФД, 347; ПЗУ, 477).

Рáмлерівка, -и; ж.; кол. куток міста Коломия: Рамлерівка (1988, КК, 38). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Рамлер*, що є, очевидно, розмовним фонетичним варіантом п-ща *Раумлер*, пор. нім. *der Räumer* ʻприбиральник; підсобний робітникʼ (ВНУС, 493).

Ранкóва Горá, -ої, -и; ж.; горб; між сс. Угринів, Павлівка та Ямниця Тисм. р-ну: Jatrena góra (1855, AKKGL, Bl. 44); Jutrena góra (1880, KuK S); Jutrena góra (1913, GKS); Jutrena Góra (1932, MT S); Ранкова Гора (2012, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʻпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *ранкова* (перен.), який вказує на те, що перші промені сонця падають на цю гору найшвидше порівняно з іншими навколишніми підвищеннями.

Рачкóва, -ої; ж.; урочище (пасовище); с. Долина Тлум. р-ну: Рачкова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Рачко* чи *Рачок*, пор. п-ща *Рачко* (Редько, II, 882), *Рачок* (СП, 297).

Рáшків[1], -ова; ч.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 12 км, до Івано-Франківська – 70 км: Raszkow (1765, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 286, с. 180); Raszków (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 75); Raszków (1855, AKKGL, Bl. 45); Raszków (1888, SG, IX, 534); Рашків (1947, АТП, 504); Рашків (2009, ІФ АТП[7], 175). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Рашко*, пор. п-ще *Рашко* (СП, 297), давнє слов'янське особове ім'я *Рашко* (Мор., 167), укр. *Рашко* (Ук., 598), рос. *Рашко* (Туп., 392), блр. *Рашко* (Бір., 351), ст.-п. *Raszko* (Tasz., 119). Цей антропонім є похідним суфіксальним утворенням на *-к(о)* від *Рахъ* (з чергуванням [*х*] з [*ш*]), що походить від давніх слов'янських особових імен-композитів з компонентом *Ра-* типу *Радивой*, *Радиградъ*, *Радимиръ*, *Радобудъ* (Мор., 162–163), *Раножиръ*, *Татиборъ* і под.

За переказами, село виникло в XV ст. і називалося тоді Антонівкою. У XVIII ст. новий його власник запровадив сучасну назву.

Рáшків[2], -ова; ч.; хутір; с. Ісаків Тлум. р-ну: Рашків (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Рашко* (див. вище).

Рашковéцький Горб, -ого, -а; ч.; горб; с. Рашків Гор. р-ну: Рашковецький Горб (1999, ТФП, 9). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорокʼ (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *рашковецький*, що вказує на розташування орооб'єкта на території с. *Рашків* (див. вище).

За переказами, на горбі колись стояла сторожова вишка, звідки повідомляли жителів навколишніх сіл про наближення ворогів.

Рéбрин, -ого; ч.; поле; с. Нижнів Тлум. р-ну: Rebryn (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 6, спр. 107, арк. 66); Rebryn (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 144, арк. 88); Ребрин (2012, Експ.). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Ребра*, пор. п-сько *Ребра* (Експ.); б) результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника поля, пор. п-ще *Ребрин* (ТСЛ, 560).

Ребрó, -а; с.; гора; сс. Бушкалик, Кутище Тлум. р-ну: Ребро (2000, ТК Т). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ребро* ʻсхил гори, кручі, скалиʼ (Мар., 246), пор. також бойк. *ребро* ʻгірський хребетʼ (Онишк., II, 170). Вона вказує на характер поверхні гори, на якій є багато круч і скель.

Ренéшівка, -и; ж.; урочище; с. Рашків Гор. р-ну: Ренешівка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Ренеш* < *Рейнеш*. Таке прізвище

мав єврей, садиба якого до Другої світової війни розміщувалася на місці теперішнього урочища.

Ре́зина[1], -ої; ж.; гора; 338 м; між сс. Іллінці та Рудники Снят. р-ну; вар. *Резіна гора*, *Резіна*: Rezina (1882, SG, III, 260); Rezina góra (1904 (1877), KuK Kuty); Резіна (1982, КС, 182); Резина (2011, УШ). – Найбільш імовірно, що назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Реза*. Про його потенційність в українському антропоніміконі свідчать споріднені прізвища *Резанов, Резун* (СП, 298). Можливо також, що цей оронім мотивований рум. п-щем *Răzina* (Const., 434).

Ре́зина[2], -ої; ж.; ліс; с. Іллінці Снят. р-ну: Резіна (1982, КС, 182). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся ліс.

Ренькі́вка, -и; ж.; урочище; с. Рашків Гор. р-ну: Реньківка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Ренько*, пор. особове ім'я *Ренько* < *Ренат* (Експ.).

Репужи́нці, -ів; мн.; село; Гор. р-н; нал. до Далешівської с/р; віддаль до Городенки – 26 км, до Івано-Франківська – 77 км: Rpuzencze (1439, AGZ, V, 95), Ripuszincze (1448, AGZ, XII, 169); Ripuzincze (1578, ŹDz, XVIII/I, 87); Rypuzynce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Repużyńce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 77); Repużyńce, rus. Repużyńci (1888, SG, IX, 621); Репужинці (1947, АТП, 519); Репужинці (2009, ІФ АТП[7], 175). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем чи прізвиськом їх батька, родоначальника або володаря, які, очевидно, започаткували село, пор. особова назва *Репуга* (Бучко, 105).

Ре́та, -ої; ж.; гора; 306 м; с. Чортовець Гор. р-ну: Ritta (1855, AKKGL, Bl. 49); Reta (1880, SG, I, 876); Reta (1906 (1876), KuK K). – Назва, очевидно, є здеформованою формою від *Рита*. У такому разі вона є за походженням субстантивованим та онімізованим нечленним дієприкметником минулого часу **rytъ (-a)* < **ry-ti* ʻрити'. Можливо також, що вона генетично пов'язана з апелятивом *рет* ʻрівне поле, болотисте поле, мокра земля' (ЕСУМ, V, 65), пор. укр. діал. *рет*, *рит* ʻрівне поле; болотисте поле; заболочена низовина' та ін. (див. Жел., ПС, 77), угор. *rét* ʻлука, луг' (УУС, 612), або з основою **rъtъ*, що вживається як з вихідним значенням ʻвиступ частини предмета', пор. д.-рус. *rъtъ* ʻлезо', ч. *ret* ʻгуба', так і на позначення височини, діал. *рит* ʻділянка горбистої землі' (Бевка, 113), словен. *ŕt* ʻвершина гори', *rtína* ʻгірська вершина', болг. *рът* ʻгорб, підвищення' (Куркина, 53). І. М. Железняк, враховуючи семантичні характеристики багатьох слов'янських топонімів з основою **ret-*, зокрема їх використання для позначення різних видів водойм та підвищеного рельєфу, відносить цю псл. основу до складу апофонічного *e*-ряду **reu-: *rou-: *rū-: *rŭ-* (Жел., ПС, 77).

Решетів[1], -ового; ч.; куток; с. Рунґури Кол. р-ну: Решетів (2002, Рунґ., 241); Решетів (2006, КВС, 140); Решетів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Решето*, пор. п-ське *Решето* (Редько, II, 888), п-ще *Решетов* (СП, 300). Можливе також утворення цього мікротопоніма способом десуфіксації антропоніма *Решетівський* чи *Решетовський*, пор. п-ще *Решетівський* (Редько, II, 888).

За народним переказом, назва кутка пішла від того, що тут колись оселився втікач із Поділля, якийсь *Решетовський.*

Решетів[2], -ового; ч.; потік; л. Сухого л. Слобідки л. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунґури Кол. р-ну: Reszetów (1933, MT Mik.); Решетів (2006, К КР); Решетів (2006, КВС, 140). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), у якому протікає потік.

Решетівка, -и; ж.; ліс; с. Рунґури Кол. р-ну: Решетівка (2012, БЛ[5], 266). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від гідроніма – найменування потоку *Решетів* (див. вище), навколо якого розкинувся ліс.

Рибакі́вка, -и; ж.; хутір, нал. до с. Нижнів Тлум. р-ну: Рибаківка (2003, Вуянко,

39); Рибаківка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Рибак*, пор. п-ще *Рибак* (ІФД, 348).

Рибаруко́ва, -ої; ж.; поляна; с. Перерісль Надв. р-ну: Рибарукова (2009, ПІН, 18). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Рибарук*, пор. відоме в селі п-ще *Рибарук* (ТД Н, 162).

Ри́бне[1], -ого; с.; озеро; с. Пороги Бог. р-ну: Рибне (2011, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рибне* ʻбагате на рибуʼ (ВТС, 1029). Вона вказує на те, що в озері колись займалися промисловим вирощуванням та виловом риби.

Ри́бне[2], -ого; с.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 27 км, до Івано-Франківська – 10 км: Rybna (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Rybne, Rybno (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 4); Рибне (1947, АТП, 517); Рибне (2009, ІФ АТП[7], 175). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рибне* (див. вище). Вона вказує на те, що в селі колись було багато ставків, у яких розводили рибу.

Ри́бне[3], -ого; с.; колишній куток, тепер урочище с. Рибне Тисм. р-ну: Рибне (1995, ТМН, 42). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рибне* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку колись розводили рибу.

Ри́бненське, -ого; с.; куток; с. Зібранівка Снят. р-ну: Rybeńskie (1900, SGG, 607); Рибненське (2010, УШ); Рибненське (2012, НПС, 284). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рибненське* ʻяке заснували, на якому жили, яким володіли вихідці із с. *Рибне* на Косівщиніʼ.

Ри́бний, -ого; ч.; потік; пр. Ямничанки л. Бистриці п. Дністра; с. Рибне Тисм. р-ну: Рибний (2000, Качкан, 10). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рибний* ʻякий має рибу; зарибненийʼ, ʻбагатий на рибуʼ (ВТС, 1029).

Ри́бниця, -і; ж.; річка; п. Пруту л. Дунаю; довжина – 56 км, площа басейну – 291 км^2; поч. на схилах гір Ігрець та Писаний Камінь, сс. Буковець Верх. р-ну, Яворів Кос. р-ну, впадає в р. Прут біля с. Вовчківці Снят. р-ну: на рыбници (1424, Р., 99); in fluvio Rybnicza (1465, AGZ, XII, 302); Ribnicza (1564, ЖУР, І, 42); Rybnica (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 213); Rybnica (1855, AKKGL, Bl. 49); Рибниця (1899, Шух., І, 31); Рибниця (1979, СГУ, 461); Рибниця (1997, ППК, 47). – Назва утворена за допомогою суфікса *-иц(я)* від прикметника *рибна* ʻбагата на рибуʼ (ВТС, 1029). Про це свідчить і відомий народний переказ про заснування с. Старий Косів.

У ньому йдеться про давні часи, коли в Галичі панував останній з українських князів Юрій. Зусібіч нападали тоді на наш край загарбники – то ляхи, то угри, то татари. Мав князь хоробру дружину, яка вірно боронила рідну землю. У її лавах воював і дружинник, якого звали Косом. Був тоді звичай надавати воїнам імена звірів і птахів. Отож у князівській дружині були й Вовк, і Тур, і Медвідь, і Орел, і Сокіл… Імена все войовничі. А молодого дружинника родом з-над Пруту назвали Косом – за вміння гарно свистіти. Він охоче висвистував мелодії пісень, улюблених і серед простих людей, і серед міщан, і серед бояр та дружинників. Залюбки слухали його свист і під час відпочинку, і в трудному поході.

Той Кос був відважним і вірним князеві. В одному бою він заступив собою князя, на якого кинувся з мечем ворожий вершник. Князя свого Кос урятував, але його самого було так тяжко поранено, що далі він уже не міг служити в княжій дружині.

– Відпускаю тебе, вірний вою. Якої винагороди просиш ти за службу? – мовив йому князь, коли воїн трохи одужав.

– Не за винагороду служив я тобі, княже, – відповів Кос. – Але мені нема куди податися, бо сирота я. Тож наділи мене землею, де я б збудував свою оселю та господарював.

– Добре, – відповів князь. – Іди в свої рідні сторони і займи ту землю з моїх володінь, яка тобі сподобається, а я дам тобі на неї грамоту.

Кос осідлав свого вороного та й подався в бік гір, що голубіли на виднокрузі. Їхав день, другий рівниною, на якій перемежовувалися гаї, що готові були зеленіти, бо надходила весна, і ниви родючої, аж чорної

землі. Та все це мало вже своїх господарів – бояр, дружинників, яких князь наділював маєтностями за службу. Довелося Косу перебратися через бурхливий Прут і посуватися далі в бік гір, що ставали все виразнішими. На четвертий день перебрів *не дуже велику, але бистроводну річку, що аж кипіла від риби* (виділення наше – *М. Г.*), і незабаром, рухаючись вздовж річки проти течії, зупинився на нічліг неподалік від води, на поляні, оточеній дібровою. Стомлений, швидко заснув. Ранком його розбудив дзвінкоголосий пташиний хор. У ньому найголосніше звучав мелодійний свист косів, яких звали ще шпаками. Вони саме повернулися з вирію й раділи від зустрічі з рідним лісом. Оглянувся Кос навкруги – і не міг намилуватися місциною. Річка пливла широкою долиною, обабіч якої тяглися невисокі, вкриті лісом горби. Оддалік серед лісу виднілися стрімкі білі скелясті урвища, а ще далі небокрай закривали гори – не дужі високі, одні з довгими, ледь вигнутими хребтами, інші – з популястими вершинами. Не видно було слідів людських осель. Отож земля не займана!

– Я – Кос, і коси тут мене розбудили своїм свистом! То, певно, знак для мене! Тут маю оселитися! – подумав колишній дружинник, перехрестився, помолився до Сонця, що підіймалося на блакитному небі, поснідав і взявся до роботи…

Минув рік-два, і над річкою, яку Кос назвав *Рибницею*, постала оселя. Новий господар розкорчував ліс і став сіяти жито, яке добре вродило на щедрій землі. Через деякий час з'явилася в нього й жона – помічниця, яку він привіз із-за Пруту, а далі й діти одне за одним підростали, власні хати будували й поля розорювали. Місце, де оселився Кос, стали називати *Косове поле*, а коли з'явилося декілька хат – *Косове село*, а згодом просто – *Косово*. Через багато років, після смерті засновника, неподалік села, біля соляних джерел, виникло нове поселення, яке також назвали Косовом. Воно з часом переросло в містечко, а те Косово, що його заснував хоробрий і працьовитий дружинник Кос, так і залишилося селом, а щоб не плутали його з містом, стали називати Старим Косовом… (МНР, 8–10).

Для забезпечення охорони природних комплексів річки та її прибережної смуги, збереження чистоти води їй надано статус "Гідрологічний заказник місцевого значення" (ПЗТ, 137).

Ри́бчишин, -ого; ч.; луг; с. Тучапи Снят. р-ну: Рибчишин (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Рибчиха* – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, очевидно, належав колись луг, пор. п-ща *Рибка* (СП, 300), *Рибко* (Редько, II, 890).

Ри́бчуково, -ого; с.; урочище; смт Печеніжин Кол. р-ну: Рибчуково (2006, КГ, 22). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Рибчук*, пор. п-ще *Рибчук* (ТД КР, 108).

Риженько́ва, -ої; ж.; поле; с. Тисменичани Надв. р-ну: Риженькова (1998, Мих., 205). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Риженько*, пор. п-ще *Риженко* (Редько, II, 891).

Ри́зи, -ів; мн.; урочища; **1**) с. Городниця Гор. р-ну: Ризи (2012, Експ.); **2**) смт Отинія Кол. р-ну: Ryzy (1934, SDW, № 24, s. 300); Ризи (1998, От., 16); Ризи (2006, КВС, 116); Ризи (2011, УШ); **3**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Ризи (2011, УШ). – Назви утворені, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *риза* 'міра поверхні ґрунту; розміряна частина поля на 3, 6 чи 20 моргів (залежно від місцевості); міра поля, частина ґрунту розміром в 4 морги' (Hr., 47). Вони вказують на те, що поверхні урочищ були поділені на частини. Можливо також, що ці мікротопоніми мотивовані названим апелятивом зі значенням 'жолоб з колод, по якому спускають згори зрубаний ліс' (ГГ, 163), який міг мати подекуди значення *'улоговина, заглиблення на схилах гори, яке тягнеться зверху донизу'.

Ри́льського, -ого; ч.; ліс; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Рильського (2012, БЛ[5], 266). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Рильський*, пор. п-ще *Рильський* (ІФД, 349).

Ри́ндзин Кут, -ого, -а; ч.; куток; с. Хотимир Тлум. р-ну: Ryndzin Kut (1914, GKK);

Ryndzyn Kąt (1934, SDW, № 24, s. 294). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* зі значенням ʻчастина населеного пунктуʼ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Риндзин*, що вказує на проживання тут у давнину *Риндзі*, пор. п-ське *Риндзя* (Редько, II, 892).

Ри́нок, -нка; ч.; кутки; **1**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Ринок (2011, УШ); **2**) с. Вербівці Гор. р-ну; інша назва – *Коло Корчми* (див. вище): Коло Корчми, або Ринок (2012, МП); **3**) с. Торговиця Гор. р-ну: Ринок (2010, ТСІ, 18); **4**) м. Коломия: Rynek (1880, VOV, 342); **5**) с. Коршів Кол. р-ну: Ринок (2010, Досин, 24); **6**) с. Гостів Тлум. р-ну: Ринок (2009, НСГ, 9); **7**) с. Грушка Тлум. р-ну: Ринок (1975, АСЗ, І, 900). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ринок* ʻмісце роздрібного продажу продуктів харчування та інших товарів; базарʼ (ВТС, 1031). Вони вказують на розташування кутків на місцевостях, де колись були чи є базари.

Ри́нчище, -а; с.; урочище; м. Тисмениця, с. Підпечари Тисм. р-ну: Ринчище (1995, ТМН, 37); Ринчище (2008, Тисм.[1], 32). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ринчище* ʻмісце, де колись був *ринок*ʼ (Експ.).

Ри́па[1], -и; ж.; поточина; л. Ямгорова п. Дністра; с. Рашків, м. Городенка Гор. р-ну: Рипа (2006, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, з якого витікає потік. В основі мікротопоніма лежить апелятив *рипа* ʻкрутий стрімчастий берег; урвище; обривиста скалаʼ (Мар., 246), ʻвисокий стрімкий берег, урвищеʼ (ЕСУМ, V, 79), ʻстрімкий схил гори; зсув; ущелина, урвище; стрімка кам'яниста дорога; кам'янистий ґрунтʼ (ГГ, 163), ʻкруча; яр; урвищеʼ (Онишк., II, 174), пор. рум. *rîpă* ʻобрив, пропасть, провалляʼ (РУС, 402), лат. *rīpa* ʻберег ріки' (ЕСУМ, V, 79).

Ри́па[2], -и; ж.; кутки (вулиці); **1**) с. Топорівці Гор. р-ну: Рипа (2005, СМТ[1], 56); Рипа (2008, УШ); **2**) с. Турка Кол. р-ну: Рипа (2006, КВС, 173); Рипа (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *рипа* (див. вище). Вони вказують на особливості поверхонь кутків.

За народними переказами, куток (вулиця) в с. Топорівці названий так тому, що дорога, яка тут проходила, не мала для людей великого значення й тому рідко ремонтувалася. Була вся у великих вибоїнах. Тому візники, які під'їжджали до неї, часто говорили: "Зараз почнеться рипа".

Ри́па[3], -и; ж.; гори; **1**) 374 м; с. Дебеславці Кол. р-ну: Rypa (1904 (1877), KuK Kuty); Рипа (2006, КВС, 44); Рипа (2007, ЕКол., V, 19); **2**) 379 м; с. Троїця Снят. р-ну: Rypa (1889, SG, X, 107); Ріпа (2006, К КР). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *рипа* (див. вище). Вони вказують на стрімкий, покручений характер схилів гір.

Ри́па[4], -и; ж.; урочища; **1**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Рипа (2006, КВС, 126); **2**) Рунґури Кол. р-ну: Рипа (2002, Рунґ., 241); **3**) смт Ланчин Надв. р-ну: Рипа (1998, Мих., 205). – Назва утворені семантичним способом від апелятива *рипа* (див. вище). Вони вказують на особливості поверхонь урочищ.

Рипу́, рип; мн.; урочища; **1**) с. Троїця Снят. р-ну: Рипи (2011, УШ); **2**) с. Устя Снят. р-ну: Рипи (2012, НПС, 249). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *рипа* (див. вище). Вони вказують на особливості поверхонь урочищ.

Ри́пка, -и; ж.; куток; с. Будилів Снят. р-ну: Рипка (2012, БЛ[5], 266). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *рипка*, дем. від *рипа* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні кутка.

Рипна́[1], -ої; ж.; гора; 1212,6 м; між сс. Гута Бог. р-ну та Зелена Надв. р-ну; вар. *Ріпна*: z pod Rypnej (1880, SG, I, 632); Rypna (1889, SG, X, 111); Rypna (1914 (1894), KuK P); Рипна (1976, ТК Б); Ріпна (2003, ДСК, 207); Ріпна (2006, ГЦСЧ); Рипна (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рипна* ʻяка має *рипи* – урвища, стрімкі береги, провалляʼ, пор. *рипа* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні гори. Форма *Ріпна* з'явилася в радянський період у результаті помилкової передачі назви гори на картах.

Рипна́², -ої; ж.; полонина; сс. Гута Бог. р-ну, Зелена Надв. р-ну; вар. *Ріпна*: Ріпна (2003, ДСК К); Ріпна (2006, ГСК К); пл. Ріпна (2006, ГЦСЧ); Рипна (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулася полонина.

Рипна́³, -ої; ж.; річка; п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 8,5 км; с. Пороги Бог. р-ну; вар. *Ріпна*: Rypna (1889, SG, X, 111); Rypna (1914 (1894), KuK P); Рыпна (1917, Машт., ДБ, 19); Rypna (1935, MT Porohy); Ріпна (1979, СГУ, 464); Ріпна (2006, ГСК, 247); Rypna (2008, Gorgany, 313). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), з якої стікає потік. Звук [*і*] на місці [*и*] в основі назви з'явився під впливом місцевих говірок.

Рисе́нське, -ого; с.; урочище (балка); сс. Глибівка, Саджава, Старі Богородчани Бог. р-ну; вар. *Рисенська*: Ryseński (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 6, спр. 20, арк. 17); Ryseńskie (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 11, арк. 12); балка Рисенська (1985, АСЗ, II, 668); Рисенське (2003, Мороз, 6); Рисенське (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рисенське* ʻу якому водяться *рисі*'.

Рисе́нський, -ого; ч.; потік; п. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Саджава Бог. р-ну: Ryseński (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 6, спр. 20, арк. 17); Ryseński (1932, MT S); Рисенський (1985, АСЗ, II, 667). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування балки (див. вище), у якій протікає потік. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Ру́фчине, -ого; с.; поле; с. Гвізд Надв. р-ну: Рифчине (1998, Мих., 206). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(е)* від антропоніма *Рифка*, пор. особове ім'я *Рифка* < *Рифа* (Експ.).

Рихáйлівка, -и; ж.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Рихайлівка (2006, КВС, 122). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Рихайло*, пор. п-ське *Рихайло* (Експ.).

Ришто́ка, -и; ж.; джерело; с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Риштока (2005, УКС, 7). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *риштока*, що є фонетичним варіантом від *риштік* ʻриштак; невеликий струмок' (ЕСУМ, V, 86).

Рі́венька, -и; ж.; урочище; с. Городниця Гор. р-ну: Рівенька (2009, ГСС, 11). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *рівенька*, *ровенька*, дем. від *рівень*, *ровень* ʻрівнина' (ВТС, 1037), ʻрівне поле або рівна сіножать у горах біля річки або потока' (Онишк., II, 179). Вона вказує на характер поверхні урочища.

Рі́вна, -ої; ж.; поле (нива); с. Устя Снят. р-ну: Рівна (2012, БЛ[5], 266). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рівна* ʻяка не має западин і підвищень; місцевість, місце без западин і підвищень' (ВТС, 1032). Вона вказує на характер поверхні поля.

Рі́вне, -ого; с.; урочища (поля); **1**) с. Виноград Гор. р-ну: Рівне (1988, КК, 594); **2**) с. Тишківці Гор. р-ну: Rowne (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 114, арк. 25); Рівне (2008, УШ); **3**) с. Топорівці Гор. р-ну: Рівне (2005, СМТ[1], 53); **4**) с. Торговиця Гор. р-ну: Рівне (2008, УШ); **5**) с. Стрільче Гор. р-ну: Рівне (2012, БЛ[5], 266); **6**) с. Чернятин Гор. р-ну: Рівне (1996, ІЧ, 17); Рівне (2008, УШ); **7**) с. Виноград Кол. р-ну: Рівне (2011, УШ); **8**) с. Белелуя Снят. р-ну: Рівне (2000, Марусик, 16); **9**) с. Красноставці Снят. р-ну: Рівне (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *рівне* (див. вище). Вони вказують на характер поверхонь полів.

На полі с. Чернятин у 1940–1941 рр. був військовий аеродром.

Рі́вний, -ого; ч.; горб; 306 м; між сс. Острівець та Чортовець Гор. р-ну: Riwnij (1933, MT K). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рівний* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні горба.

Рі́вний Горб, -ого, -а; ч.; горб; 281 м; с. Чортовець Гор. р-ну: Rowny Garb (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 6, арк. 36); Rowny

Garb (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 125, арк. 56); Riwny Horb (1906 (1876), KuK K); Riwny Horb (1933, MT K). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок' (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *рівний* (див. вище), що вказує на відсутність на його схилах підвищень та западин.

Рівни́ни, -ин; мн.; кол. фільварок, нал. до смт Лисець Тисм. р-ну; потім урочище між сс. Старий Лисець та Підлісся Тисм. р-ну; вар. *Рівнина*: Równiny (1888, SG, IX, 825); Równina (1900, SGG, 41); Równiny (1932, MT S); Równiny (1934, SDW, № 22, s. 246). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *рівнина* ʻрівнина; низовина біля річки' (Мар., 247), ʻдосить велика ділянка земної поверхні без істотних западин і підвищень' (ВТС, 1032). Вона вказує на форму місцевості, на якій виник фільварок. Варіант назви є сингулярною формою давнього найменування.

Рі́вня[1], -і; ж.; кутки; **1**) с. Маркова Бог. р-ну; вар. *Рівні*: Рівні, Рівня (2011, УШ); **2**) с. Троїця Снят. р-ну: Рівня (2011, УШ); Рівня (2012, НПС, 227). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *рівня* ʻрівнина' (Мар., 247), ʻрівне місце; рівнина' (Худ.[2], 217). Вони вказують на характер поверхонь кутків. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій іменники першої відміни на м'який приголосний в основі мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Рі́вня[2], -і; ж.; поля; **1**) с. Торговиця Гор. р-ну: Рівня (2010, ТСІ, 19); **2**) с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Рівня (2012, БЛ[5], 266); **3**) с. Чортовець Гор. р-ну: Рівня (2007, ССЧ, 9); **4**) с. Красноставці Снят. р-ну: Рівня (2012, БЛ[5], 266). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *рівня* (див. вище). Вони вказують на характер поверхонь полів.

Ріг, -огу; ч.; гора; 1658 м; с. Гута Бог. р-ну: zwie się Rogem (1882, SG, III, 249); Róg (1914 (1894), KuK P); Róg (1935, MT Porohy); Róg (2000, PBWG, 86); Ріг (2004, Експ.); Róg (2008, Gorgany, 317); Ріг (2011, УШ). – Назва утворена семаничним способом від апелятива *ріг* (< псл. **rogъ*) ʻгостра вершина' (Мар., 247). Вона вказує на форму гори.

Рі́дке, -ого; с.; поле; с. Хмелева Гор. р-ну: Рідке (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рідке* зі значенням ʻболотисте; на якому є прогалини в посівах' (Експ.).

Рі́жники[1], -ів; мн.; поле; с. Балинці Снят. р-ну: Rozniki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 69, арк. 198); Rożniki (1933, MT K). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) утворенням способом плюралізації та онімізації апелятива *ріжник*, *рожник* (бот.) ʻкушир занурений' (ЕСУМ, V, 91); у такому разі вона вказує на характер рослинності на полі в давнину; б) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, що володіла колись полем. В основі антропоніма може лежати прізвище чи прізвисько *Ріжник*, що є фонетичним варіантом від *Різник*, пор. п-ще *Різник* (ІФД, 349), або семантичним утворенням від апелятива *ріжник* (див. вище).

Рі́жники[2], -ів; мн.; горб; 302 м; сс. Бучачки, Балинці Снят. р-ну: Rożniki (1933, MT K). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), що розкинулося на горбі.

Рі́жники[3], -ів; мн.; потік; п. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; с. Бучачки Снят. р-ну: Ріжники (2003, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного оронімa – найменування горба (див. вище), з якого стікає потік.

За народними переказами, колись давно тут, на берегах потоку, відбувалися криваві сутички між мешкацями навколишніх сіл, які поверталися з базару, і розбійниками, що їх грабували. Якщо люди чинили розбійникам опір, то вони їх убивали, різали. Саме з останнім словом нібито й пов'язана назва потоку.

Ріжо́к[1], ріжка; ч.; урочище; с. Колінки Гор. р-ну: Ріжок (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *рі-*

жок, дем. від *ріг* (перен.) ʻвигнутий вузький об'єкт, подібний до рога тварини' (Експ.). Вона вказує на форму урочища.

Ріжóк², ріжка; ч.; пасовище; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Rożek (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 273, арк. 14); Rożek (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 110, арк. 18); Ріжок (2012, БЛ[5], 266). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ріжок* (див. вище). Вона вказує на вигнуту, покручену форму пасовища.

Ріжóк³, ріжка; ч.; кол. фільварок, потім хутір, об'єдн. із с. Гостів Тлум. р-ну, тепер урочище; вар. *Рожен*: folw. Rożek (1888, SG, IX, 859); folw. Rożek (1905 (1874), KuK TT); Rożek (1926, MT T); Рожен (1947, АТП, 512); Рожен (1961, ІФ АТП[1], 82); Ріжок (2010, НСГ, 9); урочище Рожок, Ріжок (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) семантичним утворенням від апелятива *рожок*, *ріжок*, дем. від *ріг* (див. вище); у такому разі вона вказує на вигнуту форму місцевості, на якій виник хутір; б) результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища засновника чи власника фільварку, пор. п-ще *Рожок* (Редько, II, 899). Форма *Рожен*, що фіксується довідниками адміністративного поділу, є помилковим написанням найменування хутора.

Рíзник[1], -у; ч.; урочище; між м. Коломия та с. Лісна Слобідка Кол. р-ну; давня назва – *Розенгек* (див. далі): Розенгек, по-народному Розник (1988, КК, 38); ур. Різник (2011, УШ). – Назва є викривленою під впливом розмовного мовлення формою мікротопоніма – найменування колишньої нім. колонії *Розенгек*, що розміщувалася на території теперішнього урочища. В основі мікротопоніма лежить нім. апелятив *Rozenheck* ʻживопліт з трояндових кущів', пор. нім. *die Rose* ʻтроянда' (ВНУС, 508) та *die Hecke* ʻчагарник; живопліт' (ВНУС, 313).

Рíзник², -у; ч.; потік; л. Коломийки л. Пруту, л. Дунаю с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Різник (2006, КВС, 84); Різник (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому протікає потік.

Рікá[1], -и; ж.; річка, можливо, це народна назва Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Монастирчани Бог. р-ну: Ріка (1979, СГУ, 461). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ріка* ʻводний потік, що живиться із джерела або стоком атмосферних опадів і тече по видовжених зниженнях рельєфу від верхів'я до гирла' (ВТС, 1036) < псл. **rěka* (<**roika*), що пов'язане з чергуванням голосних з *rei-* (*rinǫti*) ʻтекти, струмувати' < і.-є. **rei-* / **ri-* ʻряд, смуга, дряпина' (ЕСУМ, V, 95).

Рікá², -и; ж.; куток; с. Єзупіль Тисм. р-ну: Ріка (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ріка* (див. вище). Вона вказує на те, що куток розкинувся на місці старого річища Бистриці.

Рíллі, -ей; мн.; поле; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Ріллі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *рілля* ʻвиоране поле; зораний шар ґрунту' (ВТС, 1036). Вона вказує на характер поверхні поля.

Рінúстий, -ого; ч.; потік; п. Біленької л. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 3,75 км; сс. Середній Майдан Надв. р-ну, Боднарів Кол. р-ну: Rynnisty (1880, SG, I, 67; 1889, SG, X, 105); Rynnysty (1906 (1880), KuK N); Риннистый, Rinnysty (1917, Машт., ДБ, 18); Rynnisty (1935, MT N); Рінистий (1979, СГУ, 464); Рінистий (1998, ЕКол., II, 78). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рінистий* ʻякий складається з грубого піску, гравію, гальки і т. ін.' (ВТС, 1036), пор. *ринь*, *рінь* ʻгрубий пісок, гравій, галька і т. ін.' (ВТС, 1036), ʼберег, покритий галькою; відкладення гальки; дрібні камінці' (Мар., 247), ʻмісцевість, укрита зернистим піском і гравієм, переважно над річкою' (Худ.[2], 217), ʻприбережний пісок, гравій, галечник; берег ріки, вкритий піщано-галечниковими наносами' (Лящук, ГН, 68), ʻмісця над річкою, покриті гравієм' (Онишк., II, 178), рос. *рень* ʻмілина', д.-р. *рѣнь* ʻобмілина, низький берег', схв. *рȋна* ʻпісок' (ЕСУМ, V, 95). Вона вказує на характер ґрунту поточища.

Рінь[1], -і; ж.; кол. окреме село, тепер част. міста Івано-Франківськ; вар. *Ринь*: Riń

(1932, MT S); Ryń (1934, SDW, № 22, 248); Ryń (1938, SDW, № 5, s. 81); Рінь (1947, АТП, 517); Ринь (1961, ІФ АТП[1], 82). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ринь*, *рінь* (див. вище). Вона вказує на те, що куток розкинувся на піщаній землі вздовж річки Бистриця-Надвірнянська.

Рінь², -і; ж.; куток; кол. с. Пасічна, тепер част. міста Івано-Франківськ: Рінь (1975, АСЗ, І, 717). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *рінь* (див. вище). Вона вказує на те, що куток розкинувся на піщаній землі вздовж річки Бистриця-Солотвинська.

Рінь³, -і; ж.; урочища, місцини; **1**) с. Угорники Івано-Франк м/р: Рінь (2005, УКС, 7); Рінь (2012, БЛ[5], 266); **2**) с. Черніїв Тисм. р-ну: Рінь (2012, БЛ[5], 266). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *рінь* (див. вище). Вони вказують на характер ґрунтів в урочищах.

Ріпáк, -а; ч.; поле; с. Черніїв Тисм. р-ну: Ріпак (2012, БЛ[5], 266). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ріпак* (бот.) ʻтрав'яниста однорічна олійна та кормова рослина родини хрестоцвітних із сизувато-зеленим листям і жовтими квітками' (ВТС, 1036). Вона вказує на характер рослинності на полі.

Ріпнé, -ого; с.; урочище (толока, поле); с. Старуня Бог. р-ну: Ріпне (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ріпне* ʻяке має *ропу* – нафту; у якому проявляється *ропа* – нафта', пор. діал. *ропа* ʻнафта' (ГГ, 165). Вона вказує на те, що в урочищі є поклади цього мінералу.

Рíпники, -ів; мн.; куток; с. Петрилів Тлум. р-ну: Ріпники (2011, УШ); Ріпники (2012, БЛ[5], 266). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток, пор. подібне п-ще *Ріпняк* (СП, 302). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *ріпники* зі значеннями ʻлюди, що вирощують *ріпу* – картоплю', пор. *ріпа* 'картопля' (ЕСУМ, V, 96; Онишк., ІІ, 178), або ʻробітники, які видобували нафтову ропу', пор. *ріпник* ʻробітник, який видобував нафтову ропу' (ЕСУМ, V, 122).

Рíчище, -а; с.; куток; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Річище (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *річище* ʻнайнижча ділянка дна річкової долини, по якій тече або текла вода; заглиблення у ґрунті, де тече водяний потік' (ВТС, 1036). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де в давнину протікала ріка.

Рíчка, -и; ж.; кол. присілок с. Перерісль Надв. р-ну, тепер урочище: Ryczka (1855, AKKGL, Bl. 44); Rzyczka (1880, KuK N); Rzyczka (1913, GKS); Rzyczka (1935, MT N); Річка (2009, ПІН, 15). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *річка*, дем. від *ріка* ʻводний потік, що живиться із джерела або стоком атмосферних опадів і тече по видовжених зниженнях рельєфу від верхів'я до гирла' (ВТС, 1036). Тут ідеться про ріку Стримбу, на березі якої виник присілок.

Річкú[1], -ок; мн.; урочище; с. Міжгір'я Бог. р-ну: Річки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *річка* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі зливаються два потоки.

Рíчкú[2], -ок; мн.; поля; **1**) с. Назавизів Надв. р-ну: Річки (1998, Мих., 206); **2**) с. Перерісль Надв. р-ну: Річки (1998, Мих., 206). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *річка* (див. вище). Вона вказує на те, що поля знаходяться між річками Стримба та Ворона.

Рíчнá, -ої; ж.; куток; с. Хом'яківка Снят. р-ну: Річна (2005, Дан., 8). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *річна* ʻяка простягається біля ріки' (Експ.). Вона вказує на те, що куток розміщений на березі ріки Прут. Назва узгоджена в роді й числі з апелятивом *вулиця*.

Ровéнки, -ів; мн.; хутір, об'єдн. із с. Грушка Тлум. р-ну; давня назва – *Ровенків Млин*: Roweńki Mühle (1855, AKKGL, Bl. 45); Rowenko (młyn) (1888, SG, IX, 815); Roweńki (1900, SGG, 699); Młyn Roweńka (1905 (1874), KuK TT); Roweńki (1914, GKK);

Roweńki (1926, MT T); Róweńki (1934, SDW, № 24, s. 294); Ровеньки (1947, АТП, 512); Ровенки (1975, АСЗ, I, 900); Ровеньки (1961, ІФ АТП[1], 82). – Давня назва утворена способом субстантивації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *млин* ʻспоруда, що розмелює зерно на борошно за допомогою вітряної, водяної, парової та іншої енергії' (ВТС, 533), а атрибутивним членом – прикметник *Ровенків*, що вказує на належність цієї споруди *Ровенкові*, пор. поширене в селі п-ще *Ровенко* (ТД Тл., 96). Сучасне найменування хутора виникло в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка володіла млином і започаткувала хутір.

Ро́венька, -и; ж.; урочище; с. Горохолина Бог. р-ну: Ровенька (2012, БЛ[5], 266). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ровенька*, дем. від *ровінь* ʻрівнина' (ВТС, 1037), ʻрівне поле або рівна сіножать у горах біля річки або потока; рівнина' (Онишк., II, 179). Вона вказує на рельєф поверхні урочища.

Рови́, -ів; мн.; куток (роздоріжжя); с. Белелуя Снят. р-ну: Рови (2000, Марусик, 11). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *рів* ʻдовга глибока канава, розмита водою або викопана в землі' (ВТС, 1032). Вона вказує на те, що в минулому тут були глибокі канави, які в наш час ледве прослідковуються.

Ро́вінь, -ені; ж.; куток; с. Довге Тисм. р-ну: Ровінь (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ровінь* ʻрівнина' (ВТС, 1037), ʻрівне поле або рівна сіножать у горах біля річки або потока; рівнина' (Онишк., II, 179). Вона вказує на особливості поверхні кутка.

Рога́тка[1], -и; ж.; лісові урочища; **1**) сс. Гринівка, Лесівка Бог. р-ну: Рогатка (2011, УШ); **2**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Рогатка (2012, БЛ[5], 266). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *рогатка* ʻпереносна загорожа у вигляді довгастого бруса, що тримається на зроблених навхрест стояках' (ВТС, 1037), ʻпристосування для затримки руху на дорозі' (ЕСУМ, V, 88). Вони вказують на те, що при в'їзді в урочища колись стояли такі пристосування.

Рога́тка[2], -и; ж.; роздоріжжя; м. Снятин: Рогатка (2012, НПС, 27). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *рогатка* (див. вище). Вона вказує на те, що при в'їзді в місто колись стояла така загорожа.

Рога́тка[3], -и; ж.; кутки; **1**) с. Тростянець Снят. р-ну: Рогатка (2012, НПС, 234); **2**) с. Сілець Тисм. р-ну: Рогатка (2002, СНЧ, 46). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *рогатка* (див. вище). Вони вказують на те, що на кутках колись стояли огорожі, біля яких збирали мито чи плату за проїзд. Так, у с. Сілець вона стояла на дорозі, що вела зі Станіслава до Галича.

Рога́тка[4], -и; ж.; урочище, місцина; с. Клубівці Тисм. р-ну: Рогатка (1995, ТМН, 22). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *рогатка* (див. вище). Вона вказує на те, що при в'їзді на поле стояла така загорожа.

Рога́тка[5], -и; ж.; сінокіс; с. Посіч Тисм. р-ну: Рогатка (2012, БЛ[5], 266). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *рогатка* (див. вище). Вона вказує на те, що сінокіс розкинувся навколо дороги, на якій була така загорода.

Рога́тки, -ок; мн.; лісове урочище; між сс. Коршів та Лісна Слобідка Кол. р-ну: Rogatki (1933, MT K). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *рогатка* (див. вище). Вона вказує на те, що урочище розкинулося навколо дороги, на якій були такі загороди.

Ро́ги, -ів; мн.; лісове урочище; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Роги (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ріг* (перен.) ʻвигнутий вузький об'єкт, подібний до рога тварини' (Експ.). Вона має конотативне значення і вказує на форму урочища, що простягається двома смугами на південь та південний захід, наче роги у тварини.

Рогúня, -і; ж.; село; Гор. р-н; нал. до Острівецької с/р; віддаль до Городенки – 17 км, до Івано-Франківська – 75 км: Rohin (1373 (1416), AGZ, V, 39); Rohina (1658, ЛНБ ВР,

ф. 145, спр. 19, фас. 4); Rohynia (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 64); Rohynia (1855, AKKGL, Bl. 439); Rohynia, al. Rochynia (1888, SG, IX, 698); Рогиня (1947, АТП, 503); Рогиня (2009, ІФ АТП[7], 176). – Назва за структурою є посесивним утворенням на *-*ьja* від антропоніма **Рогинъ* (Бучко, 105), похідного суфіксального утворенням на *-инъ* від **Рога* < *Рогъ*, пор. давнє особове ім'я *Рогъ* (Мор., 168), блр. *Рог* (Бір., 351), ст.-п. *Rog* (SSNO, IV, 470), ч. *Roh* (Sv., 295), що походить із давніх слов'янських імен-композитів типу *Рог[о]владъ, Рогнѣдъ* (Мор., 168).

За народними переказами, назва села виникла в зв'зку з тим, що воно мало форму рога. За іншою версією, вона зумовлена тим, що село розташоване за кутом (рогом) від с. Вікно.

Рогúнське, -ого; с.; поле; с. Вербівці Гор. р-ну: Рогинське (2012, БЛ[5], 266). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рогинське* ʻяке належало громаді с. *Рогиня* (див. вище) чи окремим його жителям'.

Рогíзний[1], -ого; ч.; кол. мочар, болото, тепер поле; с. Угринів Тисм. р-ну; інші назви – *Млаки*, *Млаковина*: Рогізний, Млаки, або Млаковина (2000, ІУ, 23). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рогізний* (< псл. **rogozьnъ(jь)*) ʻвкритий *рогозою*; із зарослями *рогози* – півників болотних', пор. *рогоза* ʻпівники болотні' (Смик, 143), ʻочерет' (Грінч., IV, 27). Вона вказує на характер рослинності на болоті. Інші його назви є семантичними утвореннями відповідно від апелятивів *млаки*, мн. від *млака* ʻзаболочена низовина, трясовина' (Мар., 236) та *млаковина* ʻтрясовина, заливний луг' (Мар., 236).

Рогíзний[2], -ого; ч.; потік; п. Ставного л. Бистриці п. Дністра; с. Угринів Тисм. р-ну: Рогізний (2000, ІУ, 23). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гелоніма – найменування болота (див. вище), з якого витікає потік.

Рóгова, -ої; ж.; поле (нива); с. Ісаків Тлум. р-ну: Rohowa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 3, арк. 21); Rohowa (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 82, арк. 22); Rogowa (1905 (1874), KuK TT); Рогова (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Ріг*, пор. п-ще *Ріг* (Редько, II, 894).

Рогулéць, -льця; ч.; куток; с. Вікно Гор. р-ну: Рогулець (2008, УШ); Рогулець (2010, БЛ[1], 342). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, яка започаткувала куток, або проживала в ньому, пор. подібне п-ще *Рогуля* (Редько, II, 898).

Рóганове, -ого; с.; поле; с. Волосів Надв. р-ну: Роганове (1998, Мих., 206). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Роган*, пор. п-ща *Роган* (Богдан, 245), *Роган* (Редько, II, 896).

Рóдівське, -ого; с.; поле; с. Манява Бог. р-ну: Родівське (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Рода*, пор. п-ще *Рода* (ІФД, 350).

Родникíвка, -и; ж.; кол. село, об'єдн. з м. Городенка, тепер куток; до 1946 р. та з 60-х рр. XX ст. – *Фільварковий Кут* (див. далі): с. Родниківка (1947, АТП, 504); Родниківка (1961, ІФ АТП[1], 82); Фільварковий Кут (2008, УШ); Фільварковий Кут (2009, ГСС, 55). – Стара назва *Фільварковий Кут* 1946 р. була перейменована на *Родниківку*, що є суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від апелятива *родник* 'джерело' (Бучко, 105).

Рожанíвка, -и; ж.; хутір, нал. до м. Коломия: Rożanówka (1933, MT K). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-к(а)* від усіченої форми антропоніма *Рожановський*, пор. п-ще *Рожановський* (Редько, II, 899).

Рóжневі Поля, -их, -ів; мн.; село; Снят. р-н; нал. до Шевченківської с/р; віддаль до Снятина – 23 км, до Івано-Франківська – 87 км: Rożnewi Pola (1900, SGG, 603); Рожневі Поля (1947, АТП, 506); Рожневі Поля (2009, ІФ АТП[7], 176). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полів, які належали колись громаді та окремим жителям с. *Рожнів* Кос. р-ну.

Рóжнівське, -ого; с.; кол. куток с. Зібранівка, тепер поле с. Рожневі Поля Снят.

р-ну: Rożnowskie (1900, SGG, 607); Рожнівське (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рожнівське* ʻяке належало колись громаді чи окремим жителям с. *Рожнів* Кос. р-ну’.

Ро́здане, -ого; с.; поле; с. Вовчківці Снят. р-ну: Роздане (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації дієприкметника *роздане* ʻвіддане частинами різним особам, розподілене між багатьма’, пор. *роздавати* ʻвіддавати щось частинами різним особам, розподіляти між усіма чи багатьма’ (ВТС, 1048). Вона вказує на те, що поле колись було віддане паном частинами місцевим жителям.

Роздоріжжя, -я; с.; куток; с. Глибоке Бог. р-ну: Роздоріжжя (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *роздоріжжя* ʻмісце, звідки розходяться або куди сходяться дві чи кілька доріг; розпуття’ (ВТС, 1049). Вона вказує на місце розташування кутка.

Ро́зенгек, -а; ч.; кол. нім. колонія біля міста Коломия, засн. 1866 р. (Сір.[2], 77), тепер куток *Степ* (див. далі) с. Раківчик та урочище *Різник* (див. вище) с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Rozenheck, także Step (1900, SGG, 293); Розенгек, по-народному Розник (1988, КК, 38). – Назва є німецькою за походженням. Вона утворена семантичним способом від апелятива *Rosenheck* ʻживопліт з трояндових кущів’, пор. нім. *die Rose* ʻтроянда’ (ВНУС, 508) та *die Hecke* ʻчагарник; живопліт’ (ВНУС, 313).

Розме́танки, -ок; мн.; кол. куток, тепер урочище; с. Похівка Бог. р-ну: Розметанки (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *розметанки* (діал.) ʻхати, розкидані (розметані) на місцевості’ (Експ.). Вона вказує на характер розселення людей на кутку.

Розме́тенці, -ів; мн.; урочище; смт Отинія Кол. р-ну: Розметенці (1998, От., 16); Розметенці (2006, КВС, 116); Розметенці (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *розметенці* ʻлюди, що проживали в розкиданих по місцевості хатах’, або ʻлюди, що прибирали певну територію чи розвалювали будівлі’, пор. *розмітати* ʻметучи в різні боки, прибирати що-небудь, розчищати, звільняти якусь поверхню (від снігу, пилу, сміття і т. ін.); змітати що-небудь в різні боки (сніг, пил, сміття і т. ін.; роздувати, розносити в різні боки; розвівати; розібрати, рознести, розграбувати’ (ВТС, 1062).

Розсішни́й, -ого; ч.; ліс; с. Джурів Снят. р-ну: Rosiczny las (1904 (1877), KuK Kuty); las Rosiczna (1933, MT Kuty); Розсічний (1982, КС, 186); Розсішний (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *розсішний* ʻякий розкинувся в *розсоші* – у розгалуженні чи злитті двох річок’, пор. *розсіш*, *росіш* ʻрозгалуження, місце злиття двох річок’ (Карп., ТБ, 177).

Розсі́чки[1], -ок; мн.; поле; с. Клубівці Тисм. р-ну: Розсічки (1995, ТМН, 19); Розсічки (2005, Карпів, 9). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *розсічка*, дем. від *розсока* ʻмісце, де щось роздвоюється, розсікається, переділяється’, пор. *розсікати* ʻпереділяти на частини’ (ВТС, 1074). Тут ідеться про поле, прорізане, розділене п’ятьма потоками.

Розсі́чки[2], -ок; мн.; лісовий масив на Лисій Горі; с. Сілець Тисм. р-ну: Розсічки (2002, СНЧ, 46). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *розсічка*, дем. від *розсока* (див. вище). Вона вказує на велику кількість ярів, потоків, що перетинають масив.

Розсоха́ня, -і; ж.; гора; с. Гута Бог. р-ну: Rosochana (1855, AKKGL, Bl. 48); Розсоханя (2004, Експ.); Розсоханя (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ан(я)* від апелятива *розсоха* (< псл. **orzsoxa*) ʻроздвоєна, з двома вершками гора’, пор. *розсоха* ʻрозвилка; місце, де щось роздвоюється’ (Мар., 248), ʻрозгалуження русла річки’ (Череп., 198), ʻмісце розгалуження русла річки’ (Дзендз., 137), ʻмісце, де розходяться дві дороги, два гірські пасма, дві ріки і т. ін.’ (Rudn., 31), *розсохатий* ʻрозгалужений’ (Онишк., II, 187), а також *розсоханя* (орн.) ʻшуліка рудий, що має розсохуватий хвіст’ (ЕСУМ, V, 113). Вона вказує на форму гори.

Розті́к, -оку; ч.; потік; л. Глибокої л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Би-

стриці п. Дністра; с. Глибоке Бог. р-ну: Розтік (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *розтік*, *розтока* (< псл. **orztoka*) ʻмісце роздвоєння основного русла річки; водяний потік, що відокремився від основного русла; місце розгалуження або перетину доріг, вулиць; роздоріжжя, перехрестя’ (ВТС, 1077), ʻмісце розгалуження русла річки’ (Дзендз., 133), ʻмісце, де ріка ділиться на рамена’ (Кордуба, ч. 3, с. 34), *ростока* ʻмісце, де потік ділиться на два рукави; зарослe місце, з якого бере початок декілька потоків’ (Онишк., II, 193). Вона вказує на форму потоку.

Розто́ка, -и; ж.; потоки; **1**) пр. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Манява Бог. р-ну: Roztoka, ukr. Розтока (2008, Gorgany, 313); **2**) рук. Пруту л. Дунаю; с. Воскресинці Кол. р-ну: Розтока (1979, СГУ, 472); **2**) бас. Пруту л. Дунаю; с. Завалля Снят. р-ну: Розтока (1997, ІЗ, 17); **3**) лівий рукав Черемошу п. Пруту л. Дунаю; довжина – 6 км; с. Горішнє Залуччя Снят. р-ну: Розтока (2011, УШ); **4**) лівий рукав Черемошу п. Пруту л. Дунаю; довжина – 8 км; сс. Попельники, Тучапи Снят. р-ну: Rostoka (1855, AKKGL, Bl. 49); Rostoka (1888, SG, IX, 802). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *розтока* (див. вище). Вони вказують на форми потоків та поточищ.

Розто́ки[1], -ік; мн.; хребет; сс. Гута, Пороги Бог. р-ну: Roztoki (1914 (1894), KuK P); Roztoki (1935, MT N); Розтоки (2006, ГЦСЧ); Розтоки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *розтока* зі значенням ʻмісце, де розходяться потоки; вододіл’ (Експ.). Вона вказує на те, що хребет розділяє потоки басейнів рік Бистриця-Солотвинська та Бистриця-Надвірнянська.

Розто́ки[2], -ік; мн.; потік; л. Ріпної п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; сс. Гута, Пороги Бог. р-ну; вар. *Розтока*: Roztoki (1935, MT Porohy); Roztoki (2000, PBWG, 146); Розтоки (2006, ГЦСЧ); Roztoka, ukr. Розтока (2008, Gorgany, 313). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування хребта (див. вище), з якого стікає потік.

Розто́ки[3], -ік; мн.; кол. куток с. Манява Бог. р-ну: Roztoki (1934, SDW, № 22, s. 238). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *розтока* зі значенням ʻмісцевість, де зливаються декілька потоків’ (Експ.). Вона вказує на місце розташування кутка.

Розто́ки[4], -ік; мн.; урочище; с. Олешків Снят. р-ну: Розтоки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *розтока* зі значенням ʻмісце роздвоєння основного русла річки; водяний потік, що відокремився від основного русла’ (ВТС, 1077). Вона вказує на те, що в урочищі роздвоюється русло Пруту.

Розто́ки[5], -ік; мн.; куток; с. Олешків Снят. р-ну: Розтоки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Розто́ки[6], -ік; мн.; потік; пр. Ямничанки л. Бистриці п. Дністра; с. Павлівка Тисм. р-ну: Розтоки (1997, Павл., 8). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *розтока* (див. вище). Вона вказує на форму потоку, який роздвоюється.

Ро́їкова, -ої; ж.; долина; с. Колінки Гор. р-ну: Роїкова (2012, БЛ[5], 266). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Роїк*, пор. п-ще *Роїк* (ІФД, 350).

Року́та[1], -и; ж.; урочище; між сс. Матіївці, Замулинці, Назірна Кол. р-ну та Борщівська Турка Снят. р-ну: Rokieta (1906 (1876), KuK K); Rokieta (1933, MT K). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *рокита* (< псл. **orkyta*) ʻмокра заболочена низина; низина в полі, залита водою; болото на відкритому місці; болото, зарослe хащами’ (Череп., 199), ʻверба козяча’ (Смик, 145). Вона вказує на характер рослинності в урочищі та на болотистий характер його ґрунту.

Року́та[2], -и; ж.; ліс; с. Будилів Снят. р-ну: Рокита (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *рокита* (див. вище). Вона вказує на вид дерев, що проростають у лісі, та на болотистий характер його ґрунту.

Року́та[3], -и; ж.; горб; с. Ганьківці Снят. р-ну: Рокита (2012, БЛ[5], 266). – Назва утво-

рена семантичним способом від апелятива *рокита* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на горбі та на особливості його ґрунту.

Рокúта[4], -и; ж.; поле; с. Ганьківці Снят. р-ну: Рокита (2005, СГГ, 8). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Рокúтів, -ового; ч.; болотисте урочище; с. Чортовець Гор. р-ну; давня назва – *Рокиття*: Rokicie (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 6, арк. 36); Rokietów (1933, MT K); Рокитів (2007, ССЧ, 29). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *рокиття* (діал.) ʻзарості рокитиʼ (Експ.). Сучасне найменування, оформлене суфіксом *-ів* з топографічним значенням, з'явилося, мабуть, під сильним впливом топонімних моделей із цим топоформантом.

Рокиткú, -ок; мн.; поле; с. Задубрівці Снят. р-ну: Рокитки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *рокитка*, дем. від *рокита* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

За розповідями місцевих жителів, поле назване так тому, що з нього чувся рик косуль під час їх парування.

Рокúтна[1], -ої; ж.; річка; л. Ворони л. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 31 км, площа басейну – 45,8 км^2; сс. Ворона Кол. р-ну, Липівка, Одаї, Марківці, Хом'яківка Тисм. р-ну, гирло між сс. Пшеничники і Чорнолізці Тисм. р-ну; інша назва – *Линівка* (див. вище): Rokuthna (зам. Rokythna, 1439, AGZ, XII, 61); Rokitna (1855, AKKGL, Bl. 44); Rokitna (1880, KuK S); Rokitna, al. Linówka (1888, SG, IX, 702); Ракитна (1917, Машт., ДБ, 18); Rokitna (1926, MT T); Рокитна (1979, СГУ, 472); Рокитна (2006, КВС, 24); Рокитна (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рокитна* (< псл. **orkytъna*) ʻяка протікає заболоченою місцевістю в заростях *рокити* – верби козячої', пор. *рокита* (див. вище). Вона вказує на природні особливості терену, де протікає річка.

Рокúтна[2], -ої; ж.; куток; с. Ворона Кол. р-ну: Рокитна (2012, БЛ[5], 266). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), навколо якої розкинувся куток.

Рокúтна[3], -ої; ж.; урочища; **1**) с. Липівка Тисм. р-ну: Rokitna (1855, AKKGL, Bl. 44); Рокитна (2002, Любчик, 15); **2**) с. Марківці Тис. р-ну: Рокитна (2007, КМ, 134);**3**)с.ЧорнолізціТисм.р-ну:Рокитна(2011, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), навколо якої розкинулися урочища.

Рокúтна[4], -ої; ж.; поле; с. Марківці Тисм. р-ну: Рокитна (2012, БЛ[5], 266). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), навколо якої розкинулося поле.

Романúшин[1], -ого; ч.; берег (горб); с. Дзвиняч Бог. р-ну: Романишин (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Романиха* – найменування жінки за іменем чи прізвищем чоловіка, якій, очевидно, належав колись горб, пор. особове ім'я *Роман* (СУІ, 315), п-ще *Роман* (СП, 304).

Романúшин[2], -ого; ч.; луг; с. Тучапи Снят. р-ну: Романишин (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Романиха* – найменування жінки за іменем чи прізвищем чоловіка, якій, очевидно, належав колись луг, пор. особове ім'я *Роман*, п-ще *Роман* (див. вище).

Романíвка[1], -и; ж.; хутір, об'єдн. із с. Нивочин Бог. р-ну; давня назва – *Романівці*: Romanowcze (1444, AGZ, XII, 131); Romanówka (1934, SDW, № 22, s. 243); Романівка (1947, АТП, 499); Романівка (1961, ІФ АТП[1], 82); Романівка (2011, УШ). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, пор. ст.-укр. особове ім'я *Романъ*, *Романь*, *Роман* (ССУМ, II, 302). Сучасне найменування є суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від названого вище антропоніма.

Рома́нівка², -и; ж.; поле; с. Вільхівці Гор. р-ну: Romanówka (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 9, арк. 14); Романівка (1999, ТФП, 9); Романівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Роман* (див. вище).

Рома́нівка³, -и; ж.; урочище; с. Корнів Гор. р-ну: Романівка (2008, УШ); Романівка (2009, ГСС, 13). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Роман* (див. вище).

Романі́вка⁴, -и; ж.; куток; с. Воскресинці Кол. р-ну; інша назва – *Горішній Кут* (див. вище): Горішній Кут, або Романівка (1988, КК, 613); Романівка (2012, БЛ⁵, 266). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Роман* (див. вище).

Рома́нівка⁵, -и; ж.; куток; с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Романівка (2006, МСП, 10). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Роман* (див. вище).

Романі́вське, -ого; с.; лісове урочище; с. Кричка Бог. р-ну: Романівське (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Роман* (див. вище).

Романі́вщина, -и; ж.; куток; с. Петрів Тлум. р-ну: Романівщина (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від антропоніма *Романівський*, пор. п-ще *Романовський* (ІФД, 351).

Рома́нова, -ої; ж.; долини; **1**) с. Іваниківка Бог. р-ну: Романова (2010, БЛ¹, 343); **2**) с. Клубівці Тисм. р-ну; вар. *Романова Долина*: Романова (ТМН, 21); Романова (2005, Карпів, 10); Романова Долина (2009, БЛ², 175). – Назви є посесивними утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Роман* (див. вище). Варіант назви в селі Клубівці ускладнений номенклатурним терміном *долина* ‘рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ‘долина; низина; низина біля річки’ (ССУМ, І, 315), ‘низина, заросла травою; широка низина’ (Мар., 226), ‘низина’ (Лісняк, 359).

Рома́нове, -ого; с.; поле; с. Слобідка Гор. р-ну: Романове (2012, БЛ⁵, 266). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Роман* (див. вище).

Романо́вича¹, -а; ч.; джерело; витік п. Романовича (див. далі); с. Потічок Снят р-ну: Романовича (2003, УШ). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Романович*. Таке прізвище мав господар, який ще в XIX ст. жив біля джерела й володів ним та землею навколо нього.

Романо́вича², -а; ч.; потік; л. Потічка л. Пруту л. Дунаю; с. Потічок Снят. р-ну: Романовича (2003, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування джерела (див. вище), з якого витікає потік.

Рома́ново, -ого; с.; нива; с. Гута Бог. р-ну: Романово (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Роман* (див. вище).

Романюко́ве, -ого; с.; поле; с. Русів Снят. р-ну: Романюкове (2012, БЛ⁵, 266). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Романюк*, пор. п-ще *Романюк* (ІФД, 351).

Ромасю́чка¹, -и; ж.; поле; с. Грабовець Бог. р-ну: Ромасючка (2012, БЛ⁴, 203). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, яка, очевидно, володіла колись полем, пор. п-ще *Ромасюк* (ІФД, 351).

Ромасю́чка², -и; ж.; дорога, вивіз; с. Грабовець Бог. р-ну: Ромасючка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), через яке проходить дорога.

Ро́мково, -ого; с.; куток; с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Ромково (2005, УКС, 7); Ромково (2009, БЛ², 175). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Ромко*, пор. особове ім’я *Ромко* < *Роман* (СУІ, 315).

Ропа́¹, -и; ж.; урочище; с. Слобода Кол. р-ну: Ropa (1933, MT Mik.); Ропа (2011, КР). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ропа* ‘нафта’ (ЕСУМ, V, 122; ГГ, 165). Відомо, що на території урочища нафту добували, починаючи з II пол. XIX ст.

Ропа́², -и; ж.; куток; с. Слобода Кол. р-ну; інша назва – *Копальня*: Ropa (1889, SG,

X, 802); Kopalnia, także Ropa (1900, SGG, 454); Ропа (1914, ШКЄС, 167); Ropa (1933, MT Mik.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому був заснований куток. Тут колись добували нафту й жили нафтовики. Інша назва є семантичним утворенням від апелятива *копальня* ʻгірниче підприємство, де видобувають корисні копалини' (ВТС, 453). Що саме видобували тут вказує наведена вище назва кутка.

Ропарє́нка, -и; ж.; урочище; с. Кричка Бог. р-ну: Ропарєнка (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфіксальної групи *-єнк(а)* від апелятива *ропарі*, мн. від *ропар* (діал.) ʻлюдина, що працює на нафтовій копальні' (Експ.), пор. *рона* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись проживали робітники, які працювали на видобутку нафти.

Ро́пи, роп; мн.; урочище; с. Міжгір'я Бог. р-ну: Ропи (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *рона* (див. вище). Вона вказує на наявність в урочищі нафти, яку добували тут за Австро-Угорщини й Польщі.

Ропи́ська, -ськ; мн.; куток; с. Молодків Надв. р-ну: Ropiska (1900, SGG, 43). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *рописька* ʻмісце, де виступає на поверхню *рона* – нафта; місце, де добувають *рону*', пор. *рона* ʻнафта' (див. вище).

Ропі́нний, -ого; ч.; потік; п. Малого Сухого л. Сухого л. Слобідки л. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; довжина – 5 км; с. Слобода Кол. р-ну; інша назва – *Сухий* (див. далі), вар. *Роп'яний*: Ropieny (1855, AKKGL, Bl. 49); Ropienny (1888, SG, IX, 745); Ropinny (1906 (1876), KuK K); Ropienny (1933, MT Mik); Ропінний (1979, СГУ, 474); Сухий (Роп'яний) (2006, К КР); Сухий (Роп'яний) (2006, КВС, 147); Роп'яний (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ропінний* (*роп'яний*) ʻнасичений *ропою* – нафтою; у якому проявляється *рона*', пор. *рона* ʻнафта' (див. вище). Про наявність нафти в цій місцевості свідчить і найменування урочища *Рона* (див. вище), з якого витікає потік. Гідронім *Сухий*, що вживається як найменування цього потоку на сучасній карті, стосується гідрооб'єкта, у який він впадає (див. далі).

Ро́пша[1], -і; ж.; урочища; **1**) с. Княждвір Кол. р-ну: Robsza (1933, MT K); **2**) смт Отинія Кол. р-ну; вар. *Ропші*: Ропші (1998, От., 16); Ропша (2006, КВС, 116); Ропші (2011, УШ); **3**) с. П'ядики Кол. р-ну: ур. Ропша (2011, КР); **4**) с. Раківчик Кол. р-ну; вар. *Ропші*: Ропша, Ропші (2006, КВС, 138); **5**) смт Ланчин Надв. р-ну: Ропша (1998, Мих., 206). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ропша* ʻторф, сфанг' (ЕСУМ, V, 123). Вони вказують на болотистий характер ґрунту в урочищах. Варіанти назв відбивають фонетичні особливості місцевих говірок, у яких іменники першої відміни з м'яким приголосним основи та шиплячим мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Ро́пша[2], -і; ж.; куток; с. П'ядики Кол. р-ну: Ропша (2006, КВС, 134). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Ро́пша[3], -і; ж.; поле, пасовище; смт Ланчин Надв. р-ну: Ропша (1998, Мих., 206). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ропша* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту на полі й пасовищі.

Ро́пші[1], ропш; мн.; ліси; **1**) між сс. Баб'янка, Струпків та Нижня Велесниця, Виноград Кол. р-ну: Ropsze (1855, AKKGL, Bl. 44); Ropsze (1906 (1880), KuK N); Ropsze (1935, MT N); Ропші (2011, УШ); **2**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Ропші (2011, УШ); **3**) с. Глинки Надв. р-ну; вар. *Рупші*: Рупші (1998, Мих., 206); Ропші (2010, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *ропша* (див. вище). Вони вказують на характер ґрунтів у лісах. Варіант *Рупші* з'явився під впливом польської мови.

Ро́пші[2], ропш; мн.; пасовище; смт Печеніжин Кол. р-ну: Ропші (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізація

ції апелятива *ропша* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту пасовища.

Ро́пші[3], ропш; мн.; урочище (поле, ліс); с. Марківці Тисм. р-ну: Ропші (2007, КМ, 13). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ропша* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Росе́нське, -ого; с.; лісове урочище; с. Глибівка Бог. р-ну: Roseńskie (1932, MT S); Росенське (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, способом субстантивації та онімізації прикметника *росенське*, видозміненої під впливом розмовного мовлення форми від *росільненське* ʻяке належить громаді с. *Росільна* (див. далі) чи окремим його мешканцямʼ.

Росе́нський, -ого; ч.; потік; п. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 8 км; між сс. Росільна й Глибівка Бог. р-ну: Roseński (1880, SG I, 511; 1888, SG, IX, 754); Розенскій (1917, Машт., ДБ, 19); Roseński (1932, MT S); Росенський (1979, СГУ, 474). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), через яке протікає потік. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Ро́сівці, -ів; мн.; кол. млин, тартак, фільварок, нал. до с. Семенівка Гор. р-ну: Rosowce (1900, SGG, 215). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем батька чи родоначальника, які заснували фільварок, пор. особова назва *Рос*, ч. *Ros* (Sv., 107) < *Ростимиръ, Rostislav* (Мор., 169; Sv., 84).

Росі́льна, -ої; ж.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 19 км, до Івано-Франківська – 54 км: Rosolna (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Rosulna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 12); Rosólna (1888, SG, IX, 766); Росільна (1947, АТП, 516); Росільна (2009, ІФ АТП[7], 175). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *росільна* ʻяка має джерела дуже соленої води – *росолу*ʼ, пор. *росіл* ʻдуже насичена сіллю природна водаʼ (СУМ, VIII, 808, 882). Вона вказує на природні особливості терену, на якому виникло село. Можливо також, що первісно назва стосувалася долини, у якій було започатковане поселення. Про це свідчить вживання ойконіма у формі жіночого роду.

Про назву села серед місцевого населення побутує цікавий переказ. У ньому йдеться про випадок, який стався колись під час несподіваного нападу татар. Більшість людей села, рятуючись від небезпеки, утекла в ліси. Ті, хто не встиг цього зробити, шукав порятунку в закутках своїх осель. Серед них була й жінка Василина. Вона довго шукала свою дитину, яка забилася під лаву, і тому не зуміла піти з усіма. Дорогу їй відрізали татарські вершники. Надії на порятунок майже не залишилося. Смерть або полон – вибір був невеликий. Забившись у кутку комори за сусіком, Василина прислухалася до кожного шороху. Татари галайкували на подвірʼї. Раптом до хати ввійшов один із них, невеликого зросту, у заяложеному кафтані, у собачій шапці на голові. Його руки, оголені по лікті, були в крові. У жінки оніміли від страху руки й ноги. Татарин же, побродивши по хаті й не знайшовши нічого цікавого для себе, вийшов у сіни. Тут він побачив велику бочку зі свіжоквашеною капустою. Її запах викликав у песиголовця інтерес. Мабуть, подумав, що там вино. Не знайшовши нічого, чим можна було зачерпнути, він перегнувся через краї бочки й почав, чавкаючи, хлептати рідину, ніби собака. Його ноги повисли в повітрі. Василина, переборюючи страх, кулею кинулася до бочки, захопила обома руками татарчука за ноги, підняла їх і тримала так доти, аж поки не закінчилися останні його конвульсії. Потім вона опустила бездиханне тіло в бочку, накрила веретою й заховалася на старому місці в коморі. Коли татари покинули село, Василина оповіла цю історію своїм односельцям, які повернулися. З тих пір село, у якому загинув у розсолі татарин, почали називати *Росільною*.

За іншим переказом, теперішнє село *Росільна* носило колись поетичну назву *Золота Долина* й було відомим завдяки солеварній бані. Почалося все з того, що мисливці вистежили диких звірів, які збиралися біля

джерела в Горішньому лісі. З джерела по пагорбу стікалася соровиця, а сіль кристалізувалася на схилах. Лизати цю сіль і приходили дикі звірі. Перша письмова згадка “про соляне вікно” в Росільні міститься в “Галицьких городських книгах” за 1646 рік. Згодом у селі збудували солеварню, у якій почали варити сіль. Ще й до цього часу центр села називають *Банею*.

Ро́сіш[1], -оші; ж.; урочища (поля, пасовища); **1**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Росіш (2000, ЕКол., ІІІ, 38); Росіш (2006, КГ, 18); **2**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Росіш (2007, Вікн., 24); Росіш (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *розсіш, росіш* ʽрозгалуження, місце злиття двох річок’ (Карп., ТБ, 177), ʽрозгалуження русла річки’ (Вербич, ГСД, 130). Вони вказують на те, що в урочищах зливаються чи розходяться потоки.

Ро́сіш[2], -оші; ж.; куток; с. Раківчик Кол. р-ну: Росіш (2006, КВС, 138); Росіш (2012, БЛ[5], 266). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *росіш* (див. вище). Вона вказує на розташування кутка на місцевості, де є розгалуження потоків.

Ро́сіш[3], -оші; ж.; потік; п. Дубівця п. Пруту л. Дунаю; с. Тростянець Снят. р-ну: Росіш (2003, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *росіш* (див. вище). Вона вказує на форму потоку.

Ро́сіш[4], -оші; ж.; куток; с. Тростянець Снят. р-ну: Росіш (2011, УШ); Росіш (2012, НПС, 234). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинувся куток.

Ро́сішна, -ої; ж.; криниця; с. Іллінці Снят. р-ну: Росішна (1999, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *росішна* ʽяка знаходиться в *росоші*, тобто в розгалуженні двох річок’, пор. *росіш* (див. вище).

Росоло́твин, -а; ч.; кол. хутір, тепер присілок; с. Красна Надв. р-ну: Roszołotwin (1855, AKKGL, Bl. 48); Росолотвин (2001, Проц., 77). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма **Росолотва*.

Росо́хацька Гора́, -ої, -и; ж.; гора; 331,6 м; с. Росохач Гор. р-ну: Rosochacka góra (1906 (1876), KuK К); Росохацька Гора (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʽзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень’ (ВТС, 191), ʽпідвищене місце’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *росохацька*, що вказує на розташування орооб’єкта на території села *Росохач* (див. далі).

Росо́ха́ч, -а; ч.; село; Гор. р-н: с/р; віддаль до Городенки – 27 км, до Івано-Франківська – 67 км; давня назва – *Росохачець*: Rosochacziec (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Rosochacz ad Kolaczkowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Rosochacz (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 14); Rosochacz (1855, AKKGL, Bl. 49); Rosochacz (1888, SG, IX, 761); Росохач (1947, АТП, 503); Росохач (2009, ІФ АТП[7], 176). – Давня назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від апелятива *росохач* (діал.) ʽмісце, на якому є розгалужена дорога’ або ʽмісце, де є розгалужене дерево (дуб)’ (Бучко, 106), пор. *розсоха* ʽрозвилок, рогатина’ (СНГТ, 478). Вона вказує на те, що село було засноване на розвилці доріг. Сучасне найменування є семантичним утворенням від названого вище апелятива.

Росоха́чка, -и; ж.; яр; с. Кричка Бог. р-ну: Росохачка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *росохачка*, дем. від *росохач* (див. вище). Вона вказує на форму яру.

Ро́соші, -ів; мн.; урочище; с. Раківчик Кол. р-ну: Росоші (2006, КВС, 138). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *росіш* (див. вище). Вона вказує на наявність в урочищі місць розгалужень та злиття потоків.

Росто́ки, -ік; мн.; підвищення, берег; с. Добротів Надв. р-ну: Ростоки (1998, Мих., 206). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ростока* ʽмісце, де потік ділиться на два рукави; зарослe місце, з якого бере початок декілька потоків’ (Онишк., ІІ, 193).

Ро́шкова Гора́[1], -ої, -и; ж.; горб, підвищення; с. Нивочин Бог. р-ну: Рошкова Гора (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Рошкова*, що вказує на належність землі в давнину на підвищенні *Рошкові*, пор. п-ще *Рошко* (ІФД, 352).

Ро́шкова Гора́[2], -ої, -и; ж.; поле; с. Нивочин Бог. р-ну: Рошкова Гора (2012, БЛ[5], 267). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Ро́шнів, -ева; ч.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 17 км, Івано-Франківська – 25 км: Rosznyow (1434, AGZ, XVII, 75); Roszniow (1578, ŹDz, XVIII/I, 91); Roszniow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Roszniów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 115); Rożniów (1855, AKKGL, Bl. 45); Rożniów (1888, SG, IX, 867); Рошнів (1947, АТП, 517); Рошнів (2009, ІФ АТП[7], 176). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Рошен*, пор. давнє укр. особове ім'я *Roschen* (1445, AGZ, XIV, 1514), хорв. *Rośen* (Худ., 178), що є похідним суфіксальним утворенням на *-енъ* від вихідного *Рошъ*, фонетичного варіанта від *Росъ* < *Росовидъ, Росогодъ* (Мор., 169), *Рославъ* < *Рос[ти]славъ* (Худ., 178–179).

Ро́шнівська Доли́на, -ої, -и; ж.; урочище (поле); с. Стриганці Тисм. р-ну: Рошнівська Долина (2011, Осташі); Рошнівська Долина (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), ʻнизовина біля річки' (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *рошнівська*, що вказує на розміщення поля біля с. *Рошнів* (див. вище).

Ру́банове, -ого; с.; урочище; с. П'ядики Кол. р-ну: Рубанове (2006, КВС, 134). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Рубан*, пор. п-ще *Рубан* (СП, 306).

Ру́бань[1], -і; ж.; горб; с. Маркова Бог. р-ну: Rubań (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 97, арк. 16); Рубань (2008, Експ.); Рубань (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *рубань* ʻкупа дров; поле серед лісу' (ЕСУМ, V, 130), ʻзруб; пасіка' (Онишк., II, 194). Вона вказує на характер очищення поверхні горба від дерев і кущів.

Ру́бань[2], -і; ж.; ліси; **1**) с. Нивочин Бог. р-ну: Рубань (2011, УШ); **2**) с. Малий Ключів Кол. р-ну: Рубань (2006, КГ, 20); Рубань (2011, УШ); **3**) с. Посіч Тисм. р-ну: Rubań (1932, MT S). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *рубань* (див. вище). Вони вказують на те, що ліси виросли на місцях колишніх зрубів.

Ру́бань[3], -і; ж.; присілки; **1**) с. Росільна Бог. р-ну: Rubań (1932, MT S); Rubań (1934, SDW, № 22, s. 238); Рубань (1997, ІФАТП[6], 123), Рубань (2004, ІСР, 7); Рубань (2011, УШ); Рубань (2012, ХПЛ, 450); **2**) с. Іванівці Кол. р-ну: Rubany (1888, SG, IX, 876); Rubań (1906 (1876), KuK K); Rubań (1900, SGG, 293); Rubań (1933, MT K); Рубань (2006, КВС, 60). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *рубань* (див. вище). Вони вказують на те, що присілки виникли на місцях колишніх зрубів.

За переказами місцевих жителів, поява присілка в с. Росільна пов'язана зі скляною гутою. Для виготовлення скла потрібні були попіл та деревне вугілля. Їх добували, вирубуючи та спалюючи навколишній ліс. Згодом робітники на вирубаних й очищених ділянках почали будувати власні оселі. Так з'явився присілок із назвою *Рубань*.

Ру́биш, -у; ч.; потік; л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту; с. Мишин Кол. р-ну: Rubysz (1855, AKKGL, Bl. 49); Рубиш (2006, КГ, 21). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника землі навколо потоку, пор. п-ще *Рубіш* (Редько, II, 908).

Ру́бчини, -ів; мн.; лісок; с. Братківці Тисм. р-ну: Рубчини (1995, ТМН, 12). – На-

зва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій, мабуть, належав колись лісок, пор. п-ща *Рубчин* (Експ.), *Рубчинський* (Редько, II, 908).

Рубчікú, -ів; мн. ліс; с. Братківці Тисм. р-ну: Рубчіки (1995, ТМН, 12). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій, очевидно, належав колись ліс, пор. п-ще *Рубчак* (Редько, II, 908).

Рýґова, -ої; ж.; урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Ругова (2000, ЕКол., III, 38); Ругова (2006, КГ, 18). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-ов(а)* від рум. антропоніма *Rug*, пор. п-ще *Rug* (Const., 438). Менш імовірною є мотивація цього мікротопоніма прикметником румунського походження *ругова* ʻзгоріла; яка зазнала дії вогню, вигоріла', пор. рум. *rug* ʻвогнище' (РУС, 405).

Рудá[1], -и; ж.; урочище; с. Хвалибога Гор. р-ну: Ruda (1933, МТ К). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *руда* (< псл. **ruda*) ʻіржаве болото; заболочена низовина' (Мар., 248), ʻболото з домішком залізної руди' (ГГ, 166), ʻмокра заболочена низовина; місця, що заливаються весняною водою; зарослe озеро' (Череп., 200), ʻіржаве багно; болотистий луг, болотистий берег' (ЕСУМ, V, 134). Вона вказує на болотистий характер ґрунту в урочищі.

Рудá[2], -и; ж.; кол. корчма в с. Хвалибога Гор. р-ну: Ruda (1888, SG, IX, 893); Ruda (1900, SGG, 291); Ruda (1906 (1876) KuK K). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому була побудована корчма.

Рудá[3], -и; ж.; куток; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Ruda (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 219, арк. 18); Ruda (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 32, арк. 27); Руда (2000, ЕКол., III, 26); Руда (2006, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *руда* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на кутку в давнину.

За переказами місцевих жителів, на кутку в давнину був замок графині Софії Головської. На одному зі схилів кутка часто вигорала трава й робилася рудою. Тому й назвали так куток. Окрім того, тут були колись великі запаси торфу.

Рудá[4], -и; ж.; болото; с. Турка Кол. р-ну: Руда (2012, БЛ[5], 267). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *руда* (див. вище).

Рудá[5], -и; ж.; поля; **1**) с. Драгомирчани Тисм. р-ну: Руда (2008, РДХ, 356); **2**) смт Обертин Тлум. р-ну; давня назва – *Руди*: Руда, колись – *Руди* (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *руда* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунтів на полях. Давня назва поля в смт Обертин є утворенням способом плюралізації та онімізації названого вище апелятива.

Рудá[6], -и; ж.; пасовища; **1**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Ruda (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 118, арк. 32); Руда (2012, Експ.); **2**) с. Яківка Тлум. р-ну: Руда (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *руда* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунтів на пасовищах.

Рудá[7], -и; ж.; потоки; **1**) л. Тлумачу п. Дністра; довжина – 5,5 км; сс. Нові Кривотули, Чорнолізці Тисм. р-ну, Гринівці Тлум. р-ну: Ruda (1855, AKKGL, Bl. 45); Ruda (1888, SG, IX, 891); Ruda (1905 (1874), KuK TT); **2**) л. Тлумачу п. Дністра; довжина – 4,5 км; с. Надорожна Тлум. р-ну, м. Тлумач: Ruda (1888, SG, IX, 891; 1891, SG, XII, 347); Ruda (1905 (1874), KuK TT); Ruda (1917, Машт., ДБ, 20); Руда (1979, СГУ, 476). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *руда* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунтів територій, з яких витікають потоки.

Рудá[8], -и; ж.; урочища; **1**) с. Грушка Тлум. р-ну: Руда (2012, БЛ[5], 267); **2**) с. Остриня Тлум. р-ну: Руда (2012, БЛ[5], 267). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *руда* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунтів в урочищах.

Рýди, -руд; мн.; поле; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Руди (2012, БЛ[5], 267). – Назва утворена

способом плюралізації та онімізації апелятива *руда* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на полі.

Руди́й, -ого; ч.; горб; с. Незвисько Гор. р-ну: Рудий (2004, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рудий* ‘червоно-жовтий’ (ВТС, 1088), що вказує на колір схилів горба.

Рудинюкі́в Верх, -ого, -у; ч.; горб; с. Великий Ключів Кол. р-ну; вар. *Рудинюків Верьх*: Рудинюків Верьх (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Рудинюків Верьх (2006, КГ, 18); Рудинюків Верх (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верх* ‘гора; вершина гори’ (Мар., 219), а атрибутивним членом – прикметник *Рудинюків*, що вказує на належність горба *Рудинюку*, пор. п-ще *Руденюк* (СП, 306). Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій твердий приголосний [*р*] у кінці складу чи слова реалізується в пом’якшеному [*р’*].

Ру́дка[1], -и; ж.; потоки; **1**) п. Дністра; довжина – 4,5 км; сс. Острівець, Чортовець, Рогиня Гор. р-ну: Rudka (1855, AKKGL, Bl. 49); Rudka (1888, SG, IX, 913); Рудка (1979, СГУ, 478); Рудка (2008, УШ); **2**) л. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; м. Івано-Франківськ: Rudka (1932, MT S); Рудка (1975, АСЗ, І, 700); **3**) пр. Косачівки п. Добровідки (Коломийського) л. Пруту л. Дунаю; с. П’ядики Кол. р-ну: Рудка (2006, КВС, 134); **4**) л. Пруту л. Дунаю; довжина – 19 км, площа басейну – 30,5 км^2; випливає з полів між сс. Ценява, Підгайчики, протікає повз с. Матіївці, через с. Семаківці Кол. р-ну; вар. *Рудецький*: Rudka (1465, AGZ, XII, 301); Rutka (1855, AKKGL, Bl. 49); Rudecki potok, Rutka, Rudka (1888, SG, IX, 908); Rudecki (1906 (1876), KuK K); Rudecki (1933, MT K); Рудецький (1979, СГУ, 477); Рудка (2006, КВС, 71, 142); Рудка (2011, УШ); **5**) п. рукав Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 13 км; сс. Стебник, Крихівці, смт Лисець Тисм. р-ну, м. Івано-Франківськ: Rudka (1855, AKKGL, Bl. 44); Rudka (1884, SG, V, 860; 1888, SG, IX, 913); Рудка (1979, СГУ, 478); **6**) бас. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Марківці Тисм. р-ну: Рудка (1995, ТМН, 32); **7**) бас. Дністра; с. Сілець Тисм. р-ну: Рудка (2011, УШ); **8**) п. Дністра, між сс. Підвербці й Гарасимів Тлум. р-ну: Rudka (1888, SG, IX, 913); Рудка (1979, СГУ, 478); **9**) п. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; довжина – 2 км; с. Яківка Тлум. р-ну: Рудка (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *рудка*, дем. від *руда* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер місцевостей, з яких витікають потоки. Варіант назви потоку, що протікає в Кол. р-ні, є суфіксальним утворенням на *-ськ(ий)* від вихідного *Рудка*.

Ру́дка[2], -и; ж.; урочища; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Rudka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 62, арк. 12); Rudka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 2, арк. 19); Рудка (2008, УШ); **2**) с. Рашків Гор. р-ну: Рудка (2008, УШ); **3**) смт Отинія Кол. р-ну: Рудка (1998, От., 16); Рудка (2006, КВС, 116); Рудка (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *рудка* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунтів в урочищах.

Ру́дка[3], -и; ж.; поле; с. Раковець Гор. р-ну: (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 4, арк. 21); Рудка (2012, Експ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *рудка* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на полі.

Ру́дка[4], -и; ж.; гора; між сс. Незвисько Гор. р-ну та Гарасимів Тлум. р-ну: Рудка (2004, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *рудка* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на горі.

Ру́дка[5], -и; ж.; поля; **1**) с. Корнич Кол. р-ну: Rudka (1906 (1876), KuK K); Rudka (1933, MT K); Рудка (2012, БЛ[5], 267); **2**) с. Підвербці Тлум. р-ну: Рудка (2012, БЛ[5], 267). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних гідронімів – найменувань потоків (див. вище), навколо яких розкинулися поля.

Ру́дка[6], -и; ж.; куток; с. П’ядики Кол. р-ну: Рудка (2006, КВС, 134). – Назва вини-

кла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинувся куток.

Ру́дка[7], -и; ж.; куток; с. Побережжя Тисм. р-ну: Рудка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *рудка* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на кутку.

Ру́дкú[1], -ок; мн.; урочища (поля); **1**) с. Виноград Гор. р-ну: Рудки (1988, КК, 594); **2**) с. Колінки Гор. р-ну: Rudki (1880, KuK JCz.); Рудки (2012, БЛ[5], 267); **3**) с. Росохач Гор. р-ну: Rudki (1906 (1876) KuK K); Rudki (1933, MT K); Рудки (2008, УШ); **4**) с. Кутище Тлум. р-ну: Рудки (2011, УШ); **5**) с. Братківці Тисм. р-ну: Рудки (1995, ТМН, 12); Рудки (2007, Гетьм., 21); **6**) смт Обертин Тлум. р-ну: Rudki (1933, MT K). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *рудка* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрунтів в урочищах.

Ру́дкú[2], -ок; мн.; потік; л. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; с. Виноград Гор. р-ну: Рудки (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік.

Ру́дкú[3], -ок; мн.; болота; **1**) с. Чернелиця Гор. р-ну: Рудки (2006, Експ.); **2**) с. Клубівці Тисм. р-ну; вар. *Рудка*: Рудки (1995, ТМН, 20); Рудка (2005, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *рудка* (див. вище). Варіант назви болота в с. Клубівці є семантичним утворенням від названого вище апелятива.

Рудкú[4], -ок; мн.; луг; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Рудки (2011, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *рудка* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту на лузі.

Ру́дна Гора́, -ої, -и; ж.; горб; 297 м; с. Хвалибога Гор. р-ну: Rudna góra (1906 (1876), KuK K). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *рудна* ʻяка має в собі *руду* – гірську породу або мінеральне утворення, що містить метали та їх сполуки, чи іржаве багно', пор. *руда* ʻгірська порода або мінеральне утворення, що містить метали та їх сполуки; іржаве багно, болото' (ВТС, 1088).

Ру́дники[1], -ів; мн.; поле; с. Виноград Гор. р-ну: Рудники (1988, КК, 594). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *рудники*, очевидно, зі значенням ʻмісцевість, де є рудні ями, де добувають болотну руду'.

Ру́дники[2], -ів; мн.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 25 км, до Івано-Франківська – 85 км: Rudnyky (1465, AGZ, XII, 302); Rudniki (1579, ŹDz, XVIII/I, 101); Rudniki (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Rudniki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 35); Rudniki (1855, AKKGL, Bl. 49); Rudniki (1888, SG, IX, 938); Рудники (1947, АТП, 506); Рудники (2009, ІФ АТП[7], 176). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *рудники* зі значенням ʻлюди, які займалися видобуванням болотної залізної руди' (Худ.[2], 222).

Ру́дницьке, -ого; с.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Рудницьке (2012, БЛ[5], 267). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рудницьке* ʻяке належало колись громаді с. *Рудники* (див. вище) чи окремим його мешканцям'.

Ру́дницький, -ого; ч.; ліс; сс. Рудники, Тулуків Снят. р-ну: Рудницький (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *рудницький* ʻрозташований на території с. *Рудники*, з боку с. *Рудники* (див. вище)'.

Руднівський, -ого; ч.; ставок; с. Хвалибога Гор. р-ну: Руднівський (2012, БЛ[5], 267). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *руднівський* ʻрозташований у с. *Руднівка*'. Таку назву мало колись теперішнє село Хвалибога.

Рудове́ць, -івця; ч.; потік; п. Петрівця-Великого л. Лукви п. Дністра; довжина – 12 км, площа басейну – 22,8 км^2; протікає у Чорному лісі на межі Рожн., Бог. і Кал.

р-нів, с. Грабівка Кал. р-ну: Rudowiec (1932, MT S); Рудовець (1998, УКД); Rudowiec (2000, PBWG, mapa); Рудовець (2007, УК ТК); Рудовець (2008, НКР, 28). – Назва утворена за допомогою суфікса *-овець* від апелятива *руда* (див. вище). Вона вказує на місце витоку потоку – з *руди*, тобто з іржавого болота й заболоченої низовини.

Ру́дчина Ке́мпа, -ої, -и; ж.; урочище; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Рудчина Кемпа (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кемпа* ʽострів у річці’ (ЕСУМ, ІІ, 422), ʽрінь, острівець на річці’ (Вербич, ГД, 37), а атрибутивним членом – прикметник *рудчина*, що вказує на розташування урочища на *рудці*, тобто на болотистій місцевості.

Ру́зина Кірни́ця, -ої, -і; ж.; джерело, струмок; пр. Стримби л. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Марківці Тисм. р-ну: Рузина Кірниця (2007, КМ, 11). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кірниця* (діал.) ʽкриниця’ (СБГ, 200), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Рузина*, що вказує на належність гідрооб’єкта *Рузі*, пор. особове ім’я *Рузя* < *Розалії* (СУІ, 314).

Ру́зин По́тік, -ого, -оку; ч.; потік; бас. Сопівки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунґури Кол. р-ну: Рузин Потік (2002, Рунґ., 241); Рузин Потік (2012, БЛ[4], 203) – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʽречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією’ (ВТС, 903), ʽневелика водна артерія, менша, ніж річка’ (СНГТВ, 76), ʽструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина’ (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *Рузин*, що вказує на належність землі навколо цього гідрооб’єкта *Рузі*, пор. особове ім’я *Рузя* (див. вище).

Руму́нія, -ї; ж.; куток; с. Саджавка Надв. р-ну; інша назва – *Мельники* (див. вище): Мельники, або Румунія (1998, Мих., 198); Румунія (1998, Мих., 206). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного топоніма – найменування країни, розташованої у Східній Європі. Вона вказує на те, що на кутку колись проживали люди румунської національності.

Ру́нґури, -ів; мн.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 17 км, до Івано-Франківська – 73 км; з червня 1946 р. до 11. 06. 1993 р. – с. *Новомарківка*: Runguri (1579, ŹDz, XVIII/I, 105); Rungory (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Rungury (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 256); Rungury (1855, AKKGL, Bl. 49); Rungury (1889, SG, X, 13); Ново-Марківка (1947, АТП, 513); Новомарківка (1985, ІФ АТП[5], 63); Рунґури (2009, ІФ АТП[7], 176). – Назва утворена семантичним способом від рум. апелятива *runcuri*, мн. від *runc* ʽполяна, пасічна, вирубана ділянка лісу під пасовище’ (РУС, 406). Вона вказує на характер очищення місцевості, на якій виникло село. Назва *Новомарківка*, що була запроваджена в радянський період, є композитом, утвореним способом поєднання ойконіма – найменування сусіднього села *Марківка* (див. вище) та прикметника *нова* ʽяка недавно виникла, з’явилася’ (ВТС, 629).

Ру́ниш[1], -а; ч.; куток; с. Товмачик Кол. р-ну; вар. *Рунишівка*: Рунишівка (2000, ІТ, 6); Руниш (2006, КВС, 168); Руниш (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від румунського за походженням апелятива *руниш*, що є утворенням з суфіксом *-iş* зі значенням збірності від *runc* ʽтеребіж, корчунок; вирубка лісу під пасовище’ (РУС, 406). Вона вказує на характер очищення території кутка від дерев і кущів. Варіант назви є суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від вихідного *Руниш*.

Ру́ниш[2], -у; ч.; потік; бас. Пруту л. Дунаю; с. Товмачик Кол. р-ну: Руниш (2000, ІТ, 6); Руниш (2006, КВС, 168). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), у якому протікає потік.

Ру́нки, -ів; мн.; урочище; с. Жураки Бог. р-ну: Рунки (2011, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *рунок* (діал.) ʽвикорчувана ділянка лісу, призначена для сільськогосподарських

потреб’ (Експ.), пор. рум. *runc* (див. вище). Вона вказує на те, що урочище колись очищували від кущів і дерев.

Ру́па, -и; ж.; гора; 374 м; с. Троїця Снят. р-ну: Рупа (1982, КС, 189). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *рупа* ‘печера; кітлина в горах’ (СНГТ, 486), пор. болг. *рупа* ‘ямка, улоговина’, мак. *рупа* ‘улоговина’, с.-х. *рупа* ‘дірка, отвір, нора’ (ЕСУМ, V, 144), бойк. *рупа* ‘яма для картоплі, вкрита соломою та землею’ (Онишк., II, 197). Очевидно, цей апелятив мав й інше значення – ‘обрив, схил’, яке не засвідчене писемними джерелами, пор. рум. дієслово *rupe* ‘рвати, розривати; ламати, розбивати, розколювати’ (РУС, 406). Вона вказує на обривистий рельєф поверхні гори чи на те, що в давнину на горі були печери, від чого й пішла її назва. Можлива також мотивація цього ороніма однозвучним східнороманським антропонімом, пор. рум. п-ща *Rupe*, *Rupa* (Const., 438).

Руптýра[1], -и; ж.; урочище; сс. Рунґури, Слобода Кол. р-ну; вар. *Роптура*: Роптура (2002, Рунґ., 241); Роптура (2006, КГ, 23); Руптура (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від рум. апелятива *ruptură* ‘діра, дірка; розірване місце; обрив, схил’ (РУС, 406). Вона, очевидно, вказує на наявність в урочищі великої кількості викопаних ям і свердловин, з яких вручну та механічним способом добували, починаючи з II пол. XIX ст, нафту (ропу), або на обривистий характер його поверхні. Можлива також мотивація цього мікротопоніма однозвучним східнороманським антропонімом, пор. рум. п-ще *Ruptură* (Const., 438).

Руптýра[2], -и; ж.; куток; с. Слобода Кол. р-ну; вар. *Роптура*: Роптура (2006, КВС, 147); Роптура (2006, КГ, 24); Руптура (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Ру́пша, -і; ж.; ліс; с. Глинки Надв. р-ну: Рупша (1998, Мих., 41). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *рупша*, що є фонетичним варіантом від *ропша* ‘торф, сфанг’ (ЕСУМ, V, 123). Вона вказує на болотистий характер ґрунту в лісі.

Ру́сів, -ова; ч.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 9 км, до Івано-Франківська – 93 км: Uruszow (1443, AGZ, XII, 157), Russzow (1444, AGZ, XII, 125); Urossow (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Urusow ad Sniatyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Rusów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 48); Russów (1855, AKKGL, Bl. 49); Russów (1889, SG, X, 34); Русів (1947, АТП, 515); Русів (2009, ІФ АТП[7], 176). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Урус*, *Рус*, пор. давнє особове ім’я *Рус* (ССУМ, II, 309), *Русъ* (Мор., 170), ст.-п. *Rus* (Tasz., 119), що є скороченою формою від *Русмиръ* (Мор., 170).

За переказами місцевих жителів, село так назване на честь ватажка Руса, який разом зі своїми побратимами Микулою та Стецьком, очолюючи загони воїнів і жителів навколишніх сіл, зробив багато, аби розбити загони монголів, якими командував Луй. Це місце в народі отримало назву *Бита*, а село, де вбили Луя – *Белелуя*. За хоробрість і героїзм Микула, Рус і Стецько отримали великі земельні наділи, на яких заснували села, що були названі *Микулинці*, *Русів* і *Стецева*.

Ру́сівська Ха́ща[1], -ої, -і; ж.; ліс; с. Русів Снят. р-ну: Русівська Хаща (2012, НПС, 203). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *хаща* ‘густий непрохідний ліс, чагарник; густі зарості яких-небудь дерев, кущів, трав і т. ін.’ (ВТС, 1340), а атрибутивним членом – прикметник *русівська*, що вказує на розташування лісу на території с. *Русів* (див. вище).

Ру́сівська Ха́ща[2], -ої, -і; ж.; поле; с. Белелуя Снят. р-ну: Русівська Хаща (2012, БЛ[4], 204). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), біля якого розкинулося поле.

Ру́сівське, -ого; с.; болото; площа 2,7 га; с. Русів Снят. р-ну: Русівське (1995, ПЗФ, 69); Русівське (2000, ПЗТ, 268); Русівське (2012, НПС, 203). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *русівське* ‘розташоване в с. *Русів* (див. вище)’.

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 268).

Ру́щина, -ої; ж.; поле; с. Закрівці Кол. р-ну: Рущина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Рузька* < *Рузя* < *Розалія* (СУІ, 314).

Ру́щине, -ого; с.; урочище; с. Колінки Гор. р-ну: Рущине (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(е)* від антропоніма *Рузька* (див. вище).

Рябичі́вка, -и; ж.; хутір; с. Нижнів Тлум. р-ну: Рябичівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Рябич*, пор. п-ще *Рябич* (Редько, ІІ, 914).

С

Саварі́нові Луги́, -их, -ів; мн.; пасовище; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Саваринові Луги (1998, Мих., 206). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *луги*, мн. від *луг* ʻзаросла травою й кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножатьʼ, ʻнизовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевістьʼ (Мар., 235), ʻнизовина, на якій ростуть гарні травиʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Саваринові*, що вказує на належність пасовища в давнину *Саварину*, пор. п-ще *Саварин* (СУІ, 329).

Са́вин, -ого; ч.; горб; 292 м; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Sawin (1933, МТ К). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Сава*, пор. особове ім'я *Сава* (СУІ, 319), п-ще *Сава* (ІФД, 354).

Са́вків, -ового; ч.; ліс; с. Нивочин Бог. р-ну: Савків (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Савко*, пор. особове ім'я *Савко* (СУІ, 319), п-ще *Савко* (ІФД, 354).

Са́вків По́тік[1], -ового, -оку; ч.; потік; пр. Нивочинки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Нивочин Бог. р-ну: Савків Потік (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течієюʼ (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річкаʼ (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долинаʼ (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *Савків*, що вказує на належність у давнину гідрооб'єкта та землі навколо нього *Савкові*, пор. особове ім'я *Савко*, п-ще *Савко* (див. вище).

Са́вків По́тік[2], -ового, -оку; ч.; куток; с. Нивочин Бог. р-ну: Савків Потік (2012, БЛ[5], 267). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинувся куток.

Са́вська, -ої; ж.; поле; с. Нижнів Тлум. р-ну: Савська (2012, Експ.). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансоніміації однозвучного антропоніма – прізвища колишньої власниці поля, пор. п-ще *Савська* (Експ.).

Савча́к, -а; ч.; потік; л. Іванового л. Сербина п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 2,25 км; с. Черемхів Кол. р-ну: Sawczak (1855, AKKGL, Bl. 49); Sawczak (1889, SG, X, 342); Савчак (1979, СГУ, 482). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, якій належав потік або земля навколо нього, пор. п-ще *Савчак* (СП, 309). Можливо також, що первісно вона звучала як *Совчик*, що є суфіксальним утворенням на *-ик* від апелятива *совець* < *осовець* ʻземля, що осипається по берегу, по косогору, яруʼ, пор. д.-р. **осовьць** ʻт. с.ʼ (Срезн., ІІ, 734), поліс. *осов* ʻпідмита та відірвана частина берегаʼ (Череп., 152). Таким чином, семантичний сенс гідроніма може бути ʻпотік, у якого осипається земля його берегівʼ, що є характерним для гірських гідрооб'єктів. Форма *Савчак* є, очевидно, помилковим написанням.

Савчукі́в, -ового; ч.; потік; л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Спас Кол. р-ну: Sawczukiw (1855, AKKGL, Bl. 49); Савчуків (1985, ІГ, ІІ, 157). – Назва є посесивним

утворенням на *-ів* від антропоніма *Савчук*, пор. п-ще *Савчук* (ІФД, 355).

Савчукі́в По́тік, -ового, -оку; ч.; потік; л. Черемошу п. Пруту л. Дунаю; с. Джурів Снят. р-ну: Савчуків Потік (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією' (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річка' (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина' (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *Савчуків*, що вказує на належність гідрооб'єкта та землі навколо нього *Савчукові*, пор. п-ще *Савчук* (див. вище).

Сага́, -и; ж.; потоки; **1**) л. Пруту л. Дунаю; сс. Долішнє Залуччя, Завалля Снят. р-ну: Сага (1979, СГУ, 482); Сага (1997, ІЗ, 17); Сага (2008, УШ); **2**) п. Хотимирки п. Дністра; довжина – 22 км, площа басейну – 97 км^2; сс. Чортовець Гор. р-ну, Герасимів Тлум. р-ну; інша назва – *Чортовець* (див. далі): Сага, або Чортовець (2008, УШ); **3**) п. Дністра; с. Хмелева Гор. р-ну: Сага (2008, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива тюркського походження *сага* із широким спектром значень: ʻречковий намул; болото, трясовина; річковий залив' (Мар., 248), ʻболотиста низина із стоячою водою' (Лісняк, 360), ʻзатока річки, протока, стариця; озеро або болото в заплаві річки; болотисте, поросле очеретом місце в плавнях' (ЕСУМ, V, 161), ʻзалив', ʻневелика затока від річки та ставка, а також невелике озерце, ставок тощо', ʻмісце в плавні, де росте очерет', ʻзаглибина з природною водою, де водиться риба' та ін. (див. ОУЕСС, 13; Дзендз.^{2}, 36), пор. також рос. діал. *сага* ʻмілина', турецьке *saha* ʻплощадка, пологий вигін над річкою', казахське *сага* ʻгирло річки' (Стрижак, 60), гуц. *сага* ʻбагато снігу; багато болота' (ГГ, 167). Вони вказують на особливості територій, де протікають потоки, хоч встановити достеменно, які з цих значень мотивували назви гідрооб'єктів, тепер практично неможливо.

Сад[1], -а; ч.; куток; с. Іваниківка Бог. р-ну: Сад (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сад* ʻспеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощо' (ВТС, 1094). Вона вказує на те, що куток виник на місці колишнього панського саду, викорчуваного наприкінці 70-х років минулого століття.

Сад[2], -у; ч.; урочища; **1**) с. Молодятин Кол. р-ну: Сад (2008, БГ, 10); **2**) с. Пилипи Кол. р-ну: Сад (2006, КВС, 133). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *сад* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Сад[3], -у; ч.; поле; с. Сілець Тисм. р-ну: Сад (2002, СНЧ, 46–47). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сад* (див. вище). Вона вказує на те, що на місці сучасного поля був колись великий сад, вирубаний у середині 70-х років минулого століття.

Са́джа́ва, -и; ж.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 8 км, до Івано-Франківська – 26 км: Sadzawa (1492, AGZ, XII, 222); Sadzawa ad Bohorodczany (1652, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 144, анк. 247); Sadzawa ad Bohorodczany (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Sadzawa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 18); Sadzawa (1889, SG, X, 208); Саджава (1947, АТП, 499); Саджава (2009, ІФ АТП[7], 176). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *саджава* (< псл. **sadjava*) ʻкопанка; невелике водоймище, де розводять рибу чи вимочують коноплю' (Грінч., IV, 93), ʻставок, копанка для розведення риби' (ЕСУМ, V, 162), пор. також *саджавка* ʻрибний ставок' (Грінч., IV, 95), блр. *сажаўка* ʻяма, у якій розводять рибу', н.-л. *sajźawka* ʻрибний садок, сажавка', пол. *sadzawka* ʻзаглибина в воді; малий став' (ПГФ, 239). Вона вказує на те, що село виникло на місцевості, де колись у ставках розводили рибу та вимочували коноплі.

Саджаве́цький, -ого; ч.; лісок; с. Саджавка Надв. р-ну: lasok Sadżawiecki (1935, MT N); Саджавецький (1998, Мих., 206). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *саджавецький* ʻрозташований на території с. *Саджавка* (див. далі)'.

Са́джавка[1], -и; ж.; потік; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 28 км, площа басейну – 161 км^2; сс. Космач, Росільна, Глибівка, Саджава, Старі Богородчани Бог. р-ну, гирло в с. Старий Лисець Тисм. р-ну; вар. *Саджава*: Sadczawka (1855, AKKGL, Bl. 44); Sadzawa (1880, KuK S); Sadzawka, Sadczawka (1889, SG, X, 208); Саджавка (1979, СГУ, 483); Саджавка (2009, РІФ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Саджава* (див. вище), через яке протікає потік. Можлива також мотивація цього гідроніма апелятивом *саджавка* (< псл. **sadjavъka*), дем. від *саджава* (див. вище).

Са́джавка[2], -и; ж.; куток; с. Джурків Кол. р-ну: Саджавка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *саджавка*, дем. від *саджава* (див. вище). Вона вказує на те, що на місцевості, на якій розкинувся куток, була водойма, у якій розводили рибу або вимочували коноплі.

За переказами місцевих жителів, на кутку був колись двір та ставок пана Тіша.

Са́джавка[3], -и; ж.; село; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 21 км, до Івано-Франківська – 49 км: Sadzawka (1400, ZDM, VI, 169); Sadzawka (1579, ŹDz, XVIII/I, 104); Sadzawka (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Sadzawka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 257); Sadzawka (1855, AKKGL, Bl. 49); Sadzawka (1884, SG, V, 583); Саджава (1947, АТП, 510); Саджавка (2009, ІФ АТП[7], 176). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *саджавка*, дем. від *саджава* (див. вище). Вона вказує на те, що на місцевості, на якій виникло село, колись були водойми, у яких розводили рибу або вимочували коноплі.

За народним переказом, перші поселенці на цій території появилися в XIV ст. Це були жителі Рогатинщини та Снятинщини, які втікали від турків і татар по ріці Прут углиб у Карпати в непрохідні ліси. Прут у ті часи був повноводний і часто розливався, затоплюючи навколишні поля. Тому поселятися на його берегах було невигідно. А невеликі його притоки створювали вигідні умови для проживання. Річка, яка починалася під Ділками, була нешвидкою, робила багато поворотів, вибиваючи після дощу великі й глибокі ями, де перші мисливці в цих плесах встановлювали плетені з лози сажі для вирощування риби. Майже кожен житель поселення мав свій саж. Тому річку за ці плетені сажі й назвали *Саджавочкою*, а село – *Саджавкою*.

Са́джавочка, -и; ж.; поточина; л. Пруту л. Дунаю; довжина – 11 км, площа басейну – 13,9 км^2; сс. Саджавка Надв. р-ну, Іванівці Кол. р-ну; вар. *Саджавка*: Саджавочка (1986, ІГ, ІІІ, 117); Саджавочка (2008, УШ); Саджавка (2009, РІФ). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-очк(а)* від ойконіма – найменування села *Саджавка* (див. вище), у якому протікає поточина. Варіант назви є результатом трансонімізації названого вище ойконіма.

Са́джавська Гора́, -ої, -и; ж.; гора; сс. Старі Богородчани, Саджава Бог. р-ну: Саджавська Гора (2004, Експ.); Саджавська Гора (2012, БЛ[5], 267). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *саджавська*, що вказує на розташування орооб'єкта біля с. *Саджави*.

На горі в давнину був замок польських магнатів Потоцьких, який знищив 1744 року Олекса Довбуш зі своїми побратимами.

Са́джавський, -ого; ч.; ліс; с. Глибівка Бог. р-ну: Саджавський (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *саджавський* ʻякий належав колись громаді с. *Саджава* (див. вище) чи окремим його жителям'.

Са́джівка[1], -и; ж.; криниця; смт Чернелиця Гор. р-ну: Саджівка (1999, Експ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *саджівка*, розмовного фонетичного варіанта від *саджавка* (див. вище).

Са́джівка[2], -и; ж.; куток; с. Залуччя Снят. р-ну; вар. *Сажівка*: Сажівка (2004, Ром., 12); Саджівка (2011, УШ). – Назва утворена се-

мантичним способом від апелятива *саджівка* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку колись була водойма, у якій розводили рибу або вимочували коноплі.

Са́джівка[3], -и; ж.; поле; с. Сілець Тисм. р-ну: Саджівка (2002, СНЧ, 47). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *саджівка* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі колись був ставок, у якому розводили рибу.

Са́джівка[4], -и; ж.; пасовище; смт Обертин Тлум. р-ну: Саджівка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *саджівка* (див. вище). Вона вказує на наявність на пасовищі водойми, де вимочували коноплі або розводили рибу.

Са́джівки[1], -ок; мн.; кутки; **1**) с. Космач Бог. р-ну; давня назва – *Саджавка*: Sadzawka (1934, SDW, № 22, s. 238); Саджівки (2011, УШ); **2**) с. Росільна Бог. р-ну: Sadzawki (1934, SDW, № 22, s. 238); Саджівки (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *саджівка* (див. вище). Вони вказують на наявність на кутках копанок та водойм для розведення риби. Варіант назви в с. Космач є семантичним утворенням від названого вище апелятива.

Са́джівки[2], -ок; мн.; пасовище; с. Космач Бог. р-ну: Саджівки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *саджівка* (див. вище). Вона вказує на наявність на пасовищі копанок та водойм для розведення риби.

Са́джівки[3], -ок; мн.; урочище (поле); с. Вікняни Тлум. р-ну: Саджівки (2007, Вікн., 24); Саджівки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *саджівка* (див. вище). Вона вказує на наявність на полі в давнину копанок та водойм, у яких розводили рибу.

Сади́[1], -ів; мн.; урочища; **1**) с. Грабовець Бог. р-ну: Сади (2011, УШ); **2**) с. Михальче Гор. р-ну: Сади (2008, УШ); **3**) с. Красна Надв. р-ну: Сади (1998, Мих., 206). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *сад* ʻспеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощоʼ (ВТС, 1094). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Сади́[2], -ів; мн.; поля; **1**) с. Манява Бог. р-ну: Сади (2011, УШ); **2**) с. Буківна Тлум. р-ну: Сади (2012, БЛ[5], 267). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *сад* (див. вище). Вони вказують на те, що поля облаштовані на місцях колишніх *ділянок*, де росли плодові дерева.

Сади́[3], -ів; мн.; куток; с. Гвізд Надв. р-ну: Сади (1998, Мих., 206); Сади (2010, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *сад* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на кутку.

Са́дище, -а; с.; пасовище; смт Обертин Тлум. р-ну: Садище (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *садище* ʻмісце, де був садʼ (Експ.). Вона вказує на місце розташування пасовища.

Садки́[1], -ів; мн.; лісове урочище; с. Добротів, смт Ланчин Надв. р-ну: Sadki (1855, AKKGL, Bl. 48); Sadki (1906 (1880), KuK N); Sadki (1935, MT N); Садки (1985, ІГ, ІІ, 318); Садки (1998, Мих., 206); Садки (2002, ДІС, 9); Садки (2011, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *садок*, дем. від *сад* зі значенням ʻлісові насадженняʼ (Експ.). Вона вказує на те, що ліс в урочищі був висаджений.

Садки́[2], -ів; мн.; поля; **1**) с. Саджавка Надв. р-ну: Садки (1998, Мих., 206); **2**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Sadki (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 6, спр. 4, арк. 51, 54); Sadki (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 58, арк. 51, 54); Садки (2012, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *садок*, дем. від *сад* зі значенням ʻспеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощоʼ (ВТС, 1094). Вони вказують на те, що поля облаштовані на територіях ділянок, де колись росли фруктові дерева.

Сад у Ґропі́лах, словосп.; куток; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Сад у Ґропілах (2010, БЛ[3], 28). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоні-ма – найменування саду, навколо якого розкинувся куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *сад* (див. вище), ускладнений атри-

бутивним членом – неузгодженим означенням, вираженим мікротопонімом – найменуванням урочища (балки) *Іропіли* (див. вище) у місцевому відмінку з прийменником *у*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб'єкта в середині іншого об'єкта.

Саженúці, -иць; мн.; ліс; с. Видинів Снят. р-ну: Саженици (2012, БЛ[5], 267). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *саженица* ʻсаджанець, розсадаʼ (ЕСУМ, V, 162). Вона вказує на те, що цей ліс виріс із висадженої колись розсади.

Сáївка, -и; ж.; поле; с. Репужинці Гор. р-ну: Саївка (1960, Кобил., ДЛМ, 110). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Сай*, пор. особове ім'я *Сай* < *Ісай* (СУІ, 158), п-ще *Сай* (Редько, II, 922).

Сайкóво, -ого; с.; урочище; смт Отинія Кол. р-ну: Сайково (1998, От., 16); Сайково (2006, КВС, 116); Сайково (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Сайко*, пор. п-ще *Сайко* (СП, 310).

Сáйми, -ів; мн.; куток; с. Вовчинець Ів.-Франк. м/р: Сайми (2003, СМЦ, 11). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *сайм*, що є розмовним фонетичним варіантом апелятива *сейм* ʻу деяких державах Східної Європи – центральний станово-представницький орган; збори станових або інших високих представниківʼ (ВТС, 1111). Вона вказує на те, що на кутку колись старші люди сходилися на раду, а молодь – на забави.

Сакóвська, -ої; ж.; гора; 310 м; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Саковська (2008, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації групового антропоніма – найменування родини *Саковські*, які проживали колись на горі й володіли тут землею, пор. поширене в селі п-ще *Саковський* (Експ.). Вона узгоджена в роді й числі з номенклатурним терміном *гора*.

Салíїв, -євого; ч.; потік; бас. Ямничанки л. Бистриці п. Дністра; с. Павлівка Тисм. р-ну: Саліїв (1997, Павл., 8). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Салій*, пор. п-ще *Салій* (ІФД, 356).

Самакíвщина, -и; ж.; урочище (поле, ліс); с. Троїця Снят. р-ну: Самаківщина (2012, БЛ[5], 267). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від антропоніма *Самаківський*, *Самаковський*, пор. п-ще *Самаковський* (Редько, II, 924). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *самаківщина* ʻмаєток *Самаківського*ʼ.

Саманéво, -ого; с.; урочище; с. Монастирчани Бог. р-ну: Саманево (2005, НМ, 9); Саманево (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(о)* від антропоніма *Саман*, пор. похідні п-ща *Саманик* (СП, 311), *Саманів* (ІФД, 356).

Самаря́нка[1], -и; ж.; криниця; с. Ковалівка Кол. р-ну: Самарянка (2008, Боєчко, 6). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфіксальної групи *-янк(а)* (розм *-'инк(а)*) від антропоніма *Самара*, пор. п-ще *Самара* (СП, 311), рум. особове ім'я *Samara* (Const., 217).

За народними переказами, саме біля цієї криниці поселилася сім'я ковалів, що започаткувала Ковалівку. На честь цього їй нібито й дали біблійне найменування.

Самаря́нка[2], -и; ж.; лісове урочище; с. Ковалівка Кол. р-ну; інша назва – *Стара Ковалівка* (див. далі): Самарянка, або Стара Ковалівка (2008, Боєчко, 6). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування криниці (див. вище), що знаходиться в урочищі.

Самóлівське, -ого; с.; поле; с. Прибилів Тлум. р-ну: Самолівське (2012, БЛ[5], 267). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Самоло*, пор. особове ім'я *Самоло* < *Самійло* (СУІ, 323).

Сáнців Пóтік, -евого, -оку; ч.; потік; бас. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Космач Бог. р-ну: Санців Потік (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течієюʼ (ВТС, 903), ʻструмок, видолинокʼ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Санців*, що вказує на належність гідрооб'єкта в давнину *Сан-*

цеві, пор. особове ім'я *Санець* < *Олександр* (Експ.).

Саранівська, -ої; ж.; част. села (куток); с. Орелець Снят. р-ну: Саранівська (2012, БЛ[5], 267). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на *-івськ(а)* від антропоніма *Сарана*, пор. п-ще *Сарана* (СП, 313).

Саранчукі́в Про́вал, -ого; -у; ч.; яр; с. Семаківці Гор. р-ну: Саранчуків Провал (2012, БЛ[5], 267). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятива *провал* 'провалля; глибокий яр' (Мар., 245), 'пропасть' (Лісняк, 360), 'долина ріки чи потоку; пропасть, яр' (Jurkowski, 121), а атрибутивним членом – прикметник *Саранчуків*, що вказує на належність землі в яру й навколо нього в давнину *Саранчукові*, пор. п-ще *Саранчук* (ІФД, 357).

Сасані́вка, -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Горохолина Бог. р-ну; давня назва – *Сасенюк*: Saseniuk (1855, AKKGL, Bl. 44); Saseniówka (1880, KuK N); Saseniówka (1889, SG, X, 330); Sasaniówka (1900, SGG, 41); Saseniówka (1935, MT N); Сасанівка (1947, АТП, 499); Сасанівка (1961, ІФ АТП[1], 82). – Давня назва є результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища засновника хутора, пор. п-ще *Сасенюк*, що є фонетичним варіантом від *Сасинюк* (ІФД, 357), а також п-ща *Сасин* (Редько, II, 931), блр. *Сасін* (Бір., 366), ст.-п. особова назва *Sasin* (SSNO, V, 18). Десь у II пол. XIX ст. патронімний суфікс *-юк* у назві був замінений на посесивний формант *-івк(а)*, очевидно, за аналогією до продуктивної топомоделі з цим суфіксом. Перетворення *Сасенівки* на *Сасанівку* відбулося, мабуть, під впливом голосного [*а*] першого складу.

Сафа́тів Кут, -ового, -а; ч.; куток; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Сафатів кут (2006, КВС, 109); Сафатів Кут (2010, БЛ[1], 343). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* 'частина села' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Сафатів*, що вказує на проживання на кутку родин *Сафатів*, пор. поширене в селі родинне п-сько *Сафатові* (КВС, 110), а також особове ім'я *Сафат* < *Йосафат* (СУІ, 160).

За народним переказом, так звали опришківського нащадка, який проживав колись на кутку.

Сафа́това Доли́на, -ої, -и; ж.; кутки; **1**) с. Спас Кол. р-ну: Сафатова Долина (2006, КВС, 156); **2**) с. Вовчківці Снят. р-ну: Сафатова Долина (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань долин, у яких розкинулися кутки. В основі мікротопонімів лежить апелятив *долина* 'рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), 'низовина біля річки' (Мар., 226), ускладнений присвійним прикметником *Сафатова*, що вказує на належність топооб'єктів у давнину *Сафатам*, пор. особове ім'я *Сафат* (див. вище).

Сафро́ні́вка, -и; ж.; куток; с. Ямниця Тисм. р-ну: Сафронівка (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від групового антропоніма – найменування родини *Сафрони*, які започаткували куток і проживали на ньому, пор. особове ім'я *Сафрон* (СУІ, 345).

Са́харів По́тік, -евого, -оку; ч.; долина; с. Козина Тисм. р-ну: Сахарів Потік (1995, ТМН, 23). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* 'річка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією' (ВТС, 903), 'струмок, видолинок' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Сахарів*, що вказує на належність долини в давнину *Сахару*, пор. похідне п-ще *Сахарук* (ІФД, 357).

Свéргів, -ового; ч.; горб; с. Чортовець Гор. р-ну: Swyrhów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 6, арк. 33); Swiergów (1933, MT K). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-ов*) від антропоніма **Сверг*, пор. похідне п-ще *Свергун* (Редько, II, 933).

Свéргова Горá, -ої, -и; ж.; горб; с. Гарасимів Тлум. р-ну: Swyrhowa Hora (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 6, арк. 33); Swyrhowa Hora (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 7, арк. 30); Свергова Гора (2011, УШ). –

Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень’ (ВТС, 191), ʻпідвищене місце’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Свергова*, що вказує на належність землі на горбі в давнину **Свергу* (див. вище).

Сверлúвець, -вцю; ч.; потік; п. Дубівця п. Пруту л. Дунаю; с. Іллінці Снят. р-ну: Сверливець (2003, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від прикметника *сверливий* ʻт. с., що *свердловий* – такий, що стосується *свердла*’ (зі спрощенням групи приголосних *-рдл-* у *-рл-*). Вона вказує на характер течії потоку, який, наче *свердло*, пробиває собі дорогу в ґрунті.

Свúдів, -ового; ч.; урочище; смт Єзупіль Тисм. р-ну: Свидів (2012, Експ.). – Назва утворена, очевидно, способом субстантивації та онімізації короткого прикметника *свидів* ʻсвидовий; із заростями *свиду* – свидини криваво-червоної (Thelucrania (Cornus) sanguina L.)’, пор. *буків* < *буковий*, *берестів* < *берестовий* та ін. (Вербич, Рец., 389). Вона вказує на вид дерев, які проростають в урочищі. Менш імовірною є мотивація цього мікротопоніма антропонімом *Свид*, оскільки таке прізвище не фіксується відомими нам джерелами.

Свúдник[1], -у; ч.; ліс; с. Ісаків Тлум. р-ну: Свидник (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *свидник* ʻмісцевість, де росте *свид* (див. вище)’, пор. типологічно споріднені утворення *дубник* (бойк.) ʻдубовий ліс’, *липник* ʻлиповий ліс’ (Онишк., I, 237, 240). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Свúдник[2], -у; ч.; горб; с. Ісаків Тлум. р-ну: Свидник (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), який проростає на горбі.

Свидовéць, -івця; ч.; болото; с. Сілець Тисм. р-ну: Свидовець (2002, СНЧ, 26). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від прикметника *свидовий* ʻвкритий свидом; із свидовими заростями’. Вона вказує на характер рослинності на болоті.

Свина́рка, -и; ж.; куток; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Свинарка (1998, Мих., 207); Свинарка (2010, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *свинарка* ʻмісце, на якому знаходяться приміщення для свиней на літній період’ (Мих., 73), пор. *свинірка* ʻземля для свиней’ (Желех., II, 854). Вона вказує на те, що на кутку колись вирощували й утримували свиней.

Свина́рник, -а; ч.; куток; с. Липівка Тисм. р-ну: Свинарник (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *свинарник* ʻприміщення для свиней’ (ВТС, 1106). Вона вказує на те, що на території кутка біля панського маєтку колись утримували свиней.

Свини́лів, -ова; ч.; кол. хутір, об’єдн. із с. Соколівка Тлум. р-ну: Świniłów (1934, SDW, № 24, s. 298); Свинилів (1947, АТП, 518); Свинилів (1997, ІФАТП[6], 123), Свинилів (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма **Свинило*, похідного, на думку М. Л. Худаша, суфіксального утворення на *-ил(о)* від *Свинъ* < *Свиномиръ* (Худ., 182).

Свини́ця, -і; ж.; потік; л. Рибниці п. Пруту л. Дунаю; довжина – 1,5 км; с. Новоселиця Снят. р-ну: Свиниця (2006, ННР, 7); Свиниця (2011, УШ). – Назва, очевидно, утворена семантичним способом від апелятива *свинниця* (бот.) ʻбіловус стиснутий, мичка’ (ЕСУМ, V, 191). Вона вказує на характер рослинності навколо потоку. Можливо також, що вона утворена за допомогою гідронімного суфікса *-иц(я)* від лексеми **свинъ* ʻзвивина річки; кривизна’ (див. *Свинний*) і вказує на форму поточища.

Свúнка, -и; ж.; поле; с. Джурків Кол. р-ну: Свинка (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, від апелятива *свинка* (бот.) ʻнетреба’ (Експ.), пор. *свинки* ʻнетреба’ (ЕСУМ, V, 191). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Свинни́й Горб, -ого, -а; ч.; горб; між сс. Чортовець Гор. р-ну та Гарасимів Тлум. р-ну: Świnny horb (1906 (1876), KuK K);

Świnny Horb (1933, MT K). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок’ (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *свинний* (див. вище), що вказує на випасання та утримування колись на горбі свиней.

Свинни́й Про́вал, -ого, -у; ч.; урочище (яр); с. Михальче Гор. р-ну: Свинний Провал (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *провал* (< псл. **provalъ*) ʻпровалля; глибокий яр’ (Мар., 245), ʻдолина ріки чи потоку; пропасть, яр’ (Jurkowski, 121), ʻпропасть’ (ГТЗП, 360), а атрибутивним членом – прикметник *свинний*, що вказує на вид диких тварин, які водилися в давнину в яру. Можливо також, що атрибутивний член назви генетично пов’язаний зі **свинний*, який походить від дієслівної основи *свин-* <**sъvin-* < псл. **sъvinǫti(sę)*. Значення ад’єктива **svinьnъ(jь)* допомагають відновити лексеми **свинъ* ʻзвивина річки; кривизна’ < псл. **vinǫti(sę)* ʻзвиватися, скручуватися’ (Шульгач[1], 153; Вербич, Р., 224), бойк. *свинарь* ʻпристосування, за допомогою якого намотують пряжу на воротило’, *свинка* ʻстара суха трава, скошена на підстилку для худоби’ (Онишк., II, 207). Таким чином, семантику мікротопонімної основи *Свин-* могла мотивувати ознака ʻкривизна’ (див. ПГФ, 275–279; Вербич, ГД, 68).

Свинська́, -ої; ж.; част. села Старі Богородчани Бог. р-ну: Свинська (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *свинська* ʻна якій розводили й вирощували свиней’ (Експ.).

Свинське́, -ого; с.; поле; с. Задубрівці Снят. р-ну: Свинське (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *свинське* ʻпризначене для випасу *свиней*’. Вона вказує на те, що на полі колись випасали панських свиней.

Свиня́нка, -и; ж.; кол. хутір, тепер присілок смт Отинія Кол. р-ну; давня назва – *Свинячка*: Świniaczka (1906 (1874), KuK K); Свинянка (1998, От., 12); Свинянка (2006, КВС, 116); Свинянка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятивів *свинячка*, *свинянка* *ʻмісце, де утримують (вигодовують) *свиней*’. Очевидно, колись цих тварин вирощували на хуторі, що й зумовило таку його назву.

Свиняркú, -ок; мн.; лісове урочище; між сс. Космач, Росільна, Міжгір’я Бог. р-ну: Swiniarki (1855, AKKGL, Bl. 44). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *свинярка*, *свинарка* ʻмісце, на якому знаходяться приміщення для свиней на літній період’ (Мих., 73), пор. *свинірка* ʻземля для свиней’ (Желех., II, 854). Вона вказує на те, що в урочищі колись утримували й відгодовували свиней.

Свиня́чка, -и; ж.; горб; між с. Струпків та смт Отинія Кол. р-ну: Swiniaczka (1855, AKKGL, Bl. 45). – Назва виникла в результаті трансонімізації давнього мікротопоніма – найменування колишнього хутора, а тепер присілка смт Отинія (див. *Свинянка*), до якого прилягає горб.

Свúщів, -евого; ч.; урочище; с. Рунгури Кол. р-ну: Свищів (2002, Рунґ., 241). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Свищ*, пор. п-ще *Свищ* (ТД КР, 111).

Свíчкова, -ої; ж.; височина; с. Михальче Гор. р-ну: Свічкова (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Свічка*, пор. п-ще *Свічка* (ПЗУ, 506).

Святúй Ян, -ого, -а; ч.; кол. присілок, нал. до м. Коломиї: Św. Jan (1933, MT K). – Назва має меморіальний характер. Вона містить у своїй основі ім’я *Святого Яна*, на честь якого названо присілок. Можливо, там колись була статуя цього Святого.

Свящéникова, -ої; ж.; нива; с. Лесівка Бог. р-ну: Священикова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від апелятива *священик* ʻслужитель культу православної церкви, за саном середній між дияконом і єпископом, а також особа, що має цей сан; служитель культу, що відправляє церковну службу; ієрей’ (ВТС, 1110).

Северо́нівка, -и; ж.; кол. нім. колонія, потім присілок с. Мала Кам’янка Кол. р-ну:

Sewerynówka (1900, SGG, 293); Kamionka mała z Sewerynówką (1910, ZSO, 67); Seweryнówka (1933, MT K); Seweryнówka (1934, SDW, № 20, s. 190). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Северин*, пор. особове ім'я *Северин* (СУІ, 329), п-ще *Северин* (СП, 315).

Северúнівська Горá[1], -ої, -и; ж.; горб; сс. Вовчківці, Орелець Снят. р-ну: Северинівська Гора (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Северинівська*, що вказує на належність орооб'єкта в давнину родині *Северинів*, пор. особове ім'я *Северин*, п-ще *Северин* (див. вище).

Северúнівська Горá[2], -ої, -и; ж.; куток; с. Орелець Снят. р-ну: Северинівська Гора (2011, УШ); Северинівська Гора (2012, НПС, 259). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Северúнове, -ого; с.; поле; с. Красноставці Снят. р-ну: Северинове (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Северин* (див. вище).

Седмéрки, -ок; мн.; куток; с. Джурів Кол. р-ну; вар. *Сєдмарки*: Седмерки (2006, КВС, 46); Сєдмарки (2007, ЕКол., V, 49); Седмерки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації пол. апелятива *siedmiórka* ʻсемірка'. Вона вказує, очевидно, на номер ділянки, на якій виник куток.

Сей Кут, сего, -а; ч.; кутки; **1**) с. Сороки Гор. р-ну: Сей Кут (2012, БЛ[5], 267); **2**) с. Живачів Тлум. р-ну: Сей Кут (2012, БЛ[5], 267). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина населеного пункту' (Експ.), а атрибутивним членом – вказівний займенник *сей*, що виражає близькість топооб'єкта до центру села, пор. *Той Кут*.

Секату́ра[1], -и; ж.; поле; с. Великий Ключів Кол. р-ну; вар. *Сикатура*, *Сикитура*, *Сікитура*: Сикитура (2000, ЕКол., ІІІ, 38); Сікитура (2006, КГ, 18); Секатура, Сикитура (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від рум. апелятива *săcatuire* ʻвиснаження, вичерпання, зморення, знесилення' (РУС, 419). Тут вона має значення ʻсуха, пуста, виснажена земля', пор. рум. *secat* ʻосушений, висушений; виснажений' (РУС, 419). Варіанти найменування поля з'явилися під впливом місцевого розмовного мовлення.

Секату́ра[2], -и; ж.; куток; с. Пилипи Кол. р-ну; вар. *Сакатура*: Сакатура (2006, КВС, 131); Секатура (2010, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від рум. апелятива *săcatuire* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту на кутку.

Селúська, -иськ; мн.; присілок; с. Середній Майдан Надв. р-ну; заснований 1799 р.: Siedliska (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 104). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *селисько* ʻпоселення; місце, де колись було село' (Худ.[2], 226).

Сéлища[1], -ищ, мн.; поле: с. Завалля Снят. р-ну; давня назва – *Селище*: Seliszcze (1933, MT Sn.); Селища (1997, ІЗ, 18). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *селище* ʻпоселення; місце, де було село' (Грінч., IV, 112). Вона вказує на те, що на полі колись було поселення. Сучасне найменування поля є множинною формою давньої назви.

Сéлища[2], -ищ, мн.; горб; с. Побережжя Тисм. р-ну: Селища (1975, АСЗ, І, 771); Селища (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *селище* (див. вище). Вона вказує на те, що на горбі в давнину розміщувалося теперішнє село.

Сéлище[1], -а; с.; кутки; **1**) с. Стрільче Гор. р-ну: Селище (2008, УШ); **2**) с. Жукотин Кол. р-ну: Sieliszcze (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 6, спр. 211, арк. 6); Селище (2006, КВС, 49); **3**) с. Закрівці Кол. р-ну; давня назва – *Селиська*: Siedliska (1934, SDW, № 24, s. 300); Селище (2011, Експ.); **4**) с. Пилипи Кол.

р-ну: Селище (2006, КВС, 131); **5**) с. Вовчківці Снят. р-ну: Селище (2011, УШ); Селище (2012, НПС, 77); **6**) с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Селище (1995, ТМН, 27); **7**) с. Грушка Тлум. р-ну: Селище (2012, БЛ[5], 267). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *селище* (див. вище).

Се́лище², -а; с.; горб; с. Будзин Тлум. р-ну: Селище (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *селище* (див. вище). Вона вказує на те, що на горбі колись було поселення.

Се́лищі¹, -ищ; мн.; кол. куток, тепер поле; с. Красилівка Тисм. р-ну: Селищі (2010, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *селище* (див. вище). Вона вказує на те, що з кутка розпочалося заселення села. Однак ця місцевість розташована близько біля річки Ворони, і тому під час повеней вона затоплювалася. Через це люди змушені були переселитись на підвищені ділянки, а їх попереднє місце проживання запустіло й обезлюдніло.

Се́лищі², -ищ; мн.; поля; **1**) с. Побережжя Тисм. р-ну: Селищі (2012, БЛ[5], 267); **2**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Селищі (2012, Експ.); **3**) с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Селищі (2012, БЛ[5], 267). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *селище* (див. вище). Вони вказують на те, що поля виникли на місцях, де колись були поселення.

Село́, -а; с.; кутки; **1**) с. Старуня Бог. р-ну: Село (2011, УШ); **2**) с. Закрівці Кол. р-ну: Село (2006, КВС, 54); **3**) с. Княждвір Кол. р-ну: Село (1985, ІГ, ІІ, 419); Село (1988, КК, 646); **4**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Село (2006, КВС, 88); Село (2011, УШ); **5**) с. Мишин Кол. р-ну: Село (2006, КГ, 21); Село (2011, УШ); **6**) с. Скопівка Кол. р-ну: Село (2006, КВС, 145); **7**) с. Торговиця Кол. р-ну: Село (2011, УШ); **8**) с. Балинці Снят. р-ну: Село (2011, Експ.); **9**) с. Палагичі Тлум. р-ну Село (2012, БЛ[5], 267). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *село* зі значенням ʻцентральна частина сільського поселенняʼ (Експ.).

Се́ловий, -ого; ч.; потік; довжина – 4,5 км; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Дзвиняч Бог. р-ну; давня назва – *Дзвиняч* (див. вище): Селовий (2011, УШ). – Назва, очевидно, утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *селовий*, що є, мабуть, діалектним фонетичним варіантом від *селевий* ʻна якому буває *сель* – коридкочасний бурхливий паводок на гірських річках з великим вмістом намулу та уламків гірських порідʼ (ВТС, 1113). У такому разі вона вказує на характер течії потоку в негоду. Менш імовірним є утворення цього гідроніма від прикметника *селовий* зі значенням ʻякий протікає через селоʼ, як це стверджують місцеві жителі.

Селя́нка, -и; ж.; річка; п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Тисменичани Надв. р-ну: Селянка (1996, СМТ, 4). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *селянка* (перен.) ʻречка, що протікає в селіʼ, пор. *селянка* ʻжителька села, основним заняттям якої є обробіток землі', *селянський* ʻсільський' (Грінч., IV, 113).

Селя́нський Кут, -ого, -а; ч.; куток; смт Чернелиця Гор. р-ну: Селянський Кут (1978, Гор., 470); Селянський Кут (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина населеного пункту' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *селянський*, що вказує на проживання в цій частині колишнього містечка Чернелиця *селян*.

Селя́тин¹, -а; ч.; лука; с. Бортники Тлум. р-ну: łąka Seletyn (1889, SG, X, 423). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Селята*, пор. ст.-п. особова назва *Sielata* (Rymut, II, 418), рос. п-ще *Селята* (Весел., 284), що виникло в результаті трансонімізації давнього патроніма на *-ят(а)* від особового імені *Сель* < *Селиборъ, Селимиръ, Селиславъ* (Мор., 176).

Селя́тин², -а; ч.; потік; п. Солонику л. Млинівки п. Тлумачу п. Дністра; довжина – 10 км; сс. Бортники, Королівка Тлум. р-ну; вар. *Селетин*: Seletyn (1855, AKKGL, Bl. 45); Seletyn, Selatyn (1889, SG, X, 423); Seletyn (1905 (1874), KuK TT); Селетинъ (1917, Машт., ДБ, 20); Seletyn (1926, MT T); Селятин (1979, СГУ, 494); Селятин (2006,

СНП, 27). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування луки (див. вище), з якої випливає потік.

Семакі́вці[1], -ів; мн.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 11 км, до Івано-Франківська – 82 км: Semenkowcze (1435, AGZ, XII, 2); Szemakowcze (1449, AGZ, XII, 196); Siemakowcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 101); Siemakowce ad Michalcz (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Siemakowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 73); Siemakowce (1855, AKKGL, Bl. 45); Siemakowce (1889, SG, X, 538); Семаківці (1947, АТП, 519); Семаківці (2009, ІФ АТП[7], 177). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем або прізвиськом їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували село, пор. ст.-укр. особова назва *Semak* (ЖУР, V, 247), п-ще *Семак* (ІФД, 358). Можлива також її мотивація катойконімом *семаківці* < *семаковци* ʻвихідці, переселенці із с. *Семаки* (тепер. Львів. чи Черн. обл.)ʼ.

Семакі́вці[2], -ів; мн.; горб; с. Семаківці Гор. р-ну: Siemakowce (1855, AKKGL, Bl. 45). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє горб.

Семакі́вці[3], -ів; мн.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 14 км, до Івано-Франківська – 73 км: Szymakowcze (1480, AGZ, XIX, 184); Siemakowcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Siemakowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Siemakowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 294); Siemakowce (1855, AKKGL, Bl. 49); Siemakowce nad Prutem (1889, SG, X, 539); Семаківці (1947, АТП, 508); Семаківці (2009, ІФ АТП[7], 177). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем або прізвиськом їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували село, пор. ст.-укр. особова назва *Semak*, п-ще *Семак* (див. вище). Можлива також мотивація цього ойконіма катойконімом *семаківці* < *семаковци* ʻвихідці, переселенці із с. *Семаки* (див. вище)ʼ.

Семакі́вці[4], -ів; мн.; кол. село біля смт Гвіздець Кол. р-ну, тепер не ідент.: Semakowcze (1660–1661, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 152, с. 19). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем або прізвиськом їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували село, пор. ст.-укр. особова назва *Semak*, п-ще *Семак* (див. вище).

Семані́вка, -и; ж.; куток; с. Угринів Тисм. р-ну: Семанівка (2000, ІУ, 23). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Семан*, пор. давнє особове ім'я *Семанъ* (Мор., 176), суч. особове ім'я *Семан* < *Семен* (СУІ, 331), рум. *Seman* (Const., 219).

Семе́н, -у; ч.; поле; с. Виноград Кол. р-ну: Семен (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – особового імені місцевого ґазди Перегінця, який жив на полі біля лісу й допомагав українським партизанам. За це енкаведисти спалили його хату.

Семе́ндин, -а; ч.; потік; п. Ріпної п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Гута Бог. р-ну: Semendyn (2000, PBWG, 146). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного реалоніма – найменування лісової сторожки, що знаходилася колись біля потоку, пор. *gajówka* (лісова сторожка) *Semendyn* (PBWG, 146). В основі реалоніма лежить антропонім *Семенда*, пор. п-ща *Семенда* (СУІ, 332; Редько, II, 939), *Семендюк* (СП, 316), гуц. п. н. *Semedyn* (ББ ІПН).

Семе́нишин, -ого; ч.; луг; с. Тучапи Снят. р-ну: Семенишин (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Семениха* – найменування жінки за іменем чоловіка, якій, очевидно, належав колись луг, пор. особове ім'я *Семен* (СУІ, 331), п-ще *Семен* (ІФД, 359).

Семени́шин Верх, -ого, -у; ч.; гора; сс. Рунґури, Марківка Кол. р-ну; давня назва – *Семенишин*, вар. *Семенишин Верьх*: Semionyszyn (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11,

спр. 89, арк. 7); Семенишин Верх (2002, Рунґ., 241); Семенишин Верьх (2006, КГ, 23). – Давня назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Семениха* (див. вище). Сучасне найменування орооб'єкта ускладнене номенклатурним терміном *верх* ʽгора, вершина гориʼ (Мар., 219). Варіант його назви відбиває особливості місцевої говірки.

Семéнів[1], -ового; ч.; берег (горб); с. Дзвиняч Бог. р-ну: Семенів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Семен* (див. вище).

Семéнів[2], -ового; ч.; урочище (лан); с. Чортовець Гор. р-ну: Semenów (1933, МТ К); Семенів (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Семен* (див. вище).

Семенíвка[1], -и; ж.; село; Гор. р-н; нал. до Раковецької с/р; віддаль до Городенки – 26 км, до Івано-Франківська – 63 км: Siemienowka (1578, ŹDz, XVIII/I, 95); Semienówka (1659, AGZ, XXIV, 154); Semenowka (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Siemianówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 5); Semenówka (1889, SG, X, 428); Семенівка (1947, АТП, 511); Семенівка (2009, ІФ АТП[7], 177). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Семен*, пор. ст.-укр. *Сємєнъ* (ССУМ, ІІ, 337), особове ім'я, п-ще *Семен* (див. вище).

Семенíвка[2], -и; ж.; гора; 323 м; с. Семенівка Гор. р-ну: Semenówka (1905 (1874), KuK TT). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє гора.

Семенíвка[3], -и; ж.; річка; п. Дністра; довжина – 16 км, площа басейну – 73,5 км^2; сс. Тишківці, Воронів, Семенівка, Раковець Гор. р-ну; інша назва – *Гостилів* (див. вище): Semenówka (1905 (1874), KuK TT); Hostyłów (1906 (1876), KuK K); Гостыловъ, Hostyłów (1917, Машт., ДБ, 21); Гостылов (1960, WRG, I, 508); Гостилів (1979, СГУ, 151); Гостылов (1984, ТК Т); Семенівка (2009, РІФ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), через яке протікає річка.

Семенíвка[4], -и; ж.; кутки; **1**) с. Хмелева Гор. р-ну: Семенівка (2008, УШ); Семенівка (2012, Експ.); **2**) с. П'ядики Кол. р-ну: Семенівка (2006, КВС, 134). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Семен* (див. вище).

Семéнівка[5], -и; ж.; урочище; с. Клубівці Тисм. р-ну: Семенівка (2005, Карпів, 10). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Семен* (див. вище).

Семéнова Горá, -ої, -и; ж.; горб; с. Рунґури Кол. р-ну: Семенова Гора (2002, Рунґ., 240). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʽзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʽпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Семенова*, що вказує на належність орооб'єкта в давнину *Семенові*.

Семенюкóва, -ої; ж.; криниця; с. Іллінці Снят. р-ну: Семенюкова (1999, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Семенюк*, пор. п-ще *Семенюк* (СП, 316).

Сéмків, -ового; ч.; потік; п. Іванового л. Сербина (Голишанки) п. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; сс. Черемхів, Коршів Кол. р-ну: Semkiw (1855, AKKGL, Bl. 49); Semkiw, Semków (1889, SG, X, 430); Семків (1979, СГУ, 495). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Семко*, пор. п-ще *Семко* (СП, 317), особове ім'я *Семко* (СУІ, 331).

Семкóва, -ої; ж.; гора; с. Пороги Бог. р-ну: Semkowa (1935, МТ Porohy); Semkowa (1939, Rudn., 71). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Семко*, пор. п-ще та особове ім'я *Семко* (див. вище).

Сéмкова Горá, -ої, -и; ж.; горб; с. Пшеничники Тисм. р-ну: Семкова Гора (1995, ТМН, 41). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʽзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʽпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359),

а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Семкова*, що вказує на належність землі на горбі в давнину *Семкові*, пор. особове ім'я, п-ще *Семко* (див. вище).

Семчи́шин, -ого; ч.; видолинок (жоліб); с. Лука Гор. р-ну: Семчишин (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Семчиха* – найменування жінки за іменем чоловіка, яка проживала колись на краю видолинку, пор. особове ім'я, п-ще *Семко* (див. вище).

Сем'я́тин[1], -ого; ч.; потік; п. Бистриці-Солотвинської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 3 км, з Ріпною – 10 км, площа басейну – 22,1 км^2; с. Гута Бог. р-ру; вар. *Семнятин*: Semniatyn (1855, AKKGL, Bl. 48); Semniatyn (1889, SG, X, 111, 430); Semniatyn (1914 (1894), KuK P); Семнятинъ (1917, Машт., ДБ, 19); Siemiatyn (1935, MT Porohy); Семнятин (1979, СГУ, 495); Сем'ятин (2006, ГСК, 249); Сем'ятин (2006, ГЦСЧ); Сем'ятин (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Сем'ята*, пор. особове ім'я *Сем'ята* < *Семен* (СУІ, 331), пол. особове ім'я *Siemiat* (Rymut, II, 418). Варіант назви з'явився під впливом місцевих говірок, у яких після губного носового [*м*] перед *я*, *ю*, *є*, *ї* замість [*j*] вимовляється м'який [*н'*].

Сем'я́тин[2], -ого; ч.; урочище (поле); с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Сем'ятин (1995, ТМН, 10); Сем'ятин (2006, МСП, 16). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Сем'ята*, пор. особове ім'я *Сем'ята* (див. вище). Таке ім'я, за народними переказами, мав господар, який проживав колись в урочищі.

Се́нева, -ої; ж.; гора; с. Хотимир Тлум. р-ну: Сенева (1973, Кобил., 272). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Сень* < *Семен* (СУІ, 332).

Се́нево[1], -ого; с.; поле; с. Озеряни Тлум. р-ну: Сенево (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(о)* від антропоніма *Сень* (див. вище).

Се́нево[2], -ого; с.; горб; с. Озеряни Тлум. р-ну: Сенево (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), яке розкинулося на горбі.

Сеничкú, -ок; мн.; куток; с. Нивочин Бог. р-ну: Сенички (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка проживала колись на кутку, пор. п-сько *Сеничка*. Так називали в селі селянина *Сенича*, який започаткував цю родину.

Сени́ччин, -ого; ч.; потік; пр. Нивочинки л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Нивочин Бог. р-ну: Сениччин (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Сеничка* (див. вище).

Серафине́ць, -нця; ч.; потік; п. Дністра; сс. Серафинці Гор. р-ну, Бабин Заст. р-ну Черн. обл.: Серафінець (1642, Карп., ТБ, 181); Serafinecz (1872, Карп., ТБ, 181); Серафинець (1979, СГУ, 495). – Назва неоднозначна щодо походження. Ю. О. Карпенко, враховуючи той факт, що потік тривалий час був межею між Молдавією й Польщею, виводить її від апелятива *серафинець* 'поселення, де був обмінний валютний пункт', пор. молд. *зараф*, *сараф* 'міняйло, лихвар, скарбник', рум. *zaraf* 'міняйло, лихвар' (Карп., ТБ, 181–182). Однак можливо, що цей гідронім є результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська чи особового імені людини, якій належав колись потік та земля навколо нього, пор. особове ім'я *Серафинець* < *Серафин* < *Серафим* (СУІ, 334).

Серафине́цький Клин, -ого, -у; ч.; поле; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Серафинецький Клин (2012, БЛ[5], 267). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клин* 'частина земельного угіддя, що вирізняється за певною ознакою (за родом посіву тощо)' (ВТС, 433), 'площа землі клиноподібної форми' (СБГ, 209), а атрибутивним членом – прикметник *серафинецький*, що вказує на належність поля в давнину громаді с. *Серафинці* (див. далі) чи окремим його жителям.

Сера́фи́нці[1], -ів; мн.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 6 км, до Іва-

но-Франківська – 82 км: Serafince (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Serafińce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 68); Serafińce (1855, AKKGL, Bl. 49); Serafińce (1889, SG, X, 435); Серафинці (1947, АТП, 504); Серафинці (2009, ІФ АТП[7], 177). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувати село або проживати колись у ньому, пор. особове ім'я *Серафинець* (див. вище), п-ща *Серафин* (ІФД, 361; Редько, II, 946), *Сарафин* (ПЗУ, 503); б) семантичним утворенням від апелятива *серафинці*, мн. від *серафинець* зі значеннями ʻміняйло' чи ʻобмінний пункт' (див. *Серафинець*). Можливо також, що твірний для ойконіма апелятив мав значення ʻлюди, які оселилися (проживають) навколо потоку *Серафинець* (див. вище)'

За народним переказом, село заснували визволені з татарського полону бранці. А сталося це в ті страшні часи, коли набіги ординців на наші землі були звичним явищем. Під час одного такого набігу татарський загін награбував багато здобичі. Обтяжений цим добром, він із групою бранців повертався у свої краї. Біля одного з потоків, що трапився їм на шляху, втомлені татари зупинилися, щоб перепочити й напоїти коней. І в цей час на них несподівано напав загін козаків під орудою сотника Серафима. Під час короткої, але жорстокої битви вороги були розбиті. Козаки визволили всіх бранців. Щасливі парубки й дівчата щиро дякували своїм визволителям, а особливо сотникові Серафимові.

Козаки розпрощалися зі своїми визволеними братами й подалися на Січ. Бранці порадилися й вирішили не повертатися до своїх спалених і зруйнованих сіл. Очевидно, їм було однаково, де розпочинати будівництво нових домівок. А оскільки їм припала до вподоби зелена долина з річкою, де буйно росли верболози й верби, які можна було використати для будівництва, вони вирішили залишитися на тому місці. Почали будувати хати, одружуватися, народжувати дітей, розводити господарства. Так виникло на березі потоку село, яке назвали на честь свого визволителя, козака Серафима, *Серафинцями* (За ЛГ, 26).

Існує також переказ, що назву села Ямгорів колишній його власник граф Потоцький змінив на Серафинець на честь своєї любовниці Серафимки, яка походила із цього села (Гор., 32–33).

Сера́фи́нці[2], -ів; мн.; гора; 308,9 м; с. Серафинці Гор. р-ну: Серафинцы (1977, ТК Сн.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), біля якого височіє гора.

Сера́фи́нці[3], -ів; мн.; кол. хутір с. Княже Снят. р-ну, з 1930 року окреме село Черн. обл.; Serafince (1735, ЛЦДІА, ф. 134, пор. 2, спр. 10, с. 66); Serafińce, domy Kniażu (1889, SG, X, 435); Serafińce (1900, SGG, 603); Serafińce (1933, MT Sn.); Serafińce (1934, SDW, № 21, s. 222). – Назва неоднозначна щодо походження. Можливо, вона виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка могла колись проживати в селі, пор. особове ім'я *Серафин*, п-ща *Серафин*, *Сарафин* (див. вище), чи є утворенням способом плюралізації та онімізації апелятива *серафинець* (див. вище).

Сера́фи́нці[4], -ів; мн.; кол. присілок с. Залуччя Снят. р-ну, тепер куток с. Видинів Снят. р-ну; вар. *Серафинець*: Серафинець (2008, УШ); Серафинці (2011, КПЧ, 52). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, проживала колись на присілку або заснувала його, пор. особове ім'я *Серафин*, п-ща *Серафин*, *Сарафин* (див. вище). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *серафинці* (див. вище). Варіант назви є сингулярною формою від множинного утворення.

Се́рбин, -а; ч.; потік; п. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 10,8 км; сс. Лісний Хлібичин, Голосків, Угорники, Отинія Кол. р-ну; вар. *Сербень*, інша назва – *Голишанка* (див. вище): Serbin (1855, AKKGL, Bl. 45); Serbin, Holiszanka (1889, SG, X, 436); Сер-

бень, Serbeń, Holiszanka (1917, Машт., ДБ, 18); Szerbeń (1933, МТ К); Сербин (1979, СГУ, 95); Сербин (2006, КВС, 116). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-ин* (вар. *-ень*) від антропоніма *Серба*, пор. п-ще *Серба* (Редько, II, 946; СП, 317) < *серб*. Можливо, що цей гідронім вказує на представника тих *сербів* (чи одного з них), які проходили тут на шляху до т. з. *Білої Сербії* й, за словами візантійського імператора X ст. Констянтина Багрянорідного, тривалий час (принаймні до VII ст.) жили в країні *Бойки* (ОУЕСС, 49). Інше небезпідставне трактування етимології цього гідроніма висловив С. О. Вербич. Він припускає, що первинно гідронім міг мати форму **Сербень* як лексико-семантичний дериват від незасвідченого географічного номена **сербень*, похідного із суфіксом *-ень* від *се́рбати* ʻхлебтати, пити; сьорбатиʼ (Онишк., II, 210). Семантичний сенс назви в такому разі пов'язаний з акустичними особливостями течії (Вербич, Р., 224; Вербич[3], 417).

Серебри́ця, -і; ж.; поле; с. Волосів Надв. р-ну; вар. *Серебриці*: Серебриці (1998, Мих., 206); Серебриця (2010, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-иц(я)* від *серебрий* ʻсрібний', пор. *серебро* (заст.) ʻсріблоʼ (ВТС, 116). Ідеться тут, напевно, про кольористичну ознаку поля, пов'язану з проростанням на ньому певних культур.

Серебри́ще, -а; с.; урочище (горб, поле); с. Джурів Снят. р-ну: Серебрище (2007, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути утворенням семантичним способом від апелятива *серебрище* ʻмісце, де знаходили *срібло* чи *срібні вироби*', пор. *серебро* (заст.) ʻсріблоʼ (ЕСУМ, V, 387). Можливо також, що цей мікротопонім мотивований названим вище апелятивом зі значенням ʻмісце, де росте *серебране* – лох, маслинка вузьколистаʼ, пор. *серебране* (*дерево*) (бот.) ʻлох, маслинка вузьколистаʼ (ЕСУМ, V, 218). У такому разі вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Середи́на¹, -и; ж.; кутки; **1**) с. Глибівка Бог. р-ну: Середина (2012, БЛ[5], 268); **2**) с. Забережжя Бог. р-ну: Середина (2012, БЛ[5], 268); **3**) с. Кричка Бог. р-ну: Середина (2011, УШ); **4**) с. Колінки Гор. р-ну: Середина (2008, УШ); **5**) с. Торговиця Кол. р-ну: Середина (2006, КВС, 170); **5**) с. Красна Надв. р-ну: Середина (2009, Експ.); **7**) с. Завалля Снят. р-ну: Середина (1997, ІЗ, 18); **8**) с. Залуччя Снят. р-ну: Середина (2004, Ром., 12); Середина (2011, УШ); **9**) с. Колодіївка Тисм. р-ну: Середина (1975, АСЗ, І, 712); Середина (2011, Експ.); **10**) с. Павлівка Тисм. р-ну: Середина (1997, Павл., 8); **11**) с. Радча Тисм. р-ну: Середина (2009, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *середина* ʻмісце, однаково віддалене від кінців, країв чого-небудь; внутрішня частина чого-небудь; простір в обгородженому місці, в приміщенні' (ВТС, 1116). Вони вказують на розташування кутків у центрах населених пунктів.

Середи́на², -и; ж.; поле; с. Сілець Тисм. р-ну: Середина (2002, СНЧ, 47). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *середина* (див. вище). Вона вказує на розташування поля посередині між гостинцем з Єзуполя на Івано-Франківськ і Тязівською дорогою.

Середмі́стя, -я; с.; **1**) част. міста Коломия: Śródmieście (1900, SGG, 292); Середмістя (1988, КК, 37); **2**) част. міста Станіславова (тепер Івано-Франківськ): Śródmieście (1900, SGG, 628). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *середмістя* ʻцентральна частина містаʼ (ВТС, 1116).

Сере́дна¹, -ої; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Олієво-Корнів Гор. р-ну: Seredna (1900, SGG, 213). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *середна* ʻяка лежить посередині' (Вербич, ГД, 70), ʻяка міститься, знаходиться в середині, між двома предметами, об'єктами' (ВТС, 1116). Вона узгоджена в роді й числі з апелятивом *осада*.

Сере́дна², -ої; ж.; част. сіл (кутки, вулиці); **1**) с. Слобідка Гор. р-ну: Середна (2012, БЛ[5], 268); **2**) с. Драгасимів Снят. р-ну: Середна (2012, БЛ[5], 268); **3**) с. Залуччя Снят. р-ну: Середна (2012, БЛ[5], 268). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *середна* (див. вище). Вони вказують на розташування вулиць та кутків у центральних частинах населених пунктів.

Серéдна[3], -ої; ж.; гора; сс. Підлужжя, Підпечари Тисм. р-ну: Seredna (1855, AKKGL, Bl. 44). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *середна* (див. вище). Вона вказує на розташування гори посередині, між іншими такими ж орооб'єктами.

Серéдна Вýлиця, -ої, -і; ж.; куток; с. Джурів Снят. р-ну: Середня Вулиця (2010, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вулиця* ʻдва ряди будинків із проїздом, проходом між нимиʼ (ВТС, 166), а атрибутивним членом – прикметник *середна* (див. вище), що вказує на розташування кутка посередині між іншими такими ж об'єктами.

Серéдна Горá[1], -ої, -и; ж.; узвишшя (горб); с. Торговиця Кол. р-ну: Середня Гора (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʻпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *середна* (див. вище), що вказує на розташування узвишшя (горба) посередині між іншими такими ж об'єктами, пор. *Крайна Гора*.

Серéдна Горá[2], -ої, -и; ж.; поле; с. Козина Тисм. р-ну: Середня Гора (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Серéдне, -ого; с.; урочища (поля); **1**) с. Саджава Бог. р-ну: Середнє (2003, Мороз, 6); **2**) с. Глушків Гор. р-ну: Середнє (1978, Гор., 480); **3**) с. Турка Кол. р-ну: Середнє (2012, БЛ[5], 268); **3**) с. Будилів Снят. р-ну: Середнє (2012, БЛ[5], 268); **4**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Середнє (2012, БЛ[5], 268); **5**) с. Залуччя Снят. р-ну: Середнє (2012, БЛ[5], 268); **6**) с. Зібранівка Снят. р-ну: Seredne (1933, MT Sn.); **7**) с. Устя Снят. р-ну: Seredne (1904 (1877), KuK Sn.); Seredne (1933, MT Sn.); Середнє (2012, БЛ[5], 268); **8**) с. Делева Тлум. р-ну: Середнє (2012, Експ.); **9**) с. Сокирчин Тлум. р-ну: Середнє (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *середнє* ʻяке лежить посередині' (Вербич, ГД, 70), ʻяке міститься, знаходиться в середині, між двома предметами, об'єктами' (ВТС, 1116).

Серéдне Селó, -ого, -а; с.; куток; с. Підгайчики Кол. р-ну: Середнє Село (2012, БЛ[5], 268). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *село* ʻцентральна частина сільського поселення' (НП, 147), ʻзаселене місце' (Худ.[2], 226), а атрибутивним членом – прикметник *середнє* (див. вище), що вказує на розташування кутка в центральній частині населеного пункту.

Серéднє[1], -нього; с.; урочища (поля); **1**) с. Старуня Бог. р-ну: Середнє (2011, УШ); **2**) с. Лука Гор. р-ну: Середнє (2012, Експ.); **3**) с. Уніж Гор. р-ну: Середнє (1960, Кобил., ДЛМ, 11); **4**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Середнє (2005, СГГ, 8); **5**) між сс. Іллінці та Троїця Снят. р-ну: Serednie (1933, MT Kuty); **6**) с. Русів Снят. р-ну: Середнє (2012, БЛ[5], 268); **7**) с. Ісаків Тлум. р-ну: Середнє (2012, Експ.); **8**) с. Петрів Тлум. р-ну: Середнє (2006, Гач., 9); Середнє (2011, УШ); **9**) с. Підвербці Тлум. р-ну: Середнє (2012, Експ.). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *середнє* (див. вище). Вони вказують на місця розташування урочищ.

Серéднє[2], -нього; с.; хутір; с. Долина Тлум. р-ну: Середнє (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому було закладено хутір. В основі мікротопоніма лежить прикметник *середнє* (див. вище).

Середнéнка, -и; ж.; куток; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Середнєнка (1998, Мих., 207); Середнєнка (2010, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *середнєнка* (діал.) ʻт. с., що середняк; серединна частина населеного пунктуʼ (Експ.).

Серéдний, -ого; ч.; урочище; с. Гарасимів Тлум. р-ну: Середний (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *середний* (див. вище). Вона вказує на розташування урочища посередині між іншими такими ж об'єктами.

Серéдні, -іх; мн.; урочища (поля); **1**) с. Далешеве Гор. р-ну: Середні (2012, БЛ[5], 268); **2**) с. Лука Гор. р-ну: Середні (2008, УШ); **3**) с. Рашків Гор. р-ну: Середні (2012, БЛ[5], 268); **4**) с. Репужинці Гор. р-ну: Середні (2012, БЛ[5], 268); **5**) с. Русів Снят. р-ну: Середні (2012, БЛ[5], 268); **6**) с. Остриня Тлум. р-ну: Середні (2012, БЛ[5], 268); **7**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Середні (2012, БЛ[5], 268). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *середні* ʻякі лежать посередині' (Вербич, ГД, 70), ʻякі містяться, знаходяться в середині, між двома предметами, об'єктами' (ВТС, 1116), що вказує на місця розташування полів щодо інших таких же топооб'єктів.

Середні[1], -ів; мн.; куток; с. Саджавка Надв. р-ну: Середні (1998, Мих., 207); Середні (2010, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *середень* (діал.) ʻмісце, що знаходиться посередині, між іншими такими ж об'єктами' (Експ.).

Середні[2], -ів; мн.; поле; с. Підвисоке Снят. р-ну: Середні (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *середень* (див. вище). Вона вказує на місце розташування поля.

Серéдні Вертéби, -іх, -ів; мн.; поле; с. Виноград Кол. р-ну: Середні Вертеби (2012, БЛ[5], 268). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вертеби*, мн. від *вертеб* ʻпечера; яр; провалля, круча; глибокий курутий яр; непрохідні скали' (Мар., 219), ʻдолина, урвище; глибокий крутий яр' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *середні* (див. вище), що вказує на розташування поля посередині між іншими такими ж об'єктами.

Серéдні Гóни, -іх, -ів; мн.; поля; **1**) с. Виноград Гор. р-ну: Середні Гони (1988, КК, 593); **2**) с. Дубки Гор. р-ну: Середні Гони (2012, БЛ[5], 268); **3**) с. Семаківці Гор. р-ну: Середні Гони (2012, БЛ[5], 268); **4**) с. Стрільче Гор. р-ну: Середні Гони (2012, БЛ[5], 268); **5**) с. Уніж Гор. р-ну: Середні Гони (2012, Експ.); **6**) с. Тучапи Снят. р-ну: Середні Гони (2011, УШ); **7**) с. Живачів Тлум. р-ну: Середні Гони (2012, БЛ[5], 268); **8**) с. Хотимир Тлум. р-ну: Середні Гони (2012, БЛ[5], 268). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гони*, мн. від *гін* ʻсмуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін); українська старовинна народна міра довжиною від 60 до 120 сажнів' (ВТС, 182, 191), а атрибутивними членами – прикметник *середні* (див. вище), що вказує на місця розташування полів щодо інших подібних об'єктів, пор. *Передні Гони*, *Задні Гони*.

Серéдній[1], -нього; ч.; потоки; **1**) л. Дзвинячу (Селового) п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 3,75 км; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Seredny (1855, AKKGL, Bl. 44); Seredny (1889, SG, X, 440); Середній (1979, СГУ, 496); Середній (2008, УШ); **2**) п. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; сс. Бучачки, Балинці Снят. р-ну: Середній (2003, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *середній* ʻякий лежить посередині' (Вербич, ГД, 70), ʻякий міститься, знаходиться в середині, між двома предметами, об'єктами' (ВТС, 1116), у цих випадках – між двома потоками. Так, потік у сс. Балинці та Бучачки протікає між потоками Дяковий та Онуфріїв.

Серéдній[2], -нього; ч.; луг; с. Сороки Гор. р-ну: Середній (2012, БЛ[5], 268). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *середній* (див. вище). Вона вказує на розташування лугу посередині між іншими такими ж об'єктами.

Серéдній[3], -нього; ч.; брід; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Середній (2012, БЛ[5], 268). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *середній* (див. вище). Вона вказує на розташування броду посередині між іншими такими ж об'єктами.

Серéдній[4], -нього; ч.; лан, поле; с. Палагичі Тлум. р-ну: Середній (2012, БЛ[5], 268). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *середній* (див. вище). Вона вказує на розташування поля посередині між іншими такими ж об'єктами.

Серéдній Горб[1], -нього, -а; ч.; горби; **1**) 302 м; с. Рашків Гор. р-ну: Średny Horb

(1926, МТ Н); **2**) с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Середній Горб (2006, КВС, 88); Середній Горб (2011, УШ); **3**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Середній Горб (2006, КВС, 126); **4**) с. Турка Кол. р-ну: Seredny Horb (1906 (1876), KuK K); Середній Горб (2006, КВС, 173); **5**) с. Ценява Кол. р-ну: Seredny horb (1906 (1876), KuK K); Середній Горб (2011, УШ); **6**) 287 м; між сс. Будилів і Потічок Снят. р-ну; вар. *Середній*: Середній Горб (1982, КС, 197); Середній (2012, БЛ[5], 268); **7**) 312 м; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Średni Horb (1932, МТ S); Середній Горб (2011, Експ.); **8**) 311 м; с. Підлужжя Тисм. р-ну: Średni Garb (1880, KuK S); Średni Garb (1890, SG, XI, 156); Średni Horb (1932, МТ S); Середній Горб (2011, Експ.); **9**) 320 м; сс. Довге, Стриганці Тисм. р-ну: Seredni horb (1855, AKKGL, Bl. 45); Seredny horb (1883, SG, IV, 586); Seredny horb (1914, GKK); Seredny Horb (1925, МТ М); Средний Горб (2002, ТК Кал.); Середній Горб (2011, Осташі); **10**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Середній Горб (2011, Експ.); **11**) с. Гринівці Тлум. р-ну; вар. *Середній*: Sredni Garb (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 41, арк. 31); Середній Горб (2011, УШ); Середній (2012, БЛ[5], 268). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок' (ВТС, 191), а атрибутивними членами – прикметник *середній* (див. вище), що вказує на розташування горбів посередині між іншими такими ж об'єктами. Варіанти назв з'явилися в результаті еліпсису опорних компонентів складених найменувань.

Серéдній Горб², -нього, -а; ч.; куток; с. Турка Кол. р-ну: Середній Горб (2006, КВС, 173); Середній Горб (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Серéдній Горб³, -нього, -а; ч.; поле; с. Рошнів Тисм. р-ну: Середній Горб (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Серéдній Діл, -нього, долу; ч.; підвищення; с. Саджавка Надв. р-ну: Середній Діл (2010, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *діл* ʻгірський хребет; вершина гори; гора, яка розділює два села, дві долини; горб, пригірок; вододіл' (Мар., 236), гуц. *діл* ʻгірський ланцюг, хребет' (Куркина, 44), ʻпагорб; гірський хребет; гірський ланцюг' (Hr., 35), а атрибутивним членом – прикметник *середній* (див. вище), що вказує на розташування підвищення посередині між такими ж іншими топооб'єктами, пор. *Нижній Діл*.

Серéдній Жóліб, -нього, -обу; ч.; поле; с. Красноставці Снят. р-ну: Середній Жоліб (2012, БЛ[5], 268). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *жоліб* ʻглибока й вузька долина; долина між двома горами чи пригірками; долина потоку' (Мар., 227), ʻвузька долина' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *середній* (див. вище), що вказує на розташування поля посередині між такими ж іншими топооб'єктами, пор. *Нижній Жоліб*.

Серéдній Кут, -нього, -а; ч.; куток; с. Прутівка Снят. р-ну: Середній Кут (2007, КПС, 26). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина населеного пункту' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *середній* (див. вище), що вказує на розташування кутка в центрі села, пор. *Нижній Кут*.

Серéдній Лан, -нього, -у; ч.; поля; **1**) с. Торговиця Кол. р-ну: Середній Лан (2009, НСГ, 11); **2**) с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Середній Лан (2012, БЛ[5], 268). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір обороблюваної землі' (СУМ, IV, 443), ʻрівне поле' (Лісняк, 360), а атрибутивними членами – прикметник *середній* (див. вище), що вказує на розташування полів посередині між іншими такими ж топооб'єктами.

Серéдній Майдáн, -нього, -а; ч.; село; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 24 км, до Івано-Франківська – 42 км; давні назви – *Майдан*, *Старий Майдан*: Majdan (1669, RRDZH, 48); Majdan Stary, Majdan Średni (1786, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 176); Majdan Średni, Majdan Serednyj (1884, SG, V, 914); Середній Майдан (1947, АТП, 510); Середній Майдан (2009, ІФ АТП[7], 177). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *майдан* (діал.) ʻлісова оселя; місце в лісі, де женуть смолу, скипидар або дьоготь чи випалюють вугілля, роблять клепки' (Kondr., 119). Інші найменування села ускладнені атрибутивними членами – прикметниками *старий* ʻякий виник давно; який існує довгий час; давній' (ВТС, 1188) та *середній* (див. вище), що вказують відповідно на час виникнення та місце розташування поселення, пор. *Майдан*, *Верхній Майдан*.

Серéдній Млин, -нього, -а; ч.; кол. хутір, нал. до с. Липівка Тисм. р-ну: Średni Młyn (1855, AKKGL, Bl. 44). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування млина, що знаходився колись у середній частині села. В основі ергоніма лежить апелятив *млин* ʻспоруда, що розмелює зерно на борошно за допомогою вітряної, водяної, парової та іншої енергії' (ВТС, 533), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *середній* (див. вище), що вказує на місце розташування цієї споруди щодо інших таких же об'єктів, пор. *Долішній Млин*.

Серéдня[1], -ньої; ж.; част. сіл (кутки, вулиці); **1**) с. Горохолина Бог. р-ну: Середня (2012, БЛ[5], 268); **2**) с. Лука Гор. р-ну: Середня (2008, УШ); **3**) с. Назірна Кол. р-ну: Середня (2006, КВС, 107); **4**) с. Семаківці Кол. р-ну: Середня (2006, КВС, 142); **5**) с. Видинів Снят. р-ну: Середня (2009, Експ.). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *середня* ʻяка знаходиться в середині, між двома іншими об'єктами' (ВТС, 1116). Вони вказують на місця розташування кутків (вулиць), пор. *Горішня*, *Долішня*.

Серéдня[2], -ньої; ж.; гори; **1**) 1638,7 м; між сс. Гута Бог. р-ну та Осмолода Рожн. р-ну; інша назва – *Погорілець* (див. вище): Seredna (1914 (1894), KuK P); Seredna, Pohorylec (1935, MT Porohy); Seredna, od strony Porohów zwany Pohorylcem (2000, PBWG, 85); Погорілець (2008, НКР, 24); Seredna, Pohorylec (2008, Gorgany, 314); Середня (2011, УШ); **2**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Середня (2012, БЛ[5], 268). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *середня* (див. вище). Вони вказують на місця розташування гір щодо інших таких же об'єктів, пор. *Дальня*.

Серéдня[3], -ньої; ж.; полонина; між сс. Гута Бог. р-ну та Осмолода Рожн. р-ну: połon. Seredna (1935, MT Porohy); połonina Średnia (2000, PBWG, 85); połonina Seredna (2006, GUG, mapa 11); Середня (2006, ГСК К); połonina Seredna (2008, Gorgany, 314); Середня (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулася полонина.

Серéдня[4], -ньої; ж.; урочище; с. Петрилів Тлум. р-ну: Середня (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося урочище.

Серéдня Горá, -ньої, -и; ж.; гори; **1**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Середня Гора (2008, УШ); **2**) с. Козина Тисм. р-ну: Середня Гора (1995, ТМН, 23); Середня Гора (2012, Експ.). **3**) с. Озеряни Тлум. р-ну: Srednia góra (1905 (1874), KuK TT); Середня Гора (2008, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивними членами – прикметник *середня* (див. вище), що вказує на місця розташування гір щодо інших таких же топооб'єктів.

Серéдня Дорóга, -ньої, -и; ж.; лісове урочище; с. Петрів Тлум. р-ну: Середня Дорога (2006, Гач., 9); Середня Дорога (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного дромоніма – найменування дороги, яка прокладена через ліс. В основі дромоніма лежить апелятив *дорога*

ʻсмуга землі, по якій їздять і ходять; місце для проходу, проїзду’ (ВТС, 241), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *середня* (див. вище), що вказує на місце розташування цієї смуги щодо інших таких же топооб’єктів.

Середня́к, -а; ч.; куток; с. Бабче Бог. р-ну: Середняк (2012, БЛ[5], 268). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *середняк* ʻкуток, розміщений у середній частині населеного пункту’ (Експ.).

Сере́дня Мла́ка, -ньої, -и; ж.; урочище; с. Видинів Снят. р-ну: Середня Млака (2012, БЛ[5], 268). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *млака* ʻзаболочена низовина, трясовина’ (Мар., 236; ВТС, 533), ʻзаболочена низина; багно; трясовина’, ʻзаболочена низина, трясовина’ (Лісняк, 360), а атрибутивним членом – прикметник *середня* (див. вище), що вказує на місце розташування урочища щодо інших таких же топооб’єктів.

Сере́дня Нори́нка, -ньої, -и; ж.; поточина; л. Черемошу п. Пруту л. Дунаю; с. Княже Снят. р-ну: Середня Норинка (2011, КПЧ, 20). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування поточини *Норинка* (див. вище), що протікає неподалік, а атрибутивним членом – прикметник *середня* (див. вище), який вказує на місце розташування поточини щодо інших таких же топооб’єктів, пор. *Норинка*, *Горішня Норинка*.

Сере́дня Фо́са, -ньої, -и; ж.; потік; п. Мальгави п. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Закрівці Кол. р-ну: Середня Фоса (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *фоса* ʻрів, яма; рівчак, викопаний для стікання води з озерця’ (Мар., 253), ʻканава, рів, рівчак’ (ВТС, 1330), а атрибутивним членом – прикметник *середня* (див. вище), що вказує на місце розташування поточини щодо інших таких же топооб’єктів.

Сери́лівка, -и; ж.; куток; с. Годи-Добровідка Кол. р-ну: Серилівка (2006, КВС, 33). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Серило*, пор. похідні п-ща *Серилко*, *Сериляк* (АЛ, 118).

Серідко́вий Кут, -ого, -а; ч.; куток; с. Воскресинці Кол. р-ну: Серідковий Кут (2012, БЛ[5], 268). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина населеного пункту’ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *серідковий* (діал.) ʻсередній, серединний’ (Експ.), що вказує на розташування кутка в центрі села.

Серли́вець, -ивцю; ч.; потоки; **1**) п. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; с. Малий Гвіздець, смт Гвіздець Кол. р-ну; вар. *Сирливець*: Серливець (1999, Експ.); Сирливець (2003, УШ); **2**) л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; протікає в с. Сопів та між сс. Верхній і Нижній Вербіж Кол. р-ну; вар. *Сирливець*: Сирливець, Серливець (2006, КВС, 17, 151). – Назви утворені за допомогою суфікса *-ець* від прикметника *серливий* (діал., перен.) ʻпоганий, непридатний для користування’. Вони вказують на смакові якості води. Можливо також, що ці гідроніми генетично пов’язані з ускладненою суфіксом *-l-* і.-є. основою **ser-*, що проявляється в гідронімі *Серет*, який є назвою лівої притоки Дністра і якого В. П. Шульгач виводить з псл. **sertъ* – похідного з *t*-розширювачем від і.-є. **ser-* з досить строкатим семантичним спектром, зокрема ʻтекти, струїтися’, ʻплести, зв’язувати’, ʻсерп, гачок’ (тобто ʻщо-небудь зігнуте, криве’). Таким чином, назви можуть відбивати ідею руху води та конфігурацію об’єктів (ʻкривий, зігнутий’) (див. ПГФ, 239). Варіанти назв відбувають особливості місцевих говірок, у яких ненаголошений [*е*] вимовляється як [*и*].

Серли́вка, -и; ж.; куток; с. Вовчківці Снят. р-ну: Серливка (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації незасвідченого однозвучного гідроніма – найменування поточини, яка протікає на кутку. В основі гідроніма лежить прикметник *серлива* (див. вище) + суфікс *-к(а)*.

Се́рльова, -ої; ж.; поточина; л. Дубівця п. Пруту л. Дунаю; с. Іллінці Снят. р-ну:

Serlowa (1933, MT Kuty). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Серльо*. Очевидно, таке прізвисько мав господар, через маєток якого протікала поточина.

Серлю́га, -и; ж.; куток; смт Ланчин Надв. р-ну: Серлюга (1998, Мих., 207); Серлюга (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська чоловіка, який жив колись на кутку, пор. подібне п-ське *Серліга* (СПЗУ, ІІІ, 57).

Серме́рти[1], -ів; мн.; урочище; між сс. Незвисько та Раковець Гор. р-ну: Сермерти (2007, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, володіла колись землею в урочищі.

Серме́рти[2], -ів; мн.; гора; між сс. Незвисько та Раковець Гор. р-ну: Сермерти (2007, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому височіє гора.

Сибі́р[1], -а; ч.; кутки; **1**) с. Семаківці Гор. р-ну: Сибір (2012, БЛ[5], 268); **2**) с. Семенівка Гор. р-ну: Сибір (2008, УШ); **3**) с. Угорники Ів.-Франк. м/р; інша назва – *Хрунівка* (див. далі): Хрунівка (зараз цю частину села називають ще Сибір) (2005, УКС, 6); **4**) с. Тисменичани Надв. р-ну: Сибір (1998, Мих., 207); Сибір (2010, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменування частини Російської Федерації. Вони мають переносне, конотативне значення й указують на значну віддаленість кутків від центрів сіл.

Сибі́р[2], -у; ч.; урочище; с. Воронів Гор. р-ну: Сибір (2003, Левк., 11). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменування частини Російської Федерації. Вона має переносне, конотативне значення й указує на значну віддаленість урочища від центру села та на його прохолодність.

Си́ва, -ої; ж.; урочище (нива); с. Ганьківці Снят. р-ну: Сива (2005, СГГ, 8). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *сива* ʻсіра із синюватим або голубуватим відтінкомʼ; сірувато-біла, біляста’ (ВТС, 1118). Вона вказує на колір ґрунту урочища.

Си́ва Крини́ця[1], -ої, -і; ж.; криниці; **1**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Сива Криниця (2005, СГГ, 10); **2**) с. Джурів Снят. р-ну; вар. *Сива Кирниця*: Сива Криниця (1994, СБР, 9); Сива Кирниця (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *криниця* ʻглибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязьʼ (ВТС, 465), ʻджерело, колодязьʼ (ЭССЯ, 21, 156–157), а атрибутивними членами – прикметник *сива* (див. вище), що вказує на колір води в криницях. Варіант назви в с. Джурів відбиває особливості місцевої говірки.

Си́ва Крини́ця[2], -ої, -і; ж.; урочище; с. Джурів Снят. р-ну: Сива Криниця (2012, БЛ[5], 268). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування криниці (див. вище), навколо якої розкинулося урочище.

Сивачі́в, -евого; ч.; поле (лан); с. Хом’яківка Снят. р-ну: Сивачів (2005, ХМ, 8). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Сивач*, пор. п-ща *Сивач* (Експ.), похідне *Сивачук* (ІФД, 361).

Си́ві Корчі́, -их, -ів; мн.; урочище; с. Попельники Снят. р-ну: Сиві Корчі (2001, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *корчі* ʻкущіʼ, пор. *корч* ʻкущʼ (ВТС, 457), а атрибутивним членом – прикметник *сиві* (див. вище), що вказує на колір заростей урочища.

Сиву́лька[1], -и; ж.; куток; с. Незвисько Гор. р-ну: Сивулька (2002, Левкун, 68); Сивулька (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *сивулька* ʻголубінкаʼ (Шило, 237), ʻсіра сироїжечкаʼ (СБГ, 483), ʻвид грибів; мухоморʼ (ЕСУМ, V, 224). Вона вказує на вид грибів, які проростали колись на території кутка.

Можливо також, що твірний для мікротопоніма апелятив має значення ʻсірий (сивий) об'єктʼ, вказуючи на колір ґрунту на кутку чи його рослинності.

За розповідями місцевих жителів, куток назвали так тому, що тут колись варили самогонку (сивуху). За іншим переказом, колись давно в цій місцевості стояв козацький табір. Командував козаками отаман Сірко. Його побратим Сивулька щодня вчив молодих козаків військовим премудростям. Згодом те поле, де вчилися козаки, назвали на його честь *Сивулькою*.

Сивýлька[2], -и; ж.; пасовище; с. Красноставці Снят. р-ну: Сивулька (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сивулька* (див. вище). Вона вказує чи то на вид грибів, які проростають на пасовищі, чи то на колір його ґрунту.

Сивýлька[3], -и; ж.; урочище; с. Гавриляк Тлум. р-ну: Сивулька (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сивулька* (див. вище). Вона вказує чи то на вид грибів, які проростають в урочищі, чи то на колір його ґрунту.

Сивулькú, -ок; мн.; куток; с. Келихів Снят. р-ну: Сивульки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *сивулька* зі значенням ʻоб'єкт сірого кольоруʼ. Тут ідеться про густий сивий туман, який часто покриває куток, що розташований біля річки.

Сивýля, -і; ж.; хребет; між сс. Гута Бог. р-ну, Осмолода Рожн. р-ну, Зелена Надв. р-ну; вар. *Сивульський хребет, Сивулянський хребет, Сивульське пасмо*: Сивульський хребет (2000, Рожн., 149); Сивуля (2003, ТК ЦГ); pasmo Siwulskie (2000, PBWG, 74); Сивулянський хребет (2003, ДСК, 215); хр. Сивуля (2006, ГЦСЧ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. *Велика Сивуля*), що підіймається над хребтом. Варіанти найменування хребта є суфіксальними дериватами на *-ськ(ий), -янськ(ий)* від вихідного *Сивуля*.

Вершини хребта нашаровані хаотичними нагромадженнями пісковиків, схили їх нагадують справжні кам'яні моря й ріки, що течуть до лісового поясу. Значні площі кам'яних розсипів голі. Всі брили з освітленого боку покриті світло-зеленим і сірим лишайником.

Хребтом проходитиь один з найцікавіших пішохідних туристських маршрутів (див. ДСК, 246).

Сúгла[1], -и; ж.; ліси; **1**) між сс. Дзвиняч, Жураки та смт Солотвин Бог. р-ну: Syhła (1935, MT N); Syhła (2000, PBWG, **2**) с. Монастирчани Бог. р-ну: Сигла (2005, НМ); Сигла (2011, УШ); **3**) смт Солотвин Бог. р-ну: Сигла (2011, УШ); **4**) сс. Хмелівка, Глибоке Бог. р-ну: Sehła (1855, AKKGL, Bl. 44); **5**) між с. Марківка та смт Печеніжин Кол. р-ну: Syhła (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 264, арк. 14); Sychła (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 84, арк. 17); Сигла (2006, КГ, 20); **6**) між сс. Верхній Майдан та м. Надвірна: Syhła (1935, MT N); **7**) між сс. Глинки та Парище Надв. р-ну: Syhła (1906 (1880), KuK N); Syhła (1935, MT N); **8**) с. Посіч Тисм. р-ну: Syhła (1855, AKKGL, Bl. 44); **9**) між сс. Рибне та Гутиська Тисм. р-ну: Syhła (1932, MT S). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *сигла* ʻгустий високий ліс; молодий, але високий ліс' (Hr., 49), ʻгустий ліс, тяжкий для переходу' (Лом., ЗС, 228), ʻвисоке рівне дерево (перев. смерекове); густий непрохідний ліс (перев. смерековий)' (ГГ, 169–170), ʻгірський ліс, смерека; багно; невеликий гарний ліс; болото, трясовина' (ЕСУМ, V, 225), ʻлуг на підвищенні; гірський ліс; густий (хвойний) ліс; мокруватий луг; болото' (РЭФ, 116), ʻгустий ліс; гірський ліс; ліс, звичайно смерековий, що з'єднується з іншим лісом вузькою косою; багно в лісі; мокра трава' (Онишк., II, 212–213), пор. пол. *syhła*, *sigła* ʻмокрий луг; болото на лісистій горі; ліс на горі', слов. *sihla* ʻмолоде хвойне дерево', с.-х. *siglina* ʻвеликий хвойний ліс; молоде хвойне дерево; мокрий луг; болото в лісі; дрібний дощ; імла' (РЭФ, 116–117), рум. *sihlă* ʻгустий молодий лісок' (РУС, 426). На думку деяких дослідників, цей апелятив у слов'янських і романських мовах є балтійським запозиченням, утвореним від основи *sikl-* ʻмалий, дрібний' < і.-є **sēk-* // **se(n)k-* ʻмалий, дрібний; вологий, низинний' (РЭФ, 117–118). Дещо іншу етимологію цього апе-

лятива подає Ю. Удольф, який реконструював його праслов'янську форму **sigъla*, що походить з і.-є. **sei-* // **soi-*: **si-* // **sī-* 'текти; мокрий', далі **seik^{u}-* + слов'янський суфікс *-ъла* (Udolf, 388–393). Таке трактування підримали Г. Борек, В. Шмідт та Ю. Карпенко. Воно свідчить про те, що за походженням термін *сигла* не гірський, а водний, і що цей термін – типовий карпатизм, який відбив у своїй семантиці локальну специфіку 'багнистий ліс' > 'гірський ліс (початково – з наявністю вологих місць)' > 'гора' (Карп., ЕІУК, 66).

Си́гла[2], -и; ж.; поля; **1**) с. Бабче Бог. р-ну: Сигла (2011, УШ); **2**) с. Лесівка Бог. р-ну: Сигла (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *сигла* (див. вище). Вони вказують на те, що поля облаштовані на місцях колишніх лісів.

Си́гла[3], -и; ж.; куток; с. Глибоке Бог. р-ну: Сигла (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Си́гла[4], -и; ж.; урочища; **1**) с. Кричка Бог. р-ну: Сигла (2011, УШ); **2**) с. Красна Надв. р-ну: Сигла (1998, Мих., 207). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *сигла* (див. вище). Вони вказують на те, що урочища розкинулися на місцях колишніх лісів.

Си́гла[5], -и; ж.; куток; с. Манява Бог. р-ну: Сигла (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сигла* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місці колишнього лісу.

Си́гла[6], -и; ж.; пасовище; с. Молодків Надв. р-ну: Сигла (1998, Мих., 207). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сигла* (див. вище). Вона вказує на те, що пасовище виникло на місці колишнього лісу.

Си́гла-Пацúківська, -и; -ої; ж.; ліс; с. Підлісся Тисм. р-ну: Syhła Pacykowska (1932, MT S). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *сигла* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *пацúківська*, що вказує на належність лісу до с. *Пацúків* (тепер с. *Підлісся*).

Сиглú[1], -ол; мн.; урочища; **1**) с. Монастирчани Бог. р-ну: Сигли (2005, НМ, 9); Сигли (2011, УШ); **2**) с. Старуня Бог. р-ну: Сигли (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *сигла* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах колись проростали ліси.

Сиглú[2], -ол; мн.; ліс; с. Молодків Надв. р-ну: Сигли (1998, Мих., 58). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *сигла* (див. вище).

Сиглú[3], -ол; мн.; куток; с. Молодків Надв. р-ну: Сигли (1998, Мих., 207); Сигли (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Си́голка[1], -и; ж.; гора; с. Манява Бог. р-ну: Sychołka (1855, AKKGL, Bl. 48). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сиголка*, дем. від *сигла* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на горі.

Си́голка[2], -и; ж.; поле; с. Гаврилівка Надв. р-ну: Сиголка (2011, Бойко). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сиголка*, дем. від *сигла* (див. вище). Вона вказує на те, що поле облаштоване на місці викорчуваного лісу.

Си́голка[3], -и; ж.; ліс; с. Парище Надв. р-ну: Сиголка (1998, Мих., 207). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сиголка*, дем. від *сигла* (див. вище).

Си́голка[4], -и; ж.; куток; с. Парище Надв. р-ну: Сиголка (1998, Мих., 207); Сиголка (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Си́дорів Ґрунь[1], -ового, -я; ч.; горб, підвищення; с. Кричка Бог. р-ну: Сидорів Ґрунь (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ґрунь* 'вершина гори; гірський хребет; гора, вкрита лісом; пагорб' (Мар., 225), 'невисока гора з м'якими контурами, горбок' (Лящук,

165), а атрибутивним членом – прикметник *Сидорів*, що вказує на належність ґрунту на горбі в давнину *Сидору*, пор. особове ім'я *Сидір* (СУІ, 336).

Си́дорів Ґрунь², -ового, -я; ч.; поле; с. Кричка Бог. р-ну: Сидорів Ґрунь (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Си́нє О́ко, -нього, -а; с.; джерело, поточина; п. Совиці п. Бебелуї л. Пруту п. Дунаю; с. Задубрівці Снят. р-ну: Синє Око (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *око* зі значенням 'джерело' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *синє*, що вказує на забарвлення води в джерелі та поточині.

Сини́ловець¹, -івцю; ч.; ліс; с. Парище Надв. р-ну: Синиловець (1998, Мих., 207). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *синиловець* 'квітка, волошка' (Онишк., ІІ, 214). Вона вказує на характер рослинності в лісі.

Сини́ловець², -івцю; ч.; урочище (долина, яр); сс. Парище, Гаврилівка Надв. р-ну: Синиловець (1998, Мих., 207); Синиловець (2011, Бойко). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *синиловець* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Сини́ловець³, -івцю; ч.; потік; л. Велесниці п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Гаврилівка Надв. р-ну: Синиловець (2011, Бойко). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому протікає потік.

Сини́чин, -ого; ч.; поле; с. Павлівка Тисм. р-ну: Синичин (2009, БЛ², 177). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Синиця*, пор. п-ще *Синиця* (ІФД, 362).

Си́ніва, -и; ж.; озеро; с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Синіва (2005, УКС, 7). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *синіва*, що є розмовним фонетичним варіантом від *синява* 'синь; глибина' (ЕСУМ, V, 236). Вона вказує на колір води в озері, зумовлений його великою глибиною.

Сини́вка, -и; ж.; урочище; с. Красна Надв. р-ну: Синівка (1998, Мих., 207). – Назва утворена утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *син* 'особа чоловічої статі щодо своїх батьків' (ВТС, 1122). Вона вказує на те, що земля в урочищі належить за спадком синові або синам.

Сини́вське́, -ого; с.; поля; **1**) с. Довге Тисм. р-ну: Синівське (2012, Експ.); **2**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Синівське (2009, БЛ², 177). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *синівське* 'яке належить *синові* або *синам*'. Л. Білінська трактує їх як утворення з присвійним суфіксом *-івськ(е)* від антропоніма *Син* (БЛ², 177).

Си́ній, -нього; ч.; потік; л. Краснику л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; довжина – 4,5 км; сс. Великий Ключів Кол. р-ну, Стопчатів Кос. р-ну; давня назва – *Синій Потік*: Siny, Siny Potok (1883, SG, IV, 409; 1889, SG, X, 622); Siny (1904 (1877), KuK Kuty); Синій (1979, СГУ, 501). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* 'річка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією' (ВТС, 903), 'невелика водна артерія, менша, ніж річка' (СНГТВ, 76), 'струмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина' (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *синій* 'який має забарвлення одного з основних кольорів спектра – середній між голубим і фіолетовим' (ВТС, 1123), що вказує на колір води. Сучасне найменування з'явилося в результаті еліпсису опорного компонента давнього словосполучення.

Синю́ське¹, -ого; с.; поле; сс. Стриганці, Довге Тисм. р-ну: Синюське (2004, Експ.). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-е* від антропоніма *Синюсько*, пор. п-сько *Синюсько* та подібні особове ім'я й п-ще *Синюшко* < *Семен* (СУІ, 332–333).

Синю́ське², -ого; с.; горб; сс. Стриганці, Довге Тисм. р-ну: Синюське (2004, Експ.). –

Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), що розкинулось на горбі.

Синячкú, -ок; мн.; поле; с. Гута Бог. р-ну: Синячки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *синячка* (діал.) ʻвид грибаʼ (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на полі.

Сип'юкíв Сад, -ового, -у; ч.; поле; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Сип'юків Сад (2006, КГ, 18). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування колишнього саду, що належав *Сип'юкові*, пор. п-ще *Сип'як* (Редько, II, 956). Вона вказує на те, що поле було облаштоване на місці названого вище топооб'єкта.

Сирúй, -ого; ч.; потік; бас. Велесниці п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Нижня Велесниця Кол. р-ну: Сирий (2006, КВС, 112). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *сирий* ʻзаболочений, з великим вмістом ґрунтової вологиʼ (ВТС, 1125). Вона вказує на характер ґрунту навколо потоку.

Сиротюкóві Ставú, -их, -ів; мн.; пасовище; с. Саджавка Надв. р-ну: Сиротюкові Стави (1998, Мих., 207). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучних гідронімів – найменувань ставів, які були колись на пасовищі. В основі гідронімів лежить апелятив *стави*, мн. від *став* ʻводоймище (у природному чи штучному заглибленні) з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатоюʼ (ВТС, 1185), ʻштучна чи природна водойма, мокра заболочена низинаʼ (Лісняк, 361), а атрибутивним членом – прикметник *Сиротюкові*, що вказує на належність гідрооб'єктів у давнину *Сиротюку*, пор. п-ще *Сиротюк* (ІФД, 362).

Сировúця[1], -і; ж.; соляна криниця; с. Марківка Кол. р-ну: Соровиця (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сировиця* (діал.) ʻнасичена солями вода, що витікає з гірських солоних джерелʼ (ГГ, 170). Вона вказує на смакові якості води в криниці.

Сировúця[2], -і; ж.; долина; с. Княждвір Кол. р-ну: Сировиця (2012, БЛ[5], 268). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сировиця* (див. вище). Вона вказує на те, що в долині є джерело чи джерела солоної води.

Сідачíв, -евого; ч.; поле; між м. Снятин та с. Стецева Снят. р-ну: Сідачів (1982, КС, 197). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Сідач*, пор. подібні п-ща *Сідак*, *Сідаш* (Редько, II, 950).

Сідлúще, -а; с.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 24 км, до Івано-Франківська – 38 км; давня назва – *Сідлиська*: w Siedliskach (1727–1731, ЛНБ, ВР, ф. Яблоновського, № 70, 20 зв.); Siedliska (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 104); Siedliska (1855, AKKGL, Bl. 49); Siedliska (1889, SG, X, 512); Siedliska (1923, SMRP, 11); Сідлище (1947, АТП, 508); Сідлище (2009, ІФ АТП[7], 177). – Давня назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *селиська* (пол. *siedlisko*) ʻоселяʼ (ПРС, 560). У повоєнний період суфікс *-иськ(а)* в назві був замінений на *-ищ(е)*.

Сідлó, -а; с.; улоговина між гг. Козинючка та Комин; смт Солотвин Бог. р-ну: Сідло (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сідло* ʻдовга западина, неглибока виїмка між височинами гірського хребтаʼ (ВТС, 1128).

Сíканє, -я; с.; урочище; с. Павлівка Тисм. р-ну: Сіканє (1997, Павл., 8). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сіканє* (діал.) ʻмісце, де вирубано (висічено) кущі й деревоʼ (Експ.).

За народним переказом, ця назва пов'язана з трагічною подією козацької доби. Одного разу під час війни з поляками тут отаборився на ніч невеликий козацький загін. Стомлені довгим переходом козаки швидко поснули. А польські шляхтичі тим часом підступно оточили їх. Зав'язалася нерівна січ. Козаки билися завзято, до останньої краплі крові. Полягли всі… Коли вранці зійшло сонце, місцеві жителі вжахнулися від побаченого: козацькі тіла були посічені, а трава аж червоніла від крові. З тих пір урочище й почали називати *Сіканє*.

Сікóрщина, -и; ж.; кол. хутір, тепер куток с. Черемхів Кол. р-ну: Сікорщина (2000,

НІСЧ, 7); Сікорщина (2006, КВС, 183); Сікорщина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Сікорський*, пор. п-ще *Сікорський* (ТД КР, 113). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *сікорщина* ʻмаєток, садиба *Сікорського*ʼ.

Сіле́ць, -льця; ч.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 30 км, до Івано-Франківська – 16 км; давня назва – *Сельце*: Selcze (1438, AGZ, XII, 49); Szielcze (1578, ŹDz, XVIII/I, 95); Sielec ad Jezupole (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Sielec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 133); Сілець (1947, АТП, 505); Сілець (2009, ІФ АТП[7], 177). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *сельце*, ʻневелика село; присілокʼ, пор. ст.-укр. *сєльцє* ʻт. с.ʼ (ССУМ, II, 335). Сучасна форма найменування села виникла, очевидно, внаслідок чергування [*е*] з [*і*] в утвореннях *Сельце* → *Сільце* → *сілецький* → *Сілець* (Худ.[2], 228).

Сіле́цьке, -ого; с.; болото; площа – 10 га; с. Сілець Тисм. р-ну: Сілецьке (2000, ПЗТ, 269). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *сілецьке* ʻяке розміщене, знаходиться на території села *Сілець* (див. вище)ʼ.

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 269).

Сільське́, -ого; с.; урочище; с. Загвіздя Тисм. р-ну: Сільське (2012, БЛ[5], 268). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *сільське* зі значенням ʻяке належить громаді *села*ʼ (Експ.).

Сільськи́й, -ого; ч.; потоки; **1**) пр. Великої Маськової п. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Космач Бог. р-ну: Сільський (2011, УШ); **2**) бас. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Кричка Бог. р-ну: Сільський (2011, УШ); **3**) л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Угринів Тисм. р-ну: Сільський (2000, ІУ, 24). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *сільський* ʻякий міститься (тече) на території селаʼ (СУМ, IX, 221).

Сільце́[1], -я; с.; кол. присілок, тепер урочище (поле); с. Хотимир Тлум. р-ну: Sielce (1880, SG, I, 600); Сільце (1960, Кобил., ДЛМ, 113); Сільце (2010, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сільце* ʻзменш. до село' (ВТС, 1128), ст.-укр. *сєлцє*, *сєльцо* ʻневелике село, присілокʼ (ССУМ, II, 337–338), пор. також рос. *сельцо* ʻсело, у якому не було церковного приходуʼ (ТО, 125). Вона вказує на те, що на полі колись розміщувалося невеличке поселення, спалене, за переказами, татарами.

Сільце́[2], -я; с.; джерело; с. Хотимир Тлум. р-ну: Сільце (1973, Кобил., 272). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), на якому пробивається джерело.

Сімдеся́тий, -ого; ч.; горб; с. Гута Бог. р-ну: Сімдесятий (2004, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового обходу, що розкинувся на горбі. В основі мікротопоніма лежить порядковий числівник *сімдесятий*.

Сіножа́та, -и; ж.; урочища; **1**) с. Корнич Кол. р-ну: Sianożęcia (1906 (1876), KuK K); Sianożęcia (1933, MT K); **2**) Гостів Тлум. р-ну: Сіножата (2009, НСГ, 9); Сіножата (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *сіножата* (діал.) ʻсіножать; місце, відведене для косіння трави на сіноʼ (ВТС, 1129). Вони вказують на призначення урочищ.

Сіножа́ті[1], -ей; мн.; урочища; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Сіножаті (2011, МП); **2**) с. Вільхівці Гор. р-ну; вар. *Сіножати*: Сіножати (1999, ТФП, 9); Сіножаті (2008, УШ); **3**) с. Тишківці Гор. р-ну: Сіножаті (2008, УШ); (2009, ГСС, 91); **4**) с. Раківчик Кол. р-ну: Сіножаті (2011, УШ); **5**) с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Сіножаті (2006, КВС, 163); **6**) с. Завалля Снят. р-ну: Sianożęcie (1906 (1876), KuK Sn.); Sianożęcie (1933, MT Sn.); Сіножаті (1982, КС, 197); Сіножаті (1997, ІЗ, 28); **7**) с. Залуччя Снят. р-ну: Сіножаті (1982, КС, 197); **8**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Сіножаті (1982, КС, 198); **9**) с. Рудники Снят. р-ну: Сіножаті (1982, КС, 198); **10**) с. Русів Снят. р-ну: Сіножаті (1982, КС, 198); **11**) м. Снятин: Сіножаті (2012, НПС, 27); **12**) с. Стецева Снят. р-ну: Сіножаті (1982, КС, 198); **13**) с. Бортники

Тлум. р-ну: Сіножаті (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *сіножать* ʻмісце, відведене для косіння трави на сіно’ (ВТС, 1129), ʻсіноκіс’ (Грінч., IV, 127), ʻсіножать; низина, поросла травою’ (Череп., 204), ʻлуг, де косять сіно’ (СНГТВ, 87), ʻлука, поле для кошення трави на сіно’ (Rudn., 30). Вони вказують на призначення урочищ.

Сіножа́ті[2], -ей; мн.; болото; площа 1,8 га; с. Корнів Гор. р-ну: Сіножаті (1995, ПЗФ, 27); Сіножаті (2000, ПЗТ, 257). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *сіножать* (див. вище). Вона вказує на призначення болота, яке є заповідним урочищем (ПЗТ, 256).

Сіножа́ті[3], -ей; мн.; куток; с. Ковалівка Кол. р-ну: Сіножаті (2006, КВС, 68). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *сіножать* (див. вище). Вона вказує на наявність на кутку ділянок, де косять траву.

Сіножа́ті[4], -ей; мн.; кол. хутір, об’єдн. із с. Палагичі Тлум. р-ну: Сіножаті (1947, АТП, 518); Сіножаті (1961, ІФ АТП[1], 82). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *сіножать* (див. вище). Вона вказує на те, що хутір виник на місцевості, де колись косили траву.

Сіножа́тка, -и; ж.; луг; с. Петрів Тлум. р-ну: Сіножатка (2006, Гач., 9); Сіножатка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сіножатка*, дем. від *сіножать* (див. вище). Вона вказує на те, що луг призначений для вирощування трави та її косіння на сіно.

Сіножа́тки, -ок; мн.; поля; **1**) с. Гута Бог. р-ну: Сіножатки (2011, УШ); **2**) с. Братківці Тисм. р-ну: Сіножатки (2007, Гетьм., 21); **3**) с. Одаїв Тлум. р-ну: Сіножатки (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *сіножатка*, дем. від *сіножать* (див. вище). Вони вказують на те, що поля використовуються для вирощування трави та її косіння на сіно.

Сіножа́ть[1], -і; ж.; поля; **1**) с. Гута Бог. р-ну: Сіножать (2011, УШ); **2**) с. Вербівці Гор. р-ну: Сіножать (2008, УШ); **3**) с. Козина Тисм. р-ну: Сіножать (2012, Експ.); **4**) с. Буківна Тлум. р-ну: Сіножать (2012, Експ.); **5**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Сіножать (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *сіножать* (див. вище). Вони вказують на те, що на полях колись косили сіно.

Сіножа́ть[2], -і; ж.; урочища; **1**) с. Старуня Бог. р-ну: Сіножать (2011, УШ); **2**) с. Вербівці Гор. р-ну: Сіножать (2008, УШ); **3**) с. Глушків Гор. р-ну: Сіножать (1978, Гор., 480); **4**) с. Рогиня Гор. р-ну: Sianożęcie (1906 (1876), KuK K); Сіножать (2008, УШ); **5**) с. Торговиця Гор. р-ну: Сіножать (2010, ТСІ, 19); **6**) с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Сіножать (2008, УШ); **7**) між сс. П’ядики та Годи-Добровідка Кол. р-ну: ур. Сіножать (2011, КР); **8**) с. Раківчик Кол. р-ну: Сіножать (2006, КВС, 138); **9**) с. Фитьків Надв. р-ну; вар. *Сіножєть*: Сіножєть (1998, Мих., 207); Сіножать (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *сіножать* (розм. *сіножєть*) (див. вище). Вони вказують на те, що урочища призначені для вирощування трави та її косіння на сіно.

Сіножа́ть[3], -і; ж.; пагорб; с. Вербівці Гор. р-ну: Сіножать (2008, УШ) – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), що розкинулося на пагорбі.

Сіножа́ть[4], -і; ж.; кутки; **1**) с. Торговиця Гор. р-ну: Сіножать (2008, УШ); **2**) с. Раківчик Кол. р-ну: Сіножать (2006, КВС, 138). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань урочищ (див. вище), біля яких розкинулися кутки.

Сіноже́та, -и; ж.; урочища (поля); **1**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Sianożęta (1880, KuK JCz.); **2**) с. Уніж Гор. р-ну: Сіножєта (2012, Експ.); **3**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Сіножєта (2007, Вікн., 24); Сіножєта (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *сіножєта* (діал.) ʻт. с., що *сіножать* (див. вище)’. Вони вказують на те, що на полях колись косили траву на сіно.

Сіноже́ти, -ів; мн.; поле; с. Тисменичани Надв. р-ну: Сіножєти (1998, Мих., 207). –

Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *сіножать* (розм. *сіножєть*) (див. вище). Вона вказує на те, що на полі колись косили траву на сіно.

Сіркова́ Крини́ця, -ої, -і; ж.; копальня; с. Старуня Бог. р-ну: Сіркова Криниця (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* ʻглибока викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі чи інших мінералів' (ВТС, 465), а атрибутивним членом – прикметник *сіркова*, що вказує на видобування з криниці в 30-х роках ХХ ст. *сірки*.

Сірко́ва Моги́ла, -ої, -и; ж.; підвищення (гора); 325 м; між сс. Чортовець, Воронів і Незвисько Гор. р-ну; давня назва – *Сіркова*: Sirkowa (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 6, спр. 279, арк. 35); Sirkowa (1855, AKKGL, Bl. 45); Sirkowa (1906 (1976), KuK K); Sirkowa (1933, MT K); Сіркова Могила (1978, Гор., 528); Сіркова Могила (2008, УШ). – Давня назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Сірко*, пор. п-ще *Сірко* (СП, 323). Сучасне найменування ускладнене номенклатурним терміном *могила* ʻштучне земляне підвищення; курган; височина' (Мар., 236–237), ʻгорб, окрема невисока гора' (Янко, 98), ʻвисокий земляний насип, штучне земляне підвищення' (Лісняк, 359), ʻпагорб; купа чогось; насип на місці поховання' (ПЗУ, 393).

За переказами, гора названа так тому, що на ній похоронений козацький отаман *Сірко*.

Сітни́ки, -ів; мн.; куток; с. Слобода Кол. р-ну: Сітники (2006, КВС, 147); Сітники (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *сітник* (бот.) ʻYuncus L.' (Меркулова, 45), (діал.) ʻболотяна трава', ʻзарості на озері; пересихаюче озеро' (Череп., 203), ʻситник' (Онишк., II, 220), пор. *ситник* ʻтрав'яниста багаторічна рослина з волотистим або гроноподібним суцвіттям, яка росте на вологих місцях' (СУМ, IX, 207), пол. *sit*, *sitnik* ʻiunkus' (Hr., 146). Вона вказує на характер рослинності на кутку.

Січ, -і; ж.; поле; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Січ (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *січ* зі значенням ʻпосіч; очищене (висічене) від кущів і дерев місце' (Експ.). Вона вказує на характер очищення поверхні поля.

Сі́чене Боло́то, -ого, -а; с.; урочище; с. Чернятин Гор. р-ну: Січене Болото (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *болото* ʻмокра заболочена низина; мокре місце між горбами' (Мар., 218), ʻгрузьке місце з надмірно зволоженим ґрунтом' (Лісняк, 360), ʻрозгрузла земля, грязюка; багнисте місце з стоячою водою' (СБГ, 35–36), а атрибутивним членом – дієприкметник *січене* ʻу якому вирубані, висічені болотяні рослини' (Експ.).

Скала́[1], -и; ж.; кам'янисті урвища; **1**) с. Старуня Бог. р-ну; Скала (2011, УШ); **2**) на г. Стінка; с. Стриганці Тисм. р-ну: Скала (2010, СОНС, 44). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *скала* (діал., заст.) ʻкамінна гора з відкритими виступами; крутий прямовисний берег' (Мар., 249), ʻскеля; обвал; зсунута земля' (Онишк., II, 221).

Скала́[2], -и; ж.; скелі; **1**) с. Гавриляк Тлум. р-ну: Скала (2002, БК[2], 120); **2**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Скала (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *скала* (див. вище).

Скала́[3], -и; ж.; ліс; с. Петрилів Тлум. р-ну: Скала (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування скелі (див. вище), розташованої в лісі.

Ска́ли, скал; мн.; урвище висотою понад 10 м; с. Монастирчани Бог. р-ну: Скали (2005, НМ, 9); Скали (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *скала* (див. вище).

Ска́рбище, -а; с.; куток; с. Джурків Кол. р-ну: Skarbiszcze (1933, MT K); Скарбище (2006, КВС, 46); Скарбище (2007, ЕКол., V, 49); Скарбище (2011, УШ). – Назва, очевидно, утворена семантичним способом від апелятива *скарбище* ʻмісце, де знайдено *скарб*' (Експ.).

За відомостями жителів села, скарб тут викопав при будівництві хати один із місцевих господарів.

Скарбо́ва Гора́[1], -ої, -и; ж.; гора; с. Гвізд Надв. р-ну: Скарбова Гора (2010, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *скарбова* ʻяка належить до *скарбу* – державної казни, держави (за часів Австро-Угорщини)', пор. ст.-укр. *скарбъ* ʻказна, казначейство' (Тимч., II, 322), бойк. *скарб* ʻказна' (Онишк., II, 221).

Скарбо́ва Гора́[2], -ої, -и; ж.; ліс; с. Гвізд Надв. р-ну: Скарбова Гора (1998, Мих., 208). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій проростає ліс.

Скарбо́ве, -ого; с.; урочище; с. Грабовець Бог. р-ну: Скарбове (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *скарбове* ʻналежне до *скарбу* (див. вище)'. Вона вказує на належність урочища в давнину до державних земель.

Скарбо́ві Хати́, -их, хат; мн.; куток; с. Клубівці Тисм. р-ну: Скарбові Хати (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *хати*, мн. від *хата* ʻсільський одноповерховий житловий будинок' (ВТС, 1340), а атрибутивним членом – прикметник *скарбові* (див. вище), що вказує на наявність на кутку в давнину державних (*скарбових*) жител, у яких жили переселенці з інших країв.

Скарбо́вий, -ого; ч.; ліс; с. Назавизів Надв. р-ну: Скарбовий (1998, Мих. 208). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *скарбовий* (див. вище). Вона вказує на належність лісу в давнину до державних маєтностей.

Скарбо́во, -ого; с.; поле; с. Лесівка Бог. р-ну: Скарбово (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *скарбово* (див. вище). Вона вказує на належність поля в давнину до державних земель.

Скарб-Черне́чий, -у, -ого; ч.; поле; с. Грабовець Бог. р-ну: Скарб-Чернечий (2012, БЛ[5], 268). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *скарб* зі значенням ʻмайно; володіння; маєток' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *чернечий*, що вказує на належність поля в давнину ченцям.

Ска́рбщина[1], -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Черемхів Кол. р-ну: Skarbszczyzna (1900, SGG, 295). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *скарбщина* (діал.) ʻмаєток, що належав до державної скарбниці' (Бучко, 109), пор. пол. *skarbszczyzna* ʻт. с.'

Ска́рбщина[2], -и; ж.; поле; с. Джурків Кол. р-ну: Скарбщина (2012, БЛ[5], 268). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *скарбщина* (див. вище). Вона вказує на належність поля в давнину до державних земель.

Ски́гли, -ол; мн.; куток; с. Бортники Тлум. р-ну: Скигли (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *скигла*, що є фонетичним варіантом від *стігла*, *стігло* ʻмісце відпочинку, стоянки стада худоби; стійло" (Грінч., IV, 205). Вона вказує на те, що на кутку в давнину були загороди та стоянки для худоби.

Скит, -у; ч.; гора; 754 м; с. Манява Бог. р-ну; вар. *Скитик*: Skit (1880, SG, I, 229); Skit (2000, PBWG, 139); Скит (2003, ТК ЦГ); Скитик (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування православного монастиря *Скит*-Манявський, що знаходиться під горою. В основі ергоніма лежить апелятив *скит* ʻу православних монастирях – невелике житло ченців-самітників, розташоване віддалік від основних монастирських будівель; старообрядницький монастир або невелике поселення монастирського типу в безлюдній місцевості' (ВТС, 1135). Варіант назви є демінутивним утворенням на *-ик* від вихідного *Скит*.

Ските́ць, -тця; ч.; потік; п. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 3 км; с. Манява Бог.

р-ну; інша назва – *Батерс* (див. вище): Батерс, Скитець (1975, АСЗ, І, 741); Батирс, або Скитець (1999, Експ.); Batorsa potok, …nazwa miejscowa Skitiec (2008, Gorgany, 265). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від найменування монастиря Манявський *Скит* (див. вище), біля якого протікає потік.

Склепарів Óгруд, -евого, -у; ч.; урочище (невеликий сад та лісок); с. Стриганці Тисм. р-ну: Склепарів Огруд (2011, Осташі). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *огруд* < пол. *ogród* ‘сад, город’ (ПРС, 369), а атрибутивним членом – прикметник *Слепарів*, що вказує на належність землі в урочищі *Склепарю*, пор. п-сько *Склепар* < *склепар* ‘продавець склепу – сільської крамниці’ (Осташі).

Склепови́й, -ого; ч.; урочище; с. Підпечери Тисм. р-ну: Склеповий (1982, АПП, 120). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *склеповий* ‘зі *склепами*; який має *склепи*’. Вона вказує на те, що в урочищі є видовбані в печерах склепи, у яких ховалися люди під час татарських набігів.

Скоби́чі́вка, -и; ж.; село; Бог. р-н; нал. до Старобогородчанської с/р; віддаль до Богородчан – 3 км, до Івано-Франківська – 16 км: Скобичѣвка (1886, ШДС, 2); Skubyczówka (1889, SG, X, 735); Skobyczówka (1900, SGG, 41); Skobyczówka (1934, SDW, № 22, s. 243); х. Скобичівка (1947, АТП, 499); Скобичівка (2009, ІФ АТП[7], 177). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма **Скобич*, що є суфіксальним патронімним утворенням на *-ич* від *Скоба*, пор. п-ще *Скоба* (Редько, ІІ, 968).

Сков’я́тинка, -и; ж.; урочище; с. Вовчківці Снят. р-ну: Skowiatynka (1906 (1876), KuK Sn.); Skowiatynka (1933, MT Sn.); Сков’ятинка (1982, КС, 199). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) демінутивним утворенням на *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Сков’ятин* Борщівського р-ну Терн. обл., представники якої могли принести назву на ці терени; б) суфіксальним утворенням на *-к(а)* від антропоніма *Сков’ятин* < **Сков’ята*, яке М. Л. Худаш вважає вторинним утворенням від первісного **Скоб’ята* < *Скоба* + патронімний суфікс *-ят(а)* (Худ.[1], 312).

Сколодни́стий, -ого; ч.; потік; бас. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунгури Кол. р-ну: Сколоднистий (2002, Рунг., 248); Сколоднистий (2006, КГ, 23). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *сколоднистий* ‘який витікає *з* урочища *Колоднистий*’. В основі найменування урочища лежить прикметник *колоднистий* ‘який має колоди’.

Сколупе́нка, -и; ж.; гора; 371 м; сс. Новоселиця, Тростянець Снят. р-ну; давні назви – *Скапуленка*, *Скопуленка*: Skapulenka (1855, AKKGL, Bl. 49); Skopulenka (1881, SG, II, 200); Skapuleńka (1889, SG, X, 648); Skapuleńka (1904 (1877), KuK Kuty); Сколупенка (2001, ТК К). – Давня назва утворена за допомогою суфікса *-енк(а)* (розм. *-’инк(а)*) від антропоніма *Скопул*, пор. п-ще *Скоп* (СП, 324). Сучасна форма ороніма виникла внаслідок метатези приголосних *[п]* і *[л]*.

Ско́пище, -а; с.; поле; с. Стецева Снят. р-ну: Скопище (2012, БЛ[5], 268). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *скопище* ‘велика кількість чого-небудь, нагромадженого в одному місці’ (ВТС, 1140). Вона вказує на те, що на поле колись звозили солому для скиртування.

Скопі́вка, -и; ж.; село; Кол. р-н; нал. до Ліснохлібичинської с/р; віддаль до Коломиї – 28 км, до Івано-Франківська – 37 км: Skopowka ad Otenia (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Skopówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 177); Skopówka (1855, AKKGL, Bl. 49); Skopówka (1889, SG, X, 695); Скопівка (1947, АТП, 512); Скопівка (2009, ІФ АТП[7], 177). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Скоп*, пор. давня особова назва *Скоп* (Туп., 411), п-ще *Скоп* (СП, 324).

За переказами, назва села походить від прізвиська *Скоповецька*, яке мала польська пані, що володіла землями в цій місцевості.

Скору́х, -у; ч.; урочище; с. Старуня Бог. р-ну: Скорух (2011, УШ). – Назва утворена

семантичним способом від апелятива *скорух* (бот.) ʻгоробина звичайнаʼ (ЕСУМ, V, 283). Вона вказує на характер рослинності в урочищі в давнину.

Скре́гіт, -оту; ч.; гора; с. Манява Бог. р-ну: Скрегіт (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *скрегіт* ʻрізкі скрипучі звуки, що утворюються тертям кам'яних, металевих та інших предметівʼ (ВТС, 1142). Ідеться тут про дрібне сипуче каміння, яке покриває гору. Можливо також, що назва гори є здеформованою формою від *ґрегіт* ʻкам'янисте поле; скалиста горaʼ (ЕСУМ, I, 591).

Скри́пцева, -ої; ж.; гора; с. Діброва Тлум. р-ну: Скрипцева (2012, БЛ[5], 268). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Скрипець*, пор. п-ще *Скрипець* (ІФД, 364).

Скрутлі́вка, -и; ж.; поля; **1**) с. Милування Тисм. р-ну: Скрутлівка (2012, БЛ[5], 268); **2**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Скрутлівка (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від дієприкметника *скрутлий* ʻкрутий, стрімкий; вигнутий, покручений', пор. *скрут* ʻповорот, петля' (ЕСУМ, II, 112). Вона вказує на особливості поверхонь полів.

Ску́пів, -ового; ч.; куток; с. Троїця Снят. р-ну: Скупів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Скуп*, пор. похідне п-ще *Скупов* (СП, 326).

Сла́вкові Го́ни, -их, -ів; мн.; поле; с. Копачинці Гор. р-ну: Sławkowe Hony (1880, KuK JCz.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гони*, мн. від *гін* ʻсмуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін); українська старовинна народна міра довжиною від 60 до 120 сажнів' (ВТС, 182, 191), а атрибутивним членом – прикметник *Славкові*, що вказує на належність поля, пор. особове ім'я *Славко* < *Ярослав* (СУІ, 419).

Сла́вна, -ої; ж.; присілок; с. Рожневі Поля Снят. р-ну: Славна (2011, УШ); Славна (2012, НПС, 285). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *славна* ʻгарнаʼ (ВТС, 1147). Вона вказує на зовнішні враження від місцевості, де був започаткований присілок.

Славці́, -ів; мн.; кол. нім. колонія в місті Коломия; заснована 1827 року (Вайґель, 54), тепер не ідент.: Slawitz, Sławce (1900, SGG, 293); Славці (1988, КК, 38). – Назва, очевидно, первісно звучала як *Slawitz*, що є результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – особової назви чи прізвища засновника або одного з перших поселенців колонії, пор. давня особова назва *Slawecz* (1408, AGZ, III, 6). Сучасне найменування є адаптованою до українського мовного ґрунту формою і сприймається як утворення від однозвучного групового антропоніма – найменування родини чи жителів колонії за особовою назвою чи прізвищем засновника або одного з перших поселенців.

Сладе́нка, -и; ж.; хребет; с. Гута Бог. р-ну: Sładenka (1914 (1894), KuK P); Сладенка (2003, ТК ЦГ; ДСК, 214); хр. Сладенка (2006, ГЦСЧ). – Назва, очевидно, є спотвореною формою від *Слатинка*, що утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від апелятива *слатина* ʻнасичена солями вода, що витікає з гірських солоних джерел' (ГГ, 170), ʻсолена водаʼ (Горбач[1], 338). Саме таких джерел є чимало на схилах хребта.

Сли́вкова, -ої; ж.; нива; с. Топорівці Гор. р-ну: Сливкова (2005, СМТ[1], 53). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Сливко*, пор. п-ще *Сливко* (Редько, II, 976), а також поширене в селі похідне *Сливчук* (ТД Г, 118). Менш імовірною є мотивація цього мікротопоніма прикметником *сливкова* ʻзаросла *сливками*', як це стверджує дослідник історії села Д. Мохорук (СМТ[1], 53).

Сли́вкове Боло́то, -ого, -а; с.; заболочене поле; с. Корнів Гор. р-ну: Сливкове Болото (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *болото* ʻмокра заболочена низина; мокре місце між горбамиʼ (Мар., 218), ʻгрузьке місце з надмірно зволоженим ґрунтом' (Лісняк, 360), ʻрозгрузла земля, грязюка; багнисте місце з стоячою водоюʼ (СБГ, 35–36), а атрибутивним членом – присвійний прикметник

Сливкове, що вказує на належність поля *Сливкові*, пор. п-ще *Сливко* (див. вище).

Сліпá, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Топорівці Гор. р-ну: Сліпа (2005, СМТ[1], 55). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *сліпа* (перен.) ʻтупикова; яка не має виходу на головну вулицюʼ (Експ.).

Слобíдка[1], -и; ж.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 22 км, до Івано-Франківська – 79 км; давня назва – *Слобідка-Пільна*: Słobódka Polna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 17); Słobódka polna (1855, AKKGL, Bl. 49); Słobódka Polna (1889, SG, X, 807); Słobódka polna (1910, ZSO, 152); Слобідка (1947, АТП, 503); Слобідка (2009, ІФ АТП[7], 177). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *слобідка*, дем. від *слобода* ʻпоселення в Київській Русі, на Україні і в Росії XI–XVIII ст., жителі яких звільнялися від феодальних повинностейʼ (СУМ, IX, 365), а атрибутивним членом – прикметник *пільна*, що вказує на розміщення села серед *полів*, пор. *Лісна Слобідка*. Сучасне його найменування з'явилося в результаті еліпсису атрибутивного члена давньої назви.

Слобíдка[2], -и; ж.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 18 км, до Івано-Франківська – 22 км: Słobodka (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Słobódka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 183); Słobódka (1855, AKKGL, Bl. 45); Słobódka (1889, SG, X, 807); Słobódka koło Odajów (1910, ZSO, 152); Слобідка (1947, АТП, 517); Слобідка (2009, ІФ АТП[7], 177). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *слобідка* (див. вище). Вона вказує на характер заселення села.

Слобíдка[3], -и; ж.; кутки; **1**) с. Сороки Гор. р-ну: Слобідка (2012, БЛ[5], 268); **2**) с. Слобода Кол. р-ну: Слобідка (2006, КГ, 24); **3**) с. Побережжя Тисм. р-ну: Слобідка (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *слобідка*, дем. від *слобода* (див. вище). Вони вказують на характер заселення кутків.

Слобíдка[4], -и; ж.; потік; витік Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; сс. Слобода, Рунґури Кол. р-ну; інша назва – *Коловорот* (див. вище): Słobodka (1855, AKKGL, Bl. 49); Słobódka (1889, SG, X, 806); Kołoworut (1904 (1877), KuK Kuty); Слобідка (1979, СГУ, 510); Слобідка (2006, К КР); Слобідка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Слобода* (див. далі), з якого витікає потік.

Слобíдка[5], -и; ж.; кол. село, об'єдн. із с. Гончарівка Тлум. р-ну, тепер його частина: Słobudka (1765, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 286, с. 162); Słobódka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 195); Słobódka (1855, AKKGL, Bl. 45); Słobódka koło Tłumacza (1889, SG, X, 808); Słobódka koło Tłumacza (1910, ZSO, 153); Słobódka (ad Tłumacz) (1926, MT T); с. Слобідка (1947, АТП, 518); Слобідка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *слобідка*, дем. від *слобода* (див. вище). Вона вказує на характер заселення села.

Слобíдське, -ого; с.; куток; с. Зібранівка Снят. р-ну: Słobudzkie (1900, SGG, 607); Слобідське (2008, Близнюк, 11); Слобідське (2010, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *слобідське* ʻяке заснували, на якому жили, яким володіли вихідці із с. *Слобідка* на Косівщиніʼ.

Слобíдчина, -и; ж.; кол. хутори, об'єдн. **1**) із с. Жуків Тлум. р-ну; вар. *Слобудчина*: Słobódczyna (1934, SDW, № 21, s. 220); Слобідчина (1947, АТП, 511); Слобідчина (1961, ІФ АТП[1], 82); Слобудчина (2011, УШ); **2**) із с. Яківка Тлум. р-ну: Słoboda (1900, SGG, 215); Słobodczyna (1933, MT K); Слобідчина (1947, АТП, 511); Слобідчина (1961, ІФ АТП[1], 82); Слобідчина (2001, Проц., 125). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *слобідчина*, дем. від *слобідка* (див. вище). Вони вказують на характер заселення хуторів.

Слобíжниця[1], -і; ж.; присілок; с. Добротів Надв. р-ну: Słobożnice (1855, AKKGL, Bl. 48); Słobożnice, al. Słoboźnice (1889, SG, X, 811); Sloboźnia (1913, GKS); Słobusznica (1935, MT N); Слобожниця (2001, Проц.,

76). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *слобожниця*, *слобіжниця* ‘т. с., що *слобода*’ (див. вище). Вона вказує на характер заселення присілка.

Слобі́жниця², -і; ж.; річка; л. Пруту л. Дунаю; довжина – 12,5 км; сс. Лоєва, Добротів, Красна, смт Ланчин Надв. р-ну; вар. *Велика Слобіжниця*: Szlobusznica, Szlobusznica Wielka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 61); Słobożnica, Słoboźnica (1883, SG, IV, 621; 1888, SG, IX, 198; 1889, SG, X, 810); Słobożnica (1906 (1880), KuK N); Слобіжниця (1979, СГУ, 510). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування присілка с. Добротів (див. вище), через який протікає річка. Атрибутивний член *велика*, що вживався колись у назві, вказував на розміри річки, пор. *Мала Слобіжниця*. Можливо також, що гідронім є суфіксальним утворенням на *-иц(я)* від прикметника *слобіжний* (діал.) ‘слобідський; який витікає із слободи’.

Слобода́¹, -и; ж.; кол. хутори, тепер частини; **1**) м. Коломия: Słoboda (1900, SGG, 293); Слобода (1988, КК, 37); **2**) м. Тисмениця: Słoboda Podpieczarska (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 41); Słoboda (1855, AKKGL, Bl. 45); Słoboda (1889, SG, X, 800); Słoboda (1926, MT T); Слобода (1995, ТМН, 6); Слобода (2008, Тисм[1]., 32); **3**) смт Обертин Тлум. р-ну: Słoboda (1900, SGG, 215). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *слобода* (див. вище). Вони вказують на характер заселення хуторів.

Сло́бода², -и; ж.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 20 км, до Івано-Франківська – 70 км; давні назви – *Золотий*, або *Ропний Потік*, *Слобода-Рунгурська*: Sloboda Rungurska (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Potok Złoty, albo Słoboda (1722, ЛНБ ВР, фонд архіву Бурштинського замку, одиниця зберігання № 76, арк. 1–2); Słoboda Rungurska (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 255); Słoboda Rungurska (1855, AKKGL, Bl. 49); Słoboda Rungurska (1889, SG, X, 802); Słoboda Rungurska (1933, MT Mik.); Слобода (1947, АТП, 513); Слобода (2009, ІФ АТП[7], 178). – Село в давнину називалося *Золотий, або Ропний Потік*, що є результатом трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), на берегах якого виникло поселення. Десь наприкінці XVII – на початку XVIII ст. воно отримало назву *Слобода-Рунгурська*, яка утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *слобода* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *рунгурська*, що вказує на розташування поселення біля с. *Рунгури*. З червня 1946 року село має назву *Слобода*.

Слобода́ ³, -и; ж.; кол. село, тепер част. с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну: Słoboda (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *слобода* (див. вище). Вона вказує на характер заселення села.

Сло́бода⁴, -и; ж.; куток; с. Молодків Надв. р-ну: Слобода (1985, ІГ, ІІ, 384); Слобода (1998, Мих., 208); Слобода (2010, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *слобода* (див. вище). Вона вказує на характер заселення кутка.

Слобода́-Во́лосівська, -и, -ої; ж.; присілок; с. Волосів Надв. р-ну: Słoboda Wołosowska (1649, ЖУР, V, 15); Słoboda (1670, RRDZH, 79); Слобода Волосівська (2001, Проц., 75). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *слобода*, а атрибутивним членом – прикметник *волосівська*, що вказує на належність присілка до с. *Волосів* (див. вище).

Слобода́-Воло́ська, -и, -ої; ж.; колишнє поселення на Покутті, тепер не ідент.: Słoboda Włoska (1675, ЛЦДІА, ф. 5, оп. 1, спр. 152, с. 98). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *слобода* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *волоська*, що вказує на заснування поселення *волохами*.

Слобода́-Княжа, -и, -ої; ж.; колишнє поселення біля с. Княже Снят. р-ну: Słoboda Kniaza (1660, LWR, 92). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом

є апелятив *слобода* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *княжа*, що вказує на розміщення поселення біля с. *Княже* (див. вище).

Слободá при Гончарóві, словосп.; колишнє поселення біля с. Гончарів Тлум. р-ну, тепер не ідент.: Słoboda przy Hanczarowie (1646, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 85, ф. 41). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *слобода* (див. вище), а атрибутивним членом – неузгоджене означення, виражене прийменниково-онімним комплексом, що складається з прийменника *при*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування об'єкта поблизу іншого об'єкта, та ойконіма – найменування села *Гончарів* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поселення.

Слободá при Тýрці, словосп.; колишнє поселення біля с. Турка Кол. р-ну, тепер не ідент.: Sloboda przy Turka (1646, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 85, ф. 41). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *слобода* (див. вище), а атрибутивним членом – неузгоджене означення, виражене прийменниково-онімним комплексом, що складається з прийменника *при*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування об'єкта поблизу іншого об'єкта, та ойконіма – найменування села *Турка* (див. далі) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поселення.

Слободá-Франкíвська, -и, -ої; ж.; хутір; с. Белелуя Снят. р-ну: Słoboda Frankowska (1660, LWR, 92). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *слобода* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *франківська*, що вказує на належність хутора в давнину до поселення *Франківці* (див. далі).

Слóвче, -ого; с.; хутір; с. Козина Тисм. р-ну: Словче (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-*je* від антропоніма *Словець*, суфіксального похідного на *-ець* від давньої особової назви **Словъ*, пор. *Словикъ* (Мор., 180), ст.-укр. *Словикъ* (Туп., 417).

Слю́зки, -ок; мн.; поле; с. Підгайчики Кол. р-ну; вар. *Сльозки*: Сльозки (2006, КВС, 126); Слюзки (2012, БЛ[5], 268). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *слюзка*, дем. від *слюз* 'слиз; слизький в'язкий наліт на поверхні чого-небудь, що виникає від вогкості й бруду' (ЕСУМ, V, 312; ВТС, 1147). Вона вказує на вологу поверхню ґрунту на полі, що робить його слизьким. Варіант назви з'явився під впливом розмовного мовлення.

Слюсарíвка, -и; ж.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Слюсарівка (2008, БГ, 14). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Слюсар*, пор. п-ще *Слюсар* (ІФД, 366).

Смердúкути, -ів; мн.; куток; с. Глушків Гор. р-ну; інша назва – *За двором* (див. вище): Смердикути, або За двором (2008, УШ). – Назва утворена способом композиції основ *смерди-* < *смердить* 'погано пахне' (ВТС, 1152) та *кути*, мн. від *кут* 'частина якої-небудь території, місцевості' (СУМ, IV, 417), тут – 'частина села'. Вона вказує на постійний поганий запах на цьому кутку, що йде від недалеко розміщених тваринницьких ферм.

Смерéки, -ік; мн.; лісове урочище; с. Кричка Бог. р-ну: Смереки (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *смереки* 'смерековий ліс; смерекові насадження' (Експ.). Вона вказує на вид дерев, які проростають в урочищі.

Смерéчина, -и; ж.; лісові урочища; **1**) с. Жураки Бог. р-ну: Смеречина (2012, БЛ[5], 268); **2**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Смеречина (2006, КГ, 22); **3**) с. Станіславівка Кол. р-ну: Smereczyna (1933, MT K); Смеречина (2012, БЛ[5], 268). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *смеречина* 'смерекові зарості; смерековий ліс' (ВТС, 1153), 'смерековий ліс' (Онишк., II, 231). Вони вказують на вид дерев, які проростають у лісах.

Смéрклів, -ова; ч.; село; Тлум. р-н; нал. до Нижнівської с/р; віддаль до Тлумача – 27 км, до Івано-Франківська – 35 км: Smerkłów (1900, SGG, 669); Smerkłów (1914, GKK); Smerkłów (1926, MT T); Smierkłów (1934, SDW, № 24, s. 296); Смерклів (1947,

АТП, 518); Смерклів (2009, ІФ АТП[7], 178). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Смеркло*, пор. давнє п-сько *Smirklo* (AGZ, XII, 11), п-ще *Смеркло* (ІФД, 366).

Сме́рклівський, -ого; ч.; ліс; с. Нижнів Тлум. р-ну: Смерклівський (2012, БЛ[5], 268). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *смерклівський* ʻякий розташований з боку с. *Смерклів* (див. вище)ʼ.

Сми́ків, -ового; ч.; ліс; с. Милування Тисм. р-ну: Смиків (2012, БЛ[5], 268). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Смик*, пор. п-ще *Смик* (ІФД, 366), ст.-п. особова назва *Smyk* (SSNO, V, 132).

Сми́нда, -и; ч.; куток; м. Тисмениця: Сминда (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища польського пана, який проживав колись на кутку, пор. пол. п-ще *Smenda* (KTK, 336) .

Смола́, -и; ж.; куток; с. Мишин Кол. р-ну: Смола (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *смола* ʻтемна в'язка з неприємним запахом органічна речовинаʼ (ВТС, 1154). Вона вказує на те, що, починаючи з 1961 року, тут діяла установка, яка підігрівала смолу для проведення ремонту асфальтних доріг.

Смо́ликове, -ого; с.; куток; с. Марківка Кол. р-ну: Смоликове (2012, БЛ[5], 268). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Смолик*, пор. п-ще *Смолек* (СП, 328).

Смо́льники, -ів; мн.; урочище; с. Запуття Снят. р-ну: Smolniki (1933, MT Sn.). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, володіла колись землею в урочищі або проживала в ньому, пор. п-ще *Смольник* (Експ.). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *смольники* зі значенням ʻшевціʼ, пор. *смольник* ʻшвецьʼ (ЕСУМ, V, 326).

Смоляку́, -ів; мн.; урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Смоляки (2012, БЛ[5], 268). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, проживала колись в урочищі або володіла тут землею, пор. п-ще *Смоляк* (ІФД, 366). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *смоляки* ʻсмолисті дерева', пор. *смоляк* ʻсмолисте дерево' (ЕСУМ, V, 326). У такому разі вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Смоля́рня, -і; ж.; ліс; с. Глибоке Бог. р-ну: Смолярня (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *смолярня* ʻприміщення для смолокуріння' (ВТС, 1155). Вона вказує на те, що в лісі колись збирали й викурювали смолу.

Смо́рідник, -у; ч.; потік; п. Ждимиру л. Вовчинця п. Дністра; с. Узин Тисм. р-ну: Smorodnik (1932, MT S); Смородник (1983, ТК ИФ[1]); Сморідник (1999, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ик* від прикметника *сморідний* ʻнаповнений смородом; смердючий' (ЕСУМ, V, 317). Вона вказує на якість води в потоці.

Сморо́дина, -и; ж.; поле; с. Парище Надв. р-ну: Смородина (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *смородина* ʻбагаторічна чагарникова ягідна рослина родини ломикаменевих з чорними, білими, червоними або жовтими ягодами; сукупність таких рослин' (ВТС, 1155). Вона вказує на те, що поле облаштоване на місці колишнього смородинового саду, знищеного за радянської влади.

Смо́трич[1], -у; ч.; підвищення; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Смотрич (2009, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива **смотрич* ʻспостережний пунктʼ < *смотрити* ʻдоглядати, пильнувати' (ГГ, 174), ʻдивитись; шукати; дізнаватись; берегти' (Грінч., IV, 160). На горах та підвищеннях з такими назвами розташовувалися сторожові пости, звідки попереджали про наближення ворогів. Не випадково подібних назв у Карпатах та на Прикарпатті є декілька.

Смо́трич², -у; ч.; потік; пр. Велесниці п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Верхній Майдан Надв.

р-ну: Смотрич (2009, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), з якого витікає потік.

Смо́трич[3], -у; ч.; пагорб; с. Новоселиця Снят. р-ну: Смотрич (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива **смотрич* (див. вище). Вона вказує на те, що на пагорбі колись був сторожовий пост.

Смо́трич[4], -а; ч.; давнє поселення на Покутті, тепер не ідент.: Smothricz (1417, ZDM, VI, 429). – Назва утворена семантичним способом від апелятива **смотрич* (див. вище). Вона вказує на те, що село виникло на місцевості, де був сторожовий пост. Можливо також, що воно розміщувалося на пагорбі *Смотрич* (див. вище), а його назва є результатом трансонімізації названого вище ороніма.

Сніз, снозу; ч.; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: Сніз (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сніз*, *сноза* ʻневелике підвищення між долинами' (Мар., 249), ʻгорбок у лісі між потоками' (ЕСУМ, V, 337), ʻузвишшя між долинами, зворами' (Rudn., 30), бойк. *сніс* ʻніколи не орана земля між річками або потоками, заросла корчами та деревами; кут між потоками в місці, де вони зливаються; горбок у лісі між потоками' (Онишк., II, 233). Вона вказує на рельєф та характер поверхні поля.

Сно́зина, -и; ж.; горб; с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Снозина (2012, БЛ[5], 269). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *снозина*, дем. від *сніз* (див. вище).

Снюччин, -ого; ч.; ліс; с. Надорожна Тлум. р-ну: Снюччин (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Снючка* – найменування жінки за прізвиськом чоловіка, пор. п-сько *Снюка* (Експ.).

Сня́тин, -а; ч.; місто; р. ц.; м/р; відда́ль до Івано-Франківська – 98 км: Sniatin (1379, ЛЦДІА, ф. 364, опр. 1, сп. 104, с. 67); о Снѧтинѣ (1395, DM, 2, 610); у Снѧтинѣ (1424, P., 100); Sniatin (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Sniatyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Śniatyn (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 40); Sniatyn (1855, AKKGL, Bl. 49); Sniatyn (1895, SG, XV/2, 600); Снятин (1947, АТП, 515); Снятин (2009, ІФ АТП[7], 178). – Традиційно цю назву виводять від особового імені *Къснята*, *Коснята* (СМ, 8), яке нібито мав засновник і власник міста Сірославич, відомий воєначальник і впливовий боярин при дворі князя Ярослава Осмомисла. Однак така її етимологія, як справедливо зауважує Д. Г. Бучко, є не цілком прийнятною. Найбільш імовірно, що цей ойконім є посесивним утворенням на *-инъ* від давньої слов'янської відкомпозитної особової назви *Сѹнѧта* < *Сънъ* < *Съновидъ*, пор. д.-р. *Сновидъ* (Жел.[4], 45–46), укр. *Сновид* (Чучка, СЛ., 325), ст.-п. *Snouid* (SSNO, V, 134).

За народним переказом, назва міста походить від слова *стинати*, бо під час одного з набігів на ці землі татари *постинали* голови всім його мешканцям.

Сня́тинська, -ої; ж.; гора; між с. Белелуя Снят. р-ну та м. Снятин: Снятинська (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *снятинська* ʻяка височіє біля м. *Снятин* (див. вище)'.

Сня́тинська Кру́ча, -ої, -і; ж.; підвищення (горб); м. Снятин: Снятинська Круча (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *круча* ʻкрутий схил гори; прірва; підвищення' (Мар., 233), а атрибутивним членом – прикметник *снятинська*, що вказує на розміщення горба на території м. *Снятин* (див. вище).

Сня́тинське, -ого; с.; передмістя м. Коломиї: Sniatyner Vorst. (1855, AKKGL, Bl. 49); Śniatyńskie (1880, VOV, 342); Śniatyńskie (1900, SGG, 292). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *снятинське* ʻяке знаходиться, розташоване з боку м. *Снятин*' (див. вище).

Соболі́вка, -и; ж.; куток; с. Русів Снят. р-ну: Соболівка (2012, БЛ[5], 269); Соболівка (2012, НПС, 204). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Соболь*, пор. п-ще *Соболь* (ІФД, 367).

Сови́ця, -і; ж.; річка; л. Пруту л. Дунаю; довжина – 30 км, площа басейну – 253 км²; сс. Красноставці, Белелуя Снят. р-ну; інші назви – *Белелуя, Белелуйка* (див. вище), *Вікно* (див. вище): Вełełuja (1880, SG, I, 128; 1888, SG, IX, 108); Белелуя (1957, КРУ, 25); Белелуя, Белелуйка (1979, СГУ, 38); Совиця (1982, КС, 208); Совиця, або Белелуйка (2000, Марусик, 10); Белелуя, Вікно (2004, УПР, 818); Белелуйка (Совиця) (2008, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути суфіксальним утворенням на *-иц(я)* від дієслівної основи *сов-ати* ʻрухаючи щось, поміщати його куди-небудьʼ (ВТС, 1157). Ідеться про зміну русла внаслідок розмиву її берегів. Дехто виводить цю назву від апелятива *сова*, що не переконливо. Ю. О. Карпенко вважає її залишком фракійського чи іллірійського субстрату (див. Карп., ТБ, 186; Карп., ДГК, 30).

Соки́рчин, -а; ч.; село; Тлум. р-н; нал. до Петрівської с/р; віддаль до Тлумача – 35 км, до Івано-Франківська – 57 км: Siekirczyn (1453, AGZ, XII, 368); Siekirczin (1578, ŹDz, XVIII/I, 86); Siekirczyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Siekieczyn (1855, AKKGL, Bl. 45); Siekieczyn (1889, SG, X, 519); Сокирчин (1947, АТП, 511); Сокирчин (2009, ІФ АТП⁷, 178). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Сокирка*, пор. давня особова назва *Секирка* (Мор., 171), *Sekurka* (AGZ, XII, 7), п-ще *Сокирка* (ІФД, 367).

Соки́вна, -и; ж.; куток; с. Устя Снят. р-ну; давня назва – *Сокільна*: Sokulna (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 10, спр. 41, арк. 4); Sokulna (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 119, арк. 10); Соківна (2012, НПС, 249). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *сокільна*, *сокільня* (діал.) ʻмісце, де розводять та утримують *соколів* – ловчих птахів, яких використовують на полюванніʼ, пор. *сокольник* ʻтой, хто доглядав ловчих птахів, навчав їх і полював з нимиʼ (ВТС, 1158), а також *сокілна* ʻсоколинаʼ (ЕСУМ, V, 345). Вона вказує на те, що на кутку в давнину розводили цих птахів. Сучасне найменування з'явилося під впливом місцевого розмовного мовлення, у якому звук [*л*] у кінці складу чи слова вимовляється як [*в*].

Соки́вня, -і; ж.; куток; с. Задубрівці Снят. р-ну: Соківкя (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) семантичним утворенням від *соківня*, розмовного фонетичного варіанта від *сокільня* (див. вище); б) суфіксальним утворенням на *-івн(а)* від дієслівної основи *сок-ти* ʻсочитисяʼ (ЕСУМ, V, 251). Ідеться про грунтові води, які підходять близько до поверхні й сочать із землі. Невипадково, що цей куток дуже заболочений.

Соки́лна¹, -и; ж.; куток; с. Белелуя Снят. р-ну; вар. *Соківна*: Сокілна (2000, Марусик, 11); Соківна (2012, НПС, 54); Сокілна (2012, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сокілна*, *соківна* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку в давнину розводили *соколів*.

Соки́лна², -и; ж.; урочища; **1**) с. Матеївці Кол. р-ну: Sokolnia (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 6, спр. 262, арк. 5); Sokolne (1933, MT K); Сокілна (2011, УШ); **2**) с. Корнич Кол. р-ну; вар. *Сокільне*: Sokilnie (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 6, спр. 261, арк. 20); Sokolne (1906 (1876), KuK K); Sokolne (1933, MT K); Сокільна (2012, БЛ⁵, 269). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *сокілна* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах розводили колись соколів або вони тут гніздилися.

Соки́лник, -у; ч.; потік; л. Белелуї л. Пруту л. Дунаю; с. Белелуя Снят. р-ну: Сокілник (2000, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ик* від мікротопоніма – найменування кутка *Сокілна* (див. вище), з якого витікає потік.

Соки́льня, -і; ж.; урочище; с. Замулинці Кол. р-ну: Сокільня (2006, КВС, 58). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сокільня* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись розводили *соколів*.

Сокови́ця¹, -і; ж.; урочище; сс. Рошнів, Стриганці Тисм. р-ну: Соковиця (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *соковиця* (діал.) ʻмісце, де добувають березовий сікʼ (Експ.).

Сокови́ця², -і; ж.; кутки; **1**) с. Рошнів Тисм. р-ну; інша назва – *Зацерква*: Соковиця

(1995, ТМН, 42); Соковиця, інша назва – Зацерква (2011, Експ.); **2**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Соковиця (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), на території якого розкинулися кутки. Інша назва кутка в с. Рошнів є утворенням за допомогою префікса *за-* від апелятива *церква* ʽбудівля, у якій відбувається християнське богослужіння (СУМ, XI, 202). Вона вказує на місце його розташування.

Сокóлики, -ів; мн.; поле; с. Нижнів Тлум. р-ну: Соколики (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, володіла колись полем, пор. п-ще *Соколик* (ІФД, 367).

Соколи́нець, -нцю; ч.; горб; 341 м; м. Тисмениця: Соколинець (2004, Експ.); Соколинець (2008, Тисм.[1], 32). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від прикметника *соколиний* ʽна якому гніздяться *соколи*ʼ (Експ.).

Соколі́вка[1], -и; ж.; село; Тлум. р-н; нал. до Олешанської с/р; віддаль до Тлумача – 17 км, до Івано-Франківська – 41 км; давня назва – *Соколів*: Sokolow (1462, AGZ, XII, 278); Sokolow (?) (1578, ŹDz, XVIII/I, 94); Sokołów (1905 (1874), KuK TT); Sokołów (1934, SDW, № 24, s. 298); х. Соколова (1947, АТП, 518); Соколівка (2009, ІФ АТП[7], 178). – Давня назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Сокол*, пор. давнє особове ім'я *Соколъ* (Мор., 162), ст.-п. *Sokoł* (Tasz., 123), п-ще *Сокол* (ІФД, 367; Редько, II, 989). Сучасне найменування села, запроваджене в радянський період, є суфіксальним утворенням на *-к(а)* від давньої назви.

Соколі́вка[2], -и; ж.; куток; с. Яківка Тлум. р-ну: Соколівка (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Сокол*, пор. п-ще *Сокол* (див. вище).

Сокольо́ва, -ої; ж.; гора; с. Городниця Гор. р-ну: Сокольова (2012, Експ.). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Соколь*, що є розмовним фонетичним варіантом від *Сокол* (див. вище); б) утворенням способом субстантивації та онімізації прикметника *сокольова* ʽна якій живуть, гніздяться *соколи*ʼ.

Солу́горá, -и; ж.; гора; с. Городниця Гор. р-ну: Солигора (2012, Експ.). – Назва утворена способом поєднання основ *соли-* < *солити* ʽзасолювати' (ВТС, 1159) та *гора* ʽзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʽпідвищене місце' (Лісняк, 359). Вона вказує на наявність на горі соляних джерел і соляних пластів, які роблять її поверхню солоною.

Со́лище[1], -а; с.; горб; с. Рудники Снят. р-ну: Солище (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *солище* ʽмісцевість, де добували сіль і де були соляні джерела' (ТСТ, 115), пор. також *солище* ʽмісце на полонині, де худобі дають лизати сіль' (ТГП, 330). Вона вказує на те, що на горбі є поклади соляної руди.

Со́лище[2], -а; с.; куток; с. Рудники Снят. р-ну: Солище (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на схилах якого розкинувся куток.

Солі́нки, -ок; мн.; куток; с. Лісна Велесниця Надв. р-ну: Солінки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *солінка*, дем. від *соліна* (діал.) ʽсоляна копальня', пор. пол. *salina* ʽсоляна копальня; солеварня' (ПРС, 551). Вона вказує на те, що на кутку колись добували сіль.

Соло́мин, -ого; ч.; горб; 259 м; на північ від сс. Княже, Залуччя Снят. р-ну: Сołомin, al. Sołomyn (1890, SG, XI, 62); Sołomyn (1906 (1876), KuK Sn.); Sołomyn (1933, MT Sn.); Соломин (1982, КС, 208). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Солома*, пор. п-ще *Солома* (ПЗУ, 529).

Солонá, -ої; ж.; криниця; с. Сороки Гор. р-ну: Солона (2012, БЛ[5], 269). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *солона* ʽяка містить сіль і має характерний смак, що його надає сіль' (ВТС, 1160). Вона вказує на смакові якості води в криниці.

Солоне́ць[1], -нця; ч.; потоки; **1**) пр. Раківцю л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 600 м; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Солонець (2011, УШ); **2**) п. Млинівки п. рукав Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Монастирчани, смт Солотвин Бог. р-ну: Солонець (1979, СГУ, 519); Солонець (2011, УШ); **3**) бас. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра: с. Кричка Бог. р-ну: Солонець (2011, УШ); **4**) п. Великого Лукавцю п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Старуня Бог. р-ну: Солонець (2003, Експ.); Солонець (2011, УШ); **5**) п. Грушки л. Ставища п. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; довжина – 3 км; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Solonetz (1855, AKKGL, Bl. 49); Sołoniec (1890, SG, XI, 63); Солонець (2006, КВС, 11); Солонець (2011, УШ); **6**) п. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; сс. Стопчатів Кос. р-ну, Ковалівка Кол. р-ну: Солонець (1979, СГУ, 518); Солонець (2008, УШ); **7**) л. Рибниці п. Пруту л. Дунаю; с. Новоселиця Снят. р-ну: Солонець (2006, ННР, 7); Солонець (2011, УШ); **8**) пр. Селятина л. Млинівки п. Тлумачу п. Дністра; с. Бортники Тлум. р-ну: Солонець (2006, СНП, 26); **9**) л. Хотимирки п. Дністра; між сс. Хотимир, Жабокруки Тлум. р-ну: Sołoniec (1926, MT T). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *солонець* ʻозеро або джерело з солоною водоюʼ (ВТС, 1160), ʻсолоне джерелоʼ (Карп., ТБ, 188), ʻсолончак, трава на солончаку; озеро або джерело із солоною водою; ґрунт, що містить солі натріюʼ (ЕСУМ, V, 252), ʻмалородючий ґрунт з підвищеною мінералізацією солейʼ (СНГТ, 513), ʻсолоний грунт, солончакʼ (Грінч., IV, 167), ʻджерело мінеральної солоної водиʼ (Грицак, 37), бойк. *солонец* ʻмісце з соляною ропою, яку худоба охоче ližeʼ (Онишк., II, 236). Вони вказують на смакові якості води та особливості ґрунтів місцевостей, де протікають потоки.

Солоне́ць[2], -нця; ч.; урочища; **1**) с. Саджава Бог. р-ну: Солонець (2003, Мороз, 6); **2**) с. Вікно Гор. р-ну: Sołoniec (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 10, спр. 66, арк. 12); Солонець (1982, АПП, 24); Солонець (2008, УШ); Солонець (2009, ГСС, 13); **3**) с. Рогиня Гор. р-ну: Солонець (2008, УШ); **4**) с. Топорівці Гор. р-ну: Sołoniec (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 10, спр. 44, арк. 2); Солонець (2005, СМТ[1], 54); Солонець (2008, УШ); Солонець (2012, БЛ[5], 269); **5**) смт Отинія Кол. р-ну: Солонець (1998, От., 16); Солонець (2006, КВС, 116); Солонець (2011, УШ); **6**) с. Добротів Надв. р-ну: Солонець (1998, Мих., 208); **7**) с. Задубрівці Снят. р-ну: Солонець (2011, УШ); **8**) с. Бортники Тлум. р-ну: Sołoniec (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 6, спр. 192, арк. 13); Sołoniec (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 202, арк. 18); Солонець (2011, УШ); **9**) смт Обертин Тлум. р-ну: Sołonec (1906 (1876), KuK K); Sołoniec (1933, MT K). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *солонець* зі значенням ʻмалородючий ґрунт з підвищеною мінералізацією солейʼ (СНГТ, 513), ʻсолоний грунт, солончакʼ (Грінч., IV, 167), ʻґрунт, що утворився із солончаку в результаті вимивання верхніх шарів водорозчинних солейʼ (СУМ, IX, 450), ʻмісцевість із солоними джерелами' (Желех., II, 895). Вони вказують на характер ґрунтів в урочищах.

Солоне́ць[3], -нця; ч.; урочище; с. Старуня Бог. р-ну: Солонець (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинулося урочище.

Солоне́ць[4], -нця; ч.; джерела, криниці; **1**) с. Вікно Гор. р-ну: (2012, БЛ[5], 269); **2**) с. Марківка Кол. р-ну: Солонець (2006, КВС, 96); **3**) с. Ісаків Тлум. р-ну: Солонець (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *солонець* зі значенням ʻсолоне джерелоʼ (Карп., ТБ, 188). Вони вказують на смакові якості води джерел.

Солоне́ць[5], -нця; ч.; поля; **1**) с. Слобідка Гор. р-ну: Солонець (2012, БЛ[5], 269); **2**) с. Малий Ключів Кол. р-ну: Солонець (2012, БЛ[5], 269); **3**) с. Парище Надв. р-ну: Солонець (1998, Мих., 208). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *солонець* зі значенням ʻмалородючий ґрунт з підвищеною мінералізацією солейʼ (СНГТ, 513), ʻсолоний грунт, солончакʼ (Грінч., IV, 167), ʻґрунт, що утворився із солончаку в результаті вимивання верхніх шарів водорозчинних солейʼ (СУМ, IX, 450). Вони вказують на характер ґрунтів на полях.

Солоне́ць[6], -нця; ч.; узгір'я; с. Сороки Гор. р-ну: Sołoniec (1880, KuK Z); Sołoniec (1883, SG, IV, 814). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *солонець* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту на узгір'ї.

Солоне́ць[7], -нця; ч.; кутки; **1**) с. Стрільче Гор. р-ну: Солонець (2008, УШ); **2**) с. Фатівці Кол. р-ну: Солонець (2006, КВС, 177). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *солонець* (див. вище). Вони вказують на характер ґрунтів на кутках.

За народними переказами, на стрільченському кутку колись потопилися чумаки, які везли сіль.

Солоне́ць[8], -нця; ч.; кутки; **1**) с. Велика Кам'янка Кол. р-ну; вар. *Солонец*: Sołniec (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 6, спр. 219, арк. 87); Sołoniec (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 32, арк. 80); Солонец (2000, ЕКол, ІІІ, 26); Солонець (2006, КВС, 11); **2**) с. Марківка Кол. р-ну: Солонець (2006, КВС, 97); Солонець (2011, СГ, ІІ, 213). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних гідронімів – найменування відповідно потоку (див. вище), що витікає з кутка, та криниці (див. вище). Варіант назви в с. Велика Кам'янка відбиває особливості місцевих говірок, у яких фонема [*ц'*] в кінці слова реалізується у твердому передньоязиковому зубному свистячому приголосному [*ц*].

Солоне́цьке[1], -ого; с.; болото; с. Сороки Гор. р-ну: Солонецьке (2012, БЛ[5], 269). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *солонецьке* ʻяке розкинулося на узгір'ї *Солонець* (див. вище)'.

Солоне́цьке[2], -ого; с.; поле; с. Бортники Тлум. р-ну: Солонецьке (2012, БЛ[5], 269). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *солонецьке* ʻяке розкинулося біля потоку *Солонець* (див. вище)'.

Соло́ник, -у; ч.; потік; л. Млинівки п. Тлумачу п. Дністра; сс. Бортники, Мельники, Королівка Тлум. р-ну: Сołonik (1926, МТ Т); Солоник (2001, УК ТК). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ик* від прикметника *солоний* (див. вище). Вона вказує на смакові якості води в потоці, пор. також укр. діал. *солонка* ʻджерело мінеральної води' (Грицак, 37), ʻсоляне джерело' (ЕСУМ, V, 252).

Солони́ця[1], -і; ж.; куток; с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Солониця (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *солониця* ʻсоляне джерело' (ЕСУМ, V, 252). Вона вказує на виникнення кутка біля джерела солоної води.

Солони́ця[2], -і; ж.; поточина; джерело; с. Добровляни Тисм. р-ну: Солониця (2009, БЛ[2], 179). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *солониця* (див. вище). Вона вказує на смакові якості води джерела.

Солони́ця[3], -і; ж.; поле; с. Добровляни Тисм. р-ну: Солониця (2009, БЛ[2], 179). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування джерела (див. вище), яке пробивається на полі.

Солони́ця[4], -і; ж.; поточина; п. Тлумачу п. Дністра; довжина – 3 км; м. Тлумач: Солониця (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *солониця* (див. вище). Вона вказує на витік поточини із соляного джерела.

Солони́ця[5], -і; ж.; урочище; с. Яківка Тлум. р-ну: Sołonica (1855, AKKGL, Bl. 45); Sołonica (1906 (1876), KuK K). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *солониця* (див. вище). Вона вказує на наявність в урочищі джерела із солоною водою.

Солонці́[1], -ів; мн.; урочище; с. Міжгір'я Бог. р-ну: Солонці (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *солонець* ʻмісцевість із солоними джерелами' (Желех., ІІ, 895), бойк. *солонец* ʻмісце із соляною ропою' (Онишк., ІІ, 236). Вона вказує на наявність в урочищі джерел із солоною водою.

Солонці́[2], -ів; мн.; яр; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Солонці (2010, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *солонець* (див. вище). Вона вказує на наявність у яру джерел із солоною водою.

Солонці́[3], -ів; мн.; куток; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Солонці (1998, Мих., 208). – Назва виникла в результаті транс-

онімізації однозвучного мікротопоніма – найменування яру (див. вище), навколо якого розкинувся куток.

Солонці[4], -ів; мн.; ліс; с. Добротів Надв. р-ну: Солонці (1998, Мих., 208); Солонці (2011, СГ, II, 186). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *солонець* (див. вище). Вона вказує на наявність в лісі джерел із солоною водою та на малородючий ґрунт з підвищеною мінералізацією солей.

Солонці[5], -ів; мн.; урочища (поля); **1**) с. Добротів Надв. р-ну: Солонці (1998, Мих., 208); **2**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Солонці (2011, УШ); **3**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Солонці (2012, БЛ[5], 269). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *солонець* (див. вище). Вони вказують на малородючі ґрунти з підвищеною мінералізацією солей в урочищах та на наявність тут джерел з солоною водою.

Соло́твин, -а; ч.; селище міського типу; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 20 км, до Івано-Франківська – 35 км; давня назва – *Краснополе*: Krasnopole (1641, ЛЦДІА, ф. 5, оп.1, спр. 134, с. 402); Solotwina (1649, ЖУР, V, 27); Krasnopole seu Solotwina (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Krasnopole seu Słotwina (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Sołotwina (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 86); Sołotwina (1855, AKKGL, Bl. 44); Sołotwina, dawniej Krasnopol (1890, SG, XI, 65); Солотвин (1947, АТП, 516); Солотвин (2009, ІФ АТП[7], 178). – Поселення, очевидно, виникло як містечко й отримало назву *Краснопіль*, *Краснополе* (див. SG, XI, 66), що є композитним утворенням від основ *красне* ʻдуже гарне’, пор. гуц. *красний* ʻдуже гарний’ (ГГ, 104), та гр. *polis* ʻмісто’. Тобто, первісне значення назви – ʻгарне, красиве місто’. Однак вона чомусь не прижилася й поселення почали іменувати *Солотвина* за назвою однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому воно було засноване. В основі мікротопоніма лежить апелятив *солотвина* (< псл. **soltъvina*) ʻбагнувате місце; багновище, мочарі’ (ГГ, 175; ПГФ, 252–253), ʻбагнувате місце’ (ЕСУМ, V, 351; Онишк., II, 236), ʻсоляне джерело’ (ССУМ, II, 386), ʻджерело з солоною водою; солоне болото’ (Лящук, 166), що вказує на характер ґрунту місцевості, на якій виникло поселення, та наявність тут солоних джерел. Форма *Солотвин* є штучною, запровадженою в радянські часи, очевидно, з метою узгодження з російським географічним терміном *посёлок*. Дещо поіншому пояснює етимологію цього ойконіма В. О. Яцій. Він припускає його утворення від однозвучних назв річок у Долинському районі (Яцій[3], 208). Однак таке трактування є, на нашу думку, безпідставним, оскільки ці географічні об’єкти знаходяться на значній відстані одні від одного, а тому важко пояснити, як гідроніми могли мотивувати в такому разі назву поселення. Сумнівним є також його трактування назви селища як посесивного утворення на *-ин* від антропоніма *Солотва* (там же).

Соло́твина[1], -и; ж.; лісове урочище; с. Хмелівка Бог. р-ну; вар. *Солотвинське*: las Sołotwina (1890, SG, XI, 65); Солотвинське (2012, БЛ[4], 204); Солотвина (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *солотвина* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту в лісі та наявність у ньому солоних джерел, у т. ч. глибокої (близько 20–25 м) соляної криниці. Варіант назви є субстантивованим та онімізованим прикметником *солотвинське* ʻяке має *солотвину* (див. вище)’.

Соло́твина[2], -и; ж.; потік; л. Куснику л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; сс. Хмелівка, Глибоке Бог. р-ну: Sołotwina (1932, MT S); Солотвина (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), з якого витікає потік.

Соло́твина[3], -и; ж.; поля; **1**) с. Грушка Тлум. р-ну: Солотвина (1975, АСЗ, I, 900); **2**) с. Олеша Тлум. р-ну: Sołotwina (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 6, спр. 188, арк. 15); Sołotwina (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 207, арк. 22); Солотвина (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *солотвина* (див. вище). Вони вказують на болотистий характер ґрун-

тів на полях та наявність на них джерел солоної води.

Соло́твина[4], -и; ж.; присілок; с. Олеша Тлум. р-ну: Солотвина (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), на якому розкинувся присілок.

Соло́твинське, -ого; с.; куток; с. Хмелівка Бог. р-ну; Sołotwyńskie (1934, SDW, № 22, s. 244); Солотвинське (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *солотвинське* ʻяке розташоване, знаходиться біля лісу *Солотвина* (див. вище)ʼ.

Соло́твинський, -ого; ч.; потік; л. Куснику л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; сс. Росільна, Хмелівка Бог. р-ну; давня назва – *Солотвинський Потік*: Sołotwiński Potok (1787, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 6, спр. 16, арк. 6); Sołotwiński Potok (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 22, арк. 9); Sołotwiński (1932, MT S); Солотвинський (2011, УШ). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течієюʼ (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річкаʼ (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долинаʼ (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *солотвинський*, що вказує на витік гідрооб'єкта з лісового урочища *Солотвина* (див. вище). Сучасне найменування потоку з'явилося в результаті еліпсису опорного компонента давньої назви.

Со́льник[1], -у; ч.; урочище; с. Яцівка Тлум. р-ну: Solnik (1905 (1874), KuK TT). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сільник* ʻсоляне джерелоʼ (Бучко, 108). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *сольник* зі значенням (бот.) ʻкурайʼ (ЕСУМ, V, 349). У такому разі назва вказує на характер рослинності в урочищі в давнину.

Со́льник[2], -а; ч.; кол. хутір, нал. до с. Яцівка Тлум. р-ну: Solnik (1905 (1874), KuK TT). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся хутір.

Соля́нка, -и; ж.; соляне джерело; с. Малий Ключів Кол. р-ну: zr. Solanka (1933, MT Kuty). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *солянка* (діал.) ʻсоляне джерелоʼ (ЕСУМ, V, 253).

Со́ників Бе́рег, -ового; -а; ч.; куток; с. Троїця Снят. р-ну: Сoників Берег (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берег* ʻкруча; невелике підвищенняʼ (Лісняк, 359), ʻкруча, стрімкий схил; гористе місце, пасовисько' (ГГ, 23), ʻзарослий лісом горбʼ (ЕСУМ, 170), ʻпідвищення; гора; стік гориʼ (Hr., 32), а атрибутивним членом – прикметник *Сoників*, що вказує на належність землі на кутку в давнину *Сoникові*, пор. п-ще *Сoник* (Експ.).

Со́пів, -ова; ч.; село; Кол. р-н; с/р: віддаль до Коломиї – 4 км, до Івано-Франківська – 65 км: Sopow (1389, AGZ, VI, 73); Sopow (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Sopów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 247); Sopów (1855, AKKGL, Bl. 49); Sopów (1890, SG, XI, 80); Сопів (1947, АТП, 513); Сопів (2009, ІФ АТП[7], 178). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма **Сопъ*. Про його існування в давнину свідчать такі похідні антропоніми, як особові імена *Сопко* (Мор., 182), *Сопко*, *Соп'ян* (СУІ, 345), хорв. *Sopek*, п-ща *Сопик*, *Сопко* (СП, 331–332). Дослідники по-різному трактують походження антропоніма **Сопъ*. Так, Д. Г. Бучко виводить його від церковно-християнського імені *Сопрон* < *Сопроній* (Бучко, 110). М. Л. Худаш сумнівається в такій етимології цього антропоніма, вважаючи, що широке слов'янське поширення особових назв з твірною основою *Соп-* при рідкісному все-таки вживанні варіанта *Сопрон* і абсолютній перевазі тут його конкурента *Софрон*, а в Україні в побуті *Супрун*, свідчить про інший його генезис. Тому він пояснює антропонім **Сопъ* як фонетичний варіант первісного *Собъ*, що є гіпокористикою, яка

виникла в результаті усічення імен-композитів з препозитивним компонентом *Соб-* (*е*, *и*) типу *Собеборъ*, *Собегордъ*, *Собемыслъ* (Худ.[1], 319).

Існує декілька переказів про походження назви села. В одному з них ідеться про те, що таку назву село отримало від найменування річки, яка протікає його територією. Колись на її берегах люди пасли худобу й вигравали на сопілках. Річка теж вигравала, як сопілка. Тому й назвали її Сопілка, Сопівка, а від неї й село Сопів.

В іншому переказі розповідається, що колись давно в село прийшла чума. Багато людей вимерло. Їх хоронили в одному місці коло Леній. Навіть тепер видно тут подовгуватий горбик. Хто захворів, їх також вивозили й клали біля ями. Коли вони помирали, їх скидали в неї. Але один хворий чоловік не помер, а видужав і повернувся в село. Усі, хто був живий і здоровий, разом із священиком вийшли йому назустріч і тішилися, що він повернувся практично з того світу. Чоловік потім усе життя важко дихав, тобто сопів. Тому й село, де він жив, назвали Соповом.

Сóпівка, -и; ж.; річка; л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; довжина – 25 км, без Слобідки – 18 км, площа басейну – 140 км^2; сс. Рунґури, Сопів, Нижній Вербіж, смт Печеніжин Кол. р-ну: Sopiowka (1790, KGL, 27); Sopówka (1855, AKKGL, Bl. 49); Sopówka, Sopiuka (1890, SG, XI, 80); Сопівка (1979, СГУ, 521); Сопівка (2009, РІФ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Сопів* (див. вище), через яке протікає річка.

Сóпівська Гóра, -ої, -и; ж.; горб; сс. Сопів, Нижній Вербіж Кол. р-ну: Сопівська Гора (2012, БЛ[5], 269). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень’ (ВТС, 191), ʻпідвищене місце’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *сопівська*, що вказує на розташування орооб’єкта на території с. *Сопів* (див. вище).

Сóпівське[1], -ого; с.; лісове урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Сопівське (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *сопівське* ʻяке належало колись громаді с. *Сопів* (див. вище) або окремим його жителям’.

Сóпівське[2], -ого; с.; поле; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Сопівське (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *сопівське* (див. вище)’.

Сóпівський Ліс, -ого, -у; ч.; ліс; с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Сопівський Ліс (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Сопівський Ліс (2006, КГ, 19). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі’ (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *сопівський*, що вказує на належність топооб’єкта в давнину громаді с. *Сопів* (див. вище) чи окремим його жителям.

Сорокú, -ів; мн.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 19 км, до Івано-Франківська – 79 км: Sroky (1427, ZDM, VII, 228); Soroki (1578, ŹDz, XVIII/I, 87); Soroki ad Gwozdziec (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Soroki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 63); Soroki (1855, AKKGL, Bl. 49); Soroki (1890, SG, XI, 84); Сороки (1947, АТП, 503); Сороки (2009, ІФ АТП[7], 179). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала село, пор. п-ще *Сорока* (СП, 332), ст.-п. особова назва *Sroka* (SSNO, V, 161).

Сóрок Мóргів, -а, -ів; мн.; поле; с. Залуччя Снят. р-ну: Сорок Моргів (2004, Ром., 12); Сорок Моргів (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від словосполучення *сорок моргів*, що вказує на розміри поля, пор. *морґ* ʻу Польщі, Литві та на загарбаних ними українських землях у XVI–XVIII ст., а в Західній Україні – до 1939 року – міра землі, що дорівнює 0,56 га’ (ВТС, 540).

Сороха́нівка, -и; ж.; куток (вулиця); с. Назірна Кол. р-ну: Сороханівка (2006, КВС, 107). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Сорохан*, пор. п-ще *Сорохан* (ТД КР, 115).

Сороха́нка, -и; ж.; поле; с. Підгайчики Кол. р-ну: Sorochanka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 103, арк. 28); Сороханка (2006, КВС, 126.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Сорохан* (див. вище). Можлива також мотивація цього мікротопоніма однозвучним андронімом – найменуванням жінки за прізвищем чоловіка.

Соро́цьке, -ого; с.; поле; с. Сороки Гор. р-ну: Сороцьке (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *сороцьке* ʻяке розташоване, знаходиться на території с. *Сороки* (див. вище)ʼ.

Соро́цький, -ого; ч.; став; с. Сороки Гор. р-ну: Сороцький (2012, БЛ[5], 269). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *сороцький* (див. вище). Вона вказує на розташування ставу в селі *Сороки* (див. вище).

Сороча́нка, -и; ж.; кол. фільварок, нал. до м. Снятин: Soroczanka (1900, SGG, 605); Sorocanka (1906 (1876), KuK Sn.); Soroszanka (1916, GKSn.); Soroszanka (1933, MT Sn.); Сорочанка (1982, КС, 208). – Назва, очевидно, утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Сорочан*, пор. п-ще *Сорочан* (Богдан, 284).

Соро́чий, -ого; ч.; кол. фільварок, нал. до м. Тлумач: folw. Sroczy (1905 (1874), KuK TT). – Назва є посесивним утворенням на *-ий* від антропоніма *Сорока* (СП, 332).

Соро́чина, -ої; ж.; поточина; л. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; смт Отинія Кол. р-ну: Сорочина (1998, От., 12); Сорочина (2006, КВС, 116); Сорочина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Сорока*, пор. п-ще *Сорока* (див. вище).

Со́сни[1], сосен; мн.; лісові урочища; **1**) с. Кричка Бог. р-ну: Сосни (2011, УШ); **2**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Сосни (2011, Бойко); **3**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Сосни (2007, Вікн., 24); Сосни (2011, УШ); **4**) с. Одаїв Тлум. р-ну: Сосни (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *сосни* ʻмісце, де ростуть сосни, сосновий ліс' (Лісняк, 362), ʻсосновий ліс; соснові зарості' (Експ.). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Со́сни[2], сосен; мн.; гора; с. Пороги Бог. р-ну: Сосни (2004, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сосни* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на горі.

Со́сни[3], сосен; мн.; гора; с. Вікняни Тлум. р-ну: Сосни (2007, Вікн., 24). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), який розкинувся на горі.

Со́сни[4], сосен; мн.; кол. хутір, об'єдн. із с. Тарасівка Тлум. р-ну: Сосни (1947, АТП, 518); Сосни (1961, ІФ АТП[1], 82). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сосни* (див. вище). Вона вказує на виникнення хутора на місцевості, де були соснові зарості.

Сосни́на, -и; ж.; лісові урочища; **1**) с. Кривець Бог. р-ну: Соснина (2011, УШ); **2**) с. Нивочин Бог. р-ну: Соснина (2011, УШ); **3**) с. Лука Гор. р-ну: Соснина (2008, УШ); **4**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Соснина (1998, Мих., 208); **5**) с. Узин Тисм. р-ну: Соснина (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *соснина* (< псл. **sosnina*) ʻсосновий гай, ліс; сосняк' (ВТС, 1163), ʻмісце, де ростуть сосни, сосновий ліс' (Лісняк, 362). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Сосні́вка, -и; ж.; урочище; с. Грабовець Бог. р-ну: Соснівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *сосни* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі. Можливо, що колись існував географічний термін **соснівка* зі значенням *ʻсоснові зарості; сосновий ліс, гай', який і мотивував цей мікротопонім.

Сосно́вий, -ого; ч.; ліс; с. Пужники Тлум. р-ну: Сосновий (2012, БЛ[5], 269). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *сосновий* ʻякий складається із *сосен*; у якому ростуть *сосни*' (Експ.). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Софіївка[1], -и; ж.; кол. окреме село, тепер част. міста Івано-Франківськ: Zofjówka (1934, SDW, № 22, s. 247); Zofiówka (1938, SDW, № 5, s. 81); Софіївка (1947, АТП, 517); Софіївка (1961, ІФ АТП[1], 82). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Софія*, пор. особове ім'я *Софія* (СУІ, 344), пол. *Zofia* (КІР, 104).

Софіївка[2], -и; ж.; кол. присілки; **1**) с. Глушків Гор. р-ну: Głuszków z Zofijówka (1910, ZSO, 46); **2**) с. Угринів Тисм. р-ну: Zofiówka (1855, AKKGL, Bl. 44); Zofiówka (1880, KuK S); Zofiówka (1913, GKS); Zofiówka (1932, MT S). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Софія*, пор. особове ім'я *Софія* (див. вище).

Софіївка[3], -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Загвіздя Тисм. р-ну, знищений 1939 року: Софіївка (1995, ТМН, 19). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Софія* (див. вище). Таке ім'я мала дружина пана Олександра Левицького, на честь якої названо хутір.

Софіїна Доли́на, -ої, -и; ж.; урочище (долина); с. Топорівці Гор. р-ну: Софіїна Долина (2005, СМТ[1], 49); Софіїна Долина (2010, БЛ[1], 343). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* 'рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), 'низовина біля річки' (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *Софіїна*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Софії*.

Софія́кова Скала́, -ої, -и; ж.; скеля; с. Мишин Кол. р-ну: Софіякова Скала (2010, БЛ[1], 343). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *скала* (діал.) 'скеля' (ВТС,), а атрибутивним членом – прикметник *Софіякова*, що вказує на належність землі навколо скелі *Софіяку*, пор. п-ще *Софіяк* (Експ.).

Сочéт, -у; ч.; горб; 624 м; сс. Рунгури, Великий Ключів Кол. р-ну, Люча Кос. р-ну: Soczet (1932, PBW, II, 210); Сочет (2000, Екол., III, 55); Сочет (2002, Рунг., 241); Сочет (2006, КВС, 140); Сочет (2006, КГ, 18). – Назва утворена семантичним способом від рум. апелятива *socet* 'бузняк, зарості бузини', пор. *soc* 'бузина' (РУС, 431) + суфікс *-et* зі збірним значенням. Вона вказує на характер рослинності на горбі.

Сочі́вка[1], -и; ж.; поточина; л. Ключівки п. Сопівки л. Лючки п. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; довжина – 2,5 км; сс. Малий Ключів, Великий Ключів Кол. р-ну: Soczywka (1883, SG, IV, 167); Soczywka (1904 (1877), KuK Kuty); Soczywka (1933, MT Kuty); Сочівка (2000, ЕКол., III, 38); Сочівка (2006, К КР). – Назва, очевидно, утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від дієслівної основи *соч-ити* 'падати, текти дрібними краплями, тонким струменем' (ВТС, 1164). У такому разі вона вказує на характер течії поточини. Можлива також її мотивація оронімом – найменуванням горба *Сочет* (див. вище), з якого стікає потік (із синкопою під впливом розмовного мовлення складу *-ет-*).

Сочі́вка[2], -и; ж.; долина; с. Малий Ключів Кол. р-ну: na doline nazwana Soczowka (1619, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 85, фас. 41); Сочівка (2006, КГ, 20); Сочівка (2012, БЛ[5], 269). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), яка протікає долиною.

Спале́на[1], -ої; ж.; куток (вулиця); с. Закрівці Кол. р-ну: Спалена (2006, КВС, 54). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації дієприкметника *спалена* 'яка зазнала дії вогню, сонця і т. ін; обпалена, погоріла, висохла від спеки' (СУМ, IX, 486). Вона вказує на те, що на кутку колись була велика пожежа, яка знищила багато будівель.

Спале́на[2], -ої; ж.; поле; с. Торговиця Кол. р-ну: Спалена (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації дієприкменика *спалена* (див. вище). Вона вказує на те, що поле вигоріло колись під час пожежі.

Спа́ленка, -и; ж.; поляна; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Спаленка (1998, Мих., 208). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від дієприкметника *спалена* (див. вище). Вона вказує на те, що нинішня поляна виникла на місці колишнього згарища.

Спас, -а; с.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 7 км, до Івано-Франківська – 62 км; давня назва – *Спас*, з II пол. XVI ст. до 1940 р. – *Іспас*, у 1940–1941, 1944–1946 рр. – *Іспас-Горішній* та *Іспас-Долішній*, з 1947 по 1990 рр. – сс. *Гірське* й *Долішнє*: Spas (1462, AGZ, XII, 280); Spas, Ispas (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Ispas (1787, ЛІЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 269); Ispas (1855, AKKGL, Bl. 49); Ispas (1882, SG, III, 306); Горішній Іспас (1914, ШКЄС, 161); Долішній Іспас (1947, АТП, 900); Гірське (1961, ІФ АТП[1], 56); Долішнє (1961, ІФ АТП[1], 58); Гірське (1985, ІФ АТП[5], 56); Долішнє (1985, ІФ АТП[5], 58); Спас (1995, ІФ АТП[6], 107); Спас (2009, ІФ АТП[7], 179). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації опорного компонента ергоніма – найменування церква чи монастиря Святого *Спаса*, біля якого розкинулося село. Десь у II пол. XVI ст. у його назві з'явився протетичний *І-*. Зі встановленням радянської влади село було розділене на два поселення *Іспас-Горішній* та *Іспас-Долішній.* Атрибутивні члени в цих назвах указували на місця розташування цих топооб'єктів щодо течії ріки Пістинька, навколо якої вони розкинулися. 1946 року села були перейменовані відповідно на *Гірське* та *Долішнє*. І лише 1990 року село знову об'єднали й повернули йому давню назву.

Існує декілька народних переказів про походження цієї назви. В одному з них ідеться про те, що колись давно група людей, утікаючи від монголо-татарських орд, перейшла річку й заховалася в кущах. Коли вороги наблизилися до річки, вона почала раптово наповнюватися водою й вийшла з берегів. Вороги довго ходили вздовж неї, але переходу не знайшли й відступили. Люди, які врятувалися, зрозуміли: вони спаслися з волі Всевишнього. Тому й село, яке вони заснували біля річки, назвали на честь Ісуса-Спасителя *Спасом*.

В іншому переказі говориться, що коли вороги наблизилися до поселення, отець Іван, настоятель місцевого монастиря, задзвонив у церковний дзвін. І хоч це було вночі, його мешканці піднялися й сховалися в хащах. Так отець Іван спас людей. І на його честь назвали село *Іспасом*. "*І*" – перша літера імені *Іван*, друга частина – *Спас* – це скорочення від *Спаситель*.

Є й такий переказ. П'ять козаків, утікаючи від монголо-татар, перебрели річку й заховалися в непрохідних хащах. Згодом заснували там село. Звали цих козаків Іваном, Гаврилом, Гояном, Лавром та Пігулем. Село назвали *Спас*, бо спаслися вони тут (За КВС, 155–156).

Спáси, -ів; мн.; поля, пасовища; **1)** с. Берзівка Тисм. р-ну: Спаси (2012, Експ.); **2)** с. Черніїв Тисм. р-ну: Спаси (2012, БЛ[5], 269). – Назви виникли, очевидно, у результаті трансонімізації опорних компонентів ергонімів – найменувань церкви й монастиря Святого *Спаса*, які розміщувалися колись на полях або володіли цими об'єктами.

Спáсове, -ого; с.; озерце; с. Березівка Тисм. р-ну: Спасове (2008, УШ). – Назва є посесисвним утворенням на *-ев(е)* від антропоніма *Спас*, пор. п-ще *Спас* (ІФД, 369), болг. особове ім'я *Спас* < *Спасимир* (Илч., 459–460). Можлива також мотивація цього гідроніма найменуванням церкви або монастиря Святого *Спаса*, яким могло належати колись озерце.

Спáська[1], -ої; ж.; дорога; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Спаська (2006, КВС, 109). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *спаська* ʻяка веде до *Спас* (див. вище)'.

Спáська[2], -ої; ж.; гора; 348 м; між сс. Милування, Стриганці Тисм. р-ну, Буківна Тлум. р-ну: Spaszka (1883, SG, IV, 586); Спаська (2004, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикменика *спаська*, що вказує на належність у давнину гори церкві Святого *Спаса.* Можливо, що колись ця церква була на цій горі.

Спáська[3], -ої; ж.; ліс; між сс. Милування, Стриганці Тисм. р-ну, Буківна Тлум. р-ну: Спаська (2012, БЛ[5], 269). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся ліс.

Спáське[1], -ого; с.; куток (присілок); с. Трач Кос. р-ну: Спаське (1995, НПК, 74). – Назва утворена способом субстантивації

та онімізації прикметника *спаське*, що вказує на розташування кутка біля с. *Спас* або на належність у давнину землі на кутку громаді с. *Спас* чи окремим його жителям.

Спáське², -ого; с.; урочище; с. Буківна Тлум. р-ну: Спаське (2009, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикменика *спаське* ʻяке розкинулося на горі *Спаська* (див. вище)ʼ. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Спáський Пóтік, -ого, -оку; ч.; потік; п. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Мишин Кол. р-ну: Спаський Потік (2006, КГ, 21). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією' (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річка' (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина' (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *спаський* ʻякий витікає з території села *Спас* (див. вище)ʼ.

Спáські Хáщі, -их, хащ; мн.; урочище; с. Грушів Кол. р-ну: Спаські Хащі (2012, БЛ[5], 269). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування урочища *Хащі* (див. далі), а атрибутивним членом – прикметник *спаські*, що вказує на розміщення топооб'єкта з боку с. *Спас* (див. вище).

Спиртзавóд, -а; ч.; куток; м. Городенка: Спиртзавод (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування заводу з виробництва спирту, біля якого розкинувся куток.

Спіжí, -ів; мн.; лісове урочище в ярах; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Спіжі (1998, Мих., 208); Спіжі (2008, ЛСМ, 14). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *спиж*, *спіж*, мн. *спижі* ʻстрімкі неглибокі перепади висот з урвищами; береги у вигляді хребта' (Мих.,42). Вона вказує на особливості поверхні лісу.

Сповз¹, -у; ч.; горб; сс. Княждвір, Товмачик Кол. р-ну; вар. *Сповзь*: Spust (1906 (1876), KuK K); Spouz (1933, MT K); Сповзь (1985, ІГ, ІІ, 419); Сповзь (2001, ІЛС, 30); Спауза (2008 (1877), Вайгель, 69); Сповз, Сповзь (2008, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *сповз* ʻзсув', пор. *сповзати* ʻосуватися, осідати під дією ґрунтових вод, дощів і т. ін.' (ВТС, 1174). Вона вказує на характер схилів горба, на яких осідається, осувається ґрунт.

Сповз², -у; ч.; ліс; с. Княждвір Кол. р-ну; вар. *Сповзь*: Сповзь (1988, КК, 646); Сповз (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся ліс.

Спóвзє, -я; с.; урочище; між смт Печеніжин, сс. Княждвір, Сопів Кол. р-ну: Spousie (1933, MT K). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сповзє*, що розмовним фонетичним варіантом апелятива *сповз* (див. вище). Вона вказує на наявність в урочищі зсувів ґрунту.

Спóвзі, -ів; мн.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Сповзі (2008, БГ, 10). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *сповз* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні урочища, де є зсуви.

Спýзлі, -ів; мн.; урочище; с. Красилівка Тисм. р-ну: Спузлі (2010, УШ). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *спузель*, що є фонетичним варіантом апелятива *сповзель* < *сповз* (див. вище).

Місцеві жителі пов'язують назву з дієсловом *спузлувати* ʻвирубувати, очищати від чагарників (лози) землю для її розорення та використання для обробітку під посіви'.

Срайкóва Долúна, -ої, -и; ж.; урочище; між с. Рашків Гор. р-ну та м. Городенка: Srajkowa dolina (1880, KuK JCz.); Srajkowa Dolina (1927, MT H). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* 'рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), 'долина; низина; низина біля річки' (ССУМ, І, 315), 'низина, заросла травою; широка низина' (Мар., 226), а атрибутивним

членом – прикметник *Срайкова*, що вказує на належність урочища в давнину *Срайкові*, пор. п-ще *Срайко* (ТД Г, 93).

Срайко́ві Ве́рби, -их, верб; мн.; урочище; с. Вербівці Гор. р-ну: Срайкові Верби (2011, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верби* ʻвербовий ліс; вербові зарості' (Експ.), ʻзарослі верби' (СНГТК, 36), а атрибутивним членом – прикметник *Срайкові*, що вказує на належність урочища в давнину *Срайкові*, пор. п-ще *Срайко* (див. вище).

Средуне́ва, -ої; ж.; ліс; с. Сопів Кол. р-ну: Средунева (2012, БЛ[5], 269). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Средун*, пор. п-ще *Средун* (Експ.).

Сру́лів, -евого; ч.; куток; с. Джурів Снят. р-ну: Срулів (2012, БЛ[5], 269). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Сруль*, пор. євр. особове ім'я *Сруль* (СЛИ, 39)

Став[1], -у; ч.; ставки; **1**) с. Далешеве Гор. р-ну: Став (2012, БЛ[5], 269); **2**) с. Рашків Гор. р-ну: Став (2012, БЛ[5], 269); **3**) с. Грабич Кол. р-ну: Став (1999, Експ.); **4**) с. Турка Кол. р-ну: Став (1999, Експ.); **5**) смт Отинія Кол. р-ну: Став (1998, От., 12); Став (2006, КВС, 116); **6**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Став (2012, БЛ[5], 269). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *став* (< псл. **stavъ*) ʻводоймище (у природному чи штучному заглибленні) з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатою' (ВТС, 1185), ʻштучна чи природна водойма, мокра заболочена низина' (Лісняк, 361), ʻмісце, де раніше був став' (Мар., 250).

Став[2], -у; ч.; пасовища; **1**) с. Торговиця Кол. р-ну: Став (2011, УШ); **2**) с. Грушка Тлум. р-ну: Став (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *став* (див. вище). Вони вказують на розміщення пасовищ біля водойм.

Став[3], -у; ч.; урочища (поля); **1**) с. Попельники Снят. р-ну: Став (2001, Андрійчук, 4); Став (2011, УШ); **2**) с. Колінці Тлум. р-ну: Став (2008, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *став* (див. вище). Вони вказують на наявність в урочищах водойм.

Ставú[1], -ів, мн.; болото; с. Грабич Кол. р-ну: Стави (1999, Експ.); Стави (2003, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *став* (див. вище). Вона вказує на те, що болото виникло на місці колишніх природних або штучних водойм.

Ставú[2], -ів, мн.; пасовища; **1**) с. Лісна Велесниця Надв. р-ну: Стави (1998, Мих., 208); **2**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Стави (1998, Мих., 208); **3**) с. Парище Надв. р-ну: Стави (1998, Мих., 208); **4**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Стави (2012, БЛ[5], 269). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *став* (див. вище). Вони вказують на наявність на пасовищах водойм.

Ставú[3], -ів, мн.; поля; **1**) с. Лісна Велесниця Надв. р-ну: Стави (1998, Мих., 208); Стави (2011, УШ); **2**) с. Марківці Тисм. р-ну: Стави (2007, КМ, 13); **3**) с. Слобідка Тисм. р-ну: Стави (2012, БЛ[5], 269). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *став* (див. вище). Вони вказують на наявність на полях водойм.

Ставú[4], -ів, мн.; ліс; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Стави (1998, Мих., 208). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *став* (див. вище). Вона вказує на наявність у лісі водойм.

Ставú[5], -ів, мн.; сінокоси; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Стави (1998, Мих., 208). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *став* (див. вище). Вона вказує на наявність на сінокосах водойм.

Ставú[6], -ів; мн.; кол. окреме село, тепер част. с. Красилівка Тисм. р-ну: (Nowa) Stawy (1578, ŹDz, XVIII/I, 94); Stawy ad Krzywotuly (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Стави (2010, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *став* (див. вище). Вона вказує на те, що село виникло на місцевості, де були такі водойми.

За народними переказами, назва походить від того, що місцевість, на якій виникло село, здавна була дуже багата на підземні

води, і тому тут існували в давнину невеликі за розмірами численні ставки та озера. Під час проведення меліоративних робіт у 60–70-ті рр. XX ст. ці землі було осушено, так що слідів від колишніх ставків не збереглося.

Ставú[7], -ів; мн.; урочище; с. Слобідка Тисм. р-ну: Стави (2012, СНІС, 8). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *став* (див. вище). Вона вказує на наявність в урочищі в давнину водойм.

Ставúська, -ськ; с.; кол. фільварок, нал. до с. Одаї Тисм. р-ну: Stawiska (1934, SDW, № 24, s. 295). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *стависько* ʻставище; місце, де був ставʼ. Вона вказує на те, що фільварок виник на місцевості, де колись були стави.

Ставúща[1], -ищ; мн.; сінокіс; с. Белелуя Снят. р-ну; вар. *Ставищі*: Ставища (2012, БЛ[5], 269); Ставищі (2012, НПС, 54). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ставище* (< псл. **ставишче*) ʻмісце, де був ставокʼ (ВТС, 1186; Лісняк, 361), ʻмісце, де був ставʼ (Грінч., IV, 195), ʻвисохлий ставок; місце, де був ставокʼ (Онишк., II, 247). Вона вказує на наявність на сінокосі в давнину водойм.

Ставúща[2], -ищ; мн.; урочище; м. Тисмениця: Ставища (2008, Тисм.[1], 33). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ставище* (див. вище). Вона вказує на наявність в урочищі в давнину багатьох штучних і природних ставків, у яких розводили рибу.

Ставúще[1], -а; с.; потоки; **1**) п. Великого Лукавцю п. Бистриці-Солотвинської п. Бистриці п. Дністра; с. Бабче Бог. р-ну: Stawyszcze (1935, MT N); Stawyszcze (2008, Gorgany, 264); **2**) бас. Чортівця п. Хотимирки п. Дністра; с. Чортовець Гор. р-ну: Ставище (1979, СГУ, 524); **3**) п. Грушки п. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; довжина – 10 км, площа басейну – 29,3 км[2]; с. Джурків Кол. р-ну: Ставище (1977, ТК К[1]); Ставище (1999, Експ.); Ставище (2006, КВС, 46); Ставище (2011, УШ); **4**) бас. Цуцулина п. Пруту л. Дунаю; с. Трач Кос. р-ну: Ставище (1995, НПК, 74). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ставище* (див. вище). Вони вказують на місця витоків потоків.

Ставúще[2], -а; с.; горб; с. Вербівці Гор. р-ну: Ставище (2008, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ставище* (див. вище). Вона вказує на те, що на горбі був колись став.

Ставúще[3], -а; с.; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Ставище (2008, Експ.); Ставище (2012, МП). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Ставúще[4], -а; с.; кутки; **1**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Ставище (1999, ТФП, 9); Ставище (2008, Експ.); **2**) с. Колінки Гор. р-ну: Ставище (2011, Експ.); Ставище (2012, БЛ[5], 269); **3**) с. Росохач Гор. р-ну: Ставище (2008, УШ); **4**) с. Торговиця Гор. р-ну: Ставище (2008, УШ); Ставище (2010, ТСІ, 18); **5**) с. Велика Кам'янка Кол. р-ну; давня назва – *Стависько*: Stawisko (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 219, арк. 90); Ставище (2000, ЕКол., III, 26); Ставище (2006, КВС, 11); Ставище (2011, УШ); **6**) с. Цуцилів Надв. р-ну: Ставище (1998, Мих., 208); Ставище (2010, Експ.); **7**) с. Зібранівка Снят. р-ну: Ставище: (2010, УШ); Ставище (2012, НПС, 284); **8**) с. Келихів Снят. р-ну: Ставище (2011, УШ); **9**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Ставище (2011, УШ); **10**) смт Єзупіль Тисм. р-н: Ставище (2011, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ставище* (див. вище). Вони вказують на виникнення кутків на місцевостях, де колись були стави.

Ставúще[5], -а; с.; урочища (поля); **1**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Ставище (2008, УШ); **2**) с. Тишківці Гор. р-ну: Ставище (2008, УШ); **3**) с. Топорівці Гор. р-ну: Ставище (2005, СМТ[1], 49); Ставище (2008, УШ); **4**) с. Турка Кол. р-ну: Ставище (2012, БЛ[5], 269); **5**) с. Белелуя Снят. р-ну: Ставище (1982, АПП, 122); **6**) с. Іллінці Снят. р-ну: Ставище (2012, БЛ[5], 269); **7**) с. Любківці Снят. р-ну: Ставище (2012, БЛ[5], 269); **8**) с. Олешків Снят. р-ну: Ставище (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ставище* (див. вище).

Вони вказують на наявність у давнину на полях ставків.

Ставúще[6], -а; с.; пасовища; **1**) с. Топорівці Гор. р-ну: Ставище (2012, БЛ[5], 269); **2**) с. Хвалибога Гор. р-ну: Ставище (2012, БЛ[5], 269). – Назви утворені утворені семантичним способом від апелятива *ставище* (див. вище). Вони вказують на наявність в давнину на пасовищах ставків.

Ставúще[7], -а; с.; дубовий ліс; с. Коршів Кол. р-ну: Ставище (2008 (1877), Вайгель, 110). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ставище* (див. вище). Вона вказує на те, що в лісі є став, з якого витікає річка Турка (див. далі).

Ставúщі[1], -ищ; мн.; урочища; **1**) с. Монастирчани Бог. р-ну: Ставищі (2005, НМ, 10); Ставищі (2011, УШ); **2**) с. Вовчинець Ів.-Франк. м/р: Ставищі (2003, СМЦ, 8); **3**) с. Голосків Кол. р-ну: Ставищі (2011, УШ); **4**) с. Черемхів Кол. р-ну: Ставищі (2000, НІСЧ, 7); Ставищі (2011, УШ); **4**) с. Парище Надв. р-ну: Ставищі (1998, Мих., 208); **6**) с. Перерісль Надв. р-ну: Ставищі (2009, ПІН, 10); **7**) с. Рибне Тисм. р-ну: Ставищі (2000, Качкан, 9); **8**) с. Королівка Тлум. р-ну: Ставищі (2011, УШ); **9**) смт Обертин Тлум. р-ну: Ставищі (2011, УШ); **10**) с. Підвербці Тлум. р-ну: Ставищі (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *ставище* (див. вище). Вони вказують на наявність в урочищах у давнину ставків.

Ставúщі[2], -ищ; мн.; пасовища; **1**) с. Старуня Бог. р-ну: Ставищі (2011, УШ); **2**) с. Росохач Гор. р-ну: Ставищі (2012, БЛ[5], 269); **3**) с. Виноград Кол. р-ну: Ставищі (2012, БЛ[5], 269); **4**) с. Палагичі Тлум. р-ну: Ставищі (2012, БЛ[5], 269). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *ставище* (див. вище). Вони вказують на наявність на пасовищах у давнину ставків.

Ставúщі[3], -ищ; мн.; кутки; **1**) с. Виноград Гор. р-ну: Ставищі (2008, УШ); **2**) с. Колінки Гор. р-ну: Ставищі (2008, УШ); **3**) с. Незвисько Гор. р-ну: Ставищі (2011, Експ.); **4**) с. Раковець Гор. р-ну: Ставищі (2008, УШ); Ставищі (2012, БЛ[5], 269); **5**) с. Росохач Гор. р-ну: Ставищі (2012, БЛ[5], 269); **6**) с. Сороки Гор. р-ну: Ставищі (2012, БЛ[5], 269); **7**) с. Спас Кол. р-ну: Ставищі (2006, КВС, 159). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *ставище* (див. вище). Вони вказують на виникнення кутків на місцевостях, де колись були стави.

Ставúщі[4], -ищ; мн.; поля; **1**) с. Росохач Гор. р-ну: Ставищі (2012, БЛ[5], 269); **2**) с. Хом'яківка Тисм. р-ну: Ставищі (2012, БЛ[5], 269); **3**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Ставищі (2012, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *ставище* (див. вище). Вони вказують на наявність на полях у давнину ставків.

Ставíйська, -ої; ж.; криниця; с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Ставійська (1999, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ставійська* 'яка знаходиться у *ставиську* – місці, де був *ставок*'.

Ставкú[1], -ів; мн.; урочища (поля, пасовища); **1**) с. Кривець Бог. р-ну: Ставки (2011, УШ); **2**) с. Лесівка Бог. р-ну: Ставки (2011, УШ); **3**) с. Семаківці Гор. р-ну: Ставки (2012, БЛ[5], 269); **4**) с. Хвалибога Гор. р-ну: Ставки (2012, БЛ[5], 269); **5**) с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Ставки (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Ставки (2006, КГ, 19); **6**) с. Рудники Снят. р-ну: Ставки (2011, УШ); **7**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Ставки (1995, ТМН, 21); Ставки (2005, Карпів, 10); **8**) с. Ісаків Тлум. р-ну: Ставки (2011, УШ); **9**) с. Прибилів Тлум. р-ну: (2012, БЛ[5], 269). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *ставок* (< псл. **stavъkъ*), дем. від *став* (див. вище), пор. також діал. *ставок* 'штучна водойма' (ПГФ, 257). Вони вказує на наявність в урочищах природних і штучних водойм, окремі з яких утворюються після дощів.

Ставкú[2], -ів; мн.; кутки; **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Ставки (2008, УШ); **2**) с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Ставки (1995, ТМН, 13). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *ставок*, дем. від *став* (див. вище). Вони вказують на розташування кутків на місцевостях, де є чи були такі водойми.

Ставкú[3], -ів; мн.; горб; с. Семенівка Гор. р-ну: Ставки (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ставок* (див. вище). Вона вказує на наявність у давнину на горбі декількох таких водних об'єктів.

Ставкóві, -их; мн.; урочище (ниви); с. Кунисівці Гор. р-ну; вар. *Ставкове*: Ставкові (2008, УШ); Ставкове (2009, ГСС, 12). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ставкові* ʻякі мають *ставки*'. Назва узгоджена в числі з географічним терміном *ниви*.

Ставнúй, -ого; ч.; потік; л. Бистриці п. Дністра; с. Угринів Тисм. р-ну: Ставний (2000, ІУ, 23). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ставний* ʻякий витікає зі ставу'.

Ставóк, -вка; ч.; кутки; **1**) с. Гута Бог. р- ну: Ставок (2011, УШ); **2**) с. Поточище Гор. р-ну: Ставок (2008, УШ); **3**) с. Рашків Гор. р-ну: Ставок (2008, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ставок*, дем. від *став* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на місцевостях, де є або були такі водні об'єкти.

Ставóчок, -чка; ч.; кутки; **1**) с. Рашків Гор. р-ну: Ставочок (2012, БЛ[5], 269); **2**) с. Топорівці Гор. р-ну: Ставочок (2012, БЛ[5], 269). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ставочок*, дем. від *став* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на місцевостях, де були чи є такі об'єкти.

Ставчúще, -а; с.; потік; п. Дністра; сс. Братишів, Кутище Тлум. р-ну: Ставчище (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ставчище* ʻмісце, де був *ставок*' (Експ.). Вона вказує на те, що потік протікає місцевістю, де був ставок чи ставки.

Стадáрка, -и; ж.; урочище; с. Раківчик Кол. р-ну: Стадарка (2006, КВС, 138). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стадарка* ʻстайня' (ВТС, 1186). Вона вказує на розміщення в урочищі приміщення для худоби.

Стадіóн, -у; ч.; нива; с. Лесівка Бог. р-ну: Стадіон (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стадіон* (перен.) ʻфутбольне поле' (Експ.). Вона вказує на те, що нива була облаштована на місці колишнього футбольного поля.

Стáдники, -ів; мн.; поле; с. Слобода Кол. р-ну: Стадники (2012, БЛ[5], 269). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій, мабуть, належало колись поле, пор. п-ще *Стадник* (ІФД, 269).

Стáдниця, -і; ж.; поля; **1**) с. Слобода Кол. р-ну; вар. *Стадниці*: Стадниці (2006, КГ, 24); Стадниця (2011, УШ); **2**) с. Саджавка Надв. р-ну; вар. *Стадниці*: Стадниці, Стадниця (1998, Мих., 209); **3**) с. Олеша Тлум. р-ну; вар. *Стадниці*: Стадниці, Стадниця (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *стадниця* (розм. *стадниці*) ʻстайня' (СУМ, ІХ, 636), ʻмісце для стада; стайня' (Худ.[2], 238). Вони вказують на те, що на полях колись були приміщення для худоби. Варіанти назв відбивають особливості місцевих говірок.

Стайкú, -йок; мн.; лісове урочище; між сс. Молодятин та Княждвір Кол. р-ну: Stajki (1933, МТ К); Стайки (1985, ІГ, ІІ, 419); Стайки (1988, КК, 646); Стайки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *стайка*, дем. від *стая* ʻпостійне або тимчасове житло на полонині, де живуть пастухи влітку і переробляють молочні продукти' (ГГ, 177), ʻпастуше житло на полонині' (Худ.[2], 239). Вона вказує на те, що в урочищі колись випасали худобу й тому побудували тут приміщення для проживання пастухів.

Стáйнище, -а; с.; урочище; м. Тисмениця: Стайнище (2008, Тисм.[1], 35). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стайнище* ʻмісце, де була *стайня*' (Експ.). Ідеться про конюшню, у якій тримали коней австрійські улани, що перебували на початку ХХ ст. на постою в Тисмениці.

Стайні[1], -єнь; мн.; куток; с. Маркова Бог. р-ну: Стайні (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *стайня* ʻспеціальне приміщення, будів-

ля, де тримають худобу' (ВТС, 1186). Вона вказує на те, що на кутку колись були приміщення для колгоспної худоби.

Стайні², -єнь; мн.; сінокіс; с. Посіч Тисм. р-ну: Стайні (2012, БЛ[5], 269). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *стайня* (див. вище). Вона вказує на те, що на сінокосі колись були приміщення для худоби.

Сталу́ще, -а; с.; поле; с. Попельники Снят. р-ну: Сталище (2001, Андрійчук, 3); Сталище (2012, НПС, 176). – Назва, очевидно, звучала колись як *Стальнище*, що під впливом розмовного мовлення перетворилася на *Сталище*. Вона є семантичним утворенням від апелятива *стальнище* ʽмісце, де росте *стальник* – вовчуг польовий', пор. *стальник* (бот.) ʽвовчуг польовий' (Смик, 159). Таким чином, назва вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Стану́мир[1], -у; ч.; полонина; між сс. Пороги Бог. р-ну та Зелена Надв. р-ну: Stanimir (1935, MT Porohy); Станимір (2003, ДСК, 325); Станимир (2006, ГЦСЧ). – Назва, очевидно, історично є посесивним утворенням на -**jь* від антропоніма *Станимиръ*, пор. давня особова назва *Станимиръ* (Мор., 184).

Стану́мир[2], -у; ч.; хребет; довжина – 9 км, найвища точка – 1546,3 м; між сс. Пороги Бог. р-ну та Зелена Надв. р-ну: Stanamir, a. Stanomir (1890, SG, XI, 184); Станимір (2003, ДСК, 210); хр. Станимир (2006, ГЦСЧ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полонини (див. вище), яка розкинулася на хребті.

Стану́мир[3], -у; ч.; гора; 1546,3 м; між сс. Пороги Бог. р-ну та Зелена Надв. р-ну: Stanimir (1788, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 157); Stanimir, Stanamir a. Stanomir (1880, SG, 1513; 1890, SG, XI, 184); Станимир (2003, ТК ЦГ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування хребта (див. вище), найвищою вершиною якого є гора.

Станіславі́вка[1], -и; ж.; поле; с. Лісний Хлібичин Кол. р-ну: Станіславівка (2012, БЛ[5], 269). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Станіслав*, пор. особове ім'я *Станіслав* (СУІ, 347).

Станіславі́вка[2], -и; ж.; село; Кол. р-н; нал. до Сідлищенської с/р; віддаль до Коломиї – 20 км, до Івано-Франківська – 60 км; давня назва – *Святий Станіслав*: Stanisiaw Święty (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 16, спр. 267); Św. Stanisław (1933, MT K); Święty Stanisiaw (1938, SDW, № 5, s. 75); Станіславівка (1947, АТП, 508); Станіславівка (2009, ІФ АТП[7], 179). – Давня назва має меморіальний характер. В її основі лежить найменування одного з перших польських святих – *Святого Станіслава*. У радянські часи село було перейменоване на *Станіславівка*, що є суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від опорного компонента давньої назви.

Станіславі́вка[3], -и; ж.; урочище; с. Шепарівці Кол. р-ну: Станіславівка (2012, БЛ[5], 269). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Станіслав*, пор. особове ім'я *Станіслав* (див. вище).

Станіславі́вське, -ого; с.; передмістя **1**) м. Коломиї; вар. *Станіславівська*: Stanisłauer Vorst. (1855, AKKGL, Bl. 49); Stanisławowska (1880, VOV, 342); Stanisławowskie (1900, SGG, 292); Станіславське передмістя (2008 (1877), Вайґель, 69); **2**) м. Тисмениці: Stanisławowskie (1900, SGG, 703). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *станіславівське* ʽяке знаходиться, розташоване з боку м. *Станіславова* (суч. Івано-Франківськ)'.

Станіславі́вська Гора́, -ої, -и; ж.; підвищення; найбільша висота – 297 м; с. Угринів Тисм. р-ну, м. Івано-Франківськ: Stanisławowska Góra (1932, MT S). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʽзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʽпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *станіславівська*, що вказує на розташування гори біля м. *Станіславова*, тепер Івано-Франківська.

Станько́ва, -ої; ж.; кол. присілок с. Дубки Гор. р-ну: Dąbki ze Stańkową (1910, SZO,

32). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Станько*, що є фонетичним варіантом від *Станко*, пор. давнє особове ім'я *Станко* (Чучка, Сл., 329; Мор., 185), п-ще *Станко* (ІФД, 369).

Ста́пова, -ої; ж.; урочище; с. Підвисоке Снят. р-ну: Стапова (2012, БЛ[5], 269). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Стап*, пор. особове ім'я *Стап* < *Остап* (СУІ, 276).

Стап'янка, -и; ж.; урочище; с. Вербівці Гор. р-ну; вар. *Стапова*, *Стап'єнка*: Стап'янка (2008, УШ); Стап'єнка (2011, МП); Стапова, Стап'янка (2012, БЛ[4], 203). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфіксальної групи *-янк(а)* (розм. *-єнк(а)*) від антропоніма *Стап*, пор. особове ім'я *Стап* (див. вище). Варіант назви є посесивним утворенням на *-ов(а)* від названого вище антропоніма.

Стара́ Бо́днарівка, -ої, -и; ж.; куток; с. Боднарівка Кол. р-ну: Стара Боднарівка (2006, КВС, 10). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Боднарівка* (див. вище), до якого належить куток, а атрибутивним членом – прикметник *стара* 'яка виникла давно; яка існує довгий час; давня' (ВТС, 1188), що вказує на час заселення кутка, пор. *Нова Боднарівка*.

Стара́ Бу́да, -ої, -и; ж.; гора; 344,4 м; між сс. Рошнів Тисм. р-ну та Буківна Тлум. р-ну: Старая Буда (1983, ТК ИФ[1]); Стара Буда (2003, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування поташні, яка була колись на горі. В основі ергоніма лежить апелятив *буда* 'поташний завод' (ЕСУМ, І, 277), блр. *буда* 'населений пункт в лісі, жителі якого займаються виробництвом дьогтю, поташу' (АКБ, 315), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *стара* (див. вище), що вказує на час виникнення цього топооб'єкта.

Стара́ Гу́та[1], -ої, -и; ж.; кол. окреме село, тепер част. с. Гута Бог. р-ну; давні назви – *Айзенталь* (див. вище), *Гута*: Eisenthal (1790, KGL, 27); Porohy z Hutą (1887, SG, VIII, 823); Huta (1900, SGG, 43); Huta (1914 (1894), KuK P); Гута (1947, АТП, 516); Стара Гута (1961, ІФ АТП[1], 71); Стара Гута (2009, ІФ АТП[7], 179). – Село, очевидно, було засноване десь наприкінці XVIII ст. німецькими колоністами, які назвали його *Eisenthal*, що дослівно означає 'Залізна Долина', пор. нім. *das Eisen* 'залізо' (ВНУС, 198) + *das Tal* 'долина' (ВНУС, 598). Ця назва, мабуть, відображає природні особливості місцевості, зокрема, наявність тут болотної руди, з якої можна було виплавляти залізо. Однак, чи була тут побудована металоплавильна піч, чи ні, встановити тепер неможливо. Зате достеменно відомо, що на території села була колись скловарня. Саме вона зумовила появу назви *Гута*, що є семантичним утворенням від апелятива *гута* 'скляний завод; хата, курінь, навіс, де виготовляють скло, скляний посуд та інші речі зі скла' (ЕСУМ, І, 628) < нім. *die Hütte* 'металургійний чи склоплавильний завод' (ВНУС, 340). Десь у середині XX ст. село розрослося й було поділене на два окремі населені пункти. Давня його частина отримала назву *Стара Гута*, а нова – просто *Гута* (див. вище). У наш час ці два поселення практично знову об'єдналися.

Стара́ Гу́та[2], -ої, -и; ж.; колишнє село, потім хутір, об'єднане в 50-х роках XX ст. з с. Майдан Тисм. р-ну; давня назва – *Гута*, з 1670 р. – *Стара Гута*: Huta (1565–1566, ЖУР, І, 97); Huta (1669, ПРГ, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Stara Huta (1767, ЛНБ, ВР, ф. Чоловських, спр. 2147 // ІІ); Huta Stara (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 16, спр. 236); Huta Stara (1790, KGL, 27); Huta stara (1855, AKKG, Bl. 44); Huta Stara (1884, SG, V, 913); Huta Stara (1900, SGG, 627); Стара Гута (1947, АТП, 517). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *гута* (див. вище). Сучасне найменування ускладнене атрибутивним членом – прикметником *стара* (див. вище), що вказує на час виникнення поселення, пор. *Нова Гута*.

Стара́ Доро́га, -ої, -и; ж.; урочище; с. Устя Снят. р-ну; інша назва – *Пасовище* (див. вище): Пасовище (Стара Дорога) (2012, НПС, 249). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного дромоніма – найменування шляху, прокладеного

в урочищі. В основі дромоніма лежить апелятив *дорога* ʻсмуга землі, по якій їздять і ходять; місце для проходу, проїзду' (ВТС, 241), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *стара* (див. вище), що вказує на час виникнення цього топооб'єкта.

Стара́ Кова́лівка, -ої, -и; ж.; кол. куток, тепер лісове урочище; с. Ковалівка Кол. р-ну; інша назва – *Самарянка* (див. вище): Самарянка, або Стара Ковалівка (2008, Боєчко, 6–7). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Ковалівка* (див. вище), на території якого розкинувся колишній куток, а атрибутивним членом – прикметник *стара* (див. вище), що вказує на час його виникнення.

Стара́ Корчма́, -ої, -и; ж.; куток; с. Кунисівці Гор. р-ну: Стара Корчма (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування давнього закладу харчування, який був колись на кутку. В основі ергоніма лежить апелятив *корчма* ʻу дореволюційній Україні – шинок, заїзд, де продавалися спиртні напої' (ВТС, 457), ускладнений атрибутивним членом *стара* (див. вище), що вказує на час виникнення закладу.

Стара́ Мі́ра, -ої, -и; ж.; поле; с. Олеша Тлум. р-ну: Стара Міра (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *міра* зі значенням ʻміряння' (ВТС, 531), а атрибутивним членом – прикметник *стара* (див. вище), що вказує на давній, порівняно з іншими об'єктами, вимір горба, пор. *Нова Міра*.

Старе́ Гути́ське, -ого, -а; с.; кол. присілок, об'єдн. у с. Гутисько, що було ліквідоване під час репресій 1950–1951 рр.: Hucisko Stare (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 16, спр. 236); Hucasko Stare (1790, KGL, 27); Hucisko (1855, AKKG, Bl. 44); Hucisko (1900, SGG, 627); Гутиська (1947, АТП, 517). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гутисько* ʻмісце, де була *гута* (див. вище)', а атрибутивним членом – прикметник *старе* (див. вище), що вказує на час виникнення поселення, пор. *Нове Гутисько.*

Старе́ Мі́сто, -ого, -а; с.; куток; с Старі Богородчани Бог. р-ну: Stare Miasto (1934, SDW, № 22, s. 243). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *місто* ʻвеликий населений пункт; місце, де відбувається базар' (ВТС, 532), ʻголовна частина поселення, де розташовані адміністративні та торгові споруди' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *старе* (див. вище), що вказує на час виникнення поселення, яке колись було міським.

Старе́ По́ле, -ого, -я; с.; земельні ділянки; **1**) між сс. Княже та Драгасимів Снят. р-ну: Stare Pole (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 53, арк. 11); Stare Pole (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 140, арк. 124); Stare Pole (1906 (1876), KuK Sn.); Stare Pole (1933, MT Sn.); Старе Поле (1982, КС, 210); Старе Поле (2011, УШ); **2**) с. Королівка Тлум. р-ну: Старе Поле (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *поле* ʻбезліса рівнина; рівний великий простір; ділянка землі, що використовується під посіви' (ВТС, 846), а атрибутивними членами – прикметник *старе* (див. вище), що вказує на час обробітку земельних ділянок.

Старе́ Село́, -ого, -а; с.; куток; с. Саджавка Надв. р-ну: Старе Село (1998, Мих., 209); Старе Село (2010, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *село* ʻнаселений пункт (звичайно невеликий), жителі якого займаються переважно обробітком землі' (ВТС, 1113), діал. (гуц.) ʻцентральна частина такого поселення' (НП, 147), ʻзаселене місце' (Худ.[2], 226), а атрибутивним членом – прикметник *старе* (див. вище), що вказує на розміщення кутка там, де колись було започатковане нинішнє поселення.

Стари́й Бодна́рчик, -ого, -а; ч.; кол. хутір, тепер поле; с. Угринів Тисм. р-ну: Старий Боднарчик (2000, ІУ, 25). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації

словосполучення, у якому опорним компонентом є антропонім *Боднарчик* – прізвище колишнього засновника хутора, а атрибутивним членом – прикметник *старий* (див. вище), що вказує на час виникнення хутора, пор. *Новий Боднарчик*.

Старúй Вітряк, -ого, -у; ч.; горб; 304 м; с. Хотимир Тлум. р-ну: Stary wytrak (1855, AKKGL, Bl. 45); Stary witrzak (1905 (1874), KuK TT). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування вітряного млина, що стояв колись на горбі. В основі ергоніма лежить апелятив *вітряк* ʻвітряний млинʼ (ВТС, 149), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *старий* (див. вище), що вказує на час побудови млина.

Старúй Гай, -ого, -ю; ч.; ліс; с. Олеша Тлум. р-ну: Stary Gaj (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 188, арк. 16); Stary gaj (1905 (1874), KuK TT). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гай* ʻневеликий, переважно листяний лісʼ (ВТС, 170), а атрибутивним членом – прикметник *старий* (див. вище), що вказує на час виникнення лісу.

Старúй Гвіздéць, -ого, -дця; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 25 км, до Івано-Франківська – 80 км; давня назва – *Гвіздець*: Choszdzecz (1373, AGZ, V, 9); Gwozdziecz Vetus (1579, ŹDz, XVIII/I, 101); Gwozdziec Stary (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Gwoździec Stary (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 22); Gwozdziec stary (1855, AKKGL, Bl. 49); Gwoździec stary (1881, SG, II, 925); Старий Гвоздець (1947, АТП, 503); Старий Гвіздець (2009, ІФ АТП[7], 179). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *гвіздець*, дем. від *гвізд* ʻліс' < псл.* *gvozdъ*, пор. ст.-п. *gwozd* ʻліс у гірській місцевості', ст.-ч. *hvozd* ʻлісисті гори', ст.-схв. *гвозд* ʻліс', словен. *gòzd* ʻліс' (ЕСУМ, І, 486). Вона вказує на характер рослинності в давнину на місцевості, де виникло село. Можливо також, цей ойконім мотивований однозвучним мікротопонімом – найменуванням лісу, біля якого розкинулося село, пор. las *Gwozdziec* (1933, МТ К). Пізніше на його землях було засноване містечко з такою ж самою назвою (тепер – смт *Гвіздець*). Після цього найменування села ускладнилося атрибутивним членом *старий* (див. вище), що вказує на час виникнення цього поселення.

За народним переказом, на ці землі колись напав великий татарський загін. Але хоробрі русичі завзято боронили свою землю, і їх воєвода направив польському королю листа, де писав, що тримається з усіх сил, стоїть як гвіздь, тобто міцно, як цвях у твердому дереві. З тих пір село, яке тут виникло, почали нібито називати Гвіздцем. За іншою народною версією, назва села походить від пнів, які залишилися тут, наче цвяхи, стирчати після вирубки лісу під поселення.

Старúй Дністéр, -ого, -стра; ч.; старе русло Дністра; с. Стриганці Тисм. р-ну: Старий Дністер (1979, СГУ, 527). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування ріки *Дністер* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *старий* (див. вище), що вказує на давнє річище гідрооб'єкта.

Старúй Кóсів, -ого, -ова; ч.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Старий Косів (2006, КВС 156); Старий Косів (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села в Косівському районі, пор. село *Старий Косів* (ІФ АТП[7], 179), вихідці з якого, очевидно, заснували куток і дали йому таку назву.

Старúй Кýлачин, -ого, -а; ч.; куток; м. Снятин: Старий Кулачин (2012, БЛ[5], 270); Старий Кулачин (2012, НПС, 22). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування давнього села, тепер кутка міста Снятин *Кулачин* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *старий* (див. вище), що вказує на час виникнення топооб'єкта, пор. *Новий Кулачин*.

Старúй Кут, -ого, -а; ч.; куток; с. Тростянець Снят. р-ну: Старий Кут (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому

опорним компонентом є апелятив *кут* ʽчастина населеного пункту’ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *старий* (див. вище), що вказує на час виникнення кутка.

За розповідями місцевих жителів, саме звідси починалося село.

Ста́рий Лисе́ць, -ого, -сця; ч.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 15 км, до Івано-Франківська – 11 км; давня назва – *Лисець*: Liszyecz (1439, AGZ, XII, 56); Liszіecz (1578, ŹDz, XVIII/I, 91); Łysiec Stary (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Łysiec Stary (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 26); Łysiec Stary (1884, SG, V, 860); Старий Лисець (1947, АТП, 510); Старий Лисець (2009, ІФ АТП[7], 179). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *лисець* (діал.) ʽлисий горб, на якому влітку вигорає трава’ (МСП, 16). Вона вказує на характер місцевості, на якій виникло село. Цю версію підтверджує й народний переказ про назву села. Десь у середині XVII ст. на території села було засновано містечко *Мочар*, яке пізніше отримало назву *Лисець* (див. вище). Тому найменування давнього поселення деякий час уживалося з номенклатурним терміном *село* (лат. *villa*), а пізніше ускладнилося атрибутивним членом *старий* (див. вище), що вказує на час його виникнення. Д. Г. Бучко виводить назву села від однозвучного мікротопоніма – найменування лісу, біля якого виникло село, пор. *in silvis* (у лісах) *Lichszecz* (1446, AGZ, XII, 150) (Бучко, 111). Він також припускає її мотивацію особовою назвою *Лис* + посесивний суфікс *-ець* (там же).

Старий Ліс, -ого, -у; ч.; лісові урочища; **1**) між сс. Іллінці та Троїця Снят. р-ну: Stary las (1904 (1877), KuK Kuty); Старий Ліс (1982, КС, 210); **2**) с. Узин Тисм. р-ну: Старий Ліс (2012, Експ.). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *ліс* ʽвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі’ (ВТС, 491), а атрибутивними членами – прикметник *старий* (див. вище), що вказує на час проростання лісів.

Старий Прут, -ого, -у; ч.; старе русло Пруту л. Дунаю; с. Завалля Снят. р-ну: Старий Прут (1979, СГУ, 527). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування ріки *Прут* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *старий* (див. вище), що вказує на давнє річище гідрооб’єкта.

Старий Став, -ого, -у; ч.; ставок; с. Топорівці Гор. р-ну: Старий Став (2012, БЛ[5], 270). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *став* ʽводоймище (у природному чи штучному заглибленні) з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатою’ (ВТС, 1185), ʽштучна чи природна водойма, мокра заболочена низина’ (Лісняк, 361), а атрибутивним членом – прикметник *старий* (див. вище), що вказує на час виникнення гідрооб’єкта.

Старий Цвинтар[1], -ого, -ю; ч.; урочище (кол. кладовище); с. Вербівці Гор. р-ну: Старий Цвинтар (2011, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *цвинтар* ʽмісце, відведене для поховання померлих; кладовище’ (ВТС, 1359), а атрибутивним членом – прикметник *старий* (див. вище), що вказує на час виникнення кладовища.

Старий Цвинтар[2], -ого, -я; ч.; куток; с. Підвисоке Снят. р-ну: Старий Цвинтар (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування старого кладовища, біля якого розкинувся куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *цвинтар* (див. вище), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *старий* (див. вище), що вказує на давній час виникнення кладовища.

Старúця, -і; ж.; старе русло Пруту л. Дунаю; с. Троїця Снят. р-ну: Стариця (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стариця* ʽстаре русло ріки’ (Мар., 250), ʽстаре річище річки, ділянка старого русла річки’ (Смол., 190), ʽколишнє русло річки’ (Смаль, 146), ʽстаре русло річки’ (СНГТВ, 91).

Старі́, -их; мн.; урочище (поле); с. Підвисоке Снят. р-ну: Старі (2011, УШ). – Назва

утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *старі* зі значенням ʻдавні’ (Експ.). Ідеться про земельні ділянки на полі, які обробляються з давніх-давен.

Старí Богородчáни, -их, -ан; мн.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 4 км, до Івано-Франківська – 20 км; давня назва – *Богородчани*: Bohorodziczani (1441, AGZ, XII, 93); Bohorodczany (1578, ŹDz, XVIII/I, 95); Bohorodiczany villa (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Starobohorodczany (1765, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 286, арк. 393); Bohorodczany Stare (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 11); Bohorodczany stare (1880, SG, I, 287); Старі Богородчани (1947, АТП, 499); Старі Богородчани (2009, ІФ АТП[7], 179). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *богородичани* ʻпарафіяни церкви чи монастиря Святої *Богородиці*’. Вона вказує на засновників села. Десь у середині XVII ст. біля села виникло містечко, яке назвали спочатку *Межиріччям*, а потім *Богородчанами* (див. вище). Тому найменування села деякий час вживалося з відповідним номенклатурним терміном (*село*, лат. *villa*), а потім ускладнилося атрибутивним членом *старі* ʻякі виникли давно; які існують довгий час; давні’ (ВТС, 1188), що вказує на час виникнення поселення.

Про назву села існує цікавий переказ. У ньому йдеться про те, що колись давно на лівому березі річки, яка сьогодні називається Бистрицею- Солотвинською, на неприступній горі, серед густого лісу, побудував замок галицький боярин Гремислав. Неспокійні то були часи, заздрісні завойовники звідусіль зазіхали на щедрий прикарпатський край. Нелегка була боярська служба: боронити землю від набігів татаро-монгольських орд та полчищ грабіжників-сусідів, ласих на наживу. Йому доводилось зі зброєю в руках захищати свою землю й вирушати на війну. Залишивши якось у замку молоду дружину й двоє діточок, боярин вирушив у похід, пообіцявши, що скоро повернеться. Та в сутичках, боях і походах минали дні, тижні, місяці, а про повернення додому й мріяти не міг, бо рідна земля все ще була в небезпеці. Після трьох чи чотирьох років розлуки нарешті випала нагода повернутися. Боярин примчав до замку пізно вночі. Він скочив із сідла й мерщій кинувся в спальну до дружини. Та так спішив вхопити її в обійми, що навіть не переодягнувся й не зняв зброю. І ця його квапливість привела до трагедії. Дружина, раптово пробуджена зі сну поспішними кроками мужа, у тремтливому світлі лампади, що горіла перед іконою Божої Матері, не впізнала його. Їй здалося, що озброєний бородатий воїн, який удерся до її спальні – це ворог, який хоче полонити її. Смертельно перелякана, вона вискочила з ліжка й вистрибнула через відчинене вікно. Боярин скипів, майнула думка, що дружина зрадила його й боїться розплати. Не роздумуючи, він кинувся за нею, наздогнав і махнув мечем – жінка впала мертва. Убігши до замку, боярин наказав слугам вигнати його дітей з дому. Оторопілі, не посміли вони й слова сказати на захист дітей, винесли їх, нещасних, і залишили напризволяще за брамою замку.

Довго сидів боярин у розпуці, зачинившись у кімнаті і не бажаючи бачити нікого. Та поволі минав гнів, а в душу закрадався сумнів: а що, коли дружина невинна? На третій день він, нарешті, вийшов до людей, почав розпитувати слуг про поведінку дружини під час його відсутності. Усі підтвердили: дружина була йому вірною. Зрозумівши, що став жертвою сліпих ревнощів і вчинив важкий злочин, боярин негайно зібрав слуг і кинувся розшукувати вигнаних дітей. Знайшли їх не скоро в гущавині лісу. Знесилені діточки залізли в кущі спілої малини, де сяк-так вгамували голод і спрагу.

У спальні дружини боярин щиро дякував Божій Матері за врятування його діточок, бо ж ліс кипів від хижих звірів, каявся за вбивство невинної дружини. Він вирішив назвати оселю, яка тільки що виникла біля підніжжя гори Саджавки (її руїни збереглися дотепер), *Богородчанами*, щоб люди ніколи не забували про ласку й щедроти Богородиці.

Старí Кривотýли, -их, -ів; мн.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 20 км, до Івано-Франківська – 24 км; давня назва – *Кривотули*: Kriwotuli (1436, AGZ,

XII, 9); Krzywotuły (1578, ŹDz, XVIII/I, 94); Krzywotuli (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Krzywotuły Stare (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 181); Krzywotuły stare (1855, AKKGL, Bl. 45); Krzywotuły Stare, a także Dolne (1883, SG, IV, 812); Старі Кривотули (1947, АТП, 512); Старі Кривотули (2009, ІФ АТП[7], 179). – Давня назва неоднозначна щодо походження. Найбільш імовірно, що вона виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування роду чи родини, яка, очевидно, започаткувала село, пор. особова назва *Кривотул* (Бучко, 97) та подібні за структурою давнє пол. особове ім'я *Samotuł* (Мор., 171), п-ща *Кривобок*, *Криволап* (Богдан, 146), *Кривошей* (Туп., 265). Проте існують й інші версії етимології цього ойконіма. Так, відомий історик І. П. Крип'якевич трактує його як службову назву, утворену семантичним способом від апелятива *кривотули* 'зброярі, які виготовляли криву за формою зброю – сагайдаки' (Крип., 19). М. Л. Худаш вважає таке походження цієї назви малоймовірним, оскільки воно не вписується в топомодель творення службових назв за допомогою суфіксів, що вказують на рід занять. Згідно з цією моделлю, як назва людини, що виготовляє *кривотули*, закономірно повинно було б виникнути утворення *кривотульникъ*, пор. д.-р. *тульникъ* (Срезн., III, 1037), а від нього й назва населеного пункту **Кривотульники*. Виходячи з припущення чеського дослідника Я. Спаля, який пов'язує слов'янські ойконіми з компонентом *-tul* р з певними переселенськими актами, видами чи способами оселень селян, він убачає в композиті **Кривотулъ* первісне значення 'той, що несправедливо скрився' < *криво-* 'несправедливо' (Срезн., I, 132) та *тулъ* від *тулити* 'скривати' (Срезн., III, 1036). Враховуючи це, М. Л. Худаш тлумачить ойконім *Кривотули* як колективну назву з первісним значенням 'люди, які несправедливо скрилися', а точніше, у ширшій інтерпретації 'люди, які притулилися, знайшли собі притулок, сховище кривим, несправедливим шляхом' (можливо, наприклад, поселилися, насильно захопивши чужі землі). Від цього апелятива семантичним способом нібито й виникла назва населеного пункту (ПКПН, 75–76). Подібну версію походження цього ойконіма висуває і Й. Карпів, який виводить його з географічного номенклатурного терміна *тули*, мн. від *тула* 'скрите недоступне місце', пор. рос. *тула* 'т. с.' (СНГТ, 563), *тулить* 'ховати, приховувати', блр. *туліць* 'приховувати', болг. *ту́ля* 'ховати; прикривати', н.-луж. *tuliś* 'гнути; ховати' < псл. *tuliti* 'притискати; тулити; ховати' (ЕСУМ, VI, 672), ускладненого компонентом *криві* 'горбисті'. Як аргумент він висуває твердження про те, що село колись розміщувалося на березі річки Ворони на лісистих горбах, доступ до яких з півдня й заходу захищали дві річки та болота (ТМН, 25). Таким чином, згідно з його гіпотезою, первісна семантика назви – 'поселення, розміщене на горбистій (кривій) місцевості в скритому недоступному місці'. Враховуючи характер рослинності цієї місцевості в давнину, а також її рельєф, така етимологія назви села також імовірна. Десь у XVIII ст. на землях села було засноване нове поселення, яке назвали *Нові Кривотули*, давнє ж отримало в своїй назві атрибутивний член *старі* (див. вище), що вказує на час його виникнення. Означення *довгі*, що вживалося в назві в XIX ст., указувало на розміри й форму села.

Існує декілька переказів про походження цієї назви. В одному з них ідеться про те, що село було засноване на рівнинній місцевості. Кожен господар будував собі оселю на власному ґрунті, де і як хотів. То ж усі будівлі в селі були криво тулені, тобто криво поставлені, а не в ряд, як будували німці чи поляки. В іншому розповідається, що колись давно річкою Вороною, яка була повноводною, люди спавляли ліс. Одного разу бурхлива вода розірвала дараби й майже всі, хто ними керував, загинули. Урятувалися лише один чоловік і його син, які й оселилися в цій місцевості. Оскільки чоловік був кривий і старий, то його назвали Кривотулом, тобто таким, хто має криві тули, боки. З часом й село, яке вони започаткували, почали іменувати *Кривотулами*.

Старову́стє, -я; с.; куток; с. Устя Снят. р-ну; давня назва – *Старе Устя*: Stare Uście

(1855, AKKGL, Bl. 49); Старовустє (2012, БЛ[5], 270). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Устя* (див. далі), частиною якого є куток, а атрибутивним членом – прикметник *старе* (див. вище), що вказує на час його виникнення. Очевидно, саме звідси почалося заселення села. Сучасне найменування кутка з'явилося в результаті стягнення в одну лексему давньої назви.

Старогвізде́ць, -здця; ч.; поле; с. Підгайчики Кол. р-ну: Старогвіздець (2012, БЛ[5], 270). – Назва утворена способом поєднання в одну лексему за допомогою сполучного [*о*] словосполучення *Старий Гвіздець*, що є найменуванням села (див. вище), з боку якого розкинулося поле.

Стародýбів, -ового; ч.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Стародубів (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Стародуб*, пор. п-ще *Стародуб* (СП, 335); б) суфіксальним утворенням на *-ів* (з топографічним значенням) від апелятива *стародуб* (бот.) 'копитняк європейський' (Смик, 205–206); у такому разі назва вказує на характер рослинності в урочищі; в) композитним утворенням від словосполучення *старі дуби*, ускладненим суфіксом *-ів* з топографічним значенням. Останню версію підтверджує й народне трактування назви.

Старокýтський, -ого; ч.; потік; п. Дубівця п. Пруту л. Дунаю; с. Тростянець Снят. р-ну: Старокутський (2003, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *старокутський* 'який протікає на кутку *Старий Кут* (див. вище).'

Старýня, -і; ж.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 16 км, до Івано-Франківська – 34 км: Старуня (1378, ЗНТШ, LI, 45); Starunia (1578, ŹDz, XVIII/I, 93); Starunia (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Starunia (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 54); Starunia (1855, AKKGL, Bl. 44); Starunia (1890, SG, XI, 267); Старуня (1947, АТП, 516); Старуня (2009, ІФ АТП[7], 179). – Назву дослідники прикарпатської ойконімії трактують по-різному. Так, Д. Г. Бучко виводить її від апелятива *старуня* 'старе село, колишнє поселення', зіставляючи цей апелятив з апелятивом *старина* 'городище, руїна; колишнє поселення у Тамбовській області' (Бучко, 112). Цю версію заперечує М. Л. Худаш, який вважає трактування Д. Г. Бучка дуже слабким, оскільки, по-перше, апелятив *старуня* із названим вище значенням ніде не фіксується і є, мабуть, творінням самого автора, а, по-друге, проти цієї концепції промовляє й той факт, що в слов'янській ойконімії старі населені пункти щодо нових завжди так і називалися *старими* типу укр. *Старі Кути*, *Старий Самбір* і под. Тому, на думку М. Л. Худаша, назву села *Старуня* слід розглядати як посесивне утворення на *-*ьја* від антропоніма *Старунъ*, пор. укр. п-ще *Старун* (Дов., II, 380), рос. особова назва *Старунъ* (Туп., 429), блр. п-ще *Старун* (Бір., 390). За походженням цей антропонім є суфіксальним утворенням на *-ун* від вихідного *Старъ*, гіпокористики, яка виникла способом усічення слов'янських імен-композитів з препозитивним компонентом *Стар-* типу наведеного Я. Слободою *Staroslaw* (Худ.[1], 324–325). Ця версія видається нам найбільш прийнятною.

Ста́сєнка, -и; ж.; пасовище; с. Парище Надв. р-ну: Стасєнка (1998, Мих., 209); Стасєнка (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-єнк(а)* від антропоніма *Стас*, пор. особове ім'я *Стас*, *Стась* < *Станіслав* чи *Євстахій* (СУІ, 125, 347).

Ста́сева, -ої; ж.; поточина; довжина – 350 м; пр. Раківцю л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Стасева (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Стась*, пор. особове ім'я *Стас*, *Стась* (див. вище).

Ста́син, -ого; ч.; кол. хутір, нал. до с. П'ядики Кол. р-ну: Stasin (1890, SG, XI, 284); Stasiń (1900, SGG, 295); Stasin (1934, SDW, № 20, s. 190). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Стася*, пор. особове ім'я *Стася* < *Станіслава* (СУІ, 347).

Стасюкі́в, -ового; ч.; потік; л. Далешівського п. Дністра; довжина – 2 км; с. Колін-

ки Гор. р-ну: Стасюків (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Стасюк*, пор. п-ще *Стасюк* (ІФД, 370).

Стасюкíв Горб[1], -ового, -а; ч.; підвищення (пагорб); с. Бортники Тлум. р-ну: Стасюків Горб (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок' (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *Стасюків*, що вказує на належність землі на підвищенні в минулому *Стасюкові*, пор. п-ще *Стасюк* (див. вище).

Стасюкíв Горб[2], -ового, -а; ч.; куток; с. Бортники Тлум. р-ну: Стасюків Горб (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинувся куток.

Стафійчукóва, -ої; ж.; криниця; с. Русів Снят. р-ну: Стафійчукова (2012, БЛ[4], 203). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Стафійчук*, пор. п-ще *Стафійчук* (СП, 335).

Сташíвка, -и; ж.; куток; с. Кунисівці Гор. р-ну: Сташівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Сташ* або *Стах*, пор. особові імена *Сташ*, *Стах* < *Євстахій* (СУІ, 125).

Стéбник[1], -у; ч.; потік; п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 13 км, площа басейну – 27,1 км^2; смт Богородчани Бог. р-ну, с. Стебник Тисм. р-ну: Stebnik (1880, KuK S); Stebnik (1890, SG, XI, 312); Стебникъ (1917, Машт., ДБ, 19); Stebnik (1932, MT S); Стебник (1979, СГУ, 529); Стебник (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. далі), через яке протікає потік.

Стéбник[2], -у; ч.; урочища; **1**) смт Отинія Кол. р-ну: Стебник (1998, От., 16); Стебник (2006, КВС, 116); Стебник (2011, УШ); **2**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Stebnik (1906 (1880), Kuk N); Stebnik (1935, MT N); Стебник (2011, Бойко). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *стебник* ʻомшаник; приміщення для зберігання вуликів з бджолами зимою' (Грінч., III, 54). Вони вказують на те, що в давнину в урочищах були обладнані місця, де зберігали бджіл.

Стéбник[3], -у; ч.; потоки; **1**) п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 11 км, площа басейну – 17 км^2; сс. Гаврилівка Надв. р-ну, Нижня Велесниця, Виноград, Ворона Кол. р-ну: Stebnik (1890, SG, XI, 312); Стебникъ (1917, Машт., ДБ, 18); Stebnik (1935, MT N); Стебник (1979, СГУ, 529); Стебник (2006, КВС, 21); Стебник (2011, УШ); **2**) л. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; смт Отинія Кол. р-ну: Стебник (1998, От., 14). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань урочищ (див. вище), через які протікають потоки.

Стéбник[4], -у; ч.; ліс; с. Нижня Велесниця Кол. р-ну: Стебник (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), який протікає через ліс.

Стéбник[5], -а; ч.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 28 км, до Івано-Франківська – 12 км: *Stebnik (ze wsi Stebnika; 1949, ЖУР, V, 89); Stebnik (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Stebnik (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 25); Stebnik (1890, SG, XI, 312); Стебник (1947, АТП, 510); Стебник (2009, ІФ АТП[7], 179). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стебник* (див. вище). Вона вказує на те, що село виникло на місцевості, де були обладнані приміщення для зберігання бджіл.

Стéжечне, -ого; с.; джерело; с. Луквиця Бог. р-ну: Стежечне (2004, НПЛ, 19). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *стежечне* ʻяке знаходиться, розміщене біля *стежки*'.

Степ[1], -а; ч.; кол. куток міста Коломия, тепер куток с. Раківчик Кол. р-ну; інша назва – *Розенгек* (див. вище): Step (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 6, арк. 273, арк. 21); Rozenheck, także Step (1900, SGG, 293); Step (1933, MT K); Степ (2006, КВС, 138); Степ (2011, УШ). – Назва утворена семантичним

способом від апелятива *степ* ʻвеликий безлісий, вкритий трав'янистою рослинністю, рівнинний простір у зоні сухого клімату' (ВТС, 1193). Вона вказує на місце виникнення кутка.

Степ², -у; ч.; ліс; с. Буківна Тлум. р-ну: Степ (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *степ*, можливо, зі значенням ʻнепрохідне місце на горі' (Онишк., II, 252). У такому разі вона вказує на характер поверхні лісу.

Сте́пич¹, -у; ч.; урочище; с. Іваниківка Бог. р-ну; давня назва – *Степиче*: Stepycze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 23, арк. 15); Stepycze (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 20, арк. 19); Степич (2011, УШ). – Давня назва є посесивним утворенням на *-е* від антропоніма *Степич*, пор. похідне п-ще *Степичев* (СП, 335). Сучасне найменування виникло в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, якій, мабуть, належала колись земля в урочищі.

Сте́пич², -у; ч.; потік; пр. Радчанки п. Рудки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; сс. Похівка, Іваниківка Бог. р-ну: Stepycz (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 20, арк. 29); Степич (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), через яке протікає потік.

Стервúнець, -нцю; ч.; яр; с. Кричка Бог. р-ну: Стервинець (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стервинець* (діал.) ʻмісце, де закопують падаль' (Експ.), пор. бойк. *стерво* ʻпадло', *стервовиско* ʻмісце, де закопують падло' (Онишк., II, 252). Вона вказує на те, що в яру колись закопували здохлу худобу.

Стефанúшин, -ого; ч.; ставок; с. Іллінці Снят. р-ну: Стефанишин (1998, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Стефаниха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Стефан* < *Степан* (СУІ, 348).

Стефані́вка, -и; ж.; поточина; пр. Цуцулина п. Пруту л. Дунаю; с. Цуцулин Кос. р-ну: Стефанівка (1982, КС, 210). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Стефан* (див. вище).

Стефані́вський По́тік, -ого, -оку; ч.; потік; бас. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунґури Кол. р-ну: Стефанівський потік (2002, Рунг., 248); Стефанівський Потік (2006, КГ, 23). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻречка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією' (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річка' (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина' (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Стефанівський*, що вказує на належність гідрооб'єкта *Стефанівському* або *Стефанові*, пор. п-ще *Стефанівський* (ІФД, 371), особове ім'я *Стефан* (див. вище).

Сте́фина, -ої; ж.; пасовища; **1**) с. Росохач Гор. р-ну: Sztyfina (1933, MT K); Стефина (2012, БЛ[5], 270); **2**) с. Стрільче Гор. р-ну: Стефина (2012, БЛ[5], 270); **3**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Стефина (2012, БЛ[4], 203). – Назви є посесивними утвореннями на *-ин(а)* від антропоніма *Стефа*, пор. особове ім'я *Стефа* < *Стефанія* (СУІ, 351).

Сте́фів Верх, -ового, -у; ч.; горб; 333 м; сс. Ганнів, Залуччя Кол. р-ну: między wzgórzami Stefowym Wierchem (1880, SG, I, 713); Stefów werch (1904 (1877), KuK Kuty); Стефів Верх (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верх* ʻгора; вершина гори' (Мар., 219), а атрибутивним членом – приметник *Стефів*, що вказує на належність орооб'єкта *Стефу*, пор. рум. особове ім'я *Ştefu* (Hr., 167).

Сте́форі́вка¹, -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Трач Кос. р-ну: Steferówka (1855, AKKGL, Bl. 49); Steforówka*,* zagroda w Debesławcach (1890, SG, XI, 319). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Стефор*, пор. особове ім'я *Стефор* < *Степан* (СУІ, 349).

Сте́форі́вка², -и; ж.; потік; п. Криволютки л. Цуцилина п. Пруту л. Дунаю; с. Трач

Кос. р-ну: Steforówka (1883, SG, IV, 668; 1890, SG, XI, 319); Steforówka (1904 (1877), KuK Kuty); Стефорівка (1979, СГУ, 529). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування хутора (див. вище), з території якого витікає потік.

Стецева́, -ої; ж.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 10 км, до Івано-Франківська – 93 км: Staczewa (1472, AGZ, XII, 348); Steczowa (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Stecowa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 47); Stecowa (1855, AKKGL, Bl. 49); Stecowa, al. Steciowa (1890, SG, XI, 314); Стецева (1947, АТП, 515); Стецева (2009, ІФ АТП[7], 180). – Назва є посесивним утворення на *-ев(а)* від антропоніма *Стаць // Стець*, пор. особові імена *Стаць* < *Стець* < *Степан* (СУІ, 349).

Стеці́вка, -и; ж.; кол. нім. колонія, засн. 1880 року (Cip.[2], 77), тепер село; Снят. р-н; нал. до Стецівської с/р; віддаль до Снятина – 14 км, до Івано-Франківська – 90 км; до 1929 р. – *Рудольфсдорф* (Cip., 49): Rudolfsdorf (1890, VOV, 421); Rudolfsdorf (1900, SGG, 604); Rudolfsdorf (1926, MT H); Stecówka (1930, MT SC); Stecówka (1934, SDW, № 20, s. 222); Стецівка (1947, АТП, 515); Стецівка (2009, ІФ АТП[7], 180). – Давня назва є німецькою за походженням. Вона утворена способом поєднання в одну лексему особового імені *Rudolf* (KVB, 87) та апелятива *das Dorf* ʻсело’ (ВНУС, 170). Перекладається як ʻСело Рудольфа’. Сучасне найменування є суфіксальним утворенням на *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Стецева* (див. вище), на землях якого виникла колонія.

Стецівське́, -ого; с; поле; між сс. Стецева та Потічок Снят. р-ну: Стецівське (1982, КС, 216). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *стецівське* ʻяке належить громаді с. *Стецева* (див. вище) або окремим його мешканцям’.

Стецівськи́й Клин, -ого, -у; ч.; поле; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Стецівський Клин (2012, БЛ[5], 270). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клин* ʻчастина земельного угіддя, що вирізняється за певною ознакою (за родом посіву тощо)’ (ВТС, 433), ʻплоща землі клиноподібної форми’ (СБГ, 209), а атрибутивним членом – прикметник *спеціве́ький*, що вказує на належність поля в давнину громаді с. *Стецева* (див. вище) чи окремим його жителям.

Стирі[1], -ів, мн.; гора; 685,5 м; між сс. Слобода Кол. р-ну та с. Середній Березів Кос. р-ну; вар. *Стир*: Styr (1932, PBW, 201); Стирі (1995, НПК); Стирі (2004, ТСК[1]); Стирі (2008, Негрич, 208); Стирі (2011, КР). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *стир* ʻстерня після жита, пшениці, вівса’ (Онишк., II, 253). Вона вказує на характер поверхні гори, на схилах якої колись сіяли зернові. А коли їх скошували, гора вривалася жовтими плямами, що контрастувало на фоні навколишньої зелені.

За народними переказами, через цю гору проходив колись Татарський шлях, що вів з Коломиї на Закарпаття. Цим шляхом постійно їздили вози. Колеса в них були одноцільними, випиляними з грубого дуба й мали дірку посередині. А оскільки гора є дуже стрімкою й кам’янистою, то під час з’їзду з неї необхідно було гальмувати. Для цього робили спеціальну підкладку, яку називали жабою. Але й колеса, і підкладка від їзди по горі дуже швидко стиралися. Тому й гору названо *Стирі*, тобто гора, де швидко *стираються* колеса.

Стирі[2], -ів, мн.; перевал; між сс. Слобода Кол. р-ну та Середній Березів Кос. р-ну; вар *Стир*: przel. Styr (1933, MT Mik.); перевал. Стирі (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій міститься перевал.

Сти́рки, -ів; мн.; куток; с. Маркова Бог. р-ну: Стирки (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-ще *Стирко* (Експ.), а також похідне *Стирчак* (АЛ, 119). Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *стирка*, дем. від *стир* ʻстерня після жита, пшениці, вівса’ (Онишк.,

II, 253). У такому разі назва вказує на місце виникнення кутка.

Сту́рочник, -у; ч.; потік; п. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Маркова Бог. р-ну: Стирочник (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-ик* від прикметника *стирочний* ʻякий протікає на кутку *Стирки* (див. вище).

Сти́чин Ставо́к[1], -ого, -вка; ч.; кол. ставок; с. Живачів Тлум. р-ну: Стичин Ставок (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ставок*, дем. від *став* ʻводоймище (у природному чи штучному заглибленні) з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатою' (ВТС, 1185), ʻштучна чи природна водойма, мокра заболочена низина' (Лісняк, 361), ʻмісце, де раніше був став' (Мар., 250), а атрибутивним членом – прикметник *Стичин*, що вказує на належність гідрооб'єкта *Стиці*, пор. п-ська *Стика* (Експ.), *Стичка* (Редько, II, 1014), п-ще *Стикін* (СП, 336). Можливо також, що атрибутивний член гідроніма – це усічена форма від прізвища *Стичинський*

За розповідями місцевих жителів, він названий так тому, що в нього стікалися (стичувалися) води зі східних полів.

Сти́чин Ставо́к[2], -ого, -вка; ч.; кол. хутір, об'єдн. із с. Живачів Тлум. р-ну, тепер урочище *Стичин*; давня назва – *Стичиньство*: Styczyństwo (1900, SGG, 215); Стичин Ставок (1947, АТП, 511); Стичин Ставок (1961, ІФ АТП[1], 82); Стичин (2011, УШ). – Давня назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *стичиньство* (діал.) ʻмаєток *Стики* чи *Стичинського*'. Найменування хутора *Стичин Ставок* виникло в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування ставка (див. вище), біля якого він розкинувся. Сучасна назва урочища з'явилася внаслідок еліпсису опорного компонента давнього словосполучення.

Сті́гла[1], -и; ж.; поле; с. Рошнів Тисм. р-ну: Стігла (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стігла*, *стігло* ʻмісце відпочинку, стоянки стада худоби; стійло" (Грінч., IV, 205). Вона вказує на те, що на полі в давнину були загороди для худоби.

Сті́гла[2], -и; ж.; урочище; с. Братишів Тлум. р-ну: Стігла (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стігла*, *стігло* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі в давнину були загороди для худоби.

Сті́гло[1], -а; с.; куток; с. Топорівці Гор. р-ну: Стігло (2005, СМТ[1], 55); Стігло (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стігло* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де колись були загороди для худоби.

Сті́гло[2], -а; с.; кол. хутір, тепер урочище; с. Петрів Тлум. р-ну: Стігло (2006, Гач., 9); Стігло (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стігло* (див. вище). Вона вказує на те, що хутір виник на місцевості, де колись були загороди для худоби.

Сті́глище, -а; с.; урочище; с. Старий Лисець Тисм. р-ну; вар. *Скіглище*: Скіглище (2006, МСП, 16); Стіглище (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стіглище* ʻмісце, де було *стігло* (див. вище)'. Вона вказує на те, що в урочищі колись були стійла для худоби. Варіант назви з'явився під впливом місцевих говірок, у яких м'який приголосний [*т'*] вимовляється як [*к'*].

Стіна́, -и; ж.; ліс; с. Будзин Тлум. р-ну: Стіна (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стіна* ʻкрутий схил гори; круте урвище' (Мар., 250). Вона вказує на рельєф місцевості, де проростає ліс.

Стіна́-Ву́ща, -и, -ої; ж.; берег; с. Одаїв Тлум. р-ну: Стіна-Вища (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *стіна* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *вища*, що вказує на розміри берегу, пор. *Стіна-Нижча*.

Стіна́-Ни́жча, -и, -ої; ж.; берег; с. Одаїв Тлум. р-ну: Стіна-Нижча (2012, Експ.). – На-

зва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *стіна* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *нижча*, що вказує на розміри берегу, пор. *Стіна-Вища*.

Стінка[1], -и; ж.; ліси; **1)** с. Раковець Гор. р-ну: Стінка (2012, Експ.); **2**) с. Бортники Тлум. р-ну: Стінка (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *стінка* ʻкрутий схил гори; крутий прямовисний берег; горб, вкритий гаєм; частина скали, що стоїть окремоʼ (Мар., 250), ʻукіс гори або крутий берег ріки, порослий лісом; гай на схилі гори над водоюʼ (Грінч., IV, 207), ʻпідвищення, що покрите лісомʼ (Лісняк, 359), ʻстрімка гора, круча, обривʼ (Rudn., 31), ʻстрімка гора; круча, обрив; стрімкий берег ріки, порослий лісом; зарості на такому березіʼ (див. Редьква, 149), пор. також рум. *stînca* ʻскеля, стрімчак, бескидʼ (РУС, 442), молд. *стинкэ* ʻстрімкий камʼянистий берегʼ (Еремия, 84). Вони вказують на рельєф місцевостей, на яких ростуть ліси.

Сті́нка[2], -и; ж.; скеля-урвище; с. Саджавка Надв. р-ну: Стінка (1975, АСЗ, I, 845); Стінка (1986, ІГ, III, 120); Стінка (1998, Мих., 209). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стінка* (див. вище).

Сті́нка[3], -и; ж.; гори; **1**) сс. Клубівці Тисм. р-ну, Остриня Тлум. р-ну: Стінка (1995, ТМН, 21); **2**) сс. Стриганці, Довге Тисм. р-ну: Стінка (2010, СОНС, 45); **3**) с. Ямниця Тисм. р-ну: Стінка (1995, ТМН, 53); **4**) с. Петрилів Тлум. р-ну: Стінка (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *стінка* (див. вище). Вони вказують на характер схилів гір.

Сті́нка[4], -и; ж.; хребет; с. Вовчинець Ів.-Франк. м/р, сс. Колодіївка, Ямниця, Сілець, смт Єзупіль Тисм. р-ну: Ścianka (1880, KuK S); Ścianka (1932, MT S); Стінка (2007, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стінка* (див. вище).

Сті́нка[5], -и; ж.; ліс; с. Вовчинець Ів.-Франк. м/р, сс. Колодіївка, Ямниця Тисм. р-ну: las Ścianka (1893, SG, XIII, 868); las Ścianka (1932, MT S); Стінка (2007, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування хребта (див. вище), на якому росте ліс.

Сті́нка[6], -и; ж.; урочище; с. Прибилів Тлум. р-ну: Стінка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стінка* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні урочища.

Сті́нки[1], -ок; мн.; узвишшя (горбиста місцевість); **1**) між сс. Манява та Кричка Бог. р-ну: Стінки (2008, УШ); **2**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Стінки (2011, УШ); **3**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Стінки (2011, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *стінка* (див. вище).

Сті́нкú[2], -ок; мн.; ліс; с. Стриганці Тисм. р-ну: Стінки (2001, Осташ[2], 76); Стінки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування узвишшя (див. вище), на якому проростає ліс.

Сто́впа, -и; ж.; куток; с. Хомʼяківка Снят. р-ну: Стовпа (2012, НПС, 144). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Стовп*, пор. похідне п-ща *Стовпюк* (ІФД, 372); б) утворенням за допомогою суфікса-флексії *-а* від апелятива *стовп* ʻколода або товстий брус, установлені вертикальноʼ (ВТС, 1198); у такому разі вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де була установлена така колода.

Сто́гова, -ої; ж.; гора; с. Манява Бог. р-ну: Stochowa (1935, MT Porohy). – Назва утворена, очевидно, способом субстантивації та онімізації членного прикметника *стогова* ʻподібна на стігʼ (Експ.). Вона вказує на форму гори.

Столярчукі́в, -ового; ч.; потік; бас. Ямничанки л. Бистриці п. Дністра; с. Павлівка Тисм. р-ну: Столярчуків (1997, Павл., 8). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Столярчук*, пор. п-ще *Столярчук* (ІФД, 272).

Сторо́жа, -і; ж.; підвищення, урочище; с. Белелуя Снят. р-ну: Сторожа (2000, Марусик, 16, 35). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сторожа* (заст.)

ʻзагін, група людей (перев. озброєних), що охороняють кого-, що-небудь; варта’ (ВТС, 1200). Вона вказує на те, що в урочищі колись була варта зі сторожовою вишкою та смолоскипом, яка охороняла село від нападів ворогів.

Сторóжна[1], -ої; ж.; гори, підвищення; **1**) 321 м; с. Ганьківці Снят. р-ну: Storożna (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 8, арк. 138); Storożna (1880, KuK Z); Storożna (1926, МТ Н); Сторожна (2011, Експ.); **2**) с. Підвербці Тлум. р-ну: (2011, Експ.). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *сторожна* ʻна якій стоїть чи стояла *сторожа*, *сторожовий* пост (див. вище)’.

Сторóжна[2], -ої; ж.; урочища (ниви); **1**) с. Ганьківці Снят. р-ну: Сторожна (2005, СГГ, 8); **2**) с. Підверці Тлум. р-ну: Сторожна (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань гір (див. вище), на яких розкинулися урочища.

Сторóниця[1], -і; ж.; гора; сс. Вікняни, Кутище Тлум. р-ну; давня назва – *Сторожниця*: Storożnica (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 145, арк. 120); Стороница (2011, УШ). – Давня назва утворена за допомогою суфікса *-иц(я)* від прикметника *сторожна* (див. вище). Вона вказує на те, що на горі колись був сторожовий пост. Сучасне найменування є здеформованою під впливом розмовного мовлення формою давньої назви.

Сторóниця[2], -і; ж.; лісове урочище; с. Вікняни Тлум. р-ну: Стороница (2007, Вікн., 24); Стороница (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося урочище.

Сторóниця[3], -і; ж.; поле; с. Вікняни Тлум. р-ну: Стороница (2007, Вікн., 24); Стороница (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося поле.

Сторчакú[1], -ів; мн.; горб; с. Стриганці Тисм. р-ну: Сторчаки (2004, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *сторчак* ʻпеньок’ (СПГ, 205).

Сторчакú[2], -ів; мн.; поле; с. Стриганці Тисм. р-ну: Сторчаки (2001, Осташ[2], 76). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Стохíд, -оду; ч.; озеро; с. Ямниця Тисм. р-ну: Стохід (2011, Експ.). – Назва утворена способом композиції основ *сто* та *хід* (вихід) зі значенням ʻрух звідки-небудь назовні’ (ВТС, 118). Вона вказує на те, що озеро живиться водою з великої кількості джерел.

Стравíнський, -ого; ч.; ліс; с. Буківна Тлум. р-ну: Стравінський (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника лісу, пор. п-ще *Стравінський* (Експ.).

Стрáжниця, -і; ж.; гори; **1**) с. Грабовець Бог. р-ну: Стражниця (2011, УШ); **2**) між м. Городенка й с. Стрільче Гор. р-ну: Strażnica (1880, KuK Z); Стражниця (2008, УШ); **3**) 356 м; с. Колінки Гор. р-ну: Стражниця (2008, УШ); **4**) смт Отинія Кол. р-ну: Стражниця (1998, От., 16); Стражниця (2006, КВС, 116); Стражниця (2011, УШ); **5**) смт Печеніжин Кол. р-ну; вар. *Стражниці*: Стражниці (2006, КГ, 23); Стражниця (2011, УШ); **6**) с. Нижнів Тлум. р-ну: Strażnica (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 107, арк. 84); Strażnica (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 144, арк. 329); Стражниця (2008, УШ); Стражниця (2012, Експ.); **7**) с. Палагичі Тлум. р-ну: Strażnica (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 194, арк. 21); Strażnica (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 208, арк. 45); Стражниця (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *стражниця* ʻприміщення для сторожа або військових вартових’ (ВТС, 1202). Вони вказують на те, що на горах колись були сторожові пости.

Стрáченець, -нцю; ч.; острів на р. Дністер; с. Кутище Тлум. р-ну: Страченець (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від дієприкметника *страчений*, *страчені* ʻпозбавлений (-і) життя’. Ідеться, очевидно, про людей, яких страчували тут турки й татари під час набігів на ці землі.

Стрéльбище, -а; с.; поле; с. Одаї Тисм. р-ну: Стрельбище (2012, БЛ[5], 270). – Назва

утворена семантичним способом від апелятива *стрельбище*, фонетичного варіанта від *стрільбище* ʻспеціально обладнане місце для проведення стрільб’ (ВТС, 1206). Вона вказує на те, на полі колись відбувалися стрільби воїнів розташованої недалеко в лісі військової частини.

Стремінóса, -и; ж.; гора; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Стреміноса (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Стреміноса (2005, ІМК, 11); Стресіноса (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою рум. прикметникового суфікса *-os* від апелятива *стремено* ʻпровалля, прірва; крутий схил’ (Мар., 250), ʻурвище’ (ЕСУМ, V, 437). Вона вказує на стрімкий, крутий характер поверхні гори.

Стригави́ця, -і; ж.; болото; с. Середній Майдан Надв. р-ну; вар. *Стрєгавиці*: Стрєгавиці (1998, Мих., 209); Стригавиця (2010, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стригавиця* (розм. *стрєгавиці*) ʻбагно, мочар; мокрий ґрунт, що потопає’, пор. бойк. *стригавець* ʻбагно, мочар’ (Онишк., ІІ, 158).

Стри́ганці, -ів; мн.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 20 км, Івано-Франківська – 22 км: Stryiance (1649, ЖУР, V, 207), Stryhance (1661, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 152, с. 890); Stryhance (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Stryhańce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 116); Stryhańce (1855, AKKGL, Bl. 45); Stryhańce (1890, SG, XI, 427); Стриганці (1947, АТП, 517); Стриганці (2009, ІФ АТП[7], 180). – Назва неоднозначна щодо походження. Д. Г. Бучко вважає її результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала село, пор. п-ща *Стрига* (Туп., 430; Редько, ІІ, 1018), *Стриганин* (Редько, ІІ, 1018), *Стриганюк* (ІФД, 372). В основі групового антропоніма лежить особова назва *Стриганець*, що походить від *стрига* ʻнизько пострижена людина’ (Бучко, 112). М. Л. Худаш, не заперечуючи в цілому цю версію, пропонує розглядати цей ойконім і як семантичне утворення від апелятива *стриганці* ʻлюди, що оселилися біля *стриганки*, тобто біля болота, трясовини’, пор. *стриганка* ʻтрясовина’ (Худ.[2], 242; Грінч., IV, 215).

Стриґані́вка, -и; ж.; урочище; смт Печеніжин Кол. р-ну: Стриґанівка (2006, КГ, 23). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Стриган*, пор. п-ську *Стриганъ* (Редько, ІІ, 1018).

Стри́йків Жо́лоб, -ового, -у; ч.; поле; с. Живачів Тлум. р-ну: Стрийків Жолоб (2012, БЛ[5], 270). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *жолоб* ʻглибока й вузька долина; долина між двома горами чи пригірками; долина потоку’ (Мар., 227), ʻвузька долина’ (Лісняк, 359), ʻколишнє русло річки’ (Дзендз., 139), ʻдолина річки або потоку; корито; глибока вузька долина’ (Jurkowski[1], 123), а атрибутивним членом – прикметник *стрийків*, що вказує на належність поля в давнину *стрийкові*, дятькові по батьку, пор. *стрийко*, дем. від *стрий* ʻдятько по батькові, брат батька та чоловік батькової сестри’ (ВТС, 1205).

Стри́мба[1], -и; ж.; гора; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Стримба (2006, КГ, 18). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стримба* (гуц.) ʻстрімка гора’ (МСГГ, 184), пор. рум. *strîmb* ʻкривий, зігнутий’ (РУС, 444).

Стри́мба[2], -и; ж.; куток; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Стримба (2006, КВС, 14); Стримба (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся куток.

Стри́мба[3], -и; ж.; річка; л. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 45 км, площа басейну – 130 км[2]; сс. Стримба, Лісна Тарновиця, Перерісль, Волосів, Камінне Надв. р-ну, Липівка, Марківці, Хом’яківка Тисм. р-ну, м. Тисмениця; утворюється злиттям Великої і Малої Стримб у м. Надвірна: Potok Strymba (1788, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 142); Strymba (1790, KGL, 27); Strymba (1880, KuK S); Strymba (1890, SG, XI, 442); Стримба (1899, Шух., І, 34); Strymba (1926, МТ Т); Стримба (1979, СГУ, 532); Стримба (1995, ТМН, 6); Стримба (2007, ІФ ПМ); Стримба (2008, Тисм.[1], 35). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування

гори, з якої стікає річка, пор. *гора Стримба* (НГПІФ, 368). В основі ороніма лежить апелятив *стримба* (див. вище).

Стри́мба[4], -и; ж.; урочище; с. Побережжя Тисм. р-ну: Стримба (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стримба* зі значенням ʻкруте, стрімке місцеʼ. Вона вказує на рельєф поверхності урочища.

Стрівкі́в, -ового; ч.; ліс; с. Остриня Тлум. р-ну: Стрівків (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Стрівко*, що розвинувся, очевидно, під впливом розмовної мови, у якій [*л*] у кінці складу переходить у [*в*], із *Стрілко*, пор. п-ще *Стрілько* (СП, 338).

Стрігови́ця, -і; ж.; болото; с. Грушів Кол. р-ну: Стріговиця (2012, БЛ[5], 270). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *стріговиця* ʻтрясовинаʼ (СБГ, 527), пор. також бойк. *стригавець* ʻбагно, мочарʼ (Онишк., II, 158).

Стрі́ланів, -ового; ч.; потік; пр. Середнього л. Дзвинячу (Селового) п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Дзвиняч Бог. р-ну: Стріланів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Стрілан*, пор. п-ще *Стрілан* (Редько, II, 1019).

Стрі́лівка, -и; ж.; урочище (луг); с. Іллінці Снят. р-ну: Стрілівка (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Стріл*, пор. давнє особове ім'я *Стрѣлъ* (Худ., 198), ст.-п. *Strzał* (SSNO, V, 228).

Стрілкú, -ів; мн.; кол. поселення на Покутті, тепер не ідент.: Strzelki (1469, ŹDz, XVIII/I, 36 Supl.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала поселення або проживала в ньому, пор. давня особова назва *Стрѣлко* (Туп., 432).

Стрілова́, -ої; ж.; пасовище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Стрілова (2000, ЕКол., III, 38); Стрілова (2006, КГ, 18); Стрілова (2011, УШ). – Назва, очевидно, є посесивним утворення на *-ов(а)* від антропоніма *Стріл*, пор. давнє особове ім'я *Стрѣлъ* (Худ., 198), ст.-п. *Strzał* (SSNO, V, 228). Можливе також утворення цього мікротопоніма способом субстантивації та онімізації прикметника *стрілова* ʻна якій відбуваються *стріли* (стрільби)ʼ. У такому разі вона вказує на те, що на пасовищі в давнину міг бути бій чи тут відбувалися полювання або масові ігри зі стрільбою.

Стрíльче, -ого; с.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 5 км, до Івано-Франківська – 83 км: Strzelcze (1377, AGZ, III, 51); Strzelcze (1440, AGZ, XII, 86); Strylcze (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Strzylcze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 71); Strylcze (1855, AKKGL, Bl. 45); Strzylcze, al. Strylcze (1890, SG, XI, 483); Стрільче (1947, АТП, 504); Стрільче (2009, ІФ АТП[7], 180). – Назва є посесивним утворенням на *-*je* від антропоніма *Стрілець* чи *Стрілько*, пор. давня особова назва *Стрѣлко* (див. вище), п-ща *Стрілько* (СП, 338), *Стрілець* (ІФД, 373).

Стрімкá[1], -ої; ж.; гора; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Стрімка (1995, НВ, 9); Стрімка (2005, УШ); Стрімка (2006, КГ, 22). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *стрімка* ʻдуже крута, майже прямовиснаʼ (ВТС, 1206). Вона вказує на характер схилів гори.

Стрімкá[2], -ої; ж.; печера; с. Одаїв Тлум. р-ну: Стрімка (2011, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *стрімка* (див. вище). Вона вказує на характер будови печери.

Стро́йка, -и; ж.; куток; смт Солотвин Бог. р-ну: Стройка (2010, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від рос. апелятива *стройка* ʻмісце, де здійснюється будівництвоʼ (СРЯ, 712). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де в 60-х роках минулого століття були побудовані виробничі приміщення й житлові будинки для працівників управління бурових робіт та дільниці технологічного транспорту.

Стру́кове, -ого; с.; пасовище; с. Кричка Бог. р-ну: Струкове (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Струк*, пор. п-ще *Струк* (ІФД, 373).

Струпкі́в, -ова; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 40 км, до Івано-Франківська – 35 км: Stropkow (1443, AGZ, XI, 219); Strupkow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Strupków (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 170); Strupków (1855, AKKGL, Bl. 45); Strupków (1890, SG, XI, 421); Струпків (1947, АТП, 512); Струпків (2009, ІФ АТП[7], 180). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Струпко* чи *Струпок*, пор. ст.-п. *Johanes Strupk* (SSNO, V, 226), п-ща *Струпок* (ТСЛ, 636), *Струпа* (ПЗУ, 538).

Студе́на[1], -ої; ж.; джерело (криниця); с. Красна Надв. р-ну: Студена (2009, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *студена* ʻдуже холодна’ (ВТС, 1209). Вона вказує на температуру води джерела.

Студе́на[2], -ої; ж.; урочище; с. Красна Надв. р-ну: Студена (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування джерела (див. вище), яке пробивається в урочищі.

Студе́на Доли́на, -ої, -и; ж.; урочище (сіножать); смт Обертин Тлум. р-ну: Студена Долина (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ʻнизовина біля річки’ (Мар., 226), ʻнизина’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *студена* (див. вище), що вказує на температуру повітря в урочищі.

Студе́на Крини́чка, -ої, -и; ж.; джерело; с. Ганнусівка Тисм. р-ну: Студена Криничка (2004, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криничка*, дем. від *криниця* ʻглибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь’ (ВТС, 465), а атрибутивним членом – прикметник *студена* (див. вище), що вказує на температуру води в джерелі.

Студе́не[1], -ого; с.; джерело; с. Ямниця Тисм. р-ну: Студене (2011, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *студене* ʻдуже холодне’ (ВТС, 1209). Вона вказує на температуру води в джерелі.

Студе́не[2], -ого; с.; поле; с. Делева Тлум. р-ну: Студене (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *студене* (див. вище). Вона вказує на холодну температуру на полі через постійні вітри.

Студене́ць[1], -нця; ч.; потік; л. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 8 км; сс. Черніїв, Хриплин, Микитинці, Угорники, Підпечари Тисм. р-ну, м. Тисмениця: Studeniec (1880, KuK S); Studeniec, al. Studzieniec (1890, SG, XI, 494); Studzieniec (1932, MT S); Студинець (1979, СГУ, 535); Студенець (2008, Тисм.[1], 35). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *студинець* (< псл. **studьnьcь*) ʻджерело’ (Онишк., II, 262), ʻджерело з холодною водою’ (Експ.). Вона вказує на температуру води потоку.

Студене́ць[2], -нця; ч.; поля; **1**) с. Марківці Тисм. р-ну: Студенець (2007, КМ, 13); **2**) с. Черніїв Тисм. р-ну: Студенець (2012, БЛ[5], 270). – Назви виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), на берегах якого розкинулися поля.

Студене́ць[3], -нця; ч.; село; Тисм. р-н; нал. до Липівської с/р; віддаль до Тисмениці – 10 км, до Івано-Франківська – 21 км: Studzenyecz (1460, AGZ, XII, 380); Studzieniecz (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Studeniec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 31); Studeniec (1855, AKKGL, Bl. 45); Studziniec (1884, SG, V, 63); Studzieniec (1900, SGG, 701); Studzieniec (1932, MT S); Студенець (2009, ІФ АТП[7], 180). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *студинець* (див. вище). Вона вказує на те, що село виникло на місцевості, де були холодні джерела та криниці.

За розповідями місцевих жителів, на території, де виникло село, колись було 12 джерел, з яких витікала студениця.

Студе́ний[1], -ого; ч.; потоки; **1**) л. Раківцю л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці

п. Дністра; сс. Космач, Раковець Бог. р-ну; вар. *Студений Потік*: Studeny (1855, AKKGL, Bl. 44); Studeny Potok (1888, SG, IX, 519; 1890, SG, XI, 495); Студений (1979, СГУ, 536); **2**) пр. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Саджава Бог. р-ну: Студений (1985, АСЗ, II, 667); Студений (2003, Мороз, 5). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *студений* ʻдуже холодний’ (ВТС, 1209). Вони вказують на температуру води потоків. Варіант назви в с. Космач ускладнений відповідним номенклатурним терміном.

Студе́ний², -ого; ч.; хребет; найвища точка – 1406 м; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Студенка*: Studenka (1855, AKKGL, Bl. 48); lesistym działem Studenką (1880, SG, I, 512); Studenka (2000, PBWG, 148); Студений (2003, ДСК, 214). – Назва виникла в результаті трансонімізації атрбутивного члена ороніма – найменування гори Верх-*Студений* (див. вище), що підіймається над хребтом. Варіант назви є суфіксальним дериватом на *-к(а)* від названого вище ороніма.

Студінка, -и; ж.; поточина; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Студенка*: Studenka (1935, MT Porohy); Студінка (2006, ГСК К); Студінка (2006, ГЦСЧ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного варіанта ороніма – найменування хребта (див. *Студений*), з-під якого витікає поточина.

Сту́длів¹, -ова; ч.; село; Кол. р-н; нал. до Турківської с/р; віддаль до Коломиї – 16 км, до Івано-Франківська – 60 км: Studlow (1855, AKKGL, Bl. 49); Studłów (1900, SGG, 291); Studłów (1906 (1876), KuK K); Studłów (1933, MT K); Студлів (2009, ІФ АТП[7], 180). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма **Студло*, пор. ст.-ч. особове ім’я *Studl* (Sv., 168).

Сту́длів², -ова; ч.; поле; с. Турка Кол. р-ну: Студлів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма **Студло* (див. вище).

За переказами місцевих жителів, урочище назване так тому, що тут б’ють з-під землі два потужних джерела.

Сту́дня, -і; ж.; криниця; с. Виноград Кол. р-ну: Студня (2012, БЛ[5], 270). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *студня* (діал.) ʻкриниця без зрубу’ (ВТС, 1209).

Ступкú, -ів; мн.; поле; с. Задубрівці Снят. р-ну: Ступки (2011, УШ). – Назва, очевидно, виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма найменування родини, яка, мабуть, володіла колись полем, пор. п-ще *Ступка* (Редько, II, 1023).

За розповідями місцевих жителів, поле назвали так тому, що воно розташоване близько від села, тобто до нього було “ступінь ходу”, як говорили старі люди.

Сту́сова Долúна, -ої, -и; ж.; урочище; с. Михальче Гор. р-ну: Стусова Долина (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ʻнизовина біля річки’ (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *Стусова*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Стусу*, пор. п-ще *Стус* (СП, 239).

Сулимá, -и; ж.; горб; с. Торговиця Кол. р-ну: Сулима (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чоловіка, який, очевидно, проживав на горбі або володів тут землею, пор. поширене на Коломийщині п-ще *Сулима* (ТД КР, 117).

Су́волока¹, -и; ж.; поле; с. Корнич Кол. р-ну: Суволока (2012, БЛ[5], 270). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *суволока*, що є, очевидно, розмовним варіантом апелятива *суголовка* ʻвузька дорога між полями’ (СБГ, 531), ʻмежа, стик у кінці нив’ (Кобил., ДЛМ, 57), пор. також бойк. *суговолок* ʻпоперечна смужка землі вздовж зораних загонів’ (Онишк., II, 264). Вона вказує на те, що поле розміщується на межі біля польової дороги або є поперечною смугою вздовж зораних інших полів.

Су́волока², -и; ж.; куток; с. Корнич Кол. р-ну: Суволока (2012, БЛ[5], 270). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Сума́рин[1], -ого; ч.; куток; с. Пороги Бог. р-ну: Sumaryn (1855, AKKGL, Bl. 48); Sumaryn, grupa domow w Porohach (1891, SG, XI, 584), Sumaryn (1934, SDW, № 22, s. 235); Сумарин (2011, УШ). – Назва є посесивним утвореннм на *-ин* від антропоніма *Сумара*, пор. п-ще *Сумара* (ІФД, 374), пол. особова назва *Sumara* (Rymut, II, 508).

Сума́рин[2], -ого; ч.; потік; п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; сс. Гута, Пороги Бог. р-ну: Sumaryn (1890, SG, XI, 584); Sumaryn (1914 (1894), KuK P); Сумарынъ, Sumaryń (1917, Машт., ДБ, 19); Sumaryn (1935, MT Porohy); Сумарин (1979, СГУ, 539); Сумарин (2006, ГЦСЧ); Сумарин (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), через який протікає потік. В. О. Вербич пов'язує назву з архаїчним псл. **sъrmara*, з якого утворилося укр. діал. *сумара* ʻструмок із весняною післядощовою водою', ʻустя ріки', ʻстаре річище' > *самара* < *сърмара* (з абсорбованим кореневим *р*) < **sъrma*, **sъrmъ* ʻтечія' (Вербич, ГСД, 155).

Сумкі́в, -ового; ч.; кол. поселення на Покутті, тепер не ідент.: Sumkow (1469, ŹDz, XVIII/I, 30 Supl.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Сумко*, пор. давня особова назва *Сумко* < *Сумратъ* (Мор., 490).

Су́рин, -ого; ч.; берег; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Сурин (2012, БЛ[5], 270). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Сура*, пор. п-ще *Сура* (Редько, II, 1026), рум. *Sura* (Const., 452).

Сусе́ць, -сця; ч.; потік; л. Тлумачу п. Дністра, протікає між сс. Палагичі, Остриня Тлум. р-ну: Susiec (1934, SDW, № 24, s. 300); Сусець (2003, Експ.). – Назва неясна щодо походження. Можливо, вона мотивована спотвореною формою апелятива *сусак* (бот.) ʻButomus umbellatus' (ЕСУМ, V, 482). У такому разі гідронім вказує на характер рослинності навколо потоку. Не виключено також, що в основі назви гідрооб'єкта лежить польський апелятив *sus* ʻстрибок' (ПРС, 599), а сама вона вказує на характер течії потоку.

Су́тич, -а; ч.; куток; с. Корнич Кол. р-ну: Сутич (2012, БЛ[5], 270). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сутич* ʻмісце, де сходяться плоти, вулиці; смітник', пор. гуц. *сутич* ʻмісце, де сходяться плоти, смуги лісу тощо; стик' (ГГ, 179), бук. *сутичь* ʻвузенька стежка; яр, куди вивозять сміття' (СБГ, 534), бойк. *сутеч* ʻмісце, куди викидають непотрібні речі, черепки, сміття тощо; смітник' (Онишк., II, 267).

Сутичкú, -ок; мн.; куток; с. Завалля Снят. р-ну: Сутички (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *суточки* (діал.) ʻвузенькі вулички, проходи', пор. бук. *суточки* ʻвузенькі невеличкі вулички' (СБГ, 534), гуц. *сутки* ʻвузький прохід між двома будинками, плотами тощо' (ГГ, 179), бойк. *сутка* ʻвуличка' (Онишк., II, 267). Вона вказує на характер побудови кутка.

Суткú[1], -ів; мн.; урочища; **1**) с. Хмелева Гор. р-ну: Сутки (2008, УШ); **2**) смт Отинія Кол. р-ну: Сутки (1998, От., 16); Судки (2006, КВС, 116); Сутки (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *сутки* ʻвузький прохід' (ВТС, 1218). Вона вказує на розміри урочищ.

Суткú[2], -ів; мн.; куток; с. Джурів Снят. р-ну: Сутки (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сутки* (див. вище). Вона вказує вузькі розміри кутка, який з'єднує рівнинну та горбисту частини села.

Суткú[3], -ів; мн.; куток; м. Снятин: Сутки (2012, НПС, 22). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *сутки* (див. вище). Вона вказує вузькі розміри кутка.

Суха́ Ба́лка, -ої, -и; ж.; горб; с. Котиківка Гор. р-ну: Суха Балка (2012, БЛ[2], 270). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *балка* зі значенням ʻневелике підвищення' (БЛ[5], 73), а атрибутивним членом – прикметник *суха* ʻз невеликою кількістю ґрунтової вологи, яка має невелику вологість' (ВТС, 1219), що вказує на характер ґрунту на горбі.

Суха́ Гора́, -ої, -и; ж.; гора; 507 м; між смт Ланчин Надв. р-ну та Молодятин Кол.

р-ну, на вододілі рік Кобильниця й Печеніга: Sucha góra (1906 (1880), KuK N); Sucha góra (1913, GKS); Sucha Góra (2000, PBWCz., 143); Суха Гора (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *суха* (див. вище), що вказує на характер ґрунту на горі.

Сухá Ліщúна[1], -оїї, -и; ж.; урочище; с. Майдан Тисм. р-ну: Суха Ліщина (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліщина* ʻкущ родини березових з їстівними плодами – горіхами; чагарник із кущів цієї рослини' (ВТС, 493), а атрибутивним членом – прикметник *суха* (див. вище), що вказує на стан кущів в урочищі.

Сухá Ліщúна[2], -оїї, -и; ж.; куток; с. Майдан Тисм. р-ну: Sucha Leszczyna (1934, SDW, № 22, s. 241); Суха Ліщина (2001, Проц., 111). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Сухарíв[1], -евого; ч.; горб; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Сухарів (2006, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування ниви, що розкинулася на горбі, пор. niwa Sucharowa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 219, арк. 86); niwa Sucharowa (1820, ЛЦДІА, ф. 20, опр. 6, спр. 32, арк. 80). В основі мікротопоніма лежить особова назва *Сухар*, пор. п-ще *Сухар* (ПЗУ, 541). Оронім узгоджений у роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

За народними переказами, назва ниви пішла від того, що тут суха земля й дуже низькими були врожаї. Тому люди висадили сад, але й він не плодоносив.

Сухарíв[2], -евого; ч.; кол. фільварок, тепер куток с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: folw. Sucharów (1890, SG, XI, 531); Sucharów (1900, SGG, 293); Sucharów (1906 (1876), KuK K); Sucharów (1914, GKK); Sucharów (1933, MT K); Сухарів (2000, ЕКол., III, 26); Сухарів (2006, КВС, 11). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся спочатку фільварок, а потім куток.

Сухá Рýдка, -оїї, -и; ж.; поле; с. Корнич Кол. р-ну: Sucha Rudka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 261, арк. 27); Суха Рудка (2012, БЛ[2], 270). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування поля *Рудка* (див. вище), біля якого розкинувся цей топооб'єкт, а атрибутивним членом – прикметник *суха* (див. вище), що вказує на характер ґрунту на полі.

Сухé, -ого; с.; болото; с. Гостів Тлум. р-ну: Сухе (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *сухе* ʻз невеликою кількістю ґрунтової вологи, яке має невелику вологість' (ВТС, 1219), ʻпересохле' (Експ.). Вона вказує на внутрішні якості болота.

Сухúй[1], -ого; ч.; потоки; **1**) п. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 4 км; с. Манява Бог. р-ну: Suchy (1855, AKKGL, Bl. 48); Сухий (2011, УШ); **2**) п. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Ковалівка Кол. р-ну: Сухий (2008, МС, 153); **3**) бас. Велесниці п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Нижня Велесниця Кол. р-ну: Сухий (2006, КВС, 112); **4**) л. Слобідки л. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Слобода Кол. р-ну; інша назва – *Ропінний* (*Роп'яний*) (див. вище): Suchy (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 92, арк. 41); Сухий (1979, СГУ, 546); Сухий (Роп'яний) (2006, К КР); Сухий (Роп'яний) (2006, КВС, 147). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *сухий* зі значенням ʻвисохлий, пересохлий' (ВТС, 1219), що вказує на маловодність гідрооб'єктів, особливо в літню пору.

Сухúй[2], -ого; ч.; урочище; с. Ковалівка Кол. р-ну: Сухий (2008, Боєчко, 5). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку

(див. вище), навколо якого розкинулося урочище.

Сухúй[3], -ого; ч.; горб; 628 м; сс. Рунгури, Слобода Кол. р-ну: Suchy (1933, MT Mik.); Сухий (2002, Рунг., 241); Сухий (2006, КГ, 23); Сухий (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *сухий* зі значенням ʻз невеликою кількістю ґрунтової вологи, який має невелику вологість’ (ВТС, 1219), що вказує на характер ґрунту на горбі.

Сухúй[4], -ого; ч.; кутки; **1**) с. Рунгури Кол. р-ну: Сухий (2002, Рунг., 240); Сухий (2006, КВС, 140); Сухий (2011, УШ); **2**) с. Слобода Кол. р-ну: Сухий (2006, КВС, 147); Сухий (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на схилах якого розкинулися кутки.

Сухúй Вéрх, -ого, -у; ч.; горби; **1**) смт Солотвин Бог. р-ну: Сухий Верх (2011, УШ); **2**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Сухий Верх (2006, ННР, 8); Сухий Верх (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *верх* ʻгора; вершина гори’ (Мар., 219), а атрибутивними членами – прикметник *сухий* (див. вище), що вказує на характер ґрунтів на горбах.

Сухúй Дуб, -ого, -а; ч.; долина; с. Княждвір Кол. р-ну: Сухий Дуб (2012, БЛ[5], 270). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного фітоніма – найменування висохлого дуба, що ріс колись в урочищі.

Сухúй Пóтік[1], -ого, -оку; ч.; потік; л. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Манява Бог. р-ну: Suchy Potok (1890, SG, XI, 545); Сухий Потік (1979, СГУ, 548). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* ʻрічка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією’ (ВТС, 903), ʻневелика водна артерія, менша, ніж річка’ (СНГТВ, 76), ʻструмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина’ (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *сухий* (див. вище), що вказує на маловодність гідрооб’єкта.

Сухúй Пóтік[2], -ого, -оку; ч.; яр; с. Городниця Гор. р-ну: Сухий Потік (1978, Гор., 24); Сухий Потік (2009, ГСС, 23). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *сухий* (див. вище), що вказує на відсутність води в яру.

Сухúй Став[1], -ого, -у; ч.; поле; с. Одаї Тисм. р-ну: Сухий Став (2012, БЛ[5], 270). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування ставу, що знаходився колись на полі. В основі гідроніма лежить апелятив *став* ʻводойма (у природному чи штучному заглибленні) з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатою’ (ВТС, 1185), ʻштучна чи природна водойма, мокра заболочена низина’ (Лісняк, 361), ʻмісце, де раніше був став’ (Мар., 250), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *сухий* (див. вище), що вказує на відсутність води в гідрооб’єкті.

Сухúй Став[2], -ого, -у; ч.; кол. хутір, тепер куток; с. Ворона Кол. р-ну: Suchy staw (1855, AKKGL, Bl. 45); Suchy Staw (1900, SGG, 697); Suchy Staw (1934, SDW, № 24, s. 295); х. Сухий Став (1947, АТП, 512); Сухий Став (1961, ІФ АТП[1], 82); Сухий Став (2006, КВС, 24). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), біля якого виник хутір.

Сухúй Яр, -ого, -у; ч.; яри (улоговини); **1**) с. Кунисівці Гор. р-ну: Сухий Яр (1978, Гор., 19); Сухий Яр (2009, ГСС, 20); **2**) с. Уніж Гор. р-ну: Сухий Яр (1960, Кобил., ДЛМ, 11). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *яр* ʻглибока довга западина (перев. з крутими або прямовисними схилами), що утворилася внаслідок розмиву пухких осадових порід тимчасовими потоками’ (ВТС, 1424), ʻбалка; глибока балка, заросла лісом’ (Мар., 255), а атрибутивними членами – прикметник *сухий* (див. вище), що вказує на відсутність води в улоговинах.

Суході́л[1], -ола; ч.; кутки; **1**) с. Ковалівка Кол. р-ну: Суходіл (2006, КВС, 68); **2**) с. Долина Тлум. р-ну: Suchodoł (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 189, арк. 8); Suchodoł (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 204, арк. 40); Suchodol (1855, AKKGL, Bl. 45); Суходіл (1997, ІФАТП[6], 124); Суходіл (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *суходіл* зі значенням ʻпідвищена місцевість, більш суха, ніж оточуюча її низинна рівнинаʼ (СНГТ, 532–533). Вони вказують на характер ґрунтів місцевостей, на яких виникли кутки.

Суході́л[2], -олу; ч.; яр; с. Іллінці Снят. р-ну: Суходіл (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *суходіл* зі значенням ʻбезводна долина, яку зволожують тільки дощові та снігові водиʼ (ВТС, 1219).

Суході́л[3], -олу; ч.; потік; пр. Дубівця п. Пруту л. Дунаю; с. Іллінці Снят. р-ну: Суходіл (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування яру (див. вище), з якого витікає потік.

Суході́л[4], -олу; ч.; урочища; **1**) м. Снятин: Суходіл (2012, НПС, 22); **2**) с. Долина Тлум. р-ну: Суходіл (2004, ІСД, 15). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *суходіл* зі значенням ʻпідвищена місцевість, більш суха, ніж оточуюча її низинна рівнинаʼ (СНГТ, 532–533). Вони вказують на характер ґрунтів в урочищах.

Суході́л[5], -олу; ч.; ліс; с. Долина Тлум. р-ну: Суходіл 92004, ІСД, 15). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся ліс.

Суході́л[6], -ола; ч.; село; Тлум. р-н; нал. до Будзинської с/р; віддаль до Тлумача – 30 км, до Івано-Франківська – 50 км: Suchodoł (1855, AKKGL, Bl. 45); Suchodół (1905, (1877), KuK TT); Suchodół (1934, SDW, № 24, s. 297); х. Суходіл (1947, АТП, 518); Суходіл (2009, ІФ АТП[7], 180). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *суходіл* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту місцевості, на якій виникло село.

Суході́л[7], -ола; ч.; кол. хутори, об'єдн. із: **1**) с. Діброва Тлум. р-ну: Suchodół (1934, SDW, № 24, s. 296); Суходіл (1947, АТП, 518); Суходіл (1961, ІФ АТП[1], 82); **2**) с. Кутище Тлум. р-ну: Suchodoł (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 110, арк. 13); Suchodoł (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 145, арк. 20); Suchodół (1884, SG, V, 6; 1890, SG, XI, 344); Suchodół (1905 (1874), KuK TT); Kutyska z Suchodolem (1910, ZSO, 67); Suchodół (1934, SDW, № 24, s. 296); х. Суходіл (1947, АТП, 518); Суходіл (1961, ІФ АТП[1], 82); Суходіл (2011, УШ); **3**) с. Одаїв Тлум. р-ну: Suchodoł (1890, SG, XI, 536); Suchodoł (1900, SGG, 708); Суходіл (1947, АТП, 518); Суходіл (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *суходіл* (див. вище). Вони вказують на характер ґрунтів місцевостей, у яких виникли хутори.

Суході́л[8], -олу; ч.; потік; п. Дністра; довжина – 15 км, площа басейну – 53,1 км^2; інша назва – *Будзин* (див. вище); сс. Долина, Суходіл, Будзин Тлум. р-ну: Suchodół (1905 (1877), KuK TT); Suchodół (1926, MT T); Суходіл (1979, СГУ, 550); Будзин (2001, УК ТК); Будзин, Суходіл (2004, УПР, 820); Будзин (2009, РІФ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), через яке протікає потік.

Суходо́ли[1], -ів; мн.; гора; с. Грабовець Бог. р-ну: Суходоли (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *суходіл* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту на горі.

Суходо́ли[2], -ів; мн.; ліс; с. Камінне Надв. р-ну: Суходоли (1998, Мих., 209). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *суходіл* (див. вище). Вона вказує на характер ґрунту в лісі.

Сушарні, -ень; мн.; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: Сушарні (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *сушарня* ʻприміщення, призначене для сушіння чого-небудьʼ (ВТС, 1220). Вона вказує на те, що на полі в давнину сушили зерно або фрукти.

Сушє́нка, -и; ж.; урочище (толока); с. Чернятин Гор. р-ну; вар. *Сушинка*: Су-

шинка (1978, Гор., 477); Сушєнка (1996, ІЧ, 7); Сушєнка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-инк(а)* (розм. *-єнк(а)*, *-'инк(а)*) від дієслівної основи *суш-ити* ʻпозбавляти вологи, робити щонебудь сухим, помістивши його на повітрі, в теплому місці, біля вогню, на сонці; позбавляючи вологи, робити сухішим, сухимʼ (ВТС, 1220). Ідеться тут про сушіння домотканого полотна, яке білили тут колись на сонці. За іншою версією, назва пішла від того, що ставок, який є в урочищі, пересихає в сонячну погоду.

Сюльків, -ового; ч.; став; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Сюльків (2006, КВС, 84). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Сюлько*, що є пестливо-скороченою формою від *Василько.*

Сьо́стрин Сад, -ого, -у; ч.; урочище; смт Отинія Кол. р-ну: Сьострин Сад (1998, От., 16); Сьострин Сад (2006, КВС, 116); Сьострин Сад (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування саду, який проростає в урочищі. В основі мікротопоніма лежить апелятив *сад* ʻспеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощоʼ (ВТС, 1094), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *сьострин* < рос. *сёстрин* ʻсестринʼ, що вказує на належність топооб'єкта в давнину чиїсь *сестрі*.

Т

Табори́ська[1], -ськ; мн.; лісове урочище; с. Глибоке Бог. р-ну: Taboryska (1932, MT S). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *таборисько* ʻтаборище; місце, де розташований або де був колись *табір*ʼ (ВТС, 1227). Вона вказує на те, що в урочищі колись була чиясь стоянка.

Табори́ська[2], -ськ; мн.; кол. куток с. Остриня Тлум. р-ну: grupa domów Taborzyska (1892, SG, XII, 138). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *таборисько* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де колись таборували чиїсь військові загони.

Табори́ще[1], -а; с.; лісове урочище; с. Хмелівка Бог. р-ну: Таборище (2006, Бабій, 9); Таборище (2011, УШ); Таборище (2012, ХПЛ, 17). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *таборище* ʻмісце, де розташований або де був колись *табір*ʼ (ВТС, 1227). Вона вказує на те, що в лісі колись, у часи нападу татар, таборували жителі села.

Табори́ще[2], -а; с.; урочища (поля, чагарники); **1**) с. Луквиця Бог. р-ну: Таборище (2004, НПЛ, 18); **2**) с. Незвисько Гор. р-ну: Таборище (2002, Левкун, 68); Таборище (2007, ССЧ, 15); Таборище (2008, УШ); **3**) с. Камінне Надв. р-ну: Таборище (1998, Мих., 209). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *таборище* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах колись були якісь табори, очевидно, татарські, як стверджують місцеві жителі.

Табори́ще[3], -а; с.; джерело; с. Луквиця Бог. р-ну: Таборище (2004, НПЛ, 18). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому знаходиться джерело.

Табори́ще[4], -а; с.; кутки (частини сіл); **1**) с. Чортовець Гор. р-ну: łan w Taboryszczu (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 6, арк. 7); Taborestie (1906 (1876) KuK K); Taboresti (1933, MT K); Таборище (2008, УШ); **2**) с. Добротів Надв. р-ну: Taboryszcze (1914, GKK); Таборище (2001, Проц., 76). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *таборище* (див. вище). Вони вказують на те, що на кутках колись були військові чи якісь інші табори.

За переказами, на кутку в с. Чортовець понад 400 років тому розташовувалися табором волохи під час війни з поляками.

Табори́щі, -ів; мн.; присілок; с. Клубівці Тисм. р-ну; давні назви – *Таборище*, *Табориська*: Taboryszcze (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 6, арк. 7); Taborzyska

(1855, AKKGL, Bl. 45); Taboryska (1883, SG, IV, 190); Taborzyska (1892, SG, XII, 138); Taborzyska (1900, SGG, 703); Taborzyska (1926, MT T); Taborzyska (1934, SDW, № 24, s. 300); Таборищі (1995, ТМН, 20); Таборищі (2005, Карпів, 10). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *таборище* (див. вище). Сучасне найменування є множинною формою давньої назви.

Про походження цієї назви існує декілька переказів. В одному з них ідеться про те, що за часів Галицького князівства купці, переганяючи худобу з Буковини та Молдавії до Галича, зупинялися тут і отаборювалися на ночівлі. За іншою, – тут, на роздоріжжі, часто ставали табором турки й татари, коли нападали на прикарпатські села й міста. А в часи визвольної війни 1648–1654 рр. тут нібито стояли війська Богдана Хмельницького.

Та Гора́, тої, -и; ж.; куток; с. Богородичин Кол. р-ну: Та Гора (1998, ЕКол., ІІ, 75); Та Гора (2006, КВС, 8). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, що складається з апелятива *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359) та вказівного займенника *та*. Вона вказує на розташування кутка на горі, більш віддаленій від центру села, ніж інший подібний орооб'єкт.

Тайва́нь, -ю; ч.; урочище; с. Іваниківка Бог. р-ну: Тайвань (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного топоніма – найменування острова в Східно-Китайському морі. Вона має переносне, конотативне значення і вказує на значну віддаленість урочища від центру села.

Та́кса, -и; ж.; куток; с. Боднарів Кол. р-ну: Такса (1998, ЕКол., ІІ, 78). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *такса* ʻоцінка чого-небудь; оцінка заподіяної шкоди в полі або лісі' (Онишк., ІІ, 278). Вона вказує на те, земля, на якій виник куток, колись була протаксована, тобто оцінена для продажу.

Танаси́шина, -ої; ж.; урочище (млака); с. Тучапи Снят. р-ну: Танасишина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від андроніма *Танасиха* – найменування жінки за іменем чи прізвищем чоловіка, пор. особове ім'я *Танас* < *Панас* (СУІ, 283), п-ще *Танас* (СП, 341).

Тана́сівка, -и; ж.; куток; с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Танасівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Танас*, пор. особове ім'я *Танас*, п-ще *Танас* (див. вище).

Тана́сково, -ого; с.; поле; с. Русів Снят. р-ну: Танасково (2012, БЛ[4], 203). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Танаско*, пор. особове ім'я *Танаско* < *Панас* (СУІ, 283).

Танасюко́ва, -ої; ж.; поле (нива); с. Прибилів Тлум. р-ну: Танасюкова (2012, БЛ[5], 270). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Танасюк*, пор. п-ще *Танасюк* (СП, 342).

Тану́тинська, -ої; ж.; гора; с. Діброва Тлум. р-ну: Танутинська (2000, ПЗТ, 62). – Назва є посесивним утворенням на *-инськ(а)* від антропоніма *Танута*, пор. особове ім'я *Танута* < *Тетяна* (Експ.).

Тарасе́нка, -и; ж.; ліс; с. Молодків Надв. р-ну: Тарасєнка (1998, Мих., 209). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфіксальної групи *-єнк(а)* від антропоніма *Тарас*, пор. особове ім'я *Тарас* (СУІ, 355), п-ще *Тарас* (ІФД, 375). Однак можливо, що назва колись звучала як *Терес'єнка*, що є суфіксальним утворенням від апелятива *терес* (бот.) ʻжостір проносний' (Смик, 336). У такому разі вона вказує на характер рослинності в лісі. Сучасна ж форма могла з'явитися за співзвучністю твірної основи з названим вище антропонімом.

Тара́сівка[1], -и; ж.; куток; с. Нові Кривотули Тисм. р-ну Тарасівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Тарас*, пор. особове ім'я *Тарас* (СУІ, 355), п-ще *Тарас* (ІФД, 375).

За народним переказом, куток заснувала родина Тарасів. Це були зайшлі поміщики,

які скупили значну частину частину земель села.

Тарáсівка², -и; ж.; поле; с. Нові Кривотули Тисм. р-ну Тарасівка (2009, БЛ², 175). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніиа – найменування кутка (див. вище), біля якого розкинулося поле.

Тарáсівка³, -и; ж.; кол. фільварок, тепер село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 5 км, до Івано-Франківська – 38 км; до 1946 р. – *Яцківка*: Jackówka (1855, AKKGL, Bl. 45); Jackówka (1882, SG, III, 357); Jackówka (1910, ZSO, 60); Jackówka (1926, MT T); Тарасівка (1947, АТП, 518); Тарасівка (2009, ІФ АТП⁷, 180). – Давня назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Яцко*, пор. особове ім'я *Яцко* < *Яків* (СУІ, 413), пол. *Jacek* (KIP, 68). Так звали поляка Чеховича, який наприкінці XVIII ст., придбавши частину поселення Шиндибалівка, заснував фільварок і назвав його *Яцківкою*. У повоєнний період під час масових перейменувань населених пунктів село отримало на честь Тараса Григоровича Шевченка назву *Тарасівка*.

Тáрниця¹, -і; ж.; куток; с. Слобода Кол. р-ну; вар. *Тарниці*: Тарниці (2006, КГ, 24); Тарниця (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *тарниця* (розм. *тарниці*) 'сідловина між двома горами, вершинами' (Мар., 251), пор. також гуц. діал. *тарниця* 'дерев'яне сідло' (ГГ, 181), рум. *tarniță* 'дерев'яне сідло; в'ючне сідло; сідловина' (РУС, 461). Вона вказує на рельєф місцевості, на якій розкинувся куток.

Тáрниця², -і; ж.; ліс; с. Слобода Кол. р-ну: Тарниця (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *тарниця* (див. вище). Вона вказує на рельєф місцевості, у якій проростає ліс.

Тáрнички¹, -ок; мн.; гора; 1070 м; с. Гута Бог. р-ну; давня назва – *Тарничка*; Tarniczka (1882, SG, III, 249); Tarniczka (1914 (1894), KuK P); Тарнички (2011, УШ). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *тарничка*, дем. від *тарниця* (див. вище). Вона вказує на форму гори, яка має сідловини. Сучасне найменування є множинною формою давньої назви.

Тáрнички², -ок; мн.; полонина; с. Гута Бог. р-ну: Tarniczki (1855, AKKGL, Bl. 48); połon. Tarniczki (1935, MT Porohy); Тарнички (2001, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулася полонина.

Тáрничкова Клúва, -ої, -и; ж.; гора; 1063 м; с. Гута Бог. р-ну: Tarniczkowa Klewa (1935, MT Porohy). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клива* 'незаросла гола вершина гори; камені в лісі' (Мар., 231), 'незаліснена гора (вершина)' (Лящук, 165), а атрибутивним членом – прикметник *тарничкова*, що вказує на розташування орооб'єкта біля полонини *Тарнички* (див. вище).

Тарничóк, -чка; ч.; урочище; між сс. Підгайчики та Малий Гвіздець Кол. р-ну: Tarniczek (1906 (1876), KuK K); Tarniczok (1933, MT K). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *тарничок*, дем. чол. роду від *тарниця* (див. вище). Вона вказує на форму урочища, що розкинулося між двома підвищеннями. Можливо також, що в основі мікротопоніма лежить апелятив *тарничок*, польський фонетичний варіант апелятива *терничок* 'зарості терну' (Експ.), пор. пол. *tarnina* 'терен' (ПУС¹, 328). У такому разі назва вказує на характер рослинності в урочищі в давнину.

Тарнівкú, -ок; мн.; поле; с. Прибилів Тлум. р-ну: Тарнівки (2012, БЛ⁵, 271). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *тарнівка* (бот.) 'терслив' (ВТС, 1242). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Татáрівка, -и; ж.; урочище; с. Луквиця Бог. р-ну: Татарівка (2004, НПЛ, 18). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від етноніма *татари*. Очевидно, йдеться тут про бій, який відбувся колись між жителями села й татарськими наїзниками.

За народними переказами, урочище назване так тому, що тут колись місцеві жінки

вбили двох татар: одного втопили в бочці з капустою, а іншого роздерли.

Тата́рка, -и; ж.; горби; **1**) с. Городниця Гор. р-ну: Татарка (2008, УШ); **2**) сс. Красилівка, Нові Кривотули Тисм. р-ну: Татарка (2009, БЛ², 178); Татарка (2010, УШ). – Назви утворені за допомогою суфікса *-к(а)* від етноніма *татари*.

Серед жителів с. Городниця існує переказ про цю назву горба. У ньому йдеться про те, що одного разу під час нападу татар на село люди заховалися в печеру. Проте одну жінку з маленькою дитиною туди не пустили: вони боялися, що плач дитини приверне увагу ворогів. Тоді жінка зі злості виказала схованку.

Вхід у печеру був дуже вузьким. Туди могла пролізти лише одна людина. Тому татари не змогли вигнати з неї людей. Вони розклали біля входу вогонь, і всі люди задихнулися. З того часу гору називають *Татаркою*.

Про кривотульський горб розказують, що одного разу під час набігу татар люди залишили село й поховалися в навколишніх лісах. Лише одна хвора жінка не змогла втекти. У її хату зайшла татарка й захотіла напитися. Хвора показала на діжку, де були квашені огірки. Коли татарка нагнулася, господиня перекинула її в діжку й втопила її там. Непрохану гостю поховали на горбі біля сільського кладовища. З тих пір цей горб іменують *Татаркою*.

Татарня́к, -а; ч.; гора; с. Луквиця Бог. р-ну: Татарняк (1989, ГБ, 321). – Назва утворена за допомогою суфікса *-няк* (розм. *-н'ик*) від етноніма *татари*.

За переказами, тут колись був розгромлений великий татрський загін.

Тата́рова Крини́ця, -ої, -і; ж.; лісове урочище; між сс. Черемхів та Коршів Кол. р-ну: Tatarowa Krynica (1933, МТ К). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування лісової криниці, навколо якої розкинулося урочище. В основі гідроніма лежить апелятив *криниця* ʻглибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь' (ВТС, 465), ʻджерело, колодязь' (ЭССЯ, 21, 156–157), 'ключ, джерело' (Торч., 254), ускладнений атрибутивним членом *Татарова*, що вказує на якийсь зв'язок гідрооб'єкта з людиною на прізвисько чи прізвище *Татар*, пор. п-ську *Татар* (СПЗУ, ІІІ, 129), п-ще *Татар* (СП, 343).

Тата́рська Гора́, -ої, -и; ж.; горб; с. Вовчківці Снят. р-ну: Татарська Гора (1982, КС, 41); Татарська Гора (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *татарська*, що вказує на певний зв'язок гори та її найменування з *татарами*. Характерно, що в селі проживають мешканці, яких називають *Татарчуки*. Очевидно, це нащадки колишніх завойовників.

За народними переказами, на горі колись стояла сторожова вишка, з якої повідомляли жителів навколишніх сіл про наближення ворогів, насамперед татар.

Тата́рська Могу́ла¹, -ої, -и; ж.; урочище; с. Кричка Бог. р-ну: Татарська Могила (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *могила* зі значенням ʻнасип на місці поховання' (ПЗУ, 393), а атрибутивним членом – прикметник *татарська*, що вказує на поховання в урочищі в давнину *татарина* чи *татар*.

За народним переказом, колись у давнину на горі Клива відбувся кривавий бій між місцевими жителями й татарами, у якому загинуло багато ворогів. Їх похоронили у величезній ямі в урочищі. З того часу воно й зветься Татарська Могила.

Тата́рська Могу́ла², -ої, -и; ж.; горб; с. Голосків Кол. р-ну: Татарська Могила (2006, ЕКол., IV, 100); Татарська Могила (2006, КВС, 38). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *могила* зі значенням ʻкурган; височина' (Мар., 236–237), ʻпагорб' (ПЗУ, 393), а атрибутивним членом – прикметник *татарська*, що вказує на певний зв'язок горба та його найменування з *татарами*.

За народним переказом, одного разу в березовому лісі, що за кілометр на захід від села, стояв табором загін княжого війська. Уночі вартовий біля дзвона побачив палаючу бочку смоли, що стояла на полі Лупейка на схід від села, і вдарив на сполох. Невеликий княжий загін вступив у нерівний бій з переважаючими силами татар, які зненацька напали на село, і був майже повністю розбитий. Вороги спалили церкву й більшість селянських хат, а людей, які не встигли заховатися, забрали в неволю. Удень у Тростяному лісі вони святкували перемогу, попиваючи вино. Одному з княжих воїнів, що залишився живим, удалося замаскуватися неподалік на дубі. Всі татари були одягнені однаково й стрілець не міг розпізнати, де прості воїни, а де їх командири. Тільки помітив при відблиску сонячних променів, що один татарин п'є вино з золотої чаші. Влучним пострілом із лука стрілець убив татарського воєначальника. Похоронили його татари на кутку Ігрище й насипали високу могилу, яка дотепер зветься *Татарською*.

Тата́рська Ста́йня, -ої, -і; ж.; ущелина; с. Петрів Тлум. р-ну: Татарська Стайня (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування приміщення, що знаходилося колись в ущелині. В основі ергоніма лежить апелятив *стайня* ʻспеціальне приміщення, будівля, де тримають худобу' (ВТС, 1186), ускладнений прикметником *татарська*, що вказує, за народними переказами, на утримування тут татарами в давнину своїх коней.

Тата́рський Ви́віз, -ого, -озу; ч.; дорога; с. Стецева Снят. р-ну: Татарський Вивіз (2012, БЛ[5], 271); Татарський Вивіз (2012, НПС, 210). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вивіз* ʻнедовге, але круте підвищення на дорозі; підвищення' (Мар., 220), ʻневеликий земляний насип' (Лісняк, 359), ʻгірська ущелина; вузька доріжка' (Нг., 51), ʻдорога, що йде вгору' (Онишк., І, 97), а атрибутивним членом – прикметник *татарський*, що вказує на певний зв'язок дороги та її найменування з *татарами*.

За переказами місцевих жителів, цією дорогою, що веде із с. Хлівище Черн. обл., користувалися колись татари для нападів на Галичину.

Тата́рські Зво́ри[1], -их, -ів; мн.; урочище; сс. Рунґури, Слобода Кол. р-ну: Татарські Звори (2002, Рунг., 241); Татарські Звори (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *звори*, мн. від *звір*, *ізвір* ʻдолина потоку чи ріки в горах; міжгір'я; ущелина, вузька долина між горами (перев. з джерелом); гірське джерело, потік; непрохідне місце, провалля' (ГГ, 81; Нг., 53), а атрибутивним членом – прикметник *татарські*, що вказує на певний зв'язок урочища та його назви з *татарами*, пор. також *Татарська дорога*, або *Татарський шлях*, яка проходила колись у цих місцях. За твердженнями І. Кузича-Березовського, це була найкоротша дорога з Коломиї в Карпати та далі в Європу. Цим шляхом кочували гуни, авари, мадяри, а пізніше – *татари Бурундая* (ІК, 68–69). Очевидно, саме з ними й пов'язана назва цього урочища.

За народним переказом, урочище назване так тому, що колись давно місцеві жителі заманили сюди великий татарський загін і повністю його знищили. Живим залишився лише один хлопчик, якого взяла на виховання мешканка села. Цей хлопчик, якого звали Татарчуком, дав початок великої родини, яка й тепер проживає в селі.

Тата́рські Зво́ри[2], -их, -ів; мн.; верх; с. Слобода Кол. р-ну: Татарські Звори (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Татарські Звори (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), яке розкинулося на схилі верху.

Татому́рівка, -и; ж.; кол. корчма, нал. до с. Ісаків Тлум. р-ну: Tatomirówka (1881, SG, III, 303; 1891, SG, XII, 229). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Татомир*, пор. давнє особове ім'я *Татомир* (Туп., 444), *Татомиръ* (Мор., 191).

Та́три[1], -ів; мн.; гіпсове підвищення, вкрите степовою рослинністю; сс. Вікняни, Кутище Тлум. р-ну: Tatry (1787, ЛЦДІА,

ф. 19, оп. 6, спр. 110, арк. 80); Tatry (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 145, арк. 136); Татри (2000, ПЗТ, 247–248). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *матра* ʻскала’ (Мар., 251), ʻскеля; прірва, безодня’, ʻскала на найвищих горах’ (Rudn., 32), пор. бойк. *матра* ʻпрірва; безодня; скеля на найвищих горах’, *матри* ʻвисокі гори; скелі’ (Онишк., II, 281), пол. *tatra* ʻвисока гора’ (ЕСУМ, V, 527), фрак. *tertre* ʻбугор; пагорб; підгірок’, баск. *tutur* ʻвершина’ (ТО, 106). Ю. О. Карпенко припускає, що цей орографічний термін походить від найменування найвищого в Карпатах гірського масиву – *Татрів*. Назву ж цього масиву він пов’язує з псл. **tъrtr-* ʻскеля; камінь’ > пол. **Tartr-* > *Tatry* (із спрощенням *rtr* > *tr*) (Карп., ННК, 5).

Підвищення є ботанічною пам’яткою природи місцевого значення.

Та́три², -ів; мн.; поле; с. Кутище Тлум. р-ну: Татри (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинулося поле.

Твердохлі́вський По́гар, -ого, -у; ч.; узвишшя; сс. Бабче, Манява Бог. р-ну: Twardochlewski Pohar (1874, EKG, II, 25); pod Twardochlewskim Poharem (1880, SG, I, 66); Твердохлівський Погар (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *погар* ʻзгарище; місце, де була пожежа’ (СУМ, VI, 705), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Твердохлівський*, що вказує на належність узвишшя *Твердохліву* або, можливо, *Твердохлібу*, пор. п-ще *Твердохліб* (ІФД, 376).

Твори́вка, -и; ж.; урочище; с. Вербівці Гор. р-ну: Творівка (2008, УШ); Творівка (2011, МП). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Твір*, пор. п-ське *Твір* (Експ.).

Телефу́щина, -и; ж.; кол. фільварок, хутір, нал. до с. Богородичин Кол. р-ну: Telefuszczyzna (1891, SG, XII, 282); Telefonszczyzna (1900, SGG, 697). – Назва утворена за допомогою суфікса *-щин(а)* від антропоніма *Телефус*. Таке прізвисько мав великий польський землевласник, який володів великими маєтностями на Поділлі та на Покутті (Бучко, 114), пор. “Niegdyś familia Telefusów, ze Szląska przybyła, dobra na Podołu … od Władysława Jagełły za opustoszone w Szląsku darem otrzymała” (SG, V, 860). Очевидно, один із представників його родини був засновником фільварку.

Теля́цька, -ої; ж.; гора; між сс. Іллінці та Троїця Снят. р-ну; вар. *Телички*: Tellaczki (1855, AKKGL, Bl. 49); Tellaczki (1882, SG, III, 260); Telacka (1904 (1877), KuK Kuty); Телячкі (1982, КС, 219); Телички (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *теляцька* ʻпризначена для випасу *телят*’. Вона вказує на те, що на горі колись випасали молодняк великої рогатої худоби. Сучасне звучання назви з’явилося під впливом розмовного мовлення.

Теля́че, -ого; с.; кол. хутір, нал. до с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Telacze (1891, SG, XII, 281); Telacze (1900, SGG, 213); Теляче (2001, Проц., 32). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на *-*je* від антропоніма *Телякъ*, пор. п-ще *Теляк* (Крас., 148). Менш імовірним є утворення цього мікротопоніма способом субстантивації та онімізації прикметника *теляче* ʻпризначене для утримання або випасу *телят*’.

Те́мна, -ої; ж.; кутки (вулиці); **1**) с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Темна (2012, БЛ[5], 271); **2**) с. Тисменичани Надв. р-ну: Темна (1996, Кост., 7–8); **3**) с. Русів Снят. р-ну: Темна (2012, БЛ[5], 271); Темна (2012, НПС, 204). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *темна* ʻпозбавлена світла, погано освітлена’ (ВТС, 1238).

Те́мрява, -и; ж.; урочище; с. Клузів Тисм. р-ну: Temrywa (1932, MT S). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *темрява* ʻтемне, неосвітлене або погано освітлене місце; неосвітлений простір’ (ВТС, 1238). Вона вказує на особливості урочища, вкритого густими заростями, через які погано проникає світло.

Теодо́рівка, -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Грушка Тлум. р-ну: Teodorówka (1900,

SGG, 699). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Теодор*, пор. особове ім'я *Теодор* (СУІ, 357) < нім. *Theodor* (KVB, 92).

Тéпені, -ів; мн.; поле; с. Озеряни Тлум. р-ну: Тепені (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *тепінь* ʻвологий теплий вітер; відлигаʼ (ЕСУМ, V, 547). Вона вказує на те, що на полі найшвидше, порівняно з навколишньою місцевістю, тане сніг.

Тéпінь, -і; ж.; болото; с. Монастирчани Бог. р-ну: Тепінь (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *тепінь* (див. вище). Вона вказує на те, що болото не замерзає й тому тут навіть у сніжну пору є проталини.

Теплúці, -иць; мн.; урочище (поле); с. Вербівці Гор. р-ну: Теплиці (2008, УШ); Теплиці (2012, БЛ[5], 271). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *теплиця* зі значенням ʻзасклене опалювальне приміщення для вирощування в закритому ґрунті ранніх або південних рослин, а також розсади; оранжерея' (ВТС, 1239). Вона вказує на наявність в урочищі таких приміщень.

Теплúця[1], -і; ж.; потоки; **1**) п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Пороги Бог. р-ну: Теплиця (2011, УШ); **2**) п. Пруту л. Дунаю; с. Княждвір Кол. р-ну: Теплиця (1985, ІГ, ІІ, 419); Теплиця (2006, КВС, 64); Теплиця (2008, УШ); **3**) пр. Рибниці п. Пруту л. Дунаю; с. Драгасимів Снят. р-ну: Теплиця (2011, УШ); **4**) бас. Пруту л. Дунаю; с. Завалля Снят. р-ну: Теплиця (1997, ІЗ, 17). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *теплиця* зі значенням ʻприродне джерело, у якому вода не замерзаєʼ (ГГ, 182), ʻмісце, де вода не замерзаєʼ (ЕСУМ, V, 547), ʻджерело, що не замерзає взимкуʼ (Карп., ТБ, 193), ʻпотік, який не замерзає взимкуʼ (Rudn., 32), пор. також бойк. *тепличка* ʻмісце у водоймі, де вода ніколи не замерзаєʼ (Онишк., ІІ, 284). Вони вказують на природні особливості води в потоках.

Теплúця[2], -і; ж.; криниця; с. Торговиця Гор. р-ну: Теплиця (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *теплиця* (див. вище). Вона вказує на природні особливості води в криниці.

Теплúця[3], -і; ж.; урочище; с. Торговиця Гор. р-ну: Теплиця (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування криниці (див. вище), навколо якої розкинулося урочище.

Теплúчина, -и; ж.; джерело; с. Одаїв Тлум. р-ну: Тепличина (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *тепличина*, дем. від *теплиця* (див. вище). Вона вказує на природні особливості води джерела.

Теребéжі[1], -ів; мн.; урочища; **1**) між с. Велика Кам'янка Кол. р-ну та Яківка Тлум. р-ну: Terebiże (1900, SGG, 293); Terebiży (1933, MT K); **2**) с. Потічок Снят. р-ну: Terebicze (1880, KuK Z); Terebiże (1906 (1876), KuK Sn.); Terebiże (1933, MT Sn.); Теребежі (1982, КС, 219); **3**) с. Троїця Снят. р-ну: Теребежі (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *теребіж* (< псл. **terbežъ*) ʻвитереблене, тобто очищене від дерев і кущів місце під сільськогосподарське угіддяʼ (Худ.[2], 246), ʻділянка лісу, очищена від чагарниківʼ (ГГ, 183), ʻмісце, очищене від кущівʼ (ЕСУМ, V, 549), ʻділянка лісу з обдертою корою на деревах, які сохнуть 2–3 роки для спалювання й очищення землі під посівʼ (Експ.), ʻвитереблена місцевістьʼ (Редьква[1], 89), пор. блр. *церабеж* ʻмісце, де викорчуваний ліс', болг. *требеж* ʻмісце викорчуваного лісуʼ, пол. *trzebież* ʻновинаʼ (ПГФ, 292). Вони вказують на те, що урочища колись були очищені від кущів і дерев.

Теребéжі[2], -ів; мн.; височина; с. Джурів Снят. р-ну: Теребежі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *теребіж* (див. вище). Вона вказує на те, що на височина колись була очищена від кущів і дерев.

Теребéжі[3], -ів; мн.; куток; с. Троїця Снят. р-ну: Теребежі (2012, НПС, 227). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Теребúська, -иськ; мн.; колишнє село на Покутті, тепер не ідент.; інша назва – *Новий Острів*: Terebiska alias Nowi Ostrow (1570, ЖУР, VII, 171). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *теребисько* ʻмісцевість, очищена від кущів і дерев під сільськогосподарське угіддяʼ (Експ.). Вона вказує на місце виникнення поселення. Інша його назва є лексикалізованим та онімізованим словосполученням, у якому опорним компонентом виступає апелятив *острів* зі значенням ʻділянка землі, що чітко вирізняється на тлі решти місцевостіʼ (ВТС, 687), ускладнений атрибутивним членом *новий* ʻякий недавно виник, з'явившсяʼ (ВТС, 629), що вказує на час виникнення поселення.

Теребíж[1], -ежу; ч.; урочища (поля, пасовища); **1**) с. Грушів Кол. р-ну: Теребіж (2006, ЕКол., IV, 156); **2**) с. Спас Кол. р-ну: Теребіж (2011, УШ); Теребіж (2011, КР); **3**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Теребіж (2006, ННР, 9); Теребіж (2011, УШ); **4**) с. Тростянець Снят. р-ну: Теребіж (2012, НПС, 234); **5**) с. Делева Тлум. р-ну: Terebiż (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 83, арк. 29); Теребіж (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *теребіж* (див. вище). Вона вказує на те, що урочища в давнину були очищені від кущів і дерев.

Терéбíж[2], -ежа; ч.; кутки; **1**) с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Теребіж (1995, НВ, 8); Теребіж (2009, Експ.); **2**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Теребіж (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *теребіж* (див. вище). Вони вказують на характер очищення територій, на яких виникли кутки, від кущів і дерев.

Теребíж[3], -ежу; ч.; гора; 412 м; сс. Спас, Грушів Кол. р-ну; давня назва – *Теребежжі*: Terebiżi (1855, AKKGL, Bl. 49); Terebiż (1916, GKSn.); Terebiż (1933, MT Kuty); Теребіж (2006, КВС, 156). – Давня назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *теребіж* (див. вище). Вона вказує на характер очищення гори в давнину від кущів і дерев. Сучасне найменування є сингулярною формою давньої назви, пор. також куток *Теребіж*, масив сінокосів *Теребіж* у с. Спас.

Теребíж[4], -ежу; ч.; ліс; с. Спас Кол. р-ну: Теребіж (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся ліс.

Теребíж[5], -ежу; ч.; яр; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Теребіж (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *теребіж* (див. вище). Вона вказує на характер очищення яру від кущів і дерев.

Теребíж[6], -ежу; ч.; заболочена урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Теребіж (2000, Експ.); Теребіж (2002, СНЧ, 47). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *теребіж* (див. вище). Вона вказує на характер очищення території урочища в давнину від кущів і дерев.

Теремчúще[1], -а; с.; горб; с. Тязів Тисм. р-ну: Теремчище (1975, АСЗ, I, 775). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *теремчище* ʻмісце, де був *теремець* – боярський або князівський будиночокʼ, пор. *терем* ʻу Київській Русі та феодальній Росії – високий боярський або князівський будинок у вигляді башти; житлове приміщення в такому будинку; багатий поміщицький будинокʼ (ВТС, 1241).

За переказами, на горбі колись стояв літній замок (*теремець*) галицьких князів.

Теремчúще[2], -а; с.; потік; л. Бистриці п. Дністра; с. Тязів Тисм. р-ну: Теремчище (1979, СГУ, 558); Теремчище (1995, ТМН, 49). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), з якого стікає потік.

Терентíєве, -ого; с.; поле; м. Городенка: Терентієве (2011, Експ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(е)* від антропоніма *Терентій*, пор. особове ім'я *Терентій* (СУІ, 258).

Терéшкове, -ого; с.; поле; с. Гвізд Надв. р-ну: Терешкове (1998, Мих., 209). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Терешко*, пор. особове ім'я *Терешко* < *Терентій* (СУІ, 358), п-ще *Терешко* (ІФД, 376).

Тéрла, -ів; мн.; поле; с. Рошнів Тисм. р-ну: Терла (2011, Експ.). – Назва утворена

способом плюралізації та онімізації апелятива *терло* ʻтік, де молотять хліб катком або возячи по хлібу візок з тягарем; хліб розкладений на току для такої молотьби' (ЕСУМ, V, 553–554). Вона вказує на те, що на полі колись молотили хліб таким способом. Можлива також мотивація цього мікротопоніма названим вище апелятивом зі значенням ʻмісце для відпочинку худоби, найчастіше біля водопою; вибите, витолочене кимнебудь місце; лігво, кубло звірів; *заст.* місце тимчасового поселення' (ВТС, 1241, 1246). У такому разі назва вказує на те, що на полі колись були місця для відпочинку худоби або тимчасові житла пастухів.

Те́рнє, -я; с.; поле; с. Колінки Гор. р-ну: Тернє (2012, БЛ[5], 271). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *тернє* (діал.) ʻтерен' (СБГ, 544), ʻтерня, терновий кущ' (ЕСУМ, V, 550), ʻзарості терену' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Терню́, -ів; мн.; поле; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Терни (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *терни* ʻзарості колючих рослин; місце, зарослe колючими кущами' (ВТС, 1242). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Терню́на, -и; ж.; поле, пасовище; с. Монастирчани Бог. р-ну: Тернина (2005, НМ, 10); Тернина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *тернина* ʻзарості терну' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Терничо́к, -чка; ч.; поле; с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Терничок (2012, БЛ[5], 271). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *терничок*, дем. від *терник* ʻзарості терну' (ВТС, 1242). Вона вказує на характер рослинності на полі.

Терні́вське, -ого; с.; поле; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Тернівське (1998, Мих., 209). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *тернівське* ʻвкрите терном' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на полі.

Терно́виця, -і; ж.; село; Тисм. р-н; нал. до Новокривотульської с/р; віддаль до Тисмениці – 23 км, до Івано-Франківська – 32 км; вар. *Тарновиця*, *Тарновиця-Пільна*: Tarnawycza (1515, ŹDz, XVIII/I, 170); Major Tarnawycza (1533, MRPS, IV/3, 464); Tarnawica Polna (1578, ŹDz, XVIII/I, 94); Tarnowica Polna (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Tarniwica Polna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 203); Tarnowica polna (1855, AKKGL. Bl. 45); Tarnowica Polna (1992, SG, XII, 205); Терновиця (1947, АТП, 512); Терновиця (2009, ІФ АТП[7], 181). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому було започатковане село. В основі мікротопоніма лежить апелятив *терновиця* ʻмісцевість, поросла *терном*, *терниною*' (Худ.[2], 247). Форма *Тарновиця* з'явилася під впливом польської мови, пор. пол. *tarnina* ʻтерен' (ПУС[1], 328). Означення *пільна*, що вживалося в назві до 40-х років XX ст., вказувало на розташування села серед *полів*, на відміну від села *Лісна Терновиця* (див. вище), що виникло серед *лісів*.

Те́рня, -я; с.; поле; с. Антонівка Тлум. р-ну: Терня (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *терня* ʻтерновий кущ' (ЕСУМ, V, 550), ʻзарості терену' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Те́ртиці, -иць; мн.; куток; с. Зібранівка Снят. р-ну: Тертиці (2010, УШ); Тертиці (2012, НПС, 284). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *тертиця* ʻтонка дошка' (ГГ, 183), ʻдошка, різана трацькою пилою або на пилорамі' (СГБТ, 534), ʻрізана дошка або рейка' (Онишк., II, 286). Вона вказує на те, що на кутку колись була трачка або пилорама, де різали дошки.

За переказами місцевих жителів, куток названий так тому, що колись жінки *терли* тут коноплі.

Тетянин Луг, -ого, -у; ч.; урочище (поле); с. Клубівці Тисм. р-ну: Тетянин луг (1995, ТМН, 21); Тетяний луг (2005, Карпів, 10); Тетянин Луг (2010, БЛ[1], 343). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *луг* ʻзаросла тра-

вою й кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножать', ˙низовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевість' (Мар., 235), ˙низовина, на якій ростуть гарні трави' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Тетянин*, що вказує на належність у давнину поля *Тетяні*, пор. особове ім'я *Тетяна* (СУІ, 359).

Тетя́нино, -ого; с.; урочище; с. Ковалівка Кол. р-ну; вар. *Тетьинино*: Тетьинино (2008, МС, 154); Тетянино (2010, УШ). – Назва є посесивним утворення на *-ин(о)* від антропоніма *Тетяна* (розм. *Тетьина*), пор. особове ім'я *Тетяна* (див. вище). Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Тиканíвка, -и; ж.; куток; с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Тиканівка (2007, ГР, 73). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Тикан*, пор. п-ще *Тикан* (СП, 345).

Тикíрня, -і; ж.; урочище; с. Стецева Снят. р-ну; давня назва – *Тетирна*: Tetyrna (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 47, арк. 16); Тикірня (2011, УШ). – Назва не цілком ясна щодо походження. Можливо, вона утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *тетерна* ˙у якій водяться тетері' (зі змінами під впливом розмовного мовлення його форми).

Тимишíвський, -ого; ч.; потік; пр. Манявки п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Манява Бог. р-ну; інша назва – *Осередковий* (див. вище): Тимишівський, Осередковий (1979, СГУ, 563). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(ий)* від антропоніма *Тимíш* (розм. *Тимиш*) < *Тимофíй* (СУІ, 361).

Тимкóва Кірни́ці, -ої, -і; ж.; джерело (криниця); с. Великий Ключів Кол. р-ну: Тимкова Кірниці (2006, КГ, 18). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кірниці, кирниці* ˙криниця' (ГГ, 93), а атрибутивним членом – прикметник *Тимкова*, що вказує на належність гідрооб'єкта *Тимку*, пор. особове ім'я *Тимко* < *Тимофíй* (СУІ, 361).

Тимкóве, -ого; с.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Тимкове (2008, БГ, 14). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Тимко* (див. вище).

Тимофíєва, -ої; ж.; пасовище; с. Русів Снят. р-ну: Тимофієва (2012, БЛ[5], 271). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Тимофíй*, пор. особове ім'я *Тимофíй* (СУІ, 360).

Тимошéва, -ої; ж.; нива; с. Вовчківці Снят. р-ну: Тимошева (2012, БЛ[5], 271). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Тимош*, *Тимíш* < *Тимофíй* (СУІ, 361).

Тимощукóва, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Олешків Снят. р-ну: Тимощукова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Тимощук*. Таке прізвище мали жителі цього кутка.

Тимчúшина, -ої; ж.; урочище (млака); с. Колінці Тлум. р-ну: Тимчишина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-н(а)* від андроніма *Тимчиха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Тимко* (див. вище).

Тимчукíв, -ового; ч.; сад; с. Дубки Гор. р-ну: Тимчуків (2012, БЛ[5], 271). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Тимчук*, пор. п-ще *Тимчук* (ІФД, 378).

Тимчукíв Лісóк, -ового, -ска; ч.; ліс; с. Репужинці Гор. р-ну: Тимчуків Лісок (2012, БЛ[5], 271). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лісок*, дем. від *ліс* ˙велика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі' (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *Тимчуків*, що вказує на належність лісу в давнину *Тимчукові*, пор. п-ще *Тимчук* (див. вище).

Тúсмениця[1], -і; ж.; поточина; пр. Бобрівки п. Хоросни л. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Скопівка Кол. р-ну: Тисмениця (2006, КВС. 145). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути утвореною за допомогою суфікса *-иц(я)* від давнього слов'янського апелятива *tьśmeń* ˙болотисте місце', реконструйованого на основі н.-л. *tšmen* ˙т. с.' (Бучко[1], 251), або від апелятива

**тєсмень* ʻмежа, порубіжжя’ < і.-є. **teks-* > слов. **teks-* > *tes-*, що репрезентований у таких словах, як д.-р. *тесати*, *тесъ* ʻзарубка на деревьях для обозначения межи’, + суф. *-men'-* (Жел., Гідр., 91). Дехто виводить її від і.-є. *téús-* ʻтихий’ + суф. *-men-* та *-ica*, що дослівно означає ʻтиха, спокійна річка’ (Rozw., 300). Інші пов’язують гідронім з основою *Тисьмен-*, де *-мен-* – давньослов’янський суфікс, що приєднувався до дієслівних коренів. Що стосується морфеми *Тис'-*, то її виводять від протослов’янського **tei-s-men*, де **tei-* ʻзникати, танути, текти’, або ж розглядають її у зв’язку з гідронімом *Тясмин* < **těskmenь* // **těsmenь*: *těsknъ(jь)* ʻтісний’ (див.: Вербич, ГД, 82). Можливо також, що назва перенесена сюди переселенцями з території м. Тисмениці або суч. Дрогобиччини, де є річка з таким же найменуванням.

Тúсмениця², -і; ж.; куток; с. Скопівка Кол. р-ну: Тисмениця (2006, КВС, 145). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), яка протікає на кутку.

Тúсмениця³, -і; ж.; місто; р. ц.; м/р; віддаль до Івано-Франківська – 11 км: Тисмѫ ницѫ (в Тисмѫничю (тисмяницю) на ловы; 1144, ПСРЛ, II, 316); *Тисменица (Тисменицу … звоевал; 1531, ПСРЛ, XXXII, 107); Thiszmyenycza (1578, ŹDz, XVIII/I, 84); Tysmienica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Tyśmienica (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 41); Tyśmienica (1892, SG, XII, 722); Тисмениця (1947, АТП, 517); Тисмениця (2009, ІФ АТП[7], 181). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку, правої притоки річки Ворона, на берегах якого розкинулося місто і який тепер називається *Мельницький* (Бучко, 114). Про походження гідроніма див. вище.

Тúсменицька Вишина́, -ої, -и; ж.; узвишшя висотою до 600 м; вар. *Вишина-Тисменицька*; м. Тисмениця: Wyżyna tyśmienicka (1893, SG, XIII, 947); Тисменицька Вишина (2006, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вишина* ʻт. с., що висота’ (ВТС, 121), а атрибутивним членом – прикметник *тисменицька*, що вказує на розташування узвишшя біля м. *Тисмениця* (див. вище).

Тúсменицький, -ого; ч.; ліси; **1**) між с. Хом’яківка Тисм. р-ну та м. Тисмениця: Тисменицький (2009, БЛ[2], 178); **2**) між с. Надорожна Тлум. р-ну та м. Тисмениця: Тисменицький (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *тисменицький* ʻналежний до м. *Тисмениця* (див. вище)’, ʻякий проростає з боку м. *Тисмениця'*.

Тисменича́ни, -ан; мн.; село; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 19 км, до Івано-Франківська – 18 км: Tyssmyenyczany (1377, MRPS, IV/III, 360 Supl.); Тисмѫчаны (1404, P., 67–68); Tiszmyenyczani (1578, ŹDz, XVIII/I, 88); Tysmieniczany (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Tyśmieniczany (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 50); Tyśmieniczany (1892, SG, XII, 724); Тисменичани (1947, АТП, 510); Тисменичани (2009, ІФ АТП[7], 181). – Назва утворена семантичним способом від катойконіма *тисменичани* ʻвихідці (переселенці) з м. *Тисмениця* (див. вище)’. Вона вказує на людей, які започаткували село й проживали в ньому.

Тисменича́нський Ліс, -ого, -у; ч.; ліс; с. Забережжя Бог. р-ну: Тисменичанський Ліс (2012, БЛ[5], 271). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі’ (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *тисменичанський*, що вказує на належність топооб’єкта в давнину громаді с. *Тисменичани* (див. вище) або окремим його мешканцям.

Тисникова́тий, -ого; ч.; хребет; сс. Манява Бог. р-ну, смт Битків Надв. р-ну: Tysnykowaty (1914 (1894), KuK P); grzbiet Tysnykowaty (2000, PBWG, 139). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *тисниковатий* ʻподекуди вкритий *тисником* – заростями *тису*’, пор. подібні за структурою утворення *дубник* ʻдубовий ліс’ (ЕСУМ, II, 137), ʻмісце, де ростуть дуби; дубовий ліс’ (Лісняк, 362), *грабник* ʻмісце,

де росте граб' (ЕСУМ, І, 579), ʻмісце, поросле грабами; грабовий гай' (Худ.[2], 63) і т. п. Вона вказує на характер рослинності на хребті.

Ту́совець[1], -вцю; ч.; ліс; с. Посіч Тисм. р-ну: Тисовець (2012, БЛ[5], 271). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *тисовець* ʻтисовий ліс', ʻмісце, поросле тисами' (Худ.[2], 355), пор. типологічно однорідний *буковець* ʻмісце, вкрите буковим лісом' (СГБТ, 520), ʻбуковий ліс' (Горбач[1], 254). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Ту́совець[2], -вцю; ч.; потік; бас. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Посіч Тисм. р-ну: Тисовець (2012, БЛ[5], 271). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), з якого витікає потік.

Титя́ниного Поля́нка, -ого, -и; ж.; поле; с. Великий Ключів Кол. р-ну; вар. *Тикьининого Польинка*, *Титьининого Польинка*: Тикьининого Польинка (2006, КГ, 18); Титьининого Польинка (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *полянка* (розм. *польинка*), дем. від *поляна* ʻневеликий луг, звичайно на узліссі або серед лісу; галявина' (ВТС, 853), а атрибутивним членом – неузгоджене означення, виражене антропонімом *Тетянин* (розм. *Тикьинин*, *Титьинин*) у родовому відмінку, що вказує на належність топооб'єкта. Варіанти назви відбивають особливості місцевої говірки.

Титу́щина, -ої; ж.; нива; с. Русів Снят. р-ну: Титущина (2012, БЛ[4], 203). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від андроніма *Титушка* –найменування жінки за прізвищем чоловіка, пор. п-ще *Титух* (Редько, ІІ, 1053).

Тихуні́вське, -ого; с.; пасовище; с. Гута Бог. р-ну: Тихунівське (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Тихун*, пор. особове ім'я *Тихун* < *Тихон* (СУІ, 363), п-ще *Тихун* (ІФД, 378).

Ту́шківці, -ів; мн.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 14 км, до Івано-Франківська – 68 км: Thiszcowcze (1448, AGZ, XII, 172); Tyszkowcze (1578, ŹDz, XVIII/I, 94); Tyszkowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Tyszkowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 7); Tyszkowce (1855, AKKGL, Bl. 45); Tyszkowce (1892, SG, XII, 726); Тишківці (1947, АТП, 504); Тишківці (2009, ІФ АТП[7], 181). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували село, пор. давнє особове ім'я *Тишко* (Мор., 193), ст.-укр. *Thiszko* (AGZ, V, 511), що може бути як відкомпозитним суфіксальним дериватом якогось давньослов'янського імені з елементом *Тих-* чи *Тиш-* типу *Тихославъ, Тѣшемысль, Тѣшивладъ* (Мор., 193), так і скорочено-суфіксальною формою календарного імені *Тихон*, пор. *Тишко* < *Тихон* (СУІ, 363).

Тік, току; ч.; поле; с. Діброва Тлум. р-ну: Тік (2012, БЛ[5], 271). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *тік* ʻрозчищене місце, спеціально підготовлений майданчик надворі або в приміщенні для молотьби, очищення і просушування зерна; скирти, стіжки, ожереди й т. ін., що стоять на такому місці' (ВТС, 1249). Вона вказує на те, що на полі колись був облаштований майданчик, де очищували й просушували зерно.

Тімбок, -а; ч.; кутки; **1**) с. Бучачки Снят. р-ну: Тімбок (2011, Експ.); **2**) с. Балинці Снят. р-ну: Тімбок (2011, Експ.). – Назви утворені способом поєднання в одній лексемі словосполучення *на тому боці* (ріки) та її спрощення.

Ткаче́ва, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Вікняни Тлум. р-ну: Ткачева (2007, Вікн., 24); Ткачева (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Ткач*, пор. п-ще *Ткач* (ІФД, 378).

Ткаче́ві, -их; мн.; урочища (луги); с. Тучапи Снят. р-ну: Ткачеві (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(і)* від антропоніма *Ткач*, пор. п-ще *Ткач* (див. вище).

Тка́чикова, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Угорники Кол. р-ну; Ткачикова (2005,

УКС, 6); Ткачикова (2012, БЛ[5], 271). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Ткачик*, пор. п-ще *Ткачик* (ІФД, 378).

Ткачі́вський, -ого; ч.; лісок; с. Жураки Бог. р-ну: Ткачівський (2011, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(ий)* від антропоніма *Ткач*, пор. п-ще *Ткач* (див. вище).

Ткачуко́ва, -ої; ж.; криниця; с. Іллінці Снят. р-ну: Ткачукова (1999, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Ткачук*, пор. п-ще *Ткачук* (СП, 347).

Тлу́мацька, -ої; ж.; гора; 334 м; м. Тлумач, с. Яківка Тлум. р-ну; давня назва – *Тлумацька Могила*, інша назва – *Могила*: Tłumaczka Mogiła (1855, AKKGL, Bl. 45); Tłumacka (Mogiła) (1905 (1874), KuK TT); Тлумацька (2011, УШ). – Давня назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *могила* зі значенням ʻкурган; височина’ (Мар., 236–237), ʻпагорб’ (ПЗУ, 393), а атрибутивним членом – прикметник *тлумацька*, що вказує на розташування гори на території міста *Тлумач*. Назви *Могила* та *Тлумацька* з’явилися внаслідок еліпсису відповідно атрибутивного та опорного компонентів давньої назви.

Тлу́мацьке, -ого; с.; поле; с. Суходіл Тлум. р-ну: Тлумацьке (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *тлумацьке* ʻяке належало громаді м. *Тлумач* (див. далі) чи окремим його жителям’.

Тлу́мацькі Поля, -их, -ів; мн.; поля; м. Тлумач: Tłumackie pola (1905 (1874), KuK TT). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поля*, мн. від *поле* ʻбезліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви’ (ВТС, 846), а атрибутивним членом – прикметник *тлумацькі*, що вказує на належність топооб’єкта до міста *Тлумач* (див. далі).

Тлу́мацьке Передмі́стя, -ого, -я; с.; куток; м. Тисмениця; інша назва – *Заріка* (див. вище): Tłumackie (1900, SGG, 703); Заріка, або Тлумацьке Передмістя (2008, Тисм.[1], 35). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *передмістя* ʻжитловий район, що прилягає до міста, але лежить за його межами’ (ВТС, 724), ʻмісце або поселення перед містом’ (Худ.[2], 178), а атрибутивним членом – прикметник *тлумацьке*, що вказує на розміщення кутка з боку міста *Тлумач* (див. далі), навколо шляху, що веде до цього міста.

Тлу́мач[1], -а; ч.; місто; р. ц.; м/р; віддаль до Івано-Франківська – 32 км; давні назви – *Толмач*, *Товмач*: *Тълъмачъ (противу Толмачю, 1213, ПСРЛ, II, 734); Толъмачь (1308, Р., 57); Tholmacz (1459, MRPS, I, 27); Thłumacz (1578, ŹDz, XVIII/I, 84); Толмач (Tłumacz) Гнилой (1650, СГРЛ, 529); Tłumacz (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Tłumacz (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 187); Tłumacz (1855, AKKGL, Bl. 45); Tłumacz, po rus. Tołmacz, Towmacz (1892, SG, XII, 348); Тлумач (1947, АТП, 517); Тлумач (2009, ІФ АТП[7], 181). – Назва неоднозначна щодо походження. Так, Д. Г. Бучко небезпідставно вважає її присвійноприкметниковим утворенням на *-*jь* від давнього особового імені *Тол[о]макъ*, що розвинувся через стадії *Тольмакъ* < *Толимакъ* < *Толимъ* із слов’янського автохтонного імені-композита *Толимиръ* (Бучко, 115). М. Л. Худаш, не відкидаючи цієї етимології, припускає виникнення назви міста в результаті трансонімізації антропоніма **Толмач* < **Толимач*, пор. у цьому зв’язку п-ще *Толмач* (СП, 349), який є похідним суфіксальним утворенням на *-ач* від вихідного *Толимъ* < *Толимиръ* (Худ., 284). Л. Т. Масенко припускає, що цей ойконім може походити від давньоруського апелятива *тъл(ъ)мачь* ʻперекладач’, можливо через антропонімну стадію (ЕСЛНПР, 161), пор. також ст.-укр. *толъмачь* ʻперекладач, товмач’ (ССУМ, II, 436). М. Фасмер виводить його від тюркського етноніма *Tolmač* (Фасм., IV, 72), що досить непереконливо, оскільки існування такого племені науково не доведено. Дещо іншу етимологію пропонує В. Лучик. Він трактує назву міста як результат трансоні-

мізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. далі), що тут протікає. Гідронім, на його думку, є суфіксальним дериватом на *-ač* від праслов'янської основи **tъlm-* зі значеннями 'тупокутне місце (клин, долина, лука тощо) в згині річки, де скупчувалися люди, худоба і т. ін.' (Лучик, 137–139) та 'битися; товпитися; тиснутися, купчитися' (Лучик[1], 168), пор. із цього приводу зах.-укр. *тлумити* 'розбивати, бити, руйнувати' (Желех., II, 969) < *толмити*. У такому разі *Тлумач* < *Тълмачь* < **tьlmačь* *'потік, що пробиває, торує собі шлях' (Вербич, ГСД, 164). Існує також думка, що твірна для гідроніма основа **tъlm-* має ще й іншу внутрішню форму й означає *'щось опукле, округле' < і.-є. **tel-* 'набухати' (ПГФ, 305–306). У такому разі назва первісно могла стосуватися горба (див. далі), під яким було засноване поселення. Яке з цих тлумачень є істинним, установити тепер практично неможливо.

Форма *Тлумач* з'явилася десь у XVI ст. під впливом польської мови, пор. пол. *tłumacz* 'перекладач' (ПУС[1], 332).

За народним переказом, місто виникло в XII ст. За князювання Ярослава Осмомисла недалеко від Дністра, поблизу важливих торгових шляхів, що йшли з Галича на схід, було засновано поселенця, у якому жили князівські люди, що несли митну службу. Вони оформляли торговельні справи князівського двору, були перекладачами (товмачами) під час переговорів з представниками іноземних держав. Саме цим і пояснюється назва поселення *Товмач* (польською мовою – *Тлумач*).

Тлу́мач[2], -у; ч.; горб; між с. Колінці та м. Тлумач Тлум. р-ну: Tłumacz (1855, AKKGL, Bl. 45). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування міста (див. вище), біля якого височіє горб.

Тлу́мач[3], -у; ч.; потік; п. Дністра; довжина – 35 км, площа басейну – 254 км^2; сс. Локітка, Палагичі, Гостів, Гринівці, Олешів, Нижнів, м. Тлумач Тлум. р-ну; вар. *Тлумачик, Тлумацький*: Tłumacz (1447, AGZ, XII, 153); Tłumacz, Tłumacki (1886, SG, VII, 831); Tłumaczek (1917, Машт., ДБ, 20); Tłumacz (1926, МТ Т); Тлумач (1979, СГУ, 566); Тлумачик (2004, УПР, 820); Тлумач (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування міста (див. вище), через яке протікає потік. Можливі й інші способи утворення цього гідроніма (див. *Тлумач*[1]). Варіанти назви є суфіксальними дериватами відповідно на *-ик* та *-ськ(ий)* від ойконіма *Тлумач*.

Товма́цьке, -ого; с.; поле; с. Джурків Кол. р-ну: Товмацьке (2011, УШ); Товмацьке (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *товмацьке* 'належне громаді чи комусь із жителів с. *Товмачик*, кол. *Товмач-Лісний* (див. далі)'.

За переказами місцевих жителів, поле назване так тому, що колись тут було поселення Толмачі, знищене татарами.

Товма́ч[1], -у; ч.; потік; л. Пруту л. Дунаю; сс. Верхній і Середній Майдан, Кубаївка Надв. р-ну, Іванівці, Товмачик Кол. р-ну; вар. *Толмач, Тлумач*: Tłumacz (1855, AKKGL, Bl. 48); Tłumacz (1892, SG, XII, 352); Tłumacz (1906 (1880), KuK N); Tłumacz (1935, МТ N); Толмач (1976, ТК Н[1]); Товмач (1985, ІГ, II, 419); Тлумач (2002, ТК Н); Товмач (2008, СМ, 15) Товмач (2006, КВС, 168). – Назва виникла в результаті трансонімізації опорного компонента ойконіма – найменування села *Тлумач-Лісний*, *Толмач (Tłumacz) Лѣсной* (1650, СГРЛ, 529) (суч. с. *Товмачик*), територією якого протікає потік. Форма *Тлумач* з'явилася під впливом польської мови.

Товма́ч[2], -у; ч.; ліс; с. Красна Надв. р-ну: Товмач (1998, Мих., 209). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – давнього найменування потоку *Товмачик* (див. далі), навколо якого розкинувся ліс.

Товма́чик[1], -а; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 12 км, до Івано-Франківська – 47 км; давні назви – *Толмач*, *Толмач-Лісний*, *Тлумач*: Tłumacz (1579, ŹDz, XVIII/I, 105); *Толмачикъ или Толмачь Лѣсной (1650, СГРЛ, 529); Tłumaczyk (1658, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 19, ф. 4); Tłumaczek (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 41); Tłumaczyk (1855, AKKGL, Bl. 49); Tłumaczyk, al. Tłumacz Leśny (1892, SG, XII, 352); Товмачик

(1947, АТП, 508); Товмачик (2009, ІФ АТП[7], 181). – Назва неоднозначна щодо походження. Д. Г. Бучко припускає, що засновниками села були вихідці з міста *Тлумач* (див. вище), які й дали йому звичне для себе найменування. Підтвердженням цього, на його думку, є вживання назви, починаючи з XVII ст., у демінутивній формі з суфіксом *-ик* та її ускладнення атрибутивним членом *Лісний*, що вказує на розташування села серед лісів (Бучко, 116). Однак можливо, що обидва ці ойконіми виникли незалежно один від одного, хоч і можуть мати тотожне походження (див. *Тлумач*). Очевидно, у давнину село, як і місто, мало назву *Толмач* (**Тълъмачъ*). Проте вже в XVI ст. під впливом польської мови воно почало іменуватися *Тлумачем*. Пізніше воно стало *Тлумачиком* або *Лісним Тлумачем*. 1946 року село отримало назву *Товмачик*.

Згідно з народним переказом, село виникло ще в X–XI ст., коли галицькі князі на правому березі Пруту в передгір'ї Карпат побудували свій замок, який назвали Княждвір. Недалеко від нього були зведені приміщення для охорони та надвірної челяді, серед якої були й перекладачі – товмачі, потодішньому. Вони служили князям під час прийомів іноземних послів, гостей та купців. Одного разу під час повені Прут змінив своє русло (що в Карпатах буває часто), і житла товмачів опинилися на лівому його березі. З того часу цю місцевість, а пізніше й село, яке тут виникло, місцеві люди почали називати *Товмачем*, а поляки, що захопили ці землі, – *Тлумачем*. Щоб відрізнити його від міста на Придністров'ї, до назви почали додавати означення *Лісний* на противагу *Гнилому Тлумачу*. З часом атрибутивний член був замінений в назві села на демінутивний суфікс *-ик*.

Цікаве припущення про походження назви села зробив поет, письменник, фольклорист та вчений С. Г. Пушик. Він вважає, що десь після 1067 року, тобто після смерті князя Ростислава-Михайла Володимировича, який змушений був жити в Тмуторокані, де й помер, його дружина Ланка, дочка угорського короля Бели I, разом зі своїми дітьми повернулася в Галичину. Очевидно, припускає дослідник, вона спершу поселилася з дітьми в княжому дворі на Прутом, тобто в сучасному Княждворі. Однак їй, угорці за походженням, яка певний період жила в Тмуторокані, важко було швидко опанувати мову галичин. Тому Ланка користувалася послугами товмача-перекладача, який жив за рікою Прут у селі, що називалося за його професією *Товмачем*.

Товма́чик[2], -у; ч.; потік; л. Пруту л. Дунаю; довжина – 25 км, площа басейну – 115 км^2; сс. Красна, Середній Майдан, Кубаївка Надв. р-ну, Іванівці, Товмачик Кол. р-ну: Tłumaczyk (1855, AKKGL, Bl. 48); Tłumaczyk (1892, SG, XII, 352); Tłumaczyk (1906 (1880), KuK N); Tłumaczyk (1933, MT K); Толмачик (1976, ТК Н[1]); Тлумачик (1979, СГУ, 566); Товмачик (2004, УПР, 817); Товмачик (2008, ЛСМ, 15); Товмачик (2008, ЛСМ, 15). – Очевидно, у давнину потік називався *Товмач*, пізніше – *Тлумач*, а десь з XVII ст. – *Тлумачик*, *Товмачик*. Його назва є результатом трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села *Товмачик* (кол. *Товмач*, *Тлумач*, *Тлумачик*) (див. вище), через яке він протікає. Можливі й інші етимології цього гідроніма (див. *Тлумач[1]*, *Тлумач[3]*).

Товма́чик-Дру́гий, -у, -ого; ч.; потік; п. Товмачу-Першого л. Тлумачику л. Пруту л. Дунаю л. Пруту л. Дунаю; давня назва – *Тлумач*; сс. Верхній Майдан, Вишнівці, Середній Майдан Надв. р-ну: Tłumacz (1906 (1880), KuK N); Tłumacz (1935, MT N); Товмачик II (2008, ЛСМ, 15); Товмачик-Другий (2009, УШ). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – колишнього найменування потоку *Товмачик* (див. вище), до басейну якого входить цей гідрооб'єкт. Сучасне його найменування є лексикалізованим та онімізованим словосполученням, що складається з опорного компонента – названого вище гідроніма та атрибутивного члена – числівника *другий,* який вказує на порядковий номер гідрооб'єкта, пор. *Товмачик-Перший*, *Товмачик-Третій*.

Товма́чик-Пе́рший, -у, -ого; ч.; потік; л. Товмачику л. Пруту л. Дунаю; сс. Верх-

ній Майдан, Середній Майдан, Кубаївка Надв. р-ну; давня назва – *Тлумач*: Tłumacz (1906 (1880), KuK N); Tłumacz (1935, MT N); Товмачик I (2008, ЛСМ, 15); Товмачик-Перший (2009, УШ). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – колишнього найменування потоку *Товмачик* (див. вище), притокою якого є цей гідрооб'єкт. Сучасне його найменування є лексикалізованим та онімізованим словосполученням, що складається з опорного компонента – названого вище гідроніма та атрибутивного члена – числівника *перший,* який вказує на порядковий номер гідрооб'єкта, пор. *Товмачик-Другий*, *Товмачик-Третій*.

Товма́чик-Тре́тій, -у, -тього; ч.; потік; л. Товмачику л. Пруту л. Дунаю; с. Середній Майдан Надв. р-ну; інші назви – *Копанки*, *Ключин*: Товмачик III (Копанки, Ключин) (2008, ЛСМ, 15); Товмачик-Третій (2009, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування потоку *Товмачик* (див. вище), а атрибутивним членом – числівник *третій*, що вказує на порядковий номер гідрооб'єкта, пор. *Товмачик-Другий*, *Товмачик-Перший*. Інші назви потоку, що вживаються спорадично в с. Середній Майдан, є результатом трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань колишнього фільварку *Ключин* (див. вище) та хутора *Копанки* (див. вище), біля яких протікає потік.

Товмачі[1], -ів; мн.; зруб; с. Саджавка Надв. р-ну: Товмачі (1998, Мих., 210). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучних гідронімів – давніх найменувань потоків *Товмачик*-Перший та *Товмачик* (див. вище), біля злиття яких розкинувся зруб.

Товмачі[2], -ів, мн.; урочище (поле й пасовище); с. Остриня Тлум. р-ну; вар. *Тумачі*: Тумачі (2011, УШ); Товмачі (2012, БЛ[5], --271). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій, мабуть, належала колись земля в урочищі, пор. п-ське *Товмач* (Експ.). Її варіант з'явився під впливом розмовного мовлення. Можливо також, що так звали переселенців з м. *Товмач*, суч. *Тлумач* (див. вище).

То́втри[1], -ів; мн.; підвищення; **1**) с. Воронів Гор. р-ну: Товтри (2003, Левк., 11); Товтри (2004, Експ.); **2**) с. Пробабин Гор. р-ну: Товтри (2009, ГСС, 13); **3**) с. Серафинці Гор. р-ну: Towtry (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 68, арк. 34); Товтри (2004, Експ.); **4**) с. Чортовець Гор. р-ну: Towtry (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 6, арк. 33); Товтри (2007, ССЧ, 10); Товтри (2008, УШ); Товтри (2009, ГСС, 14); **5**) с. Вікняни Тлум. р-ну; вар. *Тотри*: Товтри, Тотри (2008, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *товтри*, *тотри* 'вапнякові пасма, що являють собою залишки рифів та атолів морів далеких геологічних епох; скелясті горби; скелясті розчленовані пасма на Подільській височині' (ЕСУМ, V, 589–590), 'вапнякові горби' (Худ.[2], 249), 'скелясті гори' (Лісняк, 359), пор. також *товтра* 'підвищення; гора, не вкрита рослинністю' (Мар., НР, 295), 'скелясте підвищення' (Мар., 251). Ю. О. Карпенко припускає, що апелятив *товтри* є фонетичним варіантом оротерміна *татри* (див. вище). Обидва ці слова він виводить від відповідних оронімів, що походять з псл. **tъrtr-* > укр. **Толтр-* (з асиміляцією р – р > л – р) > *Товтри* і пол. **Tartr-* > *Tatry* (зі спрощенням *rtr* > *tr*) (Карп., ННК, 5).

То́втри[2], -ів; мн.; урочище (поле); с. Вікняни Тлум. р-ну; вар. *Тотри*: Тотри (2007, Вікн., 24); Товтри, Тотри (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинулося поле.

То́втри, -ів; мн.; лісове урочище; с. Вікняни Тлум. р-ну; вар. *Тотри*: Тотри (2007, Вікн., 24); Тотри, Товтри (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинувся ліс.

То́дорівка, -и; ж.; куток; с. Грушка Тлум. р-ну: Тодорівка (1975, АСЗ, I, 899). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Тодор*, пор. особове ім'я *Тодор* (СУІ, 357), п-ще *Тодер* (ІФД, 379).

Тодосі́їв, -євого; ч.; луг; с. Тучапи Снят. р-ну: Тодосіїів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Тодосій*, пор. особове ім'я *Тодосій* < *Феодосій* (СУІ, 381), п-ще *Тодосій* (СП, 348).

Той Бік, того, боку; ч.; кутки; **1**) с. Росохач Гор. р-ну: Той Бік (2009, Експ.); **2**) с. Бучачки Снят. р-ну: Той Бік (2012, БЛ[5], 271); **3**) с. Любківці Снят. р-ну: Той Бік (2012, БЛ[5], 271); **4**) с. Березівка Тисм. р-ну: Той Бік (2012, БЛ[5], 271). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, що складаються із вказівного займенника *той*, який вказує на більш віддалений у просторі об'єкт, та іменника *бік* ʻмісце, місцевість, що знаходиться не посередині, а збоку чого-небудь' (ВТС, 51) у називному відмінку. Вони вказують на те, що кутки лежать за потоками чи іншими об'єктами.

Той Кіне́ць, того, -нця; ч.; кутки; **1**) с. Добровляни Тисм. р-ну: Той Кінець (2012, БЛ[5], 271); **2**) с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Той Кінець (2011, УШ); **3**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Той Кінець (2012, Експ.). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, що складаються з вказівного займенника *той* (див. вище) та іменника *кінець* ʻзавершальна, остання частина села; його завершення, закінчення' (Експ.) у називному відмінку. Вони вказують на те, що кутки лежать у певному напрямку від цетрів сіл.

Той Кут, того, -а; ч.; кутки; **1**) с. Копачинці Гор. р-ну: Той Кут (2008, УШ); **2**) с. Сороки Гор. р-ну: Той Кут (2012, БЛ[5], 271); **3**) с. Тишківці Гор. р-ну: Той Кут (2012, БЛ[5], 271); **4**) с. Топорівці Гор. р-ну: Той Кут (2012, БЛ[5], 271); **5**) с. Загайпіль Кол. р-ну: Той кут (2006, КВС, 51); Той Кут (2011, УШ); **6**) с. Кийданці Кол. р-ну: Той Кут (2012, БЛ[5], 271); **7**) с. Матеївці Кол. р-ну: Той Кут (2011, УШ); **8**) с. Молодків Надв. р-ну: Той Кут (1985, ІГ, ІІ, 384); **9**) с. Гостів Тлум. р-ну: Той Кут (2009, НСГ, 9). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, що складаються з вказівного займенника *той* (див. вище) та іменника *кут* ʻчастина села' (Експ.) у називному відмінку. Вони вказують на те, що кутки лежать на значній віддалі від центрів сіл, найчастіше за ріками чи потоками, пор. *Цей Кут*.

Тока́рика, -а; ч.; сад; с. Котиківка Гор. р-ну: Токарика (2012, БЛ[5], 271). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма – прізвища власника саду *Токарик*, пор. п-ще *Токарик* (ІФД, 379).

Токи́, -ів; мн.; куток; с. Зібранівка Снят р-ну: Токи (2008, Близнюк, 11); Токи (2010, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *тік* ʻрозчищене місце, спеціально підготовлений майданчик надворі або в приміщенні для молотьби, очищення і просушування зерна; скирти, стіжки, ожереди і т. ін., що стоять на такому місці' (ВТС, 1249). Вона вказує на те, що на кутку колись селяни молотили й просушували зерно. Таких майданчиків було 12.

Толи́ця, -і; ж.; ліс; с. Гвізд Надв. р-ну; вар. *Толиці*: Толиці (1998, Мих., 210); Толиця (2010, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *толиця* (розм. *толиці*) ʻмісцевість, де випалюють дерево на попіл для добрив; частина лісу, заростей, яку обробляють випалюванням для придатності в сільськогосподарських роботах' (Мих., 74).

Толі́чка, -и; ж.; кутки; **1**) с. Саджавка Надв. р-ну: Толічка (1975, АСЗ, І, 845); Толічка (1986, ІГ, ІІІ, 113); **2**) с. Белелуя Снят. р-ну: Толічка (2000, Марусик, 11). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *толічка*, дем. від *толока* ʻпасовисько (перев. обгороджене); земля, ніколи не орана' (ГГ, 186), ʻпасовище, вигін для худоби' (Худ.[2], 250), ʻпасовище поблизу села (перев. громадське)' (ТГП, 334), ʻзалишене під пар поле, що служить пасовищем для худоби' (ВТС, 1254), пор. також молд. *толоакэ* ʻвигін, пасовище' (Еремия, 72). Вони вказують на місця виникнення кутків.

Толі́чки[1], -ок; мн.; поле; с. Котиківка Гор. р-ну: Толічки (2012, БЛ[5], 271). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *толічка* (див. вище). Вона вказує на те, що поле облаштоване на колишньому пасовищі.

Толі́чки[2], -ок; мн.; урочища; **1**) с. Завалля Снят. р-ну: Толічки (1997, ІЗ, 18);

2) м. Снятин: Толічки (2012, НПС, 22). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *толічка* (див. вище). Вони вказують на призначення урочищ.

Толі́ччина, -и; ж.; пасовища; **1**) с. Джурів Снят. р-ну: Толіччина (2011, УШ); **2**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Толіччина (2006, ННР, 8); Толіччина (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *толіччина*, дем. від *толічка* (див. вище).

Толо́ка[1], -и; ж.; кутки; **1**) смт Богородчани: Толока (2011, УШ); **2**) с. Вербівці Гор. р-ну: Толока (2008, УШ); **3**) с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Толока (2008, УШ); **4**) с. Верхній Вербіж Кол. р-ну: Тołока (1900, SGG, 195); Толока (2000, ЕКол., ІІІ, 55); Толока (2006, КВС, 17); **5**) смт Гвіздець Кол. р-ну: Толока (2006, КВС, 29); **6**) с. Казанів Кол. р-ну: Толока (2006, КВС, 61); **7**) с. Коршів Кол. р-ну: Толока (2006, КВС, 75); **8**) с. П'ядики Кол. р-ну: Толока (2006, КВС, 134); **9**) с. Тростянка Кол. р-ну: Толока (2006, КВС, 167); **10**) с. Ценява Кол. р-ну: Толока (2011, УШ); **11**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Тłoka (1900, SGG, 413); Толока (1998, Мих., 210); Толока (2010, Експ.); **12**) с. Балинці Снят. р-ну: Толока (2011, Експ.); **13**) с. Ганьківці Снят. р-ну (2012, НПС, 83); **14**) с. Орелець Снят. р-ну: Толока (2012, НПС, 259); **15**) м. Тисмениця: Толока (2011, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *толока* (див. вище). Вони вказують на характер у давнину місцевостей, на яких виникли кутки.

Толо́ка[2], -и; ж.; урочища (поля, пасовища); **1**) с. Баб'янка Кол. р-ну: Толока (2010, УШ); **2**) с. Жукотин Кол. р-ну: Толока (2006, КВС, 51); **3**) с. Казанів Кол. р-ну: Толока (2006, КВС, 61); **4**) с. Коршів Кол. р-ну: Толока (2006, КВС, 75); Толока (2010, Досин, 23); **5**) с. Михалків Кол. р-ну: Толока (2009, КВС, 100); **6**) с. Рунгури Кол. р-ну: Толока (2002, Рунг., 241); **7**) с. Спас Кол. р-ну: Толока (2006, КВС, 156); Толока (2011, УШ); **8**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Толока (2011, Бойко); **9**) с. Глинки Надв. р-ну: Толока (1998, Мих., 210); **10**) с. Камінне Надв. р-ну: Толока (1998, Мих., 210); **11**) с. Саджавка Надв. р-ну: Толока (1986, ІГ, ІІІ, 113); **12**) с. Белелуя Снят. р-ну: Толока (2000, Марусик, 16); **13**) с. Джурів Снят. р-ну: Толока (2011, УШ); **14**) с. Іллінці Снят. р-ну: Толока (2011, УШ); **15**) м. Снятин: Толока (2011, УШ); Толока (2012, НПС, 22); **16**) с. Тростянець Снят. р-ну: Толока (2011, УШ); **17**) с. Тулова Снят. р-ну: Толока (2012, НПС, 269); **18**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Толока (2011, Експ.); **19**) с. Узин Тисм. р-ну: Толока (2012, Експ.); **20**) с. Буківна Тлум. р-ну: Толока (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *толока* (див. вище).

Толо́ка[3], -и; ж.; болото; площа 6,9 га; смт Гвіздець Кол. р-ну: Толока (1995, ПЗФ, 35); Толока (2000, ПЗТ, 261). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *толока* (див. вище).

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 261).

Толо́ка[4], -и; ж.; кол. фільварок, нал. до с. Перерив Кол. р-ну: Тłoka (1892, SG, XII, 344). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *толока* (див. вище). Вона вказує на місце виникнення фільварку.

Толо́ка[5], -и; ж.; ліс; с. Глинки Надв. р-ну: Толока (1998, Мих., 210). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *толока* (див. вище). Вона вказує на місце проростання лісу.

Толо́ки[1], -ік; мн.; урочища (поля, пасовища); **1**) с. Росільна Бог. р-ну: Тłoki (1932, MT S); Толоки (2011, УШ); **2**) с. Назавизів Надв. р-ну: Толоки (1998, Мих., 210); **3**) с. Завалля Снят. р-ну: Толоки (1977, ІЗ, 18). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *толока* (див. вище). Вони вказують на призначення урочищ.

Толо́ки[2], -ік; мн.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Толоки (1995, НПК, 66). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *толока* (див. вище). Вона вказує на місце розташування кутка.

Толо́чи́на, -и; ж.; урочища; **1**) смт Отинія Кол. р-ну: Толочина (1998, От., 16); Толочина (2006, КВС, 116); Толочина (2011, УШ); **2**) с. Красилівка Тисм. р-ну: Толочина (2010, УШ). – Назви утворені семантичним спосо-

бом від апелятива *толочина*, дем. від *толока* (див. вище). Вони вказують на характер та призначення урочищ.

Толóчúнський Лан, -ого, -у; ч.; поле; с. Вільхівці Гор. р-ну; вар. *Толочний Лан*: Tłoczny Łan (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 9, арк. 14); Tołoczny łan (1880, KuK JCz.); Толочинський Лан (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятиа *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір оброблюваної землі' (СУМ, IV, 443), ʻрівне поле' (Лісняк, 360), а атрибутивним членом – прикметник *толочинський* (*толочний*), що вказує на облаштування поля на колишній *толоці*.

Томасíвщина, -и; ж.; поле; с. Джурків Кол. р-ну: Томасівщина (2012, БЛ[5], 271). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від антропоніма *Томасівський*, пор. п-ще *Томасівський* (Експ.).

Томашíвка[1], -и; ж.; пасовище, поле; с. Нові Кривотули Тисм. р-ну: Томашівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікс *-івк(а)* від антропоніма *Томаш*, пор. особове ім'я *Томаш* < *Тома*, *Хома* (СУІ, 400), п-ще *Томаш* (СП, 349).

Томашíвка[2], -и; ж.; куток; с. Колінці Тлум. р-ну: Томашівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікс *-івк(а)* від антропоніма *Томаш* (див. вище).

Томéнків Лаз, -ового, -у; ч.; лісове урочище; с. Сопів Кол. р-ну: Томенків Лаз (2012, БЛ[5], 271). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лаз* ʻгірський луг; лісова галявина' (Мар., 234), ʻлісова поляна' (Лісняк, 361), ʻсіножать, лука; пасовище' (ГГ, 109), ʻмала ділянка поля в горах', а атрибутивним членом – прикметник *Томенків*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *Томенкові*, пор. поширене в селі п-ще *Томенко* (ТД КР, 185).

Томúлівська, -ої; ж.; урочище; с. Ісаків Тлум. р-ну: Томилівська (2012, Експ.). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-івськ(ий)* від антропоніма *Томило*, пор. давнє особове ім'я *Томило* (Чучка, Сл., 342), п-ще *Томило* (ППС, 276). Можлива також мотивація цього мікротопоніма однозвучним антропонімом, пор. п-ще *Томилівський* (СП, 349).

Тóмків Кут, -ового, -а; ч.; куток; с. Раківчик Кол. р-ну: Томків Кут (2012, БЛ[5], 271). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина села' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Томків*, що вказує на першопоселенця чи жителя кутка, пор. особове ім'я *Томко* < *Фома* < *Хома* (СУІ, 400).

Тополúна, -ої; ж.; урочище (нива); с. Лука Гор. р-ну: Тополина (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *тополина* ʻобсаджена *тополями*' (Експ.), пор. *тополя* ʻдерево родини вербових з високим прямим стовбуром, глянсуватими листками різної форми та одностатевими квітками у вигляді повислих сережок' (ВТС, 1258). Вона вказує на характер рослинності навколо ниви.

Топóлі[1], -оль; мн.; куток; с. Ценява Кол. р-ну: Тополі (2006, КВС, 181); Тополі (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *тополі* ʻтополині насадження; зарості тополь' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на кутку.

Топóлі[2], -оль; мн.; урочище; с. Клубівці Тисм. р-ну: Тополі (1995, ТМН, 22). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *тополі* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Тополíвка[1], -и; ж.; поточина; впадає в став, що між сс. Вербівці та Торговиця Гор. р-ну: Тополівка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *тополі* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності навколо поточини.

Тополíвка[2], -и; ж.; урочища; **1**) с. Топорівці Гор. р-ну: Тополівка (2005, СМТ, 54); Тополівка (2008, УШ); **2**) с. Задубрівці Снят. р-ну: Тополівка (2011, УШ). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *тополя* чи *тополі* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності в урочищах у давнину.

Тополі́вка[3], -и; ж.; поточина; п. Белелуї (Тополівки) л. Пруту л. Дунаю; довжина – 10 км; сс. Сороки, Торговиця, Топорівці Гор. р-ну: Topolówka (1880, KuK Z); Topolówka (1926, МТ Н); Тополівка (2005, СМТ[1], 19); Тополівка (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), через яке протікає поточина.

Тополі́вка[4], -и; ж.; річка; середня течія Белелуї л. Пруту л. Дунаю; сс. Торговиця, Топорівці Гор. р-ну; інша назва – *Млинівка* (див. вище): Topolówka, Młynówka (1880, KuK Z); Młynówka, nazwa średniego biegu rz. Topołówki (1885, SG, VI, 549); Topolówka (1926, МТ Н); Тополівка (1979, СГУ, 286). – Назва виникла в результаті трансонімзації однозвучного гідроніма – найменування поточини (див. вище), що впадає в річку.

Тополо́ви́ця, -і; ж.; лісове урочище; с. Красноставці Снят. р-ну: Тополовиця (2012, БЛ[5], 271). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-иц(я)* від прикметника *тополове* ʻвкрите тополями; із тополиними заростями' (Експ.). Вона вказує на те, що в урочищі проростають дерева цього виду.

Топо́льки, -ок; мн.; урочище; м. Снятин (2012, НПС, 22). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *топольки* ʻтополеві насадження; зарості молодих тополь' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Топо́ля, -і; ж.; куток; с. Старуня Бог. р-ну: Тополя (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *тополя* (див. вище). Вона вказує на те, що колись тут, біля автобусної зупинки, посадили декілька цих дерев.

Топорі́вське, -ого; с.; поля; **1**) с. Глушків Гор. р-ну: Топорівське (2012, БЛ[4], 204); **2**) між сс. Торговиця та Топорівці Гор. р-ну: Топорівське (2005, СМТ[1], 55); Топорівське (2008, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *топорівське* ʻрозташоване з боку села *Топорівці* (див. далі).

Топорі́вський, -ого; ч.; горб; с. Топорівці Гор. р-ну: Топорівський (2005, СМТ[1], 55). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *топорівський* ʻрозташований на території с. *Топорівці* (див. далі).

Топорі́вці, -ів; мн.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 21 км, до Івано-Франківська – 89 км: Toporowcze (1564–1565, ЖУР, I, 33); Toporowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Toporowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 44); Toporowce (1855, AKKGL, Bl. 49); Toporowce (1892, SG, XII, 400); Топорівці (1947, АТП, 504); Топорівці (2009, ІФ АТП[7], 181). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували село, пор. давня особова назва *Топоръ* (ССУМ, II, 438), *Топор* (РІ, 216), ст.-п. *Topor* (SSNO, V, 460), п-ще *Топор* (Редько, II, 1063).

Торгівське́ По́ле, -ого, -я; с.; поле; с. Топорівці Гор. р-ну: Торгівське Поле (2012, БЛ[5], 271). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поле* ʻбезліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви' (ВТС, 846), а атрибутивним членом – прикметник *торгівське*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину громаді с. *Торговиця* (див. далі) чи окремим його жителям.

Торго́ва, -ої; ж.; поточина; п. Сербина (Голишанки) п. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 16 км, площа басейну – 58,3 км^2; сс. Торговиця, Грабич, смт Отинія Кол. р-ну; вар. *Торговиця*: Targowa (1892, SG, XII, 168, 172); Targowa (1906 (1876), KuK K); Таргова (1917, Машт., ДБ, 18); Торгова (1979, СГУ, 569); Торговиця (1982, АПП, 25); Торгова (2009, РІФ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування частини села, де протікає поточина. В основі мікротопоніма лежить прикметник *торгова* ʻторговельна; яка пов'язана з *торгівлею*, призначена для торгівлі; у якій зосереджено торгівлю' (ВТС, 1257). Вона вказує на те, що потік витікає з місця, де колись відбувався

торг. Варіант назви є семантичним утворенням від апелятива *торговиця* ʻмісце, де проходить торгівля скотом; торгівля, базарʼ (Грінч., IV, 275), ʻмісце, де продавали тільки худобу, свині, коні, вівці, телята, козиʼ (КС, 258), ʻмісце, де відбувалися торги, ярмаркиʼ (Худ.[2], 250).

Торго́вицьке, -ого; с.; поле; с. Топорівці Гор. р-ну: Торговицьке (2005, СМТ[1], 54). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *торговицьке* ʻяке належало колись громаді с. *Торговиця* (див. далі) або окремим його жителямʼ.

Торго́вицький, -ого; ч.; горб; між сс. Торговиця та Топорівці Гор. р-ну: Торговицький (2005, СМТ[1], 55). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *торговицький* ʻрозташований на території с. *Торговиці*ʼ (див. далі).

Торго́виця[1], -і; ж.; урочище; с. Грабовець Бог. р-ну: Торговиця (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *торговиця* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись торгували худобою та всяким крамом.

Торго́виця[2], -і; ж.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 18 км, до Івано-Франківська – 86 км: Targowicza (1435, AGZ, XII, 3); Torchowicza (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Torchowica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Targowica Polna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 61); Targowica (1855, AKKGL, Bl. 49); Targowica Polna (1892, SG, XII, 172); Торговиця (1947, АТП, 504); Торговиця (2009, ІФ АТП[7], 181). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *торговиця* (див. вище). Вона вказує на те, що село виникло на місцевості, де колись торгували худобою або де був базар. Означення *пільна*, що вживалося в назві в XVIII–XIX ст., вказувало на розміщення села серед *полів*.

Торго́виця[3], -і; ж.; кутки; **1**) смт Гвіздець Кол. р-ну: Торговиця (2006, КВС, 29); **2**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Торговиця (2011, УШ); **3**) м. Коломия: Торговиця (2009, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *торговиця* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на місцях, де колись торгували худобою й де були базари.

Торго́виця[4], -і; ж.; село; Кол. р-н; с/р; давні назви – *Торговиця-Пільна*, *Торговиця-Лісна*; віддаль до Коломиї – 41 км, до Івано-Франківська – 37 км: *Торговиця (ис торговицѣ; 1404, Р., 68); Torhowycza (1578, ŹDz, XVIII/I, 94); Torchowica Polna (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Targowica Lesna (1758–1765, АЮЗР, I/IV, 556); Targowica Polna, Targowica (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 215); Targowica Polna (1855, AKKGL, Bl. 45); Targowica (1892, SG, XII, 172); Targowica-polna (1906 (1876), KuK K); Торговиця (1947, АТП, 512); Торговиця (2009, ІФ АТП[7], 181). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *торговиця* (див. вище). Вона вказує на те, що село виникло на місцевості, де колись торгували худобою або де був базар. Означення *пільна*, що вживалося в назві в XVII–XIX ст., вказувало на розміщення села серед *полів*. Це означення у XVIII ст. було замінено на *лісна* ʻрозташована в лісі, біля лісуʼ, можливо, з метою розрізнення цього поселення з селом на Городенківщині (див. вище). Однак цей компонент у назві чомусь не прижився й вона продовжувала вживатися з попереднім означенням.

Торго́виця[5], -і; ж.; горб; 349 м; с. Торговиця Кол. р-ну; вар. *Торговиця-Пільна*: Targowica polna (1855, AKKGL, Bl. 45); Targowica (1892, SG, XII, 172); Targowica (1906 (1876), KuK K). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого підіймається горб.

Торфо́виська, -ськ; мн.; урочище; с. Рашків Гор. р-ну: Торфовиська (2012, БЛ[5], 271). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *торфовисько* ʻторфове болотоʼ (ЕСУМ, V, 609). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Торфо́вище[1], -а; с.; куток; с. Залуччя Кол. р-ну: Торфовище (2006, КВС, 56). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *торфовище* ʻпоклади торфу, торфове болото; місце, де видобували торфʼ (ВТС, 1258), ʻторфове болотоʼ (ЕСУМ, V, 609). Вона вказує на характер ґрунту на кутку.

Торфо́вище[2], -а; с.; болото; на межі земель сс. Королівка й Грушка Тлум. р-ну:

Торфовище (2003, Експ.); Торфовище (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *торфовище* (див. вище).

Тра́вка[1], -и; ж.; урочище (лан); с. Лука Гор. р-ну: Травка (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *травка*, дем. від *трава* ʻрослина з однорічними зеленими м'якими пагінцями, які не дерев'яніють; зелений покрив землі з таких рослин' (ВТС, 1259). Вона вказує на характер рослинності в урочищі в давнину.

За розповідями жителів села, на лану колись висівали травку й тут літував його власник, місцевий пан.

Тра́вка[2], -и; ж.; поле; с. Торговиця Гор. р-ну: Травка (2012, БЛ[5], 271). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *травка* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Тра́вка[3], -и; ж.; пасовище; с. Загайпіль Кол. р-ну: Травка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *травка* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на пасовищі.

Трач, -а; ч.; кол. присілок с. Дебеславці Кол. р-ну, тепер село; Кос. р-н; с/р; віддаль до Косова – 30 км, до Івано-Франківська – 82 км; інша давня назва – *Михайлівка*: Michałówka czyli Tracz (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 31, арк. 67); Tracz (1880, SG, I, 946); Tracze (1887, SG, VIII, 331); Tracz, al. Michałówka (1892, SG, XII, 441); Трач (1947, АТП, 508); Трач (2009, ІФ АТП[7], 181). – Присілок, очевидно, у давнину називався *Михайлівка*, що є суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від антропоніма *Михайло*, пор. особове ім'я *Михайло* (СУІ, 236). Десь на початку XIX ст. він отримав назву *Трач*, яка утворена семантичним способом від апелятива *трач* ʻтартак, лісопильня' (Грінч., IV, 280), ʻпристрій для різання колод на дошки' (Онишк., II, 299). Вона вказує на те, що колись на присілку була лісопильня.

Тра́чка, -и; ж.; лісове урочище; с. Клубівці Тисм. р-ну: Трачка (1995, ТМН, 22); Трачка (2005, Карпів, 10). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *трачка* ʻт. с., що *трач* (див. вище); лісопильня; тартак; пристрій, на якому розпилюють вручну колоди на дошки, козли' (ГГ, 188), ʻкозли, на яких ріжуть дошки' (Онишк., II, 299). Вона вказує на те, що в лісі колись розпилювали колоди.

Трембу́, -ів; мн.; урочище; смт Отинія Кол. р-ну: Тремби (198. От., 13); Тремби (2006, КВС, 116); Тремби (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка проживала колись в урочищі або володіла тут землею, пор. п-ще *Тремба* (Редько , II, 1066).

Трепе́ти, -ет; мн.; урочище; с. Красна Надв. р-ну: Трепети (1998, Мих., 210). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *трепети* ʻ*трепетовий* (осиковий) ліс, зарості', пор. *трепета* ʻосика' (ЕСУМ, V, 630; ГГ, 188). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Трепе́тина[1], -и; ж.; поле; с. Нивочин Бог. р-ну: Трепетина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *трепетина* ʻосика' (ЕСУМ, V, 630), ʻосикові зарості, осиковий ліс' (Експ.). Вона вказує на те, що поле облаштоване на місці колишнього осикового лісу.

Трепе́тина[2], -и; ж.; ліс; сс. Парище, Лісна Велесниця Надв. р-ну: Трепетина (1998, Мих., 210); Трепетина (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *трепетина* (див. вище). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Трепітни́к, -а; ч.; урочище; с. Рунгури Кол. р-ну: Трепітник (2006, КГ, 23); Трепітник (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *трепітник* ʻмісце, зарослe трепетами (осиками)' (Онишк., II, 300). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Трепітнику́, -ів; мн.; пасовище; с. Кричка Бог. р-ну: Трепітники (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *трепітник* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на пасовищі.

Третúни, -ин; мн.; ліс; с. Побережжя Тисм. р-ну: Третини (2012, БЛ[5], 271). – Назва утворена способом плюралізації та оніміза-

ції апелятива *третина* ʽодна з трьох рівних частин чого-небудь’ (ВТС, 1265). Вона вказує на те, що ліс колись був поділений на три рівні частини.

Трéтій, -тього; ч.; горб; с. Лука Гор. р-ну: Третій (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації числівника *третій*, що вказує на порядковий номер горба в ряду таких же орооб’єктів, які тягнуться від села вздовж Дністра, пор. *Перший*, *Другий*, *Четвертий*, *П’ятий, Шостий*.

Трéтій Бéрег, -тього, -у; ч.; горб; с. Рунгури Кол. р-ну: Третій Берег (2002, Рунг., 241). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берег* зі значенням ʽгорб, підвищення, гірка, пагорб’ (УЗГ, 167), а атрибутивним членом – порядковий числівник *третій*, що вказує на номер горба, пор. *Другий Берег*, *Перший Берег*, *Четвертий Берег*.

Трéтій Тік, -тього, току; ч.; поле; с. Олеша Тлум. р-ну: Третій Тік (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування площадки для обмолоту зерна, що знаходилася колись на полі. В основі ергоніма лежить апелятив *тік* ʽрозчищене місце, спеціально підготовлений майданчик надворі або в приміщенні для молотьби, очищення і просушування зерна; скирти, стіжки, ожереди і т. ін., що стоять на такому місці’ (ВТС, 1249), ускладнений атрибутивним членом – числівником *третій*, що вказує на порядковий номер топооб’єкта.

Трéтя Долúна, -тьої, -и; ж.; поле; м. Снятин: Третя Долина (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʽрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ʽнизовина біля річки’ (Мар., 226), ʽнизина’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – числівник *третя*, що вказує порядковий номер поля, пор. *Перша Долина*, *Друга Долина*.

Триголовáтка, -и; ж.; гора; с. Хотимир Тлум. р-ну; вар. *Триголова*, *Триголовка*: Триголова, або Триголоватка (2009 (1874), ПЗАП, 11); Триголоватка (2002, БК[3], 348); Триголоватка (2009, ЗФ, 8); Триголовка, Триголоватка (2010, УШ). – Назва утворена способом поєднання в одне слово словосполучення *три голови* та його суфіксації формантом *-атк(а)*. Вона вказує на форму гори, яка має *три вершки*, пор. “гора з трьома верхами” (Кобил., ДЛМ, 113).

На думку деяких дослідників, на горі колись було язичницьке святилище, де стояла скульптура *Триголова* (Трояна) – владики неба, землі та підземного царства, минулого, теперішнього і майбутнього. Її знайшли тут у другій половині XIX ст. Це була трохи розбита кам’яна фігура з трьома обличчями (АСЗ, I, 936). Можливо, цей факт і послужив приводом для найменування гори.

Трикíпці, -ів; мн.; ліс; с. Глинки Надв. р-ну: Трикіпці (1998, Мих., 210). – Назва утворена способом поєднання в одну лексему словосполучення *три кіпці* ʽтри межових знаки’, пор. *копець* ʽгорб; земляний насип; межовий знак’ (Мар., 232). Вона вказує на наявність у лісі таких знаків.

Триндéльня, -і; ж.; урочище; смт Отинія Кол. р-ну: Триндєльня (1998, От., 16); Триндєльня (2006, КВС, 116); Триндельня (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *триндєльня* (розм.) ʽмісце, де часто збираються люди, щоб обговорити новини чи просто поговорити, погомоніти’, пор. *тринді́ти* (діал.) ʽбалакати, базікати, вести безпредметну розмову’ (Експ.).

Трилíски, -ів; мн.; урочище; с. Княже Снят. р-ну: Триліски (2011, КПЧ, 20). – Назва утворена способом стягнення в одну лексему словосполучення *три ліски* < *лісок*, дем. від *ліс* ʽвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі’ (ВТС, 491). Вона вказує на те, що в урочищі розміщені лісові насадження різної породи.

Три мостú, трьох, -ів; мн.; куток; м. Городенка: Три мости (2011, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *мости*, мн. від *міст* ʽспоруда для переїзду чи переходу через річку, залізницю, автомагістраль, яр і т. ін.’ (ВТС,

532), а атрибутивним членом – числівник *три*, що вказує на кількість таких об'єктів на місцевості, на якій розкинувся куток.

Тринєкóве, -ого; с.; урочище (пасовище, ліс); с. Середній Майдан Надв. р-ну: Тринєкове (1998, Мих., 210). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Тринєк*, пор. п-ще *Триняк* (СП, 352).

Трихíвка, -и; ж.; горб; с. Остриня Тлум. р-ну: Трихівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Трих*, пор. особове ім'я *Трих* < *Трихон* < *Трифон* (Експ.).

Трісяни́ця, -і; ж.; болото; с. Палагичі Тлум. р-ну: Трісяниця (2003, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *трісяниця* (діал.) 'трясовиця; дуже грузьке болото, поросле яскраво-зеленою травою і мохом, що утворилося на місці колишньої водойми' (ВТС, 1273), 'трясовина; грузьке болото, де трясеться, колишеться земля' (Експ.).

Трóїцьке[1], -ого; с.; куток; с. Зібранівка Снят. р-ну; вар. *Троєцьке*: Троєцьке (2008, Близнюк, 11); Троїцьке (2010, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *троїцьке* 'яке заснували, на якому жили, яким володіли вихідці з с. *Троїця* (див. далі)'.

Трóїцьке[2], -ого; с.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Троїцьке (2012, БЛ[5], 271). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *троїцьке* 'яке належало громаді с. *Троїця* (див. далі) або окремим його жителям'.

Трóїця, -і; ж.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 27 км, до Івано-Франківська – 83 км: Troyca (1548, MRPS, IV/1, 484); Troycza (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Troyca (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Trójca (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 258); Trójca (1855, AKKGL, Bl. 49); Trójca (1892, SG, XII, 484); Троїця (1947, АТП, 506); Троїця (2009, ІФ АТП[7], 181). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування церкви (монастиря) Святої *Трійці*, біля якої було засноване село.

За народним переказом, село заснували *троє* братів, які втекли сюди з Центральної України від татар. Це нібито й зумовило появу такої назви.

Тростíлщина, -и; ж.; урочище; с. Волосів Надв. р-ну: Тростілщина (1998, Мих., 210). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *тростілщина* 'місце, де є *тростильник* – очерет' (Експ.). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Тростяні́, -ого; с.; урочище; с. Скопівка Кол. р-ну: Тростяне (2006, КВС, 145). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *тростяне* 'із заростями тростини, очерету', пор. *тростяний* 'очеретовий' (Грінч., IV, 287). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Тростянéць[1], -нця; ч.; горб; 277,3 м; с. Чортовець Гор. р-ну: wzgórzami... Trostyńcem (1880, SG, I, 876); Trostyniec (1906 (1876), KuK K); Trostyniec (1933, MT K). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *тростянець* (< псл. **trъstenьcь*) 'місцевість, поросла *тростиною* – очеретом' (Бучко, 116), пор. *тростина* 'очерет' (ЕСУМ,V, 650), *тростяний* 'очеретовий' (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на горбі.

Тростянéць[2], -нця; ч.; потік; п. Дубівця п. Пруту л. Дунаю; довжина – 5 км; сс. Тростянець, Іллінці Снят. р-ну: Trościaniec (1892, SG, XII, 506); Trościaniec (1904 (1877), KuK Kuty); Trościaniec (1933, MT Kuty); Тростянець (1979, СГУ, 572); Тростянець (2006, К КР). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *тростянець* (див. вище). Вона вказує на природні особливості терену, де протікає потік. Можливо, що первісно так називалося урочище, з якого витікає потік, а пізніше – і сам гідрооб'єкт.

Тростянéць[3], -нця; ч.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 30 км, до Івано-Франківська – 86 км: Тристяньць (1403, АЮЗР, I, 6); Trsczieniecz (1579, ŹDz, XVIII/I, 87); Troscianiec ad Zabłotow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Trościaniec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 31); Trościaniec (1892, SG, XII, 508); Тростянець (1947, АТП,

506); Тростянець (2009, ІФ АТП[7], 181). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), на берегах якого розкинулося село.

Тростянéць[4], -нця; ч.; поле; с. Хотимир Тлум. р-ну; вар. *Тростєнець*, *Тростінець*: Trościaniec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 196, арк. 20); Trościaniec (1934, SDW, № 24, s. 294); Тростянець, Тростєнець, Тростінець (1973, Кобил., 272). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *тростянець* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Тростянúй, -ого; ч.; ліс; с. Голосків Кол. р-ну: Тростяний (2006, КВС, 38). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *тростяний* ʻу якому росте *трость*, *тростина* (див. вище)ʼ. Вона вказує на характер рослинності в лісі.

Тростянка, -и; ж.; село; Кол. р-н; нал. до Пилипівсткої с/р; віддаль до Коломиї – 8 км, до Івано-Франківська – 79 км: Trościanka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 278); Trościanka (1855, AKKGL, Bl. 49); Trościanka (1892, SG, XII, 509); Тростянка (1947, АТП, 508); Тростянка (2009, ІФ АТП[7], 181). – Назва утворена, очевидно, від апелятива *тростянка* ʻмісцевість, заросла тростю, тростиноюʼ (Бучко, 116). Д. Г. Бучко припускає також можливість виникнення цієї назви в результаті трансонімізації однозвучного незасвідченого гідроніма – найменування річки, на березі якої було засноване поселення.

Трофáнівка, -и; ж.; село; Снят. р-н; нал. до Балинцівської с/р; віддаль до Снятина – 31 км, до Івано-Франківська – 77 км: Trofanówka (1767, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 9, спр. 380, с. 4); Trofanówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 69); Tryfanowka (1790, KGL, 28); Tryfanówka (1855, AKKGL, Bl. 49); Trofanówka (1880, SG, I, 88); Trofanówka, al. Trefanówka, Tryfonówka (1892, SG, XII, 477); Трофанівка (1947, АТП, 503); Трофанівка (2009, ІФ АТП[7], 182). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Трофан*, пор. особове ім'я *Трофан* (СУІ, 365).

Троян, -у; ч.; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: gorzelnia Trojan (1892, SG, XII, 479); Троян (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування гуральні, яка розміщувалася колись на полі, пор. пол. *gorzelnia* ʻспиртзаводʼ (ПУС[1], 101). В основі ергоніма лежить антропонім *Троян*, пор. особове ім'я *Троян* (Чучка, Сл., 343; СУІ, 366), п-ще *Троян* (ІФД, 381; СП, 353), ст-п. *Trojan* (SSNO, V, 167–168), ч. *Trojan* (Sv., 306), серб. *Троян* (Грк., 196). Так, очевидно, звали засновника чи володаря гуральні.

Трояни[1], -ів; мн.; кол. колонія, потім хутір, об'єдн. із с. Озеряни Тлум. р-ну; давня назва – *Троян*: Trojan (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 193, арк. 8); Trojan (1900, SGG, 701); Trojan (1905 (1874), KuK TT); Dwor Trojan (1914, GKK); коł. Trojan (1926, MT T); Trojany (1934, SDW, № 24, s. 294); Trojany (1938, SDW, № 5, s. 83); Трояни (1947, АТП, 512); Трояни (1961, ІФ АТП[1], 83). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чи особового імені засновника або власника колонії, пор. особове ім'я *Троян*, п-ще *Троян* (див. вище). Сучасне найменування є множинною формою давньої назви, яка з'явилася, очевидно, за аналогією до відродинних найменувань.

Трояни[2], -ів; мн.; горб; с. Озеряни Тлум. р-ну: Трояни (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування хутора (див. вище), який розкинувся на горбі.

Трояни[3], -ів; мн.; поле; с. Озеряни Тлум. р-ну: Трояни (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Трупáрня, -і; ж.; урочище; с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Трупарня (1995, ТМН, 10); Трупарня (2006, МСП, 16). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *трупарня* ʻприміщення для померлих; покійницька; морґʼ (ВТС, 1272). Її виникнення пов'язане з епідемією тифу, яка охопила село 1922–1923 рр. і забрала життя багатьох людей. Померлих хоронили не на сільському цвинтарі, а в цьому урочищі.

Трускі́в[1], -ового; ч.; ліс; сс. Лесівка, Гринівка Бог. р-ну: Trusków (1855, AKKGL, Bl. 44); Trusków (1880, KuK S). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Труско*, пор. п-ща *Трус* (ТСЛ, 662), *Труско* (Експ.).

Трускі́в[2], -ового; ч.; горб; 483 м; між рр. Луква й Луквиця; сс. Грабівка Кал. р-ну, Лесівка Бог. р-ну: Trusków (1882, SG, III, 726). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), у якому височіє горб.

Тру́тякове, -ого; с.; урочище; с. Дебеславці Кол. р-ну: Трутякове (2006, КВС, 44). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Трутяк*, пор. п-ще *Трутяк* (ТД КР, 120).

Тру́шівка, -и; ж.; урочище (поле); с. Колінки Гор. р-ну: Trusiwka (1880, KuK JCz.); Трушівка (2008, УШ); Трушівка (2010, БЛ[1], 343). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Труш*, пор. п-ще *Труш* (СП, 353).

Трясовина́, -и; ж.; болото; с. Остриня Тлум. р-ну: Трясовина (2003, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *трясовина* ʻзаболочена низовинаʼ (Мар., 251), ʻдуже грузьке болото, поросле яскраво-зеленою травою і мохом, що утворилося на місці колишньої водоймиʼ (ВТС, 1273), ʻгрузьке болото, де трясеться, колишеться земляʼ (СНГТВ, 96).

Трясови́ця[1], -і; ж.; болото; с. Рашків Гор. р-ну: Трясовиця (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *трясовиця* (діал.) ʻт. с., що *трясовина* (див. вище)ʼ.

Трясови́ця[2], -і; ж.; урочище (поле); с. Поточище Гор. р-ну: Трясовиця (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *трясовиця* (див. вище). Вона вказує на болотистий характер ґрунту в урочищі.

Про походження назви існує цікава легенда. У ній ідеться про те, що колись один потощенський багач і великий скупар орав свою ниву волами саме на Великдень. І в ту хвилину, коли задзвонили церковні дзвони й залунала великодня пісня, земля *затряслася* й багач-скупар запався з волами в цій підмоклій трясовиці.

Тудуне́ва Крини́чка, -ої, -и; ж.; криниця; с. Перерісль Надв. р-ну: Тудунева Криничка (2009, ПІН, 12). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криничка*, дем. від *криниця* ʻглибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязьʼ (ВТС, 465), ʻджерело, колодязьʼ (ЭССЯ, 21, 156–157), ‘ключ, джерело’ (Торч., 254), а атрибутивним членом – присвійний прикметник *Тудунева*, що вказує на належність гідрооб’єкта колишньому жителю села Іванові Яворському (1878 р. н.), якого в селі називали *Тудунем*.

Ту́зиків, -ового; ч.; сад; с. Дубки Гор. р-ну: Тузиків (2012, БЛ[5], 272). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Тузик*, пор. п-ще *Тузик* (ІФД, 381).

Тулиго́лови, -ів; мн.; урочище; с. Кунисівці Гор. р-ну: Tuligłowy (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 83, арк. 25); Тулиголови (2012, Експ.). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка могла володіти колись землею в урочищі або проживати в ньому, пор. п-ське *Тулиголова* (Експ.); б) утворенням способом поєднання основ *тули-ти* зі значенням ʻпритискати до землі’ та *голови*, мн. від *голова* ʻчастина тіла людини, в якій міститься мозок – вищий відділ центральної нервової системиʼ (ВТС, 188). У такому разі вона вказує на те, що в урочищі колись відбулася битва, у якій полягло багато воїнів.

Тулівська́, -ої; ж.; скеля; с. Видинів Снят. р-ну: Тулівська (2012, БЛ[5], 272). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *тулівська* ʻяке знаходиться з боку с. *Тулова* (див. далі)ʼ.

Тулівське́, -ого; с.; поле; с. Завалля Снят. р-ну: Тулівське (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *тулівське* ʻналежне громаді чи окремим жителям с. *Тулова* (див. далі)ʼ.

Тулова́, -ої; ж.; село; Снят. р-н; нал. до Устянської с/р; віддаль до Снятина – 11 км, до Івано-Франківська – 90 км: Thulowa (1468, ЛЦДІА, ф. 159, опр. 9, спр. 910, с. 30); Thulowa (1565–1566, ЖУР, I, 34); Tulowa (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Tulowa (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Tułowa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 39); Tułowa (1855, AKKGL, Bl. 49); Tuława, al. Tułowa (1892, SG, XII, 619); Тулова (1947, АТП, 516); Тулова (2009, ІФ АТП[7], 182). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Тул*, пор. давнє особове ім'я *Тулъ* (Мор., 195), ст.-ч. *Tul* (Sv., 198), що є скороченою формою від слов'янського автохтонного особового імені-композита *Тулимиръ* (Мор., 195).

За народним переказом, колись на території сучасного села були ліси, багаті на дичину. Тому жителі навколишніх сіл займалися тут полюванням (ловами). Вони говорили: "Ту(т) лови, ту(т) добрі лови". З часом цей вислів трансформувався в *Тулова*, що нібито й стало найменування новозаснованого села.

Тулу́ків[1], -ова, ч.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 19 км, до Івано-Франківська – 81 км: Tulukow (1471, AGZ, XII, 344); Tuhlukow (1579, ŹDz, XVIII/I, 102); Tuhlukow ad Zablotow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Tułuków (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 26); Tułuków (1855, AKKGL, Bl. 49); Tułuków, al. Tuhłuków (1892, SG, XII, 620); Тулуків (1947, АТП, 516); Тулуків (2009, ІФ АТП[7], 182). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма **Тулукъ*, який може мати двояке походження: а) бути відкомпозитним суфіксальним утворенням на *-ук* від < *Тулъ* < *Тулимиръ* (Мор., 195), пор. також рум. п-ще *Tul* (Const., 467); б) бути семантичним утворенням від апелятива *тулук* (гуц.) 'молоде дику звірятко; неповоротка, незграбна людина' (ГГ, 190), пор. також рум. *tuluc* 'бичок' (Бучко, 117).

Тулу́ків[2], -ова, ч.; горб; 303; с. Тулуків Снят. р-ну: Tułuków (1855, AKKGL, Bl. 49); Tułuków (1926, МТ Н). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє горб.

Тулусє́нка, -и; ж.; поле; с. Молодків Надв. р-ну: Тулусєнка (1998, Мих., 210). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-єнк(а)* від антропоніма *Тулус*, пор. п-ще *Тулус* (Експ.).

Ту́рава, -ої; ж.; гора; 940,4 м; між сс. Пороги Бог. р-ну та Ясень Рожн. р-ну; вар. *Турова*: Turawa (1855, AKKG, Bl. 44); z pod Turawy (1880, SG, I, 832); Turawa (1882, SG, III, 725); Turawa (1914 (1894), KuK P); Turawa (1935, MT Porohy); Турава (1983, ТК П); Turawa (2000, PBWG, 56); Турова (2008, НКР, 19). – Назва, очевидно, утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *турова* 'на якій водилися *тури* – дикі бики', пор. *тур* 'вимерлий дикий бик' (ВТС, 1276). Можливо також, що назва гори пов'язана з язичницьким божеством *Туром* – покровителем, як припускає В. Скуратівський, тваринництва й урожаю, а пізніше – чоловічої сили й плодючості. Про те, що наші далекі предки поклонялися цьому богу, свідчать численні дані українського фольклору, міфології та побуту місцевого населення. Так, наприклад, ще на початку минулого століття в Галичині й на Подністров'ї був звичай "водити Тура" (Русалії, 66–68).

Фонетичний варіант *Турава* появився під впливом наявних у цій місцевості утворень з суфіксом *-ав(а),* пор. сс. *Манява, Ценява*.

Тура́вка, -и; ж.; гора; 827 м; між сс. Пороги Бог. р-ну, Ясень, Гриньків Рожн. р-ну: Turawka (1882, SG, III, 468; 1889, SG, X, 766); Turawka (1914 (1894), KuK P); Туравка (2008, НКР, 19). – Назва утворена за допомогою демінутивного суфікса *-к(а)* від ороніма – найменування гори *Турава* (див. вище), що височіє неподалік.

Туре́цька, -ої; ж.; могила; с. Грушів Кол. р-ну: Турецька (2012, БЛ[5], 272). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *турецька* 'у якій захоронені *турки*'.

Туре́цька Вода́, -ої, -и; ж.; кол. фільварок, тепер присілок; с. Стецівка Снят. р-ну: Turecki Woda (1855, AKKGL); Турецька Вода (2001, Проц., 104). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку *Турецький* (див.

далі), який в народі мав назву *Турецька Вода* й на березі якого був заснований фільварок.

Туре́цький[1], -ого; ч.; потік; л. Пруту л. Дунаю; довжина – 8 км; сс. Стецівка, Потічок Снят. р-ну, Кулачин, част. м. Снятин, Оршівці Черн. обл.; інша назва – *Кулачин*, *Колачин* (див. вище); народна назва – *Турецька Вода*: Turecki (1888, SG, IX, 108; 1892, SG, XII, 632); Turecki (1906 (1876), KuK Sn.); Turecki (1933, MT Sn.); Колочин, тепер Турецький (1973, Карп., ТБ, 141); Турецький (1979, СГУ, 575); Турецький, народна назва – Турецька Вода (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *турецький* ʻякий пов'язаний з *турками*'. Вона вказує на те, що по цьому потоку тривалий період проходив польсько-молдавський кордон. Через нього турки здійснювали ворожі набіги на галицькі землі, тому тут часто відбувалися бої русичами. Це й послужило мотивацією для виникнення такої назви. Народна назва потоку є лексикалізованим та онімізованим словосполученням, у якому в ролі опорного компонента вживається апелятив *вода* зі значенням ʻпотік, річка' (Експ.), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *турецька* (див. вище).

Туре́цький[2], -ого; ч.; ліс; сс. Турка, Ясінки Кол. р-ну: Турецький (2011, КР). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *турецький* ʻякий належить до с. *Турка* (див. далі)'.

Туре́цький Ви́віз, -ого, -озу; ч.; яр; с. Тязів Тисм. р-ну: Турецький Вивіз (1995, ТМН, 49). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вивіз* ʻнедовге, але круте підвищення на дорозі; підвищення' (Мар., 220), ʻневеликий земляний насип' (Лісняк, 359), ʻгірська ущелина; вузька доріжка' (Нг., 51), ʻдорога, що йде вгору' (Онишк., I, 97), а атрибутивним членом – прикметник *турецький*, що вказує на певне відношення яру до турків.

За народними переказами, колись давно один із турецьких загонів підступив до села. Озброєні тязівчани разом із жителями сусідніх сіл засіли в лісі над глибоким яром. Пропустивши ворогів до середини яру, вони несподівано посипали на їх голови каміння. Серед ворожого війська почалася паніка. Відступаючи, вороги попали на ще одну засідку, з якої захисники села знищували пересоловців пострілами з луків, ратищами та довбнями. Ворожий загін був знищений дощенту, хоч і захисників полягло немало. З тих пір цей яр називають *Турецьким Вивозом*.

Туре́цький Ліс, -ого, -у; ч.; ліс; с. Загайпіль Кол. р-ну: Турецький Ліс (2012, БЛ[5], 272). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі' (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *турецький*, що вказує на певний зв'язок топооб'єкта з турками.

Туре́цькі Могу́ли[1], -их, -ил; мн.; поле; с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Турецькі Могили (2012, БЛ[5], 272). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *могили*, мн. від *могила* ʻнасип на місці поховання' (ПЗУ, 393), а атрибутивним членом – прикметник *турецькі*, що вказує на поховання на полі в давнину *турків*, які загинули в боях з місцевими жителями під час грабіжницьких набігів на ці землі.

Туре́цькі Могу́ли[2], -их, -ил; мн.; урочище; с. Загайпіль Кол. р-ну: Турецькі Могили (2012, БЛ[5], 272). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *могили*, мн. від *могила* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *турецькі*, що вказує на поховання на полі в давнину *турків* (див. вище).

Ту́рів, -ового; ч.; потік; л. Нивочинки л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; сс. Гринівка, Нивочин Бог. р-ну: Turów (1932, MT S). – Назва виникла в результаті трансонімізації ороніма – найменування гори *Турова* (див. далі), з якої стікає потік. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Ту́рова, -ої; ж.; гора; 426 м; с. Гринівка Бог. р-ну; вар. *Турова Гора*: Turowa Góra (1932, MT S); Турова (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Тур*, пор. п-ще *Тур* (Редько, II, 1075); б) суфіксальним утворенням на *-ов(а)* з топографічним значенням від апелятива апелятив *тур* ʻвимерлий дикий бикʼ (ВТС, 1276). У такому разі вона вказує на вид диких тварин, які випасалися колись на горі. Варіант назви ускладнений номенклатурним терміном *гора*.

Ту́рка[1], -и; ж.; річка; л. Пруту л. Дунаю; довжина – 40,7 км, площа басейну – 140 км^2; сс. Коршів, Турка, Підгайчики, Загайпіль, Семаківці Кол. р-ну, с. Олешків, смт Заболотів Снят. р-ну: Turka (1635, ЛНБ ВР, ф. 9, спр. 701); Turka (1855, AKKGL, Bl. 49); Turka (1888, SG, IX, 108; 1892, SG, XII, 640–641); Турка (1979, СГУ, 575); Турка (2006, КВС, 173); Турка (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) семантичним утворенням від давнього апелятива **turъka* ʻгирло ріки; затокаʼ, пор. укр. діал. *турок* ʻзатока на річціʼ (Череп., 224), рос. діал. *турка* ʻгирло річкиʼ (ПГФ, 302); очевидно, первісно так називалося гирло ріки при її впаданні в Прут, а потім назва перейшла на весь гідрооб'єкт; б) суфіксальним утворенням на *-ъk-* від *тур* ʻвимерлий дикий бикʼ (ВТС, 1276) або від *тур* ʻглухий кут, тупикʼ (Яшкін, 191); у такому разі назва річки вказувала на вид тварин, що водилися колись на її берегах або на характер місцевості, де вона протікає.

Ту́рка[2], -и; ж.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 13 км, до Івано-Франківська – 61 км: Turca (1400, ZDM, VI, 169); Turka (1579, ŹDz, XVIII/I, 104); Turka (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Turka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 217); Turka (1855, AKKGL, Bl. 49); Turka (1892, SG, XII, 640); Турка (1947, АТП, 508); Турка (2009, ІФ АТП[7], 182). – Назва неоднозначна щодо походження. Традиційне її виведення від етноніма *турки* заперечив свого часу ще Б. В. Кобилянський, який припускав, що первісно вона звучала як *Торка* чи *Тюрка* (Кобил., ДЛМ, 120). З найменуванням степового племені *торки*, розгромленого синами Ярослава Мудрого в 1060 році й розселеного по своїх землях, пов'язує назву села й М. Кордуба (Кордуба, ч. 5, с. 126). Д. Г. Бучко вважає її результатом трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), яка протікає через село. Ця версія є, на нашу думку, найбільш правдоподібною.

В одному з переказів про походження назви села йдеться про те, що колись пан зі слугами й військом об'їжджав свої володіння. Серед лісів на березі річки він зустрів трьох незнайомців, які розмовляли незрозумілою йому мовою. Через це пан назвав їх турками. Незабаром й село, яке тут виникло, почали називати *Туркою*. За іншою народною версією, село назване так тому, що знаходилося порівняно далеко від тодішнього головного центру – міста Коломия, подібно до того, як далеко жили турки.

Ту́рка[3], -и; ж.; гора; 368 м; с. Турка Кол. р-ну: Turka (1855, AKKGL, Bl. 49); Turka (1906 (1874), KuK K). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє гора.

Ту́рка[4], -и; ж.; куток; с. Казанів Кол. р-ну: Турка (2006, КВС, 61). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), на берегах якої розкинувся куток.

Туршукува́ння, -я; с.; поле; с. Гута Бог. р-ну: Туршукування (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-*ьj(а)* від прикметника *туршуковане* ʻвкрите подекути *туршуками* – молодими низькорослими деревами, непридатними для рубанняʼ, пор. гуц. *туршук* ʻмолоді або низькорослі дерева; непридатне для рубання деревоʼ (ГГ, 190), ʻмолодий бук, ліс; покручені низькорослі заростіʼ (Hr., 51), ʻчагарник, молодий ліс' (ЕСУМ, V, 685), *туршєк* ʻдрібний хвойний ліс' (СГБТ, 535). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Туря́нка, -и; ж.; поле; с. Гринівка Бог. р-ну: Турянка (2011, УШ). – Назва утворена,

очевидно, за допомогою суфіксальної групи *-янк(а)* від ороніма – найменування гори *Турова* (див. вище), на схилах якої розкинулося поле.

Тучáпи, -ів; мн.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 19 км, до Івано-Франківська – 93 км: Tuczempi (1415, MRPS, III/IV, 284); Tuczampi (1437, AGZ, XII, 26); Tuczempi (1579, ŹDz, XVIII/I, 105); Tuczapy (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Tuczępy (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 49); Tuczapy (1892, SG, XII, 602); Тучапи (1947, АТП, 506); Тучапи (2009, ІФ АТП[7], 182). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала село. В основі антропоніма лежитть давнє особове ім'я **Тучапъ*, яке М. Л. Худаш вважає відкомпозитним утворенням, що виникло внаслідок усічення давніх слов'янських складних особових імен з першим складом *Ту-* типу *Тугорадъ*, *Тухорадъ* та з елементом *-чапъ* < **Почаполкъ* і зрощення цих частин (ПКНП, 186, 203–204).

Тхорі́вське, -ого; с.; урочище; с. Гринівці Тлум. р-ну: Тхорівське (2012, БЛ[5], 272). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Тхір*, пор. п-ще *Тхір* (ІФД, 382); б) утворенням способом субстантивації та онімізації прикметника *тхорівське* 'у якому водяться *тхори*'.

Тя́зів, -ева; ч.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 29 км, до Івано-Франківська – 12 км: Ciezow (1515, ŹDz, 18/I, 169); Ciężów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 16, спр. 245); Ciężów (1880, SG, I, 702); Тязів (2009, ІФ АТП[7], 182). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма **Тязь // *Тяж* (пол. *Cięż* < *ciężki* 'важкий'). На потенційність його існування вказують ст.-п. особова назва *Ciężki* (SSNO, I, 377), п-ще *Тяжун* (Редько, II, 1081), рос. ойконім *Тяжево* (Вербич, ГСД, 168).

Народний переказ пов'язує виникнення цієї назви з галицьким боярином *Тяжем*, який за вірну службу отримав від князя Ярослава Осмомисла тут землі й заснував село, назвавши його своїм іменем.

Тя́зівка, -и; ж.; річка; л. Бистриці п. Дністра; довжина ~ 3,75 км; сс. Тязів, Ямниця Тисм. р-ну: Ciężówka (1880, SG, I, 702); Ciężówka (1906 (1874), KuK KH); Ciężówka (1927, MT Hal.); Тязівка (1979, СГУ, 576). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Тязів* (пол. *Ciężów*) (див. вище), через яке протікає річка.

Тя́зівське, -ого; с.; поле; с. Тязів Тисм. р-ну; вар. *Кизівське*: Кизівське (2002, СНЧ, 40); Тязівське (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *тязівське* 'яке належить до с. *Тязів* (див. вище)'. Варіант назви з'явився під впливом місцевих говірок, у яких пом'якшений [*т'*] вимовляється як [*к'*].

Тя́зівські Лазú, -их, -ів; мн.; урочище; між сс. Павлівка та Тязів Тисм. р-ну: Тязівські Лази (1997, Павл., 7). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лази*, мн. від *лаз* 'гірський луг; лісова галявина' (Мар., 234), 'лісова поляна' (Лісняк, 361), а атрибутивним членом – прикметник *тязівські*, що вказує на належність урочища до с. *Тязів* (див. вище).

Тя́мпа, -и; ж.; куток; с. Вікно Гор. р-ну: Тямпа (2008, УШ). – Назва, очевидно, є результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська людини, яка започаткувала куток або проживала в ньому. В основі прізвиська лежить, очевидно, пол. *tępa* 'тупа' (ПРС, 630), пор. також п-ське *Тяпа* (СПЗУ, III, 166).

У

Уби́ч[1], убочу; ч.; схил гори; с. Черемхів Кол. р-ну: Убіч (2006, КВС, 183). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *убіч* ʻкосогір; провалля’ (Мар., 252), ʻбік, косогір’ (ЕСУМ, І, 194), ʻсхил гори; круча’ (Онишк., ІІ, 310).

Уби́ч[2], убочу; ч.; кол. фільварок, тепер куток; с. Черемхів Кол. р-ну: Ubicz (1900, SGG, 295); Obecz (1933, MT K); Ubicz (1934, SDW, № 20, s. 190); Убіч (2000, НІСЧ, 7); Убіч (2006, КВС, 183); Убіч (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування схилу (див. вище), на якому розкинувся куток.

У ве́рбах[1]; урочища; **1**) с. Торговиця Гор. р-ну: У вербах (2010, ТСІ, 18); **2**) с. Побережжя Тисм. р-ну: У вербах (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивних комплексів, що складаються з прийменника *у*, який виражає просторові відношення, вказуючи на розташування топооб’єкта в середині іншого об’єкта, та апелятива *верби* ʻвербовий ліс; вербові зарості’ (Експ.), ʻзарослі верби’ (СНГТК, 36) у місцевому відмінку.

У ве́рбах[2]; луг; с. Завалля Снят. р-ну: У вербах (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *у* (див. вище) та апелятива *верби* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування лугу.

У Ви́лах; поле; кол. с. Пасічна, тепер част. міста Івано-Франківськ: У Вилах (1975, АСЗ, І, 717). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *у* (див. вище) та мікротопоніма – найменування урочища *Вили* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Уго́рники[1], -ів; мн.; село; нал. до Івано-Франківської м/р; с/р; віддаль до Івано-Франківська – 6 км: Uherniky (1458, AGZ, XII, 257); Uherniczki (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Uherniki ad Jamnica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Uhorniki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 46); Uhorniki (1892, SG, XII, 756); Угорники (1947, АТП, 517); Угорники (2009, ІФ АТП[7], 182). – Назва неоднозначна щодо походження. Так, Д. Г. Бучко виводить її від однозвучного групового антропоніма – найменування роду чи родини *Угорники* < **Угорник*, який, на його думку, є патронімом на *-ник* від особової назви *Угор*, що має зв’язок з угорськими колоністами (Бучко, 118). На відродове походження назви села вказує й інший дослідник ойконімії Прикарпаття В. О. Яцій, зазначаючи при цьому, що антропонім **Угорник* не трапився йому у використаних лінгвістичних джерелах (Яцій[1], 360). Цю версію справедливо заперечує М. Л. Худаш, вказуючи, що суфікс *-ник* ніколи не творив патронімів від особових назв відетномімного чи відапелятивного походження. Зате він був продуктивним при творенні апелятивів “nomina agentis” типу *мельник*, *стадник* і т. п., які використовувалися і в ролі таких особових назв як *Мельник*, *Стадник* і т. п. Враховуючи те, що назва села до XVIII ст. звучала як *Угерники*, але це її звучання, за його припущенням, є не первинним, а вторинним, похідним від вихідного **Угельники*, в якому звук [*л’*] перетворився в [*р*], то ойконім за походженням є семантичним утворенням від апелятива *угельники* ʻвуглярі’, пор. *угель* ʻвугілля’ (Худ.[1], 356–357). Можливо також, на нашу думку, що **угорниками* називали в давнину людей, які займалися випалюванням лісів на місцевостях, призначених для посівів, пор. псл. *ǫgor* ʻвипалений ліс, призначений для поля’ (ЕСУМ, VI, 17), бойк. *угор* ʻпереліг’ (Онишк., ІІ, 312), або ж упертих, зухвалих людей, пор. *угорний* ʻупертий’, *угорити* ʻробити, чинити всупереч, наперекір’ (ЕСУМ, VI, 17). Цей апелятив міг також безпосередньо мотивувати назву села чи бути в сингулярній формі твірною основою для антропоніма – прізвиська людини, родина якої його заснувала. Отже, беззаперечним є лише той факт, що цей ойконім мотивований загальним чи власним найменуванням групи людей, які були пов’язані певним чином з виникненням поселення.

За народним переказом, колись у давнину на одному з пагорбів теперішнього села жив у великій садибі пан Угр. Саме на його честь і назване так поселення, що розрослося навколо його садиби.

Уго́рники[2], -ів; мн.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 32 км, до Івано-Франківська – 32 км: Huherniky (1438, AGZ, XII, 33); Huherniki (1579, ŹDz, XVIII/I, 105); Uherniki ad Otenia (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Uhorniki (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 171); Uhorniki (1855, AKKGL, Bl. 45); Uhorniki (1892, SG, XII, 757); Угорники (1947, АТП, 512); Угорники (2009, ІФ АТП[7], 182). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона виникла або в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма (див. вище), або утворена семантичним способом від апелятива *угорники* (див. вище).

За народним переказом, у селі колись випалювали різні гончарні вироби в печах, які називалися горни. Звідси й пішла назва *Угорники.*

Уго́рське, -ого; с.; урочище; с. Загвіздя Тисм. р-ну: Uhorskie (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 4, арк. 65); Uhorskie (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 58, арк. 65); Угорське (2012, БЛ[5], 272). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *угорське* ʻналежне *угорцю* чи *угорцям*ʼ.

Угри́нів[1], -ова; ч.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 15 км, до Івано-Франківська – 5 км: Huhrinow (1440, ZDM, VIII, 92); Uhrinow (1578, ŹDz, XVIII/I, 93); Uhrynow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Uhrynów Górny, Uhrynów Dolny (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 16, спр. 238); Uhrynów Dolny, Uhrynów Górny (1855, AKKGL, Bl. 44); Uhrynów Górny, Uhrynów Dolny (1880, KuK S); Uhrynów Dolny, Uhrynów Górny (1892, SG, XII, 759); Uhrynów Dolny, Uhrynów Górny, Uhrynów Szlachetcki (1900, SGG, 628); Uhrynów Dolny, Uhrynów Górny, Uhrynów Szlachetcki (1929, SDW, № 19, s. 233); Uhrynów Dolny, Uhrynów Górny, Uhrynów Szlachetcki (1938, SDW, № 5, s. 81); Угринів (2009, ІФ АТП[7], 182). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Угрин*, пор. давня особова назва *Оугринъ* (ССУМ, ІІ, 464), *Угринъ* (Мор., 196), п-ще *Угрин* (СП, 356). У XVIII – І пол. XX ст. село було поділене на три частини: *Горішній Угринів*, *Долішній Угринів* та *Шляхетський Угринів*. Атрибутивні члени в їх назвах указували на місця розташування цих частин щодо річки Бистриці-Солотвинської, а також на проживання в одному з них польської шляхти.

За народним переказом, село заснували угри, які по дорозі в Панонію зупинялися у 896 році н. е. в Галичі.

Угри́нів[2], -ова; ч.; горб; 370 м; між сс. Угринів та Рибне Тисм. р-ну: Uhrynów (1932, MT S). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), біля якого височіє горб.

Угри́нівка, -и; ж.; ліс; с. Рошнів Тисм. р-ну: Угринівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Угрин* (див. вище).

Угринчукі́в, -ового; ч.; потік; л. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; с. Трофанівка Снят. р-ну: Угринчуків (2003, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Угринчук*, пор. п-ще *Угринчук* (ІФД, 383).

У дворі́; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: У дворі (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *у* (див. вище) та апелятива *двір* ʻмаєток; присадибне господарство землевласника – поміщика, монастиря і т. ін.ʼ (СУМ, ІІ, 218) у місцевому відмінку. Вона вказує на розташування кутка на місцевості, де колись була панська садиба.

У Дро́вничах; озерце; між сс. Сілець Тисм. р-ну та Вікторів Гал. р-ну: У Дровничах (2009, Пушик). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *у* (див. вище) та мікротопонімів – найменувань урочищ *Великий* і *Малий Дровнич* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування озерця.

Удя́рка, -и; ж.; гора; с. Петрилів Тисм. р-ну: Удярка (2012, Експ.). – Назва неясна

щодо походження. Можливо, що вона є суфіксальним утворенням на *-к(а)* від угор. апелятива *ugar* ʻпар; поле під паром; цілинаʼ (УУС, 739). У такому разі оронім вказує на характер поверхні гори. Можемо припустити також, що ця назва є формою родового відмінка з присвійним значенням прізвища **Удярко*, яке міг мати колишній власник землі на горі.

Узво́ри, -ів; мн.; куток; с. Гута Бог. р-ну: Узвори (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *узвір*, *звір, ізвір* (< псл. **jьzvorъ*) ʻдолина потоку чи ріки в горах; міжгірʼя, ущелина, вузька долина між горами (перев. з джерелом); гірське джерело, потік; непрохідне місце, провалляʼ (ГГ, 81; Нг., 53). Вона вказує на рельєф місцевості на кутку.

Узи́н[1], -а; ч.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 18 км, до Івано-Франківська – 11 км; вар. *Узінь*: Chuzyn (1511, MRPS, IV/II, 83); Uzieny (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Uzien (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Uzin (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 134); Uziń (1855, AKKGL, Bl. 45); Uziń (1892, SG, XII, 868); Узин (1947, АТП, 517); Узин (2009, ІФ АТП[7], 182). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *узин* (*узина*) ʻвузька смуга землі в черезсмужжі вздовж гір, боліт, лісуʼ (СНГТ, 573). Вона вказує на характер місцевості, на якій було засноване село. Д. Г. Бучко припускає також мотивацію цього ойконіма однозвучним гідронімом – найменуванням потоку, на берегах якого виникло село. В основі гідроніма може лежати, на його думку, тюркський апелятив *озен* ʻневелика річка, потік, протока, русло, долина, ущелина,ярʼ (Бучко, 118).

Узи́н[2], -у; ч.; горб; 329 м; с. Узин Тисм. р-ну: Uziń (1855, AKKGL, Bl. 45); Uziń (1905 (1874), KuK TT); Uziń (1914, GKK); Uziń (1926, MT T). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє горб.

Узи́нець, -нцю; ч.; потік; бас. Бистриці п. Дністра; с. Узин Тисм. р-ну: Узинець (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ець* від ойконіма – найменування села *Узин* (див. вище), у якому протікає потік.

Узи́нський, -ого; ч.; ліс; між сс. Вільшаниця та Узин Тисм. р-ну: Узинський (2009, БЛ[2], 178). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *узинський* ʻрозташований на території с. *Узин* (див. вище); належний до с. *Узинʼ*.

У клітка́х; куток; с. Тязів Тисм. р-ну: У клітках (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *у* (див. вище) та апелятива *клітки* ʻзагороди для худобиʼ, пор. *клітка* ʻлітнє сезонне приміщення для худоби, найчастіше свиней' (Мих., 67), у місцевому відмінку. Вона вказує на розташування кутка на місцевості, де колись були загороди для худоби.

У ко́рчми; горб; с. Глибівка Бог. р-ну: U karczmy (1855, AKKGL, Bl. 44). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *у* (див. вище) та апелятива *корчма* ʻу дореволюційній Україні – шинок, заїзд, де продавалися спиртні напої' (ВТС, 457) у місцевому відмінку. Вона вказує на розташування горба біля такого закладу.

Украї́нський Ліс, -ого, -у; ч.; лісове урочище; с. Узин Тисм. р-ну: Український Ліс (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі' (ВТС, 491), а атрибутивним членом – прикметник *український*, що вказує на належність лісу в давнину *українцям* села, а не польським панам, які володіли тут значними земельними наділами.

Ула́дівка, -и; ж.; поле; с. Чортовець Гор. р-ну: Уладівка (1960, Кобил., ДЛМ, 113); Уладівка (2009 (1874), ПЗАП, 14). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Улад*, що є фонетичним варіантом особового імені *Влад* < *Владислав* (Експ.).

Уле́рище, -а; с.; горб; 349 м; с. Грушів Кол. р-ну: Uleryszcze (1933, MT Kuty). – Назва неясна щодо походження. Можливо, вона звучала колись як *Углерище*, що є семантичним утворенням від апелятива **углерище* < **углярище* (діал.) ʻмісце, де випалювали деревне вугілля’, пор. *угель* ʻвугілля’ (Худ.[1], 356–357), *вугляр*, *вуглярка* ʻдружина вугільника; місце, де випалюють вугілля’ (ЕСУМ, I, 436). У такому разі вона вказує на те, що на горбі колись люди займалися цим народним промислом.

Уле́рищі, -ищ; мн.; урочище; с. Грушів Кол. р-ну: Улерищі (2006, ЕКол., IV, 156). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива **углерище* (див. вище). У такому разі вона вказує на те, що в урочищі колись випалювали деревне вугілля.

У ли́пах; урочище; с. Красна Надв. р-ну: У липах (2009, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *у* (див. вище) та апелятива *липи* ʻлипові насадження; липовий ліс, гай’ (Експ.) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

Улі́жне, -ого; с.; урочище; с. Устя Снят. р-ну: Уліжне (2012, НПС, 249). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *уліжне* ʻяке знаходиться *в улозі* – у впадині, заглибленні або на рівному полі’, пор. *улога* ʻвпадина, заглиблення; рівне поле; перелогове поле’ (Мар., 252), ʻзападина, заглибина’ (ЕСУМ, III, 213), ʻрівне поле’ (Нг., 51).

Улóга, -и; ж.; урочища (поля); **1**) с. Вільхівці Гор. р-ну: Улога (2012, Експ.); **2**) с. Матеївці Кол. р-ну: Ułoga (1787, ЛІЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 262, арк. 4); Улога (2010, БЛ[3], 27); Улога (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *улога* (див. вище). Вони вказують на характер поверхонь полів.

У Лу́кві; пасовище; с. Хмелівка Бог. р-ну: У Лукві (2012, БЛ[5], 272). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-онімного комплексу, що складається з прийменника *у* (див. вище) та мікротопоніма – найменування присілка та річки *Луква* (див. вище) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування пасовища.

У моста́х; куток; с. Задубрівці Снят. р-ну: У мостах (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *у* (див. вище) та апелятива *мости*, мн. від *міст* ʻспоруда для переїзду чи переходу через річку, залізницю, автомагістраль, яр і т. ін.’ (ВТС, 532), у місцевому відмінку. Вона вказує на розташування кутка біля дороги, через яку прокладено декілька мостів.

У́ніж, унежа; ч.; село; Гор. р-н; нал. до Луківської с/р; віддаль до Городенки – 35 км, до Івано-Франківська – 65 км; давня назва – *Войнеж*: Wonyesch (1441, AGZ, XII, 91), Woynyesch (1448, AGZ, XII, 172); Woynysz (1578, ŹDz, XVIII/I, 94); Woyniz (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Winiż, Uniż (1787, ЛІЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 90); Uniž (1855, AKKGL, Bl. 45); Uniż (1892, SG, XII, 810); Уніж (1947, АТП, 511); Уніж (2009, ІФ АТП[7], 182). – Давня назва є посесивним утворенням на *-*jь* від антропоніма *Войнѣгъ*, пор. давнє особове ім’я *Войніг* (Чучка, Сл., 110), *Войнѣгъ* (Мор., 45). Десь у XVIII ст. у назві відбулося, очевидно, під впливом розмовного мовлення, перетворення початкового складу *Вой-* в *У-*. З тих пір вона вживається у формі *Уніж*.

У́ня́ва[1], -и; ж.; річка; л. Стримби л. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 25 км, площа басейну – 34,1 км^2; між сс. Тисменичани та Камінне Надв. р-ну, сс. Братківці, Марківці Тисм. р-ну, м. Тисмениця; вар. *Вунява*: Uniawa (1855, AKKGL, Bl. 45); Uniawa (1880, KuK S); Uniawa (1890, SG, XI, 442); Унява (1917, Машт., ДБ, 18); Uniawa (1932, MT S); Унява (1979, СГУ, 580); Унява (1995, ТМН, 6); Вунява (2007, КМ, 11); Унява (2008, Тисм.[1], 35). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-ав(а)* від дієслівної основи *уня-ти* ʻуймати, брати, відіймати, відняти’ (Грінч., IV, 326, 341), пор. ст.-укр. **uniaty* ʻвзяти в полон, полонити’ (ССУМ, II,

479). Вона вказує на те, що під час повноводдя річка забирає (заливає) нові землі. Можливо також, що гідронім є фонетично видозміненою формою від *Вонява* (< *вонята* ʻсмердіти’ (Онишк., I, 143) + суфікс *-ава*), у структурі якої відбулася під впливом губного [*в*] заміна ненаголошеного [*о*] на [*у*], а також відпадання протетичного [*в*], пор. укр. діал. *вухналь* ʻцвях, яким підковують коней’ і *ухналь* ʻт. с.’ (Вербич, ГД, 84). У такому разі первісна семантика назви – ʻречка з неприємним запахом; річка з гнилою, затхлою водою’, пор. рос. діал. *вонячка* ʻсірчане джерело; джерело з неприємним запахом’ (СРНГ, V, 94), ʻречка з гнилою, затхлою водою’ або ʻречка з сірчаними джерелами’ (Вербич, ГД, 84). Окрім того, С. О. Вербич припускає, що цей гідронім може бути вторинним до давнього *Унава*, релікта давньоєвропейської гідронімної основи **Un-* < і.-є. **au-n-* (і.-є. **au-* ʻвіддалятися, зникати’), пор. авест. *unā* ʻнора, тіщина з землі’ (Вербич, ГСД, 169). У такому разі назва вказує на те, що вода в річці часто пропадає, зникає в земних тріщинах або норах.

Про назву річки є цікавий переказ. У ньому йдеться про те, що одного грудневого дня 1676 року в село Марківці вдерся невеликий загін турецької кінноти. Загнавши коней у церкву, песиголовці кинулися грабувати його мешканців та знущатися над дівчатами. Так тривало декілька днів, аж поки не пішов густий сніг. Турки вирішили перебратися до Тисмениці. Але чомусь не дійшли туди, зникнувши безвісти. Снігопад, який тривав декілька днів, замів їхні сліди, і було невідомо, де вони поділися. Лише навесні наступного року, люди відчули, що з лісу щось воняє (смердить). Декілька найсміливіших чоловіків вирішили дізнатися, що то таке. Пішли вздовж річки вглиб лісу й знайшли там усіх тих турків побитими. З того часу й називають річку Вунявою. Хто знищив ворожий загін, невідомо. Але довго серед мешканців села ходили чутки, що це зробили галицькі лицарі, які оберігали рідну землю від чужоземних зайд.

Уня́ва², -и; ж.; кол. фільварок, нал. до сс. Марківці чи Братківці Тисм. р-ну: folw. Uniawa (1932, MT S); Uniawa (1934, SDW, № 22, s. 243). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), на березі якої розкинувся фільварок.

У па́нських ве́рбах; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: У панських вербах (2012, МП). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *у* (див. вище) та словосполучення *панські верби* в місцевому відмінку. Вона вказує на розташування кутка на місцевості, де колись були вербові насадження, які належали панові.

Урвико́лесо, -а; с.; урочища; **1**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Урвиколесо (2006, КВС, 126); **2**) с. Шепарівці Кол. р-ну: Урвиколесо (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *урвиколесо* (перен.) ʻмісцевість, де погана дорога’ (Експ.).

Уру́б, -у; ч.; урочище; с. Коршів Кол. р-ну: Urub (1933, MT K). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *уруб* (діал.) ʻзруб; місце, на якому вирубано ліс’, пор. *урубок* ʻполіно’ (ЕСУМ, V, 130).

Уру́ть, -і; ж.; гора, круча; с. Тулова Снят. р-ну: Уруть (1982, КС, 237). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *уруть* (бот.) ʻводоперицяʼ (ЕСУМ, VI, 45). Вона вказує на характер рослинності на горі.

У сада́х; урочище; с. Красна Надв. р-ну: У садах (2009, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *у* (див. вище) та апелятива *сади*, мн. від *сад* ʻспеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощо’ (ВТС, 1094), у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування урочища.

У селі́; куток; с. Устя Снят. р-ну: У селі (2012, НПС, 249). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *у* (див. вище) та апелятива *село* зі значенням ʻцентральна частина поселення’ (Експ.) у місцевому відмінку. Вона вказує на місце розташування кутка.

У ставку́; поле; с. Поточище Гор. р-ну: У ставку (2012, Експ.). – Назва утворена

способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *у* (див. вище) та апелятива *ставок*, дем. від *став* ˈводоймище (у природному чи штучному заглибленні) з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатою’ (ВТС, 1185), у місцевому відмінку. Вона вказує на розташування поля біля ставка.

Устя[1], -я; с.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 9 км, до Івано-Франківська – 92 км; вар. *Устя над Прутом*: Uscie (1443, AGZ, XII, 143); Uscie (1564, ЖУР, I, 31); Uście (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 41); Uście (1855, AKKGL, Bl. 49); Uście nad Prutem (1892, SG, XII, 833); Устя (1947, АТП, 516); Устя (2009, ІФ АТП[7], 182). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *устя* (< псл. **ustьje*) ˈгирло ріки, потоку’ (ПГФ, 308), ˈустя’ (ЕСУМ, VI, 49), ˈмісце впадання ріки, річки або потоку в іншу ріку’ (Худ.[2], 255), ˈмісце, де струмок впадає в річку’ (ТНПБ, 152). Вона вказує на те, що село виникло на місцевості, де в річку Прут впадає *Белелуя* (див. вище).

Устя[2], -я; с.; горб; с. Устя Снят. р-ну: Uście (1855, AKKGL, Bl. 49); Uście (1906 (1876), KuK Sn.); Устя (1982, КС, 237). – Назва виникла в результаті трансонімзації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє горб.

Устя-Старе́, -я, -ого; с.; куток; с. Устя Снят. р-ну: Устя-Старе (1982, КС, 239). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є ойконім – найменування села *Устя* (див. вище), до складу якого входить куток, а атрибутивним членом – прикметник *старе* ˈяке виникло давно; яке існує довгий час; давнє’ (ВТС, 1188), що вказує на час виникнення кутка.

За розповідями місцевих жителів, саме звідси почалося заселення села.

У хреста́х; урочище; с. Балинці Снят. р-ну: У хрестах (2012, НПС, 39). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *у* (див. вище) та апелятива *хрести*, мн. від *хрест* ˈпредмет і символ культу християнської релігії, який являє собою стрижень з однією або кількома поперечками у верхній половині (за євангельською легендою, на стовпці з перехрестям було розіп’яно Христа)’ (ВТС, 1352), у місцевому відмінку. Вона вказує на наявність в урочищі декількох хрестів.

Ф

Фа́брика[1], -и; ж.; урочище; с. Старуня Бог. р-ну: Фабрика (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *фабрика* ˈпромислове підприємство, що обробляє сировину машинним способом і якому властивий розподіл праці за операціями’ (ВТС, 1313). Тут ідеться про копальню земного воску – озекериту та невеликого підприємства з його очищення й переробки.

У цьому урочищі під час добування озекериту було виявлено чудово збережені туші доісторичних тварин – мамонтів та шерстистих носорогів, а також рештки тундрової фауни та флори льодовикового періоду. А в 1977 році після землетрусу в Румунії тут почав діяти єдиний у Європі грязевий вулкан.

Фа́брика[2], -и; ж.; горб; сс. Мишин Кол. р-ну, Стопчатів Кос. р-ну: Фабрика (1986, ІГ, ІІІ, 165); Фабрика (2004, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *фабрика* (див. вище). Тут йдеться про місце, де в XIX та в I пол. XX ст. добували вугілля.

Фа́брика[3], -и; ж.; куток; с. Слобода Кол. р-ну: Фабрика (2006, КГ, 24); Фабрика (2006, КВС, 147). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *фабрика* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де в II пол. XIX ст. добували механічним способом ропу (нафту).

Фа́брика[4], -и; ж.; куток; с. Нижнів Тлум. р-ну: Фабрика (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *фабрика* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де за Польщі було вапняне підприємство, яке належало фірмі “Пезет”.

Фабри́цька, -ої; ж.; част. села (куток); с. Королівка Тлум. р-ну: Фабрицька (2012, БЛ[5], 272). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *фабрицька* ʻяка розкинулася біля *фабрики* – льонопереробного пункту’ (Експ.).

Фальби́цьке, -ого; с.; поле; с. Сороки Гор. р-ну: Фальбицьке (2012, БЛ[5], 272). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника поля, пор. п-ще *Фальбицький* (Експ.). Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Фальби́цький, -ого; ч.; куток; с. Сороки Гор. р-ну: Фальбицький (2012, БЛ[5], 272). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища засновника кутка, пор. п-ще *Фальбицький* (див. вище).

Фальчі́, -ів; мн.; урочища (поля); **1**) с. Белелуя Снят. р-ну: Фальчі (2000, Марусик, 16); **2**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Falcze (1880, KuK Z); Фальчі (2011, УШ); **3**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Falczi (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 190, арк. 24); Фальчі (1995, ТМН, 21); Фальчі (2005, Карпів, 9); **4**) с. Сілець Тисм. р-ну: Фальчі (2002, СНЧ, 47–48); **5**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Фальчі (2011, Осташі). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *фальча* ʻміра землі близько десятини’ (ЕСУМ, VI, 69), ʻміра поверхні землі (приблизно 114 сотих)’ (ГГ, 195), пор. також бук. *фальча* ʻодиниця виміру площі сільськогосподарських угідь, що дорівнює 14322 м²’ (СБГ, 578). Імовірно, що первісно такі назви мали ділянки землі в урочищах, а пізніше вони перейшла на самі топооб’єкти.

Фасте́лево, -ого; с.; поле; с. Гринівка Бог. р-ну: Фастелево (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(о)* від антропоніма *Фастель*. Таке прізвище мав німецький колоніст, колишній власник поля, пор. нім. п-ще *Feistel* (FNB, 104).

Фатівчик, -у; ч.; потік; п. Ставища п. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; с. Фатовець Кол. р-ну; давня назва – *Фатовецький*: Fatowiecki (1906 (1876), KuK K); Фатівчик (2006, КВС, 177). – Давня назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *фатовецький* ʻякий протікає в с. *Фатовець* (див. далі)’. Сучасне найменування потоку є суфіксальним утворенням на *-ик* від названого вище ойконіма.

Фатове́ць, -івця; ч.; село; Кол. р-н; нал. до Великокам’янської с/р; віддаль до Коломиї – 18 км, до Івано-Франківська – 58 км; давні назви – *Хватовці*, *Фатівці*: Chwatowczy (1400, ZDM, IV, 169); Fatowcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 104); Fatowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Fatowce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 218); Fatowce (1881, SG, II, 374); Фатовець (1947, АТП, 508); Фатовець (2009, ІФ АТП[7], 183). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували село, пор. давня особова назва *Хват* (ПКНП, 27), похідна *Хватковичь* (ССУМ, II, 506), пол. *Chwast* Jasko (SSNO, I, 357), п-ща *Хватик* (Дов., II, 473), рос. *Хват* (Весел., 337), блр. *Хват* (Бір., 429). Перетворення назви *Хватовци* на *Фатовци* є цілком природним, оскільки вживання в українській мові звукосполучення *-хв-* замість приголосного *-ф-* і навпаки – явище загальновідоме. Що стосується твірної для групового антропоніма особової назви *Хват*, то М. Л. Худаш, розглянувши всі можливі її етимології, дійшов висновку, що вона може бути: а) семантичним утворенням від апелятива *хват* з одним із значень: ʻзавзята людина; зух’ (СУМ, XI, 35) або ʻвид риби: Aspius rapax’ (Грінч., IV, 391); б) гіпокористикою давнього слов’янського імені-композита **Фа[ли]ст[анъ]* (Худ.[1], 359–360). Сучасна форма ойконіма в однині з’явилася в радянський період під час так званого “впорядкування” назв населених пунктів. Вона є штучною й не відображає історичної природи назви.

Фатове́цьке, -ого; с.; поле; с. Джурків Кол. р-ну: Фатовецьке (2012, БЛ[5], 272). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *фатовецьке* ʻяке належало громаді с. *Фатовець* (див. вище) або його окремим його жителям’.

Федако́ві, -их; мн.; ниви (ораниці); с. Дзвиняч Бог. р-ну: Федакові (2011, УШ). –

Назва є посесивним утворенням на *-ов(і)* від групового антропоніма – найменування родини *Федаки*, якій належали колись ниви, пор. п-ще *Федак* (ІФД, 384).

Феду́шина, -ої; ж.; криниця; с. Слобідка Гор. р-ну: Федишина (2010, БЛ[1], 343). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від андроніма *Федиха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Федір* (СУІ, 374).

Федишівка, -и; ж.; куток; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Федишівка (1998, Мих., 210); Федишівка (2010, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Федиш*, пор. особове ім'я *Федиш* < *Федір* (СУІ, 375), п-ще *Федиш* (Редько, ІІ, 1092).

Фе́дів Бе́рег, -евого, -у; ч.; підвищення; с. Іллінці Снят. р-ну: Федів Берег (2012, БЛ[5], 272). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берег* зі значенням 'невелике підвищення' (Лісняк, 359), 'гористе місце' (ГГ, 23), 'зарослий лісом горб' (ЕСУМ, 170), 'підвищення; гора' (Hr., 32), а атрибутивним членом – прикметник *Федів*, що вказує на належність землі на підвищенні *Федеві*, пор. особове ім'я *Федь*, *Федьо* < *Федір* (СУІ, 376).

Федори́нчин, -ого; ч.; горб; ~731 м; смт Ланчин, с. Чорний Потік Надв. р-ну: Fedorynczyn (1855, AKKGL, Bl. 48); Fedorynczyn (1882, SG, III, 321); Fedorynczyn (1906 (1880), KuK N); Fedorynczyn (1932, PBW, II, 142); Федоринчин (1985, ІГ, ІІ, 319). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від андроніма *Федоринка* – найменування жінки за прізвищем чоловіка, пор. п-ще *Федорин* (ІФД, 385).

Фе́дорі́вка, -и; ж.; кол. присілок, тепер куток с. Гаврилівка Надв. р-ну: Fedorówka (1855, AKKGL, Bl. 44); Федорівка (1998, Мих., 210); Федорівка (2011, Бойко). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Федір*, пор. особове ім'я *Федір* (СУІ, 374), п-ще *Федор* (СП, 360).

Фе́дорова Доли́на, -ої, -и; ж.; поле; сс. Глушків, Чернятин Гор. р-ну: Федорова Долина (1996, ІЧ, 16); Федорова Долина (2012, БЛ[5], 272). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* 'рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), 'долина; низина; низина біля річки' (ССУМ, І, 315), 'низина, заросла травою; широка низина' (Мар., 226); 'низина' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Федорова*, що вказує на належність поля *Федору*, пор. особове ім'я *Федір* (СУІ, 374).

Федькі́в За́мок, -ового, -мку; ч.; місцина, лісове урочище; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Федьків Замок (2009, БЛ[2], 175); Федьків Замок (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойкодоміноніма – найменування *замку*, який колись належав якомусь *Федьку*, пор. особове ім'я *Федько* < *Федір* (СУІ, 376), п-ще *Федько* (ІФД, 386).

Народна пам'ять донесла до нас переказ про те, що в цій місцевості в княжі часи існувало сторожове оборонне поселення *Федьково*, назване так за іменем галицького боярина, який мав тут замок. У замку не раз знаходили порятунок жителі навколишніх сіл, які втікали сюди від набігів чужоземців. Одного разу, коли в замок набилося багато людей, він наполовину провалився під землю. А в XIII ст. поселення разом із замком дощенту зруйнували монголо-татари. Загинули й усі його мешканці. Але пам'ять про нього збереглася в назві урочища.

Федько́ва, -ої; ж.; криниця; с. Радча Тисм. р-ну: Федькова (2009, БЛ[2], 175). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Федько*, пор. особове ім'я *Федько*, п-ще *Федько* (див. вище).

Федько́ве, -ого; с.; урочище; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Федькове (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Федько* (див. вище).

Фексі́вка, -и; ж.; кол. хутір, об'єдн. з с. Вікняни Тлум. р-ну: Фексівка (1947, АТП, 518); Фексівка (1961, ІФ АТП[1], 83); Фексівка (1985, ІФ АТП[5], 72). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Фекс*, пор. особове ім'я *Фекс* < *Фелікс* (СРЛИ, 215–216).

Фербе́їв, -євого; ч.; луг; с. Тучапи Снят. р-ну: Фербеїв (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Фербей*, пор. поширене на Снятинщині п-ще *Фербей* (ТД С, 69).

Ферева́га[1], -и; ж.; поле; с. Ганьківці Снят. р-ну: Ferewega (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 9, спр. 51, арк. 148, 161); Феревега (2005, СГГ, 8). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, якій, очевидно, належало колись поле, пор. п-ще *Феревега* (Експ.) < нім. *Verweg* < *verwegen* ʻзухвалий; відважний' (ВНУС, 671).

Ферева́га[2], -и; ж.; куток; с. Ганьківці Снят. р-ну: Феревега (2012, НПС, 83). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Ферева́га[3], -и; ж.; потік; пр. Орельця л. Пруту л. Дунаю; с. Ганьківці Снят. р-ну: Феревега (2005, СГГ, 8). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), через яке протікає потік.

Ферчуко́во, -ого; с.; поле; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Ферчуково (2012, БЛ[5], 272). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Ферчук*, пор. п-ще *Ферчук* (СП, 361).

Фесюкі́вські, -их; мн.; ниви (орациі); с. Дзвиняч Бог. р-ну: Фесюківські (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(і)* від групового антропоніма – найменування родини *Фесюки*, якій належали колись ниви, пор. п-ще *Фесюк* (ІФД, 386).

Фете́чура[1], -и; ж.; поточина; л. Золотухи п. Большевої л. Ключівки п. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; смт Печеніжин, с. Рунгури Кол. р-ну: Фетечура (2006, КВС, 123). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування узвишшя (див. далі), з якого витікає поточина. Гідронім узгоджений в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Фете́чури[2], -ів; мн.; височина, узвишшя; сс. Малий Ключів, Рунгури Кол. р-ну: Feteczury (1933, MT Kuty); Фетечури (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини румунського походження, яка, очевидно, проживала колись на узвишші або володіла тут землею, пор. рум. родинна назва *Feticiuri* ʻродина *Fetică*', рум. п-ще *Fetica* (Const., 346), укр. *Фетика* (СП, 361).

Фили́пова, -ої; ж.; криниця; с. Видинів Снят. р-ну: Филипова (1999, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Филип*, пор. п-ще *Филип* (СП, 362), особове ім'я *Филип* < *Пилип* (СУІ, 296).

Фили́зівка, -и; ж.; поле; с. Кутище Тлум. р-ну: Филізівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Филіз*. Таке прізвище мав колишній власник поля.

Фитькі́в, -ова; ч.; село; Надв. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 12 км, до Івано-Франківська – 28 км; давня назва – *Ходково*, *Ходків*, з початку XVIII ст. до 22. 12. 2008 р. – *Фітьків*: Chodkowo (1433, Proch., 73); Chutkow (1578, ŹDz, XVIII/I, 95); Chudkow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Fitków (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 32); Fitków (1855, AKKGL, Bl. 44); Fitków (1881, SG, II, 393); Фітьків (1947, АТП, 510); Фитьків (2009, ІФ АТП[7], 183). – Давні назви є посесивними утвореннями на *-ов(о)* та *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Ходко*, пор. давня особова назва *Ходко*, *Ходько*, *Хотко*, *Хотько* < *Ходоръ* < *Фєдоръ* (ССУМ, ІІ, 499, 510). Десь на початку XVIII ст. назва трансформувалася, очевидно, під впливом розмовного мовлення у *Фітьків*, що є похідним утворенням від *Фітько*, одного з варіантів усічено-суфіксальної форми від *Федір*, пор. *Фітько* (СУІ, 375). Рішенням Івано-Франківської обласної ради від 22 грудня 2008 року село, на прохання його жителів, отримало назву *Фитьків*.

Фігу́ра[1], -и; ж.; урочище; с. Підгайчики Кол. р-ну: Фігура (2006, КВС, 128). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *фігура* ʻхрест із зображенням розп'яття або статуя святого, що їх ставили на великих дорогах, перев. на роздоріжжі' (ВТС,

1320), пор. *хвигура* ʻхрест на дорозі’ (Грінч., IV, 392). Вона вказує на те, що в урочищі, біля сторожової вишки, колись був хрест із розп’яттям Ісуса Христа. Цей хрест відновлено після проголошення незалежності України.

Фігу́ра[2], -и; ж.; поле; с. Лісна Велесниця Надв. р-ну: Фігура (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *фігура* (див. вище). Вона вказує на те, що поляки, які жили колись в селі, поставили на полі хрест, до якого йшли молитися. У наш час на тому місці стоїть новий хрест.

Фігу́ра[3], -и; ж.; кутки; **1**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Фігура (2011, УШ); **2**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Фігура (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *фігура* (див. вище). Вона вказують на те, що в давнину на кутках були хрести з розп’яттями Ісуса Христа.

За твердженнями жителів с. Чорнолізці, куток так називається тому, що тут колись стояла сигнальна вежа, яку називали фігурою.

Фігу́рки, -ок; мн.; поле; с. Лука Гор. р-ну: Фігурки (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *фігурки*, дем від *фігури* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі колись були хрести із зображенням розп’яття Ісуса Христа.

Фігу́рний, -ого; ч.; горб; смт Чернелиця Гор. р-ну: Фігурний (2004, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *фігурний* ʻякий має *фігуру* – хрест або статую святого’, пор. *фігура* (див. вище). Вона вказує на те, що на горбі колись були ці споруди.

Фі́лева, -ої; ж.; криниця; с. Видинів Снят. р-ну: Філева (1998, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Філь*, пор. п-ще *Філь* (ІФД, 387).

Фі́лів, -евого; ч.; поле (лан); с. Суходіл Тлум. р-ну: Філів (2012, БЛ[5], 273). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Філь* (див. вище).

Фі́лівка, -и; ж.; куток; с. Королівка Тлум. р-ну: Філівка (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Філь* (див. вище).

Філіпо́вське, -ого; с.; поле; с. Сілець Тисм. р-ну: Філіповське (2002, СНЧ, 48). – Назва є посесивним утворенням на *-овськ(е)* від антропоніма *Філіп*, пор. особове ім’я *Філіп* < *Пилип* (СУІ, 296), п-ще *Філіп* (ІФД, 387).

За відомостями, які подає письменник С. Пушик, цим полем колись володів галицький боярин Філіп.

Фільва́рки, -ів; мн.; урочище; с. Копачинці Гор. р-ну: Фільварки (2008, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *фільварок* ʻу феодальній Польщі, Литві, Білорусії та на Україні – комплекс земельних угідь, на яких феодал-поміщик вів власне господарство; у Польщі, Західній Україні та Західній Білорусії (до 1939 р.) – панський маєток із господарчими будівлями; (заст.) хутір або виселок’ (СУМ, Х, 595–596), ʻмаєток з будівлями; хутір або виселок’ (ЕСУМ, VI, 99). Вона вказує на наявність колись в урочищі таких типів поселень і господарств.

Фільва́рковий Кут, -ого, -а; ч.; кутки; **1**) м. Городенка; з 1946 по 60-і рр. XX ст. – с. *Родниківка* (див. вище): Родниківка (1947, АТП, 504); Фільварковий Кут (2008, УШ); Фільварковий Кут (2009, ГСС, 55); **2**) с. Чернятин Гор. р-ну: Фільварковий Кут (1996, ІЧ, 10); Фільварковий Кут (2008, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *кут* ʻчастина поселення’ (Експ.), а атрибутивними членами – прикметник *фільварковий* ʻякий зародився з колишнього фільварку – панського маєтку з господарчими будівлями чи хутора’, пор *фільварок* (див. вище).

Існує також припущення, що назва городенківського кутка могла утворитися від прізвища Іллі Фільваркового, котрий із середини XIX ст. був управителем у барона Ромашкана й зумів так налагодити ґаздівство, “що Городенка вважана за взірець господарювання в тій частині Галичини” (ГСС, 55).

Фільва́рок[1], -рка; ч.; кутки; **1**) с. Маркова Бог. р-ну: Фільварок (2011, УШ); **2**) с. Воронів Гор. р-ну: Фільварок (2008, УШ); **3**) с. Назірна Кол. р-ну: Фільварок (2006, КВС, 107);

4) с. Середній Майдан Надв. р-ну; інша назва – *Панський Двір*: Фільварок, або Панський Двір (2001, УШ); **5**) с. Залуччя Снят. р-ну: Фільварок (2004, Ром., 12); Фільварок (2011, УШ); **6**) с. Палагичі Тлум. р-ну: Фільварок (2012, БЛ[5], 273). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *фільварок* (див. вище). Вони вказують на те, що кутки виникли на місцях поселень такого типу.

Фільва́рок[2], -рку; ч.; урочища (поля, пасовища); **1**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Фільварок (2011, УШ); **2**) с. Городниця Гор. р-ну: Фільварок (2012, БЛ[5], 273); Фільварок (2012, Експ.); **3**) с. Колінки Гор. р-ну: Фільварок (2012, БЛ[5], 273); **4**) с. Копачинці Гор. р-ну: Фільварок (2012, Експ.); **5**) с. Лука Гор. р-ну: Фільварок (2012, Експ.); **6**) с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Фільварок (2006, КВС, 163); **7**) с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Фільварок (2005, УКС, 7); Фільварок (2012, БЛ[5], 273); **8**) с. Узин Тисм. р-ну: Фільварок (2012, Експ.); **9**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Фільварок (2007, Вікн., 24); Фільварок (2011, УШ); **10**) с. Грушка Тлум. р-ну: Фільварок (2011, УШ); **11**) с. Палагичі Тлум. р-ну: Фільварок (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *фільварок* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах колись були панські маєтки.

Фільва́рок[3], -рку; ч.; ліс; с. Лука Гор. р-ну: Фільварок (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *фільварок* (див. вище). Вона вказує на те, що в лісі була панська пасіка та інші господарські будівлі.

Фíрас[1], -а; ч.; кутки; **1**) с. Княждвір Кол. р-ну: Фірас (1985, ІГ, ІІ, 419); Фірас (1988, КК, 646); **2**) с. Кубаївка Надв. р-ну: Фірас (1998, Мих., 210); Фірас (2010, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *фірас* ʻтартак (лісопильний завод)ʼ (ЕСУМ, VI, 103), ʻпилорама; тартакʼ (Негрич, 175), ʻпила, тартакʼ (Нг., 37), ʻпилорамаʼ (Онишк., ІІ, 331), пор. угор. *füresz* ʻпилкаʼ (УУС, 276). Вони вказують на те, що в давнину на кутках були лісопильні.

Фíрас[2], -у; ч.; поле; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Фірас (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *фірас* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі колись була лісопильня.

Фíрас[3], -у; ч.; пасовище; с. Кубаївка Надв. р-ну: Füras (1855, AKKGL, Bl. 49); Фірас (1998, Мих., 210); Фірас (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), біля якого розкинулося пасовище.

Фíрасова, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Сопів Кол. р-ну; давня назва – *Дмитренкова*: Дмитренкова, згодом – Фірасова (1994, ІСС, 5); Фірасова (2006, КВС, 151). – Давня назва є посесивним утворення на *-ов(а)* від групового антропоніма – найменування родини *Дмитренки*, яка проживала колись на кутку, пор. поширене в селі п-ще *Дмитренко* (ТД КР, 185). Сучасне найменування кутка утворене способом субстантивації та онімізації прикметника *фірасова* ʻна якій розташованийʼ *фірас* – пилорамаʼ, пор. *фірас* (див. вище).

Фíрманова, -ої; ж.; поле; с. Задубрівці Снят. р-ну: Фірманова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від апелятива *фірман* (діал.) ʻлюдина, яка править кінним екіпажем; візник; той, хто доглядає коні та їздить ними; їздовийʼ (СБГ, 591–592) або від антропоніма *Фірман*, пор. п-ще *Фірман* (ІФД, 387).

Фіросова́нка, -и; ж.; куток; с. Саджава Бог. р-ну; вар. *Фірасованка*: Фірасованка, Фіросованка (2003, Мороз, 6). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфіксальної групи *-анк(а)* від прикметника *фірасова* ʻна якій розміщений, знаходиться *фірас* (див. вище)ʼ. Вона вказує на те, що на кутку в давнину була пилорама.

Старожили села розповідають, що колись на кутку жив дуже багатий єврей *Фірас*. Тому ця частина села по сьогоднішній день зберегла назву *Фіросованка* (Мороз, 6).

Фістýнівка, -и; ж.; поле; с. Буківна Тлум. р-ну; вар. *Фустунівка*: Фістунівка, Фустунівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Фістун*, пор. п-ща *Фіст* (Редько, ІІ, 1104),

Фістун (Експ.). Варіант назви з'явився під впливом розмовного мовлення.

Флéгберґ, -а; ч.; кол. нім. колонія, засн. 1842 р. (НКГ, 64); м. Коломия: Flehberg (1900, SGG, 293); Флегберґ (1988, КК, 38). – Назва є німецькою за походженням. Вона утворена способом поєднання в одну лексему нім. апелятивів *der Fleck* ʻмісце, пляма, клаптик (землі)' (ВНУС, 241) + *der Berg* ʻгора' (ВНУС, 116), тобто первісно назва означала ʻчастина, клаптик гори, підвищення'.

Фльóчина, -ої; ж.; гора; 921 м; між сс. Пороги Бог. р-ну, Ясень Рожн. р-ну; вар. *Фльочиха*: Floczyna (1935, MT Porohy); Floczyna (2000, PBWG, 143–144); Фльочиха (2008, НКР, 23). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-ин(а)* (вар. *-их(а)*) від рум. антропоніма *Floca*, пор. рум. п-ща *Floc*, *Floca*, *Floacă* (Const., 349). Можливо також, що вона мотивована рум. апелятивом *floc* ʻпасмо' (РУС, 174). У такому разі вона вказує на характер поверхні гори, на якій чергується лісовий покров зі смугами вирубаного лісу.

Фолюшáрня, -і; ж.; поточина; п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Тисменичани Надв. р-ну: Фолюшарня (1996, СМТ, 4). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ергоніма – найменування сукновальні, до якої був прокопаний рівчак, що постачав воду для промивання вовни та сукна. Сукновальня названа так за прізвиськом її власника – німця *Фолюшара*, пор. діал. *фолюшар* ʻсукновальня, сукновал' (Редько, II, 1106; ЕСУМ, VI, 116), *фолюш* ʻсукновальня' (ЕСУМ, VI, 116),ʻбудинок з садибою' (Онишк., II, 330).

Форгачéве, -ого; с.; лісове урочище; с. Сілець Тисм. р-ну: Форгачеве (2002, СНЧ, 48). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(е)* від антропоніма *Форгач*, пор. п-ще *Форгач* (ІФД, 388).

За переказами місцевих жителів, колишній володар лісового урочища Форгач був війтом у сусідньому Єзуполі.

Фóса, -и; ж.; поточина; впадає в Острівецький став; довжина – 6 км; сс. Рогиня, Острівець Гор. р-ну: Фоса (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *фоса* ʻканава, рів' (ЕСУМ, VI, 123), ʻрів, яма; рівчак, викопаний для стікання води з озерця' (Мар., 253), ʻканава, рів, рівчак' (ВТС, 1330), ʻканава, рів, рівчак' (СУМ, X, 629), ʻканава, рівчак понад дорогою' (ГГ, 198), ʻрів' (Онишк., II, 332). Вона вказує на місце протікання поточини.

Фóстикова Долúна, -ої, -и; ж.; відгалуження Лісової долини (див. вище); с. Сілець Тисм. р-ну: Фостикова Долина (2002, СНЧ, 48). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), ʻдолина; низина; низина біля річки' (ССУМ, I, 315), ʻнизина, заросла травою; широка низина' (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *фостикова*, що вказує форму цього топооб'єкта, який нагадує *фіст* (діал.) ʻхвіст' (Онишк., II, 331) тварини.

Фостíвка[1], -и; ж.; урочище (долина); с. Корнів Гор. р-ну: Fostuwka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 84, арк. 22); Fostówka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 37, арк. 20); Фостівка (2008, УШ); Фостівка (2009, ГСС, 13). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *фіст* (див. вище), що вказує на форму долина, яка нагадує цей орган тварин. Можлива також мотивація цього мікротопоніма антропонімом *Фіст*, пор. п-ще *Фіст* (Редько, II, 1104).

Фостíвка[2], -и; ж.; поточина; п. Дністра; довжина – 2 км; с. Корнів Гор. р-ну: Фостівка (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування долини (див. вище), у якій протікає поточина.

Фрáнківці, -ів; мн.; кол. село на Снятинщині, пізніше хутір біля с. Белелуя, тепер не ідент.: Frankowcze (1545, ЛЦДІА, ф. 6, опр. 1, спр. 22, с. 1052); Frankowcze (1570–1571, ЖУР, VII, 147); Frankowce ad Sniatyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Frankowce (1735, RPDZH, 6); Frankowce (1892, SG, XII, 835); Франківці (2001, Проц., 99). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи власни-

ка, які започаткували поселення, пор. давня особова назва *Франко* (Мор., 199), особове ім'я *Франко* (СУІ, 395), п-ще *Франко* (СП, 365; Редько, ІІ, 1108).

Франко́ва Гора́, -ої, -и; ж.; гора; 690 м; с. Рунґури Кол. р-ну; інша назва – *Шпінь* (див. далі): Шпінь (2001, Експ.); Шпінь, Франкова Гора (2003, ЕКол., ХІІІ, 102); Франкова Гора (2011, УШ). – Існує декілька версій щодо походження цієї назви. За однією з них, вона пішла від того, що під горою нібито відпочивав великий український письменник Іван *Франко*, коли його вели австрійські шандарі з Нижнього Березова до Коломиї. За іншою, – вона названа так за прізвищем німецького інженера *Франка*, який начебто загинув у цій місцевості під час будівництва залізниці до нафтородовища в урочищі Ропи (ЕКол, ХІІІ, 102).

Фра́нцево, -ого; с.; урочище (пасовище, ліс); смт Печеніжин Кол. р-ну: Францево (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(о)* від антропоніма *Франц*, пор. нім. особове ім'я *Franz* (KVB, 53).

Фрасу́нина, -ої; ж.; гора; с. Красноставці Снят. р-ну: Фрасинина (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Фрасина*, пор. особове ім'я *Фрасина* < *Єфросинія* (СУІ, 136).

Фрасо́ра, -и; ж.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Фрасора (2006, КВС, 122). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від рум. апелятива *frasior* 'ясенок, ясінчик' чи *frasuri* 'ясени', пор. *frasin* 'ясен' (РУС, 179), молд. *фрасин* 'ясен' (Еремия, 71). Вона вказує на характер рослинності на кутку.

Фре́єво, -ого; с.; урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Фреєво (2006, КГ, 19). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(о)* від антропоніма *Фрей*, пор. п-ще *Фрей* (Редько, ІІ, 1108), нім. *Frei* (FNB, 108), особове ім'я *Фрей* < *Онуфрей*, *Онуфрій* (СУІ, 273).

Фрі́дманівка, -и; ж.; урочище; с. Слобода Кол. р-ну: Фрідманівка (2006, КГ, 24). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Фрідман*, пор. нім. п-ще *Friedmann* (FNB, 109).

Фро́йнд, -а; ч.; кол. фільварок, нал. до с. Семаківці Кол. р-ну: Freund (1904 (1877), KuK Kuty). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища чи прізвиська нім. колоніста, який, очевидно, заснував фільварок або ним володів, пор. нім. п-ще *Freund* (FNB, 108) < *der Freund* 'друг, приятель, любитель' (НРС, 187).

Фросу́нина, -ої; ж.; поле; с. Русів Снят. р-ну: Фросинина (2012, БЛ[4], 203). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Фросина*, пор. особове ім'я *Фросина* < *Єфросинія* (СУІ, 136).

Фу́зія, -ї; ж.; урочище; с. Підгайчики Кол. р-ну: Фузія (2006, КВС, 126). – Назва не цілком ясна щодо походження. Можливо, вона виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська чи прізвища колишнього власника землі в урочищі, що мають або східнороманське походження, пор. рум. п-ще *Fusea* (Const., 352), або є семантичними утворенням від апелятива *фузія* (заст.) 'старовинна гладкоствольна рушниця з кременем' (ВТС, 1334), 'рушниця' (Онишк., ІІ, 334) з якимсь конотативним значенням.

Фукі́в Лан, -ового, -у; ч.; поле; с. Підпечари Тисм. р-ну: Фуків Лан (1995, ТМН, 36); Фуків Лан (2009, БЛ[2], 178). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лан* 'безліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір оброблюваної землі' (СУМ, ІV, 443), а атрибутивним членом – прикметник *Фуків*, що вказує на належність поля в давнину німцеві на прізвище *Фук*, пор. також п-сько *Фук* (СПЗУ, ІІІ, 186), п-ще *Фука* (СП, 366).

Фу́трово, -ового; с.; урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Футрово (2006, КГ, 19). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Футер*, пор. похідні п-ща *Футерко*, *Футрик* (Редько, ІІ, 1111).

Фуштарі́вка, -и; ж.; куток; с. Ганьківці Снят. р-ну: Фуштарівка (2012, БЛ[5], 273); Фуштарівка (2012, НПС, 83). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Фуштар*, пор. поширене в селі п-ще *Фуштор* (НПС, 86), а також рум. *Fuşte*, *Fuşti* (Const., 352) та однокорінне *Фуштей* (ІФД, 388).

Х

Хаба́рівський Край, -ого, -ю; ч.; поле; с. Потічок Снят. р-ну: Хабарівський Край (2012, БЛ[5], 273). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменування далекосхідного регіону Росії. Вона має конотативне значення і вказує на значну віддаленість поля від села.

Халу́пницьке, -ого; с.; поле; с. Завалля Снят. р-ну: Халупницьке (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *халупницьке* ʻяке належало *халупникам* – бідним селянам’, пор. *халупник* ʻбезземельний селянин, бідняк, який мав тільки халупу’ (ВТС, 1338).

Хамбере́во, -ого; с.; поле; с. Фитьків Надв. р-ну: Хамберево (1998, Мих., 210). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(о)* від антропоніма *Хамбер*. Таке прізвище мав колишній власник поля.

Хамуля́к, -а; ч.; куток; с. Росільна Бог. р-ну: Хамуляк (1996, Рос., 3). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього жителя кутка, навколо садиби якого він розкинувся, пор. п-ще *Хамуляк* (ІФД, 389).

Хапати́вка, -и; ж.; куток; с. Мала Кам’янка Кол. р-ну: Хапатівка (2006, КВС, 92). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Хапатий*, пор. п-сько *Хапатий* (Експ.).

Хапі́цька, -ої; ж.; урочище; с. Підвисоке Снят. р-ну: Хапіцька (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища жінки, яка, очевидно, володіла колись землею в урочищі, пор. п-ще *Хапицький* (СП, 368).

Харито́нове, -ого; с.; поле; с. Сілець, смт Єзупіль Тисм. р-ну: Харитонове (2002, СНЧ, 48); Харитонове (2009, БЛ[2], 175). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Харитон*, пор. особове ім’я *Харитон* (СУІ, 298), п-ще *Харитон* (ІФД, 389). Так звали польського осадника, який колись володів полем.

Харуко́ва[1], -ої; ж.; гора; с. Велика Кам’янка Кол. р-ну: Харукова (2006, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Харук*, пор. п-ще *Харук* (ІФД, 389).

Харуко́ва[2], -ої; ж.; поточина; пр. Джурківського ставка; с. Велика Кам’янка Кол. р-ну: Харукова (2000, ЕКол., ІІІ, 26); Харукова (2006, КВС, 11); Харукова (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), з якої стікає поточина.

Хату́, -ів; мн.; горб; с. Будзин Тлум. р-ну; інша назва – *Істеревичів* (див. вище): Істеревичів, або Хати (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *хата* ʻсільський будинок’ (СУМ, ХІ, 29). Ідеться тут, очевидно, про будівлі маєтку польського пана Істеревича, який розташовувався колись на горбі.

Ха́тище, -а; с.; урочище; с. Посіч Тисм. р-ну: Chatyszcze (1932, MT S); Хатище (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *хатище* ʻмісце, де була (-и) *хата* чи *хати’* (Експ.), ʻмісце, на якому стояла *хата’* (Онишк., ІІ, 338). Вона вказує на те, що в урочищі колись був розміщений сільський будинок.

Ха́тищі, -ищ; мн.; ліс; с. Кричка Бог. р-ну: Хатищі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *хатище* (див. вище). Вона вказує на те, що ліс виріс на місці, де колись були сільські будинки.

Ха́тищі, -ищ; мн.; урочище; смт Солотвин Бог. р-ну: Хатищі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *хатище* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись були сільські будинки.

Хатку́, -ок; мн.; кутки; **1**) с. Поточище Гор. р-ну: Хатки (2008, УШ); **2**) с. Княждвір Кол. р-ну: Хатки (1985, ІГ, ІІ, 419); Хатки (2006, КВС, 64); **3**) м. Снятин: Хатки (2012, Експ.); **4**) с. Трофанівка Снят. р-ну: Хатки (2011, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *хатка* ʻневеличка хата; халупа’ (Експ.). Вона вказує на характер будівель на кутках у давнину.

Хащ[1], -у; ч.; урочище; с. Голосків Кол. р-ну: Хащ (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *хащ* (діал.) ʻхмиз’ (ВТС, 1340). Вона вказує на характер поверхні урочища, вкритої сухим гіллям.

Хащ[2], -а; ч.; куток; с. Голосків Кол. р-ну: Хащ (2006, КВС, 38); Хащ (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Хáща[1], -і; ж.; ліси; **1**) с. Остапківці Кол. р-ну: Хаща (2012, БЛ[5], 273); **2**) с. Балинці Снят. р-ну: Хаща (2012, БЛ[5], 273); **3**) с. Бучачки Снят. р-ну: Хаща (2012, БЛ[5], 273); **4**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Хаща (2011, ННР, 8); Хаща (2011, УШ); **5**) с. Русів Снят. р-ну: Хаща (1982, КС, 245); Хаща (2012, БЛ[5], 273); **6**) с. Хом’яківка Снят. р-ну: Хаща (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива апелятива *хаща* ʻт. с., що хащі; густий непрохідний ліс, чагарник; густі зарості яких-небудь дерев, кущів, трав і т. ін.’ (ВТС, 1340), ʻліс, кущі’ (Грінч., IV, 389), ʻкущі; корчі; лісок недорід’ (Онишк., II, 338). Вони вказують на особливості заростей лісів.

Хáща[2], -і; ж.; куток; с. Фатівці Кол. р-ну: Хаща (2006, КВС, 177). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *хаща* (див. вище). Вона вказує на характер у давнину місцевості, на якій виник куток.

Хáща[3], -і; ж.; урочище (пасовище); с. Рашків Гор. р-ну: Хаща (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *хаща* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Хащáнський, -ого; ч.; потік; л. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; між сс. Балинці й Трофанівка Снят. р-ну: Хащанський (2003, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *хащанський* ʻякий витікає з ліска Х*аща* (див. вище)’.

Хáщики[1], -ів; мн.; урочище (пасовище); с. Спас Кол. р-ну: Хащики (2006, КВС, 156). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *хащик*, дем. від *хаща* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Хáщики[2], -ів; мн.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Хащики (2006, КВС, 156). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Хащí[1], -ів; мн.; пасовище; с. Рашків Гор. р-ну: Хащі (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *хащі* ʻгустий непрохідний ліс, чагарник; густі зарості яких-небудь дерев, кущів, трав і т. ін.’ (ВТС, 1340). Вона вказує на характер рослинності на пасовищі.

Хащí[2], -ів; мн.; лісові урочища; **1**) с. Спас Кол. р-ну: Хащі (2006, КВС, 156); **2**) між сс. Рудники та Іллінці Снят. р-ну: Chaszcze (1904 (1877), KuK Kuty); Chaszcze (1933, MT Kuty); Хащі (1982, КС, 245). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *хащі* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Хащí[3], -ів; мн.; куток; с. Спас Кол. р-ну: Chaszcze (1933, MT Kuty); Хащі (2006, КВС, 156); Хащі (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинувся куток.

Хащí[4], -ів; мн.; горб; 332 м; між сс. Рудники та Іллінці Снят. р-ну: Chaszcze (1933, MT Kuty); Хащі (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), що розкинулося на горбі.

Хвалибóга, -и; ж.; село; Гор. р-н; нал. до Виноградської с/р; віддаль до Городенки – 25 км, до Івано-Франківська – 71 км; з 60-их рр. XX ст. по 11.06.1993 р. – *Руднівка*: Chwaliboga (1765, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 286, с. 165); Chwaliboga (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 15); Chwaliboga (1855, AKKGL, Bl. 49); Chwaliboga (1880, SG, I, 657); Chwaliboga (1910, ZSO, 26); Хвалибога (1947, АТП, 503); Руднівка (1961, ІФ АТП[1], 69); Руднівка (1985, ІФ АТП[5], 66); Хвалибога (1997, ІФ АТП[6], 108); Хвалибога (2009, ІФ АТП[7], 183). – Назва є, очевидно, формою родового відмінка з присвійним значенням

антропоніма *Хвалибог*, пор. давнє особове ім'я *Хвалибог* (Чучка, СЛ., 348), *Хвалибогъ* (Мор., 199; Демч., 40). Назва *Руднівка*, що вживалася в радянський період, є суфіксальним утворення на *-к(а)* від прізвища *Руднєв*, яке мав син відомого комісара партизанського з'єднання С. А. Ковпака Радик, що помер у селі від ран, отриманих під час бою в смт Делятин.

Хиб[1], -у; ч.; підвищення; сс. Глибівка, Саджава, Старі Богородчани Бог. р-ну; вар. *Хеб*, *Хиба*: Chyba (1880, KuK S); Chyba (1932, MT S); Хеб, Хиб (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *хеб*, *хиб*, *хиба* ʻхребет гориʼ (Rudn., 19; Мар., 253), *хеб* ʻхребет гориʼ (Онишк., II, 338).

Хи́б[2], -а; ч.; куток; с. Глибівка Бог. р-ну: Хиб (2012, БЛ[5], 273). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного оронім а – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинувся куток.

Хиб[3], -у; ч.; урочища (поля); **1**) с. Саджава Бог. р-ну: Chyb (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 18, арк. 23); Chyb (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 21, арк. 30); Хиб (2003, Мороз, 6); **2**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Chyb (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 10, арк. 53); Хиб (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного оронім а – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинулися поля.

Хи́ба[1], -и; ж.; ліс; між сс. Росільна та Глибівка Бог. р-ну: Chyba (1880, KuK S); Chyba (1932, MT S). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *хиб*, *хиба* (див. вище). Вона вказує на розміщення лісу на хребті, на підвищенні.

Хи́ба[2], -и; ж.; куток; с. Росільна Бог. р-ну; вар. *Хиби*: Хиба, Хиби (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), біля якого розкинувся куток. Варіант назви з'явився під впливом розмовного мовлення.

Хі́мія, -ї; ж.; куток; с. П'ядики Кол. р-ну: Хімія (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *хімія* (розм.) зі значенням ʻхімічне підприємствоʼ (Експ.). Тут ідеться про агрохімлабораторію обласної сільськогосподарської дослідної станції, навколо якої розкинувся куток.

Хлібу́чин[1], -а; ч.; присілок; с. Чортовець Гор. р-ну: Chlibyczyn ad Czortowiec (1661, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 352, арк. 888); Chlibyczyn ad Czortowiec (1696, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 2, спр. 1, арк. 175); Хлібичин (2001, Проц. 36); Хлібичин (2012, БЛ[5], 273). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Хлібич*, очевидно, патроніма, утвореного від давнього особового імені *Хлѣбъ* < *Хлѣбославъ* (Мор., 200), пор. д.-укр. *Хліб* (РІ, 225), п-ща *Хліб* (СП, 370), *Хлібик* (ТСЛ, 690), *Хлібкевич* (ІФД, 390), ст.-п. Michael *Chlebicza* (SSNO, I, 316). М. Л. Худаш припускає, що антропонім *Хлѣбъ* може бути фонетичним варіантом імені *Глѣбъ*, який виник внаслідок девокалізації дзвінкого приголосного [*г*] у глухий приголосний [*х*] (Худ.[1], 365).

Хлібу́чин[2], -а; ч.; село; Снят. р-н; нал. до Борщівської с/р; віддаль до Снятина – 22 км, до Івано-Франківська – 76 км: Chlebyczin (1443, AGZ, XII, 118); Chliebiczin (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Chlebyczyn ad Kolaczkowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Chlebyczyn Polny (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 18); Chlebiczyn polny (1855, AKKGL, Bl. 49); Chlebiczyn Polny (1880, SG, I, 581); Хлібичин (1947, АТП, 506); Хлібичин (2009, ІФ АТП[7], 183). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Хлібич* (див. вище). Означення *пільний*, що вживалося колись у назві, вказувало на розташування села серед полів, пор. *Лісний Хлібичин*.

Згідно з народним переказом, засновником села був дуже щедрий і гостинний господар, який завжди частував подорожніх і давав милостині жебракам. За це його прозвали *Хлібичем*, а село, яке він започаткував, – *Хлібичином*.

Хлібу́чинська Ту́рка, -ої, -и; ж.; кол. хутір, об'єдн. з с. Хлібичин Снят. р-ну; давня назва – *Хлібичин-Турка*: Chlebiczyn-Turka (1933, MT Kuty); х. Хлібичинська Турка (1947, АТП, 506); Хлібичинська Турка (1961, ІФ АТП[1], 83). – Давня назва утворена спо-

собом поєднання ойконіма – найменування села *Хлібичин* (див. вище), до якого належав хутір, та гідроніма – найменування річки *Турка* (див. вище), на березі якої розкинувся цей топооб'єкт. Сучасне його найменування утворене способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є гідронім – найменування річки *Турка*, а атрибутивним членом – прикметник *хлібичинська*, що вказує на належність хутора до с. *Хлібичин* (див. вище).

Хлібі́вка, -и; ж.; кол. фільварок, потім хутір, нал. до с. Кутище Тлум. р-ну; засн. у XVIII ст; вар. *Глібівка*: Chlebówka (1855, AKKGL, Bl. 45); Chlebówka (1884, SG, V, 6); Chlebówka (1900, SGG, 701); folw. Chlebówka (1905 (1874), KuK TT); Chlebówka (1914, GKK); Chlebówka (1926, MT T); Глібівка (2012, БЛ[4], 202). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від усіченого антропоніма *Хлібович* (пол. *Chlebowicz*). Таке прізвище мав засновник фільварку (див. SG, V, 6). Сучасна форма мікротопоніма з'явилася за асоціацією з антропонімом *Гліб*, пор. особове ім'я *Гліб* (СУІ, 90).

Хло́пський, -ого; ч.; ліс; с. Палагичі Тлум. р-ну: Хлопський (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *хлопський* 'який належить *хлопам* – селянам', пор. *хлоп* 'селянин, мужик взагалі або кріпак' (ВТС, 1346).

Хма́рина, -ої; ж.; криниця; смт Чернелиця Гор. р-ну: Хмарина (1978, Гор., 471); Хмарина (1999, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Хмара*, пор. п-ще *Хмара* (СП, 370).

Хма́рна Ру́дка, -ої, -и; ж.; урочище (балка); с Вільхівці Гор. р-ну: Хмарна Рудка (1999, ТФП, 9). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *рудка*, дем. від *руда* 'заболочена низовина' (Мар., 248), а атрибутивним членом – прикметник *хмарна*, що вказує на важкі грозові хмари, які часто огортають балку, виповзаючи з каньйону Дністра.

Хмелева́, -ої; ж.; село; Гор. р-н; нал. до Чернелицької с/р; віддаль до Городенки – 32 км, до Івано-Франківська – 81 км: Cmelewa (1440, ZDM, VIII, 78); Chmielowa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 82); Chmielowa (1855, AKKGL, Bl. 45); Chmielowa (1880, SG, I, 591); Хмелева (1947, АТП, 519); Хмелева (2009, ІФ АТП[7], 183). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Хмель*, пор. ст.-укр. особова назва *Хмель, Хмѣль* (ССУМ, II, 508), ст-п. *Chmiel* (SSNO, I, 318), п-ще *Хмель* (СП, 371), рос. *Хмель* (Весел., 340), блр. *Хмель* (Бір., 432).

За народним переказом, люди оселилися на березі Дністра дуже давно. Мальовнича долина річки, у якій було багато риби, навколишні ліси з усякою дичиною, не обжиті людьми прибережні луки й пагорби вабили в цей край рибалок, мисливців та землеробів. Одним із них був Іоан Хмель. Він збудував на березі Дністра дерев'яну хатину, розчистив невелику лісову ділянку для посівів і почав господарювати. Коли хтось із подорожніх питав, чия це земля, йому відповідали: "Хмелева". Згодом назва закріпилася й за селом, що тут виникло.

Хмелі́вка[1], -и; ж.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 15 км, до Івано-Франківська – 32 км: Chmielowka (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Chmielówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 16); Chmielówka (1880, SG, I, 592); Хмелівка (1947, АТП, 499); Хмелівка (2009, ІФ АТП[7], 183). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Хмель*, пор. п-ще *Хмель* (див. вище). В. О. Яцій, окрім такого трактування походження цього ойконіма, припускає його мотивацію контактним мікротопонімом *Хмелів* (*-ев(а), -ев(е)*, *-ев(ий)*) + суфікс *-к(а)* чи прикметником *хмелевий*, дооформленим вторинним суфіксом *-к(а)* (Яцій[3], 209).

Серед місцевих жителів побутує переказ про походження цієї назви. У ньому йдеться про те, що колись жили собі в цій місцевості дві жінки – бідна й багата. Багата була дуже добра, але не мала дітей. А бідна мала маленького хлопчика. Не маючи чим годувати сина, вона залишила його серед хмелю. Багата йшла польовою стежкою й раптом почула плач. Глянула в хміль – дитина. Радості не було меж, бо вирішила, що сам Бог послав їй цю дитину. Назвала його Хмелем, бо зна-

йшла серед заростей цієї рослини. Згодом хлопець підріс, одружився й започаткував нове поселення, яке назвав *Хмелівкою*.

Хмелі́вка², -и; ж.; потік; л. Куснику л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Хмелівка Бог. р-ну: Chmielówka (1855, AKKGL, Bl. 44); Chmielówka (1880, SG, I, 592–593; 1889, SG, X, 208); Хмелівка (1979, СГУ, 590); Хмелівка (2006, Іст., 9). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), з якого витікає потік.

Хмільни́к, -а; ч.; острів; с. Кутище Тлум. р-ну: Хмільник (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *хмільник* ʻзарості хмелю; місце, де росте хмель; насадження хмелю' (ВТС, 1347). Вона вказує на характер рослинності на острові.

Хо́бзи, -ів; мн.; поле; с. Княже Снят. р-ну: Хобзи (2011, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій могло належати поле в давнину, пор. поширене на Снятинщині п-ще *Хобзей* (ТД С, 70); б) утворенням способом плюралізації та онімізації апелятива *хобз*, *хобза* (бот.) ʻбузина трав'яниста', ʻбузина чорна' (Смик, 171; ЕСУМ, VI, 146, 190); у такому разі вона вказує на характер рослинності на полі.

Хо́взанка, -и; ж.; куток; с. Манява Бог. р-ну: Chouzanka (1934, SDW, № 22, s. 238). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ховзанка* (діал.) ʻковзанка' (ЕСУМ, VI, 191), ʻковзаниця' (Онишк., II, 342). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де колись ковзалися діти.

Холе́рний Цви́нтар, -ого, -ю; ч.; поле; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Холерний Цвинтар (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *цвинтар* ʻмісце, відведене для поховання померлих; кладовище' (ВТС, 1359), а атрибутивним членом – прикметник *холерний*, що вказує на захоронення на полі в давнину людей, які померли від *холери*.

Холе́рський Цви́нтар, -ого, -ю; ч.; урочище; кол. с. Пасічна, тепер част. міста Івано-Франківськ: Холерський Цвинтар (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *цвинтар* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *холерський*, що вказує на захоронення на полі в давнину людей, які померли від *холери*.

Холіндоли́на, -и; ж.; урочище; с. Рогиня Гор. р-ну: Холіндолина (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування долини, у якій розкинулося урочище. В основі мікротопоніма лежить стягнене в одну лексему словосполучення *Холінова Долина* (з синкопою присвійого суфікса *-ов(а)*), у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), ʻдолина; низина; низина біля річки' (ССУМ, І, 315), ʻнизина, заросла травою; широка низина' (Мар., 226); ʻнизина' (Лісняк, 359), ускладнена атрибутивним членом – прикметником *Холінова*, що вказує на належність топооб'єкта *Холіну*, пор. п-ще *Холін* (ТДЛ, 693).

Холо́дна, -ої; ж.; криниця; с. Торговиця Гор. р-ну: Холодна (1999, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *холодна* ʻз низькою температурою води' (ВТС, 1349). Вона вказує на температурні якості води.

Холявчукі́в, -ового; ч.; пагорб; м. Снятин: Холявчуків (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Холявчук*, пор. п-ще *Холявчук* (СП, 371).

Хом¹, -у; ч.; горби (підвищення); **1**) с. Копачинці Гор. р-ну: Хом (2008, УШ); **2**) с. Корнів Гор. р-ну; вар. *Холм*: Холм (1982, АПП, 118); Хом (2009, ГСС, 13); **3**) с. Хмелева Гор. р-ну: Хом (2012, Експ.); **4**) с. Нижнів Тлум. р-ну: Хом (2011, УШ); **5**) с. Підвербці Тлум. р-ну: Хом (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *хом* ʻневелика полога гірка' (Мар., 253), ʻгорб' (Карп., ПДО, 47), який розвинувся із *хоўм* < *холм* (з абсорбацією *ў*), що походить із псл.

**хъlmъ*. Що стосується етимології апелятива, то серед дослідників немає єдності. Так, М. Фасмер та О. Трубачов виводять його з германського **hulma-*, пор. снн. *holm* 'острів', нн., данг. *holm* 'висота, пагорб' (ЕСУМ, VI, 195). В. Махек вважає, що слов'янська та германська лексеми успадковані з праєвропейської (доіндоєвропейської) мови, імовірно, з **kulm-*. Такої ж точки зору дотримується й Ю. О. Карпенко (Карп., ПДО, 48). Існують також пояснення, згідно з якими цей термін споріднений з д.-р. *шеломя* 'холм' (див. ЕСУМ, VI, 195).

Хом², -а; ч.; куток; с. Корнів Гор. р-ну: Хом (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Хома́¹, -и; ч.; горби; **1**) с. Королівка Тлум. р-ну: Хома (2008, Експ.); **2**) с. Олешів Тлум. р-ну: Хома (2008, УШ). – Назви, очевидно, є суфіксальними утвореннями на *-а* від апелятива *хом* (див. вище). Менш імовірною є їх мотивація антропонімом *Хома*, пор. особове ім'я *Хома* (СУІ, 400), п-ще *Хома* (ІФД, 391).

Хома́², -и; ж.; поле; с. Хотимир Тлум. р-ну: Хома (2012, БЛ[5], 273). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – особового імені чи прізвища власника поля, пор. особове ім'я *Хома*, п-ще *Хома* (див. вище); б) суфіксальними утвореннями на *-а* від апелятива *хом* (див. вище).

Хоме́ївка, -и; ж.; куток; с. Гаврилівка Надв. р-ну: Хомеївка (1998, Мих., 211); Хомеївка (2010, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Хомей*, пор. п-ще *Хомей* (ІФД, 391).

Хо́ми, -ів; мн.; пасовище; с. Братишів Тлум. р-ну: Хоми (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *хом* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні пасовища.

Хо́мино, -ого; с.; урочище (пасовище, поле); с. Кричка Бог. р-ну: Хомино (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(о)* від антропоніма *Хома*, пор. особове ім'я *Хома*, п-ще *Хома* (див. вище).

Хо́мів, -ового; ч.; куток; с. Троїця Снят. р-ну: Хомів (2012, БЛ[5], 273). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Хома* (див. вище); б) результатом трансонімізації варіанта ороніма – найменування гори *Хомова* (див. далі), на схилах якої розкинувся куток.

Хо́мова¹, -ої; ж.; гора; 347,1 м; між сс. Троїця й Іллінці Снят. р-ну; вар. *Хомів*: Chomów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 258); Chomowa (1904 (1877), KuK Kuty); Chomowa (1916, GKSn.); Chomów (1933, MT Kuty); Хомова (1982, КС, 247); Хомів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а) (-ів*) від антропоніма *Хома*. Варіант назви узгоджений в роді й числі з номенклатурним терміном *горб*.

За народними переказами, назва гори пішла від того, що колись власником полів на його схилах був Хома.

На схилах гори розкинувся ботанічний заказник місцевого значення, у якому ростуть такі цінні види рослин, занесені у Червону книгу України, як любка дволиста, билинець довгорогий, лілія лісова та цибуля ведмежа (ПЗТ, 233).

Хо́мова², -ої; ж.; поле; сс. Троїця, Іллінці Снят. р-ну: Хомова (2012, БЛ[5], 273). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося поле.

Хомутівці, -ів; мн.; кол. поселення на Покутті, тепер не ідент.: Chomethowcze (1571, Metryka koronna..., S., 11(1), 15). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які, очевидно, започаткували поселення, пор. давнє особове ім'я *Хомутъ* (Мор., 201).

Хом'які́вка¹, -и; ж.; село; Снят. р-н; нал. до Кулачківської с/р; віддаль до Снятина – 34 км, до Івано-Франківська – 74 км; давня назва – *Хом'яківці*: Chomikowcze (1442, ЛЦДІА (у м. Києві), ф. 1, опр. 1, спр. 5, л. 383 зв.); Chomikowcze (1457, AGZ, XII, 246); Chomikowcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Chomiekowka ad Kołaczkowce (1658, ЛНБ ВР,

ф. 145, спр. 19, фас. 4); Chomiakówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 70); Chomiakówka (1855, AKKGL, Bl. 49); Chomiakówka (1880, SG, I, 628); Хом'яківка (1947, АТП, 503); Хом'яківка (2009, ІФ АТП[7], 183). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи власника, які започаткували поселення, пор. п-ще *Хом'як* (СП, 372), давня особова назва *Хомякъ* (Мор., 201), ст.-п. особова назва *Chomik* (SSNO, I, 331), блр. *Хомяк* (Бір., 427). Десь у XVII ст. у назві відбулася заміна суфікса *-івці* на *-івк(а)*, яка пов'язана, очевидно, із занепадом продуктивності відпатронімних (відродових) ойконімних утворень та значним поширенням назв із суфіксом *-івк(а)*.

Хом'які́вка², -и; ж.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 6 км, до Івано-Франківська – 16 км: Chomiekowka ad Tysminica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Chomikowka (1670, RRDZH, 65); Chomiakówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 42); Chomiakówka (1855, AKKGL, Bl. 45); Chomiakówka (1880, SG, I, 628); Хом'яківка (1947, АТП, 517); Хом'яківка (2009, ІФ АТП[7], 183). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Хом'як*, пор. давня особова назва *Хомякъ*, п-ще *Хом'як* (див. вище).

Хом'які́вське, -ого; с.; поле; смт Гвіздець Кол. р-ну: Хом'яківське (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *хом'яківське* ʻяке належало громаді с. *Хом'яківка* Снят. р-ну (див. вище) або окремим його жителямʼ.

Хом'які́вський[1], -ого; ч.; потік; л. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; сс. Хом'яківка, Кулачківці Снят. р-ну: Хом'яківський (2003, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *хом'яківський* ʻякий витікає з села *Хом'яківка* (див. вище)ʼ.

Хом'які́вський², -ого; ч.; став; с. Хом'яківка Тисм. р-ну: Хом'яківський (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *хом'яківський* ʻякий знаходиться, розташований на території с. *Хом'яківка* (див. вище)ʼ.

Хо́пти[1], -ів; мн.; урочища; **1**) с. Кунисівці Гор. р-ну: Хопти (2008, УШ); Хопти (2009, ГСС, 13); **2**) с. Чернятин Гор. р-ну: Хопти (1996, ІЧ, 17). – Назви неоднозначні щодо походження. Вони можуть бути: а) утвореннями способом плюралізації та онімізації апелятива *хопта* (бот.) ʻбузина трав'янистаʼ (Смик, 171), ʻбур'ян; актея колосиста, чернецьʼ (ЕСУМ, VI, 199); у такому разі назви вказують на характер рослинності в урочищах; б) утвореннями в результаті трансонімізації однозвучних групових антропонімів – найменувань родин, які могли володіти колись землею в урочищах, пор. п-ще *Хопта* (СП, 372).

Хо́пти², -ів; мн.; поле; смт Чернелиця Гор. р-ну: Хопти (2012, БЛ[5], 273). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути мотивованою як апелятивом *хопта*, так і груповим антропонімом *Хопти* (див. вище).

Хо́птин Верх[1], -ого, -у; ч.; горб, підвищення; с. Старуня Бог. р-ну: Хоптин Верх (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *верх* ʻгора; вершина гориʼ (Мар., 218), ʻгора, підвищенняʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Хоптин*, що вказує на належність землі на горбі в давнину *Хопти*, пор. п-ще *Хопта* (див. вище). Існує також версія, за якою атрибутивний член вказує на характер рослинності на горбі в давнину, пор. *хопта* (див. вище).

Хо́птин Верх², -ого, -а; ч.; куток; с. Старуня Бог. р-ну; інша назва – *Чехи*: Хоптин Верх, або Чехи (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток. Інша назва кутка мотивована однозвучним груповим антропонімом – найменуванням родини, вихідців із Чехії, яка мала тут соляну криницю й проживала колись на кутку.

Хо́птове, -ого; с.; урочище (поле); с. Лука Гор. р-ну: Хоптове (2008, УШ). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Хопта* (див. вище); б) утворен-

ням способом субстантивації та онімізації прикметника *хоптове* ʻвкрита *хоптою*; із заростями *хопти* (див. вище)ʼ.

Хóптюковий Сад, -ого, -у; ч.; поле; с. Жураки Бог. р-ну: Хоптюковий Сад (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування знищеного в 60-і роки XX ст. саду, який належав колись *Хоптюкові*, пор. п-ще *Хоптюк* (ІФД, 391). Вона вказує на місце облаштування поля.

Хóрнів, -евого; ч.; ліс; с. Рошнів Тисм. р-ну: Хорнів (2011, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Хорн*, пор. п-ще *Хорн* (Експ.) < нім. *Horn* (FVB, 147).

Хорóсна[1], -ої; ж.; ліс; сс. Середній Майдан, Кубаївка, Глинки Надв. р-ну, Боднарівка, Сідлище, Станіславівка Кол. р-ну: silva (ліс) Chrostno (1373 (1416), AGZ, V, 39); las zwane Chorosna (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 67, арк. 43); Chorosna (1855, AKKGL, Bl. 48); las Chorosna (1884, SG, V, 914); Хоросна (1998, Мих., 211). – Назва неоднозначна щодо походження. Традиційно її пов'язують з іменем Бога життєдайного сонячного світила, віддзеркаленого в Місяці, сина Дажбога *Хорса, Хороса* (ДІГД, 91). Дослідники вважають, що в давнину в лісі було язичницьке святилище цього Бога, якому поклонялися й молилися наші предки. Іншу етимологію цього найменування пропонує С. О. Вербич. Він вважає, що *Хоросна* походить із **Хворостна*, яка є онімізованим прикметником *хворостна* (< псл. * *xvorstьnъ(jь)*) < *хворост* ʻхмиз' (Грінч., II, 545), пор. також рос. діал. *хворостъ* ʻліс, чагарник', прикм. *хворостный* (Даль, IV, 545), блр. *хвораснік* ʻзарості лісу', пол. *chrostnik*, *chrosniak* ʻзарості лісу; сухий хмиз' (SJP, I, 300) та аналогічні топоніми в інших мовах: блр. *Хворосно*, хорв. *Hrosno* (Вербич[2], 49). Під впливом польської мови в назві відбулася зміна буквосполучення *Хв-* на *Х-*, пор. укр. *хвороба*, пол. *choroba* (ПУС[1], 41), а також спрощення у групі *-стн-*. Таке походження цього мікротопоніма є цілком імовірним. М. Л. Худаш трактує такі назви як ад'єктиви на *-ьн(а)* від особової назви **Хоростъ*, що походить від антропоніма **Хоростанъ* < **Хоронистанъ* (Худ., 263–267).

Хорóсна[2], -ої; ж.; височина; розташована між долиною нижньої течії ріки Бистриця-Надвірнянська та р. Прут; Тисм., Надв., Кол. р-ни; складається з горбів і підвищень висотою 400 – 450 м; вар. *Хворосна*, *Хоросненська* або *Прутсько-Бистрицька височина*: pasmo wzgórz Chorosna, Chworosna, Forosna (1880, SG, I, 632); Chorosna (1906 (1876), KuK K); Хоросненська, або Прутсько-Бистрицька височина (1992, ГІФП, 15). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), що проростає на височині. Варіант назви є лексикалізованим та онімізованим словосполученням, у якому опорним компонентом є апелятив *височина* ʻпідвищена частина суходолу (від 200 до 600 м), що має подекуди рівну, частіше хвилясту поверхню, розчленовану долинами, балками, ярамиʼ (ВТС, 113), а атрибутивним членом – прикметник *хоросненська*, що вказує на розташування височини в лісі *Хоросна* (див. вище).

Хорóсна[3], -ої; ж.; горб; 430 м; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Chorosna (1889, SG, X, 105). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), у якому височіє горб.

Хорóсна[4], -ої; ж.; річка; л. Сербеню (Голишанки) п. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 12 км, площа басейну – 42,9 км^2; сс. Сідлище, Молодилів, Голосків Кол. р-ну: Chorosna (1880, SG, I, 631–632); Chorosna (1906 (1876), KuK K); Хоросна (1917, Машт., ДБ, 18); Хоросна (1979, СГУ, 592); Хоросна (2009, РІФ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), у якому протікає річка. І. М. Железняк однозвучний гідронім басейну річки Рось пов'язує певним чином із давніми язичницькими віруваннями. Вона вважає, що ця назва складається з кореня **хор-*, ускладненого характерним для гідронімів суфіксом *-сън-*. Дослідивши значний топонімний та діалектний матеріал,

І. М. Железняк дійшла висновку, що цей корінь мав колись значення ʻчистий; світлий’ (< псл. **хог-* ʻчистити’). А ці семеми, як відомо, безпосередньо пов’язані з семемою ʻсвятий’ (Жел.[3], 56–62).

Хоро́сна[5], -ої; ж.; село; Кол. р-н; нал. до Сідлищенської с/р; віддаль до Коломиї – 32 км, до Івано-Франківська – 41 км: Chorosna (1660, RSCl, 30); Хоросна (1947, АТП, 508); Хоросна (2009, ІФ АТП[7], 183). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), серед якого розкинулося село.

Хо́ртів, -ового; ч.; сад; с. Дубки Гор. р-ну: Хортів (2012, БЛ[5], 273). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Хорт*, пор. п-ще *Хорт* (ІФД, 391).

Хо́ртова[1], -ої; ж.; криниця; смт Чернелиця Гор. р-ну: Хортова (1978, Гор., 471). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Хорт*, пор. п-ще *Хорт* (див. вище).

Хо́ртова[2], -ої; ж.; поточина; л. Болотяної п. Дністра, смт Чернелиця Гор. р-ну: Хортова (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування криниці (див. вище), з якої витікає поточина.

Хортоста́ви, -ів; мн; урочище; с. Рашків Гор. р-ну: Хортостави (2008, УШ). – Назва утворена способом стягнення в одне слово словосполучення *Хортові стави* (з синкопою складу *-ві-*). Вона вказує на те, що в урочищі були водойми, які належали *Хортові*, пор. п-ще *Хорт* (див. вище).

Хоти́мир, -а; ч.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 22 км, до Івано-Франківська – 48 км: Choczimierz (1431, ZDM, VII, 326); Chocimirz (1437, AGZ, XII, 25); Choczymirz (1578, ŹDz, XVIII/I, 85); Chocimirz (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Chocimierz (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6 спр. 196); Chocimirz (1855, AKKGL, Bl. 45); Chocimierz (1880, SG, I, 600); Хотимир (1947, АТП, 511); Хотимир (2009, ІФ АТП[7], 183). – Назва історично є посесивним утворенням на *-*jь* від антропоніма *Хотимиръ*, пор. давнє особове ім’я *Хотимиръ* (Мор., 201).

Хоти́мирка, -и; ж.; річка; п. Дністра; довжина – 17 км, площа басейну – 187 км^2; сс. Хотимир, Жабокруки, Гарасимів Тлум. р-ну, Незвисько Гор. р-ну; вар. *Хотимирський,* інша назва – *Гарасимівський* (див. вище): Chocimirsz (1855, AKKGL, Bl. 45); Chocimirka (1880, SG, I, 601); Harasymowski (1882, SG, III, 33); Chocimirski (1906, KuK K); Хотимирка (1917, Машт., ДБ, 20); Гарасимовский (1960, WRG, I, 421); Гарасимівський (1979, СГУ, 128); Хотимирка (1979, СГУ, 593); Хотимирка, інша назва – Гарасимівський (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* (вар. *-ськ(ий)*) від ойконіма – найменування села *Хотимир* (див. вище), з території якого витікає річка.

Хоти́мирська, -ої; ж.; кутки (вулиці): **1**) с. Жабокруки Тлум. р-ну: Хотимирська (2012, БЛ[5], 273); **2**) с. Озеряни Тлум. р-ну: Хотимирська (2012, БЛ[5], 273). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *хотимирська* зі значенням ʻяка веде до с. *Хотимир* (див. вище); яка знаходиться з боку с. *Хотимир*’.

Хоти́мирське, -ого; с.; болото; площа 5,5 га; с. Хотимир Тлум. р-ну: Хотимирське (1995, ПЗФ, 68); Хотимирське (2000, ПЗТ, 269). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *хотимирське* ʻрозташоване на території села *Хотимир* (див. вище)’.

Болото є заповідним урочищем (ПЗТ, 269).

Хоти́мирський, -ого; ч.; ліс; між сс. Пужники, Хотимир Тлум. р-ну: Хотимирський (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *хотимирський* ʻякий знаходиться, розташований біля с. *Хотимир* (див. вище)’.

Хоти́нка, -и; ж.; долина; с. Жабокруки Тлум. р-ну: Хотинка (2009 (1874), ПЗАП, 13). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Хотин*, пор. давнє особове ім’я *Хотин* (Чучка, Сл., 352).

Хо́хмасове, -ого; с.; пасовище; с. Кричка Бог. р-ну: Хохмасове (2011, УШ). – Назва

є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Хохмас*, пор. п-сько *Хохмас* (Експ.).

Хра́буст, -у; ч.; лука; с. Міжгір'я Бог. р-ну: Храбуст (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *храбуст* (бот.) ʽкапустяне листя; осот городній; будяк кучерявий; бур'ян' (ЕСУМ, VI, 207). Вона вказує на характер рослинності на луці.

Храпку́, -ів; мн.; куток; с. Завалля Снят. р-ну: Храпки (1997, ІЗ, 18). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала колись куток, пор. поширене в селі п-ще *Храпко* (ТД С, 114).

Храпкі́в, -ового; ч.; луг; с. Завалля Снят. р-ну: Храпків (2012, БЛ[5], 273). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Храпко* (див. вище).

Храпкі́вські Лева́ди, -их, -ад; мн.; поле; с. Завалля Снят. р-ну: Храпківські Левади (1997, ІЗ, 18). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *левади*, мн. від *левада* ʽприсадибна ділянка землі з сінокосом, городом та плодовим садом або іншими деревами' (ВТС, 482), ʽнизовина, поросла травою (іноді біля річки)' (Лісняк, 359), 'мокра низовина; лісок на низовині із кущів (особливо ліщини)' (Мар., 234), а атрибутивним членом – прикметник *Храпківські*, що вказує на належність поля в давнину сім'ї *Храпків*, пор. п-ще *Храпко* (див. вище).

Хре́сна, -ої; ж.; гора; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Хресна (2008, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *хресна* ʽяка має *хрест*; на якій стоїть *хрест*'. Так на Прикарпатті називають також гори, на яких християни влаштовували хресні ходи.

Хрест[1], -а; ч.; горб; с. Грушів Кол. р-ну: Хрест (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *хрест* ʽпредмет і символ культу християнської релігії, який являє собою стрижень з однією або кількома поперечками у верхній половині (за євангельською легендою, на стовпці з перехрестям було розіп'яно Христа)' (ВТС, 1352). Вона вказує на те, що на горбі є чи був такий символ християнського культу.

Хрест[2], -а; ч.; куток; с. Грушів Кол. р-ну: Хрест (2006, КВС, 43). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинувся куток.

Хре́стище[1], -а; с.; ліс; с. Репужинці Гор. р-ну: Хрестище (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *хрестище* ʽмісце, де стояв (-ли) *хрест* чи *хрести'*.

Хре́стище[2], -а; с.; куток; с. Рудники Снят. р-ну: Хрестище (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *хрестище* (див. вище). Вона вказує на те, що куток виник на місцевості, де був (-ли) *хрест* чи *хрести*.

Хрести́вка, -и; ж.; поле; с. Далешеве Гор. р-ну: Хрестівка (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апелятива *хрест* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі колись стояв (-ли) *хрест* чи *хрести*.

Хресто́ва Могу́ла, -ої, -и; ж.; горб; 330 м; с. Тишківці Гор. р-ну: Chrestowa Mogiła (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 7); Chrestowa Mogiła (1927, МТ Н); Хрестова Могила (2009, ГСС, 91). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *могила* ʽштучне земляне підвищення; курган; височина' (Мар., 236–237), ʽпагорб; купа чогось; насип на місці поховання' (ПЗУ, 393), ʽкупа каміння' (Rudn., 26), а атрибутивним членом – прикметник *хрестова*, що вказує на існування колись на горбі великого хреста, поставленого місцевими жителями на честь Спасителя. Він нагадував їм про татарський напад 1623 р.

Хресто́ве[1], -ого; с.; урочище; с. Прикмище Гор. р-ну: Хрестове (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *хрестове* ʽз *хрестами*; у якому височіють *хрести*'.

За розповідями місцевих жителів, хрести в урочищі ставили колись воїни, які поверталися з війн додому.

Хрестóве², -ого; с.; поле; с. Підпечари Тисм. р-ну: Хрестове (1995, ТМН, 36). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *хрестове* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі колись був закопаний хрест.

Хрестовúця, -і; ж.; пасовище; с. Дубки Гор. р-ну: Хрестовиця (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена за допомогою суфікса *-иц(я)* від прикметника *хрестове* (див. вище). Вона вказує на наявність на пасовищі в давнину хрестів.

Хрестові, -их; мн.; поля; **1**) с. Довге Тисм. р-ну: Хрестові (2011, УШ); **2**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Хрестові (2001, Осташ[2], 76); Хрестові (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *хрестові* ʻякі мають *хрести*; на яких стоять *хрести*ʼ.

За твердженнями місцевих жителів, хрести на цих полях стояли з давніх-давен. Щороку навесні священики відправляли біля них молебні, благословляючи землю на добрий урожай.

Хрестóві Гóни, -их, -ів; мн.; поле; с. Прикмище Гор. р-ну: Хрестові Гони (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гони*, мн. від *гін* ʻсмуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін); українська старовинна народна міра довжиною від 60 до 120 сажнів' (ВТС, 182, 191), а атрибутивним членом – прикметник *хрестові* (див. вище), що вказує на наявність на полі в давнину хрестів.

Хрестóві Нивú, -их, нив; мн.; поле; с. Черніїв Тисм. р-ну: Хрестові Ниви (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ниви*, мн. від *нива* ʻділянка або смуга землі, на якій ростуть хлібні культури або яка призначена для їх вирощування; поле' (ВТС, 621), а атрибутивним членом – прикметник *хрестові* (див. вище), що вказує на наявність на полі в давнину хрестів.

Хрестóвні, -іх; мн.; урочище (городи); с. Загайпіль Кол. р-ну: Хрестовні (2011, УШ) – Назва утворена, очевидно, способом субстантивації та онімізації прикметника *хрестовні* ʻна яких височіють хрести'.

Хрúплин[1], -а; ч.; село; нал. до Івано-Франківської м/р; с/р; віддаль до Івано-Франківська – 9 км: Chreplin (1438, AGZ, XII, 11); Chraplin (1578, ŹDz, XVIII/I, 93); Chraplia (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Cryplin (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6 спр. 37); Chryplin (1855, AKKGL, Bl. 44); Chryplin (1880, SG, I, 649); Хриплин (1947, АТП, 510); Хриплин (2009, ІФ АТП[7], 183). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма **Хрипля* // **Храпля*, пор. подібні п-ща *Храплик*, *Храпливий*, *Хриплик*, *Хрип'юк* (Богдан, 118). Враховуючи те, що цей ойконім фіксується впродовж тривалого історичного періоду в різних формах, встановити достеменно, який саме антропонім, **Хрипля* чи **Храпля*, ліг у його основу, тепер важко. Обидва вони мають однакову словотвірну будову: утворені за допомогою суфікса *-л(я)* від дієслівних основ, відповідно, *хрипіти* та *храпіти*, що мають не лише подібне звучання, а й близьку семантику. Саме це, очевидно, й призвело в усному мовленні до виникнення фонетичних варіантів назви села, які потім відбилися й у писемних її фіксаціях.

Хрúплин², -а; ч.; горб; с. Хриплин Ів.-Франк. м/р: Chryplin (1855, AKKGL, Bl. 44). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого височіє горб.

Христóва, -ої; ж.; поле; с. Петрилів Тлум. р-ну: Христова (2011, УШ). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Христ*, пор. похідні п-ща *Христан*, *Христик* (ІФД, 392), *Христенко*, *Христюк* (СП, 241).

Хрíстово, -ого; с.; куток; с. Волосів Надв. р-ну; вар. *Крістово*: Хрістово, Крістово (1998, Мих., 211); Хрістово (2010, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Хріст* чи *Кріст*, пор. нім. п-ща *Christ*, *Krist* (FNB, 83).

Хробостовáнє, -я; с.; полонина с. Пороги Бог. р-ну: połon. Chrobostowanie (1935,

MT Porohy). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *хробостованє* (діал.) ʻмісце, зарослe *хробустом* – осотом різнолистимʼ, пор. *хробуст* ʻосот різнолистийʼ (Смик, 172). Вона вказує на характер рослинності на полонині.

Хру́нівка, -и; ж.; куток; с. Угорники Ів.-Франк. м/р; інша назва – *Сибір* (див. вище): Хрунівка (зараз цю частину села називають ще Сибір) (2005, УКС, 6); Хрунівка (2007, ГР, 73): Хрунівка (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Хрунь*, пор. п-ще *Хрунь* (СП, 374).

Хру́півка, -и; ж.; куток; с. Нижнів Тлум. р-ну: Хрупівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Хруп*, пор. п-сько *Хруп* (Редько, II, 1135).

Хру́стів[1], -ового; ч.; кол. нива, тепер куток; с. Колінці Тлум. р-ну: Chrustów (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 42, арк. 18); Хрустів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Хруст*, пор. п-ще *Хруст* (ПЗУ, 588).

Хру́стів[2], -ового; ч.; потік; л. Тлумачу п. Дністра; довжина – 5 км; вар. *Хрустівка*; сс. Пшеничники Тисм. р-ну, Надорожна, Колінці Тлум. р-ну: Chruscer (1855, AKKGL, Bl. 45); Chruszcz (1880, SG, I, 648, 649); Chrustów (1892, SG, XII, 347); Chrustów (1905 (1874), KuK TT); Хрустовъ (1917, Машт., ДБ. 20); Chrustiw (1926, MT T); Хрустів (1979, СГУ, 595); Хрустівка (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), у якому протікає потік. Варіант назви є суфіксальним утворенням на *-к(а)* від названого вище мікротопоніма.

Хрусті́вний, -ого; ч.; ліс; с. Колінці Тлум. р-ну: Хрустівний (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *хрустівний* ʻякий розкинувся навколо потоку *Хрустів* (див. вище)ʼ.

Хрусті́вський, -ого; ч.; ставок; с. Яківка Тлум. р-ну: Хрустівський (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(ий)* від антропоніма *Хруст* (див. вище).

Ху́диків Протю́н, -ового, -у; ч.; просіка; с. Лесівка Бог. р-ну: Худиків Протин (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *протин* (діал.) ʻпросіка, яка наскрізь перетинає ліс', пор. *протинати* ʻперетинати яку-небудь місцевість, перехрещуватися з чимсь, проходити крізь що-небудь (про дорогу, річку і т. ін.)ʼ (ВТС, 992), а атрибутивним членом – прикметник *Худиків*, що вказує на якийсь зв'язок просіки з людиною на прізвище *Худик*, пор. п-ще *Худик* (ІФД, 392).

Хурмусюків Клин, -ового, -у; ч.; урочище; с. Вільхівці Гор. р-ну: Хурмусюків Клин (1999, ТФП, 9); Хурмусюків Клин (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клин* ʻчастина земельного угіддя, що вирізняється за певною ознакою (за родом посіву тощо)ʼ (ВТС, 433), ʻплоща землі клиноподібної формиʼ (СБГ, 209), а атрибутивним членом – прикметник *Хурмусюків*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Хурмусюку*, пор. п-ще *Хурмусюк* (Експ.).

Ху́тір, -ора; ч.; куток; с. Похівка Бог. р-ну: Хутір (2012, БЛ[5], 273). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *хутір* ʻвідокремлене селянське господарство разом із садибою власника; невелике селище, яке виникло внаслідок переселення людей із сіл, козачих станиць тощо; виселокʼ (ВТС, 1356).

Ху́тір-Буди́лів, -ора, -ова; ч.; село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 5 км, до Івано-Франківська – 100 км; давня назва – *Воля*, з 1735 р. – *Слобідка*: Volja (1564–1565, ЖУР, I, 18); Volia (1647, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 140, с. 695); Słobódka (1906 (1876), KuK Sn.); Słobódka (1933, MT Sn); Хутір Будилів (1947, АТП, 516); Будилів-Хутір (1982, КС, 29); Хутір-Будилів (2009, ІФ АТП[7], 183). – Давня назва утворена семантичним способом від апелятива *воля* ʻпоселення, жителі якого були звільнені від феодальних повинностей і податківʼ, пор. *воля* ʻтимчасове звільнення новосельців від феодальних повинностей і податківʼ (ССУМ, I, 195–196). Десь наприкінці XVII або на початку XVIII ст. поселення отримало назву *Слобідка*, що є семантич-

ним утворенням від апелятива *слобідка*, дем. від *слобода* ʻпоселення в Київській Русі, на Україні і в Росії XI–XVIII ст., жителі яких звільнялися від феодальних повинностей’ (СУМ, IX, 365). Сучасне найменування утворене способом поєднаня апелятива *хутір* (див. вище) та ойконіма – найменування села *Будилів* (див. вище), на землях якого виникло це поселення.

Ху́тір на вала́х, словосп.; урочище; с. Лука Гор. р-ну: Хутір на валах (2009, ГСС, 14). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування зниклого *хутора*, який розміщувався *на валах* – оборонних спорудах, пор. *вал* ʻземляний насип, високий насип землі’ (Лісняк, 359), ʻнасип’ (Грінч., I, 123).

Ц

Цапи́шині Яри́, -их, -ів; мн.; яри, видолинки; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Цапишині Яри (2008, ЛСМ, 14). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *яри*, мн. від *яр* ʻглибока довга западина (перев. з крутими або прямовисними схилами), що утворилася внаслідок розмиву пухких осадових порід тимчасовими потоками’ (ВТС, 1424), ʻбалка; глибока балка, заросла лісом’ (Мар., 255), а атрибутивним членом – прикметник *Цапишині*, що вказує на належність видолинків та землі навколо них у давнину *Цаписи*, пор. п-ще *Цап* (ІФД, 393).

Ца́пів Горб[1], -ового, -а; ч.; підвищення; с. Узин Тисм. р-ну: Цапів Горб (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок’ (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *Цапів*, що вказує на належність землі на підвищенні в давнину *Цапові*, пор. п-ще *Цап* (див. вище).

Ца́пів Горб[2], -ового, -а; ч.; поле; с. Узин Тисм. р-ну: Цапів Горб (2009, БЛ[2], 177). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинулося поле.

Ца́півка, -и; ж.; куток; с. Корнів Гор. р-ну: Цапівка (2012, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Цап* (див. вище).

Ца́пово, -ого; с.; урочище; с. Марківка Кол. р-ну: Цапово (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Цап* (див. вище).

Ца́рина[1], -и; ж.; кутки; **1**) с. Гута Бог. р-ну: Царина (2011, УШ); **2**) с. Пороги Бог. р-ну: Царина (2011, Експ.); **3**) с. Кийданці Кол. р-ну: Царина (2006, КВС, 62); Царина (2011, УШ); **4**) с. Ковалівка Кол. р-ну: Царина (2006, КВС, 68); Царина (2008, Боєчко, 5); **5**) с. Коршів Кол. р-ну: Царина (2006, КВС, 75); Царина (2010, Досин, 24); **6**) с. Мишин Кол. р-ну: Царина (2006, КВС, 101); **7**) с. Марківка Кол. р-ну: Царина (2009, Експ.); **8**) с. Молодятин Кол. р-ну: Царина (2005, КВС, 106); Царина (2008, БГ, 14); **9**) с. Рунгури Кол. р-ну: Царина (2002, Рунг., 241); Царина (2006, КВС, 130); Царина (2011, УШ); **10**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Царина (2009, Експ.); **11**) с. Слобода Кол. р-ну: Царина (2006, КГ, 24); Царина (2011, УШ); **12**) с. Трач Кос. р-ну: Царина (1995, НПК, 74); **13**) с. Тростянець Снят. р-ну: Carγna (1933, MT Kuty); Царина (2011, УШ); Царина (2012, НПС, 234). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *царина* з одними з таких значень: ʻоколиця; край села; місцевість за селом, де пастух збирає худобу; вигін; необроблене, поросле травами поле; (діал.) засіяне поле, посіви’ (СУМ, XI, 181–182), ʻбрама при вході до села; лан, поле, вруна; сіножать’ (ЕСУМ, VI, 228), ʻпідвищене і відкрите місце’ (Мар., 253), ʻлан, орне поле; поле, на якому була конюшина; зелені посіви колоскових, озимина; давно не оране поле, пасовисько’ (СБГ, 618–619), ʻполе’ (Горбач[1], 354), пор. рум. *ţărină* ʻполе, лан, нива, рілля; земля’ (РУС, 484; ЕСУМ, VI, 229). Вони вказують на місця виникнення кутків.

Ца́рина[2], -и; ж.; потік; л. Лопушної л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Гута Бог. р-ну: Царина (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування кутка (див. вище), у якому протікає потік.

Ца́рина[3], -и; ж.; урочища (поля, пасовища, луки); **1**) с. Дзвиняч Бог. р-ну: Царина (2011, УШ); **2**) с. Кривець Бог. р-ну: Царина (2011, УШ); **3**) с. Маркова Бог. р-ну: Царина (2011, УШ); **4**) с. Монастирчани Бог. р-ну: Царина (2005, НМ, 10); Царина (2011, УШ); **5**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Царина (2011, УШ); **6**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Царина (2000, ЕКол., ІІІ, 38); **7**) с. Ворона Кол. р-ну: Царина (2011, УШ); **8**) с. Грушів Кол. р-ну: Царина (2006, ЕКол., ІV, 156); **9**) с. Закрівці Кол. р-ну: Царина (2011, УШ); **10**) с. Малий Ключів Кол. р-ну: Царина (2011, УШ); **11**) с. Мишин Кол. р-ну: Царина (2006, КВС, 104); **12**) смт Отинія Кол. р-ну: Царина (1998, От., 16); Царина (2011, УШ); **13**) с. Шепарівці Кол. р-ну: Царина (2011, УШ); **14**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Царина (2011, Бойко); **15**) с. Добротів Надв. р-ну: Царина (1998, Мих., 211); Царина (2011, СМГ, 158); **16**) смт Ланчин Надв. р-ну: Царина (1998, Мих., 211); **17**) між сс. Перерісль та Волосів Надв. р-ну: Carzyna (1906 (1880), KuK N); **18**) с. Джурів Снят. р-ну: Царина (2011, УШ); **19**) с. Іллінці Снят. р-ну: Царина (2011, УШ); **20**) с. Новоселиця Снят. р-ну: Царина (2011, УШ); **21**) с. Попельники Снят. р-ну: Царина (2012, НПС, 176); **22**) с. Стецева Снят. р-ну: Caryna (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 47, с. 20); Caryna (1880, KuK Z); z pola Caryny (1885, SG, VI, 549); Царина (2009, УШ); **23**) с. Тростянець Снят. р-ну: Царина (2003, УШ); **24**) с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Царина (1995, ТМН, 10); Царина (2006, МСП, 15). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *царина* (див. вище).

Ца́рина[4], -и; ж.; ліс; с. Мишин Кол. р-ну: Царина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *царина* (див. вище). Вона вказує на місце проростання лісу.

Ца́рина[5], -и; ж.; горб; 294 м; с. Стецева Снят. р-ну: Caryna (1885, SG, VI, 549). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), що розкинулося на горбі.

Ца́рина-Вели́ка, -и, -ої; ж.; куток; с. Ліски Кол. р-ну: Царина-Велика (2006, КВС, 82). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування пасовища, на якому був започаткований куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *царина* (див. вище), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *велика* ʻзначна за розмірами, величиною; яка значно переважає своїми розмірами інші подібні об’єктиʼ (ВТС, 80), що вказує на розміри пасовища, пор. *Царина-Мала*.

Ца́рина-Горі́шня, -и, -ньої; ж.; поле; с. Камінне Надв. р-ну: Царина-Горішня (1998, Мих., 211). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *царина* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *горішня*, що вказує на розташування поля у верхній, горішній частині села, пор. *Царина-Долішня*.

Ца́рина-Доліш́ня, -и, -ньої; ж.; поле; с. Камінне Надв. р-ну: Царина-Долішня (1998, Мих., 211). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *царина* (див. вище), а атрибутивним членом – прикметник *долішня*, що вказує на розташування поля в нижній, долішній частині села, пор. *Царина-Горішня*.

Ца́рина-Мала́, -и, -ої; ж.; куток; с. Ліски Кол. р-ну: Царина-Мала (2006, КВС, 82). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування пасовища, на якому був започаткований куток. В основі мікротопоніма лежить апелятив *царина* (див. вище), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *мала* ʻневелика розміром, незначна величиноюʼ (ВТС, 506), що вказує на розміри пасовища, пор. *Царина-Велика*.

Ца́рину[1], -ин; мн.; кутки; **1**) смт Богородчани: Царини (2011, УШ); **2**) с. Княждвір

Кол. р-ну: Царини (1985, ІГ, ІІ, 419). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *царина* (див. вище). Вони вказують на місця виникнення кутків.

Ца́рину́[2], -ин; мн.; урочища; **1**) с. Ворона Кол. р-ну: Царини (2006, КВС, 24); **2**) Скопівка Кол. р-ну: Скопівка (2006, КВС, 145); **3**) с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Царини (1998, Мих., 211); Царини (2010, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *царина* (див. вище).

Ца́рину́[3], -ин; мн.; поля; **1**) с. Лісна Тарновиця Надв. р-ну: Царини (1998, Мих., 211); **2**) с. Середній Майдан Надв. р-ну: Царини (1998, Мих., 211). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *царина* (див. вище).

Царі́нка[1], -и; ж.; урочища; **1**) с. Гута Бог. р-ну: Carenka (1855, AKKGL, Bl. 48); Carynka (1935, MT Porohy); Царинка (2011, УШ); **2**) с. Забережжя Бог. р-ну: Царинка (2011, УШ); **3**) с. Старуня Бог. р-ну: Царинка (2011, УШ); **4**) смт Отинія Кол. р-ну: Царинка (1998, От., 16); Царинка (2006, КВС, 116); Царинка (2011, УШ); **5**) с. Потічок Снят. р-ну: Царинка (2003, УШ); **6**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Carynka (1932, MT S); **7**) с. Рибне Тисм. р-ну: Царинка (2000, Качкан, 11); **8**) с. Бортники Тлум. р-ну: Carynka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 202, арк. 15); Царинка (2011, УШ); **9**) с. Долина Тлум. р-ну: Царинка (2004, ІСД, 15); Царинка (2011, УШ); **10**) с. Колінці Тлум. р-ну: Царинка (2012, Експ.). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *царинка*, дем. від *царина* (див. вище).

Царі́нка[2], -и; ж.; поточини; **1**) л. Лопушної л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Гута Бог. р-ну: Carenka (1855, AKKGL, Bl. 48); Carynka (1884, SG, V, 729); Царинка (1979, СГУ, 597); Carynka (2000, PBWG, 126); **2**) пр. Потічка л. Пруту л. Дунаю; с. Потічок Снят. р-ну: Царинка (2003, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань урочищ (див. вище), з яких витікають поточини.

Царі́нка[3], -и; ж.; кутки; **1**) с. Старуня Бог. р-ну: Царинка (2011, УШ); **2**) с. Ковалівка Кол. р-ну: Царинка (2008, МС, 153); **3**) с. Закрівці Кол. р-ну: Carynka (1934, SDW, № 24, s. 300); **4**) с. Ковалівка Кол. р-ну: Царинка (2008, Боєчко, 5); **5**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Царинка (2005, КВС, 122); **6**) с. Парище Надв. р-ну: Царинка (2010, Експ.); **7**) с. Довге Тисм. р-ну: Царинка (2012, Експ.); **8**) с. Загвіздя Тисм. р-ну: Carynka (1934, SDW, № 22, s. 247); **9**) смт Єзупіль Тисм. р-ну: Царинка (1997, Єз., 190); Царинка (2011, Експ.); **10**) с. Стриганці Тисм. р-ну: Царинка (2011, УШ); **11**) с. Грушка Тлум. р-ну: Carynka (1905 (1874), KuK TT); Carynka (1934, SDW, № 24, s. 294); Царинка (1975, АСЗ, І, 900); **12**) с. Колінці Тлум. р-ну: Carynka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 42, арк. 25); Царинка (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *царинка* (див. вище). Вони вказують на місця виникнення кутків.

Царі́нка[4], -и; ж.; поля; **1**) с. Довге Тисм. р-ну: Царинка (2011, УШ); **2**) с. Угринів Тисм. р-ну: Царинка (1995, ТМН, 50). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *царинка* (див. вище).

Царі́нка[5], -и; ж.; горб; с. Бортники Тлум. р-ну: Царинка (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *царинка* (див. вище).

Царинку́[1], -ок; мн.; урочище; с. Хриплин Ів.-Франк. м/р: Carynki (1932, MT S). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *царинка* (див. вище).

Царинку́[2], -ок; мн.; куток; с. Закрівці Кол. р-ну: Царинки (2006, КВС, 54). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *царинка* (див. вище). Вона вказує на місце виникнення кутка.

Царі́нський Луг, -ого, -у; ч.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Царинський Луг (2001, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *луг* ʻзаросла травою і кущами лука, що використовується як пасовисько та сіножатьʼ (СУМ, IV, 552), ʻнизовина, заросла травою; низовина, заросла лісом; низька місцевістьʼ (Мар., 235), ʻнизовина, на якій ростуть гар-

ні трави’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *царинський*, що вказує на розташування цього топооб’єкта біля урочища *Царина* (див. вище).

Цви́нтар, -ю; ч.; урочище; м. Снятин: Цвинтар (2003, Снятин, 24); Цвинтар (2012, НПС, 13). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *цвинтар* ʻмісце, відведене для поховання померлих; кладовищеʼ (ВТС, 1359), ʻкладовище; церковний двірʼ (ЕСУМ, VI, 231).

Цвинтари́ще, -а; с.; куток; с. Балинці Снят. р-ну: Цвинтарище (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *цвинтарище* ʻмісце, де був *цвинтар*ʼ (Експ.). Вона вказує на місце виникнення кутка.

Цви́нтарська[1], -ої; ж.; гора; с. Нижнів Тлум. р-ну: Цвинтарська (2008, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *цвинтарська* ʻяка має *цвинтар*; на якій знаходиться *цвинтар*ʼ.

Цви́нтарська[2], -ої; ж.; хутір, нал. до с. Нижнів Тлум. р-ну: Цвинтарська (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся хутір.

Цегле́нка, -и; ж.; куток; с. Вербівці Гор. р-ну: Цеглєнка (2008, УШ); Цеглєнка (2012, МП). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *цеглєнка* (діал.) ʻцегольня; завод, який виробляє цеглуʼ (ВТС, 1359). Вона вказує на виникнення кутка біля цегельного заводу.

Цеге́льня[1], -і; ж.; куток; смт Богородчани; вар. *Цегельні*: Цегельня, Цегельні (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *цегельня* (розм. *цегельні*) ʻзавод, який виробляє цеглуʼ (ВТС, 1359), ʻмісце, де беруть глину для випалюванняцеглиʼ (Мих., 74). Вона вказує на те, що на кутку колись виробляли цеглу. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій іменники першої відміни з м’яким приголосним основи мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Цеге́льня[2], -і; ж.; пасовище; с. Кубаївка Надв. р-ну; вар. *Цегельні*: Цегельні (1998, Мих., 211); Цегельня (2010, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *цегельня* (див. вище). Вона вказує на те, що на полі колись брали глину для виготовлення цегли. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки (див. вище).

Цеге́льня[3], -і; ж.; ліс; с. Гостів Тлум. р-ну: Цегельня (2009, НСГ, 10); Цегельня (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *цегельня* (див. вище). Вона вказує на те, що біля лісу колись виробляли цеглу.

Цего́льня[1], -і; ж.; горб; смт Солотвин Бог. р-ну: Цегольня (2004, Терп., 11). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *цегольня* (діал.) ʻцегельня; завод, який виробляє цеглуʼ (ВТС, 1359). Вона вказує на те, що на горбі колись випалювали цеглу.

Цего́льня[2], -і; ж.; лісова ділянка; с. Закрівці Кол. р-ну: Цегольня (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *цегольня* (див. вище). Вона вказує на те, що в лісі колись випалювали цеглу.

Цего́льня[3], -і; ж.; куток; с. Гаврилівка Надв. р-ну; вар. *Цегольні*: Цегольні (1998, Мих., 211); Цегольня (2010, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *цегольня* (див. вище). Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій іменники першої відміни з м’яким приголосним основи мають закінчення *-і* замість літературного *-а*.

Цего́льня[4], -і; ж.; поля; **1**) с. Корнич Кол. р-ну; вар. *Цегольні*: Цегольні (2012, БЛ[5], 274); Цегольня (2012, УШ); **2**) с. Саджавка Надв. р-ну; вар. *Цегольні*: Цегольні (1998, Мих., 211); Цегольня (2010, Експ.); **3**) с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Цегольня (2012, БЛ[5], 274). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *цегольня* (див. вище). Вони вказують на те, що на полях колись виробляли цеглу. Варіанти назв відбивають особливості місцевих говірок (див. вище).

Цего́льня[5], -і; ж.; долина; с. Тулова Снят. р-ну: Цегольня (2012, БЛ[5], 274). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *цегольня* (див. вище). Вона вказує на те, що в долині колись виробляли цеглу.

Цегóльня[6], -і; ж.; урочища; **1**) с. Павлівка Тисм. р-ну: Цегольня (1997, Павл., 8); **2**) с. Сілець Тисм. р-ну: Цегольня (2002, СНЧ, 48). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *цегольня* (див. вище). Вони вказують на те, що в урочищах колись виробляли цеглу.

Цей Кут, цього, -а; ч.; кут; с. Топорівці Гор. р-ну: Цей Кут (2012, БЛ[5], 274). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, що складається з вказівного займенника *цей*, який вказує на найближчий у просторі порівняно з іншим, більш віддаленим, об'єкт, та іменника *кут* ʻчастина села' (Експ.) у називному відмінку. Вона вказує на те, що куток лежать близько від центру села, пор. *Той Кут*.

Цéкіт, -оту; ч.; гора; с. Манява Бог. р-ну: Цекіт (2004, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *цекіт* ʻщебінь; дрібне каміння; місцевість, вкрита дрібним камінням' (Нг., 34), ʻдрібне каміння на схилах; схил, покритий щебенистим матеріалом' (Лящук, 166), ʻполе, вкрите рінню' (ЕСУМ VI, 235). Вона вказує на характер ґрунту на горі.

Цéневá, -и; ж.; потік; л. Пруту л. Дунаю; сс. Турка, Ценява Кол. р-ну; вар. *Ценявка*, інша назва – *Вільховець* (див. вище): ad fluvium Czenowa supra Czenowa (1444, AGZ, V, 130); potokiem Ceniawką (1772, ЛЦДІА, ф. 72, опр. 1, спр. 6, арк.. 15 зв.); Ceniawa, Olchowiec, Cieniawa (1880, SG, I, 689; 1892, SG, XII, 640); Ценявка (1917, Машт., ДБ, 16); Ценева (1979, СГУ, 597); Вільховець (2006, КВС, 71). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. *Ценява*), через яке протікає потік. Варіант назви є суфіксальним утворенням на *-к(а)* від ойконіма *Ценява*.

Цéнжів, -ева; ч.; село; Тисм. р-н; віддаль до Тисмениці – 28 км, до Івано-Франківська – 14 км: stacia Ciężów (1880, SG, I, 702); х. Тяжів (1947, АТП, 516); Тяжів (1961, ІФ АТП[1], 83); Ценжів (2009, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування залізничної станції (у польському звучанні), навколо якої розкинулося село, пор. *St. Ciężów* (1906 (1874), KuK KH). В основі мікротопоніма лежить ойконім – найменування села *Тязів* (пол. *Ciężów*), на території якого було побудовано станцію.

Цéнтр, -а; ч.; кутки; **1**) с. Дзвиняч Бог. р-ну: Центр (2012, БЛ[5], 274); **2**) с. Саджава Бог. р-ну: Центр (2012, БЛ[5], 274); **3**) м. Городенка: Центр (2011, Експ.); **4**) с. Глушків Гор. р-ну: Центр (2012, БЛ[5], 274); **5**) с. Копачинці Гор. р-ну: Центр (2008, УШ); **6**) с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Центр (2008, УШ); **7**) с. Прикмище Гор. р-ну: Центр (2012, БЛ[5], 274); **8**) с. Семаківці Гор. р-ну: Центр (2008, УШ); **9**) с. Топорівці Гор. р-ну: Центр (2012, БЛ[5], 274); **10**) с. Торговиця Гор. р-ну: Центр (2010, ТСІ, 18); Центр (2012, БЛ[5], 274); **11**) с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Центр (2012, БЛ[5], 274); **12**) смт Гвіздець Кол. р-ну: Центр (2012, БЛ[5], 274); **13**) с. Голосків Кол. р-ну: Центр (2012, БЛ[5], 274); **14**) м. Коломия: Центр (2012, Експ.); **15**) с. Мишин Кол. р-ну: Центр (2006, КВС, 101); **16**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Центр (2012, БЛ[5], 274); **17**) с. Турка Кол. р-ну: Центр (2012, БЛ[5], 274); **18**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Центр (1998, Мих., 211); Центр (2010, Експ.); **19**) с. Красна Надв. р-ну: Центр (1998, Мих., 211); Центр (2010, Експ.); **20**) смт Ланчин Надв. р-ну: Центр (2011, Експ.); **21**) с. Ліснa Велесниця Надв. р-ну: Центр (2011, УШ); **22**) с. Парище Надв. р-ну: Центр (1998, Мих., 211); Центр (2010, Експ.); **23**) с. Тисменичани Надв. р-ну: Центр (2010, Експ.); **24**) с. Зібранівка Снят. р-ну: Центр (2008, Близнюк, 11); Центр (2010, УШ); **25**) с. Княже Снят. р-ну: Центр (2011, КПЧ, 21); **26**) с. Красноставці Снят. р-ну: Центр (2011, УШ); Центр (2012, НПС, 137); **27**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Центр (2011, УШ); **28**) с. Рудники Снят. р-ну: Центр (2011, УШ); **29**) м. Снятин: Центр (2003, Снятин, 24); **30**) с. Березівка Тисм. р-ну: Центр (2012, Експ.); **31**) с. Прибилів Тлум. р-ну: Центр (2012, БЛ[5], 274); **32**) с. Пужники Тлум. р-ну: Центр (2012, БЛ[5], 274). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *центр* ʻчастина населеного пункту (перев. розташована в середині його), де містяться

основні установи’ (ВТС, 1360), ‘осереддя, середня частина чогось’ (ЕСУМ VI, 238).

Центра́льна, -ої; ж.; частини сіл (кутки, вулиці); **1**) с. Рогиня Гор. р-ну: Центральна (2012, БЛ[5], 274); **2**) с. Чернятин Гор. р-ну: Центральна (2012, БЛ[5], 274); **3**) с. Семаківці Кол. р-ну: Центральна (2006, КВС, 142); **4**) с. Балинці Снят. р-ну: Центральна (2012, БЛ[5], 274); **5**) с. Озеряни Тлум. р-ну: Центральна (2012, БЛ[5], 274). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *центральна* ‘розташована у центрі, в середині чого-небудь’ (ВТС, 1380). Вони вказують на місця розташування кутків.

Центра́льний, -ого; ч.; ставки; **1**) смт Чернелиця Гор. р-ну: Центральний (1999, Експ.); **2**) с. Яківка Тлум. р-ну: Центральний (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *центральний* (див. вище). Вона вказує на місце розташування ставків у центрі поселень.

Ценява, -и; ж.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 12 км, до Івано-Франківська – 63 км; давня назва – *Ценова*, розмовна – *Ценів*: ad fluvium Czenowa supra Czenowa (1444, AGZ, V, 130); Ceniawa (1650, ЖУР, V, 130); wsi Ceniawy … pomiędzy potokiem Ceniawką (1772, ЛЦДІА, ф. 72, опр. 1, спр. 6, арк.. 15 зв.); Ceniawa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 251); Cieniawa (1855, AKKGL, Bl. 49); Ceniawa (1880, SG, I, 533); Ценява (1947, АТП, 508); Ценява (2009, ІФ АТП[7], 183). – Давня назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропонім *Цень* < *Цѣнимиръ*, *Цѣнислављ*, пор. давні особові імена *Цѣно*, *Цѣнко*, *Цѣнка* (Мор., 204), блр. *Цень* (Бір., 437). Десь наприкінці XV чи в XVI ст. село, напевно, було повністю знищене турками й татарми. На його місці залишилося поле, що належало до маєтностей Нижнього Вербіжа, пор. “Opisanie Pola wsi Niznego Wierbiąza Ceniow nazwanego” (1745, ЛНБ ВР, ф. 141, спр. 1750 / 2, арк. 7). З часом на цьому полі, що зберегло назву давнього поселення, відродився новий населений пункт, який отримав офіційне найменування *Ценява*, а народне – *Ценів*. Суфікс *-ав(а)* у назві з’явився, очевидно, за аналогією до давнього найменування сучасного с. *Ціневa* Рожн. р-ну, пор. *Ceniawa* (1649, ЖУР, IV, 178).

Відомості про заснування села подає у своїй книзі “Rys miasta Kołomyi” Л. Вайґель. Він наводить акт управителя маєтків Юзефа Потоцького Кшивокульського за 1781 рік, у якому йдеться про те, що землі, на яких розкинулося теперішня Ценява, колись належали до Коломиї й називалися Міським урочищем. Там не було жодного села, ні навіть хати. У першій половині XVII ст. за розпорядженням Кшивокульського на цих землях було поставлено пасіку. Згодом, коли орендарем спадкових маєтків Юзефа Потоцького став варшавський кашелян Й. В. Бенуе, тут було побудовано гумно з різним збіжжям. Юзефу Потоцькому дуже сподобалося це місце й він наказав узяти сюди за сторожів підданих Федора Веригу з села Корнич та Григорія Томенчука з Сопова, які, побудувавши собі хати, стали першими поселенцями майбутнього села. Через деякий час Юзеф Потоцький повернув Ф. Веригу назад у Корнич, а Г. Томенчук залишився тут жити, давши початок родині, яка й тепер проживає в селі. Пізніше Кшивокульський розпорядився побудувати тут фільварок, млин, греблю, за що отримав подяку від Ю. Потоцького. Так виникло село, яке за найменуванням річки, що тут протікає, назвали Ценявою (Вайґель, 104–105).

Це́рква, -и; ж.; гора; 325 м; с. Дебеславці Кол. р-ну; інша назва – *Замкова* (див. вище): Церква, Замкова (2011, СГ, ІІ, 22). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *церква* ‘будівля, у якій відбувається християнське богослужіння (СУМ, XI, 202). Вона вказує на те, що на горі колись була ця культова споруда.

Церкви́ще, -а; с.; поле; с. Дубки Гор. р-ну: Cerkwiszcze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 76); Церквище (2012, БЛ[5], 274). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *церквище* ‘місце де була *церква* (див. вище)’. Вона вказує на те, що на полі колись була ця культова споруда.

Церкви́щі[1], -ів; мн.; куток; с. Антонівка Тлум. р-ну: Церквищі (2011, УШ). – Назва

утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *церквище* (див. вище). Вона вказує на місце виникнення кутка.

Церкви́щі², -ів; мн.; урочище; с. Купелів Тлум. р-ну: Церквищі (2003, Вуянко, 42). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *церквище* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись була одна або декілька церков.

За переказами місцевих жителів, тут колись був центр спорудження дерев'яних церков, які розвозили в усі кінці Галицького краю.

Церкви́щі³, -ів; мн.; кол. присілок, тепер поле; с. Нижнів Тлум. р-ну; вар. *Церквиська*: Cerkwiska (1934, SDW, № 24, s. 296); Церквищі, Церквиська (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *церквище*, *церквисько* (див. вище). Вона вказує на розташування поля на місцевості, де колись була церква.

Церко́вна, -ої; ж.; куток; с. Новосілка Тлум. р-ну: Церковна (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *церковна* ʽяка належить *церкві*ʼ. Ідеться про землю, на якій виник куток.

Церко́вне¹, -ого; с.; поле; с. Живачів Тлум. р-ну: Церковне (2012, БЛ⁵, 274). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *церковне* (див. вище).

Церко́вне², -ого; с.; озерце; с. Березівка Тисм. р-ну: Церковне (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *церковне* зі значенням ʽрозташоване на земельній ділянці, що належала колись *церкві*ʼ.

Церко́вний Кіне́ць, -ого, кінця; ч.; куток; с. Одаїв Тлум. р-ну: Церковний Кінець (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кінець* ʽзавершальна, остання частина села; його завершення, закінченняʼ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *церковний*, що вказує на розташування кутка біля *церкви*.

Церко́вний Кут, -ого, -а; ч.; куток; с. Новоселиця Снят. р-ну: Церковний Кут (2011, УШ); Церковний Кут (2012, НПС, 146). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʽчастина населеного пункту' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *церковний*, що вказує на наявність на кутку *церкви* Святого Миколая.

Цибу́льський, -ого; ч.; потік; пр. Ямничанки л. Бистриці п. Дністра; с. Павлівка Тисм. р-ну: Цибульський (1997, Павл., 8). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища людини, якій належав колись ґрунт навколо потоку, пор. п-ще *Цибульський* (ІФД, 393).

Циганівка, -и; ж.; кутки; **1**) с. Тишківці Гор. р-ну: Циганівка (2008, УШ); **2**) с. Ворона Кол. р-ну: Циганівка (2006, КВС, 24); **3**) с. Козина Тисм. р-ну: Циганівка (1995, ТМН, 23). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Циган* або від апелятива *циган*, *цигани*.

За переказами жителів с. Тишківці, назва кутка в цьому селі пішла від того, що тут проживали цигани-ковалі, яких 1766 року місцевий війт запросив для побудови церкви та вітряних млинів.

Ци́ганів Про́вал, -ового, -у; ч.; урочище (яр); с. Підвербці Тлум. р-ну: Циганів Провал (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *провал* ʽпровалля; глибокий ярʼ (Мар., 245), ʽпропастьʼ (Лісняк, 360), ʽдолина ріки чи потоку; пропасть, ярʼ (Jurkowski, 121), ʽобвал; місце, де зсунулася земляʼ (Онишк., II, 150), ʽпромитий водою ярʼ (СПГ, 176), а атрибутивним членом – прикметник *циганів*, що вказує проживання колись в урочищі циганських сімей.

Циганівський Яр, -ого, -у; ч.; урочище; с. Черемхів Кол. р-ну: Циганівський Яр (2000, НІСЧ, 7); Циганівський Яр (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *яр* ʽглибока довга западина (перев. з крутими або прямовисними схилами), що утворилася внаслідок розмиву пухких осадових порід

тимчасовими потоками’ (ВТС, 1424), ‘балка; глибока балка, заросла лісом’ (Мар., 255), а атрибутивним членом – прикметник *циганівський*, який вказує на розміщення колись в яру циганського табору.

Цига́нка[1], -и; ж.; гори; **1**) сс. Красилівка, Старі Кривотули Тисм. р-ну: Циганка (1995, ТМН, 27); Циганка (2010, УШ); **2**) с. Живачів Тлум. р-ну: Циганка (2012, БЛ[5], 274). – Назви утворені, очевидно, за допомогою суфікса *-к(а)* від етноніма *цигани*. Вони вказують на те, що на горах колись проживали представники цього етносу.

Серед жителів с. Старі Кривотули побутує легенда, у якій розповідається про те, що колись давно в селі Кривотули було потужне джерело з доброю водою. Сюди завжди приходило багато людей: хто напитися, хто набрати цієї води. Недалеко від джерела жила циганка, яка часто проганяла від нього людей. Одного разу прийшла по воду чарівниця. Циганка і її хотіла прогнати, але чарівниця перетворила злу жінку на гору, яку з тих пір і називають *Циганкою*.

За іншою версією, одного разу в село забрели цигани. Одна з них увійшла в оселю старої самотньої жінки й хотіла напитися води. Бабця вказала їй на діжку з квашеними огірками. Циганка нахилилася, а господиня перевернула її і там втопила. Поховали непрохану гостю на горбі біля села, який з тих пір носить назву *Циганка*.

Цига́нка[2], -и; ж.; поле; с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Циганка (2009, БЛ[2], 178). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинулося поле.

Цига́нка[3], -и; ж.; куток; с. Королівка Тлум. р-ну: Циганка (2012, БЛ[5], 274). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) суфіксальним утворенням на *-к(а)* від етноніма *цигани*; б) результатом трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська жінки, яка проживала колись на кутку, пор. п-ську *Циганка* (Експ.).

Циганкú, -ок; мн.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну: Циганки (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *циганки*, мн. від *циганка* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись зупинялися на проживання цигани. Можлива також мотивація цього мікротопоніма груповим антропонімом – найменуванням родини, яка володіла колись землею в урочищі, пор. поширене на Снятинщині п-ську *Циганка* (Експ.).

Цига́нська Долúна[1], -ої, -и; ж.; урочища (поля); **1**) с. Вербівці Гор. р-ну: Циганська Долина (2011, МП); **2**) с. Топорівці Гор. р-ну: Циганська Долина (2008, УШ); **3**) с. Торговиця Гор. р-ну: Циганська Долина (2008, УШ); Циганська Долина (2010, ТСІ, 19). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *долина* ‘рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ‘низовина біля річки’ (Мар., 226), а атрибутивними членами – прикметник *циганська*, що вказує на розміщення в урочищах у давнину циганських таборів.

Цига́нська Долúна[2], -ої, -и; ж.; гора; с. Петрилів Тлум. р-ну Циганська Долина (2012, Експ.). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування долини, у якій зупинялися колись на постій цигани і яка розташована під горою.

Цига́нське[1], -ого; с.; поле; с. Кийданці Кол. р-ну: Циганське (2012, БЛ[5], 274). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *циганське* ‘яке належить *цигану* чи *циганам*’.

Цига́нське[2], -ого; с.; урочище (земельна ділянка); с. Добротів Надв. р-ну: Циганське (2004, ДІС, 10). – Назва способом субстантивації та онімізації прикметника *циганське* (див. вище). Вона вказує на належність земельної ділянки в давнину циганам.

Цига́нський, -ого; ч.; куток; с. Балинці Снят. р-ну: Циганський (2012, БЛ[5], 274). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *циганський* ‘на якому проживають цигани’.

Цига́нський Верте́б, -ого, -у; ч.; урочище (долина); с. Рашків Гор. р-ну: Циганський Вертеб (2008, УШ). – Назва утворена

способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вертеб* ʻпечера; яр; провалля, круча; глибокий крутий яр; непрохідні скалиʼ (Мар., 219), а атрибутивним членом прикметник *циганський*, що вказує на належність урочища в минулому *циганам* або їх таборування в ньому.

Циган́ський Горб[1], -ого, -а; ч.; підвищення (горби); **1**) с. Балинці Снят. р-ну: Циганський Горб (2011, Експ.); Циганський Горб (2012, БЛ[5], 274); **2**) с. Орелець Снят. р-ну: Циганський Горб (2012, БЛ[5], 274); **3**) с. Рошнів Тисм. р-ну: Cyhański Horb (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 115, арк.. 10); Cyhański Horb (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 113, арк. 62); Циганський Горб (2012, БЛ[5], 274). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *горб* ʻневелике округле підвищення на площині; бугор, пагорокʼ (ВТС, 191), а атрибутивними членами – прикметник *циганський*, що вказує або на належність землі на горбах у давнину циганам, або на їх часте тут таборування.

Циган́ський Горб[2], -ого, -а; ч.; кутки; **1**) с. Балинці Снят. р-ну: Циганський Горб (2011, Експ.); Циганський Горб (2012, НПС, 39); **2**) с. Орелець Снят. р-ну: Циганський Горб (2012, НПС, 259). – Назви виникли в результаті трансонімзації однозвучних оронімів – найменувань підвищень (горбів) (див. вище), на яких розкинулися кутки.

Циган́ський Кут, -ого, -а; ч.; куток; с. Мишин Кол. р-ну: Циганський Кут (2006, КГ, 21); Циганський Кут (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина населеного пунктуʼ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *циганський*, що вказує на проживання на кутку в давнину *циганів*.

Циган́щина, -и; ж.; куток; Велика Кам'янка Кол. р-ну: Циганщина (2000, ЕКол., ІІІ, 26); Циганщина (2006, КВС, 11); Циганщина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *циганщина* ʻземля, яка належала *циганам*; циганське обійстяʼ (Експ.), пор. типологічно споріднені утворення: *ба́тьківщина*, *вітцівщина* ʻспадщина від батька; спадковий маєтокʼ (Грінч., І, 33, 242), *королівщина* ʻжалувана королем земляʼ (ВТС[1], 576), ʻземля, яка належить королю; королівська земляʼ (Експ.), пол. *królewszczyzna* ʻmajątek ziemski królaʼ.

За переказами, на кутку колись проживали цигани.

Цимбалі́вка, -и; ж.; куток; с. Стрільче Гор. р-ну: Цимбалівка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Цимбал*, пор. п-ще *Цимбал* (ІФД, 393).

За переказами місцевих жителів, куток названий так тому, що колись тут жив чоловік, який добре грав на цимбалах і якого за це прозивали *Цимбалом*.

Цинарі́вка, -и; ж.; поле; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Цинарівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Цинар*, пор. п-ще *Цин* (ТСЛ, 701).

Ципкі́в[1], -ового; ч.; лісове урочище; с. Росільна Бог. р-ну: Cypków (1855, AKKGL, Bl. 44); Cypków (1932, MT S). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Ципко*, пор. п-ще *Ципко* (СП, 376).

Ципкі́в[2], -ового; ч.; потік; л. Саджавки л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Росільна Бог. р-ну: Cypków (1932, MT S). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає потік.

Ципліве́ське, -ого; с.; поле; с. Колодіївка Тисм. р-ну; давня назва – *Ципліве́ська*: Cypliwska (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 126, арк.. 11); Cyplowskie (1932, MT S). – Давня назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишньої власниці поля, пор. п-ще *Ципліве́ська* (Експ.). Сучасне найменування узгоджене в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Ци́рнів, -евого; ч.; поле; с. Старий Лисець Тисм. р-ну: Цирнів (1995, ТМН, 10); Цирнів (2006, МСП, 10). – Назва є посесив-

ним утворенням на *-ів* від антропоніма *Цирно*, пор. п-ща *Цирінь* (ТМГ, 120), *Цира* (СП, 376).

Цитна́рка, -и; ж.; криниця; с. Серафинці Гор. р-ну: Цитнарка (2008, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Цетнар* – прізвища колишнього власника криниці (зі зміною під впливом місцевого мовлення ненаголошеного [*е*] на [*и*]), пор. п-ще *Цетнар* (Редько, II, 1141).

Цілина́[1], -и; ж.; горб; с. Топорівці Гор. р-ну: Цілина (2005, СМТ[1], 54); Цілина (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *цілина* ʻще не оброблювана, не орана земляʼ (ВТС, 1365), ʻновина, корчунок, нове полеʼ (Горбач[1], 356). Вона вказує на характер поверхні горба.

Цілина́[2], -и; ж.; куток; с. Берем'яни Кол. р-ну: Цілина (2009, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *цілина* (див. вище). Вона вказує на місце виникнення кутка.

Ціня́вського, -ого; ч.; потік; пр. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Баб'янка Кол. р-ну: Цінявського (2010, УШ). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Цінявський*, пор. п-ща *Цінявський* (Експ.), *Ценявський* (ТД КР, 168), а також вул. *Цінявських* (тепер Набережна).

Ці́плова, -ої; ж.; нива; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Ціплова (2011, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Ціпло*, пор. п-ще *Ціпле* (ПЗУ, 594).

Цісáрка[1], -и; ж.; дороги; **1**) з Коломиї на Яблунів Кос. р-ну; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Цісарка (2006, КВС, 109); **2**) з Отинії до Івано-Франківська; смт Отинія Кол. р-ну: Цісарка (1998, От., 16). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *цісарка* (діал.) ʻгостинець, головний шлях' (ГГ, 207). Вони вказують на те, що ці дороги були прокладені за часів цісаря, тобто за Австро-Угорщини.

Цісáрка[2], -и; ж.; куток; с. Ворона Кол. р-ну: Цісарка (2006, КВС, 24). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *цісарка* (див. вище). Вона вказує на розташування кутка навколо головної дороги села.

Цісарська Доро́га, -ої, -и; ж.; куток; с. Хмелева Гор. р-ну: Цісарська Дорога (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного дромоніма – найменування дороги, навколо якої розкинувся куток. В основі дромоніма лежить апелятив *дорога* ʻсмуга землі, по якій їздять і ходять; місце для проходу, проїзду' (ВТС, 241), ускладнений атрибутивним членом *цісарська*, що вказує на прокладання шляху за часів цісаря, тобто за Австро-Угорщини.

Цо́вдри[1], -ів; мн.; ланцюг гіпсових горбів; **1**) с. Грушка Тлум. р-ну: Цовдри (2000, ПЗТ, 269); Цовдри (2011, УШ); **2**) с. Пужники Тлум. р-ну: Цовдри (2008, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *цовдри*, що є, очевидно, фонетичним варіантом апелятива *товтри* ʻкам'яниста гора; гора' (Мар., НР, 295).

Горби в с. Грушка є заповітним урочищем з рослинами реліктових видів.

Цо́вдри[2], -ів; мн.; поле; с. Гринівці Тлум. р-ну: Цовдри (2012, БЛ[5], 274). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *цовдри* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні поля.

Цо́вдри[3], -ів; мн.; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: Цовдри (1975, АСЗ, I, 900). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (ланцюга гіпсових горбів) (див. вище), на якому розкинулося поле.

Цо́пинка, -и; ж.; куток; с. Стецева Снят. р-ну: Цопинка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфіксальної групи *-инк(а)* від антропоніма *Цопа*, пор. п-ще *Цопа* (СП, 377), рум. *Ţopa* (Const., 473).

За переказами місцевих жителів, куток названий на честь місцевого багача Цопи, який проживав колись на кутку.

Цо́пинська Доли́на, -ої, -и; ж.; долина; с. Стецева Снят. р-ну: Цопинська Долина (2012, БЛ[5], 274). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розта-

шована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ‘долина; низина; низина біля річки’ (ССУМ, І, 315), ‘низина, заросла травою; широка низина’ (Мар., 226); ʻнизина’ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *цопинська*, що вказує на розташування долини на кутку *Цопинка* (див. вище).

Цу́ків, -ового; ч.; луг; с. Тучапи Снят. р-ну: Цуків (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Цук*, пор. похідні п-ща *Цукан* (Редько, ІІ, 1150), *Цукаль* (ТСЛ, 702), рум. *Ţuc* (Const., 473).

Цу́пи, -ів; мн.; поле; с. Хотимир Тлум. р-ну; вар. *Цюпи*: Ciupy (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6 спр. 196, арк. 17); Цупи (1973, Кобил., 272). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, мабуть, володіла колись полем, пор. п-ща *Цуп* (Редько, ІІ, 1150), *Цюпа* (ІФД, 394), рум. *Ţupa* (Const., 473).

Цу́цина Доли́на, -ої, -и; ж.; урочище; с. Чернятин Гор. р-ну: Цуцина Долина (1996, ІЧ, 18); Цуцина Долина (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ʻнизовина біля річки’ (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *Цуцина*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Цуці*, пор. п-ще *Цуцяк* (ІФД, 394), рум. *Ţuţ*, *Ţuţu*, *Ţuţea* (Const., 473).

Цуцу́лів, -ова; ч.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Надвірної – 15 км, до Івано-Франківська – 22 км: Czuczilow (1390, ZDM, VI, 87); Czeczulow (1515, ŹDz, XVIII/I, 169); Czucziłow (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Cucylow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Cucyłów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6 спр. 51); Cucyłów (1880, І, 714); Цуцилів (1947, АТП, 510); Цуцилів (2009, ІФ АТП[7], 183). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Цуцило*, пор. давня особова назва *Цуцило* (Купч., 81), п-ще *Цуцол* (СП, 377), рум. *Ţuţ*, *Ţuţul* (Const., 473). Що стосується твірного для ойконіма антропоніма, то його походження є неоднозначним. Він може бути: а) суфіксальним утворенням на *-ил(о)* від *Цуцъ* < *цуцъ* ʻпес, собака’, пор. суч. укр. *цуц* ʻт. с.’ (СУМ, ХІ, 252); б) фонетичним варіантом від **Сусило*, пор. п-ще *Сус* (ІФД, 374), що може походити від християнського *Ісус* чи бути гіпокористикою давнього слов’янського імені-композита *Су[ди] с[лавъ]*; в) суфіксальним утворенням на *-ил(о)* від рум. *Ţuţ* (див. вище).

Цуцу́лин, -ого; ч.; потік; п. Пруту л. Дунаю; довжина – 13 км, площа басейну – 43,2 км^2; сс. Хімчин, Корости, Цуцулин Кос. р-ну, Дебеславці, Семаківці Кол. р-ну: Cuculen (1855, AKKGL, Bl. 49); Cuculin (1880, SG, I, 713); Cuculin (1904 (1877), KuK Kuty); Цуцулин (1979, СГУ, 600); Цуцулин (2006, К КР). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села, через яке протікає потік, пор. село *Цуцулин* (ІФ АТП[7], 184). В основі ойконіма лежить антропонім *Цуцула*, пор. рум. *Ţuţulea* (Бучко, 121), *Ţuţul* (Const., 473), п-ще *Цуцол* (СП, 377).

Цуцу́лів, -ового; ч.; поле; с. Долина Тлум. р-ну: Цуцулів (2004, ІСД, 15). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Цуцул*, пор. п-ще *Цуцол* (див. вище).

Цьо́лкова, -ої; ж.; криниця-джерело; смт Чернелиця Гор. р-ну: Цьолкова (1978, Гор., 471). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Цьолко*, пор. п-ще *Цьолка* (ІФД, 394; Редько, ІІ, 1151).

Цюркало[1], -а; с.; джерело; с. Глушків Гор. р-ну: Цюркало (1978, Гор., 479). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *цюркало* (діал.) ʻджерело’, пор. *цюрити* ʻдзюрити, текти, струмувати, вирувати’ (ЕСУМ VI, 270), гуц. *цюркотіти* ʻтекти’ (МСГГ, 217).

Цюркало[2], -а; с.; куток; с. Глушків Гор. р-ну: Цюркало (1978, Гор., 480). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування джерела (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Ч

Чабані́вка[1], -и; ж.; куток; с. Чернятин Гор. р-ну: Чабанівка (1996, ІЧ, 10); Чабанівка (2008, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Чабан*. Таке прізвисько мав Михайло Боднарчук, який випасав колись овець у Збродах і жив на кутку.

Чабані́вка[2], -и; ж.; урочище (поле); с. Клубівці Тисм. р-ну: Чабанівка (1995, ТМН, 21); Чабанівка (2005, Карпів, 10); Чабанівка (2009, БЛ[2], 177). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Чабан*, пор. п-ще *Чабан* (ІФД, 395).

Чабарі́вка, -и; ж.; куток; с. Олеша Тлум. р-ну: Чабарівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Чабар*, пор. п-ще *Чабара* (Редько, ІІ, 1153), а також похідне *Чабаранко* (ІФД, 395).

Чагóр[1], -ю, ч.; гори, підвищення; **1**) с. Незвисько Гор. р-ну: Чагор (2004, Експ.); **2**) с. Белелуя Снят. р-ну: Чагор (2004, Експ.) – Назви утворені семантичним способом від апелятива *чагор*, що є фонетичним варіантом апелятива *чагар* ʻзарості, кущіʼ (ЕСУМ VI, 274), пор. також *чагарь* ʻлісова порість, чагарникʼ (Грінч., IV, 443), *čyhir*, *čyhor* ʻмолодий густий ліс; молодий ялиновий ліс’ (Hr., 34), *чєгар* ʻчагарникʼ (ЕСУМ VI, 274), гуц. *ч’егир* ʻмолодий ліс, кущіʼ (Горбач[1], 356), бук. *чагри* ʻневеликий лісокʼ (СБГ, 635). Вони вказують на характер рослинності на горах.

Чагóр[2], -ю; ч.; ліси; **1**) між сс. Семаківці та Поточище Гор. р-ну: Czahor (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 73, с. 2); Czahor (1880, KuK JCz.); Czahor (1900, SGG, 213); **2**) с. Джурів Снят. р-ну: Чагор (2012, БЛ[5], 274). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *чагор* (див. вище).

Чагóр[3], -ю; ч.; урочища; **1**) с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Чагор (2008, УШ); **2**) с. Белелуя Снят. р-ну: Czahar (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 120, арк. 15); Чагор (2000, Марусик, 16); Чагор (2012, НПС, 56); **3**) с. Русів Снят. р-ну: Чагор (2012, НПС, 209). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *чагор* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Чагрú, -ів; мн.; урочища; **1)** с. Підгайчики Кол. р-ну; вар. *Чигири*: Czahry (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 103, арк. 27); Czuchry (1906 (1876), KuK K); Czahry (1933, МТ К); Чигири (2006, КВС, 126); Чагри (2010, УШ); **2**) с. Хотимир Тлум. р-ну; вар. *Чегри*, *Чігри*: Чагри, Чегри, Чігри (1973, Кобил., 272); Чагри (2010, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *чагор* та його варіантів *чигор*, *чигир* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Чаплинцí, -ів; мн.; урочище; с. Старуня Бог. р-ну; інша назва – *Мазлі* (див. вище): Мазлі (Чаплинці) (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, якій, очевидно, належала колись земля в урочищі, пор. п-ще *Чаплинець* (Редько, ІІ, 1155).

Чáпська, -ої; ж.; куток; с. Кривець Бог. р-ну: Чапська (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища жінки, яка, очевидно, започаткувала куток, пор. п-ще *Чапський* (СП, 378).

Чвéрть, -і; ж.; поля; **1**) с. Антонівка Тлум. р-ну: Чверті (2012, Експ.); **2**) с. Нижнів Тлум. р-ну: Чверть (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *чверть* із загальним значенням ʻчетверта частина цілого’ та різними значеннями в діалектах: у наддністрянському – ʻміра площі, що дорівнює 8 моргів’, у буковинському – ʻміра площі обсягом ¼ га, або 20 – 25 пражин чи ¼ морґа або фалчі’, у гуцульському – ʻміра площі, яку можна виорати за півдня’. *Чверть*, *чвертка* є також старовинною мірою земельної площі, що становить 1,5 десятин, тобто 1,635 га (НВГ, 47).

Чвéртя, -і; ж.; поле; с. Лука Гор. р-ну: Чвертя (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *чвертя* ʻт. с., що *чверть* (див. вище)’. Вона вказує на розміри поля.

Чегóр, -ю; ч.; поля; **1**) с. Репужинці Гор. р-ну: Чегор (2012, БЛ[5], 274); **2**) с. Будилів

Снят. р-ну: Чегор (2012, БЛ[5], 274). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *чегор*, *чєгор* ʻчагарник’ (ЕСУМ VI, 274), ʻлісова порість, чагарник’ (Грінч., IV, 443). Вони вказують на характер рослинності на полях у давнину.

Чегрú, -ів; мн.; сіножать; с. Семенівка Гор. р-ну: Чегри (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *чегор*, *чагор* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на сіножаті в минулому.

Чегрикú, -ів; мн.; урочище; с. Жуків Тлум. р-ну: Czehryki (1906 (1876), KyK K); Czehryki (1933, MT K). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *чегрик*, дем. від *чегор*, *чагор* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Чемери́сова Доли́на, -ої, -и; ж.; урочище; с. Рунґури Кол. р-ну: Чемерисова Долина (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ʻнизовина біля річки’ (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *Чемерисова*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Чемерисові*, пор. п-ще *Чемерис* (ІФД, 395).

Чемери́сове, -ого; с.; поле; с. Красноставці Снят. р-ну: Чемерисове (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Чемерис* (див. вище).

Че́мне, -ого; с.; кол. поселення на Городенківщині, тепер не ідент.: Czemne (1427, AGZ, VII, 227). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чемне* ʻзаселене шанобливо ввічливими людьми’ (Експ.). Вона вказує на поведінку жителів села.

Че́нче, -ого; с.; поле; с. Буківна Тлум. р-ну: Ченче (2003, Вуянко, 38); Ченче (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ченче* < *чернче* ʻчерниче’. Вона вказує на належність поля в давнину ченцям.

Чепа́ш, -а; ч.; куток; с. Сопів Кол. р-ну: Чепаш (1994, ІСС, 5); Чепаш (2006, КВС, 147); Чепаш (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *чапаш*, *чепаш* ʻстежка’ (ЕСУМ VI, 279), ʻстежка, протоптана людьми або худобою; доріжка, протоптана в снігу; просіка’ (ГГ, 209), пор. угор. *csapás* ʻпросіка, стежка’ (УУС, 144). Вона вказує на виникнення кутка на місцевості, де колись була стежка чи дорога.

Чепели́нець, -нцю; ч.; поле; с. Турка Кол. р-ну: Czepeliniec (1906 (1876), KuK K); Czepieliniec (1933, MT K); Чепелинець (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника поля, пор. п-ще *Чепелинець* (Експ.).

Чепели́ха[1], -и; ж.; гора; 309 м; с. Коршів Кол. р-ну; давня назва – *Чепеличка*: na gorze Czepieliczka (1788, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 184, арк. 2); Чепелиха (2011, УШ). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, яка, очевидно, проживала колись на горі або володіла тут землею, пор. п-ща *Чепелик* (Експ.), *Чепель* (СП, 380). У сучасному найменуванні гори відбулася заміна андронімного суфікса *-к(а)* на *-их(а)*.

Чепели́ха[2], -и; ж.; куток; с. Коршів Кол. р-ну; давня назва – *Чепеличка*: Czepeliczka (1906 (1876), KuK K); Czepeliczka (1914, GKK); Чепелиха (2006, КВС, 75). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся куток.

Че́пелів, -евого; ч.; кол. хутір, об’єдн. з с. Кутище Тлум. р-ну: Czepelow (1438, AGZ, XII, 44); Чепелів (1947, АТП, 518); Чепелів (1961, ІФ АТП[1], 83); Чепелів (2001, Проц., 121). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Чепіль*, пор. поширене в селі п-сько *Чепіль* (Вікн., 80), а також п-ще *Чепіль* (Редько, II, 1158).

Чеполóзь, -і; ж.; поле; с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Czepołos (1787, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 6, спр. 11, арк. 100); Czepołos (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 10, арк. 105); Чеполозь (2011, УШ). – Назва утворена, оче-

видно, способом поєднання в одну лексему та онімізації словосполучення *Чепова лоза* (з синкопою під впливом розмовного мовлення складу *-ва-* та зміною кінцевого *-а* на *-ь*), у якому в ролі опорного компонента вживався апелятив *лоза* зі значеннями (розм.) ʻвиноград, виноградникʼ або ʻзаростi лози; лознякʼ (Експ.), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *Чепова*, що вказував на належність виноградника або лозових заростей, які проростали колись на полі, *Чепові*, пор. ст.-п. особова назва *Czep* (SSNO, I, 418), ч. *Čep* (Sv., 198).

Чепту́ра, -и; ж.; потік; пр. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунґури Кол. р-ну: Чептура (2002, Рунґ., 248). – Назва, очевидно, є здеформованою формою від рум. *ciupitura* ʻщипок, знак від ущипленняʼ (РУС, 85). Очевидно, ці знаки були пов'язані з лісорозробками, коли зарубками на деревах відзначали потрібну ділянку лісу. Можливо також, що вони позначали межу певної ділянки місцевості. Ймовірно також, що первісно назва стосувалася урочища, де протікав потік, а пізніше перейшла й на гідрооб'єкт.

Чепту́раш, -у; ч.; потік; пр. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунґури Кол. р-ну: Czepturasz (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 92, арк. 43); Чептураш (2002, Рунґ., 248); Чептураш (2006, КГ, 23). – Назва утворена за допомогою рум. суф. *-aş* з демінутивно-пестливим значенням від гідроніма – найменування потоку *Чептура* (див. вище), що протікає неподалік.

Че́рбуль[1], -ю; ч.; кол. полонина, тепер урочище; сс. Пороги, Гута Бог. р-ну: Szerbul (1855, AKKGL, Bl. 48); połon. Czerbul (1935, MT Porohy); połoninka Czerbul (2000, PBWG, 146); ур. Щербул (2010, К РР). – Назва є румунською за походженням. Вона утворена, очевидно, за допомогою рум. суфікса-артикля *-ul* від антропоніма *Cerbu* (Const., 45) і вказує на належність полонини в давнину людині з названим вище прізвищем. Можлива також мотивація цього мікротопоніма рум. апелятивом *cerb* ʻолень' (РУС, 77), пор. подібну назву гори *Оленица* (див. вище), що височіє неподалік. У такому разі первісною семантикою найменування є *ʻмісцевість, де водяться, пасуться олені'. Історично назва може походити й від псл. основи **čerb* - < і.-є. **(s)ker-* ʻгнути, згинати' (Козлова[2], 125), указуючи на покручену поверхню полонини.

Че́рбуль[2], -ю; ч.; гора; 1358 м; с. Гута Бог. р-ну: Czerbul (1880, SG, I, 795; 1884, SG, V, 717); Czerbuł (1939, Rudn., 75); Czerbul (2000, PBWG, 146); Чербуль (2004, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полонини (див. вище), яка розкинулася на горі.

Че́рбуль[3], -ю; ч.; потік; п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; сс. Пороги, Гута Бог. р-ну: Szerbul (1855, AKKGL, Bl. 48); Czerbul (2000, PBWG, 148); Чербуль (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полонини (див. вище), з якої стікає потік.

Черво́на[1], -ої; ж.; гори; **1**) між м. Городенка та с. Серафинці Гор. р-ну: Червона (1978, Гор., 106-107); **2**) смт Чернелиця Гор. р-ну: Червона (1978, Гор., 471); **3**) с. Поточище Гор. р-ну; вар. *Черлена*: Czerwona (1880, KuK JCz.); Червона (2004, Експ.); Черлена (2008, УШ); **4**) с. Ворона Кол. р-ну: Червона (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *червона*, що вказує на колір ґрунту на горах і наявність на них великих покладів *червоного* каменю, пор. запис у парохіяльній хроніці смт Чернелиця: "Попід Залісся тягнеться гора з *червоною глиною і червоним каменем* (виділення наше – *М. Г.*)".

Існує цікавий переказ про назву городенківської гори. У ньому розповідається про те, що на цій горі українські селяни часто вели бої з татарами. Одного разу на Городенківщину напала велика татарська орда. Чужинці здобули село за рікою Ямгорів, багато людей повбивали, вирізали, інших взяли в неволю. Жителі Городенки, що проживали з цього боку річки, вирішили втікати, але один чоловік стримав їх, порадивши взятися за оборону. Люди послухались його, і закипіла робота. Одні нагромаджували на горі каміння, розігрівали його до червоного, інші

готували кип'яток, а ще інші день і ніч кували залізо й робили з нього ножі та списи. І коли татари під'їхали на конях під гору, на них покотилося важке розпечене каміння, полився кип'яток. Як не силувалися чужинці здобути гору, це їм не вдалося. Тисячі їх тут загинуло, кров текла струмками, земля перемокла й цебеніла нею. Зачервонілася вся гора. Від того часу й почали її називати *Червоною*.

Черво́на², -ої; ж.; куток; м. Городенка: Червона (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), біля якої розкинувся куток.

Черво́на³, -ої; ж.; криниці; **1**) с. Семаківці Гор. р-ну: Червона (2012, БЛ⁵, 274); **2**) с. Устя Снят. р-ну: Червона (1999, Експ.); **3**) с. Вовчківці Снят. р-ну: Червона (1999, Експ.). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *червона* ʻрудувата' (Онишк., II, 366), що вказує на відтінок ґрунту й води криниць.

Черво́на Гора́, -ої, -и; ж.; гори; **1**) с. Незвисько Гор. р-ну: Червона Гора (2004, Експ.); Червона Гора (2002, Левкун, 21); Червона Гора (2008, УШ); Червона Гора (2009, ГСС, 12); **2**) с. Хмелева Гор. р-ну: Червона Гора (2008, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивними членами – прикметник *червона*, що вказує на наявність на горах *червоних* пісковиків і великих покладів фосфору, який віддає *червоним* кольором.

Гора в с. Незвисько є пам'яткою природи місцевого значення. На її схилах ростуть типові для Подільських степів види таких рослин: самосил гайовий, цибуля гірська та резеда жовта.

Черво́на Крини́чка, -ої, -и; ж.; криниця; с. Семенівка Гор. р-ну: Червона Криничка (2012, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криничка*, дем. від *криниця* ʻглибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь' (ВТС, 465), ʻджерело, колодязь' (ЭССЯ, 21, 156–157), ʻключ, джерело' (Торч., 254), а атрибутивним членом – прикметник *червона*, що вказує на відтінок води в криниці, зумовлений кольором ґрунту.

Черво́ний, -ого; ч.; потік; бас. Дністра; с. Чортовець Гор. р-ну: Червоний (1979, СГУ, 603). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *червоний* (див. вище), що вказує на колір ґрунту поточища.

Черво́ний Дуб, -ого, -у; ч.; ліс; с. Надорожна Тлум. р-ну: Червоний Дуб (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *дуб* ʻзарості дубів; дубовий ліс' (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *червоний*, що вказує на сорт дерев, які проростають в лісі.

Черво́ний Лан, -ого, -у; ч.; поле; с. Жуків Тлум. р-ну: Червоний Лан (2012, БЛ⁵, 275). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір обробленої землі' (СУМ, IV, 443), ʻрівне поле' (Лісняк, 360), а атрибутивним членом – прикметник *червоний*, що вказує на колір ґрунту поля.

Черво́ний Хрест, -ого, -а; ч.; урочище; с. Белелуя Снят. р-ну: Червоний Хрест (2000, Марусик, 16). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного реалоніма – найменування хреста, що височів колись в урочищі. Хрест був зроблений з червоного каменю, що й відбилося в його назві.

Черво́ні Ска́ли, -их, скал; мн.; урочище; с. Раковець Гор. р-ну: Червоні Скали (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування скельного утворення, яке є в урочищі. В основі мікротопоніма лежить апелятив *скали*, мн. від *скала* (заст.) ʻскеля' (ВТС, 1131), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *червоні*, що вказує на колір

цього топооб'єкта, зумовлений червоним каменем, з якого він складається.

Че́рез горб[1], словосп.; поле; с. Вільхівці Гор. р-ну: Через горб (1999, ТФП, 9). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *через*, який виражає просторове відношення, вказуючи на розташування об'єкта поза іншим об'єктом, та апелятива *горб* 'невелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок' (ВТС, 191) у знахідному відмінку. Вона вказує на місце розташування поля.

Че́рез горб[2], словосп.; горб; 308 м; с. Стриганці Тисм. р-ну; давня назва – *Череш Горб*: Czeresz Horb (1883, SG, IV, 586; 1889, SG, X, 441); Через горб (2012, БЛ[5], 275). – Назва утворена, очевидно, способом лексикалізації та онімізації прийменниково-апелятивного комплексу, що складається з прийменника *через* (див. вище), та апелятива *горб* (див. вище) у знахідному відмінку. Вона вказує на розташування цього орооб'єкта за іншим подібним йому горбом. Однак, зважаючи на фіксацію ороніма у формі *Череш Горб*, можемо припустити, що перший його компонент є онімізованим молдавським апелятивом зі значенням 'черешня' (Худ.[2], 263). У такому разі назва вказує на характер рослинності на горбі.

Че́ремоська Доли́на, -ої, -и; ж.; урочище; с. Княже Снят. р-ну: Черемоська Долина (2009, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* 'рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами' (ВТС, 236), 'низовина біля річки' (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *черемоська*, яка вказує на розташування урочища вздовж ріки *Черемош* (див. далі).

Че́реме́ське, -ого; с.; пасовище; с. Завалля Снят. р-ну: Черемоське (2012, БЛ[5], 274). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *черемоське* 'яке розкинулося на березі ріки *Черемош* (див. далі)'.

Черемо́ський[1], -ого; ч.; ліс; між сс. Черемхів та Лісна Слобідка Кол. р-ну: Черемоський (2012, БЛ[5], 274). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *черемоський* (розм.) 'який проростає біля села *Черемхів* (див. далі)'.

Черемо́ський[2], -ого; ч.; став; між сс. Черемхів та Лісна Слобідка Кол. р-ну: Черемоський (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *черемоський* (див. вище). Вона вказує на місце розташування ставу.

Че́ремоські Лева́ди, -их, -ад; мн.; поле; с. Завалля Снят. р-ну: Черемоські Левади (1997, ІЗ, 18); Черемоські Левади (2012, БЛ[5], 274). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *левади*, мн. від *левада* 'присадибна ділянка землі з сінокосом, городом та плодовим садом або іншими деревами' (ВТС, 482), 'низовина, поросла травою (іноді біля річки)' (Лісняк, 359), 'мокра низовина; лісок на низовині із кущів (особливо ліщини)' (Мар., 234), а атрибутивним членом – прикметник *черемоські*, що вказує на розташування поля вздовж ріки *Черемош*.

Че́ремош[1], -у; ч.; ріка; п. Пруту л. Дунаю; довжина – 80 км, площа басейну – 2560 км^2; утворюється злиттям Білого і Чорного Черемошу в с. Устеріки Верх. р-ну, перетинає сс. Білоберізку Верх. р-ну, Розтоки, Тюдів, смт Кути Кос. р-ну, с. Княже Снят. р-ну, гирло в с. Завалля Снят. р-ну: *Чєрємошь (на **ρѣцѣ** на чєрємоши, 1424, Р., 99); miedzi Pruthem a Czeremossą (1564, ЖУР, І, 6); nad rzeką Czeremoszą (1762, Hr., 76); Черемош (1899, Шух., І, 31); Черемош (1979, СГУ, 603–604); Черемош (2007, К КР). – Існує декілька гіпотез щодо походження цієї назви. С. Грабець виводить її від апелятива *черемша* 'дикий часник', пор. рос. *черемша*, словен. *črêmoš,* пол. *trzemucha,* укр. *черемха* (Hr., 76). Ю. О. Карпенко, розглядаючи різні варіанти цієї назви в писемних джерелах та в усному мовленні, пов'язує її походження з найменуванням дерева *черемха* із д.-р. **чєрємѣхꙗ**, виводячи таку давню її парадигму: *Черемъшъ, Черемъши, Черемъши, Черемъшъ, Черемъшью, Черемъши.* Він стверджує, що гідронім вказує на прибереж-

ну рослинність (Карп., ТБ, 201). З. Т. Франко вважає цю назву неясною. Вона заперечує її зв'язок з слов'янським апелятивом *черемха* (ГБУГ, 69). В. Курильчук припускає, що назва *Черемош* походить з лат. *cervus mosches*, рум. *cerb de mosc*, що означає ʻкабарга" – гірський олень' (ГБУГ, 69), а С. Наливайко та В. Кобилюх трактують її як переклад із санскриту, що означає ʻбурхливий, шумливий' (УЦГ, 114). Однак можливо, що колись дуже давно річка мала назву *Черемошна*, що є субстантивованим та онімізованим прикметником від псл. **čertъšьnъ(jь)*, деривата на *-ьn-* від **čertъxa* ʻчеремха', пор. типологічно споріднені давні топоніми *Дꙋбьнъ* (ЕСЛНПР, 53) < *дубъ* + *-ьнъ*, *Лубьнъ* (ПСРЛ, II, 250) < *лубъ* ʻлуб, внутрішня кора липи та інших дерев' (Срезн., II, 48) + *-ьнъ*, *Пѣсочьнъ* (ПСРЛ, I, 215) < *пѣсъкъ* + *-ьнъ* та інші. Під дією загальнослов'янської тенденції переходу прикметникових назв у субстантивні вона перетворилася в результаті усічення прикметникового суфікса в іменник, зберігши при цьому кінцевий [*ш*], що утворився з [*х*].

Річка Черемош оспівана багатьма письменниками й поетами, про неї складено багато пісень, народних легенд і переказів, у тому числі й про походження назви. Так, в одному з них ідеться про те, що колись в давнину люди оселилися в розлогій зеленій долині. Але якось влітку пішли сильні дощі, та такі, що всі потоки стали бурхливими ріками й почали заливати долину. Її мешканці змушені були переселитися на деякий час у гори. А коли дощі вчухли, вони повернулися назад і побачили дивну річ: долина була поділена навпіл невеликою, але бурхливою річкою, *через* яку можна було (по-місцевому *мош*) легко перейти. Тому й назвали її *Черемошем* (< *через …мош*).

В іншому переказі, який подає Ю. Ґулюк, розповідається про те, що назва ріки пов'язана з волоською колонізацією краю. Начебто в давні часи, коли "… напливали з полуденного сходу волохи, на верхах узгірах замешкали якісь люде, чи то були пани, а чи цивільні, звалисі Черемиші. А що ці води звідтам випливают, так і назвали ріку Черемош" (Жаб'є, 136).

Че́ремош[2], -а; ч.; куток; с. Завалля Снят. р-ну: Черемош (1997, ІЗ, 18). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), на березі якої розкинувся куток.

Черемхі́в[1], -ова; ч.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 22 км, до Івано-Франківська – 41 км: Чєрємхово (1394, Р., 54); Trzemchow (1438, AGZ, I, 26); Czeremchow (1438, AGZ, XII, 40); Czeremchow (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Czeremchow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Czeremchów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6 спр. 178); Czeremchów (1855, AKKGL, Bl. 45); Czeremchów (1880, SG, I, 798); Черемхів (1947, АТП, 508); Черемхів (2009, ІФ АТП[7], 184). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Черемх*, пор. особове ім'я *Черемх* (Бучко, 121), що є, на думку М. Л. Худаша, стягненим утворенням від вихідного **Черемохъ* (Худ.[1], 377); б) субстантивованим та онімізованим похідним утворенням від короткого прикметника *черемхів* < *черемховий* ʻвкритий *черемхою*, який має *черемхові* зарості', пор. *буків* < *буковий*, *берестів* < *берестовий*, *тисів* < *тисовий* (Вербич, Рец., 389); у такому разі вона вказує на характер рослинності на місцевості, на якій виникло село. М. Л. Худаш, зважаючи на те, що в антропонімії та відантропонімній ойконімії Галичини відомі випадки посесивних утворень на *-овъ* (> *-ів*) і від субстантивів жіночого роду, що закінчуються на *-а // -я*, допускає можливість виникнення цього ойконіма й від антропоніма *Черемха* (Худ.[1], 377), пор. у цьому зв'язку п-ще *Черемха* (Редько, II, 1162).

Чере́мхів[2], -ового; ч.; потік; п. Бистриці п. Дністра; сс. Колодіївка, Сілець Тисм. р-ну: Черемхів (2002, СНЧ, 25). – Назва, очевидно, є субстантивованим та онімізованим похідним утворенням від короткого прикметника *черемхів* < *черемховий* (див. вище). У такому разі вона вказує на характер рослинності навколо потоку. Можлива також мотивація цього гідроніма антропонімами *Черемх* чи *Черемха* (див. вище).

Черемхі́вка, -и; ж.; потік; л. Сербеню (Голишанки) п. Опрашини п. Ворони

п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 11 км, площа басейну – 11,5 км²; сс. Черемхів, Лісний Хлібичин Кол. р-ну; інша назва – *Іванів* (див. вище): Черемхівка (2001, ЕКол., XII, 26); Іванів, або Черемхівка (2006, КВС, 88); Іванів Потік, або Черемхівка (2008, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Черемхів* (див. вище), з території якого витікає потік.

Чере́мховий, -ого; ч.; лісове урочище; с. Клубівці Тисм. р-ну; вар. *Черемхів*: Czeremchów (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 190, арк. 18); Черемхів (1995, ТМН, 22); Черемховий (2011, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *черемхів*, *черемховий* ʻвкритий *черемхою*; із *черемховими* заростями'. Вона вказує на вид дерев, які проростають в урочищі.

Чере́ни́на[1], -и; ж.; ліс; с. Гута Бог. р-ну: Черенина (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *черенина* ʻвипалене місце для обробітку землі або випасу худоби' (Експ.), пор. *черенина*, *черінь*, *черений* ʻвипалений зруб для підготовки поля' (Rudn., 19). Вона вказує на те, що теперішній ліс виріс на місці колишнього згарища.

Чере́ни́на[2], -и; ж.; джерело; с. Кричка Бог. р-ну: Черенина (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування місцини, у якій знаходиться джерело. В основі мікротопоніма лежить апелятив *черенина* (див. вище).

Чере́нина[3], -и; ж.; гора; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Черенина (1998, Мих., 212); Черенина (2007, ДІГД, 87); Черенина (2008, ЛСМ, 18). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *черенина* (див. вище). О. І. Михальчук виводить її від названого апелятива зі значенням ʻмісце, куди стікала (солона) вода; місце, де виварювали сіль; місце, де висушували сіль' (Мих., 75). Якщо врахувати, що в селі колись люди займалися солеварінням, то таке трактування також є імовірним.

Чере́нина[4], -и; ж.; куток; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Черенина (2008, СМ, 18). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на якій розкинувся куток.

Черепі́ньків Звір, -ового, звору; ч.; яр; с. Молодків Надв. р-ну: Черепіньків Звір (1998, Мих., 212). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *звір* ʻдолина потоку чи ріки в горах; міжгір'я, ущелина, вузька долина між горами (перев. з джерелом); гірське джерело, потік; непрохідне місце, провалля' (ГГ, 81; Hr., 53), а атрибутивним членом – прикметник *Черепіньків*, що вказує на належність яру в давнину *Черепінькові*, пор. п-ську *Черепінько* (Експ.).

Черепко́ва, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Черепкова (2005, УКС, 6); Черепкова (2010, БЛ[1], 342). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Черепко*, пор. п-ща *Череп* (ІФД, 396), *Черепко* (Редько, II, 1162).

Чере́шенька, -и; ж.; поле; с. Ямниця Тисм. р-ну: Czereszenka (1932, MT S); Черешенька (1995, ТМН, 54); Черешенька (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *черешенька*, дем. від *черешня* ʻплодове дерево роду вишень родини розових' (ВТС, 1375). Вона вказує на те, що навколо поля проростають ці плодові дерева.

Чере́шенькú[1], -ньок; мн.; полонина; с. Гута Бог. р-ну: Czereszenki (1874, EKG, II, 26); Czereszenki (2000, PBWG, 146); Черешеньки (2004, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *черешеньки* ʻчерешневі насадження; черешневий сад; черешневі зарості' (Експ.). Вона вказує на те, що на полонині проростають висаджені колись ці плодові дерева.

Чере́шенькú[2], -ньок; мн.; гора; 1146 м; с. Гута Бог. р-ну: Czereszenki (1935, MT Porohy); Черешеньки (2004, Експ.); Черешеньки (2006, ГЦСЧ); Черешеньки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полонини (див. вище), що розкинулася на горі.

Чере́шенький[3], -ньок; мн.; пасовище; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Черешеньки (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *черешеньки* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на пасовищі.

Чере́шенький[4], -ньок; мн.; урочище; між с. Угринів Тисм. р-ну та м. Івано-Франківськ: Черешеньки (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *черешеньки* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі в давнину.

Чере́шенький[5], -ок; мн.; мікрорайон міста Івано-Франківськ: Черешеньки (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому почалася розбудова мікрорайону.

Чере́ше́ньків, -ового; ч.; потік; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; сс. Загвіздя, Угринів Тисм. р-ну, м. Івано-Франківськ; вар. *Черешенко*: Czereszeńkow (1880, KuK S); Czereszeńkow, Czereszenków (1880, SG, I, 512, 802); Черешенковъ (1917, Машт., ДБ, 19); Czereszeńków (1932, MT S); Черешеньків (1979, СГУ, 605); Черешеньків (2011, Експ.). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-ів* з топографічним значенням від мікротопоніма – найменування урочища *Черешеньки* (див. вище), з якого витікає потік. Причиною появи цього суфікса в найменуванні потоку з таким значенням є, на думку Ю. О. Карпенка, той факт, що плюральні форми в гідронімії маловживані, і тому вони оформляється певними топоформантами, у т. ч. й *-ів* (Карп., ТБ, 202). Менш імовірною є мотивація цього гідроніма антропонімом *Черешенько*, оскільки він не фіксується відомими нам джерелами.

Черешне́ва, -ої; ж.; поле (нива); с. Живачів Тлум. р-ну: Черешнева (2012, БЛ[5], 275). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *черешнева* ʻзасаджена *черешнями*ʼ. Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Чере́шні́в, -евого; ч.; ліс; смт Печеніжин Кол. р-ну: Черешнів (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації прикметника *черешнів* ʻзасаджений черешнями; черешневий' (Експ.). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Чере́шня, -і; ж.; поточина; л. Будзина п. Дністра; с. Живачів Тлум. р-ну: Черешня (1984, ТК Т). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, з якого витікає потік. В основі мікротопоніма лежить апелятив *черешня* ʻчерешневий сад' (Експ.).

Черкі́ський, -ого; ч.; потік; п. Кирлибаги л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Czerkiski potok (1880, SG, I, 809; 1884, SG, V, 795); Czerkiski (1904 (1877), KuK Kuty); Czerkiski (1933, MT Kuty). – Назва утворена, очевидно, способом субстантивації та онімізації прикметника *чертізький* ʻякий витікає з урочища *Чертіж* (див. далі)' (з характерними для місцевої говірки перетвореннями [*т'*] в [*к'*], а суфікса *-зьк-* у *-ськ-*).

Черле́на, -ої; ж.; гора; с. Городниця Гор. р-ну; вар. *Черлина*: Черлина (1978, Гор., 496); Черлена (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *черлена* ʻчервона' (ГГ, 211). Вона вказує на наявність на поверхні гори великих покладів *червоного* каменю. Варіант назви з'явився під впливом розмовного мовлення.

За переказами, біля гори колись відбулася жорстока битва місцевих жителів з турками й татарами, під час якої її схили були рясно залиті кров'ю. Це й зумовило появу такої її назви.

Черле́ний, -ого; ч.; потік; л. Вороніці (Полімського) л. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; сс. Назавизів, Лісна Тарновиця, Перерісль Надв. р-ну; вар. *Черляний*: Czerlany (1935, MT N); Черлений (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *черлений* (див. вище), що вказує на колір дна потоку та відтінок його води.

Черле́нка, -и; ж.; поле; с. Потічок Снят. р-ну: Czerlenka (1933, MT Sn.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від прикметника *черлений* (див. вище). Вона вказує на червонуватий колір ґрунту поля.

Чермелі́в, -евого; ч.; куток; с. Добротів Надв. р-ну: Чермелів (2002, ДІС, 9). – Назва є, очевидно, посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Чермело*, пор. п-ще *Чермело* (Експ.), рум. *Cermel* < *Cermă* + суфікс *-el* (Const., 309). Можлива також мотивація цього мікротопоніма прикметником *чермелів*, *чермилів* ʻіз заростями *чермилю* – бруслини європейськоїʼ, пор. *чермиль* ʻбруслина європейськаʼ (ЕСУМ, VI, 307). У такому разі назва вказує на характер рослинності на кутку.

Чермелі́вський, -ого; ч.; потік; л. Пруту л. Дунаю; с. Добротів Надв. р-ну; вар. *Потік з Чермелова*: Потік з Чермелова (2004, ДІС, 9); Чермелівський (2007, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чермелівський* ʻякий витікає з кутка *Чермелів* (див. вище)ʼ. Варіант назви є лексикалізованим та онімізованим словосполученням, що складається апелятива *потік* та мікротопоніма – найменування кутка *Чермелів* з прийменником *з* у родовому відмінку.

Чернели́цький, -ого; ч.; горб; с. Кунисівці Гор. р-ну: Чернелицький (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чернелицький* ʻрозташований з боку смт *Чернелиця* (див. далі)ʼ.

Чернели́ця, -і; ж.; селище міського типу; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 22 км, до Івано-Франківська – 75 км; давня назва – *Черленица*: Czernawycze (?) (1420, ZDM, VII, 48); Magna Czerlenycza (1463, AGZ, XII, 283); Czerlienycza (1578, ŹDz, XVIII/I, 88); Czerlenica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Czernelica (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 82); Czernelica (1855, AKKGL, Bl. 45); Czernelica (1880, SG, I, 816); Чернелиця (1947, АТП, 518); Чернелиця (2009, ІФ АТП[7], 184). – Давня назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного гелоніма – найменування безіменного тепер болота, біля якого розкинулося село. В основі гелоніма лежить прикметник *черлене* ʻчервоне' (ГГ, 211), що вказує на колір ґрунту болота, + гідронімний суфікс *-иц(я)*. Десь наприкінці XVII – на початку XVIII ст. у назві відбулася метатеза приголосних [*л*] та [*н*], очевидно, під польським впливом, унаслідок чого з'явилася сучасна форма найменування селища, пор. "Черленица есть нынѣшнее мѣстечко Чернилица такъ изпорчено польскимъ выговоромъ" (СГРЛ, 128). Д. Г. Бучко виводить цей ойконім від назви річки, яка тепер є безіменною, а колись могла називатися *Черленицею* (Бучко, 121). Дещо іншу версію його етимології висунув М. Л. Худаш. Він припускає, що назва села є результатом трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому воно виникло. В основі мікротопоніма лежить, на його думку, діалектний апелятив *черленица* зі значенням ʻдерево або кущ з червоними плодами або червонуватим листям чи, може, й червоним цвітомʼ. Свою аргументацію він базує на цитаті з народної пісні, записаної Я. Головацьким та наведеній Б. Грінченком, у якій є такі слова: "Закувала зазуленька ой під черленицев" (Грінч., IV, 458), а також на гуцульських прикметнику *черлений* ʻчервоний' та апелятиві *черленици* ʻпочервонілі окремі кільця на зрубаному стовбуріʼ (Худ.[2], 265).

Про походження назви серед місцевого населення існує декілька переказів. В одному з них розповідається про те, що для захисту від ворогів цієї місцевості за наказом Михайла Чорторийського, якому вона належала, було розпочато будівництво кам'яного укріплення на зразок феодального замку XII століття. Будувався замок дуже повільно, бо роботу виконували вручну. До замку вела широка дорога, що обривалася біля наповненого водою рову, через який був перекинутий дерев'яний міст. Навколо рову була зроблена огорожа із загострених на кінцях залізних стовпів. Коли замок був готовий, два брати Чорторийські виїхали на будівництво міста Кракова. Перед виїздом старший брат Василь наказав своїй жінці нічого не будувати під час його відсутності.

У той час поштовий зв'язок здійснювався кінними гінцями. Козаки, які возили пошту від Чорторийського до його дружини, перечитували листи й переробляли їх зміст. У них ішлося вже про те, що дружина повинна будувати церкви й костели. Тому за час відсутності братів дружина старшого з них

побудувала три костели (у Чернелиці, Гвіздці й Городенці) та три церкви. Коли вона дізналася правду, що не виконувала наказу свого чоловіка, який повертався додому, кинулася із замкової башти й розбилася. Оскільки вона була чорнявою, зі смуглою шкірою, то князь на пам'ять про неї назвав село, що виросло навколо замку, Чернолицею, яке перетворилося з часом на *Чернелицю*.

В іншому варіанті цього переказу йдеться про те, що володар замку Михайло Чорторийський мав красну та славну жінку Єфросинію. З лиця вона була красунею чорнолицею (смуглявою). Не один панок заглядався на її гнучкий стан, милувався лебединими рухами. Бачив усе те чоловік, але виду не подавав.

Одного вечора наказав князь Чорторийський готувати до виїзду коней. На світанку вирушив він на війну під Відень, а Єфросинія залишилася вдома.

Злітали дні. Життя в замку пливло тихо, спокійно. Нудно було княгині одній у просторих палатах, і вона вирішила щодня робити кінні прогулянки. А щоб її ніхто не впізнавав, переодягалася в просте селянське вбрання й виїжджала в поле, ближче до Дністра-ріки.

Одного разу, коли Єфросинія хотіла вже вертатися до замку, побачила вершника, що скакав їй назустріч. Вона вирішила почекати його і, коли він під'їхав, повільно звела на нього великі карі очі. Навпроти неї на коні сидів уродливий сільський хлопець. На його вишитій сорочці пломеніли калинові китиці та вилися листки барвінку.

Привітавшись, вони перемовилися кількома фразами, а потім юнак запропонував їй напитися води з джерела, яке дзюркотіло неподалік. Угамувавши спрагу, Єфросинія скочила на коня. Гнідий рушив, хлопець подався за дівчиною. Порівнялися. Незчулася княгиня, як опинилася на колінах у юнака. Лице її заполоніло, і вона залилася дзвінким сміхом, який чимдуж наростав, шаленів. Кінь, відчувши на своїй спині княгиню, пішов жвавіше. Доїхали до того місця, де зустрілися. Єфросинія зиркнула на юнака. Вираз його обличчя був невимовно благальним, а сині очі-зірниці ніби мали щось казати. Жінка пересіла на свого коня й дуже швидко зникла у видолинку. Через день вони зустрілися знову. Потім ще й ще. Так і сплелося кохання, а Єфросинія з хлопцем до ранків блукала луками, сп'яніла від не знаних досі почуттів.

Про княгинину любов довідалися в замку… Недобра слава пішла про Єфросинію. Дійшла вона й до князя, та не зважала на це жінка: продовжувала зустрічатися з тим, хто полонив її серце.

Одного дня до замку примчав вершник. Він повідомив, що їде князь. У скронях Єфросинії натужно загули, забамкали дзвони. Вона не знаходила собі місця. А коли далеко на дорозі з'явилася князева карета, вона стрімголов кинулася з високої стіни донизу, щоб не бути більше з нелюбом.

Князь з управителем замку підняли напівмертву княгиню й потаємним ходом понесли в льох. Там поклали її в одне з розгалужень, запалили свічку й поставили окраєць хліба та глиняний кухлик з водою. Князь наказав замурувати цей хід. І коли пічник Йосько зробив це, він убив його й двох гайдуків, які викопали за наказом князя яму для захоронення тіла пічника. Управитель, скинувши трупи в яму, закидав їх землею й старанно утрамбував її. Так зникли свідки злочину князя Чорторийського. А наступного дня він виїхав до Варшави, наказавши перед від'їздом викарбувати ініціали княгині над головною брамою.

Відтоді цю місцевість на честь чорнявої чорнявки-княгині, улюбленої простих людей, стали називати Чорнолицею, а пізніше – *Чернелицею*.

Ще в іншому переказі мовиться про те, що заселення села Чернелиця почалося з території Другого Залісся. На перших порах воно складалося з тридцяти дворів. Ними управляла чорнява, смаглява жінка. Звідси пішла назва Чорнолиця, яка пізніше в устах мешканців почала звучати як *Чернелиця*.

Чернéцька, -ої; ж.; кол. нива, тепер урочище; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: niwa Czernecka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 219, арк. 28); Czernecka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 32, арк. 30); Czarnecka (1933,

МТ К). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чернецька* ʻналежна ченцям’, пор. *чернецький* ʻмонаший’ (Грінч., IV, 458).

Черне́цьке, -ого; с.; урочище (пасовище, поле); с. Кричка Бог. р-ну: Чернецьке (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чернецьке* (див. вище). Вона вказує на належність урочища в давнину ченцям.

Черне́че[1], -ого; с.; урочище (поле); с. Грабовець Бог. р-ну: Чернече (1985, АСЗ, II, 558); Чернече (2011, УШ); Чернече (2011, СГ, I, 350). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чернече* ʻяке належить ченцям, монахам’, пор. *чернечий* ʻчернецький’ (Грінч., IV, 458). В урочищі в давнину був монастир. Очевидно, ченці мали навколо нього землі, що й послужило виникненню такого мікротопоніма.

Черне́че[2], -ого; с.; урочище; с. Красна Надв. р-ну: Чернече (1998, Мих., 122). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чернече* (див. вище). Вона вказує на те, що земля в урочищі колись належала ченцям Манявського Скиту.

Че́рники, -ів; мн.; куток; с. Хом’яківка Снят. р-ну: Черники (2012, НПС, 144). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала колись на ньому, пор. п-ще *Черник* (ІФД, 396).

Чернихо́ва[1], -ої; ж.; поляна; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Czernichowa (1933, МТ Kuty); Чернихова (2006, КГ, 19). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Черних*, пор. п-ще *Черних* (ІФД, 396).

Чернихо́ва[2], -ої; ж.; поточина; л. Ключівки п. Сопівки л. Пістиньки п. Пруту; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Czernichowa (1855, AKKGL, Bl. 49). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поляни (див. вище), через яку протікає поточина.

Че́рнич, -а; ч.; кол. сінокіс, тепер куток; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну; давня назва – *Черниче*: Czernicze (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 276, арк.. 42); Чернич (1995, НВ, 8); Чернич (2009, Експ.). – Давня назва утворена способом плюралізації та онімізації прикметника *черниче* ʻяке належить *черницям*’. Сучасне найменування є викривленою формою давньої назви.

За переказами, колись на кутку стояла церква, яку спалили турки й татари. Під час того нападу загинули всі ченці, які жили при церкві. Тому цю місцину й назвали Черничем.

Че́рнище, -а; с.; урочище; с. Пилипи Кол. р-ну: Чернище (2011, КР). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *чернище* ʻчорне, вигоріле місце’ (Експ.).

Черні́вка, -и; ж.; поточина; пр. п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Черніїв Тисм. р-ну: Чернівка (1995, ТМН, 52). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)* від давньої прикметникової основи *черн-* (> *чорний*), пор. *чернити* ʻчорнити’ (Грінч., IV, 458). У такому разі вона вказує на темний (чорний) відтінок води або грунту поточища. Можлива також мотивація цього гідроніма мікротопонімом – найменуванням поля *Чернівки* (див. далі), через яке протікає поточина.

Черні́вку́, -ок; мн.; поле; між сс. Березівка та Черніїв Тисм. р-ну: Чернівки (1995, ТМН, 52); Чернівки (2012, БЛ[5], 275). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *чернівки* (бот.) ʻренклод’ (ЕСУМ, VI, 341). У такому разі вона вказує на характер рослинності на полі в давнину. Можливо також, що в основі мікротопоніма лежить прикметникова основа *черн-* (див. вище), що вказує на колір ґрунту поля.

За народними переказами, на полі колись стояв білий золотоверхий храм, а біля нього – жіночий монастир, у якому перебували черниці. Саме це нібито й зумовило появу такої назви поля.

Черні́в, -єва; ч.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 18 км, до Івано-Франківська – 3 км: Czerniow (1387, ZDM, VI, 27); Czernyewo (1400, MRPS, IV/III, 368 Supl.); Czenyewo (1400, ZDM, VI, 169), Czernyow (1436, AGZ, XII, 11); Czerniejow (1578, ŹDz,

XVIII/I, 93); Czernijow (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Czernejów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 35); Czerniejów (1880, SG, I, 824); Черніїв (1947, АТП, 510); Черніїв (2009, ІФ АТП[7], 184). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Черней*, пор. давнє особове ім'я *Черней* (Мор., 206), хорв. *Černej* (Leks., 109). Цей антропонім є похідним суфіксальним утворенням на *-ей* від особового імені *Чернъ*, що виникло в результаті усічення постпозитивних компонентів давніх слов'янських антропонімів *Черноборъ*, *Черномиръ*, *Черномужъ*, *Чернигостъ* (Мор., 206) і под.

Черні́вка, -и; ж.; річка; п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; інша назва – *Підгородна* (див. вище); сс. Черніїв Тисм. р-ну, Хриплин Ів.-Франк. м/р: Черні́вка (2002, УШ); Підгородна (2003, Експ.); Підгородна (2007, ІФ ПМ); Підгородна, інша назва – Черні́вка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від ойконіма – найменування села *Черніїв* (див. вище), через яке протікає річка.

Черня́тин[1], -а; ч.; село; Гор. р-н; с/р; відда́ль до Городенки – 5 км, до Івано-Франківська – 79 км; давня назва – *Чернятинці*: Czernyathyncze (1453, AGZ, XIX, 199); Czerniatyn (1649, ЖУР, IV, 279); Czerniatyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Czerniatyn (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 67); Czerniatyn (1855, AKKGL, Bl. 49); Чернятин (1947, АТП, 504); Чернятин (2009, ІФ АТП[7], 184). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем батька, родоначальника чи володаря, які, мабуть, заснували поселення, пор. давнє особове ім'я *Чернята* (Мор., 206; Чучка, Сл., 360), що є похідним суфіксальним утворенням на *-ят(а)* від *Чернъ*, усіченої форми давніх слов'янських особових імен типу *Черноборъ*, *Черномиръ, Чернигостъ*, *Чернославъ* (Мор., 206) і под. Можлива також її мотивація катойконімом *чернятинці* ʻвихідці (переселенці) з с. *Чернятин* (Він. обл.)'. Десь наприкінці XV чи в XVI ст. село, очевидно, було спалене турками або татарами. Відродившись, воно почало називатися *Чернятин*. Ця назва є посесивним утворенням на *-ин* від названого вище антропоніма.

За народним переказом, поселення заснували вихідці з с. Чернятин, що на Вінниччині, які втекли на Покуття від гніту й переслідувань жорстоких панів. Вибравшись цілим селом з обжитих місць, вони довго блукали в пошуках зручної для проживання місцевості. Одного разу зупинилися на відпочинок. Місцина, вибрана ними, вразила своєю красою: голубі ставки, які наче позичили сині в небес, ніжні плакучі верби на берегах водойм, розлогі поля – усе викликало у втікачів замилування. І на раді вони вирішили залишитися на цій прекрасній землі, обжити її й дати початок новому поселенню, яке теж назвали Чернятином.

За іншим переказом, село колись було дощенту спалене татарами. І коли люди почали його відбудовувати, то фарбували тини в чорний колір. Тому нібито від словосполучення *чорний тин* і пішла назва села.

Відомий гуморист Я. Чорнобривий написав гумористичний твір "Чому зветься наше село Чернятин", у якому говорить про те, що село назвали люди з сусідніх сіл так тому, що його жителі чернили не лише самі себе, а й їх.

Черня́тин[2], -а; ч.; кол. хутір, тепер урочище (поле); с. Росохач Гор. р-ну; вар. *Черняте*: Czerniatyn (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 14, арк.. 28); Czerniatyn (1933, MT K); х. Черняте (1947, АТП, 503); Черняте (1961, ІФ АТП[1], 83); Чернятин (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Чернята* (див. вище). Форма *Черняте*, яка з'явилася в радянський період, є, очевидно, друкарською помилкою.

Черте́жик[1], -у; ч.; урочище; сс. Грушів, Спас, Кропивище Кол. р-ну: Чертежик (2006, ЕКол., IV, 156). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *чертежик*, дем. від *чертеж* (< псл. **čьrtežь*) ʻочищена від дерев і кущів способом вирубування, спалювання й наступного обробітку земельна площа під сільськогосподарське угіддя' (Худ.[2], 265), ʻполяна в лісі; галявина на зрубі' (ГГ, 211), ʻпростір, де обдерта кора з дерев, щоб вони всохли для їх корчування; земля, де викорчувано ліс; обдерте від кори дерево' (Hr., 34), ʻпростір, місцевість, де на

деревах обдерто кору, щоб всихали з метою їх подальшого корчування; земельна ділянка, очищена для посівів' (СБГ, 640), ʿполе на місці викорчуваного лісу; пеньки на зрубі; галявина, пасовище на зрубі' (Онишк., II, 367), ʿполе на місці лісових розробок; цілина' (Яшкін, 204), пор. також гуц. *черти* ʿздирати кору з дерева' (ГГ, 211). Вона вказує на характер очищення поверхні урочища від кущів і дерев.

Чертéжик², -а; ч.; кутки; **1**) с. Кропивище Кол. р-ну: Чертежик (2011, УШ); **2**) с. Спас Кол. р-ну: Чертежик (2006, КВС, 156). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому розкинулися кутки.

Чертéжина, -и; ж.; урочище; с. Монастирчани Бог. р-ну: Чертежина (2011, УШ); Чертежина (2011, СГ, I, 400). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *чертежина*, дем. від *чертеж* (див. вище). Вона вказує на те, що в урочищі колись викорчовували кущі й дерева.

Дослідники історії Прикарпаття вважають, що в урочищі колись був монастир (СГ, I, 400).

Чертéжі¹, -ів; мн.; поля; **1**) с. Глибоке Бог. р-ну: Czerteży (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 17, арк.. 21); Czerteże (1880, KuK S); Czerteże (1932, MT S); Чертежі (2011, УШ); **2**) смт Печеніжин Кол. р-ну: Чертежі (2006, КВС, 122); Чертежі (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *чертеж*, *чертіж* (див. вище). Вони вказують на особливості очищення полів від дерев і кущів.

Чертежí², -ів; мн.; кутки (присілки); **1**) с. Кривець Бог. р-ну: Czerteżi (1934, SDW, № 22, s. 238); Czerteże (1935, MT Porohy); Чертежі (2011, УШ); **2**) с. Слобода Кол. р-ну: Чертежі (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *чертеж*, *чертіж* (див. вище). Вони вказують на виникнення кутків (присілків) на місцевостях, очищених колись від дерев і кущів.

Чертежí³, -ів; мн.; лісові урочища; **1**) с. Саджава Бог. р-ну: Czerteży (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 18, арк. 16); Czerteże (1880, KuK S); Czertrże (1932, MT S); Чертежі (2003, Мороз, 5); **2**) с. Перерісль Надв. р-ну: Czerteże (1855, AKKGL, Bl. 48); Чертежі (2009, ПІН, 18); **3**) с. Рибне Тисм. р-ну: Чертежі (2000, Качкан, 12); **4**) сс. Сілець, Тязів Тисм. р-ну: Чертежі (2002, СНЧ, 48). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *чертеж*, *чертіж* (див. вище). Вони вказують на те, що теперішні ліси виросли на місцях, очищених колись від кущів і дерев.

Чертежí⁴, -ів; мн.; пасовище; смт Печеніжин Кол. р-ну: Czerteży (1933, MT K); Чертежі (2006, КВС, 122); Чертежі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *чертеж*, *чертіж* (див. вище). Вона вказує на особливості очищення від дерев і кущів території пасовища.

Чертéжóвий, -ого; ч.; ліс; с. Кривець Бог. р-ну: Чертежовий (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чертежовий* ʿякий виріс на *чертежі* (див. вище)'.

Чертівéць¹, -вця; ч.; поле; с. Драгасимів Снят. р-ну: Чертівець (2012, БЛ[5], 275). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфіксальної групи *-івець* від дієслова *черти* ʿздирати кору з дерева' (ГГ, 211). Вона вказує на спосіб очищення поля від дерев.

Чертівéць², -вця; ч.; горб; с. Драгасимів Снят. р-ну: Чертівець (2012, БЛ[5], 275). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), що розкинулося на горбі.

Чертівéць³, -івця; ч.; ліс; с. Драгасимів Снят. р-ну: Чертівець (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому росте ліс.

Чертíж¹, -ежу; ч.; урочище; с. Великий Ключів Кол. р-ну; вар. *Чиртіж*: Чиртіж (2006, КГ, 19); Чертіж (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *чертіж* ʿт. с., що *чертеж*' (див. *Чертежик¹*). Вона вказує на те, що урочище колись розчищали від кущів і дерев. Її варіант від-

биває особливості місцевих говірок, у яких ненаголошений [*е*] вимовляється як [*и*].

Чертíж², -ежа; ч.; кол. урочище, тепер куток; с. Верхній Майдан Надв. р-ну; вар. *Черкиш*: Черкиш (1998, Мих., 212); Чертіж (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *чертіж* (див. вище). Вона вказує на те, що урочище облаштоване на очищеному від кущів і дерев місці. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки, у якій дзвінкий [*ж*] в кінці слова оглушується.

Чертíж³, -ежу; ч.; пасовище; с. Парище Надв. р-ну; вар. *Чертиш*, *Чéркіж*: Czertysz (1855, AKKGL, Bl. 48); Черкіж (1998, Мих., 212); Чертіж (2010, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *чертіж* (див. вище). Вона вказує на те, що пасовище облаштоване на очищеному від кущів і дерев місці. Варіанти назви відбивають особливості місцевої говірки, у якій приголосний [*т'*] вимовляється як [*к'*], а дзвінкий [*ж*] у кінці слова оглушується.

Чéський Лан, -ого, -у; ч.; поле; с. Хотимир Тлум. р-ну: Чеський Лан (2010, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосолучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір оброблюваної землі' (СУМ, IV, 443), а атрибутивним членом – прикметник *чеський*, що вказує на належність поля в давнину *чехам*.

Четвéртий, -ого; ч.; горб; с. Лука Гор. р-ну: Четвертий (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації числівника *четвертий*, що вказує на порядковий номер горба в ряду таких же орооб'єктів, які тягнуться від села вздовж Дністра, пор. *Перший*, *Другий*, *Третій*, *П'ятий*, *Шостий*.

Четвéртий Бéрег, -ого, -у; ч.; горб; с. Рунґури Кол. р-ну: Четвертий Берег (2002, Рунґ., 241). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *берег* зі значенням ʻгорб, підвищення, гірка, пагорб' (УЗГ, 167), а атрибутивним членом – числівник *четвертий*, що вказує на порядковий номер горба в ряду таких же орооб'єктів, пор. *Другий Берег*, *Перший Берег*, *Третій Берег*.

Четвертúнú¹, -ин; мн.; поле; с. Незвисько Гор. р-ну: Четвертини (2012, БЛ[5], 275). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *четвертина* ʻплоща землі, поділена на 1/4' (Мих., 76), ʻчетверта частина; чверть' (Грінч., IV, 460). Вона вказує на розміри поля, що є частиною певної площі.

Четвертúнú², -ин; мн.; пасовище; с. Перерісль Надв. р-ну: Четвертини (1998, Мих., 212). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *четвертина* (див. вище). Вона вказує на те, що пасовище в давнину було розділене на чотири рівні частини.

Чéхи, -ів; мн.; хутір; с. Старуня Бог. р-ну: Чехи (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка проживала колись на хуторі, пор. п-ще *Чех* (ІФД, 397).

За розповідями місцевих жителів, хутір названий так тому, що тут проживала родина чоловіка, який служив у війську за Австро-Угорщини в Чехії й тому його прозивали Чехом.

Чéхівка, -и; ж.; поле; с. Нижнів Тлум. р-ну: Чехівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Чех*, пор. п-ще *Чех* (див. вище), п-сько *Чех* (Експ.).

Чéхія, -ї; ж.; куток; с. Сілець Тисм. р-ну: Чехія (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного макротопоніма – найменування країни в Центральній Європі. Вона пов'язана з проживанням на кутку чоловіка на прізвисько *Чех*. Його він отримав через те, що за часів Австро-Угорщини служив у Чехії у війську, знав багато чеських пісень і любив їх наспівувати. З часом віддалений від центру села куток, де він проживав, люди назвали Чехією.

Чéхова, -ої; ж.; село; Кол. р-н; нал. до Остапківської с/р; віддаль до Коломиї – 27 км, до Івано-Франківська – 71 км:

Czechowa (1579, ŹDz, XVIII/I, 103); Czechowa (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Czechowa (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 16); Czechowa (1855, AKKGL, Bl. 49); Czechowa (1880, SG, I, 778); Чехова (1947, АТП, 503); Чехова (2009, ІФ АТП[7], 184). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Чех*, пор. давня особова назва *Чехъ* (ССУМ, ІІ, 541; Мор., 206), що походить, очевидно, з *Чехославъ* (Мор., 206), п-ще *Чех* (див. вище).

Чє́чінь, -і; ж.; урочище (поле); с. Вікняни Тлум. р-ну: Чєчінь (2007, Вікн., 24); Чєчінь (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *чєчінь*, що є розмовним варіантом від *чичина* (бот.) ʻстокротки багаторічні' (Смик, 211). У такому разі вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Чигі́рка[1], -и; ж.; урочище; с. Красна Надв. р-ну: Чигірка (1998, Мих., 212). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *чигірка*, дем. від *чагор*, *чагарь*, *чигор* (розм.) ʻлісова порість, чагарник' (Грінч., IV, 443), пор. гуц. *čyhir*, *čyhor* ʻмолодий густий ліс; молодий ялиновий ліс' (Hr., 34), *ч'егир* ʻмолодий ліс, кущі' (Горбач[1], 356), бук. *чагри* ʻневеликий лісок' (СБГ, 635). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Чигі́рка[2], -и; ж.; поточина; бас. Красної л. Пруту л. Дунаю; с. Красна Надв. р-ну: Чигірка (1998, Мих., 212). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає поточина.

Чиго́р[1], -ю; ч.; лісові урочища; **1**) с. Колінки Гор. р-ну: Чигор (2008, УШ); **2**) с. Поточище Гор. р-ну: Чигор (2012, Експ.); **3**) с. Джурів Снят. р-ну: Чигор (2011, УШ); **4**) с. Устя Снят. р-ну: Чигор (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *чигор* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Чиго́р[2], -ю; ч.; поле; с. Хмелева Гор. р-ну: Чигор (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *чигор* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Чигору́, -ів; мн.; поле; с. Камінне Надв. р-ну: Чигори (1998, Мих., 212). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *чигор* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на полі в давнину.

Чигру́[1], -ів; мн.; лісові урочища; **1**) с. Незвисько Гор. р-ну: Чигри (2008, УШ); **2**) смт Отинія Кол. р-ну: Чигри (1998, От., 16); Чигри (2006, КВС, 116); Чигри (2011, УШ); **3**) с. Раківчик Кол. р-ну: Чигри (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *чигор* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Чигру́[2], -ів; мн.; поля; **1**) с. Копачинці Гор. р-ну: Чигри (2012, Експ.); **2**) с. Раковець Гор. р-ну: Чигри (2012, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *чигор*, *чігор* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності на полях у давнину.

Чигру́[3], -ів; мн.; кутки; **1**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Чигри (2006, КВС, 126); **2**) с. Раківчик Кол. р-ну: Чігри (2006, КВС, 138); Чигри (2010, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *чигор*, *чігор* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності на кутках у давнину.

Чимшо́ри, -ів; ж.; урочище; с. Молодятин Кол. р-ну: Чімшори (2006, КГ, 21); Чимшори (2008, БГ, 14). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації рум. апелятива *cimişir* (бот.) ʻсамшит, букшпан' (РУС, 82). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Чи́пів, -ового; ч.; урочище; с. Раковець Гор. р-ну: Чипів (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Чип*, пор. п-ще *Чип* (ІФД, 397).

Чистя́к, -а; ч.; горб; 322 м; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Czyściak (1933, MT K); Чистяк (2000, ЕКол., ІІІ, 26). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *чистяк* (бот.) ʻжовтяк-пшінка'. У такому разі вона вказує на характер рослинності на горбі в давнину. Можлива також мотивація цього ороніма названим вище апелятивом зі значенням ʻчистий, не зарослий

кущами й деревами горб', пор. *чистяк* 'чиста, вільна від водоростей поверхня води в річці' (СНГТК, 203).

Читура́ш, -а; ч.; куток; с. Слобода Кол. р-ну: Читураш (2006, КВС, 148). – Назва, очевидно, утворена способом субстантивації та онімізації рум. прикметника *ciuturaş* 'відерний', пор. *ciutură* 'відро' (РУС, 85). У такому разі вона вказує на заглиблену, подібну до цієї посудини форму кутка. Можливо також, що поява цього мікротопоніма пов'язана з видобуванням тут у ІІ половині XIX ст. нафти, яку черпали з викопаних криниць відрами.

Чу́чулів, -евого; ч.; луг; с. Тучапи Снят. р-ну: Чичулів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Чичул*, пор. п-ще *Чичул* (Експ.), рум. *Ciucuilă* (Const., 315).

Чу́щеник, -у; ч.; урочище (ґрунт); с. Черемхів Кол. р-ну: Чищеник (2000, НІСЧ, 7); Чищеник (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ик* від дієприкметника *чищений* 'звільнений від кущів і дерев'. Вона вказує на характер поверхні урочища.

Чігóр[1], -ю; ч.; урочища (поля); **1**) с. Глушків Гор. р-ну: Чігор (1978, Гор., 480); **2**) с. Корнів Гор. р-ну; вар. *Чагир*, *Чигир*: Чагир (1982, АПП, 7); Чігор (2008, УШ); Чигир (2009, ГСС, 13). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *чігор*, *чигор* 'лісова порість, чагарник' (Грінч., IV, 443), 'зарослі кущів' (Лісняк, 361), пор. гуц. *čyhir*, *čyhor* 'молодий густий ліс; молодий ялиновий ліс' (Нг., 34), *ч'егир* 'молодий ліс, кущі' (Горбач[1], 356), бук. *чагри* 'невеликий лісок' (СБГ, 635). Вони вказують на характер рослинності в урочищах у давнину.

Чігóр[2], -ю; ч.; горб; 356 м; с. Рашків Гор. р-ну; вар. *Чегор*: Czehor (1855, AKKGL, Bl. 45); Czehorz (1880, KuK Z); u...podnóża Czehorza (1885, SG, VI, 548); Czehora (1927, МТ Н); Чігор (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *чігор*, *чегор* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на горбі.

Чігóр[3], -я; ч.; куток; с. Рашків Гор. р-ну: Чігор (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного оронім а – найменування горба (див. вище), під яким розкинувся куток.

Чігóр[4], -ю; ч.; ліси; лісові урочища; **1**) с. Поточище Гор. р-ну: Чігор (2008, УШ); **2**) с. Великий Ключів Кол. р-ну: Чігор (2000, ЕКол., ІІІ, 38); Чігор (2006, КГ, 19); **3**) с. Вікняни Тлум. р-ну: Чігор (2007, Вікн., 24); Чігор (2011, УШ); **4**) с. Петрів Тлум. р-ну: Чігор (2006, Гач., 9); Чігор (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *чігор* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Чігóр[5], -ю; ч.; підвищення; с. Поточище Гор. р-ну: Чігор (2007, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), що розкинулося на підвищенні.

Чігор[6], -я; ч.; кол. хутір, нал. до с. Петрів Тлум. р-ну: Чігор (2006, Гач., 9); Чігор (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище) навпроти якого біля яру розкинувся хутір.

Чімха́йлове, -ого; с.; поле; с. Сілець Тисм. р-ну: Чімхайлове (2002, СНЧ, 49). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Чімхайло*. Таке прізвисько мав польський осадник Юзеф, який колись володів полем і був у першій половині XX ст. одним із найбагатших людей у селі.

Чіпа́чка, -и; ж.; лісове урочище; с. Липівка Тисм. р-ну; вар. *Чіпачки*: Чіпачка, Чіпачки (2011, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від дієслівної основи *чіпа-ти* 'зачіпати за щось' (ВТС, 1379). Ідеться про те, що колючі гілки в густому урочищі чіпляються за одяг людей, які заходять у хащі. Варіант назви є множинною формою вихідного найменування.

Чі́пків, -ового; ч.; куток; с. Росільна Бог. р-ну: Чіпків (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Чіпко*, пор. п-ще *Чіпко* (ІФД, 397).

За народним переказом, куток названий так тому, що тут колись жили чопарі – робітники, які виготовляли чопи для бочок із сіллю, яку варили колись у селі.

Човнове́ць[1], -вця; ч.; урочище; с. Пороги Бог. р-ну: Човновець (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-ець* від прикметника *човнове* ʻзаглиблене; подібне за формою до човнаʼ, що пов'язаний, мабуть, з псл. **čьlnъ*, якого можна віднести до одного семантичного ряду з **koryto*, **želbъ*, **korьcь* (ПГФ, 68). У такому разі вона вказує на форму урочища.

Човнове́ць[2], -вця; ч.; потік; л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; с. Пороги Бог. р-ну: Човновець (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому протікає потік. Менш імовірною є мотивація цього гідроніма апелятивом *човен* ʻневеличке, перев. веслове, суднаʼ (ВТС, 1380), оскільки плавати таким судном у цьому гірському потоці просто неможливо.

Чока́нка, -и; ж.; куток; с. Стецева Снят. р-ну: Чоканка (1982, КС, 253). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) суфіксальним утворенням на *-к(а)* від антропоніма *Чокан*, пор. п-ське *Чокан* (Редько, II, 1171), п-ща *Чокан* (СП, 385), рум. *Ciocan* (Const., 313); б) результатом трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвиськом чи прізвищем чоловіка (див. вище), яка, очевидно, проживала колись на кутку або його започаткувала.

Чолі́вське, -ого; с.; урочище; с. Чортовець Гор. р-ну: Чолівське (2007, ССЧ, 9). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника землі в урочищі, пор. п-ще *Чоловський* (ІФД, 397). Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Чо́па, -и; ж.; гора; 508,1 м; с. Красна Надв. р-ну; вар. *Чéпа*, давня назва – *Чепеналоза*: Czepenalosa (1855, AKKGL, Bl. 48); Czepenalosa (1880, KuK N); Czepenalosa (1913, GKS); Czepenełoza (1935, MT N); Чепа (1976, ТК Н); Чопа (1998, Мих., 212); Чепа (2002, ТК Надв.); Чопа (2007, ДІГД, 45); Чопа (2009, Експ.). – Давня назва утворена, очевидно, способом поєднання в одну лексему та онімізації словосполучення *Чепина лоза*, у якому в ролі опорного компонента вживався апелятив *лоза* зі значеннями (розм.) ʻвиноград, виноградникʼ або ʻзаростi лози; лознякʼ (Експ.), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *Чепина*, що вказував на належність виноградника або лозових заростей, які проростали колись на горі, *Чепі*, пор. п-ще *Чепа* (Пура, 174), блр. *Чопа* (Бір., 157), ст.-п. *Czep* (SSNO, I, 418), ч. *Čep* (Sv., 198). Поява [*е*] в назві замість [*и*] зумовлена особливостями місцевої говірки, у якій [*и*] в ненаголошеній позиції вимовляється з наближенням до [*е*]. Під впливом усного мовлення назва скоротилася й почала звучати як *Чепа* (*Чопа*). С. О. Вербич, без урахування давньої форми, пропонує два шляхи пояснення її етимології та доонімної семантики: а) *Чепа* (*Чопа*) генетично пов'язана з лексикою гнізда псл. **čeръ*, з-поміж слов'янських рефлексів якого слід відзначити укр. *чіп* ʻдерев'яна втулка в діжціʼ, ʻзалізний зуб у бороніʼ, рос. діал. *чоп* ʻвиноградний сучокʼ, ʻвтулкаʼ, ʻзалізний зуб у млиновому валіʼ, болг. діал. *чеп* ʻ дерев'яна втулка в діжціʼ, ʻсучокʼ, ʻчоловічий статевий органʼ (див. ЭССЯ, 4, 56–57). Типологічно семантику ʻщось видовженеʼ, ʻгостреʼ як мотиваційну для ороніма *Чепа* (*Чопа*) підтверджують прикарпатські назви гір *Стіг* та *Стовба* (див. вище), пор. *стіг* (див. вище), *стовба* ʻчастина плуга; металева дощечка, якою з'єднують чепіги з гряділемʼ, ʻвертикальний корінь у деревіʼ (див. Грінч., IV, 207); б) *Чепа* – форма зі зміненою фонетичною структурою, вторинна до первинної **Челпа* (**Чолпа*), яку можна етимологізувати в гнізді лексики псл. **čьlpa*, *čьlpъ*: укр. *чолпа* ʻлопата, поставлена під кутом до ручкиʼ, серб. *чупа* ʻпучок волоссяʼ, ч. *člup* ʻпагорокʼ, *čир* ʻвеликий пагорокʼ, кашуб. *čер* ʻвид зачіски: волосся, закручене на потилиціʼ, ʻвершина дерева чи гориʼ (див. ЭССЯ, 4, 144; Козлова[2], 40–42). Відповідно до сказаного, на думку дослідника, в основі ороніма *Чепа* (*Чопа*) < **Челпа* (**Чолпа*) можна вбачати незасвідчений укр. рефлекс **čьlpa* з топографічною семантикою (Вербич[4], 29).

Чо́рна[1], -ої; ж.; поточина; п. Дністра; с. Незвисько Гор. р-ну: Чорна (1982, АПП, 7); Чорна (2009, ГСС, 8). – Назва утворена

способом субстантивації та онімізації прикметника *чорна* (< псл. **čьrnъ(jь)*) ʻкольору сажі, вугілля; найтемніша’ (ВТС, 1381). Вона вказує на колір води або ґрунту поточища.

Чо́рна[2], -ої; ж.; поле (нива); сс. Потічок, Стецева Снят. р-ну: Чорна (2012, БЛ[5], 275). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чорна* (див. вище). Вона вказує на колір ґрунту ниви.

Чо́рна Гора́, -ої, -и; ж.; горби; **1**) с. Чортовець Гор. р-ну; вар. *Чорногора*: Czarna Gura (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 6, арк. 36); Czarna Góra (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 125, арк. 56); Czarna góra (1906 (1876), KuK K); Чорногора (2008, УШ); Чорна Гора (2009 (1874), ПЗАП, 12); Чорна Гора, Чорногора (2011, УШ); **2**) між сс. Клубівці Тисм. р-ну та Надорожна Тлум. р-ну: Чорна Гора (2005, Карпів, 10); Чорна Гора (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень’ (ВТС, 191), ʻпідвищене місце’ (Лісняк, 359), а атрибутивними членами – прикметник *чорна* зі значенням ʻтемна; похмура; ворожа’. У давнину *чорними* називали й темні, зарослі деревами вершини (SG, III, 490). Форма *Чорногора*, що вживається як назва чортівецької гори, утворена способом стягнення в одну лексему вихідного найменування.

Виникнення таких назв пов’язують ще й з язичництвом. *Чорна*, *чорний* є синонімами слова *чорт*, оскільки *чорний* колір – колір потойбічних ворожих сил (MIEC, 76–77). Очевидно, з горбами пов’язані якісь негативні події. Можливо, що їх назви мають зв’язок з культом *Чорнобога* – бога зла й темних сил, диявола, сатани, на відміну від *Білобога*, який втілював у собі добро й світло.

Чо́рна Дубо́на[1], -ої, -и; ж.; ліс; сс. Бортники, Прибилів Тлум. р-ну: Czarna dębina (1855, AKKGL, Bl. 45). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *дубина* ʻмісце, де ростуть дуби; дубовий ліс’ (Лісняк, 362), а атрибутивним членом – прикметник *чорна* зі значенням ʻтемна, погано освітлена’ (ВТС, 1381).

Чо́рна Дубо́на[2], -ої, -и; ж.; кол. присілок с. Бортники Тлум. р-ну, тепер ліс: Czarna Dębina (1934, SDW, № 24, s. 294). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), у якому розкинувся присілок.

Чо́рна Земля, -ої, -і; ж.; урочище; с. Нивочин Бог. р-ну; інша назва – *Чорний Берег*: Чорна Земля, або Чорний Берег (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *земля* ʻречовина темно-бурого кольору, яка входить до складу земної кори’ (ВТС, 364), а атрибутивним членом – прикметник *чорна* зі значенням ʻкольору сажі, вугілля; найтемніша’ (ВТС, 1381), що вказує на колір цієї речовини, зумовленій випалюванням тут торфу. Інша назва урочища мотивована апелятивом *берег* зі значенням ʻневелике підвищення’ (Лісняк, 359), ʻгористе місце’ (ГГ, 23), ускладненим атрибутивним членом – прикметником *чорний* (див. вище).

Чо́рне[1], -ого; с.; поле; с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Чорне (2011, БЛ[5], 275). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чорне* (див. вище), що вказує на колір ґрунту поля.

Чо́рне[2], -ого; с.; урочище; с. Раківчик Кол. р-ну: Чорне (2006, КВС, 138). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чорне* (див. вище), що вказує на темне глухе місце, у якому розкинулося урочище, або на колір його ґрунту. Можливо також, що назва цього топооб’єкта пов’язана з віруваннями наших далеких предків (див. *Чорна Гора*).

Чо́рне[3], -ого; с.; потік; бас. Пруту л. Дунаю; с. Раківчик Кол. р-ну: Чорне (1979, СГУ, 611); Чорне (2006, КВС, 138). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому протікає потік.

Чо́рне[4], -ого; с.; лісове урочище; с. Глинки Надв. р-ну: Чорне (1998, Мих., 212). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чорне* зі значенням ʻпогано освітлене’ (Експ.), що вказує на темне глухе місце в урочищі.

Чóрне Óзеро, -ого, -а; с.; озерце; с. Сілець Тисм. р-ну: Чорне Озеро (2002, СНЧ, 49). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *озеро* ʻприродна або штучна заглибина, заповнена водоюʼ (ВТС, 664), а атрибутивним членом – прикметник *чорне* зі значенням ʻкольору сажі, вугілля; найтемніше' (ВТС, 1381), що вказує на колір води гідрооб'єкта, який розташований серед густого лісу.

За народними переказами, озерце утворилося внаслідок падіння метеориту. Вода в ньому допомагає від різних недуг. За повір'ями, якщо безнадійно хвору людину умити водою з цього озера й вона проживе більше трьох днів, то обов'язково виживе.

Чóрне Пóле, -ого, -я; с.; поле; с. Русів Снят. р-ну: Чорне Поле (2011, БЛ[5], 275). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *поле* ʻбезліса рівнина; ділянка землі, що використовується під посіви' (ВТС, 846), а атрибутивним членом – прикметник *чорне* (див. вище), що вказує на колір ґрунту топооб'єкта.

Чóрне Селó, -ого, -а; с.; куток; с. Пороги Бог. р-ну: Чорне Село (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *село* зі значенням ʻокремий куток поселення', ʻзаселене місце' (Худ.[2], 226), а атрибутивним членом – прикметник *чорне* (див. вище), що вказує на випалювання в давнину на кутку деревного вугілля для гути, розміщеної біля села.

Чóрний[1], -ого; ч.; потоки; **1**) л. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; довжина – 5 км; сс. Гута, Пороги Бог. р-ну: Czarny (1855, AKKGL, Bl. 48); Czarny (1880, SG, I, 764); Czorny (1914 (1894), KuK P); Черный, Czorny (1917, Машт., ДБ, 19); Czarny (1935, MT Porohy); Чорний (1979, СГУ, 611); Czarny Potok (2000, PBWG, 145); Чорний (2006, ГСК К); Чорний (2011, УШ); **2**) л. Пруту л. Дунаю; сс. Раківчик, Воскресинці Кол. р-ну, м. Коломия; вар. *Чорний Потік*: Czarny Potok (1855, AKKGL, Bl. 49); Czarny (1880, SG, I, 764); Czarny (1906 (1874), KuK K); Czarny (1933, MT K); Чорний (1979, СГУ, 611); Чорний потік (2001, ЕКол., XII, 48); Чорний потік (2006, КВС, 26); Чорний (2011, КР); **3)** л. Грушевого п. Пруту л. Дунаю; с. Грушів Кол. р-ну; вар. *Чорний Потік*: Czarny (1904 (1877), KuK Kuty); Чорний потік (2006, ЕКол., IV, 157); **4**) л. Коломийки л. Пруту л. Дунаю; інша назва – *Керниця* (див. вище); с. Лісна Слобідка Кол. р-ну: Kiernica, Czarny Potok (1883, SG, IV, 46); Kiernica (1906 (1876), KuK K); Керниця (1979, СГУ, 245); Чорний (2002, ЕКол., XII, 48); **5**) л. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра: довжина – 9 км; с. Гаврилівка Надв. р-ну, Струпків Кол. р-ну: Czarny (1880, SG, I, 76, 764); Czarny (1906 (1880), KuK N); Черный, Czorny (1917, Машт., ДБ, 18); Czarny (1935, MT N); Чорний (1979, СГУ, 611); Чорний (2011, УШ); **6**) л. Велесниці п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; довжина – 6 км; сс. Лісна Велесниця, Парище Надв. р-ну: Czarny (1880, SG, I, 764); Czarny (1906 (1880), KuK N); Черный, Czorny (1917, Машт., ДБ, 18); Чорний (1979, СГУ, 611). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *чорний* (див. вище), що вказує темний колір води й поточищ та на витік гідрооб'єктів з темних глухих місць, пор., наприклад, *Чорний Ліс* (див. далі) у с. Грушів Кол. р-ну, де протікає потік з назвою *Чорний.*

Можливо також, що назви цих гідрооб'єктів пов'язані з віруваннями наших далеких предків (див. *Чорна Гора*). Варіанти назв ускладнені номенклатурним терміном *потік*.

Чóрний[2], -ого; ч.; куток; с. Гута Бог. р-ну: Чорний (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), навколо якого розкинувся куток.

Чóрний[3], -ого; ч.; урочище; с. Струпків Кол. р-ну: Чорний (2006, КВС, 165); Чорний (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потоку (див. вище), що протікає в урочищі.

Чóрний Звір, -ого, звору; ч.; яр; с. Кричка Бог. р-ну: Чорний Звір (2011, УШ). – На-

зва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *звір* ʻдолина потоку чи ріки в горах; міжгір'я, ущелина, вузька долина між горами (перев. з джерелом); гірське джерело, потік; непрохідне місце, провалля' (ГГ, 81; Нг., 53), а атрибутивним членом – прикметник *чорний* (див. вище), що вказує на погану освітленість яру.

Чо́рний Кварта́л, -ого, -а; ч.; куток; м. Тисмениця: Чорний Квартал (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *квартал* ʻчастина міста, обмежена кількома вулицями, що перехрещуються' (ВТС, 422), а атрибутивним членом – прикметник *чорний* зі значенням ʻнебезпечний; підозрілий; у якому трапляються прикрі випадки через розташування тут робітничих гуртожитків' (Експ.).

Чо́рний Кут, -ого, -а; ч.; поле; с. Вишнівці Надв. р-ну: Чорний Кут (1998, Мих., 212). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻділянка клиноподібної форми; відособлене місце; закрут' (Яшкін, 102), а атрибутивним членом – прикметник *чорний* зі значенням ʻкольору сажі, вугілля; найтемніший' (ВТС, 1381), що вказує на колір ґрунту поля.

Чо́рний Лан, -ого, -у; ч.; поле; сс. Драгомирчани, Радча Тисм. р-ну: Чорний Лан (2008, РДХ, 356); Чорний Лан (2012, БЛ[5], 275). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лан* ʻбезліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір оброблюваної землі' (СУМ, IV, 443), ʻрівне поле' (Лісняк, 360), а атрибутивним членом – прикметник *чорний* (див. вище), що вказує на колір ґрунту на полі.

Чо́рний Ліс[1], -ого, -у; ч.; ліси; **1**) сс. Старі Богородчани Бог. р-ну, Гринівка, Нивочин, Росільна Бог. р-ну, Посіч, Загвіздя, Рибне Тисм. р-ну: Czarny Las (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 4, арк. 72); Las czarny (1855, AKKGL, Bl. 44); Czarny las (1880, KuK S); Czarny Las (1930, MT SC); Чорний Ліс (2011, УШ); **2**) між сс. Грушів та Нижній Вербіж Кол. р-ну: Czarny las (1904 (1877), KuK Kuty); Czarny Las (1933, MT Kuty); Чорний Ліс (2010, УШ); Ліс-Чорний (2011, КР); **3**) сс. Гаврилівка, Середній Майдан, Парище Надв. р-ну: Чорний Ліс (1998, Мих., 212); **4**) с. Сілець Тисм. р-ну: Чорний Ліс (2012, БЛ[5], 275); **5**) с. Ісаків Тлум. р-ну: Чорний Ліс (2011, УШ); Чорний Ліс (2012, Експ.); **6**) с. Підвербці Тлум. р-ну: Чорний Ліс (2011, УШ). – Назви утворені способом лексикалізації та онімізації словосполучень, у яких опорними компонентами є апелятив *ліс* ʻвелика площа землі, заросла деревами й кущами; дерева, які ростуть на такій площі' (ВТС, 491), а атрибутивними членами – прикметник *чорний* зі значенням ʻтемний, неосвітлений' (Експ), що вказує на густі зарості в цих топооб'єктах.

Чо́рний Ліс[2], -ого, -у; ч.; горб; 384 м; с. Грушів Кол. р-ну: Чорний Ліс (2006, ЕКол., IV, 157). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), який розкинувся на горбі.

Чо́рний Ліс[3], -ого, -у; пасовища; **1**) с. Гаврилівка Надв. р-ну: Чорний Ліс (1998, Мих., 212); **2**) с. Парище Надв. р-ну: Чорний Ліс (1998, Мих., 212). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), у якому знаходяться пасовища.

Чо́рний Ліс[4], -ого, -у; ч.; кол. присілок с. Загвіздя Тисм. р-ну, тепер лісове урочище: Czarny Las (1934, SDW, № 22, s. 247). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), у якому розкинувся присілок.

Чо́рний Хрест, -ого, -а; ч.; поле; с. Прибилів Тлум. р-ну: Чорний Хрест (2012, БЛ[5], 274). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного реалоніма – найменування хреста чорного кольору, який височів колись на полі.

Чо́рні Ло́зи, -их, ліз; мн.; урочище; с. Братишів Тлум. р-ну: Чорні Лози (2011,

УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятивного словосполучення (бот.; розм.) *чорна лоза* ʻчорнолоза; верба біла’ (Смик, 344). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Чо́рні Ста́ї, -их, стай; мн.; поле; с. Гвізд Надв. р-ну: Чорні Стаї (1998, Мих., 212). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучних ергонімів – найменувань пастуших колиб, які розміщувалися колись на полі. В основі ергонімів лежить апелятив *стая* ʻпостійне або тимчасове житло на полонині, де живуть пастухи влітку і переробляють молочні продукти’ (ГГ, 177), ʻпастуша стоянка на пасовищі’ (Клепикова[2], 179), ускладнений атрибутивним членом *чорна* (мн. *чорні*), що вказує на колір цих об’єктів.

Чорнобри́ві, -их; мн.; куток; с. Гостів Тлум. р-ну: Чорнобриві (2009, НСГ, 9). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала куток або проживала на ньому, пор. п-сько *Чорнобривий* (Експ.).

Чорно́ва́[1], -ої; ж.; річка; л. Ямгорова п. Дністра; довжина – 14 км; сс. Рашків, Серафинці Гор. р-ну, м. Городенка; інші назви – *Гниляк*, *Млинівка* (див. вище): Czernowa (1880, KuK Z); Młynówka, albo Czernowa (1885, SG, VI, 548); Чернова, Czernowa (1917, Машт., ДБ, 22); Чорнова (1979, СГУ, 613); Гниляк (2004, УПР, 820); Гниляк (2006 Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чорнова* зі значенням ʻтемна; кольору сажі, вугілля’, що вказує на колір ґрунту річища та відтінок води.

Чорно́ва[2], -ої; ж.; урочище; с. Черемхів Кол. р-ну: Чорнова (2000, НІСЧ, 7). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – одного з варіантів найменування річки *Чорнява* (див. далі), на березі якої розкинулося урочище.

Чорно́ва[3], -ої; ж.; хутір; с. Олешків Снят. р-ну: Чорнова (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – одного з варіантів найменування річки *Чорнява* (див. далі), на березі якої було започатковано хутір.

Чорно́ва[4], -ої; ж.; поле, пасовище; с. Яківка Тлум. р-ну: Чорнова (2012, БЛ[5], 275). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – одного з варіантів найменування річки *Чорнява* (див. далі), на березі якої знаходиться поле й пасовище.

Чорно́ве, -ого; с.; поле, пасовище; с. Джурків Кол. р-ну; вар. *Чорнява*: Чорнява (2011, УШ); Чорнове (2012, БЛ[5], 275). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – одного з варіантів найменування річки *Чорнява* (див. далі), на березі якої розкинулося поле. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Чорно́виця, -і; ж.; кол. хутір, корчма; нал. до с. Палагичі Тлум. р-ну: Czarnowicza (1438, AGZ, XII, 38); Czerniewiecza (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 194, арк. 26); Czernowica (1855, AKKGL, Bl. 45); karczma Czernawica (1886, SG, VII, 832). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива **чорновиця* з імовірним значенням ʻчорна земля’. Вона вказує на колір ґрунту території, на якій виник хутір.

Чорно́вище, -а; с.; підвищення; 356,9 м; між сс. Джурів, Рудники Снят. р-ну; інша назва – *Каратура* (див. вище): Karatura (1855, AKKGL, Bl. 49); Karatura (1904 (1877), KuK Kuty); Чорновище (1994, СБР, 7); Каратура (1994, СБР, 6); Чорновище (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *чорновище* ʻмісце, де було щось чорне’ (Експ.). Що саме було на підвищенні, пояснює інша назва орооб’єкта – *Каратура*, яка походить з тюркського *kara* ʻчорна’ (Карп., НР, 126) + *tura* ʻукріплене місце, поселення; фортеця, замок’ (СНГТ, 566). Вона вказує, що на горі була колись чорна фортеця або замок з чорною баштою, пор. назви урочищ *Замчище*, *Підзамче*, що розкинулися поряд.

Чорновки́, -ок; мн.; куток; с. Велика Кам’янка Кол. р-ну: Чорновки (2000, ЕКол., ІІІ, 26); Чорновки (2006, КВС, 11). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *чорновка* ʻтемне, за-

харащене місце, де нічого не росте' (Експ.). У такому разі вона відображає характер місцевості, на якій виник куток. Можлива також мотивація цього мікротопоніма апелятивом *чернівки* (бот.) 'ренклод' (ЕСУМ, VI, 341), який вказує на характер рослинності на кутку.

На кутку бере початок річка *Чорнява* (див. далі).

Чорногóра, -и; ж.; лан; с. Чортовець Гор. р-ну: Чорногора (2007, ССЧ, 29). – Назва виникла в результаті трансонімізації варіанта ороніма – найменування горба *Чорна Гора* (див. вище), на якому розкинувся лан.

Чорнолíзці, -ів; мн.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 17 км, до Івано-Франківська – 21 км: Czarnoluscze (1436, AGZ, XII, 9); Czarnołozcze (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Czarnolozce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Czarnołoźce (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 112); Czarnołośce (1855, AKKGL, Bl. 45); Czarnołośce (1880, SG, I, 760); Чорнолізці (1947, АТП, 517); Чорнолізці (2009, ІФ АТП[7], 184). – Назва утворена семантичним способом від апелятива **чорнолізці* 'люди, що оселилися (проживали) біля заростей *чорної лози*'. Можлива також її мотивація катойконімом *чорнолізці* 'вихідці (переселенці) з с. *Чорні Лози*', пор. с. *Чорні Лози* Жит. обл. (АТП, 870).

Серед місцевого населення існує декілька переказів про походження назви села. В одному з них ідеться про те, що в часи монголо-татарського лихоліття, аби сховатися від нападників, жителі навколишніх сіл утікали в густі зарості, які росли на пагорбах, де розкинулося тепер село. У цих заростях вони прокладали стежки (лази), які були названі чорними, бо символізували страх і втечу від ворога. Згодом із словосполучення *чорні лази* нібито утворилася назва поселення, що виникло на цій місцевості.

Згідно з іншим переказом, частина монголо-татар осіла в цьому селі. Їх за зовнішній вигляд називали *чорнолицими*. Пізніше це найменування трансформувалося в *чорнолізці* й почало вживатися як назва поселення. Є також версія, за якою назва села утворена від *Чорного Лісу*, що проростає недалеко від села.

Чорнолíзький[1], -ого; ч.; ліс; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Czarnołoski (1855, AKKGL, Bl. 45). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чорнолізький* 'який проростає на землях с. *Чорнолізці* (див. вище)'.

Чорнолíзький[2], -ого; ч.; горб; 309 м; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Czarnolózki (1905 (1877), KuK TT). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чорнолізький* 'який височіє на території с. *Чорнолізці* (див. вище)'.

Чорня́ва[1], -ої; ж.; річка; л. Пруту л. Дунаю; довжина – 63 км, площа басейну – 351 км^2; сс. Велика Кам'янка, Коршів, Михалків, Остапківці, смт Гвіздець Кол. р-ну, смт Обертин, с. Яківка Тлум. р-ну, сс. Росохач, Виноград Гор. р-ну, сс. Олешків, Балинці, Кулачківці, Вовчківці Снят. р-ну; вар. *Чорнова*: Czarniawa (1373, AGZ, V, 9); Czerniawa (1790, KGL, 28); Czerniawa (1855, AKKGL, Bl. 49); Czerniawa (1880, SG, I, 819; 1888, SG, IX, 108); Czerniawa (1933, MT Kuty); Чорнява (1979, СГУ, 613); Чорнява (2009, РІФ); Чорнова, Чорнява (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-яв(а)* (вар. *-ов(а)*) від прикметника *чорна* 'темна; темніша порівняно зі звичайним кольором' (ВТС, 1381). Вона вказує на на колір дна та відтінок води в річці. Особливо чітко це проявлється під час повеней, коли вода розмиває чорноземи й робиться темною.

Про назву річки, що є притокою Пруту, існує декілька романтичних переказів і легенд. В одній з них ідеться про те, що колись група людей, шукаючи зручне для проживання місце, облюбувала місцевість, де тепер розкинулося селище Обертин. Зупинившись тут, вони почали будувати хати, обробляти поля й збирати добрі врожаї. І так було багато років.

Жила серед цих людей і жінка на ймення Груня Грушечка. Мала вона дуже вродливу донечку, яку за чорні коси, очі й брови прозивали Чорнявою. Покохала ця дівчина гарного та працьовитого хлопця. Але недовго тішилися молоді своїм щастям – прийшла біда й у цей край: почали нападати турки й татари, грабуючи міста й села, спалюючи

все на своєму шляху. Довелося парубкові взяти в руки зброю й захищати своє поселення. Одного разу, коли він був на фортечному валу, ворожа стріла пробила йому серце. Гірко тужила дівчина за своїм коханим і врешті вирішила відомстити ворогам. Зібрала вона загін сміливих хлопців, який почав зненацька нападати на завойовників і завдавати їм значної шкоди. Але одного разу ворожі кіннотники зуміли оточити загін і перебили всіх хлопців. Дівчину ж хотіли взяти живою. Та гострим кинжалом пробила Чорнява собі серце. Упала вона на землю, і враз остовпіли вороги – із землі почала бити джерельна вода, а з неї утворилася річка. Перелякалися нечестивці й повернули своє військо назад. З того часу люди прозвали річку *Чорнява*, поселення – *Обертином*, а вулицю, де жила мама з донею, вулицею *Грушки*.

Чорня́ва[2], -ої; ж.; урочища; **1**) між сс. Михалків та Богородичин Кол. р-ну: Czerniawa (1933, MT K); **2**) с. Келихів Снят. р-ну; вар. *Чорняве*: Чорняве (2000, ПЗТ, 268); Чорнява (2012, НПС, 240). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), на берегах якої розкинулися урочища. Варіант найменування урочища в с. Келихів узгоджений в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Болотисте урочище в с. Келихів є природно-заповідною територією Снятинщини, на якій росте багато рідкісних і зникаючих видів рослин, занесених у Червону книгу України.

Чорня́ва[3], -ої; ж.; пасовище; с. Балинці Снят. р-ну: Чорнява (2012, БЛ[5], 275). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), на березі якої розкинулося пасовище.

Чорті́вчик, -у; ч.; урочище; с. Хвалибога Гор. р-ну: Czortowczyk (1906 (1876), KuK K); Czortowczyk (1933, MT K). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ик* від гідроніма – найменування потоку *Чортовець* (див. далі), на березі якого розкинулося урочище.

Чорті́вчики, -ів; мн.; урочище; с. Сороки Гор. р-ну: Чортівчики (2008, УШ). – Назва утворена, очевидно, способом плюралізації та онімізації апелятива *чортівчик*, дем. від *чортівець* < *чертівець*, суфіксального деривата на *-івець* від дієслова *черти* ʻздирати кору з дерева’ (ГГ, 211). У такому разі вона вказує на спосіб очищення урочища від дерев. Можливо також, що ця назва пов’язана з віруваннями наших далеких предків (див. *Чорна Гора*), оскільки в урочищі колись могло бути язичницьке капище, яке з прийняттям християнства почало сприйматися як втілення темних ворожих сил, що асоціюються з чортом.

Чо́ртка, -и; ж.; хребет; сс. Гута, Манява Бог. р-ну, Зелена Надв. р-ну; вар. *Чортки*: dział górskie Czortka (1885, SG, VI, 93); Czortka (1935, MT Porohy); Чортка (1976, ТК Б); Чортка (2003, ДСК, 207); хр. Чортки (2006, ГЦСЧ); grzbiet Czortka (2008, Gorgany, 273); Чортка (2010, К РР). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. ТГГ, 601), що підіймається над хребтом. В основі ороніма лежить, очевидно, міфонім *чорт* (див. вище). Можлива також його мотивація дієприкметником *черта* ʻяка має дерева з обдертою корою’, пор. гуц. *черти* ʻздирати кору з дерева’ (ГГ, 211), чи прикметником **cъrtъ(jь)* як структурним варіантом до **kъrtъ(jь)* ʻкороткий, обрізаний’ (Вербич[5], 271).

Чо́ртове Коліно[1], -ого, -а; с.; дорога; с. Кубаївка Надв. р-ну: Чортове Коліно (1998, Мих., 212). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *коліно* ʻзакрут дороги, ріки’ (Мих., 43), а атрибутивним членом – прикметник *чортове*, що відображає мотиваційну ознаку, пов’язану з лексемою *чорт*, оскільки на закруті дороги, як зазначає О. І, Михальчук, часто трапляються неприємні пригоди.

Чо́ртове Коліно[2], -ого, -а; с.; урочище; с. Кубаївка Надв. р-ну: Чортове Коліно (1998, Мих., 212). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного дромоніма – найменування дороги (див. вище), яка прокладена через урочище.

Чортове́ць[1], -івця; ч.; потік; п. Хотимирки п. Дністра; довжина – 18 км, площа

басейну – 97 км²; сс. Рогиня, Острівець, Чортовець Гор. р-ну, Гарасимів Тлум. р-ну; вар. *Чортовецький*, інша назва – *Сага* (див. вище): Czortowiec (1855, AKKGL, Bl. 45); Czortowiec (1880, SG, I, 601); Czortowiecki (1906 (1876), KuK K); Чортовець (1979, СГУ, 614); Сага, або Чортовець (2008, УШ); Чортовець (2009, РІФ). – Назва утворена, як вважає Д. Г. Бучко, за допомогою суфікса *-ець* від прикметника *чортовий* < *чорт* (див. вище). Підставою для такого її утворення, на його думку, послужило те, що потік періодично, як чорт, зникає в карстових печерах, яких немало в цій місцевості (Бучко, 92). Однак більш імовірно, що цей гідронім є суфіксальним утворенням на *-ець* від атрибутивного члена ороніма – найменування узвишшя *Чортові Гори* (див. далі), через яке протікає потік, пор. "Okolica, ktorą zrasza Czortowiec, jest wzgórzystą i poprzerzynaną pasmem wzgórz, Bałaurami, także Bałahorami, … także Czartowemi górami, zwanych …" (SG, I, 876). Можливо також, що він мотивований апелятивом *чортівець* < *чертівець*, суфіксального деривата на *-івець* від дієслова *черти* 'здирати кору з дерева' (ГГ, 211). У такому разі його первісна семантика – *'потік, що витікає із очищеної від дерев способом обдирання їх кори місцевості'. Варіант назви є вторинним суфіксальним утворенням на *-ськ(ий)* від ойконіма – найменування села (див. далі), що розкинулося на берегах потоку.

Про цей потік та його назву існує серед місцевого населення цікавий переказ. У ньому йдеться про те, що недалеко від села є поле, яке звуть Таборищем. Там колись стояв великий козацький табір. Козаки мали свого отамана, який справно навчав молодих військового мистецтва, оскільки час від часу на ці землі нападали турки й тому постійно треба було бути напоготові. Козаки не жаліли ні сил, ні енергії для доброї підготовки. Та серед них, як і в усі часи, були зрадники. Одного разу хтось із них підкинув козакам брехливу звістку про те, що турки відійшли аж на Буковину. Козаки розслабились: хтось пішов у пошуки здобичі, хтось – у ліс за хмизом, а інші розбрелися хто куди. У таборі залишилася лише жменька козаків на чолі з отаманом. А тим часом налетіли турки.

Почувши про це, козаки повернулися, та було пізно: їхнього отамана жорстоко порубано, а турецька орда все лютувала з вогняними палями в таборищі. Козаки з трьох боків обступили ворога. Побачивши це, перелякані турки відправили гінця за допомогою до татар, що були неподалік. Але минав час, а допомоги все не було. Що ж сталося?

Татари просто заблудилися серед лісів і боліт. А було це так. Десь удалося їм зловити козака, якого привели до хана. Той наказав козакові провести їх таємними стежками до козацького табору. "Добре, – примруживши очі, хитро відповів йому козак, – ступайте за мною!" Пішов він попереду, а за ним шнурочком потягнулися ординці. Коли бачать татари: тверда стежка закінчується, а попереду болото, пропасниця. Налякалися вони й почали кричати, а хан наказав убити козака. Та тільки замахнувся татарин шаблею, як козак стрибнув у багно. Винирнув уже далеко. І так декілька разів: то стрибне, то винирне. Від багнюки став чорним, як чорт. З переляку хан вигукнув: "О чудо! Це *чорт весь*!" Усі ординці потонули в тому болоті. Лише бравий козак урятувався. Разом з іншими козаками поселився він на галявині поміж лісів, боліт і озер.

Згодом повисихали ті болота й озера. Залишився лише потік, що шнурочком ніс свої води в старечий Дністер. І назвали люди той потік *Чортовцем*, бо виринав він і зникав на шляху свого бігу, як той козак-спаситель серед болота. Незабаром на його берегах виникло село, яке також назвали *Чортовцем* (*За* ЛГ, 29–31).

Чортове́ць², -івця; ч.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 18 км, до Івано-Франківська – 64 км; з 06.12.1976 р. по 11.06.1993 р. – с. *Назаренкове*: Czartowyecz (1444, AGZ, XII, 134); Czortowiecz (1578, ŻDz, XVIII/I, 96); Czartowiec (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Czortowiec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 6); Czortowiec (1855, AKKGL, Bl. 45); Czartowiec (1880, SG, I, 875); Чортовець (1947, АТП, 511); Назаренкове (1985, ІФ АТП[5], 63); Чортовець (2009, ІФ АТП[7], 184). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідро-

німа – найменування потоку (див. вище), на берегах якого розкинулося село. У грудні 1976 року воно було перейменоване на *Назаренкове* на честь Героя Радянського Союзу П. Д. *Назаренка*, який загинув при його визволенні від німецько-фашистських загарбників.

Чортове́цьке, -ого; с.; урочище; с. Жуків Тлум. р-ну: Чортовецьке (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чортовецьке* ʻналежне громаді смт *Чортовець* (див. вище) або окремим його жителям'.

Чо́ртові Го́ри, -их, -ір; мн.; узвишшя; смт Обертин (кол. с. Балагурівка) Тлум. р-ну, с. Чортовець Гор. р-ну; вар. *Чортогори*; інша назва – *Балагури*: Bałaury, także Bałahory czyli Czartowe góry (1880, SG, I, 93, 876); Чортові Гори (1978, Гор., 54); Чортогори, Чортові Гори (2001, ЕКол., XII, 54). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гори*, мн. від *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *чортові* ʻналежні *чорту* (*чортам*); у яких водиться *чорт* (*чорти*)', що відбиває, на думку багатьох дослідників, вірування наших далеких предків.

У цій місцевості, очевидно, колись існував центр дохристиянських святилищ. У Чортогорах виготовляли ідолів. Мабуть, робилося це в кар'єрі Хотимирського лісу. Саме тут могли витесати двометрову скульптуру, у якій угадувалися фігури чоловіка й жінки і яку виявили 1767 року під час очистки ставу в с. Велика Кам'янка, що на Коломийщині. Дідич Калиновський 1829 року перевіз ідола до свого двору, замовив під нього постамент та колони висотою 4,74 м і хотів встановити скульптуру на горбі. Але кам'янецькі люди, за переказами, не дозволили йому це зробити. Подібна язичницька скульптура стояла й на горі Дівка поблизу Хотимира. Тут є й гора Триголовatка, і поле Ігрище (Єгровище). Лайка "Пішов ти під три чорти!" дає підставу ототожнювати Чорнобога (Чорта) з Триголовом (Трояном). Саме цьому богу поклонялися в давнину місцеві жителі. Підставою для цього було те, що в Чортогорах є багато западин, печер і порожнин, які утворилися внаслідок вимивання водами вапняків. Зрозуміло, що предки-язичники просили свого бога, аби не провалилася земля (ЕКол., XII, 54).

Інша назва узвишшя – *Балагури* – виникла під впливом польської мови зі словосполучення *biały góry* ʻбілі (вапнякові) гори'. М. Худаш вважає, що в основі назви *Балагури* лежить словосполучення *Балья гора*, у складі якого є посесив на -**ьја* від особової назви *Балъ* < *Балемилъ, Балеславъ* (Худ.[1], 17).

Чорторі́ї, -ів; мн.; урочище; сс. Ісаків, Підвербці Тлум. р-ну: Чорторії (2011, УШ); Чорторії (2012, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *чорторий*, *чортория* (< псл. **čьrtoryjь // *čьrtoryja*) ʻвир, ритвина' (ПГФ, 70), ʻяма від води' (Експ.), пор. рос. діал. *чертороӥ* ʻяр, яма від води' (ЭССЯ, 4, 164). Вона вказує на те, що в урочищі, де дуже круті горби, на дорозі вода під час злив вибиває рови та ями.

Чоти́ри Дуби́, -рьох, -ів; мн.; урочище; с. Козина Тисм. р-ну: Чотири Дуби (1995, ТМН, 23). – Назва утворена семантичним способом від апелятивного словосполучення *чотири дуби*, яке позначає дерева, що проростали колись в урочищі.

Чуба́єво Клиня, -ого, -я; с.; урочище; с. Угорники Ів.-Франк. м/р: Чубаєво Клиня (2012, БЛ[5], 275). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клиня*, збірн. від *клин* ʻчастина земельного угіддя, що вирізняється за певною ознакою (за родом посіву тощо)' (ВТС, 433), ʻплоща землі клиноподібної форми' (СБГ, 209), а атрибутивним членом – прикметник *Чубаєво*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину *Чубаєві*, пор. п-ще *Чубай* (Редько, II, 1175).

Чуба́та, -ої; ж.; вершина Лисої гори; с. Сілець Тисм. р-ну: Чубата (2002, СНЧ, 49); Чубата (2005, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чубата* ʻвкрита на вершині деревами

й кущами, які нагадують чуб', пор. *чуб* ʻгора, заросла лісом тільки на вершині' (Мар. НР, 296), бук. *чубок* ʻвершина гори' (СБГ, 650). Місцеві жителі виводять її від найменування корчми, яка тут колись стояла й мала стрімкий, *чубатий* верх, що дуже вирізняло її з-поміж убогих селянських хат.

На горі є могила українських січових стрільців.

Чу́бок, -бку; ч.; горб; с. Драгасимів Снят. р-ну: Чубок (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *чубок* (див. вище).

Чубуру́, -ів; мн.; лісове урочище; с. Хмелева Гор. р-ну: Чубури (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка володіла колись землею в урочищі, пор. п-ще *Чубур* (ТСЛ, 716).

Чу́га[1], -и; ж.; гори; **1**) 270 м; с. Джурків Кол. р-ну: Чуга (2011, УШ); **2**) с. Слобода Кол. р-ну: Чуга (2000, ЕКол, ІІІ, 55); Чуга (2002, Рунґ., 11); Чуга (2011, УШ); **2**) 391 м; с. Старий Гвіздець Кол. р-ну: Чуга (2006, КВС, 161); **3**) 325 м; с. Княже Снят. р-ну: Чуга (2011, КПЧ, 15). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *чуга*, гуц. *чюга* ʻзнак на вершках гір' (Шух., V, 295), ʻтриангуляційний знак, який встановлюють землеміри на висотах' (Експ.), ʻмежовий знак; вежа на триангуляційному пункті' (Нг., 34), ʻоглядовий вершок на горі, полонині' (Влад, 34), ʻвартовий сигнальний стовп на випадок ворожого нападу' (ЕКол., ХІІ, 55).

За переказами, це був великий дерев'яний стовп, обвитий сухою соломою й просмолений та встановлений на найвищому місці населеного пункту. Під ним несли постійну сторожу місцеві чоловіки й, побачивши небезпеку, підпалювали чугу. У часи навал різних кочових загарбників (Х–ХVІІ ст.) такі чуги стояли майже в кожному селі Прикарпаття. Коли спалахувала одна чуга, то дуже швидко горіли й усі решта, і весь терен знав, що наступають вороги й треба або ховатися, або боронитися (ЕКол., ХІІ, 55).

Чу́га[2], -и; ж.; куток; с. Слобода Кол. р-ну: Чуга (2006, КВС, 147). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилах якої розкинувся куток.

Чу́га[3], -и; ж.; пасовище; с. Парище Надв. р-ну: Чуга (1998, Мих., 212). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *чуга* (див. вище). Вона вказує на те, що на пасовищі колись була сторожова вишка.

Чуга́йка, -и; ж.; урочище; с. Підвисоке Снят. р-ну: Чугайка (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвищем чоловіка, якій, мабуть, належала колись земля в урочищі, пор. п-ще *Чугай* (ІФД, 398).

Чу́ги, чуг; мн.; куток; с. Підгайчики Кол. р-ну: Czuhy (1933, МТ К). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *чуга* (див. вище). Вона вказує на те, що на кутку колись були сторожові вишки.

Чу́калівка, -и; ж.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 16 км, до Івано-Франківська – 6 км: Czukalowka (1658, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр 19, ф. 4); Czukalowka (1717, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Czukałówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 7); Czukałówka (1880, SG, I, 880); Чукалівка (1947, АТП, 510); Чукалівка (2009, ІФ АТП[7], 184). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Чукало*, пор. особова назва *Чукало*, яку Д. Г. Бучко виводить або від дієслова *чукати* зі значеннями ʻгупати', (діал. про свиней) ʻплямкати, чавкати', або від с-хорв. апелятива *чуколь* ʻколінний суглоб; цвяшок, гак, дерев'яний клин, сук' (Бучко, 122). М. Л. Худаш вважає особову назву *Чукало* вторинним утворенням, похідним від первинного *Цюкало*, мотивованого дієсловом *цюкати* (Худ.[1], 386).

Чу́калівські, -их; мн.; поля; с. Радча Тисм. р-ну: Чукалівські (2012, БЛ[5], 275). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *чукалівські* ʻякі належать громаді с. *Чукалівка* (див. вище) чи окремим його жителям'.

Чука́шівці, -ів; мн.; кол. село на Покутті, тепер не ідент.: Czukaszowcze (1469, ŹDz, XVIII/I, 35). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового

антропоніма – найменування колективу людей за прізвиськом батька, родоначальника чи володаря, які започаткували село, пор. особова назва *Чукаш* (Бучко, 122), рум. п-ще *Ciucaş* (Const., 315).

Чу́кова Вулиця, -ої, -і; ж.; куток (вулиця); с. Великий Ключів Кол. р-ну: Чукова Вулиця (2012, БЛ[5], 275). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вулиця* ʻдва ряди будинків із проїздом, проходом між ниміʼ (ВТС, 166), а атрибутивним членом – прикметник *Чукова*, що вказує на першопоселенця кутка *Чука*, пор. п-ще *Чук* (ПЗУ, 613), рум. *Ciuc* (Const., 315).

Чумне́ Кладови́ще, -ого, -а; с.; урочище; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Чумне Кладовище (1995, ТМН, 24). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кладовище* ʻмісце для поховання померлих; цвинтар; гробовищеʼ (ВТС, 431), а атрибутивним членом – прикметник *чумне*, що вказує на поховання колись в урочищі людей, які померли від *чуми*.

Чурка́ч, -у; ч.; урочище (яр); с. Стецева Снят. р-ну: Чуркач (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *чуркач* ʻджерелоʼ (СБГ, 652). Вона вказує на те, що в яру навіть у посушливий період завжди б'ють багаті на воду джерела.

Чу́рчик[1], -у; ч.; джерело, потічок; пр. Рибниці п. Пруту л. Дунаю; с. Джурів Снят. р-ну: Чурчик (1994, Експ.); Чурчик (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою демінутивного суфікса *-ик* від основи *чурк-* < *чуркати* ʻтектиʼ (МСГГ, 223), *чурків* ʻджерелоʼ (Експ.), *чуркало* ʻджерелоʼ (Шух., І, 102), ʻджерело; дерев'яний жоліб, по якому стікає джерельна водаʼ (ГГ, 214), пор. також *чурок* ʻджерелоʼ (Карп., ТБ, 205).

Чу́рчик[2], -у; ч.; урочище; с. Джурів Снят. р-ну: Чурчик (2012, БЛ[5], 275). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування потічка (див. вище), навколо якого розкинулося урочище.

Чу́хтин, -ого; ч.; урочище; с. Олешів Тлум. р-ну: Чухтин (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин* від антропоніма *Чухта*, пор. п-ще *Чухта* (ПЗУ, 615).

Чу́челова, -ої; ж.; поле (нива); с. Долина Тлум. р-ну: Чучелова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Чучело*, пор. п-ське *Чучело* (СПЗУ, ІІІ, 287).

Ш

Шаблюкі́вка, -и; ж.; пагорб; с. Нивочин Бог. р-ну: Шаблюківка (2005, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Шаблюк*, пор. п-ще *Шабля* (ТСЛ, 719).

Шагані́вка, -и; ж.; урочище; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Шаганівка (2000, ЕКол., ІІІ, 26). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Шаган*, пор. п-ще *Шаган* (СП, 389).

Ша́йба, -и; ж.; поле; с. Турка Кол. р-ну: Шайба (2011, УШ). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська колишнього власника поля, пор. п-ське *Шайба* (Редько, ІІ, 1182).

Ша́єва Скала́, -ої, -и; ж.; поле; с. Одаїв Тлум. р-ну: Шаєва Скала (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування скелі, біля якої розкинулося поле. В основі ороніма лежить апелятив *скала* ʻкамінна гора з відкритими виступами; крутий прямовисний берегʼ (Мар., 249), ускладнений атрибутивним членом – прикметником *Шаєва*, що вказує на належність топооб'єкта в давнину *Шаю*, пор. п-ще *Шай* (Експ.) та похідне *Шайко* (СП, 389).

Шайко́ва Доли́на, -ої, -и; ж.; долина; між сс. Тишківці, Рашків Гор. р-ну та м. Городенка: Szajkowa dolina (1926, МТ Т). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долина* ʻрівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горамиʼ (ВТС, 236), ʻдолина; низина; низина

біля річки’ (ССУМ, І, 315), ‘низина, заросла травою; широка низина’ (Мар., 226), а атрибутивним членом – прикметник *Шайкова*, що вказує на належність цього топооб’єкта *Шайку*, пор. п-ще *Шайко* (див. вище).

Шатра́[1], ер; мн.; полонина; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Шатри*: Шатра (2006, ГЦСЧ); Шатри (2006, Експ.); Szatra (Szytra) (2008, Gorgany, 241). – Назва утворена семантичним способом від рум. апелятива *şatră, şetre* ‘буда, конура; циганське шатро’ (РУС, 456), пор. також укр. *шатро* ‘легке, розбірне, перев. конусоподібне житло з тканини, шкіри і т. ін.; намет; накриття, утворене переплетенням гілля і листя дерев’ (ВТС, 1381). Вона вказує на наявність колись на полонині такого типу житла або жител. Ідеться, очевидно, про пастуші колиби. Варіант назви є множинною формою від вихідного найменування.

Шатра́[2], -ер; мн.; гора; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Шатри*, *Шитри*: Szytra (1935, MT Porohy); Szytry (2000, PBWG, 125); Шатра (2004, Експ.); Шатри (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування полонини (див. вище), яка розкинулася на горі.

Шахні́вка, -и; ж.; куток; с. Палагичі Тлум. р-ну: Шахнівка (2012, БЛ[5], 275). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Шахно*, пор. п-ще *Шахно* (СУІ, 345), п-сько *Шахно* (Редько, ІІ, 1189).

Ша́хта, -и; ж.; куток; с. Мишин Кол. р-ну: Шахта (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *шахта* ‘система підземних споруд, де добувають корисні копалини (перев. вугілля)’ (ВТС, 1391). Вона вказує на те, що куток виник біля вугільної копальні № 7, яка працювала в 40–60-их роках минулого століття.

Шва́би, -ів; мн.; кутки; **1**) с. Будилів Снят. р-ну: Шваби (2012, БЛ[5], 275); **2**) Завалля Снят. р-ну: Шваби (1997, ІЗ, 18); Шваби (2010, БЛ[1], 343); **3**) с. Устя Снят. р-ну: Шваби (2012, БЛ[5], 275); Шваби (2012, НПС, 249). – Назви неоднозначні щодо походження. Вони можуть бути: а) семантичними утвореннями від етноніма *шваби* ‘німці’, пор. *шваб* ‘німець’ (СУМ, XI, 426); б) результатом трансонімізації однозвучних групових антропонімів – найменувань родин, які проживала колись на кутках, пор. п-ще *Шваб* (СП, 392), давня особова назва *Швабъ* (Туп., 494) < нім. п-ща *Schwab* (FNB, 270).

Шва́бівка[1], -и; ж.; кол. село, об’єдн. з с. Молодків Надв. р-ну, тепер його куток: Szwabówka (1900, SGG, 43); Швабівка (1998, Мих., 213). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від етноніма *шваби* (див. вище) або від антропоніма *Шваб*, пор. п-ще *Шваб*, давня особова назва *Швабъ* (див. вище).

Шва́бівка[2], -и; ж.; кутки; **1**) с. Вільшаниця Тисм. р-ну: Швабівка (1995, ТМН, 13); Швабівка (2012, Експ.); **2**) с. Олеша Тлум. р-ну: Швабівка (1996, Батіг, 7); Швабівка (2011, УШ). – Назви утворені за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропонімів – прізвищ чи прізвиськ *Шваб*, які мали німці, володарі колишніх поміщицьких економій, на місці яких виникли кутки.

Шва́йнери, -ів; мн.; поле; с. Стебник Тисм. р-ну: Швайнери (2009, БЛ[2], 178). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини німецького походження, якій, очевидно, належало колись поле, пор. п-ще *Швайнер* < нім. *Schweiner* ‘свинопас’ < *Schwein* ‘свиня’ (ВНУС, 545).

Швалєрка, -и; ж.; горб; с. Буківна Тлум. р-ну: Швалєрка (2012, Експ.). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Швалєр* – прізвища німецького походження, яке мав колишній власник землі на горбі, пор. нім. п-ще *Schwaller* < *Schwall* ‘потік’ (ВНУС, 544).

Шви́горівське, -ого; с.; поле; с. Кричка Бог. р-ну: Швигорівське (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Швигор*, пор. п-ще *Швигар* (Редько, ІІ, 1192).

Шéвське, -ого; с.; кол. хутір, об’єдн. з с. Жуків Тлум. р-ну; давня назва – *Шевче*: bonis Szewcze (1464, AGZ, XII, 296); Szewskie (1934, SDW, № 21, s. 220); Шевське

(1947, АТП, 511); Шевське (1961, ІФ АТП[1], 83); Шевське (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *шевське* (*шевче*) ʻзасноване *шевцем*; належне *шевцю*ʼ.

За розповідями місцевих жителів, хутір був заснований у ІІ пол. XV ст. місцевим шевцем, який утік від сільської суєти, аби спокійно жити серед чудової природи, господарювати й підтримувати своє ремесло.

Ше́вський, -ого; ч.; потік; п. Чорнявої л. Пруту л. Дунаю; смт Обертин, сс. Жуків, Якубівка Тлум. р-ну: Szewski (1906 (1876), KuK K); Szewski (1933, MT K). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування хутора (див. вище), через який протікає потік. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Ше́вський Лан, -ого, -у; ч.; поле: с. Жуків Тлум. р-ну: Szewski Łan (1933, MT K). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лан* ʻбезліса рівнина, рівний, широкий простір; поле; великий безлісий простір обробленої землі' (СУМ, IV, 443), а атрибутивним членом – прикметник *шевський*, що вказує на належність поля до хутора *Шевське* (див. вище).

Шевці́вка, -и; ж.; куток; с. Узин Тисм. р-ну: Шевцівка (2008, Експ.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від антропоніма *Шевців*, пор. п-ще *Шевців* (ІФД, 401).

Шевче́нкове, -ого; с.; кол. фільварок, нал. до с. Ганьківці; з 1807 р. окреме село; Снят. р-н; с/р; віддаль до Снятина – 21 км, до Івано-Франківська – 86 км; давні назви – *Альбінів*, *Альбінівка*, з 1946 р. – с. *Шевченкове*: Albinówka, Albinów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 34); Albinówka (1799, ЛЦДІА, ф. 19, опр. 10, спр. 34); Albinówka (1855, AKKGL, Bl. 49); Albinówka, dawniej Albinów (1880, SG, I, 26); Альбінівка (1914, ШКЄС, 191); Шевченкове (1947, АТП, 506); Шевченкове (2009, ІФ АТП[7], 185). – Давня назва утворена способом усічення суфікса *-ськ(ий)* від антропоніма *Альбіновський* (пол. *Albinówski*). Таке прізвище мав власник села Ганьківці Йозеф, який заснував на своїх землях фільварок і дав йому таку назву. Пізніше вона була ускладнена суфіксом *-к(а)*. Сучасне найменування села має меморіальний характер. Воно з'явилося на честь Т. Г. *Шевченка*, відомого українського поета та художника.

Шевчуко́ва, -ої; ж.; криниця (джерело); с. Топорівці Гор. р-ну: Шевчукова (2005, СМТ[1], 50). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Шевчук*, пор. поширене в селі п-ще *Шевчук* (ТД Г, 118).

Шекету́ра[1], -и; ж.; урочище; с. Іллінці Снят. р-ну; вар. *Шекатура*: Шекетура, Шекатура (2011, УШ). Назва утворена семантичним способом від рум. апелятива *săcatuire* ʻвиснаження, вичерпання, зморення, знесиленняʼ (РУС, 419). Тут вона має значення ʻсуха, пуста, виснажена земляʼ, пор. рум. *secat* ʻосушений, висушений; виснаженийʼ (РУС, 419). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Шекету́ра[2], -и; ж.; поточина; пр. Дубівця п. Пруту л. Дунаю; с. Іллінці Снят. р-ну; вар. *Шекатура*: Шекетура, Шекатура (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає поточина.

Шемра́єве, -ого; с.; озерце; с. Березівка Тисм. р-ну: Шемраєве (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(е)* від антропоніма *Шемрай*, пор. п-ще *Шемрай* (ІФД, 402).

Шепарі́вський, -ого; ч.; ліс; с. Шепарівці Кол. р-ну: Шепарівський (2012, БЛ[5], 275). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *шепарівський* ʻякий знаходиться, розташований у с. *Шепарівці* (див. далі)ʼ.

Шепарі́вці, -ів; мн.; село; Кол. р-н; с/р; віддаль до Коломиї – 7 км, до Івано-Франківська – 53 км: Szaporowcze (1389, ZDM, VI, 73); Szaporowcze (1469, ŹDz, XVIII/I, 31 Supl.); Saporowcze (1579, ŹDz, XVIII/I, 105); Szaparowce (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Szeparowce (1787, ЛЦДІА, ф.19,оп.6,спр.70); Szeparowce(1855,AKKGL, Bl. 49); Szeparowce, al. Szyparowce (1890, SG,

898); Шепарівці (1947, АТП, 508); Шепарівці (2009, ІФ АТП[7], 185). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за особовою назвою, прізвиськом їх батька, родоначальника чи володаря, які започаткували село, пор. особова назва **Шапор // *Шепар* (Бучко, 123) < *шепарь* (діал.) ʻключник, економ’ (Желех., II, 327), п-ще *Шепор* (СП, 394), похідне *Шепарович* (Редько, II, 1197).

За народним переказом, колись при в’їзді в село була корчма із заїжджим двором. Тут стояла велика шопа, обкопана рівцями. До цієї шопи подорожні заганяли на ночівлю коней та волів. “Ночував там, де є шопа й рівці”, – говорили вони зустрічним. З цього виразу нібито й утворилася назва *Шепарівці*.

Шепелі́вка, -и; ж.; куток (вулиця); с. Старі Кривотули Тисм. р-ну: Шепелівка (2012, БЛ[5], 275). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Шепель*, пор. п-ще *Шепель* (СП, 394).

Шереме́тів, -ового; ч.; став; с. Хотимир Тлум. р-ну: Szeremetów (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 196, арк. 18); Шереметів (1960, Кобил., ДЛМ, 112); Шереметів (1973, Кобил., 272). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Шеремет*, пор. п-ще *Шеремет* (ІФД, 402).

Ше́шори, -ів; мн.; куток; с. Кропивище Кол. р-ну: Шешори (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села в Косівському районі, вихідці з якого заснували куток і проживали на ньому. В основі ойконіма лежить рум. апелятив *şeşuri*, мн. від *şeş* ʻнизовина, низина, рівнина’ (РУС, 456).

Шибени́ці, -иць; мн.; урочище; с. Монастирчани Бог. р-ну: Шибениці (2005, НМ, 10); Шибениці (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *шибениця* ʻспоруда для виконання смертної кари через повішення’ (ВТС, 1395). За переказами місцевих жителів, в урочищі колись страчували опришків.

Шибені́вка, -и; ж.; поточина; бас. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Голосків Кол. р-ну; вар. *Шибинівка*: Шибинівка (2006, ЕКол., IV, 100); Шибенівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від прикметника *шибена* ʻнеспокійна, метушлива, шкідлива’, пор. гуц. *шибатиси* ʻметушитися, кидатися’ (ГГ, 215), ʻметатися, кидатися; шукати виходу’ (МСГГ, 225), бойк. *шибатися* ʻкрутитися, вертітися’ (Онишк., II, 381). Вона вказує на бурхливий характер течії поточини.

Ши́бе́нка[1], -и; ж.; річка; п. Пруту л. Дунаю; сс. Молодятин, Княждвір Кол. р-ну; вар. *Шибенька*, *Шибінка*, *Шиблянка*, *Шиблінка*: Szybianka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 94, арк. 18); Szybeńka (1888, SG, IX, 108; 1892, SG, XII, 83); Szybeńka (1914, GKK); Шибенька (1979, СГУ, 621); Szybieńka (2000, PBWCz., 146); Шиблянка (2006, КВС, 64); Шиблінка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-к(а)* від прикметника *шибена* (див. вище). Вона вказує на бурхливий характер течії потоку. Варіанти назви з’явилися під впливом розмовного мовлення.

Ши́бе́нка[2], -и; ж.; урочище; між с. Княждвір та смт Печеніжин Кол. р-ну: Шибенка (2001, ІЛС, 30). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки (див. вище), яка протікає через урочище.

Шибене́цький, -ого; ч.; куток; с. Княждвір Кол. р-ну; вар. *Шиблянецький*, *Шибінка*, *Шиблянка*: Шибінка (1988, КК, 646); Шиблянецький, Шиблянка (2006, КВС, 64, 65), Шибенецький (2010, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *шибенецький* ʻякий розкинувся коло річки *Шибенка* (див. вище)’. Форми *Шибінка*, *Шиблянка* є результатом трансонімізації варіантів найменування названої вище річки.

Ши́блева, -ої; ж.; куток; с. Антонівка Тлум. р-ну: Шиблева (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Шибель*, пор. п-ще *Шибель* (ІФД, 402).

Шиблі́нка, -и; ж.; куток; смт Печеніжин Кол. р-ну: Шиблінка (2006, КВС, 122). – Назва виникла в результаті трансонімізації

одного з варіантів гідроніма – найменування потоку *Шибенка* (див. вище), на березі якого розкинувся куток.

Шиндиба́лівка, -и; ж.; куток; с. Колінці Тлум. р-ну: Шиндибалівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Шиндибало*, пор. п-ще *Шиндибало* (Експ.).

Ши́нівка, -и; ж.; поле; смт Обертин Тлум. р-ну; давня назва – *Шинівці*: Szeniowce (1906 (1876), KuK K); Szeniowka (1933, MT K); Шинівка (2011, УШ). – Давня назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини за іменем її родоначальника, яка могла володіти колись полем, пор. нім. прізвище *Schön* (FNB, 266). Сучасне найменування є суфіксальним утворенням на *-івк(а)* від названого вище антропоніма. Менш імовірно (зважаючи на першу фіксацію назви), що цей мікротопонім мотивований нім. прикметником *schön* ʻпрекрасний, красивийʼ, який вказує на родючий ґрунт та високу врожайність поля.

Шинка́рка[1], -и; ж.; горб; с. Далешеве Гор. р-ну: Шинкарка (2012, БЛ[5], 275). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) результатом трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за прізвиськом чи прізвищем чоловіка, якій могла колись належати земля на горбі, пор. п-ще *Шинкар* (СП, 396); б) суфіксальним утворенням на *-к(а)* від антропоніма *Шинкар* (див. вище).

Шинка́рка[2], -и; ж.; пасовище; с. Далешеве Гор. р-ну: Шинкарка (2012, БЛ[5], 275). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування горба (див. вище), на якому розкинулося поле.

Шинка́рське, -ого; с.; поле; с. Козина Тисм. р-ну: Шинкарське (2012, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *шинкарське* ʻяке належить до *шинку* або *шинкареві*ʼ.

Ши́піт, -оту; ч.; луг; с. Підвербці Тлум. р-ну: Шипіт (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *шипіт*, *шипот* (діал.) ʻпороги на річці; шипінняʼ (ГГ, 215), ʻбурхливий шумний потік; кам'яні пороги на ріці; невеликий водоспадʼ (Нг., 50), ʻмісце, де шумить вода; водоспадʼ (Онишк., II, 382), пор. ст.-укр. *шипотъ* ʻджерелоʼ (ССУМ, II, 559), рум. *şipot* ʻджерело, джерельний жоліб; кручіʼ (РУС, 457). Вона вказує на те, що луг розкинувся на березі Дністра, де є кам'яні пороги, які зумовлюють шум води.

Шипуне́нка, -и; ж.; куток; с. Спас Кол. р-ну; вар. *Шипунянка*: Шипуньинка (2006, КВС, 156); Шипунянка, Шипунєнка (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфіксальної групи *-янк(а)*, (розм. *-єнк(а)*, *-'инк(а)* від групового антропоніма – найменування родини *Шипуни*, яка проживала колись на кутку або започаткувала його, пор. п-ще *Шепун* (ТСЛ, 730) та похідне *Шипунов* (ТСЛ, 733).

Широ́ка[1], -ої; ж.; куток (вулиця); с. Семаківці Кол. р-ну: Широка (2006, КВС, 142). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *широка* ʻяка має велику ширину; яка переважає своїми розмірами в ширину інші подібні або однорідні об'єктиʼ (ВТС, 1396). Вона вказує на форму кутка (вулиці).

Широ́ка[2], -ої; ж.; поляна; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Широка (1998, Мих., 213). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *широка* (див. вище). Вона вказує на форму й розміри поляни.

Широ́ка[3], -ої; ж.; долина; с. Вовчківці Снят. р-ну: Широка (2012, БЛ[5], 275). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *широка* (див. вище). Вона вказує на форму й розміри долини.

Широ́ка Доро́га, -ої, -и; ж.; лісове урочище; с. Хмелівка Бог. р-ну: Szeroka Droga (1932, MT S). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного дромоніма – найменування дороги, прокладеної в урочищі. В основі дромоніма лежить апелятив *дорога* ʻсмуга землі, по якій їздять і ходять; місце для проходу, проїздуʼ (ВТС, 241), ускладнений атрибутивним членом *широка* (див. вище), що вказує на розміри топооб'єкта.

Широ́ка Ле́нія[1], -ої, -ї; ж.; просіка; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Широка Ленія (1998, Мих., 213). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ленія* ʽмежа між городами або ділянками лісу; вузька межова дорога між полями; мисливська стежка в лісіʼ; межаʼ (ЕСУМ ІІІ, 221), ʽлісова просікаʼ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *широка* (див. вище), що вказує на форму й розміри просіки.

Широ́ка Ле́нія[2], -ої, -ї; ж.; ліс; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Широка Ленія (1998, Мих., 213). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування просіки (див. вище), що прокладена у лісі.

Широ́ка Мла́ка, -ої, -и; ж.; пасовище; с. Надорожна Тлум. р-ну: Широка Млака (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *млака* ʽзаболочена низовина, трясовинаʼ (Мар., 236; ВТС, 533), ʽзаболочена низина; багно; трясовинаʼ, ʽзаболочена низина, трясовинаʼ (Лісняк, 360), а атрибутивним членом – прикметник *широка* (див. вище), що вказує на розміри пасовища.

Широ́ке, -ого; с.; поля; **1**) Великий Ключів Кол. р-ну: Широке (2006, КГ, 19); **2**) с. Русів Снят. р-ну: Широке (2012, БЛ[5], 275). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *широке* (див. вище). Вони вказують на форми й розміри полів.

Широ́кий, -ого; ч.; став; Корнів Гор. р-ну: Широкий (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *широкий* (див. вище). Вона вказує на форму й розміри ставу.

Широ́кі, -их; мн.; урочища; **1**) с. Копачинці Гор. р-ну: Широкі (2012, БЛ[5], 275); **2**) с. Кунисівці Гор. р-ну: Широкі (2008, УШ); **3**) с. Підвисоке Снят. р-ну: Широкі (2011, УШ). – Назви утворені способом субстантивації та онімізації прикметника *широкі*, мн. від *широка* (див. вище). Вони вказують на на форми й розміри урочищ.

Широ́кі Болота́, -их, -іт; мн.; поле; с. Тишківці Гор. р-ну: Szeroki Błota (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 114, арк. 25); Широкі Болота (2012, БЛ[5], 275). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *болота*, мн. від *болото* ʽмокра заболочена низина; мокре місце між горбамиʼ (Мар., 218), ʽгрузьке місце з надмірно зволоженим ґрунтомʼ (Лісняк, 360), ʽрозгрузла земля, грязюка; багнисте місце з стоячою водоюʼ (СБГ, 35–36), а атрибутивним членом – прикметник *широкі* (див. вище), що вказує на розміри й форму поля.

Широ́кі Рипи́, -их, рип; мн.; пасовище; с. Тростянець Снят. р-ну: Широкі Рипи (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *рипи*, мн. від *рипа* ʽкрутий стрімчастий берег; урвище; обривиста скалаʼ (Мар., 246), ʽвисокий стрімкий берег, урвищеʼ (ЕСУМ, V, 79), ʽстрімкий схил гори; зсув; ущелина, урвище; стрімка кам'яниста дорога; кам'янистий ґрунтʼ (ГГ, 163), а атрибутивним членом – прикметник *широкі* (див. вище), що вказує на розміри пасовища, пор. *Вузькі Рипи*.

Ши́я, -ї; ж.; урочища; **1**) с. Рогиня Гор. р-ну: Шия (2008, УШ); **2**) смт Отинія Кол. р-ну: Шия (1998, От., 16); Шия (2006, КВС, 116); Шия (2011, УШ); **3**) с. Клубівці Тисм. р-ну: Шия (1995, ТМН, 21); Шия (2005, Карпів, 10); **4**) с. Побережжя Тисм. р-ну: Шия (2011, УШ); **5**) с. Жуків Тлум. р-ну: Шия (2011, УШ); **6**) смт Обертин Тлум. р-ну: Шия (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *шия* ʽвузька довга улоговина між горбами, підвищеннямиʼ (Експ.). Вони вказують на форми урочищ.

Ши́стка, -и; ж.; поле; с. Джурків Кол. р-ну: Шістка (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *шістка* (перен.) ʽполе розміром шість моргівʼ. Вона вказує на розміри поля.

Шкала́, -и; ж.; горб; с. Пороги Бог. р-ну: Шкала (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *шкала*, що є розмовним фонетичним варіантом від *ска-*

ла ʻскеля; урвищеʼ. Вона вказує на те, що на горбі є урвище.

Шкару́пино, -ого; с.; урочище; с. Новоселиця Снят. р-ну: Шкарупино (2006, ННР, 8); Шкарупино (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(о)* від антропоніма *Шкарупа*, пор. п-ще *Шкарупа* (СП, 397).

Шква́рищі, -ищ; мн.; поле; с. Кулачківці Снят. р-ну: Шкварищі (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *шкварище* ʻмісце, де колись була пожежа; вигоріле чи випалене місцеʼ, пор. *шквара* ʻспекаʼ (ЕСУМ, V, 268). Вона вказує на те, що поле облаштоване на випаленому, вигорілому колись місці.

Шкварчука́ова, -ої, ж.; криниця; с. Хотимир Тлум. р-ну: Шкварчукова (1973, Кобил., 272). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Шкварчук*, пор. п-ще *Шкварчук* (ІФД, 403).

Шкве́риш[1], -у; ч.; ліс; сс. Рошнів, Стриганці Тисм. р-ну: Skwerysz (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 6, спр. 113, арк. 51); Шквериш (2010, СОНС, 45); Шквериш (2011, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *шквариш*, *шквериш* ʻзгарище; випалене місцеʼ (Експ.), пор. *шквара* ʻспекаʼ (ЕСУМ, V, 268). Вона вказує на те, що ліс виріс на згарищі, на місці колись вигорілого іншого лісу.

Шкве́риш[2], -у; ч.; горб; с. Стриганці Тисм. р-ну: Шквериш (2010, СОНС, 45). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), який проростає на горбі.

Шкільна́, -ої; ж.; куток (вулиця); с. Єзупіль Тисм. р-н: Шкільна (2011, Експ.). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *шкільна* ʻна якій проживали працівники *школи*ʼ (Експ.).

Шкільни́й Горо́д, -ого, -у; ч.; урочище; с. Незвисько Гор. р-ну: Шкільний Город (2009, ГСС, 12). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *город* ʻділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочівʼ (ВТС, (192), а атрибутивним членом – прикметник *шкільний*, що вказує на належність землі в урочищі *школі*.

Шкільни́й Ку́тик, -ого, -а; ч.; куток; с. Орелець Снят. р-ну: Шкільний Кутик (2012, НПС, 259). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кутик*, дем. від *кут* ʻчастина населеного пунктуʼ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *шкільний*, що вказує на розташування кутка біля *школи*.

Шкітя́к, -а; ч.; болото; 15,7 га; с. Новоселівка Гор. р-ну: Шкітяк (1995, ПЗФ, 25); Шкітяк (2000, ПЗТ, 254). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська або прізвища людини, якій належав колись ґрунт, на якому міститься болото, пор. подібні п-ща *Шкіцяк* (СП, 397), *Шкутяк* (ТД К, 222).

Шклярі́, -ів; мн.; урочище; с. Будзин Тлум. р-ну: Шклярі (2012, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка володіла колись землею в урочищі або проживала в ньому, пор. п-ще *Шкляр* (ІФД, 403).

Шко́лище, -а; с.; куток; с. Королівка Кол. р-ну: Школище (2012, БЛ[5], 276). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *школище* ʻмісце, де була *школа*ʼ. Вона вказує на те, що куток виник біля колишнього шкільного приміщення.

Шкоропа́дівка, -и; ж.; урочище (поле); с. Торговиця Гор. р-ну: Шкоропадівка (2008, УШ); Шкоропадівка (2010, ТСІ, 19). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Шкоропад*, пор. п-ще *Шкоропад* (Редько, ІІ, 1209).

Шкраб'юку́, -ів; мн.; хутір; с. Грушка Тлум. р-ну: Шкраб'юки (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала хутір або проживала на ньому, пор. відоме на Тлумаччині п-ще *Шкраб'юк* (ТД Тл., 78).

Шкроми́ди, -ів; мн.; кутки; **1**) с. Гринівці Тлум. р-ну: Шкромиди (2012, БЛ[5], 276); **2**) с. Грушка Тлум. р-ну: Шкромиди (1975,

АСЗ, І, 900). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних групових антропонімів – найменувань родин, які, очевидно, започаткували кутки або проживали на них, пор. поширене на Тлумаччині п-ще *Шкромида* (ТД Тл., 78).

Шкрунтарí, -ів; мн.; лісове урочище; с. Перерісль Надв. р-ну; вар. *Шкунтарі*: Шкунтарі (1998, Мих., 213); Шкрунтарі (2009, ПІН, 18). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, володіла колись землею в урочищі, пор. п-сько *Шкрунтар* (Експ.).

Шку́лко, -а; с.; урочище; с. Хмелева Гор. р-ну: Шкулко (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *шкулко*, що є фонетичним варіантом від пол. *szkółka* ʻрозсадникʼ (ПРС, 609). Вона вказує на те, що в урочищі колись вирощували розсаду дерев, кущів та овочів.

Шлапакíв, -ового; ч.; ліс; с. Надорожна Тлум. р-ну: Шлапаків (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Шлапак*, пор. відоме на Тлумаччині п-ще *Шлапак* (ТД Тл., 78).

Шльо́серово, -ого; с.; урочище; смт Печеніжин Кол. р-ну: Шльосерово (2006, КГ, 23). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма нім. походження *Шльосер*, пор. нім. п-ще *Schlosser* (FNB, 263).

Шлю́зи, -ів; мн.; поле; с. Кубаївка Надв. р-ну: Шлюзи (1998, Мих., 213). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *шлюз* ʻводогінʼ (Мих., 77), пор. пол. *śluza* ʻшлюз; водопровідʼ (Фасм., IV, 681). Вона вказує на те, що на полі колись був водопровід, яким наприкінці XIX – на початку XX ст. подавали воду до млина.

Шляхе́тчина, -и; ж.; поля; **1**) с. Джурків Кол. р-ну: Шляхетчина (2012, БЛ[5], 276); **2**) с. Пужники Тлум. р-ну: Szlachotczyna (1905 (1874), KuK TT). – Назви утворені за допомогою суфікса *-ин(а)* від прикметника *шляхетське* ʻналежне *шляхті* (див. далі)ʼ. Вони вказують на те, що поля колись належали полякам, які проживали в селах, пор. куток *Шляхта* (див. далі) в с. Джурків.

Шляхови́й, -ого; ч.; куток; с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Шляховий (1995, НВ, 8). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *шляховий* ʻякий розкинувся навколо шляхуʼ.

Шля́хта[1], -и; ж.; кутки; **1**) с. Корнів Гор. р-ну: Шляхта (2012, Експ.); **2**) с. Джурків Кол. р-ну: Шляхта (2006, КВС, 46); Шляхта (2007, ЕКол., V, 49); Шляхта (2011, УШ); **3**) с. Нижній Вербіж Кол. р-ну: Шляхта (1995, НВ, 8); **4**) с. Черемхів Кол. р-ну: Шляхта (2000, НІСЧ, 7); Шляхта (2006, КВС, 183); Шляхта (2011, УШ); **5**) с. Угринів Тисм. р-ну: Шляхта (1995, ТМН, 50); Шляхта (2009, БЛ[2], 178); **5**) с. Ісаків Тлум. р-ну: Шляхта (2012, БЛ[5], 276). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *шляхта* ʻдрібне дворянство колишньої феодальної Польщі, дореволюційної України, Білорусії, Литвиʼ (ВТС, 1401) ʻмісцева назва поляківʼ (Експ.). Вони вказують на те, що на кутках проживали колись шляхтичі або представники польського етносу.

Шля́хта[2], -и; ж.; урочище; с. Гостів Тлум. р-ну: Шляхта (2009, НСГ, 9); Шляхта (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *шляхта* (див. вище). Вона вказує на те, що урочище колись належало шляхтичам.

Шмайлíвка, -и; ж.; куток; с. Балинці Снят. р-ну: Шмайлівка (2011, Експ.); Шмайлівка (2012, БЛ[5], 276). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Шмайло*, пор. п-ще *Шмайло* (Експ.).

Шмелíвка, -и; ж.; куток; с. Княждвір Кол. р-ну: Шмелівка (2006, КВС, 64). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Шмель*, пор. п-сько *Шмель* (СПЗУ, ІІІ, 318). Можливо також, що ця назва мотивована апелятивом *шмель*, *шмелі* (діал.) ʻбджміль; бджмелі' і вказує на наявність на кутку цих комах.

Шнур, -а; ч.; поле; с. Грушка Тлум. р-ну: Шнур (2011, УШ). – За відомостями, які подають місцеві жителі, така назва зумовлена тим, що земельні наділи, які купували тут за часів Австро-Угорщини заможні селяни, професійні австрійські землеміри

відмірювали за допомогою довгих *шнурів* і дуже рівно – під *шнур* (як за *шнуром*). Однак більш імовірно, що цей мікротопонім мотивований апелятивом *шнур* зі значенням ʻміра довжиниʼ ↔ ʻсмуга землі певної величиниʼ, пор. *шнур* ʻміра довжини: 21 сажень' (Грінч., II, 444), ʻміра довжини, що дорівнювала близько 45 мʼ (СУМ, XI, 504), укр. діал. (поліське.) *шнур* ʻмізерного розміру наділ землі' (Лисенко, 236), гуц. *шнур*, *шнурь* ʻміра довжини, що дорівнює 30 мʼ (НВГ, 46), блр. *шнур* ʻвузька смуга землі; стара міра землі, рівна …75 ліктямʼ (Яшкін, 207). Відомо, що на території Південно-Західної Русі лексема *шнур* уживалася в значенні метрологічного терміна литовськими землемірами (ОУЕСС, 129). У такому разі назва вказує на розміри поля.

Шнуро́, -ів; мн.; урочища (поля); **1**) с. Дубки Гор. р-ну: Шнури (2012, БЛ[5], 276); **2**) с. Котиківка Гор. р-ну: Шнури (2012, БЛ[5], 276); **3**) с. Серафинці Гор. р-ну: Шнури (2008, УШ); **4**) с. Стрільче Гор. р-ну: Шнури (2012, БЛ[5], 276); **5**) с. Камінне Надв. р-ну: Шнури (1998, Мих., 213); **6**) смт Ланчин Надв. р-ну: Шнури (1998, Мих., 213); **7**) с. Зібранівка Снят. р-ну: Шнури (2010, УШ); Шнури (2012, НПС, 284); **8**) с. Іллінці Снят. р-ну: Шнури (2011, УШ); **9**) с. Кулачківці Снят. р-ну: Шнури (2012, БЛ[5], 276); **10**) с. Братківці Тисм. р-ну: Шнури (1995, ТМН, 12); **11)** с. Стриганці Тисм. р-ну: Шнури (2012, БЛ[5], 276); **12**) с. Олеша Тлум. р-ну: Шнури (2012, Експ.). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *шнур* (див. вище). Вони, очевидно, вказують на розміри полів.

Шовко́виця, -і; ж.; гора; с. Нижнів Тлум. р-ну: Шовковиця (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *шовковиця* ʻпоширене в помірних і субтропічних зонах земної кулі листяне дерево з їстивними плодами, листям якого годують гусінь шовковицевого шовкопряда' (ВТС, 1402), ʻморва; смоква шовковаʼ (Смик, 305), ʻзарослі шовковициʼ (СНГТК, 204). Вона вказує на характер рослинності на горі.

Шо́калів, -евого; ч.; куток с. Рунґури Кол. р-ну: Шокалів (2002, Рунґ., 240);, Шокалів (2006, КВС, 140); Шокалів (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Шокало*, пор. поширене на Коломийщині п-ще *Шокало* (ТД КР, 128).

За твердженням місцевих жителів, назва кутка повʼязана з чоловіком, який на будь-яке звертання все казав: "А шо? А шо?" (Рунґ., 241). Тому й назвали його *Шокалом*.

Шо́калівське, -ого; с.; куток; с. Саджава Бог. р-ну: Шокалівське (2003, Мороз, 6). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Шокало*, пор. відоме в селі п-ще *Шокало* (Мороз, 13).

Шо́рів, -евого; ч.; ліс; с. Узин Тисм. р-ну: Шорів (2012, БЛ[5], 276). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Шор*, пор. п-ще *Шор* (ТСЛ, 737).

Шо́стий, -ого; ч.; горб; с. Лука Гор. р-ну: Шостий (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації числівника *шостий*, що вказує на порядковий номер горба в ряду таких же орооб'єктів, які тягнуться від села вздовж Дністра, пор. *Перший*, *Другий*, *Третій*, *Четвертий*, *П'ятий*.

Шпако́ве, -ого; с.; поле; с. Русів Снят. р-ну: Шпакове (2012, БЛ[5], 276). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Шпак*, пор. п-ще *Шпак* (ІФД, 405).

Шпиль, -ю; ч.; горб; с. Діброва Тлум. р-ну: Шпиль (2008, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *шпиль* ʻневисока кругла гірка; гостра вершина гориʼ (Мар., 254), ʻкрута вершина гориʼ (Лісняк, 359). Вона вказує на форму горба.

Шпита́ль, -ю; ч.; урочище; с. Олешів Тлум. р-ну: Шпиталь (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *шпиталь* ʻгоспіталь; місце, де лежать поранені; лікарняʼ (ВТС, 1404). Вона вказує на те, що в урочищі колись лікували пораних партизанів-упівців.

Шпитків, -ового; ч.; куток; с. Троїця Снят. р-ну: Шпитків (2011, УШ); Шпитків (2012, НПС, 227). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Шпитко*, пор. п-ще *Шпитко* (СП, 401).

Шпичко́ва, -ої; ж.; нива; с. Вовчківці Снят. р-ну: Шпичкова (2012, БЛ[5], 276). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від ан-

тропоніма *Шпичко* чи *Шпичок*, пор. п-ще *Шпичка* (Редько, II, 1219).

Шпінь[1], -я; ч.; гора; 690 м; с. Рунґури Кол. р-ну; інша назва – *Франкова Гора* (див. вище): Spiń (1904 (1877), KuK Kuty); Szpiń (1933, MT Kuty); Шпінь (2001, Експ.); Шпінь, Франкова Гора (2002, Рунґ., 241); Шпінь, Франкова гора (2003, ЕКол., XIII, 102); Франкова Гора (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *шпінь шпинь* ʻвершина гори; гірський хребетʼ (Мар., 254), ʻмалий пагорб; вершина гориʼ (Rudn., 32), ʻхребет гориʼ (Hr., 50), ʻверх гориʼ (Онишк., II, 388), пор. рум. *spin* ʻшип, колючкаʼ (Hr., 50), *spinare* ʻвершина, верх (гори)ʼ (РУС, 436).

За народними переказами, колись на горі стояла сторожова вишка, з якої подавали сигнали мешканцям навколишніх сіл про наближення ворога.

Шпінь[2], -я; ч.; куток; с. Рунґури Кол. р-ну: Шпінь (2012, БЛ[5], 276). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування гори (див. вище), на схилах якої розкинувся куток.

Штанú, -ів; мн.; поле; с. Делева Тлум. р-ну: Штани (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *штани* ʻрозгалужений об'єктʼ, пор. *штани* ʻрозгалуження річкиʼ (СНГТК, 205). Вона має конотативне значення і вказує на форму поля.

Штéпівка, -и; ж.; куток; с. Ворона Кол. р-ну: Штепівка (2006, КВС, 24). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Штепа*, пор. особове ім'я *Штепа* (СУІ, 349), п-ще *Штепа* (ІФД, 405).

Штéфана Балащукá, словосп.; урочище (млака); с. Тучапи Снят. р-ну: Штефана Балащука (2011, УШ). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Штефан Балащук*. Вона вказує на належність урочища в давнину чоловікові з названим вище особовим іменем та прізвищем.

Штефáниково, -ого; с.; поле; с. Маркова Бог. р-ну: Штефаниково (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Штефаник*, пор. особове ім'я *Штефаник* < *Степан* (СУІ, 349).

Штéфанова Лéнія[1], -ої, -ї; ж.; просіка (дорога); с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Штефанова Ленія (1998, Мих., 213). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *ленія* ʻмежа між городами або ділянками лісу; вузька межова дорога між полями; мисливська стежка в лісіʼ; межаʼ (ЕСУМ III, 221), ʻлісова просікаʼ (Експ.), а атрибутивним членом – прикметник *Штефанова*, який вказує на те, що просіку в давнину прокладав *Штефан*, пор. особове ім'я *Штефан* < *Степан* (СУІ, 349).

Штéфанова Лéнія[2], -ої, -ї; ж.; ліс; с. Верхній Майдан Надв. р-ну: Штефанова Ленія (1998, Мих., 213). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування просіки (див. вище), яка прокладена через ліс.

Штéфанове, -ого; с.; поле; с. Хом'яківка Тисм. р-ну: Штефанове (2012, БЛ[5], 276). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Штефан* (див. вище).

Штефанюкóва, -ої; ж.; урочище (нива); с. Підвисоке Снят. р-ну: Штефанюкова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Штефанюк*, пор. п-ще *Штефанюк* (СП, 402).

Штеф'єк, -а; ч.; урочище; с. Чернятин Гор. р-ну: Штеф'єк (1996, ІЧ, 16). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвища колишнього власника землі в урочищі, пор. п-ще *Штеф'як* (розм. *Штеф'єк*) (Експ.).

Штéфина, -ої; ж.; урочище; с. Росохач Гор. р-ну: Sztyfina (1933, MT K); Штефина (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Штефа* < *Стефанія* (СУІ, 351).

Штефурú, -ів; мн.; куток; с. Манява Бог. р-ну: Штефури (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. особове ім'я *Штефура* < *Степан* (СУІ, 349), рум. *Ştefură* (Const., 66).

Штефурі́вське, -ого; с.; поле; с. Гута Бог. р-ну: Штефурівське (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-івськ(е)* від антропоніма *Штефур*, пор. особове ім'я *Штефура* (див. вище).

Штовб, -у; ч.; верх; 708,3 м; с. Космач Бог. р-ну; інша назва – *Малий Верх* (див. вище): Штовб, або Малий Верх (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *штовб* (діал.), що є фонетичним варіантом від *щовб* 'стрімка вершина гори, скеля' (Грінч., IV, 529), 'вершина гори' (Rudn., 32), 'крута вершина гори' (СНГТК, 206), 'шпиль; верх гори; лисій верх високої гори, заростої довкола лісом' (Онишк., II, 396) < *šč̆lbъ* < і.-є. *(s)kel-* 'гнути, кривити' (Вербич[6], 77). Вона вказує на форму гори.

Што́вбан, -у; ч.; верх; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Штовбан (2000, ЕКол., III, 55); Штовбан (2006, КГ, 19). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *штовбан* (діал.) 'т. с., що *штовб* (див. вище)'. Вона вказує на форму верху. У гуцулів *штовб*, *штовба* означає ще й 'всохле на корені дерево; сухостій' (ГГ, 220).

Штогри́нівка, -и; ж.; урочище; м. Тисмениця: Штогринівка (2008, Тисм.[1], 39 вклад.). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Штогрин*, пор. п-ще *Штогрин* (ІФД, 405).

Шту́рбина Крини́ця, -ої, -і; ж.; криниця; с. Павлівка Тисм. р-ну: Штурбина Криниця (1997, Павл., 7). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *криниця* 'глибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь' (ВТС, 465), 'джерело, колодязь' (ЭССЯ, 21, 156–157), а атрибутивним членом – прикметник *Штурбина*, що вказує на належність гідрооб'єкта *Штурбі*, пор. п-ще *Штурба* (СП, 402).

Шувари́ста, -ої; ж.; гора; 1076,7 м; с. Гута Бог. р-ну; вар. *Шиворис, Щеворис*: Szyworis (1855, AKKGL, Bl. 48); Szczyworys (1880, SG, I, 512); Szczyworys (1914 (1894), KuK P); Szczyworys (2000, PBWG, 143); Шиворис (2003 ТК ЦГ); Шиворис (2006, ГЦСЧ); Шувариста (2006, ІФ ЗК); Шувариста (2008, Н ОМ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *шувариста* 'вкрита *шуваром* – осокою', пор. *шувар* (бот.) 'осока' (ГГ, 215), 'торішня трава' (Горбач[1], 363). Вона вказує на характер рослинності на горі. Форма *Шиворис*, яка була вперше засвідчена наприкінці XIX ст. і потім "кочувала" багатьма довідниками й топографічними картами, є деформацією вихідної назви й тому потребує заміни в офіційних документах.

Шумля́нщина, -и; ж.; куток; с. Товмачик Кол. р-ну: Шумлянщина (2000, ІТ, 6); Шумлянщина (2006, КВС, 168); Шумлянщина (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ин(а)* від антропоніма *Шумлянський*. Таке прізвисько мав ополячений дідич, який колись тут жив і володів землею. Його двір, за переказами місцевих жителів, спалили за Хмельниччини селяни навколишніх сіл.

Шумськи́ї, -ої; ж.; поле; с. Угринів Тисм. р-ну: Шумської (2012, БЛ[5], 276). – Назва є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма – прізвища жінки, якій належало колись поле, пор. п-ще *Шумський* (ІФД, 406).

Шу́ркач, -у; ч.; джерело; с. Підгайчики Кол. р-ну: Шуркач (2006, КВС, 126). – Назва утворена за допомогою суфікса *-ач* від дієслівної основи *шурк-ати* 'човгати; терти, скребти і т. ін. по якійсь поверхні, утворюючи шум, шарудіння' (ВТС, 1410, 1380). Вона вказує на акустичні властивості джерела.

Шутрівки́, -ок; мн.; поле; с. Назавизів Надв. р-ну: Шутрівки (1998, Мих., 213). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *шутрівка* 'ґрунт, у якому багато піску, дрібного каміння' (Мих., 50). Вона вказує на характер ґрунту на полі.

Шутроми́нці, -ів; мн.; куток; с. Потічок Снят. р-ну: Шутроминці (2011, УШ); Шутроминці (2012, НПС, 179). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала колись куток чи проживала на ньому, пор. п-ще *Шутроминець* (Експ.).

Щ

Ща́сників, -ового; ч.; давнє містечко, тепер част. смт Отинія Кол. р-ну; вар. *Щасликів*, *Щеників*: opp. Szczesnikow ad Otenia (1660, ЛЦДІА, ф. 5, оп. 1, спр. 152, с. 29); opp. Szczaslikow ad Otenia (1661, ЛЦДІА, ф. 5, оп. 1, спр. 352, с. 896); Щасників або Щеників (1998, Он., 12); Щасників або Щеників (2006, КВС, 116); Щасників, або Щеників (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма **Щасник* // **Щаслик* або **Щеник*, пор. однокорінне п-ще *Щасний* (Редько, II, 1230).

Щеблева, -ої; ж.; куток; с. Антонівка Тлум. р-ну: Щеблева (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Щебель*, пор. п-ще *Щебель* (Редько, II, 1230)

Щербу́нщина, -и; ж.; урочище (поле); с. Топорівці Гор. р-ну: Щербунщина (2005, СМТ[1], 49); Щербунщина (2008, УШ). – Назва, очевидно, є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Щербунський*, пор. п-ще *Щербун* (Експ.) та подібне *Щербинський* (Редько, II, 1232).

Щовб[1], -у; ч.; гори; **1**) с. Міжгір'я Бог. р-ну: Щовб (2011, УШ); **2**) с. Корнів Гор. р-ну: Щовб (2008, УШ); **3**) с. Хмелева Гор. р-ну: Щовб (2008, УШ); **4**) с. Побережжя Тисм. р-ну: Щовб (2012, Експ.); **5**) с. Ісаків Тлум. р-ну: Щовб (2011, УШ); **6**) с. Підвербці Тлум. р-ну: Щовб (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *щолб*, *щовб* 'крута вершина гори' (Мар., 254; Лісняк, 359), 'стрімка вершина гори; скала' (Нг., 34), 'шпиль, верх гори; лисий верх високої гори, заростої довкола лісом' (Онишк., II, 396), 'крута вершина, скеля' (Фасм., IV, 509), бук. *щовб* 'горб; вершина гори, поросла лісом' (СБГ, 683).

Щовб[2], -у; ч.; ліси; **1**) с. Міжгір'я Бог. р-ну: Щовб (2011, УШ); **2**) с. Ісаків Тлум. р-ну: Щовб (2012, Експ.). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних оронімів – найменувань гір (див. вище), на яких розкинулися ліси.

Щовб[3], -а; ч.; куток; с. Торговиця Кол. р-ну: Щовб (2006, КВС, 171); Щовб (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *щовб* (див. вище). Вона вказує на рельєф місцевості на кутку.

Щурі́вка, -и; ж.; поле; с. Пшеничники Тисм. р-ну: Щурівка (2009, БЛ[2], 177). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Щур*, пор. п-ще *Щур* (ІФД, 407).

Щурі́вський Лаз, -ого, -у; ч.; урочище; с. Маркова Бог. р-ну: Щурівський Лаз (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лаз* 'гірський луг; лісова галявина' (Мар., 234), 'лісова поляна' (Лісняк, 361), 'викорчувана ділянка лісу, призначена під пасовисько або під поле' (ССУМ, I, 537), 'сіножать, лука; пасовище' (ГГ, 109), 'мала ділянка поля в горах', а атрибутивним членом – прикметник *Щурівський*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину родині *Щура*, пор. п-ще *Щур* (див. вище).

Щуро́ва, -ої; ж.; сіножать; с. Семенівка Гор. р-ну: Щурова (2012, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Щур* (див. вище).

Щуро́вий Клин, -ого, -у; ч.; поле; с. Завалля Снят. р-ну: Щуровий Клин (2012, БЛ[5], 276). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *клин* 'частина земельного угіддя, що вирізняється за певною ознакою (за родом посіву тощо)' (ВТС, 433), 'площа землі клиноподібної форми' (СБГ, 209), а атрибутивним членом – прикметник *Щуровий*, що вказує на належність поля в давнину *Щурові*, пор. п-ще *Щур* (див. вище).

Ю

Ю́зеф, -а; ч.; **1**) кол. хутір, тепер част. села Хоросна Кол. р-ну: Юзеф (2006, КВС, 179); **2**) кол. хутір, об'єдн. з с. Сідлище Кол. р-ну: Юзеф (2006, КВС, 144); Юзеф (2011, УШ). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних антропонімів – особових імен засновників і володарів хуторів, пор. особове ім'я *Юзеф* (СУІ, 406), пол. *Józef* (КІР, 69).

Юзефі́вка, -и; ж.; кол. хутір, нал. до с. Михалків Кол. р-ну: Józefówka (1906 (1876), KuK K); Józefówka (1933, MT K). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Юзеф*, пор. особове ім'я *Юзеф* (див. вище), пол. *Józef* (див. вище).

Ю́зеково, -ого; с.; поле; с. Підвисоке Снят. р-ну: Юзеково (2012, БЛ[5], 276). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Юзек*, пор. особове ім'я *Юзек* < *Юзеф* (СУІ, 406).

Юзько́ва, -ої; ж.; урочище; с. Підвисоке Снят. р-ну: Юзькова (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Юзько*, пор. особове ім'я *Юзько* < *Юзеф* (СУІ, 406).

Ю́нзина, -ої; ж.; част. села (куток); с. Тростянець Снят. р-ну: Юнзина (2012, БЛ[5], 276). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Юнза*, пор. похідне п-ще *Юнзяк* (СП, 407).

Ю́нче, -ого; с.; урочище; с. Братишів Тлум. р-ну: Юнче (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-*je* від антропоніма *Юнець*, *Юнак* чи *Юнко*, пор. п-ща *Юнак*, *Юнко* (Редько, ІІ, 1237).

Юра́н, -у; ч.; горб; 382 м; смт Печеніжин Кол. р-ну; вар. *Юрин*: Juran (1906 (1876), KuK K); Юран, Юрин (2006, КГ, 23). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – особового імені колишнього власника землі на горбі, пор. особове ім'я *Юран* < *Юрій* (СУІ, 408), п-ще *Юран* (Експ.). Варіант назви є посесивним утворенням на *-ин* від особового імені *Юра*.

Юра́хівка, -и; ж.; куток (вулиця); с. Рожневі Поля Снят. р-ну: Юрахівка (2011, УШ); Юрахівка (2012, НПС, 285). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Юрах*, пор. особове ім'я *Юрах* < *Юрій* (СУІ, 408) та поширене в селі п-ще *Юрах* (НПС, 285).

Юра́шева Гора́, -ої, -и; ж.; гора; с. Рунґури Кол. р-ну: Юрашева гора (2002, Рунґ., 241); Юрашева Гора (2006, КГ, 23); Юрашева Гора (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* 'значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), 'підвищене місце' (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Юрашева*, що вказує на належність орооб'єкта *Юрашеві*, пор. особове ім'я *Юраш* (СУІ, 408), п-ще *Юраш* (СП, 407).

Ю́рина, -ої; ж.; пасовище; с. Добротів Надв. р-ну: Юрина (1998, Мих., 213). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Юра*, пор. особове ім'я *Юра* < *Юрій* (СУІ, 408).

Ю́рин По́тік, -ого, -оку; ч.; потік; пр. Сопівки л. Лючки л. Пістиньки п. Пруту л. Дунаю; с. Рунґури Кол. р-ну: Юрин Потік (2002, Рунґ., 241); Юрин Потік (2010, БЛ[1], 343). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *потік* 'річка, переважно невелика, струмок із стрімкою течією' (ВТС, 903), 'невелика водна артерія, менша, ніж річка' (СНГТВ, 76), 'струмок, джерело; долина потоку; глибока вузька долина' (СНГТК, 158–159), а атрибутивним членом – прикметник *Юрин*, що вказує на належність гідрооб'єкта та землі навколо нього *Юрі*, пор. особове ім'я *Юра* (див. вище).

Юри́скова Кірни́ці, -ої, -і; ж.; джерело, криниця; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Юрискова Кірниці (2006, КГ, 19). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кірниці, кирниці* 'криниця' (ГГ, 93), а атрибутивним членом – прикметник *Юрискова*, що вказує на належність гідрооб'єкта *Юриску*, пор. особове ім'я *Юриско* < *Юрій* (СУІ, 409).

Юрí, -ів; мн.; куток; с. Пороги Бог. р-ну: Юрі (2011, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала колись на ньому, пор. особове ім'я *Юра* (див. вище).

Ю́рівці, -ів; мн.; кол. поселення на Коломийщині, тепер не ідент.: Jurowcze (1469, AGZ, XII, 329). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які започаткували село, пор. давнє особове ім'я *Юра* < *Юрій* (ССУМ, ІІ, 574).

Юрійчуко́ва, -ої; ж.; поле (нива); с. Русів Снят. р-ну: Юрійчукова (2012, БЛ[5], 276). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(а)* від антропоніма *Юрійчук*, пор. п-ще *Юрійчук* (ІФД, 408).

Юріха, -и, (-а); ч. / ж.; куток; с. Торговиця Гор. р-ну: Юріха (2008, УШ); Юріха (2010, ТСІ, 18); Юріха (2012, БЛ[5], 276). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного андроніма – найменування жінки за іменем чоловіка, яка, очевидно, започаткувала куток чи проживала в ньому, пор. особове ім'я *Юріх* < *Юрій* (Експ.). Можливо також, що цей мікротопонім є формою родового відмінка з присвійним значенням антропоніма *Юріх* (див. вище).

Юркі́вка[1], -и; ж.; куток; с. Серафинці Гор. р-ну: Юрківка (2008, УШ); Юрківка (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Юрко*, пор. особове ім'я *Юрко* < *Юрій* (СУІ, 409).

Юркі́вка[2], -и; ж.; колишнє село, тепер присілок с. Рошнів Тисм. р-ну; давня назва – *Юрківці*: Jurgowcze (1521, MRPS, IV/I, 324); Jurkowka ad Tysmienica (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Jurkówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 132); Jurkówka (1855, AKKGL, Bl. 45); Jurkówka (1882, SG, III, 635); Jurkówka (1905 (1877), KuK TT); Юрківка (1947, АТП, 517); Юрківка (1961, ІФ АТП[1], 84). – Давня назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування колективу людей за іменем їх батька, родоначальника чи володаря, які започаткували село, пор. особове ім'я *Юрко* (див. вище). Десь наприкінці XVI – на початку XVII ст. суфікс *-івці* в назві був замінений на *-івк(а)*, очевидно, під впливом високої продуктивності моделей з цим формантом.

Юрко́ва Кірни́ці, -ої, -і; ж.; джерело, криниця; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Юркова Кірниці (2006, КГ, 19). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кірниці, кирниці* 'криниця' (ГГ, 93), а атрибутивним членом – прикметник *Юркова*, що вказує на належність гідрооб'єкта в давнину *Юрку*.

Юркове́цький Лан, -ого, -у; ч.; поле; с. Рошнів Тисм. р-ну: Юрковецький Лан (2011, Експ.); Юрковецький Лан (2012, БЛ[5], 276). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *лан* 'безліса рівнина, рівний широкий простір; поле; великий безлісий простір оброблюваної землі' (СУМ, IV, 443), 'рівне поле' (Лісняк, 360), а атрибутивним членом – прикметник *юрковецький*, що вказує на розташування поля на присілку *Юрківка* (див. вище).

Юрове́ць[1], -івця; ч.; гора; с. Раковець Бог. р-ну: Юровець (1989, ГБ, 322). – Назва утворена за допомогою суфікса *-овець* від антропоніма *Юра* (див. вище).

За народними переказами, під час татарської навали поважний господар села Юра зібрав великий загін селян і укріпився з ними на високій горі над Бистрицею. І коли татари посунули великою силою, він ударив по них із засідки. Песиголовці не могли розвернутися з кіньми на вузькій дорозі. Покотилися вони й покотилися їхні коні, крутячи собі голови. Відтоді ця гора називається *Юровець* (ГБ, 322).

Юрове́ць[2], -івця; ч.; ліс; смт Солотвин Бог. р-ну: Юровець (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-овець* від антропоніма *Юра* (див. вище).

За народними переказами, ліс названий так тому, що тут колись мав свої літні палати галицький князь Юрій Львович.

Юрове́ць[3], -івця; ч.; потік; п. Бистриці-Солотвинської л. Бистриці п. Дністра; смт Солотвин Бог. р-ну: Юрівець (2011,

УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), з якого витікає потік.

Юро́чково, -ого; с.; пасовище; с. Забережжя Бог. р-ну: Юрочково (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(о)* від антропоніма *Юрочко*, пор. особове ім'я *Юрочко* < *Юрій* (СУІ, 409).

Юрчили́, -ів; мн.; куток; с. Молодків Надв. р-ну: Юрчили (1985, ІГ, ІІ, 384); Юрчили (1998, Мих., 213); Юрчили (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка започаткувала куток і проживала на ньому, пор. особове ім'я *Юрчило* < *Юрій* (СУІ, 409), п-ще *Юрчило* (ІФД, 408).

Ю́щина, -ої; ж.; урочище (поляна); с. Тростянець Снят. р-ну: Ющина (2003, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від антропоніма *Юська*, пор. особове ім'я *Юська* < *Юстина, Устина* (СУІ, 371).

Я

Я́блунька, -и; ж.; село; Бог. р-н; с/р; віддаль до Богородчан – 30 км, до Івано-Франківська – 44 км: Jabłońka (1497, MRPS, II, 742); Jabłonka (1578, ŹDz, XVIII/I, 89); Jablonka ad Krasnopol (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Jabłonka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 88); Яблунька (1947, АТП, 516); Яблунька (2009, ІФ АТП[7], 185). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому було започатковане село. В основі мікротопоніма лежить апелятив *яблунька*, дем. від *яблуня*. Очевидно, у давнину це дерево відігравало важливу роль: було орієтиром на місцевості, на якій пізніше виникло село. В. О. Яцій пов'язує назву села з контактним, на його думку, однозвучним гідронімом – найменуванням поточини в с. Яблуниця Яремчанської міськради (Яцій[3], 210), що сумнівно, оскільки ці оніми, зважаючи на значну віддаль між названими ними об'єктами, навряд чи можна вважати контактними. Та й невеличка за розмірами поточина навряд чи могла відіграти в житті засновників села таку роль, що її назвою стало найменування поселення.

За народним переказом, записаним Й. Фальковським, першим поселенцем цієї місцевості був рибалка Яблонський. Від його прізвиська начебто й пішла назва села (Fal., ZPH, 108).

Яблунько́, -ок; мн.; урочище; с. Велика Кам'янка Кол. р-ну: Jabłonki (1933, МТ К). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *яблуньки* ʻнасадження молодих яблунь' (Експ.). Вона вказує на те, що в урочищі колись проростав яблуневий сад.

Явдо́шин Кут, -ого, -а; ч.; урочище; с. Жуків Тлум. р-ну: Явдошин Кут (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *кут* ʻчастина якої-небудь території, місцевості' (СУМ, IV, 417), а атрибутивним членом – прикметник *Явдошин*, що вказує на належність урочища в давнину *Явдосі*, пор. особове ім'я *Явдоха* < *Євдокія* (СУІ, 121).

Явдо́шино, -ого; с.; поле; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Явдошино (2012, БЛ[4], 203). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(о)* від антропоніма *Явдоха* (див. вище).

Явірни́к[1], -а; ч.; лісове урочище; с. Гута Бог. р-ну: Явірник (2006, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *явірник* ʻзарості яворів', ʻявоpовий ліс' (Rudn., 23), ʻмісцевість, де ростуть явори', пор. типологічно споріднені *дубник* ʻдубовий ліс', *липник* ʻлиповий ліс' (Онишк., I, 237, 240). Вона вказує на вид дерев, які проростають в урочищі.

Явірни́к[2], -а; ч.; полонина; с. Гута Бог. р-ну: полонина Явірник (2006, ГСК, 241). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), біля якого розкинулася полонина.

Явірни́к[3], -а; ч.; урочище (поле); с. Красна Надв. р-ну: Явірник (1998, Мих., 213);

Явірник (2009, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *явірник* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в урочищі в давнину.

Явірникú, -ів; мн.; гора; с. Пороги Бог. р-ну: Javirnyky (1939, Rudn., 65); Явірники (2006, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *явірник* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на горі.

Яворе́ць[1], явірця; ч.; лісове урочище; сс. Рошнів, Юрківка Тисм. р-ну: Jaworec (1905 (1877), KuK TT); Яворець (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *яворець* ʻмолодий яворовий ліс’ (Експ.).

Яворе́ць[2], явірця; ч.; кол. хутір біля с. Юрківка Тисм. р-ну: Jaworec (1905 (1877), KuK TT). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісового урочища (див. вище), біля якого був заснований хутір. Д. Г. Бучко виводить її від незасвідченого гідроніма – найменування потоку *Яворець* (Бучко, 123).

Яворе́ць-Горíшний[1], явірця, -ого; ч.; урочище; с. Рошнів Тисм. р-ну: Яворець-Горішний (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування лісового урочища *Яворець* (див. вище), частиною якого є цей топооб’єкт, а атрибутивним членом – прикметник *горішний*, що вказує на його розташування на підвищенні, у горішній частині села, пор. *Яворець-Долішний*.

Яворе́ць-Горíшний[2], явірця, -ого; ч.; поле; с. Рошнів Тисм. р-ну: Яворець-Горішний (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), біля якого розкинулося поле.

Яворе́ць-Долíшний[1], явірця, -ого; ч.; урочище; с. Рошнів Тисм. р-ну: Яворець-Долішний (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є мікротопонім – найменування лісового урочища *Яворець* (див. вище), частиною якого є цей топооб’єкт, а атрибутивним членом – прикметник *долішний*, що вказує на його розташування в низинній частині села, пор. *Яворець-Горішний*.

Яворе́ць-Долíшний[2], явірця, -ого; ч.; поле; с. Рошнів Тисм. р-ну: Яворець-Долішний (2011, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), біля якого розкинулося поле.

Яворúна, -и; ж.; лісові урочища; **1**) с. Монастирчани Бог. р-ну: Яворина (2005, НМ, 10); Яворина (2011, УШ); **2**) с. Рунгури Кол. р-ну: Яворина (2002, Рунг., 241). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *яворина* ʻявоpовий ліс, яворова памолодь’ (ВТС, 1421), ʻявоpовий ліс’ (Rudn., 23). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Яворíвка, -и; ж.; куток; с. Підвербці Тлум. р-ну: Яворівка (2012, БЛ[5], 276). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *яворівка* ʻяворові насадження; зарості яворів’ (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на кутку.

Яворíв, -ова; ч.; куток; с. Молодків Бог. р-ну: Jaworów (1935, MT N). – Назва виникла в результаті трансонімізації ороніма – найменування гори *Яворова* (див. далі), під якою розкинувся куток. Вона узгоджена в роді й числі з відповідним номенклатурним терміном.

Яворóва, -ої; ж.; гора; 481 м; сс. Молодків, Гвізд Надв. р-ну; вар. *Яворів*: Jaworów (1906 (1880), KuK N); Jaworowa (2000, PBWG, 156); Яворова (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *яворова* ʻзаросла *яворами*’ (Експ.). Вона вказує на характер рослинності на горі.

Я́гідне, -ого; с.; лісове урочище; с. Делева Тлум. р-ну: Ягідне (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ягідне* ʻіз *ягодами*; у якому ростуть *ягоди*’. Вона вказує на те, що в лісі в давнину проростали ці плоди.

Я́година, -ої; ж.; урочище; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Ягодина (2012, Експ.). – Назва

утворена за допомогою прикметникового суфікса *-ин(а)* від апелятива *ягоди*. Вона вказує на те, що в урочищі колись проростав панський черешневий сад, з якого збирали багаті врожаї ягід.

Я́дзвінь, -ю; ч.; підвищення; с. Чорнолізці Тисм. р-ну: Ядзвінь (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ядзвінь* (бот.) ʻповій звичайний' (Смик, 186). Вона вказує на характер рослинності на підвищенні в давнину.

Я́дрище, -а; ж.; урочище; с. Поточище Гор. р-ну: Ядрище (2008, УШ). – Назва утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *ядрище* (діал.) ʻмісце, де проростає *ядринець* (бот.) – бедринець ломикаменевий' (Смик, 186). У такому разі вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Я́зви, язов; мн.; полонина; с. Гута Бог. р-ну: полонина Язви (2006, ГСК, 251). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *язва* зі значенням ʻвирита яма, нора' (Шульг., ОВ, 154). Вона вказує на характер поверхні полонини.

Я́звини, -ин; мн.; урочище; с. Матеївці Кол. р-ну: Jazwiny (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 262, арк. 16); Язвини (1985, ІГ, ІІ, 353). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *язвина* ʻнора; ущелина, яр' (ЕСУМ, VI, 537), ʻзаглиблення в землі; прірва' (Rudn., 23), ʻнора; яма під землею, вирита водою, у якій живуть лисиці; безодня' (Онишк., ІІ, 401). Вона вказує на характер поверхні урочища.

Яйце́, -я; с.; урочище (поле); с. Серафинці Гор. р-ну: Яйце (2008, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *яйце* (перен.) ʻоб'єкт опуклої овальної форми' (Експ.). Вона вказує на форму урочища.

Якими́шина, -ої; ж.; криниця; с. Грушів Кол. р-ну: Якимишина (2010, БЛ[1], 343). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від андроніма *Якимиха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Яким* (СУІ, 412).

Якимце́ва, -ої; ж.; поле (нива); с. Стецева Снят. р-ну: Якимцева (2012, БЛ[5], 276). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Якимець*, пор. п-ще *Якимець* (СП, 409).

Я́ківка, -и; ж.; село; Тлум. р-н; с/р; віддаль до Тлумача – 30 км, до Івано-Франківська – 60 км; давня назва – *Якубівка*: Jakubowka (1669, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 19, ф. 4); Jakubowka (1670, RRDZH, 59); Jakubówka (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 220); Jakubówka (1855, AKKGL, Bl. 439); Jakubówka (1882, SG, III, 384); Jakóbówka (1933, МТ К); Яківка (1947, АТП, 511); Яківка (2009, ІФ АТП[7], 185). – Давня назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Якуб*, пор. діал. особове ім'я *Якуб*, пол. *Jakub* (СУІ, 415), ст.-укр. *Якоубъ* (ССУМ, ІІ, 582). Сучасне найменування села, що з'явилося в повоєнний період під час масового перейменування радянською владою населених пунктів, мотивоване особовим іменем *Яків* (СУІ, 413).

Яківчуко́ве, -ого; с.; поле; с. Слобідка Гор. р-ну: Яківчукове (2012, БЛ[4], 203). – Назва є посесивним утворенням на *-ов(е)* від антропоніма *Яківчук*, пор. п-ще *Яківчук* (ІФД, 410).

Яковиши́на, -ої; ж.; криниця; с. Любківці Снят. р-ну: Яковишина (1999, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(а)* від андроніма *Яковиха* – найменування жінки за іменем чоловіка, пор. особове ім'я *Яків* (див. вище).

Я́кубівка[1], -и; ж.; село; Гор. р-н; нал. до Рашківської с/р; віддаль до Городенки – 8 км, до Івано-Франківська – 73 км: Jakubowka (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Jakobówka (1886, WSMG, 139); Jakobówka (1900, SGG, 213); Якубівка (2009, ІФ АТП[7], 185). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Якуб*, пор. особове ім'я *Якуб* < пол. *Jakub* (СУІ, 415; КІР, 68).

Я́кубівка[2], -и; ж.; залізнична зупинка; м. Городенка: St. Jakubówka (1926, МТ Н); Якубівка (1978, Гор., 95). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ойконіма – найменування села (див. вище), на території якого знаходиться зупинка.

Я́ла, -ої; ж.; гора; 950 м; між сс. Пороги Бог. р-ну та Гриньків Рожн. р-ну: Яла (2002,

МЦГ К). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, що розкинулося на горі. В основі мікротопоніма лежить прикметник *яла* ʽялова; яка не дає приплоду; неродюча’ (ВТС, 1424). Вона вказує на характер ґрунту в урочищі.

Ялúна[1], -и; ж.; ліси; **1**) с. Бабче Бог. р-ну: Ялина (2011, УШ); **2**) с. Дзвиняч Бог. р-ну: Ялина (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ялина* ʽялиновий ліс, гай’ (ВТС, 1124). Вони вказують на вид дерев, які проростають у лісах.

Ялúна[2], -и; ж.; урочища; **1**) с. Старі Богородчани Бог. р-ну: Ялина (2011, УШ); **2**) с. Скопівка Кол. р-ну: Ялина (2006, КВС, 145). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ялина* (див. вище). Вони вказують на характер рослинності в урочищах.

Ялúна[3], -и; ж.; поточина; пр. Бобрівки п. Хоросної л. Опрашини п. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Скопівка Кол. р-ну: Ялина (2006, КВС, 145). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), у якому протікає поточина.

Ялúнка[1], -и; ж.; ліси; **1**) сс. Воскресинці, Грушів Кол. р-ну: Jodlinka (1904 (1877), KuK Kuty); Ялинка (2012, БЛ[5], 276); **2**) с. Корнич Кол. р-ну: Ялинка (2012, БЛ[5], 276). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ялинка*, дем. від *ялина* (див. вище). Вони вказують на вид дерев, які проростають у лісах.

Ялúнка[2], -и; ж.; куток; с. Грушів Кол. р-ну: Ялинка (2012, БЛ[5], 276). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), біля якого розкинувся куток.

Ялúнка[3], -и; ж.; поле; смт Ланчин Надв. р-ну: Ялинка (1998, Мих., 213). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ялинка*, дем. від *ялина* (див. вище). Вона вказує на те, що поле облаштоване на місці колишнього ялинового лісу.

Ялúнка[4], -и; ж.; куток; смт Ланчин Надв. р-ну: Ялинка (1998, Мих., 213); Ялинка (2010, Експ.). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування поля (див. вище), на якому розкинувся куток.

Ялинкú, -ок; мн.; урочище (лука); с. Грушів Кол. р-ну: Ялинки (2006, ЕКол., IV, 156). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ялинки* ʽялинові зарості; ялиновий ліс’, пор. *ялинки* ʽневеликий ялиновий ліс’ (СНГТК, 206). Вона вказує на характер рослинності в урочищі.

Ялúця, -і; ж.; ліс; між сс. Лісна Слобідка, Станіславівка та Товмачик Кол. р-ну: Jedlina (1933, МТ К); Ялиця (2011, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ялиця* ʽялицеві зарості; ялицевий ліс’ (Експ.). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Яличкú, -ок; мн.; ліси; **1**) с. Перерісль Надв. р-ну: Ялички (2009, ПІН, 18); **2**) с. Бортники Тлум. р-ну: Ялички (2011, УШ); 3) с. Пужники Тлум. р-ну: Ялички (2012, БЛ[5], 276). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ялички* ʽялицеві зарості; ялицевий ліс’ (Експ.). Вони вказують на вид дерев, які проростають у лісах.

Ялівці́, -ів; мн.; кол. село на Покутті, тепер не ідент: Jalowce (1735, ЛЦДІА, ф. 134, опр. 2, спр. 10, с. 66). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка могла започаткувати село, пор. особова назва **Яловець* (Бучко, 123), п-ща *Яловий*, *Яловиця* (Редько, II, 1249)

Я́лова, -ої; ж.; поточина; п. Белелуї л. Пруту л. Дунаю; с. Красноставці Снят. р-ну: Ялова (2003, УШ). – Назва утворена семантичним способом від однозвучного мікротопоніма – найменування ниви, з якої витікає потік. В основі мікротопоніма лежить прикметник *ялова* ʽялова; яка не дає приплоду; неродюча’ (ВТС, 1424), пор. *яловe* ʽполе, що погано родить’ (СНГТК, 206). Йдеться тут насамперед про маловодність гідрооб’єкта та території, на якій він протікає, пор. укр. діал. *ялова* ʽстаре русло річки’ (Череп., 240).

Яловéга, -и; ж.; пасовище; с. Петрилів Тлум. р-ну: Яловега (2012, Експ.). – Назва

утворена, очевидно, семантичним способом від апелятива *яловега* ʻпуста, неродюча земляʼ, пор. *яловега* ʻмолода вівця, ялова вівця; (збільш.) ялівкаʼ (ЕСУМ, VI, 545).

Яловéць[1], -івця; ч.; ліс; с. Гвізд Надв. р-ну: Яловець (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ялівець*, *яловець* ʻвічнозелений чагарник, рідше дерево родини кипарисових з лускоподібною або короткоголчастою хвоєю та ягодоподібними шишками, вживаними в медициніʼ (СУМ, XI, 643), ʻхвойний лісʼ, ʻялівецьʼ (Онишк., II, 402).

Яловéць[2], -івця; ч.; потік; п. Лукавцю л. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Гвізд Надв. р-ну: Jałowiec (1855, AKKGL, Bl. 48). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування лісу (див. вище), з якого витікає потік.

Я́ма[1], -и; ж.; ліс; с. Слобода Кол. р-ну: Яма (2012, БЛ[5], 276). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *яма* ʻдолина потоку; долина, кітловинаʼ (Мар., 255), ʻпідніжжя гориʼ (МСГГ, 234), ʻзаглибленняʼ в землі (СУМ, XI, 644). Вона вказує на рельєф поверхні лісу.

Я́ма[2], -и; ж.; урочище; с. Молодків Надв. р-ну: Яма (1998, Мих., 213). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *яма* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні урочища.

Я́ма[3], -и; ж.; пасовище; с. Делева Тлум. р-ну: Яма (2012, БЛ[5], 276). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *яма* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні пасовища.

Я́мгорів[1], -евого; ч.; колишнє село, тепер част. с. Серафинці Гор. р-ну: Jamhorow (1658, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 19, ф. 4); Jamchorow alias Sierafiniec (1765, ЛЦДІА, ф. 5, оп. 1, спр. 286, с. 59); Ямгорів (2008, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма тюркського походження *Ямгор*, пор. *Jamchor,* башкирське *Яухар* (Бучко, 108; СЛИ, 102). З історії відомо, що цю частину села заснували представники тюркських народів, що й зумовило появу такої назви.

Я́мгорів[2], -евого; ч.; потік; п. Дністра; довжина – 12 км, площа басейну – 168 км^2; поч. на пн.-сх. околиці с. Серафинці, гирло в с. Городниця Гор. р-ну; інші назви – *Лімниця, Лемець* (див. вище), *Ворчун* (див. вище): Lemic (1880, KuK Z); Lemnica (1884, SG, V, 136); Лемиць, Łemic (помилк., 1917, Машт., ДБ, 22); Лімниця (1979, СГУ, 319); Ворчун або Лімець (2001, Експ.); Ямгорів (2008, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування частини села (див. вище), з якого витікає потік.

Ямú[1], ям; мн.; урочища; **1**) с. Хмелівка Бог. р-ну: Jamy (1934, SDW, № 22, s. 244); Ями (2012, БЛ[5], 276); **2**) с. Слобода Кол. р-ну: Ями (2011, УШ); **3**) с. Троїця Снят. р-ну: Ями (2011, УШ). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *яма* ʻдолина потоку; долина, кітловинаʼ (Мар., 255), ʻзаглибленняʼ в землі (СУМ, XI, 644), ʻпідніжжя гориʼ (МСГГ, 234). Вони вказують на рельєф поверхонь урочищ.

Ямú[2], ям; мн.; кутки; **1**) с. Хмелівка Бог. р-ну: Ями (2012, ХПЛ, 16); **2**) с. Слобода Кол. р-ну: Ями (2011, УШ); **3**) с. Троїця Снят. р-ну: Ями (2012, НПС, 227). – Назви виникли в результаті трансонімізації однозвучних мікротопонімів – найменувань урочищ (див. вище), у яких розкинулися кутки.

Ямú[3], ям; мн.; поля; **1**) с. Малий Ключів Кол. р-ну: Ями (2012, БЛ[5], 276); **2**) с. Стецева Кол. р-ну: Ями (2012, БЛ[5], 276). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *яма* (див. вище). Вони вказують на рельєф поверхонь полів.

Ямú[4], ям; мн.; ліс; с. Добротів Надв. р-ну: Ями (1998, Мих., 213). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *яма* (див. вище). Вона вказує на особливості поверхні лісу.

Ямú[5], ям; мн.; сінокіс; с. Саджавка Надв. р-ну: Ями (1998, Мих., 213). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *яма* (див. вище). Вона вказує на особливості поверхні сінокосу.

Ямкú[1], -ок; мн.; пасовище; с. Дебеславці Кол. р-ну: Ямки (2012, БЛ[5], 276). – Назва

утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ямка*, дем. від *яма* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні пасовища.

Ямкú², -ок; мн.; урочища; **1**) с. Ковалівка Кол. р-ну: Ямки (2006, КВС, 68); Ямки (2008, Боєчко, 5); **2**) с. Рунгури Кол. р-ну: Ямки (2002, Рунґ., 241). – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *ямка* (див. вище). Вони вказують на рельєф поверхонь урочищ.

Ямкú³, -ок; мн.; ліс; с. Малий Ключів Кол. р-ну: Ямки (2006, КГ, 20); Ямки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ямка* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні лісу.

Я́мницький, -ого; ч.; потік; пр. Ямничанки л. Бистриці п. Дністра; с. Ямниця Тисм. р-ну: Ямницький (1979, СГУ, 636); Ямницький (2008, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ямницький* ʻякий протікає в с. *Ямниця* (див. далі)ʼ.

Я́мниці, -иць; мн.; лісове урочище; с. Загвіздя Тисм. р-ну: Ямниці (2011, Експ.). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ямниця* (діал.) ʻмісцевість, що лежить у долині, нижче навколишньої території; місцевість, яка має заглиблення (ями), улоговини, впадиниʼ (Експ.). Вона вказує на особливості поверхні урочища.

Я́мниця¹, -і; ж.; село; Тисм. р-н; с/р; віддаль до Тисмениці – 25 км, до Івано-Франківська – 9 км: Jamnicza (1440, ZDM, VII, 92); Jamnycza (1578, ŹDz, XVIII/I, 93); Jamnica (1658, ПРГ, ЛНБ, ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Jamnica (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 16, спр. 239); Jamnica (1880, VOV, 375); Jamnica (1882, SG, III, 392); Ямниця (1947, АТП, 517); Ямниця (1997, ІФАТП⁶, 110). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ямниця* (див. вище). Вона відбиває особливості рельєфу терену, на якому розкинулося село. За іншою версією, назва села виникла в результаті трансонімізації однозвучного гідроніма – найменування річки, яка тепер називається *Ямничанка* (див. далі). Якщо врахувати той факт, що в складі цього ойконіма є суфікс *-иц(я)*, який, за твердженням О. М. Трубачова, є "загальновизнаним давнім гідронімним формантом, що використовується на слов'янських територіях" (Трубачев, 171), то таке його походження є цілком можливим.

За народними переказами, назва села походить від загального найменування джерел, які розташовані в західній частині села і які місцеві мешканці називають *ямницями*.

Ще один переказ про заснування села та його назву дійшов до нас з глибини віків. У ньому розповідається, що в горі Стінка, яка височіє на протилежному від села боці ріки Бистриця, колись була печера. У ній довго жив монах, який спокутував тут свої гріхи. До нього часто приходили люди з Вікторова, Тязева, Єзуполя та інших сіл висповідатися. Так було до тих пір, поки на мирні села не напали татари. Вони грабували людей і забирали в рабство, непокірних убивали. Люди, аби врятуватися від тяжкого лиха, утікали в печеру. Щоб не вмерти з голоду, перепливали вночі Бистрицю й обробляли землю на другому її боці. Та за літні короткі ночі вони не встигали багато зробити, тому мусили залишатися на полі, і, щоб бути не поміченими ворогами, копали собі ями-землянки. Поступово вони й залишилися жити на своїх полях у цих землянках. Люди з інших сіл називали їх ямничанами, а село, яке виросло тут згодом, – *Ямницею* (ТМН, 53–54).

Я́мниця², -і; ж.; лан; с. Хотимир Тлум. р-ну; вар. *Ямниці*: Jamnica (1900, SGG, 215); Ямниці (1960, Кобил., ДЛМ, 112); Ямниці (1973, Кобил., 272). – Назва утворена семантичним способом від *ямниця* (див. вище). Вона вказує на рельєф поверхні лану, що спадає вниз до яру. Варіант назви відбиває особливості місцевої говірки.

Ямничáнка, -и; ж.; річка; л. Бистриці п. Дністра; довжина – 18 км, площа басейну – 53,6 км²; сс. Рибне, Павлівка, Ямниця Тис. р-ну; інші назви – *Павелче, Павлівка, Рибниця, Риб'янка*, вар. *Ямниця*: Jamnica (1855, AKKGL, Bl. 44); Pawelcze (1880, KuK S); Pawełcza (1880, SG, I, 513); Jamnica, w średnim biegu nadają jej także miano Pawelcze (1882, SG, III, 392); Pawełcze (1913,

GKS); Павелче, Pawełcze (1917, Машт., ДБ, 19); Pawełcza (1932, MT S); Ямничанка (1979, СГУ, 636), Павлівка (2004, УПР, 820). – Річка, протікаючи через названі вище населені пункти, має в кожному з них свою назву, мотивовану відповідним ойконімом: у с. Рибне – *Рибниця, Риб'янка*, у с. Павлівка (кол. Павелче) – *Павелча, Павелче*, у с. Ямниця – *Ямниця*, *Ямничанка*. В одних випадках її назва є результатом трансонімізації однозвучних ойконімів (*Павелча, Павелче*), а в інших – суфіксальними дериватами відповідно на *-анк(а) // -янк(а)*.

Ямчи́ще, -а; с.; ліс; с. Княждвір Кол. р-ну: Ямчище (1985, ІГ, ІІ, 419). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ямчище* 'місцевість, де є *ямки*'. Вона вказує на характер поверхні лісу.

Я́н, -у; ч.; озерце; с. Рудники Снят. р-ну: Ян (2003, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – найменування людини, якій належало колись озерце, пор. особове ім'я *Ян*, що є західнослов'янським варіантом особового імені *Іван*, пор. пол. *Jan*, ч. *Jan*, слов. *Jan* (СУІ, 415).

Я́нева, -ої; ж.; лісове урочище; с. Колодіївка Тисм. р-ну: Янева (2011, Експ.). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(а)* від антропоніма *Ян* (див. вище).

Я́нівка[1], -и; ж.; куток; с. Корнич Кол. р-ну: Янівка (2006, КВС, 70). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Ян* (див. вище).

Я́нівка[2], -и; ж.; лісове урочище; с. Перерісль Надв. р-ну: Янівка (1998, Мих., 213); Янівка (2009, ПІН, 18). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Ян* (див. вище).

Я́нівка[3], -и; ж.; поточина; пр. Стримби л. Ворони п. Бистриці-Надвірнянської п. Бистриці п. Дністра; с. Перерісль Надв. р-ну: Янівка (2009, ПІН, 18). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища (див. вище), з якого витікає поточина.

Я́нова Ву́лиця, -ої, -і; ж.; куток; с. Потічок Снят. р-ну: Янова Вулиця (2011, УШ); Янова Вулиця (2012, НПС, 179). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *вулиця* 'два ряди будинків із проїздом, проходом між ними' (ВТС, 166), а атрибутивним членом – прикметник *Янова*, що вказує на найменування кутка на честь *Яна*, який, очевидно, тут колись проживав, пор. особове ім'я *Ян* (див. вище).

Я́нові Горбу́[1], -их, -ів; мн.; підвищення; с. Хриплин Ів.-Франк. м/р: Янові Горби (2011, Експ.). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *горби*, мн. від *горб* 'невелике округле підвищення на площині; бугор, пагорок' (ВТС, 191), а атрибутивним членом – прикметник *Янові*, що вказує на належність землі на підвищенні в давнину *Яну*, пор. особове ім'я *Ян* (див. вище).

Я́нові Горбу́[2], -их, -ів; мн.; поле; с. Хриплин Ів.-Франк. м/р: Янові Горби (2012, БЛ[5], 276). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного ороніма – найменування підвищення (див. вище), на якому розкинулося поле.

Я́нушів Бе́ріг, -евого, -егу; ч.; горб, підвищення; с. Мишин Кол. р-ну: Янушів Беріг (2006, КГ, 21). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *беріг* зі значенням 'горб, підвищення, гірка, пагорб' (УЗГ, 167), а атрибутивним членом – прикметник *Янушів*, що вказує на належність землі на підвищенні в давнину *Янушу*, пор. особове ім'я *Януш* < *Ян* (СУІ, 416), п-ще *Януш* (ІФД, 411)

Я́нцево, -ого; с.; поле; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Янцево (2006, КГ, 19). – Назва є посесивним утворенням на *-ев(о)* від антропоніма *Янець*, пор. особове ім'я *Янець* < *Ян* (СУІ, 416), п-ще *Янець* (ІФД, 411).

Я́нці, -ів; мн.; куток; с. Серафинці Гор. р-ну: Янці (2008, УШ); Янці (2012, БЛ[4], 204). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка, очевидно, започаткувала куток або проживала на ньому, пор. особове ім'я *Янець*, п-ще *Янець* (див. вище).

Яр, -а; ч.; куток; с. Стецева Снят. р-ну; Яр (1982, КС, 257). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *яр* ʽглибока довга западина (перев. з крутими або прямовисними схилами), що утворилася внаслідок розмиву пухких осадових порід тимчасовими потоками’ (ВТС, 1424), ʽбалка; глибока балка, заросла лісом’ (Мар., 255). Вона вказує на характер поверхні кутка.

Яремчукі́в, -ового; ч.; потік; п. Пруту л. Дунаю; с. Троїця Снят. р-ну: Яремчуків (2011, УШ). – Назва є посесивним утворенням на *-ів* від антропоніма *Яремчук*, пор. п-ще *Яремчук* (ІФД, 411).

Яриші́вка, -и; ж.; урочище; с. Чортовець Гор. р-ну: Яришівка (2007, ССЧ, 10); Яришівка (2012, БЛ[5], 277). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Яриш*, пор. п-ще *Яриш* (ІФД, 412).

Яркú, -ів; мн.; височина; с. Глибівка Бог. р-ну: Ярки (2011, УШ). – Назва утворена способом плюралізації та онімізації апелятива *ярок*, дем. від *яр* (див. вище). Вона вказує на характер поверхні височини, порізаної глибокими балками.

Ярмі́вське, -ого; с.; урочище; с. Делева Тлум. р-ну: Ярмівське (2012, Експ.). – Назва, очевидно, є викривленою під впливом розмовного мовлення формою від *Яремівське*. У такому разі вона утворена за допомогою посесивного суфікса *-івськ(е)* від антропоніма *Ярема*, пор. особове ім’я *Ярема* (СУІ, 417), п-ще *Ярема* (ІФД, 411).

Ярóк, ярка; ч.; яр; с. Середній Майдан Надв. р-ну: Ярок (1998, Мих., 213). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ярок*, дем. від *яр* ʽглибока довга западина (перев. з крутими або прямовисними схилами), що утворилася внаслідок розмиву пухких осадових порід тимчасовими потоками’ (ВТС, 1424), ʽбалка; глибока балка, заросла лісом’ (Мар., 255), пор. також бойк. *ярок* ʽрівець, виритий водою; вирита водою яруга; малий яр’ (Онишк., ІІ, 404).

Я́севі Долúни, -их, -ин; мн.; пасовище; с. Глинки Надв. р-ну: Ясеві Долини (1998, Мих., 213). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *долини*, мн. від *долина* ‘рівна плоска місцевість, розташована між горбами чи горами’ (ВТС, 236), ‘долина; низина; низина біля річки’ (ССУМ, І, 315), ‘низина, заросла травою; широка низина’ (Мар., 226), а атрибутивним членом – пркметник *Ясеві*, що вказує на належність пасовища в давнину *Ясю*, пор. особове ім’я *Ясь* < *Яків* (СУІ, 413).

Я́сен, -у; ч.; поле; с. Виноград Кол. р-ну: Ясен (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ясен* ʽдерево родини маслинових з перистим листям і міцною деревиною, яку використовують на різні вироби’ (ВТС, 1418). Вона вказує на те, що на полі або біля нього колись проростало одне або декілька таких дерев.

Ясене́ць, -нця; ч.; горб; між сс. Годи-Добровідка та Турка Кол. р-ну: Jasieniec (1906 (1874), KuK K). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ясенець* (бот.) ʽбагаторічна трав’яниста ефіроносна рослина рутових з дрібнопірчастими листками; (діал.) золототисячник’ (ВТС, 1418). Вона вказує на характер рослинності на горбі в давнину.

Ясену́на, -и; ж.; лісове урочище; с. Раківчик Кол. р-ну: Jasienina (1933, MT K). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ясенина* ʽясенові дерева’ (ВТС, 1418), ʽмісцевість, поросла ясенами’ (Худ.[2], 270). Вона вказує на вид дерев, які проростають в урочищі.

Ясені́вське, -ого; с.; поле; с. Топорівці Гор. р-ну: Ясенівське (2005, СМТ[1], 54). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ясенівське* ʽяке належало колись громаді с. *Ясенів-Пільний* (див. далі) або окремим його жителям’.

Ясені́в, -ева; ч.; горб; с. Ясенів-Пільний Гор. р-ну: Jasienów (1855, AKKGL, Bl. 49). – Назва виникла в результаті трансонімізації опорного компонента ойконіма – найменування села *Ясенів-Пільний* (див. далі), на території якого височіє горб.

Ясені́вка, -и; ж.; пасовище; с. Кривець Бог. р-ну: Ясенівка (2011, УШ). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від апеля-

тива *ясен*, *ясени* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на пасовищі.

Ясенів-Пільний, -ева, -ого; ч.; село; Гор. р-н; с/р; віддаль до Городенки – 7 км, до Івано-Франківська – 81 км; давня назва – *Ясенів*: Jazenow (1427, AGZ, III, 227); Jesionow (1472, AGZ, XII, 488); Jaszieniow (1570–1571, ЖУР, VII, 146); Polne Jasinow (1623, ЛЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 121, арк. 1030); Jasienow ad Sniatyn (1658, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Jasienów Polny (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 10, спр. 56); Jasienów Polny (1855, AKKGL, Bl. 49); Jasienów Polny, czyli Dolny (1882, SG, III, 478); Jasienów Polny, lub Dolny (1910, ZSO, 62); Ясенів-Пільний (1947, АТП, 504); Ясенів-Пільний (2009, ІФ АТП[7], 186). – Давня назва є посесивним утворенням на *-ів* (< *-овъ*) від антропоніма *Ясен*, пор. давнє особове ім'я *Ясен* (Чучка, Сл., 372), ст.-п. *Jasyen* (SSNO, II, 453), п-ще *Ясень* (Редько, II, 1257). Означення *пільний* та *долішній*, що вживаються в назві відповідно з початку XVII та в XIX ст., вказують на розташування села серед *полів* та в *долині*, на відміну від *Верхнього Ясенова* (Верх. р-н), що лежить високо в горах.

Про походження назви села існує цікава легенда. У ній ідеться про те, що колись давно, ще коли українські землі топтали табуни татарської орди, жила в цій місцевості жінка, яка мала п'ять синів. Коли вони виросли, то подалися воювати з чужинцями, хоч мати не хотіла віддавати їх під ворожі шаблі. Довго відважно билися вони за рідну землю, а мати щоденно виглядала їх, аж поки чєрна звістка не сполошила її серце й холодна сивина не посрібнила її голову. Глибока туга назавжди полонила душу матері. Одного разу вона вийшла в поле й у черговий раз дала волю сльозам. У цей час звіявся буйний вітер, закружляв і раптово стих. А вранці на скропленій сльозами землі з'явилися молоді ясенові пагони, з яких виросли п'ять ясенів. Дівчата висаджували біля них квіти, а мати поливала їх цілющою водою. З часом тут утворився дивовижної краси куточок. Невдовзі навколо нього почали селитися люди й виникло село, яке назвали *Ясеновом*.

Ясенівське, -ого; с.; поле; с. Топорівці Гор. р-ну: Ясенівське (2012, БЛ[4], 204). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ясенівське* ʻяке належало громаді с. *Ясенів*-Пільний (див. вище) або окремим його жителям'.

Ясенникова́те, -ого; с.; підвищення; с. Манява Бог. р-ну: Jasienikowate (1935, MT Porohy); Jasenkowate (2006, GUG, мара 1); Ясенниковате (2011, УШ). – Назва утворена способом субстантивації та онімізації прикметника *ясенниковате* ʻвкрите подекуди *ясенником* – ясеновим лісом', пор. *ясінник* ʻясеновий лісок' (ГГ, 68).

Ясенове́ць[1], -івця; ч.; урочище (толока); с. Грушів Кол. р-ну: Ясеновець (2006, ЕКол., IV, 157). – Назва утворена семантичним способом від незасвідченого, але існуючого в давнину апелятива **ясеновець* (< псл. **asenovьcь*) ʻясеновий ліс', пор. серб. і хорв. *јасеновац* ʻт. с.' (ТО, 292). Вона вказує на характер рослинності в урочищі в давнину.

Ясенове́ць[2], -івця; ч.; сінокіс; с. Корнич Кол. р-ну: Jasienowiec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 261, арк. 89); Ясеновець (2012, БЛ[5], 277). – Назва утворена семантичним способом від апелятива **ясеновець* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на сінокосі в давнину.

Ясенове́ць[3], -івця; ч.; потік; л. Березівки п. Пруту л. Дунаю; с. Кропивище, Пилипи Кол. р-ну: Ясеновець (2003, ТК К); Ясеновець (2006, К КР); Ясеновець (2011, КР). – Назва утворена семантичним способом від апелятива **ясеновець* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності навколо потоку.

Ясенове́ць[4], -івця; ч.; яр; між с. Будилів Снят р-ну та м. Снятин: Ясенівець (1982, КС, 259); Ясеновець (2011, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива **ясеновець* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності в яру.

Яси́кова Го́ра, -ої, -и; ж.; урочище (підвищення, поле); с. Делева Тлум. р-ну: Ясикова Гора (2011, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень' (ВТС, 191), ʻпідвищене місце'

(Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Ясикова*, що вказує на належність землі в урочищі в давнину родині *Ясикових*, пор. особове ім'я *Ясик* < *Ясь* < *Ясон* (СУІ, 420), п-ще *Ясик* (ІФД, 412).

Я́сівка, -и; ж.; кол. фільварок, тепер поле; с. Котиківка Гор. р-ну: Jasiówka (1900, SGG, 213); Ясівка (2011, Проц., 31); Ясівка (2012, БЛ[5], 277). – Назва утворена за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Яс*, *Ясь*, пор. особове ім'я *Яс* < *Ясон* (СУІ, 420), *Ясь* (діал.) < *Іван* (Бучко, 124).

Ясі́нки[1], -ів; мн.; село; Кол. р-н; нал. до Турківської с/р; віддаль до Коломиї – 15,5 км, до Івано-Франківська – 63 км: Jasyenki (1400, ZDM, VI, 169); Jasienki (1906 (1876), KuK K); Jasienki (1933, MT K); Ясінки (2009, ІФ АТП[7], 186). – Назва неоднозначна щодо походження. Вона може бути: а) утворенням способом плюралізації та онімізації апелятива *ясенок* 'зарості ясену' (СНГТК, 209), пор. також ст.-укр. *ясинка* 'ясенина' (ССУМ, ІІ, 585); у такому разі вона вказує на характер рослинності терену, на якому виникло село; б) результатом трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка могла започаткувати село, пор. п-ще *Ясенок* (Редько, ІІ, 1257).

Ясі́нки[2], -ів; мн.; кутки; **1**) с. Підгайчики Кол. р-ну: Ясінки (2006, КВС, 126); **2**) с. П'ядики Кол. р-ну: Ясінки (2011, Експ.); Ясінки (2012, БЛ[4], 204); **3**) с. Турка Кол. р-ну: Ясінки (2011, УШ) – Назви утворені способом плюралізації та онімізації апелятива *ясенок* (див. вище). Вона вказує на характер рослинності на кутках.

Ясі́нки-Бере́зина, -ів, -и; ч.; ліс; с. Турка Кол. р-ну: las Jasienki-Brzezina (1933, MT K). – Назва утворена способом поєднання в одному найменуванні апелятивів *ясінки* 'ясенкові зарості' та *березина* 'березняк, березовий ліс' (ЕСУМ, І, 171), 'березовий ліс, гай' (Лісняк, 361). Вона вказує на вид дерев, які проростають у лісі.

Ясі́нник, -у; ч.; гора; 810 м; с. Манява Бог. р-ну: до...**Ясѣнника** (1887, ІСМ, 38); Ясінник (2004, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ясінник* 'ясеновий лісок', пор. гуц. *єсінник*, *ясінник* 'т. с.' (ГГ, 68, 224). Вона вказує на характер рослинності на горі.

Ястребня́[1], -і; с.; пасовище; с. Саджавка Надв. р-ну: Ястребня (1998, Мих., 213); Ястребня (2010, УШ). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ястріб-ня* (діал.) 'місце, де водяться *яструби* – хижі птахи з короткими гачкуватими дзьобами, гострими загнутими пазурами, що водяться в лісах'. Вона вказує на вид птахів, які водилися колись на пасовищу.

Ястребня́[2], -і; с.; поточина; пр. Пруту л. Дунаю; с. Саджавка Надв. р-ну; вар. *Ястрібня*: Ястрібня (1986, ІГ, ІІІ, 117); Ястребня (2010, УШ). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування пасовища (див. вище), через яке протікає поточина

Ястрібна́, -ої; ж.; поля; **1**) с. Пшеничники Тисм. р-ну: Ястрібна (2009, БЛ[2], 177); **2**) с. Надорожна Тлум. р-ну: Ястрібна (2011, УШ). – Назви утворені семантичним способом від апелятива *ястрібна*, фонетичного розмовного варіанта від *ястрібня* (див. вище). Вони вказують на вид птахів, які водилися колись на полях.

Яструби́шин Бе́ріг, -ого, -егу; ч.; урочище; с. Коршів Кол. р-ну: Яструбишин Беріг (2006, КВС, 75). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *беріг*, *берег* 'круча, стрімкий схил; гористе місце, пасовисько' (ГГ, 23), 'зарослий лісом горб' (ЕСУМ, 170), 'підвищення; гора; стік гори' (Hr., 32), а атрибутивним членом – прикметник *Яструбишин*, що вказує на належність урочища в давнину *Яструбисі*, пор. п-ще *Яструб* (Редько, ІІ, 1258).

Яструбці[1], -ів; мн.; кол. село, тепер куток с. Ганнусівка Тисм. р-ну; давня назва – *Яструбець*: Jastrzambyecz (1438, AGZ, XII, 36); Jastrzembiec (1579, ŹDz, XVIII/I, 95); Jastrzembiec (1669, ЛНБ ВР, ф. 145, спр. 19, фас. 4); Jastrzębiec (1787, ЛЦДІА, ф. 19, оп. 6, спр. 128); Jastrzębiec (1855, AKKGL, Bl.); Jastrzębiec (1882, SG, III, 30); Jastrzębiec (1900, SGG, 626); Jastrzębiec (1932, MT S):

Ястребці (1995, ТМН, 14); Ястребці (2000, Ост., 9); Яструбці (2012, БЛ[5], 277). – Давня назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного антропоніма – прізвиська людини, яка могла започаткувати село. Антропонім *Яструбець* – патронімне або демінутивне утворення на *-ець* від вихідного *Яструб*, пор. п-ще *Яструб* (Редько, II, 1258), мотивованого апелятивом *яструб* ʻхижий птах з коротким гачкуватим дзьобом, гострими загнутими пазурами, що водиться в лісахʼ (СУМ, XI, 658). Сучасна множинна форма мікротопоніма з'явилася в радянський період під час так званого впорядкування назв населених пунктів. Вона є штучною й не відбиває історичної природи назви.

Яструбці́[2], -ів; мн.; поле; с. Козина Тисм. р-ну: Яструбці (2012, Експ.). – Назва виникла, очевидно, у результаті трансонімізації однозвучного групового антропоніма – найменування родини, яка володіла колись полем, пор. п-ще *Яструбець* (див. вище).

Ясьми́н, -а; ч.; хутір; біля с. Добротів Надв. р-ну, тепер не ідент.: Dobrotów z Jaśminem (1881, SG, II, 78). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ясмин* (заст.) ʻжасминʼ (СУМ, XI, 654). Вона вказує на характер рослинності терену, на якому виник хутір.

Яфенникова́те, -ого; с.; ліс; с. Молодків Надв. р-ну: Яфенниковате (1998, Мих., 213). – Назва виникла в результаті трансонімізації однозвучного мікротопоніма – найменування урочища, у якому росте ліс. В основі мікротопоніма лежить прикменик *яфенниковате* ʻподекуди зарослеʼ *яфенником* – заростями чорниць', пор. гуц. *афенник*, *яфенник* ʻзарості чорниць' (ГГ, 18).

Яці́шине Боло́то, -ого, -а; с.; пасовище; с. Олієво-Королівка Гор. р-ну: Яцишине Болото (2012, БЛ[5], 277). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *болото* ʻмокра заболочена низина; мокре місце між горбамиʼ (Мар., 218), ʻгрузьке місце з надмірно зволоженим ґрунтомʼ (Лісняк, 360), ʻрозгрузла земля, грязюка; багнисте місце з стоячою водоюʼ (СБГ, 35–36), а атрибутивним членом – прикметник *Яцишине*, що вказує на належність пасовища в давнину *Яцисі*.

Я́цкова Гора́, -ої, -и; ж.; горб; с. Чернятин Гор. р-ну: Яцкова Гора (1996, ІЧ, 16); Яцкова Гора (2008, УШ). – Назва утворена способом лексикалізації та онімізації словосполучення, у якому опорним компонентом є апелятив *гора* ʻзначне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищеньʼ (ВТС, 191), ʻпідвищене місцеʼ (Лісняк, 359), а атрибутивним членом – прикметник *Яцкова*, що вказує на належність в давнину орооб'єкта *Яцкові*, пор. особове ім'я *Яцко* < *Яків* (СУІ, 413).

Яцу́рино, -ого; с.; поле; с. Великий Ключів Кол. р-ну: Яцурино (2006, КГ, 19). – Назва є посесивним утворенням на *-ин(о)* від антропоніма *Яцура*, пор. п-ще *Яцура* (ІФД, 413).

Ячмі́нка, -и; ж.; поле; с. Петрів Тлум. р-ну: Ячмінка (2012, Експ.). – Назва утворена семантичним способом від апелятива *ячмінка* ʻячмінна соломаʼ (СУМ, XI, 661). Вона свідчить про те, що на полі в давнину висівали здебільшого ячмінь. Можливо також, що ця назва мала первісну семантику ʻполе, на якому висівають *ячмінь*ʼ.

Я́щурівка, -и; ж.; урочище; с. Борщівська Турка Снят. р-ну: Jaszczerówka (1820, ЛЦДІА, ф. 20, оп. 11, спр. 1, арк. 9); Jaszczurówka (1933, МТ К). – Назва утворена, очевидно, за допомогою суфікса *-івк(а)* від антропоніма *Яцур*, пор. п-ще *Яцур* (ІФД, 413).

Список скорочень використаних джерел і літератури

АК — *Кавалева А.* Беларускія айконімы, матываваныя геаграфічнымі тэрмінамі / А. Кавалева // Лінгвістичні студії: зб. наук. пр. – Донецьк : ДонНУ, 2008. – С. 313–316.

АЛ — *Панцьо С. С.* Антропонімія Лемківщини / С. С. Панцьо. – Тернопіль, 1995. – 132 с.

Андр. — *Андриевский М.* Летописный Юрьев на Роси / М. Андриевский // Киевская старина. – 1883. – Сентябрь–октябрь. – С. 1–38.

Андрійчук — *Андрійчук Ф.* Моє село / Ф. Андрійчук. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2001. – 144 с.

Аникин — *Аникин А. Е.* К семантическому анализу некоторых славянских слов / А. Е. Аникин // Этимология. 1982. – М. : Наука, 1985. – С. 65–82.

Ант. — *Антонюк О.* В. Лексико-семантична група прізвиськ, що вказують на звички, уподобання, вчинки людини (на матеріалі антропонімії Донеччини) / О. В. Антонюк // Актуальні проблеми антропоніміки. – К., 2005. – С. 25–30.

АПП — Археологічні пам'ятки Прикарпаття і Волині ранньослов'янського і давньоруського періодів. – К. : Наукова думка, 1982. – 268 с.

АСЗ — Альманах Станиславівської землі : Збірник матеріялів до історії Станиславова і Станиславівщини. – Нью-Йорк ; Торонто ; Мюнхен, 1975. – Т. І. – 959 с.; Нью-Йорк ; Сідней ; Торонто, 1985. – Т. ІІ. – 900 с.

АТП — Українська РСР. Адміністративно-територіальний поділ на 1 вересня 1946 року. – К., 1947. – 1064 с.

АЮЗР — Архив Юго-Западной России, издаваемый Временной комиссией по разбору древних актов. – К., 1859–1914. – Ч. 1–8. – Т. 1–35.

Бабій — *Бабій В.* Історія Хмелівки. Факультативний курс / В. Бабій. – Івано-Франківськ, 2006. – 61 с.

Банк — *Банк М. В.* Із спостережень над мікротопонімією Закарпаття / М. В. Банк // Питання топоніміки та ономастики. – К., 1962. – С. 164–168.

Батіг — *Батіг М.* Крізь гомін віків. Розповідь про долю покутського села Олеша, людей, котрі жили і живуть у ньому / М. Батіг. – Тлумач, 1996. – 30 с.

ББ АКД — *Близнюк Б. Б.* Сучасні гуцульські прізвища в історичному розвитку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук / Б. Б. Близнюк. – Львів, 1997. – 24 с.

ББ ІПН — *Близнюк Б. Б.* Сучасні гуцульські прізвища в історичному розвитку. Індекс прізвищевих назв: дис. … канд. філол. наук / Б. Б. Близнюк. – Львів, 1997. – 280 с.

ББ ІС — *Близнюк Б. Б.* Сучасні гуцульські прізвища в історичному розвитку. Інверсійний словник сучасних гуцульських прізвищ: дис. … канд. філол. наук / Б. Б. Близнюк. – Львів, 1997. – 280 с.

БГ — *Дем'янюк П.* Бунькова Гора : Розповіді про Молодятин та його людей / П. Дем'янюк. – Коломия, 2008. – 480 с.

Бевка — *Бевка О.* Словник-пам'тник: Діалектний словник села Поляни Мараморошського комітату / О. Бевка. – Ніродьгаза, 2004.

Бір. — *Бірыла М. В.* Беларуская антрапанімія. 2. Прозвишчи, утвараныя ад апелятыўнай лексікі / М. В. Бірыла. – Мінск, 1969. – 508 с.

БК[1] — *Пушик С. Г.* Бусова книга / С. Г. Пушик // Перевал. – 2001. – № 1–2. – С. 254–298.

БК[2]	*Пушик С. Г.* Бусова книга / С. Г. Пушик // Перевал. – 2002. – № 1–2. – С. 107–169.
БК[3]	*Пушик С. Г.* Бусова книга / С. Г. Пушик // Перевал. – 2002. – № 3–4. – С. 312–355.
БК[4]	*Пушик С. Г.* Бусова книга / С. Г. Пушик // Перевал. – 2007. – № 4. – С. 159–211.
БК[5]	*Пушик С. Г.* Бусова книга / С. Г. Пушик // Перевал. – 2008. – № 1–2. – С. 155–188.
БК[6]	*Пушик С. Г.* Бусова книга / С. Г. Пушик // Перевал. – 2008. – № 4. – С. 65–123.
БЛ[1]	*Білінська Л.* Відантропонімні мікротопоніми Покуття / Л. Білінська // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Філологічні науки (мовознавство): у 5 ч. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2010. – С. 341–344.
БЛ[2]	*Білінська Л.* Мікротопоніми Тисмениччини відонімного походження / Л. Білінська // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка. Серія: Мовознавство. – Тернопіль: ТНПУ, 2009. – Вип. 2 (17) 2007. – 1 (18) 2008. – С. 173–183.
БЛ[3]	*Білінська Л.* Мікротопоніми Покуття, мотивовані вживаними на Гуцульщині діалектними лексемами / Л. Білінська // Вісник Прикарпатського національного університету. Філологія. Випуск XXV–XXVI. – Івано-Франківськ, 2010. – С. 27–29.
БЛ[4]	*Білінська Л.* Відонімні мікротопоніми Покуття / Л. Білінська // Вісник Прикарпатського національного університету. Філологія. Випуск XXXII–XXXIII. – Івано-Франківськ, 2012. – С. 202–206.
БЛ[5]	*Білінська Л. П.* Формування мікротопонімії Покуття : дис. … канд. філол. наук : спец. 10.02.01 "Українська мова" / Л. П. Білінська. – Івано-Франківськ, 2012. – 334 с.
Близнюк	*Близнюк В.* Зібранівка: Погляд крізь роки. Сторінки історії села і його школи / В. Близнюк. – Чернівці, 2008. – 248 с.
Богдан	*Богдан Ф.* Словник українських прізвищ у Канаді / Ф. Богдан. – Вінніпег ; Ванкувер, 1974.
Боєчко	*Боєчко М.* Ковалівка з глибини віків і до наших днів / М. Боєчко. – Коломия : Вільний голос, 2008. – 128 с.
Бойк.	Бойківщина / ред. М. Утриско – Філадельфія ; Нью-Йорк, 1980.
Бойко	Матеріали з архіву краєзнавця Бойка І. В.
Бойцан	*Бойцан В.* Історія села Підвербці / В. Бойцан. – Коломия : Вік, 2009. – 80 с.
Будж.	*Буджак М.* По забутих стежках : (З історії міста Товмача) / М. Буджак. – Тлумач, 1993. – 106 с.
Бучко	*Бучко Д. Г.* Походження назв населених пунктів Покуття / Д. Г. Бучко. – Львів : Світ, 1990. – 143 с.
Бучко[1]	*Бучко Д. Г.* Найдавніші топоніми Прикарпаття / Д. Г. Бучко // Badania dialektów i onomastyki na pograniczu polsko-wshodniosłoviańskim / pod red. M. Kondratiuka. – Białystok, 1995. – S. 249–259.
Бучко[2]	*Бучко Д. Г.* До питання про виникнення, розвиток і поширення українських ойконімів на *-иця* / Д. Г. Бучко // Дослідження з ономастики : зб. наук. пр. – К. : Унів. вид-во "ПУЛЬСАРИ", 2008. – С. 17–25.
Вайгель	*Вайгель Л.* Нарис про місто Коломию / Л. Вайгель ; передм. М. Савчука, М. Васильчука ; пер. з пол. за вид. "Rys miasta Kołomyi przez Leopolda Wajgila" (Kołomyja, 1877) М. Васильчука, М. Кочержук. – Коломия : Вік 2008. – 120 с.

Варбот — *Варбот Ж. Ж.* Славянские этимологии (**opoka*; **nadovьcь* и **nadovьcьпъ*; **žežel'ьж kobica*, **zakobenь* и др.; **xorošьjь* и **xorxoriti sę* / Ж. Ж. Варбот // Этимология. 1979. – М., 1981. – С. 34–36.

Васильев — *Васильев В. Л.* Очерки раннеславянской гидронимии русского Северо-Запада (названия на *Вет-* / *Вит-*) / В. Л. Васильев // Студії з ономастики та етимології. 2008. – К. : Унів. вид-во "ПУЛЬСАРИ", 2008. – С. 3–15.

Ващенко — *Ващенко В. С.* Словник полтавських говорів / В. С. Ващенко. – Харків : Вид-во Харків. ун-ту, 1960. – Вип. І. – 107 с.

Величко — Летопись событий в Юго-Западной России в XVII веке / составил Самоил Величко. 1720. – К., 1848–1855. – Т. І–Ш.

Вербич — *Вербич С. О.* Архаїчні гідроніми Карпатського ареалу: структура, семантика, етимологія / С. О. Вербич // Студії з ономастики та етимології. 2003. – К. : Аспект, 2003. – С. 3–13.

Вербич[2] — *Вербич С. О.* Карпатська оронімія як об'єкт етимологічного аналізу / С. О. Вербич // Діалектна мова: сучасний стан і динаміка в часі. До 100-річчя проф. Ф. Т. Жилка : тези доповідей Міжнародної наукової конференції (5–7 березня 2008 р., Київ). – К. : Вид. дім Дмитра Бураго, 2008. – С. 47–50.

Вербич[3] — *Вербич С. О.* І.-є. *SER-, *SREU- / *SRŪ- 'текти, струмувати' та їх відбиття в гідронімії Дністра / С. О. Вербич // Studia Slovakistica. Випуск 10: Ономастика. Топоніміка. – Ужгород : Вид-во Олександри Гаркуші, 2009. – С. 416–422.

Вербич[4] — *Вербич С. О.* Іншомовні елементи в топоніміконі Прикарпаття (спроба генетичної характеристики) / С. О. Вербич // Іншомовні елементи в ономастиці України. – К. : Кий, 2001. – С. 25–31.

Вербич[5] — *Вербич С. О.* Рецензія на книгу "Габорак М. М. Назви гір і полонин Івано-Франківщини. Словник-довідник. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2008. 500 с. іл." / С. О. Вербич // Студії з ономастики та етимології. 2009. – К., 2009. – С. 264–273.

Вербич[6] — *Вербич С. О.* Етимологічні студії з подільської мікротопонімії / С. О. Вербич // Студії з ономастики та етимології. 2011–2012. – К., 2012. – С. 51–60.

Вербич, В. — *Вербич С. О.* Верхньодністерський гідронімікон у контексті прикарпатсько-хорватських топонімних зв'язків / С. О. Вербич // Мовознавство. – 1997. – № 1. – С. 65–73.

Вербич, Г. — *Вербич С. О.* Гідроніми на *-ина*, *-ин* у басейні Верхнього Дністра (структурно-семантична характеристика) / С. О. Вербич // Ономастика та етимологія : зб. наук. пр. на честь 65-річчя Ірини Михайлівни Железняк. – К., 1997. – С. 24–44.

Вербич, ГД — *Вербич С. О.* Гідронімія басейну Верхнього Дністра : Етимологічний словник / С. О. Вербич. – К. : Унів. вид-во "ПУЛЬСАРИ", 2007. – 120 с.

Вербич, ГСД — *Вербич С. О.* Гідронімія басейну Середнього Дністра : Етимологічний словник / С. О. Вербич. – Луцьк : ВМА "Терен", 2009. – 236 с.

Вербич, Д. — *Вербич С. О.* До проблеми "ймовірності" при етимологізації гідронімів / С. О. Вербич // Slavica ta baltica в ономастиці України. – К., 1999. – С. 73–77.

Вербич, ОП — *Вербич С. О.* Ойконіми Прикарпаття з етимологічно непрозорими твірними основами / С. О. Вербич // Студії з ономастики та етимології. 2007. – К., 2007. – С. 33–40.

Вербич, Р. — *Вербич С. О.* Рецензія на книгу "Габорак М. М. Гідронімія Івано-Франківщини. Словник-довідник. Снятин: Прут Принт, 2003. 284 с." / С. О. Вербич // Студії з ономастики й етимології. 2005. – К., 2005. – С. 221–226.

Вербич, Рец. — *Вербич С. О.* Рецензія на книгу "Худаш М. Українські карпатські і прикарпатські назви населених пунктів (утворення від відапелятивних антропонімів). –

	Львів: Інститут народознавства НАН України, 2004. – 536 с.” / С. О. Вербич // Студії з ономастики та етимології. 2007. – К. : 2007. – С. 387–402.
Вербич, Сл[1].	*Вербич С. О.* Давня слов’янська гідронімія басейну Дністра (фрагмент аналізу). I / С. О. Вербич // Записки з загальної лінгвістики. – Одеса, 2005. – Вип. 6. – С. 43–46.
Вербич, Сл[2].	*Вербич С. О.* Давня слов’янська гідронімія басейну Дністра (фрагмент аналізу). II / С. О. Вербич // Науковий вісник Чернівецького університету. 2007. Слов’янська філологія. – Чернівці, 2007. – Вип. 356–359. – С. 21–24.
Вербич, Сп.	*Вербич С. О.* Спільнослов’янські й вузьколокальні (регіональні) мовні явища в народній геогафічній номенклатурі Українських Карпат / С. О. Вербич // Студії з ономастики та етимології. 2003. – К. : Аспект, 2003. – С. 90–99.
Вербич, Ф.	*Вербич С. О.* Фонетичні зміни в структурі лексем, твірних для місцевих гідронімів / С. О. Вербич // Українська пропріальна лексика. – К. : Кий, 2000. – С. 30–33.
Весел.	*Веселовский Б. С.* Ономастикон. Древнерусские имена, прозвища и фамилии / Б. С. Веселовский. – М., 1974. – 382 с.
Вікн.	Вікняни: з правіків до сьогодення / Андрусяк С., Білий Д., Двояк М., Качорак Я. – Львів : НВФ “Українські технології”, 2007. – 451 с.
Влад	*Влад М.* Стрітеннє. Книжка гуцульських звичаїв і вірувань / М. Влад. – К. : Український письменник, 1992. – 222 с.
ВМ	*Вуянко М.* Топоніміка як джерело вивчення історичної топографії середньовічних монастирів та церков Прикарпаття / М. Вуянко // Галичина. – 2004. – № 10. – С. 32–42.
ВН	*Горпинич В. О.* Власні назви і відтопонімні утворення Інгуло-Бузького межиріччя / В. О. Горпинич, В. В. Лобода, Л. Т. Масенко. – К. : Наукова думка, 1977. – 192 с.
ВНУС	Великий німецько-український словник / уклад. В. Мюллер. – К. : Вид. дім “Чумацький шлях”, 2005. – 792 с.
Волощук	*Волощук М.* Докладно про угорський слід у версії походження назви Коломия / М. Волощук // Коломия давня і нова: міська цивілізація в історії та культурі : матеріали регіональної наук.-теорет. конф., присвяченої 600-річчю надання Коломиї магдебурського права. – Коломия : Вік, 2005. – С. 38–50.
ВС	Верховино, світку ти наш. – Верховина, 2004. – 160 с.
ВТС	Великий тлумачний словник сучасної української мови. – Київ ; Ірпінь : ВТФ “Перун”, 2001. – 1440 с.
ВТС[1]	Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – Київ ; Ірпінь : ВТФ “Перун”, 2005. – 1728 с.
Вуянко	*Вуянко М.* Нижнівські монастирі: від часів Київської Русі до середини XX століття / М. Вуянко // Наукові записки Івано-Франківського краєзнавчого музею. Вип. 7–8. – Івано-Франківськ, 2003. – С. 35–47.
Галас	*Галас К. Й.* Говерля, Вигорлят / К. Й. Галас // Доповіді та повідомлення Ужгородського університету: Серія філологічна. – Ужгород, 1961. – № 7. – С. 59–61.
Гач.	*Гачинський М.* Нарис з історії села Петрова / М. Гачинський. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2006. – 516 с.
ГБ	Пушик С. Г. Галицька брама / С. Г. Пушик. – Ужгород : Карпати, 1980. – 411 с. : іл.
ГБС	*Матіїв М.* Гідронімія басейну Стрию : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук / М. Матіїв. – Запоріжжя, 1999. – 20 с.

ГБУГ	*Франко З. Т.* Граматична будова українських гідронімів / З. Т. Франко. – К., 1979 – 186 с.
ГВЛ	Галицько-Волинський літопис. – Львів : Червона калина, 1994. – 255 с.
ГГ	Гуцульські говори : Короткий словник / відп. ред. Я. Закревська. – Львів, 1997. – 232 с.
Гетьм.	*Гетьман І.* Історія села двох братів (Братківці) / І. Гетьман. – Івано-Франківськ : Бібліотечка газети "Вперед", 2007. – 336 с.
ГЕУ	Географічна енциклопедія України. – К., 1989. – Т. 1. – 416 с.; Т. 2. – 480 с.
ГІФ	*Габорак М. М.* Гідронімія Івано-Франківщини : Етимологічний словник-довідник / М. М. Габорак. – 2-ге вид., допов., переробл., уточн. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2010. – 564 с. + 16 іл.
ГІФП	Географія Івано-Франківської області. Природа (навчальні матеріали). – Івано-Франківськ : Галичина, 1992. – 40 с.
ГЛЕ	Гуцульщина. Лінгвістичні етюди. – К. : Наукова думка, 1991. – 308 с.
Голов.	*Головацкий Я.* Народные песни Галицкой и Угорской Руси / Я. Головацкий. – М., 1878. – Т. 1–4.
Гонца	*Гонца І. С.* Ойконімія Черкащини : дис. … канд. філол. наук: 10.02.01 / І. С. Гонца. – Умань, 2006, – 242 с.
Гор.	Городенщина. Історично-мемуарний збірник. – Нью-Йорк; Торонто; Вінніпег, 1978. – 864 с.
Горбач	*Горбач О.* Південнобуковинська гуцульська говірка і діалектний словник села Бродина, повіту Радівці (Румунія) / О. Горбач. – Мюнхен, 1997.
Горбач[1]	*Горбач О.* Словник говірки села Бродина / О. Горбач // Гуцульські говірки. Лінгвістичні та етнолінгвістичні дослідження. – Львів, 2000. – С. 245–364.
Горп.	*Горпинич В. О.* Гуцульська катойконімія / В. О. Горпинич // Українська ономастика : матеріали наукового семінару, присвяченого 90-річчю Кирила Кузьмича Цілуйка. – К., 1998. – С. 39–43.
Гошко	*Гошко Ю. Г.* Населення Українських Карпат XV–XVIII ст. / Ю. Г. Гошко. – К. : Наукова думка, 1976. – 206 с.
ГПСБ	Горохолина: прикарпатське село на Богородчанщині : іст. нариси, спогади, публіцистика. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2004. – 59 с.
ГР	*Гандзюк Р.* Угорники : Нарис з історії села від найдавніших часів до сьогодення / Р. Гандзюк. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2007. – 464 с.
Гр.	Грамоти XIV ст. / упоряд. М. М. Пещак. – К. : Наукова думка, 1974. – 257 с.
Граб.	*Грабовецький В. В.* Гуцульщина XIII–XIX століть / В. В. Грабовецький. – Львів : Вища школа, 1982. – 152 с.
Грицак	*Грицак М. А.* Назва гідрорельєфу в говірці с. Ясіня Закарпатської області / М. А. Грицак // Питання гідрохіміки : матеріали III Республіканської ономастичної (гідронімічної) наради. – К., 1971. – С. 74–80.
Грінч.	Словарь української мови / упоряд. Б. Д. Грінченко. – К. : Наукова думка, 1996. – Т. 1–3; 1997. – Т. 4.
Грк.	*Гркович М.* Речник личних имена код срба / М. Гркович. – Београд, 1973. – 232 с.
Громко	*Громко Т. В.* Гідрографічні терміни як твірні основи топонімів Кіровоградщини / Т. В. Громко // Українська ономастика. – К., 1998. – С. 43–48.
ГСК	*Собашко В.* Гірськими стежками Карпат. Прикарпаття : Довідник-путівник / В. Собашко. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2006. – 298 с. + 3 карти.

ГСК К Карти до довідника-путівника Собашка В. “Гірськими стежками Карпат. Прикарпаття : Довідник-путівник. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2006. – 298 с. + 3 карти”.

ГСС *Смеречанський Р.* Городенківщина: стежками століть / Р. Смеречанський, О. Каглян, В. Никифорук. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2009. – 140 с.

ГТ *Пушик С.* Галицькі “токи” – місця давніх святилищ / С. Пушик // Галич і Галицька земля у державотворчих процесах України : матеріали Міжнародної ювілейної наук. конф. – Івано-Франківськ ; Галич, 1998. – С. 288–293.

ГТТС *Іваненко О. В.* Географічна термінологія в топонімії Сумщини / О. В. Іваненко // Студії з ономастики та етимології. 2006. – К. : 2006. – С. 27–41.

ГУ Гідронімія України в її міжмовних і міждіалектних зв’язках / [Желєзняк І. М., Корепанова А. П., Масенко Л. Т. та ін.]. – К. : Наукова думка, 1981. – 264 с.

Гулик *Гулик О. І.* Мікротопоніми півночі Львівщини на *-ище*, *-исько* / О. І. Гулик // Studia Slovakistica. Вип. 10. Ономастика. Топоніміка. – Ужгород, 2009. – С. 342–349.

ГЦСЧ Горгани (центрально-східна частина) : Туристична карта. – Краків : Центральний Осередок Гірського Туризму ПТТК, 2006.

Даль *Даль В. И.* Толковый словарь живого великорусского язика / В. И. Даль. – М., 1981–1991. – Т. 1–4.

Дан. *Данилишин І.* Хом’яківка моя : матеріали до історії села / І. Данилишин. – Снятин : ПрутПринт, 2005. – 96 с.

Данилюк *Данилюк О. К.* Географічні терміни Волині на позначення низовини біля річки / О. К. Данилюк // Студії з ономастики та етимології. 2011–2012. – К., 2012. – С. 61–69.

Демч. *Демчук М. О.* Слов’янські автохтонні особові власні імена в побуті українців XIV–XVII ст. / М. О. Демчук. – К. : Наукова думка, 1988. – 172 с.

Дзендз. *Дзендзелівський Й. О.* Спостереження над українськими назвами гідро рельєфу / Й. О. Дзендзелівський // Onomastica. – 1972. – Rocz. XVII. – С. 109–147.

Дзендз.[1] *Дзендзелівський Й. О.* Із спостережень над українською гідрографічною номенклатурою (назви частин річки) / Й. О. Дзендзелівський // Тези III Республіканської ономастичної (гідронімічної) конференції. – К., 1965. – С. 23–27.

Дзендз.[2] *Дзендзелівський Й. О.* Українські народні назви гідрорельєфу. Відгалуження річки, рукава річки, затоки / Й. О. Дзендзелівський // Дослідження лексики і фразеології говорів Українських Карпат. – Ужгород, 1982. – С. 3–53.

Дзендз.[3] *Дзендзелівський Й. О.* Українські назви для виру / Й. О. Дзендзелівський // Onomastica. – 1978. – Rocz. XXIII. – С. 133–161.

Дзендз.[4] *Дзендзелівський Й. О.* Лінгвістичний атлас українських народних говорів Закарпатської області УРСР: Лексика / Й. О. Дзендзелівський. – Ужгород : Вид-во Ужгород. ун-ту, 1958–1960. – Ч. 1–2.

Дзендз.[5] *Дзендзелівський Й. О.* Спостереження над українськими народними назвами гідрорельєфу / Й. О. Дзендзелівський // Onomastica. – 1972. – T. XVII. – S. 109–149.

ДІС *Янко І.* Добротів : Історія села / І. Янко. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2002. – 256 с.

ДІГД *Клапчук В. М.* Делятинщина : історико-географічне дослідження / В. М. Клапчук, М. М. Клапчук. – Делятин, 2007. – 584 с.

ДК *Драбчук І.* Духова Криниця / І. Драбчук. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2002. – 64 с.

Дов.	Довідник Львівської міської телефонної мережі (квартирні телефони). – Львів, 1991. – Кн. I–II.
Досин	*Досин Г.* Коршів : Історико-краєзнавчий нарис / Г. Досин. – Львів, 2010. – 204 с.
ДПЛ	Пушик С. Дараби пливуть у легенду / С. Пушик. – К. : Радянський письменник, 1990. – 334 с.
ДСК	*Собашко В.* Дорогами і стежками Карпат : Туристичний путівник / В. Собашко. – Львів : Центр Європи, 2003. – 328 с.
ДСК К	Карти до туристичного путівника Собашка В. “Дорогами і стежками Карпат”. – Львів : Центр Європи, 2003. – 328 с.
ДСОЗ	*Коритко Р.* Данильче – село Опільської землі / Р. Коритко. – Львів : Тріада плюс, 2005. – 420 с.
ДТК	Довідник телефонів Косівського району. – Косів, 1991. – 164 с.
Дуйчак	*Дуйчак М.* Мікротопонімія українських сіл Східної Словаччини (Лексико-семантичні групи та структура) / М. Дуйчак // Науковий збірник музею української культури у Свиднику. – 1994. – С. 260–372.
ДУП	*Редько Ю. К.* Довідник українських прізвищ / Ю. К. Редько. – К. : Радянська школа, 1969. – 256 с.
ЕКол.	Енциклопедія Коломийщини. – Коломия : Вік, 1996. – Зшиток I; 1998. – Зшиток II; 2000. – Зшиток III; 2001. – Зшиток XII; 2002. – Зшиток XIII; 2006. – Зшиток IV; 2007 – Зшиток V.
Експ.	Матеріали, зібрані автором під час експедицій.
Емел.	*Емельянович В. М.* Геаграфічная тэрміналогія як крыніца мікратапанімії / В. М. Емельянович // Беларуская анамастыка. – Минск : Навука і тэхніка, 1985. – С. 87–97.
Еремия	*Еремия А. И.* Географические названия рассказывают / А. И. Еремия. – Кишенев : Штиинца, 1982. – 101 с.
ЕСЛНПР	Етимологічний словник літописних географічних назв Південної Русі. – К. : Наукова думка, 1985. – 254 с.
ЕСУМ	Етимологічний словник української мови. – К. : Наукова думка, 1982. – Т. 1; 1985. – Т. 2; 1989. – Т. 3; 2003. – Т. 4.; 2006 – Т. 5.
Єз.	*Дейчаківський І.* Єзупіль / І. Дейчаківський. – Івано-Франківськ, 1997. – 192 с.
Жаб’є	*Ґулюк Ю.* Жаб’є (історичні розповіді від часу залюднення цього краю до 1939 року) / Ю. Ґулюк. – Верховина, 2004. – 176 с.
Жел.	*Желєзняк І. М.* Фіналь *-ач* в українському топоніміконі / І. М. Желєзняк // Студії з ономастики та етимології. 2003. – К. : Аспект, 2003. – С. 21–46.
Жел.[1]	*Желєзняк І. М.* Матеріали до “Історико-етимологічного словника міста Києва” / І. М. Желєзняк // Українська пропріальна лексика. – К. : Кий, 2000. – С. 50–55.
Жел.[2]	*Желєзняк И. М.* Очерк сербохорватского антропонимического словообразования / И. М. Желєзняк. – К. : Наукова думка, 1969. – 131 с.
Жел.[3]	*Желєзняк І. М.* Рось і етнолінгвістичні процеси Середньонаддніпрянського Правобережжя / І. М. Желєзняк. – К. : Наукова думка, 1987. – 204 с.
Жел.[4]	*Желєзняк І. М.* Слов’янська антропоніміка : вибрані статті / І. М. Желєзняк. – К. : Кий, 2011. – 288 с.
Жел., Гідр.	*Желєзняк І. М.* Гідронімікон північного порубіжжя Степової України (басейн Тясмина) / І. М. Желєзняк // Питання ономастики Південної України. – К. : Наукова думка, 1974. – С. 89–96.

Жел., ПС	*Желєзняк І. М.* Походження слов'янської топонімної основи *ret- / І. М. Желєзняк // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Мовознавство. – Тернопіль : ЕРПУ, 2007. – Вип. 1 (16). – С. 74–81.
Желех.	*Желеховський Є.* Малорусько-німецький словар / Є. Желеховський, С. Недільський. – Львів, 1885. – Т. І. – 590 с.; 1886. – Т. 2. – 595 с.
ЖУР	Жерела до історії України-Руси. – Львів, 1895–1913. – Т. 1–22.
Жучк.	*Жучкевич В. А.* Местные географические термины в топонимии Белоруссии / В. А. Жучкевич // Местные географические термины. – М. : Мысль, 1970. – С. 138–145.
ЗГРМ	Сборникъ, издаваемый Галицко-русскою матицею. – Львов, 1872–1873.
ЗМО	*Гаврилів Б.* З минулого Опришівців / Б. Гаврилів, І. Репела. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 1998. – 128 с.
ЗНТШ	Записки Наукового товариства ім. Шевченка. – Львів, 1892–1937. – Т. I–CLV.
ЗП	*Гільтайчук М.* Загублені перла : Хроніка одного українського села / М. Гільтайчук. – Новий Ульм, 1978. – 64 с.
ЗРГО	Записки Юго-Западного отдела имп. Русского Географического общества. – К., 1874–1875. – Т. I–II.
ЗСР	Золоті сторінки України. Рівне, 2005. Щорічний телефонний довідник. – Рівне, 2004. – 528 с.
ЗФ	*Федунків З.* Хотимир. Укріплений монастир (урочище Монастирище) / З. Федунків // Краєзнавець Прикарпаття. – 2009. – № 14. – С. 8–10.
Илч.	*Илчев С.* Речник на личните и фамилни имена у българите / С. Илчев. – София, 1969. – 628 с.
Іваненко	*Іваненко О. В.* Зі слов'янської ономастики / О. В. Іваненко // Дослідження з ономастики : зб. наук. пр., присвячених пам'яті Олексія Сільвестровича Стрижака. – К. : Унів. вид-во "ПУЛЬСАРИ", 2008. – С. 57–69.
ІВВ	*Андрушко П.* Історія Верхнього Вербіжа / П. Андрушко, Ю. Феняк. – Коломия : Вік, 2007. – 224 с.
ІВК	*Савчук М.* Історія Великого Ключева / М. Савчук. – Коломия : Світ, 1992. – 112 с.
ІГ	*Домашевський М.* Історія Гуцульщини / М. Домашевський. – Чикаго, 1985. – Т. 2; 1986. – Т. 3.
Ідзьо	*Ідзьо В.* Історія вивчення скельних культових пам'яток на притоках Дністра / В. Ідзьо // Краєзнавець Прикарпаття. – 2004. – № 3. – С. 11–13.
ІЗ	*Храпко Е.* Історія Завалля / Е. Храпко. – Коломия : Вік, 1997. – 288 с.
ІК	Кузич-Березовський І. Березівське боярство на тлі історії України / І. Кузич-Березовський. – Детройт, 1962. – 288 с.
Іліаді	*Іліаді О. І.* Слов'янські топоніми на території Греції (етимологічний коментар). VII / О. І. Іліаді // Студії з ономастики та етимології. 2006. – К., 2006. – С. 42–50.
Іліаді[1]	*Іліаді О. І.* З архаїчної лексики Карпатського ареалу / О. І. Іліаді // Студії з ономастики та етимології. 2006. – К., 2006. – С. 178–185.
Іліаді[2]	*Іліаді О. І.* Етимологічне гніздо з коренем **ver-* у праслов'янській мові / О. І. Іліаді. – К. ; Кіровоград, 2001. – 162 с.
Іліаді[3]	*Іліаді О. І.* Праслов'янські гідроніми Карпат. II / О. І. Іліаді // Студії з ономастики та етимології. 2004. – К., 2004. – С. 83–89.
Іліаді[4]	*Іліаді О. І.* Лексичні архаїзми українських діалектів Закарпаття / О. І. Іліаді // Студії з ономастики та етимології. 2003. – К., 2003. – С. 100–114.

ІЛС	*Грабовецький В. В.* Іванівці : Літопис села над Прутом / В. В. Грабовецький. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2001. – 214 с.
ІМК	*Савчук М.* Історія Малого Ключева / М. Савчук. – Коломия : ТзоВ "Поліграфіст", 2005. – 160 с.
ІМС ІФ	Історія міст і сіл УРСР. Івано-Франківська область. – К., 1971. – 639 с.
ІНГ	*Витвицький С.* Історичний нарис про гуцулів / С. Витвицький ; пер. М. Васильчука за вид.: Witwicki Sofron. Rys historyczny o Hucułach.., Lwów, 1863. – Коломия : Світ, 1993. – 96 с.
ІУ	Історія Угринова : Нариси з історії села Угринів Тисменицького району Івано-Франківської області / за ред. В. Костіва. – Івано-Франківськ : Плай, 2000. – 280 с.
ІСД	*Лаба В.* Історія села Долина від найдавніших часів до 1939 року / В. Лаба. – Львів, 2004. – 80 с.
ІСМ	*Целевич Ю.* Історія Скиту Манявского / Ю. Целевич. – Львів, 1887. – 136 с.
ІСР	Грабовецький В. Історія села Росільни / В. Грабовецький, В. Бабій. – Івано-Франківськ, 2004. – 138 с.
ІСС	Історія села Сопова / упоряд. О. Бакай. – Коломия : ВПТ "Вік", 1994. – 32 с.
ІСЦ	Маланюк В. Історія села Цуцилів / В. Маланюк. – Івано-Франківськ, 1999. – 128 с.
ІТ	*Петрук М.* Історія Товмачика : Історико-краєзнавчий нарис / М. Петрук, Д. Петрук. – Коломия : Вільний Голос, 2000. – 96 с.
ІФ	*Фаріон І.* Українські прізвищеві назви Прикарпатської Львівщини кін. XVIII – поч. XIX ст. з етимологічним словником / І. Фаріон. – Львів : Літопис, 2001. – 371 с.
ІФ АТП[1]	Довідник адміністративно-територіального поділу Станіславської області на 1 квітня 1961 року. – Станіслав, 1961. – 87 с.
ІФ АТП[2]	Івано-Франківська область. Адміністративно-територіальний поділ на 1 листопада 1965 року. – Львів, 1965. – 86 с.
ІФ АТП[3]	Івано-Франківська область. Адміністративно-територіальний поділ на 1 січня 1967 року. – Ужгород : Карпати, 1967. – 88 с.
ІФ АТП[4]	Івано-Франківська область. Адміністративно-територіальний поділ на 1 січня 1976 року. – Ужгород : Карпати, 1976. – 104 с.
ІФ АТП[5]	Івано-Франківська область. Адміністративно-територіальний устрій на 1 січня 1985 року. – Ужгород : Радянське Закарпаття, 1985. – 100 с.
ІФ АТП[6]	Івано-Франківська область. Адміністративно-територіальний поділ на 1 січня 1997 року. – Івано-Франківськ, 1997. – 148 с.
ІФ АТП[7]	Івано-Франківська область. Адміністративно-територіальний поділ : Довідник. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2009. – 212 с.
ІФД	Івано-Франківськ. Телефонно-інформаційний довідник. – Чортків, 2003. – 480 с.
ІФ ЗК	Івано-Франківська область. Загальногеографічна карта. – К. : ДНВП "Картографія", 2006.
ІФОДА	Івано-Франківський обласний державний архів, ф. – фонд, опр. – оправа, спр. – справа, арк. – аркуш, с. – сторінка
ІФ ПМ	Івано-Франківськ. План міста. – К. : ДНВП "Картографія", 2007.
ІЧ	*Франків В.* Історія Чернятина / В. Франків, Ю. Боднарчук. – Івано-Франківськ, 1996. – 118 с.
Казлова	*Казлова Р. М.* Беларуская і славянская гідранімія. Праславянскі фонд / Р. М. Казлова. – Гомель, 2002. – Т. ІІ. – 264 с.

Карпенко *Карпенко О. П.* Етимологічні нотатки з мікротопонімії Полісся / О. П. Карпенко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Мовознавство. – Тернопіль : ТНПУ, 2007. – Вип. 1 (16). – С. 159–167.

Карпенко[1] *Карпенко О. П.* Назви річок Нижньої Правобережної Наддніпрянщини / О. П. Карпенко. – К. : Наукова думка, 1989. – 191 с.

Карп., Акт. *Карпенко Ю. О.* Актуальні проблеми вивчення топонімії Північного Причорномор'я / Ю. О. Карпенко // Питання ономастики Південної України. – К. : Наукова думка, 1974. – С. 9–15.

Карп., ГЦП *Карпенко О. П.* Гідронімія Центрального Полісся / О. П. Карпенко. – К. : Кий, 2003. – 317 с.

Карп., ДГК *Карпенко Ю. О.* Давньоєвропейська гідронімія в Українських Карпатах / Ю. О. Карпенко // Мовознавство. – 2001. – № 6. – С. 27–31.

Карп., ЕІУК *Карпенко Ю. О.* Етнічна історія Українських Карпат за даними гідронімії та омонімії / Ю. О. Карпенко // Студії з ономастики та етимології. 2005. – К., 2005. – С. 61–79.

Карп., ЗОК *Карпенко Ю. О.* З праслов'янської оронімії Східних Карпат / Ю. О. Карпенко // Записки з українського мовознавства : зб. наук. пр. на честь 80-річчя Степана Пилиповича Бевзенка. – Одеса : Астропринт, 2000. – Вип. 9. – С. 51–60.

Карпів *Карпів Й.* 10 років Клубовецькій ЗОШ I–III ступенів : Літературно-краєзнавче видання / Й. Карпів. – Івано-Франківськ : СІМИК, 2005. – 240 с.

Карп., ННК *Карпенко Ю. О.* Некарпатські назви Карпат / Ю. О. Карпенко // Записки з ономастики : зб. наук. пр. – Одеса : Астропринт, 1999. – Вип. 1. – С. 1–7.

Карп., ПГГ *Карпенко Ю. О.* Проблеми германської гідронімії Українських Карпат / Ю. О. Карпенко // Щорічні записки з українського мовознавства. – Одеса, 1999. – Вип. 6. – С. 42–45.

Карп., ПДГ[1] *Карпенко Ю. О.* Проблема давньоєвропейської гідронімії в Українських Карпатах (1) / Ю. О. Карпенко // Мова. Науково-теоретичний часопис з мовознавства. – Одеса : АстроПринт, 2001. – № 5–6. – С. 40–44.

Карп., ПДГ[2] *Карпенко Ю. О.* Проблема давньоєвропейської гідронімії в Українських Карпатах (2) / Ю. О. Карпенко // Записки з загальної лінгвістики : зб. наук. пр. – Одеса : АстроПринт, 2001. – Вип. 3. – С. 40–46.

Карп., ПДО *Карпенко Ю. О.* Прослідки доіндоєвропейської оронімії в Українських Карпатах / Ю. О. Карпенко // Записки з загальної лінгвістики : зб. наук. пр. – Одеса : Астропринт, 2001. – Вип. 2. – С. 43–52.

Карп., ПІГ *Карпенко Ю. О.* Проблема іллірійської гідронімії в Українських Карпатах: іллірійське чи слов'янське? / Ю. О. Карпенко // Записки з ономастики : зб. наук. пр. – Одеса : АстроПринт, 1999. – Вип. 3. – С. 37–44.

Карп., ПОК *Карпенко Ю. О.* Праслов'янська оронімія Українських Карпат / Ю. О. Карпенко // Записки з українського мовознавства : зб. наук. пр. – Одеса : Астропринт, 1999. – Вип. 7. – С. 17–26.

Карп., ТБ *Карпенко Ю. О.* Топонімія Буковини / Ю. О. Карпенко. – К. : Наукова думка, 1973. – 240 с.

Карп., ФГК *Карпенко Ю. О.* Фракійська гідронімія Українських Карпат / Ю. О. Карпенко // Щорічні записки з українського мовознавства. – Одеса, 1998. – Вип. 5. – С. 10–20.

Качкан *Качкан В. Т.* Незнищенне село / В. Т. Качкан. – Коломия : Вік, 2000. – 199 с.

КБ Карта України Г. Л. де Боплана.

К ВжР	Карпати. Вижницький район. Туристські маршрути : Карта. – К. : ДНВП “Картографія”, 2007.
КВС	Коломийщина вчора і сьогодні : довідник / упоряд. В. Плахта, М. Васильчук, О. Гаврилюк. – Коломия : Вільний голос, 1996. – 192 с.
КГ	*Савчук М.* Дрібні назви топонімів Печеніжинського куща / М. Савчук // Матеріали круглого краєзнавчого столу “Коломийська Гуцульщина”. – Коломия, 2006. – 84 с.
КГЗ	Коломийська Гуцульщина запрошує. – Коломия : ВАТ “Коломийська друкарня ім. В. Шухевича”, 2007. – 34 с.
Керста	*Керста Р. Й.* Українська антропонімія XVI ст. Чоловічі іменування / Р. Й. Керста. – К. : Наукова думка, 1984. – 152 с.
КК	Коломия й Коломийщина : Збірник споминів і статтей про недавнє минуле. – Філядедьфія, 1988. – 959 с.
К КР	Карпати. Косівський район. Туристські маршрути. – К. : ДНВП “Картографія”, 2006.
КЛ	Казки і легенди часів Київської та Галицької Русі. – Харків : Фоліо, 2005. – 381 с.
Клапчук	*Клапчук М.* Звідки така назва? / М. Клапчук // Комсомольський прапор. – 1980. – 2 вересня. – С. 3.
Клепикова	*Клепикова Г. П.* Функционирование и генезис терминологии горного пастушества в славянских диалектах Карпатского ареала / Г. П. Клепикова // Славянское и балканское языкознание. Проблемы интерференции и языковых контактов. – М. : Наука, 1975. – С. 161–201.
КМ	*Буртик П.* Книга Марківців / П. Буртик. – Вінніпег ; Івано-Франківськ, 2007. – 224 с.
Кобил.	*Кобилянський Б. В.* З ономастики східнокарпатського ареалу: (Назви: Крента, Магура, Віпче, Хотимир) / Б. В. Кобилянський // Культура і побут населення Українських Карпат : матеріали респ. наук. конф. – Ужгород, 1973. – С. 268–276.
Кобил., ДЛМ	*Кобилянський Б. В.* Діалект і літературна мова / Б. В. Кобилянський. – К. : Радянська школа, 1960. – 276 с.
Кобил., ЛС	*Кобилянський Б. В.* Лексико-семантичні паралелі балкано-карпатизмів / Б. В. Кобилянський // Мовознавство. – 1981. – № 6. – С. 41–51.
Козлова	*Козлова Р. М.* Δάρδανοι и Δαρδανία в свете славянских данных. Реконструкция микросистемы **DЪRD-* / Р. М. Козлова // Студії з ономастики та етимології. 2008. – К. : Унів. вид-во “Пульсари”, 2008. – С. 80–100.
Козлова[1]	*Козлова Р. М.* Славянская гідранімія. Праславянскі фонд / Р. М. Козлова. – Гомель, 2003. – Т. III. – 361 с.
Козлова[2]	*Козлова Р. М.* Структура прасловянсого слова (Праславянское слово в генетическом гнезде / Р. М. Козлова. Гомель, 1997. – 412 с.
Кордуба	*Кордуба М.* Що кажуть нам назви осель? / Мирон Кордуба // Наша Батьківщина. – Львів, 1938. – Ч. 2. – С. 31–37; Ч. 3. – С. 59–65; Ч. 5. – С. 125–131.
Корзон.	*Корзонюк М. М.* Матеріали до словника західноволинських говірок / М. М. Корзонюк // Українська діалектна лексика : зб. наук. пр. – К. : Наукова думка, 1987. – С. 62–267.
Королько	*Королько А.* Межі Покуття в історико-картографічних та етнографічних дослідженнях XVI – початку XXI ст. / А. Королько // Галичина. – 2011. – № 18/19. – С. 127 – 138.

Кост.	*Костюк М.* Село моє – Тисменичани / М. Костюк. – Коломия : Вік, 1996. – 112 с.
Кочин	*Кочин Г. Е.* Материалы для терминологического словаря Древней Руси / Г. Е. Кочин. – М. ; Л., 1937. – 487 с.
К ПР	Карпати. Путильський район. – К. : ДНВП "Картографія", 2007.
КПС	*Іванійчук Г.* Карлів – перлина мого серця : Нариси історії краю та рідного села Прутівки від найдавніших часів до сьогодення / Г. Іванійчук. – Снятин : Прут-Принт, 2007. – 292 с.
КПЧ	*Мамчак М.* Княже понад Черемошем : Історичний нарис / М. Мамчак. – Снятин : ПрутПринт, 2011. – 392 с.
КР	Коломийський район. Мережа веломаршрутів : Карта. – Львів : НВФ "Карти і атласи", 2011.
Крас.	*Красовський І.* Прізвища галицьких лемків у XVIII ст. За матеріалами Йосифінського поземельного кадастру 1787–1788 рр. / І. Красовський. – Львів, 1993. – 194 с.
Крип.	*Крип'якевич І. П.* Галицько-Волинське князівство / І. П. Крип'якевич. – К. : Наукова думка, 1984. – 173 с.
Крип., ЗГ	*Крип'якевич І.* З історії Гуцульщини / І. Крип'якевич // Хрестоматія з гуцульщинознавства. – Косів : Писаний Камінь, 2001. – С. 124–145.
К РР	Карпати. Рожнятівський район. Туристські маршрути. – К. : ДНВП "Картографія", 2010.
КРУ	Каталог річок України. – К., 1957.
КС	*Бажанський М.* Краса Снятинщини / М. Бажанський. – Детройт, 1982. – 272 с.
КСЛГ	*Пиртей П. С.* Короткий словник лемківських говірок / П. С. Пиртей ; упорядкув. й підготов. до друку Є. Д. Турчин. – Івано-Франківськ : Сіверсія МВ, 2004. – 364 с.
КТВ	Карпати. Туризм. Відпочинок. – Івано-Франківськ, 2004–2009.
Купч.	*Купчинський Б.* Історія Тишківців (в датах, подіях і фактах) / Б. Купчинський. – Коломия : Вік, 1994. – 254 с.
Куркина	*Куркина Л. В.* Названия болот в славянских языках / Л. В. Куркина // Этимология. 1967. – М., 1969. – С. 129–134.
Куркина[1]	*Куркина Л. В.* Названия горного рельефа (на материале южнославянских языков) / Л. В. Куркина // Этимология. 1977. – М. : Наука, 1979. – С. 39–54.
К ЯВ	Карпати. Яремча – Ворохта. Туристські маршрути : Карта. – К. : ДНВП "Картографія", 2005.
ЛГ	Легенди Городенківщини / упоряд. М. Сорока. – Городенка, 2008. – 60 с.
ЛГК	*Библюк Н.* Лісотранспорт у гуцульських Карпатах / Н. Библюк, М. Глушко // Історія Гуцульщини / ред. Домашевський М. – Львів : Логос, 1999. – Т. 4. – С. 256–299.
Левк.	*Левкун Я.* Село лелек та золотавих пшениць : короткий історичний нарис с. Воронів / Я. Левкун. – Снятин : ПрутПринт, 2003. – 64 с.
Левкун	*Левкун Я.* Давні старожитності села Незвиська / Я. Левкун. – Снятин : Прут-Принт, 2002. – 96 с.
Лес.	*Бабій В.* Лесівка – перлина Чорного лісу : історико-культ. зб. / В. Бабій, В. Пронь. – Івано-Франківськ, 2002. – 68 с.
Лин.	*Линниченко И. А.* Черты из истории сословий в Юго-Западной (Галицкой) Руси XIV–XV вв. / И. А. Линниченко. – М., 1894. – 178 с.
Лісняк	*Лісняк Н. І.* Географічна термінологія в мікротопонімії Західного Поділля / Н. І. Лісняк // Studia Slovakistica. Вип. 10. Ономастика. Топоніміка. – Ужгород, 2009. – С. 357–363.

Лісняк[1]	*Лісняк Н.* Мікротопоніми Тернопільщини, співвідносні з оронімами Івано-Франківщини / Н. І. Лісняк // Вісник Прикарпатського національного університету. Філологія. – Івано-Франківськ, 2010. – Вип. XXV–XXVI. – С. 24–27.
ЛНГ	*Бичко З.* Лексика наддністрянського говору в контактах із лексикою сусідніх діалектів / З. Бичко, Н. Медвідь, Я. Веселовський // Вісник Прикарпатського національного університету. Філологія. – Івано-Франківськ, 2010. – Вип. XXV–XXVI. – С. 21–24.
ЛНБ ВР	Львівська наукова бібліотека імені Василя Стефаника НАН України, відділ рукописів, ф. – фонд, спр. – справа, арк. – аркуш, с. – сторінка, фас. – фасцикул.
Лом., ЗС	*Ломацький М.* Заворожений світ. По цей бік Чорногори / М. Ломацький. – Мюнхен ; Нью-Йорк,1965. – Ч. І. – 231 с.
ЛСМ	*Левицький П.* Середній Майдан : Історичні нариси / П. Левицький. – Надвірна, 2008. – Ч. І. – 259 с.
ЛТХ	*Баценко К. С.* Локалізми в топонімії Хмельниччини / К. С. Баценко // IV республіканська ономастична конференція : тези. – К., 1969. – С. 61–62.
ЛУС	*Литвинов В.* Латинсько-український словник / В. Литвинов. – К. : Українські пропілеї, 1998. – 712 с.
Лучик	*Лучик В. В.* Архаїзми в гідронімії Середнього Дніпро-Бузького межиріччя / В. В. Лучик // Ономастика та етимологія. – К., 1977. – С. 131–150.
Лучик[1]	*Лучик В. В.* Назви дослов'янського (індоєвропейського) і слов'янського походження в гідронімії України / В. В. Лучик // В пространстве филологии: К 70-летию со дня рождения доктора филол. наук, профессора Евгения Степановича Отина. – Донецк, 2002. – С. 165–169.
ЛЦДІА	Центральний державний історичний архів України у Львові, ф. – фонд, опр. – оправа, спр. – справа, арк. – аркуш, с. – сторінка.
Лысенко	*Лысенко А. С.* Словарь диалектной лексики северной Житомирщины / А. С. Лысенко // Славянская лексикология и лексикография. – М. : Наука, 1966. – С. 5–60.
Любчик	*Любчик І.* Через роки і долі : нарис історії с. Липівка / І. Любчик. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2002. – 155 с.
Люча	*Рибчанський М.* Люча / М. Рибчанський, А. Лисишин. – Львів ; Полтава : Духовна вісь, 2002. – 224 с. : іл.
Ляск., ИКА	*Ляскоронский В.* Иностранные карты и атласы XIV и XVII вв., относящиеся к Южной России / В. Ляскоронский. – К., 1898.
Лящук	*Лящук Б. Ф.* Із карпатської географічної термінології / Б. Ф. Лящук // Питання географії Українських Карпат : Географічний збірник. – Львів, 1969. – Вип. 9. – С. 165–167.
Лящук, ДП	*Лящук Б. Ф.* До походження географічних назв на території Покутсько-Буковинських Карпат і прилеглих районів / Б. Ф. Лящук // Вісник Львівського державного університету. Серія географічна. – Львів, 1962. – С. 115–120.
Лящук, ГН	*Лящук Б. Ф.* Географічні назви Українських Карпат : навч. посіб. для студ. / Б. Ф. Лящук. – К., 1993. – 202 с.
Мар.	*Марусенко Т. А.* Материалы к словарю украинских географических аппелятивов / Т. А. Марусенко // Полесье. – М. : Наука, 1968. – С. 206–255.
Мар., НР	*Марусенко Т. А.* Название рельефов в говорах Хмельницкой области УССР / Т. А. Марусенко // Карпатская диалектология и ономастика. – М. : Наука, 1972. – С. 277–299.

Мар., УН	*Марусенко Т. О.* Українські назви рельєфів і реконструкція праслов'янської лексики / Т. О. Марусенко // Питання топоніміки та ономастики. – К., 1962. – С. 143–147.
Марусик	*Марусик П.* Белелує, колиско моя : Історія, етнографія, побут покутського села / П. Марусик. – Галич, 2000. – 223 с.
Масенко	*Масенко Л. Т.* Розвиток топонімічної лексики / Л. Т. Масенко // Історія української мови. Лексика і фразеологія. – К., 1983. – С. 620–659.
Машт., ДБ	*Маштаков Л. П.* Список рек бассейнов Днестра и Буга (Южного) / Л. П. Маштаков. – Петроград, 1917.
МБРУ	*Беньоі В. Ф.* Мікротопонімія басейну річки Ужа : дис. … канд. філол. наук / В. Ф. Беньоі. – Ужгород, 2009. – 233 с.
МВН	*Слабий Б.* Містечко, що в низині : (Літопис Обертина) / Б. Слабий. – Івано-Франківськ, 1996. – 240 с.
Меркулова	*Меркулова В. А.* Очерки по русской народной номенклатуре растений: Травы. Грибы. Ягоды / В. А. Меркулова. – М. : Наука, 1967. – 258 с.
Миронюк	*Миронюк М.* Історія Королівки з найдавніших часів до сьогодення / М. Миронюк. – Коломия, 2000. – 128 с.
Мих.	*Михальчук О. І.* Мікротопонімія Підгір'я : дис. … канд. філол. наук / О. І. Михальчук. – К., 1998. – 213 с.
МІЕС	*Железняк І. М.* Матеріали до "Історико-етимологічного словника топонімів Києва. III" / І. М. Железняк // Магічне слово імені. – Ужгород, 2003. – С. 74–79.
МЛРС	*Черепанова О. А.* Мифологическая лексика русского Севера / О. А. Черепанова. – Ленинград, 1983. – 167 с.
МНР	*Пелипейко І.* Містечко над Рибницею. Книжка про Косів / І. Пелипейко. – Косів : Писаний Камінь, 2004. – 572 с.
Мом.	*Момот В.* Рідне-славне село Богородиці : історико-краєзнавчий нарис про с. Старі Богородчани та жмут спогадів з повстанської доби / В. Момот. – Львів : Укр. технології, 2005. – 295 с.
Мор.	*Морошкин М. Я.* Славянский именослов или собрание славянских личных имен / М. Я. Морошкин. – М., 1867. – 213 с.
Мороз	*Мороз В.* Моє рідне село Саджава / В. Мороз. – Богородчани, 2003. – 86 с.
Моск.	*Москаленко А. А.* Лексико-семантичні діалектизми в молдавських грамотах XV ст. / А. А. Москаленко // Пр. XIII Респ. діалектол. наради. – К. : Наукова думка, 1970. – С. 52–57.
МП	Матеріали з архіву Михайла Паньківа.
МРС	*Косович Т.* Моє рідне село Велика Кам'янка / Т. Косович. – Івано-Франківськ, 2006. – 80 с.
МС	*Лесюк М.* Мовний світ сучасного галицького села (Ковалівка Коломийського району) : Наукове видання / М. Лесюк. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2008. – 328 с.
МСГГ	*Піпаш Ю.* Матеріали до словника гуцульських говірок (Косівська Поляна, Розсішка Рахівського району Закарпатської області) / Ю. Піпаш, Б. Галас. – Ужгород, 2005. – 266 с.
МСП	*Пташинська Г.* Мальовниче село понад річкою : Нарис історії села Старий Лисець / Г. Пташинська. – Снятин : ПрутПринт, 2006. – 240 с.
МТС	*Шульгач В.* Miscellanea toponimica carpathica / В. Шульгач // Студії з ономастики та етимології. 2004. – К., 2004. – 316 с.

Мурз.	*Мурзаев Э. М.* Очерки топонимики / Э. М. Мурзаев. – М. : Мысль, 1974. – 382 с.
МЦГ	*Свистович Р.* Мандрівки по Центральних Горганах : Путівник / Р. Свистович, О. Ковальчук. – Перегінське, 2002. – 32 с.
МЦГ К	*Свистович Р.* Мандрівки по Центральних Горганах : Карта до путівника / Р. Свистович, О. Ковальчук. – Перегінське, 2002.
Налив.	*Наливайко С.* Тисяча найновіших тлумачень давніх українських назв, імен, прізвищ (на індоіранському матеріалі) / С. Наливайко. – К. : Євшан-зілля, 2008. – 360 с.
НВ	*Ласійчук М.* Нижній Вербіж : Нариси і матеріали з історії та народознавства / М. Ласійчук, І. Лудчак. – Коломия : Вік, 1995. – 104 с.
НВГ	*Наконечна Л.* Народна вимірювальна лексика Гуцульщини / Л. Наконечна // Вісник Прикарпатського національного університету. Філологія. – Івано-Франківськ, 2012. – Вип. XXXII–XXXIII. – С. 44–50.
НГІФ	*Габорак М.* Назви гір Івано-Франківщини / М. Габорак. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2005. – 352 с.
НГПІФ	*Габорак М.* Назви гір і полонин Івано-Франківщини : Словник-довідник. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2008. – 500 с. : іл.
НГТ	*Бицко Н. І.* Назви гідрооб'єктів Тернопільщини (інтерпретація за генетичними гніздами) / Н. І. Бицко // Studia slovastica. Вип. 10. Ономастика. Топоніміка. – Ужгород, 2009. – С. 404–410.
Негрич	*Негрич М.* Скарби гуцульського говору: Березови / М. Негрич. – Львів, 2008. – 224 с.
Никон.	*Никончук М. В.* Матеріали для лексичного атласу української мови: Правобережне Полісся / М. В. Никончук. – К. : Наукова думка, 1979. – 313 с.
Никонов	*Никонов В. А.* Краткий топонимический словарь / В. А. Никонов. – М., 1966. – 509 с.
НІСЧ	*Барасюк М.* Нарис історії с. Черемхів / М. Барасюк, Ф. Тарантюк, Я. Коземчук. – Івано-Франківськ : Екор, 2000. – 40 с.
НКГ	Німецькі колонії Галичини. Історія, архітектура, культура. – Львів: "Манускрипт", 1996. – 464 с.
НКР	*Андрейків В.* Най край – Рожнятівщина / В. Андрейків. – Липовиця, 2008. – 83 с.
НМ	*Геник В.* Нарис історії та культури Монастирчан / В. Геник. – Івано-Франківськ ; Снятин : ОІППО, ПрутПринт, 2005. – 140 с.
ННР	*Пилип'юк В.* Новоселиця над Рибницею / В. Пилип'юк, П. Сіреджук. – Львів : Світло й тінь, 2006. – 152 с.
Н ОМ	Надвірна. Обличчя міста. План міста та карта Надвірнянського району. – К. : ДНВП "Картографія", 2008.
НП	*Габорак М. М.* Назви поселень Івано-Франківщини (Бойківщина, Гуцульщина та Опілля) : Історико-етимологічний словник / М. М. Габорак. – Івано-Франківськ : ОІППО ; Снятин : ПрутПринт, 2007. – 200 с.
НПК	Населені пункти Косівщини / упоряд. І. Пелипейко. – Косів : Писаний Камінь, 1995. – 112 с.
НПЛ	*Бабій В.* Неначе писанка село… Луквиця / В. Бабій. – Івано-Франківськ : Типовіт, 2004. – 50 с.
НПС	*Харитон В.* Населені пункти Снятинщини : Історичне минуле, культурні традиції, персоналії / В. Харитон. – 2-ге вид., стер. – Снятин : ПрутПринт, 2012. – 304 с.

НРС Немецко-русский словарь. – М. : Русский язык, 1992. – 1040 с.

НРС[1] Немецко-русский словарь. – М., 1965. – 574 с.

НСГ *Романович О.* Нариси історії села Гостова / О. Романович. – Івано-Франківськ : Типовіт, 2009. – 264 с.

ОКІУМ Ономастична картотека Інституту української мови НАН України.

Он. *Онищук А.* З народного життя гуцулів. Останки первісної культури у гуцулів // Матеріали до української етнології. – Львів, 1912. – Т. 15. – С. 1–61, 90–201.

Онишк. *Онишкевич М. Й.* Словник бойківських говірок / М. Й. Онишкевич. – К. : Наукова думка, 1984. – Ч. 1–2.

Ост. *Остапович В. І.* Мальовниче село під горою : нариси історії Ганнусівки / В. І. Остапович. – Івано-Франківськ : Факел, 2000. – 138 с.

Осташ *Осташ Р.* До питання про онімізацію апелятивів при виникненні ойконімів у XVI–XVII ст. / Р. Осташ // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Мовознавство. – Тернопіль : ТНПУ, 2007. – Вип. 1 (16). – С. 222–235.

Осташ[1] *Осташ Р. І.* Історія слова *Осада* / *осада* в українській мові / Р. І. Осташ // Студії з ономастики та етимології. 2009. – К., 2009. – С. 130–138.

Осташ[2] *Осташ Р. І.* Оніми як свідки давніх міграційних процесів / Р. І. Осташ // Іншомовні елементи в ономастиці України. – К. : Кий, 2001. – С. 76–79.

Осташі Матеріали з архіву Р. І. та Л. Р. Осташів.

От. *Хавлюк М.* Отинія : Історичні нариси / М. Хавлюк. – Коломия : ВПТ "Вік", 1998. – 148 с.

ОУЕСС Ономастика України та етногенезис східних слов'ян. – К., 1998. – 227 с.

ОУПТ Ономастика України першого тисячоліття нашої ери / відп. ред. І. М. Железняк. – К. : Наукова думка, 1992. – 275 с.

ОШ *Шапошников О.* Найдавніша ономастика Малої Скіфії / О. Шапошников // Науковий вісник Чернівецького університету. 2007. Слов'янська філологія. – Чернівці, 2007. – Вип. 354–355. – С. 74–83.

Павл. *Когуч Б. О.* Нариси з історії села Павелча (Павлівки) / Б. О. Когуч, О. Л. Сас. – Івано-Франківськ : Лік, 1997. – 260 с.

Павлюк *Павлюк Е. Я.* Українсько-молдавська взаємодія в географічній термінології на Буковині / Е. Я. Павлюк // IV республіканська ономастична конференція : тези. – К., 1969. – С. 76–78.

Паньків *Паньків М.* Покуття / М. Паньків // Жовтень. – 1987. – № 2. – С. 100–104.

Пач. *Пачичь И.* Именословъ или речникъ личны имена разны народа славенски / И. Пачичь. – Будим : Миловукъ, 1828. – 114 с.

ПГТ *Бойко Н. А.* Праславянская гидрографическая терминология в славянской ойконимии / Н. А. Бойко // Материалы международной конференции "Северное Причерноморье: к глубинам славянской культуры" (V Чтения памяти академика О. Н. Трубачева), Алупка, 25–30 сентября 2008 г. – К. ; М., 2008. – С. 22–25.

ПГФ *Шульгач В. П.* Праслов'янський гідронімний фонд (фрагмент реконструкції) / В. П. Шульгач. – К., 1998. – 363 с.

Петраш *Петраш О.* Наш Княгинин / О. Петраш. – Івано-Франківськ, 2001. – 96 с.

Петров *Петров В. П.* Етногенез слов'ян / В. П. Петров. – К. : Наукова думка, 1972. – 214 с.

Петров, ГУ *Петров В. П.* Гідроніми України за античними джерелами / В. П. Петров // Українська діалектологія і ономастика. – К., 1964. – С. 134–146.

ПЗАП	*Кіркор А. Г.* Покуття з археологічного погляду (1874 р.) / А. Г. Кіркор. – Коломия : Вік, 2009. – 80 с.
ПЗУ	*Чучка П.* Прізвища закарпатських українців : Історико-етимологічний словник / П. Чучка. – Львів : Світ, 2005. – 704 + XLVIII с.
ПЗТ	Природно-заповідні території та об'єкти Івано-Франківщини. – Івано-Франківськ, 2000. – 272 с.
ПЗТС	Природно-заповідні території Снятинщини // Снятин. Краєзнавчий літературно-мистецький журнал. – Снятин, 2004. – № 1 (15). – С. 79–80.
ПЗФ	Природно-заповідний фонд Івано-Франківської області : Реєстр-довідник. – Івано-Франківськ, 1995. – 75 с.
ПІН	*Непеляк Є.* Перерісль : Історичний нарис від найдавніших часів до 1990 р. Т. 1 / Є. Непеляк. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2009. – 264 с.
ПКПН	*Худаш М. Л.* Походження українських карпатських і прикарпатських назв населених пунктів (відантропонімні утворення) / М. Л. Худаш, М. О. Демчук. – К. : Наукова думка, 1991. – 268 с.
ПМС	*Садок Баронч.* Пам'ятки міста Станіславова / пер. Ю. Угорчака та І. Козовика за вид.: Pamiątki miasta Stanisławowa. Zebrał X. Sadok Barącz. – Lwów, 1858. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2008. – 143 с.
Поспелов	*Поспелов Е. М.* Географическая терминология в микротопонимии Восточных Карпат / Е. М. Поспелов // Микротопонимия : материалы совещания / отв. ред. О. С. Ахманова. – М. : Изд. Моск. ун-та, 1967. – С. 23–30.
ППК	Пам'ятки природи Косівщини / упоряд. І. Пелипейко. – Косів : Писаний Камінь, 1997. – 128 с.
ППС	*Горпинич В. О.* Прізвища правобережного Степу : Словник / В. О. Горпинич, В. Т. Тимченко // Ономастика і апелятиви. Вип. 22 / відп. ред. В. О. Горпинич. – Дніпропетровськ : Пороги, 2005. – 340 с.
ППУК	*Гілецький Р. Й.* Популярно про Українські Карпати та основні пішохідні маршрути / Р. Й. Гілецький. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2007. – 176 с.
Проц.	*Процак Р.* Назви населених пунктів / Р. Процак. – Івано-Франківськ, 2001. – 139 с.
ПРС	Польско-русский словарь. – М., 1958. – 816 с.
ПСРЛ, II	Полное собрание русских летописей. – М. : Изд-во вост. л-ры, 1962. – Т. 2. – 938 стб., 87, IV с.
ПСРЛ, XXXII	Полное собрание русских летописей. – М. : Наука, 1975. – Т. 32. – 570 с.
Пура	*Пура Я. О.* Назва річок басейну Горині, Ствиги та Середнього Стиру / Я. О. Пура. – Львів, 1985. – 173 с.
Пура[1]	*Пура Я. О.* Сучасні прізвища Рівненщини / Я. О. Пура. – Рівне, 1990. – Ч. V. – 202 с.
ПУС	Польсько-український словник. – К., 1958–1960. – Т. 1–2.
ПУС[1]	Словник : Польсько-український. Українсько-польський / уклад. А. Малецька, З. Ландовські. – К. ; Ірпінь : ВТФ "Перун", 2004. – 848 с.
Р.	*Розов В.* Українські грамоти XIV і першої половини XV ст. / В. Розов. – К., 1928. – Т. 1, 75, IX с.
РДХ	*Хороб А.* Родинне дерево Хоробів : Спогади і розповіді про родину, село і людей / А. Хороб. – Івано-Франківськ : Сімик, 2008. – 400 с.
Редьква	*Редьква Я. П.* Відбиття праслов'янської топонімійної термінології, пов'язаної з береговою лінією, в ареальній гідронімії / Я. П. Редьква // Linguistica slavica. – К., 2002. – С. 140–153.

Редьква[1]	*Редьква Я. П.* Спорадичні гідроніми з різнорідними кінцевими компонентами в ареальній гідронімії / Я. П. Редьква // Іншомовні елементи в ономастиці України. – К. : Кий, 2001. – С. 85–91.
Редько	*Редько Ю.* Словник сучасних українських прізвищ : у 2 т. / Юліан Редько. – Львів, 2007. – Т. 1–2.
РЕПР	*Адаменко О. М.* Регіональна екологія і природні ресурси (на прикладі Івано-Франківської області) / О. М. Адаменко, М. М. Приходько. – Івано-Франківськ : Таля, 2000. – 278 с.
РІ	*Лозко Г.* Рідні імена. Слов'янський іменослов / Г. Лозко. – Тернопіль : Мандрівець, 2011. – 368 с.
РІФ	Річки Івано-Франківської області // Каталог річок, складений управлінням водного господарства Івано-Франківської обласної державної адміністрації (машинопис). – Івано-Франківськ, 2009. – 21 с.
Ром.	*Романюк Я. І.* Залуччя над Черемошем / Я. І. Романюк. – К. : Веселка, 2004. – 262 с. : іл.
Рос.	*Паранюк Є.* Росільна : Короткий історико-краєзнавчий нарис / Є. Паранюк. – Богородчани, 1996. – 16 с.
РПС	Російсько-польський словник. – М., 1958. – 816 с.
Рунг.	*Стефак В.* Рунгури / В. Стефак. – Коломия : Вік, 2002. – 488 с.
РУС	Румунсько-український словник. – Бухарест, 1963. – 563 с.
РУС[1]	*Ганич Д. І.* Російсько-український словник / Д. І. Ганич, І. С. Олійник. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К. : Радянська школа, 1975. – 880 с.
РЭФ	*Лаучюте Ю. А.* Роль экстралингвических факторов в этимологизации географической терминологии / Ю. А. Лаучюте // Этимология. 1984. – М. : Наука, 1986. – С. 115–119.
САС	Список абонентів АТС Снятинського району. – Івано-Франківськ, 1983. – 152 с.
СБГ	Словник буковинських говірок / за заг. ред. Н. В. Гуйванюк. – Чернівці : Рута, 2005. – 688 с.
СБР	*Чабан Д.* Село над бистроплинною Рибницею / Д. Чабан. – Снятин, 1994. – 48 с.
СГ	Старожитності Гуцульщини / за заг. ред. М. В. Кугутяка. – Львів : Манускрипт, 2011. – Т. І. – 448 с.; Т. ІІ. – 267 с.
СГБТ	*Могитич І.* Словник гуцульської будівельної термінології / І. Могитич // Історія Гуцульщини. – Львів : Логос, 1999. – Т. 4. – С. 519–537.
СГГ	*Королюк І.* Село на Галицькому гостинці : Історико-краєзнавчий нарис про Ганьківці / І. Королюк. – Снятин : ПрутПринт, 2005. – 124 с.
СГТЗП	*Шульгач В. П.* Словник географічних термінів Західного Полісся / В. П. Шульгач // Ономастика України та етногенез східних слов'ян. – К., 1998. – С. 215–226.
СГРЛ	Сводная галицко-русская летопись с 1600 по 1700 год / составил А. С. Петрушевич // Литературный сборник. – Львов, 1874.
СГУ	Словник гідронімів України. – К. : Наукова думка, 1979. – 781 с.
СДБ	Словник-довідник з ботаніки / за ред. І. П. Білоконя, О. Л. Липи. – К., 1965. – 588 с.
СДМ	*Плачинда С.* Словник давньоукраїнської міфології / С. Плачинда. – К. : Велес, 2007. – 240 с.
СЗПГ	*Аркушин Г. Л.* Словник західнополіських говірок / Г. Л. Аркушин. – Луцьк, 2000. – Т. І–ІІ.
СЗШ	*Масляк П.* Село забутого шляху / П. Масляк. – Івано- Франківськ, 1999. – 128 с.

Сір.	*Сіреджук П.* Народоносселення. Снятинщина колись і тепер / П. Сіреджук // Снятин. Краєзнавчий літературно-мистецький журнал. – Снятин, 2004. – № 1 (15). – С. 28–34.
Сір[1].	*Сіреджук П.* Німецька діаспора Покуття (кінець XVIII – 30-ті роки XX ст.) / П. Сіреджук // Наукові записки Івано-Франківського обласного краєзнавчого музею. – Івано-Франківськ, 2000. – Т. 3. – С. 42–49.
Сір[2].	*Сіреджук П.* Німецька колонізація Прикарпаття (кінець XVIII – початок XX ст.) / П. Сіреджук // Німецькі колонії Галичини. Історія, архітектура, культура. – Львів: "Манускрипт", 1996. – С. 75–79.
Сір., ПП	*Сіреджук П.* Першовитоки Прикарпаття / П. Сіреджук // Краєзнавчий збірник на пошану Богдана Гавриліва. – Івано-Франківськ: Типовіт, 2003. – С. 41–54.
СІС	Словник іншомовних слів / уклад. Л. О. Пустовіт та ін. – К. : Довіра, 2000. – 1018 с.
СКДП	*Янко І.* Солеварні комплекси долини річки Прут / І. Янко // Обрії. – 2007. – № 1 (24). – С. 82–88.
СКН	Страгора. Книга про Надвірнянщину. – Львів : Світло й тінь, 1994. – 152 с.
СЛГ	*Пушик С.* Святилище на Лисій горі / С. Пушик // Галичина. –2007. – № 115 / 116. – 18 жовт.
СЛИ	Справочник личных имен народов РСФСР / под. ред. А. В. Суперанской (отв. ред), Ю. М. Гусева. – М. : Русский язык, 1979. – 20-е изд., перераб. и дополн. – 576 с.
Смаль	*Смаль О. Л.* Мікротопоніми, що походять від гідротермінів / О. Л. Смаль // Українська пропріальна лексика. – К. : Кий, 2000. – С. 143–148.
СМ	*Пилип'юк В.* Снятине мій / В. Пилип'юк. – Львів : Світло і Тінь, 2008. – 152 с.
Смик	*Смик Г. К.* Корисні та рідкісні рослини України / Г. К. Смик. – К., 1991. – 416 с.
СМГ	*Янко І.* Солеварні міста гуцульсько-покутської межі / І. Янко. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2011. – 288 с.
Смол.	*Смолицкая Г. П.* Гидронимия бассейна Оки в ее отношениях к истории словарного состава русского языка: (Пробл. реконструкции) : дис. … д-ра филол. наук / Г. П. Смолицкая. – М., 1981.
СМТ	Село моє – Тисменичани. – Коломия : Вік, 1996. – 112 с.
СМТ[1]	*Мохорук Д.* Село моє Топорівці / Д. Мохорук. – Снятин : ПрутПринт, 2005. – 208 с.
СМЦ	*Возняк В.* Село моє – України цвіт / В. Возняк. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2003. – 208 с.
СН	Стежками Надвірнянщини. – Надвірна, 1999. – 130 с.
СНГТ	*Мурзаев Э. М.* Словарь народных географических терминов / Э. М. Мурзаев. – М. : Мысль, 1984. – 653 с.
СНГТВ	*Данилюк О. К.* Словник народних географічних термінів Волині / О. К. Данилюк. – Луцьк : Надстир'я, 1997. – 108 с.
СНГТК	*Громко Т. В.* Словник народних географічних термінів Кіровоградщини / Т. В. Громко, В. В. Лучик, Т. І. Поляруш. – К. ; Кіровоград, 1999. – 224 с.
СНІС	*Адамчук Є.* Слобідка. Нариси з історії села / Є. Адамчук. – Івано-Франківськ: "Сімик", 2012. – 188 с.
СНП	*Тимів І.* Село на Покутті в XV–VIII ст. / І. Тимів. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2006. – 176 с.
СНЧ	*Цюцьмась Т.* Сілець з найдавніших часів по наші дні / Т. Цюцьмась, І. Драбчук, В. Цюцьмась. – Івано-Франківськ, 2002. – 168 с.

Снятин	*Харитон В.* Снятин над Прутом. Ч. 1 : Нариси історії міста та околиць від найдавніших часів до початку XX століття / В. Харитон, М. Тимофійчук. – Снятин : ПрутПринт, 2003. – 224 с. + 36 вкл.
Сокіл	Писана криниця. Топонімічні легенди та перекази українців Карпат / зібрав і впоряд. В. Сокіл. – Львів, 1994. – 208 с.
СОНС	*Осташ Л.* Сучасна оронімія наддністрянського села Стриганці та його околиць / Л. Осташ // Оронімія українських Карпат : дослідження, упорядкування, збереження : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (Чернівці, 18–19 берез. 2010 р.). – Чернівці, 2010. – С. 43–45.
СП	Словник прізвищ: практичний словозмінно-орфографічний (на матеріалі Чернівеччини) / уклад.: Н. Д. Бабич, Н. С. Колесник, К. М. Лук'янюк (гол. ред.) та ін. – Чернівці, 2002. – 424 с.
СПГ	*Лисенко П. С.* Словник поліських говорів / П. С. Лисенко. – К. : Наукова думка, 1974. – 260 с.
СПЗУ	Словник прізвиськ північно-західної України : у 3 т. / упоряд. Г. Л. Аркушин. – Луцьк : РВВ "Вежа" Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2009. – Т. I – 412 с; Т. II. – 456 с.; Т. III. – 364 с.
Срезн.	*Срезневский И. И.* Материалы для словаря древнерусского языка по письменным источникам / И. И. Срезневский. – С. Пб., 1893–1903. – Т. 1–3.
СРК	Стежками рідного краю. На допомогу вчителям та класним керівникам загальноосвітніх закладів / за ред. М. Вереса. – Івано-Франківськ, 2008. – 170 с.
СРНГ	Словарь русских народных говоров / под ред. Ф. П. Филина и Ф. П. Сороколетова. – М. ; Л. ; С. Пб., 1966–2006. – Вып. 1. – 40.
СРЯ	*Ожегов С. И.* Словарь русского языка / С. И. Ожегов. – М. : Советская энциклопедия, 1972. – 846 с.
СС	*Скляренко С.* Святослав / С. Скляренко. – К., 1959. – 658 с.
ССР	Село над Стримбою-рікою : Короткий історичний нарис. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 1999. – 96 с.
ССУМ	Словник староукраїнської мови XIV–XV ст. – К. : Наукова думка, 1977. – Т. 1. – 631 с; 1978. – Т. 2. – 592 с.ССЧ *Левкун С.* Славне покутське село Чортовець / С. Левкун. – Снятин : ПрутПринт, 2007. – 84 с.
Стрижак	*Стрижак О. С.* Назви рік Полтавщини / О. С. Стрижак. – К., 1963. – 112 с.
СУІ	*Трійняк І. І.* Словник українських імен / І. І. Трійняк. – К. : Довіра, 2005. – 509 с.
СУМ	Словник української мови. – К. : Наукова думка, 1970–1980. – Т. 1–11.
СУМ[1]	Словник української мови XVI – першої половини XVII ст. – Львів, 1994–1996. – Вип. 1–3.
СЯМС	*Иванов В. В.* Славянские языковые моделирующие семиотические системы / В. В. Иванов, В. Н. Топоров. – М., 1965.
ТВГ	*Лучик В. В.* Тюркізми в гідронімії Середнього Дніпро-Бузького межиріччя. II. / В. В. Лучик // Мовознавство. – 1996. – № 2–3. – С. 17–27.
ТГГ	*Габорак М.* Топонімія Галицької Гуцульщини : Етимологічний словник-довідник / М. Габорак. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2011. – 656 с.
ТГП	*Ястремська Т.* Традиційне гуцульське пастухування / Т. Ястремська. – Львів : Інститут українознавства імені І. Крип'якевича НАН України, 2008. – 424 с.
ТД Г	Телефонно-інформаційний довідник м. Городенка, Городенківський район. – Чортків : РІА "Рексам", 2009. – 176 с.
ТД Д	Телефонний довідник Долинського району. – Долина, 1996. – 192 с.
ТД К	Телефонно-інформаційний довідник м. Калуш, Калуський район. – Чортків :

	РІА “Рексам”, 2005. – 379 с.
ТД КР	Телефонно-інформаційний довідник м. Коломия, Коломийський район. – Чортків : РІА “Рексам”, 2010. – 208 с.
ТД Н	Телефонно-інформаційний довідник м. Надвірна, Надвірнянський район. – Чортків : РІА “Рексам”, 2005. – 252 с.
ТД Р	Телефонно-інформаційний довідник смт Рожнятів, Рожнятівський район. – Чортків : РІА “Рексам”, 2004. – 208 с.
ТД С	Телефонно-інформаційний довідник м. Снятин, Снятинський район. – Чортків : РІА “Рексам”, 2004. – 240 с.
ТД Т	Телефони підприємств, установ та організацій, список абонентів Тернопільської міської мережі. – Харків : ТОВ “Фактор-Друк”, 2005. – 312 с.
ТД Тл.	Телефонний довідник Тлумацького району. – Тлумач : Злагода, 2004. – 158 с.
ТД Я	Телефонно-інформаційний довідник м. Яремче. – Чортків : РІА “Рексам”, 2004. – 160 с.
Терп.	*Терпеливець-Гуревич І.* Перлина дитинства / І. Терпеливець-Гуревич. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2004. – 136 с.
Тимів[1]	*Тимів І.* Бортники на Тлумаччині XIX – 30-ті рр. XX ст. / І. Тимів. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2008. – 183 с.
Тимів[2]	*Тимів І.* Село на Покутті в XV–XVIII ст. : Історія Бортників від найдавніших часів до XIX ст. / І. Тимів. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2006. – 176 с.
Тимч.	*Тимченко Є.* Матеріали до словника писемної та книжної української мови XV–XVIII ст. / Є. Тимченко. – К. ; Нью-Йорк, 2003. – Кн. 1–2.
Тисм.	*Андрухів І.* Тисмениця / І. Андрухів, С. Гаврилюк. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002. – 486 с. + 102 с. : іл.
Тисм.[1]	*Андрухів І.* Тисмениця / І. Андрухів, С. Гаврилюк. – 2-ге вид., допов. і випр. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2008. – 494 с. + 110 с. : іл.
ТК Б	Топографическая карта. Бытков. – М. : Генеральный штаб, 1976.
ТК Виж.	Топографическая карта. Вижница. – М. : Генеральный штаб, 1977.
ТК Г	Топографическая карта. Галич. – М. : Генеральный штаб, 1976.
ТК ИФ	Топографическая карта. Ивано-Франковск. – К. : Киевская военно-картографическая фабрика, 2002.
ТК ИФ[1]	Топографическая карта. Ивано-Франковск. – М. : Генеральный штаб, 1983.
ТК К	Топографическая карта. Коломыя. – К. : Киевская военно-картографическая фабрика, 2001.
ТК К[1]	Топографическая карта. Коломыя. – М. : Генеральный штаб, 1977.
ТК Кал.	Топографическая карта. Калуш. – К. : Киевская военно-картографическая фабрика, 2002.
ТК Кал[1].	Топографическая карта. Калуш. – М. : Генеральный штаб, 1976.
ТК Н	Топографическая карта. Надворная. – К. : Киевская военно-картографическая фабрика, 2002.
ТК Н[1]	Топографическая карта. Надворная. – М. : Генеральный штаб, 1976.
ТК П	Топографическая карта. Перегинское. – М. : Генеральный штаб, 1983.
ТК Сн.	Топографическая карта. Снятын. – М. : Генеральный штаб, 1984.
ТК Т	Топографическая карта. Тлумач. – М. : Генеральный штаб, 1984.
ТК Т[1]	Топографическая карта. Тлумач. – К. : Киевская военно-картографическая фабрика, 2000.

ТК Тол.	Топографическая карта. Толстое. – М. : Генеральный штаб, 1984.
ТК ЦГ	Топографічна карта. Центральні Горгани. – К. : ДНВП “Аерогеодезія”, 2003.
ТМК	Косівщина туристична. Туристичні маршрути Косівщини. – Косів, 2003.
ТМН	Таємниці місцевих назв. – Тисмениця, 1995. – 56 с.
ТНПБ	*Лимаренко В. С.* Топографічні назви Північної Буковини / В. С. Лимаренко // Питання топоніміки та ономастики. – К., 1962. – С. 147–153.
ТО	*Скляренко О.* Типологічна ономастика. Лексико-семантичні особливості онімного простору / О. Скляренко, О. Скляренко. – Одеса : Астропринт, 2012. – Кн. 1. – 416 с.
Толстой	*Толстой Н. И.* Славянская географическая терминология / Н. И. Толстой. – М. : Наука, 1969. – 264 с.
Торч.	*Торчинська Н. М.* Словник власних географічних назв Хмельницької області / Н. М. Торчинська, М. М. Торчинський. – Хмельницький : Авіст, 2008. – 549 с.
ТРС	Турецко-русский словар. – М. : Русский язык, 1977. – 966 с.
ТС	Тираўскі слоўнік. – Мінск, 1982–1987. – Т. 1–5.
ТСІ	*Марчук В. В.* Торговиця : Сторінки історії / В. В. Марчук, Г. І. Марчук, Н. В. Марчук. – Івано-Франківськ : ЛІЛ, 2010. – 319 с.
ТСК	Туристичними стежками Косівщини : Путівник. – Кути, 2004. – Ч. 1.
ТСК[1]	Туристичними стежками Косівщини : Карта. – Косів : Природний національний парк “Гуцульщина”, 2004. – Ч. 2.
ТСЛ	Телефонный справочник. Львов. Квартирные телефоны. – Львов, 1983. – 768 с.
ТСНТ	*Сіренко О. Г.* Тлумачний словник наукових термінів з буквою Ґ / О. Г. Сіренко, О. В. Кузишин. – Івано-Франківськ, 2007. – 319 с.
ТСТ	*Шпак Д.* Тлумачний словник топонімів села Старі Кути / Д. Шпак. – Львів, 1998. – 160 с.
Трубачев	*Трубачев О. Н.* Названия рек Правобережной Украины : Словообразование. Этимология. Этн. интерпретация / О. Н. Трубачев. – М. : Наука, 1968. – 290 с.
Туп.	*Тупиков Н. М.* Словарь древнерусских личных собственных имен / Н. М. Тупиков // Записки отделения русской и славянской археологии русского археологического общества. – СПб., 1903. – Т. 6. – С. 58–913.
ТФП	*Чорнописький М.* Топонімічна фольклорна проза: специфіка і проблеми дослідження / М. Чорнописький // Вісник Львівського університету імені Івана Франка. Серія філологічна. – 1999. – Вип. 27. – С. 7–13.
ТЦВ	*Городенко М.* Таємниця царських воріт / М. Городенко. – Косів : Благовіст, 1977. – 128 с.
УГП	*Лесів М.* Українські говірки у Польщі / М. Лесів. – Варшава : Український архів, 1997. – 496 с.
УГР	*Павлюк М.* Українські говори Румунії / М. Павлюк, І. Робчук. – Едмонтон ; Львів ; Нью-Йорк ; Торонто, 2003. – 784 с.
УКД	Українські Карпати. Долина. Карта для туристів. – К., 1998.
УЗГ	*Сабадош І.* Українські закарпатські говірки як джерело для реконструкції праслов’янської лексики і семантики / І. Сабадош // Діалектна мова: сучасний стан і динаміка в часі. До 100-річчя проф. Ф. Т. Жилка : тези доповідей Міжнар. наук. конф. (5–7 берез. 2008 р., Київ). – К. : Вид. дім Дмитра Бураго, 2008. – С. 167–169.
УК	*Новицкий И. П.* Указатель к изданиям Временной комиссии для разбора древних актов, высочайше учрежденной при Киевском, Подольском и Волынском

	генерал-губернаторе (с 1845 по 1877 год) / И. П. Новицкий. – К., 1878. – Т. I : Имена личные. – 832 с.
УКС	*Арсенич П.* Угорники коло Станіславова (Івано-Франківська) / П. Арсенич, М. Олійник. – Івано-Франківськ : Типовіт, 2005. – 220 с.
УК ТК	Українські Карпати. Топографічна карта. – К. : Київська військово-картографічна фабрика, 2007.
УМ	*Войтович В.* Українська міфологія / В. Войтович. – К. : Либідь, 2002. – 664 с. : іл.
УПР	*Приходько М.* Управління природними ресурсами та природоохоронною діяльністю / М. Приходько, М. Приходько (мол.). – Івано-Франківськ, 2004. – 847 с.
УУС	Угорсько-український словник / за ред. проф. П. М. Лизанця. – Ужгород : ІВА, 2001. – 800 с.
УЦГ	У центрі Гуцульщини // Гуцульщина: Український журнал всегуцульської єдності і відродження. Спецвипуск. – 2007. – № 62. – 208 с.
УШ	Матеріали, зібрані вчителями та учнями шкіл.
Фасм.	*Фасмер М.* Этимологический словарь русского языка / М. Фасмер. – М. : Прогресс, 1986–1987. – Т. 1–4.
Фом.	*Фоменко В. Г.* О нескольких тюркских топонимах на Украине / В. Г. Фоменко // Доклады и сообщения Львовского отделения географического общества УССР. – Львов : Изд. ЛГУ, 1971. – 114 с.
ХМ	*Данилишин І.* Хом'яківка моя : Матеріали до історії села / І. Данилишин. – Снятин : ПрутПринт, 2005. – 93 с.
ХПЛ	*Бабій В.* Хмелівка : події і люди / В. Бабій, Є. Паранюк. – Львів : ТзОВ "Дизайн-студія "Папуга", 2001. – 528 с.
Худ.	*Худаш М. Л.* Українські карпатські і прикарпатські назви населених пунктів (утворення від слов'янських автохтонних відкомпозитних скорочених особових власних імен) / М. Л. Худаш. – К. : Наукова думка, 1995. – 362 с.
Худ[1].	*Худаш М. Л.* Українські карпатські і прикарпатські назви населених пунктів (утворення від відапелятивних антропонімів) / М. Л. Худаш. – Львів, 2004. – 536 с.
Худ[2].	*Худаш М. Л.* Українські карпатські і прикарпатські назви населених пунктів (відапелятивні утворення) / М. Л. Худаш. – Львів : Ін-т народознавства НАН України, 2006. – 452 с.
Худ[3].	*Худаш М. Л.* Ландшафтні назви в пам'ятках української актової мови XIV–XV ст. / М. Л. Худаш // Дослідження і матеріали з української мови. – К., 1962. – Т. 5. – С. 143–158.
Худ[4].	*Худаш М. Л.* Походження імен та релігійно-міфологічні функції давньоруських і спільнослов'янських язичницьких божеств / М. Л. Худаш. – Львів, 2012. – 1062 с.
Царал.	*Царалунга І.* Українські топоніми на *-ани* (*-яни*) / І. Царалунга. – Хмельницький : Авіст, 2007. – 157 с.
Цветкова	*Цветкова Е. В.* Диалектная лексика в Костромской топонимии (на материале топонимии Покши и Меды) / Е. В. Цветкова // Проблемы изучения живого русского слова на рубеже тысячелетий : материалы III Всероссийской науч.-практ. конф. (29–30 октября 2005 г., Воронеж). – Воронеж, 2005. – Ч. III. – С. 272–276.
ЦДІА	Центральний державний історичний архів України в Києві, ф. – фонд, опр. – оправа, спр. – справа, арк. – аркуш, с. – сторінка.
Череп.	*Черепанова Е. М.* Народная географическая терминология Черниговско-Сумского Полесья / Е. М. Черепанова. – Сумы, 1984. – 274 с.

Чучка	*Чучка П. П.* Вступ до слов'янської філології / П. П. Чучка. – К., 1989. – Ч. 2. – 76 с.
Чучка, АЗ	*Чучка П. П.* Антропонімія Закарпаття : Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук (Київ, 1969) / П. П. Чучка. – Ужгород, 2008. – 672 с.
Чучка, Сл.	*Чучка П. П.* Слов'янські особові імена українців : Історико-етимологічний словник / П. П. Чучка. – Ужгород : Ліра, 2011. – 432 с.
Шило	*Шило Г.* Наддністрянський регіональний словник / Г. Шило. – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2008. – 288 с.
ШДС	Шематизм … дієцезії греко-католицької Станиславівской. – Львів, 1886.
ШКЄС	Шематизм всего клира греко-католицької єпархії Станіславівської. – Станіславів, 1914.
ШКЄС[1]	Шематизм всего клира греко-католицької єпархії Станіславівської. – Станіславів, 1938.
Шульгач	*Шульгач В. П.* Деякі "балтійські" гідроніми Верхньої Наддніпрянщини в слов'янській перспективі / В. П. Шульгач // Slavica та baltica в ономастиці України. – К., 1999. – С. 175–182.
Шульгач[1]	*Шульгач В. П.* Українські гідроніми з основою **svin-* / В. П. Шульгач // Українське мовознавство. – 1993. – № 20. – С. 150–156.
Шульгач[2]	*Шульгач В. П.* Из этимологических разысканий в области русской исторической антропонимии / В. П. Шульгач // Folia onomastica Croatika 10. – Zagreb, 2001. – S. 231–246.
Шульгач[3]	*Шульгач В. П.* Старожитня гідронімія України і праслов'янський ономастичний континуум / В. П. Шульгач // Мовознавство. – 2008. – № 2–3. – С. 50–61.
Шульг., Нар.	*Шульгач В. П.* Нариси з праслов'янської антропонімії / В. П. Шульгач. – К. : Довіра, 2008. – Ч. І. – 413 с.
Шульг., ОВ	*Шульгач В. П.* Ойконімія Волині : Етимологічний словник-довідник / В. П. Шульгач. – К. : Кий, 2001. – 189 с.
Шульг., ОР	*Шульгач В. П.* З історичної ойконімії Ровенщини / В. П. Шульгач // Записки з ономастики : зб. наук. пр. – Одеса : АстроПринт, 1999. – Вип. 2. – С. 28–30.
Шух.	*Шухевич В.* Гуцульщина. Репринтне відтворення видання 1899–1907 рр. – Верховина, 1997–2000. – Ч. 1–5.
ШЧВВ	Шематизм ... чина Василія Великого в Галиціи ... – Львів, 1866.
Янко	*Янко М. Т.* Топонімічний словник-довідник Української РСР / М. Т. Янко. – К. : Радянська школа, 1973. – 180 с.
Яцій	*Яцій В. О.* Ойконімія Коломийського району Івано-Франківської області (матеріали до історико-етимологічного словника). І / В. О. Яцій // Студії з ономастики та етимології. 2006. – К., 2006. – С. 150–163.
Яцій[1]	*Яцій В. О.* Ойконімія Коломийського району Івано-Франківської області (матеріали до історико-етимологічного словника). ІІ / В. О. Яцій // Студії з ономастики та етимології. 2007. – К., 2007. – С. 351–365.
Яцій[2]	*Яцій В. О.* Назви населених пунктів Богородчанського району Івано-Франківської області (діахронічний аспект). І / В. О. Яцій // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Філологічні науки. Мовознавство. – Луцьк, 2008. – № 10. – С. 144–150.
Яцій[3]	*Яцій В. О.* Назви населених пунктів Богородчанського району Івано-Франківської області (діахронічний аспект). ІІ / В. О. Яцій // Студії з ономастики та етимології. 2009. – К., 2009. – С. 202–212.
Яцій[4]	*Яцій В. О.* Назви населених пунктів Івано-Франківщини, утворені осново складанням / В. О. Яцій // Вісник Прикарпатського національного університету

	імені Василя Стефаника. Філологія. – Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ, 2007. – Вип. XV–XVIII. – С. 458–460.
Яцій[5]	*Яцій В. О.* Спостереження над топонімією Івано-Франківщини (матеріали до історико-етимологічного словника) / В. О. Яцій // Studia Slovakistica. Вип. 10. Ономастика. Топоніміка. – Ужгород, 2009. – С. 307–312.
Яцій[6]	Назви населених пунктів Івано-Франківської області, мотивовані християнськими канонічними іменами / В.О. Яцій // Ономастичні науки. – 2008. – № 2. – С. 37–47.
Яшкін	*Яшкін І. Я.* Беларускія геаграфічныя назвы / І. Я. Яшкін // Тапаграфія. Гідралогія. – Мінск, 1971. – 256 с.
Яшкін[1]	*Яшкін І. Я.* Слоўнік беларускіх мясцовых геаграфічных термінаў:Тапаграфія. Гідралогія / І. Я. Яшкін. Мінск, 2005. – 808 с.
ЭСРЯ	*Преображенский А. Г.* Этимологический словарь русского языка / А. Г. Преображенский. – М., 1959. – Т. I–II.
ЭССЯ	Этимологический словарь славянских языков. Праславянский лексический фонд. – М. : Наука, 1974–1999. – Вып. 1–26.
AGZ	Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej z archiwum tak zwanego Bernardyńskiego we Lwowe. – Lwów, 1868–1935. – T. 1–25.
AKKGL	Administrativ-Karte von den Konigreichen Galizien und Lodomerien mit dem Grossherzogthume Krakau und den Herzogthümern Auschwitz, Zator und Bukowina in 60 Blättern / Cummerer Ritter von Kummersberg Karl. – Wien, 1855.
Bieł.	*Bielowski A.* Pokucie / A. Bielowski // Dodatek do gazety “Czas” – Kraków, 1857. – № 6. – S. 654–734.
Const.	*Constantinescu N.* Dicţionar onomastic Romanesc / N. Constantinescu. – Bucureşti, 1963.
DM	Documetele moldowaneşti inainte de Ştefan cel Mare, publicate de Mihaj Costăchescu. – Jaşi, 1931–1932. – Vol. 1–2.
EKG	*Schneider A.* Encyklopedya do krajoznawstwa Galicyi / A. Schneider. – Lwów, 1871. – T. I; 1874. – T. II.
Falk., ZPH	*Falkowski J.* Zachodnie pogranicze Huculszczyzny / J. Falkowski. – Lwów, 1937.
FNB	Familiennamenbuch. Herausgegehen von Horst Naumann. – Leipzig : VEB Bibliografisches Institut, 1984. – 328 s.
GKK	Generalkarte von Mitteleuropa. Kolomea. – Wien : Militär geografisches Institut, 1914.
GKS	Generalkarte von Mitteleuropa. Stanislau. – Wien : Militär geografisches Institut, 1913.
GKSn.	Generalkarte von Mitteleuropa. Sniatyn. – Wien : Militär geografisches Institut, 1916.
Gorgany	*Dyląg D.* Gorgany. Przewodnik / D. Dyląg. – Prusków : Oficyna Wydawnicza “Rewasz”, 2008. – 367 s.
Górnowicz	*Górnowicz H.* Nazwy terenowe i wodne z sufiksem *-ec* i jego pochodnymi / H. Górnowicz // Slavia occidentalis. – 1974. – T. XXXI.
GUG	*Bzowski K.* Góry Ukrainy z plecakiem Gorgany / K. Bzowski, E. Malawska-Kłuzek. – Kraków : Bezdroża, 2006.
Horn.	*Hornowa E.* Stosunki ekonomiczno-spoieczne w miastach ziemi Halickiej w latach 1590–1648 / E. Hornowa. – Opole, 1963.
Hr.	*Hrabec S.* Nazwy geograficzne Huculszczyzny / S. Hrabec. – Kraków, 1950. – 264 s.
Janów	*Janów J.* Słownik huculski / J. Janów ; opracował i przygotował do druku Janusz Rieger. – Kraków, 2001. – 334 s.

Jurkowski	*Jurkowski M.* Ukraińska terminilogia hydrograficzna / M. Jurkowski. – Wrocław etc., 1971. – 240 s.
Jurkowski[1]	*Jurkowski M.* Terminy geograficzne a nazwy własne / M. Jurkowski // Poradnik językowy. – 1964. – № 3. – S. 101–148.
Jordan	*Jordan J.* Dicţionar al numelor de familie românеşti / J. Jordan. – Bucureşti, 1983.
KGL	*Die Karte.* Koenigreich Galizien und Lodomerien / Herausgegeben im Jahre 1790 von Liesganig. – Ark. 1–35.
KIP	*McCafferty A.* Księgi imion i przeznaczenia / A. McCafferty. – Warszawa, 2000. – 228 s.
Kolb.	*Kolberg O.* Pokucie. Obraz etnograficzny / O. Kolberg. – Kraków, 1882–1888. – T. 1–3.
Kondr.	*Kondratiuk M.* Nazwy miejscowe południowo-wschodniej Białostoczyzny / M. Kondratiuk. – Wrocław, 1974.
Koper.	*Kopertowska D.* Nazwy topograficzne Radomskiego / D. Kopertowska // Onomastica. – 1994. – R. XXXIX. – S. 49–78.
KTK	Książka telefoniczna. Kraków. – Kraków, 2007. – 880 s.
KuK D	Die Karte. Zone 10. Col. XXX. Dolina. – Wien : Kaiserlich und Königlich Militaergeografisches Institut, 1908 (1877).
KuK JCz.	Die Karte. Zone 10. Col. XXXIII. Jagelnica und Czernelica. – Wien : Kaiserlich und Königlich Militaergeografisches Institut, 1880.
KuK K	Die Karte. Zone 11. Col. XXXII. Kolomea. – Wien : Kaiserlich und Königlich Militaergeografisches Institut, 1906 (1876).
KuK KH	Die Karte. Zone 9. Col. XXXI. Kałusz und Halicz. – Wien : Kaiserlich und Königlich Militaergeografisches Institut, 1906 (1874).
KuK KM	Die Karte. Zone 12. Col. XXXI. Körösmező und Mikuliczyn. – Wien : Kaiserlich und Königlich Militaergeografisches Institut, 1880.
KuK Kuty	Die Karte. Zone 12. Col. XXXII. Kuty. – Wien : Kaiserlich und Königlich Militaergeografisches Institut, 1904 (1877).
KuK N	Die Karte. Zone 11. Col. XXX. Nadworna. – Wien : Kaiserlich und Königlich Militaergeografisches Institut, 1906 (1880).
KuK N	Die Karte. Zone 11. Col. XXXI. Nadworna. – Wien : Kaiserlich und Königlich Militaergeografisches Institut, 1880.
KuK P	Die Karte. Zone 11. Col. XXX. Porohy. – Wien : Kaiserlich und Königlich Militaergeografisches Institut, 1914 (1894).
KuK S	Die Karte. Zone 10. Col. XXXI. Staniaslau. – Wien : Kaiserlich und Königlich Militaergeografisches Institut, 1880.
KuK Sn.	Die Karte. Zone 12. Col. XXXIII. Sniatyn. – Wien : Kaiserlich und Königlich Militaergeografisches Institut, 1906 (1876).
KuK TT	Die Karte. Zone 10. Col. XXXII. Tysmienica und Tlumacz. – Wien : Kaiserlich und Königlich Militaergeografisches Institut, 1905 (1874).
KuK Z	Die Karte. Zone 11. Col. XXXII. Zaleszczyki. – Wien : Kaiserlich und Königlich Militaergeografisches Institut, 1880.
KVB	*Naumann H., Schlimpert G., Schultheis J.* Das kleint Vornamenbuch / H. Naumann, G. Schlimpert, J. Schultheis. – Leipzig, 1978.
Leks.	Leksik prezimena socialisticke republike Hrwatske. – Zagreb, 1976. – 772 s.
LWR	Lustracja województwa Ruskiego. Ziema Halicka i Chełmska. – Wrocław, 1976. – T. 3.
Mal.	*Malec M.* Staropolskie skrócone nazwy osobowe od imion dwuczłonowych / M. Malec. – Wrocław etc., 1982. – 222 s.

MJMS	*Hosak L.* Místní jména na Moravě a ve Slezsku / L. Hosak, R. Šramek. – Praha, 1980. – T. I–II.
Mk.	Metryka koronna. Archiwum skarbu koronnego // Archiwum dłówne akt dawnych w Warszawie. Oddział 56.
MRPS	Matricularum Regni Polonia Summaria. – Varsovia, 1907–1908. Pars I–III; 1910–1915. – Pars IV/I–III; 1919. – Pars. V/I–II.
MT D	Mapa topograficzna. Dolina. – Warszawa : Wojskowy Instytut Geograficzny, 1929.
MT H	Mapa topograficzna. Horodenka. – Warszawa : Wojskowy Instytut Geograficzny, 1926.
MT Hal.	Mapa topograficzna. Halicz. – Warszawa : Wojskowy Instytut Geograficzny, 1927.
MT K	Mapa topograficzna. Kołomyja. – Warszawa : Wojskowy Instytut Geograficzny, 1933.
MT Kuty	Mapa topograficzna. Kuty. – Warszawa : Wojskowy Instytut Geograficzny, 1933.
MT M	Mapa topograficzna. Monasteryska. – Warszawa : Wojskowy Instytut Geograficzny, 1925.
MT N	Mapa topograficzna. Nadworna. – Warszawa : Wojskowy Instytut Geograficzne, 1935.
MT Porohy	Mapa topograficzna. Porohy. – Warszawa : Wojskowy Instytut Geograficzny, 1935.
MT S	Mapa topograficzna. Stanisławów. – Warszawa : Wojskowy Instytut Geograficzne, 1932.
MT SC	Mapa topograficzna. Stanisławów – Cernăuti (Czerniowce). – Warszawa : Wojskowy Instytut Geograficzne, 1930.
MT Sn.	Mapa topograficzna. Sniatyn. – Warszawa : Wojskowy Instytut Geograficzne, 1933.
MT T	Mapa topograficzna. Tyśmenica, Tłumacz. – Warszawa : Wojskowy Instytut Geograficzne, 1926.
NMP	Nazwy miejscowe Polski: Historia. Pochodzenie. Zmiany / Pod red. K. Rymuta. Kraków, 1997–2005. – T. II–VI.
NMWS	*Kamińska M.* Nazwy miejscowe dawnego województwa Sandomirskiego / M. Kamińska. – Wrocław, 1964–1965. – Cz. I–II.
NT	*Rzetelska-Feleszko E., Duma J.* Nazwy terenowe Pomorza Zachodniego zawierające elementy słowiańskie / E. Rzetelska-Feleszko, J. Duma. – Warszawa, 2008. – T. I. – 368 s.
ODZH	Opis dymów ziemi Halickiej 1707 roku // ЛЦДІА, ф. 5, опр. 2, спр. 1.
PA	Przegląd archeologiczne. – Lwów, 1892.
PBW	*Gąsiorowski H.* Przewodnik po Beskidach wschodnich / H. Gąsiorowski. – Lwów ; Warszawa, 1932. – T. I–II.
PBWCz.	*Gąsiorowski H.* Przewodnik po Beskidach wschodnich. Pasmo Czarnohoskie / H. Gąsiorowski. – Lwów ; Warszawa, 2000. – T. I–II.
PBWG	*Gąsiorowski H.* Przewodnik po Beskidach wschodnich. Gorgany / H. Gąsiorowski. – Lwów ; Warszawa, 2000. – T. I. – Cz. II.
Proch.	*Prochaska A.* Materiały archiwalne, wyjęte dłównie z Metryki Litewskiej od 1348 do 1607 roku / A. Prochaska. – Lwów, 1890.
RFE	*Rudnicka-Firo E.* Antroponimia Krakowa od XVI do XVIII wieku. Proces kształtowania się nazwiska / E. Rudnicka-Firo. – Katowice, 2004. – 608 s.
Rozw.	*Rozwadowski J.* Studia nad nazwami wód słowiańskich / J. Rozwadowski. – Kraków, 1948. – 344 s.
RPPZH	Regestr podatku podymnego Ziemi Halickiej 1735 r. // ЛЦДІА, ф. 134, опр. 2, спр. 10.

RRDZH Regestr rewisiej dymów Ziemi Halickiej y Kołomyjskiej ... Anno 1660–1670 // ЛІЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 152, 352.

RSCl Regestrum summarium contributionis laneorum ... Terrae Haliciensis. Anno 1660–1661// ЛІЦДІА, ф. 5, опр. 1, спр. 152, 352.

Rudn. *Rudnicki J.* Nazwy geograficzne Bojkowszczyzny / J. Rudnicki. – Lwów, 1939. – 255 s.

Rymut *Rymut K.* Nazwiska polaków/ Słownik historyczno-etymologiczny / K. Rymut. – Kraków, 1999–2001. – T. I–II.

SCML Schematismus universi venerabilis Cleri archidioeceseos metropolitanae graeco catcholicae Leopoliensis pro anno domini. – Leopoli, 1832.

SDW Stanisławowski dziennik wojewódzki. – 1929. – № 19; 1933. – № 3, № 5; 1934. – № 2, № 20, № 23, № 27; 1938. – № 5.

SG Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich. – Warszawa, 1880–1895 – T. 1–15.

SGG Skorowidz Gminny Galicyi opracowany na podstawie wynikow spisu ludności z dnia 31 grudnia 1900. – Wieden, 1907.

SJP Słownik języka polskiego / pod. red. J. Karłowicza, A. Kryńskiego, W. Nedźwiedzkiego. – Warszawa etc.; 1904–1927. – T. I–VIII.

SMRP Skorowidz miejcowości Rzeczypospolitej Polskiej. Województwo Stanisławowskie. – Warszawa, 1923. – T. XIV.

SSNO *Taszycki W.* Słownik staropolskich nazw osobowych / W. Taszycki. – Wrocław etc., 1965–1985. – T. 1–7.

Sv. *Svoboda J.* Staročeska osobni jména a naše príjmeni / J. Svoboda. – Praha, 1964. – 314 s.

SZP Specyfikacja zbiegłych poddanych do dóbr grodu Halickiego należących. Około 1727–1731 r. // Львівська Наукова Бібліотека імені В. Стефаника НАН України. Відділ рукописів. Фонд Яблоновського, № 70.

Tasz. *Taszycki W.* Rozprawy i studia polonistyczne. I. Onomastika / W. Taszycki. – Wrocław ; Kraków, 1958.

Udolf *Udolph J.* Studien zu slavischen Gewässernamen und Gewässerbezeichnungen / J. Udolph. – Heidelberg, 1979. – 640 s., 119 карт.

Udolf SE *Udolf J.* Slavische Etymologen und ihre Überprüfung an Hand von Gewasser-, Orts- und Flurnamen / J. Udolph // Lautgeschichte und Etymologie. – Wiesbaden, 1980.

WRG Wörterbuch der Russischen Gewässernamen, unter Leitung von M. Vasmer. – Berlin ; Wiesbaden, 1960–1965. – B. 1–3.

VOV Vollständiges Orschaften-Verzeichiss der im Reichsrathe vertretenen Königreiche und Länder nach den Ergebnissen der Volkszählung vom 31 December 1890. – Wien, 1892.

ZCz. Ziemia Czerwińska. Rocznik II. – Lwów, 1936.

ŹDz Źródła dziejowe. – Warszawa, 1902. – T. 18. – Cz. 1.

ZDM Zbiór dokumentów małopolskich / wydali Irena Kuraś i Stanisław Kuraś. – Wrocław, 1965–1976. – Cz. I–VIII.

ZSO Zestawienie sądów obwodowych Prokuratoryi państwa i przynależnych sądów powiatowych Dyrekcyi okręgow Skarbowych. – Warszawa, 1910.

Слово про автора

Габорак Мирослав Михайлович народився 10 січня 1952 року в с. Текуча Косівського району, що на Івано-Франківщині. Закінчив Текучанську восьмирічну та Середньоберезівську середню школи. У 1968 році вступив на філологічний факультет Івано-Франківського державного педагогічного інституту імені Василя Стефаника, де здобув фах учителя української мови й літератури. Працював учителем, заступником директора, директором у школах Дніпропетровської області, міст Яремче та Івано-Франківськ. У квітні 1991 року обраний головою Івано-Франківського обкому профспілки працівників освіти й науки України. На цій посаді працює й тепер. Одночасно викладає в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Депутат обласної ради (2006 – 2010 рр). Кандидат філологічних наук. Лауреат обласної педагогічної премії імені Мирослава Стельмаховича (2011 р). Має ряд наукових праць з проблем української ономастики. Досліджує географічні назви Прикарпаття. Автор книг «Гідронімія Івано-Франківщини. Словник-довідник. – Снятин: ПрутПринт, 2003. – 284 с.», «Назви гір Івано-Франківщини. Словник-довідник. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2005 с. – 352 с.», «Назви поселень Івано-Франківщини (Бойківщина, Гуцульщина та Опілля). Історико-етимологічний словник. – Івано-Франківськ: ОІППО; Снятин: Прут-Принт, 2007. – 200 с.», «Назви гір і полонин Івано-Франківщини. Словник-довідник. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2008. – 500 с., іл.», «Гідронімія Івано-Франківщини. Етимологічний словник-довідник. Видання друге, доповнене, перероблене, уточнене. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2010. – 564 с. + 16 іл.», «Топонімія Галицької Гуцульщини. Етимологічний словник-довідник. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2011. – 636 с.»

У СЕРІЇ «БІБЛІОТЕКА УКРАЇНСЬКОЇ ОНОМАСТИКИ» ОПУБЛІКОВАНО:

Вербич С. О. Гідронімія басейну Верхнього Дністра. Етимологічний словник-довідник. – К., 2007. – 120 с.

Дослідження з ономастики. Збірник наукових праць пам'яті Олексія Сильвестровича Стрижака / Відп. ред. І. М. Желєзняк. – К., 2008. – 168 с.

Студії з ономастики та етимології. 2008 / Відп. ред. О. П. Карпенко. – К., 2008. – 296 с.

Шульгач В. П. Нариси з праслов'янської антропонімії. – К., 2008. – Ч. І. – 413 с.

Студії з ономастики та етимології. 2009 / Відп. ред. В. П. Шульгач. – К., 2009. – 318 с.

Вербич С. О. Гідронімія басейну Середнього Дністра. Етимологічний словник. – Луцьк, 2009. – 234 с.

Студії з ономастики та етимології. 2010 / Відп. ред. І. В. Єфименко. – Луцьк, 2010. – 462 с.

Желєзняк І. М. Слов'янська антропоніміка (вибрані статті) / Відп. ред. В. П. Шульгач. – К., 2011. – 288 с.

Студії з ономастики та етимології. 2011–2012 / Відп. ред. О. П. Карпенко, В. П. Шульгач. – К., 2012. – 352 с.

Пахомова С. М. Еволюція антропонімних формул у слов'янських мовах. – Ужгород, 2012. – 344 с.

Студії з ономастики та етимології. 2013 / Відп. ред. О. П. Карпенко, В. П. Шульгач. – К., 2013. – 320 с.

Зміст

Передмова…… 3
Скорочення назв мов і діалектів …… 5
Інші скорочення …… 6
Скорочення назв міст, районів і областей…… 7
Список ужитих лінгвістичних термінів…… 8
Словник топонімів…… 9
Список скорочень використаних джерел і літератури…….. 902
Слово про автора 930

Мирослав ГАБОРАК

ТОПОНІМІЯ ПОКУТТЯ
та деяких прилеглих територій

Етимологічний словник-довідник

Дизайн обкладинки *Андрія Іваньо*
Верстка *Ярослави Король*
Коректура *Надії Вебер*

Підписано до друку 24.09.2013. Формат 70х100/16.
Папір офсетний. Друк офсетний.
Гарнітура "Таймс". Умовн. друк. арк. 53,46.
Тираж 400 прим. Зам. 5893.

Видавництво «Місто НВ»
76000, м. Івано-Франківськ,
вул. Незалежності, 53,
тел.: (0342) 55–94–93.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ІФ № 9 від 02.02.2001.

Віддруковано: Друкарня «Місто НВ»
76000, м. Івано-Франківськ,
вул. Незалежності, 53.

Габорак М.
Г-12 Топонімія Покуття та деяких прилеглих територій. *Етимологічний словник-довідник*. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. – 932 с.

ISBN 978-966-428-321-9

У книзі подано 7839 топонімів, що є найменуваннями 11714 географічних об'єктів Покуття та деяких прилеглих територій. Досліджується походження цих назв, способи їх творення, словотворчі засоби, зв'язок одних найменувань з іншими. Подаються також легенди й народні перекази про окремі з цих топонімів.

Розрахована на вчителів, учнів, краєзнавців, географів, істориків, ономастів, а також усіх тих, кого цікавлять власні назви.

ББК 81.411.1 – 4я21